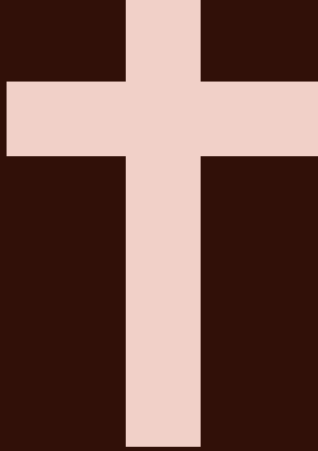

Soso Kitaabuie:
Tawureta, Yabura,
Inyila

The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso Kitaabuie:
Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2

Contents

Fe Folo Fole	1
YeƧe sɔtɔe	48
Lewi SereƧedube	84
Kɔnti Tife	111
Masenyi Dɔnxɔe Siida	148
Yosuwe	180
Kiitisae	202
Ruti xa Taruxui	223
Samuweli I	227
Samuweli II	254
Isirayila Mangɛe I	277
Isirayila Mangɛe II	305
Yudaya Mangɛe I	332
Yudaya Mangɛe II	358
Annabi Esidirasi	388
Annabi Nehemi	398
Esita xa Taruxui	412
Ayuba	419
Yabura	444
Taalie	509
Kawandila	532
Suuki	540
Annabi Esayi	545
Annabi Yeremi	594
Annabi Yeremi firin nde	647
Annabi Esekiyeli	653
Annabi Daniyeli	694
Annabi Hose	708
Annabi Yoweli	716
Annabi Amosi	720
Annabi Abadiyasi	727
Annabi Yunusa	729
Annabi Mika	731
Annabi Naxumu	736
Annabi Habakuku	739
Annabi Sofoni	742
Annabi Hage	745
Annabi Sakari	747
Annabi Malaki	756
NT	
Matiyu	759
Maraki	793
Luki	814
Yaya	850
Xɛɛrae xa taruxui	876
Rɔma	907
Korinti I	923
Korinti II	937
Galati	947
Efɛɛ	953

Filipi	959
Kɔlosi	963
Tɛsaloniki I	967
Tɛsaloniki II	971
Timote I	974
Timote II	978
Tito	981
Filemon	983
Eburu	985
Yaki	996
Piyɛri I	1000
Piyɛri II	1004
Yaya I	1007
Yaya II	1011
Yaya III	1012
Yude	1013
Waxayi	1015

Tawureta Munsa Fe Fōlo Fōle Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

«Tawureta Munsa»

Tawureta Munsa findixi Alatala xa masenyi sebexi singe nan na. Ala Xaxili Seniyeñxi naxa taruxui gbege fi Annabi Munsa ma alako a xa e sebe. Na taruxuie fe gbege masenma won be naxee bara dangi kabi dunija fole, han Annabi Munsa Isirayilakae xanin e xa boxi ma temui naxe.

Na birin findixi «Tawureta» nan na, naxan falaxi Eburu xui «xaranyi.» Na xaranyi tide gbo mixi birin be, barima Ala lonni belebele fima mixi ma a kui. Na lonni ma danma fe dangixi kolonfe gbansan xa ma. Won Alatala xa seriye yati toma ne na taruxuie kui.

Tawureta Munsa lanxi kitaabui suuli nan ma. Na singe xili «Fe Fōlo Fōle,» barima a a masenma won be dunija nun diine foloxi ki naxe. A firin nde xili «Isirayila xa Yete Sotoe,» barima Ala Isirayila ramini naa ne konyiya kui Misira boxi ma. A saxan nde xili «Lewikae Serexedube Bonsoe xa Seriyee.» Lewi findixi Isirayila serexedubee benba nan na. Na kitaabui a masenxi a lan Isirayilakae xa sali ki naxe. A naani nde xili «Konti Tife.» Isirayila naxan nabaxi kira ra, kelifa Misira boxi ma sigafe ra e xa boxi ma, na birin na yi kitaabui kui. A suuli nde xili «Annabi Munsa xa Masenyi Donxoe.» Beenun Isirayilakae xa so e xa boxi ma Ala dennaxe fixi e ma, Annabi Munsa naxa a xa masenyi donxoe ti e be. Na masenyi sebexi na kitaabui suuli nde kui.

«Fe Fōlo Fōle»

Tawureta Munsa xa kitaabui singe xilixi «Fe Fōlo Fōle.» Sora tongo suuli nan na a kui. E noma itaxunde doxo naani:

Sora 1 han 11, Dunija rafolo ki

Alatala naxa dunija daa senbe ra. Baba Adama nun Nene Mahawa findixi a xa daali donxoe nan na. A to e daa, a naxa yaamari nde fi e ma, konɔ a mu bu e naxa Ala matandi. Ibunadama toore folo menni ne. Kabi na temui fe birin naxa kana. Dunija xa yunubi to gbo, Ala naxa nate tongo a xa dunija halaki banbaranyi ra. Na nate kelixi a xa seniyeñyi nan ma. Yunubi mu rafan Ala ma feo. Konɔ Ala xa marafanyi ma, a mu tin dunija birin xa halaki. Na kui a naxa Annabi Nuha rakisi

kunkui belebele kui, a nun subee mooli birin.

Sora 12 han 25, Annabi Iburahima xa taruxui

Alatala naxa Annabi Iburahima sugandi, a xa findi saabui fanyi ra dunija birin be. A naxa barake sa a xa fe alako a xa findi si belebele ra. A man naxa saate tongo a be, Kanaan boxi xa findi a bonsoe Isirayila gbe ra.

Konɔ na saate mu nu noma rakamalide fo Iburahima xa di soto. Sara to a kolon a mu noma di baride a xa mori Iburahima be, a naxa a xa konyi gine Hagara fi a ma. Hagara naxa Sumayila bari Iburahima be, konɔ Ala mu tin Sumayila xa findi ke tongoma ra. Na kui Ala naxa a niya Iburahima nun Sara xa Isiyaga soto e xa forija kui. Ala naxa gbilen a xa saate ma a nu bara naxan tongo Iburahima be, a fa na saate tongo Annabi Isiyaga fan be.

Sora 26 han 36, Annabi Isiyaga nun Annabi Yaxuba xa taruxui

Annabi Isiyaga naxa guli firin soto a xa gine Rebeka saabui ra. Ala naxa a ragiri Yaxuba ma, naxan bari donxoe ra, a xa findi ke tongoma ra dangi a taara Esayu ra. Esayu to na to, a naxa wa a xunya faxafe, konɔ Yaxuba naxa a gi, a siga a nga xabile yire. Menni a naxa Raxele nun Leya doxo. E naxa di xeme fu nun firin bari a be, naxee findi Isirayila bonsoe fu nun firin xa yareratie ra.

Sora 37 han 50, Annabi Yusufu xa taruxui

Annabi Yaxuba xa di Yusufu mu nu rafan a taarae ma, barima Ala nu bara a masen a be a tan nan findima e xunyi ra. Na nan a niya e naxa a mati konyi ra Misirakae ma. Konɔ Ala naxa a ragiri Yusufu xa findi mixi belebele ra Misira boxi ma. Alatala man naxa a masen a be a tan nan fama dunija birin nangade xoroxxoe nde ma naxan fama. Ne wuyaxi to dangi, kaame naxa sin dunija birin ma. Baloe nu na Misira boxi gbansan nan ma Annabi Yusufu saabui ra. Annabi Yaxuba to a xa die xee Misira baloe fende, e naxa Yusufu li naa. Na kui Annabi Yusufu naxa a xabile birin nafa Misira boxi ma alako e naxa faxa kaame ra.

Mixi noma lonni belebele sotoe yi kitaabui saabui ra. Alatala a yete masenma ne yi taruxuie kui. Ala senbe gbo dangi birin na. A wama ne mixi xa tinxin. Fe jaaxi mu rafan a ma feo, a man kiiti sama ne yunubitoe ma. Konɔ Ala mu tinma mixi xa halaki. A ibunadama xanuma, a wama e malife alako e xa tuubi, e xa kisi a xa marafanyi saabui ra. Na seriye masenxi

«Fe Folo Fole» nan kui. Ala xa won mali na birin kolonde alako won xa findi a xa mixie yati yati ra.

Tawureta Munsa Fe Folo Fole

Dunija Fole

¹ A fole ra, Ala naxa koore nun boxi daa.
² Dunija mu nu yailanxi, sese mu nu na a ma. Dimi nan nu na baa birin ma, kono Ala jengi naxan luxi alo foye nu a malintanma ye xun ma.

³ Ala naxa a masen, «Naiyalanyi xa mini.» Naiyalanyi naxa mini keren na.

⁴ Ala naxa a mato fa, na naiyalanyi fanxi. Ala naxa naiyalanyi nun dimi itaxun.

⁵ Ala naxa naiyalanyi xili sa «yanyi.» A naxa dimi xili sa «koe.» Koe naxa so, kuye naxa iba, loxo singe nan nu na ki.

⁶ Ala naxa a masen, «Koore walaxe xa lu boxi ye nun koore ye tagi.»

⁷ Na bara findi naaninyi ra boxi ye nun koore ye tagi. A rabaxi na ki ne.

⁸ Ala naxa yi naaninyi xili sa «koore.» Koe naxa so, kuye naxa iba, loxo firin nde nan nu na ki.

⁹ Ala naxa a masen, «Boxi ye xa malan yire keren. Xare xa maba.» A rabaxi na ki ne.

¹⁰ Ala naxa na xare xili sa «boxi.» A naxa na boxi ye xili sa «baa.» Ala naxa a mato fa, na birin fanxi.

¹¹ Ala naxa a masen, «Sansie xa mini boxi ma. Sansi mooli birin xa bula. Sansi xori naxan na a bogi kui, a bulama ne birin nun a mooli ra.» A rabaxi na ki ne.

¹² Boxi naxa rafe sansi mooli birin na, a bogi nun a sansi xori na a bili ma, na fan birin nun a mooli. Ala naxa a mato fa, na birin fanxi.

¹³ Koe naxa so, kuye naxa iba, loxo saxon nde nan nu na ki.

¹⁴ Ala naxa a masen, «Yanbasee xa lu koore ma, yanii nun koe itaxunfe ra. Waxati birin kolonma yanbasee saabui nan na. Xi yo xi, je yo je a kolonma yanbasee nan saabui ra.

¹⁵ Yanbase na koore ma boxi iyalanse nan na.» A rabaxi na ki ne.

¹⁶ Ala naxa naiyalanse xungbe firin nafala. Naxan xungbo, na xa yanii yaamari raba. Naxan xurun, na xa koe yaamari raba. A naxa tunbuie fan nafala.

¹⁷ Ala naxa yanbasee sa koore ma alako e xa boxi iyalan,

¹⁸ e xa yanii nun koe yaamari raba, e xa dimi nun naiyalanyi rafatan. Ala naxa a mato fa, a birin fanxi.

¹⁹ Koe naxa so, kuye naxa iba, loxo naani nde nan nu na ki.

²⁰ Ala naxa a masen, yexee xa ye ramaxa. Xonie xa jere koore ma.

²¹ Ala naxa yexe xungbe mooli birin daa a nun nimase naxan birin na ye xora. A naxa xoni mooli birin fan daa. Ala naxa a mato fa, a birin fanxi.

²² Ala naxa barake sa e xa fe. A naxe, «Wo xa wuya, wo xa yiriwa alako yexee xa wuya baa ma. Xonie fan xa gbo boxi ma.»

²³ Koe naxa so, kuye naxa iba, loxo suuli nde nan nu na ki.

²⁴ Ala naxa a masen, «Nimasee mooli birin xa lu boxi ma: xurusee, bubusee, a nun buurunyi subee.» A rabaxi na ki ne.

²⁵ Ala naxa buurunyi subee mooli birin daa, a naxa xurusee mooli birin daa, a naxa bubusee mooli birin daa. Ala naxa a mato fa, a birin fanxi.

²⁶ Ala naxa a masen, «Won xa adama daa, won xa won foxi lu a ma. A xa yaamari raba yexee xun ma, xonie xun ma, xurusee xun ma, boxi xun ma, a nun bubusee xun ma.»

²⁷ Ala naxa adama daa gine nun xeme, a a foxi lu e ma.

²⁸ Ala naxa barake sa e xa fe. A naxe, «Wo xa wuya, wo xa yiriwa alako boxi xa rafe. Wo xa yaamari raba boxi xun ma, yexee xun ma, xonie xun ma, bubusee xun ma.»

²⁹ A naxe, «N bara sansi birin nun sansi bogi birin fi wo ma baloe ra.

³⁰ N bara sansi birin fi sube birin ma naxan na boxi ma, a nun xoni birin ma, a nun bubusee birin ma, nimase birin ma naxee jengima. Sansi birin bara findi e baloe ra.» A rabaxi na ki ne.

³¹ Ala naxa a xa daalise birin mato fa, a fanxi han. Koe naxa so, kuye naxa iba, loxo senni nde nan nu na ki.

2

¹ Koore, boxi, nun se birin daa ki nan nu na ki.

² Loxo solofere nde Ala xa wali naxa kamali. A naxa a malabu.

³ Ala naxa tide sa na loxo solofere nde ma, a xa findi loxo seniyenxi ra barima a a malabu na loxo ne a xa wali kamalixi xa fe ra.

Baba Adama nun Nene Mahawa

⁴ Taruxui nan ya, dunija daaxi ki naxe. Marigi Alatala boxi nun koore daa temui naxe,

⁵ fotonyi yo mu nu na. Sansi yo mu nu na naxan bulaxi boxi ma barima Marigi Alatala mu nu tune ye ragoroxi sinden. Adama fan mu nu na naxan boxi rawalima,

⁶ kono ye nu luma mini ra boxi bun, a fa yensen ye yire birin ma.

⁷ Marigi Alatala naxa adama yailan bende ra. Na dangi xanbi a naxa nii raso a fate a jone kui. A findi adama ra na ki ne.

⁸ Na xanbi Marigi Alatala naxa yire fanyi yailan sogetede mabiri. Na yire xili «Eden.» A naxa adama lu menni.

⁹ Marigi Alatala naxa wuri mooli birin nabula menni, wuri tofanyie, wuri naxee bogi fan a don daaxi ra. Na yire tagi wuri firin nu na. Keren xili «Simaya wuri.» Boore xili «Fe fanyi nun fe jaaxi kolon wuri.»

¹⁰ Xure naxan ye rasoxi Eden kui sansie be, a to dangixi, a itaxunxi doxo naani ra.

¹¹ Na singe xili Pison. Na nan dangima Hawila boxi birin ma, xema na dennaxe.

¹² Na xema fan. Wuri ye xiri joxunme fan na na, a nun geme tofanyi naxan xili onixi.

¹³ Na xure firin nde xili Gixon. Na nan dangima Kusi boxi birin ma.

¹⁴ Na xure saxan nde xili Tigiri. Na nan dangima Asuri boxi ma a sogetede biri ra. Na xure naani nde xili Efirati.

¹⁵ Marigi Alatala naxa adama rasabati Eden, alako a xa no na yire rawalide, a man xa meeni na ma.

¹⁶ Marigi Alatala naxa yaamari so adama yi ra, a naxe, «I noma yi wuri bogi birin donde naxan na Eden kui,

¹⁷ kono i naxa «Fe fanyi nun fe jaaxi kolon wuri» bogi don de, barima i nu na don, i faxama ne.»

¹⁸ Marigi Alatala naxa a fala, «A mu fan xeme xa lu be a keren. N fama malima fanyi daalide a be.»

¹⁹ Buurunyi sube birin nun xoni birin Marigi Alatala naxan daalixi bende ra, a naxa e xanin adama xon ma a xa e xili sa. Adama xili naxee sa e xun ma, nee naxa findi e xilie ra.

²⁰ A naxa xuruse birin, xoni birin, a nun buurunyi sube birin xili sa.

Kono na waxati Adama mu a malima fanyi sotoxi sinden.

²¹ Marigi Alatala naxa xi xoli radangi a ma. A naxa a raxi a fanyi ra. A to xi, Marigi Alatala naxa a ganyanyi xori keren ba, a fa menni ragali.

²² Na xanbi, Marigi Alatala naxa Adama ganyanyi xori findi gine ra, a fa na gine fi Adama ma.

²³ Adama naxa a fala, «Yi gine fatanxi n xori nun n sube nan na. A xili ne «gine», barima a minixi xeme ne i.»

²⁴ Na fe na a toxi, xeme fama ne kelide a baba nun a nga xun ma, a maso a xa gine ra, e findi keren na.

²⁵ Xeme nun a xa gine mageli nan nu a ra, kono na fe yaagi mu nu e ma.

3

Yunubi singe

¹ Boximase nan nu koota Marigi Alatala xa daalise birin be. A naxa gine maxorin, «Ala a fala ne wo be a wuri bogi naxan birin na Eden kui, a wo naxa a sese don? Nondi na a ra?»

² Gine naxa a yaabi, «Wuri naxee na Eden kui, muxu noma e birin bogi donde,

³ kono wuri naxan na Eden tagi, muxu mu noma na tan bogi donde, muxu mu noma makorede a ra yete yati, xa na mu a ra muxu faxama ne.»

⁴ Boximase naxa a fala gine be, «Ade, wo mu faxama.

⁵ Ala a kolon, wo na a don, wo ya rabima ne. Wo fama fe fanyi nun fe jaaxi kolonde alo Ala yete.»

⁶ Gine to wuri bogi to, a tofan, a fan donse ra, a fan xaxili sotose ra, a naxa keren ba, a don, a nde so a xa mori yi, e nun naxan nu a ra. Na fan naxa a don.

⁷ Na waxati e yae naxa rabi. E naxa a kolon, e mageli nan nu a ra. E naxa xore burexee denbe e boore ra, e e yete sutura a ra.

⁸ Na xanbi, xeme nun a xa gine naxa Marigi Alatala jere xui me nunmare ra. E naxa e noxon wurie xanbi ra.

⁹ Marigi Alatala naxa xili ti, «Adama, i na minden?»

¹⁰ Adama naxa a yaabi, «N bara i xui me Eden kui, kono n bara gaaxu, barima n mageli na a ra. Na nan a ra, n nan n noxunxi.»

¹¹ Marigi Alatala naxa a maxorin, «Nde a masenxi i be i mageli na a ra? Ka i bara na wuri bogi don ba, n naxan ma fe fala i be i naxa a don?»

¹² Adama naxe, «I gine naxan fixi n ma, na nan yi wuri bogi so n yi ra, n naxa a don.»

¹³ Na xanbi, Marigi Alatala naxa gine maxorin, «I yi rabaxi munfe ra?» Gine naxa a yaabi, «Boximase bara n madaxu han n bara na wuri bogi don.»

¹⁴ Awa, Marigi Alatala naxa a fala boximase be, «I to bara yi raba, awa, n fan n bara i danka xuruse nun buurunyi sube birin ya ma. I findima bubuse nan na i furi fari. I xube nan donma i xa dunipeigiri kui.

¹⁵ N bara depaaxui raso i tan nun gine tagi. N bara a raso i xa die nun a xa die tagi. Gine xa di i xunyi butuxunma ne. I fan a tingilinyi xinma ne.»

¹⁶ Marigi Alatala naxa a fala gine be, «I fan, n i tocoroma ne i xa di bari kui. Na toore gboma ne. I birama ne i xa mori foxo ra, a i yamari.»

¹⁷ Marigi Alatala naxa a fala Adama be, «I bara bira i xa gine foxo ra. I bara na wuri bogi don, n naxan ma fe fala i be, i naxa a don. Yakosi n bara boxi danka i xa fe ra. I tsoroma ne baloe sotode i xa dunipeigiri kui.

¹⁸ N tunbe nun baagi raminima ne boxi ma, i baloe sotoma xe nan ma.

¹⁹ I baloe sotoma i yilenfure nan na han i gbilenma bende temui naxe i rafalaxi naxan na. Bende nan i ra, i man gbilenma na bende ne.»

²⁰ Adama naxa a xa gine xili sa «Mahawa,» barima a findima ne mixi birin nga ra.

²¹ Marigi Alatala naxa dugi kiri daaxie dege Adama nun a xa gine be, a naxa e ragoro e ma.

²² Marigi Alatala naxa a masen, «Adama bara fe fanyi nun fe jaaxi tagi raba kolon alo won tan. A mu daxa a xa simaya wuri bogi don, xa na mu a ra a mu faxama.»

²³ Marigi Alatala naxa a ramini Eden, a xa boxi rawali Ala a daaxi naxan na.

²⁴ A Adama keru xanbi, Marigi Alatala naxa malekee yaamari, e xa ti Eden sogetede biri ra. E xa nu santidegema te daaxi malintan, na simaya wuri kantade.

4

Kabila nun Habila

¹ Adama nun Mahawa to kafu, Mahawa naxa teege. E naxa di soto naxan xili Kabila. Mahawa naxe, «Alatala bara n mali di xeme sotope ra.»

² Na xanbi Mahawa naxa Kabila xanbiratoo xemema soto naxan xili Habila. Xuruse demadonyi nan nu Habila ra. Boxi rawali nan nu Kabila ra.

³ Na temui to dangi, Kabila naxa fa sansi bogi fangadama ra serexe bade Alatala be.

⁴ Kono Habila naxa fa xuruse di singee ra nun e ture. Habila nun a xa serexe naxa rafan Alatala ma,

⁵ kono Kabila nun a xa serexe mu nu rafan Alatala ma. Alatala mu a ya ti Kabila xa serexe ra. Na na a ra, Kabila naxa xono, a yatagi naxa masara.

⁶ Na xanbi Alatala naxa Kabila maxarin, «I xonoxi munfe ra? I yatagi masaraxi munfe ra?

⁷ Xa i fe fanyi raba, n na tongoma ne, kono xa i fe jaaxi raba, Sentane i ratantanma ne. I kata, i xa i yete ba a yi ra.»

⁸ Kabila naxa a fala a xunya be, «Won xee xe ma.» E to so xe ma, Kabila naxa a xunya Habila suxu, a naxa a faxesa.

⁹ Na xanbi Alatala naxa Kabila maxarin, «I xunya Habila na minden?» A naxa a

yaabi, «N mu a kolon. Fo n xa meeni n xunya ma?»

¹⁰ Alatala naxa a fala, «I munse rabaxi? N na i xunya wuli gbelegbele xui mefe keli boxi ma.

¹¹ N bara i danka barima i bara i xunya faxesa. N i kerima ne yi boxi ma i xunya wuli na dennaxe.

¹² I na boxi rawali, i mu baloe sotoma. I findima pereti nan na.»

¹³ Kabila naxa Alatala yaabi, «Na jaxankate gbo n tan be.

¹⁴ Xa i bara n keru yi boxi ma to, won tagi ikuyama ne. N findima pereti nan na. Mixi naxan na sa n to, a n faxama ne.»

¹⁵ Alatala naxa a yaabi, «Ade, xa mixi yo i faxesa, n i gberoxoma ne doxo solofere.» Alatala naxa tonxuma sa Kabila ma alako xa naxan sa a to a naxa no a gereede.

¹⁶ Na temui Kabila naxa a makuya Alatala ra. A naxa sabati Nodi boxi ma Eden fuge ra.

¹⁷ Kabila nun a xa gine naxa kafu. A xa gine naxa teege, a naxa di soto naxan xili Enoki. Kabila nu na taa tife. A naxa a xa di xili sa na taa xun ma.

¹⁸ Enoki naxa Iradi soto. Iradi, Mexuyayeli baba na a ra. Mexuyayeli, Metusayeli, Lameki baba na a ra.

¹⁹ Lameki naxa gine firin soto, keren xili Ada, boore xili Silahi.

²⁰ Ada naxa Yabala soto. Yabala, xuruse demadonyie nun kiri banxi kanyie baba na a ra.

²¹ Yabala xunya xili Yubali. Yubali, kora bonboee nun xule fee baba na a ra.

²² Silahi fan naxa di soto. A xili Tubali Kabila. Xabui nan nu a tan na. Walise wure gbeeli nun wure daaxi mooli birin xabui nan nu a ra. Tubali Kayini xunya ginema xili Nama.

²³ Lameki naxa a fala a xa ginee be, «Ada nun Silahi wo xa wo haake to n be. Lameki xa ginee, wo xa wo tuli mati n ma woyenyi ra.

N bara xeme nde faxesa gberoxoe ra. N bara na segetala faxesa barima a bara n maxono.

²⁴ Xa mixi solofere nan faxama Kabila gberoxofe ra, mixi tongo solofere nun solofere nan faxama n tan Lameki gberoxofe ra.»

²⁵ Adama nun a xa gine naxa kafu. Mahawa naxa di soto naxan xili Seti. A bara na xili sa a xa di xun ma barima Ala bara a xa di Habila joxoe so a yi ra Kabila naxan faxesa.

²⁶ Seti fan naxa di soto naxan xili Enosi. Na waxati mixie naxa Alatala maxandi folo.

5

Adama han Nuha

¹ Adama nun a bonsœ xa taruxui nan ya. Ala to ibunadama die daa, a naxa a foxi lu e ma.

² A naxa e daa xeme nun gine. A barake sa e ma. A e xili sa «adama.»

³ Adama to bu je keme je tongo saxan, a naxa di soto a yete misaali ra. A naxa a xili sa Seti.

⁴ Seti xa bari dangi xanbi, Adama naxa bu je keme solomasaxan. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

⁵ Adama xa simaya naxa siga je keme solomanaani nun je tongo saxan. Na xanbi a naxa faxa.

⁶ Seti to bu je keme je suuli, a naxa findi Enosi baba ra.

⁷ Enosi xa bari dangi xanbi, Seti naxa bu je keme solomasaxan je solofere. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

⁸ Seti xa simaya naxa siga je keme solomanaani nun je fu nun firin. Na xanbi a naxa faxa.

⁹ Enosi to bu je tongo solomanaani, a naxa findi Kenan baba ra.

¹⁰ Kenan xa bari dangi xanbi, Enosi naxa bu je keme solomasaxan je fu nun suuli. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

¹¹ Enosi xa simaya naxa siga je keme solomanaani nun je suuli. Na xanbi a naxa faxa.

¹² Kenan to bu je tongo solofere, a naxa findi Mahalaleli baba ra.

¹³ Mahalaleli xa bari dangi xanbi, Kenan naxa bu je keme solomasaxan je tongo naani. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

¹⁴ Kenan xa simaya naxa siga je keme solomanaani nun je fu. Na xanbi a naxa faxa.

¹⁵ Mahalaleli to bu je tongo senni a nun suuli, a naxa findi Yeredi baba ra.

¹⁶ Yeredi xa bari dangi xanbi, Mahalaleli naxa bu je keme solomasaxan je tongo saxan. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

¹⁷ Mahalaleli xa simaya naxa siga je keme solomasaxan nun je tongo solomanaani nun suuli. Na xanbi a naxa faxa.

¹⁸ Yeredi to bu je keme je tongo senni a nun firin, a naxa findi Enoki baba ra.

¹⁹ Enoki xa bari dangi xanbi, Yeredi naxa bu je keme solomasaxan. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

²⁰ Yeredi xa simaya naxa siga je keme solomanaani nun je tongo senni a nun firin. Na xanbi a naxa faxa.

²¹ Enoki to bu je tongo senni a nun suuli, a naxa findi Metusela baba ra.

²² Metusela xa bari dangi xanbi, Enoki naxa bira Ala foxo ra je keme saxan. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

²³ Enoki xa simaya naxa siga je keme saxan nun je tongo senni a nun suuli.

²⁴ Enoki naxa bira Ala foxo ra. Na xanbi a mu lu na sonon, barima Ala bara a xanin.

²⁵ Metusela to bu je keme je tongo solomasaxan a nun solofere, a naxa findi Lameki baba ra.

²⁶ Lameki xa bari dangi xanbi, Metusela naxa bu je keme solofere je tongo solomasaxan a nun firin. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

²⁷ Metusela xa simaya naxa siga je keme solomanaani nun je tongo senni a nun solomanaani. Na xanbi a naxa faxa.

²⁸ Lameki to bu je keme je tongo solomasaxan a nun firin, a naxa di soto.

²⁹ A naxa a xili sa Nuha. A naxa a fala, «A fama won malide won ma toore nun won ma wali kui, won naxan nabama boxi ma Alatala bara dennaxe danka.»

³⁰ Nuha xa bari dangi xanbi, Lameki naxa bu je keme suuli je tongo solomanaani a nun suuli. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

³¹ Lameki xa simaya naxa siga je keme solofere nun je tongo solofere a nun solofere. Na xanbi a naxa faxa.

³² Nuha to bu je keme suuli, a naxa findi Semi, Hami, nun Yefeti baba ra.

6

Ala dunija halaki ki naxe

¹ Na temui xeme nun e xa di ginee naxa wuya folo.

² Ala xa malekee naxa yabu yi di ginee ra e xa tofanyi ma. Malekee naxa ndee sugandi, e naxa e findi e xa ginee ra.

³ Na xanbi, Alatala naxa a fala, «N mu tinma nii xa bu adama fate abadan, barima daalise na a ra. A mu dangima je keme je moxonen na.»

⁴ Na waxati, a nun waxati naxan fa na xanbi ra, nabiyoro bonsœ nu na dunija ma. Na malekee nun na di ginee nan nee barixi. Geresoe belebelee nun xili xungbe kanyie nan nu nabiyoro bonsœ ra.

⁵ Alatala naxa a to adama bara kobi. Temui birin a xa mapoxunye findixi a kobi nan na.

⁶ Na naxa Alatala tooro han a bara a yete maxorin munfe ra a adama daaxi. Na fe naxa a boje tooro ki fanyi.

⁷ Alatala naxa a fala, «Adama birin n naxan daaxi, n na birin tongoma ne dunija ma. Mixi yo, sube yo, bubuse yo, xoni naxan perema koore ma yo, n na birin tongoma ne dunija ma, barima n bara nimisa adama daafe ra.»

⁸ Kono Nuha tan nu rafan Alatala ma.

Nuha xa kunkui banbanyi

⁹ Nuha xa taruxui nan ya. Nuha nu findixi tinxintoe nun seniyeentoe nan na na waxati mixie tagi. A nu birama Ala nan foxo ra.

¹⁰ Di saxan nan nu Nuha yi ra: Semi, Hami, nun Yefeti.

¹¹ Dunija nu bara kana Ala ya i, a xa fe jaaxi nu bara gbo ye.

¹² Ala naxa dunija to, a kanaxi, mixi birin fe jaaxi rabafe.

¹³ Na kui Ala naxa a masen Nuha be, «N wama adama birin tongofe dunija ma, barima dunija bara kobi a jaaxi ra. N wama adama birin nun dunija birin kanafe.

¹⁴ A lanma i xa kunkui banban wuri ra, naxan xili goferi. Konkoe xa lu a kui. Dole xa sa a kui nun a fari.

¹⁵ I xa a yailan yi ki: I xa kunkui rakuya kanke ya tongo senni nun solofere a nun a tagi. I xa a igbo kanke ya fu nun keren. I xa a ite kanke ya senni nun a tagi.

¹⁶ I xa kunkui xunyi yailan, nongon ya keren xa lu kunkui xunyi nun kunkui de kiri tagi. I xa naade ti a seeti keren ma. I xa a kui rabagan doxo saxan.»

¹⁷ «Na xanbi n tan fama ye radinde dunija ma. A mixi birin sonto. Nimase birin faxama ne.

¹⁸ Kono n bara saate tongo i be. I soma ne yi kunkui kui, i tan nun i xa die, a nun i xa gine, a nun i xa die xa gine.

¹⁹ I xa fa nimase mooli birin firin na, xeme nun gine. Na nan a toma e kisima.

²⁰ Xoni bonsoe birin firin firin, sube bonsoe birin firin firin, bubuse bonsoe birin firin firin, e fama i xon, i xa e rakisi.

²¹ I xa donse mooli birin baki kunkui kui. I xa sa a ragata i tan be a nun e fan be.»

²² Nuha naxa a birin naba Ala naxan masenxi a be.

7

Banbaranyi Belebele

¹ Alatala naxa a masen Nuha be, «So kunkui kui, i tan nun i xa denbaya birin, barima i tan tinxintoe nan i ra yi waxati mixie tagi.

² Sube radaxaxi birin, i xa xeme solofere nun gine solofere baki. Sube raharamuxi birin, i xa xeme keren nun gine keren baki.

³ Xoni fan a mooli birin, i xa xeme solofere nun gine solofere baki. Na kui sube mooli birin xa no lude dunija ma banbaranyi dangi xanbi.»

⁴ «Xi solofere na dangi, n tune ragoroma boxi ma. Xi tongo naani tune fama koe nun yanyi. Nimase birin n naxan daaxi, na birin sontoma ne.»

⁵ Nuha naxa na birin naba Alatala naxan masen a be.

⁶ Na tune fama temui naxe, Nuha xa simaya nu na je keme senni.

⁷ Nuha yo, a xa gine, a xa die nun nee fan xa ginee, e birin naxa e gi ye ma, e sa so kunkui kui.

⁸ Sube radaxaxie, sube raharamuxie, xonie, nun bubusee, e birin

⁹ naxa siga Nuha xon ma kunkui kui, xeme nun ginee, e sa so kunkui kui alo Ala Nuha yamarixi ki naxe.

¹⁰ Xi solofere dangi xanbi, na banbaranyi naxa din dunija ma.

¹¹ Nuha xa simaya nu na je keme senni, kike firin, xi fu a nun solofere. Na loxoe ye naxan na boxi bun ma, na naxa te folo, ye naxan na koore ma, na fan naxa goro folo.

¹² Tune naxa bira boxi ma xi tongo naani. Koe a nun yanyi, tune fama.

¹³ Na loxoe, Nuha nun a xa die, Semi, Hami, Yefeti, a xa gine, nun a xa di saxanyie xa ginee, e birin naxa so kunkui kui.

¹⁴ Buurunyi sube bonsoe birin, xuruse bonsoe birin, bubuse bonsoe birin, a nun xoni bonsoe birin, e naxa so kunkui kui.

¹⁵ Daalise naxan birin jengima, a firin firin, e naxa fa Nuha xon ma, e sa so kunkui kui.

¹⁶ Nimase birin, xeme nun gine, e soxi ne kunkui kui alo Ala Nuha yamarixi ki naxe. Na xanbi Alatala naxa naade balan.

¹⁷ Xi tongo naani banbaranyi tema. A naxa kunkui ite.

¹⁸ Ye to gbo boxi ma, kunkui naxa doxo ye fari.

¹⁹ Ye naxa te han a naxa geya birin makoto dunija ma.

²⁰ Ye naxa dusu geya xun han kanke ya solofere nun a tagi.

²¹ Nimase naxan birin nu jereama dunija ma, e birin naxa faxes: xonie, xurusee, buurunyi subee, bubusee, a nun adamadie.

²² Nimase naxan birin jengima xare ma, e birin naxa faxes.

²³ Ala naxa nimase birin ba dunija ma. Nimase birin naxa faxes: adamadie, xurusee, bubusee, a nun xoni naxee jereama koore ma, fo Nuha keren, a nun naxee nu na a xun ma kunkui kui.

²⁴ Banbaranyi naxa din dunija ma xi keme xi tongo suuli.

8

Banbaranyi jonyi

¹ Kono Ala naxa ratu Nuha ma, a nun buurunyi sube nun xuruse naxee nu na a xun ma kunkui kui. Ala naxa foye radin dunija ma, ye fa xori folo.

² Ye naxan nu kelima boxi bun ma, na naxa dan. Ye naxan nu kelima koore ma, na fan naxa dan.

³ Loxo yo loxo fo nde ba ye ra. Xi keme xi tongo suuli kamali xanbi, nde naxa ba ye ra ki fanyi ra.

⁴ Kike solofere, xi fu nun solofere nde, kunkui naxa doxo geyae fari, geya naxee na Ararati boxi ma.

⁵ Kike fu xi keren kamali xanbi, geyae fari naxa maba.

⁶ Xi tongo naani dangi xanbi, Nuha naxa wunderi rabi naxan na kunkui ma.

⁷ A naxa xaxa bejin, a nu siga, a nu fa, han ye naxa xurun.

⁸ Na xanbi a naxa ganbe bejin, a xa kolon xa ye bara xori.

⁹ Kono na ganbe naxa yire mato, santide mu na, barima ye dinxi dunija birin ma. A naxa gbilen Nuha yire. Nuha naxa ganbe tongo, a a raso kunkui kui.

¹⁰ A naxa mame ti han xi solofere, a man naxa ganbe bejin a firin nde.

¹¹ Nunmare, ganbe naxa gbilen Nuha yire, oliwi wuri jingi suxuxi a dekole ra. Na kui Nuha naxa a kolon ye bara ba dunija ma.

¹² A naxa mame ti xi solofere. A naxa ganbe bejin a saxan nde, kono ganbe mu gbilen.

¹³ Nuha xa simaya to siga je keme senni nun je keren, kike keren, xi keren, banbaranyi fa non dunija ma. Nuha to kunkui xunyi ba naa, a naxa a to xare bara maba.

¹⁴ Kike firin xi moxonen a nun solofere to dangi, boxi nu bara xara a fanyi ra.

¹⁵ Ala naxa a masen Nuha be,

¹⁶ «Wo mini kunkui kui, i tan nun i xa gine, i xa die nun e xa ginee.

¹⁷ I xa nimase birin namini kunkui kui: xonie, subee, bubusee, alako e xa yiriwa, e xa wuya dunija ma.»

¹⁸ Na temui Nuha naxa mini fa, a nun a xa die, a xa gine, nun a xa die xa ginee.

¹⁹ Subee fan naxa mini, a nun bubusee, nun xonie. Nimase bonsoe birin naxa mini e xati xati ma.

²⁰ Na xanbi, Nuha naxa serexebade yailan Alatala be. A naxa sube nun xoni radaxaxi ndee tongo, a nee ba serexe gan daaxi ra.

²¹ Na tuuri to te, Alatala naxa na gan xiri me. A naxa rafan a ma. A naxa a fala a boje ma, «N mu boxi dankama sonon adama xa fe ra, barima n na kolon adama boje mu fan kafi a dimedi temui. N mu nimase birin sontoma sonon alo n na singe raba ki naxe.

²² Sansi si temui nun sansi xaba temui, xinbeli nun kuyefure, sogofure nun peme,

yanyi nun koe, n mu na bama sonon han dunija non.»

9

Ala xa saate Nuha be

¹ Na dangi xanbi Ala naxa barake sa Nuha nun a xa die xa fe. A naxa a masen e be, «Wo xa wuya, wo xa yiriwa, wo xa gbo boxi ma.

² Sube naxee na dunija ma nun xoni naxee na koore ma, e gaaxuma ne wo ya ra. Bubuse naxee na boxi ma nun yexe naxee na baa ma, e e gima ne wo ya ra. N bara e birin sa wo sago,

³ n bara e birin findi baloe ra wo be alo sansie n naxan singe fi wo ma donse ra.»

⁴ «Kono wo naxa sube don, naxan wuli mu baxi, barima a wuli findixi sube nii nan na.

⁵ Sube yo naxan wo nii bama, xa na mu a ra mixi yo naxan a boore adamadi nii bama, na kanyi nan gbe na na nii kote sare ra.

⁶ Mixi naxan adamadi nii bama, mixi nan na kanyi fan nii bama, barima Ala foxi bara lu adama ma.

⁷ Wo xa wuya, wo xa yiriwa, wo xa gbo boxi ma.»

⁸ Na xanbi Ala naxa a masen Nuha nun a xa die be,

⁹ «N bara saate tongo wo nun wo xa die be,

¹⁰ a nun nimase naxan birin nu na kunkui kui: xonie, xurusee, buurunyi subee, nimase naxan birin na dunija ma.

¹¹ N bara saate tongo wo be, banbaranyi tan mu nii birin bama sonon, a mu dunija birin kanama fa.»

¹² Ala naxa a masen, «N bara saate tongo wo nun nimase birin be, saate naxan mu kanama abadan.

¹³ Saate tonxuma nan ya, n senkui masenma ne koore ma.

¹⁴ Xa n bara kunda sa koore ma, na senkui minima ne.

¹⁵ Na temui n natuma ne saate xa fe ma, n saate naxan tongoxi wo nun nimase birin be. N mu nii birin bama dunija ma banbaranyi ra sonon.

¹⁶ Senkui na mini koore ma, n na toma, n natuma saate xa fe ma, saate naxan mu kanama abadan, n saate naxan tongoxi wo nun nimase birin be naxee na dunija ma.»

¹⁷ Ala naxa a masen Nuha be, «Saate tonxuma nan ya, n na saate naxan tongoxi nimase birin be.»

¹⁸ Nuha xa di naxee kelixi kunkui kui, e xili Semi, Hami, Yefeti. Hami findixi Kanaankae baba nan na.

¹⁹ Dunija mixi birin fatanxi Nuha xa di saxanyie nan na.

²⁰ Nuha to xe rawali folo, a naxa weni sansi si.

²¹ Na sansi to bogi, Nuha naxa weni yaillan. A to siisi na ra, a naxa a sa kiri banxi kui a mageli.

²² Kanaankae benba Hami to a baba mageli to, a naxa na fala a taarae be.

²³ Na kui Semi nun Yefeti naxa dugi tongo fa, e so e baba xun e xanbi xanbi ma. E naxa dugi felen e baba ma, e mu e ya ti e baba mageli ra.

²⁴ Nuha xun to maboo a ra, a naxa keli, a naxa a kolon fa a xa di donxoe naxan nabaxi a ra.

²⁵ Nuha naxa a fala, «N bara Kanaan danka. A xa findi konyi birin donxoe ra a taarae be.»

²⁶ A man naxa a fala, «N bara Semi Marigi Alatala matoox.

Kanaan xa findi Semi xa konyi ra.

²⁷ Ala xa Yefeti xa boxi gbo,

a xa lu Semi xa niini bun ma,

Kanaan xa findi a xa konyi ra.»

²⁸ Banbaranyi dangi xanbi, Nuha naxa bu dunija ma je keme saxon je tongo suuli.

²⁹ Nuha xa simaya to je keme solomanaani je tongo suuli li, a naxa laaxira.

10

Semi, Hami, nun Yefeti tolobitae

¹ Nuha xa die, Semi, Hami, nun Yefeti xa taruxui nan ya, a nun e fan xa die e naxee soto banbaranyi dangi xanbi.

² Yefeti xa die xilie nan ya: Gomeri, Magogo, Madayi, Yawani, Tubali, Meseki, Tirasi.

³ Gomeri xa die xilie nan ya: Asikenasi, Rifati, Togarama.

⁴ Yawani xa die xilie nan ya: Elisaha, Tarasisi, Kitimi, Rodanimi.

⁵ Yefeti xa mixie naxa sabati baa de ra e xabile ki ma, kankan nun a gbe xui. E naxa findi si doxo wuyaxi ra e xa boxi ma.

⁶ Hami xa die xilie nan ya: Kusi, Misira, Puti, Kanaan.

⁷ Kusi xa die xilie nan ya: Seba, Hawila, Sabata, Raama, Sabiteka. Raama xa die xilie nan ya: Seeba, Dedan.

⁸ Nimirodi geresoe belebele nan nu a ra. A baba xili Kusi.

⁹ Nimirodi man findi koyinma belebele ra Alatala ya i. Mixie nu a falama, «Koyinma belebele nan Nimirodi ra Alatala ya i.»

¹⁰ A xa mangeya taa singee findi Babilon, Ereki, Akadi, nun Kalene nan na, naxee nu na Sinari boxi ma.

¹¹ A naxa keli Sinari, a siga Asiriya boxi ma. Menni a naxa taee ti naxee xili Ninewe, Rehoboti, Iri, Kala,

¹² nun Resen, taa belebele naxan na Ninewe nun Kala tagi.

¹³ Misira naxa findi Ludukae, Anamikae, Lehabakae, Nafatu,

¹⁴ Patirusukae, Kasaluxukae, (Filisitakae keli dennaxe), a nun Kafatorokae benba ra.

¹⁵ Kanaan naxa findi yi mixie baba ra: Sidonkae, a xa di singe, Xitikae,

¹⁶ Yebusukae, Amorikae, Girigasakae,

¹⁷ Hiwikae, Arakikae, Sinikae,

¹⁸ Arawadakae, Semarakae, nun Xamatakae. Bonsoe naxan birin keli Kanaan, e naxa yensen ye.

¹⁹ Kanaan xa naaninyi naxa keli Sidon sigafe Gerara, a naxa siga han Gasa, a dangi Sodoma, Gomora, Adamaha, nun Seboyimi ra, a siga han Lasa.

²⁰ Hami xa mixie nan ya e xabile ki ma, kankan nun a gbe xui. E naxa findi si doxo wuyaxi ra e xa boxi ma.

²¹ Yefeti xunya Semi fan naxa die soto. Eberi xa die benba nan na Semi ra.

²² Semi xa die xilie nan ya: Elama, Asuri, Arafaxadi, Ludu, nun Arami.

²³ Arami xa die xilie nan ya: Usi, Xulu, Geteri, nun Meseki.

²⁴ Arafaxadi naxa findi Selaha baba ra. Selaha naxa findi Eberi baba ra.

²⁵ Eberi naxa di firin soto. Keren xili Pelegi. Na nan falaxi «maitaxunyi,» barima Ala dunija mixie itaxun na waxati ne. A xunya xili Yokatan.

²⁶ Yokatan xa die xilie nan ya: Alo-modadi, Selefa, Hasaramawete, Yera,

²⁷ Hadorami, Usali, Dikila,

²⁸ Obala, Abimaye, Seeba,

²⁹ Ofiri, Hawila, nun Yobabo. Yokatan naxa na die birin soto.

³⁰ E xa boxi kelima Mesa, a siga han Sefare, naxan na geya sogetede mabiri.

³¹ Semi xa die nan ya a xabile ki ma, kankan nun a gbe xui. E naxa findi si doxo wuyaxi ra e xa boxi ma.

³² Nuha xa die bonsoe xa taruxui nan na ki. Banbaranyi dangi xanbi, yi bonsoe nan findi dunija si birin na.

11

Xui masunbuxi ki naxe

¹ Na temui dunija mixi birin nu xui keren nan falama.

² Mixi ndee naxa keli, e siga sogetede mabiri, e geya to Sinari boxi ma. E naxa sabati kene ma naxan na gulunba kui.

³ E naxa a fala e boore be, «Wo fa, won xa biriki bonbo, won xa e gan.» E naxa biriki findi geme joxoe ra. E naxa mota findi dole joxoe ra.

⁴ Na xanbi e naxa a fala, «Won wali suxu, won xa taa ti won yete be, a nun banxi belebele naxan tema han koore ma, alako

won xili xa gbo. Na na a ra, won mu loema won boore ma.»

⁵ Kono Alatala naxa goro na taa matode, a nun na banxi belebele.

⁶ Alatala naxa a masen, «Xa yi mixie bara kafu e boore ma yi wali rabade, e na xui keren fala, wali birin e wama naxan nabafe, a sooneyama ne.

⁷ Won xee, won xa goro e xa xui masunbude alako e naxa e boore woyen xui fahaamu.»

⁸ Na kui Alatala naxa na gali rayensen ye. Na banxi tife naxa dan.

⁹ Na yire xili naxa sa Babeli, barima Alatala dunija mixie xuie rawuya menni ne, a fa e rayensen ye dunija birin ma.

Semi han Tera

¹⁰ Semi xa taruxui nan ya. Banbaranyi dangi xanbi ye firin, Semi xa simaya naxa ye keme li. A naxa findi Arafaxadi baba ra.

¹¹ A to Arafaxadi soto, Semi naxa ye keme suuli sa a fari. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

¹² Arafaxadi to ye tongo saxan a nun suuli soto, a naxa findi Selaha baba ra.

¹³ A to Selaha soto, Arafaxadi naxa bu ye keme naani nun ye saxan. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

¹⁴ Selaha to ye tongo saxan soto, a naxa findi Eberi baba ra.

¹⁵ A to Eberi soto, Selaha naxa bu ye keme naani nun ye saxan. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

¹⁶ Eberi to ye tongo saxan nun naani soto, a naxa findi Pelegi baba ra.

¹⁷ A to Pelegi soto, Eberi naxa bu ye keme naani nun ye tongo saxan. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

¹⁸ Pelegi to ye tongo saxan soto, a naxa findi Ruye baba ra.

¹⁹ A to Ruye soto, Pelegi naxa bu ye keme firin nun ye solomanaani. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

²⁰ Ruye to ye tongo saxan a nun firin soto, a naxa findi Serugu baba ra.

²¹ A to Serugu soto, Ruye naxa bu ye keme firin nun ye solofere. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

²² Serugu to ye tongo saxan soto, a naxa findi Naxori baba ra.

²³ A to Naxori soto, Serugu naxa bu ye keme firin. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

²⁴ Naxori to ye moxonon nun solomanaani soto, a naxa findi Tera baba ra.

²⁵ A to Tera soto, Naxori naxa bu ye keme nun ye fu nun solomanaani. A naxa di xeme nun di gine gbete soto.

²⁶ Tera to ye tongo solofere soto, a naxa findi Iburama, Naxori, nun Xarani baba ra.

Tera xa denbaya

²⁷ Tera xa taruxui nan ya. Tera naxa findi Iburama, Naxori, nun Xarani baba ra. Xarani naxa findi Loti baba ra.

²⁸ Xarani singe naxa faxa a baba Tera be Uru, Kalidi boxi ma, a barixi dennaxe.

²⁹ Iburama nun Naxori naxa ginee fen, e naxa futi xiri. Iburama xa gine xili Sarayi. Naxori xa gine xili Milika. Milika Xarani xa di na a ra. Di firin nu na Xarani yi ra, Milika nun Isika.

³⁰ Sarayi dibaritare nan nu a ra. Di yo mu nu na a be.

³¹ Tera naxa a xa di Iburama, a xa mamadi Loti, naxan findixi Xarani xa di ra, nun Iburama xa gine Sarayi tongo, e naxa keli Uru Kalidi boxi ma sigafe ra Kanaan boxi ma. Kono e to Xarani li, e naxa sabati menni.

³² Tera xa simaya to ye keme firin ye suuli li, a naxa laaxira Xarani.

12

Alatala Iburama xilife

¹ Alatala naxa a masen Iburama be, «I xa boxi bejin, i xa mixie bejin, i xabile bejin. I xa siga boxi ma n dennaxe masenma i be.

² N i findima ne si belebele ra. N barake sama ne i xa fe. N i xili gboma ne. Mixie fan barake sotoma i tan nan saabui ra.

³ Mixi naxan dubama i be, n fan barake sama ne na kanyi ma. Mixi naxan i dankama, n fan na kanyi dankama ne. Dunija birin barake sotoma i tan nan saabui ra.»

⁴ Na temui Iburama naxa keli Xarani alo Alatala a masenxi a be ki naxe. Loti fan naxa bira a foxo ra.

⁵ Iburama to keli Xarani, a xa simaya nu bara ye tongo solofere nun suuli li. A naxa a xa gine Sarayi, a xunya xa di Loti, a harige birin, nun mixie a naxee soto Xarani, a naxa e birin xanin Kanaan boxi ma.

⁶ Iburama naxa jere han a naxa wuri bili belebele nde li dennaxe xili More, Sikemi mabiri. Kanaankae nu sabatixi menni ne.

⁷ Alatala naxa a yete masen Iburama be. A naxa a fala, «N yi boxi nan fima i bonsoe ma.» Na kui Iburama naxa serexebade yailan Alatala be naxan minixi a ma.

⁸ A naxa siga geya ma Beteli fuge ra. A naxa kiri banxi ti menni, Beteli na a sogeorode, Ayi na a sogetede. A naxa serexebade yailan Alatala be, a fa a maxandi a xili ra.

⁹ Na xanbi a naxa siga Negewi gbengberen yire biri.

Iburama sigafe Misira

¹⁰ Na temui, kaame nu bara din Kanaan boxi ra. Iburama naxa siga Misira.

¹¹ Beenu e xa so Misira boxi ma, Iburama naxa a fala a xa gine Sarayi be, «N a kolon, gine tofanyi nan i ra.

¹² Misirakae na i to ya, e a falama ne n ma gine nan i ra. Na xanbi, e n faxama ne, alako e xa i tongo.

¹³ I xa a fala e be n xunya nan lanxi i ma, alako e xa meeni n ma i xa fe ra. Na kui, n mu faxama i tan saabui ra.»

¹⁴ Iburama to Misira li, Misirakae naxa a to, Sarayi gine tofanyi nan a ra.

¹⁵ Misira mange xa sansalae to Sarayi matoxo a be, a naxa a xanin a xonyi.

¹⁶ Mange naxa meeni Iburama ma Sarayi saabui ra. A naxa xuruse lanmae, xuruse xungbee, sofalee, konyie, nun joxomee fi a ma.

¹⁷ Kono Alatala naxa fure jaaxi sa Misira mange nun a xa denbaya ma, Iburama xa gine Sarayi xa fe ra.

¹⁸ Misira mange naxa Iburama xili. A naxa a fala a be, «I munse rabaxi n na? Munfe ra i mu a fala n be i xa gine nan a ra.

¹⁹ Munfe ra i a falaxi i xunya na a ra, han n tan bara a findi n ma gine ra? Awa, n ko, i xa gine nan ya. Wo siga!»

²⁰ Na xanbi, Misira mange naxa Iburama xa fe fala a xa korogbae be. E naxa a ragbengben, a tan, a xa gine, nun a harige birin.

13

Iburama nun Loti

¹ Na temui Iburama naxa keli Misira, a siga Negewi gbengberen yire mabiri. A naxa a xa gine nun a harige birin xanin a xun ma. A xunya xa di Loti fan naxa a mati naa.

² Iburama nu bara findi banna ra. Xurusee, gbeti, nun xema nu na a yi ra.

³ A naxa keli Negewi, a nu a xa jere tagi isuxu, sigafe ra

⁴ yire nde Beteli nun Ayi tagi, a nu bara serexebade ti dennaxe. Menni Iburama naxa Alatala maxandi a xili ra.

⁵ Loti, naxan nu na Iburama foxo ra, a fan findixi xurusee nun kiri banxie kanyi nan na.

⁶ Iburama xa xuruse goore nun Loti xa xuruse goore nu gbo na boxi be. E mu nu noma lude yire keren sonon.

⁷ Sonxoe naxa mini Iburama xa xuruse demadonyie a nun Loti xa xuruse demadonyie tagi. Kanaankae nun Perisikae fan nu na menni na waxati.

⁸ Iburama naxa a fala Loti be, «Won naxa konje, won ma xuruse demadonyie fan mu lan e xa konje, barima won tan ngaxakerenma nan won na.

⁹ Yi boxi birin nan i ya i yi ki. Won naxan nabama, won xa fatan. Xa i siga koola ma, n tan sigama yirefanyi nan ma. Xa i siga yirefanyi ma, n tan siga koola ma.»

¹⁰ Loti naxa a ya rasiga, a naxa sa Yuruden mere to. Ye nu na na a fanyi ra. Beenu Alatala xa Sodoma nun Gomora kana, na boxie nu fan han Sowari biri. Na nu luxi alo Misira boxi, alo Alatala xa yire yailanxi.

¹¹ Na kui Loti naxa Yuruden mere sugandi a yete be. A naxa siga sogetede mabiri. Iburama nun Loti fatan na ki ne.

¹² Iburama naxa lu Kanaan boxi ma, Loti naxa lu Yuruden mere taae tagi. Loti naxa a xa kiri banxie ti Sodoma fe ma.

¹³ Sodomakae nu bara kobi a gbe ra, e nu bara findi yunubitoe belebele ra Alatala be.

¹⁴ Iburama nun Loti to fatan, Alatala naxa a masen Iburama be, «I ya ti sogetede ra, sogedorode, yirefanyi, nun koola.

¹⁵ I boxi naxan birin toxi, n a fima i tan nun i bonsoe ma abadan.

¹⁶ N i bonsoe rawuyama ne alo xube naxan na boxi ma. Xa mixi nde noma xube kontide, a noma ne i bonsoe konti fan kolonde.

¹⁷ Keli, i boxi ipere, a kuyeya nun a gboya, i xa a birin mato barima n a fima i tan nan ma.»

¹⁸ Na temui Iburama naxa kiri banxi yire masara. A naxa sabati wuri belebele ndee mabiri naxan na Mamire nun Hebron fe ma. A naxa serexebade yailan naa Alatala be.

14

Iburama Loti ratangafe

¹ Na waxati Babilon boxi mange Amarafeli, Elasari boxi mange Ariyoki, Elama boxi mange Kedorolameri, nun Goyin boxi mange Tidali, yi mange naani naxa saate tongo e boore be mange suuli ndee gerefe ra.

² Na mange suuli nan ya: Sodoma mange Bera, Gomora mange Birisa, Adamaha mange Sinabu, Seboyimi mange Semeberi, nun Bela mange Sowari.

³ Yi mange suuli naxa e malan gulunba nde kui naxan xili Sidimi, Foxoe Baa na dennaxe to.

⁴ Kabi je fu nun firin yi mange suuli nu na mange Kedorolameri xa noe bun ma, kono je fu nun saxan nde e naxa muruta a xa mangeya ma.

⁵ A je fu nun naani nde, mange Kedorolameri nun mange naxee nu na a seeti ma, e naxa siga gere sode. E naxa no a birin na: Refaka naxee nu na Asiteroti Karanayimi, Susika naxee nu na Hami, Emika naxee nu na Sawe Kiriayayimi,

⁶ a nun Xorika naxee nu na geya ma Seyiri biri han Paran gbengberen yire fe ma.

⁷ Na xanbi e naxa gbilen, e naxa siga En Misapati, naxan xili Kadesi. E naxa nɔ Amalekikae ra, a nun Amorika naxee nu sabatixi Xasason Tamari.

⁸ Na temui, Sodoma mange, Gomora mange, Adamaha mange, Seboyimi mange, a nun Bela mange (Bela xili Sowari), e naxa e malan gulunba kui naxan xili Sidimi yi mange suuli gerefe ma:

⁹ Elama mange Kedorolameri, Goyin mange Tidali, Babilon mange Amarafeli, nun Lasa mange Ariyoki. Na mange naani naxa yi mange suuli gere.

¹⁰ Yilie nu na Sidimi gulunba kui, dole nu na e kui. Sodoma mange nun Gomora mange to e gi, e naxa fa bira na yilie kui. Mixi donxose naxa e gi sigafe ra geya fari.

¹¹ Na mange naani naxee geeni, e naxa Sodoma nun Gomora harige nun e xa baloe birin tongo, e siga.

¹² E naxa Iburama xunya xa di Loti fan suxu a nun a harige birin, barima a nu sabatixi Sodoma nan kui.

¹³ Mixi nde naxa nɔ a gide, a sa na fe birin tagi raba Iburama Eburuka be. Na waxati, Iburama nu sabatixi Mamire Amorika xa wuri bili belebelee nan bun ma. Mamire nun a ngaxakerenyie Esekoli nun Aneri, e nun Iburama nu bara saate tongo e boore be.

¹⁴ Iburama to a me e bara a xunya xa di xemema Loti suxu, a naxa soori keme saxan soori fu nun solomasaxan tongo, naxee nu barixi a xa mixie ya ma. E naxa siga na mangede foxo ra han taa naxan xili Dana.

¹⁵ Koe ra Iburama naxa a xa soorie itaxun, e naxa na mangede terenna gere ra. E naxa nɔ na mangede matutunde han Hoba, Damasi koola ma.

¹⁶ Iburama naxa nɔ na harige birin masotode. A naxa gbilen a xunya xa di Loti ra, a harige, a xa gine, nun a xa mixi birin.

Iburama nun Melekisedeki

¹⁷ Iburama to gbilen xun nakeli kui kelife mange Kedorolameri gerefe nun mange naxee nu na a seeti ma, Sodoma mange naxa siga a ralande gulunba kui naxan xili Sawe. Menni xili ne «Mange xa gulunba.»

¹⁸ Na xanbi, Salamu mange Melekisedeki naxa fa taami nun weni ra Iburama be. Ala Xili Xungbe Kanyi xa serxexedube nan nu na Melekisedeki ra.

¹⁹ A naxa duba Iburama be a falafe ra, «Ala Xili Xungbe Kanyi, naxan koore nun boxi daaxi, a xa barake sa Iburama ma.

²⁰ Tantui na Ala Xili Xungbe Kanyi be,

naxan i yaxuie rayarabixi i be.»

Na temui, Iburama naxa farile fi Melekisedeki ma a naxan soto na gere kui.

²¹ Sodoma mange naxa a fala Iburama be, «N ma mixie ragbilen n ma, konɔ naafuli tan xa lu i be.»

²² Iburama naxa a yaabi, «N bara n kali Alatala ra, Ala Xili Xungbe Kanyi naxan koore nun boxi daaxi,

²³ n mu sese tongoma naxan findi i gbe ra, hali luuti di, xa na mu a ra sankiri luuti, alako i naxa fa a fala, «N bara Iburama findi banna ra.»

²⁴ N mu sese tongoma, fo n ma soorie naxan donxi. I man xa Aneri, Esekoli, nun Mamire gbe so e yi ra, barima e fan nu na n seeti ma.»

15

Alatala saate tongofe Iburama be

¹ Na xanbi Alatala naxa mini Iburama ma, a naxa a masen a be, «Iburama i naxa gaaxu, n tan nan na i kantama ra. I sare xungbe sotoma ne.»

² Iburama naxa a yaabi, «Marigi Alatala, i munse janigexi n be a fife ra n ma? N to yi ki, di yo mu na n be. Mixi mu na n be naxan n ke tongoma fo n ma walike Eliyeseri Damasi.

³ I mu di yo fixi n tan ma. Naxan barixi n ma banxi kui, na nan findima n ke tongoma ra.»

⁴ Alatala naxa a yaabi, «Ade, na mu findima i ke tongoma ra de. I bari di yati nan fama findide i ke tongoma ra.»

⁵ Alatala naxa Iburama ramini a xa kiri banxi bun ma, a naxa a masen a be, «I ya rate koore ma. I xa tunbuie konti xa i noma e konti kolonde.» A man naxa a masen a be, «Tunbuie gboxi ki naxe koore ma, i bonsoe fan wuyama na ki ne.»

⁶ Iburama naxa la Alatala ra. Alatala fan naxa na findi tinxinyi ra a be.

⁷ Ala naxa a masen a be, «N tan nan na Alatala ra, naxan i ramini Uru taa kui Babilon boxi ma. N bara i xanin boxi ma, n dennaxe fixi i ma.»

⁸ Iburama naxa a Marigi Alatala maxorin, «N na kolonma di, n fama na sotode?»

⁹ Alatala naxa a masen a be, «Fa ninge gine, si gine, nun yexee kontonyi ra, naxee bara je saxan saxan soto. I man xa fa ganbe nun kolokonde lanma ra.»

¹⁰ Iburama naxa fa na subee ra. A naxa ninge, si gine, nun yexee kontonyi ixaba a tagi. A naxa na sube bolonyie sa e boore ya i, konɔ a mu na xonie tan ixaba.

¹¹ Yubee naxa fa, e goro na sube faxaxi yire, konɔ Iburama naxa e birin kerri naa.

¹² Soge to nu dulafe, xi xoli naxa dangi Iburama ma dungben. Dimi naxa sin a ma, gaaxui xungbe naxa a suxu.

¹³ Alatala naxa a masen a be, «A kolon, i bõnsõe fama sigade bõxi gbete ma e xõnyi mu dennaxe ra. E findima ne konyie ra na bõxi ma. E fe xõne mooli birin sõtõma ne menni je keme naani bun ma.

¹⁴ Kõnõ n fama ne na bõxikae makiitide, i bõnsõe findima konyie ra dennaxe. Na dangi xanbi, i bõnsõe kelima ne naa, e fa naafuli xungbe xanin e xun ma.

¹⁵ I tan fama ne bõnesa sõtõde, i man simaya xõnkuye sõtõma ne, han i sa ratagata temui naxe.

¹⁶ Amõrikæ xa yunubi na gbo ye temui naxe, i bõnsõe tolontolonyie fama gbilende kelife e xa konyiya kui.»

¹⁷ Soge to bara dula, kuye bara ifõõõ, tuuri nun te naxa dangi sube bolonyie tagi.

¹⁸ Na lõxõe, Alatala naxa yi saate tongo Iburama be, «N bara yi bõxi fi i bõnsõe ma, keli Misira xure ma, sa dõxõ Efirati xure belebele ra.»

¹⁹ Si dõxõ wuyaxi nan nu na na bõxi ma. Na sie nan ya: Keni, Kenisi, Kadamon,

²⁰ Xiti, Perisi, Refa,

²¹ Amõri, Kanaan, Girigasa, nun Yebusu.

16

Sumayila xa bari

¹ Sarayi mu nu di yo bari a xa mõri Iburama be. Konyi gine Misiraka nu na Sarayi yi ra, naxan xili Hagara.

² Sarayi naxa a fala Iburama be, «I bara a to, Alatala mu di bari fe ragirixi n tan ma. Kõnõ temunde n nõma di sõtõde n ma konyi gine saabui ra i be. Wo xa lu yire keren to kõe ra.» Iburama naxa tin Sarayi xa wõenyi ra.

³ Sarayi naxa a xa konyi gine Hagara Misiraka tongo, a naxa a so a xa mõri Iburama yi ra, a xa findi a xa gine ra. Iburama nu bara je fu raba Kanaan bõxi ma.

⁴ Iburama nun Hagara naxa xi yire keren, na nan findi Hagara be tẽẽẽ ra. Hagara to bara a kolon a a bara tẽẽẽ, a naxa yo a kanyi ma, a naxa a mato mato ki kobi ra.

⁵ Sarayi naxa a fala Iburama be, «I tan nan a niyaxi yi bõte raba xa ilan n na! N tan nan n ma konyi gine fixi i ma a xa findi i xa gine ra. Kabi a naxa a kolon a furuxi, a fa fe kobi nan tun ilanma n na. Alatala xa won tan firinyi makiiti.»

⁶ Iburama naxa a xa gine yaabi, «I xa konyi gine na a ra. I wama fe naxan birin xõn ma, i xa na raba a ra.» Sarayi naxa a waxõnfe kobi birin naba Hagara ra, han a naxa a gi.

⁷ Alatala xa maleke naxa Hagara li dulonyi nde fe ma Suru kira xõn ma gbengberen yire.

⁸ Maleke naxa Hagara maxõrin, «Sarayi xa konyi gine Hagara, i kelixi minden? I sigafe minden?» Hagara naxa maleke yaabi, «N nan n gixi n kanyi nan ma.»

⁹ Alatala xa maleke naxa a masen Hagara be, «I man xa gbilen i kelide, i sa i magoro i kanyi be.»

¹⁰ Alatala xa maleke naxa a fala a be, «N fama bõnsõe wuyaxi fide i ma, i mu nõma naxan kõnti kolonde.»

¹¹ Alatala xa maleke man naxa a fala a be, «I tẽẽẽxi ne yi ki. I fama di sõtõde.

I na di xili sama ne Sumayila, barima Alatala bara i xui me i xa marayaagi kui.

¹² I xa di findima geresoe ra alo wulai soe a rabama ki naxe.

A mixi birin gerema ne, birin a tan fan gerema ne. A xunyæ fan a gerema ne.»

¹³ Hagara naxa xili sa Alatala xun, naxan wõyen a be, «Alatala naxan n toxi.» A naxa a fala, «N bara n toma to.»

¹⁴ Na nan a toxi e na kolonyi xili falama, «Ala pipẽ naxan n toxi.» Na kolonyi na Kadesi nun Bereda nan tagi.

¹⁵ Hagara naxa di sõtõ Iburama be. Iburama naxa a xili sa Sumayila.

¹⁶ Iburama nu bara je tongo solo-masaxan nun senni sõtõ simaya ra, Hagara fa na di sõtõ a be.

17

Iburama xili masarafe

¹ Iburama to bara je tongo solomanaani nun solomanaani sõtõ simaya ra, Alatala naxa mini a ma, a fa yi masen a be, «N tan nan na Ala Senbe Kanyi ra. I mapere n ya tode ra tinxinyi kui.

² N fama ne saate tongode won firin tagi. N fama bõnsõe gbegbe fide i ma.»

³ Iburama naxa a xinbi sin, a yatagi rafelen bõxi. Alatala naxa a masen a be,

⁴ «N bara yi saate tongo i be. I fama ne findide si wuyaxi baba ra.

⁵ I xili mu falama sonõn Iburama, i xili fama ne falade Iburahima, barima n i findima si wuyaxi baba nan na.

⁶ N fama ne i findide pama gbegbe baba ra. I fama ne die sõtõde naxee findima si wuyaxi ra, manglee fan fama ne minide i xa die ya ma.

⁷ N nan n ma saate mabanbanma ne won firin tagi, hali i dangi xanbi, a nun i bõnsõe, gbilen nee fan bõnsõe bõnsõe. A findima saate ra dan mu na naxan ma. Na kui, n

tan nan na i Marigi Ala ra. N tan nan na i bõnsõe Marigi Ala ra, hali i dangi xanbi.

⁸N fama ne yi bõxi fide i tan nun i bõnsõe ma, wo faxi sabatide dennaxe. Kanaan bõxi birin findima ne wo gbe ra abadan. N tan nan na i bõnsõe Marigi Ala ra.»

⁹Ala man naxa a masen Iburahima be, «I tan nun i bõnsõe, gbilen na fan bõnsõe bõnsõe, wo lan ne wo xa n ma saate ratinme.

¹⁰Won ma saate nan ya, n naxan saxi wo ma, wo lan wo xa naxan natinme, i tan nun i bõnsõe: Naxan birin findixi xeme ra wo ya ma, e birin lan ne e xa sunna.

¹¹Wo xa sunna findima saate tõnxuma nan na wo tan nun n tan tagi.

¹²Keli wo tan ma, a sa dõxõ wo bõnsõe bõnsõe ra, di xeme naxan birin barima, a lanma e xa sunna xi solomasaxan nde. Na serye lan ne a xa sa wo xa konyie ma naxee na wo yi ra, naxee barixi wo xõnyi, a nun konyi naxee saraxi bõxi gbete ma, hali a mu fa na i bõnsõe xa ya ma.

¹³Na kui, konyi naxan barixi i xõnyi a nun i na naxan fan sara, e birin lan ne e xa sunna alako n ma saate tõnxuma xa lu wo fate ma abadan.

¹⁴Xeme naxan na lu a fate mu sunna, a fama ne raminide a bõnsõe ya ma, barima a mu n ma saate rakamalixi.»

¹⁵Na xanbi, Ala naxa a masen Iburahima be, «I naxa Sarayi xili fala i xa gine xun ma sõnon de, a fa xili ne kore Sara.

¹⁶N barake sama a xa fe, a fa di xeme bari i be. N barake sama ne Sara xa fe, a fama findide si gbege nga ra. Si dõxõ wuyaxi mangee fama ne minide a xa die ya ma.»

¹⁷Iburahima naxa a yatagi rafelen bõxi ma, kono a naxa yele, a fa a fala a bõne ma, «N tan naxan bara ne keme soto simaya ra, n noma di nde sotide sõnon? Sara naxan bara ne tongo solomanaani soto simaya ra, a fan noma di nde baride fa?»

¹⁸A naxa a fala Ala be, «I jengi sa Sumayila xõn ma. Na bara n wasa.»

¹⁹Ala naxa a yaabi, «Ade! I xa gine Sara fama di xeme baride i be i naxan xili sama Isiyaga. N nan n ma saate mabanbanma ne n tan nun a tan tagi, a nun a bõnsõe ra hali a faxa xanbi. Saate nan na ki naxan mu kanama abadan.

²⁰N bara i xa maxandi suxu Sumayila xa fe ra. N barake sama ne a xa fe, n man fa di gbege barife ragiri a ma, n bõnsõe wuyaxi fima ne a ma. A findima ne mange di fu nun firin baba ra, a nun si xungbe kanyi ra.

²¹Kono, naxan findi n ma saate ra, n fama a mabanbande n tan nun Isiyaga nan tagi, Sara fama di xeme naxan baride i be tamuna yi waxati.»

²²Ala to ge na masenyi ra, a naxa keli Iburahima xun ma.

²³Iburahima naxa a xa di Sumayila tongo, a nun a xa konyi naxee barixi a xõnyi, a nun a naxee saraxi. Xeme naxan birin na a xa banxi kui, a naxa e birin sunna na lõxõe alo Ala a yamari ki naxe.

²⁴Iburahima fan naxa sunna. Iburahima sunna temui naxe, a je tongo solomanaani a nun solomanaani nan nu na a ra.

²⁵Sumayila sunnama temui naxe, a je fu nun saxan.

²⁶E naxa e birin sunna lõxõe keren,

²⁷a nun xeme naxan birin nu na Iburahima xa banxi kui, konyi naxee barixi a xõnyi, a nun a naxee fan saraxi kelife si gbete ma.

18

Alatala xa masenyi Isiyaga bari ki xa fera

¹Alatala mini ne Iburahima ma Mamire, wuri bili belebele na dennaxe. Na temui, Iburahima nu dõxõxi a xa kiri banxi sode de ra kuyefure temui yanyi ra.

²A to xeme saxan to fa ra, a naxa keli mafuren, a sa e ralan. A naxa a igoro e be bõxi ma.

³A naxa a masen e be, «N Marigi, n bara wo maxandi, wo xa wo malabu n tan wo xa konyi xõnyi,

⁴n xa fa ye ra wo be alako wo xa wo sanyie maxa. Wo man xa foye tongo yi wuri bun ma.

⁵N xa fa taami ra wo xõn ma alako wo noma senbe sotide ki naxe. Na xanbi, wo fa siga wo xa jere ra. Na kui wo a kolonma wo xa konyi nan n na.» Na xõnee naxa a ratin, «Won bara lan na ma. I naxan falaxi, a raba.»

⁶Na nan lan, Iburahima naxa gbilen mafuren a xa kiri banxi kui. A naxa a masen a xa gine Sara be, «I xulun. I farin fanyi sigaati ya tongo solofere yailan taami ra.»

⁷Na xanbi, a naxa a gi, a siga ninge gõore, a sa ninge sube bõrõxõxi fate fanyi keren tongo. A naxa na ninge so a xa walike yi ra, a xa a faxa, a xa a yailan donse ra.

⁸Na sube to bara ge jinde, Iburahima naxa a tongo, a a so xõnee yi ra, a nun xijne xinbeli nun xijne bõnbõxi. E na na donse donfe, Iburahima naxa ti e sctei ma wuri bun ma.

⁹Na xõnee naxa Iburahima maxõrin, «I xa gine Sara na minden?» A naxa e yaabi, «A na kiri banxi bun ma.»

¹⁰Na xõne mixi keren naxa a masen Iburahima be, «N man gbilenma tamuna

yi jondɔn temui. Na temui i xa gine fama di xeme baride i be.» Sara nu tixi Iburahima xanbi ra kiri banxi sode de ra, a tuli matixi e xa woyenyi ra.

¹¹ Iburahima nun Sara nu bara ge foride. Sara mu nu noma di baride sonon.

¹² Sara to na me, a naxa yeke a yete ma, «N tan na ki naxe yi ki n bara ge tagande. N ma xeme fan bara findi xeme fori ra. Muxu tan di bari temui bara dangi.»

¹³ Alatala naxa a masen Iburahima be, «Sara yelexi munfe ra? A a falaxi munfe ra, a tan mu noma di baride sonon, barima a bara ge tagande?»

¹⁴ Na fe na na Alatala mu noma naxan nabade? N na fa tamuna i xonyi be yi temui, Sara fama ne di baride.»

¹⁵ Sara naxa gaaxu, a naxa wule fala, «N mu yelexi de.» Alatala naxa a masen a be, «Iyo, i yelexi ne!»

¹⁶ Na xɔpɛ naxa ti kira xon ma, e naxa e xunsa Sodoma taa ma. Iburahima naxa siga e matide.

¹⁷ Alatala naxa a masen, «N noma a noxunde Iburahima ma, n wama naxan nabafe?»

¹⁸ A fama ne findide si belebele senbema ra. N fama ne barake sade si birin ma a tan saabui ra.

¹⁹ N na a sugandixi ne, alako a xa no yaamari sade a xa die nun a bonsoe ma, e xa no e pengi sade n ma seriye xon ma tinxinyi kui. Na temui, n tan Alatala, n fama ne n ma laayidi rakamalide n naxan tongoxi Iburahima be.»

²⁰ Alatala naxa a masen Iburahima be, «Fe naxan falaxi Sodomakae nun Gomorakae xun, fe magaaxuxi na a ra. E xa yunubi bara gbo han,

²¹ n fama gorode n xa sa a mato fe naxan birin falaxi e xun ma, xa a na na ki ne.»

²² Xɔpɛ firin naxa keli e nu na dennaxe, e naxa siga Sodoma. Kono Alatala nun Iburahima naxa lu yire keren.

²³ Iburahima naxa a maso Alatala ra, a naxa a masen a be, «Alatala, i fama ne mixi kobi nun mixi tinxixi birin sontode?»

²⁴ Temunde mixi tongo suuli na Sodomakae ya ma naxee findixi mixi matinxixie ra. I fama ne na taa kanade? I mu noma dijede Sodoma pama ma na mixi matinxixi tongo suuli xa fe ra?»

²⁵ Ade, a mu lan i xa mixi kobi nun mixi tinxixi faxa ki keren. A mu lan kiiti keren xa sa mixi kobi nun mixi tinxixi ma. A mu lan i xa na raba. Naxan dunija birin makitima, a rabama ne tinxinyi kira ra.»

²⁶ Alatala naxa yaabi ti, «Xa n mixi matinxixi tongo suuli li Sodoma taa kui, n fama ne dijede Sodoma mixi birin ma na mixi tongo suuli xa fe ra.»

²⁷ Iburahima man naxa woyenyi tongo, «N Marigi, n bara i maxandi i xa no dijede n be, n xa no yi masenyi tide i be, ba n tan kelixi xube nun bendɛ ne.

²⁸ I sa a lima mixi tongo suuli xa mu mixi matinxixi ra, temunde fo mixi tongo naani a nun suuli. Na mixi suuli naxan luma na ki, i fama ne na taa kanade nee xa fe ra?» Alatala naxa a masen, «N mu na kanama xa n mixi matinxixi tongo naani a nun suuli li naa.»

²⁹ Iburahima man naxa a maxoxoxo, «Temunde i mixi tongo naani nan lima naa.» Alatala naxa a masen, «N mu fama na kanade na mixi tongo naani xa fe ra.»

³⁰ Iburahima naxa a fala, «N Marigi, n bara i maxandi, i naxa xono xa n man fa woyenyi nde masen i be. Temunde i fama mixi tongo saxan nan lide naa.» Alatala naxa a masen a be, «N mu fama na kanade xa n mixi matinxixi tongo saxan li naa.»

³¹ Iburahima naxa a masen, «Marigi i xa i haake to n be n ma boje xoxoxe ma. Temunde wo mixi moxoxen nan lima naa.» Alatala naxa a masen, «N mu fama na taa kanade na mixi moxoxen xa fe ra.»

³² Iburahima man naxa a fala, «N Marigi, n bara i maxandi, i naxa xono. N ma maxorinyi donxoxe nan yi ki i be. Temunde, i mixi fu nan lima naa.» Alatala naxa a masen Iburahima be, «N mu fama na taa kanade na mixi fu xa fe ra.»

³³ E to ge na masenyi ra, Alatala naxa siga, Iburahima fan naxa gbilen a xonyi.

19

Sodoma nun Gomora xa kasare

¹ Nunmare temui, na maleke firinyie naxa so Sodoma. Loti nu doxoxi na taa sode de ra. A to malekee to fa ra, a naxa keli a sa e ralan kira ra. A naxa a igoro boxi ma e be.

² Loti naxa a masen e be, «N bara wo maxandi wo xa tin n xa wo yigiya n xonyi. Wo noma wo sanyie maxade, wo wo malabu. Tina geesege wo kurun wo xa biyaasi ra.» Malekee naxa a yaabi, «Ade! Fo muxu xa xi taa tagi ne to kee ra.»

³ Kono Loti naxa a maxoxoxo han e naxa siga a xonyi. A naxa donse fanyi rafala e be, a naxa taami lebinitare gan. E naxa e dege.

⁴ Sa temui mu nu a lixi, Sodomakae naxa Loti xa banxi rabilin. Keli segetalae ma, a sa doxo xemoxie ra, e birin nu na naa.

⁵ E naxa Loti xili, e a maxorin, «Na mixie na minden, naxee soxi i xonyi to nunmare ra? E ramini muxu ma, muxu xa kafu yire keren.»

⁶ Loti naxa mini a xa banxi kui, a ti naade ra, a naade ragali a xanbi ra.

⁷ A naxa a masen e be, «Ade! N ngaxakerenyie, wo naxa fe naaxi raba.

⁸ N ma di gine firinyie na be naxee mu nu xeme fe kolon. N bara tin a ra n xa nee sa wo sagoe, wo xa wo waxonfe birin naba e ra, alako wo naxa sese raba n ma xonee ra. N tan bara findi e yatigi ra.»

⁹ Na mixie naxa a fala Loti be, «Mini muxu tagi. Xone nan i ra be. I mu noma kiiti sade muxu ma. Xa i mu i kata, muxu fama fe xone doxode i ma dangife e tan na.» E naxa sonson Loti ma, alako e xa naade kana.

¹⁰ Na maleke firinyie naxa Loti suxu, e naxa a raso banxi kui, e naade balan e xun ma.

¹¹ Malekee naxa gali radonxu, naxee nu tixi naade ra. Keli segetalae ma, sa doxo xemoxie ra, e mu nu sese toma fa. Kira naxa ifu e ma.

¹² Na maleke firinyie naxa Loti maxarin, «I xa i mixi nde na be? I xa i xa di birin namini yi taa kui. I xabile xa keli be,

¹³ barima muxu fafe yi taa kanade. Yi taakae xa wali kobi bara findi seedeponoxoya ra Alatala be. Alatala man muxu rasanbaxi ne, muxu xa fa yi taa kana.»

¹⁴ Loti naxa siga a fala a xa die xa morie be, «Wo keli be mafuren! Alatala na fafe be kanade yakosi.» E naxa a mapoxun a na gbentenfene.

¹⁵ Na subaxe ma, malekee naxa gbata Loti ra, e naxa a masen a be, «Keli, i xa gine tongo, a nun i xa di gine firinyi naxee na be. Wo xa keli be alako wo naxa sonto a nun yi taa mixi kobie ra.»

¹⁶ A to nu wama bufe, malekee naxa Loti suxu a belexe ma, a nun a xa gine, sa a xa di gine firinyie xun ma. E naxa e ramini taa kui, barima Alatala nu bara kinikini e ma.

¹⁷ Malekee to e ramini, keren naxa a masen Loti be, «I gi, alako i xa i nii ratanga. I naxa i kobe rato de! I naxa i mati yi taa yire yoe. Xa i mu wama i xa sonto, siga na geya yire.»

¹⁸ Loti naxa a fala, «Ade, n Marigi, n bara i maxandi, n mu noma na rabade.

¹⁹ N a kolon, i bara hinne i xa konyi di ra. I bara kinikini n ma a gbegebe ra. I bara n nii ratanga. Kono, n tan mu noma n gide han geya ma, xa na mu a ra n faxama ne.

²⁰ I bara na taa lanmadi to naxan makorexi won na? N noma na tan lide. A lu n xa siga naa, n nii xa ratanga. A mato, taa xurudi xa mu a ra?»

²¹ Maleke naxa a yaabi, «N bara tin na birin na. N mu na taa kanama.

²² Siga mafuren. Han i sa soma temui naxe, n mu fefe rabama.» Na taa xili saxi ne Sowari, barima a xurun.

²³ Soge nu tefe temui naxe, Loti naxa so Sowari taa kui.

²⁴ Na temui, Alatala naxa sooda nun te ragoro Gomora taa nun Sodoma taa ma.

²⁵ A naxa na taee tuxunsan, keli sansie ma, a sa doxo mixie ra naxee birin sabatixi na taee kui.

²⁶ Loti xa gine naxa a kobe rato, na nan lan a naxa findi foxe xuti ra.

²⁷ Na subaxe ma, Iburahima naxa keli, a a xunsa yire ma a nun Alatala de masara dennaxe.

²⁸ A to a ya rasiga Gomora nun Sodoma ma, a nun na rabilinyi birin, a naxa tuuri gbegebe to te ra.

²⁹ Ala to na taee kana Loti nu sabatixi dennaxe, a a ratanga na gbaloe ma Iburahima xa fe nan na.

Loti nun a xa di gine firinyie

³⁰ Loti nu bara gaaxu lufe ra Sowari taa kui. A naxa keli naa, a siga geya fari. A naxa sabati a nun a xa di gine firinyie ra fonne nde kui geme longori ra.

³¹ Loxoe nde, a xa di gine singe naxa a fala a xunya be, «Won baba bara fori. Won na dennaxe yi ki, xeme yo mu na won doxoma naxan xon alo adama darixi a ra ki naxe.

³² Fa be, won xa won baba rasiisi alako won xa xi a xon ma, alako won xa di fi a ma naxan findima a bonsoe ra.»

³³ Na koe ra, e naxa e baba rasiisi. A xa di gine singe naxa xi a baba xon ma. A mu a xun ma fe yo kolon, a xa di sa temui, nun a keli temui.

³⁴ Kuye to iba, a xa di gine singe naxa a fala a xunya be, «A bara non, n tan nun n baba bara xi yire keren to. To koe ra, i nun won baba fama xide yire keren. Na temui won noma bonsoe fide a ma.»

³⁵ Na koe man na, e naxa e baba rasiisi. A xunya fan naxa xi a baba xon ma. A mu a xun ma fe yo kolon, a xa di sa temui, nun a keli temui.

³⁶ Loti xa di gine firinyie naxa furi tongo e baba xa di ma.

³⁷ Na di gine singe to di bari, a xili naxa sa Mowaba. Na nan findi Mowabakae birin benba ra. Han yakosi e na na.

³⁸ A xa di gine firin nde fan naxa di bari, a xili naxa sa Ben Ami. Na nan findi Amonikae birin benba ra. Han yakosi e na na.

20

Iburahima nun Abimeleki

¹ Iburahima naxa siga Negewi boxi ma, a sabati Kadesi nun Suru tagi. Na dangi xanbi a naxa siga Gerara, a saxanyi raba menni.

² Iburahima naxa a fala mennikae be a xa gine Sara xa fe ra, «N xunya ginema nan a ra.» Na kui Gerara mänge Abimeleki naxa Sara tongo.

³ Kœe to so, Ala naxa a masen Abimeleki be xiye kui, «I fama ne faxade yi gine xa fe ra, i naxan tongoxi, barima xeme taa idoxœ na a ra.»

⁴ Na temui Abimeleki mu nu a makorexi a ra. A naxa a yaabi, «N Marigi, i fama ne si tinxixi xa fe kanade?»

⁵ Iburahima a masen ne n be, a yi gine a xunya ginema nan lanxi a ma. Gine fan naxa a fala n be, a taara nan lanxi Iburahima ma. N naxan nabaxi, n na rabaxi n bœne fiixe nan na.»

⁶ Ala man naxa a masen a be na xiye kui, «N tan yati, n na kolon i fe naxan nabaxi, fe kobi xa mu a ra. N tan nan man a niyaxi, i mu noxi yunubi fe rabade n na. Na nan a toxi n mu a luxi i xa a findi i xa gine ra.

⁷ Yakœsi, yi gine ragbilen a xa mœri ma. Namjœnme nan a ra. A fama ne Ala maxandide i be, alako i nii ratangama ki naxe. Kœno xa i mu a ragbilen a xa mœri ma, a kolon i fama ne faxade wo nun i xa denbaya birin.»

⁸ Abimeleki naxa keli sinnanyi ma, a naxa a xa konyie birin malan. Fe naxan birin dangixi, a na tagi raba e be. Gaaxui gbegbe naxa e suxu.

⁹ Abimeleki naxa Iburahima xili a xonyi. A naxa a maxœrin, «N yunubi mundun nabaxi i ra, i xa no n tan nun n ma jama findide yunubitœ belebele ra? I bara fe raba n na, fe naxan mu lan a xa raba.

¹⁰ Munfe a niyaxi i na rabaxi?»

¹¹ Iburahima naxa a yaabi, «N a fala ne mixi naxee birin na be, e mu gaaxuma Ala ya ra, e fama ne n faxade n ma gine xa fe ra.

¹² Nœndi nan a ra, n xunya nan man lanxi a ma. Muxu birin baba keren, kœno muxu nga keren mu a ra. Na nan a toxi a findixi n ma gine ra.

¹³ Ala to bara n tongo n baba xœnyi, n naxa a masen n ma gine be, «Won na siga dede, yandi n bara i maxandi i xa a fala, n xunya nan lanxi i ma.»»

¹⁴ Abimeleki naxa yexœœ, sie, ningee, nun konyie tongo, a naxa e birin so Iburahima yi ra. A man naxa a xa gine Sara ragbilen a ma.

¹⁵ A naxa a fala Iburahima be, «N ma boxi bara rabi i be. I na wa lufe dede yi boxi ma, i xa lu naa.»

¹⁶ A naxa a fala Sara be, «I bara a to, n bara kœbiri kole wulu firin so i taara yi ra, alako yaagi xa ba i ya ra, i tan nun i malan boore birin tagi. Na kui i xun nakeli sotoma ne.»

¹⁷ Iburahima to Ala maxandi, Ala naxa Abimeleki, a xa gine, nun a xa konyie yalan, alako e man xa no di baride.

¹⁸ Alatala nu bara dibaritarejœ ragiri Abimeleki xa mixie ma Iburahima xa gine Sara xa fe ra.

21

Isiyaga xa bari

¹ Alatala naxa hinne Sara ra, a a xa laayidi rakamali a be.

² Sara naxa teœge. A xa mœri xa xœmeforija kui, a naxa di bari Iburahima be Ala waxati naxan fala a be.

³ Iburahima naxa a xa di xili sa Isiyaga, Sara naxan sœtoxi a be.

⁴ A naxa a xa di sunna a xi solomasaxan loxœ alo Ala a yamari ki naxe.

⁵ Iburahima nu bara jœ keme sœto simaya ra, Isiyaga barixi temui naxe.

⁶ Sara naxa a fala, «Ala bara n nasœwa. Mixi yo na n ma di Isiyaga barife me, muxu birin sœwama ne.»

⁷ A man naxa a fala, «Nde nu nœma a falade Iburahima be na temui, loxœ nde fama a lide, Sara findima ne dinge ra? Kœno n tan bara di fi a ma a xa xœmeforija kui.»

Iburahima Hagara nun Sumayila kerife

⁸ Isiyaga to mœ, e naxa a de ba xipe ra. Iburahima naxa jœlexin xulunyi belebele sa, a xa diyœre de ba loxœ.

⁹ Na temui Sara naxa Sumayila to yeke ra, Misiraka Hagara di naxan barixi Iburahima be.

¹⁰ Sara naxa a fala Iburahima be, «Yi konyi gine keru, a nun a xa di. Yi naxan yi ki, a mu lan a nun n ma di Isiyaga xa lu ke keren.»

¹¹ Na wœyenyi mu rafan Iburahima ma a xa di xa fe ra,

¹² kœno Ala naxa a masen Iburahima be, «I bœne naxa rapaaxu i ma i xa konyi gine nun a xa di xa fe ra. Sara na fe naxan birin fala i be, a birin naba a be, barima Isiyaga nan fama findide i bœnsœ ra.

¹³ N si fan naminima ne i xa konyi gine xa di, barima i xa di nan lanxi a fan ma.»

¹⁴ Iburahima naxa keli subaxe ma. A naxa taami tongo a nun kiri gbœnfœ, ye na kui. A naxa na birin doxo Hagara xun ma, a naxa di so a yi ra, a fa e birin nasiga. Hagara naxa a xun ti gbengberen yire ra dennaxe xili Beriseeba.

¹⁵ Ye to bara jœn a xa kiri gbœnfœ kui, a naxa a xa di lu wuri nde bun ma.

¹⁶ A naxa siga, a sa doxo a xati ma yaamile keren jœndœnyi. A naxa a fala, «N mu nœma n ya tide n ma di ra, a xa faxa n ya xœri.» A naxa siga a sa doxo a xati ma a nu wa ra.

¹⁷ Ala naxa na di wa xui me koore ma. Ala xa maleke naxa Hagara xili, a naxa a maxorin, «Hagara munse i sotoxi? I naxa gaaxu barima Ala bara i xa di wa xui me koore ma.

¹⁸ Keli, i xa mɛɛni i xa di ma, barima n fama a findide si belebele kanyi nan na.»

¹⁹ Ala naxa Hagara ya rabi, a naxa kolonyi nde to. A naxa kiri gbɔnfɔɛ tongo, a ye sa a kui, a nde fi a xa di ma.

²⁰ Ala naxa a jɛngi sa Sumayila xon ma. A naxa mo, a sa sabati gbengberen yire, dennaxe xili Paran. A naxa findi xali woli yi matinxinxi ra.

²¹ A nga naxa Misira gine keren fen a be.

Ibrahimia nun Abimeleki xa saats

²² Na temui Abimeleki nun a xa soori mange Pikoli naxa a fala Ibrahimia be, «I fefe yo rabama wo nun Ala na a ra.

²³ I rakali n be Ala xili ra, fa sa xili ma i mu fama n yanfade, i mu n ma die yanfama, i mu n ma mamadie fan yanfama. I xa fe fanyi raba n be a nun yi boxi mixie be i na dennaxe, alo n na raba i be ki naxe.»

²⁴ Ibrahimia naxa a yaabi, «N bara n kali Ala ra.»

²⁵ Ibrahimia naxa korosi raba Abimeleki ra fe ma a xa mixie naxan niyaxi a ra, a xa kolonyi bafe a gbɛɛa.

²⁶ Abimeleki naxa a yaabi, «N mu a kolon naxan na fe rabaxi i ra. I mu yi woyenyi falaxi n be, fo to n tan fa na kolon.»

²⁷ Na nan lan, Ibrahimia naxa yexɛɛɛ nun ningee fi Abimeleki ma, e xa saats tongo e boore be.

²⁸ Ibrahimia naxa yexɛɛɛ solofere tongo, a naxa e sa a xati ma.

²⁹ Abimeleki naxa a maxorin, «I na yexɛɛɛ solofere saxi a xati ma munfe ra?»

³⁰ Ibrahimia naxa a yaabi, «N nee sofe ne i yi ra, alako i xa a kolon, fa sa xili ma, yi kolonyi naxan yi ki, n tan nan a gexi.»

³¹ Na nan a toxi, na taa xili falama Beriseeba, barima na mixi firinyie e rakali e boore be menni ne.

³² E to na saats tongo e boore be Beriseeba, Abimeleki nun a xa soori mange Pikoli naxa ti kira xon ma gbilenfe Filisita boxi ma.

³³ Ibrahimia naxa tamare wuri bili keren si Beriseeba. A naxa Alatala maxandi a xili ra, Ala naxan na na.

³⁴ Ibrahimia jɛ gbegbe raba ne Filisita boxi ma.

¹ Na fe dangi xanbi, Ala naxa Ibrahimia mato. A naxa a xili, «Ibrahimia.» Ibrahimia naxa a ratin, «N tan nan ya.»

² Ala man naxa a masen a be, «I xa di Isiyaga tongo, i xa di kerenyi, naxan nafanxi i ma, i xa a xanin boxi ma dennaxe xili Moriya, geya fari n na dennaxe masen i be. I xa a fi n ma serexe gan daaxi ra.»

³ Subaxe ma Ibrahimia naxa keli, a naxa doxoɛɛ yailan a xa sofale fari. A naxa a xa walike firin tongo a nun a xa di Isiyaga. Ibrahimia naxa yege iboo naxan findima te xuruse ra serexe bade. A naxa biyaasi folo sigafe ra yire Ala dennaxe masenxi a be.

⁴ Na xi saxan loxoɛ, Ibrahimia ya naxa ti na yire makuye ra, a sigafe dennaxe.

⁵ A naxa a fala a xa walike firinyie be, «Wo tan nun sofale xa lu be. N tan nun n ma di, muxu na sigafe geya fari salide. Na temui muxu man gbilenma han be.»

⁶ Ibrahimia naxa na yege doxo a xa di Isiyaga xun ma. A man naxa te wole nun fine xanin. E jɛrefe e firin.

⁷ Isiyaga naxa a baba Ibrahimia xili, «N baba.» A naxa a ratin, «N tan nan ya, n ma di.» Isiyaga naxa a baba maxorin, «N bara a to yege nun te xuruse na won yi ra, kono yexɛɛ na minden won naxan bafe serexe ra?»

⁸ Ibrahimia naxa a yaabi, «N ma di, Ala yati nan yexɛɛɛ soma won yi ra, won naxan bama serexe gan daaxi ra.» E jɛrefe e firin.

⁹ E to yire li Ala dennaxe masenxi Ibrahimia be, Ibrahimia naxa serexebade yailan, a yege sa a fari. A naxa a xa di Isiyaga xiri, a a sa serexebade kon na, na yege fari.

¹⁰ Na xanbi, Ibrahimia naxa fine tongo, a naxa a belexe itala a xa a xa di kon naxaba,

¹¹ kono Alatala xa maleke naxa a xili koore ma, «Ibrahimia, Ibrahimia!» Ibrahimia naxa a ratin, «N tan nan ya.»

¹² Maleke naxa a fala, «Yi segetala lu naa. I naxa fefe jaaxi yo raba a ra. N bara a kolon i gaaxuma Ala ya ra. N man bara la a ra, i mu tondixi i xa di kerenyi fide n ma serexe ra.»

¹³ Ibrahimia naxa a ya ragbilen a xanbi ra, a naxa yexɛɛ kontonyi to sansi longori ra, a feri firinyi kankanxi sansi firi ra. A naxa siga, a sa na yexɛɛ kontonyi tongo, a fa a ra. A naxa na ba serexe ra a xa di joxoɛ ra.

¹⁴ Ibrahimia naxa na yire xili sa «Alatala mixi kima.» Na nan a toxi han yakosi a falama «Alatala mixi kima a xa geya fari.»

¹⁵ Alatala xa maleke man naxa gbilen Ibrahimia xili ra koore ma.

22

¹⁶ A naxa a masen a be, «N bara n kali n yete ra, Alatala xa masenyi nan ya. I to bara yi raba, i mu tondi i xa di kerenyi ma n be,

¹⁷ n barake sama ne i ma. I bonsoe wuyama ne alo tunbui naxee na koore ma, xa na mu a ra e gboma ne alo meyenyi naxan malanxi baa de ra. I bonsoe fama ne node e yaxuie ra.

¹⁸ N fama ne barake sade dunija si birin ma i bonsoe saabui ra, barima i bara n xui ratinme.»

¹⁹ Iburahima naxa gbilen a xa konyie yire. E birin naxa siga Beriseeba, barima Iburahima nu sabatixi menni ne.

²⁰ Na fe birin to dangi, Iburahima naxa a me Milika die bari ne Iburahima xunya Naxori be.

²¹ E xili nan ya: A xa di singe Usi, na xanbiratoe Busi, Arami baba Kemuweli,

²² Kesede, Haso, Pilidasi, Yidilafi nun Betuweli.

²³ Betuweli findi Rebeka baba nan na. Na di solomasaxanyi, Milika nan nee bari Iburahima xunya Naxori be.

²⁴ Naxori xa konyi gine nu xili ne Reyuma. A yi die nan bari: Teba, Gaxami, Taxasa, nun Maaka.

23

Iburahima xa mixi ragatade

¹ Sara to je keme je moxoren a nun solofere nan soto simaya ra,

² a naxa laaxira Kiriyyati Araba, Hebrion mabiri, Kanaan boxi ma. Iburahima naxa a xa gine jon fe raba.

³ Iburahima to ge wade a xa gine be, a naxa siga Xitikaе xon ma, a a fala e be,

⁴ «Xone nan lanxi n ma wo ya ma be. N bara wo maxandi, wo gaburi yire fi n ma, n noma n ma gine ragatade dennaxe.»

⁵ Xitikaе naxa a yaabi,

⁶ «I tuli mati muxu ra a fanyi ra. Ala xa mixi nan i ra muxu ya ma. I na wa i xa gine ragatafe muxu xa gaburi yire yoe, i sago na a ra. Muxu tan ya ma be, mixi yo mu na naxan noma tondide i be i xa gine ragatade a xa gaburi yire.»

⁷ Iburahima naxa keli, a igoro boxi ma Xiti bonsoe ya i, naxee nu sabatixi na boxi ma.

⁸ A naxa a fala e be, «Xa wo bara tin, n xa n ma gine ragata wo xa boxi ma, wo xa n ma maxandi radangi Soxara xa di Eferon ma,

⁹ alako a xa Makipela fonme so n yi ra gaburi ra naxan na a xa xe fe ma. N a kolon a tan nan gbe lanxi menni ma. A xa na sara n ma wo ya xori, alako birin xa a kolon na boxi bara findi n ma mixi ragatade ra.»

¹⁰ Eferon Xitika nu tixi naa jama tagi. A naxa Iburahima yaabi a xui itexi ra, alako Xitika naxee birin nu malanxi taa sode de ra, e xa no a xa woyenyi ramede.

¹¹ A naxe, «N baba, n bara i maxandi, i tuli mati n na. N bara na xe nun na fonme fi i ma n bonsoe ya xori. I xa i xa gine ragata menni.»

¹² Iburahima man naxa a igoro boxi ma jama birin ya xori,

¹³ a a fala Eferon be, «I xa i haake to n be. I xa xe masundi nan ya. Yandi, a rasuxu, alako n xa no n ma gine ragatade menni.»

¹⁴ Eferon naxa a yaabi,

¹⁵ «N baba, i tuli mati n na a fanyi ra. Boxi naxan sare lanma gbeti kilo naani nun a tagi, sese mu na ki i tan nun n tan tagi. I xa gine ragata naa tun!»

¹⁶ Iburahima naxa tin na sare ra Xitikaе ya xori. A naxa gbeti kilo naani nun a tagi maniya a be.

¹⁷ Na xe naxan na Makipela fe ma, Mamire sogetede biri, fonme naxan na a nun wuri bili naxan birin sixi na naaninyi ra,

¹⁸ na birin naxa findi Iburahima gbe ra. Na Xitika naxee birin nu malanxi taa sode de ra, e birin findixi na fe seede ra.

¹⁹ Na birin dangi xanbi, Iburahima naxa a xa gine Sara ragata na fonme kui Makipela xe fe ma, naxan na Mamire yatagi Hebrion mabiri Kanaan boxi ma.

²⁰ Na xe nun na fonme naxa ba Xitikaе gbepa, a findi Iburahima gbe ra, alako a xa no a xa mixie ragatade menni.

24

Isiyaga xa futi xiri a nun Rebeka

¹ Na waxati Iburahima nu bara ge foride. Alatala nu bara barake sa Iburahima xa fe birin.

² Iburahima naxa a masen a xa walikee xunyi be, naxan a pengi saxi a harige birin xon ma, «I belexe sa n tabe bun ma kali ki ma.

³ N fafe i rakalide koore nun boxi Marigi Alatala ra, alako i naxa Kanaan gine fen n ma di be n sabatixi dennaxe.

⁴ A xoli n ma i xa signa n bari boxi nan ma, i fa menni gine nde fen n bonsoe ya ma n ma di Isiyaga be.»

⁵ A xa walike naxa a yaabi, «Xa a sa li na gine mu tin birade n foxo ra fafe yi boxi ma, n xa i xa di xanin i xa boxi ma, i kelixi dennaxe?»

⁶ Iburahima naxa a yaabi, «I naxa n ma di ragbilen menni de!

⁷ Alatala naxan na koore ma, naxan n tongoxi n bari mixie ya ma, naxan n nakelixi n ma boxi ma, a fa a kali a yi boxi fima ne n bonsoe ma, a tan yati fama ne a

xa maleke xeede i malife ra, alako i xa no gine tongode menni n ma di be.

⁸ Xa na gine mu fa sa tin birade i foxo ra, i fama ne ratangade n ma marakali ma, i naxan tongoxi n be. Kono i naxa n ma di xanin menni de!»

⁹ Na walike naxa a belexe sa a marigi Iburahima tabe hun ma, a naxa a rakali.

¹⁰ A naxa joxome fu tongo Iburahima xa joxome goore ya ma, a kote gbegbe sa e fari. A naxa keli, a siga Naxori xa taa Padan Arami boxi ma.

¹¹ Iburahima xa walike to menni li, a naxa joxomee ragoro taa fari ma kolonyi nde seeti ma. Nunmare temui nan nu a ra, ginse minima ye bade temui naxe.

¹² A naxa Ala maxandi, «N marigi Iburahima Marigi Alatala, n bara i maxandi alako n ma jere xa findi n be xun nakeli ra to loxoe. I man xa hinne n marigi Iburahima ra.

¹³ I bara n to n na kolonyi seeti ma, taa gine dimee na fafe ye bade.

¹⁴ N fama ne gine dime nde maxorinde a xa a xa ye base so n yi ra, n xa ye min. Xa a sa n yaabi, «Ye min, n xa ye so i xa joxomee fan yi ra,» n fama ne a kolonde na temui, i na gine yati nan sugandixi i xa konyi Isiyaga be. Na temui n fama a kolonde i bara hinne n marigi Iburahima ra.»

¹⁵ Beenun a xa ge na woyenyi ra, na nan lan Betuweli xa di gine Rebeka naxa fa. Iburahima xunya Naxori xa mamadi nan lanxi a ma. A xa feje doxoxi a tunki fari.

¹⁶ Gine dimedi tofanyi nan nu a ra, naxan mu xeme fe kolon. A naxa goro kolonyi yire, a naxa a ye base rafe ye ra, a man naxa te.

¹⁷ Iburahima xa walike naxa a gi a sa a ralan. A naxa a fala a be, «N bara i maxandi, a lu n xa ye nde min, naxan na i xa feje kui.»

¹⁸ A naxa a yaabi, «N ba, ye min.» A naxa a xa feje ragoro a tunki fari, a ye so a yi ra.

¹⁹ A to ge na ra, a naxa a fala a be, «N ye bama ne i xa joxomee fan be, alako e birin xa ye min a fanyi ra.»

²⁰ Mafuren, a naxa a xa feje ibagan kuure kui, a man a gi sigafe kolon de ra a xa ye gbete ba. A naxa ye ba han joxome birin naxa wasa.

²¹ Iburahima xa walike nu fa a mapoxun, «Temunde Alatala bara n ma biyaasi sooneya n be.»

²² Joxomee to bara ge ye minde, Iburahima xa mixi naxa joxomee xema daaxi so Rebeka joxe ra, naxan xa binye giramu senni lima. A man naxa belexerasoe firin xema daaxie so a belexe ra, naxan keren xa binye dangi giramu keme ra.

²³ A naxa ginemedi maxorin, «Nde xa di lanxi i ma? Yandi, a fala n be, i baba noma muxu yigiyade to koe ra?»

²⁴ Rebeka naxa a yaabi, «Betuweli xa di nan lanxi n ma, Milika nun Naxori xa mamadi.»

²⁵ A man naxa a fala, «Muxu xonyi sexe nun jooqe gbegbe na na, yigiya fan na na wo luma dennaxe.»

²⁶ Iburahima xa walike naxa a igoro boxi ma Alatala be.

²⁷ A naxa a fala, «N marigi Iburahima Marigi Alatala, n bara i tantu. I mu tagan hinnede n marigi Iburahima ra, i xa lanlanteya mu kana. Alatala n xun tixi n marigi Iburahima xabile nan xonyi ra.»

²⁸ Rebeka naxa siga a gi ra a nga yire, alako fe naxan dangixi, a xa a tagi raba a be.

²⁹ Rebeka taara Laban naxa a xulun sigafe ra kolon yire, Iburahima xa walike nu tixi dennaxe.

³⁰ Laban nu bara a maagine to, joxerasoe a joxe ra, belexerasoe a belexe ra. A man nu bara a xa dentege me, xeme naxan falaxi a be. Na kui, a naxa siga na xeme ralande kolonyi fe ma, joxomee nu na dennaxe.

³¹ Laban naxa a fala a be, «Alatala bara baraka sa i tan naxan ma fe, i tixi be munfe ra, dennaxe makuya taa ra? I xa so n xonyi. N bara banxi yailan i yigiya ra, n bara yire rafala i xa joxomee luma dennaxe.»

³² Iburahima xa walike naxa so Laban xonyi. Laban naxa joxomee xa kote ragoro, a fa donse so e yi ra, a yire yailan e be. A naxa ye fan so Iburahima xa mixie yi ra, alako e xa e sanyie maxa.

³³ Laban to fa donse ra e be, Iburahima xa walike naxa a fala, «N mu n degema sinden, fo n xa n dentege wo be.» Laban naxa a fala a be, «Awa yire, dentege sa.»

³⁴ Iburahima xa walike naxa a masen, «N tan nan na Iburahima xa walike ra.

³⁵ Alatala bara barake sa n marigi Iburahima xa fe ki fanyi. A bara findi banna ra, barima Alatala bara xuruse mooli birin fi a ma, a nun gbeti, xema, konyie, joxomee, nun sofalee. Alatala bara na birin fi a ma.

³⁶ N marigi Iburahima xa gine Sara bara di fan bari a be a xa forija kui. Iburahima a harige birin fixi na di nan ma.»

³⁷ «Iburahima n nakalixi ne, «I naxa gine tongo n ma di be naxan findi Kanaanka ra n sabatixi dennaxe.

³⁸ I xa siga n baba bariboore yire n xabile tagi, alako i xa gine tongo n ma di be menni.»

³⁹ N marigi to na fala n be, n naxa a maxorin, «Xa na gine fa tondi birade n foxo ra go?»

⁴⁰ A naxa n yaabi, <N jereema Alatala naxan ya i, a fama a xa maleke birade i foxo ra i xa jere kui alako a xa sooneya. I fama ne gine tongode n ma di be n xabile tagi n baba xonyi.

⁴¹ I na siga n xabile ra, xa e mu fa sa gine dimedi so i yi ra feo, i bara ratanga n ma marakali ma.»

⁴² «N to kolon yire li, n naxa Ala maxandi, <Alatala, n marigi Iburahima naxan batuma, n bara i mayandi i xa n ma biyaasi sooneya.

⁴³ I ya ti n na yi kolonyi seeti ma. N fama ne gine dimedi nde maxorinde naxan fafe ye bade, a xa ye so n yi ra naxan na a xa feje kui alako n xa a min.

⁴⁴ Xa a n yaabi, «Ye min, n ye bama ne i xa joxomee fan be, e min.» n a kolonma na temui, Alatala na gine dimedi yati nan sugandixi n marigi Iburahima xa di be.»

⁴⁵ «Beenun n xa ge na woyenyi raponde n yete ma, na nan lan Rebeka naxa fa, feje doxoxi a tunki fari. A naxa goro kolonyi ra, a ye ba. N naxa a fala a be, <N bara i maxandi, n ki ye, n xa a min.»

⁴⁶ A naxa a xa feje ragoro mafuren a tunki fari, a naxa a fala n be, «Ye min. I na ge ye minde n ye soma ne i xa joxomee fan yi ra.»

⁴⁷ N naxa a maxorin, «Nde xa di na i ra?» A naxa n yaabi, «Betuweli xa di gine nan n na, Naxori nun Milika xa mamadi.» Na kui n naxa xeema so a joxe ra, n naxa xeema belexeraseo so a belexe ra.

⁴⁸ N naxa n igoro boxi ma Alatala be. N naxa n marigi Iburahima Marigi Alatala tantu, barima a bara n xun ti n marigi xunya xa di ginema ra, n xa a futi a xa di be.

⁴⁹ Yakosi, Laban, a fala n be xa i bara tin fe fanyi nun fe tinxinx rabafe n marigi be. Xa na mu a ra n sigama ne yire gbete.»

⁵⁰ Laban nun Betuweli naxa a yaabi, «Alatala nan yi fe ragirixi. Muxu mu fama na maxoxode.

⁵¹ Rebeka nan tixi i ya i yi ki. A xanin i xun ma, alako a xa findi i marigi xa di xa gine ra, alo Alatala a masenxi ki naxe.»

⁵² Iburahima xa walike to na woyenyi me, a naxa a igoro boxi ma Alatala be.

⁵³ Na xanbi, a naxa bunse gbete daaxi, bunse xeema daaxi, a nun dugie fi Rebeka ma. A naxa sanbe fanyie fi Rebeka nga nun a taara fan ma.

⁵⁴ Na dangi xanbi, Iburahima xa walike nun a xa mixie naxa e dege, e min, e fa so e sade.

E to keli geesege, Iburahima xa walike naxa a masen Rebeka nga nun a taara be, «Wo a lu fa n xa gbilen n marigi xonyi.»

⁵⁵ E naxa a fala, «Rebeka xa xi fu nondon naba be sinden, na temui wo fa siga.»

⁵⁶ Iburahima xa walike naxa e yaabi, «Wo naxa n makankan be. Alatala bara n ma biyaasi sooneya. Wo a lu fa n xa gbilen n marigi xonyi.»

⁵⁷ E naxa a fala, «Won xa Rebeka xili, won xa a kolon panige naxan na a be.»

⁵⁸ E naxa Rebeka xili, e naxa a maxorin, «I wama sigafe wo nun yi xeme ra?» Rebeka naxa e yaabi, «Iyo, n wama sigafe.»

⁵⁹ Na kui e naxa e xunya Rebeka nun a meenima so Iburahima xa walike nun a xa mixie yi ra.

⁶⁰ E naxa duba Rebeka be a falafe ra, «Muxu xunya nan lanxi i ma.

Ala xa i findi pama gbege barima ra. I bonsoe xa no i yaxuie ra.»

⁶¹ Rebeka nun a xa ginee naxa doxo joxomee fari, e naxa bira Iburahima xa walike foxo ra. E birin naxa siga.

⁶² Isiyaga nu bara keli kolon yire naxan xili «Ala jipe naxan n toxi.» A nu bara sabati Negewi boxi ma.

⁶³ Loxoe nde, Isiyaga to mini a maperede daaxa nunmare temui, a naxa Iburahima xa walike xa joxomee to fa ra.

⁶⁴ Rebeka to bara Isiyaga to, a naxa goro joxomee fari,

⁶⁵ a fa walike maxorin, «Nde na na xeme ra naxan sa fafe na ki, keli daaxa longori ra won nalande?»

⁶⁶ Iburahima xa walike naxa a yaabi, «N marigi nan a ra.» Na nan lan, Rebeka naxa a ya makoto a xa mafelenyi ra.

Iburahima xa walike naxa dentege sa Isiyaga be, a fe naxan birin nadangixi.

⁶⁷ Na xanbi, Isiyaga naxa Rebeka xanin a nga xa kiri banxi kui, a a findi a xa gine ra. Isiyaga naxa a xanu a boje birin na, han a nga xa faxe sununyi naxa ba a ma.

25

Iburahima xa faxe

¹ Iburahima man naxa gine gbete doxo naxan xili Ketur.

² Na gine naxa die bari a be. Na die nu xili: Simiran, Yokosan, Medan, Madiyan, Yisebaki, nun Suwa.

³ Yokosan naxa Seeba nun Dedan bari. Dedan bonsoe findi Asurikae, Letusikae, nun Leyumikae nan na.

⁴ Madiyan xa die lanxi Efa, Efere, Hanoki, Abida, nun Elidaa nan ma. Ketur xa die nan lanxi e ma.

⁵ Iburahima naxa a harige birin fi Isiyaga ma.

⁶ A naxa se gbege fan fi a xa gine booree xa die ma, a fa e makuya a xa di Isiyaga ra, a e rasiga boxi nde ma naxan na sogetede mabiri.

⁷ Iburahima xa simaya naxa siga han ne keme je tongo solofere nun suuli.

⁸ Na xanbi, a naxa faxa hēeri kui, a a benbae li aligiyama.

⁹ A xa die Isiyaga nun Sumayila naxa a ragata Makipela fonme kui, Soxara Xitika xa di Eferon xa bōxi ma Mamire fe ma.

¹⁰ Iburahima na bōxi sara Xitikaie bōnsōe nan ma. E nun a xa gine Sara, e birin nagataxi menni nē.

¹¹ Iburahima faxa xanbi, Ala naxa barake sa a xa di Isiyaga ma. A nu sabatixi kolōnyi fe ma, naxan xili «Ala njipe naxan n toxi.»

Sumayila xa taruxui

¹² Xilie nan ya naxee findi Sumayila bōnsōe ra. Sara nu bara a xa konyi gine Misiraka Hagara fi Iburahima ma. Hagara naxa Sumayila soto di ra.

¹³ Sumayila xa die nan ya, e barixi ki naxe e boore fōxo ra: Nebayoti, Sumayila xa di singe, Kedari, Adabeeli, Mibisami,

¹⁴ Misima, Duma, Masa,

¹⁵ Hadada, Tema, Yeturi, Nafisi, nun Kedema. Na di fu nun firinyi findi Sumayila xa die nan na.

¹⁶ Na mixi keren keren ma findi bōxi mangee nan na. E naxa e xilie sa e xa taae xun ma a nun e xa mixie.

¹⁷ Sumayila xa simaya dan jpe keme jpe tongo saxan nun solofere nē. A naxa laaxira, a sa a benbae li aligiyama.

¹⁸ Sumayila bōnsōe nu sabatixi bōxi nan ma, dennaxe nu na Hawila nun Suru tagi. Suru ya rafindixi Misira nan ma Asuri kira ra. E nu sabatixi e ngaxakerenyie nan seeti ma.

Esayu nun Yaxuba

¹⁹ Isiyaga xa taruxui nan ya: Isiyaga findi Iburahima xa di nan na.

²⁰ A to bara jpe tongo naani soto simaya ra, a naxa Rebeka dōxo, Laban xunya ginema, Betuweli xa di gine. Aramikae nan na e ra, kelife Padan Arami.

²¹ Kōno Rebeka mu nu noma di baride Isiyaga be. Isiyaga naxa Alatala maxandi a xa gine xa fe ra a xa no di baride. Alatala naxa a xa duba suxu, Rebeka naxa teege.

²² Na die nu fa gere e nga teege. A naxa a yete maxorin, «Munfe rabafe n be yi ki?» Na kui a naxa siga Alatala maxorinde.

²³ Alatala naxa a masen a be, «Si dōxo firin nan na i teege. Keren senbe gboma nē boore be. Taara nan fama lude a xunya xa noe bun ma.»

²⁴ A di bari temui to a li, Rebeka naxa gulie bari.

²⁵ A xa di singe findixi mixi gbeeli nan na. Fate maxabe gbege kanyi nan nu a ra. E naxa a xili sa Esayu.

²⁶ Na xanbi a xunya fan naxa bari. A belexe raxutuxi a taara tingilinyi ma. E

naxa a fan xili sa Yaxuba. Isiyaga na die barima temui naxe, a nu na jpe tongo senni nē.

²⁷ Na di xeme firinyi naxa mo. Esayu naxa findi koyinma fanyi ra naxan nu wula i sama. Naxan findi Yaxuba tan na, mixi maxinbelixi nan nu a ra, a tan nu dōxoma kiri banxi nan bun ma.

²⁸ Esayu nan nu rafan Isiyaga ma, barima a nu fama sube ra a be. Yaxuba tan nu rafan Rebeka nan ma.

²⁹ Lōxoē nde Yaxuba nu bara supi yailan. Esayu naxa so, a taganxi kelife koyinde.

³⁰ A naxa a fala a be, «N mu noma fefe ra yi ki. A lu n xa yi supi gbeeli nde min.» Na nan toxi a Edon xili naxa sa a xun ma, na nan na ki «a gbeeli.»

³¹ Yaxuba naxa a yaabi, «I xa forija tide fi n ma sinden.»

³² Esayu naxa a masen, «N na faxafe, kaame nan na n ma yi ki. Na forija tide munse fanma n ma?»

³³ Yaxuba man naxa a fala, «Fo i xa i kali.» Esayu naxa a kali a a bara a xa forija tide fi a ma.

³⁴ Yaxuba naxa taami nun na toge supi nde so a yi ra. Esayu to ge a degede, a a min, a naxa siga. Esayu mu tide yo toxi a xa forija ma.

26

Isiyaga nun Abimeleki

¹ Kaame naxa so bōxi kui, bafe kaame singe ra naxan naba Iburahima xa waxati. Isiyaga naxa siga Filisita mange Abimeleki xōnyi, naxan nu na Gerara.

² Alatala naxa mini Isiyaga ma, a a masen a be, «I naxa siga Misira bōxi ma de. I xa lu bōxi ma n na dennaxe masen i be.

³ Lu be. Won birin na a ra. N barake sama nē i xa fe, barima n fama yi bōxi fide i tan nun i bōnsōe nan ma. N laayidi naxan tongo i baba Iburahima be, n na rakamalima nē.

⁴ N i bōnsōe rawuyama nē alo tunbui naxee na koore ma. N yi bōxi fima nē i bōnsōe ma. N barake sama nē dunija si birin ma i bōnsōe saabui ra.

⁵ Iburahima n xui rame nē. A naxa a jengi sa n ma sriye, n ma mangeya, n ma yaamarie, nun n ma tonyie xon ma.»

⁶ Na kui Isiyaga naxa sabati Gerara.

⁷ Mixi naxee dōxoxi menni, nee naxa a maxorin a xa gine xa fe ma. A naxa e yaabi, a a xunya ginema nan lanxi a ma. A mu suusa a falade e be, a xa gine nan lanxi Rebeka ma alako menni mixie naxa fa a faxa. A bara gaaxu a falade a xa gine na a ra barima Rebeka gine tofanyi nan nu lanxi a ma.

⁸ Isiyaga to bara bu naa, loxoe nde Filisitakae xa mange Abimeleki naxa a ya ramini wunderi ra, a naxa a to Isiyaga na Rebeka mafurukufe.

⁹ Abimeleki naxa a xili a xonyi. A naxa a fala a be, «I xa gine yati nan lanxi yi ma! Munfe ra i fa a fala muxu be i xunya ginema nan a ra?» Isiyaga naxa a yaabi, «N nu gaaxuxi ne wo naxa fa n faxa. Na nan a to n naxa na fala.»

¹⁰ Abimeleki man naxa a maxorin, «I munse rabaxi muxu ra yi ki? Xa mixi nde fa mini n ma pama ya ma go, a naxa i xa gine findi a yete ra? Na temui i bara muxu ratantan.»

¹¹ Abimeleki naxa yaamari fi a xa pama birin ma, «Mixi yo na din yi xeme nun a xa gine ra, n na kanyi faxama ne.»

¹² Na je ra, Isiyaga naxa xe sa na boxi ma. A to na xe xaba, a naxa a xa sansi wolixi pondon keme soto, barima Alatala bara barake sa a xa fe.

¹³ A harige xun naxa masa, a findi banna ra.

¹⁴ Yexee, si, ninge, nun konyi gbegbe nu na a yi ra. Na kui Filisitakae naxa Isiyaga toone.

¹⁵ Filisitakae naxa kolonyi birin nafe bende ra, Isiyaga baba Ibrahima xa konyi naxee ge Ibrahima xa waxati.

¹⁶ Abimeleki naxa a fala Isiyaga be, «Fo i xa keli be. I bara senbe soto dangi muxu tan na.»

¹⁷ Isiyaga naxa keli naa, a sa sabati Gerara gulunba kui.

¹⁸ Isiyaga naxa kolonyie iba, naxee nu gexi a baba waxati, Filisitakae naxee dese Ibrahima faxa xanbi. A baba nu na kolonyie xili falama ki naxe, Isiyaga man naxa na xilie fala e xun ma.

¹⁹ Isiyaga xa konyie man naxa kolonyi gbete ge na gulunba yire, dulonyi fa mini a kui.

²⁰ Gerara xa xuruse demadonyie nun Isiyaga xa xuruse demadonyie naxa konje na kolonyi xa fe ra. E birin nu fa a fala e boore be, «Muxu tan nan gbe na na kolonyi ra.» Isiyaga naxa na kolonyi xili fala «sonxoe», barima sonxoe bara bira a xa fe ra.

²¹ A xa konyie man naxa kolonyi gbete ge, sonxoe man naxa bira na fan xa fe ra. A naxa a xili fala Sitina, na nan na ki «galanbui kolonyi.»

²² Isiyaga naxa keli naa, a sa kolonyi ge yire gbete. Na kolonyi to ge, sonxoe mu bira na tan xa fe ra. A naxa a xili fala Rehoboti kolonyi, na nan na ki «makuye kolonyi», barima a naxe, «Alatala bara won makuya bekae ra alako won ma fe xa sooneya yi boxi ma.»

²³ Isiyaga to keli menni sigafe ra Beriseeba,

²⁴ Alatala naxa mini a ma koe ra. A naxa a masen a be, «I baba Ibrahima Marigi Ala lanxi n tan nan ma. I naxa gaaxu fefe ra, won tan nan a ra yire birin. N man barake sama ne i xa fe. N i bonsoe rawuyama ne n ma konyi Ibrahima xa fe ra.»

²⁵ Isiyaga naxa serexebade yailan na yire, a nu fa Alatala maxandi a xili ra. A naxa sabati naa, a xa konyie man naxa kolonyi gbete ge.

²⁶ Abimeleki boore Ahusati, nun a xa soori mange Pikoli naxa keli Gerara, e siga Isiyaga yire.

²⁷ Isiyaga naxa e maxorin, «Wo faxi n yire munfe ra yi ki? Wo bara n napaaxu han wo bara n keru wo xonyi.»

²⁸ E naxa a yaabi, «Muxu bara a kolon Alatala xa mixi nan lanxi i ma. Muxu man bara a mapoxun, fo won xa saate tongo won boore be marakali ra.

²⁹ I rakali muxu be, i mu fama fe xone rabade muxu ra, barima muxu fan mu fe kobi yo rabaxi i ra, fo fe fanyi. Muxu man naxa i lu, i xa siga boresa kui. Yakosi Alatala bara barake sa i ma.»

³⁰ Isiyaga naxa donse gbegbe yailan e be. E birin naxa e dege, e naxa e min.

³¹ Kuye to iba, e naxa e rakali e boore be. Isiyaga naxa a jungu e ma, e naxa fatan lanyi kui.

³² Na loxoe kerenyi, Isiyaga xa konyie naxa kolonyi nde xa fe dentege sa a be e naxan gexi. E naxe, «Muxu bara ye li na kolonyi ra.»

³³ Isiyaga naxa na kolonyi xili fala Siba kolonyi, na nan falaxi «marakali.» Na nan a toxi muxu yi taa xili falama han yakosi Beriseeba, na nan falaxi «marakali kolonyi.»

³⁴ Esayu to je tongo naani rakamali, a naxa Beeri xa di Yudita nun Elon xa di Basamati doxo. Na firinyi Xitikae nan na e ra.

³⁵ E naxa Isiyaga nun Rebeka boje rapaaxu e ma.

27

Isiyaga dubafe Yaxuba be

¹ Isiyaga nu bara ge foride, a yae nu bara rafooro. A mu noma sese tode fa. A naxa a xa di singe Esayu xili, «N ma di!» Esayu naxa a ratin, «N tan nan ya!»

² Isiyaga naxa a fala a be, «I bara a to, n bara ge foride. N mu a kolon n faxama temui naxe.

³ Tanbe sase nun xali tongo, i xa siga wulai sube fende n be.

⁴ I xa na sube jin alo a rafanxi n ma ki naxe. I xa fa a ra n xon ma, alako n xa no dubade i be beenu n xa faxa.»

⁵ Na temui Rebeka tixi a tuli matixi Isiyaga ra, a naxan falaxi Esayu be. Esayu naxa siga wulai sube bunde a baba be.

⁶ Rebeka naxa a fala a xa di Yaxuba be, «N bara i baba xui me a yi woyenyi falama Esayu be,

⁷ «Sa sube bun n be, i xa a jin a fanyi ra, n xa a don. N na ge na sube donde, n dubama i be Alatala ya i beenun n xa faxa.»

⁸ Yakosi, n ma di, i tuli mati n na a fanyi ra. N naxan falama i be, i xa a raba.

⁹ Siga goore, i xa fa si fanyi firin na. N xa e jin a fanyi ra alo i baba wama a xon ma ki naxe.

¹⁰ N na ge na ra, i xa a xanin i baba xon ma, alako a xa duba i be beenun a xa faxa.»

¹¹ Yaxuba naxa a nga Rebeka yaabi, «Esayu fate maxabe kanyi nan a ra. N tan fate maxabe mu na n be.

¹² N baba na n masuxu, a kolonma ne Esayu xa mu a ra, n findima wule fale nan na a tan be. Beenun n xa duba soto, n fama danke nan sotode.»

¹³ A nga naxa a fala, «Ade, na danke xa gbilen n tan nan ma, n ma di. I naxan nabama, i tuli mati n na. Siga, i sa fa na si fanyi firinyie ra.»

¹⁴ Yaxuba naxa siga, a naxa fa si fanyi firinyie ra a nga xon ma. A nga naxa na donse yailan alo a rafanxi Isiyaga ma ki naxe.

¹⁵ Na xanbi, Rebeka naxa a xa di singe Esayu xa donma tongo, donma naxan fan a xa dugie ya ma banxi kui. A naxa na ragoro Yaxuba ma, a xa di firin nde.

¹⁶ A naxa a xa di belexee nun a konyi masalaxunxi maxiri si kiri ra.

¹⁷ A naxa sube nun taami so a xa di Yaxuba yi ra, a naxan yailanxi.

¹⁸ Na temui Yaxuba naxa siga a baba yire, a a fala a be, «N baba, n tan nan ya.» A baba naxa a maxorin, «N ma di mundun lanxi i tan ma?»

¹⁹ Yaxuba naxa a baba yaabi, «Esayu nan lanxi n ma, i xa di singe. I naxan maxorinxi n ma, n bara fa a ra. Yandi, keli, i doxo, i xa n ma sube yailanxi don. Na temui i xa duba n be.»

²⁰ Isiyaga naxa a fala a xa di be, «N ma di, i yi sube toxi yi ikorexi ra di?» Yaxuba naxa a yaabi, «I Marigi Alatala nan yi fixi n ma sooneya ra.»

²¹ Isiyaga naxa a fala Yaxuba be, «N ma di, i maso n na, n xa i masuxu, alako n xa la a ra a n ma di Esayu yati nan i ra.»

²² Yaxuba naxa a maso a baba ra. Isiyaga naxa a fate masuxu. A naxa a fala, «I xui maniya Yaxuba xui ra, kono i belexe tan Esayu belexe na a ra.»

²³ Isiyaga mu no Yaxuba kolonde, barima a belexee nu maxirixi xabe ra, alo a taara Esayu na ki naxe. Na kui Isiyaga naxa duba Yaxuba be.

²⁴ Isiyaga man naxa a maxorin, «N ma di Esayu yati nan i ra?» Yaxuba naxa a yaabi, «Iyo.»

²⁵ Isiyaga naxa a fala, «Fa donse ra, i naxan yailanxi, n xa a don, n fa duba i be.» Yaxuba naxa donse so a baba yi ra, Isiyaga naxa a don. Yaxuba naxa weni fan so a yi ra, a naxa na fan min.

²⁶ Na temui, a baba Isiyaga naxa a fala a be, «N ma di, i makore n na, i xa findigilin n ma.»

²⁷ Yaxuba naxa a maso a ra, a naxa findigilin a ma. Isiyaga naxa a xa sose xiri me. Na dangi xanbi, a naxa duba a be. A naxa a masen,

«Iyo, n ma di xiri luxi ne
alo Alatala barake saxi xe naxan ma.

²⁸ Ala xa xini fi i ma naxan kelima koore ma.

Ala xa boxi daxamui fi i ma.

Ala xa barake sa i xa xe ma.

Ala xa weni gbege fi i ma.

²⁹ Ala xa pama birin lu i sagoe.

Ala xa si birin magoro i be.

I xa findi i ngaxakerenyie xa yarerati ra.

E birin xa e magoro i be.

Mixi yo na i danka, na danke xa gbilen a kanyi ma.

Mixi yo na duba i be, Ala xa barake sa na kanyi ma.»

³⁰ Isiyaga to bara ge dubade a be, Yaxuba naxa mini. A mu bu, Yaxuba taara Esayu fan naxa so kelife sube fende.

³¹ A fan naxa na sube yailan a fanyi ra alo a baba wama a xon ma ki naxe. A to fa a ra a baba xon, a naxa a fala a baba be, «N baba, keli, i xa doxo, i sube don n naxan yailanxi i be alako i xa duba n be.»

³² A baba Isiyaga naxa a maxorin, «Nde na i tan na?» Esayu naxa a yaabi, «Esayu nan na n na, i xa di singe.»

³³ Na fe naxa Isiyaga ifu a fanyi ra. A fate birin naxa seren a ma. A naxa a fala a be, «Kono nde tan faxi sube yailanxi ra n be, n naxan donxi yakosi beenun i tan xa so be yi ki? N bara duba na kanyi be. A tan nan fama barake sotode.»

³⁴ Esayu to a baba xa masenyi me, a bope naxa mini, a naxa sonxoe gbege rate. A naxa a baba mayandi, «N baba, duba n fan be.»

³⁵ Isiyaga naxa a yaabi, «I xunya bara n madaxu. N bara ge dubade a tan nan be.»

³⁶ Esayu naxa a fala, «A xili yati na a xun ma, Yaxuba, <mixi mayanfe>. A sanmaya firin nan ya a n mayanfama. A bara n ma forija tide tongo. Yakosi a bara n ma dube fan soto.» Esayu man naxa a maxorin,

«Dube yo mu na i yi ra sonon, i lan i xa naxan naba n tan be?»

³⁷ Isiyaga naxa a masen Esayu be, «N bara a tan findi i xunyi ra, n man bara a ngaxakerenyi birin so a yi ra e xa lu a bun ma. N bara barake gbege fi a ma, a nun weni fanyi. N ma di, n noma munse rabade i tan be?»

³⁸ Esayu naxa a fala a baba be, «Dube keren peti nan na i yi ra? N baba, duba n tan fan be.» A naxa wa a xui itexi ra.

³⁹ A baba Isiyaga naxa a yaabi, «A kolon, i mu fama boxi daxamui sotode, a nun xini naxan kelima koore ma.

⁴⁰ I baloma i xa santidegema nan xun na. I fama walide i xunya xa nœ nan bun ma, konœ yare i fama i yete sotode.

A na nœ naxan sa i ma,

i tondima ne a ra.»

⁴¹ Esayu nu a xunya Yaxuba rafenfere gere ra, a xa dube sotofe xa fe ra e baba ra. Esayu naxa a fala a boje ma, «N baba xa nonfe na ba a ra temui naxe, n Yaxuba faxama ne.»

⁴² Rebeka to bara a xa di singe Esayu xa nate tongoxi kolon, a naxa a xa di firin nde Yaxuba xili. A naxa a fala a be, «I bara a to, i taara Esayu wama a gberoxofe i ma, a xa i faxa.

⁴³ Yakosi n ma di, i tuli mati n na a fanyi ra. Keli be, i xa siga Xarani, n taara Laban xonyi. I xa sa lu naa.

⁴⁴ I xa lu a xonyi yi saxanyi han beemanu i taara boje fama gorode temui naxe.

⁴⁵ I taara boje na goro i ma temui naxan ma, a na nesmu i raba foxi ra, na temui n nan junguma i xa fa. N mu wama ganfe wo firinyi birin na loxœ keren.»

⁴⁶ Rebeka naxa a fala Isiyaga be, «N boje bara rapaaxu n ma Xiti xa di ginœ xa fe ra. Xa a sa li Yaxuba fan ginœ tongo e ya ma yi boxi ma, na temui tide yo mu na n tan ma fe ma sonon.»

28

Yaxuba sigafe Laban xonyi

¹ Isiyaga naxa Yaxuba xili, a duba a be. A naxa a yamari, «I naxa ginœ doxo de naxan findi Kanaanka ra.

² Keli, i xa siga Padan Arami, i nga baba Betuweli xonyi. Menni i xa i nga taara Laban xa di ginœ nde doxo.

³ Ala Senbe Kanyi xa barake sa i xa fe, a xa di gbege fi i ma,

a xa i findi si gbege benba ra.

⁴ Ala xa barake sa i xa fe, a nun i bonsoe, alœ a laayidixi Iburahima be ki naxe,

alako yi boxi xa findi i gbe ra,

i saxanyi rabafe dennaxe,

Ala boxi naxan fi Iburahima ma.»

⁵ Na kui Isiyaga naxa Yaxuba xœ Padan Arami boxi ma Betuweli Aramika xa di Laban xonyi. Laban findixi Rebeka taara nan na, Yaxuba nun Esayu nga.

⁶ Esayu naxa a kolon a baba bara duba Yaxuba be, a xœfe Padan Arami a xa menni ginœ doxo. A man naxa kolon soto a ma, a baba bara Yaxuba yamari a naxa Kanaan ginœ doxo,

⁷ Yaxuba fan bara a baba nun a nga xui ratinme sigafe ra Padan Arami.

⁸ Na kui Esayu naxa a fahaamu Kanaan ginœ mu rafan a baba Isiyaga ma.

⁹ Na na a ra a naxa siga Iburahima xa di Sumayila yire, a sa na xa di ginœ Mahalata doxo, naxan findixi Nebayoti xunya ra.

¹⁰ Yaxuba naxa keli Beriseeba sigafe ra Xarani.

¹¹ Kœ to so a ra kira i, a naxa a sa yire nde, a gœme findi a xa xunsase ra.

¹² Kœ ra a naxa xiye sa, same tixi boxi fari a xunyi sa doxoxi koore ra. Ala xa malekœ nu tefe same kon na, e man nu goro.

¹³ Alatala nu tixi same fuge ra. A naxa a masen Yaxuba be, «N tan nan na i tanun Iburahima nun i baba Isiyaga Marigi Alatala ra. I saxi boxi naxan fari yi ki, n a fima ne i tan nun i bonsoe ma.

¹⁴ I bonsoe fama ne gwade alo xube. Wo xa boxi fama ne gbode kelife sogetede ma a sa doxo sogegorede ra, keli koœla ma sa doxo yirefanyi ra. N fama heeri fide si birin ma i tan nun i bonsoe saabui ra.

¹⁵ I siga dede, won birin na a ra. N i kantama yire birin. N man i ragbilenma ne yi boxi ma. N mu i raboloma fefe ma. N nan n ma laayidi birin nakamalima ne i be.»

¹⁶ Yaxuba to xunu, a naxa a fala, «Yakosi n bara a kolon Alatala na be, konœ singe n mu nu a kolonli.»

¹⁷ A naxa gaaxu, a fa a fala, «Yire magaaxuxi nan na be ra. Be findixi Ala xa banxi naade nan na, sigafe ra koore ma.»

¹⁸ Yaxuba to keli subaxe ma, a naxa na gœme tongo a xunyi nu saxi naxan ma. A naxa a rakeli, a a ti tonxuma ra, a naxa ture maso gœme xunyi ma.

¹⁹ A naxa na yire xili sa Beteli, «Ala xa banxi.» Beenun na xa raba, na yire xili nu falama ne Lusi.

²⁰ Yaxuba naxa laayidi tongo Ala be a falafe ra, «Xa Ala n kantama kira xon ma, a fa donse nun sose fi n ma,

²¹ n gbilen bojesa kui n baba xonyi, na temui n Alatala nan findima n Marigi Ala ra.

²² N bara yi gœme ti be tonxuma ra, yi yire xa findi Ala batude ra. Alatala, i harige naxan birin fima n ma, n farile bama ne a ra, n na fi i ma.»

29

Yaxuba futi xirife

¹ Na dangi xanbi Yaxuba naxa a xa biyaasi de idoxo. A to boxi li naxan na sogetede,

² a naxa kolonyi nde to wula i. Yexxe nun si goore saxan nu malanxi na kolonyi fe ma, kono geme xungbe nan nu kolonyi de makotoxi.

³ E nu darixi naxan na, xuruse birin na malan na yire, xuruse demadonyie na kolonyi derakote geme mapindiginma, a ba naa. Xuruse na ge ye minde, xuruse demadonyie man nu geme ragbilenma kolonyi de ra.

⁴ Yaxuba naxa xuruse demadonyie maxorin, «N ngaxakerenyie, wo kelixi minden yi ki?» E naxa a yaabi, «Muxu kelixi Xarani ne.»

⁵ A naxa e maxorin, «Wo Laban kolon, Naxori xa di xeme?» E naxa a yaabi, «Iyo, muxu a kolon.»

⁶ A naxa e maxorin, «Tana mu na a ma?» E naxa a yaabi, «Sese mu a toxi. A xa di gine Raxeale nan fafe na ki e nun xurusee ra.»

⁷ A naxa a fala e be, «Won na yanyi ne yi ki. Xurusee malan temui mu yi ki. Wo ye fi xurusee ma mafuren, wo man xa gbilen e ra e demadonde.»

⁸ E naxa a yaabi, «Muxu mu noma fefe yo rabade yi ki, fo xuruse birin na malan. Na temui, muxu fa yi geme ba kolonyi de ra naxan a makotoxi, muxu ye fi xuruse birin ma.»

⁹ Yaxuba to nu na woyenfe e be, Raxeale fan naxa fa a baba xa xurusee ra, barima xuruse demadonyi nan nu lanxi a fan ma.

¹⁰ Yaxuba to Raxeale to fa ra, Yaxuba nga taara Laban xa di gine, a nun a xa xurusee, a naxa a maso kolonyi ra. A naxa geme ba kolonyi de ra, a naxa ye fi Laban xa xuruse birin ma.

¹¹ Yaxuba naxa Raxeale xeebu sunbui ra, a nu wa a xui itexi ra.

¹² A naxa a fala Raxeale be, «I baba xunya xa di nan lanxi n ma, Rebeka xa di xeme.»

Raxeale to na me, a naxa a gi rakoe, a sa na tagi raba a baba be.

¹³ Laban to bara a xunya ginema xa di Yaxuba xa fe me, a naxa siga a sa a ralan. A naxa findigilin a ma, a a xanin banxi. Yaxuba naxa dentegbe sa Laban be.

¹⁴ Laban naxa a fala a be, «Won birin wuli keren fase keren.» Yaxuba naxa kike keren naba Laban xonyi.

¹⁵ Na loxoe Laban naxa a fala Yaxuba be, «N ma mamadi nan lanxi i ma, kono seriye yo mu a falaxi i xa wali n be a fa lu n mu i sare fi. A fala n be, a lanma n xa i sare fi naxan na.»

¹⁶ Na temui di gine firin nan nu na Laban yi ra. A xa di gine singe xili ne Leya, a firin nde Raxeale.

¹⁷ Leya ya nu xurun, kono Raxeale tan gine tofanyi nan nu lanxi a ma.

¹⁸ Raxeale nan nu rafan Yaxuba ma ki fanyi ra. A naxa a fala Laban be, «N je solofere nan walima i be, alako i xa i xa di gine firin nde Raxeale fi n ma.»

¹⁹ Laban naxa a yaabi, «Beenun n xa n ma di fi mixi gbete ma, n lan n xa a fi i tan nan ma. Lu n xonyi be.»

²⁰ Yaxuba naxa je solofere wali raba Laban yi ra Raxeale xa fe ra. Kono na je solofere lu ne a be alo xi solofere gbansan, barima Raxeale nu rafanxi a ma ki fanyi ra.

²¹ Na je solofere dangi xanbi, Yaxuba naxa a fala Laban be, «N ma kere tongoxi bara kamali. N ma gine so n yi ra fa, n xa a findi n yete ra.»

²² Laban naxa mennika birin xili, e xa fa e dege, e xa jalexinyi xulunyi raba.

²³ Nunmare ra, a naxa a xa di gine singe Leya tongo, a naxa a xanin Yaxuba xon ma. Yaxuba naxa a findi a yete ra.

²⁴ Laban naxa Silipa so a xa di Leya yi ra, a xa findi a xa konyi ra.

²⁵ Kuye to iba, Yaxuba naxa a to Leya na a ra. A naxa a fala Laban be, «I munse rabaxi n na yi ki? N mu walixi i be Raxeale xa fe xa ra? I n yanfaxi munfe ra?»

²⁶ Laban naxa a yaabi, «Muxu tan ma naamunyi mu tinma a ra di gine firin nde xa doxo xeme taa, a singe mu xeme sotoxi.

²⁷ Yi loxoxunyi raba sinden wo nun Leya. Xa i man je solofere wali raba n be, n nan n ma di gine firin nde fan fima ne i ma, a findi i xa gine ra.»

²⁸ Yaxuba naxa na raba. E nun Leya to loxoxunyi raba yire keren, Laban naxa Raxeale fan fi a ma,

²⁹ a Bila so Raxeale yi ra a xa findi a xa konyi ra.

³⁰ Yaxuba naxa Raxeale findi a yete ra, a a xanu dangife Leya ra. Na dangi xanbi a man naxa je solofere wali raba Laban be.

³¹ Alatala to bara a to Leya mu gexi rafande Yaxuba ma alo Raxeale, a naxa Leya findi dibari ra, a Raxeale findi dibaritare ra.

³² Leya naxa teege, a di xeme bari. A naxa na di xili sa Ruben, a falafe ra, «Alatala bara n ma yaagi to. Yakosi n fa rafanma ne n ma xeme ma.»

³³ A man naxa teege di firin nde ma. A to na di bari, a naxa a fala, «Alatala fan yati a kolon, n mu rafan n ma xeme ma. Na nan a toxi a yi di firin nde fan fixi n ma.» A naxa na di xili sa Simeyon.

³⁴ A man naxa teege di saxan nde ma. A to a bari, a man naxa a fala, «Yi biyaasi, fo n xa rafan ne n ma xeme ma sonon, barima

n bara di saxan soto a be.» Na nan a to, a naxa na di xili sa Lewi.

³⁵ A naxa teege di naani nde ma. A to na fan bari, a naxa a fala, «Yi biyaasi n Alatala tantuma ne.» A naxa na di xili sa Yuda. A xa di barife dan na di naani nan ma.

30

Yaxuba di sotofo

¹ Raxelexe to bara a to, a mu fa di barife, a naxa a taara toone. A naxa a fala Yaxuba be, «Di fi n fan ma, xa na mu a ra n faxama ne.»

² Yaxuba naxa xono a xa woyenyi ma. A naxa a fala a be, «I tan a maroxunxi ne a Ala na n tan nan na? Ala na a niyaxi i mu di barife!»

³ Raxelexe naxa a yaabi, «N ma konyi gine Bila tongo, alako a xa di bari n be. A xa findi n ma saabui ra di barife ra.»

⁴ Raxelexe naxa a xa konyi gine tongo, a a so a xa xeme Yaxuba yi ra. E to kafu,

⁵ Bila naxa teege, a naxa di xeme bari Yaxuba be.

⁶ Raxelexe naxa a fala, «Ala bara n ma kiiti sa. A bara n ma woyenyi me. Na nan a toxi a di fixi n ma.» A naxa na di xili sa Dana.

⁷ Raxelexe xa konyi gine Bila man naxa teege. A naxa di xeme firin nde bari Yaxuba be.

⁸ Raxelexe naxa a fala, «Ala bara n mali kate birin na alako n xa xun nakeli soto n taara ginema xun ma.» A naxa a xa di xili sa Nafatali.

⁹ Leya to bara a kolon a mu di barima fa, a naxa a xa konyi gine Silipa tongo, a naxa a so Yaxuba yi ra a xa findi a xa gine ra.

¹⁰ Silipa naxa di xeme bari Yaxuba be.

¹¹ Leya naxa a fala, «Heeri bara fa n ma.» A naxa na di xili sa Gadi.

¹² Silipa naxa di firin nde soto Yaxuba be.

¹³ Leya naxa a fala, «N bara jlexin. Yakosi, gine birin bara a kolon n bara heeri ghegbe soto.» A naxa a xili sa Aseri.

¹⁴ Mengi xaba temui to bara a li, Ruben naxa siga xe ma. A naxa bogise nde li naa, naxan xili marafanyi bogise. A naxa fa a ra a nga xon. Na nan lan Raxelexe naxa a fala Leya be, «N bara i maxandi, i xa i xa di xa marafanyi bogise ndee fi n ma.»

¹⁵ Leya naxa a yaabi, «I bara n ma xeme ba n yi ra. Na mu i wasaxi? I man waxi n ma di xa marafanyi bogise nan fan tongofe?» Raxelexe naxa a fala, «To koe ra, wo nun Yaxuba nan fama xide i xa di xa marafanyi bogise joxoe ra.»

¹⁶ Yaxuba to so nunmare ra kelife xe ma, Leya naxa a ralan. A naxa a fala a be, «I xima n tan nan xon ma to koe ra. N bara to koe sare fi n ma di xa marafanyi bogise

ra.» A tan nun Yaxuba naxa kafu na koe ra.

¹⁷ Ala naxa Leya xa maxandi tongo, a naxa teege. Na naxa findi a xa di suuli nde ra Yaxuba be.

¹⁸ A naxa a fala, «Ala bara n sare fi n ma konyi gine sofe ra n ma xeme yi.» A naxa a xa di xili sa Isakari.

¹⁹ Leya man naxa teege di senni nde ma. A naxa na di bari Yaxuba be.

²⁰ Leya naxa a fala, «Ala bara n ki. Yi biyaasi n ma xeme n binyama ne, barima n bara di senni bari a be.» A naxa na di xili sa Sabulun.

²¹ Na xanbi a man naxa di gine bari. A naxa a xili sa Dina.

²² Na temui Ala naxa a jengi rasiga Raxelexe xa fe xon. A naxa a xa kontofili me, a a findi di bari ra.

²³ Raxelexe naxa teege, a naxa di bari. A naxa a fala, «Ala bara n namini n ma yaagi kui.»

²⁴ A naxa na di xili sa Yusufu. Na xili yati nan findixi a xa maxandi ra, fa a falafe, «Alatala man xa di xeme gbete fan fi n ma.»

Yaxuba nun Laban fatanfe

²⁵ Raxelexe to Yusufu bari, Yaxuba naxa a fala Laban be, «A lu n xa gbilen n ma boxi ma.

²⁶ A lu n xa n ma ginee xanin a nun n ma die, n walixi i be naxee xa fe ra. I a kolon n wali naxan xasabi rabaxi i be.»

²⁷ Laban naxa a fala a be, «Yandi, xa n nafan i ma, i xa dipe, i xa lu be. N bara a kolon sematoe saabui ra, Alatala barake saxi n ma i tan nan xa fe ra.

²⁸ A fala n be i wama wali sare naxan xon. N na fima ne i ma.»

²⁹ Yaxuba naxa a fala a be, «I tan yete yati a kolon n walixi i be ki naxe han i xa goore bara findi a ra. Na saabui kelixi n tan nan ma.

³⁰ Dondoronti nan nu na i yi ra beenu n xa fa, a ghegbe bara sa a xun ma. Alatala bara barake sa i xa fe kabi n naxa so i xonyi. Yakosi, i mu a luma n xa wali nde raba n ma denbaya fan be?»

³¹ Laban naxa a maxorin, «A lan n xa yeri fi i ma?» Yaxuba naxa a yaabi, «I naxa sese fi n ma. Xa i bara tin fe ra n naxan falaxi i be i xa a raba, n fan bara tin n jengi safe ra i xa goore xon ma.

³² N sigama to, n xa i xa xuruse birin mato. Yexee nun si makatunxi birin ti seeti keren, a nun naxee birin nafooroxi. N masundi findima nee nan na.

³³ N ma tinxinyi fama makenende i fama xuruse matode temui naxe. Si naxee birin mu makatunxi nun yexee yore birin

naxee mu fooro, nee bara findi muje ra n mabiri.»

³⁴ Laban naxa a fala, «N bara tin na ra. I naxan falaxi na ki, won bara lan na ma.»

³⁵ Na loxo Laban naxa si xemee nun ginee mayegeti, sarinyi saxi naxee ma a nun naxee makatunxi. A man naxa yexee rafooroxi mayegeti. A naxa na xuruse birin so a xa die yi ra.

³⁶ Na xanbi a naxa nee xanin yire xi saxan jere rabama dennaxe kira xon e nun Yaxuba tagi. Yaxuba nu fa Laban xa xuruse donxoee demadon.

³⁷ Na temui Yaxuba naxa wuri bili mooli saxan salonyi xinde gira. A naxa e kobolee ba e ma yire nde alako sarinyi fiixe xa makenen.

³⁸ A naxa e sa xurusee ye minde alako xuruse xa e yae ti e ra e ye minma temui naxe. Xurusee na siga ye minde, xuruse xemee xa te xuruse ginee ma salonyie ya i.

³⁹ Na nan a toxi, na xurusee naxa die bari, sarinyie nun katunyie na e ma.

⁴⁰ Yaxuba naxa na xuruse yoree sa e xati ma, konoo booree ti Laban xa xurusee ya ra sarinyi na naxee ma, a nun naxee mafooroxi. Na ki a goore firin nan yailanxi. A mu tin a gbe xa lu Laban xa xurusee ya ma.

⁴¹ Xuruse senbemaee nu tema ginemaee ma temui naxe, Yaxuba naxa na salonyi mooli sa xuruse ye minde alako e xa te ginee ma salonyie ya i.

⁴² Yaxuba mu nu na wali rabama xuruse xurie ra. Na nan a niyaxi xuruse xurie naxa findi Laban gbe ra, a senbemaee naxa findi Yaxuba gbe ra.

⁴³ Na kui Yaxuba bara findi bannamixi belebele ra. Xurusee, konyie, joxomee, nun sofale gbege bara lu a yi ra.

31

Yaxuba sigafe Kanaan

¹ Na temui Yaxuba nu bara Laban xa di xemee xui me e naxan falama, «Se naxan birin findixi won baba gbe ra, Yaxuba bara a birin tongo. Na nan a toxi a bara findi banna mixi ra.»

² Yaxuba yati naxa a kolon, a mu rafan Laban ma sonon alo singe.

³ Alatala naxa a masen Yaxuba be, «Gbilen i babae nun i baribooree xa boxi ma i kelixi dennaxe. Won birin na a ra.»

⁴ Yaxuba naxa Raxele nun Leya xili. E nu na a xa xurusee demadonfe.

⁵ A naxa a fala e be, «N bara a kolon n mu rafan wo baba ma alo singe, konoo baba Marigi Alatala bara hinne n na.

⁶ Wo a kolon yati n bara wali wo baba be n senbe ra.

⁷ A bara n madaxu n wali sare masarafe doxo fu ra, konoo Ala mu tin a xa fe jaaxi raba n na.

⁸ Xa wo baba fa a fala, «Katunyi na xuruse naxee ma, nee nan findima Yaxuba gbe ra,» xuruse birin di barima naxee makatunxi. Xa wo baba fa a fala, «Sarinyi na xuruse naxee ma, nee nan findima Yaxuba gbe ra,» xuruse birin di barima sarinyi na naxee ma.

⁹ Ala bara wo baba xa xurusee ba a yi ra, a naxa e fi n tan ma.»

¹⁰ «Yi xurusee nu tema e boore ma temui naxe, n bara a to xiye kui, xuruse xemee naxee texi xuruse ginee ma, sarinyi nun katunyi na e birin ma.

¹¹ N ma xiye kui, Ala xa maleke naxa n xili, «Yaxuba». N naxa a ratin, «N tan nan ya.»

¹² A naxa a masen, «I ya rakeli, i xa a mato. Xuruse xemee naxee birin texi xuruse ginee ma, sarinyi nun katunyi na e ma, barima Laban naxan birin nabaxi i ra, n na toxi.

¹³ N tan nan na Ala ra naxan mini i ma Beteli, i geme tixi tonxuma ra dennaxe. Menni i bara laayidi tongo n be. Yakosi, keli yi boxi ma. I xa siga boxi ma i barixi dennaxe.»

¹⁴ Raxele nun Leya naxa Yaxuba yaabi, «Muxu baba mu ke yo luxi muxu tan be.

¹⁵ Xoye xa mu na muxu ra muxu baba xonyi? A bara muxu mati, a man bara muxu xa kobiri fan don.

¹⁶ Ala harige naxan birin baxi muxu baba yi ra, a gbilenma ne muxu ma a nun muxu xa die. Yakosi Ala fe naxan birin masenxi i be, na birin naba.»

¹⁷ Yaxuba naxa a xa ginee nun a xa die baki joxomee fari.

¹⁸ A naxa a xa xuruse nun a harige birin xanin, a naxan soto Padan Arami sigafe ra a baba Isiyaga xonyi Kanaan boxi ma.

¹⁹ Laban to siga a xa xurusee xabe maxabade e ma, Raxele nu bara a xa kuyee mupa.

²⁰ Yaxuba fan Laban Aramika mayanfa ne, barima a siga ne a mu jungui rabira a ma.

²¹ Yaxuba naxa a gi, a nun se naxan birin findi a gbe ra. A to dangi Efirati xure ra, a naxa siga Galadi geya mabiri.

²² A xi saxan loxo, mixi nde naxa a fala Laban be a Yaxuba bara a gi.

²³ Laban naxa a ngaxakerenyie tongo, e naxa mini Yaxuba fende xi solofere bun ma. E naxa a li Galadi geya biri ra.

²⁴ Konoo koe ra, Ala naxa mini Laban Aramika ma xiye kui. A naxa a masen a be, «I yete ratanga fe mooli birin falafe ra Yaxuba be.»

²⁵ Laban naxa Yaxuba li, a xa kiri banxi italaxi geya yire Galadi boxi ma. Laban nun a ngaxakerenyie fan naxa e gbe itala menni ne.

²⁶ Laban naxa a fala Yaxuba be, «I munse rabaxi yi ki? Munfe ra i n mayanfafi, i fa n ma die xanin alo geelimanie?»

²⁷ I gixi noxunyi kui munfe ra? I bara yanfanteya niya n na. I mu i jungui rabira n ma. Xa i n nakolon nu, n xulunyi nan tima i be, n i ti kira ra jalexinyi kui boote nun kora xui ra.

²⁸ Kono i tan mu tinxi yati n xa n ma die nun n ma mamadie sunbu. Xaxili fanyi mu na ki.

²⁹ N noma fe kobi rabade wo ra, kono i baba Marigi Alatala bara a masen n be to koe ra. Xa i n nakolon nu, n xulunyi nan tima i be, n i ti kira ra jalexinyi kui boote nun kora xui ra.

³⁰ Kono i to gbataxi sigafe ra i baba xonyi, i n ma alae tan xaninxi i xun ma munfe ra?»

³¹ Yaxuba naxa Laban yaabi, «N mu n jungu i ma, barima n gaaxu ne i fa i xa di ginee bafe n yi ra.

³² Kono i na i xa alae to n ma mixi yo yi ra, n na kanyi faxama ne. I xa n ma kote birin mato won ngaxakerenyie ya xori. Naxan birin findixi i gbe ra, i xa a xanin.» Yaxuba mu nu a mapoxunma a Raxele nan a baba xa kuyee tongoxi.

³³ Laban naxa Yaxuba xa kiri banxi kui mato. A man naxa Leya xonyi, Leya xa konyi xonyi, nun Raxele xa konyi xonyi mato, kono a mu a gbe se yo to naa. A to mini e xonyi, a naxa so Raxele xa kiri banxi kui.

³⁴ Raxele yati nan yi kuyee tongo. A nu bara e noxun doxo se bun ma naxan sama noxome fari, a fa doxo a fari. Laban naxa kiri banxi kui mato, kono a mu a gbe se yo toxi naa.

³⁵ Raxele naxa a fala a baba be, «N baba i naxa xono n ma de, i na to n mu kelixi n ti. N na kike wali ne.» Laban fenyi mooli birin ti ne, kono a mu kuyee to.

³⁶ Yaxuba naxa xono, a naxa woyen xone fala Laban be. A naxe, «N gbaloe mundun nabaxi, n seriye mundun kanaxi naxan a niyama i xa mini n fende yi mooli ra?»

³⁷ I bara n ma kote birin kui mato. I gbe see mundun toxi e kui? A masen n be n ngaxakerenyie ya xori a nun i fan ngaxakerenyie ya xori alako e xa won makiiti.

³⁸ N je moxojen nan nabaxi i xonyi, kono i xa yexee nun si keren mu di barixi n yi ra a fa faza. N man mu i xa xuruse kontonyi yo donxi.

³⁹ N mu faxi xuruse ra i xon ma wulai subee naxan faxaxi. Xuruse naxee mupaxi koe nun yanyi ra, n tan nan na kote birin

tongoxi n yete ra. I nu na birin maxorinna n tan nan ma.

⁴⁰ Yanyi ra kuyefure naxa n tooro, koe ra xinbeli naxa n tooro, han n mu nu noma xide a fanyi ra.

⁴¹ N bara je moxojen naba i yi ra. N je fu nun naani walixi ne alako n xa i xa di gine firinyie doxo. N man naxa je senni fan sa a fari i xa goore kantafe ra. Kono i bara n sare masara doxo fu.

⁴² Xa n tanun Iburahima Marigi Ala mu n mali nu, Ala naxan nu n baba Isiyaga raserenna, n sigama n belexe igeli nan na nu. Kono Ala bara n ma marayaagi to, a bara n ma toore kolon. Yi koe dangixi a bara n ma kiiti sa.»

⁴³ Laban naxa Yaxuba yaabi, «I xa ginee nan lanxi n ma die ma, e xa die, won ma die nan e ra. Yi xuruse n gbe na e ra, i se naxan birin toxi yi ki, n tan nan gbe e ra. Kono to xanbi, n noma munse rabade n ma die nun n ma mamadie be?»

⁴⁴ Yakosi, won xa saata. Seede xa lu won tagi.»

⁴⁵ Yaxuba naxa geme tongo, a naxa a ti saate tonxuma ra.

⁴⁶ A naxa a fala a ngaxakerenyie be e fan xa gemee matongo. E naxa e matongo, e e malan yire keren. E naxa e dege na geme kotoxi seeti ma.

⁴⁷ Laban naxa na yire xili fala Yegara Sahaduta. Yi xili nan falaxi «koto seede» Arami xui ra. Yaxuba naxa na xili fala Galede. Yi xili nan falaxi «koto seede» Isirayila xui ra.

⁴⁸ Laban naxa a fala, «Yi geme kotoxi naxan yi ki, a findixi seede nan na i tan nun n tan tagi.» Na nan a toxi be xili falaxi Galede, «seede geme kotoxi.»

⁴⁹ Misipa xili fan saxi na yire nan xun. Na xili nan falaxi «jengi sa yire,» barima Laban a fala menni ne, «Alatala xa a jengi sa won tan firinyi xa fe xon ma, hali won fatan xanbi.

⁵⁰ Xa i n ma die tooro, xa na mu a ra i gine gbete doxo, i xa ratu a ma a Ala nan findixi seede ra won tagi, adamadi xa mu a ra.»

⁵¹ Na xanbi Laban naxa a fala Yaxuba be, «I ya ti yi geme kotoxi ra. Yi tonxuma geme mato n naxan tixi won tagi.

⁵² Yi geme kotoxi nun yi tonxuma geme findixi seede nan na. N mu lan n xa dangi be ra i xa fe jaaxi ra n furi kui. I fan mu lan i xa dangi yi geme kotoxi nun yi tonxuma geme ra n ma fe jaaxi ra i furi kui.

⁵³ Iburahima Marigi Ala nun Naxori Marigi Ala xa findi won tan firinyi makiitima ra.» Na temui Yaxuba naxa a yete rakali Ala ra, a baba Isiyaga gaaxuxi naxan ya ra.

⁵⁴ Yaxuba naxa serexē ba geya yire. A naxa a ngaxakerenyi birin xili e xa e dege. E to ge e degede, e naxa xi menni na kōe ra.

32

Yaxuba sigafe Esayu yire

¹ Laban to keli subaxe ma, a naxa findigilin a xa die nun a xa mamadie ma. A naxa duba e be. Na xanbi, Laban naxa gbilen a konyi.

² Yaxuba to nu sigafe kira xon, Ala xa malekēe naxa mini a ma. A to bara e to, a naxa a fala, «Ala xa yonkinde nan yi ki.»

³ A naxa yi yire xili sa Maxanayimi.

⁴ Yaxuba naxa xerae xee a taara Esayu xon ma Edon daaxa, Seyiri boxi ma.

⁵ A naxa a fala e be, «Wo yi nan falama n marigi Esayu be, «I xa konyi di Yaxuba naxe, N bara bu Laban xonyi han ya.»

⁶ Ningee, sofalee, yexee, nun sie nan n yi ra. Konyi xeme nun konyi ginēe fan nan n yi ra. N marigi, n xerae xeei nē i xon ma alako i xa dipe n be.»

⁷ Na xerae to gbilen, e naxa a fala Yaxuba be, «Muxu bara i taara Esayu to. A na fafe i yire, a nun gbangbalanyi mixi keme naani.»

⁸ Na masenyi naxa Yaxuba bope ramini. Nama naxan nu a foxo ra, a naxa e itaxun doxo firin. A naxa yexee nun sie itaxun doxo firin, a nun ningee nun joxomee.

⁹ A naxa a fala, «Xa Esayu pama keren gere, pama boore xa no a gide.»

¹⁰ Na xanbi Yaxuba naxa Ala maxandi, «N tanun Iburahima Marigi Ala, n baba Isiyaga Marigi Alatala, i a fala ne n be, «Gbilen i xa boxi ma, i ngaxakerenyie yire. I na siga, n fe fanyi rabama ne i be.»

¹¹ Kono yakosi n Marigi, n tan xurun yi fe sotofe ma i naxan nagirixi n ma. I bara i xui rasabati n tan be i xa konyi. N ma yisuxuwuri gbandsan nan nu suxuxi n yi ra n Yuruden igirima temui naxe, kono yakosi muxu nun pama firin nan gbilenfe.

¹² N natanga n taara Esayu ma, barima n bara gaaxu a ya ra. N gaaxuxi ne a naxa fa n faxa, n tan nun dingee nun e xa die.

¹³ I bara a masen n be, «N fe fanyi rabama ne i be. N i bonsae rawuyama ne alo meyenyi naxan konti mu noma kolonde baa de ra.»

¹⁴ Yaxuba naxa koe radangi na yire. A naxa sanbase fanyi mayegeti a harige birin ya ma a naxan fima a taara Esayu ma:

¹⁵ Si keme firin, si kontonyi moxonen, yexee keme firin, yexee kontonyi moxonen,

¹⁶ joxome gine tongo saxan, e xa die, ninge tongo naani, tuura fu, sofale gine moxonen, a nun sofale xeme fu.

¹⁷ A naxa yi xurusee itaxun, a nde so a xa konyie yi ra. A naxa a fala e be, «Wo dangi yare. Wo xa naaninyi lu gooree tagi.»

¹⁸ A naxa a fala a xa konyi singe be, «Wo nun n taara Esayu na naralan, a fama i maxorinde, «Wo nun nde a ra? I na sigafe minden? Nde gbe na yi xurusee ra naxee tixi i ya ra yi ki?»

¹⁹ I fama ne a yaabide, «N marigi Esayu, i xa konyi Yaxuba nan gbe na e ra. A i sanbaxi yee nan na. A fan na n xanbi ra.»

²⁰ A naxa na masenyi ti a firin nde fan be, a nun a saxan nde, a nun mixi naxee birin biraxi xurusee foxo ra. «Wo nun Esayu na naralan temui naxe, wo xa na masenyi ti a be.

²¹ Wo xa a fala, «I xa konyi Yaxuba na fafe muxu xanbi ra.» Na kui Yaxuba nu na a maxoxunfe, «Yakosi, n a bope magoroma yi sanbasee nan na. Na temui, a na n to, temunde a noma ne n nasenede.»

²² Yaxuba xa sanbasee naxa ti a ya ra, a tan naxa koe radangi yonkinde kui.

²³ Koe kui, Yaxuba naxa keli. A naxa a xa gine firinyie tongo, e xa konyi firinyie, a nun a xa di fu nun kerenyi. E naxa Yaboko igiri.

²⁴ A naxa e ragiri Yaboko xure a nun se naxan birin na a yi ra.

²⁵ A naxa lu menni a keren. Na temui, xeme nde naxa mini a ma, e naxa gere han kuye iba temui.

²⁶ Na xeme to bara a to a mu noma nola sotofe Yaxuba ma e xa gere kui, a naxa a garin a tonxonyi ma. A tonxonyi naxa te a kui.

²⁷ Xeme naxa a fala, «A lu n xa siga, ba kuye bara iba.» Yaxuba naxa a fala, «N mu i bepinma, fo i duba n be.»

²⁸ Xeme naxa a maxorin, «I xili di?» A naxa a yaabi, «Yaxuba.»

²⁹ Xeme naxa a fala, «I xili mu falama sonon Yaxuba. A fa falama ne kore Isirayila, ba wo nun Ala nan gerexi, wo nun mixie fan bara gere. I tan bara no e ra.»

³⁰ Yaxuba naxa maxorinyi ti, «I xili di?» Xeme naxa a fala, «Munfe ra i n maxorinma n xili ma?» Na xanbi, a naxa duba Yaxuba be.

³¹ Yaxuba naxa na yire xili Peniyeli, barima a naxe, «N Ala toxi ne n ya i, kono n tan nan man jengife yi ki.»

³² Soge tema temui naxe, Yaxuba nu bara dangi Peniyeli ra, a groma a seeti ma.

³³ Na nan a toxi han yakosi Isirayilakae mu laare donma naxan na tonxonyi ma, barima Ala Yaxuba masotoxi a tonxon laare nan ma.

33

Yaxuba nun Esayu xa lanyi

¹ Yaxuba to Esayu to fa ra e nun xeme mixi keme naani, a naxa a xa die itaxun Leya nun Raxele ma, a nun e xa konyi gine firinyie.

² A naxa konyi gine firinyie ti yare, e nun e xa die. Nee xanbi ra, Leya fan naxa ti nun a xa die. Raxele nun Yusufu naxa lu donxɔe ra.

³ Yaxuba tan naxa siga yare. A to makore a taara ra, a naxa a igoro boxi ma sanya soloferere.

⁴ Na nan lan Esayu naxa a gi a sa Yaxuba ralan. A naxa findigilin a ma, a fa a masunbu. E birin nu fa wa ra.

⁵ Esayu to bara ginnee nun dimee to, a naxa maxorinyi ti, «Nde yee ra naxee biraxi i foxo ra yi ki?» Yaxuba naxa a yaabi, «Ala di naxee fixi i xa konyi di ma a xa marafanyi saabui ra.»

⁶ Na kui Leya nun Raxele xa konyi ginnee naxa e maso Esayu ra, e nun e xa die, e fa e igoro boxi ma.

⁷ Leya nun a xa die fan naxa e maso, e naxa e igoro boxi ma. Na xanbi Yusufu nun Raxele naxa e maso Esayu ra, e igoro boxi ma.

⁸ Esayu naxa Yaxuba maxorin, «I munse rabama yi xurusee birin na, n naralanxi naxee ra yi ki?» Yaxuba naxa a yaabi, «N wama ne i tan naxan na n marigi ra, i xa n nafan.»

⁹ Esayu naxa a fala, «N xunya, harige gbege na n fan yi ra. I gbe ragata.»

¹⁰ Yaxuba naxa a yaabi, «Ade, n bara i maxandi. Xa i bara n nafan, n i sanbaxi se naxee birin na, i xa e rasuxu. Won tan firinyi xa maralanyi luxi ne n be alo muxu nun Ala nan luxi yire keren. I bara n nasene a fanyi ra.

¹¹ N bara i maxandi, i xa yi sanbasee rasuxu, barima Ala bara n waxonfe birin naba n be. N hayi mu na sese ma sonon.» Yaxuba naxa a maxoroxo han Esayu naxa tin nee ra.

¹² Esayu naxa a fala, «Won xee kira xon ma, n xa sa i mati.»

¹³ Yaxuba naxa a yaabi, «N marigi, a kolon dimee xa fe xoroxo. Yexee ginnee nun ninge ginnee na xijne fife e xa die ma. Xa won gbata e ra loxɔe keren, nee birin fama ne faxade.

¹⁴ N marigi, i tan xa ti yare. N tan xa bira n ma xurusee foxo ra doyin. N xa siga n ma xurusee nun n ma die yaya ra, han muxu soma i xonyi temui naxe Seyiri boxi ma.»

¹⁵ Esayu naxa a fala, «N xa n ma mixi ndee lu i yi ra be.» Yaxuba naxa a yaabi,

«Munfe ra? N marigi, n tan wama naxan xon, n xa rafan i ma gbansan.»

¹⁶ Na kui Esayu naxa gbilen na loxɔe Seyiri.

¹⁷ Yaxuba tan naxa siga Sukoti. Menni a naxa banxi keren ti a yete be, a nun goore a xa xurusee luma dennaxe. Na nan a toxi na yire xili falama Sukoti, na nan falaxi na ki «banxi xunxuri.»

¹⁸ Yaxuba to so heeri Sikemi taa kui Kanaan boxi ma kelife Padan Arami, a naxa a xa kiri banxi itala taa fari ma.

¹⁹ A xa kiri banxi nu tixi dennaxe, a naxa na boxi sara Hamori xa die ma kobiri kole keme ra. Hamori nan findi Sikemi Baba ra, naxan singe sabati na boxi ma.

²⁰ A naxa serexebade yailan menni, a na yire xili «Isirayila Marigi Ala senbe gbo.»

34

Dina xa marayaagi

¹ Yaxuba xa di gine Dina, Leya naxan barixi a be, na naxa siga Sikemi taa kui ginnee xeebude.

² Mange Hamori Hiwika xa di Sikemi to Dina to, a naxa a madutun, a naxa a futi kana.

³ Na kui Yaxuba xa di gine Dina xa xanunteya naxa lu Sikemi fate. Sikemi naxa woyen Dina be marafanyi kui.

⁴ Na temui Sikemi naxa a fala a baba Hamori be, «Yi temedi maxandi n be alako n xa a doxo.»

⁵ Yaxuba a me temui naxe Sikemi bara a xa di gine Dina futi kana, a xa di xeme e nu na xe ma xurusee foxo ra. A mu sese fala han nee so temui.

⁶ Sikemi baba Hamori naxa siga Yaxuba xonyi a xa sa woyen a be.

⁷ Yaxuba xa die to a me naxan dangixi, e naxa keli xe ma keren na, e gbilen banxi. E bope naxa te ki fanyi ra barima Sikemi fe mayaagixi nan nabaxi Isirayila boxi ma, a fe niya Yaxuba xa di gine ra naxan mu lanma a xa raba.

⁸ Hamori naxa a fala e be, «Wo xa di gine bara rafan n ma di Sikemi ma. N bara wo maxandi, wo xa a fi a ma, a xa findi a xa gine ra.

⁹ Won xa lu fe keren, wo wo xa di ginnee fi muxu ma alako muxu xa e doxo. Na temui wo fan noma muxu gbee doxode.

¹⁰ Wo xa sabati yi boxi ma muxu seeti ma. Be xa findi wo xonyi ra, wo xa yuleya raba, wo xa harige soto.»

¹¹ Sikemi naxa a fala Dina baba nun a taarae be, «Wo xa hinne n na. Wo wama se naxan yo xon, n a fima wo ma.

¹² Wo noma fe belebele maxorinde n ma naxan findima kote doxose ra, sa se gbege fan fari. Wo na se naxan birin maxorin n

ma, n noma a birin fide wo ma alako n xa yi sungbutunyi dɔxɔ.»

¹³ Yaxuba xa die naxa woyen furuxi fala Sikemi nun a baba Hamori be, barima Sikemi nu bara e xunya Dina rayaagi.

¹⁴ E naxa a fala e be, «Muxu mu noma muxu xunya ginema fide mixi ma naxan mu sunnaxi. A findima yaagi nan na muxu be.»

¹⁵ Muxu mu noma wo waxonfe rabade, fo wo xa lu alo muxu tan. Mixi naxan birin na wo xonyi, e lan ne e xa sunna alo muxu tan.

¹⁶ Na temui muxu noma muxu xa di ginnee fide wo ma, wo xa e dɔxɔ. Muxu fan wo gbee dɔxɔ. Muxu luma wo seeti ma na temui. Won birin findi pama keren na.

¹⁷ Kono xa wo mu fa sa tin wo sunnade, muxu muxu xunya ginema rasuxuma ne, muxu keli be.»

¹⁸ Hamori nun a xa di Sikemi naxa tin e xa masenyi ra.

¹⁹ Na segetala mu bu na fe rabafe ra, barima Yaxuba xa di gine bara rafa na ma. A tan nan nu wurugente ra a ngaxakerenyie tagi.

²⁰ Hamori nun Sikemi naxa siga e xa malan yire taa sode de ra. E naxa a masen e xa pama be,

²¹ «Yi mixie won ma fe fanyi na e be. E xa lu yi boxi ma, e xa yuleya raba, barima won ma boxi gbo. Won noma e xa di ginnee dɔxode, won fan won ma di ginnee fima e ma.»

²² Xa yi mixie sabatima be, won xa findi pama keren na, fo won xa yi nan naba. Xeme naxan birin na won xonyi be, e birin lan ne e xa sunna alo e tan.

²³ Xa won bara tin e xa masenyi ra, na temui e sabatima won xonyi. E xa xurusee nun e sotose birin findi won birin gbe ra.»

²⁴ Mixi naxan birin nu na taa sode de ra na loxoe, e birin naxa tin Hamori nun a xa di Sikemi xa masenyi ra. Xeme naxan birin nu na taa kui, e birin naxa e sunna.

²⁵ E xa sunne xi saxan loxoe, yi xeme sunnade to nu na e xonofe, Yaxuba xa di xeme firinyie Simeyon nun Lewi, Dina taara xememae naxa e xa santidegema tongo, e so taa kui, e xeme birin faxesa santidegema ra terenna ra.

²⁶ E naxa Hamori nun a xa di Sikemi fan faxesa. E naxa Dina tongo Sikemi xonyi, e naxa fa a ra.

²⁷ Yaxuba xa di booree naxa se birin tongo naxee findi na mixi faxaxie gbe ra, barima e nu bara e xunya ginema futi kana.

²⁸ E naxa e xa yexee tongo a nun e xa sie, e xa ningee nun e xa sofalee, naxee nu na taa kui a nun daaxa.

²⁹ Se naxan birin nu na, e naxa a birin xanin. E naxa dimee nun ginnee xanin. Banxi naxan birin nu na, e naxa a birin kana.

³⁰ Yaxuba naxa a fala Simeyon nun Lewi be, «Wo bara kontofili ti n ma n lufe ra xonanteya dɔxoe kui Kanaankae nun Peresikae tagi. Xeme gbege mu na n yi ra. E fama ne lande n xun ma, e n bonbo, e n xabile birin halaki.»

³¹ E naxa a yaabi, «A nu lanma yi mixi xa muxu xunya findi langoe ra?»

35

Yaxuba sigafe Beteli

Raxele nun Isiyaga xa faxe

¹ Ala naxa a masen Yaxuba be, «Keli, i siga Beteli. I xa serexebade yailan n be menni, n nan n yete masen i be dennaxe, i nu i gima waxati naxe i taara Esayu ma.»

² Yaxuba naxa a fala a xa denbaya be a nun a foxirabiree, «Wo gbilen kuye fe foxo ra, wo xa wo yete seniye, wo xa wo xa sosee fan masara.»

³ Wo wo yailan, won xa siga Beteli. N xa serexebade yailan Ala be, naxan a yete masen n be n nu na kontofili kui temui naxe. A naxa a jengi sa n ma fe xon n siga dennaxe birin.»

⁴ Na temui e naxa e xa kuye birin so Yaxuba yi ra a nun e xa tulirasoe. Yaxuba naxa e birin biri wuri belebele bun ma naxan na Sikemi seeti ma.

⁵ Yaxuba nun a xa die to bara e xa yonkinde ba, Ala naxa gaaxui lu taa mixi birin boje ma, mixi yo mu suusa birade e foxo ra.

⁶ Yaxuba nun a foxirabiree naxa siga Lusi, Beteli nan na ki, Kanaan boxi ma.

⁷ A naxa serexebade yailan menni. A naxa na yire xili fala «Beteli Marigi Ala,» barima Ala a yete masen a be menni ne a nu a gife a taara ma temui naxe.

⁸ Rebeka xa di masuxui Debora naxa faxesa. E naxa a ragata Beteli mabiri wuri belebele na dennaxe. Na wuri belebele xili ne «wa tide.»

⁹ Ala man naxa mini Yaxuba ma, a to gbilen kelife Padan Arami. A naxa barake sa a xa fe.

¹⁰ Ala naxa a fala a be,

«I xili falafe ne Yaxuba, kono a mu falama na ki sonon. To xanbi i xili fa falama ne Isirayila.» Ala naxa a xili sa Isirayila.

¹¹ A man naxa a masen a be, «N tan nan na Ala ra Senbe Kanyi. N di gbege fima ne i ma, alako i xa findi si nde benba ra. I man findima ne si gbege benba ra. Mangee fama ne minide i bonsoe ya ma.»

12 N boxi naxan fi Iburahima nun Isiyaga ma,

n bara a fi i fan ma,

a nun i bonsœ ma naxan fama i xanbi ra.»

13 Na nan lan, Ala naxa keli yire, a wøyen Yaxuba be dennaxe.

14 Yaxuba naxa geme tonxuma ti naa, a naxa ture nun weni ifili a ma serexe ra, alako a xa findi geme magaaxuxi ra.

15 A naxa yi yire xili fala Beteli, Ala wøyen a be dennaxe.

16 Yaxuba nun a xa denbaya to keli Beteli, beenu e xa makore Efarata ra, Raxele naxa di soto. Na di barife naxa findi a be fe xoroxoe ra.

17 Raxele nu na di barima temui naxe xone kui, di rasuxui naxa a fala a be, «Hali i mu gaaxu, yi biyaasi i man xeme nan barixi.»

18 Raxele nu bara lu alo mixi faxaxi. A nu a nii magagama temui naxe, a naxa a xa di xili sa Ben Oni, «nimisa di.» Kono a baba tan naxa a xili sa Bunyamin, «di barakaxi.»

19 Raxele to faxes, e naxa a ragata Efarata kira de. Na yire xili falama ne yakosi Beteleemu.

20 Yaxuba naxa geme sa gaburi fari tonxuma ra, na na menni han to.

21 Isirayila naxa siga a sa yonkin Migidali Ederi xanbi ra.

22 Isirayila nu na menni temui naxe, Ruben naxa a baba xa gine Bila kolon gine ra. Isirayila naxa kolon soto na ma.

Isirayila di xeme fu nun firin nan soto.

23 Leya naxa Ruben bari di singe, na xanbi ra Simeyon, Lewi, Yuda, Isakari, nun Sabulon.

24 Raxele naxa Yusufu nun Bunyamin bari.

25 Raxele xa konyi Bila naxa Nafatali nun Dana bari.

26 Leya xa konyi Silipa naxa Gadi nun Aseri bari. Nee birin findixi Yaxuba xa die nan na, a naxee soto Padan Arami.

27 Yaxuba naxa siga a baba Isiyaga xonyi Mamire, Kiriyati Araba mabiri. Menni fa xili ne kore Hebron. Iburahima nun Isiyaga sabati ne naa.

28 Isiyaga xa simaya nu bara siga je keme je tongo solomasaxan.

29 A to ge simaya xonkuye sotide, a naxa faxes, a a benbae masagata aligiyama. A xa di Esayu nun Yaxuba naxa a ragata.

36

Esayu bonsœ

1 Esayu, naxan man xili falama Edon, a xa taruxui nan ya.

2 Esayu Kanaan ginee doxo ne:

Ada, naxan findixi Elon Xitika xa di ra,

nun Oholibama, naxan findixi Ana xa di ra,

Sibeyon Hiwika xa mamadi.

3 A naxa Sumayila xa di gine Basamati fan doxo,

Nebayoti xunya ginema.

4 Elifasi findi Ada xa di nan na.

Reyuweli findi Basamati xa di nan na.

5 Oholibama naxa di xeme saxan bari a be:

Yeyusi, Yalami, nun Kora.

Nee birin findi Esayu xa die nan na

naxee barixi Kanaan boxi ma.

6 Esayu naxa a xa ginee xanin a xun ma, a xa di ginee, a xa di xeme, a xa konyie, a xa xurusee, nun a harige naxan birin soto Kanaan boxi ma. A naxa a birin xanin boxi gbete ma, dennaxe makuya a xunya Yaxuba yire ra,

7 barima e harige nu bara gbo, e mu nu noma lude e boore seti ma. E nu na dennaxe, e xa xuruse birin mu nu noma jooge sotide.

8 Na nan a to Esayu, naxan findi Edon na, a naxa siga a sa sabati Seyiri geya boxi ma.

9 Esayu naxan findi Edon bonsœ baba ra, na nu sabatixi geyae nan ma Seyiri boxi ma, a xa taruxui nan ya.

10 Esayu xa die nan ya:

Elifasi, Ada naxan barixi Esayu be, Reyuweli, Basamati naxan barixi Esayu be.

11 Elifasi xa die nan ya:

Teman, Omaru, Sefo, Gatami, nun Kenasi.

12 Timina, Elifasi xa konyi gine,

a Amaleki bari ne Elifasi be.

Esayu nun a xa gine Ada xa mamadie nan na ki.

13 Reyuweli xa die nan ya:

Naxati, Sera, Sama, nun Misa.

Esayu nun a xa gine Basamati xa mamadie nan na ki.

14 Esayu xa die nan ya Oholibama naxan barixi a be:

Yeyusi, Yalami, nun Kora.

Oholibama findixi Ana xa di gine nan na.

Ana findixi Sibeyon xa di gine nan na.

15 Mangee naxee keli Esayu bonsœ nee nan ya:

Esayu xa di singe Elifasi xa die nan ya:

Mangee Teman, Omaru, Sefo, Kenasi,

16 Kora, Gatami, nun Amaleki.

Mangee nan na ki naxee fatanxi Elifasi Edonka ra.

Ada xa mamadie nan e ra.

17 Esayu xa di Reyuweli xa die nan ya:

Mangee Naxati, Sera, Sama, nun Misa.

Mangee nan na ki naxee fatanxi Reyuweli Edonka ra.

Basamati xa mamadie nan e ra.

18 Esayu xa gine Oholibama xa die nan ya: Mangee Yeyusi, Yalami, nun Kora.

Mangee nan na ki naxee fatanxi Esayu xa
gine Oholibama ra.

Oholibama nan findixi Ana xa di ra.

¹⁹ Esayu, naxan man xili falama Edon,
a xa die nan na ki,
a nun mangee naxee fatanxi Esayu bõnsõe
ra.

²⁰ Seyiri Xorika xa die nan ya,
naxee nu na yi bõxi ma:

Lotan, Sobali, Sibeyon, Ana,

²¹ Dison, Eseri, nun Disan.

Xori mangee nan na ki
naxee fatanxi Seyiri bõnsõe ra Edon bõxi
ma.

²² Lotan xa di xemee nan ya:

Xori nun Hemami

Timina findixi Lotan xunya ginema nan
na.

²³ Sobali xa di xemee nan ya:

Aliban, Manaxati, Ebali, Sefo, nun Onan.

²⁴ Sibeyon xa di xemee nan ya:

Aya nun Ana,

naxan dulonyi furaxie toxi gbengberen
yire,

a to nu Sibeyon xa sofalee demadonfe.

²⁵ Ana xa die nan ya:

Dison nun Oholibama,

Ana xa di gine.

²⁶ Dison xa di xemee nan ya:

Hendan, Eseban, Yitiran, nun Keran.

²⁷ Eseri xa di xemee nan ya:

Bilihan, Saban, nun Akan.

²⁸ Disan xa di xemee nan ya:

Usi nun Aran.

²⁹ Xori mangee nan ya:

Lotan, Sobali, Sibeyon, Ana,

³⁰ Dison, Eseri, Disan.

Xori mangee nan na ki Seyiri bõxi ma.

³¹ Edon mangee nan ya,

naxee nu na beenu mangee ndee xa lu
Isirayila:

³² Beyori xa di Bela naxa findi Edon mangee
ra.

A xa taa xili nu fala ne Dinhaba.

³³ Bela to faxa, Sera xa di Yobabo naxan
keli Bosara,

na naxa findi mangee ra.

³⁴ Yobabo to faxa, Xusama naxan keli
Teman bõxi ma,

na naxa findi mangee ra.

³⁵ Xusama to faxa, Bedada xa di Hadada,
naxan bara no Madiyan na Mowaba bõxi
ma,

na naxa findi mangee ra.

A xa taa xili nu fala ne Abiti.

³⁶ Hadada to faxa, Samala Masareka naxa
findi mangee ra.

³⁷ Samala to faxa, Sawulu Rehobotika,
naxan nu na xure de ra,
na naxa findi mangee ra.

³⁸ Sawulu to faxa, Akibori xa di Bali Hanan,
na naxa findi mangee ra.

³⁹ Akibori xa di Bali Hanan to faxa,
Hadara naxa findi mangee ra.

A xa taa xili nu fala ne Pawu.

A xa gine xili nu fala ne Mehetabeli,

Matiredi xa di gine, Mesahabi xa mamadi.

⁴⁰ Mangee nan ya naxee kelixi Esayu
bõnsõe ma:

Timina, Aliba, Yeteti,

⁴¹ Oholibama, Ela, Pinon,

⁴² Kenasi, Teman, Mibisari,

⁴³ Magadiyeli, nun Irami.

Edon mangee nu mangeya rapereama e
xa boxie nan ma. Esayu xa taruxui nan na
ki naxan findixi Edonkae benba ra.

37

Yusufu xa xiye singee

¹ Yaxuba sabati ne Kanaan bõxi ma, a
baba nu na dennaxe.

² Yaxuba bõnsõe xa taruxui nan ya.
Yusufu, naxan xa simaya nu bara je fu
nun solofere li, a nu xurusee nan kantama
a nun a taarae, nun a baba xa ginee Bila
nun Silipa xa die. Yusufu nu a taarae xa fe
jaaxie dentege sama a baba be.

³ Yusufu nan nu rafan Isirayila ma dangi
a xa di birin na, barima a tan bari a xa
xemeforipa nan kui. Na kui a naxa donma
kuye tofanyi fi a ma.

⁴ Yusufu taarae naxa a kolon e xunya
nan nafan e baba ma dangi e birin na. E
naxa a rapaaxu folo, e mu nu woyen fanyi
falama a be kore.

⁵ Na temui Yusufu naxa xiye nde sa. A
to na iba a taarae be, e naxa a rapaaxu
dangife a singe ra.

⁶ A naxa a fala e be, «Wo tuli mati n ma
xiye ra, n naxan saxi.

⁷ Won birin nu na xe nan ma mengi
raxiride. Na nan lan, n ma mengi xiri naxa
keli, a ti. Mengi xiri naxee nu suxuxi wo
tan yi ra, e naxa n gbe xiri rabilin, e birin
fa e kuntin n ma xiri bun.»

⁸ A taarae naxa a maxorin, «Pe, i wama
findife muxu xa mangee nan na, alako i
xa nu muxu yamari?» E naxa a rapaaxu
dangife a singe ra a xa xiye nun a xa
masenyi xa fe ra.

⁹ Yusufu to xiye gbete sa, a naxa na fan
iba a taarae be. A naxa a fala e be, «N nan
bara xiye sa. Soge, kike, nun tunbui fu nun
keren nu na n bun ma.»

¹⁰ A naxa na xiye tagi raba a baba nun
a taarae be. A baba naxa xaape a ma, a
fa a fala a be, «I xiye naxan saxi yi ki, a
findixi xiye mooli mundun na? I waxi ne i
nga, i taarae, nun n tan, muxu xa fa muxu
igorode bõxi ma i be?»

11 A taarae naxa bira a tōone fe fōxo ra, kōno a baba naxa a pengi sa a xiye xon ma.

12 Yusufu taarae naxa siga Sikemi e baba xa xurusee demadonde.

13 Isirayila naxa a fala Yusufu be, «I taarae bara siga xurusee demadonde Sikemi. N naxan nabama, n xa i xee e xon ma.» Yusufu naxa a yaabi, «Awa.»

14 Isirayila naxa a masen a be, «Siga mafuren i xa sa a mato xa i taarae mu furaxi, xa se mu xurusee fan toxi alako i xa fa na dentegē sa n be.» A naxa a xee keli Hebriron lanbanyi sigafe ra Sikemi.

15 Xeme nde naxa Yusufu to Sikemi boxi ma, a na perefē wula i. Na xeme naxa a maxorin, «I munse fenfe?»

16 A naxa a yaabi, «N na n taarae nan fenfe. Yandi, a fala n be e na xurusee demadonfe dennaxe.»

17 Na xeme naxa a fala a be, «E mu na be. N bara e xui me a fala ra e xa siga Dotan.» Na kui Yusufu naxa bira a taarae fōxo ra han a sa e li Dotan.

18 E to sa a to yire makuye, e naxa lan a ma e xa a faxa.

19 E nu fa a fala ra e boore be, «Yi xiye sa mange nan na fafe yi ki.

20 Wo fa be, won xa a faxa, won xa a ragoro kolonyi nde kui. Won noma a falade sube xaape nde bara a iboo. Na temui won fama a kolonde a xa xiye findima a be fe naxan na.»

21 Ruben to na me, a naxa a ba e yi ra yi masenyi ra, «Won naxa a faxa de.

22 A mu lanma wo xa a wuli ramini. Wo xa a ragoro yi kolonyi kui naxan na yi gbengberen yire. Mixi yo naxa a belexe din a ra.» A nu wama a bafe ne e yi ra alako a xa no a ragbilende a baba xon.

23 Yusufu to a taarae yire li, e naxa a xa donma kuye tofanyi rate a ma.

24 E naxa Yusufu ragoro kolonyi nde kui, ye mu nu na naxan kui.

25 Na dangi xanbi, e nu na e degefe temui naxe, e naxa Sumayila di ndee to fa ra kelife Galede. E nu na surayi, seri, nun labunde xaninfe Misira boxi ma joxomee fari.

26 Yuda naxa a masen a xunyaē be, «Won na won xunya faxa gundo kui, na munse fanma won tan ma?»

27 Wo fa, won xa a mati Sumayila bōnsōe mixie ma. Won naxa a faxa, barima won xunya na a ra. Won wuli keren fase keren.» A xunyaē birin naxa tin a xa masenyi ra.

28 Na Madiyan yulee to e yire li, Yusufu taarae naxa a rate kolonyi kui, e fa a mati nee ma kobiri kole mōxōpen na. Na yule naxee fatanxi Sumayila bōnsōe ra, nee naxa Yusufu xanin Misira boxi ma.

29 Na dangi xanbi Ruben naxa gbilen kolonyi yire Yusufu fōxo ra, kōno a mu a li naa. A naxa a xa donma birin iboo a ma sunnunyi kui.

30 A naxa gbilen a xunyaē yire, a a fala e be, «Yusufu mu na yire won na lu dennaxe, n fa munse rabama kore?»

31 E naxa si keren faxa, e fa Yusufu xa donma kuye tofanyi maturuxun na sube wuli.

32 Na xanbi, e naxa na donma kuye tofanyi xanin e baba xon ma. E naxa a fala a be, «Muxu bara yi to. Yi donma mato ba xa i xa di nan gbe a ra.»

33 Yaxuba naxa na donma kolon, a fa a fala, «N ma di xa donma na a ra! Wula sube xaape nde bara n ma di Yusufu faxa! A bara a iboo!»

34 Yaxuba naxa a xa donma iboo a ma sunnunyi kui. A naxa sunnun dugi ragoro a ma, a a xa di jon fe raba xi wuyaxi.

35 A xa di xemeē nun a xa di gineē naxa fe birin naba a be alako sunnunyi xa ba a ma, kōno Yaxuba mu dundu. A naxa a fala, «N nan n ma di xa sunnunyi xaninma han n sa a lima temui naxe aligiyama.» Yaxuba naxa wa a xa di be.

36 Madiyankae to Misira li, e naxa Yusufu mati Potifari ma, naxan findixi Misira mange kantamixie xunyi ra.

38

Yuda nun Tamari

1 Na temui, Yuda naxa keli a ngaxakere nyie xun ma, a siga Adulamaka nde xonyi naxan xili Hira.

2 Menni Yuda naxa Suwa Kanaanka xa di gine to. A naxa a findi a xa gine ra. E naxa lu e boore ra.

3 Na gine naxa teege, a naxa di xeme bari. Yuda naxa na di xili sa Eri.

4 Na gine man naxa teege di firin nde ma, a naxa di xeme bari. A naxa na di xili sa Onan.

5 Na xanbi, a man naxa di xeme gbete bari. A naxa na di xili sa Selaha. Yuda xa gine na di bari Kesibe ne.

6 Yuda naxa gine nde fen, a a so a xa di singe Eri yi ra. Na gine xili Tamari.

7 Mixi kobi nan nu lanxi Yuda xa di singe Eri ma Alatala ya i. Alatala naxa a ragiri a xa faxa.

8 Na xanbi Yuda naxa a fala Onan be, «I taara xa gine tongo, a xa findi i xa gine ra. I xa nimoxo wali raba, alako i xa di fi i taara ma.»

9 Kōno Onan a kolon na di mu fama findide a gbe ra. Na nan a to, e nun a nimoxo na kafu, a a xa maniye sama boxi nan ma alako a naxa fa di fi a taara ma.

¹⁰ A nu naxan nabama, na mu nu rafan Alatala ma. Na nan a ra, Ala naxa a ragiri a fan xa faxa.

¹¹ Na temui Yuda naxa a fala a xa mamadi Tamari be, «Kaape xanin i baba xonyi, beenun n ma di Selaha moma temui naxe.» A a mapoxun ne, temunde Selaha fan faxama alo a taarae faxaxi ki naxe. Na kui Tamari naxa siga, a sa lu a baba xonyi.

¹² A mu bu Yuda xa gine naxa fa, naxan nu lanxi Suwa xa di gine ma. Non fe to ba a ra, Yuda naxa siga Timina e nun a boore Hira Adulamaka. E naxa siga Yuda xa xuruse yire, Yuda xa walikae nu xurusee xabe maxabafe dennaxe.

¹³ Mixi nde naxa a fala Tamari be, «I tanun na sigafe Timina a xa xurusee xabe maxabade.»

¹⁴ Tamari naxa a xa kaape donma rate a ma, a naxa a yatagi makoto mafelenyi ra, a sa doxo Enayima sode de ra Timina kira xon. A nu bara a ra, Selaha bara a gine doxode li, kono Yuda mu Tamari fi a ma, a xa findi a xa gine ra.

¹⁵ Yuda to bara Tamari to kira de ra, a yatagi makotoxi mafelenyi ra, a naxa a mapoxun langoe ra.

¹⁶ A naxa a fala a be kira ra, «Won xee, won xa sa kafu.» A mu nu a kolonxi a xa mamadi nan a ra. Kono Tamari naxa Yuda maxorin, «I munse fima n ma won na kafu?»

¹⁷ A naxa a yaabi, «N si keren tongoma n ma xurusee ya ma, n fa a ra i xon ma.» Tamari naxa a yaabi, «Awa, seeke se nde lu n yi ra be sinden, beenun i fama si ra temui naxe.»

¹⁸ A naxa a maxorin, «I wama n xa munse doxo i xon ma seeke ra?» Tamari naxa a yaabi, «I xa i xa tonxuma, a luuti, nun i xa yisuxuwuri so n yi ra.» A naxa na see so a yi ra, e fa kafu e boore ra. Tamari naxa teege a xa di ma.

¹⁹ Tamari naxa gbilen a xonyi. A naxa a xa mafelenyi ba a xun ma, a man naxa a kaape gine donma ragoro a ma.

²⁰ Yuda naxa a boore Adulamaka xee si tide na gine ma, alako a xa fa see ra a naxan so gine yi ra seedejoxoya ra. Kono a boore mu na gine to.

²¹ A naxa Enayima mixie maxorin, «Yi langoe gine naxan nu na Enayima kira ra, a na minden?» E naxa a yaabi, «Langoe yo mu na be.»

²² A naxa gbilen Yuda yire, a fa a fala, «N mu a lixi naa. Na longori mixie bara a fala n be a langoe yo mu na na kira xon.»

²³ Yuda naxa a fala, «Na gine xa na see ragata. Won fan naxa won yete rayaagi. N bara si rasanba a ma, kono i mu a lixi naa.»

²⁴ Kike saxan dangi xanbi, mixi nde naxa a fala Yuda be, «I xa mamadi Tamari bara

findi langoe ra, a bara furi tongo a xa langoeja saabui ra.» Yuda naxa a fala, «Wo a ramini, a xa gan.»

²⁵ E nu fafe a ra temui naxe, Tamari naxa xera rasanba a tanun ma, «Yi see mato naxan na n yi ra. Yi tonxuma, a luuti, nun yi yisuxuwuri findi mixi nan gbe ra naxan n nafuruxi. I lan ne i xa yi kanyi kolon.»

²⁶ Yuda naxa kolon soto na see xa fe ma. A naxa a fala, «A bara seriye rakamali dangife n tan na barima n mu a fixi n ma di Selaha ma.» Na xanbi, a mu a kolon gine ra soton.

²⁷ Tamari nu di barima temui naxe, e naxa a kolon a gulie nan na a furi.

²⁸ Di bari temui, keren naxa a belexe ramini. Di rasuxui naxa a belexe suxu, a gese gbeeli xiri a belexe ra. A fa a fala, «Yi nan sinje barixi.»

²⁹ Kono na diyore naxa a belexe raso, a xunya naxa bari. Di rasuxui naxa a fala, «I faxi senbe mundun na yi ki?» Yuda naxa a xili sa Peresi.

³⁰ Na xanbi, boore fan naxa bari gese gbeeli xirixi a belexe ra. Yuda naxa a xili sa Sera.

39

Yusufu na Potifari xonyi

¹ Sumayila bonsoe to Yusufu xanin Misira, Misira mange kantamae xunyi Potifari naxa a sara konyi ra.

² Alatala nun Yusufu nan nu a ra. Yusufu nu fe naxan birin nabama a xa mange Misiraka xonyi, a birin nu fanma ne a yi ra.

³ A xa mange naxa a kolon a Yusufu nun Alatala na a ra, barima Alatala nu fe birin sooneyama a be.

⁴ Potifari naxa pelexin a ra, a naxa a findi a xa banxi mixie xunyi ra. A naxa a harige birin taxu a ra.

⁵ Potifari to Yusufu findi a xa banxi nun a harige xunyi ra, Alatala naxa barake sa na Misiraka xa banxi ma Yusufu saabui ra. Alatala naxa barake sa Potifari xa banxi nun a xa xee birin ma.

⁶ Na nan a to, Potifari naxa a xa se birin taxu Yusufu ra. A tan mu nu fa a pengi saxi fefe xon ma, fo a nu donse naxan donma.

Mixi tofanyi nan nu lanxi Yusufu ma.

⁷ Temui nde to dangi, Yusufu xa mange xa gine ya naxa sin a i. A naxa a fala a be, «Fa be, won xa fa kafu.»

⁸ Yusufu naxa tondi, a fa a fala a xa mange xa gine be, «Kafi n naxa fa n ma mange xonyi a mu a pengi saxi fefe xon ma kore a xa banxi kui. A bara a harige birin taxu n na.

⁹ A xa banxi kui be, n tan nan dangi mixi birin na. A mu sese rafisaxi n be, fo i keren,

ba i tan bara findi a xa gine ra. Yakosi, n fe paaxi rabama munfe ra naxan findi yunubi fe ra Ala be?»

¹⁰ Kono na gine naxa bira Yusufu xa fe dalili foxo ra. A nu a makatama loxo birin, kono Yusufu naxa tondi e xa kafu.

¹¹ Loxoe nde Yusufu naxa so banxi kui a xa wali rabade. Konyi gbete yo mu nu na banxi kui na temui.

¹² Potifari xa gine naxa a suxu a xa donma ma. A nu fa a fala a be, «Won kafu!» Gine to Yusufu xa donma suxu, Yusufu naxa mini a xa donma kui a lu gine belexe, a mini a gi ra tande.

¹³ Gine to bara a kolon a bara a gi, a xa donma lu a yi ra, a naxa mini tande,

¹⁴ a naxa a xa banxi konyie xili, a fa na donma masen e be, «Wo yi to, n ma xeme faxi Eburu naxan na, na nan wama won mayanfafe koota ra. A faxi ne n yire a muxu xa muxu sa, kono n naxa sonxo rate.

¹⁵ Kabi n bara sonxo rate, a naxa a gi, a xa donma lu n yi ra. A naxa mini a gi ra tande.»

¹⁶ Potifari xa gine naxa Yusufu xa donma ragata han beenun a xa mange so temui.

¹⁷ A naxa na fe tagi raba a be, a naxe, «I faxi Eburu konyi xeme naxan na yi ki, a faxi ne a xa n mayanfa koota ra.

¹⁸ Kono n to sonxo rate, a naxa a xa donma lu n yi ra, a naxa mini a gi ra tande.

¹⁹ I xa konyi na nan nabaxi n na.» Yusufu xa mange to a xa gine xa woyenyi me,

²⁰ a boje naxa te a paaxi ra. A naxa Yusufu balan mange xa geelimanie nu na dennaxe.

²¹ Kono menni fan, Alatala meeni ne a ma. A naxa a ragiri Yusufu nun geeli mange de xa fan.

²² Geeli mange naxa geelimanie taxu Yusufu ra. Fe naxan birin nu rabama, a nu dangima a tan nan ma.

²³ Geeli mange mu nu Yusufu xa wali xun matoma a ra, barima Alatala nun Yusufu birin na a ra. Alatala nu fe birin sooneyama Yusufu be.

40

Yusufu na geeli

¹ Na dangi xanbi Misira mange xa walike naxan a jengi saxi a xa minse xon ma, a nun a xa taamiganyi naxa fe nde raba naxan mu rafanxi e xa mange ma.

² Misira mange naxa xon na walike firinyie ma, naxan jengi sama a xa minse xon ma a nun naxan a xa taami ganma.

³ A naxa e suxu, e balan soori mange xa geeli kui, Yusufu nu na dennaxe.

⁴ Soorie xa mange naxa e taxu Yusufu ra, a xa meeni e ma.

E to saxanyi raba geeli kui,

⁵ naxan jengi sama mange xa minse xon ma, a nun naxan taami ganma mange be, nee naxa xiye sa geeli kui koe keren na. Kankan xa xiye nu wama fe nde nan masenfe a kanyi be.

⁶ Na kuye iba Yusufu naxa fa e yire, a naxa e li sunnunyi kui.

⁷ Na temui a naxa na Misira mange xa walike firinyie maxarin, naxee taxuxi a ra, «Munfe ra wo sunnuxi to?»

⁸ E naxa a yaabi, «Muxu bara xiye ndee nan sa, kono mixi yo mu na be naxan noma na fasaride.» Yusufu naxa a fala e be, «Wo mu a kolon Ala noma a fasaride wo be? Wo xiye fala n be.»

⁹ Naxan jengi nu sama mange xa minse xon ma, a naxa a xiye fala Yusufu be. A naxe, «N tan ma xiye kui, n weni bili nan to a tixi n ya i.

¹⁰ Salon saxan na a bili ma. A to fuga, a fuge naxa weni bogi moxie ramini.

¹¹ Misira mange xa weni sase suxuxi n yi ra. N naxa na weni bogi moxie ba, n naxa e bundu Misira mange xa weni sase kui, n fa a so a yi ra.»

¹² Yusufu naxa a fala a be, «Yi xiye yi nan fasarixi: Na salonyi saxan naxan na ki, a xi saxan nan masenxi.

¹³ Xi saxan dangi xanbi, Misira mange i xun nakelima ne, a man fa i ragbilin i walide fori. I man fama ne weni tonbili sode Misira mange yi ra alo i darixi a ra ki naxe.

¹⁴ Kono i naxa neemu n ma i na heeri soto temui naxe. I xa findi saabui ra n be, i xa n ma fe fala Misira mange be alako n xa mini geeli kui,

¹⁵ barima e n tongoxi noe nan na Eburu boxi ma. Be fan, n mu fefe rabaxi naxan a niyama n xa geeli soto.»

¹⁶ Naxan taami ganma mange be, a to bara a to Yusufu woyenyi naxan tagi rabaxi a boore be, a fanxi a be, a naxa a fala Yusufu be, «N tan fan xiye nde saxi. Debe saxan doxoxi n xun ma, taami fiixe na e kui.

¹⁷ Debe naxan doxoxi a fari, taamiganyi donse naxan birin nafalama Misira mange be, a birin nu na a kui. Kono xonie nu fa na donse masakun naxan doxoxi n xun ma.»

¹⁸ Yusufu naxa a masen a be, «I xa xiye yi nan fasarixi: Na debe saxanyi naxan na ki, a xi saxan nan masenxi.

¹⁹ Xi saxan dangi xanbi, Misira mange i xunyi bolonma ne a de i. A i gbakuma ne wuri ma, xonie i sube masakun.»

²⁰ Xi saxan loxo, Misira mange bari loxo, mange naxa xulunyi belebele ti a xa walikee be. Naxan jengi sama mange

xa minse xon ma, a nun a xa taamiganyi, Misira mange naxa e xun nakeli walikée tagi.

²¹ Naxan jengi sama minse xon ma, a naxa a ragbilen a walide fori, alako a man xa minse so a yi ra.

²² Kono a naxa a xa taamiganyi gbaku wuri ma alo Yusufu nu bara a tagi raba ki naxe.

²³ Naxan jengi sama mange xa minse xa fe xon ma, a mu ratu Yusufu xa fe ma, a neemu a ma.

41

Misira Mange xa xiye

¹ Ne firin dangi xanbi, Misira mange naxa xiye nde sa. Na xiye kui a tixi xure de ra.

² A naxa ninge fate fanyi solofere to mini ra xure kui, e na jooge donfe kalee tagi.

³ Na dangi xanbi, ninge solofere gbete, naxee xosixi, nee naxa mini xure de ra boore ningee seeti ma.

⁴ Yi ninge xosixi solofere naxa yi ninge fate fanyi solofere don. Na nan lan Misira mange naxa xunu.

⁵ A to gbilen a sa ra, a man naxa xiye gbete sa.

⁶ Na xiye kui tonsœ solofere fanyi tixi bili keren ma.

⁷ Na dangi xanbi, tonsœ solofere gbete, naxee xun xurun, foye bara e ragan, e tixi boore tonsœe seeti ma. Yi tonsœ xunxurie naxa yi tonsœ rafexi fanyie don. Na nan lan, Misira mange naxa xunu. Na xiye nan na ki.

⁸ Na kuye iba, Misira mange boje nu minixi. A naxa mandurulae nun karamoxœe birin xili. A naxa na xiye masen e be, kono mixi yo mu soto e ya ma, naxan no a tagi rabade a be.

⁹ Na temui naxan a jengi sama mange xa minse xon ma, na naxa woyenyi tongo a fa a fala Misira mange be, «N nan ma kanari ya xaranma ne to loxoœ.

¹⁰ Temui dangixi, Misira mange xono ne a xa konyie ma. A naxa n suku, a n balan soori mange xa geeli kui, a nun naxan taami ganma mange be.

¹¹ A tan nun n tan, muxu birin xiye sa ne kœe keren kui naxan tagi lan a xa raba. Kankan xa xiye nu wama fe nde masenfe a kanyi be.

¹² Soori mange xa Eburu konyi nde nan nu na geeli kui muxu ya ma. Muxu to na xiye fala a be, a naxa e birin fasari muxu be. Muxu xiye naxee saxi, a naxa kankan gbe fasari a be.

¹³ A birin dangi ne alo a xiye tagi raba muxu be ki naxe. Misira mange bara n tan

nagbilen n walide fori, kono a bara boore gbaku wuri ma.»

¹⁴ Misira mange naxa xœerae xœe Yusufu yire. E naxa a ramini geeli kui a ikœexi ra. E naxa a xunyi bi, e sose gbete ragoro a ma, e siga a ra Misira mange yire.

¹⁵ Misira mange naxa a masen Yusufu be, «N bara xiye nde sa. Mixi yo mu noxi a tagi rabade, kono n bara a me i tan xiye tagi rabama e na naxan fala i be.»

¹⁶ Yusufu naxa Misira mange yaabi, «N tan mu a ra. Ala nan Misira mange xa xiye tagi rabama a be.»

¹⁷ Misira mange naxa a masen Yusufu be, «N ma xiye kui n tixi xure de ra.

¹⁸ N naxa ninge fate fanyi solofere to mini ra xure kui, e na jooge donfe kalee longori ra.

¹⁹ Na nan lan, ninge solofere gbete naxa te e xanbi ra, e xosixi han. E ganyanxœri birin saxi kene ma. Han to n mu na ninge xosixi mooli to Misira boxi ma.

²⁰ Na ninge xosixi xun nakanaxie naxa na ninge solofere fate fanyi don.

²¹ Kono na dangi xanbi, mixi yo mu no a kolonde xa e bara e don. E xa xosi mu masara. Na nan lan, n naxa xunu.»

²² «Na temui n man naxa xiye gbete sa. Tonsœ rafexi fanyi solofere tixi bili keren ma.

²³ Na dangi xanbi tonsœ xunxuri solofere gbete, foye naxee raganxi, nee naxa mini booree seeti ma.

²⁴ Tonsœ ponpoe naxa na tonsœ solofere fanyi don. N bara na fala mandurulae be, kono mixi yo mu no a fasaride n be.»

²⁵ Yusufu naxa a fala Misira mange be, «I xa xiye firinyi birin fe keren nan masenxi. Ala bara i rakolon fe ma a fama naxan nabade.

²⁶ Na ninge solofere fanyie nun na tonsœ solofere fanyie, je solofere nan masenxi na ki. Na tan xiye keren nan a ra.

²⁷ Na ninge xosixi xun nakanaxi solofere nun na tonsœ ponpoe solofere foye naxee raganxi, nee fan je solofere kaame nan masenxi.»

²⁸ «N xa nondi fala i be, Ala bara fe masen Misira mange be a fama naxan nabade.

²⁹ Yi je solofere naxan fafe yi ki, e findima je fanyi nan na Misira boxi be.

³⁰ Na na dangi, kaame je solofere gbete fama fade, won neemuma ne na fe fanyi birin na. Kaame boxi halakima ne.

³¹ Na findima fe magaaxuxi nan na, a lu alo sese fanyi mu nu raba yi boxi ma.»

³² «I yi xiye saxi ne doxo frin, barima Ala xa nate na a ra naxan mu kanama, a man mu buma a xa raba.

³³ Mange, yakosi a lanma i xa xaxilima fen naxan lonnixa. I xa Misira nœ so na kanyi yi ra.

³⁴ Mange, i xa mixie sugandi naxee pengi fama sade boxi rawali xon ma yi jê fanyi solofere bun ma. Boxi daxamui busali suuli yo suuli, e xa fa keren na mange xon ma, a xa a ragata.

³⁵ E xa donse birin malan, e xa a ragata taae kui Misira mange xa nœ bun ma.

³⁶ Yi donse ragataxi fama Misira boxi ratangade kaame ma, naxan fama fade jê solofere bun.»

³⁷ Na woyenyi naxa rasan Misira mange nun a xa mixi birin ma.

³⁸ Misira mange naxa a fala e be, «Won noma mixi nde sotode naxan luma alo yi xeme? Ala Xaxili na a be.»

³⁹ Misira mange naxa a fala Yusufu be, «Ala bara na fe birin masen i be. Mixi yo mu na naxan xaxili fan alo i tan, a xa lonni man xa dangi i gbe ra.

⁴⁰ I tan nan fama findide n ma banxi xunyi ra. N ma jama fama birade i xa yaamari nan foxo ra. N ma mange kibanyi nan tun n nadangixi i ra.»

⁴¹ Misira mange man naxa a fala Yusufu be, «A mato, n bara nœ so i yi ra Misira boxi birin ma.»

⁴² A naxa a xa gbeti xurunde ba a belexe ra, a naxa a so Yusufu belexe ra. A naxa sose fanyi ragoro a ma. A naxa konmagore xema daaxi ragoro a kon ma.

⁴³ A naxa a rate gise kui, naxan birama Misira mange ragise foxo ra. Soorie nu fa a fala e xui itexi ra jama be, «Wo xinbi sin!» Misira mange a xa mangeya taxu Yusufu ra na ki ne.

⁴⁴ Misira mange man naxa a fala Yusufu be, «N tan nan mange ra, konɔ xa i mu yaamari fi naxan ma, fefe mu rabama Misira boxi ma.»

⁴⁵ Misira mange naxa Yusufu xili sa Safanati Paneya. A naxa Potifera, On serexedube, xa di gine Asana, fi a ma. Yusufu naxa Misira boxi xun mato folo a ra.

⁴⁶ Yusufu simaya nu bara jê tongo saxan li, a fa Misira mange yire temui naxe.

Na temui Yusufu naxa keli Misira mange yire, a sa Misira boxi birin ipere.

⁴⁷ Na jê solofere fanyi kui, boxi birin naxa rawali.

⁴⁸ Yusufu naxa donse birin malan naxan sotoxi na jê solofere bun ma Misira boxi ma. A naxa donse ragata taae kui naxan sotoxi daaxa.

⁴⁹ Yusufu naxa donse xori gbegebe malan, alo meyenyi naxan na baa de ra. A naxa gbo ye han a mu na xasabi sebe sonon, barima mixi yo mu noma a konti kolonde.

⁵⁰ Beenun kaame jê sin temui, Yusufu xa gine Asana, On serexedube Potifari xa di gine, naxa di firin bari a be.

⁵¹ Yusufu naxa a xa di singe xili sa Manasi. Na nan na ki, Ala bara a niya n bara nœmu n ma tœore birin ma, a nun n baba xa denbaya.

⁵² A naxa a xa di firin nde xili sa Efirami. Na nan na ki, Ala bara n findi di bari ra boxi ma n xun nu goroxi dennaxe.

⁵³ Jê fanyi solofere naxa dangi Misira boxi ma.

⁵⁴ Kaame jê solofere naxa a li folo, alo Yusufu a tagi raba ki naxe. Kaame naxa din dunjira birin na, konɔ baloe nu na Misira boxi tan ma.

⁵⁵ Kaame to bara Misira boxi birin suxu, jama naxa sonxœ rate Misira mange ma baloe fe ra. Misira mange naxa a fala Misirakae birin be, «Wo siga a fala Yusufu be, a na fe naxan fala wo be, wo xa na raba.»

⁵⁶ Kaame naxa din boxi birin na. Yusufu naxa donse malandee rabi, a naxa mengi sara Misirakae ma, barima kaame nu bara senbe soto Misira boxi birin ma.

⁵⁷ Mixie nu fa keli yire birin, fafe mengi sarade Yusufu ma, barima kaame nu bara senbe soto dunjira birin ma.

42

Yaxuba xa die sigafe Misira

¹ Yaxuba to bara a me a mengi na Misira, a naxa a fala a xa die be, «Wo doxoxi munfe ra?

² N bara a me a mengi na Misira. Wo goro, wo sa mengi sara won be alako won xa balo, won naxa fa faxes.»

³ Yusufu taara mixi fu naxa goro donse xori sarade Misira.

⁴ Yaxuba mu tin Bunyamin, Yusufu xunya, xa bira e foxo ra. A nu fa a fala, «N bara gaaxu fe jaaxi naxa fa a soto.»

⁵ Isirayila xa die naxa siga mengi sarade, e nun mixi gbetee ra naxee fan nu waxi mengi xon, barima kaame nu bara din Kanaan boxi birin na.

⁶ Yusufu nan nu findixi mange xungbe ra Misira. A tan nan nu mengi sarama mixi birin ma. Yusufu taarae naxa fa, e e yatagi rafelen boxi ma a ya i.

⁷ Yusufu to a taarae to, a naxa e kolon, konɔ a naxa a yete rasan e ma. A naxa woyen e be a xoroxœ ra, «Wo kelixi minden?» E naxa a yaabi, «Muxu kelixi Kanaan boxi nan ma, fafe donse sarade.»

⁸ Yusufu naxa a taarae kolon, konɔ e tan mu kolon soto a xa fe ma.

⁹ Yusufu naxa ratu a xa xiye ma, a naxan sa a taarae xa fe ra. A naxa a fala e be,

«Boxi rabenyie nan na wo ra. Wo faxi yi boxi kobidee nan kolonde.»

¹⁰ E naxa a yaabi, «Ade. Mange, muxu faxi donse na tun sarade.

¹¹ Muxu birin, xeme keren xa die nan lanxi muxu ma. Mixi matinxinxie nan na muxu ra. Muxu na i xa yaamari bun ma, muxu mu findixi boxi rabenyie xa ra.»

¹² Yusufu naxa a fala e be, «Wule na a ra. Wo faxi boxi kobidee nan fende.»

¹³ E naxa a yaabi, «Muxu tan luxi alo i xa konyie. Muxu di fu nun firin nan a ra. Mixi keren ma die nan na muxu birin na Kanaan boxi ma. Muxu birin xunya na muxu baba yire, di keren tan bara laaxira.»

¹⁴ Yusufu naxa a fala e be, «N a kolon a boxi rabenyie nan na wo ra.

¹⁵ N wo matoma yi nan ma. Misira mange xili ra, wo mu kelima be danmi wo xunya mu fa.

¹⁶ Wo mixi nde xee wo ya ma a xa sa fa wo xunya ra. Wo tan donxoe soma geeli ne. N fama wo xa woyenyi matode, n xa a kolon xa wo nondi falama, xa na mu Misira mange xili ra, boxi rabenyie nan na wo ra.»

¹⁷ A naxa e birin makankan han xi saxan.

¹⁸ Xi saxan loxoe, Yusufu naxa a fala e be, «Xa wo bara n xui suxu, wo mu faxama, barima n gaaxuma Ala ya ra.

¹⁹ Xa mixi matinxinxie nan wo ra, wo mixi keren lu geeli kui, booree xa donse xanin wo xa denbayae xon ma, barima e na toore kui.

²⁰ Wo xa fa wo xunya ra n xon ma alako n xa a kolon xa nondi falee nan wo ra, na nan a toma wo mu faxama.»

²¹ Na temui, e nu fa a fala e boore be, «Iyo won tan nan yati foxi na won yete ma, barima won na won xunya xa yamapoxunyi to ne. A naxa won mayandi, konon won nan mu a danxun. Na fe nan a toxi won na yi toore kui.»

²² Ruben to woyenyi tongo, a naxa a fala e be, «N na a fala ne wo be, wo naxa gbaloe fe raba na dimedi ra. Konon wo mu tin wo tuli matide n na. Yakosi a haake nan won bonbofe yi ki.»

²³ E mu nu a kolonxi a Yusufu e xa xui mema, barima xui madangi nu na e tagi.

²⁴ Yusufu naxa a makuya e ra, a nu fa wa. Na dangi xanbi, a naxa fa woyende e be. A naxa Simeyon tongo e ya ma, a a sa geeli e ya xori.

²⁵ Yusufu naxa yaamari fi a xa walikee ma, e xa e xa bekie rafe donse xori ra, e xa e xa kobiri fan sa kankan xa bekie kui a nun e fande. Na naxa raba e be.

²⁶ Na temui Yusufu xa taarae naxa e xa mengi kote sa sofalee fari, e naxa siga.

²⁷ E to xide li, keren naxa a xa beki rabi alako a xa donse xori so a xa sofale yi ra. A naxa a xa kobiri to a xa beki kui.

²⁸ A naxa a fala a taarae be, «E bara n ma kobiri ragbilen n ma. A tan nan na n ma beki kui yi ki.» E boore naxa mini. E nu fa e boore maxorin kontofili kui, «Ala munse rabaxi won na yi ki?»

²⁹ E to so e baba Yaxuba yire Kanaan boxi ma, e naxa na birin dentege a be.

³⁰ E naxa a fala, «Xeme naxan na na boxi mange ra, a woyenxi ne muxu be a xoxoxoe ra. A man fa muxu findi mixie ra naxee faxi a xa boxi rabende.

³¹ Muxu naxa a fala a be, «Mixi matinxinxie nan na muxu ra, boxi rabenyie xa mu lanxi muxu ma.

³² Muxu di fu nun firin na a ra, muxu birin baba keren. Keren bara laaxira, muxu xunya na muxu baba fe ma Kanaan boxi ma.»

³³ Na xeme naxan na na boxi mange ra, a falaxi ne muxu be, «N wama a kolonfe ne xa mixi matinxinxie nan na wo ra. Wo mixi keren lu n yire be. Wo mengi xanin wo xa mixie xon, barima kaame na e ma. Wo siga,

³⁴ Konon wo man xa fa wo xunya ra n xon ma. N fama a kolonde na nan ma mixi matinxinxie nan wo ra, boxi rabenyie mu wo ra. Na temui, n wo xunya soma wo yi ra, wo man fa yuleya raba n ma boxi kui.»

³⁵ E to e xa bekie ibagan, kankan naxa a xa kobiri to a xa beki kui. E tan nun e baba to na kobiri to, e birin naxa gaaxu.

³⁶ E baba Yaxuba naxa a fala e be, «Wo bara n nagan n ma die ra. Yusufu mu na fa, Simeyon fan mu na. Wo man waxi Bunyamin nan fan tongofe yi ki. Yi kote birin findixi n tan nan gbe ra.»

³⁷ Ruben naxa a fala a baba be, «Xa n mu Bunyamin nagbilen i ma, i xa n ma di firinyie faxes. Bunyamin so n yi ra, n man fama a ra.»

³⁸ Yaxuba naxa a yaabi, «Wo nun n ma di birin mu sigama, barima a taara bara faxes, a keren nan fa luxi. Xa fe nde sa a soto wo xa biyaasi kui, n ma simaya raponyi findima n be sunnunyi nan na wo foxi ra.»

43

Yaxuba xa die xa biyaasi firin nde

¹ Kaame senbe nu gboma nan tun Kanaan boxi kui.

² Yaxuba nun a xa denbaya to bara ge mengi birin donde e fa naxan na kelife ra Misira, Yaxuba naxa a fala a xa die be, «Wo man xa siga, wo xa sa donse nde sara won be.»

³ Yuda naxa a yaabi, «Misira mange a fala ne muxu be a fanyi ra, «Wo mu n

yatagi toma xa wo nun wo xunya birin mu fa.»

⁴ Xa i bara tin muxu nun Bunyamin birin xa siga, muxu sigama ne, muxu sa donse sara i be.

⁵ Kono xa i mu tin na ra, muxu mu sigama, barima na xeme a fala ne muxu be, «Wo mu n yatagi toma xa wo nun wo xunya birin xa mu fa.»»

⁶ Na temui Isirayila naxa a fala, «Munfe ra wo fe kobi ilanxi n na a falafe na xeme be a xunya gbete na wo be?»

⁷ E naxa a yaabi, «Na xeme muxu maxorinxi ne a xoroxoe ra muxu bari ki ma. A nu fa a fala, «Wo baba man na simaya kui? Wo xunya nde na?» Muxu fan naxa a xa maxorinyi birin yaabi. Muxu joxo mu nu a ma, a falama, «Wo fa wo xunya ra.»»

⁸ Yuda naxa a fala a baba Isirayila be, «A lu muxu nun dimedi xa siga. Muxu xa siga, na temui won baloe sotoma ne won mu faxesa, i tan, muxu tan, a nun muxu xa die.

⁹ I ya ti n tan na. I fama a maxorinde n tan nan ma. Xa n mu fa a ra, n fa a ti i ya i, na kote bara findi n gbe ra i mabiri.

¹⁰ Yakosi, xa yi fe xa mu muxu rabuxi nu, muxu bara siges nun fa firin naba nu.»

¹¹ E baba Isirayila naxa a fala e be, «Yi nan to fa a ra, wo fan yi nan nabama. Wo boxi daxamui ndee sa kote alako wo xa na xeme sanba wuri dole, kumi, surayi, labunde, kusu, nun foote kansira.

¹² Wo xa mengi sare singe, wo naxan toxi bekie kui, a nun mengi gbete sare, wo xa na kobiri birin xanin wo xun. Temunde na findixi nsemui nan na.

¹³ Wo wo xunya tongo, wo xa siga na xeme yire.

¹⁴ Ala Senbe Kanyi xa a niya na xeme xa kinikini wo ma, a xa wo xunya so wo yi ra a nun Bunyamin. Xa n tan fa ganma ne n ma die birin na, n bara yerel.»

¹⁵ Yaxuba xa die naxa na sanbasee yailan. E naxa mengi sare singe kobiri tongo, a nun e lanma e xa mengi gbete sara kobiri naxan na. E naxa siga Misira a nun Bunyamin, e sa e yete dentege Yusufu be.

¹⁶ Yusufu to Bunyamin to e ya ma, a naxa a fala a xa konyi be, «Yi xeme xanin n xonyi. I xa xuruse ndee faxesa, i donse yailan, alako muxu xa muxu dege yire keren to yanyi ra.»

¹⁷ Yusufu xa konyi naxa a xa yaamari raba keren na. A naxa Yaxuba xa die xanin Yusufu xonyi.

¹⁸ Gaaxui naxa lu e ma a nu e xaninma temui naxe Yusufu xonyi. E nu fa a fala e boore be, «E na won xaninfe na kobiri nan ma fe ra, won naxan to won ma bekie

kui. E fama ne dutunde won ma, e won ma sofalee tongo, e won findi konyie ra.»

¹⁹ Na kui e naxa e maso Yusufu xa banxi konyi ra, e naxa woyen a ra banxi sode de ra.

²⁰ E naxa a fala, «Yandi mange, muxu singe bara fa be nu donse sarade.

²¹ Kono muxu to muxu xide li gbilenfe ra muxu xonyi, muxu naxa muxu xa bekie rafulun, kankan naxa a xa kobiri to a xa beki kui na donse saraxi naxan na. Yakosi muxu man bara fa na kobiri ragbilende i ma.

²² Muxu bara fa kobiri gbete fan na, alako muxu man xa donse gbete sara. Muxu mu a kolon mixi yo naxan na kobiri saxi muxu xa bekie kui.»

²³ Mange xa konyi naxa e yaabi, «Wo boxe xa sa, wo naxa gaaxu. Ala na a ra, wo baba Marigi Ala nan na harige fixi wo ma wo xa bekie kui. N tan yati nan wo xa kobiri rasuxu.» Na temui a naxa Simeyon ramini e ma,

²⁴ a fa e raso Yusufu xonyi. A naxa ye so e yi ra, alako e xa e sanyie maxa. A naxa joooge so e xa sofalee yi ra donse ra.

²⁵ Yusufu taarae naxa sanbasee yailan, beenu Yusufu soma temui naxe yanyi ra, barima e nu bara a me e e degema naa ne.

²⁶ Yusufu to so banxi, e naxa a xa sanbasee so a yi ra, e e rafelen boxi ma a be.

²⁷ Yusufu naxa e maxorin xa e yalanxi. A man naxa e maxorin, «Wo baba forixi wo naxan xa fe fala n be, se mu a toxi? A man na simaya kui?»

²⁸ E naxa a yaabi, «I xa konyi muxu baba, sese mu a sotoxi. A man na simaya kui.» E man naxa e rafelen boxi ma a bun ma.

²⁹ Yusufu to a ya rakeli, a naxa a xunya Bunyamin to, a nga xa di. A naxa a fala, «Yi nan na wo xunya ra wo naxan xa fe fala n be?» Yusufu naxa a fala Bunyamin be, «N ma di, Ala xa heri fi i ma.»

³⁰ A xunya xa fe kinikini naxa goro a sondonyi kui, wa xoli naxa a suxu. A naxa keli mafuren, a so a xide a nu fa wa.

³¹ Yusufu to ge a ya rafurukude, a naxa mini, a na mapoxunyi ba a ya ra. A naxa yaamari fi, «Wo donse itaxun.»

³² A xa walikae naxa a gbe sa a xati ma, e a taarae gbe doxo e xati ma, e Misirakae gbe fan doxo e xati ma, barima Misirakae nun Eburu mixie nu e degema yire keren. Misirakae xa naamunyi mu tinma na ra feo.

³³ Yusufu xa walikae naxa a taarae magoro a ya xori. E birin nu magoroxi a fori ki ma, keli di singe ma han dimedi. Yi fe naxa e birin kaaba.

³⁴ Yusufu to yaamari fi donse xa so e yi ra, Bunyamin xa donse nu dangi a taarae

gbe ra doxo suuli. E birin naxa e dege, e min, han e wasa.

44

Yusufu na a taarae matofe

¹ Yusufu naxa yi yaamari so a xa banxi walikee xunyi yi ra, a naxe, «Yi mixie xa bekie rafe donse ra e noma naxan xaninde. I man xa e xa kobiri sa e xa bekie kui.

² I xa n ma ye minse gbeti daaxi fan sa e birin xunya donxoe xa beki kui, a nun a xa mengi sara kobiri.» Yusufu fe naxan birin fala a xa walike be, a naxa a birin naba.

³ Kuye to iba geesege, Yaxuba xa die naxa siga, e nun e xa sofalee ra.

⁴ E naxa keli taa kui, kono beenun e xa makuya, Yusufu naxa a fala a xa walike be, «Keli, i siga na mixie foxo ra, i xa e suxu. I na e li, a fala e be, <Wo fe fanyi masaraxi fe kobi ra munfe ra?»

⁵ Munfe ra wo n ma mange xa ye minse gbeti daaxi se matose mupaxi? Na fe mooli mu fan.»

⁶ Mange xa walike to e yire li, a naxa na birin fala e be.

⁷ E naxa a yaabi, «Mange, i woyenma yi mooli ra munfe ra? Muxu tan, i xa konyie mu noma na mooli rabade.

⁸ Muxu kobiri naxan to bekie kui Kanaan, muxu bara fa a ra. Munfe ra muxu gbeti, xa na mu a ra xema, mupama i xa mange xa banxi kui?

⁹ I na sese to muxu yi ra naxan findixi Misira mange gbe ra, i xa na kanyi faxesa, i xa muxu tan donxoe fan findi i xa konyie ra.»

¹⁰ Mange xa konyi naxa a fala, «Na bara fan. Wo naxan falaxi yi ki, n fan bara tin na ra. N na se keren to mixi naxan yi ra, na tan bara findi n ma konyi ra, wo tan donxoe bara kisi.»

¹¹ E birin naxa e xa bekie ragoro mafuren, e naxa e rafulun.

¹² Mange xa konyi naxa e fetenken folo fori ma a sa doxo dimedi ra. Na ye minse gbeti daaxi naxa to Bunyamin xa beki kui.

¹³ Na kui Yaxuba xa die naxa e xa donmae iboo. E birin naxa e xa kote baki sofalee fari, e man naxa gbilen taa kui.

¹⁴ Yuda nun a xunyah to Yusufu xonyi li, e naxa e felen a bun boxi ma.

¹⁵ Yusufu naxa a fala e be, «Wo yi rabaxi munfe ra? Wo mu a kolon, mixi alo n tan a noma se matode fe birin ma?»

¹⁶ Yuda naxa a yaabi, «N munse falama n ma mange be? N lan n xa munse fala? Muxu noma fiixede di? Ala bara i xa konyie to fe kobi xun ma. Muxu bara findi n ma mange xa konyie ra, muxu tan nun yi ye minse gbeti daaxi toxi mixi naxan yi.»

¹⁷ Yusufu naxa a fala, «N mu noma na mooli rabade. Yi ye minse gbeti daaxi toxi mixi naxan yi ra, na nan na n ma konyi ra, kono wo tan, wo siga xaxilisa kui wo baba yire.»

¹⁸ Na xanbi Yuda naxa makore mange ra, a naxa a fala a be, «N bara i mayandi n ma mange, a lu n xa masenyi nde ti i be. I boje naxa te n tan i xa konyi xili ma, barima i luxi ne alo Misira mange.

¹⁹ A singe ra i muxu maxorin ne, fa a fala, <Wo baba na na? Wo xunya nde na na?»

²⁰ Muxu naxa i yaabi, «Muxu baba forixi na na, a nun muxu xunya, a naxan sotoxi a xa xemeforija kui. Bunyamin taara bara faxesa, a keren nan fa luxi a nga xa die ya ma, a tan nan nafan muxu baba ma.»

²¹ «I bara a fala muxu tan i xa konyie be, <Wo fa a ra n xon ma alako n xa a to n ya ra.»

²² Muxu naxa n ma mange yaabi, «Yi dimedi mu kelima a baba seeti ma, xa na mu a ra a baba faxama ne.»

²³ Kono i bara a fala i xa konyie be, «Xa wo nun wo xunya birin mu fa, n mu n ya tima wo be.»

²⁴ Muxu to siga n baba yire, i xa konyi, muxu naxa mange xa dentege sa a be.»

²⁵ «Na dangi xanbi, muxu baba man naxa a fala muxu be, <Wo siga, wo xa sa donse nde sara won be.»

²⁶ Muxu naxa a yaabi, «Muxu mu noma sigade xa muxu nun muxu xunya birin mu a ra. Xa biyaasi lanma, fo muxu nun muxu xunya xa siga. Xa na mu a ra, yi xeme mu muxu rasenema.»

²⁷ I xa konyi, n baba, a a fala ne muxu be, «Wo a kolon n ma gine di xeme firin nan barixi n be.

²⁸ Keren kelixi ne n xun ma, n joxo luxi a ma temunde sube nde bara a iboo, barima han yakosi n mu nu a to.

²⁹ Xa wo yi di fan tongo n xun ma, fe jaxi nde naxa a soto, n faxama ne na sunnunyi ra n fate.»

³⁰ «Yakosi xa n sa gbilen n baba yire, xa muxu nun yi dimedi birin xa mu a ra,

³¹ n baba faxama ne, barima a nii luuti nan Bunyamin na. A na a to yi dimedi mu na muxu foxo ra, muxu tan i xa konyie bara e baba forixi faxesa sunnunyi ra a fate.

³² N tan i xa konyi, n doxoxi ne seeke ra yi dimedi xa fe ra. N nu bara a fala n baba be, «Xa n mu gbilen a ra i yire, na bara findi n ma kote ra n ma dunjeigiri birin kui.»

³³ «Yakosi n bara i mayandi, i xa tin n tan xa lu yi dimedi joxoe ra, n xa findi i xa konyi ra, alako yi dimedi nun a taarae birin xa siga.

³⁴ N noma sigade n baba yire di, xa muxu nun yi dimedi birin xa mu a ra? N mu

noma a lude sunnunyi xa n baba faxa n ya xori.»

45

Yusufu a yete masenfe

¹ Yusufu to mu nu wama wafe a xa konyie ya xori, a naxa e yamari e birin xa mini. Na kui, a nu a yete masenma a taarae be temui naxe, mixi gbete yo mu nu na naa.

² Yusufu naxa wa a xui itexi ra, han Misirakae nun Misira mange xa mixi birin naxa na fe kolon.

³ Yusufu naxa a masen a taarae be, «Yusufu nan n na! N baba man na dunije?» Kono a taarae mu no a yaabide fefe ma. E de bara ixara, e gaaxu a ya ra.

⁴ Yusufu naxa a fala a taarae be, «N bara wo maxandi, wo xa wo maso n na.» E naxa e maso a ra. A naxa a fala, «N tan nan na Yusufu ra, wo xunya, wo naxan mati a xa findi konyi ra Misirakae be.

⁵ Yakosi wo boje naxa mini, wo naxa gaaxu, wo to bara n mati konyi ra, n saramae naxa fa n na yi boxi ma. Ala nan na ragirixi. A tan nan n xexxi wo ya ra alako n xa wo rakisi.

⁶ Wo bara a to, je firin nan yi ki kaame na boxi ma, kono je suuli man luxi. Boxi mu rawalima, sansi mu xabama.

⁷ Ala n nasanbaxi ne wo ya ra, alako n xa boxi donse nde ragata wo be, wo xa no balode maratange kui.

⁸ Wo tan xa mu faxi n na be. Ala na a ra. A tan nan n findi Misira mange baba ra, a xa banxi nun a xa boxi birin xa lu n ma yaamari bun ma.»

⁹ «Wo xulun, wo xa siga n baba yire. Wo xa a fala a be, «I xa di Yusufu yi nan falaxi, «Ala bara n findi Misira mange ra. I xa siga n yire, i naxa dugundi.

¹⁰ I fama lude Gosen boxi nan ma n fe ma, i tan, i xa die, i xa mamadie, i xa xurusee, nun i harige birin.

¹¹ Ne suuli kaame man luxi. N i hayi birin fanma ne Gosen, alako i nun i xa denbaya naxa findi setaree ra.»»

¹² «Wo bara a to wo yete ya ra, n xunya Bunyamin fan bara a to, a n tan yati nan woynenfe wo be.

¹³ Wo xa n ma mangeya senbe tagi raba n baba be, n na naxan kui Misira boxi ma, a nun wo fe naxan birin toxi. Wo wo xulun, wo xa fa n baba ra han be.»

¹⁴ Yusufu naxa findigilin a xunya Bunyamin ma, e firin naxa wa a xoroxoe ra.

¹⁵ Yusufu naxa a taarae fan masunbu, e birin naxa wa. Na xanbi, a taarae naxa suusa woynende a be.

¹⁶ Misira mange naxa kolon soto a ma, a Yusufu taarae bara fa. Na naxa rafan Misira mange nun a xa mixi birin ma.

¹⁷ A naxa a masen Yusufu be, «A fala i taarae be, «Wo kote baki wo xa sofalee fari, wo xa siga Kanaan boxi ma.

¹⁸ Na temui wo xa gbilen wo nun wo baba nun wo xabile ra n yire. Se fanyi naxan birin na Misira boxi ma, n na a soma ne wo yi ra, wo man fa boxi daxamui fanyi don.»

¹⁹ I xa a fala i taarae be, «Wo xa Misira gisee xanin, wo xa wo baba, wo xa die, nun wo xa ginnee baki e kui, wo xa fa e ra.

²⁰ Wo naxa mone sese xa fe ra, barima se fanyi naxan birin na Misira boxi ma, a findima wo gbe nan na.»»

²¹ Isirayila xa die naxa na raba. Yusufu naxa gisee so a taarae yi ra alo Misira mange a fala a be ki naxe. A naxa fandee fan so e yi ra e naxan donma kira ra.

²² A naxa donma fanyie fi a taarae birin ma. Kono a kobiri kole keme saxan nan fi Bunyamin tan ma, a nun donma suuli.

²³ A naxa Misira daxamui fanyi baki sofale fu fari a baba xa sanbe. A man naxa donse xori, taami, nun fandee gbete baki sofale gine fu fari a baba xa biyaasi xa fe ra.

²⁴ Na dangi xanbi, a naxa a taarae lu e xa siga. A naxa a fala e be, «Wo naxa galanbu kira xon ma de!»

²⁵ E naxa keli Misira, e te Kanaan boxi ma e baba Yaxuba yire.

²⁶ E naxa a fala a be, «Yusufu mu faxaxi! A tan nan Misira boxi birin yamarima!» Yaxuba to na me, a mu no lade na ra.

²⁷ Kono e to Yusufu xa masenyi birin dentegae a be, a ya fan naxa gisee to Yusufu naxee rasanbaxi a xaninfe ra, Yaxuba naxa seewa.

²⁸ Isirayila naxa a fala, «N bara jalexin, n ma di Yusufu man na jengife. Beenun n xa faxa, n fama ne a tode.»

46

Yaxuba sigafe Misira

¹ Yaxuba naxa a harige birin xanin a xun ma. A to Beriseeba li, a naxa serexe ba a baba Isiyaga Marigi Alatala be.

² Ala naxa Isirayila xili xiye kui, «Yaxuba, Yaxuba.» Isirayila naxa a ratin, «N tan nan ya.»

³ Ala naxa a masen a be, «N tan nan na Ala ra, i baba Marigi Ala. Hali i mu gaaxu sigafe ra Misira, barima n i findima si belebele nan na.

⁴ Won birin nan sigama Misira, n tan nan man fama i ragbilende be. Yusufu yati nan fama i yae ragalide i jon temui.»

⁵ Na kui, Yaxuba naxa keli Beriseeba. Isirayila xa die naxa e baba Yaxuba, e xa die, a nun e xa ginée baki gisee kui, Misira mange naxee rasanba.

⁶ E naxa e xa xurusee tongo, a nun e se naxan birin soto Kanaan bɔxi ma. Yaxuba naxa siga Misira a nun a bɔnsɔe birin.

⁷ A naxa a xa die nun a xa mamadie birin xanin a xun ma. A naxa siga a tan nun a bɔnsɔe birin.

⁸ Isirayila xa die xili nan ya naxee siga Misira.

Yaxuba nun a xa di xemee xa taruxui nan ya:

Yaxuba xa di singe lanxi Ruben nan ma.

⁹ Ruben xa die nan ya:

Hanoki, Palu, Heseron, nun Karimi.

¹⁰ Simeyon xa die nan ya:

Yemuweli, Yamin, Ohadi, Yakin, Soxara, nun Soli.

Soli findi Kanaan ginε xa di nan na.

¹¹ Lewi xa die nan ya:

Gerison, Kohata, nun Merari.

¹² Yuda xa die nan ya:

Eri, Onan, Selaha, Peresi, nun Sera.

Kɔnɔ Eri nun Onan faxa Kanaan bɔxi nan ma.

Peresi xa die findi Heseron nun Hamuli nan na.

¹³ Isakari xa die nan ya:

Tola, Puwa, Yasubu, nun Simiron.

¹⁴ Sabulon xa die nan ya:

Seredi, Elon, nun Yaxaleeli.

¹⁵ Die nan na ki, Leya naxee bari Yaxuba be Padan Arami.

A man naxa a xa di ginε Dina bari naa.

A xa di xemee nun di ginεe

kɔnti birin nalanxi mixi tongo saxan a nun saxan.

¹⁶ Gadi xa die nan ya:

Sefon, Hagi, Suni, Esibon, Eri, Arodi, nun Areli.

¹⁷ Aseri xa die nan ya:

Yimina, Yisiwa, Yisiwi, Beriya,

a nun e xunya ginema Sera.

Beriya xa die findi Heberi nun Malakiyeli nan na.

¹⁸ Die nan na ki, Silipa naxee bari Yaxuba be.

E birin nalanxi mixi fu nun senni.

Laban nu bara Silipa so a xa di ginε Leya yi ra.

¹⁹ Yaxuba xa ginε Raxelee xa die nan ya:

Yusufu nun Bunyamin.

²⁰ Asena naxa di firin soto Yusufu be Misira bɔxi ma:

Manasi nun Eframi.

Asana nan lanxi On serexedube Potifari xa di ginε ma.

²¹ Bunyamin xa die nan ya:

Bela, Bekeri, Asibeli, Gera, Naaman, Eki, Rosi, Xupimi, Mupimi, nun Arade.

²² Die nan na ki, Raxelee naxee bari Yaxuba be.

E birin nalanxi mixi fu nun naani.

²³ Dana xa di nan ya:

Xusimi.

²⁴ Nafatali xa die nan ya:

Yaxaseeli, Guni, Yeseri, nun Silemi.

²⁵ Die nan na ki, Bila naxee bari Yaxuba be. E birin nalanxi mixi solofere.

Laban nu bara Bila so a xa di ginε Raxelee yi ra.

²⁶ Yaxuba nun mixi naxee birin siga Misira, a bɔnsɔe birin nalanxi mixi tongo senni nun senni,

bafe a xa die xa ginεe ra.

²⁷ Yusufu di xeme firin nan bari Misira.

Yaxuba xabile naxan siga Misira bɔxi ma, e kɔnti birin nalanxi mixi tongo solofere.

²⁸ Yaxuba naxa Yuda xεε a ya ra Yusufu xon ma, alako a xa kira yaillan e be sigafe ra Gosen. E to so Gosen bɔxi ma,

²⁹ Yusufu naxa a gise tongo, a naxa siga a baba Isirayila ralande naa. A to a li, a naxa findigilin a ma, a nu fa wa ra a xonkuye ra.

³⁰ Isirayila naxa a fala Yusufu be, «Hali n faxa fa, n bɔnε bara sa barima n bara i yatagi to, i man na jengife.»

³¹ Yusufu naxa a fala a taarae be, a nun a baba xa denbaya, «N xa siga, n xa sa a fala Misira mange be, «N taarae nun n baba xa denbaya naxee nu sabatixi Kanaan bɔxi ma, e birin bara fa n yire.

³² Yi mixie gɔɔre kanyie nan e ra. E xurusee nan demadonna. E bara fa e xa gɔɔree ra, sie, yexεεε, ningee, nun e harige birin.»

³³ Misira mange na wo xili temui naxee, a wo maxɔrinma ne wo xa wali ma.

³⁴ Wo xa a yaabi, «Muxu tan i xa konyie findixi xuruse maxurie nan na, kabi muxu dimedi temui han yakosi, alo muxu benbae nu a rabama ki naxε.» Na kui wo fama lude Gosen bɔxi nan ma, barima xuruse demadonyie rapaaxu Misirakae ma.»

47

Yaxuba sabatife Misira

¹ Yusufu naxa siga a sa a fala Misira mange be, «N baba nun n ngaxakerenyie bara fa Gosen kelifε Kanaan bɔxi ma. E bara fa e xa xurusee nun e harige birin na.»

² A naxa a taara suuli ndee masen Misira mange be.

³ Misira mange naxa Yusufu taarae maxɔrin, «Wo wali mundun nabama?» E

naxa Misira mange yaabi, «Muxu tan i xa konyie findixi xuruse demadonyie nan na, alɔ muxu benbae nu a rabama ki naxe.»

⁴ E man naxa a fala Misira mange be, «Muxu faxi ne, muxu xa lu yi bɔxi ma sinden, barima sexe mu na muxu xɔnyi kɔre xurusee naxan donma. Kaame bara din Kanaan bɔxi ra. Muxu bara i mayandi i xa muxu tan i xa konyie sago sa, muxu xa lu Gosen bɔxi ma.»

⁵ Misira mange naxa a fala Yusufu be, «I baba nun i taarae bara fa i fɔxɔ ra.

⁶ Misira bɔxi na i sagoe. Yire fanyie fen Gosen mabiri, i baba nun i ngaxakerenyie luma dennaxe. Xa i mixi matinxinxie kolon e ya ma, e sugandi e xa findi n ma xuruse demadonyie ra.»

⁷ Na dangi xanbi, Yusufu naxa a baba xanin Misira mange yire, a a masen a be. Yaxuba naxa duba Misira mange be.

⁸ Misira mange naxa Yaxuba maxɔrin, «I xa simaya je yeri a ra yi ki?»

⁹ Yaxuba naxa Misira mange yaabi, «N ma simaya je keme je tongo saxan na a ra yi ki. N simaya dunke naxasixi nan sɔtɔxi. A pan mu makɔrexi n benbae xa simaya xasabi ra.»

¹⁰ Yaxuba to duba Misira mange be, a naxa siga.

¹¹ Yusufu naxa bɔxi fanyie fi a baba nun a taarae ma, alɔ Misira mange a yamari ki naxe. E bɔxi naxan sɔto a tan nan fan Misira bɔxi birin be. A xili Ramesesi.

¹² Yusufu naxa mɛeni a baba, a taarae, nun a baba xa denbayae birin ma.

¹³ Na temui kaame nu bara senbe soto. Donse mu nu toma keli Misira bɔxi ma han Kanaan. Kaame naxa jama halaki.

¹⁴ Kɔbiri naxan birin nu na Misira nun Kanaan bɔxi ma, Yusufu naxa a masara mengi ra. A naxa na kɔbiri ragata Misira mange xa banxi kui.

¹⁵ Misirakae nun Kanaankae xa kɔbiri birin to jɔn, Misirakae naxa fa Yusufu yire e a fala, «Donse so muxu yi ra! A lanma muxu xa faxes i ya xori? Muxu xa kɔbiri birin bara jɔn.»

¹⁶ Yusufu naxa e yaabi, «Wo fa wo xa xurusee ra, won xa a masara donse ra, barima kɔbiri mu na wo yi ra.»

¹⁷ E naxa fa e xa xurusee ra Yusufu xɔn ma. E xa soe, sie, yexee, ningee, nun sofalee, e nee birin masara Yusufu ma donse ra. A naxa donse taxun e ra e xa xurusee masare ra.

¹⁸ Na je to dangi, e naxa fa a yire, e a fala a be, «Muxu mu noma muxu nɔxunde muxu xa mange ma. Kɔbiri yo mu na muxu yi ra. Muxu xa xuruse fan birin na muxu xa mange yi ra. Muxu gundie nun muxu xa bɔxie gbansan nan luxi muxu yi ra donse sare ra muxu xa mange be.

¹⁹ A lanma muxu xa faxes i ya xori, muxu xa bɔxie xun xa rakana? Muxu nun muxu xa bɔxie masara donse ra, muxu xa findi Misira mange xa konyie ra, muxu xa bɔxie fan xa findi a gbe ra. Sansi xori so muxu yi ra muxu naxan nawalima, muxu xa balo alako muxu naxa faxes, bɔxi fan naxa rabɛjin.»

²⁰ Na kui Yusufu naxa Misirakae xa bɔxi birin sara Misira mange be. Kaame xa xɔrɔxɔe nu bara a niya e xa e xa bɔxi birin mati Misira mange ma.

²¹ Yusufu Misira jama birin findi konyie ra na ki ne.

²² Kɔnɔ serexedubee tan mu e gbe bɔxie sara, barima Misira mange nu hinnema e ra donse fe ra.

²³ Yusufu naxa a fala jama be, «N bara wo sara to a nun wo xa bɔxie Misira mange be. Sansi nan yi ki, wo xa bɔxie rawali.

²⁴ A xaba temui, wo a doxo suuli nde soma Misira mange nan yi ra. Dɔxɔ naani naxee luma, na findima sansi nun baloe nan na, wo tan, wo xa die, a nun wo xa mixi birin be.»

²⁵ E naxa a fala, «I bara muxu rakisi! Muxu bara muxu xa mange xa fe fanyie to a naxan nabaxi muxu be. Muxu findima Misira mange xa konyie nan na.»

²⁶ Yusufu naxa na findi seriye ra. Han to Misira bɔxi daxamui doxo suuli nde birin findi Misira mange nan gbe ra. Serexedubee xa bɔxie nan gbansan mu findixi Misira mange gbe ra.

²⁷ Isirayilakae naxa sabati Gosen Misira bɔxi ma. Na bɔxi naxa findi e gbe ra. E bonsoe naxa gbo ye.

²⁸ Yaxuba je fu nun solofere nan naba Misira bɔxi ma. A xa simaya naxa je keme je tongo naani nun solofere li.

²⁹ Isirayila xa simaya to nu fa jɔnfe, a naxa a xa di Yusufu xili, a a fala a be, «Na kui, i xa i belexe doxo n tabe bunyi ra, i fa i kali n be fa a falafe ra, i mu n nagatama yi Misira bɔxi ma, i xa mɛeni n ma tinxinyi kui, i hinne n na.

³⁰ N na laaxira temui naxe, i xa n namini Misira, i sa n nagata n benbae xa gaburi yire.» Yusufu naxa a yaabi, «I naxan falaxi n be, n na rabama ne.»

³¹ Yaxuba naxa a fala, «I rakali n be.» Yusufu naxa a kali a be. Na temui Yaxuba naxa a felen a xa sade xunyi ra.

48

Yusufu xa die Manasi nun Eframi

¹ Na fe birin to bara dangi, e naxa a fala Yusufu be, «I baba mu yalanxi.» Yusufu naxa siga a baba yire, a nun a xa di xeme firinyie, Manasi nun Eframi.

² Mixi nde naxa a fala Yaxuba be, «I xa di Yusufu bara fa.» Isirayila naxa senbe raba, a keli, a doxo sade ma.

³ Yaxuba naxa a fala Yusufu be, «Ala Senbe Kanyi mini ne n ma Lusi Kanaan boxi ma. A naxa barake sa n ma fe.

⁴ Ala naxa a fala n be, «N i findima dibari belebele nan na. N i xa die rawuyama ne, han e findi pama gbege ra. N yi boxi fima ne i bonsoe ma, hali i dangi xanbi, a findi e gbe ra han dunija jon.»

⁵ «Yakosi yi di firinyie, i naxee barixi Misira beenun n tan xa fa, n bara e findi n ma die ra. Efirami nun Manasi findima n tan nan gbe ra, alo Ruben nun Simeyon.

⁶ Kono i di naxee barima yee xanbi ra, i gbe lanxi nee nan ma. E fama lude e taarae nan bun ma e ke xa fe ra.

⁷ N to keli Padan, Raxele naxa faxa n yi ra kira xon Kanaan boxi ma. A jonde mu nu makuya Efarata ra. N naxa a ragata menni, Efarata kira ra, dennaxe xili Beteleemu.»

⁸ Isirayila naxa Yusufu xa die mato, a fa a fala, «Ndee yee ra?»

⁹ Yusufu naxa a baba yaabi, «N ma di xemee na e ra Ala naxee fixi n ma be.» Isirayila naxa a fala, «I xa e maso n na, alako n xa duba e be.»

¹⁰ Yaxuba nu bara ge foride, a yae mu nu see igbema sonon. Yusufu to a xa die maso a ra, Isirayila naxa e masunbu, a findigilin e ma.

¹¹ Isirayila naxa a fala Yusufu be, «N mu nu laxi a ra, xa n i yatagi toma sonon, kono Ala bara a ragiri n bara i xa die fan to.»

¹² Yusufu naxa a xa die tongo a baba san ma, a fa a rafelen boxi fari.

¹³ Na dangi xanbi, Yusufu naxa a xa di firinyie tongo e belexe ma. A naxa Efirami suxu a yirefanyi belexe ra, Isirayila koola mabiri. A naxa Manasi suxu a koola belexe ra, Isirayila yirefanyi mabiri. A naxa e maso a ra.

¹⁴ Kono Yaxuba naxa a yirefanyi belexe sa Efirami xunyi fari naxan na dimedi ra. A naxa a koola belexe sa Manasi xunyi fari naxan na di singe ra. A nu a kolon a nu fe naxan nabama a belexe ra.

¹⁵ A naxa duba Yusufu be, a fa a fala, «Ala, n benbae Ibrahima nun Isiyaga jere naxan ya xori, Ala naxan na n kantama ra, kafi n bari loxo han to,

¹⁶ Ala naxan maleke xexi n natangade fe xoxoxe ma, a xa barake sa yi dimee xa fe. Mixie xa e xili n xili ra,

e xa e xili n benbae Ibrahima nun Isiyaga xili ra. E bonsoe xa wuya a gbege ra dunija.»

¹⁷ Yusufu naxa a to a baba bara a yirefanyi belexe sa Efirami xunyi ma. Na

fe mu rafanxi a ma. A naxa a baba belexe suxu, a ba Efirami xunyi ma, a fa a sa Manasi xunyi ma.

¹⁸ Yusufu naxa a fala a baba be, «N baba, na ki xa mu a ra, barima yi nan na fori ra. I yirefanyi belexe sama yi nan xunyi ma.»

¹⁹ A baba naxa tondi, a fa a fala, «N ma di, n a kolon, n a kolon. A fan fama findide bonsoe wuyaxi kanyi nan na. A fan gboma ne, kono a xunya nan fama gbode dangife a ra. A xunya bonsoe findima ne si wuyaxi ra.»

²⁰ A naxa duba e be na loxo, a fa a fala, «Isirayilakae duba rabama wo xilie nan na. E fama a falade, «Ala xa i lu alo Efirami nun Manasi.» Na kui a naxa Efirami ti yare Manasi be.

²¹ Isirayila naxa a fala Yusufu be, «I bara a to, a gbe mu luxi n xa laaxira, kono Ala tima ne i fanga ra, a fa i ragbilen i benbae xa boxi ma.

²² N fama ke fide i ma dangi i taarae ra. N boxi naxan nasuxu Amoriakae yi ra n ma santidegema nun n ma xali saabui ra, n bara na fan sa i ke fari.»

49

Yaxuba xa duba donxo

¹ Yaxuba naxa a xa die xili, a naxa a fala e be, «Wo xa wo malan, n xa fe fala naxan fama rabade wo be.»

² «Yaxuba xa die, wo fa be, wo xa wo tuli mati wo baba Isirayila ra.

³ Ruben, i tan, n ma di singe, i tan nan na n ma fonike di ra. I bara findi fisamante ra lasiriya kui. I senbe dangi birin na.

⁴ Kono i to findi xurutare nan na, alo ye naxan susuma, i mu fisamanteya sotoma sonon, barima i bara i sa i baba xa sade ma a nun i nanden. Na bara findi seniyantarepa ra.

⁵ Simeyon nun Lewi findixi ngaxakeren-mae nan na.

Santidegema nan na e xa geresose ra.

⁶ N mu soma e xa fefe ya ma, n mu tinma doxo e xa malanyi, barima e xa bojete kui e bara xemee faxa, e xa kalabantepa kui e bara tuurae maxono fufafu.

⁷ N bara e xa bojete danka, barima geregirie nan e ra. E naxan nabama, n bara na danka, barima e ya ixara.

E bonsoe mu luma yire keren Yaxuba xonyi,

n e rayensenma ne Isirayila boxi ma.

⁸ Yuda, i xunxae i tan nan tantuma.

I fama ne xutu sotode i yaxuie ma.
 I baba xa di xemele magoroma ne i be.
⁹ Yuda, yete yore nan lanxi i ma.
 N ma di, i baloma sube nan xun na.
 I xinbie kuntanma ne alo yete.
 Nde noma suusade a xa i rakelí?
¹⁰ Mänge sawuri fama lude Yuda bõnsõe
 nan yi.
 Mixi yo mu mange sawuri bama a yi,
 beemanu tonxuma kanyi fama temui naxe,
 sie suyidima naxan be.
¹¹ A xa sofale xirima weni bili nan na,
 a xa sofale yore xirima weni bili fanyi nan
 na.
 A xa donma nun a xa xinbeli donma xama
 weni ye nan na.
¹² A ya mapingixi alo weni,
 A pinyi fiixe alo xixe.
¹³ Sabulon fama sabatide baa de ne.
 A findima wafu de nan na kunkuie be.
 A xa naaninyi luma ne Sidon nan seeti ma.
¹⁴ Isakari senbe gbo alo sofale,
 naxan a sama goore firinyie tagi.
¹⁵ A saxi boxi naxan ma,
 yire fanyi nan a ra.
 A tunki felenma ne kote bun ma,
 a luma yaamari nan bun ma.
¹⁶ Dana a xa pama yamarima ne,
 alo Isirayila bõnsõe nde.
¹⁷ A luma ne alo boximase kira xon ma,
 alo tanbalunbe sankira ra.
 A na soe tingilinyi xin,
 soe ragi birama ne a fari ma.
¹⁸ Alatala, n xaxili tixi i xa kisi ra.
¹⁹ Gadi, geresoe a gerema ne,
 konõ a tan nan e raboronma a tingilinyi ra.
²⁰ Aseri xa boxi findima daxamui fanyi yire
 nan na,
 naxan findima mange daxamude ra.
²¹ Nafatali luma ne alo xeli gine naxan na
 a gife,
 a woyen fanyie falama ne.
²² Yusufu luma ne alo sansi burexe neene,
 naxan bogima a fanyi ra xure seeti ma.
 A salonie tima tete nan xun.
²³ Mixie naxa gere giri a ma,
 e naxa xali woli a ma gere ra.
²⁴ Konõ a xa xali senbe gbo,
 a belexe fan xoxoxo
 Yaxuba Marigi Ala Senbe Kanyi saabui ra,
 naxan findixi Isirayila kantama ra,
 naxan luxi alo fanye.
²⁵ I baba Marigi Ala fama i malide.
 Ala Senbe Kanyi barake sama ne i xa fe.
 A koore barake fima ne i ma,

a boxi barake fi i ma,
 a dibari barake ragiri i ma.
²⁶ I baba xa dube dangi baloe nun se fanyi
 birin na,
 naxan kelima geya fari,
 geya naxan tixi kafi dunija fole.
 Na barake birin xa lu Yusufu ma,
 naxan findi a ngaxakerenyie xa mange ra.

²⁷ Bunyamin luma ne alo wulai bare xaape.
 A sube faxama geesege,
 a a donxoe don nunmare.»

²⁸ Isirayila bõnsõe fu nun firinyie nan
 na ki, a nun dube e baba naxan nabaxi
 kankan be.

²⁹ Na dube dangi xanbi, Yaxuba naxa a
 jungu a xa die ma, a falafe ra, «N fa sigafe
 n benba faxaxie nan yire. N na faxa, wo n
 nagata n benbae ragatade, gaburi naxan
 na Eferon Xitika xa xe yire,

³⁰ Makipela xe fonme ra, Mamire fe ma,
 Kanaan boxi ma. Ibrahima na xe saraxi
 Eferon Xitika nan ma, alako na xa findi a
 xa mixi ragatade ra.

³¹ Ibrahima ragataxi menni ne, a nun a
 xa gine Sara. Isiyaga fan nagataxi menni
 ne a nun a xa gine Rebeka. N tan fan Leya
 ragataxi menni ne.

³² Na xe nun na fonme naxan na naa, e
 saraxi Xitikae nan ma.»

³³ Yaxuba to bara ge a xa woyenyi
 masende a xa die be, a naxa a sa sade ma,
 a fa laaxira, a a benbae li aligiyama.

50

Yaxuba xa jon fe

¹ Yusufu naxa findigilin a baba ma, a
 masunbu, a wama.

² Na dangi xanbi, Yusufu naxa yaamari
 fi seribae ma e xa a baba fate soko seri ra,
 alako a fure naxa borõ. E naxa na wali
 raba a baba Isirayila ra

³ xi tongo naani bun ma e xa naamunyi
 ki ma. Misirakae naxa a jonfe raba xi
 tongo solofere bun.

⁴ Jon fe to bara ba a ra, Yusufu naxa a
 fala Misira mange xa mixie be, «N bara wo
 mayandi, xa n ma fe rafan wo ma, wo xa
 n waxonfe masen Misira mange be.

⁵ N baba n nakali ne, a naxe, «N fa na
 faxafe ne. I n nagatama gaburi nan kui
 n naxan gexi Kanaan boxi ma.» Na kui n
 wama sigafe ne n xa sa n baba ragata. N
 na ge, n fama.»

⁶ Misira mange naxa a yaabi, «Siga, i xa
 sa i baba ragata alo a i rakalixi ki naxe.»

⁷ Yusufu naxa siga a baba ragatade. A
 naxa siga a nun Misira mange xa konyie,
 Misira mange xa mixi xungbee, Misira
 kuntigie,

⁸ a yete xa denbaya, a taarae, nun a baba xa denbaya. E xa dimèdie nun e xa xurusee gbansan naxa lu Gosen bọxi ma.

⁹ Sọwrie nun soe ragie naxa Yusufu mati e xa gisee kui. Nama belebele nan nu e ra.

¹⁰ E to Atadi lonyi li Yurudèn naakiri ma, e naxa ńon fe belebele raba. Yusufu naxa binye fi a baba ma, a ńon fe xanin han xi solofere.

¹¹ Kanaankae naxa e ńoxo doxo na maragate xon ma, naxan nabaxi Atadi xa lonyi ma. E naxa a fala, «Yi ńon fe findi fe belebele nan na Misirakae be.» Na nan a toxi e naxa «Misira ńon fe» xili fala na yire xun Yurudèn naakiri ma.

¹² Na kui, Yaxuba xa die naxa e baba waxonfe raba alo a a fala e be ki naxe.

¹³ E naxa a xanin Kanaan bọxi ma, e naxa a ragata Makipela xa xe yire fonme kui, Iburahima xe naxan sara Eferon Xitika ma alako na xa findi mixi ragatade ra Mamire seeti ma.

¹⁴ Yusufu to ge a baba ragatade, a naxa gbilen Misira bọxi ma, a nun a taarae nun mixi naxan birin a mati.

¹⁵ Yusufu taarae to bara a to e baba bara faxes, e naxa a fala, «Xa Yusufu fa won findi a gerefa ra, won fe ńaaxi naxan birin nabaxi a ra, a gbeńoxoma ne won ma.»

¹⁶ Na kui e naxa siga Yusufu yire, e a fala a be, «I baba yi nan falaxi muxu be beenun a xa faxes, a naxe,

¹⁷ «Wo yi fala Yusufu be, «N bara i maxandi, dije i taarae xa gbaloe fe ma a nun e xa yunubi, barima e bara fe ńaaxi raba i ra. N bara i maxandi, yakosi dije i baba Marigi Ala xa konyie ma.»» E to na masenyi fala Yusufu be, a naxa wa.

¹⁸ A taarae naxa e felen a bun ma, e fa a fala, «Muxu tan nan ya, i xa konyie.»

¹⁹ Yusufu naxa a fala e be, «Hali wo mu gaaxu. Ala mu na n tan xa ra.

²⁰ Wo lan ne n xun wo naxa fe ńaaxi raba n na, konko Ala naxa a masara fe fanyi ra alako n xa fe rakamali ńama nii ratangafe ra.

²¹ Yakosi hali wo mu gaaxu. N wo hayi birin fanma ne nun wo xa die.» A xa woyenyi naxa e boje sa.

Yusufu xa faxes

²² Yusufu naxa lu Misira, a tan nun a xa denbaya birin. A naxa je keme je fu soto simaya ra.

²³ Yusufu naxa a xa mamadie nun a tolobitee to, a xa di Efirami naxee soto. A naxa Manasi xa di Makiri xa die to, a nee tongo a gbe die ra.

²⁴ Yusufu naxa a fala a taarae be, «N fan na faxafe ne, konko Ala wo malima ne a fanyi ra. A fama ne wo tongode Misira, a

wo xanin bọxi ma a dennaxe laayidi tongo Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be.»

²⁵ Yusufu naxa Isirayila xa die rakali, a fa a fala, «Ala na wo mali gbilenfe ra Kanaan bọxi ma, wo xa n fure xanin naa.»

²⁶ Yusufu laaxira a je keme je fu nan ma. E naxa a fure soko seri ra alako a fate naxa bozo, e a ragata fure kankira kui Misira bọxi ma.

Tawureta Munsa Isirayila xa Yete Sotoe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila xa taruxui foloxi Tawureta Munsa xa kitaabui singe nan kui, e naxan ma «Fe Fole Fole.» Na sora donxoe e masenma Isirayila sabatixi Misira boxi ma ki naxe Annabi Yusufu xa waxati.

Yusufu nun a taarae to faxa, Isirayila nun Misira xa defanyi naxa xurun folo. A raponyi Isirayila naxa findi Misira xa konyie ra. Misira mange naxa e rawali a jaaxi ra, e xa taee ti a be.

Kono Alatala naxan mu neemuma a xa pama ma, a naxa Annabi Munsa xee Misira boxi ma alako Isirayila xa xoreya soto. Ala naxa kaabanako magaaxuxi fu raba Munsa saabui ra, han Firawuna naxa Isirayila bonsoe keru. Isirayila to jere folo, e naxa Xulunyumi baa li Misira boxi naaninyi ra. Firawuna nun a xa soorie naxa kata e sontode menni, kono Ala man naxa kaabanakoe raba, a kira rabi baa tagi Isirayilakae girima dennaxe. Firawuna xa soorie to bira e foxo ra, Ala naxa baa ragali e xun ma.

Naakiri ma Isirayila naxa jere folo gbengberenyi ma sigafe ra Kanaan boxi ma, Ala dennaxe laayidixi e be. Kira xon ma a naxa a xa seriye fi Annabi Munsa ma Turusinina geya fari pama ya xori. Kono a mu bu, pama naxa Ala xa seriye matandi, e kuye batu. Na nan a niya Ala naxa nate tongo e xa e jere gbengberenyi ma je tongo naani bun ma, alako Ala matandi birin xa faxa kira xon beenu e xa die xa so Kanaan boxi ma.

Na jere kui Ala naxa lu e ya ma a xa horomolingira saabui ra. A xa nore nu na na xun ma koe nun yanyi. E biyaasi temui, e horomolingira ragoro, Ala xa nore nu tixi e ya ra han a yire li e yonkinma dennaxe. Na mooli raba ne na je tongo naani birin bun ma.

Yi kitaabui raponma Annabi Munsa xa faxe nan ma. Beenu a xa laaxira, a naxa Isirayila pama taxu Yosufe ra naxan fama e rasode Kanaan boxi ma.

Ala lufe a xa pama ya ma, a e xaran tinxinyi ra, a e makanta senbe ra, na birin findixi misaali nan na Ala xa pama be won ma waxati. Ala wama won xun tife kira fanyi ma sigafe ra ariyanna a won nasoma dennaxe. Ala xa won mali na biyaasi kui. Amina.

Tawureta Munsa Isirayila xa Yete Sotoe

Isirayilakae xa konyiya Misira boxi ma

¹ Isirayila xa die xilie nan ya, naxee e baba Yaxuba mati Misira boxi ma, a nun e xa denbayae:

² Ruben, Simeyon, Lewi, Yuda,

³ Isakari, Sabulon, Bunyamin,

⁴ Dana, Nafatali, Gadi, nun Aseri.

⁵ Yaxuba xa die nun a xa mamadie nu lanxi mixi tongo solofere nan ma. A xa di Yusufu jan nu bara siga Misira.

⁶ Yusufu nun a ngaxakerenyie dangi xanbi,

⁷ Isirayilakae naxa yiriwa Misira boxi ma, e senbe nu luma xun masa ra.

⁸ Na waxati mange gbete nan nu na Misira xun ma, naxan mu Yusufu kolon.

⁹ A naxa a fala a xa pama be, «Wo a to, Isirayilakae yiriwaxi ki naxe, a bara findi kontofili ra won be. E bara dangi won na.

¹⁰ Won xa koota nde raba alako e naxa wuya sonon. Xa na mu, gere temui, e fama ne kafude won yaxuie ma, e keli won xun ma.»

¹¹ Na kui, mange naxa e findi konyie ra, a wali xoxoxoe doxo e ma Pitomi nun Ramesesi taee tife ra. Misira mange Firawuna nu donse malanma na taee nan kui.

¹² Kono wali xoxoxoe nu doxoma e ma ki naxe, e man nu sigama gbo ra na ki ne, han Misirakae boje naxa rapaaxu e ma Isirayilakae xa fe ra.

¹³ Misirakae naxa e rawali a jaaxi ra.

¹⁴ E naxa e tooro wali xoxoxoe ra alo biriki bonbofe nun xee rawalife. E naxa konyiya jaaxi doxo e ma.

¹⁵ Misira mange naxa Isirayilakae xa dirasuxuie Sifira nun Puwa yamari,

¹⁶ «Wo na Isirayila gine xa di rasuxu, xa xeme nan a ra, wo a faxa keren na. Xa gine nan a ra, wo xa a lu a xa balo.»

¹⁷ Kono dirasuxuie to nu gaaxuma Ala ya ra, e mu nu Misira mange xa yaamari rabatuma. E naxa di xememae lu e xa balo.

¹⁸ Mange naxa dirasuxuie xili, a naxa e maxorin, «Munfe ra wo di xemee luma, e xa balo?»

¹⁹ Dirasuxuie naxa Firawuna yaabi, «Isirayila ginee senbe gbo Misira ginee be. Beenu dirasuxui xa e yire li, e jan bara di bari.»

²⁰ Ala naxa hinne na dirasuxuie ra. Isirayila pama naxa wuya dangife a singe ra.

²¹ Dirasuxuie to gaaxu Ala ya ra, Ala naxa die fi e fan ma.

²² Na temui, Firawuna naxa a xa pama birin yamari, «Wo Isirayilakae xa diyore xemee woli Nili xure ma, kono wo e xa di ginee tan lu, e xa balo.»

2

Munsa mafe Misira

¹ Xeme nun gine nde naxa e boore futi, e birin fatan Lewi bonsae nan na Isirayilakae ya ma.

² Na gine naxa tege, a di xeme bari. A to a to di fanyi nan nu a ra, a naxa a noxon kike saxan.

³ A to mu nu noma a noxunde sonon, a naxa kolime debe maso dole ra, a diyore sa a kui, a fa debe doxo Nili xure ma yoforoe tagi.

⁴ Na diyore taara ginema nu tixi yire nde, a ya tixi a xunya ra, alako a xa a kolon fe naxan fama na lide.

⁵ Firawuna xa di gine naxa goro Nili xure ma a maxade. A to debe to yoforoe tagi, a naxa a xa konyi gine nde xee a tongode.

⁶ A to a rabi, a naxa di xeme to a kui, a wafe. A naxa kinikini a ma, a fa a fala, «Isirayilaka nde xa di na a ra!»

⁷ Na temui, diyore taara naxa Firawuna xa di gine maxarin, «N xa siga Isirayila dinge nde xili i be, a xa fa xije fi a ma?»

⁸ Firawuna xa di gine naxa a yaabi, «Iyo.» Diyore taara naxa siga, a sa diyore nga xili.

⁹ Firawuna xa di gine naxa a fala diyore nga be, «Yi diyore xanin, i xa xije fi a ma n be. N i sare fima ne.» Diyore nga naxa diyore tongo, a xije fi a ma.

¹⁰ Diyore to mo, a nga naxa a xanin Firawuna xa di gine xon ma, a findi na xa di ra. A to a raminixi ye nan xora, a naxa a xili sa Munsa, naxan falaxi «minife» Eburu xui ra.

Munsa sigafe Madiyan

¹¹ Munsa to fonikeya rakamali, a naxa siga a ngaxakerenyie yire, a xa e xun mato a ra e xa wali xoroxoe kui. A to a ngaxakerenyie yire li, a naxa Misiraka nde to Isirayilaka nde bonbo ra.

¹² A to mu mixi yo to na longori, a naxa na Misiraka faxa, a fa a fure noxon meyenyi kui.

¹³ Na kuye iba, Munsa man naxa mini, a Isirayilaka firin to sonxo ra. A naxa mixi maxarin nondi mu na naxan be, «I bariboore bonbofe munfe ra?»

¹⁴ A naxa a yaabi, «Nde i findixi mange nun kiitisa ra muxu xun ma? I wama n fan faxafe ne, alo i na Misiraka faxa ki naxe?» Munsa naxa gaaxu. A naxa a fala a boje ma, «N naxan nabaxi a bara kolon.»

¹⁵ Firawuna to a kolon naxa naxan nabaxi, a naxa kata Munsa faxade. Konon Munsa naxa a gi Firawuna ma, a sa sabati Madiyan boxi ma. Munsa to siga naa, a naxa kolonyi nde li, a fa doxo a xa a malabu.

¹⁶ Madiyan serexedube xa di gine solofere naxa fa ye bade na kolonyi yire e baba xa xurusee be.

¹⁷ Konon xuruse demadonyi ndee fan naxa fa, e naxa wa na ginee kerife. Munsa to na to, a naxa keli, a na ginee xun magere so, a fa ye fi e xa xurusee ma.

¹⁸ Na ginee to gbilen e baba Reyuweli yire, a naxa e maxarin, «Munse a niyaxi wo gbilenxi sinnanyi ma to?»

¹⁹ E naxa a yaabi, «Misiraka nde bara muxu ratanga xuruse demadonyi kobie ma, a man fa ye ba won ma xurusee be.»

²⁰ Reyuweli naxa a xa di ginee maxarin, «A na minden? Wo a luxi naa munfe ra? Wo sa a xili, wo donse so a yi ra.»

²¹ Munsa naxa tin sabatide Reyuweli xonyi. Reyuweli naxa a xa di gine Sipora fi Munsa ma, a xa a doxo.

²² Sipora naxa di xeme bari a be. Xone nan to lanxi Munsa ma na boxi ma, a naxa a xa di xili sa Gerisomi, naxan wama a falafe, «Xone nan n na yi boxi ma.»

²³ Ne wuyaxi dangi xanbi, Misira mange naxa faxa. Isirayilakae nu e mawafe Ala be e xa konyiya xoroxoe xa fe ra. Na maxandi naxa Ala li.

²⁴ Ala naxa e wa xui me. A naxa ratu a xa saate ma naxan xirixi a tan nun Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba tagi.

²⁵ Na kui Ala naxa a ye rafindi Isirayilakae ma, a xa a jengi sa e xon ma.

3

Munsa xa xeraya

¹ Munsa bitanyi Yetiro nan nu na Madiyan serexedube ra. Munsa naxa Yetiro xa xurusee xanin wula i yire makuye, han a sa Ala xa geya Xorebe li.

² Menni Alatala xa maleke naxa mini a ma wuri bili lanmadi ma, naxan radexexi. Munsa naxa a mato, te nu na na wuri bili ma, konon wuri bili mu ganxi.

³ Munsa naxa a fala a yete ma, «N xa n makore yi kaabanako ra, n xa a kolon munfe ra wuri bili lanma mu ganxi.»

⁴ Alatala to Munsa to a makoroxi wuri bili ra alako a xa a igbe, a naxa a xili kelife na wuri bili ma, «Munsa, Munsa!» Munsa naxa a ratin, «N tan nan ya.»

⁵ Ala naxa a masen a be, «I naxa i makore be ra. Sankire ba, barima i tixi yire seniyanxi nan ma.»

⁶ A man naxa a masen, «I baba Marigi Ala na n tan na, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Ala.» Munsa to na me, a naxa a yatagi makoto, barima a nu gaaxuxi Ala matofe ra.

⁷ Alatala man naxa yi masenyi ti Munsa be, «N bara n ma pama xa toore to Misira

boxi ma. N bara e wa xui me e xa konyiya kui. N jengi saxi e xa tœre xon ma.

⁸ N goroxi na nan ma, n xa fa e bade Misirakae yi ra, n xa e raso boxi fanyi ma, lude gbegbe na dennaxe. Xijne nun kumi gbo naa, Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Perisikae, Hiwikae nun Yebusukae xonyi.

⁹ Yakosi Isirayilakae wa xui bara n li. N man bara jaxankate to Misirakae naxan doxoƒe e ma.

¹⁰ Siga, n bara i xee Firawuna xon, i xa n ma pama Isirayila ramini Misira.»

¹¹ Munsa naxa a fala Ala be, «Mixi mooli mundun na n tan na, n xa siga Firawuna ma Isirayilakae ramnife ra Misira?»

¹² Ala naxa a yaabi, «Won birin na a ra. I na ge pama ramnife Misira boxi ma, wo fama n batude yi geya nan fari. Na findima tonxuma ra, fa a fala, n tan yati nan i xexxi.»

¹³ Munsa naxa a fala Ala be, «N na sa a fala Isirayilakae be, <Wo benbae Marigi Ala nan n xexxi wo ma,> e fa sa n maxorin i xili ma, n yaabi mundun fima e ma?»

¹⁴ Ala naxa a masen Munsa be, «N na <naxan na> na. I xa Isirayilakae yaabi, <Ala naxan na, a bara n xee wo ma.>»

¹⁵ Ala man naxa a masen Munsa be, «I fama woyende yi ki ne Isirayilakae be, <Wo benba Ibrahimia, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala, Ala naxan na, na nan n xexxi wo ma.> N xili nan na ki abadan, n wama mixi birin xa n xili na ki ne temui birin.»

¹⁶ Sa Isirayila kuntigie malan, i a fala e be, <Wo benba Ibrahimia, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala bara mini n ma. A bara a masen n be, <N bara fe to e naxan doxoƒe wo ma Misira.»

¹⁷ N bara nate tongo wo ramnife ra Misira wo xa tœre kui. N xa wo xanin Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae xonyi, xijne nun kumi xelma dennaxe.»»

¹⁸ «Isirayila kuntigie na ge i xui ramede, wo sigama ne Misira mange yire a falafe ra, <Isirayilakae Marigi Alatala bara fa muxu foxo ra. I xa muxu sago sa muxu xa feɛɛn saxon jere raba gbengberenyi ma, alako muxu xa serexee ba muxu Marigi Alatala be.>

¹⁹ N a kolon Misira mange mu tinma wo lude wo xa siga, xa n mu n senbe masen a be.

²⁰ Na kui n fe magaaxuxie rabama ne Misirakae ra, n e tœro kaabanakoe ra. Na dangi xanbi, e xa mange tinma ne wo xa siga.

²¹ N man a ragirima ne Misirakae xa wo ki, alako wo naxa siga wo belexe igeli ra.

²² Isirayila gine birin xa e doxoƒoore Misirakae makula yirabase gbeti nun

xelma daaxie ra, a nun sosee, wo naxee soma wo xa die ma. Na kui wo harige bama ne Misirakae yi ra.»

4

Alatala a senbe masenfe Munsa be

¹ Munsa naxa Alatala maxorin, «Xa Isirayilakae mu sa la n ma masenyi ra, e fa a fala, <Alatala mu minixi i ma feo,> n munse rabama fa?»

² Alatala naxa a maxorin, «Munse na i belexe na ki?» A naxa a yaabi, «N ma yisuxuwuri.»

³ Alatala naxa a yamari, «A woli boxi.» A to a woli boxi, na naxa mafindi boximase ra, Munsa fa a gi a ya ra.

⁴ Alatala naxa a masen a be, «I belexe itala i xa a suxu a xuli ma.» Munsa naxa a belexe itala. A to a suxu a belexe ra, na naxa findi yisuxuwuri ra.

⁵ Alatala naxa a masen a be, «Na findima tonxuma ra e be, fa a fala, e benba Ibrahimia, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala bara mini i ma.»

⁶ Na dangi xanbi, Alatala man naxa a masen a be, «I belexe sa i kanke ma i xa donma bun ma.» A to na raba, a fa a ramini, kune a belexe rafixexi.

⁷ A man naxa a yamari, «I man xa i belexe sa i kanke ma i xa donma bun ma.» A to na raba, a belexe naxa yalan keren na.

⁸ Alatala naxa a masen a be, «Xa Isirayilakae mu la i xui ra, xa na mu a ra na tonxuma singe ra, temunde e fama ne lade i ra na tonxuma firin nde xa fe ra.

⁹ Xa e mu la i xui ra na tonxuma firinyie xa fe ra, i xa ye tongo Nili xure, i a rafili boxi ma. A findima ne wuli ra keren na.»

¹⁰ Munsa naxa Alatala yaabi, «N Marigi, i a kolon i xa konyi mu fata woyende. N nenyi binya n de i kabi n dimedi temui. To masenyi mu na fe masaraxi.»

¹¹ Alatala naxa a masen a be, «Nde mixi nenyi rakelima? Nde mixi findima boboe ra, xa na mu tulixori? Nde mixi findima ya kanyi ra, xa na mu donxui? N tan Alatala xa mu a ra?»

¹² Siga. N i malima masenyi tide. N masenyi yati rasoma ne i de i, i naxan tima.»

¹³ Munsa naxa a yaabi, «N Marigi, yandi, mixi gbete xee.»

¹⁴ Na kui Alatala naxa xono Munsa ma. A naxa a masen a be, «I taara Haruna go? Lewi bonsoe mu a ra? N a kolon, na tan fata woyende. A jan na fafe i ralande. A seewama ne i tofe ra.

¹⁵ I masenyie tima ne a be, a naxan falama pama be. N wo firin malima na kui. N a masenma wo be wo lan wo xa naxan fala.

¹⁶ Haruna i xui madangima pama be, alo namipɔnme Ala xui madangima ki naxe.

¹⁷ I xa i xa yisuxuwuri tongo. I kaa-banako birin nabama a tan na.»

Munsa gbilenfe Misira

¹⁸ Na temui Munsa naxa gbilen a bitanyi xonyi, a a fala a be, «N wama sigafe ngaxakerenyie yire Misira boxi ma, n xa a kolon e xa fe na ki naxe.» Yetiro naxa a yaabi, «Siga bɔpɛsa kui.»

¹⁹ Alatala nu bara a masen Munsa be Madiyan boxi ma, «I xa gbilen Misira. Naxee nu wama i faxafe, nee birin bara faxa.»

²⁰ Na kui Munsa naxa a xa gine nun a xa die baki sofalee fari, e gbilen Misira. Munsa naxa a xa yisuxuwuri fan xanin, Ala naxan ma fe fala a be.

²¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa be, «I na gbilen Misira, i xa kaabanako birin naba Firawuna ya i, n naxee saxi i sagoe. Na temui n tan nan a xaxili raxɔrɔxɔma, alako a naxa tin n ma pama bepinde.

²² I xa a fala Firawuna be, «Alatala xui nan ya, Isirayila, n ma di singe nan a ra.

²³ N bara i yamari i xa a bepin alako a xa siga n batude. I to bara tondi na ra, n i xa di singe faxama ne.»

²⁴ Munsa to nu na biyaasi kui sigafe ra Misira, Alatala naxa mini a ma kɔe ra, a xa a faxa,

²⁵ kɔnɔ Munsa xa gine Sipora naxa a xa di xeme sunna geme xɛpenxi ra, a na soli sa a sanyi ma. A naxa a fala, «N ma mɔri nan i ra, muxu nun naxan wuli keren.»

²⁶ Na kui Alatala naxa Munsa lu na. Sipora xa masenyi, «N ma mɔri nan i ra, muxu nun naxan wuli keren,» a nu wama sunne wuli nan xa fe falafe.

²⁷ Alatala naxa a masen Haruna be, «I xa siga Munsa ralande gbengberenyi ma.» A to naralan Munsa ra Ala xa geya ma, a naxa a sunbu.

²⁸ Munsa naxa Alatala xa xɛɛraya birin ya ba a be. A naxa na kaabanako fee fan fala a be, Ala naxan fixi a ma a rabafe ra.

²⁹ Munsa nun Haruna to Isirayilakae li, e naxa Isirayila fori birin malan.

³⁰ Haruna naxa dentege sa e be Alatala naxan masenxi Munsa be. A naxa kaabanakoe fan naba pama ya xɔri.

³¹ Nama naxa la na birin na. E to a kolon a Alatala pɛngi saxi Isirayilakae xɔn ma e xa tɔɔre kui, e naxa e igoro boxi, e suyidi Ala be.

5

Munsa nun Haruna sigafe Firawuna yire

¹ Na dangi xanbi, Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna yire. E naxa a fala

a be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «N ma pama bepin, alako e xa siga n ma sali rabade gbengberenyi ma.»»

² Firawuna naxa yi maxorinyi ti, «Nde tan na na Alatala ra, n lan n xa naxan xa yaamari rabatu Isirayila bepinfe ra? N mu Alatala kolon! Na kui, n mu noma a lude Isirayila xa siga fefe ma!»

³ E naxa a fala a be, «Isirayila Marigi Ala bara fa muxu foxɔ ra. A lu muxu xa biyaasi xi saxan gbengberenyi yire, alako muxu xa serɛɛe ba muxu Marigi Alatala be, xa muxu mu na raba muxu sontoma ne wuganyira, xa na mu santidegema ra.»

⁴ Misira mange naxa e yaabi, «Munsa nun Haruna, munfe ra wo wama pama bafe wali de i? Wo siga wo xa wali ra.

⁵ Yi pama to bara gbo ye yi boxi ma, wo wama e xa wali nan xun nakanafe fa.»

⁶ Na loxɔe Firawuna naxa konyie xa mangee nun wali xunyie yamari,

⁷ «Wo naxa sexe so Isirayila pama yi ra sɔnɔn, e naxan malanma boora ra e biriki bonbɔma temui naxe. Yakɔsi e xa na sexe fen e yete ra.

⁸ E dari biriki xasabi naxan bonbɔ ra, wo naxa sese ba na ra. Fuyante nan e ra. Na nan a ra, e a falama, «Muxu xa siga serɛɛe bade muxu Marigi Ala be.»

⁹ Wo xa nde sa e xa wali xun ma, alako e naxa yanfa wali ma madaxui wɔyenyi xa fe ra.»

¹⁰ Konyi xa mangɛe nun wali xunyie naxa a fala Isirayila pama be, «Firawuna naxe a a mu sexe soma wo yi ra sɔnɔn.

¹¹ Wo xa siga na fende wo yete ra. Wo xa a kolon sese mu bama wo xa wali kote ra.»

¹² Na kui pama naxa yensen Misira boxi sexe xabade.

¹³ Mangɛe nu e ragbatama ne, e nu fa a fala, «Wo xa wo xa wali rapɔn loxɔ yo loxɔ alo a singe, sexe nu soma wo yi ra temui naxe.»

¹⁴ Firawuna xa mixie nu fa Isirayilakae bonbɔ naxee nu tixi wali xunyie ra. E nu fa e maxorin, «Munfe ra xoro nun to, wo mu biriki xasabi bonbɔxi alo wo darixi a ra ki naxe?»

¹⁵ Isirayila wali xunyie naxa siga e mawade Firawuna xɔn a falafe ra, «I na yi mɔoli rabafe muxu tan i xa konyie ra munfe ra?

¹⁶ E mu sexe yo soma muxu yi ra, kɔnɔ e a falama a muxu xa biriki bonbɔ! I xa mixie na muxu tan i xa konyi bonbɔfe, kɔnɔ e tan nan wali kanaxi.»

¹⁷ Firawuna naxa e yaabi, «Fuyantee nan wo ra. Na nan a toxi wo a falama, a wo xa siga serɛɛe bade Alatala be.

18 Wo siga walide! Sexe yo mu soma wo yi ra, sese man mu bama wo xa biriki konti ra.»

19 Isirayila wali xunyiye naxa kontɔfili na wɔyenyi ra, a falafe ra, «Sese mu bama biriki konti ra wo naxan bɔnbɔma lɔxo yo lɔxo.»

20 E to mini Firawuna xɔnyi, e naxa Munsu nun Haruna li naa. E nu na e memefe.

21 Na wali xunyiye naxa a fala e be, «Alatala xa wo ɲaxankata, barima wo bara muxu mapaaXu Firawuna nun a xa mixie xɔn ma. Wo bara santidegema sa e belexe, e xa muxu faxa.»

22 Munsu naxa gbilen Alatala ma a falafe ra, «Marigi, i bara yi tɔɔre dɔxo yi pama ma munfe ra? I n xɛxi be munfe ma?»

23 Kabi n naxa siga Firawuna yire wɔyenne ra i xili ra, a fa fe ɲaaxi nan tun nabafe yi pama ra. I mu i xa pama xɔreyaxi feo.»

6

Ala xa laayidi Munsu be

1 Alatala naxa a masen Munsu be, «I fama a tode yakosi, n naxan nabama Firawuna ra. N senbe nan fama a niyade a xa Isirayila pama beɲin, a yete xa e keru a xa bɔxi ma.»

2 Ala man naxa a masen Munsu be, «N tan nan Alatala ra.

3 N naxa n yete masen Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be. Kɔnɔ e mu n n xili kolonxi Alatala ra. E n kolonxi Ala Senbema xili nan na.

4 Muxu man naxa saata, n xa Kanaan bɔxi fi e ma, e xɔneya rabaxi dennaxe.

5 N bara Isirayilakae wa xui me e xa konyiya kui Misirakae yi ra. N man bara ratu n ma saate ma.

6 Na kui, a fala Isirayilakae be, «N tan nan Alatala ra. N fama ne wo raminide Misirakae xa nɔe bun ma. N xɔreya fima ne wo ma. N fama ne wo xun sarade n senbe ra. N ɲaxankate ragoroma ne Misirakae ma e xa wali kobie xa fe ra.

7 N wo findima ne n ma pama ra. N fan findima ne wo Marigi ra. Na temui wo a kolonma ne, n tan nan na wo Marigi Alatala ra, naxan wo baxi konyiya kui Misirakae yi ra.

8 N fama ne wo rasode bɔxi ma, n nakalixi naxan ma fe ra, n xa a fi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba ma. N fama ne a fide wo ma, a lu wo sagoe.»

9 Munsu naxa na dentege Isirayilakae be, kɔnɔ e mu la a xui ra e xa konyiya xɔɔxo e xa fe ra. Limaniya birin nu bara ba e yi.

10 Alatala naxa a masen Munsu be,

11 «Siga Misira mange yire. A fala Firawuna be a xa Isirayila pama beɲin, e xa mini a xa bɔxi ra.»

12 Kɔnɔ Munsu naxa Alatala yaabi, «Xa Isirayilakae yati mu laxi n xui ra, Firawuna fan mu n xui suxuma feo, n tan naxan ɲan mu fata wɔyende.»

13 Alatala masenyi ti Munsu nun Haruna be na ki ne, Isirayilakae nun Misira mange Firawuna xa fe ra. A e yamari ne e xa Isirayilakae ramini Misira bɔxi ra.

14 Isirayila bɔnsɔe yareratie nan yi ki:

Ruben naxan singe bari Isirayila, a xa die nan ya: Xanɔki, Palu, Xesiron, nun Karimi. Ruben bɔnsɔe nan na ki.

15 Simeyɔn xa die nan ya: Yemuweli, Yamin, Ohadi, Yakin, Soxara, nun gine Kanaanka xa di Sawulu. Simeyɔn bɔnsɔe nan na ki.

16 Lewi xa die xilie nan yi ki e xa taruxui ki ma: Gerison, Kehati, nun Merari. Lewi xa simaya naxa ɲe keme ɲe tongo saxan a nun solofere li.

17 Gerison xa die findixi Libini nun Simeyi nan na e xabile ki ma.

18 Kehati xa die findixi Amarama, Yisehari, Xebiron, nun Yusiyeli nan na e xabile ki ma. Kehati xa simaya naxa ɲe keme ɲe tongo saxan a nun saxan li.

19 Merari xa die findixi Maxali nun Musi nan na. Lewi xa die nan na ki e taruxui ki ma.

20 Amarama naxa a baba barenyi Yebedi dɔxo, naxan Haruna nun Munsu bari a be. Amarama xa simaya naxa ɲe keme ɲe tongo saxan a nun solofere li.

21 Yisehari xa die nan ya: Kora, Nefegi, nun Sikiri.

22 Yusiyeli xa die nan ya: Misayeli, Elesafana, nun Sitiri.

23 Haruna naxa Aminadabo xa di Eliseeba dɔxo, naxan findixi Naxason maagine ra. A naxa Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari bari Haruna be.

24 Kora xa die nan ya: Asiri, Elekana, nun Abiyasafi a xabile ki ma.

25 Haruna xa di Eleyasari naxa Putiyeli xa di gine dɔxo. A naxa Finexasi bari a be. Lewi bɔnsɔe yareratie nan na ki e xabile ki ma.

26 Alatala Haruna nun Munsu yamari ne, «Wo Isirayilakae ramini Misira bɔxi ra e lanxunde ki ma.»

27 Munsu nun Haruna nan wɔyene Misira mange Firawuna be Isirayilakae raminife ra Misira kui.

28 Alatala naxa yi masenyi ti Munsu be Misira bɔxi ma,

29 «N tan nan na Alatala ra. Siga, n xui birin nadangi Misira mange Firawuna ma.»

³⁰ Munsá naxa Alatala yaabi, «N tan nan yi ki, n mu fata woyende a fanyi ra. Firawuna noma tinde n ma masenyi ra di?»

7

Ala xa xɛraya Munsá be

¹ Alatala naxa a masen Munsá be, «Haruna xa i xui madangi Firawuna be alo namijonme Ala xui madangima mixie be ki naxe.

² N i yamarima naxan birin na, i xa na fala i taara Haruna be naxan na madangima Firawuna ma, alako a xa a lu Isirayilakae xa mini Misira boxi ra.

³ N Firawuna xaxili raxɔɔxoma ne. N tonxuma nun kaabanako gbege rabama ne Misira boxi kui,

⁴ kɔnɔ Firawuna mu fama a tuli matide wo ra. N fama ne paxankate xɔɔxɔe dɔxɔe Misira ma, n fa n ma pama Isirayila ramini a lanxunde ki ma.

⁵ N na Misira halaki Isirayila raminife ra e tagi, e n kolonma ne Alatala ra.»

⁶ Munsá nun Haruna naxa Alatala xa yaamari suxu alo a masenxi e be ki naxe.

⁷ E nu masenyi tima Firawuna be temui naxe, Munsá xa simaya nu bara je tongo solomasaxan li. Haruna xa simaya nu bara je tongo solomasaxan a nun saxan li.

⁸ Alatala naxa a masen Munsá nun Haruna be,

⁹ «Firawuna na a fala wo be, «Wo xa kaabanako nde raba,» i tan Munsá, i xa a fala Haruna be, a xa i xa yisuxuwuri tongo, a a woli Firawuna seeti ma. Na mafindima ne boximase ra.»

¹⁰ Na kui Munsá nun Haruna naxa siga Firawuna yire, e fa a raba, alo Alatala e yamarixi ki naxe. Haruna naxa Munsá xa yisuxuwuri woli boxi ma Firawuna nun a xa kuntigie ya i, na naxa findi boximase ra.

¹¹ Na temui Firawuna naxa a xa karamɔxɔe nun a xa mandurulae xili, e xa na kaabanako mooli raba e xa duureya ra.

¹² E nun Haruna birin naxa e xa yisuxuwurie woli boxi ma. Nee birin naxa mafindi boximasee ra, kɔnɔ Haruna gbe naxa boore gbe gerun.

¹³ Na kui Firawuna xaxili naxa xɔɔxɔ, a mu a tuli mati Munsá nun Haruna ra, alo Alatala nu bara a masen ki naxe.

Mankane singe: ye findife wuli ra

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsá be, «Firawuna xaxili bara xɔɔxɔ. A bara tondi n ma pama bepinde.

¹⁵ Tina geesege i xa naralan Firawuna ra Nili xure de. I xa i xa yisuxuwuri xanin, naxan nu bara mafindi boximase ra.

¹⁶ Menni i xa a fala Firawuna be, «Isirayilakae Marigi Alatala bara n xee i yire, n xa a fala i be, «N ma pama bepin, alako e xa siga n batude gbengberenyi ma.» Han yakɔsi i tan mu tinxi na xui suxude.

¹⁷ Na kui Alatala xa masenyi nan ya, «Nan a ra, i fama a kolonde, n tan nan Alatala ra. N ma yisuxuwuri na din Nili xure ra, ye mafindima ne wuli ra.

¹⁸ Yexe naxee na Nili xure ma, e fama sontode, e xiri paaxi fa mini, Misirakae mu noma na ye minde.»»

¹⁹ Alatala naxa a masen Munsá be, «Haruna yamari, «I xa i xa yisuxuwuri itala Misira baae, xuree, nun dabonyi birin ma.» Na a niyama ne ye birin xa mafindi wuli ra Misira boxi ma, hali naxee na fejebe kui, wuri nun geme daaxi.»

²⁰ Munsá nun Haruna naxa a raba alo Alatala e yamarixi ki naxe. Haruna naxa a xa yisuxuwuri itala, a a din Nili xure ra. Xure naxa findi wuli ra Firawuna nun a xa kuntigie ya xori.

²¹ Yexe birin naxa faxa, e xiri paaxi naxa mini Nili xure ma. Misirakae mu nu noma na ye minde, barima Misira ye birin findixi wuli nan na.

²² Mandurulae fan naxa na kaabanako mooli raba. Firawuna xaxili naxa xɔɔxɔ, a mu tin Munsá nun Haruna xui ra, alo Alatala nu bara a masen ki naxe.

²³ Firawuna naxa gbilen a xonyi, a naxa na fe bote ba.

²⁴ Misiraka birin naxa tigie ge Nili xure seetie ma, alako e xa ye min daaxi soto, barima e mu nu noma Nili xure ye minde.

Mankane firin nde: lanxansarimae

²⁵ Alatala to ge Nili xure garinde, xi solofere dangi xanbi,

²⁶ a naxa a masen Munsá be, «I xa siga Firawuna yire, a fala a be, «Alatala bara a yamari, i xa a xa pama bepin, e xa siga a batude.

²⁷ Xa i mu tin na ra, Alatala fama i xa boxi birin xun nakanade lanxansarimae ra.

²⁸ E fama yiriwade Nili xure ma, e fa te, e so i xa banxi kui han e i xa sade li. E soma i xa kuntigie nun Misira pama xa banxie kui, e man soma taami rafalama dennaxe.

²⁹ Lanxansarimae fama ne tede i tan, i xa pama, nun i xa kuntigie birin ma.»

8

¹ Na temui Alatala naxa a masen Munsá be, «A fala Haruna be, a xa a xa yisuxuwuri itala baae, xuree, nun dabonyi birin xun ma alako lanxansarimae xa te Nili xure ma, e so Misira boxi ma.»

² Haruna to a xa yisuxuwuri itala Misira yee xun ma, lanxansarimae naxa te Misira boxi birin ma.

³ Mandurulae fan naxa na kaabanako mooli raba, e fan naxa lanxansarimae raso Misira boxi ma.

⁴ Na dangi xanbi Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo sa Alatala maxandi, alako lanxansarimae xa keli n tan nun n ma pama xun ma. N fama i xa pama rabejinde, e xa siga serexee bade Alatala be.»

⁵ Munsa naxa a fala Firawuna be, «Mange, i gbe binye. I xa nate tongo loxœ safe ra lanxansarimae xa keli i tan, i xa kuntigie, nun i xa pama xun ma, e xa lu Nili xure gbansan ma.»

⁶ A naxa a yaabi, «Tina.» Munsa naxa a fala, «A fama rabade na ki ne, alako i xa a kolon, muxu Marigi Alatala maniye mu na.

⁷ Lanxansarimae fama kelide i tan, i xa kuntigie, nun i xa pama xun ma, e fa lu Nili xure ma.»

⁸ Munsa nun Haruna to mini Firawuna xonyi, Munsa naxa Alatala maxandi lanxansarimae xa fe ra naxee nu Firawuna tooroma.

⁹ Alatala naxa Munsa xa maxandi suxu. Lanxansarimae naxa faxes banxie, xandee, nun daaxae kui.

¹⁰ Mixie naxa e koto, e xiri jaaxi fa din boxi birin na.

¹¹ Kono Firawuna to a to na fe nu bara dangi, a man naxa a xaxili raxoroxo, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala a masen ki naxe.

Mankane saxan nde: saasie

¹² Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «A fala Haruna be a xa a xa yisuxuwuri itala, a xa din boxi xube ra alako a xa mafindi saasie ra Misira boxi birin kui.»

¹³ E naxa a raba na ki. Haruna to a xa yisuxuwuri itala, a fa boxi xube garin, na birin naxa findi saasie ra, mixie nun xurusee foxo ra. Xube birin naxa findi saasie ra Misira boxi birin kui.

¹⁴ Mandurulae to kata na kaabanako mooli rabade, e mu no. Saasie nu dinxi mixi nun xurusee birin na.

¹⁵ Mandurulae naxa a fala Firawuna be, «Ala foxi yati nan na ki,» kono Firawuna xaxili man naxa xoroxo, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala a masenxi ki naxe.

Mankane naani nde: xeerie

¹⁶ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «Tina geesege i xa kurun, i xa naralan Firawuna ra ye yire. I xa a fala a be Alatala xa masenyi nan ya, «N ma pama bejin, alako e xa siga n batude.

¹⁷ Xa i mu sa tin n ma pama bejinde, n fama xeerie nan nadinde i tan, i xa kuntigie, nun i xa pama ma wo xonyi. Xeerie fama lude Misirakae xa banxie nun e xa boxie birin ma.

¹⁸ Kono na loxœ, Gosen boxi ratangama ne, n ma pama na dennaxe. Xeerie mu luma naa, alako i xa a kolon a n tan Alatala na yi boxi yire birin ma.

¹⁹ N tagi rasa luma ne n ma pama nun i gbe ma. Wo na kaabanako toma ne tina.»

²⁰ Alatala a raba na ki ne. Xeerie naxa din Firawuna, nun a xa kuntigie ra. Misira boxi birin xun naxa rakana xeerie ra.

²¹ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo xa siga serexee bade wo Marigi Ala be Misira.»

²² Munsa naxa a yaabi, «Na mu lanma, barima muxu xa serexee mu rafan Misirakae ma. Xa muxu na serexee mooli ba Misirakae ya xori e naxee xonxi, e mu muxu magonoma xe?

²³ A lanma muxu xa xi saxan biyaasi raba gbengberenyi ma, muxu fa serexee ba muxu Marigi Alatala be, alo a muxu yamarixi ki naxe.»

²⁴ Firawuna naxa a fala Munsa be, «N fama wo bejinde, alako wo xa siga gbengberenyi ma serexee bade wo Marigi Alatala be. Kono wo naxa wo makuya a gbe ra. Yakosi, wo Ala maxandi n be.»

²⁵ Munsa naxa a yaabi, «N bara tin. N na mini i xonyi, n Alatala maxandima ne. Tina, xeerie makuyama ne Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa pama ra. Kono i tan Firawuna, i naxa muxu madaxu. I naxa tondi Isirayila pama bejinde alako e xa serexee ba Alatala be.»

²⁶ Munsa to mini Firawuna xonyi, a naxa Alatala maxandi.

²⁷ Alatala naxa Munsa xa duba suxu. Xeerie naxa makuya Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa pama ra. Hali keren mu lu naa.

²⁸ Kono Firawuna man naxa a xaxili xoroxo, a mu tin Isirayila pama bejinde.

9

Mankane suuli nde: xurusee xa wuganyi

¹ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa siga Firawuna yire, i xa a fala a be, «Isirayilaka Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «I xa n ma pama bejin, alako e xa siga n batude.»

² Xa i tondi e bejinde, i kankan e ma,

³ Alatala fama wuganyi jaaxi radinde i xa xurusee ma, alo soe, sofalee, joxomœe, ningee, yexœee, nun si.

⁴ Alatala fama Isirayilakae xa gœore nun Misirakae xa gœore tagi rasade. Isirayilakae xa xurusee mu wuganyi sotœma.

⁵ Alatala bara nate tongo na rabama temui naxe, a falafe ra, «Tina, n fama na nira nabade.»»

⁶ Na kuye iba, Alatala a raba na ki ne. Misira gœore birin naxa faxa, kœno hali xuruse keran mu faxa Isirayilakae xa gœore ya ma.

⁷ Firawuna naxa mixie xee na fe kolonde. E naxa a fala Firawuna be xuruse keran mu faxaxi Isirayilakae xa gœore kui, kœno a xaxili naxa xœrœxo, a man mu tin Isirayila pama bejinde.

Mankane senni nde: suurie

⁸ Na temui Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna be, «Wo xa te xube rate Firawuna ya xœri.

⁹ A findima xube ra naxan dinma Misira bœxi birin na, a suuri ramini Misirakae nun e xa xurusee birin ma.»

¹⁰ E naxa te xube xanin Firawuna yire. Munsa naxa a woli koore ma, a fa suuri jaaxie ramini mixie nun xurusee ma.

¹¹ Mandurulae yati mu nœ tide Munsa ya i suurie xa fe ra, naxee nu na Misirakae birin ma.

¹² Kœno Alatala naxa Firawuna xaxili raxœrœxo, alako a naxa tin Munsa nun Haruna xui suxude, alœ Alatala nu bara a masen Munsa be ki naxe.

Mankane solofere nde: balabalanyi

¹³ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «Tina i xa kurun sigafe ra Firawuna yire, a fala a be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «N ma pama bejin, e xa siga n batude,

¹⁴ xa na mu a ra n gbaloe mœoli birin naminima i tan, i xa kuntigie, nun i xa pama ma n senbe ra. Na kui i fama a kolonde n maniyee mu na dunija bende fupi fari.

¹⁵ N nu nœma gbaloe jaaxi raminide wo ma n senbe ra, naxan nu nœma wo sontode, wo lœ dunija ma,

¹⁶ kœno n bara wo lu dunija alako n xa n senbe masen wo be, dunija xa n xili kolon.

¹⁷ Han ya i kira bolonma n ma pama ya ra, i tondi e xa siga.

¹⁸ Na nan a ra, tina n fama ne balabalanyi magaaxuxi ragorode Misira ma, wo mu naxan mœoli to kabi dunija fœle.

¹⁹ I xa i xa gœore nun i xa se birin naso yire makantaxi kui, barima yi balabalanyi na bira, a mixi nun xuruse birin sœntœma ne.»»

²⁰ Firawuna xa kuntigi ndee naxa gaaxu Alatala xa masenyi ya ra, e xulun e xa konyie nun e xa xurusee rasode yire makantaxi kui.

²¹ Kœno naxee mu nu e nœxo saxi Alatala xa masenyi xœn ma, e naxe e xa konyie nun e xa xurusee lu tande.

²² Alatala naxa a masen Munsa be, «I belexe itala koore mabiri, balabalanyi xa bira mixi, xurusee, nun xee fari Misira bœxi birin ma.»

²³ Munsa to a xa yisuxuwuri itala koore ma, Alatala naxa seyamakœnyie, galanyi, nun balabalanyi ragoro Misira bœxi ma.

²⁴ Balabalanyi masunbuxi te ra a naxa goro e ma. Misira bœxi mu nu na gbaloe mœoli to kabi a fœle.

²⁵ Na balabalanyi naxa mixie nun xurusee magœno Misira bœxi birin ma. A naxa xee nun wuri bilie fan kana.

²⁶ Gosen bœxi gbansan naxa ratanga na gbaloe ma, Isirayilakae nu na dennaxe.

²⁷ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e be, «Yi biyaasi, n bara yunubi raba. Nondi na Alatala nan be. N tan nun n ma pama bara tantan.

²⁸ Wo xa Alatala madije, alako seyamakœnyie nun balabalanyi xa nœn. N bara tin wo bejinde, n mu kankanma wo ma sœnœn.»

²⁹ Munsa naxa a fala a be, «N na mini taa kui, n Alatala maxandima wo be. Galanyi nun balabalanyi danma ne, alako i xa a kolon a Alatala nan gbe dunija ra.

³⁰ Kœno n bara a kolon, i tan nun i xa kuntigie, wo mu gaaxuxi Marigi Alatala ya ra sinden.»

³¹ Na balabalanyi nu bara sansi funden maniyee nun gese futi kana, naxee mu nu mœ sinden.

³² Mengi nun a maniyee tan mu kana, barima e tan temui mu nu a liti.

³³ Munsa naxa mini Firawuna xœnyie, a siga taa fari ma. A to a belexe itala Alatala maxandide, galanyi, balabalanyi, nun tune naxa dan.

³⁴ Firawuna to na to, a man naxa yunubi sœto, barima a tan nun a xa kuntigie naxa e xaxili raxœrœxo.

³⁵ Na kui Firawuna mu tin Isirayilakae bejinde, alœ Alatala a masenxi ki naxe Munsa saabui ra.

10

Mankane solomasaxan nde: katoe

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Siga Firawuna yire, barima n tan nan a xaxili nun a xa kuntigie xaxili raxœrœxo, alako n xa n ma tœnxuma makaabaxie masen e be.

² N gbaloe naxan dœxœma Misirakae ma, wo xa na fala wo xa die nun wo xa mamadie be, alako wo xa a kolon, n tan nan Alatala ra.»

³ Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna xœnyie, e a fala a be, «Isirayila Marigi

Alatala xa masenyi nan ya, «I tondima i yete magorode n be han mun temui? I xa n ma pama bepin, e xa siga n batude.

⁴ Xa i mu e bepin, tina n katoe radinma ne i xa boxi birin ma.

⁵ E boxi gbaata makotoma ne, e sansi nun wuri bili birin donma ne balabalanyi mu naxee lixi.

⁶ E fama sode i tan, i xa kuntigie, nun Misirakae birin xa banxie kui, alo wo benbae mu nu a toxi ki naxe kabi Misira fole.» Munsu to ge na falade, a naxa a kobe so, a mini Firawuna xonyi.

⁷ Firawuna xa kuntigie naxa a fala a be, «Yi xeme won tɔɔroma han mun temui? I xa a xa pama bepin alako e xa siga e Marigi Alatala batude. Han ya i mu a kolon Misira na sɔtofe ne?»

⁸ Firawuna naxa Munsu nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo siga, wo sa wo Marigi Alatala batu.» A man naxa e maxorin, «Ndee na sigafe wo ya ma?»

⁹ Munsu naxa a yaabi, «Muxu birin sigama ne: fonikee, forie, xeme, ginee, muxu xa xurusee. Alatala xa sali xungbe na a ra.»

¹⁰ Firawuna naxa e yaabi, «Wo wama ne n xa a fala wo be, «Alatala xa wo kanta.» Xa n sa a lu wo xa siga, wo nun wo xa die, n a kolon wo fe kobi rabama ne.

¹¹ N mu tinma na ra. Xeme gbansan noma sigade Alatala batude, barima wo na nan maxorinxi.» A to ge na falade, Firawuna naxa e keru.

¹² Alatala naxa a masen Munsu be, «I belexe itala Misira boxi xun ma, katooe xa fa. E xa burexe xinde birin don balabalanyi mu naxee lixi.»

¹³ Munsu naxa a xa yisuxuwuri itala Misira boxi xun ma, Alatala fa foye ramini yanyi nun kɔe keren kui kelife sogetede. Na kuye iba, na foye nu bara fa katooe ra,

¹⁴ naxee din Misira boxi birin na. Katooe gbege naxa lu Misira yire birin. Han ya na fe maniye mu toxi, a man mu toma sɔnɔn.

¹⁵ E naxa boxi birin makoto han a ifɔɔɔ. E naxa burexe xinde nun wuri bogi birin don balabalanyi mu naxan lixi. Burexe xinde yo mu lu wurie nun sansie kɔn na Misira boxi ma.

¹⁶ Firawuna naxa Munsu nun Haruna xili mafuren. A naxa a fala e be, «N bara yunubi soto wo Marigi Alatala ra, n bara haake soto wo fan na.

¹⁷ Wo xa dije n ma, wo xa wo Marigi Alatala maxandi alako a xa yi tɔɔre ba n ma.»

¹⁸ Munsu naxa keli Firawuna yire, a naxa Alatala maxandi.

¹⁹ Alatala naxa turunnaade foye ramini, a katooe birin tutun sogorode, a sa e rasin

Xulunyumi Baa ma. Hali katooe keren mu lu Misira.

²⁰ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxɔɔɔ, alako a naxa Isirayilakae bepin.

Mankane solomanaani nde: dimi

²¹ Na temui Alatala naxa a fala Munsu be, «I belexe itala kooe ma, dimi binye xa sin Misira boxi ma.»

²² Munsu to na raba, dimi binye naxa sin Misira boxi birin ma. Xi saxan bun ma

²³ mixi mu no a boore tode, mixi mu no kelide a xonyi. Kono Isirayilakae nu sabatixi dennaxe, menni tan iyalanxi.

²⁴ Firawuna naxa Munsu xili, a a fala a be, «Wo xa siga Alatala batude. Wo noma wo xa die nun wo xa ginee xaninde, kono wo xa wo xa xurusee tan lu be.»

²⁵ Munsu naxa a yaabi, «I xa tin muxu xa xurusee xanin muxu naxee bama serexe ra muxu Marigi Alatala be.

²⁶ Muxu xa goore birin xa siga. Hali keren mu luma be. Ndee bama serexe nan na muxu Marigi Alatala be, kono muxu mu a kolon sinden xurusee mundun rawalima na kui, fo muxu xa so naa.»

²⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxɔɔɔ, a mu tin e bepinde.

²⁸ Firawuna naxa a fala Munsu be, «Keli n xun ma! I yete ratanga tife ra n ya i sɔnɔn. Xa n i to be, n i faxama ne.»

²⁹ Munsu naxa a yaabi, «A xa raba alo i a fala ki naxe. I mu n toma sɔnɔn.»

11

Marakolonyi mankane fu nde ra: di singe faxe

¹ Alatala naxa a masen Munsu be, «N fama kaabanako donxɔe ragorode Firawuna nun Misirakae ma. Na dangi xanbi, Firawuna wo bepinma ne, wo siga kerenyi ra.

² A fala pama be e xa e doxooboore makula gbeti nun xema ra.»

³ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae kide. Misira pama nun Firawuna xa kuntigie naxa gaaxu Munsu ya ra.

⁴ Munsu naxa a fala, «Alatala xa masenyi nan ya, «Kɔe tagi n Misira boxi igirima ne,

⁵ di singe birin fa faxa kelife Firawuna xa di singe ma, a sa doxo konyi ginee xa di singe ra. Firawuna tan mangeya fima a xa di ma, konyi gine tan taami rafalama, kono e xa di singe birin fama ne faxade. Hali Misirakae xa xurusee xa di singee faxama ne.

⁶ Na temui Misira wa xui nde mema ne, e mu naxan mooli mexi temui dangixie, e mu naxan mooli mema temui naxee sa fama.

⁷ Kɔnɔ Isirayilakae xɔnyi, hali bare keren sinde n bunwonma. Na kui wo xa a kolon n tagi rasa luxi Misirakae nun Isirayilakae tagi.

⁸ Na tɛmɔi i xa kuntigie birin fama nɛ e xinbi sinde n bun ma, e a fala n bɛ, a n tan nun n ma pama birin xa mini e xa bɔxi kui. N na ge na rabade, n sigama nɛ.» Munsu to ge na falade, a naxa keli Firawuna xun ma, a xɔnɔxi ki fanyi ra.

⁹ Alatala nu bara a masen Munsu bɛ, «Firawuna mu a tuli matima wo ra. Na kui n nan n ma kaabanakoe xun masama nɛ Misira bɔxi kui.»

¹⁰ Munsu nun Haruna nu bara na kaabanakoe birin naba Firawuna ya xɔri, kɔnɔ Alatala bara Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, a mu tin Isirayilakae xa mini a xa bɔxi kui.

12

Sayamaleke Dangi Sali

¹ Alatala naxa a masen Munsu nun Haruna bɛ Misira bɔxi ma,

² «Yi kike naxan ya, yi nan findima wo bɛ nɛ kike singe ra.

³ Wo xa a fala Isirayila pama birin bɛ, yi kike xi fu, denbaya yo denbaya xa yɛxɛɛ keren soto.

⁴ Xa denbaya nde xurun, e mu nɔma na ra, e xa kafu e doxɔ boore ndee ma alako yɛxɛɛ keren xa e birin nali.

⁵ Na yɛxɛɛ xa findi xɛmɛ ra, naxan bara nɛ keren soto, lanyuru yo mu naxan ma. Xa na mu a ra, wo nɔma si fan nawalide.

⁶ Wo xa a ragata han na kike xi fu nun naani. Na lɔxɔɛ Isirayila denbaya birin xa e gbe kɔn naxaba soge dula tɛmɔi.

⁷ Wo xa a wuli maso naade gbanyi nun a sɛɛtie ma, a donma banxi naxan kui.

⁸ Na sube xa gan tɛ ra, wo xa a don na kɔɛ ra taami lɛbinitare nun burexe xɔnɛ ra.

⁹ Wo naxa a don a gantare ra, wo naxa a pin ye ra. Wo xa a birin gan a fanyi ra beenu wo xa a ixaba. A xunyi, a sanyie, nun a furingee xa gan tɛmɔi keren.

¹⁰ Na sese naxa xi han gɛɛsɛge. Xa nde luxi, wo xa na woli tɛ xɔra.

¹¹ Wo xa a don wo tagi ixirixi, wo xa sankirie soxi wo sanyie, a nun wo xa yisuxuwuri suxuxi wo bɛlexe ra. Wo xa a don mafuren mafuren. Alatala xa Sayamaleke Dangi Sali serexe na a ra.»

¹² «Na kɔɛ ra, n Misira bɔxi isama nɛ, n di singe birin faxa mixie nun xurusee ya ma. N Misira xa alae paxankatama nɛ. N tan nan Alatala ra.

¹³ N na na wuli tɔnxuma to wo xa naadee ma, n dangima nɛ menni xun ma. Kasare

yo mu wo lima, n Misira bɔxi ratɔnma tɛmɔi naxɛ.»

¹⁴ «Na lɔxɔɛ xa findi sali xungbe nan na wo bɛ Alatala xa binye bun ma. Wo xa na sali raba nɛ yo nɛ Alatala xa yaamari ki ma.

¹⁵ Na sali waxati wo xa taami lɛbinitare don xi solofere bun ma. Sali fɔlɛ lɔxɔɛ, wo xa lɛbini birin namini wo xa banxie kui. Mixi yo naxan taami lɛbini daaxi donma na xi solofere bun ma, na kanyi xa ramini Isirayila pama ya ma.

¹⁶ Na sali lɔxɔɛ singe nun na sali lɔxɔɛ solofere nde, wo xa wo malan Alatala xa binye bun ma. Na lɔxɔɛ firinyie, wo naxa wali yo raba bafe donse rafalafe ra.»

¹⁷ «Wo xa yi Taami Lɛbinitare Sali raba, barima n wo xa pama ramini Misira bɔxi ra na lɔxɔɛ nɛ. N bara wo yamari wo xa yi sali raba nɛ yo nɛ abadan.

¹⁸ Kike singe, xi fu nun naani, nunmare fɔlɔ tɛmɔi, wo naxa taami yo don bafe taami lɛbinitare ra han a xi mɔxɔpɛn nun keren, a nunmare tɛmɔi.

¹⁹ Na xi solofere bun ma, lɛbini yo naxa to wo xɔnyi, barima xɔpɛ nun Isirayilaka birin naxan lɛbini donma na waxati bun ma, a raminima nɛ Isirayila pama ya ma.

²⁰ Wo naxa taami lɛbini daaxi don dede.»

²¹ Munsu naxa Isirayila fori birin xili, a a fala e bɛ, «Wo xa siga xuruse nde sotoɔɛ wo xa denbaye bɛ. Wo xa e kɔn naxaba Sayamaleke Dangi Sali serexe ra.

²² Wo na ge xuruse kɔn naxabade, wo xa a wuli maso naade gbanyi nun naade sɛɛtie ma hisopi burexe ra. Mixi yo naxa mini a xa banxi kui han gɛɛsɛge.

²³ Alatala na Misira bɔxi isa di singe faxafe ra, a dangima nɛ banxie xun ma, wuli na naxee naade gbanyi nun a sɛɛtie ma. A mu tinma kanari yo xa so wo xɔnyi.

²⁴ Wo nun wo xa die xa yi yaamari ratinme nɛ yo nɛ abadan.

²⁵ Wo na so bɔxi kui Alatala naxan laayidixi wo bɛ, wo xa yi sali raba a ki ma.

²⁶ Wo xa die na wo maxɔrin, «Yi sali munse masenma won bɛ,»

²⁷ wo xa e yaabi, «Sayamaleke Dangi Sali serexe nan a ra. Won na rabama Alatala bɛ naxan dangi Isirayilakae xa banxie xun ma Misira, alako e xa ratanga, Misirakae tan xa faxa.»

Isirayila pama naxa a suyidi Alatala bɛ.

²⁸ Isirayilakae naxa na yaamari ratinme alɔ Alatala a masenxi Munsu nun Haruna bɛ ki naxɛ.

Mankane fu nde: di singe faxe

²⁹ Kɔɛ tagi Alatala naxa di singe birin faxa Misira bɔxi kui, kelifɛ Firawuna kibanyi kanyi xa di singe ma, a sa doxɔ

geelimani xa di singe ra. A naxa xuruse xa di singe fan birin faxa.

³⁰ Na kui Firawuna naxa keli koe ra, a tan, a xa kuntigie, nun Misirakae birin, e fa e wa xui rate, barima banxi keren mu lu faxe mu ti dennaxe.

³¹ Na koe ra Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo nun Isirayilakae, wo mini n ma pama ya ma. Wo siga, wo sa Alatala batu, alo wo nu wama a xon ma ki naxe.

³² Wo xa wo xa xurusee xanin, alo wo a falaxi ki naxe. Wo siga! Wo xa duba n fan be.»

³³ Misirakae nu gbataxi Isirayilakae xa siga. E nu a fala, «Xa e mu sigama, won birin fama ne sontode!»

³⁴ Na nan a ra Isirayilakae naxa taami ramulanxi mafilin e xa dugie kui, beenu taami xa te. E naxa taami nun taami ramulanse doxo e xun ma, e fa siga.

³⁵ Isirayilakae naxa gbeti, xema, nun dugie makula Misirakae ma alo Munsa a fala e be ki naxe.

³⁶ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae waxonfe ra. Na kui Isirayilakae naxa se gbege soto Misirakae yi ra.

Isirayilakae minife Misira

³⁷ Isirayilakae naxa keli Ramesesi, sigafe Sukoti. Xeme wulu keme senni nu na, bafe ginee nun dimedie ra.

³⁸ Mixi gbetee fan naxa bira e foxo ra, a nun goore gbege mooli birin.

³⁹ E naxa taami gan, na taami lebinitare ramulanxi ra, e faxi naxan na e xun ma kelife Misira. Na taami mu nu texi, barima Misirakae to e kerl, e mu no fande rafalade.

⁴⁰ Isirayilakae nu bara ne keme naani ne tongo saxan naba Misira.

⁴¹ Na ne keme naani ne tongo saxan jon loxo e yati, Alatala xa pama birin mini Misira boxi ra na ne.

⁴² Alatala to na koe radangi Isirayila pama raminife ra Misira, a lanma Isirayilakae birin xa na koe xungbilenyi radangi Alatala matoxofe ra ne yo ne.

⁴³ Alatala naxa yi seriyee so Munsa nun Haruna yi ra Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra, «Mixi yo naxa na serexe don naxan mu findixi Isirayilaka ra.

⁴⁴ Wo xa konyi sunnaxie noma a donde, ⁴⁵ kono wo xa walike naxee kelixi yire gbetee, e naxa a don.

⁴⁶ Na serexe xa don banxi nan kui, wo naxa a sube xanin tande, wo naxa a xori yo gira.

⁴⁷ Isirayila pama birin xa Sayamaleke Dangi Sali raba.

⁴⁸ Xa wo xa xone nde wama Sayamaleke Dangi Sali rabafe Alatala xa binye bun ma, fo a xa xeme birin sunna a xa denbaya

kui. Xa a bara na raba, a noma na sali rabade alo Isirayilakae. Kono sunnataree mu noma a donde.

⁴⁹ Lasiri nun xone birin na na seriyee bun ma.»

⁵⁰ Isirayilaka birin naxa a raba, alo Alatala Munsa nun Haruna yamarixi ki naxe.

⁵¹ Na loxo e yati, Alatala naxa Isirayilakae ramini Misira boxi ra, e lanxunde ki ma.

13

Di singe seriyee

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «Wo xa di singe birin fi n ma, a findi mixi ra, a findi xuruse ra. N tan nan gbe na Isirayilakae birin xa di singee ra.»

³ Munsa naxa a fala pama be, «Wo xa ratu to loxo e ma sali ra, barima Alatala senbe nan wo raminixi Misira boxi ma konyiya kui. Wo naxa lebini yo don na loxo e.

⁴ Wo minixi to Abibi kike nan na.

⁵ Alatala na wo raso boxi kui, a naxan laayidixi wo benbae be, Kanaanke, Xitike, Amorikae, Hiwikae nun Yebusukae sabatixi dennaxe, xipe nun kumi xelema boxi naxan ma, wo xa Taami Lebinitare Sali raba na kike ra.

⁶ Na sali waxati wo xa taami lebinitare gbansan don xi solofere bun ma. Na xi solofere nde, wo xa sali raba Alatala xa binye bun ma.

⁷ Na xi solofere bun ma taami lebinitare nan donma. Lebini yo naxa lu Isirayilaka nde xonyi.

⁸ Na loxo e wo xa yi sali xa fe fatanfasi wo xa die be, wo fa a fala, «N yi sali rabama ne, barima Alatala bara n namini Misira boxi ra.»

⁹ Yi sali luma ne wo be alo tonxuma naxan saxi wo belexe ma, xa na mu tonxuma naxan saxi wo tigi ma, alako wo naxa neemu Alatala xa seriyee ma.

¹⁰ Wo xa yi sali raba a waxati ne birin na.»

¹¹ «Alatala na wo raso Kanaanke xa boxi ma, a a fi wo ma alo a laayidixi wo tan nun wo benbae be ki naxe,

¹² wo xa wo xa di xeme singe birin fi Alatala ma, a nun wo xa xurusee xa di xeme singe. Wo xa di xemema singe birin findixi Alatala nan gbe ra.

¹³ Wo noma yexee xa na mu a ra si fide wo xa sofale xa di singe joxoe ra, xa na mu a ra wo xa a kobe gira, a xa faxa. Wo xa wo xa di singe fan xun sara yexee ra.

¹⁴ Xa a sa li wo xa di nde wo maxorinma a wo yi fe rabama fe naxan ma, wo xa a yaabi, «Alatala senbe nan won naminixi konyiya kui Misirakae yi ra.

¹⁵ Firawuna to tondi muxu bejinde muxu xa siga, Alatala naxa Misira di singe birin faxa mixie nun xurusee ya ma. Na nan a ra won xurusee xa di singe birin fima Alatala ma serexe ra, a nun won ma di xeme singe birin xun sarama ne yexee ra.»

¹⁶ Na luma ne wo be alo tonxuma naxan saxi wo belexe ma, xa na mu tonxuma naxan saxi wo tigi ma, barima Alatala senbe nan wo raminixi Misira boxi ma konyiya kui.»

Kelife Misira

¹⁷ Firawuna to Isirayila pama bejin, Alatala mu e xun ti Filisita boxi kira ra, hali na kira nan to sooneya, barima a a fala ne, «Xa pama gere lima kira xon ma, e nate masarama ne, e fa gbilen Misira.»

¹⁸ Na kui Alatala naxa pama ya rafindi gbengberenyi kira ma Xulunyumi Baa mabiri. Isirayilakae naxa mini Misira e xa geresosee ra e yi ra.

¹⁹ Munsu naxa Yusufu xorie fan xanin, barima Yusufu nu bara Isirayila xa die rakali na fe ma, a falafe ra, «N a kolon, Alatala fama ne wo malide. Na temui wo xa n xorie xanin wo xun ma yire gbete.»

²⁰ Isirayilakae naxa keli Sukoti, e sa yonkin Etama gbengberenyi foloxi dennaxe.

²¹ Alatala nan nu tixi e ya ra. Yanyi ra a naxa e rapere nuxui ra, koe ra a naxa e rapere te dexa ra koore ma, naxan nu kuye iyalanma e be. Na ki e nu noma jerede koe nun yani ra.

²² Loxo yo loxo na nuxui nu tixi e ya ra yani ra, na te fan nu tixi e ya ra koe ra.

14

Misirakae Isirayilakae sagatafe

¹ Alatala naxa a masen Munsu be,

² «A fala Isirayilakae be e xa gbilen, e xa fa yonkin Pi Haxiroti mabiri ra, Migidoli nun baa tagi. E xa lu baa de ra Baali Sefon ya ra.

³ Firawuna a mapoxunma ne, a Isirayilakae bara loe gbengberenyi mabiri.

⁴ N Firawuna xaxili raxoroxoma ne, alako a xa bira wo foxo ra. Na kui n fama matoxoe sotode Firawuna nun a xa soorie saabui ra. Misirakae fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.» Isirayilakae a raba na ki ne.

⁵ Misira mange nun a xa kuntigie to a kolon, a Isirayilakae bara siga, e naxa nate masara, a falafe ra, «Won munse rabaxi yi ki? Won to Isirayilakae bejinxi, e mu walima won be sonon!»

⁶ Firawuna naxa yaamari fi soe xa xiri soori ragisee ra, soorie xa malan yire keren.

⁷ A naxa soori ragisee fanyi keme senni sugandi, soori ragisee naxan birin na Misira e fa bira e foxo ra. Soori kuntigi nu bakixi e birin kui.

⁸ Alatala naxa Misira mange Firawuna xaxili raxoroxo, a fa bira Isirayilakae foxo ra, naxee nu sigafe xun nakeli kui.

⁹ Firawuna nun a xa soori birin naxa bira Isirayilakae foxo ra e xa soe nun e xa soori ragisee ra. Misirakae naxa e li baa de ra, e nu yonkinxi dennaxe, Pi Haxiroti mabiri ra, Baali Sefon ya ra.

¹⁰ Firawuna to makore e ra, Isirayilakae naxa e ya rakeli, e naxa Misirakae to fa ra. E naxa gaaxu ki fanyi ra, e fa e mawa Alatala be.

¹¹ E naxa a fala Munsu be, «I won naminixi Misira boxi ra munfe ra? Yakosi won faxama ne gbengberen yire. A mu nu fisa won xa faxa Misira?»

¹² Won nu na Misira boxi ma temui naxe, muxu a fala ne i be, «Muxu walife Misirakae be, na fisa muxu be dine faxafe ra gbengberenyi ma.»

¹³ Munsu naxa pama yaabi, «Wo naxa gaaxu, wo xa limaniya. To wo fama Alatala xa kisi tode. Misirakae naxee yi ki, wo mu e toma sonon.»

¹⁴ Alatala nan gere soma wo be. Wo sabari.»

¹⁵ Alatala naxa a masen Munsu be, «I mawafe n be munfe ra? A fala Isirayilakae be, e xa ti kira xon ma.

¹⁶ I xa yisuxuwuri rate, a itala baa xun ma, alako baa xa rabi, Isirayilakae xa igiri boxi xaraxi ra.

¹⁷ N Misirakae xaxili raxoroxoma ne, alako e xa bira wo foxo ra. Na kui n matoxoe sotoma Firawuna, a xa soorie, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra.

¹⁸ N na ge matoxoe sotode Firawuna, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra, Misirakae a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁹ Ala xa maleke naxan nu na sigafe Isirayila pama ya ra, a naxa gbilen e xanbi ra. Nuxui fan naxa keli e ya ra, a fa ti e xanbi ra

²⁰ Misirakae nun Isirayilakae tagi. Na nuxui naxa a niya Misirakae xa lu dimi kui, Isirayilakae tan xa lu naiyalanyi kui. E mu no e makorede e boore ra na koe ra.

²¹ Munsu to a belexe itala baa xun ma, Alatala naxa baa tutun koe birin na foye xungbe ra kelife sogetede. A naxa kira xaraxi ramini baa tagi.

²² Isirayilakae dangima dennaxe, baa yee naxa malan e yirefanyi ma nun e koola ma.

²³ Misirakae naxa e sagata. Firawuna xa soe, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae birin naxa bira e foxo ra baa tagi.

²⁴ Subaxe ma, Alatala naxa a ya rasiga Misira xa soorie ma kelife koore ma, te nun nuxu na dennaxe, a fa e ifu.

²⁵ A naxa a ragiri soorie ragisee sanyie xa ba na, e xa jere xa xoxoxo. Na kui, Misirakae naxa a fala, «Won xa won gi Isirayilakae ma, barima Alatala nan na e xa gere sofe.»

²⁶ Alatala naxa a masen Munsa be, «I belexe itala baa xun ma, ye xa radin Misirakae, e xa soori ragisee, nun e xa soe ragimae xun na.»

²⁷ Munsa to na raba subaxe ma, baa naxa gbilen a yire. Misirakae nu na e gife temui naxe, Alatala naxa ye dusu e birin xun na.

²⁸ Ye naxa Firawuna xa soorie, a xa ragisee, soe ragimae, nun a xa soori birin makoto. Naxee nu biraxi Isirayilakae foxo ra baa kui, nee birin naxa loe.

²⁹ Kono Isirayilakae naxa baa igiri kira xaraxi xon ma. Ye nu malanxi e yirefanyi ma nun e koola ma.

³⁰ Na loxo Alatala naxa Isirayilakae ratanga Misirakae ma. Isirayilakae naxa Misirakae furee to baa de ra.

³¹ Isirayilakae to Alatala senbe to a naxan nawalixi Misirakae xili ma, e naxa gaaxu Alatala ya ra, e fa e taxu Alatala nun a xa xera Munsa ra.

15

Isirayilakae xa beeti

¹ Na dangi xanbi Munsa nun Isirayilakae naxa yi beeti ba Alatala be.

«N xa yi beeti ba Alatala be, naxan xili gbo.

A bara soe nun a ragima madula baa ma.

² N senbe na Alatala nan na.

N a matoxoma beeti ra.

A bara findi n Nakisima nun n Marigi ra.

N tantui rasigama n benbae Marigi ma.

³ Senbema nan Ala ra.

A xili ne Alatala.

⁴ A naxa Firawuna xa soorie nun e ragisee rasin baa ma.

Firawuna xa kuntigie naxa madula Xulunyumi Baa ma.

⁵ Mronyie naxa e makoto, e naxa goro a botini ma alo geme.

⁶ Alatala, i senbe magaaxu.

I bara no i yaxuie ra,

i bara no i matandimae ra.

⁷ I xa mangeya senbe magaaxu.

I boje na te, e ganma ne alo sexe te soxi naxan na.

⁸ I xa foye naxa Xulunyumi baa rabi, kira xaraxi naxa lu a tagi.

Mronyie naxa te alo banxi xale.

Ye naxa ti, a xoxoxo.

⁹ Isirayila yaxui a fala ne,

«N birama ne e foxo ra, han n e li,

n e harige tongoma ne, han n wasa.

N e sontoma ne n ma santidagema ra.»

¹⁰ Kono i tan naxa foye ramini,

baa naxa e radula.

E naxa goro ye xoxora alo yoxui.

¹¹ Alatala, i maniye mu na adama xa alae ya ma.

I xa seniye nyi fiixe,

i xa nore gbo,

i xa kaabanakoe wuya.

I maniye na minden?

¹² I to i senbe ramini,

boxi naxa e gerun.

¹³ I xa nama naxan xun saraxi,

i fama e xun tide i xa xanunteya ra,

naxan mu jonma abadan.

I fama e xun tide i xa lingira seniye nyi i senbe ra.

¹⁴ Namane gbete na na me,

e gaaxuma ne.

Filisitakae boje minima ne.

¹⁵ Edon yareratie ifuma ne,

Mowaba mangee srenema ne.

Limaniya birin bama ne Kanaan jamane yi ra.

¹⁶ Alatala, gaaxui nun kontofili e suxuma ne,

e de balanma ne i senbe ra,

han i xa pama dangi,

i naxan xun saraxi.

¹⁷ I fama ne i xa pama rasabatide i xa geya fari,

i dennaxe sugandixi i xa lingira seniye nyi ra.

¹⁸ Alatala xa mangeya buma abadan.»

¹⁹ Firawuna xa soe, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae to goro baa ma, Alatala naxa baa radin e xun ma, kono Isirayilakae naxa dangi kira xaraxi ra baa tagi.

²⁰ Haruna maagine Mariyama, naxan findixi namijonme gine ra, a naxa boote maxa. Gine gbete naxa fare boron.

²¹ Mariyama naxa yi beeti ba,

«Wo beeti ba Alatala be,

barima a xili gbo.

A bara soe nun e ragimae radula baa ma.»

²² Munsa naxa Isirayilakae xun ti Suru gbengberenyi rakelife Xulunyumi Baa de ra. E naxa e jere xi saxan gbengberenyi ma, e mu ye soto.

²³ E naxa Mara li, kono e mu no Mara ye minde barima na ye nu xono. «Mara» wama «xone» nan falafe.

²⁴ Nama naxa sonxo Munsa ma, «Won ye sotoma minden?»

²⁵ Munsa naxa a de rawa Alatala xon ma. Alatala naxa wuri mooli nde masen Munsa be, a fa na woli ye xoxora, ye xone naxa ba.

Alatala to ge e xaxili matode menni, a naxa yi saate tongo e be,

²⁶ «Xa wo wo tuli mati n xui ra a fanyi ra, xa wo bira n ma tinxinyi foxo ra, xa wo n ma yaamari birin suxu, wo n ma seriye birin binya, n tan, wo Marigi Alatala, n mu fure naaxi yo ragoroma wo ma, alo n naxan nagoro Misirakae ma. N tan nan Alatala ra, naxan wo rayalanma.»

²⁷ E to dulonyi fu nun firin nun tugi bili tongo solofere li Elim, e naxa yonkin menni.

16

Isirayilakae xa sɔnxɔe

¹ Isirayila pama birin naxa keli Elim, sigafe ra Sini gbengberenyi ma, naxan na Elim nun Turusinina tagi. E biyaasi naxan naba keli Misira han Sini gbengberenyi ma, na naxa bu kike firin a nun xi fu nun suuli.

² Menni Isirayila pama naxa sɔnxɔ Munsu nun Haruna ma,

³ a falafe ra, «Munfe ra Alatala mu a ragirixi won xa faxa Misira boxi ma? Menni sube nun taami nu na won yi ra naxan won lugama, konɔ be yi gbengheren yire, won fama faxade kaame nan na.»

⁴ Alatala naxa a masen Munsu be, «N fama taami ragorode wo be kelife koore ma. Nama xa mini, e xa a matongo geesege e naxan donma loxɔe keren kui. N fama e xaxili matode, xa e jɛrɛma n ma yaamari nan ma.

⁵ A xi senni nde, e xa xi firin daaxi matongo.»

⁶ Munsu nun Haruna naxa a fala Isirayila pama be, «To nunmare wo a kolonma ne, a Alatala nun wo raminixi Misira boxi ra.

⁷ Tina geesege, wo fama Alatala xa kaabanako tode. A bara wo xa sɔnxɔe me. Munfe ra wo wama sɔnxɔfe muxu tan ma?

⁸ To nunmare Alatala wo kima sube ra, geesege a wo kima taami ra, han wo luga. Wo mu sɔnxɔxi muxu tan xa ma de. Wo sɔnxɔxi Alatala nan ma, naxan bara wo xui birin me.»

⁹ Munsu naxa a fala Haruna be, «A fala Isirayila pama be, e xa e yete masen Alatala be, barima a bara e xa sɔnxɔe me.»

¹⁰ Haruna nu woyenfe Isirayila pama be temui naxe, e naxa e ya rafindi gbengberenyi ma, e fa Alatala xa nɔre to mini ra nuxui kui.

¹¹ Alatala naxa a masen Munsu be,

¹² «N bara Isirayilakae xa sɔnxɔe me. A fala e be, «Nunmare wo sube donma, geesege wo lugama taami ra. Na kui wo a kolonma ne, a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»»

¹³ Nunmare yati xonie naxee xili konkɔlee naxa radin e yonkinde birin ma. Na kuye iba xini naxa lu e yonkinde rabilinyi ma.

¹⁴ Na xini to ba na, se nde naxa lu boxi fari alo balabalanyi.

¹⁵ Isirayilakae to na to, e naxa e boore maxorin, «Munse ya?» E mu a kolon se yo na ki. Munsu naxa a fala e be, «Taami nan a ra, Alatala naxan fixi wo ma baloe ra.»

¹⁶ Alatala xa yaamari nan ya, «Wo xa sigaati ya solofere tongo mixi birin be naxan na wo xonyi.»

¹⁷ Isirayilakae a raba na ki ne.

¹⁸ E to a maniyi, naxee gbe nu gboxi, a mu dangi ye, naxee fan gbe nu xurunxi, a e ralixi ne. Kankan naxa baloe xasabi soto naxan a ralima.

¹⁹ Munsu naxa a fala e be, «Yi baloe naxa raxi han geesege.»

²⁰ Konɔ ndee mu Munsu xui suxu, e naxa a ragata han geesege. Kulie naxa bira a i, a xiri naaxi naxa mini. Munsu naxa xonɔ na kanyie ma.

²¹ Geesege yo geesege, kankan nu fa a gbe donse matongo, konɔ soge na te, a donxɔe naxan luxi, na xunu a i.

²² A xi senni nde, e naxa xi firin daaxi matongo, sigaati ya fu nun naani mixi keren be. Yareratie naxa na dentege sa Munsu be.

²³ Munsu naxa a fala e be, «Alatala naxe a tina malabui loxɔe nan a ra, loxɔe seniye naxi Alatala be. Wo xa nde gan, wo xa nde satun. A donxɔe naxan na lu, wo xa na ragata han tina geesege.»

²⁴ E to nde ragata han geesege, alo Munsu a yamari e be ki naxe, e naxa a to kuli mu biraxi a i, a man mu borɔ.

²⁵ Munsu naxa a fala e be, «Wo xa a don to, barima to nan malabui loxɔe ra Alatala xa binye bun ma. Na donse mu goroma boxi ma to.

²⁶ Wo xa a matongo xi senni bun ma, konɔ a xi solofere nde, wo mu sese toma, barima malabui loxɔe na a ra.»

²⁷ A xi solofere nde, mixi ndee mini ne na donse matongode, konɔ e mu sese to.

²⁸ Na kui Alatala naxa a masen Munsu be, «Wo n ma yaamari nun n ma seriye matandima han mun temui?

²⁹ Wo xa a kolon, n tan Alatala nan malabui loxɔe seriye masenxi wo be. Na nan a ra, xi senni nde wo donse xi firin daaxi sɔtoma. A solofere nde wo naxa siga dede, wo birin xa lu wo xonyie, malabui loxɔe nan a ra.»

³⁰ Na kui pama naxa e malabu na loxɔe solofere nde ma.

³¹ Isirayilakae naxa na donse xili fala «mana,» naxan nu wama a falafe, «Munse

a ra?» A maniya funden xɔri ra, a fiixe, a ɲɔxun alo digiyanyi.

³² Munsa naxa a fala, «Alatala xa yaamari nan yi ki, «Wo xa yi mana sigaati ya solofere ragata, alako wo bɔnsɔe naxee fama baride e xa donse to n naxan nagoroxi wo ma gbengberenyi ma, n to wo ramini Misira bɔxi ra.»»

³³ Na kui Munsa naxa a fala Haruna be, «I xa mana sigaati ya solofere sa sesase kui, i xa a dɔxo horɔmɔlingira yire, alako a xa findi tɔnxuma ra wo bɔnsɔe be naxee fama baride.»

³⁴ Haruna naxa na sesase dɔxo Alatala xa horɔmɔlingira yire saate kankira ya ra, alako a xa ragata alo Alatala a masenxi Munsa be ki naxe.

³⁵ Isirayilakae mana don ne ɲe tongo naani bun ma, han e sa so Kanaan bɔxi ma, si gbete sabatixi dennaxe.

³⁶ Na sigaati ya solofere naxan nu rawalima na mana maniyafe ra, a dɔxo fu findixi busali keren nan na.

17

Turusinina fanye

¹ Isirayila nama birin naxa keli Sini gbengberenyi ma, e fa biyaasi raba alo Alatala nu luma e yamari ra ki naxe. E to Refidimi li, e naxa yonkin naa, kɔnɔ e mu ye min daaxi soto.

² Nama naxa ti Munsa kanke, e a fala a be, «Ye so muxu yi ra.» Munsa naxa woyen e be, «Wo tima n kanke munfe ra? Wo na Alatala matofe munfe ra?»

³ Ye xɔli nu bara gbaa nama ra, e nu fa a fala Munsa be, «Munfe ra i muxu raminixi Misira bɔxi ra? I wama ne muxu xa denbaya nun muxu xa xurusee xa faxa ye xɔli ra gbengberenyi ma?»

⁴ Munsa naxa a de rawa Alatala xɔn ma, a falafe ra, «N nɔma munse rabade yi nama ra? A gbe mu luxi e xa n faxa.»

⁵ Alatala naxa Munsa yaabi, «I xa dangi nama ya ra, a nun Isirayila fori ndee. I xa i xa yisuxuwuri tongo, i Nili xure garin naxan na, i ti e ya ra.»

⁶ N tima i ya ra, fanye sɛeti ma, naxan na Xorebe geya yire. I xa na fanye garin. Na kui ye minima ne nama naxan minma.» Munsa naxa a raba na ki Isirayila forie ya xɔri.

⁷ A naxa na yire xili sa Masa nun Meriba, na nan na ki «matɔe nun sɔnxɔe,» barima Isirayilakae sɔnxɔe ne Munsa ma menni, e man naxa Alatala mato na a falafe ra, «Alatala na won tagi ba, ka a mu won tagi?»

⁸ Amalekikae naxa fa Isirayila gerede Refidimi.

⁹ Munsa naxa a fala Yosuwe be, «Xeme ndee mayegeti, wo fa mini Amalekikae gerede. Tina, n tima ne geya fari Ala xa yisuxuwuri ra n yi.»

¹⁰ Yosuwe naxa Amalekikae gere alo Munsa a yamarixi ki naxe. Munsa, Haruna, nun Xuru naxa te geya fari.

¹¹ Munsa to a belexe itema, Isirayila senbe nu gboma, kɔnɔ a to a belexe igoroma, Amalekikae senbe tan nu gboma.

¹² Munsa belexee to binya a ra, e naxa geme nde tongo a dɔxɔma naxan fari. Haruna nun Xuru naxa lu Munsa sɛeti ma, a kɔla nun a yirefanyi ma, a belexe ratefe ra han soqe dula temui.

¹³ Na kui Yosuwe naxa nɔ Amaleki nun a xa sɔorie ra santidegema xɛɲɛnxie ra.

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsa be, «Yi taruxui sebe alako nama xa ratu a ma. I man xa a fala Yosuwe be, «N fama ne Amalekikae xa fe ɲɔnde yi dunipa ma.»»

¹⁵ Munsa naxa yire nde rafala serɛɛbade ra, a naxa na yire xili sa, «Alatala nan xun nakeli fima n ma,»

¹⁶ barima a nu bara a xaxili ti Alatala xa mangeya ra. Munsa naxa a a fala, «Alatala Amalekikae gerema ne abadan.»

18

Yetiro sigafe Munsa yire

¹ Munsa bitanyi Yetiro, naxan findixi Madiyan serɛɛdube ra, a naxa a me Alatala naxan nabaxi Munsa nun a xa nama Isirayila be, e raminife ra Misira bɔxi kui.

² Munsa nu bara a xa gine Sipora nun a xa di firinyi xee Yetiro xɔnyi.

³ Munsa xa di singe nu xili Gerisomi, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «Xɔɲe nan n na yi bɔxi ma.»

⁴ Boore nu xili Eliyeseri, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «N baba Marigi bara n mali, a bara n natanga Firawuna xa santidegema ma.»

⁵ Munsa bitanyi Yetiro naxa Munsa xa gine nun na xa die xanin Munsa yire gbengberenyi ma, a nu yonkinxi dennaxe, Ala xa geya mabiri.

⁶ Yetiro nu bara xɛera xee Munsa xɔn a falafe ra, «N tan, i bitanyi Yetiro, n na fafe i xa gine nun a xa di firinyie ra.»

⁷ Munsa naxa mini a bitanyi ralande. A naxa a xinbi sin a ya ra, a man fa a sunbu. E to e boore xɛebu, e naxa so Munsa xɔnyi.

⁸ Munsa naxa fee ya ba a bitanyi be, Alatala naxan birin naba Firawuna nun Misirakae ra Isirayila xa fe ra. A naxa Isirayila xa paxankate birin fala a be, a nun Alatala e rakisixi ki naxe.

⁹ Yetiro naxa sɛwɔ Alatala xa hinne ra a naxan masenxi Isirayila be, a e bafe ra Misirakae yi ra.

¹⁰ Yetiro naxa a fala, «Tantui na Alatala be, naxan wo ba Misirakae nun Firawuna yi ra, naxan Isirayila jama raminixi e xa nɔɛ bun ma!

¹¹ N bara a kolon Alatala senbe gbo dangi adamadie xa alae mooli birin na, barima a bara jama igoro naxan nu bara a yete rafisa Isirayilakae be.»

¹² Na temui Munsu bitanyi Yetiro naxa serexe gan daaxi nun serexe gbetee ba Alatala be. Haruna nun Isirayila fori birin naxa na serexe don Munsu bitanyi yire Alatala xa horomolingira kui.

¹³ Na kuye iba, Munsu naxa a magoro, a xa kiiti sa Isirayilakae tagi. Nama naxa lu a yire kelife geesege han nunmare.

¹⁴ A bitanyi to a to Munsu naxan birin nabama jama be, a naxa a fala a be, «I na munse rabafe yi jama be? Munfe ra kiiti wali birin doxo xi i keren nan xun ma kelife geesege han nunmare?»

¹⁵ Munsu naxa a bitanyi yaabi, «Nama fahi n yire Alatala xa kiiti nan fende.

¹⁶ Galanbui na lu mixie tagi e fama n yire n xa kiiti sa Alatala xa yaamarie nun a xa seriye ra.»

¹⁷ Munsu bitanyi naxa a fala a be, «A mu lanma i xa a raba na ki.»

¹⁸ I nun i xa mixie, wo taganma ne. I keren mu noma yi kote xaninde.

¹⁹ I xa i tuli mati n ma marasi ra. Ala xa i mali. I tan xa findi jama xui madangima ra Alatala be.

²⁰ I lan ne i xa e xaran Alatala xa seriye nun a xa yaamarie ra. I xa Ala xa kira masen e be, e birama naxan foxo ra.

²¹ Mixi kendee sugandi jama ya ma, nondi fale naxee gaaxuma Alatala ya ra, naxee riba xonxi. I xa nee findi yareratie ra jama xun ma xunlande ki ma. Nde xa lu mixi wulu keren xun ma, boore mixi keme xun ma, boore mixi tongo suuli xun ma, boore mixi fu xun ma.

²² Nee xa kiiti birin sa mixie tagi, fo kiiti nde naxee xoxoxo. E xa na kiiti xoxoxoe masen i tan be. Na ki, kote mu doxoma i keren xun.

²³ Xa i Ala xui suxuma, na rabafe noma findide sooneya ra wo birin be, bojnesa fa lu jama be e xonyi.

²⁴ Munsu naxa a bitanyi xui suxu, a birin naxa raba alo a falaxi ki naxe.

²⁵ Munsu naxa mixi kendee sugandi Isirayilakae ya ma, a fa e doxo jama xun na xunlande ki ma, mixi wulu keren xun ma, mixi keme xun ma, mixi tongo suuli xun ma, nun mixi fu xun ma.

²⁶ E nu kiitisa wali raba temui birin, fo kiiti xoxoxoe e nee nan masenma Munsu be.

²⁷ Na temui Munsu naxa a bitanyi bejin. Yetiro naxa gbilen a xa boxi ma.

19

Isirayila jama sofe Turusinina

¹ Kike saxan yati to dangi, kelife e mini Misira boxi ra temui naxe, Isirayilakae naxa so Turusinina gbengberenyi ma.

² E to keli Refidimi, e naxa so Turusinina gbengberenyi ma, e yonkin geya ya tagi.

³ Munsu naxa te geya fari sigafe Alatala yire. Alatala naxa a xili geya fari, a a masen a be, «I xa a fala Isirayilakae Yaxuba bonsoe be,

⁴ «Wo bara a to, n fe naxan nabaxi Misirakae ra. Wo bara a kolon n fahi wo ra n yire ki naxe. A luxi alo wo bakixi xoni nan fari.

⁵ Xa wo n xui suxu n ma saate raka-malife ra, wo fama ne findide n ma jama sugandixi ra si birin ya ma. N gbe nan dunjina birin na,

⁶ konɔ wo tan findima n ma si seniye xni nan na, naxan serexedube wali rabama.» I xa na masenyi ti Isirayilakae be.»

⁷ Munsu naxa goro, a fori birin xili, a fa Alatala xa masenyi birin dentege e be.

⁸ Nama birin naxa a fala, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne.»

Munsu naxa jama xa yaabi dentege Alatala be.

⁹ Alatala naxa a masen Munsu be, «N fama woyende i be nuxui kui jama ya xori, alako e xa lanlanteya sa i ma temui birin.»

Munsu naxa jama xa masenyi dentege Alatala be.

¹⁰ Alatala naxa a masen Munsu be, «A fala jama be, e xa e yete raseniye to nun tina. E xa e xa dugie fan xa.

¹¹ E xa redi tina bora ya ra, barima n fama ne gorode jama birin ya tode ra na loxoɛ Turusinina geya fari.

¹² I xa naaninyi sa geya rabilinyi birin ma, i fa a fala jama be, «Mixi yo naxa te geya fari, mixi yo naxa a makore a ra, barima naxan yo din a ra, na kanyi faxama ne.»

¹³ Wo naxa wo belexe din na kanyi ra, wo a magono game ra han a faxa. Xa na mu, wo xa a masoxo xalie ra. A findi daalise ra, a findi mixi ra, a lanma a xa faxa. Mixi mu lanma a xa te geya fari, fo sara xui na mini mixi sugandixi ndee fa te.»

¹⁴ Munsu to goro geya ma jama yire, a naxa maraseniye nyi fe fala e be, e xa e yete nun e xa dugie raseniye n.

¹⁵ A naxa a fala ɲama be, «Wo xa wo yete yailan tina bora ya ra. Sade fe naxa lu wo tan nun wo xa ginɛe tagi.»

¹⁶ A xi saxan lɔxɔe, galanyi nun seya-makonyi naxa bira bɔxi ma geesege, nuxui ifɔrɔxi naxa to geya ma. Sara xui naxa mini senbe ra. Nama birin naxa gaaxu.

¹⁷ Munsaxa ɲama mati geya lanbanyi Ala xui ramede.

¹⁸ Tuuri nu na Turusinina geya ma, barima Alatala nu bara goro te tagi. Na tuuri nu tema ne, alo fili na gan. Geya nu serema senbe ra.

¹⁹ Sara xui nu sigama gbo ra. Na temui Munsaxa woyen, Ala naxa a yaabi.

²⁰ Alatala naxa goro Turusinina geya fari, a fa Munsaxa xili. Munsaxa to te naa,

²¹ Alatala naxa a masen a be, «I xa goro, i xa a fala ɲama be, e naxa wuruntun n tofe ra de, xa na mu a ra, a gbege faxama ne.»

²² Hali serexedube naxee e makɔrema n na, e xa e yete raseniye, alako n naxa fa e faxa.»

²³ Munsaxa a fala Alatala be, «Nama mu noma tide Turusinina geya fari, barima i ɲan bara muxu yamari naaninye xa sa geya rabilinyi ma, ɲama xa lu e xati ma.»

²⁴ Alatala naxa a masen a be, «I xa goro sinden Haruna fɔxɔ ra. Na temui wo firin xa te. Serexedube nun ɲama naxa te de, xa na mu a ra, e faxama ne.»

²⁵ Munsaxa goro ɲama yire, a fa na masenyi ti e be.

20

Ala xa seriye fu

¹ Na temui Alatala naxa yi masenyi ti:

² «N tan Alatala nan wo Marigi Ala ra, naxan wo ramini Misira konyiya kui.»

³ «Wo naxa ala gbete batu bafe n tan na.»

⁴ «Wo naxa kuye yo yailan naxan misaali-xi se nde ra, naxan toma koore nun bɔxi ma, xa na mu naxan luma ye nun bɔxi bun ma.»

⁵ Wo naxa wo mafelen na se moolie be, wo naxa e batu, barima n tan wo Marigi Alatala, n mu wama n firin nde xɔn. Naxee n xɔnma, n nee bɔnsɔe ratɔnma ne han e tolotolonyie, xa na mu a ra e tolobitee xa die.

⁶ Kɔnɔ mixi naxee n xanuma, e bira n ma seriye fɔxɔ ra, n hinnema e ra xanunteya kui abadan.»

⁷ «Wo naxa n xili yelefu, barima n tan Alatala mu dipema mixie ma, naxee na fe mooli rabama.»

⁸ «Wo xa ratu malabui lɔxɔe ma, wo xa a binya.

⁹ Wo noma wali birin nabade xi senni bun ma,

¹⁰ kɔnɔ na xi solofere nde findima malabui lɔxɔe ra wo Marigi Alatala xa binye bun ma. Wo naxa wali yo raba na lɔxɔe, wo tan, wo xa die, wo xa konyie, wo xa xurusee, nun wo xa xɔɲe.

¹¹ Alatala dunija nun se birin daa xi senni nan bun ma. A to ge na ra a naxa a malabu a xi solofere nde. Na nan a xɛxi, Alatala naxa barake sa na malabui lɔxɔe ma, a findi lɔxɔe seniye nxi ra.»

¹² «Wo xa wo baba nun wo nga binya. Na kui wo xa simaya xɔn kuyama ne bɔxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma.»

¹³ «Wo naxa mixi faxa.»

¹⁴ «Wo naxa ye ne raba.»

¹⁵ «Wo naxa mu ye ti.»

¹⁶ «Wo naxa wo boore toɲege.»

¹⁷ «Wo naxa mila wo boore xa harige ma, alo a xa banxi, a xa gine, a xa konyie, a xa ninge, xa na mu a xa sofale.»

¹⁸ Nama to na galanyi, seya-makonyi, nun tuuri to geya fari, e fa sara xui me, e naxa seren gaaxu ra. E naxa makuya menni ra,

¹⁹ e fa a fala Munsaxa be, «I tan xa woyen muxu ra, Alatala xui won faxama ne.»

²⁰ Munsaxa a fala ɲama be, «Hali wo mu gaaxu. Ala na wo matofe, alako wo xa gaaxu a ya ra, wo xa yunubi lu na.»

²¹ Nama naxa lu yire makuye, kɔnɔ Munsaxa tan naxa siga na nuxui fɔrɔxi yire Alatala nu na dennaxe.

²² Alatala naxa a masen Munsaxa be, «I xa yi masenyi ti Isirayilakae be, «Wo bara a to, n bara woyen wo ra kelife koore ma.

²³ Wo naxa kuye yo yailan gbeti nun xɛema ra naxan luma n seeti ma.

²⁴ Wo xa serexebade yailan n be bende ra. Wo xa xurusee ba serexe gan daaxi nun xanunteya serexe ra. Wo na n xili binya, n barake sama ne wo ma.

²⁵ Xa wo sa serexebade tima n be geme ra, wo naxa a ti geme masolixie ra, barima na a niyama ne a xa findi se seniye nte ra.

²⁶ Wo naxa n ma serexebade ite, xa na mu a ra serexedube xa donma kuye bunyi mabama ne.»

21

Konyiya seriye

a nun faxe nun maxɔne ɲɔxɔe

¹ I xa yi yaamarie masen Isirayilakae be.

² Xa wo konyi sara naxan findi Isirayilaka ra, a xa wali wo be ɲe senni, kɔnɔ a solofere nde wo xa a bepin barima a xunsare bara ɲon.

³ Xa a sa li wo nu bara na konyi nun a xa gine sara, wo xa e firin birin bepin je solofere nde.

⁴ Xa konyi kanyi nan gine so a xa konyi yi ra, a fa di bari, na gine nun a xa die luma konyi kanyi yi ra. Xeme gbansan nan bepinma.

⁵ Xa na konyi fa a fala, «N marigi, n ma gine, nun n ma die rafan n ma, n mu wama xoreyafe.»

⁶ a marigi xa a dentege Ala be. Na temui a xa a tuli tunba soxome ra naade wuri ma. Na nan a masenma na konyi bara lu a marigi xa yaamari bun ma a xa dunijeigiri birin kui.

⁷ Xeme na a xa di gine mati konyi ra, gine xoreya ki mu luma alo xeme xoreya ki.

⁸ Xa na gine mu rafan a marigi ma, naxan nu wama a findife a xa gine ra, a lanma a xa lu a xun xa sara. A mu daxa a xa a mati mixi gbete ma, barima a bara meɛ a ra.

⁹ Xa a wama a fife a xa di ma gine ra, a lanma a xa a suxu alo a xa di gine yati.

¹⁰ Xa a sa gine gbete tongo, a naxa sese ba a xa gine singe xa donse, a xa sosee, nun a xa sole ra.

¹¹ Xa a mu na fe saxanyie rakamali a be, gine noma kelide a xon ma, a mu sese fi.

¹² Naxan na mixi bonbo han a naxa faxa, na kanyi lan a fan xa faxa.

¹³ Kono xa a mu a faxafe panigexi, Ala nan tun a ragirixi, a xa a xun taxu yire nde n dennaxe masenma wo be.

¹⁴ Kono xa a nu a faxafe panigexi ne koota nde ra, na kanyi mu noma a xun taxude n ma serxɛɛbade ra. Wo xa a faxa.

¹⁵ Naxan na a nga, xa na mu a baba bonbo, na lan ne a xa faxa.

¹⁶ Naxan na adamadi suxu, a xa a mati, na kanyi xa faxa hali a mu gexi na adamadi matide.

¹⁷ Naxan na a nga, xa na mu a baba danka, na kanyi lan ne a xa faxa.

¹⁸ Naxan na mixi maxono gere kui, na kanyi mu suxuma xa mixi maxonoxi mu faxaxi,

¹⁹ xa a noma kelide a xa sade ma, a pere a xa yisuxuwuri ra. Kono maxone ti tan lanma a xa kobiri ba na mixi maxonoxi be han a gema yalande temui naxe.

²⁰ Naxan na a xa konyi faxa bonbo wuri ra, a lanma ne na kanyi xa paxankata.

²¹ Kono xa na konyi sa yalan beenu xi firin, a mu lanma konyi kanyi xa paxankata, barima na konyi findixi a gbe nan na.

²² Mixi naxee bonboma furi gine nde ra, e xa gere kui, na fa a niya gine xa di bari a waxati mu a lixi, kono a mu fe kana a ma, na geresoee xa kobiri nde ba gine be. Gine

xa mori nun kiitisa xa nate tongo kobiri xasabi naxan bama.

²³ Kono xa a sa findi gbaloe ra, nii joxoe na nii nan na,

²⁴ ya joxoe na ya nan na, jinyi joxoe na jinyi nan na, belexe joxoe na belexe nan na, sanyi joxoe na sanyi nan na,

²⁵ ganyi joxoe na ganyi nan na, xabe joxoe na xabe nan na, maxone joxoe na maxone nan na.

²⁶ Naxan na a xa konyi bonbo han a ya naxa kana, a lanma a xa a xa konyi xoreya a xa ya kane joxoe ra.

²⁷ Naxan na a xa konyi jinyi gira, na kanyi lanma a xa a xa konyi xoreya a xa jinyi gire joxoe ra.

²⁸ Tuura naxan na mixi faxa, a lanma na tuura xa magono han a faxa. A sube naxa don. Tuura kanyi mu paxankate yo sotoma na kui.

²⁹ Kono xa na tuura darixi na mooli raba ra, a kanyi a kolon kono a mu a xirima a fanyi ra, na kanyi yo, a xa tuura yo, e birin xa magono han e xa faxa.

³⁰ Kiitisa noma nate tongode na tuura kanyi xun sarama naxan na.

³¹ Na serixe keren nan nawalima hali tuura sa dimedi nan faxa.

³² Xa a sa li tuura fa mixi gbete xa konyi nde faxa, gbete kole tongo saxan nan fima na konyi marigi ma. Na tuura xa magono han a faxa.

³³ Naxan na yili ge, a lu i mu a de rakotoma, xa a sa li ninge xa na mu a ra sofale nde sa sin na yili kui,

³⁴ a lanma na kanyi xa na xuruse sare fi, xuruse faxaxi xa lu a be.

³⁵ Naxan ma tuura na sa a boore gbe faxa, na tuura baloxi xa mati, na sare nun na tuura faxaxi xa itaxun e boore tagi.

³⁶ Kono xa a sa a li, na tuura darixi na mooli raba ra, a kanyi a kolon kono a mu a xirima a fanyi ra, a lanma tuura baloxi kanyi xa a gbe fi tuura faxaxi kanyi ma, tuura faxaxi xa lu a tan be.

³⁷ Naxan na tuura xa na mu a ra yexee mupa, a sa a mati, xa na mu a ra, a faxa, a lanma na kanyi xa tuura suuli ragbilen na tuura keren joxoe ra, xa na mu, yexee naani na yexee keren joxoe ra.

22

Mupa se joxoe

nun yaamari gbete

¹ Xa wo mixi suxu a mupe tife koe ra, a fa faxa wo yi bonboe ra, faxe kote mu doxoma wo xun ma.

² Kono xa wo na mooli raba yanyi ra, faxe kote doxoma ne wo xun ma. Mupeti lanma a xa se mupaxie sare ragbilen, kono

xa a mu nōma na ra, a gundi xa mati konyi ra alako muṇe se sare xa fi.

³ Xa a sa li, na se muṇaxi na a yi alo ninge, sofale, yeṅee, xa na mu a ra, a piṅe ra, a e ṇōndon firin nan fima a ṇōxōe ra.

⁴ Naxan na a xa xurusee beṅin, a xa a boore xa xe kana, na kanyi lanma a xa a sare fi a xa xe bogi fanyi nan na.

⁵ Naxan na te sa ṇooge ganfe ra, kōno te fa mixi nde xa sansi malanxi gan, xa na mu a xa xe, na kanyi lanma a xa na se birin sare fi.

⁶ Xa mixi harige nde taxu a doṅoboore ra, kōno mixi fa na muṇa, na muṇeti xa na se sare firin nagbilen a ṇōxōe ra.

⁷ Kōno xa na muṇeti mu to, se taxuxi naxan na, na xa a kali Ala xili ra kiitisamae yire, alako e xa a kolon a tan xa mu na harige tongoxi.

⁸ Xa se nde sa lu mixi yi ra alo ninge, sofale, yeṅee, dugi, xa na mu a ra se gbete, kōno mixi gbete fa a fala a tan nan gbe na a ra, e lanma e xa siga kiitiseae yire. Kiiti kanama naxan na, a xa na se sare doṅo firin nagbilen a boore ma.

⁹ Xa mixi nde xuruse taxu a boore ra, alo sofale, ninge, xa na mu yeṅee, na xuruse fa faha, xa na mu a salonse nde fa gira, xa na mu mixi fa a muṇa,

¹⁰ a boore xa a kali Alatala ra a mu a yi. Se kanyi xa la na ra, a xa diṅe na se loṅxi ma.

¹¹ Kōno xa na xuruse muṇaxi na a xōnyi ne, a ṇōxōe fima ne.

¹² Xa wulai sube nde nan fa a faha, a taxu naxan na, na xa a binbi masen xuruse kanyi be seedeṇōxōya ra. Na temui, a mu na ṇōxōe fima.

¹³ Xa mixi xuruse yefu a boore ma, xuruse fa a yete maxōno, xa na mu a ra a faha xuruse kanyi xanbi, a yefuma xa a ṇōxōe fi.

¹⁴ Kōno xa fe nde na xuruse sotō a kanyi ya xori, a yefuma mu a ṇōxōe fima. Xa a sa li, a herixi nan a ra, heri masundi nan findima a ṇōxōe ra.

¹⁵ Naxan na gine dimedi futi kana naxan xa kote mu doṅoxi sinden, a lanma a xa a xa kote doṅo alako a xa findi a xa gine ra.

¹⁶ Xa na gine baba mu tin a fide a ma, na futikane kōbiri nan fima naxan lanma gine dimedi xa kote ma.

¹⁷ Mandurula gine lanma ne a xa faha.

¹⁸ Naxan yo yene raba xuruse ra, a lanma a xa faha.

¹⁹ Naxan yo na serexe ba ala gbete be, bafe Alatala ra, na kanyi lan ne a xa faha.

²⁰ Wo naxa xōṅe tōro naxan fatan si gbete ra a sabati wo xōnyi, barima wo fan nu na xōṅeya ne Misira boxi ma.

²¹ Wo naxa fu kaṅe gine nun kiridi ma.

²² Wo na fu nee ma, n e wa xui mema ne.

²³ N ma xōṅe tema ne wo xili ma, n wo faha santidegema ra. Wo xa gine findima ne kaṅe gine ra, wo xa die fan findima ne kiridie ra.

²⁴ Xa wo sa kōbiri doni tōro mixi nde be n ma pama ya ma, wo naxa geeni yo fen a xun na alo doniti ṇaaxi ndee.

²⁵ Wo na wo boore xa dugi doṅo seke ra, wo xa a ragbilen a ma beenun soge xa dula,

²⁶ barima na keren peti nan a yi ra, a na nan felenma a ma. A na n xili, n a xui suxuma ne, barima kinikininte nan n na.

²⁷ Wo naxa n tan Ala bexu. Wo naxa wo xa pama mange danka.

²⁸ Wo naxa dugundi n kide wo xa xe bogie ra. Wo xa wo xa di singe birin fi n ma.

²⁹ Wo xa wo xa xurusee xa di singee fi n ma. Wo xa e lu e nga foṅo ra xi solofere. A xi solomasaxan nde, wo fa e fi n ma.

³⁰ Wo xa findi n ma pama seniyanxi ra. Wo naxa wulai sube don, sube gbete naxan faxaxi. Wo xa na mooli fi baree ma.

23

Tinxinyi seriye

nun Isirayila xa salie

¹ Wo naxa mixi tōroṅe, wo naxa wule seede ba mixi ṇaaxi be.

² Wo naxa bira pama waxōṅe ṇaaxi foṅo ra, wo naxa wule seede ba pama xa fe ra. Na mooli tinxinyi kanama ne.

³ Wo naxa mixi rafisa a boore be kiiti kui, hali a findi misikiine ra.

⁴ Wo na wo yaxui xa ninge loṅxi to, xa na mu a xa sofale, wo xa a xanin a xon ma.

⁵ Wo na wo yaxui xa sofale to, a biraxi kote xungbe bun ma, wo naxa a lu naa. Wo xa a mali.

⁶ Wo naxa seriye matandi tōro mixi makiitima temui naxe.

⁷ Wo naxa mixi tōroṅe. Wo naxa a niya mixi tōroṅexi xa faha, barima n mu diṅema na mixi mooli ma.

⁸ Wo naxa tinxinyi kana kōbiri ra, barima na a niyama ne seede xa dundu, tinxintōe xa woyenyi xa mafindi.

⁹ Wo naxa xōṅe tōro naxan fatan si gbete ra. Wo tan yati bara na tōre mooli kolon wo nu na Misira boxi ma temui naxe.

¹⁰ Wo xa sansi si, wo xa a xaba ṅe senni bun ma,

¹¹ kōno a ṅe solofere nde, wo xa boxi lu na, a xa a malabu. Na temui sansi naxan fama bulade a yete ma, na noma findide Isirayila tōro mixie xa baloe ra. Burunyi subee fan xa balo na doṅoxe ra. Wo xa na raba wo xa weni nun wo xa oliwi bilie fan na.

¹² Wo xa wali birin naba xi senni bun ma, kono a xi solofere nde wo naxa wali yo raba alako wo xa ninge, wo xa sofale, wo xa konyi, nun si gbete mixi naxee na wo xonyi, e birin xa e malabu.

¹³ Wo xa wo joxo sa n ma yaamari birin xon ma. Wo naxa ala gbete batu, e xili nan naxa mini wo de i.

¹⁴ Ne yo ne wo xa sali saxan naba n ma binye bun ma.

¹⁵ Wo xa Taami Lebinitare Sali raba yi ki. Xi solofere naxee sugandixi Abibi kike kui, wo xa taami lebinitare gbansan don, alo n wo yamarixi ki naxe. Wo xa a raba na temu ni ne barima wo mini Misira boxi kui na kike nan na. Wo naxa n kuma na salie kui.

¹⁶ Xe Xabe Sali, wo xa a raba wo xa sansi bogi sangee ra. Sansi Bogi Ba Sali, wo xa a raba ne ranonyi, wo na sansi bogi se raso temu ni naxe.

¹⁷ Xeme birin xa na sali saxan naba e Marigi Alatala xa binye bun ma ne birin kui.

¹⁸ Wo na xuruse ba serexe ra n be temu ni naxe, wo naxa taami lebini daaxi ba serexe ra a seeti ma de. Wo naxa n ma sali serexe sube ture ragata han geesege.

¹⁹ Wo xa sansi bogi fisamante ba wo xa sansi bogi sangee ya ma n tan wo Marigi Alatala be, wo e xanin n ma horomolingira kui. Wo naxa si jin a nga xijne ye ra.

²⁰ N maleke tima ne wo ya ra, naxan wo makantama kira ra sigafe ra boxi ma n dennaxe yailanxi wo be.

²¹ Wo xa wo tuli mati a ra, wo xa a xui suxu. Wo naxa a matandi. A mu dijema wo xa matandi ma, barima n xili na a xun ma.

²² Kono xa wo wo tuli mati a ra, xa wo a xui birin suxu, n findima ne wo yaxuie yaxui ra, wo gerefae gerema ra.

²³ N ma maleke wo matima Amorikae, Xitikae, Perisikae, Kanaankae, Hiwikae, nun Yebusukae xonyi. N fama ne e birin sontode.

²⁴ Wo naxa suyidi e xa alae be, wo naxa e batu, wo naxa bira e foxo ra. Wo xa e xa kuyee kana, wo xa e xa geme masolixie magira.

²⁵ Wo xa wo Marigi Alatala batu. A barake sama ne wo xa taami nun wo xa ye ma. A wo xa fure yalanma ne.

²⁶ Gine furi mu kanama wo xa boxi ma, gine di baritare fan mu toma wo ya ma. N simaya kamalixi fima ne wo ma.

²⁷ N sie ragaaxuma ne wo ya ra n senbe ra. N e ifuma ne alako e xa e gi wo ya ra.

²⁸ N jurie rasanbama ne wo ya ra naxan Hiwikae, Kanaankae, nun Xitikae kerima.

²⁹ Kono n mu na rabama ne keren kui, alako boxi naxa fa kana, wulai subee naxa fa wuya wo xili ma.

³⁰ N nee kerima a xuri xuri nan na wo ya ra, han wo wuya, wo fa nœ soto boxi birin ma.

³¹ N wo xa naaninyi igboma ne keli Xulunyumi Baa ma han Baa Xungbe, kelife Turusinina gbengberenyi ma han a sa doxo Efirati xure xungbe ra. N mennikae sama ne wo sago, alako wo xa e keru.

³² Wo naxa saate yo tongo mennikae nun e xa alae be.

³³ Wo naxa lu e xa sabati wo xa boxi ma, xa na mu a ra e a niyama ne wo xa gbilen n foxo ra. E xa alae findima gantanyi nan na wo be.

24

Ala nun Isirayilakae xa saate

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Te n yire be geya fari, i tan, Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie mixi tongo solofere. Wo xa suyidi yire naxan makuya n na.

² Munsa, i gbansan xa makore n na, booree xa lu yire makuye. Nama fan naxa te i tan Munsa foxo ra.»

³ Munsa naxa Alatala xa masenyi nun a xa yaamari birin nadangi nama ma. Nama birin naxa a yaabi xui keren na, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne.»

⁴ Munsa naxa Alatala xa masenyi birin sebe. Na kuye iba, Munsa naxa serexebade ti geya bunyi, a naxa geme tundenyi fu nun firin ti menni, naxee Isirayila bonsoe fu nun firinyi misaalixi.

⁵ A naxa Isirayila fonike ndee xee e xa serexe gan daaxie ba. E man xa tuurae ba Ala be xanunteya serexe ra.

⁶ Munsa naxa na wuli tagi sa feje die kui, a naxa na donxo kasan serexebade ma.

⁷ A naxa saate kitaabui tongo, a a xaran nama birin be. E naxa a yaabi, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne. Muxu a ratinmema ne.»

⁸ Munsa naxa na wuli tongo, a a kasan nama ma. A naxa a masen, «Saate wuli nan ya. Alatala yi saate nan tongoxi wo be a xa masenyi fari.»

⁹ Munsa naxa te, a tan nun Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie, mixi tongo solofere.

¹⁰ E naxa Isirayila Marigi Ala to. A nu tixi geme noroxi fari.

¹¹ Na Isirayila kuntigie naxa Ala to, kono a mu e jaxankata na ma. E birin naxa e dege, e naxa e min.

¹² Alatala naxa a masen Munsa be, «Te geya fari n yire, i xa fa lu be sinden. N xa geme walaxee so i yi ra, n nan n ma seriye

nun n ma yaamarie sebexi naxee ma. I xa Isirayilakae xaran nee ra.»

¹³ Munsu nun a malima Yosuwe naxa te Ala xa geya ma.

¹⁴ Munsu naxa a fala forie be, «Wo xa muxu memɛ be. Muxu fafe. Haruna nun Xuru xa lu wo fe ma be. Xa fe nde bira a i wo tagi, wo xa a masen e be.»

¹⁵ Munsu to te geya fari, nuxui naxa dusu a xun na.

¹⁶ Alatala xa nɔre naxa lu Turusinina geya xun na. Nuxui naxa geya makoto xi senni. A xi solofere nde, Alatala naxa Munsu xili na nuxui kui.

¹⁷ Alatala xa nɔre nu luxi ne Isirayilakae be, alo te xungbe geya fari.

¹⁸ Munsu to nu tema, a naxa so na nuxui kui, a naxa lu geya fari xi tongo naani kɔe nun yani.

25

Hɔrɔmɔlingira serɛɛbade,

a teebili, nun a lanpui

¹ Alatala naxa a masen Munsu be,

² «A fala Isirayilakae be, foniserelae xa yi see mɔɔli ba hadiya ra:

³ xɛema, gbeti, wure gbeeli,

⁴ gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, suwa dugi, dugi naxan sɔxɔxi si xabe ra,

⁵ yɛxɛɛ kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, peremui kirie, kasiya wuri,

⁶ ture naxan sama lanpui kui, labunde naxan sama ture seniye nxi nun surayi xun ma,

⁷ a nun geme tofanyi naxee findi serɛɛɔdube xa donma kuye nun donma kanke raxunma se ra.

⁸ Isirayilakae xa hɔrɔmɔlingira ti n be, alako n xa sabati e ya ma.

⁹ Wo xa na lingira nun a xa yirabase birin yailan alo n na masenma i be ki naxe.»

¹⁰ «E xa saate kankira yailan kasiya wuri ra. Na kankira xa kuya nongon firin nun a tagi, a xa igbo nongon keren nun a tagi, a xa ite nongon keren nun a tagi.

¹¹ I xa a kui nun a fari maso xɛema ra. A de kiri fan xa yailan xɛema ra.

¹² I xa a suxude digilinxi naani rafala xɛema ra a tunxun naanie ma, firin na seeti, firin na boore seeti ma.»

¹³ «I xa kasiya wuri kuye firin masoli, e maso xɛema ra.

¹⁴ I xa e raso kankira suxude digilinxi kui, na kankira xaninma e tan nan ma.

¹⁵ E naxa ramini na abadan.»

¹⁶ «N na saate tonxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui.

¹⁷ I xa a derakote yailan xɛema fanyi ra, naxan findima xunsare yire ra. A xa kuya

nongon firin nun a tagi, a xa igbo nongon keren nun a tagi.

¹⁸ Maleke sawure firin xa yailan xɛema xabuxi ra kankira derakote fari.

¹⁹ Malekee sawure nun kankira derakote xa findi keren na.

²⁰ Na maleke sawure firinyie xa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.»

²¹ «I xa na kankira derakote sa a ma, naxan findixi xunsare yire ra. N na saate tonxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui.

²² N nan n yete masenma i be menni ne, na saate kankira derakote fari, maleke sawure firinyie tagi. N yaamari birin soma i yi ra menni ne katarabi Isirayilakae ma.»

²³ «I xa teebili nde yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nongon firin, a igbo nongon keren, a ite nongon keren nun a tagi.

²⁴ I xa xɛema fanyi maso a ma, a nun a de kiri ma.

²⁵ Xebenyi nde xa sa na de kiri bun ma naxan igbo suxui keren a nun a tagi. Xɛema xa sa na fan de kiri ma.

²⁶ I xa a suxude digilinxi naani rafala xɛema ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra

²⁷ na xebenyi bun ma. Wuri kuyee xa so nee kui teebili xaninfe ra.

²⁸ Na wuri kuyee xa masoli kasiya wuri ra, xɛema xa maso e ma. Nee nan findima teebili tongose ra.

²⁹ Piletie, tonbilie, pootie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima serɛɛe yeerama daaxi xa fe ra, nee birin xa yailan xɛema fanyi nan na.

³⁰ Taami fan xa sa na teebili ma temui birin, naxan findixi serɛɛe ra n be.»

³¹ «I xa lanpui doxɔse nde yailan xɛema fanyi xabuxi ra. A sanyie, a bili, a salonyie, nun lanpui doxɔde naxee maniya sansi fugee ra, na birin xa findi keren na.

³² Salon senni xa mini lanpui doxɔse bili ma, saxan seeti keren, saxan boore seeti.

³³ Tonbili saxan xa lu na salon senni birin xun ma. E xa maniya sansi bogi ra naxan doxɔxi a burexee nun a fugee tagi.

³⁴ Tonbili naani gbete xa lu lanpui bili ma. E fan xa maniya sansi bogi ra naxan doxɔxi a burexee nun a fugee tagi.

³⁵ Na salon firin firin doxɔ saxanyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sama ne menni fan ma.

³⁶ Na tonbilie nun lanpui salonyie xa findi keren na, e xa yailan xɛema fanyi xabuxi ra.»

³⁷ «I xa lanpui solofere yailan, i xa e doxɔ e doxɔdee ma alako e dexe xa yare iyalan.

³⁸ I xa wuki xabase nun xube sase yailan xɛema fanyi ra.

³⁹ Xεema naxan nawalima lanpui dɔxɔse nun lanpui yirabase yaillanfe ra, na xa findi xεema kilo tongo saxan nun naani nan na.

⁴⁰ I xa na birin naba alo n a masenxi i be ki naxε geya fari.»

26

Hɔrɔmɔlingira tife

¹ «I xa Ala xa hɔrɔmɔlingira yailan suwa dugi fu ra, naxee raxunmaxi gese mooli saxan na, gese gere daaxi, gese bulu daaxi, nun gese gbeeli. Na gese xa malekee sawurε ramini dugie ma. A xa tofan ki fanyi.

² Dugi birin xa kuya nɔngɔn mɔxɔɔn nun solomasaxan, a xa igbo nɔngɔn naani. E kuye nun e igboya xa lan.

³ Dugi suuli xa dεge e boore ra, dugi suuli gbete fan xa dεge e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na.

⁴ I xa gese gere daaxi dεge na dugi singe dε kiri ma, a nun na dugi firin nde dε kiri ma.

⁵ I xa gese tongo suuli dεge na firinyi dε kiri ma alako e birin xa lan e boore ma.

⁶ Na dangi xanbi i xa suxuse tongo suuli yailan xεema ra, i fa na dugi firinyie ralan e boore ra na suxuse ra. Na nan a niyama hɔrɔmɔlingira xa findi dugi keren na.»

⁷ «I xa dugi fu nun keren sɔxɔ si xabe ra, naxee Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

⁸ Dugi keren xa kuya nɔngɔn tongo saxan, a xa igbo nɔngɔn naani. Na dugi fu nun kerenyi birin xa lan.

⁹ I xa dugi suuli dεge e boore ra, e xa findi dugi keren na. Na dugi senni naxee luxi, i xa e fan dεge e boore ra. Na dugi senni nde singanma banxi yatagi nan xun ma.

¹⁰ I xa gese tongo suuli dεge na dugi singe ra, a nun na dugi firin nde ra.

¹¹ Na dangi xanbi i xa suxuse tongo suuli yailan wure gbeeli ra, i fa na dugi firinyie ralan e boore ra na suxuse ra. Na nan a niyama na birin xa findi dugi keren na naxan Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

¹² Na dugi xa mayigboe keɓa ma dɔnxɔε tagi singanma hɔrɔmɔlingira nan xanbi ra.

¹³ Na dugi xa kuye keɓa na ki naxε, nɔngɔn keren nan luma na seeti firinyie ma, alako hɔrɔmɔlingira xa makoto.»

¹⁴ «Na dangi xanbi i xa makotose gbete yailan yεxεε kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. I man xa makotose gbete yailan peremui kiri ra.»

¹⁵ «I xa kasiya wuri xaba xebenyie ra hɔrɔmɔlingira tima naxee ma.

¹⁶ Kankan xa kuya nɔngɔn fu, a xa igbo nɔngɔn keren nun a tagi.

¹⁷ Suxuse firin xa lu hɔrɔmɔlingira xebenyi birin ma e kafuma e boore ma naxee ra.

¹⁸ Xebenyi mɔxɔɔn nan tima hɔrɔmɔlingira yirefanyi ma.

¹⁹ Sanbunyi gbeti daaxi tongo naani nan sama na xebenyi mɔxɔɔn bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E xa lu xebenyi suxusee fe ma.

²⁰ Xebenyi mɔxɔɔn nan tima hɔrɔmɔlingira koolā fan ma,

²¹ a nun e sanbunyi gbeti daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin.

²² Xebenyi senni nan tima hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogedorode mabiri.

²³ I xa xebenyi firin yailan tuxuie be hɔrɔmɔlingira xanbi ra,

²⁴ naxee fuge nun lanbanyi lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilinxi ra. Na tuxui firinyi xa yailan na ki.

²⁵ Na birin lanma xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbeti daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.»

²⁶ «I xa wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hɔrɔmɔlingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawali seeti keren ma,

²⁷ suuli rawali boore seeti ma, suuli rawalima hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogedorode mabiri.

²⁸ Wuri naxan luma a tagi, na dangima xebenyie nan xun ma, a keli seeti singe a sa dɔxɔ boore ra.

²⁹ Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilinxi wuri soma naxee kui, i xa xεema maso na birin ma.

³⁰ I xa na hɔrɔmɔlingira ti alo n i yamarixi ki naxε geya fari.»

³¹ «I xa suwa dugi yailan gese gbeeli nun gese bulu daaxi ra. Maleke sawurεε xa dεge na ma, a xa tofan ki fanyi.

³² I xa a gbaku kasiya wuri naani ra xεema masoxi naxee ma, e tixi gbeti sanbunyi ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, xεema xa maso nee fan ma.

³³ I na ge dugi gbakude na suxusee ra, i xa saate kankira dɔxɔ a xanbi ra. Na ki, na dugi luma na yire firin tagi ra, naxan xili yire seniyanxi a nun naxan xili yire seniyanxi fisamante.

³⁴ I xa saate kankira dε rakoto a derakote ra yire seniyanxi fisamante kui. Na derakote se findixi xunsare yire nan na.

³⁵ I xa teebili tan dɔxɔ hɔrɔmɔlingira koolā ma, lanpui dɔxose xa lu a ya ra yirefanyi ma.»

³⁶ «I xa suwa dugi gbete yailan gese gere daaxi, gese bulu daaxi, nun gese gbeeli ra hɔrɔmɔlingira sode. I xa a masɔxɔ a fanyi ra, a xa tofan.

³⁷ I xa a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, xεema masoxi naxee ma, e tixi gbeti sanbunyi ma.

Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.»

27

Serexebade, hɔrɔmɔlingira tete

nun hɔrɔmɔlingira lanpui ture

¹ «I xa serexebade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn suuli, a igbo nɔngɔn suuli, a ite nɔngɔn saxan.

² I xa ferɪ naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se keren na serexebade ra. I xa wure gbeeli maso na birin ma.

³ I xa a yirabase birin yailan wure gbeeli ra, alo xube sasee, pelie, pootie, sube sɔxɔsee, nun tundee tɛ sama naxee kui.

⁴ I xa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama tɛ xun ma, sube sama naxan fari. I xa suxuse digilinxi wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma,

⁵ alako a xa gbaku serexebade kui a tagi.

⁶ I xa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma.

⁷ E rasoma suxuse digilinxi naanie nan kui serexebade sɛti firinyie ma a xaninfe ra.

⁸ I xa na serexebade yailan xebenye nan na. Sese naxa lu a kui. I xa a yailan alo n i yamarixi ki naxe geya fari.»

⁹ «I xa hɔrɔmɔlingira tete yailan yi ki ne: Tete xa kuya nɔngɔn kɛmɛ yirefanyi mabiri ra. I xa gere suwa dugi gbaku na

¹⁰ wuri mɔxɔnɛn ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra.

¹¹ Tete xa kuya nɔngɔn kɛmɛ kɔɔla fan mabiri ra. I xa gere dugi gbaku na wuri mɔxɔnɛn ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra.

¹² Tete xa igbo nɔngɔn tongo suuli sogegode mabiri ra. I xa gere dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma.

¹³ Tete xa igbo nɔngɔn tongo suuli sogetede fan mabiri ra.

¹⁴ Gere dugi xa gbaku sɛti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na xa kuya nɔngɔn fu nun suuli.

¹⁵ Gere dugi gbete xa gbaku boore sɛti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan xa kuya nɔngɔn fu nun suuli.

¹⁶ Tete sode de xa yailan suwa dugi ra naxan masɔxɔxi gese gere daaxi nun gese bulu daaxi nun gese gbeeli ra. Na dugi xa nɔngɔn xa mɔxɔnɛn sɔtɔ. Na xa gbaku wuri naani ma, naxee tixi sanbunyi ma.

¹⁷ Wuri naxee tixi tete ma, e tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi gbeti ra.

¹⁸ Na hɔrɔmɔlingira tete kuyeya lanma nɔngɔn kɛmɛ nan ma, a igboya nɔngɔn tongo suuli. Suwa dugi naxee gbakuxi na, e ite nɔngɔn suuli. Tete wuri sanbunye,

¹⁹ hɔrɔmɔlingira yirabase birin, nun tete luuti xirima se naxee ma, na birin yailanma wure gbeeli nan na.»

²⁰ «I xa Isirayilakae yaamari, e xa fa oliwi ture fanyi ra i xon ma, alako hɔrɔmɔlingira lanpuie xa dexɛ tɛmɛi birin.

²¹ Haruna nun a xa die xa na lanpuie radexe, naxee na hɔrɔmɔlingira kui, n i lima dennaxe, yire seniyenxi fisamante ya ra, dugi gbakuxi dennaxe saate kankira ya ra. Na lanpuie xa yanba Alatala ya xori kelife kɔe han gɛsege. Seriyɛ nan na ki Isirayila bɔnsɔe birin be naxan mu kanama abadan.»

28

Serexedubee sosee

¹ «I xa i taara Haruna tongo Isirayilakae ya ma, a nun a xa die Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari, e xa serexedube wali raba n be.

² I xa sose seniyenxie dege i taara Haruna be, naxee a xa kuntigiya nun a binye masenma.

³ I xa na wali so mixie yi ra n naxee kixi xaxili fanyi ra, naxan a niyama e xa fata. E xa Haruna xa serexedube sosee dege, alako a xa ti n ma serexedube wali ra.

⁴ Sosee nan yi ki e naxee degema: donma kanke raxunmase, donma kuye, tunki raxunmase, donma kuye bun magoroe masɔxɔxi, xunmase naxan doxɔma e xunyi ma, nun beleti. E xa na sose seniyenxie yailan i taara Haruna nun a xa die be, alako e xa serexedube wali raba n be.»

⁵ «Donma degemae xa gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, gese xɛema daaxi, nun suwa dugi malan.

⁶ E xa donma kuye dege gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, gese xɛema daaxi, nun suwa dugi ra. A xa findi wali tofanyi ra.

⁷ E xa tunki raxunmase firin yailan, e xa e dege donma kuye ma.

⁸ Beleti fan xa yailan gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, gese xɛema daaxi, nun suwa dugi ra alo donma kuye.

⁹ I xa onixi gɛmɛ firin tongo, i fa Yaxuba xa die xilie masoli e ma

¹⁰ e bari ki ma. Xili senni masoli gɛmɛ keren ma, xili senni masoli gɛmɛ boore fan ma.

¹¹ Na gɛmɛ masolixi firinyie findima wali tofanyi ra, alo sebɛli masolima xurunde ma ki naxe. I xa xɛema sa e rabilinyi ma,

¹² i fa nee dege tunki raxunmasee ma, e xa findi ɲoxo rasiga see ra Isirayila die xa fe ma. Na ki Haruna fama e xilie ra n ya i, a xa findi dube ra.

¹³ I na xεema sa e rabilinyi ma,

¹⁴ i xa luuti die yailan xεema ra naxee gbakuma e rabilinyi ma.»

¹⁵ «I xa serexedube donma kanke raxunmasee yailan a tofanyi ki ma. A findima kiiti se nan na. I xa a yailan gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, nun suwa dugi ra alo donma kuye yailanxi ki naxe.

¹⁶ A xa kuye nun a xa igboya xa findi suxui keren na. A xa findi dugi firin na, alako a xa findi yuba ra.

¹⁷ A xa raxunma gεeme tofanyie safe naani ra. Safe singe findima gemεe nan na, naxee xili sariduwani, topasi, nun emerode.

¹⁸ Safe firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman.

¹⁹ Safe saxan nde, opale, agati, nun ametisite.

²⁰ Safe naani nde, kirosolite, onixi, nun yasipe. I xa xεema sa nee birin rabilinyi ma.

²¹ Isirayila xa die xilie xa masoli na gεeme fu nun firin ma, alo sebeli masolima xurunde ma ki naxe. Kankan xili xa masoli gεeme nde ma. E findima Isirayila bonsōe fu nun firinyi matonxuma se nan na.

²² I xa luuti die dege na donma kanke raxunmasee ma, naxee yailanxi xεema ra.

²³ I xa xurunde firin yailan xεema ra, i xa e dege donma kanke raxunmasee ma a de kiri firinyie ma a fuge ra.

²⁴ Na luuti xεema daaxie xa xiri na xurunde firinyie ma, naxee degexi donma kanke raxunmasee de kiri ma.

²⁵ I man xa na luuti firinyie xiri donma kuye tunki raxunmasee ma.»

²⁶ «I xa xurunde firin gbete yailan xεema ra, i naxee degema donma kanke raxunmasee de kirie ma a labe ra. I xa nee dege donma kuye seeti ma.

²⁷ I xa xurunde firin gbete yailan xεema ra, i naxee degema tunki raxunmasee lanbanyi ma, dennaxe ilanma beleti ra.

²⁸ Donma kanke raxunmasee xa xiri donma kuye ma luuti gere daaxi ra naxan nasoma xurunde kui naxee degexi donma kanke raxunmasee nun donma kuye ma.»

²⁹ «Haruna na so hōromōlingira kui, Isirayila bonsōe xili birin sebexi a xa donma kanke raxunmasee ma, naxan saxi a kanke fari sondonyi yailanyi, a findima dube ra Alatala be Isirayila xa fe ra temui birin.

³⁰ I xa gεeme firin sa na donma kanke raxunmasee kui, naxan saxi Haruna kanke fari sondonyi mabiri. Nee findixi Ala waxonfe masen se nan na. Haruna na so Alatala yire, a nōma Alatala waxonfe

kolonde Isirayilakae xa fe ra nee saabui ra.»

³¹ «I xa serexedube xa donma kuye bun magoroe soxo gese gere daaxi ra.

³² I xa a xunyi rasode xaba a tagi, i xa na sode de masoxo, alako boode yo naxa lu a ma.

³³ I xa a raxunma pirinti gere daaxi, bulu daaxi, nun gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi ra a rabilinyi birin ma. I xa tōlonyi xεema daaxie dege na pirintie tagi,

³⁴ alako tōlonyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma.

³⁵ Haruna na a ragoro a ma a so temui nun a mini temui Alatala xa hōromōlingira kui, na nan a ratangama faxe ma.»

³⁶ «I xa xεema yailan, a sebe a ma, <Alatala gbe>,

³⁷ i fa a xiri xunmasee fari luuti gere daaxi ra,

³⁸ alako a xa gbaku a tigi ra. Xa a sa li serexe mu nu baxi seriye ki ma, na kote luma Haruna nan ma, kōno na sebeli naxan gbakuxi a tigi ra a niyama ne Alatala xa na serexe suxu.»

³⁹ «I xa donma kuye bun magoroe gbete dege Haruna be suwa dugi ra, a nun xunmasee naxan sama a xun ma. I xa a xa beleti masoxo a tofanyi ra.

⁴⁰ I xa donma kuye bun magoroe, beletie, nun xunmasee dege Haruna xa die fan be, naxee e xa binye nun e xa kuntigiya masenma.

⁴¹ I xa i taara Haruna nun a xa die maxiri na ki, beenun i xa e ti n ma serexedube wali rabade. I xa ture maso e xunyi ma, i fa e masen pama be e bara findi serexedube ra.

⁴² I xa wantanyi dege suwa dugi ra naxan kelima e tagi han e tabe alako e xa sutura.

⁴³ Haruna nun a xa die xa na mooli so e ma e makōrema serexebade ra temui naxe, xa na mu a ra e na hōromōbanxi kui li temui naxe, n i lima dennaxe. Na nan a niyama e mu yunubi sotōma, e tangama ne faxe ma. Seriye na a ra naxan mu kanama abadan Haruna nun a bonsōe birin be.»

29

Mixi tife serexedube ra

nun serexee bafe

¹ «I na wa mixi tife n ma serexedube wali rabafe ra, i xa tuura nun yexee kontonyi firin tongo, lanyuru yo mu na naxee ma,

² a nun taami lebinutare, taami lebinutare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebinutare xunxuri ture masoxi naxan ma. I xa na birin naba sansi xori luxutaxi ra.

³ I xa na taami birin sa debe kui, i a xanin hõromõlingira yire, a nun tuura, nun yexœ kontonyi firin.

⁴ I xa Haruna nun a xa die ti serexedube wali ra hõromõlingira sode, n e lima dennaxe. I na ge e maxade ye ra e raseniyenfe ra,

⁵ i xa Haruna xa serexedube sosee ragoro a ma, a xa donma bun magoroe, a xa donma kuye bun magoroe, a xa donma kuye, a xa donma kanke raxunmase ra, nun a xa beleti donma kanke raxunmase xirima naxan na.

⁶ I xa xunmase dõxo a xunyi ma, i fa na tonxuma xœema daaxi xiri na ra.

⁷ I xa ture seniyeñxi surusuru a xunyi ma a tife serexedube ra.

⁸ I na ge na ra, i xa serexedube donma kuye bun magoroe ragoro Haruna xa die fan ma.

⁹ I xa Haruna nun a xa die tagi ixiri beleti ra, i xa xunmase dõxo e xunyi ma. I Haruna nun a xa die tima serexedubee ra na ki ne. Na xa findi seriye ra naxan mu kanama abadan.»

¹⁰ «I xa tuura nde xanin hõromõlingira sode de ra, n i lima dennaxe. Haruna nun a xa die na e belexe sa a xunyi,

¹¹ i xa na tuura kõn naxaba Alatala ya xori hõromõlingira sode de ra, n i lima dennaxe.

¹² I xa na tuura wuli tongo, i nde sa serexebade feri naani ma i belexesole ra. Wuli naxan luxi, i xa na ifili serexebade sanbunyi ma.

¹³ I na ge na ra, i xa na tuura ture tongo naxan na a furinge ma, a laare naxan a boñe makotoxi, a gunguie nun ture naxan na e ma, i xa na birin gan serexe ra serexebade fari.

¹⁴ Kõno a sube, a kiri, nun a xa ñañe, i xa nee gan taa fari ma, barima yunubi xafari serexe na a ra.»

¹⁵ «I na ge na ra, i xa yexœ kontonyi keren tongo. Haruna nun a xa die e xa e belexe sa a xunyi,

¹⁶ i fa a kõn naxaba. I xa a wuli tongo, i a ifili serexebade rabilinyi ma.

¹⁷ I xa na yexœ kontonyi bolon a xuntunyi ra. I xa a furinge nun a sanyie maxa, i fa e malan a sube nun a xunyi fari,

¹⁸ i na birin gan serexebade fari. Serexe gan daaxi nan na ki Alatala be, naxan nafan Alatala ma.»

¹⁹ «I na ge na singe ra, i xa na yexœ kontonyi firin nde tongo. Haruna nun a xa die na e belexe sa a xunyi ma,

²⁰ i xa a kõn naxaba. I xa na wuli tongo, i nde sa Haruna nun a xa die yirefanyi tuli kirie ma, e yirefanyi belexe, nun sankurae ma. Wuli naxan luxi, i xa na ifili serexebade rabilinyi.

²¹ I xa wuli nde tongo serexebade fari, a nun ture nde naxan nawalixi mixi tife serexedube ra, i xa nee kasan Haruna, a xa die, nun e xa dugie ma. Na kui Haruna nun a xa die bara ti serexedubee ra, e xa dugie fan bara findi serexedube dugie ra.»

²² «I xa yexœ kontonyi ture tongo, a nun a xuli, a ture naxan na a furinge ma, a laare naxan a boñe makotoxi, a gunguie nun ture naxan e makotoxi, a nun a yirefanyi tabe, barima serexe na a ra naxan a niyama mixi xa ti serexedube wali ra.

²³ I xa na debe tongo taami lebinitare na naxan kui naxan fixi Alatala ma. Na kui i xa taami digilixi keren tongo, a nun taami lebinitare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebinitare xunxuri nde,

²⁴ i xa nee sa Haruna nun a xa die belexe, i nee lintan Alatala ya i serexe ra.

²⁵ Na dangi xanbi, i xa e ba e belexe, i e sa serexe gan daaxi fari serexebade. Serexe ganxi na a ra naxan nafan Alatala ma.»

²⁶ «I xa yexœ kontonyi kanke tongo, naxan baxi Haruna be, i a lintan Alatala ya i serexe ra, a xa findi i gbe ra.

²⁷ Na kanke nun na tabe i naxan lintanxi Alatala ya i serexe ra serexedubee tife xa fe ra,

²⁸ nee bara findi Haruna nun a xa die gbe ra. Seriye nan na ki Isirayilakae be naxan mu kanama abadan. E lan ne e xa na moõli ba e xa xanunteya serexe birin ma, e a fi Alatala ma.»

²⁹ «Haruna na faxa, a xa serexedube sosee radangima a xa die nan ma. E ti temui na wali ra, e xa e ragoro e ma.

³⁰ Haruna xa di naxan findima a ñoxœ ra na nan fama na dugie ragorode a ma xi solofere bun ma, beenun a xa so yire seniyeñxi hõromõlingira kui, n i lima dennaxe, serexedube wali rabafe ra.»

³¹ «Yexœ kontonyi naxan baxi serexe ra, Haruna findixi serexedube ra temui naxe, i xa na sube ñin yire nde naxan seniyeñxi.

³² Na sube nun na taami naxan na debe kui, Haruna nun a xa die xa na don hõromõlingira sode de ra, n i lima dennaxe.

³³ E keren xa na yunubi xafari serexe don, serexe naxan ba e be e ti loxœ serexedubee ra. A mu lanma mixi gbeta xa na don, barima se seniyeñxi nan a ra.

³⁴ Xa na serexe sube nun taami nde sa lu han geesege, i xa a gan te xõora. A mu donma, barima se seniyeñxi nan a ra.»

³⁵ «I xa n ma yaamarie rabatu Haruna nun a xa die xa fe ra na xi solofere bun ma e tima serexedubee ra temui naxe.

³⁶ I xa tuura keren ba loxo yo loxo yunubi xafari serexe ra. Na nan a toma serexebade fan seniyeñma. Na xanbi i xa

ture ifili serexebade fari, alako a xa findi yire sugandixi ra.

³⁷ I xa na wali raba xi solofere bun ma, alako serexebade xa seniye, a man xa mixi raseniye naxan dinma a ra.»

³⁸ «Lɔxo yo lɔxo a lanma i xa yexee firin ba serexe ra serexebade fari, naxee bara je keren soto. Na xa raba kudei.

³⁹ A singe xa ba geesege, boore xa ba koe so temui.

⁴⁰ I na na yexee singe ba, i xa farin konkoronyi suuli, oliwi ture litiri keren, nun weni litiri keren sa na fari.

⁴¹ I na na yexee firin nde ba koe so temui, i xa sansi bogi nde nun weni sa a fari alo geesege daaxi. I xa nee ba serexe gan daaxi ra, naxan nafa Alatala ma.

⁴² Serexe gan daaxi mooli nan a ra, i bonsoe lanma a xa naxan ba n tan Alatala be abadan. A bama horomolingira sode de nan na n tan Alatala ya xori, n wo lima dennaxe, n woyenna wo be dennaxe.»

⁴³ «N nan n yete masenna Isirayilakae be menni n ma noere kui, naxan menni raseniye ma.

⁴⁴ N nan n ma horomolingira nun n ma serexebade raseniye ma ne, n i lima dennaxe. N Haruna nun a xa die raseniye ma ne, alako e xa n ma serexedube wali raba.

⁴⁵ N sabatima ne Isirayilakae tagi, n man findima ne e Marigi Ala ra.

⁴⁶ Na kui e a kolonma ne n tan nan Alatala ra, e Marigi Ala, naxan e ramini Misira boxi ra, alako n xa sabati e tagi. Alatala nan n tan na, e Marigi Ala.»

30

Surayi serexebade, Isirayilakae xunsare,

Horomolingira ye, ture, nun labunde

¹ «I xa surayi serexebade yailan kasiya wuri ra.

² A xa kuya nongon keren, a igbo nongon keren, a ite nongon firin. Feri naani xa lu a tuxuie ra, e nun serexebade findixi se keren nan na.

³ I xa na serexebade birin maso xema xinde ra, a fari, a seetie, a ferie, nun a de kiri.

⁴ I xa suxuse digilinxi firin yailan xema ra serexebade seeti firinyie ma a de kiri labe ra, wuri kuyee soma naxee kui a xanife ra.

⁵ I xa na wurie yailan kasiya wuri ra, i fa xema maso e ma.

⁶ Na surayi serexebade xa doxo dugi ya ra naxan na saat kankira ya ra, yunubi xunsare yire doxoxi naxan fari, n mixi lima dennaxe.

⁷ Haruna xa surayi xiri noxunme gan menni geesege birin, a fentenma lanpuie ma temui naxe.

⁸ A man xa na mooli raba koe so temui. Surayi nan a ra, naxan lanma a xa gan waxati birin Alatala ya xori. Seriyie na a ra wo bonsoe be naxan mu kanama abadan.

⁹ Wo naxa sese ba na serexebade fari bafe surayi seniye naxi ra. Wo naxa surayi seniye naxa ba, wo naxa serexe gan daaxi ba, wo naxa sansi serexe ba, wo naxa weni xa na mu a ra ture ba menni.

¹⁰ Ne yo je Haruna xa yunubi xa-fari serexe wuli nde tongo, a a maso surayi serexebade ferie ma, alako e fan xa seniye. Seriyie nan a ra i bonsoe lanma a xa naxan naba abadan. Na serexebade findixi se seniye naxi nan na Alatala be.»

¹¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsabe:

¹² «I na Isirayilakae konti loxo naxe, birin xa a xunsare fi Alatala ma. Na nan a ra, naxan kane yo mu e lima na konti tife xa fe ra.

¹³ Mixi naxan birin kontima, e xa gbeti giramu senni fi Alatala ma. Na xa maniye horomolingira seriyie ki ma.

¹⁴ Mixi naxan birin simaya bara je moxonen li, a xa a xunsare fi Alatala ma.

¹⁵ Banna mu se sama na giramu senni xun ma, misikiine fan mu nde bama na giramu senni ra. Birin xa na fi Alatala ma e xunsare ra.

¹⁶ Isirayilakae na na gbeti so i yi ra, i xa a rawali horomolingira yailanfe ra, n i lima dennaxe, alako n xa ratu a ma Isirayilakae naxan fixi e xunsare ra.»

¹⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa yi masenyi ti Munsabe.

¹⁸ «I xa horomolingira ye sase xungbe yailan wure gbeeli ra, a nun a doxo se. I xa na doxo horomolingira nun serexebade tagi, i fa maraseniye ye sa a kui,

¹⁹ Haruna nun a xa die naxan nawalima e belexee nun e sanyie maxafe ra.

²⁰ Beenun e xa so horomolingira kui, n wo lima dennaxe, a lanma e xa e belexee nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxe. Beenun e xa e makore serexebade ra serexe gan daaxi bafe Alatala be,

²¹ a lanma e xa e belexee nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxe. Seriyie nan na ra e bonsoe birin be naxan mu kanama abadan.»

²² Alatala naxa a masen Munsabe,

²³ «I xa se xiri noxunme fanyie tongo, alo wuri wa ye naxan xili miri kilo suuli, wuri fuji naxan xili sinamon kilo firin nun a tagi, kale nde kilo firin nun a tagi naxan xiri noxun,

²⁴ kasiya wuri fuji kilo suuli, nun oliwi ture litiri senni.

²⁵ I xa na birin yailan ture seniyeŋxi ra naxan nawalima sɛrɛxɛdubɛ tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra a raba ki ma.»

²⁶ «I man xa na ture rawali hɔrɔmɔlingira nun saate kankira raseniyeŋfe ra, n wo lima dennaxe,

²⁷ a nun hɔrɔmɔlingira teebili, a yirabasee, lanpui dɔxɔse, a yirabasee, surayi sɛrɛxɛbade,

²⁸ sɛrɛxɛbade xungbe, a yirabasee, hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe, nun a dɔxɔse.

²⁹ I xa na ture seniyeŋxi rawali na birin naseniyeŋfe ra. Mixi naxee dinma nee ra, e seniyeŋma ne.

³⁰ I xa na ture seniyeŋxi rawali Haruna nun a xa die tife n ma sɛrɛxɛdubɛe ra.»

³¹ «I xa a fala Isirayilakae be a na ture findixi ture seniyeŋxi nan na wo bɔnsɔe be abadan.

³² Wo naxa a sa mixi fate ma, wo naxa na ture mɔoli yailan wali gbete xa fe ra. Ture seniyeŋxi nan a ra wo be.

³³ Mixi yo naxan na na ture mɔoli rafala, a a sa mixi seniyeŋtare ma, na kanyi bama ne pama ya ma.»

³⁴ Alatala naxa a masen Munsabe, «I xa se xiri ɔoxunmɛe tongo, alo sitakite, onixi, nun galibanon. I xa e masunbu surayi fanyi ra, e xasabi birin xa lan.

³⁵ Na findima surayi ra naxan xiri ɔoxun ki fanyi ra. Fɔxe di xa sa a ma. Surayi seniyeŋxi nan a ra.

³⁶ I xa na surayi findi fupɔi ra i naxan sama saate kankira ya ra hɔrɔmɔlingira kui n i lima dennaxe. Se seniyeŋxi na a ra wo be.

³⁷ Wo naxa yi surayi mɔoli rafala wo yete be. Se seniyeŋxi na a ra, wo naxan nawalima Alatala gbansan be.

³⁸ Mixi yo naxan na na mɔoli rafalama a yete be a xa na xiri rame, na kanyi kerima ne a xa pama ya ma.»

31

Hɔrɔmɔlingira walikɛe

nun malabui lɔxɔe binyafe

¹ Alatala naxa a masen Munsabe,

² «I xa a kolon n bara Uri xa di Besaleli sugandi, Xuru xa mamadi, naxan fatanxi Yuda bɔnsɔe ra.

³ N bara xaxili fanyi fi a ma naxan fatanxi n tan na, alako a xa wali birin naba ki kolon lɔnni fanyi ra,

⁴ a xa nɔ wali tode a xaxili kui beenun a xa raba, a xa nɔ xɛema, gbete, nun wure gbeeli rawalide,

⁵ a xa nɔ gɛmɛ fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa nɔ kamuderɔna nun wali gbeteɛe rabade.»

⁶ «N bara Oholiyabu Axisamaki xa di so a yi ra, naxan fatanxi Dana bɔnsɔe ra, a xa a mali. N bara xaxili fanyi fi mixie ma, naxee fata walide, alako e xa nɔ n ma yaamari birin nabade,

⁷ alo hɔrɔmɔlingira n adamadi lima dennaxe, saate kankira, a derakote naxan findixi xunsare yire ra, nun hɔrɔmɔlingira yirabase birin,

⁸ teebili, teebili yirabasee, lanpui dɔxɔse xɛema daaxi, lanpui yirabasee, surayi sɛrɛxɛbade,

⁹ sɛrɛxɛbade xungbe nun a xa yirabasee, ye sase xungbe nun a dɔxɔse,

¹⁰ sɛrɛxɛdubɛ sose seniyeŋxie Haruna nun a xa die be,

¹¹ ture seniyeŋxi, nun surayi naxan ganma hɔrɔmɔlingira kui. E xa a birin yailan n ma yaamari ki ma.»

¹² Alatala naxa a masen Munsabe,

¹³ «A fala Isirayilakae be a e xa e ɔɔngi sa n ma malabui lɔxɔe xɔn ma, barima nee findima tɔnxuma ra won tagi abadan, alako wo xa a kolon a n tan nan na Alatala ra naxan wo raseniyeŋma.

¹⁴ Wo xa wo ɔɔngi sa malabui lɔxɔe xɔn ma, barima a seniyeŋ wo tan be. Xa naxan mu a binya, a lan ne na kanyi xa faxa. Mixi naxan walima malabui lɔxɔe, na kanyi xa kerɔi n ma pama ya ma.

¹⁵ Xi senni na wo yi ra walife ra, kɔnɔ a xi solofere nde findima malabui lɔxɔe nan na, naxan fima Alatala ma. Mixi naxan walima na lɔxɔe, na kanyi xa faxa.

¹⁶ Isirayilakae xa e ɔɔngi sa malabui lɔxɔe xɔn ma, e a rabatu waxati birin. Saate na a ra naxan mu kanama abadan.

¹⁷ A findima tɔnxuma nan na, n tan nun Isirayilakae tagi temui birin, barima n tan Alatala, n koore nun bɔxi daaxi xi senni nan bun ma, kɔnɔ a xi solofere nde, n naxa wali dan, n nan n malabu.»

¹⁸ Alatala to ge masenyi tide Munsabe Turusinina geya fari, a naxa gɛmɛ walaxe firin so a yi ra seede ra, a xa yaamarie nu sebexi naxee ma a belexe sole ra.

32

Ninge kuye xɛema daaxi

¹ Isirayilakae to a to, Munsaba bu geya fari, pama naxa e malan Haruna yire, e fa a fala a be, «I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsaba naxan muxu raminixi Misira bɔxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sɔtɔxi geya fari.»

² Haruna naxa e yaabi, «Langa xɛema daaxi naxan birin na wo xa ginɛe nun wo xa die tulie ra, wo fa e birin na n xɔn ma.»

³ Isirayila pama birin naxa e xa langa xɛema daaxie ba e tulie ra, e fa e so Haruna yi ra.

⁴ Haruna naxa na xɛɛma raxunu, a ninge kuye daaxi yailan a ra. A to ge na ra, e naxa a fala e xui itexi ra, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira bɔxi kui.»

⁵ Haruna to na to, a naxa serɛxɛbade yailan na ninge kuye daaxi ya ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Tina, xulunyi tima ne Alatala be.»

⁶ Na kuye iba, e naxa keli subaxɛ ma, e serɛxɛ gan daaxi nun xanunteya serɛxɛ ba. Mixie naxa e dege, e minsee min, e fa e waxonfe raba.

⁷ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa goro pama yire, barima i naxee namini Misira bɔxi kui, e bara fe kana a jaaxi ra.

⁸ E bara n ma kira bepin yi ikɔrexi ra, e bara ninge kuye daaxi yailan wure raxunuxi ra, e na batu, e serɛxɛ ba a be, e a fala, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira bɔxi kui.»

⁹ N tan Alatala n xa a masen i be, yi pama, pama xurutare na a ra.

¹⁰ Won naxan nabama, a lu n xa e sɔntɔ n ma xɔne kui, kɔnɔ i tan, i xa makuya e ra, n xa i findi si xungbe ra.»

¹¹ Na kui Munsa naxa Alatala maxandi, «Alatala, munfe ra i wama xɔnɔfe i xa pama ma, i senbe naxan naminixi Misira bɔxi ra?

¹² Xa i na raba, Misirakae fama a falade a i yi pama raminixi Misira bɔxi kui ne alako i xa e faxa geyae fari, e xa fe xa non dunjia. N bara i maxandi, i bɔne magoro, n Marigi. I naxa yi pama sɔntɔ.

¹³ I ratu i xa konyie Iburahima, Isiyaga, nun Isirayila ma, i kalixi naxee ra, a falafe ra, «N wo bɔnsɔe rawuyama ne alo tunbui naxee na koore ma. N bɔxi fima wo bɔnsɔe ma ke ra naxan mu bama wo yi ra abadan.»

¹⁴ Na temui Alatala bɔne naxa goro, a mu a xa pama sɔntɔ sonɔn.

¹⁵ Munsa naxa goro geya fari na seede walaxɛ firinyie suxuxi a yi ra, sebeli tixi nee seeti firinyi ma.

¹⁶ Ala nan na walaxɛe yailan, a sebeli masoli e ma.

¹⁷ Yosuwe to pama xui itexi me, a naxa a fala Munsa be, «N xui nde mema pama yire naxan luxi alo gere so xui.»

¹⁸ Munsa naxa a yaabi, «Gere geenife xui mu ya, gere lɔsife xui fan mu a ra. N xulunyi xui nan mema.»

¹⁹ E to makɔre pama ra, Munsa naxa mixie to fare boron na kuye yire. A bɔne naxa te han a fa walaxɛe woli bɔxi ma geya sanbunyi, e naxa kana.

²⁰ A naxa e xa ninge kuye daaxi woli te xɔra, a gan han a findi xube ra. A naxa

na te xube sa ye xɔra, a na fi Isirayilakae ma, e xa a min.

²¹ A naxa fa Haruna maxɔrin, «Yi pama munse rabaxi i ra, naxan a niyaxi i xa e ti yi yunubi xungbe ra?»

²² Haruna naxa a yaabi, «N marigi, i naxa xɔnɔ n ma! I a kolon yi pama birama fe kobi fɔxɔ ra ki naxe.

²³ E tan nan a falaxi n be, «I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsa naxan muxu raminixi Misira bɔxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sɔtɔxi geya fari.»

²⁴ N naxa a fala e be, «Wo xa fa wo xa xɛɛma ra.» E to fa na xɛɛma ra, n naxa a woli te xɔra, yi ninge kuye daaxi fa mini.»

²⁵ Munsa naxa a kolon Haruna pama luxi ne e xa e waxonfe raba. Na nu wama findife yaagi ra Isirayilakae be e yaxuie mabiri.

²⁶ Munsa naxa sa ti e xa yonkinde sode de ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Naxee na Alatala be, wo xa fa n yire.» Lewi bɔnsɔe birin naxa e malan Munsa xanbi ra.

²⁷ A naxa a fala e be, «Isirayila Marigi Alatala bara wo yamari wo birin xa wo xa santidegema tongo, wo fa wo ngaxakerenyi birin faxa, a nun wo booree nun wo dɔxɔbooree naxee bara lu yi fe kui.»

²⁸ Na lɔxɔe Lewi bɔnsɔe naxa Munsa xa yaamari suxu, e fa Isirayilaka mixi wulu saxan faxa.

²⁹ Munsa naxa a fala e be, «To wo bara Alatala waxonfe raba wo ngaxakerenyie faxafe. Ala xa baraka sa wo xa fe ma.»

³⁰ Na kuye iba, Munsa naxa a fala pama be, «Wo bara yunubi xungbe raba. N xa gbilen Alatala yire geya fari, alako n xa a mayandi wo xa yunubi xafarife ra.»

³¹ Munsa naxa siga Alatala yire, a a fala a be, «Alatala, n bara i maxandi yi pama be. E bara yunubi xungbe raba kuye yailanfe xɛɛma ra.

³² N bara i maxandi, i xa dije e ma. Yandi, xa na mu a ra, i xa n xili ba e jɔxɔe ra kisi kitaabui kui, i naxan sebexi.»

³³ Alatala naxa a yaabi, «Ade, n mixie nan xili bama n ma kisi kitaabui kui naxee yunubi rabaxi n na.

³⁴ Yakosi, siga, i xa pama xanin n dennaxɛ masenxi i be. N ma maleke tima i ya ra sinden, kɔnɔ kiiti lɔxɔe na fa, e e xa yunubie sare fima ne.»

³⁵ Alatala Isirayilakae ratɔn ne, barima e a fala ne Haruna be, a xa ninge kuye daaxi yailan e be xɛɛma ra.

33

Ala lufe Isirayilakae tagi

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Wo nun pama i naxan naminixi Misira bɔxi

kui, wo xa siga n dennaxe laayidixi Ibu-rahima, Isiyaga, nun Yaxuba be kali ra, a falafe ra n na fima e bōnsōe ma.

² N maleke tima ne wo ya ra. N Kanaankae, Amorikae, Xitikae, Perisikae, Hiwika, nun Yebusukae kerima ne

³ na boxi ma, xije nun kumi xeleva dennaxe. Kōno n tan mu sigama naa wo fōxo ra, xa na mu a ra n wo sōntōma ne kira xōn ma, barima jama xurutare nan wo ra.»

⁴ Nama to na masenyi xōrōxōe me, e naxa sunnun. Mixi yo mu a raxunmasee so a ma.

⁵ Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa a fala Isirayilakae be, <Xurutaree nan wo ra. Xa n bira wo fōxo ra, n wo sōntōma ne. Wo xa wo fate raxunmasee birin ba wo ma, n xa a mato n wo xa fe suxuma ki naxe.»

⁶ Na kui e to keli Xorebe geya yire, e naxa e xa xunmasee ba e ma.

⁷ Munsa nu kiri banxi tongoma, a nu a ti Isirayilakae xa yonkinde fari ma. A naxa n xili sa Ala Maxandi yire. Menni mixi nu nōma maxōrinyi tide Alatala ma.

⁸ Munsa to nu minima sigafe ra na banxi kui, jama birin nu kelima ne, e ti e xa naade ra, e ya ti Munsa ra han a so na kui.

⁹ Munsa na ge sode na banxi kui, nuxui nu goroma na naade ra, Alatala fa sumun a be.

¹⁰ Isirayilakae to nu na nuxui toma na banxi sode de ma, e nu luma e mafelen na boxi ma e xōnyi naadee ra.

¹¹ Alatala nu wōyēnma Munsa be e boore ya i, alō mixi wōyēnma a boore be ki naxe. Sumunyi dangi xanbi, Munsa nu gbilenma jama yire, kōno a malima Yosuwe, Nun xa di, na tan mu nu kelima na banxi kui.

¹² Munsa naxa a masen Alatala be, «N Marigi i bara n yamari n xa ti yi jama ya ra, kōno i mu a masenxi n be i naxan xeema muxu matife ra. I bara a fala n be, <N tan nan i sugandixi, i bara n kenēn.»

¹³ N bara i maxandi, xa n i kenēnxi, i xa i waxōnfe masen n be, alako n xa i kolon yati, n man xa i xa hinne soto. I xa a kolon, yi si findixi i xa jama nan na.»

¹⁴ Alatala naxa a yaabi, «N tan yati wo matima ne, n xa bōnesa fi wo ma.»

¹⁵ Munsa naxa a masen a be, «Xa i tan yati mu muxu matima naa, i naxa a lu muxu xa keli be.

¹⁶ Munse nōma a masende dunija be a muxu bara i kenēn, xa i mu na muxu fōxo ra? Na kui xa i na muxu fōxo ra, e nōma a kolonde i bara n tan nun i xa jama sugandi dunija si birin ya ma.»

¹⁷ Alatala naxa Munsa yaabi, «I naxan falaxi, n a rabama ne, barima i bara n kenēn. N tan nan i sugandixi yati.»

¹⁸ Na dangi xanbi Munsa naxa Ala maxandi, «I xa i xa nōre masen n be.»

¹⁹ Alatala naxa a yaabi, «N fama n ma fanyi birin masende i be. N tan Alatala, n man fama n xili yati falade i be. N hinnema mixi ra, n wama hinnefe naxan na. N kinikinima mixi ma, n wama kinikinife naxan ma.

²⁰ Kōno i mu nōma n yatagi tan tode, barima adamadi yo mu nōma n yatagi tode, a mu faxa.»

²¹ Alatala naxa a masen a be, «Fanye nde nan be n fe ma. I xa ti naa.

²² N ne dangima n ma nōre kui, n i nōxunma fōnme kui, n fa i ya makoto n beleva ra han n gema dangide temui naxe.

²³ Na temui n fama n beleva bade i ya ma, alako i xa nō n kobe tode fa, kōno i mu nōma n yatagi tan tode.»

34

Seriye walaxe neene

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Walaxe firin masoli game ra, naxee maniya na singee ra i naxee kana. N xa sebeli ti e ma, alō sebeli naxan nu tixi na booree ma.

² I xa kurun tina geesege tefe ra Turusinina geya fari i n lima dennaxe.

³ I naxa fa mixi yo ra, mixi yo naxa te geya ma. Hali xurusee naxa e demadon mēni.»

⁴ Munsa naxa game walaxe firin masoli alō a singee. Subaxe a naxa te Turusinina geya ma na walaxee ra, alō Alatala a yamari ki naxe.

⁵ Alatala to goro nuxui kui Munsa yire a xili masende a be,

⁶ a naxa dangi Munsa ya ra, a fa a yita a be,

«N tan nan na Alatala ra.

Alatala naxan kinikinima,

naxan xa hinne gbo,

naxan dijema ibunadama ma.

Dugutegeja kanyi nan n na,

n mu yanfanteja kolon.

⁷ N ma dugutegeja buma abadan.

N dijema mixi xa tantanyi ma,

n mu ratuma e xa matandi ma,

n e xa yunubi xafarima.

Kōno n mu neemuma tinxintareya ma.

N tinxintaree sare ragbilenma ne e bōnsōe ma

han e tolontolonyie xa waxati.»

⁸ Munsa naxa a felen boxi ma,

⁹ a fa a fala, «N Marigi, n bara i maxandi, xa n i kenēn, i xa nere muxu ya ma, barima xurutare nan muxu ra. I xa dije muxu xa matandi ma, i xa muxu xa yunubie xafari, alako muxu xa findi i xa jama yati nan na.»

¹⁰ Alatala naxa a yaabi, «N xa saate tongo wo be. N fama ne kaabanakoe rabade wo ya ma, naxee singe mu nu raba dunija kui. Si birin kaabama ne Alatala xa wali magaauxie ma, n naxee rabama i tan saabui ra.»

¹¹ Wo jengi sa n ma yaamari xon ma n naxan falama wo be to. N fama ne Amorikae, Kanaankae, Xitikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae keride wo ya ra.

¹² Wo na so na, wo nun e tan naxa saate yo xiri, xa na mu a ra e findima gantanyi nan na wo be.

¹³ A lanma wo xa e xa serexebadee rabira, wo xa e xa geme tonxumae kana, wo xa e xa kuyee masolixie masege.

¹⁴ Wo naxa wo magoro ala gbete bun ma, barima n tan naxan xili Alatala, n mu wama n firin nde xon.

¹⁵ Wo naxa saate xiri wo nun na boxikae ra, alako wo naxa n yanfa, wo fa e xa alae xa serexee don e wo xilima lande naxee ma.

¹⁶ Wo naxa menni ginnee fen wo xa die be, alako e naxa a niya wo xa die xa e xa alae batu.

¹⁷ Wo naxa ala gbete yailan wure rax-unuxi ra.»

¹⁸ «Wo xa Taami Lebinitare Sali raba. Xi solofere bun ma Abiba kike ra, wo xa taami lebinitare gbansan don, alo n wo yamarixi ki naxe. Wo xa ratu a ma a n wo raminixi Misira boxi kui na kike nan na.»

¹⁹ «N gbe nan di xeme singe birin na, a findi mixi ra, a findi xuruse ra wo xa goore kui alo ninge, yexee, xa na mu a ra si.

²⁰ Wo xa sofale xa di singe xun sara yexee xa na mu a ra si ra. Xa wo mu tin na ra, wo xa na sofale konyi gira. Wo xa di xeme singe birin xun sara. Wo naxa wo makore n na wo belexe igeli ra.»

²¹ «Wo xa wali xi senni loxunyi kui, konko a xi solofere nde, wo xa wo malabu. Hali a findi xe buxa nun xe xaba temui nan na, wo xa na seriye suxu.»

²² «Wo xa Loxunyi Sali raba Ala tantufe ra wo mengi singe xabama temui naxe, a nun wo xe xabama temui naxe ne ponji.

²³ Ne keren kui, xeme birin xa fa sali raba ra Isirayila Marigi Alatala ya xori sanya saxan.

²⁴ Na waxati saxanyi kui, n mu tinma si yo xa fa wo xa boxi ba wo yi ra. N a niyama ne wo xa no e ra, wo fa nde sa wo xa boxi xa gboe xun ma.»

²⁵ «Wo naxa fa xuruse serexe ra n xon ma, taami lebini daaxi biraxi a foxo ra. Wo na ge Sayamaleke Dangi Sali serexe donde, wo naxa na sube donxoe raxi ye i.

²⁶ Wo xa wo xa sansi bogi fisamante singee ba serexe ra wo Marigi Alatala xa

horomolingira kui. Wo naxa si yore jin a nga xije ye ra.»

²⁷ Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa yi yaamarie sebe, barima nee findixi saate nan na n nun Isirayila pama tagi.»

²⁸ Munsa naxa lu Alatala yire xi tongo naani. Koe nun yanyi a mu sese don, a mu sese min. Na waxati Alatala naxa na seriye fu sebe geme walaxee ma, naxee findixi saate masenyi ra.

²⁹ Munsa naxa goro Turusinina geya fari, walaxe firin suxuxi a yi ra, naxee findixi saate masenyi ra. Munsa mu nu a kolon a yatagi nu bara noro a tan nun Ala xa sumunyi saabui ra.

³⁰ Haruna nun Isirayilakae to noxe to Munsa yatagi ma, e mu suusa e makorede a ra.

³¹ Munsa naxa Haruna nun pama kuntigie xili, e fa lu yire keren.

³² E to ge woyende, Isirayila pama birin naxa fa e tuli matide Alatala xa yaamari ra, a naxan masenxi Munsa be Turusinina geya fari.

³³ Munsa to ge na falade, a naxa mafelenyi dusu a yatagi xun na.

³⁴ A nu so kiri banxi kui maxorinyi tide Alatala ma, a nu mafelenyi bama a yatagi ma. A na mini temui naxe, a Ala xa yaamari radangi Isirayila pama ma.

³⁵ Isirayilakae nu a toma Munsa yatagi nu noroxi ki naxe. A na ge na masenyi ra, a man a xa mafelenyi dusu a xun na, han a gbilen temui Alatala yire.

35

Ala xa yaamarie horomolingira tife xa fe ra

¹ Munsa naxa Isirayila pama birin malan, a a fala e be, «Alatala xa yaamarie nan ya:

² Wo xa wali xi senni loxunyi kui, konko a xi solofere nde wo xa wo malabu. Loxoe sugandixi na a ra Alatala be. Mixi yo naxan wali suxuma na loxoe, a lanma na kanyi xa fava.

³ Wo naxa te yo radexe wo xa banxi kui malabui loxoe.»

⁴ Munsa man naxa a masen Isirayila pama birin be, «Alatala xa yaamarie nan ya:

⁵ Wo xa hadiya ba Alatala be. Mixi naxan na a janige a xa hadiya ba, alo xee ma, gbeti, nun wure gbeeli,

⁶ gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli, suwa dugi, nun gese naxan yailanxi si xabe ra,

⁷ yexee kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, peremui kirie, nun kasiya wuri,

⁸ lanpui ture, labunde naxan masun-buma ture ra, surayi xiri joxunme naxan ganma,

⁹ onixi gême, nun gême tofanyi naxee sama serexedube xa donma kuye nun a xa donma kanke raxunmase ma.»

¹⁰ «Wali kolonyie naxee na wo ya ma, e xa fa yi see yailande alo Alatala a yamarixi ki naxe:

¹¹ Hōrōmōlingira dugie,

a xun makoto see,

a suxusee,

a xebenyie,

a wurie nun e sanbunyiie,

¹² a nun saatē kankira,

a wuri kuyee,

a derakote,

a nun dugi naxan gbakuma a ya ra,

¹³ hōrōmōlingira teebili,

a wuri kuyee,

a yirabase,

nun taami naxee bama Alatala be serexe ra,

¹⁴ hōrōmōlingira lanpui doxoŝe,

a yirabasee,

a lanpuie,

nun ture naxan sama a kui,

¹⁵ surayi serexebade,

a wuri kuyee,

nun ture seniyeŋxi,

labunde gan daaxi,

a nun dugi naxan gbakuma hōrōmōlingira sode de ra,

¹⁶ serexebade xungbe,

a sube ganse wure gbeeli daaxi,

a wuri kuyee,

a yirabase,

nun hōrōmōlingira ye sase xungbe

nun a doxoŝe,

¹⁷ hōrōmōlingira tete xa dugie,

a wurie,

nun e sanbunyiie,

a nun dugi naxan gbakuma tete sode de ra,

¹⁸ hōrōmōlingira maxirisee,

tete maxirisee,

nun e xa luutie,

¹⁹ a nun serexedube sosee Haruna nun a xa die be.»

²⁰ Isirayila jama naxa keli Munsa xun ma.

²¹ Mixi naxee a janige, nee naxa fa e xa hadiya ra Alatala be a xa hōrōmōlingira tife ra, Ala e lima dennaxee, a nun serexedube sosee seniyeŋxie yailanfe ra.

²² Xemee nun ginē naxee a janigexi, e naxa fa xunmase xema daaxie ra, alo tulirasoe, xurundee, konyi magorosee, belexerasoe, a nun xunmase gbete naxee yailanxi xema ra. E naxa na birin fi Alatala ma serexe ra.

²³ Gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli, suwa dugie, gese naxan yailanxi si

xabe ra, yexee kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, nun peremui kirie nu na naxee yi ra, nee naxa fa e ra.

²⁴ Mixi naxee nu a janigexi, nee naxa fa gbeti nun wure gbeeli hadiya ra Alatala be. Kasiya wuri kanyie naxa fa na wuri ra hōrōmōlingira wali xa fe ra.

²⁵ Ginē naxan birin fata dugi soxoŝe, e naxa dugie soxoŝe e belexe ra, e fa nee ra: dugi gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli. E naxa fa suwa dugi ra.

²⁶ Ginē naxan birin fata, e a janige, e naxa gese yailan si xabe ra.

²⁷ Nama kuntigie naxa fa onixi gemee nun gême tofanyi gbete ra, naxee sama serexedube xa donma kuye nun a xa donma kanke raxunmase ra.

²⁸ E naxa fa labunde nun ture ra hōrōmōlingira lanpui be, a nun ture seniyeŋxi nun labunde gan daaxi gbete.

²⁹ Isirayilaka birin naxee a janigexi e boŋe kui, xemee nun ginē, nee naxa fa hadiya ra Alatala xon ma, alako Munsa xa wali raba Alatala a yamarixi naxan na.

³⁰ Munsa naxa a masen Isirayilakae be, «Wo a kolon, Alatala bara Besaleli Uri xa di sugandi, Xuru xa mamadi naxan fatanxi Yuda bonsoe ra.

³¹ Alatala bara xaxili fanyi fi a ma, alako a xa wali birin naba ki kolon lonni fanyi ra,

³² a xa no wali tode a xaxili kui beenun a xa raba, a xa no xema, gbeti, nun wure gbeeli rawalide,

³³ a xa no gême fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa no kamuderija nun wali gbete rabade.

³⁴ Ala bara a niya Besaleli xa no mixi gbete matinkande a xa wali ra. Ala bara na niya Oholiyabu Axisamaki xa di fan be, naxan fatanxi Dana bonsoe ra.

³⁵ Ala bara e mali alako e xa fata wali birin na, alo gême nun wuri masolife, pirinti rabafe, suwa dugi soxoŝe gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra, a nun wali birin e naxan toma e xaxili kui.»

36

Besaleli nun Oholiyabu xa wali

¹ Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, alako e xa hōrōmōlingira wali birin naba ki kolon lonni fanyi ra, nee wali suxu ne alo Alatala a yamari ki naxe.

² Munsa naxa Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae xili, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, naxee nu bara a janige e xa na wali raba.

³ Munsa naxa hadiya birin so e yi ra, Isirayilakae naxee baxi serexe janigexi ra

e xa hɔrɔmɔlingira tife xa fe ra. Gɛɛsege yo gɛɛsege, e nu hadiya gbete sɔtɔma.

⁴ Na wali fanyi rabae naxa keli e xa walie de i, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali gbansan naba.

⁵ E naxa a fala Munsa be, «Nama fama hadiya naxee ra, a gbo wali be, Alatala naxan yamarixi.»

⁶ Na kui Munsa naxa yaamari fi, yi xibaaru xa rayensen yonkinde kui, «Mixi naxa wali sonon hadiya xa fe ra, naxan bama hɔrɔmɔlingira tife ra.» Nama naxa na xui rabatu, e mu fa na hadiya mooli ra sonon.

⁷ Se naxee nu bara ba, nee nu noma wali raponde a fanyi ra.

⁸ Wali fanyi rabae naxa hɔrɔmɔlingira ti suwa dugi fu ra, a gere daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli. E malekee sawure masoxo a ma a tofan ki ma.

⁹ Dugi birin kuya nongon mɔxɔnɔn nun solomasaxan, e igbo nongon naani. E kuye nun e igboya lan.

¹⁰ E dugi suuli dege e boore ra, e dugi suuli gbete fan dege e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na.

¹¹ E gese gere daaxi dege na dugi singe de kiri ma, a nun na dugi firin nde de kiri ma.

¹² E gese tongo suuli dege na firinyi de kiri ma alako e birin xa lan e boore ma.

¹³ E suxuse tongo suuli yailan xɛema ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na suxuse ra. Na nan a niya hɔrɔmɔlingira findi dugi keren na.

¹⁴ E dugi fu nun keren sɔxɔ si xabe ra, naxee Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

¹⁵ Dugi keren kuya nongon tongo saxon, a igbo nongon naani. Na dugi fu nun kerenyi birin lan ne.

¹⁶ E dugi suuli dege e boore ra, e findi dugi keren na. Na dugi senni naxee luxi, e fan dege e boore ra.

¹⁷ E gese tongo suuli dege na dugi singe ra, a nun na dugi firin nde ra.

¹⁸ E suxuse tongo suuli yailan wure gbeeli ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na suxuse ra. Na nan a niya na birin findi dugi keren na naxan Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

¹⁹ E makotose gbete yailan yɛxɛɛ kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. E makotose gbete yailan peremui kiri ra.

²⁰ E kasiya wuri xaba xebenyie ra hɔrɔmɔlingira tima naxee ra.

²¹ Kankan kuya nongon fu, a igbo nongon keren nun a tagi.

²² Suxuse firin lu hɔrɔmɔlingira xebenyi birin ma e kafuma e boore ma naxee ra.

²³ Xebenyi mɔxɔnɔn nan ti hɔrɔmɔlingira yirefanyi ma.

²⁴ Sanbunyi gbeti daaxi tongo naani nan sa na xebenyi mɔxɔnɔn bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E lu xebenyi suxuse fe ma.

²⁵ Xebenyi mɔxɔnɔn nan ti hɔrɔmɔlingira koola fan ma,

²⁶ a nun e sanbunyi gbeti daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin.

²⁷ Xebenyi senni nan ti hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogorode mabiri.

²⁸ E xebenyi firin yailan tuxuie be hɔrɔmɔlingira xanbi ra,

²⁹ naxee fuge nun labe lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilinxi ra. Na tuxui firinyi yailan na ki ne.

³⁰ Na birin lanxi xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbeti daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.

³¹ E wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hɔrɔmɔlingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawali seeti ma,

³² suuli rawali boore seeti ma, suuli rawali hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogorode mabiri.

³³ Wuri naxan lu a tagi, na dangi xebenyie nan xun ma, a keli seeti singe a sa doxo boore ra.

³⁴ Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilinxie wuri so naxee kui, na birin maso xɛema nan na.

³⁵ E suwa dugi yailan gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Maleke sawuree dege na ma, a tofan ki ma.

³⁶ A gbaku kasiya wuri naani ma naxee masoxi xɛema ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee fan maso xɛema ra.

³⁷ E suwa dugi gbete yailan gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra hɔrɔmɔlingira sode de ra. E a masoxo a fanyi ra, a xa tofan.

³⁸ E a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, e masoxi xɛema ra, e tixi gbeti sanbunyie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.

37

Saate kankira, hɔrɔmɔlingira teebili,

hɔrɔmɔlingira lanpui, surayi serexebade

¹ Besaleli naxa kankira yailan kasiya wuri ra. A kuya nongon firin nun a tagi, a igbo nongon keren nun a tagi, a ite nongon keren nun a tagi.

² A naxa a kui nun a fari maso xɛema ra, a naxa a de kiri fan yailan xɛema ra.

³ A naxa a suxude digilinxi naani rafala xɛema ra a tunxun naanie ma, firin na seeti, firin na boore seeti ma.

⁴ A naxa kasiya wuri firin masoli a be, a fa e maso xεema ra.

⁵ A naxa e raso na kankira suxude digilinxie kui, nee findi kankira tongose ra.

⁶ A naxa na kankira derakote yailan xεema fanyi ra, a findi xunsare yire ra. A kuya nongon firin nun a tagi, a igbo nongon keren nun a tagi.

⁷ A naxa maleke sawure firin yailan xεema xabuxi ra kankira derakote fari na seeti firinyie ma.

⁸ Na maleke sawuree nun na kankira derakote findi keren na.

⁹ Na maleke sawure firinyie naxa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.

¹⁰ A naxa teebili yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nongon firin, a igbo nongon keren, a ite nongon keren nun a tagi.

¹¹ A naxa xεema fanyi maso a ma, a nun a de kirie ma.

¹² A naxa xebenyi nde sa na de kirie bun ma, naxan igbo suxui keren a nun a tagi. A naxa xεema sa na fan de kirie ma.

¹³ A naxa a suxude digilinxie naani rafala xεema ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra.

¹⁴ E nu na na xebenyi bun ma. Wuri kuyee nu soma nee kui teebili xaninfe ra.

¹⁵ A naxa wuri kuyee masoli kasiya wuri ra, a e maso xεema ra. Nee findi teebili tongose ra.

¹⁶ Piletie, tonbilie, pootie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima serexe yeerama daaxi xa fe ra, a naxa e birin yailan xεema fanyi ra.

¹⁷ A naxa lanpui doxoese nde yailan xεema fanyi xabuxi ra. A sanyi, a bili, a salonyie, nun lanpui doxoode naxee maniya sansi fugee ra, na birin findi keren na.

¹⁸ Salon senni nan mini lanpui doxoese bili ma, saxan seeti keren, saxan boore seeti.

¹⁹ Tonbili saxan nan lu na salon senni birin xun ma. E maniya sansi bogi ra naxan doxoxi a burexeee nun a fugee tagi.

²⁰ Tonbili naani gbete nan lu lanpui doxoese bili ma. E fan maniya sansi bogi ra naxan doxoxi a burexeee nun a fugee tagi.

²¹ Na salon firin firin doxo saxanyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sa ne menni fan ma.

²² Na tonbilie nun lanpui salonyie findi keren na, e yailan xεema fanyi xabuxi ra.

²³ A naxa lanpui solofere yailan, a e doxo e doxoode ma alako e dexε xa yare iyalan.

²⁴ Xεema naxan nawalixi lanpui doxoese nun lanpui yirabase yailanfe ra, na findi xεema kilo tongo saxan nun naani nan na.

²⁵ A naxa surayi serexebade yailan kasiya wuri ra. A kuya nongon keren, a igbo nongon keren, a seeti naani birin lan,

a ite nongon firin. Ferie naxa lu a tuxuie ra, e nun serexebade findi se keren na.

²⁶ A naxa na serexebade birin maso xεema xinde ra, a fari, a seetie, a ferie, nun a de kiri.

²⁷ A naxa suxuse digilinxie firin yailan xεema ra serexebade seeti firinyie ma, a de kiri labe ra, wuri kuyee soma naxee kui a xaninfe ra.

²⁸ A naxa na wurie yailan kasiya wuri ra, a naxa xεema maso e ma.

²⁹ A naxa ture seniyenxi nun surayi xiri fanyi yailan naxan nawalima serexedube tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra alo labunde rafale a rafalama ki naxe.

38

Serexebade, ye sase xungbe, nun tete

¹ A naxa serexe gan daaxi serexebade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nongon suuli, a igbo nongon suuli, a seeti birin lan, a ite nongon saxan.

² A naxa ferie naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se keren na serexebade ra. A naxa wure gbeeli maso na birin ma.

³ A naxa serexebade yirabase birin yailan wure gbeeli ra, alo xube sasee, pelie, pootie, sube soxoosee, nun tundee te sama naxee kui.

⁴ A naxa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama te xun ma, sube sama naxan fari. A naxa suxuse digilinxie wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma,

⁵ alako a xa gbaku serexebade kui a tagi.

⁶ A naxa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma.

⁷ A naxa e raso suxuse digilinxie naanie kui serexebade seeti firinyie ma a xaninfe ra.

⁸ A naxa horomolingira ye sase xungbe nun a doxoese yailan wure gbeeli ra, a naxan soto ginee ra naxee nu malanma horomolingira sode de ra.

⁹ A naxa tete yailan suwa dugi ra. Tete kuya nongon keme yirefanyi mabiri ra.

¹⁰ A naxa gere dugi gbaku na wuri moxonon ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee naxa yailan gbeti ra.

¹¹ Tete kuya nongon keme koola fan mabiri ra. A naxa gere dugi gbaku na wuri moxonon ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra.

¹² Tete igbo nongon tongo suuli sogorode mabiri ra. A naxa gere dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma.

¹³ Tete igbo nongon tongo suuli sogetede fan mabiri ra.

¹⁴ A naxa gere dugi gbaku sæeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na kuye nongon fu nun suuli.

¹⁵ A naxa gere dugi gbete gbaku boore sæeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan kuye nongon fu nun suuli.

¹⁶ Tete naxa yailan suwa dugi ra.

¹⁷ Wuri naxee tixi tete ma, e tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi gbeti ra.

¹⁸ Tete sode de naxa yailan suwa dugi ra naxan masoxoxi gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Na dugi kuya nongon moxonen, a ite nongon suuli, alo tete dugi birin xa maite.

¹⁹ A naxa na gbaku wuri naani ma, naxee tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee nun na wuri xunyie yailanxi gbeti ra.

²⁰ Høromølingira nun tete luuti xirima se naxee ma, nee birin yailan wure gbeeli nan na.

²¹ Høromølingira, seede walaxe na naxan kui, a wali dentegge nan yi ki. Lewi bõnsøe na wali raba Munsu xa yaamari nan bun ma. Haruna xa di, Itamari nan findi na wali yarerati ra.

²² Besaleli, Uri xa di, Xuru xa mamadi, Yuda bõnsøe, naxa Alatala xa yaamari birin naba, a naxan masen Munsu be.

²³ Oholiyabu, Axisamaki xa di, Dana bõnsøe, findi Besaleli malima nan na. A nu fata se masolide nun suwa dugi masoxode gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli daaxi ra.

²⁴ Xee ma xasabi naxan nawalixi høromølingira tife ra, naxan soto hadiya ra, a lan kilo keme solomanaani kilo tongo solomanaani nan ma høromølingira maniyase seriye ki ma.

²⁵ Gbeti xasabi naxan soto mixi kontixie ra, na lan ne kilo wulu saxan kilo keme solomasaxan nun tongo solofere nun suuli nan ma høromølingira maniyase seriye ki ma.

²⁶ Mixi wulu keme senni mixi wulu saxan keme suuli tongo suuli, naxee nu bara ne moxonen soto nun na xanbi, naxee kontixi Isirayilakae tagi, kankan naxa gbeti giramu senni fi høromølingira maniyase seriye ki ma.

²⁷ E naxa gbeti kilo wulu saxan kilo keme naani raxunu wuri sanbunyi keme yailanfe ra høromølingira nun tete be. Wuri sanbun keren findi gbeti kilo tongo saxan nun naani nan na.

²⁸ Na kilo moxonen naxan lu, na naxa yailan dugi nun wuri suxusee nun wuri xunyie ra.

²⁹ Wure gbeeli xasabi naxan soto Isirayila xa hadiya ra, a lan kilo wulu firin kilo keme naani nun solofere.

³⁰ E naxa a findi høromølingira sode de wuri sanbunye ra, nun serexebade wure gbeeli daaxi, nun na xa yirabase birin,

³¹ nun tete wuri sanbunye, nun a sode de xa wuri sanbunye, nun tete maxirisee ra.

39

Serexedube sosee

¹ E naxa sose seniye xie degge Haruna nun serexedube be naxee walima høromølingira kui. Na sose yailanxi gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra, alo Alatala a yamari Munsu be ki naxe.

² E donma kuye yailan ne xee ma gese ra, gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra.

³ E naxa xee ma kebela itala, e a ixaba e a yailan waya ra. E naxa gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi masoxo na waya ra. A findi wali tofanyi nan na.

⁴ E naxa tunki raxunmase firin yailan naxee xirima donma kuye ra.

⁵ Beleti fan yailan na ki ne gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra. Na beleti nun donma findi keren na. Na birin yailanxi alo Alatala Munsu yamari ki naxe.

⁶ E naxa onixi gemee rawali, e naxa e rabilinyi findi xee ma ra. E naxa Isirayila xa die xili masoli e ma, alo e sebeli masolima xurunde ma ki naxe.

⁷ E naxa e sa tunki raxunmase ma, e xa findi tonxuma see ra Isirayila xa die xa fe ma, alo Alatala Munsu yamari ki naxe.

⁸ E donma kanke raxunmase yailan ne a fanyi ra alo donma kuye. E na suwa dugi soto xee ma gese, gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra.

⁹ A xa kuye nun a xa igboya lan ne suxui keren ma, a findi dugi firin na.

¹⁰ Geme tofanyie safe naani nu na a ma. Safe singe findi gemee nan na, naxee xili sariduwan, topasi, nun emerode.

¹¹ Safe firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman.

¹² Safe saxan nde, opale, agati, nun ametisite.

¹³ Safe naani nde, kirosolite, onixi, nun yasipe. Xee ma nu na na geme birin rabilinyi ma.

¹⁴ Isirayila xa die xilie masoli na geme fu nun firin ma, alo sebeli masolima xurunde ma ki naxe. Kankan xili masoli geme nde ma. E findi Isirayila bõnsøe fu nun firinyi matonxuma se nan na.

¹⁵ E luuti die dege ne na donma kanke raxunmase ma, naxee yailanxi xɛɛma ra.

¹⁶ E xurunde firin yailan xɛɛma ra, e e dege donma kanke raxunmase ma a de kiri firinyie ma a fuge ra.

¹⁷ E na luuti xɛɛma daaxie xiri na xurunde firinyie ma, naxee degexi donma kanke raxunmase de kiri ma.

¹⁸ E man na luuti firinyie xiri donma kuye tunki raxunmase ma.

¹⁹ E xurunde firin gbete yailan xɛɛma ra, naxee degema donma kanke raxunmase de kirie ma a labe ra. E nee dege donma kuye seeti ma.

²⁰ E man naxa xurunde firin gbete yailan xɛɛma ra, naxee degema tunki raxunmase labe ra, dennaxe ilanma beleti ra.

²¹ Donma kanke raxunmase naxa xiri donma kuye ma luuti gere daaxi ra naxan nasoma xurunde kui naxee degexi donma kanke raxunmase nun donma kuye ma, alɔ Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

²² E naxa sɛrɛxɛdube xa donma kuye bun magoroe sɔxɔ gese gere daaxi ra.

²³ E naxa a xunyi rasode xaba a tagi, e na sode de masɔxɔ, alako bɔode yo naxa lu a ma.

²⁴ E naxa a raxunma pirinti gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi ra a rabilinyi birin ma.

²⁵ E naxa tɔlɔnyi xɛɛma daaxie dege na pirintie tagi, alako tɔlɔnyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma.

²⁶ Tɔlɔnyi nde lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma, alako sɛrɛxɛdube xa wali raba alɔ Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

²⁷ E naxa donma kuye bun magoroe gbete dege suwa dugi ra, naxan sɔxɔxi a fanyi ra, Haruna nun a xa di xɛmɛe be.

²⁸ Xunmasee naxa yailan suwa dugi ra. E naxa wantan bun soe fan dege suwa dugi ra.

²⁹ E naxa beleti yailan suwa dugi ra, naxan masɔxɔxi a gere daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli ra, alɔ Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

³⁰ E naxa walaxe lanmadi yailan xɛɛma ra, a findi tɔnxuma seniyeŋxi ra. E naxa sebeli masoli a ma, alɔ e sebeli masolima xurunde ma ki naxe, a masenfe ra, «Mixi seniyeŋxi Alatala be.»

³¹ E naxa a xiri gese gere daaxi nun gese bulu daaxi ra xunmase ma a tigi ra, alɔ Alatala Munsa yamari ki naxe.

Hɔrɔmɔlingira xa see

³² Hɔrɔmɔlingira xa wali raɔn na ki ne, Ala mixi lima dennaxe. Isirayilakae a birin naba ne alɔ Alatala Munsa yamari ki naxe.

³³ E naxa hɔrɔmɔlingira xanin Munsa xɔn ma nun a se birin:

tɛtɛ nun a see,

suxusee,

xebenyie,

wuri kuyee mɔoli firin,

wuri sanbunyi,

³⁴ hɔrɔmɔlingira makotosee,

naxan yailanxi yɛxɛɛ kontonyi kiri gbeeli ra,

a nun naxan yailanxi peremui kiri ra,

dugi naxan gbakuxi yire seniyeŋxi fisamante sode de ra,

³⁵ saate kankira nun a xa wuri kuyee,

seede kankira derakote,

³⁶ teebili,

teebili xa yirabase birin,

taami naxan sama teebili fari sɛrɛxɛ ra,

³⁷ lanpui dɔxɔse xɛɛma daaxi,

lanpue nun e yirabase birin,

lanpui ture,

³⁸ Surayi sɛrɛxɛbade xɛɛma daaxi,

ture seniyeŋxi,

surayi,

dugi naxan gbakuxi tɛtɛ sode de ra,

³⁹ sɛrɛxɛbade wure gbeeli daaxi,

a xa wuri kuyee,

wuree sube sama naxee fari,

a xa yirabase birin,

ye sase xungbe nun a dɔxɔse,

⁴⁰ tɛtɛ dugie,

wurie dugie gbakuma naxee ma

nee sanbunyi,

dugi naxan gbakuxi hɔrɔmɔlingira sode de ra,

luutie,

wurie luutie xirima naxee ra,

a nun hɔrɔmɔlingira xa yirabase birin, Ala maxandi yire,

⁴¹ sɛrɛxɛdubeɛe xa sose naxee rawalima yire seniyeŋxi kui,

Haruna nun a xa die xa sose seniyeŋxie naxee rawalima e xa sɛrɛxɛdube wali kui.

⁴² Isirayilakae naxa na wali birin naba, alɔ Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

⁴³ Munsa to na wali birin to a rabaxi alɔ Alatala a yamari ki naxe, a naxa duba Isirayilakae be.

40

Ala xa yaamarie rakamalife

hɔrɔmɔlingira xa fe ra

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «Kike singe xi singe, i xa hɔrɔmɔlingira ti, Ala wo lima dennaxe.

³ I xa saate kankira dɔxɔ na kui dugi xanbi ra.

⁴ I xa teebili yailan menni, i fa see dɔxɔ a ma a raba ki ma. I xa lanpui dɔxɔse ti naa, i fa lanpue dɔxɔ a fari.

⁵ I xa surayi serexebade xεema daaxi doxo saate kankira ya ra, i fa dugi gbaku horomolingira sode de ra Ala maxandi yire.

⁶ I xa serexebade doxo horomolingira sode ya ra, Ala wo lima dennaxe.

⁷ I xa ye sase xungbe doxo horomolingira nun serexebade tagi, i fa ye sa a kui.

⁸ I xa horomolingira tete ti, i fa dugi gbaku tete sode de ra.»

⁹ «I na ge na ra, i xa ture seniye nxi tongo, i fa a sa horomolingira nun a kui se birin ma, e xa seniye Alatala be.

¹⁰ I man xa na raba serexebade nun a yirabase birin ma. E xa seniye Alatala be.

¹¹ I man xa na raba ye sase xungbe nun a doxo se ma, e xa seniye Alatala be.»

¹² «I xa Haruna nun a xa die malan horomolingira sode de ra, i fa e maxa ye ra.

¹³ I xa serexedube sose seniye nxi ragoro Haruna ma, i fa ture seniye nxi sa a ma alako a xa findi n ma serexedube ra.

¹⁴ I xa serexedube sose seniye nxi ragoro a xa die fan ma,

¹⁵ i fa ture seniye nxi sa e ma alo i naxan nabaxi e baba ra, alako e fan xa findi n ma serexedube ra. Na wali luma e yi ra, a nun naxee fama e xanbi ra abadan.»

¹⁶ Na temui Munsu naxa Alatala xa yaamari birin naba alo a fala a be ki naxe.

¹⁷ Kelife e mini Misira boxi kui temui naxe, ne firin nde, kike singe, tenge singe loxo, a naxa horomolingira ti.

¹⁸ Munsu naxa horomolingira sanbunyi sa, a a wuri birin ti,

¹⁹ a fa dugie itala horomolingira xun ma, a nun a makotosee alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁰ Munsu naxa saate walaxe firinyie sa saate kankira kui, a fa kankira wurie raso kankira suxuse digilinxie kui, a kankira derakote sa a de ra naxan findixi xunsare yire ra.

²¹ A to ge na rabade, a naxa saate kankira xanin horomolingira kui, a a doxo yire seniye nxi fisamante kui. A naxa dugi gbaku na ya ra, alako mixi yo naxa a to alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²² A naxa horomolingira teebili doxo dugi ya ra a koala mabiri,

²³ a fa taamie sa a fari a safe ki ma Alatala xa xori alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁴ A naxa lanpui doxo se ti horomolingira kui teebili ya ra a yirefanyi mabiri,

²⁵ a fa lanpue ti na fari Alatala xa xori alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁶ A naxa surayi serexebade doxo horomolingira kui dugi gbakuxi a ya ra,

²⁷ a fa surayi gan menni alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁸ A naxa dugi gbaku horomolingira sode de ra.

²⁹ A naxa serexebade doxo horomolingira sode de ra. A naxa serexe gan daaxi ba menni nun hadiya alo Alatala a yamarixi ki naxe.

³⁰ A naxa ye sase xungbe doxo horomolingira nun serexebade tagi, a ye sa a kui marasenyenyi xa fe ra.

³¹ Munsu, Haruna, nun Haruna xa die nu luma e belexee nun e sanyie maxa ra naa,

³² e soma horomolingira kui temui naxe, a nun e serexe bama temui naxe alo Alatala Munsu yamarixi ki naxe.

³³ Munsu naxa tete rabilin horomolingira nun serexebade ra, a fa dugi gbaku tete sode de ra.

³⁴ Munsu to ge na birin na, nuxui naxa din horomolingira xun ma, Ala e lima dennaxe. Alatala xa noxe naxa horomolingira rafe,

³⁵ han na naxa a niya Munsu mu nu noxa sode na kui. Alatala xa noxe nu bara na rafe, nuxui fan nu radinxi na birin xun ma.

³⁶ Kelife na temui e xa biyaasie kui, Isirayilakae mu jere foloma fo nuxui na keli horomolingira xun ma.

³⁷ Xa nuxui mu te horomolingira xun ma, Isirayilakae mu jere raminima sigafe yire gbete.

³⁸ Alatala xa nuxui nu luma horomolingira xun ma yanyi nun ko se ra. Isirayilakae nu te dexexi toma nuxui kui ko se ra. A lu na ki ne e xa biyaasi birin kui.

Tawureta Munsa Lewi Serexedube Bonsœ xa Seriyε Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Alatala naxa a xa seriyε masen a xa pama be Annabi Munsa saabui ra. Na seriyε sebexi kitaabui suuli kui naxee birin nalanxi xili falama «Tawureta Munsa.» Isirayila fōlōxi ki naxe nun e biraxi seriyε naxan fōxō ra, na birin sebexi na kitaabuie nan kui.

«Lewi Serexedube bonsœ xa Seriyε» findixi kitaabui saxan nde nan na Tawureta Munsa kui. A sebexi mixie nan be naxee nu Ala xa wali rabama Isirayilakae ya ma. Na mixie findixi Lewi bonsœ nan na. Lewi nu findixi Annabi Yaxuba xa di nde nan na. Ala nu bara yaamari fi a Lewi xa die xa findi salide walikεe nun serexedubee ra.

A nu lanma Ala xa wali xa raba a raba ki ma. Na kui Annabi Munsa naxa na birin sebε kitaabui kui alako diine yareratie nun Isirayila pama xa na seriyε kolon, e xa bira na fōxō ra. Fe gbege sebexi yi kitaabui kui serexε xa fe ra. Ala nu wama nee xa ba e ba ki ma. A man naxa wa adama xa jεre seniye nyi kui, alo Ala nu wama a xōn ma ki naxe a xa pama be. A yaamari wuyaxi fixi ne alako adama xa Ala waxōnfe kolon.

To mixie nōma lōnni gbege tode yi kitaabui kui. Won xa a kolon Alatala mu yaamarie fixi mixie ma fufafu. Xa Ala bara seriyε nde so adama yi ra, a na rabaxi fe nde nan ma. Ala wama a xa mixie xa seniye barima a a kolon e heeri nan toma na kira seniye xōn ma. Xa won bira Ala xa marasi fōxō ra, won fe fanyi sōtōma ne dunija, won man a soto aligiyama. Ala xa won mali alako panige xa lu won bōpe kui, won xa dunija igiri alo won Daa Marigi won nasixi ki naxe. Amina.

Tawureta Munsa Lewi Serexedube Bonsœ xa Seriyε

Serexε gan daaxi

¹ Alatala naxa Annabi Munsa xili a xa hōrōmōlingira kui, a a masen a be,

² «A fala Isirayilakae be, naxan na wa serexε bafe n tan Alatala be, a xa xuruse lanma xa na mu a ra xuruse xungbe ba.

³ Xa a wama xuruse xungbe nan bafe serexε gan daaxi ra, fo a xa findi tuura ra lanyuru mu na naxan ma. A xa fa na ra n tan Alatala xa hōrōmōlingira sode de ra, alako n xa a tongo.

⁴ Serexεba xa a belexε sa xuruse xun tagi, alako n tan Alatala xa na serexε tongo, a xa findi a xunsare ra a xa yunubi xa fe ra.

⁵ Na tuura xa faxa n tan Alatala ya i. Haruna xa di serexedubee xa fa na tuura wuli ra, e xa a kasan serexεbade seetie ma, serexεbade naxan na n ma hōrōmōlingira sode de ra.

⁶ E xa tuura bura, e fa a isege.

⁷ Haruna xa di serexedubee xa yege radoxo, e te radexε.

⁸ E man xa serexε sube, a xunyi, nun a ture sa te i serexεbade.

⁹ A furinge nun a sanyie xa raxa. Serexedube xa na birin gan serexεbade. Serexε gan daaxi na a ra naxan xiri rafan n tan Alatala ma.»

¹⁰ «Xa mixi wama serexε gan daaxi bafe xuruse lanma ra, a xa findi yexεε kontonyi ra, xa na mu a ra sikōte, lanyuru mu na naxan ma.

¹¹ Serexεba xa na kōn naxaba serexεbade kōola mabiri n tan Alatala ya i. Haruna xa di serexedubee xa a wuli tongo, e xa a kasan serexεbade seetie ma.

¹² E na ge sube ixabade, serexedube xa a sube, a xunyi, nun a ture sa te serexεbade fari.

¹³ Serexεba xa serexε furinge nun a sanyie raxa. Serexedube xa na birin gan serexεbade. Serexε gan daaxi na a ra naxan xiri rafan n tan Alatala ma.»

¹⁴ «Xa a wama xōni bafe serexε gan daaxi ra n tan Alatala be, fo a xa findi kolokonde nan na, xa na mu a ra ganbe yōre ra.

¹⁵ Serexedube xa fa a ra serexεbade, a a xunyi bolon a de i, a a sa te, a a gan. A wuli xa ifili serexεbade seetie ma.

¹⁶ A xa a geme bōoto ba, a a wole te i xube xun, serexεbade sogetede mabiri ra.

¹⁷ Serexedube xa a suxu a gabutenyie ma, a a ibōo. A xa a gan, a findi serexε gan daaxi ra, naxan xiri rafan n tan Alatala ma.»

2

Sansi xōri serexε

¹ «Xa mixi wama serexε bafe n tan Alatala be naxan findixi sansi xōri ra, a xa a luxuta a fanyi ra. A xa ture sa a fari, a surayi fan sa ture fari.

² A xa na so Haruna xa di serexedubee yi ra. Serexedube nde xa sansi xōri luxutaxi belexε ya keren ko, ture saxi naxan fari, a nun surayi, a xa a sa te i. Na xa gan n tan Alatala be, a xa findi tōnxuma ra na serexε birin xa fe ra. Serexε gan daaxi na a ra naxan xiri rafan n tan Alatala ma.

³ Sansi xori luxutaxi naxan luxi naa findima Haruna nun a xa die nan gbe ra. A seniyeen barima a baxi serexe ganxi nan na naxan baxi n tan Alatala be.»

⁴ «Xa mixi wama serexe bafe n tan Alatala be naxan findixi taami ganxi ra, a xa na yailan sansi xori luxutaxi ra lebini mu na naxan xun. Ture xa masunbu na fan na. Taami lebinitare xunxurie fan noma yailande, ture masoxi naxee ma.»

⁵ «Xa mixi wama serexe bafe naxan findixi taami gilixi ra, a xa na yailan sansi xori luxutaxi ra lebini mu na naxan xun. Ture xa masunbu na fan na.

⁶ A na ge gilinde, a xa igira, ture sa a ma, a xa findi serexe ra.»

⁷ «Xa mixi wama serexe bafe naxan findixi taami ra naxan ganxi tunde kui, a xa na yailan sansi xori luxutaxi nun ture ra.

⁸ A lanma mixi xa fa na serexe mooli ra n tan Alatala be. Xa na bara so serexedube yi ra, a na xaninma serexebade.

⁹ A xa nde tongo naxan findima tonxuma ra, a xa na gan serexebade fari, a xa findi serexe ra, naxan xiri rafan n tan Alatala ma.

¹⁰ Sansi xori dinxi naxan luxi a findima Haruna nun a xa die nan gbe ra. A seniyeen barima a baxi serexe ganxi nan na naxan baxi n tan Alatala be.»

¹¹ «Serexe naxan birin bama n tan Alatala be, lebini yo naxa lu a xun. A mu lan wo xa serexe gan daaxi yo ba n tan Alatala be lebini na naxan xun, xa na mu a ra kumi.

¹² Wo noma lebini nun kumi sade sansi bogi singee xun ma naxee bama serexe ra n tan Alatala be, konɔ e naxa gan serexebade fari.

¹³ Fɔxɔe xa sa na serexe mooli birin ma, barima na bara findi saate tonxuma ra wo tan nun wo Marigi Ala tagi. Fɔxɔe xa sa wo xa serexe birin ma.»

¹⁴ «Xa wo wama serexe bafe n tan Alatala be wo xa sansi bogi singe ra, wo xa tonsɔe neene gan,

¹⁵ wo ture nun surayi sa a xun, a xa findi sansi bogi singe serexe ra.

¹⁶ Serexedube xa nde tongo na sansi xori, ture, nun surayi ra, na xa findi tonxuma ra. A xa na gan serexebade fari. A xa findi serexe ra, naxan xiri rafan n tan Alatala ma.»

3

Xanunteya serexe

¹ «Xa mixi wama xuruse xungbe bafe xanunteya serexe ra n tan Alatala be, xuruse xemema, xa na mu a ra ginema, a

xa findi xuruse ra lanyuru yo mu na naxan ma.

² A xa a belexe sa na xuruse xun tagi n tan Ala xa horomolingira sode de ra, a a kon naxaba. Haruna xa di serexedube xa na xuruse wuli kasan serexebade seetie ma.

³ Xanunteya serexe kui, a lanma ture naxan na furinge seeti ma, a xa gan te i n tan Alatala ya i,

⁴ a nun a gungui firinyi, e ture, nun laare naxan na a boje ma.

⁵ Haruna xa die xa na birin gan serexe gan daaxi xun ma, naxan na ganfe serexebade fari. A xa findi se xiri tonxume ra n tan Alatala be.»

⁶ «Xa mixi wama xuruse lanma bafe xanunteya serexe ra n tan Alatala be, xuruse xemema, xa na mu a ra ginema, a xa findi xuruse ra lanyuru yo mu na naxan ma.

⁷ Xa mixi wama yexee bafe serexe ra, a xa na masen n tan Alatala be.

⁸ A xa a belexe sa a xun tagi, a fa a kon naxaba n tan Ala xa horomolingira sode de ra. Haruna xa di serexedube xa na xuruse wuli kasan serexebade seetie ma.

⁹ Yi xanunteya serexe kui, a lanma a ture, a xuli, ture naxan na furinge seeti ma,

¹⁰ a gungui firinyi, e ture, nun laare naxan na a boje ma, na birin xa gan te i n tan Alatala ya i.

¹¹ Serexedube xa na gan serexebade fari. Te xa na birin gan. Na bara findi serexe gan daaxi ra n tan Alatala be.»

¹² «Xa mixi wama si bafe serexe ra, a xa na masen n tan Alatala be.

¹³ A xa a belexe sa a xun tagi, a fa a kon naxaba n tan Ala xa horomolingira sode de ra, Haruna xa di serexedube xa na xuruse wuli kasan serexebade seetie ma.

¹⁴ Yi xanunteya serexe kui, a lanma a ture naxan na furinge seeti ma,

¹⁵ a gungui firinyi, e ture, nun laare naxan na a boje ma, na birin xa gan te i n tan Alatala ya i.

¹⁶ Serexedube xa na gan serexebade fari. Te xa na birin gan. Na bara findi serexe gan daaxi ra n tan Alatala be naxan xiri rafan n ma.»

¹⁷ «Mixi yo naxa sube ture don, mixi yo naxa sube wuli min. Wo sabati dede, na bara findi yaamari ra naxan mu kanama abadan.»

4

Yunubi xafari serexe

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «A fala Isirayilakae be, xa mixi nde sa yunubi raba, kono a mu keli a janige ma, a xa bira yi seriye foxo ra.

³ Xa serexedube kuntigi sa Ala xa yaamari nde matandi, na fa findi yunubi ra jama be, a lanma a xa tuura ba serexe ra n tan Alatala be, lanyuru mu na naxan ma, alako na xa findi yunubi xafari serexe ra a be.

⁴ A xa tuura xanin n tan Ala xa horomolingira sode de ra n ya i, a a belexe sa a xun tagi, a fa a kon naxaba n tan Alatala ya i.

⁵ Serexedube kuntigi xa na tuura wuli xanin n ma horomolingira kui,

⁶ a a belexesole ragoro na wuli xooora, a a kasan sanya solofere dugi ya ra naxan gbakuxi yire seniyenxi ma n tan Alatala ya i.

⁷ Serexedube xa wuli nde sa ferie ma naxee na surayi serexebade tunxunyi naani ra, naxan na n tan Alatala ya i n ma horomolingira kui. Wuli naxan luxi, a xa na ifili serexe gan daaxi serexebade lanbanyi ma, naxan na n tan Alatala xa horomolingira sode de ra.

⁸ A xa ture birin ba tuura ma naxan findixi yunubi xafari serexe ra, ture naxan na a furinge seeti ma,

⁹ a gungui firinyi, e ture, nun laare naxan na a boje ma.

¹⁰ A xa na raba alo xanunteya serexe rabama ki naxe. Serexedube xa na gan serexe gan daaxi serexebade fari.

¹¹ Kono tuura kiri, a sube, a xunyi, a sanyie, a furinge, nun a jape,

¹² na tuura donxoe birin xa xanin pama yonkinde fari ma, yire seniyenxi, te xube wolema dennaxe. Menni a xa gan te ra na te xube fari.»

¹³ «Xa Isirayila jama birin nan sa n tan Ala xa yaamari nde matandixi, kono na mu keli e janige ma, na findima yunubi ra e be.

¹⁴ E na fahaamui soto na ma temui naxe, jama xa tuura yore ba serexe ra n tan Alatala be horomolingira sode de ra naxan findima yunubi xafari serexe ra e be.

¹⁵ Nama forie xa e belexe sa tuura xun tagi n tan Alatala ya i, e a kon naxaba.

¹⁶ Serexedube kuntigi xa na tuura wuli xanin n tan Ala xa horomolingira kui,

¹⁷ a a belexesole ragoro na wuli xooora, a a kasan sanya solofere dugi ya ra naxan gbakuxi yire seniyenxi ma n tan Alatala ya i.

¹⁸ Serexedube xa wuli nde sa ferie ma naxee nu na serexebade tunxunyi naani ra, naxan na n tan Alatala ya i n ma horomolingira kui. Wuli naxan luxi, a xa

na ifili serexe gan daaxi serexebade lanbanyi ma, naxan na n ma horomolingira sode de ra.

¹⁹ A xa ture birin ba tuura ma, a na gan serexebade fari.

²⁰ A xa yi tuura ba serexe ra alo naxan bama yunubi xafari serexe ra. E ba ki birin keren. Na kui, serexedube serexe bama naxan findima e xunsare ra, alako e xa yunubie xa xafari.

²¹ A xa na tuura xanin jama yonkinde fari ma, a xa a gan alo boore tuura ganma ki naxe. Na findima yunubi xafari serexe nan na jama be.»

²² «Xa mange nde a Marigi Alatala xa yaamari nde matandi, kono na mu keli a janige ma, na findima yunubi ra a be.

²³ A na fahaamui soto na ma temui naxe, a xa sikote ba serexe ra, lanyuru mu na naxan ma.

²⁴ A xa a belexe sa sikote xun tagi ma n tan Alatala ya i, a a kon naxaba serexe gan daaxie kon naxabama dennaxe. Yunubi xafari serexe na a ra.

²⁵ Serexedube xa a belexesole ragoro na wuli xooora naxan baxi yunubi xa fe ra, a nde sa ferie ma naxee na serexe gan daaxi serexebade tunxunyi naani ra. Wuli naxan luxi, a xa na ifili serexe gan daaxi serexebade lanbanyi ma.

²⁶ A xa na ture birin gan serexebade fari, alo xanunteya serexe rabama ki naxe. Na kui serexedube xunsare serexe bama mange be, alako a xa yunubi xa xafari.»

²⁷ «Xa mixi nde sa a Marigi Alatala xa yaamari nde matandi, kono na mu keli a janige ma, na findima yunubi ra a be.

²⁸ A na fahaamui soto na ma temui naxe, a xa si gine ba serexe ra, lanyuru mu na naxan ma, a xa yunubi xa fe ra.

²⁹ A xa a belexe sa na yunubi xafari serexe xun tagi, a a kon naxaba serexe gan daaxie kon naxabama dennaxe.

³⁰ Serexedube xa a belexesole ragoro na wuli xooora naxan baxi yunubi xa fe ra, a nde sa ferie ma naxee na serexe gan daaxi serexebade tunxunyi naani ra. Wuli naxan luxi, a xa na ifili serexe gan daaxi serexebade lanbanyi ma.

³¹ A xa na ture birin ba si ma, alo xanunteya serexe rabama ki naxe, a na gan serexebade fari, a xa findi se xiri joxunme ra n tan Alatala be. Na kui serexedube xunsare serexe bama na mixi be, alako a xa yunubi xa xafari.»

³² «Xa a yexee bama yunubi xafari serexe ra, fo a xa findi yexee ginema lanyuru mu na naxan ma.

³³ A xa a belexe sa na yunubi xafari serexe xun tagi, a a kon naxaba serexe gan daaxie kon naxabama dennaxe.

³⁴ Serexedube xa a belexesole ragoro na wuli xɔɔra naxan baxi yunubi xafari serexe ra, a nde sa ferie ma naxee na serexe gan daaxi serexebade tunxunyi naani ra. Wuli naxan luxi, a xa na ifili serexe gan daaxi serexebade lanbanyi ma.

³⁵ A xa na ture birin ba yexee ma, alo xanunteya serexe rabama ki naxe, a xa na gan serexee fari naxee ganma serexebade fari. Na kui serexedube xunsare serexe bama na mixi be, alako a xa yunubi xa xafari.»

5

Yunubi ndee nun e xa serexe

¹ «Xa mixi nde sa a me e seedee xilima kiiti nde ma, kɔnɔ a gundi seedeyaxi fe naxan ma a mu na fala nama be, na yunubi luma a xun ma.

² Xa mixi din se seniyantare ra a mu a kolon, alo sube raharamuxi binbi, xa na mu a ra xuruse seniyantare binbi, xa na mu a ra bubuse seniyantare binbi, na mixi fan findima ne mixi seniyantare ra, a yunubi soto na kui.

³ Xa mixi nde sa din se seniyantare ra naxan kelixi adamadi fate ma, a fa li a mu a kolon na temui, xa a sa a kolon temui naxe, a findima seniyantare ra, a yunubi soto ma na kui.

⁴ Xa mixi nde sa a kali fufafu, fe fanyi xa na mu a ra fe paaxi ra, a fa nɛmu na ma, a na ratu na fe ma temui naxe, a findima seniyantare ra, a yunubi soto na kui.»

⁵ «Naxan na yunubi mooli rabama, a lanma a xa a ti na ra.

⁶ A xa yexee gine, xa na mu a ra si gine ba yete ragbilen serexe ra n tan Alatala be. Na kui serexedube yunubi xafari serexe bama a be, alako a xa yunubi xa xafari.»

⁷ «Xa fɛere mu na a yi ra na serexe xa fe ra, a xa kolokonde firin xa na mu a ra ganbe firin ba serexe ra n tan Alatala be. Keren xa findi yunubi xafari serexe ra, boore xa findi serexe gan daaxi ra.

⁸ A xa e xanin serexedube xɔn, serexedube xa yunubi xafari serexe nan singe ba. A xa a konyi gira, kɔnɔ a naxa a xunyi ba a de i.

⁹ A a wuli nde kasanma serexebade seeti ma, wuli naxan luxi, a na ifilima serexebade lanbanyi. Yunubi xafari serexe na a ra.

¹⁰ Serexedube xa na xoni firin nde ba serexe gan daaxi ra a raba ki ma. Na kui, serexedube xunsare serexe bama a be a xa yunubi rabaxi xa fe ra, alako a xa xafari.»

¹¹ «Xa fɛere mu na a yi ra kolokonde firin, xa na mu a ra ganbe firin soto fe ra, a xa sansi xori dinxi konbo ya keren nun a tagi ba yunubi xafari serexe ra. A naxa

ture, xa na mu a ra surayi sa na fari de, barima yunubi xafari serexe na a ra.

¹² A xa na xanin serexedube xɔn ma, serexedube suxu keren ganma serexebade fari tɔnxuma ra. A na rabama serexee fari naxee ganma serexebade fari, barima yunubi xafari serexe na a ra.

¹³ Na kui serexedube xunsare serexe bama a be, alako a xa yunubi rabaxi xa xafari. Sansi xori dinxi naxan luxi a findima serexedube nan gbe ra.»

¹⁴ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba be,

¹⁵ «Xa mixi nde sa se nde tongo naxan findixi n tan Alatala gbe ra, kɔnɔ a mu a kolon a na yunubi mooli rabaxi, a xa yexee kontonyi ba yete ragbilen serexe ra n tan Alatala be a xa yunubi xa fe ra. A mu lanma lanyuru yo xa lu na yexee ma, a sare fan xa lan sare ma naxan nawalima horomolingira kui.

¹⁶ A xa na se tongoxi ragbilen serexedube ma, a man xa kobiri sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na se sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na so serexedube yi ra. Na kui serexedube xunsare serexe bama a be sikote ra naxan findi yete ragbilen serexe ra, alako a xa yunubi xa xafari.

¹⁷ Mixi naxan yunubi rabama, a n tan Alatala xa yaamari nde matandi, hali a mu a kolon, na bara yunubi soto, fo a xa na sare fi.

¹⁸ A lanma a xa sikote ba yete ragbilen serexe ra, lanyuru mu na naxan ma, naxan sare lanma seriye ma. Na kui serexedube xunsare serexe bama a be a xa yunubi xa fe ra, a naxan nabaxi a mu a kolon, alako a xa yunubi xa xafari.

¹⁹ Na bara findi yete ragbilen serexe ra, barima a yunubi soto ne n tan Alatala ra.»

²⁰ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba be,

²¹ «Xa mixi nde sa yunubi soto, a fe paaxi raba n tan Alatala ra, alo a ngaxakerenyi madaxufe se nde xa fe ra, naxan nu bara taxu a ra, xa na mu a ra a naxan muna, xa na mu a ra a naxan baxi a boore yi ra funmalaya ra,

²² xa na mu a ra se loxi a naxan toxi, a fa wule fala na xa fe ra kali ra,

²³ na yunubi raba mooli lanma a xa na se muxaxi ragbilen. Xa a muxaxi ne ba, xa a taxuxi ne a ra ba, xa se loxi na a ra a naxan toxi ba,

²⁴ xa se na a ra wule fala naxan ma fe ra kali ra, a xa na ragbilen a kanyi ma keren na, a man xa kobiri sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na se sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na so na kanyi yi ra.

²⁵ A man xa yexee kontonyi xanin serexedube yire yete ragbilen serexe ra Alatala be. Fi yo naxa lu na yexee ma, a sare fan xa lan seriye ma.

²⁶ Na kui serexedube xunsare serexe bama a be n tan Alatala ya i, alako a xa yunubi, a naxan nabaxi, na xa xafari.»

6

Seriye serexedube be

Serexe gan daaxi seriye

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsabe,

² «Yi yaamari so Haruna nun a xa die yi ra: Seriye nan ya serexe gan daaxi xa fe ra. Serexe gan daaxi xa lu serexebade fari koe ra, a xa gan han geesege.

³ Serexedube xa donma ragoro a ma, a xa wantanyi fiixe fanyi so a ra, a xa te xube ba serexe gan daaxi bun ma, a a sa serexebade seeti ma.

⁴ A na ge na wali ra, a xa a xa dugi fanyi ba a ma, a xa dugi gbete ragoro a ma, alako a xa na te xube xanin pama yonkinde fari ma, yire seniye nxi.

⁵ Te naxan dexexi serexebade bun ma, na naxa xuben. Geesege birin serexedube xa yege radoxo, a xa te xuru, a serexe gan daaxi sa na fari. A xanunteya serexee ture fan ganma naa ne.

⁶ Na te dexema temui birin serexebade bun ma, a mu xubenma.»

Sansi xori dinxi seriye

⁷ «Seriye nan ya sansi xori dinxi serexe xa fe ra. Haruna xa die xa fa na serexe ra serexebade n tan Alatala ya i.

⁸ Serexedube xa suxu keren ko sansi xori dinxi ra, a nun ture, a nun surayi naxan birin sama a fari, a xa na birin gan serexe tonxuma ra serexebade fari. Na xiri rafan n tan Alatala ma.

⁹ Naxan luxi, Haruna nun a xa die xa na don a lebinitare ra, horomolingira tete seniye nxi kui.

¹⁰ A mu lanma a xa jin lebini ra, barima a fatanxi n ma serexe gan daaxie nan na naxee seniye nxi han alo yunubi xafari serexe nun yete ragbilen serexe.

¹¹ Haruna xa di xemee noma na donde. Yaamari na a ra wo bonsoe be naxan mu kanama abadan. Mixi naxan birin a makorema na serexe gan daaxie ra naxee bama n tan Alatala be, na kanyie seniye nxi ma ne.»

¹² Alatala naxa a masen Annabi Munsabe,

¹³ «Haruna tima serexedube kuntigi ra loxo naxe, a lanma a tan Haruna nun a xa die xa sansi xori fanyi dinxi konbo ya keren ba serexe ra. Na serexe tagi

bama geesege, boore tagi bama nunmare. Na mooli xa raba mixi tima serexedube kuntigi ra temui naxe.

¹⁴ Yi sansi xori dinxi xa gilin tunde kui, ture xa sa a ma. A na jon, a xuntunye xa gan te xora, a xa findi xiri joxunme ra Alatala be.

¹⁵ Serexedube naxan findima Haruna joxoe ra xa na serexe mooli ba. A xa raba na ki ne temui birin n tan Alatala ya i. Na serexe birin xa gan.

¹⁶ Serexedube xa serexe birin xa gan, e naxa na sese don.»

Yunubi xafari serexe seriye

¹⁷ Alatala naxa a masen Annabi Munsabe,

¹⁸ «Yi yaamari so Haruna nun a xa die yi ra: <Seriye nan ya yunubi xafari serexe xa fe ra. Yunubi xafari serexe kon naxabama serexe gan daaxi kon naxabade ne, barima se seniye nxi na a ra.

¹⁹ Serexedube naxan yunubi xafari serexe bama, a na donma n tan Ala xa horomolingira tete seniye nxi nan kui.

²⁰ Naxan yo dinma na serexe ra, na kanyie seniye nxi ma ne. Xa na wuli sa kasan dugi nde ma, na dugi xa xa yire seniye nxi.

²¹ Xa na sube jinma tunde mooli nde kui naxan maniye feje ra, a na ge a jinde, na tunde xa kana. Xa a jinma tunde kui naxan yailanxi yoxui ra, na tunde xa maxa a fanyi ra ye ra.

²² Xeme serexedube birin xa na don, barima serexe seniye nxi na a ra.

²³ Konno mixi yo naxa yunubi xafari serexe don, naxan wuli xaninma horomolingira kui xunsare ra. Na serexe mooli xa gan te ra.»

7

Yeti ragbilen serexe seriye

¹ «Yeti ragbilen serexe seriye nan ya: Serexe seniye nxi na a ra.

² Yeti ragbilen serexe kon naxabama serexe gan daaxi kon naxabade ne. A wuli xa kasan serexebade seetie ma.

³ A ture birin, a xuli, a ture naxan na a furinge seeti ma,

⁴ a gungui firinyi, e ture, nun laare naxan na a boje ma, na birin xa ba serexe ra.

⁵ Serexedube xa na birin gan serexebade fari serexe gan daaxi ra Alatala be. Yeti ragbilen serexe na a ra.

⁶ Xeme serexedube nan na donma yire seniye nxi kui, barima serexe seniye nxi na a ra.

⁷ Yunubi xafari serexe nun yete ragbilen serexe, e seriye birin keren. Serexedube naxan na xunsare serexe baxi, a tan nan na sube donma.

⁸ Serexe gan daaxi kiri fan luma serexedube yi ra naxan na baxi serexe ra.»

⁹ «Sansi xori dinxi serexe naxan ganxi nun naxan gilixi, e fan findima serexedube nan gbe ra, naxan e baxi serexe ra.

¹⁰ Sansi xori dinxi serexe naxan mu ganxi, ture gbansan nan saxi a ma, xa na mu a ra ture mu saxi a ma, nee findima Haruna xa di birin nan gbe ra.»

Xanunteya serexe seriye

¹¹ «Xanunteya serexe seriye nan ya, naxan bama n tan Alatala be.

¹² Xa mixi nde wama tantui serexe bafe, a man xa taami lebinitaree yaillan ture ra, a nun taami xunxurie ture saxi naxee ma, nun taami xunxuri naxee ramulanxi ture ra.

¹³ A na xanunteya serexe bama temui naxe, naxan findixi tantui serexe ra, a xa taami fan jin lebini na naxan xun.

¹⁴ Nde xa ba na taami mooli birin na, a findi serexedube gbe ra, naxan xanunteya serexe wuli kasanma serexebade seetie ma.

¹⁵ Na xanunteya serexe sube donma a ba loxoe ne, sese naxa lu han geesege.»

¹⁶ «Xa laayidi serexe bama, xa na mu a ra serexe janigexi, na sube xa don a ba loxoe ne, konɔ xa nde sa lu a noma donde geesege fan.

¹⁷ Xa a donxoe sa lu han na fan kuye iba, na sube xa gan gbiki na xi saxon nde loxoe ma.

¹⁸ Xa mixi nde sa a yete xa xanunteya serexe sube don na xi saxon nde loxoe ma, Ala mu a xa serexe tongoma. A luma alo a mu serexe yo baxi, barima na sube findixi se seniyantare nan na. Mixi naxan na rabama, a yunubi sotoma na kui.»

¹⁹ «Serexe sube naxan dinma se seniyantare ra, a mu lanma na sube xa don. Fo a xa gan ne gbiki. Mixi seniyenxi nan noma na xanunteya serexe sube donde,

²⁰ konɔ seniyantare mu noma n tan Alatala xa xanunteya serexe donde, a raminima ne Isirayila jama ya ma.

²¹ Mixi naxan a belexe dinma se seniyantare ra naxan kelixi adamadi ma, xa na mu a ra a belexe din sube seniyantare ra, xa na mu a ra se gbete naxan mu seniyenxi, xa na kanyi fa n tan Alatala xa xanunteya serexe don, a raminima ne Isirayila jama ya ma.»

²² Alatala naxa a masen Annabi Munsaba,

²³ «A fala Isirayilakae be, «Wo naxa ninge, yexee, nun si ture don.

²⁴ Wo noma xuruse ture rawalide alo wo wama a xon ma ki naxe xa a faxa a yete

ma, xa na mu a ra sube xaape nde naxa a faxa, konɔ wo mu noma a donde.

²⁵ Naxan yo ture donma, naxan noma rawalide serexe gan daaxi ra n tan Alatala be, na kanyi raminima ne Isirayila jama ya ma.

²⁶ Wo man mu lanma wo xa xoni wuli, xa na mu a ra xuruse wuli yo min yire birin wo na dennaxe.

²⁷ Naxan yo wuli minma, na kanyi raminima ne Isirayila jama ya ma.»

²⁸ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba,

²⁹ «A fala Isirayilakae be, «Naxan xanunteya serexe bama n tan Alatala be, a xa n tan Alatala gbe fi n ma.

³⁰ A xa na xuruse ture nun a sisi xanin n tan Alatala yire alako a xa gan te ra n tan Alatala be. A lanma a xa na xuruse sisi lintan n tan Alatala ya i a masenfe ra n be, na findixi n tan nan gbe ra.

³¹ Serexedube xa na ture gan serexebade fari. Na xuruse kanke luma Haruna nun a xa die nan be.

³² Wo xa xanunteya serexee kui, wo man xa xuruse yirefanyi tabe fi serexedube ma.

³³ Xuruse yirefanyi tabe xa findi serexedube nan gbe ra naxan bara wuli nun ture ba xanunteya serexe ra.

³⁴ N bara nate tongo naxan mu kanama abadan, Isirayilakae xa xanunteya serexee kui, e xuruse kanke naxan lintanxi n tan Ala ya i, a nun xuruse yirefanyi tabe e naxan baxi, na birin xa findi serexedube Haruna nun a xa die gbe ra.

³⁵ Kabi Haruna nun a xa die findi n tan Ala xa serexedubee ra, e na nan sotoma n tan Alatala xa serexe gan daaxi ya ma.

³⁶ E to findi serexedubee ra, n tan Alatala naxa na yaamari fi Isirayilakae ma. Yaamari na a ra naxan mu kanama abadan.»

³⁷ Seriye nan na ki serexee xa fe ra, serexe gan daaxi, sansi xori dinxi serexe, yunubi xafari serexe, yete ragbilen serexe, serexedube ti serexe, nun xanunteya serexe.

³⁸ Alatala nu bara na birin masen Annabi Munsaba be Turusinina geya fari a to Isirayilakae yamari e xa fa serexee ra Turusinina gbengberenyi ma.

8

Serexedubee doxo serexe

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba,

² «Haruna nun a xa die xili horomolingira sode de ra. I xa fa e xa dugi seniyenxie ra, a nun ture seniyenxi, tuura naxan bama yunubi xafari serexe ra, yexee kontonyi firin, nun debe, taami lebinitaree na naxan kui.

³ I xa Isirayila jama birin malan horomolingira sode de ra.»

⁴ Annabi Munsa naxa Alatala xa yamari rakamali, jama fan naxa e malan horomolingira sode de ra.

⁵ Annabi Munsa naxa a fala jama be, «Alatala bara n yamari n xa yi raba.»

⁶ Annabi Munsa naxa Haruna nun a xa die maso, a naxa e maxa ye ra.

⁷ A naxa dugi seniyanxie ragoro Haruna ma, a naxa a tagi xiri beleti ra, a guba ragoro a ma, a serexedube donma ragoro na fari, a a tagi xiri beleti ra.

⁸ A naxa kanke makotose ragoro a kon ma, a geme firin sa na kui naxee findixi Ala waxonfe masense ra.

⁹ A naxa xunmase doxo Haruna xunyi ma, a tonxuma seniyanxie xeema daaxi sa na ma, alo Alatala Munsa yamari ki naxe.

¹⁰ Annabi Munsa naxa ture seniyanxie tongo, a nde maso Ala xa horomolingira ma, nun se naxan birin na a kui. A nee raseniyan na ki ne.

¹¹ A naxa ture kasan serexebade ma sanya solofere, a nun serexebade yirabasee, ye ragatade xungbe, nun na saxi se naxan fari, alako e xa seniyan.

¹² A man naxa ture nde sa Haruna xunyi ma, alako Haruna fan xa seniyan.

¹³ Annabi Munsa naxa Haruna xa die maso, a dugi seniyanxie ragoro e fan ma. A naxa e tagi nun e xunyi xiri dugi ra, alo Alatala a yamarixi ki naxe.

¹⁴ Annabi Munsa to fa tuura yunubi xafari serexe ra, Haruna nun a xa die naxa e belexee sa na tuura xun tagi.

¹⁵ Annabi Munsa naxa a kon naxaba, a naxa a wuli nde tongo, a a maso serexebade ferie ma naxee nu na serexebade tunxunyi naani ra. A naxa na raba a belexesole ra, alako a xa serexebade raseniyan. A naxa wuli donxoe ifili serexebade seetie ma. A serexebade raseniyan na ki ne barima a findi xunsarade nan na.

¹⁶ Annabi Munsa man naxa ture tongo naxan nu na ninge furinge rabilinyi, a nun laare naxan nu na a boje fari, nun a gungui xori firinyie nun e ture. A naxa nee birin sa te i serexebade fari.

¹⁷ Konso a naxa tuura gundi, a kiri, a sube, nun a jape gan te ra jama yonkinde fari ma, alo Alatala a yamarixi ki naxe.

¹⁸ Annabi Munsa naxa fa yexee kontonyi ra naxan findi serexe gan daaxi ra. Haruna nun a xa die naxa e belexee sa na yexee xun tagi.

¹⁹ Annabi Munsa naxa a kon naxaba, a a wuli nde kasan serexebade seetie ma.

²⁰ A naxa yexee ixaba a xuntunyie ra. A naxa a xunyi, a xuntunyie, nun a ture gan te i.

²¹ A naxa yexee furinge nun a sanyie raxa, a yexee kontonyi gundi birin gan te ra serexebade fari serexe gan daaxi ra, naxan xiri rafan Alatala ma. A na birin naba ne alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²² Annabi Munsa naxa yexee kontonyi firin nde tongo naxan findi serexedube doxo serexe ra. Haruna nun a xa die naxa e belexee sa na yexee xun tagi.

²³ Annabi Munsa naxa a kon naxaba, a a wuli nde tongo, a a sa Haruna yirefanyi tuli ma, a yirefanyi belexekura ma, nun a sankura ma.

²⁴ A naxa Haruna xa die fan maso, a naxa wuli nde sa e yirefanyi tulie ma, e yirefanyi belexekura ma, nun e yirefanyi sankura ma. A naxa a wuli nde kasan serexebade seetie ma.

²⁵ A naxa na yexee ture tongo, a nun a xuli, a furinge ture, laare naxan na a boje fari, a gungui xori firinyie nun e ture, nun a yirefanyi tabe.

²⁶ Annabi Munsa naxa debe tongo taami lebinitaree na naxan kui, naxan nu doxoxi Alatala ya i. A naxa taami lebinitaree keren ba na, a nun taami keren naxan yailanxi ture ra, a nun taami lanmadi keren. A naxa e sa na yexee ture nun a yirefanyi tabe fari.

²⁷ A naxa na birin so Haruna nun a xa die yi ra, e fa na lintan Alatala ya i alako a xa a kolon a gbe na a ra.

²⁸ Na dangi xanbi, Annabi Munsa naxa e rasuxu e yi ra, a naxa e sa te serexebade fari, serexe gan daaxi nu na dennaxe. Serexedube doxo serexe na a ra, naxan gan xiri rafan Alatala ma.

²⁹ Annabi Munsa naxa yexee kontonyi kanke tongo na serexedube doxo serexe ra, a fa na lintan Alatala ya i a masenfe ra a be. Na naxa findi Annabi Munsa gbe ra alo Alatala a yamarixi ki naxe.

³⁰ Annabi Munsa naxa ture seniyanxie nde tongo, a nun wuli nde naxan nu na serexebade fari, a naxa a kasan Haruna nun a xa dugie ma, a a kasan Haruna xa die nun e xa dugie fan ma, alako e tan nun e xa dugie birin xa seniyan.

³¹ Munsa naxa a fala Haruna nun a xa die be, «Wo sube jin horomolingira sode de ra, wo xa a don menni, a nun taami naxan na debe kui naxan findi serexedube doxo serexe ra. N bara yaamari fi, Haruna nun a xa die xa na don.

³² Taami nun sube naxan luxi, wo xa na donxoe gan.

³³ Wo naxa keli horomolingira sode de ra xi solofere bun ma, han wo xa doxoe waxati kamalima temui naxe.

³⁴ Naxan nabaxi to, Alatala a yamarixi wo yunubi xunsare xa fe nan na.

³⁵ Na na a toxi, wo luma horomolingira sode de ra xi solofere bun ma, koε nun yani, alo Alatala n yamarixi a ra ki naxe, alako wo naxa faxe.»

³⁶ Haruna nun a xa die naxa Alatala xa yaamari birin naba na ki a naxan masenxi e be Annabi Munsa saabui ra.

9

Serexedubee xa serexe sinqee

¹ Xi solomasaxan loxoε, Annabi Munsa naxa Haruna nun a xa die, nun Isirayila forie xili.

² A naxa a masen Haruna be, «I xa serexe firin masen Alatala be, tuura di naxan findima yunubi xafari serexe ra, a nun yexee kontonyi naxan findima serexe gan daaxi ra, lanyuru mu na naxan ma.

³ I xa a fala Isirayilakae be, «Wo xa sikote keren ba yunubi xafari serexe ra. Wo xa tuura di nun yexee di naxee bara je keren soto, lanyuru mu na naxee ma, wo xa e ba serexe gan daaxi ra.

⁴ Wo xa tuura nun yexee kontonyi ba xanunteya serexe ra Alatala be. Wo xa taami fan ba serexe ra, ture sunbuxi naxan na. Wo xa na birin ba barima Alatala minima ne wo ma to.»

⁵ Nama naxa serexee xanin horomolingira sode de ra alo Annabi Munsa e yamarixi ki naxe. E birin naxa e makore horomolingira ra, e ti Alatala ya i.

⁶ Annabi Munsa naxa a masen e be, «Wo xa Alatala xa yaamari rabatu alako a xa a nore masen wo be.»

⁷ Annabi Munsa naxa a masen Haruna be, «I maso serexebade ra. I xa yunubi xafari serexe nun serexe gan daaxi ba xunsare ra i yete be, a nun pama be. I xa pama xa serexe fan ba e be xunsare ra alo Alatala a yamarixi ki naxe.»

⁸ Haruna to a maso serexebade ra, a naxa tuura di kon naxaba a yete yunubi xafari serexe ra.

⁹ A xa die naxa tuura wuli so a yi ra. A naxa a belexesole rasin wuli xooora, a nde sa ferie ma naxee nu na serexebade tunxunyi naani ra. A naxa wuli donxoε ifili serexebade lanbanyi ma.

¹⁰ Xuruse ture, a gunguie, nun laare naxan na a boje ma, a naxa na birin gan serexebade fari yunubi xafari serexe ra alo Alatala Annabi Munsa yamarixi a ra ki naxe.

¹¹ Konɔ a naxa a sube nun a kiri gan pama yonkinde fari ma.

¹² Na dangi xanbi, Haruna naxa serexe gan daaxi kon naxaba. A xa die naxa na wuli so a yi ra, a fa a kasan serexebade seetie ma.

¹³ E naxa serexe xuntunye nun a xunyi so a yi ra, a na birin gan serexebade fari.

¹⁴ A to ge a furinge nun a sanyie raxade, a naxa e gan e nun serexe gan daaxi ra serexebade fari.

¹⁵ Haruna ge xanbi na ra, a naxa pama xa sikote kon naxaba, a xa findi yunubi xafari serexe ra pama be. A na raba ne alo a a singe raba ki naxe.

¹⁶ A naxa serexe gan daaxi ba a seriye ki ma.

¹⁷ A naxa sansi xori dinxi suxu keren gan serexebade fari serexe gan daaxi ba temui geesege.

¹⁸ A naxa tuura nun yexee kontonyi kon naxaba xanunteya serexe ra pama be. A xa die naxa na wuli so a yi, a a kasan serexebade seetie ma.

¹⁹ E naxa na birin nun yexee kontonyi ture tongo, naxan na e xuli nun e furinge mabiri, a nun e gunguie, a nun laare naxan na e boje ma,

²⁰ e naxa na birin sa sube kanke ma serexebade fari, e a birin gan.

²¹ Haruna naxa serexe subee kanke nun e yirefanyi tabe ite, a e lintan Alatala ya i a masenfe ra a be, alo Annabi Munsa a yamarixi ki naxe.

²² Haruna naxa a belexee itala, a duba pama be. A to yunubi xafari serexe, serexe gan daaxi, nun xanunteya serexe ba, a naxa goro kelife serexebade seetie ma.

²³ Annabi Munsa nun Haruna naxa so horomolingira kui. E to mini, e naxa duba pama be. Na temui Alatala xa nore naxa mini pama.

²⁴ Alatala naxa te ragoro serexebade fari, a serexe gan daaxi nun ture gan. Nama to na to, e naxa e xui ite seewe ra, e e felen boxi ma.

10

Haruna xa di firinyie

¹ Haruna xa di firinyie, Nadabo nun Abihu naxa surayi gansee tongo, e te sa e kui, e surayi gan Alatala ya i. Konɔ e mu na te tongo Ala xa seriye ki ma.

² Na na a to, Alatala naxa te ragoro e ma, e faxe a xa horomolingira yire seniye nxi kui.

³ Annabi Munsa naxa a fala Haruna be, «Alatala wo rakolonxi ne yi ra, a to a fala, «Naxee makore n na, e xa a kolon n seniye n, pama xa n binya.» Haruna naxa dundu yen.

⁴ Annabi Munsa naxa Mikayeli nun Elisafan xili, Haruna baba xunya Yusiye li xa die. A naxa a fala e be, «Wo xa wo ngaxakerenyie furee xanin pama yonkinde fari ma, dennaxe makuya yire seniye nxi ra.»

⁵ E naxa e furee xanin jama yonkinde fari ma, alɔ Annabi Munsa e yamarixi ki naxe. E nu bara serexedube dugie lu e furee ma.

⁶ Annabi Munsa naxa a fala Haruna nun a xa die be, Eleyasari nun Itamari, «Wo naxa wo xunxexe rabejin, wo naxa wo xa dugie fan iboo. Wo naxa sese raba naxan noma sunnunyi masende yi mixie xa faxe xa fe ra, alako Alatala naxa xono jama ma, a wo fan faxa. Wo ngaxakerenyi Isirayilakae tan noma sunnunde yi mixie xa fe ra Alatala naxee faxaxi te ra.

⁷ Wo naxa keli Ala xa horomolingira sode de ra yi saxanyi, alako wo naxa faxa. Alatala xa mixi sugandixie nan wo tan na.» E naxa Annabi Munsa xa yaamari rabatu.

⁸ Alatala naxa a masen Haruna be,

⁹ «Wo na so horomolingira kui, wo naxa weni min. Wo naxa minse yo min naxan mixi siisima, xa na mu a ra wo faxama ne. Na seriyɛ mu kanama wo bonsoe be abadan.

¹⁰ Na nan a niyama wo noma Ala gbe nun adamadi gbe tagi rabade, seniyyenyi nun seniyyentareja.

¹¹ Na fan a niyama ne wo xa no Isirayilakae xarande Alatala xa yaamarie ra, a naxee fixi e ma Annabi Munsa saabui ra.»

¹² Annabi Munsa naxa a fala Haruna nun a xa di donxoe be, Eleyasari nun Itamari, «Sansi xori dinxi naxan baxi serexe ra Alatala be, kono naxan birin mu ganxi te ra, wo xa na don serexebade fe ma. Wo naxa lebini sa a xun ma de, barima a seniyyen.

¹³ Wo xa a don yire seniyyenxi, barima a ganxi Alatala be serexe gan daaxie nan fe ma. Na findixi i gbe nun i xa die gbe nan na. Alatala serexedube yamarixi na nan na.

¹⁴ Wo man xa serexe sube kanke nun tabe don yire seniyyenxi ne, naxee bara lintan Ala ya i, a masenfe ra a be. Nee findixi wo gbe nan na, i tan, i xa di xemeɛ, nun i xa di ginee. Ala bara na yaamari fi Isirayilakae ma e xa xanunteya serexee xa fe ra.

¹⁵ Ture naxan ganma yo, tabe naxan bama yo, nun kanke naxan lintanma yo, e xa na birin masen Alatala be, na fa findi i gbe nun i xa die gbe ra, alɔ Alatala a yamarixi ki naxe. Seriyɛ na a ra naxan mu kanama abadan.»

¹⁶ Annabi Munsa to sikote xa fe maxorin, naxan ba yunubi xafari serexe ra, a naxa a me a e nu bara a birin gan te ra, a naxa xono Eleyasari nun Itamari ma, Haruna xa die naxee mu faxa. A naxa a fala e be,

¹⁷ «Munfe ra wo mu yi yunubi xafari serexe sube donxi yire seniyyenxi? Serexe seniyyenxi na a ra Alatala naxan fixi wo ma,

alako Isirayila jama xa yunubi xa xafari, a findi xunsare ra e be Alatala ya i.

¹⁸ Yi serexe wuli to mu soxi yire seniyyenxi ma horomolingira kui, a nu lan ne wo xa a sube don yire seniyyenxi ne, alɔ Ala n yamarixi a ra ki naxe.»

¹⁹ Haruna naxa Annabi Munsa yaabi, «To e bara e xa yunubi xafari serexe nun e xa serexe gan daaxi ba Alatala ya i, kono n to bara yi fe xoxoxe mooli soto, Alatala noma tinde n xa yunubi xafari serexe sube don to?»

²⁰ Annabi Munsa to na yaabi me, a naxa tin a ra.

11

Donse radaxaxi nun donse raharamuxi

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa nun Haruna be,

² «Wo xa a fala Isirayilakae be, sube naxee radaxaxi wo be, nee nan ya:

³ Sube tore kanyie naxee tore itaxunxi firinyi ra, e man e xa donse ratema e de i e nu a idon. Wo noma na sube mooli donde.»

⁴ «Kono ndee na naxee donse ratema e de i e nu a idon, e tore tan mu itaxunxi firinyi ra. Nee raharamuxi wo ma. Noxome raharamuxi wo ma, barima a donse ratema a de i a nu a idon, kono a tore mu itaxunxi firinyi ra.

⁵ Yere maniye nde fan donse ratema a de i a nu a idon, kono a tore mu itaxunxi firinyi ra. A raharamuxi wo ma.

⁶ Yere fan donse ratema a de i a nu a idon, kono a tore mu itaxunxi firinyi ra. A raharamuxi wo ma.

⁷ Xose tan, a tore itaxunxi firinyi ra, kono a mu donse ratema a de i a nu a idon. A raharamuxi wo ma.

⁸ Wo naxa na subee don, wo naxa din e binbie ra. E raharamuxi wo ma.»

⁹ «Yexe naxee na ye xora, wo noma naxee donde, nee nan ya: xale kanyie nun bele kanyie naxee na baa ma, xa na mu a ra xure kui.

¹⁰ Kono yexe naxee na baa ma, xa na mu a ra xure kui, bele mu na naxee ma, xa na mu a ra xale mu na naxee ma, e raharamuxi wo ma.

¹¹ E raharamuxi wo ma, wo naxa e sube don. E binbie fan raharamuxi wo ma.

¹² Yexe birin bele nun xale mu na naxee ma, e raharamuxi wo ma.»

¹³ «Xoni raharamuxie nan ya wo mu lan wo xa naxee don: yube, sege, xaruma gbontoe,

¹⁴ a nun nee maniye birin.

¹⁵ Xaaxa fan, wo naxa na don a nun a maniye birin.

¹⁶ Xundi, kofole, a nun tagarantongoe,

¹⁷ wo naxa e don a nun nee maniye birin.

¹⁸ Gbongboe, yedonme,

¹⁹ laaba, tuke, a nun nee maniye birin, wo naxa e don.»

²⁰ «Nimase gabutenyi nun sanyi na naxee ma, e raharamuxi wo ma.

²¹ Kono na nimase moolie ya ma, naxee tuganma, wo noma nee tan donde,

²² alo katoe, tugumie, nun nee maniye birin.

²³ Kono, nimase gabutenyi nun sanyi na naxee ma, e raharamuxi wo ma.»

²⁴ «Xa wo dinma sube seniyantare ra, wo findima mixi seniyantare ra han nummare ra.

²⁵ Naxan e binbie maxaninma, na kanyi lan ne a xa a xa dugie xa, a man fa findi mixi seniyantare ra han nummare ra. Fo a xa a xa dugie xa.

²⁶ Sube naxee birin tore mu itaxunxi firinyi ra, a nun naxee donse donma, kono a mu gbilenma a rate ra e de i e nu a idon, nee raharamuxi wo ma. Naxan dinma na mooli ra a findima mixi seniyantare ra.

²⁷ Sube birin tore mu na naxee be, e e jere e sanyi naanie xun na, e raharamuxi wo ma. Naxan dinma e binbie ra na findima mixi seniyantare ra han nummare ra.

²⁸ E raharamuxi wo ma. Naxan e binbie maxaninma, na kanyi lan ne a xa a xa dugie xa, a man fa findi mixi seniyantare ra han nummare ra.»

²⁹ «Nimase naxan birin luma yilie kui, e haramuxi wo be. E xilie nan ya: bale, jene, kasa,

³⁰ bonbolika, koolo, nun nee maniye.

³¹ Na nimase xunxuri moolie raharamuxi wo ma. Naxan dinma e binbie ra a findima mixi seniyantare ra han nummare ra.

³² Xa e binbie sa bira se nde fari, na fan findima se seniyantare ra, alo se sa se wuri daaxi, dugi, xuruse kiri xaraxi, beki, xa na mu a ra yirabase nde. A lanma na se mooli xa sa ye xora han nummare ra alako a xa seniye.

³³ Xa na nimase mooli bira feje nde kui, feje nun a kui se birin findima se seniyantare ra. Na feje xa kana.

³⁴ Ye naxan nu na na feje kui, a na sa donse nde ma, na donse fan findima se seniyantare ra. Minse yo naxan nu na na feje kui, a fan findima se seniyantare ra.

³⁵ Xa na nimase mooli binbi bira se yo ma, na findima se seniyantare ra, alo taami ganse, xa na mu a ra tunde. E to findi se seniyantaree ra, a lanma wo xa e kana.

³⁶ Kono xa e binbi sa bira dulonyi nan kui, xa na mu a ra ye ragatade nde, nee tan mu findima se seniyantaree ra. Kono mixi naxan a belexe dinma e binbie ra, na findima mixi seniyantare ra.

³⁷ Xa a binbi bira sansi xori ma naxan sima, na mu findima se seniyantare ra.

³⁸ Kono xa a binbi bira sansi xori tan ma naxan na ye xora, na sansi xori findima se seniyantare ra wo be.»

³⁹ «Xa xuruse radaxaxi nde faxe, mixi fa din a binbi ra, na kanyi findima seniyantare ra han nummare ra.

⁴⁰ Naxan na a sube don, na kanyi lan ne a xa a xa dugie xa, a man fa findi seniyantare ra han nummare ra. Naxan na sube binbi maxanin, na kanyi lan ne a xa a xa dugie xa, a man fa findi seniyantare ra han nummare ra.»

⁴¹ «Nimase naxan birin a bubuma boxi ma, nee birin raharamuxi wo ma. A mu lanma wo xa nee don.

⁴² Bubusee nun nimase xunxuri naxee jere ma e sanyi naani xun na, xa na mu a ra e sanyi wuyaxi xun na, e sese mu radaxaxi. Wo naxa e don.

⁴³ Wo naxa wo yete findi seniyantare ra na nimase mooli saabui ra. Wo naxa e don.

⁴⁴ Alatala nan n na, wo Marigi Ala. Wo xa wo yete fi n tan nan ma. Wo xa seniye, barima n tan seniye. Wo naxa wo yete findi seniyantare ra na nimase xunxuri saabui ra naxee luma jere ra boxi ma.»

⁴⁵ «N tan nan Alatala ra naxan wo raminixi Misira boxi ma, alako n xa findi wo Marigi Ala ra. Wo xa seniye, barima n tan seniye.

⁴⁶ Seriyee nan na ki subee, xonie, yexeee, nun bubusee xa fe ra.

⁴⁷ Na kui wo noma sube seniye naxi nun sube seniyantare tagi raba kolonde, sube radaxaxi nun sube raharamuxi.»

12

Dinge xa serexe

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba be,

² «A fala Isirayilakae be, xa gine nde sa tege, a di xeme bari, a findima seniyantare ra xi solofere bun ma, alo a kike walima temui naxe.

³ Xi solomasaxan loxo, di xa sunna.

⁴ Na xi solofere xanbi, dinge luma seniyantarepa kui xi tongo saxan nun saxan bun ma a wuli xa fe ra naxan minixi a ma a di bari temui. A mu lanma a xa din se seniye naxi ra, a mu lanma a xa so yire seniye naxi kui han maraseniye nyi waxati xa kamali.»

⁵ «Xa dinge di gine bari, a luma seniyantarepa kui loxo xun firin, alo a kike walima temui naxe. Na xanbi a xa maraseniye nyi waxati buma xi tongo senni nun senni, a wuli xa fe ra naxan minixi a di bari temui.

⁶ A xa marasenyenyi waxati na kamali, di xeme, xa na mu a ra di gine xa fe ra, a xa yexee ne keren daaxi xanin serexedube xon ma horomolingira sode de ra. A xa na ba serexe gan daaxi ra. A man xa kolokonde yore, xa na mu a ra ganbe ba yunubi xafari serexe ra.

⁷ Serexedube xa na serexee ba Alatala be, a findi na gine xa xunsare ra. Na temui a seniyenma ne na wuli xa fe ra. Seriyee nan na ki gine be naxan di xeme barima, xa na mu a ra di gine.

⁸ Xa faere mu na a yi a xa yexee soto, a noma ganbe firin xaninde, xa na mu a ra kolokonde firin. Keren xa ba serexe gan daaxi ra, boore xa ba yunubi xafari serexe ra. Serexedube xa na ba, a findi xunsare ra gine be, a fa seniyen.»

13

Furee mixi fate ma

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa nun Haruna be,

² «Xa mixi fate kiri yire nde funtu, xa na mu a ra a fiixe, xa na mu a ra a findi fi ra, wo xa na kanyi xanin serexedube Haruna yire, xa na mu a ra a xa di nde yire.

³ Fure naxan na a fate, serexedube xa na mato. Xa fate xabe bara fiixe na fi yire, fi fan bara tilin, a sube li, fure jaaxi na a ra. Serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi seniyantare ra.

⁴ Xa fure ya mu itilin a na kiri nan gbansan fari, fate xabe mu fiixexi na longori, serexedube xa furema yamari a xa lu a kerenyi ma loxoxun keren.

⁵ A xi solofere nde loxoe, serexedube man xa a mato. Xa a sa li fure mu na lantanfe, a man xa furema yamari a xa lu a kerenyi ma loxoxun keren.

⁶ A xi solofere nde loxoe, serexedube man xa a mato a sanmaya firin nde. Xa fure jingxi bara masara, a man mu lantanfe, serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara seniyen. Fure na a ra naxan mu jaaxu. A xa a xa dugie xa, a findi mixi seniyenxi ra.

⁷ Kono xa serexedube bara a mato, fure bara lantan ye na masenyi dangi xanbi, furema man xa gbilen serexedube yire temui gbete.

⁸ Serexedube man xa a mato. Xa fure bara lantan ye, serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi seniyantare ra, fure jaaxi na a ra.»

⁹ «Xa fure jaaxi bara lu mixi nde kiri ma, e xa a xanin serexedube yire.

¹⁰ A xa a mato. Xa na mixi kiri bara fiixe yire nde, a fa funtu, fate xabe fan fa fiixe na longori, a bula, sube mini kene ma,

¹¹ fure jaaxi na a ra naxan mu dandanma. Serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi mixi seniyantare ra. Hali a mu lu a kerenyi ma waxati di bun ma sonon, serexedube man xa a mato. Na tan bara ge findide mixi seniyantare ra.

¹² Xa serexedube bara a to a na fi jaaxi birin bara bari folo, naxan nu na furema fate ma, kelife a sanyie ma han a xunyi,

¹³ a xa masenyi ti, na kanyi bara seniyen, barima fi birin bara bari folo. A bara seniyen.

¹⁴ Kono xa, fure sa bula, sube mini kene ma, na kanyi bara findi mixi seniyantare ra.

¹⁵ Serexedube na fure bulaxi to, a xa masenyi ti, fi bulaxi mu seniyen, fure jaaxi na a ra.

¹⁶ Xa sube bulaxi fa bari, furema xa siga serexedube yire.

¹⁷ A xa a mato. Xa fure bara bari, serexedube xa masenyi ti, furema bara seniyen.

¹⁸ Xa suuri mini mixi ma, a fa yalan,

¹⁹ kono na kiri fa fiixe, xa na mu a ra a gbeeli, na kanyi xa siga serexedube yire.

²⁰ A xa a mato. Xa fure ya bara itilin, a sube li, fate xabe bara fiixe na longori, serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi mixi seniyantare ra. Fure jaaxi na a ra, naxan minixi suuri foxi.

²¹ Xa serexedube mu fate xabe fiixe to, fi fan mu tilin, a mu sube lixi, a mu fiixe a gbe ra, furema xa lu a kerenyi ma loxoxun keren.

²² Xa fure bara lantan ye a fate ma, serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi mixi seniyantare ra, fure jaaxi na a ra.

²³ Kono xa fure mu masaraxi a mu lantanxi a i, suuri barixi na a ra. Serexedube xa masenyi ti, na kanyi mixi seniyenxi na a ra.»

²⁴ «Xa mixi fate bara gan te ra temui dangixi, a kiri fa bari, kono fure gbeeli, xa na mu a ra fure fiixe fa mini na foxi,

²⁵ serexedube xa na mato. Xa furema fate xabe bara fiixe na foxi, fure bara tilin, a sube li, fure jaaxi na a ra, naxan bara mini fate ma kiri dennaxe nu ganxi. Na serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi mixi seniyantare ra, barima fure jaaxi na a ra.

²⁶ Kono xa serexedube mu fate xabe fiixe to fure ma, fi fan ya mu itilin, a mu sube lixi, a mu fiixe a gbe ra, serexedube xa na kanyi yamari a xa lu a kerenyi ma loxoxun keren.

²⁷ Serexedube xa a mato xi solofere nde loxoe. Xa fure bara lantan ye a fate ma, serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara

findi mixi seniyantare ra, fure jaaxi na a ra.

²⁸ Kono xa fure mu masaraxi, a mu lantanxi a i, a mu fiixe alo a singe, a fatanxi na kiri ganxi nan na. Serexedube xa masenyi ti, na kanyi mixi seniyanxi na a ra. Nari na a ra kiri dennaxe gan.»

²⁹ «Xa fure lu xeme, xa na mu a ra gine xunyi ma, xa na mu a ra a kenkenyi ma,

³⁰ serexedube xa na fure mato. Xa fi ya bara itilin, a sube li, fate xabe fiixe, a xurun, serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi mixi seniyantare ra. Fure jaaxi na a ra naxan bara lu a xunyi ma, xa na mu a ra a kenkenyi ma.

³¹ Xa serexedube sa a to fure ya mu itilinfе, a mu sube life, fate xabe fоре mu na, a xa furema yamari a xa lu a kerenyi ma xi solofere bun ma.

³² Serexedube xa na fure mato xi solofere nde loxo. Xa fure mu lantanfe a i, fate xabe mu fiixe na longori, fi ya mu itilixi, a mu sube lixi,

³³ na kanyi xa a xunsexe nun a dexabe bi a xa a ba fi ra. Serexedube man xa furema yamari a xa lu a kerenyi ma loxo xun keren.

³⁴ Serexedube xa na fure man mato xi solofere nde loxo. Xa a mu lantanxi a i, a ya mu itilixi, a mu sube lixi, serexedube xa masenyi ti, na kanyi mixi seniyanxi na a ra. A xa a xa dugie xa, a seniyan.

³⁵ Kono serexedube xa masenyi dangi xanbi, xa fure bara lantan ye furema fate ma,

³⁶ serexedube man xa a mato. Xa fure bara lantan ye, hali serexedube mu fate xabe fiixe fen. Na kanyi bara findi mixi seniyantare ra.

³⁷ Kono xa na fure mu lantanxi a i, fate xabe fоре nde tan bara mini, fure bara yalan. Na kanyi mixi seniyanxi na a ra. Serexedube xa masenyi ti, na kanyi mixi seniyanxi na a ra.»

³⁸ «Xa xeme, xa na mu a ra gine fate kiri bara fiixe yire ndee,

³⁹ serexedube xa na mato. Xa na mu fiixe a gbe ra, kasi mooli nde gbansan na a ra. A seniyan.»

⁴⁰ «Xa mixi nde xunsexe bara makon, terere kanyi na a ra, a mu jaaxu. Na kanyi seniyan.

⁴¹ Xa mixi nde xunsexe makonxi a tigi de biri gbansan ne, terere na a ra a mu jaaxu. Na kanyi seniyan.

⁴² Kono xa fure fiixe, xa na mu a ra fure gbeeli mini a xunyi ma, xa na mu a ra a tigi ma, fure jaaxi na a ra.

⁴³ Serexedube xa na mato. Xa na fure funtu naxan minixi a xunyi ma, a fiixe, xa na mu a ra a gbeeli alo fure jaaxi na ki naxe,

⁴⁴ furema na a ra, a mu seniyanxi. Serexedube xa masenyi ti, na kanyi bara findi mixi seniyantare ra. Fure na a xunyi ma.»

⁴⁵ «Na fure jaaxi kanyi xa dugi iboxxi ragoro a ma, a xa a xunyi bi, a xa a de xabe makoto a belexe ra, a nu a fala a xui itexi ra <Seniyantare, Seniyantare.>

⁴⁶ Danmi na fure jaaxi na a ma, a mu seniyan. Fo a xa lu a kerenyi ma jama yonkinde fari ma.»

⁴⁷ «Na fure jaaxi noma lude dugi ma naxan yailanxi xuruse xabe ra, xa na mu a ra gese fute ra.

⁴⁸ A man noma lude se nde denbexi ma naxan yailanxi xuruse xabe ra, xa na mu a ra gese fute ra. A man noma lude se nde ma naxan yailanxi xuruse kiri ra.

⁴⁹ Xa na fure bara iforo, xa na mu a ra a bara gbeeli dugi ma, kiri ma, xa na mu a ra se denbexi ma, fure jaaxi na a ra. A xa masen serexedube be, a xa na mato.

⁵⁰ Na fure na se naxan ma, na se xa ragata yire nde a kerenyi ma xi solofere bun ma.

⁵¹ Xi solofere nde loxo serexedube man xa a mato. Xa na fure bara lantan ye i na dugi ma, xa na mu a ra na se denbexi ma, xa na mu a ra na kiri ma, fure jaaxi na a ra. Na bara findi se seniyantare ra.

⁵² Serexedube xa se birin gan na fure na se naxan ma, dugi naxan yailanxi xuruse xabe ra, dugi naxan yailanxi gese fute ra, dugi denbexi, xa na mu a ra kiri.

⁵³ Kono xa serexedube bara a mato, na fure mu lantanxi na see ma,

⁵⁴ a xa yaamari fi na see xa maxa ye ra, e xa sa e kerenyi ma xi solofere bun ma sanmaya firin nde.

⁵⁵ A na ge maxade, serexedube man xa na mato. Xa fure mu masaraxi, hali a man mu lantanxi a i, na findixi se seniyantare nan na. A birin xa gan te ra, hali fure na a lahale kerenyi gbansan nan ma.

⁵⁶ Xa serexedube bara a to fure mu fiixe alo singe, a xa na yire gbansan ba na.

⁵⁷ Kono xa fure na lantanfe a i dugi ma, xa na mu a ra dugi denbexi ma, xa na mu a ra kiri ma, fure jaaxi na a ra, fo na xa gan te ra.

⁵⁸ Xa fure bara ba dugi ma, xa na mu a ra dugi denbexi ma, xa na mu a ra kiri ma ye ra a firin nde, a bara seniyan.»

⁵⁹ Seriyе nan na ki fure jaaxi xa fe ra naxan noma lude dugi nde ma naxan yailanxi xuruse xabe ra, xa na mu a ra gese fute ra, a nun dugi nde ma naxan denbexi, a nun kiri nde ma. Na seriyе noma a masende xa se nde seniyan, xa na mu a mu seniyan.

14

Furema seniyentare

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «Maraseniyeñyi loxoɛ, fure jaaxi kanyi xa siga serexedube xon.

³ Serexedube xa siga nama yonkinde fari ma na furema matode. Xa a bara yalan,

⁴ serexedube xa yaamari fi, a xa fa xoni nɔɔre radaxaxi firin na, e nun sediri wuri, gere mooli nde, nun hisopi wuri furema be.

⁵ Serexedube xa yaamari fi, e xa xoni keren kon naxaba feɔe nde xun ma, dulon ye na naxan kui.

⁶ A xa xoni nɔɔre tongo, a nun sediri wuri, gere mooli nde, nun hisopi wuri, a xa e birin dukulu xoni wuli xora e naxan kon naxabaxi dulon ye xun ma.

⁷ A xa na kasan sanmaya solofere na furema ma, naxan lanma a xa seniyeñ. Serexedube xa masenyi ti, na mixi bara findi mixi seniyeñxi ra. Na temui a xa xoni nɔɔre beɔin wula i.»

⁸ «Naxan wama seniyeñfe, a xa a xa dugie xa, a xa a fate maxabe bi, a xa a maxa ye ra. Na kui, a seniyeñma ne. Na dangi xanbi a noma sode nama yonkinde kui, konɔ a mu noma sode a xa kiri banxi tan kui xi solofere.

⁹ Xi solofere nde loxoɛ, a man xa a xunxexe bi, a de xabe, a ya xinbi xabe, a nun a fate maxabe birin. A man xa a xa dugie xa, a xa a fate maxa. Na kui, a seniyeñma ne.

¹⁰ Xi solomasaxan nde loxoɛ, a xa yexexyore xemema firin tongo, a nun yexee ginema, je keren daaxi, lanyuru mu na naxee ma. A man xa sansi xori dинxi konbo ya keren nun a tagi soto, ture masunbuxi naxan na, a nun ture sigaati ya keren naxan findima serexe ra.

¹¹ Serexedube xa furema nun a xa serexe ti n tan Alatala ya i horomolingira sode de ra.

¹² A xa yexexyore keren tongo, a xa a ba yete ragbilen serexe ra, a nun ture sigaati ya keren. A xa nee lintan n tan Alatala ya i.

¹³ A xa na yexee kon naxaba yire seniyeñxi yunubi xafari serexe nun serexe gan daaxi bama dennaxe. Serexedube nan gbe yete ragbilen serexe nun yunubi xafari serexe ra. Serexe seniyeñxi nan e ra.

¹⁴ Serexedube xa yete ragbilen serexe wuli nde tongo, a xa a sa furema yirefanyi tuli ma, a belexekura yirefanyi ma, nun a sankura yirefanyi ma.

¹⁵ A man xa na ture sigaati ya keren ifili a yete koola belexe kui.

¹⁶ A xa a belexesole yirefanyi sin ture kui, a nu bara naxan sa a koola belexe kui, a xa na ture kasan doxo solofere n tan Alatala ya i.

¹⁷ Ture naxan luxi serexedube belexe kui, a xa nde sa furema yirefanyi tuli ma, a nun a belexekura yirefanyi ma, a nun a sankura yirefanyi ma yete ragbilen serexe wuli fari.

¹⁸ Ture donxoɛ naxan luxi serexedube yi ra, a xa na sa furema xunyi ma. Serexedube xa a xun sara n tan Alatala ya i.

¹⁹ Serexedube xa yunubi xafari serexe ba, a xa a xun sara a xa seniyeñareɔa ma. Na dangi xanbi a xa na serexe gan daaxi kon naxaba.

²⁰ A xa serexe gan daaxi nun sansi xori dинxi serexe ba serexebade fari. A xa furema xun sara alako a xa seniyeñ.»

²¹ «Xa setare nan na furema ra, feere mu na a yi na serexe xa fe ra, a xa yexexyore keren gbansan ba yete ragbilen serexe ra, naxan lintanma n tan Alatala ya i a xa findi furema xa xunsare ra. A xa sansi xori dинxi konbo ya tagi soto, ture masunbuxi naxan na, a nun ture sigaati ya keren,

²² nun ganbe firin, xa na mu a ra kolokonde yore firin. Keren xa findi yunubi xafari serexe ra, boore serexe gan daaxi.

²³ Xi solomasaxan nde loxoɛ, a xa fa na serexe ra serexedube xon horomolingira sode de ra n tan Alatala ya i, alako a xa seniyeñ.

²⁴ Serexedube xa yete ragbilen serexe yexee nun ture sigaati ya keren lintan n tan Alatala ya i.

²⁵ A xa na yexexyore kon naxaba yete ragbilen serexe ra. A xa a wuli nde tongo, a xa na sa furema yirefanyi tuli ma, a yirefanyi belexekura ma, a nun a yirefanyi sankura ma.

²⁶ A xa ture nde ifili a yete koola belexe kui.

²⁷ A xa na ture kasan sanmaya solofere a belexesole yirefanyi ra n tan Alatala ya i.

²⁸ Ture naxan na a belexe kui, a xa dondoronti tongo, a na sa furema yirefanyi tuli ma, a yirefanyi belexekura ma, a nun a yirefanyi sankura ma wuli fari naxan keli yete ragbilen serexe ma.

²⁹ Ture naxan luxi a belexe kui, a xa na sa na furema xunyi ma, alako a xun sa sara n tan Alatala ya i.

³⁰ Serexedube xa ganbe keren ba, xa na mu a ra kolokonde yore, serexee ya ma furema naxee sotoxi.

³¹ A xa keren ba yunubi xafari serexe ra, boore xa findi serexe gan daaxi ra, a nun sansi xori dинxi. Serexedube furema xun sarama n tan Alatala ya i na ki ne.

³² Seriyɛ nan na ki maraseniyeɗi xa fe ra furemae be naxee findixi setaree ra.»

³³ Alatala naxa a masen Annabi Munsanun Haruna be,

³⁴ «Wo na so Kanaan boxi ma, n naxan fima wo ma ke ra, xa fure jaaxi sa mini wo xa banxi kankee ma mɛnni,

³⁵ banxi kanyi xa sa a fala serexedube be, <N bara fure jaaxi to n ma banxi ma.>

³⁶ Serexedube xa yaamari fi, e xa se birin namini banxi kui beenu a xa siga fure jaaxi matode, alako se naxan na banxi kui, na naxa findi se seniyyentare ra. E na ge na rabade, serexedube xa siga na banxi matode.»

³⁷ «Serexedube xa na fure mato. Xa fure fooro, xa na mu a ra a gbeeli, a man ya naxa itilin, a banxi kanke suxu,

³⁸ serexedube xa mini banxi kui, a xa banxi naade balan loxun keren.

³⁹ Xi solofere nde loxoɛ, serexedube man xa gbilen naa. Xa fure bara lantan ye i banxi kanke ma,

⁴⁰ serexedube xa yaamari fi, banxi gemee xa ba na fure na dennaxe, e xa e wole taa fari ma yire seniyyentare.

⁴¹ Banxi kanke xa maxoolin banxi kui. Naxan bama, na xa woli taa fari ma yire seniyyentare.

⁴² Geme gbetee xa sa booree joxoe ra, banxi kanke xa maso a neene ra.»

⁴³ «Na wali birin dangi xanbi, xa fure jaaxi man mini banxi ma,

⁴⁴ serexedube xa gbilen na mato ra. Xa fure bara lantan ye banxi kui, fure jaaxi na a ra, a findixi se seniyyentare nan na.

⁴⁵ Na banxi xa rabira, a gemee, a wurie, nun a maso bende birin xa wole taa fari ma yire seniyyentare.

⁴⁶ Naxan yo soma na banxi kui a balan xanbi, na kanyi fan findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

⁴⁷ Naxan na a sa na banxi kui, xa na mu a ra a a dege naa, na lanma a xa a xa dugie xa.»

⁴⁸ «Na banxi yailan xanbi, xa serexedube sa gbilen na banxi kui, a fa a to fure mu lantanxi a i, a xa masenyi ti, na banxi bara seniyyen, fure bara jon naa.

⁴⁹ Na banxi kanyi xa na maraseniyeɗi rakamali serexe bafe ra. A xa xoni firin, sediri wuri, gere mooli nde, nun hisopi wuri soto.

⁵⁰ A xa xoni keren kon naxaba feje nde xun ma dulon ye na naxan kui.

⁵¹ A xa sediri wuri, hisopi wuri, gere mooli nde, nun xoni jije sin xoni kon naxaba wuli xooro, naxan na dulon ye kui. A xa a kasan banxi ma sanmaya solofere.

⁵² A xa banxi raseniyeɗi xoni wuli, dulon ye, xoni jije, sediri wuri, hisopi wuri, nun gere mooli nde ra.

⁵³ A xa xoni jije bejin taa fari ma wula i. Na kui, na banxi xa fe jaaxi jonma ne, a seniyyen.»

⁵⁴ «Seriye nan na ki fure jaaxie xa fe ra naxee minima mixi fate ma,

⁵⁵ dugie ma, banxie ma,

⁵⁶ naxee funtuma, naxee bulama, naxee fiixema,

⁵⁷ alako a xa kolon xa se seniyyenxi nan a ra, xa na mu a ra a mu seniyyenxi. Seriyɛ nan na ki na fure jaaxi xa fe ra.»

15

Korɔsila kanyi

nun gine xa kike wali

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsanun Haruna be,

² «Wo xa a fala Isirayilakae be, korɔsila kanyi bara findi mixi seniyyentare ra.

³ Korɔsila kanyi bara findi mixi seniyyentare ra hali korɔsila mu na minife sinden, konɔ a na a fate kui.

⁴ Korɔsila kanyi sama sade naxan ma, se seniyyentare na a ra. A doxo gonyi naxan yo ma, na fan se seniyyentare na a ra.

⁵ Naxan na din a xa sade ra, na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa ye ra. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

⁶ Naxan doxoma a xa gonyi ma, na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa ye ra. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

⁷ Naxan yo din na furema fate ra, na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa ye ra. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

⁸ Xa furema de ye boxun mixi seniyyenxi nde ma, na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

⁹ Dooxo naxan sama soe ma, xa na mu a ra joxome ma, xa furema doxo na fari, na doxoɛ findima se seniyyentare nan na.

¹⁰ Naxan na din sese ra furema bara doxo naxan fari, na kanyi bara findi mixi seniyyentare ra han nummare ra. Na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa.

¹¹ Furema belexe seniyyentare kanyi dinma mixi naxan na, na xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa ye ra. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

¹² Furema dinma feje naxan na, na xa kana. Xa yirabase wuri daaxi na a ra, a lan a xa maxa ye ra.»

¹³ «Korɔsila kanyi na yalan, a mame tima ne loxun keren beenu a xa findi mixi seniyyenxi ra. A xa a xa dugie xa, a xa a maxa dulonyi ye ra. A seniyyenma na ki ne.

¹⁴ Xi solomasaxan nde loxoe, a xa ganbe firin tongo, xa na mu a ra kolokonde yore firin, a sa e so serexedube yi ra n tan Alatala ya i horomolingira sode de ra.

¹⁵ Serexedube xa xoni keren ba yunubi xafari serexe ra, boore serexe gan daaxi. Na kui, korosila kanyi bara a xun sara n tan Alatala ya i.»

¹⁶ «Xa xeme nde a xa wantanyi noxo, a xa a fate birin maxa. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

¹⁷ Dugi nun kiri naxan birin noxo, e xa maxa ye ra, e fan findima ne se seniyyentare han nummare ra.

¹⁸ Xa xeme nun gine kafu e boore ra, e xa e fate maxa. E findima mixi seniyyentaree nan na han nummare ra.»

¹⁹ «Gine naxan na a xa kike wali kui, a findima mixi seniyyentare nan na loxun keren bun ma. Naxan na din a ra, a fan findima mixi seniyyentare ra han nummare ra.

²⁰ Gine naxan na a xa kike wali kui, a sama sade naxan ma, se seniyyentare na a ra. A doxo sese naxan ma, na fan se seniyyentare na a ra.

²¹ Naxan yo na din a xa sade ra, na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa ye ra. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

²² Naxan yo na doxo a xa gonyi ma, na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a yete maxa ye ra. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

²³ Xa se nde saxi na sade ma, xa na mu a ra na gonyi ma a nu doxoxi naxan ma, naxan dinma na se ra a findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.

²⁴ Xa xeme nde nun na gine kafu, a xa kike wali wuli fa sa a fate ma, a fan findima mixi seniyyentare nan na loxoXun keren bun ma. A na sa sade yo ma, na fan findima se seniyyentare nan na.»

²⁵ «Xa wuli lu mini ra gine ma, naxan mu findixi a xa kike wali wuli ra, xa na mu a ra a xa kike wali temui xon naxa kuya, a findima mixi seniyyentare nan na alo gine naxan na a xa kike wali kui.

²⁶ A na a sa sade naxan ma, xa na mu a ra a doxo gonyi naxan ma, na birin findima ne se seniyyentare ra alo a xa kike wali temui.

²⁷ Naxan dinma na see ra, na kanyi xa a xa dugie xa, a xa a fate maxa ye ra. A findima mixi seniyyentare nan na han nummare ra.»

²⁸ «Wuli na ba minife, na gine xa mame ti loxoXun keren, a fa seniyyen.

²⁹ Xi solofere nde loxoe, a xa ganbe firin, xa na mu a ra kolokonde yore firin tongo, a xa e xanin serexedube xon horomolingira sode de ra.

³⁰ Serexedube xa xoni keren ba yunubi xafari serexe ra, boore serexe gan daaxi. Serexedube xunsare serexe bama na gine be n tan Alatala ya i na ki ne.»

³¹ «Wo xa Isirayilakae makuya seniyyentarepa ra, xa na mu a ra, e na e makore n ma horomolingira ra naxan na wo tagi, e faxama ne.»

³² «Seriye nan na ki korosila xa fe ra, a nun xeme naxan a xa wantanyi noxoma,

³³ gine naxan na kike wali kui, korosila naxan minima xeme nun gine fate i, nun xeme naxan nun gine seniyyentare kafuma.»

16

Xunsare loxoe

¹ Haruna xa di firinyi to faxa e yete masenfe ra Alatala be, Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «A fala i taara Haruna be, a na so horomolingira kui, a naxa lu dangi ra dugi gbakuxi ra xa a dangi temui mu a lixi, alako a naxa faxa. Yire seniyyenxi na a ra saate kankira na dennaxe. Xunsarade na na saate kankira nan fari, n minima nuxui kui dennaxe.»

³ «Haruna xa so horomolingira kui tuura ra, naxan bama yunubi xafari serexe ra, a nun yexee kontonyi serexe gan daaxi ra.

⁴ A xa guba seniyyenxi gese fute daaxi ragoro a ma, a xa wantanyi gese fute daaxi so. A xa a tagi ixiri beleti gese fute daaxi ra, a xa xunmase doxo a xunyi ma. A na ge a maxade, a xa na dugi seniyyenxi birin nagoro a ma.

⁵ Isirayila nama xa sikote firin so a yi ra yunubi xafari serexe ra, a nun yexee kontonyi keren serexe gan daaxi ra.

⁶ Haruna xa tuura ba a yete xa yunubi xafari serexe ra alako a tan nun a xa denbaya xun xa sara.

⁷ A xa na sikote firinyi ti n tan Alatala ya i, horomolingira sode de ra.

⁸ A xa n tan Ala maxandi a xa tonxuma masen n be na sikote firinyi xa fe ra. Keren xa findi n tan Alatala gbe ra, boore xa lu Sentane be wula i.

⁹ Sikote naxan sugandixi n tan Alatala gbe ra, Haruna xa a ba yunubi xafari serexe ra.

¹⁰ Sikote naxan sugandixi a xa findi Sentane gbe ra, na mu faxama. Haruna xa a ti n tan Alatala ya i, a xa findi xunsare ra, a xa a bepin sigafe ra wula i Sentane be.

¹¹ Haruna xa tuura ba a yete xa yunubi xafari serexe ra, a xa findi a tan nun a xa denbaya xunsare ra. A xa na tuura kon naxaba yunubi xafari serexe ra.

¹² A xa surayi ganse rafe te wole ra naxan tongoxi serexebade fari n tan Alatala ya i. A xa surayi fupni belexe ya firin fan tongo. A xa na birin xanin dugi gbakuxi xanbi ra yire seniye nxi kui.

¹³ A xa na surayi gan n tan Alatala ya i, alako tuuri naxan tema na xa saate kankira noxun a ma alako a naxa faxa.

¹⁴ A xa tuura wuli nde tongo a belexesole ra, a xa a kasan saate kankira makoto se ma xunsarade sogetede biri sanmaya solofere, a man xa a kasan na makoto se ya ra.

¹⁵ A xa sikote kon naxaba pama xa yunubi xafari serexe ra, a fa a wuli xanin dugi gbakuxi xanbi ra. A xa na wuli kasan saate kankira makoto se ma nun saate kankira makoto se ya ra, alo a rabaxi tuura wuli ra ki naxe.»

¹⁶ «Na ki a xunsare sotoma yire seniye nxi be Isirayilakae xa seniye nxi, e xa fe kobie, nun e xa yunubie xa fe ra. A xa a raba na ki horomolingira fan be, naxan tixi Isirayilaka seniye nxi tagi.

¹⁷ Mixi yo naxa lu horomolingira kui han Haruna minima yire seniye nxi fisamante kui temui naxe. A xa a tan nun a xa denbaya xun sara, a nun Isirayila pama birin.

¹⁸ A xa siga serexebade yire naxan na n tan Alatala ya i, a fa xunsare ba na serexebade be. A xa tuura nun sikote wuli sa ferie ma naxee nu na serexebade tunxunyi naanie ra.

¹⁹ A xa wuli kasan a belexesole ra sanya solofere serexebade ma, alako a xa seniye nxi Isirayilakae xa seniye nxi xa fe ra.»

²⁰ «Haruna na ge xunsare bade yire seniye nxi, horomolingira, nun serexebade be, a xa sikote boore maso naxan mu nu faxa.

²¹ A xa a belexe firinyie sa na sikote xun tagi, a fa Isirayilakae xa seniye nxi, e xa fe kobie, nun e xa yunubi birin masen n tan Ala be. A na ge na kote birin sade sikote xun, a xa na sikote bejin wuli i mixi nde saabui ra naxan bara tin na wali ra.

²² Na sikote yunubi birin xaninma a xun ma wula i, a bejin dennaxe.»

²³ «Na dangi xanbi, Haruna xa so horomolingira kui, a xa a xa dugi gese fute daaxie ba, a naxee ragoroxi a ma beenu a xa so yire seniye nxi kui. A xa nee lu na.

²⁴ A xa a maxa ye ra yire seniye nxi kui, a dugi gbete ragoro a ma. A na ge, a xa mini, a serexe gan daaxi firin ba, keren a yete be, boore pama be. A xunsare sotoma a yete be nun pama be na kui.

²⁵ A man xa yunubi xafari serexe ture gan serexebade fari.»

²⁶ «Naxan sikote bejin wula i Sentane be, na lan a xa a xa dugie xa, a a fate maxa, a fa gbilen pama yonkinde.

²⁷ Tuura nun sikote naxee baxi yunubi xafari serexe ra, naxee wuli findi xunsare ra yire seniye nxi, nee lan e xa xanin pama yonkinde fari ma, e kiri, e sube, nun e paje birin xa gan te ra.

²⁸ Naxan na wali rabama, a xa a xa dugie xa, a xa a fate maxa ye ra, a fa gbilen pama yonkinde.»

²⁹ «Seriye nan na ki wo be naxan mu kanama abadan. Kike solofere nde, xi fu loxoe, wo xa sunyi suxu, wo naxa wali yo raba, wo tan, nun mixi naxee sabatixi naa kon e mu findi Isirayilakae ra.

³⁰ Na findima xunsare loxoe ra wo be, alako wo xa seniye nxi, wo xa yunubi birin xa xafari n tan Alatala ya i.

³¹ Na findima malabui nun sali loxoe ra wo be. Wo xa sunyi suxu na loxoe. Yi seriye mu kanama abadan.»

³² «Ala naxan sugandixi, a naxan tixi serexedube kuntigi ra, na nan wo xun sarama. A luma a baba xa wali raba ra. A luma serexedube dugi seniye nxi ragoro ra a ma.

³³ A luma yire seniye nxi, horomolingira, serexebade, serexedube nun Isirayila pama birin xun sara ra.

³⁴ Yi seriye mu kanama abadan, alako je birin xunsare xa ba Isirayilakae be e xa yunubi birin ma fe ra.»

E Alatala xa yaamari birin suxu alo a masenxi Annabi Munsu be ki naxe.

17

Serexe bama dennaxe

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsu be,

² «A fala Haruna be nun a xa die be, a nun Isirayilaka birin be, Alatala yi nan yamarixi.

³ Isirayilaka naxan ninge, xa na mu a ra yexe, xa na mu a ra si bama serexe ra pama yonkinde kui, xa na mu a ra pama yonkinde fari ma,

⁴ a mu a xaninma horomolingira sode de xa ra alako a xa a fi n tan Alatala ma horomolingira yire, na kanyi luma ne alo faxeti. A bara faxe ti, a lanma na kanyi xa keru pama ya ma.

⁵ Yi yaamari wama a masenfe ne a Isirayilakae mu lanma e xa serexe ba burunyi. E xa fa xanunteya serexe ra serexedube nan xon n tan Alatala ya i n ma horomolingira sode de ra.

⁶ Serexedube xa na wuli kasan n tan Alatala xa serexebade seetie ma horomolingira sode de ra, a man xa na ture

gan te i, a xa findi xiri fanyi ra n tan Alatala be.

⁷ Isirayilakae naxa sikote serexe ba kuye be sonon de. Na findima yanfanteya nan na n tan Alatala mabiri. Yi yaamari mu kanama abadan.»

⁸ «A fala e be, Isirayilaka, xa na mu a ra xone naxan sabatixi e tagi, xa a serexe gan daaxi, xa na mu a ra serexe gbete ba,

⁹ a mu a xanin horomolingira sode de ra, alako a xa fi n tan Alatala ma, na kanyi kerima ne a xa jama tagi.»

Wuli minfe tonyi

¹⁰ «Xa Isirayilaka nde, xa na mu a ra xone nde naxan sabatixi Isirayila boxi ma a naxa wuli min, n gbilenma ne na kanyi foxo ra, n fa a keru a xa jama ya ma,

¹¹ barima sube nii bara lu a wuli ya ma. N bara wuli findi wo xunsare ra, naxan bama serexe ra serexebade fari. Wuli nan na xunsare ra.

¹² Na na a ra, n bara Isirayilakae yamari e naxa wuli min. Wo xa xone naxee sabatixi Isirayila boxi ma, e fan naxa wuli min de.

¹³ Xa Isirayilaka, xa na mu a ra xone nde naxan na wo tagi, sa sube nde, xa na mu a ra xoni nde faxa naxan daxa a xa don, a xa na wuli ifili boxi ma, a bende sa a fari,

¹⁴ barima sube nii na a wuli nan ya ma. Na na a ra, n bara Isirayilakae yamari wo naxa sube wuli yo min, barima sube nii na a wuli nan ya ma. Naxan yo na raba, a fama keride Isirayila jama ya ma.»

¹⁵ «Xa Isirayilaka, xa na mu a ra xone nde naxan na wo tagi, na sube don naxan faxaxi a yete ma, xa na mu a ra sube gbete naxan faxaxi ki gbete ra, na kanyi xa a xa dugie xa ye ra, a man xa a yete maxa. A mu seniyenma han nummare ra.

¹⁶ Xa a mu a xa dugie xa, xa a mu a yete maxa, na seniyentareja luma ne a ma.»

18

Kafui seriye

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «A fala Isirayilakae be Alatala nan n na, wo Marigi Ala.

³ Wo naxa Misirakae xa naamunyie raba, wo nu na dennaxe. Wo man naxa Kanaankae fan ma naamunyie raba, n wo xaninma dennaxe. Wo naxa bira e xa seriye foxo ra.

⁴ Wo xa n tan nan ma seriye nun n ma yaamarie rabatu, barima Alatala nan n na, wo Marigi Ala.

⁵ Wo xa bira n ma seriye nun n ma yaamarie nan foxo ra. Mixi naxan nee rabatuma, a simaya sotoma nee nan saabui ra. Alatala nan n na.»

⁶ «Wo naxa kafu wo nun wo barima. Alatala nan n na.»

⁷ «Wo naxa kafu wo nun wo nga, naxan findixi wo baba xa gine ra. Wo nga nan wo nga ra, wo naxa kafu a ra.»

⁸ «Wo naxa kafu wo nun wo nanden, naxan findixi wo baba xa gine ra.»

⁹ «Wo naxa kafu wo nun wo maagine, naxan findixi wo baba xa na mu a ra wo nga xa di ra, naxan barixi wo xonyi xa na mu a ra yire gbete.»

¹⁰ «Wo naxa kafu wo nun wo xa di xeme xa di gine, wo naxa kafu wo nun wo xa di gine xa di gine. E fatanxi wo yete fate nan na.»

¹¹ «Wo naxa kafu wo nun wo baba xa gine gbete xa di gine, wo baba naxan barixi. Wo maagine na a ra.»

¹² «Wo naxa kafu wo nun wo baba maagine ra. Wo baba bariboore na a ra.»

¹³ «Wo naxa kafu wo nun wo nga xunya, xa na mu a ra a taara. Wo nga bariboore na a ra.»

¹⁴ «Wo naxa kafu wo nun wo baba xunya xa gine, xa na mu a ra a taara xa gine. Wo baba xunya xa na mu a ra a taara nan gbe findixi na ginee ra. Wo nga nun wo mama nan lanxi e ma.»

¹⁵ «Wo naxa kafu wo nun wo xa di xa gine, wo xa di nan xa gine a ra.»

¹⁶ «Wo naxa kafu wo nun wo xunya, xa na mu a ra wo taara xa gine.»

¹⁷ «Xa wo nun gine nde bara kafu, wo nun a xa di gine tan naxa kafu de. Wo nun a xa di xeme xa di gine naxa kafu de, wo nun a xa di gine xa di gine naxa kafu de. Baribooremae na e ra, na fe mooli mu fan.»

¹⁸ «Wo nun wo xa gine xunya naxa kafu de, xa na mu a ra a taara, wo xa gine xa simaya kui. Na fe fama ne toone ra.»

¹⁹ «Wo nun gine naxa kafu a xa kike wali kui de, barima a mu seniyenxi na temui.»

²⁰ «Sade fe naxa lu wo nun wo malanboore xa gine tagi de, na findima seniyentareja nan na.»

²¹ «Wo naxa wo xa di yo ba serexe ra Molofo kuye be. Wo naxa wo Marigi Ala xili bexu. Alatala nan n na.»

²² «Xeme naxa kafu nun xeme ra. Fe jaaxi na a ra. Xeme lanma e nun gine nan xa kafu.»

²³ «Xeme naxa kafu nun sube ra. Gine fan naxa kafu nun sube ra. Na fe mooli mu fan feo.»

²⁴ «Wo naxa wo manoxo yi fe moolie ra, alo na sie a rabaxi ki naxe n naxee keru yo ya ra.

²⁵ E xa fe paaxie bara boxi yati manoxo. N e ratonxi na nan ma, e mu luma yi boxi ma sonon.»

²⁶ Wo tan Isirayilakae nun xɔɓɛ naxee na wo tagi, wo xa n ma seriyɛ nun n ma yaamarie rabatu. Wo naxa yi fe xɔnxie raba de.

²⁷ Bekae nu bara na mooli raba beenu wo xa fa. Yi boxi findi yire seniyyentare ra na nan ma.

²⁸ Xa wo fan bira na mooli foxɔ ra, wo fan kerima ne yi boxi ma.

²⁹ Mixi yo naxan na mooli rabama, a kelima ne a xa nama ya ma.

³⁰ Wo xa n ma yaamarie rabatu, wo naxa na fe xɔnxie raba alɔ mixi naxee nu na be beenu wo xa fa. Wo naxa findi mixi seniyyentaree ra. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

19

Tinxinyi naxan nafan Ala ma

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «A fala Isirayilakae be, wo xa seniyyen, barima n tan seniyyen, wo Marigi Alatala.

³ Birin xa e nga nun e baba binya. Birin xa malabui loxɔe seriyɛ rabatu. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

⁴ «Wo naxa kuyee batu, wo naxa wure raxunu kuye yailanfe ra. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

⁵ «Wo xa xanunteya serexe ba n tan Alatala be a raba ki ma.

⁶ Serexe sube xa don a faxa loxɔe, xa na mu a ra na kuye iba. Sube na xi saxan ti, na xa sa te i.

⁷ Naxan luma han xi saxan, a raharamuxi, a mu lan na mooli xa don.

⁸ Naxan na rabama, a na sare sɔtɔma ne, barima a bara n tan Alatala xa se seniyyenxi yelebu. Na kanyi raminima ne Isirayila nama ya ma.»

⁹ «Wo na xe xaba wo xɔnyi, wo naxa a tuxuie xaba. Baloe naxan birama boxi ma, wo xa na lu naa.

¹⁰ Wo na weni bogi ba wo xa sansie kon na, wo naxa gbilen a ma a firin nde. Bogi naxee fan yolonma e yete ma, wo xa nee fan lu na setaree be, a nun mixie be naxee kelixi pamane gbete ma. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

¹¹ «Wo naxa muɓe ti. Wo naxa wule fala. Wo naxa wo boore yanfa.

¹² Wo naxa wo kali n xili ra wule fari, barima na kui wo wo Marigi Ala xili nan kanama. Alatala nan n na.»

¹³ «Wo naxa wo ngaxakerenyi tɔɔɔ, wo naxa a muɓa. Wo naxa wo xa walike xa wali sare lu han tina.»

¹⁴ «Wo naxa tulixori konbi, wo naxa donxui rabira. Wo xa gaaxu n tan Ala ya ra. Alatala nan n na.»

¹⁵ «Wo naxa kiiti sa tinxintareya ra. Wo naxa setare rafisa a boore be, wo naxa banna rafisa a boore be. Wo xa kiiti birin sa tinxinyi ra.

¹⁶ Wo naxa wo boore mafala. Wo naxa wo boore tɔɔɓeɓe alako a xa faxa. Alatala nan n na.

¹⁷ Wo naxa wo ngaxakerenyi xɔn. Wo xa wo boore rasi, alako wo naxa yunubi sɔtɔ a xa fe ra.

¹⁸ Wo naxa wo gbeɓɔɔ. Wo naxa gbeseɓɔnɓeya ragata wo sonɗonyi kui wo ngaxakerenyi be. Wo xa wo boore xanu alɔ wo yo yete xanuma ki naxe. Alatala nan n na.»

¹⁹ «Wo xa n ma yaamarie rabatu. Wo naxa xuruse mooli firin rate e boore ma. Wo naxa sansi mooli firin si xe keren ma. Wo naxa dugi ragoro wo ma naxan degexi gese mooli firin na.»

²⁰ «Xa xeme nde nun konyi giɓe nde kafu xeme gbete naxan xa kote doxɔxi, naxan xun mu saraxi sinden, naxan mu xɔreyaxi, e xa jaxankata. Konɔ wo naxa e faxa, barima konyi giɓe nan a ra.

²¹ Na xeme xa yexee kontonyi ba yete ragbilen serexe ra n tan Alatala be horomolingira sode de ra.

²² Serexedube xa na yexee kontonyi findi xunsare ra a be n tan Alatala ya i, a xa findi yete ragbilan serexe ra alako a xa yunubi xa xafari.»

²³ «Wo na so boxi kui n naxan fima wo ma, wo naxa wo xa sansi sixie bogie don sinden han je saxan. E mu seniyyen, e luxi alɔ sunnetare. Wo naxa e don.

²⁴ Naxee fan bogima je naani nde ma, na birin fima n tan Alatala nan ma, a xa findi n ma matɔxɔe ra.

²⁵ Naxee bogima je suuli nde ma, na tan birin findima wo baloe nan na. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

²⁶ «Wo naxa sube yo don wo mu naxan kon naxabaxi, a wuli xa mini. Wo naxa sematooe wali raba, wo naxa duureya raba.

²⁷ Wo naxa wo xunsexe maxaba wo xunyi seetie ma a radigilixi ra, wo naxa wo de xabe seetie maxaba,

²⁸ wo naxa wo fate maxaba jɔnyi to soxi wo ma. Wo naxa pirinti ti wo fate ma. Alatala nan n na.»

²⁹ «Wo naxa wo xa di giɓe mati langoe ra, alako wo xa boxi naxa bira langoeɓa foxɔ ra, a xa rafe fe paaxie ra.

³⁰ Wo xa n ma malabui loxɔe binya, a nun n ma yire seniyyenxi. Alatala nan n na.»

³¹ «Wo naxa mixi fen naxan mixi faxaxie rawoyenna. Wo naxa bira sematooe foxɔ ra, xa na mu a ra wo findima seniyyentaree nan na. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

³² «Wo xa mixi moxie binya, naxee xunsexe bara fiixe. Wo xa gaaxu wo Marigi Ala ya ra. Alatala nan n na.»

³³ «Wo naxa mixi rawali a jaaxi ra, naxee kelixi jamane gbete e xa sabati wo xa boxi kui.

³⁴ Wo xa na xoye mooli rasene alo wo ngaxakerenyi. Wo xa a xanu alo wo wo yete xanuma ki naxe. Wo fan nu na xoyeya nan kui Misira boxi ma. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

³⁵ «Wo naxa tinxintareya yo raba, ki-iti sade, se kuyeya maniyade, se binye maniyade, se rafe daaxi maniyade.

³⁶ Wo xa sikeeli xa kamali. Wo se maniyase kamalixie rawali. Alatala nan n na, wo Marigi Ala, naxan wo raminixi Misira boxi ma.

³⁷ Wo xa n ma seriye nun n ma yaamari birin nabatu. Alatala nan n na.»

20

Fe xonxie Ala mabiri

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «A fala Isirayilakae be, xa Isirayilaka nde, xa na mu a ra xoye nde naxan sabatixi Isirayila boxi ma, a xa di nde ba serexe ra Moloکو kuye be, pama xa na kanyi magono gemee ra han a xa faxa.

³ N tan fan gbilenma ne na mixi foxo ra, n a ramini pama ya ma, barima a bara n ma yire seniye nxi yelebu, a bara n xili seniye nxi kana na serexe mooli ra Moloکو kuye be.

⁴ Xa pama a ya raxi na fe ma, e tondi mixi faxade, naxan a xa di baxi serexe ra Moloکو be,

⁵ n tan gbilenma ne na mixi nun a xabile foxo ra, n nee keru e xa pama ya ma, a nun mixi birin naxee n yanfama Moloکو kuye xa fe ra.»

⁶ «Xa mixi nde n yanfa, a bira sematoo foxo ra, a nun mixi naxan mixi faxaxie rawoyenna, n gbilenma na kanyi foxo ra, n a keru a xa pama ya ma.

⁷ Wo xa wo jere seniye nyi kui, alako wo xa seniye n, barima Alatala nan n na, wo Marigi Ala.

⁸ Wo xa n ma yaamarie rabatu, wo xa e ratinme. Alatala nan n na, naxan wo raseniye nna.»

⁹ «Naxan yo a baba danka, xa na mu a ra a nga, wo xa na kanyi faxa. A tan nan a faxa fe ragirixi, barima a bara a baba danka, xa na mu a ra a nga.»

¹⁰ «Xa xeme nde yene raba a malan boore xa gine ra, na xeme nun na gine xa faxa e xa langoeja xa fe ra.»

¹¹ «Xa xeme nde kafu nun a baba xa gine ra, a bara fe jaaxi raba a baba ra. Wo xa

na xeme nun na gine faxa e xa yunubi xa fe ra.»

¹² «Xa xeme nde kafu nun a xa di xa gine ra, wo xa e firinyi birin faxa na yunubi xa fe ra, barima na fe mooli mu fan feo.»

¹³ «Xa xeme nde kafu nun xeme gbete ra alo xeme darixi a raba ra gine ra ki naxe, wo xa e firinyi birin faxa na fe xonxi xa fe ra.»

¹⁴ «Xa xeme nde kafu nun gine ra nun na xa di gine ra, e bara fe jaaxi raba. Wo xa e gan te ra, xeme nun gine, alako na fe xonxi mooli naxa lu wo tagi.»

¹⁵ «Xa xeme nde kafu nun sube ra, wo xa na xeme nun na sube birin faxa.»

¹⁶ «Xa gine nde a maso sube ra kafu booreja ra, wo xa na gine nun na sube faxa na fe jaaxi xa fe ra.»

¹⁷ «Xa xeme nde kafu nun a maagine ra, a baba xa di gine, xa na mu a ra a nga xa di gine, fe mayaagixi nan a ra. Wo xa e keru e xa pama ya ma, barima xeme bara kafu nun a maagine ra. Na kote xa lu a xun ma.»

¹⁸ «Xa xeme nde kafu nun gine ra naxan na a xa kike wali kui, a wuli naxa mini kene ma. E firinyi birin xa keru pama ya ma na fe ma.»

¹⁹ «Wo naxa kafu nun wo nga xunya, xa na mu a ra wo nga taara ra, xa na mu a ra wo baba maagine ra, barima wo bariboore nan e ra. Naxan na mooli rabama na kote xa lu a xun ma.»

²⁰ «Xa xeme nde kafu nun a baba xunya xa gine ra, xa na mu a ra a baba taara xa gine ra, e na kote xaninma ne. E birin fama faxade dibaritareja nan kui.»

²¹ «Xa xeme nde kafu nun a xunya xa gine ra, xa na mu a ra a kafu nun a taara xa gine ra, a bara fe seniye nare raba. E birin fama faxade dibaritareja nan kui.»

²² «Wo xa n ma seriye nun n ma yaamari birin nabatu, wo xa na birin naba, alako wo mu fama keride ki naxe boxi ma n wo rasabatima dennaxe.

²³ Wo naxa bira na boxi sie xa seriye foxo ra, n fama naxee keride wo ya ra. E naxan nabama na mu rafanxi n ma feo.

²⁴ N bara a fala wo be na boxi findima wo gbe ra. N bara na boxi fi wo ma, xipe nun kumi gbegebe na dennaxe. Alatala nan n na, wo Marigi Ala, naxan wo sugandixi sie tagi.

²⁵ Wo xa sube raharamuxie nun sube radaxaxie tagi rasa, e nun xoni raharamuxie nun xoni radaxaxie, alako wo naxa findi seniye naree ra e saabui ra. N bara tonyi doxo na subee, na xonie, nun na boximasee ra. E mu seniye n.

²⁶ Wo xa findi n ma pama seniye nxi ra, barima n tan Alatala nan seniye n. N bara

wo sugandi sie tagi, alako wo xa findi n gbe ra.»

²⁷ «Mixi yo naxan mixi faxaxie rawoyenma, xa na mu a ra a findi sematoe ra, wo xa a magono gemee ra han a xa faxa. A tan nan a faxa fe ragirixi.»

21

Serexedube xa seniyyeni

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be, «A fala Haruna xa di serexedubee be, serexedube naxa a yete findi seniyyentare ra a xa mixi nde fure saabui ra,

² fo a xa mixi kende nde alo a nga, a baba, a xa di xeme, a xa di gine, a xunya xemema, a taara xemema,

³ nun a maagine, ginedimedi na naxan na, a mu doxoxi xeme taa sinden, a na a xonyi. Serexedube na din e fure ra, a findima ne mixi seniyyentare ra.

⁴ A mu lanma serexedube xa findi seniyyentare ra a xa gine fure xa fe ra, xa na mu a ra a xa gine xa mixie fure xa fe ra.»

⁵ «Xa jonfe bara a li, a mu lanma serexedube xa a xunyi bi, xa na mu a ra a de xabee seeti maxaba, xa na mu a ra a fate maxaba.

⁶ E xa seniyyen e Marigi Ala be. E naxa e Marigi Ala xili kana, barima e tan nan serexe gan daaxie bama n tan Alatala be, naxee luxi alo n ma donse. E lan e xa seniyyen na nan ma.

⁷ A mu lanma serexedube xa langoe gine doxo, xa na mu a ra gine futi kane, xa na mu a ra gine xeme meexi naxan na. Serexedube tan seniyyen a Marigi Ala be.

⁸ Wo xa a kolon mixi seniyyenxi ra, barima a tan nan serexee fima Ala ma naxee luxi alo donse. Wo xa a kolon a seniyyen, barima n tan Alatala seniyyen, n tan naxan wo raseniyyenma.

⁹ Xa serexedube xa di gine nde a yete rayaagima findife ra langoe ra, a bara a baba rayaagi. A lanma na gine xa gan te ra.»

¹⁰ «Serexedube kuntigi naxan sugandixi a ngaxakerenyie tagi, e ture seniyyenxi sa a ma, e dugi seniyyenxi ragoro a ma, na naxa a xunsexe kana, a naxa a xa dugi iboo.

¹¹ A naxa so fure xun ma, a naxa findi seniyyentare ra fure xa fe ra, hali a baba xa na mu a ra a nga.

¹² A naxa mini yire seniyyenxi kui, a naxa a Marigi Ala xa horomolingira manoxo, barima n tan Ala nan a sugandixi, ture seniyyenxi saxi a xunyi ma. Alatala nan n na.

¹³ A xa ginedimedi doxo gine ra.

¹⁴ A naxa kaape gine doxo, a naxa gine rabepinxi doxo, a naxa langoe doxo, a naxa

gine doxo ginedimedi mu naxan na. A xa ginedimedi tongo gine ra a xa mixie ya ma, ¹⁵ alako a naxa a bonsoe rayaagi. Alatala nan n na naxan a raseniyyenma.»

¹⁶ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

¹⁷ «A fala Haruna be, mixi mabenxi yo naxa serexedube wali raba, a serexe sa serexebade ma n tan Ala be. Na mu lanma abadan.

¹⁸ Mabenyie nan ya naxee mu daxa e xa e maso serexebade ra: naxan ya mu fan, naxan mu noma jerede a fanyi ra, naxan salonse nde kanaxi,

¹⁹ naxan belexe, xa na mu a ra sanyi giraxi,

²⁰ naxan kuntinxi, naxan xa kuye mu kamalixi, naxan ya mu fanxi, fate kiri fure na naxan ma, nun xeme banaxi.

²¹ Mabenyi yo fatan serexedube Haruna xabile ra, a naxa a maso n tan Alatala xa serexebade ra serexe gan daaxi bafe ra a Marigi Ala be.

²² A noma n tan Ala xa donse seniyyenxi mooli birin donde,

²³ konoo a mu lan a xa a maso yire seniyyenxi fisamante xa dugi ra, xa na mu a ra serexebade ra. A naxa n ma yire seniyyenxi xili kana, barima Alatala nan n na, naxan a raseniyyenma.»

²⁴ Annabi Munsa naxa na masenyi ti Haruna, a xa die, nun Isirayilaka birin be.

22

Serexee nun maraseniyyeni

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «A fala Haruna nun a xa die be, e xa Isirayilakae xa serexe seniyyenxie ba a ba ki ma, barima e nee fima n tan nan ma. Serexedubee naxa n xili seniyyenxi kana. Alatala nan n na.»

³ «A fala e be, xa e bonsoe mixi nde sa findi seniyyentare ra, a naxa a maso Isirayilakae xa serexe ra e naxee fima n tan Alatala ma, na kanyi kerima ne n ya i. Alatala nan n na.»

⁴ «Kune fure na mixi yo ma Haruna bonsoe ya ma, xa na mu a ra korosila fure, na mu lan a xa serexe seniyyenxi don fo a xa ge seniyyende. A man mu lan mixi xa na raba xa a bara din mixi nde ra naxan bara din mixi fure ra. Xa ye seniyyentare na minife mixi xemaya kui, a mu lan a xa serexe seniyyenxi don.

⁵ Xa mixi nde bara din bubuse ra, xa na mu a ra mixi seniyyentare ra, na mu lan a xa serexe seniyyenxi don.

⁶ Naxan na rabama, na kanyi findima seniyyentare nan na han nunmare. Beenu

a xa na serexe seniyenxi don, a xa a fate maxa.

⁷ Soge na goro, a bara seniyen, a noma serexe seniyenxi donde sonon, barima a baloe na a ra.»

⁸ «Serexedube naxa sube don naxan faxaxi a yete ma. A man naxa sube don sube gbete naxan faxaxi, alako a naxa findi seniyantare ra. Alatala nan n na.»

⁹ «Serexedubee xa n ma yaamarie rabatu e baloe xa fe ra, alako e naxa yunubi soto, e fa faxa. Alatala nan n na, naxan e raseniyenma.

¹⁰ Mixi yo naxa serexe seniyenxi don xa serexedube mu a ra. Hali serexedube xa xone, xa na mu a ra a xa walike mu lanma a xa a don.

¹¹ Kono serexedube xa konyi, a naxan sara kobiri ra, a nun na konyi xa denbaya tan noma serexedube baloe donde.

¹² Serexedube xa di gine naxan doxoxi xeme Ala kolontare xon ma, naxa serexe seniyenxi don.

¹³ Serexedube xa di gine naxan findixi kaape gine ra, xa na mu a ra xeme meexi naxan na e mu di bari, a gbilen a baba xonyi alo a nu na naa ki naxe a dimedi ra, na gine noma a baba baloe donde. Mixi yo naxan mu findi Isirayilaka ra, na mu lanma a xa na mooli don.

¹⁴ Xa mixi nde sa serexe seniyenxi don kolontareya ma, a lan a xa a poxoe fi kobiri ra, a man xa nde sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na donse sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na so serexedube yi ra.

¹⁵ Serexedubee naxa fe raba n tan Alatala xa serexe seniyenxie ra, a mu lan naxan xa raba

¹⁶ alako e naxa yunubi soto na serexee xa fe ra e naxee donxi. Alatala nan n na, naxan e raseniyenma.»

¹⁷ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

¹⁸ «A fala Haruna, a xa die, nun Isirayilakae birin be, Isirayilakae birin, a nun xone naxee sabatixi Isirayila boxi ma, mixi naxan serexe gan daaxi bama n tan Alatala be laayidi nde rakamalife ra, xa na mu a ra a yete panige rabafe ra,

¹⁹ a lan a xa tuura nan ba, xa na mu a ra yexee kontonyi, xa na mu a ra sikote, lanyuru mu na naxan ma.

²⁰ Wo naxa xuruse yo ba lanyuru na naxan ma, barima n tan Ala mu na mooli rasuxuma.

²¹ Xa mixi nde wama xuruse xungbe, xa na mu a ra xuruse lanma bafe xanunteya serexe ra n tan Alatala be, laayidi nde rakamalife ra, xa na mu a ra panige rabafe ra, na xuruse fate xa fan, lanyuru yo naxa

lu a ma, xa na mu a ra n tan Ala mu a rasuxuma.

²² Wo naxa xuruse yo ba naxan ya mu fan, naxan maxonoxi, naxan mabenxi, fure na naxan kiri ma. Wo naxa na mooli sa n tan Alatala xa serexebade fari, a xa findi serexe gan daaxi ra.

²³ I noma ninge, xa na mu a ra yexee kepa paaxi bade panige serexe ra, kono i mu noma na bade laayidi rakamali serexe ra de.

²⁴ Wo naxa xuruse banaxi, xemeya kanaxi, xa na mu a ra xemeya mu naxan be, ba serexe ra n tan Alatala be. Wo naxa na mooli ba serexe ra wo xa boxi ma.

²⁵ Wo naxa na xuruse mooli rasuxu xone yi ra, wo xa e ba serexe ra wo Marigi Ala be, barima e fate mu fanxi, e mu kamalixi. N tan Ala mu nee rasuxuma.»

²⁶ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

²⁷ «Ninge yore, yexee yore, nun si yore na bari, e xa lu e nga bun ma xi solofere, beenu e xa findi serexe gan daaxi ra n tan Alatala be.

²⁸ Wo naxa ninge, xa na mu a ra yexee, nun a xa di kon naxaba loxoe keren kui.»

²⁹ «Wo xa tantui serexe ba n tan Alatala be a ba ki ma alako n xa a suxu.

³⁰ Wo xa na serexe don na loxoe yati, a naxa lu han geesege. Alatala nan n na.»

³¹ «Wo xa n ma yaamarie rabatu, wo xa e suxu. Alatala nan n na.

³² Wo naxa n xili seniyenxi kana. Isirayilakae birin xa a kolon n seniyen. Alatala nan n na, naxan wo raseniyenma.

³³ N tan nan wo ramini Misira boxi ra, n xa findi wo Marigi Ala ra. Alatala nan n na.»

23

Isirayila sali loxoe

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «A fala Isirayilakae be, n tan Alatala xa sali loxoe nan ya, naxee seniyenxi wo be.

³ Wo xa wali xi senni, kono xi solofere nde findixi malabui loxoe nan na, malanyi seniyenxi rabama loxoe naxe. Wo naxa wali yo raba na loxoe. Na findixi n tan Alatala nan gbe ra. Wo xa na seriye suxu wo sabatide birin.»

⁴ «N tan Alatala xa sali loxoe gbete nan ya, wo pama maxilima loxoe naxee ma:

⁵ Kike singe, xi fu nun naani nde, soge dula temui, Sayamaleke Dangi Sali serexe xa ba n tan Alatala be.

⁶ N tan Alatala xa Taami Lebinitare Sali foloma na kike xi fu nun suuli nde loxoe ne. Wo xa taami lebinitaree don na xi solofere bun ma.

⁷ Na sali xi singe kui, wo xa malanyi seniye nxi raba. Wo naxa wali yo raba na loxoe.

⁸ Wo xa serexee gan daaxie ba n tan Alatala be na xi solofere bun ma. Xi solofere nde loxoe, wo man xa malanyi seniye nxi raba. Wo naxa wali yo raba na loxoe.»

⁹ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba be,

¹⁰ «A fala Isirayilakae be, wo na so boxi ma n naxan fima wo ma, wo na xe xaba, wo xa a xiri singe xanin serexedube xon.

¹¹ Serexedube xa na masen n tan Alatala be malabui loxoe dangi xanbi, alako n xa a suxu wo be.

¹² Wo na xiri singe masenma n tan Alatala be loxoe naxe, wo man xa yexee fanyi ne keren daaxi ba serexee gan daaxi ra n be,

¹³ a nun sansi xori dinxi konbo ya keren naxan masunbuxi ture ra. Na findima serexee gan daaxi ra n tan Alatala be naxan xiri rafan n ma. Wo man xa weni litiri keren ba weni serexee ra.

¹⁴ Wo naxan soto xe xaba temui, wo naxa sese don, taami, tonsoe ganxi, nun sansi xori ra, beenu wo xa na serexee ba wo Marigi Ala be. Seriyee nan na ki wo bonsoe be wo sabatide birin. Na mu kanama abadan.»

¹⁵ «Folo malabui loxoe kuye iba ma, wo na xiri singe lintanma Alatala ya i serexee ra loxoe naxe, loxun solofere xa dangi.

¹⁶ A xi tongo suuli nde, malabui loxoe xi solofere nde kuye iba, wo man xa serexee ba n tan Alatala be daxamui neene ra.

¹⁷ Wo xa fa taami firin na wo naxan lintanma n tan Alatala ya i serexee ra, kelife ra wo xonyie. Wo xa e yailan sansi xori luxutaxi konbo ya keren na, wo lebini sunbu a ra. Bogise singe serexee nan na ki n tan Alatala be.

¹⁸ Wo man xa yexee fanyi ne keren daaxi solofere sa na taami fari, tuura lanma keren, nun yexee kontonyi firin naxee bama serexee gan daaxie ra. Wo man xa sansi xori luxutaxi nun weni serexee sa nee fari. Nee gan xiri nafan n tan Alatala ma.

¹⁹ Wo man xa sikote keren ba yunubi xafari serexee ra, a nun yexee firin ne keren daaxi, naxee findima xanunteya serexee ra.

²⁰ Serexedube na birin lintanma n tan Alatala ya i serexee ra, na taami singee, nun na yexee firinyie. E birin fima n tan Alatala nan ma, e fa lu serexedube be.

²¹ Na loxoe wo xa malanyi seniye nxi raba. Wo naxa wali yo raba na loxoe. Seriyee na a ra wo bonsoe be yire birin abadan.

²² Wo na xe xaba wo xonyi, wo naxa a tuxuie xaba. Baloe naxan birama boxi ma,

wo xa na lu naa setaree be, a nun mixie be naxee kelixi pamane gbetee ma. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

²³ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba be,

²⁴ «A fala Isirayilakae be, kike solofere nde, xi singe, wo xa wo malabu na loxoe, wo xa pama maxili sara xui ra, wo malanyi seniye nxi raba.

²⁵ Wo naxa wali yo raba na loxoe, wo xa serexee gan daaxie ba n tan Alatala be.»

²⁶ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba be,

²⁷ «Kike solofere nde, xi fu nde xa findi Xunsare loxoe ra. Wo xa malanyi seniye nxi raba, wo xa sunyi suxu, wo xa serexee gan daaxie ba n tan Alatala be.

²⁸ Wo naxa wali yo raba na loxoe, barima Xunsare loxoe na a ra, wo xun sarama wo Marigi Alatala ya i loxoe naxe.

²⁹ Mixi naxan tondima sunyi suxude na loxoe, na kanyi raminima ne a xa pama ya ma.

³⁰ Mixi naxan wali yo rabama na loxoe, n a sontoma ne a xa pama tagi.

³¹ Wo naxa wali yo raba. Seriyee na a ra wo bonsoe birin be yire birin, naxan mu kanama abadan.

³² Na findima malabui loxoe nan na wo be. Wo xa sunyi suxu folofe na kike xi solomanaani loxoe nunmare ra, han a xi fu loxoe nunmare ra.»

³³ Alatala naxa a masen Annabi Munsaba be,

³⁴ «A fala Isirayilakae be, kike solofere nde xi fu nun suuli nde, Bage Ti Sali foloma, a bu xi solofere n tan Alatala xa binye bun ma.

³⁵ Sali xi singe malanyi seniye nxi rabama ne. Wo naxa wali yo raba na loxoe.

³⁶ Wo xa serexee gan daaxie ba n tan Alatala be xi solofere bun ma. Xi solomasaxan nde wo xa malanyi seniye nxi raba. Wo xa serexee gan daaxie ba n tan Alatala be. Sali xungbe na a ra, wo naxa wali yo raba.»

³⁷ «N tan Alatala xa sali loxoe xungbee nan na ki wo be. Wo xa serexee gan daaxie, sansi xori serexee, nun weni serexee ba a ba temui.

³⁸ Wo xa n tan Alatala xa malabui loxoe rabatu, wo xa xanunteya serexee, wo xa laayidi serexee, a nun wo xa janige serexee wo naxee fima n ma, wo xa e rakamali.»

³⁹ «Kike solofere nde xi fu nun suuli nde, wo ge xanbi wo xa xee bogisee malande, wo xa sali raba n tan Alatala be xi solofere bun ma. Sali xi singe nun a xi solomasaxan nde findixi malabui loxoe nan na.

⁴⁰ Sali xi singe, wo xa bogise fanyie ba sansi bilie kɔn na, tugi fensee, nun wuri tofanyi jingie. Wo xa seewa wo Marigi Alatala ya i xi solofere bun ma.

⁴¹ Wo xa yi sali raba Alatala be ɲe yo ɲe xi solofere bun ma. Seriyɛ na a ra wo bɔnsɔɛ birin be naxan mu kanama abadan. Wo xa na sali raba kike solofere nde kui.

⁴² Wo xa xi bagee kui na xi solofere bun ma. Isirayilakae birin xa xi bagee kui,

⁴³ alako wo bɔnsɔɛ xa a kolon a n a niyaxi nɛ wo benbae xa xi bagee kui n e ramini Misira bɔxi ra temui naxe. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

⁴⁴ Annabi Munsa xa masenyi nan na ki, a naxan masen Isirayilakae be Alatala xa salie xa fe ra.

24

Yire seniyenxi lanpui

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

² «Isirayilakae yamari, e xa fa oliwi ture fanyi ra i xɔn, alako lanpuie xa dexe temui birin.

³ Haruna xa a ɲengi sa lanpuie xɔn, naxee na hɔrɔmɔlingira kui, yire seniyenxi seeti ma. Saate kankira na na yire seniyenxi fisamante nan kui, dugi gbakuxi a sode de ra. A xa a niya lanpuie xa nu dexe n tan Alatala ya i temui birin, kelife nunmare ra han geesege. Seriyɛ na a ra wo bɔnsɔɛ be abadan.

⁴ Haruna xa a ɲengi sa lanpuie xɔn naxee dɔxɔxi lanpui dɔxɔ se xɛema daaxie fari n tan Alatala ya i.»

⁵ «Wo xa taami fu nun firin yailan sansi xɔri luxutaxi fanyi ra, taami keren, sansi xɔri dinxi konbo ya keren.

⁶ Wo xa e sa safe firin, senni na seeti keren, senni na seeti boore, teebili fari n tan Alatala ya i.

⁷ Wo xa surayi fanyi sa taami safe seeti ma, naxan fama gande taami ɲɔxɔɛ ra n tan Alatala be.

⁸ Taami xa sa teebili fari malabui lɔxɔɛ birin. Seriyɛ na a ra Isirayilakae be abadan.

⁹ Haruna nun a xa die xa na taamie don yire seniyenxi, barima serexe seniyenxi na a ra, naxee fixi Alatala ma a gan daaxi ra. Seriyɛ na a ra naxan mu kanama abadan.»

Ala xa seriyɛ matandie

¹⁰ Lɔxɔɛ nde mixi nde naxa so Isirayilakae ya ma. A nga findi Isirayilaka nan na, kɔnɔ a baba naxa findi Misiraka ra. Gere naxa bira a i na mixi nun Isirayilaka nde tagi.

¹¹ Na kui, na Isirayila gine xa di naxa Alatala xili bexu, a a konbi. E naxa a xanin

Annabi Munsa xɔn na fe ma. Na mixi nga xili nɛ Selomiti, Dibiri xa di gine, Dana bɔnsɔɛ.

¹² E naxa a suxu a fanyi ra han Alatala yati naxa a xa fe ya iba e be.

¹³ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

¹⁴ «Nama xa yi konbiti xanin pama yonkinde fari ma. Naxee na konbi mexi, nee xa e belɛxɛe sa a xunyi, pama birin fa a magɔnɔ gɛmɛ ra han a faxa.

¹⁵ I xa a fala Isirayilakae be, mixi yo naxan n tan Ala konbima, na yunubi kote luma a xun ma.

¹⁶ Naxan na n tan Alatala xili bexu, pama birin xa a magɔnɔ gɛmɛ ra han a xa faxa. Xa a findi xɔɲɛ ra, xa a findi beka ra, a xa faxa barima a bara n tan Alatala bexu.»

¹⁷ «Mixi naxan na adamadi faxa, a fan xa faxa.

¹⁸ Mixi naxan na mixi nde xa xuruse faxa, a xa a ɲɔxɔɛ so a yi. Nii ɲɔxɔɛ xa fi nii ra.

¹⁹ Mixi naxan na a boore maxɔnɔ, a fan xa maxɔnɔ na ki.

²⁰ Maxɔnɛ ɲɔxɔɛ maxɔnɛ nan na. Ya ɲɔxɔɛ ya nan na, ɲinyi ɲɔxɔɛ na ɲinyi nan na. A xa maxɔnɔ alo a a rabaxi a boore ra ki naxe.

²¹ Mixi naxan na mixi xa xuruse faxa, a xa a ɲɔxɔɛ fi, kɔnɔ mixi naxan na adamadi faxa, na kanyi fan xa faxa.

²² Seriyɛ keren na a ra wo birin be, xɔɲɛ nun Isirayilakae. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

²³ Annabi Munsa to ge na masenyi tide Isirayilakae be, pama naxa na konbiti xanin pama yonkinde fari ma, e a magɔnɔ gɛmɛ ra han a faxa. Na kui e naxa Alatala xa yaamari suxu alo Annabi Munsa a masenxi e be ki naxe.

25

Malabui ɲɛ

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be Turusinina geya fari,

² «A fala Isirayilakae be, wo na so boxi kui n naxan fima wo ma, wo xa a lu boxi xa malabu n tan Alatala xa binyɛ bun ma.

³ Wo xa xe wali suxu, wo xa mɛeni weni bilie ma, wo xa e bogie ba. Wo xa na birin naba ɲɛ senni bun ma,

⁴ kɔnɔ ɲɛ solofere nde wo xa a lu boxi xa a malabu n tan Alatala xa binyɛ bun ma. Wo naxa xe wali raba, wo naxa fefe raba weni bilie ra na ɲɛ kui.

⁵ Sansi bogi naxee bulama e yetɛ ma, wo naxa e xaba. Weni bogie naxee bogima e yetɛ ma, wo xa e lu naa barima malabui ɲɛ na a ra boxi be.

⁶ Bɔxi naxan naminima na malabui je kui, wo birin noma na donde, wo tan, wo xa konyie, wo xa walikee, wo xa xɔɔɔe,

⁷ wo xa xurusee, a nun burunyi sube naxee na bɔxi kui. Bɔxi naxan namini a yete ra na je ra, na nan findima wo baloe ra.»

Xɔreya Ne

⁸ «Wo xa malabui je solofere konti, je tongo naani nun solomanaani, je solofere dɔɔɔ solofere.

⁹ A kike solofere xi fu nde, wo xa sarae fe pama be bɔxi birin kui, a findima Xunsare ɔɔɔɔ nan na.

¹⁰ Na je tongo suuli nde xa findi xɔreya je ra bɔxi mixi birin be. Konyi birin xa xɔreya soto, kankan xa gbilen a xɔnyi a xabile ya ma.

¹¹ Na je tongo suuli nde findima Xɔreya Ne nan na wo be. Wo naxa sansi xɔrie si, wo naxa sansi bogie nun weni bogie ba naxee bulama e yete ma,

¹² Xɔreya Ne nan na ra, waxati seniyeɔni na a ra wo be. Bɔxi daxamui xa findi wo xa baloe ra.»

¹³ «Na Xɔreya Ne kui, birin xa gbilen e xa bɔxi ma.

¹⁴ Xa wo bɔxi matima wo ngaxakerenyi ma, xa na mu a ra wo bara nde sara wo ngaxakerenyi ma, wo naxa wo boore tɔɔɔ na kui.

¹⁵ Wo xa na sara sare tinxinxi ra, naxan je kontima kelife Xɔreya Ne waxati. Wo ngaxakerenyi xa na mati wo ma seriye ki ma. A xa xe xaba je konti naxee luxi beenu Xɔreya Ne xa a li.

¹⁶ Xa je wuyaxi luxi, a sare xa mate na ki. Xa je wuyaxi mu luxi, a sare xa magoro. Wo xa a mato xe xabama sanmaya yeri beenu Xɔreya Ne xa a li.

¹⁷ Wo naxa wo boore tɔɔɔ na kui. Wo xa gaaxu wo Marigi Ala ya ra. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

¹⁸ «Wo xa n ma seriye suxu, wo xa n ma yaamarie rabatu, alako wo xa lu yi bɔxi ma bɔɔɔsa kui.

¹⁹ Bɔxi daxamui fama wo wasade, wo man sabatima bɔɔɔsa kui.

²⁰ Xa wo sa maxorinyi ti yi ki, «Xa won mu sese sima je solofere nde kui, xa won mu sansi xabama na temui, won baloma munse ra fa?»

²¹ N tan nan baraka ragoroma wo ma je senni nde kui, naxan findima baloe ra wo be je saxan bun ma.

²² Wo xa sansi xori si je solomasaxan nde kui, kɔɔɔ wo donse ragataxi nan donma han je solomanaani nde. Donse naxan nagataxi, na wo ralima ne han baloe neene sa minima temui naxe.»

²³ «Wo naxa bɔxi mati a xa lu wo boore yi ra abadan, barima n tan nan gbe bɔxi ra. Wo luxi ne alo xɔɔɔe naxee yigiyaxi n xɔnyi.

²⁴ Seriye ki ma, wo xa tin yi bɔxi birin xun xa sara.

²⁵ Xa wo ngaxakerenyi nde a xa bɔxi mati a xa setareɔna ma, a bariboore nde xa na bɔxi matixi xun sara.

²⁶ Xa a bariboore mu na naxan noma na bɔxi xun sarade, kɔɔɔ a tan naxa sa na xunsare feere soto a yete ra,

²⁷ a xa bɔxi sare konti seriye ki ma, kelife a sara temui, a fa na ɔɔɔɔe ragbilen a sara mixi ma, alako a xa gbilen a xa bɔxi masoto ra.

²⁸ Kɔɔɔ xa a mu na xunsare feere soto, na bɔxi xa lu a sara mixi yi ra han Xɔreya Ne ra. Na temui bɔxi kanyi man xa gbilen a xa bɔxi masoto ra.»

²⁹ «Xa mixi nde sa a xa banxi mati naxan na taa kui tete rabilinxi naxan na, a noma na banxi xun sarade je keren bun ma.

³⁰ Xa na banxi xun mu sara na je kui, a luma ne a sara mixi nun a bɔnsɔe yi ra abadan. Hali Xɔreya Ne kui a sara mixi mu kelima naa.

³¹ Kɔɔɔ banxi naxee tixi taa xunxurie kui, naxee mu rabilinxi tete ra, nee luma alo bɔxi. E noma xun sarade. Naxan na mɔɔli sarama, a lanma a xa mini na banxi Xɔreya Ne ra.»

³² «Lewikae tan noma e xa banxie xun sarade e xa taee kui temui birin.

³³ Naxan bara Lewika nde xa banxi sara, a minima ne na kui Xɔreya Ne temui, barima banxi naxee na Lewikae xa taee kui, nee findixi Lewikae nan gbe ra Isir-ayila pama tagi.

³⁴ Xe naxee na Lewikae xa taee rabilinyi, nee mu noma matide, barima Lewikae nan gbe e ra abadan.»

Doni seriye

³⁵ «Xa wo ngaxakerenyi nde findi setare ra, feere mu na a yi ra a baloma naxan na, a lanma wo xa a mali alo xɔɔe, a xa lu wo fe ma.

³⁶ Wo naxa riba sa a xa doni xun ma. Wo xa gaaxu Wo Marigi Ala ya ra. Wo xa wo ngaxakerenyi yigiya.

³⁷ Wo naxa riba sa a xa doni xun ma, wo naxa riba sa a xa donse sare xun ma.

³⁸ Alatala nan n na, wo Marigi Ala, naxan wo raminixi Misira bɔxi kui, n xa Kanaan bɔxi fi wo ma, n xa findi wo Marigi Ala ra.»

Mixi xun sara seriye

³⁹ «Xa wo ngaxakerenyi nde a yete mati wo ma a xa setareɔna ma, wo naxa konyi wali dɔɔɔ a ma.

⁴⁰ A xa lu alo wo xa walike, xa na mu a ra wo xa xɔɔe han Xɔreya Ne waxati.

⁴¹ Na temui, a tan nun a xa die xa xoreya, e xa gbilen e xabile ma, e benbae xa boxi ma,

⁴² barima n ma walikée nan Isirayilakae ra, n naxee raminixi Misira boxi ra. A mu lanma e xa mati konyiya ra.

⁴³ Wo naxa e yamari a jaaxi ra, wo xa gaaxu wo Marigi Ala ya ra.

⁴⁴ Xa wo wama konyie xon, wo xa e sara si gbeteé tagi, naxee na wo rabilinyi. E tan nan xa a findi wo xa konyie ra.

⁴⁵ Wo man noma konyie sarade si gbeteé xa mixie ya ma naxee dōxoxi wo tagi, a nun e xabileé mixi naxee barixi wo xa boxi kui. Nee noma findide wo xa konyie ra.

⁴⁶ Wo noma e lude wo xa die yi ra ke ra. E noma lude konyiya kui abadan, kōnō wo ngaxakerenyi Isirayilakae mu noma lude e ngaxakerenyi xa yaamari xōrōxōe bun ma.»

⁴⁷ «Xa wo ngaxakerenyi setare nde a yete mati xōrē bannaxi ma wo xa boxi kui, xa na mu a ra na xōrē xabileé mixi nde ma,

⁴⁸ wo ngaxakerenyi bariboore nde noma a xun sarade.

⁴⁹ A sōxō, xa na mu a ra a sōxō xa di, xa na mu a ra a bariboore nde gbete, noma a xun sarade. Xa a fan fēere soto, a noma a yete xun sarade.

⁵⁰ A xa na xunsare kōnti seriye ki ma, kelife a sara je ma, han Xōreya Ne ra. A xa na jōxōe ragbilen a kanyi ma, a xa lu alo wali sare.

⁵¹ Xa je wuyaxi luxi, a xunsare xa gbo na ki a kanyi mabiri.

⁵² Xa je wuyaxi mu luxi beenu Xōreya Ne xa a li, a xunsare xa lan na je xasabi ma.

⁵³ A noma lude alo walikē a kanyi xōnyi, kōnō a mu lanma a kanyi xa a yamari a jaaxi ra.

⁵⁴ Xa a mu noma a yete xun sarade yi fēere mooli yo ra, a tan nun a xa die xa lu e kanyi yi ra han Xōreya Ne ra,

⁵⁵ barima n tan nan ma walikēe na Isirayilakae ra, n naxee raminixi Misira boxi ra. Alatala nan n na, wo Marigi Ala.»

26

Barake nun Danke

¹ «Wo naxa kuye yo yailan, wo naxa ala nde rafala, wo naxa gēme batu daaxi dōxō, wo naxa gēme masolixi batu, barima Alatala nan n na, wo Marigi Ala.

² Wo xa n ma malabui lōxōe rabatu, wo xa n ma yire seniyeñxi binya. Alatala nan n na.»

³ «Xa wo n ma seriye suxu, xa wo n ma yaamari rabatu,

⁴ n tune ragoroma ne wo be a waxati, boxi daxamui raminima ne, sansie bogima ne xe ma.

⁵ Sansi bonbo temui buma ne han weni bogi ba temui. Weni bogi ba temui fan buma ne han sansi si temui. Wo wasama ne baloe ra, wo sabati wo xa boxi ma bōpēsa kui.

⁶ N hinnema wo ra alako wo xa xi bōpēsa kui, alako burunyi subee nun geresoe naxa wo tōrō wo xōnyi.

⁷ Wo noma ne wo yaxuie ra santidegema ra.

⁸ Wo xa sōori suuli fama ne wo yaxui mixi keme keride. Wo xa sōori keme fama wo yaxui mixi wulu fu keride. Wo fama nōde wo yaxuie ra gere kui.

⁹ Won birin na a ra. N di wuyaxi fima ne wo ma, n wo rawuya. N nan n ma saate rakamalima ne wo be.

¹⁰ Wo yala maale donma ne han maale xaba temui. Wo a fori bama ne a sasee kui a xa gboe ma, alako wo xa nō maale neene ragatade.

¹¹ N luma ne wo seeti ma, n mu mēema wo ra.

¹² N jere ma ne wo ya ma. Wo Marigi Ala nan n na, wo fan bara findi n ma jama ra.

¹³ Alatala nan n na, wo Marigi Ala, naxan wo ramini Misira boxi ra alako wo naxa lu e yi ra. N bara konyiya kote ba wo xun ma, alako wo xa jere xunnakeli kui.»

¹⁴ «Kōnō, xa wo mu n xui rame, xa wo mu n ma yaamari birin nabatu,

¹⁵ xa wo mu n ma seriye suxu, xa wo mu bira n waxōnfe fōxō ra, xa wo n ma saate kana,

¹⁶ n yi nan nabama wo ra: N yihadi ragoroma ne wo ma, n wo rafurama ne fure jaaxi ra naxan wo yae kanama, naxan wo bōrē tōrōma. Wo sansi xōrie sima ne fufafu, barima wo yaxuie na birin donma ne.

¹⁷ N gbilenma ne wo fōxō ra. Wo yaxuie noma ne wo ra, wo xōnantee wo yamarima ne. Wo luma gaaxui nan kui, wo nu wo gi hali mixi mu na wo fōxō ra.»

¹⁸ «Kōnō na birin kui, wo mu fama n xui ramede. N wo jaxankatama han sanmaya solofere wo xa yunubie xa fe ra.

¹⁹ N wo xa yete igbōra kanama ne. N koore balanma ne wo ya ra han wo xa boxi xōrōxō alo wure gbeeli.

²⁰ Wo senbe jōnma ne fufafu. Wo xa boxi tondima ne daxamui raminide, wo xa sansie mu bogima sōnōn.»

²¹ «Xa wo lu n matandi ra, xa wo mu n xui rame, n wo jaxankatama han sanmaya solofere wo xa yunubie xa fe ra.

²² N burunyi subee rafama ne wo xili ma. E wo xa die faxama ne, e wo xa xurusee

iboo, e wo sonto han mixi non kirae xon ma.»

²³ «Na birin naba xanbi wo ra, xa wo mu tin n ma seriye ra, xa wo lu n matandi ra,

²⁴ n fe xoxoxe rafama ne wo ma, n wo naxankata han sanmaya solofere wo xa yunubie xa fe ra.

²⁵ N gere rakelima ne wo ma n ma saate kanaxi xa fe ra. Wo na wo noxon wo xa taa makantaxie kui, n wo rafurama ne fure naaxi ra, wo fa lu wo yaxuie sagoe.

²⁶ N kaame radinma wo ma temui naxe, gine fu taami ganma ne taami ganse keren kui. E na itaxun a xunxuri ra, e a xanin wo xon ma wo a don, kono a mu wo wasama.»

²⁷ «Na birin naba xanbi wo ra, xa wo mu wo tuli mati n na, xa wo tondi n waxonfe suxude,

²⁸ n fe xoxoxe rafama ne wo ma, n wo naxankata han sanmaya solofere wo xa yunubie xa fe ra.

²⁹ Wo fama wo xa die sube yati donde.

³⁰ N wo xa kuye batudee kanama ne naxee na geyae fari. N wo xa gemee rabirama ne, wo naxee batuma. N furee malanma ne wo xa kuyee fari. N wo rabepinma ne,

³¹ n wo xa taee findi gbengberenyi ra, n wo xa batudee kana, n tondi wo xa serexee suxude sonon.

³² N na ge wo xa boxi kanade, wo yaxuie yati fama kaabade na xa fe ra.

³³ N wo rayensenma ne pamanee gbetee ma, n wo naxankatama ne santidegema ra. Wo xa boxi kanama ne, mixi yo mu luma wo xa taee kui.»

³⁴ «Na waxati bun ma wo xa boxi malabuma ne. Wo na wo yaxuie yire temui naxe, wo xa boxi fanma ne malabui saabui ra.

³⁵ Wo xa boxi malabui sotoma na waxati nan kui a mu naxan soto wo nu na menni temui naxe.

³⁶ Naxee mu faxama na geree kui, nee luma ne gaaxui kui e yaxuie yire, hali wuri buraxe nan din e ra, fo e gi. E e gima ne, e bira hali santidegema kanyi yo mu na e foxo ra.

³⁷ E birama ne e boore fari, alo santidegema kanyi nan e foxo ra, a fa li mixi yo mu na e foxo ra. Wo mu noma tide wo yaxuie ya ra.

³⁸ Wo sontoma ne si gbetee tagi, wo yaxuie noma ne wo ra.

³⁹ Naxee mu faxama geree kui wo ya ma, nee fama ne faxade e yaxuie xa boxi ma e xa yunubie nun e benbae xa yunubie xa fe ra.»

⁴⁰ «E fama e xa yunubie nun e benbae xa yunubie masende n be, a nun e naxan nabaxi n na matandi kui.

⁴¹ N fan e tooroma ne e yaxuie xa boxi kui, alako mixi naxee e yete fixi n ma, e xa magoro. E xa e xa yunubie sare fi.

⁴² Na temui n nan n noxo sama ne n ma saate xon ma naxan na n tan, nun Yaxuba, Isiyaga, nun Iburahima tagi. N mu neemuma na boxi ma.

⁴³ Boxi fama ne malabude na temui, barima Isirayilakae bara siga pon e xa yunubi sare fide. E bara n ma seriye bepjin, e bara yo n ma yaamarie ma.»

⁴⁴ «Kono, n na e keru sigafe ra e yaxuie yire temui naxe, n mu e rabepinma han e xa sonto. N mu n ma saate kanama e tan ma fe ra, barima Alatala nan n na, e Marigi Ala.

⁴⁵ N nan n noxo sama ne n ma saate singe xon ma, n e ramini Misira boxi ra sie ya xori temui naxe, alako n xa findi e Marigi Ala ra. Alatala nan n na.»

⁴⁶ Alatala xa seriye, a xa yaamarie, nun a xa masenyie nan na ki Alatala naxee masenxi Isirayilakae be Annabi Munsaa saabui ra Turusinina geya fari.

27

Mixi naxee e yete fixi Ala ma

¹ Alatala naxa a masen Annabi Munsaa be,

² «A fala Isirayilakae be, xa mixi nde laayidi tongo, a xa mixi nde fi n tan Alatala ma, a noma a xun sarade yi kobiri xasabi nan na.

³ Xa xeme na a ra naxan xa simaya kelima je moxonen han je tongo senni, a xun sarama gbeti kole tongo suuli nan na naxan maniyama yire seniyenxi maniyase ra.

⁴ Xa gine na a ra, a xun sarama gbeti kole tongo saxan nun a tagi nan na.

⁵ Xa di xeme na a ra naxan xa simaya kelima je suuli han je moxonen, a xun sarama gbeti kole moxonen nan na. Xa gine dimedi na a ra, a xun sarama gbeti kole fu nan na.

⁶ Xa di xeme na a ra naxan mu je suuli sotoxi sinden, a xun sarama gbeti kole suuli nan na. Xa di gine na a ra, a xun sarama gbeti kole saxan nan na.

⁷ Xa xemoxi na a ra naxan xa simaya dangima je tongo senni ra, a xun sarama gbeti kole fu nun suuli nan na. Xa jexexefori na a ra, a xun sarama gbeti kole fu nan na.

⁸ Xa setare bara na laayidi tongo, naxan mu noma na xunsare xasabi fide, a lan a xa a yete masen serexedube be naxan fama xunsare xasabi falade a be a noma naxan na.»

⁹ «Xa mixi nde laayidi tongo xuruse nde fife ra, naxan noma bade serexe ra n tan

Alatala be, na xuruse xa fi n tan Alatala ma. A bara seniyeen.

¹⁰ Xuruse gbetɛ mu fima a masare ra, a fan ba, a mu fan ba. Xa wo na rabama, e firinyi bara findi se seniyeenxi ra.

¹¹ Xa sube raharamuxi na a ra, naxan mu bama serexɛ ra n tan Alatala be, a xa xanin serexedube xon.

¹² Serexedube xa xunsare nde fala sube keɲa ma. Na xa findi a sare ra.

¹³ Xa a kanyi wama na sube xun sarafe, a xa na sare fi, a man xa kobiri nde sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na se sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na fi xunsare ra.»

¹⁴ «Xa mixi nde a xa banxi fi n tan Alatala ma, serexedube xa na sare fala banxi keɲa ma. Na xa findi a sare ra.

¹⁵ Xa a kanyi wama a xun sarafe, a xa na sare fi, a man xa kobiri nde sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na banxi sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na fi xunsare ra. Na temui banxi xa gbilen a kanyi ma.»

¹⁶ «Xa mixi nde a xa xe fi n tan Alatala ma, a sare fatanma sansi xori xasabi nan na naxan noma garansande naa. Gbeti kole tongo suuli xa fi fundenyi maniyɛ busali naani xasabi ra.

¹⁷ Xa a a xa xe fi Xoreya Ne nan kui, a sare mu masarama.

¹⁸ Xa a a xa xe fi Xoreya Ne dangi xanbi ne, serexedube xa jee konti naxee luxi beenu Xoreya Ne gbetɛ xa fa. A xa nde ba xe sare ra na seriye kui.

¹⁹ Xa xe kanyi wama a xa xe xun sarafe, a xa na sare fi, a man xa kobiri nde sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na xe sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na fi xunsare ra. Na temui xe xa lu a yi ra.

²⁰ Xa a mu xe xun sara, a fa a mati mixi gbetɛ ma, a mu noma a xun sarade sonon.

²¹ Xoreya Ne na a li, na xe kanyi neene xa keli na boxi ma. Boxi bara seniyeen, a bara lu alo boxi naxan natonxi. A bara findi Alatala gbe ra, serexedube xa na rawali.

²² Xa mixi bara xe saraxi fi Alatala ma, naxan mu na a xabile ke ya ma,

²³ serexedube xa a sare fala a seriye ki ma. A na kolonma je xasabi nan ma naxee luxi beenu Xoreya Ne xa a li. Na kanyi xa a sare fi na loxoɛ yati, barima a seniyeen n tan Alatala be.

²⁴ Xoreya Ne na a li, na xe gbilenma na xe kanyi singe nan ma, boore a sara naxan ma.

²⁵ Na saree birin maniyama yire seniyeenxi xa se maniya ki nan ma. A kole keren lanxi garamu fu nan ma.»

²⁶ «Mixi yo mu noma a xa xuruse di singe fide n tan Alatala ma, barima a jan findixi

n tan Alatala gbe nan na. Xuruse xungbe nun a lanma di singe birin findixi n tan nan gbe ra.

²⁷ Mixi noma sube raharamuxi xa di singe xun sarade. Na mixi xa a sare fi, a man xa kobiri nde sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na sube sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na fi a xunsare ra. Xa a kanyi mu a xun sarama, a xa a mati a sare ra.»

²⁸ «Kono se ndee na mixi naxee fima n tan Alatala ma a boje birin na e findi n gbe ra, adama mu noma nee xun sarade sonon. Nee bara seniyeen, nee bara findi n tan Alatala gbansan gbe ra. Nee noma findide mixi, xuruse, xe, xa na mu a ra se gbetɛ ra.

²⁹ Mixi se naxee fima n tan Alatala ma na mooli ra, e xun mu noma sarade, fo e xa faxa ne.»

³⁰ «Boxi farile birin findima n tan Alatala nan gbe ra, sansi xori naxan naminima nun wuri bili naxan bogima. Na farile birin fima n tan Alatala nan ma.

³¹ Xa mixi nde wama a xa farile xun sarafe, a xa a sare fi, a man xa kobiri nde sa na fari. Na findima kobiri naxan na, a na se sare nan itaxunma doxo suuli ra, a fa doxo keren ba a ra, a na fi a xunsare ra.

³² Xuruse farile birin findima n tan Alatala nan gbe ra, xuruse xungbe nun a lanma, xuruse demadonyi naxan birin kontima. Na farile birin fima n tan Alatala nan ma.

³³ Xuruse mu matoma xa a fan, xa a mu fan. Xuruse mu noma masarade xuruse gbetɛ ra, xa na mu a ra na firinyi birin seniyeenma ne, e findi n tan Alatala gbe ra, e sese mu noma xun sarade sonon.»

³⁴ Alatala xa yaamarie nan na ki, a naxee so Annabi Munsu yi ra Turusinina geya fari Isirayilakae be.

Tawureta Munsa Isirayila xa Konti Tife Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Munsa xa kitaabui naani nde kui, Isirayila pama xa taruxui nde masenxi naa naxan tide gbo danxaniyatœ birin be. Alatala nu bara Isirayila ramini Misira konyiya kui sigafe ra Kanaan boxi ma, a dennaxe laayidixi e benbae be. Na sige kui a nu lanma e xa gbengberenyi igiri. E to Turusinina geya li, Alatala naxa mini pama ma alako e xa gaaxu a ya ra, e man xa a xa seriye kolon.

Koŋo na dangi xanbi, Isirayila naxa tagan na jere ma, Ala naxa e xoŋo xui me. Ala nu fe birin nabama alako e xa a kolon a na maenife e ma biyaasi kui, koŋo e mu wasa na ra. E to makœre Kanaan boxi ra, Ala naxa mixie sugandi e ya ma naxee siga naa rabende. Nee xa dentege naxa a niya Isirayila xa kontofili a paaxi ra, e fa tondi sigade na boxi suxude.

Na kui Alatala naxa nate tongo na mixie xili ma, naxee minixi Misira boxi ma, a e sese mu nu noma Kanaan boxi masotode fa, fo e xa die. Isirayila pama naxa je tongo naani raba gbengberenyi ma, alako forie birin xa faxa, e xa die xa mo na biyaasi kui.

A raponyi, e naxa makœre Kanaan naaninyi ra. Mowabakae mu tin e xa so, koŋo Ala naxa a masen a fiixe ra a sese mu noma a niyade a xa a xa pama Isirayila rabepin. Hali e to bara nu yunubi soto, Ala e paxankataxi naxan ma fe ra, a mu danyi sa a xa hinne ma e be.

Seriye nan na ki danxaniyatœ birin be. Yunubi mu fan, a Ala raxoŋoma. Won na gbilen Ala xa seriye foxo ra, won xa a kolon na mu findima fe fanyi ra won be. Koŋo Ala yuge na ki naxe, hali a yunubitœ paxankata a xa yunubie xa fe ra, a man kate birin nabama alako a xa tin a xa hinne ra naxan noma findide kisi ra a be abadan. Ala tinxin, a xa kiiti mu kanama. Koŋo a xa xanunteya gbo dangi fe birin na. A wama ibunadama birin xa lu a xa pama ya ma, e fa so ariyanna. Ala xa na raba won birin be. Amina.

Tawureta Munsa Isirayila xa Konti Tife

Isirayila xeme konti tife

¹ Isirayilakae xa mini Misira je firin nde, kike firin nde, xi singe, Alatala naxa a masen Munsa be Turusinina gbengberenyi ma horomolingira kui,

² «Wo xa Isirayila xeme birin konti a xabile nun a denbaya ki ma,

³ naxee xa simaya bara je moxoren li, naxee noma findide Isirayila soorie ra. I nun Haruna, wo xa e itaxun soori gaali ki ma.

⁴ Bõnsœ xunyie xa wo mali na wali kui.

⁵ E xilie nan ya:

Ruben bõnsœ ya ma, Sedeyuri xa di xeme Elisuru.

⁶ Simeyon bõnsœ ya ma, Surisadayi xa di xeme Selumiyeli.

⁷ Yuda bõnsœ ya ma, Aminadabo xa di xeme Naxason.

⁸ Isakari bõnsœ ya ma, Suwara xa di xeme Netaneeli.

⁹ Sabulon bõnsœ ya ma, Xelon xa di xeme Eliyabi.

¹⁰ Yusufu xa di xeme Efirami bõnsœ ya ma, Amixudi xa di xeme Elisama.

Yusufu xa di xeme Manasi bõnsœ ya ma, Pedasuru xa di xeme Gamaliyeli.

¹¹ Bunyamin bõnsœ ya ma, Gideyoni xa di xeme Abidan.

¹² Dana bõnsœ ya ma, Amisadayi xa di xeme Axiyeeseri.

¹³ Aseri bõnsœ ya ma, Okiran xa di xeme Pagiyeli.

¹⁴ Gadi bõnsœ ya ma, Duweli xa di xeme Eliyasafa.

¹⁵ Nafatali bõnsœ ya ma, Enan xa di xeme Axira.»

¹⁶ Na bõnsœ xunyie nan xilixi, e xa findi Isirayila soori manglee ra.

¹⁷ E naxa kafu Munsa nun Haruna ma,

¹⁸ e xa Isirayila pama malan, na kike firin nde, xi singe. Xeme birin naxee xa simaya nu bara je moxoren li, e naxa e tenge e xabile nun e denbaya ki ma,

¹⁹ alo Alatala a yamari ki naxe. Munsa naxa e tenge Turusinina gbengberenyi ma.

²⁰ E naxa Isirayila xa di singe Ruben bõnsœ birin tenge e xabile nun e denbaya ki ma. E naxa xeme xili sebe, naxee xa simaya nu bara je moxoren li, naxee nu noma sooriŋa rabade.

²¹ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo naani nun senni, xeme keme suuli nan ma.

²² E naxa Simeyon bõnsœ birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xeme xili sebe, naxee xa simaya nu bara je moxoren li, naxee nu noma sooriŋa rabade.

²³ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo suuli nun solomanaani, xeme keme saxan nan ma.

²⁴ E naxa Gadi bõnsœ birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xeme xili sebe, naxee xa simaya nu bara je moxoren li, naxee nu noma sooriŋa rabade.

²⁵ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo naani nun suuli, xeme keme senni tongo suuli nan ma.

²⁶ E naxa Yuda bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

²⁷ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo solofere nun naani, xeme keme senni nan ma.

²⁸ E naxa Isakari bõnsõe birin tenge e xabile nun e denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

²⁹ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo suuli nun naani, xeme keme naani nan ma.

³⁰ E naxa Simeyõn bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

³¹ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo suuli nun solofere, xeme keme naani nan ma.

³² E naxa Yusufu xa di xeme Efirami bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

³³ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo naani, xeme keme suuli nan ma.

³⁴ E naxa Yusufu xa di xeme Manasi bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

³⁵ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo saxan nun firin, xeme keme firin nan ma.

³⁶ E naxa Bunyamin bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

³⁷ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo saxan nun suuli, xeme keme naani nan ma.

³⁸ E naxa Dana bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

³⁹ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo senni nun firin, xeme keme solofere nan ma.

⁴⁰ E naxa Aseri bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

⁴¹ Na xasabi lan ne xeme wulu naani nun keren, xeme keme suuli nan ma.

⁴² E naxa Nafatali bõnsõe birin tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma. E naxa xemee xili sebe, naxee xa simaya nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade.

⁴³ Na xasabi lan ne xeme wulu tongo suuli nun saxan, xeme keme naani nan ma.

⁴⁴ Isirayila bõnsõe xunyi fu nun firinyi nan kafu Munsu nun Haruna ma na tenge tife ra.

⁴⁵ Isirayila xeme naxee nu bara ñe moxõñen li, naxee nu noma soorjina rabade,

⁴⁶ nee nu lanxi xeme wulu keme senni nun saxan, xeme keme suuli nun tongo suuli nan ma.

⁴⁷ Kõnõ Lewi bõnsõe mu nu na na konti ya ma,

⁴⁸ barima Alatala nu bara a masen Munsu be,

⁴⁹ «I naxa Lewikae tenge Isirayilakae ya ma.

⁵⁰ I xa horõmõlingira nun a xa se birin taxu e ra. N ma saate tõnxuma na a ra. E xa a maxanin, e xa meeni a ma, e xa yonkin a rabilinyi ra.

⁵¹ Wo na keli sigade, e xa a ragoro. Wo na yire neene li, e xa a ti. Xa mixi gbete a maso a ra naxan mu findi Lewi bõnsõe ra, na kanyi lan ne a xa faxa.

⁵² Isirayilaka birin xa yonkin yire e na dennaxe masen e be, e bõnsõe xa tõnxuma bun ma, a nun e xa soorie.

⁵³ Lewi bõnsõe xa yonkin horõmõlingira rabilinyi, xa na mu a ra n xõnoma ne Isirayila nama ma. Lewikae xa e jengi sa horõmõlingira xõn ma.»

⁵⁴ Isirayilakae naxa Alatala xa yaamari birin suxu, a naxan soxi Munsu yi ra.

2

Bõnsõe dõxõ ki

¹ Alatala naxa a masen Munsu nun Haruna be,

² «Isirayilaka birin yonkinma e xabile xa tõnxuma nan bun ma. E birin ya rafindima e booree nan ma, horõmõlingira fa lu e tagi.»

³ Yuda bõnsõe nan yonkinma sogetede mabiri e xa tõnxuma bun ma. Aminadabo xa di Naxason nan e xa yarerati ra.

⁴ A xa soorie xasabi lan mixi wulu tongo solofere nun naani, mixi keme senni nan ma.

⁵ Isakari bõnsõe nan yonkinma Yuda bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Suwara xa di Netaneeli nan e xa yarerati ra.

⁶ A xa soorie xasabi lan mixi wulu tongo suuli nun naani, mixi keme naani nan ma.

⁷ Sabulon bõnsõe nan yonkinma Yuda bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Xelon xa di Eliyabi nan e xa yarerati ra.

⁸ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo suuli nun solofere, mixi keme naani nan ma.

⁹ Gali naxan yonkin Yuda bõnsõe mabiri, e xasabi lan mixi wulu keme mixi wulu tongo solomasaxan nun senni, mixi keme naani nan ma. E tan nan tima yare ra.

¹⁰ Ruben bõnsõe nan yonkinma sogetede mabiri e xa tõnxuma bun ma. Sedeyuri xa di Elisuru nan e xa yarerati ra.

¹¹ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo naani nun senni, mixi keme suuli nan ma.

¹² Simeyon bõnsõe nan yonkinma Ruben bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Surisadayi xa di Selumiyeli nan e xa yarerati ra.

¹³ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo suuli nun solomanaani, mixi keme suuli nan ma.

¹⁴ Gadi bõnsõe nan yonkinma Ruben bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Duweli xa di Eliyasafa nan e xa yarerati ra.

¹⁵ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo naani nun suuli, mixi keme senni nun tongo suuli nan ma.

¹⁶ Gali naxan yonkin Ruben bõnsõe mabiri, e xasabi lan mixi wulu keme mixi wulu tongo suuli nun keren, mixi keme naani nun tongo suuli nan ma. E tan nan sigama a firin nde.

¹⁷ Lewi bõnsõe naxan yonkinma e tagi, a birama e fõxo ra horõmõlingira xaninfe ra. Bõnsõe birin jere ma e safe ki nan ma e xa tõnxuma bun ma.

¹⁸ Efirami bõnsõe nan yonkinma sogegorode mabiri e xa tõnxuma bun ma. Amixudi xa di Elisama nan e xa yarerati ra.

¹⁹ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo naani, mixi keme suuli nan ma.

²⁰ Manasi bõnsõe nan yonkinma Efirami bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Pedasuru xa di Gamaliyeli nan e xa yarerati ra.

²¹ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo saxan nun firin, mixi keme firin nan ma.

²² Bunyamin bõnsõe nan yonkinma Efirami bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Gideyoni xa di Abidan nan e xa yarerati ra.

²³ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo saxan nun suuli, mixi keme naani nan ma.

²⁴ Gali naxan yonkin Efirami bõnsõe mabiri, e xasabi lan mixi wulu keme mixi wulu solomasaxan, mixi keme nan ma. E tan nan sigama a saxan nde.

²⁵ Dana bõnsõe nan yonkinma yirefanyi mabiri e xa tõnxuma bun ma. Amisadayi xa di Axiyeseri nan e xa yarerati ra.

²⁶ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo senni nun firin, mixi keme solofere nan ma.

²⁷ Aseri bõnsõe nan yonkinma Dana bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Okiran xa di Pagiyeli nan e xa yarerati ra.

²⁸ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo naani nun keren, mixi keme suuli nan ma.

²⁹ Nafatali bõnsõe nan yonkinma Dana bõnsõe seeti ma e xa tõnxuma bun ma. Enan xa di Axira nan e xa yarerati ra.

³⁰ A xa sõorie xasabi lan mixi wulu tongo suuli nun saxan, mixi keme naani nan ma.

³¹ Gali naxan yonkin Dana bõnsõe mabiri, e xasabi lan mixi wulu keme mixi wulu tongo suuli nun solofere, mixi keme senni nan ma. E tan nan sigama a dõnxõe ra e xa tõnxumae bun ma.

³² Isirayilaka naxee tenge e xabile ki ma nun e xa sõorie gali ki ma, e xasabi lan mixi wulu keme senni nun saxan, mixi keme suuli nun tongo suuli nan ma.

³³ Lewi bõnsõe tan mu tenge Isirayilakae xun ma, alo Alatala a masen ki naxe Munsa be.

³⁴ Isirayilakae naxa bira Alatala xa yaamari birin fõxo ra, alo a Munsa yamari a ra ki naxe. E nu yonkinma e xa tõnxuma nan bun ma, e man nu jere ma e xabile nun e xa denbaya ki nan ma.

3

Serexedubee

¹ Haruna nun Munsa xa taruxui nan ya, Alatala to wøyen Munsa be Turusinina geya ma.

² Haruna xa di xemee xilie nan yi ki: a xa di xeme singe nu xili ne Nadabo, a xunyae, Abihu, Eleyasari, nun Itamari.

³ Nee nan sugandixi e xa findi serexedubee ra.

⁴ Kõõõ Nadabo nun Abihu naxa faxa Alatala ya i e to serexe gan te ra naxan mu lanxi. E mu di yo soto, kõõõ Eleyasari nun Itamari naxa lu serexedubee na e baba Haruna xa yaamari bun ma.

⁵ Alatala naxa a masen Munsa be,

⁶ «I xa Lewi bõnsõe masen Haruna be, e xa a mali a xa serexedube wali kui.

⁷ E xa Haruna nun Isirayila jama mali horõmõlingira wali kui.

⁸ E xa e jõxõ sa horõmõlingira raxun-masee xõn na, e man xa horõmõlingira wali raba Isirayilakae be.

⁹ Na kui i Lewi bõnsõe sama Haruna nun a xa di xemee nan sago. E sugandixi Isirayilakae ya ma Haruna malife nan na.

¹⁰ I xa Haruna nun a xa die nan tun ti serexedube wali rabafe ra. Xa mixi gbete sa a maso horomolingira ra, na kanyi xa faxa.»

¹¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

¹² «N bara Lewi bonsœ sugandi Isirayilakae tagi Isirayila ginœe xa di singe birin joxœ ra. Na bonsœ findixi n gbe nan na,

¹³ barima n gbe nan na di xeme singe birin na. N to di xeme singe birin faxa Misira boxi ma, n naxa Isirayila di xeme singe birin sugandi n yete be, a findi mixi ra, a findi xuruse ra. N tan nan na Alatala ra.»

Lewi bonsœ tengefe

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsa be Turusinina gbengberenyi ma,

¹⁵ «Lewi bonsœ tenge a denbaya nun a xabile ki ma. Xeme birin tengema ne naxan ma simaya bara kike keren li.»

¹⁶ Munsa naxa e tenge alo Alatala a yamari ki naxe.

¹⁷ Lewi xa di xeme xilie nan yi ki:

Gerison, Kehati, nun Merari.

¹⁸ Gerison xa di xeme xilie nan yi ki a xabile ki ma:

Libini nun Simeyi.

¹⁹ Kehati xa di xeme a xabile ki ma:

Amarama, Yisehari, Xebiron nun Yusiyeli.

²⁰ Merari xa di xeme a xabile ki ma:

Maxali nun Musi.

Lewi xabile nan na ki e xa denbaya ki ma.

²¹ Gerison bonsœ nu na Libini Simeyi xabile nan na.

²² Naxee xa simaya nu bara kike keren li, e xasabi lan mixi wulu solofere mixi keme suuli nan ma.

²³ Gerison xabile nu yonkinma horomolingira nan xanbi ra sogegorode mabiri ra.

²⁴ E xunyi nu na Layeli xa di xeme Eliyasafa nan na.

²⁵ Gerison xa mixie nu e joxœ saxi horomolingira nan xon ma, nun mafelenyi naxan felenma a xun ma, a nun a sode de ra,

²⁶ a nun kolime naxee nu sama horomolingira nun serexebade rabilinyi ma, a nun na tete sode de ra, a nun luutie e na maxirima naxee ra.

²⁷ Kehati xa mixie nan yi ki: Amarama xabile, Yisehari xabile, Xebiron xabile, nun Yusiyeli xabile. Na xabile nan minixi e benba Kehati ma.

²⁸ E xa di xeme naxee xa simaya nu bara kike keren li, e xasabi lan mixi wulu solomasaxan keme senni nan ma. Kehati xa mixie nan nu menima horomolingira ma.

²⁹ E tan nu yonkinma horomolingira yirefanyi mabiri ne.

³⁰ Yusiyeli xa di xeme Elisafan nan nu na e xunyi ra.

³¹ Horomolingira saate kankira, tee-bili, lanpuie, serexebadee, yirabase naxee rawalima yire seniyenxi kui, nun dugi yarasa naxan na horomolingira kui, e nu taxuxi e tan nan na.

³² Lewi bonsœ birin xunyi nu na Haruna xa di xeme Eleyasari nan na. A tan nan nu Lewi bonsœ mixie xun ma, naxee menima horomolingira ma.

³³ Merari xa mixie nan yi ki: Maxali xabile nun Musi xabile.

³⁴ E xa di xeme naxee xa simaya nu bara kike keren li, e xasabi lan mixi wulu senni keme firin nan ma.

³⁵ Abixayili xa di xeme Suriyeli nan nu na Merari xabile xunyi ra. E nu yonkinma horomolingira koala mabiri ne.

³⁶ Horomolingira xebenyie, a wuri kuyee, a kontigibae, a sanbunyiie, a xa yirabase, nun a rawalisee nu taxuxi e tan nan na.

³⁷ E man nu e joxœ sama kontigibae xon ma naxee nu horomolingira tete rabilinxi, a nun e sanbunyiie, e xa koridie, nun e xa luutie.

³⁸ Munsa, Haruna, nun a xa di xeme nu yonkinma horomolingira sode de nan na sogetede mabiri. E tan nan nu e joxœ sama horomolingira xon ma Isirayilaka birin xili ra. Xa mixi gbete sa a maso horomolingira ra, na kanyi xa faxa.

³⁹ Lewi bonsœ di xeme naxee xa simaya nu bara kike keren li, e xasabi lan mixi wulu moxonen nun firin nan ma. Munsa nun Haruna nu bara e tenge e xabile ki ma alo Alatala e yamari ki naxe.

⁴⁰ Alatala naxa a masen Munsa be, «Di xeme singe birin tenge Isirayilakae ya ma, naxee simaya bara kike keren li, i xa e xilie sebe.

⁴¹ Lewi bonsœ xa findi Isirayila di xeme singe birin joxœ ra. Lewi bonsœ xa goore xa findi Isirayilakae xa xurusee di singe joxœ ra. N tan nan na Alatala ra.»

⁴² Munsa naxa Isirayila di xeme singe birin tenge alo Alatala a yamari ki naxe.

⁴³ Isirayila di xeme singe birin naxee xa simaya bara kike keren li, e xasabi lan mixi wulu moxonen nun firin mixi keme firin tongo solofere nun saxan nan ma.

⁴⁴ Alatala naxa a masen Munsa be,

⁴⁵ «Lewi bonsœ xa findi Isirayila di xeme singe birin joxœ ra. Lewi bonsœ xa goore xa findi Isirayilakae xa xurusee di singe joxœ ra. N tan nan na Alatala ra.

⁴⁶ Na Isirayila di xeme singe mixi keme firin tongo solofere nun saxan naxee xasabi dangi Lewi bonsœ konti ra,

⁴⁷ i xa kankan xun sara gbeti giramu tongo suuli nun solofere ra naxan mooli rawalima horomolingira kui.

⁴⁸ I xa na gbeti so Haruna nun a xa di xeme yi ra, di singee xunsare ra naxee xasabi nu dangi Lewi bonsoe xasabi ra.»

⁴⁹ Munsu naxa na gbeti suxu naxan fixi di singee xunsare xa fe ra, naxee xasabi nu dangi Lewi bonsoe xasabi ra.

⁵⁰ A naxa na gbeti kilo fu nun suuli nun a tagi rasuxu Isirayila di singee yi ra. Gbeti nan a ra naxan nu rawalima horomolingira kui.

⁵¹ Munsu naxa na xunsare gbeti so Haruna nun a xa di xeme yi ra alo Alatala a yamari ki naxe.

4

Kehati xa mixie

¹ Alatala naxa a masen Munsu be,

² «Kehati xa die tenge Lewi bonsoe ya ma a xabile nun a denbaya ki ma,

³ naxee xa simaya bara je tongo saxan li han je tongo suuli, naxee fama horomolingira wali rabade.

⁴ Kehati xa die lanma e xa meeni se seniyenxie ma naxee na horomolingira kui.

⁵ Isirayilakae na keli sigade, Haruna nun a xa di xeme xa dugi yarasa ragoro, e saate kankira makoto a ra.

⁶ Na dangi xanbi e xa foye yexe kiri sa na fari, a nun gere dugi. A donxo ra e xa wuri kuyee raso kankira tongosee ra.»

⁷ «E na gere dugi gbete itala teebili ma, e xa piletie, tonbilie, nun kundie sa na fari, naxee rawalima weni serexe ra. Taami naxan bama serexe ra, na fan sama ne na teebili nan fari.

⁸ E dugi gbeeli nan sama na birin xun ma, e fa foye yexe kiri itala na fari. Na dangi xanbi e xa wuri kuyee raso teebili tongosee ra.»

⁹ «E xa gere dugi dusu lanpui donxo, lanpui, a yirabasee, xube sasee, nun ture kundie xun ma.

¹⁰ E xa na birin mafilin foye yexe kiri nan kui, e fa a sa xaninse fari.

¹¹ E xa gere dugi itala serexebade xeme daaxi fari, e fa a makoto foye yexe kiri ra, e wuri kuyee raso a tongosee ra.

¹² Na horomolingira raxunmase birin makotoma gare dugi nan na, e e mafilin foye yexe kiri kui, e fa na sa xaninse fari.

¹³ E xa xube ba serexebade wure gbeeli daaxi kui, e fa dugi gbeeli dusu a xun na.

¹⁴ E na a yirabasee sa a fari, alo surayi gansee, suxumee, pelie, nun pooti xungbee, e xa na birin mafilin foye yexe kiri ra, e fa wuri kuyee raso a tongosee ra.

¹⁵ Haruna nun a xa di xeme na ge na xunmase seniyenxie nun a yirabasee makotode, Kehati xa die lanma e xa na birin xanin biyaasi kui. Kon e mu lanma e xa din na se seniyenxie ra xa na mu e faxama ne. Kehati bonsoe xa wali nan na ki.

¹⁶ Haruna serexedube xa di xeme Eleyasari nan a joxo sama lanpui ture, surayi, sansi serexe, nun ture seniyenxi xon ma. Horomolingira raxunmase seniyenxie nun a yirabase birin taxuxi a tan nan na.»

¹⁷ Alatala naxa a masen Munsu nun Haruna be,

¹⁸ «Wo naxa lu Kehati bonsoe xabee xa ba Lewi bonsoe ya ma.

¹⁹ Haruna nun a xa di xeme xa e mati horomolingira kui, e fa e xa wali masen kankan be alako e naxa e makore se seniyenxie ra, e fa faxa.

²⁰ E mu lan e xa e ya masa se seniyenxie ma, hali dondoronti, xa na mu e faxama ne.»

Gerison xa mixie

²¹ Alatala naxa a masen Munsu be,

²² «Gerison bonsoe tenge a xabile nun a denbaya ki ma,

²³ naxee xa simaya bara je tongo saxan li han je tongo suuli, naxee fama horomolingira wali rabade.

²⁴ Gerison xabile xa wali nan yi ki.

²⁵ E horomolingira mafelenyie nan xaninma, a nun mafelenyi naxan yailanxi foye yexe kiri ra, a nun mafelenyi naxan gbakuxi horomolingira sode de ra.

²⁶ E xa tete mafelenyie fan xanin naxee horomolingira nun serexebade rabilinma, a nun naxan gbakuxi tete sode de ra, a nun tete luutie. E xa e joxo sa na se mooli birin xon ma.

²⁷ Gerison xabile walima Haruna nun a xa di xeme xa yaamari nan bun ma, a findi kotee xaninfe ra, a findi wali gbete rabafe ra. Nee nan a falama e be e lan e xa naxan naba, a nun e lan e xa naxan xanin.

²⁸ Gerison bonsoe xa wali nan na ki horomolingira xa fe ra. E na wali rabama Haruna serexedube xa di xeme Itamari xa yaamari nan bun ma.»

Merari xa mixie

²⁹ «I xa Merari bonsoe fan tenge a xabile nun a denbaya ki ma,

³⁰ naxee xa simaya bara je tongo saxan li han je tongo suuli, naxee fama horomolingira wali rabade.

³¹ See nan yi ki e tan lan e xa naxee maxanin horomolingira see ra: a xebenyie, a wuri kuyee, a kontigibae, nun e sanbunyie.

³² E xa tete fan xanin, a nun a kontigibae, e sanbunye, e soronsee, e xa luutie, e xa yirabasee, nun e xa walise birin. Wo see masen kankan be, a lanma a xa naxee xanin.

³³ Merari bõnsõe xa wali birin nan na ki hõromõlingira xa fe ra. E walima Haruna serexedube xa di xeme Itamari xa yaamari nan bun ma.»

Walikee tengefe Lewi bõnsõe ya ma

³⁴ Munsa, Haruna, nun pama kuntigie naxa Kehati xa mixie tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma,

³⁵ xeme naxee xa simaya bara pe tongo saxan li han pe tongo suuli, naxee fama hõromõlingira wali rabade.

³⁶ E xasabi lan mixi wulu firin, mixi keme solofere, tongo suuli nan ma.

³⁷ Xeme nan na ki Kehati xabilee ya ma naxee hõromõlingira wali rabama. Munsa nun Haruna bara e tenge alo Alatala Munsa yamarixi ki naxe.

³⁸ E naxa Gerison xa mixie tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma,

³⁹ xeme naxee xa simaya bara pe tongo saxan li han pe tongo suuli, naxee fama hõromõlingira wali rabade.

⁴⁰ E xasabi lan mixi wulu firin, keme senni, tongo saxan nan ma.

⁴¹ Xeme nan na ki Gerison xabilee ya ma naxee hõromõlingira wali rabama. Munsa nun Haruna bara e tenge alo Alatala Munsa yamarixi ki naxe.

⁴² E naxa Merari xa mixie tenge e xabile nun e xa denbaya ki ma,

⁴³ xeme naxee xa simaya bara pe tongo saxan li han pe tongo suuli, naxee fama hõromõlingira wali rabade.

⁴⁴ E xasabi lan mixi wulu saxan mixi keme firin nan ma.

⁴⁵ Xeme nan na ki Merari xabilee ya ma naxee hõromõlingira wali rabama. Munsa nun Haruna bara e tenge alo Alatala Munsa yamarixi ki naxe.

⁴⁶ Munsa, Haruna, nun Isirayila kuntigie, e Lewi bõnsõe mixi naxee tengexi e xabile nun e xa denbaya ki ma,

⁴⁷ xeme naxee xa simaya bara pe tongo saxan li han pe tongo suuli, naxee fama hõromõlingira wali rabade.

⁴⁸ E xasabi lan mixi wulu solomasaxan, keme suuli, tongo solomasaxan nan ma.

⁴⁹ Xeme nan na ki Lewi naxee tengexi Munsa nun Haruna saabui ra alo Alatala Munsa yamarixi ki naxe.

5

Mixi seniyantaree, haake tongoe, nun yenelae

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «Isirayilakae yamari e xa kune kanyi nun korõsila kanyi birin namini e yonkinde, a nun mixi naxee dinxi fure nde ra, e fa findi seniyantaree ra.

³ A findi xeme ra, a findi gine ra, wo e ramini wo ya ma, e xa sa lu e xati ma alako e naxa seniyantarepa raso wo ya ma, n sabatixi dennaxe.»

⁴ Isirayilakae naxa a raba alo Alatala a yamarixi ki naxe, e naxa na mixie ramini e ya ma. Alatala a yamari ki naxe Munsa be, e naxa a raba na ki.

⁵ Alatala naxa a masen Munsa be,

⁶ «A fala Isirayilakae be, a findi xeme ra, a findi gine ra, naxan yo na haake nde raba a boore ra, haake naxan findima Alatala xui matandife ra, na fe doxoxi a xun ma.

⁷ A lan ne a xa a ti na haake ra, a xa na fe yailan a nun na kanyi tagi, a man fa na fe kanaxi doxo suuli nde sa na fari.

⁸ Xa a sa li a haake rabaxi naxan na, a bara faxes, a xa mixi yo mu na naxan noma na fe yailanxi rasuxude, na findima Alatala nan gbe ra, a so serexedube yi ra. Fe kane man fa yexee kontonyi keren ba a xa yunubi xafari ra, a a so serexedube yi ra.

⁹ Isirayilakae na serexe ba, e a fi serexedube ma, na serexe findima na serexedube nan gbe ra.

¹⁰ Naxan birin serexe bama, a naxan bama, a gbe nan na ki, kono a naxan fima serexedube ma, serexedube gbe nan na ki.»

¹¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

¹² «A fala Isirayilakae be, e yi nan nabama xa gine nde sa yene raba.

¹³ Xa e nun xeme gbete bara e sa gundo ra, gine xa mori mu na kolon, seede mu na, mixi mu a suxu a kui,

¹⁴ kono a xa mori bara a xa gine toone folo, xa a xa gine seniyenxi, xa na mu a mu seniyenxi,

¹⁵ a xa a xa gine xanin serexedube yire, a mengi kilo saxan ba a be serexe ra ture nun surayi mu na naxan xun, barima toone serexe nan a ra naxan bama a kolonfe ra xa yunubi rabaxi.»

¹⁶ «Serexedube xa na gine ti Alatala ya i,

¹⁷ a fa xube mako boxi ma hõromõlingira kui, a a masunbu ye seniyenxi ra fepe kui.

¹⁸ Gine na ti Alatala ya i, serexedube xa a xunxexe fulun, a fa toone serexe sa gine belexe maratuse ra. Serexedube tan xa na ye tongo naxan findima danka ra, a a lintan gine ya i.»

¹⁹ «Serexedube gine rakalima ne, a a fala, «Xa a sa li i tan nun xeme gbete mu kafuxi, i mu i xa mori yanfa, i mu seniyantarepa soto futi kui, i xa ratanga danke ma yi ye fama naxan na.

²⁰ Kono xa a sa li, i bara i xa mōri yanfa wo xa futi kui, i nun xeme gbetē bara kafu seniyyentareḡa kui,

²¹ Alatala xa a ragiri i furi xa kana. Na kui i ngaxakerenyie i dankama ne, e i konbi.

²² Yi ye naxan fama danke ra, a xa i furi mafuntu, a i xōre maba. > Gine xa a ratin a falafe ra, <Amina, amina.>

²³ «Serexedube na ge na danke sebede kiri ma, a xa na kiri xa na ye seniyyenxi ra,

²⁴ a fa a fi gine ma, a xa a min. Na ye naxan noma findide danke ra, a soma a fate i.

²⁵ Serexedube toone serexe rasuxuma ne gine yi ra, a a dentege Alatala be serexebade yire.

²⁶ Serexedube xa mengi suxui keren gan serexebade fari, a findi serexe tonxuma ra. A na ge na ra, a xa na ye fi gine ma, a xa a min.

²⁷ A na na ye min, xa a sa li na gine bara findi seniyyentare ra, a bara a xa mōri yanfa, na ye naxan findima danke ra, a soma ne a fate i, a a tooro ki fanyi ra. A furi funtuma ne, a xōre mabama ne, a ngaxakerenyie fama ne a dankade.»

²⁸ «Kono xa a sa li a mu seniyyentareḡa yo rabaxi, toorege bama ne a xun ma, a man noma di baride.

²⁹ Toone seriye nan na ki naxan nawalima xa gine findima seniyyentare ra, a a xa mōri yanfa futi kui,

³⁰ xa na mu a ra, toone xaxili na so xeme furi, a fa siike a xa gine ma. A a xa gine xaninma Alatala ya i, serexedube fa na seriye rabatu a xa fe ra.

³¹ Na kui yunubi mu na na xeme ma, kono gine tan a xa yunubi sare sotoma ne.»

6

Mixi xa seriye naxan a yete safe Alatala sago

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «A fala Isirayilakae be, xa xeme nde, xa na mu gine nde sa laayidi tongo Alatala be, a xa lu a sago, na nan na ki a xa findi Nasari ra,

³ na kanyi mu lan a xa weni nun beere min. A naxa sese min naxan kelixi weni bogi ma, xa na mu beere ma. A naxa weni bogi bunda don, a naxa a xare don.

⁴ A temui naxan birin nabama a xa Nasariya kui, a naxa sese don naxan keli weni bili ma, keli a bogi ma a sa doxo a xori ra.»

⁵ «A xa Nasariya kui, a mu lanma a xunyi xa bi. A xa lu seniyyenyi kui, a xunxexe xa nu kuya ra tun.

⁶ Na waxati bun ma, a mu lan a xa a maso fure ra,

⁷ hali a findi a baba ra, a nga, a taara, xa na mu a ra a xunya fure ra. A na Alatala nan sago tun, alo a xunxexe keḡa a masenxi ki naxe.

⁸ A temui naxan birin nabama a xa Nasariya kui, a luma seniyyenyi nan kui Alatala be.»

⁹ «Xa mixi nde sa faxa a fe ma a tērenna ki ma, a xunxexe bara findi se seniyyentare ra. Na temui a xa seniyyen loxun keren bun ma, a man fa a xunyi bi na xi solofere loxo.

¹⁰ A xi solomasaxan loxo, a fogotara firin nan xaninma serexedube xon ma horomolingira sode de ra, xa na mu ganbe firin.

¹¹ Serexedube xoni keren nan bama yunubi xafari serexe ra, boore findima a gan daaxi nan na, alako a xa yunubi xa xafari, barima a dinfe fure ra, na findima yunubi nan na. Na loxo a man xa a xunyi raseniyyen.

¹² A na ge na ra, a man xa gbilen a xa laayidi ma. Fo a xa yexee keren ba yete ragbilen serexe ra, naxan ne keren a ra a xa yunubi xafarife ra. Loxo naxee bara dangi, nee mu kontima sonon, barima a nu bara seniyyentareḡa soto.»

¹³ «Mixi na ge Nasariya rabade, a xa bira yi seriye nan foxo ra. A xa siga horomolingira sode de ra,

¹⁴ a xa serexe gan daaxi ba Alatala be, yexee naxan bara ne keren soto, lanyuru yo mu na naxan ma. A xa yunubi xafari serexe fan ba, yexee gine naxan bara ne keren soto, lanyuru yo mu na naxan ma. A xa xanunteya serexe ba, yexee kontonyi, lanyuru yo mu na naxan ma.

¹⁵ A xa serexe ndee sa na fari, alo sansi xori dinxi serexe, weni serexe, taami lebinitare, leki yailanxi ture ra, nun leki ture masoxi naxee ma.

¹⁶ Serexedube na serexe see nan dentege ma Alatala be, a fa yunubi xafari serexe ba, a nun serexe gan daaxi.

¹⁷ A xa na taami lebinitare masen Alatala be, a xa na yexee kontonyi ba xanunteya serexe ra, a xa sansi xori dinxi serexe nun weni serexe sa na fari.»

¹⁸ «Na temui Nasari xa a xunxexe bi horomolingira sode de ra, a naxan fixi Alatala ma. A xa na raso te xora xanunteya serexe na bafe dennaxe.

¹⁹ Nasari na ge a xunxexe bide, serexedube yexee kontonyi belexe ganxi keren nan tongoma a belexe ra, a nun leki lebinitare firin naxee na debe kui.

²⁰ A xa e dentege Alatala be e lintanfe ra. Na findi donse seniyyenxi nan na serexedube be, a nun na yexee ganyanyi nun a tabe. Na dangi xanbi, Nasari noma weni minde sonon.

²¹ Nasari seriye nan na ki. A lanma a xa na serexee ba Alatala be alo a panigexi ki naxe, a nun se gbetee a noma naxan na. Fo a xa a xa Nasari laayidi rakamali a seriye ki ma.»

²² Alatala naxa a masen Munsa be,

²³ «A fala Haruna nun a xa die be, e xa duba Isirayilakae be yi ki ne:

²⁴ «Alatala xa baraka sa i xa fe, a xa i kanta.

²⁵ Alatala yatagi xa noro i ma, a xa hinne i ra.

²⁶ Alatala xa a ya rafindi i ma, a xa bonesa fi i ma.»

²⁷ E dubama Isirayilakae be na ki ne, n fan baraka sama ne e ma.»

7

Hadiya naxee fixi horomolingira rabi temui

¹ Munsa to ge horomolingira tide, a naxa ture seniye nxi sa a ma, a nun a xunmasee, a xa serexebadee, nun a yirabasee, alako nee xa seniye Alatala be.

² Isirayila kuntigie, xabile xunyi naxee bonsoe tege, e naxa hadiyae ba Alatala be.

³ E naxa fa saretu makotoxi senni nun ninge fu nun firin na horomolingira sode de ra, e xa findi e xa serexe ra Alatala be.

⁴ Alatala naxa a masen Munsa be,

⁵ «Yi hadiyae rasuxu e yi ra horomolingira wali xa fe ra. E taxu Lewi bonsoe xa mixie ra kankan xa wali bere ra.»

⁶ Munsa naxa na saretu nun ninge so Lewi xa mixie yi ra.

⁷ A naxa saretu firin nun ninge naani so Gerison xabile yi ra e xa wali bere ra.

⁸ A naxa saretu naani nun ninge solo-masaxan so Merari xabile yi ra e xa wali bere ra. E nu na Haruna serexedube xa di Itamari xa yaamari nan bun ma.

⁹ Kono a mu sese so Kehati xabile tan yi, barima a nu lanma e xa se seniye nxi maxanin e tunki fari alo Alatala e yamarixi ki naxe.

¹⁰ Serexebade neene xa wali singe, ture seniye nxi to maso a ma temui naxe, kuntigie naxa fa e xa serexee ra serexebade yire.

¹¹ Alatala nu bara a masen Munsa be, «Laxe yo laxe mixi keren xa fa a xa hadiya ra serexebade neene xa fe ra.»

¹² Na laxe singe, Aminadabo xa di Naxason kelife Yuda bonsoe,

¹³ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe horomolingira kui. E firin nafexi sansi xori

dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

¹⁴ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

¹⁵ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara je keren li,

¹⁶ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

¹⁷ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara je keren li. Aminadabo xa di Naxason xa hadiya nan na ki.

¹⁸ Na laxe firin nde, Suwara xa di Netaneeli kelife Isakari bonsoe,

¹⁹ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe horomolingira kui. E firin nafexi sansi xori dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

²⁰ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

²¹ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara je keren li,

²² a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

²³ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara je keren li. Suwara xa di Netaneeli xa hadiya nan na ki.

²⁴ Na laxe saxan nde, Xelon xa di Eliyabi kelife Sabulon bonsoe,

²⁵ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe horomolingira kui. E firin nafexi sansi xori dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

²⁶ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

²⁷ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara je keren li,

²⁸ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

²⁹ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara je keren li. Xelon xa di Eliyabi xa hadiya nan na ki.

³⁰ Na loxoe naani nde, Sedeyuri xa di Elisuru kelife Ruben bõnsœ,

³¹ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe hõromõlingira kui. E firin nafexi sansi xõri dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

³² A man naxa fa pooti keren naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

³³ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ñe keren li,

³⁴ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

³⁵ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ñe keren li. Sedeyuri xa di Elisuru xa hadiya nan na ki.

³⁶ Na loxoe suuli nde, Surisadayi xa di Selumiyeli kelife Simeyon bõnsœ,

³⁷ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe hõromõlingira kui. E firin nafexi sansi xõri dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

³⁸ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

³⁹ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ñe keren li,

⁴⁰ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁴¹ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ñe keren li. Surisadayi xa di Selumiyeli xa hadiya nan na ki.

⁴² Na loxoe senni nde, Duweli xa di Eliyasafa fatanfe Gadi bõnsœ ra,

⁴³ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe hõromõlingira kui. E firin nafexi sansi xõri dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

⁴⁴ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

⁴⁵ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ñe keren li,

⁴⁶ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁴⁷ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ñe keren li. Duweli xa di Eliyasafa xa hadiya nan na ki.

⁴⁸ Na loxoe solofere nde, Amixudi xa di Elisama fatanfe Efirami bõnsœ ra,

⁴⁹ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe hõromõlingira kui. E firin nafexi sansi xõri dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

⁵⁰ A man naxa fa pooti keren naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

⁵¹ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ñe keren li,

⁵² a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁵³ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ñe keren li. Amixudi xa di Elisama xa hadiya nan na ki.

⁵⁴ Na loxoe solomasaxan nde, Pedasuru xa di Gamaliyeli fatanfe Manasi bõnsœ ra,

⁵⁵ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe hõromõlingira kui. E firin nafexi sansi xõri dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

⁵⁶ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

⁵⁷ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ñe keren li,

⁵⁸ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁵⁹ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ñe keren li. Pedasuru xa di Gamaliyeli xa hadiya nan na ki.

⁶⁰ Na loxoe solomanaani nde, Gideyoni xa di Abidan fatanfe Bunyamin bõnsœ ra,

⁶¹ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe hõromõlingira kui. E firin nafexi sansi xõri dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

⁶² A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xεema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

⁶³ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ne keren li,

⁶⁴ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁶⁵ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ne keren li. Gideyoni xa di Abidan xa hadiya nan na ki.

⁶⁶ Na loxoe fu nde, Amisadayi xa di Axiyeleri fatanfe Dana bonsoe ra,

⁶⁷ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe horomolingira kui. E firin nafexi sansi xori dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

⁶⁸ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xεema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

⁶⁹ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ne keren li,

⁷⁰ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁷¹ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ne keren li. Amisadayi xa di Axiyeleri xa hadiya nan na ki.

⁷² Na loxoe fu nun keren nde, Okiran xa di Pagiyeli fatanfe Aseri bonsoe ra,

⁷³ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe horomolingira kui. E firin nafexi sansi xori dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

⁷⁴ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xεema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

⁷⁵ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ne keren li,

⁷⁶ a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁷⁷ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ne keren li. Aminadabo xa di Naxason xa hadiya nan na ki.

⁷⁸ Na loxoe fu nun firin nde, Enan xa di Axira fatanfe Nafatali bonsoe ra,

⁷⁹ a naxa fa yi hadiyae ra: pileti keren naxan yailanxi gbeti kilo fu nun suuli ra, a nun pooti keren naxan yailanxi gbeti kilo keren na alo se maniyama ki naxe horomolingira kui. E firin nafexi sansi xori dinxi ra, ture masunbuxi naxan na, alako a xa findi sansi serexe ra.

⁸⁰ A man naxa fa pooti keren na naxan yailanxi xεema giramu keme giramu fu nun naani ra, naxan nafexi surayi ra,

⁸¹ a nun naxee bama serexe gan daaxi ra alo tuura keren, yexee kontonyi keren, nun yexee keren naxan xa simaya bara ne keren li,

⁸² a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra,

⁸³ a nun naxee bama xanunteya serexe ra alo ninge firin, yexee kontonyi suuli, nun yexee suuli naxee xa simaya bara ne keren li. Enan xa di Axira xa hadiya nan na ki.

⁸⁴ Isirayila kuntigie xa hadiya malanxie findixi yi nan na serexebade neene xa fe ra: pileti gbeti daaxi fu nun firin, pooti gbeti daaxi fu nun firin, nun pooti xεema daaxi fu nun firin.

⁸⁵ Pileti keren keren lanxi gbeti kilo keren nun a tagi nan ma. Pooti keren keren lanxi gbeti kilo keren nan ma. Se naxee yailanxi gbeti ra, nee lanxi kilo moxoren nun naani nan ma, alo se maniyama ki naxe horomolingira kui.

⁸⁶ Pooti xεema daaxi fu nun firin lanxi xεema giramu keme giramu fu nun naani nan ma, alo se maniyama ki naxe horomolingira kui. Na pooti fu nun firin lanxi xεema kilo keren nun a tagi nan ma. E birin nafexi surayi nan na.

⁸⁷ Serexe gan daaxi xuruse xasabi naxa lan tuura fu nun firin ma, a nun yexee kontonyi fu nun firin, nun yexee fu nun firin naxee xa simaya nu bara ne keren li, a nun e xa sansi xori dinxi serexe. Yunubi xafari serexe xuruse xasabi naxa lan sikote fu nun firin ma.

⁸⁸ Xanunteya serexe xa xuruse xasabi naxa lan tuura moxoren nun naani ma, yexee kontonyi tongo senni, sikote tongo senni, nun yexee tongo senni naxee bara ne keren sote. Nee nan findi hadiyae ra serexebade xa wali folo temui, ture seniyenxi to sa a ma.

⁸⁹ Munsa to so horomolingira kui, a nun Alatala xa sumun, a naxa Alatala xui me saate kankira derakote fari, a masenyi tima a be maleke firinyie sawure tagi naxee na na kankira fari.

8

Lanpuie doxofe

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «A fala Haruna be, a xa lanpui solofere dɔxɔ alako e xa yanba e dɔxɔse ya ra.»

³ Haruna a raba na ki ne. A naxa lanpui dɔxɔ alo Alatala a yamari ki naxe Munsaba.

⁴ Lanpue dɔxɔse nu rafalaxi xεema dinxi nan na, kelife a sanbunyi ma han a xunyi, alo Alatala a masenxi Munsaba be ki naxe.

⁵ Alatala naxa a masen Munsaba be,

⁶ «Lewi bɔnsɔe ba Isirayilakae ya ma, i xa e raseniyeŋ.

⁷ I e raseniyeŋma yi ki ne. Maraseniyeŋ ye makasan e ma. E xa e fate maxabe birin bi, e xa e xa dugie xa, alako e xa seniyeŋ.

⁸ Na xanbi, e xa tuura keren ba serexe ra, a nun mengi naxan masunbuxi ture ra. I xa tuura gbete ba yunubi xafari serexe ra.

⁹ I xa Lewi bɔnsɔe nun Isirayilaka birin malan hɔrɔmɔlingira sode de ra.

¹⁰ Menni, Alatala ya xɔri, Isirayilakae xa e belexe sa Lewi bɔnsɔe mixie ma.

¹¹ Haruna nan fama e dentegede Alatala be e xa lu alo serexe Isirayilakae ɲɔxɔe ra. Na kui e nɔma Alatala xa wali rabade.»

¹² «Lewi bɔnsɔe mixie xa e belexe sa na tuura firinyie ma. Keren bama yunubi xafari serexe nan na, boore ba serexe gan daaxi ra, alako e xa yunubie xa xafari.

¹³ Lewi bɔnsɔe na ti Haruna nun a xa die ya i, i xa e dentegede a serexe ki ma Alatala be.

¹⁴ A lima ne, na temui, i bara Lewi bɔnsɔe tan ba Isirayilakae ya ma, e xa findi n gbe ra.»

¹⁵ «I na ge e raseniyeŋde a serexe ki ma, Lewi bɔnsɔe fama ne sode e xa hɔrɔmɔlingira wali kui.

¹⁶ Isirayilakae nan e ra naxee findixi n gbe ra Isirayila di singe birin ɲɔxɔe ra.

¹⁷ Isirayila di singe birin nun e xa xuruse di singe birin findixi n gbe nan na, kafi n sa Misirakae xa di singe birin faxa temui naxe.

¹⁸ N naxa Lewi bɔnsɔe tongo Isirayila di singe birin ɲɔxɔe ra.

¹⁹ N bara e so Haruna nun a xa die yi ra Isirayilakae tagi, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali raba Isirayilakae xili ra. E man xa yunubi xafari serexe ba Isirayilakae be, alako gbaloe yo naxa goro Isirayilakae ma e na makore yire seniyeŋxi ra temui naxe.»

²⁰ Munsaba, Haruna, nun jama birin naxa na raba Lewi bɔnsɔe ra alo Alatala a yamari ki naxe.

²¹ Lewi bɔnsɔe naxa e yete raseniyeŋ, e naxa e xa dugie xa. Haruna naxa e dentegede Alatala be. A naxa e xa yunubi xafari serexe ba e be e xa seniyeŋ.

²² Na to ba a ra, Lewi bɔnsɔe naxa fa e xa wali suxu hɔrɔmɔlingira xa fe ra Haruna

nun a xa die xa yaamari bun ma, alo Alatala a yamari Munsaba be ki naxe.

²³ Alatala naxa a masen Munsaba be,

²⁴ «Lewi bɔnsɔe mixie xa simaya na ɲe mɔxɔɲen nun suuli li, e nɔma hɔrɔmɔlingira wali suxude.

²⁵ E na ɲe tongo suuli sɔto, e xa na wali lu naa.

²⁶ E nɔma e ngaxakerenyie malide na wali kui, kɔno e tan mu nɔma na rabade sɔnoŋ. I xa na seriyeŋe suxu Lewi bɔnsɔe xa fe ra hɔrɔmɔlingira wali rabafe ma.»

9

Sayamaleke Dangi Sali

¹ Isirayilakae to mini Misira boxi ma, e fa lu gbengberen yire ɲe firin, na kike singe Alatala nu bara a masen Munsaba be Turusinina gbengberenyi ma,

² «Isirayilakae xa Sayamaleke Dangi Sali raba

³ yi kike xi fu nun naani, soge dula temui alo a yamarixi ki naxe.»

⁴ Munsaba naxa a fala Isirayilakae be, a e xa Sayamaleke Dangi Sali raba.

⁵ E naxa na sali raba kike singe xi fu nun naani soge dula temui Turusinina gbengberenyi ma. E naxa a raba, alo Alatala a yamari ki naxe Munsaba be.

⁶ Kɔno na ɔxɔe, mixi ndee mu no Sayamaleke Dangi Sali raba barima e nu bara din mixi fure ra, e fa findi seniyeŋtare ra na ɔxɔe. Na ɔxɔe kerenyi e naxa siga Munsaba nun Haruna yire.

⁷ E a fala e be, «Muxu mu seniyeŋ fure xa fe ra, kɔno munfe ra muxu mu lan muxu xa fa muxu xa hadiya ra Alatala be alo Isirayilaka birin?»

⁸ Munsaba naxa e yaabi, «Wo mame ti sinden, n xa a mato Alatala naxan yamarima wo xa fe ra.»

⁹ Alatala naxa a masen Munsaba be,

¹⁰ «Xa wo mu seniyeŋ fure nde xa fe ra, xa na mu a ra wo na biyaasi kui, wo man nɔma Sayamaleke Dangi Sali rabade Alatala xa binye bun ma, keli wo tan ma han a sa wo bɔnsɔe li.

¹¹ Kɔno e tan xa a raba kike firin nde xi fu nun naani soge dula temui. E yexee don a nun taami lebinitare nun burexe xone ra.

¹² A dɔnxɔe yo naxa lu han geesege. A xɔri fan mu ibɔoma. E xa na sali raba a seriyeŋ ki ma.

¹³ Kɔno xa mixi seniyeŋxi naxan mu na biyaasi kui, a tondi Sayamaleke Dangi Sali rabade, na kanyi lanma a xa ba Alatala xa jama ya ma, barima a mu fa hadiya ra Alatala be a waxati. Na kanyi fama ne a xa yunubi sare sɔtode.»

¹⁴ «Xa i xa xɔne nde wama Sayamaleke Dangi Sali rabafe, a xa a raba a seriyeŋ ki

ma. Seriyē naxan saxi taa kanyie ma, na seriyē kerenyi nan luma na xɔŋɛ fan ma.»

¹⁵ Hɔrɔmɔlingira ti lɔxɔɛ, saate walaxɛe na dennaxɛ, nuxui nde naxa dusu na xun na. Keli nunmare han kuye iba, a nu na hɔrɔmɔlingira fari, a maniyaxi tɛ ra.

¹⁶ Tɛmɔi birin a nu na na ki nɛ, nuxui nu na hɔrɔmɔlingira fari yanyi ra, a fa yanba alo tɛ kɔɛ ra.

¹⁷ Nuxui nefɛ keli hɔrɔmɔlingira xun ma, Isirayilakae fan bara keli, e jɛrɛ fɔlɔ han a goro, e fa yonkin menni.

¹⁸ Na kui Isirayilakae nu jɛrɛma Alatala xa yaamari nan bun ma, e man nu yonkinma Alatala xa yaamari nan ma. Fanni nuxui na hɔrɔmɔlingira xun ma, e fan yonkinma menni nɛ.

¹⁹ Xa nuxui sa bu hɔrɔmɔlingira fari a gbe ra, Isirayilakae nu birama Alatala xa yaamari nan fɔxɔ ra, e lu menni.

²⁰ Tɛmɔi ndee na nuxui mu buma, a keli. Isirayilakae nu luma Alatala xa yaamari nan bun ma, e fan keli, e yonkin nuxui yire.

²¹ Tɛmɔi ndee nuxui bara lu yire xi keren, keli kɔɛ ra han kuye iba, a fa siga. A nefɛ keli, Isirayilakae fan bara keli, e bira a fɔxɔ ra.

²² Xa nuxui lu hɔrɔmɔlingira xun ma xi firin, xa na mu kike keren, xa na mu jɛ keren, Isirayilakae mu nu kelima e yonkinde, fɔ na nuxui na keli hɔrɔmɔlingira xun ma tɛmɔi naxɛ.

²³ E nu yonkinma Alatala xa yaamari nan bun ma, e nu kelima Alatala xa yaamari nan bun ma. E nu birama Alatala xa yaamari nan fɔxɔ ra, a naxan fixi Munsa saabui ra.

10

Sara firin gbeti daaxi

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «I xa sara firin yailan gbeti bonbɔxi ra. E rawalima jama xilife nan na malanyi. E man nawalima jama kelife nan na biyaasi tɛmɔi.

³ E firin na fe tɛmɔi keren, jama birin xa malan i yire hɔrɔmɔlingira dɛ ra.

⁴ Xa sara keren nan fe, Isirayila yareratie nun kuntigie gbansan xa malan i yire.»

⁵ «Wo kelima biyaaside tɛmɔi naxɛ, sarae xa fe keren. Na kui naxee dɔxɔxi sogetede, e xa siga.

⁶ Sarae na fe firin, naxee dɔxɔxi yire-fanyɛ ma, nee fan xa siga. Sara xui nan a masenma jama siga tɛmɔi bara a li.

⁷ Sara xui keja gbetae nan a masenma jama malan tɛmɔi bara a li.»

⁸ «Haruna bɔnsɔɛ sɛrɛxɛdubɛe nan na sarae fema. Seriyɛ nan na ra wo tan nun wo bɔnsɔɛe be abadan.

⁹ Wo na wo yaxuie gere wo xa bɔxi ma tɛmɔi naxɛ, wo xa na sarae fe. Alatala jɔxɔ sama nɛ wo xɔn, a wo ratanga wo yaxuie ma.

¹⁰ Wo xa sali lɔxɔɛ xungbee nun wo xa kike nɛnɛ sali lɔxɔɛe, wo man xa na sarae fe wo sɛrɛxɛ gan daaxie nun xanunteya sɛrɛxɛe bama tɛmɔi naxɛ. Na nan a niyama, n nan n jɔxɔ sama wo xɔn ma. N tan nan na wo Marigi Alatala ra.»

Isirayilakae tife kira xɔn ma

¹¹ Nɛ firin nde kike firin nde xi mɔxɔrɛn lɔxɔɛ, nuxui naxan nu dɔxɔxi hɔrɔmɔlingira xun ma, Ala xa seede nu na dennaxɛ, a naxa jɛrɛ fɔlɔ.

¹² Na kui Isirayilakae naxa keli Turusinina gbengberenyi ma, e bira na nuxui fɔxɔ ra han a sa ti Paran gbengberenyi xun ma.

¹³ Alatala naxa e yamari Annabi Munsa saabui ra, e xa na biyaasi singe fɔlɔ.

¹⁴ Yuda bɔnsɔɛ naxa ti yare, e xa tɔnxuma tixi e ya ra. E xunyi nu na Aminadabo xa di xɛmɛ Naxason nan na.

¹⁵ Suwara xa di xɛmɛ Netaneeli nan nu na Isakari bɔnsɔɛ xunyi ra.

¹⁶ Xelon xa di xɛmɛ Eliyabi nan nu na Sabulon bɔnsɔɛ xunyi ra.

¹⁷ Hɔrɔmɔlingira to mafagati, Gerison xa di xɛmɛe nun Merari xa di xɛmɛe naxa a xanin.

¹⁸ Ruben bɔnsɔɛ naxa bira e fɔxɔ ra, e xa tɔnxuma tixi e ya ra. Sedeyuri xa di xɛmɛ Elisuru nan nu na e xunyi ra.

¹⁹ Simeyon bɔnsɔɛ naxa bira e fɔxɔ ra. Surisadayi xa di xɛmɛ nan nu na e xunyi ra.

²⁰ Gadi bɔnsɔɛ naxa bira e fɔxɔ ra. Duweli xa di xɛmɛ Eliyasafa nan nu na e xunyi ra.

²¹ Kehati xabile naxa bira e fɔxɔ ra hɔrɔmɔlingira se seniyɛnxie ra. Booree tan lan nɛ e xa hɔrɔmɔlingira ti beenu Kehati xabile xa so.

²² Efirami bɔnsɔɛ naxa bira e fɔxɔ ra, e xa tɔnxuma tixi e ya ra. Amixudi xa di xɛmɛ Elisama nan nu na e xunyi ra.

²³ Manasi bɔnsɔɛ naxa bira e fɔxɔ ra. Pedasuru xa di xɛmɛ Gamaliyeli nan nu na e xunyi ra.

²⁴ Gideyoni xa di xɛmɛ Abidan nan nu na Bunyamin bɔnsɔɛ xunyi ra.

²⁵ Dana bɔnsɔɛe naxa jɛrɛ e birin xanbi ra, e xa tɔnxuma tixi e ya ra. Amisadayi xa di xɛmɛ Axiyɛseri nan nu na e xunyi ra.

²⁶ Okiran xa di xɛmɛ Pagiyeli nan nu na Aseri bɔnsɔɛ xunyi ra.

²⁷ Enan xa di xɛmɛ Axira nan nu na Nafatali bɔnsɔɛ xunyi ra.

²⁸ Isirayilakae nu jɛrɛma na ki nɛ e gali ki ma.

Kelife Turusinina geya

²⁹ Munsa naxa a fala a bitanyi Reyuweli Madiyanka xa di xeme Xobabo be, «Muxu na sigafe Alatala dennaxan laayidixi muxu be. I fan xa fa. Na findima sooneya nan na i be, barima Alatala bara laayidi tongo a fe fanyie rabama ne Isirayila be.»

³⁰ Xobabo naxa a yaabi, «Ade, n xa gbilen n xonyi n ma mixie tagi.»

³¹ Munsa naxa a maxandi, «Yandi, i naxa keli muxu xun ma. I tan nan yi gbengberenyi birin kolon muxu noma yonkinde dennaxe. I findima muxu rapereema nan na.

³² Xa i muxu matima, muxu i kima ne heeri ra Alatala fama naxan fide muxu ma.»

³³ E naxa keli Alatala xa geya bun ma, e xi saxan jere raba. Alatala xa saate kankira nu tixi e ya ra na xi saxan bun ma yonkinde fenfe ra.

³⁴ E to nu kelima e yonkinde, Alatala xa nuxui nu tixi e xun ma fejenyi kui.

³⁵ E to nu saate kankira rakelima temui naxe, Munsa nu a falama, «Alatala, i xa keli, i xa i yaxuie rayensen. Naxee i xonxi, nee fan xa e gi i ya ra.»

³⁶ E to nu saate kankira ragoroma temui naxe, Munsa nu a falama, «Alatala, i xa i magoro Isirayila pama wuyaxi tagi.»

11

Isirayilakae mawafe

¹ Loxoe nde, pama naxa e mawa e xa toore xa fe ra Alatala ya i. Alatala naxa xono na fe ma, a fa te rasin pama tagi, a yire nde gan yonkinde seeti ma.

² Nama to gbelegebele Munsa ra, a naxa Alatala maxandi. Na kui te naxa xuben.

³ E naxa na yire xili sa Tabera, na nan na ki «Te mankanee,» barima Alatala nu bara te rasin e tagi.

⁴ Mixi kobi ndee to wa donse mooli gbete xon ma, Isirayilakae man naxa e mawa, a falafe ra, «Muxu wama sube nan xon!

⁵ Muxu muxu ratuma na donse fanyi ma muxu naxan soto Misira boxi ma kobiri xanbi, alo yexe, kaakunboosi, basiketi, yebe, nun yebe maniye.

⁶ Konoo yakosi donse xoli mu na muxu ma, barima «mana» donse nan tun na be.»

⁷ Na «mana» nu luxi ne alo funden xori fiixe.

⁸ Nama nu minima a matongode, e fa a din geme ra, xa na mu, mulunyi kui. E nu leki yailanma a ra. A nu luxi alo ture nu na a ma.

⁹ Mana nu goroma xini goro temui.

¹⁰ Munsa naxa pama wa xui rame. Mixi birin nu e mawama e xonyi. Alatala naxa xono ki fanyi ra. Munsa naxa kontofli.

¹¹ A naxa Alatala maxorin, «N Marigi, munfe ra i bara yi kontofli lu i xa konyi ma? N munse rabaxi naxan a niyama i xa yi pama xa kote doxo n xun ma? N tan nan nu wama a xon?

¹² N tan nan e barixi? Munfe ra i bara e sa n belexe, n xa e xanin boxi ma i naxan laayidixi e benbae be, alo dinge a xa di xaninma ki naxe?

¹³ N sube sotoma minden yi pama birin be? E e mawama e wama sube xon.

¹⁴ N keren mu noma yi pama birin xa kote ra, a binya n be.

¹⁵ Faxee nan fisa na kote be. Xa n ma fe rafan i ma, i naxa n xun nakana.»

¹⁶ Alatala naxa a masen Munsa be, «Isirayila fori tongo solofere malan n be, i naxee kolon taa yareratie nun kuntigie ra. E xa e malan horomolingira de ra i seeti ma.

¹⁷ N fama gorode i yire, won xa woyen. N Xaxili Seniyenxi naxan fixi i ma, n na nde bama i ma, n xa na sa e fan ma, alako i keren naxa yi pama xa kote xanin soton. Wo nun na kuntigie nan a xaninma fa.»

¹⁸ «A fala pama be, «Wo xa wo yete raseniye, barima tina wo sube donma ne. Alatala bara wo wa xui me, a falafe ra, «Muxu wama sube nan xon ma. Lufe Misira nan fisa.» Alatala fama sube fide wo ma wo naxan donma.

¹⁹ Konoo wo mu a donma xe xi keren, xa na mu xi firin, xa na mu xi suuli, xa na mu xi fu, xa na mu xi moxoren.

²⁰ Wo a donma ne han kike keren, han a mini wo joo kui, han a rapaaxu wo ma, barima wo bara Alatala rabepin, naxan na wo ya ma. Wo bara wo mawa a falafe ra, «Munfe ra muxu minixi Misira?»»

²¹ Munsa naxa a masen Alatala be, «I a falama i sube fima yi pama ma kike keren bun ma? N na xeme wulu keme senni nan ya ma.

²² Xuruse goore mu noma e ralide sube ra. Hali yexe naxee na baa ma, e mu noma e ralide.»

²³ Alatala naxa a yaabi, «N senbe xurun na rabade? I fama a kolonde xa n ma woyenyi findixi nondi nan na.»

²⁴ Munsa naxa siga Alatala xa masenyi dentegede pama be. A naxa pama forie mixi tongo solofere malan Ala xa horomolingira rabilinyi.

²⁵ Alatala naxa goro nuxui kui, a masenyi ti Munsa be. A naxa a yete Xaxili Seniyenxi nde tongo naxan nu na Munsa ma, a sa na fori mixi tongo solofere ma. Na Xaxili Seniyenxi to goro e ma, e naxa so masenyi tife Ala xili ra, konoo e mu a ikuya.

²⁶ Konoo xeme firin nu na na fori tongo solofere ya ma naxee mu siga malanyi. E mu siga horomolingira yire, e naxa lu

yonkinde kui. Kono Ala Xaxili Seniyenxi naxa goro e fan ma, e fa masenyi ti Ala xili ra jama tagi.

²⁷ Fonike nde naxa a gi, a sa a fala Munsu be, «Eledade nun Medadi na masenyi tife Ala xili ra jama tagi.»

²⁸ Nunu xa di xeme Yosuwe, naxan nu Munsu malima kafi a fonike temui, a naxa a fala Munsu be, «N marigi, i xa na fe dan.»

²⁹ Munsu naxa a yaabi, «I tcone tife n tan nan ma fe ra? A xoli n ma Alatala xa jama birin findi namiponmæ ra naxee bara Ala Xaxili Seniyenxi soto!»

³⁰ Na temui, Munsu nun Isirayila kuntigie naxa gbilen jama ya ma.

³¹ Alatala naxa foye xungbe ramini kelife baa ma, naxan xoni gbege radin jama yonkinde rabilinyi, han kelife yonkinde tagi, a sa doxo fejen keran jere ra.

³² Nama naxa fejen na xonie matongo ra, han na kuye iba. E man naxa fejen xonie matongo ra, han kankan naxa paani ya fu soto, litiri keme saxon tongo suuli sama paani naxan kui. E naxa e rafen e xa yonkinde rabilinyi.

³³ Kono beenu Isirayilakæ xa ge na sube donde, Alatala naxa xono e ma, a e jaxankata a xoxoxe ra.

³⁴ E naxa na yire xili sa Kibiroti Hataawa, na nan na ki «milante gaburi,» barima milante gali nan nagata menni.

³⁵ Nama naxa keli Kibiroti Hataawa, e sa yonkin Xaseroti.

12

Mariyama nun Haruna Munsu xili kanafe

¹ Munsu to nu bara Kusi gine doxo, Mariyama nun Haruna naxa Munsu mafala,

² a falafe ra, «Alatala woyenma Munsu nan gbansan saabui ra? A mu woyenma muxu fan saabui ra?» Alatala naxa na masenyi me.

³ Munsu nu findixi yete magoroe nan na dangife mixi birin na.

⁴ Alatala naxa Munsu, Haruna, nun Mariyama xili keran na, a e birin xa siga horomolingira. E to siga naa,

⁵ Alatala naxa goro nuxui kui horomolingira de ra. A naxa Haruna nun Mariyama xili. E firin naxa e maso a ra.

⁶ Alatala naxa a masen e be, «Wo tuli mati n ma masenyi ra. N namiponme xeme wo ya ma temui naxe, n nan n yete masenma na kanyi be laamatunyi nan kui. N woyen a ra xiye ra.

⁷ Kono n ma konyi Munsu tan gbe mu na na ki xe. A tan findixi n dugutege nan na n ma wali birin kui.

⁸ N na n ma masenyi makenenma a be, n mu taali woyenyi rawalima muxu tagi. N nan n yete masenma a be, a fa n niini igbefe. Munfe ra wo mu gaaxu n ma konyi Munsu mafalafe ra?»

⁹ Alatala naxa xono e ma, a fa keli e xun ma.

¹⁰ Nuxui to keli horomolingira xun ma, Mariyama fate naxa rafixe kune ra keran na. Haruna to a to, kune na Mariyama fate birin ma,

¹¹ a naxa Munsu mayandi, «Yandi, n marigi, i naxa muxu raton muxu xa yunubi xa fe ra, muxu naxan nabaxi muxu xa xaxilitarejra kui.

¹² Mariyama naxa lu alo di naxan faxaxi a nga furi, naxan fate seeti boroxi beenu a bari temui.»

¹³ Munsu naxa a xui rate Alatala ma, «N Marigi, n bara i maxandi, a rayalan!»

¹⁴ Alatala naxa a yaabi, «Xa a baba deye boxun a yatagi, a mu yaagima xe han boxun keran? I xa a ramini jama ya ma. A na ge boxun keran nabade jama yonkinde fari ma, wo noma a rasode wo ya ma.»

¹⁵ Na kui, e naxa a ramini jama ya ma, a xi solofere raba yonkinde fari ma. Nama mu keli e yonkinde han Mariyama naxa ragbilen e ya ma.

¹⁶ Na to ba a ra, jama naxa keli Xaseroti, e naxa sa yonkin Paran gbengberenyi ma.

13

Kanaan boxi rabenfe

¹ Alatala naxa a masen Munsu be,

² «I xa yarerati keran keran sugandi bonsœ birin ya ma, i xa e xee Kanaan boxi ma, e xa sa na boxi raben, n naxan fima Isirayilakæ ma.»

³ Munsu naxa na mixie xee kelife Paran gbengberenyi ma, alo Alatala a yamarixi ki naxe. Na mixi birin findi Isirayila kuntigie nan na.

⁴ E xilie nan yi ki:

Kelife Ruben bonsœ ma, Sakuru xa di xeme Samuwa.

⁵ Kelife Simeyon bonsœ ma, Xori xa di xeme Safati.

⁶ Kelife Yuda bonsœ ma, Yefune xa di xeme Kalebi.

⁷ Kelife Isakari bonsœ ma, Yusufu xa di xeme Yigali.

⁸ Kelife Efirami bonsœ ma, Nunu xa di xeme Hoseya.

⁹ Kelife Bunyamin bonsœ ma, Rafu xa di xeme Paliti.

¹⁰ Kelife Sabulon bonsœ ma, Sodi xa di xeme Gadiyeli.

¹¹ Kelife Yusufu xa di, Manasi bonsœ ma, Susi xa di xeme Gadi.

12 Kelifē Dana bōnsōe ma, Gemali xa di xeme Amiyeli.

13 Kelifē Aseri bōnsōe ma, Mikayeli xa di xeme Seturu.

14 Kelifē Nafatali bōnsōe ma, Fofisi xa di xeme Naxabi.

15 Kelifē Gadi bōnsōe ma, Maki xa di xeme Geyuweli.

16 Xeme xilie nan na ki Munsa naxee xee Kanaan bōxi rabende. Munsa naxa Nunu xa di xeme Hoseya xili sa Yosuwe.

17 Munsa to e xee Kanaan bōxi rabende, a naxa a fala e be, «Wo xa mini Negewi gbengberenyi biri, han wo geyae yire li.

18 Wo xa na bōxi raben, wo xa a kolon xa mennikae senbe gbo, xa e senbe mu gbo, xa e wuya, xa e mu wuya.

19 Wo xa a mato xa na bōxi fan. Wo xa a kolon xa tete na na taee rabilinyi ma.

20 Wo xa a mato xa na bōxi fan sansi be, xa wurie gbo naa. Wo kata wo xa fa na sansi bogi ndee ra.» Weni bilie bogi singe temui nan nu a ra.

21 E naxa sa na bōxi raben, kelifē Sini gbengberenyi ma, han Rexobo, Xamata mabiri.

22 E naxa dangi Negewi gbengberenyi ra, e sa Xebiron li, Anaki xa die Aximan, Sesayi, nun Talamayi nu sabatixi dennaxe. Xebiron taa nu tixi je solofere beenu Sowan taa xa ti Misira.

23 E to Esekoli gulunba li, e naxa weni bili salonyi nde rasege, a tōnsōe nu na naxan ma. Mixi firin naxa na xanin wuri kuye ra. E naxa xore bogi nde fan tongo, a nun bogise nde naxan xili girenadi, naxan maniye kōobe ra.

24 E naxa na yire xili sa Esekoli, na nan na ki «Tōnsōe yire,» na weni bogi tōnsōe xa fe ra, e naxan baxi.

25 E to xi tongo naani raba naa na bōxi rabende, e naxa gbilen

26 Munsa, Haruna, nun Isirayila jama yire. E nu na Kadesi, Parant gbengberenyi ma. Menni e naxa detege sa, e na bōxi sansi bogie masen e be.

27 E naxa a fala Munsa be, «Muxu so ne bōxi ma, i muxu xee dennaxe. Bōxi nan a ra, kumi nun xije xelema dennaxe. Na bogise ndee nan ya.

28 Kōno jama naxan sabatixi na bōxi ma, e senbe gbo. Tete dōxōxi taa birin na. Taa xungbe nan e ra. Muxu Anaki bōnsōe yati toxi ne naa.

29 Amalekikae sabatixi Negewi gbengberenyi nan ma. Xitikae, Yebusukae, nun Amorikae, nee nan sabatixi geya yire. Kanaankae tan sabatixi baa de nan na, a nun Yuruden xure de ra.»

30 Kalebi naxa jama masabari Munsa ya xori, a falafe ra, «Won xee! Won xa yi bōxi findi won gbe ra. Won noma na rabade.»

31 Kōno boore naxee siga bōxi rabende, nee naxa a fala, «Won mu noma sigade na jama gereede. E senbe gbo won be!»

32 Na kui e naxa fe jaxaxi fala na bōxi xa fe ra Isirayila jama be. E naxa a fala, «Muxu bōxi naxan nabenxi, bōxi nan a ra naxan mixi faxama. Mixi gbangbalanyie sabatixi naa.

33 Muxu anabiyoroe to ne naxan fatanxi Anaki bōnsōe ra. Muxu nu luxi ne alo katoe e mabiri. E tan yo, muxu tan yo, e birin a toxi na ki ne.»

14

Isirayilakae Ala matandife

1 Nama naxa wa xui ramini kōe ra.

2 Isirayilaka birin nu fa woyen na Munsa nun Haruna ma, e nu a fala, «A nu fisa muxu xa faxa Misira, xa na mu a ra yi gbengberen yire.

3 Munfe ra Alatala muxu rasofe yi bōxi ma, muxu xa faxa santidegema ra, muxu xa die nun muxu xa ginee xa suxu gere kui. A mu fisa muxu xa gbilen Misira?»

4 E naxa a fala e boore be, «Won mange keren ti won xun na, won xa gbilen Misira.»

5 Munsa nun Haruna naxa e yatagi rafelen bōxi ma Isirayilaka birin ya xori.

6 Nunu xa di xeme Yosuwe nun Yefune xa di xeme Kalebi naxa e xa donma iboo sunnunyi kui. Na mixi firin nu na na xerae ya ma, naxee siga Kanaan bōxi rabende.

7 E naxa fa yi masenyi ti jama be, «Muxu bōxi naxan matoxi, bōxi fanyi fanyi nan a ra.

8 Xije nun kumi yire nan a ra. Xa Alatala na won be, a won nasoma ne naa, a na bōxi fi won ma.

9 Yandi, wo naxa Alatala matandi. Wo naxa gaaxu na bōxi mixie ya ra. Won noma ne e ra. E sanke yo mu na sōnōn, barima Alatala na won tan nan be. Wo naxa gaaxu e ya ra.»

10 Nama nu wama e magōsofe, kōno Alatala xa nōre naxa mini hōrōmōlingira Isirayilaka birin ya xori.

11 Alatala naxa a masen Munsa be, «Yi jama bama n maberefe mun temui? Munfe ra e siikema hali n kaabanakoe rabama e tagi?

12 N xa wuganyi radin e ma, n nee faxa. Na temui n bōnsōe xungbe senbema nde rakelima ne i saabui ra, naxan dangi e tan na.»

13 Munsa naxa Alatala yaabi, «Misirakae bara a kolon, a i yi jama ramini e xa bōxi ra i senbe nan na.

14 E bara bekae rakolon. Nee bara a me, a i tan Alatala na i xa jama foxo ra, a i i

yete masenma e ma, a i nuxui sama e xun ma, a i jereema e ya ra nuxui kui yanyi ra, nun te kui kœe ra.

¹⁵ Xa i fa yi jama birin faxa kerenyi ra, bõnsœ naxee i xa fe mexi, e a falama ne,

¹⁶ «Alatala senbe yo mu nu noma yi jama rasode boxi ma, a naxan laayidixi e be. Na nan a ra, a e birin sonto gbengberenyi ma.»

¹⁷ «I xa i senbe masen e be, alo i tan yati a yitaxi ki naxe, a falafe ra,

¹⁸ «N mu xonoma mafuren mafuren. N ma dije nun fanyi gbo. N mixie xa yunubie nun fe jaaxie xafarima. Kono n mixi kobi nun mixi fanyi tagi rasama. N benbae xa yunubi sare doxoma e xa die xun ma han bõnsœ saxan, xa na mu naani.»

¹⁹ Yandi, n bara i maxandi, dije i xa jama xa yunubi ma i xa hinne xa fe ra, alo i a rabaxi kabi e mini Misira temui naxe.»

²⁰ Alatala naxa a yaabi, «N bara dije i xa maxandi xa fe ra.

²¹ Kono, n bara n kali, nondi nan a ra alo n to na na, alo n ma nore naxan boxi rafema,

²² xeme naxan birin n ma nore nun n ma kaabanakoe toxi, n naxee raba Misira nun gbengberenyi ma, kono e fa muruta n ma han sanya fu tuli xoxoxoe ra,

²³ nee sese mu boxi toma, n naxan laayidixi e benbae be. Naxan birin murutaxi n ma, e sese mu na toma.

²⁴ Kono n ma konyi di Kalebi to bira xaxili gbete foxo ra, a fa n nabatu, n a tan nasoma ne na boxi ma, a naxan nabexi. A bõnsœ ke sotoma ne naa.

²⁵ Amalekikae nun Kanaankae to sabati gulunba kui, tina wo xa wo mafindi, wo xa gbilen gbengberenyi ma Xulunyumi Baa mabiri.»

²⁶ Alatala naxa a masen Munsu nun Haruna be,

²⁷ «Yi jama kobi n matandima han mun temui? N bara Isirayilakae xui me, e naxan falama n be, e ti n kanke.

²⁸ A fala e be, «N bara n kali, nondi nan a ra, alo n to na na, n a rabama ne wo be alo n a mexi wo de i ki naxe.

²⁹ Wo tan matandilae, naxan birin kontixi Isirayila jama ya ma, naxee xa simaya bara dangi je moxoren na, wo faxama ne yi gbengberenyi ma.

³⁰ Wo mu soma boxi ma n naxan laayidi wo be, fo Yefune xa di xeme Kalebi nun Nunu xa di xeme Yosuwe.

³¹ Wo xa die, wo naxee ma a e birin faxama gere nan kui, n nee tan nasoma ne na boxi kui, wo mexi naxan na.

³² Wo faxama gbengberenyi nan ma, wo furee luma na ne.

³³ Wo xa die findima jeretie nan na je tongo naani bun ma yi gbengberenyi ma. E wo xa yunubi sare xaninma han wo birin faxa gbengberenyi ma.

³⁴ Wo xi xasabi naxan naba na boxi rabende, wo na je xasabi rabama gbengberenyi ma wo xa yunubi xa fe ra. Wo to xi tongo naani raba na boxi rabende, wo fama ne je tongo naani rabade gbengberenyi ma, alako wo xa a kolon n na yunubi xonxi ki naxe.

³⁵ N tan Alatala, n bara ge woyende. N bara na nate tongo yi jama kobi xa fe ra, naxan ti n kanke. E birin faxama ne gbengberenyi ma.»

³⁶ Munsu xa xerae to gbilen kelife na boxi rabende, e naxa fe xoxoxoe fala na boxi xa fe ra han Isirayila jama naxa ti Munsu kanke.

³⁷ Na kui, Alatala naxa e faxa keren na.

³⁸ Na xerae ya ma, Yefune xa di xeme Kalebi nun Nunu xa di xeme Yosuwe nan gbansan mu faxa.

³⁹ Munsu to na masenyi ti Isirayila jama be, e naxa sunnun ki fanyi.

⁴⁰ E naxa keli subaxe ma, e xa te geya longori. E naxe, «Muxu xa te yire, Alatala dennaxe masenxi muxu be. Muxu bara yunubi raba.»

⁴¹ Munsu naxa e maxorin, «Wo Alatala xa yaamari nan matandife? Wo mu geenima na kui.

⁴² Wo naxa te de, barima Alatala mu na wo ya ma soton. Wo naxa a niya wo yaxuie xa no wo ra.

⁴³ Amalekikae nun Kanaankae na wo ya ra, e wo sontoma ne e xa santidegemae ra. Wo to bara wo kobe so Alatala ra, a mu na wo foxo ra.»

⁴⁴ Kono Isirayila jama mu e tuli mati Munsu ra. E naxa te geya yire, kono Alatala xa saate kankira nun Munsu mu keli jama xa yonkinde.

⁴⁵ Amalekikae nun Kanaankae naxee nu sabatixi na geya yire, e naxa goro Isirayilakae xili ma, e fa e bonbo, e e masege han Horoma.

15

Hadiya naxan sama serexe fari

¹ Alatala naxa a masen Munsu be,

² «A fala Isirayilakae be, «Wo na so boxi ma, n dennaxan fixi wo ma sabatide ra,

³ xa wo wama xuruse bafe serexe ra naxan nafan Alatala ma, alo serexe gan daaxi, laayidi serexe, serexe janigexi, xa na mu a ra sali serexe,

⁴ wo xa sansi xori dinxi serexe sa na fari, naxan findima sansi xori dinxi luxutaxi kilo saxan masunbuxi ture litiri keren nun a tagi ra,

⁵ a nun weni litiri keren nun a tagi. Na sama serexe gan daaxi nun serexe panigexi nan xun ma naxan findima yexee ra.

⁶ Xa a sa findi yexee kontonyi nan na, wo xa sansi xori dinxi serexe sa na fari, naxan findima sansi xori dinxi luxutaxi kilo senni masunbuxi ture litiri firin na,

⁷ a nun weni litiri firin. Na ganxi rafan Alatala ma.»

⁸ «Xa wo wama ninge bafe serexe ra naxan nafan Alatala ma, alo serexe gan daaxi, laayidi serexe, xanunteya serexe,

⁹ wo xa sansi xori dinxi serexe sa na fari, naxan findima sansi xori dinxi luxutaxi kilo solomanaani naxan masunbuxi ture litiri saxan na,

¹⁰ a nun weni litiri saxan. Na ganxi rafan Alatala ma.»

¹¹ «Na nan nabama ningee, yexee kontonyie, yexeee, nun sie birin be wo naxan bama serexe ra.

¹² Wo xa na raba xuruse birin be.

¹³ Isirayilaka birin xa a raba na ki ne e xa serexe birin be, e naxan bama te ra Alatala be.

¹⁴ Xone naxee na wo ya ma, e fan xa a raba na ki e serexe gan daaxi bama temui naxe. Na rafan Alatala ma.

¹⁵ Seriyee keren nan luma pama birin be, Isirayilakae ba, xone ba. Keli wo tan ma, han wo xa die, nun nee fan xa die naxee fama, wo tan yo, xone yo, wo birin xa Alatala xa seriyee suxu na ki ne.

¹⁶ Isirayilakae ba, xone ba, wo birin na seriyee keren nun yaamari keren nan bun ma.»

¹⁷ Alatala naxa a masen Munsaba be,

¹⁸ «A fala Isirayilakae be, «Wo na so boxi ma, n wo rasofe dennaxe,

¹⁹ wo fa na boxi daxamui soto, wo xa nde ba serexe ra n be.

²⁰ Wo na taami singe yailan sansi xori neene ra, wo xa nde ba serexe ra n be, alo wo sansi xori neene nde bama ki naxe xe xaba temui lonyi yire.

²¹ Wo xa na taami singe ba Alatala be ne yo ne.»

Yunubi panigetare

²² «Xa a sa li wo tantanxi ne Alatala xa yaamarie suxufe kui, a naxee masenxi Munsaba be,

²³ kelife na masen temui, han wo xa die xa mamadie xa temui,

²⁴ xa wo mu na raba wo panige ra, wo a raba kolontareya kui, pama xa tuura ba serexe gan daaxi ra, naxan nafan Alatala ma. Wo xa sansi xori dinxi serexe nun weni serexe sa na fari a raba ki ma, a nun sikote naxan findima yunubi xafari serexe ra.

²⁵ Serexedube yunubi xafari maxandima ne Isirayilaka birin be. Alatala dipema ne e ma. Yunubi nan a ra, e mu naxan panigexi. E man bara serexe gan daaxi ba Alatala be, a nun e xa yunubi xafari serexe.

²⁶ Na yunubi xafarima ne Isirayilaka birin nun e xa xone be, barima tantanyi na nu a ra.»

²⁷ «Xa mixi keren nan yunubi raba panigetareja kui, a xa si gine keren ba yunubi xafari serexe ra, naxan bara ne keren soto.

²⁸ Serexedube yunubi xafari maxandima ne na mixi be naxan yunubi raba panigetareja kui Alatala ya xori. Na na jon, a xa yunubi bara xafari.

²⁹ Na seriyee kerenyi na Isirayilakae nun e xa xone be, yunubi rabafe panigetareja xa fe ra.

³⁰ Kono xa mixi nde sa Alatala matandi a panige ra, a findi Isirayilaka ra, a findi xone ra, na kanyi kerima ne pama tagi.

³¹ A bara Alatala xa masenyi mabere, a bara Alatala xa seriyee matandi. Na kanyi kerima ne pama tagi, barima na yunubi kote doxoxi a xun ma.»

Malabui loxoe kanafe

³² Isirayilakae to nu na gbengberenyi ma, e naxa mixi nde li malabui loxoe a yege fenfe.

³³ E naxa a xanin Munsaba nun Haruna xon pama ya xori.

³⁴ E naxa a suxu, kono e mu a jaxankata, barima nate mu nu tongoxi a xa fe ra sinden.

³⁵ Alatala naxa a masen Munsaba be, «Yi xeme lan ne a xa faxa. Nama birin xa a magono han a faxa yonkinde fari ma.»

³⁶ Nama birin naxa a ramini e yonkinde fari ma, e a magono han a faxa, alo Alatala a yamari Munsaba be ki naxe.

Sosee xa seriyee

³⁷ Alatala naxa a masen Munsaba be,

³⁸ «A fala Isirayilakae be, e tan nun e xa die xa mamadie e xa e xa sosee sanbunyi rafutufutu, e gese gere daaxi xiri a de i.

³⁹ Na sanbunyi rafutufutuxi findima tonxuma nan na wo be, alako wo xa ratu Alatala xa yaamarie ma, wo man xa e rabatu. Wo naxa bira wo yete waxonfee foxo ra, naxee wo ratantanma.

⁴⁰ Na nan a niyama, wo ratuma n ma yaamarie ma, wo man e rabatu. Na kui, wo bara findi n ma mixie ra.

⁴¹ N tan nan Alatala ra, wo Marigi Ala, naxan wo ramini Misira boxi ra, alako n xa findi wo Marigi Ala ra. N tan nan Alatala ra, wo Marigi Ala.»

16

Kora Munsa matandife

¹ Lewi bõnsõe mixi nde, naxan xili Kora, Yisehari xa di xeme, Kehati xa mamadi, a nun Datan nun Abirami, Eliyabi xa di xeme, a nun Peleta xa di xeme Oni, naxan fatanxi Ruben bõnsõe ra,

² nee naxa ti Munsa kanke. Isirayilaka mixi keme firin mixi tongo suuli nu na e xanbi ra. Kuntigi belebelee nu na e ya ma.

³ E naxa e malan Munsa nun Haruna xili ma, e fa a fala e be, «Wo xa mangeya bara ñon! Isirayila jama birin seniyeñ, Alatala ma na muxu tagi. Munfe ra wo tan gbansan wo yete itema Alatala xa jama xun ma?»

⁴ Munsa to na me, a naxa a yatagi rafelen boxi ma.

⁵ A naxa a fala Kora nun a xa mixie be, «Tina geesege, Alatala fama a masende won be, a xa mixi seniyeñxi na naxan na. A tinma na kanyi xa makõre a ra, a naxan sugandima.

⁶ Kora, i nun i xa mixie, wo xa surayi gansee tongo.

⁷ Tina wo te sa e kui, wo surayi gan Alatala be. Alatala na naxan sugandi, na nan seniyeñ. Lewi bõnsõe, yakõsi wo bara a radangi a i.»

⁸ Munsa man naxa a fala Kora be, «Lewi bõnsõe xa die, wo wo tuli mati.

⁹ Isirayila Marigi Ala wo sugandixi ne Isirayila jama ya ma a xa hõromõlingira wali xa fe ra. Wo tan nan tima jama ya ra e sali temui. Na mu wo wasa?»

¹⁰ A tinma wo tan Lewi bõnsõe xa makõre a ra, kõno wo wama serexedube wali fan nan nabafe.

¹¹ Na kui i tan nun i xa mixie, wo bara lan wo boore ma wo xa Alatala matandi. Munfe ra wo na tife Haruna kanke?»

¹² Munsa naxa mixi xee Eliyabi xa di xeme Datan nun Abirami xilide, kõno e naxa tondi, e fa a fala, «Muxu tan mu sigama.

¹³ Munfe ra i bara muxu ramini boxi ma, kumi nun xije xeñema dennaxe, alako muxu xa faxe yi gbengberenyi ma? I man wama i yete findife muxu xa mange ra?

¹⁴ I mu muxu rasoxi boxi kui kumi nun xije xeñema dennaxe. I mu xee nun weni bilie xa fixi muxu ma ke ra. I joxo a ma, a i nun donxue nan a ra? Muxu mu sigama!»

¹⁵ Munsa naxa xõno ki fanyi ra, a a fala Alatala be, «I naxa e xa serexe suxu. N mu sese tongoxi e yi ra, hali sofale keren. N mu fe ñaaxi yo rabaxi e ra.»

¹⁶ Munsa naxa a fala Kora be, «I tan nun i xa mixie, tina wo nun Haruna xa ti be Alatala ya i.

¹⁷ Wo birin xa wo xa surayi gansee tongo, wo xa surayi sa a ma, wo wo yete masen Alatala be. Na lanma surayi gansee keme firin tongo suuli nan ma. I tan nun Haruna, wo fan xa wo xa surayi gansee suxu wo yi ra.»

¹⁸ E birin naxa te sa e xa surayi gansee kui, e naxa surayi sa a ma, e fa ti hõromõlingira de ra. Munsa nun Haruna fan nu na naxa.

¹⁹ Kora to jama birin malan Munsa nun Haruna xili ma hõromõlingira de ra, Alatala xa nõre naxa mini jama birin ma.

²⁰ Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna be,

²¹ «Wo mini yi mixie ya ma. N xa e sonto keren na!»

²² Munsa nun Haruna naxa e yatagi rafelen boxi ma, e fa a fala, «Alatala, Daali birin Mange, a lanma i xa xõno jama birin ma, mixi keren xa yunubi xa fe ra?»

²³ Alatala naxa Munsa yaabi,

²⁴ «A fala jama birin be, e xa e makuya Kora, Datan, nun Abirami xõnyi ra.»

²⁵ Munsa nun Isirayila kuntigie naxa siga Abirami nun Datan yire.

²⁶ A naxa a fala jama be, «Wo wo makuya yi yunubitõee xa lingirae ra. Wo naxa din e xa see ra, alako wo naxa fa faxe e xa yunubie xa fe ra.»

²⁷ Nama naxa a masiga Kora, Datan, nun Abirami xa lingirae ra. Datan nun Abirami naxa mini e xõnyi, e ti naade ra, e nun e xa ginnee, nun e xa die.

²⁸ Munsa naxa a fala, «Wo a kolonma a Alatala nan n tixi yi wali birin na, n tan mu a ra.

²⁹ Xa yi mixie mu faxe kaabanakoe ra, Alatala mu n xeexi.

³⁰ Kõno xa Alatala sa kaabanako raba, a boxi rabi, e goro e ñije ra a kui, e tan nun e ke birin, na nan a masenma wo be, a e bara Alatala mabere.»

³¹ Munsa to ge na falade, boxi naxa rabi e sanyi bun ma,

³² a e gerun, Kora nun a xa mixie, e xa lingirae, a nun e xa harige birin.

³³ E naxa goro aligiyama e ñije ra, e tan nun e sõtõse birin. Boxi naxa e makoto, e naxa loe jama tagi.

³⁴ Isirayilaka naxan birin nu na e seeti ma, e naxa e gi e gbelegebele xui ma, e nu fa a fala, «Boxi naxa muxu fan gerun de!»

³⁵ Alatala naxa te radin na mixi keme firin mixi tongo suuli ma, naxee surayi gan hõromõlingira de ra.

17

Nama raseniyeñfe

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «A fala Haruna serexedube xa di xeme Eleyasari be, a xa surayi gansee matongo te xora, a xa e te wolee rawoli yire makuye. Na surayi gansee bara findi se seniyanxie ra Ala be.

³ Wo xa na surayi gansee matongo, yunubitoee naxee rawalixi e fa faxesa, wo e bonbo han e xa findi a kebela ra, wo e sa serexebade ma. Se seniyanxi na a ra barima a nu bara masen Alatala be. Na kui a findi tonxuma nan na Isirayilakae be.»

⁴ Eleyasari serexedube naxa na mixie xa surayi gansee wure gbeeli daaxie matongo, na mixi faxaxie naxee rawalixi, a e bonbo han e findi kebela ra, a e sa serexebade ma.

⁵ Na bara findi tonxuma ra Isirayilakae be, alako e xa ratu a ma a mu lan mixi yo xa surayi gan serexe ra bafe Haruna xa die, xa na mu a ra a fan luma ne alo Kora nun a xa mixie, alo Alatala a masenxi Munsa be ki naxe.

⁶ Na kuye iba, Isirayila jama naxa woyen folo Munsa nun Haruna ma, a e tan nan Alatala xa jama faxaxi.

⁷ E nu e malanfe temui naxe Munsa nun Haruna xili ma, e naxa a to nuxui naxa dusu horomolingira xun ma, Alatala xa nore fa mini e ma.

⁸ Munsa nun Haruna naxa siga horomolingira de ra.

⁹ Alatala naxa a masen Munsa be,

¹⁰ «Wo mini yi mixie ya ma, n xa e sonto kerenyi ra.» Munsa nun Haruna naxa e yatagi rafelen boxi ma,

¹¹ Munsa fa a fala Haruna be, «I xa te wole tongo serexebade yire, i a sa i xa surayi gansee kui a nun surayi nde. Na xanin mafuren mafuren jama mabiri, i sa yunubi xafari maxandi e be. Alatala bara a xa xone fulun yi jama xili ma, sontoe jan bara folo.»

¹² Haruna naxa surayi gansee tongo alo Munsa a fala a be ki naxe, a a gi a siga jama yire, sontoe nu bara folo dennaxe. A naxa surayi ba serexe ra, a fa yunubi xafari maxandi jama be.

¹³ A naxa ti mixi faxaxie nun mixi jijnee tagi. Mixi faxafe naxa dan.

¹⁴ Mixi wulu fu nun naani mixi keme solofere nan faxesa, bafe Kora xa mixie ra, naxee singe faxesa.

¹⁵ Mixi faxafe to dan, Haruna naxa gbilen Munsa yire horomolingira de ra.

Haruna xa yisuxuwuri

¹⁶ Alatala naxa a masen Munsa be,

¹⁷ «A fala Isirayilakae be, bonsoe xunyi birin xa yisuxuwuri keren so i yi ra, na lanma yisuxuwuri fu nun firin nan ma. I xa bonsoe birin xili sebe a xa yisuxuwuri ma.

¹⁸ I xa Haruna xili sebe Lewi bonsoe xa yisuxuwuri ma. Bonsoe xunyi birin xa yisuxuwuri xa lu naa.

¹⁹ I na yisuxuwurie sama horomolingira nan kui, saate kankira ya tode ra, n luma n yete masen na wo be dennaxe.

²⁰ N mixi naxan sugandixi, na kanyi xa yisuxuwuri mabutunma ne. Na kui, n bara a niya Isirayilakae naxa woyen wo ma sonton.»

²¹ Munsa naxa dentege sa Isirayilakae be. Isirayila bonsoe xunyi birin naxa fa e xa yisuxuwuri ra. Na naxa lan yisuxuwuri fu nun firin ma. Haruna gbe nu na e ya ma.

²² Munsa naxa na yisuxuwurie sa Alatala ya i, horomolingira kui, saate kankira na dennaxe.

²³ Na kuye iba, a to so horomolingira kui, a naxa a to Haruna xa yisuxuwuri, naxan sa Lewi bonsoe xili ra, a bara butun, a bara fuga, a tamare bogi gbeeli ramini.

²⁴ Munsa naxa yisuxuwuri birin namini, a e masen Isirayila jama be. Bonsoe xunyi birin to e to, e naxa e gbe tongo.

²⁵ Alatala naxa a masen Munsa be, «I man xa Haruna xa yisuxuwuri ragbilen saate kankira yire, a xa ragata tonxuma ra matandilae be. Na kui e mu woyenma n ma, e mu faxesa.»

²⁶ Munsa naxa Alatala xa yaamari rabatu, alo a masen a be ki naxe.

²⁷ Isirayilakae naxa a fala Munsa be, «A mato, muxu birin jonma ne halaki kui.

²⁸ Naxan yo a maso Alatala xa horomolingira ra, na kanyi faxama ne. Muxu birin xa sonto?»

18

Serexedubee nun Lewi bonsoe xa fe

¹ Alatala naxa a masen Haruna be, «I tan, i xa die, nun Lewi bonsoe birin, wo tan nan yunubi sotoma xa fe jaxaxi sa raba horomolingira xa fe ra. Haruna i tan nun i xa die, wo tan nan yunubi sotoma xa fe jaxaxi sa raba serexedubexa xa fe ra.

² I xa Lewi bonsoe mixi birin maso i ra, alako e xa i tan nun i xa die mali wo xa wali ra horomolingira kui.

³ E i malima horomolingira wali kui, kono e naxa makore yirabase seniyanxie nun serexebade ra, alako wo naxa faxesa, e tan nun i tan.

⁴ E birama ne i foxo ra i xa horomolingira wali birin kui. Mixi gbete yo naxa sunbu wo ra.

⁵ Wo tan gbansan xa seniyan lingira nun serexebade wali raba, alako Alatala naxa fa a xa xone ramini Isirayilakae ma sonton.

⁶ N tan nan wo ngaxakerenyi Lewi bonsoe tongoxi Isirayilakae ya ma n yete

be. N bara e sa wo sagoe, e xa wo mali horomolingira wali raba ra.

⁷ I tan nun i xa die, wo ꞑꞑꞑ sama ne wo xa serexedube wali xon ma serexebade nun yire seniyanxi fisamante, naxan na dugi gbakuxi xanbi ra. N tan nan na wali fixi wo ma. Mixi gbete na a maso na ra, a faxama ne.»

⁸ Alatala naxa a fala Haruna be, «N bara Isirayilakae xa hadiya seniyanxi birin fi i tan nun i xa die ma, barima wo tan nan sugandixi serexedubee ra abadan.

⁹ See nan yi ki naxee findima i gbe ra se seniyanxie tagi, te mu naxee ganxi: Isirayilakae xa serexe, e xa sansi xori dинxi serexee, e xa yunubi xafari serexee, nun e xa yete raghiben serexee. Na serexe seniyanxie findima i tan nun i xa die nan gbe ra.

¹⁰ Wo nee donma ne alo se seniyanxie. Xeme birin noma e donde wo xa denbaya kui. Se seniyanxie nan e ra wo be.»

¹¹ «Se naxee baxi Isirayilakae xa hadiya seniyanxie ra, n nee fan fima ne i ma, naxee lintanma n ya i a masenfe ra n gbe na a ra. N na fima i tan, i xa di xeme, nun i xa di ginse ma. I xa mixi birin naxee seniyanxi e noma na donde.

¹² N man bara daxamui singee fi i ma, Isirayilakae naxee bama n na hadiya ra alo ture, weni, nun sansi xorie dинxi.

¹³ Daxamui singee e fama naxan birin na n be, na birin findima i gbe nan na. I xa mixi birin naxee seniyanxi e noma na donde.»

¹⁴ «Se naxan birin haramuxi mixie be Isirayila boxi ma, a fa findi n gbe ra, n bara na fi i ma.

¹⁵ Di singe birin naxee fima Alatala ma, a findi mixi ra, a findi xuruse ra, na birin i tan nan gbe a ra. Kono ibunadama xa di xeme singe nun sube haramuxi xa di xeme singe, e tan xun sarama ne.

¹⁶ E na kike keren soto, e xun xa sara gbete kole suuli, naxan kole keren lanma giramu fu ma.»

¹⁷ «Kono i naxa ningee, yexeee, nun sie xa di singee xun sara, barima e tan seniyanxi. E wuli xa kasan serexebade ma, e ture xa ba serexe ra. E xa gan te ra Alatala be. Na rafan a ma.

¹⁸ E ganyanyi nun e yirefanyi tabe findima i gbe nan na, barima e nu lintanxi n tan Alatala ya i serexe ra.

¹⁹ N bara nee fi i tan nun i xa die ma abadan, Isirayilaka naxan birin bama e xa serexe seniyanxie ra Alatala be. Saate nan a ra naxan mu kanama abadan, i tan nun i bonsae birin be Alatala ya i.»

²⁰ Alatala naxa a masen Haruna be, «I mu ke sotoma Isirayila boxi ma alo boore.

N tan nan findima i ke ra Isirayilakae tagi. I hayi mu na sese gbete ma.»

²¹ «N Isirayila xa farile fima Lewi bonsae nan ma sare ra e xa horomolingira wali xa fe ra.

²² Isirayilakae naxa e maso horomolingira ra sonon, alako e naxa fa yunubi soto na kui e faxama naxan ma.

²³ Lewi bonsae nan horomolingira xa wali rabama. Xa yunubi yo sa mini na wali kui, e tan nan a kote tongoma. Na findima seriye nan na wo be abadan. Lewi bonsae mu fama ke sotode Isirayilakae tagi.

²⁴ N bara Isirayilakae xa farile fi Lewi bonsae ma ke ra. Na nan a toxi, n na a falaxi e xa fe ra, ke mu na e tan be Isirayilakae tagi.»

²⁵ Alatala naxa a masen Munsae be,

²⁶ «A fala Lewi bonsae be, <Isirayilakae na fa e xa farile ra, n naxan fima wo ma, wo xa na farile xa farile ba n tan be.

²⁷ Na kui wo fan a rabama ne alo wo ngaxakerenyi naxee farile bama e xa sansi xori ra lonyi yire, xa na mu a ra e xa weni ra e a bunduma temui naxe.

²⁸ Wo xa wo xa hadiya ba n be Isirayilakae xa farile ra, wo fa a so Haruna serexedube yi ra.

²⁹ Wo xa farile ba n be hadiya ra wo naxan birin sotoma. Wo xa daxamui singee wo naxee sotoma, wo xa n gbe ba na ra.»

³⁰ I man xa a fala e be, <Wo na ge daxamui fisamante bade n be, wo xa na farile ba sansi xori nun weni ra Lewi bonsae be.

³¹ Wo tan nun wo xa denbayae noma na donde wo wama a xon dennaxe. Wo xa horomolingira wali sare nan na ki.

³² Daxamui singee bafe mu findima yunubi ra wo be. Wo mu Isirayilakae xa hadiya seniyanxie maberema na kui, wo man mu faxama na xa fe ra.»

19

Maraseniyan ye

¹ Alatala naxa a masen Munsae nun Haruna be,

² «Ala xa seriye nan ya. Isirayilakae xa fa ninge gine gbeeli ra, naxan mu mabenxi, lanyuru mu na naxan ma, a nun naxan mu sari bendunxi sinden.

³ I xa na so Eleyasari serexedube yi ra, a kon fa raxaba a ya xori yonkinde fari ma.

⁴ Eleyasari xa a wuli nde kasan a belexesole ra horomolingira sode mabiri sanmaya solofere.

⁵ E xa na ninge gundi birin gan a ya xori, a kiri, a sube, a wuli, nun a pajae.

⁶ Na ninge na ganfe temui naxe, serexedube xa sediri wuri nde, hisopi, nun gese gbeeli woli te xɔɔra.»

⁷ «Na dangi xanbi, serexedube xa a fate nun a xa sosee maxa, a fa so yonkin yire, kɔnɔ a mu seniyanxi han nummare.»

⁸ Naxan bara ninge gan, na fan xa a fate nun a xa sosee maxa, kɔnɔ a mu seniyanxi han nummare.»

⁹ Mixi seniyanxi nde xa na ninge ganxi xube mako, a sa e sa yire seniyanxi yonkinde fari ma. A ragatama menni ne Isirayila pama be alako e xa maraseniyan ye yailan a ra. Yunubi xafari serexe nan a ra.

¹⁰ Naxan bara na ninge ganxi xube mako, na fan xa a fate nun a xa dugie xa, kɔnɔ a mu seniyanxi han nummare. Na seriye mu kanama abadan Isirayilakae nun e xɔɔɛe be.»

¹¹ «Naxan na din mixi faxaxi ra, na kanyi findima seniyantare nan na xi solofere bun ma.»

¹² A xa a yete raseniyan yi maraseniyan ye ra a xi saxan nde nun a xi solofere nde ma. Xa a mu a raba na xi saxan nde nun na xi solofere nde ma, a mu seniyanma.»

¹³ Xa naxan yo din mixi faxaxi fure ra, a fa lu a mu a yete raseniyan, na kanyi xa seniyantarepa dangima ne Alatala xa horomolingira ma. Na kanyi xa keru Isirayilakae ya ma. Maraseniyan ye to mu kasanxi a ma, a mu seniyanxi.»

¹⁴ «Seriye nan ya: Xa mixi faxesa kiri banxi nde kui, mixi yo naxan na naa, xa na mu a ra a soma naa, na kanyi findima mixi seniyantare nan na xi solofere bun ma.»

¹⁵ Sesase rabixi birin findima se seniyantare ra.»

¹⁶ Mixi naxan din mixi faxaxi ra wula i, naxan bara faxesa a paaxi ra, xa na mu a faxesa a yete ma, na kanyi findima seniyantare nan na xi solofere bun ma. Naxan din mixi faxaxi xorie ra, xa na mu a gaburi ra, na fan mu seniyanxi xi solofere bun ma.»

¹⁷ «A lanma na mixi mooli xa seniyan ye ra, naxan masunbuxi na ninge ganxi xube ra. Na ye xa tongo dulonyi yire, xa na mu a ra xure.»

¹⁸ Xeme seniyanxi nde xa hisopi wuri salonyi tongo, a a rasin na ye xɔɔra, a a kasan na kiri banxi ma, a kui se birin ma, nun mixie ma naxee nu na a kui. E man xa na raba mixi ra naxan dinxi mixi fure ra, naxan faxesa a paaxi ra, xa na mu a ra naxan faxesa a yete ma, a nun mixi naxan dinxi mixi xorie ra, xa na mu gaburi ra.»

¹⁹ Mixi seniyanxi xa na ye kasan mixi seniyantare ma a xi saxan nde nun a xi solofere nde. A na ge na ra, a xa a yete

nun a xa sosee maxa ye ra, a fa findi mixi seniyanxi ra na xi solofere nummare ra.»

²⁰ «Mixi naxan tondi a yete raseniyan, na kanyi xa keru pama ya ma, barima a xa seniyantarepa dangima ne Alatala xa horomolingira ma. A to mu kasanxi maraseniyan ye ra, a mu seniyanxi.»

²¹ Yaamari nan na ki Isirayilakae be naxan mu kanama abadan.»

«Maraseniyan ye kasanma naxan ma, na kanyi xa a xa dugie xa. A mu seniyanma fo nummare.»

²² Mixi seniyantare dinma se naxan na, na se bara findi se seniyantare ra. Mixi naxan dinma na se ra, na fan findima mixi seniyantare nan na han nummare.»

20

Meriba ye

¹ Kike singe, Isirayila pama birin naxa so Sini gbengberenyi ma, e yonkin Kadesi. Mariyama naxa faxesa menni, e fa a ragata gaburi kui.

² Ye to mu nu na pama yi ra, e naxa e malan Munsu nun Haruna xili ma.

³ E naxa xɔnxɔ Munsu ra, e nu a fala, «A nu fisa muxu fan xa faxesa Alatala muxu ngaxakerenyie faxesa temui naxe.»

⁴ Munfe ra wo Alatala xa pama rafaxi yi gbengberenyi ma, muxu nun muxu xa xurusee xa faxesa?»

⁵ Munfe ra wo muxu raminixi Misira boxi ra fafe ra yi yire paaxi, xore bili, weni bili, girenadi wuri bili mu na dennaxe. Hali ye min daaxi mu sɔtoma be.»

⁶ Munsu nun Haruna naxa keli pama ya ma, e e felen horomolingira sode de ra. Alatala xa nore naxa mini e ma.

⁷ Alatala naxa a masen Munsu be,

⁸ «I xa yisuxuwuri tongo. I tan nun i taara Haruna, wo xa Isirayilaka birin malan, wo woyen fanye ra e ya xori, alako a xa ye ramini. Wo ye raminima ne Isirayila pama be alako e tan nun e xa xurusee xa ye min.»

⁹ Munsu naxa a xa yisuxuwuri tongo naxan nu na horomolingira kui, alo Alatala a yamari a be ki naxe.»

¹⁰ Munsu nun Haruna naxa pama malan na fanye ya ra, e fa a fala e be, «Wo tuli mati, wo tan matandilae. Muxu xa ye ramini wo be yi fanye kui?»

¹¹ Munsu naxa a belexe ite, a fanye bonbo sanya firin a xa yisuxuwuri ra. Ye naxa gbusan fanye ra, pama nun xuruse birin naxa e min.»

¹² Kɔnɔ Alatala naxa a masen Munsu nun Haruna be, «Wo to mu laxi n na, Isirayila pama ya xori, wo xa binye ti n tan Seniyantare ma, wo tan mu fama yi pama rasode na boxi ma n dennaxe fixi e ma.»

¹³ E menni nan xili Meriba ye, barima Isirayilakae sonxo Alatala ma menni ne, a fa a xa seniyeanyi masen e be.

Edon mange tondife Isirayila xa dangi

¹⁴ Munsu naxa xerae xee Edon mange ma keli Kadesi, a falafe ra a be, «I ngaxak-erenyi Isirayilakae xui nan ya! I a kolon muxu tooroxi ki naxe.

¹⁵ Muxu benbae goro ne Misira, muxu naxa ne wuyaxi raba menni. Kono Misirakae naxa muxu nun muxu benbae jaxankata.

¹⁶ Muxu naxa Alatala maxandi, a fa muxu xui rame. A naxa a xa maleke xee muxu raminide Misira. Yakosi muxu na be Kadesi naxan na wo xa naaninyi ra.

¹⁷ A lu muxu xa dangi wo xa boxi tagi. Muxu mu wo xa xee nun wo xa weni bilie kanama. Muxu mu ye bama wo xa kolonyie kui. Muxu mu sigama koola ma, muxu mu fama yirefanyi ma. Muxu tima wo xa kira xungbe kerenyi nan xon, han muxu dangima wo xa boxi ra temui naxe.»

¹⁸ Edon mange naxa a yaabi, «Wo mu dangima muxu xa boxi ra fefe ma, xa na mu muxu wo gerema santidegema nan na.»

¹⁹ Isirayilakae man naxa a fala a be, «Muxu tan dangima ne kira xon. Xa muxu nun muxu xa xurusee wo xa ye nde min, muxu xa a sare fi. Muxu mu i maxorinxi sese ma, muxu wama dangife ne tun.»

²⁰ Edon mange man naxa a yaabi, «Wo mu dangima feo!» Na kui, a naxa a xa soorie ramini a senbe ki ma Isirayilakae ya ra.

²¹ Edon mange to tondi Isirayilakae xa dangi a xa boxi ra, Isirayila naxa gbilen.

Haruna faxafe

²² Isirayila nama naxa keli Kadesi, e naxa siga Horo geya yire.

²³ Alatala naxa a fala Munsu nun Haruna be Horo geya yire, Edon xa boxi naaninyi ra,

²⁴ «Haruna fama ne a benbae lide aligiyama. A mu soma na boxi ma n dennaxe fixi Isirayilakae ma, barima wo bara n ma yaamari matandi Meriba ye xa fe ra.

²⁵ I xa Haruna naxa a xa di xeme Eleyasari xanin Horo geya fari.

²⁶ Menni i xa serexedube dugie ba Haruna ma, i e ragoro a xa di xeme Eleyasari ma. Haruna laaxirama ne menni, a fa a benbae yire li.»

²⁷ Munsu naxa a raba, alo Alatala a yamari ki naxe. E naxa te Horo geya fari Isirayilaka birin ya xori.

²⁸ Munsu naxa Haruna xa donmae ba a ma, a e ragoro a xa di xeme Eleyasari ma.

Haruna naxa laaxira geya fari. Munsu nun Eleyasari naxa goro geya ra,

²⁹ e fa Isirayila nama rakolon Haruna faxa fe ra. Isirayila naxa a jon fe raba xi tongo saxan bun ma.

21

Isirayila xa gere singe gbengberenyi ma

¹ Aradi mange Kanaanka, naxan nu sabatixi Negewi boxi ma, a to a me, a Isirayila nu minife Atarima kira nan na, a naxa e gere, a ndee findi geeliman ra.

² Na kui Isirayila naxa yi laayidi tongo Alatala be, «Xa i yi mixie sa muxu sagoe, muxu e xa taa birin kanama ne.»

³ Alatala naxa tin Isirayilakae xa laayidi ra, a naxa Kanaanka sa e sagoe. Isirayilakae naxa e sonto, e e xa taee kana. Na nan a toxi e naxa menni xili sa Horoma, naxan wama a falafe «gbaloe.»

⁴ Isirayilakae naxa keli Horo geya ma Xulunyumi Baa kira xon ma, alako e xa Edon boxi mabilin. Kono limaniya naxa ba e yi ra,

⁵ e fa a fala Alatala nun Munsu be, «Munfe ra wo muxu raminixi Misira boxi ra, alako muxu xa fa faxa gbengberenyi ma? Taami mu na be, ye mu na be, fo yi donse naaxi naxan goroma koore ma!»

⁶ Na kui Alatala naxa a niya boximasee xa mini e tagi, e xa mixie xin, e mixi gbegbe faxa.

⁷ Nama naxa a fala Munsu be, «Muxu bara yunubi raba woyenfe ra i tan nun Alatala ma. I xa Alatala maxandi muxu be, a xa yi boximasee makuya muxu ra.» Munsu naxa tin na ra, a Alatala maxandi nama be.

⁸ Alatala naxa a yaabi, «Boximasee misaali rafala wure gbeeli ra, a gbaku wuri kuye ra. Mixi xinxin naxan a ya tima na ra, a mu faxama.»

⁹ Munsu naxa boximasee yailan wure gbeeli ra, a a gbaku wuri kuye ra. Na temui boximasee mixi naxee xinxin, e nu noma e ya tide na ra, e kisi.

¹⁰ Isirayilakae naxa siga, e sa yonkin Oboti.

¹¹ E naxa keli menni, e siga Iye Abarimi gbengberenyi ma naxan ya rafindixi Mowaba boxi ma, sogetede mabiri.

¹² E to keli menni, e naxa siga Serede gulunba yire.

¹³ E to keli menni, e naxa siga Arinon de ra, xure naxan na Amori boxi ma. Arinon nan na naaninyi ra Mowabakae nun Amoriakae tagi.

¹⁴ Na nan a ra, a sebexi sebeli nde kui, Alatala xa geree xa fe na naxan kui, «Wahebi nun a xa gulunbae na Sufa boxi ma,

15 Arinon gulunbae gexi han Ari,
a findi Mowaba naaninyi nan na.»

16 E to keli, e naxa siga Beerl, Alatala a masen Munsu be dennaxe, «Nama malan, n xa e ki ye ra.»

17 Isirayilakae yi suuki ba na waxati ne:
«Ye xa te kolonyi ra!

Wo xa beeti ba a xa fe ra!

18 Mangee nun kuntigie bara a ge,
mangee tonxuma kanyie.»

19 E to keli gbengberenyi ma, e naxa siga Matana. E to keli Matana, e naxa siga Naxaliyeli. E to keli Naxaliyeli, e naxa siga Bamoti.

20 E to keli Bamoti, e naxa siga Mowaba gulunba yire, Pisiga geya na dennaxe. Gbengberen yire birin toma ne na geya fari.

21 Isirayilakae naxa xerae xee Amoriakae xa mange Sixon yire a falafe ra,

22 «Muxu wama girife i xa boxi nan ma. Muxu mu xe yire nun weni bogi yire lima. Muxu mu wo xa kolon ye minma. Muxu luma mange xa kira gbansan nan xon ma, han muxu i xa boxi igiri.»

23 Sixon mu tin e xa dangi a xa boxi ma. A naxa a xa soorie malan, e naxa mini Isirayilakae xili ma gbengberenyi ma, e fa e gere Yahasi.

24 Isirayilakae naxa geeni. E naxa e xa boxi birin tongo keli Arinon xure ma han Yaboko xure, han Amonikae xa boxi naaninyi ra. E mu no dangide na ra barima Amonikae senbe nu gbo.

25 Konon Isirayilakae naxa Amoriakae xa taee birin suxu, e fa sabati nee kui. E naxa Xesibon fan suxu, a nun a xa rabilinyi.

26 Xesibon nan nu na Amoriakae xa mange Sixon xa mangataa ra. A nu bara na taa ba Mowaba mange nde yi, a nun a xa boxi birin han Arinon xure.

27 Na nan a ra, beetibae a falama,
«Wo fa Xesibon!

Sixon xa taa xa ti,
a man xa senbe soto!

28 Te bara Xesibon gan,
Sixon xa taa bara kana te ra.

Mowaba boxi xa taa Ari fan bara gan,
naxan xa mixie nu noma Arinon tode.

29 Naxankate na wo be Mowabakae,
wo tan Kemosi xa batulaae.

A xa di xeme barae e gi.

A xa di ginnee bara findi geelimanie ra
Amori mange Sixon xonyi.

30 Konon muxu bara no e ra,
Xesibon bara kana han Dibon.
Muxu bara e halaki han Nofa,
han a sa Medeba li.»

31 Isirayila naxa sabati Amoriakae xa boxi ma.

32 Munsu to ge Yaaseri taa rabende,
Isirayila naxa Amoriakae keri na longori birin ma.

33 Na dangi xanbi, e naxa kira tongo sigafe ra Basan. Basan mange Ogo nun a xa soorie naxa e li Edereyi.

34 Alatala naxa a masen Munsu be, «I naxa gaaxu a ya ra! N na sama ne i belexe, a nun a xa soorie nun a xa boxi birin. I xa a bonbo alo i Amori mange Sixon bonboxi ki naxe Xesibon.»

35 Isirayilakae naxa Ogo, a xa die, nun a xa soori birin bonbo. Mixi keren mu no a bade e yi. E naxa a xa boxi findi e gbe ra.

22

Balaki xa xeraya

1 Isirayilakae naxa siga e sa yonkin Mowaba filli ma, Yuruden xure de, Yeriko ya tagi.

2 Siporo xa di xeme Balaki nu bara a me Isirayilakae naxan nabaxi Amoriakae ra.

3 Mowabakae nu bara gaaxu Isirayila jama belebele xa fe ra.

4 Na kui, e naxa a fala Madiyan kuntigie be, «Yi jama belebele fama won ma boxi birin xun nakanade, alo ninge meere xun nakanama ki naxe.» Balaki nan nu na Mowaba mange ra na temu.

5 A naxa xerae xee Beyori xa di xeme Balami yire, naxan nu sabatixi Petori, a bari taa xure de ra, a falafe ra, «Nama belebele nde bara keli Misira boxi ma, e fa yonkin n ma boxi seeti ma.

6 Yandi, i xa fa yi jama dankade, barima e senbe gbo n be. Temunde, na ki n noma ne e bonbode, n e keri yi boxi ma. N a kolon, i na duba naxan be, na bara baraka. I man na naxan danka, na fan bara danka.»

7 Mowaba kuntigie nun Madiyan kuntigie naxa siga se matoe sare ra Balami xon, e fa Balaki xa xeraya iba a be.

8 Balami naxa a fala e be, «Wo xa koe radangi be. Alatala na yaabi so n yi, n na falama ne wo be.» Na kui, Mowaba kuntigie naxa xi Balami xonyi.

9 Alatala naxa mini Balami ma, a a maxorin, «Nde na yi mixie ra i naxee rasenexi i xonyi yi ki?»

10 Balami naxa a yaabi, «Mowaba mange Siporo xa di xeme Balaki nan yi mixie xee, a e xa fa a fala n be,

11 «Nama belebele nde bara keli Misira boxi ma, e fa sabati n ma boxi seeti ma. I xa fa yi jama danka, alako n xa no e keride.»

12 Alatala naxa a masen Balami be, «I naxa bira yi mixie foxo ra, i naxa na jama danka. Barakatoe jama na a ra.»

¹³ Na kuye iba Balami naxa keli, a a fala Balaki xa kungtie be, «Wo gbilen wo xa boxi ma, barima Alatala mu tinxi n xa bira wo foxo ra.»

¹⁴ Na kui, Mowaba kungtie naxa gbilen Balaki yire, e a fala a be, «Balami bara tondi birade muxu foxo ra.»

¹⁵ Balaki man naxa kungtie gbegbe gbete xee, naxee tide dangi a sgee ra.

¹⁶ E naxa siga Balami yire, e a fala a be, «Balaki xa masenyi nan ya: <N tan Siporo xa di xeme Balaki, n bara i mayandi, i naxa tondi talufe ra n yire!»

¹⁷ N i sare fima ne a fanyi ra. I wama naxan yo xon, n na fima ne i ma. Yandi i xa yi pama danka n be.»

¹⁸ Konɔ Balami naxa Balaki xa xerae yaabi, «Hali Balaki a xa banxi rafe gbeti nun xema ra, a a so n yi ra, n mu noma fefe rabade n Marigi Alatala mu n yamari naxan na.

¹⁹ Wo naxan nabama, wo fan xa lu be han tina gesege. N man xa Alatala xa masenyi rame.»

²⁰ Alatala naxa mini Balami ma koe ra, a a masen a be, «Yi mixie to bara fa i xilide, i xa bira e foxo ra, konɔ n na naxan fala i be, i na nan nabama.»

²¹ Na kuye iba Balami naxa baki a xa sofale fari, a bira Mowaba kungtie foxo ra.

²² Balami sigafe naxa Alatala raxono. Alatala xa maleke naxa siga kira ibolonde Balami ya ra. A nu doxoxi a xa sofale fari, a xa walike firinyie nu na a foxo ra.

²³ Balami xa sofale to Alatala xa maleke to kira tagi, santidegema suxuxi a yi, a raminixi a te i, a naxa keli kira xon ma, a so xe ra. Balami naxa sofale bonbo, alako a xa a xun ti kira ra.

²⁴ Alatala xa maleke man naxa sa ti e xa kira di xon ma weni bilie tete firinyie tagi.

²⁵ Sofale to Alatala xa maleke to, a naxa a raxeten tete ra, a Balami sanyi xeten tete ra a jaaxi ra. Balami naxa gbilen a bonbo ra.

²⁶ Alatala xa maleke man naxa sa ti yire raxetenxi a fanyi ra. Dangide yo mu nu na.

²⁷ Sofale to Alatala xa maleke to, a naxa a sa Balami bun ma. Balami naxa xono a ma, a a bonbo a xa yisuxuwuri ra.

²⁸ Na kui, Alatala naxa sofale de ramini, a a niya a xa a fala Balami be, «A saxan nde nan yi ki i n bonboma. N munse rabaxi i ra?»

²⁹ Balami naxa a yaabi, «I n matandixi ne. Xa santidegema na n yi ra nu, n i faxama ne keren na.»

³⁰ Sofale naxa a fala Balami be, «N tan xa mu i xa sofale ra, i tema naxan fari temui birin? N darixi yi mooli raba ra?» Balami naxa a yaabi, «Ade.»

³¹ Na temui Alatala naxa Balami ya rabi maleke tofe ra, a tixi kira tagi, a xa santidegema baxi a te i, a suxuxi a belexe. Balami naxa a felen, a suyidi keren na.

³² Maleke naxa a maxorin, «Munfe ra i bara i xa sofale bonbo sanya saxan? N faxi ne n xa kira ibolon i ya ra, barima i na kira naxan xon yi ki, murutela xa kira na a ra.

³³ I xa sofale bara i ratanga n ma sanya saxan. Xa a tan mu a ra nu, n bara i faxa nu, konɔ n mu a tan faxama.»

³⁴ Balami naxa a fala a be, «N bara yunubi raba! N mu nu a kolonxi, i tixi n ya ra. Konɔ yakosi, xa yi biyaasi mu i kenenxi, n xa gbilen n xonyi.»

³⁵ Alatala xa maleke naxa a masen, «Ade, i xa bira yi mixie foxo ra, konɔ n na masenyi naxan masen i be, i na nan falama.» Na kui, Balami nun Balaki xa xerae naxa siga.

³⁶ Balaki to a me a Balami na fafe, a naxa siga a ralande taa nde ma Arinon xure de ra, Mowaba xa naaninyi yire.

³⁷ A naxa Balami maxorin, «Munfe ra i mu fa n ma xeraya singe xili ma? I joxo a ma n mu noma i sare fide?»

³⁸ Balami naxa Balaki yaabi, «N bara fa i xon, konɔ n mu noma woyende na ki tun. Alatala masenyi naxan sama n de i, n na nan tun falama.»

³⁹ Balami nun Balaki naxa siga, e so Kiriyati Xusoti.

⁴⁰ Balaki naxa ningee nun yexee ba serexe ra, a nde so Balami yi ra a nun kungtie naxee nu na a foxo ra.

⁴¹ Na kuye iba, Balaki naxa Balami xanin Bamoti Baali geya fari. Menni a naxa Isirayila pama seeti nde to.

23

Balami dubafe Isirayila pama be

¹ Balami naxa a fala Balaki be, «I xa serexebade solofere yaillan be. I man xa fa tuura solofere nun yexee kontonyi solofere ra.»

² Balami naxan maxorin, Balaki naxa a birin naba. E naxa tuura keren nun yexee kontonyi keren ba serexe ra na serexebade keren keren ma.

³ Balami naxa a fala Balaki be, «I xa lu be serexe fe ma, n tan xa n makuya dondoronti. Temunde Alatala fama minide n ma. A naxan yo masen n be, n a falama i be.» Balami to te geya nde fari,

⁴ Alatala naxa mini a ma. Balami naxa a fala a be, «N bara serexebade solofere yaillan, n yexee kontonyi keren nun tuura keren nan baxi a birin keren keren fari.»

⁵ Alatala naxa masenyi fi Balami ma a naxan masenma. A naxa a yita a be, «Siga Balaki yire, i xa yi masenyi ti a be.»

⁶ Balami naxa gbilen Balaki yire, a a li a tixi a xa serexe fe ma, a tan nun Mowaba kuntigie.

⁷ Balami naxa a xa masenyi ti yi ki, «Balaki nan faxi n na kelife Siriya. Mowaba mange nan n xilixi, kelife sogetede geyae kon na.

«Fa, Yaxuba bonsɔɛ danka n be! I xa xɔne radin Isirayila ma!»

⁸ N nɔma mixi dankade di, Alatala mu naxan dankaxi?

N nɔma xɔnɔde mixi ma di, Ala mu xɔnɔxi naxan ma?

⁹ N e toma kelife geya kon na, keli yire itexi.

Nama nan a ra,

naxan luma a xati ma,

naxan tagi rasama e nun si gbeteɛ ra.

¹⁰ Nde nɔma Yaxuba bonsɔɛ kontide, konti naxan dangima meyenyi konti ra?

E nu Isirayila jama itaxun doxode naani ra,

nde nɔma a seeti keren yati kontide?

Ala xa n mali n xa aligiyama li tinxinyi kui. Ala xa n mali n xa maniya e ra n ma saya kui.»

¹¹ Balaki naxa a fala Balami be, «I munse rabaxi n na yi ki? N i rafaxi ne n yaxuie dankade, kɔnɔ i tan na dubafe e be.»

¹² Balami naxa a yaabi, «Alatala na masenyi naxan sa n de i, n mu lan n xa na fala?»

¹³ Balaki man naxa a fala a be, «Won xa siga yire gbete, i nɔma e tode dennaxe. I seeti keren nan gbansan toma be, i mu e birin toma. Menni i nɔma e birin tode, i fa e danka.»

¹⁴ A naxa Balami xanin Sofimi, Pisiga geya fari. A naxa serexebade solofere yaillan menni, a tuura keren nun yexɛɛ kontonyi keren ba serexe ra na serexebade keren keren ma fari.

¹⁵ Balami naxa a fala Balaki be, «I xa lu be i xa serexe fe ma, n tan xa n makuya dondoronti, n nun Alatala xa lu yire keren.»

¹⁶ Alatala naxa mini Balami ma, a masenyi nde fi a ma, a fa a fala a be, «Siga Balaki yire, i xa yi masenyi ti a be.»

¹⁷ Balami naxa gbilen Balaki yire, a a li a tixi a xa serexe fe ma, a tan nun Mowaba kuntigie. Balaki naxa a maxɔrin, «Alatala munse masenxi?»

¹⁸ Balami naxa yi masenyi ti a be, «Balaki, keli.

Siporo xa di xeme, i tuli mati.

¹⁹ Ala mixi mu a ra, a mu wule falama.

Adamadi mu a ra, a xa a xaxili masara.

A mu a xui masarama.

A mu neemuma a xa saate ma.

A mu laayidi kanama.

²⁰ Ala bara n yamari n xa duba yi pama be.

Alatala bara baraka sa e ma.

N mu nɔma na masarade.

²¹ Tɔɔre mu luma Yaxuba bonsɔɛ ya ma.

Setareɓa mu toma Isirayila.

E Marigi Alatala na e foxo ra.

Mange xui mema ne e tagi.

²² Alatala e raminixi Misira boxi ra, senbe na e yi ra alo sexe ninge.

²³ Karamɔxo wali mu nɔma Yaxuba bonsɔɛ toɔrode.

Sematoo mu noma sese rabade Isirayila xili ma.

A fama falade Yaxuba nun Isirayila xa fe ra,

Ala xa wali mato!

²⁴ Yi jama kelima alo yete gine,

e tima alo yete xeme,

naxan mu a sama fo a xa sube don,

a naxan faha,

fo a xa a wuli min.»

²⁵ Balaki naxa a fala Balami be, «Xa i mu wama e dankafe, hali i mu duba e be.»

²⁶ Balami naxa a yaabi, «N mu a fala i be, Alatala na naxan yo masen n be, n na nan falama?»

²⁷ Balaki naxa a fala Balami be, «Awa, won xa siga yire gbete. Temunde Alatala tinma i xa yi jama danka n be menni.»

²⁸ Balaki naxa Balami xanin Peyori geya fari, gbengberenyi toma dennaxe.

²⁹ Balami naxa a fala Balaki be, «Serexebade solofere ti be, i man xa fa tuura solofere nun yexɛɛ kontonyi solofere ra.»

³⁰ Balami naxan maxɔrin, Balaki naxa a birin naba. A naxa tuura keren nun yexɛɛ kontonyi keren ba serexe ra na serexebade keren keren ma fari.

24

Balami dubafe Isirayila be

¹ Balami to a to a Alatala nu wama baraka safe Isirayila xa fe ma, a mu karamɔxo wali raba alo a darixi a raba ra ki naxe. A naxa a ya rafindi gbengberenyi ma.

² A to Isirayila jama to, e yonkinxi e bonsɔɛ ki ma, Ala Xaxili naxa goro a ma,

³ a fa yi masenyi ti:

«N yi nan masenma, n tan Beyori xa di xeme Balami,

naxan xa se igbema a fanyi ra,

⁴ naxan Ala xui ramema,

naxan Ala Xili Xungbe Kanyi xa laa-matunyi toma,

naxan fahaamui sotoma suyidi kui.

⁵ Yaxuba, i xa kiri banxie rayabu,

Isirayila, i xa lingirae tofan.

⁶ E gulunba rafema,

e luma alo laakɔɛ naxan na xure de ra,

alo wuri bilie Alatala naxee sixi ye yire.

7 Ye mu ꞑonma Isirayila ꞑama yi ra,
tune goroma e xa sansie ma a fanyi ra.
E xa mange senbe gbo Agaga be,
Isirayila xa mangeya xili fanyi sotoma ne.
8 Ala naxa e ramini Misira boxi ma,
e senbe gbo alo sexe ninge.
E e yaxuie xun nakanama ne,
naxee e xori girama,
e e faxama xalie ra.
9 E e malabuma ne alo yete,
nde suusama e rakelide?
Baraka xa lu mixi be naxan na duba wo

be,
danka xa lu mixi be naxan na wo danka!»

10 Na kui Balaki naxa xono Balami ma a
ꞑaaxi ra. A naxa a fala, «N i xili ne i xa n
yaxuie danka, kono a sanya saxan nde nan
yi ki, i na dubafe e be!

11 Keli be keren na! Siga i xonyi! N nu
bara laayidi tongo i be wali sare xa fe ra,
kono Alatala mu tinxi i xa a soto!»

12 Balami naxa a yaabi, «N mu a fala i xa
xeerae be,

13 «Hali Balaki a xa banxi nan nafe gbeti
nun xema ra n be, n mu noma sese rabade
Alatala mu n yamari naxan na. Alatala
naxan masenma n be, n noma gbilende na
foxo ra?»

14 Awa, yakosi, n na gbilenfe n xonyi,
kono i xa a kolon yi ꞑama naxan nabama
wo ra.»

15 Na temui Balami naxa yi masenyi ti a
be:

«Beyori xa di xeme Balami xa masenyi nan
ya,

naxan see igbema a fanyi ra,

16 naxan Ala xui ramema,

naxan Ala Xili Xungbe Kanyi xa laa-
matunyi toma,

naxan fahaamui sotoma Ala Xili Xungbe
saabui ra.

17 N fe toxi naxan fama rabade yare.

N fe toxi naxan makuya yakosi ra.

Tunbui nde fama tede kelife Yaxuba xa
mixie ma.

Mange tonxuma nde fama kelide Isirayila
ya ma.

A Mowaba xun nakanama ne,

a Seti xa die xa fe ꞑonma ne.

18 Edon xa fe goroma ne,

Seyiri xa fe goroma ne,

kono Isirayila senbe sotoma ne.

19 Mange nde kelima Yaxuba xa mixie ya
ma,

naxan bekae sontoma.»

20 Balami to Amalekikae to, a naxa yi
masenyi ti:

«Amaleki si fisamante na nu a ra,
kono a raponyi, a bonoma ne!»

21 Balami to Kenikae to, a naxa yi
masenyi ti:

«Wo sabbatide mabanbanxi,

wo tee saxi fanye nan fari,

22 kono Asuri fama ne wo xun nakanade,
a wo findi geelimanie ra.»

23 Na temui a naxa a xa masenyi xun
dusu:

«Nde noma kiside Ala xa paxankate ma?

24 Kunkuie fama ne kelife Kitimi,

e noma ne Asuri nun Xeberi ra,

kono a raponyi, e fan xun nakanama ne.»

25 Na dangi xanbi, Balami naxa keli, a
gbilen a xonyi. Balaki fan naxa keli naa.

25

Isirayilakae xa kuye batui

1 Isirayilakae to nu yonkinxi Sitimi, e
naxa so yene rabafe Mowaba ginee ra.

2 Na ginee naxa Isirayila xeme xili e xa
lan e xa serexe ma, naxee nu bama e xa
kuyee be.

3 Isirayilakae to Peyori xa Bali kuye batu
folo, Alatala naxa xono e ma.

4 Alatala naxa a fala Munsu be, a a xa
ꞑama yarerati birin gbaku wuri kon na a
ya i, a e ya rafindi soge ma, alako a xa xone
xa gbilen Isirayila foxo ra.

5 Munsu naxa Isirayila kiitisea yamari,
«Wo xa mixi birin faxesa, naxan bara Peyori
xa Bali kuye batu!»

6 A fefe na fala, Isirayilaka nde naxa fa
Madiyanka gine nde ra a ngaxakerenyie ya
i. Munsu nun Isirayila ꞑama naxee nu na
wafe horomolingira sode de ra, naxa na
gine nun na xeme to.

7 Haruna xa mamadi, Eleyasari xa di
xeme Finexasi serexedube to na gine nun
na xeme to, a naxa keli, a tanbe tongo,

8 a bira na xeme foxo ra kiri banxi kui,
a sa a tan nun na gine soxo a xa tanbe ra
e furi ma keren na. Na temui Alatala xa
xone naxa dan.

9 Mixi wulu moxonjen nun naani nan
faxesa na gbaloe kui.

10 Alatala naxa a masen Munsu be,

11 «Haruna serexedube xa mamadi,
Eleyasari xa di xeme Finexasi, bara n ma
xone ba Isirayilakae ma. N ma xanunteya
n ma ꞑama be nu na a boje kui, a fa a
niya a xa na raba. N tan mu Isirayila birin
sonto n ma xanunteya xa fe ra.

12 A fala Finexasi be, n bara bojesa saate
xiri a tan nun n tan tagi.

13 Na saate luma n tan nun a bonsoe tagi,
e fa findi serexedubee ra abadan, barima
n ma xanunteya nu na a boje kui, a man
fa a niya Isirayilakae xa yunubi xa xafari.»

14 Isirayilaka naxan faxesa e nun na
Madiyan gine ra, a nu xili Simiri, Salu xa
di xeme. Simeyon bonsoe xunyi nde nan
nu a ra.

¹⁵ Na giñe Madiyanka tan nu xili Kosiibi, Suuru xa di giñe. Madiyan xabile ndee xunyi nan nu a baba ra.

¹⁶ Alatala naxa a masen Munsa be,

¹⁷ «Wo xa Madiyankae gere alo yaxuie!

¹⁸ E findixi wo be yaxuie nan na Peyori kuye xa fe ra, nun e maagiñe Kosiibi xa fe ra. Kosiibi findixi e xa yarerati nde xa di giñe nan na,

¹⁹ naxan faxa Peyori kuye xa fe kui.»

26

Isirayilakae kontife a firin nde

¹ Na gbaloe to dangi, Alatala naxa a fala Munsa nun Haruna serexedube xa di xeme Eleyasari be,

² «Wo xa Isirayila nama birin xili sebe, keli a je moxoɗen ma han na xanbi, a denbaya ki ma, naxan birin noma sooriɗa rabade.»

³ Munsa nun Eleyasari serexedube naxa a fala Isirayilakae be Mowaba boxi ma Yuruden xure seeti ma Yeriko ya i,

⁴ «Isirayilaka birin xa konti, keli mixi ma naxan bara je moxoɗen soto han na xanbi, alo Alatala a yamari Munsa nun Isirayilakae be ki naxe.» Isirayila bonsoe naxee mini Misira boxi ra, nee nan yi ki.

⁵ A folo Isirayila xa di singe Ruben nan ma, a xa die nan yi ki: Xanoki, Palu,

⁶ Xesiron, Karimi, nun e xabilee.

⁷ Ruben bonsoe xabilee nan na ki. Nee xasabi lan mixi wulu tongo naani nun saxan keme solofere tongo saxan nan ma.

⁸ Palu xa di xeme Eliyabi

⁹ nan nu na Nemuweli, Datan, nun Abirami baba ra, naxee keli Munsa nun Haruna xili ma Isirayila kuntigie ya ma. E nun Kora nun a foxirabirsee to keli Alatala xili ma,

¹⁰ boxi rabi ne, a fa e birin gerun. Na loxo Alatala mixi keme firin mixi tongo suuli gan ne te ra, e xa findi misaali ra nama be.

¹¹ Kono Kora xa die tan mu faxa na fe kui.

¹² Simeyon xa die nan yi ki e xabile ki ma: Nemuweli, Yamin, Yakimi,

¹³ Sera, Sawulu, a nun e xabilee.

¹⁴ Simeyon bonsoe xabilee nan na ki. Nee xasabi lan mixi wulu moxoɗen nun firin, mixi keme firin nan ma.

¹⁵ Gadi xa die nan yi ki e xabile ki ma: Sefon, Xagi, Suni,

¹⁶ Oseni, Eri,

¹⁷ Arodi, Areli, nun e xabilee.

¹⁸ Gadi bonsoe xabilee nan na ki. E xasabi lan mixi wulu tongo naani, mixi keme suuli nan ma.

¹⁹ Yuda xa die nan yi ki: Eru nun Onan. Kono e tan faxa Kanaan boxi nan ma.

²⁰ Yuda xa die nan yi ki e xabile ki ma: Selaha, Peresi, Sera, nun e xabilee.

²¹ Peresi xa die nan yi ki: Xesiron, Xamuli, nun e xabilee.

²² Yuda bonsoe xabilee nan na ki. E xasabi lan mixi wulu tongo solofere nun senni, mixi keme suuli nan ma.

²³ Isakari xa die nan yi ki e xabile ki ma: Tola, Puwa,

²⁴ Yasubu, Simiron, nun e xabilee.

²⁵ Isakari bonsoe nan na ki e xabile ki ma. E xasabi lan mixi wulu tongo senni nun naani, mixi keme saxan nan ma.

²⁶ Sabulon xa die nan yi ki e xabile ki ma: Seredi, Elon, Yaxaleeli, nun e xabilee.

²⁷ Sabulon bonsoe xabilee nan na ki. E xasabi lan mixi wulu tongo senni, mixi keme suuli nan ma.

²⁸ Yusufu xa die nan yi ki e xabile ki ma: Manasi nun Eframi.

²⁹ Manasi xa die nan yi ki: Makiri nun a xabilee. Makiri nan Galadi nun a xabilee soto.

³⁰ Galadi xa die nan yi ki e xabile ki ma: Yeseri, Xeleki,

³¹ Asireli, Sikemi,

³² Semida, Xeferi, nun e xabilee.

³³ Xeferi xa di xeme Selofexadi tan di giñe nan tun soto. Nee xilie nan yi ki: Maxala, Nowa, Xogala, Milika nun Tirisa.

³⁴ Manasi bonsoe xabilee nan na ki. E xasabi lan mixi wulu tongo suuli nun firin, mixi keme solofere nan ma.

³⁵ Eframi xa die nan yi ki e xabile ki ma: Sutela, Bekeru, Taxani, nun e xabilee.

³⁶ Sutela xa di nan yi ki: Eran nun a xabilee.

³⁷ Eframi xa die nan na ki. E xasabi lan mixi wulu tongo saxan nun firin, mixi keme suuli nan ma. Yusufu xa mamadie nan na ki e xabile ki ma.

³⁸ Bunyamin xa die nan yi ki e xabile ki ma: Bela, Asibeli, Axirama,

³⁹ Sufami, Xufami, nun e xabilee.

⁴⁰ Bela xa die naxa findi Arade, Naaman, nun e xabilee ra.

⁴¹ Bunyamin xa die nan na ki e xabile ki ma. E xasabi naxa lan mixi wulu tongo naani nun mixi suuli keme senni ma.

⁴² Dana xa die nan yi ki e xabile ki ma. Suxami nun a xabilee. Dana bonsoe nan na ki e xabile ki ma.

⁴³ E xasabi naxa lan mixi wulu tongo senni nun naani, mixi keme naani ma.

⁴⁴ Aseri xa die nan yi ki e xabile ki ma: Yimena, Yisiwi, Beriya, nun e xabilee.

⁴⁵ Beriya xa die nan yi ki: Xeberi, Malakiyeli, nun e xabilee.

⁴⁶ Aseri xa di giñe nu xili ne Sera.

⁴⁷ Aserikae nan na ki e xabile ki ma. E xasabi lan mixi wulu tongo suuli nun saxan, mixi keme naani nan ma.

⁴⁸ Nafatali xa die nan yi ki e xabile ki ma: Yaxaseeli, Guni,

⁴⁹ Yeseri, Silemi, nun e xabilee.

⁵⁰ Nafatali bõnsõe nan na ki e xabile ki ma. E xasabi lan mixi wulu tongo naani nun suuli, mixi keme naani nan ma.

⁵¹ Isirayilaka konti lanxi mixi wulu keme senni nun keren, mixi keme solofere tongo saxan nan ma.

⁵² Alatala naxa a masen Munsa be,

⁵³ «Kanaan boxi itaxunma na mixie nan ma e bõnsõe xasabi ma, a findi e ke ra.

⁵⁴ Bõnsõe birin ke sõtõma a xa mixie xasabi bere nan na. Bõnsõe naxee xa mixie gbo, i nee gbe ragbo dangi booree ra, naxee xa mixi xurun.

⁵⁵ N tan nan a ragirima bõnsõe birin lan a xa ke naxan sõtõ e bõnsõe xasabi ma.

⁵⁶ Boxi itaxunyi findima Ala xa maragiri nan na, bõnsõe xungbee nun bõnsõe xurie tagi.»

⁵⁷ Lewi bõnsõe nan yi ki naxee konti e xabile ki ma: Gerison, Kehati, Merari, nun e xabilee.

⁵⁸ Lewi bõnsõe xabilee nan yi ki: Libini, Xehiron, Maxali, Musi, nun Kora. Kehati nu bara Amarama sõtõ.

⁵⁹ Amarama xa gine nu xili ne Yebedi, Lewi xa di gine, naxan bari Misira. A naxa Haruna, Munsa, nun e maagine Mariyama bari Amarama be.

⁶⁰ Haruna nu bara Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari sõtõ di ra.

⁶¹ Nadabo nun Abihu faxa ne, e to serexe gan te ra naxan mu daxa.

⁶² Di xeme naxan konti Lewi bõnsõe ya ma, keli a kike keren ma han na xanbi, a xasabi lan mixi wulu mõxõpen nun saxan nan ma. E xa konti nu na a xati ma, barima e mu boxi sõtõ ke ra Isirayilakae ya ma.

⁶³ Munsa nun Eleyasari serexedube na mixie nan konti Mowaba boxi ma Yuruden xure seeti ma Yeriko taa ya i,

⁶⁴ kõõõ Munsa nun Haruna serexedube mixi naxee konti Turusinina gbengberenyi ma, na keren mu nu na Isirayilakae ya ma sõõõõ.

⁶⁵ Alatala a fala ne, a nee birin faxama ne gbengberenyi ma. Na kui, e sese mu lu dunjina, fo Yefune xa di xeme Kalebi, nun Nunu xa di xeme Yosuwe.

27

Ginee xa ke seriyẽ

¹ Yusufu xa di xeme Manasi, na fan xa di xeme Makiri, na fan xa di xeme Galadi, na fan xa di xeme Xeferi, na fan xa di xeme Selofexadi, di gine suuli nan sõtõ, naxee nu xili: Maxala, Nowa, Xogala, Milika nun Tirisa.

² Na di ginee nan fa e yete kan dentege Munsa, Eleyasari serexedube, nun Isirayila yareratie be, Isirayila pama birin ya xõri, hõrõmõlingira sode de ra. E naxa a masen,

³ «Muxu baba mu di xeme sõtõ. A bara faxa gbengberenyi ma, kõõõ a mu nu na Kora xa mixie ya ma naxee keli Alatala xili ma. A tan faxa a yete kan xa yunubi rabaxi nan ma.

⁴ Munfe ra muxu baba xili bama a xabile xa mixie ya ma, di xeme to mu na a be? Ke nde so muxu fan yi ra, muxu baba ngaxakerenyie tagi!»

⁵ Munsa naxa e xa fe dentege Alatala be.

⁶ Alatala naxa a masen a be,

⁷ «Selofexadi xa di ginee bara nondi fala. E baba ke so e yi ra alo e baba ngaxakerenyie a sõtõ ki naxe.

⁸ A fala Isirayilakae be, «Xa xeme nde sa faxa di xeme xanbi, wo a ke so a xa di ginee yi ra.

⁹ Xa di gine fan mu na a be, wo a ke so a fafaxakerenyie yi ra.

¹⁰ Xa fafaxakeren yo mu na a be, wo a so a baba fafaxakerenyie yi ra.

¹¹ Xa a sa li, a baba fafaxakeren yo mu na, wo a ke so mixi yi ra, e nun naxan makore e boore ra a xabilee ya ma.» Na xa findi yaamari nun seriyẽ ra Isirayilakae be, alo n tan Alatala a yamarixi i be ki naxe.»

Yosuwe findife Munsa põxõe ra

¹² Alatala naxa a masen Munsa be, «Te yi Abarimi geya fari, alako i xa boxi mato n naxan fima Isirayilakae ma.

¹³ I na ge a matode, i taa masarama ne, i gbilen i benbae ma alo i taara Haruna,

¹⁴ barima wo bara n ma yaamari matandi. Isirayilakae to keli n xili ma ye xõli xa fe ra Kadesi, Sini gbengberenyi ma, wo mu seede põxõya raba n ma seniyyeni xa fe ra.»

¹⁵ Munsa naxa a fala Alatala be,

¹⁶ «Alatala, daali birin Marigi Ala, mixi keren dõxõ pama xun ma,

¹⁷ naxan tima e ya ra, e mini temui nun e so temui, naxan e raminima, a e raso, alako i xa pama naxa lu alo xuruse naxee rabepinxi e yete ma, kantama yo mu e be.»

¹⁸ Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa Nunu xa di Yosuwe sugandi, Xaxili Seniyyenxi na naxan ma. I xa i belexe sa a ma.

¹⁹ I xa a ti Eleyasari serexedube nun pama birin ya xõri, i fa yaamarie so a yi ra,

²⁰ i xa mangeya nde xa dangi a ma, alako Isirayila pama birin xa a xui suxu.

²¹ A tima ne Eleyasari serexedube ya i n waxõfe maxõrinde geme sugandixie ra. N yaabi naxan fima, a tan nun pama birin jere ma na nan ma. E minima Eleyasari

serexedube xui nan ma, e soma Yosuwe xui nan ma.»

²² Munsu naxa Alatala xa yaamari raba. A naxa Yosuwe tongo, a sa a ti Eleyasari serexedube nun Isirayila naxa ya i,

²³ a a belexe sa a ma, a yaamarie so a yi ra, alo Alatala nu bara a yamari ki naxe.

28

Geesege nun nunmare serexee

¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsu be,

² «A fala Isirayilakae be, e xa n ma serexee ba a ba temui. Donsee nan e ra, naxee ganma, e xiri joxunme te n na.

³ «A fala e be, <Loxo yo loxo wo xa serexee gan daaxi ba Alatala be, yexee firin, naxee bara je keren soto, lanyuru yo mu na naxee ma.

⁴ Keren xa ba geesege, boore xa ba nunmare.

⁵ Wo man xa sansi xori dinxi kilo saxan ba serexee ra naxan namulanxi oliwi ture fanyi litiri keren nun a tagi ra.

⁶ Na serexee gan daaxi mooli nu bama n be Turusinina geya ma, a xiri joxunme nun tema n na.

⁷ Weni serexee litiri keren nun a tagi bama yexee seeti ma Alatala be. Na serexee rafalama yire seniyanxi nan kui.

⁸ Wo xa sansi xori dinxi serexee nun weni serexee ba nunmare temui yexee seeti ma. Na birin findima serexee gan daaxi nan na naxan xiri joxunme tema n tan Alatala ra.»

Malabu loxoee serexee

⁹ Malabui loxoee wo xa yexee firin ba malabu loxoee serexee ra, naxee bara je keren soto, lanyuru yo mu na naxee ma. Sansi xori dinxi serexee naxan namulanxi ture kilo senni ra, nun weni serexee xa ba na yexee seeti ma.

¹⁰ Malabui loxoee serexee gan daaxie nan bama geesege nun nunmare serexee ra, a nun e xa weni serexee.

Kike xi singe serexee

¹¹ Kike xi singe birin, wo xa tuura firin ba serexee gan daaxi ra, a nun yexee kontonyi keren, a nun yexee solofere, naxee bara je keren soto, lanyuru yo mu na naxee ma.

¹² Sansi xori dinxi serexee kilo solomanaani naxan namulanxi ture ra, a xa sa tuura keren yo tuura keren seeti ma. Sansi xori dinxi serexee kilo senni naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexee kontonyi keren yo yexee kontonyi keren seeti ma.

¹³ Sansi xori dinxi serexee kilo saxan naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexee keren yo yexee keren seeti ma. Serexee

gan daaxi nan a ra naxan ganma, a xiri joxunme te n tan Alatala ra.

¹⁴ Weni litiri saxan serexee xa ba tuura birin be. Weni litiri firin serexee xa ba yexee kontonyi birin be. Weni litiri keren serexee xa ba yexee birin be. Na serexee mooli bama kike xi singe birin je kui.

¹⁵ Wo xa sikote keren fan ba Alatala be yunubi xafari serexee ra, wo geesege nun nunmare serexee bama temui naxe, a nun a xa weni serexee.

Sayamaleke Dangi Sali serexee

¹⁶ Kike singe xi fu nun naani nde, wo xa Sayamaleke Dangi Sali raba Alatala xa binye bun ma.

¹⁷ Na kike xi fu nun suuli nde findima sali loxoee nan na. Wo xa taami lebinitare don xi solofere bun ma.

¹⁸ Na xi singe wo xa wo malan Ala batude. Wo naxa wali yo raba na loxoee.

¹⁹ Wo xa yi serexee gan daaxie ba Alatala be na loxoee: tuura firin, yexee kontonyi keren, nun yexee solofere, naxee bara je keren soto, lanyuru yo mu na naxee ma.

²⁰ Sansi xori dinxi serexee kilo solomanaani naxan namulanxi ture ra, a xa sa tuura keren yo tuura keren seeti ma. Sansi xori dinxi serexee kilo senni naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexee kontonyi keren yo yexee kontonyi keren seeti ma.

²¹ Sansi xori dinxi serexee kilo saxan naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexee yo yexee seeti ma.

²² Wo xa sikote keren fan ba Alatala be yunubi xafari serexee ra.

²³ Wo xa na serexee sa geesege daaxie xun ma, naxee bama loxoee birin.

²⁴ Wo xa nee ba xi solofere bun ma. Serexee gan daaxi nan a ra naxan ganma, a xiri joxunme te n tan Alatala ra. Nee bama ne loxo yo loxo, e nun boore serexee gan daaxie, nun weni serexee.

²⁵ A xi solofere nde, wo xa wo malan Ala batude. Wo naxa wali gbete raba na loxoee.

Xe Xaba Sali serexee

²⁶ Xe Xaba Sali, wo na fa sansi bogi singee serexee ra Alatala xon ma, wo xa wo malan n batude. Wo naxa wali yo suxu na loxoee.

²⁷ Wo xa yi serexee ba: tuura firin, yexee kontonyi keren, nun yexee solofere, naxee bara je keren soto. Nee nan bama serexee gan daaxi ra, e xiri joxunme te n tan Alatala ra.

²⁸ Sansi xori dinxi serexee kilo solomanaani naxan namulanxi ture ra, a xa sa tuura keren yo tuura keren seeti ma. Sansi xori dinxi serexee kilo senni naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexee kontonyi keren yo yexee kontonyi keren seeti ma.

²⁹ Sansi xōri dinxi serexē kilo saxan naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexēē keren yo yexēē keren seeti ma.

³⁰ Wo xa sikōte keren fan ba Alatala be yunubi xafari serexē ra.

³¹ Wo xa na serexēe sa boore serexēe xun, wo naxee bama lōxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra. Lanyuru yo naxa lu na serexēe ma.

29

Sara xa Sali serexē

¹ «Kike solofere nde xi singe, wo xa wo malan n batude. Wo naxa wali yo raba na lōxōe. Wo sarae fema ne na lōxōe.

² Wo xa tuura firin ba serexē gan daaxi ra, a nun yexēē kontonyi keren, a nun yexēē solofere, naxee bara je keren soto, lanyuru yo mu na naxee ma.

³ Sansi xōri dinxi serexē kilo solomanaani naxan namulanxi ture ra, a xa sa tuura keren yo tuura keren seeti ma. Sansi xōri dinxi serexē kilo senni naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexēē kontonyi keren yo yexēē kontonyi keren seeti ma.

⁴ Sansi xōri dinxi serexē kilo saxan naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexēē keren yo yexēē keren seeti ma.

⁵ Wo xa sikōte keren fan ba Alatala be yunubi xafari serexē ra.

⁶ Na serexē birin sama serexē gan daaxie nan xun, wo naxee bama lōxō yo lōxō, a nun wo naxee bama kike yo kike a xi singe, a nun sansi xōri dinxi nun weni serexē naxan sama e seeti ma. Serexēe nan e ra naxee ganma, e xiri joxunme te n tan Alatala ra.»

Yunubi xafari lōxōe serexē

⁷ «Na kike solofere nde, xi fu lōxōe, wo xa wo malan n batude, wo fan xa sunyi suxu. Wo naxa wali yo raba na lōxōe.

⁸ Na lōxōe wo xa tuura nde ba serexē gan daaxi ra, a nun yexēē kontonyi keren, a nun yexēē solofere, naxee bara je keren soto, lanyuru yo mu na naxee ma.

⁹ Sansi xōri dinxi serexē kilo solomanaani naxan namulanxi ture ra, a xa sa tuura seeti ma. Sansi xōri dinxi serexē kilo senni naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexēē kontonyi keren yo yexēē kontonyi keren seeti ma.

¹⁰ Sansi xōri dinxi serexē kilo saxan naxan namulanxi ture ra, a xa sa yexēē keren yo yexēē keren seeti ma.

¹¹ Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra, dangife na yunubi xafari serexē, nun na serexē gan daaxie wo naxee bama lōxō yo lōxō, a nun sansi xōri dinxi nun weni serexē.»

Bage Ti Sali serexē

¹² «Kike solofere nde, xi fu nun suuli, wo xa wo malan n batude. Wo naxa wali yo raba na lōxōe. Wo xa sali nde raba n tan Alatala be xi solofere bun ma.

¹³ A xi singe, wo xa tuura fu nun saxan, yexēē kontonyi firin, nun yexēē fu nun naani ba serexē gan daaxi ra n tan Alatala be, naxee bara je keren soto, lanyuru yo mu na naxee ma. Wo na e gan, a xiri joxunme te n tan Alatala ra.

¹⁴ Sansi xōri dinxi serexē kilo solomanaani naxan namulanxi ture ra, a xa sa na tuura fu nun saxan seeti ma. Sansi xōri dinxi serexē kilo senni naxan namulanxi ture ra, a xa sa na yexēē kontonyi firin seeti ma.

¹⁵ Sansi xōri dinxi serexē kilo saxan naxan namulanxi ture ra, a xa sa na yexēē fu nun naani seeti ma.

¹⁶ Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra, dangife na yunubi xafari serexē, nun na serexē gan daaxie wo naxee bama lōxō yo lōxō, a nun sansi xōri dinxi nun weni serexē.»

¹⁷ «Sali xi firin nde, wo xa tuura fu nun firin, yexēē kontonyi firin, nun yexēē fu nun naani ba serexē ra, naxee bara je keren soto, lanyuru mu na naxan ma,

¹⁸ a nun e xa sansi xōri dinxi nun weni serexē naxan lanma seriye ki ma.

¹⁹ Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra. Wo xa na serexēe sa boore serexēe xun, wo naxee bama lōxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra.»

²⁰ «Sali xi saxan nde, wo xa tuura fu nun firin, yexēē kontonyi firin, nun yexēē fu nun naani ba serexē ra, naxee bara je keren soto, lanyuru mu na naxan ma,

²¹ a nun e xa sansi xōri dinxi nun weni serexē naxan lanma seriye ki ma.

²² Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra. Wo xa na serexēe sa boore serexēe xun, wo naxee bama lōxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra.»

²³ «Sali xi naani nde, wo xa tuura fu nun firin, yexēē kontonyi firin, nun yexēē fu nun naani ba serexē ra, naxee bara je keren soto, lanyuru mu na naxan ma,

²⁴ a nun e xa sansi xōri dinxi nun weni serexē naxan lanma seriye ki ma.

²⁵ Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra. Wo xa na serexēe sa boore serexēe xun, wo naxee bama lōxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra.»

²⁶ «Sali xi suuli nde, wo xa tuura fu nun firin, yexēē kontonyi firin, nun yexēē fu nun naani ba serexē ra, naxee bara je keren soto, lanyuru mu na naxan ma,

²⁷ a nun e xa sansi xōri dинxi nun weni serexē naxan lanma seriye ki ma.

²⁸ Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra. Wo xa na serexē sa boore serexē xun, wo naxee bama loxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra.»

²⁹ «Sali xi senni nde, wo xa tuura fu nun firin, yexēe kontonyi firin, nun yexēe fu nun naani ba serexē ra, naxee bara ꝑe keren soto, lanyuru mu na naxan ma,

³⁰ a nun e xa sansi xōri dинxi nun weni serexē naxan lanma seriye ki ma.

³¹ Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra. Wo xa na serexē sa boore serexē xun, wo naxee bama loxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra.»

³² «Sali xi solofere nde, wo xa tuura fu nun firin, yexēe kontonyi firin, nun yexēe fu nun naani ba serexē ra, naxee bara ꝑe keren soto, lanyuru mu na naxan ma,

³³ a nun e xa sansi xōri dинxi nun weni serexē naxan lanma seriye ki ma.

³⁴ Wo xa sikōte keren fan ba Alatala be yunubi xafari serexē ra. Wo xa na serexē sa boore serexē xun, wo naxee bama loxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra.»

³⁵ «Sali xi solomasaxan nde, wo xa wo malan n tan Ala batude. Wo naxa wali gbete raba na loxōe.

³⁶ Wo xa tuura fu nun firin, yexēe kontonyi firin, nun yexēe fu nun naani ba serexē gan daaxi ra, naxee bara ꝑe keren soto, lanyuru mu na naxan ma. E xiri ꝑoxunme tema n tan Alatala ma.

³⁷ Wo man xa sansi xōri dинxi nun weni serexē ba naxan lanma seriye ki ma na tuura, na yexēe kontonyi, nun na yexēe xa fe ra.

³⁸ Wo xa sikōte keren fan ba n tan Alatala be yunubi xafari serexē ra. Wo xa na serexē sa boore serexē xun, wo naxee bama loxōe birin, e nun sansi xōri nun weni naxan fan bama serexē ra.»

³⁹ «Serexēe nan na ki wo lan wo xa naxee ba n tan Alatala be wo xa sali loxōe, bafe wo xa laayidi serexēe, wo xa serexē ꝑanigexie, wo xa serexē gan daaxie, wo xa sansi xōri dинxi serexēe, wo xa weni serexēe, nun wo xa xanunteya serexēe.»

30

Laayidi tongoxi seriye

¹ Munsa naxa Alatala xa yaamari birin fala Isirayilakae be, a naxee so a yi ra.

² Munsa naxa yi masenyi ti Isirayila bōnsōe kungtie be, «Alatala xa yaamarie nan ya:

³ Xa mixi nde sa laayidi tongo Alatala be fe nde ma, xa na mu a a kali Alatala ra fe nde ma, na kanyi lan ne a xa a xui rakamali. A naxan birin falaxi a de ra, a xa a birin naba.»

⁴ «Gine dimedi na sa laayidi tongo fe nde ma Alatala be, a na a baba xōnyi temui naxe, a fa a kali,

⁵ a baba naxa a kolon a a xa di gine bara laayidi nde tongo, a baba mu sese fala na fe kui, a xa na laayidi rakamali.

⁶ Kōnō xa a baba mu tin na laayidi tongoxi ra a me temui, a mu lan na gine dimedi xa a rakamali. Alatala mu a suxuma a ra a baba waxonfe xa fe ra.»

⁷ «Gine na sa laayidi tongo, xa na mu a a kali wōyenyi mafuraxi ra,

⁸ xa a xa mōri sa na me, a fa lu a mu sese fala na fe kui, a xa na laayidi rakamali.

⁹ Kōnō xa a xa mōri mu tin na fe ra a me temui, a mu lan na gine xa a rakamali. Alatala mu a suxuma a ra.»

¹⁰ «Kaape gine na laayidi tongo, xa na mu, gine naxan nun a xa xeme bara fatan, a xa a xa laayidi rakamali.»

¹¹ «Gine xeme taa idōxōe na laayidi tongo, xa na mu a a kali fe nde ma,

¹² xa a xa mōri fa na fe kolon, kōnō a mu fefe fala na fe kui, a lanma na gine xa a xa laayidi rakamali.

¹³ A xa mōri na a xa laayidi me temui naxe, a nōma tinde a ra, xa na mu a ra, a nōma tōnyi dōxōde a ma. Alatala mu a suxuma a ra.

¹⁴ A xa mōri nōma tinde, xa na mu a ra tondide a xa laayidi nun a xa kali birin na.

¹⁵ Xa a mu fefe falama na fe kui, a xa gine lanma a xa a xa laayidi rakamali. A xa dundui a niyama ne gine xa a xa laayidi rakamali.

¹⁶ Xa a xa mōri tōnyi dōxōma a xa gine xa laayidi ma temui gbete, a tan nan yati a xa gine xa kote xaninma.»

¹⁷ «Alatala xa seriye nan na ki a naxan fixi Munsa ma, gine xa fe ra naxan na xeme taa, xa na mu a ra gine naxan na a baba xōnyi.»

31

Madiyankae gerefe

¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa be,

² «I xa Isirayilakae gbe ꝑoxō Madiyankae ma. I na ge na ra, i fa taa masara.»

³ Munsa naxa a fala ꝑama be, «Xeme ndee xa geresosee tongo Madiyan xili ma wo gbe ꝑoxōde Alatala xili ra.

⁴ Isirayila bōnsōe birin xa mixi wulu keren keren ba geresoe ra.»

⁵ Isirayila bōnsōe fu nun firin naxa mixi wulu keren keren ba geresoe ra.

⁶ Munsá naxa na sòori wulu fu nun firin xεε gere tide. Eleyasari serexedube xa di xeme Finexasi naxa e mati, se seniyenxie nu na a yi ra, a nun sara naxee tonxuma fima e boore ma gere xa fe ra.

⁷ E naxa siga gere tide Madiyan xili ma, alò Alatala a yamari ki naxe Munsá be. E naxa na xeme birin faxa,

⁸ a nun Madiyan mangε suuli: Efi, Rekemi, Suuru, Xuru, nun Reba. E naxa Beyori xa di xeme Balami fan faxa san-tidegema ra.

⁹ E naxa Madiyan ginεe nun e xa di birin findi konyie ra. E naxa e xa xurusee, e xa gooree, nun e harige birin tongo.

¹⁰ E naxa e xa taee nun e xa daaxae gan.

¹¹ E naxa e xa harige, e xa xurusee, nun e xa ginεe suxu,

¹² e e xanin Munsá, Eleyasari, nun Isiray-ila pama xon ma e yonkinde Mowaba fili ma, Yuruden xure de i, Yeriko ya tagi.

¹³ Munsá, Eleyasari serexedube, nun Isirayila pama yareratie naxa e ralan yonkinde fari ma.

¹⁴ Munsá naxa xono sòori wulu xunyie nun sòori keme xunyie ma, a fala e be,

¹⁵ «Munfe ra wo mu yi ginεe faxa?»

¹⁶ E tan nan bira Balami xa marasi foxo ra, e Isirayilakae ramini Alatala xa kira xon Peyori, Alatala fa gbaloe ragoro a xa pama ma.

¹⁷ Awa, yakosi, wo xeme dime birin faxa, a nun ginεe naxee bara xeme fe kolon.

¹⁸ Gine dime die tan, wo xa nee ragata wo yete be.

¹⁹ Wo tan naxee bara mixi faxa, xa na mu wo bara din fure ra, wo xa lu yonkinde fari ma xi solofere, a nun mixie wo naxee suxu gere kui. Wo xa wo yete nun wo xa mixi suxuxie raseniyeen a xi saxan nde nun a xi solofere nde.

²⁰ Wo xa wo xa dugie fan naseniyeen a nun see naxan tan birin nafalaxi kiri, si xabe, nun wuri ra.»

²¹ Eleyasari serexedube naxa a fala sòorie be naxee gere tixi, «Alatala xa seriye nan ya a naxan masenxi Munsá be:

²² Xεema, gbeti, wure gbeeli, wure, yoxui, nun sunbui,

²³ se naxan birin mu ganma te ra, wo xa a raso te, a xa seniyeen. Na dangi xanbi wo man xa a raseniyeen ye ra. Se naxan mu noma rasode te, wo xa na raseniyeen ye ra.

²⁴ Wo xa wo xa dugie xa a xi solofere nde. Na temui wo bara seniyeen, wo fa noma sode yonkinde.»

Sotose itaxunfe

²⁵ Alatala naxa a masen Munsá be,

²⁶ «I tan, Eleyasari serexedube, nun Isirayila kuntigie, wo xa yi mixi suxuxie,

nun e xa xurusee konti, wo naxee sotoxi gere kui.

²⁷ I xa e itaxun sòorie nun pama ra.

²⁸ Sòorie gbe ya ma, i xa mixi keren tongo mixi keme suuli yo mixi keme suuli tagi, a xa findi n gbe ra. Xurusee fan na ki, keme suuli yo keme suuli, i keren nan tongoma e ya ma n be. A findi ningee ra, a findi sofalee ra, a findi xuruse lanmae ra.

²⁹ I xa nee ba sòorie gbe ya ma, i e fi Eleyasari serexedube ma Alatala xili ra.

³⁰ Isirayila pama gbe ya ma, i xa mixi keren tongo mixi tongo suuli yo mixi tongo suuli ya ma, keme suuli yo keme suuli, i keren nan tongoma e ya ma n be. A findi ningee ra, a findi sofalee ra, a findi xuruse lanmae ra. I xa nee so Lewi bonsoe yi ra, naxee e paxo saxi n ma horomolingira xon.»

³¹ Munsá nun Eleyasari serexedube naxa a raba, alò Alatala a yamari ki naxe Munsá be.

³² Naxan soto gere kui, a xasabi lan xuruse lanma wulu keme senni wulu tongo solofere nun suuli nan ma,

³³ ningee wulu tongo solofere nun firin,

³⁴ sofale wulu tongo senni nun keren,

³⁵ gine naxee mu xeme fe kolon, mixi wulu tongo saxan nun firin.

³⁶ Seeti naxan fixi sòorie ma naxee gere ti, a xasabi naxa lan xuruse lanma wulu keme saxan wulu tongo saxan nun solofere keme suuli ma.

³⁷ Alatala gbe naxan ba na ra, na naxa lan xuruse lanma keme senni tongo solofere nun suuli ma.

³⁸ Ninge naxee fixi sòorie ma, e xasabi naxa lan wulu tongo saxan nun senni ma. Alatala gbe naxan ba na ra, na naxa lan ninge tongo solofere nun firin ma.

³⁹ Sofale naxee fixi sòorie ma, e xasabi naxa lan wulu tongo saxan keme suuli ma. Alatala gbe naxan ba na ra, na naxa lan sofale tongo senni nun keren ma.

⁴⁰ Mixi naxee fixi sòorie ma, e xasabi naxa lan wulu fu nun senni ma. Alatala gbe naxan ba na ra, na naxa lan mixi tongo saxan nun firin ma.

⁴¹ Munsá naxa Alatala gbe fi Eleyasari serexedube ma, alò Alatala a yamari ki naxe.

⁴² Isirayila pama gbe, Munsá naxan so e yi ra, naxan mu nu na sòorie gbe ya ma,

⁴³ na findixi xuruse lanmae wulu keme saxan tongo saxan nun solofere keme suuli nan ma,

⁴⁴ a nun ninge wulu tongo saxan nun senni,

⁴⁵ a nun sofale wulu tongo saxan keme suuli,

⁴⁶ a nun mixi wulu fu nun senni.

⁴⁷ Na kui, xurusee ba, mixie ba, tongo suuli yo tongo suuli, Munsa naxa keren keren ba a birin na, a e so Lewi bõnsõe yi ra, naxee e pɔxɔ saxi Alatala xa hɔrɔmɔlingira xɔn, alo Alatala a yamari a be ki naxe.

Tantui hadiya

⁴⁸ Sɔɔri keme xunyie nun sɔɔri wulu xunyie naxa fa Munsa yire,

⁴⁹ e a fala a be, «Muxu tan i xa konyie, muxu bara sɔɔrie konti naxee nu na muxu xa yaamari bun ma. E birin na na.

⁵⁰ Na nan a toxi muxu bara fa hadiyae ra Alatala be xunsare xa fe ra. Kankan bara fa a sɔɔsee ra alo belɛxerasoe, xurundee, tulirasoe, nun kɔnmagore xɛma daaxi.»

⁵¹ Munsa nun Eleyasari sɛrɛxɛdube naxa na see xɛma daaxi rasuxu e yi ra.

⁵² Na xɛma birin, sɔɔri xunyie fa naxan na Alatala be, a xasabi lan fayida xɛma kilo keme tongo solofere nan ma.

⁵³ Sɔɔrie tan nu e gbee ragataxi e yi ra.

⁵⁴ Munsa nun Eleyasari sɛrɛxɛdube naxa na see birin nasuxu sɔɔri wulu xunyie nun sɔɔri keme xunyie yi ra, e a xanin hɔrɔmɔlingira yire, alako na xa findi tɔnxuma ra Isirayila xa fe ra Alatala be.

32

Bõnsõe saxan dɔxɔfe Yuruden xure sogetede

¹ Gɔɔre gbegbe nan nu na Ruben bõnsõe nun Gadi bõnsõe yi ra. E to a to Yaasari nun Galadi bɔxi fan xurusee be,

² e naxa fa Munsa, Eleyasari, nun Isirayila kuntigie yire,

³ e a fala e be, «Taa naxee xili Ataroti, Dibon, Yaasari, Nimira, Xesibon, Eleyale, Sebami, Nebo, nun Beyon, nee na bɔxi ya ma,

⁴ Alatala naxan saxi Isirayila pama sa-goe. Na longori fan xurusee kanyie be alo muxu tan.

⁵ Xa wo bara tin a ra, be xa findi muxu tan gbe ra, hali muxu mu dangi Yuruden naakiri ma.»

⁶ Munsa naxa Gadi bõnsõe nun Ruben bõnsõe yaabi, «Wo ngaxakerenyie sigama ne gere sode, wo tan xa lu be?

⁷ Munfe ra wo wama limaniya bafe wo ngaxakerenyie yi ra, alako e naxa dangi Yuruden naakiri ma bɔxi ma Alatala naxan fixi e ma?

⁸ Wo babae fan bara na wali mooli raba n to e xɛe Kanaan bɔxi rabende kelife Kadesi Barineya.

⁹ E to ge Esekoli gulunba rabende, e naxa gbilen, e fa limaniya ba Isirayilakae yi ra sofe ra bɔxi ma, Alatala naxan fixi e ma.

¹⁰ Alatala naxa xɔnɔ Isirayilakae ma na loxɔe, a fa a kali,

¹¹ <Yi mixi naxan birin kelixi Misira, naxan xa simaya bara dangi je mɔxɔɔn na, e mu soma bɔxi ma n nan n kali Ibu-rahima, Isiyaga nun Yaxuba be dennaxan fife ra e ma, barima e mu bira n fɔxɔ ra e janige birin na.

¹² Fo Yefune xa di xeme Kalebi Kenisika, nun Nunu xa di xeme Yosuwe, nee nan peti bira n xui fɔxɔ ra e janige birin na.»

¹³ Alatala naxa xɔnɔ Isirayilakae ma ki fanyi, a fa e rabɛnin gbengberenyi ma je tongo naani bun ma, han na mixi birin faha, naxee wali ki mu nu rafan a ma.

¹⁴ Wo tan yunubitɔe bõnsõe, wo na birafe wo benbae fɔxɔ ra Alatala raxɔnɔfe ra Isirayila xili ma.

¹⁵ Xa wo keli Ala xa kira xɔn, a man Isirayila rabɛninma ne gbengberenyi ma, e halaki wo xa fe ra.»

¹⁶ E naxa siga Munsa yire, e a fala a be, «Muxu wama gɔɔre tife be muxu xa xurusee be, a nun muxu wama yiree yailanfe be muxu xa ginɛe nun muxu xa die luma dennaxe.

¹⁷ Kɔnɔ muxu bara tin sɔɔrija rabade muxu ngaxakerenyi Isirayilakae be han e xa so e sode. Muxu xa die tan luma be muxu xanbi ra ne taa kantaxie kui, alako bekae naxa e tɔɔrɔ.

¹⁸ Muxu mu gbilenma muxu xɔnyi be, fo Isirayilaka birin a gbe bɔxi masɔɔ.

¹⁹ Ke gbete mu luma muxu tan be sɔnɔn Yuruden naakiri ma. Muxu gbe na bebiri Yuruden sogetede ne.»

²⁰ Munsa naxa a fala e be, «Xa wo sa a raba alo wo a falaxi ki naxe, xa wo wo maxiri sigafe ra gere tide Alatala xili ra,

²¹ xa wo mu gbilen be Yuruden naakiri ma, han Alatala ge a yaxuie birin keride a ya ra,

²² na temui be bara findi wo xa bɔxi ra Alatala xili ra. Menni na lu Alatala xa yaamari bun ma, wo noma gbilende be. Na kui wo bara wo xa laayidi rakamali Isirayila nun Alatala be.»

²³ «Kɔnɔ xa wo mu sa na seriye rabatu, na bara findi yunubi ra wo be, wo na sare fima ne.

²⁴ Yakɔsi, wo xa taee ti wo xa ginɛe nun wo xa die be. Wo xa gɔɔree yailan wo xa xurusee fan be. Kɔnɔ wo naxa nɛemu wo xa laayidi tongoxi ma de, wo xa na rakamali.»

²⁵ Gadi bõnsõe nun Ruben bõnsõe naxa Munsa yaabi, «Muxu fama ne i xa yaamari birin suxude.

²⁶ Muxu xa die, muxu xa ginɛe, nun muxu xa xurusee birin luma be Galadi bɔxi ma,

²⁷ kɔnɔ muxu geresosee tongoma ne, muxu fa gere so Alatala be alo i a yitaxi ki naxe, muxu marigi.»

²⁸ Munsá naxa Eleyasari sereɛɛdube, Nunú xá dí xeme Yosuwe, a nun Isirayila kuntigie yamari,

²⁹ «Xá Gadi bõnsõe nun Ruben bõnsõe sa dangi Yuruden naakiri ma, e siga gere sode Alatala be, han wo naxa na bõxi birin masoto temui naxe, wo xa Galadi bõxi so e yi ra ke ra.

³⁰ Kõnõ xa e mu na raba, e fan xa sabati wo tagi Kanaan bõxi ma!»

³¹ Gadi bõnsõe nun Ruben bõnsõe naxa e yaabi, «Alatala naxan birin masenxi a xa konyi die xa fe ra, muxu a birin nabama ne.

³² Muxu dangima ne Yuruden naakiri ma muxu xa geresosee ra sigafe ra Kanaan bõxi ma Alatala ya tode ra, kõnõ muxu ke tan findima bõxi nan na Yuruden bebiri seeti ma.»

³³ Munsá naxa Amõrikae xa mange Sixõn nun Basan mange Ogo xa bõxi nun na rabilinyi fi Gadi bõnsõe, Ruben bõnsõe, nun Yusufu xa dí xeme Manasi bõnsõe seeti keren ma.

³⁴ Gadi xa die naxa gbilen Dibon ti ra, a nun Ataroti, Aroweri,

³⁵ Atiroti Sofana, Yaaseri, Yogbeha,

³⁶ Beti Nimira, nun Beti Xarani. E bara findi taa makantaxie ra, gõõree gbegbe fan nu na.

³⁷ Ruben bõnsõe naxa gbilen Xesibõn ti ra, a nun Eleyale, Kiriyatayimi,

³⁸ Nebo, Baali Meyoni, nun Sibima. E naxa na taa ndee xilie masara.

³⁹ Manasi xa dí Makiri xa die to Galadi taa suxu, e Amõrikae kerí naxee nu sabatixi naa,

⁴⁰ Munsá naxa na taa so e yi ra sabatide ra.

⁴¹ Manasi xa Yayiri fan naxa taa ndee suxu, a e xili Yayiri xa taee.

⁴² Noba fan naxa Kenata taa nun a rabilinyi suxu, a yete xili sa e xun ma.

33

Isirayila xa biyaasi kelife Misira

¹ Nere nan ya Isirayilakae naxan naba e xunde ki ma Munsá nun Haruna xa yaamari bun ma e to keli Misira bõxi ma.

² Munsá na birin sebexi ne alõ Alatala a yamari a be ki naxe.

³ E naxa keli Ramesesi taa Misira bõxi kike singe xi fu nun suuli. Sayamaleke Dangí Sali lõxõe, na kuye iba Isirayilakae naxa mini Misira xõreya kui Misiraka birin ya xõri.

⁴ A a lixi na temui, Misirakae nu na e xa dí singee ragatafe, Alatala naxee faxa e ya ma a xa xõne kui e xa kuyee xa fe ra.

⁵ Isirayilakae naxa keli Ramesesi, e sa yonkin Sukõti.

⁶ E to keli menni, e naxa siga Etama gbengberenyi de ra.

⁷ E to keli Etama, e naxa gbilen Pi Haxirõti mabiri,

Baali Sefon ya tagi, e sa yonkin Migidoli ya ra.

⁸ E to keli menni, e naxa baa igiri,

e siga gbengberenyi ma.

E naxa xi saxan jere raba Etama gbengberenyi ma,

e sa yonkin Mara.

⁹ E to keli menni, e naxa siga Elimi,

e dulonyi fu nun firin nun tugi tongo solofere li dennaxe.

¹⁰ E to keli menni, e naxa siga Xulunyumi Baa seeti ma.

¹¹ E to keli menni, e naxa siga Sini gbengberenyi ma.

¹² E to keli menni, e naxa sa yonkin Dofika.

¹³ E to keli menni, e naxa siga Alusu.

¹⁴ E to keli menni, e naxa siga Refidimi,

kõnõ e mu ye to naa.

¹⁵ E to keli menni, e naxa siga Turusinina gbengberenyi ma.

¹⁶ E to keli menni, e naxa siga Kibiroti Hataawa.

¹⁷ E to keli menni, e naxa siga Xaseroti.

¹⁸ E to keli menni, e naxa siga Ritima.

¹⁹ E to keli menni, e naxa siga Rimõn Peresi.

²⁰ E to keli menni, e naxa siga Libina.

²¹ E to keli menni, e naxa siga Risa.

²² E to keli menni, e naxa siga Kehelata.

²³ E to keli menni, e naxa siga Seeferi geya ma.

²⁴ E to keli menni, e naxa siga Xarada.

²⁵ E to keli menni, e naxa siga Makeloti.

²⁶ E to keli menni, e naxa siga Taxati.

²⁷ E to keli menni, e naxa siga Tera.

²⁸ E to keli menni, e naxa siga Mitika.

²⁹ E to keli menni, e naxa siga Xasamona.

³⁰ E to keli menni, e naxa siga Mosera.

³¹ E to keli menni, e naxa siga Beneyaakan.

³² E to keli menni, e naxa siga Horo Gidigada.

³³ E to keli menni, e naxa siga Yotobata.

³⁴ E to keli menni, e naxa siga Abarona.

³⁵ E to keli menni, e naxa siga Esiyon Geberi.

³⁶ E to keli menni, e naxa siga Kadesi Sini gbengberenyi ma.

³⁷ E keli menni ne, e naxa siga Horo geya ma,

Edon bõxi naaninyi fe ma.

³⁸ Isirayilakae xa mini Misira je tongo naani kike suuli nde xi singe, Alatala naxa Haruna yamari a xa te Horo geya fari, a xa laaxira menni.

³⁹ Haruna nu bara je keme mõxõren nun saxan soto, a faxa temui Horo geya fari.

⁴⁰ Aradi mange, naxan sabatixi Negewi gbenberenyi Kanaan boxi ma, a naxa a kolon Isirayilakae bara fa.

⁴¹ Isirayilakae to keli Horo geya yire, e naxa sa yonkin Salamona.

⁴² E to keli menni, e naxa siga Punon.

⁴³ E to keli menni, e naxa siga Oboti.

⁴⁴ E to keli menni, e naxa siga Iye Abarimi, Mowaba boxi naaninyi ra.

⁴⁵ E to keli menni, e naxa siga Dibon Gadi.

⁴⁶ E to keli menni, e naxa siga Alamon Dibilatayima.

⁴⁷ E to keli menni, e naxa siga Abarimi geyae yire,

Nebo geya yatagi.

⁴⁸ E to keli menni, e naxa siga Mowaba fili ma,

Yuruden xure de ra, Yeriko taa yatagi.

⁴⁹ E naxa yonkin Yuruden xure de ra, Beti Yesimoti nun Abeli Sitimi longori Mowaba fili ma.

Kanaan boxi itaxunfe

⁵⁰ Alatala naxa a masen Munsa be Mowaba fili ma, Yuruden xure de ra, Yeriko taa yatagi,

⁵¹ «A fala Isirayilakae be, «Wo na Yuruden xure giri temui naxe sofe ra Kanaan boxi ma,

⁵² wo mennikae birin faxa. Wo xa e xa kuye birin kana, naxee masolixi geme ra, naxee yailanxi wure raxunuxi ra. Wo xa e xa batudee fan kana.

⁵³ Wo xa na boxi suxu, wo fa sabati naa. N bara na boxi fi wo ma.

⁵⁴ Na boxi itaxunma wo ma Alatala xa maragiri kepa nan ma a xabile ki ma. Naxee bonsoe xa mixie na wuya, e xa boxi belebele soto. Naxee bonsoe xa mixie mu wuya, e xa boxi xa xurun. Alatala a ragirima kankan naxan sotoma a bonsoe ki ma.

⁵⁵ Konso xa wo mu mennikae faxa, e fama maniyade nooge nan na naxan mixi ya tooroma, xa na mu a ra tunbee naxee mixi fari masoxoma. E findima ne wo yaxuie ra wo xonyi.

⁵⁶ Na temui, n e xa yunubi sare doxoma wo tan nan ma.»

34

Isirayila boxi naaninyie

¹ Alatala naxa a masen Munsa be,

² «A masen Isirayilakae be, «Wo na siga Kanaan boxi ma, n naxan fixi wo ma ke ra, a naaninyie nan yi ki:

³ Yirefanyi mabiri, wo xa boxi naaninyi sa foloma Sini gbenberenyi nan ma, Edon boxi mabiri. Na naaninyi sa foloma Foxoe Baa nan ma sogetede mabiri,

⁴ a sa a konkoron Tali Tede yirefanyi mabiri, a a xun sa Sini, a dangi Kadesi

Barineya yirefanyi mabiri, a siga Xasari Adari mabiri, a sa Asimon li.

⁵ A sa keli Asimon, a a konkoron han Misira dabonyi kui, a fa sa mini Baa Xungbe ma.»

⁶ «A sogegorode naaninyi findima Baa Xungbe nan na.»

⁷ «A koola naaninyi sa foloma Baa Xungbe nan ma, han a fa doxo Horo geya ra.

⁸ Kelife ra Horo geya ma, wo xa naaninyi sigama na ki ne han Xamata sode de ra, a sa doxo Sedade ra.

⁹ A na keli menni, a sigama Sifron mabiri ne han a sa mini Xasari Enan ma. Wo xa boxi naaninyi nan na ki koola mabiri.»

¹⁰ «A sogetede, wo xa naaninyi sa kelima Xasari Enan nan ma, a siga han Seefami.

¹¹ A keli menni, a siga Ribila, Ayin sogetede biri, a man siga, a sa din tentenyie ra Kinereti baa sogetede biri ra,

¹² a sa mini Yuruden xure ma, a fa sa a rapon Foxoe Baa ma. Wo xa boxi naaninyie nan na ki.»

¹³ Munsa naxa na yaamari radangi Isirayilakae ma, a falafe ra, «Boxi nan yi ki, naxan itaxunma Isirayila bonsoe solomanaani nun a tagi ma, alo Alatala a ragirixi kankan ma ki naxe.

¹⁴ Ruben bonsoe, Gadi bonsoe, nun Manasi bonsoe seeti bara e gbe ke soto e denbaya ki ma,

¹⁵ Yuruden naakiri ma, Yeriko ya tagi sogetede biri ra.»

¹⁶ Alatala naxa a masen Munsa be,

¹⁷ «Eleyasari serexedube nun Nunu xa di xeme Yosuwe nan yi boxi itaxunma.

¹⁸ Wo xa yarerati keren keren sugandi bonsoe birin kui, naxee lanma yi boxi itaxunyi.

¹⁹ E xilie nan yi ki:

Yuda bonsoe, Yefune xa di xeme Kalebi.

²⁰ Simeyon bonsoe, Amixudi xa di xeme Semuweli.

²¹ Bunyamin bonsoe, Kisilon xa di xeme Elidada

²² Dana bonsoe, Yogoli xa di xeme Buuki.

²³ Yusufu xa di Manasi bonsoe, Efodo xa di xeme Xaniyeli.

²⁴ Eframi bonsoe, Sifitan xa di xeme Kemuweli.

²⁵ Sabulon bonsoe, Paranaki xa di xeme Elisafan.

²⁶ Isakari bonsoe, Asana xa di xeme Palatiyeli.

²⁷ Aseri bonsoe, Selomi xa di xeme Axihudi.

²⁸ Nafatali bonsoe, Amixudi xa di xeme Pedaheli.»

²⁹ Alatala nee nan sugandi Kanaan boxi itaxunfe ra Isirayilakae ma.

35

Lewi bõnsõe xa taae

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, Mowaba filli ma, Yuruden xure fe ma, Yeriko ya tagi.

² «A fala Isirayilakae be, e xa taa ndee nun e rabilinyie sugandi e xa bõxi kui, e naxee fima Lewi bõnsõe ma, e sabatima dennaxe.

³ Lewi bõnsõe sabatima na taee nan kui, e xa xurusee luma na rabilinyie.

⁴ Na taa rabilinyie xa gboya sigama ne han nongon wulu keren na taa seeti naani birin ma,

⁵ kelife taa tete ma sigafe nongon wulu firin a sogetede biri, a sogorode biri, a koola ma, nun a yirefanyi ma.»

⁶ «Na taa tongo naani nun solomasaxan ya ma, wo xa taa senni sugandi naxee findima makantadee ra mixie be naxee bara faxe ti e mu a janigexi.

⁷ Wo xa na taa tongo naani nun solomasaxan nun e rabilinyie fi Lewi bõnsõe ma.

⁸ Bõnsõe naxee xa taee wuya, e xa taa gbege fi. Bõnsõe naxee xa taee mu wuya, e xa taa dondoronti fi Lewi bõnsõe ma.»

⁹ Alatala naxa a masen Munsa be,

¹⁰ «A fala Isirayilakae be, e na Yuruden xure igiri sofe ra Kanaan bõxi ma,

¹¹ e xa taee sugandi, naxee findima makantadee ra mixie be naxee bara faxe ti e mu a janigexi.

¹² Na taee nan findima makantadee ra na mixie be, han kiitisee e makiitima temui naxe. Na kui e xa ratanga mixie ma naxee wama e gbeɔɔɔfe, naxee wama e faxafe keren na.

¹³ Wo xa taa senni sugandi na wali xa fe ra,

¹⁴ saxan Yuruden naakiri ma, saxan Kanaan bõxi ma. Na taee nan findima wo makantadee ra.

¹⁵ Mixi yo mixi, a findi Isirayilaka ra, a findi xõɔe ra, a findi dangi mixi ra, xa naxan yo sa mixi nde faxes a mu a janigexi, na kanyi noma a nii ratangade na taa sennie nde kui.»

¹⁶ «Kõno xa mixi sa mixi bõnbõ wure ra han a faxes, nii ba nan a ra. A lan ne, a fan xa faxes.

¹⁷ Xa mixi sa mixi bõnbõ gẽme nan na han a faxes, nii ba nan a ra. A lan ne, a fan xa faxes.

¹⁸ Xa mixi sa mixi bõnbõ wuri nan na han a faxes, nii ba nan a ra. A lan ne, a fan xa faxes.

¹⁹ Gbeɔɔɔe xa na faxeti faxes a a suxuxi temui naxe.

²⁰ Xa mixi nde sa a boore radin ye marapaaxui ma, xa na mu, a panige a xa a gõno se nde ra, a faxes, faxeti nan a ra.

²¹ Xa mixi nde sa a boore din a belexe ra yaxuya ra, a faxes, faxeti nan a ra. A lan ne, a fan xa faxes. Gbeɔɔɔe xa na faxeti faxes a a suxuxi temui naxe.»

²² «Kõno xa mixi nde sa a boore radin ye panigetarepa kui, xõne mu na, xa na mu a se nde woli a ma panigetarepa kui,

²³ xa na mu a a gõno gẽme ra panigetarepa kui, a fa faxes, kõno xõne nun yaxuya mu na a kui,

²⁴ nama xa a makiiti yi seriye ra gbeɔɔɔe xa fe ra.

²⁵ Nama xa a ba gbeɔɔɔe yi ra, a a raso makantadee kui. A xa lu menni han seɔeɔdube kuntigi laaxirama temui naxe, Alatala naxan sugandixi.

²⁶ Kõno xa na kanyi sa mini makantadee fari ma, a nu bara so dennaxe,

²⁷ gbeɔɔɔe fa a to, a faxes, gbeɔɔɔe mu findima faxeti ra.

²⁸ Mixi naxan nii bama panigetarepa kui, a xa lu makantadee han seɔeɔdube kuntigi laaxirama temui naxe. Seɔeɔdube kuntigi na laaxira temui naxe, mixi naxan nii baxi panigetarepa kui, a noma gbilende a xõnyi maratange kui.»

²⁹ «Seriye nan ya wo bõnsõe be yire birin, temui birin.

³⁰ Faxeti mu lan a xa faxes seede keren xui ma, fo seede wuyaxi.

³¹ Faxeti mu lan a xun xa sara, a xa faxes.

³² Mixi naxan faxes ti panigetarepa kui, a mu lan a xun xa sara alako a xa gbilen a xõnyi beenun seɔeɔdube kuntigi laaxirama temui naxe.

³³ Wo mu lan wo xa bõxi findi bõxi seniyyentare ra. Wuli raminife na nan nabama. Faxeti wuli gbansan nan findima bõxi xunsare ra.

³⁴ Wo naxa wo xõnyi findi yire seniyyentare ra. N tan Alatala sabatixi wo tan Isirayilakae ya ma.»

36

Gine ke kanyi futife seriye

¹ Denbaya xunyi naxee nu na Galadi xabile ya ma, Makiri xa die, Manasi xa mamadie, Yusufu xabilee, nee naxa siga Munsa nun Isirayila denbaya xunye yire.

² E naxa a fala Munsa be, «Alatala bara a yamari i tan n marigi, i xa yi bõxi itaxun Isirayila die ma Alatala xa maragiri kepa ma, a xa findi e ke ra. Alatala man bara i yamari i xa muxu taara Selofexadi xa harige so a xa di ginee yi ra.

³ Kõno xa na di ginee sa dõɔo bõnsõe gbete xẽmee xõn, e ke bama ne muxu bõnsõe ke ra, a sa e xa xẽmee bõnsõe ke

xun ma. Na kui nde bama ne muxu ke ra, naxan fixi muxu bonsœ ma maragiri kui.

⁴ Xœreya Ne na a li, e ke bama ne muxu benbae ke ra, a sa e xa xeme benbae ke xun ma.»

⁵ Munsa naxa Alatala xa yaamari radangi Isirayilakae ma, a falafe ra,

⁶ «Yusufu bonsœ, wo nondi. Alatala xa yaamari nan ya Selofexadi xa di ginœ be. E xa dœœ xeme xœn naxan na xabile nde kui e baba bonsœ ya ma.

⁷ Sese mu bama Isirayila bonsœ nde ke ra, a findi bonsœ gbete ke ra. Birin a benba ke nan xun makantama.

⁸ Di ginœ ke kanyi xa dœœ xeme xœn naxan na xabile nde kui a baba bonsœ ya ma.

⁹ Sese mu bama Isirayila bonsœ nde ke ra, a findi bonsœ gbete ke ra. Birin a benba ke nan xun makantama.»

¹⁰ Selofexadi xa di ginœ naxa Alatala xa yaamari suxu alo Munsa a fala ki naxe.

¹¹ E xilie nan ya: Maxala, Tirisa, Xogala, Milika, nun Nowa. E birin naxa dœœ e deœœ xœn ma.

¹² E dœœ Manasi xa di xabilee nan xœn ma. Na kui e ke naxa lu e benba Yusufu bonsœ.

¹³ Alatala xa seriye nun yaamarie nan na ki a naxee fixi Munsa ma, katarabi Isirayila ma, e nu na Mowaba fiili ma temui naxe, Yuruden xure fe ma, Yeriko ya tagi.

Tawureta Munsa Annabi Munsa xa Masenyi Dɔnxɔe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Ala a xa masenyi singee fixi won ma Annabi Munsa nan saabui ra. Na masenyi dɔxɔ suulife findixi kitaabui keren nan na, naxan xili falama Tawureta Munsa. A dɔxɔ singe Ala xa nama folo ki nan masenma. Ala to Annabi Ibrahima sugandi, a a xee Kanaan boxi ma, a xa die naxa findi bɔnsɔe belebele ra menni. Annabi Yaxuba waxati, kaame naxa din boxi ra e nu dennaxe. Annabi Yaxuba xa die naxa siga Misira boxi ma baloe fende. Ala naxa a ragiri, e xa e xunya Yusufu li naa. Annabi Yusufu naxa e mali a fanyira.

Ala naxa na bɔnsɔe mali han e findi si belebele ra. Ne wuyaxi to dangi, Misira mange naxa gaaxu folo e ya ra. A naxa e findi konyie ra alako e naxa no Misirakae ra. Na konyiya naxa bu han Ala Annabi Munsa xee temui naxe. Ala naxa a mali xoreya fide a xa mixie ma. E naxa mini Misira boxi ma Ala senbe saabui ra, naxan baa botini maba alako e xa a igiri e sanyira.

Na kaabanako belebele xanbi, Ala naxa e xun ti Kanaan boxi ra, a dennaxe fi e ma. Kira ra, Ala naxa mini e ma Turusinina geya fari. A naxa a xa yaamari fu fi Annabi Munsa ma, e sebexi geme walaxe ma. Ala man naxa seriye gbete fala Annabi Munsa be alako nama xa lu e Marigi sagoe. Kono nama naxa Alatala matandi sanya wuyaxi gbengberenyi ma. Na taruxui birin sebexi Tawureta Munsa nan kui.

Beenun e xa Kanaan boxi soto, Annabi Munsa naxa e malan yire keren. Menni a naxa yi taruxui birin madoxo e be. A man naxa gbilen Ala xa seriye birin ma alako e naxa nɛmu a ma Kanaan. A to ge na birin tagi raba e be, e naxa laayidi tongo birafe ra Ala xa seriye foxo ra. Na masenyi dɔxɔ suuli nde birin xili falama, «Annabi Munsa xa masenyi dɔnxɔe.» Na dangi xanbi, Annabi Munsa naxa laaxiraya geya fari.

Yi kitaabui lonni fima won ma alako won xa Ala xa seriye kolon. Ala xa won mali na kolonfe ra. Amina.

Tawureta Munsa Annabi Munsa xa Masenyi Dɔnxɔe

Annabi Munsa xa masenyi singe

Kelife Xorebe geya

¹ Woyenyie nan yi ki, Annabi Munsa naxan masen Isirayilakae birin be. Na temui a nu na Yuruden sogetede biri ra, gbengberenyi ma naxan na Araba, Sufi ya tagi, Paran, Tofeli, Laban, Xaseroti, nun Disahabi longori.

² Keli Xorebe geya han Kadesi Barineya kira ra minife ra Seyiri geyae biri, xi fu nun keren jere na a ra.

³ E xa keli je tongo naani nde ma Misira, a kike fu nun keren nde, xi singe, Annabi Munsa naxa Alatala xa yaamari masen Isirayilakae be.

⁴ Na temui Annabi Munsa nu bara xutu soto Sixon ma, Amori mange, naxan nu sabatixi Xesibon, a nun Ogo, Basan mange, naxan nu sabatixi Asataroti nun Edereyi.

⁵ Yuruden sogetede biri Mowaba boxi ma, Annabi Munsa naxa Ala xa seriye tagi raba e be. Na woyenyi nan yi ki.

⁶ «Won nu na Xorebe geya yire temui naxe, won Marigi Alatala yi nan masen won be, <Wo bara bu yi geya bun ma.

⁷ Wo ti kira xon ma fa. Wo xa siga geya ma Amoriakae na dennaxe, nun na longori birin, Araba boxi ma, geya biri, Sefela nun Negewi biri, baa de ra, han Kanaan boxi ma, han Liban sa dɔxɔ Efirati xure belebele ra.

⁸ Wo xa na boxi mato, n naxan fixi wo ma. Wo siga, wo xa na tongo, barima n tan Alatala yati nan na boxi laayidi tongoxi wo benbae be, Ibrahima, Isiyaga, a nun Yaxuba, a nun e bɔnsɔe birin hali e dangi xanbi.»

Annabi Munsa xa kiitise

⁹ «Na temui n yi nan fala wo be, <N tan keren mu noma wo xa fe node.

¹⁰ Wo Marigi Alatala bara wo ragbo ye. Yakosi wo bara gbo ye alo tunbuie naxee na koore ma.

¹¹ Wo benbae Marigi Alatala xa wo rawuya han. A xa baraka sa wo xa fe alo a masen ki naxe.

¹² N tan keren noma wo xa kalamuie makiitide di?

¹³ Wo kuntigi lonnilae sugandi, naxee kolonxi wo bɔnsɔe ya ma. N nee nan findima nama yareratie ra.»

¹⁴ Wo naxa n yaabi, a n ma mapoxunyi, a mapoxun fanyira na a ra.

¹⁵ N naxa wo xa yareratie tongo, wo xa kuntigi lonnila naxee kolonxi wo bɔnsɔe ya ma. N naxa e findi mixi wulu, mixi keme, mixi tongo suuli, mixi fu xunye ra. N naxa e findi yareratie ra wo bɔnsɔe ya ma.

¹⁶ Na temui n naxa yaamari so wo makiitimae yi ra. N naxe, <Wo xa wo tuli mati wo baribooree ra. Wo xa birin

makiiti seriye kepa ma, wo ngaxakerenyie tagi nun e tan nun xoroœ tagi.

¹⁷ Wo naxa ti mixi yo xon ma kiiti sade. Wo naxa xurunyi nun gboe mato. Wo naxa gaaxu mixi yo ya ra, barima kiitisa na Ala nan na. Xa kiiti sa xoroœ wo be han, wo fa a ra n xon, n tan kiiti sama.»

¹⁸ Na ki n bara fe birin masen wo be, a lan wo xa naxan naba.»

Ala matandife Kadesi

¹⁹ «Na to dangi, won naxa keli Xorebe geya, won mini gbengberenyi magaxuxi ra wo bara dennaxe to. Won naxa bira kira foxo ra naxan sigama Amori geyae biri ra, alo won Marigi Alatala a masen won be ki naxe. Won naxa so Kadesi Barineya.

²⁰ N naxa a fala wo be, «Wo bara Amori geyae li, won Marigi Alatala dennaxe fixi won ma.

²¹ Wo a mato, wo Marigi Alatala bara yi boxi ti won ya i. Wo siga, wo xa na tongo alo wo benbae Marigi Alatala a falaxi wo be ki naxe. Wo naxa gaaxu, wo xa limaniya.»

²² «Na temui, wo birin naxa fa n yire, wo fa a fala n be, «Won xa mixie xee, e xa siga yi boxi ma, e xa naa raben. Na xa findi nee fan ma wali ra, alako won xa a kolon won lan won xa won pere kira naxan xon a nun won sigama taa naxee.»

²³ Wo xa mapoxunyi naxa findi n be fe fanyi ra. Na nan a to n naxa xeme mixi fu nun frin mayegeti wo ya ma, wo bonsœ keren keren ma tagi.

²⁴ E naxa siga geyae biri ra han e naxa gulunba li naxan xili Esekoli. E naxa naa raben.

²⁵ E naxa yi boxi bogisee ba, e fa e masen won be. E naxa dentegœ sa won be yi ki, «Won Marigi Alatala boxi fanyi nan fixi won ma.»

²⁶ Kono wo mu tin tede, wo naxa tondi wo Marigi Alatala xa yaamari ra.

²⁷ Wo a maxoroœ ne wo xa kiri banxie kui. Wo naxa a fala, «Xonnanteya na xeexi, Alatala won tongoxi Misira boxi ma. A wama won sofe Amorikae nan yi ra alako e xa won halaki.

²⁸ Won sigama minden? Limaniya mu na won be, barima won ngaxakerenyie bara a fala won be a mennikae senbe gbo. E man gbangbalan won be, nun na taœe xa fe maxoroœ. Tete naxan naa rabilinxi, a ite han. Muxu Anaki bonsœœ yati to ne.»

²⁹ «N naxa a fala wo be, «Wo naxa silke. Wo naxa gaaxu e ya ra!

³⁰ Wo Marigi Alatala naxan perema wo ya ra, a gere soma ne wo be alo a a rabaxi wo ya xori ki naxe Misira boxi ma han gbengberenyi ma.

³¹ Wo man bara a to, wo Marigi Alatala faxi ne wo ra alo xeme a xa di xaninma ki naxe, wo perexi kira naxan birin na han wo naxa fa be li.

³² Kono na birin kui, wo mu nu laxi wo Marigi Alatala ra.

³³ A tan nan ti wo ya ra, a yire fen wo be wo luma dennaxe. Kœ ra a tan nan nu kira ivalanma wo be te ra. Yanyi fan na, a findi nuxui ra, a ti wo ya ra.

³⁴ Alatala naxa wo xurutuxurutu xui me. A xa xone kui, a naxa a rakali,

³⁵ «Yi mixi kobi yo mu soma yi boxi fanyi ma, n naxan laayidixi wo babae be

³⁶ fo Kalebi, Yefune xa di. A tan a toma ne. A boxi dennaxe perexi, na findima ne a gbe nun a bonsœ gbe ra, barima a bara bira n tan Alatala xa kira foxo ra.»»

³⁷ «Wo tan xa fe ra Alatala bara xono n fan ma. A naxa a masen, «I tan yete yati mu soma yi boxi ma.

³⁸ Yosuwe, Nunu xa di, i malima, nan fama sode. Limaniya fi a ma, barima a tan nan tima Isirayilakae ya ra yi boxi masotofe ra, a xa findi e ke ra.

³⁹ Wo xa die, wo a falaxi naxee be, e findima geelimanie ra. E tan naxan mu fe kobi nun fe fanyi tagi raba kolonxi, e tan nan fama sode na boxi ma. N fama na boxi fide e tan nan ma. A findima e tan nan gbe ra.

⁴⁰ Kono wo tan man xa wo mafindi gbilenfe ra gbengberenyi biri ra, sigafe Kale baa mabiri.»

⁴¹ «Wo naxa a yaabi, «Muxu bara findi yunubitœ ra Alatala ya i, kono yakosi muxu fa wama sigafe gere sode ne, alo muxu Marigi Alatala muxu yamarixi a ra ki naxe.» Kankan naxa geresose tongo, barima wo a mapoxun ne a yi geya taa masotofe a findima soœneya ra.

⁴² Na nan a to Alatala naxa a masen n be, «A fala e be, wo naxa siga gere sode de, barima n mu na wo ya ma. Wo naxa siga de, wo yaxuie naxa fa wo bonbo.»

⁴³ N yi marasi fixi ne wo ma, kono wo mu tin wo tuli matide n na. Wo naxa Alatala xui matandi, wo naxa te yete igbona kui geya fari.

⁴⁴ Na temui Amerika naxee nu sabatixi geya fari e naxa mini wo gere de alo kumi dinma mixi ra ki naxe. E naxa wo bonbo keli Seyiri han Horoma.

⁴⁵ Wo to gbilen, wo naxa wa Alatala ya i, kono Alatala mu a tuli mati wo wa xui ra.

⁴⁶ Wo man naxa lu Kadesi, wo bu naa alo wo singe bui naxan naba.»

2

¹ «Na xanbi won naxa gbilen gbengberenyi kira suxu ra sigafe Kale Baa mabiri, alo Alatala a masen n be ki naxe. Won naxa xi wuyaxi raba Seyiri geyae rabilinyi.»

² «Alatala naxa a fala n be,

³ <Wo bara yi geya mabilin a gbe ra. Wo wo mafindi sigafe ra koola ma.>

⁴ A naxa a fala n be n xa yi yaamari fi wo ma. Wo fama dangide Seyiri boxi seeti ma, wo ngaxakerenyie na dennaxe, Esayu bonsoe. E fama ne gaaxude wo ya ra, kono wo wo yete masuxu e gerefe ra,

⁵ barima n mu sese sama wo yi ra e xa boxi ma, hali sanyi tide. N bara Seyiri geyae fi Esayu ma.

⁶ Wo na wa donse nun ye naxan xon fo wo a sara e ma gbeti ra.

⁷ Wo Marigi Alatala bara baraka sa wo wali foxi. A bara a xoxo sa wo xa fe xon ma wo nu yi gbengberenyi igirima temui naxe. Yi ne tongo naani bun ma, wo birin nan nu a ra. Sese xa fe mu xoxoxo wo ma.»

⁸ «Won naxa dangi won ngaxakerenyie ra yire makuye, Esayu bonsoe naxan sabatixi Seyiri boxi ma. Won man naxa dangi Araba, Elata, Esiyon Geberi kira ra yire makuye. Na xanbi won naxa won mafindi, won Mowaba gbengberenyi kira suxu.»

⁹ «Alatala naxa a fala n be, <Wo naxa gere giri Mowabakae ma de. Wo naxa gere ti e be de, barima n mu fama sese sode wo yi ra e xonyi. N bara Ari boxi fi Loti ma.>»

¹⁰ Singe ra, Emikae nan nu na Ari boxi ma. Nama gbangbalanyi nan nu e ra. E wuya, e fan kuya alo Anaki bonsoe.

¹¹ Mixi ndee naxa e mapoxun Refakae ra, naxee maniya Anaki bonsoe ra, kono Mowabakae nu e xilima ne Emikae.

¹² Naxan findi Seyiri boxi ra, Xorikae nan singe nu na naa. Esayu bonsoe naxa e masuxu, e e faxes. E tan naxa sabati naa. Isirayilakae fan fama na mooli nan nabade boxi ma Alatala na dennaxe fi e ma.

¹³ «Alatala naxa a fala n be, <Yakosi, wo keli, wo xa Serede xure igiri.>» Won naxa na raba.

¹⁴ Ne tongo saxan nun solomasaxan dangi ne kabi won keli loxoe Kadesi Barineya han won giri loxoe Serede xure ra. Na waxati kui geresoe naxee nu na, nee birin nu bara faxes alo Alatala a rakali e be ki naxe.

¹⁵ Alatala naxa e tuxunsan han e birin naxa halaki.

¹⁶ Na geresoe to bara halaki jama tagi,

¹⁷ Alatala naxa a masen n be,

¹⁸ «Wo fa sigafe dangide Mowaba naaninyi nan na sigafe Ari boxi ma.

¹⁹ Wo makorema ne Amonikae ra. Wo naxa gere giri e ma de. Wo naxa e fen gere

ra, barima n mu fama sese sode wo yi ra e xa boxi ma. N naa fixi Loti bonsoe nan ma.»

²⁰ E nu yi boxi mapoxunxi Refakae nan gbe ra. Kabi temui xonnakuye Refakae nan nu sabatixi naa. Amonikae nu e xilima ne Samisumikae.

²¹ Nama senbema nan nu lanxi e ma, e wuya, e man gbangbalan alo Anaki bonsoe. Kono Alatala naxa e halaki Amonikae saabui ra. Naa naxa findi Amonikae gbe ra, e naxa sabati naa.

²² Alatala naxa na mooli raba Esayu xa die be naxee sabatixi Seyiri boxi ma. A to nu Xorikae halakima e saabui ra, naa naxa findi e gbe ra. E sabatixi menni ne han yakosi.

²³ Naxan findi Awikae tan na, naxee nu sabatixi taee kui han Gasa, e naxa halaki Kafatorokae saabui ra. Naa naxa findi Kafatorokae gbe ra, e naxa sabati naa. Kafatorokae naxa keli Kafatoro.

²⁴ Alatala naxa a masen won be, «Wo ti kira xon ma, wo xa Arinon xure igiri. Wo a mato, n bara Sixon Amerika Xesibon mange so wo yi ra nun a xa boxi. Yakosi, wo na tongo, wo e gere.

²⁵ To n fama ne wo xa fe magaaxui lude dunija mixi birin ma. E na wo xili me, e fama ne serende gbirigbiri.»

Sixon mangeya soto ki

²⁶ «N xera xee ne Sixon, Xesibon mange ma, kelife ra Kedemoti gbengberenyi ma. N naxa yi bojnesa masenyi ti a be,

²⁷ <Muxu wama i xa boxi igirife. Muxu muxu jere ma kira nan tun xon ma. Muxu mu sigama koola ma, muxu mu sigama yirefanyi ma.

²⁸ Muxu donse nun ye naxan minma, muxu fama ne a birin sare fide i ma gbeti ra. A lu kansan muxu xa dangi i xa boxi ma muxu sanyi ra.

²⁹ Esayu bonsoe naxee sabatixi Seyiri boxi ma, nun Mowabakae naxee sabatixi Ari boxi ma, nee naxa muxu sagoe sa dangife ra e xa boxi ma. I fan xa muxu sagoe sa muxu xa Yuruden xure igiri, muxu xa so boxi ma muxu Marigi Alatala dennaxe fixi muxu ma.>

³⁰ Kono Xesibon mange Sixon naxa tondi muxu sagoe fide dangife ra a xa boxi ma, barima wo Marigi Alatala nu bara a xaxili raxoxoxo. A naxa a boje balan alako a xa a so wo yi ra alo wo a toxi ki naxe to.»

³¹ «Alatala naxa a fala n be, <I bara a to, n bara ge Sixon nun a xa boxi sode i yi ra. Naa tongo i gbe.>

³² Sixon nun a xa pama birin naxa keli fafe ra won gere Yahasi.

³³ Won Marigi Alatala naxa e so won yi ra xunnakeli kui. Won naxa nola sɔto e ma, a tan, a xa die a nun a xa jama birin.

³⁴ Won naxa na taape birin suxu, won naxa e birin kana. Won man naxa xemee, nun ginɛe, a nun dimɛe birin faxa. Won mu mixi yo lu a piɲe ra,

³⁵ kɔno won mu sese tongo fo xurusee a nun se xori naxee nu na na taape kui.

³⁶ Keli Aroweri Arinon xure de ra, a nun taa naxan na geya lanbanyi, sigafe ra han Galadi, taa yo senbe mu dangi won na. Won Marigi Alatala naxa a birin so won yi ra.

³⁷ Kɔno wo mu wo makore Amonikae xa boxi ra, Yaboko xure de birin, taa naxee na geya fari, a nun Alatala tonyi dɔxo won ma boxi naxee gerefe ra.»

3

Basan boxi masoto ki

¹ «Won naxa won mafindi tefe ra Basan kira xon ma. Ogo, Basan mange, naxa mini won gerede Ederi, a tan nun a xa jama birin.

² Alatala naxa a fala n be, <I naxa gaaxu a ya ra, barima n a niyama ne i xutu soto a tan nun a xa jama birin ma nun a xa boxi. I xa no a ra alo i a rabaxi Amorikae xa mange Sixon na ki naxe.>

³ Won Marigi Alatala naxa a niya won xa xutu soto Basan mange Ogo nun a xa jama birin ma. Won naxa e birin faxa, mixi yo mu lu.

⁴ Na temui won nu bara e xa taape birin suxu. Na taa yo mu lu won mu dennaxe suxu, taa tongo senni na a ra naxan na Aragobo rabilinyi. Na taa birin nu na Ogo xa mangeya nan bun ma Basan boxi ma.

⁵ Na taape birin nu rabilinxi tete itexie nan na, nun naade mabalanxie ra. Taa gbegebe fan nu na tete mu nu naxee rabilinxi.

⁶ Won naxa na longori taa birin kana alo won a raba Xesibon, Sixon mange xa boxi ra ki naxe. Won naxa xemee, nun ginɛe, a nun dimɛe birin faxa,

⁷ kɔno won naxa e xa xurusee nun e harige tan xanin.»

⁸ «Won a raba na ki ne. Na waxati won naxa boxie rasuxu, naxee nu na Yuruden sogetede biri, Amorikae xa mange firinyie yi ra. Na longori keli Arinon xure han Xerimon geya.

⁹ Sidonkae na geya xili falama ne Siriyan. Amorikae tan na xili falama Seniri.

¹⁰ Taa naxee birin na lanbanyi ma, won naxa e birin masoto, a nun Galadi boxi rabilinyi birin, sigafe ra Basan ma sa dɔxo Salika nun Ederi ra. Na taa birin nu na

Ogo xa mangeya nan bun ma Basan boxi ma.

¹¹ Basan mange Ogo nan keren mu faxa Refakae ya ma. A xa wure sade nu na Raaba ne, Amonikae xa mangataa. A kuye nu sigaxi nongon solomanaani, a igboe nongon naani.»

Galadi nun Basan boxi itaxunyi

¹² «Na temui won naxa xutu soto na boxi ma. Kelife Aroweri sigafe ra Arinon xure ma, a nun Galade geya seeti, nun a taape, n naxa na birin so Ruben nun Gadi bonsoe yi ra.

¹³ N naxa Galade seeti dɔnxɔe nun Ogo xa mangeya naxan na Basan boxi ma so Manasi bonsoe seeti yi ra. Aragobo rabilinyi nun Basan nu kolonxi Refakae xa boxi nan na.

¹⁴ Manasi xa di Yayiri naxa Aragobo boxi findi a gbe ra, han Gesurikae nun Maakakae naaninyi ra. A naxa a xili sa Basan xun ma, naxan xili falama han yakosi Yayiri taa.

¹⁵ N naxa Galade so Makiri yi ra.

¹⁶ N naxa Galade seeti so Ruben bonsoe a nun Gadi bonsoe yi ra, han a sa dɔxo Arinon xure ra. Xure nan na naaninyi ra, han a sa dɔxo Yaboko xure ra Amonikae naaninyi ra,

¹⁷ a nun Araba boxi naxan nun Yuruden naaninyi baxi, keli Kinereti Baa ma, a sa dɔxo Araba Foxe Baa ra, naxan na Pisiga lanbanyi ma sogetede.»

¹⁸ «Na temui n naxa yi yaamari fi wo ma, <Wo Marigi Alatala bara yi boxi fi wo ma alako a xa findi wo gbe ra. Wo tan xeme kendee, wo findima ne wo ngaxakerenyi Isirayilakae xa soorie ra.

¹⁹ Wo xa ginɛe nun wo xa diyoree, nun wo xa xurusee nan gbansan fama lude taape kui n naxee soxi wo yi ra. N na a kolon xurusee gbegebe na wo yi ra.

²⁰ Wo soorija rabama ne han wo Marigi Alatala malabui fima wo ngaxakerenyie ma temui naxe. Wo Marigi Alatala boxi fima e ma Yuruden naakiri nan ma. Na temui kankan fama gbilende a xa boxi ma n naxan soxi a yi ra.»

²¹ «Na temui n naxa yaamari so Yosuwe yi ra. N fa a fala a be, <I ya bara fee birin to i Marigi Alatala naxee rabaxi yi mange firinyie ra. Alatala fama ne na rabade mangataa birin i na dangi dennaxe.

²² I naxa gaaxu e ya ra, barima i Marigi Alatala nan fama e gerede wo be.»

Annabi Munsa mu soma Kanaan

²³ «Na temui n naxa Alatala maxandi,

²⁴ <N Marigi Alatala, i bara i xa fisamanteya nun i senbe masen i xa konyi be. Ala gbete yo mu na koore ma a

nun boxi naxan noma i foxi a nun i xa kaabanakoe rabade.

²⁵ N bara i mayandi, a lu n xa no Yuruden xure igiride, alako n xa na boxi fanyi nun a xa geya fanyie to naxan na naakiri ma, a nun Liban.>

²⁶ Kono wo tan xa fe ra, Alatala naxa xono n ma. A mu n danxun. Alatala naxa a fala n be, <A mu lan i xa yi woyenyi fala n be sonon.

²⁷ Te Pisiga geya xuntagi, i xa sogegorode biri, koola biri, yirefanyi biri, a nun sogetede biri mato, kono i xa a kolon a fanyi ra i mu Yuruden igirima.

²⁸ I xa yaamari so Yosuwe yi ra, i xa limaniya nun senbe fi a ma, barima a tan nan fama tide jama ya ra Yuruden igirife ra. I boxi naxan toma, Yosuwe fama ne na boxi sode Isirayila yi ra, a findi e ke boxi ra.>

²⁹ Na nan a toxi, won naxa lu gulunba Beti Peyori yatagi.

4

Ala xa seriye rabafe

¹ «Yakosi, Isirayila, wo wo tuli mati. Wo xa bira seriye nun yaamari foxo ra n wo xaranfe naxee ra yi ki, alako wo xa simaya soto, wo man xa boxi soto wo babae Marigi Alatala naxan fixi wo ma.

² Wo naxa sese sa yaamari xun, n naxan falaxi wo be. Wo man naxa sese ba a ra. Wo xa wo Marigi Alatala xa yaamari rawali alo n na falaxi wo be ki naxe.»

³ «Wo yae bara fee to Alatala naxee rabaxi Peyori. Wo Marigi Alatala bara mixi birin faxa naxee Bali batuxi Peyori.

⁴ Kono wo tan naxee biraxi wo Marigi Alatala xa fe foxo ra, wo birin man na simaya kui han to.»

⁵ «Wo a kolon, n bara wo xaran seriye nun yaamari ra alo n Marigi Alatala a yamarixi n na ki naxe, alako wo xa a raba boxi ma dennaxee findima wo gbe ra.

⁶ Wo xa a ti xori ma, wo xa a raba, a xa findi lonni ra wo be, a xa xaxili fi wo ma. Si gbete na yi seriye kolon, e fama ne a falade, <Yi si findixi lonnila fanyie nan na.>

⁷ Si mundun xa ala makorexi a ra alo won Marigi Alatala a makorema won na ki naxe won na a maxandi temui naxe?

⁸ Seriye nun yaamari tinxixi na si mundun be alo won ma sriye n naxan soxi wo yi ra yi ki?

⁹ Wo xa fee ragata wo xaxili ma loxoe birin wo xa simaya kui, wo naxee toxi. Wo naxa neemu nee ma, e naxa ba wo boje ma. Wo xa e masen wo xa die nun wo xa mamadie be.»

¹⁰ «Wo wo mapoxun loxoe ma wo ti wo Marigi Alatala ya i loxoe naxe, Xorebe geya

fari. Na loxoe Alatala naxa a fala n be, <Nama birin xa malan n yire. N xa n ma seriye fala e be alako e xa gaaxu n ya ra e xa dunijeigiri kui. E man xa a xaran e xa die fan na.>

¹¹ Wo naxa wo maso geya bunyi ra. Te nu bara din geya ra han koore ma. Dimi, nuxui, nun kunda naxa goru.

¹² Alatala naxa woyen wo be te tagi. Wo naxa a woyen xui me, kono wo mu sese to. Wo nu a xui nan tun mema.

¹³ A naxa a xa saate masen wo be, wo naxan nawalima. A naxa na yaamari fu sebe geme walaxe firinyi ma.

¹⁴ Na waxati, Alatala naxa n yaamari n xa wo xaran seriye nun yaamari ra, alako wo xa a raba boxi ma naxan findima wo gbe ra.»

¹⁵ «Wo naxa wo yete ranemu loxoe ma de Alatala woyen wo be loxoe naxe, Xorebe geya fari te tagi, wo mu a gundi yati to.

¹⁶ Wo naxa findi yunubitoe ra de kuyee yailanfe ra, naxee misaalixi xeme, gine,

¹⁷ sube, xoni,

¹⁸ bubusee nun yexee ra naxee na ye ma.

¹⁹ Wo naxa wo yae rate koore ma de, soge batufe ra, xa na mu a ra kike, xa na mu a ra tunbuie. Se naxee birin na koore ma, wo naxa wo igoro e be, wo naxa e batu. Wo Marigi Alatala nee daaxi si birin nan be, naxee na dunija ma.

²⁰ Kono wo tan, Alatala wo ramini ne fe xoxoxoe kui Misira boxi ma alako wo xa findi a xa jama ra, alo wo na ki naxe to loxoe.»

²¹ «Alatala naxa xono n ma wo xa fe ra. A naxa a kali a n mu Yuruden igirima, n mu fama sode yi boxi fanyi ma wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra.

²² N tan, n fama faxade yi boxi nan ma. N mu fama Yuruden igiride feo. Kono wo tan fama ne a igiride, na boxi fanyi findi wo gbe ra.

²³ Wo xa wo jengi sa wo yete xon ma alako wo naxa neemu wo Marigi Alatala xa saate ma a naxan tongoxi wo be. Wo naxa kuye yo yailan wo Marigi Alatala naxee ratonxi wo ma,

²⁴ barima wo Marigi Alatala luma alo te naxan se kanama, a mu wama a firin boore xon ma.»

²⁵ «Wo na die nun mamadie soto temui naxe, wo na bu ki naxe boxi ma, xa wo kuye yailan se nde misaali ra, xa wo fe jaxxi raba wo Marigi Alatala ya i naxan mu rafa na ma,

²⁶ koore nun boxi nan na won seede ra to loxoe, wo fama ne faxade mafuren boxi ma naxan fama findide wo gbe ra Yuruden naakiri ma. Wo mu fama simaya sotope, wo halakima ne.

²⁷ Alatala wo rayensenma ne pamanee ma. Wo si fama ne xurunde namae tagi Alatala na wo xanin dennaxe.

²⁸ Menni wo fama kuyee nan batude, mixie naxee yailanxi wuri ra, xa na mu a ra geme, kuye naxee mu noma se tode, e mu fe mema, e mu e degema, e mu se xiri mema.

²⁹ Menni wo fama ne wo Marigi Alatala fende. Wo a toma ne xa wo a fen wo boŋe fanyi ra, wo janige birin na.

³⁰ Wo xa tooŋe kui na fe birin wo lima ne. Na temui wo fama gbilende wo Marigi Alatala ma, wo a xui mema ne,

³¹ barima wo Marigi Alatala, Ala na a ra naxan kinikinima mixi ma, naxan mu wo rabɛninma, naxan mu wo halakima. A mu fama neemude saate ma a rakali naxan na wo babae be.»

³² «Wo wo maŋoxun fe forie ma naxee bara dangi duniŋa ma kabi Ala adama daaxi temui naxe. Fe kaabanakoe gbete fan bara raba na xanbi ra? Nde bara na fe mooli maniye me sinden?

³³ Nama gbete nde na na ba, naxee bara Ala xui me te tagi, a man fa simaya soto alo naxan bara raba wo tan be?

³⁴ Ala mundun bara pama ba pama gbete yi ra jaxankate ra, tonxuma ra, kaabanakoe ra, gere belebele ra, fe mag-aaxxie ra, alo wo Marigi Alatala naxan naba wo be Misira boxi ma wo ya xori?»

³⁵ «Na bara fiixe wo be alako wo xa la a ra a Alatala keren peti nan Ala ra, Ala gbete yo mu na fo a keren.

³⁶ A naxa a xui ramini koore ma alako wo xa gaaxu a ya ra. A naxa te belebele masen wo be boxi fari, a woyen wo be a tagi.

³⁷ A naxa wo babae xanu, a naxa e bonsoe fan sugandi hali e dangi xanbi. Na nan a toxi a wo ramini senbe ra Misira boxi ma.

³⁸ A sie keri wo be naxee senbe gbo wo tan be, a e xa boxi so wo yi ra ke ra alo wo a toxi ki naxe to.

³⁹ Wo lan ne wo xa a kolon to loxoœ wo boŋe kui, a Alatala keren peti nan na Ala ra koore nun boxi ma. Ala gbete mu na na fo a keren.

⁴⁰ Wo a xa seriye nun a xa yaamari rabatu, n naxan sofe wo yi ra to loxoœ, alako wo xa heeri soto wo tan nun wo bonsoe, hali wo dangi xanbi, alako wo man xa simaya xonkuye soto boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma abadan.»

Mixi ratanga taae

⁴¹ Annabi Munsa naxa taa saxan sugandi Yuruden sogetede biri.

⁴² Nee naxa findi mixi ratanga taae ra faxatie be naxee faxe tima, konœ e mu a

janigexi. Na faxeti noma lude yi taa keren keren na ma kui alako a nii xa ratanga gberoxœ ma.

⁴³ Na taae findi Beteseri nan na gbengberenyi ma geya fari, Rubenkae xonyi, Ramoti taa naxan na Galede, Gadikae xonyi, a nun Golan, taa naxan na Basan boxi ma Manasikae xonyi.

Annabi Munsa xa masenyi firin nde

⁴⁴ Ala xa seriye nan ya, Annabi Munsa naxan masenxi Isirayilakae be.

⁴⁵ Masenyi, seriye, nun yaamari nan ya, Annabi Munsa naxan fala Isirayilakae be e nu minima Misira boxi ra temui naxe.

⁴⁶ Na temui, e nu na Yuruden naakiri nan ma, gulunba Beti Peyori ya tagi, Amori-ikae xa mange Sixon xa boxi ma. Sixon nu sabatixi Xesibon ne. Annabi Munsa nun Isirayilakae to mini Misira boxi ma, e naxa nola soto Sixon ma.

⁴⁷ E naxa a xa boxi rasuxu a yi ra, a nun Basan mange Ogo xa boxi. Yi Amori-ikae xa mange firinyie nu na Yuruden naakiri ma sogetede biri.

⁴⁸ Yi taae nu sigaxi Aroweri han Arinon xure, sigafe ra Xerimon geya ma, naxan xili Siyon.

⁴⁹ Yi taae nan nu Araba boxi ma Yuruden naakiri ma, sogetede biri, a sa doxo Araba baa ra Pisiga geya bun ma.

5

Yaamari fu

¹ Annabi Munsa naxa Isirayila pama maxili, a naxa a fala e be, «Isirayilakae, wo wo tuli mati yi seriye nun yaamari ra, n naxan falafe wo be to loxoœ. Wo lan wo xa a xaran, wo xa fenten a raba ki ma.

² Won Marigi Alatala bara saate tongo won be Xorebe geya fari.

³ Alatala nun won babae xa mu yi saate xirixi. A xirixi won tan nan birin tagi, won tan naxee na simaya kui yi waxati.

⁴ Alatala woyen ne won be ya nun ya te tagi geya fari.

⁵ Na temui n tan nan nu na wo nun Alatala tagi alako n xa Alatala xa masenyi ya xaran wo be, barima wo nu gaaxuxi te ya ra. Wo mu te geya fari. A naxa a masen wo be,

⁶ «N tan nan na wo Marigi Alatala ra. N tan nan wo ramini Misira, wo nu na konyiya kui dennaxe.»

⁷ «Wo naxa Ala gbete batu fo n keren.»

⁸ «Wo naxa kuye yailan misaali yo ra, se yo ra naxee na koore nun boxi ma, naxee na ye bun ma.

⁹ Wo naxa wo igoro e be de, wo naxa e batu de, barima n tan nan na wo Marigi Alatala ra, n mu wama n firin boore xon. Xa mixi nde n matandi, n na kanyi

jaxankatama ne, a tan nun a bonsoe han a sa doxo a tolobite ra, xa na mu a ra a tolontolonyie ra naxee na n napaaxu.

¹⁰ Kono n fe fanyi rabama ne bonsoe wulu be n nafan naxee ma, naxee n ma seriye rabatuma.»

¹¹ «Wo naxa wo Marigi Alatala xili yelefu, barima Alatala mixi jaxankatama ne naxan na rabama.»

¹² «Wo lan ne wo xa fenten malabui loxo ma, wo xa a binya alo wo Marigi Alatala a yamarixi wo be ki naxe.»

¹³ Xi senni nan na wo be loxoxunyi kui wali loxo ra, wo xa wali birin nabafe ra.

¹⁴ A xi solofere nde findixi wo Marigi Alatala xa malabui loxo nan na. Wo naxa wali yo raba na loxo keli wo tan ma, a sa wo xa die li, wo xa konyie, wo xa ningee, wo xa sofalee, wo xa xuruse mooli birin, han a sa wo xa xoppe li naxee na wo xonyi, alako wo xa konyie fan xa e malabu alo wo tan.

¹⁵ Wo naxa neemu konyi nan nu wo ra Misira. N naxa wo ramini na konyiya kui, a keli n senbe ma. N a falaxi wo be na nan ma, wo xa malabui loxo binya.»

¹⁶ «Wo xa wo baba nun wo nga binya alo wo Marigi Alatala a yamarixi wo be ki naxe, alako wo xa simaya xonkuye nun seewe soto boxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma.»

¹⁷ «Wo naxa faxe ti.»

¹⁸ «Wo naxa yene raba.»

¹⁹ «Wo naxa muphe ti.»

²⁰ «Wo naxa wule seedepoxoya raba wo boore xun.»

²¹ «Wo naxa mila wo boore xa gine ma, a xa banxi, a xa xe, a xa konyi, a xa ninge, a xa sofale, nun se naxan birin findixi a gbe ra.»

²² «Alatala yi fee nan masen wo xa malanyi kui, a xui itexi ra, geya fari, te tagi, nuxui nun kunda tagi. A mu sese sa a xun ma. A naxa e sebe geme walaxe firin ma, a e so n yi ra.»

²³ «Wo yi xui me kuye ifoore kui temui naxe, te tagi, geya fari, wo naxa wo maso n na, wo nun wo xa mangee nun kuntigie.»

²⁴ Wo naxa a fala, «Muxu Marigi Alatala bara a xa noore nun a xa gboe masen muxu be. Muxu bara a xui me woyen na te tagi. Muxu bara a kolon to a Ala noma woyende mixi be, na kanyi man fa lu a mu faxes.»

²⁵ Yakosi, muxu fa muxu makorema faxe ra munfe ra? Yi te muxu faxama ne. Xa muxu man muxu tuli mati won Marigi Alatala xui ra, muxu faxama ne.

²⁶ Mixi mundun luxi alo won tan naxan bara Alatala xui me a woyenma te tagi, na kanyi man fa lu a mu faxes?

²⁷ I tan Munsu, i maso won Marigi Alatala ra, i xa i tuli mati a xa masenyi

ra, alako i xa na madangi muxu be, muxu muxu tuli matima ne i ra, muxu man fa a xui rabatu.»

²⁸ «Alatala naxa wo xa woyenyi me, wo naxan falaxi n be. A naxa a masen n be, «N bara jama fala xui me. E naxan birin falaxi nondi na a ra.»

²⁹ Xa n ma fe gaaxui lu e bope ma temui birin, e man naxa n ma yaamari rabatu, e tan nun e bonsoe fama ne heeri sotide abadan.

³⁰ Siga i xa sa a fala e be, e xa so e xa kiri banxie bun ma.

³¹ Kono i tan xa lu n fe ma be. N xa n ma seriye nun yaamari birin masen i be, i lan i xa e xaran naxan na, alako e xa no na rapere de boxi ma n fama dennaxe fide e ma.»

³² Wo Marigi Alatala naxan masenxi wo be, wo xa wo tuli mati na ra, wo man xa a rabatu. Wo naxa siga koola ma, wo naxa siga yirefanyi ma.

³³ Wo xa bira yi kira fanyi nan foxo ra won Marigi Alatala naxan masenxi, alako wo naxa faxes, wo fa simaya xonkuye soto seewe kui boxi ma wo fama dennaxe sotide.»

6

Ala xa marafanyi nun a xa seriye

¹ «Seriye, yaamari, nun masenyi nan yi ki, wo Marigi Alatala naxan soxi n yi ra alako n xa a xaran wo ra, wo xa no a rabade boxi ma a fafe naxan fide wo ma.»

² Wo xa gaaxu won Marigi Alatala ya ra. Wo xa simaya kui, wo tan, wo xa die, a nun wo xa mamadie, wo xa yi seriye nun yi yaamari birin naba n naxan soxi wo yi ra, alako wo xa simaya xonkuye soto.

³ Isirayilakae, wo wo pengi sa yi birin xon ma, wo man xa fenten a raba ki ma. Wo fama ne heeri sotide, wo fama ne findide jama gbege ra yi boxi ma xipe nun kumi gbege na dennaxe, alo wo benbae Marigi Alatala a falaxi wo be ki naxe.»

⁴ Isirayilakae, wo wo tuli mati. Won Marigi Alatala keren peti na a ra.

⁵ Wo lan ne wo xa wo Marigi Alatala xanu wo bope fiixexi ra, wo nii ra, a nun wo senbe birin na.

⁶ N yi masenyi naxan xaranxi wo be yi ki, a xa lu wo bope ma.

⁷ Wo fama ne a mabanbande wo xa die be temui birin, xa wo na banxi kui, xa wo na biyaasife, koe nun yanyi ra.

⁸ A xa xiri wo belexe nun wo tigi ra tonxuma ra.

⁹ Wo xa a sebe wo xa banxi nun wo xa naade ma.»

¹⁰ «Wo Marigi Alatala na wo xanin temui naxe boxi ma a na dennaxe sofe wo yi ra, alo a rakali wo babae Ibrahima, Isiyaga, a nun Yaxuba be ki naxe, wo fama ne taa belebele tofanyie sotode wo mu naxee tixi,

¹¹ lanxi rafexie harige mooli birin na wo mu naxee fenxi, kolonyie wo mu naxee gexi, weni bilie nun oliwi bilie wo mu naxee sixi.

¹² Wo na wo dege han wo naxa wasa temui naxe, wo naxa neemu wo Marigi Alatala ma de, naxan wo raminixi konyiya kui Misira boxi ma.

¹³ Wo xa gaaxu wo Marigi Alatala ya ra. Wo xa a keren nan batu. Wo xa wo kali a xili nan na.

¹⁴ Wo naxa ala gbete batu de, mixie naxee batuma wo rabilinyi,

¹⁵ barima wo Marigi Alatala mu wama a firin nde xon. Xa na mu a ra a xonoma ne wo ma, a man fa wo faxesa.»

¹⁶ «Wo naxa wo Marigi Alatala mato de, alo wo naxan naba Masa.

¹⁷ Wo xa wo Marigi Alatala xa seriye, a xa masenyi, nun a xa yaamari rabatu tinxinyi kui a naxan soxi wo yi ra.

¹⁸ Wo xa wo jere tinxinyi kira ra. Alatala wama fe naxan birin xon ma, wo lan wo xa na nan naba. Na temui wo fama ne heeri sotode, wo fa boxi fanyie soto Alatala a kali naxan na wo babae be.

¹⁹ Wo wo yaxuie kerima ne alo Alatala a masenxi ki naxe.»

²⁰ «Wo xa die na wo maxorin temui naxe, <Munse na yi masenyi, yi seriye, nun yi yaamari ra, won Marigi Alatala naxan soxi won yi ra yi ki?»

²¹ Wo fama ne e yaabide, <Firawuna xa konyie nan nu muxu ra Misira boxi ma, Alatala fa muxu ramini naa a senbe ra.

²² Alatala naxa tonxuma nun kaabanako belebele magaaxuie raba muxu ya xori Misirakae ra, Firawuna nun a xa denbaya birin na.

²³ A muxu ramini ne Misira alako a xa muxu xanin boxi ma, a kali dennaxe xa fe ra won babae be sofe ra won yi ra.

²⁴ Na temui Alatala naxa muxu yaamari, a muxu xa yi seriye birin nawali a rawali ki ma. Xa won gaaxu won Marigi Alatala ya ra, a heeri nun simaya xonkuyie fima ne won ma alo a na a rabafe ki naxe yakosi.

²⁵ Xa won sa won Marigi Alatala xa yaamari birin nabatu alo a masenxi won be ki naxe, na findima ne tinxinyi ra won be.»

7

Isirayila nun Kanaankae

¹ «Wo Marigi Alatala na wo xanin boxi ma temui naxe, a dennaxe fima wo ma, a

fama ne si solofere keride naxee findi Xitika, Girigasakae, Amorikae, Kanaankae, Peresikae, Hiwikae nun Yebusukae ra, si solofere naxee senbe gbo wo be, e man wuya wo be.

² Wo Marigi Alatala na e lu wo sagoe temui naxe, wo xutu sotoma ne e ma, wo e halaki. Wo naxa saate xiri wo tagi, wo man naxa kinikini e ma.

³ Wo nun e tan naxa futi malan de. Wo naxa wo xa di ginne fi e xa di xemee ma, wo naxa ginee fan fen e ra wo xa di xemee be.

⁴ Xa na mu a ra yi xorse fama ne wo xa die ratantande, e xa ala gbete batu. Alatala xonoma ne wo ma na temui, a man fa wo faxesa mafurenyi ra.

⁵ Kira nan yi ki wo lan wo xa mini naxan na yi mixie be. Wo xa e xa serexebadee a nun e xa geme batuxie birin kana. Wo xa e xa Asera wuri masolixie bolon, wo xa e xa kuye birin gan.»

⁶ «Wo bara findi wo Marigi Alatala xa nama ra. Wo Marigi Alatala bara wo tan nan sugandi dunjia nama tagi bende fupi fari, alako wo xa findi a yete yati gbe ra.

⁷ Alatala mu wo sugandixi wo xa nama xasabi xa fe xa ra, barima wo xurun si birin be.

⁸ Alatala wo tan nan sugandixi a xa xanunteya xa fe ra. A bara wa saate rakamalife a naxan tongo wo benbae be. Na nan a toxi a wo raminixi boxi ma a senbe ra wo nu na konyiya kui dennaxe. A naxa wo ba Firawuna yi ra, Misira mange.

⁹ Wo xa a kolon wo Marigi Alatala, nan keren peti na Ala ra. Ala findixi Fonisire Mange nan na naxan a xa saate rakamalima, naxan heeri gbege fima wo ma. A na rabama wo bonsoe be naxee fama wo xanbi ra, naxee a xanuma, e man a xa yaamarie rabatu.

¹⁰ Kono a gbilenma ne mixie foxo ra naxee a xonma, a a xonnantee raloma ne keren na.

¹¹ Wo xa fenten n ma yaamari nun n ma seriye ma n naxan soxi wo yi ra to loxo.»

¹² «Xa wo wo jengi sa yi yaamari xon ma, wo naxa fenten a ma, wo Marigi Alatala fama a xa saate rakamalide, a heeri fima ne wo ma alo a rakalixi wo benbae be ki naxe.

¹³ A wo xanuma ne, a barake sa wo xa fe, a man wo rawuya. A di gbege barife ragiri wo ma. Wo fa boxi daxamui fan sotode, mengi, weni neene nun ture. A man fa wo xa ningee nun wo xa xurusee rawuya. A yi birin nabama ne boxi ma, a rakali naxan na wo babae be sofe ra wo yi.

¹⁴ A wo barakama ne dangife si birin na. Dibaritare mu fama lude wo ya ma, xeme ba, gine ba, xa na mu a ra xurusee.

¹⁵ Alatala wo ratangama ne fure doxoe mooli birin ma, a nun fe jaaxi birin ma wo naxee kolonxi Misira boxi ma. Kono a yi fure rasanbama mixie nan ma naxee na wo rapaaxu.

¹⁶ Wo lan ne wo xa mixi birin faxa, wo Marigi Alatala naxee soma wo yi ra. Wo naxa kinikini e ma, wo man naxa e xa alae batu, alako e naxa wo ratantan.»

¹⁷ «Wo fama a mapoxunde wo boje ma, <Yi sie gbo dangife won tan na. Won tan nola sotoma nee ma di?»

¹⁸ Kono, wo naxa gaaxu e ya ra. Wo xa ratu wo Marigi Alatala naxan nabaxi Firawuna nun Misira boxi ra.

¹⁹ Wo bara fe xoroxxoe to naxee doxoxi e ma, tonxumae nun kaabanakoe naxee rabaxi. Wo bara wo Marigi Alatala senbe to a wo ramini ki naxe Misira boxi ma. Na nan a toma wo Marigi Alatala na mooli rabama jaman e birin na wo gaaxuxi naxee ya ra.

²⁰ Wo Marigi Alatala fama ne wo yaxuie birin halakide, hali naxee noxunma wo ma.

²¹ Wo naxa gaaxu e ya ra, barima wo nun wo Marigi Alatala na a ra, Ala belebele naxan magaaxu.»

²² «Wo Marigi Alatala fama ne yi jama keride a xuri xuri ra wo ya i. Wo mu noma e birin faxade waxati keren bun, xa na mu a ra wula i subee fama ne wuyade, e wo tooro.

²³ Wo Marigi Alatala fama ne yi mixie sode wo yi ra. E ifuma ne kira ma, han e sa halaki.

²⁴ A fama ne e xa manglee sode wo yi ra, wo e xili raloe. Mixi yo mu noma tide wo kanke. Wo e birin halakima ne.»

²⁵ «Wo e xa ala yailanxie ganma ne. Wo naxa mila e xa xee ma nun gbeti ma naxan na kuyee ma. Wo naxa na findi wo gbe ra alako a naxa findi wo fan be gantanyi ra, barima fe nan na ki wo Marigi Alatala naxan naharamuxi.

²⁶ Wo naxa na kuye mooli jaaxi raso wo xa banxi kui de, alako wo naxa halaki alo kuyee. Wo nee findima se jaaxi nan na barima a raharamuxi.»

8

Neemufe Alatala ma

¹ «Wo xa yi yaamari birin naba n naxan xaranfe wo be to loxxoe. Na nan fama a niyade wo xa simaya soto, wo fa findi jama gbege ra. Na temui, wo noma yi boxi sotode alo Alatala a rakalixi wo babae be ki naxe.

² Wo xa wo mapoxun pere xonkuye ma wo Marigi Alatala naxan nagiri wo ma yi gbengberenyi igirife ra yi je tongo naani

bun ma. A yi fe xoroxxoe rabaxi ne wo ra, alako wo xa wo yete magoro, a xa wo mato, a xa no a kolonde fe naxan na wo sondonme ma. A man xa no a kolonde xa wo wama a xa seriye mabanbanfe.

³ A bara wo xa fe magoro, a bara wo raxi kaame ra. A bara mana so wo yi ra, wo nun wo benbae mu donse naxan kolon. A a masen wo be na ki ne, a ibunadama mu noma balode donse xa kansan xun na, kono masenyi fan birin na naxan fatanxi Alatala ra.

⁴ Wo xa donmae mu jonxi, wo sanyie mu funtuxi yi je tongo naani bun ma.

⁵ Wo lan ne wo xa a kolon a wo Marigi Alatala na wo xurufe ne alo baba a xa di xuruma ki naxe.

⁶ Wo wo Marigi Alatala xa yaamari mabanban, wo xa wo yete suxu alo a wama a xon ma ki naxe, wo man xa gaaxu a ya ra.»

⁷ «Wo Marigi Alatala wo rasoma ne boxi fanyi ma xuree nun dulonyie na dennaxe. Ye gbege na na boxi bun ma, a man minima gulunba nun geya fari.

⁸ Boxi na a ra mengi, fundenyi maniye, weni bili, xore, kinkirinsi, oliwi, nun kumi na dennaxe.

⁹ Taami mu jonma sonon, se birin fama ne lude wo yi ra. Wure fama ne minide gemee kui, wure gbeeli fan sotoma ne geya kui.»

¹⁰ «Wo na wo dege han wo naxa luga, wo xa wo Marigi Alatala tantu yi boxi fanyi xa fe ra.

¹¹ Wo naxa wo yete ranemu wo Marigi Alatala xa fe ma de, tondife a xa yaamari nun a xa seriye rabatufe ra, n naxan xaranxi wo be to loxxoe.

¹² Wo na wo dege han wo naxa luga, wo na banxie ti, wo naxa sabati e kui,

¹³ wo xa xurusee xungbe nun a lanmae na wuya, wo xa gbeti nun wo xa xee ma na gbo, wo harige birin na gbo,

¹⁴ wo xa fenten wo yete ma a fanyi ra alako wo naxa wo yete igbo han wo xa neemuo wo Marigi Alatala ma, naxan wo raminixi Misira boxi ma konyiya kui.

¹⁵ A bara wo radangi gbengberen yire magaaxuxi ra, boximase xone kanyi nun tali na dennaxe, ye mu na boxi naxan ma. A naxa ye ramini fanye kui.

¹⁶ A naxa mana donse so wo yi ra gbengberenyi ma, wo benbae mu nu naxan kolon, alako a xa wo xa fe magoro, a xa wo mato, a fa no fe fanyi rabade wo be.

¹⁷ Wo naxa a mapoxun de a wo senbe nun wo xa koota nan yi harige fixi wo ma.

¹⁸ Wo xa wo ratu wo Marigi Alatala ma, a tan nan yi senbe fima wo ma, alako wo xa na harige birin soto. A man bara saate

masen wo be to loxœ a naxan tongo a nun wo babae ra.»

¹⁹ «Xa wo neemu wo Marigi Alatala ma, xa wo bira ala gbetee batufe foxo ra, xa wo tuubi e be, xa wo wo magoro e be, n xa a fala wo be to loxœ, wo halakima ne.

²⁰ Iyo, wo halakima ne alo Alatala si gbetee halakixi ki naxe wo ya xori, barima wo mu wo tuli matixi wo Marigi Alatala xa masenyi ra.»

9

Isirayilakae Ala matandife

¹ «Isirayilakae wo wo tuli mati. To loxœ wo na sigafe Yuruden nan igiride. Wo fama ne sie ragide naxee gbo wo be, e senbe dangi wo ra. Wo fa e xa taee tongo naxee tete itexi han.

² Wo fama Anaki xa die nan masotode, mixi senbemaee naxee gbangbalan, wo naxee kolon a fanyi ra. Wo bara a me, e a falama, <Nde noma tide Anaki xa die ya i?>

³ Wo noma a kolonde yakosi, a wo Marigi Alatala na a perefefe wo ya ra, alo te naxan se birin kanama. A tan nan yati e halakima, a e xa fe magoro wo ya xori. Wo e kerima ne, wo e birin halakima ne alo wo Marigi Alatala a masenxi wo be ki naxe.

⁴ Wo Marigi Alatala na e keru wo ya ra temui naxe, wo naxa wo yete matoxo de han wo xa a fala, <Alatala na a xexi muxu yi boxi masotoxi muxu xa tinxinyi saabui ra.> E xa fe kobi raba na a toxi Alatala e kerixi beenun wo xa be li.

⁵ Wo naxa a mapoxun de a wo be sotoxi wo xa tinxinyi nun wo xa fanyi nan ma. Alatala yi sie kerima e xa yuge kobi nan ma, a man xa nate rakamali a naxan tongo wo babae Ibrahima, Isiyaga, nun Yaxuba be.

⁶ Wo xa a kolon wo xa tinxinyi xa mu a niyaxi wo Marigi Alatala yi boxi fanyi soxi wo yi ra a xa findi wo gbe ra. Nama xurutare nan na wo ra.»

⁷ «Wo xa wo ratu a ma wo wo Marigi Alatala raxono ki naxe gbengberenyi ma. Wo naxa neemu wo keli loxœ ma Misira, han wo so loxœ be, wo nu xurutarepa rabama ne wo Marigi Alatala ra.

⁸ Wo Alatala raxono ne Xorebe geya fari han a naxa wa wo faxafe.

⁹ N to te geya fari alako n xa walaxe geme daaxi tongo naxan findi saate ra Alatala nun won tan tani, n naxa yanyi tongo naani nun kœ tongo naani raba geya fari, n mu taami don, n mu ye fan min.

¹⁰ Alatala naxa yi walaxe geme daaxi firinyie so n yi ra, a naxan sebe a xonye ra. Alatala naxan fala wo be te tagi, wo

nu malanxi loxœ naxe geya fari, na birin sebexi walaxe ma.»

¹¹ «Yi yanyi tongo naani nun yi kœ tongo naani dangi xanbi, Alatala naxa yi walaxe geme daaxi firinyi so n yi ra naxan findi saate ra.

¹² Alatala naxa a fala n be, <Keli, i xa goro mafuren barima i xa pama i naxan naminixi Misira boxi ra, e bara yangoe belebele raba, e bara e ba kira ma n naxan masen e be, e bara kuye yailan wure raxunuxi ra.>

¹³ Alatala man naxa yi masen n be, <N bara a to yi pama, pama xurutare na a ra.

¹⁴ Keli be, n xa e halaki, n xa e xili jon dunija ma. N i mafindima pama gbegebe ra naxan senbe gbo, e man wuya, dangi boore pama ra.>

¹⁵ N naxa goro geya fari, naxan nu luxi alo a na te nan tagi, na walaxe firinyie suxuxi n yi ra, Ala xa saate sebexi naxee ma.

¹⁶ Na temui n naxa a to wo bara yunubi fe raba wo Marigi Alatala ra. Wo ninge yailan wure raxunuxi ra. Wo wo ba kira ma Alatala naxan masen wo be.

¹⁷ N naxa yi walaxe geme daaxi firinyie suxu n belexe firinyi ra, n fa e wole, e naxa iboo wo ya xori.»

¹⁸ «N naxa bira boxi Alatala ya i alo n naxan naba a singe. N naxa lu naa yanyi tongo naani nun kœ tongo naani, n mu taami don, n mu ye fan min. N na birin naba wo xa yunubi nan ma fe ra, naxan napaaxuxi Alatala ma, a a raxono.

¹⁹ N naxa gaaxu Alatala xa xone ra a xonoxi wo ma naxan ma han a wa wo halakife. Konõ Alatala man naxa n ma maxandi suxu.

²⁰ A boje nu texi Haruna nan ma a gbe ra han a wa a halakife, konõ n naxa Ala maxandi Haruna fan be.

²¹ N naxa ninge tongo wo naxan yailanxi, naxan findixi wo xa yunubi fe ra, n a woli te xora, n a iwuru han a findi xube ra. N naxa na xube ibagan susui ye xora naxan kelima geya kon na.»

²² «Wo man bara Alatala raxono Tabera, Masa, nun Kibiroti Hataawa.

²³ Alatala to wo xee kelife Kadesi Barineya yi xeraya ra, <Wo siga, wo xa boxi tongo n naxan soxi wo yi ra,> wo naxa wo Marigi Alatala xui matandi. Wo mu la a fala xui ra, wo mu na fan suxu nondi ra.

²⁴ Kabi n naxa sa wo kolon, wo xurutare fe nan tun nabafe Alatala ra.»

²⁵ «Alatala to wa wo faxafe, n naxa n felen boxi ma, n a maxandi yanyi tongo naani nun kœ tongo naani bun ma.

²⁶ N naxa Alatala maxandi, <Marigi Alatala, i naxa i yete xa pama halaki, i pama naxan xa xoreya soxi a yi i xa gboe

saabui ra, i naxan naminixi Misira boxi ma i senbe ra.

²⁷ I ratu i xa konyie ma, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba. I naxa i kobe rato yi nama xa xaxili xoxoxoya ma, e xa jaaxui, nun e xa yunubi ma,

²⁸ alako Misirakae naxa a fala, «Alatala mu noma yi mixie xaninde boxi ma a dennaxe laayidi tongoxi e be. A e xonxi ne. A e ramini alako a xa sa e faxa gbengberenyi ma.» >

²⁹ Alatala i xa nama nan lanxi e ma. I gbe nan na e ra, i naxee xoxoyaxi i senbe nun i xa mangleya ra.»

10

Ala xa xanunteya

¹ «Na temui Alatala naxa yaamari fi n ma. A naxe, «Walaxe geme daaxi firin yailan alo a singee nu ki naxe. I man xa kankira wuri daaxi yailan. Na temui i xa fa n yire geya fari.

² N man gbilenna ne yi seriye sebe ra naxan nu na boore walaxee ma, i naxee kanaxi. I fama e sade na kankira nan kui.»

³ N naxa kankira yailan wuri mooli nde ra naxan xoxoxo. N naxa walaxe geme daaxi firin fan yailan naxan maniya booree ra. N naxa te e ra geya fari.

⁴ Alatala naxa sebeli ti yi walaxe neenee ma, alo naxan singe nu sebexi booree ma. Yi yaamari fu, a naxee yaxaran wo be geya fari te tagi wo nu malanxi temui naxe, Alatala naxa e so n yi ra.

⁵ N naxa goro geya fari, n fa e sa kankira kui, n naxan yailanxi. E naxa lu naa alo Alatala a fala n be ki naxe.»

⁶ Isirayilakae naxa keli Bene Yakan kolonyie ra sigafe ra Mosera. Haruna laaxiria menni ne, a naxa bende soto naa. A xa di Eleyasari naxa findi a joxoe ra serexedubeja kui.

⁷ Na dangi xanbi Isirayilakae naxa siga Gudugoda. E to keli Gudugoda, e naxa siga Yotobata, xure gbege na boxi naxan ma.

⁸ Na waxati bun ma, Alatala naxa wali taxu Lewi bonsoe ra, e xa findi kankira xaninyie ra, e xa ti Alatala ya i a xa wali rabafe ma, e man xa duba nama be Alatala xili ra. Na nan nabafe han to loxoe.

⁹ Na fe na a toxi Lewi bonsoe mu ke sotoxi e ngaxakerenyie ya ma. Alatala nan na e tan malima ra alo a a fala ki naxe.

¹⁰ «N naxa lu geya fari yanyi tongo naani nun koe tongo naani alo n naxan naba singe ra. Alatala man naxa n ma maxandi suxu, barima a mu waxi wo faxafe.

¹¹ Alatala naxa a masen n be, «Nama rapere. E xa so boxi ma n nan nakalixi naxan na e babae be sofe ra e yi.»»

¹² «Yakosi fa, Isirayilakae wo Marigi Alatala wama wo xa munse raba? A wama ne wo xa gaaxu a ya ra alako wo xa wo jere a xa kira xon ma, wo xa a xanu, wo xa a rabatu wo boje fiixe nun wo nii birin na.

¹³ Alatala wama ne wo xa a xa yaamari raba, wo xa a xa seriye rabatu, n naxan soxi wo yi ra to loxoe, alako wo xa simaya xa fan.

¹⁴ Wo Marigi Alatala nan gbe na koore nun boxi ra, a nun se naxan birin na a ma.

¹⁵ Alatala wo babae nan xanu. Yakosi fa wo tan nan na e bonsoe ra, a wo tan nan sugandixi boore sie tagi, alo wo a toxi ki naxe to loxoe.»

¹⁶ «Wo lan ne wo xa wo xaxili rasenyen, wo naxa xurutareja raba sonon,

¹⁷ barima wo Marigi Alatala keren peti nan na Ala ra, manglee xa mangle, Ala belebele senbema magaaxuxi, naxan mu mixi rafisa a boore be, naxan mu kiiti jaaxi kobiri rasuxuma.

¹⁸ A tan nan kiridie nun kaape ginnee kantama ra. Xoxee rafan a ma, a donse nun sose soma e yi ra.

¹⁹ Wo tan fan, wo hinne xoxee ra naxee na wo ya ma. Wo xa wo mapoxun xoxee nan nu na wo tan fan na Misira boxi ma.

²⁰ Wo xa gaaxu wo Marigi Alatala ya ra, wo xa tuubi a be, wo xa bira a foxo ra, wo man xa wo rakali a tan nan xili ra.

²¹ A tan nan na wo xa noxe ra. A tan nan na wo Marigi Ala ra, naxan kaabanakoe nun fe magaaxuxie rabaxi wo ya xori.

²² Wo babae nu fama temui naxe Misira, e mu nu dangixi mixi tongo solofere ra. Yakosi wo Marigi Alatala bara wo rawuya dangi tunbuie ra naxee na koore ma.»

11

Won ma xanunteya Ala be

¹ Wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo tuubi a be, wo xa a xa yaamari, a xa seriye, a xa masenyi, nun a xa tonyi rabatu temui birin.

² Wo xa a kolon to loxoe wo xa die mu Alatala xa kaabanako magaaxuxie toxi e ya ra. E mu wo Marigi Alatala xa seriye mexi e tuli ra.

³ E mu a xa laamatunyie toxi Misira, a nun a naxan nabaxi Firawuna nun a xa boxi birin na.

⁴ E man mu fe toxi a naxan nabaxi Misira soorie ra, e xa soe nun gisee ra. E mu a to Ala Misira soorie madulaxi Kale Baa ma ki naxe, e to bira wo foxo ra, Alatala fa e birin halaki kerenyi ra.

⁵ E man mu fee toxi a naxee raba gbengberenyi ma beenun wo xa be li.

⁶ A naxa wo ratanga Datan nun Abirami ma, naxee findi Eliyabi xa di xemee ra Ruben bõnsœ ya ma. Isirayilakae birin ya xœri, bœxi naxa a rabi, a fa a raxutu e nun e xa denbayae birin ma, e xa kiri banxie, nun mixi birin ma naxee nu biraxi e fœxo ra.

⁷ Wo tan nan yati bara fe belebelee to Alatala naxee rabaxi.

⁸ Na nan a toxi, wo lan wo xa yi seriye rabatu n naxan xaranfe wo be to loxœ, alako wo xa limaniya soto yi bœxi masotofe ra wo na sigafe dennaxe.

⁹ Wo xa yi raba alako wo xa bu bœxi ma Alatala a kalixi naxan xa fe ra, a sofe ra wo babae nun e bõnsœe yi, xipe nun kumi gbege na bœxi naxan ma.

¹⁰ Wo fama bœxi naxan sõtode, a mu luxi alo Misira bœxi, wo kelixi dennaxe. Misira tan, wo na ge xe sade, fo wo nu ye maxanin a ma laakœ daaxi wo sanyi ra.

¹¹ Wo fama bœxi naxan sõtode, geya nun gulunba yire na a ra, tune ye naxan nafanma a fanyi ra.

¹² Bœxi na a ra wo Marigi Alatala pengi saxi naxan xœn. A man fa mœeni a ma, keli je fole han je ponyi.

Ala xa laayidi

¹³ Xa wo yi seriye ratinme a fanyi ra n naxan xaranxi wo be yi ki to loxœ, xa wo wo Marigi Alatala xanu, wo a xa seriye raba bœpe fiixe ra nun wo nii ra,

¹⁴ a tune rafama ne wo xa bœxi ma, jemœ a nun sogofure, alako wo xa harige fanyi soto, alo mengi, weni neene, a nun ture.

¹⁵ A man jooge fan nafanma ne wo xa bœxi ma wo xa xurusee naxan donma. Wo baloe gbege sõtoma ne, wo a don han wo luga.

¹⁶ Wo xa fe mœoli birin naba alako fefe yo naxa wo ba yi kira fanyi xœn ma. Wo naxa wo igoro ala gbeteë batufe ra.

¹⁷ Xa wo na fe mœoli raba, Alatala xœnoma ne wo ma. Na temui a a niyama ne tune mu fa sœnon, sansi yo mu fanma bœxi ma sœnon, wo fa halaki yi bœxi ma Alatala naxan soxi wo yi ra.

¹⁸ Wo xa yi seriye rasabati wo bœpe ma nun wo nii ra. Wo nde xiri wo belexe nun wo tigi ra tœnxuma ra, alako wo naxa neemu a ra.

¹⁹ Wo xa a xaran wo xa die ra wo xa banxie kui, wo xa biyaasie kui, wo sa temui, wo keli temui.

²⁰ Wo xa a sebe wo xa banxie nun wo xa naadee ma.

²¹ Na nan a toma wo xa simaya nun wo xa die xa simaya xœn kuyama bœxi ma Alatala naxan laayidixi wo benbae be han dunija rapœnyo.

²² Xa wo yi seriye rabatu a rabatu ki ma, n naxan xaranxi wo be, xa wo wo Marigi Alatala xanu, xa wo wo jere a xa kira xœn ma, xa wo bira a fœxo ra,

²³ Alatala fama ne yi sie birin keride wo ya xœri, wo fa no e ra, naxee gbangbalan wo be, naxee senbe gbo wo be.

²⁴ Wo na wo sanyi ti dennaxe birin ma, naa findima wo gbe nan na. Wo xa bœxi italama keli gbengberenyi ma han Liban, keli Efirati xure ma han Mediteran Baa ra.

²⁵ Mixi yo mu suusama tide wo ya ra. Wo na siga bœxi naxan yo ma, wo Marigi Alatala a niyama ne mennikae xa gaaxu wo ya ra, e bœpe mini alo a masenxi wo be ki naxe.

²⁶ Wo a mato, n bara barake nun danke sa wo ya i to.

²⁷ Xa wo wo Marigi Alatala xa seriye rabatu a rabatu ki ma, n naxan soxi wo yi ra to, wo barake sõtoma ne.

²⁸ Kœno xa wo mu wo Marigi Alatala xa seriye ratinme, xa wo wo ba kira xœn ma n naxan soxi wo yi ra to, xa wo bira ala gbeteë fœxo ra wo mu naxee kolon, wo danke nan sõtoma.

²⁹ Wo Marigi Alatala na wo xanin bœxi ma a fama naxan sode wo yi ra, wo dube masenyi tima Garisimi geya nan fari, wo danke masenyi tima Ebal geya nan fari.

³⁰ Na geyae na Yuruden naakiri nan ma, kira xanbi ra naxan na sogegode, Kanaankae xa bœxi ma naxee sabatixi Araba, Giligali ya tagi, More wuri belebelee fe ma.

³¹ Wo na Yuruden igiri sigafe ra bœxi ma wo Marigi Alatala dennaxe sofe wo yi ra, menni findima wo gbe nan na, wo man fa sabati naa.

³² Wo lan ne wo xa fenten yi seriye nun yi yaamarie ma, n naxee soxi wo yi ra to loxœ.

12

Sali xa seriye

¹ Wo xa yi seriye nun yaamarie rabatu bœxi ma, wo babae Marigi Alatala dennaxe sofe wo yi ra.

² Wo xa yire birin kana geyae fari nun fotonyie kui, yi sie kuyee batuma dennaxe. Wo fama yi sie keride.

³ Wo xa e xa serexebadee kana, wo xa e xa gœme tœnxumae kana, wo xa e xa Aseri wuri masolixie gan, wo xa e xa kuyee rabira, wo xa e xilie jœn naa.

⁴ Wo naxa wo Marigi Alatala batu na mœoli ra de.

⁵ Wo xa Alatala fen yire nde a dennaxe sugandima wo bõnsœ ya ma. Na findima Ala xa yire nan na, a xili matœxoma dennaxe. Wo xa siga menni

⁶ wo xa serexee mooli birin bade, alo serexee gan daaxie, serexee naxee mu ganma, farilee, hadiyae, serexee naxee bama alako wo waxonfe xa raba, janige serexee, nun xuruse di singee.

⁷ Wo xa wo xa serexee don menni, wo tan nun wo xa denbayae. Wo xa jlexin harige ra, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma.

⁸ A mu lanma kankan xa a yete waxonfe raba, alo wo a rabafe ki naxe yakosi,

⁹ wo to mu so boxi ma, wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma malabude ra.

¹⁰ Kono wo na Yuruden igiri, wo na sabati boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma, a fama ne wo ratangade wo yaxuie birin ma naxee na wo rabilinyi, wo fa sabati naa bojesa kui.

¹¹ Na temui, menni findima wo Marigi Alatala xa yire sugandixi nan na, a xili matoxoma dennaxe. Wo xa wo xa serexee ba menni ne, n naxee yamarixi wo ra, alo serexee gan daaxie, serexee naxee mu ganma, farilee, hadiyae, a nun serexee naxee bama alako wo waxonfe xa raba.

¹² Wo jlexinma ne wo Marigi Alatala ra, wo tan, wo xa die, wo xa konyie nun Lewi xa die naxee na wo ya ma barima boxi mu na e tan be naxan findi e ke ra.

¹³ Wo naxa wo xa serexee gan daaxie ba wo waxonde.

¹⁴ Wo e bama yire ne wo Marigi Alatala dennaxe sugandima wo bonsœ ya ma. N naxan birin yamarixi wo ra, wo xa a birin naba menni.

¹⁵ Kono i noma sube don daaxi faxade, Ala naxan fixi i ma, yire birin i na sabati dennaxe. Mixi seniyanxi nun mixi seniyantare noma a donde, alo xeli nun tooke.

¹⁶ Kono wo mu lan wo xa sube wuli min, wo xa a ifili boxi ma alo ye.

¹⁷ Wo mu lan wo xa mengi, weni neene, nun ture don wo xonyi, naxee findima wo xa farile ra Alatala be. Wo mu lan wo xa wo xa xuruse di singee fan don wo xonyi, wo naxee bama serexee ra Alatala be, serexee naxee bama alako wo waxonfe xa raba wo be, nun wo xa janige serexee. Wo mu lan wo xa wo xa bogi singee fan don wo xonyi, wo naxee bama serexee ra.

¹⁸ Wo lan wo xa na see birin don wo Marigi Alatala nan ya i a xa yire sugandixi kui. Wo tan, wo xa die, wo xa konyie, a nun Lewi xa die naxee na wo ya ma, wo xa na serexee don menni jlexinyi kui wo Marigi Alatala ya i, a naxan fixi wo ma.

¹⁹ Wo wo pengi sa Lewi xa die xon ma a fanyi ra. Wo naxa neemu e ma.

²⁰ Wo Marigi Alatala na wo xa boxi ragbo ye, alo a a laayidixi wo be ki naxe, xa wo

wa sube nan xon ma, wo noma na donde han wo wasa.

²¹ Xa wo makuya Alatala xa yire sugandixi ra a xili matoxoma dennaxe, wo noma xurusee faxade, wo Marigi naxee fixi wo ma, wo fa na sube don n ma seriye ki ma wo xonyie han wo wasa.

²² Mixi seniyanxi nun mixi seniyantare noma e donde alo xeli nun tooke.

²³ Kono wo mu lan wo xa sube wuli min, barima wuli findixi nii nan na. A mu lan wo xa sube nun a wuli don.

²⁴ Wo naxa wuli min, wo xa a ifili boxi ma alo ye.

²⁵ Wo naxa a min alako wo xa seewa, wo tan, nun wo xa die hali wo dangi xanbi. Wo xa fe tinxinxie raba, Alatala wama naxee xon.

²⁶ Xa wo wama serexee seniyanxi nan bafe Alatala be, alako wo waxonfe xa raba wo be, wo xa na serexee ba yire ne Alatala dennaxe sugandima.

²⁷ Naxan findixi serexee gan daaxi ra, wo xa na sube nun na wuli sa wo Marigi Alatala xa serexebade. Naxan findixi serexee boore daaxi ra, wo xa a wuli ifili wo Marigi Alatala xa serexebade, wo fa a sube tan don.

²⁸ Wo wo tuli mati, wo lan ne wo xa yi seriye ratinme n naxan soxi wo yi ra, alako wo xa seewa, wo tan nun wo xa die hali wo fana xanbi abadan, barima fe fanyi na a ra naxan nafan wo Marigi Alatala ma.

²⁹ Wo Marigi Alatala na ge sie halakide wo saabui ra, wo na sabati e xa boxi ma,

³⁰ wo xa wo yete ratanga e xa fe kobi rabafe ma, e halaki xanbi. Wo xa wo yete ratanga e xa alae maxorinfe ma. Wo naxa a fala, «Yi sie nu tuubi rabirama e be di? N fan waxi na nan nabafe.»

³¹ Wo naxa na mooli raba wo Marigi Alatala ra, barima e nu fe kobie rabama e xa alae be Alatala mu wama naxee xon. Mixi nan nu e ra, naxee nu e xa die ganma e xa kuyee be serexee ra.

13

Kuye batue

¹ Wo lan ne wo xa yi seriye raba a raba ki ma n naxan soxi wo yi ra. Wo naxa sese ba a ra, wo man naxa sese fan sa a xun ma.

² Xa namijonme nde, xa na mu a ra waliyu nde,

³ sa kaabanakoe fe nun tonxuma fe raba wo ya xori, a man fa a fala wo be, «Won bira kuye batufe foxo ra, wo tan mu alae naxee kolon,»

⁴ wo naxa wo tuli mati na namijonme ra a nun na waliyu ra de. Wo Marigi Alatala nan fama wo matode na ki, alako a xa

nɔ a kolonde xa a xa xanunteya na wo sondonme ma, xa wo a xanuxi wo nii ra.

⁵ Wo lan wo xa tuubi rabira wo Marigi Alatala nan keren be, wo xa gaaxu a ya ra, wo xa a xa yaamarie raba, wo xa a xui rabatu, wo xa a keren nan batu, wo xa bira a foxo ra.

⁶ Yi namijonme nun yi waliyu mooli lan ne a xa faxa, barima a bara wa wo boje ratefe wo Marigi Alatala ma naxan wo raminixi konyiya kui Misira boxi ma. E bara wo ba kira xon Alatala wo tixi naxan na. Wo xa fe jaaxi jon wo tagi.

⁷ Xa wo ngaxakerenyi, xa na mu a ra wo xa di, xa na mu a ra wo xa baate gine, xa na mu a ra wo boore naxan nafxixi wo ma alo wo yete, sa wo manahane alako wo xa ala gbete batu, wo tan mu naxan kolon, wo babae fan mu naxan kolon,

⁸ si gbete naxee batuxi wo rabilinyi nun naxee makuya wo ra, keli boxi tuxui ma sa doxo boore tuxui ra,

⁹ wo naxa tin e xa woyenyi ra, wo naxa wo tuli mati e ra. Wo naxa kinikini e ma, wo naxa e noxun, wo man naxa e kanta.

¹⁰ Wo lan ne wo xa na kanyi faxa, wo a gono geme ra, jama fan fa a magono.

¹¹ Wo xa a magono han a xa faxa, barima a bara kata a xa wo ragbilen wo Marigi Alatala foxo ra naxan wo raminixi konyiya kui Misira boxi ma.

¹² Isirayilakae birin na na fe me, e luma ne gaaxui kui. Na temui na fe kobi mooli mu noma rabade wo tagi sonon.

¹³ Xa wo a me taa nde xa fe ra, wo Marigi Alatala wo rasabatima dennaxe,

¹⁴ a mennika ndee a falama e booree be, «Won xa kuye nene ndee batu.»

¹⁵ a lanma wo xa na mixi kobie xon nafen alako wo xa e kepa kolon. Wo xa a kolon xa na fe kobi bara raba wo tagi.

¹⁶ Xa a sa na ki ne, wo xa na taakae birin faxa santidegema ra. Wo xa na taa halaki nun a xa xurusee birin na.

¹⁷ Wo e harige birin malanma taa tagi ne, wo te sa a ma, wo taa birin gan wo Marigi Alatala ya i. Naa fama findide boxi rabepinxixi nan na. Menni tan mu findima taa ra sonon.

¹⁸ Wo naxa na se ratonxi sese tongo wo yete be, wo na naxan ganfe alako nde xa ba Alatala xa xone ra, a xa kinikini wo ma, a xa wo rawuya alo a rakalixi ki naxe wo babae be.

¹⁹ Xa wo tuubi rabira wo Marigi Alatala be a xa seriye rabatufe ma, n naxan soxi wo yi ra to loxo, xa wo fe tinxixi raba wo Marigi Alatala ya i, a fama ne na heeri birin fide wo ma.

14

Nɔnfe seriye

¹ Marigi Alatala xa die lanxi wo tan nan ma. Xa faxe fa sa ti, Wo naxa wo yete maxaba, wo naxa wo xunxexe bi wo tigi de ra.

² Wo bara findi wo Marigi Alatala xa jama seniyanxi ra. A wo tan nan sugandixi boxi jama birin tagi, wo xa findi a gbe ra.

Sube radaxamuxi nun a radaxamutare

³ Wo mu lan wo xa se seniyantare don.

⁴ Subee nan yi ki, wo lan wo xa naxee don: ninge, yexee, si,

⁵ xeli, gaale, tooke, muntui, burunyi si, geya fari sube naxan maniyaxi yexee ra, bole,

⁶ sube naxee tore itaxunxi, e man na jooge don, e gbilen a rate ra e kon na.

⁷ Konɔ na subee ya ma, naxee tore itaxunxi firinyi ra, naxee jooge donma, e man fa gbilen a rate ra e kon na, ndee na e ya ma wo naxa e don alo joxome, yere, nun yere maniyee. E findixi sube seniyantaree nan na wo be, barima e jooge donma, e man fa gbilen a rate ra e kon na, konɔ e tore mu itaxunxi firinyi ra.

⁸ Xose naxan tore itaxunxi firinyi ra, konɔ a mu jooge donma, a man xa gbilen a rate ra a kon na, na nan a findixi sube seniyantare ra wo be. Wo naxa na sube don, wo man naxa wo belexe din a binbi ra.

⁹ Yexe naxee na ye xora, belee na naxee birin be a nun xalee, wo lan wo xa nee nan don.

¹⁰ Konɔ wo mu lan wo xa yexe don bele mu naxan be a nun xale. Wo xa nee kolon yexe seniyantare ra.

¹¹ Wo noma xoni seniyanxi birin donde.

¹² Konɔ xonie xilie nan yi ki wo mu lan wo xa naxee don: yube, sege, xaruma gbontoe,

¹³ a nun e maniyee birin.

¹⁴ Xaaxa fan wo naxa na don a nun a maniyee birin.

¹⁵ Xundi, kofole, a nun tagarantongoe,

¹⁶ wo naxa e don a nun e maniyee birin.

¹⁷ Gbongboe, yedonme,

¹⁸ laaba, tuke, a nun e maniyee birin, wo naxa e don.

¹⁹ Nimase xunxuri gabutenyi kanyi birin raharamupaxi. Wo mu lan wo xa e don.

²⁰ Wo lan wo xa nimasee nan don naxee seniyanxi.

²¹ Wo naxa sube don naxan faxaxi a yete ma. Wo xa a so xone Ala kolontaree yi ra, naxee na wo xonyi, alako e xa a don, xa na mu wo xa a mati mixi gbete ma. Wo tan bara findi wo Marigi Alatala xa jama seniyanxi ra.

Wo naxa si yore jin a nga xijne ye ra.

Farile

²² Wo sansi naxan birin nawalima xe ma, wo lan ne wo xa farile ba a ra je yo je.

²³ Wo xa na farile don yire wo Marigi Alatala xili matoxoma dennaxe. Wo xa farile findima wo xa mengi, wo xa weni neene, wo xa ture, wo xa xurusee xa di singee nan na. Wo xa na ba alako wo noma gaaxude wo Marigi Alatala ya ra ki naxe loxoe birin.

²⁴ Xa a sa li wo sabatide makuya wo Marigi Alatala xili matoxode ra, na kote xaninfe xoxoxoma ne wo be, barima wo Marigi Alatala bara barake gbege fi wo ma.

²⁵ Na temui wo xa wo xa farile masara kobiri ra, wo fa na xanin wo Marigi Alatala xili matoxode.

²⁶ Menni wo noma xurusee, weni, nun wo waxonse gbete sarade, alako wo nun wo xa denbayae xa wo dege wo Marigi Alatala ya i seewe kui.

²⁷ Wo naxa neemu Lewikae ma naxee sabatixi wo ya ma, barima se mu na e be naxan findima e ke ra.

²⁸ Ne saxan yo je saxan wo xa wo xa sansi farile birin nagata wo xonyi.

²⁹ Na temui Lewikae, ke mu na naxee be, wo xa xonee, kiridie, a nun kaape gine naxee na wo ya ma, e birin xa fa e degede wo xonyi han e luga. Na kui wo Marigi Alatala fama barake sade wo xa fe birin ma.

15

Dijnefe doni ma

¹ Ne solofere yo je solofere wo xa dijne donie ma.

² Na seriye lan a xa raba yi ki ne: Feere kanyie naxee birin doni bepinxi e ngaxakerenyi be, e lan ne e xa dijne na doni ma. Wo mu lan wo xa wo boore nun wo ngaxakerenyi naxankata doni fife ma je kui Alatala naxan sugandixi.

³ Wo lan wo xa doxo Ala kolontare nan na a xa wo xa doni fi, konoo wo naxan donixi wo ngaxakerenyi be, wo lan ne wo xa dijne na ma.

⁴ Na nan a toma setare mu kolonma wo ya ma, barima Alatala barake gbege sama ne wo xa fe boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe soxi wo yi ra ke ra, alako a xa findi wo gbe ra.

⁵ A na rabama ne xa wo bira wo Marigi Alatala xui foxo ra. Wo xa a xa yaamari rabatu, n naxan falaxi wo be to loxoe.

⁶ Wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa fe alo a masen ki naxe. Wo kobiri donima ne nama gbege be, konoo wo tan mu doni tongoma. Wo fama ne dangide

nama gbege ra, mixi yo mu dangima wo ra.

⁷ Xa setare na wo ngaxakerenyie ya ma wo nun naxee sabatixi boxi keren ma wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma, wo naxa wo nii raxutu, wo xa tondi doni bepinde e be.

⁸ Wo lanma ne wo xa a doni seewe kui a hayi na naxan ma.

⁹ Wo xa wo meeni ki fanyi ra, xaxili jaaxi naxa no wo ra a falafe ra, «A gbe mu luxi je solofere nde xa a li, a lan mixi xa dije doni ma je naxan na.» Wo xa wo meeni, wo naxa kinikinitareja masen wo ngaxakerenyi setaree be tondife se nde sode a yi ra. Na na raba, a a yaxaseri masama ne Alatala be wo xa fe ra, wo fa findi yunubitoe ra.

¹⁰ Wo lan ne wo xa a ki boje fiixe ra. Wo na boje fanyi naxan nabaxi na ki, wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa walie wo na so naxee yo ya ma.

¹¹ Setaree luma ne wo xa boxi ma, na nan a toxi n na a falaxi wo be wo xa hinne wo ngaxakerenyie ra, misikiine a nun setare naxee na wo xa boxi ma.

Konyie xoreyafe

¹² Xa wo ngaxakerenyi Eburu xeme, xa na mu a ra gine, a yete mati wo ma konyi ra, a walima ne wo be je senni. A je solofere nde wo xa a xoreya.

¹³ Wo man naxa a bejin a yi igeli ra.

¹⁴ Wo Marigi Alatala se naxan birin fixi wo ma barake ra alo yexee, si, mengi, a nun weni, wo xa na ndee so a yi ra.

¹⁵ Wo wo ratu a ma konyi nan nu wo fan na Misira, wo Marigi Alatala fa wo nun sara. Na fe na a toxi, n yi seriye soxi wo yi ra to loxoe.

¹⁶ Xa konyi nde fa a fala wo be a mu kelima wo xa denbaya ya ma barima wo bara rafa na ma,

¹⁷ na temui wo se tunbase nan tongoma. Wo a tuli tunba banxi naade ma. Na temui a bara findi wo xa konyi ra kude. Wo na mooli nan nabama wo xa konyi gine fan na.

¹⁸ Wo naxa nimisa xoreya fife ra wo xa konyi ma, barima a xa wali je senni bun ma na bara wo rageeni doxo firin dangi walike sare ra. Na kui wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa wali birin ma na xa fe ra.

Xuruse di singe

¹⁹ Wo xa ninge, yexee, nun si di xeme singe naxee barima, e birin findima wo Marigi Alatala nan gbe ra. Wo mu lan wo xa ninge xeme di singe rawali, wo man mu lan wo xa yexee di xeme singe xabe maxaba a ma.

²⁰ Ne yo ne wo tan nun wo xa denbaya nan na donma yire, wo Marigi Alatala xa yire sugandixi.

²¹ Xa a mabenxi, xa a ya kanaxi, xa na wo fure gbete na a ma, wo naxa na fi wo Marigi Alatala ma serexe ra.

²² Wo noma na donde wo xonyi ne, wo nun mixi seniyenxie, xa na mu a ra, mixi seniyentaree, alo wo xeli nun tooke donma ki naxe.

²³ Kono wo naxa sube wuli don de. Wo a ifilima boxi nan ma alo ye.

16

Sayamaleke Dangi Sali

¹ Abiba kike ra, wo xa Sayamaleke Dangi Sali raba wo Marigi Alatala xa fe ra, barima na kike kui, wo Marigi Alatala wo rami Misira ra koe nan na.

² Wo serexe naxee bama wo Marigi Alatala be Sayamaleke Dangi Sali loxoe, e tongoma xuruse nan ya ma: yexee, si, xa na mu a ra ninge. Na serexe bama Alatala xili matoxode ne.

³ Wo naxa taami lebini daaxi don na sali xi solofere bun ma. Wo lan wo xa taami lebinitare nan don naxan findi kinikini taami ra. Na nan wo ratuma loxoe ma wo gbataxi mini Misira boxi ra loxoe naxe. Na a niyama ne wo mu neemu wo mini loxoe ma Misira boxi ra.

⁴ Na xi solofere bun ma, a mu lan lebini siya xa to wo xonyi, wo xa boxi birin ma. Wo serexe naxan bama a xi singe nunmare ra, na mu lan a xa lu han geesege.

⁵ Na Sayamaleke Dangi Sali serexe mu lan a xa raba yire birin, wo Marigi Alatala wo rasabatixi dennaxe.

⁶ Wo a bama yire keren peti ne, wo Marigi Alatala xili matoxode seniyenxi. Na serexe bama nunmare nan na soge goro temui, wo mini waxati naxan ma Misira boxi ra.

⁷ Wo sube jinma ne, wo a don yire wo Marigi Alatala dennaxe sugandixi. Kuye na iba, wo fa siga wo xonyi.

⁸ Xi senni bun ma, wo taami lebinitare nan donma. A xi solofere loxoe wo malanyi belebele raba wo Marigi Alatala xa binye bun ma. Wo naxa wali yo raba na loxoe.

Xe Xabe Sali

⁹ Wo na mengi xaba folo, wo loxoxun solofere nan kontima,

¹⁰ wo fa Loxunyie Sali raba wo Marigi Alatala be. Wo Marigi Alatala barake naxan fixi wo ma wo sotse ra, wo xa nde ba wo panige ra na barake bere ra.

¹¹ Wo seewama ne wo Marigi Alatala ra yire a dennaxe sugandixi a xili falafe ra, wo tan nun wo xa die, wo xa konyie,

Lewikae naxee na wo xonyi, xojee, kiridie, a nun kaape ginxe.

¹² Wo xa ratu konyi nan nu na wo ra Misira boxi ma. Wo lan ne wo xa yi seriye rapere a rapere ki ma.

Bage Ti Sali

¹³ Wo na ge wo xa sansie bonbode lonyi ma, wo naxa weni bogi fan bundu, wo xa Bage Ti Sali raba xi solofere bun ma.

¹⁴ Wo xa seewa na sali kui, wo tan, wo xa die, wo xa konyie, Lewikae, xojee, kiridie, a nun kaape ginxe naxee na wo xonyi.

¹⁵ Wo yi sali rabama xi solofere nan bun ma wo Marigi Alatala be a na dennaxe sugandi, barima wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa xe wali nun wo xa wali birin ma, wo fa seewa ki fanyi ra.

¹⁶ Ne yo ne, xeme naxan birin na wo ya ma, e lan ne e xa ti e Marigi Alatala ya i sanya saxan, yire a dennaxe sugandixi: Taami Lebinitare Sali, Loxunyie Sali, a nun Bage Ti Sali. Wo mu lan wo xa siga Alatala ma wo yi igeli ra.

¹⁷ Wo keren keren ma fama serexe nan na wo noxi naxan na, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma barake ra.

Seriye rapere ki

¹⁸ Taae birin kui, wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma, bonsoe yo bonsoe, wo kiitisa nan sugandima, e xa pama makiiti tinxinyi kui.

¹⁹ Wo naxa toojenge kiiti sa de, wo man naxa ti mixi yo xon na. Wo naxa ti fe nde xa wo madaxu, barima se noma nondi falee findide ne donxui ra, e nondi mafindi wule ra.

²⁰ Wo lanma wo xa kiiti tinxinxi yati nan sa, alako wo xa samaya soto, wo man xa no boxi masotode wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma.

Kuye rabatufe

²¹ Wo mu lan wo xa Aseri wuri masolixi ti serexebade fe ma, wo dennaxe yailanxi wo Marigi Alatala be.

²² Wo naxa geme ti kuye ra, barima wo Marigi Alatala na fe mooli xonxi.

17

Serexe fanyi

¹ Wo mu lan wo xa ninge xa na mu yexee ba serexe ra wo Marigi Alatala be, naxan kepa mu fan, xa na mu a ra naxan mabenxi, barima wo Marigi Alatala na fe mooli xonxi.

² Xa wo mixi nde to wo xa taae kui, wo Marigi Alatala naxee fixi wo ma, naxan ala gbete batuma, a bara fe jaaxi raba naxan mu rafan wo Marigi Alatala ma. A bara Ala xa saate matandi

³ tuubi rabirafe ala gbeteε be, xa na mu soqe, kike, nun tunbuie be.

⁴ Wo na na fe mooli ifale me, wo xa a xon nafen a fanyi ra. Wo na a kolon na fe xonxi bara raba Isirayila boxi ma,

⁵ a na findi xeme ra, xa na mu gine, wo a kanyi xaninma taa sode de nan na, wo a magono geme ra han a xa faxa.

⁶ Mixi naxan lan a xa faxa, a mu faxama sinden fo a tongo seede firin xui ma, xa na mu a ra saxan. A mu lan a xa faxa seede keren gbansan xui ma.

⁷ Seede nan singe geme wolima a ma a faxafe ra, nama donxoe fan fa a magono. Wo fe jaaxi jonma wo tagi na ki ne.

Kiiti magaaxuxie

⁸ Xa faxa kiiti bara fa, xa na mu a ra galanbui, xa na mu maxone, naxan findixi kiiti xoroxoe ra wo be taa kui, wo xa siga yire wo Marigi Alatala dennaxe sugandixi.

⁹ Wo sigama Lewika serexedubee nan xon, a nun kiitisee naxee na wo xun ma, wo a tagi raba e be. E a falama wo be na temui a lan kiiti xa sa ki naxe.

¹⁰ E naxan falama wo be yire, wo Marigi Alatala dennaxe sugandixi, wo kiiti bolonma na ki ne. E naxan falama wo be, wo xa na birin naba.

¹¹ E seriye naxan birin falama wo be, wo xa na raba. Wo naxa binya yirefanyi ma, xa na mu koola ma.

¹² Xa mixi nde, a xa yete igboja kui, mu a tuli mati kiitisee nun serexedubee ra, wo Marigi Alatala naxee sugandixi a xa wali rabafe ma, na kanyi lanma ne a xa faxa. Wo fe jaaxi jonma wo tagi na ki ne Isirayila.

¹³ Nama birin fama lude gaaxui nan kui na temui. E na yi fe me naxan nabaxi, mixi gbete yo mu suusama na yete igboja mooli rabade fa.

Mangeya

¹⁴ Wo na so boxi ma temui naxe, wo Marigi Alatala dennaxe fima wo ma, wo na sabati naa, temunde wo fama ne a mapoxunde wo fan xa wo gbe mange soto alo boore si naxee wo rabilinxi.

¹⁵ Wo Marigi Alatala na mixi naxan sugandi, na nan fama findide wo xa mange ra. Wo naxa tin xone xa findi wo xa mange ra, wo ngaxakerenyi mu naxan na.

¹⁶ A mu lan soe gbege xa lu wo xa mange yi ra. A mu lan a xa mixie rasanba Misira e sarade, barima Alatala a falaxi ne wo be, a wo naxa siga na boxi ma sonon.

¹⁷ A mu lan a xa gine gbege doxo. Na fee nan fama a ragbilende Alatala foxo ra. A mu lan a xa gbeti gbege nun xema gbege malan.

¹⁸ Mange na doxo a xa mange kibanyi temui naxe, seriye kitaabui naxan nagataxi Lewika serexedubee yi ra, a xa na misaali yaalan a yete be.

¹⁹ A xa na kitaabui ragata a fe ma, a xa a xaran loxoe birin a xa simaya kui, alako a xa gaaxu a Marigi Alatala ya ra, a man xa no a xa seriye nun a xa yaamari rabatude naxan sebexi a kui.

²⁰ Na fe nan fama a niyade, a mu a yete rafisa a ngaxakerenyie be, a man mu tantan seriye ma, a mu binya yirefanyi ma nun koola ma. Na temui a mangeya xonkuye sotoma ne, a tan nun a xa die Isirayila nama tagi.

18

Serexedubee xa wali

¹ Lewika serexedubee nun Lewi xabile donxoe mu fama boxi sotode ke ra alo Isirayila di booree. E baloe findima serexe gan daaxie nan na naxee bama Alatala be.

² E mu fama ke sotode e ngaxakerenyie tagi. Alatala nan findima e ke ra alo a a masen e be ki naxe.

³ Lewika serexedubee mabiri findima serexee nan na Isirayilakae fama naxee bade alo ningee, xa na mu a ra yexee. A lanma sube belexe, a banganyi, nun a furi nan xa so serexedubee yi ra.

⁴ Wo man fa boxi daxamui singe so e yi ra: mengi, weni neene, ture, a nun wo yexee xabe naxan singe maxabama.

⁵ Wo Marigi Alatala Lewi bonsoe nan sugandixi bonsoe birin tagi, alako e tan nun e xa die xa no Alatala xili binyade temui birin.

⁶ Xa Lewika nde wa kelife Isirayila taa kui a na dennaxe, sigafe ra yire Alatala dennaxe sugandixi,

⁷ menni, a lanma a xa a Marigi Alatala xa wali raba a nun a ngaxakerenyi Lewikae ra naxee na naa.

⁸ A lan ne a xa baloe soto alo serexedubee booree, bafe a harige ra a faxi naxan na a xun ma, a bara naxan soto.

Sematoe nun duuree

⁹ Wo na so temui naxe boxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, wo mu lan wo xa so wali jaaxie ya ma mennikae na naxee kui.

¹⁰ Mixi naxa mini wo ya ma de naxan a xa di ganma serexe ra, naxan findima sematoe ra, ya kanyi ra, duure ra, koromixi ra,

¹¹ naxan karamoxo wali rabama, naxan woyenma barie, jinnee, nun mixi faxaxie ra.

¹² Wo Marigi Alatala na mixi mooli xonxi. Na fe kobie na a toxi, wo Marigi Alatala yi sie halakima wo ya ra.

¹³ Wo xa lu wo Marigi Alatala waxonki.

¹⁴ Wo fama si naxee halakide na ki, e biraxi sematoe xui nan foxo ra, konoo wo Marigi Alatala mu tinma wo tan xa na raba.

Namijonme wali

¹⁵ Wo Marigi Alatala fama namijonme nde rakelide wo ya ma, naxan luma alo n tan. Wo xa wo tuli mati a ra.

¹⁶ Wo na nan yati maxorin wo Marigi Alatala ma, wo nu malanxi loxoe naxe Xorebe geya fari. Wo naxa a fala, «Muxu mu wama muxu Marigi Alatala xui mefe fa. Muxu mu wama yi te belebele fan tofe kore, alako muxu naxa faxesa.»

¹⁷ Alatala naxa a masen n be, «E fe fanyii nan falaxi n be.

¹⁸ N fama ne namijonme nde rakelide e ya ma, naxan luxi alo i tan. N fama n ma masenyi fide a ma, a fa na tagi raba e be.

¹⁹ Mixi nde na lu, a mu a tuli mati na namijonme xa masenyi ra a naxan tima n xili ra, n tan yete yati nan na kanyii makiitima.»

²⁰ «Konoo xa namijonme yete igboe nde fa masenyi ti n xili ra, n mu naxan fixi a ma, xa na mu a masenyi ti ala gbete xili ra, a lanma ne na kanyii xa faxesa.

²¹ Temunde wo fama ne wo yete maxorinde, «Won noma a kolonde di xa yi woyenyi fatanxi Alatala nan na?»

²² Xa namijonme masenyi ti Alatala xili ra, a fa lu a mu kamali, na nan na ki a xa masenyi mu fatanxi Alatala ra. Namijonme nan na falaxi a xa yete igbona kui. Hali wo mu gaaxu a ya ra.»

19

Mixi ratanga taee

¹ Wo Marigi Alatala na fa sie halakide wo ya ra, a fa e xa boxi so wo yi ra, wo fa sabati e xa taee nun e xa banxie kui,

² wo xa taa saxan sugandi na boxi tagi, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma.

³ Wo xa boxi maniya, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra, wo fa a itaxun doxo saxan. Na nan a toma faxati nde noma sigade na taa nde kui, alako a nii xa ratanga.

⁴ Mixi naxan faxe tixi, a mu a rakelixi a ma, na faxati mooli nan gbansan noma sode yi taa nde kui a nii ratangafe ra.

⁵ Misaali nan ya: Xa mixi siga fotonyi wuri segede, a nun a boore, a xa beera fa koren, a din a boore ra, na fa faxesa, na faxati mooli tan noma sode yi taa nde kui a nii ratangafe ra.

⁶ A xa na raba alako mixi naxan wama na fure gbejoxofe a xa bojete kui, a naxa no faxeti lide kira ra, a fa a faxesa. Na mu

lanma, barima xonnanteya yo mu nu na a be na mixi faxaxi xa fe ra.

⁷ N yi yaamari fixi wo ma na nan ma. Wo xa taa saxan sugandi, nee xa findi mixi ratanga taee ra.

⁸ Xa wo Marigi Alatala wo xa boxi ragbo ye alo a rakali ki naxe wo babae be, xa a yi boxi birin so wo yi ra a naxan laayidixi wo babae be,

⁹ xa wo yi yaamari raba a raba ki ma n naxan falaxi wo be to loxoe, wo Marigi Alatala naxa rafan wo ma, wo naxa bira a xa kira foxo ra, na temui wo man xa taa saxan sugandi, wo xa e sa yi taa saxanyi boore xun ma.

¹⁰ Na kui, mixi tojnegexi mu faxama wo xa boxi ma, wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra.

¹¹ Konoo xa mixi nde a yaxui xon, a a melen, a a faxesa, a fa so yi taa nde kui,

¹² na taa forie lan ne e xa a suxu, e a xanin mixi xon ma naxan wama na fure gbejoxofe, alako faxeti xa faxesa.

¹³ Wo naxa kinikini yo ti na kanyii ma. Wo na faxati mooli jonma na ki ne Isirayila boxi ma, alako bojesa xa lu wo yi ra.

Boxi naaninyi nun seede wule fale

¹⁴ Wo na sabati boxi ma wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma ke ra, wo naxa naaninyi tonxumae masiga de wo benbae naxee doxo.

¹⁵ Mixi naxan yunubi fe rabaxi, xa na mu a ra haake, na kanyii mu lan a xa makiiti mixi keren xa seede baxi ma. Na mooli makiitima seede firin, xa na mu, seede saxan xui nan ma.

¹⁶ Xa seede jaaxi ba nde sa mixi nde tojnegfe fe nde ma,

¹⁷ yi gere mixi firinyie lan ne e xa siga Alatala xa horomobanxi kui, e sa e xa galanbui yaxaran serexedubee nun kiitisa e be naxee na na waxati.

¹⁸ Kiitisa e a fe xon nafenma ne a ki nun a keja ma. E na a kolon seede wule nan saxi a ngaxakerenyi xun ma,

¹⁹ a ngaxakerenyi nu wama a makiitife ki naxe, wo xa na kiiti ragbilen a ma. Wo fe jaaxi jonma wo tagi na ki ne.

²⁰ Mixi gbete e na na fe me, gaaxui nan luma e ma, e mu suusama na fe kobi mooli rabade fa.

²¹ Wo naxa kinikini na mixi mooli ma. Xa a mixi nan faxaxi, wo a fan faxesa. Xa a mixi ya nan kanaxi, wo a fan ya kana. Xa a mixi jinyi nan giraxi, wo a fan jinyi gira. Xa a mixi belexe nan bolonxi, wo a fan belexe bolon. Xa a mixi sanyii nan bolonxi, wo a fan sanyii bolon.

20

Gere seriye

¹ Wo na siga wo yaxuie gere, wo fa a to e xa soee, geresose, nun soorie dangi wo gbe ra, hali wo mu gaaxu. Wo Marigi Alatala naxan wo raminixi Misira boxi ra, a na wo foxo ra.

² Wo ne wo yaylanma temui naxe gere sofe ma, serexedube nan tima a woyen nama be,

³ «Isirayila, wo wo tuli mati! To loxoe wo faxi wo yaxuie nan gere. Limaniya naxa ba wo yi ra de, wo naxa gaaxu, wo boje naxa mini a i, wo naxa seren,

⁴ barima wo Marigi Alatala na wo foxo ra wo yaxuie gere. A e rayarabima ne wo be, wo fa xutu soto e ma.»

⁵ Na temui mange xa kuntigie xa soorie maxorin, «Mixi nde na wo ya ma, naxan bara ge banxi tide kono a mu soxi a kui sinden? Na kanyi xa gbilen a xonyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbete fama ne sode a xa banxi kui.

⁶ Mixi nde na wo ya ma be, naxan weni bili sixi, a mu a bogi baxi sinden? Na kanyi xa gbilen a xonyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbete fama ne a xa weni bogi bade.

⁷ Mixi nde na wo ya ma be, naxan bara wa gine xon, kono a mu a futixi sinden? Na kanyi xa gbilen a xonyi, barima xa a faxa gere kui, mixi gbete fama ne a xa gine futide.»

⁸ Mange xa kuntigie man xa soorie maxorin, «Mixi nde na wo ya ma be limaniya baxi naxan yi, a gaaxu? Na kanyi fan xa gbilen a xonyi alako a naxa limaniya ba a booree fan yi.»

⁹ Mange xa kuntigie na ge woyende nama ra, e xa mangee ti yi soori xundee ya ra.

¹⁰ Wo na wo makore wo yaxuie xa taae ra gereso ki ma, wo xa lanyi maxorin e ma.

¹¹ Xa e tin na ra, e taa naade rabi wo be, e birin xa lu wo xa yaamari nan bun ma, e nu duuti fi.

¹² Kono xa e mu tin lanyi ra, e fa wo yaabi gere ra, na temui wo xa na taa bilin.

¹³ Wo Marigi Alatala e rayarabima ne wo be. Wo xa xeme birin faxa santidegema ra,

¹⁴ wo xa ginnee, dimee, xurusee, nun se naxan birin na taa kui, wo xa a tongo wo yete be seewe kui. Wo Marigi Alatala bara na fi wo ma.

¹⁵ Wo xa na mooli raba taae fan na, naxee makuya wo ra, naxee mu na taae ya ma wo fama sabatide dennaxe.

¹⁶ Kono wo naxa sese lu a pipe ra taae kui, wo Marigi Alatala fama naxee fide wo ma ke ra.

¹⁷ Wo Xitikae, Amorikae, Kanaankae, Peresikae, Hiwikae, nun Yebusukae birin halakima ne alo wo Marigi Alatala a masenxi wo be ki naxe,

¹⁸ alako e naxa wo xaran na fe xonxie rabafe ra e naxee rabama e xa alae be, na fa findi yunubi fe ra wo be wo Marigi Alatala mabiri.

¹⁹ Wo na taa nde bilin a gerefe ma, a mu lan wo xa beera tongo sansie sege xili ma. E findima wo balose nan na. Na daaxa sansie xa mu findixi wo gerefae ra.

²⁰ Sansi naxee bogi mu noma donde, wo noma nee tan segede e xa findi geresose ra wo be taa mixie xili ma, wo nun naxee na gerefe han e sa rayarabima wo be temui naxe.

21

Faxati kolontare

¹ Xa a sa li wo naxa mixi nde fure to boxi ma burunyi, wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma, kono wo mu a faxama kolon sinden,

² wo xa forie nun wo xa kiitisee xa a mato taa mundun makorexi na fure ra.

³ E na taa kolon naxan makorexi na ra, na taa forie xa ninge gine tongo, naxan singe mu nu wali, wuri mu nu xiri naxan kon ma,

⁴ e xa a xanin xure nde ma, naxan mu xorima, sansi mu rawalima dennaxe, e xa a kobe gira ye xora.

⁵ Na birin xa raba Lewi xa di serexedubee ya xori, barima wo Marigi Alatala nee nan sugandixi a xa wali rabafe ma, e xa duba mixi be Alatala xili ra, e xa kiiti sa gere xa fe ra.

⁶ Fori naxee birin na taa kui naxan makorexi fure yire ra, e xa e belexee raxa ninge gine fari, e naxan faxaxi xure kui.

⁷ E xa a fala, «Muxu tan xa mu faxe tixi, muxu mu a rabama fan kolon.

⁸ Alatala, i xa Isirayila nama xun sara, i naxan xoreyaxi. Yandi, i naxa faxe kote doxo Isirayila xun ma, e foxi mu na naxan na.» Na temui Alatala fama ne e xun sarade.

⁹ Wo noma ratangade yi faxe tife mooli ma, xa wo Alatala waxonfe rabama.

Gere xa geelimanie

¹⁰ Wo na siga wo yaxuie gere, xa wo Marigi Alatala e rayarabi wo be, wo e findi wo xa geelimanie ra,

¹¹ temunde mixi nde ya fama ne sinde geelimani gine tofanyi nde ma. Xa na kanyi wama a doxofe ne,

¹² a noma a xaninde a xonyi. Na gine xa a yete xunyi bi, a a belexe xale maxaba,

¹³ a dugi fanyi ragoro a ma. A xa sabati a xa mori xonyi, a fa a baba nun a nga xa jonfe raba kike keren bun ma. Na dangi xanbi xeme noma a findide a xa gine ra.

¹⁴ Xa a sa li a xa fe naxa rapaaxu a ma, a noma a bejinde a xa siga a waxonde, kono

a mu lanma a xa a mati kobiri ra, a mu lanma a xa findi a xa konyi ra, barima a nu bara findi a xa gine ra.

Di fori tide

¹⁵ Xa a sa li gine firin na xeme nde yi ra, keren fa rafan a ma dangi boore ra, konɔ e firinyie bara di bari a be, a mu lanma a xa baate gine xa di rafisa a boore xa di be,

¹⁶ a fa forijna tide fi baate gine xa di ma, a fa a li na gine boore nan singe di barixi a be.

¹⁷ A lanma a xa a kolon gine naxan napaaxuxi a ma na ki, na nan ma di findixi di singe ra. A harige doxo firin nan soma di fori yi ra, barima na nan findixi a xa fonike di ra. A tan nan lanma a xa di forijna tide soto.

Di xurutare

¹⁸ Xa a sa li xeme nde naxa di xeme kalabante xurutare bari, naxan mu a tuli matixi a baba nun a nga xui ra, naxan tondima birade e xa seriye foxo ra,

¹⁹ a lanma na di baba nun a nga xa a suxu, e xa a xanin forie xon ma taa sode de ra.

²⁰ E xa a fala e be, «Muxu xa di naxan yi ki, a xurutare, a kalabante. Muxu fe naxan birin falama a be, a mu a tuli matima a ra, fo wayupa rabafe nun siisi fe.»

²¹ Na kui, a xa taa xeme birin xa a magono geme ra, han a faxes. Wo fe naaxi jonma wo tagi na ki ne. Isirayilakae na na fe me, gaaxui luma ne e birin ma.

Mixi gbakuxi fure

²² Xa a sa li wo bara mixi gbaku wuri kon na, naxan bara yunubi fe raba a lan a xa faxes naxan ma,

²³ a fure mu lan a xa lu wuri kon na han geesege. A lan ne a xa ragata na loxo kerenyi, barima Ala bara fure gbakuxi danka. Wo wo meeni ki fanyi ra, xa na mu a ra na fure gbakuxi nan boxi dankama, wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma ke ra.

22

Xuruse nun se loexie

¹ Wo na wo ngaxakerenyi xa ninge, xa na mu a ra a xa yexee to, a murutaxi, wo naxa wo kobe ti a ra. Wo lan ne wo xa a xanin a kanyi xon ma.

² Xa wo ngaxakerenyi yire makuya, xa na mu wo mu a kanyi kolon, wo xa xuruse xanin wo xonyi. Wo a ragata han beenun wo a kanyi toma temui naxe, wo fa a so a yi ra.

³ Wo na mooli nan nabama wo ngaxakerenyi xa sofale fan na, a xa donma, a nun a gbe se naxan birin loexi a ma. Wo mu lan wo xa wo kobe ti a ra.

⁴ Xa wo bara wo ngaxakerenyi xa sofale, xa na mu a ra a xa ninge to, a bara bira kira xon ma, wo mu lan wo xa wo kobe ti a ra. Wo lan ne wo xa kafu a ma a rakelide.

Xeme naxee e yete findima gine ra

⁵ Gine mu lan a xa xeme dugi so. Xeme fan mu lan a xa gine dugi so. Mixi naxee na fe mooli rabama, na kanyie mu rafan Marigi Alatala ma.

Kinikinife daalisee ma

⁶ Wo na a to kira xon ma, xoni bara a tee sa wuri kon na, xa na mu a ra boxi ma, a nga felenxi a xele ma, xa na mu a ra a xa die ma, wo mu lan wo xa a nga nun a xa die birin tongo.

⁷ Wo lan ne wo xa a nga tan nabepin, a xa siga, wo fa die tan tongo. Na kui wo fama ne simaya xonkuye nun heeri soto.

Mixi ratanga ki

⁸ Xa wo banxi neene ti, wo lan ne wo xa bilixi nde rabilin banxi fuge ra, alako mixi naxee tema naa, e naxa bira, e fa faxes wo saabui ra.

Se masunbufe

⁹ Wo mu lan wo xa sansi gbete si wo xa weni bilie ya ma, xa na mu a ra a bogi fama findie se raharamuxi nan na.

¹⁰ Wo ne yire buxama, wo mu lan wo xa ninge nun sofale xiri e boore ra sari ra.

¹¹ Wo mu lan wo xa sose ragoro wo ma naxan masunbuxi dugi yexee xabe daaxi nun gese fute daaxi ra.

Mafelenyi

¹² Wo gese nan nafalama ponpon na wo a singan wo xa dugi tuxui naanie ra, wo naxan felenma wo ma.

Gine fe kiiti

¹³ Xa a sa li xeme nde naxa gine doxo, e kafu, konɔ a xa fe to rapaaxu xeme ma,

¹⁴ a a xili kana woyen kobi ra, a nu fa a fala, «N bara yi gine doxo, konɔ muxu to kafu n naxa a li a bara futi kana,»

¹⁵ Na temui gine baba nun a nga xa ginedimedi dugi xanin taa forie xon ma taa sode de ra, naxan a masenxi a e xa di futi rasoxi.

¹⁶ A baba xa a tagi raba, «N bara n ma di gine fi yi xeme ma, konɔ a mu rafan a ma sonon.

¹⁷ A fa wule nan safe a xun ma a a mu futi rasoxi.» Na temui temedi xa mixie xa na ginedimedi dugi itala taa forie ya i.

¹⁸ Taa forie na na to, e xa na xeme suxu, e xa a jaxankata.

¹⁹ E na a makiiti, e xa alamani bolon a ma naxan findima kobiri kole keme sofe ra temedi baba yi ra, Isirayila gine xili kanafe ma. Na xanbi a lan ne gine xa gbilen xeme xonyi, na xeme naxa mee a ra abadan.

²⁰ Kono xa futi kanafe fa sa findi nondi ra, ginédimedi dugi yo mu na naxan a masenma a bara futi raso,

²¹ Na gine xa xanin a baba xa banxi sode de ra, taa mixie fa a magono gеме ra han a faxa, barima a bara fe kobi raba gine mu lan a xa naxan naba Isirayila boxi ma, xeme fe kolonfe ra a na a baba xa noe bun ma temui naxe. Wo fe jaaxi jonma wo tagi na ki ne.

²² Xa wo xeme suxu, e nun gine xeme taa idoxoe saxi, na fe kobi raba firinyie lan ne e xa faxa, gine nun xeme. Wo fe jaaxi jonma na ki ne wo tagi Isirayila boxi ma.

²³ Xa xeme naralan gine dimedi nde ra taa kui, kote bara doxo naxan ma fe ra, a fa a futi kana,

²⁴ Wo xa na mixi firinyie xanin taa sode de ra, wo e magono gеме ra han e xa faxa. Yi gine dimedi faxaxi ne, barima a mu sonxoe raxaxi taa kui. Xeme fan faxaxi ne, barima a bara gine futi kana kote bara doxo naxan ma fe ra. Wo fe jaaxi jonma wo tagi na ki ne.

²⁵ Kono xa xeme naralan gine dimedi ra wula i, kote bara doxo naxan ma fe ra, a naxa dutun a ma, a a futi kana, na xeme nan keren lan a xa faxa.

²⁶ Wo naxa fefe raba gine dimedi tan na, barima a mu fe jaaxi yo rabaxi a lan a xa faxa naxan ma. Yi fe maniyaxi ne alo xeme naxan waxi a boore faxafe.

²⁷ Na naralanyi rabaxi wula ne. Hali yi gine dimedi xeme kanyi sonxoe rate nu, mixi yo mu sotoma naxan noma a ratangade.

²⁸ Xa xeme naralan gine dimedi ra kote mu nu doxo naxan ma fe ra, a naxa bagan a ma, a a futi kana, mixi nde fa e suxu na fe xun,

²⁹ Na xeme kobiri kole tongo suuli nan soma gine baba yi ra, a fa yi gine doxo, barima a bara a futi kana. A xa simaya kui, a mu lan a xa mee na gine ra.

23

Langoepa mooli nde

¹ Mixi yo mu lan a nun a baba xa gine xa kafu. A tana fe nan na ra a baba mabiri.

Mixi naxee mu lan e xa lan Alatala xa malanyi

² Mixi naxan xemeya kanaxi, xa na mu a ra a bolonxi, na kanyi mu lan a xa siga Alatala xa malanyi.

³ Yangamadi fan mu sigama Alatala xa malanyi hali a bonsoe fu nde.

⁴ Amonikae nun Mowabakae mu sigama Alatala xa malanyi hali e bonsoe fu nde.

⁵ A luma e be na ki ne kudci barima yi jamae mu fa wo ralande taami nun ye ra, wo nu na kira xon ma temui naxe

wo kelixi Misira. E Beyori xa di xeme Balami nan sare fi wo dankafe ma Petori, Mesopotamiya boxi ma.

⁶ Kono wo Marigi Alatala mu tin a tuli matide Balami ra. A naxa na danke masara barake ra barima wo rafan wo Marigi Alatala ma.

⁷ Wo naxa wo jengi sa e xa bonesa nun e xa baloe fe xon ma wo xa simaya kui.

⁸ Wo naxa fe jaaxi yo raba Edonkae ra, barima wo ngaxakerenyi nan na e ra. Wo naxa fe jaaxi yo niya Misirakae ra, barima wo saxanyi raba ne e xa boxi ma.

⁹ E fama bonsoe naxee sotode, fo e tolobitee, nee nan fama sigade Alatala xa malanyi.

Soori tete kui xa seniyenyi

¹⁰ Wo na mini fafe ra tide wo yaxuie ya ra, wo lan ne wo xa wo yete ratanga fe kobi birin ma.

¹¹ Xa xeme nde na wo ya ma naxan mu seniyenxi, a bara makana wantanyi kui, a lan ne a xa mini soori tete fari ma.

¹² Nummare ra, a na a maxa ye ra, soqe goro temui a fa so soori tete kui.

¹³ Wo fama yire nde nan sugandide dennaxe makuya soori tete ra, naa xa findi suturade ra.

¹⁴ Yili ge se nde lan ne a xa lu wo xa kote i. Wo na siga suturade, wo yili ge. Wo na ge wo hayi rabade, wo a makoto, wo fa keli naa.

¹⁵ Wo xa soori tete lan ne a xa seniyen, barima wo Marigi Alatala a manjerema a kui wo kantafe ra, a man fa wo yaxuie rayarabi wo be. Xa a fe jaaxi li soori tete kui, a a makuyama ne wo ra.

Seriye konyi xa fe ra

¹⁶ Xa konyi nde a gi a kanyi ma, a naxa siga lude wo xonyi, wo naxa gbilen a ra a kanyi xon ma de.

¹⁷ A lan ne a xa sabati wo xa taa nde kui dennaxe na rafan a ma. Wo man naxa a tooro de.

Langoepa

¹⁸ Isirayila xeme, xa na mu a gine mu lan a xa langoepa raba.

¹⁹ Langoe sare mu lan a xa so wo Marigi Alatala xa horomobanxi kui laayidi rakamalise ra, barima wo Marigi Alatala na fe mooli xonxi.

Doni nun daakan

²⁰ Wo na se nde doni wo ngaxakerenyi be, kobiri, donse, xa na mu a ra se gbete, wo naxa geeni yo fen a fari.

²¹ Ala kolontare nan lanma a xa wo xa geeni sa, kono wo ngaxakerenyi tan mu a ra de. Wo na na seriye rabatu boxi ma wo fama dennaxe sotode, wo Marigi Alatala barake sama ne wo isofe birin ma.

²² Wo na daakan tongo wo Marigi Alatala be, wo naxa taxiri a rabafe ma, xa na mu wo Marigi Alatala a maxorinma ne wo ma, wo fa findide yunubitœe ra.

²³ Xa wo mu daakan tongoxi, yunubi fe mu na.

²⁴ Kono xa wo daakan tongo wo Marigi Alatala be, wo lan ne wo xa a raba keren na a fanyi ra. Wo fa a raba alo wo a janigexi wo de ra ki naxe.

²⁵ Wo noma wuri bogi ndee bade wo gbe mu naxee ra, wo a don han wo luga, kono a mu lan wo xa nde sa wo xa kote i.

²⁶ Wo na so mengi xe fan na, wo gbe mu naxan na, wo noma tonsœ ndee bade wo belexe ra, kono wo mu lan wo xa worœte tongo wo ngaxakerenyi xa mengi xili ma.

24

Xeme nun gine fatanfe

¹ A noma a lide xeme nde xa gine mu rafanxi a ma sonon, a fatan keedi sebe, a a so a yi ra, a fa a rasiga a baba xonyi.

² Na temui xa na gine doxo xeme gbete xon ma,

³ a xa fe rapaaxu na xeme fan ma, na fan fa fatan keedi sebe, a a so a yi ra, a fa a rasiga a baba xonyi, xa na xeme fa sa faxa ne,

⁴ xeme naxan singe mee na gine ra, na mu lan a xa a findi a xa gine ra kore, barima a bara raharamupa a ma. Alatala na fe mooli xonxi. Wo mu lan wo xa na yunubi mooli raba boxi ma wo Marigi Alatala dennaxe fixi wo ma ke ra.

Seriye naxan ibunadama ratangama

⁵ Xeme naxan baxi gine doxode, a mu lan a xa sooripa raba waxati nde bun ma. Kontofili gbete yo mu lan a xa doxo a ra je keren bun ma, alako a xa meeni a xa gine doxoxi ma.

⁶ Wo mu lan wo xa mulunyi nun kile rasuxu mixi yi seeke ra, xa na mu a ra kile gbansan, barima wo a balose nan bama a yi ra na ki.

⁷ Xa Isirayilaka a ngaxakerenyi nde suxu noe ra, a a findi konyi ra, xa na mu a a mati, a lan ne na kanyi xa faxa. Wo fe paaxi jonma wo tagi na ki ne.

⁸ Wo lan ne wo xa fenten kune fure xa fe ra. N xaranyi naxan soxi Lewi xa di serexedubee yi, wo lan ne wo xa na raba a raba ki ma.

⁹ Wo xa ratu a ma a wo Marigi Alatala naxan naba Mariyama ra wo kelixi Misira temui naxe.

¹⁰ Wo na doni ti wo ngaxakerenyi be, a mu lanma wo tan xa so a xonyi a xa seeke se tongode.

¹¹ Wo xa lu tandee, wo xa donifa xa fa seeke se ra wo xon ma, a a so wo yi ra.

¹² Xa setare na a ra, a fa a xa xinbeli donma so wo yi seeke se ra, wo mu lan wo xa na ragata wo xonyi koe ra.

¹³ Wo xa a ragbilen a ma soge goro waxati ne, alako a xa a felen a ma koe ra. Na kui a Ala maxandima ne wo be. Setare malife na ki a findima tinxinyi nan na wo nun wo Marigi Alatala tagi.

¹⁴ Wo mu lan wo xa wo xa walike setaree tooro, e findi wo ngaxakerenyie ra, xa na mu e findi xœnee ra.

¹⁵ Loxœe birin wo lan ne wo xa e xa wali sare fi e ma beenun soge xa goro, barima setare nan e ra, e hayi na na ma. Xa wo mu na rabama, a mawama ne Alatala be wo xa fe ra, wo fa yunubi soto na kui.

¹⁶ Di babae mu lan e xa faxa e xa die xa yunubie rabafe ma. Die fan mu lan e xa faxa e babae xa yunubie rabafe ma. Ibunadama lanma a xa faxa a yete xa yunubi rabaxi nan ma.

¹⁷ Wo naxa tinxintareya raba mixie ra naxee faxi sabatide wo xa boxi ma. Wo naxa kiridie tooro. Wo naxa kaape gine xa donma tongo seeke ra.

¹⁸ Wo xa ratu a ma a wo Marigi Alatala wo xœyaxi ki naxe wo xa konyiya kui Misira boxi ma. Na fe na a toxi n yi yaamari fixi wo ma.

¹⁹ Wo na ge xe xabade, wo naxa gbilen tonsœ donxœe tongo ra. Wo xa e lu xœnee, kiridie, nun kaape ginee be, alako wo Marigi Alatala xa barake sa wo xa fe.

²⁰ Wo na ge oliwi bili ifuyanfuyande, wo naxa gbilen bogi donxœe bade sansie kon na. Wo xa e lu xœnee, kiridie, nun kaape ginee be.

²¹ Wo na ge weni bogi bade, wo naxa gbilen bogi donxœe ba ra. Wo xa e lu xœnee, kiridie, nun kaape ginee be.

²² Wo xa ratu wo xa konyiya ma Misira boxi ma. Na fe na a toxi n yi yaamari fixi wo ma.

25

Seriye Luxusinyi

¹ Xa a sa li mixi firin naxa gere, kiitisa xa e mato tinxinyi kui seriye ki ma.

² Nondi mu na naxan be, xa a lanma a xa bonbo, na xa raba kiitisa ya xœri fe rabaxi bere ma.

³ Na kui, wo mu lan wo xa dangi luxusinyi ya tongo naani ra. Xa wo nde sa na fari, wo bara wo ngaxakerenyi rayarabi.

Ninge xa wali

⁴ Wo na ninge rawali mengi turuxunde temui naxe, wo mu lan wo xa a de xiri.

Kaape gine ditare

⁵ Xa ngaxakerenma firin sabati yire keren, keren fa faxa a ditare ra, a xa kaape gine mu lan a xa doxo xeme gbete xon ma

xabile gbete kui. A lan a xa doxo a nimoxo nan xon ma, a findi a xa gine ra.

⁶ Na gine di singe naxan barima a nimoxo be, a xa findi a xa mori singe xa di nan na ke ki ma, alako a xa mori xili naxa loe Isirayila boxi ma.

⁷ Xa na xeme tondi a nimoxo doxode, kaape gine xa siga taa forie nan xon ma kiitisae yire, a a tagi raba e be yi ki, «N nimoxo bara tondi bonsoe fide a ngaxakerenyi ma, a mu tinma a xa seriye rakamalide n tan mabiri.»

⁸ Taa forie xa na xeme xili, e xa na fe mato. Xa na xeme tondi a ngaxakerenyi xa kaape gine doxode,

⁹ kaape gine xa a makore a ra taa forie ya xori, a xa a nimoxo xa sankiri ba, a deye boxun a yatagi, a falafe ra, «Yi mooli nan lan a xa raba xeme ra naxan tondima bonsoe fide a ngaxakerenyi ma.»

¹⁰ Na temui Isirayila, na xeme xa denbaya xili falama ne, «Sankiri ba xa denbaya.»

Dinyi naxan mu lan a xa raba gere kui

¹¹ Xa a sa li xeme firin na gerefe, keren xa gine fa siga a xa mori bade boore yi ra a xemeya suxufe ra,

¹² wo xa na gine belexe bolon, wo naxa kinikini a ma.

Tinxinyi yuleya kui

¹³ Wo naxa kiloe kamalitare sa wo xa gbongfoe kui, ndee binya, booree yelebu.

¹⁴ Wo naxa se maniyase kamalitare fan lu wo xonyi, ndee xungbo, booree xurun.

¹⁵ Kiloe kamalixi nun se maniyase kamalixi nan lan a xa lu wo yi ra. Na temui wo fama ne simaya xonkuye sode boxi ma wo Marigi Alatala fama dennaxe sode wo yi ra.

¹⁶ Mixi yo na mooli rabama, a mu rafaenna wo Marigi Alatala ma.

Wo yaxui Amalekikae

¹⁷ Wo xa ratu a ma Amalekikae naxan naba wo ra wo to keli Misira.

¹⁸ E mu gaaxu Ala ya ra. E mini ne wo ma kira xon, e xanbirati taganxie bonbo.

¹⁹ Yakosi, wo Marigi Alatala fama ne wo ratangade wo yaxuie ma, naxee na wo rabilinyi boxi ma a fama dennaxe sode wo yi ra. Wo fama Amalekikae rahalakide, alako e xili xa loe duniya ma. Wo naxa neemu e xa fe rabaxi ma.

26

Boxi daxamui singe nun farile

¹ Wo na so boxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma ke ra, a xa findi wo gbe ra, wo xa sabati naa,

² wo keren keren ma fama na daxamui singe seeti bade wo Marigi Alatala be. Wo a

sa debe kui, wo xa a xanin yire, wo Marigi Alatala dennaxe sugandixi a xili matoxofe ra.

³ Wo xa siga serexedubee xon, naxee na naa na waxati, wo xa a fala e be, «To loxoe won bara so boxi, won Marigi Alatala dennaxe laayidi won benbae be a sofe ra won yi ra.»

⁴ Serexedube na debe rasuxuma ne wo yi ra, a a doxo wo Marigi Alatala xa serexebade ya i.

⁵ Wo xa yi woyenyi fala wo Marigi Alatala be, «N baba, Aramika nan nu a ra naxan nu a jere ma. A naxa goro Misira mixi ndee ra, a saxanyi raba naa. E naxa wuya, han e findi si belebele senbema ra,

⁶ konso Misirakae tan naxa muxu naxankata, e muxu tooro, e konyiya xorochoe doxo muxu ma.

⁷ Muxu naxa muxu benbae Marigi Alatala makula, a xa muxu mali. A naxa muxu xa maxandi suxu, a naxa naxa muxu xa mantooroli to, e nu fe naaxi nun fe xorochoe naxee doxoma muxu ma.»

⁸ «Alatala naxa muxu ramini Misira boxi ma senbe magaaxuxi, kaabanakoe, nun tonxumae ra.

⁹ A naxa fa muxu ra han be, a fa yi boxi so muxu yi ra, xijne nun kumi xelema dennaxe.

¹⁰ Na nan a toxi, yakosi n faxi yi boxi daxamui singe ra i tan Alatala xon ma, i naxan fixi n ma.»

Wo xa na doxo wo Marigi Alatala ya i, wo a batu.

¹¹ Wo xa seewa wo boore ra, wo tan nun Lewikae, a nun xone naxee na wo ya ma, barake ra, wo Marigi Alatala naxan fixi wo nun wo xa denbaya ma.

¹² Ne saxan yo je saxan na a li, wo xa na je farile fi Lewikae, xonee, kiridie, nun kaape ginnee ma, naxee na wo xa taee kui. Nee fan baloe findima na nan na.

¹³ Na temui, wo xa a masen wo Marigi Alatala be, «Naxan findixi i gbe ra, n bara a birin namini n xonyi. N bara a so Lewikae, xonee, kiridie, nun kaape ginnee yi alo i a yamarixi ki naxe muxu be. N mu i xa yaamari matandixi, n mu neemuxi keren ma.

¹⁴ N mu farile siya donxi jonyi to so n ma, xa na mu a ra, n to lu seniyentarepa kui. N mu a fixi serexe ra mixi faxaxi be. N bara bira i tan, n Marigi Alatala, xui nan foxo ra. I naxan yamarixi n be, n bara na birin naba.

¹⁵ I xa muxu mato, kelife i xa koore seniyenxi ma. I xa barake sa i xa jama Isirayila ma, i xa barake sa boxi ma, i naxan fixi muxu ma, i naxan laayidixi muxu benbae be, xijne nun kumi gbegebe na dennaxe.»

¹⁶ To loxœ wo Marigi Alatala bara wo yamari wo xa a xa masenyi nun a xa seriye rabatu a rabatu ki ma. Wo xa wo jengi sa na seriye xon ma wo boje fiixe ra.

¹⁷ To loxœ wo bara laayidi tongo Alatala be, a a tan nan na wo Marigi Alatala ra, a wo xa jere a xa kira xon ma, a wo xa a xa masenyi, a xa seriye, nun a xa yaamari rabatu.

¹⁸ Wo saate tongoxi ne a be, a wo tan nan na a xa jama ra, alo a a falaxi wo be ki naxe. Wo xa bira a xa seriye foxo ra,

¹⁹ alako a xa fisamanteya fi wo ma si birin xun ma a naxee daaxi. Wo xa noxe, wo xili, nun wo senbe xa dangi e birin na. Wo xa findi jama ra naxan a xa wali rabama, alo a masenxi wo be ki naxe.

27

Barake nun danke

¹ Annabi Munsa nun jama forie yi masenyi nan ti Isirayilakae be, «Wo xa meeni yi yaamarie ma, n naxee fixi wo ma to loxœ.»

² Wo na Yuruden xure igiri temui naxe, sigafe ra boxi ma wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, wo xa geme xungbe ndee ti, wo e mafixe.

³ Wo na Yuruden igiri sigafe ra boxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma, xipe nun kumi gbegbe na dennaxe, alo wo babae Marigi Alatala a falaxi wo be ki naxe,

⁴ wo xa yi gemee nan ti Ebal geya fari, n baxi naxee xa fe falade wo be ya, wo fa e mafixe.»

⁵ «Menni wo xa serexebade yailan gemee ra wo Marigi Alatala be, wure mu dinxi naxee ra,

⁶ naxee mu masolixi fefe ma. Wo xa serexe gan daaxi ndee ba wo Marigi Alatala be na serexebade fari.

⁷ Wo xa xanunteya serexee fan ba, wo naxee donma seewe kui wo Marigi Alatala ya i.

⁸ Wo xa Ala xa seriye sebe na geme tixie ma, alako jama xa no xarande a fanyi ra.»

⁹ Annabi Munsa nun Lewika serexedubee naxa yi masenyi ti jama be, «Isirayila jama, wo wo sabari. Wo xa wo tuli mati. To loxœ, wo bara findi wo Marigi Alatala xa jama ra.

¹⁰ Wo xa bira wo Marigi Alatala xui foxo ra. Wo xa a xa masenyi nun a xa seriye rabatu a rabatu ki ma, n naxan xaranfe wo be to loxœ.»

¹¹ Na loxœ kerenyi, Annabi Munsa man naxa yi yaamari so jama yi ra,

¹² «Wo na Yuruden igiri, Simeyon bõnsœ, Lewi bõnsœ, Yuda bõnsœ, Isakari bõnsœ, Yusufu bõnsœ, nun Bunyamin

bõnsœ xa ti Garisimi geya fari, e xa dubee ti.

¹³ Ruben bõnsœ, Gadi bõnsœ, Aseri bõnsœ, Sabulon bõnsœ, Dana bõnsœ, nun Nafatali bõnsœ xa ti Ebal geya fari, e xa dankee ti.

¹⁴ Lewi bõnsœ xa na masenyi madangi Isirayila jama be e xui itexi ra.»

¹⁵ «Danke na mixi be naxan kuye masolima, xa na mu a ra a kuye yailanma yoxui raxunuxi ra, a tuubi a be dunnuxi ra. Alatala na se mooli xonxi.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁶ «Danke na mixi be naxan a baba nun a nga rayaagima.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁷ «Danke na mixi be naxan naaninyi tonxuma masigama.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁸ «Danke na mixi be naxan donxui ratantanma kira ma.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

¹⁹ «Danke na mixi be naxan seriye rakanama xope, kiridi, xa na mu a ra kaape gine ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁰ «Danke na mixi be naxan sama a baba xa gine fe ma, a a baba rayaagi.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²¹ «Danke na mixi be naxan yene rabama xuruse ra, na findi xuruse yo ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²² «Danke na mixi be naxan nun a maagine kafuma, a baba xa di gine, xa na mu a nga xa di gine.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²³ «Danke na mixi be naxan nun a bitanyi ginema kafuma.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁴ «Danke na mixi be naxan a boore faxama noxunyi kui.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁵ «Danke na mixi be naxan kobiri raxuxuma mixi toonegexi faxafe ra.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

²⁶ «Danke na mixi be naxan tondima Ala xa seriye rabatude.» Nama birin fa a ratin, «Amina.»

28

Barake

¹ «Xa wo bira wo Marigi Alatala xui foxo ra boje fiixe ra, xa wo yi yaamarie rabatu n naxee soxi wo yi ra to loxœ, Alatala wo findima ne si fisamante ra si birin tagi dunjina kui.

² Wo yi barake nan sotoma xa wo bira wo Marigi Alatala xui foxo ra.»

³ A barake sama ne taakae nun daaxakae ma,

⁴ e xa die, daxamui, yexeee, sie, nun ningee xun masama ne.

⁵ A wo xa sagae rafe bogi se ra, a barake sa wo xa farin namaxadee.

⁶ Wo xa simaya kui, a barake sama ne wo xa fe birin.

⁷ Wo yaxuie na fa wo gere, Alatala e rayarabima ne wo be. Xa e so kira keren nan na, e gbilenma e gi ra ne wo ya ra kira solofere xon.

⁸ Wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa sansi rawalide nun wo na so fe naxan birin ya ma. A barake sa wo xa fe boxi ma, a dennaxe fima wo ma.

⁹ Xa wo wo Marigi Alatala xa masenyi raba a raba ki ma, wo man naxa bira a waxonfe foxo ra, a wo findima a yete xa nama nan na alo a a rakalixi wo be ki naxe.

¹⁰ Boxi pamae birin a kolonma ne na temui, a wo tan nan sugandixi Alatala xa wali rabafe ma, e gaaxuma ne wo ya ra.

¹¹ Alatala wo harige xun masama ne boxi ma a dennaxe saate tongo wo benbae be sofe ra wo yi. A wo xa die rawuyama ne, a wo xa xurusee rawuya.

¹² Alatala ye ragatade rabima ne wo be koore ma, tune xa fa wo xa boxie ma a waxati ma, alako wo xa walie xa fan. Wo hayi mu birama kobiri doni fe ma, fo wo tan kobiri doni xojee be de.

¹³ Alatala wo tan nan findima si birin ma yarerati ra. Wo mu luma xanbi, wo fisamanteya nan sotoma temui birin. Wo mu nimisama fefe ma, konfo wo xa yi yaamari rabatu ne a rabatu ki ma, n naxan xaranxi wo ra to loxoe wo Marigi Alatala xa fe ra.

¹⁴ Fefe yo naxa a niya wo xa ba yi kira xon na n naxan falaxi wo be. Wo naxa bira ala gbete batufe foxo ra fefe ma.

Danke

¹⁵ Xa wo fa tondi wo Marigi Alatala batude, xa wo tondi a xa yaamarie nun a xa seriye rabade, n naxee xaranxi wo ra to loxoe a xa fe ra, na temui a fama yi danke nan birade wo foxo ra.

¹⁶ A taakae nun daaxakae dankama ne.

¹⁷ A mu bogi se sama wo xa sagae kui, a man mu barake sama wo xa farin namaxadee.

¹⁸ A tondima ne di fide wo ma, wo man mu baloe sotoma. Wo xa ningee, yexeee, nun sie xun mu masama.

¹⁹ Wo danke nan sotoma yire birin wo xa simaya kui.

²⁰ Wo na so fefe yo naxan ya ma, a danke ragoroma ne wo ma. A wo kui ifuma ne alako wo xa fe naxa sooneya fefe ma, wo xun xa ra kana, barima wo bara fe jaaxi raba, wo man bara gbilen Alatala foxo ra.

²¹ Alatala fure jaaxi radinma ne wo ma, han wo jon boxi ma a dennaxe soma wo yi ra.

²² Alatala a niyama ne wo xa xosi, wo fate xa gan, wo xa fura a jaaxi ra. A man boxi xara, sansie gan soge bun ma, e fan fure jaaxi soto. A na birin nabama ne wo ra, han wo loe.

²³ Koore nun boxi xarama ne a xorochoe ra.

²⁴ Alatala tune mafindima ne xube ra, naxan goroma wo xa boxi ma, a wo sonto.

²⁵ Alatala senbe fima ne wo yaxuie ma e wo rayarabi. Xa wo e gere kira keren nan na, wo wo gima ne e ya ra kira solofere xon. Naxan nabama wo ra, a duniya birin magaaxuma ne.

²⁶ Wo binbie findima xonie nun wulai subee xa donse nan na. Mixi yo mu fama e keride.

²⁷ Alatala suuri ikonkonma ne wo ma alo a naxan naba Misirakae ra. A wo tooroma ne mange faxe ra, kasi, nun xerenyi naxan mu yalanma.

²⁸ Alatala wo findima ne donxui ra, a daxui fure fan fi wo ma.

²⁹ Yanyi ra wo ne wo perema, wo luma kira melen na ne alo donxui. Wo xa wali yo mu findima a ra, wo luma tooo ra ne. Mixie fama ne wo harige bade wo yi ra, e wo tooo a jaaxi ra. Marakisima yo mu luma wo be.

³⁰ Wo na kote doxo gine xa fe ra, xeme gbete a futi kanama ne. Wo na banxi ti, wo mu noma sode a kui. Wo na weni bilie si, wo mu noma e bogi bade.

³¹ Wo xa ningee kon naxabama ne wo ya xori, wo mu no e sube donde. E wo xa sofale mujama ne wo ma, wo mu ya a masotoma. Yaxuie wo xa xurusee yoree tongoma ne, mixi yo mu fama wo malide.

³² Si gbete mixie wo xa die suxuma ne wo ya xori, e e findi konyie ra. Wo taganma ne wo xa die mamede, wo mu noma na yaxuie ra fefe ma.

³³ Si nde wo mu naxan kolon e baloma wo xa sansie nan xun na, wo xa boxi daxamui findima e tan nan gbe ra. E wo rawalima ne, e man fe jaaxi raba wo ra.

³⁴ Na fe tofe wo findima ne daxuie ra.

³⁵ Alatala fi jaaxi doxoma ne wo ma, naxan mu yalanma. A goroma xinbie nun belenyie nan ma, a fa yensen fate yire birin na, keli wo xunyi ma, a doxo wo sanyie ra.

³⁶ Alatala fama ne wo tan nun wo xa manglee rasigade boxi nde ma, wo tan nun wo benbae mu naxan kolon. Menni wo fama ne ala gbete batude, naxee masolixi wuri nun geme ra.

³⁷ Mennikae wo mayelema ne, e yoma wo ma.

³⁸ Wo sansi xori gbege rawalima ne wo xa xee ma, kono wo dondoronti nan xabama, barima katoe dinma ne a birin na.

³⁹ Wo weni sansi sima ne, wo meeni a ma a fanyi ra, kono wo mu a ye minma, barima kuli soma e i ne.

⁴⁰ Oliwi bilie luma ne boxi yire birin ma, kono wo mu e ture masoma wo ma, barima oliwi bogie birama ne, e mu gbeeli.

⁴¹ Wo die barima ne, kono e mu luma wo yi, barima wo yaxuie e xaninma ne.

⁴² Wo xa wurie nun boxi daxamui findima katoe nan gbe ra.

⁴³ Xore naxee na wo ya ma, nee senbe xun masama ne temui birin, kono wo tan xa fe magoroma ne.

⁴⁴ Fere luma ne e yi ra, kono wo tan luma setarepa nan kui. E findima ne wo xa yareratie ra, kono wo tan luma e xanbi ra ne.

⁴⁵ Yi danke birin dõxoma ne wo fari, han wo birin ge halakide, barima wo bara tondi wo Marigi Alatala xui ratinmede. Wo mu a xa yaamari nun a xa seriye rabatuxi a rabatu ki ma.

⁴⁶ Na findima tonxuma nun deixare nan na wo tan nun wo bõnsœ be abadan.

⁴⁷ Wo to mu tin wo Marigi Alatala batude seewe nun bõnesa kui, fe fanyi birin xa lu wo yi ra,

⁴⁸ wo fama ne toorode wo yaxuie yi ra. Kaame nun ye xoli wo suxuma ne. Wo tima ne wo mageli ra, wo luma setarepa nan kui. Na kui Alatala fama yolõnxõnyi sade wo kõnyi ma, han wo ge halakide.

⁴⁹ A fama ne si ra wo mu naxan xa xui mema kelife yire makuye, a xa goro wo ma alo sege goroma toxe yore ma ki naxe.

⁵⁰ Mixi kaarinxie nan e ra, naxee mu forie binyama, naxee mu kinikinima dimee ma.

⁵¹ E wo xa xuruse nun wo xa baloe tongo e yete be, wo xa faxa kaame ra. E wo xa mengi, weni, ture, ninge yore, yexese, nun sie birin xaninma ne. Wo fama ne halakide.

⁵² E fama ne wo xa taee birin nabilinde, wo Marigi Alatala naxee so wo yi ra. E wo gerema ne han wo xa tete itexi senbermae yolon, wo laxi naxee ra.

⁵³ Na geree kui wo yaxuie wo rakaamema ne, han wo wo xa die sube yati don, die wo Marigi Alatala naxee fixi wo ma.

⁵⁴ Hali xeme fanyi naxan luma wo ya ma, a mu kinikinima a ngaxakerenna, a xa gine, nun a xa die ma.

⁵⁵ A tondima ne a xa di sube itaxunde e ra, barima na findixi a baloe donxœ nan na. Wo yaxuie na marayarabi sama ne wo fari wo xa taee birin kui.

⁵⁶ Hali gine fanyi naxan luma wo ya ma, naxan mu tinma a naxan yati xa manxo, na tan fan mu kinikinima a xa mori fanyi nun a xa die ma.

⁵⁷ A tondima ne a xa diyore sube itaxunde e nun na xanbiratœ ma a naxan barixi, barima a tan wama na donfe, a xa lu a tan gbansan be. Wo yaxuie fama na toore mooli nan dõxode wo ma.

⁵⁸ Xa wo mu meeni yi masenyie ma naxee sebexi yi kitaabui kui, xa wo mu gaaxu wo Marigi Alatala xili xungbe magaxuxi ya ra,

⁵⁹ Alatala fama ne fure jaaxi magaaxuxie dõxode wo tan nun wo bõnsœ ma, naxan mu yalanma.

⁶⁰ A fure jaaxi ikonkoma ne wo xun na, wo nu gaaxuxi naxan ya ra Misira boxi ma. Na fure mooli wo suxuma ne, a no wo ra.

⁶¹ Alatala fure mooli gbege dõxoma ne wo ma, naxee xili mu sebexi yi kitaabui kui, han wo birin ge sontode.

⁶² Wo tan naxee nu wuya dangi tunbuie ra koore ma, wo konti xurunma ne, barima wo bara wo Marigi Alatala xui matandi.

⁶³ Alatala fe fanyi rabaxi wo be ki naxe, a nun a wo rawuyaxi ki naxe, a fama wo halakide na ki ne man, wo fa jon boxi ma a naxan fi wo ma.

⁶⁴ A wo rayensen si birin ya ma, keli dunipa tuxui ma, sa dõxo boore tuxui ra. Wo fama ne ala gbete batude, wuri nun geme daaxie, wo tan nun wo benbae mu naxee kolon.

⁶⁵ Na sie tagi, wo mu malabui yo sotoma, wo mu yire yo sotoma wo sabatima dennaxe. Alatala wo bõpœ ratema ne, a wo yaye ramini, a wo nii tooro.

⁶⁶ Wo xa simaya findima kontofili nan na, gaaxui fama ne wo raserende kœ nun yanyi ra.

⁶⁷ Wo na na fe mooli to temui naxe, gaaxui fama wo bõpœ rafede. Geesege, wo nu fa a fala, «Xa nunmare nan nu a ra nu!» Nunmare, wo nu fa a fala, «Xa geesege nan nu a ra nu!»

⁶⁸ Alatala wo xaninma ne kunkuie kui Misira, n a fala wo be dennaxe ma wo mu naa toma sonon. Menni, wo katama ne wo yete matide wo yaxuie ma konyie ra, xeme e nun ginœ, kono mixi yo mu wo sarama.

⁶⁹ Alatala yi saate nan so Annabi Munsu yi ra, a xa a mabanban e nun Isirayilakae tagi, Mowaba boxi ma. Yi saate nun boore saate tagi rasa naxan tongo Xorebe geya fari.

¹ Annabi Munsu naxa Isirayila jama birin maxili, a a masen e be, «Wo nu na Misira temui naxe, wo fe to ne Alatala naxan naba Firawuna ra, a xa soorie nun a xa boxi birin na.

² Wo bara fe xoxoxoe to, tonxumae nun kaabanakoe a naxee raba e ra,

³ konon han to Alatala mu xaxili fi wo ma naxan noma yi fee kolonde. Wo yae mu a toma, wo tuli man mu a mema.

⁴ Ne tongo naani bun ma a wo ratangama gbengberenyi kui. Wo xa sose nun wo xa sankirie mu kana,

⁵ wo mu taami don, wo mu weni nun beere min. Alatala bara a joxo rasiga wo xa fe xon alako wo xa no a kolonde a tan nan na wo Marigi Ala ra.

⁶ Wo to so be, Xesibon mange Sixon, nun Basan mange Ogo, fa ne wo gere, konon wo naxa no e ra.

⁷ Wo naxa e xa boxie tongo, wo a itaxun Ruben bonsoe ma, Gadi bonsoe ma, nun Manasi bonsoe seeti keren ma.

⁸ Na nan a toxi, wo lanma wo xa bira yi saate seriye foxo ra, alako wo na so fe naxan yo ya ma, a xa sooneya wo be.»

⁹ «Isirayilakae, wo tan nan malanxi yi ki to loxoe wo Marigi Alatala ya i. Birin na be, wo xa mangee, wo xa yareratie, wo xa forie, wo xa soori mangee,

¹⁰ wo xa ginnee, wo xa die, nun xonee naxee wuri segema nun ye bama wo be.

¹¹ Wo Marigi Alatala bara saate mabanban kali ra. Wo na be to alako wo xa na xiri, wo tan nun wo Marigi Alatala tagi.

¹² Na temui wo tan nan na a xa jama ra, nun a tan nan na wo Marigi Ala ra, alo a kali wo benbae Ibrahima, Isiyaga, nun Yaxuba be ki naxe.

¹³ N mu yi saate mabanbanxi kali ra wo tan gbansan xa be,

¹⁴ wo tan naxee na be won Marigi Alatala ya i. N a mabanbanxi wo bonsoe nan fan be naxee mu nu bari sinden.»

¹⁵ «Wo a kolon won buxi Misira boxi ma ki naxe, nun won dangi si naxee xa boxie ra.

¹⁶ Wo bara yi kuye xonxie to yi sie nu naxee batuma, kuye naxee yailanxi wuri, geme, gbeti, nun xema ra.

¹⁷ Xeme yo, gine yo, bonsoe yo, xabile yo naxa gbilen wo Marigi Alatala foxo ra, birafe ra na sie xa alae batufe foxo ra. Wo ya ma, mixi yo naxa lu alo wuri sanke naxan posome xonee raminima.

¹⁸ Na mixi mooli naxan bara ge yi kali mede, konon a fa seewa a boje ma a falafe ra, «Sooneya na n be, n xa n yete waxonfe raba temui birin, jeme nun sogofure,»

¹⁹ Alatala mu dijema na kanyi ma. A fama ne a xa xone masende a be a jaaxi ra, barima a mu wama a firin nde xon. A

danke ragoroma ne a ma, naxee sebexi yi kitaabui kui. A a xili raloe ma ne dunija ma.

²⁰ Alatala na mixi mooli raminima Isirayila jama ya ma a danke ki ma, alo a saate sebexi ki naxe yi seriye kitaabui kui.»

²¹ «Wo bonsoe naxee fama wo xanbi ra, a nun xonee naxee kelima boxi makuye ma, e fama furee nun fe xoxoxoe tode, Alatala naxee doxoma wo xa boxi ma.

²² Soda nun foxoe fama lude boxi fari. Boxi mu noma rawalide, sese mu noma fande, hali burxexeren a mu noma findide a ra. Boxi luma ne alo Sodoma, Gomora, Adamaha, nun Seboyimi, Ala taa naxee kana a xa boje xonee kui.

²³ Na temui si gbete fama ne maxorinyi tide, «Alatala yi boxi niyaxi yi ki munfe ra? A boje xonxi yi mooli ra munfe ra?»

²⁴ E e yaabima ne, «Yi fe rabaxi ne barima yi jama bara saate kana, e benbae Marigi Alatala naxan tongo e be, a to e ramini Misira boxi ra.

²⁵ E bara kuyee batu e mu naxee kolonxi, Alatala mu tinxi naxee ra.

²⁶ Na fe na a toxi Alatala yi jaxankate birin doxoxi yi boxi ma a xa xonee kui alo a xa kitaabui a masenma ki naxe.

²⁷ A bara a xa xone belebele doxoxo a xa jama ma, a e tongo e xa boxi ma, a e keri boxi gbete fan ma, e na dennaxe yi waxati.»

²⁸ «Fe naxee noxunxi, won Marigi Alatala nan keren peti nee kolon. Fe naxee masenxi won be, nun won ma die be, nee findixi won gbe nan na han dunija jon. A lanma won xa yi seriye masenxi birin nabatu.»

30

Ala xa laayidi

¹ N baraka nun danka naxee birin falaxi wo be, nee fama ne kamalide. Wo Marigi Alatala na wo rayensen ye temui naxe boxi gbete ma, wo wo mapoxun yi fee ma.

² Xa wo gbilenma wo Marigi Alatala ma, wo man a xui suxu wo boje nun wo xaxili kui wo tan nun wo xa die, alo n a masenxi wo be ki naxe to loxoe,

³ na temui wo Marigi Alatala wo raminima ne konyiya kui, a kinikini wo ma, a wo ba sie ya ma a wo rayensen ye dennaxe.

⁴ Hali wo na yire makuye konyiya kui, wo Marigi Alatala sigama ne wo fende, a fa wo malan

⁵ wo benbae xa boxi ma, alako wo xa naa masoto, a fa meeni wo ma dangife wo benbae ra, a wo rawuya dangi e ra.

⁶ Na temui wo Marigi Alatala yete yati wo bonsoe boje raseniyenma ne, alako wo xa

a xanu wo bõje nun wo xaxili birin na. Na kui wo nõma simaya fanyi sõtode.

⁷ N yi danke naxee birin sebexi wo be yi ki, nee fama dõxode wo yaxuie nun wo xõnmae nan ma.

⁸ Na temui wo man tuubi rabirama ne a be, wo a xa seriye suxu n naxan fixi wo ma to lõxœ.

⁹ Wo Marigi Alatala barake sama ne wo xa fe birin ma. Wo di gbege sõtoma ne, wo xa xurusee rawuyama ne, wo xa sansie fanma ne, barima wo fama ne rafande Alatala ma alo wo benbae.

¹⁰ Na nan nabama, wo na wo tuli mati a ra temui naxe, a xa seriye nun a xa yaamarie suxufe ra, naxee sebexi yi kitaabui kui. Na temui wo wo yete ragbilenma ne a ma wo bõje fiixe ra, wo xaxili birin na.

Ala xa seriye

¹¹ N yi seriye naxan falaxi wo be yi ki to lõxœ, a kolon yo mu xõnõ wo be.

¹² A mu na koore xa ma, alako a xa fala, «Nde nõma tede koore ma a xa sa fa a ra won be, a a xaran won be alako won xa nõ a rabade?»

¹³ A mu na baa kiri fan xa ma, alako a xa fala, «Nde nõma baa igiride a xa sa fa a ra won be, a man xa a xaran won be alako won xa nõ a rabade?»

¹⁴ Ade, yi seriye na wo seeti ma ne, wo de kui, a nun wo bõje ma. Wo nõma a rabade.

Simaya sugandi

¹⁵ Isirayilakae, wo a mato. To lõxœ n bara simaya nun fe fanyi ti seeti, faxe nun fe ñaaxi fan boore seeti.

¹⁶ To lõxœ wo tin wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo xa ñere a xa kira ma, wo xa bira a xa yaamari, a xa masenyi, nun a xa seriye fõxo ra, alako wo xa simaya fanyi soto, wo xa wuya, alako Ala xa barake sa wo ma yire a dennaxe findima wo gbe ra.

¹⁷ Kõnõ xa wo gbilen a fõxo ra, xa wo tondi a be, xa wo bira kuye batufe fõxo ra,

¹⁸ wo sõtoma ne feo, wo mu fa bude bõxi ma wo fama dennaxe sõtode Yuruden kiri ma.

¹⁹ To lõxœ koore nun bõxi na n seede ra, n bara simaya nun fe fanyi ti wo be seeti keren na, faxe nun fe ñaaxi fan na boore seeti ra. Wo xa simaya fanyi sugandi, wo tan nun wo bõnsœe.

²⁰ Wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo tuubi a be, wo a xa fe suxu. Wo nõma simaya sõtode na ki ne, wo fa ñe gbege raba bõxi ma, Alatala dennaxe saate tongo fife ra wo benba Ibrahima, Isiyaga, nun Yaxuba ma.

31

Yosuwe findife Annabi Munsa ñõxœ ra

¹ Annabi Munsa naxa a fala Isirayilakae birin be,

² «N bara ñe keme ñe mõxõjen soto yi temui, n mu nõma mangeya rabade fa. Alatala ñan a fala ne n be a n mu Yuruden igirima.

³ Wo Marigi Alatala yete yati nan wo raperema. A sie birin faxama ne naxee na naakiri ma alako wo xa e xa bõxie masoto. Yosuwe nan findima wo xa mange ra, alo Alatala a fala ki naxe.

⁴ Alatala yi sie halakima ne alo a Sixõn nun Ogo, Amorikae xa mangee, halaki ki naxe, nun e xa bõxie.

⁵ A e rayarabima ne wo be. Wo xa a xa yaamari raba e xa fe ra.

⁶ Wo limaniya, wo xa senbe soto, wo naxa gaaxu e ya ra, barima wo Marigi Alatala na wo kantafe, a mu wo rabepinma fefe ma.»

⁷ Annabi Munsa naxa Yosuwe xili, a naxa wõyen a be Isirayilakae birin malanxi tagi, «I xa limaniya, i xa senbe soto, barima i tan nan Isirayilakae raperema bõxi ma Alatala dennaxe saate tongoxi wo benbae be. I tan xa e xa ke so e yi ra.

⁸ Alatala tima ne i ya ra, a mu i rabepinma. A mu gbilenma i fõxo ra fefe ma. Hali i mu gaaxu, i man naxa i yete rabolo.»

⁹ Annabi Munsa to yi seriye sebe, a naxa a taxu serexedubee ra, Lewi xa di naxee saate kankira xaninma, nun Isirayila forie.

¹⁰ Annabi Munsa naxa a masen e be, «Ñe solofere yo ñe solofere, wo dipema doni ma ñe naxan na, wo yi seriye xaranma Bage Ti Sali lõxœ ne.

¹¹ Wo a xaranma wo xui itexi nan na Isirayilakae birin be, naxee faxi salide Marigi Alatala ya i a xa yire sugandixi.

¹² Birin malanma menni ne, xeme, gine, dimedi, a nun xõje naxee na wo xõnyi, alako e xa yi xaranyi me, e xa wo Marigi Alatala binya, e xa bira yi seriye fõxo ra.

¹³ Dime naxee mu nu a kolonxi sinden, e fan a mema ne. Na kui e wo Marigi Alatala binya ki kolon, wo na fa bõxi sõtode Yuruden naakiri ma temui naxe.»

¹⁴ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be, «I faxa temui bara makõre, Yosuwe xili, wo birin xa siga n ma hõrõmõlingira yire. Menni n fa n ma yaamari fi a ma.» Annabi Munsa nun Yosuwe naxa siga Ala xa hõrõmõlingira yire.

¹⁵ Alatala naxa mini e ma nuxui kui naxan nu tema kiri banxi sode de ra.

¹⁶ Alatala naxa a masen Annabi Munsa be, «I fa na faxafe ne. I xa faxe xanbi, Isirayila pama fama kuyee nan batude bõxi ma e fama sigade dennaxe. E gbilenma ne saate fõxo ra won lanxi naxan ma.

¹⁷ Na temui n boje tema ne, n xono e ma han n e rabepin. N nan n yatagi noxunma ne e ma, si gbete e halaki, toore nun fe xoxoxoe fa dusu e xun na. Isirayilakae a kolonma na temui ne, yi toore e lixi ne barima n tan, e Marigi Ala, mu na e ya ma sonon.

¹⁸ N nan n yatagi noxunma ne e ma, barima e bara fe jaaxi raba kuyee batufe ra.»

¹⁹ «Yakosi i xa beeti sebe n naxan xaranma i be. Munsa, i xa a xaran Isirayilakae be alako e naxa neemu a ma, a man xa findi seede ra n tan nun Isirayilakae tagi.

²⁰ N fama yi pama xaninde boxi ma, xije nun kumi xelesa dennaxe, alo n nan n kalixi e babae be ki naxe. E na baloe don a fanyi ra han e belebele, e fama birade ala gbete foxo ra, e man n ma saate kana.

²¹ Toore nun fe xoxoxoe fa bira e foxo ra, yi beeti fan findima seede nan na won tagi. E bonsoe mu neemu a ma. Naxan na e xaxili kui, n a kolon. A jan toma e ya ma beenu e xa so boxi kui n nan n kalixi e be naxan xa fe ra.»

²² Na loxoe Annabi Munsa naxa na beeti sebe, Ala naxan masenxi. A naxa a xaran Isirayilakae ra.

²³ Na xanbi Alatala naxa a xa yaamari so Annabi Yosuwe yi ra, Nunu xa di. A naxa a masen a be, «I xa limaniya, i xa senbe soto. I tan nan Isirayilakae rasoma boxi ma n nan n kalixi e be naxan xa fe ra. Won birin na a ra.»

²⁴ Annabi Munsa naxa Ala xa seriye birin sebe kitaabui kui.

²⁵ A to ge, a naxa woyen Lewikae ra, naxee Alatala xa saate kankira xaninma. A naxa a masen e be,

²⁶ «Wo yi kitaabui tongo, Ala xa seriye sebexi naxan kui, wo xa a sa wo Marigi Alatala xa saate kankira seeti ma. A xa lu menni seede ra Isirayilakae be,

²⁷ barima n wo xaxili xoxoxoya kolon. Kantagbele nan wo ra. Xa wo Alatala matandima n wo tagi temui naxe, n faxa xanbi wo man a matandima ne.

²⁸ Yakosi wo wo malan n seeti ma, forie nun wo bonsoe yareratie, alako n xa yi masenyi xaran wo be. Koore nun boxi nan findima seede ra wo xili ma.

²⁹ N a kolon n faxa xanbi, Isirayilakae yunubi fe rabama ne, e gbilen kira foxo ra n naxan falaxi e be. E na fe kobi raba naxan mu rafan Alatala ma, na raponyi fa findi e be nimise ra barima a boje tema ne.»

³⁰ Annabi Munsa naxa yi beeti birin masen Isirayila pama be.

32

Annabi Munsa xa beeti

¹ «Koore, i tuli mati n ma woyenyi ra. Boxi, i tuli mati n fala xui ra.

² N ma xaranyi xa yensen ye alo tune ye.

N ma masenyi xa lu alo xini, naxan doxoma burexee ma.

³ N fa na Alatala xili nan masenfe. Wo xa won Marigi Ala tantu.»

⁴ «Alatala maniyaxi fanye nan na, naxan mixi kantama.

A walima tinxinyi nan na.

A xa natse birin fan.

A xa woyenyi mu kanama, wule yo mu na a de kui.

A tinxin.»

⁵ «Kono wo tan, pama jaaxi, wo bara geregi Alatala ma.

Yaagi na wo be.

Wo bara findi pama kobi ra.

⁶ Nama daxui, pama xaxilitare, mixi lan a xa na fe mooli raba a ra?

Wo baba mu lanxi a tan xa ma, wo daa Marigi,

naxan wo findixi a xa pama ra?

⁷ Wo wo majoxun loxoe dangixie ma, wo jee mato,

wo wo babae nun forie maxorin,

e xa fe dangixie tagi raba wo be.

⁸ Ala Xili Xungbe Kanyi naxa boxi itaxun adamadie ma.

A naxa boxie naaninyi sa Isirayila xa die xasabi ma.

⁹ Isirayila pama naxa findi a gbe ra.

Alatala naxa Yaxuba xa die findi a yete gbe ra.»

¹⁰ «A Isirayila toxi gbengberen yire ne.

A naxa a jengi sa a xon ma,

a naxa meeni a ma alo a ya di firinyie.

¹¹ A luxi ne alo sege,

naxan luma a xa die xun ma,

a a gabutenyi itala,

a die xanin.

¹² Alatala keren peti nan a xa pama kantanxi.

Ala gbete yo mu kafu a ma.»

¹³ «A naxa wo rasabati geya fari.

A naxa wo rabalo xe sansie xun na.

A naxa kumi nun ture ramini wo be geme longori ra.

¹⁴ A naxa ninge nun yexee xije fi wo ma.

A naxa yexee, sie, nun si kontonyie fi wo ma sube ra

kelife Basan boxi ma.

A naxa mengi fi wo ma wo naxan donma, a naxa weni fi wo ma wo naxan minma.»

15 «Isirayila tinxinxi naxa belebele,
a naxa findi di fanyi ra,
kono a bara gbilen Ala foxo ra, a daa
Marigi,

a bara a kantama, a rakisima rayaagi.

16 Isirayila naxa Ala raxono
barima a bira ne ala gbete foxo ra,
e fe jaaxi raba.

17 E naxa serexe ba jinnee be,
naxee mu na Ala ra,
e mu naxee kolon sinden,
e babae mu naxee kolon.

18 Isirayilakae, wo bara neemuo wo kan-
tama ma
naxan wo raminixi dunija ma,
naxan simaya fima wo ma.»

19 «Alatala to bara a xa die kepa to,
a naxa xono e ma.

20 A naxa a masen,
<N xa gbilen e kantafe foxo ra,
n fa a mato fe naxan fama e lide.>
E mu fan.
Yanfante nan e ra.

21 E bara n naxono ala wulee ra.
E bara n boje rate kuyee ra.
N tan fan e raxonomo ne mixie ra,
jama fanyi mu na naxee ra.
N e boje rate si xaxilitare ma.»

22 «Iyo, n ma xone bara gbo ye,
han a bara mixi faxaxie ramaxa.
A luma alo te naxan boxi nun a daxamui
ganma,

han a sa doxo geyae sanke ra.
23 N fe jaaxi ragboma ne e fari,
n nan n ma xalie birin wolima ne.

24 N kaame rasoma boxi ma,
n fure jaaxi rasanbama ne e ma,
n wulai sube magaaxuxie raminima ne e
ma,
a nun boximase xone kanyie.

25 Naxee na tande, fanfore nan e faxama.
Naxee na banxi kui, gaaxui nan e faxama.
E birin faxama ne,
xeme nun gine, dimedi nun fori.»

26 «N nu wama ne e birin halakife,
e xili xa loe dunija ma.

27 Kono n mu tin yaxuie xa n mayele.
N mu wa e xa a mapoxun
a e tan nan yi wali rabaxi,
Ala xa foxi mu a ra.

28 Xaxili kanyi mu na e ra,
lonni mu e yi.

29 Xa lonni kanyi nan e ra nu,
e e sigade kolonma ne nu.

30 Yaxui keren tan noma Isirayilaka wulu
keren nagide di?
Yaxui firin noma birade mixi wulu fu foxo
ra di?

Iyo, xa e Marigi, e Kantama sa e lu e yaxuie
sagoe,
na noma ne rabade.

31 Yaxuie yati a kolon,
e xa ala e kantama mu dangi Isirayila
Marigi Alatala ra.

32 E xa fe mu dangi Sodoma nun Gomora
ra.

E birin maniyaxi weni bili nan na
naxan bogi xonee raminima,

33 naxan ye luxi alo boximase xone.

34 Na birin nagataxi gundo nan na n xonyi.

35 E na bira,
n nan n gbejoxoma ne.

A gbege mu luxi.
E yigi tege loxoe bara makore.»

36 «Alatala fama a xa jama makiitide,
kono a man kinikinima ne e ma,
barima e senbe yo mu na.
Mixi yo mu na naxan noma e malide.

37 Ala e maxorinma ne fa,
<Wo xa alae na minden,
naxee nu wo kantama,
38 wo naxee rabaloxi sube ture ra,
wo nu weni soma naxee yi ra?

E xa e yete masen wo be,
e xa wo rakisi, e xa wo ratanga.

39 Yakosi wo xa a kolon,
n tan nan keren peti noma mixi rakiside.
Ala gbete mu na fo n keren.

N tan nan mixi faxama, n a rakeli.
N tan nan mixi maxonomo, n a rayalan.
Nde gbete noma mixi nde bade n belexe?

40 N kali naxan ti,
n belexe tixi kooore ma na nan yi ki:
N jipe. N mu faxama abadan!

41 Xa n fanfore ralugan,
xa n a suxu n belexe kui,
n nan n gbejoxoma ne n gerefae ma,
n sare fima ne n xonmae ma.

42 N nan n ma xalie rasiisima ne wuli ra,
n ma fanfore sube donma ne.
Geresoe yo mu kisima.»

43 «Si birin xa seewa Alatala xa jama ra.
Alatala a xa konyie xa faxe joxoma ne.

A toore doxoma ne a gerefae ma.
A a xa jama nun a xa boxi xun sarama
ne.»

44 Annabi Munsa nun Annabi Yosuwe,
Nunu xa di, naxa yi beeti masenyi birin
xaran jama be e xui itexi ra.

45 Annabi Munsa to ge Alatala xa
masenyi tide Isirayilakae be,

46 a naxa a fala e be, «Wo xa yi masenyi
suxu senbe ra n naxan xaranxi wo be to
loxoe. Wo xa a xaran wo xa die be, alako
e xa no Alatala xa seriye rabatude a fanyi
ra.

⁴⁷ Masenyi tilinxi nan yi masenyi ra, a naxa lu wo be alo masenyi fufafui. A simaya nan fima wo ma boxi ma wo fama dennaxe sotode Yuruden naakiri ma.»

Annabi Munsa xa faxe jɔgɔnyi

⁴⁸ Na loxoe kerenyi kui, Alatala naxa a masen Annabi Munsa be,

⁴⁹ «Siga Abarimi geya longori, Nebo geya fari Mowaba boxi ma, Yeriko ya tagi. Menni i xa Kanaan boxi mato, n naxan fima Isirayilakae ma.

⁵⁰ I na te geya fari, i fama saya sotode naa, i i benbae li aligiyama, alo i taara Haruna xa fe rabaxi ki naxe Horo geya fari.

⁵¹ Wo na sotoxi ne, barima wo mu wo xaxili ti n na Isirayilakae ya xori Meriba ye yire, Kadesi biri ra, Sini gbengberenyi ma. Na kui wo mu tin n binyade jama ya xori.

⁵² Na fe na a niyaxi a i noma boxi tode yire makuye gbansan ne, n naxan fixi Isirayilakae ma, kono i tan gundi mu soma naa.»

33

Munsa xa dube Isirayila be

¹ Beenu Annabi Munsa xa laaxira, Ala xa mixi, a duba ne Isirayilakae be. A xa dube masenyi nan ya:

² «Alatala keli ne Turusinina geya fari alo soge.

A naxa te Seyiri boxi ma Isirayilakae nu na dennaxe.

A naxa keli Paran geya yirefanyi ma, maleke gbege biraxi a foxo ra.

³ Alatala Isirayila bonsoe xanuma.

A a xa mixie kantama, naxee birama a xa seriye foxo ra.

⁴ Annabi Munsa bara a xa seriye fi won ma. Na seriye findixi Yaxuba bonsoe xa dariye mate nan na.

⁵ Alatala findixi Isirayila xa Mange nan na, jama mangee xa malanyi e nun Isirayila bonsoe birin na.»

⁶ «Alatala xa Ruben bonsoe xa simaya xun masa.

A xa mixie xa gbo.»

⁷ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Yuda bonsoe xa fe ra,

«Alatala xa Yuda bonsoe xui rame, alako a xa gbilen a xa jama ma.

A na katafe.

Alatala xa a mali a yaxuie ya ra.»

⁸ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Lewi bonsoe xa fe ra,

«Alatala, i bara i xa tonxumae Tumimi nun Urimi so Lewi bonsoe yi ra.

Bonsoe tinxinxi nan e ra

i naxee mato Masa,

i naxee makiiti Meriba ye xa fe ra.

⁹ E mu birama e baba nun e nga sagoe xa foxo ra,

xa na mu e ngaxakerenyie nun e xa die, e tan birama i xa masenyi gbansan nan foxo ra,

e birama i xa saate nan tun foxo ra.

¹⁰ E tan nan i xa yaamari masenma Yaxuba bonsoe be,

e tan nan i xa seriye raxaranma Isirayilakae birin na.

E tan nan man surayi bama serexe ra, e serexe gan daaxi ba i xa serexebade.

¹¹ Alatala, i xa senbe fi e ma,

i xa barake sa e xa fe birin,

i xa e gerefae rakori,

i xa e yaxuie rabira

alako e naxa gbilen xanbi ra fefe ma.»

¹² Annabi Munsa yi masenyi nan ti Bunyamin bonsoe xa fe ra,

«Alatala xanuntenyi nan lanxi e ma.

E Marigi Ala e ratangama ne,

a man luma ne e tagi,

a e kantama temui birin.»

¹³ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Yusufu bonsoe xa fe ra,

«Alatala bara barake sa e xa boxi.

E ye sotoma ne keli koore ma,

e ye soto keli boxi bun ma.

¹⁴ Soge sansie rafaama ne, kike yo kike bogie gbeeli luma ne naa.

¹⁵ E daxamui fanyi sotoma ne e xa geyae fari,

naxee tixi naa kabi a folé.

¹⁶ Ala xa yi boxi daxamui se fan.

Naxan woyen wuri bili radexexi kui,

a xa hinne Yusufu ra,

a naxan sugandixi mange ra a ngaxakerenyie tagi.

¹⁷ Xunnakeli na Yusufu be.

A senbe gbo alo ninge tuura,

feri firin nan na a xa geresose ra alo sexe ninge.

A sie birin bonboma nee nan na han yire makuye.

Eframi xa di wuyaxie nan a feri singe ra.

Manasi xa di wuyaxie nan a feri firin nde ra.»

¹⁸ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Sabulon bonsoe xa fe ra,

«Sabulon bonsoe, wo xa seewa yuleya nan kui.

Isakari bonsoe, wo xa seewa wo xa kiri banxi nan kui.

¹⁹ Wo wo doxo booree xilima ne,

wo serexe ba geya fari Ala wa xon ki ma,

barima wo wo baloe sotoma foxo ye ne,

a nun hœeri naxan na mœyenyi kui.»

²⁰ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Gadi xa fe ra,

«Ala xa barakœ sa mixi xa fe, naxan Gadi xa fe gboma.

Gadi malabuma nœ, alo yete naxan a xa sube ibœœi donma.

²¹ Gadi bara bœxi fanyi findi a gbe ra, alo mangœ naxan a jœrema nama ya ra. A bara Alatala xa nate rakamali, a man bara Ala xa kiiti sa Isirayila ma.»

²² Annabi Munsa yi masenyi nan ti Dana bœnsœ xa fe ra,

«Dana luxi nœ alo yete yœrœ, naxan tuganma Basan bœxi ma.»

²³ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Nafatali bœnsœ xa fe ra,

«Xunnafanyi gbege na Nafatali nan be. Alatala a rakamalixi fe fanyi ra.

A xa bœxi xa gbo ye sogegorode nun yirefanyi.»

²⁴ Annabi Munsa yi masenyi nan ti Aseri bœnsœ xa fe ra,

«Alatala xa barakœ sa Aseri, Yaxuba xa die tagi.

A ngaxakerenyie xa hinne a ra.

A xa ture xa gbo han.

²⁵ A xa naadœ xa yailan wure nun wure gbeeli ra.

A senbe xa bu alo a xa simaya.»

²⁶ «Isirayila, Ala maniyœ yo mu na.

A a jœrema koore ma fafe ra i malide.

A nuxui igirima nœrœ ra.

²⁷ Ala, fœle mu naxan be, na nan i kantama ra,

a belexe na i bun kabi fe fœle fœle.

A tan nan i yaxuie kerima i ya ra,

a man fa a masen i be i xa e halaki.

²⁸ Isirayila sabatima kantari nan kui.

Yaxuba bœnsœ luma Ala niini nan bun ma.

Mengi nun weni gboma nœ na bœxi kui,

ye fan kelima nœ koore ma.

²⁹ Sœwœ na wo be, Isirayilakœ.

Wo maniyœ yo mu na sie tagi,

Alatala naxan kisixi,

a naxan kantaxi,

a naxan xun nakelixi.

Wo yaxuie fama nœ e magorode wo ya ra,

wo fan e xa batudee kanama nœ.»

34

Annabi Munsa xa faxe

¹ Annabi Munsa naxa te Nebo geya fari, Mowaba bœxi ma, han Pisiga geya, naxan na Yeriko sogetede. Alatala naxa bœxi birin masen a be, keli Galadi a sa dœœo Dana ra,

² Nafatali bœxi, Efirami nun Manasi xa bœxi, Yuda xa bœxi han baa ma naxan na sogegorode,

³ Negewi bœxi, a sa raœon Yurudœn longorie ra, Yeriko lanbanyi, tugi bili taa, han Sowari.

⁴ Alatala naxa a masen a be, «I ya ti bœxi ra n naxan saatœ tongoxi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be. N naxa a fala e be, <N yi bœxi fima wo bœnsœ nan ma.> N xa na bœxi masen i be, kœno i mu soma naa.»

⁵ Annabi Munsa, Alatala xa konyi, naxa laaxira menni, Mowaba bœxi ma, alo Alatala a masen ki naxe.

⁶ Alatala naxa a ragata Mowaba bœxi ma gulumba kui Beti Peyori ya tagi. Mixi yo mu nœxi a xa gaburi yire kolonde han to.

⁷ Annabi Munsa laaxiraxi a jœ kemœ jœ mœœœœœ nan ma. Na birin a ya nu se toma a fanyi ra, a senbe fan nu gbo.

⁸ Isirayilakœ naxa a wa Mowaba bœxi ma xi tongo saxan bun ma. E Annabi Munsa xa jœn fe raba na ki nœ.

⁹ Annabi Munsa nu bara a belexe sa Annabi Yosuwe ma, Nunu xa di, a fa rafe xaxilimaya ra. Isirayilakœ naxa Yosuwe xui rabatu birafe Annabi Munsa xa yaamarie fœœ ra, Alatala naxœe fixi a ma.

¹⁰ Isirayila bœxi ma, namijœnœ yo mu nu na na naxan maniyama Annabi Munsa ra. A wœyœn Ala ra ya nun ya.

¹¹ Ala a xœœ nœ Misira fe kaabanakœe rabade Firawuna, a xa yareratie, nun a xa mixi birin xili ma.

¹² Annabi Munsa walixi senbe magaauxi nan na Isirayilakœ birin ya xœri.

Ala xa Masenyi Annabi Yosuwe be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayilakae xa taruxui sebexi kitaabui gbege nan kui. A foloma Tawureta Munsa nan ma. Isirayila kuntigie, Annabi Ibrahima, Annabi Isiyaga, Annabi Yaxuba, nun a xa di fu nun firinyie, e birin xa taruxui toma Tawureta Munsa kitaabui singe nan kui, naxan xili «Fe Foló Fólé.» Na kitaabui raṅonyi a masenma won be Isirayilakae Misira boxi li ki naxe.

Tawureta Munsa kitaabui firin nde, naxan xili «Isirayilakae xa yete sɔtɔe,» a foloma Annabi Munsa xa taruxui nan ma. Ala naxa a ragiri a xa bari Misira boxi ma, alako a xa Isirayila jama ramini konyiya kui.

Isirayilakae to Xulunyumi Baa igiri Ala xa kaabanakoe saabui ra, e naxa so gbengberenyi ma. Ala nu wama e xaninfe Kanaan boxi nan ma, a dennaxe laayidi fife ra Isirayilakae ma. Tawureta Munsa kitaabui saxan nde, a naani nde, nun a suuli nde na biyaasi xa fe masenma. Isirayila jama naxa bu gbengberenyi ma je tongo naani beenun e xa Kanaan boxi li. E bu naa e xa danxaniyatarepa nan ma fe ra.

E to keli Yuruden xure igiride, e xa so Kanaan boxi ma, Alatala naxa a masen Isirayilakae be a Yosuwe xa findi e xa yarerati ra Annabi Munsa joxoxe ra. Annabi Yosuwe naxa e ragiri Yuruden xure ra Ala xa kaabanakoe ra, alo Annabi Munsa e ragiri xulunyumi Baa ra ki naxe.

Na dangi xanbi, Yosuwe naxa e xun ti Kanaan boxi ra, e xa gere so alako e xa na boxi soto. Ala nu wama na fife e ma a xa xanunteya nun a xa saate nan ma fe ra. Na kui, a naxa e mali na geree kui, han Kanaankae birin naxa gaaxu e ya ra. Isirayila bonsoe fu nun firinyi birin naxa e gbe boxi soto Ala naxan fi e ma e ke ra.

Na taruxui birin sebexi yi kitaabui kui, kelife jama Yuruden igiri temui naxe, han e naxa no Kanaan boxi birin na. Na kui won Ala senbe toma ne a fanyi ra. A xa jama rafan a ma. A laayidi yo tongo e be, a na rakamalima ne senbe nun xanunteya ra. Na birin findima misaali fanyi nan na won be. Xa won fan findi Ala xa mixie ra, a won malima won ma dunipeigiri kui a senbe ra, alo a a laayidi won be ki naxe.

Ala xa won mali alako won xa na masenyi fahaamu, won man xa la a ra. Amina.

Ala xa Masenyi Annabi Yosuwe be

Isirayila yarerati Yosuwe

¹ Annabi Munsa, Alatala xa konyi to laaxira, Alatala naxa a masen Nunu xa di xeme Yosuwe be, Annabi Munsa malima,

² «N ma konyi Munsa bara laaxira. Yakosi, keli i xa Yuruden igiri nun yi jama birin na. Wo xa siga boxi ma n dennaxe sofe Isirayilakae yi ra.

³ Wo na wo sanyi ti dennaxe birin ma, n naa fima ne wo ma, alo n a masen Annabi Munsa be ki naxe.

⁴ Wo xa naaninyie kelima gbengberen yire ne, a sa doxo Liban geyae ra, han Efirati xure belebele ra, Xitikae xa boxi birin sa doxo Baa Xungbe ra sogegode.

⁵ Mixi yo mu noma i ra i xa simaya kui. Won birin na a ra, alo muxu nun Munsa nu a ra ki naxe. N mu i rabepinma, n mu i raboloma.»

⁶ «I i senbe so, i xa limaniya, barima i tan nan findima saabui ra yi jama be, e xa no ke tongode, n nan n kali boxi naxan xa fe ra e babae be fife ra e ma.

⁷ I lan ne i xa i senbe so, limaniya xa lu i be ki fanyi ra. I xa i jengi sa yi scriye birin xon ma, i xa a rabatu alo n ma konyi Annabi Munsa i yamarixi a ra ki naxe. I naxa binya yirefanyi ma, i naxa binya koola ma, alako i xa xutu soto yire ma i na siga dennaxe.

⁸ Yi scriye kitaabui fale mu lan a xa makuya i de ra. I xa i jengi sa a xon ma kee nun yanyi, alako i xa a birin nabatu. Naxan birin sebexi i xa a rawali, barima na nan a niyama i na so fe naxan birin ya ma, i xutu sotoma a ma, i findima a ra na ki ne.

⁹ N naxan falaxi i be, i naxa neemu. I i senbe so, i xa limaniya. I naxa gaaxu, i naxa hanme, barima i na siga dede, i nun n tan i Marigi Alatala birin na a ra.»

¹⁰ Yosuwe naxa yi yaamari so jama xunyie yi ra:

¹¹ «Wo wo jere jama tagi, wo e yaamari yi ra, «Wo wo xa donsee xunlan, barima won fama Yuruden igiride beenun xi saxan, alako wo xa boxi masoto won Marigi Alatala naxan sofe wo yi.»

¹² Yosuwe naxa a fala Ruben bonsoe, Gadi bonsoe, nun Manasi bonsoe seti be,

¹³ «Wo ratu Alatala xa konyi Munsa xa yaamari ma. A to a fala, «Wo Marigi Alatala bara malabui fi wo ma. A bara yi boxi so wo yi.»

¹⁴ Wo xa ginēe, wo xa die, nun wo xa xurusee noma lude bōxi ma Annabi Munsa naxan soxi wo yi ra Yuruden kiri ma. Kōnō wo tan tima a gereso ki nan ma wo ngaxakerenyie ya ra. Wo xa e mali,

¹⁵ han beenun Alatala malabui fima e ma temui naxe alo wo tan, han e fan xa bōxi masoto wo Marigi Alatala naxan fife e ma. Na xanbi, wo man fa gbilen wo xa bōxi ma, Alatala xa konyi Munsa naxan fixi wo ma Yuruden kiri ma, sogetede biri.»

¹⁶ E naxa Yosuwe yaabi, «I muxu yamarixi fe naxan birin na, muxu a rabama ne. I na muxu xee dennaxe fan, muxu sigama ne.

¹⁷ Muxu i xui rabatuma ne fe birin ma, alo muxu Annabi Munsa xui rabatu ki naxe. I Marigi Alatala xa bira i fōxō ra alo e nun Munsa nu a ra ki naxe.

¹⁸ Mixi yo kalabante i xui ma, a mu bira i woyen xui fōxō ra, i fe naxan birin falama a be, a mu na me, na kanyi faxama ne. I xa i senbe so, i man xa limaniya.»

2

Fe rabenfe Yeriko

¹ Nunu xa di Yosuwe, naxa fe rabenyi firin xee a gundo ki ma keli Sitimi sigafe ra Yeriko. A naxa a fala e be, «Wo siga Yeriko taa nun a rabilinyi rabende.» E naxa siga, e sa so Raxabi langoe gine nde xa banxi kui. Na naxa e yigiya naa.

² Yerikoka ndee naxa sa a fala e xa mange be, «I bara a to, Isirayilaka mixi firin bara fa to kōe ra, e xa fa yi bōxi raben.»

³ Na kui, Yeriko mange naxa xēerae xēe Raxabi ma, e xa a fala a be, «Xeme naxee soxi i xonyi, e ramini, barima e faxi yi bōxi ife nan birin nabende.»

⁴ Kōnō Raxabi nu bara yi xeme firinyie xanin, a sa e nōxun. A naxa a fala mange xa xēerae be, «Iyo, yi xeme fa ne n xonyi, kōnō n mu e kelide kolon.

⁵ E siga ne nunmare ra, taa naade balan temui. Yi xeme sigaxi dede, n mu a kolon. Xa wo sa wo xulun, wo noma e suxude!»

⁶ Raxabi nu bara yi xeme rate banxi gbanyi ra, a e nōxun sansi xabaxi xaree ya ma.

⁷ E fenmae naxa siga Yuruden kira xōn, han e xure igiride li. E to mini, taakae naxa taa naade balan.

⁸ Beenun fe rabenyie xa xi, Raxabi naxa te banxi gbanyi ra e yire.

⁹ A naxa a fala e be, «N bara a kolon, Alatala bara muxu xa bōxi so wo yi ra. Wo mirinyi bara a niya limaniya bara ba muxu tan birin yi ra. Yi bōxi mixie bara serēn wo ya ra,

¹⁰ barima muxu bara a me a Alatala bara Xulunyumi Baa xara wo ya ra, wo nu minima Misira temui naxe. Muxu man bara a me wo naxan nabaxi Amorikae xa mange firinyie ra, Sixōn nun Ogo, naxee nu na Yuruden kiri ma. Wo naxa e ratōn, a nun e ke birin na.

¹¹ Muxu to na fe me, muxu bōne naxa kana. Limaniya naxa ba kankan yi ra wo xa fe ra, barima wo Marigi Alatala nan na Ala ra koore nun bōxi ma.»

¹² «Yakosi, wo xa wo kali n be Alatala xili ra, a n kui ifanyija naxan nabaxi wo be, wo fan noma na kui ifanyija mooli rabade n tan fan nun n ma denbaya be. Wo xa tōnxuma nde so n yi ra, alako n xa a kolon

¹³ wo mu n baba, n nga, n xunya, n taarae, nun e xa mixi keren faxama.»

¹⁴ Na xeme naxa Raxabi yaabi, «Muxu redixi faxafe ma wo jōxōe ra. Xa i mu muxu xa fe fala mixi yo be, muxu fan kui ifanyija rabama ne i be dugutegēra nun tinxinyi ra, Alatala na yi bōxi so muxu yi ra temui naxe.»

¹⁵ Raxabi naxa na xeme ragoro luuti ma wunderi ra, barima a xa banxi nu fatuxi tete nan na. A nu sabatixi na tete nan kui.

¹⁶ Raxabi naxa a fala e be, «Wo siga geya biri, xa na mu a ra wo fenmae wo toma ne. Wo xa wo nōxun menni han xi saxan, beemanu wo fenmae gbilenma temui naxe. Na xanbi, wo fa siga wo xa jere ra.»

¹⁷ Na xeme naxa a fala Raxabi be, «Muxu mu muxu xa marakali kanama,

¹⁸ kōnō fo i xa yi luuti gbeeli xiri wunderi ra, i muxu ramini dennaxe ra. Muxu na fa temui naxe yi bōxi ma, a lanma muxu xa na luuti li naa. I man xa i baba, i nga, i taarae, i xunya, nun i xa mixie birin malan be i xa banxi kui.

¹⁹ Xa mixi yo mini i xa banxi kui, xa na kanyi faxes, a a tarixi ne, muxu tan fōxi mu na ki. Kōnō xa muxu xa mixi nde a belexe din i xa mixi nde ra i xa banxi kui, muxu muxu tarixi ne na temui.

²⁰ Xa i muxu xa fe fala mixi nde be, muxu bara fulun yi marakali ma.»

²¹ Raxabi naxa e yaabi, «Won bara lan na ma.» A naxa na xeme bejin, e naxa siga. Na temui a naxa na luuti gbeeli xiri wunderi ra.

²² Na xeme naxa siga. E to geya yire li, e naxa e nōxun naa xi saxan, han e fenmae naxa gbilen. E fenmae naxa e fen kira xōn, kōnō e mu e to.

²³ Na temui na xeme firinyie naxa goro geya fari fa, e Yuruden igiri, e gbilen Nunu xa di Yosuwe yire. Fe naxan e soto, e naxa na birin tagi raba a be.

²⁴ E naxe Yosuwe be, «Muxu a kolon Alatala bara na bōxi birin sa won belexe

i. Limaniya bara ba na boxi mixi birin yi ra tife ra won kanke.»

3

Yuruden igirife

¹ Yosuwe naxa kurun keli ra Sitimi, e Yuruden li, a tan nun Isirayilakae birin. E naxa xi menni han beenun Yuruden igiri loxoe xa a li.

² A xi saxan nde, pama xunyie naxa pama yonkinde jɛrɛ,

³ e fa pama yaamari yi ra, «Wo na wo Marigi Alatala xa saate kankira to temui naxe, a doxxo Lewi die serexedubee xun ma, wo xa bira e foxo ra.

⁴ Kono a lanma yaamile keren xasabi xa lu wo tan nun e tan tagi. Wo naxa wo makore e ra de. Wo fama kira tode na ki ne wo wo jɛrema naxan xon, barima wo singe mu nu mini na kira ra sinden.»

⁵ Yosuwe naxa a fala pama be, «Wo wo yete raseniye, barima tina Alatala kaabanakoe masenma ne wo be.»

⁶ Na kuye iba, Yosuwe naxa a fala serexedubee be, «Wo saate kankira tongo, wo xa ti pama ya ra.» E naxa saate kankira tongo, e naxa e jɛrɛ pama ya ra.

⁷ Alatala naxa a masen Yosuwe be, «N i xa fe foloma ne Isirayilakae birin ya xori to loxoe, alako e xa a kolon won birin na a ra, alo muxu nun Munsa nu a ra ki naxe.

⁸ I tan fan xa yi yaamari so serexedubee yi naxee yi saate kankira xaninma, «Wo na Yuruden xure de li, na temui wo xa goro Yuruden ye xora.»

⁹ Yosuwe naxa a masen Isirayilakae be, «Wo fa be, wo xa wo tuli mati wo Marigi Alatala xa masenyi ra.»

¹⁰ Yosuwe naxa a masen, «Yi nan fama a niyade wo xa a kolon Ala jije na a ra. A na wo tagi, a tan fama ne Kanaankae, Xitikae, Hiwikae, Perisikae, Girigasakae, Amorikae, nun Yebusukae ragide wo ya ra.

¹¹ Wo bara a to Marigi, naxan na dunja birin Marigi ra, na xa saate kankira tixi wo ya ra, a na Yuruden igirife.

¹² Yakosi wo xa xeme fu nun firin sugandi Isirayila bonsoe fu nun firinyie ya ma, bonsoe keren, xeme keren.

¹³ Serexedube naxee dunja birin Marigi Alatala xa saate kankira xaninma, nee nefe e sanyi rasin Yuruden xure ma, Yuruden ye bolonma ne. Ye naxan kelima fuge biri ra, na birin a malanma yire keren ne.»

¹⁴ Nama to mini e xa kiri banxie kui Yuruden igirife ra, serexedube naxee saate kankira xaninma, nee fan naxa e jɛrɛ folo pama ya ra.

¹⁵ Serexedubee fefe Yuruden li, e e sanyie rasin ye xora, Yuruden xure naxan ye nu banbaranma yire birin na xe xaba temui,

¹⁶ na ye naxan kelima fuge biri ra, na naxa bolon, a fa malan yire makuye Adama taa longori, naxan nu na Saratan taa fe ma. Ye naxan goroma Foxoe Baa ma Yuruden fole kui, na birin naxa bolon, pama naxa giri Yeriko ya tagi.

¹⁷ Serexedube naxee nu Alatala xa saate kankira xaninma, nee naxa ti Yuruden tagi boxi xare ma, han Isirayila bonsoe birin naxa ge Yuruden igiride e xaraxi ra.

4

Geme fu nun firinyie

¹ Nama birin to ge Yuruden igiride, Alatala naxa a masen Yosuwe be,

² «Wo xeme fu nun firin mayegeti pama ya ma, bonsoe keren, xeme keren.

³ Wo xa e yaamari e xa geme fu nun firin tongo Yuruden xure tagi serexedubee sanyi xaraxie nu tixi dennaxe. Wo e xanin yire wo koe radangima dennaxe.»

⁴ Yosuwe naxa xeme fu nun firinyie xili e naxee mayegetixi Isirayilakae ya ma, bonsoe keren, xeme keren.

⁵ Yosuwe naxa a fala e be, «Wo dangi wo Marigi Alatala xa saate kankira ya ra, wo xa siga Yuruden xure tagi. Wo tan mixi keren kerenma birin xa geme keren keren tongo Isirayila bonsoe konti ma, wo a doxo wo tunkie fari,

⁶ alako na xa findi tonxuma ra wo tagi. Wo xa die fama wo maxorinde tina, «Yi gemee findixi wo be munse ra?»

⁷ Wo a falama ne e be, «Yi nan a masenxi a Yuruden ye bolon ne Alatala xa saate kankira ya ra. A nu Yuruden igirima temui naxe, xure ye birin naxa bolon. Yi gemee findixi doxo rasiga se nan na Isirayilakae be temui birin.»

⁸ Yosuwe naxan fala Isirayilakae be, e naxa na raba. E naxa geme fu nun firinyie tongo Yuruden xure tagi, alo Alatala a masen Yosuwe be ki naxe, e sa e tongo Isirayila bonsoe konti ma. E naxa e xanin pama yonkinde, e e doxo naa.

⁹ Yosuwe naxa geme fu nun firin gbetee malan Yuruden xure tagi, Ala xa saate kankira xaninmae nu tixi dennaxe. Han to na geme malanxie na naa.

¹⁰ Serexedube naxee fu nun saate kankira xaninma, nee naxa ti Yuruden xure tagi, han pama ge Alatala xa yaamari birin nabatude, alo Annabi Munsa nu bara a masen Yosuwe be ki naxe. Nama birin naxa dangi mafuren mafuren.

¹¹ E to bara ge dangide, serexedubee naxa dangi pama ya ra, e nun Alatala xa saate kankira.

¹² Ruben bõnsõe, Gadi bõnsõe, nun Manasi bõnsõe seeti naxa dangi, e ti e gereso ki ma Isirayilaka naxa ya ra, alo Annabi Munsã a fala e be ki naxe.

¹³ Geresoe mixi wulu tongo naani jondõn naxa dangi Alatala ya tode ra, geresose na e yi ra, e rædixi sigafe ra Yeriko fili ma gere sode.

¹⁴ Na loxõe Alatala naxa Yosuwe xili gbo Isirayilaka birin ya xõri. E naxa a binya a xa simaya kui alo e nu Annabi Munsã binyama ki naxe.

¹⁵ Na xanbi Alatala naxa a masen Yosuwe be,

¹⁶ «SEREXEDUBE yaamari, naxee seriyẽ kankira xaninma, e xa te Yuruden xure kui.»

¹⁷ Yosuwe naxa SEREXEDUBE yaamari, «Wo te Yuruden xure kui.»

¹⁸ SEREXEDUBE naxee Alatala xa saatẽ kankira xaninma, nee nu e sanyi talama temui naxe kelife ra Yuruden xure kui, Yuruden ye man naxa gbilen a yire, a man naxa a jere folo alo a singe. A naxa banbaran ye Yuruden yire birin ma.

¹⁹ Nama keli Yuruden xure kike singe xi fu nde ne, e fa sa yonkin Giligali, Yeriko sogetede biri.

²⁰ Yosuwe naxa gemẽ fu nun firinyie malan Giligali, e naxee tongo Yuruden xure tagi,

²¹ A naxa a fala Isirayilaka be, «Xa wo xa die sa wo maxõrin yi gemẽe xa fe ra,

²² wo xa e yaabi, «Isirayila yi Yuruden xure igiri a xaraxi nan na.»

²³ Wo Marigi Alatala yi xure xaraxi wo ya xõri ne, han wo birin naxa ge dangide alo wo Marigi Alatala a raba Xulunyumi Baa ra ki naxe. Na naxa xara muxu ya xõri han muxu birin naxa ge a igiride,

²⁴ alako dunija si birin xa no a kolonde Alatala xõnye findixi xõnye barakaxi nan na, wo man xa gaaxu wo Marigi Alatala ya ra.»

5

Sunna ti nun Sayamaleke Dangi Sali

¹ Amorikae xa mangle naxee nu na Yuruden kiri ma sogegorode, a nun Kanaan mangle naxee birin nu na baa de ra, e to a me, Alatala bara Yuruden xara Isirayilaka ya ra, han e birin naxa ge giride, e bõnee naxa bolon, limaniya fan naxa ba e yi ra Isirayilaka xa fe ra.

² Na temui, Alatala naxa a masen Yosuwe be, «Geme xeyenxie yailan fince ra, i man xa Isirayilaka sunna.»

³ Yosuwe naxa gemẽe yailan fince ra, a naxa Isirayilaka sunna geya fe ma. E naxa naa xili sa laaga.

⁴ Yosuwe e sunna yi fe nan ma. Nama naxan birin keli Misira, xeme geresoe birin faxa ne gbengberenyi kira xõn ma, e keli xanbi Misira.

⁵ Nama naxan birin keli Misira, e birin nu sunnaxi, kõõõ mixi naxee birin bari gbengberenyi kira xõn ma e keli xanbi Misira, nee keren mu nu sunnaxi.

⁶ Na kui, Isirayilaka nu bara je tongo naani jere raba gbengberenyi ma, han xeme geresoe birin naxa ge faxade naxee tondi Alatala xa yaamari rabatude. Alatala nu bara a kali, a e mu fama bõxi tode Alatala a kali e babae be naxan xa fe ra a sofe ra e yi, xijẽe nun kumi xeleme bõxi naxan ma.

⁷ Alatala e xa die nan findixi e jõõõõ ra. Yosuwe naxa e sunna, barima e mu nu sunnaxi biyaasi kui.

⁸ E to ge bõnsõe birin sunnade, e naxa lu yire keren malabude han e birin ge yalande.

⁹ Alatala naxa a masen Yosuwe be, «To loxõe n bara Misira yaagi makuya wo ra.» Na nan a toxi menni xili falama Giligali han to.

¹⁰ Isirayilaka naxa yonkin Giligali Yuruden fili ma Yeriko biri ra, e Sayamaleke Dangi Sali raba naa nummare temui, kike xi fu nun naani nde.

¹¹ Sayamaleke Dangi Sali kuye iba, e naxa na bõxi daxamui, taami lebinitare, nun sansi xõri ganxie don.

¹² E to bõxi daxamui don, na kuye iba, mana mu goro sõõõõ. Isirayilaka fa Kanaan bõxi daxamui gbansan nan don na je ra.

Yeriko suxui

¹³ LOXõE nde Yosuwe nu na Yeriko longori. A naxa xeme nde to, a tixi a ya i, a xa santidegema mageli suxuxi a yi. Yosuwe naxa a makõre a ra, a a maxõrin, «I na muxu tan nan be, ka muxu yaxui nan lanxi i ma?»

¹⁴ A naxa Yosuwe yaabi, «N tan nan na Alatala xa soõrie xa mange ra. N bara fa.» Yosuwe naxa a felen a bun ma, a fa a fala a be, «N Marigi munse masenxi a xa konyi be?»

¹⁵ Alatala xa soõri mange naxa a fala Yosuwe be, «I xa sankirie ba i sanyi, barima i tixi yire naxe yi ki, yire seniyenxi na a ra.» Yosuwe naxa a xa sankirie ba a sanyi.

6

Yosuwe xa xutu soõõe Yeriko ma

¹ Yeriko sode de birin nu mabalanxi ne Isirayilaka xa fe ra. Mixi mu minima, mixi mu soma.

² Alatala naxa a masen Yosuwe be, «A mato, n bara Yeriko taa sa i belexe, a mange, nun a soori jalamae.

³ I xa geresoe birin xa yi taa rabilin sanmaya keren xi keren kui, xi senni bun ma.

⁴ Serexedube mixi solofere xa yexee kontonyi feru solofere suxu e yi ra, e xa jere saate kankira ya ra. A xi solofere nde, wo xa taa rabilin sanmaya solofere, serexedubee nu fa feru fe.

⁵ E na yexee kontonyi feru fe, wo naxa a xui me, pama birin xa sonxoe gbegebe rate. Na temui tete naxan taa rabilinxi, na birama ne a yete ma. Kankan tixi dennaxe biri, a xa so menni ra.»

⁶ Nunu xa di Yosuwe naxa serexedubee xili, a a fala e be, «Wo Alatala xa saate kankira tongo. Serexedube solofere xa yexee kontonyi feru solofere tongo, wo xa ti Alatala xa saate kankira ya ra.»

⁷ A naxa a fala pama be, «Wo dangi, wo xa taa rabilin. Makantati singee xa ti Alatala xa saate kankira ya ra.»

⁸ Yosuwe a fala pama be ki naxe, e naxa a raba na ki. Serexedube solofere, yexee kontonyi feru solofere nu suxui naxee yi Alatala ya i, nee naxa e jere, e nu fa feru fe. Alatala xa saate kankira xaninmae naxa bira e foxo ra.

⁹ Makantati singee naxa ti serexedubee ya ra naxee nu feru fefe. Makantati donxoe naxa ti saate kankira xanbi ra. E nu fa e jere feru xui ma.

¹⁰ Yosuwe nu bara yi yaamari so pama yi ra, «Wo naxa sonxoe rate, wo naxa wo xui ite, mixi yo naxa woyen han n na a falama wo be loxoe naxe. Na temui kore, wo fa sonxoe rate.»

¹¹ Alatala xa saate kankira naxa taa rabilin sanmaya keren. Na xanbi e naxa gbilen pama yonkinde, e xi naa.

¹² Yosuwe naxa keli subaxe ma, serexedubee naxa Alatala xa saate kankira tongo.

¹³ Serexedube soloferee, feru soloferee suxui naxee yi, nee naxa e jere folo Alatala xa saate kankira ya ra, e nu fa feru fe. Makantati singee tixi yare, Alatala xa saate kankira ya ra. Makantati donxoe fan tixi a xanbi ra, e e jere ma feru xui ma.

¹⁴ A xi firin nde, e naxa taa rabilin sanmaya keren, e fa gbilen pama yonkinde. E naxa na mooli raba xi senni bun ma.

¹⁵ A xi solofere nde, e naxa keli subaxe ma, e taa rabilin alo e darixi a ra ki naxe. Kono yi biyaasi, e naxa na raba sanmaya solofere. E taa rabilin sanmaya solofere na xi solofere nde kansan ne.

¹⁶ A sanmaya solofere nde, serexedubee naxa feru fe fa. Yosuwe fa a fala pama be,

«Wo sonxoe rate, barima Alatala bara yi taa sa wo belexe.

¹⁷ Alatala bara yi taa raton nun a isee birin raton, fo Raxabi langoe gine kerenyi peti naxan natangaxi, nun mixi naxee birin na a xa banxi kui, barima a tan nan yigiya fi won ma xerae ma.

¹⁸ Kono wo a idoyin se ratonxie ma, wo naxa keren xanin wo xun, xa na mu a ra Isirayila pama findima ne se ratonxi ra.

¹⁹ Gbeti, xema, wure, nun wure gbeeli, nee findima Alatala nan gbe ra. Wo xa e ragata a be.»

²⁰ Nama naxa sonxoe rate, serexedubee nu fa feru fe. Nama to feru xui me, e naxa sonxoe gbegebe rate. Tete naxa bira a yete ma, pama fa so keren na taa kui. Taa naxa findi e gbe ra.

²¹ E naxa taa raton, e na taa mixi birin faxa santidegema ra, xeme nun ginee, dimee nun forie, ningee, yexee nun so-falee.

²² Yosuwe nu bara a fala yi xeme firinyi be, naxee siga yi boxi rabende, «Wo siga na langoe gine xa banxi kui, wo a ramini a nun a xa mixie birin, alo wo wo kali a be ki naxe.»

²³ Yi segetala fe rabenyi firinyie naxa siga, e sa Raxabi ramini banxi kui. E naxa a baba, a nga, a taarae, a xunya, nun a baribooree birin namini, e fa e makanta e kerenyi ma Isirayila pama yonkinde seeti ma.

²⁴ Isirayilakae naxa taa gan a nun a isee birin na, fo gbeti, xema, wure, nun wure gbeeli. E naxa nee raso naafuli ragatade Alatala xa banxi kui.

²⁵ Yosuwe naxa Raxabi langoe gine lu a si ra, a nun a xa mixie birin. Raxabi naxa sabati Isirayilakae ya ma. Han to a bonsoe na naa, barima a yigiya fi ne Yosuwe xa xera fe rabenyi firinyie ma Yeriko.

²⁶ Na waxati Yosuwe naxa yi marakali ti, «Danke na mixi be naxan gbilenma Yeriko taa ti ra. Na kanyi xa di singe nan findima na biriki singe sare ra, nun a xa di donxoe nan findima taa naade sare ra.»

²⁷ Alatala nun Yosuwe nan nu a ra. Yosuwe xili naxa te, a din boxi birin na.

7

Akan xa gbaloe

¹ Kono Isirayilakae naxa Alatala xui matandi, e se ndee tongo a tonyi donxoi naxee ra. Akan, Karimi xa mamadi, Sabidi tolobite, Sera xa tolontolonyi, Yuda bonsoe ya ma, nu bara se ratonxie tongo, Alatala boje fa te Isirayilakae xili ma na xa fe ra.

² Yosuwe naxa mixie xee keli Yeriko, sigafe ra Ayi, dennaxe na Beti Aweni fe ma,

Beteli sogetede. A naxa a fala e be, «Wo te, wo xa sa na bɔxi raben.» Na xeme naxa te Ayi bɔxi rabende.

³ E naxa gbilen Yosuwe yire, e a fala a be, «Hali pama birin mu siga, mixi wulu firin, xa na mu mixi wulu saxan nan xa te, e Ayi mixie bonboma ne. I naxa pama birin natagan yi fe ma, barima won gerefae mu gbo.»

⁴ Na kui mixi wulu saxan pondon naxa te gere xili ma. Konɔ Ayi mixie naxa no e ra, e fa e gi e ya ra.

⁵ Ayikae naxa mixi tongo saxan nun senni faha Isirayilakae ra. E naxa e kerikeli taa sode de ra han Sabarimi. E goro goro ma na kira ra, e naxa no e ra.

Na kui Isirayila pama bɔɔe naxa kana, limaniya naxa ba e yi ra.

⁶ Yosuwe naxa a xa sose iboo a ma, a naxa a yatagi rafelen bɔxi ma Alatala xa saate kankira ya i han nunmare, a tan nun Isirayila forie. E naxa bende maso e xunyie na nimise xa fe ra.

⁷ Yosuwe naxa a fala, «N Marigi Alatala, munfe ra i a niyaxi yi pama xa Yuruden igiri? I wama muxu safe Amorikae belexe ne, i xa gan muxu ra? Muxu na a kolon nu, hali muxu lu Yuruden naakiri ma nu.

⁸ N Marigi, n munse falama kore, Isirayilakae to e gixi e yaxuie ya ra?

⁹ Kanaankae nun yi bɔxi mixie na yi fe me, e muxu digilinma ne, e muxu xili non yi bɔxi ma. Na kui, i tan fa munse rabama i xili xungbe xa fe ra?»

¹⁰ Alatala naxa a masen Yosuwe be, «Keli, i i yatagi rafelenxi bɔxi ma munfe ra yi ki?

¹¹ Isirayila bara yunubi raba. Na kui e bara saate kana n naxan tongo e be. Iyo, e bara se ratonxie tongo a mu lan e xa naxan tongo. E bara a muna, e a noxun e xa kote kui.

¹² Isirayilakae mu noma tide e yaxuie ya ra. E e gima ne e yaxuie ma, barima e fan yete yati bara findi mixi ratonxie ra. N mu luma wo foxo ra, xa wo mu yi se ratonxie kana wo naxee tongoxi.

¹³ Keli, i xa pama raseniye. I xa a fala e be, «Beemanu tina, wo xa wo yete raseniye. Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: «Se ratonxie na wo tagi. Isirayila mu noma tide e yaxuie ya ra, danmi na se ratonxie na wo yi ra.»

¹⁴ Tina geesege wo wo maso wo bɔnsɔe ki ma. Alatala na bɔnsɔe naxan masen, na xa a maso a xabile ki ma. Alatala na xabile naxan masen, na xa a maso a denbaya ki ma. Alatala na mixi naxan masen denbaya ya ma, na xa a maso.

¹⁵ Na mixi nun na se ratonxie ganma ne te ra, barima a bara Alatala xa saate

kana, a bara fe raba Isirayila, a mu lan a xa naxan naba.»

¹⁶ Yosuwe naxa keli subaxe ma, a naxa Isirayila ti a bɔnsɔe ki ma. A fe naxa ti Yuda bɔnsɔe.

¹⁷ A naxa Yuda xabile maso, a fe naxa ti Sera xabile. A naxa Sera xabile maso, a denbaya ki ma, a fe naxa ti Sabadi.

¹⁸ A naxa denbaya xunyie maso, a fe naxa ti Akan, Karimi xa di xeme, Sabadi xa di xeme, Sera xa di naxan fatan Yuda bɔnsɔe ra.

¹⁹ Yosuwe naxa a fala Akan be, «N ma di, tantui rasiga Alatala ma, Isirayila Marigi Ala. A tantu. I naxan nabaxi, na tagi raba n be a ki ma. I naxa a noxun n ma.»

²⁰ Akan naxa Yosuwe yaabi, «Nɔndi na a ra. N tan nan yunubi rabaxi Alatala ra, Isirayila Marigi Ala. N naxan nabaxi a tan nan yi ki.

²¹ N Sinari donma nde to ne na see ya ma, naxan xa tofanyi maniye mu na, a nun gbeti kole keme firin, nun xema, naxan kilo tagi lima. N naxa mila e ma, n fa e tongo. N bara e biri yili kui n ma kiri banxi bun ma. Gbeti saxi xema nun donma bun ma.»

²² Yosuwe naxa mixie xee e gi ra, e xa Akan xa kiri banxi mato. Na see nu noxunxi yili kui, gbeti saxi e bun ma.

²³ E naxa a birin nate yili kui kiri banxi bun ma, e a xanin Yosuwe xon ma, Isirayila pama tagi. E naxa a ibagan bɔxi Alatala ya i.

²⁴ Yosuwe naxa Sera xa di Akan suxu. A naxa a xa see birin tongo, na gbeti, na donma tofanyi, na xema, nun a xa kiri banxi. A man naxa a xa di xeme, a xa di ginee, a xa ningee, a xa sofalee, nun a xa xurusee, a naxa na birin suxu, a a xanin Akori gulunba kui. Isirayila birin naxa bira a foxo ra.

²⁵ Yosuwe naxa a fala Akan be, «I bara muxu xun mapaaxu, Alatala i fan xun mapaaxuma ne to loxɔe.» Na masenyi xanbi, Isirayilakae birin naxa e magono geme ra, e e gan.

²⁶ E naxa geme gbegbe koto a fari. Han to na kotoxi naa. Na kui Alatala bɔɔe naxa goro. Na nan a toxi han to, Akori gulunba xili falama na yire xun ma.

8

Ayi masɔtɔe

¹ Alatala naxa a masen Yosuwe be, «Hali i mu gaaxu, i bɔɔe naxa mini a i. Geresoe birin tongo, wo keli, wo xa siga Ayi gere. A kolon, n bara Ayi mange sa i belexe a nun a xa pama birin na, a xa taa nun a xa bɔxi.

² I Ayi bɔxi nun a mange xa fe rabama ne alo i Yeriko bɔxi nun a mange xa fe raba

ki naxe, kɔnɔ yi biyaasi e xa se fanyie nun e xa xurusee findima wo harige nan na. I fama taa melende a xanbi xanbi nan ma.»

³ Yosuwe nun geresoe birin naxa keli, e naxa te Ayi. Yosuwe naxa sɔɔri geresoe fanyi mixi wulu tongo saxan mayegeti, e birin naxa te kɔɛ ra.

⁴ A naxa yi yaamari so e yi ra, «Wo a idɔyin, wo xa taa melen a xanbi xanbi ma. Wo naxa wo makuya taa ra a gbe ra. Wo birin xa wo redi.

⁵ N tan nun n ma pama birin, muxu muxu makɔrema ne taa ra mennikae ya ra. E na mini muxu ralande alo a singe ra, muxu fama ne muxu gide e ya ra.

⁶ Na kui e birama ne muxu fɔxɔ ra a falafe ra, «E na e gife alo boore biyaasi.» Na ki muxu fama ne e raminide taa fari ma.

⁷ Na temui, wo tan xa mini wo nɔxunde, wo fa taa masɔɔ. Wo Marigi Alatala naa sama ne wo belexe.

⁸ Wo na taa suxu, wo te so naa ra, wo naa gan. A tan nan na ki, wo xa Alatala waxonfe rakamali, wo xa n ma yaamari rabatu a rabatu ki ma.»

⁹ Yosuwe naxa e rasiga fa, e sa taa melen a xanbi xanbi ma. E naxa lu Ayi nun Beteli tagi, Ayi sogegorode. Yosuwe nun pama birin naxa xi yonkinde kui na kɔɛ ra.

¹⁰ Na kuye iba, Yosuwe naxa keli, a pama xunmato a ra. A tan nun Isirayila kuntigie naxa te pama ya ra, sigafe ra Ayi.

¹¹ E tan nun geresoe birin naxa e makɔre Ayi taa ra, e fa yonkinde yailan a kɔɔla biri ra. Gulunba naxa lu e tan nun Ayi tagi.

¹² Yosuwe nu bara xeme wulu suuli jɔndɔn xee taa melende Ayi nun Beteli tagi, Ayi taa sogegorode.

¹³ Na kui sɔɔrie xa yonkinde xungbe nu na taa kɔɔla ma, sɔɔri booree nu na taa melenfe sogegorode biri. Yosuwe naxa siga na kɔɛ radangi gulunba kui.

¹⁴ Ayi mange to Isirayila sɔɔrie to, a tan nun a xa pama naxa mini e gere de fili yire Araba ya ra. Kɔnɔ a mu nu a kolon xa Isirayilakae bara a xa taa melen a xanbi xanbi ma.

¹⁵ Na temui Yosuwe nun Isirayila pama birin naxa e yete ragi Ayi mixie ya ra gbengberenyi kira xon ma.

¹⁶ Ayikae naxa bira e fɔxɔ ra keren na. Yosuwe nun a xa sɔɔrie naxa e gi han e ge Ayi pama birin naminide taa fari ma.

¹⁷ Xeme keren mu lu Ayi nun Beteli taae kui, e birin naxa bira Isirayilakae fɔxɔ ra, e xa e suxu. E naxa taa lu na ki, a rabixi.

¹⁸ Na kui, Alatala naxa a masen Yosuwe be, «I xa tanbe itala Ayi biri ra, naxan suxuxi i yi ra, barima n bara a sa i belexe.» Yosuwe naxa a xun ti taa ra, a xa tanbe suxuxi a yi ra Ayi mabiri.

¹⁹ A to na raba, sɔɔri melentie naxa mini mafuren mafuren e nɔxunde kui, e fa so taa kui, e te so na ra keren na.

²⁰ Ayikae to e ya ragbilen e xanbi ra, e naxa a to tuuri na tefe kooore ma kelife taa kui. E mu no e gide e xa siga dede. Isirayilaka naxee nu na e gife gbengberenyi kira xon Ayi mixie ya ra, nee naxa e mafindi e xili ma.

²¹ Yosuwe nun Isirayila pama to na tuuri to te ra, e naxa a kolon a sɔɔri melentie bara ge taa suxude. Na kui e naxa e mafindi, e fa Ayikae bonbo.

²² Na melentie fan naxa fa kelife taa kui, e xa Ayikae gere. Na kui Ayikae naxa raxeten, Isirayilakae fa e birin faxa. Mixi yo mu no a gide, mixi yo mu lu a pipɛ ra,

²³ fo Ayi mange, e naxan suxu, e a xanin Yosuwe xon.

²⁴ Isirayilakae to ge Ayikae faxade naxee bira e fɔxɔ ra gbengberenyi kira xon ma, e naxa gbilen taa fan kui, e Ayika dɔnxɔee birin faxa e xa santidegema ra.

²⁵ Ayika naxee birin faxa na loxɔe, xeme nun ginee, e konti naxa lan mixi wulu fu nun firin ma.

²⁶ Yosuwe to a xa tanbe itala Ayi xun ma, a mu a iso fo naakae birin to ge faxade.

²⁷ Na kui, Isirayila naxa a wasaso Ayi xuruse nun a harige ra, alo Alatala a masen ki naxe Yosuwe be.

²⁸ Yosuwe naxa Ayi taa birin kana, a a gan. Han to naa kiroxi.

²⁹ Naxan findi Ayi mange tan na, e naxa na gbaku wuri ma han nunmare. Nunmare to so, Yosuwe naxa yaamari fi e xa a fure ragoro wuri kon na. E naxa a rabira taa sode de ra, e fa geme gbegbe malan a fari. Han to na geme malanxi naa.

Serexebade Ebali geya fari

³⁰ Na temui Yosuwe naxa serexebade yailan Isirayila Marigi Alatala be Ebali geya fari,

³¹ alo Alatala xa konyi Munsa a fala Isirayilakae be ki naxe. E naxa serexebade geme daaxi ti, wure mu nu din naxan na, alo a sebexi Tawureta Munsa kitaabui kui ki naxe. E naxa serexe gan daaxie nun xanunteya serexee ba Alatala be na fari.

³² Menni Yosuwe naxa Ala xa scriye sebe gemee ma Isirayilakae birin ya xori, Annabi Munsa naxan sebe e be.

³³ Isirayilakae, e xa kuntigie, e xa sɔɔri mangee, e xa kiitisee, nun xɔpe naxee nu na e ya ma, e birin naxa siga ti ra Lewi bonsɔe serexedubee ya i, naxee nu Alatala xa saate kankira xaninma. Nama seeti keren naxa ti Garisimi geya biri, pama seeti boore naxa ti Ebali geya biri, alo Alatala xa konyi Munsa a fala Isirayila

pama singe be ki naxe, a duba e be temui naxe.

³⁴ Na xanbi, Yosuwe naxa yi seriyé masenyi birin ti, dubée nun dankeé, alo a sebexi Tawureta Munsá kitaabui kui ki naxe.

³⁵ Annabi Munsá xa masenyi sebexi keren mu lu, Yosuwe mu naxan tagi raba Isirayila pama birin be, hali ginée, dimée, nun xɔɔn naxee nu na e ya ma.

9

Gabayonkae xa saate

¹ Yuruden naakiri mangee, Xitikaé, Amorikaé, Kanaankaé, Perisikaé, Hiwikáé, nun Yebusukaé xa mange, e to yi gere xa fe me, naxan nabaxi Sefela bɔxi geyae fari, Baa Xungbe de ra, Liban geyae seeti ma,

² e naxa e malan, e lanyi xiri e tagi alako e xa Yosuwe nun Isirayila pama gere.

³ Gabayonkae to a me, Yosuwe naxan nabaxi Yeriko nun Ayi ra,

⁴ e naxa yanfanteya maxiri. E naxa siga a xɔn, beki kobie nun weni sase ibɔɔxie dɔɔxi e xa sofalee fari.

⁵ E naxa sankiri fori jɔnxi madegexie so e sanyi, e donma kobi jɔnxié ragoro e ma. E naxa taami xuntunyi xaraxie sa e xa kote kui.

⁶ E to Yosuwe li yonkinde kui Giligali, e naxa a fala a tan nun Isirayilakaé be, «Muxu sa kelixi bɔxi makuye ne yi ki, alako won xa saate xiri.»

⁷ Isirayilakaé naxa a fala e be, «Won noma saate xiride di? Xa a sa li wo kelixi yi bɔxi nan ma, a mu lanma saate xa lu won tagi.»

⁸ E naxa Yosuwe yaabi, «I xa konyie nan lanxi muxu ma.» Yosuwe naxa e maxɔrin, «Nde na wo tan na? Wo kelixi minden?»

⁹ E naxa Yosuwe yaabi, «I xa konyie kelixi bɔxi makuye nan ma i Marigi Alatala xili xa fe ra, barima muxu bara a xa fe ifale me, a naxan nabaxi Misira,

¹⁰ a nun a fe naxan birin nabaxi Amorikaé xa mange firinyie ra Yuruden naakiri ma, Xesibon mange Sixon, nun Basan mange Ogo, naxan nu sabatixi Asataroti.»

¹¹ «Muxu xa forie nun bɔxi mixi birin a falaxi ne muxu be, <Wo wo fandé tongo wo naxan donma kira xɔn ma. Wo xa siga Isirayilakaé ralan, wo xa a fala e be wo xa konyie nan muxu ra.> Yakosi, won xa saate tongo won boore be.

¹² Wo bara muxu xa taamie to? Muxu to keli muxu xɔnyi, taami fanyi na nu a ra, kɔnɔ yakosi a birin bara xara.

¹³ Muxu xa weni sase neeneé nu rafexi weni fanyi ra, kɔnɔ yakosi na birin bara jɔn, weni saseé bara bɔɔ. Wo muxu xa

donmae mato, a nun muxu xa sankirie. E birin bara kana yi kira xa makuye be.»

¹⁴ Isirayilakaé naxa na birin mato, kɔnɔ e mu Alatala maxɔrin xa a findixi nɔndi nan na.

¹⁵ Na kui Yosuwe naxa lanyi xiri e tagi e xa simaya makantafe ra. Marakali naxa lu e tagi.

¹⁶ Xi saxon to dangi na saate xirife ra, Isirayilakaé naxa a kolon a e dɔxɔbooree nan lanxi e ma.

¹⁷ Na lɔxɔe Isirayilakaé naxa siga, e sa so e xa taee kui, naxan findixi Gabayon, Kefira, Beeroti, nun Kiriyaati Yeyarimi.

¹⁸ Isirayilakaé mu e faxa saate xa fe ma, bɔxi yareratie naxan tongo Gabayonkae be Isirayila Marigi Alatala xili ra, kɔnɔ pama birin naxa xurutuxurutu e xa yareratie ma.

¹⁹ Mangee naxa a fala pama be, «Muxu tan nan muxu kalixi e be Isirayila Marigi Alatala xili ra. Won mu noma won belexe dinde e ra.

²⁰ Yakosi won e xa fe suxuma yi ki ne. Won e luma e si nan na alako won naxa Alatala raxɔnɔ marakali kanafe ra.

²¹ Won naxa e faxa, kɔnɔ won xa e rawali wuri segefe nun ye bafe ra pama birin be.» Na kui Isirayila yareratie xa saate mu kanama.

²² Yosuwe naxa e xili, a wɔyen e be, «Munfe ra wo muxu yanfaxi, wo a fala muxu be, a wo sabatixi yire makuye ne, a fa sa a li, wo sabatixi muxu seeti nan ma?

²³ Na kui wo bara danke soto, wo bara findi muxu xa konyie ra. Wuri segefe nun ye bafe wali luma wo tan nan xun ma muxu Marigi Ala xa pama be abadan.»

²⁴ E naxa Yosuwe yaabi, «Muxu bara a me, i Marigi Alatala a fala ne a xa konyi Munsá be, a xa yi bɔxi birin so wo yi ra, a xa bekae sonto wo ya xɔri. Wo xa fa bara gaaxui gbege lu muxu ma muxu nii xa fe ra. Na nan a toxi muxu bara wo yanfa.

²⁵ Yakosi, muxu na wo sago. Wo xa muxu xa fe raba alo wo wama a xɔn ma ki naxe tinxinyi kui.»

²⁶ Yosuwe naxa na tinxinyi raba, a mu a lu Isirayilakaé xa e faxa.

²⁷ Na lɔxɔe a naxa wuri segefe nun ye bafe wali dɔxɔ e xun ma Isirayila pama birin be, a nun Alatala xa serexebade be, naxan na Alatala xa yire sugandixi. Han to Gabayonkae na na wali kui.

10

Gere belebele Gabayon fe ma

¹ Darisalamu mange Adoni Sedeki naxa a me a Yosuwe bara Ayi taa suxu, a bara naa raton, a bara Ayi bɔxi nun a mange xa fe raba alo a Yeriko bɔxi nun a mange xa fe

raba ki naxe. A man bara a me a Gabayon nun Isirayila bara lanyi xiri, a nee sabatixi e tagi.

² E naxa gaaxu na xa fe ra, barima mangataa belebele nan nu na Gabayon na, naxan xungbo Ayi be. E xa soorie nu findixi xeme gbangbalanyie nan na.

³ Darisalamu mange Adoni Sedeki naxa xera xee, a xa sa a fala Xebiron mange Hohami be, Yaramuti mange Pirami be, Lakisi mange Yafiya be, a nun Egilon mange Debiri be,

⁴ «Wo te n yire, wo xa fa kafu n ma alako won xa Gabayon gere, barima e tan nun Yosuwe nun Isirayilakae bara lanyi xiri.»

⁵ Yi Amori mange suulie: Darisalamu mange, Xebiron mange, Yaramuti mange, Lakisi mange, nun Egilon mange naxa te nun e xa soorie ra. E naxa e xa yonkinde yailan Gabayon ya ra, e fa gere ti e be.

⁶ Gabayonkae naxa xera xee Isirayilakae xa yonkinde Giligali, e xa sa a fala Yosuwe be, «I naxa i xa konyie rabejin. I xa te muxu yire mafuren. I xa muxu ratanga Amori mangee ma, naxee sabatixi geya yire, e wama muxu gerefe.»

⁷ Yosuwe nun a xa soori jalamae naxa keli Giligali, e siga Gabayon.

⁸ Alatala naxa a masen Yosuwe be, «I naxa gaaxu e ya ra, barima n bara ge e sade i belexe. Mixi keren mu noma tide i ya ra e ya ma.»

⁹ Na kui Yosuwe nun a xa mixie naxa keli Giligali, e pere koe ra, alako e xa sin Amori kae xun ma terenna ra.

¹⁰ Alatala naxa Amori kae keru Isirayila ya ra, a fa no e ra senbe ra Gabayon. Isirayilakae naxa bira e foxo ra kira xon naxan tema Beti Xoron, e naxa e bonbo han Aseka nun Makeda.

¹¹ E to nu e gima Isirayilakae ya ra gorofe Beti Xoron kira xon, Alatala naxa balabalanyie xori belebele ragoro e ma keli koore ma, han e sa Aseka li. Na balabalanyie xa mixi faxaxie dangi mixie ra, Isirayilakae naxee faxa e xa santidegema ra.

¹² Alatala nu Amori kae safe Isirayila belexe temui naxe, Yosuwe nu bara Alatala maxandi Isirayilakae ya xori a xa soge raxara Gabayon xun, a xa kike raxara Ayalon gulunba xun.

¹³ Soge nun kike naxa e raxara, han Isirayila naxa ge e waxonyi rabade e yaxuie ra. Yi fe sebexi Yasari xa buki kui. Soge naxa a raxara koore tagi, soge mu gbata dulade fejen keren kui.

¹⁴ Han to na fe mooli mu toxi dunija. Alatala nu bara Yosuwe xa maxandi suxu, a nu na gere sofe Isirayila be.

¹⁵ Na temui Yosuwe nun a xa soorie naxa gbilen e xa yonkinde Giligali.

¹⁶ Na mange suulie e gi ne, e sa e noxun Makeda fonme ra.

¹⁷ Mixi nde naxa a fala Yosuwe be, «Na mange suulie na e noxunfe Makeda fonme kui.»

¹⁸ Yosuwe naxa yaamari fi, «Wo geme belebelee mayindigilin na fonme de ma, wo soori ndee ti naa.

¹⁹ Wo tan donxoe, wo naxa dugundi, wo xa bira wo yaxuie foxo ra, wo fa kira bolon e ya ra, alako e naxa no e xonyi masotode, barima wo Marigi Alatala bara e sa wo belexe.»

²⁰ Na kui Yosuwe nun a xa soorie naxa no Amori kae ra, fo mixi keren kerenyi naxee e gi, e sa e xa taa makantaxie masoto.

²¹ Isirayila xa soorie birin naxa gbilen bojesa kui Yosuwe yire Makeda yonkinde kui. Mixi yo mu no e ra.

²² Na temui Yosuwe naxa a fala, «Wo yi geme ba fonme de ma, wo xa yi mange suulie ramini.»

²³ E naxa na mixi suuli ramini: Darisalamu mange, Xebiron mange, Yaramuti mange, Lakisi mange, nun Egilon mange.

²⁴ E to yi mangee ramini Yosuwe ma, Yosuwe naxa Isirayila soorie birin xili, a a fala e xa yareratie be, «Wo wo maso, wo xa wo sanyi ti yi mangee konyie ma.» E naxa e maso, e e sanyi ti e konyie ma.

²⁵ Yosuwe naxa a fala e be, «Wo naxa gaaxu, wo boje naxa mini a i. Wo wo senbe so, wo man xa limaniya, barima Alatala wo yaxuie birin ma fe rabama yi ki ne, wo nun naxee ne gerema.»

²⁶ Na birin to dangi, Yosuwe naxa e faxa, a fa e gbaku wuri suuli kon na han nummare.

²⁷ Soge dula temui, Yosuwe naxa yaamari fi e xa e ragoro wuri kon na, e xa e raso fonme kui, e nu noxunxi dennaxe. E naxa geme belebelee doxo na de ma. Han to naa na na ki.

²⁸ Na loxoe Yosuwe naxa Makeda fan suxu, a mennikae nun e xa mange sonto santidegema ra. A mu mixi keren lu. A naxa Makeda mange xa fe raba alo a Yeriko mange xa fe raba ki naxe.

²⁹ Yosuwe nun Isirayila xa soorie naxa keli Makeda, e siga Libina gere.

³⁰ Alatala naxa naakae nun e xa mange sa e belexe. E naxa na mixi birin sonto e xa santidegema ra, e mu mixi keren lu. E naxa Libina mange xa fe raba alo e Yeriko mange xa fe raba ki naxe.

³¹ Yosuwe nun Isirayila xa soorie naxa keli Libina, e siga Lakisi gere.

³² Na kuye iba, Alatala naxa Lakisi sa e belexe. E naxa na mixi birin faxa

santidegema ra, alo e Libina xa fe raba ki naxe.

³³ Geseri mange Horami naxa te kafude Lakisi ma, kono Yosuwe naxa a tan nun a xa soorie birin faxes, a mu mixi keren lu.

³⁴ Yosuwe nun Isirayila xa soorie naxa keli Lakisi, e siga Egilon gereede.

³⁵ Na loxo e naxa mennikae birin sonto, alo e Lakisi xa fe raba ki naxe.

³⁶ Yosuwe nun Isirayila xa soorie naxa keli Egilon, e siga Xebiron gereede.

³⁷ E naxa mennikae birin, e xa mange, nun e doxo booree sonto, e mu mixi keren lu. E naxa e xa fe raba alo e Egilon xa fe raba ki naxe, e mennikae birin faxes.

³⁸ Na temui Yosuwe nun Isirayila xa soorie naxa e mafindi Debiri taa xili ma, e xa e gere.

³⁹ E naxa mennikae birin, e xa mange, nun e doxo booree sonto, e mu mixi keren lu. E naxa e xa fe raba alo e Libina, a mange, nun Xebiron xa fe raba ki naxe.

⁴⁰ Yosuwe naxa no na boxi birin na, geya yire, Negewi gbengberenyi, Sefela boxi, nun a mangede. A naxa na mixi birin sonto alo Isirayila Marigi Alatala a yamari ki naxe.

⁴¹ Yosuwe naxa e gere keli Kadesi Barineya han Gasa, Gosen boxi birin, sa doxo Gabayon na.

⁴² Yosuwe naxa no na taee nun e mangede ra temui kerenyi ra, barima Isirayila Marigi Alatala nan nu gere soma Isirayila be.

⁴³ Na temui Yosuwe nun Isirayila xa soorie birin naxa gbilen e xa yonkinde Giligali.

11

Gere xungbe Meromi xure fe ma

¹ Xasori mange Yabini to yi fee me, a naxa xerae xee yi mixie xon ma: Madon mange Yobabo, Simiron mange, Akisafa mange,

² mange naxee nu sabatixi geyae fari koola ma, naxee nu sabatixi Yuruden gulunba kui, naxee nu sabatixi Kinereti Baa yirefanyi ma, naxee nu sabatixi Sefela boxi ma, naxee nu Doro rabilinyi ma sogegorode,

³ Kanaankae naxee nu na sogetede nun sogegorode, Amorikae, Xitikae, Perisikae, Yebusukae naxee nu na geyae fari, a nun Hiwikae naxee nu na Xerimon geya bunyi Misipa boxi ma.

⁴ Na mangede naxa e xa soorie birin malan, naxee wuya alo meyenyi baa de ra. Soe ghegbe nun soori ragise ghegbe fan nu na e yi.

⁵ Yi mangede naxa lan fe keren ma, e naxa sa e xa yonkinde ti Meromi xure fe ma Isirayilakae gerefe ma.

⁶ Alatala naxa a masen Yosuwe be, «Hali i mu gaaxu e ya ra, barima tina yi temui ma, n tan e birin sama ne i belaxe, i e faxes Isirayilakae ya xori. I fama ne e xa soe san fasee bolonde, i fama ne e xa soori ragisee gande.»

⁷ Yosuwe nun a xa geresoe naxa sin e ma Meromi xure fe ma.

⁸ Alatala naxa e sa Isirayila belaxe. E naxa e bonbo, e e keru han Sidon taa xungbe kui, han Misirefoti Mayimi, han Misipa gulunba ra sogetede biri. E naxa e bonbo, e mu mixi keren lu.

⁹ Yosuwe naxa e xa fe raba alo Alatala a masen a be ki naxe. A naxa e xa soe san fasee bolon, a e xa soori ragisee fan gan.

¹⁰ A gbilen gbilen ma, Yosuwe naxa Xasori boxi fan suxu, a naxa a mange faxes santidegema ra, barima a tan nan nu na mangataa ra na boxi birin xun.

¹¹ Yosuwe xa soorie naxa e sonto santidegema ra, e mu mixi keren lu a si ra. Na dangi xanbi e naxa Xasori taa gan.

¹² Yosuwe naxa na taee birin suxu, a mennikae nun e mangede faxes santidegema ra, a menni raton alo Alatala xa konyi Munsaa fala a be ki naxe.

¹³ Kono Isirayila xa soorie mu taee gan naxee nu na geyae fari, fo Xasori keren Yosuwe dennaxe gan.

¹⁴ Isirayila naxa a wasaso yi taee harige nun e xa xurusee ra, kono e naxa mixie tan birin faxes santidegema ra. E mu mixi keren lu a pipje ra.

¹⁵ Alatala naxan yamari a xa konyi Munsaa be, Annabi Munsaa fan naxa na yamari Yosuwe be. Yosuwe naxa na birin naba alo Alatala a masen Annabi Munsaa be ki naxe.

¹⁶ Yosuwe naxa na boxi birin masoto: geya yire, Negewi gbengberenyi, Gosen boxi, Sefela boxi, nun Yuruden gulunba, kelife Isirayila geyae ma han baa de ra.

¹⁷ Keli geya Mageli itexi ra Seyiri biri ra, han Bali Gadi, Liban gulunba kui, Xerimon geya bunyi, a naxa naa mangede birin suxu, a e sonto.

¹⁸ Yosuwe nun yi mangede naxa gere xonkuye raba.

¹⁹ Taa yo mu nu na naxan tin Isirayila xa lanbooreja ra, fo Gabayon keren Hiwikae nu sabatixi dennaxe. Isirayilakae naxa na donxo e birin gere.

²⁰ Alatala nan Kanaankae xaxilie raxoxo, alako Isirayila mixie xa e gere, e xa e raton, e naxa kinikini e ma fefe ma, alo Alatala a masen Annabi Munsaa be ki naxe.

²¹ Na waxati kerenyi kui, Yosuwe naxa Anaki bonsae fan gere, a e sonto Xebiron, Debiri, Anaba, nun geya yire naxee nu na

Yudaya nun Isirayila boxi ma. Yosuwe naxa e birin halaki, a e xa taee kana.

²² Na dangi xanbi Anaki bõnsõe keren mu lu Isirayila boxi ma. Naxee mu faxa, nee naxa sabati Gasa, Gati, nun Asidodi taee kui.

²³ Na kui, Yosuwe naxa na boxi birin masoto alõ Alatala a masen Annabi Munsa be ki naxe. A naxa a itaxun Isirayila bõnsõe ma e ke ra. Na temui, boxi naxa xinbeli, gere yo mu so fa.

12

Mangee nufe

¹ Mangee nan ya Isirayilakae nõ naxee ra, e xa taee tongo Yuruden sogetede biri ra, fõlofe Arinon xure ma, a sa doxo Xerimon geya ra, han a sa Yuruden gulunba birin li sogetede biri:

² Amori mange Sixõn, naxan nu sabatixi Xesibõn, a xa mangeya nu fõlõma Aroweri, naxan tixi Arinon xure de ra, han a sa doxo Yaboko xure ra, Amoni naaninyi. Yi birin nu findixi Galadi boxi seeti keren nan na.

³ A man naxa Yuruden gulunba sogetede fan yaamari, kelife Kinereti Baa han Fõxõe Baa Yuruden gulunba ra, Beti Yesimoti taa na dennaxe. A xa boxi nu sigaxi itala ra yirefanyi biri ra han Pisiga geya ra.

⁴ Basan mange Ogo, Refa bõnsõe mixi donxõe nde, naxan nu doxoxi Asataroti nun Edereyi taee.

⁵ A xa mangeya nu fõlõma Xerimon geya nan ma, a siga Salaka, han a sa Basan boxi birin li. A xa mangeya naaninyi nu na Gesurikae nun Maakakae xa boxi nan fe ma. Yi birin nu findixi Galadi seeti boore nan fan na, han Xesibõn mange Sixõn xa mangeya fõlõde.

⁶ Annabi Munsa, Alatala xa konyi nun Isirayilakae naxa nõ na mangee birin na. Alatala xa konyi Annabi Munsa naxa e xa jamane so Ruben bõnsõe, Gadi bõnsõe, nun Manasi bõnsõe seeti keren yi ra, menni xa findi nee gbe ra.

⁷ Mangeyae nan ya Yosuwe nun Isirayilakae naxee masoto Yuruden kiri ma sogegorode, fõlofe Bali Gadi ma Liban gulunba, han Xalaka geya Seyiri biri ra. Yosuwe naxa yi boxi birin itaxun Isirayila bõnsõe ma, kankan xa a gbe ke soto.

⁸ E boxi naxee soto na birin nalanxi na, Isirayila geyae, Sefela boxi, Yuruden gulunba, gbengberen yire, nun Negewi gbengberenyi nan na. Xitikae, Amorikae, Kanaankae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae nan nu sabatixi menni.

⁹ Mangee nan ya e nõxi naxee ra: Yeriko mange, Ayi mange naxan nu na Beteli fe ma,

¹⁰ Darisalamu mange, Xebiron mange,

¹¹ Yaramuti mange, Lakisi mange,

¹² Egilon mange, Geseri mange,

¹³ Debiri mange, Gederi mange,

¹⁴ Horoma mange, Aradi mange,

¹⁵ Libina mange, Adulama mange,

¹⁶ Makeda mange, Beteli mange,

¹⁷ Tapuwa mange, Xeferi mange,

¹⁸ Afeki mange, Lasaron mange,

¹⁹ Madon mange, Xasori mange,

²⁰ Simiron Meron mange, Akisafa mange,

²¹ Taanaki mange, Megido mange,

²² Kedesi mange, Yokanayimi mange naxan nu na Karemele biri,

²³ Doro mange, naxan nu na Doro boxi ma, Goyimi mange naxan nu na Giligali boxi ma,

²⁴ nun Tirisa mange.

Na birin nalanxi, mange tongo saxan a nun keren.

13

Boxi masototaree

¹ Yosuwe to ge foride, Alatala naxa a masen a be, «I bara fori konõ jamane gbegebe man na wo lan wo xa naxee soto.

² Filisitakae nun Gesurikae xa boxi luxi sinden.

³ Boxi naxan fõlõma Sixori xure ma Misira ya tagi, han a sa Ekiron li, naxan na koola ma, na birin Kanaankae nan gbe nu a ra, konõ na waxati Awikae nu naa suxuxi e yi, e nun Filisita mangedi suulie, naxee nu na Gasa, Asidodi, Asikalõn, Gati, nun Ekiron.

⁴ Kanaankae xa boxi fan luxi, fõlofe Meyara taa ma Sidõnkæ na dennaxe, han a sa Afeki li. Amorikae xa boxi fan luxi.»

⁵ «Gebalakæ nun Libankæ xa boxi fan luxi, fõlofe Bali Gadi ma Xerimon geya bunyi, han a sa Xamata li.

⁶ Sidõnka naxee birin na geyae fari, fõlofe Liban geyae ma, han a sa Misirefoti Mayimi li, n fama e keride Isirayilakæ ya xori. I xa na birin fi Isirayila ma ke ra, alõ n a masenxi ki naxe.

⁷ I xa yi boxi itaxun Isirayila bõnsõe solomanaani ma, a nun Manasi bõnsõe seeti boore ma.»

Manasi, Ruben, nun Gadi bõnsõe xa boxi

⁸ Manasi bõnsõe seeti singe, Ruben bõnsõe, nun Gadi bõnsõe nu bara e gbe ke soto Yuruden kiri ma sogetede biri ra, Ala xa konyi Munsa saabui ra.

⁹ E xa boxi sa foloxi kafi Aroweri, taa naxan na Arinon xure fe ma, a geya bunyi taa li, a Medeba fiili li, han a sa Dibon li,

¹⁰ a sa Amori mange Sixõn Xesibõnka xa taee birin li han Amonikæ xa naaninyi ra.

¹¹ E man naxa Galadi soto, Gesurikae nun Maakakae xa boxi, Xerimon geya, nun Basan boxi han a sa Salaka li.

¹² Basan mange Ogo fan xa boxi, naxan nu doxoxi Asataroti nun Edereyi taae, naxan findi Refa bonsœ mixi doxoœ ra, na fan gbe birin naxa findi Isirayilakae gbe ra. Annabi Munsa naxa no yi pamane birin na, a naxa e xa boxi birin tongo.

¹³ Kono Isirayilakae mu Gesurikae nun Maakakae keru. Han to e sabatixi Isirayilakae ya ma.

Lewi bonsœ ke

¹⁴ Annabi Munsa mu boxi yo fi Lewi bonsœ tan ma, barima serexẽ gan daaxi naxee bama Isirayila Marigi Alatala be, e nee nan findixi e tan gbe ke ra alo Ala a masen ki naxe.

Ruben bonsœ xa boxi

¹⁵ Annabi Munsa nu bara boxi fi Ruben bonsœ ma, e xabile ki ma.

¹⁶ E xa boxi naxa folo Aroweri Arinon xure de ra, a taa li naxan na geya bunyi, han a sa Medeba rabilinyi li,

¹⁷ a Xesibon li, nun taa naxee birin na naa rabilinyi. Na taae xili: Dibon, Bamoti Bali, Beti Bali Meyoni,

¹⁸ Yahasi, Kedemoti, Mefaati,

¹⁹ Kiriyatayimi, Sibima, Sereti Saxari naxan na geya fari,

²⁰ Beti Peyori, Pisiga geya fari, Beti Yesimoti,

²¹ taa naxee birin na fiili ma nun Amori mange Sixon, naxan nu doxoxi Xesibon, na xa boxi birin. Annabi Munsa nu bara mange Sixon faxa, a nun Madiyan mangedie Efi, Rekemi, Suru, Xuru, nun Reba. E nu sabatixi boxi kui Sixon xa mangeya bun ma.

²² Isirayilakae naxa Beyori xa di xeme Balami fan faxa santidegema ra, naxan nu duureya rabama.

²³ Yuruden xure findixi Ruben bonsœ xa naaninyi nan na sogogode biri ra. Na taae nun e xa boxie findixi Ruben bonsœ gbe nan na.

Gadi bonsœ xa boxi

²⁴ Annabi Munsa naxa yi boxi fi Gadi bonsœ ma e xabile ki ma:

²⁵ Yaaseri boxi, Galadi boxi taae birin, nun Amoni boxi seeti keren, han a sa Aroweri li, Raba ya tagi,

²⁶ kafi Xesibon han a sa Ramati Misipa nun Betonimi li, kafi Maxanayimi han a sa Debiri boxi li,

²⁷ a sa Beti Harama, Beti Nimira, Sukoti, nun Sefon li, taa naxee nu na Yuruden xure fe ma, a sa Xesibon mange Sixon xa boxi birin li, nun Yuruden rabilinyi

sogetede biri han a sa doxo Kinereti Baa ra.

²⁸ Yi birin naxa findi Gadi bonsœ ke ra e xabile ki ma, kankan nun a xa taa, nun a daaxa.

Manasi bonsœ seeti singe xa boxi

²⁹ Annabi Munsa naxa yi boxi fi Manasi bonsœ seeti singe ma, Manasi xa die seeti keren ma:

³⁰ Basan boxi birin, naxan nu Basan mange Ogo xa mangeya bun ma, folofe Maxanayimi, han a sa Yayiri li. Na findi taa tongo senni nan na.

³¹ E man naxa Galadi boxi seeti keren soto, e naxa Asataroti nun Edereyi taae soto, naxee nu findixi Basan mange Ogo gbe ra. Manasi xa di Makiri naxa yi birin soto a xa die seeti keren be e xabile ki ma.

³² Annabi Munsa naxa yi ke fi Isirayilakae ma a nu na Mowaba fiili ma temui naxe, Yuruden kiri ma Yeriko sogetede biri.

³³ Kono Annabi Munsa mu boxi yo fi Lewi bonsœ tan ma. Isirayila Marigi Alatala nan nu na a ke ra alo Ala a masen ki naxe.

14

Isirayila bonsœ solomanaani xa boxi

¹ Nunu xa di Yosuwe, serexedube Eleyasari, nun xabile kuntigie Kanaan boxi itaxun Isirayilakae ma ke ra yi ki ne.

² Boxi naxa itaxun Isirayila bonsœ solomanaani nun a tagi ma Ala xa mali saabui ra, alo Alatala a masen Annabi Munsa be ki naxe.

³ Boxi naxan na Yuruden xure kiri ma sogetede biri, Annabi Munsa naxa na fi bonsœ firin nun a tagi ma, kono a mu boxi yo fi Lewi bonsœ tan ma.

⁴ Annabi Yusufu bonsœ nu bara itaxun firin na, Manasi nun Eframli. Annabi Munsa mu boxi yo fi Lewi bonsœ ma naxan findixi e gbe yati ra, fo taae, e sabatima dennaxe nun fiilie e xurusee demadonna dennaxe.

⁵ Isirayilakae naxa na boxi itaxun e boore tagi alo Alatala a masenxi ki naxe Annabi Munsa be.

Kalebi Xebiron sotofe

⁶ Yuda bonsœ ndee nun Kenisi xa di Kalebi naxa siga Yosuwe xon. Kalebi naxa a fala a be, «I a kolon Alatala naxan fala Annabi Munsa be won firin xa fe ra Kadesi Barineya.

⁷ N je tongo naani nan nu a ra, Alatala xa konyi Annabi Munsa n xexxi temui naxe kelife Kadesi Barineya sigafe ra Kanaan boxi ma menni rabende. N to ge na ra, n naxa dentege fanyli sa a be.

⁸ N nan ngaxakerenyi naxee n mati naa, nee naxa limaniya ba pama yi ra, kɔnɔ n tan bira n Marigi Alatala nan tun fɔxɔ ra.

⁹ Na kui Annabi Munsu naxa laayidi tongo n be yi ki, «I i perexi boxi naxan ma, na findima ne i tan nun i xa die ke ra temui birin, barima i bara bira n Marigi Alatala xui fɔxɔ ra a ki ma.»

¹⁰ «Nɛ tongo naani nun suuli bara dangi kabi Alatala naxa na masen Annabi Munsu be, won nu na gbengberenyi ma temui naxɛ. Alatala bara n ma simaya rasiga han nɛ tongo solomasaxan a nun suuli.

¹¹ To, n senbe man luxi alɔ Annabi Munsu n xɛxi temui naxɛ. N noma gere sode yi waxati alɔ n na raba ki naxɛ a singe ra.

¹² Awa, i xa yi geya boxi fi n ma alɔ Alatala laayidi tongo n be ki naxɛ na lɔxɔɛ. Na lɔxɔɛ i nu a kolon Anaki bɔnsɔɛ na menni, e xa taa xungbe makantaxi a fanyiri ra. Alatala gbansan xa lu n seeti ma. Na kui n noma e keride alɔ Alatala a masen ki naxɛ.»

¹³ Yosuwe naxa duba Yefune xa di Kalebi be, a Xebiron xa fi a ma ke ra.

¹⁴ Na taa na a xa die belexe han to, barima Yefune Kenisika xa di Kalebi bira Isirayila Marigi Alatala nan fɔxɔ ra.

¹⁵ Kabi na temui bɔnesa naxa lu na boxi ma, gere yo mu nu na sɔnon. Singe Xebiron xili nu falama nɛ Kiriyati Araba, barima Araba nan nu findixi Anaki mixie xa kuntigi ra.

15

Yuda bɔnsɔɛ xa boxi

¹ Boxi naxan fixi Yuda bɔnsɔɛ ma e xabile ki ma Alatala xa maragiri saabui ra, sa fɔlɔxi Edon naaninyi nan na, a sa dɔxɔ Sini gbengberenyi ra yirefanyiri ma.

² Na naaninyi fɔlɔxi Fɔxɔɛ Baa de yirefanyiri nan ma naxan na Negewi gbengberenyi ma,

³ a siga Tali geya yirefanyiri ma Sini biri ra, a te Kadesi Barineya yirefanyiri ma han a sa dangi Xesiron na, a man te Adari, a siga han Karaka.

⁴ Na xanbi a Asimon li, a siga Misira xure han baa de ra. Yudayakae xa naaninyi nan na ki yirefanyiri biri ra.

⁵ Yudaya naaninyi sogetede biri findixi Fɔxɔɛ Baa de nan na, han Yuruden xure sinma baa xun dennaxɛ.

A naaninyi koola biri fɔlɔma Yuruden xure sinma baa xun dennaxɛ,

⁶ a te Beti Xogala biri ra, a siga Beti Araba, han Ruben xa di Bohan xa geme yire ra.

⁷ Na naaninyi texi han Debiri, a dangi Akori gulunba kui ra, a siga koola ma han

Giligali, naxan na Adumimi geya ya ra, xure yirefanyiri ma. Na naaninyi sigaxi han En Semesi dulonyi ra, a mini En Rogeli ra.

⁸ A keli menni, a goro Hinoma xa gulunba kui, Yebusukae xa taa yirefanyiri ma. Na taa findixi Darisalamu nan na. A siga han geya fari ma Hinoma xa gulunba ya ra sogetede biri nun Refa bɔnsɔɛ xa gulunba rapɔnyiri ra koola biri ra.

⁹ Kelifɛ na geya fari ma, naaninyi sigama han Nefetowa dulonyi ra. Na xanbi a taa ndee li naxee na Eferon geya fari, a siga Baala, dennaxɛ xili Kiriyati Yeyarimi.

¹⁰ A Keli menni a siga sogetorode biri han a Seyiri geya li, a siga Yeyarimi geya seeti ma, dennaxɛ xili Kesalon. A man siga Beti Semesi, han a Timina li.

¹¹ Na naaninyi sigaxi Ekiron nun Sikiron taaɛ seeti ma, han a Baala geya li, a siga Yabaneeli. Na dangi xanbi a sa baa li.

¹² Baa Xungbe de ra findi na naaninyi nan na sogetorode biri ra. Yudayakae xa naaninyie nan na ki. E xabilee birin na menni nɛ.

Kalebi xa boxi

¹³ Yosuwe naxa Yudayakae xa boxi nde fi Yefune xa di Kalebi ma, alɔ Alatala a yamari ki naxɛ. A xa taa singe findi Kiriyati Araba nan na, naxan xili Xebiron. Mixi naxan nu xili Araba, na nan lanxi Anaki bɔnsɔɛ benba ma.

¹⁴ Kalebi naxa Anaki xa di xeme saxanyie kerɛ. Nee nu xili nɛ Sesayi, Aximan, nun Talama.

¹⁵ Na xanbi e naxa te Debiri xili ma, dennaxɛ nu xili Kiriyati Sifa.

¹⁶ Kalebi naxa a fala, «Mixi yo naxan na nɔ Sifa taa ra, n nan n ma di gine Akasa fima nɛ a ma.»

¹⁷ Kalebi xunya Kenasi xa di xeme Otiniyeli naxa nɔ Sifa taa ra. Kalebi naxa a xa di gine Akasa fi a ma.

¹⁸ Akasa to siga Otiniyeli xɔn, a naxa a fala a be a xa boxi gbete maxɔrin a baba ma. Akasa to goro a xa sofale fari, Kalebi naxa a maxɔrin, «I wama munse xɔn?»

¹⁹ A naxa a yaabi, «N wama naxan xɔn, i bara boxi fi n ma naxan na yirefanyiri biri ra. Yakosi i man xa ye yire fan fi n ma.» Awa, a baba naxa geya yire fi a ma. Ye nu na na geya fari, a man nu na geya bunyi.

Yuda bɔnsɔɛ xa boxi

²⁰ Yuda xa die ke nan yi ki, e xabile ki ma:

²¹ Taa naxee nu na yirefanyiri ma, Negewi gbengberenyi ma, Edon naaninyi fe ma, e xili Kabaseeli, Ederi, Yaguru,

²² Kina, Dimona, Adada,

²³ Kedesi, Xasori, Yitinan,

²⁴ Sifi, Telemi, Beyaloti,

²⁵ Xasori Xadata, Keriyoti Xesiron, naxan findixi Xasori ra,

²⁶ Amama, Sema, Molada,

²⁷ Xasari Gada, Xesimon, Beti Pɛleti,

²⁸ Xasari Suwali, Beriseeba, Bisiyoteya

²⁹ Baala, Iyimi, Esemi,

³⁰ Elitoladi, Kesili, Horoma,

³¹ Sikilaga, Madamanna, Sansanna,

³² Lebayoti, Siliximi, Ayin, e nun Rimon. E birin nalanxi taa moxɔnɔn nun solomanaani, nun e daaxae.

³³ Taa naxee nu na Sefela bɔxi, e xili Esetayoli, Soraha, Asena,

³⁴ Sanowa, En Ganimi, Tapuwa, Enama,

³⁵ Yaramuti, Adulama, Soko, Aseka,

³⁶ Saarayimi, Aditayimi, Gedera, e nun Gederotayimi. E birin nalanxi taa fu nun naani, nun e daaxae.

³⁷ Senan, Xadasa, Migidali Gadi,

³⁸ Dilana, Misipa, Yokatili,

³⁹ Lakisi, Bɔsikati, Egilon,

⁴⁰ Kabon, Laxamasi, Kitalisi,

⁴¹ Gederoti, Beti Dagon, Nama, e nun Makeda. E birin nalanxi taa fu nun senni, nun e daaxae.

⁴² Libina, Eteri, Asan,

⁴³ Yifita, Asena, Nesibi,

⁴⁴ Keyila, Akisibu, nun Maresa. E birin nalanxi taa solomanaani, nun e daaxae.

⁴⁵ Ekiron nun a daaxae,

⁴⁶ taa naxee na Ekiron nun Asidodi tagi sogegorode,

⁴⁷ Asidodi nun a daaxae, Gasa nun a daaxae, han Misira xure nun Baa Xungbe naralande.

⁴⁸ Taa naxee nu na geya yire, e xili Samiri, Yatiri, Soko,

⁴⁹ Danna, Kiriyaati Sanna naxan findi Debiri ra,

⁵⁰ Anaba, Esitemowa, Enama,

⁵¹ Gosen, Xolon, Giloka. E birin nalanxi taa fu nun keren, nun e daaxae.

⁵² Arabi, Duma, Eseyan,

⁵³ Yanimi, Beti Tapuwa, Afeka,

⁵⁴ Xumeta, Kiriyaati Araba naxan findi Xebiron na, e nun Siyoro. E birin nalanxi taa solomanaani, nun e daaxae.

⁵⁵ Mayon, Karemele, Sifi, Yuta,

⁵⁶ Yisireeli, Yokodeyan, Sanowa,

⁵⁷ Kayin, Gibiya, nun Timina. E birin nalanxi taa fu, nun e daaxae.

⁵⁸ Xalixuli, Beti Suru, Gedori,

⁵⁹ Maarati, Beti Anoti, nun Elitekon. E birin nalanxi taa senni, nun e daaxae.

⁶⁰ Kiriyaati Bali naxan findi Kiriyaati Yeyarimi, nun Raba. E birin nalanxi taa firin, nun e daaxae.

⁶¹ Taa naxee nu na gbengberen yire, e xili Beti Araba, Midin, Sekaka,

⁶² Nibisan, Fɔxɔe taa, e nun En Gedi. E birin nalanxi taa senni, nun e daaxae.

⁶³ Yuda bɔnsɔe mu no Yebusukae keride, naxee dɔxoxi Darisalamu taa kui. Han to e na Yudayakae ya ma.

16

Efirami nun Manasi bɔnsɔe xa bɔxi

¹ Bɔxi naxan fi Yusufu xa die ma Alatala xa maragiri saabui ra, a folo Yuruden xure nan ma Yeriko sogetede biri, Yeriko dulonyi na dennaxe. Na naaninyi dangi Yeriko taa nan na, a siga wula i, han a Beteli geya li.

² A keli naa, a siga Lusi han Ataroti taa, Arakakae na dennaxe.

³ Na xanbi a siga sogegorode biri Yefeletikae yire han Beti Xoron Labe, han Geseri, han Fɔxe Ye Baa de ra.

⁴ Yusufu xa die Manasi nun Efirami na nan soto ke ra.

⁵ Efirami xa bɔxi nan ya e xabile ki ma: Naaninyi naxan na fuge ra, a folo Ataroti Adari ne han Beti Xoron Fuge,

⁶ han a baa de li. A keli Mikimetati kɔɔla ma, a dangi Taanati Silo fuge ra, a siga Yanowa.

⁷ A goro han Ataroti nun Naarata. A man dangi Yeriko ra, a sa mini Yuruden xure ma.

⁸ A keli Tapuwa, a siga sogegorode biri han Kanna xure, han baa de ra. Efirami bɔnsɔe ke nan na ki e xabile ki ma.

⁹ Efirami bɔnsɔe naxa taa nun daaxa ndee fan soto Manasi bɔnsɔe xa bɔxi kui.

¹⁰ Efirami bɔnsɔe mu Kanaankae keride Geseri. Han to nee na Eframikae ya ma, kono e findixi konyie nan na.

17

Manasi bɔnsɔe xa bɔxi

¹ Yusufu xa di singe Manasi naxa a gbe ke soto Alatala xa maragiri saabui ra. Manasi xa di singe Makiri, naxa findi Galadikae benba ra. A naxa Galadi nun Basan bɔxi soto barima geresoe nan nu a ra.

² Manasi xa mamadie birin naxa e gbe ke soto e xabile ki ma. E xilie nan ya: Abiyeseri, Xeleki, Asireli, Sikemi, Xeferi, nun Semida. Yusufu xa di Manasi xa die nan na ki, nun e xabilee.

³ Selofexadi, Xeferi xa di, Galadi xa di, Makiri xa di, Manasi xa di mu di xeme yo bari, fo di gine suuli. E xilie nan ya: Maxala, Nuha, Xogala, Milika, a nun Tirisa.

⁴ E naxa siga serexedube Eleyasari, Nunu xa di Yosuwe, nun Isirayila kuntigie xon ma, e a fala e be, «Alatala a masen ne Annabi Munsa be a xa muxu gbe ke fi muxu ma alo muxu benba barenyie na a sotofe ki naxe.» Awa Yosuwe naxa e gbe ke

fi e ma alo a a raba e baba xunya xememae be ki naxe.

⁵ Manasi bonsɔe naxa doxo fu soto, bafe Galadi nun Basan na, naxan na Yuruden kiri ma.

⁶ Manasi xa di ginɛe naxa ke soto alo a xa di xemɛe. Galadi boxi naxa lu Manasi xa di gbeteɛ be.

⁷ Manasi xa boxi naxa folo Aseri boxi naaninyi ra han Mikimetati taa, naxan na Sikerni sogetede biri ra. A man sigaxi han Yamin naxan na En Tapuwa fe ma.

⁸ En Tapuwa xa boxi nu findixi Manasikae gbe nan na, konɔ Tapuwa taa naxan nu na naaninyi ra, na tan nu findixi Eframi nan gbe ra.

⁹ Na naaninyi nu goroxi han Kanna xure de ra. Manasi xa boxi naaninyi findi Kanna xure nan na yirefanyi ma han baa de ra, konɔ Eframi xa taa ndee nu na Manasi xa taee ya ma.

¹⁰ Eframi xa boxi nu Kanna xure yirefanyi nan ma. Manasi gbe nu na koola ma. Baa fan nu findixi e naaninyi nan na. Manasi xa boxi koola ma, nu na Aseri xa boxi nan seeti ma. A sogetede biri nu na Isakari xa boxi nan seeti ma.

¹¹ Manasi naxa taa ndee soto Isakari nun Aseri xa boxie kui. E xili nan ya: Beti Saan, Yibeleyami, Doro, En Doro, Taanaki, nun Megido, nun e daaxae. Na saxanyi donxɔɛe nu na Doro xa mangeya nan bun ma.

¹² Manasi bonsɔe mu no na taee ra, Kanaan mixie naxa lu naa.

¹³ Konɔ Isirayilakae to senbe soto, e naxa konyiya doxo Kanaankae ma, konɔ e mu no e keride.

¹⁴ Yusufu xa die naxa Yosuwe maxorin, «I yi boxi kerenyi gbansan fixi muxu ma munfe ra? Muxu xabile wuya, barima Alatala bara barake sa muxu xa fe a fanyi ra.»

¹⁵ Yosuwe naxa e yaabi, «Xa wo wuya Eframi geya yire be, wo xa siga Perisikae nun Refakae xa wondi yire, wo menni masege alako wo xa boxi soto.»

¹⁶ Yusufu bonsɔe naxa a fala a be, «Yi geyae xurun muxu be. Kanaanka naxee fan sabatixi geyae bunyi, Beti Saan nun e daaxae, naxee na Yisireeli geya bunyi, geresoe ragise wure daaxi na e yi ra.»

¹⁷ Yosuwe naxa Yusufu bonsɔe yaabi, «Eframikae nun Manasikae, wo bara nondi fala konɔ wo wuya, wo senbe fan gbo. A mu lanma wo xa ke doxode keren gbansan soto.»

¹⁸ Wo na geyae findi wo gbe ra, hali wondi to a ra. Wo naa masege alako wo xa na tone soto. Wo fama Kanaankae keride hali geresoe ragisee wure daaxi nan to na e yi ra.»

18

Bɔxi naxan luxi

¹ Isirayila nama to ge node boxi ra, e naxa e malan Silo, e Ala xa horomolingira ti naa.

² Isirayila bonsɔe solofere nu na na temui, naxee mu nu e gbe ke sotoxi sinden.

³ Yosuwe naxa a fala Isirayilakae be, «Wo doxoxi be munfe ra? Munfe ra wo mu sigama wo xa boxi tongode wo benbae Marigi Alatala naxan fi wo ma?»

⁴ Yakosi wo xa mixi saxan sugandi bonsɔe birin ya ma. N xa e xee, e xa e bonsɔe xa boxi birin mato, e fa sa na dentegɛ n be.

⁵ Na boxi xa itaxun doxo solofere ra. Yuda bonsɔe xa lu na boxi yirefanyi ma, Yusufu bonsɔe fan xa lu na boxi koola ma.

⁶ Wo na ge na boxi itaxunxi doxo solofere masende n be, n fama nate tongode won Marigi Alatala xa mali saabui ra, alako nee xa itaxun wo ma.

⁷ Konɔ Lewi bonsɔe mu boxi yo sotoma, barima e gbe ke findi serexedubeɗa nan na Alatala be. Gadi, Ruben, a nun Manasi bonsɔe seeti singe jan bara e gbe soto Yuruden xure kiri ma sogetede biri ra alo Annabi Munsaa fi e ma ki naxe.»

⁸ Na kui na xemɛe naxa siga. Yosuwe nu bara e yamari, «Wo siga, wo boxi ipere. Wo xa a mato a na ki naxe. Na xanbi wo xa fa be Silo, n xa nate tongo won Marigi Alatala xa mali saabui ra, won na boxi itaxunma wo ma ki naxe.»

⁹ Na xemɛe naxa siga boxi matode. E taa naxee to na yire solofere kui, e naxa nee birin xilie sebe, e fa a ra Yosuwe xon Silo yonkinde kui.

¹⁰ Yosuwe naxa nate tongo Silo Alatala xa mali saabui ra. A naxa na boxi birin itaxun Isirayila bonsɔe ma.

Bunyamin bonsɔe xa boxi

¹¹ Bunyamin bonsɔe xabilee birin naxa e gbe soto Yuda bonsɔe gbe nun Yusufu xa die gbe tagi Alatala xa maragiri saabui ra.

¹² E xa naaninyi koola ma folo Yuruden xure nan ma, a dangi Yeriko ra koola biri ra, a te geya ma sogeorode biri ra han a Beti Aweni gbengberenyi li.

¹³ A keli menni, a dangi Lusi ra, naxan man xili Beteli, yirefanyi biri ra. A goro han Ataroti Adari, a te geya fari, naxan na Beti Xoron Labe yirefanyi ma.

¹⁴ Na naaninyi naxa goro na geya fari a siga baa seeti xon ma sigafe ra Kiriyati Bali, naxan man xili Kiriyati Yeyarimi. Na taa findi Yuda xa die nan gbe ra. Naaninyi nan na ki naxan na sogeorode.

¹⁵ Naxan na yirefanyi ma, a folo Kiriyati Yeyarimi ne, a siga sogeorode biri ra han a Nefetowa dulonyi li.

¹⁶ Na naaninyi naxa goro menni, a siga han Ben Hinoma geya bunyi ra, Refakae xa gulunba kui koola mabiri. A keli menni, a goro Ben Hinoma geya bunyi ra, Yebusukae fe ma. A yirefanyi ma, a siga han En Rogeli.

¹⁷ Na naaninyi sigaxi En Semesi koola biri ra, a siga Gelloti, naxan na Adumimi geya ya ra. A goro han Ruben xa di Bohan xa fanye ma.

¹⁸ A dangi geya ra koola biri ra, geya naxan na Yuruden gulunba ya tagi. A goro Yuruden gulunba kui,

¹⁹ a dangi Beti Xogala ra, koola biri ra. Na yirefanyi naaninyi danxi Yuruden xure sode nan ma Foxe Baa xun.

²⁰ Yuruden xure findixi Bunyamin xabillee xa boxi naaninyi nan na sogetede biri ra. Bunyamin bõnsõe xa naaninyi birin nan na ki.

²¹ Taa naxee fi Bunyamin bõnsõe xabillee ma, nee nan ya: Yeriko, Beti Xogala, Emeki Kesisi,

²² Beti Araba, Semarayima, Beteli,

²³ Awimi, Para, Ofara,

²⁴ Kefarahamoni, Ofini, nun Geba. Na birin lanxi taa fu nun firin nan ma, a nun e daaxae.

²⁵ Gabayon, Ramati, Beeroti,

²⁶ Misipa, Kefira, Mosa,

²⁷ Rekemi, Yiripeeli, Tarala,

²⁸ Sela, Elefi, Yebusu naxan man xili Darisalamu, Gibiya, a nun Kiriyati Yeyarimi lanxi taa fu nun naani nan ma a nun e daaxae. Bunyamin bõnsõe xabillee ke nan na ki.

19

Simeyõn bõnsõe xa boxi

¹ Boxi taxun firin nde kui, naxan nabaxi won Marigi Alatala xa mali saabui ra, Simeyõn bõnsõe naxa e gbe ke soto Yuda bõnsõe xa boxi kui.

² Taa naxee fixi Simeyõn bõnsõe ma, nee nan ya: Beriseeba, Seeba, Molada,

³ Xasari Suwali, Bala, Esemi,

⁴ Elitoladi, Betuli, Horoma,

⁵ Sikilaga, Beti Marakaboti, Xasari Susa,

⁶ Beti Lebayoti, a nun Saruxen. Na birin lanxi taa fu nun saxan nan ma, a nun e daaxae.

⁷ Ayin, Rimõn, Eteri, nun Asan lanxi taa naani nan ma, a nun e daaxae.

⁸ Na daaxae sigama han Baalati Beeri, naxan nu xili Ramati Negewi gbengberenyi ma. Simeyõn bõnsõe xabillee ke nan na ki.

⁹ E ke nu na Yuda bõnsõe xa boxi nan kui, barima boxi naxan so Yuda bõnsõe yi ra, a nu gbo. Nde ba na boxi nan na, a naxa so Simeyõn bõnsõe yi ra.

Sabulon bõnsõe xa boxi

¹⁰ Boxi taxun saxan nde naxa findi Sabulon bõnsõe xabillee gbe ra Alatala xa maragiri saabui ra. E xa boxi naaninyi sigaxi han Saridi,

¹¹ a te Marala sogogrode, han Dabeseti, a man siga xure de ra naxan na Yokanayimi ya ra.

¹² A keli Saridi a a ibilin sogetede biri ra, a Kisiloti Taboro li. A siga han Daberati, han Yafiya.

¹³ A tan na sogetede biri ra, a siga Gati Xeferi nun Eta Kasin. A na Rimõn li, a siga Neya biri ra.

¹⁴ Koola ma, na naaninyi nan sigaxi Xanaton han a Yifita Eli gulunba li.

¹⁵ E man naxa Katati, Nahalali, Simiron, Yidala, nun Beteleemu soto. Na birin nalanxi taa fu nun firin, a nun e daaxae.

¹⁶ Sabulon bõnsõe xabillee ke nan na ki, e xa taae nun e daaxae.

Isakari bõnsõe xa boxi

¹⁷ Boxi taxun naani nde naxa findi Isakari bõnsõe xabillee gbe ra Alatala xa maragiri saabui ra.

¹⁸ E xa naaninyi naxa yi taae birin li: Yisireeli, Kesuloti, Sunemi,

¹⁹ Xafarayimi, Siyon, Anaxarati,

²⁰ Rabiti, Kisiyon, Abesi,

²¹ Remeti, En Ganimi, En Xada, Beti Pasesi,

²² Taboro, Saxasima, nun Beti Semesi. Naaninyi danxi Yuruden xure de nan na. E birin nalanxi taa fu nun senni, a nun e daaxae.

²³ Isakari bõnsõe xabillee ke nan na ki, e xa taae nun e daaxae.

Aseri bõnsõe xa boxi

²⁴ Boxi taxun suuli nde naxa findi Aseri bõnsõe xabillee gbe ra Alatala xa maragiri saabui ra.

²⁵ E xa naaninyi na yi taae nan na: Xelekati, Xali, Beten, Akisafa,

²⁶ Alameleki, Amada, nun Misala. E xa naaninyi sogogrode rode na Karemele geya nun Sixori Libanati xure nan na.

²⁷ E xa naaninyi sogetede biri foloxi Beti Dagon ne, Sabulon bõnsõe na dennaxe, nun Yifita Eli gulunba. A siga koola ma Beti Emeki nun Neyiyeli. A dangi Kabulu ra koola biri ra.

²⁸ A naxa siga Abadon, Rexobo, Xamõn, nun Kanna, han Sidon taa xungbe.

²⁹ Naaninyi keli Sidon, a siga Ramati nun Tire taa makantaxi mabiri. A siga Xosa, a mini Foxe Ye Baa ma Akisibu boxi ma,

³⁰ Uma, Afeki, nun Rexobo taae. E birin lanma taa moxõpen nun firin nan ma, a nun e daaxae.

³¹ Yi taae nun daaxae birin findixi Aseri bõnsõe xabillee ke nan na.

Nafatali bõnsõe xa bõxi

³² Bõxi taxun senni nde naxa findi Nafatali bõnsõe xabillee gbe ra Alatala xa maragiri saabui ra.

³³ Na bõxi naaninyi naxa fõlo Xelefata ma, a siga wuri bili belebele nde ma naxan na Saananimi. A dangi Adami Nekebi nun Yabaneeli ra, a Lakuma li, a siga han Yuruden xure de ra.

³⁴ Na naaninyi naxa siga sogegorode biri ra han a Asanoti Taboro li, a sa mini Hulõku taa ma. A Sabulon bõnsõe xa bõxi li yirefanyì ma, a Aseri bõnsõe xa bõxi li sogegorode biri ra. A Yuruden xure li sogetede biri ra.

³⁵ Taae nan ya tete hagigsee nu soxi naxee ra: Sidima, Sere, Xamata, Rakati, Kinereti,

³⁶ Adama, Ramati, Xasori,

³⁷ Kedesi, Edereyi, En Xasori,

³⁸ Yiron, Migidali Eli, Xoremi, Beti Anati, Beti Semesi. Na birin lanxi taa fu nun solomanaani nan ma, a nun e daaxae.

³⁹ Nafatali bõnsõe xabillee ke nan na ki.

Dana bõnsõe xa bõxi

⁴⁰ Bõxi taxun solofere nde naxa findi Dana bõnsõe xabillee gbe ra Alatala xa maragiri saabui ra.

⁴¹ E xa bõxi naaninyi na yi taae nan na: Soraha, Esetayoli, Iri Semesi,

⁴² Saalabin, Ayalon, Yitila,

⁴³ Elon, Timina, Ekiron,

⁴⁴ Eliteke, Gibeton, Baalati,

⁴⁵ Yehudu, Beneberaki, Gati Rimon,

⁴⁶ Yarakon dulonyi, Rakon, nun bõxi naxan na Yafa ya ra.

⁴⁷ Konõ na bõxi kanyie man naxa gbilen e xa bõxi ma. Na kui Dana bõnsõe naxa siga Lesemi gereede. E naxa naa masoto, e mennikae faxa santidegema ra. E sabati menni, e fa e baba Dana xili sa naa xun.

⁴⁸ Yi taae nun daaxae birin findixi Dana xabillee ke nan na.

Yosuwe xa bõxi

⁴⁹ E to ge e xa bõxi itaxunde, e naxa Nunu xa di Yosuwe ke fi a ma e tagi Alatala xa maragiri saabui ra.

⁵⁰ Yosuwe taa naxan maxorin e ma, Timina Sera, e naxa na fi a ma alo Alatala a masen e be ki naxe. Na taa na Efirami bõnsõe xa geya bõxi nan kui. Yosuwe naxa taa ragbilen a neene ra, a sabati naa.

⁵¹ Serexedube Eleyasari, Yosuwe, nun Isirayila bõnsõe xabilee kungtie bõxi itaxun Alatala xa mali saabui ra na ki ne, a xa horomolingira naade ra naxan nu na Silo.

20*Yete ratanga taae*

¹ Alatala naxa a masen Yosuwe be,

² «A fala Isirayilakae be e xa taa ndee sugandi mixie ratangama dennaxe, alo n a fala Annabi Munsa be ki naxe.

³ Xa mixi nde sa a boore nde faxa, konõ a fa a li a mu a rakelixi a ma, a xa a gi, a siga na taa nde a ratangama gbejõxõe ti ma dennaxe.

⁴ A na na taa li temui naxe, a xa ti naa sode de ra, a fa a dentegge forie be. Nee xa a raso taa kui, e a yigiya e xonyi.

⁵ Xa gbejõxõe ti sa siga naa, e naxa na faxeti so a yi ra de, barima na faxe mu kelixi janige xa ma.

⁶ Faxeti xa lu na taa kui han a xa makiiti mennikae ya xori. E xa a lu na taa kui han serexedube kungtie faxama temui naxe. Na xanbi na mixi xa gbilen a xonyi, a kelixi dennaxe.»

⁷ E naxa yi taae sugandi: Kedesi naxan na Galile bõxi ma Nafatali geyae na dennaxe, Sikemi naxan na Efirami geyae fari, Kiriyati Araba naxan xili Xebiron, naxan na Yudaya geyae ma.

⁸ E naxa taa gbete fan sugandi Yuruden xure kiri ma sogetede biri ra: Beteseri, naxan na Ruben xa gbengberenyi ma, Ramoti naxan na Galadi bõxi ma, Gadi bõnsõe na dennaxe, Golan naxan na Basan bõxi ma, Manasi bõnsõe na dennaxe.

⁹ Taae nan na ki naxee sugandixi Isirayilakae nun e xa xõjõe be, alako naxan na mixi faxa, konõ a mu a rakelixi a ma, a xa a yete ratanga gbejõxõe ti ma menni. Na kui mixi mu faxama gbejõxõe ti saabui ra, beenun nama xa a makiiti.

21*Lewi bõnsõe xa taae*

¹ Lewi bõnsõe kungtie naxa siga serexedube Eleyasari, Nunu xa di Yosuwe, nun Isirayila bõnsõe xabilee kungtie xon ma Silo taa kui Kanaan bõxi ma.

² E sa a fala e be, «Alatala a masen ne nu Annabi Munsa be a muxu xa taae soto muxu sabatima dennaxe, a nun muxu xa filie fan soto muxu xa xurusee be.»

³ Na kui Isirayilakae naxa yi taae nun yi filie fi Lewi bõnsõe ma, e xa findi e ke ra alo Alatala a yamari ki naxe.

⁴ Kehati xabilee gbe nan ya: Serexedube Haruna xa die naxa taa fu nun saxon soto Yuda bõnsõe xa taae ya ma, Simeyon bõnsõe gbee ya ma, nun Bunyamin bõnsõe gbee ya ma.

⁵ Kehati xabilee, naxee nu luxi, nee naxa taa fu soto Efirami bõnsõe gbee ya ma, Dana bõnsõe gbee ya ma, nun Manasi bõnsõe seeti boore gbee ya ma. Na nate birin tongoxi Ala xa maragiri saabui ra.

⁶ Gerison xa die naxa taa fu nun saxon soto Isakari bõnsõe gbee ya ma, Aseri

bonsœ gbee ya ma, Nafatali bonsœ gbee ya ma, a nun Manasi bonsœ seeti singe naxan na Basan boxi ma, na gbee ya ma. Na nate birin tongoxi Ala xa maragiri saabui ra.

⁷ Merari xa die naxa taa fu nun firin soto e xabile ki ma Ruben bonsœ gbee ya ma, Gadi bonsœ gbee ya ma, nun Sabulon bonsœ gbee ya ma. Na nate birin tongoxi Ala xa maragiri saabui ra.

⁸ Na kui Isirayilakae naxa yi taee nun e fiilie fi Lewi bonsœ ma alo Alatala a yamari ki naxe Annabi Munsa saabui ra.

⁹ Taa naxee fixi e ma Yuda nun Simeyon bonsœ ya ma, nee nan ya.

¹⁰ Haruna xa die gbe, naxee keli Kehati xabile, nee naxa yi taee soto Ala xa maragiri saabui ra sugandi singe kui:

¹¹ Kiriyati Araba, naxan findi Xebiron na, a nun fiili naxee na Yudaya geya boxi rabilinyi ma. Araba findi Anakie benba nan na.

¹² Daaxae nun taa xunxuri naxee na taa fari ma nee findi Yefune xa di Kalebi gbee nan na.

¹³ E taa naxee fi serexedube Haruna xa die ma, nee nan yi ki: Xebiron, mixi ratanga taa nde, Libina,

¹⁴ Yatiri, Esitemowa,

¹⁵ Xolon, Debiri,

¹⁶ Ayin, Yuta, nun Beti Semesi, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa solomanaani, kelife yi bonsœ firinyi ma.

¹⁷ E naxa yi taee soto Bunyamin bonsœ xa boxi kui: Gabayon, Geba,

¹⁸ Anatoti, Alamon, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

¹⁹ Serexedube Haruna xa die naxa taa fu nun saxon soto, nun e fiilie.

²⁰ Lewika naxee kelixi Kehati xa di booree ya ma, Ala xa maragiri naxa a niya nee naxa taee soto Eframi bonsœ ya ma.

²¹ Na taee nan ya: Sikemi naxan na Eframi geya boxi fari, mixi noma ratangade gbejoxœ ti ma dennaxe, Geseri,

²² Kibisayimi, Beti Xoron, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

²³ E naxee soto Dana xa boxi kui, nee nan ya: Eliteke, Gibeton,

²⁴ Ayalon, Gati Rimon, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

²⁵ E naxee soto Manasi bonsœ seeti boore xa boxi kui, nee nan ya: Taanaki, Gati Rimon, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa firin.

²⁶ Yi taa fu nun e fiilie naxa findi Kehati xa die xabilee gbe ra naxee mu nu na Haruna xa die ya ma.

²⁷ Gerison xabilee naxa taee soto Manasi bonsœ seeti singe ya ma. E xili Golan, mixi ratanga taa nde naxan na Basan boxi ma,

Besetera, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa firin.

²⁸ E naxee soto Isakari bonsœ xa boxi kui, nee nan ya: Kisiyon, Daberati,

²⁹ Yaramuti, Ganimi, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

³⁰ E naxee soto Aseri bonsœ xa boxi kui, nee nan ya: Misala, Abadon,

³¹ Xelekati, Rexobo, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

³² E naxee soto Nafatali bonsœ xa boxi kui, nee nan ya: Kedesi, mixi ratanga taa nde naxan na Galile boxi kui nun a fiilie, Xamoti Doro nun a fiilie, Karatan nun a fiilie. Na birin nalanxi taa saxon.

³³ Gerison xabilee naxa taa fu nun saxon soto nun e fiilie.

³⁴ Lewikae naxee luxi, Merari xabilee ra, e naxee soto Sabulon bonsœ ya ma, nee nan ya: Yokanayimi, Karata,

³⁵ Dimina, Nahalali, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

³⁶ E naxee soto Ruben bonsœ xa boxi kui, nee nan ya: Beteseri, Yahasi,

³⁷ Kedemoti, Mefaati, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

³⁸ E naxee soto Gadi bonsœ xa boxi kui, nee nan ya: Ramoti, mixi ratanga taa nde naxan na Galadi boxi kui, Maxanayimi,

³⁹ Xesibon, Yaaseri, nun e fiilie. Na birin nalanxi taa naani.

⁴⁰ Taa naxee birin fixi Merari xabilee ma, e ralanxi taa fu nun firin.

⁴¹ Taa naxee birin fixi Lewi bonsœ ma Isirayilakae xa boxi kui, e ralanxi taa tongo naani nun solomasaxon, nun e rabilinyie.

⁴² Fiilie nu na taee birin nabilinxi.

⁴³ Alatala naxa na boxi birin fi Isirayilakae ma alo a laayidi e benbae be ki naxe. Na boxi birin naxa findi e gbe ra, e naxa sabati naa.

⁴⁴ Alatala naxa bojnesa fi e ma e naaninyi birin na, alo a laayidi e benbae be ki naxe. E yaxui yo mu no xunnakeli sotode e xun, barima Alatala e yaxui birin sa ne e sagoe.

⁴⁵ Alatala xa laayidi birin naxa kamali Isirayilakae be. Keren mu lu naxan mu kamali.

22

Serexebade yailanxi Yuruden

¹ Na temui Yosuwe naxa Ruben bonsœ, Gadi bonsœ, nun Manasi bonsœ seeti singe xili.

² A a fala e be, «Alatala xa konyi Munsa fe naxan birin fala wo be, wo bara na birin naba. Wo man bara bira n xui birin foxo ra.

³ Wo mu wo ngaxakerenyie rabepin yi xi wuyaxie bun ma han to. Wo Marigi Alatala

yaamari naxan so wo yi ra, wo bara wo ñengi sa a xon ma.

⁴ Yakosi wo Marigi Alatala bara malabui fi wo ngaxakerenyie ma, alo a a masen e be ki naxe. Yakosi wo siga wo xonyi. Wo xa gbilen na boxi ma Alatala xa konyi Munsu dennaxe soxi wo yi ra Yuruden kiri ma.

⁵ Wo xa meeni yi seriyie nun yi yaamari rabafe ma, Alatala xa konyi Munsu naxan soxi wo yi ra. Wo xa wo Marigi Alatala xanu, wo xa bira a xa kira birin foxo ra, wo xa wo ñengi sa a xa yaamari xon wo ñanige fiixe ra nun wo nii birin na.»

⁶ Yosuwe naxa duba e be, e fa siga e xonyi.

⁷ Annabi Munsu nu bara ke so Manasi bonsoe seeti keren yi ra Basan. Yosuwe fan naxa ke so yi seeti boore yi ra e ngaxakerenyie fe ma Yuruden sogegorode. Yosuwe to nu e rasigama e xonyi, a naxa duba e be.

⁸ A naxe e be, «Wo nun harige gbegbe xa gbilen wo xonyi, nun xurusee, gbeti, xema, yoxui, wure, nun dugie. Wo nun wo ngaxakerenyie xa wo yaxuie harige itaxun wo wo wasaxoi naxee.»

⁹ Ruben bonsoe, Gadi bonsoe, nun Manasi bonsoe seeti singe naxa gbilen. E naxa keli Isirayilakae xun ma Silo, Kanaan boxi ma, e siga Galadi boxi ma, boxi naxan findi e gbe ra Alatala xa yaamari bun ma Annabi Munsu saabui ra.

¹⁰ E to so Yuruden nabilinyi Kanaan boxi ma, Ruben bonsoe, Gadi bonsoe, nun Manasi bonsoe seeti singe naxa serexebade belebele yailan Yuruden xure de ra.

¹¹ Isirayilakae to na me, e naxa a fala, «Wo bara a to, Ruben bonsoe, Gadi bonsoe, nun Manasi bonsoe seeti singe bara serexebade yailan Kanaan boxi ma, Yuruden taee kui Isirayilakae fa ma.»

¹² Isirayilakae to na fe kolon, e birin naxa e malan Silo alako e xa te e gere.

¹³ Isirayilakae naxa Finexasi, serexedube Eleyasari xa di xee Galadi boxi ma, Ruben bonsoe, Gadi bonsoe nun Manasi bonsoe seeti singe xon.

¹⁴ Mange fu, bonsoe yo bonsoe mange keren, naxa a mati. Nee birin nu findixi e xabile xunyie nan na Isirayilakae wulu wulu tagi.

¹⁵ E naxa siga Ruben bonsoe, Gadi bonsoe, nun Manasi bonsoe seeti singe yire, Galadi boxi ma. Finexasi naxa a fala e be,

¹⁶ «Alatala xa pama birin yi nan masenxi, <Wo Isirayila Marigi Ala yanfaxi munfe ra? To, wo gbilenxi Alatala foxo ra munfe ra? Wo serexebade yailanxi munfe ra, naxan findixi Alatala matandife ra?»

¹⁷ Won fe ñaaxi naxan naba Peyori, han to won na na tɔɔɔe nan kui yi ki. Hali

Alatala to ñaxankate doxo a xa pama birin ma na fe ma, han to won mu nu seniyeen sinden.

¹⁸ To, wo bara muruta wo Marigi Alatala ma. Xa wo Alatala matandima to, tina a xa xone fama ne dusude Isirayila pama nan birin xun ma.

¹⁹ Na kui, boxi naxan findi wo gbe ra, xa na mu seniyeenxi, wo xa gbilen Alatala xa boxi ma, alako wo xa wo yete boxi soto muxu tagi. Kono wo naxa Alatala nun Isirayilakae matandi serexebade yailanfe ra de, naxan mu findixi won Marigi Alatala xa serexebade ra.

²⁰ Sera xa di Akan to tinxintareya raba se ratonxie ra, see ra a mu lan naxee xa tongo, Alatala naxa xono Isirayilakae birin ma. A keren xa mu halaki a xa yunubi rabaxi ma.»

²¹ Ruben bonsoe, Gadi bonsoe, nun Manasi bonsoe seeti singe naxa Isirayila mangee yaabi,

²² «Marigi Alatala, a tan nan na Mange Ala ra! A tan nan a kolon muxu yi rabaxi fe naxan ma. Isirayilaka birin fan fama a kolonde. Xa muxu bara Alatala matandi, xa muxu bara tinxintareya raba, muxu naxa kisi to loxo.»

²³ Xa muxu serexebade yailanxi muxu yete nan be, alako muxu xa gbilen muxu Marigi Alatala foxo ra, muxu xa serexe gan daaxi, serexe ñanigexi, nun xanunteya serexe ba, Alatala yete yati nan fama muxu makiitide.»

²⁴ «Kono na mooli xa mu a ra. Muxu yi rabaxi ne barima muxu nu bara kontofili, tina wo xa die noma ne a falade muxu xa die be, <Dari mundun na wo tan nun Isirayila Marigi Alatala tagi?»

²⁵ Alatala Yuruden nan findixi won naaninyi ra. Ruben bonsoe nun Gadi bonsoe, wo gbe yo mu na Alatala gbe ya ma.» Muxu xa die bama ne gaaxufe Alatala ya ra wo xa die saabui ra.»

²⁶ «Na kui muxu naxa a fala, won fan xa serexebade yailan. Serexe gan daaxi nun serexe mooli gbete yo mu bama na,

²⁷ kono na xa findi seede ra wo tan nun muxu tan tagi, wo bonsoe nun muxu bonsoe tagi hali won tan dangi xanbi, muxu Alatala rabatuma serexe gan daaxi, serexe ñanigexi, nun xanunteya serexe ra a xa horomolingira ya ra. Na temui wo xa die naxa fa sa a fala muxu xa die be, <Wo gbe yo mu na Alatala gbe ya ma.»

²⁸ Muxu bara a fala, tina, xa e sa na woyenyi fala muxu be, xa na mu muxu xa die be, muxu fan e yaabima ne, <Wo Alatala xa serexebade kepa mato, muxu babae naxan yailanxi. Serexe gan daaxi nun serexe mooli gbete yo mu bama naa,

konɔ na xa findi seede ra wo tan nun muxu tan tagi.»

²⁹ Ala xa muxu tanga muxu boɲe ratefe ra Alatala xili ma. A xa muxu tanga muxu gbilenfe ra a foxo ra to loxoɛ sɛrɛxɛbade yailanfe ra, sɛrɛxɛ gan daaxie, sɛrɛxɛ ɲanigexie, nun xanunteya sɛrɛxɛɛ bama dennaxe. Nee bama won Marigi Alatala xa sɛrɛxɛbade gbansan ne, naxan na won Marigi Alatala xa hɔromolingira ya ra.»

³⁰ Sɛrɛxɛdube Finexasi, mangedie nun Isirayila wulu wulu mangee to yi masenyi me, Ruben bonsoɛ, Gadi bonsoɛ, nun Manasi bonsoɛ seeti singe naxan masenxi, e boɲe naxa rafan e ma.

³¹ Sɛrɛxɛdube Eleyasari xa di Finexasi naxa a masen Ruben bonsoɛ, Gadi bonsoɛ, nun Manasi bonsoɛ seeti singe be, «Muxu bara a kolon Alatala na won ya ma to loxoɛ, barima wo mu tinxintareya rabaxi Alatala ra. Wo bara Isirayilakae ratanga Alatala belexe i.»

³² Sɛrɛxɛdube Eleyasari xa di Finexasi nun mangee naxa keli Galadi boxi ma, Ruben, nun Gadi bonsoɛ nu na dennaxe, e gbilen Kanaan boxi ma Isirayilakae yire, e dentege sa e be.

³³ Yi dentege naxa rafan Isirayilakae ma, e naxa Ala tantu. Gere sofe, e xa Ruben nun Gadi xa boxi sonto, na maɲoxunyi mu lu e yi sonton.

³⁴ Ruben nun Gadi bonsoɛ naxa yi xili sa na sɛrɛxɛbade xun ma: «A tan nan na won tagi seede ra a Alatala nan na Ala ra.»

23

Yosuwe xa masenyi donxoɛ

¹ Temui gbege dangi ne kafi Alatala naxa malabui fi Isirayila pama ma, a ratangafe a yaxuie ma a rabilinyi. Yosuwe nu bara fori, a xa simaya nu bara bu.

² Na kui Yosuwe naxa Isirayila birin malan, a forie, a mangee, a kiitise, nun a soori mangee. A naxa a fala e be, «N bara fori, n ma simaya bara a ikuya.

³ Wo bara a to wo Marigi Alatala fe naxan birin nabaxi yi sie ra wo xa fe ra. Wo Marigi Alatala nan gere soxi wo be.»

⁴ «Wo a mato, n bara ke boxi so wo yi ra, Ala naxan ɲanigexi wo bonsoɛe be. Na boxi birin, sie gbeteɛ nu dennaxe, nun dennaxe suxu daaxi luxi, Yuruden nun Baa Xungbe longori sogegorode, n bara na birin itaxun wo ma.

⁵ Wo Marigi Alatala e makuyama ne wo ra pon, a e faxes wo ya ra, wo fa e xa boxi tongo alo wo Marigi Alatala a masen wo be ki naxe.»

⁶ «Wo wo senbe so. Wo xa wo meeni seriye birin nabatufe ma naxan sebexi

Tawureta Munsa kui. Wo naxa binya yirefanyi ma, wo naxa binya koɔla ma.

⁷ Wo naxa sunbu yi sie ra, naxee luxi wo ya ma. Wo naxa e xa alae maxandi, wo naxa wo kali e xili ra. Wo naxa e batu, wo naxa wo tuubi e be.

⁸ Konɔ wo tan xa wo tagi ixiri wo Marigi Alatala xa fe ra, alo wo bara fa a raba ra ki naxe han to.»

⁹ «Alatala bara si gbangbalanyi senbemaɛ halaki wo ya ra, keli na ma, han to, mixi keren mu noxi tide wo ya ra.

¹⁰ Wo ya ma, mixi keren nu mixi wulu nan kerima, barima wo Marigi Alatala nan nu gere soma wo be alo a a laayidi wo be ki naxe.

¹¹ Wo xa wo ɲengi sa wo yete kan xon ma a fanyi ra, wo xa wo Marigi Alatala xanu.»

¹² «Konɔ xa wo wo kobe ti wo Marigi Alatala ra, wo naxa bira si gbeteɛ foxo ra naxee luxi wo ya ma, wo naxa sunbu e ra, wo naxa e xa di ginee doxo,

¹³ Wo xa a kolon wo Marigi Alatala mu fama yi sie ragide wo ya ra sonton. E findima wo be yeɛ nun gantanyi nan na, e findi luxusinyi ra wo fari, e findi tunbe ra wo ya kui, han wo birin ge halakide yi boxi fanyi ma wo Marigi Alatala naxan fixi wo ma.»

¹⁴ «A gbe mu luxi n xa faxes alo nimase birin naxee na dunɲa bende fupi fari. Wo xa a kolon wo boɲe kui, wo nii birin na, wo Marigi Alatala laayidi yo naxan tongoxi wo be, na mu kanama. A xa laayidi birin bara kamali, keren mu kanaxi.

¹⁵ Wo xa a kolon wo Marigi Alatala a xa laayidi fanyi rakamalixi ki naxe, a man fama a xa laayidi ɲaxankate daaxi rakamalide na ki ne, han a ge wo halakide yi boxi fanyi ma a dennaxe fixi wo ma.

¹⁶ Xa wo tondi yi saate rakamalide wo Marigi Alatala wo yamarixi naxan na, xa wo wo tuubi ala gbeteɛ be, wo naxa wo felen e be, Alatala xonoma ne wo ma, wo fa halaki, a wo ralɔɛ yi boxi fanyi ma, a dennaxe fixi wo ma.»

24

Malanyi donxoɛ Sikemi

¹ Yosuwe naxa Isirayila bonsoɛ birin malan Sikemi, a fa Isirayila forie, a mangee, a kiitise, nun a soori mangee maxili, e birin naxa sa e yete dentege Ala be.

² Yosuwe naxa a masen pama birin be, «Isirayila Marigi Alatala xui nan ya, <Wo benba Tera nun a xa die Iburahima nun Naxori nu sabatixi kafi temui xonkuye xure kiri ma, e nu ala gbeteɛ nan batuma.

³ N naxa wo baba Iburahima tongo xure kiri ma, muxu naxa Kanaan boxi birin isa,

n fa a bõnsõe iwuya. N naxa a xa di Isiyaga fi a ma,

⁴ n fa a niya Isiyaga xa a xa die Yaxuba nun Esayu bari. N naxa Seyiri geya bõxi so Esayu yi ra, kõnõ Yaxuba nun a xa die tan naxa goro Misira bõxi ma.»

⁵ «N naxa Munsa nun Haruna xee Misira bõxi ma, n fa jaxankate wuyaxi doxo Misirakae ma e saabui ra. Na kui n naxa wo ramini Misira ra.

⁶ N to wo babae ramini, Misirakae naxa bira e fõxo ra han Xulunyumi Baa de ra. E bakixi sõori ragisee nun soe fari.

⁷ Wo babae to gbelegebele Alatala ra, a naxa dimi rasin e nun Misirakae tagi. Misirakae to bira wo babae fõxo ra baa tagi, Alatala naxa baa radin e xun ma. Wo yae bara na birin to, a naxan nabaxi Misirakae ra. Na dangi xanbi, wo naxa temui xõnkuye raba gbengberenyi ma.»

⁸ «N naxa wo xanin Amorikae xa bõxi ma dennaxe na Yuruden kiri ma. E naxa wo gere, kõnõ n naxa e sa wo belexe i, n e keru wo ya ra, wo fa e xa bõxi masõto.

⁹ Siporo xa di Balaki, naxan findixi Mowaba mange ra, a fan naxa keli a xa Isirayila gere. A naxa Beyori xa di xeme Balami xili, alako a xa wo danka,

¹⁰ kõnõ n to mu wa n tuli matife na danke ra, Balami xa woyenyi naxa mafindi, a fa duba wo be. Na kui n naxa wo ba a belexe i.»

¹¹ «Wo to Yuruden igiri, wo naxa Yeriko li. Yerikokae naxa wo gere, alo Amorikae, Perisikae, Kanaankae, Xitikae, Girigasakae, Hiwikae, nun Yebusukae fan nabaxi ki naxe, kõnõ n naxa e birin sa wo belexe i.

¹² N fa juri nde radin Amori mange firinyie ma wo ya ra. A naxa e keru, kõnõ na mu findi wo yete xa santidegema nun wo xa xali ra.

¹³ N bõxi nan fixi wo ma wo mu naxee rawalixi. N taee nan fixi wo ma, wo mu naxee tixi. N weni bilie nun oliwi bilie nan fixi wo ma, wo mu naxee sixi. Wo na balofe nee nan xun na yi ki.»

¹⁴ «Yakosi wo xa gaaxu Alatala ya ra, wo xa a rabatu janige fanyi nun tinxinyi ra. Wo xa gbilen na alae fõxo ra wo babae naxee batuxi xure kiri ma nun Misira bõxi ma. Wo xa Alatala batu!

¹⁵ Xa wo mu tinma na ra, wo xa nate tongo wo alae naxee batuma, alo Amorikae xa alae e naxee batuma yi bõxi ma, xa na mu alae wo babae nu naxee batuma xure kiri ma. Kõnõ wo xa a kolon a n tan nun n ma denbaya, muxu Alatala nan batuma.»

¹⁶ Nama naxa a yaabi yi woyenyie ra, «Na xaxili makuya muxu ra gbilenfe ra Alatala fõxo ra, muxu mu noma birade ala gbetece fõxo ra,

¹⁷ barima Alatala nan na won Marigi Ala ra. A tan nan muxu ramini Misira bõxi ra, konyiya kui, muxu tan nun muxu babae. A gere so ne muxu be muxu ya xõri yi kaabanako belebelee ra. A naxa muxu kanta muxu xa jere birin kui, nun pamae tagi muxu dangixi naxee birin na.

¹⁸ Alatala bara pama birin keru muxu ya ra, a nun Amorikae naxee sabatixi yi bõxi ma. Muxu tan fan Alatala nan batuma, barima a tan nan na muxu Marigi Alatala ra.»

¹⁹ Yosuwe naxa a fala pama be, «Wo mu noma Alatala batude, barima Alatala seniye, Ala tõõnexi na a ra. A mu dipema wo xa matandi nun wo xa yunubi ma.

²⁰ Xa wo Alatala finsiriwali birafe ala gbetece fõxo ra, a gbilenma ne a xa fe fanyie fõxo ra a nu naxee rabama wo be, a fa gbaloe ramini wo ma, han a wo rapõn.»

²¹ Nama naxa a fala Yosuwe be, «Ade, muxu Alatala nan batuma.»

²² Yosuwe naxa a fala pama be, «Wo bara findi wo yete kan ma seedee ra. Wo tan nan yete yati Alatala sugandixi alako wo xa a batu.» E naxa Yosuwe yaabi, «Muxu bara findi seedee ra.»

²³ Yosuwe man naxa a fala e be, «Yakosi wo xa gbilen ala gbetece fõxo ra, naxee na wo tagi. Wo xa wo xaxili ti Alatala ra, Isirayila Marigi Ala.»

²⁴ Nama naxa a fala Yosuwe be, «Muxu muxu Marigi Alatala nan batuma, muxu a xui rabatu.»

²⁵ Na loxõe, Yosuwe nun pama naxa saata. A naxa seriye nun yaamarie so pama yi ra Sikemi.

²⁶ Yosuwe naxa yi fe birin sebe Ala xa Seriye Kitaabui kui. A naxa geme belebele tongo, a naxa a ti wuri tofanyi bun ma naxan nu na Alatala xa hõromõlingira yire.

²⁷ Yosuwe fa a fala pama be, «Wo bara yi geme to? A findima won be seede nan na, barima a bara woyenyi birin me, Alatala naxan masenxi won be. A findima seede nan na won be, alako wo naxa wo kobe so wo Marigi Alatala ra.»

²⁸ Na kui Yosuwe naxa pama lu, e birin naxa siga e xa bõxi ma dennaxe findi e ke ra.

Yosuwe xa saya

²⁹ Yi fe to dangi, Nunu xa di Yosuwe, Alatala xa konyi, naxa laaxira a xa simaya je keme je fu ma.

³⁰ A naxa ragata bõxi ma a ke naxan na, Timina Sera, Efirami geyae biri ra, Gaasi geya koola biri ra.

³¹ Isirayila Alatala batu ne Yosuwe xa simaya birin kui, a nun forie xa simaya birin kui, Yosuwe singe faxa naxee be,

naxee nu fe birin kolon Alatala naxan naba
Isirayilakae be.

³² Isirayilakae Yusufu xori naxee xanin
e xun ma keli Misira, e sa e ragata Sikemi
boxi nan ma, Yaxuba boxi naxan sara Xam-
ori xa die ma, Sikemi baba ma, mennikae
xa kobiri kole keme ra. Na bara findi
Yusufu xa die ke ra.

³³ Haruna xa di Eleyasari fan naxa faxa.
E naxa a ragata a xa di Finexasi xa geya
fari, dennaxe nu bara findi a ke ra Efirami
bonsae xa boxi ma geya longori.

Ala xa Masenyi Kiitisae be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Munsa to Isirayila jama ramini Misira boxi ra, Annabi Yosuwe naxa e xanin Kanaan. Alatala nu bara saate tongo Annabi Iburahima be, a Isirayila bonsœe fama na boxi sotode, a findi e gbe ra. Na birin naxa raba alo Ala a masen ki naxe, Annabi Yosuwe fa laaxira. Na taruxui birin sebexi kitaabui kui naxan xili «Ala xa Masenyi Annabi Yosuwe be.»

Na dangi xanbi, Isirayila die naxa sabati Kanaan boxi ma, Ala dennaxe fi e ma. Kono e nu bara mixi naxee kerri naa, nee man naxa Isirayila gere folo. Alatala yati naxa a lu e xa na raba, barima Isirayila nu na gbilenfe Ala xui foxo ra. Na toore to Isirayila li, e naxa ratu Alatala xa seriye ma, e fa bira a foxo ra alo a lan ki naxe. Na kui, Ala fan naxa e mali alako e xa no e yaxuie ra. A nu na rabama mixi seniyanxie nan saabui ra naxee findi Isirayila «kiitisae» ra. Na birin sebexi kitaabui kui naxan xili «Ala xa Masenyi Kiitisae be.»

Na taruxui lonni xungbe masenma won be. Xa won gbilen Alatala foxo ra, a fe fanyi naxan fixi won ma, a nee bama ne won yi ra, won fa tooro a jaaxi ra. Kono Ala mu tinma won xa lu na toore mooli kui, barima a won xanuxi. Xa won bara won ma yunubi kolon, won fa na masen Ala be, won a mayandi a xa dije, a mu tondima. Ala boje fan, a senbe gbo. Xa a sa a li won bara toore soto won ma yunubi saabui ra, Ala wama won malife alako won xa gbilen a xa kira ma. Won Marigi mu tinma won xa be, a fe birin nabama won be alako won xa lu seniyanxi kui seewe sotoma dennaxe.

Ala xa won mali won ma dunijeigiri kui. Amina.

Ala xa Masenyi Kiitisae be

Isirayila Kanaan boxi sotofe

¹ Yosuwe faxes xanbi, Isirayilakae naxa Alatala maxorin, «Nde singe kelima muxu ya ma tefe ra Kanaankae gere?»

² Alatala naxa e yaabi, «Yuda bonsœe nan tema. N bara boxi sa e sagoe.»

³ Yuda bonsœe naxa a fala e ngaxakerenyi Simeyonkæ be, «Won birin xa siga e dennaxe soxi muxu yi ra, won xa sa Kanaankae gere. Na dangi xanbi, won birin nan sigama e dennaxe soxi wo tan fan yi ra.» Simeyon bonsœe naxa tin na ra.

⁴ Yudayakæ to te, Alatala naxa Kanaankæ nun Perisikæ sa e sagoe. E naxa xeme wulu fu faxes Beseki.

⁵ Na kui e naxa Kanaankæ nun Perisikæ bonbo. E to Beseki mange li naa, e naxa na fan gere.

⁶ A naxa a gi, kono e naxa bira a foxo ra han e naxa a suxu, e fa a belexekuræ nun a sankuræ mabolon.

⁷ Adoni Beseki naxa a fala, «Temui dangixi, n tan bara mange tongo solofere suxu, n e belexekuræ nun e sankuræ bolon. E naxa e dege donse ra naxan nu birama n degede. Yakosi Ala na na sare ragbilenfe n ma.» E naxa a xanin Darisalamu, a naxa faxes menni.

⁸ Yuda bonsœe naxa Darisalamu gere. E to a suxu, e naxa mennikæ sonto sandegema ra, e taa gan.

⁹ Na dangi xanbi, e man naxa goro Kanaankæ gere, naxee nu sabatixi Isirayila geyæ fari, Negewi gbengberenyi nun Sefela boxi mabiri.

¹⁰ Yuda bonsœe naxa siga Kanaankæ gere, naxee nu sabatixi Hebiron, dennaxe xili nu falama singe ra nu Kiriyati Ariba. E naxa Sesayi, Aximan, nun Talama bonbo.

¹¹ E naxa keli menni sigafe ra Debirikæ gere, dennaxe xili nu falama singe ra nu Kiriyati Sifa.

¹² Kalebi naxa a masen, «Mixi naxan Kiriyati Sifa masotoma n be, n nan ma di gine Akasa fima ne na kanyi ma, a findi a xa gine ra.»

¹³ Kenasi xa di xeme Otiniyeli, Kalebi xunya nan na masoto. Kalebi fa a xa di gine Akasa fi a ma.

¹⁴ Loxœe nde Akasa naxa a fala Otiniyeli be, a xa a bitanyi mayandi a xa xe nde fi a ma. Akasa to goro a xa sofale fari, Kalebi naxa a maxorin, «I wama munse xon?»

¹⁵ A naxa a yaabi, «N wama ne i xa fe fanyi nde raba n be. I bara boxi nde so n yi ra yirefanyi ma. I xa ye dula nde fan fi n ma.» Kalebi naxa tin na ra, a fa ye dula ndee fi a ma. Keren nu na fuge, boore nu na labe.

¹⁶ Annabi Munsa bitanyi Kenika xa die naxa keli Yeriko, taa naxan xili «Tugi taa,» e nun Yuda bonsœe. E naxa siga sabatide gbengberenyi Yudaya boxi ma, Negewi Aradi yirefanyi ma. E naxa sabati jama tagi.

¹⁷ Yudayakæ nun e ngaxakerenyi Simeyonkæ naxa siga Kanaankæ gere, naxee nu sabatixi Sefati. E naxa na taa raton. Na nan a toxi a xili falama Horoma.

¹⁸ E man naxa Gasa, Asikalon, nun Ekiron masoto, a nun e xa boxie.

¹⁹ Alatala nun Yuda bonsœe nan nu a ra. E naxa Isirayila geyæ masoto, kono e mu

nɔ mixie ra naxee nu sabatixi lanbanyi ma, barima soori ragisee wure daaxi nan nu na e yi ra.

²⁰ E naxa Hebiron so Kalebi yi ra, alo Annabi Munsa a fala ki naxe. Kalebi naxa Anaki xa di saxanyie keru naa.

²¹ Bunyamin xa die mu nɔ Yebusukae keride, naxee nu sabatixi Darisalamu. Han to Yebusukae sabatixi Darisalamu Bunyamin bɔnsɔe ya ma.

²² Yusufu bɔnsɔe naxa Beteli gere. E nun Alatala nan birin nu a ra.

²³ E naxa mixi xee Beteli, e xa menni mato. Yi taa xili nu falama ne singe ra nu Lusi.

²⁴ Na xeeɗe naxa xeme nde to, a na minife taa kui. E naxa a fala a be, «Taa sode masen muxu be. Muxu fan fe fanyi rabama ne i be na temui.»

²⁵ A to taa sode masen e be, e naxa mennikae faxa santidegema ra, kɔnɔ e naxa yi xeme nun a xa denbaya lu na.

²⁶ Yi xeme naxa siga Xitikae xa bɔxi ma, a naxa taa ti, a Lusi xili sa a xun. Han to na xili nan falama na xun.

²⁷ Kɔnɔ Manasi bɔnsɔe mu nɔ Beti Saan, Taanaki, Dɔrɔ, Yibeleyami, Megido, nun e xa bɔxie masɔtode. Kanaankae mu tin kelide na bɔxi ma.

²⁸ Isirayila to senbe soto a fanyi ra, e naxa Kanaankae findi e xa konyie ra, kɔnɔ e mu e keru.

²⁹ Efirami bɔnsɔe fan mu nɔ Kanaankae keride naxee nu sabatixi Geseri. Kanaankae naxa lu naa Efiramikae ya ma.

³⁰ Sabulon bɔnsɔe fan mu nɔ Kanaankae keride naxee nu sabatixi Kitiron nun Nahaloli. Kanaankae naxa lu naa Sabulonkae ya ma, kɔnɔ Isirayilakae naxa e findi e xa konyie ra.

³¹ Aseri bɔnsɔe fan mu nɔ Ako, Sidon, Axalabi, Akisibu, Xeleba, Afeki, nun Rexobo masɔtode.

³² Na nan a toxi Aserikae naxa sabati Kanaankae tagi na bɔxi ma.

³³ Nafatali bɔnsɔe fan mu nɔ Beti Semesi nun Beti Anati masɔtode. Nafatalikae naxa sabati Kanaankae tagi na bɔxi ma. Beti Semesikae nun Beti Anatikae naxa findi e xa konyie ra.

³⁴ Dana bɔnsɔe fan mu nɔ Amoriikae keride Isirayila geya bunyie. Na nan a toxi Danakae naxa sabati geyae fari.

³⁵ Amoriikae naxa wa lufe Xereɗe geya, Ayalon, nun Saalabimi, kɔnɔ Yusufu bɔnsɔe naxa senbe soto, e Amoriikae findi e xa konyie ra.

³⁶ Amoriikae xa naaninyi nu foloxi Akarabimi, a siga han Sela.

2

Isirayila Alatala xa saate kanafe

¹ Alatala xa maleke naxa keli Giligali, a siga Bokin. A naxa a masen Isirayilakae be, «N bara wo tongo Misira, n fa wo xun ti bɔxi ra, n dennaxe saate tongo marakali ra wo benbae be. N nu bara a fala, <N nu n ma saate kanama abadan.>

² A mu lan wo tan xa saate tongo yi bɔxi mixie be. A nu lan ne wo xa e xa serexebadee rabira, kɔnɔ wo mu n ma yaamari suxu! Wo yi wali mooli rabaxi munfe ra?

³ Na nan a toxi, n xa a fala wo be, n mu fama e keride wo ya ra. E fama lude wo seeti ma ne. E xa alae findima gantanyi nan na wo be.»

⁴ Alatala xa maleke to ge yi woeyeni masende Isirayilakae be, e naxa wa e xui itexi ra.

⁵ E naxa Bokin xili fala yi yire xun, e fa serexee ba Alatala be.

Yosuwe xa faxe

⁶ Yosuwe to jama bepin, Isirayilakae naxa siga e xa bɔxi masɔtode naxan nu findixi e ke ra.

⁷ Nama naxa Alatala xa seriye suxu Yosuwe xa waxati kui, nun forie xa waxati kui, naxee xa simaya dangi Yosuwe ra, naxee nu bara Alatala xa kaabanakoe to, a naxee rabaxi Isirayila be.

⁸ Nunu xa di Yosuwe, Alatala xa konyi, naxa laaxira a xa simaya je keme je fu ma.

⁹ E naxa a ragata a xa bɔxi ma naxan findi a ke ra, Timinati Xereɗe, Efirami geya yire, Gaasi geya koola biri.

¹⁰ Yosuwe xunlanmae birin to faxa, mixi gbeteɗe naxa mini naxee mu Alatala kolon. E mu a kolon a nu bara naxan naba Isirayila be.

¹¹ Na temui Isirayilakae naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma. E naxa tuubi Bali kuyee be.

¹² E naxa Alatala finsiriwali, e benbae Marigi Alatala, naxan e ramini Misira bɔxi ma. E naxa bira ala gbeteɗe foxo ra, e rabiliyini mixie nu ala naxee batufe, e nu fa e felen nee be. E naxa Alatala rapaaxu,

¹³ e a finsiriwali, e Bali kuyee nun Asitarate kuyee batu.

¹⁴ Alatala naxa xɔnɔ Isirayila ma, a naxa e sa e wuru mixie belexe. A naxa e sara e yaxuie ma e rabiliyini. E mu fa nɔ tide e yaxuie ya ra sonon.

¹⁵ E nu sigama gere sode dennaxe birin, Alatala nan nu e bɔnboma, a nu fe paaxi doxo e ma, alo a nu bara a masen e be ki naxe marakali ra. E naxa tooro ki fanyi.

¹⁶ Alatala naxa kiitisaē rakeli, e xa e ratanga e wuru mixie ma.

¹⁷ Kɔnɔ Isirayilakae mu tin e tuli matide na kiitisa ra, barima e nu wama ala gbeteɛ nan batufe, e xa e felen e be. E naxa gbilen e benbae xa kira ɔɔɔ ra mafuren. E benbae nu bara bira Alatala xa seriye ɔɔɔ ra, kɔnɔ e tan mu tin na ra feo.

¹⁸ Alatala to nu kiitisa raketima, a naxa e mali e xa simaya birin kui alako Isirayilakae xa ratanga e yaxuie ma. Alatala nu kinikinima e ma e xa tɔɔɛ birin kui.

¹⁹ Kɔnɔ kiitisa to bara faha, e man naxa bira ala gbeteɛ ɔɔɔ ra dangife e babae ra. E naxa e batu, e felen bɔxi ma e be. E mu sese ba e xa wali kobie ra, e bɔɛ ɔɔɔɔɔxi tun.

²⁰ Na kui Alatala bɔɛ naxa te Isirayilakae xili ma, a fa a masen, «Yi nama bara e kobe ti n ma saate ra n naxan tongo e benbae be. E bara n xui matandi.

²¹ Na kui, n tan fan mu fama si keren keride e ya ra sɔnɔn, naxee nu na yi bɔxi ma Yosuwe faha temui naxe.

²² N fama Isirayilakae matode xa e tinma, xa e mu tinma, birade Alatala xa kira ɔɔɔ ra alɔ e benbae a raba ki naxe.»

²³ Alatala naxa yi sie lu naa, a mu naxee saxi Yosuwe sagoe. A mu gbata e keride sɔnɔn.

3

Ala Isirayilakae matofe

¹ Alatala naxa yi sie lu Kanaan bɔxi ma alako e xa Isirayilakae mato, naxee mu nu na gere singee kolon.

² Na rabaxi ne alako Isirayila lanfanmae xa na gere xa fe kolon, naxee mu nu a kolonxi nu.

³ Si naxee lu Kanaan bɔxi ma, nee nan yi ki: Filisitakae xa mange suuli, Kanaanakae birin, Sidonakae, nun Hiwikae naxee nu sabatixi Liban geyae fari, kelife Bali Xerimon geya ma, a sa ɔɔɔ Xamata sode de ra.

⁴ Yi sie lu ne naa alako Alatala xa Isirayilakae mato, a xa a kolon xa e sa birama a xa seriye ɔɔɔ ra, a naxan sebe e babae be Annabi Munsa saabui ra.

⁵ Isirayilakae naxa sabati Kanaanakae, Xitikae, Amoriakae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae tagi.

⁶ Isirayilakae naxa mennikae xa di ginɛe ɔɔɔ, e fan naxa e xa di ginɛe fi mennikae xa di xemee ma. Isirayilakae man naxa e xa alae batu.

Kiitisa mixi fu nun firin

Otiniyeli, Isirayila kiitisa

⁷ Isirayilakae naxa fe naaxi raba naxan mu rafan Alatala ma. E naxa neemu Alatala ma, e Marigi Ala, e fa Bali kuyee nun Aseri wuri masolixi batu.

⁸ Alatala naxa ɔɔɔ Isirayila ma, a fa e sa Kusan Risatayimi sago, Mesopotamiya mange, Isirayilakae nu na naxan xa yaamari bun ma ne solomasaxan.

⁹ Isirayilakae to Alatala xili e xui itexi ra, a naxa marakisima ramini e be, Kenasi xa di Otiniyeli, Kalebi xunya.

¹⁰ Alatala Xaxili naxa goro a ma. A naxa findi Isirayila kiitisa ra. A to siga gere sode, Alatala naxa Mesopotamiya mange, Kusan Risatayimi, sa a sago senbe ra.

¹¹ Bɔxi naxa lu bɔɛsa kui ne tongo naani. Na temui Kenasi xa di Otiniyeli naxa faha.

Exudu, Isirayila kiitisa

¹² Isirayilakae man naxa fe naaxi raba naxan mu rafan Alatala ma. Na nan a toxi, Alatala naxa senbe so Mowaba mange Egilon yi ra Isirayila xili ma, naxan nu bara fe naaxi raba Alatala ya i.

¹³ Egilon naxa Amonikae nun Amalekikae xili, e birin xa Isirayila gere. Na kui e naxa Tugi taa masoto.

¹⁴ Isirayilakae naxa lu Mowaba mange Egilon xa yaamari bun ma ne fu nun solomasaxan.

¹⁵ Isirayilakae to Alatala xili e xui itexi ra, a naxa marakisima ramini e be, Gera Bunyaminka xa di Exudu, naxan nu walima a koola belexe ra. Isirayilakae naxa a xee, a xa duuti xanin Mowaba mange Egilon xon.

¹⁶ Exudu naxa santidegema de firin yailan, naxan xa kuye nongon ya keren lima, a fa a noxon a xa donma bun ma a yirefanyi tabe fari.

¹⁷ A naxa duuti fi Mowaba mange Egilon ma, naxan fate xungbo a gbe ra.

¹⁸ A to ge duuti fide, a naxa xemee ragbilen naxee nu bara na kote xanin.

¹⁹ Exudu to kuyee li naxee nu na Giligali, a naxa gbilen Egilon yire, a fa a fala, «Mange, n wama gundo nde falafe i be.» Mange naxa a fala booree be, «Wo wo magbilen sinden.» Naxee birin nu na a seeti ma, e naxa e magbilen.

²⁰ Exudu naxa a maso Egilon na, naxan nu ɔɔɔxi a xa konkoe itexi xinbelixi kui, dennaxe nu yailanxi a keren peti be. Exudu naxa a fala a be, «Ala bara n xee, n xa yi masenyi fala i be.» Egilon naxa keli a xa ɔɔɔse kui.

²¹ Na temui Exudu naxa a xa santidegema ba a tee i a koola belexe ra a yirefanyi seeti, a Egilon furi ɔɔɔ a ra.

²² A kole nun a fe birin naxa so a furi, a mini a fari. Ture naxa raxi a xun ma, barima a bara santidegema lu naa.

²³ Exudu to mini konkoe kui, a naxa naade balan a xun ma saabi ra.

²⁴ Na dangi xanbi, mange xa konyie naxa fa. E naxa a to konkoe itexi naade balanxi.

E nu fa a fala, «A na fe nde nan xun ma banxi xinbelixi kui.»

²⁵ E naxa mame ti han, kɔnɔ mange to mu nu konkoe itexi naade rabima, e naxa saabi tongo, e na rabi. E naxa e xa mange to ɔxi ma, a bara faxes.

²⁶ E nu mame tife temui naxe, Exudu nu bara a gi. A naxa dangi kuyee yire ra, a sa a yete ratanga Seyira biri.

²⁷ A fefe so, a naxa feri fe. Isirayilakae naxee nu na Efirami geyae fari, e naxa goro, e naxa ti a xanbi ra.

²⁸ A naxa a fala e be, «Wo bira n foxo ra, barima Alatala bara wo yaxui Mowabakae sa wo sagoe.» E naxa bira a foxo ra, e siga, e sa ti Yuruden xure de Mowaba biri ra. E mu tin mixi gbete xa xure igiri menni.

²⁹ Na waxati bun ma, e naxa Mowabaka xeme gbangbalanyi mixi wulu fu faxes. Mixi yo mu no a gide e ya ma.

³⁰ Na loxo'e Isirayilakae naxa Mowabakae rayaagi. ɔxi naxa lu ɔpɛsa kui ne tongo solomasaxan.

Samagari, Isirayila kiitisa

³¹ Na to dangi, Anati xa di Samagari naxa findi kiitisa ra. A naxa Filisitaka xeme mixi keme senni faxes ninge rapere wuri ra. Na kui a fan naxa Isirayila ratanga.

4

Debora, Isirayila kiitisa

¹ Isirayilakae man naxa fe paaxi raba naxan mu rafan Alatala ma. Exudu nu bara faxes na temui.

² Alatala fan naxa e sa Yabini sagoe, Kanaan mange nde, naxan nu na Xasori. Sisera, a xa soorie xunyi, nu sabatixi Xarosei Goyimi.

³ Isirayilakae naxa Alatala xili e xui itexi ra, barima soori ragise wure daaxi keme solomanaani nan nu na Yabini yi ra. A naxa Isirayilakae tooro a paaxi ra ne moxonon bun ma.

⁴ Na waxati kui, Debora namiponme gine, Lapidoti xa gine, nan nu kiitisa ra Isirayila ɔxi ma.

⁵ A nu kiiti sama tugi bunyi ne, naxan xili «Debora xa tugi,» Raama nun Beteli tagi, Efirami geyae ma. Isirayilakae nu sigama a yire, a xa e xa kiiti sa.

⁶ Debora naxa Kedesika Abinowami xa di Baraki xili, naxan nu na Nafatali ɔnsɔe xa ɔxi ma, a fa a fala a be, «Isirayila Marigi Alatala yi yaamari nan soxi i yi ra. I xa Nafatalikae nun Sabulonkae xeme wulu fu xanin Taboro geya fari.

⁷ N fama Sisera, Yabini xa soori mange, bendunde i ma Kison xure mabiri. N a xa soori birin nun e ragisee sama ne i sago.»

⁸ Baraki naxa a fala a be, «Xa won birin nan a ra, n sigama, kɔnɔ xa won birin mu a ra, n mu sigama feo.»

⁹ Debora naxa a yaabi, «Na kui, won birin nan sigama, kɔnɔ i mu fama matoxoe yo soode na kui, barima Alatala fama Sisera sade gine nde nan sagoe.» Na temui, Debora nun Baraki naxa siga Kedesi.

¹⁰ Baraki naxa Nafatalikae nun Sabulonkae maxili Kedesi. Xeme mixi wulu fu naxa bira a foxo ra. Debora fan nu na e ya ma.

¹¹ Heberi Kenika nu bara gbilen a ɔnsɔe foxo ra, naxan findi Xobabo xa die ra, Annabi Munsu bitanyi xemema. Heberi nu bara a xa kiri banxi ti Saananimi, wuri belebele nde bun, Kedesi fe ma.

¹² Mixi nde to a fala Sisera be, a Abinowami xa di Baraki bara te Taboro geya fari,

¹³ a naxa a xa soori birin nun a xa soori ragise keme solomanaani xun lan Kison xure, kelife Xarosei Goyimi.

¹⁴ Na temui Debora naxa a fala Baraki be, «Keli, to Alatala fama Sisera sade i sagoe. Alatala nan tima i ya ra.» Baraki naxa goro Taboro geya fari, xeme mixi wulu fu biraxi a foxo ra.

¹⁵ Alatala naxa Sisera nun a xa soori birin nagi Baraki xa santidegema xepexi ya ra. Sisera naxa goro a xa soori ragisee kui, a a gi a sanyi ra.

¹⁶ Baraki naxa Sisera xa geresoe kerri han Xarosei Goyimi, e xa soori ragisee kui. Baraki xa soorie naxa e birin faxes santidegema ra, mixi keren mu lu.

¹⁷ Sisera naxa a gi a sanyi ra, a sa a noxun Yayeli xa kiri banxi kui, Heberi Kenika xa gine. A na rabaxi ne barima lanyu nu na Xasori mange Yabini nun Heberi Kenika xabile tagi.

¹⁸ Yayeli naxa mini Sisera ya ra, a fa a fala a be, «N marigi, fa be, i noxun n xonyi, hali i mu gaaxu.» A naxa sa a noxun Yayeli xa kiri banxi kui sade dugi bun ma.

¹⁹ Sisera naxa a fala Yayeli be, «N bara i maxandi, n ki ye ra, n xa a min. Ye xoli na n ma.» Yayeli naxa xipe sase de rabi, a a so a yi. Sisera to a min, Yayeli naxa gbilen a makoto ra.

²⁰ A man naxa a fala Yayeli be, «Ti kiri banxi sode de ra. Xa mixi nde fa sa i maxorin a falafe ra, «Mixi nde mu soxi be?», i xa na kanyi yaabi, «Ade.»»

²¹ Heberi xa gine Yayeli naxa kiri banxi mabanban wuri nde tongo, derema suxuxi a yi. Xi xoli nu bara ge Sisera node taganyi saabui ra. A naxa a makore Sisera ra doyin, a fa na wuri banban a gbegbe xonyi ma han a soti ɔxi. Sisera naxa faxes keren na.

²² Yayeli naxa mini Baraki ya ra, naxan nu na birafe Sisera ƒoxo ra. A naxa a fala a be, «Fa be, i xeme naxan fenfe, n xa a masen i be.» Baraki naxa so Yayeli xonyi, a fa Sisera faxaxi to, wuri banbanxi a gbegbe xonyi.

²³ Na loxoē Alatala naxa Kanaan boxi mange Yabini rayaagi Isirayilakae ya xori.

²⁴ Isirayilakae belexe sa Kanaan mange Yabini ma na ki ne a xuri xuri ra, han e naxa a faxa.

5

Debora xa beeti

¹ Na loxoē, Abinowami xa di Baraki nun Debora naxa yi beeti ba:

² «Alatala tantu!

Isirayila senbemaē bara keli.

Nama fan bara tin na gere ra.

³ Mangee, mangedie, wo wo tuli mati a fanyi ra.

N tan beeti bama ne, n a bama Alatala nan be.

N xa Isirayila Marigi Alatala binya beeti ra.

⁴ Alatala, i to keli Seyiri, Edonkae xa boxi ma,

boxi naxa seren,

koore nuxui naxa tune ragoro.

⁵ Geyae naxa xoyo Alatala ya i,

yi Turusinina geya fan naxa seren Isirayila Marigi Alatala ya i.

⁶ Yayeli nun Anati xa di Samagari waxati, mixi mu nu noma biyaaside mupetie xa fe ra.

⁷ Isirayilakae mu nu noma lude daaxae sonon,

e birin naxa keli naa,

han n tan Debora minixi temui naxe.

N bara findi Isirayila nga ra.

⁸ E nu bara ala neeneē batu folo.

Gere nu bara fa han taa naadeē ra,

soori makantase nun tanbe yo mu nu na Isirayilaka mixi wulu tongo naani yi ra.»

⁹ «Alatala tantu!

N boje na Isirayila mangee nun pama ƒoxo ra,

naxee e yete panigexi.

¹⁰ Wo tan naxee tema sofale gine fiixee fari, wo tan naxee doxoma dugi fanyi fari, wo tan naxee jere ma kira ra, wo wo mapoxun.

¹¹ Naxee ye bama kolonyi ra, e Alatala tantuma a xa fe fanyie ma.

Alatala fe fanyi raba ne Isirayila be, a xa pama tixi taa sode de ra temui naxe.»

¹² «Debora, xunu!

Xunu, i xa beeti ba.

Abinowami xa di Baraki, keli!

I xa yaxuie xanin.

¹³ Alatala naxa xunnakeli fi a xa pama fanyi ma,

a naxa n xun nakeli senbemaē tagi.

¹⁴ Efirmikae naxa fa,

naxee kelixi Amalekikae xa boxi ma,

Bunyaminkae naxa bira e ƒoxo ra.

Makiri mangee fan naxa goro,

a nun Sabulon yareratie.

¹⁵ Isakari mangee naxa lu Debora seeti ma.

E naxa Baraki mali,

e goro geya bunyi,

konon Rubenkae tan naxa woyen han.

¹⁶ Wo luxi wo xa xurusee tagi munfe ra,

wo nu fa wo tuli mati e wa xui ra?

Rubenkae tan fo woyenyi pountare.

¹⁷ Galadikae fan naxa lu Yuruden naakiri ma.

Danakaē lu e xa kunkuie fe ma munfe ra?

Aserikae fan naxa lu wafu ra, baa de.

¹⁸ Sabulonkae tan naxa ti faxe ya i.

Nafatalikae fan naxa suusa gere ra.»

¹⁹ «Mangee naxa fa.

Kanaan mangee naxa fa gere sode Taanaki,

Megido xure de ra,

konon e mu harige nun gbeti yo soto na kui.

²⁰ Koore naxa gere so,

tunbuie naxa Sisera gere.

²¹ Kison xure fori naxa e xanin.

N boje xa senbe so,

n xa siga yare!

²² Na temui, soorie naxa e xa soe ragi.

E naxa e xulun, e gbataxi.

²³ Alatala xa maleke naxa a fala,

«Wo xa Merosi danka.

Wo xa Merosikae birin danka.

E mu nu biraxi Alatala ƒoxo ra senbemaē tagi.»

²⁴ «Yayeli barakatōe gine nan a ra,

Heberi Kenika xa gine.

Barakatōe belebele nan a ra ginēe tagi,

naxee sabatixi kiri banxi kui.

²⁵ Sisera to ye makula, a naxa xipe fi a ma. A naxa xipe fanyi so a yi ra poote tofanyi kui.

²⁶ Kiri banxi mabanban wuri suxuxi a yi, derema fan na a yirefanyi belexe.

A naxa a banban Sisera xunyi,

a xunyi naxa bo.

²⁷ Sisera xa fe naxa dan Yayeli bun ma,

a saxi boxi, a naxa faxa.

Sisera xa fe naxa dan Yayeli bun ma,

a saxi boxi, a naxa faxa.»

²⁸ «Sisera nga tixi wunderi ra,

a a falama, «Munfe ra a ragise mu nu fa sinden?

Munfe ra a soori ragisee buxi fade?»

²⁹ A xa lonnilae naxa a yaabi yi woyenyi ra,

³⁰ «Temunde e mu na e harige see xa tongofe?

E mu na nee xa itaxunfe?

Gine keren soori keren,

xa na mu a ra soori keren, gine firin.

E e wasaso se mapingixie ra naxee nu rafan Sisera ma,

e e wasaso donma mapingi dinxie ra.

Donma mapingixi keren, donma dinxie firin,

xunnakeli kanyi xa na soto.»

³¹ Alatala, i yaxuie birin xa halaki na ki ne, kono i xanuntenyie xa yanba alo soge itexi.»

Na dangi xanbi, boxi naxa lu xaxilisa kui je tongo naani.

6

Gedeyon findife kiitisa ra

¹ Isirayilakae man naxa fe kobi raba Alatala ya i naxan mu rafan a ma. A naxa e sa Madiyankae xa noe bun ma han je solofere.

² Madiyankae naxa fe xoxoxoe doxo Isirayila ma. Na nan a to, Isirayilakae naxa folee ge geya fari, e yete makantadee yailan geme longori ra.

³ Isirayilakae na xe sa temui naxe, Madiyankae, Amalekikae, nun bonsoe gbete naxee kelima sogegorode, nee nu tema ne, e ti e kanke.

⁴ E nu lu e fe ma e xa Isirayilakae xa daxamui birin kana han Gasa. E mu nu sese luma Isirayila, hali boxi daxamuie, yexee, ningee, xa na mu a ra sofalee.

⁵ Na mixie nu tema temui naxe, nun e xa xurusee ra, kiri banxie, nun joxomee, e nu luma ne alo katoe gali naxan kasare rabama boxi ma.

⁶ Madiyankae to Isirayila findi setare boxi ra, Isirayilakae naxa Alatala maxandi.

⁷ E to Alatala makula Madiyankae xa fe ra,

⁸ Alatala naxa namijonme keren xee e ma. A naxa a fala e be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan yi ki, «N bara wo ramini Misira boxi ma, wo nu na konyiya kui dennaxe.

⁹ N bara wo ba Misirakae belexe, a nun wo yaxui birin. N bara e keru wo ya ra, n fa e xa boxi fi wo ma.

¹⁰ N bara a masen wo be, «N tan nan na Alatala ra, wo Marigi Ala. Wo naxa gaaxu Amorikae xa alae ya ra, wo sabatixi boxi naxee ma.» Kono wo mu biraxi n xui foxo ra.»

¹¹ Alatala xa maleke naxa so Ofara daaxa kui, a naxa doxo wuri bili bun ma, naxan tixi Yowasi xonyi, naxan nu na Abiyesa bonsoe ya ma. Yowasi xa di Gedeyon nu na mengi bonbofe yili kui weni bogi nu

bunduma dennaxe, alako a xa a noxun Madiyankae ma.

¹² Alatala xa maleke naxa mini a ma, a fa a fala a be, «I tan geresoe fanyi, wo nun Alatala birin nan a ra.»

¹³ Gedeyon naxa a fala a be, «N Marigi, xa muxu nun Alatala birin nan a ra, yi fe xoxoxoe birin fa muxu lixi munfe ra? A xa kaabanakoe na minden? Muxu babae bara kaabanako nde madoxo muxu be. E naxe, «Alatala nan muxu ramini Misira ra.» Yakosi Alatala bara won nabepin, a won sa Madiyankae sago.»

¹⁴ Alatala naxa a masen a be, «I senbe so. I fama ne Isirayila ratangade Madiyankae belexe. N tan xa mu i xexxi?»

¹⁵ A naxa a yaabi, «N Marigi, n tan noma Isirayila ratangade a yaxuie ma? N xabile xa setarepa dangi xabile birin gbe ra Manasi bonsoe ya ma. N baba xa di donxoe na n tan nan na.»

¹⁶ Alatala naxa a masen a be, «Kono won birin nan a ra. Na kui i fama Madiyankae birin bonbofe alo i na mixi keren nan bonbofe.»

¹⁷ Gedeyon naxa a yaabi, «Xa i bara hinne n na, tonxuma nde masen n be, naxan a masenma i tan yati nan woyenxi n be.

¹⁸ Yandi, i naxa i makuya be ra, beemanu n xa fa n ma serexe ra i be.» Alatala naxa a fala, «N luma be han i fama temui naxe.»

¹⁹ Gedeyon naxa siga, a sa si yore keren faxes, a farin busali keren nafala taami lebinitare ra. A naxa sube sa debe kui, a naxa bore sa bore sase kui, a naxa e dentege Alatala be wuri bili bun ma.

²⁰ Alatala xa maleke naxa a masen a be, «Sube nun taami lebinitare tongo, i xa e sa yi geme fari, i bore sa a ma.» Gedeyon to ge na rabade,

²¹ Alatala xa maleke naxa a yisuxu-wuri itala, a naxa a din sube nun taami lebinitare ra. Na kui te naxa dexe geme ma, a sube nun taami lebinitare birin gan. Na xanbi Alatala xa maleke naxa loe a ma.

²² Gedeyon to a to Alatala xa maleke yati nan a ra, a naxa a fala, «N Marigi Alatala! N bara Alatala xa maleke to, a tixi n ya i.»

²³ Alatala naxa a masen a be, «Hali i mu gaaxu, i mu faxama. I boje xa sa.»

²⁴ Gedeyon naxa serexebade yailan Alatala be menni, a fa a xili fala na xun, «Alatala xa bojesa.» Han to, menni na Ofara, Abiyesa xabile na dennaxe.

²⁵ Na loxoe koe ra Alatala naxa a masen Gedeyon be, «I baba xa tuura tongo, naxan bara je solofere soto. I xa i baba xa Bali kuye serexebade kana, a nun na Aseri wuri masolixi, naxan tixi a xun.

²⁶ Na dangi xanbi, i xa serexebade gbete yaılan i Marigi Alatala be yi yire magaxuxi fari. I xa na tuura ba serexē gan daaxi ra. Na Aseri wuri masolixi, i naxan kanama, na xa findi yege ra na serexē ganse ra.»

²⁷ Gedeyon naxa mixi fu tongo a xa konyie ya ma, a na birin naba, Alatala naxan masenxi a be. A na raba kōe nan na, barima a nu gaaxuxi a baba xa mixie nun taakae ya ra.

²⁸ Taakae to keli subaxe ma, e naxa a to Bali kuye serexebade rabiraxi, Aseri wuri masolixi naxan nu tixi a xun ma, na fan nabiraxi. E man naxa tuura to naxan baxi serexē gan daaxi ra serexebade neene fari.

²⁹ E naxa e boore maxōrin, «Nde yi rabaxi?» E to na fe fen, e fa a fala e boore be, «Yowasi xa di Gedeyon nan foxi a ra.»

³⁰ Na kui taakae naxa a fala Yowasi be, «I xa di ramini, a xa faxa, barima a bara Bali kuye serexebade kana, a man bara Aseri wuri masolixi rabira, naxan nu tixi a xun.»

³¹ Yowasi naxa mixie yaabi, naxee nu tixi a kanke, «Wo tan nan Bali xun mafalama? Wo tan nan a ratangama? Mixi yo naxan Bali xun mafala, na kanyi nan singe faxama beemanu kuye xa iba. Xa Ala nan na Bali ra, a tan xa a yete xun mafala, barima e a tan nan xa serexebade rabiraxi.»

³² Na lōxōe, e naxa Yerubaali xili fala Gedeyon xun ma, e nu fa a fala, «Bali xa a yete xun mafala, barima a bara a xa serexebade rabira.»

³³ Madiyankae, Amalekikae, nun bōnsōe gbeteē naxee keli sogetede, nee naxa e malan, e fa Yuruden igiri, e lu Yisireeli geya bunyi.

³⁴ Alatala Xaxili naxa lu Gedeyon be. A naxa feri fe, a xa Abiyeseri bōnsōe maxili alako e birin xa bira a foxo ra.

³⁵ A naxa xērae xēe Manasi bōxi ma, nee fan xa bira a foxo ra. A man naxa xērae xēe Aseri, Sabulon, nun Nafatali bōxi ma, mennikae fan naxa kafu a ma.

³⁶ Gedeyon naxa a fala Alatala be, «Xa i wama Isirayila ratangafe n saabui ra, alo i a masenxi ki naxe, i xa yi raba n be.

³⁷ N xa yexēe kiri itala lonyi xun, a xa lu menni kōe ra. Xa xini dōxo yexēe kiri nan kansan ma, bōxi tan nabilinyi naxa xara, n fama a kolonde na temui nē, i tan nan Isirayila ratangama n saabui ra, alo i a masenxi ki naxe.»

³⁸ A naxa na raba na ki. Na kuye iba, a naxa keli subaxe ma, a yexēe kiri bundu alako a xa a kolon xa xini dōxoxi kiri ma. Ye, pōoti ya keren naxa mini na kui.

³⁹ Gedeyon man naxa a fala Ala be, «Hali i bōpe mu te n xili ma, n ma wōyen dōnxōe nan yi ki. N man waxi seedejōxōya nan

matofe yi kiri ra. Kiri kansan xa xara, xini xa bōxi birin bunda.»

⁴⁰ Na kōe ra, Ala naxa na raba na ki. Kiri kansan naxa xara, xini fa bōxi birin bunda.

7

Madiyankae masōtōe

¹ Yerubaali, naxan findi Gedeyon na, a nun pama naxan birin nu biraxi a foxo ra, e naxa keli subaxe ma, e sa kuru Xarodi dulonyi fe ma. Madiyankae nu malanxi kōola biri More geya bunyi.

² Alatala naxa a masen Gedeyon be, «I xa sōorie bara gbo ye. Xa n bara Madiyankae sa e sagoe, Isirayilakae fama nē e yete wasude n na, e a fala, «Muxu tan nan muxu yete kan natangaxi.»

³ I xa pama yaamari, «Gaaxui bara naxee birin seren, e xa gbilen Galadi geya yire.» Xeme mixi wulu mōxōnen a nun firin naxa gbilen, kōno xeme mixi wulu fu tan naxa lu naa.

⁴ Alatala naxa a masen Gedeyon be, «Han ya pama man gbo. Goro e ra xure biri, n fama e mayegetide menni nē. N na a fala i be naxan na, wo nun yi nan sigama, wo nun na kanyi xa siga. N na a fala xeme naxan birin na, e mu sigama, nee naxa bira i foxo ra.»

⁵ A naxa pama ragoro xure de ra. Alatala naxa a masen Gedeyon be, «Naxee birin na ye kōn e nenyi ra alo bare, i xa nee ti e xati ma. Naxee fan birin na e xinbi sin, e ye min, i xa nee fan ti e xati ma.»

⁶ Naxee birin ye kō e belexe kui, e naxa a min, e konti naxa siga xeme mixi keme saxan. Nama dōnxōe naxa e xinbi sin, e nu fa ye kōn e nenyi ra.

⁷ Alatala naxa a masen Gedeyon be, «Yi xeme mixi keme saxan naxee ye kōxi e belexe kui, n fama wo ratangade e tan nan saabui ra. N Madiyankae sama nē i sago. Yi pama dōnxōe, kankan xa siga a konyi.» E naxa fandē tongo a nun feri naxee nu na pamae yi.

⁸ Gedeyon naxa e ragbilen e konyi, na xeme mixi keme saxan gbansan naxa lu a yire. Madiyan xa sōorie nu na a labe ra geya bunyi.

⁹ Na kōe ra Alatala naxa a masen Gedeyon be, «I xa goro Madiyan sōorie yire, barima n bara e sa i sagoe.

¹⁰ Xa gaaxui na i ma yi gere xa fe ra, wo nun i xa konyi Pura xa goro Madiyankae yire.

¹¹ I naxan mema naa, na fama i rali-maniyade. Goro e xa sōorie yire sinden.» A tan nun a xa konyi Pura naxa goro, han sōorie yonkinde fe ma.

¹² Madiyankae, Amalekikae, nun bōnsōe gbeteē naxee keli sogetede, nu na geya

bunyi. E wuya alo katoe. E xa ꞑoꞑome fan nu wuya alo meyenyi naxan na baa de ra.

¹³ Gedeyon to naa li, xeme nde naxa a xa xiye fala a boore be. A naxa a masen, «N yi xiye nan saxi. N taami ganxi nan toxi a firifirima Madiyan soorie yonkinde. A naxa a bonbo kiri banxi nde ra, a a rabira.»

¹⁴ A boore naxa a yaabi, «A mu findixi sese ra fo Gedeyon xa santidegema, Yowasi xa di Isirayilaka. Ala bara Madiyankae nun e xa soorie sa a sago.»

¹⁵ Gedeyon to ge xiye xa fe tagi raba ramede, a naxa a felen boxi ma, a Ala tantu. Na xanbi, a naxa gbilen Isirayila soorie yire, a a fala e be, «Wo keli, barima Alatala bara Madiyan soorie sa won sago.»

¹⁶ A naxa yi xeme mixi keme saxan itaxun doxo saxan na. A fa feri nun feje lanmadie so e birin yi ra, te na feje kui.

¹⁷ A naxa a fala e be, «Wo xa n mato, n na naxan naba, wo fan xa na raba. N nefe soorie yire li, n na naxan naba, wo fan xa na raba.»

¹⁸ Muxu feri fema temui naxe, wo fan xa wo gbe fe soorie yonkinde rabilinyi. Wo xa a fala wo xui itexi ra, «Alatala nun Gedeyon be!»

¹⁹ Gedeyon nun a xa soori mixi keme saxan, naxa Madiyan soorie yire li, e e xa yire makantade masara ko tagi temui naxe. E naxa feri fe, e feje iboo.

²⁰ Yi mixi kuru saxanyie naxa feri fe, e naxa feje iboo, te suxuxi e koola belexe ra, feri suxuxi e yirefanyi belexe ra e naxan fema. E nu fa a fala e xui itexi ra, «Won xa gere so Alatala nun Gedeyon be.»

²¹ E birin naxa ti e tide, Madiyan soorie rabilinyi. Madiyankae naxa e gi, e siga sonxo ra.

²² Isirayila soori mixi keme saxanyie nu feri fe temui naxe, Alatala naxa a niya Madiyankae xa e boore faxes santidegema ra. Soori donxose naxa e gi han Beti Sita, Serera mabiri, han Abeli Mexola, Tabati mabiri.

²³ Isirayila xeme naxa e malan, Nafatalikae, Aserikae, nun Manasikae. E birin naxa Madiyankae keru.

²⁴ Gedeyon naxa xerae xee Eframigeyae yire, e xa a fala, «Wo goro Madiyankae ya ra, wo singe xa ti Yuruden xure igirima dennaxe han Beti Baara.» Na kui Eframixeme naxa e malan, e siga Yuruden xure igirima dennaxe, han Beti Baara.

²⁵ E naxa Madiyankae xa mange firinyie suxu, Orebi nun Seebi. E naxa Orebi faxes Orebi fanye yire, e naxa Seebi faxes Seebi weni bogi bunduma dennaxe. E naxa Madiyankae keru, e fa Orebi nun Seebi xunyie ra Gedeyon xon Yuruden fe ma.

8

Madiyankae bonbofe

¹ Eframixeme naxa a fala Gedeyon be, «I yi mooli rabaxi muxu ra munfe ra? I to siga Madiyankae gere, munfe ra i mu muxu xili, won birin xa siga?» Sonxose belebele naxa bira a i e tagi.

² A naxa e yaabi, «Wo naxan nabaxi, na dangi n gbe rabaxi ra pon. Eframikae xa wali lanmadi tide gbo Abiyeseri bonsoe xa wali xungbe be.

³ Alatala Madiyankae xa mangee Orebi nun Seebi saxi wo tan nan sago. N munse rabaxi naxan tide gbo na be?» A to ge woende, e boje naxa goro.

⁴ Hali Gedeyon nun a xa soorie mixi keme saxanyie to nu taganxi, e Yuruden igiri ne Madiyankae kerife ra.

⁵ A naxa a fala Sukotikae be, «N bara wo maxandi, wo taami nde so n ma mixie yi ra, barima e bara tagan. N na Madiyankae xa mangee Seba nun Salamuna nan kerife.»

⁶ Sukoti mangee naxa Gedeyon yaabi, «Wo jan bara ge Seba nun Salamuna suxude? A lanma muxu xa taami so i xa soorie yi ra munfe ra?»

⁷ Gedeyon naxa a fala, «Alatala na Seba nun Salamuna sa n sago temui naxe, n fama wo fatee maboode gbengberen yire tunbee nan na.»

⁸ Gedeyon naxa keli menni, a siga Peniyeli. A naxa mennikae fan makula taami ra. Peniyelikae fan naxa a yaabi alo Sukoti mixie a yaabi ki naxe.

⁹ A naxa a fala nee fan be, «N na xunnakeli soto, n fama be wo xa taa tete birin nabirade.»

¹⁰ Seba nun Salamuna nu na Karakore, e nun e xa soori mixi wulu fu nun suuli jondon. E tan gbansan nan nu luxi. Soori mixi wulu keme mixi wulu moxonen nu bara faxes santidegema ra bonsoe ya ma naxe kelixi sogetede.

¹¹ Gedeyon naxa te kira xon ma Noba nun Yogbeha sogetede biri. A naxa soorie bonbo naa, naxe nu laxi a ra a gere mu e lima sonon.

¹² Madiyan mangee Seba nun Salamuna fan naxa e gi. Gedeyon naxa bira e foxo ra, han a e suxu, a fa e xa soorie birin nagi.

¹³ Yowasi xa di Gedeyon to fa kelife gere sode Xerege geya fari,

¹⁴ a naxa Sukoti fonike nde suxu, a a karaxan a xa Sukoti mangee nun kuntigie xilie sebe a be. Nee naxa lan mixi tongo solofere a nun solofere ma.

¹⁵ Gedeyon naxa siga Sukoti, a a fala e be, «Seba nun Salamuna nan yi ki, wo n konbi naxe xa fe ra. Wo naxa a fala, «Wo jan bara ge Seba nun Salamuna suxude?»

A lanma muxu xa taami so i xa soorie yi ra munfe ra?»

¹⁶ Na kui a naxa taa kuntigie suxu, a e bonbo gbengberen yire tunbee ra.

¹⁷ A naxa Peniyeli tete fan nabira, a fa mennikae faxa.

¹⁸ Gedeyon naxa Seba nun Salamuna maxorin, «Wo mixi naxee faxa Taboro, e nu na di?» E naxa a yaabi, «E nu ne alo i tan. E birin nu luxi alo mangedie.»

¹⁹ Gedeyon naxa a fala e be, «N taarae nan nu na e ra, n nga xa die. N bara n kali Alatala piye ra, xa wo mu e faxa nu, n fan mu wo faxama nu.»

²⁰ A naxa a fala Yeteri be, a xa di singe, «E faxa!» Kono Yeteri mu a xa santidegema ba a tee i, barima fonike nan nu a ra, a gaaxuxi.

²¹ Seba nun Salamuna naxa a fala Gedeyon be, «Xa xeme nan i ra, i tan yete yati xa muxu faxa.» Gedeyon naxa keli keren na, a e faxa. A naxa konmagoree ba e xa joxomee kon ma.

²² Isirayila xeme naxa a fala Gedeyon be, «I xa findi muxu xa mange ra, na dangi xanbi i xa di, nun na xa di. I bara muxu ratanga Madiyankae ma.»

²³ Gedeyon naxa a fala e be, «N tan nun n ma di, muxu mu findima wo xa mange ra. Alatala nan na wo xa mange ra.»

²⁴ Gedeyon man naxa woyen e be. A naxe, «Xa wo bara tin, a xoli n ma kankan xa xurunde keren so n yi ra, wo naxan sotoxi wo wasaso see ra gere kui.» Xurunde xema daaxi nu soxi Madiyankae belexee ra, barima e kelixi Sumayila bonsoe ne.

²⁵ E naxa a fala, «Muxu bara tin na ra.» E fa dugi itala, e birin fa e xa xurunde keren keren sa dugi kui e naxan soto wasaso see ra.

²⁶ Gedeyon xema naxan maxorin, a binye naxa siga han kilo moxonen, bafe xunmasee ra, tuli rasoe, donma gbeeli Madiyan mange daaxi, a nun joxome konmagore.

²⁷ Gedeyon naxa serexedube kuntigie donma yailan na xema ra, a a ti Ofara, a xa taa kui. A rajonyi, na naxa findi gantanyi ra Gedeyon nun a xa denbaya be, barima Isirayilakae birin naxa na findi e xa ala ra.

²⁸ Isirayilakae naxa Madiyan lu e xa noe bun ma, nee mu xunnakeli soto sonon. Boxi naxa lu bojesa kui je tongo naani Gedeyon xa simaya kui.

²⁹ Yowasi xa di Yerubaali naxa gbilen a xonyi.

³⁰ Gedeyon naxa di tongo solofere bari, barima gine gbegbe nan nu doxoxi a xon.

³¹ A xa konyi gine naxan nu na Sikemi, na fan naxa di xeme bari a be. A naxa Abimeleki xili fala a xun.

³² Yowasi xa di, Gedeyon naxa faxa simaya fanyi kui. E naxa a ragata Yowasi xa gaburi yire Ofara, Abiyesa bonsoe nu na dennaxe.

³³ Gedeyon to faxa, Isirayilakae man naxa Alatala bejin, e xa Bali kuyee batu. E naxa Bali Beriti findi e xa ala ra.

³⁴ Isirayilakae naxa neme e Marigi Alatala ma, naxan e ratanga e yaxui birin belexe i, naxee nu e rabilinxi.

³⁵ E mu dugitegeja rasiga Yerubaali xa denbaya ma fefe ma, hali a to nu bara fe fanyi gbegbe raba Isirayila be.

9

Abimeleki findife mange ra

¹ Yerubaali xa di Abimeleki naxa siga Sikemi a nga xunyie yire. A naxa yi masenyi ti a nga xabile be,

² «Katarabi Sikemi kuntigie birin ma, <Wo wama a xon ma Yerubaali xa di tongo solofere birin xa findi wo xa mange ra, ka mixi keren gbansan xa findi wo xa mange ra? Wo xa wo ratu a ma, won findixi wuli keren fase keren nan na.»

³ A nga xunyie naxa na masenyi birin tagi raba Sikemi kuntigie be. Kuntigie naxa tin birafe Abimeleki foxo ra, barima e ngaxakerenyi nan nu a ra.

⁴ E naxa gbeti kilo solomasaxan fi a ma, kelife Bali Beriti xa salide kui. Abimeleki naxa kobiri so xeme rabejinxiie nun kalabantee yi ra, alako e xa bira a foxo ra.

⁵ A naxa siga a baba xonyi Ofara, a a xunyae birin faxa. Yerubaali xa di tongo solofere birin naxa faxa fanye keren fari, fo Yotami, Yerubaali xa di donxoe, naxan nu bara a noxon e ma.

⁶ Sikemi kuntigie nun Beti Milo pama birin naxa e malan Sikemi, game belebele nun wuri tofanyi tixi dennaxe. E naxa Abimeleki findi mange ra menni.

⁷ Yotami to na fe me, a naxa siga a sa ti Garisimi geya fari, a fa a fala a xui itexi ra, «Sikemi kuntigie, xa wo wama ne Ala xa a tuli mati wo ra, wo xa wo tuli mati n tan na.

⁸ Loxoe nde, wuri bilie naxa a nate e xa mange keren sugandi. E naxa a fala oliwi bili be, <Findi muxu xa mange ra.>

⁹ Kono oliwi bili naxa e yaabi, <N tan mu gbilenma n ture raminife foxo ra, ture naxan findima binya se ra Ala nun mixie be, alako n xa nu sa n iyan wuri bilie xun.»

¹⁰ «Wuri bilie naxa a fala xore bili be, <I tan xa fa be, i xa findi muxu xa mange ra.>

¹¹ Kɔnɔ xɔrɛ bili naxa a fala e bɛ, <N tan mu gbilenma n bogi jɔxunmɛ fanyi raminife fɔxɔ ra, alako kansan n xa nu sa n iyan wuri bilie xun.>

¹² «Wuri bilie naxa a fala weni bili bɛ, <I tan xa fa be, i xa findi muxu xa mange ra.>

¹³ Kɔnɔ weni bili naxa e yaabi, <N tan mu gbilenma n ma weni raminife fɔxɔ ra naxan Ala nun mixie raseɛwama, alako kansan n xa nu sa n iyan wuri bilie xun.>

¹⁴ «Na kui wuri bilie naxa a fala tunbe kungsi bɛ, <I tan xa fa be, i xa findi muxu xa mange ra.>

¹⁵ Tunbe kungsi naxa wuri bilie yaabi, <Xa wo waxi janige fanyi nan nabafe n bɛ alako n xa findi wo xa mange ra, wo fa be, wo xa fa lu n niini bun ma. Xa na mu a ra, te minima nɛ tunbe kungsi kui, a Liban wuri bili fanyi birin gan.>

¹⁶ Yotami man naxa a masen e bɛ, «Yakɔsi, wo tan Abimeleki findife mange ra, wo a rabaxi tinxinyi nan ma? Wo fe fanyi nan nabaxi Yerubaali nun a xa denbaya ra na ki? Wo a xa fe fanyi sare ragbilɛnxi a ma na ki nɛ?

¹⁷ N baba gere soxi nɛ wo tan bɛ, a a nii fi gere ma, a wo ratanga Madiyankae belexɛ i.

¹⁸ Kɔnɔ wo tan, wo bara keli n baba xa denbaya xili ma to lɔxɔɛ, wo bara a xa di xɛmɛ mixi tongo solofere faxa fanye keren fari, wo fa Abimeleki findi mange ra kuntigie xun ma Sikemi. Wo bara Gedeyon xa konyi ginɛ xa di findi wo xa mange ra, barima wo ngaxakerenyi lanxi a tan nan ma.

¹⁹ Xa na birin kelixi janige fanyi nun tinxinyi nan ma Yerubaali nun a xa denbaya mabiri, awa wo tan nun Abimeleki xa rafan wo boore ma.

²⁰ Xa na mu a ra, te xa mini Abimeleki, a xa Sikemi kuntigie nun Beti Milo mixie gan. Tɛ xa mini e fan ma, a xa Abimeleki gan!»

²¹ Yotami naxa keli naa, a sa a nɔxun Beeri, dennaxɛ makuya a taara Abimeleki ra.

²² Abimeleki naxa Isirayila yamari jɛ saxan bun ma.

²³ Na tɛmɛi, Ala naxa xaxili kobi raso Abimeleki nun Sikemi kuntigie tagi. Sikemi kuntigie fa Abimeleki yanfa.

²⁴ Na kui e birin xa e xa fe jaaxi sare sɔto. Abimeleki nu bara a ngaxakerenyie faxa, Yerubaali xa di tongo solofere. Sikemikae nu bara Abimeleki mali na faxe tife ra.

²⁵ Sikemi kuntigie naxa mixie ti yanfanteya ra Abimeleki xili ma geyae xun tagi, e nu mixie fetɛnkɛn naxee nu dangima kira ra e yire. Abimeleki naxa na fe mɛ.

²⁶ Lɔxɔɛ nde Ebedi xa di Gaali nun a xunyae naxa fa Sikemi. Taa kuntigie naxa lanlanteya sa a ma.

²⁷ E birin naxa siga weni bilie yire, e xa weni bogi ba. E naxa na bogie bundu, e fa xulunyi ti. E naxa so e xa ala batude kui, e naxa e dege, e e min, e fa Abimeleki danka.

²⁸ Ebedi xa di Gaali naxa a fala e bɛ, «Won tan Sikemikae luxi Abimeleki xa nɔɛ bun ma munfe ra? Yerubaali xa di xa mu lanxi a ma? Abimeleki mu Sebulu xa findixi taa gomina ra? A lanma wo xa lu Hamori xa mixie tan xa yaamari bun ma, barima Hamori nan Sikemi benba ra. Won luxi Abimeleki xa mangɛya bun ma munfe ra?

²⁹ Xa Sikemikae fa bira n tan fɔxɔ ra nu, n Abimeleki kerima nɛ keren na.» Na masenyi dangi xanbi, Gaali naxa a fala Abimeleki bɛ, «I xa sɔorie ramini, won xa gere.»

³⁰ Sebulu, taa gomina to Ebedi xa di Gaali xa masenyi mɛ, a bɔɔrɛ naxa te.

³¹ A naxa xɛɛrae xɛɛ gundɔɔɔxɔɔra ra Abimeleki xɔn, e xa a fala a bɛ, «Ebedi xa di Gaali nun a xunyae bara fa Sikemi, e na taa mixie bɔɔrɛ ratefe i xili ma.

³² Keli, i xa fa to kɔɛ ra, i tan nun pama naxan birin biraxi i fɔxɔ ra, wo xa taa melen.

³³ Subaxe, i xa keli, i fa taa suxu. Gaali nun a xa mixie na ti wo ya ra, wo xa wo senbe masen e bɛ.»

³⁴ Abimeleki nun a xa sɔori xunde naani naxa keli kɔɛ ra, e sa Sikemi melen.

³⁵ Ebedi xa di Gaali to keli geɛɛge, a sa ti taa sode dɛ ra, Abimeleki nun a xa sɔorie naxa mini kenɛ ma.

³⁶ Gaali to sɔorie to, a naxa a fala Sebulu bɛ, «Nama nde nan na gorofe geya fari yi ki.» Sebulu naxa a yaabi, «I geya niini nan findixi mixie ra na ki.»

³⁷ Gaali man naxa a fala, «Nama yati nan na gorofe taa kui yi ki. Nama gbete fan na fafe sematoe xa wuri bili kira xɔn.»

³⁸ Sebulu naxa a yaabi, «I xa wɔyɛn xungbe na minden, i tan naxan nu a falama, <Sikemi luxi Abimeleki xa yaamari bun ma munfe ra?> I mu nu yi mixie konbi xɛ? Siga, i sa e gere.»

³⁹ Gaali naxa ti Sikemi kuntigie ya ra, e naxa Abimeleki gere.

⁴⁰ Mixi gbegbe naxa faxa taa sode dɛ ra. Abimeleki naxa Gaali keri

⁴¹ han Aruma. Sebulu naxa Gaali ngaxakerenyie keri Sikemi kui, hali keren, a mu lu naa.

⁴² Na kuye iba, pama naxa siga daaxa. Abimeleki to na fe kolon,

⁴³ a naxa sɔorie tongo, a e itaxun xunde saxan na. E naxa e nɔxun daaxa han pama

birin naxa mini, e fa keli e xili ma, e e bonbo.

⁴⁴ Abimeleki xa xunde naxa sa ti taa sode de ra. Boore xunde firinyi naxa sin na mixie ma, naxee nu na daaxa, e naxa e birin sonto.

⁴⁵ Abimeleki naxa gere so na taa ma yanyi birin, han a naxa no a ra, a mennikae birin faxa. A man naxa na taa rabira, a foxe sa na ma.

⁴⁶ Sikemikae naxee luxi, e to na fe me, e naxa so Eli Beriti kuye xa salide kui.

⁴⁷ E naxa sa a fala Abimeleki be, a Sikemi taa kuntigie bara malan salide kui.

⁴⁸ Na kui Abimeleki naxa te Salamon geya fari nun pama naxan nu biraxi a foxo ra. Abimeleki naxa beera suxu a belexe. A naxa wuri salonyi nde sege, a sa a kon ma. Na xanbi, a naxa a fala pama be naxan nu biraxi a foxo ra, «Wo bara a to n naxan nabaxi? Wo fan xa na mooli raba mafuren mafuren.»

⁴⁹ Nama birin naxa wuri salonyi keren keren sege, e fa bira Abimeleki foxo ra. E naxa na wurie ti na salide sode de ra, e fa te so, e mixi birin gan. Sikemika wulu keren, ginxe nun xemee, naxa sonto na ki.

⁵⁰ Na dangi xanbi, Abimeleki naxa siga Tebeti, a xa mennikae gere. A to yonkinde yailan menni, a naxa no Tebeti ra.

⁵¹ Makantade itexi nde nu na taa tagi, xemee nun ginxe naxa sa e noxun menni, a nun taa kuntigie. E naxa na balan e xun ma, e tixi na fari.

⁵² Abimeleki to menni li, a naxa makore a naade ra alako a xa te sa na ma.

⁵³ Na nan lan gine nde naxa mengi din se geme daaxi sin Abimeleki xunyi, a xunyi naxa bo.

⁵⁴ Abimeleki naxa a fala a xa fonike be, naxan nu a xa geresose xaninma, a naxe, «I xa santidegema ba a tee i, i xa n naxon, alako mixi naxa a fala gine nan n faxaxi.» Na kui na fonike naxa a soxo santidegema ra, a a faxa.

⁵⁵ Isirayila xemee to a to Abimeleki bara faxa, e birin naxa gbilen e xonyi.

⁵⁶ Na kui Ala Abimeleki xa wali kobi ragbilen ne a ma, a naxan naba a baba ra, a xunya tongo solofere faxafe ra.

⁵⁷ Ala na toore birin nagbilen ne Sikemikae ma e xa kobija sare ra. Yerubaali xa di xeme Yotami xa danke naxa e birin nayarabi.

10

Isirayila kiitisa Tola

¹ Abimeleki to faxa, Puwa xa di Tola, Dodo xa mamadi, naxan fatanxi Isakari bonswe ra, a naxa keli a xa Isirayila

ratanga. A nu sabatixi Samiri ne, Efirami geyae fari.

² A naxa findi kiitisa ra Isirayila je moxoren nun saxan. Na xanbi a naxa faxa, e sa a ragata Samiri.

Isirayila kiitisa Yayiri

³ Tola to dangi, Yayiri Galadika naxa keli, a findi Isirayila kiitisa ra je moxoren nun firin.

⁴ Di tongo saxan nan nu na a be. E nu jere ma sofale tongo saxan nan fari, e nu taa tongo saxan yamarima Galadi boxi ma. Han to na taee xili falama Yayiri xa taee.

⁵ Yayiri naxa faxa, e sa a ragata Kamon.

Isirayila kiitisa Yefite

⁶ Isirayilakae man naxa fee raba naxan mu rafan Alatala ma. E naxa Bali nun Asitarate kuye batu, Aramikae xa alae, Sidonkae xa alae, Mowabakae xa alae, Amonikae xa alae, a nun Filisitakae xa alae. E naxa Alatala finsiriwali, e tondi tuubide a be.

⁷ Alatala boje naxa te Isirayila xili ma, a fa e sa Filisitakae nun Amonikae sagoe.

⁸ E naxa Isirayilakae tooro, e e paxankata na je bun ma. E man naxa Isirayilakae paxankata naxee fan nu sabatixi Yuruden naakiri ma, Amonikae xa boxi ma, je fu nun solomasaxan bun ma.

⁹ Amonikae naxa dangi Yuruden na, alako e xa sa Yudaya, Bunyamin, nun Efirami fan gere. Isirayila boje tooro ne ki fanyi na waxati.

¹⁰ Isirayilakae naxa Alatala xili e xui itexi ra, e nu fa a fala, «Muxu bara yunubi raba i ra, barima muxu bara gbilen muxu Marigi Ala foxo ra, muxu man bara Bali kuyee batu.»

¹¹ Alatala naxa a masen Isirayilakae be, «Misirakae, Amorikae, Amonikae, Filisitakae,

¹² Sidonkae, Amalekikae, nun Mayonkae to wo tooro, wo naxa n xili wo xui itexi ra. Na temui, n mu wo ba xe e sagoe?

¹³ Konwo wo tan bara n finisiriwali, wo fa ala gbete batu. Na nan a toxi n mu wo ratangama sonon.

¹⁴ Wo sa sonxo wo xa alae ra, wo naxee sugandixi. E xa wo ratanga wo xa toore ma.»

¹⁵ Isirayilakae naxa a masen Alatala be, «Muxu bara yunubi raba. I xa i waxonfe raba muxu ra, konwo yandi i xa muxu rakisi to.»

¹⁶ Na temui e naxa gbilen si gbete xa alae foxo ra, e fa Alatala batu. Alatala nu bara kinikini e ma e xa toore kui.

¹⁷ Amonikae naxa e malan, e sa kuru Galadi. Isirayilakae fan naxa e malan, e sa kuru Misipa.

¹⁸ Galadi pama nun mang'e nu fa a fala e boore be, «Xeme mundun fama yi gere folode Amonikae ma? Na kanyi nan findima Galadikae xa mang'e ra.»

11

Isirayila kiitisa Yefite

¹ Yefite Galadika, gereso hagige nan nu na a ra. Langoe gine nde nun Galadi nan ma di nu a ra.

² Galadi xa gine naxa die bari a be. Na gine xa die naxa mo, e fa Yefite keru, e a fala a be, «I mu fama muxu baba ke sotode, barima gine gbete nan ma di lanxi i ma.»

³ Yefite naxa keli, a makuya a taarae ra, a sa sabati Tobo boxi ma. Menni xeme rabepinxie naxa lu a fe ma, e xa bira a foxo ra.

⁴ Na dangi xanbi, Amonikae to Isirayilakae gere,

⁵ Galadi forie naxa siga Yefite fende Tobo boxi ma.

⁶ E naxa a fala Yefite be, «Won xee, i xa findi muxu xa yarerati ra alako won xa Amonikae gere.»

⁷ Yefite naxa Galadi forie yaabi, «Wo mu n xonxi xe? Wo mu n keru n baba xa banxi kui? Munfe ra wo n fenma yakosi wo xa toore kui?»

⁸ Galadi forie naxa a fala Yefite be, «Na fe yati nan a xeexi muxu faxi i yire yakosi, alako won birin xa siga, i xa Amonikae gere, i man xa findi Galadikae birin xa mang'e ra.»

⁹ Yefite naxa Galadi forie yaabi, «Xa wo n nagbilen alako n xa Amonikae gere, xa a sa a li Alatala naxa e sa n sagoe, n tan yati nan findima wo xa mang'e ra.»

¹⁰ Galadi forie naxa a fala Yefite be, «Alatala bara findi won seede ra, muxu fama i xa woyenyi rakamalide.»

¹¹ Yefite nun Galadi forie naxa siga, pama naxa a findi e xa mang'e nun e xa soorie yarerati ra. Yefite naxa gbilen a xa masenyi birin ma Alatala ya i Misipa.

¹² Yefite naxa xerae xee Amonikae xa mang'e xon, e xa a fala a be, «Munfe ra i faxi n gerede n ma boxi ma?»

¹³ Amonikae xa mang'e naxa Yefite xa xerae yaabi, «Isirayilakae to keli Misira, e naxa n ma boxi birin tongo folofe Arinon xure ma, sa doxo Yaboko xure ra, han Yuruden xure. I xa na ragbilen n ma lanyi kui.»

¹⁴ Yefite man naxa xerae xee Amonikae xa mang'e xon.

¹⁵ E xa a fala a be, «Yefite woyen xui nan yi ki. Isirayilakae mu Mowaba boxi nun Amoni boxi yo tongoxi.

¹⁶ Isirayila pama to keli Misira boxi ma, e naxa e jere gbengberenyi ma han Xulunyumi Baa, e fa so Kadesi.

¹⁷ Na temui Isirayila naxa xerae xee Edon mang'e xon, e xa a fala a be, «A lu muxu xa dangi i xa boxi ma.» Kono Edon mang'e mu tin na ra fefe ma. E naxa xerae xee Mowaba mang'e fan xon. A naxa tondi, Isirayilakae fa lu Kadesi.»

¹⁸ «Na dangi xanbi, e naxa Edon boxi nun Mowaba boxi mabilin gbengberenyi ma. E e jere Mowaba boxi sogetede biri, han e Arinon xure igiri. Na kui e mu soxi Mowaba boxi ma, barima Arinon findixi Mowaba xa naaninyi nan na.

¹⁹ Na temui Isirayilakae naxa xerae xee Sixon xon, Amorikae xa mang'e naxan nu na Xesibon. Isirayilakae naxa a fala a be, «A lu muxu xa mini i xa boxi ra, muxu xa siga muxu xa boxi ma Ala naxan sugandixi muxu be.»

²⁰ Kono Sixon mu tin Isirayilakae xa mini a xa boxi ra. A naxa a xa pama birin malan, e naxa kuru Yahasi, e Isirayila gere.

²¹ Isirayila Marigi Alatala naxa Sixon nun a xa pama sa Isirayila sagoe. Isirayilakae naxa no e ra, e fa sabati Amorikae xa boxi birin ma,

²² folofe Arinon xure ma, sa doxo Yaboko xure ra, folofe gbengberenyi ma, sa doxo Yuruden na.»

²³ «Isirayila Marigi Alatala bara Amorikae xa boxi fi muxu ma, i tan wama na boxi bafe muxu yi munfe ra?»

²⁴ I xa ala Kemosi, a boxi naxan soxi i yi ra, i mu i wasasoma ne? Muxu fan, muxu Marigi Alatala boxi naxan birin soxi muxu yi ra, muxu na suxuma ne.

²⁵ I joxo a ma i senbe dangixi ne Balaki ra, Siporo xa di, Mowaba mang'e? Na tan mu tin Isirayila gerede fefe ma.

²⁶ Ne keme saxon nan yi ki, Isirayila sabatixi Xesibon nun a rabilinyie, Aroweri nun a rabilinyie, a nun taa birin naxee na Arinon xure de ra. Munfe ra wo mu e rasuxu na waxati bun ma?

²⁷ N tan mu haake yo rabaxi i ra. I tan nan fe jaaaxi rabafe n na, gere tife n be. Alatala, kiitisa xungbe, a xa Isirayilakae nun Amonikae makiiti to loxo.»

²⁸ Amonikae xa mang'e mu tin a tuli matide Yefite xa masenyi ra.

²⁹ Alatala Xaxili naxa goro Yefite ma. Yefite naxa Galadi nun Manasi igiri. A naxa dangi Misipa ra Galadi boxi ma. A naxa siga han Amonikae xa boxi ma.

³⁰ Yefite naxa laayidi tongo Alatala be, a a fala a be, «Xa i sa Amonikae birin sa n sagoe,

³¹ naxan singe na mini n ma banxi naade ra fafe n nalande, n ne gbilenma kelife ra Amonikae xa boxi ma seewe kui temui

naxe, na kanyi bama serexe gan daaxi nan na Marigi Alatala be.»

³² Yefite naxa siga Amonikae xa boxi ma e gere. Alatala naxa e sa a sago.

³³ A naxa e bonbo a xoxoxe ra folo Aroweri ma, sa doxo Miniti biri ra, taa moxojen, han Habila Keramimi. Amonikae naxa lu yaagi kui Isirayilakae ya i.

Yefite xa di gine

³⁴ Yefite naxa gbilen Misipa. A to a xonyi li, a xa di gine naxa mini a ralande. A nu fare boronma maxasee xui ra. A xa di kerenyi nan nu a ra, di xeme mu nu na, di gine gbete fan mu nu na a be.

³⁵ A fefe a xa di gine to, a naxa a xa donmae iboo, a a fala, «N ma di gine, i bara n naso toore xungbe kui, i bara a niya n xa sunnun a jaaxi ra. N bara laayidi tongo Alatala be, n mu noma gbilende na ma sonon.»

³⁶ A xa di gine naxa a fala a be, «N baba, i laayidi naxan tongo Alatala be, i xa na rakamali. I naxan fala Alatala be, i xa na raba n na, barima Alatala bara i gberoxo i yaxui Amonikae ma.»

³⁷ A man naxa a fala a baba be, «I xa fe keren naba n be. I xa mame ti kike firin alako n xa siga geyae fari, a nun n booree, muxu xa wa ti barima n mu fama doxode xeme xon.»

³⁸ A baba naxa a yaabi, «Siga.» A naxa a xa di gine mame kike firin. A nun a booree naxa siga wa tide geyae fari, barima a mu fama doxode xeme xon.

³⁹ Na kike firinyie raponyi, a naxa gbilen a baba yire. A baba naxa a xa laayidi tongoxi rakamali. A xa di mu nu xeme fe kolonxi. Na nan a toxi Isirayilakae naxa ya naamunyi ramini:

⁴⁰ Ne birin Isirayila ginemedie Yefite Galadika xa di gine xa kinikini rabama ne xi naani, alako e xa ratu a xa fe ma.

12

Eframikae nun Galadikae xa gere

¹ Eframi xeme naxa e malan, e Yuruden igiri. E to Sefon li, e naxa a fala Yefite be, «Munfe ra i sigaxi Amonikae gere, i mu muxu xili alako won birin xa siga? Muxu fama te nan sade i xa banxi ma, wo birin xa gan.»

² Yefite naxa e yaabi, «N tan nun n ma nama, nu na lantareya belebele nan kui yi ki, muxu nun Amonikae ra. N wo maxili temui naxe, wo mu tin fade n bade e sagoe.

³ N to a to wo mu fafe n natangade, n naxa te Amonikae gere, hali na to findi fe xoxoxe ra n be. Alatala naxa e sa n sago. Wo faxi n gere munfe ra?»

⁴ Yefite naxa Galadi xeme birin malan, e xa Eframikae gere. Galadi xeme naxa Eframikae bonbo, barima e nu bara a fala, «Wo tan Galadikae, wo wo gixi ne kelife Eframi, wo siga Manasi boxi ma.»

⁵ Na gere dangi xanbi, Galadikae naxa ti Yuruden xure igiride ra gbilenfe ra Eframi boxi ma. Eframika nde na wa gbilenfe a xonyi kelife gere yire, fo a xa a fala na Galadikae be, «N wama Yuruden igirife.» Galadikae na kanyi maxorinma ne, «Eframika nan na i ra?» A na e yaabi, «Ade.»

⁶ Galadikae man a falama a be, «Awa, a fala ba <Xiboleti.>» Eframikae to mu fata na falade, e tan nu a falama ne, «Kiboleti.» Na kui Galadikae a kolonma na kanyi findixi Eframika nan na naxan wama a gife. E a kon naxabama keren na menni Yuruden xure igiride ra. Eframika mixi wulu tongo naani nun firin sonto na ki ne.

⁷ Yefite Galadika naxa findi Isirayila kiitisa ra je senni bun ma. A to faxes, a naxa ragata Galadi taee tagi.

Isirayila kiitisa Ibisani

⁸ Yefite dangi xanbi, Ibisani Betelemuka naxa findi kiitisa ra Isirayila.

⁹ A naxa di xeme tongo saxan nun di gine tongo saxan bari. A naxa a xa di gine fi bonsoe gbete xeme ma. A man naxa gine tongo saxan fan fen bonsoe gbete ra a xa di xeme be. A naxa findi Isirayila kiitisa ra je solofere bun ma.

¹⁰ Ibisani to faxes, a naxa ragata Betelemu.

Isirayila kiitisa Elon

¹¹ Ibisani dangi xanbi, Elon Sabulonka naxa findi kiitisa ra Isirayila boxi ma je fu bun ma.

¹² A to faxes, a naxa ragata Ayalon, Sabulon boxi ma.

Isirayila kiitisa Abadon

¹³ Ibisani dangi xanbi, Hileli xa di Abadon Piratonka naxa findi kiitisa ra Isirayila.

¹⁴ A naxa di tongo naani nun mamadi tongo saxan soto, e te sofale tongo solofere fari. A naxa findi Isirayila kiitisa ra je solomasaxan bun ma.

¹⁵ Hileli xa di Abadon Piratonka to faxes, a naxa ragata Piratonka Eframi boxi ma, Amalekikae xa geya fari.

13

Samison barife

¹ Isirayilakae man naxa fe jaaxi raba Alatala ya i. Na nan a toxi Alatala naxa e lu Filisitakae sagoe je tongo naani bun ma.

² Dana bõnsœ mixi nde nu na Soraha naxan xili Manowa. Dibaritare nan nu a xa gine ra.

³ Alatala xa maleke naxa mini na gine ma, a fa a fala a be, «Hali dibaritare to i ra, i fama tegede, i fa di xeme bari.

⁴ I naxa sese min naxan noma i siiside. I naxa sese don naxan mu seniyeñxi,

⁵ barima i fama tegede, i di xeme bari. I naxa a xunyi bi, barima yi di fixi Ala nan ma beenu a xa bari. Na kui a xili «Ala xa Nasari.» A tan nan Isirayilakae rakisi foloma Filisitakae ma.»

⁶ Na gine naxa siga, a sa a fala a xa mori be, «Ala xa mixi nde bara fa n yire, a luxi n be alo Ala xa maleke. A magaaxu. N mu a maxorin a kelixi dennaxe, a fan mu a xili fala n be.

⁷ A naxa a masen n be, «I fama tegede, i fa di xeme bari. I naxa sese min naxan noma i siiside. I naxa sese don naxan mu seniyeñxi, barima yi di fixi Ala nan ma beenu a xa bari, han a laaxirama temui naxe. Ala xa Nasari na a ra.»

⁸ Manowa naxa Alatala maxandi yi ki, «N Marigi, i man xa i xa mixi xee muxu xon ma alako a xa muxu xaran na di xuru ki ra.»

⁹ Ala naxa Manowa xa dube suxu, a man naxa a xa maleke xee a xa gine xon ma. Manowa xa gine nu doxoxi xe ma a xa mori mu nu na naa.

¹⁰ A to a to, a naxa a gi keren na, a sa a fala a xa mori be, «Xeme naxan fa n yire, a man bara fa.»

¹¹ Manowa naxa keli, a bira a xa gine foxo ra. A to na xeme li, a naxa a maxorin, «I tan nan woyen n ma gine ra?» A naxa a yaabi, «Iyo.»

¹² Manowa man naxa a maxorin, «I xa masenyi na kamali temui naxe, a lanma muxu xa na di xuru di?»

¹³ Alatala xa maleke naxa a yaabi, «I xa gine xa a raba alo n a fala a be ki naxe.

¹⁴ A naxa weni sansi bogi yo don, a naxa weni nun a maniye min, a naxa donse seniyeñtare don. A xa na birin naba alo n a fala a be ki naxe.»

¹⁵ Manowa naxa a fala Alatala xa maleke be, «I xa lu be sinden, muxu xa si jin i be.»

¹⁶ Alatala xa maleke naxa a yaabi, «Hali n lu be, n mu i xa donse donma, konõ xa i wama serexe gan daaxi tan bafe Alatala be, na fan.» Manowa mu nu a kolon Alatala xa maleke nan a ra.

¹⁷ Manowa naxa a maxorin, «I xili di? Muxu xa na kolon alako muxu xa i matoxo i xa masenyi kamalima temui naxe.»

¹⁸ Alatala xa maleke naxa a maxorin, «I wama n xili kolonfe munfe ra? Gundo nan a ra.»

¹⁹ Manowa naxa na si nun farin nde ba serexe gan daaxi ra fanye nde fari Alatala be. Na temui kaabanako nde naxa raba e ya xori.

²⁰ Na te nu na tefe koore ma temui naxe, Alatala xa maleke fan naxa te koore ma na te kui. Manowa nun a xa gine to na to, e naxa e felen boxi ma.

²¹ Alatala xa maleke to siga, Manowa nun a xa gine mu nu a to sonon. E naxa a kolon Alatala xa maleke yati yati nan nu a ra.

²² Manowa naxa a fala a xa gine be, «Won fama faxade ya barima won bara Ala yati yati to.»

²³ A xa gine naxa a yaabi, «Xa Alatala wama won faxafe nu, a mu won ma serexe gan daaxi suxuma nu, a mu na kaabanako masenma won be nu.»

²⁴ Na dangi xanbi, Manowa xa gine naxa di bari. E naxa a xili fala Samison. A naxa mo Alatala xa barake kui.

²⁵ Alatala Xaxili naxa goro Samison ma a singe ra Maxane Dana, taa naxan na Soraha nun Esetayoli tagi.

14

Samison xa gine Filisitaka

¹ Loxoe nde Samison naxa siga Timina. Menni a naxa sungbutunyi Filisitaka nde to.

² A to gbilen a baba xonyi, a naxa a fala a baba nun a nga be, «N bara Filisitaka sungbutunyi nde to Timina. Wo xa na fen n be a xa findi n ma gine ra.»

³ A baba nun a nga naxa a fala a be, «Munfe ra i mu gine fen i ngaxakerenyie ya ma, xa na mu a ra won bõnsœ ya ma? Na mu fisa Filisitaka nde be, na pama sunnatare?» Samison naxa a baba yaabi, «Na fen n be. A tan nan nafan n ma.»

⁴ A baba nun a nga mu nu a kolon na birin kelixi Alatala nan ma. A nu na gere fenfe Filisitakae ra, barima na waxati e nu na Isirayilakae yamarife.

⁵ Samison nun a baba nun a nga naxa goro Timina. E to weni bilie yire li, yete nde naxa mini Samison ma, a xa a faxa.

⁶ Alatala Xaxili naxa goro a ma alako a xa no yete iboode a belexe ra alo si yore, hali geresose yo to mu nu na a yi ra. A mu na fe fala a baba nun a nga be.

⁷ E naxa siga woyende na sungbutunyi ra, naxan bara rafañ Samison ma ki fanyi.

⁸ Na biyaasi dangi xanbi, Samison naxa gbilen Timina na sungbutunyi yire, a xa a findi a xa gine ra. Beenun a xa a li, a naxa mini kira ra, alako a xa na yete binbinyi mato. A naxa kumi tee li naa, e ture na yete xorie longori ra.

⁹ A naxa nde tongo a belexe ra, a xa a kon kira xon ma. A to gbilen a bari mixie yire, a naxa nde fi nee fan ma. E naxa a kon, kon Samison mu a fala e be na kumi kelixi dennaxe.

¹⁰ Samison baba fan naxa goro na sungbutunyi xonyi. Na temui Samison naxa xulunyi ti naa, alo segetalae darixi a ra ki naxe.

¹¹ Na sungbutunyi xa mixie to Samison to, e naxa mixi tongo saxan xili naxan luma a seeti ma.

¹² Samison naxa a fala e be, «N xa taali nde sa wo bun ma. Xa wo no na tagi rabade n be beenu yi xulunyi xi solofere xa ba a ra, n donma nun dugi tongo saxan fima wo ma.

¹³ Kon xa wo mu no n ma taali tagi rabade n be, wo keren keren ma birin donma nun dugi tofanyi fima n tan nan ma.» E naxa a fala a be, «Awa yire, i xa taali fala. Muxu muxu tui matixi i ra.»

¹⁴ Na kui a naxa taali nde fala e be, «Naxan se donma, a donse raminima. Se joxunme kelixi senbema nan ma.» E naxa na taali fen xi saxan bun ma, kon e mu no na kolonde.

¹⁵ A xi naani nde, e naxa a fala Samison xa gine be, «Woyen i xa mōri be alako a xa na taali tagi raba muxu be, xa na mu a ra muxu fama i tan nun i baba xa denbaya gande. A mu lanma wo xa muxu xili be, wo xa fa muxu muna.»

¹⁶ Samison xa gine naxa wa folo a xa mōri ya i, a a fala a be, «N mu rafan i ma. I bara n xon, xa na mu a ra i na taali tagi rabama ne n be nu.» A naxa a yaabi, «N mu naxan fala n nga nun n baba be, n na falama i tan nan be?»

¹⁷ Na gine naxa wa Samison ya i xi solofere bun ma, na xulunyi temui. Xulunyi loxo donxo e naxa na taali tagi raba a xa gine be, barima a nu na a toorofo tun. Na temui na gine naxa na taali tagi raba a xa mixie be.

¹⁸ Beenun soge dula temui xi solofere nde, taakae naxa Samison xa taali fasari a be yi maxorinyi ra, «Munse joxun kumi be, munse senbe gbo yete be?» Samison naxa e yaabi, «Xa wo mu n ma gine mafuruku nu, wo mu noma n ma taali kui kolonde feo.»

¹⁹ Na dangi xanbi, Alatala Xaxili naxa goro Samison ma. A naxa siga Asikalon, a xeme tongo saxan faxa, a e xa donmae nun dugie tongo, a nee fi mixie ma naxee nu bara na taali tagi raba a be. Na temui Samison naxa gbilen a baba xonyi, a xonoxi a jaaxi ra.

²⁰ Na kui Filisitakae naxa Samison xa gine fi xeme gbete ma, xulunyi binye fixi naxan ma.

15

Samison Filisitakae gerefe

¹ Xe xaba temui, Samison naxa si xanin a xa gine xon. A naxa a fala a bitanyi be, «A xoli n ma n tan nun n ma gine xa lu yire keren.» A bitanyi mu tin na ra,

² a fa a fala Samison be, «N joxo a ma i meexi a ra ne, na nan a ra, n bara a fi na xeme ma i xa xulunyi binye fi naxan ma. I xa a xunya doxo, na fan a be pon.»

³ Samison naxa a yaabi, «Yi biyaasi, xa n fe jaaxi raba wo tan Filisitakae ra, wo tan nan a niyaxi.»

⁴ A naxa siga, a xulumase keme saxan suxu. A naxa nee xuli xiri e boore ra firin firin na, a sexe maxiri e xulie ra.

⁵ A naxa sexe radexe naxan nu maxirixi e xulie ra, a e rabepin Filisitakae xa xee ma. Te naxa xee birin gan, sansi naxan nu kotoxi xee ma, a nun sansi naxan mu nu xabaxi sinden. Hali oliwi bili naxee nu na menni, e fan gan ne.

⁶ Filisitakae naxa e booree maxorin, «Nde yi wali rabaxi?» Mixi ndee naxa e yaabi, «Samison foxi nan a ra, barima a bitanyi Timinaka bara a xa gine fi xeme ma, a tan Samison xa xulunyi binye fi naxan ma.» Na kui Filisitakae naxa siga na gine nun a baba gande.

⁷ Samison naxa a fala e be, «Xa wo a raba na ki, n fan n gbejoxoma ne wo ma.»

⁸ A naxa e gere a jaaxi ra, a mixi gbegebe faxa. Na xanbi, a naxa siga, a lu fonme kui Etami geya mabiri.

⁹ Filisitakae naxa soorie xee Yudaya Lexi mabiri.

¹⁰ Yudayakae naxa e maxorin, «Wo faxi muxu gere munfe ra?» E naxa e yaabi, «Muxu faxi Samison nan suxude, muxu xa fe jaaxi raba a ra alo a a rabaxi muxu ra ki naxe.»

¹¹ Yudayakae xeme wulu saxan naxa siga Samison foxo ra Etami geya yire. E naxa a fala a be, «I munse rabaxi muxu ra yi ki? I mu a kolon won na Filisitakae xa yaamari nan bun ma?» Samison naxa e yaabi, «N e xa fe jaaxi nan tun sare ragbilengi e ma.»

¹² Yudayakae naxa a fala a be, «Muxu faxi be i xiride ne, muxu xa i so e yi ra.» Samison naxa a fala e be «Wo xa wo rakali xa wo tan mu fama n faxade.»

¹³ E naxa a fala a be, «Won bara lan na ma. Muxu mu i faxama. Muxu xa i xiri, muxu xa i so Filisitakae yi ra tun.» E naxa a xiri luuti neene firin na, e a xanin.

¹⁴ E to Lexi li, Filisitakae naxa sonxo e rate. Alatala Xaxili naxa goro Samison ma, a na luutie bolon alo gese ganxi bolonma ki naxe.

¹⁵ A naxa sofale banganyi xori nde tongo boxi ma, a Filisitakae mixi wulu keren faxa na ra.

¹⁶ Samison naxa a fala, «N bara sofale banganyi xori soto, sofale keren sofale gbege ya ma. N bara xeme wulu keren faxa sofale banganyi xori ra.»

¹⁷ A to ge na masenyi ra, a naxa na banganyi xori wole. Menni xili naxa sa Ramati Lexi, «Banganyi xori geya.»

¹⁸ Ye xoli xoxoxe naxa Samison suxu. A naxa Alatala maxandi, «I bara a niya n xa xutu soto yi mixie ma. N mali alako n naxa faxa ye xoli ma, yi mixi sunnatarae naxa fa n xanin e xonyi.»

¹⁹ Ala naxa fanye iboo Lexi mabiri, ye naxa mini. Samison to ye min, a man naxa senbe soto, a boje naxa sa. E naxa na yire xili fala «Hakore dulonyi.» Han ya na dulonyi na Lexi mabiri.

²⁰ Samison naxa bu kiiti sa ra Isirayila ne moxonen Filisitakae xa waxati.

16

Samison nun Dalila

¹ Loxoe nde Samison naxa siga Gasa. A to langoe nde to naa, a naxa so a xonyi.

² Gasakae naxa a kolon Samison nu na na. E naxa menni melen, alako kuye na iba e xa a faxa taa sode de ra.

³ Koe tagi Samison naxa keli, a taa naade suxu, nun a gbakuxi wure naxee ra wurie ma, a na birin tala, a a doxo a tunki fari. A naxa a xanin geya fari naxan na Hebrion ya tagi.

⁴ Na dangi xanbi, Samison naxa gine nde kolon Soreki gulumba naxan xili Dalila. Samison naxa na gine xanu.

⁵ Filisitakae xa mancee naxa siga na gine xon, e a fala a be, «I xa a kolon Samison senbe kelixi dennaxe, alako muxu xa no a ra. Xa i ge na kolonde, muxu a xirima ne, muxu keren keren ma fa kobiri kole wulu keren nun kobiri kole keme fi i ma.»

⁶ Na temui Dalila naxa a fala Samison be, «Yandi, i xa i gundo fala n be, i senbe sotoma ki naxe. Mixi noma munse rabade, e xa i xiri, e no i ra?»

⁷ Samison naxa a yaabi, «Xa e n xirima luuti neene ra, naxee mu nu xara sinden, n senbe bama n yi, n luma ne alo xeme booree.»

⁸ Filisitakae naxa luuti neene xaratare solofere xanin Dalila xon ma. A naxa Samison xiri e ra.

⁹ Filisitakae naxa a xa konkoe melen. Dalila naxa a xui ramini Samison ma, «Filisitakae bara fa i suxude.» Samison naxa na luutie bolon keren na, alo gese naxan ganxi. Na temui e mu no a senbe gundo kolonde.

¹⁰ Dalila naxa a fala Samison be, «I wama n madaxufe ne. I bara wule fala n be. Yakosi, yandi, i xa i gundo fala n be. E noma i xiride munse ra?»

¹¹ Samison naxa a fala a be, «Xa mixi n xirima luuti neene ra, sese mu nu xiri naxee ra, n senbe luma alo adamadi birin na ki naxe.»

¹² Dalila to ge a xiride luuti neene ra, a naxa gbelegebe, «Samison, Filisitakae bara fa i suxude!» Filisitakae nu bara a xa konkoe melen. Samison naxa luuti bolon a xirixi naxan na alo gese bolonma ki naxe.

¹³ Dalila naxa a fala Samison be, «Han to i na n madaxufe, i wule nan tun falafe n be. A fala n be a lanma i xa xiri se naxan na.» Samison naxa a yaabi, «N xunxexe, naxan denbexi solofere ra, xa i na birin dege maboe dugi ra, wo naxa dugi soto se fan soti n xunxexe kui, a sa soron boxi, n senbe luma alo adamadi birin na ki naxe.»

¹⁴ Dalila to ge dugi soto se sode a fanyi ra, a man naxa gbelegebe, «Samison, Filisitakae bara fa i suxude!» Samison naxa xunu, a naxa dugi soto se birin tala.

¹⁵ Dalila naxa a fala Samison be, «I naxe a marafanyi na won tagi, konon ma xanunteya mu na i be. A sanya saxan nan ya i n madaxuma. Han to i tondixi i gundo falade n be, i senbe kelixi dennaxe ma.»

¹⁶ Loxoe birin Dalila nu a tooroma yi woenyeni mooli ra. A to doxo a ra,

¹⁷ Samison naxa a gundo fala a be, a naxe, «Kafi n bari temui n xunyi mu bixi, barima e n fixi Ala nan ma, Ala xa Nasari nan n na. Xa n xunyi bi, n senbe luma alo adamadi birin gbe na ki naxe.»

¹⁸ Dalila to a kolon Samison bara nondi yati yati fala a be, a naxa Filisita mancee xili, a fa a fala e be, «Wo man xa fa, barima yi biyaasi a bara a xa gundo fala n be.» Filisita mancee naxa siga a xonyi, e man kobiri xanin e saataxi naxan ma.

¹⁹ Dalila naxa Samison raxi, a saxi a sanyi ma. A naxa xeme nde xili, a naxa Samison xunxexe denbexi solofere maxaba. Na bara a niya Dalila xa no a ra. A senbe birin nu bara siga.

²⁰ Na temui Dalila naxa gbelegebe, «Samison, Filisitakae bara fa i suxude!» Samison to xunu, a naxa a fala a yete be, «N man xa mini yi fe kui alo boore biyaasi.» A mu a kolon Alatala nu bara a rabepin.

²¹ Filisitakae naxa a suxu, e a yae soto, e a xanin Gasa. Menni e naxa a xiri yolonxonyi yoxui daaxi ra geeli kui, a xa nu se binyee mayindigilin, naxan sansi xori luxutama.

²² Na waxati a xunsexe, naxan nu bixi, na naxa mini folo.

²³ Λοxοε nde Filisita mangee naxa e malan, e xa serexe xungbe ba e xa kuye Dagon be jexexinyi kui. E naxa a fala, «Won ma ala bara Samison sa won sagoel!»

²⁴ Nama to Dagon to, e naxa a matoxo, e fa a fala, «Won ma ala bara won yaxui sa won sagoel, naxan bara won ma boxi kana, a man bara won ma mixie faxes.»

²⁵ Na seewe kui, e naxa a fala, «Won xa Samison xili, won xa a mayele.» E naxa fa a ra kelife geeli kui, e a xiri e xa salide sanyie ra. E naxa a findi mayele se ra.

²⁶ Samison naxa a fala a rapereba be, «A lu n belexe xa sa salide sanyie ma, n xa n kilon e ra.»

²⁷ Xeme nun gine gbegbe nu na salide kui. Filisita mangee fan nu na. Na birin findi mixi wulu saxan nan na, e birin nu fa Samison mayele.

²⁸ Samison naxa Alatala maxandi, «N Marigi Alatala, i xa ratu n ma. N bara i mayandi, Ala, senbe fi n ma alako n xa n gberoxo Filisitakae ma n yae xa fe ra.»

²⁹ Samison naxa a kilon na salide sanyie ra, keren na a yirefanyi ma, keren na a koola ma.

³⁰ Samison naxa a fala, «N xa faxes n nun Filisitakae ra.» A naxa salide sanyie tutun a senbe birin na. Salide naxa bira Filisitakae nun mangee ma, naxee nu na salide kui. Filisitaka naxee faxes na fe kui, na konti dangi mixie ra Samison naxee faxes a xa dunijeigiri birin kui.

³¹ A xunyae nun a baba xa denbaya birin naxa goro naa a fure tongode. E naxa a ragata Soraha nun Esetayoli tagi, a baba Manowa xa gaburi kui. Samison nu bara Isirayila yamari je moxonjen beenu a xa faxes.

17

Ala maxandife Mike xa banxi kui

¹ Xeme nde nu na Efirami geyae fari naxan xili Mike.

² A naxa a fala a nga be, «I xa gbeti kilo fu nun keren a nun a tagi, naxan muxaxi i ma, a na n xonyi. N bara i xui me, i to nu na muxeti dankafe. N tan nan na tongoxi.» A nga naxa a fala, «Alatala xa n ma di baraka.»

³ A naxa yi gbeti kilo fu nun keren a nun kilo tagi so a nga yi ra. A nga fa a fala a be, «N tan yi gbeti fima Alatala nan ma. N a raxunuma ne, a xa findi kuye ra n ma di be. N fama yi gbeti ragbilende i ma na ki ne.»

⁴ A to gbeti so a nga yi ra, a nga naxa gbeti kilo firin nun a tagi so xabui yi ra. A

naxa a raxunu, a a yailan kuye ra. E fa na ti Mike xa banxi kui.

⁵ Mike kuye batude nde soto na ki ne. A naxa serexedube xa dugi nun kuye gbetee yailan. A naxa a xa di nde findi serexedube ra.

⁶ Na waxati kui, mange yo mu nu na Isirayila. Kankan nu a waxonfe nan tun nabama.

⁷ Fonike nde nu na naxan kelixi Betelesmu Yudaya boxi ma. Lewi bonsoe nan nu a ra.

⁸ Yi xeme naxa keli Betelesmu Yudaya boxi ma, a xa yire gbetee fen a sabatima dennaxe. A naxa jere han a Efirami geyae li, Mike xa banxi nu na dennaxe.

⁹ Mike naxa a maxorin, «I kelixi minden?» A naxa a yaabi, «Lewika nan n ma. N kelixi Betelesmu Yudaya boxi nan ma. N na yire fenfe n sabatima dennaxe.»

¹⁰ Mike naxa a fala a be, «Won birin xa lu be. I xa findi n ma denbaya xa serexedube ra, n xaxili tima naxan na. N gbeti kilo firin fima i ma je keren kui, a nun sosee nun donsee.» Na Lewi bonsoe mixi naxa tin na ra,

¹¹ a xa lu Mike yire. Mike naxa meeni a ma, a lu alo a xa di.

¹² Mike naxa a findi a xa serexedube ra, a fa lu a xa banxi kui.

¹³ Mike fa a fala, «Yakosi n bara a kolon Alatala fa fe fanyi rabama ne n be, barima Lewi bonsoe mixi nan na n ma serexedube ra.»

18

Danakae sabatife Layisa

¹ Na waxati mange yo mu nu na Isirayila. Dana bonsoe fan nu na boxi fenfe e luma dennaxe, barima e mu nu ke sotoxi Isirayila bonsoe ya ma sinden.

² Danakae naxa xeme gbangbalanyi mixi suuli mayegeti e bonsoe ya ma, naxee nu na Soraha nun Esetayoli. E naxa e xee, e xa Isirayila boxi raben. E naxa a fala xerae be, «Wo siga na boxi rabende.» E naxa Mike xa banxi li Efirami geyae ma. E naxa xi naa.

³ E nu na menni temui naxe, e naxa na fonike Lewika xui rakorosi. E naxa a maxorin, «Nde faxi i ra be? I munse rabafe yi yire? I na be munfe ra?»

⁴ A naxa e yaabi, «Mike bara fe fanyi raba n be, a wali sare fima n ma, n xa findi a xa serexedube ra.»

⁵ E naxa a fala a be, «Ala maxorin muxu be alako muxu xa no a kolonde xa muxu xa biyaasi sooneyama ne.»

⁶ Na serexedube naxa e yaabi, «Wo siga bopesa kui, barima wo nun Alatala birin nan a ra.»

⁷ Yi xeme suulie naxa siga, e so Layisa. E naxa a to, mennikae sabatixi bojesa kui, alo Sidonkae darixi a ra ki naxe. Si gbete yo mu nu na naxan e tɔɔɔma, xa na mu a ra e yamarima. E nu bara makuya Sidonkae ra, e mu lanyi yo xiri e nun bɔnsɔe gbete tagi.

⁸ Yi xeme mixi suuli to gbilen Soraha nun Esetayoli, e ngaxakerenyie naxa e maxorin, «Wo munse toxi naa?»

⁹ E naxa e yaabi, «Wo keli, won xee. Won xa sa mennikae gere, barima boxi fanyi na e yi ra. Won xa won xulun. Won xa siga naa keren na, won xa na boxi soto!

¹⁰ E naxa na so naa, wo a toma ne mennikae boje saxi lepu. Boxi belebele na e yi ra, Ala bara na sa wo belexe. Yire nan a ra, sese mu na yi dunja bende fuji fari naxan mu na na.»

¹¹ Dana bɔnsɔe soori mixi keme senni naxa keli Soraha nun Esetayoli, geresose na e yi ra.

¹² E naxa te, e sa kuru Kiriyati Yeyarimi Yudaya boxi ma. Na nan a toxi, han to yire naxan na Kiriyati Yeyarimi xanbi ra, na xili falama Maxane Dana.

¹³ E naxa keli menni, e siga Efirami geyae yire, han Mike xa banxi nu na dennaxe.

¹⁴ Na temui yi xeme mixi suuli naxee siga Layisa boxi rabende, nee naxa a fala e ngaxakerenyie be, «Wo a kolon yi banxie kui serexedube kuntigi donma na na, a nun kuye masolixi, nun kuye naxan nafalaxi yoxui ra. Wo xa na birin mato.»

¹⁵ E naxa so na fonike Lewika xonyi, naxan nu na Mike xa banxi kui. E naxa a xeebu.

¹⁶ Dana bɔnsɔe soori mixi keme senni nu tixi naade ra, geresose na e yi ra.

¹⁷ Yi xeme suuli naxee siga boxi rabende, nee naxa so banxi kui, e naxa kuye masolixi tongo, a nun serexedube kuntigi xa donma, kuyee, nun na kuye naxan nu raxunuxi. Serexedube nu tixi banxi sode de ra, a nun yi soori mixi keme senni, e xa geresose suxuxi e yi.

¹⁸ E to ge kuye masolixi tongode Mike xa banxi kui, a nun serexedube kuntigi xa donma, kuyee, nun kuye naxan nu raxunuxi, serexedube naxa a fala e be, «Wo na munse rabafe?»

¹⁹ E naxa a yaabi, «Dundu, i naxa sese fala. I xa bira muxu foxo ra tun. I xa findi muxu xa serexedube ra, muxu xaxili tima naxan na. A lanma i xa findi serexedube ra mixi keren ma denbaya be, ka Isirayila bɔnsɔe nde be?»

²⁰ Serexedube naxa seewa na woyenyi ra. A naxa serexedube kuntigi xa donma, kuyee, nun na kuye masolixi tongo, a naxa bira e foxo ra.

²¹ E naxa ti kira xon ma, dimee, xurusee, nun kote na e ya ra.

²² E to makuya Mike xa banxi ra, Mike doxo booree naxa e malan, e fa bira Dana xa die foxo ra.

²³ E naxa sonxoe rate Dana xa die ma. Danakae naxa a fala Mike be, «Munse niyaxi? I wama gere sofe munfe ra?»

²⁴ A naxa e yaabi, «Wo bara n ma kuyee nun n ma serexedube xanin. Munse fa luma n yi? N wo gerema na nan ma.»

²⁵ Dana xa die naxa a fala a be, «I naxa sonxo muxu ra, xa na mu xeme ndee fama wo bonbode xone ra. Na kui i fama ne gande i tan nun i xa denbaya ra.»

²⁶ E to na fala, e naxa siga. Mike naxa a kolon e senbe gbo a be, na na a niya, a naxa gbilen a xonyi.

²⁷ E naxa Mike xa see nun a xa serexedube xanin Layisa. E naxa mennikae faxa santidegema ra, e na taa birin gan. Layisakae mu nu sese kolon barima e boje nu saxi, yaxui yo mu nu na e yi ra.

²⁸ Mixi yo mu nu no e ratangade, barima e nu makuya Sidon na, dari mu nu na e nun si gbete tagi. E nu na geya bunyi Beti Rexobo biri. Dana xa die naxa gbilen Layisa taa ti ra a firin nde, e sabati naa.

²⁹ E naxa e baba Isirayilaka Dana xili sa na taa xun, naxan singe nu xili Layisa.

³⁰ Dana xa die naxa Mike xa kuye ti naa. Gerisomi xa di Yonatan, Munsa xa mamadi, naxa findi Dana bɔnsɔe xa serexedube ra, han e yaxuie e xanin jamane ma temui naxe.

³¹ E nu Mike xa kuye nan batuma, Ala xa banxi nu na Silo waxati naxan ma.

19

Fe paaxi Bunyamin boxi ma

¹ Mange yo mu nu na Isirayila boxi ma na temui. Lewika nde, naxan nu na Efirami geyae yire, naxa konyi gine nde fen Beteleemu Yudaya boxi ma.

² Kono na gine naxa yene raba, a keli a xa mori xun ma, a siga Beteleemu Yudaya boxi ma a baba xonyi. A to kike naani raba naa,

³ a xa mori naxa siga a yire alako e xa lan fe keren ma. A xa konyi fonike naxa a mati, e siga sofale firin fari. Na gine naxa a raso a baba xonyi. Na gine baba to na xeme to, a naxa a rasene seewe ra.

⁴ A bitanyi naxa a makankan, e fa lu a xonyi xi saxon. A naxa e yigiya a fanyi ra.

⁵ Xi naani nde, Lewika naxa kurun a xa kote yailan na, kono a bitanyi naxa a fala a be, «I de iba taami ra sinden, wo fa siga.»

⁶ E naxa doxo, e naxa e dege yire keren. Na xanbi a bitanyi naxa a fala a be, «I xa

xi be to kœe ra. I xa tin na ra alako i bœne xa rafan i ma.»

⁷ Na gine xa mœri naxa keli, a xa siga, kœno a bitanyi naxa a karaxan a xa na kœe radangi naa.

⁸ Xi suuli nde, a man naxa kurun, a xa siga. A bitanyi man naxa a fala a be, «N bara i mayandi, i xa i de iba sinden, i fa siga nummare ra.» E man naxa e dege yire keren.

⁹ Na xeme to keli, a xa siga, a tan nun a xa gine, nun a xa fonike konyi, a bitanyi man naxa a mayandi, «I bara a to, kœe na sofe. Wo xa xi be to, i bœne xa rafan i ma. Tina wo xa kurun, wo xa siga wo xœny.»

¹⁰ Na gine xa mœri mu tin na ra. A naxa keli, a nun a xa gine naxa dœxo sofale firinyie fari, e siga Yebusu biri ra, naxan findixi Darisalamu ra.

¹¹ E makœrexi Yebusu ra tœmui naxe, nummare nu bara so. Yi fonike konyi naxa a fala a marigi be, «Won xa ti be Yebusu taa kui, won xa xi be.»

¹² A marigi naxa a yaabi, «Won mu soma taa i si gbete sabatixi dennaxe. Won xa xi Isirayila taa nde ne Gibiya.»

¹³ A man naxa a fala a xa fonike konyi be, «Won xœe, won xa so Gibiya, xa na mu Rama, won xa xi menni.»

¹⁴ E naxa pœe han soge dula tœmui. E nu bara makœre Gibiya ra, Bunyamin bœnsœe xa bœxi ma.

¹⁵ E naxa so Gibiya, e xa xi naa. E naxa ti taa tagi, kœno mixi yo mu tin e yigiyade.

¹⁶ Fori nde, naxan keli Efirami geyae mabiri, kœno a nu sabatixi Gibiya ne, a naxa so taa kui nummare, kelife walide xe ma. Menni mixie tan Bunyamin xa die nan nu e ra.

¹⁷ Na fori to xœne to taa tagi, a naxa e maxœrin, «Wo kelixi minden? Wo sigafe minden?»

¹⁸ E naxa a yaabi, «Muxu kelixi Beteleemu Yudaya bœxi nan ma, muxu na sigafe Efirami geyae ma, n sabatixi dennaxe. N kelixi Beteleemu Yudaya bœxi nan ma, n na sigafe Alatala xa banxi, kœno n mu yigiya sœtoxi sinden.

¹⁹ Nooge nun burexe na muxu yi muxu xa sofale naxan donma. Taami nun weni fan na muxu yi muxu naxan donma, n tan, n ma gine, nun n ma fonike konyi. Sese mu luxi naxan mu na muxu yi ra.»

²⁰ Na fori naxa a fala a be, «Ala xa wo bœne sa. N bara wo yigiya, wo mu luma taa tagi to kœe ra.»

²¹ A naxa e xanin a xa banxi kui, a nooge so sofalee yi. Biyaasilae to e sanyie maxa, e naxa e dege, e naxa e min.

²² E to nu na e degefefe, taa mixi rabœpinxie naxa fa, e naxa banxi bilin, e naade kœnkon senbe ra. E nu fa a fala

fori be, banxi kany, «Xeme naxan soxi i xa banxi kui, a ramini alako muxu xa yene raba a ra.»

²³ Banxi kany naxa mini, a a fala e be, «Ade, n ngaxakerenyie, wo naxa yi fe paaxi raba n ma xœne ra. N bara wo mayandi. Yi xeme bara so n xœny, wo naxa yi yunubi xœnxi raba a ra.

²⁴ N ma di ginedimedi nan yi ki, a nun yi xeme xa gine, n xa nee ramini wo ma, wo xa wo waxœnfe raba e ra. Kœno wo naxa na fe xœnxi mœli raba yi xeme ra.»

²⁵ Yi xeme mu tin e tuli matide a ra. Na kui, xeme naxa a xa gine suxu, a a ramini e ma tande. E naxa a kolon gine ra, e fa a maxi na kœe birin na han geesege. Kuye to iba, e naxa a bœpin.

²⁶ Subaxe yi gine naxa fa, a bira banxi de ra, a xa mœri yigiyaxi dennaxe. A naxa lu naa han geesege.

²⁷ Geesege a xa mœri naxa keli, a xa siga. A to naade rabi, a naxa a xa gine to banxi sode de ra, a belexe saxi naade gonyi ma.

²⁸ A naxa a fala a xa gine be, «Won xœe,» kœno a mu a yaabi. A nu bara faxa. Na kui a naxa a xa a sofale fari, a siga a xœny.

²⁹ A to so a xœny, a naxa fine tongo, a naxa a xa gine ibolon a salonsee ma dœxo fu nun firin. A naxa na xuntunyie rasanba Isirayila bœnsœe fu nun firinyie ma.

³⁰ Naxee birin na to, e naxa a fala, «Kafi Isirayilakae naxa keli Misira bœxi ma, han to, yi fe paaxi mœli mu nu raba sinden. Won xa lu yire keren, wo xa nate tongo yi xa fe ra.»

20

Isirayilakae nun Bunyamin bœnsœe gerefe

¹ Isirayilakae birin, folo Dana ma, sa dœxo Beriseeba nun Galadi ra, e naxa e malan Ala ya i Misipa.

² Isirayila bœnsœe kuntigi birin nu na Ala xa nama xa malanyi. Sœri wulu keme naani nu na, e birin fata santidegema ra.

³ Bunyaminkae naxa a kolon Isirayilakae nu malanxi Misipa.

Isirayilakae naxa a fala na Lewika be a xa yi fe paaxi dentege sa e be.

⁴ Na kui Lewika naxan ma gine faxaxi, a naxa a masen e be, «Muxu nun n ma gine naxa Gibiya li Bunyamin bœxi ma, muxu xa xi naa.

⁵ Gibiya xeme naxa keli n xili ma kœe ra. E naxa banxi bilin n nu na dennaxe, e xa n faxa. E naxa e waxœnfe raba n ma gine ra han na faxa.

⁶ N naxa a fure ibolon bolon, n naxa a xuntunyie rasanba Isirayila bœnsœe birin ma, e xa a kolon yi fe paaxi naxan nabaxi Isirayila bœxi ma.

⁷ Yakosi, Isirayilakae birin, wo xa wøyen, wo xa kiiti sa.»

⁸ Nama birin naxa lan a ma mixi yo naxa gbilen a xonyi,

⁹ fo e xa mixie sugandi sinden naxee tema Gibiya xili ma.

¹⁰ E naxa a fala, «Xeme fu yo xeme fu, won xa keren xee a xa donse fen soorie be. Naxee luxi, e xa te Gibiya e xa wali jaaxi sare ragbilen mennikae ma, naxee bara fe xonxi raba Isirayila boxi ma.»

¹¹ Na kui Isirayila xeme birin naxa e malan na taa xili ma.

¹² Isirayila bonsoe naxa xerae xee Bunyaminkae birin ma, e xa e maxorin, «Yi fe jaaxi mooli dangixi wo tagi di?

¹³ Wo xa na Gibiyaka mixi jaaxie so muxu yi ra, muxu xa e faxa alako yi yunubi xa ba Isirayila ma.» Bunyaminkae naxa tondi e ngaxakerenyi Isirayilakae xui suxude.

¹⁴ E naxa keli e xa taae kui, e fan xa malan Gibiya Isirayilakae gere.

¹⁵ Santidegema kanyi wulu moxoren nun senni nu na Bunyaminkae ya ma, nun Gibiyaka mixi keme solofere naxee sugandixi gere xili ma.

¹⁶ Soori yi matinxixi keme solofere nu na e ya ma, naxee fata geme wolide laati ra e koola belexe ra. E fata se birin gonode na ra.

¹⁷ Isirayilaka soorie santidegema kanyie nu lanxi xeme wulu keme naani bafe Bunyaminkae ra.

¹⁸ E naxa te Beteli, e Ala maxorin, «Nde singe tema muxu ya ma a xa Bunyaminkae gere?» Alatala naxa e yaabi, «Yudayakae singe xa na gere folo.»

¹⁹ Geesge, Isirayilakae naxa kuru Gibiya xili ma.

²⁰ E naxa Bunyaminkae gere Gibiya ya tagi.

²¹ Bunyaminka naxee keli Gibiya, nee naxa Isirayilaka wulu moxoren nun firin faxesa.

²² Na dangi xanbi, Isirayilakae naxa limaniya, e man naxa te Bunyaminkae xili ma, e nu na dennaxe na loxe singe.

²³ E man naxa te Beteli, e naxa wa han nunmare, e fa Alatala maxorin, «A lanma muxu man xa Bunyaminkae gere, muxu ngaxakerenyie?» Alatala naxa e yaabi, «Wo e gere.»

²⁴ Awa na xi firin nde, Isirayilakae man naxa te Bunyaminkae xa die xili ma.

²⁵ Na loxe Bunyaminka naxee keli Gibiya naxa Isirayila xeme wulu fu nun solomasaxan faxesa santidegema ra.

²⁶ Na temui Isirayilakae birin naxa te Beteli, e naxa wa Alatala ya i. E naxa sunyi suxu han nunmare, e serexe gan daaxi nun xanunteya serexe ba Alatala be.

²⁷ E naxa Alatala xa marasi fen. Na waxati Ala xa saate kankira nu na Beteli.

²⁸ Finexasi, Eleyasari xa di, Haruna xa mamadi, nu a pengi saxi na birin xon ma. E naxa Ala maxorin, «A lanma muxu man xa te Bunyaminkae xili ma, muxu ngaxakerenyie, ka a lanma muxu xa gere lu naa?» Alatala naxa e yaabi, «Wo man xa gere so. Tina n e sama wo sagoe.»

²⁹ Na temui Isirayilakae naxa Gibiya melen.

³⁰ E to te Bunyaminkae xili ma Gibiya ya tagi e nu na dennaxe boore biyaasi,

³¹ Bunyaminkae xa die naxa mini e gere. E naxa mixi tongo saxan faxesa Beteli nun Gibiya kirae xon ma.

³² Bunyaminkae naxa a fala e booree be, «Won man na e bonbofe ne yi ki alo a singe,» kono Isirayilakae tan nu bara a fala e boore be, «Won xa won makuya taa ra, e xa bira won foxo ra kirae xon ma.»

³³ Isirayila xeme naxa e malan Bali Tamari. Naxee nu na Gibiya melenfe, nee fan naxa mini kene ma.

³⁴ Isirayila soori fanyi wulu fu naxa Gibiya gere a jaaxi ra. Bunyaminkae mu gexi a kolonde gbaloe nu bara e li.

³⁵ Alatala naxa Bunyaminkae bonbo Isirayila ya xori. Xeme santidegema kanyi wulu moxoren nun suuli, xeme keme naxa faxesa na loxe.

³⁶ Bunyaminkae xa die naxa a kolon e mu geenixi yi biyaasi. Isirayilakae naxa a lu e xa gbilen Gibiya mabiri, barima e a kolon soori gbete nu na e melenfe.

³⁷ Soori naxee nu Gibiya melenfe, nee naxa so taa kui keren na, e mixi birin faxesa santidegema ra.

³⁸ E nu bara lan a ma e xa te so taa ra, tuuri gbege xa te kooe ma.

³⁹ Isirayilaka booree to na to, e naxa e mafindi Bunyaminkae xili ma. Bunyaminkae to bara mixi tongo saxan faxesa, e naxa a fala e boore be, «Won na e bonbofe ne yi ki alo a singe.»

⁴⁰ Kono e to tuuri to te ra kooe ma kelife e xa taa kui,

⁴¹ Bunyaminkae naxa gaaxu na gbaloe ya ra. Isirayilakae naxa e mafindi, e xa e gere.

⁴² Bunyaminkae naxa gbilen e foxo ra, e gi gbengberen kira xon ma. Soori naxee nu na taa kui, nee mu tin e xa e ba e yi. E naxa bira e foxo ra, e e faxesa, barima e nu bara makore e ra.

⁴³ Isirayilakae naxa e rabilin, e bira e foxo ra Gibiya fuge ra.

⁴⁴ Bunyaminkae soori fanyi wulu fu nun solomasaxan naxa faxesa na gere kui.

⁴⁵ Xeme wulu suuli naxa faxesa, naxee nu bara e gi gbengberen kira xon ma, sigafe ra

Rimɔn geya mabiri. Xeme wulu firin naxa faxa, naxee nu bara e gi han Gidomi.

⁴⁶ Na loxɔe Bunyamin soori fanyi wulu moxoɔɔnɛn nun suuli naxa faxa, e birin santidegema kanyi.

⁴⁷ Xeme keme senni, naxee nu bara e gi gbengberenyi Rimɔn geya mabiri, naxa lu menni kike naani.

⁴⁸ Isirayilakae naxa bira Bunyamin xa die foxo ra e xa taa birin kui. E naxa e faxa santidegema ra, xeme nun xurusee. E naxa te fan so e xa taa birin na.

21

Bunyamin bonsɔe xa gine sɔɔe

¹ Isirayila xeme nu bara e yete rakali Misipa, a falafe ra, «Mixi yo naxa a xa di gine fi Bunyaminka nde ma.»

² Nama naxa siga Beteli, e naxa lu Ala ya i han nunmare. E naxa wa e xui itexi ra.

³ E nu fa a fala, «Isirayila Marigi Alatala bonsɔe nde baxi muxu ra munfe ra?»

⁴ Na kuye iba, e naxa keli subaxe ma, e srexɛbade yailan, e fa srexɛ gan daaxi nun xanunteya srexɛ ba Ala be.

⁵ Isirayilakae naxa a maxɔrin, «Xabile mundun mu na won ya ma to naxan mu faxi Alatala xa malanyi?» E nu bara e rakali mixi xili ma naxan mu fama Alatala xa malanyi Misipa. E nu bara a fala na kanyi xa faxa.

⁶ Isirayilakae naxa kinikini e ngaxakerenyi Bunyaminkae ma, e nu fa a fala, «To loxɔe bonsɔe keren bara ba Isirayila ra.

⁷ Won munse rabama e be alako e xa ginee soto, barima won tan bara won kali Alatala ra, won mu won ma di ginee fima e ma?»

⁸ Na kui, e naxa a fala, «Xabile nde na Isirayila bonsɔe ya ma naxan mu te Alatala yire Misipa?» E naxa a mato fa Yabesi Galadi mixi yo mu nu na e ya ma.

⁹ E to nama mato, e naxa a kolon Yabesi Galadi xabile mu nu na e ya ma.

¹⁰ Nama naxa soori wulu fu nun firin xee Yabesi Galadi e xa mixi birin, ginee nun dimedi, faxa santidegema ra.

¹¹ «Wo lan ne wo xa menni xeme birin faxa. Wo man xa ginee faxa naxee mu findixi ginemedi ra.»

¹² E naxa ginemedi keme naani li Yabesi Galadi, naxee mu xeme fe kolon. E naxa e xanin Silo Kanaan boxi ma.

¹³ Nama birin naxa xerae xee Bunyamin xa die xon ma naxee nu na Rimɔn geya mabiri. E naxa lanyi woyenyi masen e be.

¹⁴ Na temui Bunyaminkae naxa gbilen Isirayila boxi ma. Isirayilakae naxa Yabesi Galadi ginee so e yi ra, kono e birin mu gine soto.

¹⁵ Nama naxa kinikini e ma, barima Alatala nu bara a ragiri nde xa ba Isirayila bonsɔe ra.

¹⁶ Forie naxa a fala, «Won munse rabama e be alako naxee mu gine soto, e fan xa gine ndee doxo? Bunyaminka gine birin bara faxa.

¹⁷ A lanma e xa ke tongoe soto, alako bonsɔe nde naxa ba Isirayila ya ma.

¹⁸ Kono won mu noma won ma die sode e yi ra, barima won bara won nakali, «Mixi naxan a xa di gine fima Bunyaminka nde ma, na kanyi xa danka.»

¹⁹ «Awa, won naxan nabama, na nan yi ki. Ne yo je sali nde rabama Silo, Beteli koola ma, Beteli nun Sikemi kira fuge ra, Lebona yirefanyi ma.»

²⁰ E naxa a fala Bunyaminkae be, «Wo siga, wo sa wo noxun weni bilie xora.

²¹ Silo ginee na mini fare boronde, wo xa mini weni bilie xora, wo xa Silo gine ndee tongo wo yete be, wo man xa gbilen Bunyamin boxi ma.

²² Xa e baba, xa na mu a ra e taarae, fa wo kalamude muxu xon, muxu a falama ne e be, «Wo xa dije e ma muxu xa fe ra, barima muxu mu gine sotoxi e xa soori birin be. Wo tan xa mu wo xa die fixi e ma. Na kui wo mu na marakali kanaxi.»

²³ Bunyamin xa die naxa na birin naba. E naxa gine tongo e xa konti ma ginee ya ma, naxee nu na fare boronfe. E naxa e xanin e xa boxi ma, e man naxa e xa taee ti, e sabati naa.

²⁴ Isirayilakae fan naxa gbilen e xonyi, e bonsɔe nun xabile nu na boxi naxan ma.

²⁵ Na waxati mange yo mu nu na Isirayila. Kankan nu a waxonfe nan nabama.

Ruti xa Taruxui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi kitaabui findixi taruxui di nan na ginε firin xa fe ra. Ginε nde nun a xa mōri nan keli e xōnyi Isirayila bōxi ma, e tunu Mowaba bōxi ma. Menni, na xεmε nun a xa di xεmε firinyie naxa faxa. Na kaapε ginε nun a xa die xa ginε naxa lu naa e keren setarepa kui. A rapōnyi, na kaapε ginε naxa nate tongo a xa gbilen a xōnyi. A xa mamadi Ruti naxa bira a fōxo ra xanunteya xa fe ra. E to so Isirayila bōxi ma e xa sunnuyi kui, Alatala naxa kaabanakoe nde raba naxan a masenma a tōorōmixie xanuma. A naxa mēeni na ginε firinyie ma a fanyi ra, alako e naxa lu setarepa kui e kerenyi ma.

Yi taruxui nōma limaniya fide to mixie ma, naxee nōma a maṗoxunde a Ala bara nεemu e ma. Xa mixi bira Ala fōxo ra, e a sago rabama, Ala mu nεemuma e ma fefe ma. Tōore nde nōma e lide, kōno Alatala nōma na tōore mafindi fe fanyi ra. Yi taruxui fole makinikini, kōno a rapōnyi a Ala senbe nun a xa xanunteya masenma won be. Ala xa won mali na kolonde won ma duniṗeigiri kui. Amina.

Ruti xa Taruxui

Elimeleki xa denbaya tunufe Mowaba

¹ Alatala xa kiitisee xa waxati, kaame din ne Isirayila bōxi ra. Xεmε nde naxa keli Beteleemu, naxan nu na Yudaya bōxi ma. A naxa tunu Mowaba bōxi ma, a tan, a xa ginε, nun a xa di firinyie.

² Na xεmε xili Elimeleki, a xa ginε Nowemi, a xa die, Maxalon nun Kiliyon. E fatan Efarata xabile nan ma. E naxa xa sabati Mowaba bōxi ma.

³ Na temui Nowemi xa mōri Elimeleki naxa faxa. Nowemi naxa lu naa fa, a nun a xa di firinyie.

⁴ Na di firinyie naxa Mowaba ginε dōxo. Ginε singe xili Oropa, a firin nde Ruti. E naxa lu menni han ṗe fu.

⁵ Na xanbi Maxalon nun Kiliyon fan naxa faxa. Nowemi naxa lu naa fa a keren. Xεmε mu na, di mu na.

⁶ Nowemi to a mε a Alatala bara a xa pama mali baloe fe ra,

⁷ Nowemi nun a xa die xa ginε firinyie naxa keli Mowaba bōxi ma, e nu sabatixi dennaxε. E to kira li naxan sigama Yudaya bōxi ma,

⁸ Nowemi naxa a fala a xa die xa ginε be, «Wo xa gbilen wo ngae xōnyi. Alatala

xa hinne wo ra, alo wo a rabaxi n tan nun n ma die be ki naxε.

⁹ Alatala xa xεmε fi wo ma, wo sabatima naxan xōn bōṗesa kui.» Nowemi naxa findigilin e ma, kinikini naxa e rawa.

¹⁰ E naxa a fala a be, «Ade, na mu lanma. Won birin xa siga i bōnsœ yire.»

¹¹ Nowemi naxa e yaabi, «N ma mamadie, wo xa gbilen. Munfe ra wo wama birafe n fōxo ra? N tan nōma di gbeteε baride sōnon wo dōxōma naxee xōn?»

¹² N ma mamadie, fo wo xa gbilen wo xōnyi. N bara fori. N mu nōma xεmε gbete sōtode sōnon. Hali n sa xεmε gbete sōto to, n fa di bari to kœ ra,

¹³ wo nōma na di memede han a mō wo fa dōxo a xōn ma? Wo nōma na ra? N ma mamadie, wo mu nōma na ra. Na xōrōxo. Wo nōma tondide xεmε gbete be, han n ma die mō? Alatala naxan nagirixi n ma, a xōrōxo dangife wo xa tōore ra. Alatala bara n tōoro ki fanyi.»

¹⁴ Na kui Oropa nun Ruti man naxa wa folo. Oropa naxa findigilin Nowemi ma, a fa gbilen a xōnyi, kōno Ruti tan naxa kankan Nowemi ma.

¹⁵ Nowemi naxa a fala a be, «Ruti, Oropa bara gbilen a xa mixie xōnyi. A bara gbilen a xa diine ma. I tan fan, i xa bira a fōxo ra.»

¹⁶ Ruti naxε, «I naxa n karaxan n xa gbilen i fōxo ra. I naxa n kerī. I nu siga dede, n fan sigama menni ne. Won sabatima ne yire keren. I xa mixie findima n ma mixie nan na. I Marigi Ala findima n fan Marigi nan na.

¹⁷ N luma i seeti ma han i faxa, n fa ragata i xa gaburi seeti ma. Xa n i beṗin, Alatala xa i haake mini n i. Saya gbansan xa won nafatan.»

¹⁸ Nowemi to a kolon, Ruti xa nate mu masarama, a naxa dundu.

¹⁹ E firin naxa ti kira xōn ma han Beteleemu. E to so taa kui, pama naxa tērenna e tofe ra. Ginεe nu fa maxōrinyi ti, «Nowemi nan ya?»

²⁰ Nowemi nu fa e yaabi, «N mu xilima Nowemi sōnon. Wo xa n xili Mara, barima Ala Senbema bara n ma duniṗeigiri raxōrōxo n ma.» («Nowemi» wama a falafe ne «a ṗoxun.» «Mara» wama a falafe ne «a xōno.»)

²¹ «N siga sigama, n nun fe fanyi nan siga, kōno Alatala bara n nagbilen n belexe igeli ra. Munfe ra wo n xilima Nowemi? Alatala Senbema bara ti n kanke, a bara ṗaxankate dōxo n ma.»

²² Nowemi gbilen a xōnyi na ki ne, a tan nun a xa di xa ginε Ruti Mowabaka. E soxi Beteleemu funden maniye xaba temui ne.

2

Boosu Ruti malife

¹ Senbema nde nu na Isirayila boxi ma, naxan xili Boosu. A fatan Elimeleki xabile nan na.

² Ruti Mowabaka naxa a fala Nowemi be, «N wama sigafe xe ma funden maniye donxoe matongode. Temunde n xe kanyi nde toma naxan hinnema n na.» Nowemi naxe, «Awa n ma mamadi, i n lima be.»

³ Ruti naxa siga funden maniye donxoe matongode xe walikxe xanbi ra. Alatala naxa a ragiri, a xa a xun ti Boosu, Elimeleki xabile mixi nde xa xe ra.

⁴ Na waxati Boosu nu baxi sode keli Betelsemu. A naxa a xa walikxe xebu, «Wo nu wali, Alatala xa wo ratanga.» E naxa a ratin, «Amina, Alatala xa barake fi i fan ma.»

⁵ Boosu naxa maxorinyi ti walikxe xunyi ma, «Nde na na sungbutunyi ra?»

⁶ A naxa a yaabi, «Na sungbutunyi Mowabaka na a ra, naxan fa Nowemi matide keli Mowaba boxi ma.

⁷ A mayandi nan ti a xa funden maniye donxoe matongo walikxe xanbi ra. Kafi a fa geesege, han yakosi a na walife, fo a to a malabufe yi ki bage bun ma.»

⁸ Na temui Boosu naxa a fala Ruti be, «N ma di, i tuli mati. I xa lu be n ma walikxe ginee xanbi ra. Hali i mu siga xe gbete ma funden maniye donxoe matongode.

⁹ E na siga xe naxan ma, i fan xa bira e foxo ra. N bara jungui lu n ma xeme ma, e naxa i tooro. Xa ye xoli i suxu, i xa siga ye minde, walikxe xa ye naxan saxi feje kui.»

¹⁰ Ruti naxa a igoro boxi ma jexexinyi saabui ra, a fa a fala, «N tan, beka mu n na, konjo i bara hinne n na. I hinnexi n na munfe ra?»

¹¹ Boosu naxa a yaabi, «Mixie bara a fala n be, i naxan nabaxi i mama be kafi i xa mori naxa faxe. E naxe, i bara i baba yo, i nga yo, nun i baride, i bara a birin bejin, i fa siga mixie xonyi i mu dennaxe kolon.

¹² Ala xa i baraayi. Isirayila Marigi Ala xa i sare rakamali, i xaxili tixi Marigi naxan na.»

¹³ Ruti naxa a fala Boosu be, «N ma mange, i bara hinne n na, i bara nde ba n ma toore ra. I xa woyenyi bara so n tan i xa konyi boje kui, na binye gbo n tan be.»

¹⁴ E dege waxati Boosu naxa a fala Ruti be, «Fa be, i xa taami nun bore nde don.» Ruti naxa doxo walikxe fe ma. Boosu naxa funden maniye gilinxi nde so a yi ra. A naxa na don han a luga, a fa a donxoe ragata.

¹⁵ A man to siga funden maniye matongode, Boosu naxa yaamari fi a xa walikxe

ma. A naxe, «Hali a so a xabatare fan xora, wo naxa sonxo a ma.

¹⁶ Wo na funden maniye raxiri, wo xa nde lu naa, a xa na fan matongo. Hali wo mu sese fala a be.»

¹⁷ Ruti naxa wali han nummare. A to ge walide, a naxa funden maniye bonbo, a konbo ya firin nan soto.

¹⁸ Ruti to so na birin na taa kui, a naxa a masen Nowemi be. A donse naxan don Boosu yire, a naxa na donxoe fan so Nowemi yi ra.

¹⁹ Nowemi naxa Ruti maxorin, «I walixi xe mundun ma to? I yi funden maniye matongoxi minden? Ala xa na mixi baraayi naxan hinnexi i ra.» Ruti naxa a birin ya maxaran a mama be. A man naxa a fala, «Mixi naxan n malixi, a xili ne Boosu.»

²⁰ Nowemi naxa a fala a xa di xa gine be, «Ala xa a baraayi, Ala naxan mu a xa saate fanyii kanama, a fa hinne a xa mixie ra naxee na dunjpa a nun naxee na aligiyama. Yi xeme lanxi won xabile mixi nde nan ma. Won xabile ratangama nan a ra.»

²¹ Ruti Mowabaka naxa a yaabi, «Na xeme naxe, a n xa wakili a xa walikxe foxo ra han funden maniye xabe xa ba a ra.»

²² Nowemi naxa a fala a xa di xa gine be, «N ma di, a lanma i xa bira a xa walikxe ginee foxo ra, alako mixi yo naxa i tooro xe gbete ma.»

²³ Na kui Ruti naxa lu Boosu xa walikxe ginee foxo ra han funden maniye nun mengi maniye xabe naxa jon. Ruti sabati Nowemi xonyi, na ki ne.

3

Ruti nun Boosu xa lanyi

¹ Nowemi naxa a fala a xa di xa gine be, a naxe, «Ruti, n wama i xa xeme taa fanyii soto.

² I a kolon, Boosu, i sa walixi naxan xonyi nun a xa walikxe ginee ra, won xabile nan a ra. To nummare ra, Boosu sigama lonyi ma funden maniye bonbode.

³ I naxan nabama, i xa i yaillan a fanyii ra. I xa i maxa, i labunde sa i ma, i i maxiri dugi fanyii ra. Na temui i xa siga lonyi yire. I i ya manoxun Boosu ma han a xa ge a degede.

⁴ A na so a sade, i xa a mato a saxi dennaxe. A na xi, i xa a xa dugi ba a sanyie ma, i i sa a san labe ra. A fama i rabafe falade i be.»

⁵ Ruti naxa a yaabi, «Awa, n a birin nabama ne alo i a falaxi ki naxe.»

⁶ Na temui Ruti naxa siga na lonyi ma. A mama naxan falaxi a be, a naxa na raba.

⁷ Boosu to ge a degede, a naxa a sa funden maniye kuruxi fe ma jexexinyi kui.

Ruti naxa a maso a ra doyin doyin, a dugi ba a sanyie ma, a fa a sa a san labe ra.

⁸ Kœe tagi, Boosu naxa xunu, a naxa gine to a san labe ra.

⁹ A naxa a maxorin, «Nde a ra?» Ruti naxa a yaabi, «I xa konyi nan n na. N xili Ruti. N faxi ne, xa i noma n futide, barima muxu xabile ratangama na i ra.»

¹⁰ Boosu naxa a masen a be, «N ma di, Ala xa i baraayi. Yi hinne fan i xa hinne singe be, barima i mu sigaxi segetala se kanyi foxo ra, i mu sigaxi segetala setare foxo ra.

¹¹ N ma di, xanmeri yo naxa lu i yi ra. N a birin nabama ne i be i naxan maxorinxi, barima jama birin a kolon gine fanyi nan i ra.

¹² I bara nondi fala. N tan, wo xabile ratangama nan n na, kono xabile ratangama gbete na naxan makore i ra n tan be.

¹³ Kœe radangi be to. Geesege, xa na mixi tin i ratangade, awa. Xa a mu tin, n tan i ratangama ne. N bara n kali Alatala ra! I xa xi be han kuye xa iba.»

¹⁴ Ruti naxa a sa Boosu san labe ra han subaxe ma. A naxa keli beenun soqe xa te, barima Boosu mu nu wama mixi xa a kolon yi gine nu na lonyi ma.

¹⁵ A naxa a fala a be, «I xa mafelenyi tongo, a de suxu.» Ruti to a xa mafelenyi de suxu, Boosu naxa funden maniye konbo ya keren sa a kui. Boosu naxa Ruti rate na kote ma, Ruti fa siga taa kui.

¹⁶ A naxa gbilen a mama Nowemi xonyi. Nowemi naxa a maxorin, «N ma mamadi, fe bara dangi a fanyi ra?» Ruti naxa a ya maxaran Boosu naxan birin nabaxi a be.

¹⁷ A naxe, «A bara yi funden maniye konbo ya keren fi n ma. A naxe n be, «I mu gbilenma i mama xonyi i belexe igeli.»

¹⁸ Nowemi naxa a fala a be, «N ma mamadi, i xa lu be han won xa a kolon yi fe raponma ki naxe. Na xeme mu a raxarama, fo yi fe xa yailan to yati ne.»

4

Boosu Ruti futife

¹ Boosu naxa siga taa naade ra, taakae malanma dennaxe, a doxo. Na xabile ratangama, Boosu nu naxan xa fe falama, na naxa fa. Boosu naxa a fala a be, «N ba, fa i magoro be.» A naxa fa, a doxo.

² Boosu man naxa a fala taa kuntigi fu be, «Wo fa, wo wo magoro be.» E to doxo,

³ Boosu naxa a masen na xabile ratangama be, «Nowemi, naxan kelixi Mowaba, a wama Elimeleki xa boxi matife. I a kolon, Elimeleki won taara na a ra.

⁴ N nu wama i xa kolon soto na fe ma, i xa na boxi xun sara taakae nun taa kuntigie

ya xori. Xa i noma a xun sarade, i xa a raba. Xa i mu noma na ra, a fala n be, alako n xa a kolon, barima mixi gbete mu noma a xun sarade fo i xa i xui fi. N tan nan i xanbi ra.» Na xeme naxa a yaabi, «N a xun sarama ne.»

⁵ Na temui Boosu naxa yi woenyi sa na fari, a naxe, «I ne yi boxi sarama loxo naxe Nowemi nun Ruti Mowabaka ma, i man xa na kaape gine fan doxo, alako faxamixi xili naxa loe na boxi xun ma.»

⁶ Na xabile ratangama naxa a yaabi, «Na kui n mu noma a xun sarade, xa na mu a ra n yete ke kanama ne. I xa a xun sara, n tan mu noma.»

⁷ Singe ra Isirayila boxi ma, xa mixi nde nu wama lanyi xirife, fo a xa sankiri ba, a xa a so a boore yi ra. Na nan a masenma lanyi bara ge xiride.

⁸ Na kui, na xabile ratangama to a fala Boosu be, «I xa na boxi xun sara i yete be,» a naxa a xa sankiri ba, a so Boosu yi ra.

⁹ Na dangi xanbi Boosu naxa a masen taa kuntigie nun jama be, «Wo bara findi seedee ra to. Elimeleki, Kilon, nun Maxalon xa see, n bara e birin sara Nowemi ma.

¹⁰ Maxalon xa gine, Ruti Mowabaka, n bara na fan doxo alako faxamixi xili naxa loe a xa boxi xun ma, a xabile nun a xa taa mixie naxa naxa a xa fe ma. To wo bara findi yi fe seedee ra.»

¹¹ Nama nun kuntigie naxa a yaabi, «Muxu bara tin findide seedee ra! Muxu bara Alatala maxandi yi gine be naxan sofe i xonyi.

Alatala xa a lu alo Raxele nun Leya naxee bara die soto,

e findi Isirayila jama ra.

Alatala xa senbe fi i ma Efarata xabile ya ma.

Alatala xa xili xungbe fi i ma Beteleemu taa kui.

¹² Alatala xa di gbege fi i ma yi sungbutunyi saabui ra.

Alatala xa wo xa die findi denbaya ra alo Peresi xa denbaya,

Peresi naxan Tamari barixi Yuda be.»

¹³ Na temui, Boosu naxa Ruti xa futi xiri. E to lu yire keren, Alatala naxa a ragiri Ruti xa tege, a di soto.

¹⁴ Na kui ginee naxa a fala Nowemi be, «Ala tantu, barima Alatala bara xabile ratangama fi i ma. Isirayilakae xa tantui rasiga Ala ma!

¹⁵ Yi di fama meenide i ma, a i kantama i xa jexexeforija kui. I xa mamadi Ruti, naxan yi di sotoxi i be, a fan i xanuma, a tide gho i be dangi di solofere ra.»

¹⁶ Nowemi naxa na diyore tongo, a a sa a kanke ma, a findi a meenima ra.

¹⁷ Nowemi doxooboore ginæe naxa xili sa yi diyore xun ma, a falafe ra, «Nowemi bara di soto, a xili Obedo.» Obedo xa di nan Yisayi ra. Yisayi xa di nan Dawuda ra.

¹⁸ Peresi xa taruxui nan ya:

Peresi naxa Heseron soto.

¹⁹ Heseron naxa Rami soto.

Rami naxa Aminadabo soto.

²⁰ Aminadabo naxa Naxason soto.

Naxason naxa Salimon soto.

²¹ Salimon naxa Boosu soto.

Boosu naxa Obedo soto.

²² Obedo naxa Yisayi soto.

Yisayi naxa Dawuda soto.

Ala xa Masenyi singe Annabi Samuweli be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila bonsœ fu nun firinyie to mini Misira xa konyiya bun ma, Annabi Munsa nan nu findixi e xa yarerati ra. A lu ne e ya ma han e so Kanaan boxi ma, Ala naxan laayidixi e be. Na temui e nu birama Annabi Yosuwe foxo ra. A xa waxati dangi xanbi, Isirayila bonsœ birin nu na e xati ma. Kono e yaxuie to kata e toorode, Ala naxa «Kiitisae» ramini naxee nu luma e mali ra na waxati xoxoxoe bun ma.

Yi temui serexedube nde nu na Silo, Ala xa saate kankira nu ragatama dennaxe. A boje nu fanxi, kono a xa die mu nu luma Ala xa seriye xa kira xon ma alo e baba. Na kui Alatala naxa a niya Samuweli xa findi namijonme ra Isirayila be, naxan noma e ratangade e yaxuie ma. Kono pama tan nu wama mange nde xon ma naxan nu luxi alo pamane gbete e xa mange, naxan findi soori gali xunyi ra.

Nama waxonfe mu nu rafanxi Samuweli ma, kono Ala naxa tin na ra, a fa Solu ti mange ra Isirayila xun ma. Kono a mu bu Solu naxa findi Ala matandila ra. Na kui Samuweli naxa a fala a be a mixi gbete findima ne mange ra a joxoe ra.

Dawuda xa taruxui foloxi na ki ne. Ala naxa Dawuda masen Samuweli be, a xa a rakolon a findima ne Isirayila mange ra Solu dangi xanbi. A segetala temui, Dawuda naxa lu Solu seeti ma, a a mali fe wuyaxi kui. Kono Solu to a kolon a Ala fama mangeya fide Dawuda nan ma, a naxa fe birin naba alako a xa a faxa. Kono Dawuda to findi Ala xa mixi tinxixi nan na, a mu mange Solu yelevu. A nu xanunteya masenma Solu be, barima a naxe Alatala nan a sugandixi mange ra a xa pama xun ma.

Na tinxinyi yati findixi misaali nan wan birin be. Ala to findi ibunadama Marigi ra, a lanma won birin xa bira a xui foxo ra. Hali dunija mange lan e xa na kolon. Ala noma mixie findide pama yareratie ra, kono xa e ba Ala xa kira xon ma, e xa fe mu sooneyama. Dawuda findixi Isirayila mange xungbe nan na barima a nu jereama Ala xa seriye nan xon.

Annabi Samuweli to Dawuda ti Isirayila mange ra, a naxa masenyi gbete ti naxan tide gbo won be han to loxoe. A naxe Ala xa mange xungbe fama minide Dawuda bonsœ ya ma. Na mixi findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na, naxan ma fe falaxi

Inyila Isa kui. Ala xa won mali birafe a xa mangeya foxo ra abadan. Amina.

Ala xa Masenyi singe Annabi Samuweli be

Samuweli bari ki

¹ Xeme nde nu na Ramatayimi taa kui, Sofimu yire, Eframi geya longori, naxan xili Elekana. Eframi bonsœ nan nu a ra, fatanfe a benba Sufu, Tohu, nun Elihu ra. Yeroxama xa di nan nu a ra.

² A gine firin nan doxo: Ani nun Peninna. Peninna nu bara die bari, kono di yo mu nu na Ani tan yi ra.

³ Ne yo je Elekana nu kelima a xonyi, a siga Silo, a xa Alatala Mange Xungbe batu, a serexe ba a be. Eli xa di firinyie, Xofini nun Finexasi, nan nu na Alatala xa serexedube ra menni na temui.

⁴ Elekana ne a xa serexe bama, a nu darixi serexe sube nde fi ra a xa gine Peninna nun na xa die ma.

⁵ Kono a nu naxan fima a xa gine Ani tan ma, na gbo boore gbe be. A nu na rabama ne barima Ani nu rafan a ma ki fanyi ra, hali Alatala to mu nu di fe ragiri na ma.

⁶ A siina nu a mayelema temui birin a xa dibaritareja xa fe ra.

⁷ Ne yo je, Ani ne tema Alatala batu banxi, a siina Peninna nu a mayelema han a nu tondi a degede, a bonbo wa tun na.

⁸ A xa mori Elekana nu a maxorin, «Munfe ra, i tondima i degede, i nu fa wa? Munfe ra i nimisaxi? N tan mu i wasa dangi di fu ra?»

⁹ Yi biyaasi tan, Elekana xa mixie to ge e degede nun e minde Silo, Ani tan naxa keli e ya ma, a siga Alatala batu banxi. Eli serexedube nu magoroxi naa a xa doxose ma naade fe ma.

¹⁰ Ani boje to mapaxuxi a ra, a naxa Alatala maxandi yaye gbege ra.

¹¹ Na kui a naxa laayidi tongo Alatala be a falafe ra, «Alatala Mange Xungbe, xa i sa i ya ragoro i xa konyi gine xa yaagi ma, xa i sa ratu n ma, xa i mu neemu i xa konyi gine ma, xa i di xeme keren fi i xa konyi gine ma, n na fima ne i ma a xa simaya birin kui, a xunyi mu bima feo.»

¹² A xa Ala maxandi xon to kuya, Eli naxa Ani rakorosi a de ramaxama,

¹³ Kono xui yo mu minima. Ani nu woyenfe a boje nan ma, kono Eli tan joxo a ma a a siisixi ne.

¹⁴ Na kui a naxa a fala a be, «I luma yi siisi kui han mun temui? Sa na raba yire gbete!»

¹⁵ Ani naxa a yaabi, «N marigi, n mu weni minxi, n mu bere minxi. N na n ma kontofili nan masenfe Alatala be.

¹⁶ I naxa n maṛoxun siisila ra. N ma tɔɔre xa gboe nan a niyaxi, n na n bɔɔe ma fe masenfe Alatala be.»

¹⁷ Eli naxa a yaabi, «Awa, siga bɔɔesa kui. Isirayila Marigi Ala xa i xa maxandi suxu.»

¹⁸ Ani naxa a fala a be, «I xa hinne n tan i xa konyi gine ra.» Na dangi xanbi, a naxa a dege, a bɔɔe naxa rafan a ma, a yatagi naxa masara.

¹⁹ Na kuye iba, Elekana nun a xa denbaya naxa kurun. E to ge salide, e naxa gbilen e xɔnyi Rama.

Na dangi xanbi, Elekana nun a xa gine Ani naxa kafu, Alatala fa ratu a xa fe ma.

²⁰ Ani naxa tɛge, a fa di xeme bari, a a xili sa Samuweli, naxan nu wama a falafe, «Alatala bara a me.» A na xili saxi ne a xun ma barima a nu a falama a yete ma, «N yi di maxandixi Alatala nan ma.»

²¹ Na je igbilenyi Elekana nun a xa denbaya man naxa te Silo serexe bade Alatala be, a man xa a xa laayidi rakamali.

²² Kɔnɔ Ani tan mu te. A naxa a fala a xa mɔri be, «N xa mame ti han diyore de ba temui, n fa a xanin Silo a dentege Alatala be, a xa lu naa kerenyi ra.»

²³ A xa mɔri naxa a yaabi, «Naxan nafan i ma, na raba. Lu be han a de ba temui. Alatala xa a xa masenyi rakamali.» Na kui Ani naxa lu banxi han a xa di de ba temui.

²⁴ A to Samuweli de ba, a naxa a xanin Silo Alatala batu banxi, a nun tura je saxan daaxi, farin kilo fu, nun weni. Na temui a xa diyore nu xurun.

²⁵ E naxa tura kon naxaba serexe ra, e fa diyore dentege Eli be.

²⁶ Ani naxa a fala a be, «N marigi, i haake to n be. Gine naxan fa be Alatala maxandide i ya xɔri, n tan nan nu a ra.

²⁷ N nu a maxandife yi di xeme nan ma fe ra. Alatala bara n ma maxandi suxu.

²⁸ N tan fan wama a fife Alatala ma, a xa lu Alatala sagoe a xa simaya birin kui.» Na dangi xanbi, e naxa suyidi Alatala be.

2

Ani xa suuki

¹ Na kui, Ani yi suuki nan ba Alatala be, «Alatala bara n bɔɔe rasewwa, a bara n xun nakeli.

N de bara mafulun n yaxuie xili ma, n seewaxi Alatala xa mali xa fe ra.

² Alatala xa seniyyenyi maniye nu ra.

Ala gbete yo mu na, bafe a tan na. Senbema yo mu na alo won Marigi Ala.

³ Wo naxa wo yete igbo, na woyenyi mooli naxa mini wo de i, barima Alatala, Ala nan a ra naxan fe birin kolon,

naxan mixi xa wali birin maniyama sikeeli ra.

⁴ Gereso senbema e xa xali igirama ne, kono yete magoroe senbe sotoma.

⁵ Naxee singe nu lugaxi, nee nu walima ne alako e xa taami sare soto,

kono naxee nu kaamexi, nee tan bara wasa.

Gine dibaritare di solofere barima ne, kono dibari bara findi dibaritare ra.

⁶ Alatala nan mixi faxama, a tan nan mixi baloma.

A mixi rasigama aligiyama, a tan nan mixi rakelima faxe ma.

⁷ Alatala nan keren mixi rabannama, a tan nan mixi rafuxarima.

A mixi itema, a tan nan mixi igoroma.

⁸ A misikiine bama a xa setarepa kui, a niya a xa doxo kuntigie tagi binye ra. Alatala nan gbe na dunija tunxunyie ra, a boxi italaxi e tan nan fari.

⁹ A noxo sama ne a batulae jere ki kon ma, kono mixi kobie tan loema ne dimi kui. Mixi yo mu geenima a yete senbe ra.

¹⁰ Alatala matandilae xa fe kanama ne. Galanyi bulama e tan nan xili ma.

Alatala boxi birin makiitima ne. A senbe fima ne a xa mange sugandixi ma, a fa a xa Masiihu senbe gbo.»

¹¹ Na dangi xanbi, Elekana naxa gbilen a xonyi Rama. A naxa a xa di Samuweli lu Alatala xa wali ra Eli serexedube fe ma.

Eli xa die xa wali jaaxi

¹² Fuyante nan nu na Eli xa die ra, naxee mu nu birama Alatala foxo ra.

¹³ Yi serexedube nu walima yi ki ne nama ra: Mixie to nu fama serexe bade, e ne serexe sube jinma, serexedube xa walike nu sube soxose belebele

¹⁴ ragoroma ne tunde kui, xa na mu se jin se gbete kui, a nu naxan yo soxo, a a rate, a na soma serexedube nan yi ra. E nu na mooli rabama Isirayilakae birin na naxee nu fama Silo.

¹⁵ Waxati ndee beenun xuruse ture gan temui xa folo, serexedube xa walike nu a falama ne serexe kanyi be, «Beenun i xa na sube gan, i xa nde so n yi ra serexedube be. A mu wama sube ganxi kon.»

¹⁶ Xa serexe kanyi a yaabi, «A lanma ture xa gan sinden. Na dangi xanbi, i na wa naxan kon, i xa na tongo.» Serexedube xa walike nu a yaabima ne, «N tondi. Xa i mu tin, n a tongoma senbe nan na.»

¹⁷ Na kui, Eli xa die nu yunubi jaaxi nan sotoma Alatala ra, barima e mu nu binye yo saxi serexee ma naxee nu bama a be.

¹⁸ Samuweli nu Alatala xa wali rabama ne, donma kuye serexedube daaxi ragoroxi a ma.

¹⁹ Ne yo pe a nga nun a baba nu fama Silo serexe bade. A nga nu a sanbama guba di ra.

²⁰ Eli nu Ala maxandima ne Elekana nun a xa gine be a falafe ra, «Alatala xa a ragiri i xa gine xa di gbete bari i be di joxoe ra a naxan fixi Alatala ma.» Na dangi xanbi, Elekana nun Ani naxa gbilen e xonyi.

²¹ Alatala naxa hinne Ani ra, a fa di xeme saxon nun di gine firin bari. Na temui Samuweli nu na mofe Alatala ya i.

²² Eli serexedube naxan nu bara fori ki fanyi ra, a naxa a kolon a xa die nu na fe naaxi rabafe Isirayilakae ra. E nun gine naxee nu wali rabama horomolingira sode de ra, e nu yene rabama nee yete yati ra.

²³ Eli naxa a xa die maxarin, «Munfe ra wo yi mooli rabama? Nama birin wo xa wali kobi nan falafe n be.

²⁴ N ma die, wo xa ba na mooli rabafe. N naxan mefe wo xun, a mu fan feo. Wo Alatala xa jama ramurutama ne a xa seriye ma.

²⁵ Xa mixi yunubi raba a boore ra, Ala nan a makitima, konɔ xa mixi sa yunubi raba Alatala ra, nde xari sama na kanyi be?» Konɔ Eli xa die mu tin e tuli matide e baba ra, barima Ala sago na nu a ra e xa faza.

²⁶ Na fonike Samuweli nu na mofe a fanyi ra. A nu rafan Ala ma, a nu rafan mixie ma.

²⁷ Loxoe nde namijonme nde naxa fa Eli yire, a a fala a be, «Alatala xa masenyi nan ya: N mu n yete masen xe i benbae be Misira, e nu na Firawuna xa yaamari bun ma temui naxee?»

²⁸ N tan nan i benba sugandi Isirayila bonsoe birin tagi, a xa findi serexedube ra n ma horomolingira kui, a xa te n ma serexe gande, a xa surayi gan serexe ra, a nun a xa serexedube donma kuye ragoro a ma n ya i. Isirayila e xa serexe ganxi naxan birin fima n ma, n a birin fi i benba bonsoe nan ma.»

²⁹ «Munfe ra wo n ma hadiyae nun n ma serexee yelebama, n naxee yamarixi e xa ba n be n ma banxi kui? Munfe ra i i xa die binyaxi dangi n tan na, alako wo xa wo yete raboroge hadiya singee ra, n ma jama Isirayila naxee baxi?»

³⁰ Na kui, n tan Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Singe n nu bara laayidi tongo wo be, wo xa denbaya nun wo benbae xa denbaya xa n ma wali raba, konɔ yakosi n bara na nate masara, barima n mixi nan binyama naxan n binya, konɔ naxee tan n maberema, n yaagi nan dusuma e xun.

³¹ N fama ne i tan nun i xa denbaya senbe xun nakanade, xemoxi yo mu toma wo ya ma.

³² Isirayila xa fe na te, i fama toore sotode n ma banxi xa fe ra. I xa mixie mu simaya xonkuye sotoma sonon.

³³ I xa mixi nde luma n ma serexebade xa wali kui, konɔ na findima yaye nun toore nan na i be. I xa mixie mu simaya xonkuye sotoma.»

³⁴ «Fe naxan i xa di firinyie sotoma, na nan findima i be tonxuma ra: Xofini nun Finexasi birin faxama loxoe keren ne.

³⁵ N serexedube tinxixi nde fenma, naxan n boje nun n xaxili waxonfe rabama. N bonsoe fima ne a ma naxan jereama Masiihu ya i, n naxan sugandima.

³⁶ I bonsoe mixie fama ne e magorode a bun ma, alako e xa kobiri di soto, xa na mu, donse di. E fama a falade a be, «Serexedube wali nde fi n ma, alako n xa n baloe nde soto.»

3

Alatala Samuweli xilife

¹ Na fonike Samuweli nu na Alatala xa wali rabafe Eli fe ma. Na temui Alatala mu nu woyenma mixie be a gbe ra, a xa laamatunyie fan mu nu wuya.

² Koe nde ra Eli serexedube nu saxi a xa konkoe kui. A yae mu nu se toma a fanyi ra, a gbe mu nu luxi a xa findi donxui ra.

³ Ala xa lanpui mu nu xubenxi sinden. Samuweli nu na saxi Alatala xa banxi kui, saate kankira nu na dennaxe.

⁴ Alatala naxa Samuweli xili. Samuweli naxa a ratin, «N tan nan ya.»

⁵ Na kui a naxa siga a gi ra Eli yire, a a fala a be, «N bara fa i xa xili ma.» Eli naxa a yaabi, «Ade, n mu i xili de. Siga, i i sa.» Samuweli naxa gbilen, a sa a sa.

⁶ Alatala man naxa Samuweli xili. Samuweli naxa keli, a siga Eli yire, a a fala a be, «I to n xili, n bara fa» Eli naxa a yaabi, «Ade, n mu i xili. Siga, i sa i sa.»

⁷ Samuweli mu nu Alatala kolonxi sinden, barima han na temui Alatala mu nu woyen a be.

⁸ Alatala man naxa Samuweli xili a saxon nde. Samuweli naxa keli, a siga Eli yire, a a fala a be, «I to n xili, n bara fa.» Na kui Eli naxa a fahaamu a Alatala nan na fonike xilife.

⁹ Eli naxa a fala Samuweli be, «Gbilen i sa i sa. I na na xui me sonon, i xa a ratin, «Alatala, woyen. I xa konyi di a tuli matima i ra.» Samuweli naxa gbilen, a sa a sa a sade.

¹⁰ Alatala naxa fa a yire, a man naxa a xili, «Samuweli, Samuweli.» Samuweli

naxa a ratin, «Alatala, wøyen. I xa konyi di a tuli matixi i ra.»

¹¹ Alatala naxa a masen Samuweli be, «N fama ne fe nde rabade Isirayila, naxan mixie de ixarama.

¹² Na lɔxɔe, n naxan birin falaxi Eli xa denbaya xa fe ra, n a birin nakamalima ne, kelife a fole han a rajonyi.

¹³ N bara a fala a be, a n fama ne a xa denbaya naxankatade abadan a xa yunubi xa fe ra. A nu a kolon a a xa die na n maberefe, kɔnɔ a tan mu tonyi dɔxɔ e ma.

¹⁴ Na nan a ra, n bara n kali Eli xa denbaya xa fe ra, xunsare yo mu na e be. Serexe nun hadiya mu noma e xa yunubie xafaride.»

¹⁵ Samuweli naxa a sa han geesege, a fa Alatala xa banxi naadee rabi. Samuweli nu gaaxuxi a xa laamatunyi yabade Eli be,

¹⁶ kɔnɔ Eli naxa a xili, a a fala a be, «N ma di Samuweli.» Samuweli naxa a ratin, «N na be.»

¹⁷ Eli naxa a maxorin, «Alatala munse masenxi i be? I naxa sese noxun n ma. Xa i wøyen keren noxun n ma, Ala xa na sare ragbilen i ma, a fa nde sa na fari.»

¹⁸ Na kui, Samuweli naxa Ala xa masenyi birin nadangi Eli ma, a mu sese noxun a ma. Eli naxa a fala, «Alatala nan a ra. A xa a sago raba.»

¹⁹ Samuweli nu na mofe, Alatala fan nu na a fɔxɔ ra. A mu Alatala xa masenyi yo rabɛnɛnɛ.

²⁰ Kelife Dana han Beriseeba, Isirayila birin naxa a kolon a Samuweli findixi Alatala xa namijonme nan na.

²¹ Alatala nu luma mini ra Samuweli ma Silo, a a xa masenyi ti a be.

4

Saate kankira loefe

¹ Na waxati Samuweli nu Alatala xa masenyi kawandima Isirayilakae birin be. Isirayilakae naxa mini Filisitakae gere. E naxa yonkin Ebeneseri, Filisitakae naxa sa yonkin Afeki.

² Filisitakae naxa mini a gere ki ma Isirayilakae ya i. Na gere kui e naxa Isirayilakae bonbo, e mixi wulu naani faxa.

³ Soorie to gbilen yonkin yire, Isirayila forie naxa maxorinyi ti, «Munfe ra Alatala a luxi Filisitakae xa won bonbo to? Won xee Silo Alatala xa saate kankira tongode. A xa lu won tagi, a xa fa won nakisi won yaxuie ma.»

⁴ E naxa mixie xee Silo Alatala xa saate kankira tongode, naxan dɔxɔxi maleke sawure firinyie tagi. Eli xa di firinyie Xofini nun Finexasi naxa na saate

kankira mati han Isirayilakae nu yonkinxi dennaxe.

⁵ Alatala xa saate kankira to so yonkinde, Isirayilakae naxa e xui ite han boxi fa seren.

⁶ Filisitakae to na me, e naxa a fala, «Munse na yi xui gbe ra naxan tefe Isirayilakae xonyi yi ki?» E to a kolon a Alatala xa saate kankira bara fa Isirayilakae yonkinde,

⁷ e naxa gaaxu, barima e nu a falama, «Ala bara fa e yire. Naxankate na won be, naxan maniye mu toxi sinden.

⁸ Naxankate na won be. Nde won kantama yi ala senbema ma? Alae nan yi ki naxee gbaloe mooli birin dɔxɔ Misirakae ma gbengberenyi ma.

⁹ Filisitakae, won xa limaniya, won xa lu alo xeme senbema, alako Isirayilakae naxa no won na alo won tan noxi e ra ki naxe. Won xa findi xeme senbema ra, won xa gere so!»

¹⁰ Filisitakae naxa gere ti, e naxa Isirayilakae bonbo han e gi e siga e xonyi. Na lɔxɔe kasare naxa gbo. Isirayilaka mixi wulu tongo saxan naxa faxa na gere kui.

¹¹ Filisitakae naxa Ala xa saate kankira suxu, e fa Eli xa di firinyie Xofini nun Finexasi faxa.

¹² Na lɔxɔe Bunyamin bonsɔe mixi nde naxa a gi kelife gere yire han Silo taa kui. A xa dugie iboxi a ma, xubutanyi soxi a xunyi birin ma.

¹³ A to so, a naxa Eli li, a dɔxɔxi kira de ra, barima a nu kontofili kui saate kankira xa fe ra. Xee ra fe naxan to gere yire a naxa na tagi raba a be, taakae naxa gbelegbele.

¹⁴ Eli to e gbelegbele xui me, a naxa maxorinyi ti, «Munfe ra e na gbelegbelefe yi ki?» Xee ra naxa fa a yire keren na, a na xibaaru fala a be.

¹⁵ Eli nu bara je tongo solomanaani nun solomasaxan soto, a yae mu nu sese toma sonon.

¹⁶ Xee ra naxa a fala Eli be, «N faxi n gi ra ne yi ki kelife gere yire.» Eli naxa a maxorin, «N ma di, munse dangixi naa?»

¹⁷ Xee ra naxa a yaabi, «Isirayila a gixi ne Filisitakae ya ra, nee bara no e ra a fanyi ra. I xa di firinyie fan bara faxa, Xofini nun Finexasi. Filisitakae bara Ala xa saate kankira suxu.»

¹⁸ A fefe Ala xa saate kankira xa fe me, Eli naxa bira a legere ma taa naade seeti ma. A kobe naxa gira, a naxa faxa, barima xemoxi tironxi nan nu a ra. A nu bara findi Isirayila yarerati ra je tongo naani bun ma.

¹⁹ A xa di Finexasi xa gine nu furuxi, a gbe mu nu luxi a xa di bari. A to a me a Ala xa saate kankira bara suxu, a tanun nun a

xa mōri fan bara faxes, a naxa a felen a furi ma xōne kui, a di bari keren na.

²⁰ A to nu na faxes de nan ma, ginnee naxa a fala a be, «I xa limaniya, i di xeme nan barixi.» Kōno a mu a jōxo yo saxi na woyenyi xon ma, a mu a yaabi.

²¹ A naxa diyore xili sa Ikabodi, naxan nu wama a falafe, «Nōre bara non Isirayila.» A na fala ne barima Alatala xa saate kankira nu bara suxu, a xa mōri nun a tanun fan nu bara faxes.

²² A naxa a fala, «Nōre bara non Isirayila, barima e bara Alatala xa saate kankira suxu.»

5

Ala xa saate kankira Filisitakae xōnyi

¹ Filisitakae naxa Ala xa saate kankira suxu Ebeneseri, e a xanin Asidodi.

² E naxa a xanin e xa kuye xungbe Dagon batu banxi, e sa a dōxo na kuye fe ma.

³ Na kuye iba, Asidodikae naxa Dagon li, a rabiraxi a ya tagi ma Ala xa saate kankira bun ma. E naxa a rakeli, e a dōxo a dōxode.

⁴ Na kuye iba, e man naxa Dagon li, a man nabiraxi Ala xa saate kankira bun ma, a xunyi nun a belexe bolonxi, e saxi sode de ra. Kuye gundi nu na a xati ma.

⁵ Na nan a ra, han yakosi, Dagon kuye xa serexedubee nun naxee birin soma Dagon batu banxi kui Asidodi, e mu lan e xa e sanyi ti na sode de ra.

⁶ Alatala naxa a senbe ragoro Asidodikae ma, a kasare gbege raba e tagi, a a niya fie xa mini e ma na longori birin.

⁷ E to na fe to, e naxa a fala, «Isirayila xa Ala xa saate kankira mu luma won xōnyi, barima a na won tan nun won ma ala Dagon jaxankatafe ki fanyi.»

⁸ E naxa Filisitakae kuntigi birin malan, e e maxorin, «Won munse rabama Isirayila xa Ala xa saate kankira ra? A xa xanin Gati.» E naxa Isirayila Marigi Ala xa kankira xanin Gati.

⁹ Kōno na dangi xanbi, Alatala naxa a senbe ramini Gatikae ma, kelife e xa dimee ma han a sa dōxo e xa forie ra. Na fi jaaxi naxa din e birin na.

¹⁰ Na kui e naxa Ala xa kankira xanin Ekiron. A to so naa, Ekironkaxa naxa gbelegebe a falafe ra, «E bara Isirayilakae xa Ala xa kankira rafa muxu xōnyi, alako a xa muxu xa mixie faxes.»

¹¹ E fan naxa Filisitakae kuntigie malan, e a fala e be, «Wo xa Isirayilakae xa Ala xa kankira ragbilen a yire, alako a naxa muxu xa mixie faxes.» Na taa birin nu bara kontofili na faxes xa fe ra. Ala nu bara a senbe masen e be.

¹² Mixi naxee mu nu faxes, fi jaaxi naxa dōxo nee ma. Nama xa maxandi naxa te han koore ma.

6

Ala xa saate kankira gbilenfe

¹ Alatala xa saate kankira kike solofere nan naba Filisitakae xa bōxi ma.

² Na temui e naxa e xa serexedubee nun e sematoe malan, e e maxorin, «A lanma muxu xa munse raba Alatala xa saate kankira ra? Wo na ragbilen ki fala muxu be.»

³ E naxa e yaabi, «Xa wo sa Alatala xa saate kankira ragbilen a yire, wo naxa a ragbilen yete ragbilen serexe xanbi. Fo wo xa wo xunsare ba, alako wo xa yalan, wo man xa a kolon fe naxan a niyaxi a a senbe mu gbilenxi wo fōxo ra.»

⁴ Filisitakae naxa maxorinyi ti, «A lanma muxu xa munse ba yete ragbilen serexe ra a be?» E naxa e yaabi, «Wo xa se suuli yailan xēema ra na fi jaaxi misaali ra. Wo man xa se suuli gbete yailan xēema ra pene misaali ra. Na xasabi nan lanxi Filisita mange suulie xasabi ma, gbaloe ragoroxi naxee xa bōxi ma.

⁵ Wo na ge na fi jaaxi misaali yailande xēema ra, a nun na pene xēema daaxi naxee pene misaali xi wo xa bōxi kasara naxee xa fe ra, wo xa Isirayila Marigi Ala matōxo. Temunde a xa xōne nde bama wo tan, wo xa kuyee, nun wo xa bōxi ma.

⁶ Wo naxa wo xaxili xōrōxo alo Misirakae nun e xa Firawuna. Wo mapoxun jaxankate ma Ala naxan dōxo e ma han e Isirayilakae keru e xōnyi e siga.

⁷ Yakosi, wo xa saretu neene yailan. Wo ninge dinge firin tongo, wuri singe mu nu sa naxee kon, wo e xiri saretu ra. Wo xa e xa die ragbilen banxi.

⁸ Wo na ge na wali ra, wo xa Alatala xa saate kankira baki saretu fari. Na se yailanxie xēema ra, naxee findixi wo yete ragbilen serexe ra, wo xa nee sa kankira lanma nde kui, wo na kankira baki boore fe ma. Na dangi xanbi, wo xa na ninge nun na saretu bejin, e xa siga e yete ra.

⁹ Xa e xun ti Isirayila bōxi nan na Beti Semesi biri ra, na findima tōnxuma nan na a a Alatala nan yi gbaloe ragoroxi won ma, kōno xa e mu siga na biri, na fan findima tōnxuma nan na a yi gbaloe mu kelixi Alatala xa ma, a ilanxi ne a ra tun.»

¹⁰ Filisitakae na nan naba. E naxa ninge dinge firin tongo, e e xiri saretu ra, e na ninge xa die mabalan kule kui.

¹¹ E naxa Alatala xa saate kankira baki saretu kui, a nun kankira boore, pene xēema daaxi nun e xa fi misaali yailanxi xēema ra nu na naxan kui.

¹² Na ninge dingee naxa ti kira xon ma naxan sigama Beti Semesi biri. E naxa bira na kira kerenyi foxo ra e xui ramini ra. E mu siga koola ma, e mu siga yirefanyi ma. Filisita mangee naxa bira e foxo ra han Beti Semesi naaninyi ra.

¹³ Beti Semesikae nu na fundenyi maniye xabafe gulunba kui. E to Alatala xa saate kankira to fa ra, e naxa seewa.

¹⁴ Sareti naxa ti Yosuwe Beti Semesika xa xe ma. Geme xungbe nu na menni. E naxa sareti wuri iboo, e na ninge ba serexe gan daaxi ra Alatala be.

¹⁵ Lewi bonsoe mixie naxa Alatala xa saate kankira ragoro, nun na kankira, naxan nu doxoxi a fe ma, xema see nu na naxan kui. E naxa nee doxo na geme xungbe fari. Na loxoe Beti Semesikae naxa serexe gan daaxie nun serexe mooli gbete ba Alatala be.

¹⁶ Filisita mange suulie to na birin to, e naxa gbilen Ekiron na loxoe kerenyi.

¹⁷ Filisitakae nu bara se suuli yailan xema ra naxee misaalixi na fi naaxi ra. E nee fi e yete ragbilen serexe nan na Alatala be, keren Asidodi be, keren Gasa be, keren Asikalon be, keren Gati be, keren Ekiron be.

¹⁸ Nene xema daaxi keren keren, e na nan ba Filisita mangee xa taa suuli be, a nun e xa daaxae be naxee na geme xungbe lima, Alatala xa saate kankira doxo naxan fari, Yosuwe Beti Semesika xa xe yire.

¹⁹ Alatala naxa mixi tongo solofere faxa Beti Semesi naxa mixi wulu tongo suuli ya ma, barima e nu bara saate kankira rabi, e a kui mato. Taa birin naxa sunnun na gbaloe xa fe ra, Alatala naxan nagoroxi e ma.

²⁰ Beti Semesikae naxa a fala, «Nde noma tide Alatala ya i, naxan findixi Ala Seniyenxi ra? Won yi kankira makuyama won na minden?»

²¹ E naxa xerae xee Kiriyati Yeyarimi a falafe ra, «Filisitakae bara fa Alatala xa saate kankira ra. Wo fa a xanin wo xonyi.»

7

Isirayilakae gbilenfe Ala ma

¹ Kiriyati Yeyarimi xeme naxa fa Alatala xa saate kankira tongode, e a xanin Abinadabo xonyi geya nde fari. E naxa a xa di xeme Eleyasari findi a kantama ra.

² Alatala xa saate kankira je moxonon nan naba Kiriyati Yeyarimi. Na temui Isirayila naxa nu wama gbilenfe Alatala ma.

³ Samuweli naxa a fala Isirayilakae be, «Xa wo wama wo yete ragbilenfe Alatala ma wo boje birin na, wo xa Asataroti kuye nun kuye gbete ba wo tagi, wo Alatala

keren batu. Na temui, a wo rakisima ne Filisitakae ma.»

⁴ Na kui, Isirayilakae naxa Bali kuyee nun Asataroti kuyee ba e tagi, e fa Alatala keren batu.

⁵ Samuweli naxa e yamari, «Isirayilaka birin xa malan Misipa, n xa Alatala maxandi wo be.»

⁶ Isirayilakae naxa e malan Misipa Samuweli xa yaamari bun ma. E naxa ye ba, e a ifli Alatala ya i sunyi kui. Menni e naxa a fala, «Muxu bara yunubi raba Alatala ra.»

⁷ Filisita mangee to a me a Isirayilakae malanxi Misipa, e naxa siga e gere. Isirayilakae naxa gaaxu e ya ra,

⁸ e a fala Samuweli be, «I naxa muxu rabepin. I xa muxu Marigi Alatala makula muxu be, a xa muxu ratanga Filisitakae ma.»

⁹ Samuweli naxa yexee yore keren ba serexe gan daaxi ra Alatala be, a a makula Isirayila xa fe ra. Alatala naxa a xa maxandi xuxu.

¹⁰ Samuweli nu na serexe bafe Alatala be temui naxe, Filisitakae naxa Isirayilakae gere, kono Alatala naxa galanyi xui ramini a belebele ra e xili ma. Na kui Filisitakae naxa gaaxu, Isirayilakae fa no e ra.

¹¹ Isirayilakae naxa Filisitakae kerri Misipa, e e bonbo han Beti Kara.

¹² Samuweli naxa geme nde tongo, a naxa a sa Misipa nun Seeni tagi a falafe ra, «Alatala muxu mali ne han be.»

¹³ Filisitakae rayaagi na ki ne, e mu fa Isirayila boxi ma sonon. Alatala naxa a senbe masen Filisitakae be Samuweli xa simaya bun ma.

¹⁴ Filisitakae taa naxee ba Isirayilakae yi ra, e naxa gbilen Isirayila ma, kelife Ekiron han Gati. Na temui lanyi naxa lu Isirayila nun Amorikae tagi.

¹⁵ Samuweli findi ne Isirayila yarerati ra a xa simaya birin kui.

¹⁶ Ne yo je, a nu biyaasi nde rabama sigafe ra Beteli, Giligali, nun Misipa alako a xa Isirayilakae rapere.

¹⁷ Na biyaasi dangi xanbi a nu gbilenma ne a xonyi Rama, a findi mennikae fan xa mange ra. A serexebade yailan Alatala be na taa kui.

8

Isirayila wama mange xungbe xon

¹ Samuweli to fori, a naxa a xa die findi kiitise ra Isirayila xun ma.

² A xa di xeme singe xili ne Yoweli, a firin nde xili Abiya. E tan nan nu na kiitise ra Beriseeba.

³ Samuweli xa di xemee mu bira e baba xa misaali foxo ra. Kobiri nu rafan e ma, e mu nu kiiti sama tinxinyi ra.

⁴ Na kui Isirayila kuntigie naxa e malan, e siga Samuweli xonyi Rama.

⁵ E naxa a fala a be, «I bara fori, i xa di xemee mu birafe i xa misaali foxo ra. Kiitisa nde doxo muxu xun ma naxan findima muxu xa mange xungbe ra, alo jamane booree a rabama ki naxe.»

⁶ Samuweli to e xa masenyi me, a falafe ra, «Mange nde so muxu yi ra naxan muxu makiitima,» na fe mu rafan a ma. Na kui a naxa Alatala maxandri.

⁷ Alatala naxa Samuweli yaabi, «I tuli mati jama xui ra. E mu mæxi i tan xa ra, e mæxi n tan nan na. E mu tinma sonon n xa findi e xa mange ra.

⁸ E naxan nabafe i ra, e na nan tun nabafe kabi n sa e ramini Misira han to. E bara mee n na, e xa ala gbete batu.

⁹ Yakosi, i tuli mati e xui ra, kono i xa e rakolon a fanyi ra mange fama e yamaride ki naxe.»

¹⁰ Samuweli naxa Alatala xa masenyi birin nadangi jama ma, naxee nu wama mange xon.

¹¹ A naxe, «Mange naxan fama doxode wo xun ma, a wo xa di xemee nan findima a xa soorie nun a xa soe ragie ra. Ndee nu e yi a ragie ya ra.

¹² Ndee findima yareratie nan na mixi wulu xun ma, xa na mu a ra mixi tongo suuli. Ndee a xa xee buxama, ndee a xa xee xabama. Ndee geresose nun soori ragisee yailanma.

¹³ A wo xa di ginnee nan findima a xa labunde yailanyie ra, a xa kurisomae, a nun a xa taamiganyie.

¹⁴ A wo xa weni sansie fanyie nun wo xa oliwi wuri fanyie tongo, a e so a xa mixie yi ra.

¹⁵ A wo xa sansie farile nun wo xa weni farile tongoma ne, a a fi a xa walikee nun a xa mixie ma.

¹⁶ A wo xa walike fanyie, wo xa fonikee, nun wo xa sofalee tongoma ne a yete xa wali xa fe ra.

¹⁷ A wo xa xuruse farile bama ne, a wo fan findi a xa konyie ra.

¹⁸ Na loxoe wo de rawama ne Alatala be mange xa fe ra wo naxan sugandixi, kono a mu wo yaabima.»

¹⁹ Nama mu tin e tuli matide Samuweli xa masenyi ra. E naxa a yaabi, «Ade! Mange xa doxo muxu xun ma,

²⁰ muxu fan xa lu alo jamane boore na ki naxe. Muxu xa mange xa muxu yamari, a xa ti muxu ya ra geree kui.»

²¹ Samuweli to jama xui me, a naxa a madangi Alatala be.

²² Alatala naxa Samuweli yaabi, «I tuli mati e ra. I mange doxoma ne e xun ma.» Samuweli naxa a fala Isirayila jama be, «Birin xa gbilen e xa taa kui.»

9

Solu sugandife mange ra

¹ Xeme senbema nde nu na Bunyamin bonsoe ya ma, a xili Kisu. A benbae nan yi ki: Abiyeli, Serori, Bekorati, nun Afiya.

² A xa di xeme gbangbalanyi nde nu na naxan xili Solu. A nu rayabu Isirayilaka birin be, a man nu kuya dangi e birin na.

³ Loxoe nde Kisu xa sofale lanmae naxa loe, a naxa a fala a xa di xeme Solu be, «Konyi keren tongo, i sa n ma sofale lanmae fen.»

⁴ E naxa mini Efirami geyae ra, e Salisa boxi ipere, kono e mu sofalee to. E naxa Bunyamin bonsoe xa boxi fan ipere, kono e mu e to.

⁵ E to so Sufu boxi ma, Solu naxa a fala a xa konyi be naxan nu biraxi a foxo ra, «Won gbilen, alako n baba naxa kontofili won ma fe ra, dangi sofalee xa fe ra.»

⁶ Na konyi naxa a yaabi, «Ala xa mixi binye nde na yi taa kui, naxan xa masenyi kamalima temui birin. Won xa a maxorin a xa sooneya kira masen won be.»

⁷ Solu naxa a fala a xa konyi be, «Mixi noma sigade Ala xa mixi ma a belexe igeli ra? Hali taami keren mu na won ma gbonfoe kui. Sese mu na won yi ra, won naxan fima Ala xa mixi ma. Won na rabama di?»

⁸ A xa konyi naxa a yaabi, «Kobiri di na n yi ra won naxan fima Ala xa mixi ma, alako a xa sooneya kira masen won be.»

⁹ Na waxati, Isirayilaka naxee nu wama maxorinyi tife Alatala ma e nu a falama, «Won xa siga sematoye yire.» To na sematoye xili falama namijonme.

¹⁰ Solu naxa a fala a xa konyi be, «Awa, won xee.» E naxa siga na taa kui, na Ala xa mixi nu na dennaxe.

¹¹ E to so naa, e naxa ginedimedie li kira xon, e sigafe ye bade. E naxa e maxorin, «Sematoye na be?»

¹² Ginedimedie naxa e yaabi, «Iyo, a baxi sode yakosi, kono wo xulun de, barima a faxi serexe bade jama nan be geya fari.

¹³ Xa wo soma taa kui yakosi, wo a lima ne naa beenun a xa te geya fari serexe xolide. Nama mu a degema a xanbi, fo a xa serexe duba beenun mixie xa a xoli. Wo te yakosi. Wo a lima naa.»

¹⁴ E to so taa kui, Samuweli naxa mini e ralande sigafe ra geya fari.

¹⁵ Beenun Solu xa fala, Alatala nu bara a fala Samuweli be,

¹⁶ «Tina, yi waxati, n Bunyamin bõnsõe mixi nde xẽema i yire. I xa ture sa a xunyi ma a masenfe ra a a xa findi n ma Isirayila nãma mange ra. A fama n ma nãma rakiside Filisitakae ma. N bara n ma nãma xui me.»

¹⁷ Samuweli to Sõlu to, Alatala naxa a fala a be, «N xeme naxan xa fe fala i be, a tan nan yi ki. Yaamari luma a yi ra n ma nãma xun na.»

¹⁸ Sõlu naxa a maso Samuweli ra taa sode de ra, a naxa a fala a be, «Yandi, sematõe xa banxi masen muxu be.»

¹⁹ Samuweli naxa a yaabi, «Sematõe na n tan nan na. Won xee geya fari. Won birin xa won dege yire keren. Tina n i xa kontõfili bama i ma, n fa i bepin.»

²⁰ I naxa kontõfili i xa sofale lanmae xa fe ra naxee lõxi kabi xi saxon. Sese mu e toxi, e bara to. Naxan tide gbo Isirayila, a findima nde gbe ra? I tan xa mu a ra, a nun i baba xa denbaya birin?»

²¹ Sõlu naxa a fala a be, «Bunyaminka nan n na. Muxu tan xa mu xurun bõnsõe birin be Isirayila? Muxu xabile fan mu xurun xabile birin be Bunyamin bõnsõe tagi? Munfe ra i wøyenma n be yi ki?»

²² Samuweli naxa Sõlu nun a xa konyi raso banxi kui, a naxa binye magorode so e yi ra mixi xilixi tongo saxan tagi.

²³ Samuweli naxa a fala kurisoma be, «Fa donse ra n nu naxan ma i xa a sa a xati ma.»

²⁴ Kurisoma naxa fa sube tabe ra, a a dõxo Sõlu ya i. Samuweli naxa a fala Sõlu be, «Yi sube don, naxan saxi a xati ma i be, n to yi malanyi maxili.» Na lõxe, Sõlu nun Samuweli naxa e dege yire keren.

²⁵ Na dangi xanbi, e naxa goro kelife geya fari, e so taa kui. E naxa lu yire keren banxi fari, berede nu na dennaxe.

²⁶ Na kuye iba subaxe, e naxa keli. Samuweli naxa Sõlu xili banxi fari ma, e xa e boore to. A naxa a fala a be, «Keli, n xa i mati kira xon.» Sõlu naxa keli, e naxa mini kira ma, a tan nun Samuweli.

²⁷ E to mini taa fari ma, Samuweli naxa a fala Sõlu be, «A fala i xa konyi be, a xa dangi yare.» Konyi to dangi yare, Samuweli naxa a fala Sõlu be, «Ti be, alako n xa Alatala xa masenyi nde fala i be.»

10

Sõlu tife mange ra

¹ Samuweli naxa ture bitire keren tongo, a a surusuru Sõlu xunyi. A naxa a sunbu, a a fala a be, «Alatala bara i sugandi, a i xa findi mange ra a xa nãma ke tongoma xun ma.

² I na keli be to, i mixi firin lima Raxele gaburi fe ma Bunyamin bõnsõe naaninyi

ra, yire nde naxan xili Selesa. E fama a falade i be, «Wo siga sofale lanma naxee fende, e bara to. Yakõsi i baba fa kontõfili xi wo tan nan ma fe ra. A naxe, «N ma di toma di kore?»»

³ I na keli menni, i siga han i sa so Taboro, wuri belebele na dennaxe. I xeme saxon lima na naxee na tefe Ala maxandide Beteli. Si saxon na xeme keren yi ra, taami saxon na xeme firin nde yi ra, weni na xeme saxon nde yi ra.

⁴ E na i xeebu, e taami firin fima i ma.

⁵ I na keli menni, i siga Gibeya Elohimu, Filisitakae xa soori gali nde na dennaxe. I na so taa kui, i namijõnme gali nde lima, naxee gorofe geya fari e beeti bafe Ala be korae, maxasee, nun xule ra.

⁶ Alatala Xaxili ragoroma ne i ma, wo birin nan Alatala xa xẽera ibama, i findima mixi neene nan na.

⁷ Na tonxuma na raba i be, i xa fe raba naxan na i boje ma, barima Alatala na i fõxo ra.

⁸ Na dangi xanbi, i xa goro Giligali n ya ra. N na i li naa, n fama ne serexe gan daaxie nun xanunteya serexe bade. I xa n mame xi solofere, beenun n xa i yire li, n fa i rakolon a lanma i xa naxan naba.»

⁹ Sõlu fefe keli Samuweli xun ma, Alatala naxa a xaxili masara, na tonxuma birin naxa raba a be na lõxe yati.

¹⁰ E to so Gibeya, e naxa namijõnme gali li naa. Alatala Xaxili naxa goro Sõlu ma, a fa masenyi ti Ala xili ra e tagi.

¹¹ A kolonmae to a to a Sõlu bara namijõnme masenyi ti, e naxa a fala e boore be, «Munse Kisu xa di sotõxi? Sõlu fan bara findi namijõnme ra?»

¹² Mixi nde naxa maxõrinyi ti e ya ma, «Nde na e karamõxo ra?» Na kui yi taali fala fõlo na lõxe ne, «Sõlu fan bara findi namijõnme ra?»

¹³ A to ge Alatala xa masenyi tide, a naxa te geya fari.

¹⁴ Sõlu sõxo naxa Sõlu nun a xa konyi maxõrin, «Wo tan siga minden?» Sõlu naxa a yaabi, «Muxu sigaxi sofale lanmae nan fende, kono muxu mu e to. Na nan a ra, muxu naxa siga Samuweli yire.»

¹⁵ A sõxo naxe, «Samuweli naxan fala wo be, a fala n be.»

¹⁶ Sõlu naxa a sõxo yaabi, «A a fala ne muxu be, a sofale lanmae bara to.» Kono Sõlu mu sese masen mangeya xa fe ra, Samuweli naxan fala a be.

¹⁷ Samuweli naxa nãma birin maxili Misipa Alatala ya i,

¹⁸ a a fala e be, «Isirayila Marigi Alatala yi nan masenxi, «N tan nan Isirayila ramini Misira boxi ra, n wo ba e belexe. N bara wo ratanga wo yaxuie ma.»

¹⁹ Kōno to wo tan bara wo Marigi Ala bepin, naxan wo ratanga gbaloe nun kontofilie ma. Wo naxe, «Mange nde doxo muxu xun ma!» Awa, wo xa ti Alatala ya i wo bōnsōe ki ma, wo xabile ki ma.»

²⁰ Samuweli to ge Isirayila bōnsōe birin masende Ala be, Bunyamin bōnsōe naxa sugandi.

²¹ A to ge Bunyamin bōnsōe masende a xabile ki ma, Matiri xabile naxa sugandi. Na Matiri xabile ya ma, Kisu xa di Solu naxa sugandi, kōno a mu nu na e ya ma. E naxa a fen, e mu a to.

²² E naxa Alatala maxorin, «Solu na be?» Alatala naxa e yaabi, «A noxunxi kotee longori ra.»

²³ E naxa siga e gi ra, e sa a suxu naa, e a ti pama birin ya i. A nu kuya e birin be.

²⁴ Samuweli naxa a fala pama birin be, «Wo bara a to, Alatala naxan sugandixi? A maniye mu na pama tagi.» E birin naxa jlexinyi xui ramini, e a fala, «Kisi na mange be.»

²⁵ Samuweli naxa seriye sebe mangeya xa fe ra, a na sebeli sa Alatala ya i. Na dangi xanbi, a naxa pama ragbilen a xonyi.

²⁶ Solu fan naxa gbilen a xonyi Gibeya. Kuntigi ndee naxa a mati, Alatala naxee bōje ya rafindi a ma.

²⁷ Fuyante ndee fan nu na, naxee nu a falama, «Yi xeme nan won nakisima?» E naxa yo a ma, e mu fa buja yo ra a xon ma, kōno Solu mu sese fala na fe ma.

11

Solu xa gere singe

¹ Amoni mange Naxasa naxa yonkin Yabesi taa ya ra Galadi bōxi ma. Yabesikae naxa a fala a be, «Won xa saate xiri, muxu xa lu i sagoe.»

² Naxasa Amonika naxa e yaabi, «Won noma saate xiride, kōno fo wo xa tin n xa wo yirefanyi ya kana, alako yaagi xa dusu Isirayila birin xun na.»

³ Yabesi kuntigie naxa a fala a be, «Xi solofere fi muxu ma, alako xerae xa siga Isirayila taa birin. Xa mixi yo mu noma muxu ratangade, muxu luma i sagoe.»

⁴ Xerae naxa siga Gibeya Solu xonyi. E to ge dentegē sade, pama birin naxa wa a xōrōxōe ra.

⁵ Na temui, Solu naxa fa kelife xe ma a xa ningee fōxo ra. A naxa maxorinyi ti, «Munfe ra pama na wafe yi mooli ra?» E naxa Yabesikae xa masenyi dentegē a be.

⁶ Solu to na me, Alatala Xaxili naxa goro a ma, a bōje naxa te senbe ra.

⁷ A naxa ningee firin tongo, a e ibolon a xuntun xuntunyi ra. A naxa na xuntunye rasanba Isirayila taa birin ma na xerae saabui ra, a falafe ra, «Xa naxan yo mu

bira Solu nun Samuweli fōxo ra, na kanyia xa ningee fan nabama yi ki ne.» Alatala xa yaragaaxui naxa goro Isirayilakae ma, e birin naxa te gere xili ma lanyi kui.

⁸ Solu naxa e konti Beseki. Isirayila xeme xasabi lan mixi wulu keme saxan nan ma. Yuda bōnsōe xeme lan mixi wulu tongo saxan.

⁹ E naxa a fala xerae be, «Wo sa a fala Yabesikae be Galadi bōxi ma, «Tina, soge na xōno, wo xun fama rakelide.» Xerae to na xibaaru masen Yabesi pama be, e naxa jlexin ki fanyi ra.

¹⁰ Na kui Yabesi pama naxa a fala Amonikae be, «Tina, muxu luma wo sagoe, wo wo waxonyi rabama ne muxu ra.»

¹¹ Na kuye iba, Solu naxa pama findi gali saxan na. Subaxe e naxa so Amonikae yonkinde, e e bōnbo han yanyi tagi. Mixi naxee mu faxa, nee naxa yensen han mixi firin mu no lude yire keren.

¹² Nama naxa a fala Samuweli be, «Ndee a fala a Solu mu noma mangeya rabade won xun ma? Wo na mixie ramini, muxu xa e faxa.»

¹³ Kōno Solu naxa e yaabi, «Mixi yo mu faxama to, barima to Alatala bara Isirayila rakisi.»

¹⁴ Samuweli naxa a fala pama be, «Won xee Giligali, alako mange xa magoro a xa kibanyi kerenyi ra.»

¹⁵ Nama birin naxa siga Giligali, e naxa Solu ti mange ra Alatala ya i. E naxa xanunteya serexe ba menni Alatala be, Solu nun Isirayilakae naxa seewa ki fanyi ra.

12

Samuweli xa masenyi dōnxōe

¹ Samuweli naxa a masen Isirayilakae birin be, «Wo a kolon n bara n tuli mati wo ra, n naxa mange doxo wo xun ma.

² Mange nan yi ki naxan tima wo ya ra. N tan bara fori, n xunxexe bara fiixe, n ma die na wo ya ma. N bara ti wo ya ra kelife n fonike temui ma han to.

³ Awa, n tixi wo ya i na nan ma, alako wo xa a fala n be Alatala nun mange sugandixi ya xori, xa a sa li n bara ninge xa na mu sofale nde ba wo yi ra. Wo xa a fala xa n bara mixi nde tōoro, xa n bara mixi nde xun nakana, xa n bara kōbiri rasuxu funmaya ra. Wo xa na fala, n xa na sare ragbilen wo ma.»

⁴ E naxa a yaabi, «I mu muxu xun tōoro, i mu muxu xun nakana, i mu kōbiri rasuxu muxu yi.»

⁵ A man naxa a fala e be, «Alatala nun a xa mange sugandixi na seede ra to loxōe, wo mu n nakōrosixi sese xa fe ra.» E naxa a yaabi, «A na na fe seede ra!»

⁶ Samuweli naxa a masen jama be, «Alatala nan Munsa nun Haruna ti wo xun ma, a tan nan wo benbae ramini Misira boxi ra.

⁷ Awa yakosi, wo ti Alatala ya i, n xa wo ratu fe fanyie ra, Ala naxan nabaxi wo tan nun wo babae be.

⁸ Yaxuba fa xanbi Misira, wo babae naxa Alatala xili a xa fa e mali. Alatala naxa Munsa nun Haruna xee wo benbae ramini Misira kui, e fa e rasabati yi boxi ma.

⁹ Kono e to neemu e Marigi Alatala ma, a naxa e lu Xasori xa soorie xa mange Sisera belexe. Filisitakae nun Mowabakae fan naxa e gere.

¹⁰ Isirayilakae naxa a fala Alatala be, «Muxu bara yunubi raba Alatala rabolofe ra, muxu fa Bali kuye nun Asiteroti batu. Yandi, i xa muxu ba muxu yaxuie belexe. Muxu i batuma ne.»

¹¹ Na nan a niya, Alatala naxa Yerubaali, Bedan, Yefite, nun Samuweli xee wo bade wo yaxuie yi ra naxee nu wo rabilinxi. Na kui wo naxa lu bojnesa kui.»

¹² «Wo to a to Amonikae xa mange Naxasa na fafe wo gere, wo naxa a fala n be, «Muxu wama mange xa ti muxu xun ma.» Kono wo Marigi Alatala nan findixi wo xa mange ra!

¹³ Awa yakosi, Alatala bara mange nde ti wo xun na, alo wo nu wama a xon ma ki naxe.

¹⁴ Xa wo sa gaaxu Alatala ya ra, xa wo sa a batu, xa wo sa wo tuli mati a ra, xa wo mu sa a matandi, xa wo nun wo xa mange sa bira Alatala foxo ra, fe birin sooneyama ne wo be.

¹⁵ Kono xa wo mu wo tuli mati Alatala ra, xa wo sa a matandi, Alatala xa xone goroma ne wo ma, alo a goro wo benbae ma ki naxe.

¹⁶ Yakosi wo ti, wo xa a mato Alatala fe xungbe naxan nabama wo ya xori.

¹⁷ Mengi xaba temui nan to, kono n Alatala maxandima ne, a xa tune nun galanyi rabira boxi ma, alako wo noma a kolonde wo bara fe jaaxi raba Alatala ya i mange maxandife a ma.»

¹⁸ Samuweli naxa Alatala maxandi. Na loxoe yati, Alatala naxa galanyi nun tune rabira boxi ma. Nama naxa gaaxu Alatala nun Samuweli ya ra,

¹⁹ e fa a fala Samuweli be, «I xa i Marigi Alatala maxandi muxu be, i xa konyi die, alako muxu naxa faxes, barima muxu bara nde sa muxu xa yunubie fari, a falafe ra, «Mange nde ti muxu xun ma.»»

²⁰ Samuweli naxa a fala jama be, «Hali wo mu hanme. Wo bara na fe kobi birin naba, kono wo naxa makuya Alatala ra, wo xa a xa yaamarie raba wo bojne birin na.

²¹ Wo naxa wo makuya a ra, wo naxa bira fe fufafu foxo ra, naxee munafanyi yo mu na, naxee mu wo malima fefe ma, barima ala wule daaxie nan e ra.

²² Alatala mu a xa jama raboloma a yete xili xungbe xa fe ra, barima a bara nate tongo wo xa findi a xa jama ra.

²³ N mu bama Alatala maxandife wo be, xa na mu a findima yunubi nan na n be Alatala ya i. N luma wo xaran na fe fanyi nun tinxinyi nan na.

²⁴ N naxan tun falama wo be, wo xa gaaxu Alatala ya ra, wo a xa yaamarie raba wo bojne birin na. Wo xa ratu a xa fe xungbee ma a naxee rabaxi wo ya i.

²⁵ Kono xa wo fe kobi raba, wo bonoma ne, wo tan nun wo xa mange.»

13

Solu xa yunubi

¹ Solu nu bara je tongo saxan soto a to findi mange ra. A xa mangeya bu ne je tongo naani nun firin.

² Solu naxa xeme wulu saxan sugandi soorie ra Isirayila. Xeme wulu firin nu na a seeti ma Mikimasi nun Beteli geya fari, xeme wulu keren nu na a xa di Yonatan seeti ma Gibeya, Bunyamin xonyi. A naxa jama donxoe ragbilen e xonyi.

³ Loxoe nde Yonatan naxa Filisitakae xa soorie bonbo, naxee nu na Geba. Filisitaka booree naxa na fe me. Solu naxa yaamari fi feri xa fe boxi birin kui, Isirayilakae xa a rame.

⁴ Isirayila birin naxa a me a Solu bara Filisitakae xa soorie bonbo, Isirayila naxa rapaaxu Filisitakae ma. Isirayila jama naxa malan Solu fe ma Giligali.

⁵ Filisitakae fan naxa e malan Isirayila gere xili ma. Soori ragise wulu tongo saxan nan nu na e yi ra, a nun soe ragie wulu senni. Na jama nu wuya alo meyenyi naxan na baa de ra. E naxa yonkin Mikimasi, Beti Aweni sogetede.

⁶ Isirayila mixie bojne naxa rapaaxu e ma, barima Filisitakae nu bara e raxeten. E naxa siga e noxun fonmee nun yilie kui geme yire.

⁷ Ndee naxa Yuruden xure igiri, e siga Gadi nun Galadi boxi ma. Solu nu na Giligali. Nama naxan nu na a fe ma, nee birin nu bara gaaxu ki fanyi ra.

⁸ Solu naxa Samuweli mame xi solofere alo e nu lanxi a ma ki naxe, kono Samuweli mu fa, jama naxa yensen folo.

⁹ Na kui Solu naxa yaamari fi, «Wo fa serexe gan daaxi ra, a nun xanunteya serexe.» A naxa na serexe gan daaxi ba.

¹⁰ A to ge na ra, Samuweli naxa so. Solu naxa siga a xeebude.

¹¹ Samuweli naxa a maxorin, «I munse rabaxi?» Solu naxa a yaabi, «N to a to pama na yensenfe, i tan mu faxi a waxati, a nun man Filisitakae bara malan Mikimasi,

¹² n naxa a mapoxun, «Filisitakae goroma ne n foxo ra Giligali, beenun n xa Alatala maxandi.» Na nan a ra, fere to mu na n yi, n bara serexedube gan daaxi ba.»

¹³ Samuweli naxa a fala Solu be, «I bara xaxilitarepa raba i Marigi Alatala xa seriye matandife ra. Alatala nu wama i xa mangeya rasabatife Isirayila xun ma abadan,

¹⁴ konɔ yakosi i xa mangeya bara kana. Alatala bara mixi gbete fen naxan bope lanxi Ala bope ma. A bara na kanyi ti mange ra a xa pama xun ma, barima i tan mu Alatala xa yaamari rabatuxi.»

¹⁵ Na temui Samuweli naxa keli Giligali, a siga Gibeya, Bunyamin bonsɔe xa boxi. Solu naxa a xa soorie konti, a fa li xeme mixi keme senni nu na a yi ra.

¹⁶ Solu nun a xa di xeme Yonatan naxa e xa soorie ti a gere ki ma Geba Bunyamin xonyi. Filisitakae nu tixi Mikimasi.

¹⁷ Soori gali saxan naxa mini Filisitakae xa yonkinde. Keren naxa e xun ti Ofara kira ra, Suwali boxi mabiri.

¹⁸ Keren naxa e xun ti Beti Xoron kira ra. Keren naxa e xun ti naaninyi kira ra, naxan goroma Seboyima gulunba gbengberenyi fe ma.

¹⁹ Xabui yo mu nu toma Isirayila boxi birin ma, barima Filisitakae nu bara yi tonyi doxo, «Eburu mixie naxa santidegema nun tanbe yo yailan.»

²⁰ Isirayilakae birin nu sigama Filisitakae nan xon ma, e xa walisee ralugande alo kerie, boxi buxa see, nun beerae.

²¹ Boxi buxa se nun keru ralugan sare findixi gbeti giramu solomasaxan nan na. Beera nun soxo se ralugan sare findixi gbeti giramu naani nan na.

²² Na nan a niya gere loxo e santidegema nun tanbe mu nu na Isirayilaka yo yi ra, hali Solu nun a xa di Yonatan.

²³ Filisitakae xa soori gali nde naxa fa yonkin Mikimasi yatagi.

14

Yonatan xa gere nde

¹ Loxo e nde, Solu xa di Yonatan naxa a fala a xa konyi be, naxan nu a xa geresosee maxaninma, «Won xa be igiri, won xee Filisitakae yonkinde.» A mu sese fala a baba be na xa fe ra.

² Solu nu na Gibeya naaninyi Migiron wuri nde bun ma naxan xili «girenadi.» Xeme keme senni nu na a yi ra.

³ Alatala xa serexedube nde nu na a fe ma, naxan xili Ahiya, Axituba xa di

xeme, Ikabodi xa neegaari. Alatala xa serexedube, Eli xa di xeme Finexasi nan xa di xeme nu na Ikabodi ra. Mixi yo mu nu a kolon a Yonatan bara siga Filisitakae yire.

⁴ Yonatan naxa dangi fanye firin tagi. Keren nu xili ne Bosesi, boore fan nu xili ne Sene.

⁵ Keren nu na koala ma Mikimasi ya tagi, boore nu na yirefanyi ma Geba ya tagi.

⁶ Yonatan naxa a fala a xa konyi be, naxan nu a xa geresosee maxaninma, «Won xee yi sunnataree yire. Temunde Alatala fe nde rabama won saabui ra, barima Alatala noma marakisi rabade mixi xurudi saabui ra, xa na mu mixi wuyaxi saabui ra.»

⁷ A xa konyi naxa a yaabi, «I waxonfe birin naba, hali i mu siike, won birin na xaxili keren.»

⁸ Yonatan naxa a fala a be, «Won xee han na mixie xa won to.

⁹ Xa e a fala «Wo ti menni, muxu fama ya», won tima menni ne, won mu tema e yire.

¹⁰ Konɔ xa e a fala, «Wo fa be», won tema ne, barima Alatala bara e sa won belexe. Na nan findima won be tonxuma ra.»

¹¹ E to mini Filisitakae ma, nee naxa a fala, «Isirayilakae nan yi ki. E na minife fonme kui, e nu e noxunxi dennaxe.»

¹² Filisitaka naxee yonkinxi menni, e naxa a fala Yonatan nun a xa konyi be, «Wo fa be, muxu xa fe nde fala wo be.» Yonatan naxa a fala a xa konyi be, naxan nu a xa geresosee xaninma, «I xa te n foxo ra, barima Alatala bara yi mixie sa Isirayilakae belexe.»

¹³ Yonatan naxa te a wulumen na, a xa konyi na a xanbi ra. Yonatan nun a xa konyi naxa na Filisitakae faxa.

¹⁴ Na gere kui Yonatan nun a xa konyi naxa mixi moxopen nun nde faxa na yire raxetenxi.

¹⁵ Filisitakae bope naxa mini yonkinde kui, gaaxu ya pama suxu na longori birin. Boxi yati naxa seren. Alatala nu bara a ragaaxu a paaxi ra.

¹⁶ Solu xa yire makantee, naxee nu na Gibeya, Bunyamin bonsɔe xa boxi ma, nee naxa Filisitakae to e yensenfe gi kui.

¹⁷ Solu naxa a fala soorie be, «Wo konti ti, won xa a kolon naxan minixi won ya ma.» E to konti ti e naxa a to a Yonatan nun a xa konyi mu na pama ya ma.

¹⁸ Alatala xa saate kankira to nu na Isirayilakae yonkinde kui, Solu naxa a fala Ahiya be, «Fa Alatala xa saate kankira ra.»

¹⁹ Solu nu woyenna serexedube ra temui naxe, gere soxo xui fan nu gboma nan tui Filisitakae yonkinde. Na kui Solu naxa a fala serexedube be, «Hali i mu Ala maxandi kore.»

²⁰ Solu naxa a xa soorie xili, e fa siga gere yire. Menni e naxa a to Filisitakae nu na e boore soxofo santidegema ra jaxasi daaxi.

²¹ Isirayilaka ndee, naxee nu na Filisitakae xa noe bun ma, nee naxa fa Solu nun Yonatan mabiri.

²² Isirayilaka naxee nu bara e noxon Eframi geya longori ra, e birin naxa mini Filisitakae gere de e gi temui.

²³ Na loxoε, Alatala Isirayila rakisi ne. Gere naxa lantan ye han Beti Aweni.

²⁴ Isirayilakae nu na toore nde kui na loxoε, barima Solu nu bara a kali pama be, «Danke na mixi be, naxan a degema beenun n xa n gbe joxo n yaxuie ma.» Na kui, mixi yo mu donse don na loxoε.

²⁵ Nama xa jere kui, e naxa kumi li fotonyi nde kui,

²⁶ Kono mixi yo mu a nemunnemun Solu xa marakali xa fe ra.

²⁷ Yonatan to na yire li, a fa kumi to, a naxa a xa yisuxuwuri rasin kumi kui, a a makon. A ya naxa iyalan keren na. A mu nu a baba xa marakali mexi.

²⁸ Mixi nde naxa a fala a be, «I baba bara jama rakali a falafe ra, <Danke na mixi be naxan a degema to.> Na nan a toxi jama na toore kui yi ki.»

²⁹ Yonatan naxa a yaabi, «N baba na jama toorofe ne na ki. Wo a mato n ya iyalanxi ki naxe, n to yi kumi konxi.

³⁰ Xa won ma soori gali won yaxuie xa donse nde don to nu, nde jan bara sa Filisitakae xa xunnakane fari nu.»

³¹ Na loxoε e naxa Filisitakae bonbo, kelif Mikimasi ma, han Ayalon. Nama nu bara tagan ki fanyi ra.

³² E naxa din e yaxuie xa see ra. E naxa yexee, sie, nun ningeε kon naxaba keren na, e fa e don a nun e wuli ra.

³³ Mixi ndee to a fala Solu be, a a xa soorie na yunubi sofo Alatala ra sube donfe a wuli ra, Solu naxa a fala jama xa fe ra, «Yanfante nan e ra. Wo fa geme xungbe ra be.

³⁴ Wo yensen jama tagi, wo a fala e be, mixi birin xa fa a xa ninge ra, a xa yexee, xa na mu a ra a xa si. E xa a faxa be. Na kui, e noma a donde, e mu yunubi sofo Alatala ra sube donfe a wuli ra.» Kεe ra, mixie birin naxa siga menni e xa xuruse ra, e xa a kon naxaba naa.

³⁵ Solu serexebade singe ti ne Alatala be menni.

³⁶ Na temui Solu naxa a fala, «Won xa bira na Filisitakae foxo ra to kεe ra yati. Won xa e tuxunsan han subaxe, won naxa mixi keren lu na.» Soorie naxa a yaabi, «Won xa a raba alo i wama a kon ma ki naxe.» Serexedube naxa a fala, «Won xa Ala maxorin sinden.»

³⁷ Na kui Solu naxa Ala maxorin, «A lanma n xa bira Filisitakae foxo ra? I tan e sama ne Isirayila belexe?» Kono na loxoε, Ala mu a yaabi.

³⁸ Solu naxa a xa soori gali xunyie xili, a a fala e be, «Wo xa a mato yunubi naxan nabaxi to.

³⁹ N bara n kali Isirayila Rakisima Alatala ra, hali n ma di Yonatan nan a rabaxi, n na a faxama ne.» Nama birin ya ma, mixi yo mu a yaabi.

⁴⁰ A naxa a fala Isirayila jama be, «Wo ti menni, n tan nun n ma di Yonatan, muxu tima bebiri.» Nama naxa a yaabi, «I waxonyi raba.»

⁴¹ Na temui Solu naxa Alatala maxandi, «Isirayila Marigi Ala, kiiti sa muxu tagi.» Alatala naxa a masen a kiiti fanxi jama nan be, a mu fanxi Solu nun Yonatan be.

⁴² Solu man naxa Alatala maxandi kiiti xa sa a tan nun Yonatan tagi. Na kui kiiti mu fanxi Yonatan be.

⁴³ Solu naxa a xa di Yonatan maxorin, «I munse rabaxi?» Yonatan naxa a yaabi, «N kumi nde nan kon, n naxan tongo n ma yisuxuwuri ra. N tan nan yi ki, i xa n faxa.»

⁴⁴ Solu naxa a fala, «I nondi. Yonatan, i xa faxa. Xa n mu i faxa, Ala xa n jaxankata a jaxi ra.»

⁴⁵ Kono soori gali naxa a fala Solu be, «A lanma Yonatan xa faxa, naxan geenii soto Isirayila be senbe ra? Astofulahi. Muxu bara muxu kali Alatala ra, hali xunsexe keren a mu bama a xunyi ra, barima Yonatan walixi to Ala xa mali saabui nan na.» E Yonatan ratanga Solu ma na ki ne.

⁴⁶ Solu to ge Filisitakae keride waxati nde bun ma, a naxa gbilen a xonyi. Filisitaka naxee luxi, e fan naxa siga e xonyi.

⁴⁷ Solu to findi Isirayila mange ra, a naxa gere ti a yaxuie birin be: Mowabakae, Amonikae, Edonkae, Soba mangee, nun Filisitakae.

⁴⁸ A naxa Amalekikae bonbo senbe ra, a Isirayila ba mixie belexe naxee nu e xa boxi tuxunsanma.

⁴⁹ Solu xa di xemeε nu xili ne: Yonatan, Yisiwi, nun Malakisuwa. A xa di ginεe nu xili ne: Merabi, nun xanbiratoε Mikali.

⁵⁰ Solu xa gine nu xili ne Axinowama, Aximaasi xa di. A xa soori gali mange nu findi Abeneri nan na, Solu soxo Neri xa di.

⁵¹ Solu baba Kinsi nun Abeneri baba Neri nan lanxi Abiyeli xa die ma.

⁵² Solu nu Filisitaka gerema a xa simaya birin kui. Solu nu gbangbalanyi senbemaε birin naso ne a xa soorie ya ma.

15

¹ Samuweli naxa a fala Solu be, «Alatala n tan nan xee n xa i sugandi mange ra a xa pama Isirayila xun ma. I tuli mati Alatala xa masenyi ra.

² Mange Alatala xui nan ya: «N bara nate tongo Amalekikae xa fe ra, naxee tondi Isirayila xa dangi e xa kira xon kelife ra Misira.

³ Yakosi, siga, e raton. I naxa e sese lu naa. I xa e xa xeme, e xa ginse, e xa die, e xa diyore, e xa ningee, e xa yexee, e xa sie, e xa xoxome, e xa sofalee birin faxa.»

⁴ Solu naxa a xa soori gali malan Telayimi. Xeme mixi wulu keme firin nan faxi kelife koola ma, xeme mixi wulu fu nan faxi kelife Yuda bonsoe ma.

⁵ Solu naxa gantanyi te fole kui Amalekikae xa taa fari ma.

⁶ A naxa a fala Keni bonsoe be, «Wo mini Amalekikae tagi, alako wo naxa sonto e ya ma, barima wo hinne ne Isirayilakae ra e minixi Misira boxi ra temui naxe.» Keni bonsoe naxa mini Amalekikae ya ma.

⁷ Solu naxa Amalekikae bonbo kelife Hawila ma han Suri sode de ra Misira ya ra.

⁸ A naxa Amaleki mange Agaga suxu, a mu a faxa, konso a naxa a xa pama tan birin sonto santidegema ra.

⁹ Solu nun a xa pama mu tin Agaga faxade. E naxa a lu a nii ra, a nun a xa xuruse fanyi borogexie, a xa yexee, a xa sie, nun a xa ningee. E mu tin nee sontode, konso naxee mu fanxi, e nee nan faxa.

¹⁰ Alatala naxa yi masenyi ti Samuweli be,

¹¹ «N nimisaxi Solu xa fe ra n naxan tixi mange ra, barima a bara a kobe so n na, a mu biraxi n woyen xui foxo ra.» Samuweli naxa sunnun ki fanyi, a Alatala makula na koe birin na.

¹² A naxa keli subaxe ma, a siga Solu yire. Mixi nde naxa a fala a be a Solu bara siga Karemee geya fari tonxuma nde tide. Na dangi xanbi, a keli menni, a goro Giligali.

¹³ Samuweli to Solu yire li, Solu naxa a fala a be, «Ala xa baraka sa i ma. N bara Alatala xa yaamari ratinme.»

¹⁴ Samuweli naxa a maxorin, «N xuruse wa xui mundun mefe yi ki?»

¹⁵ Solu naxa a yaabi, «Nama nan faxi yi xurusee ra e naxan tongoxi Amalekikae yi ra, alako e xa e ba serexe ra i Marigi Alatala be. Muxu bara na donxoe tan sonto.»

¹⁶ Samuweli naxa a fala Solu be, «Awa yire. N xa Alatala xa masenyi fala i be a naxan fixi n ma yi koe ra.» Solu naxa a fala, «Awa, na fala n be.»

¹⁷ Samuweli naxa a fala, «Alatala mu i tixi xe mange ra Isirayila bonsoe xun ma, hali i to nu a kolon mixi xurudi nan i ra?

¹⁸ Alatala i xee ne, a a fala i be, «Siga Amaleki yunubitoe sontode. I xa e birin jon feo.»

¹⁹ Munfe ra i mu i tuli matixi Alatala xui ra? Munfe ra i baganxi na see ma, i fe xaaxi raba Alatala ya i?»

²⁰ Solu naxa Samuweli yaabi, «N bara Alatala xui rabatu a fanyi ra. N bara bira a xa kira foxo ra, a n tixi naxan xon ma. N faxi Amaleki mange Agaga nan tun na, n bara Amaleki pama donxoe birin sonto.

²¹ Konso pama bara a xa xuruse fanyie mayegeti, nee xa findi serexe fisamantee ra i Marigi Alatala be Giligali.»

²² Samuweli naxa a yaabi, «Alatala jalexinma serexe gan daaxie nun hadiyae nan na ba, ka a jalexinma mixie nan na naxee a xui rabatuma?

N xa a fala i be, yaamari rabatufe fisa serexe bafe be, yete magoroe fisa, yexee kontonyi ture be.

²³ Ala xui matandife xaaxu, alio sematoo xa wali xaaxuxi ki naxe.

Ala xa yaamari matandife xaaxu, alio kuye batufe xaaxuxi ki naxe.

I to bara Alatala xa yaamari rabepin, a fan fama ne i rabepinde, a mangeya ba i yi ra.»

²⁴ Solu naxa a fala Samuweli be, «N bara yunubi raba. N bara Alatala xa seriye kana, n bara i fan xui matandi. N nu xaaxuxi pama nan ya ra, n naxa n tuli mati e ra.

²⁵ Yakosi n bara i mayandi, dije n ma yunubi ma. I naxa gbilen n foxo ra. Na kui n fan xa suyidi Alatala be.»

²⁶ Samuweli naxa a fala Solu be, «N mu birama i foxo ra, barima i bara i kobe raso Alatala xa masenyi ra, Alatala fan bara i rabepin, a bara Isirayila mangeya ba i yi ra.»

²⁷ Samuweli to a mafindi sigafe ra, Solu naxa a xa donma suxu, a fa boo a yi ra.

²⁸ Samuweli naxa a fala a be, «To Alatala fan bara Isirayila mangeya ba i yi ra na ki, a a fi i boore ma, naxan fan dangi i tan na.

²⁹ Alatala naxan findixi Isirayila senbe ra, a mu wule falama, a xaxili mu masarama. Ibunadama mu a ra.»

³⁰ Solu man naxa a fala, «N bara yunubi raba. Yandi, n bara i maxandi, i xa n binya Isirayila nun a kuntigie ya i. Bira n foxo ra, n xa suyidi i Marigi Alatala be.»

³¹ Na temui Samuweli naxa bira Solu foxo ra. Solu naxa suyidi Alatala be.

³² Na dangi xanbi Samuweli naxa a fala, «Wo fa Amaleki mange Agaga ra.» Agaga naxa fa bojesa kui, barima a mapoxunxi ne e mu xonoxi a ma sonon e xa a faxa.

³³ Samuweli naxa a fala a be, «I to dingee xa die faxa i xa santidegema ra, i nga fan

xa di bama a yi ra.» Samuweli to na fala, a naxa a faxa Alatala ya i Giligali.

³⁴ Samuweli naxa siga Rama. Sölu fan naxa siga a xönyi Gibiya.

³⁵ Samuweli mu Sölu to sönon. A naxa sunnun Sölu xa fe ra. Alatala fan naxa nimisa a Sölu findife mange ra Isirayila.

16

Samuweli Dawuda tife mange ra

¹ Alatala naxa a masen Samuweli be, «I sunnunma Sölu xa fe ra han mun temui? N bara a rabejin, n bara Isirayila mangya ba a yi. I xa feri ture sase rafe ture ra, i xa siga Beteleemu. N i xeeffe Yisayi Beteleemuka nan xönyi, barima n bara mange sugandi a xa di xemee ya ma.»

² Samuweli naxa a fala, «N sigama di? Sölu na a kolon, a n faxama ne.» Alatala naxa a fala, «I xa ninge xanin i xun ma, i a fala, «N fafe yi serexe bade Alatala be.»

³ I xa Yisayi xili na serexe ma. Na temui n i rakolonma i lan i xa naxan naba. I fama ne mixi sugandide, n naxan masenma i be.»

⁴ Samuweli naxa a raba alo Alatala a fala a be ki naxe, a siga Beteleemu. Taa forie to a to, e naxa gaaxu. E naxa a maxörin, «I faxi fe fanyi nan na muxu be?»

⁵ A naxa e yaabi, «Iyo, n faxi serexe bade Alatala nan be. Wo xa wo raseniyeen, wo xa fa lan na serexe ba ma.» A naxa a fala Yisayi nun a xa die fan be, e fan xa e raseniyeen, e xa lan serexe ba ma.

⁶ Mixie to fa, Samuweli naxa Yisayi xa di Eliyabi to. A naxa a mañoxun, «Mixi nan na ki Alatala naxan sugandixi mange ra.»

⁷ Köno Alatala naxa a fala Samuweli be, «I naxa mixi fate bende xa mato. N mu na xeme sugandixi. N ya mu tima fe ra, adamadi ya tima naxan na. N tan mixi böne ma fe nan matoma.»

⁸ Yisayi naxa Abinadabo xili, a a masen Samuweli be. Köno Samuweli naxa a fala, «Alatala mu yi fan sugandixi.»

⁹ Yisayi naxa Sanma masen Samuweli be. Köno Samuweli naxa a fala, «Alatala mu yi fan sugandixi.»

¹⁰ Yisayi naxa a xa di soloferee birin masen Samuweli be keren keren, köno Samuweli naxa a fala Yisayi be, «Alatala mu e sese sugandixi.»

¹¹ Na temui Samuweli naxa a maxörin, «Di gbete yo mu na i yi ra?» Yisayi naxa a yaabi, «Dimedi keren nan fa luxi, köno na tan na xurusee demadonfe.» Samuweli naxa a yaabi, «I xa mixi nde xee a föxo ra, a xa fa. Won mu serexe donma fo a xa fa.»

¹² Yisayi naxa mixi nde xee a xilide. A to fa, Samuweli naxa a to a xeme tofanyi na nu a ra. A ya iyalan, a fate bende fan.

Alatala naxa a fala Samuweli be. «A tan nan ya. I xa ture sa a xunyi a sugandife ra.»

¹³ Samuweli naxa feri ture sase tongo naxan nu rafexi ture ra, a ture sa Dawuda xunyi a taarae ya xöri. Kelife na löxo, Ala Xaxili Seniyenxi naxa lu Dawuda föxo ra. Na dangi xanbi, Samuweli naxa gbilen Rama.

¹⁴ Köno Alatala Xaxili naxa gbilen Sölu föxo ra. Alatala naxa a niya pinne nde xa a töoro.

¹⁵ Sölu xa walikée naxa a fala a be, «Ala bara a niya pinne nde xa i töoro.»

¹⁶ Muxu marigi, i xa yaamari fi muxu ma, i xa konyi die, muxu xa sa mixi fen naxan fata kora raberede. Ninne na i töoro, na kanyi xa kora rabere i böne safe ra.»

¹⁷ Sölu naxa a sago fi a falafe ra, «Wo sa na mixi fen n be, naxan fata a fanyi ra.»

¹⁸ A xa walikée nde naxa a fala, «N bara Yisayi xa di xeme to Beteleemu. A kora raberema a fanyi ra. Gbangbalanyi tofanyi na a ra, naxan fata gere sode. A wöyen ki fan. Alatala xa barakatöe na a ra.»

¹⁹ Sölu naxa mixie xee Yisayi xon ma, a falafe ra a xa a xa di Dawuda so a yi ra, naxan na xurusee demadonfe.

²⁰ Yisayi naxa taami, weni, nun si baki sofale fari, a a so a xa di Dawuda yi ra katarabi Sölu ma.

²¹ Dawuda naxa siga a yete dentegede Sölu be. Dawuda naxa rafan a ma ki fanyi. Sölu naxa a findi a xa geresose xaninma ra.

²² Sölu naxa xee ra ti Yisayi ma a falafe ra a be, «Yandi, Dawuda xa lu n yi ra. A rafan n ma ki fanyi.»

²³ Ala to a niya pinne xa bira Sölu föxo ra, Dawuda nu fa kora rabere han Sölu fisa, pinne fa gbilen a föxo ra.

17

Goliyati xa gere wöyenyi

¹ Filisitakae naxa e xa söorie malan gere xili ma Efesi Damimi, Soko nun Aseka tagi Yudaya boxi ma.

² Sölu nun Isirayila xa söorie fan naxa e malan, e sa yonkin Terebinti gulunba kui Filisitakae ya ra.

³ Filisitakae nu na geya yire seeti keren, Isirayilakae fan nu na boore seeti, gulunba na e tagi.

⁴ Filisitakae xa senbema nde naxa mini, naxan nu xili Goliyati, a kuya metiri saxan.

⁵ Söori xunyi makantase nu na a xun na, naxan yailanxi wure gbeeli ra. Kanke makantase wure gbeeli daaxi nu na a ma, naxan binye lanxi kilo tongo senni ma.

⁶ Sanyī makantase wure gbeeli daaxi nu na a sanyie ma, tanbe wure gbeeli daaxi fan nu gbakuxi a fari.

⁷ A xa tanbe nu yailanxi wuri kuye ra naxan xungbo alo maboe xa wuri, dugi masoxo se. A xa tanbe jɔe nu yailanxi wure ra, a xa binye kilo solofere. A xa makantase xungbe nu na mixi nde yi ra naxan nu tixi a ya ra.

⁸ Goliyati naxa ti Isirayila xa soorie ya ra, a a fala e be a xui itexi ra, «Munfe ra wo tixi gere ki ma? Filisitaka nan n na, Solu xa konyie nan wo tan na. Wo mixi keren sugandi wo ya ma, a xa fa, muxu frin xa gere.»

⁹ Xa a no n na, muxu findi wo xa konyie ra, muxu xa wali wo be. Kono xa n tan no a ra, wo fan findi muxu xa konyie ra, wo xa wali muxu be.»

¹⁰ Na Filisitaka naxa a fala, «To n bara yi gere mooli ti wo be. Wo mixi keren sugandi, muxu xa fa gere.»

¹¹ Solu nun Isirayila xa soorie to na masenyi me, e naxa gaaxu ki fanyi ra.

¹² Dawuda baba findixi Yisayi Efiramika nan na, naxan nu na Beteleemu Yuda bonsoe xa boxi ma. Di xeme solomasaxan nan nu na a yi ra. Solu xa waxati, a nu bara fori.

¹³ Yisayi xa di saxan singee nu biraxi Solu foxo ra gere kui. E xilie nan ya: di singe Eliyabi, di frin nde Abinadabo, di saxan nde Sanma.

¹⁴ Dawuda nan nu na e birin xanbiratoo ra. Na nan a ra, Dawuda taara saxanyie to siga Solu yire gere xa fe ra,

¹⁵ Dawuda nu luma siga ra Solu yire, a man nu fa gbilen a baba Yisayi xonyi xurusee demadonfe ra Beteleemu.

¹⁶ Xi tongo naani bun ma, na Filisitaka nu minima ne Isirayilakae ya i geesege nun nummare.

¹⁷ Na temui Yisayi naxa a fala Dawuda be, «Yi donse magilinxi nun yi taami fu xanin mafuren i taarae xon ma, e yonkinma dennaxe.»

¹⁸ I xa yi xijɛ xuti fu fan xanin e xa yarerati xon ma. I taarae xun mato a ra, i xa fa n kunfa ba.

¹⁹ E na Solu nun Isirayila xa soori birin foxo ra Terebinti gulunba kui, Filisitakae gerefe ra.»

²⁰ Dawuda naxa kurun subaxe ma. A to xurusee taxu mixi nde ra, a naxa a xa kote tongo, a siga a baba xa yaamari ra. A to so Isirayila yonkinde, a a li ne soorie nu na minife gere xili ma e xui itexi ra.

²¹ Isirayilakae nun Filisitakae nu tixi gere ki ma e boore ya i.

²² Dawuda naxa a xa kote lu kote kante yi ra, a fa a gi a siga soorie yire. A fefe so, a naxa a taarae xeebu.

²³ E nu woyenfe temui naxe, Filisitakae xa senbema naxa mini. Gadika nan nu a ra, naxan nu xili Goliyati. A naxa a xa masenyi kerenyi ti Dawuda ya xori.

²⁴ Isirayilakae to na senbema to, e naxa e magbilen e xanbi xanbi ma gaaxui be.

²⁵ E nu a fala e boore be, «Wo bara a to mini ra? A faxi Isirayila nan tun mabere. Xa Isirayilaka nde sa no yi faxade, Solu naafuli gbege nan fima na kanyi ma, a a xa di gine fan fi a ma, a man duuti fe bama ne a xa denbaya xun ma Isirayila boxi ma.»

²⁶ Dawuda naxa mixi ndee maxorin a fe ma, «Naxan na yi Filisitaka faza a fa yaagi ba Isirayila ma, munse rabama na kanyi be? Pe, nde na yi Filisitaka gaantare ra, naxan na Ala Kisi Kanyi xa soorie maberefe?»

²⁷ Nama naxa a yaabi, e fe fala a be naxan nabama mixi be naxan na Filisitaka faxama.

²⁸ Dawuda taara Eliyabi to na woyenyi me, a naxa xono a xunya ma. A naxa a fala a be, «Munse i rafaxi be? I xurusee luxi nde yi ra gbengberenyi ma? N i kolon a fanyi ra. Yete igboe nan i ra, i tan fuyante. I faxi sunbude gere nan na?»

²⁹ Dawuda naxa a fala, «N munse rabaxi? N mu maxorinyi xa tun tixi?»

³⁰ Na kui a naxa a kobe so a taara ra, a man naxa mixi gbete maxorin na fe ma. E fan naxa na yaabi kerenyi fala a be.

³¹ Na mixie to Dawuda xa masenyi fala Solu be, Solu naxa a xili.

³² Dawuda naxa a fala Solu be, «Mixi yo naxa gaaxu yi Filisitaka ya ra. N tan yati, i xa konyi, n a gerema ne.»

³³ Solu naxa a yaabi, «I mu noma yi Filisitaka gere. Dimedi nan i ra. A tan bara mo gere fe kui kabi a fonike temui.»

³⁴ Dawuda naxa a fala Solu be, «N tan i xa konyi, n tan nan n baba xa xurusee demadonna ra. Wula sube alo yete na fa n ma xuruse nde suxude,

³⁵ n a kerima ne, n a bonbo han n na xuruse ba a de i. Xa a a ya rafindi n ma, n a suxuma a kon xabe nan ma, n a faza.

³⁶ I xa konyi to fata yete nun wulai sube bonbode na ki, n na mooli fan nabama ne yi Filisitaka sunnatare ra, barima a Ala Kisi Kanyi xa soorie maberema.»

³⁷ Dawuda man naxa a fala, «Alatala naxan n natanga yete nun wulai sube ma, a fama n natangade yi Filisitaka fan ma.» Na kui, Solu naxa a yaabi, «Siga, Alatala xa lu i seeti ma.»

³⁸ Solu naxa a xa makanta see ragoro Dawuda ma, a xa soori xunyi makantase wure gbeeli daaxi, a nun a kanke makantase.

³⁹ Dawuda naxa Solu xa santidegema ragoro a tɛɛ kui, naxan nu xirixi a tagi, kono a fefe jere folo a mu no, barima a mu darixi na mooli ra. Na kui a naxa a fala Solu be, «N mu noma sigade yi kanta see ra n ma, barima n mu darixi a ra.» Dawuda naxa na kanta see birin ba a ma.

⁴⁰ A naxa a xa yisuxuwuri tongo, a geme manoxunxi suuli fen fole kui, a e sa a xa gbɔnfɔɛ kui. A naxa siga na Filisitaka xili ma, a xa laati suxuxi a yi ra.

⁴¹ Filisitaka naxa a makore Dawuda ra, a xa kanke makantase xungbe xaninma tixi a ya ra.

⁴² A to Dawuda to, a fonike tofanyi na a ra, a naxa yo a ma.

⁴³ Filisitaka naxa a fala Dawuda be, «Pe, bare nan n na, i to fama n gere de wuri ra?» A naxa Dawuda danka a xa alae xili ra,

⁴⁴ a fa a fala a be, «Fa be, n i sube soma xonie yi ra naxee jere ma kooe ma, a nun sube naxee na wula i.»

⁴⁵ Dawuda naxa a yaabi, «I tan fafe n gere de santidegema nun tanbe mooli firin nan na. N tan i gerema Isirayila xa soorie Marigi Alatala nan xili ra, i naxan maberema.

⁴⁶ To Alatala i sama ne n belexe. N i bonboma ne, n i xunyi bolon, n Filisitakae binbi fima ne xonie nun sube xaapee ma. Na temui, duniya birin a kolonma ne a Ala na Isirayila foxo ra.

⁴⁷ Yi jama birin fama a kolonde a Alatala mu mixi rakisima santidegema nun tanbe saabui ra. Mixi kisima Alatala nan saabui ra, naxan wo sama muxu belexe.»

⁴⁸ Filisitaka to siga folo Dawuda ma, Dawuda naxa a gi keren na e nun Filisitaka xa naralan.

⁴⁹ A naxa a belexe ragoro a xa gbɔnfɔɛ kui, a geme keren tongo, a woli a xa laati ra. Geme naxa na Filisitaka gono a tigi ma, a a xun konkota bo. A naxa bira a yatagi ma boxi.

⁵⁰ Dawuda senbe gbo Filisitaka be na ki ne, a a faha laati nun geme keren peti ra santidegema xanbi.

⁵¹ Dawuda naxa a gi a siga na Filisitaka saxi dennaxe, a Filisitaka xa santidegema ba a tɛɛ i, a a faha a ra, a a xunyi bolon a de i.

Filisitakae to a to e xa senbema bara faha, e naxa e gi.

⁵² Isirayilakae nun Yudakae naxa e xui ramini, e fa Filisitakae keru gulunba fole, han Ekiron taa naade ra. Filisitaka binbie nu saxi kira xon kelifi Saarayimi han Gati nun Ekiron.

⁵³ Isirayilakae to ge Filisitakae keride kira xon ma, e naxa gbilen nee yonkinde, e e xa see xanin.

⁵⁴ Dawuda naxa na Filisitaka xunyi xanin Darisalamu, a a xa geresose ragata a yete xa kiri banxi kui.

⁵⁵ Solu to Dawuda to sigafe ra na Filisitaka gere de, a naxa a xa soori mange Abeneri maxorin, «Nde xa di na yi segetala ra?» Abeneri naxa a yaabi, «Mange, n mu na kolon feo.»

⁵⁶ Mange naxa a yamari, «I xa a kolon naxan xa di na yi segetala ra.»

⁵⁷ Dawuda to gbilen kelifi na Filisitaka faxade, Abeneri naxa a xanin Solu yire. Filisitaka xunyi nu suxuxi Dawuda belexe.

⁵⁸ Solu naxa a fala a be, «N ma di, nde na i baba ra?» Dawuda naxa a yaabi, «I xa konyi Yisayi Betelɛmuka xa di nan n na.»

18

Yonatan nun Dawuda xa saate

¹ Dawuda nun Solu to ge de masarade, Yonatan naxa findi Dawuda xanuntenyi ra. Yonatan nu a xanuxi alo a yete yati.

² Na loxo Solu naxa kankan Dawuda ma, a mu tin a xa gbilen a baba xonyi.

³ Yonatan nun Dawuda naxa saata, barima Dawuda nu rafan a ma alo a yete yati.

⁴ Yonatan naxa a xa donma xungbe ba a ma, a a ragoro Dawuda ma, a nun a xa santidegema, a xa xali, nun a xa beleti.

⁵ Solu Dawuda rasanba dede gere sode, Dawuda nu geenima ne. Na nan a to Solu naxa a findi a xa soorie xunyi ra. Na fe naxa rafan jama ma, a nun Solu xa mixie yati.

⁶ Soorie nu gbilenma temui naxe kelifi gere sode, Dawuda Goliyati faha gere naxan kui, Isirayila ginee naxa mini Solu ralande. E nu sigi sama maxaxe mooli ndee ra, e nu fare boronma, e nu e xui itema seewe kui.

⁷ Na sigie kui ginee nu a falama, «Solu bara mixi wulu wulu bonbo, kono Dawuda tan mixi wulu wulu doxo fu nan bonboxi.»

⁸ Solu naxa xono ki fanyi ra na sigi xa fe ra. A naxa a fala, «E naxe Dawuda bara wulu fu bonbo, n tan bara wulu keren bonbo. A gbe mu luxi a xa n ma mangeya soto.»

⁹ Kelifi na loxo ma, Solu boje naxa rapaaxu a ma Dawuda xa fe ra.

¹⁰ Na kuye iba, Ala naxa a niya jinne xa bira Solu foxo ra, a masenyi ti alo namijonme. A xa tanbe nu suxuxi a yi ra. Dawuda nu na kora raberefe a be, alo a darixi a ra ki naxe temui birin.

¹¹ Solu naxa a xa tanbe ite, a fa a fala, «N Dawuda mabanbanma ne banxi kanke.» A naxa kata sanya firin, kono Dawuda naxa keli tanbe ya i.

¹² Solu mu nu suusaxi Dawuda ra sɔnɔn, barima Alatala nu na Dawuda fɔxɔ ra, a gbilen Solu tan fɔxɔ ra.

¹³ Solu naxa Dawuda findi sɔɔri wulu keren mange ra, alako a xa a makuya a ra. Dawuda nun a xa sɔɔrie nu luma siga ra gere sode, Dawuda nu fa gbilen

¹⁴ xunnakeli kui, barima Alatala nu na a fɔxɔ ra.

¹⁵ Solu to a to fe birin sɔɔneyaxi Dawuda be, a naxa lu gaaxui kui a ya ra.

¹⁶ Kɔnɔ Dawuda nu rafa Isirayila nun Yuda bɔnsɔe ma, barima a nu tima e ya ra na gere birin kui.

¹⁷ Lɔxɔe nde Solu naxa a fala Dawuda be, «N ma di gine singe nan ya, a xili Merabi. N bara a fi i ma. I xa sɔɔri wali tun naba n be Alatala xa geree kui.» Solu nu a falama a bɔne kui, «Hali n mu a faha n yete ra, n xa a lu Filisitakae xa na raba n be.»

¹⁸ Dawuda naxa Solu yaabi, «Nde na n tan na? N baba xabile xurun Isirayila bɔnsɔe ya ma, n tan xa findi mange bitanyi ra?»

¹⁹ Waxati to a li a nu lanma Solu xa di gine Merabi xa fi Dawuda ma, Solu naxa a fi Mexolaka Adiriyeli ma.

²⁰ Solu xa di gine Mikali nu Dawuda xanuxi. E to na fala Solu be, na naxa rafa na ma.

²¹ Solu nu a falama a yete ma, «N xa a fi a ma, alako a xa findi gantanyi ra a be, Filisitakae xa a faha.» Na kui Solu man naxa a fala Dawuda be, «To i xa findi n bitanyi ra.»

²² Solu naxa yaamari fi a xa mixie ma, «Wo a fala Dawuda be gundo ra, ‹I bara rafa mange nun a xa mixi birin ma. I xa tin findife mange bitanyi ra.›»

²³ Solu xa mixie to na fala Dawuda be, a naxa e yaabi, «Wo tan be, fe xuri nan a ra findife mange bitanyi ra? Setare na n tan na, naxan tide mu gbo feo.»

²⁴ Solu xa walikee naxa na dentege sa Solu be.

²⁵ Solu naxa e yamari, «Wo a fala Dawuda be, ‹Mange mu wama sese xɔn kote ra fo i xa Filisitaka xeme keme soli xaba, i fa e ra be, alako a xa a gbe ɲɔxɔ a yaxuie ma.›» Na kui Solu nu wama Filisitaka xa Dawuda faha.

²⁶ Solu xa walikee to a xa masenyi ti Dawuda be, na fe naxa a kenen, a naxa a maɲɔxun na nɔma a niyade a xa findi mange bitanyi ra. Beenun lɔxɔe dɔnɔxɔe xa a li,

²⁷ Dawuda nun a xa sɔɔrie naxa sa Filisitaka xeme keme firin faha. Dawuda naxa e soli xaba, a fa na xasabi kamalixi ra mange xɔn ma, alako a xa findi mange bitanyi ra. Na temui Solu naxa a xa di gine

Mikali fi Dawuda ma, a xa findi a xa gine ra.

²⁸ Solu nu bara a kolon Alatala na Dawuda fɔxɔ ra. Solu xa di gine Mikali nu Dawuda xanuxi.

²⁹ Solu nu gaaxuxi Dawuda ya ra, a a findi a yaxui ra abadan.

³⁰ Filisita kuntigie nu gere tima Isirayila be, kɔnɔ Dawuda nu e bɔnbɔma dangife Solu xa sɔɔrie birin na. Na kui a naxa xili xungbe soto.

19

Yonatan Dawuda malife

¹ Solu naxa a fala a xa di Yonatan nun a xa mixie be, a e xa Dawuda faha. Kɔnɔ Dawuda nu rafa Yonatan ma ki fanyi.

² Na nan a ra, Yonatan naxa sa na fe yaba Dawuda be, «N baba wama i faxafe. I xa meeni i yete ma tina geesege. I xa i nɔxun.

³ Tina n nan n baba matima daaxa i i nɔxunma dennaxe. N i xa fe falama a be, n xa a nate kolon, alako n xa na fala i be.»

⁴ Yonatan naxa Dawuda xun mafala a baba Solu be, a falafe ra, «Mange, i naxa yunubi soto i xa konyi Dawuda xa fe ra, barima a mu fe ɲaaxi yo rabaxi i ra. A hinnexi ne i ra tun.

⁵ A mu gaaxu faxe ya ra, alako a xa na Filisitaka faha. Na kui Alatala naxa Isirayila xun nakeli. I fan bara na to, i fan bara ɲelixin na xa fe ra. Munfe ra yakosi i wama yunubi rabafe, mixi nii bafe ra tɔɔnege kui? Munfe ra i wama Dawuda faxafe na ki tun?»

⁶ Solu naxa a xa di Yonatan xui rame a fanyi ra. A naxa a kali Alatala ra, a Dawuda mu faxama.

⁷ Yonatan naxa Dawuda xili, a na birin tagi raba a be. A naxa Dawuda xanin Solu yire, Dawuda man naxa wali Solu be alo a darixi a ra ki naxe.

⁸ Gere man naxa bira Isirayila nun Filisita tagi. Dawuda naxa mini Filisitakae gere, a naxa e bɔnbɔ a fanyi ra, e fa e gi.

⁹ Lɔxɔe nde Ala naxa a niya ɲinne xa bira Solu fɔxɔ ra. A nu dɔxɔxi a xonyi, tanbe suxuxi a yi ra. Dawuda nu na kɔra raberefe.

¹⁰ Solu naxa a xa xali woli Dawuda ma, a xa a sɔxɔ banxi kanke. Dawuda naxa tanbe de maba, tanbe naxa sɔɔn banxi kanke. Dawuda naxa a gi, a a nɔxun na kɔe ra.

¹¹ Solu naxa mixie xee Dawuda xonyi, e xa a xa fe kolon, alako e xa a faha geesege. Kɔnɔ a xa gine naxa a fala a be, «Xa i mu i gi, e i faxama ne.»

¹² A xa gine naxa a ragoro wunderi ra, a naxa a gi. A ratangaxi na ki ne.

¹³ Na dangi xanbi, Mikali naxa wuri masolixi sa Dawuda xa sade ma, a dugi felen a xun ma, a si kiri sa a xunsase fari.

¹⁴ Solu to mixie xee Dawuda suxude, a xa gine naxa a fala e be, «A mu yalanxi.»

¹⁵ Solu man naxa e xee alako e xa Dawuda gundi to. A naxa a fala e be, «Wo xa fa a ra a xa sade ma.»

¹⁶ Xee rae to fa, e naxa a li wuri masolixi nan na sade ma, si kiri saxi xunsase fari.

¹⁷ Solu naxa a xa di Mikali maxorin, «I n yanfaxi yi ki munfe ra? I a niyaxi munfe ra n yaxui xa a gi?» Mikali naxa a yaabi, «A a fala ne n be, xa i mu a lu n xa siga, n i faxama ne.»

¹⁸ Dawuda a gi na ki ne, a siga Samuweli yire Rama. A naxa dentege sa a be Solu naxan nabaxi a ra. Na dangi xanbi, Dawuda nun Samuweli naxa siga, e sa lu Nayoti.

¹⁹ Mixi nde naxa Solu rakolon a Dawuda sa na Nayoti, Rama mabiri.

²⁰ Solu naxa mixie xee Dawuda suxude, konɔ e naxa namijonmee to kira ra Samuweli foxo ra. Xee rae to mixie to masenyi tife Ala xili ra, Ala Xaxili naxa goro e fan ma, e fan naxa so na masenyi mooli tide.

²¹ E to na dentege Solu be, a naxa mixi gbete xee, konɔ nee fan naxa so masenyi tife Ala xili ra. A naxa mixie xee a saxan nde, konɔ nee fan naxa so masenyi tife Ala xili ra.

²² Na dangi xanbi Solu yete yati naxa siga Rama. A to kolonyi li Seku taa kui, a naxa mixie maxorin, «Dawuda nun Samuweli na minden?» E naxa a yaabi, a e sa na Nayoti, Rama mabiri.

²³ A naxa Nayoti kira suxu Rama mabiri, konɔ Ala Xaxili naxa goro a ma kira xon. A naxa masenyi ti Ala xili ra han Nayoti, Rama mabiri.

²⁴ A fan naxa donma rate a ma, a fa masenyi ti Ala xili ra Samuweli ya xori. A naxa a felen boxi ma donma mu a ma. A naxa lu na ki na yanyi nun na koe birin. Yi taali minixi na fe nan kui, «Solu fan bara findi namijonmee ra ba?»

20

Yonatan nun Dawuda xa saate

¹ Dawuda naxa keli namijonmee yire Rama taa kui, a siga Yonatan tode, a sa a maxorin, «N munse rabaxi n xa haake soto i baba ra? N munse niyaxi a ra, a wama n faxafe naxan ma?»

² Yonatan naxa a yaabi, «Ade, n baba mu i faxama. A mu sese rabama a mu a fala n be, a findi fe xuri ra, a findi fe xungbe ra. N baba mu fefe noxunma n ma. A mu fefe rabama a mu a fala n be.»

³ Dawuda naxa a fala a be, «I baba a kolon, a n nafan i ma. A naxe, «N mu yi falama Yonatan be, xa na mu a tooro ma ne.» Konɔ n bara n kali Ala ra, san tongo keren mu na n tan nun faxe tagi.»

⁴ Yonatan naxa a fala Dawuda be, «I nu wa naxan yo xon, n na nan nabama.»

⁵ Dawuda naxa a yaabi, «Kike Neene Sali serexe nan tina. A lanma ne n nun mange xa muxu dege yire keren. A lu n xa siga, n xa n noxun daaxa, han a xi saxan nde loxo e nunmare.»

⁶ Xa a n ma fe maxorin, a fala a be, «Dawuda n maxandi ne, a n xa dije a ma, a xa siga a xonyi Beteleemu, a xa lan a xabile ma naxan serexe bama naa je yo je.»

⁷ Xa a i yaabi, «Na fan,» awa, bojesa na n be, i xa konyi. Konɔ xa a xonɔ na fe ma, i bara a kolon nate na a yi, a wama n tooro fe ma.

⁸ I xa n xun mafala na ki ne, barima won bara saate xiri Alatala ya i. Xa i haake nan n ma, i yete xa n faxa, hali i mu n xanin i baba yire.»

⁹ Yonatan naxa a kali Dawuda be, «Xa n a kolon n baba wama i faxafe, n na falama ne i be.»

¹⁰ Dawuda naxa a fala Yonatan be, «Xa i baba fa i yaabi a xone ra, nde n nakolonma?»

¹¹ Yonatan naxa a yaabi, «Won xa siga burunyi.» E to menni li,

¹² Yonatan naxa a fala Dawuda be, «N bara n kali Isirayila Marigi Alatala ra, tina xa na mu tina bora yi waxati, n nan n baba maxorinma n xa a kolon naxan na a boje ma i xa fe ra. Xa fe fanyi na a ra, n i rakolonma.»

¹³ Konɔ xa a sa li a wama i tooro fe ne, n mu fa na fala i be, Alatala xa n yete tooro, a xa nde sa a xun ma. Na temui, n a luma ne i xa siga bojesa kui, Alatala xa lu i foxo ra, alo a nu na n baba foxo ra ki naxe.

¹⁴ I xa hinne n na Alatala xa hinne ra n ma dunijeigiri birin kui. N faxa xanbi,

¹⁵ i naxa ba hinnefe n ma denbaya ra, hali Alatala i yaxui birin ba ne yi dunija bende fupi fari.»

¹⁶ Yonatan naxa saate tongo Dawuda bonsae be, a fa a fala, «Alatala xa Dawuda gbe noxo a yaxuie ma.»

¹⁷ Yonatan man naxa Dawuda rakali a xa xanunteya xa fe ra, barima Yonatan Dawuda xanu ne alo a a yete xanu ki naxe.

¹⁸ Yonatan naxa a fala a be, «Tina nan na Kike Neene Sali ra. E na a to i mu na, e fama ne i xa fe maxorinde.»

¹⁹ A xi saxan nde, i xa siga i sa i noxun dennaxe Eseli geme xanbi ra, yi fe to folo.

²⁰ N xali saxan nan wolima i mabiri ra, alo n wama se nde nan bunfe.

²¹ Na temui, n didi xεema ne xalie fende. Xa n a fala a be, <Xalie na i seeti ma,> na findima tɔnxuma nan na i be a i naxa gaaxu, barima heri nan tun na i be. Ala tantu.

²² Kɔno, xa n sa a fala didi be, <Xalie na i ya ra pon,> na findima tɔnxuma nan na i be i xa i gi, barima Ala nan a niyaxi i xa siga.

²³ Alatala nan na won ma saate seede ra.»

²⁴ Dawuda naxa a nɔxun fɔtɔnyi kui.

Kike Neene Sali to a li, mange Solu naxa a magoro teebili ra, a xa a dege.

²⁵ A naxa dɔxo banxi bili kanke, alo a darixi a ra ki naxe. Yonatan naxa dɔxo a ya ra, Abeneri naxa dɔxo a fe ma. Kono Dawuda tan mu nu na a dɔxode.

²⁶ Na lɔxɔe Solu mu sese fala Dawuda xa fe ra, barima a jɔxo a ma a mu faxi a xa seniyentarepa xa fe nan ma.

²⁷ Na kuye iba, Kike Neene Sali xi firin nde, Solu to a to Dawuda mu fa, a naxa Yonatan maxɔrin, «N ma di, munfe ra Yisayi xa di mu faxi a degede xoro, a mu fa to?»

²⁸ Yonatan naxa Solu yaabi, «Dawuda n mayandi ne, n xa dije a ma, a xa siga Beteleemu.

²⁹ A naxa a fala n be, <Yandi, a lu, n xa siga lande n xabile xa serexe ma. N taara bara n xili. I xa tin n xa siga n ngaxakerenyie yire.> Na nan a ra, Dawuda mu na be to mange xa teebili ra.»

³⁰ Na temui Solu naxa xono a xa di Yonatan ma, a a fala a be, «Gine matandila xa di nan i ra. I jɔxo a ma a n mu a kolon a i na Yisayi xa di nan be? I xa yaagi nan na ki, a nun i nga!

³¹ I mu a kolon a fanni Yisayi xa di na dunija, xaxili sa yo mu na i be i xa mangeya xa fe ra? I xa mixi nde xee a suxude. A lanma a xa faxa.»

³² Yonatan naxa a baba Solu yaabi, «Munfe ra a lanma a xa faxa? A munse rabaxi?»

³³ Solu to a xa tanbe ite a xa di xili ma, Yonatan naxa a kolon a a baba nu wama Dawuda faxafe ne.

³⁴ A naxa keli a xonoxi ra, a mu sese don na Kike Neene Sali xi firin nde. A boje nu rapaaxuxi a ma Dawuda nun a yete kan ma yaagi xa fe ra.

³⁵ Na kuye iba, Yonatan naxa siga daaxa yire nde, a nun Dawuda nu lanxi naxan ma. A naxa dimedi nde fan xanin naa.

³⁶ A naxa a fala a be, a naxe, «N na xali woli, i gi, i sa fa a ra.» Dimedi naxa a gi folo, Yonatan fa xali woli a ya ra pon.

³⁷ Dimedi to xali yire li, Yonatan naxa a xui ite a falafe ra, «Xali makuya menni ra pon!»

³⁸ A man naxa sonxo a ra, a naxe, «I xulun, i naxa ti de!» Yonatan xa dimedi naxa xalie matongo, a fa a ra a marigi xon ma.

³⁹ A mu nu sese kolon na fe kui, kono Dawuda nun Yonatan tan naxa e boore fahaamu.

⁴⁰ Yonatan naxa a xa xali nun a xa tanbee so dimedi yi ra, a a fala a be, «Yi see xanin taa kui.»

⁴¹ Dimedi to siga, Dawuda naxa mini koola mabiri, a fa a yatagi rafelen bɔxi sanya saxan. E naxa filinfilin e boore ma, e fa wa, a gbengbenyi Dawuda.

⁴² Yonatan naxa a fala Dawuda be, «Won bara saate xiri. Alatala na seede ra won tan nun won bɔnsɔe tagi abadan. Yakosi, i xa siga bojesa kui.»

21

Dawuda xa gi

¹ Na dangi xanbi, Dawuda naxa siga Nobo, Yonatan naxa gbilen taa kui.

² Dawuda to Nobo li, a naxa siga serexedube Aximeleki xɔnyi. A to Dawuda to, a naxa gaaxu, a fa a maxɔrin, «I keren nan a ra? Mixi yo mu na i foxo ra?»

³ Dawuda naxa Aximeleki yaabi, a naxe, «Mange nan n xexxi, kono a a fala n be, a mixi yo naxa a kolon a n xexxi fe naxan ma. N bara a fala n ma soorie be, e xa n naralan yire nde.

⁴ Donse nde na na? Taami suuli so n yi ra, xa na mu donse gbete.»

⁵ Serexedube naxa a yaabi, «Taami yo mu na n yi ra, fo taami seniyenxi naxan baxi serexe ra. I xa soorie noma na donde xa a sa li e nun ginεe mu saxi yire keren yi saxanyi.»

⁶ Dawuda naxa a fala a be, «Tɔnyi jan dɔxoxi muxu ma gine fe rabafe ma muxu sigama gere sode temui naxe. N ma soorie maraseniyenxi rabama e ne sigama dede. Yi biyaasi tide to gbo biyaasi gbete be, e birin seniyenxi ki fanyi ra.»

⁷ Na kui serexedube naxa serexe taami so a yi ra, barima taami gbete yo mu nu na. Na serexe taami nu masarama taami neene ra lɔxɔe birin Alatala ya i.

⁸ Na lɔxɔe Solu xa mixi nde nu na menni sali xa fe ra. Edonka nan nu a ra, naxan xili Dowege, naxan findixi Solu xa xuruse kantee xunyi ra.

⁹ Dawuda naxa a fala Aximeleki be, a naxe, «Tanbe yo mu na i yi ra, xa na mu santidegema? N to gbataxi mange xa xeeraya xa fe ra, n mu faxi n ma santidegema nun n ma geresose ra.»

¹⁰ Serexedube naxa a yaabi, «Goliyati Filisitaka xa santidegema na be, i naxan faxa Ela gulunba kui. A maflinxi dugi nde

kui, a saxi serexedubee xa donma xanbi ra. Xa i wama a xon, a tongo. Gbete mu na be.» Dawuda naxa a fala, «A so n yi ra, a maniye yo mu na.»

¹¹ Na loxoe Dawuda naxa keli, a a gi Solu ya ra. A naxa siga Gati mange Akisi xonyi.

¹² Akisi xa mixie naxa a fala a be, «Isirayila mange Dawuda xa mu yi ki, naxan xa fe falama, «Solu bara mixi wulu wulu faxa. Dawuda tan bara mixi wulu wulu doxo fu faxa?»

¹³ Dawuda to na fe me, a naxa gaaxu ki fanyi Gati mange Akisi ya ra.

¹⁴ Na kui a naxa a niya pama xa a mapoxun daxui ra. A naxa daxuna raba e tagi, a se korin naade ma, a deye nu goro a de xabe ma.

¹⁵ Akisi naxa a fala a xa mixie be, a naxe, «Wo mu a toxi a findixi daxui nan na yi ki. Wo faxi yi xeme ra n xon ma munfe ra?»

¹⁶ N hayi na daxui ma n xonyi? Yi mixi mooli xa so n ma banxi kui?»

22

Solu Aximeleki jaxankatafe

¹ Dawuda naxa sa a noxun Adulama fonme kui. A taarae nun a barenyie to na kolon, e naxa siga a foxo ra.

² Mixi naxee nu na toore nde kui alo doni kanyie, e naxa lu a fe ma, e a findi e xa mange ra. Mixi keme naani jondon nu na a foxo ra.

³ Dawuda naxa keli menni, a naxa siga Misipa Mowaba boxi ma. A naxa a fala Mowaba mange be, a naxe, «Yandi, a lu n baba nun n nga xa sabati be sinden, han n xa a kolon Alatala wama naxan xon n be.»

⁴ Dawuda naxa a xa mixie xanin na mange xonyi, e naxa lu menni Dawuda fe ma.

⁵ Annabi Gadi naxa a fala Dawuda be, a naxe, «I naxa lu yi mange xonyi. I xa gbilen Yudaya.» Dawuda naxa keli, a so Xereti fotonyi yire.

⁶ Solu to Dawuda nun a foxirabirree xa xibaaru me, a nu na Gibeya, tamare bili bun ma, geya fari. A xa tanbe nu suxuxi a yi ra, a xa mixie nu na a fe ma.

⁷ A naxa a fala e be, a naxe, «Wo wo tuli mati, wo tan Bunyamin bonsoe. Yisayi xa di fama ne weni yiree nun xee fide wo ma? A wo findi soori wulu xunyie ra, xa na mu soori keme xunyie ra?»

⁸ Wo birin bara n yanfa. Mixi yo mu n nakolonxi n ma di nun Yisayi xa di bara saate xiri. Wo mu kinikini n ma, wo mu a fala n be n ma di wama n ma konyi xunyie ikelife n xili ma, alako na xa gantanyi sa n ya ra alo a fa na ki naxe yi ki to.»

⁹ Solu xa xuruse kantee xunyi, Edonka Dowege, na naxa a fala Solu be, «N tan

Yisayi xa di to ne Nobo, Axituba xa di Aximeleki xonyi.

¹⁰ Aximeleki naxa Alatala maxandi a be, a donsee so a yi ra, a nun Goliyati Filisitaka xa santidegema.»

¹¹ Mange naxa xerae xee serexedube Aximeleki xilide, a nun a xa denbaya nun serexedube naxee birin nu na Nobo. E to fa mange yire,

¹² Solu naxa a fala e be, a naxe, «Axituba xa di, i tuli mati n na.» A naxa a yaabi, «N marigi, n tuli matixi i ra.»

¹³ Solu naxe, «Munfe ra i yanfe maxirixi n xun ma, wo tan nun Yisayi xa di? Munfe ra i taami nun santidegema soxi a yi ra, i man fa Alatala maxandi a be, alako a xa a ya rafindi n ma, a xa gantanyi te n be alo a fa na ki naxe yi ki to.»

¹⁴ Aximeleki naxa woenyi tongo, a naxe, «Nde tinxin i bitanyi Dawuda be i xa mixie ya ma? Nde xa binye dangima a ra i xa banxi kui?»

¹⁵ N bara Alatala maxandi a be sanya wuyaxi. Mange, i naxa yi kalamui sa i xa konyi nun a xa denbaya xun ma, barima n mu sese kolon yi fe kui.»

¹⁶ Mange naxa a fala, «Aximeleki, n i tan nun i xa denbaya faxama to.»

¹⁷ Mange naxa a fala a xa soorie be, naxee nu tixi a fe ma, a e xa Alatala xa serexedubee faxa, barima e mu a rakolon a Dawuda na gife a ma. Kono soorie tan mu tin na rabade.

¹⁸ Na kui mange naxa a fala Dowege be, «I tan xa yi serexedubee faxa.» Awa Dowege Edonka naxa e faxa. Na loxoe a mixi tongo solomasaxan nun suuli nan faxa, serexedube donma ragoroxi naxee ma.

¹⁹ A naxa e xa taa mixie fan faxa santidegema ra, xeme yo, ginnee yo, dimee yo, diyoree yo. Hali ningee ba, sofalee ba, yexee ba, e naxa e birin faxa santidegema ra.

²⁰ Aximeleki xa di xeme Abiyatari, Axituba xa mamadi, na nan keren no a gide. A naxa siga alako a xa bira Dawuda foxo ra.

²¹ A naxa a fala Dawuda be a Solu bara Alatala xa serexedubee faxa.

²² Dawuda naxa a yaabi, «Na loxoe n nu bara a mapoxun a Dowege Edonka fama ne n ma fe falade Solu be. N tan nan a niyaxi i xa mixie xa faxa.

²³ Hali i mu gaaxu. Lu n seeti ma, barima naxan wama n faxafe, a wama i fan faxafe. I na kantari nan kui n fe ma.»

23

Dawuda gife

¹ E naxa fa a fala Dawuda be, a Filisitakae bara din Keyila taa ra, a e na e xa baloe mupafe lonyie yire.

² Dawuda naxa Alatala maxorin, a naxe, «N noma ne Filisitakae ra?» Alatala naxa a yaabi, «Siga, i xa Keyila ratanga Filisitakae ma.»

³ Kono Dawuda xa mixie naxa a fala a be, «Hali be Yudaya boxi, won bara gaaxu. Won mu suusama sigade Keyila Filisitakae gere.»

⁴ Dawuda man naxa Alatala maxorin na xa fe ra. Alatala naxa a yaabi, «Keli, i xa siga Keyila, barima n bara Filisitakae sa i sagoe.»

⁵ Na kui Dawuda nun a xa soorie naxa siga naa Filisitakae gere. E naxa e bonbo, e fa e xa goore tongo. Dawuda Keyilakae ratanga na ki ne.

⁶ Aximeleki xa di Abiyatari to siga Dawuda yire Keyila, a nu bara serexedube kanke raxunmase xanin naa.

⁷ E to a fala Solu be, a Dawuda bara so Keyila taa kui, Solu naxa a fala, «Ala bara a sa n belexe, barima Dawuda bara a yete balan Keyila taa kui naade xoxoxoe xanbi ra.»

⁸ Solu naxa a xa soorie xili, e xa goro naa Dawuda nun a xa soorie rabilinde.

⁹ Dawuda to Solu waxonfe paaxi kolon, a naxa a fala Abiyatari serexedube be, a xa fa serexedube kanke raxunmase ra.

¹⁰ Dawuda naxa Alatala maxorin, «Isirayila Marigi Alatala, n tan i xa konyi di bara a kolon a Solu wama fafe Keyila, a xa fa yi taa kana n tan nan ma fe ra.

¹¹ Keyila mangee n soma ne a yi ra? Solu fama ne be alo n a mexi ki naxe? Isirayila Marigi Alatala, i xa na masen n be.» Alatala naxa a yaabi, «Solu fama ne.»

¹² Dawuda man naxa a maxorin, «Keyila mangee n soma ne Solu yi ra, n tan nun n ma soorie?» Alatala naxa a yaabi, «E wo sama ne a sagoe.»

¹³ Na kui Dawuda nun a xa mixie naxa keli Keyila, mixi keme senni pondon, e siga yire gbete. Mixie to a fala Solu be, a Dawuda bara a gi Keyila, Solu naxa na gere lu na.

¹⁴ Dawuda naxa lu Sifi gbengberenyi ma geyae yire. Solu nu a fenma, kono Ala mu a sa a belexe i.

¹⁵ Dawuda naxa a to, Solu nu na a fenfe, a xa a faxa. Dawuda nu na Xoresa, Sifi gbengberenyi ma.

¹⁶ Loxoe nde Yonatan naxa siga Xoresa Dawuda ralimaniyade.

¹⁷ A naxa a fala a be, «Hali i mu gaaxu, n baba Solu mu i masotoma feo. I findima ne Isirayila mange ra, n tan luma i seeti ma. N baba Solu na kolon.»

¹⁸ Na kui e naxa saate xiri Alatala ya i. Dawuda naxa lu Xoresa, Yonatan naxa gbilen a xonyi.

¹⁹ Sifikae naxa siga Solu yire Gibeya, e sa a fala a be, «Dawuda noxunxi gbengberenyi yirefanyi ma Xakila geyae mabiri.

²⁰ Mange, xa i wama a xon, i xa goro naa. Muxu a sama ne i sagoe.»

²¹ Solu naxa e yaabi, «Alatala xa barake sa wo xa fe, barima wo bara kinikini n ma.

²² Wo siga sinden, wo man xa a mato ki fanyi ra. Wo xa a kolon a na dennaxe, wo man xa a kolon nde na a foxo ra. Mixi na a ra naxan koota ki fanyi.

²³ Wo na ge a noxude kolonde, wo xa na fala n be alako won birin xa siga. Xa a na Yudaya boxi ma, n a fenma ne yire birin han n a toma temui naxe.»

²⁴ Sifikae naxa gbilen e xonyi Solu ya ra. Dawuda nun a xa mixie nu na Mayon gbengberenyi ma koola mabiri.

²⁵ Solu nun a xa mixie naxa mini Dawuda fende. Dawuda to na kolon, a naxa siga fanye yire Mayon gbengberenyi ma. Solu to na me, a naxa bira Dawuda foxo ra menni.

²⁶ Solu nu jere ma geya seeti ma, Dawuda fan nu jere ma geya boore seeti ma, gulunba nu na e tagi. Dawuda nu a gife a senbe ra, kono Solu xa mixie nu na a raxetenfe.

²⁷ Na temui xera nde naxa fa Solu yire, a a fala a be, «I xa fa keren na. Filisitakae man bara din Isirayila boxi ra!»

²⁸ Na kui Solu naxa gbilen Dawuda foxo ra na Filisitakae xa fe ra. Na nan a niya, e naxa menni xili sa Sela Hamalekoto. Na nan na ki «Fatan fanye.»

24

Dawuda tondife Solu facade ma

¹ Dawuda naxa siga En Gedi geya yire.

² Solu to gbilen kelife Filisitakae gere, mixie naxa a fala a be, a Dawuda na En Gedi gbengberenyi ma.

³ Solu naxa soori wulu saxan tongo, naxee fata gere sode dangi Isirayilakae birin na, e naxa mini Dawuda nun a xa mixie fende, han e sa so fanyee longori ra.

⁴ Solu naxa dangi goore yire, naxee nu na kira de ra. A naxa so fonme kui a xa ye raffli. A mu a kolon Dawuda nun a xa mixie fan nu na na fonme kui.

⁵ Dawuda xa mixie naxa a fala a be, «Alatala bara yi loxoe fi i ma. A xa masenyi bara kamali a falafe ra, «N tan nan i yaxui sama i belexe, alako i xa i sago raba a ra.» Na temui Dawuda naxa a maso dayindoyin Solu xanbi ra, a fa a xa burumusi seeti xaba.

⁶ Dawuda to ge na rabade, a naxa nimisa Solu xa burumusi seeti xabafe ma.

⁷ A naxa a fala a xa mixie be, «Alatala xa n natanga na fe mooli ma. N bara na raba n marigi ra, Alatala naxan sugandixi mange ra.»

⁸ Dawuda naxa tonyi doxo a xa soorie ma Solu gerefe ra. Solu naxa mini fonme kui, a siga.

⁹ Dawuda fan naxa mini fonme kui, a fa Solu xili a xui itexi ra, «N ma mange, n marigi!» Solu to a kobe rato, Dawuda naxa a xunyi felen boxi ma, a suyidi a be.

¹⁰ Dawuda naxa a fala Solu be, a naxe, «Munfe ra i tuli matima mixie xa woyenyie ra, naxee a falama, a n tan mu wama i xa fe fanyi xon ma?»

¹¹ To loxo Alatala bara i sa n sagoe fonme kui. N ma mixie bara a fala n be, a n xa i faxa, kono n bara tondi. N bara a fala, «N mu n marigi gerema, Alatala naxan sugandixi mange ra.»

¹² I bara a to se naxan na n belexe? N bara i xa burumusi seeti xaba. N nu noma i faxade, kono n mu a raba. Na kui i noma a kolonde fe jaaxi yo mu na n furi kui i xa fe ra. N mu wama i matandife, n mu wama haake xon, kono i tan na birafe n foxo ra, i xa n faxa.»

¹³ «Alatala xa won makiiti. Alatala xa n gbe joxo. N tan mu i faxama feo.

¹⁴ Forie a falama, «Naaxuya kelima mixi jaaxie nan ma.» Na kui n xa a fala i be, n tan mu i faxama feo.

¹⁵ I tan Isirayila mange, i wama nde gerefe? I na birafe nde foxo ra? Mixi xurudi naxan tide mu dangi bare faxaxi ra, xa na mu a ra nimase xunxuri?

¹⁶ Alatala xa won firin makiiti. A xa nondi fi n ma, a xa n natanga i belexe.»

¹⁷ Dawuda to ge na masenyi tide, Solu naxa a fala a be, a naxe, «I tan nan yati xui a ra, n ma di Dawuda?» Solu naxa wa folo.

¹⁸ A fa a fala Dawuda be, a naxe, «I tinxin n tan be, barima i bara n ma fe kobi masara fe fanyi ra.

¹⁹ To tan i bara i xa marafanyi masen n be. Alatala nu bara n sa i sagoe, i fa tondi n faxade.

²⁰ Xa mixi a yaxui masoto, a bepinma bonesa kui? Alatala xa i sare fi i naxan nabaxi n be to loxo.»

²¹ N a kolon i fama ne findide mange ra, Isirayila fama xande i xa mangeya bun ma.

²² I xa i kali Ala xili ra, a i mu n bonsoe sontoma n faxa xanbi, i man mu n xili kanama n ma mixie tagi.»

²³ Dawuda to a kali Solu be, Solu naxa gbilen a xonyi, Dawuda nun a xa mixie naxa siga kantari yire.

25

Nabali nun Dawuda xa galanbui

¹ Samuweli to laaxira, Isirayila birin naxa malan a xa jonfe ma, e xa a ragata a xonyi Rama. Na temui Dawuda naxa goro Paran gbengberenyi ma.

² Kuntigi nde nu na Mayon, naxan ma yexe wulu saxan nun si wulu keren nu na Karemele. A nu sigaxi a xa na yexese xabe mabide.

³ Na xeme nu xili ne Nabali, a xa gine xili Abigayili. Gine xaxilima nan nu a ra, naxan tofan ki fanyi. Kono a xa mori xaxili nu xoxoxo, a nu luma fe jaaxi raba ra. Kalebi bonsoe nan a ra.

⁴ Dawuda naxa a me gbengberenyi ma a Nabali na a xa yexese xabe mabife.

⁵ A naxa a xa mixi fu xee, a falafe ra, «Wo siga Nabali yire, wo xa a xeebu n be. Wo xa yi masenyi ti n xili ra, wo naxe,

⁶ «Ala xa fe birin sooneya i be, i tan nun i xa denbaya.

⁷ Muxu a mexi ne, a i xa walikee na i xa yexese xabe xabafe. Kabi i xa xuruse kantee faxi Karemele, muxu nu na e foxo ra bonesa kui. Sese mu baxi e yi ra na waxati bun ma.

⁸ I xa i xa mixie maxorin xa nondi na a ra. Na kui i xa hinne n ma mixie ra yi xulun loxo. I xa muxu ki i noma naxan na, barima muxu findixi i xa konyie nan na, naxee birama i xa di Dawuda foxo ra.»

⁹ Dawuda xa xerae to so naa, e naxa a xa xeraya iba Nabali be a xili ra, e mu sese sa na fari.

¹⁰ Nabali naxa xerae yaabi, a naxe, «Nde na Dawuda ra, nde na Yisayi xa di ra? Konyi gbege na na to, naxee e gima e marigi ma.

¹¹ Wo waxi ne n xa n ma taami nun n ma sube tongo, n naxee fenxi n ma walikee be, n xa na so mixie yi ra n mu naxee kelide yati kolon?»

¹² Dawuda xa xerae naxa gbilen. E to so, e naxa na birin dentege.

¹³ Dawuda naxa a fala a xa soorie be, a naxe, «Wo xa wo xa santidegema xiri wo tagi.» E naxa na raba. Dawuda fan naxa a xa santidegema tongo, a a xiri a tagi. Mixi keme naani pondon naxa bira a foxo ra, mixi keme firin naxa lu kotee san na.

¹⁴ Nabali xa walike nde naxa sa na fe yaba a xa gine Abigayili be, a naxe, «Dawuda bara xerae xee won marigi ma keli gbengberenyi ma, e xa a xeebu, kono a mu e rasenexi a fanyi ra feo.

¹⁵ Kabi muxu na burunyi, na mixie fe fanyi nan naba muxu be. E mu muxu tooro, e mu sese ba muxu yi.

¹⁶ E bara muxu kanta koe nun yanyi muxu xa xuruse demadonyi wali kui.

¹⁷ I xa a mato i noma naxan nabade, xa na mu a ra won marigi nun a xa denbaya fama fe *ɲaaxi sɔtode*. I xa *mɔri xaxili xɔɔxɔ*, a mu *mixi yo xa marasi mema*.»

¹⁸ A xa gine Abigayili naxa taami keme firin tongo, a nun weni kundi firin, *yexɛɛ ganxi suuli*, kaabe ganxi busali firin, tamare *mooli nde suxui keme*, nun *xɔɔɛ xaraxi xuti keme firin*. A naxa na kote baki sofale fari.

¹⁹ A naxa a fala a xa konyie be, «Wo siga yare, n fafe.» A mu sese fala a xa *mɔri Nabali be*.

²⁰ A naxa baki sofale fari, a goro geya ma. Dawuda nun a xa *sɔorie fan nu na gorofe*, e fa naralan na gine ra.

²¹ Dawuda nu bara a fala a xa *mixie be*, a naxe, «N bara Nabali xa *xurusee makanta fufafu gbengberenyi ma*. Sese mu baxi a xa *naafuli ra*, *konɔ* a naxa n ma wali fanyii sare masara fe *ɲaaxi ra*.

²² Xa a sa li n mu Nabali xa *xɛmɛ birin faxa beenun tina geesege*, Ala xa n *ɲaxankata a ɲaaxi ra*.»

²³ Abigayili to sa Dawuda to, a naxa goro mafuren sofale fari, a *suyidi Dawuda be*.

²⁴ A to bira a sanyi bun ma, a naxa a fala a be, «N marigi, i xa i haake to n be. I xa i tuli mati n tan, i xa konyi gine xui ra.

²⁵ I naxa i tuli mati Nabali xui ra. Xaxilitare nan a ra, alɔ a xili «Nabali» a masenma ki naxe. A *daxupa nan tun falama*. N tan mu i xa *xɛrae toxi*.

²⁶ Ala to i ratanga nii bafe ma, a to i ratanga i *gbɛɲoxɔfe ma*, Ala xa a niya i *yaxuie xa lu alɔ Nabali*. Ala be, i tan be, *naxee wama fe ɲaaxi rabafe i tan na*, nee birin xa lu alɔ Nabali.»

²⁷ «Yakosi, n tan i xa konyi gine faxi buɲa naxan na, na xa *itaxun i foxirabiree ma*.

²⁸ Yandi, i xa *dije muxu ma*. Alatala xa i *bɔnsɔɛ sabati*, barima Ala xa *geresoe nan i ra*. Ala xa i ratanga fe *ɲaaxi birin ma*.

²⁹ I Marigi Alatala xa i nii ratanga i *yaxuie ma*. Alatala xa i *yaxuie makuya i ra pon*.

³⁰ Alatala na *ge hinnede i ra*, a i findi *Isirayila mange ra*, alɔ a *laayidixi i be ki naxe*,

³¹ a mu *lanma i bɔɲɛ xa tɔɔɔ fe nde ma i naxan nabaxi*, alɔ *mixi nii bafe fufafu i gbɛɲoxɔ fe ra*. Alatala na *ge hinnede i ra*, i ratu n ma.»

³² Dawuda naxa a fala Abigayili be, a naxe, «Tantui na *Isirayila Marigi Alatala be*, naxan i *xɛxi n yire to*.

³³ Ala tantu i *xaxili fanyii xa fe ra*, Ala xa *baraka sa i xa fe*, i tan naxan n *natangaxi gbaloe rabafe ma alako n xa kisi*.

³⁴ N xa a fala i be *Isirayila Marigi Alatala xili ra*, naxan n *natangaxi fe kobi rabafe ma*, xa i mu i *xulun fafe ra n yire nu*,

beemanun kuye xa iyalan, Nabali xa *xɛme birin bara faxa nu*.»

³⁵ Abigayili Dawuda sanba see *naxee ra*, Dawuda naxa e *rasuxu*, a fa a fala a be, «*Gbilɛn xɔnyi bɔɲɛsa kui*. N bara ge i xui *suxude*.»

³⁶ Abigayili to Nabali yire li, a naxa a to a na *xulunyii xungbe tife ɲɛlexinyi kui*, a *siisixi feo*. A mu sese fala a xa *mɔri be han geesege*.

³⁷ Na kuye iba, siisi to ba Nabali fate i, a xa gine naxa *dentege sa a be*, a fa *gaaxu ki fanyii ra*.

³⁸ Xi fu *ɲondɔn dangi xanbi*, Alatala naxa Nabali faxa.

³⁹ Dawuda to Nabali faxa fe *mɛ*, a naxa a fala, «Tantui na Alatala be, naxan n *natanga Nabali xa xaxilitareɲa ma alako n naxa ɲaaxupa raba*. Alatala bara Nabali xa *ɲaaxupa sare ragbilɛn a ma*.» Dawuda naxa *xɛrae xɛɛ*, e xa sa a fala Abigayili be, a xa findi a xa gine ra.

⁴⁰ E to siga Karemele na falade a be,

⁴¹ a naxa a yatagi felen *boxi ma*, a fa a fala, «N marigi Dawuda, i xa konyi gine nan n na, naxan mu *tondima i xa walikɛɛ sanyie maxade*.»

⁴² Abigayili naxa keli keren na, a te sofale fari, a bira Dawuda xa *xɛrae foxɔ ra*, a nun gine *dimedi suuli*. Na ki a naxa findi Dawuda xa gine ra.

⁴³ Dawuda nu bara Axinowama Yisireelika fan *ɔxɔ*.

⁴⁴ Solu nu bara a xa di gine Mikali, Dawuda xa gine *singe*, fi Layisa xa di Paliti Galimuka ma.

26

Dawuda tondife Solu faxade a firin nde

¹ Sifikae naxa siga Solu yire, e sa a fala a be, a Dawuda *nɔxunxi Xakila geyae fari gbengberenyi ya ra*.

² Solu naxa *Isirayila sɔori fanyii wulu saxan xanin Sifi gbengberenyi ma Dawuda fende*.

³ E naxa *yonkin Xakila geyae yire*, gbengberenyi ya ra kira *dɛ ra*. Dawuda tan nu na *gbengberenyi ma*. A to a *mɛ a Solu na a fenfe gbengberenyi ma*,

⁴ a naxa fe *rabenye xɛɛ*. Na kui a naxa a kolon a Solu bara fa.

⁵ Na temui, Dawuda naxa siga Solu *yonkinde*. A naxa yire to Solu nun a xa *sɔorie xunyi Abeneri*, Neri xa di, nu xife *dennaxe e xa sɔorie tagi*.

⁶ Dawuda naxa *Aximeleki Xitika nun Seruya xa di Abisayi*, Yowaba xunya, *maxorin*, «Nde n *matima Solu yire?*» Abisayi naxa a *yaabi*, «N tan.»

⁷ Dawuda nun *Abisayi naxa goro ɲama yire kɔɛ ra*. Solu nu *saxi ɲama tagi*, a

na xife, a xa tanbe sɔrɔnxi a xun sade ra. Abeneri nun pama birin saxi a rabilinyi.

⁸ Abisayi naxa a fala Dawuda be, «Ala bara i yaxui sa i belexe to. A lu n tan xa a banban bɔxi ma n ma tanbe ra sanmaya keren. A mu findima firin na!»

⁹ Kɔnɔ Dawuda naxa a fala Abisayi be, «I naxa a faxesa! Nde nɔma Alatala xa mixi sugandixi faxade, na yunubi mu fa lu a xun ma?»

¹⁰ N bara a fala i be Alatala xili ra, Alatala nan keren nɔma a faxade, a xa simaya kamalima temui naxe, xa na mu gere nde kui.

¹¹ Alatala xa n natanga n belexe safe ra Alatala xa mixi sugandixi ma! A xa tanbe nun a xa ye kundi tongo tun, won xee.»

¹² Na ki Dawuda naxa Solu xa tanbe nun a xa ye kundi xanin, mixi yo mu e to, mixi yo mu na fe kolon, mixi yo mu xunu. Alatala nu bara xi xoli tilinxi radangi e birin ma.

¹³ Dawuda naxa dangi boore seeti ma yire makuyaxi, a sa ti geya xun tagi.

¹⁴ Dawuda naxa a xui ramini pama nun Neri xa di Abeneri ma, a naxe, «Abeneri, i mu n xui ratinma?» Abeneri naxa a maxɔrin, «Nde na i ra, naxan gbelegbelefe mange ra yi ki?»

¹⁵ Dawuda naxa a fala Abeneri be, «Xeme gbangbalanyi mu i ra, naxan maniyɛ mu na Isirayila? Pe, munfe ra i mu fa i xa mange kanta, i marigi? Mixi nde so ne wo tagi a xa mange faxesa.

¹⁶ I naxan nabaxi na ki, na mu fan. N xa a fala i be Alatala xili ra, a lan ne i xa faxesa, i to mu wo xa mange kantaxi, Alatala xa mixi sugandixi. A mato ba, mange xa tanbe nun a xa ye kundi na minden, naxee nu na a xun sade ra?»

¹⁷ Solu naxa Dawuda xui kolon, a naxa a maxɔrin, «N ma di Dawuda, i xui nan na ki?» Dawuda naxa a yaabi, «N marigi, n tan nan a ra.

¹⁸ Munfe ra i na birafe n tan i xa konyi fɔxɔ ra? N munse rabaxi, naxan mu rafan i ma?»

¹⁹ Yakɔsi, n marigi, i tuli mati n na. Xa Alatala nan i bɔɲe ratexi n ma, i xa serexe nde ba alako a xa diɲe n ma. Kɔnɔ xa mixie nan i bɔɲe ratexi n ma, Alatala xa e danka, barima e wama n kerife Alatala xa nama ya ma, n xa siga ala gbeteɛ batude.

²⁰ N mu wama faxafe yire naxan makuya Alatala ya tode ra. A luxi alo i tan Isirayila mange na dondoli di nde nan gerefɛ, alo i na xɔni xunxuri di nde nan gerefɛ geya ma.»

²¹ Solu naxa a yaabi, «N bara haake soto i ra. Diɲe, n ma di Dawuda, n mu fe paaxi yo rabama i ra sɔnon, barima to tan i bara

hinne n na. N xaxilitarepa naxan nabaxi i ra, a mu fan.»

²² Dawuda naxa a yaabi, «Mange xa tanbe nan yi ki, i xa konyi nde xa fa a tongo.

²³ Alatala mixi birin sare fima a xa tinxinyi nun a xa kinikini nan ma. To Alatala nu bara i sa n belexe, kɔnɔ n mu tin Alatala xa mixi sugandixi tɔɔrɔde.

²⁴ I nii tide to gboxi n be to, tina n fan nii tide gboma ne Alatala be na ki, a n natangama ne tɔɔre birin ma.»

²⁵ Solu naxa a fala Dawuda be, «N ma di Dawuda, Alatala xa baraxayila. Ala xa i xa fe birin sɔoneya.» Dawuda naxa siga a xa kira xon, Solu fan naxa gbilen a xonyi.

27

Dawuda sigafe Filisita bɔxi ma

¹ Dawuda naxa a fala a yete ma, a naxe, «Lɔxɔɛ nde Solu man katama ne n faxade. N xa n gi a ya ra Filisita bɔxi ma, alako a xa gbilen n fɔxɔ ra Isirayila bɔxi ma. Na nan nɔma n bade a belexe.»

² Dawuda nun a xa mixi keme sennie naxa keli, e naxa siga Mayi xa di Akisi yire, naxan findixi Gati mange ra.

³ Dawuda naxa sabati Akisi xonyi Gati bɔxi ma, a tan nun a xa mixi keme senni, birin nun a xa denbaya. Dawuda xa denbaya fan nu na, a xa gine firinyie, Axinowama Yisireelika nun Abigayili Karemeleka, Nabali xa gine fori.

⁴ Solu to a kolon a Dawuda bara a gi Gati, a naxa gbilen a fɔxɔ ra.

⁵ Dawuda naxa a fala Akisi be, «Xa a sa i kenen mange, i xa yire nde so n tan yi ra, i xa konyi di, n luma dennaxe. A mu lanma n tan i xa konyi xa lu i seeti ma mangataa kui.»

⁶ Na lɔxɔɛ Akisi naxa Sikilaga taa so a yi ra. Na nan a toxi Sikilaga naxa findi Yuda mangeɛ gbe ra han to.

⁷ Dawuda ɲe keren kike naani nan naba Filisita bɔxi ma.

⁸ Dawuda nun a xa sɔorie nu sigama Gesurikae, Girisikae, Amalekikae gereɛ, barima nee nu sabatixi kelife Suru bɔxi ma han Misira bɔxi ma kabi temui xɔnkuye.

⁹ Dawuda nu darixi naakae sontɔ ra ginee nun xemeɛ, a fa e xa xuruse xung-bee, e xa xuruse lanmae, e xa sofalee, e xa ɲɔxɔmeɛ, nun e xa dugie, a na birin xanin Akisi yire.

¹⁰ Akisi nu a maxɔrinma, «Wo gere so minden to?» Dawuda nu a yaabima, «Yudaya, Yerameeli, nun Keni xa gbengberenyie.»

¹¹ Dawuda nu na mixie faxama na nan ma, alako e naxa nɔ sigade Gati, e sa

dentege sa Dawuda xa fe rabaxi xa fe ra. A nu walima na ki ne Filisita boxi ma.

¹² Na kui Akisi nu laxi Dawuda ra, a nu a falama, «Dawuda bara a yete rapaaxu a xa nama Isirayila ma. A mu kelima n xun ma abadan.»

28

Solu sigafe karamoxoe yire

¹ Na waxati, Filisitakae nu bara e xa soorie malan sigafe ra Isirayilakae gerede. Akisi naxa a fala Dawuda be, «I tan nun i xa soorie, wo xa n mali yi gere kui.»

² Dawuda naxa Akisi yaabi, «I fama a kolonde n noma naxan nabade.» Akisi naxa a fala a be, «N i findima ne n ma kantama ra abadan.»

³ Samuweli nu bara faxa. Isirayilakae birin a xa jonfe raba ne, a ragata Rama, a bari taa kui. Na waxati Solu nu bara tonyi doxo karamoxoe xa wali ra, naxee nu woyenma faxamixie nun jinne ra.

⁴ Filisitakae naxa e malan Sunemi, Solu naxa Isirayilakae malan Gilibowa.

⁵ Solu to Filisita nama to, a bonje naxa mini a i, a gaaxu a paaxi ra.

⁶ Solu naxa Alatala maxandi, konko Alatala mu a yaabi xiye ra, a mu a yaabi serexedube nun namijonme xui ra.

⁷ Na kui Solu naxa a xa mixi ndee xili, a naxe, «Wo sa gine sematoo nde fen, naxan fata woyende mixi faxaxie ra, alako a xa n mali.» Solu xa mixie naxa a yaabi, «Gine nde na Endori, naxan woyenma faxamixie ra.»

⁸ Solu to na me, a naxa a dugi masara alako mixi naxa a kolon a tan na a ra. A tan nun mixi firin, e naxa siga na gine yire koe ra. Solu naxa a fala a be, «Se mato n be faxamixi nde saabui ra, n naxan xili falama i be.»

⁹ Gine naxa a yaabi, «I a kolon Solu tonyi naxan doxoxi karamoxoe wali ra, naxee woyenma faxamixie nun jinne ra. Munfe ra i na gantanyi tefe n be, i xa n faxa?»

¹⁰ Solu naxa a rakali a be, «Alatala xili ra, i naxa kontofili. A findi kote yo ra, n tan nan a tongoma.»

¹¹ Na gine naxa a maxorin, «I wama woyenfe faxamixi mundun na?» A naxa a yaabi, «Samuweli.»

¹² Gine to Samuweli to, a naxa gbelege-bele, a fa a fala Solu be, «Munfe ra i bara n madaxu? I tan nan yati na Solu ra!»

¹³ Mange naxa a fala a be, «Hali i mu gaaxu! I munse toxi?» Gine naxa a fala Solu be, «A luxi alo maleke nde na kelife boxi ma.»

¹⁴ A naxa a maxorin, «A lahale na di?» Gine naxa a yaabi, «Xanföri nan a ra, burumusi ragoroxi a ma.» Solu naxa a

kolon keren na a Samuweli nan a ra. A naxa a tigi sin boxi ma, a suyidi.

¹⁵ Samuweli naxa a fala Solu be, «Munfe ra i n tooroxi, n xa mini i ma?» Solu naxa a yaabi, «N na kontofili belebele nan kui. Filisitakae bara fa n gerede. N tan bara Alatala xili, konko a bara mee n na, a mu n yaabixi namijonmee saabui ra, a mu n yaabixi xiye saabui ra. N fa i xilixi na nan ma, alako i xa a masen n be a lanma n xa naxan naba.»

¹⁶ Samuweli naxa a maxorin, «Xa Alatala bara mee i ra, a bara findi i gerefara, i fa n tan maxorinna munfe ra?»

¹⁷ Alatala bara fe raba, alo a a fala i be ki naxe n tan saabui ra. A bara mangeya ba i yi ra, a a so Dawuda yi ra.

¹⁸ I to tondi Alatala xui suxude Amaleki xa fe ra, a nu xonoxi naxan ma, Alatala tan na fe mooli nan niyama i ra to.

¹⁹ Alatala fama ne i tan nun Isirayila sade Filisitakae sagoe. Tina, i tan nun i xa die birin luma ne n fe ma be, Alatala Isirayila xa soorie sama ne Filisitakae sagoe.»

²⁰ Na temui Solu naxa bira boxi gaaxui ra Samuweli xa masenyi xa fe ra. A senbe yo mu na, barima a mu nu sese donxi na loxoe nun na koe ra.

²¹ Na gine to Solu xa gaaxui to, a naxa a fala a be, «To tan n bara i xui ratinme, hali na nu noma findide faxe ra n be.»

²² Yakosi i xa i tuli mati n na. I xa tin n xa donse nde fi i ma, alako i xa no senbe sotode biyaasi xa fe ra.»

²³ Konko Solu mu tin, a naxe, «N mu n degema.» A xa mixie nun na gine naxa karaxan, alako a xa a dege. A raponyi a naxa tin na ra, a keli boxi ma, a doxo sade ma.

²⁴ Gine naxa keli keren na, a naxa a xa ninge lanma borogexi faxa. A naxa taami lebinitare rafala farin nun ture ra.

²⁵ A naxa a fi Solu nun a xa mixie ma, e naxa e dege, e fa siga na koe yati ra.

29

Dawuda kelife Filisitakae ya ma

¹ Filisitakae naxa e xa soorie malan Afeki, Isirayilakae tan naxa e xa soorie malan dulonyi yire Yisireeli mabiri.

² Filisitakae xa soori mangee nu jereema e xa galie ya ra, ndee lanxi mixi keme ma, ndee nu lanxi mixi wulu ma. Dawuda nun a xa soorie nu na e xanbi ra mange Akisi seeti ma.

³ Filisita soori mangee naxa Akisi maxorin, «Pe, yi Isirayilakae na munse rabafe be?» Akisi naxa e yaabi, a naxe, «Dawuda nan a ra, naxan nu findixi Isirayila mange Solu xa mixi ra, konko a na n foxo ra kabi je wuyaxi. Han yakosi

n mu fe jaaxi yo toxi a ra, kabi a naxa so n xonyi.»

⁴ Filisita soori mangee naxa xono Akisi ma na xa fe ra, e fa a fala a be, «A lanma i xa Dawuda ragbilen yire, i dennaxe soxi a yi ra. A mu lanma a xa bira won foxo ra, alako a naxa won yanfa gere kui. Na yanfanteya mooli mu noma xe a niyade Solu xa dije a ma?»

⁵ Mixie nu sigi sama, e fare boron Dawuda matoxofe ra. E nu a fala, «Solu bara mixi wulu keren faxa, kono Dawuda tan bara mixi wulu fu faxa.»

⁶ Akisi naxa Dawuda xili, a a fala a be, «N bara n kali Alatala ra, i tinxin. N nu wama ne, won birin xa siga gere kui, won man fa, barima n mu fe jaaxi yo toxi i ra. Kono i mu rafan n ma soori mangee ma.

⁷ I naxan nabama, i xa gbilen muxu foxo ra bojesa kui, alako Filisita soori mangee boje naxa rapaaxu e ma.»

⁸ Dawuda naxa a maxorin, «N tan i xa konyi, n munse rabaxi, naxan mu rafanxi i ma, naxan a niyama n xa gbilen n marigi yaxuie gerefe foxo ra?»

⁹ Akisi naxa Dawuda yaabi, a naxe, «N a kolon. I rafan n ma alo Alatala xa xesra, kono Filisita soori mangee naxe, «Muxu mu tinma a xa bira muxu foxo ra gere kui!»

¹⁰ Na nan a ra, tina subaxe i tan nun i xa mange xa soorie, naxee faxi i foxo ra, wo xa gbilen.»

¹¹ Dawuda nun a xa soorie naxa keli subaxe ma, e gbilen Filisita boxi ma. Filisitakae tan naxa te Yisireeli.

30

Dawuda nun Amalekikae xa gere

¹ A xi saxan nde, Dawuda nun a xa soorie to so e xonyi Sikilaga, e naxa a to a Amalekikae nu bara so Negewi boxi ma, e Sikilaga gan.

² E naxa mixi birin suxu, ginee yo, xemee yo, dimee yo, e e xanin e piye ra e xun ma.

³ Dawuda nun a xa soorie to e xonyi li, e naxa a to e xa taa nu ganxi, e xa ginee nun e xa die nu xaninx.

⁴ Na kui, Dawuda nun a xa mixie naxa wa han e tagan.

⁵ Amalekikae nu bara Dawuda xa gine firinyie fan xanin: Axinowama Yisireelika, nun Abigayili Karemeleka, Nabali xa kaape gine.

⁶ Dawuda naxa tooro ki fanyi, barima nama nu wama a magonofe. Birin boje nu rapaaxuxi e ma e xa die xa fe ra, kono Dawuda naxa limaniya a xaxili tife ra a Marigi Alatala ra.

⁷ A naxa a fala Aximeleki xa di Abiyatari be, a naxe, «Fa Alatala maxorin see ra.» Abiyatari naxa fa a ra Dawuda xon.

⁸ Dawuda naxa Alatala maxorin, a naxe, «Xa n siga yi mixie foxo ra, n noma e masotode?» Alatala naxa a yaabi, «I xa siga e foxo ra. I fama ne e masotode, i man gbilenma ne e birin na.»

⁹ Dawuda nun a xa soorie mixi keme senni naxa siga, e fa Besori xure li.

¹⁰ Mixi keme firin naxa lu menni taganyi xa fe ra. Dawuda nun mixi keme naanie naxa siga yare.

¹¹ E to Misiraka nde li wula i, e naxa fa a ra Dawuda yire. E naxa ye nun donse nde so a yi ra,

¹² alo xore nun tamare mooli nde xaraxi. A to ge a degede, a naxa a yete kolon. A nu bara feepen saxan nun koe saxan ti, a mu a dege, a mu ye min.

¹³ Dawuda naxa a maxorin, «Nde xa mixi na i ra? I keli minden?» A naxa a yaabi, «Misiraka nan n na, Amalekika nde xa konyi. A xi saxan nan yi ki, n marigi n naboloxi, barima n to mu yalanxi.

¹⁴ Muxu Kereti nun Kalebi xa mixie bonbo ne gbengberenyi ma, Yudaya. Muxu te so ne Sikilaga fan na.»

¹⁵ Dawuda naxa a maxorin, «I noma n xaninde yi mixie yire?» A naxa a yaabi, «Xa i kali Ala ra a i mu n faxama, a i mu n sama n marigi belexe, n i xaninma ne e yire.»

¹⁶ Na kui, a naxa e xanin Amalekikae yire. E naxa e li e nu na e degefe, e sisife see ra e naxee soto gere kui Filisita nun Yudaya boxi ma.

¹⁷ Dawuda naxa e gere, keli geesege han nummare. Mixi yo mu no a gide, fo segetala mixi keme naani naxee siga joxomee fari.

¹⁸ Amalekikae se naxee suxu, Dawuda naxa a birin masoto, a nun a xa gine firinyie.

¹⁹ Dawuda naxa a xa mixi birin masoto, dimee ba, forie ba, a nun e xa see birin.

²⁰ Dawuda naxa e xa xuruse xungbee nun a lanmae tongo, mixie fa a fala, «See nan ya Dawuda naxee soto gere kui!»

²¹ Dawuda naxa gbilen na mixi keme firinyie yire, naxee nu bara lu Besori xure taganyi xa fe ra. E naxa mini Dawuda nun a foxirabiree ma. Dawuda naxa a maso e ra, a e xeebu.

²² Mixi kobi ndee naxee nu na Dawuda xa soori keme naani ya ma, ne naxa a fala, «Yi xeme naxee mu bira won foxo ra gere kui, a mu lanma e xa sese soto, fo e xa die nun e xa ginee. E xa nee tongo, e xa siga.»

²³ Dawuda naxa a fala e be, «N ngaxakerenyie, wo naxa yi mooli raba see ra Alatala naxee fixi won ma, barima a bara won natanga, a won yaxuie sa won belexe.

²⁴ Nde wo xui ramema yi fe kui? A lanma won xa se birin itaxun won ma mixie birin

na, naxee siga gere sode nun naxee lu kote san na.»

²⁵ Na loxoɛ Dawuda naxa na findi seriye ra Isirayila boxi birin ma. Han to a na na ki ne.

²⁶ E to so Sikilaga, Dawuda naxa e sotoɛ seɛti rasanba a xanuntenyi Yuda forie ma a falafe ra, «Wo mabiri nan yi ki, muxu naxee sotoxi Alatala yaxuie yi ra!»

²⁷ A naxa na see rasanba yi mixie ma naxee na gere kui: Betelikae, Ramotika naxee nu na gbengberenyi ma, Yatirikae,

²⁸ Arowerikae, Sifimotikae, Esitemowakae,

²⁹ Rakalikae, Yerameeli mixie, Keni mixie,

³⁰ Horomakae, Bori Asankae, Atakika,

³¹ Hebironkae, nun mixi naxee nu na yire birin Dawuda nun a xa soorie siga dennaxe.

¹² e xa soori gbangbalanyie naxa ɲere na koɛ birin na, e fa Solu nun a xa di furee tongo Beti San tete ra, e gbilen Yabesi. Menni e naxa na furee gan,

¹³ e naxa e xorie ragata tamare bili nde bun ma Yabesi. E naxa sunyi suxu xi solofere bun ma.

31

Solu xa faxe

¹ Na temui Filisitakae naxa Isirayila gere. Isirayilakae naxa e gi e ya ra, mixi gbegbe naxa faxa Gilibowa geya fari.

² Filisitakae naxa Solu nun a xa die raxeten, e fa Solu xa die Yonatan, Abinadabo, nun Malakisuwa faxa.

³ Gere naxa no Solu ra. Xali wolie to Solu soxo, a nu serenna a ɲaaxi ra.

⁴ Solu naxa a fala a xa soori be, naxan nu a geresose maxaninma, a naxe, «I xa n faxa i xa santidegema ra, alako yi sunnataree naxa n faxa xone ɲaaxi ra.» Solu xa soori to mu tin na rabade gaaxui xa fe ra, Solu naxa a yete faxa a xa santidegema ra.

⁵ Solu xa geresose maxaninma to a to Solu bara faxa, na fan naxa a yete faxa a xa santidegema ra a fe ma.

⁶ Solu faxa na ki ne na loxoɛ, a tan nun a xa di saxanyie, a xa soori naxan nu a xa geresose maxaninma, nun a xa soori birin.

⁷ Isirayilaka naxee nu na gulunba naakiri ma, nun Yuruden xure naakiri ma, nee naxa a to a Isirayila soorie na e gife. E man naxa a to a Solu nun a xa die bara faxa. Na kui e naxa keli e xa taee xun ma, e e gi. Filisitakae naxa sabati e xa taee kui.

⁸ Na kuye iba, Filisitakae to siga faxa mixie xa see tongode, e naxa Solu nun a xa di saxanyie fure to Gilibowa geya fari.

⁹ E naxa Solu xunyi bolon, e naxa a xa geresose tongo. E naxa na xibaaru masen Filisita boxi birin ma, e xa kuye banxie nun e xa ɲama ya ma.

¹⁰ E naxa Solu xa geresose raso Asitarate kuye xa banxi kui, e naxa a fure gbaku Beti San tete ra.

¹¹ Yabesikae Galadi boxi ma, e to a kolon Filisitakae fe naxan nabaxi Solu ra,

Ala xa Masenyi firin nde Annabi Samuweli be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila mange singe Sölu to faxa, Dawuda naxa a binya ki fanyi ra. A naxa laayidi tongo Sölu xa mixie be, a a mu fe naaxi yo rabama e ra hali Sölu to nu bara findi Dawuda yaxui ra. Na birin a masenxi ne a Dawuda nu wama birafe Ala xa seriye foxo ra.

Yudayakae naxa Dawuda ti mange ra e xun ma, kono Isirayila bonsoe naxee nu na koola ma, nee mu tin. Gere naxa lu Yudaya nun Isirayila tagi. A raponyi Isirayilakae fan naxa tin Dawuda xa findi e xa mange ra.

Dawuda to findi mange ra, a naxa gbata sigade Ala xa saate kankira foxo ra, naxan mu nu soxi Darisalamu sinden. Ala naxa seewa na xa fe ra, a fa saate xiri a tan nun Dawuda bonsoe tagi. A naxa a fala Dawuda be a mangeya mu bama a bonsoe yi ra abadan.

Dawuda xa yaamari naxa sabati a fanyi ra Isirayila boxi ma. A naxa senbe soto a yaxuie xun ma. Kono na mangeya sooneya kui, Dawuda naxa fe kobi nde raba. Ala naxa Annabi Natan xee Dawuda yire, a fa na yunubi nun na yunubi sare masen a be a fixe ra. Dawuda to tuubi, Ala naxa dije a ma. Na taruxui findixi masenyi fanyi nan na ibunadama be, Ala yunubi xafarima ki naxe.

Kono yunubi tan fe birin kanama ne. Dawuda xa denbaya naxa tooo ki fanyi ra. A xa di Abisalomi naxa a matandi, a a keru Darisalamu. A raponyi, Dawuda naxa gbilen mangeya ra, kono a nu bara tooo a gbe ra a xa simaya kui.

Ala xa won mali xaxili fanyi sotide na taruxui birin kui. Amina.

Ala xa Masenyi firin nde Annabi Samuweli be

Dawuda Sölu xa faxe kolonfe

¹ Sölu faxa xanbi, Dawuda naxa gbilen Sikilaga kelife Amalekikae bonbode. A naxa lu naa xi firin.

² A xi saxan nde, xeme nde naxa fa keli Sölu yire. A nu bara a xa donma iboo a ma, a bende so a xunyi ma sunnun fe ma. A to so Dawuda yire, a naxa a xinbi sin a bun ma binye kui.

³ Dawuda naxa a maxorin, «I kelixi minden?» A naxa a yaabi, «N nan n gixi Isirayila xa gali nan ya ma.»

⁴ Dawuda naxa a fala a be, «Munse dangixi naa? Na tagi raba n be.» A naxa a yaabi, «Isirayilakae bara e gi gere ma. Mixi gbegebe bara faxa e ya ma. Hali Sölu nun a xa di xeme Yonatan bara laaxira.»

⁵ Dawuda naxa a fala xeme be, naxan nu dentege safe a be, a naxe, «I tan a kolonxi di, a Sölu nun a xa di xeme Yonatan bara laaxira?»

⁶ A naxa a yaabi, «N Sölu li Gilibowa geya nan fari a maxonoxi a naaxi ra. A nu wama a yete faxafe tanbe ra, barima Filisita soori soe ragie nu bara a raxeten.

⁷ A to n to, a naxa n xili. N naxa a ratin.

⁸ A naxe, «Nde na i tan na?» N naxa a yaabi, «Amalekika nde nan n na.»

⁹ A naxa a fala n be, «N mu gexi faxade, i xa n mali n xa faxa.»

¹⁰ Na kui n naxa a faxa, barima n na kolon, a mu kisima feo. N naxa fa a xa mange tonxuma nun a xa belexe rasoe ra i tan n marigi xon ma.»

¹¹ Dawuda nun a xa mixie naxa e xa donmae iboo sunnunyi kui na dentege xa fe ra.

¹² E naxa Sölu, a xa di xeme Yonatan, nun Alatala xa pama Isirayila bonsoe xa jonfe raba, naxee faxaxi gere kui. E naxa wa, e naxa sun han nunmare nee xa fe ra.

¹³ Dawuda naxa na xeme maxorin, naxan fa dentege sa a be, «I keli minden?» A naxa a yaabi, «Xoje Amalekika xa di nan n na.»

¹⁴ Dawuda naxa a maxorin, «I tan mu gaaxu Ala xa Mixi Sugandixi faxade?»

¹⁵ Dawuda naxa a xa soori nde xili, a a yamari, «Yi xeme faxa!» A naxa na raba.

¹⁶ Dawuda naxa a fala na Amalekika be, «I to a fala a i bara Ala xa Mixi Sugandixi faxa, i bara i yete xun nakana. A lanma i xa faxa.»

¹⁷ Dawuda naxa yi suuki sebe Sölu nun a xa di xeme Yonatan xa fe ra,

¹⁸ a fa yamari fi Yudayakae xa a xaran. A xili ne «Xali xa suuki.» A sebexi Yasari xa buki kui.

¹⁹ «Isirayila, wo xa mange xungbe bara laaxira geya fari, soori fanyie bara faxa.

²⁰ Wo naxa na fala Gati taa kui, wo naxa na xibaaru masen Asikalon taa kui,

alako Filisita di ginnee naxa fa seewa, alako e tan sunnatatee xa di ginnee naxa fa jalexin.

²¹ Gilibowa geyae, tunc nun xini naxa bira wo ma,

wo xa xee naxa fan, barima mange Sölu xa kanke makantase bara yaagi soto naa, ture yo mu soma a ma sonon!»

22 «Yonatan xa xali bara soori xungbee faxa,

Solu xa tanbe xa wali bara sooneya.

23 Solu nun Yonatan naxee nu rafanxi mixie ma e xa simaya kui,

e birin fa faxa loxoere keren.

E nu xulun dangi segee ra.

E senbe nu gbo dangi yetee ra.

24 Isirayila di ginnee, wo xa wa Solu xa fe ra, naxan nu dugi fanyie ragoroma wo ma, naxan nu xee ma fima wo ma xunmasee ra.»

25 «Korogbae bara faxa gere kui.

Yonatan bara laaxira wo xa geyae fari.

26 Yonatan ngaxakerenyi, n sunnunxi i xa fe ra.

I xa fe nu xorocho n ma!

I xa xanunteya nu na n be dangi ginnee xa xanunteya ra.

27 Korogbae bara faxa gere kui.

Geresosee bara kana.»

2

Mange firin

1 Na to dangi, Dawuda naxa Alatala maxorin, a naxe, «N xa te Yuda taa nde kui?» Alatala naxa a yaabi, a naxe, «Iyo.» Dawuda man naxa a maxorin, «Yuda taa mundun?» Alatala naxa a yaabi, «Hebiron boxi.»

2 Na kui Dawuda naxa te naa a nun a xa gine firinyie: Axinowama Yisireelika nun Nabali Karemeleka xa gine fori Abigayili.

3 Dawuda naxa a foxirabiree nun e xa denbayae xanin a xun ma. E naxa sa sabati Hebiron boxi.

4 Yuda xeme e naxa e malan Hebiron, e fa Dawuda findi Yuda bonsoe mange ra. Dawuda to a kolon a Yabesi Galadi xeme e nu bara Solu ragata,

5 a naxa xerae xee e xon ma, e xa sa a fala e be, «Ala xa wo baraayi wo xa hinne xa fe ra wo naxan masenxi Solu be a xa maragate kui.

6 Alatala xa hinne wo ra, a xa lu wo seeti ma. N fan hinnema ne wo ra na xa fe ra.

7 Wo limaniya tongo, wo senbe soto, barima wo marigi Solu bara faxa, Yuda bonsoe bara n tan sugandi e xa mange ra.»

8 Na temui, Solu xa soorie xa mange Abeneri nu bara Solu xa di Isiboseti xanin Maxanayimi.

9 A naxa a findi Asuri, Yisireeli, Eframi, nun Isirayila birin mange ra.

10 Solu xa di Isiboseti nu bara je tongo naani soto, a findixi mange ra temui naxe Isirayila xun ma. A naxa e yamari je firin bun ma. Kono Yuda bonsoe tan naxa lu Dawuda xa mangeya bun ma.

11 Dawuda naxa Yuda bonsoe yaamari je solofere kike senni Hebiron kui.

12 Neri xa di Abeneri nun Solu xa di Isiboseti xa mixie naxa keli Maxanayimi sigafe ra Gabayon.

13 Seruya xa di xeme Yowaba nun Dawuda xa soorie naxa e li Gabayon ye yire. E naxa ti seeti, booree naxa ti naakiri ma.

14 Abeneri naxa a fala Yowaba be, «Won ma soori ndee xa e boore gere won ya tode ra.» Yowaba naxa tin na ra.

15 Xeme fu nun firin naxa keli Bunyamin nun Solu xa di Isiboseti xa mixie ya ma. Xeme fu nun firin naxa keli Dawuda xa mixie ya ma. E naxa ti e boore kanke.

16 Birin naxa a gerefa suxu a xunyi ma, a santidegema raso a furi kui. E birin naxa faxa temui keren. Na kui e naxa menni xili sa Xelekati Asurin, naxan nu wama a falafe e xa xui ra «Santidegema yire.»

17 Na loxoere Dawuda xa mixie naxa Abeneri nun Isirayila mixie bonbo a jaaxi ra.

18 Seruya xa di saxanyie nu na na gere kui: Yowaba, Abisayi, nun Asaheli. Asaheli to xulun alo xeli,

19 a naxa bira Abeneri foxo ra a xorochoe ra.

20 Abeneri naxa a ya rafindi a ma, a a maxorin, «I tan nan a ra Asaheli?» Asaheli naxe, «Iyo, n tan nan a ra!»

21 Abeneri naxa a fala a be, «I xa bira soori gbete foxo ra. I xa na faxa, i noma na xa geresose tongode i yete be.» Kono Asaheli mu tin gbilende a foxo ra.

22 Abeneri man naxa a fala Asaheli be, «N lu na. Xa n i faxa, n munse falama i taara Yowaba be?»

23 Kono Asaheli mu tin. Na nan a niya, Abeneri naxa a soxo a furi ma, a xa tanbe fa mini a xanbi ra, a faxa keren na. Na dangi xanbi, naxan yo ne dangima Asaheli facade ra, fo a ti naa.

24 Yowaba nun Abisayi naxa bira Abeneri foxo ra, han soge dula temui, e fa so Ama geya yire, Giyaxa ya tagi, Gabayon gbengberenyi kira ra.

25 Bunyamin bonsoe soorie naxa ti gere ki ma Abeneri xanbi ra geya fari.

26 Abeneri naxa a fala Yowaba be, «Santidegema faxe nan tun tima? I mu a kolon a na rajonma fe jaaxi nan ma? I xa yaamari fi i xa mixie xa gbilen e ngaxakerenyie foxo ra.»

27 Yowaba naxa a yaabi, «N xa a fala i be Ala ya xori. Xa i tan xa mu woyen nu, muxu birama ne wo foxo ra han geesege.»

28 Na temui, Yowaba naxa feri fe, alako a xa soorie xa gbilen Isirayilakae foxo ra. Gere dan na ki ne.

29 Abeneri nun a xa mixie naxa e jere koe birin na, e dangi Araba boxi ra, e

Yuruden xure giri, e dangi Bitiron na, e sa so Maxanayimi.

³⁰ Yowaba to gbilen Abeneri ɔɔɔ ra, a naxa a xa mixi birin malan. Asaheli nun mixi fu nun solomanaani nu baxi Dawuda xa mixie ra na gere xa fe ra.

³¹ Kɔnɔ Dawuda xa mixie nu bara Bunyaminka mixi kɛmɛ saxan tongo senni faxa, naxee nu na Abeneri ɔɔɔ ra.

³² E naxa Asaheli fure xanin e xun ma, e sa a ragata a benbae xa gaburi Beteleemu. Yowaba nun a xa mixie naxa e ɔɔɔ kɔɔ birin na, e sa so Hebiron subaxe ma.

3

Sɔlu nun Dawuda xa mixie (Yudaya Mangee I 3:1-4)

¹ Gere bu ne ki fanyi ra Dawuda xa mixie nun Sɔlu xa mixie tagi, Dawuda senbe nu gboma, Sɔlu xa mixie tan senbe nu xurunma.

² Dawuda xa die nan ya naxee barixi Hebiron. A xa di singe findixi Aminon nan na, Axinowama Yisireelika naxan bari a be.

³ A xa di firin nde findixi Kileyaba nan na, Nabali Karemeleka xa gine Abigayili naxan bari a be. A xa di saxan nde findixi Abisalomi nan na, Gesuri mange xa di gine Talamayi, Maaka naxan bari a be.

⁴ A xa di naani nde findixi Adoniya nan na, Hagi naxan bari a be. A xa di suuli nde findixi Sefataya nan na, Abitali naxan bari a be.

⁵ A xa di senni nde findixi Yitireyami nan na, a xa gine Egela naxan bari a be. Dawuda xa die nan na ki naxee bari Hebiron.

⁶ Sɔlu xa mixie nun Dawuda xa mixie nu na gerefe temui naxe, Abeneri nu katama senbe sɔtode Sɔlu xa mixie ya ma.

⁷ Sɔlu xa konyi gine nde nu na naxan xili Risipa, Aya xa di gine. Isiboseti naxa Abeneri maxɔrin, «Munfe ra i biraxi n baba xa konyi gine ɔɔɔ ra?»

⁸ Abeneri naxa xɔnɔ Isiboseti ma na woyenyi xa fe ra, a fa a yaabi, «Pe, bare nan n na Yudaya ɔɔɔ ma? N fe gbege rabaxi ne i bɔnsɔɔ be, i baba xa denbaya be, nun i baba booree be. I baba xa xanunteya xa fe ra, n mu tin i sode Dawuda yi ra. Kɔnɔ yakɔsi i fa n kalamuxi yi gine nan ma fe ra?»

⁹ Ala xa n makiiti a ɔɔaxi ra, xa n mu fe birin naba alako Dawuda xa fe xa kamali, alɔ Alatala a laayidixi a be ki naxe,

¹⁰ a xa mangeya ba Sɔlu yi ra, a fa Dawuda xa mangeya mabanban Yudaya ɔɔɔ ma, kelife Dana han Beriseeba.»

¹¹ Isiboseti mu suusa a yaabide woyen keren na, barima a gaaxuxi a ya ra.

¹² Abeneri naxa xɛɛrae xɛɛ Dawuda ma, e xa sa a fala a be a tan xili ra, «Nde gbe na yi ɔɔɔ ra?» E man xa sa a fala a be, «Won xa saata, n xa i mali Isirayila birin ya xa rafindi i ma.»

¹³ Dawuda naxa a yaabi, «Awa, won xa saate xiri, kɔnɔ n mu wama i xa fa n yire n ma gine Mikali xanbi, Sɔlu xa di gine.»

¹⁴ Dawuda naxa xɛɛrae xɛɛ Sɔlu xa di Isiboseti ma, a falafe ra, «N ma gine rasanba n ma be, n naxan xa kote ɔɔɔ Filisitaka soli kɛmɛ ra.»

¹⁵ Na kui Isiboseti naxa sa a ba a xa mɔri Palatiyeli yi ra, Layisa xa di.

¹⁶ A xa mɔri naxa bira a ɔɔɔ ra han Baxurimi a wama, kɔnɔ Abeneri naxa a fala a be, «Gbilen i xɔnyi.» Palatiyeli naxa gbilen.

¹⁷ Abeneri nun Isirayila forie naxa e boore to. A naxa a fala e be, «Singe wo nu wama ne Dawuda xa findi wo xa mange ra.»

¹⁸ A lanma wo xa a raba yakɔsi, barima Alatala a fala ne a xa fe ra, «N nan ma ɔɔɔ bama ne Filisitakae nun a yaxuie birin yi ra n ma konyi Dawuda nan saabui ra.»

¹⁹ Abeneri naxa woyen Bunyamin bɔnsɔɔɔ fan be. Na dangi xanbi, a naxa siga Hebiron a falafe ra Dawuda be Isirayilakae nun Bunyamin bɔnsɔɔɔ naxan natexi.

²⁰ Abeneri to siga Dawuda yire Hebiron, a tan nun mixi mɔxɔɔɔɔ, Dawuda naxa xulunyi ti a tan nun a xa mixie be.

²¹ Abeneri naxa a fala Dawuda be, «N marigi, tin n xa siga Isirayila birin xun lan, alako wo xa saate xiri, birin xa lu i xa mangeya bun ma, alɔ i wama a xɔnma ki naxe.» Dawuda naxa tin Abeneri xa masenyi ra, a naxa a lu a xa siga ɔɔɔɔɔ kui.

²² A mu bu, Yowaba nun Dawuda xa sɔɔɔɔɔ naxa fa see ra e naxee sɔto gere nde kui. Abeneri mu nu na Dawuda yire Hebiron, barima Dawuda nu bara a beɔɔɔn ɔɔɔɔɔ kui.

²³ Yowaba nun a xa sɔɔɔɔɔ naxa a kolon Neri xa di Abeneri nu bara fa mange yire, a man fa siga ɔɔɔɔɔ kui.

²⁴ Yowaba naxa siga mange yire, a a fala a be, «I munse rabaxi Abeneri to fa i yire? I a luxi munfe ra a xa siga ɔɔɔɔɔ kui?»

²⁵ I mu a kolon Neri xa di Abeneri faxi i madaxude nun i rabende ne?»

²⁶ Yowaba to keli Dawuda yire, a naxa mixie xɛɛ Abeneri ɔɔɔ ra Sira ye kundi yire. E naxa fa a ra, kɔnɔ Dawuda mu nu fefe kolon.

²⁷ Abeneri to gbilen Hebiron, Yowaba naxa a mabendun a gundo ki ma taa naade ra, alɔ a ne wama e xa e boore to. A naxa

a sɔxɔ fine ra a furi ma menni a xunya Asaheli gbeɲɔxɔfe ra. Abeneri faxa na ki ne.

²⁸ Dawuda to na fe kolon, a naxa a fala, «Ala ya xɔri, Abeneri xa faxe mu findixi n ma kote ra, a mu findixi n ma mangeya xa kote ra.

²⁹ Yi faxe kote na Yowaba nun a bɔnsɔee nan xun ma! Kundi fure xa lu a bɔnsɔe mixi ndee ma abadan, xa na mu a ra, maben fure, faxe ɲaaxi, ka kaame.»

³⁰ Yowaba nun a taara Abisayi Abeneri faxa na ki ne, e xunya Asaheli xa fe ra, naxan faxa gere kui Gabayon.

³¹ Dawuda naxa a fala Yowaba nun a xa sɔorie be, a naxe, «Wo xa wo xa donmae ibɔɔ sunnunyi kui, wo xa ɲonfe dugi ragoro wo ma Abeneri xa faxe xa fe ra.» Mange Dawuda naxa Abeneri fure mati gaburi de ra.

³² E naxa Abeneri ragata Hebron. Mange Dawuda naxa wa a xui itexi ra, a nun ɲama birin.

³³ Mange naxa yi suuki ba a be, a naxe, «Abeneri lan ne nu a xa faxa alo matandila nde?

³⁴ I belexee mu nu xirixi, i sanyie fan mu nu xirixi!

I faxaxi ne, alo mixi tinxintare nde naxan ɲaxankatama.»

³⁵ Nama birin naxa wa Abeneri xa fe ra. Dawuda xa mixie to wa a xa a dege, Dawuda naxa a kali, a naxe, «Ala xa n xun nakana a ɲaaxi ra xa n nan n degema beemanu soge dulama temui naxe.»

³⁶ Nama to Dawuda xa woyenyi me, na naxa rafan e ma. Mange Dawuda xa fe nu ɲama kenema.

³⁷ Nama birin naxa a kolon a Neri xa di Abeneri mu faxa mange xa yaamari xa ma.

³⁸ Mange naxa a fala a xa mixie be, a naxe, «N xa a fala wo be, to kuntigi xungbe bara faxa Isirayila.

³⁹ Hali n to findixi wo xa mange sugandixi ra, n senbe bara xurun Seruya xa die ya i. Ala xa e xa wali ɲaaxi sare ragbilen e tan tinxintaree ma.»

4

Isiboseti xa faxe

¹ Solu xa di Isiboseti to a me, a Abeneri bara faxa Hebron, limaniya naxa ba a yi, Isirayilakae fan naxa kontɔfili folo.

² Sɔori mange firin nu na Solu xa di yi ra. Keren nu xili Baana, boore nu xili Rekabu. Rimɔn Beerotika xa di xemee nan nu e ra. Beerotikae nu na Bunyamin bɔnsɔe ya ma,

³ barima e e gixi ne, e sa dɔxo Gitayimi. Han to, e sabatixi menni ne.

⁴ Di mabenxi keren nu na Solu xa di Yonatan yi ra. A ɲe suuli nan nu a ra, Solu

nun Yonatan faxa temui naxe Yisireeli. Gine naxan nu xije fima a ma, na naxa a tongo, a xa a gi. Na gbata kui, gine naxa bira, na di sanyi naxa maxɔɔ, a maben. Na di nu xili ne Mefiboseti.

⁵ Rimɔn xa di xemee Rekabu nun Baana naxa siga Isiboseti xunyi yanyi tagi. Isiboseti nu saxi, a nu a xife.

⁶ E naxa so banxi kui, alo e nu na donse nan fenfe, kɔɔ e naxa so Isiboseti yire, e fa a furi sɔxo a xa faxa a xa sade ma. E to ge na rabade, Rekabu nun a taara Baana naxa e gi.

⁷ E nu bara so Isiboseti xa banxi kui, e fa a li a saxi a xa sade ma a xa konkoe kui. E to ge a sɔxode, e a faxa, e naxa a xunyi bolon, e a xanin e xun ma. E naxa e ɲere kɔe birin na Araba kira xɔn ma.

⁸ E naxa Isiboseti xunyi xanin Dawuda xɔn ma Hebron, e fa a fala, «Mange, Isiboseti xunyi nan yi ki, Solu xa di xemee, i yaxui naxan nu wama i faxafe. N marigi, Alatala bara i gbeɲɔxo Solu bɔnsɔe ma to.»

⁹ Dawuda naxa Rimɔn Beerotika xa die Rekabu nun Baana yaabi, «N bara n kali Alatala ra, naxan n natanga tɔore birin ma, n xa nɔndi fala wo be.

¹⁰ Mixi nde to a fala n be, a mange Solu bara faxa, na kanyi ɲɔxo nu a ma, a a xibaaru fanyi nan ibaxi n be. Kɔɔ n tan bara yaamari fi, e xa a suxu, e a faxa Sikilaga taa kui. A xa xibaaru sare nan na ki!

¹¹ Mixi kobie na tinxintɔe nde faxa a xa banxi kui, han a xa sade ma, a mu lan xe e fan xa na nii sare fi? N mu lan xe n xa na mixie xa fe ɲɔn yi dunija ma?»

¹² Dawuda naxa a xa sɔorie yamari, e xa e faxa. E naxa e belexee nun e sanyie bolon, e sa e furee singan Hebron ye yire. Kɔɔ e naxa Isiboseti tan xunyi tongo, e a ragata Abeneri xa gaburi kui Hebron.

5

Dawuda findife Isirayila mange ra (Yudaya Mange I 11:1-3)

¹ Isirayila bɔnsɔe birin naxa fa Dawuda yire Hebron, e fa a fala a be, «Won birin bɔnsɔe keren.

² Solu xa mangeya bun ma, i tan nan nu Isirayila raperema e xa geree kui. Alatala a masenxi ne i be, «I tan nan meɲima n ma ɲama Isirayila ma, i tan nan findima e xa yarerati ra.»

³ Na kui, Isirayila fori birin to fa mange Dawuda yire Hebron, e nun Dawuda naxa saate xiri Ala ya xori. Forie naxa ture nde sa Dawuda xunyi ma tɔnxuma ra a e bara a sugandi a xa findi Isirayila mange ra.

⁴ Dawuda xa simaya nu bara je tongo saxan li na temui. A xa mangeya bu ne je tongo naani.

⁵ A je solofere kike senni nan naba mangeya ra Hebrion Yuda bonsœ xun ma. A je tongo saxan nun saxan nan naba mangeya ra Darisalamu Isirayila nun Yuda bonsœ xun ma.

⁶ Mange Dawuda nun a xa soorie naxa siga Darisalamu alako e xa Yebusukae gere, naxee nu sabatixi menni. Mennikae naxa a fala Dawuda be, «I mu soma be feo. Hali donxuiie nun mabenyei noma i keride!» E joxo a ma a Dawuda mu noma sode naa.

⁷ Kono Dawuda naxa no e ra, a Siyoni taa senbe yire masoto. Na nan a toxi, na taa xili falama «Dawuda xa taa.»

⁸ Na loxoe Dawuda naxa a fala, «Naxan wama yi Yebusukae masotofe, fo a xa so ye yire boxi nan bun ma. Na kui a noma Dawuda yaxuie ra naxee luma alo mabenyei nun donxuiie!» Na nan a ra, mixie nu a falama a donxui nun mabenyei mu soma mange xa banxi kui.

⁹ Dawuda to no e ra, a naxa sabati na yire makantaxi kui, a fa na xili sa «Dawuda xa taa.» A naxa a rabilinyie birin ti, kelife Milo han taa mabiri.

¹⁰ Dawuda senbe nu gboma nan tui, barima Alatala Senbema nu na a seeti ma.

¹¹ Tire mange Xirami naxa mixie xee Dawuda yire. E naxa sediri wuri, banxi banbanyie, nun geme masolie rasanba a ma, alako e xa mange banxi ti a be.

¹² Dawuda nu a kolon, a Alatala nan a tixi mange ra Isirayila xun ma, a xa mangeya xa sabati Alatala xa jama Isirayila xa fe ra.

¹³ Dawuda to keli Hebrion, a naxa konyi ginee nun gine gbete soto Darisalamu, naxee bara die bari a be.

¹⁴ Na die xili nan yi ki, naxee barixi a be Darisalamu: Samuwa, Sowa, Natan, Selemani,

¹⁵ Yibixari, Elisawa, Nefegi, Yafiya,

¹⁶ Elisama, Eliyada, Elifeleti.

¹⁷ Filisitakae to a me, a e bara Dawuda sugandi Isirayila mange ra, e birin naxa siga senbe ra a foxo ra, kono Dawuda to a me, a fa goro a xa yire makantaxi.

¹⁸ Filisitakae naxa fa, e naxa so Refa gulunba kui.

¹⁹ Dawuda naxa Alatala maxorin, a naxe, «A lanma n xa siga Filisitakae gere? I e sama ne n sagoe?» Alatala naxa a yaabi, «Siga, n e sama ne i belexe.»

²⁰ Na kui Dawuda naxa siga, a e bonbo Baali Perasimi. A naxa a fala, «Alatala bara n yaxuie bonbo n ya ra, alo ye naxan bonboma xare ra diki ibooma temui naxe.» Na yire xili sa Baali Perasimi na nan ma.

²¹ Filisitakae naxa e xa kuyee lu menni. Dawuda nun a xa mixie naxa nee birin xanin.

²² Na dangi xanbi Filisitakae man naxa te, e sa so Refa gulunba kui.

²³ Dawuda to Alatala maxorin, a naxa a yaabi, «I naxa te e ya ra de. I xa i mabilin e xanbi ra ne, i din e ra fotonyi ya ra.

²⁴ I na sanyi xui me wurie kon na temui naxe, i siga keren na Filisitakae foxo ra, barima a lima Alatala bara mini i ya ra e bonbode.»

²⁵ Dawuda naxa a raba, alo Alatala a falaxi a be ki naxe. A naxa Filisitakae bonbo, kelife Geba ma han Geseri.

6

*Saate kankira tunufe Darisalamu
(Yudaya Mangee I 13:4-14, 15:25-16:3)*

¹ Dawuda man naxa Isirayila soorie malan, e konti naxa siga mixi wulu tongo saxan.

² E naxa siga Bale Yuda, Ala xa kankira tongode, Alatala xili falama naxan xun, Alatala Senbema magoroxi naxan ma malekee masolixie tagi.

³ E naxa Ala xa kankira doxo sareti neene nde fari, e fa e jere a seeti ma kelife Abinadabo xonyi geya fari. Abinadabo xa di xemee Usa nun Axiyo nan nu sareti neene raperefe.

⁴ E naxa a rapere kelife Abinadabo xonyi geya fari. Axiyo nu perefe sareti ya ra, Ala xa kankira nu na naxan fari.

⁵ Dawuda nun Isirayila jama nu na Alatala matoxofe maxase mooli birin na. Maxase wuri daaxie nun kora mooli ndee nu na e yi ra.

⁶ E to Nakon xa lonyi li, ningee naxa wa birafe. Na kui Usa naxa a belexe itala, a Ala xa kankira suxu.

⁷ Alatala naxa xono a ma a xa na karinyi ma, a fa a sonto Alatala xa kankira fe ma.

⁸ Dawuda naxa xono Alatala Usa faxafe ra. E naxa na yire xili sa Peresi Usa. Naa xili falama na ki ne han to loxoe.

⁹ Dawuda naxa gaaxu Alatala ya ra na loxoe, a a fala, «Alatala xa kankira fa soma n tan xonyi di?»

¹⁰ A naxa nate tongo a a mu lanma a xa a raso a xa taa kui sinden, a xa a xanin Obedo Edon Gatika xonyi.

¹¹ Alatala xa kankira naxa lu menni han kike saxan. Na waxati bun ma, Alatala naxa baraka sa Obedo Edon nun a xa mixi birin ma.

¹² E naxa sa na dentege mange Dawuda be. E naxe, «Alatala bara duba Obedo Edon xa foxe be Alatala xa kankira xa fe ra.»

Na kui Dawuda naxa siga Obedo Edon xonyi, a sa Alatala xa kankira tongo, a a xanin seewe ra a xa taa kui.

¹³ Kankira xaninyie to santongo senni raba, Dawuda naxa tuura nun ninge borogexi ba serexexi ra.

¹⁴ Dawuda nu na fare boronfe a senbe birin na Alatala ya i, dugi fiixe ragoroxi a ma.

¹⁵ Dawuda nun Isirayila nama naxa na kankira rasiga Darisalamu, e nu Alatala matoxo sarae fe xui ra.

¹⁶ E nu kankira rasoma Dawuda xa taa kui temui naxe, Solu xa di gine Mikali nu tixi wunderi ra. A to Dawuda to fare boron na, Ala xa kankira ya ra, a bope naxa rapaaxu a ma.

¹⁷ E naxa Alatala xa kankira doxo kiri banxi bun ma Dawuda nu naxan tixi a be. Na temui Dawuda naxa serexexi gan daaxie nun xanunteya serexexi ba.

¹⁸ A to ge na serexexi bade, a naxa duba nama be Alatala Senbema xili ra.

¹⁹ A naxa taami keren, tamaree, nun xore maniyee fi gine nun xeme birin ma, e fa gbilen e xonyi.

²⁰ Dawuda to gbilen a xonyi, a xa sa duba a xa denbaya be, Mikali naxa a ralan, a a fala a be, «I tan, Isirayila mange, i tan nan fare boronfe i mageli ra i xa konyie nun e xa ginee ya i yi ki, alo segetala xurutare nde, i mu yaagi?»

²¹ Dawuda naxa a yaabi, a naxe, «N a rabaxi Alatala nan be, naxan n sugandi, a n nafisa i baba nun a bonsoe birin be, a n findi a xa nama Isirayila mange ra. N matoxoe nan tife Alatala be.

²² N bara tin nde xa sa na fari, n man xa n yete magoro a be. Na konyi ginee i naxee xa fe fala, nee fan n binyama ne.»

²³ Na na a ra, Solu xa di gine Mikali mu di yo bari a xa simaya kui.

7

Ala xa laayidi Dawuda be (Yudaya Mangee I 17:1-27)

¹ Mange Dawuda to ge sabatide a xa mange banxi kui, a yaxui naxee birin a rabilinyie naxa lu a bun ma Alatala saabui ra,

² a naxa a fala Annabi Natan be, a naxe, «A mato ba, n tan sabatixi sediri wuri banxi fanyi nan kui yi ki, konoo Ala xa seede kankira tan na kiri banxi nan bun ma.»

³ Natan naxa mange yaabi, a naxe, «Naxan birin na i bope ma, a birin naba, Alatala na i foxo ra.»

⁴ Na koe ra, Alatala naxa a masen Natan be,

⁵ «Siga, a fala n ma konyi Dawuda be, <Alatala yi nan masenxi, a n xa a fala i

be, «I tan nan banxi tima n be n sabatima dennaxe?»

⁶ Kabi n naxa Isirayila ramini Misira, han to, n mu lu banxi kui. N bara n nere n ma horomolingira kui naxan findixi kiri banxi ra.

⁷ N nere naxan birin naba n nun Isirayila bonsoe ra, n mu a fala n ma mixi sugandixi yo be, munfe ra i mu banxi ti n be sediri wuri ra?»»

⁸ «I xa a fala n ma konyi Dawuda be, <Alatala Senbema xa masenyi nan yi ki: N tan nan i tongo xuruse demadon wali kui, n i findi n ma nama Isirayila mange ra.

⁹ N bara i kanta i xa nere birin kui, n bara i yaxui birin sonto. Yakosi n i findima ne xili xungbe kanyi ra dunija kuntigie ya ma.

¹⁰ N boxi fima n ma nama Isirayila nama ma e sabatima dennaxe, e fa lu bopea kui abadan. Mixi kobi mu e tooroma sonton alo temui dangixi.

¹¹ Keli n kiitisae doxo temui naxe n ma nama Isirayila xun na, han ya n i yaxui birin safe ne i sagoe.»

«Alatala xa masenyi nan ya: Alatala yati bonsoe fima ne i ma.

¹² I xa simaya na kamali, i fa i benbae li aligiyama, n a niyama ne i xa di xa findi mange ra i joxoe ra, n fa a xa mangeya mabanban.

¹³ A fama n ma horomobanxi tide, n a xa mangeya mabanbanma ne abadan.

¹⁴ N findima a baba nan na, a fan findi n ma di ra. A na ba n ma kira xon ma, n a jaxankatama ne mixie saabui ra.

¹⁵ Konoo n ma hinne mu bama a ma, alo n a ba Solu ma ki naxe, n naxan igoroxi i ya i.

¹⁶ I bonsoe nun i xa mangeya mabanbanma ne abadan, i xa kibanyi doxoma ne temui birin.»

¹⁷ Natan naxa Ala xa masenyi birin dentege Dawuda be.

¹⁸ Na dangi xanbi, mange Dawuda naxa a magoro Alatala ya i, a a masen a be, «N Marigi Alatala, munfe ra i n tan nun n xabile xa fe itexi yi ki?»

¹⁹ I man bara a fala e xa fe fama itede yare. N Marigi Alatala, i darixi na mooli raba ra Adama di nan be?

²⁰ N tan Dawuda, i xa konyi, n noma munse falade i be? I n bope birin kolon.

²¹ I bara yi fe xungbe raba i xa laayidi nun i janige xa fe ra, i fa a masen n tan i xa konyi be.

²² N Marigi Alatala, i senbe gbo, i maniyee mu na. Ala gbete yo mu na bafe i tan na. Muxu na nan mexi muxu tuli ra.

²³ Bonsoe mundun na yi dunija ma naxan luxi alo Isirayila bonsoe, i xa nama sugandixi? I tan Ala bara na si kerenyi xun

sara i yete be, e fa findi matoxoe ra i be. I tan bara kaabanakoe raba e be, i fa sie nun e xa alae ker i xa jama ya ra, i naxan xun saraxi Misira.

²⁴ I bara senbe so i xa jama Isirayila yi ra, alako a xa findi i xa jama ra abadan, i fan xa findi e Marigi Ala ra.»

²⁵ «Yakosi, n Marigi Alatala, i xa i xa laayidi rakamali n be. I naxan fala n xabile xa fe ra, i xa na ragiri abadan.

²⁶ I xili xa ite abadan! Mixie xa a fala, <Alatala Senbema findixi Isirayila Marigi nan na! I xa senbe fi i xa konyi Dawuda bonsoe ma!»

²⁷ I tan yati, Isirayila Marigi Alatala Senbema, i bara a masen n be, <N bonsoe fima ne i ma.> Na nan a ra, n tan i xa konyi bara limaniya soto n xa yi maxandi ti i ma.

²⁸ Yakosi, n Marigi Alatala, i tan nan na Ala ra. Nondi nan i xa masenyi ra. I bara i xa hinne masen n be.

²⁹ Yakosi, baraka sa n xabile ma, alako e xa ti i ya tode ra abadan. I tan, n Marigi Alatala, i tan nan woyenxi. I xa masenyi nan a niyama n bonsoe baraka sotoma abadan.»

8

Dawuda geree geenife (Yudaya Mangee I 18:1-17)

¹ Na birin dangi xanbi, Dawuda naxa Filisitakae bonbo, a e lu a xa yaamari bun ma.

² A naxa Mowabakae fan bonbo. Mixi naxee suxu, a naxa nee itaxun doxo saxon, a fa doxo firin faxa. Mowabakae naxa lu Dawuda xa noe bun ma, e nu fa duuti fi a ma.

³ Dawuda to gere ti Efirati xure longori, a naxa Rexobo xa di Hadadeseri bonbo, naxan findixi Soba mange ra.

⁴ Dawuda naxa Hadadeseri xa soe ragi mixi wulu keren keme solofere suxu, a nun soori mixi wulu moxonen. A naxa soe birin san fase raxaba, bafe soe keme jondon a naxee ragata a yete be.

⁵ Aramikae naxa keli e xonyi Damasi, e xa Hadadeseri Soba mange mali, konso Dawuda naxa e xa mixi wulu moxonen nun firin sonto.

⁶ Na kui Dawuda naxa a xa soorie rasabati Damasi, Aramikae fa lu a xa yaamari bun ma, e duuti fi. Alatala nu Dawuda xun nakelima yire birin.

⁷ Dawuda naxa kanke makantase xema daaxi gbege ba Hadadeseri xa mixie yi ra, a e xanin Darisalamu.

⁸ A naxa wure gbeeli gbege fan tongo Betaxa nun Berotayi, Hadadeseri xa taee.

⁹ Xamata mange Tohu to a me, a Dawuda bara Hadadeseri xa soorie birin bonbo,

¹⁰ a naxa a xa di Yorami xee mange Dawuda yire, a xa sa a xeebu, a man xa a tantu Hadadeseri gerefe nun a bonbofe ra. Yorami naxa a sanba gbeti, xema, nun wure gbeeli ra.

¹¹ Mange Dawuda naxa na birin fi Alatala ma. A nu luma na raba ra xema nun gbeti birin na a naxan sotoma gere kui a yaxuie yi ra,

¹² alo Aramikae, Mowabakae, Amonikae, Filisitakae, Amalekikae, nun Rexobo xa di Hadadeseri Soba mange.

¹³ Na nan a ra Dawuda naxa xili xungbe soto a to Aramikae bonbo Foxe Gulunba, a mixi wulu fu nun solomasaxan sonto dennaxe.

¹⁴ A naxa a xa soorie rasabati Edon boxi birin ma. Menni nu na Dawuda xa yaamari nan bun ma, barima Alatala nu xun nakeli fima a ma yire birin.

¹⁵ Dawuda naxa a xa jama Isirayila yamari tinxinyi nun nondi ra.

¹⁶ Seruya xa di Yowaba nan nu na Dawuda xa soorie xa mange ra. Axiludu xa di Yehosafati nan nu na mange xa keedi ragatama ra.

¹⁷ Axituba xa di Sadoki nun Abiyatari xa di Aximeleki nan nu na serexedube kuntigie ra.

¹⁸ Seraya nan nu na Dawuda xa sebeliti ra. Yehoyada xa di Benaya nan nu na Keretikae nun Peletakae xa mange ra. Dawuda xa di xeme fan nu walima e baba xa mangeya kui.

9

Dawuda meenife Mefiboseti ma

¹ Dawuda naxa maxorinyi ti, a naxe, «Solu xabile mixi nde na na, n noma hinnede naxan na Yonatan xa fe ra?»

² Solu xa konyi nde nu na naxan xili Siba. E to fa a ra Dawuda yire, mange naxa a maxorin, «I tan nan xili Siba?» A naxe, «Iyo mange, n tan nan a ra, i xa konyi di.»

³ Mange naxa a maxorin, «Mixi gbeta mu na Solu xabile ya ma n noma hinnede naxan na?» A naxa mange yaabi, a naxe, «Yonatan xa di xeme keren na na, naxan sanyi mabenxi.»

⁴ Mange naxa a maxorin, «A na minden?» Siba naxa a fala, «A na Amiyeli xa di Makiri xonyi Lodebara taa kui.»

⁵ Mange Dawuda naxa a xee Amiyeli xa di Makiri fende Lodebara taa kui.

⁶ Yonatan xa di Mefiboseti, Solu xa mamedi to Dawuda yire li, a naxa a yatagi rafelen boxi ma. Dawuda naxa a xeebu, «Mefiboseti.» Mefiboseti naxa a ratin, «N tan nan ya, i xa konyi di.»

⁷ Dawuda naxa a fala a be, a naxe, «Hali i mu gaaxu, a kolon n wama hinnefe i ra

i baba Yonatan xa fe ra. N Solu xa boxie birin nagbilenma ne i ma. A xoli n ma i xa i dege n xonyi loxo yo loxo.»

⁸ Mefiboseti man naxa a yatagi rafelen boxi ma, a a fala, «I wama n ma fe fanyixonna munfe ra? N tide mu dangi hali bare faxaxi nde yati ra.»

⁹ Na temui mange naxa Siba xili, a a fala a be, «N bara Solu nun a xa die xa se birin fi i marigi Yonatan xa di ma.

¹⁰ I tan, i xa die, nun wo xa konyie, wo xa xe sa a be, alako a xa baloe soto. I marigi xa di Mefiboseti fama a degede n xonyi loxo yo loxo.» Di xeme fu nun suuli nun konyi moxopen nan nu na Siba yi ra.

¹¹ Siba naxa a fala mange be, a naxe, «Mange, n i xa yaamari rabama ne alo i a falaxi n be ki naxe.» Dawuda nu bara a fala, a Mefiboseti a degema mange xonyi alo mange xa die a rabama ki naxe.

¹² Di lanma di nde nu na Mefiboseti yi ra, a xili Mike. Siba xa mixie birin nu walima Mefiboseti be.

¹³ Mefiboseti nu sabatixi Darisalamu ne, temui birin a nu a degema mange xonyi ne. A sanyi firinyie nu mabenxi.

10

*Dawuda xa xerae Amonikae yire
(Yudaya Mang'e I 19:1-19)*

¹ Na to dangi, Amonikae xa mange naxa faxa, a xa di Xanun naxa findi mange ra a joxoe ra.

² Dawuda naxa a fala, «N hinnema ne Naxasa xa di Xanun na, alo a baba a rabaxi n tan be ki naxe.» Na kui Dawuda naxa xerae xee, e xa sa jon xeebui ti a baba xa faxe ma. Dawuda xa xerae to Amoni boxi li,

³ kuntigie naxa a fala Xanun be, e naxe, «I joxo a ma a Dawuda yi mixie xeexi i baba xa jonfe nan kunfa bade? E faxi i xa boxi rabende ne, alako Dawuda xa be kana.»

⁴ Na kui Xanun naxa Dawuda xa xerae suxu, a e dexabe seeti bi, a e xa donmae iboo e xore yaalanyi ma, a e keru e mageli ra yaagi kui.

⁵ Dawuda to a me e naxan nabaxi, a naxa mixie rasiga a xa xerae ralande, e a fala e be, «Wo xa lu Yeriko, han wo de xabee xa mini. Na temui, wo xa fa.» A na raba e xa yaagi xa fe nan ma.

⁶ Amonikae naxa a kolon, a e xa fe bara rapaaxu Dawuda ma. Na kui e naxa soorie malan kelife yire wuyaxi: mixi wulu moxopen kelife Beti Rexobo nun Soba Arami boxi ma, mixi wulu keren Maaka mange xa boxi ma, nun mixi wulu fu nun firin Tobo xa boxi ma.

⁷ Dawuda to na fe me, a naxa Yowaba nun a xa soorie rasiga na gere sode.

⁸ Amonikae naxa ti a gere ki ma e xa taa sode de ra. Aramika naxee tan kelixi Soba nun Beti Rexobo, sa soorie xun ma naxee keli Tobo nun Maaka, nee naxa lu e xati ma taa fari ma.

⁹ Yowaba naxa a to gere tixi a be yare nun xanbi. A naxa a xa soori senbema ti Aramikae ya ra,

¹⁰ a booree ti Amonikae ya ra, a xunya Abisayi xa yaamari bun ma.

¹¹ A naxa a fala a xunya be, «Won xa won boore senbe so. Aramikae senbe na gbo n be, i fa n mali, kono n fan xa Amonikae senbe sa gbo i be, n sigama ne i malide.

¹² I xa limaniya, i xa senbe so. Won xa gere so won ma mixie nun won Marigi Ala xa taae be. Alatala fama a sago rabade.»

¹³ Yowaba nun a xa soorie to makore Aramikae ra, e naxa e gi a ya ra.

¹⁴ Amonikae to na to, e fan naxa e gi Abisayi ya ra, e so taa kui. Na gere dangi xanbi, Yowaba naxa gbilen Darisalamu.

¹⁵ Aramikae to a to, a Isirayilakae bara e bonbo, e man naxa e senbe birin xunlan.

¹⁶ Hadadeseri naxa Aramika gbetee xili kelife Efirati naakiri ma, e fa Hadadeseri xa soori mange Sobaki li Xelama taa kui.

¹⁷ Dawuda to na kolon, a naxa Isirayilakae birin xunlan, e naxa giri Yuruden xure naakiri ma, e siga Xelama. Aramikae naxa ti Dawuda ya ra, e fa a gere.

¹⁸ Kono Aramikae mu no a ra, e naxa e gi Isirayila ya ra. Dawuda naxa e xa soe ragi wulu tongo naani faxa, a nun soori wulu tongo naani. A naxa e xa soori mange Sobaki fan bonbo, a naxa faxa menni.

¹⁹ Mange naxee birin nu na Hadadeseri malife, nee to a to Isirayila bara e bonbo, e naxa saate xiri e nun Dawuda ra, e fa lu a xa yaamari bun ma. Kabi na waxati, Aramikae mu suusa Amonikae malide sonon.

11

*Dawuda nun Batiseba
(Yudaya Mang'e I 20:1)*

¹ Na pe igbilenyi, mangee nu geree tima waxati naxe, Dawuda naxa Yowaba nun Isirayila soorie xee Amonikae gere, a nun Raba taa suxude. Kono Dawuda tan naxa lu Darisalamu.

² Nunmare nde, Dawuda naxa keli a xa sade ma, a siga a mapere, a xa koore banxi fari. Kelife na yire itexi, a naxa gine tofanyi nde to, a na a maxafe.

³ Dawuda naxa mixi nde xee a xa fe maxorinde. A naxa fa a fala a be, a Eliyami xa di Batiseba nan a ra, naxan doxoxi Uri Xitika xon.

⁴ Dawuda naxa mixie xee, e xa a xili. A to fa, Dawuda naxa a kolon gine ra. Na dangi xanbi, Batiseba naxa gbilen a xonyi. Na temui a nu baxi gede a xa kike wali ra.

⁵ Batiseba to a kolon a bara teege, a naxa na fala Dawuda be, a naxe, «N bara furi tongo.»

⁶ Na kui, Dawuda naxa Yowaba yamari, a xa Uri Xitika rafa a tan Dawuda ma keli gere yire. Yowaba naxa na raba,

⁷ Uri naxa siga Dawuda yire. Dawuda naxa maxorinyi ndee ti a ma Yowaba nun a xa soorie xa fe ra, naxee nu na gere sofe.

⁸ Na dangi xanbi, Dawuda naxa a fala Uri be, «Siga i xonyi, i xa sa i maxa.» Uri to keli mange banxi sigafe a xonyi, Dawuda naxa se fanyu nde rasanba a ma.

⁹ Kono Uri mu gbilen a xonyi. A naxa xi mange xa buntunyi kui mange makantee ya ma.

¹⁰ Na kuye iba mixi nde naxa sa a fala Dawuda be, «Uri nu siga a xonyi.» Na kui, Dawuda naxa Uri xili, a a maxorin, «Munfe ra i mu gbilen i xonyi? I mu kelixi biyaasi xe?»

¹¹ Uri naxa a yaabi, «Alatala xa saate kankira, Isirayila, nun Yudaya soorie, nun n marigi Yowaba, e birin na leele bun ma gere yire. A lanma n tan xa so n xonyi, n xa n dege, n xa n min, n nun n ma gine xa kafu na kui? N bara n kali i xa simaya yati ra, n mu na fe mooli rabama.»

¹² Dawuda naxa a yaabi, «I xa lu be to. Tina n i bepinma ne.» Na kui Uri naxa lu Darisalamu na xi firinyi.

¹³ Dawuda naxa a xili a xa a dege a xonyi. Na temui Dawuda naxa a rasiisi, kono na koe ra Uri mu siga a xonyi. A man naxa xi mange makantee ya ma.

¹⁴ Na kuye iba, Dawuda naxa bataaxe sebe Yowaba ma, a a so Uri yi ra.

¹⁵ A sebexi na bataaxe kui, «Wo xa Uri ti yire nde gere xoxoxi dennaxe. Gere kui wo xa wo magbilen wo keli a xun, alako a xa faxa na gere kui.»

¹⁶ Yowaba naxa Uri ti yire nde a a kolon gere xoxoxi dennaxe ki fanyu.

¹⁷ Taakae to mini Yowaba xili ma, Dawuda xa mixi ndee naxa sonto. Uri Xitika nu na nee ya ma.

¹⁸ Yowaba naxa xera xee Dawuda yire, a fe birin dentege a be naxan dangixi na gere kui.

¹⁹ Yowaba naxa a fala na xera be, «I na ge na dentege sade,

²⁰ xa mange fa xono, a fa yi woyenyi mooli fala, «Munfe ra wo wo masoxi na taa ra a gbe ra gere sode? Wo mu nu a kolon a e noma bunyi tide kelife taa tete fari ma?»

²¹ Yerubese ti xa di Abimeleki mu faxa na ki xe? Gine nde nan a gono geme xungbe ra kelife Tebesi taa tete ra. Wo wo masoxi

na tete ra munfe ra?» Na temui i xa yi woyenyi sa i xa dentege fari, a falafe ra, «I xa konyi Uri Xitika fan bara faxa na gere kui.»

²² Xera naxa siga, a fe birin dentege sa Dawuda be naxan dangi gere kui alo Yowaba a fala a be ki naxe.

²³ A naxe, «Yi mixie bara no muxu ra. E to mini taa fari ma, muxu naxa e matutun han e man naxa so taa sode de ra.

²⁴ Kono na temui mixi gbetee naxa xalie woli muxu ma kelife taa tete fari. Muxu xa mixi ndee naxa faxa, hali i xa konyi di Uri, na Xitika.»

²⁵ Dawuda naxa na xera yaabi yi ra, «Yowaba, i boje naxa rapaaxu i ma yi fe ma, barima gere tan kui, fo mixi nde xa faxa ne. I xa na taa suxu senbe ra, i a birin kana.» I tan fan xa a ralimaniya.

²⁶ Uri xa gine to a me a xa mori bara faxa, a naxa kaape fe raba.

²⁷ A xa kaape fe to ba a ra, Dawuda naxa a xili, a a findi a xa gine ra. Na temui a naxa di xeme keren bari a be. Kono Dawuda naxan nabaxi, na mu rafan Alatala ma.

12

Annabi Natan xa masenyi Dawuda be

¹ Alatala naxa Natan xee Dawuda xon ma. Natan naxa a fala a be, «Mixi firin nu na taa nde kui, keren nu findixi banna nan na, boore setare.

² Xuruse gbege nu na na banna yi ra,

³ kono yexee gine keren peti nan nu na setare tan yi ra. A na sara ne, a nu a balo a xonyi a xa die ya ma. A nu donse xuntunyie fima a ma, a nu ye fi a ma a yete xa tonbili ra. Koe ra yexee nu xima a kanke nan ma. A nu luxi ne a be alo a xa di.

⁴ Loxoe nde xope naxa fa na banna xonyi. Na banna to mu tin xuruse bade a yete xa goore kui, a naxa siga a sa na setare xa yexee kerenyi tongo, a a faxa, a a rafala a xa xope be.»

⁵ Dawuda to na me, a naxa xono ki fanyu ra na banna ma, a naxa a fala Natan be, «N bara n kali Alatala xili ra, na banna lan ne a xa faxa.

⁶ A man xa na yexee joxoe naani ragbilen na setare ma, barima a bara fe kobi raba, a mu kinikini.»

⁷ Na temui Natan naxa a fala Dawuda be, a naxe, «I tan nan na na banna ra! Isirayila Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, «N bara i sugandi Isirayila mange ra, n bara i ratanga Solu ma,

⁸ n fa a xa banxi so i yi ra, a nun a xa ginee, a nun Isirayila nun Yudaya birin. Xa

na mu i wasa nu, n nu noma nde sade na xun ma.

⁹ Munfe ra i Alatala xui maberexi, i wali paaxi raba? I bara Uri Xitika faxa Amonikae saabui ra, i bara Uri xa gine tongo, i a findi i gbe ra.

¹⁰ Yakosi, gere mu makuyama i bonsœ ra sonon, barima i bara n xui mabere, i Uri Xitika xa gine findi i gbe ra.

¹¹ N xa a fala i be, n tan Alatala fama i toorode i bonsœ tagi. N fama i xa ginœe bade i yi ra, n e so i xa mixi nde yi ra, e nun nee fa kafu kene ma.

¹² I tan fe paaxi rabaxi a gundo daaxi ne, konon i sare ragbilenma a kene ma daaxi ne Isirayila nama ya xori.»

¹³ Dawuda naxa a fala Natan be, «N bara yunubi raba Alatala ra!» Natan naxa a yaabi, «Alatala bara dipe i xa yunubi ma, i mu faxama.

¹⁴ Konon i to a niyaxi Alatala yaxuie xa no a maberede yi fe kui, i xa di naxan fama baride, na tan faxama ne.»

¹⁵ Natan naxa gbilen a xonyi. Alatala naxa fure radin diyore ma, Uri xa gine naxan bari Dawuda be.

¹⁶ Dawuda naxa Ala maxandi diyore be, a man sunyi suxu a xa fe ra. A to so a xonyi, a naxa a sa boxi ma.

¹⁷ A xa forie naxa fe birin naba alako a xa keli boxi ma, a xa a dege, konon a mu tin feo.

¹⁸ A xi solofere nde diyore naxa faxa. Dawuda xa walikœe mu nu wama na falafe a be, barima e nu a falama e boore tagi, «Diyore to mu nu faxaxi, muxu nu woyen ne a be, a mu muxu danxun. Yakosi muxu fama a xa diyore xa faxe falade a be di? A fama fe xone nan nabade!»

¹⁹ Dawuda naxa sogi a xa walikœe ma, e na fe nde madukufe e xui igoroxi ra e boore tagi. Na kui a naxa a kolon a xa diyore bara faxa. A naxa a xa walikœe maxorin, «Diyore bara faxa?» E naxa, «Iyo, a bara faxa.»

²⁰ Dawuda naxa keli boxi, a a maxa, a labunde sa a ma, a dugie masara, a fa siga Alatala xa banxi kui suyidide Ala be. A to keli menni, a naxa siga a xonyi, a donse maxorin, a a dege.

²¹ A xa walikœe naxa a maxorin, e naxe, «Munfe ra diyore nu baloxi temui naxe, i nu sunma, i nu wama, konon diyore to faxaxi fa, i bara keli, i i dege?»

²² A naxa e yaabi, «Diyore to nu baloxi, n nu sunma, n nu wama, barima n joxo a ma a temunde Alatala dipnema n ma, a n ma diyore rakisi.

²³ A to bara faxa, n fa sunma munfe ra? N noma a ragbilende dunjpa ma fa? N tan a lima ne naa, konon a tan mu gbilenma n tan ma sonon.»

²⁴ Na temui Dawuda naxa a xa gine Batiseba madundu. E naxa lu yire keren, a naxa tegege, a di xeme bari. E naxa a xili sa Sulemani. Alatala to a xanu,

²⁵ a naxa Annabi Natan xee Dawuda yire, a falafe ra, Yedideya xili fan xa sa a xun, naxan wama a falafe Alatala xanuntenyi.

²⁶ Yowaba naxa Amonikae xa mangataa Raaba gere, a na mange banxi suxu.

²⁷ A naxa mixie xee a falafe ra Dawuda be, «N bara Raaba gere, n man bara e xa ye yire suxu.

²⁸ Yakosi i xa soorie malan, wo xa te taa suxude. A mu lanma n tan xa na binye soto.»

²⁹ Dawuda to soorie malan, e naxa siga Raaba. A naxa din taa ra, a a suxu.

³⁰ A naxa Amoni mange xa mange tonxuma ba a xun ma, a fa a sa a yete xun ma. A binya kilo tongo saxan, a yailanxi xema nan na. Geme tofanyi fan nu na a ma. Dawuda naxa se gbege soto na taa kui.

³¹ A naxa na taakae findi konyie ra, naxee nu wuri xabama a nun biriki bonboma. A a raba na ki ne Amonikae xa taa birin kui. Na dangi xanbi Dawuda nun a xa soorie naxa gbilen Darisalamu.

13

Aminon nun Tamari

¹ Na to dangi, fe nde naxa Dawuda xa di Abisalomi xunya ginema tofanyi Tamari li. Dawuda xa di Aminon naxa a xanu folo.

² A naxa wa a maagine Tamari xon ma han na naxa findi a be fure ra. Gine dimedi nan nu a ra, konon Aminon mu noma a makorede a ra.

³ Aminon boore nde nu na na, naxan nu xili Yonadabo, Dawuda taara Simeya xa di. A nu koota ki fanyi ra.

⁴ A naxa a boore maxorin, «Mange xa di, munfe ra i yatagi ixonoxi loxœe yo loxœe? A fala n be.» Aminon naxa a yaabi, «N wama n bariboore Abisalomi maagine Tamari nan xon.»

⁵ Yonadabo naxa a fala a be, «I naxan nabama, i xa i sa, alo i na fura a gbe ra. I baba na fa i xeebude, i xa a mayandi a falafe ra, «A lu n maagine Tamari xa fa n yire, a xa donse yailan n ya xori, a a so n yi ra a yete ra.»

⁶ Na temui Aminon naxa a sa, alo a furaxi ne. Mange to fa a xeebude, a naxa a fala a be, «Yandi, a lu Tamari xa fa n yire, a xa donse nde yailan n ya xori, a a so n yi ra a yete ra.»

⁷ Dawuda naxa mixie xee Tamari xonyi, a falafe ra, «I xa siga i taara Aminon xonyi, alako i xa donse yailan a be.»

⁸ Tamari naxa so a taara Aminon xa banxi kui, a naxa a li a saxi. A naxa donse nde yailan, a ture sa a ma, a a jin a ya tode ra.

⁹ A to ge, a naxa a makore a ra donse ra a yi tunde kui alako a xa a so a yi ra, konɔ Aminon mu tin a donde. A naxa yaamari fi mixi birin xa mini. E to mini,

¹⁰ a naxa a fala Tamari be, «Fa donse ra n ma konkoe kui. I xa a fi n ma i belexe ra.» Tamari naxa donse tongo a naxan yailanxi, a siga a ra a taara xa konkoe kui.

¹¹ A to donse ti a be, a naxa dutun a ma, a a fala a be, «N xunya, won xa kafu!»

¹² A maagine naxa a yaabi, «N taara yandi, i naxa dutun n ma, barima na fe mooli mu lanma a xa raba Isirayila boxi ma. I naxa yi daxuna raba.

¹³ N na yaagi mooli xaninma di? I xili fan kanama ne Isirayila. I xa mange mayandi, a mu tondima n fide i ma.»

¹⁴ A mu tin a tuli matide a ra, a naxa dutun a ma, a a futi kana.

¹⁵ Na to ba a ra, Tamari xa fe naxa rapaaxu Aminon ma, a fa a fala a be, «Keli, i siga!»

¹⁶ A naxa a yaabi, a naxe, «Ade! Xa i n keri, na paaxu dangi i naxan nabaxi n na!» Konɔ Aminon mu a tuli mati a ra.

¹⁷ A naxa a xa konyi xili, a a fala a be, «Yi gine keri n be, i fa naade balan.»

¹⁸ Aminon xa konyi naxa a keri, a naade balan alo a falaxi a be ki naxe.

Donma nu ragoroxi Tamari ma, naxan ningi masunbuxi. Mange xa di gine naxee mu nu xeme fe kolon sinden nu darixi na donma mooli ra.

¹⁹ Tamari naxa xube radin a yete xun na, a a xa donma iboo a ma. A naxa a belexee sa a xun ma, a siga gbelegebe ra.

²⁰ A taara Abisalomi naxa a maxorin, «I taara Aminon bara dutun i ma? N xunya, i sabari. I naxa kontofili yi xa fe ra. I taara nan a ra.» Kabi na temui Tamari naxa sabati a taara Abisalomi xonyi sunnunyi kui.

²¹ Mange Dawuda to na fe kolon, a naxa xono ki fanyi.

²² Abisalomi mu sese fala Aminon be na xa fe ra, konɔ xonnanteya naxa lu a boje kui Aminon mabiri, barima a nu bara fe kobi raba a maagine Tamari ra.

²³ Ne firin dangi xanbi, Abisalomi xa walikce nu na a xa yexee xabe maxabafe Bali Xasori, Efirami boxi fe ma. Abisalomi naxa mange xa di birin xili naa, e xa xulunyi raba.

²⁴ Abisalomi naxa siga mange yire, a naxe, «Mange, n ma yexee xabe xaba temui bara a li. Xa i sa tinma, i xa fa a nun i xa mixie na xulunyi.»

²⁵ Mange naxa Abisalomi yaabi, a naxe, «Ade, n ma di, a mu lanma muxu birin xa siga, xa na mu a ra a findima kote xungbe nan na i be.» Abisalomi naxa a karaxan, konɔ mange naxa tondi, a fa duba a be.

²⁶ Abisalomi naxe, «N ba, xa fe na na ki ne, a lu n xunya Aminon tan xa fa.» Mange naxe, «Munfe ra?»

²⁷ Abisalomi naxa a karaxan, han mange naxa tin Aminon nun mange xa di birin xa siga na xulunyi.

²⁸ Abisalomi naxa a fala a xa konyie be, «Aminon na siisi, n fama yaamari fide wo ma wo xa a faxa. Na waxati hali wo mu gaaxu, n tan nan wo yamarixi. Wo xa limaniya, wo a faxa.»

²⁹ Abisalomi xa konyie naxa na raba Aminon na, alo Abisalomi e yamarixi ki naxe. Mange xa di birin to na to, e naxa e gi e xa soe fari.

³⁰ Mange Dawuda naxa na xibaaru me beenu e xa a yire li, a falafe ra, «Abisalomi bara mange xa di xeme birin faxa, keren mu luxi.»

³¹ Mange naxa a xa donma iboo sunnunyi kui, a fa goro boxi ma, a tan nun a xa mixie.

³² Dawuda taara Simeya xa di xeme Yonadabo, naxa a fala a be, «N marigi, i xa di xeme birin xa mu faxaxi. Aminon gbansan nan faxaxi. Na nate nu na Abisalomi furi kabi Aminon dutunxi a maagine Tamari ma temui naxe.

³³ Mange, i naxa la na xibaaru ra, a falafe ra i xa di xeme birin bara faxa. Aminon gbansan nan faxaxi.»

³⁴ Na kui Abisalomi naxa a gi. Na temui taa makante naxa mixi gbege to fa ra kira xon ma kelife geya yire.

³⁵ Yonadabo naxa a fala mange be, «I xa die nan fafe yi ki, alo n a fala i be ki naxe.»

³⁶ A nan mu ge woyende, mange xa die naxa so wa ra. Mange nun a xa mixie fan naxa wa folo.

³⁷ Abisalomi nu bara a gi, a siga Gesuri mange Amixudi xa di xeme Talamayi xonyi. Dawuda a xa di xa jonfe raba ne temui xonkuye.

³⁸ Abisalomi lu ne Gesuri xonyi ne saxan.

³⁹ Mange Dawuda boje goro ne Aminon xa faxe xa fe ra, a Abisalomi lu na sinden.

14

Abisalomi gbilenge Darisalamu

¹ Seruya xa di xeme Yowaba nu a kolon a Abisalomi rafan Dawuda ma.

² Na kui Seruya naxa Tekowa gine nde fen naxan koota. A naxa a fala a be, «I xa i maxiri alo kaape gine. I naxa labunde nun ture sa i ma de. I xa lu alo gine naxan buxi jonfe sunnunyi kui temui xonkuye.

³ Na temui i xa siga mange yire, i fa woyen a be alo n a falama i be ki naxe.» Yowaba naxa na woyenyi birin masen a be.

⁴ Na gine Tekowaka naxa sa woyen mange be na ki. A naxa a yatagi rafelen boxi ma mange ya i, a fa a fala, «Mange, i xa n nakisi.»

⁵ Mange naxa a maxorin, «Munse niyaxi?» A naxa a yaabi, «Kaape gine nan n na, n ma mori bara faxesa.»

⁶ Di xeme firin nu na n yi ra. Loxoe nde e naxa gere daaxa. Mixi yo mu nu na naxan e tagi ibama. Na kui keren naxa boore faxesa.

⁷ Yakosi n ma mixie bara a fala n be, a n xa n ma di so e yi ra naxan luxi, e xa a fan faxesa n ma di faxaxi gberoxofe ra. E wama na ke tongoma kerenyi faxafe naxan luma n be, alako n ma mori xili nun a xa fe xa jon feo.»

⁸ Mange naxa a fala na gine be, «I naxa kontofili. Siga i xonyi. N yaamari fima i xa fe ra yakosi.»

⁹ Na Tekowa gine naxa a yaabi, «N ma fe rabaxi sare xa gbilen n tan nun n xabile ma. Na kote naxa lu mange nun a xa kibanyi xun ma.»

¹⁰ Mange naxa a fala a be, «Xa mixi nde sa i rakiiti, i xa fa a ra n xon ma. A mu i rakiitima sonon.»

¹¹ Na gine naxa a yaabi, «Mange, i xa laayidi tongo n be i Marigi Alatala xili ra, alako n ma di faxaxi gberoxofe soxi mixi naxan yi, na naxa nde sa n ma toore xun ma n ma di baloxi faxafe ra.» Mange naxa a fala a be, «N xa a fala i be Alatala xili ra, sese mu fama i xa di tode.»

¹² Na temui na gine naxa a fala mange be, «I xa i haake to, n xa masenyi nde ti i be.» A naxe, «Awa yire.»

¹³ Gine naxa a maxorin, «Munfe ra i na rabaxi Alatala xa jama ra? I xa woyenyi a masenxi i tan bara tantan, barima i mu tinxu mixi rafade i naxan kerixi.»

¹⁴ I bunadama birin faxama ne. E luxi ne alo ye ifilixi naxan mu makoma sonon! Kono Ala mu tinma mixi xa simaya xun nakanade. A fe birin nabama alako naxan bara a makuya a ra, na man xa makore a ra.»

¹⁵ «Mange, n bara yi birin masen mange be to, barima n bara gaaxu jama ya ra. N bara a mapoxun a temunde i noma tinde n tan i xa konyi xa masenyi ra.»

¹⁶ N bara a mapoxun a i noma n bade n yaxui belexe i naxan wama n tan nun n ma di faxafe, muxu naxa lu sonon Ala xa jama ya ma.

¹⁷ Mange xa masenyi xa bojasa fi n ma. I tan luxi ne n be alo Alatala xa maleke naxan noma fe fanyi nun fe jaaxi tagi rasade. I Marigi Alatala xa i mali.»

¹⁸ Mange naxa na gine yaabi, «Nondi fala n be, i naxa fefe noxun n ma.» Gine naxe, «Awa yire n mange n marigi.»

¹⁹ Mange naxa a maxorin, «I xa masenyi birin fatanxi Yowaba nan na?» Gine naxa a fala a be, «Mange, i bara nondi yati fala. Mixi mu noma fefe noxunde i ma. Yowaba nan n xexxi n xa na birin masen i be.»

²⁰ I xa konyi Yowaba yi rabaxi ne, alako fe nde xa masara. Kono i tan, n marigi, i xaxili fan alo Alatala xa maleke nde. I fe birin kolon naxan dangima yi boxi ma.»

²¹ Mange naxa a fala Yowaba be, a naxe, «I naxan fala, n wama na nan nabafe. Siga, i sa fa n ma di Abisalomi ra.»

²² Yowaba naxa a magoro boxi ma binye kui, a fa duba mange be. A naxa a fala mange be, «Mange n marigi, to n bara i xa hinne to n mabiri, barima i bara tin n ma woyenyi ra.»

²³ Yowaba naxa siga Gesuri Abisalomi foxo ra, a fa fa a ra Darisalamu.

²⁴ Kono Abisalomi to Darisalamu li, mange naxa yaamari fi a a naxa fa mange yire, a xa lu a xonyi. Na kui Abisalomi naxa siga a xonyi, a mu mange yire li.

²⁵ Mixi yo mu nu na Isirayila boxi ma, naxan nu tofan alo Abisalomi, kelife a xunyi han a sanyi. Nama birin na to ne.

²⁶ Ne yo je a nu luma a xunyi bii ra, barima a xunxexe nu binya han kilo firin mange maniyase ki ma.

²⁷ Abisalomi di xeme saxan nan bari, a nun di gine nde naxan xili Tamari. Gine tofanyi na nu a ra.

²⁸ Abisalomi naxa lu Darisalamu je firin, mange mu tin e xa boore to ra.

²⁹ Abisalomi naxa Yowaba xili alako a xa a masen mange be, kono Yowaba fan mu tin e xa boore to ra. Abisalomi naxa a xili a sanya firin nde, kono Yowaba mu a xa xili ratin.

³⁰ Na kui Abisalomi naxa a fala a xa mixie be, «Wo a kolon, Yowaba xa mengi xe na n gbe fe ma. Wo sa te so naa ra.»

³¹ E to ge na rabade, Yowaba naxa siga Abisalomi yire, a sa a maxorin a a xa xe ganxi fe naxan ma.

³² Abisalomi naxa a yaabi, «N bara i xili alako n xa i xee mange xon, i xa a maxorin n be, «Munfe ra i n tongoxi Gesuri, i fa n na be? Xa i mu wama n tofe, a nu fisa n xa lu menni!» Yakosi n wama n yete dentegefe mange be. Xa n bara seriye nde kana, a xa n faxesa.»

³³ Yowaba naxa siga mange yire, a sa Abisalomi xa xera iba mange be. Na temui mange naxa Abisalomi xili. Abisalomi to siga mange yire, a naxa a magoro boxi ma binye kui, mange fa a sunbu.

15

Abisalomi findife mange ra

¹ Na temui Abisalomi naxa soori ragise nun soee soto, a nun soori mixi tongo suuli, naxee nu jereema a ya ra.

² Abisalomi nu kelima geesege, a ti kira de ra naxan nu soma mangataa. Mixi naxee nu minima naa ra sigafe ra mange yire alako e xa e xa kontofili masen a be, Abisalomi nu nee maxorinma, «Wo kelixi minden?» E na e kelide fala a be,

³ Abisalomi nu a falama ne e be, «Nondi na wo be, kono mixi yo mu a tuli matima wo ra mange xonyi.

⁴ Xa n tan nan findixi kiitisa ra Isirayila boxi ma nu, n mixi birin makiitima tinxinyi nun nondi nan na nu.»

⁵ Mixi naxee nu e xinbi sinma a be, Abisalomi nu e belexe suxuma, a e sunbu.

⁶ Abisalomi nu na nan nabama Isirayilakae birin be, naxee nu sigama mange yire kiiti nde xa fe ra. Na kui a naxa e boje ya rafindi a yete ma.

⁷ Ne naani dangi xanbi, Abisalomi naxa a fala mange be, «Dije n ma, n xa siga Hebriron laayidi nde rakamalide,

⁸ n naxan tongo Alatala be, n nu na Gesuri taa kui temui naxe Arami boxi ma. N a fala ne, xa Alatala n nagbilen Darisalamu, n serexe bama ne a be Hebriron.»

⁹ Mange naxa a fala a be, «Siga bojesa kui.» Na temui Abisalomi naxa a xun ti Hebriron na.

¹⁰ Abisalomi naxa mixie xee Isirayila bonsoe birin ma, e xa a fala, «Wo na sara xui me temui naxe, wo xa a fala, Abisalomi bara mangeya tongo Hebriron.»

¹¹ A naxa mixi keme firin tongo Darisalamu, naxee a mati Hebriron, kono e mu a kolon Abisalomi nu wama naxan nabafe naa.

¹² Abisalomi to nu serexe bama Alatala be Hebriron, a naxa Axitofeli xili Gilo taa kui. Axitofeli nu findixi Dawuda rasima nde nan na. Na waxati Abisalomi nu senbe sotoma, mixi gbege nu luma a seeti ma.

¹³ Na temui mixi nde naxa a masen Dawuda be, «Abisalomi rafan Isirayilakae ma.»

¹⁴ Na kui Dawuda naxa a fala a xa mixie be Darisalamu, «Won xa won gi, xa na mu a ra Abisalomi fama ne won sontode. Wo xulun alako a naxa won li taa kui, a fa won faxa santidegema ra.»

¹⁵ Mange xa mixie naxa a yaabi, «Mange, i na wa fefe xon ma, muxu na i xanbi ra.»

¹⁶ Mange nun a xa mixie naxa keli a xonyi, e xa e gi. A naxa konyi gine fu lu naa alako e xa meeni mange xa banxi ma.

¹⁷ Nama birin naxa bira mange foxo ra kelife Darisalamu. E to banxi donxoe li, e naxa ti naa.

¹⁸ A xa soorie, a xa soori Keretikae nun Peletakae, nun a xa soori keme senni naxee keli Gati, e birin naxa dangi mange ya tode ra.

¹⁹ Mange naxa a fala Gatika Itayi be, «Munfe ra i fan faxi muxu foxo ra? I xa lu be mange neene seeti ma. Xone nan i ra, naxan jan bara keli a xa boxi ma.

²⁰ I faxi xoro ne. A mu lanma i xa lintan muxu foxo ra, barima n tan yati mu n sigade kolon. Wo xa gbilen, i tan nun i ngaxakerenyie. Alatala xa hinne i ra a xa tinxinyi kui.»

²¹ Itayi naxa mange yaabi, «Mange, n xa a fala i be Alatala ya xori, i siga dede, n fan sigama naa. Xa na findi faxe ra, xa na findi kisi ra, n mu kelima i seeti ma.»

²² Mange Dawuda naxa a fala Itayi be, «Awa yire.» Na kui Itayi, a xa mixie, nun e xa denbayae naxa lu Dawuda foxo ra.

²³ Nama birin nu na wafe e xui itexi ra, e dangi temui. Mange nun a xa pama naxa Sediron xure di igiri, e kira suxu naxan sigama gbengerenyi ma.

²⁴ Sadoki nun Lewi bonsoe mixie nu na na, Alatala xa kankira xaninfe ra. E naxa Alatala xa kankira ragoro, alako Abiyatari xa nu serexe ba han pama xa ge minide taa kui.

²⁵ Mange naxa a fala Sadoki be, «I xa Alatala xa kankira ragbilen taa kui. Xa Alatala wama hinnefe n na, a nagbilenma ne, n xa a xa horomolingira nun a xa kankira to.

²⁶ Kono xa a sa li n ma fe mu rafan Alatala ma sonon, a sago xa raba.»

²⁷ Mange man naxa a fala serexedube Sadoki be, «Wo xa gbilen bojesa kui, i tan nun i xa di Aximaasi, a nun Abiyatari nun a xa di Yonatan.

²⁸ N luma gbengerenyi fiili ma, han n xibaaru sotoma wo ra temui naxe.»

²⁹ Na kui Sadoki nun Abiyatari naxa gbilen Darisalamu Alatala xa kankira ra, e fa lu menni.

³⁰ Dawuda nun a xa pama naxa te Oliwi kira xon ma sunnunyi kui, e nu wama, e xunyi makotoxi, e sanyi igeli.

³¹ Mixi nde naxa a fala Dawuda be, a Axitofeli nun Abisalomi birin na a ra yi fe kui. Dawuda naxa Ala maxandi, «Alatala, i xa Axitofeli xa marasie kana.»

³² Dawuda to so geya fari, mixie nu salima dennaxe, Xusayi Arika naxa fa a ralande, a xa donma iboxi a ma, xube soxi a xunyi ra sunnunyi xa fe ra.

³³ Dawuda naxa a fala a be, «Xa i bira n foxo ra, i findima kote nan na n be.

³⁴ I naxan nabama, i xa gbilen taa kui Abisalomi yire, i fa a fala a be, «Mange, n bara nate tongo n xa findi i xa konyi ra alo n a rabaxi i baba be ki naxe.» Na ki i noma Axitofeli xa marasie xun nakanade n be.

³⁵ Serexedube Sadoki nun Abiyatari fan na n malife. I na naxan yo me mange xa banxi kui, i xa a fala e be.

³⁶ E fama e xa die Aximaasi nun Yonatan xeede n yire i xa xibaaru ra.»

³⁷ Dawuda xanuntenyi Xusayi gbilen taa kui na nan ma. A tan nun Abisalomi naxa so Darisalamu temui keren.

16

Dawuda nun Siba

¹ Dawuda to dangi geya xun tagi ra, a naxa naralan Mefiboseti xa konyi Siba ra. Sofale firin nu na a yi ra, taami keme firin bakixi e fari, tamare mooli nde suxui keme, xore xaraxi debe keme, nun weni lului keren.

² Mange naxa a maxorin, «I munse rabama yi birin na?» Siba naxa a yaabi, «Sofalee findima mange xa mixi maxanin see ra, taami nun xore findima donse nan na fonikee be, weni tan senbe nan fima mixie ma naxee taganma gbengberenyi ma.»

³ Mange naxa a maxorin, «I marigi xa di na minden?» Siba naxa a yaabi, «A na Darisalamu taa kui, barima a naxe, «Isirayilakae n baba xa mangeya ragbilenma ne n ma to.»»

⁴ Mange naxa a fala Siba be, «N bara Mefiboseti ke birin fi i ma.» Siba naxe, «Mange n marigi, n bara i tantu. I xa hinne n na kudei.»

⁵ Mange Dawuda to Baxurimi li, Solu xabile xa mixi nde naxa mini naxan xili Simeyi. Gera xa di nan nu a ra. A naxa dankee rasiga Dawuda ma.

⁶ A naxa gemee mawoli Dawuda nun a xa mixie ma, naxee nu na e jerefe Dawuda xa pama nun a xa soorie tagi.

⁷ Simeyi nu a dankama yi ki ne, «Keli be, keli be, i tan faxeti seriyelatate.

⁸ Alatala xa Solu bonsoe nii sare doxo i xun ma, i tan naxan findixi mange ra a joxoe ra. Alatala bara mangeya ragbilen i xa di Abisalomi ma. Yi toore bara findi i xa faxeti sare ra.»

⁹ Seruya xa di Abisayi naxa a fala mange be, «N marigi, munfe ra won a luma yi xeme xurutare xa mange konbi? Sago fi n ma n xa a xunyi bolon a de i.»

¹⁰ Mange naxa a yaabi, «Seruya xa di, i mu na yi fe kui feo. Yi mixi n dankaxi ne, barima Alatala bara a yamari a xa n danka. Nde noma a falade a be, «Munfe ra i yi rabama?»»

¹¹ Dawuda naxa a fala Abisayi nun a xa mixie be, «Xa n ma di barixi yati wama n faxafe, a mu findima n be terenna ra yi mixi fan xa n faxa naxan kelixi Bunyamin bonsoe! Wo a lu na. A xa n danka alo Alatala a yamarixi ki naxe.

¹² Temunde Alatala na n ma toore to, a fama to danke mafindide fe fanyi ra.»

¹³ Dawuda nun a xa mixie naxa bira e xa kira foxo ra. Kono Simeyi nu jerefe geya kanke Dawuda mabiri, a nu a danka, a nu geme mawoli a ma, a nu xube rate a ma.

¹⁴ Mange nun a xa pama birin naxa e yonkinde li, e taganxi. Menni e naxa e malabu.

¹⁵ Abisalomi nun a xa pama tan naxa so Darisalamu. Axitofeli fan nu na a foxo ra.

¹⁶ Dawuda xanuntenyi Xusa Arika to so Abisalomi yire, a naxa a fala a be, «Kisi na mange be! Kisi na mange be!»

¹⁷ Abisalomi naxa Xusa yaabi, «Xanunteya mu na i boje kui i boore be? Munfe ra i mu bira i xanuntenyi foxo ra?»

¹⁸ Xusa naxa Abisalomi yaabi, «Ade! N tan birama mixi nan foxo ra Alatala nun Isirayila pama naxan sugandixi. N wama lufe na nan seeti ma.

¹⁹ A nun, a lanma n xa Dawuda xa di rabatu. A xa di mu i ra? N walima ne i be alo n wali i baba be ki naxe.»

²⁰ Abisalomi naxa a fala Axitofeli be, «Yakosi, a lanma won xa munse raba?»

²¹ Axitofeli naxa a fala Abisalomi be, «I xa i sa i baba xa konyi ginee fe ma a naxee luxi mange banxi kui. Na kui Isirayilaka birin a kolonma ne xonnanteya bara lu i tan nun i baba tagi. I xa mixie limaniyama ne i xa fe ra.»

²² E to kiri banxi ti mange banxi fari, Abisalomi naxa a sa a baba xa konyi ginee fe ma Isirayila pama ya xori.

²³ Na waxati Abisalomi nun Dawuda birin nu birama Axitofeli xa marasie foxo ra, alo marasie naxee kelixi Ala ma.

17

Xusa nun Axitofeli xa marasie

¹ Axitofeli naxa a fala Abisalomi be, «A lu n xa mixi wulu fu nun firin mayegeti, n xa siga Dawuda foxo ra to kee ra yati.

² N a lima naa, a taganxi, limaniya yo mu na a be, fo gaaxui. Na kui pama e gima ne, n fa mange faxa a keren.

³ Na temui n pama birin malanma, e xa gbilen i ma. Na fatanma Dawuda xa faxe nan na. Nama fama lude bojesa kui na ki ne.»

⁴ Na masenyi naxa rafaan Abisalomi nun Isirayila kuntigie birin ma.

⁵ Abisalomi naxa a fala, «Wo Xusa Arika xili. Won xa na fan xui rame.»

⁶ Xusa to fa, Abisalomi naxa a fala a be, «Axitofeli xa marasi nan ya. I tan a toma di? A lanma ka a mu lanma?»

⁷ Xusa naxa a yaabi, «Yi biyaasi, Axitofeli xa marasi mu fan.

⁸ I i baba kolon, i a xa soorie kolon. Gbangbalanyie nan e ra, e xaape alo yete naxan xa die baxi a yi. I baba gere kolon. A mu xima jama ya ma.

⁹ A lima yakosi a pan bara a noxun geya yire nde. I xa mixi nde na faxa na gere kui, jama fama ne a falade, «Abisalomi xa mixie bara sonto a jaaxi ra!»

¹⁰ Limaniya fama ne bade mixie yi ra, hali soori xoroxxe. Isirayila i baba kolon soori ra, e a xa mixie kolon gbangbalanyie ra.»

¹¹ «N ma marasi nan ya. I xa Isirayila birin malan kelife Dana ma han Beriseeba. I xa mixie na wuya alo meyeniyi naxan na baa de ra, i tan yati fama e rasode gere kui.

¹² A na dede, won fama a tode, won fama ne gorode a ma, alo xini goroma boxi ma ki naxe. Mixi keren mu luma e ya ma, muxu fama Dawuda nun a xa soori birin faxade.

¹³ Xa a sa a noxun taa nde kui, Isirayilakae fama na taa tete gemee bendunde luutie ra han tete birin ba naa.»

¹⁴ Abisalomi nun Isirayila kuntigie naxa a fala, «Xusa Arika xa marasi nan fan dangi Axitofeli xa marasi ra.» Alatala nu bara Axitofeli xa marasi kootaxi xun nakana, alako Abisalomi xa tooro.

¹⁵ Xusa naxa a fala Sadoki nun Abiyatari serexedubee be, «Axitofeli bara Abisalomi nun Isirayila forie rasi marasi nde ra, kono n tan bara e rasi fe gbete ra.

¹⁶ Yakosi wo xa xeraya iba Dawuda be keren na, a falafe ra, «I naxa lu fiili ma gbengberenyi seeti ma to kee ra de. I xa dangi naa ra pon, alako mange nun a xa mixie naxa sonto.»»

¹⁷ Yonatan nun Aximaasi nu na En Rogeli. Konyi gine nde naxa siga Xusa xa masenyi falade e be, alako e fan xa siga na xeraya ibade Dawuda be. E nu na En Rogeli ne barima e mu nu suusama lude Darisalamu taa kui.

¹⁸ Kono fonike nde naxa e to, a sa na fe dentege Abisalomi be. Yonatan nun Aximaasi naxa e xulun, e sa so Baxurimi taa kui mixi nde xonyi. E naxa goro na mixi xa kolonyi kui, naxan nu na a xa foxe ra.

¹⁹ Gine nde naxa dugi sa na kolonyi de ra, a fa sansi xori dinxi sa na dugi fari, alako mixi naxa sogi fe nde ma.

²⁰ Abisalomi xa soorie naxa so na gine xa banxi kui, e naxa a maxorin, «Aximaasi nun Yonatan na minden?» Gine naxa e yaabi, «E bara xure igiri.» Abisalomi xa

soorie naxa e fen, kono e mu e to. Na temui e naxa gbilen Darisalamu.

²¹ E to gbilen, Aximaasi nun Yonatan naxa te kolonyi ra, e siga a fala Dawuda be, «Wo xa xure igiri mafurenyi ra. Axitofeli bara yi marasi fi Abisalomi ma wo xili ma.»

²² Na kui Dawuda nun a xa jama naxa Yuruden igiri subaxe ma, e mu mixi keren lu e xanbi ra.

²³ Axitofeli to a to a Abisalomi mu a xa marasi suxuxi, a naxa baki a xa sofale fari, a gbilen a bari taa kui. A naxa a xa fee yaillan, a fa a yete gbaku. A faxa na ki ne. E naxa sa a ragata a baba xa gaburi seeti ma.

²⁴ Dawuda naxa so Maxanayimi. Abisalomi nun a xa soorie naxa Yuruden xure igiri.

²⁵ Abisalomi naxa Amasa ti a xa soorie yarerati ra, Yowaba doxxe ra. Amasa findi Yeteri xa di nan na, naxan Naxasa xa di gine Abigayili doxo. Abigayili findi Yowaba nga Seruya xunya nan na.

²⁶ Abisalomi nun a xa jama naxa yonkin Galadi boxi ma.

²⁷ Dawuda to so Maxanayimi taa kui, Naxasa xa di Soobi, naxan kelixi Raba taa kui Amonikae xa boxi ma, a nun Amiyeli xa di Makiri, naxan kelixi Lodebara, a nun Barasilayi, naxan kelixi Rogelimi taa kui Galadi boxi ma,

²⁸ nee naxa fa yi se birin na Dawuda xa mixie be: sadee, piletie, fepee, fundenyi maniye, mengi maniye, farin, sansi xori ganxie, toge mooli firin,

²⁹ kumi, yexee nun ninge xipe. E naxa fa na birin na Dawuda nun a xa jama xon ma, alako e xa e dege, barima e nu yi nan falama, «Yi jama bara tagan. Kaame nun ye xoli nan e suxuxi gbengberenyi ma yi ki.»

18

Dawuda Abisalomi gerefe

¹ Dawuda naxa a xa soorie konti, a mangee sugandi gali die be, mixi wulu keren nun mixi keme daaxi.

² Dawuda naxa a xa soorie itaxun doxo saxan na. A singe xunyi naxa findi Yowaba ra, a firin nde xunyi naxa findi Seruya xa di Abisayi ra, Yowaba xunya, a saxan nde xunyi naxa findi Itayi ra, Gatika. Mange Dawuda naxa a fala e be, «N fan luma wo seeti ma yi gere kui.»

³ Kono a xa soorie naxa tondi, a falafe ra, «A mu lanma i fan xa so gere kui. Xa muxu sa muxu gima ne, na mu findima fefe ra e be. Hali won ma gali die seeti sa faxa ne, na tide mu luma e be. Kono i tan tide dangi soori wulu fu ra. A fan ki ma, a lanma i

xa lu taa kui, alako i xa nɔ minide muxu malide xa fee mu sa sɔɔneya.»

⁴ Mange naxa e yaabi, a naxe, «Awa, wo sago.» Gali die naxa mini e dɔxɔ ki ma mixi wulu nun mixi keme daaxi, mange fan nu tixi taa naade ra.

⁵ Mange naxa Yowaba, Abisayi, nun Itayi yamari, «Wo naxa fe xɔɔxɔe raba Abisalomi ra n ma fe xanunteya ma.» Nama birin naxa mange xa yaamari me, a naxan falaxi sɔɔri yareratie be Abisalomi xa fe ra.

⁶ Gali die naxa mini taa fari ma Isirayila gere. Gere naxa sin ye Efirami fɔtonyi kui.

⁷ Dawuda xa sɔɔrie naxa xunnakeli fanyi soto, e Isirayilaka wulu mɔxɔɔn faxa na lɔxɔe kerenyi.

⁸ Gere naxa din bɔxi birin na. Sɔɔri gbegbe naxa lɔe fɔtonyi kui dangi a faxaxie ra santidegema ra.

⁹ Dawuda xa sɔɔrie naxa Abisalomi li fɔtonyi kui. A xa sofale tixi wuri xungbe nde bun ma, Abisalomi xunsexɛ kuye kankanxi wuri salonyie ma, a fa singan kuye ma. A xa sofale naxa a gi.

¹⁰ Sɔɔri nde to na to, a naxa sa a fala Yowaba be, a naxe, «N bara Abisalomi to, a gbakuxi wuri xungbe nde ra.»

¹¹ Yowaba naxa a yaabi, «I to a to, munfe ra i mu a faxa keren na? Xa i na raba nu, n gbete kole fu nun beleti keren nan fima i ma na fe rabaxi sare ra.»

¹² Na xeme naxa a fala Yowaba be, «Hali i gbete kole wulu keren fi n ma, n mu dinma mange xa di xeme ra, barima mange i tan nun Abisayi yamari muxu birin ya xɔri ne, «Wo naxa fe xɔɔxɔe raba Abisalomi ra n ma fe xanunteya ma.»

¹³ Xa n sa na fe raba nu, sese mu nɔma n tangade mange ma, naxan fama fe birin kolonde. Hali i tan mu nɔma n natangade a ma.»

¹⁴ Yowaba naxa a fala a be, «N mu luma be n de makanafe ra i be.» A naxa tanbe saxon tongo, a sa e banban Abisalomi sondonyi ma. Han na waxati Abisalomi nu gbakuxi wuri ma, a mu nu faxaxi.

¹⁵ Segetala fu naxee nu Yowaba xa geresosee maxaninma, nee naxa Abisalomi rabilin, e a bonbo han a faxa.

¹⁶ Na temui Yowaba naxa sara fe, alako nama xa gbilen Isirayilakae fɔxɔ ra.

¹⁷ E naxa Abisalomi tongo, e a sa yili xungbe nde kui fɔtonyi tagi, e geme gbegbe koto a fari. Isirayilaka birin naxa e gi, e naxa siga e xonyi.

¹⁸ Abisalomi nu bara geme tɔnxuma masoli, a a ti Mange xa Gulunba kui. A nu bara a fala, «Di yo mu na n be naxan n xili binyama.» Na kui a naxa a yete xili sa na geme tɔnxuma xun ma. Han to mixie na xilima «Abisalomi xa geme tɔnxuma.»

¹⁹ Sadɔki xa di Aximaasi naxa a fala Yowaba be, «A lu n xa sa a masen mange be a Alatala bara a rakisi a yaxui belexe.»

²⁰ Yowaba naxa a yaabi, «Na mu findima xibaaru fanyi xa ra to. Temui gbete i nɔma xibaaru fanyi masende mange be, kɔnɔ to mu lanma barima mange xa di bara faxa.»

²¹ Yowaba naxa a fala Kusika nde be, «Siga, i sa a dentege mange be i naxan toxi be.» Kusika to ge a xinbi sinde Yowaba bun ma, a naxa siga mafurenyi ra.

²² Sadɔki xa di Aximaasi fan naxa a fala Yowaba be, «Yandi, a lu n fan xa siga mange yire Kusika fɔxɔ ra.» Yowaba naxa a yaabi, «N ma di, i wama sigafe munfe ra? Yi biyaasi mu findixi xibaaru fanyi ra.»

²³ Aximaasi naxa a fala a be, «A fa findi fefe ra, n tan wama sigafe na masenyi ra.» Yowaba naxa a yaabi, «Awa yire, siga.» Aximaasi naxa mini Yuruden gulunba biri ra, a dangi na Kusika ra.

²⁴ Dawuda nu dɔxɔxi taa naade de ra. Taa kantama naxa te tete fari naade biri ra. A to a ya rasiga, a naxa sa mixi nde to fa ra a keren.

²⁵ Taa kantama to na fala a xui itexi ra, mange naxa a fala, «Xa mixi keren na a ra, a na fafe xibaaru nan na.» Na xeme to nu na fafe,

²⁶ taa kantama naxa mixi gbete to, naxan na fafe a gi ra. A naxa a fala a xui itexi ra, «Mixi gbete na fafe a gi ra.» Mange naxa a fala a be, «Na fan fafe xibaaru nde nan na.»

²⁷ Taa kantama naxa a fala, «A luxi n be alo Sadɔki xa di Aximaasi nan yare. N a gi ki kolon.» Mange naxe, «Mixi fanyi nan a ra. A na fafe xibaaru fanyi nan na.»

²⁸ Aximaasi to makɔre mange ra, a naxa a fala a xui itexi ra, «Gere bara sɔɔneya! A naxa a yatagi rafelen bɔxi ma, a fa a fala, «Tantui na i Marigi Alatala be, naxan n ma mange yaxuie ragoroma a bun ma!»

²⁹ Mange naxa a maxɔrin, «Abisalomi go, tana mu na n ma fonike ma?» Aximaasi naxa a yaabi, «Yowaba to n tan nun mange xa konyi nde xɛe, fe nde nu na, kɔnɔ n mu a kolon fe naxan a ra.»

³⁰ Mange naxa a fala a be, «Lu be sinden.» Aximaasi naxa ti a xati ma.

³¹ Kusika to so, a naxa a fala, «N ma mange, n bara fa xibaaru nde ra i be. To, Alatala bara i rakisi i yaxuie belexe tinxinyi ra.»

³² Mange naxa a maxɔrin, «Abisalomi go, tana mu na n ma fonike ma?» A naxa a yaabi, «Mange, mixi naxee fe paaxi rabama i ra, nun i yaxuie birin na, e xa fe xa nɔn alo na fonike Abisalomi.»

19

Dawuda wafe Abisalomi xa fe ra

¹ Na kui mange naxa sunnun ki fanyi. A naxa te a xa konkoe kui taa naade xun ma, a wama. A nu a fala a yete ma, «N ma di Abisalomi, n ma di Abisalomi, a nu fisa n tan xa faxa i ɲɔxɔe ra. Abisalomi, n ma di. Ee, n ma di!»

² E naxa na dentege Yowaba be, e naxe, «Mange na wafe sunnunyi kui Abisalomi xa fe ra.»

³ E gere naxan geenixi na ɓɔxɔe, na naxa findi sunnunyi ra ɓɔxi birin be, barima jama nu bara a me a mange ɗɔɔɔxi a xa di Abisalomi xa faxe xa fe ra.

⁴ Soorie naxa so taa kui, e xun sinxi alo e na e gi gere ma yaagi kui.

⁵ Mange naxa a yatagi makoto, a nu fa gbelegebele a xui itexi ra, «N ma di Abisalomi! N ma di Abisalomi! N ma di!»

⁶ Yowaba naxa so mange yire, a a fala a be, «To i bara i xa soorie rayaagi, naxee i nii ratangaxi, a nun i xa die, i xa ginnee, nun i xa konyi ginnee.»

⁷ I mixie xanuma, naxee i xɔnxi, i mixie xɔnma, naxee i xanuxi. To i bara a masen a i xa soorie nun e xa yareratie tide yo mu na i be. Xa muxu birin sa faxa nu fo Abisalomi, na nan nafanma i ma nu.

⁸ I naxan nabama, keli, i xa woyen fanyi fala i xa soorie be. Xa na mu a ra, n bara n kali Alatala ra, beenu kɔe xa so i xa xeme birin kelima ne i xun ma to. Na fe xɔɔxɔma i xa ɗɔɔe birin be i naxan kolon kabi i bari temui.»

⁹ Na temui mange naxa mini, a a magoro taa naade ra. Nama to na kolon, e naxa siga a yire.

Isirayilaka naxee nu biraxi Abisalomi ɓɔxɔ ra, nee nu bara e gi na temui e siga e xonyi.

¹⁰ Na ɓɔnsɔe birin nu a falama, «Mange Dawuda bara won ba won yaxuie belexe i, a tan nan won baxi Filisitakae yi ra, kɔnɔ a a gixi ne Abisalomi tan ya ra.

¹¹ Yakɔsi, Abisalomi, won naxan findi mange ra, na bara faxa gere kui. Won munse mamefe, won mu sa mange ragbilenma?»

¹² Mange Dawuda tan naxa a fala serexedube Sadɔki nun Abiyatari be, «Wo a fala Yuda forie be, «Munfe ra wo mu yarerati wali rabama mange ragbilenfe ra a xonyi? Mange ɲan bara Isirayila waxɔnfe me.

¹³ N ngaxakerenyi nan wo ra, won wuli keren, fase keren. Munfe ra wo na bufe mange ragbilenfe ra?»

¹⁴ Wo xa a fala Amasa fan be, «Won wuli keren, fase keren xa mu a ra? N bara n kali

Ala ra, n i tima ne n ma soorie xa mange ra Yowaba ɲɔxɔe ra kudɛi.»

¹⁵ Na kui Dawuda naxa a niya Yudakae birin xa lan a gbilenfe ma. E naxa xɛera xɛe mange ma, a xa gbilen, a tan nun a xa mixi birin.

¹⁶ Mange naxa gbilen ɓɔlo, a fa Yuruden xure li. Yudayakae naxa siga Giligali, e xa a rasene.

¹⁷ Gera xa di Simeyi, naxan kelixi Bunyamin ɓɔnsɔe, naxan nu Dawuda dankaxi Baxurimi, a fan naxa siga mange Dawuda ralande. Yudayakae nun

¹⁸ Bunyaminka soori mixi wulu keren nan nu na a ɓɔxɔ ra.

Siba, naxan nu bara wali Solu xa denbaya be, a tan nun a xa di fu nun suuli, a nun a xa konyi mɔxɔɲen, e fan naxa siga Yuruden xure mange ralande.

¹⁹ Mixie nu na mange xa jama malife xure igiride temui naxe, Gera xa di Simeyi naxa bira mange bun ma,

²⁰ a a mayandi, «N marigi, i naxa xɔne ragata i ɓɔɲe kui n be. I naxa i gbe ɲɔxɔ n ma fe ɲaaxi ra, n naxan nabaxi i ra i mini ɓɔxɔe.»

²¹ N marigi, n bara n ma yunubi kolon. Na kui, to, n singe nan faxi i rasenede Yusufu xa mixie ya ma.»

²² Na temui Seruya xa di Abisayi naxa a fala Dawuda be, «A mu lanma xe Simeyi xa faxa, barima a bara mange danka, Alatala naxan sugandixi?»

²³ Dawuda naxa a yaabi, «Seruya xa die, munse na won tagi? Wo wama findife n yaxuie nan na to? A lanma mixi nde xa faxa to Isirayila ɓɔxi ma? N ɲan a kolon n bara ge mangeya sotode to.»

²⁴ Mange naxa a fala Simeyi be, «N tan Isirayila mange, n bara n kali, n mu i faxama.»

²⁵ Solu xa di Mefiboseti fan naxa siga mange ralande. Kabi mange Dawuda keli ɓɔxɔe Darisalamu, a mu a sanyie maxa, a mu a xa dugie xa, a mu a de xabe yailan. A nu mame tife ne mange xa gbilen ɓɔɲesa kui.

²⁶ A to fa mange ralande Darisalamu, mange naxa a maxɔrin, «Mefiboseti, n to keli Darisalamu, munfe ra i mu bira n ɓɔxɔ ra nu?»

²⁷ A naxa a yaabi, «N ma mange, n tan mu a ra. Na ɓɔxɔe n ma konyi nan n madaxu. N a fala ne a be a xa n baki n ma sofale fari sigafe ra mange ɓɔxɔ ra. N nu a rabama na ki ne, barima n sanyie mu fan.

²⁸ Kɔnɔ n ma konyi naxa siga n xun mafalade i xɔn. Yakɔsi, i tan naxan luxi alo Alatala xa maleke, i sagoe xa raba.

²⁹ A seriye ki ma a nu lanma i xa n baba ɓɔnsɔe birin faxa e xa fe kobi xa fe ra i tan

mabiri, kɔnɔ i bara tin n xa lu i xa denbaya ya ma, won birin xa won dege yire keren. Na kui n mu nɔma i maxandide fefe ra fa.»

³⁰ Mange naxa a fala a be, «I naxa woyenyi yo sa na fari. N bara nate tongo Siba xa bɔxie xa itaxun.»

³¹ Mefiboseti naxa a yaabi, «N tan be a nɔma a birin tongode. N pelexinxi barima i tan mange bara so to i kendexi ra.»

³² Barasilayi Galadika nu bara mange mati han Yuruden xure keli Rogelimi. E to xure igiri, a naxa a jungu mange ma.

³³ Barasilayi xa simaya nu bara je tongo solomasaxan li. A nu bara meeni mange ma a to siga Maxanayimi kelife Darisalamu. Kuntigi belebele nan nu a ra.

³⁴ Mange naxa a fala Barasilayi be, «I xa lu n fe ma Darisalamu. N nan jɔxɔ sama ne i xon ma a fanyi ra.»

³⁵ Barasilayi naxa mange yaabi, «A lanma n xa te Darisalamu? Ne yeri luxi n ma simaya ra fa?»

³⁶ N bara je tongo solomasaxan sɔtɔ, n bara tagan sɔnɔn. Hali donse nun minse fanyi, n de mu nɔma na kolonde. N tuli mu nɔma sigi xui mede. A mu lanma n xa findi kote tun na n ma mange be.

³⁷ N man i matima ne dondoronti, kɔnɔ i wama yi heeri mooli fife n ma munfe ra?

³⁸ Yandi, i xa dije n tan i xa konyi xa gbilen n baride, n xa sa faxa menni, n nga nun n baba xa gaburi na dennaxe. Kɔnɔ i naxan nabama n be, i xa Kimehami xanin i xun ma, i xa a mali alo i wama a xon ma ki naxe.»

³⁹ Mange naxa a fala, «Awa, n xa Kimehami xanin n xun ma, n xa i waxonfe birin naba a be.»

⁴⁰ Nama birin to Yuruden xure giri, mange naxa Barasilayi sunbu, a duba a be. Na temui Barasilayi naxa gbilen a xonyi,

⁴¹ mange naxa siga Giligali, a nun Kimehami.

Yuda jama nun Isirayila jama seeti keren nan mange mali Yuruden igiride.

⁴² Kɔnɔ Isirayila xemeɛ naxa e mawa mange xon, a falafe ra, «Muxu ngaxakerenyi Yudayakae i baxi muxu yi ra munfe ra? E tan i xa jama matixi munfe ra kelife ra Yuruden xure han i xonyi?»

⁴³ Yudaya xemeɛ naxa Isirayilakae yaabi, e naxe, «Mange kelixi muxu bonsɔe ne. A mu lanma wo xa xonɔ na fe ma. Muxu bara mange makula donse ra? A bara muxu bupa?»

⁴⁴ Isirayilakae naxa a fala e be, «Muxu to findixi bɔnsɔe fu ra, muxu tide gbo wo be mange mabiri, a gbengbenyi yi mange Dawuda. Wo wama muxu xurunfe munfe ra? Muxu tan xa singe mu mange gbilenfe fala?» Kɔnɔ Yudayakae naxa xɔrɔxɔ dangi Isirayilakae ra.

20

Seeba mange Dawuda matandife

¹ Mixi seriyetare nde nu na, naxan nu xili Seeba, Bikiri xa di, fatanfe Bunyamin bonsɔe ra. Seeba naxa feri fe Isirayila jama ma, a a fala e be,

«Won mu birama Dawuda fɔxɔ ra.

Won nun Yisayi xa di mu na ke keren.

Isirayila jama xa gbilen e xonyi!»

² Isirayila xeme birin naxa keli Dawuda xun ma, e bira Bikiri xa di Seeba fɔxɔ ra. Yudaya xeme tan naxa lu e xa mange seeti ma, e sa a mati kelife Yuruden xure ma, han Darisalamu.

³ Mange Dawuda to so a xonyi Darisalamu, a naxa a xa konyi gine fu tongo, a nu bara naxee lu a xa banxi kantade, a e yigiya banxi makantaxi nde kui. A naxa a jengi sa e xon ma, kɔnɔ a nun e tan mu kafu sɔnɔn. E naxa lu na banxi kui e kaape ki ma han e faxa.

⁴ Mange naxa a fala Amasa be, «Siga, sa Yudaya sɔorie malan beenun xi saxan wo xa be li.»

⁵ Amasa naxa siga na rabade, kɔnɔ a naxa dugundi.

⁶ Na xi saxan to dangi, Dawuda naxa a fala Abisayi be, «Yakosi Bikiri xa di Seeba fama won tɔɔrode dangife Abisalomi ra. I xa n ma sɔorie tongo, wo xa siga a fende, alako a naxa a nɔxun taa makantaxi nde kui, a fa loe won ma.»

⁷ Yowaba xa mixie fan naxa bira Abisayi fɔxɔ ra, a nun Keretikae nun Peletakae. E birin naxa mini Darisalamu ra, sigafe Bikiri xa di Seeba fende.

⁸ E to fanye xungbe yire li Gabayon, Amasa naxa mini e ya ra. Yowaba nu bara a xa fine tee xiri a xa geresose donma tagi. A to nu makorefe Amasa ra, a xa fine naxa mini a tee kui a bira.

⁹ Yowaba naxa Amasa xeebu, «A rabaxi di ngaxakerenyi?» A naxa a dexabe suxu a yire fanyi belexe ra xeebui kui.

¹⁰ Amasa mu a jɔxɔ sa fine xon ma naxan nu na Yowaba kɔola belexe i. Yowaba naxa Amasa furi sɔxɔ, a a furingee ramini kene ma, a naxa faxa keren na.

Na temui Yowaba nun a xunya Abisayi naxa siga Bikiri xa di Seeba fende.

¹¹ Yowaba xa mixi nde naxa ti Amasa fure fe ma, a a fala a xui itexi ra jama be, «Naxan na Yowaba nun Dawuda be, wo xa bira Yowaba fɔxɔ ra.»

¹² Amasa to nu saxi a wuli xɔɔra kira tagi, jama fan nu tixi naa a matode. Na kui Yowaba xa na mixi naxa Amasa fure bendun sexe xɔɔra, a dugi nde felen a ma, alako jama naxa ti naa a matode.

¹³ A to a ba kira ra, pama naxa bira Yowaba fɔxo ra, sigafe Bikiri xa di Seeba fende.

¹⁴ Yowaba naxa dangi Isirayila bɔnsɔɛ birin na sigafe ra taa nde naxan xili Abeli Beti Maaka longori ra. Berimukae fan naxa bira a fɔxo ra.

¹⁵ E birin naxa Abeli Beti Maaka rabilin, Seeba nu na na taa kui. E naxa bende malan tete kanke, alako e xa a rabira, e xa so taa kui.

¹⁶ Na kui gine xaxilima nde naxa a fala a xui itexi ra kelife tete kui, a naxe, «Wo wo tuli mati! Wo Yowaba xili n be a xa fa be, muxu xa woyen.»

¹⁷ Yowaba to a makore, na gine naxa a maxorin, «Yowaba nan i ra?» A naxa a yaabi, «Iyo.» A naxa a fala a be, «I tuli mati n tan i xa konyi gine xui ra.» A naxe, «Awa.»

¹⁸ A naxa a fala, «Birin a kolon kabi temui xonkuye, yi Abeli taa findixi xaxilima yire nan na. Mixie fama be ne temui birin marasi fende.

¹⁹ Isirayila xa taa nde nan Abeli ra naxan bɔnesa kolon dangi a birin na. Munfe ra i wama taa kanafe naxan findixi Alatala gbe ra?»

²⁰ Yowaba naxa a yaabi, «Ala xa n natanga na ma. N mu wama Abeli Beti Maaka kanafe.

²¹ Muxu faxi Efiramika nde nan fɔxo ra, Bikiri xa di Seeba. A bara mange Dawuda matandi. Xa wo a so muxu yi, muxu kelima ne be keren na.» Gine naxa a yaabi, «Muxu a xunyi nan wolima wo ma tete fari ma.»

²² Na gine naxa woyen a xa mixie ra xaxilimaya ra. E naxa Bikiri xa di Seeba xunyi bolon a de i, e a woli tete fari ma, Yowaba nun a xa mixie ma. Yowaba to na to, a naxa feri fe, a xa mixie birin naxa gbilen e xonyi. Yowaba naxa siga mange yire Darisalamu.

²³ Yowaba nan nu na Isirayila sɔrie xa mange ra. Yehoyada xa di Benaya nan nu na Keretikae nun Peletakae xunyi ra.

²⁴ Adorami nan nu na mange xa walikɛe xa yarerati ra. Axiludu xa di Yehosafati nan nu na mange xa keedi makantade xunyi ra.

²⁵ Sewa nan nu a xa sebeliti ra. Sadoki nun Abiyatari nan nu na serexedubee xunyie ra.

²⁶ Ira Yayirika nan nun na Dawuda xa serexedube ra.

21

Solu nun a bɔnsɔɛ

¹ Dawuda xa waxati, kaame sin ne bɔxi ma je saxan. Dawuda to Alatala maxorin

na fe keli fe naxan ma, a naxa a yaabi, «A kelixi Solu nun a bɔnsɔɛ Gabayonkae faxafe nan ma.»

² Mange naxa Gabayonkae xili, e xa de masara. Isirayilakae mu nu e tan na. Amorikae nan nu e ra, naxee nu bara saata e nun Isirayilakae ra. Kɔno Solu na saate kana ne, a e gere Isirayila nun Yudaya be.

³ Dawuda naxa a fala Gabayonkae be, «N noma munse rabade wo be, naxan noma a niyade wo xa dipe Alatala xa pama Isirayila ma?»

⁴ Gabayonkae naxa a yaabi, «Gbeti nun xɛema fe mu na muxu nun Solu bɔnsɔɛ tagi. Muxu tan mu noma mixi yo faxaxe Isirayila bɔxi ma.» Mange naxa a fala, «Wo naxan yo fala, n na nan nabama wo be.»

⁵ E naxa a fala mange be, «Solu nu wama muxu sontofe ne, muxu xa jon Isirayila bɔxi ma.

⁶ Na kui a bɔnsɔɛ mixi solofere xa sa muxu sagoe, e binbie xa sa Alatala ya i Ala xa Mixi Sugandixi Solu xa taa kui, dennaxe xili falama Gibeya.» Mange Dawuda naxa e yaabi, «N e sama ne wo sagoe.»

⁷ Mange mu tin Solu xa mamadi Mefiboseti sode e yi ra. Yonatan xa di nan nu na ra. Dawuda nu bara a kali Solu xa di Yonatan be a mu fe paaxi yo rabama a xa denbaya ra.

⁸ Mange naxa Aya xa di gine Risipa, xa di xeme firin tongo, a naxee bari Solu be. Nee xili ne Aramoni nun Mefiboseti. A naxa Solu xa di gine Mikali, xa di xeme suuli fan tongo, a naxee bari Barasilayi xa di Adiriyeli be, Mexolaka.

⁹ A naxa na mixie so Gabayonkae yi ra, e fa e sangbon geya fari Alatala ya i loxoɛ keren kui, naxan findixi xe xabe loxoɛ singe ra.

¹⁰ Aya xa di gine Risipa naxa a xa kaape dugi itala fanye fari furee nu na dennaxe, a doxo a ma kelife xe xabe han tane bire. A mu tin xonie xa goro furee ma yanyi ra, a mu tin burun subee xa e don koɛ ra.

¹¹ Mixi nde naxa sa na fe fala Dawuda be. Risipa na raba Solu nan xa fe ra, barima a xa konyi gine nan nu a ra.

¹² Na temui Dawuda naxa siga Solu nun a xa di xeme Yonatan xorie tongode Yabesi, Galadi bɔxi ma. Filisitakae to e faza Gilibowa, e e furee gbaku Beti San taa nan kui, Yabesikae fan nu bara sa e furee tongo, e e xanin Yabesi.

¹³ Na ki, Dawuda naxa Solu, a xa di, nun na mixi solofere xorie tongo, a e xanin.

¹⁴ A naxa yaamari fi, a Solu nun a xa di Yonatan xorie xa ragata Sela, Bunyamin bɔnsɔɛ xa bɔxi ma, Solu baba Kisu xa gaburi yire. E to ge mange waxonfe rabade, Ala naxa hinne e xa bɔxi ra.

¹⁵ Gere man naxa bira a i Isirayila nun Filisita tagi. Dawuda nun a xa soorie naxa siga Filisitakae gere. Dawuda nu bara tagan folo na temui.

¹⁶ Yisibi Benobi, naxan fatan Rafa bonsoe ra, nu a falama a a wama Dawuda faxafe. Tanbe kuye nu na a yi ra naxan binye nu dangi kilo saxan na. Santidegema fan nu xirixi a tagi.

¹⁷ A nu na Dawuda gerefe temui naxe, Seruya xa di Abisayi naxa fa Dawuda malide, a na Filisitaka faxes. Na kui, Dawuda xa mixie naxa a rakali a a yete nu minima gere sode sonon, alako mange fanyi naxa ba Isirayila xun.

¹⁸ Na gere to ba a ra, gere gbete man naxa bira a i Gobo, Filisitakae nun Isirayilakae tagi. Sibekayi, Husatika naxa Safa faxes, Rafa bonsoe nde.

¹⁹ Temui gbete, gere naxa bira a i Gobo man, Filisitakae nun Isirayilakae tagi. Na gere kui, Yare, Oregimu xa di Elexanan Betelemuka naxa Goliyati Gatika faxes, naxan xa tanbe nu xungbo alo dugi soxo wuri.

²⁰ Gere gbete man naxa bira a i Gati. Rafa bonsoe senbema nde nu na, belexe sole senni senni nan nu na a belexe firinyi ma, san sole senni senni a sanyi firinyi fan ma, a birin nalanxi sole moxopen nun naani.

²¹ A to Isirayila konbi, Dawuda taara Simeya xa di Yonatan naxa a faxes.

²² Na Gatika naani birin kelixi Rafa bonsoe ne. Dawuda nun a xa soorie nan nee birin faxes.

22

*Dawuda xa beeti
(Yabura Dawuda 18:1-50)*

¹ Alatala to Dawuda ratanga Solu nun a yaxuie ma, Dawuda naxa yi beeti ba Alatala be.

² A naxe,
«Alatala nan n ma fanye ra,
Alatala nan n ma yire makantaxi ra,
Alatala nan n nakisima ra.
³ N Marigi Ala luxi alo geme yire n lingira sotoma dennaxe.
A luxi alo wure lefa n be,
alo senbema naxan n nakisima,
alo taa makantaxi n sabatima dennaxe.
I tan, n nakisima, i n natangama n yaxuie ma.

⁴ Ala tantu!
N to i xili,
i bara n natanga n yaxuie ma.
⁵ Faxa nu bara wa nofe n na,
alo moronyie naxee dusuma mixi xun na.
N nu bara kontofili gbaloe ra,
⁶ faxe luuti nu bara n xiri,

faxe yeke nu bara itala n ya ra.

⁷ N ma toore kui, n bara Alatala xili, n bara n Marigi Ala maxandi.
A bara n xui me a xa horomolingira kui, n wa xui bara a tuli li.

⁸ Awa, koore nun boxi naxa imaxa, e seren Ala xa xone ya i.

⁹ Tuuri nu minima a jwe i,
te nu minima a de i,
te wole nu kasanma.

¹⁰ A naxa koore walaxe penken, a goro nuxui binye fari.

¹¹ A naxa ti maleke fari, a a jere koore ma foye fari.

¹² Nuxui ifooroxie nu na a rabilinyi, e rafexi ye ra.

¹³ Te woline nu minima a xa yanbe ya ra.
¹⁴ Alatala xui nu luxi alo se sarinyi.

Koore Mange naxa a xui ramini.
¹⁵ A naxa seyamakonyie woli alo xalie, e xa n yaxuie keru.

¹⁶ Baa bunyi naxa maba, boxi xori naxa makenen, Alatala jwe foye to mini.

¹⁷ A naxa a belexe itala keli koore ma, a n suxu, a n namini baa ye xora.

¹⁸ A naxa n natanga n yaxui senbema ma, n xonnante naxee senbe gbo n be.

¹⁹ E nu n gerema n xunsin loxoe kui, konso Alatala nu findixi n malima nan na.

²⁰ A naxa n namini, a naxa n nakisi a xa xanunteya xa fe ra.

²¹ Alatala n suxu n ma tinxinyi nan ma, a n ma seniyeanyi sare ragbilen n ma,
²² barima n nu jere ma Alatala xa kira nan xon,

n mu n baxi n Marigi Ala xa kira ma alo mixi jaaxie.

²³ N birama a xa yaamarie foxo ra, n mu gbilenma a xa seriye foxo ra.

²⁴ N tinxin ne a be, n fe kobi birin lu na.

²⁵ Na kui Alatala naxa n ma tinxinyi nun n ma seniyeanyi sare ragbilen n ma.

²⁶ Mixi naxan tima i seeti ma, i fan tima na kanyi nan seeti ma.
Mixi naxan mu findi filankafui ra i mabiri, i fan mu i xa laayidi kanama na kanyi be.

²⁷ Mixi naxan seniyeanyi i ya xori, i fan i xa seniyeanyi masenma na kanyi be.

Mixi naxan fe kanama, i fan fata na sare ragbilende a ma.

²⁸ I mixi magoroxie itema ne, i yete igboee magoroma ne.

²⁹ I tan Alatala nan na n ma naiyalanyi ra. Alatala nan dimi iyalanma n be.

³⁰ Xa i na n foxo ra, n mu gaaxuma soori gali ya ra.

Xa n Marigi Ala na n ƒoxo ra,
n suusama ne gere ra.

³¹ Ala xa kira kamalixi.

Ala xa masenyi seniyenxi.

A findixi makante nan na mixi be,
naxan a yete taxu a ra.

³² Nde na Ala ra xa Alatala mu a ra?

Nde na ibunadama xa fanye ra xa muxu
Marigi Ala mu a ra?

³³ Ala nan na n ma yire makantaxi ra,
naxan kira fanyi yailanma n be.

³⁴ A n malima n ma jere kui,
alo a xeli malima ki naxe a xa jere kui
geyae fari.

³⁵ A n malima n ma gere kui,
alo senbema naxan xali wure gbeeli daaxi
italama.

³⁶ I findixi n ma kantama nan na,
i n xun nakelima.

³⁷ I n naperema a fanyi ra,
n ma kira mu findima toere ra n be.

³⁸ N na n yaxuie kerima, n e sontoma.

N mu gbilenma e ƒoxo ra fo n e birin faxa.

³⁹ N e faxama ne, n e bonboma ne.

E mu kelima sonon, e luma n bun ma
abadan.

⁴⁰ I senbe fima n ma gere kui,
i n yaxuie ragoroma n bun ma.

⁴¹ I n yaxuie kerima n ya ra,
i n xonnantee rabema ne.

⁴² E e ya ragema ne, kono e rakisima mu
na!

E Alatala xilima ne, kono a mu e yaabima!

⁴³ N e luntunma ne e findi xube ra,
n e iboronma ne alo boora.

⁴⁴ I bara n natanga n ma jama xa
joxonsosoe ma,

i bara n findi jamanee xa mange ra,
i bara sie lu n sagoe n mu naxee kolon.

⁴⁵ Si gbete n matoxoma,

e n ma yaamari birin suxuma.

⁴⁶ Si gbete mu suusama sonon,

e minima e xa yire makantaxie kui gaaxui
ra.

⁴⁷ Kisi na Alatala be,

tantui na a be naxan luxi alo fanye n be,
a xili xa matoxo.

⁴⁸ Tantui na Ala be,

naxan n gbe joxoma,

naxan sie luma n sagoe,

⁴⁹ naxan n bama n yaxuie yi ra,

naxan n natema yaxuie xun ma,

naxan n bama mixi jaaxi belexe i.

⁵⁰ Na nan a ra, n i matoxoma sie tagi,
Alatala!

N beeti bama i xili ra.

⁵¹ A bara a xa mange sugandixi rakisi,
a mu gbilen na mange ƒoxo ra,

naxan findixi Dawuda nun a bonsoe ra
abadan.»

23

Dawuda xa masenyi donxo

¹ Dawuda xa masenyi donxo nan ya:

Yisayi xa di Dawuda xa masenyi nan ya,
kuntigi xungbe,

Yaxuba Marigi Ala naxan sugandixi mange
ra,

beetiba naxan maniyee mu na Isirayila boxi
ma.

² «Alatala Xaxili bara so n de i,
a xa masenyi nan ya.

³ Isirayila Marigi Ala bara woyen,

Isirayila xa fanye bara a fala n be,

«Naxan na mangeya xaninfe tinxinyi ra,

naxan na mangeya xaninfe Ala xa yara-
gaaxui kui,

⁴ na kanyii luxi ne alo geesege,

soge te temui nuxui yo mu a ya ma.

A luxi alo yanbe nun tune naxan sansi
raminima boxi ma.

⁵ N ma denbaya na na ki ne Ala be,

barima muxu xa saate mu kanama
abadan,

a mabanbanxi a fanyi ra.

A fama n ma kisi rakamalide,

a hinnema n na fe fanyi birin na.»

⁶ «Kono mixi seriyetare luxi ne

alo sansi tunbe daaxi naxan xun
nakanama,

naxan mu matongoma belexe ra,

⁷ naxan xabama degema nun kerii ra,

naxan ganma te ra a bulaxi dennaxe.»

Dawuda xa senbema

(Yudaya Mangee I 11:10-47)

⁸ Dawuda xa soorie xunyie nan ya:
Xakimoni xa di Yasobeyami, naxan findi e
xunyi ra. A tan naxan man nu xili Adino

Esinika, nan mixi keme solomasaxan faxa
tanbe ra gere keren kui.

⁹ A firin nde findi Dodayi xa di Eleyasari
nan na, Axowaka. A nu na Dawuda xa
senbema saxanyie ya ma, naxee Dawuda
mali Filisitakae gere, Isirayilakae to e gi
e ma e siga geya fari.

¹⁰ A tan nan Filisitakae gere, han a
belexe kankan a xa santidegema ma.
Alatala naxa xun nakeli fanyi fi e ma na
loxoe. Nama mu gbilen Eleyasari yire fo
gere to jon. E naxa mixi faxaxie harige
tongo.

¹¹ A saxan nde findi Age xa di Sanma
nan na, Hararaka. Filisitakae nu e malanxi
Lexi temui naxe. Boxi nde nu na menni,
toge nu sixi naxan ma. Isirayilakae nu
bara e gi Filisitakae ma,

¹² kono Sanma naxa ti na toge xe tagi Filisitakae gere. Alatala naxa xunnakeli fanyi fi e ma na loxoε.

¹³ Yarerati saxan, Dawuda xa yarerati tongo saxanyie ya ma, naxa siga Dawuda yire Adulama fonme ra. Filisitakae nu tixi Refa gulunba kui.

¹⁴ Na waxati Dawuda nu na a xa yire makantaxi kui, Filisitakae fan nu na Beteleemu.

¹⁵ Dawuda naxa a sago nde fala, «A xoli n ma n xa Beteleemu kolonyi ye min.»

¹⁶ Na soori yarerati saxanyie naxa Filisita naaninyi igiri, e sa ye ba kolonyi ra naxan na Beteleemu naade ra. E to fa na ra Dawuda be, a naxa tondi na minde. A naxa a ifili boxi ma serexe ra Alatala be.

¹⁷ A naxa a fala, «Ala xa n natanga na ma. N mu noma yi ye minde, n ma xeme naxan sotoxi n be e nii sare ra. Na luma alo e nii tide mu gbo n be.» Na kui a naxa tondi ye minde a xa senbema saxanyie naxan soto a be.

¹⁸ Yowaba ngaxakerenyi Abisayi nan nu findixi na senbema saxanyie xunyi ra. A nu bara xeme keme saxan faxesa a xa tanbe ra. A xili nu gbo alo na xeme saxanyie.

¹⁹ A naxa binye soto dangi e tan na, kono a mu nu na e ya ma hali a to nu findixi e xa mange ra.

²⁰ Yehoyada xa di Benaya Kabaseeli findi senbema nde xa di nan na. A nu bara fe xungbe gbege raba, alo Ariyeli Mowabaka firinyie faxafe. A man naxa yete nde faxesa kolonyi kui balabalanyi temui.

²¹ Loxoε nde a naxa Misiraka gbangbalanyi nde faxesa. Tanbe belebele nu na Misiraka yi ra. Benaya naxa na ba a yi ra wuri di ra, a a faxesa a yete xa tanbe ra.

²² Yehoyada xa di Benaya xa fe xungbe nan na ki. A xili gbo na senbema saxanyie ya ma.

²³ A naxa binye soto dangi na xeme tongo saxan na, kono a senbe mu gbo na senbema saxanyie be. Dawuda xa gundo soori nan nu a ra.

²⁴ Senbema gbete nan ya: Yowaba xunya Asaheli,

naxan nu na na mixi tongo saxanyie ya ma,

Dodo xa di Elexanan Betelemuka,

²⁵ Samoti Harorika, Elika Xarodika,

²⁶ Xelisi Pelonka, Ikesi xa di Ira Tekowaka,

²⁷ Abiyeseri Anatotika, Mebunnayi Husatika,

²⁸ Salamon Ahoxika, Maharayi Netofaka,

²⁹ Baanna xa di Xeleda Netofaka, Ribayi xa di Itayi,

naxan keli Gibiya Bunyamin bonsoε xa boxi ma,

³⁰ Benaya Piratonka, Xurayi Gaasika,

³¹ Abiyeli Arabaka, Asamafeti Baxurimika, ³² Eliyaba Saalabonka, Hasemi xa di, Yonatan,

³³ Saama Hararaka, Sakara xa di Axiyama Hararaka,

³⁴ Maakaka xa di Axasabayi xa di Elifeleti, Axitofeli Gilonka xa di Eliyami,

³⁵ Xesero Karemeleka, Paarayi Aribika,

³⁶ Natan ngaxakerenyi Yigali Sobaka, Bani Gadika,

³⁷ Seleki Amonika, Seruya xa di Naxarayi Berotika,

naxan nu Yowaba xa geresosee xaninma,

³⁸ Ira nun Garebe Yatirikae,

a nun

³⁹ Uriya Xitika.

E birin nalanxi, mixi tongo saxan nun solofere.

24

Isirayila jama kontife

(Yudaya Mangee I 21:1-26)

¹ Na temui Alatala naxa xono Isirayila ma a sanya firin nde. A naxa mapoxunyi nde raso Dawuda boje e xili ma, a a fala a be, «Siga Isirayila nun Yudaya mixie konti.»

² Na kui mange Dawuda naxa a fala a xa soorie xa mange Yowaba be, a naxe, «Siga Isirayila bonsoε birin xonyi, kelife Dana ma han Beriseeba. I xa na jama konti alako n xa mixi xasabi kolon.»

³ Yowaba naxa mange yaabi, «I Marigi Ala xa jama rawuya doxo keme i ya xori, kono mange, munfe ra i wama yi rabafe?»

⁴ Mange naxa a yaabi a xoxoxoε ra. Yowaba nun soori mangee naxa keli mange xun, e siga Isirayila jama kontide.

⁵ E naxa Yuruden xure igiri, e yonkin Aroweri yirefanyi ma. Na taa na gulunba nan kui Gadi, Yaaseri biri.

⁶ E naxa siga Galadi boxi ma, Tatimi Xodosi, Dana Yaan, nun Sidon biri.

⁷ E naxa siga Tire yire makantaxi, a nun taa birin naxee nu na Hiwikae nun Kanaankae xa boxi ma. A raponyi, e naxa siga han Beriseeba, naxan na Yudaya boxi yirefanyi biri.

⁸ E to ge boxi birin isade kike solomanaani xi moxopen bun ma, e naxa so Darisalamu.

⁹ Yowaba naxa jama xasabi dentege mange be. Xeme mixi wulu keme solomasaxan nan nu na Isirayila, naxee nu noma findide soorie ra. Xeme mixi wulu keme suuli nan nu na Yudaya fan, naxee nu noma findide soorie ra.

¹⁰ Dawuda to ge jama kontide, a boje naxa mapaaxu, a fa a fala Alatala be, «N to yi rabaxi, n bara yunubi belebele raba. Yakosi n bara i mayandi i xa dije i xa konyi

xa yunubi ma. Na bara findi n ma daxuɲa ra.»

¹¹ Dawuda to keli geesege, a lixi Alatala nu bara masenyi ti a xa namijonme Gadi be, Dawuda xa waliyu, a naxe,

¹² «I xa a fala Dawuda be, Alatala yi nan masenxi i be, «N bara fe saxan masen i be, i xa keren sugandi i wama n xa naxan naba i ra.»»

¹³ Gadi naxa siga Dawuda yire, a a fala a be, «Alatala yi nan masenxi i be, «I bara tin jaxankate mundun na: kaame xa sin boxi je solofere, xa na mu i yaxuie xa no wo ra e xa santidegema ra kike saxan, xa na mu fure paaxi xa din Isirayila jama ma xi saxan bun ma. Yakosi i xa a mato n lan n xa naxan fala n xema be.»»

¹⁴ Dawuda naxa Gadi yaabi, «N boje bara mapaxu a xoxoxe ra. A lan n xa n sa Alatala nan belexe i, naxan xa kinikini gbo. Na fisa adamadie belexe be.»

¹⁵ Alatala naxa fure paaxi radin Isirayila ma, kelife geesege han a waxati naxan fala. Na kui, kelife Dana han a sa doxo Beriseeba ra, xeme wulu tongo solofere nan faxa Isirayila boxi ma.

¹⁶ Ala xa maleke to Darisalamu kana folo, Alatala naxa nimisa na toore xa fe ra. A naxa a masen maleke be naxan nu na jama ya ma, «Na lan. E lu na sinden.» Alatala xa maleke nu tixi Arawuna Yebusuka xa lonyi ma.

¹⁷ Dawuda to maleke to faxe ti ra jama tagi, a naxa a fala Alatala be, «N tan nan yunubi rabaxi, n tan nan yi fe kobi niyaxi. Yi jama munse rabaxi? N Marigi Alatala, i xa n tan nun n ma denbaya halaki, i xa i xa jama lu na.»

¹⁸ Na temui Annabi Gadi naxa siga Dawuda yire, a a fala a be «Keli, i xa sa serexebade ti Alatala be Arawuna Yebusuka xa lonyi ma.»

¹⁹ Dawuda naxa te naa alo Gadi a fala a be Alatala xili ra ki naxe.

²⁰ Keli yire itexi nde ma, Arawuna naxa mange nun a xa mixie to fa ra a yire. A naxa keli keren na, a sa e ralan, a a felen boxi ma mange bun ma.

²¹ Arawuna naxa a maxarin, «Mange faxi munse fende a xa konyi yire?» Dawuda naxa a yaabi, «N wama yi lonyi nan sarafe i ma alako n xa serexebade ti Alatala be. Na ki fure paaxi xa jon jama ma.»

²² Arawuna naxa Dawuda yaabi, «Mange, a tongo. N marigi xa a waxonfe raba a ra. N bara yi ningee fan so i yi ra, e xa findi serexe gan daaxi ra. Yi saretie noma gande yege ra, yi mengi fan xa findi serexe ra.

²³ N bara yi birin fi i ma.» Arawuna man naxa a fala mange be, «I Marigi Alatala xa i xa serexe rasuxu.»

²⁴ Kono mange Dawuda naxa a fala Arawuna be, «Ade, n wama a sarafe ne kobiri ra naxan lanma seriye ki ma. N mu se bama serexe ra Alatala be, naxan mu kelima n yete harige ma. N mu noma serexe gan daaxi bade n mu naxan sare baxi.» Na kui Dawuda naxa Arawuna xa lonyi nun a xa ningee sara gbeti kilo tongo suuli ra.

²⁵ Dawuda naxa serexebade ti menni Alatala be, a fa serexe gan daaxi nun xanunteya serexe ba. Alatala naxa na serexee suxu Isirayila be, fure paaxi dan na ki ne.

Isirayila Mangée xa Taruxui Seniyenxi singe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi kitaabui findixi Isirayila mangée xa taruxui singe nan na. Annabi Samuweli xa kitaabui raponma mangée Dawuda xa taruxui nan na. Yi kitaabui foloma boore raponxi dennaxe.

Alatala nan Dawuda tixi mangée ra a xa pama Isirayila xun ma. A xa pama nu rafan a ma, a nu wama e xa bira a xa seriye foxo ra alako dunija xa na misaali to. Dawuda to tin birade Ala foxo ra, Ala naxa laayidi tongo a bonsœ be, e xa lu kibanyi kui abadan.

Dawuda to laaxira, a xa di Sulemani naxa ti Isirayila mangée ra. Ala naxa baraka sa a xa fe ma a fanyi ra, a findi mangée lonnixa banna ra. A naxa Alatala xa horomobanxi ti Darisalamu, pama nu serexœ bama dennaxe. Kono a mu bu, a naxa makuya folo Ala xa seriye ra, a fa kuye batu masunbu Ala batu ra.

Mangée Sulemani to gbilen Ala xa seriye foxo ra, Alatala naxa a xa tinxinyi masen, a fa Dawuda bonsœ xuru folo. A naxa a lu e xa e jere kira jaaxi xon ma, kono a naxa a masen e be na kira jaaxi e xun tima dennaxe ra. Mangée nde bara na fahaamu, a fa gbilen Alatala xa kira ma, kono boore mu na me, a xa fe fa rapon gbaloe ma.

Mangée Dawuda xa waxati Isirayilakae nu itaxunxi bonsœ fu nun firin nan na, naxee fatanxi Annabi Yaxuba xa di fu nun firinyi ra. Ala nu bara Annabi Yaxuba xili masara «Isirayila» ra, a Kanaan boxi fi e ma ke ra, e xili naxa fala «Isirayilakae.» Kono Alatala to Dawuda bonsœ paxankata e xa filankafuija xa fe ra, a naxa bonsœ fu ba e xa yaamari bun ma, bonsœ firin gbansan naxa lu e yi ra.

Na bonsœ firinyi findixi Yudaya nun Bunyamin bonsœ nan na. Yudaya to xungbo boore be, e birin xili naxa sa «Yudaya.» Na bonsœ fu naxan baxi Dawuda bonsœ xa yaamari bun ma, e fan xili naxa sa na waxati «Isirayila.» Mangeya firin nu na na temui, Yudaya nu na yirefanyi ma, Isirayila nu na koola na.

Yudaya mangée kata ne e xa pama xa bira Ala xa seriye foxo ra. Kono Isirayila mangée mu tin na ra, e fa kuyee ti e xa mixie be e xa na batu. Mangée Yerobowami naxa na wali kobi folo Beteli nun Dana, a fa yensen boxi birin ma. Mangée Axabi naxa Samari findi Isirayila mangataa ra. E na birin naba ne alako pama naxa lu siga

ra Darisalamu serexœ bade alo Alatala a yamarixi ki naxe.

Mangée Akabu xa waxati, Ala naxa namijonme nde rakeli naxan xili Annabi Eliya. A xa fe mu nu rafan mangée ma fefe ma, kono Ala naxa a mali a xa kaabanakoe belebelele raba Isirayilakae ya ma, alako e xa gbilen Ala waxonfe ma. Na kui Alatala mu tin a xa pama rabolode hali e to nu birama yunubie foxo ra. A naxa fe birin naba alako e man xa tin lude a xa mangeya bun ma, e fa a sago raba.

Ala xa fe raba ki nan na ki. A a xa pama paxankatama alako e xa gbilen a ma. A hinnema e ra temui birin, hali e na kira jaaxi xon ma alako a raponyi e xa kisi soto. A na fe mooli fan nabama to mixie ra. Ala xa won mali na fahaamude. Amina.

Isirayila Mangée xa Taruxui Seniyenxi singe

Dawuda xa mangeya raponyi

¹ Mangée Dawuda xa simaya nu bara a ikuya. Xibeli nu na a fate i temui birin, hali dugie to nu felenma a ma a fanyi ra.

² Na kui, a xa mixie naxa a fala a be, «Ginedimedi nde xa fen i be, naxan meenima i ma, a nu fa a sa i fe ma alako xibeli xa ba i ma.»

³ E naxa ginedimedi tofanyi nde fen Isirayila boxi ma, han e sa Abisaga Sunamika to. E naxa na xanin mangée xon ma.

⁴ Na temedi nu tofan ki fanyi. A nu meeni mangée ma, a nu wali birin naba a be. Kono na kui mangée mu a kolon gine ra.

⁵ Na temui Xagiti xa di Adoniya naxa a yete ite folo, a nu fa a fala, «N nan findima Isirayila mangée ra.» A naxa soe nun kuntigi mapere se tongo, a nun korogba tongo suuli.

⁶ A xa simaya kui, a baba Dawuda nu a luxi a yete nan yi, a mu nu a falama a be, «Yi lu, yi mu fan?» Adoniya fate nu tofan ki fanyi. Abisalomi xanbiratoe nan nu a ra.

⁷ A tan nun Seruya xa di Yowaba nun Abiyatari serexedube naxa lan fe keren ma, e xa kafu a ma Adoniya xa mangeya masoto.

⁸ Kono Sadoki serexedube, Yehoyada xa di Benaya, Annabi Natan, Simeyi, Rey, nun Dawuda xa soori senbema e naxa tondi birade Adoniya foxo ra.

⁹ Adoniya naxa ningee nun yexœe borogexie ba serexe ra Soxeleti fanye fe ma, dennaxe na En Rogeli seeti ma. A naxa a ngaxakerenyie, mangée xa die, nun mangée xa mixie birin xili.

¹⁰ Kono a mu Annabi Natan, Benaya, mangée xa soori senbema e, nun a xunya Sulemani tan xili.

¹¹ Natan naxa a fala Sulemani nga Batiseba be, «I mu a mexi a Xagiti xa di Adoniya bara findi mange ra, a fa li won marigi Dawuda mu fefe kolonxi na fe kui?»

¹² Yakosi i naxan nabama, i i tuli mati n ma marasi ra, alako i xa i tan nun i xa di Sulemani nii ratanga.

¹³ I xa siga mange Dawuda yire, i a fala a be, «Mange n marigi, i mu laayidi tongo xe n tan i xa konyi gine be, fa a fala n ma di Sulemani fama mangeya sotode i joxoe ra, a doxo i xa kibanyi kui? Munfe ra Adoniya na findife mange ra yakosi?»

¹⁴ I nun mange woyenna temui naxe, n fan so temui nan na ki wo yire, n fa i xa woyenyi rakamali.»

¹⁵ Batiseba naxa so mange xa konkoe kui. Mange nu bara fori ki fanyi. Abisaga Sunamika nu na meenife a ma.

¹⁶ Batiseba naxa suyidi, a a magoro mange ya i. Mange naxa a maxarin, «Munse niyaxi?»

¹⁷ Batiseba naxa a yaabi, «N marigi, i bara i kali i Marigi Alatala xili ra, a falafe ra a n ma di nan findima mange ra i joxoe ra, a doxo i xa kibanyi kui.

¹⁸ Kono mange n marigi, yakosi Adoniya non fa findife mange ra, a fa li i mu fefe kolon na kui.

¹⁹ A bara ninge nun yexee turaxi gbege ba serexe ra. A bara mange xa die birin xili, fo n ma di Sulemani, naxan findixi i xa konyi fanyi ra. A bara Abiyatari serexedube nun Yowaba sori mange fan xili.

²⁰ Mange n marigi, Isirayila pama tuli matixi i tan nan na, alako i xa a masen naxan doxoma i xa kibanyi kui i joxoe ra.

²¹ Xa na mu a ra, i na bele temui naxe i benbae fe ma, yi pama fama n tan nun n ma di Sulemani xa fe xun nakanade ne alo kaafrie.»

²² A woyen temui, Annabi Natan naxa mange xonyi li.

²³ Mixi nde naxa a raso mange xa konkoe kui, a a fala, «Annabi Natan bara fa.» Natan naxa a magoro boxi ma mange ya i.

²⁴ Na temui a naxa a masen mange be, «Mange n marigi, i tan nan a falaxi, «Adoniya nan findima mange ra n joxoe ra, a doxo n ma kibanyi kui?»

²⁵ N i maxorinxi ne na ma barima Adoniya pan bara ningege nun yexee borogexi gbege ba serexe ra. A bara mange xa die birin, sori mangee, nun Abiyatari serexedube xili. E birin na e degefe yire keren, e a falama, «Kisi na mange Adoniya be!»

²⁶ Kono, a mu n tan xilixi, n tan naxan findixi i xa konyi fanyi ra. A mu Sadoki serexedube xilixi, a mu Yehoyada xa di

Benaya xilixi, a mu i xa di Sulemani xilixi, naxan fan findixi i xa konyi ra.

²⁷ Na fe kelixi i tan na ma, mange n marigi? Munfe ra i mu a fala n tan i xa konyi fanyi be, mixi naxan fama doxode i xa kibanyi kui?»

²⁸ Mange Dawuda naxa a fala, «Wo Batiseba xili n be.» A to so mange yire,

²⁹ mange naxa a kali a be, «N bara n kali Alatala ra, naxan n natangaxi n ma toore birin kui,

³⁰ alo n nan n kali Alatala ra ki naxe a falafe ra, «I xa di Sulemani nan findima mange ra n joxoe ra, a tan nan doxoma n ma kibanyi kui.» to yati n fama ne na laayidi rakamalide.»

³¹ Batiseba naxa a magoro, a suyidi mange ya i, a fa a fala «Mange n marigi Dawuda xa kisi abadan!»

³² Mange Dawuda naxa a fala a xa mixie be e xa Sadoki serexedube, Annabi Natan, nun Yehoyada xa di Benaya xili. Nee to fa mange yire,

³³ a naxa a masen e be, a naxe, «Wo xa n ma mixie tongo, wo xa n ma di Sulemani doxo n ma sofale fari, wo goro a ra Gixon.

³⁴ Menni, serexedube Sadoki nun Annabi Natan xa ture surusuru a xunyi ma, a tife ra Isirayila mange ra. Wo na ge na rabade, wo xa feri fe, wo fa a fala wo xui itexi ra, «Kisi na mange Sulemani be!»

³⁵ Na temui wo birin xa gbilen, wo xa a doxo n ma kibanyi kui. A tan nan findima mange ra n joxoe ra. N bara a ti Isirayila nun Yudaya mange ra.»

³⁶ Yehoyada xa di Benaya naxa mange yaabi, «N ma mange, a xa raba na ki! A xa findi i Marigi Alatala sagoe ra!

³⁷ Alatala nu na n ma mange be ki naxe, a xa lu Sulemani fan be na ki. Sulemani xa mangeya xa gbo dangi n marigi mange Dawuda gbe ra.»

³⁸ Sadoki serexedube, Annabi Natan, Yehoyada xa di Benaya, Keretikae, nun Peletakae naxa Sulemani rate mange Dawuda xa sofale fari, e siga a ra Gixon.

³⁹ Sadoki serexedube naxa so horomolingira kui, a feri tongo ture seniyanxi nu na naxan kui. A naxa na ture surusuru Sulemani xunyi ma. Na temui e naxa sara fe, pama birin naxa a fala e xui itexi ra, «Kisi na mange Sulemani be!»

⁴⁰ Nama birin naxa bira a foxo ra jalexinyi kui. E nu xule fe, e nu e xui ite han boxi naxa seren na xui ma.

⁴¹ Adoniya nun a xa pama to ge e degede, e naxa na xui me. Yowaba to na sara xui me, a naxa a fala, «Soxoxe mundun na taa kui na ki?»

⁴² Na temui yati, Abiyatari serexedube xa di Yonatan naxa so. Adoniya naxa a xili,

a naxe, «Mixi hagige nan i ra, naxan faxi xibaaru fanyi ra.»

⁴³ Kono Yonatan naxa Adoniya yaabi, «Won marigi mange Dawuda bara Sulemani ti mange ra.»

⁴⁴ Mange bara Sadoki serexedube, Annabi Natan, Yehoyada xa di Benaya, Peletakae, nun Keretikae xee Sulemani matide mange xa sofale fari.

⁴⁵ Sadoki serexedube nun Annabi Natan bara ture seniyenxi surusuru a xunyi ma Gixon, a xa findi mange ra. E birin bara keli menni seewe kui. Na jalexinyi bara din taa birin na. Wo na xui nan mefe yi ki.

⁴⁶ Sulemani jan bara a magoro mange kibanyi kui.

⁴⁷ Mange xa mixie birin bara fa won marigi mange Dawuda yire, e xa duba a be a falafe ra, «I Marigi Ala xa Sulemani xili ite dangi i tan na, a xa mangeya xa gbo dangi i gbe ra!» Mange naxa suyidi a xa sade ma.

⁴⁸ A naxa yi masenyi ti, a naxe, «Tantui na Isirayila Marigi Alatala be, naxan mixi nde doxoxi n ma kibanyi kui n ya xori.»

⁴⁹ Adoniya xa mixie a naxee xili, nee birin naxa so serenfex gaaxu ra. E naxa keli, kankan naxa siga a xonyi.

⁵⁰ Adoniya fan naxa gaaxu, a siga horomolingira, a serexebade ferie suxu.

⁵¹ Mixi nde naxa a fala Sulemani be a Adoniya to gaaxuxi Sulemani ya ra, a soxi horomolingira nan kui, a serexebade ferie suxu, a a fala, «Fo mange Sulemani xa a kali n be to, a mu n tan a xa konyi faxama santidegema ra.»

⁵² Sulemani naxa yi yaabi fi, a naxe, «Xa a sa findi mixi fanyi nan na, sese mu a toma. Kono xa a sa findi mixi kobi nan na, a faxama ne!»

⁵³ Na kui mange Sulemani naxa mixie xee, e xa a ragoro serexebade fari. Adoniya naxa siga mange yire, a suyidi a be. Sulemani naxa a fala a be, «Siga i xonyi.»

2

Dawuda xa jungui nun a laaxira temui

¹ Dawuda to a kolon a nu fa na saya kira nan xon, a naxa yi masenyi ti a xa di Sulemani be, a naxe,

² «N na saya kira nan xon ma yi ki alo ibunadama birin. I xa i senbe so, i xa ti ghen.

³ I xa i joxo sa i Marigi Alatala xa yaamarie xon ma, i xa bira a xa kira foxo ra. I xa a xa seriye rabatu, i xa a xa yaamarie ratinme. I xa bira a xa lonni foxo ra, i xa a xui suxu alo a sebexi ki naxe Tawureta Munsa kui, alako fe birin xa sooneya i be i siga dede.

⁴ Na nan a toma, Alatala a xa masenyi rakamalima, a naxan masen n be a to a fala, «Xa i xa die fe birin nabama alako e xa e jere n ma kira xon e boje birin na, e nii birin na, Isirayila mangeya luma e yi ra abadan.»

⁵ «I a kolon Seruya xa di Yowaba naxan naba n na, i a kolon a naxan naba Isirayila soorie xa mangee, Abeneri, nun Amasa ra. A naxa e faxa bojesa waxati, a e wuli maso a xa beleti nun a xa sankirie ma.

⁶ Na kui i xa fere fen alako a naxa siga aligiyama bojesa kui.

⁷ I xa i joxo xa Barasilayi Galadika xa die xon ma, alako e xa e dege i xa teebili ra, barima e na mooli nan naba n be n nu na n gife i taara Abisalomi ma temui naxe.

⁸ Fo i xa Gera xa di Simeyi Baxurimi xa fe fan mato, naxan fatanxi Bunyamin bonsoe ra. A n danka ne a jaaxi ra, n nu sigafe Maxanayimi loxo naxe. N to gblen, a naxa n nalan Yuruden xure biri. Menni n naxa n kali Alatala ra a n mu a faxama santidegema ra.

⁹ Yakosi i naxa dije a ma de. Xaxilima nan i ra, i a kolon a lanma i xa a rasiga aligiyama ki naxe.»

¹⁰ Na temui Dawuda naxa laaxira, a naxa bele a benbae fe ma a xa taa kui.

¹¹ A je tongo naani mangeya nan naba Isirayila xun ma. A naxa je solofere raba Xebiron, a je tongo saxan nun saxan naba Darisalamu.

¹² A xa di Sulemani naxa magoro a xa kibanyi kui, a xa mangeya naxa mabanban.

¹³ Xagiti xa di Adoniya naxa siga Sulemani nga Batiseba yire. Batiseba naxa a maxorin, «I faxi bojesa kui?» A naxa a yaabi, «Iyo, n faxi bojesa kui.»

¹⁴ Adoniya naxa a fala a be, «N wama woyen keren nan falafe i be.» Batiseba naxa a yaabi, «Na fala n be.»

¹⁵ Adoniya naxa yi masenyi ti a be, «I a kolon a nu lanma n tan nan xa findi mange ra. Isirayila birin ya nu rafindixi n tan nan ma n xa findi mange ra. Kono Alatala naxa a niya mangeya xa so n xunya yi ra.

¹⁶ Yakosi, n wama fe keren ghansan nan xon ma i yi, i naxa tondi n be.» Batiseba naxe, «Na fala n be.»

¹⁷ Adoniya naxa a fala, «Yandi, i xa a fala mange Sulemani be a xa Abisaga Sunamika fi n ma gine ra. A mu tondima i be.»

¹⁸ Batiseba naxa a yaabi, «Awa, n woyenma mange be i xa fe ra.»

¹⁹ Batiseba naxa siga mange Sulemani yire, a xa sa Adoniya xa fe fala a be. Mange to a nga to, a naxa keli a xa kibanyi, a siga a ralande. A naxa a igoro a nga be, a kibanyi

gbete maxili. Sulemani nga naxa a magoro a yirefanyi ma.

²⁰ Na temui a nga naxa a fala a be, «N wama fe nde nan xon. I naxa tondi n be.» Mange naxa a yaabi, «Nga, i xa na fala n be, n mu tondima i be.»

²¹ A nga naxa a fala a be, «I xa Abisaga Sunamika fi gine ra i taara Adoniya ma.»

²² Mange Sulemani naxa a nga yaabi, «Munfe ra i Abisaga maxorinma Adoniya be? Na luxi alo i wama n ma mangeya nan sofe a yi ra, a to findixi n taara ra. I xa a so Abiyatari serexedube nun Seruya xa di Yowaba fan yi ra.»

²³ Na kui mange Sulemani naxa a kali Alatala ra, a naxe, «Ala xa n xun nakana xa Adoniya mu faxama a xa woyenyi xa fe ra!

²⁴ Yakosi, n bara n kali Alatala xili ra, naxan n doxoxi n baba Dawuda xa mange kibanyi kui, to yati Adoniya faxama ne. N bara n kali Alatala ra naxan n ma fe birin sooneyama, naxan bonsoe fima n ma.»

²⁵ Mange Sulemani naxa Yehoyada xa di Benaya yamari, a xa sa Adoniya faxa. A raba na ki ne.

²⁶ Na dangi xanbi, mange naxa a fala Abiyatari serexedube be, «Siga i xonyi Anatoti boxi ma. A lan i xa faxa, konon bara dije barima i Ala xa saate kankira xanin ne n Baba Dawuda ya i, i man tooro ne n baba xa toore.»

²⁷ Sulemani Abiyatari keru na ki ne. Na kui Alatala xa masenyi naxa kamali, Ala naxan masen Eli bonsoe xa fe ra Silo.

²⁸ Yowaba nu bara Adoniya mali mange matandide, konon a mu nu na Abisalomi tan xa mange matandife kui. Na kui, a to fe me Sulemani naxan naba, a naxa a gi, a siga horomolingira kui, a sa serexebade ferie suxu.

²⁹ Mixie to a fala mange Sulemani be, a Yowaba bara a gi a siga horomolingira kui serexebade yire, mange Sulemani naxa Yehoyada xa di Benaya yamari, «Sa a faxa!»

³⁰ Benaya naxa siga Alatala xa horomolingira, a a fala a be, «Mange naxe i xa mini.» A naxa a yaabi, «N tondi! N xa faxa be!» Benaya naxa sa Yowaba xa woyenyi dentege mange be.

³¹ Mange naxa a fala Benaya be, «I xa a raba alo a a falaxi ki naxe. I na a faxa, a ragata. Na kui i fama n tan nun n ma denbaya ratangade Yowaba xa wuli raminixi fufafui ma.

³² Alatala fama na yunubi sare ragbilende a tan nan ma, barima a mixi firin faxa ne naxee nu tinxin a tan be, naxee xa fe binye nu dangi a tan gbe ra. N baba Dawuda mu nu a kolon a Neri xa di Abeneri nun Yeteri xa di Amasa,

Isirayila soorie xa mangee faxa Yowaba xa santidegema nan saabui ra.

³³ E wuli sare doxoma Yowaba nun a bonsoe nan xun ma abadan, konon Alatala xa hinne nan luma Dawuda, a bonsoe, a xa denbaya nun a xa mangeya ma.»

³⁴ Yehoyada xa Benaya naxa siga, a sa Yowaba faxa, a a ragata a xonyi gbengberenyi ma.

³⁵ Mange naxa Yehoyada xa di Benaya findi soorie xa mange ra. A naxa Sadoki serexedube ti Abiyatari noxo ra.

³⁶ Mange naxa xera ti Simeyi ma, a a fala a be, «Banxi nde ti Darisalamu, i luma dennaxe. I naxa mini taa kui de.

³⁷ I na Sediron xure igiri loxo naxe minife ra taa kui, i faxama na loxo yati ne.»

³⁸ Simeyi naxa mange yaabi, a naxe, «Awa yire, i tan n marigi naxan falaxi, n na nan nabama.» Simeyi naxa bu Darisalamu ki fanyi,

³⁹ konon je saxan to dangi, a xa konyi firin naxa e gi e siga Maaka xa di Akisi xonyi, Gati mange. Mixi ndee to a fala a be, «I xa konyi firin na Gati,»

⁴⁰ a naxa te a xa sofale fari, a siga a xa konyie foxo ra Gati, Akisi xonyi. A to e masoto, a naxa e ragbilende.

⁴¹ Mixi nde naxa sa na fala mange be, a Simeyi mini ne Darisalamu, a siga Gati, a man gbilen.

⁴² Mange naxa Simeyi xili, a a fala a be, «N mu n kali Alatala ra xe i ya xori, fa a fala, «Xa i mini Darisalamu taa kui, n i faxama ne na loxo yati?» I mu a fala xe n be a i n xui suxuma ne a fanyi ra?

⁴³ Munfe ra i mu tin na laayidi rakamalide i naxan tongo Alatala be? Munfe ra i mu n ma yaamari suxu?»

⁴⁴ Mange naxa a fala Simeyi be, «I a kolon i fe paaxi naxan birin naba n baba ra, mange Dawuda, Alatala fama na sare ragbilende i ma,

⁴⁵ konon a bara barake sa mange Sulemani ma. Dawuda xa mangeya mabanbanxi a fanyi ra Alatala ya i.»

⁴⁶ Na temui mange naxa Yehoyada xa di Benaya yamari a xa Simeyi faxa. A naxa na raba. Sulemani xa mangeya mabanban na ki ne.

3

Sulemani xa xaxilimaya (Yudaya Mang'ee II 1:2-13)

¹ Sulemani naxa lanyu xiri a tan nun Misira mange firawuna tagi futi ra, a na xa di gine doxo. A naxa na gine yigiya «Dawuda xa Taa» kui, barima a mu nu gexi a xa mange banxi, Alatala xa horomobanxi, nun Darisalamu tete tide.

² Nama nu serexe bama geyae nan fari, barima Alatala xa banxi mu nu tixi sinden.

³ Sulemani nu Alatala xanuma, a man nu birama a baba Dawuda xa yaamarie foxo ra, kono a fan nu serexe nun surayi bama geyae nan fari alo boore.

⁴ Mange naxa siga Gabayon serexe bade, barima na geya tide nu gbo. Sulemani naxa serexe gan daaxi wulu keren ba menni na serexebade fari.

⁵ Alatala naxa mini Sulemani ma xiye kui Gabayon koe ra. Ala naxa a fala a be, «I wama fe naxan yo xon, a fala n be n xa a fi i ma.»

⁶ Sulemani naxa a yaabi, a naxe, «I bara hinnenteya belebele raba i xa konyi n baba Dawuda be, barima a a perere ne i ya i nondi ra, tinxinyi ra, nun janige fiixe ra. I bara hinne a ra, i di fi a ma, naxan magoroxi a xa kibanyi kui. Na nan a niyaxi n be to.

⁷ Yakosi, n Marigi Alatala, i tan nan n magoroxi mange kibanyi kui n baba Dawuda joxoe ra. N luxi alo dimedi yi mangeya kui.

⁸ N na i xa nama sugandixi tagi, naxan wuya han e konti mu noma kontide.

⁹ Xaxilimaya fi n ma, alako n xa no nama rapere a fanyi ra, n xa no fe fanyi nun fe paaxi tagi rasade. Xa na mu, nde fata yi nama rapere?

¹⁰ Sulemani xa maxandi naxa rafan Marigi ma.

¹¹ Na kui, Ala naxa a masen Sulemani be, «I to waxi xaxilimaya nan xon yi nama raperefe ra, i mu simaya xonkuye xa maxorinxi, i mu bannaya xa maxorinxi, i mu i yaxuie faxafe xa maxorinxi,

¹² n bara i xa maxandi suxu. N xaxilimaya fanyi fima ne i ma, naxan maniye mu toxi sinden, a man mu toma temuie ma naxee sa fama.

¹³ N bannaya nun binye fima ne i ma, naxee maniye mu toma mange gbete ye i xa waxati, hali i to mu e maxorinxi.

¹⁴ Xa i bira n ma kira foxo ra, i n ma seriye nun n ma yaamari ratinme, alo i baba Dawuda a raba ki naxe, n i xa simaya ikuyama ne.»

¹⁵ Na temui Sulemani naxa xunu na xiye ma. A naxa gbilen Darisalamu Alatala xa saate kankira yire. A naxa serexe gan daaxie nun xanunteya serexee ba, a fa na don a tan nun a xa mixie birin na.

¹⁶ Langoe gine firin naxa siga mange yire kiiti fenfe ra a yi.

¹⁷ Na gine nde naxa a fala a be, a naxe, «N marigi i xa i haake to n be. N nun yi gine, muxu birin nan na banxi keren kui. N naxa di bari a ya xori.

¹⁸ Xi saxan to dangi, a fan naxa di bari. Muxu doro nan tun nu a ra, mixi gbete yo mu nu na banxi kui fo muxu firin peti.

¹⁹ Koe nde kui, yi gine naxa a sa a xa di fari, a xa di naxa faxa.

²⁰ A to na to, a naxa n ma di tongo n seeti ma, a fa a xa di faxaxi sa n tan fe ma. N nu xife, n mu nu na sese kolon.

²¹ Geesegē n to keli n xa xiye fi n ma di ma, n naxa a to na di bara faxa. Kono n to a igbe fa a fanyi ra, n naxa a to n ma di mu a ra, n naxan barixi.»

²² Boore gine naxa woyenyi tongo, a a fala, «A mu na na ki xe. N ma di nan baloxi, i tan nan xa di faxaxi.» Gine singe naxa boore matandi a falafe ra, «I wule! N ma di xa mu faxaxi, n gbe nan baloxi.» E nu woyenma na ki ne mange ya xori.

²³ Na kui mange naxa yi masenyi ti e be, «Nde naxe, «N ma di nan baloxi, i gbe nan faxaxi.» Boore naxe, «I wule. N gbe nan baloxi, i gbe nan faxaxi.»»

²⁴ Na woyenyi dangi xanbi, mange naxa mixie yamari, «Wo fa santidegema ra n be ba.» E to fa na santidegema ra a xon ma,

²⁵ a naxa a fala e be, «Wo yi diyore baloxi ibolon a tagi, wo seeti nde so yi gine yi ra, wo boore seeti so na boore gine yi ra.»

²⁶ Na temui gine naxan xa di baloxi, na boje naxa a xaba a xa di xa fe xanunteya xafe ra, han a a fala mange be, «Yandi, n bara i maxandi n marigi, wo di baloxi so a yi ra, wo naxa yi di faxa.» Kono boore gine tan naxa a fala, «Yi di naxa lu n yi ra, a naxa lu i fan yi ra. Wo a ibolon!»

²⁷ Mange to na me, a naxa a masen, «Wo naxa diyore faxa. Wo xa yi di baloxi so na gine singe yi ra, a nga nan na ki.»

²⁸ Isirayila nama to mange xa kiiti me, e naxa gaaxu a ya ra, barima e nu bara a kolon Ala xaxili nan na a boje ma mangeya raperefe ra tinxinyi kui.

4

Sulemani xa kuntigi xungbee

¹ Mange Sulemani nu Isirayila boxi birin yamarima.

² A xa kuntigi xungbee nan yi ki: Sadoki xa di Asaraya, naxan findi serexedube ra.

³ Sifa xa di Elixorefa nun Ahiya, naxee findi sebelitie ra.

Axiludu xa di Yehosafati, naxan findi keedi ragate ra.

⁴ Yehoyada xa di Benaya, naxan findi soorie xa mange ra.

Sadoki nun Abiyatari, naxee findi serexedubee ra.

⁵ Natan xa di Asariyahu, naxan findi gominae xa mange ra.

Natan xa di Sabadi, naxan findi mange xa serexedube ra.

⁶ Ahisari, naxan findi mange xa banxi walikee xunyi ra.

Abeda xa di Adonirami, naxan findi konyie xunyi ra.

⁷ Mange Sulemani nu bara gomina fu nun firin ti Isirayila boxi xun ma. Kike yo kike je kui, gomina keren nu fama baloe ra mange nun a xa denbaya be.

⁸ E xilie nan ya:

Xuru xa di, naxan nu gomina ra Efirami bonsoe xa geya boxi xun ma.

⁹ Dekeri xa di, naxan nu gomina ra Makasa, Saalabimi, Beti Semesi, Elon, nun Beti Hanan taae xun ma.

¹⁰ Xeseda xa di, naxan nu gomina ra Arubotu, Soko, nun Xeferi boxi xun ma.

¹¹ Abinadabo xa di, naxan nu gomina ra Doru boxi xun ma, naxan mange Sulemani xa di gine Tafati doxo.

¹² Axiludu xa di Bana, naxan nu gomina ra Taanaki, Megido, nun Beti Saan xun ma, dennaxe na Saratan seeti ma.

A tan nan nu gomina ra Yisireeli fan xun ma, kelifa Beti Saan han Abeli Mexola, han Yokineyami xanbi ra.

¹³ Geberi xa di, naxan nu gomina ra Ramoti, Galadi boxi ma.

A tan nan nu gomina ra Manasi xa di Yayiri xa taae xun ma, Galadi boxi ma.

A tan nan nu gomina ra na boxi xun ma, kelifa Aragobo han Basan, taa xungbe makantaxi tongo senni nu na dennaxe.

¹⁴ Ido xa di Axinadabo nan nu gomina ra Maxanayimi xun ma.

¹⁵ Aximaasi nan nu gomina ra Nafatali boxi xun ma, naxan mange Sulemani xa di gine Basamati doxo.

¹⁶ Xusayi xa di Bana nan nu gomina ra Aseri nun Beyaloti xun ma.

¹⁷ Paruwa xa di Yehosafati nan nu gomina ra Isakari boxi xun ma.

¹⁸ Ela xa di Simeyi nan nu gomina ra Bunyamin boxi xun ma.

¹⁹ Uri xa di Geberi nan nu gomina ra Galadi boxi xun ma,

a Amorikae xa mange Sixon xa boxi, nun Basankae xa mange Ogo xa boxi. Geberi keren nan nu na boxi birin gomina ra.

²⁰ Yudayakae nun Isirayilakae nu wuya alo baa de ra meyenyi. E nu e degema, e nu e minma seewe kui.

5

*Sulemani xa mangeya
(Yudaya Mangee II 2:1-16)*

¹ Mange Sulemani nu boxi birin yamarima, kelifa Efirati xure ma, han Filisita

boxi, han Misira naaninyi ra. Na mixi birin nu duuti fima mange Sulemani ma a xa simaya birin kui.

² Mange Sulemani nun a xa mixie baloe findi yi nan na loxoere keren kui: farin fuji daaxi busali keme tongo saxan, joraba busali keme firin tongo naani,

³ ninge borogexi fu, ninge demadon daaxi moxojen, xuruse lanma keme, bolee, xelie, burunyi sie, nun xoni borogexie.

⁴ Mange Sulemani nan nu boxi birin yamarima naxee nu na Efirati xure yirefanyi ma, kelifa Yifisa han Gasa. Na boxi mangee nun e xa mixie nu sabatixi bojesa nan kui.

⁵ Yudayakae nun Isirayilakae birin, kelifa Dana han Beriseeba, nu sabatixi bojesa nan kui e xa weni bilie nun e xa xore bilie tagi Sulemani xa mangeya bun ma.

⁶ Soe goore wulu tongo naani nu na Sulemani yi ra, naxee nu a xa soori ragisee bendunma. Soe ragi mixi wulu fu nun firin nan nu na Sulemani yi ra.

⁷ Sulemani xa gomina fu nun firinyie nu fama baloe ra a be nun a xa mixie be. Kike yo kike gomina nde nu fama mange hayi birin na.

⁸ E nu fama mengi nun sexe ra soe birin be goore kui.

⁹ Ala xaxilimaya, lonni, nun fahaamui gbegbe nan so Sulemani yi ra. E nu gbo alo baa de ra meyenyi.

¹⁰ Sulemani xa xaxilimaya nu dangi fugerakae nun Misirakae xa xaxilimaya birin na.

¹¹ A xa xaxilimaya nu dangi mixi birin na, hali Etani Esiraka, Maxolo xa die Heman, Kalikoli, nun Darada. A xili naxa din boxi birin na naxee nu Isirayila rabilinyi.

¹² A taali wulu saxan nan fala, a nun beeti wulu keren nun suuli.

¹³ A wuri gbegbee xa fe fala, a folofe Liban wuri xungbe ma naxan xili sediri, a sa hisopi sansi xunxuri li naxan bulama banxi xale ma. A subee, xonie, bubusee, nun yexee fan xa fe fala.

¹⁴ Dunija mangee nu luma mixie xee ra e xa fa mange Sulemani xa lonni nun xaxilimaya rame.

¹⁵ Tire mange Xirami naxa kuntigie xee mange Sulemani xon, barima a nu bara a me a a tan nan tixi mange ra a baba noxoere ra. Xirami nu bara Sulemani baba Dawuda xanu kabi a rakuya.

¹⁶ Sulemani naxa Xirami yaabi,

¹⁷ «I nu n baba Dawuda kolon, a mu no banxi tide a Marigi Alatala be gere xa fe ra, naxan nu na a yire birin han Alatala naxa a yaxuie sa a sanyi bun ma.

¹⁸ Yakosi Alatala bara a ragiri n xa lu bojesa kui. Gere nun fe xone bara jon.

¹⁹ Na kui n bara a janige n xa banxi ti n Marigi Alatala be alo a a yitaxi ki naxe n baba Dawuda be. A naxa a masen a be, <I xa di, n naxan doxooma i xa kibanyi kui i noxoae ra, na nan fama banxi tide n be.>

²⁰ I naxan nabama, i xa yaamari fi Liban sediri wuyaxie xa xaba n be. N ma walik'ee kafuma ne i xa walik'ee ma. N e xa wali sare fima ne alo i wama a xon ki naxe. Mixi yo mu na naxan fata wuri xabade alo Sidonkae.»

²¹ Mange Xirami to Sulemani xa woenyi me, a naxa seewa ki fanyi ra, a fa a fala, «Alatala tantu. A bara di xaxilima fi Dawuda ma naxan noma yi jama xungbe rapere.»

²² Xirami naxa Sulemani yaabi, a naxe, «N bara i xa masenyi me. N i waxonfe birin nabama ne, sediri wurie nun sipire wurie xa fe ra.

²³ N ma walik'ee wurie ragoroma ne kelife Liban han baa de ra. N e xirima e boore ra, alako n xa e rapere baa fari han i wama dennaxe xon. Menni n e rafulunma, i fa e xanin. N tan wama naxan xon na wali sare ra, i xa baloe fi n tan nun n ma mixie ma.»

²⁴ Mange Xirami naxa sediri wuri nun sipire wuri birin so mange Sulemani yi ra, a nu wama naxan xon.

²⁵ Ne yo ne, mange Sulemani nu farin busali wulu tongo solomasaxan nun ture fifa moxonen fima ne Xirami ma a xa banxi baloe xa fe ra.

²⁶ Alatala xaxilimaya fi ne Sulemani ma alo a a fala a be ki naxe. Defanyi naxa lu Xirami nun Sulemani tagi, e fa saate xiri e boore be.

²⁷ Mange Sulemani naxa Isirayilaka wulu tongo saxan yamari e xa wali a be.

²⁸ Kike yo kike, a naxa mixi wulu fu rasiga Liban boxi ma, e xa wali kike keren menni, e fa kike firin naba e xonyi. Adonirami nan nu na na fe xunyi ra.

²⁹ Mixi wulu tongo solofere nan nu kote maxaninma, mixi wulu tongo solomasaxan nan nu geme masolima mange Sulemani be geyae kon na Liban.

³⁰ Sulemani xa gominæ nu bara mixi wulu saxan keme saxan sugandi naxee nu wali xun matoma a ra.

³¹ Mange nu bara yaamari fi, a walik'ee xa geme xungbe tofanyie masoli naxee findima Ala xa banxi sanbunyi ra.

³² Sulemani nun Xirami xa banxitie nun Gebalakæ naxa gemæe masoli.

Wurie nun gemæe yailan na ki ne Ala xa banxi xa fe ra.

¹ Ne keme naani ne tongo solomasaxan to dangi kelife Isirayila mini Misira boxi ra temui naxe, mange Sulemani naxa Alatala xa hoxomobanxi ti folo Siwi kike kui. Na ne findixi a xa mangeya ne naani nde nan na Isirayila boxi xun ma.

² Sulemani Ala xa banxi ti yi maniyæ xasabi nan na: A kuye jongon ya tongo senni, a gboe jongon ya moxonen, a ite jongon ya tongo saxan.

³ A yatagi buntunyi xa kuye nu lanxi jongon ya moxonen nan ma, alo banxi xa kuye na ki naxe. A gboe fan findi jongon ya moxonen nan na.

⁴ A wunderie nu yailanxi banxi xale nan kui, wurie fan nu yailanxi e fari.

⁵ A naxa konkoe fatu hoxomobanxi xale rabilinyi.

⁶ Konkoe singee xa gboe nu lanxi jongon ya suuli nan ma. Nee fari konkoe gbete naxa doxo naxee xa gboe nu lanxi jongon ya senni ma. Nee fan fari konkoe gbete naxa doxo naxee xa gboe nu lanxi jongon ya solofere ma. Hoxomobanxi xale xa marabinye nu raxurunxi a fuge biri ra, alako konkoe masa wurie mu soma banxi xale kui ki naxe.

⁷ E to nu hoxomobanxi tima, e nu gemæe rawalima naxee jan nu bara masoli geya yire e tongoxi dennaxe. Na ki walise yo xui mu nu mema hoxomobanxi yire, alo derema, bera, xa na mu a ra walise gbete naxan yailanxi wure ra.

⁸ Naade nde nu na banxi yirefanyi ma naxan minima konkoe yire ma. Tede same daaxi nde nu yailanxi banxi kui ma, naxan nu konkoe kui masotoma koore ra.

⁹ E to ge banxi tide, Sulemani naxa a raxunma sediri wurie ra.

¹⁰ Konkoe naxee nu tixi hoxomobanxi seetie ma, e ite jongon ya suuli. Na birin nu xirixi banxi ma sediri wurie ra.

¹¹ Alatala naxa a masen mange Sulemani be, a naxe,

¹² «N xa a fala i be yi banxi tife xa fe ra, xa i sa i pere n ma kira xon ma, xa i sa n ma seriye rabatu, xa i sa n ma yaamarie suxu, n nan n ma laayidi rakamalima ne i be, n naxan fala i baba Dawuda be.

¹³ Na kui n luma ne n ma jama tagi, n mu i bepinma abadan.»

¹⁴ Sulemani naxa Ala xa hoxomobanxi ti, a wali rapon.

¹⁵ A naxa sediri wuri xebenyie mafatu banxi xalee ma a kui, kelife a xale folæ ma han banxi xunyi ra. A naxa sipire wuri xebenyie mafatu banxi gbaata ma.

¹⁶ A naxa sediri wuri xebenyie mafatu konkoe jongon ya moxonen daaxi ma banxi kui dunxui ra, kelife a gbaata ma han fuge. Na nu findixi Yire Seniyenxi fisamante nan na.

6

Alatala xa hoxomobanxi tife

¹⁷ Banxi palaa dɔnxɔe naxan nu na na yataɣi, nu kuya ɲɔngɔn ya tongo naani. Na nu findixi Yire Seniyenxi nan na.

¹⁸ Sediri wuri xebenyie naxee nu fatuxi banxi xalee ma palaa ma, sansi bogie nun sansi fugee fan nu masolixi e ma. Na ki, gɛmɛ nu nu toma banxi kui ma fefe ma.

¹⁹ Sulemani naxa Yire Seniyenxi Fisamante yailan hɔrɔmɔbanxi kui, Alatala xa saate kankira dɔxɔma dennaxe.

²⁰ Na yire kuya ɲɔngɔn ya mɔxɔɲɛn, a igbo ɲɔngɔn ya mɔxɔɲɛn, a ite ɲɔngɔn ya mɔxɔɲɛn. Xɛɛma nu masoxi na konkoe xalee birin ma, a nun serexɛbade ma naxan yailanxi sediri wuri ra.

²¹ Mange Sulemani naxa xɛɛma maso na Yire Seniyenxi Fisamante xalee ma. A naxa yolonxɔnyi xunxuri xɛɛma daaxie gbaku naa sode de ra.

²² Ba na ra, a nu bara xɛɛma maso na hɔrɔmɔbanxi xalee birin ma, a nun serexɛbade ma naxan nu na naa.

²³ A naxa maleke firin misaali masoli wulai oliwi wuri ra. E ite ɲɔngɔn ya fu.

²⁴ Maleke singe gabutenyi keren xa kuye ɲɔngɔn ya suuli, a gabutenyi firin nde fan xa kuye ɲɔngɔn ya suuli, naxan lanma ɲɔngɔn fu ma kelife a koola ma han a yirefanyi ma.

²⁵ Boore maleke fan gbee lanxi ɲɔngɔn ya fu nan ma. E firinyi nu yailanxi keɲa keren nan na.

²⁶ E firinyi ite ɲɔngɔn ya fu.

²⁷ Sulemani naxa na malekee ti Yire Seniyenxi Fisamante tagi, alako malekee gabutenyi xa banxi xalee li, e fan xa e boore li banxi tagi.

²⁸ Sulemani naxa xɛɛma maso na maleke firinyie birin ma.

²⁹ A naxa yaamari fi, a e xa malekee, tugi bilie, nun wuri fuge tofanyi misaalie masoli banxi xalee ma, naxee nu na Yire Seniyenxi Fisamante nun Yire Seniyenxi kui.

³⁰ A naxa xɛɛma maso banxi gbaata ma na yire firinyie kui.

³¹ A naxa hɔrɔmɔbanxi xa naadee yailan wulai oliwi wuri ra. A e gbaku oliwi wuri xebenyie ra naxee xa marabinye mu nu banxi xale gbe lima, fo dɔxɔ naani.

³² Na naade firinyie nu yailanxi wulai oliwi wuri nan na. Maleke, tugi bili, nun wuri fuge tofanyi misaalie nu masolixi na naadee ma. Xɛɛma nu masoxi na naadee nun na misaalie ma

³³ A naxa na mooli raba naadee ma naxee nu na Yire Seniyenxi ma. E yailanxi oliwi wuri ra, e gbakuxi wuri xebenyie ra naxee mu nu banxi xale xa marabinye lima fo dɔxɔ saxan.

³⁴ Naade firinyi gbete nu yailanxi sipire wuri ra.

³⁵ A naxa yaamari fi e xa malekee, tugi, nun sansi fuge tofanyi misaalie masoli e ma. Na dangi xanbi a naxa xɛɛma maso naadee nun na misaalie ma.

³⁶ A naxa buntunyi yailan gɛmɛ masolixie ra, naxee nu dɔxɔxi safe saxan na, a nun sediri wuri safe keren na.

³⁷ Alatala xa banxi dɔxɔ folo Siwi kike nan na, Sulemani xa mangeya ɲɛ naani nde.

³⁸ A naxa ɲɔn Bulu kike ra, kike solo-masaxan nde, Sulemani xa mangeya ɲɛ fu nu nun keren nde. Na banxi birin ti ɲɛ solofere nan bun ma, a fa lu alo Ala nu wama a xɔn ma ki naxe.

7

Mange banxi tife

¹ Sulemani bu ne ɲɛ fu nu nun saxan a yete xa banxie tife ra.

² A banxi naxan singe ti a a xili sa ne «Liban fotɔnyi banxi.» A nu kuya ɲɔngɔn ya kɛmɛ, a igbo ɲɔngɔn ya tongo suuli, a ite ɲɔngɔn ya tongo saxan. A xunyi wurie nu dɔxɔxi kinki safe naani naxee xun, nee nu yailanxi sediri wuri nan na.

³ Na kinkie fari nu makotoxi sediri xebenyi tongo naani nun suuli nan na a safe ki ma, fu nu nun suuli safe keren.

⁴ Banxi seetie ma, wunderi safe saxan nu na e ma, e ya rafindixi e boore ma.

⁵ Naade saxan fan nu na wunderie ya tagi.

⁶ Buntunyi nu na naxan xa kuye ɲɔngɔn ya tongo suuli lima, a igboe ɲɔngɔn ya tongo saxan.

⁷ Banxi pala naxan fan nu yailanxi sediri wuri ra keli a gbata ma han fuge, nan nu findixi a xa kiiti sade ra.

⁸ A banxi gbete ti ne na xanbi ra a nu luma dennaxe. A a yailan alo boore. Na xanbi ra, a naxa banxi gbete ti Firawuna xa di gine be a naxan dɔxɔ.

⁹ Nee birin ti gɛmɛ masolixie nan na naxee xabaxi sera ra a kui nun a fari, kelife a bunyi ma han fuge.

¹⁰ Banxi sanbunyi dɔxɔ gɛmɛ tofanyi xungbee nan na, naxee xabaxi ɲɔngɔn ya fu xa na mu a ra ɲɔngɔn ya solomasaxan ma.

¹¹ A fuge ra, sediri wuri nun gɛmɛ tofanyie nu na naxee xabaxi a fanyi ra.

¹² Na tete xungbe nu yailanxi gɛmɛ xabaxi safe saxan na, sediri wuri fan nu saxi na fari, alo Alatala xa banxi nun a gbutunyi.

¹³ Mange Sulemani naxa mixi nde fen Tire, naxan xili Xirami.

¹⁴ Kaape gine nde xa di nan nu a ra fatanfe Nafatali bɔnsɔe ra. Tireka nan nu a Baba ra, naxan nu wure gbeeli rawalima.

A lɔnnixi, a xaxili fan, a fata wure gbeeli rawalide a mooli birin na. A siga ne mange Sulemani yire, a na wali mooli raba.

¹⁵ A kinki firin xabu wure gbeeli ra, naxee ite jɔngon ya fu nun solomasaxan, naxee xa radigilinyi lanxi jɔngon ya fu nun firin ma.

¹⁶ A xunyi firin xabu na kinki firinyie be, naxee ite jɔngon ya suuli.

¹⁷ A se raxunmase fu nun naani xabu na xunyi firinyie be, xunyi keren solofere.

¹⁸ A mangoe bogi maniyee yailan safe firin na na se raxunmase radoxxi firinyie ma.

¹⁹ A fuge maniyee masoli na kinki xunyi firinyie ma naxee nu na buntunyi ra. E ite jɔngon ya naani.

²⁰ A mangoe bogi maniyee keme firin masoli na kinki xunyi firinyie ma.

²¹ A na kinkie ti buntunyi ya tagi. Naxan nu na a yirefanyi ma, a xili naxa sa Yakin, naxan nu na a koola ma, na xili naxa sa Boosu.

²² Na kinkie konde ra, fugee nu masolixi mennie ma.

²³ A naxa ye sase xungbe digilinxii yailan yoxui ra. A de igboe jɔngon ya fu, a ite jɔngon ya suuli, a xa radigilinyi jɔngon ya tongo saxan.

²⁴ Na ye sase de rabilinyi bunyi, ninge maniyee nu masolixi a ma e radoxxi e boore ra a rabilinyi birin ma. Ninge fu na jɔngon ya keren ma, suuli a fari, suuli a bun. Ninge yo, ye sase yo, na birin yailanxi kerenyi nan na.

²⁵ Na ye sase nu doxxi ninge maniyee gbete fu nun firin fari. Saxan ya rafindixi koola biri, saxan ya rafindixi sogegorode biri, saxan ya rafindixi yirefanyi biri, saxan ya rafindixi sogetede biri. Na ye sase naxan nu xili «Baa» nu doxxi na ninge fari, e ya rafindixi tande ma.

²⁶ Na ye sase xa marabinye nu findixi suxu keren nan na. A de kiri masolixi maniyee sansi fuge tofanyi ra. Ye fifa keme solofere fifa tongo suuli nu noma sade a kui.

²⁷ A naxa e sanbunyi fu yailan. E birin nu kuya jɔngon ya naani, e igbo jɔngon ya naani, a ite jɔngon ya saxan.

²⁸ E na sanbunye rafala ki naxe, wure ralenfetenxie nu na wure gbete naani tagi.

²⁹ Yete misaalie, ninge misaalie, nun maleke misaalie nu yailanxi na wure ralenfetenxie ma, a nun pirinti gbete.

³⁰ Wure digilinxii naani nu na sanbunyi keren keren ma be a ti se ra, naxee nu xirixi e boore ra wure gbeeli firin na. Wure nde nu na na tuxui naanie ma ye sase bun ma. Na birin nu yailanxi temui kerenyi nan na.

³¹ Se digilinxii nde nu na ye sase nu doxxi naxan kui. Na ite jɔngon ya keren sanbunyi be, a igbo jɔngon ya keren nun a tagi. Se ndee nu masolixi na ma. Na wure ralenfetenxie mu nu digilinxii, e seeti naanie birin xa maniyee nu lan.

³² Na wure digilinxii naani naxee nu na a ye maxanin se tuxui naanie ra, e ite jɔngon ya keren nun a tagi, firin nu xirixi e boore ra wure gbeeli ra.

³³ Na wure digilinxii maniyee soori ragise sanyie ra. E birin nu yailanxi wure gbeeli ra temui kerenyi ra.

³⁴ Se nde nu na tuxui naanie birin na naxee nu senbe fima e ma.

³⁵ Se digilinxii nde nu na ye sase doxxode kui. Na ite sanbunyi be jɔngon ya keren. Sanbunye fuge, a kilondee nun a wure ralenfetenxie birin nu yailanxi wure gbeeli nan na temui kerenyi ra.

³⁶ Maleke misaalie, yete misaalie, nun tugi misaalie nu yailanxi na kebelae ma, nun se gbete.

³⁷ Ye maxanin se fu nu yailanxi ki kerenyi ra na ki ne wure gbeeli ra. E birin nu lan.

³⁸ Xirami ye sase fu yailan ne wure gbeeli ra, naxee nu doxxi na ye maxanin se fu fari. Ye litiri wulu keren keme senni jɔndon nu sama kankan kui. Ye sase nu igbo jɔngon ya naani.

³⁹ A naxa ye maxanin see doxxo Alatala xa horomobanxi seeti ma, suuli koola biri, suuli yirefanyi biri. Na ye sase belebele naxan nu xili «Baa», a naxa na doxxo banxi yirefanyi ma, a makore a sogetede biri ra.

⁴⁰ Xurami naxa ye sase, te xube ko see nun tunde yailan.

Na kui, Xurami naxa ge mange Sulemani xa walie ra Ala xa horomobanxi xa fe ra. Na walie nan ya:

⁴¹ kinki firinyie, e xunyi tofanxie, se raxunmase naxee e fari,

⁴² koobe bogi maniyee keme naani gbakuxi e ra, koobe bogi maniyee safe firin se raxunmase keren ma kinkie xunyi ra,

⁴³ sunbui maxanin se fu,

⁴⁴ ye sase xungbe naxan xili «Baa,» ninge fu nun firin misaali naxee na ye sase xungbe bun ma,

⁴⁵ tunde, pelie, paanie. Xurami se naxee birin yailan mange Sulemani be Alatala xa banxi xa fe ra, a e yailan wure gbeeli raxunuxi nan na.

⁴⁶ Mange nu na yoxui raxunu Yuruden mere yire ne, Sukoti nun Saratan tagi.

⁴⁷ Mange Sulemani na birin yailan wure gbeeli nan na, naxan xa gboe xasabi mu nu noma kolonde.

⁴⁸ Sulemani se gbege yailan ne Ala xa banxi be, alo serexebade xema daaxi,

teebili xεema daaxi nde taami serexe sama dennaxe,

⁴⁹ lanpui doxo se xεema daaxie naxee dexema Yire Seniyenxi kui seriye ki ma, a fuge misaalixie, lanpuie, te xube ko se xεema daaxie,

⁵⁰ paanie, finεe, pooti tofanyie, piletie, kolopooti xεema fanyi daaxie, Ala xa horomobanxi xa naadeε gbaku se xεema daaxie, naxee nu na Yire Seniyenxi Fisamante sode de ra nun horomobanxi sode de ra.

⁵¹ Sulemani Alatala xa horomobanxi xa see yailan xεema ra na ki ne. A to ge na ra, a naxa se birin naso Alatala xa horomobanxi xa naafuli ragatade kui, a baba Dawuda naxee fixi Ala ma.

8

Saate kankira doxoƒe horomobanxi kui (Yudaya Mang'ee II 5:2-6:11)

¹ Na temui, Sulemani naxa Isirayila forie, bonsoε xunyie, nun Isirayila denbaya xunyie maxili alako e xa te Alatala xa saate kankira ra kelife Siyon, Dawuda xa taa.

² Isirayilaka birin naxa e malan mange yire alako e xa kike solofere sali raba.

³ Isirayila forie birin to menni li, Lewikae naxa saate kankira tongo,

⁴ e a xanin a nun Ala xa Naralande Kiri banxi, a nun se seniyenxi naxee nu na a kui. Lewika serexedubee nan na wali raba.

⁵ Mang'e Sulemani nun Isirayila jama naxee birin nu maxilixi, naxa ti saate kankira ya ra. E naxa xuruse lanmae nun a xungbe gbege ba serexe ra, naxan konti mu nu noma kolonde.

⁶ Serexedubee naxa Alatala xa saate kankira doxo a doxoƒe Ala xa horomobanxi, Yire Seniyenxi Fisamante kui. E a doxo malekee gabutenyie bun ma.

⁷ Malekee gabutenyie nu italaxi saate kankira nun a maxanin see xun ma.

⁸ Saate kankira maxanin see findixi wuri kuyee nan na, naxee noεe nu toma kafi pala ma yire seniyenxi kui, kono e mu nu noma tode horomobanxi tande tan ma. Han to saate kankira na menni.

⁹ Sese mu nu na na saate kankira kui, fo na walaxe firinyi Annabi Munsa naxee sa a kui. A na raba Xorebe geya yire ne, Alatala saate xiri loxoε e nun Isirayilakae tagi, e mini temui Misira.

¹⁰ Serexedubee to mini Yire Seniyenxi kui, nuxui nde naxa goro Alatala xa banxi ma, a a rafe.

¹¹ Serexedubee mu no lude menni e xa e xa wali raba, barima na nuxui nu na naa, Alatala xa nore nu bara lu banxi birin ma.

¹² Na kui, Sulemani naxa a fala, «Alatala a masen ne,

a a sabatima nuxui foore nan kui.

¹³ Na kui n bara lingira ti i be, i sabatima dennaxe abadan.»

¹⁴ Mange naxa a raƒindi, a duba Isirayila jama birin be. E birin nu tixi.

¹⁵ A naxa a masen, «Tantui na Isirayila Marigi Alatala be, naxan woƒen n baba Dawuda be a kere ra. A fe naxan birin masen a be, a na birin nakamalixi ne.

¹⁶ A naxe, «Kafi n nan n ma jama ramini Misira boxi ra, n mu nu taa sugandixi Isirayila bonsoεε tagi n banxi tima dennaxe. N man mu xeme sugandixi naxan findima n ma Isirayila jama yarerati ra. Kono n bara Darisalamu nan sugandi alako n xili xa lu naa. N man bara Dawuda sugandi alako a xa findi n ma Isirayila jama xunyi ra.»»

¹⁷ «N baba Dawuda naxa nate tongo a boƒe kui, a fo a xa banxi ti Isirayila Marigi Alatala be.

¹⁸ Alatala naxa a fala n baba Dawuda be, «I to nate tongo i boƒe kui n ma banxi xa fe ra, na bara findi panige fanyi ra.

¹⁹ Kono i tan xa mu na banxi tima. I xa di nan na tima. I naxan barixi, na nan n ma banxi tima.»

²⁰ Alatala bara a xa masenyi rakamali. N tan bara ti n baba Dawuda loxoεε ra Isirayila mange kibanyi kui, alo Alatala a masen ki naxe. N man bara banxi ti Isirayila Marigi Alatala be.

²¹ N bara Alatala xa saate kankira doxo naa, a xa saate walaxe na na kui. A na saate xiri a nun Isirayilakae nan tagi.»

²² Mang'e Sulemani naxa ti serexebade ya i jama birin ya xori, a naxa a belexe itala koore ma, a fa a fala,

²³ «Isirayila Marigi Alatala, i maniye mu na koore nun boxi ma. I dugutegexi i xa saate nun i xa hinne xa fe nan na i xa konyie mabiri, naxee jere ma i ya tode ra e boƒe fiixe ra.

²⁴ Na na a ra, to loxoεε i bara i xa laayidi rakamali i xa konyi n baba Dawuda be.

²⁵ Yakosi, Isirayila Marigi Alatala, i laayidi naxan tongoxi i xa konyi n baba Dawuda be, i xa na rakamali. I bara a masen a be, «Xa i bonsoε fenten e jere ki ma alo i a rabaxi ki naxe, e naxa n ma seriye binya, mixi nde na e bonsoε ya ma naxan fama lude Isirayila kibanyi kui abadan.»

²⁶ Yakosi, Isirayila Marigi Alatala, i xa i xa masenyi rakamali, i naxan masen i xa konyi Dawuda be.»

²⁷ «Kono Ala tan noma sabatide dunjpa bende fuƒi fari adamadie tagi? Koore nun a xa gboe xurun i be. N banxi naxan tixi i be a xurun koore be. I luma menni di?

²⁸ N Marigi Alatala, i xa i xa konyi xa dube suxu, i xa a xa maxandi tongo, i xa i tuli mati i xa konyi wa xui ra.

²⁹ I xa i jɛngi sa yi banxi xɔn ma kɔe nun yanyi ra, barima i xili matɔxɔma be. I xa i xa konyi xa maxandi suxu yi banxi kui.

³⁰ I xa i tuli mati i xa konyi nun i xa jama wa xui ra, e i maxandima be tɛmui naxe. Kelife koore ma i dɔxɔxi dennaxe, i xa i tuli mati muxu ra, i man xa dije.»

³¹ «Xa mixi nde sa yunubi raba a boore ra, e fa a fala a be a xa kali nde ti sɛrɛɛbade yire yi banxi kui,

³² i xa na fe mato kelife koore ma, i xa kiiti sa nondi ra alako fe kane nun tinxintɔe birin xa e sare soto.»

³³ «Xa i xa jama Isirayila sa yunubi raba i ra, e yaxuie fa nɔ e ra na xa fe ra, xa e bara tin gbilenfe ra i yire, e i xili matɔxɔ, e i maxandi yi horɔmɔbanxi kui,

³⁴ i xa na fe mato kelife koore ma, i xa i xa jama Isirayila xa yunubie xafari, i fa e ragbilen bɔxi ma, i dennaxe fixi e tan nun e babae ma.»

³⁵ «Xa koore sa balan, tune yo mu fa, barima e bara yunubi raba i ra, xa e fa i maxandi be, e i xili matɔxɔ, e gbilen e xa yunubi fɔxɔ ra i e rayaagixi naxan ma,

³⁶ i xa na fe mato kelife koore ma, i xa i xa konyie, i xa jama Isirayila xa yunubie xafari, i xa i xa seriye fanyi masen e be alako e xa na jere ki kolon, i fa tune ragoro i xa bɔxi ma, i naxan findi e gbe ra.»

³⁷ «Xa kaame sa sin yi bɔxi ma, xa na mu fure, xa na mu baloe kane, xa na mu gere, xa na mu gbaloe gbete,

³⁸ xa mixi nde sa i maxandi, xa i xa jama Isirayila a mawa i xon, barima e bara a kolon e xa tɔore kelixi fe naxan ma, e fa e belexe itala yi banxi mabiri,

³⁹ i xa na fe mato kelife koore ma i magoroxi dennaxe, i xa dije, i xa mixi birin sare fi a xa wali ra, i tan naxan adama birin bɔje ma fe kolon. I keren peti nan ibunadama birin sondon ma fe kolon.

⁴⁰ Na kui e fama gaaxude i ya ra, e jere i xa kira xɔn e xa simaya birin kui yi bɔxi ma, i naxan fixi muxu babae ma.»

⁴¹ «Xa xɔje nde sa fa kelife pamane ma, naxan mu findi i xa jama Isirayila mixi nde ra,

⁴² a fa i xili xungbe nun i senbe xa fe ra, a i maxandi yi banxi kui,

⁴³ i xa na fe mato kelife koore ma i i magoroxi dennaxe, i xa a xa maxandi suxu alako si birin xa gaaxu i xili ya ra dunja, alo i xa jama Isirayila. E xa a kolon i tan nan xili maxandima yi banxi kui n naxan tixi.»

⁴⁴ «Xa i xa jama sa mini a yaxuie gerede alo i a masen e be ki naxe, xa e i maxandi yi taa mabiri ra i dennaxe sugandixi, xa e

i maxandi yi banxi mabiri ra n naxan tixi i xili ra,

⁴⁵ i xa na fe mato, i xa e xa dube suxu, i xa kiiti tinxinxi sa e be.»

⁴⁶ «Xa e sa yunubi raba i ra, alo adamadi birin darixi naxan na, xa i bɔje te e xili ma, i fa e sa e yaxuie sagoe, e findi geelimanie ra yire makuye, xa na mu a ra yire makorexi,

⁴⁷ xa e bara xaxili soto na konyiya kui, e fa i maxandi e xa geeli kui, «Muxu bara yunubi raba, muxu bara fe jaaxi raba, muxu bara kobi,»

⁴⁸ xa e man e yete ragbilen i ma e bɔje fixe ra, e nii birin na, e fa i maxandi pamane ma konyiya kui yi bɔxi mabiri, i naxan fixi e babae ma, a nun yi taa mabiri, i naxan sugandixi, a nun yi banxi mabiri, n naxan tixi i be,

⁴⁹ i xa na fe mato kelife koore ma i magoroxi dennaxe, i xa i tuli mati e xa maxandi nun e wa xui ra, i xa kiiti tinxinxi sa e be,

⁵⁰ i xa dije i xa jama ma naxan yunubi rabaxi i ra. I xa e xa yunubie xafari e naxan nabaxi i ra. I xa hinne e ra e yaxuie ya xori, alako e yaxuie fan xa hinne e ra.

⁵¹ E findixi i xa jama nan na, i ke tongoe, i naxee ramini Misira bɔxi ra konyiya kui.»

⁵² «Yakɔsi, n Marigi Ala, i xa muxu xa maxandi mato, i xa a rame, muxu naxan nabaxi yi banxi kui,

⁵³ barima i tan nan muxu ba dunja bonsɔe tagi muxu xa findi i ke tongoe ra, alo i a masen Isirayila be ki naxe i xa konyi Munsaa saabui ra, a to muxu benbae ramini Misira bɔxi ra.»

⁵⁴ Mange Sulemani to ge na maxandi tide Alatala be, a naxa keli Alatala xa sɛrɛɛbade yire, a xinbi nu sinxi dennaxe a belexe itexi koore ma.

⁵⁵ Na tɛmui a naxa ti Isirayila jama ya xori, a duba e be a xui itexi ra. A naxe,

⁵⁶ «Tantui na Alatala be, naxan bara malabui fi a xa jama Isirayila ma, alo a a masen ki naxe. A masenyi naxee ti a xa konyi Annabi Munsaa saabui ra, keren mu na a mu naxan nakamali.

⁵⁷ Won Marigi Alatala xa lu won seeti ma alo a raba won benbae be ki naxe. Ala naxa won naboloo, a naxa won nabɛpin.

⁵⁸ Ala xa won bɔje ya mafindi a ma, alako won xa won jere a xa kira xon ma, won xa a xa yaamari birin nabatu, won xa gbilen fee fɔxɔ ra a tɔnyi dɔxɔxi naxee ra, won xa bira a xa seriye fɔxɔ ra a naxan so won benbae yi ra.

⁵⁹ Ala xa ratu n ma maxandi ma kɔe nun yanyi. Won Marigi Alatala xa n tan a xa konyi nun a xa jama Isirayila makanta fe jaaxi ma lɔxɔe birin,

⁶⁰ alako dunija birin xa a kolon a Alatala nan na Ala ra. Ala gbete mu na.

⁶¹ Wo boje birin xa lu won Marigi Alatala nan be, alako won xa a xa yaamarie ratinme, won xa won jere a xa seriye ma alo wo darixi a ra ki naxe.»

⁶² Mange nun Isirayila nama birin naxa serexe ba Alatala be.

⁶³ Mange Sulemani naxa ninge wulu moxojen nun firin ba xanunteya serexe ra, a nun yexee wulu keme moxojen. Na dangi xanbi, Mange nun nama naxa Ala xa banxi rabi.

⁶⁴ Sulemani naxa tete yire raseniye serexe ra Alatala xa horomobanxi ya ra. A naxa serexe gan daaxie ba naa, a nun xanunteya serexe ture nun sansi xori ra, barima serexebade yoxui daaxi, Sulemani naxan yailan, na nu xurun na serexe birin be.

⁶⁵ Sulemani nun Isirayilakae birin sali raba ne won Marigi Alatala ya xori xi solofere bun ma. Nama gbege fa ne kelife Xamata han Misira xure. E to ge na sali ra, e man naxa sali xi solofere gbete bun ma, a findi xi fu nun naani ra.

⁶⁶ A xi fu nun suuli nde, mange naxa nama bejin e xa gbilen e xonyi. E naxa duba mange be, e fa gbilen e xonyi seewe kui, Alatala xa hinne xa fe ra a xa konyi Dawuda nun a xa nama Isirayila mabiri.

9

Ala xa masenyi Sulemani be (Yudaya Mang'ee II 7:11-22)

¹ Mange Sulemani to ge Alatala xa banxi nun a yete xa banxi tide, a a waxonfe birin naba na xa fe ra,

² Alatala man naxa mini a ma alo a raba Gabayon ki naxe.

³ Alatala naxa a fala a be, «N bara i xui me, n bara i xa maxandi suxu. N bara tin yi banxi xa findi n gbe ra, i naxan tixi. N xili xa lu a ma abadan, n nan n pengi sama ne a xon ma.

⁴ Xa i sa i jere n ma kira xon ma boje tinxixi ra, alo i baba Dawuda, i fa n ma yaamarie, n ma seriye, nun n ma xaranyi suxu a fanyi ra,

⁵ n i xa mange kibanyi mabanbanma ne, alo n a saataxi i baba Dawuda be ki naxe. N a masen ne a be, «Isirayila mangeya mu bama i bonsœ yi ra.»

⁶ Kono xa wo wo kobe ratoma, wo fa gbilen n ma seriye nun n ma yaamarie foxo ra, xa wo sa tuubi Ala gbete be,

⁷ n wo talama ne n ma boxi ma, n naxan fixi wo ma, n yi banxi rakasanje, n naxan findixi n xili falade ra. Na temui si birin fama ne yeleda Isirayila xa fe ma, e yo wo ma.

⁸ Na temui mixi ne dangima yi banxi ra, naxan bara xili fanyi soto, e de ixarama ne, e a fala, «Munfe ra Alatala yi boxi nun yi banxi xa fe xun nakanaxi yi ki?»

⁹ E a yaabima ne, «Ala yi birin niyaxi e ra ne barima e bara gbilen e babae Marigi Alatala foxo ra, naxan e ramini Misira boxi ra. E bara e tagi ixiri ala gbete ra, e e batu, e tuubi e be. E yi toore sotoxi na nan ma.»

Mange Sulemani xa wali ndee (Yudaya Mang'ee II 8:1-18)

¹⁰ Mange Sulemani nu bara Alatala xa banxi nun a yete xa banxi ti je moxojen bun ma.

¹¹ Tire mange Xirami to bara nu sediri nun sipire wurie, nun xema so Sulemani yi ra, a nu wama naxan xasabi xon, a naxa taa moxojen fi Xirami ma Galile boxi ma.

¹² Xirami to mini na taae matode, nee nu rafan a ma.

¹³ A naxa a fala Sulemani be, «N ngaxakerenyi, i taa mooli mundun fixi n ma yi ki?» Xirami naxa na taae xili sa «Taa fufafu.» Na xili nan na e xun ma han to.

¹⁴ Kono Xirami naxa xema kilo wulu naani rasanba mange Sulemani ma.

¹⁵ Mange Sulemani nu bara teku wali rakeli banxie nun taae tife ra, alo Alatala xa banxi, mange Sulemani xa banxi, Milo taa, Darisalamu tete, Xasori taa, Megido taa, nun Geseri taa.

¹⁶ Firawuna, Misira mange, dusu ne Geseri taa xun na, a te so na ra, na Kanaankae birin faxa. Na dangi xanbi a na fi a xa di gine ma, naxan doko mange Sulemani xon ma.

¹⁷ Mange Sulemani yi taa birin ti ne: Geseri taa, Beti Xoron Labe,

¹⁸ Baalati nun Tamari naxee nu na gbengberenyi ma,

¹⁹ nun taa gbete soori ragisee nun soee nu ragatama dennaxe. Sulemani nu bara banxi nun taa gbege ti Darisalamu, Liban boxi, nun a xa boxi birin ma, alo a nu wama a xon ma ki naxe.

²⁰ Xitikae, Amoriakae, Peresikae, Hiwikae, nun Yebusukae naxee lu Isirayila boxi ma, kono e mu findi Isirayilakae ra.

²¹ E babae mu faxa Isirayila xa santidegema saabui ra Isirayilakae so temui. Na kui Sulemani na mixie findi ne konyie ra. Han to e na konyiya kui.

²² Kono Sulemani mu tin Isirayila di yo xa findi konyi ra. Isirayilakae nu findixi a xa soorie, sebelitie, soori xunyie, nun soe ragi xunyie nan na.

²³ Mange Sulemani mixi keme suuli mixi tongo suuli nan ti xunyie ra konyie xun ma naxee nu a xa wali rabama.

²⁴ Sulemani Firawuna xa di gine tongo ne Dawuda xa taa kui, a a ratunu banxi

gbete kui, a naxan ti a be. Na temui fa a naxa Milo taa ti.

²⁵ Mange Sulemani nu serexe gan daaxie nun xanunteya serexee bama sanya saxan je yo je serexebade fari, a naxan yailan Alatala be. A nu surayi bama serexe ra serexebade nde fari naxan nu na Alatala ya i. Alatala xa horomobanxi rapon.

²⁶ Mange Sulemani kunkuie yailan ne Esiyon Geberi, Elata fe ma, baa de ra naxan nu na Edon boxi ma.

²⁷ Mange Xirami walike ndee so ne Sulemani yi ra, naxee nu bakima na kunkuie kui Sulemani xa walikee seeti ma. E nu kunkuie wali kolon a fany ra.

²⁸ Na kunkuie siga ne Ofiri boxi ma xee ma kilo wulu fu nun naani tongode mange Sulemani be.

10

Seeba Mange Gine fafe Mange Sulemani xeebude

(Yudaya Mangee II 9:1-12)

¹ Seeba mange gine to Sulemani xili gbe ne Alatala xili xa fe ra, a naxa siga maxorinyi xoxoxee tide a ma.

² A naxa siga Darisalamu, a sanbase gbegebe xanin a xun ma joxomee fari alo labunde, xee ma, nun geme tofanyie. A naxa a xa maxorinyi birin ti Sulemani ma.

³ Mange Sulemani naxa a xa maxorinyie birin yaabi, na birin naxa sooneya a be.

⁴ Seeba mange gine to ge Sulemani xa lonni tode, a nun a xa banxie a naxee ti,

⁵ a xa donsee, a xa walikee nun e wali ki, e xa dugie, e ludee, na fe birin naxa a de ixara.

⁶ A naxa a fala mange be, «N fe naxee birin mexi n ma boxi ma i xa masenyie nun i xa lonni xa fe ra, na birin findixi nondi nan na.

⁷ Beenun n xa be to n yete ra, n mu la e xa masenyi ra. Konjo yakosi n bara a kolon i xa lonni gbo dangife e naxan masenxi n be. I fe naxan birin tagi rabaxi n be nun i xa naafuli, na dangi i xili ra.

⁸ Nelexinyi na i xa mixie be, pelexinyi na i xa konyie be, barima e na i seeti ma temui birin i xa lonni ramefe ra.

⁹ Tantui na i Marigi Alatala be, naxan hinnexi i ra, a fa i dexo Isirayila mange kibanyi kui. I Marigi Ala na raba ne barima Isirayila rafan a ma abadan. A i findixi ne e xa mange ra alako i xa e yamari tinxinyi nun nondi ra.»

¹⁰ A naxa xee ma kilo wulu naani fi mange ma, a nun labunde gbegebe, nun geme tofanyie. Kabi na temui, Seeba mange gine labunde xasabi naxan fi mange Sulemani ma na pondon mu to Isirayila boxi ma sonon.

¹¹ Xirami nun Sulemani xa walikee naxee fa xee ma ra kelife Ofiri boxi ma, nee man naxa fa wuri nun geme tofanyie ra.

¹² Mange naxa na wuri rawali Alatala xa horomobanxi sode de ra, a nun mange xa banxi sode de ra. A man naxa na wuri rawali korae yailanfe ra beetibae be. Na wuri mooli mu nu toxi Yudaya sinden.

¹³ Mange Sulemani naxa Seeba mange gine waxonse birin so a yi ra dangife a naxan nasanbaxi a ma. Na xanbi, a naxa gbilen a xa boxi ma, a tan nun a xa mixie.

Mange Sulemani xa naafuli

(Yudaya Mangee II 1:14-17, 9:13-28)

¹⁴ Ne yo je Sulemani nu xee ma kilo wulu moxoren nun firin, kilo keme senni tongo naani nun naani sotoma,

¹⁵ bafe a naxan soto yuleya duuti ra. A man nu xee ma nun gbeti sotoma mangee nun gominae ra Arabu boxi ma.

¹⁶ Mange Sulemani naxa soori makantase keme firin yailan xee ma ra, kankan yailanxi xee ma kilo solofere nan na.

¹⁷ A man naxa soori makantase xunxuri keme saxan yailan xee ma ra, kankan yailanxi xee ma kilo saxan nan na. A naxa e gbaku banxi kui naxan xili falama Liban Foton Banxi.

¹⁸ Mange naxa kibanyi xungbe yailan sili jinyi ra, a fa xee ma fanyie maso a ma.

¹⁹ Santide senni nu na na kibanyi ma. A xanbi radigilinx, belexe sade firin nu na a seetie ma, yete masolixi firin fan nu na a seetie ma.

²⁰ Yete fu nun firin fan masolixi nu na santidee seetie ma, senni nu na yirefanyie ma, sennie nu na koola ma. Na kibanyi maniye mu nu na mangataa yo kui sinden.

²¹ Mange Sulemani xa sooti birin nu Liban Foton Banxi xa piletu birin nu yailanxi xee ma nan na. A mu nu gbeti rawalima fefe ma, a tide mu gbo a be.

²² Kunkuie nu na mange yi ra naxee nu sigama Tarasisi je saxan yo je saxan xee ma, gbeti, sili jinyi, kule, nun xoni tofanyie tongode. Xirami xa walikee nu a malima na wali kui.

²³ Mange Sulemani xa bannaya nun a xa lonni naxa gbo ye dangi boxi mange birin na.

²⁴ Boxi mange birin nu wama Sulemani xa lonni ramefe Ala naxan saxi a xaxili ma.

²⁵ Nee birin nu mange sanbama gbeti, xee ma, dugie, geresosee, labundee, soe, nun sofalee ra je yo je.

²⁶ Sulemani naxa soori ragisee nun soe ragie malan. Soori ragisee wulu keren keme naani, nun soe ragie wulu fu nun firin nan nu na mangataa Darisalamu nun taa makantaxi gbete.

²⁷ Mange naxa a niya gbeti xa wuya Darisalamu dangife geme xori ra. Wuri fanyi fan naxan xili sediri naxa wuya dangife sikomoro wuri ra naxee na Sefela boxi ma.

²⁸ Sulemani nu soe sarama Misira nun Kowa boxi nan ma. Mange xa yulee nu sigama e tongode.

²⁹ E soori ragise sara gbeti kilo solofere ra, e soe sara gbeti kilo keren nun a tagi. E na mooli sara Xiti nun Arami mangee fan be.

11

Sulemani gbilenfe Alatala foxo ra

¹ Mange Sulemani naxa gine gbegbe doxo naxee mu findixi Isirayilakae ra, alo Firawuna xa di gine, Mowaba ginnee, Amoni ginnee, Edon ginnee, Sidon ginnee, nun Xiti ginnee.

² Alatala nu bara a fala Isirayilakae be na sie xa fe ra, «Wo naxa siga e xonyi, e fan naxa fa wo xonyi. Xa na mu, e wo bojpe ya rafindima ne e xa alae mabiri.» Kono Sulemani tan bira na mixie nan foxo ra, ginnee maxanufe ra.

³ A mange di gine keme solofere nan doxo, a konyi gine keme saxan fan tongo. Na ginnee naxa a bojpe mafindi.

⁴ A to fori, na ginnee nu bara a bojpe birin mafindi ala gbete ma, a mu bira a Marigi Alatala foxo ra alo a baba Dawuda.

⁵ Mange Sulemani nu Sidonkae xa ala Asiteroti nun Amonikae xa ala Moloko fan batuma.

⁶ Mange Sulemani naxa fe raba, naxan mu rafan Alatala ma, a mu a xui rakamali Alatala be alo a baba Dawuda.

⁷ Na kui Sulemani naxa serexebade yailan Mowaba xa ala Kemosi be, a nun Amonikae xa ala Moloko be geya fari, naxan nu na Darisalamu ya ra.

⁸ A nu na mooli rabama a xa ginnee birin be, naxee nu fatanxi si gbete ra, naxee nu surayi nun serexee bama e xa alae be.

⁹ Alatala naxa xono mange Sulemani ma, barima a nu bara a kobe so Isirayila Marigi Alatala ra, naxan mini a ma sanya firin.

¹⁰ Alatala nu bara tonyi doxo ala gbete batufe ra, kono Sulemani mu Alatala xa yaamari suxu.

¹¹ Na kui Alatala naxa a fala Sulemani be, «I to bara na mooli raba, i mu bira n ma yaamarie foxo ra n naxee birin masen i be, i n ma saate kana, n i xa mangeya bama ne i yi ra, n fa a so i xa konyi nde yi ra.

¹² Kono i baba Dawuda xa fe ra, n mu na rabama i xa simaya kui, n mangeya bama ne i xa di xeme yi ra.

¹³ N mu mangeya birin bama a yi ra, n bonsoe keren nan luma i xa di be n ma konyi Dawuda xa fe ra, nun Darisalamu xa fe ra n naxan sugandixi.»

¹⁴ Alatala naxa Sulemani gerefa nde ramini, naxan nu xili Hadada. Edon mange xa di nan nu a ra.

¹⁵ Dawuda Edon boxi gere temui naxe, a xa soori mange Yowaba nu bara te naa Isirayila soorie furee ragatade. Na temui a man naxa Edon xeme birin faxa.

¹⁶ Yowaba nun a xa soorie naxa lu naa kike senni, han e ge xeme birin faxade

¹⁷ Hadada nun a baba xa konyi Edonka ndee nu bara e gi, e siga Misira. Na raba Hadada dimedi temui ne.

¹⁸ E to keli Madiyan, e naxa siga Paran. E naxa mixie tongo menni, e fa siga Misira Firawuna yire. Misira mange naxa banxi so a yi ra, a a joxo sa a xa donse fe xon ma, a boxi fan fi a ma.

¹⁹ Hadada naxa rafan Firawuna ma, han a a xa mange gine xunya fi a ma gine ra.

²⁰ Mange gine Tapenesi xunya naxa di xeme bari a be, naxan nu xili Genubati. Tapenesi na de ba Firawuna xonyi ne, a fa lu menni Firawuna xa die ya ma.

²¹ Hadada to a me a Dawuda nun a xa soori mange Yowaba bara faxa, a naxa a fala Firawuna be, a xa dipe a ma a xa gbilen a xonyi.

²² Firawuna naxa a yaabi, «Munfe ra i wama gbilenfe i xonyi? I waxonfe birin na be.» A naxa a yaabi, «I nondi, kono dipe n xa gbilen.»

²³ Ala naxa gerefa gbete ramini mange Sulemani be, naxan findixi Eliyada xa di Reson na, naxan nu bara a gi kelife Soba mange Hadadeseri xonyi,

²⁴ Dawuda nu na e gerefe temui naxe. Reson xa soorie nan malan a fe ma, e fa lu Damasi, e mangeya soto menni.

²⁵ Reson nun Hadada findi Sulemani yaxuie nan na a xa simaya birin kui. Arami mange Reson nu Isirayila nama xonxi.

²⁶ Nebati xa di Yerobowami nu kelixi Sereda ne Eframi boxi ma. A nga naxa findi kaape gine nde ra, naxan xili Seruya. A nu walima mange Sulemani xa mixie ya ma, kono mange xa fe mu nu rafan a ma.

²⁷ Na rakeli yi fe nan ma: Mange Sulemani nu na Milo tife, a nun a baba xa taa tete yire nde.

²⁸ Yerobowami to findi gbangbalanyi fanyi nan na, Sulemani naxa a findi teku wali xunyi ra Yusufu bonsoe xun ma.

²⁹ Loxoe nde Yerobowami naxa mini Darisalamu, a Annabi Ahiya Siloka li kira xon ma e doro. Donma xungbe neene nu ragoroxi namijonme ma.

³⁰ Annabi Ahiya naxa a xa donma neene iboo xuntun fu nun firin na,

³¹ a fa a fala Yerobowami be, «Xuntun fu tongo, barima Isirayila Marigi Alatala yi nan masenxi n be, <N fama ne mangeya bade Sulemani yi ra, n fa bõnsõe fu sa i tan xa yaamari bun ma.

³² N bõnsõe keren luma ne Sulemani bun ma n ma konyi Dawuda xa fe ra nun Darisalamu xa fe ra, n taa naxan sugandixi Isirayila bõnsõe ya ma.

³³ N na rabama ne barima e bara e kobe so n na, e Sidon xa ala Asiteroti, nun Mowaba xa ala Kemosi, nun Amoni xa ala Moloko batu. E mu e jere ma n ma kira xon ma, e mu n ma yaamarie ratinmema alo Sulemani baba Dawuda a raba ne ki naxe.

³⁴ N mu mangeya birin bama Sulemani yi ra, a xa lu mangeya kui a xa simaya birin na n ma konyi sugandixi Dawuda xa fe ra, naxan bara n ma yaamarie nun n waxonfe rabatu.

³⁵ Kono n mangeya bama ne Dawuda xa di Sulemani yi ra, n bõnsõe fu fi i ma.

³⁶ N bõnsõe keren nan luma a xa di yi ra, alako n ma konyi Dawuda foxi xa lu Darisalamu abadan, n dennaxe sugandixi n xili xa fe ra.

³⁷ N i tongoma ne, n i findi mange ra Isirayila xun na. I luma i waxõnde ne.

³⁸ Xa i sa i tuli mati n na, xa i sa i jere n ma kira xon, xa i sa wali n be, i n ma yaamarie ratinme, i n ma seriye rabatu, alo n ma konyi Dawuda a raba ki naxe, n luma ne i seeti ma temui birin, n i bõnsõe rasabatima ne, alo n naxan nabaxi n ma konyi mange Dawuda be, n Isirayila fima ne i ma.

³⁹ N mange Dawuda bõnsõee rayaagima ne, kono kude xa mu a ra.»

⁴⁰ Mange Sulemani naxa wa Yerobowami faxafe. Na nan a niya, Yerobowami naxa a gi, a sa a xunyi taxu Sisaki ra Misira mange. A naxa lu menni han mange Sulemani naxa fasa.

⁴¹ Sulemani xa taruxui donxõe, a fole nun a raponyi, a sebexi Sulemani xa taruxui kui.

⁴² Sulemani xa mangeya naxa bu je tongo naani Darisalamu nun Isirayila xun ma.

⁴³ Na xanbi, Sulemani naxa laaxira. E naxa a ragata a babae seeti ma a baba Dawuda xa taa kui. A xa di Robowami naxa lu a joxõe ra.

¹ Robowami naxa siga Sikemi, barima Isirayilakae birin nu malanxi naa, e xa a ti mange ra.

² Nebati xa di Yerobowami naxa na fe me Misira, a to a gi Sulemani ma a siga dennaxe.

³ Mixi ndee naxa a xili a xa fa Isirayila bõxi ma. Yerobowami nun Isirayilakae birin naxa siga Robowami yire, e a fala a be,

⁴ «I baba muxu suxu ne alo konyie. Yakosi tan, i xa nde ba muxu xa kote ra i baba naxan saxi muxu fari. Na kui muxu fama i xa yaamari rabatude.»

⁵ A naxa e yaabi, «Xi saxan na dangi, wo xa fa.» Nama naxa siga.

⁶ Mange Robowami naxa marasi fen forie ra, naxee nu na a baba Sulemani fe ma a xa simaya kui, a fa e maxorin, «Wo marasi mundun fima n ma n nan n ma nama yaabima naxan na?»

⁷ E naxa a yaabi, «Xa i fe fanyi rabama nama be, xa i tin e waxonfe ra, xa i woyen fanyi fala e be, e luma ne i xa yaamari bun ma temui birin.»

⁸ Kono Robowami mu tin forie xa marasi ra. A naxa a lanfanma booree maxorin a lanma a xa naxan naba.

⁹ A naxa e maxorin, «Wo marasi mundun fima n ma n na n ma nama yaabima naxan na, nama naxan n mayandima n xa nde ba e xa kote ra n baba naxan saxi e fari.»

¹⁰ A lanfanmae naxa a yaabi, «I xa yi nama yaabi yi ki, naxee i mayandixi i xa nde ba e xa kote ra i baba naxan saxi e fari. I xa a fala e be, <N belexe sole lanmadi xungbo n baba tagi be.

¹¹ Yakosi, n baba xa kote xoxoxo a naxan dõxo wo ma, n tan na xun masama ne. N baba wo bonbo luxusinyie nan na, kono n tan fama wo bonbode talie nan na.»

¹² Xi saxan to dangi, Yerobowami nun nama naxa siga Robowami yire, naxan nu bara a fala, «Xi saxan na dangi, wo xa fa.»

¹³ Mange Robowami naxa e yaabi a xoxoxõe ra, a mu forie xa marasi tongo.

¹⁴ A naxa e yaabi a lanfanmae xa marasi ra, «N na n baba xa kote xoxoxõe xun ma sama ne a naxan dõxo wo ma. N baba wo bonbo luxusinyie nan na, kono n tan fama wo bonbode talie nan na.»

¹⁵ Na kui, mange mu tin a tuli matide pama ra. Marigi Alatala nu bara na ragiri alako a xa a xa masenyi rakamali a naxan fala Nebati xa di Yerobowami be Annabi Ahiya Siloka saabui ra.

¹⁶ Isirayilakae to a kolon mange mu tin a tuli matide e ra, e naxa a yaabi, «Munse na won nun Dawuda bõnsõe tagi? Ke mu na muxu be Yisayi xa die tagi. Isirayila xa gbilen e xonyi.

12

*Robowami nun Yerobowami
(Yudaya Mangee II 10:1-15)*

Yakosi Dawuda, i xa mæeni i xa banxi ma i yete ra.»

Na kui, Isirayila birin naxa gbilen e xonyi.

¹⁷ Isirayilaka naxee nu sabatixi Yudaya taae kui, nee naxa lu Robowami xa yaamari bun ma.

¹⁸ Na dangi xanbi, mange Robowami naxa Adorami xee, naxan jengi nu saxi teku wali xon ma, konɔ Isirayilakae naxa a magonɔ han a faxa. Mange Robowami naxa a gi keren na sigafe ra Darisalamu a xa soori ragise kui.

¹⁹ Isirayila Dawuda xabile matandi na ki ne. Han to e mu lanxi.

²⁰ Isirayilaka birin to a me a Yerobowami bara fa, e naxa e malan, e a xili, e a findi mange ra Isirayila birin xun ma. Yudaya nan keren sa Dawuda bonsoe de ra.

²¹ Robowami to so Darisalamu, a naxa Yuda nun Bunyamin bonsoe soorie malan, geresoe fanyi wulu keme tongo solo-masaxan, alako e xa Isirayila gere, Isirayila xa gbilen Robowami xa mangeya bun ma.

²² Konɔ Alatala naxa a masen a xa mixi Semaya be,

²³ «A fala Sulemani xa di Robowami be, Yudaya mange, a nun Isirayilakae birin naxee na Yudaya nun Bunyamin boxi ma,

²⁴ Alatala xa masenyi nan yi ki: «Wo naxa te de sigafe ra won ngaxakerenyie gere. Wo birin xa gbilen wo xonyi, barima n tan nan yi fe ragirixi.» E naxa Alatala xa masenyi rabatu, e naxa gbilen, e mu siga Yerobowami gere sonon.

²⁵ Yerobowami naxa Sikemi taa ti Efi-rami geyae yire, a sabati naa. Na dangi xanbi, a man naxa siga, a Peniyeli ti.

²⁶ Yerobowami naxa a fala a boje ma, «Temunde yi pama fama gbilende, e lu Dawuda bonsoe xa yaamari bun ma,

²⁷ xa e luma te ra serexee bade Alatala xa banxi kui Darisalamu. Yi pama boje ya fama ne rafindide e marigi Robowami Yudaya mange ma, e n tan faxa, e fa gbilen Yudaya mange Robowami ma.»

²⁸ A to ge marasi fende, mange naxa ninge misaali firin yailan xee ma ra, a fa a fala pama be, «Wo xa sige Darisalamu mu lanma sonon. Isirayila, wo xa alae nan yi ki naxee wo ramini Misira boxi ma.»

²⁹ A naxa keren ti Beteli, a keren ti Dana.

³⁰ Na nan findixi yunubi ra e be. Nama nu luma siga ra na kuyee batude Beteli, xa na mu a ra Dana.

³¹ Yerobowami naxa salidee ti yire itexi, a fa mixie ti serexedube ra naxee mu findi Lewi die ra.

³² Yerobowami naxa sali nde raba kike solomasaxan nde xi fu nun suuli nde ra, alo sali naxan mooli nu rabama Yudaya. A yete yati naxa serexee ba na kuye ninge daaxie be, a naxee yailan Beteli. A naxa

serexedubee doxo Beteli na salide yiree, a naxee ti geyae kon.

³³ A naxa serexee ba na salide kui, a naxan yailan Beteli. A na raba kike solo-masaxan nde xi fu nun suuli nde ne. A nu bara na kike sugundi a yete kan waxonki ra. A naxa sali xungbe raba Isirayilakae be, a surayi gan serexee ra Beteli serexebade fari.

13

Namijonme xa masenyi Yerobowami be

¹ Alatala xa xee ra nde naxa fa Beteli kelife Yudaya boxi ma. Yerobowami nu tixi serexebade fari, a na surayi ganfe serexee ra.

² Alatala xa xee ra naxa a xui ite serexebade a xoro xo ra a Alatala xa masenyi fala a xui itexi ra. A naxe, «Serexebade, serexebade! Alatala xa masenyi nan ya: «Di xeme nde barima ne mange Dawuda bonsoe ya ma, a xili Yosiya. A i xa serexedubee findi serexee ra i fari, naxee surayi bama serexee ra salide geyae fari. Mixi xorie nan yati ganma i fari!»

³ Na loxo e a naxa tonxuma fi e ma, a naxa a fala e be, «Tonxuma nan ya alako wo xa a kolon a n tan Alatala xui yati nan falaxi wo be. Yi serexebade fama ne iboode, a xube ibogonma boxi ma.»

⁴ Mange Yerobowami to Ala xa xee ra xa masenyi me, a naxan fala a xui itexi ra Beteli serexebade xa fe ra, a naxa a belexe itala na serexebade fari, a fa a fala, «Na xeme suxu.» A to na raba, a belexe naxa xoro xo a ra, a mu no a ramaxade sonon.

⁵ Na serexebade naxa iboo keren na, a xube naxa ibogon boxi ma, alo Alatala xa xee ra a fala ki naxe.

⁶ Na kui mange naxa a fala Ala xa xee ra be, «I Marigi Alatala maxandi n be, alako n belexe xa yalan.» Ala xa xee ra naxa Ala maxandi a be, Yerobowami belexe naxa yalan alo a singe.

⁷ Mange naxa a fala Ala xa xee ra be, «Fa n xonyi i xa i malabu, n buja nde fima i ma.»

⁸ Ala xa xee ra naxa mange yaabi, «Hali i naafuli gbegbe fima n ma, n mu soma i xonyi. N mu sese donma, n mu sese minma be,

⁹ barima Alatala n yamarixi yi nan na, «I naxa sese don, i naxa sese min na yire. I xa gbilen i xonyi kira gbete ra.»

¹⁰ A naxa gbilen kira gbete ra, a mu gbilen kira ra a fa naxan xon ma a singe.

¹¹ Namijonme xemoxi nde nu na Beteli taa kui. A xa di nde naxa na fe ya maxaran a be, Ala xa xee ra naxan birin naba Beteli

na λοxωε, nun a woyenyi naxee fala mange be. A xa di to ge na fe birin masende a be,

¹² a naxa a tan nun a xunyaе maxorin, «A gbilen kira mundun na?» A xa die nu bara a kolon na xеera gbilen kira naxan na. E to na fala e baba be,

¹³ a naxa a fala e be, «Wo fa n ma sofale ra.» E to a yailan, a naxa te a fari,

¹⁴ a bira Ala xa xеera foxo ra, han a sa a li wuri nde bun ma.

A naxa a fala a be, «Ala xa xеera na i tan nan na naxan keli Yudaya?» A naxa a yaabi, «Iyo, n tan nan a ra.»

¹⁵ Namijonme xemoxi naxa a fala a be, «Won xa gbilen n xonyi, won xa won dege.»

¹⁶ Ala xa xеera naxa a yaabi, «N mu nomа gbilende, n mu nomа sode i xonyi. N mu sese donma, n mu sese minma yi yire,

¹⁷ barima Alatala a masenxi ne n be, «I naxa sese don, i naxa sese min, i naxa gbilen kira ra i fa fama faxi naxan xon ma.»»

¹⁸ Xemoxi naxa a fala a be, «N tan fan findixi namijonme nan na alo i tan. Maleke nde nan goroxi n ma, a Ala xa masenyi ti n be, a falafe ra, «Na mixi ragbilen i xonyi, a xa a dege, a xa a min.»» A nu wule nan falafe a be.

¹⁹ Na kui Ala xa xеera naxa gbilen, e naxa e dege, e naxa e min.

²⁰ E nu doxoxi teebili ra temui naxe, Ala xa masenyi naxa goro na namijonme xemoxi ma,

²¹ a naxa a xui ite Ala xa xеera be naxan keli Yudaya boxi ma. A naxa a fala a be, «Ala xa masenyi nan ya: «I to i Marigi Alatala xa yaamari matandi, i mu a xui suxu,

²² a falafe ra i naxa sese don, i naxa sese min be, i fure mu ragatama i benbae xa gaburi yire.»»

²³ Ala xa namijonme to ge a degede, na xemoxi naxa fa a xa sofale ra alako boore xa siga.

²⁴ A to siga, a xa biyaasi kui yete nde naxa dutun a ma kira xon ma, a a faxa. A fure naxa sa kira xon ma, a xa sofale nun na yete naxa ti a fe ma.

²⁵ Dangi mixie naxa a fure to kira de ra, yete tixi a fe ma. E to Beteli li, namijonme xemoxi nu na dennaxe, e naxa na fe fala mixie be.

²⁶ Namijonme xemoxi naxan Ala xa xеera ragbilen a xonyi a to na fe me, a naxa a fala, «Na Ala xa xеera nan a ra, naxan Alatala xa yaamari matandixi. Alatala bara a niya yete xa a iboo, a xa a faxa, alo a masenxi a be ki naxe.»

²⁷ Na temui a naxa a fala a xa die be, «Wo fa n ma sofale ra.» E naxa na raba.

²⁸ A to siga, a naxa Ala xa xеera fure to kira xon ma, yete nun sofale tixi a fe ma. Yetе mu fure donxi, a mu sofale ibooxi.

²⁹ Namijonme xemoxi naxa Ala xa xеera fure tongo, a a sa a xa sofale fari, a gbilen a ra. Namijonme xemoxi naxa a raso taa kui, a a kasange, a a xa jon fe raba.

³⁰ A to a fure sa gaburi kui, a naxa a fala, «N ngaxakerenyi, i nu tooxo.»

³¹ Na to ba a ra, xemoxi naxa a fala a xa die be, «N na faxa, wo xa n sa yi gaburi kui Ala xa xеera fure saxi dennaxe. Wo xa n xorie sa a xorie fe ma.

³² A naxan fala Alatala xili ra Beteli nun yi serexebade naxee na geyae ma Samari boxi ma, a fama ne kamalide.»

³³ Na fee to dangi, Yerobowami mu gbilen a xa fe naaxie foxo ra. A mixi mooli birin ti serexedube ra na salidee kui geyae fari, naxee na tin na ra.

³⁴ Na nan findi Yerobowami bonsoe xa yunubi ra. Ala e sonto ne, a e fa e raloe dunjpa ma.

14

Yerobowami xa mangeya rajonyi

¹ Na temui Yerobowami xa di Abiya naxa fura.

² Yerobowami naxa a fala a xa gine be, «I xa i maxiri kepa nde ra, alako mixi naxa a kolon a Yerobowami xa gine nan i ra. I siga Silo Annabi Abiya xon ma, naxan a fala n be, a n findima ne yi boxi mange ra.

³ I xa taami fu, se joxunme ndee, nun kumi nde xanin a xon. A a falama ne i be, fe naxan fama won ma di lide.»

⁴ Yerobowami xa gine naxa a raba na ki, a naxa siga Silo, a sa so Ahiya xonyi. Ahiya nu bara fori, a ya mu nu se igbema sonon.

⁵ Alatala nu bara a fala Ahiya be, «Yerobowami xa gine nan fafe yi ki, a faxi i maxorinde a xa di xa fe ma, barima na mu yalanxi. I xa n ma masenyi ti a be. A fama gundo ki nan ma, alako mixi mu a kolonma ki naxe Yerobowami xa gine na a ra.»

⁶ Ahiya to a sanyi xui me a bara makore naade ra, a naxa a fala a be, «So, Yerobowami xa gine. I faxi a gundo ki ma munfe ra? Masenyi xorochoe nan yi ra i be.

⁷ Siga, i sa a fala Yerobowami be, Isirayila Marigi Alatala naxe, «N bara i xa fe ite jama tagi, n bara i ti mange ra n ma pama Isirayila xun ma,

⁸ n bara mangeya ba Dawuda bonsoe yi ra, n a fi i tan ma. Kono i mu luxi alo n ma konyi Dawuda, naxan n ma seriye rabatu, a bira n foxo ra a bope birin na n waxonfe rabade.

⁹ I wali ki naaxu dangi mixi birin na. I bara n naxono i xa kuyee batufe ra, naxee

yailanxi wure raxunuxi ra. I bara i kobe raso n na.

¹⁰ Na nan a toxi, n gbaloe ragoroma i tan Yerobowami bõnsõε, i xa konyie, nun i xa mixi xõreyaxie ma. E birin sõntõma nε. N fe ñaaxi bama ne wo tagi, alo gine banxi makõma ki naxe.

¹¹ Yerobowami bõnsõε naxan na faxa taa kui, baree nan na fure donma. Naxan na faxa wula i, xõnie nan na donma. > Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹² Ahiya man naxa a fala na gine be, «Yakõsi i xa gbilen i xõnyi. I nefε i sanyi ti taa kui, wo xa di faxama nε.

¹³ Isirayilakae birin a ñõn fe raba, e a ragata gaburi kui. A keren nan sama gaburi kui Yerobowami xa denbaya ya ma, barima a keren nan fe fanyi rabaxi Isirayila Marigi Alatala be Yerobowami xa mixie tagi.

¹⁴ A gbe mu luxi sõnon Alatala xa fa mange ðõxõ Isirayila xun ma Yerobowami ñõxõε ra.

¹⁵ Alatala xa xõne sinma nε Isirayila ma, alo foye xungbe sinma kalee ma xure de ra ki naxe. A Isirayila talama ne yi bõxi fanyi ma, a naxan fi a benbae ma, a fa e rayensen yε xure kiri ma, barima e bara kuyee yailan.

¹⁶ A Isirayila sama nε a yaxuie belexe i yunubi xa fe ra, Isirayila naxan naba Yerobowami fõxi ra.»

¹⁷ Yerobowami xa gine naxa siga. A to so Tirisa, a bara makore naade ra a xõnyi, a xa di naxa faxa.

¹⁸ E naxa a ragata, Isirayila birin fa a ñõn fe raba, alo Alatala a masen ki naxe a xa konyi Annabi Ahiya be.

¹⁹ Yerobowami xa taruxui ðõnxõε na Isirayila mangε xa taruxui kui. A xa geree nun a xa mangeya xa fe birin sebexi a kui.

²⁰ Yerobowami mangeya raba ne ñε mõxõñen nun firin. Na temui a naxa faxa, a xa di xeme Nadabo naxa ti mangε ra a ñõxõε ra.

²¹ Sulemani xa di Robowami findi Yudaya mangε ra temui naxe, a xa simaya nu na ñε tongo naani nun keren. A ñε fu nun solofere mangeya nan naba Darisalamu, Alatala taa naxan sugandi a xili xa fe ra Isirayila bõnsõε birin tagi. A nga Amonika nu xili nε Naama.

²² Yudayakae fan naxa Alatala raxõno e xa yunubie ra, e benbae mu nu darixi naxee mooli ra.

²³ E fan naxa serεxebadee yailan yire itexi birin fari wurie fe ma, e fa geme masolixie nun Aseri wuri masolixie ti naa.

²⁴ Langoee fan nu na naa. E nu fe ñaaxie rabama na sali mooli kui, alo sie, Ala naxee keru na bõxi ma, nee nu a rabama ki naxe beenun Isirayilakae xa sabati naa.

²⁵ Na bara a niya Robowami xa mangeya ñε suuli nde ra, Misira mangε Sisaki xa Darisalamu gere.

²⁶ A naxa naafuli birin tongo naxan nu na Alatala xa banxi nun mangε xa banxi kui. A naxa wure lefae fan tongo, Sulemani nu bara naxee maso xεεma ra.

²⁷ Mangε Robowami naxa e ñõxõε yailan yõxui ra, a e taxu sõõri mangε ra naxee mangε xa banxi naadee makantama.

²⁸ Mangε nu sigama Ala xa banxi kui temui naxe, sõõrie nu na wure lefae rawal-ima. Mangε na gbilen, e man fa na wure lefae ragbilen sõõri banxi kui.

²⁹ Robowami xa taruxui ðõnxõε sebexi Yudaya mangε xa taruxui nan kui.

³⁰ Temui birin, Robowami nun Yerobowami nu luma e boore gere ra.

³¹ Robowami to laaxira, e naxa a ragata a benbae seeti ma Dawuda xa taa kui. A xa di Abiya naxa ti a ñõxõε ra. A nga Amonika nu xili nε Naama.

15

Abiyami findife Yudaya mangε ra (Yudaya Mangee II 13:1-22)

¹ Yerobowami xa mangeya ñε fu nun solomasaxan nde ra, Nebati xa di Abiyami naxa ti mangε ra Yudaya.

² A xa mangeya bu nε ñε saxan Darisalamu. A nga nu xili nε Maaka, Abisaalon xa di.

³ A fan naxa bira yunubi fee fõxõ ra, a baba nu naxee rabama. A bõñε birin mu nu na a Marigi Alatala be, alo a benba Dawuda gbe nu na ki naxe.

⁴ Kõno Alatala naxa a ti mangε ra Darisalamu a baba Dawuda xa fe ra,

⁵ barima Dawuda nu bara Alatala waxõnfe raba, a bira a xa seriye fõxõ ra a xa dunijeigiri birin kui, fo Uri Xitika xa fe.

⁶ Robowami nun Yerobowami nu e boore gerema e xa simaya birin kui.

⁷ Abiyami xa taruxui ðõnxõε sebexi Yudaya mangε xa taruxui kui. Abiyami nun Yerobowami nu e boore gerema temui birin.

⁸ A naxa laaxira, e a ragata a benbae seeti ma Dawuda xa taa kui. A xa di Asa naxa ti mangε ra a ñõxõε ra.

Asa findife Yudaya mangε ra (Yudaya Mangee II 14:1-2, 15:16-16:6,11-14)

⁹ Isirayila mangε Yerobowami xa mangeya ñε mõxõñen nde ra, Asa naxa ti mangε ra Yudaya.

¹⁰ A ñε tongo naani nun keren nan naba mangeya kui Darisalamu. A nga nu xili nε Maaka, Abisaalon xa di.

¹¹ Asa naxa Ala waxoñfe raba alo a benba Dawuda a raba ki naxe.

¹² A naxa kuye fe kana, a babae naxee folo, a langooe keru na serexebadee xun ma.

¹³ A naxa mange gine binye ba a nga Maaka ma, barima a nu Asera kuye batuma. A naxa na kuye rabira, a a gan, a a xube woli Sediron xure kui.

¹⁴ Hali Asa boñe birin to nu na Alatala nan be a xa simaya birin kui, a mu ge kuye serexebadee birin kanade yire itexie Yudaya boxi ma.

¹⁵ Asa naxa xee ma, gbeti, nun se fanyie raso Alatala xa banxi kui, a tan nun a baba naxee ba Alatala be.

¹⁶ Asa nun Isirayila mange Baasa nu e boore gerema e xa simaya birin kui.

¹⁷ Isirayila mange Baasa naxa te Yudaya gere xili ma. A naxa Rama taa ti, alako a xa kira ibolon Yudaya mange Asa ya ra.

¹⁸ Asa naxa gbeti nun xee ma tongo Alatala xa banxi nun mange xa banxi kui, a a so xerae yi ra, a e xee Damasi taa, Arami mange Ben Hadada yire yi masenyi ra:

¹⁹ «Won xa saate xiri won tagi alo n baba nun i baba a raba ki naxe. Sanbase nan ya, xee ma nun gbeti. Saate kana naxan na i nun Isirayila mange Baasa tagi, alako a xa makuya n na.»

²⁰ Ben Hadada naxa tin mange Asa xa masenyi ra. A naxa a xa soori xunyie xee Isirayila taee suxude. E naxa Iyono, Dana, Abeli Beti Maaka, Kinereti, nun Nafatali boxi suxu.

²¹ Baasa to na fe me, a naxa Rama tife wali rati, a lu Tirisa taa kui.

²² Na wali to ti, mange Asa naxa Yudayakae birin xili, e xa fa teku gemee nun wurie tongode Baasa nu naxee rawalima Rama. E naxa na birin xanin, e a rawali Geba nun Misipa tife ra.

²³ Asa xa taruxui donxo'e, a xa geree xa fe, a xa taa tife xa fe, nun a xa fe birin sebexi Yudaya nun Isirayila mang'ee xa taruxui kui. Asa to fori, fure nde naxa a sanyie suxu.

²⁴ Asa naxa laaxira. E naxa a ragata gaburi kui a benba Dawuda xa taa a benbae fe ma. A xa di Yehosafati naxa ti mange ra a joxoe ra.

Nadabo findife Isirayila mange ra

²⁵ Yerobowami xa di Nadabo naxa ti Isirayila mange ra Yudaya mange Asa xa mangeya je firin nde ra. Nadabo naxa mangeya xanin je firin Isirayila boxi ma.

²⁶ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, a a jere a baba xa kira xon ma, naxan a niya Isirayila xa yunubi raba.

²⁷ Ahiya xa di Baasa, fatanfe Isakari bonso'e ra, naxa yanfanteya maxiri a xun

ma. Baasa naxa a faxes Gibeton, a tan Nadabo nun Isirayilakae nu na Filisitakae gerefe temui naxe.

²⁸ Baasa a faxes Yudaya mange Asa xa mangeya je saxan nde ne, a ti Isirayila mange ra a joxoe ra.

²⁹ A to findi mange ra, a naxa Yerobowami bonso'e birin faxes. A mu keren lu, a e birin sonto ne, alo Alatala nu bara a masen ki naxe Annabi Ahiya saabui ra, naxan nu na Silo.

³⁰ A faxes Yerobowami xa yunubi nan ma fe ra, naxan a niya Isirayila fan xa e kobe raso e Marigi Alatala ra.

³¹ Nadabo xa taruxui donxo'e nun a fe naxan birin naba, na sebexi Isirayila mang'ee xa taruxui kui.

³² Asa nun Isirayila mange Baasa nu e boore gerema e xa simaya birin kui.

Baasa findife Isirayila mange ra

³³ Yudaya mange Asa xa mangeya je saxan nde ra, Ahiya xa di Baasa naxa ti Isirayila mange ra Tirisa. A bu ne mangeya kui je moxonon nun naani.

³⁴ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, a bira Yerobowami xa kira foxo ra, naxan a niya Isirayila fan xa yunubi raba.

16

Baasa xa mangeya

¹ Alatala naxa yi masenyi ragoro Xanani xa di Yehu ma Baasa be:

² «N bara i tongo dunija bende fupni fari, n i findi n ma pama xa mange ra. Kono i tan bara bira Yerobowami xa kira foxo ra, i n ma Isirayila pama ti yunubi rabafe ra, naxan bara n naxono a paaxi ra.

³ Na kui n i tan Baasa bama ne mange ra, alo gine a xa banxi kui makoma ki naxe. N i bonso'e luma ne, alo n Nebati xa di Yerobowami bonso'e luxi ki naxe.

⁴ Baasa bonso'e naxan na faxes taa kui, baree nan na donma. Naxan na faxes wula i, xonie nan na donma.»

⁵ Baasa xa taruxui donxo'e nun a xa gere ki fanyi, birin sebexi Isirayila mang'ee xa taruxui kui.

⁶ Baasa naxa laaxira, a naxa ragata Tirisa. A xa di Ela naxa ti mange ra a joxoe ra.

⁷ Alatala a xa masenyi ti ne Baasa nun a bonso'e be, Xanani xa di Annabi Yehu saabui ra. Na masenyi ti a xa fe paaxie nan ma fe ra, naxee mu rafanxi Alatala ma. A nu bara maniya Yerobowami bonso'e ra, a naxan sonto.

Ela findife Isirayila mange ra

⁸ Asa xa mangeya je moxonon nun senni nde ra, Baasa xa di Ela naxa ti Isirayila mange ra. A xa mangeya bu ne je firin.

⁹ Simiri, a xa soori mänge nde, naxan nu findixi a xa soori ragisee seeti keren xunyi ra, naxa yanfanteya xiri a xun. Loxoe nde Ela nu na Tirisa a siisife Arisa xonyi, naxan findi na mänge xa banxi kante ra.

¹⁰ Simiri naxa so naa, a a faxa. Yudaya mänge Asa xa mängeya je moxonen nun solofere nde ra, Simiri naxa ti Isirayila mänge ra Ela loxoe ra.

¹¹ A to findi mänge ra, a naxa doxo kibanyi, a Baasa bonsoe birin faxa ne. A mu na xa mixi yo lu, na boore nde ba, na loxoe ba.

¹² Simiri Baasa bonsoe birin sonto ne, alo Alatala a masen ki naxe Baasa xili ma Annabi Yehu saabui ra.

¹³ Baasa nun a xa di Ela faxa e xa yunubi fufafue nan ma fe ra, e Isirayila Marigi Alatala raxoxi naxee ra.

¹⁴ Ela xa taruxui donxoe birin sebexi Isirayila mänge xa taruxui kui.

Simiri findife Isirayila mänge ra

¹⁵ Yudaya mänge Asa xa mängeya je moxonen nun solofere nde ra, Simiri naxa mängeya raba xi solofere bun ma Tirisa. Isirayila pama nu na Gibeton Filisitakae gere.

¹⁶ Nama to a me, a Simiri bara mänge yanfa, a a faxa, e naxa soori xunyi Omiri ti Isirayila mänge ra keren na.

¹⁷ Na temui Omiri nun Isirayila soorie naxa keli Gibeton, e sa Tirisa rabilin.

¹⁸ Simiri to a to, taa birin nabilinxi, a naxa so mänge banxi kui, a na gan a yete xun ma.

¹⁹ A faxa a xa yunubie nan ma fe ra, naxee nu bara Alatala raxono. A nu bara bira Yerobowami xa kira foxo ra, a a niya Isirayila pama fan xa yunubi raba.

²⁰ Simiri xa taruxui donxoe nun a xa yanfanteya sebexi Isirayila mänge xa taruxui kui.

Omiri findife Isirayila mänge ra

²¹ Na temui Isirayila pama seeti nu wama Ginati xa di Tibini tife mänge ra, boore seeti nu wama Omiri nan xon.

²² Nama seeti naxan nu na Omiri foxo ra, nee naxa no Ginati xa di Tibini xa pama ra. E naxa Tibini faxa, e Omiri ti mänge ra.

²³ Yudaya mänge Asa xa mängeya je tongo saxan nun keren nde ra, Omiri naxa findi Isirayila mänge ra, a bu na kui je fu nun firin. A to ge je senni rabade Tirisa,

²⁴ a naxa Samari geya sara Semeri ma gbeti kilo tongo solofere ra. A naxa taa ti naa fari, a na taa xili sa Samari, barima na geya kanyi nu xili ne Semeri.

²⁵ Omiri nu fe paaxie rabama, naxee mu rafan Alatala ma. A xa fe paaxie nu dangi Isirayila mänge singee gbee ra.

²⁶ A Nebati xa di Yerobowami foxi birin naba ne, a a niya Isirayila pama fan xa e Marigi Alatala raxono e xa fe fufafue ra.

²⁷ Omiri xa taruxui, nun a xa gere ki fanyi, na birin sebexi Isirayila mänge xa taruxui kui.

²⁸ Omiri naxa laaxira, a ragata a benbae seeti ma Samari. A xa di Akabu naxa ti mänge ra a loxoe ra.

Akabu findife Isirayila mänge ra

²⁹ Yudaya mänge Asa xa mängeya je tongo saxan nun solomasaxan nde ra, Omiri xa di naxa findi Isirayila mänge ra. A bu ne mängeya kui Isirayila xun ma Samari je moxonen nun firin.

³⁰ Akabu naxa fe paaxie raba, naxee mu rafan Alatala ma, dangi mänge singee ra.

³¹ Bafe Nebati xa di Yerobowami xa yunubi ra, a naxa Sidon mänge Etibaali xa di Yesabela fan tongo gine ra, a fa na xa kuye Bali batu, a a xinbi sin na bun ma.

³² A naxa serexebade yailan Bali kuye be Bali xa banxi kui, naxan nu tixi Samari.

³³ Akabu naxa Aseri wuri masolixie fan yailan, naxee nu xili Asera. Akabu naxa Alatala raxono na fe moolie ra, dangife Isirayila mänge singee ra.

³⁴ A xa waxati, Xiyeli Betelika naxa ghilen Yeriko taa ti ra. A naa ti folo a xa di singe Abirami sare nan na, a wali rajon naadde tife nan ma a xa di Segubu sare ra, alo Alatala nu bara a masen ki naxe Nunu xa di Annabi Yosuwe saabui ra.

17

Annabi Eliya

¹ Eliya Tisibeka, naxan findi Galadi boxi mixi nde ra naxa a fala mänge Akabu be, «N xa a fala i be Isirayila Marigi Alatala xili ra, n naxan nabatuma, toofare tune nun xini yo mu fama, fo n Ala maxandi.»

² Alatala yi nan masen Annabi Eliya be,

³ a naxe, «Keli be, i xa siga sogetede biri ra, i sa i noxun Keriti xure yire.

⁴ I xure ye nan minma, n donse rasanbama ne i ma xaxae saabui ra.»

⁵ A naxa siga, a a raba alo Alatala a fala a be ki naxe, a sa sabati Keriti xure yire Yuruden sogetede biri.

⁶ Xaxae nu fama taami nun sube ra a xon ma geesege nun nunmare. A nu xure ye nan minma.

⁷ Kono temui nde to dangi, na xure naxa xori, barima tune mu nu fama na boxi ma na waxati.

⁸ Na temui Alatala naxa a masen a be, a naxe,

⁹ «Keli, i xa siga Sarepeta naxan na Sidon boxi ma. I xa lu naa. N bara yaamari fi kaape gine nde ma, a xa i balo.»

¹⁰ A naxa keli, a siga Sarepeta. A to so na taa kui, a naxa kaape gine nde to, a yege matongofe. A naxa na gine xili, a a fala a be, «Yandi, n ki ye ra n xa a min.»

¹¹ Gine to nu sigafe ye foxo ra a be, a man naxa a xili, a a fala a be, «Yandi, i xa fa taami xuntunyi fan na n be.»

¹² Gine naxa a yaabi, «N xa a fala i be i Marigi Alatala xili ra, taami yo mu na n yi ra, fo farin pooti ya keren, a nun ture dondoronti kundi kui. N na yege di matongofe na nan ma, n xa sa na yailan n tan nun n ma di be. Muxu na ge na donde, muxu fama faxade ne.»

¹³ Eliya naxa a fala a be, «Hali i mu gaaxu, sa a raba alo n a falaxi i be ki naxe. Kono i naxan nabama, i xa n ma taami nan singe yailan, i fa a ra. Na dangi xanbi, i xa i gbe nun i xa di gbe yailan.»

¹⁴ Isirayila Marigi Alatala a masen ne, «Farin mu jonma pooti kui, ture mu jonma kundi kui, beenun Alatala tune rafama boxi ma temui naxe.»

¹⁵ Na kui gine naxa siga, a a raba alo Alatala a yamarixi ki naxe Annabi Eliya saabui ra. Na waxati bun ma baloe nu na a tan, a xa di, nun Annabi Eliya yi.

¹⁶ Farin mu nu jonma pooti kui, ture mu nu jonma kundi kui alo Alatala a masen ki naxe Annabi Eliya saabui ra.

¹⁷ Na fee to dangi, na kaape gine xa di naxa fura. Na fure senbe naxa gbo, han a pengi naxa jon a fate i.

¹⁸ Gine naxa a fala Annabi Eliya be, «Munse na won tagi, i tan Ala xa mixi? I faxi ne n xonyi i xa fa n natu n ma yunubie ra, i man xa n ma di faxa?»

¹⁹ Eliya naxa a yaabi, «I xa di so n yi ra.» A naxa dimedi tongo a nga yi ra, a a xanin a xa konkoe kui naxan nu na banxi kui kooore kon na. A to a sa sade ma,

²⁰ a naxa Alatala maxandi a be, a naxe, «N Marigi Alatala, i wama n yatigi kaape gine toofofe yi ki ne, a xa di xa faxa?»

²¹ A naxa a yete itala dimedi fate fari sanya saxan, a Alatala maxandima a falafe ra, «N Marigi Alatala, n bara i maxandi, i xa yi di pengi raghilen a fate i.»

²² Alatala naxa Annabi Eliya xa maxandi suxu, dimedi pengi naxa gbilen a fate i.

²³ Eliya naxa a tongo, a goro a ra a nga xon, a a fala a be, «I xa di mato, a kisixi.»

²⁴ Gine naxa a fala Eliya be, «Yakosi n bara a kolon a Ala xa mixi nan i ra, naxan Alatala xa masenyi tinxixi masenma.»

a naxe, «Siga Akabu yire, n tune rafama ne boxi ma fa.»

² Eliya naxa siga Akabu yire.

³ Kaame nu bara senbe soto Samari boxi ma. Akabu naxa Abadiyasi xili, naxan nu walima mange banxi kui. A nu gaaxuma Alatala ya ra ki fanyi ra.

⁴ Yesabela nu Alatala xa namijonmee faxama temui naxe, Abadiyasi namijonmee keme tongo ne, a sa e noxon mixi tongo suuli suuli ma fonme firin kui, a e balo ye nun taami ra.

⁵ Akabu naxa a fala Abadiyasi be, a naxe, «I xa boxi birin isa mere fende won ma soee nun won ma sofalee noma joooge soto de dennaxe, alako e naxa faxa.»

⁶ Akabu nun Abadiyasi naxa boxi itaxun e bore ma, e xa a isa. Akabu naxa siga kira nde xon, Abadiyasi naxa siga kira gbete xon.

⁷ Abadiyasi naxa naralan Annabi Eliya ra kira xon. Abadiyasi to a to, a naxa a felen a bun ma, a a fala a be, «N marigi Eliya, i tan yati nan a ra?»

⁸ Eliya naxa a yaabi, «Iyo, n tan nan a ra. Sa a fala i xa mange be, i bara Annabi Eliya to.»

⁹ Abadiyasi naxa a fala, «N haake mundun nabaxi i ra naxan a niyama i xa yi mooli raba n na? Yi findima faxe nan na n be Akabu mabiri.»

¹⁰ N xa a fala i be i Marigi Alatala xili ra, jamanee nun boxi yo mu na, n ma mange mu i fenxi dennaxe. Mennikae na a fala i mu na, Akabu e rakalima xa e mu i toxi.

¹¹ Yakosi i naxe, «Sa a fala mange be i bara Annabi Eliya to.»

¹² Kono n na keli i xun ma ya, Alatala Xaxili Seniyenxi fama i xaninde yire nde. Na kui, n na ge xera ibade Akabu be, a lima muxu mu i toma be sonon, a fa n faxa na ma. N tan bara gaaxu Alatala ya ra kabi n dimedi temui.

¹³ N marigi, e mu a falaxi i be, n naxan naba Yesabela nu Alatala xa namijonmee faxama temui naxe? N Alatala xa namijonmee keme nan noxon fonme kui tongo suuli suuli ma. N nu fa e balo taami nun ye ra.

¹⁴ Kono yakosi, xa i n xee n ma mange xon ma, n xa a fala a be n bara Annabi Eliya to, a n faxama ne!»

¹⁵ Annabi Eliya naxa a yaabi, «N bara n kali n Marigi Alatala ra, to n nan n yete masenma ne Akabu be.»

¹⁶ Abadiyasi naxa siga Akabu yire, a fa dentege sa a be. Akabu naxa siga Eliya foxo ra.

¹⁷ A to sa Eliya to, Akabu naxa a fala a be, «I tan nan Isirayila ya isoxxi yi ki?»

¹⁸ Annabi Eliya naxa a yaabi, «N tan xa mu Isirayila ya isoxxi. I tan nun i baba

18

Annabi Eliya nun Mange Akabu

¹ Temui xon to kuya, Alatala naxa a masen Annabi Eliya be a je saxan nde ra,

bonsɔɛ nan Isirayila ya isoxi, barima wo bara Alatala xa yaamarie rabolo, i bira Bali kuye fɔxɔ ra.

¹⁹ Yakɔsi, i xa Isirayila nama birin malan Karemele geya ma, a nun wo xa Bali kuye xa namijɔnmɛ kɛmɛ naani tongo suulie, a nun Asera kuye xa namijɔnmɛ kɛmɛ naanie, i xa gine Yesabela naxee rabaloma.»

²⁰ Akabu naxa mixie xɛɛ Isirayilakae xilide. A naxa na namijɔnmɛ malan Karemele geya fari.

²¹ Na temui Eliya naxa a maso nama birin na, a fa yi masenyi ti e be, «Wo tan luma filankafuija kui han mun temui? Xa Alatala nan Ala ra, wo bira a fɔxɔ ra. Xa Bali nan Ala ra, wo bira a tan Bali fɔxɔ ra.» Nama mu a yaabi.

²² Annabi Eliya man naxa a fala e be, «N keren nan be Alatala xa namijɔnmɛ ra. Bali xa namijɔnmɛ mixi kɛmɛ naani tongo suuli na be.

²³ Wo xa tuura firin so muxu yi ra. Bali namijɔnmɛ xa e gbe sugandi, e xa a ibolon, e a sa yege fari, kɔnɔ tɛ mu dɔxɔma a ra. N tan fan xa tuura boore ibolon, n a sa yege gbete fari, n fan mu tɛ dɔxɔma a ra.

²⁴ Muxu na ge na rabade, Bali namijɔnmɛ xa wo marigi ala maxandi. N tan fan xa Alatala maxandi. Ala naxan na tɛ ragoro serexe ma, na nan findima nama birin Marigi Ala ra.» Nama birin naxa tin na fe ra.

²⁵ Eliya naxa a fala Bali xa namijɔnmɛ be, «Wo tuura keren sugandi, wo singe xa a ibolon, barima wo tan nan gbo. Wo wo marigi ala maxandi, kɔnɔ wo naxa tɛ sa.»

²⁶ E naxa tuura keren tongo, e a ibolon, e a sa yege fari, e fa Bali maxandi folo. Keli geesege ma, han yanyi tagi, e a falama, «Bali, muxu yaabi.» Kɔnɔ yaabi yo mu fa, xui nde yo mu mɛ. E naxa tungan tungan folo e xa serexebade ya i.

²⁷ Yanyi tagi to a li, Annabi Eliya naxa yo e ma, a falafe ra, «Wo wo xui ite de, barima a to findixi ala ra, fee wuya a yi. Temunde a na biyaasi kui, xa na mu a ra a na xife. Wo xa a raxunu.»

²⁸ E man naxa e xui ite sɛnbɛ ra. E naxa e fate maxaba santidegemae nun tanbɛe ra, han e wuli mini.

²⁹ Yanyi to dangi, e naxa Bali kuye maxandi a namijɔnmɛ daaxi han nunmare serexe ba temui. Kɔnɔ yaabi yo mu fa, xui nde yo mu mɛ, tonxuma nde yo mu to.

³⁰ Na temui Annabi Eliya naxa a fala nama be, a naxe, «Wo wo maso n na.» Nama to na raba, Eliya naxa Alatala xa serexebade yailan, naxan nu bara kana menni temui dangixi.

³¹ Eliya naxa gɛmɛ fu nun firin tongo, naxan lanxi Yaxuba xa die konti ma, Alatala a masen naxan be, «I xili falama nɛ Isirayila.»

³² A naxa serexebade yailan na gɛmɛ fu nun firinyi ra Alatala xili ra. A naxa fole ge na serexebade rabilinyi, ye konbo ya naani noma naxan nafede.

³³ A naxa yege sa na fari, a tuura ibolon, a na sa na yege fari.

³⁴ A to ge na ra, a naxa mixie yamari, «Wo yi feje naani rafe ye ra, wo a ifili yi yege nun yi serexe ma.» E to ge na rabade, a man naxa a fala e be, «Wo man xa a raba.» E to a raba a firin nde, Eliya man naxa a fala, «Wo man xa ye sa.» E naxa a raba a saxan nde.

³⁵ Ye nu soli serexebade ra, fole fa rafe ye ra.

³⁶ Nunmare serexe ba temui, Annabi Eliya naxa a maso serexebade ra, a a fala, «Ibrahim, Isiyaga, nun Isirayila Marigi Alatala, birin xa a kolon to a i tan nan na Ala ra Isirayila. Birin xa a kolon a n tan nan na i xa konyi ra, naxan yi fe birin nabaxi i xui ma!

³⁷ Alatala, i xa n ma maxandi suxu. Yandi, i xa a suxu, alako yi nama xa a kolon a i tan Alatala nan na Ala ra, naxan noma e boje ragbilende i ma.»

³⁸ Na kui Alatala naxa tɛ ragoro, a serexe gan, a yege gan, hali gɛmɛ nun boxi gan nɛ. Ye naxan nu fole kui, a birin naxa xara feo.

³⁹ Nama to na to, e naxa e yatagi rafelen boxi ma, e fa a fala, «Alatala nan Ala ra! Alatala nan Ala ra!»

⁴⁰ Annabi Eliya naxa a fala e be, «Wo Bali xa namijɔnmɛ suxu. A keren naxa a gi.» Nama naxa e suxu, Eliya naxa e xanin Kison xure yire, a e birin kɔn naxaba.

⁴¹ Na temui Eliya naxa a fala Akabu be, «Siga i xɔnyi. I xa i dege, i xa i min, barima na xui i naxan mexi yi ki na fama tune nan na.»

⁴² Akabu naxa tɛ a xɔnyi a degede nun a minde, kɔnɔ Annabi Eliya tan naxa tɛ Karemele geya fari, a fa a felen boxi ma, a yatagi fa lu a sanyie tagi.

⁴³ A naxa a fala a xa konyi be, «Te yire itexi, i xa baa mabiri mato.» Konyi to tɛ naa, a naxa baa mato, a mu sese gbete to. Eliya naxa a ragbilan na yire itexi sanya solofere baa matode.

⁴⁴ A sanya solofere nde, konyi naxa a fala, «Nuxui di nan tefe baa xun ma. A nun belexe monde lan.» Eliya naxa a fala a be, «Siga, i xa sa a fala Akabu be, a xa baki a xa soori ragise kui, a xa goro geya fari mafuren mafuren alako a naxa biri boora. Tune na fafe!»

⁴⁵ Nuxuie naxa koore birin ifooro, foye naxa keli, tunc belebele naxa sin boxi ma. Akabu naxa te a xa soori ragise kui, a siga Yisireeli.

⁴⁶ Alatala naxa senbe fi Eliya ma, a fa a gi a sanyi ra, a dangi Akabu ya ra han Yisireeli sode de ra.

19

Annabi Eliya gaaxufe

¹ Akabu naxa sa dentege sa Yesabela be, Eliya naxan birin nabaxi, a a xa namijonm'ee faxaxi santidegema ra ki naxe.

² Yesabela naxa x'era x'ee Eliya ma, a a fala a be, «Xa n lu mu i f'axa beenun tina yi waxati alo i n ma namijonm'ee f'axa ki naxe, alae xa n danka.»

³ Annabi Eliya to na me, a naxa a gi a xa a nii ratanga. A naxa so Beriseeba Yudaya boxi ma, a naxa a xa konyi lu menni.

⁴ A tan naxa siga gbengberenyi ma a fe'enen keren j'ere raba, a doxo wuri nde bun ma, a Ala maxandi f'axe ra. A naxe, «Alatala, n ma toore bara dangi a i. N nii tongo, barima n mu fisa n benbae be.»

⁵ Na temui a naxa a sa, a xi na wuri bun ma. Maleke nde naxa goro a ma, a din a ra, a a fala a be, «Keli i xa i dege.»

⁶ Taami jinxi nu na menni g'eme furee fari, a nun ye fe'ne. A naxa a dege, a ye min, a man naxa a sa.

⁷ Ala xa maleke naxa fa a ma a firin nde, a din a ra, a a fala a be, «Keli i xa i dege, barima biyaasi xonkuye na i ya ra.»

⁸ A naxa keli, a a dege, a ye min. A senbe naxan soto na donsee ra, na naxa a niya a xa no a j'erede xi tongo naani, ko'e tongo naani bun ma, han a Ala xa Xorebe geya li.

⁹ Menni a naxa ko'e radangi fonme nde kui. Na temui a naxa yi masenyi me: «I na munse rabafe be Eliya?»

¹⁰ A naxa a yaabi. «N bara n yete fi i tan Alatala Senbema ma. Isirayilakae bara i xa saate rabolo, e bara i xa serexebadee kana, e bara i xa namijonm'ee f'axa santidegema ra. N keren nan fa luxi, e na katafe n fan faxade.»

¹¹ Alatala naxa a masen a be, «Mini tande Alatala ya i, i keli fonme kui.» A to mini, Alatala naxa dangi a ya i. Foye xungbe senbema nde naxa a xun sa geya ma, a gem'ee ibooma, a fanyee ibutuxunma, kon'o Alatala mu nu na na foye kui. Na temui boxi fan naxa seren, kon'o Alatala mu nu na na boxi serenyi kui.

¹² Na dangi xanbi, te fan naxa mini, kon'o Alatala mu nu na na te x'ora.

Na to ba a ra, xui joxunme nde naxa mini doyi doyi ra.

¹³ Annabi Eliya to na me, a naxa a yatagi makoto a xa donma ra, a naxa mini fonme kui, a ti fonme de ra. A mu bu, xui nde naxa mini a ma, a naxe, «I na munse rabafe be Eliya?»

¹⁴ A naxa a yaabi, «N bara n yete fi i tan Alatala Senbema ma. Isirayilakae bara i xa saate rabolo, e bara i xa serexebadee kana, e bara i xa namijonm'ee f'axa santidegema ra. N keren nan fa luxi, e na katafe n fan faxade.»

¹⁵ Alatala naxa a masen a be, «I xa gbilen gbengberenyi kira xon na sigafe ra Damasi. I na so naa, i xa ture seniyenxi sa Xasayeli xunyi a masenfe ra, a xa findi Arami mange ra.

¹⁶ I xa ture seniyenxi sa Nimisi xa di Yehu fan ma, a xa findi Isirayila mange ra. Na dangi xanbi i xa ture sa Elise xunyi, Safati xa di, Abeli Mexolaka xa mamadi, a tan xa findi namijonme ra i joxoe ra.

¹⁷ Naxan na tanga Xasayeli xa santidegema ma, Yehu a faxama ne. Xa naxan tanga Yehu xa santidegema ma, Elise a faxama ne.

¹⁸ Kon'o n mixi wulu solofere luma ne Isirayila, naxee mu suyidixi Bali kuye be, e de mu a sunbuxi.»

¹⁹ Eliya naxa keli menni, a sa Safati xa di Elise li, a na boxi buxafe. Ninge moxonjen nun naani nan nu j'erefe a ya ra, a nu firinyi nan nawalife e xanbi ra. Eliya naxa dangi a fe ma, a naxa a xa donma woli a ma.

²⁰ Elise naxa a xa ningee rabolo, a a gi Eliya foxo ra, a a fala a be, «Yandi, i xa dije n xa sa n jungu nga nun n baba ma. Na temui n birama ne i foxo ra.» Eliya naxa a fala a be, «Gbilen i xa wali ra. I munse mexi n na?»

²¹ A to a makuya Eliya ra, a naxa ninge firin tongo, a e ba serexe ra. A naxa wurie findi yege ra e nu maxirixi naxee ra, a sube jin pama be. Na dangi xanbi, a naxa bira Annabi Eliya foxo ra, a findi a xa batula ra.

20

Arami mange Samari taa gerefe

¹ Arami mange Ben Hadada naxa a xa soorie birin malan. Mange tongo saxan nun firin nan nu e ya ma, soe nun soori ragisee nu na e yi ra. E naxa Samari rabilin, e fa gere ti e be.

² Na kui Ben Hadada naxa x'erae x'ee Isirayila mange Akabu xon.

³ A naxa a fala a be, «A lanma i xa i xa gbeti, i xa x'ema, i xa gine tofanyie, nun i xa die birin findi n gbe ra.»

⁴ Isirayila mange naxa a yaabi, «Mange, n bara findi i xa konyi ra, n bara n harige birin fi i ma.»

⁵ Na dangi xanbi mange naxa xɛɛra gbetɛe xɛɛ a falafe ra, «Mang'e Ben Hadada naxɛ, «A lanma i xa i xa gheti, i xa xɛɛma, i xa ginɛ tofanyie, nun i xa die birin findi n gbe ra.»

⁶ Tina yi waxati, n mixie xɛɛma nɛ i xɔnyi, e xa sa i xa banxi kui mato, a nun i xa mixie xa banxie, e xa se birin tongo naxan tide gbo i bɛ.»

⁷ Isirayila mange naxa taa kuntigie xili, a a fala e bɛ, «Wo xa a kolon, a yi mixi wama won tɔɔɔfɛ nɛ. N nu bara a fala a bɛ a n nan n ma ginɛe, n ma die, n ma xɛɛma, nun n ma gbeti birin fima nɛ a ma. N mu nu tondixi na sese ra.»

⁸ Kuntigie nun pama birin naxa a yaabi, «I naxa i tuli mati a ra, i naxa a danxun.»

⁹ Na kui Akabu naxa a fala Ben Hadada xa xɛɛrae bɛ, «Wo sa a fala won ma mange bɛ a a naxan singe fala, n bara tin na ra, kɔnɔ a naxan saxi na fari, n mu na rabama.» Xɛɛrae naxa gbilen na falade mange Ben Hadada bɛ.

¹⁰ Ben Hadada naxa xɛɛrae xɛɛ mange Akabu ma a falafe ra, «Xa n mu Samari xun nakana, sese mu lu yi taa kui fa, mixi noma naxan matongode a belexesole ra, alae xa n danka.»

¹¹ Kɔnɔ Isirayila mange naxa a yaabi, «Sɔɔri naxan na sigafe gere sode, a mu lan a xa a yete matɔxɔ, alo sɔɔri naxan bara ge gere sode.»

¹² Ben Hadada to na wɔyenyi mɛ, a nu na bere minfe nɛ a nun mange gbetɛe e xa leelee bun ma. A naxa a fala a xa sɔɔrie bɛ, «Won xɛɛ gere sode.» Na kui e naxa e ya rafindi Samari taa ma.

¹³ Na temui namijɔnmɛ nde naxa a maso Isirayila mange Akabu ra, a naxa a masen a bɛ, «Alatala naxɛ, «I yi sɔɔri gali to? To yati n e birin sama nɛ i sagoe, alako i xa a kolon a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁴ Akabu naxa a maxɔrin, «A fama na rabade nde saabui ra?» Namijɔnmɛ naxa a fala a bɛ, «Alatala naxɛ i fama na rabade gominae xa segetalae nan saabui ra.» Akabu naxa a maxɔrin, «Nde findima e xa yarerati ra na gere kui?» A naxa a yaabi, «I tan.»

¹⁵ Na kui Akabu naxa gominae xa segetalae malan, e findi mixi kɛmɛ firin mixi tongo saxan nun firin na. Isirayila pama naxan nu na e xanbi ra, e findi mixi wulu solofere nan na.

¹⁶ E naxa mini gere sode yanyi tagi. A lixi Ben Hadada nun a malima mang'e tongo saxan nun firin nu na bere minfe e xa leelee bun ma.

¹⁷ Gominae xa segetalae singe naxa mini gere sode. Mixie naxa a fala Ben Hadada bɛ, «Sɔɔrie bara mini Samari taa kui.»

¹⁸ A naxa e yaabi, «Xa na sɔɔrie fafe lanyi nan fende, xa na mu a ra e wama gere sode, wo xa e suxu kɔnɔ wo naxa e faxes de.»

¹⁹ Isirayila gominae xa segetalae naxa mini, e nun Isirayila sɔɔri pama.

²⁰ E to gere so, kankan naxa mixi nde faxes. Aramikae naxa e gi keren na, Isirayilakae fa bira e fɔxɔ ra. Arami mange Ben Hadada fan naxa a gi a xa soe fari, a nun sɔɔri nde naxee nu na sɔɔri ragisee kui.

²¹ Isirayila mange naxa mini, a Aramikae xa soe faxes, a e xa sɔɔri ragisee kana. Na findi nɛ gbaloe ra Aramikae bɛ.

²² Na namijɔnmɛ man naxa a maso Isirayila mange ra, a a fala a bɛ, «I xa wakili, i xa fee rafala, barima tamuna Arami mange man fama nɛ i gere de.»

²³ Arami sɔɔrie naxa a fala e xa mange bɛ, «Isirayilakae xa ala sɛnbɛ gbo geya nan fari. Na nan a toxi e won bɔnbɔxi. Xa won sa e gere fili nan ma nu, won nɔma nɛ e ra.»

²⁴ I naxan nabama, i xa na mang'ee ba naxee na i xa mixie ya ma, i fa gominae ti e jɔxɔɛ ra.

²⁵ I xa sɔɔri gbetɛe fen sɔɔri faxaxie jɔxɔɛ ra, i xa soe nun sɔɔri ragisee fen a kanaxie jɔxɔɛ ra. Na temui, won man sigama e gere de fili nan ma, won fama nɛ nde e ra a fanyi ra.» Mang'e naxa na birin naba, alo e a fala a bɛ ki naxɛ.

²⁶ Na jɛ igbilenyi, Ben Hadada naxa a xa sɔɔrie malan, a e xanin Afeki biri ra, e xa Isirayila gere.

²⁷ Isirayilakae fan naxa e xa sɔɔrie malan, e fandɛ soto, e siga e ralandɛ. Isirayilakae to yonkin Arami pama ya i, e lu nɛ alo si gɔɔrɛ lanmadi firin Aramikae xa gboe xa fe ra.

²⁸ Ala xa mixi naxa a maso Isirayila mange ra, a a masen a bɛ, «Alatala xui nan yi ki: Aramikae to a fala a Alatala sɛnbɛ gbo geya nan fari a mu findixi ala ra fili tan ma, n e sama nɛ i sagoe, alako i xa a kolon n tan nan Alatala ra.»

²⁹ E naxa yonkin e boore ya i xi solofere bun ma. Na temui gere naxa fɔlo, Isirayilakae fa Arami sɔɔrie mixi wulu kɛmɛ faxes.

³⁰ A dɔnxɔɛ naxa mini e gi ra Afeki tete kui, kɔnɔ tete fan yati naxa bira e ma, a mixi wulu mɔxɔrɛn nun solofere faxes. Ben Hadada tan nu bara a gi, a sa a nɔxun konkoe nde kui.

³¹ A xa sɔɔrie naxa a fala a bɛ, «Muxu a mɛ nɛ, a Isirayilakae xa mang'ee bɔrɛ fan. Muxu xa beki dugi xiri muxu tagi, muxu xa luuti xiri muxu xunyie sunnunyi tɔnxuma ra, muxu xa muxu yete dentege

Isirayila mange be. Temunde a dijnema i faxafe ma.»

³² E naxa beki dugi xiri e tagi, e luutie xiri e xunye sunnunyi tonxuma ra, e fa e yete dentege Isirayila mange be, e fa a fala, «I xa konyi Ben Hadada bara i mayandi i naxa a faxa.» Akabu naxa e yaabi, «A man baloxi? N ngaxakerenyi nan a ra.»

³³ Na mixie to na me, e naxa a mapoxun fe fayi na a ra. E naxa mange yaabi, «Iyo, Ben Hadada i ngaxakerenyi nan a ra!» Akabu naxa e yamari, «Wo sa fa a ra.»

Ben Hadada naxa mini a nu na dennaxe, a siga Akabu yire. Akabu naxa a baki a xa soori ragise kui.

³⁴ Ben Hadada naxa a fala a be, «N taee ragbilenma ne i ma, n baba naxee ba i baba yi ra. I noma i xa makiti tide Damasi, alo n baba gbe to nu na Samari.» Akabu naxa a fala a be, «Won xa saate xiri, n fa i bejin.» E to saate xiri, a naxa a bejin.

³⁵ Namijonme nde naxa a fala a pere boore be Alatala xui ra, «N bonbo.» Kono a pere boore mu tin a bonbode.

³⁶ Na kui, a naxa a fala a pere boore be, «I to mu tinxi i tuli matide Alatala xa masenyi ra, yete nde fama ne i faxade.» A to keli menni, yete naxa dutun a ma, a a faxa.

³⁷ Na namijonme naxa siga mixi gbete fan yire, a a fala a be, «N bonbo.» Na kanyo naxa a bonbo han a a maxono.

³⁸ Namijonme naxa sa ti kira ra mange nu dangima dennaxe. A naxa a yatagi maxiri dugi nde ra a fi daaxi.

³⁹ Mange to dangi naa, namijonme naxa a fala mange be a xui itexi ra, «N tan i xa soori, n nu na gere yire ne. Soori nde naxa mini gere ya ma, a fa won yaxui suxuxi nde taxu n na, a a fala n be, «Yi xeme suxu gben. Xa a a ba i yi, i nii nan findima a sare ra, xa na mu i kobiri ba.»

⁴⁰ Kono n nu yanfaji wali nde kui, na xeme suxuxi naxa no a gide.» Mange naxa a fala a be, «I bara i yete makiiti. A lanma i xa faxa.»

⁴¹ Na temui namijonme naxa dugi ba a yatagi ma, Isirayila mange naxa a kolon fa namijonme nde nan a ra.

⁴² A naxa a fala mange be, «I to bara i yaxui bejin n naxan saxi i belexe i, n mixi naxan natonxi, i nii nan findima a sare ra, i xa nama findima a xa nama sare nan na.»

⁴³ Na kui Isirayila mange naxa gbilen a xonyi Samari sunnunyi nun boje mapaaxui kui.

¹ Yisireelika nde nu na naxan xili Naboti. Sansi yire nu na a yi ra Samari mange Akabu xa boxi fe ma.

² Akabu naxa a fala Naboti be, «I xa i xa sansi yire so n yi ra, n xa a findi n ma laakoe yire ra, barima a makore n ma banxi ra. N sansi yire gbete soma i yi ra a joxoe ra naxan fan na be, xa na mu a ra, n xa a sara kobiri ra.»

³ Naboti naxa Akabu yaabi, a naxe, «Alatala xa n natanga n benbae ke sofe ra i yi.»

⁴ Akabu naxa so a xonyi, a sunnuxi ra, a boje mapaaxuxi Yisireelika Naboti xa masenyi xa fe ra, a falafe ra, «N mu n benbae ke soma i yi ra.» A naxa a sa, a a kobe raso mixie ra, a mu tin donse donde.

⁵ A xa gine Yesabela naxa siga a yire, a a maxorin, «Munfe ra i boje mapaaxuxi, i mu tin i degede?»

⁶ A naxa a yaabi, «N bara a fala Yisireelika Naboti be a xa a xa sansi yire so n yi ra, n xa a sara, xa na mu a ra, n xa sansi yire gbete so a yi ra, kono a mu tin na ra fefe ma.»

⁷ Na kui, a xa gine Yesabela naxa a fala a be. «Pe, i tan xa mu findixi Isirayila mange ra? Awa, mange, keli, i xa i dege jalexinyi kui. N tan Yisireelika Naboti xa sansi yire soma ne i yi ra!»

⁸ A xa gine naxa bataaxe sebe Akabu xili ra, a mange Akabu xa tonxuma sa a ma, a fa a rasanba forie nun kuntigie ma, naxee nu sabatixi Naboti xa taa kui.

⁹ A sebebi bataaxe kui, «Wo sunyi nun sali rabafe ti jama be, Naboti xa doxo jama birin ya i.

¹⁰ Wo xa fuyante firin doxo a ya i, naxee a tojnegema, a falafe ra a bara Ala nun mange konbi. Na kui wo xa a ramini taa kui, wo a magono geme ra han a xa faxa.»

¹¹ Naboti xa taa mixie, forie nun kuntigie naxa a raba, alo Yesabela a yamarixi ki naxe na bataaxe kui.

¹² E naxa sun e sali, e Naboti doxo jama birin ya tode ra,

¹³ e fa fuyante firinyi radoxo a yire. Na fuyante firinyie naxa Naboti tojnegema jama ya i, a falafe ra, «Naboti bara Ala nun mange konbi.» Nama naxa Naboti xanin taa fari ma, e a magono han a faxa.

¹⁴ E naxa xerae xee Yesabela ma, a falafe ra, «Naboti bara magono geme ra, a bara faxa.»

¹⁵ Yesabela to a me a Naboti bara magono geme ra han a bara faxa, a naxa siga Akabu yire, a a fala a be, «Yakosi keli, i xa Naboti xa sansi yire tongo, Naboti Yisireelika tondi naxan sarade i ma kobiri ra. Naboti a mu na sonon, a bara faxa.»

21

Naboti xa sansi yire

¹⁶ Akabu to a me, a Naboti bara faxa, a naxa keli keren na, a sa Naboti xa sansi yire findi a gbe ra.

¹⁷ Alatala naxa a masen Annabi Eliya Tisibeka be, a naxe,

¹⁸ «Siga Isirayila mange Akabu yire Samari. A na Naboti xa sansi yire, a naxan findixi a gbe ra.

¹⁹ I xa a fala a be, «Alatala xa masenyi nan ya: «I bara faxe ti, i bara mixi ke muja! Baree fama i wuli makonde, e Naboti wuli makonxi dennaxe.»»

²⁰ Akabu naxa Eliya yaabi, «I tan n yaxui, i bara n to?» A naxa a fala a be, «Iyo, n bara i to. I to i yete fi fe jaaxi rabafe ma, naxan mu rafanxi Alatala ma,

²¹ n gbaloe ragoroma ne i ma, n i bama ne Isirayila, n xeme birin faxa xore nun konyi i bonsoe ya ma Isirayila.

²² N i xa foxe luma ne, alo Nebati xa di Yerobowami nun Ahiya xa di Baasa xa foxee, barima i bara n naxono, i man bara Isirayila pama birin najere yunubi kui.»

²³ «Alatala xa masenyi nan ya Yesabela xa fe ra, a naxe, «Baree fama ne Yesabela donde Yisireeli tete fe ma.

²⁴ Akabu xa mixi naxan na faxa taa kui, baree nan na donma. Naxan na faxa wula i, yubee nan na donma.»

²⁵ Mixi yo mu na naxan a yete fi fe jaaxi rabafe ma alo Akabu. A xa gine Yesabela nu a boje ratema na fe kui.

²⁶ A nu fe jaaxi rabama dangi mixi birin na. A nu kuyee batuma alo Amorikae, Alatala naxee keru Isirayilakae ya ra.

²⁷ Akabu to Annabi Eliya xa masenyi me, a naxa a xa donma iboo sunnunyi kui, a naxa sunnun dugi ragoro a ma, a sunyi suxu. A nu a sama sade ma, na sunnun dugi ragoroxi a ma, xa na mu a nu jere doyi doyi a sunnunxi ra.

²⁸ Alatala naxa a masen Eliya Tisibeka be, a naxe,

²⁹ «I bara a to Akabu a yete magoroxi n be ki naxe? A to bara a yete magoro n be, n mu gbaloe ragoroma a ma fanni a baloxi. N gbaloe ragoroma a bonsoe ma a xa di xa waxati ne.»

22

Akabu xa geree

(Yudaya Mangee II 18:2-27)

¹ Ne saxan naxa dangi, gere yo mu lu Arami nun Isirayila tagi.

² A je saxan nde ra, Yudaya mange Yehosafati naxa goro Isirayila mange yire.

³ Isirayila mange naxa a fala a xa mixie be, «Wo a kolon a Ramoti, naxan na Galadi boxi ma, won tan nan gbe a ra. Won naxa silke a rasuxude Arami mange yi ra.»

⁴ Isirayila mange Akabu naxa a fala Yudaya mange Yehosafati be, «Won birin na a ra sigafe Ramoti Galadi boxi ma?» Yehosafati naxa a yaabi, «Iyo, i tan yo n tan yo, won birin keren. Won ma jamae nun won ma soe fan a birin keren.»

⁵ Yehosafati naxa a fala Isirayila mange be, «N bara i maxandi, won xa Alatala sago fen yi fe kui yakosi.»

⁶ Isirayila mange naxa namijonme keme naani malan, a e maxorin, «A lanma ka a mu lanma won xa siga Ramoti gerede Galadi boxi ma?» E naxa a yaabi, «Wo te, Ala fama e sade i sagoe mange.»

⁷ Kono Yehosafati naxa mange maxorin, «Alatala xa namijonme nde mu na be, won noma naxan maxorinde?»

⁸ Isirayila mange naxa Yehosafati yaabi, «Xeme keren peti nan be, won noma Alatala maxorinde naxan saabui ra, kono a mu rafan n ma, barima a xunnakanfe fe nan gbansan falama n ma fe ra. A mu xunnakeli fe yo falama n be. A xili Mike. Yimila xa di na a ra.» Yehosafati naxa a fala, «A mu lanma mange xa na woyen mooli fala.»

⁹ Na kui, Isirayila mange naxa a xa batula keren xili, a a fala a be, «Fa Yimila xa di Mike ra n be keren na.»

¹⁰ Isirayila mange nun Yudaya mange Yehosafati nu doxoxi e xa kibanyie kui, mange donmae ragoroxi e ma. E nu na lonyi ma, Samari taa sode de ra. Namijonmee nu na e xa masenyie tife e be.

¹¹ Kenaana xa di Sedekiya nu bara feri wure daaxie yailan, a fa a fala mangee be, «Alatala xa masenyi nan ya: «Wo Aramikae bonboma yi ferie nan na han e sonto.»»

¹² Namijonme birin nu na masenyi mooli falama e be. E naxa a fala, «Wo te Ramoti Galadi boxi ma. Wo xunnakeli nan sotoma, Alatala fama ne e sade mange sago.»

¹³ Xera naxan siga Mike xilide, na naxa a fala a be, «I bara a to, namijonme birin bara lan e xa fe fanyi fala mange be. I fan xa kata, wo xui xa lu keren, i xa fe fanyi fala mange be.»

¹⁴ Mike naxa a fala, «Alatala jipe na a ra. N Marigi Alatala na naxan yo masen, n na nan falama.»

¹⁵ A to mange yire li, mange naxa a fala a be, «Mike, a lanma ka a mu lanma muxu xa siga gere sode Ramoti Galadi boxi ma?» Mike naxa a yaabi, «Wo te, wo xunnakeli nan sotoma. Alatala fama ne e sade wo sago.»

¹⁶ Kono mange naxa a fala a be, «N pan bara a fala i be sanya wuyaxi, i xa i kali nondi yati nan falade n be Alatala xili ra.»

¹⁷ Mike naxa a yaabi, «N bara Isirayila birin to, e yensenxi geyae fari, alɔ xuruse rabepinxie. Alatala xa masenyi nan ya: Marigi mu na yi nama be. Kankan xa gbilen a xonyi boŋesa kui.»

¹⁸ Isirayila mange naxa a fala Yehosafati be, «N mu a fala xe i be, a mu noma fe fanyi masende n ma fe ra, fo fe ŋaaxi tun?»

¹⁹ Na temui Mike naxa a fala e be, «Yakosi, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra. N bara Alatala to a xa kibanyi kui, a xa maleke gali nu tixi a yirefanyi ma nun a koola ma.

²⁰ Alatala naxa a fala, «Nde wama sigafe xaxili kobi rasode Isirayila mange Akabu xunyi, a xa sa Ramoti gere Galadi boxi ma alako a xa faxa?» Nde naxa a yaabi xaxili nde ra, nde fan naxa a yaabi xaxili gbete ra.

²¹ Na kui jinne nde naxa mini, a ti Alatala ya i, a a fala, «N tan noma ne a ra.» Alatala naxa a maxorin, «I noma di?»

²² A naxa a yaabi, «N sigama ne, n fa wule fala mange be a xa namijonmee saabui ra.» Alatala naxa a fala a be, «I fama ne a node, na sooneyama ne. Siga, i xa sa na raba.»

²³ Yakosi, Alatala bara wule sa i xa namijonmee de i. Ala bara nate ŋaaxi tongo i xa fe ra.»

²⁴ Na temui, Kenaana xa di Sedekiya naxa a maso, a Mike de ragarin, a fa a fala, «Alatala Xaxili minixi kira mundun na n ma n xa woyen i be?»

²⁵ Mike naxa a yaabi, «I fama na tode, i i gima i noxunde fende temui naxe.»

²⁶ Isirayila mange naxa a fala, «Wo Mike xanin taa mange Amon nun mange xa di Yowasi xon ma.

²⁷ Wo xa a fala e be, «Mange naxe, a wo xa yi xeme sa geeli kui, a wo naxa donse so a yi ra, fo taami xare nun ye, han n sa fama temui naxe xunnakeli kui.»

²⁸ Mike naxa a yaabi, «Xa i sa gbilen xunnakeli kui, n ma masenyi mu kelixi Alatala ma.» A man naxa a fala nama ya xori, «Nama birin, wo xa wo tuli mati n ma masenyi ra a fanyi ra!»

²⁹ Isirayila mange nun Yudaya mange Yehosafati naxa te Ramoti Galadi boxi ma.

³⁰ Isirayila mange naxa a fala Yehosafati be, «I xa so gere kui mange donma ragoroxi i ma.» Isirayila mange tan naxa mange dugi ba a ma, a soori donma gbansan nagoro a ma, a siga gere sode.

³¹ Arami mange nu bara a fala a xa soori tongo saxan nun firinyi be, naxee findixi soori ragise xa soorie yareratie ra, «Wo xa kate birin naba wo xa Isirayila mange gbansan nan fen, wo a faxa.»

³² Soori ragise xa soorie yareratie to Yehosafati to, e naxa a maxon temunde Isirayila mange nan a ra. E naxa e xun ti a ra, e xa sa a gere. Yehosafati naxa a malimae xili.

³³ Soori ragise xa soorie yareratie naxa a kolon Isirayila mange xa mu a ra, e fa gbilen a foxo ra.

³⁴ Na temui soori nde naxa xali woli na ki tun. Tanbe naxa sa Isirayila mange soxo a kanke makantase lenbee tagi. Mange naxa a fala a xa soori ragise ragima be, «Gise mafindi, i xa n namini gere fari ma, barima n bara maxono.»

³⁵ Gere naxa xoxoxo na loxoe ki fanyi ra. Mange nu tixi a xa soori ragise kui, a ya rafindixi Aramikae ma. A naxa faxa na nunmare ra, a wuli gbegebe nu na a xa soori ragise kui.

³⁶ Soge goro temui, yaamari naxa fi, «Birin xa gbilen e xonyi, birin xa siga e xa boxi ma.»

³⁷ Mange faxa na ki ne, a naxa ragata Samari taa kui.

³⁸ E to mange xa soori ragise kui ixa Samari ye yire, baree naxa Akabu wuli makon, langoe ginnee fan naxa e maxa naa, alɔ Alatala a masen ki naxe.

³⁹ Akabu xa taruxui donxoe, nun a fe naxan birin naba, nun a banxi tixi ki naxe sili piinyie ra, nun a taa naxee ti, na birin sebexi Isirayila mange xa taruxui kui.

⁴⁰ Akabu naxa ragata a benbae fe ma. A xa di Axasiya naxa findi mange ra a noxoe ra.

*Yehosafati findife Yudaya mange ra
(Yudaya Mang'ee II 20:31-21:1)*

⁴¹ Asa xa di Yehosafati findi Yudaya mange ra, Isirayila mange Akabu xa mangeya ne naani nde ne.

⁴² Ne tongo saxan nun suuli nu na Yehosafati be, a to nu findima mange ra Darisalamu. A nga nu na Sili xa di Asuba nan na.

⁴³ Yehosafati naxa jere a baba Asa xa kira xon ma, a mu a makuya Alatala xa kira ra.

⁴⁴ Kono kuye batufe yire itexie ma, na mu dan Yudaya boxi ma. Mixie mu tagan serexe bafe ra naa, a nun surayi ganfe serexe ra.

⁴⁵ Lanyi nu na Yehosafati nun Isirayila mange tagi.

⁴⁶ Yehosafati xa taruxui donxoe, nun a xa gere ki fanyi, na sebexi Yudaya mange xa taruxui kui.

⁴⁷ A naxa tonyi doxo langoe xa wali ma kuye batudee, naxee nu na kabi a baba Asa waxati.

⁴⁸ Mange nu na Edon, Yudaya mange gomina nde nan ti naa.

⁴⁹ Yehosafati naxa kunkuie yailan Tarasisi, alako e xa siga xεεma fende Ofiri, kono kunkuie naxa kana Esiyon Geberi.

⁵⁰ Na kui Akabu xa di Axasiya naxa a fala Yehosafati be, «N ma mixie nun i i xa mixie birin xa siga na wali rabade kunkuie kui.» Kono Yehosafati mu tin na fe ra.

⁵¹ Yehosafati naxa beε a benbae fe ma, a ragata a benba Dawuda xa taa kui. A xa di Yehorami naxa ti mangε ra a noxoε ra.

Isirayila mange Axasiya

⁵² Akabu xa di Axasiya naxa findi mange ra Samari, Isirayila boxi xun ma, Yudaya mange Yehosafati xa mangeya je fu nun solofere nde ra. A bu ne mangeya kui je firin Isirayila xun ma.

⁵³ A naxa fe raba, naxan mu rafan Alatala ma, a naxa a jere a baba nun a nga xa kira xon ma. A naxa fe raba alo Nebati xa di Yerobowami, naxan a niya Isirayila birin xa yunubi raba.

⁵⁴ A naxa Bali kuye batu, a a xinbi sin a be. Na kui a naxa Isirayila Marigi Alatala raxono, alo a baba a raba ki naxe.

Isirayila Mangée xa Taruxui Səniyenxi firin nde Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi kitaabui findixi Isirayila mangée xa taruxui firin nde nan na. Yi kitaabui foloma Annabi Elise xa waxati ne, Annabi Eliya te koore ma temui naxe. Alatala na namiponmæe firinyie xæe ne Isirayila mangée xa waxati alako e xa Ala xa masenyi ti e be. Na kawandi nu xoroxoma ki fanyi ra mangée xa xaxilitarepa xa fe ra. E nu wama birafe kuyee foxo ra alo si kaafirie naxee nu na e rabilinyi. Kono Annabi Elise naxa Alatala senbe magaaxuxi masen pama birin be, e xa a kolon Ala senbe gbo kuyee senbe be.

Yi kitaabui kui Isirayila xa taruxui nun Yudaya xa taruxui tagi rasaxi. Isirayila mangée nu kuyee batuma, e man nu nœ xoroxœ doxoma pama ma. E nu luma fe paaxi raba ra e xa mixie ra temui birin. Mange ndee naxa kata gbilenfe ra na fe mooli foxo ra, kono e mu nu wuya. Na kui, a raponyi Alatala naxa Asiriya mangée xæe Isirayila boxi ma, a xa no Isirayilakae ra, a fa e xanin konyiya kui.

Na temui Yudayakae gbansan nan nu luxi boxi ma Ala nu bara naxan fi Annabi Iburahima bonsoe ma. Mange fanyi ndee nu na e xa taruxui ya ma naxee fe birin naba alako kuye yo naxa batu na boxi ma. Ndee naxa serexedubee mali alako Ala xa horomobanxi xa yailan, mixie xa batui raba seriye ki ma. Kono Sentane nu luma e ratantan na. A raponyi, mangée naxee bira kira paaxi foxo ra, nee naxa a niya pama xa gbilen Ala waxonfe foxo ra. Na kui Ala naxa Babilon mangée xæe Yudaya boxi ma, a xa no mennikae ra, a fa e xanin konyiya kui.

Na birin findixi misaali belebele nan na to mixie be. Ala fe birin nabama alako adamadie xa bira a xa seriye foxo ra. Kono xa adama mu tin lude na kira xon ma, a fama a tode na kira a xaninma dennaxe. Mixi mu noma yode Ala ma, a mu na sare soto. Ala xa seriye fan won be. Ala xa won mali alako won xa lu na kira fanyi xon ma naxan won xaninma ariyanna. Amina.

Isirayila Mangée xa Taruxui Səniyenxi firin nde

Annabi Eliya nun Mangée Axasiya

¹ Akabu faxa xanbi, Mowabakae naxa muruta Isirayilakae xili ma.

² Axasiya naxa bira kelife a xa koore banxi kon na Samari, a maxono a belebele ra. A naxa xæerae rasiga Ekironkae xa ala Bali Sebulu maxorinde xa a noma yalande.

³ Na temui Alatala xa maleke naxa a fala Annabi Eliya Tisibeka be, «I xa siga Samari mangée xa xæerae ya ra, i a fala e be, «Ala mu na Isirayila boxi ma, wo to fa sigama Ekironkae xa ala Bali Sebulu maxorinde?»

⁴ Na xa fe ra, Alatala xa masenyi nan ya Axasiya be, i mu goroma sade ma i saxi naxan kon na. I faxama ne.» Annabi Eliya to ge na falade mangée xa xæerae be, a naxa siga.

⁵ Xæerae naxa gbilen mangée Axasiya yire. A naxa e maxorin, «Wo gbilenxi munfe ra?»

⁶ E naxa a yaabi, «Mixi nde nan muxu ralanxi, a a fala muxu be «Wo gbilen mangée yire, naxan wo xæexi, wo a fala a be, Ala mu na Isirayila boxi tan ma, i to fa xæerae xæema Ekironkae xa ala Bali Sebulu maxorinde? Na xa fe ra, i mu goroma sade ma i saxi naxan ma. I faxama ne.»

⁷ Axasiya naxa e maxorin, «Yi xeme nu na di, naxan wo ralanxi a yi woyenyi fala wo be?»

⁸ E naxa a yaabi, «Fate maxabe kanyi nan nu a ra, beleti kiri daaxi xirixi a tagi.» Axasiya naxa a fala keren na, «Eliya nan a ra, na Tisibeka.»

⁹ A naxa soori mangée nde xæe, naxan nu soori mixi tongo suuli yamarima, a xa Annabi Eliya suxu. Na to siga Eliya yire, a naxa a li a doxoxi geya xun tagi. A naxa a fala Eliya be, «Ala xa mixi, mangée naxe, a i xa goro!»

¹⁰ Eliya naxa a fala na soori mangée be, naxan nu soori mixi tongo suuli yamarima, «Xa Ala xa mixi nan n na, te xa goro keli koore ma, a xa i tan nun i xa mixi tongo suuli birin gan.» Na kui, te naxa goro keren na, a a tan nun a xa mixi tongo suuli gan.

¹¹ Axasiya naxa soori mangée gbete xæe, na fan nun a xa soori mixi tongo suuli, e xa Eliya suxu. Na soori mangée naxa a fala Eliya be, «Ala xa mixi, mangée naxe a i xa goro keren na!»

¹² Eliya naxa a yaabi, «Xa Ala xa mixi nan n na, te xa goro keli koore ma, a xa i tan nun i xa mixi tongo suuli gan.» Na kui Ala naxa te ragoro, a a tan nun a xa mixi tongo suuli gan.

¹³ Axasiya man naxa soori mangée saxan nde xæe, na fan nun a xa soori mixi tongo suuli ra. Na soori mangée saxan nde naxa te geya kon na. A to Eliya yire li, a naxa a

xinbi sin a bun ma, a a mayandi, «Ala xa mixi, n bara i maxandi, i xa kinikini n tan nun n ma mixi tongo suuli ma.»

¹⁴ Ala bara te ragoro keli koore, a na soori mänge firinyi singe nun e xa mixie gan. Kono yakosi, i xa kinikini muxu tan ma, i xa muxu ratanga na ma.»

¹⁵ Ala xa maleke naxa goro, a a fala Annabi Eliya be, «Wo birin xa goro. I naxa gaaxu a ya ra.» Eliya nun a tan soori mänge naxa goro mänge yire,

¹⁶ Eliya naxa a fala mänge be, «Alatala xui nan ya, «Ala mu na Isirayila boxi tan ma, i to fa xerae xema Ekironkae xa ala Bali Sebubu maxorinde? Na xa fe ra, i mu goroma sade ma i saxi naxan kon na. I faxama ne.»»

¹⁷ Axasiya naxa faha alo Alatala a masen ki naxe Annabi Eliya saabui ra. A xunya Yorami naxa ti mänge ra a joxoe ra Isirayila. Na raba Yudaya mänge Yosafati xa di Yehorami xa mangeya je firin nde nan na, barima di mu nu na Axasiya tan be.

¹⁸ Axasiya xa taruxui donxoe, nun a fe naxee raba, na sebexi Isirayila mänge xa taruxui kui.

2

Annabi Eliya ratefe koore ma

¹ Beenun Alatala xa Annabi Eliya rate koore ma foye xungbe kui, Eliya nun a xa taalibi Elise nu kelife Giligali ne.

² Eliya naxa a fala Elise be, «I xa lu be yandi, barima Alatala wama n xee fe Beteli.» Kono Elise naxa a yaabi, «N bara n kali Alatala ra, n bara n kali n yete nii ra, n mu gbilenma i foxo ra feo!» Na kui e firin birin naxa goro Beteli.

³ Namijonme naxee nu na Beteli, nee to Elise to, e naxa a fala a be, «I a kolon a Alatala i karamoxo ratema ne koore ma to?» A naxa e yaabi, «Iyo n a kolon. Wo wo sabari.»

⁴ Eliya naxa a fala a be, «Elise, i xa lu be, barima Alatala wama n xee fe Yeriko.» A naxa a yaabi, «N bara n kali Alatala ra, n bara n kali n yete nii ra, n mu gbilenma i foxo ra feo!» Na kui e firin birin naxa goro Yeriko.

⁵ Namijonme naxee nu na Yeriko, nee to Elise to, e naxa a fala a be, «I a kolon a Alatala i karamoxo ratema ne koore ma to?» A naxa e yaabi, «Iyo, n a kolon. Wo wo sabari.»

⁶ Eliya naxa a fala a be, «I xa lu be, barima Alatala wama n xee fe Yuruden mabiri.» A naxa a yaabi, «N bara n kali Alatala ra, n bara n kali n yete nii ra, n mu gbilenma i foxo ra feo!» Na kui e firin birin naxa siga.

⁷ Namijonme mixi tongo suuli naxa fa, e ti yire nde. E naxa Eliya nun Elise to Yuruden xure de ra.

⁸ Eliya naxa a xa donma rate a ma, a a mafilinfilin, a xure garin a ra. Xure naxa itaxun firin na, e fa giri e sanyi xaraxi ra.

⁹ E to nu dangife, Eliya naxa Elise maxorin, «I wama n xa munse raba i be beenun n xa tongo i xun ma?» Elise naxa a yaabi, «Yandi, n wama naxan kon, i xa xaxilimaya namijonme daaxi doko firin xa lu n ma.»

¹⁰ Eliya naxa a yaabi, «I fe xoro xoe nan maxorinxi na ki, kono xa i n to, n tongoma i xun ma temui naxe, na rabama ne i be. Xa n mu tongoma i ya xori, na mu rabama i be.»

¹¹ E sigama woyen na temui naxe, soe nun gise te daaxi naxa e rafatan, Eliya naxa te koore ma foye xungbe kui.

¹² Elise naxa a ya ti a ra, a gbelegbele, «N baba! N baba! Isirayila xa sbeema!» Na temui a mu Eliya to sonon. A naxa a xa donma iboo firin na sunnunyi kui,

¹³ a fa Eliya xa donma tongo naxan bira boxi ma.

A naxa gbilen Yuruden xure de ra.

¹⁴ A naxa xure ye garin donma ra Eliya naxan lu a yi ra, a a fala, «Eliya Marigi Alatala na minden?» Xure ye man naxa itaxun firin na alo a singe, Elise fa giri a sanyi xaraxi ra.

¹⁵ Yeriko namijonmee nu tixi e na a matofe. E naxa a fala, «Eliya xa xaxilimaya namijonme daaxi bara dangi Elise ma.» E naxa siga a ralande, e sa e igoro a be boxi.

¹⁶ E naxa a fala a be, «I malima gbangbalanyi mixi tongo suuli na be muxu ya ma. E xa siga i marigi fende. Temunde Alatala Xaxili bara a xanin, a sa a lu geya nde kon na, xa na mu a ra gulunba nde kui.» A naxa e yaabi, «Wo naxa e rasiga de.»

¹⁷ Kono e to na fe maxoxo, a naxa tin na ra. E naxa na mixi tongo suuli xee Eliya fende. E naxa a fen xi saxan bun ma, e mu a to.

¹⁸ E to gbilen Yeriko Elise yire, a naxa a fala e be, «N mu a fala xe wo be, wo naxa siga?»

Annabi Elise xa kaabanakoe singe

¹⁹ Yerikokae naxa a fala Annabi Elise be, «Muxu marigi, i a kolon yi taa fan sabatide ra alo i a toxi ki naxe, kono a ye mu fanxi, xe fe mu sooneyaxi.»

²⁰ A naxa a fala e be, «Wo fa se sase neene nde ra n be, a nun foxe.» E naxa fa na ra.

²¹ A naxa siga ye dulonyi yire, a foxe woli ye ma, a fa a fala, «Alatala xa masenyi nan ya: «N bara yi ye yailan. A mu nimasee faxama sonon, a mu xe kanama sonon.»»

²² Sa kelife na loxɔɛ ma han to, na ye fanxi alo Annabi Elise a masenxi ki naxe.

²³ Annabi Elise naxa keli menni, a te Beteli. A to nu na kira xɔn ma, dimɛdi gali naxa mini taa kui, e fa a mayelede, a falafe ra, «Dangi, i tan lela kanyi!»

²⁴ A naxa a ya ragbilen e ma, a e danka Alatala xili ra. A to na raba, wulai sube firin naxa mini fɔtonyi kui, a mixi tongo naani nun firin iboo na dimɛɛ ra.

²⁵ Annabi Elise to keli menni, a naxa siga Karemele geya fari. A keli menni ne, a gbilen Samari.

3

Isirayila mange Yorami

¹ Akabu xa di xeme Yorami naxa ti mange ra Isirayila boxi ma Samari, Yudaya mange Yehosafati xa mangeya je fu nun solomasaxan nde ra. A mangeya je fu nun firin nan naba.

² A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, kono a xa yunubi rabaxi mu lu alo a baba nun a nga naxan naba. Yorami tan naxa Bali kuye rabira, a baba naxan ti.

³ Kono a naxa bira Nebati xa di Yerobowami xa yunubi mooli foxo ra, naxan a niya Isirayila pama xa yunubi raba. A mu tin a makuyade na fe mooli ra.

Isirayilakae nun Mowabakae gerefe

⁴ Mowaba mange Mesa nu xuruse nan demadonna. A nu duuti fima ne Isirayila mange ma yexɛɛ yore wulu keme nun yexɛɛ kontonyi wulu keme ra, e xabee saxi na nan fari.

⁵ Isirayila mange Akabu faxa xanbi, Mowaba mange naxa muruta Isirayila mange xili ma.

⁶ Na kui mange Yorami naxa mini Samari taa kui, a sa a xa soorie xun mato a ra Isirayila boxi birin ma.

⁷ A to a redi Mowaba gerefe ma, a naxa xɛɛra xɛɛ Yudaya mange Yehosafati ma, a falafe ra, «Mowaba mange bara muruta n xili ma, i tinma n malide a gerede?» Yehosafati naxa a yaabi, «Won birin nan tema Mowabakae gerefe. N ma pama, i xa pama nan a ra, n ma soee, i xa soee nan e ra.»

⁸ A man naxa a maxorin, «Won tema kira mundun na?» Yehosafati naxa a yaabi, «Won tema Edon gbengberen yire nan na.»

⁹ Isirayila mange, Yudaya mange, nun Edon mange to e jere xi solofere, ye min daaxi naxa jon e xa soorie nun e xa xurusee yi ra.

¹⁰ Na kui Isirayila mange naxa a fala, «Alatala bara wa won tan mange saxanyie safe Mowabakae belɛɛ l.»

¹¹ Kono Yehosafati naxa e maxorin, «Alatala xa namijonme yo mu na won ya

ma, naxan noma Alatala xilide won be?» Isirayila mange xa mixi nde naxa a yaabi, «Annabi Elise na be, Safati xa di xeme, Annabi Eliya foxirabire.»

¹² Yehosafati naxa a fala, «Alatala xa masenyi na a yi ra.» Isirayila mange Yehosafati nun Edon mange naxa goro a yire.

¹³ Annabi Elise naxa a fala Isirayila mange be, «Munse na won tan tagi? Siga i baba nun i nga xa namijonme yire.» Isirayila mange naxa a yaabi, «Ade, barima Alatala yi mange saxanyi xilixi ne be, a xa fa e sa Mowabakae sagoe.»

¹⁴ Annabi Elise naxa a fala a be, «N bara n kali mange Alatala ra, n naxan batuma, xa n mu binye saxi Yehosafati xa ma nu, n mu tinma yati i xa ti n ya i nu.

¹⁵ Wo fa kora bonbo nde ra n be.» A to kora bonbo folo, Alatala naxa fa Elise ma,

¹⁶ a a fala a be, «Wo yili wuyaxi ge yi gulunba kui.

¹⁷ Alatala yi nan masenxi, wo mu foye toma, wo mu tune toma, kono yi gulunba birin nafema ne ye ra, wo nun wo xa xurusee naxan minma.

¹⁸ Kono na tan findixi fe xuri nan na Alatala be. Naxan dangima a ra, a Mowabakae sama ne wo sagoe.

¹⁹ Wo e xa taa kantaxie nun e xa taa xungbee birin kanama ne. Wo e xa wuri bogilae birin nabirama ne. Wo e xa ye dulonyie birin desma ne. Wo gemɛɛ rayensenna ne e xa xe fanyie ma.»

²⁰ Na kui geesege serɛɛɛ ba temui, ye naxa fa keli Edon biri ra, a boxi makoto ye ra.

²¹ Mowabakae to a me a mangɛɛ na tefe e gerefe, e naxa mixie malan naxee fata geresose ra, e fa ti Mowaba naaninyi ra.

²² E to keli geesege gbe, soge yanbe nu tixi na ye ma, a fa lu Mowabakae be alo gulunba rafexi wuli nan na.

²³ E naxa a fala, «Wuli nan a ra. Mangɛɛ bara santidegema tongo e boore xili ma, e e boore faxa. Yakosi, Mowabakae won xɛɛ, won sa e xa see tongo.»

²⁴ E to Isirayilakae yonkinde li, Isirayilakae naxa keli, e e bonbo han e naxa e gi e ya ra.

²⁵ Isirayilakae naxa Mowaba taae kana, e gemɛɛ ba na tɛtɛɛ ma, e e mawoli Mowabakae xa xɛɛ ma. E naxa ye dulonyie dese gemɛɛ ra, e wuri bogilae birin nabira.

Kire Xareseti taa tɛtɛ gemɛɛ nan tun nu fa luxi. Laati kanyie naxa a rabilin, e a magono.

²⁶ Mowaba mange to a to gere senbe bara gbo a be, a naxa santidegema kanyi keme solofere tongo, e xa kira raboo sigafe ra Edon mange yire, kono e mu no.

²⁷ Na kui a naxa a xa di xeme singe tongo, naxan nu lan a xa ti mange ra a ɲɔxɔe ra, a a ba serexe ra taa tete fari. Na temui, xone belebele naxa goro Isirayilakae ma, e fa e makuya Mowaba mange ra, e gbilen e xa boxi ma.

4

Annabi Elise kaape gine nde malife

¹ Namijonme nde xa gine naxa a mawa Elise xon, a naxe, «I xa batula nde, naxan nu gaaxuma Alatala ya ra, n ma xeme nan nu a ra, konɔ a bara faxe. Mixi nde, naxan xa doni nu na a ma, na bara fa n ma di firinyie tongode, e xa findi konyie ra na doni ɲɔxɔe ra.»

² Elise naxa a fala a be, «N noma munse rabade i be? Munse na i yi ra banxi?» Gine naxa a yaabi, «Sese mu na n tan i xa konyi yi ra, fo ture pooti keren.»

³ Elise naxa a fala a be, «Siga, i xa se sase wuyaxi yefu. I naxa dondoronti gbansan fen, i xa a gbege nan fen.

⁴ I na gbilen banxi, i xa naade balan wo nun i xa die xun ma. I xa na ture pooti keren ifili na se sase birin kui. Naxan na a rafe, i xa na doxo a xati ma.»

⁵ Na gine naxa siga, a sa se sasee yefu. A naxa so a xonyi a naade balan a tan nun a xa die xun ma. A xa die nu fa se sasee radangi a ma, a nu ture sa e kui.

⁶ A to ge se sase ndee rafede, a naxa a fala a xa di be, «Se sase gbete man so n yi ra.» A xa di naxa a yaabi, «Se sase gbete yo mu na fa.» Na temui, ture fan naxa a iti.

⁷ A naxa sa na birin yaba Ala xa mixi Annabi Elise be. Elise naxa a fala a be, «Sa na ture mati, i fa i xa doni fi. Na temui wo nun i xa die xa balo na donxɔe ra.»

Sunamika xa di xeme

⁸ Loxɔe nde Annabi Elise naxa siga Sunami taa kui. Gine kuntigi nde nu na menni, naxan Elise karaxan a fo a xa a dege a xonyi. Sa kelife na loxo ma, xa Elise minima menni ra, a nu a degema naa ne.

⁹ Gine naxa a fala a xa mɔri be, «N a kolon, yi xeme naxan luma dangi ra won xonyi, Ala xa mixi seniyeñxi nan a ra.

¹⁰ Yandi, won xa konkoe lanmadi keren yailan a be banxi koore ra, won sade, teebili, gonyi, nun lanpui doxo a be naa kui, alako menni xa findi a malabude ra, a na fa won xonyi temui naxe.»

¹¹ Loxɔe nde Elise naxa siga naa, a sa a malabu na konkoe kui.

¹² A naxa a fala a foxirabire Gexasi be, «Yi gine Sunamika xili ba.» Gexasi naxa a xili, gine naxa fa Elise yire.

¹³ Elise naxa a fala Gexasi be, «A fala yi gine be, «I bara fe gbege raba muxu be. Muxu tan noma munse rabade i be? Muxu xa fe fanyi fala mange be i xa fe ra, xa na mu soorie xa mange be?» Gine naxa a yaabi, «N sabatixi n ma pama nan tagi.»

¹⁴ Na woyenyi masare dangi xanbi, Elise naxa Gexasi maxorin, «Awa, won xa munse raba yi gine be?» Gexasi naxa a yaabi, «Di yo mu a be, a xa mɔri fan bara fori.»

¹⁵ Elise naxa a fala Gexasi be, «I man xa a xili.» Gexasi naxa na gine xili, gine naxa fa, a ti naade ra.

¹⁶ Elise naxa a fala a be, «Yi temui tamuna, i fama di baride, i a sa i kanke ma.» Gine naxa a fala, «Ade n marigi, Ala xa mixi, i naxa n tan i xa konyi gine mayenden.»

¹⁷ Na gine naxa tege, a di xeme bari na temui yati ma, alo Elise a fala a be ki naxe.

Sunamika xa di xa faxe

¹⁸ Na di to mo, loxo nde a naxa siga a baba yire xe ma xe xaba temui.

¹⁹ A naxa a fala a baba be, «N baba, n xunyi n xonoma a paaxi ra.» A baba naxa a fala a xa konyi be, «A xanin a nga xon ma.»

²⁰ Na konyi naxa a tongo, a a xanin a nga xon ma. Didi naxa lu a nga san ma han yanyi tagi, a fa faxe.

²¹ Gine naxa te a xa di ra, a a sa Ala xa mixi xa sade ma, a naade balan a xun ma, a mini.

²² A naxa a xa mɔri xili, a a fala a be, «Yandi i xa konyi keren nun sofale keren so n yi ra, n xa siga na Ala xa mixi foxo ra, n man fama.»

²³ A xa mɔri naxa a maxorin, «To, i sigafe a tode munfe ra? Kike Neene Sali mu a ra, malabui loxo fan mu a ra.» A naxa a yaabi, «I naxa kontofili.»

²⁴ Na kui, gine naxa a fala a sofale xa yailan a biyaasi ki ma. A naxa a fala a xa konyi be, «I xa sofale rapere mafurenyi ra. Won naxa ti kira xon ma de, fo n na a fala i be temui naxe.»

²⁵ E naxa e xun ti Ala xa mixi yire ra Karemele geya kon. Ala xa mixi to sa a to yire makuye, a naxa a fala a foxirabire be, «Na gine Sunamika nan fafe na ki.

²⁶ I gi i sa a maxorin, «Munse niyaxi? Tana mu na i xa mɔri ma? Tana mu na i xa di ma?» Gine naxa a yaabi, «Tana yo mu na.»

²⁷ konɔ a fefe Ala xa mixi yire li geya kon, a naxa bira a bun ma, a a sanyie suxu. Gexasi naxa wa a masigafe a marigi ra, konɔ Elise naxa a fala a be, «A lu na, a sunnuxi ne. Fe xoxoxɔe nde bara a soto,

kono Ala na fe noxunxi n ma ne sinden, a mu n nakolonxi na ra.»

²⁸ Na temui gine naxa a fala a be, «N marigi, n di maxorin ne i ma? N mu a fala xe i be, i naxa n mayenden?»

²⁹ Annabi Elise naxa a fala a foxirabire be, «Keli, i i tagi ixiri, i xa n ma yisuxuwuri tongo, i siga mafuren na di yire, i n ma yisuxuwuri sa a yatagi ma. I naxa dugundi kira xon ma mixi xebufe ra.»

³⁰ Didi nga naxa a fala, «N bara n kali Alatala nun i tan xili ra, n mu sigama i xanbi.» Na kui e naxa keli, e birin naxa siga.

³¹ Gexasi tan nu bara ti yare, a Elise xa yisuxuwuri sa didi yatagi ma. Kono na di faxaxi mu a xui yo ramini, a mu a ramaxa. Gexasi naxa gbilen Elise ralande, a dentege sa a be, a naxe, «Didi mu kelixi de.»

³² Annabi Elise to so banxi kui, a naxa a li didi faxaxi saxi a xa sade ma.

³³ Elise naxa naade balan a tan nun na fure xun ma, a xa Alatala maxandi.

³⁴ A naxa te sade ma, a a itala didi fure fari. A naxa a de sa a de ma, a a ya sa a ya ma, a a belexee sa a belexee ma. A naxa lu na ki, han didi fate naxa wolen.

³⁵ Elise naxa so a maperefe konkoe kui, a man naxa gbilen te ra didi fari. Na temui didi naxa tison sanya solofere, a fa a ya rabi.

³⁶ Elise naxa Gexasi xili, a a fala a be, «Yi gine Sunamika xili ba.» Gine to fa Elise yire, Elise naxa a fala a be, «I xa di tongo.»

³⁷ Gine naxa fa a a xinbi sin Annabi Elise bun ma, a a sanyie suxu. Na temui a naxa a xa di tongo, a mini.

Annabi Elise nun donse jaaxi

³⁸ Elise naxa gbilen Giligali. Na temui kaame nu dinxi boxi ra. Namijonmee to nu doxoxi Annabi Elise san na, a naxa a fala a foxirabire be, «Tunde doxo te ma, i xa donse nde yailan yi namijonmee be.»

³⁹ Keren naxa mini e ya ma, a siga burunyi bogi se ndee fende. A naxa sansi nde to, a na bogi gbege matongo, a e sa a xa donma kui. A to so namijonmee yire, a naxa e maxaba, a e sa tunde kui, kono e mu a kolon se naxan a ra.

⁴⁰ Donse to ge rafalade, e birin naxa a don folo, kono e fefe a raso e de i, e naxa gbelegebe, e naxe, «Ala xa mixi, xone nde na yi donse ma tunde kui.» E mu no a donde.

⁴¹ Elise naxa a fala, «Wo farin nde tongo.» A naxa na nde sa tunde kui, a fa a fala, «Wo yi donse sa yi mixie be, e xa e dege.» Donse nu bara ge fande, xone yo mu nu na a i fa.

Annabi Elise taami rawuyafe

⁴² Mixi nde nan fa kelife Baali Salisa. A nu fafe taami nun sansi bogi singee nan na Ala xa mixi xon ma, taami moxopen nun mengi neene beki keren. Annabi Elise naxa a fala a batula be, «I xa yi donse fi yi nama ma, alako e xa e dege.»

⁴³ A batula naxa a fala a be, «N yi donse itaxunma yi xeme keme birin na di?» Elise naxa a fala, «Donse itaxun yi mixie ra tun, alako e xa e dege, barima Alatala nan a masenxi, «Yi mixie birin e degema ne, taami donxoe man lu.»»

⁴⁴ Na kui a naxa taami itaxun e ra, e naxa a don han e luga, a donxoe naxa lu alo Ala a masen ki naxe.

5

Naaman xa yalanyi kune fure ma

¹ Arami mange xa soorie xunyi Naaman nu rafan a xa mange ma. A tide nu gbo a xa mange be, barima Alatala xunnakeli fi Arami boxi ma a tan nan saabui ra. Kono kune fure nu na yi soori xunyi gbangbalanyi ma.

² Loxoe nde Aramikae to siga Isirayila gere, e temedi nde suxu ne, e a xanin e xun ma, a xa findi Naaman xa gine xa konyi ra.

³ Na temedi naxa a fala a marigi be, «Xa n marigi xa mori siga nu namijonme yire, naxan na Samari, na noma ne yi kune fure bade a ma nu.»

⁴ Naaman naxa na dentege sa a xa mange be, temedi Isirayilaka naxan falaxi a be.

⁵ Arami mange naxa a fala Naaman be, «I xa siga Samari. N bataaxe sebema Isirayila mange ma i xa fe ra.» Naaman naxa gbeti kilo keme saxan, xema kilo tongo senni, nun donma tofanyi fu xanin a xun ma.

⁶ A naxa na bataaxe xanin Isirayila mange xon ma, a nu sebexi naxan kui, «N bara n ma soorie xunyi Naaman xee i yire, alako i xa kune fure ba a ma.»

⁷ Isirayila mange to ge bataaxe xarande, a naxa a xa donma iboo, a fa a fala, «Pe, Ala nan n na, naxan faxe tima, naxan mixi rakisima, yi mange to fa a falama n be, a n xa kune fure ba mixi nde ma? Wo a mato, n tan be, a wama gere nan xon.»

⁸ Ala xa mixi Elise to a me, a mange bara a xa donma iboo sunnunyi kui, a naxa xera xee mange ma, a falafe ra, «I i xa donma ibooxi munfe ra? I naxan nabama, a xee n yire, alako a xa a kolon namijonme nde na Isirayila boxi ma.»

⁹ Na kui, Naaman naxa siga a xa soee nun a xa soori ragise ra, a fa ti Annabi Elise xa banxi sode de ra.

¹⁰ Elise naxa mixi xee tande a falafe ra Naaman be, «Sa i maxa Yuruden xure ma

sanya solofere. Na kui i fate yalanma ne, i fa seniyen.»

¹¹ Naaman naxa kɔnɔ na wɔyenyi ma, a nu fa siga a fala ra, «N jɔxɔ a ma, a minima ne nu n ya i, a a Marigi Alatala maxandi, a a belexe sa kune yire ma n fate i, kune fure xa ba n ma.

¹² Xure fanyi mu na n xɔnyi Damasi, alɔ Abana nun Farpara xuree, naxee dangi Isirayila xuree birin na? N mu noma n maxade xe menni, n seniyen?» Na kui a naxa gbilen a kɔnɔxi ra.

¹³ Kɔnɔ a xa konyie naxa a fala a be, «Xa yi namijonme sa fe xɔrɔxɔe nde nan fala i be nu, i mu a rabama xe nu? A to a falaxi i be a i xa sa i maxa, a mu lanma xe i xa na raba?»

¹⁴ Na kui Naaman naxa goro Yuruden xure, a sin a xɔɔra sanya solofere, alɔ Ala xa mixi a masen ki naxe. Na dangi xanbi a fate naxa fan alɔ dimedi, a seniyen.

¹⁵ Naaman naxa gbilen Ala xa mixi yire, a tan nun a jere booree birin na. A to so, a naxa ti a ya i, a a fala, «N bara a kolon, Ala mu na dede xa Isirayila bɔxi xa mu a ra. Yakɔsi, n bara i mayandi, i xa n ma buɔa rasuxu.»

¹⁶ Elise naxa a yaabi, «N bara n kali Alatala ra, n naxan batuma, n mu noma i xa buɔa rasuxude.» Naaman naxa a karaxan a xa na rasuxu, kɔnɔ a naxa tondi.

¹⁷ Na temui Naaman naxa a fala Elise be, «Awa yire, i naxan nabama n be, i xa be bɔxi bendɛ nde so n tan i xa konyi yi ra, sofale firin noma naxan xaninde. N wama serexebade tife na bendɛ fari, n fa serexe gan daaxi nun serexe gbetee ba Alatala gbansan be. N mu serexe yo bama ala gbete be sɔnon.

¹⁸ Kɔnɔ Alatala xa dije n ma yi fe kerenyi ma. N ma mange ne soma a xa ala Rimɔn xa salide kui, alako a xa suyidi a be, a luma n belexe suxu ra a yi, na a niyama ne n tan fan xa n igoro bɔxi ma Rimɔn kuye xa banxi kui. Alatala xa dije n ma na xa fe ra.»

¹⁹ Elise naxa a yaabi, «Siga bɔjesa kui.» Na temui Naaman naxa keli a xun a siga.

A to a makuya dondoronti,

²⁰ Elise fɔxirabire Gexasi naxa a fala a bɔje ma, «N marigi bara a lu yi Aramika xa siga, a mu a xa buɔa rasuxu. N bara n kali Alatala ra, n tan xa n gi a fɔxɔ ra ba, alako n xa se nde sɔto a ra.»

²¹ Awa, Gexasi naxa a gi Naaman fɔxɔ ra. Naaman to sa a to a gi ra fafe ra a fɔxɔ ra, a naxa goro mafuren a xa gise kɔn na, a sa a ralan, a a maxorin, «Munse niyaxi? Tana mu na?»

²² A naxa a yaabi, «Heri tun. N marigi nan n xexi n xa fa a fala i be, «Namijonme xɔje firin nan faxi n xɔnyi keli Eframi

geyae ma. Yandi, gbeti kilo tongo saxan nun donma firin fi n ma e be.»»

²³ Naaman naxa a fala a be, «I xa gbeti kilo tongo senni rasuxu.» A naxa a karaxan, a na gbeti sa beki firin kui, a nun donma firin, a e so a xa konyi firin yi ra. Nee naxa ti Gexasi ya ra, e a xanin a be.

²⁴ E to tentenyi fari li, Gexasi naxa kote rasuxu e yi ra, a a raso banxi, a fa na mixie ragbilen, nee naxa siga.

²⁵ Na dangi xanbi, a naxa fa a marigi yire. Annabi Elise naxa a maxorin, «I kelixi minden yi ki Gexasi?» Gexasi naxa a yaabi, «N mu siga dede.»

²⁶ Kɔnɔ Elise naxa a fala a be, «Naaman to goro a xa gise kui i ralande, n mu na to xe n bɔje ma? Yi waxati a lanma i xa gbeti, donmae, oliwi bilie, sansie, xuruse lanmae nun a xungbee, konyi ginɛe nun konyi xemee fen yi ki?

²⁷ Naaman xa kune fure luma ne i nun i bɔnsɔe ma abadan!» Gexasi naxa keli a ya i. Kune naxa din a fate birin na, a fa rafiixe alɔ kunda.

6

Beera kole tofe

¹ Namijonme ndee naxa a fala Annabi Elise be, «Yi lude xurun won be.

² Xa i tinma a ra, won xee Yuruden xure, kankan xa wuri keren keren sege, won xa yire yailan malande ra be.» Annabi Elise naxa tin na a ra, a fa a fala e be, «Wo siga,»

³ kɔnɔ mixi nde naxa a fala e ya ma, «Yandi, i fan xa fa muxu fɔxɔ ra.» Elise naxa tin na ra, a naxe, «Awa, won birin na a ra.»

⁴ Na kui e birin naxa siga Yuruden xure de ra, e naxa so wurie segefe.

⁵ Mixi nde to nu wuri segefe, a xa beera kole naxa koren, a sin ye xɔɔra. A naxa gbelegbele, a naxe, «Ee! N marigi, beera yefuxi nan a ra.»

⁶ Ala xa mixi naxa a fala, «A biraxi minden?» A to a birade masen a be, Annabi Elise naxa wuri xuntunyi nde bolon, a naxa a woli na yire yati, beera kole fa te ye fari.

⁷ Elise naxa a fala a boore be, «A tongo.» Boore naxa a belexe itala, a beera kole tongo.

Annabi Elise nofe Arami sɔorie ra

⁸ Arami mange nu na Isirayila gerefe. Na kui a nu luma yire xa fe fala ra a xa kuntigie be, e xa sɔorie fama yonkinde dennaxe.

⁹ Kɔnɔ Ala xa mixi naxa xɛra xee Isirayila mange ma, a falafe ra, «I naxa siga na yire de, xa na mu a ra i Aramikae lima ne naa.»

¹⁰ Awa, Isirayila mange naxa a xa soorie rasanba yire, Ala xa mixi dennaxe matonxuma a be alako e xa naa madoxo. Na naxa raba sanmaya wuyaxi.

¹¹ Arami mange boje naxa ifu a ma na fe ma. A naxa a xa kuntigie xili, a a fala e be, «Yanfante nde na won ya ma, naxan won ma gundoe falama Isirayila mange be. Nde na ra?»

¹² A xa kuntigi nde naxa a yaabi, «Mange, muxu tan mu a ra! Isirayila xa namijonme Elise nan i xa woyenyi birin nadangima Isirayila mange ma, hali i naxan falama i xa konkoe kui.»

¹³ Mange naxa a fala e be, «Wo sa a lude kolon, n xa mixie xee e xa sa fa a ra.» E naxa a yaabi, «A na Dotan.»

¹⁴ Mange naxa soori gali xee naa, soe nun soori ragisee fari. E naxa so naa koe ra, e Dotan taa rabilin.

¹⁵ Ala xa mixi foxirabire to keli subaxe ma, a naxa soori gali to taa rabilinyi soe nun e ragisee ra. A naxa na dentegae sa Ala xa mixi be, a naxe «Ee! N karamoxo, won munse rabama?»

¹⁶ A naxa a yaabi, «I naxa gaaxu, naxee na won foxo ra, nee gbo dangi mixie ra, naxee na e tan foxo ra.»

¹⁷ Annabi Elise naxa Ala maxandi a foxirabire be, a naxe, «N Marigi Ala, a ya rabi alako a xa to ti.» Ala naxa a ya rabi, a naxa soe nun soori ragisee te daaxie to geyae fari Elise rabilinyi birin na.

¹⁸ Aramikae nu na gorofe Elise yire. Annabi Elise naxa Ala maxandi a xa na soorie ya donxu. Ala naxa Elise xa maxandi suxu, a nee radonxu.

¹⁹ E to Elise yire li, a naxa a fala e be, «Na kira mu yi ki, na taa fan mu yi ki. Wo bira n foxo ra, n xa wo mati mixi yire, wo naxan fenfe.» Na kui a naxa e xanin Samari taa kui.

²⁰ E to so naa, Elise naxa Alatala maxandi, a xa na mixie ya raboo, alako e xa to ti. Alatala to e ya rabi, e naxa fa a to, e na Samari taa nan kui.

²¹ Isirayila mange naxa Elise maxorin, «N ba, n xa e faxa? A lanma e xa sonto?»

²² A naxa a yaabi, «I naxa e faxa. I naxee suxuma gere kui santidegema nun xali ra, i luma e findi ra geelimanie nan na, i mu e tan faxama, ka? Donse nun ye fi yee ma, i fa e rabepin e xa siga e marigi yire.»

²³ Na kui Isirayila mange naxa donse gbege so e yi ra. E to ge e degede, mange naxa e bepin sigafe e marigi yire. Na dangi xanbi, Aramikae xa soorie mu gbilen fa ra Isirayila boxi ma sonon.

²⁴ Na fe to ba a ra, Arami mange Ben Hadada naxa a xa soorie birin malan, e xa siga Samari taa gere.

²⁵ Taa xa suxui naxa a niya, kaame xungbe xa so Samari. Na fe naxa xoxoxo han sofale xunyi naxa mati gbeti kole tongo solomasaxan na, ganbe sube itaxunxi doxo naani ra, na doxo keren gbeti kole suuli.

²⁶ Isirayila mange nu na a maperefe taa tete fari temui naxe, gine nde naxa a fala a be a xui itexi ra, «Mange, muxu rakisi, n marigi.»

²⁷ A naxa a yaabi, «Xa Alatala mu i rakisi, n tan i rakisima di? Sese mu na lonyi ma, sese mu na weni bogi sase kui.»

²⁸ Mange naxa a maxorin, «Munse niyaxi?» Gine naxa a yaabi, «Yi gine nan a fala n be, a muxu xa n gbe di don to, tina muxu a fan gbe don.»

²⁹ Muxu bara n gbe jin, muxu bara a don, konon na kuye iba, n naxa a fala a be a xa fa a xa di ra, muxu xa na fan don, konon a bara a xa di noxun.»

³⁰ Mange to na gine xa masenyi me, a naxa a xa donma iboo a ma. A to nu na a maperefe tete nan fari, pama naxa no a tode a beki dugi ragoroxi a ma a xa mange donma bun ma.

³¹ Mange nu fa a fala, «Ala xa n ma toore xunmasa dangi yi fan na xa n mu Safati xa di xeme Elise xunyi ba a de i to.»

³² Elise nu doxoxi a xonyi, taa forie nu na a seeti ma. Mange naxa a xa mixi nde xee Elise ma, konon beenun na xera xa banxi li, Elise nu bara a fala taa forie be, «Wo a to, na faxeti xa di bara mixi nde xee, a xa fa n xunyi bolon n de i. Wo wo redi. Na xera na fa, wo naade balan a ya ra, wo naxa tin a xa so. A marigi sanyie xui jan xa mu a xanbi ra na ki?»

³³ A jan mu a xa woyenyi raponxi, xera naxa fa a ma, a falafe ra, «Yi paxankate kelixi Alatala yati nan ma. N na n xaxili tima Alatala ra munfe ra sonon?»

7

¹ Elise naxa a fala, «Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra, <Tina, yi waxati, won farin kilo fu nun firin, xa na mu mengi maniye kilo maxonjen nun naani sarama gbeti kole keren nan na Samari taa sode de.»»

² Mange xa mixi nde, naxan nu mange matima yire birin, na naxa Ala xa mixi yaabi, «Hali Alatala koore rabi ne, i naxan falaxi na ki, na mu noma rabade?» Elise naxa a fala a be, «I tan a toma ne i ya ra, konon i mu a donma feol!»

³ Kune kanyi naani nu na taa sode de ra. Nee naxa a fala e bore be, «Won na faxe mamefe be munfe ra?»

⁴ Xa won sa so taa kui, won faxama ne kaame ra. Xa won man lu be, won faxama ne. Won naxan nabama, won xa sa won yete so Aramikae yi ra e yonkinde kui. Xa e dije won ma, won baloma ne. Xa e won faxa, won faxama ne.»

⁵ Na kui e naxa keli nunmare ra, e xa sa e yete so Aramikae yi ra, kono e to nee yonkinde li, mixi yo mu nu na menni.

⁶ Marigi nu bara soe nun gise gali xui ramini Aramikae yonkinde kui, alo soori gali ne fama. Na kui, e naxa a fala e bore be, «Isirayilakae bara Xitikae nun Misirakae xili e malide gere kui.»

⁷ Na naxa a niya e xa e gi, e e xa se birin lu naa. E naxa keli e xa kiri banxie, e xa soe, nun e xa sofalee xun ma, e e yonkinde lu na ki, e e gi e nii ratangafe ra.

⁸ Kune kanyie to na fe li yonkinde kui, e naxa so kiri banxi nde bun ma, e e dege. E to ge e degede, e naxa gbeti, xema, nun sosee xanin, e sa na see noxun yire nde. E man naxa gbilen kiri banxi gbete kui, e sa see tongo, e e xanin e noxunde.

⁹ Na dangi xanbi, e naxa a fala e bore be, «Won mu na fe fanyi xa rabafe yi ki. To loxo findixi xibaarui fanyi iba loxo nan na, xa won dundu yi fe ma, subaxe naxa yi fe li won yi, naxankate naaxi won lima ne. Won xee, won xa sa mang'ee rakolon yi fe fanyi ra.»

¹⁰ E naxa siga e sa taa naade kante xili, e a fala a be, «Muxu bara so Aramikae yonkinde kui, muxu mu mixi yo lixi naa. E birin siga. E bara keli e xa soee nun e xa sofalee xirixi xun ma, mixi yo mu na e xa kiri banxie kui.»

¹¹ Taa naade kantee naxa na dentee sa mange be.

¹² Mange naxa keli na koe ra, a a fala a xa mixie be, «Aramikae wama naxan nabafe won na, n xa na fala wo be. E to a kolonxi kaame na won ma, e kelixi ne e yonkinde, e sa e noxun burunyi, e nu fa a fala, «E nefi mini e xa taa kui, won baganma ne e ma, won fa so e xa taa kui.»»

¹³ A xa mixi nde naxa a yaabi, «Yandi, won xa mixi suuli sugandi, e xa soe ndee tongo naxee luxi won yi ra taa kui, e xa siga yi fe matode. Hali e faxa naa, na mu naaxu dangi faxafe ra taa kui be. Won fama a matode fe naxan a ra.»

¹⁴ E naxa gise nun soe ragi firin xee Arami soorie foxo ra, alako e xa a kolon fee na ki naxe.

¹⁵ Nee naxa bira e foxo ra han Yuruden xure. Aramikae nu bara e xa sosee nun e xa geresosee lu kira xon ma e xa gi kui.

Isirayila xerae naxa gbilen e xa mange yire, e na dentee sa a be.

¹⁶ Na temui jama naxa mini taa kui, e sa se birin tongo Aramikae yonkinde kui.

Na kui farin fupi kilo fu nun firin naxa sara gbeti kole keren na. Mengi maniye kilo moxonun nun naani naxa sara gbeti kole keren na, alo Alatala a masen ki naxe.

¹⁷ Mange nu bara a matima lu taa sode de ra. Nama to mini taa kui e xa gbata gbata kui, e naxa na mange xa mixi maboron, a faxa. Namixonme xa masenyi naxa kamali, a naxan fala mange be a to siga a yire.

¹⁸ Namixonme nu bara a fala mange be, «Tina yi waxati, Samari taa naade ra, mixi farin kilo fu nun firin sarama gbeti kole keren nan na, xa na mu mengi maniye kilo moxonun nun naani sarama gbeti kole keren na.»

¹⁹ Mange matima nu bara a yaabi, «Hali Alatala koore rabi ne, i naxan falaxi na ki, na mu noma rabade?» Elise naxa a fala a be, «I tan a toma ne i ya ra, kono i mu a donma feo!»

²⁰ Fee dangi na ki ne yati. Nama naxa a maboron e xa gbata gbata kui taa sode de ra, a naxa faxa.

8

Sunami gine xa boxi

¹ Annabi Elise nu bara a fala Sunami gine be, a naxan xa di rakeli faxe ma, «I tan nun i xa denbaya, wo tunu, wo xa siga yire gbete, barima Alatala fama ne kaame radinde yi boxi ma han je solofere.»

² Na Sunami gine naxa a xui suxu, a siga Filisita boxi ma, a nun a xa denbaya, e lu naa je solofere.

³ Na je solofere dangi xanbi, na gine naxa gbilen Isirayila, kelife Filisita boxi ma. A naxa siga mange yire, a a mayandi a xa a xa banxi nun a xa boxi ragbilen a ma.

⁴ Beenun a xa so naa, mange nun Annabi Elise xa batula Gexasi nu na sumunfe. Mange naxe, «Annabi Elise xa kaabanako fee fala n be.»

⁵ Gexasi to nu na a falafe a be, Annabi Elise Sunami gine xa di rakeli ki naxe faxe ma, na gine fan so temui nan na ki mange yire, alako a xa a maxandi a xa boxi nun a xa banxi ma. Gexasi naxa a fala mange be, «Na gine yati nan ya, a nun a xa di Annabi Elise naxan nakeli faxe ma.»

⁶ Mange naxa na gine maxorin na fe ma. Sunami gine naxa na birin yaba a be. Mange naxa gine xa fe so a xa walike xungbe nde yi ra, a a fala naxan be, «Won xa yi gine xa se birin nagbilen a ma, a nun

geeni naxan birin sotoxi a xa boxi ma kabi a keli temui be.»

Annabi Elise nun Xasayeli

⁷ Annabi Elise to biyaasi raba sigafe ra Damasi, Arami mange Ben Hadada naxa fura. Mixi nde naxa a fala mange be a Annabi Elise nu na Damasi.

⁸ Mange naxa Xasayeli yamari, a naxe, «I xa buya nde xanin Annabi Elise xon, alako a xa Alatala maxorin n be, xa n kisima yi fure ma?»

⁹ Xasayeli naxa Damasi boxi se fanyie baki joxome tongo naani fari, a a xanin Elise xon sanbasee ra. A to so a yire, a naxa ti a ya i, a a fala a be, «I xa di Ben Hadada, Arami mange nan n xexi i xon ma, n xa i maxorin xa a yalanma yi fure ma?»

¹⁰ Elise naxa a yaabi, «Sa a fala a be, <Iyo, i yalanma.> Konon a nondi ki ma, i xa a kolon a Alatala bara a fala n be, a mange faxama ne.»

¹¹ Ala xa mixi Elise naxa a ya banban a ra, a mu a magirama, han Xasayeli fa yaagi. Na temui Elise naxa so wafe.

¹² Xasayeli naxa a maxorin, «I na wafe munfe ra?» Elise naxa a yaabi, «N na wafe ne barima n a kolon, i fama ne fe paaxi doxode Isirayilakae ma. I fama ne e xa yire makantaxie gande, i e xa fonikee faxa santidegema ra, i e xa diyoree maboron, i e xa furuginee furi raboo.»

¹³ Xasayeli naxa a maxorin, «N tan mixi xuri noma na fe mooli xungbe rabade di?» Elise naxa a yaabi, «Alatala bara a masen n be a i fama ne findide Arami mange ra.»

¹⁴ Xasayeli naxa keli Elise xun ma, a gbilen a xa mange yire. Na naxa a maxorin, «Elise munse falaxi i be?» A naxa a yaabi, «A a falaxi ne a i yalanma.»

¹⁵ Na kuye iba, Xasayeli naxa sade dugi tongo, a a rasin ye xoorra, a a dusu mange yatagi xun na, a fa a madekun han a faxa. Na dangi xanbi, Xasayeli naxa ti mange ra Ben Hadada joxoe ra.

Yehorami xa mangeya Yudaya xun ma (Yudaya Mangee II 21:2-20)

¹⁶ Akabu xa di Yorami xa mangeya je suuli nde ra Isirayila xun ma, Yehosafati xa di Yehorami naxa findi Yudaya mange ra.

¹⁷ A nu findima mange ra temui naxe, a je tongo saxan nan nu a ra. A naxa mangeya xanin Darisalamu je solo-masaxan.

¹⁸ A naxa a jere Isirayila mangee xa kira xon ma, alo Akabu nun a bonsoe a raba ki naxe, barima Akabu xa di gine nde nan nu doxoxi a xon ma. A naxa fe paaxie raba naxee mu rafan Alatala ma.

¹⁹ Konon Alatala mu nu wama Yudaya sontofe, mange Dawuda xa fe ra, a a fala naxan be a mangeya luma ne a tan nun a bonsoe yi ra abadan.

²⁰ Yehorami xa mangeya kui, Edon boxi naxa Yudaya xa mangeya matandi, e fa e yete xa mange doxo.

²¹ Yehorami naxa siga Sayiri nun a xa soori ragisee birin na. A naxa keli koe ra, a Edonkae gere. Nee naxa a xa soori gali rabilin, e no e ra. Na kui Isirayila xa soorie naxa gbilen e xonyi.

²² Han to Edonkae mu lu Yudaya xa yaamari bun ma. Libina fan Yudaya xa yaamari matandi na temui ne.

²³ Yehorami xa taruxui donxoe nun a fe naxee birin naba, na sebexi Yudaya mange xa taruxui kui.

²⁴ A naxa laaxira, e fa a ragata a benbae fe ma Dawuda xa taa kui. A xa di Axasiya naxa findi mange ra a joxoe ra.

Yorami xa mangeya Yudaya xun ma (Yudaya Mangee II 22:1-6)

²⁵ Akabu xa di Yorami xa mangeya je fu nun firin nde ra Isirayila xun ma, Yehorami xa di Axasiya naxa ti mange ra Yudaya.

²⁶ Axasiya xa simaya nu na je moxoren nun firin a findi mange ra temui naxe. A naxa mangeya je keren naba Darisalamu. A nga nu xili ne Atalaya, Isirayila mange Omiri xa di gine.

²⁷ A to kelixi Akabu bonsoe ne, a naxa a jere na kira xon, a fe raba naxan mu rafan Alatala ma.

²⁸ A tan nun Akabu xa di Yorami naxa siga Arami mange Xasayeli gere de Ramoti, Galadi boxi ma, konon Aramikae naxa no e ra.

²⁹ Mange Yorami naxa gbilen Yisireeli, a xa a dandan, barima Aramikae nu bara a maxono gere kui Rama, a to nu Arami mange Xasayeli gerefe. Yudaya mange Yehorami xa di Axasiya naxa goro Yisireeli Akabu xa di Yorami xonyi, barima a nu furaxi.

9

Yehu tife mange ra Isirayila

¹ Annabi Elise naxa a xa taalibi nde xili, a a fala a be, «I tagi ixiri beleti ra alako i xa yi ture xanin Ramoti taa kui, Galadi boxi ma.

² I na menni li, i xa Yehu fen, Yehosafati xa di, Nimisi xa mamadi. I xa a xili keli a ngaxakerenyie tagi, wo sa lu wo doro ma.

³ I yi ture tongo, i a surusuru a xunyi, i a fala a be, Alatala yi nan masenxi, <N bara i sugandi, i xa findi mange ra Isirayila xun ma.> I na ge na rabade, i xa i gi, i keli naa mafuren.»

⁴ Na kui, na namijonme fonike naxa siga Ramoti, Galadi boxi ma.

⁵ A so temui naxe, soori mangee nu na malanyi. A naxa a fala, «Mange, n xexxi i xon.» Yehu naxa a maxorin, «I wama woyenfe nde be muxu ya ma?» A naxa a yaabi, «Mange, i tan.»

⁶ Na kui, Yehu nun namijonme xa taalibi naxa so banxi kui. Xeera naxa ture surusuru Yehu xunyi, a a fala a be, «Isirayila Marigi Alatala yi nan masenxi i be, <N bara i sugandi, i xa findi Ala xa jama Isirayila xa mange ra.

⁷ I fama i xa mange Akabu bonsoe sontode, alako n ma namijonmee nun n ma konyie gbe xa joxo.

⁸ Akabu bonsoe birin sontoma ne, a xa xeme yo mu kisima, hali naxan senbe mu gbo.

⁹ N Akabu bonsoe ragoroma ne alo n a raba Nebati xa di Yerobowami nun Ahiya xa di Baasa ra ki naxe.

¹⁰ Baree nan Yesabela donma Yisireeli xee ma, a mu ragatama feo.» A to ge na falade, a naxa siga keren na a gi ra.

¹¹ Yehu to gbilen a xa mange xa waliksee yire, nee naxa a maxorin, «Munse niyaxi? Yi daxui faxi i tode munfe ra?» Yehu naxa e yaabi, «Wo yi mixi mooli kolon. Fefe mu a ra.»

¹² Konon e naxe, «I wule fu! A fala muxu be.» A naxa na dentege sa e be. A naxe, «Alatala yi nan masenxi, <N bara i sugandi, i xa findi Isirayila mange ra.»

¹³ A to na fala, soori mange birin naxa e yete xa sosee ba, e a itala Yehu bun ma. E naxa feru fe tonxuma ra, e fa a fala, «Yehu nan mange ra!»

¹⁴ Na kui, Yehosafati xa di Yehu, Nimisi xa mamadi naxa mange Yorami yanfa. Yorami nun Isirayila xa soori gali nu na Ramoti makantafe, Galadi boxi ma, barima Arami mange Xasayeli nu wama e gerefe.

¹⁵ Konon mange Yorami nu bara gbilen a dandande Yisireeli. Aramikae nu bara a maxono gere kui. Yehu naxa a fala a booree be, «Wo to bara n findi mange ra, mixi yo naxa mini taa kui sigafe ra Yisireeli n ma fe falade naa.»

¹⁶ Yehu naxa te a xa gise kui, a siga Yisireeli, Yorami nu na a dandanfe dennaxe. Yuda mange Axasiya fan nu bara siga naa Yorami xeebude.

¹⁷ Taa makante naxan nu tixi Yisireeli tete kon na, na to Yehu xa mixie to fa ra, a naxa a fala, «Nama nde nan fafe yi ki.» Mange Yorami naxa a yamari, «Soori nde xee soe fari, a xa a kolon fe naxan niyaxi.»

¹⁸ Na soori to Yehu yire li, a naxa a maxorin, «Mange wama a kolonfe ne fe naxan niyaxi?» Yehu naxa a yaabi, «I xa fe mu na a ra. I tan xa bira n foxo ra tun.»

Taa makante naxa a fala mange be, «Won ma xeera bara sa jama li, konon a mu na gbilenfe.»

¹⁹ Yorami man naxa soori gbete xee soe fari. Na fan to Yehu yire li, a naxa a fala a be, «Mange wama a kolonfe ne fe naxan niyaxi?» Yehu naxa a yaabi, «I xa fe mu na a ra. I tan xa bira n foxo ra tun.»

²⁰ Taa makante naxa dentege sa, «Won ma xeera bara sa jama li, konon a mu na gbilenfe. A luxi n be alo naxan gise ragife, a ragi ki xoxoxoe maniya Nimisi xa di Yehu ra.»

²¹ Awa Yorami naxa a fala a xa mixie be, «Wo fa n ma gise ra.» E to fa na ra a be, Isirayila mange Yorami nun Yudaya mange Axasiya naxa te e xa gisee fari sigafe ra Yehu yire. E naxa a li Naboti Yisireelika xa xee fe ma.

²² Yorami to Yehu li naa, a naxa a maxorin, «Yehu, tana mu na?» Yehu naxa a yaabi, «Tana yati yati na na. I nga Yesabela na kuye batufe, a na mandurupa rabafe.»

²³ Yorami to na me, a naxa a xa gise mafindi a a gi, a naxa a fala a xui itexi ra Axasiya be, «Yanfante ya nan a ra Axasiya!»

²⁴ Yehu naxa xali woli, a so Yorami tunki firinyie tagi, a a sondonyi soxo. Yorami naxa bira a xinbie ma gise kui.

²⁵ Yehu naxa a fala Yorami ragima Bidikari be, «A fure woli be Yisireelika Naboti xa xe ma. I i ratuxi, won firin to nu na a baba Akabu foxo ra, Alatala a masen ne:

²⁶ «I xa a kolon a n tan bara Naboti nun a xa die wuli to, i naxan naminixi xoro. N i sare fima yi boxi yati nan fari. Alatala xui nan na ki.» Awa, i xa a fure woli yi xe yati ma, alo Alatala a masenxi ki naxe.»

²⁷ Yuda mange Axasiya to na fe to, a naxa a gi Beti Hagan kira xon ma. Yehu naxa bira a foxo ra, a a fala a xa soorie be, «Wo a fan soxo.» E naxa a soxo a xa soori ragise kui Guru geya tede ra, Yibeleyami fe ma. A naxa no a gide, a siga Megido, konon a naxa faxa menni.

²⁸ A xa konyie naxa a xanin gise kui han Darisalamu, e sa a ragata a benbae fe ma, Dawuda xa taa kui.

²⁹ Axasiya findi Yudaya mange ra, Akabu xa di Yorami xa mange ya je fu nun keren nde ne.

³⁰ Yehu naxa siga Yisireeli. Yesabela to na fe me, a naxa lini ti a ya ra, a a xunxexe yaillan, a fa sa ti wunderi ra koore banxi kon na.

³¹ Yehu to nu sofe taa naade ra, Yesabela naxa a maxorin, «Tana mu na Simiri, i tan naxan i xa mange faxaxi?»

³² Yehu naxa a ya rate wunderi ra, a maxorinyi ti, «Nde na n be? Nde?» Mange giñe makante ndee naxa e ya ragoro Yehu ma.

³³ Yehu naxa a fala nee be, «Wo na giñe woli boxi ma!» E naxa a woli boxi ma. A wuli naxa kasan banxi xale nun soee ma, Yehu fa a xa giñe rapere a fari.

³⁴ Na xanbi, a naxa so taa kui, a a dege. A to ge, a naxa a fala, «Wo sa na giñe dankaxi ragata, barima mange xa di giñe nan nu a ra.»

³⁵ E naxa siga, kono a fure sese mu nu luxi naa fa, fo a xunkonkota, a sanyie, nun a belexee.

³⁶ E to na fe denteg'e mange Yehu be, a naxa a fala, «Alatala xa masenyi nan kamalixi, a naxan ti Annabi Eliya Tisibeka saabui ra. A a fala ne, «Baree Yesabela sube donma ne Yisireeli boxi ma.

³⁷ Yesabela binbi luma ne alo rap'e naxan xee rafanma. Mixi yo mu noma a falade sonon Yesabela nan yi ki.»

10

Akabu xa denbaya sontofe

¹ Akabu xa di xeme tongo solofere nu na Samari boxi ma. Yehu naxa bataaxee rasanba Yisireeli mange ma Samari boxi ma, forie ma, a nun mixie ma, naxee joxo nu saxi Akabu xa die xon ma. Yi nan nu sebexi na bataaxee kui:

² «Wo xa mange xa die, a xa soori ragisee, a xa soee, a xa taa makantaxi, nun a xa geresosee to na wo yi ra,

³ wo xa wo xa mange xa di jalama nde doxo a baba xa kibanyi kui alako wo xa wo xa mange bonsoe makanta.»

⁴ E to na bataaxee masoto, e boje naxa mini, e fa a fala, «Mange firin mu sa no tide a kanke, muxu tan na rabama di?»

⁵ Mange xa banxi xunyi, taa mange, forie nun mixi naxee joxo nu saxi mange xa die xon ma, nee naxa yi masenyi rasanba Yehu ma, «Muxu tan bara findi i xa walikee ra, i wama naxan yo xon, muxu na nan nabama. Muxu mu mixi yo tima mange ra. I xa i sago raba.»

⁶ Yehu naxa e yaabi a xa bataaxee firin nde kui, a naxe e be, «Xa wo na n tan nan be, wo xa wo xa mange xa die xunyi bolon, wo fa n yire Yisireeli tina yi waxati ma.» Mange xa di tongo solofere nu itaxunxi taa kuntigie ma, nee nu na e maxurufe.

⁷ E to na bataaxee masoto, e naxa mange xa di mixi tongo solofere birin xunyi bolon e de i, e e sa sagae kui, e a rasanba Yehu ma Yisireeli.

⁸ Xera naxa sa a fala Yehu be, «E bara fa mange Yoram i xa die xunyi ra.» Yehu

naxa a yamari, «E malan doxo firin taa naade ra han geesege.»

⁹ Na kuye iba, Yehu naxa mini, a ti jama ya i, a fa a fala e be, «Yunubi mu wo ma. N tan nan n ma mange yanfaxi, n a faxa. Kono nde yi mixie tan faxaxi?»

¹⁰ Wo xa a kolon, Alatala xa masenyi birin bara kamali Akabu bonsoe xili ma. Alatala naxan masen Annabi Eliya saabui ra, na bara kamali.»

¹¹ Yehu naxa Akabu bonsoe birin faxa naxee nu na Yisireeli, a xa kuntigie, a booree, nun a xa serexedubee. Akabu xa mixi keren mu kisi.

¹² Na dangi xanbi, Yehu naxa siga Samari. A nu na Beti Ekedo Xurusee kira xon ma temui naxe,

¹³ Yehu naxa Yudaya mange Axasiya ngaxakerenyi ndee to. A naxa e maxorin, «Nde na wo tan na?» E naxa a yaabi, «Axasiya ngaxakerenyie nan muxu ra. Muxu na sigafe mange nun mange nga xa di xeme nan xeebude.»

¹⁴ Yehu naxa yaamari fi, «Wo e suxu e jipe ra.» E naxa e suxu, e e birin xanin Beti Ekedo, e e kon naxaba menni, e e woli ye ragatade kui. E konti nu lanxi mixi tongo naani nun firin nan ma. Mixi keren mu kisi.

¹⁵ A to keli menni, a naxa Rekabu xa di Yehonadabo li kira xon ma, na nu fafe a ralande. Yehu naxa a xeebu, a a maxorin, «I janige fiixexi n be, alo n gbe fiixexi i be ki naxe?» Yehonadabo naxa a yaabi, «Iyo.» Yehu naxa a fala a be, «Xa a na na ki ne, te be n seeti ma n ma gise kui.» Yehu naxa a belexe itala Yehonadabo be, a a rate a xa gise kui.

¹⁶ Yehu naxa a fala a be, «Won xee, i xa a mato n na walife Alatala be senbe naxan na.» A naxa a xanin a xun ma a xa gise kui.

¹⁷ E to so Samari, Yehu naxa Akabu xa mixi donsoe birin sonto feo, alo Alatala nu bara a masen ki naxe Annabi Eliya saabui ra.

¹⁸ Na xanbi, Yehu naxa jama birin malan, a a fala e be, «Wo xa a kolon, n fama Bali kuye batude dangife Akabu ra.

¹⁹ Yakosi fa wo Bali kuye xa namijonmee birin maxili, a xa serexedubee birin nun a batuma birin, keren naxa lu. E birin xa fa n yire, barima n wama serexe gbege bafe Bali kuye be. Xa naxan yo mu lan na serexe, n na kanyi faxama ne.» Kono na masenyi kui, Yehu nu wama e madaxufe ne, alako a xa Bali kuye batui birin sonto.

²⁰ Yehu naxa yaamari fi, «Wo xulunyi belebele ti Bali kuye be.» E naxa na masenyi ti jama be.

²¹ Yehu naxa xerae rasanba Isirayila boxi yire birin ma. Bali kuye batui birin

naxa fa. Keren mu lu, naxan mu fa. E birin naxa so Bali xa salide kui, a rafe tapu.

²² Yehu naxa yaamari fi, guba xa ragoro Bali kuye batui birin ma. E naxa na raba.

²³ Yehu nun Rekabu xa di Yehonadabo naxa siga Bali xa salide kui, Yehu fa a fala e be, «Wo a mato, Alatala xa mixi yo naxa lu wo ya ma. Bali kuye batui nan gbansan xa lu be.»

²⁴ Yehu nun mixie naxa so, e xa xurusee ba serexe ra Bali kuye be. Yehu nu bara soori tongo solomasaxan ti tande, a a fala e be, «Xa yi kuye batui mixi keren a ba wo yi ra, n wo nii nan findima a noxo e ra.»

²⁵ E to ge serexe bade, a naxa a fala a xa soori gbangbalanyie be, «Wo so, wo e birin faxa, mixi yo naxa kisi.» Soorie naxa e faxa e xa santidegema e ra, e e fure lu naa. Na dangi xanbi, e naxa so yire Bali kuye nu ragataxi dennaxe.

²⁶ E naxa na kuye masolixi ramini, e a gan.

²⁷ E Bali kuye nun a xa salide kana, e naa findi suturadee ra. Han to suturadee nan na menni ra.

²⁸ Yehu naxa Bali kuye xa fe non Isirayila.

²⁹ Kono Yehu mu a makuya Yerobowami Nebati xa di xa yunubie ra, naxan Isirayilakae ti yunubi rabafe ma. A mu na mooli raba na tan xa kuyee ra, na ninge masolixi firinyi xema daaxi naxee nu batuma Beteli nun Dana.

³⁰ Alatala naxa a masen Yehu be, «I to bara n sagoe raba Akabu bonsoe xa fe ra, n i bonsoe doxoma ne Isirayila kibanyi wa han i tolontolonyi.»

³¹ Kono na birin kui, Yehu mu Isirayila Marigi Alatala waxonfe ratinme a boje birin na. A mu danyi sa Isirayila xa kuye batui naaxi ma, Yerobowami naxan folo.

³² Na waxati, Alatala naxa a niya nde xa nu ba ra Isirayila xa boxi ra. Xasayeli naxa e tooro e xa boxi sogetede.

³³ A naxa no Galadi boxi birin na, Gadikae, Rubenkae, nun Manasikae nu sabatixi dennaxe, sa keli Aroweri xure ma, a siga Arinon gulunba kui, han a sa Basan boxi li.

³⁴ Yehu xa taruxui donxoee nun a fe fanyi naxee birin naba, nee sebexi Isirayila mangee xa taruxui kui.

³⁵ Yehu naxa laaxira, e a ragata Samari. A xa di Yehowaxasi naxa ti mange ra a noxo e ra.

³⁶ Yehu je moxonen nun solomasaxan mangeya nan naba Isirayila, Samari taa kui.

11

Yudaya mange gine Atalaya (Yudaya Mangée II 22:10-12)

¹ Axasiya nga Atalaya to a to a xa di bara faxa, a naxa nate tongo a xa mange bonsoe birin faxa.

² Kono Yehoseeba, mange Yorami xa di gine, Axasiya fan maagine, naxa Axasiya xa di Yowasi tongo mange xa die ya ma, alako Atalaya naxa a tan faxa alo booree. Yehoseeba naxa sa a noxon konkoe nde kui, a nun dinge naxan noxo nu saxi a xon.

³ E naxa lu naa Alatala xa hoxomobanxi kui je senni, Atalaya xa mangeya bun ma.

Yowasi tife mange ra (Yudaya Mangée II 23:1-21)

⁴ A je solofere nde ra, Yehoyada naxa xera ti Karikae xa soori mange nun mange makantee ma. A naxa e raso Alatala xa hoxomobanxi kui, e fa saate gundo daaxi xiri e bore tagi naa. Na dangi xanbi, a naxa mange xa di masen e be.

⁵ A naxa yi yaamari so e yi ra, a naxe, «Wo yi nan nabama. Wo tan naxee walima malabui loxo, wo xa wo itaxun doxo saxan na. Doho keren xa mange xa banxi makanta,

⁶ doxo firin nde xa sa Suru naade makanta, doxo saxan nde xa naade makanta mange makantee xanbi ra. Wo xa mange xa banxi makantafe masara wo boore tagi.

⁷ Seeti boore firinyi, naxee mu walima malabui loxo, nee tan xa Alatala xa hoxomobanxi makanta a fanyi ra mange noxunxi dennaxe.

⁸ Wo mange rabilinma ne, geresosee ra wo yi. Mixi yo a maso wo ra, wo a faxa. Wo xa lu mange fe ma, a na siga dede.»

⁹ Soori xunyi naxee tixi soori keme xun na, e naxa serexedube Yehoyada xa yaamarie rabatu, alo a a falaxi ki naxe. Kankan naxa a xa soori mixi keme dentege Yehoyada be, naxee nu walima malabui loxo, nun naxee mu nu walima na loxo.

¹⁰ Serexedube naxa mange Dawuda xa tanbee nun kanke makantasee so soori xunyi yi ra, naxee nu ragataxi Alatala xa hoxomobanxi kui.

¹¹ Mange makantee naxa geresosee tongo, e naxa ti kelife Alatala xa hoxomobanxi yirefanyi ma han a kola ma, serexebade nun banxi fe ma, alako e xa mange makanta.

¹² E to ti naa, Yehoyada naxa mange xa di ramini, a mange tonxuma dusu a xun na, a munyaati so a yi ra. A naxa ture seniyenxi surusuru a xunyi, a a ti mange ra. Nama naxa e belexee bonbo, e nu a fala e xui itexi ra, «Kisi na mange be!»

¹³ Atalaya to mänge makantee nun jama xui me, a naxa siga e yire Alatala xa hõromobanxi.

¹⁴ A naxa a to, mänge tixi hõromobanxi kinki fe ma, alo mängee darixi a ra ki naxe. Mänge makantee tixi mänge fe ma, e sarae fema. Nama birin nu seewaxi, e sarae xui raminima. Atalaya naxa a xa sosee iboo a yete ma sunnunyi kui, a gbelegbele, «Yanfanteya! Yanfanteya!»

¹⁵ Na kui serexedube Yehoyada naxa soori keme xunyiie yamari, «Wo a ramini hõromobanxi fari ma soorie yire. Mixi yo na wa a malife, wo na kanyi faxa santidegema ra.» Serexedube mu nu wama a xa faxa Alatala xa hõromobanxi kui.

¹⁶ Soorie naxa a suxu, e a xanin mänge xa banxi kui kira ra soee soma dennaxe ra, e a faxa menni ne.

¹⁷ Yehoyada naxa saate xiri Alatala, mänge, nun pama tagi, a falafe ra e birin xa bira Alatala foxo ra.

¹⁸ Boxi jama birin naxa so Bali kuye xa banxi kui, e serexebadee nun kuyee kana. E naxa Bali kuye xa serexedube Matan faxa serexebade fe ma. Yehoyada serexedube naxa soorie ti, naxee Alatala xa hõromobanxi makantama.

¹⁹ A naxa soori keme xunyiie tongo, Kari soorie, mänge makantee, nun boxi pama birin, e fa mänge mati kelife Alatala xa hõromobanxi han mänge banxi. E naxa so mänge banxi kui mänge makantee xa naade ra. Mänge Yowasi naxa a magoro mänge kibanyi kui.

²⁰ Boxi jama birin nu na seewe nun sabari nan kui, barima Atalaya nu bara faxa santidegema ra mänge banxi kui.

12

Yudaya mänge Yowasi (Yudaya Mangée II 24:1-14)

¹ Yowasi findi mänge ra temui naxe, a je solofere nan nu a ra.

² Yehu xa mängeya je solofere nde ra Isirayila boxi ma, Yowasi findi mänge ra na je nan na. A naxa je tongo naani mängeya raba Darisalamu. A nga nu xili ne Sibeya, Beriseebaka nan nu a ra.

³ Yowasi nu fe fanyi nan tun nabama Alatala ya i, alo serexedube Yehoyada a masen a be ki naxe.

⁴ Kono na birin kui, kuye batudee mu kana Yudaya. Nama man nu luma siga ra serexe bade nun surayi gande na kuyee be.

⁵ Yowasi naxa a fala serexedubee be, «Kobiri naxan birin bama serexe ra Alatala xa banxi kui, kobiri naxan fima mixie xunsare ra, xa na mu fe gbete ra,

⁶ serexedubee xa a rasuxu, a xa rawali yire kanaxie yailanfe ra Alatala xa banxi ma.»

⁷ Kono han Yowasi xa mängeya je moxõjen nun saxan nde ra, serexedubee mu nu Alatala xa banxi yailanxi sinden.

⁸ Mänge Yowasi naxa serexedube Yehoyada nun a booree xili, a a fala e be, «Munfe ra wo mu Alatala xa banxi yailanxi sinden? Yakosi wo naxa kobiri yo tongo kobiri ragatade kui, naxan mu rawalima Alatala xa banxi yailanfe ra.»

⁹ Serexedubee naxa lan a ma, a e naxa kobiri yo rasuxu mixie yi ra sonon, e mu naxan nawalima banxi yailanfe ra.

¹⁰ Na kui serexedube Yehoyada naxa kankira nde tongo, a yale ti a ma, a a doxo serexebade yirefanyi ma, mixie nu soma Alatala xa banxi kui dennaxe ra. Serexedube naxee nu e joxo saxi sode de xon ma, nee nu kobiri sama na kankira nan kui, mixie nu fama naxan na Alatala xa banxi kui.

¹¹ E na a to kobiri bara gbo kankira kui, serexedube xungbe nun mänge xa sebeliti nu fama ne na kobiri sade beki kui, e kobiri konti, naxan na Alatala xa hõromobanxi kui,

¹² e a so walike xunyiie yi ra, naxee nu Alatala xa banxi yailanma. Walike xunyiie nu na kobiri soma kamuderie nun banxitie nan yi ra, naxee nu Alatala xa banxi yailanma,

¹³ a nun geme masolie nun banxi doxoee yi ra. Na kobiri fan nu findima wuri, geme masolixi, nun se gbete sare nan na, naxee nu rawalima Ala xa banxi yailanfe ra.

¹⁴ Kono na kobiri mu nu rawalima se sase gbete daaxie, fince, paanie nun sarae yailanfe ra Alatala xa banxi xa fe ra.

¹⁵ A nu soma banxi rawalie nan yi ra, alako e xa Alatala xa banxi yire kanaxie gbansan yailan.

¹⁶ E mu nu na kobiri rawali ki maxorinma banxi rawalie ma, barima e nu tinxin na fe kui.

¹⁷ Kobiri naxan nu soma yete ragbilen serexee ra nun yunubi xafari serexee ra, na mu nu sama na kankira kui Alatala xa banxi kui. A nu soma serexedubee nan yi ra.

¹⁸ Na temui, Arami mänge Xasayeli naxa siga Gati gere. A to no a ra, a naxa wa Darisalamu fan gerefe.

¹⁹ Yudaya mänge Yowasi naxa xeema birin ba Alatala xa banxi naafuli ragatade kui, a benba Yudaya mängee Yehosafati, Yehorami, nun Axasiya naxan fi Alatala xa hõromobanxi ma, a nun e naxan sa Yudaya mänge xa banxi kui, a fa na birin nasamba Arami mänge Xasayeli ma. Na naxa a niya a xa gbilen Darisalamu gerefe foxo ra.

²⁰ Mange Yowasi xa taruxui dɔnxɔe sebexi Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

²¹ A raɔnyoni a xa mixie naxa a yanfa, e a faxa Beti Milo, Sila mabiri.

²² A xa mange banxi mixie, Simeyata xa di Yosabadi nun Someri xa di Yehosabadi nan a faxa. Yowasi naxa ragata a benbae fe ma, Dawuda xa taa kui. A xa di Amasiya naxa ti a ɲɔxɔe ra.

13

Isirayila mange Yehowaxasi

¹ Axasiya xa di Yowasi xa mang'eya ɲe mɔxɔɲen nun saxan nde ra Yudaya xun ma, Yehu xa di Yehowaxasi naxa ti mange ra Isirayila bɔxi ma. A mang'eya ɲe fu nun solofere nan naba Samari.

² A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma. A naxa bira Nebati xa di Yerobowami xa yunubie fɔxɔ ra, naxan nu bara Isirayila ratantan na kui. Yehowaxasi mu gbilen na yunubie fɔxɔ ra.

³ Alatala xɔnɔ ne Isirayila ma na fe ma, a nu e rabolo Arami mang'ee yi ra, Xasayeli nun a xa di Ben Hadada.

⁴ Yehowaxasi naxa Alatala maxandi a xa hinne a ra. Alatala naxa a xa maxandi suxu, barima, a nu bara Isirayila xa tɔɔre to Arami mange xa nɔe bun ma.

⁵ Alatala naxa Isirayila rakisima nde fi e ma, a e ba Arami xa mang'eya bun ma, e fa lu bɔɲesa kui.

⁶ Kɔnɔ e mu gbilen Yerobowami bɔnsɔe xa yunubie fɔxɔ ra. Asera kuye masolixie yati nu tixi Samari taa kui.

⁷ Yehowaxasi xa sɔɔri gali nu bara xurun, soe ragi mixi tongo suuli, gise fu, nun sɔɔri wulu fu nan tun nu fa luxi, barima Arami mange nu bara e bɔnbɔ, alo bɔxi iboronma ki naxe.

⁸ Yehowaxasi xa taruxui dɔnxɔe, a fe fanyinaxee birin naba, nee sebexi Isirayila mang'ee xa taruxui kui.

⁹ A naxa laaxira, a ragata a benbae fe ma Samari. A xa di Yowasi naxa ti a ɲɔxɔe ra.

Isirayila mange Yehowasa

¹⁰ Yowasi xa mang'eya ɲe tongo saxon nun solofere nde ra Yudaya xun ma, Yehowaxasi xa di Yehowasa naxa ti mange ra Isirayila xun ma. A naxa mang'eya ɲe fu nun senni raba Samari.

¹¹ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, a mu gbilen Nebati xa di Yerobowami xa yunubie fɔxɔ ra.

¹² Yowasi xa taruxui dɔnxɔe, a fe fanyinaxee birin naba, alo a Yudaya mange Amasiya gere ki naxe, na fee birin sebexi Isirayila mang'ee xa taruxui kui.

¹³ Yowasi naxa laaxira, a ragata Isirayila mang'ee seeti ma Samari. Yerobowami naxa ti mange ra a ɲɔxɔe ra.

Elise xa faxe

¹⁴ Annabi Elise to fura, a nu laaxirama fure naxan ma, Isirayila mange Yowasi naxa goro a yire sunnunyi kui, a yi wɔyenyi ti a be wa kui, «N ba, n ba, Isirayila senbema.»

¹⁵ Elise naxa a yaabi, «Xali nun tanbe nde tongo.» Mange naxa na raba.

¹⁶ Na xanbi Elise naxa a fala Isirayila mange be, «Xali rafala.» Elise naxa a belexee sa mange belexee ma, a fa a fala a be,

¹⁷ «Wunderi rabi naxan na sogetede biri.» A naxa a rabi. Elise naxa a fala a be, «Xali woli.» A naxa a woli. Elise naxa a fala a be fa, «Xunnakeli tanbe nan yi ki Alatala be, a naxan fima i ma Aramikae xili ma. I Aramikae bɔnbɔma ne Afeki taa kui han i e sɔntɔ.»

¹⁸ Na temui Elise naxa a fala, «Xalie tongo.» Mange naxa e tongo. Elise naxa a fala a be, «Bɔxi bɔnbɔ xalie ra.» Mange naxa bɔxi bɔnbɔ sanya saxon, a fa a iti.

¹⁹ Annabi Elise naxa xɔnɔ a ma, a naxe, «Xa i bɔxi bɔnbɔ ne sanya suuli nu, xa na mu sanya senni, i nu nɔma ne Aramikae sɔntode. Kɔnɔ yakosi i fama e bɔnbode sanya saxon gbansan ne.»

²⁰ Na dangi xanbi, Annabi Elise naxa laaxira, e fa a ragata. Na ɲe xun gbilenyi, Mowaba sɔɔrie naxa so Isirayila bɔxi ma.

²¹ Na temui Isirayilakae nu na e xa mixi faxaxi nde ragatafe. E to Mowabakae to fa ra, e naxa e xa mixi fure sa mafurenyi ra Annabi Elise xa gaburi kui. Na fure to din Elise xorie ra, a naxa keli faxe ma, a gbilen balo ra.

²² Arami mange Xasayeli nu Isirayilakae tɔɔroma Yehowaxasi xa mang'eya bun ma.

²³ Kɔnɔ Alatala naxa kinikini e ma. A naxa hinne e ra a xa saate xa fe ra, a naxan xiri Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba tagi. Han yakosi Alatala meenima e ma na nan ma.

²⁴ Arami mange Xasayeli naxa faxa, a xa di Ben Hadada naxa ti mange ra a ɲɔxɔe ra.

²⁵ Yehowaxasi xa di Yehowasa naxa taae ba Ben Hadada yi ra, na baba Xasayeli naxee ba a baba Yehowaxasi yi ra gere kui. Yowasi naxa a bɔnbɔ sanya saxon, a na taae masoto.

14

Yudaya mange Amasiya

(Yudaya Mang'ee II 25:1-28, 26:1-2)

¹ Yehowasa xa di Yowasi xa mang'eya ɲe firin nde ra Isirayila bɔxi ma, Yowasi xa di Amasiya naxa ti mange ra Yudaya.

² A ɲe mɔxɔɲen nun suuli nan nu a ra, a ti mange ra temui naxe. A naxa ɲe

moxɔɔn nun solomanaani mangeya raba Darisalamu. A nga nu xili ne Yehowadin, Darisalamuka nan nu a ra.

³ A naxa Alatala waxɔnfe raba, kɔnɔ a mu lu alo a benba Dawuda. A bira a baba Yowasi xa misaali nan yati foxɔ ra.

⁴ Na birin kui, kuye batudee nu na geya yiree, mixie man nu serexee nun surayi bama menni.

⁵ Amasiya xa mangeya to senbe soto, a naxa mixie faxes, naxee a baba faxes.

⁶ Kɔnɔ a mu nee xa die tan faxes, alo Alatala a yamarixi ki naxee Tawureta Munsu kitaabui kui a falafe ra, «A mu lanma babe xa faxes a xa di xa yunubi xa fe ra. Di fan mu lanma a xa faxes a baba xa yunubi xa fe ra. Kankan lan a xa faxes a yete kan xa yunubi nan xa fe ra.»

⁷ Amasiya naxa Edonka mixi wulu fu faxes foxee gulunba kui, a Sela taa tongo, a a xili sa Yokatili. A xilima na ki ne han to.

⁸ Amasiya to ge marasi fende mixi gbete ra, a naxa xerae xee Isirayila mange Yehu xa mamadi Yehowasa ma, Yehowaxasi xa di, a falafe ra, «Fa, won xa fa gere.»

⁹ Isirayila mange Yehowasa naxa Yudaya mange Amasiya yaabi yi ra, «Liban tunbe di naxa xera xee Liban sediri wuri xungbe ma a falafe ra, «I xa di gine fi n ma di ma.» Na dangi xanbi, Liban wulai sube nde naxa tunbe maboron.

¹⁰ I bara Edon bonbo a fanyi ra, na bara a niya i xa i yete igbo. Seewa i xa xunnakeli ra, i xa lu i xonyi. I gbaloe fenfe i yete be munfe ra? I sontoma ne, i nun Yudaya ra»

¹¹ Kɔnɔ Amasiya mu a tuli mati a ra. Na kui Isirayila mange Yehowasa naxa siga a xili ma, a tan nun Yudaya mange Amasiya naxa e bore gere Beti Semesi, Yudaya boxi ma.

¹² Isirayila naxa Yudaya bonbo, e fa e gi e so e xonyi.

¹³ Isirayila mange Yehowasa naxa Axasiya xa mamadi Amasiya findi a xa geelmani ra Beti Semesi. A naxa fa Darisalamu tete rabira kelife Eframir xa naade ra han naade naxan na tunxui ma, nongon ya keme naani jondon.

¹⁴ A naxa xee ma nun gbeti birin tongo naxan nu na Alatala xa banxi nun mange xa banxi kui. A naxa mixi ndee fan suxu, a gbilen Samari.

¹⁵ Yehowasa xa taruxui donxoe, a fe fanyi naxee raba, nun a xa gere e nun Yudaya mange Amasiya, na birin sebexi Isirayila mange xa taruxui kui.

¹⁶ Yehowasa naxa laaxira, e a ragata Isirayila mange fe ma Samari. A xa di Yerobowami naxa ti mange ra a joxoe ra.

¹⁷ Isirayila mange Yehowaxasi xa di Yehowasa to faxes, Yudaya mange Yowasi

xa di Amasiya xa mangeya xon man naxa kuya je fu nun suuli.

¹⁸ Amasiya xa taruxui donxoe, na sebexi Yudaya mange xa taruxui kui.

¹⁹ Mixi ndee naxa yanfanteya maxiri a xun ma Darisalamu, a naxa a gi, a siga Lakisi. E naxa bira a foxo ra Lakisi, e sa a faxes menni.

²⁰ E naxa a fure xanin soe fari, e sa a ragata Darisalamu a benbae fe ma Dawuda xa taa kui.

²¹ Yudaya jama birin naxa Amasiya xa di Asaraya ti mange ra a baba joxoe ra. A je fu nun senni nan nu a ra.

²² Mange Amasiya xa faxes dangi xanbi, Asaraya naxa Elata taa ti, a sa Yudaya xa boxi xun ma.

Isirayila mange Yerobowami firin nde

²³ Yowasi xa di Amasiya Yudaya mange, xa mangeya je fu nun suuli nde ra, Yowasi xa di Yerobowami naxa ti Isirayila mange ra Samari. A mangeya je tongo naani nun keren naba.

²⁴ A naxa fe raba naxan mu rafan Ala ma, a mu gbilen Nebati xa di Yerobowami xa yunubi foxo ra, a Isirayilakae ti naxan na.

²⁵ A naxa a niya Isirayila naaninyie xa gbilen a ra kelife Lebo Xamata koola ma, han Araba baa de ra yirefanyi ma, alo Isirayila Marigi Alatala nu bara a masen ki naxee Amitayi xa di Annabi Yunusa be, naxan findi Gati Xeferika ra.

²⁶ Alatala naxa Isirayila xa toore xoxoxoe to, e rakisima yo mu nu na,

²⁷ a naxa e rakisii Yowasi xa di Yerobowami saabui ra. A mu nu wama a xon Isirayila xili xa jon dunija ma.

²⁸ Yerobowami xa taruxui donxoe, a fe fanyi naxee birin naba, nun a xa xunnakeli Damasi nun Xamata ragbilenfe ra Yudaya ma, na birin sebexi Isirayila mange xa taruxui kui.

²⁹ Yerobowami naxa laaxira, e a ragata Isirayila mange fe ma Samari. A xa di Sakari naxa ti mange ra a joxoe ra.

15

Yuda mange Asaraya

(Yudaya Mang'ee II 26:1-23)

¹ Yerobowami xa mangeya je moxɔɔn nun solofere nde ra Isirayila xun ma, Amasiya xa di Asaraya naxa ti mange ra Yudaya.

² A mangeya soto a je fu nun senni nan ma, a fa je tongo suuli nun firin mangeya raba Darisalamu. A nga nu xili ne Yekoliya, Darisalamuka nan nu a ra.

³ A Alatala waxɔnfe raba ne a ki ma, alo a baba Amasiya.

⁴ Kono na birin kui, kuye batudee mu jon geyae yire, mixie nu luma serexee nun surayi man ba ra menni.

⁵ Alatala naxa kune fure sa mange ma, han a faxa loxoe. A nu sabatixi banxi nde nan kui, naxan nu na a xati ma. A xa di Yotami nan nu na a xa foxoe xunyi ra, a man nu a xa mangeya fan naperema boxi kui.

⁶ Asaraya xa taruxui donxoe, a fe fanyi naxee birin naba, na sebexi Yudaya mangee xa taruxui kui.

⁷ Asaraya naxa laaxira, e a ragata a benbae fe ma, Dawuda xa taa kui. A xa di Yotami naxa ti mange ra a joxoe ra.

Isirayila mange Sakari

⁸ Yudaya mange Asaraya xa mangeya je tongo saxan nun solomasaxan nde ra, Yerobowami xa di Sakari naxa ti Isirayila mange ra Samari, kike senni bun ma.

⁹ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, alo a benbae naxan naba. A mu gbilen Nebati xa di Yerobowami xa yunubi foxo ra, a Isirayila ti naxan na.

¹⁰ Yabesi xa di Salumu naxa yanfanteya maxiri a xun ma, a a faxa Yibeleyami, a ti mange ra a joxoe ra.

¹¹ Sakari xa taruxui donxoe sebexi Isirayila mangee xa taruxui kui.

¹² Alatala xa masenyi nan kamali a xa faxe kui, a naxan masen Yehu be, a to a masen, «I bonsoe Isirayila yamarima ne han i tolontolonyi.» A raba na ki ne.

Isirayila mange Salumu

¹³ Yabesi xa di Salumu naxa ti mange ra Isirayila, Yudaya mange Osiyasi xa mangeya je tongo saxan nun solomanaani nde ra. A naxa mangeya raba kike keren Samari.

¹⁴ Menaxemi, Gadi xa di Salumu naxa keli Tirisa, a te Samari, a Yabesi xa di Salumu faxa, a ti mange ra a joxoe ra.

¹⁵ Salumu xa taruxui donxoe, nun a yanfe naxan ti, na sebexi Isirayila mangee xa taruxui kui.

¹⁶ Na temui, Menaxemi naxa keli Tirisa, a siga Tifisa taa gere. A naxa mennikae birin faxa, a nun naxee nu na naa rabilinyi, barima e mu nu tinma a xa yaamari ra. Hali gine furuxie, a nu e faxa ne, a e furi raboo.

Isirayila mange Menaxemi

¹⁷ Yudaya mange Asaraya xa mangeya je tongo saxan nun solomanaani nde ra, Gadi xa di Menaxemi naxa ti Isirayila mange ra. A mangeya je fu nan naba Samari.

¹⁸ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma. A mu gbilen Nebati xa di Yerobowami xa yunubie foxo ra, a Isirayila jama ti naxan na.

¹⁹ Asiriya mange Pulu naxa so Isirayila boxi kui, a xa naa gere, kono Menaxemi naxa gbeti kilo wulu tongo saxan fi a ma, alako a xa a mali a xa mangeya xa mabanban.

²⁰ Menaxemi naxa na kobiri soto Isirayila bannae ra, mixi keren keren gbeti kole tongo suuli. A to na fi Asiriya mange ma, na naxa Isirayila boxi gerefe lu na, a gbilen a xonyi.

²¹ Menaxemi xa taruxui donxoe, nun a naxan birin naba, na sebexi Isirayila mangee xa taruxui kui.

²² Menaxemi naxa laaxira, a ragata a benbae fe ma. A xa di Pekaxaya naxa ti mange ra a joxoe ra.

Isirayila mange Pekaxaya

²³ Yudaya mange Asaraya xa mangeya je tongo suuli nde ra, Menaxemi xa di Pekaxaya naxa ti Isirayila mange ra Samari. A naxa mangeya je firin naba.

²⁴ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, a mu gbilen Nebati xa di Yerobowami xa yunubie foxo ra, a Isirayilakae tixi naxee ra.

²⁵ A malima nde, Remaliyahu xa di Peka, naxa a yanfa, a a faxa mange banxi kui Samari. Galadika mixi tongo suuli naxa a mali na kui, e Aragobo nun Ariye fan faxa. Na dangi xanbi Peka naxa ti mange ra Pekaxaya joxoe ra.

²⁶ Pekaxaya xa taruxui donxoe, a fe fanyie naxee birin naba, na birin sebexi Isirayila mangee xa taruxui kui.

Isirayila mange Peka

²⁷ Yudaya mange Asaraya xa mangeya je tongo suuli nun firin nde ra, Remaliyahu xa di Peka naxa ti Isirayila mange ra Samari. A naxa mangeya je moxonen naba.

²⁸ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, A mu gbilen Nebati xa di Yerobowami xa yunubie foxo ra, a Isirayila jama ti naxee ra.

²⁹ Peka nu mange ra temui naxe Isirayila, Asiriya mange Tigilati Pileseri naxa fa, a Iyono, Abeli Beti Maaka, Yanowa, Kedesi, Xasori, Galadi, nun Galile xuxu, Nafatali boxi birin, a na mixi birin xanin Asiriya.

³⁰ Hoseya, Ela xa di xeme naxa yanfanteya maxiri, Remaliyahu xa di Peka xun ma, a na faxa. A naxa ti mange ra a joxoe ra, Osiyasi xa di xeme Yotami xa mangeya je moxonen nde ra.

³¹ Peka xa taruxui donxoe, a fe naxan birin naba, na sebexi Isirayila mangee xa taruxui kui.

Yudaya mange Yotami (Yudaya Mangee II 27:1-9)

³² Remaliyahu xa di Peka xa mang'eya j'e firin nde ra Isirayila b'oxi ma, Osiyasi xa di Yotami naxa ti mange ra Yudaya xun ma.

³³ A j'e m'ox'ox'en nun suuli nan nu a ra. A naxa mang'eya j'e fu nun senni raba Darisalamu. Sad'oki xa di Yerusa nan nu na a nga ra.

³⁴ A naxa fe raba naxan nafan Alatala ma, alo a baba Osiyasi a raba ki naxe.

³⁵ K'ono na birin kui, kuye batudee mu j'on geyae yire, mixie nu luma serexee nun surayi man ba ra menni. Yotami naxa Alatala xa banxi naade nde ti, naxan xili Fuge Naade.

³⁶ Yotami xa taruxui d'onx'oe, a fe naxan birin naba, na sebexi Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

³⁷ Na temui Alatala naxa a niya Arami mange Resin nun Remaliyahu xa di Peka xa Yudaya gere.

³⁸ Yotami naxa laaxira, e a ragata a benbae fe ma a benba Dawuda xa taa kui. A xa di Axasi naxa ti mange ra a j'ox'oe ra.

16

Yudaya mang'e Axasi (Yudaya Mang'ee II 28:1-27)

¹ Remaliyahu xa di Peka xa mang'eya j'e fu nun solofere nde ra, Yotami xa di Axasi naxa ti mange ra Yudaya b'oxi ma.

² A j'e m'ox'ox'en nan nu a ra na temui. A naxa j'e fu nun senni mang'eya raba Darisalamu. A mu a Marigi Alatala wax'onfe raba alo a benba Dawuda a raba ki naxe.

³ A nu birama Isirayila mang'ee xa kira nan fox'o ra. A naxa a xa di yati ba serex'e gan daaxi ra, alo si gbet'ee nu a rabama ki naxe, Alatala naxee keru Isirayilakae ya ra.

⁴ A nu serex'ee bama, a nu surayi gan serex'e ra geyae fari nun wuri bilie bun ma.

⁵ Na temui Arami mange Resin nun Isirayila mang'e Peka Remaliyahu xa di, naxa Darisalamu gere. E naxa Axasi rabilin a xa taa kui, k'ono e mu no a ra.

⁶ Na waxati Arami mang'e Resin nu bara Elata taa lu Arami b'oxi xa n'oe bun ma. A nu bara Yuda b'onx'oe tongo naa. Edonkae sabati naa e j'ox'oe ra. Nee na menni han to.

⁷ Axasi naxa x'erae x'ee Asiriya mange Tigilati Pileseri x'on, e xa sa a fala a be, «I xa konyi nan lanxi n ma, n xaxili tixi i tan nan na. I xa fa n natangade Arami mange nun Isirayila mang'e ma, e faxi n gere.»

⁸ Axasi naxa gbeti nun x'ema tongo, naxan nu na Alatala xa banxi kui nun mange banxi kui, a naxa a rasanba Asiriya mange ma duuti ra.

⁹ Asiriya mang'e naxa tin na fe ra, a fa siga Damasi gere. A to no na taa ra, a

naxa mennikae findi konyie ra, a e rasiga Kire taa kui. A Resin faxa, menni mang'e.

¹⁰ Mange Axasi to siga Damasi, Asiriya mange Tigilati Pileseri yire, a naxa serexebade to naa. A naxa na serexebade pirinti nun a yailan ki rasanba Uri serexedube ma Darisalamu.

¹¹ Uri naxa na serexebade mooli ti Darisalamu, beenun mange Axasi xa gbilen kelife Damasi.

¹² Mange to gbilen kelife Damasi, a fa na serexebade to, a naxa a maso a ra, a serex'e ba a fari.

¹³ A naxa a xa serex'e gan daaxi nun a xa sansi xori serex'e gan na fari. A naxa weni serex'e ifili a fari, a xanunteya serex'e wuli makasan a ma.

¹⁴ Serexebade naxan nu yailanxi wure gbeeli ra, naxan nu na Alatala ya i, horomobanxi nun serexebade neene tagi, a naxa na ti serexebade neene fe ma koola biri ra.

¹⁵ Mange Axasi naxa serexedube Uriya yamari yi ra, «Geesege serex'e gan daaxi, nunmare serex'e, mange xa serex'e gan daaxi, nun sansi xori hadiya, jama xa serex'e gan daaxi, jama xa sansi xori hadiya, nun jama xa serex'e ture daaxi, nee birin xa ba yi serexebade xungbe fari. Serexebade wure gbeeli daaxi xa rawali n tan be.»

¹⁶ Serexedube Uriya naxa a raba alo mange Axasi a yamari ki naxe.

¹⁷ Mange Axasi naxa Ala xa banxi ye sasee dox'ode ba a bore ra, a na ye sasee tongo e fari. A ye sasee xungbe ragoro keli tuura wure gbeeli daaxie fari, a a doxo b'oxi ma. Na ye sasee nu xili ne «Baa.»

¹⁸ A naxa malabui lox'oe malande masara Ala xa banxi kui, a nun mang'e sode, Asiriya mange xa fe ra.

¹⁹ Axasi xa taruxui d'onx'oe, a fe naxan birin naba, na sebexi Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

²⁰ Axasi naxa laaxira, a ragata a benbae fe ma Dawuda xa taa kui. A xa di Xesekiya naxa ti mange ra a j'ox'oe ra.

17

Isirayila mang'e Hoseya

¹ Yudaya mang'e Axasi xa mang'eya j'e fu nun firin nde ra, Ela xa di Hoseya naxa findi Isirayila mang'e ra Samari. A j'e solomanaani mang'eya raba.

² A naxa fe raba naxan mu rafan Ala ma, k'ono a mu lu alo mang'e singee, naxee xa yunubie dangi a gbe be.

³ Asiriya mang'e Salamanesari to sa Hoseya gere, a a lu a xa n'oe bun ma, Hoseya naxa tin duuti fife ra a ma.

⁴ Kɔnɔ Asiriya mange naxa a kolon fa, a Hoseya nu wama a matandife. A tonɔi duuti rasanbade a ma, a man xɛrae xɛɛ Misira mangɛ So xɔn ma, mali fende a ra. Na kui Asiriya mange naxa Hoseya suxu, a a raso geeli.

⁵ Na dangi xanbi, a naxa din Isirayila bɔxi birin na, a Samari rabilin, jɛ saxan bun ma naa suxuxi a yi ra.

⁶ Hoseya xa mangeya jɛ solomanaani nde ra, Asiriya mange naxa nɔ Samari taa ra, a Isirayilakae xanin Asiriya bɔxi ma konyiya kui. A naxa e rasabati Xala taa kui Gosan bɔxi ma Xaboro xure de ra, a nun Medekae xa taae kui.

Isirayila xa yunubie

⁷ Na fe birin naba nɛ, barima Isirayilakae nu bara yunubi raba e Marigi Alatala ra, naxan e ramini Misira bɔxi ra Firawuna xa nɔɛ bun ma. Isirayila nu bara bira ala gbɛtee fɔxɔ ra,

⁸ e nu e batu alo si booree Alatala naxee kerixi e ya ra. Isirayilakae nu bara e tuli mati e xa mang'ee ra na fe kui.

⁹ Isirayilakae nu bara fee raba gundo ra e Marigi Alatala ra, e mu lan e xa naxee raba. E nu bara kuye batudee yailan yire itexie e xa taae birin kui, keli yire makantadee ma han taa makantaxie kui.

¹⁰ E naxa gɛmɛ masolixie nun Asera kuyee ti geyae kɔn na, wurie bun ma.

¹¹ Menni, e naxa surayi gan serɛɛ ra na kuyee bɛ, alo sie nu a rabama ki naxɛ, Alatala naxee kerie e ya ra. E naxa Alatala matandi e xa na fe paaxie ra.

¹² E nu kuyee batuma, hali Alatala to bara nu tɔnyie dɔxɔ na fe ma, a falafe ra, «Wo naxa na mɔɔli raba.»

¹³ Alatala nu bara Isirayila nun Yudaya rakolon na birin na a xa namijɔnmɛe saabui ra. A nu bara a fala, «Wo xa gbilen wo xa wali kobie fɔxɔ ra. Wo xa bira n ma yaamarie nun n ma tɔnyie fɔxɔ ra, alo n ma seriye a masenxi ki naxɛ, n naxan yamari wo benbae ra n ma konyi namijɔnmɛe saabui ra.»

¹⁴ Kɔnɔ e mu e tuli mati Alatala ra. E naxa e bɔjɛ raxɔrɔxɔ, alo e benbae naxee mu danxaniya e Marigi Alatala ma.

¹⁵ E naxa Alatala xa yaamarie matandi, e a xa saate kana naxan nu xirixi Ala nun e benbae tagi. E naxa bira fe fufafu fɔxɔ ra, e e yetɛ findi fuyantee ra. E naxa bira sie xa naamunyie fɔxɔ ra, naxee e rabilinxi, Alatala tɔnyie dɔxɔ naxee ma.

¹⁶ E naxa e Marigi Alatala xa yaamarie birin matandi. E naxa ninge wure daaxi firin yailan kuyee ra, e naxa Asera kuye masoli wuri ra, e naxa suyidi tunbuie bɛ, e naxa Bali kuye batu.

¹⁷ E naxa e xa di xɛmɛe nun e xa di ginee ba serɛɛ gan daaxi ra. E naxa bira duureya nun sematofe fɔxɔ ra. E naxa e yete fi ala gbɛtee ma, e fe raba naxan mu rafan Alatala ma.

¹⁸ Na nan a niya Alatala naxa xɔnɔ Isirayila bɔnsɔɛ ma, a fa e makuya a ya tode ra. Yuda bɔnsɔɛ keren nan lu fa.

¹⁹ Hali Yuda bɔnsɔɛ, e mu nu birama e Marigi Alatala xa yaamarie fɔxɔ ra a raba ki ma. E fan naxa bira Isirayila xa misaali fɔxɔ ra.

²⁰ Alatala naxa mɛɛ Isirayila bɔnsɔɛ birin na, a naxa e jaxankata, a e rabolo a xunnakanamae bɛlɛɛ i, a e kerie a ya tode ra.

²¹ A to Isirayila ba Dawuda bɔnsɔɛ ra, a naxa e lu Nebati xa di Yerobowami xa mangeya bun ma, naxan bara e ragbilen Alatala fɔxɔ ra a xa yunubi xungbe saabui ra.

²² Isirayilakae naxa bira Yerobowami xa yunubie birin fɔxɔ ra. E mu e makuya nee ra,

²³ han Alatala naxa Isirayila makuya a ya tode ra, alo a a masen a xa konyi namijɔnmɛe bɛ ki naxɛ. Na kui Isirayilakae naxa makuya e xa bɔxi ra, e sa lu Asiriya bɔxi ma han to.

Samarikae

²⁴ Asiriya mange naxa fa mixie ra keli Babilɔn, Kuta, Awi, Xamata, nun Sefarawayimi, a fa nee lu Samari taae kui Isirayilakae jɔxɔɛ ra. Na kui e naxa Samari findi e gbe ra, e sabati naa.

²⁵ Nee to mu nu gaaxuma Alatala ya ra, Alatala naxa yetee radin e ma, e nu e faxa.

²⁶ E naxa a fala Asiriya mange bɛ, «I mixi naxee xaninxi e xa sabati Samari bɔxi ma, nee mu menni alae batu ki kolon. Naa alae bara yetee radin e ma e e faxa a kolontareya ma.»

²⁷ Asiriya mange naxa yi yaamari fi, «Serɛxɛdube nde xa sabati na bɔxi ma, a xa e xaran na bɔxi alae batu ki ra.»

²⁸ Serɛxɛdube keren, naxan nu bara xanin Asiriya bɔxi ma, na naxa siga Beteli taa kui Samari bɔxi ma, a mennikae xaran Alatala yaragaaxui ra.

²⁹ Kɔnɔ na sie, kankan nu a gbe alae tima na kuye banxie kui, Samarikae nu bara naxee ti e xa taae kui nun yire itexie fari.

³⁰ Babilonkae naxa Sukoti Benɔti kuye ti. Kutakae naxa Nerigali kuye ti. Xamatakae naxa Asima kuye ti.

³¹ Awikae naxa Nibahasi nun Taritaki kuye ti. Sefarawayimikae tan nu luma e xa die nan ba ra serɛɛ gan daaxi ra e xa kuyee, Adarameleki nun Anameleki bɛ.

³² Na sie to nu gaaxuma Alatala fan ya ra, e nu mixi mɔɔli nan birin tima Alatala

xa serexedubæe ra, nee xa nu serexee ba e be na yire itexie fari.

³³ Na kui, e nu Alatala batuma, konɔ e man nu e gbe kuye fan batuma e gbe ki ma.

³⁴ Han to e birama na naamun forie foxo ra, e mu gaaxuma Alatala ya ra. E mu nu e yete xa naamunye rakamalima, e man mu nu Alatala xa seriye fan nakamalima, a naxan so Yaxuba bonsoe yi ra, a naxan xili sa Isirayila.

³⁵ Alatala nu bara yi saate tongo e be, a e yamari yi ra, «Wo naxa gaaxu ala gbete ya ra, wo naxa suyidi e be, wo naxa e batu, wo naxa serexe yo ba e be.

³⁶ A lanma wo xa gaaxu Alatala nan keren ya ra, naxan wo raminixi Misira boxi ma a senbe xungbe ra. Wo xa suyidi a tan nan be, wo man xa serexe ba a keren nan be.

³⁷ Wo xa wo joxo sa a xa kiraya, a xa seriye nun a xa yaamarie xon ma loxo birin, a naxee sebexi wo be. Wo naxa gaaxu ala gbete ya ra.

³⁸ Wo naxa neemu n ma saate ma, wo naxa gaaxu ala gbete ya ra.

³⁹ A lanma wo xa gaaxu wo Marigi Alatala nan ya ra, barima a tan nan wo baxi wo yaxuie birin belexe i.»

⁴⁰ Konɔ e mu e tuli mati Alatala xui ra, e naxa bira e xa naamunyi forie foxo ra.

⁴¹ Yi sie nu Alatala batuma, e man nu e xa kuye masolixie fan batuma. E xa die nun nee fan ma die na e benbae xa kira nan xon ma han to.

18

Yudaya mange Xesekiya

(Yudaya Mang'ee II 29:1-2, 31:1, 32:1-19, Annabi Esayi 36:1)

¹ Ela xa di Hoseya xa mangeya je saxan nde ra, Axasi xa di Xesekiya naxa ti mange ra Yudaya boxi ma.

² A je moxoren nun suuli nan nu a ra. A naxa mangeya je moxoren nun solomanaani raba Darisalamu. A nga nu xili ne Abi, Sakari xa di gine.

³ A naxa fe raba naxan nafan Alatala ma, alo a benba Dawuda a raba ki naxe.

⁴ A kuye batudee kana yire itexie fari, a geme masolixie iwuru, a Asera kuye bolon. A naxa boximase wure gbeeli daaxi fan kana, Annabi Munsa naxan yailan, barima Isirayilakae nu surayi ganma a fan be serexe ra, e nu a xili Nexusetana.

⁵ Xesekiya nu a xa lanlanteya sama Isirayila Marigi Alatala ma dangife Yudaya mange birin na.

⁶ A boje nu xirixi Alatala ra, a tondi a xa kira bepinde, a bira Alatala xa seriye foxo ra, a naxan so Annabi Munsa yi ra.

⁷ Alatala nu luma a seeti ma, a a niya a xa fe birin xa nu sooneya ra. Xesekiya naxa tondi lude Asiriya xa mangeya bun ma.

⁸ A naxa Filisitakae bonbo han Gasa mabiri, kelife e xa yire makantadee ma han e xa taa makantaxi kui.

⁹ Xesekiya xa mangeya je naani nde ra, naxan ilan Ela xa di Hoseya xa mangeya je solofere nde ra Isirayila, Asiriya mange Salamanesari naxa fa Samari gere, a a rabilin.

¹⁰ Je saxan dangi xanbi, Xesekiya xa mangeya je senni nde nan nu a ra, Isirayila mange Hoseya fan xa mangeya je solomanaani nde, Samari naxa lu Asiriyakae belexe i.

¹¹ Asiriya mange naxa Isirayilakae xanin Asiriya boxi ma Xala mabiri nun Xaboro de ra Gosan xure, a nun Medekae xa taae kui.

¹² E Marigi Alatala na raba ne e ra, barima e tondi ne e tuli matide a ra, e a xa saate kana. E mu Alatala xa konyi Annabi Munsa xa seriye rabatu.

¹³ Mange Xesekiya xa mangeya je fu nun naani nde ra, Asiriya mange Senaxeribi naxa Yudaya taa makantaxie gere, a no e ra.

¹⁴ Yudaya mange Xesekiya naxa xera xee Asiriya mange ma Lakisi, a naxe, «Dije, n bara won ma saate kana. Gbilen n foxo ra, n xa tin i waxonfe birin na.» Na kui, Asiriya mange naxa Xesekiya yamari a xa fa gbeti kilo wulu solomanaani, a nun xema kilo keme solomanaani ra.

¹⁵ Xesekiya naxa gbeti birin fi a ma, naxan nu na Alatala xa horomobanxi nun mange banxi kui.

¹⁶ A naxa gbeti nun xema ba, naxan nu fatuxi Alatala xa horomobanxi naadee nun e gbanyie ma, a na birin fi Asiriya mange ma.

¹⁷ Asiriya mange naxa a xa soori mange, a xa kuntigie xunyi, nun a rasima singe xee Xesekiya xon ma Darisalamu, kelife ra Lakisi. E to Darisalamu li, e naxa ti ye yire xungbe fe ma, mixie nu gare soma dennaxe.

¹⁸ E naxa mange xili menni. Xilikiya xa di Eliyakimi, mange xa banxi xunyi, mange xa sebeliti Sebena, nun Asafi xa di Yowa, naxan findixi mange xa keedi ragate ra, nee naxa mini Asiriyakae ralande.

¹⁹ Asiriya mange rasima singe naxa yi masenyi ti e be, «Wo a fala Xesekiya be, Asiriya mange xungbe yi nan masenxi, «I xaxili tixi munse ra?»

²⁰ I woyen fufafu nan tun falaxi! I joxo a ma a i bara feere nun senbe soto n gerefe ra? I laxi nde ra, naxan a niyama i xa n matandi?

²¹ I i xa lanlanteya saxi Misirakae nan ma fa? E luxi alo wuri ponpoe naxan

girama, a fa i soxo i kilonma a ra temui naxe. Misira mange Firawuna na na ki ne mixi birin be, naxee e xaxili tixi a ra.

²² Temunde wo n yaabima ne, «Muxu xaxili tixi muxu Marigi Alatala nan na.» Kono n xa a fala wo be Xesekiya bara ge serexebadee kanade geyae fari, a fa a fala Yudayakae nun Darisalamukae be, «Wo Alatala batu Darisalamu xa serexebade gbansan ne.»»

²³ «Xa i sa noma soe ragi wulu firin sotode i xa pama ya ma, n marigi Asiriya mange soe fima ne i ma, e naxee ragima.

²⁴ Hali i i xaxili ti Misirakae ra, soe ragie nun gisee xa fe ra, i senbe xurun n ma mange xa mixi xuri di nde nofe ra.

²⁵ Bafe na ra, wo marigi Alatala xa mu waxi n xa be gere? Alatala nan a falaxi n be, «Siga, i na boxi kana.»»

²⁶ Xilikiya xa di Eliyakimi, Sebena, nun Yowa naxa a fala Asiriya mange rasima be, «Yandi, i xa woyen muxu be Arami xui ra, muxu tan i xa konyie na xui fahaamuma. I naxa woyen muxu be Yuda xui ra pama ya xori naxan na tete fari.»

²⁷ Kono Asiriya mange rasima naxa e yaabi, «N marigi n xexi yi masenyi falade i xa mange nun i tan nan gbansan be? N mu woyenfe yi mixie fan xa be, naxee doxoxi tete fari yi ki, naxee fama e yete xa gbi fuxi donde nun e yete xoli minde nun wo tan na?»

²⁸ Mange rasima naxa keli, a a fala a xui itexi ra Yudaya xui ra, a naxe, «Wo wo tuli mati Asiriya mange xungbe xa masenyi ra,

²⁹ «Wo naxa tin Xesekiya xa wo madaxu, barima a mu fata wo ratangade n belexe i!

³⁰ Wo naxa tin a xa wo madaxu wo xaxili tife Alatala ra, a falafe ra, «Alatala muxu rakisima ne, yi taa mu luma Asiriyakae xa mange sagoe.»

³¹ Wo naxa wo tuli mati Xesekiya ra de! Asiriya mange yi nan falaxi, «Xa wo tin lude n ma yaamari bun ma, kankan fama a xa xee bogisee donde, kankan a xa kolonyi ye min,

³² han n sa fama wo xaninde boxi nde ma temui naxe, naxan luxi alo wo xa boxi, mengi nun weni fanyi, taami nun weni xee, oliwi bilie nun kumi na dennaxe. Na kui, wo baloma ne a fanyi ra, wo ratanga faxe ma.» Wo naxa wo tuli mati Xesekiya ra, naxan wama wo madaxufe a falafe ra, «Marigi Alatala won nakisima ne.»

³³ Si gbete e xa alae no ne e xa mixie bade Asiriya mange belexe i?

³⁴ Xamata nun Arapadi xa alae go? Se-farawayimi, Hena nun Iwa xa alae go? Nee bara Samari ba n belexe i?

³⁵ Namanee birin xa alae ya ma, ala mundun a xa mixie rakisixi n belexe i?

Alatala tan noma Darisalamu ratangade n ma?»»

³⁶ Nama naxa dundu, e mu a yaabi, barima mange a fala ne, «Wo naxa a yaabi de.»

³⁷ Xilikiya xa di Eliyakimi, mange xa banxi xunyi, Sebena sebeliti, nun Asafi xa di Yowa keedi ragate, nee naxa siga mange Xesekiya yire e xa sosee iboxi e ma sunnunyi kui, e fa Asiriya mange rasima xa masenyi dentege a be.

19

Xesekiya nun Annabi Esayi xa sununyi (Annabi Esayi 37:1-38)

¹ Mange Xesekiya to na fe me, a naxa a xa donma iboo a ma, a beki dugi ragoro a ma sunnunyi kui, a fa siga Alatala xa banxi kui.

² A naxa a xa banxi xunyi Eliyakimi, a xa sebeliti Sebena, nun serexedube forie xee Amosu xa di Annabi Esayi xon, beki dugi ragoroxi e ma.

³ E naxa a fala a be, Xesekiya yi nan falaxi, «To findixi sunnunyi, jaxankate, nun boje mapaxu loxoe nan na. A luxi alo die bari temu bara a li, kono senbe mu na sonon e xa bari.

⁴ I Marigi Alatala na Asiriya mange xa xera xa masenyi me Ala jipe rasotofe ra, temunde a a jaxankatama ne a xa na woyenyie ma. I xa Ala maxandi alako won ma mixi donxoe naxa faxa.»

⁵ Mange Xesekiya xa mixie naxa siga Annabi Esayi yire.

⁶ Esayi naxa a masen e be, «Wo a fala wo xa mange be, Alatala yi masenyi nan tixi, «I naxa gaaxu Asiriya mange xa xerae xa marasotoe xa fe ra, a naxee falaxi n be.

⁷ N fama a xaxili mafindide xibaarui nde ra, a fa gbilen a xonyi. N a faxama santidegema ra menni ne.»

⁸ Mange xa xera to gbilen Asiriya mange yire, a naxa a li a xa mange nu bara keli Lakisi, a nu na Libina gerefe.

⁹ Na temui Asiriya mange naxa a kolon a Kusi mange Tirihaka na fafe a gerefe. Na kui a man naxa xerae xee Xesekiya ma, a falafe ra,

¹⁰ «Wo a fala Yudaya mange Xesekiya be, «I xa ala, i laxi naxan na, na naxa i madaxu de a falafe ra, «Darisalamu mu luma Asiriya mange belexe i.»

¹¹ I a kolon a fanyi ra Asiriya mangee naxan nabaxi pamancee birin na. E e sonto ne a paaxi ra. I tan fa fama i bade n yi ra di?

¹² N benbae si naxee bonbo, e xa alae e ratanga ne, alo Gosan, Xarani, Resefa, nun Eden bonsoe naxee na Teli Asari?

¹³ Xamata mange, Arapadi mange, Se-farawayimi mange, Hena mange, nun Iwa mange na minden?»

¹⁴ Xesekiya naxa bataaxe rasuxu xεεrae yi ra, a naxa a xaran. Na dangi xanbi, a naxa te Alatala xa banxi, a a itala Alatala ya i.

¹⁵ Xesekiya naxa Alatala maxandi, a naxe, «Isirayila Marigi Alatala, naxan magoroxi malekee tagi, i tan nan na dunija birin Marigi ra, i tan nan koore nun boxi daaxi.

¹⁶ Alatala, i i tuli mati a fanyi ra, i xa Senaxeribi xa masenyi rame, naxan a xa mixi xεxi Ala Nije rasotode.

¹⁷ Alatala, nondi na a ra, Asiriya mang'ee bara si birin sonto, a e xa fe xun nakana.

¹⁸ E naxa nee xa alae woli te i, e e kana. A nondi ki ma, na kuyee mu findixi Ala ra, barima ibunadama nan nee yailanxi wuri nun geme ra.

¹⁹ Yandi, muxu Marigi Alatala, i xa muxu ratanga Senaxeribi ma, alako dunija birin xa a kolon, a i tan nan keren na Ala ra.»

²⁰ Awa, Amosu xa di Annabi Esayi naxa xεera xεε mange Xesekiya ma, a naxe, «Isirayila Marigi Alatala yi nan masenxi, <N bara i xa maxandi suxu i naxan tixi Asiriya mange Senaxeribi xa fe ra.

²¹ Alatala xa masenyi nan ya a xili ma, Siyoni taa fama yode i ma, Darisalamu tofanyi fama i maberede.

²² I nde konbixi, i nde maberexi?

I sontoxi nde ma?

I bara i yete igbo Isirayila Seniyentoe ma.

²³ I xa xεerae bara Marigi rasoto.

I bara a fala, «N tan bara te han Liban geyae fari n ma gisee kui.

N sediri wuri itexie fon,

n sipire wuri tofanyie sege fotonyi depxxi kui.

²⁴ N tigie ge pamanee ma, n e ye min.

N Nili xure senkinnee birin xorima ne n sanyie ra.»»

²⁵ Alatala naxe, «I mu a mexi ba,

a n bara yi fee nate nu a rakuya,

kafi n i daa temui?

N fa na e rabafe ne.

I tan findixi taa senbemaee sontoma nan tun na,

²⁶ na taa mixie senbe mu na e xa ti wo kanke.

Gaaxui nun yaagi nan tun e sotoma.

E luma alo pooge xare, alo sexe naxan na banxi kon na,

alo mengi bili naxan xarama beenun a xa bogi.

²⁷ Kono n i doxo temui, i mini temui sigafe ra gere sode, i fa temui, n na birin kolon.

I man na n matandi, n na fan kolon.

²⁸ I to bara n matandi na ki, i i yete igbo n ma,

n na n ma xurunde gbakuma ne i poe ra, n na n ma karafoe soti i de kui, n i ragbilen i kelide.»

²⁹ Alatala naxe, «Xesekiya, tonxuma nan ya i be:

Toofare wo sansi xori yolonxi nan donma. Tamuna wo sansi bali nan donma.

Kono tamuna boore, wo sansie nan donma wo naxee sima wo e xaba, wo weni min naxan kelima weni bilie ma, wo naxee sima.

³⁰ Yuda bonsoe naxee kisima,

nee luma ne alo wuri bili

naxan a sanke na boxi bun ma,

a fa a bogi ramini a fuge biri ra.

³¹ Barima mixi ndee ratangama ne faxe ma Darisalamu,

Siyoni mixi ndee kisima ne.

Alatala Senbema a mafurama ne na birin nabade.»

³² Na kui, Alatala yi masenyi nan tixi Asiriya mange xa fe ra,

«A mu soma yi taa kui,

a mu xali yo wolima be,

a mu tima wo kanke a xa wure lefa ra,

a mu bende matema tuganfe ra wo xa tete ra.

³³ A gbilenma a fa kira nan na,

a mu soma yi taa kui!

Alatala xa masenyi nan na ki.

³⁴ N yi taa makantama ne,

n a rakisima ne n xili nun n ma konyi Dawuda xa fe ra.»

³⁵ Na koe ra Alatala xa maleke naxa mini, a sa Asiriya wulu keme tongo solomasaxan nun suuli faxa. A donxoe to keli geesege, e naxa na furee to e ya ma.

³⁶ Na kui, Asiriya mange Senaxeribi naxa gbilen a xonyi Ninewe.

³⁷ Loxoe nde, a to nu na salife a xa ala Nisiri xa banxi kui, Adarameleki nun Sareseri naxa a faxa santidegema ra, e e gi Ararati boxi ma. Esarixadoni naxa ti mange ra a baba Senaxeribi poxoe ra.

20

*Xesekiya xa fure
(Yudaya Mang'ee II 32:24-26, Annabi Esayi 38:1-8,21-22)*

¹ Na jee ra, Xesekiya naxa fura a paaxi ra. A gbe mu nu luxi a xa faxa. Amosu xa di Annabi Esayi naxa siga a yire, a a fala a be, Alatala yi nan masenxi, «I xa yaamarie fi i xa mixie ma, barima i na faxafe ne yi ki, i mu kisima yi fure ma.»

² Xesekiya naxa a yatagi mafindi banxi xale ma, a Alatala maxandi, a naxe,

³ «Alatala, yandi hinne n na, i a kolon a n nan jerexi ne kira tinxinxi xon ma n ma dunjineigiri kui n boje fiixe ra. N mu i matandi, n mu gbilen i waxofe foxo ra.» Xesekiya naxa wa ki fanyir ra.

⁴ Annabi Esayi mu nu gexi minide mange banxi tete kui, Alatala man naxa a masen a be, a naxe,

⁵ «Gbilen i xa sa a fala n ma jama yarerati Xesekiya be, i benba Dawuda Marigi Alatala yi nan masenxi, «N bara i xa maxandi me, n bara i yaye to. N i yalanma ne, a xi saxan nde, i tema ne Alatala xa banxi.

⁶ N je fu nun suuli sama ne i xa simaya xun ma. N i tan nun yi taa ratangama ne Asiriya mange ma. N yi taa makantama ne n ma konyi Dawuda xa fe ra.»

⁷ Annabi Esayi naxa a fala Xesekiya xa mixie be, «Wo xore bogi xaraxi nde mondo, wo xa a sa a xa fi ya i.» E naxa na raba, Xesekiya naxa yalan.

⁸ Xesekiya nu bara a fala Annabi Esayi be, «N a kolonma tonxuma mundun ma, a Alatala n na yalanma ne, n man fa siga a xa banxi a xi saxan nde ma?»

⁹ Annabi Esayi naxa a yaabi, «Yi nan findima Alatala xa tonxuma ra i be, alako i xa a kolon a Alatala a xa masenyi rakamalima ne. I wama soge niini xa a magbilen a xanbi xanbi ma doxo fu, ka a xa siga a yare yare ma doxo fu?»

¹⁰ Xesekiya naxa a yaabi, «Soge niini luma siga ra a yare yare nan ma. I xa a niya a xa gbilen a xanbi xanbi ma.»

¹¹ Na temui, Annabi Esayi naxa Ala maxandi a xa na raba. Alatala naxa soge niini magbilen a xanbi xanbi ma doxo fu. Na soge niini nu tixi Axasi tede nan ma.

Xesekiya nun Babilon mange xa xerae (Annabi Esayi 39:1-8)

¹² Na temui Babilon mange Merodaki Baladan naxa bataaxe nun buja rasanba Xesekiya ma, barima a nu bara Xesekiya furafe me.

¹³ Xesekiya naxa na xerae rasene, a a xa naafuli birin masen e be, alo gbeti, xema, surayi, labunde nun ture xiri joxunme, a xa geresose ragatade nun a xa bannaya birin dennaxe. Sese mu lu, Xesekiya mu naxan masen e be a xa banxi nun a xa boxi kui.

¹⁴ Na dangi xanbi, Annabi Esayi naxa fa Xesekiya yire, a a maxorin, «Na mixie munse falaxi i be? E kelixi minden?» Xesekiya naxa a yaabi, «E kelixi boxi makuye nde ne, dennaxe xili Babilon.»

¹⁵ Esayi man naxa a maxorin, «E munse matoxi i xa banxi kui?» Xesekiya naxa a

yaabi, «Se naxan birin na n ma banxi kui. Sese mu luxi n xonyi n mu naxan masenxi e be.»

¹⁶ Na kui, Annabi Esayi naxa a fala Xesekiya be, «I tuli mati Alatala xa masenyi ra,

¹⁷ «Loxoe na fafe, yi mixie fama i harige birin xaninde Babilon, i benbae naxan luxi i yi ra. Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁸ E fama i xa die suxude, i naxee barixi, e e bana Babilon mange be.»

¹⁹ Xesekiya naxa a fala Esayi be, «Alatala xa masenyi i naxan tixi, a fan.» A na fala ne barima a naxe, «Bojesa nun kantari tan luma ne be, n ma simaya birin kui.»

²⁰ Xesekiya xa taruxui donxoe nun a xa wali fanyie a naxee raba, alo ye sase yailanfe nun ye kira raboofo sofe ra taa kui, na sebexi Yudaya mangee xa taruxui kui.

²¹ Xesekiya naxa laaxira, e a beje a benbae fe ma. A xa di Manasi naxa ti mange ra a joxoe ra.

21

Yudaya mange Manasi (Yudaya Mangee II 33:1-20)

¹ Manasi je fu nun firin nan nu a ra a findi mange ra temui naxe. A naxa lu kibanyi kui je tongo suuli bun ma Darisalamu. A nga nu xili ne Xefesiba.

² A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, a bira sie xa naamunyi jaxie foxo ra, Alatala naxee keru na boxi ma Isirayila bonsoe ya ra.

³ A naxa kuye batudee yailan a baba nu bara naxee kana. A naxa Bali kuye xa serexebadee yailan, a Asera kuye ti, alo Isirayila mange Akabu a raba ki naxe. A man naxa tunbuie batu folo, a a xinbi sin nee bun ma.

⁴ A naxa serexebadee ndee ti kuyee be Alatala xa banxi kui, naxan nu tixi Darisalamu Alatala xili xa fe ra.

⁵ A naxa serexebadee ndee ti tunbuie batufe ra, Alatala xa banxi tete firinyie kui.

⁶ A naxa a xa di gan serexe ra. A nu duure fe nun sematoo fe raba, a nu woyen pinnee nun mixi faxaxie ra. A ti Alatala kanke, a nu fe raba naxan mu rafan Alatala ma.

⁷ A naxa Asera kuye masolixi ti Alatala xa banxi kui. Alatala nu bara a masen Dawuda nun a xa di Sulemani be banxi naxan ma fe ra, «N bara Darisalamu nun yi banxi sugandi Isirayila bonsoe birin ya ma, n xili sabatide ra abadan.

⁸ N mu Isirayila kerima e xa boxi ma sonon, n naxan fixi e benbae ma, xa e sa barama n ma yaamarie nun n ma seriye

foxo ra, n ma konyi Munsa naxan masen e be.»

⁹ Kono Isirayila mu Alatala xui suxu. E xa mange Manasi naxa e xun ti kira jaaxi xon ma. E xa yunubie naxa dangi sie xa yunubie ra, Alatala naxee sonto Isirayila ya ra.

¹⁰ Na kui Alatala naxa a xa masenyi ti a xa namijonmee saabui ra, a falafe ra,

¹¹ «Yudaya mange Manasi, i to bara yunubi raba dangife Amorikae ra, i a niya Yudayakae xa kuyee batu,

¹² n tan Isirayila Marigi Alatala xa a masen i be, n ghaloe ragoroma ne Yudaya nun Darisalamu ma, naxan findima terenna ra mixi birin be.

¹³ N Darisalamu makiitima ne alo n a raba Samari ra ki naxe. N wo xa fe matoma ne alo n Akabu bonsoe xa fe mato ki naxe. N Darisalamu mafindima ne a legere ma, alo pileti mafindima ki naxe a na ge maxade.

¹⁴ N na n ma pama donxo'e rabepinma ne, n e lu e yaxuie sagoe, e xun nakana, e halaki,

¹⁵ barima e bara fe raba naxan mu rafan n ma, e ti n kanke kabi n e benbae raminixi temui naxe Misira boxi ra.»

¹⁶ Bafe Yudaya xun tife ra kira jaaxi xon ma, Manasi naxa Darisalamuka gbegbe man faxa toojege kui.

¹⁷ Manasi xa taruxui donxo'e, a fe jaaxi naxee birin naba, na sebexi Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

¹⁸ A naxa laaxira, e naxa a ragata a benbae fe ma gaburi nde kui mange banxi xanbi ra, mange Usa ragata dennaxe. A xa di Amon naxa ti mange ra a joxoe ra.

*Yudaya mange Amon
(Yudaya Mang'ee II 33:21-25)*

¹⁹ Amon nu bara je moxonjen nun firin soto, a ti mange ra temui naxe. A naxa mang'eya je firin naba Darisalamu. A nga nu xili ne Mesulemeti, Xarusu naxan bari Yotoba be.

²⁰ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, alo a baba Manasi a raba ki naxe.

²¹ A naxa bira a baba xa kira foxo ra fe birin kui, a naxa kuyee batu a baba naxee batu, a suyidi e be.

²² A naxa mee a benbae Marigi Alatala ra, a mu bira a xa kira foxo ra.

²³ A xa kuntigie naxa a yanfa, e a faxa a yete banxi kui.

²⁴ Kono pama naxa na yanfantee faxa, e a xa di Yosiyi ti mange ra a joxoe ra.

²⁵ Amon xa taruxui donxo'e, a fe naxee birin naba, na sebexi Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

²⁶ E naxa a ragata a xa gaburi kui, mange banxi xanbi ra, mange Usa ragata dennaxe. A xa di Yosiyi naxa ti mange ra a joxoe ra.

22

*Yudaya mange Yosiyi
(Yudaya Mang'ee II 34:1-2)*

¹ Yosiyi je solomasaxan nan nu a ra, a findi mange ra temui naxe. A naxa mang'eya je tongo saxan nun keren naba Darisalamu. A nga nu xili ne Yedida, Adaya naxan bari Bosikati be.

² A naxa fe raba naxan nafan Alatala ma, a a jere a benba Dawuda xa kira xon ma. A mu ba na kira ma fefe ma.

*Serexedube kuntigi saat kitaabui tofe
(Yudaya Mang'ee II 34:8-18)*

³ Yosiyi xa mang'eya je fu nun solomasaxan nde ra, a naxa Asaliya xa di, Mesulama fan xa mamadi Safan sebeliti xee Alatala xa banxi, yi yaamari ra:

⁴ «Siga serexedube xungbe Xilikiya yire, a xa kobiri konti pama faxi naxan na Alatala xa banxi naade kantee xon ma.

⁵ A xa so walike xunyie yi ra, naxee joxo saxi Alatala xa banxi yailanfe xon ma. E xa a so walikee yi ra naxee na yire bulaxie yailanfe banxi xale ma,

⁶ nun xabuie, banxitie yi ra. A man xa findi wuri nun geme sare ra, walikee hayi na naxan ma Alatala xa banxi xa fe ra.

⁷ Kono e naxa na kobiri rawali ki maxorin e ma de, barima mixi tinxinxie nan e ra.»

⁸ Na temui serexedube xungbe Xilikiya naxa a fala Safan sebeliti be, «N bara won ma seriye kitaabui to Alatala xa banxi kui!» Xilikiya naxa a so Safan yi ra, Safan naxa a xaran folo a xui itexi ra.

⁹ Na dangi xanbi, a naxa siga mange yire, a denteege sa mange be a falafe ra, «Kobiri naxan nu na Alatala xa banxi kui, i xa walikee bara na so walike xunyie yi ra naxee joxo saxi Alatala xa banxi yailanfe xon ma.»

¹⁰ A naxa yi masenyi fan sa na fari, a naxe, «Serexedube Xilikiya bara kitaabui nde so n yi ra.» Safan naxa a xaran mange be a xui itexi ra.

¹¹ Mange to seriye kitaabui xa masenyi me, a naxa a xa sosee iboo sunnunyi kui.

¹² A naxa serexedube Xilikiya, Safan xa di Axikama, Mike xa di Akibori, Safan sebeliti, nun mange rasima Asaya yamari,

¹³ «Wo siga Alatala maxorin n tan nun Yudaya pama be yi kitaabui xa masenyi wama naxan falafe won be, won naxan toxi. Alatala xa xone bara gbo. A xonoxi won ma, barima won babae mu tin birade yi kitaabui xui foxo ra, e mu jere kira xon ma, naxan sebexi na kitaabui kui.»

¹⁴ Serexedube Xilikiya, Axikama, Akibori, Safan, nun Asaya naxa siga namiponme gine Xulida yire, Salumu xa gine, Tikifa xa di, Xaraxasi xa mamadi. Na gine nu sabatixi Darisalamu taa neene nan kui, a nu meenima mange xa sosee ma. Xerae to dentege sa na gine be,

¹⁵ a naxa e yaabi, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: «Wo a fala wo xema be,

¹⁶ a Alatala naxe a n gbaloe ragoroma ne yi boxi nun a xa mixie ma, alɔ Yudaya mange a xaranxi yi kitaabui kui ki naxe.

¹⁷ E to bara n nabolo, e nu surayi gan ala gbete be e naxee yailanxi e yete belexee ra, n boje bara te yi yire xili ma. A luxi alɔ te naxan mu xubenma muku!»

¹⁸ Konɔ wo a fala Yudaya mange be, naxan wo xexi be Alatala maxorinde, wo naxe, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya:

¹⁹ I tan Yosiya to gaaxu n ya ra i i yete magoro n tan Alatala be n ma masenyi xa fe ra yi boxi nun a xa mixie xili ma, n bara i xa maxandi suxu. I to i xa sosee iboo sunnunyi kui, i fa wa n ya i, n bara i xui me. Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁰ Na xa fe ra, i ragatama ne i benbae fe ma bojesa kui. I yae mu fama gbaloe birin tode, n naxee ragoroma yi yire ma.» Na dangi xanbi, na xerae naxa na masenyi dentege mange be.

23

*Yosiya nama ragbilenfe Ala ma
(Yudaya Mang'ee II 34:3-7,29-33)*

¹ Mange naxa Yudaya nun Darisalamu forie birin xili.

² A naxa te Alatala xa banxi, nama birin biraxi a foxo ra: Yudayakae, Darisalamukae, serexedube, namiponme nun nama birin, kelife dimedie ma han a sa forie li. A naxa saate kitaabui xaran e be, naxan to Alatala xa banxi kui.

³ Mange nu tixi buntunyi nan na, a laayidi tongo birafe ra Alatala foxo ra, a xa a xa yaamarie, a xa sriye, nun a xa masenyi birin nabatu a boje nun a nii birin na, alako na saate kitaabui xa masenyi xa kamali. Nama fan naxa na saate tongo.

⁴ Mange naxa yamari fi serexedube kuntigi Xilikiya ma, nun a xa serexedube ma, nun Alatala xa banxi naade kantee ma, a e xa see birin namini Alatala xa banxi kui, naxee nu yailanxi Bali, Asera, nun kooremasee be. A naxa sa e gan Darisalamu taa fari ma Sediron gulunba kui, e xube fa xanin Beteli.

⁵ A naxa kuyee xa serexedube ba, Yudaya mangle naxee ti surayi ganfe ra

kuyee be geyae fari Yudaya tae kui nun Darisalamu taa fari ma. E nu serexee bama Bali kuyee, soje, kike, nun tunbuie be.

⁶ A naxa Asera kuye masolixi ramini Alatala xa banxi kui, a a xanin Darisalamu fari ma Sediron gulunba kui, a a gan han a findi te xube ra. A naxa na xube woli gaburie fari.

⁷ A naxa konkoe rabira Ala xa banxi kui, yenelae nu yene rabama dennaxe e xa kuyee xa fe ra. Gine fan nu sosee yailanma Asera kuye be naa.

⁸ Yosiya naxa Yudaya serexedube birin xili, e xa kuye batudee kana geyae fari, mixie nu surayi ganma serexee ra dennaxe, kelife Geba ma han Beriseeba. A naxa kuye batudee kana, naxee nu na taa mange Yosuwe xa naade sode de ra, nun taa naade sode de koola ma.

⁹ Serexedube naxee nu serexe bama kuyee be geyae fari, nee mu nu sigama Alatala xa serexebade yire Darisalamu, konɔ e nu sunbuma e ngaxakerenyi Alatala xa serexedube ra, e nu taami lebinutare don nee ya ma.

¹⁰ Mange Yosiya naxa serexebade nde kana naxan nu xili Tofeti, alako mixi yo naxa a xa di ba serexe gan daaxi ra Moloko kuye be sonon. Na serexebade nu na Ben Hinoma xa gulunba nan kui.

¹¹ A naxa kuyee kana Alatala xa banxi sode de ra, naxee nu masolixi soe daaxie nun gise daaxie ra. Yudaya mangle nan nee ti naa soje batufe ra. Nee nu na Natan Meleki xa konkoe nan fe ma Alatala xa banxi tete kui.

¹² Mange naxa serexebade ndee kana, naxee nu na Axasi xa konkoe fe ma koore ra, Yudaya mangle nun Manasi naxee ti Alatala xa banxi tete kui. A to ge e kanade, a naxa e gan, a e xube woli Sediron gulunba kui.

¹³ Mange naxa kuye batudee ndee kana, naxee nu na Darisalamu yatagi, Kasare geya yirefanyi biri ra, Isirayila mangle Sulemani naxan ti Asitarate be, Sidonkae xa kuye paaxi. A man naxa serexebadee kana naxee nu tixi Kemosi be, Mowabakae xa kuye paaxi, a nun Moloko be, Amonikae xa kuye paaxi.

¹⁴ A naxa na geme masolixie ibutuxun, a naxa na wuri masolixie gan, a fa mixi faxaxi xorie rayensen na yire seniyantaree ma.

¹⁵ Yowasi naxa na mooli raba Beteli serexebade fan na, Nebati xa di Yerobowami naxan ti alako Isirayilakae xa yunubi raba. A naxa na serexebadee kana na yire itexi fari, a fa menni nun na Asera kuye masolixi gan, a na birin findi te xube ra.

¹⁶ Yosiya to gaburi ndee to geya mabiri, a naxa mixi faxaxi xorie tongo naa, a e gan na serexebadee fari, alako a xa findi yire seniyyentare ra, Alatala xa masenyi xa kamali alo namijonme a fala ki naxe.

¹⁷ Na temui Yosiya naxa pama maxorin, a naxe, «Munse na yi geme tonxuma ra naxan tixi be?» Mennikae naxa a yaabi, «Ala xa mixi nde xa gaburi nan a ra naxan keli Yudaya boxi ma, a woyen Beteli serexebade xili ma, a fee fala i naxee rabaxi yi ki.»

¹⁸ A naxa a fala e be, «Wo yi gaburi lu na, mixi yo naxa yi Yudaya namijonme xorie tongo, a nun namijonme xorie naxan keli Samari, nee tan xorie xa ragata e xa gaburie kui.»

¹⁹ Yosiya man naxa kuye banxie birin kana, Isirayila mange naxee ti Samari taee kui, e nu Alatala matandima naxee kui. Yosiya naxa na birin kana, alo a a raba ki naxe Beteli.

²⁰ A naxa na kuye xa serexedubee faxesa, a e xorie gan e xa serexebadee fari. A to ge na rabade, a naxa gbilen Darisalamu.

²¹ Mange naxa yi yaamari fi pama ma, «Wo Saya Maleke Dangi sali raba wo Marigi Alatala xa binye bun ma, alo a sebexi saate kitaabui kui ki naxe.»

²² Isirayila bonsoe mu nu Saya Maleke Dangi sali raba na ki kafi kiitisee nu boxi yamarima temui naxe. Na sali mu nu rabama Isirayila mangee nun Yudaya mangee xa waxati.

²³ Na rabaxi Yosiya xa mangeya je fu nun solomasaxan nde gbansan ne. A naxa na sali raba Alatala xa binye bun ma Darisalamu.

²⁴ Yosiya man naxa mandurulae, naxee woyenna mixi faxaxie ra, sematoee, denbaya kuyee, kuye gbetee, nun se paaxie, a naxa na birin jon Yudaya nun Isirayila boxi ma, alako Alatala xa seriye xa rabatu naxan sebexi saate kitaabui kui, serexedube Xilikiya naxan to Alatala xa banxi kui.

²⁵ Isirayila mange yo mu nu na naxan luxi alo Yosiya, naxan gbilenxi Alatala ma a boje, a nii, nun a senbe birin na, alo Annabi Munsaxa seriye a masenxi ki naxe. Kabi a waxati han a dangi xanbi, a maniye yo mu soto.

²⁶ Hali na birin to raba, Alatala xa xone mu gbilen Yudaya foxo ra, Manasi xa fe rabaxie saabui ra, a a matandi naxee kui.

²⁷ Alatala naxa a masen, «N Yudaya fan makuyama ne n ya tode ra, alo n a rabaxi Isirayila ra ki naxe. N ma taa sugandixi Darisalamu raboloma ne, a nun n ma banxi, n a masen dennaxe xa fe ra, <N xili luma be ne.>»

²⁸ Yosiya xa taruxui donxoe, a fe fanyi naxan birin naba, na sebexi Yudaya mangee xa taruxui kui.

²⁹ Na temui Misira mange Firawuna, naxan xili Neko, naxa siga Asiriya mange gere de Efirati xure mabiri. Yosiya to mini a gere ki ma, Firawuna naxa a faxesa Megido.

³⁰ Yudayakae naxa a fure baki soori ragise nde kui, e a xanin keli Megido sigafe ra Darisalamu, e sa a ragata a xa gaburi kui. Nama naxa a xa di Yehowaxasi tongo, e ture surusuru a xunyi ma, e a ti mange ra a baba joxoe ra.

*Yudaya mange Yehowaxasi
(Yudaya Mang'ee II 36:2-4)*

³¹ Yehowaxasi je moxonon nun saxan nan nu a ra, a ti mange ra temui naxe. A naxa kike saxan mangeya raba Darisalamu. A nga nu xili ne Xamutali, Yeremi xa di naxan keli Libina.

³² A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, alo a benbae a raba ki naxe.

³³ Firawuna naxan xili Neko, na naxa no a ra, a a xiri yolonxononi ra Ribila, Xamata boxi ma. Neko naxa duuti fife ti Yudaya ma, naxan findi gbeti kilo wulu saxan nun xee ma kilo tongo saxan na.

³⁴ A naxa Yosiya xa di Eliyakimi ti mange ra a baba Yosiya joxoe ra. A naxa a xili masara Yehoyakimi ra. A naxa Yehowaxasi suxu geelimani ra, a a xanin Misira boxi ma. Yehowaxasi naxa faxesa naa.

³⁵ Yehoyakimi naxa Yudayakae yamari e xa duuti fi e xa naafuli xasabi ma, alako a xa gbeti nun xee ma fi Firawuna Neko ma, a a yamarixi naxan na.

*Yudaya mange Yehoyakimi
(Yudaya Mang'ee II 36:5-8)*

³⁶ Yehoyakimi je moxonon nun suuli nan nu a ra, a findi mange ra temui naxe. A naxa mangeya je fu nun keren naba Darisalamu. A nga nu xili ne Sebida, Pedaya xa di naxan keli Ruma.

³⁷ A naxa fe raba naxan mu rafan Ala ma, alo a benbae a raba ki naxe.

24

Yudaya mange Yehoyakimi

¹ Yehoyakimi xa mangeya waxati, Babilon mange Nebukadansari naxa gere rakeli a ma. Yehoyakimi naxa lu a xa noe bun ma je saxan, konon na dangi xanbi a naxa a matandi.

² Alatala naxa Kalidikae, Aramikae, Mowabakae, nun Amonikae rakeli, e xa fa a gere. A nee xee ne e xa fa Yudaya sonto, alo a masenxi ki naxe a xa konyi namijonmee saabui ra.

³ Na raba Alatala xa yaamari nan ma, barima a nu wama Yudakae makuyafe a

ra e xa yunubie xa fe ra, e naxee matinkan Manasi foxo ra.

⁴ A man nu wama e naxankatafe Manasi xa toor'ee xa fe ra, naxan a niya a xa Darisalamuka gbege faxa. Alatala mu wa dip'efe na fe ma.

⁵ Yehoyakimi xa taruxui donxoe, a fe naxan birin naba, na sebexi Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

⁶ Yehoyakimi naxa ragata a benbae fe ma. A xa di Yehoyakini naxa ti mange ra a joxoe ra.

⁷ Misira mange mu mini a xa boxi kui sonon, barima Babilon mange nu bara a xa boxi birin ba a yi ra, kelife ra Misira susude ma, han a sa Efirati xure li.

*Yudaya mange Yehoyakini
(Yudaya Mang'ee II 36:9-10)*

⁸ Yehoyakini je fu nun solomasaxan nan nu a ra, a findi mange ra temui naxe. A naxa mang'eya kike saxon naba Darisalamu. A nga nu xili Nexuseta, Elinatan xa di, naxan keli Darisalamu.

⁹ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, alo a baba a raba ki naxe.

¹⁰ Na waxati Babilon mange Nebukadansari xa soorie naxa siga Darisalamu gerede. E naxa na taa rabilin, alako mixi yo naxa so, mixi yo naxa mini.

¹¹ Babilon mange Nebukadansari naxa fa, a ti taa yatagi a xa soorie nu taa rabilinfe temui naxe.

¹² Na temui Yudaya mange Yehoyakini naxa a yete so Babilon mange yi ra, a tan, a nga, a rasimae, a xa kuntigie, nun a xa banxi meenimae. Babilon mange naxa a findi geelimani ra a xa mang'eya je solomasaxan nde ra.

¹³ A naxa naafuli birin tongo naxan nu ragataxi Alatala xa banxi nun mange xa banxi kui. A naxa yirabase xexma daaxie ibolon a xuntunyie ra, mange Sulemani naxee yailan Alatala xa banxi xa fe ra, alo Alatala a yamari ki naxe.

¹⁴ A naxa Darisalamukae birin xanin. Kuntigie, soori fanyie, walikee, nun xabuie birin. E birin nalanxi mixi wulu fu. A setaree nan gbansan lu naa.

¹⁵ A naxa Yehoyakini xanin Babilon, a tan, a nga, a xa gin'ee, a xa kuntigie, nun a xa boxi senbema,

¹⁶ soori wulu solofere, nun xabui wulu keren. Mixi naxee birin nu noma gere sode nu na na nama ya ma. Babilon mange naxa e birin xanin Babilon boxi ma.

¹⁷ A naxa Yehoyakini soxo Mataniya naxa ti mange ra a joxoe ra. A naxa a xili masara Sedekiya.

*Yudaya mange Sedekiya
(Yudaya Mang'ee II 36:11-16, Annabi
Yeremi 39:1-7, 52:1-11)*

¹⁸ Sedekiya je moxoren nun keren nan nu a ra, a ti mange ra temui naxe. A naxa mang'eya je fu nun keren naba Darisalamu. A nga nu xili ne Xamutali, Yeremi xa di naxan keli Libina.

¹⁹ A naxa fe raba naxan mu rafan Alatala ma, alo Yehoyakimi a raba ki naxe.

²⁰ Alatala nu bara yi fe birin nagiri Darisalamu nun Yudaya ma a xa xone kui. A e makuya a ra na nan ma. Na dangi xanbi, Sedekiya naxa Babilon mange matandi.

25

*Nebukadansari Darisalamu suxufe
(Yudaya Mang'ee II 36:17-21, Annabi
Yeremi 52:3-30)*

¹ Babilon mange Nebukadansari xa mang'eya je solomanaani nde, kike fu, xi fu nde ra, a naxa fa a nun a xa soori gali ra Darisalamu gere xili ma. E naxa yonkin taa rabilinyi ra, e se nde ti alako e xa no tede tete fari.

² Taa naxa lu suxui kui han mange Sedekiya xa mang'eya je fu nun keren nde ra.

³ Kike naani nde xi solomanaani nde ra, kaame to bara nu senbe soto taa kui, donse yo mu nu na pama yi ra sonon,

⁴ taaka naxa yale ti taa tete ma koe ra, soori senbema fa mini naade ra naxan na tete firinyie tagi, mange xa malabude fe ma, e fa siga Araba filli ma. Kalidikae nu yonkinxi taa rabilinyi.

⁵ Kalidikae to taa soorie to e gi ra, e naxa bira e xa mange foxo ra, e fa a suxu Yeriko filli ma. Mange xa soorie naxa e gi a xun ma, e yensen ye.

⁶ Kalidikae naxa mange suxu, e a xanin Babilon mange xon ma Ribila. Menni e naxa a makiiti.

⁷ E naxa Sedekiya xa die kon naxaba a ya xori, e fa a tan yae kana. Na dangi xanbi, Babilon mange naxa a xiri wure gbeeli yolonxoniyi ra, a a xanin Babilon.

Nebukadansari Darisalamu kanafe

⁸ Kike suuli nde xi solofere nde ra, Nebukadansari xa mang'eya je fu nun solomanaani nde nan nu a ra Babilon xun ma, Nebusaradan Babilon mange xa soori xunyi naxa siga Darisalamu.

⁹ A naxa Alatala xa banxi, mange xa banxi, nun Darisalamu banxi xungbe birin gan.

¹⁰ Kalidikae xa soori naxee nu na a foxo ra, e naxa tete rabira naxan nu Darisalamu rabilinxi.

¹¹ Nebusaradan, Babilon soori mange naxa Darisalamu pama donxoe xanin Babilon, naxee nu luxi taa kui, nun naxee e yete so Babilon mange yi ra.

¹² Kono a naxa tin setare ndee tan xa lu naa, e xa nu boxi rawali, e nu weni bilie si.

¹³ Kalidikae naxa see tongo naxee yailanxi wure gbeeli ra, e e raxunu alako e xa na wure gbeeli xanin Babilon. Na kui, e naxa kinki firin, ye sase xungbe, nun a doxoodee kana.

¹⁴ E naxa Alatala xa banxi tundee, pelie, finee, tonbilie, nun yirabase birin tongo, naxee nu yailanxi wure gbeeli ra.

¹⁵ A naxa yirabasee nun pootie fan birin tongo naxee nu yailanxi xee ma nun gbeti ra.

¹⁶ Banxi kinki firinyie, ye sase xungbe naxan xili «baa,» a doxoode naxee nu na a bun ma, Sulemani naxee yailan Alatala xa banxi be, na birin findixi wure gbeeli gbege nan na, naxan xasabi mu nu noma kolonde.

¹⁷ Na banxi kinki firinyie xa maiteya nu nongon ya fu nun solomasaxan lima. Na kinki xunyie nu yailanxi wure gbeeli nan na, e masoli koobe bogi maniyee ra. Nee xa maiteya nu nongon ya saxan lima.

¹⁸ Babilon soori mange naxa serexedube kuntigi Seraya, serexedube firin nde Se-faniya, nun horomobanxi naade makante saxanyie xanin a xun ma.

¹⁹ A naxa yi mixi xungbee fan xanin: soori mange, mange rasima suuli, kuntigi nde naxan nu soorie sugandima, nun na kuntigi xa mixi tongo senni.

²⁰ Babilon soori mange Nebusaradan naxa na mixi birin xanin Babilon mange xon ma Ribila.

²¹ Babilon mange naxa e faxa Ribila, Xamata boxi ma. Yudayakae rakelixi e xa boxi ma na ki ne.

Yudaya mangʻe Gedalaya

(Annabi Yeremi 40:7-9, 41:1-3)

²² Nebukadansari pama donxoe naxan lu Yudaya, a naxa Axikama xa di, Safan xa mamadi Gedalaya, findi e xa mange ra.

²³ Isirayila soori mangʻee to a kolon a Babilon mange bara Gedalaya ti mange ra, e birin naxa siga a xeebude Misipa nun e xa soorie ra. Na soori mangʻee xilie nan ya: Netaniya xa di Sumayila, Kareya xa di Yoxanan, Tanxumeti xa di Seraya Netofaka, nun Maakaka xa di Yaasaniya.

²⁴ Gedalaya naxa laayidi tongo e tan nun e xa soorie be, a naxe, «Wo naxa gaaxu Kalidikae ya ra. Wo lu yi boxi ma Babilon mange xa yaamari bun ma, na kui wo xa fe sooneyama ne.»

²⁵ Kono a kike solofere nde ra, Netaniya xa di Sumayila, naxan tanun findi Elisama ra mange bonsoe ya ma, naxa fa a nun mixi fu ra, e fa Gedalaya faxa, a Yudakae nun Kalidikae faxa, naxee nu na a seeti ma Misipa.

²⁶ Na kui pama birin, forie, dimedie nun soori mangʻee naxa e gi e siga Misira boxi ma, barima e nu gaaxuxi Kalidikae ya ra.

Efli Merodaki hinnefe Yehoyakini ra
(Annabi Yeremi 52:31-34)

²⁷ Yudaya mange Yehoyakini xa sige je tongo saxan nun solofere nde ra Babilon boxi ma, a kike fu nun firin nde, xi moxonen nun solofere nde ra, Babilon mange Efili Merodaki naxa Yudaya mange Yehoyakini ramini geeli.

²⁸ A naxa hinne a ra, a xa kibanyi radangi mange gbete ra, a tan nun naxee nu a ra Babilon boxi ma.

²⁹ A naxa a xa geelimani sosee masara, a nu fa lu a dege ra mange xa teebili ra temui birin.

³⁰ Babilon mange naxa a joxo sa a xa fe xon ma a fanyi ra a xa simaya birin kui.

Yudaya Mang'ee xa Taruxui Seniyenxi singe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila findixi Ala xa pama nan na. E xa taruxui noma lonni belebele fide to mixie ma, barima na kui won noma a kolonde a lanma Ala xa konyie xa jere ki naxe. Na taruxui toma kitaabui naani kui. Firin xili «Isirayila Mang'ee xa Taruxui,» yi boore firinyie xili «Yudaya Mang'ee xa Taruxui.» A singe, Isirayila nu lanxi si keren nan ma, konɔ seeti keren to kuye batu folo, a naxa findi Isirayila pama ra, boore seeti naxa findi Yudaya pama ra. Mang'ee birin xa taruxui sebexi «Isirayila Mang'ee xa Taruxui» firinyi kui. «Yudaya Mang'ee xa Taruxui» firinyi, Yudaya mang'ee xa fe nan gbansan masenma.

«Yudaya Mang'ee xa Taruxui» kitaabui singe foloma sora solomanaani nan ma, naxee mixi xilie masenma naxee bara lu dunija kelife baba Adama xa waxati han mange Solu xa waxati. Solu findixi Isirayila mange singe nan na. Ala naxa a sugandi, konɔ a mu bu Ala xa kira xon ma. Na na a ra, Ala naxa Dawuda ti a joxoe ra. Dawuda findixi Isirayila mange xungbe nan na, naxan fata pama rapere, a man fata birade Ala xa seriye foxo ra. Ala naxa barake sa a xa fe ma han a xili xungbe soto dunija birin ma. Ala naxa saate tongo Dawuda nun a bonsoe be, a xa di nde xa Ala xa pama rapere abadan. Na taruxui birin sebexi yi kitaabui singe nan kui.

«Yudaya Mang'ee xa Taruxui» kitaabui firin nde foloma Dawuda xa di Sulemani xa mangeya xa taruxui nan ma. Sulemani naxa bira a baba jere ki foxo ra. A naxa pama yamari lonni ra, a man naxa Ala batu soobe ra. Ala naxa tin Sulemani xa a xa horomobanxi ti Darisalamu.

Sulemani to faxa, a xa di Robowami naxa ti a joxoe ra. Robowami naxa a tuli mati a lanfanmae xa marasi ra naxee bara a niya Isirayilakae boje xa rapaaxu e ma. Isirayila bonsoe fu naxa mini Robowami xa yaamari bun ma, e Yerobowami ti e xa mange ra. Robowami xa mangeya xili ne Yudaya, Yerobowami xa mangeya xili ne Isirayila.

Mange naxee tixi Robowami dangi xanbi, ndee findixi mange fanyie nan na naxee bira Ala xa seriye foxo ra. Konɔ ndee mu tin Ala xa kira ra, e fa kuye batu, e mixi tɔɔɔ. Na kui Ala naxa e jaxankata si gbete saabui ra naxee fa e gere. Yudayakae to na tɔɔɔ to, e naxa

gbilen Ala ma, Ala fan naxa e tongo, a e mali node e yaxuie ra. Mange fanyie nun mange paaxie nu fa masara e boore tagi. Na mooli naxa bu je keme saxon je tongo solofere nun firin. A rajonyi Ala naxa a lu Isirayila nun Yudaya yaxuie xa no e ra, e e xanin konyiya kui Asiriya nun Babilon boxi ma.

Yi taruxui makinikini, barima a a masenma won be mixi naxan na heeri kui, e noma Ala rabolode, na fa findi konyiya xoxoxoe ra e be. Ala xa won natanga na ma. Isirayila pama xa findi misaali ra won be. Xa won luma Ala xa kira xon ma, won ma dunijeigiri fanma ne, konɔ xa won tondima na ra, won tɔɔɔe gbansan nan sotoma. Ala xa na lonni raso won xaxili kui. Amina.

Yudaya Mang'ee xa Taruxui Seniyenxi singe

*Benba Adama han Annabi Ibrahima
(Fe Folo Fole 5:1-32, 10:1-32, 11:10-32)*

¹ Adama naxa Seti soto. Seti naxa Enosi soto. Enosi naxa Kenan soto.

² Kenan naxa Mahalaleli soto. Mahalaleli naxa Yeredi soto.

³ Yeredi naxa Enoki soto. Enoki naxa Metusela soto. Metusela naxa Lemeki soto.

⁴ Lemeki naxa Nuha soto. Nuha naxa di xeme saxon soto: Semi, Hami, nun Yefeti.

⁵ Yefeti xa die nan ya: Gomeri, Magogo, Madayi, Yawani, Tubali, Meseki, nun Tirasi.

⁶ Gomeri xa die nan ya: Asikenasi, Rifati, nun Togarama.

⁷ Yawani xa die nan ya: Elisaha, Tarasisi, Kitimi, nun Rodanimi.

⁸ Hami xa die nan ya: Kusi, Misirayimi, Puti, nun Kanaan.

⁹ Kusi xa die nan ya: Seba, Xawila, Sabata, Raama, nun Sabiteka. Raama xa die nan ya: Seeba nun Dedan.

¹⁰ Kusi naxa Nimirodi bari, naxan findi geresoe singe ra adamadie tagi.

¹¹ Misirayimi naxa die soto, naxee findixi Ludukae, Anamikae, Lehabakae, Nafatukae,

¹² Patirusukae, Kasaluxukae, nun Kafatorokae ra. Filisitakae benba na Kafatoro nan na.

¹³ Kanaan naxa die soto, naxee findixi Sidonkae, Xitikae,

¹⁴ Yebusukae, Amorikae, Girigasakae,

¹⁵ Hiwikae, Arakakae, Sinikae,

¹⁶ Arawadakae, Semarakae, nun Xamatakae ra.

¹⁷ Semi xa die nan ya: Elama, Asuri, Arafaxadi, Ludu, nun Arami. Arami xa die nan ya: Usu, Xulu, Geteri, nun Meseki.

¹⁸ Arafaxadi naxa Sela soto. Sela naxa Eberi soto.

¹⁹ Eberi naxa di xeme firin soto. Keren xili Pelegi barima boxi itaxunxi a xa waxati. A firin nde xili Yokatan.

²⁰ Yokatan xa die nan ya: Alomodadi, Selefa, Xasaramawete, Yera,

²¹ Hadorami, Usali, Dikila,

²² Obala, Abimaye, Seeba, Ofiri, Xawila, nun Yobabo.

²³ Yokatan xa die nan na ki.

²⁴ Semi naxa Arafaxadi soto. Arafaxadi naxa Sela soto.

²⁵ Sela naxa Eberi soto. Eberi naxa Pelegi soto. Pelegi naxa Rewu soto.

²⁶ Rewu naxa Serugu soto. Serugu naxa Naxori soto. Naxori naxa Tera soto.

²⁷ Tera naxa Iburama soto naxan findi Iburahima ra.

*Annabi Iburahima xa die
(Fe Fole Fole 25:1-4, 12-16)*

²⁸ Iburahima xa die nan ya: Isiyaga nun Sumayila.

²⁹ Sumayila xa die nan ya: Sumayila xa di singe Nebayoti, Kedari, Adabeeli, Mibisami,

³⁰ Misema, Duma, Masa, Hadada, Tema,

³¹ Yeturi, Nafisi, nun Kedema. Sumayila xa die nan na ki.

³² Iburahima xa konyi gine Ketura xa die nan ya a naxee bari Iburahima be: Simiran, Yokosan, Medan, Madiyan, Yisebaki, nun Suuwa. Yokosan naxa Seeba nun Dedan soto.

³³ Madiyan naxa Efa, Efere, Xanoki, Abida, nun Elidaa soto. Yi die birin fatanxi Ketura nan na.

³⁴ Iburahima naxa Isiyaga soto. Isiyaga xa die nan ya: Esayu nun Isirayila.

³⁵ Esayu xa die nan ya: Elifasi, Reyuweli, Yeyusu, Yalami, nun Kora.

³⁶ Elifasi xa die nan ya: Teman, Omaru, Sefi, Gatami, Kenasi, Timina, nun Amaleki.

³⁷ Reyuweli xa die nan ya: Naxati, Sera, Saama, nun Misa.

³⁸ Seyiri xa die nan ya: Lotan, Sobali, Sibeyon, Ana, Dison, Eseri, nun Disan.

³⁹ Lotan xa die nan ya: Xori nun Homami. Lotan maagine xili Timina.

⁴⁰ Sobali xa die nan ya: Aliban, Manaxati, Eballi, Sefi, nun Onan. Sibeyon xa die nan ya: Aya nun Ana.

⁴¹ Ana xa di xili Dison. Dison xa die nan ya: Xemedan, Eseban, Yitiran, nun Keran.

⁴² Eseri xa die nan ya: Bilihan, Saawan, Yaakan. Disan xa die nan ya: Usu nun Aran.

⁴³ Mang'ee nan ya naxee bara Edon boxi yamari beenu Isirayilakae xa mang'ee nde soto: Beyori xa di Bela, naxan kelixi Dinhaba taa.

⁴⁴ Bela to faxesa, Sera xa di Yobabo, naxan kelixi Bosara, naxa boxi yamari.

⁴⁵ Yobabo to faxesa, Xusama, naxan kelixi Teman, naxa boxi yamari.

⁴⁶ Xusama to faxesa, Bedada xa di Hadada, naxan nu bara Madiyankae bonbo Mowaba boxi ma, naxa boxi yamari. A kelixi Abiti taa ne.

⁴⁷ Hadada to faxesa, Masareka Samala naxa boxi yamari.

⁴⁸ Samala to faxesa, Sawulu naxan kelixi Rehoboti, taa naxan na xure de ra, naxa boxi yamari.

⁴⁹ Sawulu to faxesa, Akibori xa di Bali Xanan naxa boxi yamari.

⁵⁰ Bali Xanan to faxesa, Hadada, naxan kelixi Pawu, naxa boxi yamari. A xa gine xili Mehetabeli. Na nga xili Matiredi, a mama xili Mesahabi.

⁵¹ Hadada fan naxa faxesa.

Edon mang'ee nan ya: Timina, Aliba, Yeteti,

⁵² Oholibama, Ela, Pinon,

⁵³ Kenasi, Teman, Mibisari,

⁵⁴ Magadiyeli, nun Irami. Edon mang'ee nan na ki.

2

Isirayila xa die

¹ Isirayila xa die nan ya: Ruben, Simeyon, Lewi, Yuda, Isakari, Sabulon,

² Dana, Yusufu, Bunyamin, Nafatali, Gadi, nun Aseri.

³ Yuda xa die nan ya: Eri, Onan, Sela. Suwa xa di gine Kanaanka nan e barixi. Yuda xa di singe Eri naxa fe jaaxi raba Alatala ya i. A a faxesa na nan ma.

⁴ Yuda xa mamadi Tamari naxa Peresi nun Sera bari a be. Yuda di suuli soto na ki ne.

⁵ Peresi xa die nan ya: Xesiron nun Xamuli.

⁶ Sera xa di suulie nan ya: Simiri, Etani, Heman, Kalikoli, nun Darada.

⁷ Karimi naxa Akan soto, naxan bara fe jaaxi raba Isirayila ra a to se ratonxi tongo.

⁸ Etani naxa Asaraya soto.

⁹ Xesiron xa die nan ya: Yerameeli, Rami, nun Kalebi.

¹⁰ Rami naxa Aminadabo soto. Aminadabo naxa Naxason soto, naxan findi Yudayakae xa mang'ee ra.

¹¹ Naxason naxa Salimon soto. Salimon naxa Boosu soto.

¹² Boosu naxa Obedo soto. Obedo naxa Yisayi soto.

¹³ Yisayi xa die nan ya: Eliyabi, a xa di singe, Abinadabo, a xa di firin nde, Simeya, a xa di saxan nde,

¹⁴ Netaneeli, a xa di naani nde, Radayi, a xa di suuli nde,

¹⁵ Osemi, a xa di senni nde, nun Dawuda, a xa di solofere nde.

¹⁶ Yisayi xa di gin'ee nan ya: Seruya nun Abigayili. Seruya naxa di xeme saxon soto: Abisayi, Yowaba, nun Asaheli.

¹⁷ Abigayili naxa Amasa soto Yeteri be, naxan fatanxi Sumayila bonsoe ra.

¹⁸ Xesiron xa di Kalebi naxa die soto a xa gine Asuba ra. E xili Yesere, Sobabo, nun Aradon. A xa gine Yeriyoti fan naxa di nde soto a be.

¹⁹ Asuba to faxa, Kalebi naxa Efarata doxo, naxan Xuru bari a be.

²⁰ Xuru naxa Uri soto. Uri naxa Besaleli soto.

²¹ Xesiron to je tongo senni soto, a naxa Galadi baba Makiri xa di gine doxo. E naxa Segubu soto.

²² Segubu naxa Yayiri soto, naxan taa moxojen nun saxon yaamari Galadi boxi ma.

²³ Gesurikae nun Siriyakae naxa Yayiri xa taee soto a nun Kenata nun taa tongo senni naxee na a rabilinyi. Yi mixi birin kelixi Makiri bonsoe ne, Galadi baba.

²⁴ Xesiron to faxa Kalebi Efarata, a xa gine Abiya naxa Asexuri bari a be, naxan findi Tekowa baba ra.

²⁵ Xesiron xa di singe Yerameeli xa die nan ya: Rami, a xa di singe, Buna, Oreni, Osemi, nun Ahiya.

²⁶ Yerameeli xa gine boore Atara naxa Onan soto.

²⁷ Yerameeli xa di singe Rami xa die nan ya: Maasa, Yamin, nun Ekeri.

²⁸ Onan ma die nan ya: Samayi nun Yada. Samayi xa die nan ya: Nadabo nun Abisuri.

²⁹ Abisuri xa gine Abixayili naxa Axaban nun Molidi soto.

³⁰ Nadabo xa die nan ya: Seleda nun Apayimi. Seleda naxa faxa a ditare ra.

³¹ Apayimi naxa Yiseyi soto. Yiseyi naxa Sesaan soto. Sesaan naxa Axalayi soto.

³² Samayi xunya Yada xa di nan ya: Yeteri nun Yonatan. Yeteri naxa faxa a ditare ra.

³³ Yonatan xa die nan ya: Peleta nun Sasa. Yerameeli xa die nan na ki.

³⁴ Sesaan mu di xeme yo soto fo di gin'ee. A xa konyi Misiraka xili Yara.

³⁵ Sesaan naxa a xa di gine fi a xa konyi Yara ma. A naxa Atayi bari.

³⁶ Atayi naxa Natan soto. Natan naxa Sabadi soto.

³⁷ Sabadi naxa Efilali soto. Efilali naxa Obedo soto.

³⁸ Obedo naxa Yehu soto. Yehu naxa Asaraya soto.

³⁹ Asaraya naxa Xeleli soto. Xeleli naxa Eleyasa soto.

⁴⁰ Eleyasa naxa Sisimayi soto. Sisimayi naxa Salumu soto.

⁴¹ Salumu naxa Yekamiya soto. Yekamiya naxa Elisama soto.

⁴² Yerameeli xunya Kalebi xa di singe xili Mesa. Mesa naxa Sifi nun Maresa soto, naxan findi Xebiron baba ra.

⁴³ Xebiron xa die nan ya: Kora, Tapuwa, Rekemi, nun Sema.

⁴⁴ Sema naxa Raxami soto. Raxami naxa Yoreyami soto. Rekemi naxa Samayi soto.

⁴⁵ Samayi naxa Mayon soto. Mayon naxa Beti Suru soto.

⁴⁶ Kalebi xa konyi gine Efa xa die nan ya: Xarani, Mosa, nun Gasesi. Xarani naxa Gasesi soto.

⁴⁷ Yadayi xa die nan ya: Regemi, Yotami, Gesana, Peleti, Efa, nun Saafi.

⁴⁸ Kalebi xa konyi gine Maaka xa die nan ya: Seberi nun Tirana.

⁴⁹ A man naxa Madamanna baba Saafi nun Makabena nun Gibiya baba Sewa bari. Kalebi xa di gine xili Akasa.

⁵⁰ Kalebi xa die nan ya: Sobali, Xuru xa di, a xa gine Efarata xa di singe, Kiriayati Yeyarimi baba,

⁵¹ Salima, Beteleemu baba, nun Xarefa, Beti Gaderi baba.

⁵² Kiriayati Yeyarimi baba Sobali xa die nan ya: Harowe, Menuhoti bonsoe tagi.

⁵³ Kiriayati Yeyarimi xabilee nan ya: Itirikae, Putikae, Suumaka, nun Miser-ayikae. Soreyatakae nun Esetayolikae fatanxi e tan nan na.

⁵⁴ Salima xa die nan ya: Beteleemu, Netofakae, Atiroti Beti Yowaba, Menuhoti bonsoe tagi, Sorahakae,

⁵⁵ sebelitie xabilee naxee sabatixi Yabesi, Tiratikae, Simeyatakae, nun Sukatikae. Kenikae nan na ki, naxee fatanxi Xamata, Rekabu baba ra.

3

Mange Dawuda xa die

¹ Dawuda xa di naxee barixi Xebiron, nee nan ya: A xa di singe Aminon, naxan nga findi Axinowama ra Yisireelika, a xa di firin nde Daniyeli, naxan nga findi Abigayili ra Karemeleka,

² a xa di suuli nde Abisalomi, naxan nga findi Gesuri mange Talamayi xa di gine Maaka ra, a xa di naani nde Adoniya, naxan nga findi Xagiti ra,

³ a xa di suuli nde Sefataya, naxan nga findi Abitali ra, a xa di senni nde Yitireyami, naxan nga findi Egela ra.

⁴ Yi di senni barixi Xebiron ne. Dawuda naxa mang'eya raba Xebiron je

solofere, kike senni, a naxa mang'eya raba Darisalamu ñe tongo saxan nun saxan.

⁵ Di naani nan ya a naxee soto Darisalamu Amiyeli xa di gine Batiseba ra: Simeya, Sobabo, Natan, Sulemani.

⁶ Dawuda xa di solomanaanie nan ya: Yibixari, Elisuwu, Elifeleti,

⁷ Noga, Nefegi, Yafiya,

⁸ Elisama, Eliyada, nun Elifeleti.

⁹ Dawuda xa die, a naxee soto konyi ginee saabui ra mu na yi die ya ma. Tamari findi e maagine nan na.

Yudaya Mang'ee

¹⁰ Sulemani naxa Robowami soto. Robowami naxa Abiya soto. Abiya naxa Asa soto. Asa naxa Yehosafati soto.

¹¹ Yehosafati naxa Yorami soto. Yorami naxa Axasiya soto. Axasiya naxa Yowasi soto.

¹² Yowasi naxa Amasiya soto. Amasiya naxa Asaraya soto. Asaraya naxa Yotami soto.

¹³ Yotami naxa Axasi soto. Axasi naxa Xesekiya soto. Xesekiya naxa Manasi soto.

¹⁴ Manasi naxa Amon soto. Amon naxa Yosiyu soto.

¹⁵ Yosiyu xa di singe naxa findi Yoxanan na, a xa di firin nde, Yehoyakimi, a xa di saxan nde, Sidekiya, nun a xa di naani nde, Salumu.

¹⁶ Yehoyakimi naxa Yekoniya nun Sidekiya soto.

Yudaya Mang'ee xoreya soto xanbi

¹⁷ Mang'e Yekoniya naxan nu na konyiya kui, a xa die nan ya: Salatiyeli,

¹⁸ Malakirami, Pedaya, Seenasari, Yekamiya, Hosama, nun Nedabiya.

¹⁹ Pedaya xa die nan ya: Sorobabeli nun Simeyi. Sorobabeli xa die nan ya: Mesulama nun Xananiya. Selomiti naxa findi e maagine ra.

²⁰ Pedaya xa di suuli booree nan ya: Xasuba, Oheli, Berekiya, Xasadiya, nun Yusabi Xeseda.

²¹ Xananiya xa die nan ya: Pelataya, Yesaya, Refaya xa die, Aranan xa die, Abadiyasi xa die, Sekanaya xa die.

²² Sekanaya xa di findi Semaya nan na. Semaya xa die nan ya: Xatusi, Yigali, Bariya, Neyaraya, nun Safati, e birin nalanxi mixi senni.

²³ Neyaraya xa die nan ya: Eliyowenayi, Xisikiya, nun Asirikama, e birin nalanxi mixi saxan.

²⁴ Eliyowenayi xa die nan ya: Hodafiya, Eliyasibu, Pelaya, Akubu, Yoxanan, Delaya, nun Anani, e birin nalanxi mixi solofere.

¹ Yuda xa die nan ya: Peresi, Xesiron, Karimi, Xuru nun Sobali.

² Sobali xa di Reyaya naxa Yaxati soto. Yaxati naxa Axumayi nun Lahadi soto. Soreyatakae xabilee fatanxi nee nan na.

³ Etami xa die nan ya: Yisireeli, Yisema, nun Yidibasi. E maagine xili Haselelponi.

⁴ Penuweli findi Gedori baba nan na. Eseri naxa findi Xusa baba ra. Yi mixie fatanxi Xuru nan na, Efarata xa di singe, Beteleemu baba.

⁵ Tekowa baba Asexuri naxa gine firin doxo, Xela nun Nayara.

⁶ Nayara naxa Axusami, Xeferi, Temeni, nun Axasetari bari Asexuri be.

⁷ Xela naxa Sereti, Soxara, Etenani, nun Kosi bari a be.

⁸ Kosi naxa Anubi nun Sobeba soto, a nun Harumi xa di Axaraxeli xabilee.

⁹ Yabesi naxa binye soto dangife a ngaxakerenyie birin na. A nga naxa a xili sa Yabesi barima a a soto toore nan kui.

¹⁰ Yabesi naxa Isirayila Marigi Ala maxandi, «I xa barake sa n ma, i xa n ma boxi xun masa, i xa n mali i senbe ra, i xa n natanga toore ma.» Ala naxa a xa dube suxu.

¹¹ Suuxa ngaxakerenyi Kelubu naxa Mexiri soto. Mexiri naxa Eseton soto.

¹² Eseton naxa Beti Rafa, Paseya, nun Texinna soto. Texinna naxa Iri Naxasa soto. Yi mixie findixi Rekakae nan na.

¹³ Kenasi xa die nan ya: Otiniyeli nun Seraya. Otiniyeli xa die nan ya: Xatati nun Meyonotayi.

¹⁴ Meyonotayi naxa Ofara soto. Seraya naxa Yowaba soto, naxan findi xabuie baba ra naxee nu na Xabuie xa gulunba.

¹⁵ Yefene xa di Kalebi xa die nan ya: Iru, Ela, nun Naami. Ela naxa Kenasi soto.

¹⁶ Yehaleleli xa die nan ya: Sifi, Sifa, Tiriya, nun Asareeli.

¹⁷ Esira xa die nan ya: Yeteri, Meredi, Efere, nun Yalon. Meredi xa gine nde naxa Mariyama, Samayi, nun Yiseba bari. Yiseba naxa findi Esitemowa baba ra.

¹⁸ Meredi xa gine Yudayaka xa die nan ya: Gedori baba Yeredi, Soko baba Xeberi, Sanowa baba Yekutiyele. Firawuna xa di Bitiya, naxan nu bari doxo Meredi xon ma, na nan na die bari.

¹⁹ Hodiya xa gine, Naxami maagine, naxa Keyila baba Garimika soto, a nun Esitemowa Maakaka.

²⁰ Simon xa die nan ya: Aminon, Rinna, Ben Xanan, nun Tilon. Yiseyi naxa Soxeti nun Ben Soxeti soto.

²¹ Yuda xa di Sela xa die nan ya: Leka baba Eri, Maresa baba Laada, Asibeya xabile naxee dugi yailanma,

²² Yokimi, Kosebake, Yowasi, nun Sarafi, naxan Mowaba nun Yasubi Lexemi yaamari kabi temui xonnakuye.

²³ E tan nan nu feɲe yailanma mangɛ bɛ Netayimi nun Gedera taee kui e nu sabatixi dennaxe.

Simeyɔn xa die

²⁴ Simeyɔn xa die nan ya: Nemuweli, Yamin, Yaribu, Sera, nun Sawulu.

²⁵ Sawulu naxa Salumu soto. Salumu naxa Mibisami soto. Mibisami naxa Misema soto.

²⁶ Misema naxa Xamuweli soto. Xamuweli naxa Sakuru soto. Sakuru naxa Simeyi soto.

²⁷ Simeyi naxa di xeme fu nun senni nun di gine senni soto. A ngaxakerenyie mu di gbege soto. E xabilee mu wuya alo Yuda bɔnsɔe.

²⁸ E sabatixi Beriseeba, Molada, Xasari Suwali,

²⁹ Bila, Esemi, Toladi,

³⁰ Betuweli, Horoma, Sikilaga,

³¹ Beti Marakaboti, Xasari Susimi, Beti Biri, nun Saarayimi. E naxa lu na taee kui han Dawuda xa mangeya temui.

³² E man nu na Etami, Ayin, Rimɔn, Token, nun Asan, na taa suuli

³³ nun e rabilinyi han Baalati. E xa bɔxie nun e benbae nan na ki.

³⁴ Simeyɔn bɔnsɔe xunyie nan ya: Mesobabo, Yameleki, Amasiya xa di Yosa,

³⁵ Yoweli, Yosibiya xa di Yehu, Asiyeli xa di Seraya,

³⁶ Eliyowenayi, Yaakoba, Yesohaya, Asaya, Adiyeli, Yesimiyeli, Benaya,

³⁷ nun Sisa, Sifeyi xa di, Alon xa di, Yedaya xa di, Simiri xa di, Semaya xa di.

³⁸ Xabilee mangɛe nan na ki. E xa denbayae naxa wuya ki fanyi ra.

³⁹ E naxa siga han Gedori gulunba sogetede jooge yire fende e xa xurusee bɛ.

⁴⁰ E naxa fiili fanyie to naa. A belebele, mixi yo mu nu na. Singe Hami bɔnsɔe nan nu na menni.

⁴¹ Yudaya mangɛ Xesekiya xa waxati kui, yi mixi naxee xili sebexi, e naxa siga naa, e banxie birin kana, e mennikae raton alako e xa sabati na, jooge fanyi nu na dennaxe e xa xurusee bɛ.

⁴² Simeyɔn bɔnsɔe mixi keme suuli naxa siga Seyiri geyae yire. E xa yareratie findi Yiseyi xa die nan na, Pelataya, Neyaraya, Refaya, nun Yusiyeli.

⁴³ E to gɛ Amalekikae bɔnbode, naxee nu luxi naa, e naxa sabati menni. Han to e bɔnsɔee na naa.

5

Ruben xa die

¹ Isirayila xa di singe findi Ruben nan na, kono di singe tide naxa ba a yi ra, a so Isirayila xa di Yusufu xa die yi ra, barima Ruben nu bara a baba xa gine kolon gine ra.

² Yuda naxa senbɛ soto a ngaxakerenyie tagi han mangeya naxa lu a bɔnsɔe yi, kono di singe tide tan naxa lu Yusufu xa die yi.

³ Isirayila xa di singe Ruben xa die nan ya: Xanoki, Palu, Xesiron, nun Karimi.

⁴ Yoweli bɔnsɔe nan ya: Semaya naxa Gogo soto. Gogo naxa Simeyi soto.

⁵ Simeyi naxa Mike soto. Mike naxa Reyaya soto. Reyaya naxa Bali soto.

⁶ Bali naxa Bɛera soto. Asiriya mangɛ Tigilati Pileseri naxa Ruben bɔnsɔe mangedi Bɛera xanin konyiya kui.

⁷ Bɛera ngaxakerenyie nan ya, e xabilee ki ma: Yeyiyeli, Sakari,

⁸ nun Bela, Asasi xa di, Sema xa di, Yoweli xa di. E naxa sabati bɔxi ma folofe Aroweri sa doxo Nebo nun Bali Meyoni ra.

⁹ E nu sabatixi gbengberenyi fole ma, han Efirati xure ra. Xuruse gbege nu na e yi ra Galadi bɔxi ma.

¹⁰ Mange Solu xa waxati kui, Ruben bɔnsɔe naxa Hagarikae gere, naxee nu na Galadi naaninyi sogetede biri.

Gadi xa die

¹¹ Gadi bɔnsɔe nun Ruben bɔnsɔe sabatixi e boore nan ya i Basan bɔxi kui, han Salaka.

¹² E xilie nan ya: Yoweli, mixi singe, Safami, a firin nde, Yaanayi, nun Safati naxee nu na Basan bɔxi ma.

¹³ E xunya solofere nan ya: Mikayeli, Mesulama, Seeba, Yorayi, Yakan, Siya, nun Eberi.

¹⁴ Abixayili xa die nan na ki, Xuri xa di, Yarowa xa di, Galadi xa di, Mikayeli xa di, Yesisayi xa di, Yado xa di, Busi xa di.

¹⁵ Abidiyeli xa di Axi, Guni xa mamadi, e naxa findi e xabilee xunyi ra.

¹⁶ E sabatixi Galadi, Basan, na rabilinyi, han Saron naaninyie ra.

¹⁷ Yudaya mangɛ Yotami nun Isirayila mangɛ Yerobowami naxa e xilie sebe.

¹⁸ Ruben bɔnsɔe, Gadi bɔnsɔe, nun Manasi bɔnsɔe seeti keren, e xa soori xasabi sigama han mixi wulu tongo naani nun naani, mixi keme solofere tongo senni. E birin fata gere sode. Makantase, santidegema, nun xali nu na e yi ra.

¹⁹ E naxa Hagarikae, Yeturikae, Nafisikae, nun Nodabokae gere.

²⁰ Ala naxa xun nakeli fi e ma Hagarikae xun ma, barima e nu bara Ala maxandi gere kui. Ala naxa e xa duba suxu barima e laxi a ra.

²¹ E naxa e yaxuie xa xurusee ba e yi: ɲɔxɔmɛ wulu tongo suuli, ɣɛxɛɛ nun si wulu keme firin tongo suuli, nun sofale wulu firin. E naxa mixi wulu keme fan xuxu.

²² E e yaxui gbege faxa nɛ barima na gere kelixi Ala yati nan ma. E naxa sabati naa han e siga konyiya kui temui naxe.

Manasi bɔnsɔɛ sɛeti keren

²³ Manasi bɔnsɔɛ sɛeti keren sabatixi bɔxi nan ma naxan fɔlɔxi Basan han Bali Xerimon, sa dɔxɔ Seniri, nun Xerimon geya ra. E wuya.

²⁴ E xa denbaya mang'ee nan ya: Efere, Yiseyi, Eliyeli, Asiriyeli, Yeremi, Hodafiya, nun Yaxadiyeli. Yi denbaya mang'ee sɛnbe gbo, naafuli gbege na e yi.

²⁵ Kɔnɔ e naxa e babae Marigi Ala yanfa, e mennikae xa kuyee batu, Ala nɔ naxee ra a singe.

²⁶ Na kui Ala naxa a niya, Asiriya Mang'ee Pulu nun Tigilati Pileseri bɔɲɛ xa te, e fa Ruben bɔnsɔɛ, Gadi bɔnsɔɛ, nun Manasi bɔnsɔɛ tagi xanin Xala, Xaboro, nun Hara, han Gosan xure e na dennaxe han to.

²⁷ Lewi xa die nan ya: Gerison, Kehati, nun Merari.

²⁸ Kehati xa die nan ya: Amarama, Yisehari, Xebiron, nun Yusiyele.

²⁹ Amarama di xɛmɛ firin nan sɔtɔ, Haruna nun Munsa, a nun di ginɛ keren, Mariyama. Haruna xa die nan ya: Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari.

³⁰ Eleyasari naxa Finexasi sɔtɔ. Finexasi naxa Abisuwa sɔtɔ.

³¹ Abisuwa naxa Buuki sɔtɔ. Buuki naxa Usi sɔtɔ.

³² Usi naxa Seraxaya sɔtɔ. Seraxaya naxa Merayoti sɔtɔ.

³³ Merayoti naxa Amaraya sɔtɔ. Amaraya naxa Axituba sɔtɔ.

³⁴ Axituba naxa Sadoki sɔtɔ. Sadoki naxa Aximaasi sɔtɔ.

³⁵ Aximaasi naxa Asaraya sɔtɔ. Asaraya naxa Yoxanan sɔtɔ.

³⁶ Yoxanan naxa Asaraya sɔtɔ, naxan findi sɛrɛxɛdube ra Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui Sulemani naxan tixi Darisalamu.

³⁷ Asaraya naxa Amaraya sɔtɔ. Amaraya naxa Axituba sɔtɔ.

³⁸ Axituba naxa Sadoki sɔtɔ. Sadoki naxa Salumu sɔtɔ.

³⁹ Salumu naxa Xilikiya sɔtɔ. Xilikiya naxa Asaraya sɔtɔ.

⁴⁰ Asaraya naxa Seraya sɔtɔ. Seraya naxa Yehosadaki sɔtɔ.

⁴¹ Alatala to Yudaya nun Darisalamu xanin konyiya kui, Nebukadansari naxa Yehosadaki xanin a xun ma.

6

Lewi xa die

¹ Lewi xa die nan ya: Gerison, Kehati, nun Merari.

² Gerison ma die nan ya: Libini nun Simeyi.

³ Kehati xa die nan ya: Amarama, Yisehari, Xebiron, nun Yusiyele.

⁴ Merari xa die nan ya: Maxali nun Musi.

⁵ Lewi bɔnsɔɛ babae nan ya: Gerison naxa Libini sɔtɔ. Libini naxa Yaxati sɔtɔ. Yaxati naxa Sima sɔtɔ.

⁶ Sima naxa Yowa sɔtɔ. Yowa naxa Ido sɔtɔ. Ido naxa Sera sɔtɔ. Sera naxa Yeyaterayi sɔtɔ.

⁷ Kehati xa die nan ya: Kehati naxa Aminadabo sɔtɔ. Aminadabo naxa Kora sɔtɔ. Kora naxa Asiri sɔtɔ.

⁸ Asiri naxa Elekana sɔtɔ. Elekana naxa Ebiyasafi sɔtɔ. Ebiyasafi naxa Asiri sɔtɔ.

⁹ Asiri naxa Taxati sɔtɔ. Taxati naxa Uriyeli sɔtɔ. Uriyeli naxa Yusiya sɔtɔ. Yusiya naxa Sawulu sɔtɔ.

¹⁰ Elekana xa die nan ya: Amasayi nun Aximoti.

¹¹ Elekana naxa Sofayi sɔtɔ. Sofayi naxa Naxati sɔtɔ.

¹² Naxati naxa Eliyabi sɔtɔ. Eliyabi naxa Yeroxama sɔtɔ. Yeroxama naxa Elekana sɔtɔ.

¹³ Elekana naxa Samuweli sɔtɔ. Samuweli xa die nan ya: Yoweli, a xa di singe, nun Abiya.

¹⁴ Merari xa die nan ya: Merari naxa Maxali sɔtɔ. Maxali naxa Libini sɔtɔ. Libini naxa Simeyi sɔtɔ. Simeyi naxa Usa sɔtɔ.

¹⁵ Usa naxa Simeya sɔtɔ. Simeya naxa Xagiya sɔtɔ. Xagiya naxa Asaya sɔtɔ.

Bɛetibae Dawuda xa waxati

¹⁶ Saate kankira to dɔxɔ Alatala xa hɔrɔmɔlingira kui, Dawuda naxa bɛetibae sugandi naxee bɛeti bama.

¹⁷ Singe e nu bɛeti bama Alatala xa hɔrɔmɔlingira nan ya ra, Kiri Banxi Naralande. E naxa na wali raba menni han mange Sulemani Alatala xa hɔrɔmɔbanxi tixi Darisalamu temui naxe.

¹⁸ Bɛetibae xilie nan ya a nun e xa die: Kehati xabile ya ma, Heman bɛetiba, Yoweli xa di, Samuweli xa di,

¹⁹ Elekana xa di, Yeroxama xa di, Eliyeli xa di, Towa xa di,

²⁰ Sufu xa di, Elekana xa di, Maxati xa di, Amasayi xa di,

²¹ Elekana xa di, Yoweli xa di, Asaraya xa di, Sefaniya xa di,

²² Taxati xa di, Asiri xa di, Ebiyasafi xa di, Kora xa di,

²³ Yisehari xa di, Kehati xa di, Lewi xa di, Isirayila xa di.

²⁴ Heman malima, naxan nu tixi a yire-fanyi ma, na findi Asafi nan na, Berekiya xa di, Simeya xa di,

²⁵ Mikayeli xa di, Baaseya xa di, Malakiya xa di,

²⁶ Etini xa di, Sera xa di, Adaya xa di,

²⁷ Etani xa di, Sima xa di, Simeyi xa di,

²⁸ Yaxati xa di, Gerison ma di, Lewi xa di.

²⁹ Naxee kelixi Merari xabile ya ma, nee nu tima koola nan ma. E xunyi findi Etani nan na, Kisi xa di, Abidi xa di, Maluku xa di,

³⁰ Xasabiya xa di, Amasiya xa di, Xilikiya xa di,

³¹ Amasi xa di, Bani xa di, Semeri xa di,

³² Maxali xa di, Musi xa di, Merari xa di, Lewi xa di.

³³ E ngaxakerenyie Lewi bõnsõe ya ma, nu na Alatala xa hõrõmõlingira wali kui.

³⁴ Haruna nun a xa die naxa serexẽ gan daaxi ba serexebade fari, e man surayi gan serexẽ ra surayi serexebade fari. E na wali birin naba yire seniyeñxi fisamante nan kui naxan findi Isirayila xunsare ra, alo Ala xa konyi Munsa a masenxi ki naxẽ.

³⁵ Haruna xa die nan ya: Eleyasari, a xa di Finexasi, a xa di Abisuwa,

³⁶ a xa di Buuki, a xa di Usi, a xa di Seraxaya,

³⁷ a xa di Merayoti, a xa di Amaraya, a xa di Axituba,

³⁸ a xa di Sadoki, a xa di Aximaasi.

Lewi bõnsõe xa taee

(Yosuwe 21:1-42)

³⁹ E xa taee nan ya e sabatixi dennaxe: Haruna xa die, naxee kelixi Kehati xabile ya ma, nee nan singe bõxi soto Ala xa maragiri kui.

⁴⁰ Xebiron nun a rabilinyie naxa findi e gbe ra, Yudaya bõxi ma,

⁴¹ kono Xebiron daaxa nun taa naxee nu na na rabilinyi, nee naxa findi Yefune xa di Kalebi gbe ra.

⁴² Haruna xa die naxa Xebiron soto, naxan findixi mixi ratanga taa ra, e naxa Libina nun a rabilinyi, Yatiri, Esitemowa nun a rabilinyi soto,

⁴³ e naxa Xilen nun a rabilinyi, Debiri nun a rabilinyi,

⁴⁴ Asan nun a rabilinyi, Beti Semesi nun a rabilinyi fan soto.

⁴⁵ E taa naxee soto Bunyamin bõxi ma nee nan ya: Gabayon, Geba, a rabilinyi, Alemeti, a rabilinyi, Anatoti, nun a rabilinyi. E naxa taa fu nun saxan soto e xabile ki ma.

⁴⁶ Kehati xa di booree naxa taa fu soto Ala xa maragiri kui Efirami bõnsõe, Dana bõnsõe seeti keren, nun Manasi bõnsõe seeti keren xa bõxie ma.

⁴⁷ Gerison ma die naxa taa fu nun saxan soto e xabile ki ma Isakari bõnsõe, Aseri bõnsõe, Nafatali bõnsõe, nun Manasi bõnsõe seeti keren xa bõxie ma naxee nu na Basan bõxi ma.

⁴⁸ Merari xa die naxa taa fu nun firin soto Ala xa maragiri kui Ruben bõnsõe, Gadi bõnsõe, nun Sabulon bõnsõe xa bõxie ma.

⁴⁹ Isirayilakae taee nun e rabilinyie fi Lewi bõnsõe ma na ki ne.

⁵⁰ E naxa na taee fi e ma Ala xa maragiri kui, taa naxee nu na Yuda, Simeyon, nun Bunyamin bõnsõe xa bõxie ma.

⁵¹ Kehati xabile booree naxa taee soto Efirami bõnsõe xa bõxi ma.

⁵² E naxa mixi ratanga taa Sikemi nun a rabilinyi fi e ma Efirami geya ma, a nun Geseri, a rabilinyi,

⁵³ Yokineyami, a rabilinyi, Beti Xoron, a rabilinyi,

⁵⁴ Ayalon, a rabilinyi, Gati Rimon, nun a rabilinyi.

⁵⁵ E naxa Aneri, a rabilinyi, Bileyami, nun a rabilinyi soto Manasi bõnsõe tagi xa bõxi ma. Kehati xabile booree xa taee nan na ki.

⁵⁶ Gerison ma die xa taee nan ya: Golan, a rabilinyi, naxan na Basan bõxi ma, Asataroti, a rabilinyi, naxee na Manasi bõnsõe tagi xa bõxi ma,

⁵⁷ Kadesi, a rabilinyi, Daberati, a rabilinyi,

⁵⁸ Ramoti, a rabilinyi, Anemi, a rabilinyi, naxee na Isakari bõnsõe xa bõxi ma.

⁵⁹ E xa taa naxee na Aseri bõnsõe xa bõxi ma nee nan ya: Masala, a rabilinyi, Abadon, a rabilinyi,

⁶⁰ Hukoki, a rabilinyi, Rexobo, nun a rabilinyi.

⁶¹ E xa taa naxee na Nafatali bõnsõe xa bõxi ma, nee nan ya: Kadesi naxan na Galile bõxi ma, Xamon, a rabilinyi, Kiriyaatayimi nun a rabilinyi.

⁶² Merari xa die xa taee nan ya: Rimono, a rabilinyi, Taboro, a rabilinyi, naxee na Sabulon bõnsõe xa bõxi ma.

⁶³ E xa taa naxee na Ruben bõnsõe xa bõxi ma Yuruden naakiri ma Yeriko ya ra, nee nan ya: Beteseri naxan na gbengberenyi ma, a rabilinyi, Yahasa, a rabilinyi,

⁶⁴ Kedemoti, a rabilinyi, Mefaati, a rabilinyi.

⁶⁵ E xa taa naxee na Gadi bõnsõe xa bõxi ma, nee nan ya: Ramoti naxan na Galadi bõxi ma, a rabilinyi, Maxanayimi, a rabilinyi,

⁶⁶ Xesibon, a rabilinyi, Yaaseri, nun a rabilinyi.

7

Isakari xa die

¹ Isakari xa di naani nan ya: Tola, Puwa, Yasubu, nun Simiron.

² Tola xa die nan ya: Usi, Refaya, Yeriyeli, Yamayi, Yibisami, nun Samuweli. Yi mixie nan findixi e xabile mang'ee ra. Mange Dawuda xa waxati kui, Tola xa di mixi wulu mǝxǝɲen nun firin, keme senni findi soorie nan na.

³ Usi xa di xili Yisiraxiya. Yisiraxiya xa die nan ya: Mikayeli, Abadiyasi, Yoweli, nun Yisiya. Yi mixi suuli nan findi e xabile mang'ee ra.

⁴ Usi xa mixi wulu tongo saxan nun senni findi soorie nan na, barima e xa gin'ee nun e xa die wuya.

⁵ Isakari xabilee birin ya ma, xeme mixi wulu tongo solomasaxan nun solofere findi soori gbangbalanyie nan na.

Bunyamin xa die

⁶ Bunyamin xa die nan ya: Bela, Bekeri, nun Yediyayeli.

⁷ Bela xa di suuli nan ya: Esibon, Usi, Yusiyeli, Yerimoti, nun Yiri. Yi mixie nan findi e xabile mang'ee ra. Soori gbangbalanyi mixi wulu mǝxǝɲen nun firin, tongo saxan nun naani nu na e ya ma.

⁸ Bekeri xa die nan ya: Semira, Yowasi, Eliyeeseri, Eliyowenayi, Omeri, Yeremoti, Abiya, Anatoti, nun Alemeti. Yee birin Bekeri xa die nan e ra.

⁹ E xabilee xunyie xilie seɓexi, e soori mixi wulu mǝxǝɲen keme firin nu na.

¹⁰ Yediyayeli xa di xili Bilihan. Bilihan xa die nan ya: Yeyusu, Bunyamin, Exudu, Kenaana, Setani, Tarasisi, nun Axisaxari.

¹¹ Yediyayeli xa die birin findi e xabilee xunyie nan na. Soori mixi wulu fu nun solofere keme firin nu na e ya ma.

¹² Iri xa die nan ya: Supimi nun Xupimi. Axeri xa di xili Xusimi.

Nafatali xa die

¹³ Nafatali xa die nan ya: Yaxaseeli, Guni, Yeseri, nun Salumu, Bila xa di.

Manasi xa die

¹⁴ Manasi xa die nan ya: A xa konyi gin'ee naxan kelixi Siriya boxi ma naxa Asireli nun Makiri bari a be. Makiri naxa Galadi sooto.

¹⁵ Makiri naxa gin'ee fen Xupimi nun Supimi be. Makiri maagine xili Maaka. Makiri xa di firin nde xili Selofexadi. Selofexadi mu di xeme yo sooto, fo di gin'ee.

¹⁶ Makiri xa gin'ee Maaka naxa di bari, a xili sa Peresi xun ma. A xunya xili Seresi. Peresi xa die nan ya: Ulami nun Rakemi.

¹⁷ Ulami xa di xili Bedan. Galadi xa die nan na ki, Makiri xa di, Manasi xa di.

¹⁸ Galadi maagine Hamoleketi xa die nan ya: Isihodi, Abiyeeseri, nun Maxala.

¹⁹ Semida xa die nan ya: Axiyani, Sikemi, Likixi, nun Aniyama.

Eframi xa die

²⁰ Eframi xa die nan ya: Eframi naxa Sutela sooto. Sutela naxa Bereda sooto. Bereda naxa Taxati sooto. Taxati naxa Eleyada sooto. Eleyada naxa Taxati sooto.

²¹ Taxati naxa Sabadi sooto. Sabadi naxa Sutela sooto. Gatikae naxa Eseri nun Eleyadi faxa nee to siga e xa xurusee munade. Eseri nun Eleyadi bari menni ne.

²² E baba Eframi naxa sunnun temu'i xonkuye. E ngaxakerenyie naxa a madundu.

²³ Na dangi xanbi a xa gin'ee naxa teɓɓe. A to di bari, a naxa a xili sa Beriya barima toore nu bara gbo a xonyi.

²⁴ A naxa di gin'ee sooto naxan xili Seera. Na naxa Beti Xoron Labe nun Beti Xoron Fuge ti, a nun taa gbete naxan xili Useni Seera.

²⁵ Eframi naxa Refa sooto. Refa naxa Resefa sooto. Resefa naxa Tela sooto. Tela naxa Taxani sooto.

²⁶ Taxani naxa Ladana sooto. Ladana naxa Amixudi sooto. Amixudi naxa Elisama sooto.

²⁷ Elisama naxa Nunu sooto. Nunu naxa Yosuwe sooto.

²⁸ E naxa sabati Beteli nun a rabilinyi, Naarani, a sogetede, Geseri nun a rabilinyi, a sogeorode, Sikemi nun a rabilinyi, han Aya nun a rabilinyi.

²⁹ Manasi bonsoe xa taae nan ya: Beti Saan, a rabilinyi, Taanaki, a rabilinyi, Megido, a rabilinyi, Dorɔ, nun a rabilinyi. Isirayila xa di Yusufu bonsoe sabatixi yi taae nan kui.

Aseri xa die

³⁰ Aseri xa die nan ya: Yimina, Yisiwa, Yisiwi, nun Beriya. E maagine xili Sera.

³¹ Beriya xa die nan ya: Xeberi nun Malakiyeli, naxan findi Birisafiti baba ra.

³² Xeberi xa die nan ya: Yefeleti, Someri, nun Xotama. E maagine xili Suwa.

³³ Yefeleti xa die nan ya: Pasaki, Bimali, nun Asefati. Yefeleti xa die nan na ki.

³⁴ Someri xa die nan ya: Axi, Roga, Xuba, nun Arami.

³⁵ Someri xunya Helemi xa die nan ya: Sofaxa, Yimena, Selesi, nun Amali.

³⁶ Sofaxa xa die nan ya: Suwa, Xaraneferi, Suwali, Beri, Yimira,

³⁷ Beteseri, Hodo, Saama, Silesa, Yitiran, nun Beera.

³⁸ Yeteri xa die nan ya: Yefune, Pisepa, nun Ara.

³⁹ Ula xa die nan ya: Ara, Xaniyeli, nun Risiya.

⁴⁰ Aseri xa die nan na ki, mang'ee, mixi xungbee, soorie gbangbalanyie, mang'edie nan nu e ra e xabilee ya ma, naxee konti siga han mixi wulu moxoxen nun senni.

8

Bunyamin xa die

¹ Bunyamin xa die nan ya: Bela, a xa di singe, Asibeli, a xa di firin nde, Axara, a xa di saxan nde,

² Noxa, a xa di naani nde, nun Rafa, a xa di suuli nde.

³ Bela xa die nan ya: Adari, Gera, Abihudi,

⁴ Abisuwa, Naaman, Axowa,

⁵ Gera, Sefufani, nun Xurami.

⁶ Exudu xa die nan ya, naxee findi xabile mang'ee ra:

⁷ Naaman, Ahiya, nun Gera. Singe e nu na Geba, kono Gera naxa e xanin Manaxati. Gera naxa Usa nun Axixudi soto.

⁸ Saxarayimi to mee a xa gin'ee Xusimi nun Baara ra, a naxa die soto Mowaba boxi ma.

⁹ A xa gin'ee Xodesi xa die nan ya: Yobabo, Sibiya, Mesa, Malakama, Yeyusi, Sakiya, nun Mirima.

¹⁰ A xa die nan na ki naxee findi xabile mang'ee ra.

¹¹ A xa gin'ee Xusimi xa die nan ya: Abitubu nun Elipaali.

¹² Elipaali xa die nan ya: Eberi, Misami, nun Semedi, naxan Ono, Lodi, nun e rabilinyi tixi.

¹³ Beriya nun Sema, naxee findi Ayalon xabile mang'ee ra, naxa Gatikae keru.

¹⁴ Beriya xa mixie nan ya: Axiyo, Sasaki, Yeremoti,

¹⁵ Sebadaya, Aradi, Ederi,

¹⁶ Mikayeli, Yisepa, nun Yoxa.

¹⁷ Elipaali xa die nan ya: Sebadaya, Mesulama, Xisiki, Xeberi,

¹⁸ Yisemerayi, Yisiliya, nun Yobabo.

¹⁹ Simeyi xa die nan ya: Yakimi, Sikiri, Sabidi,

²⁰ Eliyenayi, Siletayi, Eliyeli,

²¹ Adaya, Beraya, nun Simirati.

²² Sasaki xa die nan ya: Yisepan, Eberi, Eliyeli,

²³ Abadon, Sikiri, Xanan,

²⁴ Xananiya, Elama, Antotiya,

²⁵ Yifideya, nun Penuweli.

²⁶ Yeroxama xa die nan ya: Sameserayi, Sexaraya, Atalaya,

²⁷ Yaaresiya, Eliya, nun Sikiri.

²⁸ Darisalamu xabile mang'ee nan na ki.

²⁹ Gabayon baba Yeyiyeli sabati Gabayon ne. A xa gin'e xili Maaka.

³⁰ A xa die nan ya: Abadon, a xa di singe, Suru, Kisu, Bali, Neri, Nadabo,

³¹ Gedori, Axiyo, Sekeri,

³² nun Mikiloti, naxan findi Simeyami baba ra. E fan sabati Darisalamu ne e bari mixie ya ma.

³³ Neri naxa Kisu soto. Kisu naxa Solu soto. Solu xa die nan ya: Yonatan, Malakisuwa, Abinadabo, nun Esibaali.

³⁴ Yonatan xa di xili Meribaali. Meribaali naxa Mike soto.

³⁵ Mike xa die nan ya: Piton, Meleki, Tareya, nun Axasi.

³⁶ Axasi naxa Yehowada soto. Yehowada xa die nan ya: Alemeti, Asamafeti, nun Simiri.

³⁷ Simiri naxa Mosa soto. Mosa naxa Bineya soto. Bineya naxa Rafa soto. Rafa naxa Eleyasa soto. Eleyasa naxa Aseli soto.

³⁸ Aseli xa die nan ya: Asirikami, Bokeru, Sumayila, Seyaraya, Abadiyasi, nun Xanan. Aseli xa die nan na ki.

³⁹ Aseli xunya Eseka xa die nan ya: Ulami, a xa di singe, Yeyusu, a xa di firin nde, nun Elifeleti a xa di saxan nde.

⁴⁰ Ulami xa die soori gbangbalanyie nan nu e ra. E fata xali ra. E xa die nun mamadie wuya e konti sigama han mixi keme tongo suuli. Bunyamin bonsoe nan e birin na.

9

Darisalamukae

¹ Isirayilakae xilie birin sebexi Isirayila mang'ee xa buki nde kui.

² Yuda bonsoe nu bara siga konyiya kui Babilon boxi ma e xa yanfanteya xa fe ra. Naxee singe gbilen sabatide e xonyi Isirayila boxi ma, e findi Isirayila serexedubee, Lewikae, nun mixie nan na, naxee walima Ala xa hoxomobanxi kui.

³ Yuda bonsoe, Bunyamin bonsoe, Efirami bonsoe, nun Manasi bonsoe mixi ndee naxa sabati Darisalamu.

⁴ Yuda bonsoe xa mixi, naxee sabati Darisalamu, findi Utayi nan na, Amixudi xa di, Omeri xa di, Imiri xa di, Bani xa di, Peresi xa di, Yuda xa di.

⁵ Siloka naxee sabati naa, nee findi Asaya nan na, di singe, nun a xa die.

⁶ Sera xa di naxee sabati naa, nee findi Yuweli, nun a ngaxakerenyie nan na, mixi keme senni, mixi tongo solomanaani.

⁷ Bunyamin xa di naxee sabati naa, nee nan ya: Mesulama xa di Salu, Hasenuwa xa di, Hodafiya xa di,

⁸ a nun Yeroxama xa di Yibineya, a nun Usi xa di Ela, Mikiri xa di, a nun Sefataya xa di Mesulama, Reyuweli xa di, Yibiniya xa di,

⁹ a nun e ngaxakerenyie e xabile ki ma, mixi keme solomanaani, mixi tongo suuli nun senni.

¹⁰ Serexedube naxee sabatixi Darisalamu, nee nan ya: Yedaya, Yehoyaribu, Yakin,

¹¹ Xilikiya xa di Asaraya, Mesulama xa di, Sadoki xa di, Merayoti xa di, Axituba xa di, naxan findi Ala xa horomobanxi wali xunyi ra,

¹² Yeroxama xa di Adaya, Pasura xa di, Malakiya xa di, Masayi xa di, Adiyeli xa di, Yasera xa di, Mesulama xa di, Mesilemiti xa di, Imeri xa di,

¹³ a nun e ngaxakerenyie, e denbaya xunyie, mixi wulu keren, keme solofere tonge senni. E birin findi kuntigie nan na, naxee walima Ala xa horomobanxi kui.

¹⁴ Lewi bonsœ mixi naxee sabatixi Darisalamu, nee nan ya: Xasubu xa di Semaya, Asirikama xa di, Xasabiya xa di, Merarika,

¹⁵ a nun Bakibakari, Xeresi, Galali, Mataniya, Mika xa di, Sikiri xa di, Asafi xa di,

¹⁶ a nun Semaya xa di Abadiyasi, Galali xa di, Yedutun xa di, a nun Asa xa di Berekiya, Elekana xa di, naxan sabatixi Netofakae xa taee kui.

¹⁷ Ala xa horomobanxi naade makantee nan ya: Salumu, naxan findi e xunyi ra, Akubu, Talamon, Aximan, a nun e ngaxakerenyie.

¹⁸ Salumu bonsœ nan naade makanta wali rabafe han to horomobanxi sogetede biri ra. Naade naxan xili «Mange naade.» E benbae findi ne naade makantee ra Lewikae be.

¹⁹ Salumu, Kore xa di, Ebiyasafi xa di, Kora xa di, a nun a ngaxakerenyi naxee findi naade makantee ra, naxa Alatala xa horomolingira kanta alo e babae singe a raba ki naxe.

²⁰ Finexasi, Eleyasari xa di, nu findixi naade makantee xunyi nan na. Alatala nu na a seeti ma.

²¹ Meselemyia xa di Sakari nu bara findi Kiri Banxi Naralande naade makante ra.

²² Mixi keme frin, nu nun firin nu bara sugandi na wali rabade. E xili birin sebexi a nun taa xilie e sabatixi dennaxe. Dawuda nun Annabi Samuweli nu bara na wali so e yi ra.

²³ E tan nun e xa die naxa Alatala xa horomolingira naade kanta.

²⁴ Naade makante ndee nu tixi sogetede, sogeorode, koola, nun yirefanyi ma.

²⁵ E ngaxakerenyi naxee nu na taee kui, e nu fama e malide xi solofere bun ma.

²⁶ Naade makante kuntigie Lewikae, naxa yiree kanta Ala xa horomobanxi kui naafuli nu ragataxi dennaxe.

²⁷ E nu xima Ala xa horomobanxi rabilinyi ne alako e xa menni makanta, a nun e xa naadee rabi geesege.

²⁸ Lewika ndee nu yirabasee ragatama, e nu e ramini loxo yo loxo, e man nu e konti.

²⁹ Booree nu yirabasee ragata, naxee nu na yire seniyenxi, a nun farin, weni, ture, surayi, nun se joxunmee.

³⁰ Serexedubee xa die nu labundee ma-sunbu.

³¹ Salumu xa di Matitiya Lewika, naxan keli Kora xabile ya ma, nu taami ganma naxan nu bama serexe ra.

³² E ngaxakerenyi ndee, Kehati bonsœ ya ma, nu taami doxoma teebili ra malabui loxo birin.

³³ Beetiba naxee findi Lewi xabilee xun-yie ra, nu sabatixi Ala xa horomobanxi yigiyadee kui. Wali gbete yo mu nu na e yi ra, barima e findi wali birin xunyi nan na. E nu walima kœ nun yanyi.

³⁴ Lewi xabilee xunyie nan na ki, naxee sabatixi Darisalamu.

Solu bonsœ

(Isirayila Mang'ee I 8:29-38)

³⁵ Gabayon baba Yeyiyeli nu sabatixi Gabayon taa nan kui. A xa gine xili Maaka.

³⁶ A xa di nan ya: Abadon, a xa di singe, Suru, Kisu, Bali, Neri, Nadabo,

³⁷ Gedori, Axiyo, Sakari, nun Mikiloti.

³⁸ Mikiloti naxa Simeyami soto. E nu sabatixi e ngaxakerenyie fe ma Darisalamu.

³⁹ Neri naxa Kisu soto. Kisu naxa Solu soto. Solu xa die nan ya: Yonatan, Malakisuwa, Abinadabo, nun Esibaali.

⁴⁰ Yonatan naxa Meribaali soto. Meribaali naxa Mike soto.

⁴¹ Mike xa die nan ya: Piton, Meleki, Tareya, nun Axasi.

⁴² Axasi naxa Yara soto. Yara xa die nan ya: Alemeti, Asamafeti, nun Simiri. Simiri naxa Mosa soto. Mosa naxa Bineya soto.

⁴³ Bineya naxa Refaya soto. Refaya naxa Eleyasa soto. Eleyasa naxa Aseli soto.

⁴⁴ Aseli xa di senni nan ya: Asirikama, Bokeru, Sumayila, Seyaraya, Abadiyasi, nun Xanan. Aseli xa die nan na ki.

10

Mange Solu xa faxe

(Samuweli I 31:1-13)

¹ Filisitakae naxa Isirayilakae gere. Isirayilakae naxa e gi, a gbege naxa faja Gilibowa geya fari.

² Filisitakae naxa bira Solu nun a xa die foxo ra, han e Yonatan, Abinadabo, nun Malakisuwa faja.

³ Gere naxa xoroxo. Tanbe nde naxa Solu soxo a paaxi ra.

⁴ A naxa a fala a xa geresose maxaninyi be, «N faja i xa santidegema ra, alako yi gaantaree naxa n nayaagi.» Konœ na xeme

mu suusa na rabade. Na na a ra, Solu naxa a yete faxa a xa santidegema ra.

⁵ A xa geresose maxaninyi to na to, a fan naxa a yete faxa.

⁶ Solu nun a xa di saxanyi faxa na ki ne. A xa denbaya birin naxa laaxira temui keren.

⁷ Isirayilakae, naxee nu sabatixi geya lanbanyi, e to a kolon a soorie na e gife, Solu nun a xa die bara faxa, e fan naxa e gi. Filisitakae e xa taee birin soto na ki ne.

⁸ Na kuye iba, Filisitakae naxa gbilen gere yire, e xa soori faxaxie harige tongo. E naxa Solu nun a xa die to Gilibowa geya fari.

⁹ E to ge e xa harige tongode, e naxa Solu xunyi nun a xa geresosee xanin soorie yire. E naxa na xibaarui masen Filisitakae birin be, a nun e xa kuyee be.

¹⁰ E naxa Solu xa geresosee lu e xa ala xa banxi kui, e a xunyi gbaku e xa ala Dagon xa banxi kui.

¹¹ Yabesikae, naxee na Galadi, e to a me Filisitakae naxan nabaxi Solu ra,

¹² e naxa siga e sa Solu nun a xa die furee tongo, e fa e ragata Yabesi terebinti wuri bun ma Galadi. Yabesikae naxa sunyi suxu xi solofere.

¹³ Solu faxa a xa yanfanteya nan ma fe ra a naxan niya Alatala ra. A mu Alatala xa woyenyi suxu, a naxa marasi fen mixie ra naxee woyenma mixi faxaxie ra.

¹⁴ A mu marasi fen Alatala ra, na na a ra Alatala naxa a faxa, a Solu xa mangeya fi Yisayi xa di Dawuda ma.

11

*Dawuda findife Isirayila mange ra
(Samuweli II 5:1-10)*

¹ Isirayilakae birin naxa a masen Dawuda be Xebiron, «Won wuli keren, fase keren.

² Hali Mange Solu xa waxati i tan nan nu Isirayila rapere. I Marigi Alatala naxa a masen i be, «I xa n ma pama Isirayila rapere, i xa findi e xa yarerati ra.»

³ Isirayila forie birin naxa siga a foxo ra Xebiron. Dawuda naxa saate xiri e tagi Alatala ya i. E naxa ture sa a xunyi ma Isirayila mange ki ma, alɔ Alatala nu bara a masen Annabi Samuweli be ki naxe.

⁴ Mange Dawuda nun Isirayilakae naxa siga Darisalamu, naxan man nu xili Yebusu, barima Yebusu bonsoe nu sabatixi naa.

⁵ E naxa a fala Dawuda be, «I mu soma be feo.» Kono Dawuda naxa no Siyon yire makantaxi masotode. Na kui e menni xili fala Dawuda xa taa.

⁶ Dawuda nu bara a fala, «Naxan singe na Yebusu gere, n na kanyi findima ne

mange ra.» Seruya xa di Yowaba singe nan gere so, a fa findi soorie xa mange ra.

⁷ Dawuda naxa sabati na yire makantaxi kui, na na a ra naa xili naxa fala Dawuda xa taa.

⁸ Dawuda naxa menni nun a rabilinyi yailan. Yowaba fan naxa wali gbete raba Darisalamu alako naa xa fan.

⁹ Dawuda senbe nu luma gbo ra, barima a nun Mange Alatala nan nu a ra.

¹⁰ Dawuda xa soori xunyi, naxee bara a mali Isirayila mangeya sotode, alɔ Alatala nu bara a masen ki naxe,

¹¹ na soori gbangbalanyie xilie nan ya: Xakimoni xa di Yasobeyami, naxan findi e xunyi ra. A nu bara mixi keme saxan faxa tanbe ra gere keren kui.

¹² A firin nde findi Dodayi xa di Eleyasari nan na, Axowaka. A nu na Dawuda xa senbema saxanyie ya ma.

¹³ A nu bara Dawuda mali Filisitakae gere. Pasi Damimi. A xa soorie naxa e gi Filisitakae ma, mengi xe nu dennaxe.

¹⁴ Kono Eleyasari naxa lu naa han a Filisitakae bonbo Alatala xa mali ra.

¹⁵ Yarerati saxan, Dawuda xa yarerati tongo saxanyie ya ma, naxa siga Dawuda yire Adulama fonme ra. Filisitakae nu tixi Refa gulunba kui.

¹⁶ Na waxati Dawuda nu sabatixi yire makantaxi, Filisitakae nu sabatixi Beteleemu mabiri.

¹⁷ Dawuda naxa a sago nde fala, «A xoli n ma n xa Beteleemu kolonyi ye min.»

¹⁸ Na soori yarerati saxanyie naxa Filisitakae xa naaninyi igiri, e sa ye ba kolonyi ra naxan na Beteleemu naade ra. E to fa na ye ra Dawuda be, a naxa tondi a minde. A naxa a ifili boxi ma serexe ra Alatala be.

¹⁹ A naxa a fala, «Ala xa n natanga na ma. N mu noma yi ye minde, n ma xeme naxan sotoxi n be e nii sare ra. Na luma alɔ e nii tide mu gbo n be.» Na kui a naxa tondi na ye minde a xa senbema saxanyie naxan soto a be.

²⁰ Yowaba ngaxakerenyi Abisayi nan nu findixi na senbema saxanyie xunyi ra. A nu bara xeme keme saxan faxa a xa tanbe ra. A naxa xili xungbe soto na xeme saxanyie ya ma.

²¹ E naxa a binya, e a findi e xa mange ra, kono a mu lu e ya ma.

²² Yehoyada xa di Benaya Kabaseelika nu findixi soori magaaxuxi nan na. A nu bara fe xungbe gbege raba, alɔ Ariyeli Mowabaka firinyi faxafe. A man naxa yete nde faxa kolonyi kui balabalanyi temui.

²³ Loxoe nde a naxa Misiraka gbangbalanyie nde faxa, naxan xa maiteya kanke ya firin lima. Tanbe belebele nu na na Misiraka yi ra, naxan gbo alɔ dugi soxo

wuri. Benaya naxa na ba a yi ra, a a faxa a yete xa tanbe ra.

²⁴ Yehoyada xa di Benaya xa fe xungbe nan na ki. A xili gbo na senbema saxanyi ya ma.

²⁵ A naxa binye soto dangi na xeme tongo saxan na, kono a senbe mu nu gbo na senbema saxanyie be. Dawuda xa gundo soori nan nu a ra.

²⁶ Senbema gbete nan ya: Yowaba xunya Asaheli, Dodo xa di Elexanan Betseemuka,

²⁷ Samoti Harorika, Xeleli Pelonka,

²⁸ Ikesi xa di Ira Tekowaka, Abiyeseri Anatotika,

²⁹ Sibekayi Xusaka, Ilayi Axowaka,

³⁰ Maharayi Netofaka, Baanna xa di Xeleda Netofaka,

³¹ Ribayi xa di Itayi, naxan keli Gibiya Bunyamin bonsoe xa boxi ma, Benaya Piratonka,

³² Xurayi naxan keli Gaasi gulunba yire, Abiyeli Arabaka,

³³ Asamafeti Baxurimika, Eliyaba Saalabonka,

³⁴ Hasemi xa die Gisonkae, Saage xa di Yonatan Hararaka,

³⁵ Sakara xa di Axiyama Hararaka, Uru xa di Elifala,

³⁶ Xeferi Mekeraka, Ahiya Pelonka,

³⁷ Xesero Karemeleka, Esibayi xa di Naarayi,

³⁸ Natan ngaxakerenyi Yoweli, Hagari xa di Mibixari,

³⁹ Seleki Amonika, Naxarayi Berotika, Seruya xa di Yowaba xa geresose xaninma,

⁴⁰ Ira nun Garebe Yatirikae,

⁴¹ Uriya Xitika, Axalayi xa di Sabadi,

⁴² Siisa xa di Adina Rubenkae xa mange nun a xa mixi tongo saxan,

⁴³ Maaka xa di Xanan, Yosafati Mitinika,

⁴⁴ Usiya Asatarotika, Xotama xa die Saama nun Yeyiyeli Arowerikae,

⁴⁵ Simiri xa die Yediyayeli, Yoxa xunya Tisika,

⁴⁶ Eliyeli Maxawika, Eliyeli xa die Yeribayi nun Yosawiya, Itima Mowabaka,

⁴⁷ Eliyeli, Obedo, nun Yaasiyeli Mesobaka.

12

Soori gbete birafe Dawuda foxo ra

¹ Soorie nan ya naxee siga Dawuda yire Sikilaga, alako e xa a mali gere sode. Na waxati Dawuda mu nu na Kisu xa di Solu fe ma.

² Bunyamin bonsoe nan nu e ra, Solu ngaxakerenyie. E nu fata tanbe nun gemee wolide e yirefanyi nun e koola belexe ra.

³ E xilie nan ya: Mange Axiyeseri, Se-maa xa die Yowasi Gibiyaka, Asamafeti xa

die Yesiyeli nun Peleti, Beraka nun Yehu Anatotika,

⁴ Yisemaya Gabayonka, naxan findi soori xungbe ra na soori tongo saxan ya ma, a fan findi e xa mange nan na,

⁵ Yeremi, Yaxasiyeli, Yoxanan, nun Yosabadi Gederaka,

⁶ Elusayi, Yerimoti, Beyalaya, Semaraya, Sefataya Xarufuka,

⁷ Elekana Koraka, Yisiya Koraka, Asareli Koraka, Yoweseri Koraka, Yasobeyami Koraka,

⁸ nun Yeroxama Gedorika xa die Yowela nun Sebadaya.

⁹ Soori gbangbalanyi Gadika ndee naxa siga Dawuda yire wula i. Nee fata gere ra, geresose nu na e yi ra alo kanke makantase nun tanbe. E senbe nu gbo alo yetee, e xulun alo xeli naxee e gima geyae fari.

¹⁰ E xilie nan ya: Eseri, e xunyi, Abadiyasi, a firin nde, Eliyabi, a saxan nde,

¹¹ Misemanna, a naani nde, Yeremi, a suuli nde,

¹² Atayi, a senni nde, Eliyeli, a solofere nde,

¹³ Yoxanan, a solomasaxan nde, Elesabada, a solomanaani nde,

¹⁴ Yeremi, a fu nde, a nun Makabanayi, a fu nun keren nde.

¹⁵ Gadikae nan yi ki naxee findi soori xungbee ra. Naxan xurun e ya ma, a senbe gbo mixi keme be. Naxan xungbo e ya ma, a senbe gbo mixi wulu be.

¹⁶ Nee naxa Yuruden xure giri a rafexi temui naxe, kike singe, e fa geya lanbanyi mixie keru sogetede nun sogegorode mabiri.

¹⁷ Bunyaminka nun Yudayaka ndee naxa siga Dawuda xa yire makantaxi.

¹⁸ Dawuda naxa e ralan, a a fala e be, «Xa wo faxi bopesa nan kui alako wo xa n mali, won bopsee findima keren nan na. Kono xa a sa a li wo faxi n yanfade n yaxuie nan be, n tan naxan mu fe naaxi yo rabaxi, won benbae Marigi Ala kiiti sama ne.»

¹⁹ Na temui Alatala Xaxili Seniyenxi naxa goro Amasayi ma, naxan findi soori tongo saxan xunyi ra. A naxa a fala,

Ala xa Yisayi xa di Dawuda mali,

Ala xa bopesa fi a ma,

Ala xa bopesa fi Dawuda malima ma,

barima Ala nan Dawuda malixi.

Na kui Dawuda naxa e rasene, e xa lu a xa soori mangee ya ma.

²⁰ Manasi soori ndee nu bara e sa Dawuda de ra a nu wama kafufe Filisitakae ma temui naxe Solu gere. E nun Dawuda mu no Filisitakae malide barima Filisita mange ndee nu bara gaaxu, e fa a fala, «Dawuda fama ne won yanfade, a kafu a marigi Solu ma, e won gere.»

²¹ E to na fala, Dawuda naxa gbilen Sikilaga. Manasika naxee nu biraxi a foxo ra, e xilie nan ya: Adena, Yosabadi, Yediyayeli, Mikayeli, Yosabadi, Elihu, nun Siletayi. Soori wulu keren mang'e nan nu na e birin na.

²² E nu Dawuda malima a xa soorie rapereede, barima e birin fata soori na rabade. Singe, e nu Isirayila soorie nan naperema.

²³ Loxo yo loxo Dawuda malimae xun nu masama han a xa soori gali naxa lu alo Ala gbe.

²⁴ Soori xasabi nan ya naxee fa Xebiron Dawuda yire, alako e xa Dawuda mali, Solu xa mangeya xa radangi a ma alo Alatala nu bara a masen ki naxe:

²⁵ Yudayakae, soori wulu senni keme solomasaxan. Geresose nu na e birin yi ra.

²⁶ Simeyɔnkae, soori gbangbalanyie wulu solofere soori keme.

²⁷ Lewikae, soori wulu naani keme senni.

²⁸ Yehoyada, naxan findi yarerati ra Haruna joxoe ra, a nun a xa soori wulu saxan keme solofere.

²⁹ Sadoki, segetala soori gbangbalanyi, nun a xabile kuntigie, mixi moxɔɔɔn nun firin.

³⁰ Bunyaminkae, Solu bɔnsɔe, soori wulu saxan. E mu nu gbo barima a gbege nu na Solu nan ma seeti.

³¹ Eframikae, soori wulu moxɔɔɔn keme solomasaxan. E birin soori gbangbalanyi naxee benbae xili nu gbo.

³² Manasikae, soori wulu fu nun solomasaxan. E tan nan nu sugandixi mangeya radangife ra Dawuda ma.

³³ Isakarikae, kuntigi keme firin nun e xa mixi naxee nu na e xa yaamari bun ma. E fan nu bara a kolon Isirayila lan a xa naxan naba na waxati.

³⁴ Sabulonkae, soori wulu tongo suuli. E redixi gere xili ma, geresose nu na e yi ra.

³⁵ Nafatalikae, soori xunyi wulu keren, a nun soori wulu tongo saxan nun solofere. Wure lefa nun tanbe nu na e birin yi ra.

³⁶ Danakae, soori wulu moxɔɔɔn nun solomasaxan keme senni. Geresose na e birin yi ra.

³⁷ Aserikae, soori wulu tongo naani. E birin redixi.

³⁸ Soori naxee keli Yuruden naakiri ma sogetede biri, nee findi Rubenkae, Gadikae, nun Manasikae nan na, e lan mixi wulu keme moxɔɔɔn nan ma. Geresose na e birin yi ra.

³⁹ Yi soorie fa ne Xebiron alako e xa Dawuda doxo mang'e ra Isirayila xun na. Na janige nan nu na e be. Isirayilakae birin nu bara na nate tongo.

⁴⁰ E naxa lu menni Dawuda yire xi saxan e e degema, e e minma. E ngaxakerenyie nan nu na donse rafalama e be.

⁴¹ E doxo booree fan naxa fa donse ra kelife ra Isakari boxi, Sabulon boxi, nun Nafatali boxi ma. E naxa fa na ra sofalee, joxomee, soee, nun ningee fari. E naxa fa kote mooli birin na alo donse, farin, xore xaraxi, weni bogi xaraxi, weni, ture, xuruse lanma nun a xungbe. E naxa fa a gbege ra barima Isirayilaka birin nu seewaxi.

13

Dawuda saate kankira xaninfe Darisalamu.

(Samuweli II 6:1-11)

¹ Dawuda naxa soori wulu xunyi, soori keme xunyi, nun kuntigi birin xili, e xa malan.

² Dawuda naxa a fala Isirayila jama birin be, «Xa a findixi fe fanyi nan na, xa a kelixi won Marigi Alatala nan ma, won xa xerae xee won ngaxakerenyie ma, naxee na Isirayila boxie ma. Won xa serexedubee nun Lewikae fan xili, naxee na Isirayila taee kui, alako won birin xa lu yire keren.

³ Won xa won Marigi xa saate kankira ragbilen won yire, barima Solu xa mangeya waxati, won mu siga a foxo ra.»

⁴ Nama birin naxa tin na fe fanyi ra.

⁵ Dawuda naxa Isirayila birin malan, keli Sixori xure ma Misira boxi, sa doxo Xamata ra, alako e xa Ala xa saate kankira tongo Kiriyaati Yeyarimi.

⁶ Dawuda nun Isirayila birin naxa te Baala Yudaya boxi ma, dennaxe xili Kiriyaati Yeyarimi. E nu wama Ala xa saate kankira tongofe. Alatala xa kibanyi nu na maleke sawure firin tagi na kankira fari, Alatala maxandima dennaxe.

⁷ E naxa Ala xa saate kankira tongo Abinadabo xonyi, e a doxo kote xanin se neene kui. Usa nun Axiyo naxa a ragi.

⁸ Dawuda nun Isirayilakae naxa seewa ki fanyi Ala ya xori. E naxa beeti ba korae, maxasee, nun sarae xui ra.

⁹ E to lɔnyi li e dennaxe ma Kidon, ningee naxee nu kote xanin se mabendenma, naxa salaxun e wa birafe. Usa naxa saate kankira suxu a belexe ra alako a naxa bira.

¹⁰ Alatala naxa xono Usa ma, a faxesa keren na, barima a mu nu lan a xa a belexe din saate kankira ra. Usa faxesa na ki ne Ala ya xori.

¹¹ Dawuda naxa xono Usa faxesa ma. Menni xili naxa sa «Usa gbaloe.» Han ya na xili saxi naa xun.

¹² Dawuda naxa gaaxu Ala ya ra na loxo. A naxa a yete maxorin, «N Ala xa saate kankira rasoma n xonyi di?»

¹³ Na loxoe Dawuda mu saate kankira xanin a xonyi Darisalamu. A naxa a raso Obedo Edon xa banxi kui, naxan na Gati.

¹⁴ Ala xa saate kankira naxa lu Obedo Edon xa denbaya yire kike saxan. Alatala naxa barake sa e ma na xa fe ra.

14

*Dawuda xa denbaya
(Samuweli II 5:11-16)*

¹ Tire mange Xirami naxa mixie xee Dawuda xon ma alako e xa banxi belebele ti a tan Dawuda be. E naxa sediri wuri xanin e xun ma, a nun walike naxee a rawalima.

² Dawuda naxa a kolon a Alatala yati nan a findixi Isirayila mange ra. A a kolon Ala luma a xa mangeya ite ra a xa jama xa fe ra.

³ Dawuda naxa gine gbete doxo Darisalamu. E naxa di ginee nun di xeme bari a be.

⁴ A xa di naxee barixi Darisalamu, e xilie nan ya: Samuwa, Sobabo, Natan, Sulemani,

⁵ Yibixari, Elisuwa, Elipeleti,

⁶ Noga, Nefegi, Yafiya,

⁷ Elisama, Beeliyada, nun Elifeleti.

*Filisitakae Dawuda gerefe
(Samuweli II 5:17-25)*

⁸ Filisitakae to a me Dawuda bara findi Isirayila mange ra, e naxa siga a gere. Dawuda fan naxa mini e ya ra.

⁹ Filisitakae naxa gere ti Isirayilakae be naxee nu na Refa gulunba.

¹⁰ Dawuda naxa Ala maxorin, «N xa siga Filisitakae gere? I e sama n sagoe?» Alatala naxa a masen a be, «Siga, n fama ne e sade i sagoe.»

¹¹ Dawuda nun a xa soorie naxa te Bali Perasimi, e fa Filisitakae bonbo. Na kui Dawuda naxa a fala, «Ala naxa n yaxuie kana, alo ye gbegbe bogoni booma a ra ki naxe.» Na fe nan a toxi, Bali Perasimi xili falaxi yi yire xun.

¹² Filisitakae nu bara e xa kuyee lu gere yire. Dawuda naxa yaamari fi e xa gan.

¹³ Filisitakae man naxa gere ti Isirayilakae be naxee nu na Refa gulunba.

¹⁴ Dawuda man naxa Ala maxorin xa a lanma a xa e gere. Ala naxa a yaabi, «I naxa bira e foxo ra de. I xa e mabilin han wondi yire. I xa mame ti menni

¹⁵ han i xa xui nde me wuri bilie kon na. Na temui i fa mini wondi kui e gere. E tan nan minima i ya ra, nee bonbo i be.»

¹⁶ Dawuda naxa a raba alo Ala a masenxi a be ki naxe. E naxa Filisitakae bonbo kelife Gabayon, sa doxo Geseri ra.

¹⁷ Na kui Dawuda xili naxa xungbo yire birin. Alatala naxa a niya si birin xa gaaxu Dawuda ya ra.

15

Ala xa saate kankira sigafe Darisalamu

¹ Dawuda naxa banxie ti Darisalamu taa kui, dennaxe nu xili Dawuda xa taa. Menni a naxa kiri banxi ti Ala xa saate kankira luma dennaxe.

² Dawuda naxa yaamari fi a mixi yo mu Ala xa saate kankira maxaninma fo Lewikae, barima Alatala e tan nan sugandixi na ma. Na bara findi e xa wali ra temui birin.

³ Dawuda naxa Isirayila birin xunlan Darisalamu Alatala xa saate kankira rasofe ra banxi kui naxan nu yailanxi na xa fe ra.

⁴ Dawuda naxa Haruna xa die nun Lewikae malan:

⁵ Kehati xa die, mixi keme mixi moxonen.

E xunyi na Uriyeli nan na.

⁶ Merari xa die, mixi keme firin mixi moxonen.

E xunyi na Asaya nan na.

⁷ Gerison xa die, mixi keme mixi tongo saxan.

E xunyi na Yoweli nan na.

⁸ Elisafan xa die, mixi keme firin.

E xunyi na Semaya nan na.

⁹ Xebiron xa die, mixi tongo solomasaxan.

E xunyi na Eliyeli nan na.

¹⁰ Yusiye xa die, mixi keme mixi fu nun firin.

E xunyi na Aminadabo nan na.

¹¹ Dawuda naxa serexedubee Sadoki nun Abiyatari, a nun Lewikae Uriyeli, Asaya, Yoweli, Semaya, Eliyeli nun Aminadabo xili.

¹² A naxa a fala e be, «Wo tan nan na Lewi xa denbayae xunye ra. Wo wo yete raseniye, wo tan nun wo xa mixie. Wo xa te wo Marigi Alatala xa saate kankira ra. Wo xa a xanin yire n dennaxe yailanxi a be.

¹³ Temui dangixi won Marigi Alatala nu bara xono won ma, barima Lewikae nan nu lan e xa na xanin a seriye ki ma.»

¹⁴ Serexedubee nun Lewikae naxa e yete raseniye beenu e xa te Isirayila Marigi Alatala xa saate kankira ra.

¹⁵ Lewikae naxa Alatala xa saate kankira suxu wurie ma a xaninma naxee ra, e e sa e tunkie fari alo Alatala Annabi Munsaya amari ki naxe.

¹⁶ Dawuda naxa a fala Lewikae xunye be e xa beetiba ndee sugandi e xa mixie ya ma naxee beeti bama korae nun maxasee xui ra jexixini kui.

¹⁷ Lewikae naxa Yoweli xa di Heman sugandi, a nun Berekiya xa di Asafi, nun

Kusaya xa di Etani, naxan nu na Merari xa die ya ma.

¹⁸ Lewikae gbetee nan nu na naade kantee ra: Sakari, Ben, Yasiyeli, Semiramoti, Yexiyeli, Unni, Eliyabi, Benaya, Maaseya, Matitiya, Elifelehu, Mikineyahu, Obedo Edon, nun Yeyiyeli.

¹⁹ Lewika gbetee nan nu na beetibae ra: Heman, Asafi, nun Etani. E nu maxasee raberema jalexinyi kui.

²⁰ Sakari, Asiyeli, Semiramoti, Yexiyeli, Unni, Eliyabi, Maaseya, nun Benaya nu korae raberema.

²¹ Matitiya, Elifelehu, Mikineyahu, Obedo Edon, Yeyiyeli, nun Asasiya nu korae luuti solomasaxan daaxi raberema.

²² Lewika Kenaniya naxa findi xunyi ra naxan Ala xa saate kankira xaninma. A nu na wali kolon.

²³ Berekiya nun Elekana nu a malima na wali kui.

²⁴ Serexedubee Sebanaya, Yosafati, Neteeli, Amasayi, Sakari, Benaya, nun Eliyaseri nan nu sarae fema Ala xa saate kankira ya ra. Obedo Edon nun Yexiya nan nu saate kankira xaninyie ra.

²⁵ Dawuda, Isirayila forie, nun soori wulu xunyiye naxa ti kira xon alako e xa sa Alatala xa saate kankira mati jalexinyi kui kelife ra Obedo Edon xonyi.

²⁶ Ala naxa Lewikae mali a xa saate kankira xaninde. Na kui e nu bara tuura solofere nun yexee kontonyi solofere ba serexe ra.

²⁷ Dawuda, Lewika naxee saate kankira xaninma, beetibae, nun Kenaniya, beetibae xa mange, e birin nu maxirixi donma tofanyie kui. Dawuda naxa serexedubee donma fan nagoro a ma.

²⁸ Isirayilakae birin naxa te Alatala xa saate kankira ra jalexinyi kui. Ndee naxa ferie nun sarae fe, ndee naxa maxasee nun korae rabere.

²⁹ Solu xa di gine Mikala naxa Isirayilakae to Alatala xa saate kankira raso ra Dawuda xa ta a kui. A to mange Dawuda to fare boron na jalexinyi kui, a naxa mange Dawuda ranaaxu.

16

Dawuda Ala tantufe

¹ E to so Darisalamu, e naxa Ala xa saate kankira doxo horomolingira kui, Dawuda naxan yailanxi a lude ra. E naxa serexe gan daaxi nun xanunteya serexe ba.

² Dawuda to ge na serexee bade, a naxa duba Isirayila jama be Alatala xili ra.

³ Na xanbi a naxa taami, sube, nun donse joxunme so Isirayilakae birin yi ra.

⁴ A Lewika naxee sugandi dubafe ra jama be, e Isirayila Marigi Alatala matoxo,

e a tantu a xa saate kankira ya ra. Nee xilie nan ya:

⁵ Asafi, naxan findi e xunyi ra, Sakari, naxan na na xanbi ra, Yeyiyeli, Semiramoti, Yexiyeli, Matitiya, Eliyabi, Benaya, Obedo Edon, nun Yeyiyeli. Korae nu na e yi ra, maxasee nu na Asafi yi ra.

⁶ Serexedubee Benaya nun Yaxasiyeli nu sarae fema Ala xa saate kankira ya ra.

⁷ Na loxoe Dawuda naxa yi beeti so Asafi nun a xa mixie yi ra alako e xa Alatala tantu.

⁸ Wo Alatala matoxo, wo a maxandi. Wo a masen sie be a fe xungbe naxee rabaxi.

⁹ Wo beeti ba a be, wo a tantu binye kui. Wo wo mapoxun a xa fe fanyii birin ma.

¹⁰ Wo a xili seniyanxi matoxo. Wo tan naxee na Alatala fenfe, seewe xa lu wo bojpe kui.

¹¹ Wo xa bira Alatala nun a senbe foxo ra. Wo wo ya rafindi a ma.

¹² Wo wo ratu a xa kaabanakoe ma, a xa fe fanyie ma a naxee rabaxi, a nun a xa marasi.

¹³ Wo tan Isirayila bara findi a xa konyie ra.

Yaxuba xa die, Alatala bara wo sugandi.

¹⁴ Alatala nan na won Marigi Ala ra, A tan nan kiiti sama boxi birin ma.

¹⁵ Wo wo ratu a xa saate ma temui birin, a xa woyenyi ma abadan.

¹⁶ A na saate naxan tongo Iburahima be, a a kali Isiyaga be.

¹⁷ A na nan xirixi e nun Yaxuba tagi, a findi saate ra Isirayila be naxan mu kanama abadan.

¹⁸ Na saate nan ya:

«N Kanaan boxi fima ne wo ma, a findi wo ke ra.»

¹⁹ Wo mu nu gbo,

xope nan nu wo ra na boxi kui.

²⁰ Wo to siga jamanee gbetee ma, wo naxa lu e xa mangeya bun ma,

²¹ Ala mu tin mixi yo xa wo jaxankata.

A naxa mangee rakoroosi wo xa fe ra,

²² «Wo naxa wo belexe din n ma mixi sugandixie ra,

wo naxa n ma namijonmee tooro.»

²³ Dunija birin xa beeti ba Alatala be.

Loxoe birin wo xa a xa kisi xa fe masen.

²⁴ Wo xa a xa fe fanyie tagi raba si gbetee be,

wo xa a xa kaabanakoe masen dunija birin be.

²⁵ Alatala senbe gbo, a lanma won xa a matoxo.

A magaaxu alae birin be.

²⁶ Wule nan na si gbetee xa alae ra, kono Alatala nan koore daaxi.

²⁷ Nore xungbe na a yi ra,

senbe nun seewe gbo a xonyi.

²⁸ Si birin, wo xa Alatala matoxo,
wo xa a senbe kolon.

²⁹ Wo xa a xili matoxo,
wo xa serexee ba a be a xa horomolingira
kui,

wo xa a batu seniyeanyi kui.

³⁰ Adama birin xa seren a ya ra.

Ala mu tinma dunija xun xa rakana.

³¹ Koore nun dunija xa seewa,
birin xa a kolon Alatala nan mange ra.

³² Baa nun yexee xa Ala senbe masen,
boxi nun subee xa Ala xa fanyi masen.

³³ Wondi wuri xa Alatala xili masen,
naxan fafe dunija makiitide.

³⁴ Wo xa Alatala tantu barima a fan,
a xa xanunteya mu kanama abadan.

³⁵ Wo xa a masen Ala be,

«Ala, muxu rakisi,
muxu ratanga si gbete ma,
alako muxu xa i xili matoxo,
na xa findi fe fanyi ra muxu be.

³⁶ Tantui na Isirayila Marigi Alatala be
temui birin.»

Nama naxa a ratin, «Tantui na Alatala be.»

³⁷ Dawuda naxa Asafi nun a xunya
yamari e xa meeni Alatala xa saate kankira
ma temui birin.

³⁸ A naxa Yedutun xa di Obedo Edon,
nun Xosa, a nun a xa mixi tongo senni nun
solomasaxan yamari e xa horomolingira
naade kanta.

³⁹ Serexedube Sadoki nun a xa mixie
naxa lu Alatala xa horomolingira naxan nu
na Gabayon geya fari.

⁴⁰ A nu lan ne e xa serexe gan daaxi
ba geesege nun nummare temui Alatala be
alo a sebexi Isirayilakae be kitaabui kui ki
naxe.

⁴¹ Heman, Yedutun, nun boore naxee nu
sugandixi fan nu na alako e xa Alatala
tantu, barima a xa fonisireya mu jonma
abadan.

⁴² Heman nun Yedutun nu sarae fema,
e nu maxasee raberema alako e xa beeti
ba Alatala be. Yedutun xa die nan nu na
naade kantee ra.

⁴³ Na dangi xanbi, nama birin naxa siga
e xonyi. Dawuda fan naxa gbilen a xonyi,
a xa duba a xa denbaya be.

17

*Ala xa saate Dawuda be
(Samuweli II 7:1-17)*

¹ Dawuda to ge sabatide a xa banxi neene
kui, a naxa a fala Annabi Natan be, «I bara
a to, n na banxi tofanyi nan kui naxan
yailanxi sediri wuri ra, konjo Alatala xa
saate kankira tan na kiri banxi nan kui.»

² Annabi Natan naxa Dawuda yaabi, «I
xa i waxonfe raba, barima wo nun Ala na
a ra.»

³ Na koe ra, Ala naxa a masen Annabi
Natan be,

⁴ «Sa a fala n ma konyi Dawuda be
Alatala xa masenyi nan ya, <I tan mu banxi
tima n be n luma dennaxe.

⁵ Kabi n Isirayila ramini Misira boxi kui
han to, n na kiri banxi nan kui. Banxi
gbete yo mu nu na n yi ra.

⁶ Muxu nun Isirayila xa jere kui, n mu a
fala n ma pama xa yarerati yo be, n naxee
sugandi e xa meeni n ma pama ma, e xa
banxi sediri wuri daaxi ti n be.»

⁷ Yakosi i xa a masen n ma konyi Dawuda
be, <Mange Alatala xa masenyi nan ya: I nu
na goore ne xuruse kantade, n naxa i findi
n ma pama Isirayila xa mange ra.

⁸ I nu sigama dennaxe birin won birin
nan nu a ra, n naxa i yaxuie halaki i ya ra,
n naxa i xili rate alo mixi binye naxee na
boxi fari.

⁹ N bara yire nde sugandi n ma pama
Isirayila be e sabatima dennaxe, alako e
naxa gaaxu sonon, tinxintaree xa e lu naa.

¹⁰ N e malima ne alo n a raba ki naxe n
to kiitisee doxo n ma pama Isirayila xun
ma. N man na rabama i tan fan be, i xa ti
i yaxuie fari. N tan Alatala fama ne senbe
fide i ma a nun i xabile birin.

¹¹ I xa dunijeigiri na kamali temui naxe,
i naxa gbilen i benbae yire, n meenima ne
i xa die ma. N keren sugandima ne, a xa
findi mange ra i jonxo ra.

¹² Na kanyi nan fama horomobanxi tide
n be. N a rasabatima mangeya kui, alako
a xa bu abadan.

¹³ N findima a baba nan na, a tan fan
findima n ma di nan na. N ma fonisireya
mu bama a yi ra alo n a ba ki naxe mange
singe yi ra.

¹⁴ N a findima n ma pama xa mange nan
na, a xa mangeya mu kanama abadan.»

¹⁵ Annabi Natan naxa Ala xa masenyi ti
Dawuda be alo Ala a masenxi a be ki naxe.

¹⁶ Na xanbi mange Dawuda naxa siga, a
sa a yete dentege Marigi Alatala be, a a fala,
«N Marigi Alatala, nde na n tan na a nun
n ma denbaya ra naxan a niyama i xa yi
nate mooli tongo muxu be?

¹⁷ N Marigi Ala, i naxan falaxi i xa konyi
xa denbaya xa fe ra, fe xuri mu a ra de! N
Marigi Alatala i bara hinne n na alo mixi
xungbe.

¹⁸ N tan Dawuda, n noma munse falade
i be yi xunnakeli xa fe ra i naxan fixi i xa
konyi ma? I i xa konyi kolon.

¹⁹ Marigi Alatala, i bara yi nate tongo n
be i xa xanunteya xa fe ra alako dunija xa
i senbe kolon.»

²⁰ «Alatala, i maniyē mu na, ala gbete mu na ba i tan na. Muxu bara na kolon.

²¹ Si gbete na dunija naxan luma alo Isirayila naxan Marigi a raminixi konyiya kui, a a findi a xa nama ra? I bara kaabanakoe raba, fe magaaxuxie. I bara sie keru i xa nama ya ra, i naxan naminixi Misira boxi ra, alako i xili xa kolon.

²² Marigi Alatala, i bara a ragiri Isirayila xa findi i xa nama ra, i fan bara findi e Marigi Ala ra. Na mu kanama abadan.»

²³ «Marigi Alatala, i xa masenyi i xa konyi nun a xa denbaya xa fe ra, na xa kamali. I naxan fala, yandi i xa na ragiri.

²⁴ I xa na ragiri alako i xili xa gbo temui birin. Dunija xa a fala, «Mange Alatala, Isirayila Marigi Ala nan a ra.» I xa konyi Dawuda, nun a xa denbaya, i xa meeni e ma abadan.

²⁵ N Marigi Ala, i bara i panige masen i xa konyi be a falafe ra i xa a xa denbaya xun nakeli. Na na a ra i xa konyi bara limaniya i maxandife ra.

²⁶ Alatala, i tan nan na Ala ra. I bara yi masenyi fanyi ti i xa konyi be.

²⁷ I bara wa i xa konyi xa denbaya barakafe, alako a xa balo i ya i abadan. Alatala barake sama naxan ma, na barake mu bama a yi ra abadan.»

18

*Dawuda nola sotofe
(Samuweli II 8:1-18)*

¹ Na to dangi, Dawuda naxa Filisitakae bonbo, a e rayaagi. A naxa Gati nun a rabilinyie ba e yi ra.

² A naxa Mowabakae fan bonbo, e fa lu a xa yaamari bun ma, e duuti ba.

³ Dawuda naxa Soba mange Hadadeseri fan bonbo Xamata mabiri, barima a nu wama Efirati xure xa lu a xa yaamari bun ma.

⁴ Dawuda naxa soori ragise wulu keren, soe ragi wulu solofere, nun soori wulu moxonen ba e yi ra. A naxa soe birin tore bolon fo soe keme jondon a naxee ragata a yete be.

⁵ Siriya naxee na Damasi naxa fa Soba mange Hadadeseri malide, konɔ Dawuda naxa soori wulu moxonen nun firin bonbo e ra.

⁶ Dawuda naxa a xa soorie doxo Siriya boxi ma Damasi taa kui. Siriya naxa lu Dawuda xa yaamari bun, e duuti ba a be. Dawuda siga dede, Alatala nu xunnakeli fima ne a ma.

⁷ Dawuda naxa Hadadeseri xa soorie xa wure lefa xanin Darisalamu xema masoxi naxee ma.

⁸ A naxa Hadadeseri xa yoxui gbegbe tongo Tibati nun Kunu. Sulemani naxa

na yailan maxase xungbe ra, salide kontigibae, a nun serexebade walisee ra naxee nu rawalima horomobanxi kui.

⁹ Xamata mange Tohu naxa a me a Dawuda bara Soba mange Hadadeseri xa soorie birin bonbo.

¹⁰ A naxa a xa di Hadorami xee mange Dawuda xon, a xa a xeebu a be, a man xa a matoxo a xa gere xa fe ra Hadadeseri mabiri ra. A man naxa xema, gbeti, nun yoxui fi Dawuda ma, barima gere nu na Tohu nun Hadadeseri tagi.

¹¹ Mange Dawuda naxa na birin fi Alatala ma, a nun gbeti nun xema a naxan nasuxu sie birin yi ra alo Edon, Mowaba, Amoni, Filisita, nun Amaleki.

¹² Seruya xa di Abisayi naxa Edonka wulu fu nun solomasaxan bonbo gulunba kui Foxoe yire.

¹³ A naxa soorie lu Edon alako naa birin xa lu Dawuda xa yaamari bun ma. Dawuda siga dede, Alatala nu xunnakeli fima ne a ma.

¹⁴ Dawuda naxa a xa nama Isirayila yamari seriye nun tinxiyi ra.

¹⁵ Seruya xa di Yowaba nan nu na soorie xa mange ra. Axiludu xa di Yehosafati nan nu na mange xa xui madangi ra.

¹⁶ Axituba xa di Sadaki nun Abiyatari xa di Abimeleki nan nu na serexedubee ra. Sawesa nan nu na mange xa sebeliti ra.

¹⁷ Yehoyada xa di Benaya nan nu na Keretikae nun Peletakae xunyi ra. Mange Dawuda xa die nan nu na a xanbi ra.

19

*Dawuda nun Amonikae xa gere
(Samuweli II 10:1-19)*

¹ Na to dangi, naxan naba na nan yi ki. Amonikae xa mange Naxasa naxa faxesa, a xa di naxa ti a joxoe ra.

² Dawuda naxa a mapoxun, «N fe fanyi rabama ne Naxasa xa di Xanun be, barima a baba fe fanyi raba ne n be.» Dawuda naxa xerae xee Xanun xon e xa sa a nu tooro a nu sege sa a baba jonfe ma. Dawuda xa xerae naxa so Amonikae xa boxi ma Xanun yire, e xa a nu tooro sa.

³ Konɔ Amonikae xa kuntigie naxa a fala Xanun be, «I joxo a ma Dawuda yee xeexi i nu tooro sade i baba jonfe nan ma? E faxi ne e xa fa be kolon, e xa be ya iso, e xa yi boxi tegerenya raba. A xa xerae faxi be na nan ma.»

⁴ Na kui Xanun naxa Dawuda xa xerae suxu, a naxa e de xabe maxaba, a naxa e xa donmae raxaba e xore yailanyi, a fa e rabepin.

⁵ Mixi nde to na fe dentegge Dawuda be, a naxa mixie xee a xa xerae yire a falafe ra, «Wo lu Yeriko han wo de xabee xa mini. Na

temui wo xa gbilen be.» Dawuda xa x'erae xaxili nu bara ifu ki faniyi ra.

⁶ Xanun nun Amonikae to a kolon a e bara x'onnanteya raso e nun Dawuda tagi, e naxa gbeti kilo wulu tongo saxan nun naani fi Siriyakae ma, naxee nu na Mesopotamiya, Maaka nun Soba, alako e xa fa s'oori ragisee nun soe ragie ra e be.

⁷ Na kui Maaka mange nun a xa pama naxa fa s'oori ragise wulu tongo saxan nun firin na, e fa malan Medeba. Amonikae fan naxa mini e xa taee kui, alako e xa Dawuda gere.

⁸ Dawuda fefe na kolon, a naxa s'oori mange Yowaba nun a xa s'oori gbangbalanyi birin x'ee e yire.

⁹ Amonikae naxa mini, e ti gere ki ma taa sode de ra. Mange naxee fa e malide, e nu tixi e xati ma daaxa i.

¹⁰ Yowaba naxa a kolon gere na a ya ra, a man na a xanbi ra. A naxa Isirayila s'oori fanyie mayegeti, a e ti Siriyakae ya ra.

¹¹ A naxa s'oori d'onn'ee lu a xunya Abisayi xa yaamari bun ma, e xa ti Amonikae ya ra.

¹² Yowaba naxa a fala a xunya be, «Xa Siriyakae senbe gbo n be, i xa fa n malide. Xa Amonikae fan senbe gbo i be, n fan sigama i malide.

¹³ I xa limaniya, won xa won senbe so won b'ons'ee xa fe ra nun won Marigi Ala xa taee xa fe ra. Alatala xa a waxonfe raba.»

¹⁴ Yowaba nun a xa s'oorie naxa Siriyakae gere. Nee naxa e gi Yowaba ma.

¹⁵ Amonikae to a to, Siriyakae bara e gi, e fan naxa e gi Abisayi ma. Yowaba xunya naxa so taa kui, Yowaba naxa gbilen Darisalamu.

¹⁶ Siriyakae to a kolon Isirayila bara e b'onn'oo, e naxa x'erae x'ee Siriyakae ma naxee nu na xure naakiri ma. Hadadeseri xa s'oori mange Sofaki nan nu na e xunyi ra.

¹⁷ Dawuda to na kolon, a naxa Isirayilakae birin malan, e naxa fa e Yuruden igiri, e siga Siriyakae gere. Siriyakae man naxa e gi Isirayilakae ya ra.

¹⁸ Dawuda naxa s'oori nun e ragise d'onn'oo wulu solofere faxes, a nun s'oori wulu tongo naani g'bet'e. A naxa s'oori mange Sofaki fan faxes.

¹⁹ Hadadeseri malimae to a kolon a Isirayilakae bara e b'onn'oo, e naxa lanyi xiri e nun Dawuda tagi, e naxa lu a xa yaamari bun. Kabi na waxati, Siriyakae mu tinna Amonikae malide s'onn'on.

20

Dawuda Amonikae nun Filisitakae

gerefe

(Samuweli II 11:1, 12:26-31)

¹ Na je igbilenyi, gere temui to a li, Yowaba nun a xa s'oori gbangbalanyie naxa siga Amonikae gere. Yowaba naxa taa nde suxu naxan xili Raba, a fa menni kana. Dawuda tan naxa lu Darisalamu.

² Dawuda naxa mange t'onn'uma x'ee ma daaxi ba Amonikae xa mange xunyi ma, naxan xa binye dangi kilo tongo saxan na. G'eme tofanyi diyaman daaxi fan nu na a ma. Na mange t'onn'uma naxa d'onn'oo Dawuda xun ma, a fa se g'eb'ge xanin a xun ma a naxan s'oto gere kui.

³ Nama naxan nu na naa, Dawuda naxa e xanin a xun ma, a e findi konyie ra naxee wuri, g'eme, nun wure xabama. A Amonikae xa taa birin xa fe raba na ki ne. Na xanbi, Dawuda nun a xa s'oorie naxa gbilen Darisalamu.

⁴ Na to dangi, Isirayilakae nun Filisitakae naxa gere Geseri. Na gere kui, Sibekayi Xusaka naxa Sipayi faxes. Sipayi findi Refa b'ons'ee nan na. Filisitakae naxa yaagi na fe ma.

⁵ Isirayilakae nun Filisitakae man naxa gere. Yi biyaasi Yayiri xa di Elexanan naxa Goliyati xunya Laxami Gatika faxes. A senbe nu g'bo, a xa tanbe xa xungboe nu luxi alo dugi s'oto wuri.

⁶ Gere g'bet'e naxa mini Gati. X'eme kuye nde nu na, sole senni nan nu na a salonse birin ma, nee malanxi m'ax'onn'on nun naani. Na fan Rafa b'ons'ee nan nu na ra.

⁷ A to Isirayila konbi, Dawuda xunya Simeya xa di Yonatan naxa a faxes.

⁸ Yi x'eme birin fatanxi Rafa b'ons'ee nan ma naxan nu sabatixi Gati. Dawuda nun a xa s'oorie naxa e birin s'onto.

21

Isirayila nama kontife

(Samuweli II 24:1-9)

¹ Sentane to wa Isirayila ratantanfe, a naxa Dawuda b'onne rate a xa Isirayilakae konti.

² Dawuda naxa a fala Yowaba nun kuntigie be, «Wo siga, wo xa sa Isirayilakae konti, keli Beriseeba ma, sa d'onn'oo Dana ra. Wo xa na xasabi denteg'e n be.»

³ Yowaba naxa a yaabi, «Alatala xa Isirayila nama rawuya d'onn'oo keme. Mange, n marigi, i xa konyie xa mu nee birin na? I yi m'ooli m'ax'onn'inxi munfe ra? Munfe ra i wama Isirayila xa yi yunubi s'oto?»

⁴ Konoo mange xui mu matandima, na na a ra Yowaba naxa mini, a naxa Isirayila birin i'pere, a fa gbilen Darisalamu.

⁵ A naxa nama xasabi fala Dawuda be. Isirayilakae xa konti nan ya: xeme santidegema kanyi miliyon keren, wulu keme. Yudayakae xa konti nan ya: xeme santidegema kanyi wulu keme naani, tongo solofere.

⁶ Yowaba mu Lewi nun Bunyamin bonsoe konti, barima mange xa yaamari mu nu rafanxi a ma.

⁷ Yi yaamari naxa rapaaxu Ala ma. A naxa Isirayila xa tantanyi seri ba.

⁸ Dawuda naxa a fala Ala be, «N to yi rabaxi, n bara yunubi belebele raba. Yakosi n bara i mayandi i xa dije i xa konyi xa yunubi ma. Na bara findi n ma daxupa ra.»

⁹ Alatala naxa a masen Gadi be, naxan findi namijonme ra mange be Dawuda xa waxati,

¹⁰ «I xa a fala Dawuda be, Alatala yi nan masenxi i be, «N bara fe saxan masen i be, i xa keren sugandi i wama n xa naxan naba i ra.»

¹¹ Gadi naxa siga Dawuda yire, a a fala a be, «Alatala yi nan masenxi i be,

¹² «I bara tin jaxankate mundun na: kaame xa sin boxi je saxan, xa na mu i yaxuie xa no wo ra e xa santidegema ra kike saxan, xa na mu Alatala xa a xa maleke xee a xa Isirayila nama halaki, a xa boxi birin kana a xa santidegema ra nun fure jaaxi ra xi saxan. Yakosi i xa a mato n lan n xa naxan fala n xema be.»

¹³ Dawuda naxa Gadi yaabi, «N boje bara mapaxu a xoxoxe ra. A lan n xa n sa Alatala belexe i naxan xa kinikini gbo. Na fisa adamadie belexe be.»

¹⁴ Alatala naxa fure jaaxi radin Isirayila ma han xeme wulu tongo solofere naxa faxa Isirayila boxi ma.

¹⁵ Ala naxa maleke xee Darisalamu, a xa sa naa kana. A nu naa kanafe temui naxe, Alatala naxa e xa toore mato, a fa nimisa. A naxa a masen maleke be naxan nu na naa kanafe, «Na lan. E lu naa sinden.» Alatala xa maleke nu tixi Oronan Yebusuka xa lonyi ma.

¹⁶ Dawuda to a ya rate, a naxa Alatala xa maleke to, a tixi koore ma, a xa santidegema baxi a tee i, a ya rafindixi Darisalamu ma. Dawuda nun forie naxa sunnun donma ragoro e ma, e e yatagi rafelen boxi.

¹⁷ Dawuda naxa a fala Ala be, «N tan xa mu yaamari ti e xa Isirayila nama konti? N tan nan yunubi rabaxi, n tan nan yi fe kobi niyaxi. Nama tan munse rabaxi? N Marigi Alatala, i xa n tan nun ma denbaya halaki, i xa i xa nama lu naa.»

¹⁸ Alatala xa maleke naxa a masen Gadi be a xa a fala Dawuda be, a xa

te serexebade yailande Alatala be Oronan Yebusuka xa lonyi ma.

¹⁹ Dawuda naxa te naa alo Gadi a fala a be Alatala xili ra ki naxe.

²⁰ Oronan to nu naa lonyi ma, a mengi bonbofe, a naxa a mafindi, a fa maleke to. A tan nun a xa di naanie naxa e noxun.

²¹ Na waxati, Dawuda fan nu sigafe Oronan yire. Oronan to a to, a naxa keli lonyi ma, a sa a felen boxi ma Dawuda bun ma.

²² Dawuda naxa a fala Oronan be, «N wama yi lonyi sarafe i ma, alako n xa serexebade ti Alatala be. A mati n ma a sare ra, alako fure jaaxi xa jon nama ma.»

²³ Oronan naxa Dawuda yaabi, «Mange, a tongo. N marigi xa a waxonfe raba a ra. N bara yi ninge fan so i yi ra, e xa findi serexe gan daaxi ra. Yi saretie noma gande yege ra, yi mengi fan xa findi serexe ra. N bara yi birin fi i ma.»

²⁴ Konon mange Dawuda naxa a fala Oronan be, «Ade, n wama a sarafe ne kobiri ra naxan lanma seriye ki ma. N mu se bama serexe ra Alatala be, naxan findima i tan harige ra. N mu noma serexe gan daaxi bade n mu naxan sare baxi.»

²⁵ Na kui Dawuda naxa xema kilo solofere fi Oronan ma na lonyi xa fe ra.

²⁶ Dawuda naxa serexebade ti menni Alatala be, a fa serexe gan daaxi nun xanunteya serexe ba. A to Alatala maxandi, Alatala naxa a yaabi te ra naxan sinxi serexebade ma keli koore ma.

²⁷ Na temui Alatala naxa woyen maleke be, a fa santidegema raso a tee i.

²⁸ Dawuda nu serexe bama Oronan Yebusuka xa lonyi nan ma sonon, barima a nu bara a kolon a Alatala a yaabima menni ne.

²⁹ Alatala xa horomolingira, Annabi Munsu naxan yallan ghengberenyi ma, a nun serexebade serexe gan daaxi bama dennaxe, nee nu na yire itexi nde ne Gabayon na waxati.

³⁰ Konon Dawuda mu nu noma sode naa, a xa woyen Ala ra, barima a nu hennexi Alatala xa maleke xa santidegema ra.

22

Ala xa horomobanxi folofe

¹ Dawuda naxa a masen, «Won Marigi Alatala xa banxi xa ti be, a nun serexebade, serexe gan daaxi bama dennaxe.»

² Dawuda naxa yaamari fi, xone konyi birin naxee sabatixi Isirayila boxi ma, e xa malan. A naxa e findi geme xabamae ra Ala xa banxi xa wali xa fe ra.

³ Dawuda naxa wure gbege fen, naxan findima lantumae nun naade gbaku see ra.

A naxa yoxui gbege fan fen naxan mu nu noma maniyade a gboe xa fe ra.

⁴ Sidonkae nun Tirekae naxa Dawuda mali, a naxa wuri fanyi gbege soto. Na wuri mooli xili ne sediri.

⁵ Dawuda nu fa a fala, «N ma di Sulemani dimedi na a ra, a mu wali kolon sinden. Horomobanxi naxan tima Alatala be, na lanma a xa tofan, a xa rayabu, a xili xa gbo si birin ya ma.» Na kui, Dawuda se gbege malan ne na banxi tima naxan na beenu a xa faxa

⁶ Dawuda naxa a xa di Sulemani xili, a a fala a be a xa banxi ti Isirayila Marigi Alatala be.

⁷ A naxe, «N ma di, nate nu na n be n xa banxi ti n Marigi Alatala be,

⁸ konɔ Alatala bara yi masen n be yi ki, <I bara wuli ifili a gbe ra n ya i i xa yihadi geree kui, i mixie gbege faxa. Na nan a ra, i tan nu lan i xa banxi ti n be.

⁹ Konɔ i fama di nde sotoɗe, naxan findima boɗesa mixi ra, n malabui fima naxan ma a yaxuie xa fe ra. A xili fama falade Sulemani. Isirayila luma boɗesa nun maraxare kui a xa simaya birin kui.

¹⁰ A tan nan fama banxi tide n be, a fa findi n ma di ra, n fan findi a baba ra. A xa mang'eya kibanyi buma abadan Isirayila.»

¹¹ «Yakosi, n ma di, Alatala xa lu i sesti ma, alako i xa i Marigi Alatala xa banxi ti sooneya ra alo a a falaxi i xa fe ra ki naxe.

¹² Alatala xa lonni nun xaxili fanyi fi i ma a i tima mange ra temui naxe Isirayila boxi ma, alako i xa i Marigi Alatala xa seriye rabatu.

¹³ Fe birin fama ne sooneyade i be xa i Alatala xa seriye nun a xa yaamarie rabatuma, a naxee soxi Annabi Munsa yi ra Isirayila be. I xa i senbe so, i xa limaniya. I naxa gaaxu fefe ya ra, i boɗe naxa mini.»

¹⁴ «N ma kate kui, n bara xema kilo miliyon saxan, kilo wulu keme naani malan Alatala xa banxi xa fe ra. N man bara gbeti kilo miliyon tongo saxan nun naani malan. Yoxui nun wure bara gbo han na konti mu noma kolonde. N bara wuri nun geme fan fen. I man fama nde sade na xun.

¹⁵ Wali ke gbege na i yi ra naxee fata geme xabade, naxee fata geme nun wuri masolide. E wali mooli birin kolon.

¹⁶ Xema, gbeti, yoxui, nun wure na i yi ra han a bara dangi a i. Keli, i xa wali suxu keren na! Alatala xa i mali.»

¹⁷ Dawuda naxa a fala Isirayila kungti birin be, e xa fa a xa di Sulemani mali. A naxa a fala e be,

¹⁸ «Wo Marigi Alatala mu na wo foxo ra? A mu boɗesa fixi wo ma wo yaxui birin ya

ra? A bara bekae sa n belexe i. Yi boxi bara findi Alatala nun a xa nama gbe ra.

¹⁹ Wo xa wo Marigi Alatala fen wo boɗe nun wo nii birin na. Wo keli, wo xa horomobanxi seniyanxi ti wo Marigi Alatala be, alako wo xa fa Alatala xa saate kankira nun a xa se seniyanxie raso Ala xa banxi kui.»

23

Lewi bonsoe xa konti

¹ Dawuda to bara ge foride, a naxa a xa di Sulemani sugandi Isirayila mange ra.

² A naxa Isirayila kungtie, serexedubee, nun Lewikae malan.

³ E naxa Lewikae konti, naxee nu bara pe tongo saxan soto. E konti naxa siga xeme wulu tongo saxan nun solomasaxan.

⁴ Dawuda naxa a fala, «N bara mixi wulu moxɔɗen nun naani ba, e xa e pengi sa Alatala xa banxi wali rabafe xon. Mixi wulu senni xa findi kiitise ra. Mixi wulu naani xa findi naade kantee ra.

⁵ Mixi wulu naani xa Alatala matoxo maxasee xui ra, n naxee yailanxi a matoxo se ra.»

⁶ Dawuda naxa Lewikae itaxun xunde ma, e benba Lewi xa die ki ma: Gerison, Kehati, nun Merari.

⁷ Gerison xa die: Ladana nun Simeyi.

⁸ Ladana xa die: Yexiyeli, di singe, Setama nun Yoweli, e mixi saxan.

⁹ Simeyi xa die: Selomoti, Xasiyeli, nun Xarani, e mixi saxan. Ladana xa denbaya kungtie nan na ki.

¹⁰ Simeyi xa die: Yaxati, Sisa, Yeyusu nun Beriya. Simeyi xa di naani nan na ki.

¹¹ Yaxati, di singe, Sisa, di firin nde. Yeyusu nun Beriya mu di gbege soto. E naxa findi denbaya keren na.

¹² Kehati xa die: Amarama, Yisehari, Xebiron, nun Yusiye, e mixi naani.

¹³ Amarama xa die: Haruna nun Munsa. Haruna naxa findi Ala xa mixi seniyanxi ra, a nun a bonsoe abadan, alako e xa surayi ba serexe ra Alatala be, e xa a xa wali gbete raba, e man xa duba mixi be Ala xili ra temui birin.

¹⁴ Munsa findi Ala xa mixi nan na. A xa die naxa lu Lewi bonsoe ya ma.

¹⁵ Munsa xa die: Gerisomi nun Eliyeseri.

¹⁶ Gerisomi xa die: Sebuweli, di singe.

¹⁷ Eliyeseri xa die: Rexabiya, di singe. Eliyeseri mu di gbete soto, konɔ Rexabiya naxa di gbege bari.

¹⁸ Yisehari xa die: Selomiti, di singe.

¹⁹ Xebiron xa die: Yeriya, di singe, Amaraya, di firin nde, Yaxasiyeli, di saxan nde, nun Yekameyami, di naani nde.

²⁰ Yusiye xa die: Mike, di singe, nun Yisiya, di firin nde.

²¹ Merari xa die: Maxali nun Musi. Maxali xa die: Eleyasari nun Kisi.

²² Eleyasari faxa ne, a mu di xeme yo lu, kono a di ginse tan lu ne. Kisi xa die naxa e dxoxe gine ra, barima e dexoe nan nu e ra.

²³ Musi xa die: Maxali, Ederi nun Yerimoti, e di saxan.

²⁴ Yee nan findi Lewi bonsoe ra denbaya xunye ki ma. E birin kontixi keren kerenyi ra. E nu walima Alatala xa banxi kui kabi e na je moxoren.

²⁵ Dawuda nu bara a fala, «Isirayila Marigi Alatala bara bonesa fi a xa pama ma. E xa lu Darisalamu abadan.

²⁶ Lewikae mu fama Ala xa horomolingira nun a yirabasee xaninde sonon.»

²⁷ Dawuda xa nate dxoxe nan na ki, Lewikae kontife naxee bara je moxoren soto.

²⁸ E nu Haruna xa die malima Alatala xa banxi wali ra, alo mænife tete nun konkoe ma, se rasenyenfe, wali xunxuri rabafe Ala xa banxi kui,

²⁹ taami yailanfe naxan bama serexe ra Ala be, farin dinfe naxan findima serexe ra, taami lbinitare yailanfe, nun donse mooli birin nafalafe.

³⁰ E nu lanma e xa Alatala matoxo geesege nun nummare birin.

³¹ E man nu serexe gan daaxie bama Alatala be malabui loxoe ma, Kike Neene Sali, nun sali xungbe waxati. E nu lanma e xa Alatala rabatu a seriye ki ma.

³² E tan nan nu Kiri Banxi Naralande nun yire seniyenxi kantama. E man nu e ngaxakerenyi Haruna xa die xa yaamari rabatuma Alatala xa banxi wali rabafe ma.

24

Serexedubee itaxunfe

¹ Haruna nu bara di naani soto: Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari.

² Nadabo nun Abihu singe naxa faxa e baba be. E mu di yo bari. Eleyasari nun Itamari nan nu na serexedubee ra.

³ Sadoki, Eleyasari xa di, nun Aximeleki, Itamari xa die, naxa Dawuda mali Haruna xa die itaxunfe ra e wali ki ma.

⁴ Mang'ee nu wuya Eleyasari xa die nan ya ma, dangi Itamari xa die ra. Na nan a to e naxa Eleyasari xa die findi denbaya fu nun senni ra. Itamari xa die naxa findi denbaya solomasaxan na.

⁵ E naxa e sugandi Ala xa mali ra, barima Eleyasari xa die nun Itamari xa die birin findixi Ala xa walikce nan na.

⁶ Netaneeli xa di Semaya Lewika nan nu e xilie sebema mang'e, kuntigie, serexedube Sadoki, Abiyatari xa di

Aximeleki, nun serexedubee xa denbaya xunye, nun Lewikae ya xori. E naxa denbaya keren sugandi Eleyasari xa die ya ma, e man naxa keren sugandi Itamari xa die ya ma.

⁷ Ala naxa a ragiri denbayae xa sugandi yi ki: a singe Yehoyaribu, a firin nde Yedaya,

⁸ a saxan nde Xarima, a naani nde Seyorimi,

⁹ a suuli nde Malakiya, a senni nde Miyamin,

¹⁰ a solofere nde Hakosi, a solomasaxan nde Abiya,

¹¹ a solomanaani nde Yosuwe, a fu nde Sekanaya,

¹² a fu nun keren nde Eliyasibu, a fu nun firin nde Yakimi,

¹³ a fu nun saxan nde Xupa, a fu nun naani nde Yesebeyabi,

¹⁴ a fu nun suuli nde Biliga, a fu nun senni nde Imeri,

¹⁵ a fu nun solofere nde Xesiri, a fu nun solomasaxan nde Hapisesi,

¹⁶ a fu nun solomanaani nde Petaxiya, a moxoren nde Yesekiyeli,

¹⁷ a moxoren nun keren nde Yakiri, a moxoren nun firin nde Gamulu,

¹⁸ a moxoren nun saxan nde Delaya, a moxoren nun naani nde Maasiya.

¹⁹ A nu lan e xa Alatala xa horomobanxi xa wali suxu na ki ne, alo e benba Haruna a fala e be ki naxe. Isirayila Marigi Alatala nu bara na yaamari so Haruna yi ra.

²⁰ Lewi bonsoe gbete nan ya. Amarama xa die: Subayeli. Subayeli xa die: Yexedeya.

²¹ Rexabiya xa die: Yisiya, di singe.

²² Yisehari xa die: Selomoti. Selomoti xa die: Yaxati.

²³ Xebiron xa die: Yeriya, di singe, Amaraya, di firin nde, Yaxasiyeli, di saxan nde, Yekameyami, a xa di naani nde.

²⁴ Yusiyele xa die: Mike. Mike xa die: Samiri.

²⁵ Mike xunya: Yisiya. Yisiya xa die: Sakari.

²⁶ Merari xa die: Maxali nun Musi a nun a xa mamadi Yaasiyahu.

²⁷ Merari xa mamadie: Yaasiyahu, Sohami, Sakuru, nun Ibiri.

²⁸ Maxali xa die: Eleyasari. Eleyasari mu di yo soto.

²⁹ Kisi xa die: Yerameeli.

³⁰ Musi xa die: Maxali, Ederi, nun Yerimoti. Lewi xa die nan ya a denbaya ki ma.

³¹ E fan sugandixi Ala xa mali nan na alo e ngaxakerenyi Haruna xa die. Na raba mang'e Dawuda, Sadoki, Aximeleki, serexedubee xa denbaya xunye, nun

Lewikae ya xori. Na kui Eleyasari nun Itamari xa denbayae birin lan.

25

Bēetibae

¹ Dawuda nun soori mang'ee naxa Asafi, Heman, nun Yedutun bōnsōee sugandi e xa namijonme masenyi ti bēeti daaxi, korae nun maxasee xui ra. Xem'ee xilie nan ya naxee nu na wali rabama:

² Asafi xa die: Sakuru, Yusufu, Netaniya, nun Asareela. Asafi xa die, naxee nu na a xa yaamari bun ma, naxee nu namijonme masenyi tima mange be:

³ Yedutun xa die: Gedalaya, Seri, Yesaya, Simeyi, Xasabiya, nun Matitiya. Na mixi senni naxa lu e baba Yedutun xa yaamari bun ma. Yedutun nu namijonme masenyi tima kora xui ra, alako a xa Alatala matoxo, a xa a tantu.

⁴ Heman xa die: Buukiya, Mataniya, Yusiyeeli, Sebuweli, Yerimoti, Xananiya, Xanani, Eliyata, Gidaliti, Romanti Eseri, Yosobekasa, Maloti, Hotiri, Maxasiyoti.

⁵ Yi mixi birin findixi Heman xa die nan na, naxan nu Ala xui madangima mange be. Ala naxa senbe fi a ma, a xa di fu nun naani soto, a nun di gine saxan.

⁶ Nee birin nu na e baba xa yaamari bun ma, e xa bēeti ba korae xui ra Alatala xa banxi kui. Asafi, Yedutun, nun Heman nu na mange xa yaamari nan bun ma.

⁷ Yi karamoxo naxee fata bēeti bade Alatala be, e findi mixi keme firin mixi tongo solomasaxan nun solomasaxan nan na.

⁸ E birin sugandixi Ala xa mali nan na e xa wali kepa ma, tagi rasa yo mu nu na a lanmadi, a xungbe, a karamoxee, nun a xarandi tagi.

⁹ Ala naxa a ragiri e xa sugandi yi ki: A singe, Asafi xa di Yusufu. A firin nde, Gedalaya, a xunya, nun a xa die, e mixi fu nun firin.

¹⁰ A saxan nde, Sakuru, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹¹ A naani nde, Yisiri, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹² A suuli nde, Netaniya, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹³ A senni nde, Buukiya, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹⁴ A solofere nde, Yesarela, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹⁵ A solomasaxan nde, Yesaya, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹⁶ A solomanaani nde, Mataniya, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹⁷ A fu nde, Simeyi, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹⁸ A fu nun keren nde, Asareli, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

¹⁹ A fu nun firin nde, Xasabiya, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²⁰ A fu nun saxan nde, Subayeli, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²¹ A fu nun naani nde, Matitiya, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²² A fu nun suuli nde, Yerimoti, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²³ A fu nun senni nde, Xananiya, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²⁴ A fu nun solofere nde, Yosobekasa, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²⁵ A fu nun solomasaxan nde, Xanani, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²⁶ A fu nun solomanaani nde, Maloti, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²⁷ A mōxōren nde, Eliyata, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²⁸ A mōxōren nun keren nde, Hotiri, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

²⁹ A mōxōren nun firin nde, Gidaliti, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

³⁰ A mōxōren nun saxan nde, Maxasiyoti, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

³¹ A mōxōren nun naani nde, Romanti Eseri, a xa die, nun a xunya, e mixi fu nun firin.

26

Hōromōbanxi naade kantee

¹ Naade kantee nan ya: Kore xa die naxan baba findi Asafi ra: Meselemiya.

² Meselemiya xa die: Sakari nan na di singe ra, Yediya, nun na a firin nde ra, Sebadaya nan na a saxan nde ra,

³ Yataniyeeli nan na a naani nde ra, Elama nan na a suuli nde ra, Yehoxanan nan na a senni nde ra, Eliyehowenayi nan na a solofere nde ra.

⁴ Obedo Edon xa die: Semaya, di singe, Yehosabadi di firin nde, Yowa di saxan nde, Sakara di naani nde, Netaneeli, di suuli nde,

⁵ Amiyeli, di senni nde, Isakari, di solofere nde, Pewuletayi, di solomasaxan nde. Ala nu bara baraka sa Obedo Edon xa fe.

⁶ A xa di singe Semaya naxa di xem'ee bari naxee findixi kuntigie ra e xa denbayae xun ma barima e senbe nu gbo.

⁷ Semaya xa die: Otini, Refayeli, Obedo, Elesabada, nun e xunya Elihu nun Semakiya, xeme gbangbalanyie.

⁸ Yi mixi tongo senni nun firin birin baba nu lanxi Obedo Edon nan ma. E senbe nu gbo ki fanyi Ala xa wali kui.

⁹ Meselemiya xa die nun a xunya'e findixi mixi fu nun solomasaxan nan na. E se'nebe fan nu gbo.

¹⁰ Merari xa di Xosa naxa di xeme'e bari: Simiri, a baba naxan findi xunyi ra hali di singe to mu nu a ra.

¹¹ Xilikiya, a firin nde, Tebaliya, a saxan nde, Sakari, a naani nde. Xosa xa die nun a xunya'e nu lanxi mixi fu nun saxan nan ma.

¹² Yi mixi birin nun e xunya'e findixi naade kantee nan na Alatala xa banxi kui.

¹³ E nu luma mixi sugandi ra Ala xa mali ra alako e xa a kolon nde lan a xa naade mundun kanta. Denbaya birin, mixi xuri nun mixi xungbe, e birin nu na na konti kui.

¹⁴ Ala naxa a ragiri sogetede naade xa ilan Selemiya ra. Koola naade naxa ilan a xa di Sakari ra, naxan findixi lonnila ra.

¹⁵ Yirefanyi naade naxa ilan Obedo Edon na. A xa die fan naxa lan banxi ma see ragatama dennaxe.

¹⁶ Sogedorode naade naxa ilan Supimi nun Xosa ra Alatala xa maragiri saabui ra. E naxa Saaleketi naade fan kanta, naxan nu na kira ma naxan tema. Xunde firin nu na menni, e ya rafindixi e boore ma.

¹⁷ Lewika senni nu na sogetede biri, mixi naani koola biri, mixi naani yirefanyi biri, mixi naani see ragatama banxi naxan kui, yire firin,

¹⁸ sogedorode biri, mixi naani nu na kira de ra, mixi firin banxi sode de ra.

¹⁹ Naade kantee nan na ki naxee kelixi Kore nun Merari xa die ya ma.

²⁰ Lewikae nan ya naxee nu e jengi sama naafuli nun se seniyenxie xon ma naxee ragataxi Ala xa horomobanxi kui.

²¹ Ladana xa di naxee fatanxi Gerison bonso'e ra Ladana saabui ra, e xa denbaya xunyie nu lanxi Yexiyeli nan ma.

²² Yexiyeli xa die fan, Setama nun a xunya Yoweli, nu e jengi saxi naafuli xon ma naxan nagataxi Alatala xa horomobanxi kui.

²³ Amaramakae, Yiseharikae, Xebironkae, nun Yusiye'likae

²⁴ naxa Gerisomi xa di Sebuweli, Munsa xa mamadi, sugandi a xa meeni naafuli ma,

²⁵ e nun a bari boore naxee fatanxi Eliyese'ri xabile ra. E findi Eliyese'ri xa di Rexabiya nan na, na fan xa di Yesaya, na fan xa di Yorami, na fan xa di Sikiri, nun na fan xa di Selomiti.

²⁶ Selomiti nun a bari booree nan nu e jengi sama naafuli nun se seniyenxie xon ma, mange Dawuda naxee radaxa xabile mixi wulu yarerati, mixi keme yarerati, nun soori xunyie nan nee fixi Ala ma.

²⁷ E nu bara e harige ba Alatala xa banxi be e naxan soto gere kui.

²⁸ Selomiti nun a xunya'e man nu e jengi sama naafuli fan xon ma, Annabi Samuweli, Kisi xa di Solu, Neri xa di Abeneri, nun Seruya xa di Yowaba naxan fixi Ala ma.

²⁹ Kenaniya nun a xunya'e, naxee findi Yisehari bonso'e ra, nan nu e jengi saxi kiiti safe xon ma Darisalamu fari ma Isirayila.

³⁰ Xasabiya nun a xunya'e, naxee nu na Xebiron, xeme gbangbalanyie, e mixi wulu keren keme solofere, e nu e jengi sama Isirayila boxi xon ma naxan nu na Yuruden naakiri ma sogedorode mabiri. E nu e jengi sama Alatala nun mange xa wali xon ma menni biri.

³¹ Yeriya findi Xebiron mange nan na a xabile ki ma. Dawuda xa mangeya je tongo naani nde, mixi ndee naxa taruxuie mato, e fa a kolon xeme gbangbalanyie na Yaaseri, Galadi boxi ma.

³² A ngaxakerenyi gbangbalanyie nu lanxi mixi wulu firin keme solofere nan ma, e birin xabile xunyie. Mange Dawuda naxa e findi Ruben, Gadi, nun Manasi bonso'e seeti keren xunyie ra.

27

Isirayila soorie

¹ Isirayila soorie xunyie nan ya naxee findi denbaya xunyie ra. E tan nan nu findixi mange xa soori gali xunyie ra, soori wulu nun soori keme ki ma. Kike yo kike xeme wulu moxoren nun naani nu soori wali rabama.

² Sabadiyeli xa di Yasobeyami findi xunde singe xa mange nan na, je kike singe. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

³ Sabadiyeli findi Peresi xa di nde nan na. A findi soori birin xa mange nan na je kike singe.

⁴ Dodayi Axowaka findi xunde firin nde mange nan na je kike firin nde. Mikiloti naxa findi a xa soorie xunyi ra. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

⁵ Serexedube Yehoyada xa di Benaya findi xunde saxan nde mange nan na je kike saxan nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

⁶ Benaya nan nu na Dawuda xa soori tongo saxanyie xunyi ra. A xa di Amisabadi nu na a baba xa yaamari bun ma.

⁷ Yowaba xunya Asaheli findi xunde naani nde mange nan na je kike naani nde. A xa di Sebadaya naxa findi a joxoxe ra. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

⁸ Samehuti Yisiraka findi xunde suuli nde mange nan na je kike suuli nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

⁹ Ikesi xa di Ira Tekowaka findixi xunde senni nde mange nan na je kike senni nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

¹⁰ Xeleli Pelonka naxan fatan Eframi bonsœ ra findi xunde solofere nde mange nan na je kike solofere nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

¹¹ Sibekayi Xusaka naxan fatan Sera xabile ra findi xunde solomasaxan nde mange nan na je kike solomasaxan nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

¹² Abiyeseri Anatotika naxan fatan Bunyamin bonsœ ra findi xunde solomanaani nde mange nan na je kike solomanaani nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

¹³ Maharayi Netofaka naxan fatan Sera xabile ra findi xunde fu nde mange nan na je kike fu nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

¹⁴ Benaya Piratonka naxan fatan Eframi bonsœ ra findi xunde fu nun keren nde mange nan na je kike fu nun keren nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

¹⁵ Xeledayi Netofaka naxan fatan Otiniyeli xabile ra findi xunde fu nun firin nde mange nan na je kike fu nun firin nde. Xeme wulu moxoren nun naani nu na a xa yaamari bun ma.

¹⁶ Isirayila bonsœe xa soorie xa mangee nan ya: Ruben bonsœe xun ma, Sikiri xa di Eliyeseri. Simeyon bonsœe xun ma, Maaka xa di Sefataya,

¹⁷ Lewi bonsœe xun ma, Kemuweli xa di Xasabiya. Serexedube Sadoki nan nu na Haruna xabile xun ma.

¹⁸ Yudaya bonsœe xun ma, Dawuda taara Elihu. Isakari bonsœe xun ma, Mikayeli xa di Omeri.

¹⁹ Sabulon bonsœe xun ma, Abadiyasi xa di Yisemaya. Nafatali bonsœe xun ma, Asiriyeli xa di Yerimoti.

²⁰ Eframi bonsœe xun ma, Asasiya xa di Hoseya. Manasi bonsœe seeti keren xun ma, Pedaya xa di Yoweli.

²¹ Manasi bonsœe seeti boore xun ma sogetede biri, Sakari xa di Ido. Bunyamin bonsœe xun ma, Abeneri xa di Yaasiyeli.

²² Dana bonsœe xun ma, Yeroxama xa di Asareli. Isirayila bonsœe xa soorie xa mangee nan na ki.

²³ Dawuda mu mixie konti, naxee nu bara ge je moxoren sotode, barima Alatala

nu bara a masen a Isirayilakae wuyama ne alo tunbuie.

²⁴ Seruya xa di Yowaba nu bara Isirayilakae konti folo, konõ a mu a rapon Alatala xa xone xa fe ra Isirayila ma. Na konti mu sebexi Dawuda xa taruxui buki kui.

²⁵ Adiyeli xa di Asamafeti findi mange xa naafuli ragate nan na. Yusiya xa di Yonatan fan findi mange xa naafuli ragate nan na Darisalamu fari ma, daaxa nun taagbetei kui.

²⁶ Kelubu xa di Esiri findi mange xa xesae xunyi nan na.

²⁷ Simeyi Ramatika nan nu a joxõ sama mange xa weni bilie xon ma. Sabidi Sefamika nan fan nu a joxõ sama mange xa weni ragatadee xon ma.

²⁸ Bali Xanan Gederika nan nu meenima mange xa oliwi nun sikomoro xee ma Sefela boxi ma. Yowasi nan fan nu meenima mange xa ture ragatadee ma.

²⁹ Sitirayi Saronka nan nu meenima mange xa xuruse xungbee ma Saron boxi ma. Adalayi xa di Safati nan fan nu meenima mange xa xuruse xungbee ma gulumba kui.

³⁰ Sumayila xa di Obili nan nu meenima mange xa joxõmee ma. Yexedeya Meronotika nan fan nu meenima mange xa sofalee ma.

³¹ Yasisi Hagarika nan nu meenima mange xa xuruse lanmae ma. Yi mixie birin nu e jengi sama mange Dawuda harige nan xon ma.

³² Mange Dawuda baba xunya Yonatan findi mixi rasi, lonnila, nun sebeliti nan na. Xakimoni xa di Yexiyeli nan nu meenima mange xa die ma.

³³ Axitofeli fan findi mange rasima nan na. Arakika Xusayi findi mange defanboore nan na.

³⁴ Benaya nun Abiyatari xa di Yehoyada naxa findi Axitofeli joxõe ra. Yowaba naxa findi soorie xa mange xungbee ra.

28

Dawuda waxõfe Ala xa horõmõbanxi xa fe ra

¹ Dawuda naxa Isirayila xunyiye birin malan Darisalamu, bonsœe xunyiye, soori xundee xunyiye, mixi wulu nun mixi keme xunyiye, mange xa naafuli meenimae, mange xa xurusee meenimae, mange xa die meenimae, mange xa denbaya meenimae, xeme gbangbalanyie, nun kuntigi birin.

² Mange Dawuda naxa ti, a a masen e be, «N ngaxakerenyie nun n ma pama, wo wo tuli mati n na. Nate nu na n be, n xa banxi ti Alatala xa saate kankira doxõma

dennaxe, naxan noma findide won Marigi Ala lude ra. Na kui, n bara na wali folo.»

³ «Kono Ala naxa a masen n be <I mu banxi tima n be n luma dennaxe, barima yihadila nan i ra. I bara adamadie faxes.»

⁴ Isirayila Marigi Alatala n tan nan sugandixi n baba xa mixi birin tagi, n xa findi Isirayila mange ra abadan, barima a Yuda nan sugandixi a xa findi xunyi ra, a n baba xa denbaya sugandi Yuda bonsoe birin tagi. N baba xa die birin ya ma, a n tan nan sugandixi, n xa findi Isirayila mange ra.

⁵ N ma di xeme wuyaxie tagi, Ala naxee fixi n ma, a n ma di Sulemani nan sugandixi Isirayila mange ra, Alatala xa mangeya bun ma.»

⁶ «Ala naxa a masen n be <I xa di Sulemani nan n ma horomobanxi nun a tete tima, barima n bara a sugandi n ma di ra, n tan yete yati nan findima a baba ra.

⁷ N fama a xa mangeya rasabatide abadan, xa a n ma yaamarie nun n ma seriyee rabatuma alo a na rabafe ki naxe to.»

⁸ «To loxoe, n bara a fala won Marigi Ala ya xori Isirayilaka birin be, Alatala xa jama, wo xa wo Marigi Alatala xa seriyee birin nabatu. Wo xa na nate tongo Ala ya xori naxan wo xui birin namema. Wo xa na raba alako wo xa yi boxi fanyi masoto, a xa findi ke ra wo xa die be naxee fama wo xanbi ra abadan.

⁹ N ma di Sulemani, i xa i baba Marigi Alatala kolon, a naxan batuma. I fan xa a batu i boje nun i janige birin na, barima Alatala a kolon naxan na sondonyi birin kui. A adama janige birin kolon. Xa i Alatala fen, a tinma ne i xa a to. Kono xa i a rabepin, a fan i rabepinma ne kerenyi ra.

¹⁰ I xa a mato, Alatala bara i sugandi, alako i xa a xa horomobanxi ti. I xa limaniya, i xa na wali suxu.»

¹¹ Dawuda naxa horomobanxi ti ki tagi raba Sulemani be, a tete, a rabilinyi banxie, naafuli yire, konkoe itexie, konkoe gbete, nun saate kankira doxode.

¹² Dawuda naxa fe birin masen a xa di be naxan nu na a xaxili ma Alatala xa horomobanxi tife ra, alo tete, konkoe, naafuli yire, nun se seniyyenxie yire.

¹³ A man naxa a tagi raba a be serexedube nun Lewikae itaxunma ki naxe, a nun e walima ki naxe Alatala xa banxi kui. A naxa se birin masen a be naxan nawalima Alatala xa banxi kui.

¹⁴ A naxa wali se xema daaxie nun gbeti daaxie xa binye xasabi masen a be.

¹⁵ A naxa lanpui doxosee nun lanpue xa binye xasabi masen a be, naxee yailanma xema ra a nun naxee yailanma gbeti ra.

¹⁶ A naxa xema nun gbeti binye xasabi masen a be naxan yailanma teebilie ra serexe taami sama naxee fari.

¹⁷ A naxa yirabase xema nun gbeti daaxi mooli birin xa binye xasabi masen a be.

¹⁸ A naxa surayi serexebade xema daaxi xa binye xasabi masen a be, a nun na yailan ki. A naxa a masen a be na mange ragise nun na maleke sawure xema daaxie, naxee gabutenyie italaxi Alatala xa saate kankira nun ma, nee yailanma ki naxe.

¹⁹ Dawuda naxa a fala a be, «Alatala nan yi birin sebexi. N naxan masenxi i be a fatanxi a xaxili nan na.»

²⁰ Dawuda naxa a fala a xa di Sulemani be, «I senbe so, i xa limaniya. Wali suxu. I naxa gaaxu fefe ma, barima n Marigi Alatala na i seeti ma. A mu i rabepinma. A mu i raboloma han i ge a xa horomobanxi wali birin na.

²¹ Serexedube nun Lewika xunde birin na i xanbi ra Ala xa banxi xa wali xa fe ra. Walike mooli birin na naa naxee fata wali ra. Kuntigie nun jama fan e tuli matima i xa yaamari birin na.»

29

Dawuda xa masenyi Isirayila be

¹ Mange Dawuda naxa a fala jama birin be, «N ma di Sulemani, Ala naxan sugandixi, a mu gexi mode, a senbe mu gbo sinden. Wali naxan na be, a gbo, barima banxi xa mu a ra naxan tima mixi be. A tima Alatala nan be.

² N bara n senbe birin sa n Marigi Ala sagoe a xa banxi tife ra. N bara xema, gbeti, yoxui, wure, wuri, geme tofanyi, diyaman mooli birin, nun geme fixe gbege malan, alako e xa rawali e rawali ki ma.

³ Dangi na ra, n bara n harige birin, xema nun gbeti, fi n Marigi Ala xa horomobanxi xa fe ra, barima yi wali tide gbo n be.

⁴ N harige nan ya: xema Ofiri daaxi kilo wulu keme wulu firin, gbeti fanyi kilo wulu keme firin tongo saxon nun solomasaxan. Na findima banxi yire maso se nan na.

⁵ Xema nun gbeti birin xa rawali a rawali ki ma, alako walikee xa wali xa sooneya. Yakosi, nde bara janige nde tongo Alatala be to?»

⁶ Denbaya xunyi, Isirayila bonsoe kuntigie, mixi wulu nun mixi keme xunyi,

nun mänge xa wali xunyie naxa janige tongo yi wali xa fe ra.

⁷ E naxa yi harige xasabi fi Ala xa banxi xa fe ra: xεema, kilo wulu keme tongo solofere, gbeti kilo wulu keme saxan tongo naani, yoxui kilo wulu keme senni fu nun firin, a nun wure kilo miliyon saxan wulu keme naani.

⁸ Birin naxa geme tofanyie so Yexiyeli Gerisonka yi ra, naxan nu naafuli ragatama Alatala xa banxi xa fe ra.

⁹ Nama naxa sεewa e janige xa fe ra, barima e na rabaxi e boje birin nan na Alatala be. Mange Dawuda fan naxa sεewa na xa fe ra.

¹⁰ Dawuda naxa Alatala tantu pama birin ya xori. A naxa a fala, «Muxu benba Isirayila Marigi Alatala, tantui na i be abadan.

¹¹ Alatala, binye, senbe, nun matoxoe birin na i be.

Se naxan birin na koore nun boxi ma, i tan nan gbe a ra.

Dunija birin na i tan nan xa mangeya bun ma.

¹² Bannaya nun xunnakeli fatanxi i tan nan na.

I se birin yamarima,

senbe birin na i yi ra.

I keren nan noma mixi gbode,

i keren nan noma a rasabatide.»

¹³ «Muxu Marigi Ala, to, muxu bara i tantu, muxu bara i xili makaabaxi matoxo.

¹⁴ N tan nun n ma pama senbe mu noma yi harige mooli sotode. A birin kelima i tan nan ma. Muxu tan mu sese fima, i tan singe mu naxan fixi muxu ma.

¹⁵ Muxu luma alo xojee i ya i, alo muxu benbae. Muxu xa simaya luxi ne yi bende fupi fari alo niini naxan minima a mu bu a loe. Xaxili tide yo mu na muxu be.

¹⁶ Muxu Marigi Alatala, yi harige fanyie birin kelima i tan nan ma, muxu naxan xunlanxi alako muxu xa banxi ti i xili seniyenxi be. I tan nan gbe na a birin na.»

¹⁷ «N Marigi Ala, n a kolon i boje birin kolon, tinxinyi man rafan i ma. N yi serexe janigexi i be n boje tinxinxu nan na. N man bara a to, i xa pama fan serexe fixi i ma a tan janige kerenyi nan kui e seewaxi ra.

¹⁸ Muxu babae Iburahima, Isiyaga, Isirayila Marigi Alatala, i xa yi xaxili rasabati i xa pama boje kui, alako e naxa i yanfa.

¹⁹ N ma di Sulemani mali alako a fan xa bira i xa yaamari, i xa xaranyi, nun i xa seriye foxo ra a boje birin na. A man xa yi banxi ti n naxan foloxi yi ki.»

²⁰ Dawuda naxa a fala pama birin be, «Wo wo Marigi Alatala tantu.» Nama naxa e babae Marigi Alatala tantu, e fa e igoro, e e felen Alatala be mänge ya xori.

²¹ Na loxoe kuye iba, Isirayila naxa serexee nun serexe gan daaxi gbege ba Alatala be: tuura wulu keren, yexee kontonyi wulu keren, yexee lanma wulu keren, weni serexe, a nun serexe gbetee.

²² E naxa e dege na loxoe, e e min Alatala ya i jalexinyi belebele kui. E man naxa Dawuda xa di Sulemani ti mänge ra a sanmaya firin nde. E naxa ture sa a xunyi ma Alatala ya i, a xa findi e xa yarerati ra. E naxa Sadoki fan ti serexedube ra.

²³ Sulemani naxa doxo Alatala xa mänge kibanyi kui, a findi mänge ra a baba Dawuda joxoe ra. A naxa xunnakeli soto, Isirayila birin naxa a xa yaamari rabatu.

²⁴ Kuntigie, soorie, nun mänge Dawuda xa die birin naxa tin lude mänge Sulemani xa yaamari bun ma.

²⁵ Alatala naxa Sulemani xa fe ite Isirayilaka birin ya xori. A naxa a xa mangeya ite dangi Isirayila mänge singee birin na.

Dawuda xa laaxira

²⁶ Yisayi xa di Dawuda naxa mangeya raba Isirayila birin xun na.

²⁷ A je tongo naani mangeya nan naba. A je solofere raba Xebiron, a je tongo saxan nun saxan naba Darisalamu.

²⁸ A naxa simaya fanyie kamalixi soto, a laaxiraya forija fanyie nun seewe kui. Harige kanyie nan nu a ra, a xili fan nu gbo. A xa di Sulemani nan ti mänge ra a joxoe ra.

²⁹ Mänge Dawuda naxan nabaxi, a fole nun a rajonyi, na birin sebexi Annabi Samuweli, Annabi Natan, nun Annabi Gadi xa kitaabuie kui.

³⁰ Yi kitaabuie a xa mangeya fanyie xa fe falama, naxan dangixi a xa waxati Isirayila boxi ma nun boxi gbetee ma.

Yudaya Mang'ee xa Taruxui Seniyenxi firin nde Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila findixi Ala xa pama nan na. E xa taruxui noma lonni belebele fide to mixie ma, barima na kui won noma a kolonde a lan Ala xa konyie xa e jere ki naxe. Na taruxui toma kitaabui naani kui. Firin xili «Isirayila Mang'ee xa Taruxui,» yi boore fan firin xili «Yudaya Mang'ee xa Taruxui.» Singe, Isirayila nu lanxi si keren nan ma, kono seeti keren naxa so kuye batufe, e naxa findi Isirayila pama ra, boore seeti naxa findi Yudaya pama ra. Mange birin xa taruxui sebexi «Isirayila Mang'ee xa Taruxui» firinyi kui. «Yudaya Mang'ee xa Taruxui» firinyi Yudaya mang'ee xa fe nan gbansan masenma.

«Yudaya Mang'ee xa Taruxui» kitaabui firin nde foloma Dawuda xa di Sulemani xa mang'eya xa taruxui nan ma. Sulemani naxa bira a baba jere ki foxo ra. A naxa pama yamari lonni ra, a man naxa Ala batu soobe ra. Ala naxa tin Sulemani xa a xa horomobanxi ti Darisalamu.

Sulemani to faxa, a xa di Robowami naxa ti a joxoe ra. Robowami naxa a tuli mati a lanfanmae xa marasi ra naxee bara a niya Isirayilakae bope xa rapaaxu e ma. Isirayila bonsae fu naxa mini Robowami xa yaamari bun ma, e Yerobowami ti e xa mange ra. Robowami xa mang'eya xili ne Yudaya, Yerobowami xa mang'eya xili ne Isirayila.

Mange naxee tixi Robowami dangi xanbi, ndee findixi mange fanyie nan na, naxee bira Ala xa seriye foxo ra. Kono ndee mu tin Ala xa kira ra, e fa kuye batu, e mixi tooro. Na kui Ala naxa e jaxankata si gbetee saabui ra naxee fa e gerede. Yudayakae to na toore to, e naxa gbilan Ala ma, Ala fan naxa e tongo, a e mali node e yaxuie ra. Mange fanyie nun mange paaaxie nu fa masara e boore tagi. Na mooli naxa bu je keme saxan je tongo solofere nun firin. A rajonyi Ala naxa a lu Isirayila nun Yudaya yaxuie xa no e ra, e e xanin konyiya kui Asiriya nun Babilon boxi ma.

Yi taruxui makinikini, barima a a masenma won be mixi naxan na heeri kui, e noma Ala rabolode, na fa findi konyiya xoroxxe ra e be. Ala xa won natanga na ma. Isirayila pama xa findi misaali ra won be. Xa won luma Ala xa kira xon ma, won ma dunipeigiri fanma ne, kono xa won

tondima na ra, won toore gbansan nan sotoma. Ala xa na lonni raso won xaxili kui. Amina.

Yudaya Mang'ee xa Taruxui Seniyenxi firin nde

*Sulemani xa mang'eya fole
(Isirayila Mang'ee I 3:1-15)*

¹ Dawuda xa di Sulemani xa mang'eya nu mabanbanxi a fanyi ra, barima a Marigi Alatala nu na a seeti ma, a nu a xa fe mate.

² Na temui Sulemani naxa Isirayila pama birin xili, mixi wulu xunyie, mixi keme xunyie, kiitisee, Isirayila yareratie, a nun denbaya xunyi birin.

³ Sulemani nun pama naxa siga Gabayon, yire itexi Kiri Banxi Naralande nu na dennaxe, Alatala xa konyi Munsa nu bara naxan yailan gbengberenyi ma.

⁴ Dawuda nu bara Alatala xa saate kankira tan xanin Darisalamu, a a doxo kiri banxi nde kui a nu bara naxan ti. Singe, na kankira nu na Kiriya ti Yeyarimi ne.

⁵ Serexebade yoxui daaxi, Uri xa di Besaleli, Xuru xa mamadi, nu bara naxan yailan, na nu na Alatala xa horomolingira ya ra. Sulemani nun pama naxa siga Alatala waxonfe fende menni.

⁶ Sulemani naxa te na serexebade yoxui daaxi fe ma, Alatala xa xori, Kiri Banxi Naralande na dennaxe, a fa serexe gan daaxi wulu keren ba.

⁷ Na koe ra, Ala naxa mini Sulemani ma, a a masen a be, «I wama se naxan xon, a fala n be, n xa a fi i ma.»

⁸ Sulemani naxa Ala yaabi, «I bara hinne n baba Dawuda ra, i bara n ti mange ra a joxoe ra.

⁹ Yakosi, n Marigi Alatala, i naxan masen n baba Dawuda be, i xa a rakamali, barima i bara n ti pama xun ma naxan gbo alo xube.

¹⁰ N bara i maxandi yakosi, i xa lonni nun fe kolonyi fi n ma, alako n xa no yi pama rapere. Xa na mu a ra nde noma yi pama gbegbe rapere?»

¹¹ Ala naxa a masen Sulemani be, «Yi nan faxi i sondonyi ma. I mu bannaya maxandi, xa na mu a ra naafuli, xa na mu a ra binye. I mu n maxandi n xa i xonnantee faxa. I mu n maxandi n xa i xa simaya xon nakuya. I lonni nun fe kolonyi nan maxandixi, alako i xa n ma pama rapere, n i tixi naxee xun ma.

¹² Na na a ra n bara i xa maxandi suxu. N lonni nun fe kolonyi fima ne i ma, n man bannaya, naafuli, nun binye sama na fari

dangife mang'e birin na naxee singe ti a nun naxee tima i dangi xanbi.»

¹³ Na kui, Sulemani naxa keli Gabayon yire itexi, Kiri Banxi Naralande nu na dennaxe, a gbilen Darisalamu, a Isirayila rapere.

¹⁴ Sulemani naxa soori ragisee nun soe ragie malan. Soori ragise wulu keren keme naani, nun soe ragi wulu fu nun firin nan nu na mangataa ra Darisalamu nun taa makantaxi gbetee kui.

¹⁵ Mange naxa a niya gbeti nun xee ma xa wuya Darisalamu dangife geme xori ra. Wuri fanyi naxan xili sediri, na naxa wuya dangife sikomoro wuri ra naxee na Sefela boxi ma.

¹⁶ Sulemani nu soe sarama Misira nun Kowa boxi nan ma. Mange xa yulee nan nu sigama e sarade a be.

¹⁷ E soori ragise sara gbeti kilo solofere ra, e soe sara gbeti kilo keren nun a tagi ra. E na mooli sara Xiti nun Siriya mang'ee fan be.

¹⁸ Sulemani naxa yaamari fi a horomobanxi xa ti Alatala be, mange banxi xa ti a tan fan be.

2

Ala xa horomobanxi tife (Isirayila Mang'ee I 5:1-12)

¹ Sulemani naxa xeme wulu tongo solofere yamari e xa findi kote xaninyie ra. A man naxa xeme wulu tongo solomasaxan tongo geme masolie ra, naxee walima geya ma. A man naxa xeme wulu saxan keme senni soto wali xunyie ra.

² Sulemani naxa xera xee Tire mange Xirami xon, a xa sa a fala a be, «Temui dangixi i bara sediri wuri rasanba n baba Dawuda ma alako a xa a xa banxi ti.

³ Yakosi n fafe horomobanxi tide n Marigi Alatala be, serexee bama dennaxe. Menni surayi fama gande serexe ra, taami serexe sama teebili ma Ala be, serexe gan daaxi bama geesege nun nummare birin, sali rabama malabui loxoe ra, kike neenee ra, nun sali xungbee ra. Yi seriye mu kanama Isirayila boxi ma abadan.

⁴ N horomobanxi naxan tima, a lan a xa findi banxi xungbe nan na, barima muxu Marigi Ala dangi alae birin na.

⁵ Nde noma banxi tide Ala be, naxan xa gboe dangima koore xa gboe ra? N tan naxan ya, n mu noma horomobanxi tide a be. N noma naxan gbansan na, n yire nde yailanma serexe gan daaxi bama a be dennaxe.»

⁶ «Yakosi, mixi fanyi nde rasanba n ma, naxan fata xee ma, gbeti, yoxui, nun wure rawalide. A xa fata gese gbeeli nun a foore rawalide, a man xa fata se masolide. A xa

fa Yudaya nun Darisalamu, a xa kafu n ma walikee fanyie ma, n baba Dawuda naxee sugandixi.

⁷ I xa Liban wuri bilie rasanba n ma alo sediri, sipire, nun santali. N a kolon i xa walikee fata Liban wuri bolonde. N ma walikee fan sigama ne e malide.

⁸ E wuri gbege fenma ne n be, barima n horomobanxi naxan tima, a lanma a xa xungbo, a xa tofan.

⁹ N sare naxan fima i xa wuri bolonyie ma na nan ya: mengi maniye busali wulu tongo solomasaxan, fundenyi maniye busali wulu tongo solomasaxan, weni fifa wulu suuli, nun ture fifa wulu suuli.»

¹⁰ Tire mange Xirami naxa Sulemani yaabi bataaxe ra, «Alatala nan i tixi mange ra a xa xanunteya xa fe ra a xa pama be.»

¹¹ A man naxa a fala, «Tantui na Isirayila Marigi Alatala be, naxan koore nun boxi daaxi. A bara di xeme fi Dawuda ma naxan xa lonni nun xaxili gbo, naxan noma banxi tide Alatala be a nun mange banxi a yete kan be.

¹² Yakosi, n bara Xuramabi xee i yire. A fata walide ki fanyi ra.

¹³ A nga kelixi Dana bonsoe ne, Tireka nan na a baba ra. A fata xee ma, gbeti, yoxui, wure, geme, nun wuri rawalide, a nun gese gbeeli nun a foore rawalide. A dugie kolon. A fata se birin masolide i wama naxee xon. A kafuma i xa walikee ma wali kui, a nun n marigi i baba Dawuda xa walikee ma.

¹⁴ I naxan fala mengi maniye, fundenyi maniye, ture, nun weni xa fe ra, i xa na raba.

¹⁵ I wama Liban wuri xasabi naxan xon ma, muxu na sege ma ne, muxu man e maxaninma ne kunkuie kui baa ma han Yafa. Menni i noma e ratede Darisalamu.»

¹⁶ Sulemani naxa mixie konti naxee nu na Isirayila boxi ma, kon o e mu findi Isirayilakae ra. A baba Dawuda fan nu bara na mooli raba. Na mixi xasabi nu lanxi mixi wulu keme tongo suuli nun saxan keme senni nan ma.

¹⁷ Yi mixie ya ma a naxa xeme wulu tongo solofere yamari e xa findi kote xaninyie ra. A man naxa xeme wulu tongo solomasaxan tongo geme masolie ra, naxee walima geya ma. A man naxa xeme wulu saxan keme senni nan ma.

3

Horomobanxi wali folofe (Isirayila Mang'ee I 6:1-38)

¹ Sulemani naxa Alatala xa banxi ti folo Darisalamu, Moriya geya fari, a baba

Dawuda dennaxe sugandi, Yebusuka Oronan xa lonyi fari.

² A naxa wali ɓɔlo a xa mangeya je naani, kike firin, xi firin nde loxoɓe ma.

³ Sulemani Ala xa banxi ti yi xasabi nan na: A xa kuye nongon ya tongo senni, a xa gboe nongon ya moxoɓen.

⁴ A yatagi buntunyi xa gboe nongon ya moxoɓen, alo banxi xa gboe na ki naxe. A xa maite fan findi nongon ya keme moxoɓen nan na. Sulemani naxa a kui birin yailan xeema tinse ra.

⁵ A naxa banxi kui banban sipire wuri ra, a fa e raxunma xeema tinse ra, tugi fense denbexi masolixi e ma.

⁶ A man naxa e raxunma geme tofanyie ra, a nun xeema ra naxan keli Parawayimi boxi ma.

⁷ A naxa banxi birin maso xeema ra, a a maso banxi kinkie ma, naadee ma, naadee gbanyie ma, nun a seeti ma. A man naxa maleke misaali yailan banxi kankee ma.

⁸ A naxa a yire seniyeŋxi fisamante ti. A xa kuye nongon ya moxoɓen, alo hoɓomobanxi fan xa gboe to findixi nongon ya moxoɓen na. A naxa a maso xeema tinse fanyi ra naxan xasabi nu lanxi kilo keme firin kilo naani ma.

⁹ A naxa xeema kilo senni findi lantuma ra. A man naxa konkoe fan naxunma xeema ra naxee na koore.

¹⁰ A naxa maleke firin yailan yire seniyeŋxi fisamante kui bafata raxunuxi ra, a fa a maso xeema ra.

¹¹ Malekee gabutenyie xa kuye nu lanxi nongon ya moxoɓen nan ma. Maleke singe koola gabutenyie xa kuye nongon ya suuli, a yire seniyeŋxi seeti lixi. A yirefanyie gabutenyie boore maleke gabutenyie lixi. Na gabutenyie fan lanxi nongon ya suuli nan ma.

¹² Maleke firin nde yirefanyie gabutenyie xa kuye nongon ya suuli, a yire seniyeŋxi seeti lixi. A koola gabutenyie boore maleke gabutenyie lixi.

¹³ Na maleke firinyi gabutenyie xa kuye nu lanxi nongon ya moxoɓen nan ma. E tixi e sanyie xun na, e yatagi rafindixi banxi ma.

¹⁴ A naxa dugi tofanyie gbaku na, naxan nagbeelixi nun a rafooɓoxi, maleke pirintie masoɓoxi a ma.

¹⁵ A naxa geme firin ti banxi yatagi, e xa maite nongon ya tongo saxan nun suuli. E xuntagie masolixi, na masoli xa kuye nongon ya suuli.

¹⁶ Na geme xuntagi masolixie maniya luuti denbexie ra, koobe bogi maniye keme rafalaxi gbakuxi e ra.

¹⁷ A naxa na geme firinyi ti banxi yatagi, keren na koola ma, boore na yirefanyie

ma. Naxan na yirefanyie ma na xili Yakin, naxan na koola ma na xili Boosu.

4

Hoɓomobanxi se seniyeŋxi (Isirayila Mangee I 7:23-51)

¹ A naxa yoxui serexebade yailan, naxan xa kuye nongon ya moxoɓen lima, a igboe nongon ya moxoɓen, a ite nongon ya fu.

² A naxa ye sase xungbe digilinxi yailan yoxui ra. A de xa maigboe nongon ya fu, a ite nongon ya suuli, a xa maradigilinyi nongon ya tongo saxan.

³ Na ye sase de rafilinyi bunyi masolixi maniya ningee ra, naxee doxoɓi e boore ra. Ningee fu na nongon ya keren ma, suuli a fari, suuli a bun. Ningee yo, ye sase yo, na birin yailanxi a boore nan na kerenyi ra.

⁴ Na ye sase nu doxoɓi ningee gbete fu nun firin fari. Saxan ya rafindixi koola ma, saxan ya rafindixi sogegorode ma, saxan ya rafindixi yirefanyie ma, saxan ya rafindixi sogetede ma. Na ye sase naxan nu xili «Baa» nu doxoɓi na ningee fari, e ya rafindixi tande ma.

⁵ Na ye sase xa de rabinie suxu keren. A de kiri masolixi maniya sansi fuge tofanyie ra. Ye fifa keme solofere fifa tongo suuli nu noma sade a kui.

⁶ A man naxa ye sase fu gbete yailan alako e xa xuruse serexe gan daaxie maxa menni. Suuli nu doxoɓi hoɓomobanxi yirefanyie ma, suuli nu doxoɓi a koola ma. Serexedubee tan nu e maxama ye nan na, naxan nu na na ye sase xungbe kui, naxan nu xili «Baa.»

⁷ A naxa lanpui doxoɓe fu yailan xeema ra, alo a nu sebexi ki naxe. A naxa e doxo hoɓomobanxi kui, suuli yirefanyie ma, suuli koola ma.

⁸ A naxa teebili fu fan yailan, a e doxo hoɓomobanxi kui, suuli yirefanyie ma, suuli koola ma. A naxa pooti tofanyie keme yailan xeema ra.

⁹ A naxa serexedubee xa tete yailan, a nun tete xungbe gbete nun a naadee. A naxa naadee maso yoxui ra.

¹⁰ Na ye sase digilinxi xungbe naxan xili «Baa,» a doxoɓi hoɓomobanxi yirefanyie sogetede biri.

¹¹ Xurami naxa tundee, suxumee, nun pootie fan yailan. Na kui, Xurami naxa ge mange Sulemani xa walie ra Ala xa hoɓomobanxi xa fe ra. Na walie nan ya:

¹² geme tofanyie tixi firin, e xuntagie masolixi alo luuti denbexie,

¹³ koobe bogi maniye keme naani gbakuxi e ra, safe firin na kankan xuntagi a luutie ma,

¹⁴ ye sasee nun e doxoɓee,

¹⁵ ye sase xungbe naxan xili «Baa,» ninge fu nun firin naxee na ye sase xungbe bun ma,

¹⁶ tundee, nun suxumæe. Yi see birin, Xuramabi naxee yailan mange Sulemani be, Alatala xa banxi xa fe ra, e birin yailanxi yoxui fanyi nan na.

¹⁷ Mange nu na yoxui raxunuma Yuruden mere nan ma, Sukoti nun Saratan tagi.

¹⁸ Sulemani yoxui naxan nawalixi naa, a binye xasabi mu noma kolonde.

¹⁹ Sulemani nu bara se birin yailan Ala xa banxi be: serexebade xema daaxi, teebilie taami serexe sama dennaxe,

²⁰ lanpui nun e doxose xema daaxie naxee dexema yire seniyanxi kui seriye ki ma,

²¹ fugee, lanpuie, suxume xema tinse daaxie,

²² finæe, pooti tofanyie, piletie, kolopooti xema fanyi daaxie, naadee xema daaxi naxee nu na yire seniyanxi fisamante sode de ra, nun horomobanxi sode de ra.

5

Horomobanxi rabife (Isirayila Mang'ee I 8:1-13)

¹ Sulemani to ge Alatala xa horomobanxi tide, a naxa se birin naso a kui a baba Dawuda naxee fixi Ala ma, gbeti, xema, a nun se mooli birin. A naxa e sa naafuli ragatade Ala xa banxi kui.

² Na temui, Sulemani naxa Isirayila forie, bonsoe xunyie, nun Isirayila denbaya xunyie, maxili alako e xa te Alatala xa saate kankira ra kelife Siyon, Dawuda xa taa.

³ Isirayilaka birin naxa e malan mange yire alako e xa kike solofere nde sali raba.

⁴ Isirayila forie birin to menni li, Lewikae naxa saate kankira tongo,

⁵ e a xanin a nun Ala xa Kiri Banxi Naralande, a nun se seniyanxi naxee nu na a kui. Lewi serexedubee nan na wali rabaxi.

⁶ Mange Sulemani nun Isirayila pama, naxee birin nu maxilixi, naxa ti saate kankira ya ra. E naxa xuruse lanmae nun a xungbe gbege ba serexe ra, naxan konti mu noma kolonde.

⁷ Serexedubee naxa Alatala xa saate kankira doxo a doxode, Ala xa horomobanxi kui, yire seniyanxi fisamante. E a doxo malekee gabutenyie bun ma.

⁸ Malekee gabutenyie nu italaxi saate kankira nun a maxanin see xun ma.

⁹ Saate kankira maxanin see findixi wuri kuyee nan na, naxee nu minima yire seniyanxi fisamante kui, konɔ e mu nu

noma tode horomobanxi tande ma. Han to saate kankira na menni.

¹⁰ Sese mu nu na na saate kankira kui, fo na walaxe firinyi Annabi Munsu naxee sa a kui. A na raba Xorebe geya yire, ne Alatala saate xiri loxoæ, Isirayilakae mini temui Misira.

¹¹ Na temui serexedubee naxa mini yire seniyanxi kui. Serexedubee naxee nu na na xunde kui, e birin nu bara seniyan.

¹² Lewika beestibae, Asafi, Heman Yedutun, e xa die, nun e ngaxakerenyie, e birin maxirixi dugi fanyi gese futi daaxi ra. E nu na serexebade sogetede biri, maxasee nun korae nu na e yi ra. Serexedubee mixi keme moxɔɔn fan nu na e seeti ma, e saræ fema.

¹³ Sara fee nun beestibae naxa kafu e boore ma Alatala matoxode e xa saræ, maxasee, nun koræ xui ra. E naxa Alatala tantu yi masenyi ra, «Ala xa hinne gbo, a xa fonisireya mu jonma abadan!» Na temui, nuxui naxa Alatala xa banxi rafe.

¹⁴ Serexedubee mu no lude naa e xa wali rabade na nuxui xa fe ra. Alatala xa nore nu bara a xa banxi rafe.

6

Sulemani xa masenyi (Isirayila Mang'ee I 8:14-21)

¹ Na temui Sulemani naxa a masen, «Alatala, a fala ne a a luma nuxui mag-aaxuxi kui.

² N tan bara lingira ti Ala be, a luma dennaxe abadan.»

³ Mange naxa a ya rafindi, a duba Isirayila pama birin be. E birin nu tixi.

⁴ A naxa a masen, «Tantui na Isirayila Marigi Alatala be, naxan woyen n baba Dawuda be a kere ra. A fe naxan birin fala a be, a na birin nakamalixi ne.

⁵ «Kafi n nan n ma pama ramini Misira boxi ra, n mu nu taa sugandixi Isirayila bonsoe tagi n banxi tima dennaxe. N man mu xeme sugandixi naxan findima n ma Isirayila pama xa yarerati ra.

⁶ Konɔ n Darisalamu nan sugandixi, alako n xili xa lu naa. N man Dawuda nan sugandixi alako a xa findi n ma Isirayila pama xunyi ra.»

⁷ «N baba Dawuda naxa nate tongo a boje kui, fo a xa banxi ti Isirayila Marigi Alatala be.

⁸ Alatala naxa a fala n baba Dawuda be, «I to nate tongo i boje kui n ma banxi xa fe ra, na bara findi panige fanyi ra.

⁹ Konɔ i tan xa mu na banxi tima. I xa di nan tan na tima. I naxan barixi, na nan n ma banxi tima.»

¹⁰ Alatala bara a xa masenyi rakamali. N tan bara ti n baba Dawuda joxoæ ra

Isirayila mange kibanyi kui, alo Alatala a masen ki naxe. N man bara banxi ti Isirayila Marigi Alatala be.

¹¹ N bara Alatala xa saate kankira doxo naa, a xa saate walaxe na na kui. A na saate xiri a nun Isirayilakae nan tagi.»

¹² Sulemani naxa ti Alatala xa serexebade ya ra, Isirayila pama birin ya xori, a fa a belexe itala.

¹³ Sulemani nu bara tide yailan yoxui ra tete tagi, a kuya nongon ya suuli, a igbo nongon ya suuli, a ite nongon ya saxan. A naxa a xinbi sin naa Isirayila pama ya xori, a a belexe itala, a fa a fala,

¹⁴ «Isirayila Marigi Alatala, i maniye mu na koore nun boxi ma. I dugutegexi i xa saate nun i xa hinne xa fe ra i xa konyie mabiri, naxee perema i ya tode ra e boje fiixe ra.

¹⁵ Na na a ra, to loxo e bara i xa laayidi rakamali i xa konyi n baba Dawuda be.

¹⁶ Yakosi, Isirayila Marigi Alatala, i laayidi naxan tongoxi i xa konyi n baba Dawuda be, i xa na rakamali. I bara a masen a be, «Xa i bonsoe fenten e pere ki ma alo i a rabaxi ki naxe, e naxa n ma seriye binya, mixi nde luma ne e ya ma naxan luma Isirayila kibanyi kui abadan.»

¹⁷ Yakosi, Isirayila Marigi Alatala, i xa i xa masenyi rakamali, i naxan fala i xa konyi Dawuda be.»

¹⁸ «Kono Ala tan noma sabatide dunjina bende fuji fari adamadie tagi? Koore nun a xa gboe xurun i be. N banxi naxan tixi i be a xurun koore be. I luma menni di?

¹⁹ N Marigi Alatala, i xa i xa konyi xa dube suxu, i xa a xa maxandi tongo, i xa i tuli mati i xa konyi wa xui ra.

²⁰ I xa i jengi sa yi banxi xon ma koe nun yanyi, barima i naxe a i i yete masenma be ne. I xa i xa konyi xa maxandi suxu yi banxi kui.

²¹ I xa i tuli mati i xa konyi nun i xa pama wa xui ra, e i maxandima be temui naxe. Kelife koore ma i doxoxi dennaxe, i xa i tuli mati muxu ra, i man xa dije.»

²² «Xa mixi nde sa yunubi raba a boore ra, e fa a fala a be a xa marakali nde raba i xa serexebade yire yi banxi kui,

²³ i xa na fe mato kelife koore ma, i xa kiiti sa tinxinyi ra alako yunubitoe nun tinxintoe birin xa e sare soto.»

²⁴ «Xa i xa pama Isirayila sa yunubi raba i ra, e yaxuie fa no e ra na xa fe ra, xa e tin e yete ragbilende i ma, e i xili matoxo, e i maxandi yi horomobanxi kui,

²⁵ i xa na fe mato kelife koore ma, i xa i xa pama Isirayila xa yunubie xafari, i fa e ragbilen boxi ma, i dennaxe fixi e tan nun e babae ma.»

²⁶ «Xa koore sa balan, tune yo mu fa, barima e bara yunubi raba i ra, xa e fa i

maxandide be, e i xili matoxo, e gbilen e xa yunubi foxo ra i e rayaagxi naxan ma,

²⁷ i xa na fe mato kelife koore ma, i xa i xa konyie, i xa pama Isirayila xa yunubie xafari, i xa i xa seriye fanyi masen e be alako e xa na rapere ki kolon, i fa tune ragoro i xa boxi ma, i naxan findi e gbe ra.»

²⁸ «Xa kaame sa sin yi boxi ma, xa na mu fure, xa na mu baloe kane, xa na mu gere, xa na mu gbaloe gbete,

²⁹ xa mixi nde sa i maxandi, xa i xa pama Isirayila e mawa i be, barima e bara e xa toore saabui kolon e fa e ya rafindi yi banxi ma e i maxandi,

³⁰ i xa na fe mato kelife koore ma i magoroxi dennaxe, i xa dije, i xa mixi birin sare fi a xa wali ra, i tan naxan adama birin boje ma fe kolon. I keren peti nan ibunadama birin sondon ma fe kolon.

³¹ Na kui e fama gaaxude i ya ra, e e pere i xa kira xon e xa simaya birin kui yi boxi ma, i naxan fixi muxu babae ma.»

³² «Xa xoje nde sa fa kelife pamane gbete ma, naxan mu findi i xa pama Isirayila mixi nde ra, a fa i xili xungebe nun i senbe xa fe ra, a i maxandi yi banxi kui,

³³ i xa na fe mato kelife koore ma i magoroxi dennaxe, i xa a xa maxandi suxu alako si birin xa gaaxu i xili ya ra dunjina, alo i xa pama Isirayila. E xa a kolon i tan nan xili maxandima yi banxi kui n naxan tixi.»

³⁴ «Xa i xa pama sa mini a yaxuie gere de alo i a fala e be ki naxe, xa e i maxandi yi taa mabiri ra i dennaxe sugandixi, xa e i maxandi yi banxi mabiri n naxan tixi i xili ra,

³⁵ i xa na fe mato, i xa e xa dube suxu, i xa kiiti tinxixi sa e be.»

³⁶ «Xa e sa yunubi raba i ra, alo adamadi birin darixi naxan na, xa i boje te e ma, i fa e sa e yaxuie sagoe, e findi geelimanie ra yire makuye, xa na mu a ra yire makorexi,

³⁷ xa e sa xaxili soto na konyiya kui, e fa i maxandi e xa geeli kui, «Muxu bara yunubi raba, muxu bara fe paaxi raba, muxu bara kobi,»

³⁸ xa e man e yete ragbilende i ma e boje fiixe ra, e nii birin na, e fa i maxandi pamane ma konyiya kui, e e ya rafindi yi boxi mabiri, i naxan fixi e babae ma, a nun yi taa mabiri, i naxan sugandixi, a nun yi banxi mabiri, n naxan tixi i be,

³⁹ i xa na fe mato kelife koore ma i magoroxi dennaxe, i xa i tuli mati e xa maxandi nun e wa xui ra, i xa kiiti tinxixi sa e be, i xa dije i xa pama ma naxan yunubi rabaxi i ra.

⁴⁰ Yakosi, n Marigi Ala, i xa muxu xa maxandi mato, i xa a rame, muxu naxan nabaxi yi banxi kui.»

⁴¹ «Yakōsi n Marigi Alatala, keli, i fa i xa malabude, i tan nun i senbe xa lu saate kankira fōxo ra, alako kisi xa lu i xa serexedubee be, alako i xa danxaniyatōee xa lu heeri kui, n Marigi Alatala.

⁴² N Marigi Alatala i naxa i xa mixi sugandixi rabepnin, i xa ratu i xa konyi Dawuda xa dugutegepa ma.»

7

Ala xa nore gorofe a xa hōrōmōbanxi kui

(Isirayila Mang'ee I 8:62-66)

¹ Sulemani to ge salide, te naxa goro keli koore ma, a serexe gan daaxi nun serexe gbetee birin gan. Alatala xa nore fan naxa hōrōmōbanxi rafe.

² Serexedubee mu nō sode Alatala xa banxi kui, barima Alatala xa nore nu bara a xa banxi rafe.

³ Isirayilakae birin to te nun Alatala xa nore to hōrōmōbanxi kui, e naxa e yatagie rafelen bōxi ma, e fa Alatala matōxo yi masenyi ra, «Ala fan, a xa fonisireya mu jōnma abadan.»

⁴ Mange nun pama birin naxa serexe ba Alatala be.

⁵ Mange Sulemani naxa ninge wulu mōxōnen nun firin ba serexe ra, a nun yexee wulu keme mōxōnen. Na dangi xanbi, mange nun pama naxa Ala xa banxi rabi.

⁶ Serexedubee nun Lewikae naxa ti e tide e boore ya ra. Beetibasee, mange Dawuda nu bara naxee yailan Alatala matōxofe ra, nu na Lewi beetibae yi ra. E naxa Alatala matōxo yi masenyi ra, «Ala xa fonisireya mu jōnma abadan.» Serexedubee tan naxa sarae fe, Isirayilakae birin fa keli, e ti.

⁷ Sulemani naxa tete yire raseniyeen serexe ra Alatala xa hōrōmōbanxi ya ra. A naxa serexe gan daaxie gan naa, a nun xanunteya serexe naxee findi a ture yiree ra, barima yōxui serexebade, Sulemani naxan yailanxi, a xurun na serexee birin be.

⁸ Sulemani nun Isirayilakae birin sali raba ne xi solofere bun ma. Nama gbege fe ne kelife Xamata han Misira xure.

⁹ A xi solomasaxan nde, e naxa sali xungbe raba. E nu bara serexebade raseniyeen xi solofere bun ma. Na dangi xanbi, e man naxa sali xi solofere gbete bun ma.

¹⁰ Kike solofere nde, xi mōxōnen nun saxan lōxōe, Sulemani naxa pama ragbilen e xōnyi. E birin nu bara seewa e bōje kui fe fanyi ra, Alatala naxan nabaxi Dawuda, Sulemani, nun a xa pama Isirayila be.

¹¹ Sulemani to ge Alatala xa banxi nun a xa mange banxi wali ra, a to a waxōnfe birin nakamali na wali firinyi xa fe ra,

¹² Alatala naxa mini Sulemani ma kōe ra, a a masen a be, «N bara i xa dube suxu. Yi banxi bara findi serexebade ra. N bara na nate tongo.

¹³ N na koore balan temui naxe, tune mu fa, xa na mu a ra n na katōe yamari temui naxe, e xa sa bōxi tuxunsan, xa na mu a ra n na fa fure paxxi ra n ma pama ma,

¹⁴ xa n ma pama, n xili falaxi naxan xun, naxa e magoro, e n maxandi, e fa gbilen e xa wali kobie fōxo ra, n nan n tuli matima ne e xa koore ma, n fa e xa yunubie xafari, n e xa bōxi rayalan.

¹⁵ Yakōsi n nan n yae tima ne yi yire ra. N nan n tuli matima ne maxandie ra naxee rabama be.

¹⁶ N bara nate tongo n xili xa fala be abadan. N yae nun n bōje mu kelima be.»

¹⁷ «I tan fan, xa i jere n ma kira xōn ma alo i baba Dawuda, i fa n ma yaamarie, n ma seriye, nun n ma xaranyi suxu a fanyi ra,

¹⁸ n i xa mange kibanyi mabanbanma ne, alo n a rasaataxi i baba Dawuda be ki naxe. N a masen ne a be, «Isirayila mangeya mu bama i bōnsōe yi ra.»

¹⁹ Kōnō xa wo wo kobe so n na, wo fa gbilen n ma seriye nun n ma yaamarie fōxo ra, xa wo sa tuubi Ala gbetee be,

²⁰ n wo talama ne n ma bōxi ma, n naxan fixi wo ma, n yi banxi rakasan ye i, n naxan findixi n xili falade ra. Na temui sie birin fama ne yeleda Isirayila xa fe ma, e yo wo ma.

²¹ Mixie ne dangima yi banxi itexi ra, e de ixarama ne, e a fala, «Alatala yi bōxi nun yi banxi xa fe ralōxi yi mōoli ra munfe ra?»

²² E e yaabima ne, «Ala yi birin niyaxi e ra ne barima e bara gbilen e babae Marigi Alatala fōxo ra, naxan e ramini Misira bōxi ra. E bara e tagi ixiri ala gbetee batufe ra, e tuubi e be. E yi tōore sōtōxi na nan ma.»

8

*Sulemani xa wali gbetee
(Isirayila Mang'ee I 9:10-28)*

¹ Ne mōxōnen bun ma, Sulemani naxa Alatala xa banxi nun a yete banxi ti.

² A naxa taae yailan, Xiramī naxee so a yi ra, a fa Isirayilakae rasabati naa.

³ Sulemani naxa Xamata Soba gere, a nō a ra.

⁴ A naxa Tadimoro ti gbengberenyi ma, a nun taa gbetee Xamata bōxi ma mange harige ragatama dennaxe.

⁵ A naxa Beti Xoron Fuge nun Beti Xoron Labe ti, a na taae makanta tete fanyie nun naade xungbee ra.

⁶ A naxa Baalati ti a nun taa gbete mänge harige ragatama dennaxe, alo soori ragisee nun soee. Sulemani naxa yire gbege ti a yete be Darisalamu, Liban, nun a xa boxi birin a naxan yamarima.

⁷ Xitika, Amorika, Peresika, Hiwika, nun Yebusukae naxee lu Isirayila boxi ma, naxee mu findi Isirayilakae ra,

⁸ Isirayilakae mu naxee faxa, Sulemani naxa e findi konyie ra. Han to e na na ki ne.

⁹ Sulemani mu tin Isirayilaka yo xa findi konyi ra a xa walie xa fe ra, barima geresoe nun soori xunyie nan nu lanxi e tan ma, e nu mænima a xa soori ragisee nun a xa soee ma.

¹⁰ Mänge Sulemani naxa mixi keme firin mixi tongo suuli ti xunyie ra jama xun.

¹¹ Sulemani naxa Firawuna xa di gine tongo Dawuda xa taa kui, a a ratunu banxi gbete kui, a naxan tixi a be. A naxa a fala, «N ma gine mu luma Isirayila mänge Dawuda xa banxi kui, Alatala xa saate kankira na dennaxe. Naa findixi yire seniye xni nan na.»

¹² Sulemani nu serexe gan daaxie bama Alatala be, a xa serexebade fari naxan nu tixi hõromõbanxi ya ra.

¹³ A serexe ba ne alo Annabi Munsu a yamari ki naxe loxo yo loxo, malabui loxoce ra, kike neene ra, nun sali xungbe saxanyie ra je yo je. Nee findi Taami Lebinitare Sali, Loxunyie Sali, nun Bage Ti Sali nan na.

¹⁴ Sulemani naxa a baba Dawuda xa natee rakamali serexedubee nun Lewikae xa fe ra. Kankan nu a gbe wali rabama. Lewikae nu Ala matõxõma, e man nu fa serexedubee mali. Naade kantee fan naxa e gbe wali raba, kankan naxa ti a tide alo Ala xa mixi Dawuda a yamari ki naxe.

¹⁵ Serexedubee nun Lewikae mu mänge xa yaamari yo matandi, hali a naxan fala naafuli xa fe ra.

¹⁶ Sulemani xa wali birin kamali na ki ne, kelife Alatala xa banxi kõõrin loxoce ma, a sa doxo a rapõny ra. Alatala xa banxi wali birin raba ne, a kamali a fany ra.

¹⁷ Na to dangi Sulemani naxa siga Esiyon Geberi nun Elata baa de ra Edon boxi ma.

¹⁸ Mänge Xirami naxa kunkuie nun e rapere ma fanyie rasanba Sulemani ma. Nee naxa sa a gbee xun ma Ofiri boxi ma, alako e xa xema kilo wulu fu nun suuli kilo keme saxan tongo mänge Sulemani be. E nun mänge Sulemani xa walikee naxa siga na ra Sulemani xõn ma.

9

Seeba mänge gine sigafe Darisalamu (Isirayila Mang'ee I 10:1-13)

¹ Seeba mänge gine to Sulemani xili xa gboe me, a naxa siga Darisalamu maxõrinyi xõrõxõee tide a ma, alako a xa a xa lonni mato. A xa kuntigie naxa a mati naa, e naxa labunde, xema gbege, nun geme tofanyie xanin jõxõmee fari sanbasee ra. A naxa maxõrinyi gbege ti Sulemani ma.

² Sulemani naxa a xa maxõrinyi birin yaabi, na sese mu nu xõrõxo a be.

³ Seeba mänge gine to ge Sulemani xa lonni tode, a nun a xa banxi a naxan tixi,

⁴ a xa baloe naxan saxi a xa teebili ma, a xa walikee nun e xa dugi tofanyie, a nun a xa serexe a naxee bama Alatala xa hõromõbanxi kui, a de naxa ixara na fe birin ma. A naxa a fala mänge be,

⁵ «N fe naxee birin mexi n ma boxi ma i xa masenyie nun i xa lonni xa fe ra, na birin bara findi nõndi ra.

⁶ Beenun n xa be to n yete ra, n mu nu laxi e xa masenyi ra. Kõõn yakõsi n bara a kolon i xa lonni gbo dangife e naxan masenxi n be. E fe naxan birin tagi rabaxi n be i xa fe ra, i xili dangi na birin na.

⁷ Nelexinyi na i xa mixie be, nelexinyi na i xa konyie be, barima e na i seeti ma temui birin i xa lonni ramefe ra.

⁸ Tautui na i Marigi Alatala be, naxan hinnexi i ra, a fa i doxo a xa mänge kibanyi kui, i xa mangeya raba alo a wama a xõn ma ki naxe. I Marigi Ala na raba ne barima Isirayila rafan a ma, a man wama Isirayila xa bu temui birin. A i findi ne e xa mänge ra, alako i xa e yamari tinxinyi nun nõndi ra.»

⁹ A naxa xema kilo wulu naani fi mänge ma, a nun labunde gbege nun geme tofanyie. Kabi na temui, na labunde mooli mu toma Isirayila, Seeba mänge gine naxan fixi mänge Sulemani ma.

¹⁰ Xirami nun Sulemani xa walikee naxee fa xema ra kelife Ofiri boxi ma, nee man naxa fa wuri nun geme tofanyie ra a be.

¹¹ Mänge naxa na wuri rawali Alatala xa hõromõbanxi sode dee ra, a nun mänge xa banxi sode dee ra. A man naxa na wuri rawali korae yailanfe ra beetibae be. Na fe mooli mu nu toxi Yudaya sinden.

¹² Mänge Sulemani naxa Seeba mänge gine waxõse birin so a yi ra dangife a tan naxan sanbaxi ra. Na xanbi, a naxa gbilen a xa boxi ma, a tan nun a xa konyie.

Sulemani xa bannaya (Isirayila Mang'ee I 10:14-29)

¹³ Ne yo je Sulemani nu xema kilo wulu moxõnen nun firin, kilo keme senni tongo naani nun naani sotoma,

¹⁴ bafe a nu naxan sɔtoma yulɛe yi duuti ra. A man nu xɛɛma nun gbeti sɔtoma mangée nun gominae ra Arabu boxi ma.

¹⁵ Mange Sulemani naxa wure lefa kɛmɛ firin maso xɛɛma ra, kankan nafalaxi xɛɛma kilo solofere nan na.

¹⁶ A man naxa wure lefa xunxuri kɛmɛ saxan maso xɛɛma ra, kankan masoxi xɛɛma kilo saxan nan na. A naxa e gbaku banxi kui, naxan xili falama Liban fɔtɔn banxi.

¹⁷ Mange naxa kibanyi xungbe yailan sili jinyi ra, a fa a maso xɛɛma tinse ra.

¹⁸ Na kibanyi te see findixi xɛɛma nan na, kibanyi nu na yete masolixi firin tagi.

¹⁹ Yete fu nun firin fan masolixi nu na te see sɛɛtie ma, senni na yirefanyi ma, sennie na kɔɔla ma. Na kibanyi maniyɛ mu nu na mangataa yo kui sinden.

²⁰ Mange Sulemani xa pɔɔti birin nun Liban fɔtɔn banxi xa pileti birin findixi xɛɛma nan na. A mu nu gbeti rawalima fefe ma.

²¹ Kunkuie nu na mange yi ra naxee nu luma siga ra Tarasisi jɛ saxan yo jɛ saxan xɛɛma, gbeti, sili jinyi, kule, nun xɔni tofanyi tongode. Xirami xa walikɛe nu a malima na wali kui.

²² Mange Sulemani xa bannaya nun a xa lonni naxa gbo ye dangi boxi mange birin na.

²³ Boxi mange birin nu wama Sulemani xa lonni ramefe Ala naxan fixi a ma.

²⁴ Nee birin nu mange sanbama gbeti, xɛɛma, dugie, geresosee, labundɛe, soe, nun sofalee ra jɛ yo jɛ.

²⁵ Soe nun sɔɔri ragise ragatade wulu naani nu na Sulemani yi ra. Sɔɔri soe ragi wulu fu nun firin fan nu na a yi ra taa makantaxie nun Darisalamu kui, mange xɔnyi.

²⁶ Mange birin, kelife xure xungbe ma, sa dɔxɔ Filisita boxi ra, han a sa dɔxɔ Misira naaninyi ra, e birin nu na a xa yaamari bun ma.

²⁷ Mange nan a niya gbeti xa wuya Darisalamu alɔ gɛmɛ xɔri. Sediri wuri fan naxa wuya alɔ sikomorɔ wuri na Sefela boxi ma ki naxe.

²⁸ Sulemani xa soe nu kelima Misira nɛ nun boxi gbetɛe ma.

*Sulemani xa faxe
(Isirayila Mangée I 11:41-43)*

²⁹ Sulemani xa taruxui dɔnxɔɛ, a fɔle nun a rapɔnyi, sebexi Annabi Natan xa taruxui sebexi kui, a na Annabi Ahiya Siloka xa namijɔnɛmɛ masenyi sebexi kui, nun Annabi Ido xa laamatunyi masenyi sebexi kui Nebati xa di Yerobowami xa fe ra.

³⁰ Sulemani xa mangeya naxa bu jɛ tongo naani Darisalamu nun Isirayila xun ma.

³¹ Na xanbi, Sulemani naxa laaxira. E naxa a ragata a babae sɛɛti ma a baba Dawuda xa taa kui. A xa di Robowami naxa ti a jɔxɔɛ ra.

10

*Isirayila Robowami matandife
(Isirayila Mangée I 12:1-20)*

¹ Robowami naxa siga Sikemi, barima Isirayilakae birin nu malanxi naa nɛ, e xa a ti mange ra.

² Nebati xa di Yerobowami to na fe mɛ Misira boxi ma, a a gi dennaxe Sulemani ma, a naxa gbilen Isirayila.

³ A to Isirayila li, mixi ndee naxa a xili. A nun Isirayilakae birin naxa siga Robowami yire, e a fala a bɛ,

⁴ «I baba muxu suxu nɛ alɔ konyie. Yakɔsi tan, xa i nde bama muxu xa kote ra i baba naxan dɔxɔ muxu fari, muxu fama i xa yaamari rabatude.»

⁵ A naxa e yaabi, «Xi saxan na dangi, wo xa fa.» Na kui, jama naxa siga.

⁶ Mange Robowami naxa marasi maxɔrin forie ma, naxee nu na a baba Sulemani fe ma a xa simaya kui. A naxa e maxɔrin, «Wo marasi mundun fima n ma n jama yaabima naxan na?»

⁷ E naxa a yaabi, «Xa i fe fanyi rabama jama bɛ, xa i tin e waxɔnfe ra, xa i woyɛn fanyi fala e bɛ, e luma nɛ i xa yaamari bun ma temui birin.»

⁸ Kɔnɔ Robowami mu tin forie xa marasi ra. A naxa a lanfanmae maxɔrin a lanma a xa naxan naba.

⁹ A naxe e bɛ, «Wo marasi mundun fima n ma, n jama yaabima naxan na, jama naxan n mayandixi n xa nde ba e xa kote ra n baba naxan dɔxɔ e fari.»

¹⁰ A lanfanmae naxa a yaabi, «I xa yi jama yaabi yi ki nɛ, naxee i mayandixi i xa nde ba e xa kote ra i baba naxan dɔxɔ e fari. I xa a fala e bɛ, «N belexɛ sole lanmadi xungbo n baba tagi bɛ.»

¹¹ Yakɔsi, n baba xa kote xɔrɔxɔ a naxan dɔxɔi wo ma, n na a xunmasama nɛ. N baba wo bɔnbɔ luxusinyie nan na, kɔnɔ n tan fama wo bɔnbode talie nan na.»

¹² Xi saxan to dangi, Yerobowami nun jama naxa siga Robowami yire, naxan nu bara a fala e bɛ, «Xi saxan na dangi, wo xa fa.»

¹³ Mange Robowami naxa e yaabi a xɔrɔxɔɛ ra. A mu forie xa marasi tongo fefe ma.

¹⁴ A naxa e yaabi a lanfanmae xa marasi ra, «N baba kote xɔrɔxɔɛ naxan dɔxɔ wo xun ma, n na xunmasama nɛ. N baba wo

bɔnbɔ luxusinyie nan na, kɔnɔ n tan fama wo bɔnbode talie nan na.»

¹⁵ Na kui, mange mu tin a tuli matide nɔama ra. Marigi Alatala nu bara na ragiri alako a xa a xa masenyi rakamali a naxan fala Nebati xa di Yerobowami be Annabi Ahiya Siloka saabui ra.

¹⁶ Isirayilakae to a kolon mange mu tin a tuli matide e ra, e naxa a yaabi,

«Muxu gbe se mundun na Dawuda yi?

Ke mu na muxu be Yisayi xa die tagi.

Isirayila xa gbilen e xɔnyi.

Yakɔsi Dawuda, i xa mɛɛni i xa banxi ma i yete ra.»

¹⁷ Isirayila birin naxa gbilen e xɔnyi. Isirayilaka naxee nu sabatixi Yudaya taae kui, e naxa lu Robowami xa yaamari bun ma.

¹⁸ Na dangi xanbi, mange Robowami naxa Hadorami xee, naxan nɛngi nu saxi wali xɔɔxɔe rabafe xɔn ma, kɔnɔ Isirayilakae naxa a magɔnɔ han a faxesa. Na kui, mange Robowami naxa a gi keren na sigafe ra Darisalamu a xa sɔɔri ragise kui.

¹⁹ Isirayila Dawuda bɔnsɔe matandi na ki ne. Han to e mu lanxi.

11

Robowami xa mangeya

(Isirayila Mang'ee I 12:21-24)

¹ Robowami to so Darisalamu, a naxa Yuda nun Bunyamin bɔnsɔe sɔɔrie malan, geresoe fanyi wulu kemɛ tongo solomasaxan, alako e xa Isirayila gere, Isirayila xa gbilen Robowami xa mangeya bun ma.

² Kɔnɔ Alatala naxa a masen a xa mixi Semaya be,

³ «A fala Sulemani xa di Robowami be, Yudaya mange, a nun Isirayilakae birin naxee na Yudaya nun Bunyamin bɔxi ma,

⁴ «Alatala xa masenyi nan yi ki: Wo naxa te de, sigafe ra wo ngaxakerenyie gere. Wo birin xa gbilen wo xɔnyi, barima n tan nan yi fe ragirixi.» E naxa Alatala xa wɔyenyi rabatu, e gbilen, e mu siga Yerobowami gere. sɔnɔn.

⁵ Robowami naxa sabati Darisalamu, a taa makantaxie ti Yudaya,

⁶ alo Beteleemu, Etami, Tekowa,

⁷ Beti Suru, Soko, Adulama,

⁸ Gati, Maresa, Sifi,

⁹ Adorayimi, Lakisi, Aseka,

¹⁰ Soraha, Ayalon, nun Hebron. Robowami yi taa makantaxie ti Yudaya nun Bunyamin bɔxi nan ma.

¹¹ A nee yaılan a fanyi ra gere ki ma. A sɔɔri xunyie lu naa, a baloe, ture, nun weni so e yi ra.

¹² Wure lefa nun tanbee nu na e yi ra, e senbe nu gbo. Yuda nun Bunyamin

bɔnsɔe lu ne a xa yaamari bun ma na ki ne.

¹³ Serexedubee nun Lewikae naxa keli e xɔnyi Isirayila bɔxi birin ma, e xa fa Yudaya, e kafu Robowami ma.

¹⁴ Lewikae nu bara mɛe e xa banxie nun e harige ra sigafe ra Yudaya nun Darisalamu, barima Yerobowami nun a xa die mu tin e xa serexedube wali raba Alatala be.

¹⁵ Yerobowami nu bara serexedubee ti kuye batudee ra geyae fari, yexee kontonyi nun ninge masolixie tixi dennaxe kuye ra.

¹⁶ Isirayilaka naxee nu wama e Marigi Alatala batufe, kelife bɔnsɔe birin, nee naxa bira Lewikae fɔxɔ ra sigafe ra Darisalamu, alako e xa serexɛ ba e babae Marigi Alatala be.

¹⁷ Na kui e naxa Sulemani xa di Robowami xa mangeya mabanban Yudaya nɛ saxan bun ma. Na waxati kui, e naxa nɛre Dawuda nun Sulemani xa kira xɔn ma.

¹⁸ Robowami naxa Yerimoti xa di gine Mahalata dɔxɔ. Na gine findi Dawuda xa di xeme Yerimoti, nun a xa gine Abixayili, xa di gine nan na. Abixayili findi Yisayi xa di xeme Eliyabi xa di gine nan na.

¹⁹ Mahalata naxa die bari a be: Yeyusu, Semaraya, nun Sahami.

²⁰ Robowami naxa Abisalomi xa di gine Maaka fan dɔxɔ. Maaka naxa Abiya, Atayi, Sisa, nun Selomiti bari a be.

²¹ Abisalomi xa di gine Maaka nu rafan Robowami ma, dangife a xa ginee nun a xa konyi ginee birin na. Gine fu nun solomasaxan nun konyi ginee tongo senni nu na a yi ra. A naxa di xeme mɔxɔɔnɛn nun solomasaxan nun di gine tongo senni soto na ginee ra.

²² Robowami naxa Maaka xa di Abiya findi a xa di fisamante ra. A nu wama na nan xa findi mange ra.

²³ A naxa xaxilimaya raba, a a xa di booree birin nasabati Yudaya nun Bunyamin taa makantaxie kui, a fa baloe nun gine gbege fen e be.

12

Robowami xa mangeya kanafe

(Isirayila Mang'ee I 14:25-28)

¹ Robowami xa mangeya to mabanban, a tan nun Isirayilakae birin naxa Alatala xa seriye rabolo.

² Na bara a niya Misira mange Sisaki xa Darisalamu gere Robowami xa mangeya nɛ suuli nde ra.

³ Sɔɔri ragise wulu keren kemɛ firin nun soe ragi wulu tongo senni nan nu na a yi ra. A naxa keli Misira bɔxi ma e nun

nama gbege ra, naxee findixi Libiyakae, Sukikae, nun Etiyopikae ra.

⁴ A naxa no Yudaya taa makantaxie ra, a so Darisalamu.

⁵ Na temui, Annabi Semaya naxa siga Robowami yire. Yudaya yareratie fan nu na naa, barima e fa Darisalamu Sisaki xa fe nan na. A naxa a fala e be, «Alatala xa masenyi nan ya: <Wo bara n nabepin, n fan wo rabepinma Sisaki sagoe.>»

⁶ Isirayila mange nun yareratie naxa e magoro Alatala be, e fa a fala, «Alatala tinxin.»

⁷ Alatala to a to e bara e magoro a be, a naxa a masen Semaya be, «E to bara e yete magoro n be, n mu fama e halakide. A gbe mu luxi n xa e rakisi. N ma xone nu fama lude Darisalamu ma Sisaki saabui ra.

⁸ Kono e xa lu Sisaki xa noe bun ma sinden, han e xa a kolon, si gbete xa mangeya rabatufe nun Ala xa mangeya rabatufe, naxan fan.»

⁹ Misira mange Sisaki naxa te Darisalamu gere. A naxa naafuli birin tongo naxan nu na Alatala xa banxi nun mange xa banxi kui. A naxa wure lefae fan tongo, Sulemani nu bara naxee maso xema ra.

¹⁰ Mange Robowami naxa e noxe yailan yoxui ra, a e taxu soori mang'ee ra naxee mange xa banxi naade makantama.

¹¹ Mange nu sigama Ala xa banxi kui temui naxe, soorie nu na wure lefae xaninma a mati ra. E na ge na ra, e man nu fa e ragbilen soori banxi kui.

¹² Robowami to bara a magoro Alatala be, a mu ghaloe soto Alatala xa xone saabui ra. Na waxati Ala yaragaaxui fanyi nde nu na Yudaya.

¹³ Mange Robowami mangeya sotoxi temui naxe, a nu bara je tongo naani nun keren soto simaya ra. A naxa Isirayila yaamari je fu nu solofere Darisalamu kui, Alatala taa naxan sugandi Isirayila bonsoe birin ya ma, alako a xili xa matoxo naa. Robowami nga Amonika nan nu a ra, a xili ne Naama.

¹⁴ Robowami fe naaxi raba ne, barima a mu Alatala fen a boje birin na.

¹⁵ Robowami xa taruxui, a fole nun a raponyi birin sebexi Annabi Semaya xa taruxui kui, a nun Annabi Ido xa laamatunyi masenyi sebexi kui, alako mixi xa a kolon.

¹⁶ Robowami to laaxira, e naxa a ragata a babae seeti ma Dawuda xa taa kui. A xa di Abiya naxa ti a noxe ra.

¹ Yerobowami xa mangeya je fu nun solomasaxan nde ra, Abiya naxa ti mange ra Yudaya.

² A xa mangeya bu ne je saxan Darisalamu. A nga nu xili ne Mikayahu, Uriyeli Gibeyaka xa di gine. Gere naxa sin Abiya nun Yerobowami tagi.

³ Abiya naxa gere rakeli, a tan nun soori fanyi xeme wulu keme naani, kono Yerobowami naxa soori fanyi xeme wulu keme solomasaxan ti a ya ra.

⁴ Abiya naxa te Semarayima geya fari, Eframi geyae ma, a fa a fala, «Yerobowami nun Isirayilakae, wo wo tuli mati n na.

⁵ Wo mu a kolon Isirayila Marigi Alatala bara Isirayila mangeya fi Dawuda nun a xa die ma abadan? Na saate mu noma kanade.

⁶ Kono Yerobowami, naxan findixi Dawuda xa di Sulemani xa walike Nebati xa di ra naxa keli, a a marigi matandi.

⁷ Mixi rabepinxi ndee naxa a rabilin, e noe deren Robowami ma, Sulemani xa di naxan mu nu gexi mode, naxan xa mapoxunyi xon mu nu kuyaxi. Na kui Robowami mu no e ra.»

⁸ «Yakosi, wo tixi a xa mangeya nan kanke, Alatala naxan taxuxi Dawuda bonsoe ra. Soori gbege na wo yi ra. Ninge masolixie fan na wo yi ra, Yerobowami naxee yailanxi wo be xema ra. E bara findi wo xa alae ra.

⁹ Na kui wo bara Haruna xa die rabolo, Alatala naxee tixi serexedubee ra. Wo bara wo yete findi serexedubee ra, alo si gbete a rabama ki naxe. Mixi yo naxan fama tuura lanma nun yexee kontonyi solofere ra, alako a xa na wali raba, wo na tima serexedube ra ala nde be naxan mu findixi Ala ra.»

¹⁰ «Alatala nan na muxu tan Marigi Ala ra. Muxu mu a raboloxi, muxu man bara tin Haruna xa die xa findi Alatala xa serexedubee ra, Lewikae fan xa e xa wali raba.

¹¹ Geesege yo geesege, nummare yo nummare, muxu serexe gan daaxie bama Alatala be, muxu surayi ganma serexe ra, muxu taami serexe sama Ala xa teebili seniye fari, muxu lanpui xema daaxi radexema nummare yo nummare, barima muxu tan birama muxu Marigi Alatala xa seriye nan foxo ra. Kono wo tan, wo bara a rabolo.

¹² Ala nun a xa serexedubee nan na muxu xunye ra. Sarae na muxu yi ra naxee noma xui xungbe raminide alako gere xa ramaxa wo xili ma. Isirayila xa die, wo naxa wo babae Marigi Alatala gere. Wo mu xunnakeli sotoma na kui.»

13

*Abiya xa mangeya
(Isirayila Mang'ee I 15:1-8)*

¹³ Yerobowami xa soorie naxa Yudayakae bilin. Ndee nu na e ya ra, ndee nu na e xanbi ra.

¹⁴ Yudayakae to a to gere na e ya ra, a man na e xanbi ra, e naxa Alatala xili e xui itexi ra, serexedubee fa sarae fe.

¹⁵ Yudayakae to e xui ite, Alatala naxa Yerobowami nun Isirayilakae bonbo Abiya nun Yudayakae ya xori.

¹⁶ Isirayilakae naxa e gi Yudayakae ma, Ala naxa e sa Yudaya sagoe.

¹⁷ Abiya nun a xa pama naxa Isirayila xa soori fanyi wulu keme suuli faxa na gere kui.

¹⁸ Na findi ne yaagi ra Isirayilakae be. Yudayakae tan xun nakeli ne, barima e babae Marigi Alatala nu bara e mali.

¹⁹ Abiya naxa bira Yerobowami foxo ra, a fa taee rasuxu a yi ra, alo Beteli, Yesana, Eferon, nun e rabilinyie.

²⁰ Yerobowami mu senbe soto Abiya xa waxati. Alatala nan a bonbo, a naxa faxa.

²¹ Kono Abiya xa mang'eya mabanban ne a fanyi ra. Gine fu nun naani nu na a yi ra. E di xeme moxoren nun firin bari, nun di gine fu nun senni.

²² Abiya xa taruxui gbetee, a naxan nabaxi nun a naxan falaxi, a sebexi Annabi Ido xa taruxui sebexi kui.

²³ Abiya to laaxira, e naxa a ragata a babae seeti ma Dawuda xa taa kui. A xa di Asa naxa ti a joxoe ra.

14

Asa xa mang'eya

¹ Asa naxa fe fanyi raba tinxinyi kui a Marigi Alatala ya xori.

² A naxa serexebadee kana yire itexie kuye nu batuma dennaxe. A man naxa kuye gemee nun Aseri wuri masolixie kana.

³ A naxa a fala Yuda bonsoe be a e xa e babae Marigi Alatala fen, e xa a xa seriye nun a xa yaamarie rabatu.

⁴ Asa naxa kuye batude birin kana Yudaya boxi ma, a nun serexebadee surayi nu ganma dennaxe kuyee be. A xa mang'eya lu ne bojesa kui a xa waxati.

⁵ A naxa taa makantaxie ti Yudaya, bojesa nu na boxi birin ma. Gere yo mu nu na naa na jee bun ma Alatala saabui ra.

⁶ Asa naxa a fala Yudayakae be, «Won xa yi taee yailan alako e xa senbe soto. Won xa tetee nun wure naade ti. Han ya yi boxi findixi won gbe nan na, barima won bara won Marigi Alatala fen. Na bara a niya won xa lu bojesa kui yi waxati.» Na kui e naxa bonbo wali ra, na birin naxa sooneya.

⁷ Yudaya soori xeme wulu keme saxan nu na Asa yi ra. Wure lefa xungbee nun

tanbee nu na e yi ra. Bunyamin soori xeme wulu keme firin tongo solomasaxan fan nu na. Wure lefa lanmadie nun xalie nu na e yi ra. E birin findi gereso palamae ra.

⁸ Sera Kusika naxa mini e gerede soori gali ra. Soori ragise keme saxan nu na e yi ra. E naxa siga han Maresa.

⁹ Asa fan naxa siga naa e gerede. E birin naxa ti gere ki ma Sefata gulunba Maresa mabiri.

¹⁰ Asa naxa a Marigi Alatala maxandi, «Alatala, i maniye mu na naxan noma senbetare malide senbemaie ya i. Muxu Marigi Alatala, i xa muxu mali. Muxu bara muxu xaxili ti i ra yi gere xungbe xa fe ra. Alatala i tan nan na muxu Marigi Ala ra. I naxa tin mixi yo xa no i ra.»

¹¹ Alatala naxa Kusikae bonbo Asa nun Yudayakae ya xori, e naxa e gi.

¹² Asa nun a xa soori gali naxa bira e foxo ra han Gerara. Kusika gbegebe naxa faxa. E mu no e yete sotide sonon, barima Alatala nun a xa senbemaie nu bara ge e xun nakanade. Yudayakae naxa harige gbegebe xanin.

¹³ E naxa taee birin kana Gerara rabilinyie, barima mennikae mu suusa Alatala ya ra. E naxa harige gbegebe ba e yi ra barima bannaya nu na menni ki fanyi ra.

¹⁴ E naxa xuruse kanyie fan suxu, e xurusee nun joxomee ba e yi ra, e gbilen Darisalamu.

15

Asa kuyee kanafe

¹ Ala Xaxili to goro Odedi xa di Asaraya ma,

² a naxa siga Asa yire, a a masen a be, «Asa, Yudayakae, nun Bunyaminkae, wo wo tuli mati n na. Xa wo bira Alatala foxo ra, a fan na wo foxo ra. Xa wo a fen, wo a toma ne. Kono xa wo a rabolo, a fan wo raboloma ne.

³ Ne wuyaxi Isirayila mu Ala jipe fen. Serexedube mu nu na naxan e xaranma. Seriyee mu nu na boxi ma.

⁴ Kono e xa toore kui, e naxa gbilen Isirayila Marigi Alatala ma. E to a fen, a naxa tin e xa a to.

⁵ Na waxati mixi mu nu jereama bojesa kui, barima fe xoxoxoe nu na boxi birin ma.

⁶ Sie nu e boore gerema, taee nu e boore gerema. Ala nan na toore mooli birin niyaxi e ra.

⁷ Kono wo tan, wo wo senbe so, wo wo tun nabexi, barima wo xa wali sare fama ne ragbilende wo ma.»

⁸ Mange Asa to Annabi Odedi xa namijonme masenyi me, a naxa limaniya,

a fa kuye birin kana Yudaya nun Bunyaminkae birin malan, a nun xɔŋe naxee kelixi Eframi, Manasi, nun Simeyɔn bɔnsɔɛɛ xa bɔxie ma. Kabi e naxa a to Marigi Alatala nu na nee sɛɛti ma, xɔŋe gbegbe naxa kafu e ma kelife Isirayila bɔxi ma.

⁹ A naxa Yudayakae nun Bunyaminkae birin malan, a nun xɔŋe naxee kelixi Eframi, Manasi, nun Simeyɔn bɔnsɔɛɛ xa bɔxie ma. Kabi e naxa a to Marigi Alatala nu na nee sɛɛti ma, xɔŋe gbegbe naxa kafu e ma kelife Isirayila bɔxi ma.

¹⁰ Na malanyi raba Darisalamu nɛ kike saxon nde Asa xa mangeya ɲɛ fu nun suuli nde ra.

¹¹ Na lɔxɔɛ e naxa xuruse xungbe kɛmɛ solofere nun xuruse lanma wulu solofere ba sɛrɛxɛ ra Alatala bɛ. E nee sɔto na gere nan kui.

¹² E naxa nate tongo e xa e babae Marigi Alatala fen e bɔŋe nun e nii birin na.

¹³ Mixi yo tondi Isirayila Marigi Alatala fende, na kanyi lan nɛ a xa faxa, dimedi yo, fori yo, xɛmɛ yo, xa na mu gine.

¹⁴ E naxa e rakali Alatala ra e xui itexi ra, e fa sarae nun feri fe.

¹⁵ Yudayakae birin naxa sɛɛwa yi marakali ra, barima e a rabaxi e bɔŋe birin nan na. E nu bara Alatala fen sɔbɛ ra, a tan nan bara tin e xa a to. Alatala naxa bɔŋesa lu e xa bɔxi birin ma.

¹⁶ Mange Asa man naxa a mama Maaka tide magoro, barima a nu bara Asera kuye yaılan. Asa naxa a xa kuye yensen, a fa a gan Sediron gulunba kui.

¹⁷ Kɔnɔ hali Asa to nu bara a yete fi Alatala ma a xa simaya birin kui, a mu ge kuye batudee birin kanade Isirayila geyae fari.

¹⁸ A naxa gbeti, xɛɛma, nun se gbeteɛ raso Ala xa banxi kui, a tan nun a baba naxee fixi Ala ma.

¹⁹ Gere yo mu lu Isirayila bɔxi ma, han Asa xa mangeya ɲɛ tongo saxon nun suuli nde.

16

*Asa xa mangeya rapɔnyɪ
(Isirayila Mangée I 15:16-22)*

¹ Asa xa mangeya ɲɛ tongo saxon nun senni nde, Isirayila mange Baasa naxa te Yudaya gereɛde. A naxa Rama yaılan, alako Yudaya mange Asa nun a xa mixie naxa fɛɛre sɔto sofe ra menni e xa e kerɪ.

² Asa naxa gbeti nun xɛɛma tongo Alatala xa banxi nun mange xa banxi kui, a fa xɛɛrae xɛɛ Siriya mange Ben Hadada yire Damasi yi masenyi ra,

³ «Won xa saate xiri won tagi alo n baba nun i baba a raba ki naxe. Sanba se nan ya, xɛɛma nun gbeti, saate kana naxan ma i nun Baasa tagi, alako a xa makuya n na.»

⁴ Ben Hadada naxa tin mange Asa xa masenyi ra. A naxa a xa sɔori xunyie xɛɛ Isirayila taaɛ suxude. E naxa Iyono, Dana, nun Abeli Mayimi suxu, a nun taa gbeteɛ baloe nu ragatama dɛnnaxe Nafatali bɔxi ma.

⁵ Baasa to na fe me, a naxa Rama taa tife wali iti.

⁶ Na wali to iti, mange Asa naxa fa Yudayakae ra, e fa gemɛɛ nun wurie xanin, Baasa nu naxee rawalima Rama. E naxa na birin nawali Geba nun Misipa tife ra.

⁷ Na temui Annabi Xanani naxa siga Yudaya mange Asa xɔn, a a fala a bɛ, «I to i xaxili ti Siriya mange ra i Marigi Alatala ɲɔxɔɛ ra, Siriya xa sɔorie bara ge e yete sɔtoɛ i ya ra.

⁸ Kusikae nun Libiyakae xa sɔori gali gbo, sɔori ragise nun soe na e yi ra. Kɔnɔ Alatala mu e sa i sago xe i i xaxili ti a ra temui naxe?»

⁹ Alatala adamadi birin matoma nɛ alako a xa a kolon naxee e bɔŋe fixi a ma. I bara lu alo xaxilitare yi fe kui. Yakosi gere luma nɛ i xa bɔxi ma temui birin.»

¹⁰ Asa naxa xɔnɔ na namɪɲɔnɛma ma, a fa a raso geeli kui, a nun mixi gbeteɛ naxee mu rafanxi a ma.

¹¹ Asa xa taruxui, a folɛ nun a rapɔnyɪ, a sebexi Yudaya nun Isirayila mangɛɛ xa taruxui kui.

¹² A xa mangeya ɲɛ tongo saxon nun solomanaani nde, fure ɲaaxi naxa Asa suxu a sanyie ma. Na kui a mu Alatala fen, a seribae gbansan nan fen na fure xa fe ra.

¹³ A xa mangeya ɲɛ tongo naani nun keren nde, Asa naxa laaxiraya.

¹⁴ E naxa a ragata a xa gaburi gexi kui Dawuda xa taa. E naxa a beɛe sade nde ma, labunde fanyi nu saxi dɛnnaxe ma. Surayi gbegbe fan naxa gan a fure bɛ.

17

Yehosafati xa mangeya

¹ Asa xa di Yehosafati naxa ti mange ra a baba ɲɔxɔɛ ra. A naxa a senbe so Isirayila xili ma.

² A naxa sɔorie lu Yudaya taa makan-taxie birin kui. A man naxa e lu taaɛ kui, a baba nu bara naxee sɔto Yudaya nun Eframi bɔxi ma.

³ Alatala naxa Yehosafati mali, barima a nu ɲɛɛma a baba Dawuda xa kira singe nan xɔn, a mu Bali kuye batu.

⁴ A nu a baba Marigi Ala nan batuma, a bira a xa yaamarie fɔxɔ ra, Isirayila mu nu tinna naxee ra.

⁵ Alatala naxa Yehosafati xa mangeya mabanban, Yudayakae birin nu fama buɲae ra a xɔn. A xa naafuli nun a xili fanyi naxa gbo.

⁶ A boꝓe naxa bira Alatala foxo ra. A naxa kuye batudee kana Yudaya geyae fari, a man naxa Aseri kuye wuri daaxie kana na.

⁷ A xa mangeya ne saxan nde, a naxa a xa kuntiye Ben Xayili, Abadiyasi, Sakari, Netaneeli, nun Mike xee mixie xarande Yudaya taae kui.

⁸ Lewikae xilie nan ya, naxee siga e matide: Semaya, Netaniya, Sebadaya, Asaheli, Semiramoti, Yonatan, Adoniya, Tobiya, Tobo Adoniya. Serexedubee xilie nan ya, naxee siga e matide: Elisama nun Yehorami.

⁹ E naxa Alatala xa kitaabui xanin e xon ma, e xa Tawureta Munsa xaran mixie be Yudaya taa birin kui.

¹⁰ Alatala xa yaragaaxui naxa lu si gbetee yi ra Yudaya rabilinyi, e mu Yehosafati gere sonon.

¹¹ Filisitakae naxa fa buꝓae nun duuti ra Yehosafati xon. Arabue fan naxa fa yexee kontonyi wulu solofere keme solofere ra, a nun sikote wulu solofere keme solofere.

¹² Yehosafati xa fe nu tema a fanyi ra. A naxa yire makantaxie ti Yudaya, a nun taa gbetee baloe ragatama dennaxe.

¹³ Baloe gbegbe nu na a yi ra Yudaya taae kui. A xa soorie fan nu wuya Darisalamu.

¹⁴ Na soorie xasabi nan ya e denbaya ki ma: fatanfe Yuda bonsoe ra, soori wulu wulu mange Adina, a nun a xa soori jalama mixi wulu keme saxan.

¹⁵ Mange Yehoxanan nu na a seeti ma, a nun xeme wulu keme firin xeme wulu tongo solomasaxan.

¹⁶ Sikiri xa di Amasiya fan nu na a seeti ma, a nun a xa soori jalama wulu keme firin. Amasiya nu bara a yete fi Alatala ma.

¹⁷ Fatanfe Bunyamin bonsoe ra, soori jalama Eliyada, a nun a xa soori wulu keme firin nu na. Xalie nun wure lefae nu na e yi ra.

¹⁸ Yehosabadi nu na a seeti ma, a nun a xa soori wulu keme wulu tongo solomasaxan. Geresose fan nu na e yi ra.

¹⁹ Soorie nan na ki naxee nu na mange bun ma, bafe naxee nu na Yudaya taa makantaxie kui.

18

Yehosafati nun Axabi (Isirayila Mang'ee I 22:1-28)

¹ Yehosafati naxa bannaya nun binye gbegbe soto. A naxa saate xiri e nun Isirayila mange Axabi tagi futi nde saabui ra.

² Ne ndee to dangi, a naxa siga Axabi yire Samari. Axabi naxa xuruse lanmae nun a xungbe gbegbe ba serexe ra a be nun a xa mixie be. A naxa a maxandi a xa bira a

foxo ra sigafe ra Ramoti gere de Galadi boxi ma.

³ Isirayila mange Axabi naxa a fala Yudaya mange Yehosafati be, «Won birin na a ra sigafe ra Ramoti Galadi boxi ma?» Yehosafati naxa a yaabi, «Iyo, i tan yo n tan yo, won birin keren. Won ma namae fan birin keren. Won birin nan sigama gere sode.»

⁴ Yehosafati naxa a fala Isirayila mange be, «Yakosi n bara i maxandi, won xa Alatala sagoe fen yi fe kui.»

⁵ Isirayila mange naxa namijonme keme naani malan, a e maxorin, «A a lanma ka a mu lanma won xa siga Ramoti gere de Galadi boxi ma?» E naxa a yaabi, «Wo te, Ala fama e sade i sagoe mange.»

⁶ Kono Yehosafati naxa mange maxorin, «Alatala xa namijonme nde mu na be, won noma naxan maxorinde?»

⁷ Isirayila mange naxa Yehosafati yaabi, «Xeme keren peti nan be, won noma Alatala maxorinde naxan saabui ra, kono a mu rafan n ma, barima a gbaloe fe nan gbansan falama n ma fe ra. A mu xun nakeli fe yo falama n be. A xili Mike. Yimila xa di na a ra.» Yehosafati naxa a fala, «A mu lanma mange xa yi woyen mooli fala.»

⁸ Na kui, Isirayila mange naxa a xa batula keren xili, a a fala a be, «Fa Yimila xa di Mike ra n be keren na.»

⁹ Isirayila mange nun Yudaya mange Yehosafati nu doxoxi e xa kibanyie kui, mange donmae ragoroxi e ma. E nu na lonyi ma, Samari taa sode de ra. Namijonmee nu na e xa masenyie tife e be.

¹⁰ Kenaana xa di sedekiya nu bara feru wure daaxie yaillan, a fa a fala mange be, «Alatala xa masenyi nan ya: Wo Siriyakae bonboma yi ferie nan na han e sonto.»

¹¹ Namijonme birin nu na masenyi mooli nan falama e be. E naxa a fala, «Wo te Ramoti Galadi boxi ma. Wo xun nakeli nan sotoma, Alatala fama e sade mange sagoe.»

¹² Xera naxan siga Mike xilide na naxa a fala a be, «I bara a to, namijonme birin bara lan e xa fe fanyi fala mange be. I fan xa kata, wo xui xa lu keren, i xa fe fanyi fala a be.»

¹³ Mike naxa a fala, «Alatala jipe na a ra. N Marigi Alatala na naxan yo masen, n na nan falama.»

¹⁴ A to mange yire li, mange naxa a fala a be, «Mike, a lanma ka a mu lanma muxu xa siga gere sode Ramoti Galadi boxi ma?» Mike naxa a yaabi, «Wo te, wo xun nakeli nan sotoma. Alatala fama e sade wo sagoe.»

¹⁵ Kōno mänge naxa gbilen a fala ra a be, «N pan bara a fala i be sanya wuyaxi, i xa i kali nōndi yati nan falafe ra n be Alatala xili ra.»

¹⁶ Mike naxa a yaabi, «N bara Isirayila birin to yensenxi geyae fari, alo xuruse rabejinxie. Alatala xa masenyi nan ya: Marigi mu na yi jama be. Kankan xa gbilen a xōnyi bōjesa kui.»

¹⁷ Isirayila mänge naxa a fala Yehosafati be, «N mu a fala xe i be, a mu nōma fe fanyi masende n ma fe ra, fo a jaaxi tun?»

¹⁸ Na temui Mike naxa a fala, «Yakosi, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra. N bara Alatala to a xa kibanyi kui, a xa maleke gali nu tixi a yirefanyi nun a kōola ma.»

¹⁹ Alatala naxa a fala, «Nde wama sigafe xaxili kobi rasode Isirayila mänge Axabi xunyi, a xa sa Ramoti gere Galadi bōxi ma alako a xa faxa?» Nde naxa a yaabi xaxili nde ra, nde fan naxa a yaabi xaxili gbete ra.

²⁰ Na kui jinne nde naxa mini, a ti Alatala ya i, a a fala, «N tan nōma ne a ra.» Alatala naxa a maxōrin, «Di?»

²¹ A naxa a yaabi, «N sigama ne, n fa wule fala mänge be a xa namijōnmee saabui ra.» Alatala naxa a fala a be, «A madaxu ki nan na ki. Siga, i xa sa na raba.»

²² Yakosi, Alatala bara wule sa i xa namijōnmee dei. Ala bara nate jaaxi tongo i xa fe ra.»

²³ Na temui, Kenaana xa di sedekiya naxa a maso, a Mike de ragarin, a fa a fala, «Alatala Xaxili minixi kira mundun na n ma n xa wōyen i be?»

²⁴ Mike naxa a yaabi, «I fama a tode a fanyi ra, i na so i nōxunfe banxie kui temui naxe.»

²⁵ Isirayila mänge naxa a fala, «Wo Mike tongo, wo sa a taxu taa xunyi Amon, nun mänge xa di Yowasi ra.»

²⁶ Wo xa a fala, «Mänge naxe wo xa yi xeme sa geeli. Wo naxa donse yo so a yi ra fo taami xuntunyie nun ye han n gbilenma temui naxe xaxilisa kui.»

²⁷ Mike naxa a fala, «Xa i gbilen xaxilisa kui, Alatala mu masenyi yo tixi n be.» A man naxa a fala, «Namae, wo n xui suxu.»

²⁸ Isirayila mänge nun Yudaya mänge Yehosafati naxa te Ramoti Galadi bōxi gere.

²⁹ Isirayila mänge naxa a fala Yehosafati be, «N na so gere kui, n donma gbete ragoroma ne n ma, kōno i tan xa mänge donmae ragoro i ma.» Isirayila mänge naxa donma gbete ragoro a ma, e fa siga gere sode.

³⁰ Siriya mänge nu bara sōori ragise xunyie yaamari, «Wo naxa sōori lanma

nun a xungbe yo gere bafe Isirayila mänge ra.»

³¹ Sōori ragise xunyie to Yehosafati to, e naxa a fala, «Isirayila mänge nan na ki.» E naxa a rabilin a gere ki ma. Yehosafati naxa Ala maxandi, Alatala fa a demen. Ala naxa e makuya a ra.

³² Sōori ragise xunyie to a to Isirayila mänge mu a ra, e naxa gbilen a fōxo ra.

³³ Na temui sōori nde naxa xali woli, na xali naxa sa a ilan Isirayila mänge Axabi ra, a a sōxo a kanke gbuli ma a xa wure donma de firinyie tagi. Mänge naxa sōori ragise rapere ma yaamari, «Gbilen xanbi, won xa mini yi gere kui. N bara maxōno.»

³⁴ Gere naxa xōrōxo na lōxōe birin. Isirayila mänge naxa a kilon a xa sōori ragise ra Siriya ke ya i han nunmare. A naxa faxa soge dula temui.

19

Yehosafati na Ala xa mangeya bun ma

¹ Yudaya mänge Yehosafati naxa gbilen a xōnyi Darisalamu bōjesa kui.

² Annabi Xanani xa di Yehu naxa siga Yehosafati yire, a a fala a be, «I mixi kobi malixi munfe ra? Alatala yaxui nōma rafande i ma? Alatala bara xōno i ma na fe ma.»

³ Kōno i fan bara fe fanyi ndee raba alo Aseri wuri masolixie kanafe bōxi ma, i man bara Ala fen i bōje birin na.»

⁴ Yehosafati naxa lu Darisalamu, kōno a man naxa bōxi ipere keli Beri Seeba, sa dōxo Eframari geya ra, a fa mixie ragbilen e babae Marigi Alatala ma.

⁵ A naxa kiitisa e dōxo Yudaya taa makan-taxi birin kui.

⁶ A naxa a fala kiitisa e be, «Wo xa wo jengi sa wo xa wali xōn ma a fanyi ra, barima wo mu kiiti sama mixie xa fe xa ra, wo na rabama Alatala nan be. Na kui Ala luma ne a xa seriye masen na wo be.»

⁷ Yakosi, Alatala xa yaragaaxui xa lu wo be. Wo xa wo xa wali raba sōobe ra, barima won Marigi Alatala mu wama muje xōn, a mu tinna wo xa mixi rafisa a boore be, a fan mu wama wo xa tinx-intareya raba kobiri xa fe ra.»

⁸ Yehosafati to gbilen Darisalamu, a naxa Lewikae, serexedubee, nun Isirayila denbaya xunyie ti kiitisa e ra Darisalamu, alako Alatala xa seriye xa gere rapōn jama tagi.

⁹ A naxa e yaamari, «Wo xa wali dugutegepa nun bōje fiixe ra Alatala xa yaragaaxui kui.

¹⁰ Wo wo ngaxakerenyie makiitima temui naxe e xōnyi faxeti fe ra, xa na mu a ra yaamari nde matandi fe ra, wo xa na birin tagi raba e be a fanyi ra alako

e naxa yunubi soto Alatala mabiri, a fa xono wo nun wo ngaxakerenyie ma. Xa wo na rabama a raba ki ma, wo mu yunubi sotoma.

¹¹ Serexedube Amaraya nan na wo birin xun Alatala xa seriye xa fe ra. Sumayila xa di Sebadaya nan na wo birin xun boxi mange xa seriye xa fe ra. Yudaya gomina nan na a ra. Lewikae nan findi wo xa kiitisae ra. Wo wo senbe so, wo xa wali a fanyi ra. Alatala xa fe fanyi rabae mali.»

20

Yehosafati Mowabakae gerefe

¹ Na to dangi, Mowabakae, Amonikae, nun Mewuni naxa siga Yehosafati gerefe.

² Mixi nde naxa siga, a sa a fala Yehosafati be, «Nama xungbe na fafe i gerefe kelife baa naakiri ma, Siriya boxi ma. E na Xasason Tamari, e dennaxe ma En Gedi.»

³ Yehosafati naxa gaaxu, a fa nate tongo a xa Alatala maxandi. A Yudayakae yaamari e xa sunyi suxu na xa fe ra.

⁴ Yudayakae naxa e malan, e xa Alatala maxandi. Mixie fa na nan ma kelife Yudaya taa birin.

⁵ Yehosafati naxa ti Yudaya nun Darisalamu pama tagi, Alatala xa banxi kui tete neene ya ra.

⁶ A naxa a masen, «Muxu babae Marigi Alatala, i tan xa mu na Ala ra koore ma? I tan xa mu na si birin ma mange ra? Senbe birin kanyi mu i tan xa ra? I noma fe birin na.

⁷ I tan xa mu na muxu Marigi Ala ra, naxan yi boxi mixie kerixi i xa pama Isirayila ya xori? I tan xa mu na muxu Marigi Ala ra, naxan yi boxi fixi i xanuntenyi Ibrahima bonsae ma, a xa lu e yi ra abadan?»

⁸ E naxa sabati be, e naxa i xa horomobanxi fan ti be. E bara a fala,

⁹ «Xa fe xoxoxe muxu li, alo gere naxan fatanxi Ala xa kiiti ra, fure paaxi, xa na mu a ra kaame, muxu fama tide yi banxi ya i i ya xori, barima i xili nan falama be. Muxu i xilima ne alako i xa muxu demen muxu xa toxe kui, i xa i tuli mati muxu ra, i xa muxu rakisi.»

¹⁰ Yakosi Amonikae, Mowabakae, nun Seyiri geya mixie, i mu tin muxu benbae xa so naxee xonyi e mini Misira boxi ma temui naxe, e tan, muxu benbae mu naxee sontoxi,

¹¹ nee bara na sare ragbilen muxu ma, e xa muxu keru boxi ma i dennaxe fixi muxu ma.

¹² Muxu Marigi Ala, i mu e makiitima xe? Muxu senbe bara non yi gali ya i naxan wama muxu gerefe. Muxu ma kolon muxu

fefe naxan nabama, konon muxu xaxili tixi i tan nan na.»

¹³ Yudayaka birin naxa ti Alatala ya i. E xa mamadie, e xa die, nun e xa ginee birin nu na naa.

¹⁴ Na temui Alatala xaxili naxa goro Yaxasiyeli ma, Sakari xa di, Benaya xa di, Yeyiyeli xa di, Mataniya xa di. Lewika nan nu a ra naxan kelixi Asafi xa die ya ma.

¹⁵ Yehosafati naxa a fala, «Yudayakae, Darisalamukae, i tan mange Yehosafati, wo wu tuli mati n na. Alatala xa masenyi nan ya: «Wo naxa gaaxu, wo naxa kontofili yi pama xungbe ya ra, barima wo gbe gere mu ya. Ala nan ma gere a ra.

¹⁶ Tina wo xa goro yi gere xili ma. E tema Sisi mabiri, wo fama e lide gulunba raponyi Yeruweli gbengberenyi ma.

¹⁷ Hali wo mu e gere, wo xa ti na, e ya ra, wo fama a tode Alatala wo rakisima ki naxe. Yudaya nun Darisalamu, gaaxu nun kontofili naxa lu wo yi ra tina. Wo xa mini tun, wo nun Alatala na a ra.»

¹⁸ Yehosafati, Yudayakae, nun Darisalamukae birin naxa e igoro, e e yatagie rafelen boxi ma Alatala ya i.

¹⁹ Lewikae, Kehati xa die nun Kore xa die ya ma naxa keli, e Isirayila Marigi Alatala matoxo e xui itexi ra.

²⁰ Nama naxa keli subaxe ma, e naxa siga Tekowa gbengberenyi mabiri. E nu minima temui naxe, Yehosafati naxa ti e ya ra, a fa a fala, «Yudayakae nun Darisalamukae, Wo wo tuli mati n na.

Wo xa limaniya wo Marigi Alatala saabui ra,

alako wo xa senbe soto. Wo xa limaniya Ala xa namijonmee saabui ra,

alako wo xa xun nakeli soto.»

²¹ Na xanbi, a naxa woyen pama be, e xa Alatala xa beetiba ndee sugandi naxee Alatala xa mangeya seniye nxi matoxoma, soorie minima taa kui temui naxe. E naxa yi tantui rasiga Ala ma, «Wo Alatala matoxo, barima a xa hinne buma ne abadan.»

²² E to na matoxoe folo, Alatala naxa Amonikae, Mowabakae, nun Seyiri geya mixie ya iso naxee nu faxi Yudaya gere xili ma. E nu fa e boore bonbo.

²³ Amonikae nun Mowabakae naxa din Seyiri geya mixie ra, alako e xa e raton, e xa e sonto. E to ge na ra, e naxa e boore fan faxa folo.

²⁴ Yudayakae to so gbengberenyi folode, e naxa gali xungbe to, konon e birin nu faxaxi. Binbie gbansan nan nu menni. Mixi keren mu nu kisixi e ya ma.

²⁵ Yehosafati nun a xa pama naxa xi saxan naba soori faxaxie harige xaninfe ra.

E naxa naafuli gbege to na, han e mu no na birin xaninde.

²⁶ A xi naani loxoɛ, e naxa sa e malan Beraka gulunba kui Alatala tantude. Han to e na yire xili falama Beraka na nan ma.

²⁷ Yudaya nun Darisalamu soorie naxa gbilen Darisalamu nɛlexinyi kui Yehosafati xa mangeya bun ma. Alatala nu bara e raseewa e yaxuie sontofe saabui ra.

²⁸ E to so Darisalamu, e naxa siga han Alatala xa banxi kui, koraɛ nun saræe nu raberema dennaxɛ.

²⁹ Si birin to a mɛ a Alatala bara Isirayila yaxuie gere, Alatala xa yaragaaxui naxa lu e yi ra.

³⁰ Yehosafati xa mangeya naxa lu boɓɛsa kui a Marigi Ala saabui ra.

*Yehosafati xa mangeya rapɔnyi
(Isirayila Mangée I 22:41-51)*

³¹ Yehosafati mangeya soɔo Yudaya a nɛ tongo saxan nun suuli nan ma, a fa nɛ moxoɓɛn nun suuli mangeya raba Darisalamu. A nga nu xili nɛ Asuba, Silixi xa di gine.

³² Yehosafati nu nɛrɛma a baba Asa xa kira xon a xa simaya birin kui, a lu Alatala xa tinxinyi kui.

³³ Kono kuye batudee mu nu gexi kanade boxi kui geyæ fari. Nama mu nu e boɓɛɛ xirixi e babæ Marigi Ala ra sinden.

³⁴ Yehosafati xa taruxui donxoɛ, a folɛ nun a rapɔnyi birin sebexi Xanani xa di Yehu xa taruxui kui, naxan toma Isirayila mangée xa taruxui kui.

³⁵ Na to dangi Yudaya mange Yehosafati naxa saate xiri a nun Isirayila mange Axasiya tagi, naxan nɛrɛ ki jaaxu.

³⁶ E naxa kunkuie yailan naxee sigama Tarasisi. E naxa ndee yailan Esiyon Geberi.

³⁷ Na kui, Dodawahu Maresa xa di Annabi Eliyesi naxa namipɔnmɛ masenyi ti Yehosafati bɛ, «I to saate xirixi i nun Axasiya tagi, Alatala i xa wali kanama nɛ.» Na na a to, a xa kunkuie naxa gan, e mu siga Tarasisi.

21

*Yehorami xa mangeya
(Isirayila Mangée II 8:16-24)*

¹ Yehosafati naxa laaxiraya, e naxa a ragata a babæ seeti ma Dawuda xa taa kui. A xa di Yorami naxa ti a loxoɛ ra.

² Yorami xunyaɛ nan ya, Isirayila mange Yehosafati xa die: Asaraya, Yexiyeli, Sakari, Asariyahu, Mikayeli, nun Sefataya.

³ E baba nu bara harige gbege fi e ma, gbeti, xɛɛma, nun boxie alo taa makan-taxie Yudaya boxi ma. Kono a naxa mangeya lu Yorami yi, barima a tan nan na di singe ra.

⁴ Yehorami to ti a baba loxoɛ ra, a fa a xa mangeya mabanban, a naxa a xunyaɛ birin nun Isirayila kuntigi ndee faxa santidɛgema ra.

⁵ Yehorami mangeya soɔo a xa simaya nɛ tongo saxan nun firin nan ma, a fa nɛ solomasaxan mangeya raba Darisalamu.

⁶ A naxa nɛrɛ alo Isirayila mangée darixi a ra ki naxɛ. A naxa bira Axabi xa misaali foxo ra, barima a nu bara Axabi xa di gine doxo. A naxa fee raba naxee mu rafan Alatala ma.

⁷ Kono Alatala mu tin Dawuda bonsoɛ bade mangeya ra saate xa fe ra, a naxan tongo Dawuda bɛ, a falafe ra mangeya mu bama a tan nun a xa die yi ra abadan.

⁸ A xa mangeya kui, Edon naxa Yudaya xa mangeya matandi, e fa e yete xa mange doxo.

⁹ Yehorami nun a xa soori xunye naxa siga soori ragisee kui Edonkaɛ gereɛ. Edonkaɛ naxa e mabilin koɛ ra, kono Yorami nun a xa soori ragisee xunye naxa no e ra.

¹⁰ Han to Edon mu tinxi lude Yudaya xa yaamari bun ma. Libina fan naxa a xa mangeya matandi. Na birin Yorami lixi nɛ barima a nu bara a babæ Marigi Alatala rabolo.

¹¹ Yorami naxa kuye batudee yailan Yudaya geyæ fari. A naxa Darisalamukæe nun Yudayakæe ratantan na yanfanteya ra.

¹² Annabi Eli naxa keedi rasanba a ma naxan a falaxi, «I baba Dawuda Marigi Alatala xa masenyi nan ya: I to mu i nɛrɛxi i baba Yehosafati nun Yudaya mange Asa xa kira xon ma,

¹³ i i nɛrɛxi Isirayila mangée nan ma kira xon, i Yudayakæe nun Darisalamukæe ratantan Ala rabolofɛ ra alo Axabi bonsoɛ a rabaxi ki naxɛ, i nan man fa i xunya fafaxakerenyie faxa naxee nu fisa i tan bɛ,

¹⁴ Alatala fama nɛ fure jaaxi ra i xa pama ma, a nun i xa die, i xa gineɛ, i xa xurusee,

¹⁵ a nun i tan ma. Na fure jaaxi xunmasama nɛ loxo yo loxo i furi kui han a bula.»

¹⁶ Filisitakæe nun Arabue naxee nu sabatixi Kusikæe fe ma, Alatala naxa nɛe rakeli Yehorami gere xili ma.

¹⁷ E naxa siga Yudaya, e fa mange harige birin tongo, a xa die nun a xa gineɛ. E naxa a xa di lanma Yehowaxasi gbansan lu na.

¹⁸ Na gere dangi xanbi, Alatala naxa Yorami fura a furi ma, fure ra, naxan mu yalanma.

¹⁹ Na toore xun nu fa masa loxo yo loxo nɛ firin bun ma, han Yorami furi naxa bula, a faxa toore jaaxi kui. A xa pama mu surayi gan a bɛ binye daaxi ra alo e a rabaxi a babæ bɛ ki naxɛ.

²⁰ A mangeya soto a je tongo saxan nun firin nan ma, a fa je solomasaxan mangeya raba Darisalamu. A to faxa, mixi yo mu kinikini a ma. E naxa a ragata Dawuda xa taa kui, kono e mu tin a sade mangexa gaburie yire.

22

Axasiya xa mangeya

(Isirayila Mangée II 8:25-29, 9:27-29)

¹ Darisalamukae naxa Yorami xa di lanma Axasiya ti Yehorami joxoe ra. Arabue nu bara a xa di booree faxa. Yorami xa di Axasiya findi Yudaya mangera na ki ne.

² Axasiya mangeya soto a je tongo naani nun firin nan ma. A mangeya raba Darisalamu je keren. A nga nu xili ne Atalaya, Omiri xa di gine nan nu a ra.

³ Axasiya fan naxa a jere Axabi bonsoe xa misaali ma, barima a nga nu marasi jaaxi nan fima a ma.

⁴ A naxa fee raba naxee mu rafan Alatala ma, alo Axabi bonsoe a raba ki naxe. A baba faxa xanbi, Axabi rasimae nu luma a ratantan na.

⁵ Na bara a niya Axasiya xa bira Isirayila mange Axabi xa di Yehorami foxo ra, e xa siga Siriya mange Xasayeli gere de Ramoti Galadi boxi ma. Siriyakae naxa Yorami maxono na gere kui.

⁶ Siriyakae to a maxono Rama, Yorami naxa gbilen Yisireeli a dandande. Gere to jon Isirayila nun Siriya mange Xasayeli tagi, Yudaya mange Yorami xa di Asaraya naxa goro Yisireeli Axabi xa di Yorami xebude, barima a nu maxonoxi a jaaxi ra.

⁷ Ala xa maragiri kui, Axasiya to fa Yorami yire, na nan findi Axasiya be bonoe ra. A to so na, a tan nun Yehorami naxa mini sigafe ra Nimisi xa di Yehu yire. Alatala nu bara Yehu sugandi a xa Axabi bonsoe sonto.

⁸ Yehu nun Axabi bonsoe xa gere kui, Yehu naxa Yudaya kuntigie nun Axasiya xa mamadie li naa, a naxa e faxa. Axasiya xa mamadie nu na Axasiya xa yaamari nan bun ma.

⁹ E naxa Axasiya fen, e naxa a suxu Samari a nu noxunxi dennaxe. E naxa fa a ra Yehu yire, e fa a faxa. Na xanbi, e naxa a ragata, barima e nu a falama ne, «Yehosafati xa di na a ra, naxan nu Alatala fenma a boje birin na.» Axasiya xa mixi yo mu nu na naxan noma findide mange ra.

*Mange gine Atalaya xa mangeya
(Isirayila Mangée II 11:1-3)*

¹⁰ Axasiya nga Atalaya to a to a xa di bara faxa, a naxa keli, a mange xa die birin faxa Yudaya.

¹¹ Kono mange xa di gine Yehoseeba, naxa Axasiya xa di Yowasi tongo gundo ra mange xa die ya ma Atalaya nu wama naxee faxafe, a fa a xanin gine di maxurui nde xon, a diyore nun na di maxurui noxun horomobanxi konkoe nde kui. Mange Yehorami xa di gine Yehoseeba, serexedube Yehoyada xa gine, Axasiya xunya ginema, Yowasi noxun na ki ne Atalaya ma, a mu no a faxade.

¹² E Yowasi nun a xuru mixie noxun ne, Alatala xa horomobanxi kui je senni bun ma. Na waxati, Atalaya nan nu boxi yamarima.

23

Yowasi xa mangeya

(Isirayila Mangée II 11:4-20)

¹ Ne solofere nde ra, Yehoyada naxa limaniya xoxoxoe tongo, a saate xiri a nun mixi keme xunye tagi: Yeroxama xa di Asaraya, Yehoxanan xa di Sumayila, Obedo xa di Asaraya, Adaya xa di Maaseya, nun Sikiri xa di Elisafati.

² A naxa Yudaya jere, a naxa Lewikae nun denbaya xunye xanin Darisalamu, naxee nu na Yudaya taae kui.

³ Na pama naxa saate tongo mange be Ala xa banxi kui. Yehoyada naxa a masen, «Mange xa di nan ya. A tan nan fama mangeya soto de alo Alatala a masenxi ki naxe Dawuda bonsoe xa fe ra.

⁴ Wo naxan nabama, serexedube nun Lewikae naxee walima malabui loxo, a xunde singe xa horomobanxi sode dee kanta.

⁵ Xunde firin nde xa lu mange banxi kui. Xunde saxan nde xa lu Yesodi xa naade ra. Nama tan fama lude Alatala xa banxi tete nan kui.

⁶ Mixi yo naxa so Alatala xa banxi kui, fo serexedube nun Lewikae naxee walima naa. Nee nan noma sode, barima seniyentoe nan e ra, kono pama tan mu noma sode naa kui.

⁷ Lewikae xa mange bilin, santidsegema suxuxi e yi ra. Mixi yo naxan katama a xa so na banxi kui, wo a faxa. Wo xa lu mange seeti ma a so temui nun a mini temui.»

⁸ Lewikae nun Yudayakae birin naxa bira serexedube Yehoyada xa yaamari foxo ra. Kankan naxa bira a xa xunde foxo ra, naxan soma banxi kui malabui loxo nun naxan minima na loxo. Serexedube Yehoyada mu tin xunde yo xa ba na wali kui.

⁹ Serexedube Yehoyada naxa tanbee nun wure lefa xungbee nun a lanmae so mixi

keme xunyie yi ra. Na tanbee nun makanta see nu findixi mange Dawuda nan gbe ra, naxee nu ragataxi Ala xa banxi kui.

¹⁰ A naxa pama birin ti a yire, e xa gere-
sose na e yi ra, kelife banxi yirefanyi ma, sa
doxo banxi koola ra, kelife serexebade ma,
sa doxo banxi kanke ra, alako e xa mange
bilin.

¹¹ E naxa mange xa di ramini kene ma, e
mange tonxuma sa a xun ma, e Ala xa saate
sebexi so a yi ra, e ture surusuru a xunyi
ma, e fa a masen e xui itexi ra, «Simaya xa
lu mange be!»

¹² Atalaya to pama xui me mange matoxo
ra a itexi ra,

¹³ a naxa pama sagata Ala xa
horomobanxi. Menni, a naxa mange to,
a tixi horomobanxi sanyie seeti ma sode
de ra, yareratie nun sara fee tixi a seeti
ma, Yudaya pama seewaxi, sarae nu fema,
beetibae nu beeti bama korae xuie ra.
Atalaya naxa a xa donma iboo xone kui, a
fa a fala, «Yanfanteya, yanfanteya!»

¹⁴ Na temui, serexedube Yehoyada naxa
soori keme xunyie ramini, a fa e yaamari,
«Wo xa a ramini be kui, wo xa a faxes
santidegema ra. Naxan yo birama a foxo
ra, wo na kanyi fan faxes.» Serexedube nu
bara a fala, «Wo naxa a faxes Alatala xa
banxi kui de.»

¹⁵ E naxa a suxu mange xa banxi naade
ra naxan xili «Soe naade,» e fa a faxes
menni.

¹⁶ Yehoyada naxa saate tongo, a tan yo,
pama yo, mange yo, e birin xa findi Alatala
xa pama ra.

¹⁷ Nama birin naxa so Bali kuye xa banxi
kui, e fa na kuyee nun serexebadee kana.
E naxa Bali xa serexedube Matan suxu, e a
faxes serexebade yire.

¹⁸ Yehoyada naxa serexedubee nun
Lewikae yaamari e xa Alatala xa banxi
wali suxu alo Dawuda nu bara a fala e be ki
naxe. E birin nu itaxunxi xunde kima, e xa
serexe gan daaxi ba Alatala be alo a sebexi
Tawureta Munsu kui ki naxe. Dawuda nu
bara a fala na birin xa raba tantui nun
beeti ra.

¹⁹ Yehoyada naxa yire kantee ti
horomobanxi naadee ra alako mixi
seniyentare yo naxa so menni.

²⁰ A naxa soori keme xunyie, kuntigie,
yareratie, nun pama birin maxili e xa
mange mati kelife Alatala xa horomobanxi,
han mange xa banxi. E naxa mange
raso naade xungbe ra, e fa a doxo mange
kibanyi kui.

²¹ Nama birin naxa seewa, taa naxa
lu bopasa kui, Atalaya faxes xanbi san-
tidegema ra.

24

*Yehowasa Ala xa horomobanxi yailanfe
(Isirayila Mang'ee II 12:1-17)*

¹ Yehowasa mangeya soto a xa simaya
ne solofere nan ma, a fa ne tongo naani
mangeya raba Darisalamu. A nga xili
Sibiya, Beriseebaka nan nu a ra.

² Serexedube Yehoyada xa waxati,
Yehowasa naxa lu tinxinyi kui Alatala ya i.

³ Yehoyada naxa gine firin fen Yowasi be.
A di xeme nun di ginee soto na kui.

⁴ Na to dangi, Yowasi naxa a janige a xa
Alatala xa banxi yailan.

⁵ A naxa serexedubee nun Lewikae
malan, a a fala e be, «Wo siga Yudaya tae
kui nun Isirayila boxi ma ne yo ne kobiri
malande, alako wo xa wo Marigi Ala xa
banxi yailan. Wo xa gbata yi wali ra.»
Kono Lewikae mu a suxu soobe ra.

⁶ Mange naxa serexedube kuntigi Yehoy-
ada xili, a a maxarin, «Munfe ra i mu
Lewikae karaxanxi e xa duuti maxili Yu-
daya nun Darisalamu, alo Alatala xa konyi
Munsa a yamari ki naxe, nun Isiray-
ila pama fan tin a ra ki naxe Ala xa
horomolingira xa fe ra, seederoxoya na
dennaxe?»

⁷ Atalaya, mange gine paaxi nun a xa die
nu bara se seniyanxie birin ba Alatala xa
banxi kui, e xa nee rawali Bali kuyee be.

⁸ Na kui, mange naxa a fala a kankira xa
yailan, a xa doxo Alatala xa banxi naade
ra tande.

⁹ Marakolonyi naxa ti Yudaya nun
Darisalamu, a kankan lan a xa fa kobiri
ra Alatala be, alo Alatala xa konyi Munsa
nu bara Isirayila yaamari a ra ki naxe
gbengberenyi ma.

¹⁰ Kuntigie nun pama birin naxa tin na
ra, e naxa fa kobiri ra, e a sa kankira kui
han a a rafe.

¹¹ Kankira to rafe kobiri ra, e naxa a
xanin Lewikae xonma alako nee xa a kui
ife kolon mange xili ra. Mange xa sebeli
ti nun serexedube kuntigi fe mati naxa
kankira iba. E to ge, e man naxa kankira
doxo a doxode. E nu na rabama ne loxo yo
loxo. Kobiri gbegbe naxa soto na kui.

¹² Mange nun Yehoyada nu na kobiri
soma walike xunyie nan yi ra, e xa nu
walike sare fi a ra. Walikee nu na
naxee geme masolima, naxee kamuderi
wali rabama, naxee wure nun yoxui rawal-
ima Alatala xa banxi yailanfe ra.

¹³ Wali naxa sooneya walikee wakili
saabui ra. Ala xa horomobanxi naxa
gbilen a xa tofanyi singe ma, nde naxa sa
a senbe xun ma.

¹⁴ E to ge na wali ra, e naxa kobiri donxoe
ragbilen mange nun Yehoyada ma. Mange
naxa se gbete yailan na kobiri ra, naxee

nu rawalima Alatala xa banxi kui, alo gbeti pooti nun xεma pooti, a nun yirabasee naxee nu rawalima serεxe gan daaxi bafe ra. Serεxe gan daaxie nu bama Alatala xa banxi kui Yehoyada xa simaya birin kui.

¹⁵ Yehoyada xa simaya to kamali a fanyi ra, a naxa laaxiraya. A xa simaya nu bara siga han je keme je tongo saxan.

¹⁶ E naxa a ragata Dawuda xa taa kui boxi mangεe fe ma, barima a nu bara fe fanyi raba Isirayila boxi ma Ala nun a xa banxi be.

¹⁷ Yehoyada to faxa, Yudaya kuntigie naxa fa mangε yire, e fa e felen boxi ma a bun ma. Na kui, mangε naxa a tuli mati e xa marasi ra.

¹⁸ E naxa e babae Marigi Alatala xa banxi rabεjin, e fa tuubi Aseri kuyee be. Alatala naxa xono Yudaya nun Darisalamu ma e xa yunubie xa fe ra.

¹⁹ Alatala naxa namijonmee xεe e xon a xa seriye ra, konε e mu tin e tuli matide na masenyi ra.

²⁰ Ala Xaxili naxa lu serεxedube Yehoyada xa di Sakari ma, a fa a masen jama be, «Ala xa masenyi nan ya: Munfe ra wo na n tan Alatala xa seriye matandife? Wo xa fe yo mu sooneyama, barima wo bara n tan Alatala rabεjin. N fan fama wo rabεjinde na nan ma.»

²¹ Na kui, jama naxa nate tongo e xa Sakari yanfa. Na naxa a niya mangε xa yaamari fi e xa Sakari magono geme ra Alatala xa banxi tete kui han a xa faxa.

²² Mange Yowasi nu bara neemu Sakari baba Yehoyada xa hinne ma, a naxan naba a be. A Sakari faxa. Beenu Sakari xa faxa a yi nan masen, «Alatala xa i foxi to, a xa i sare ragbilen i ma.»

²³ Ne keren to dangi, Siriya soori gali naxa Yowasi gere. E naxa so Yudaya nun Darisalamu, e naxa kuntigi birin faxa, e fa e harige xanin Damasi mangε xon ma.

²⁴ Siriya soorie mu nu wuya, konε Alatala nan Yudaya soori gali xungbe sa e sagoε, barima Yudayakae nu bara e babae Marigi Alatala rabεjin. Ala Siriyakae rawali ne alako Yowasi xa jaxankata.

²⁵ Siriyakae nu bara Yowasi maxono gere kui. E naxa gbilen e xonyi, Yowasi tan nu toorofo na temui a xa sade ma. A xa walikee naxa nate tongo e xa a faxa, barima a nu bara serεxedube Yehoyada xa di faxa. E naxa a faxa a xa sade ma. Nama naxa Yowasi ragata Dawuda xa taa kui, konε e mu tin a ragatade manglee xa gaburie yire.

²⁶ Mixie xilie nan ya naxee Yowasi yanfa: Amonika Simeyata xa di Sabadi, nun Mowabaka Simiriti xa di Yosabadi.

²⁷ Folo a xa die xilie ma, namijonme masenyi wuyaxie naxee ti a xa fe ra, a sa

doxo Ala xa banxi wuli ra a naxan naba, na birin sebexi manglee xa taruxui kui. A xa di Amasiya naxa ti a joxoxe ra.

25

Amasiya xa mangeya

(Isirayila Manglee II 14:1-20)

¹ Amasiya mangeya soto a xa simaya je moxonen nun suuli nan ma, a fa je moxonen nun solomanaani mangeya raba Darisalamu. A nga nu xili ne Yehowadin. Darisalamuka nan nu a ra.

² Amasiya naxa jere Alatala xa tinxinyi ra, konε a mu a raba a boje birin na.

³ A xa mangeya to mabanban, a naxa walikee faxa naxee a baba faxa a xa mangeya kui.

⁴ Konε a mu na walikee xa die tan faxa, barima Alatala xa yaamari sebexi Tawureta Munsa kui, «Baba mu lan a xa faxa a xa di xa yunubi xa fe ra. Di fan mu lan a xa faxa a baba xa yunubi xa fe ra. Kankan lan a xa faxa a yete nan ma yunubi xa fe ra.»

⁵ Amasiya naxa Yudayakae malan, a fa e ti e xabile ki ma. A naxa mixi wulu xunyie nun mixi keme xunyie sugandi Yuda nun Bunyamin bonsoe be. A to xeme konti naxee nu bara ge je moxonen sotoe, a naxa xeme wulu keme saxan soto naxee fata tanbe nun wure lefa ra gere kui.

⁶ A man naxa kobiri fi Isirayila soori jalama mixi wulu keme ma alako nee xa sa e xun.

⁷ Ala xa mixi nde naxa fa, a fa a fala a be, «Mange, i naxa Isirayila soori gali xanin, barima Alatala mu Isirayila nun Eframi bonsoe be.

⁸ Xa i e xanin gere sode, hali i gere so a mooli birin na, Ala fama ne i lude i yaxuie sagoε. Senbe na Ala nan yi ra mixi malife ra xa na mu a ra mixi raloxsife ra.»

⁹ Amasiya naxa a fala Ala xa mixi be, «N jan bara gbeti kilo wulu saxan kilo keme naani so e yi ra.» Ala xa mixi naxa a yaabi, «Alatala noma i kide dangife na ra.»

¹⁰ Na kui, Amasiya naxa Eframi soorie ragbilen e xonyi. E naxa gbilen e xonyi, konε e boje nu texi Yudaya xili ma.

¹¹ Amasiya naxa a senbe so, a fa a xa soori gali rapere gere kui. E naxa Seyirika wulu fu faxa gulunba kui foxoe jinma dennaxe.

¹² Yudaya soorie naxa Seyirika wulu fu gbete suxu, e naxa e xanin geleni fari, e fa e radin ye, e faxa.

¹³ Eframikae, Amasiya naxee ragbilen e xonyi, nee naxa bagan Yudaya taee ma kelife Samari ma, sa doxo Beti Xoron na. E naxa mixi wulu saxan faxa, e fa mennikae harige xanin e xun ma.

¹⁴ Amasiya to ge Edonkae bonbode, a naxa fa e benba Seyiri xa kuyee ra, a e findi a xa alae ra. A naxa e batu, a surayi gan e be serexe ra.

¹⁵ Na kui Alatala naxa xonɔ Amasiya ma, a fa namijonme xee a yire a falafe ra, «Munfe ra i yi sie xa kuyee batuxi, naxee mu nu noma e xa nama ratangade i ma?»

¹⁶ A to na woyenyi fala a be, Amasiya naxa a maxorin, «Muxu bara i ti mange rasima ra? Yi masenyi lu na, xa i mu wama gbaloe xon.» Namijonme naxa a xa masenyi rajon, «N bara a kolon Ala bara nate tongo a xa i sontɔ, barima i bara kuyee batu, i man bara tondi n ma marasi ramede.»

¹⁷ Amasiya to ge marasi fende mixi gbete ra, a naxa xerae xee Isirayila mange Yowasi ma, Yehowaxasi xa di, «Fa, won xa fa gere.»

¹⁸ Isirayila mange Yowasi naxa a yaabi, «Liban tunbe di naxa xera xee Liban sediri wuri xungbe ma a falafe ra, <I xa di gine fi n ma di ma.> Na dangi xanbi Liban wulai sube nde naxa tunbe maboron.

¹⁹ I naxe i bara no Edon na. I bara i yete igbo na fe ma. I naxan nabama, i xa lu i xonyi. Munfe ra i wama naxankate fenfe? I fama birade, i tan nun Yuda bonsoe!»

²⁰ Ala naxa a niya Amasiya xa tondi na woyenyi ra, barima a nu wama a lufe a yaxuie sagoe a xa Edon kuye batui xa fe ra.

²¹ Isirayila mange Yowasi naxa te Yudaya mange Amasiya gere. Na gere naxa raba Beti Semesi Yudaya boxi ma.

²² Isirayila naxa no Yudaya ra, Yudayakae birin naxa e gi e so e xonyi.

²³ Isirayila mange Yowasi naxa Yudaya mange Amasiya findi geelimani ra Beti Semesi. A naxa a xanin Darisalamu, a menni tete kanke ya keme rabira kelife Efirami naade ma, sa doxo Tuxui naade ra.

²⁴ A naxa xema, gbeti, nun yirabase birin tongo Ala xa banxi kui, Obedo Edon jengi nu saxi naxee xon ma. A man naxa mange xa naafuli tongo a xa banxi kui. A naxa mixi ndee fan tongo, a gblen Samari.

²⁵ Isirayila mange Yowasi, Yehowaxasi xa di to faxa, Yudaya mange, Yowasi xa di Amasiya xa mangeya xon man naxa kuya je fu nun suuli.

²⁶ Amasiya xa taruxui, a folo nun a rajonyi birin sebexi Yudaya nun Isirayila manglee xa taruxui kui.

²⁷ Alatala to Amasiya rabejin, yanfe naxa a suxu Darisalamu. A naxa a gi a siga Lakisi, konɔ mixi ndee naxa siga a foxo ra, e a faxa menni.

²⁸ E naxa a fure xanin soe fari, e a ragata a babae fe ma Yudaya mangataa.

26

Osiyasi xa mangeya

(Isirayila Mang'ee II 14:21-22, 15:1-7)

¹ Yudayakae naxa Osiyasi ti mange ra a baba Amasiya joxoe ra. A nu bara je fu nun senni soto na waxati.

² A baba to taa masara, Osiyasi naxa Elata taa raso Yudaya xa mangeya bun ma.

³ Osiyasi mangeya soto a je fu nun senni nan ma, a fa je tongo suuli nun firin mangeya raba Darisalamu. A nga nu xili ne Yekoliya. Darisalamuka nan nu a ra.

⁴ A jere ne Alatala xa tinxinyi kui alo a baba Amasiya.

⁵ Osiyasi naxa Ala yaragaaxuyi matinkan Annabi Sakari saabui ra. Alatala nu luma xaxili fanyi fi ra Sakari ma laamatunyie kui. Osiyasi xa fe birin naxa sooneya, barima a nu Alatala waxonfe fenma.

⁶ A to siga Filisitakae gere, a naxa Gati, Yabine, nun Asidodi tete rabira. A naxa tae ti Asidodi boxi ma Filisitakae ya ma.

⁷ Ala naxa a mali Filisitakae gere, a nun Arabue naxee nu sabatixi Guru Bali, a nun Mayonkae.

⁸ Mayonkae naxa duuti ba Osiyasi be, naxan senbe xa gboe nu bara kolon han Misira boxi ma.

⁹ A naxa koore banxi senbema ti Darisalamu Tuxui naade nun Gulunba naade xun ma.

¹⁰ A naxa yire makantadee ti daaxa. A naxa kolonyie fan ge na, barima xuruse gbege nu na a yi ra. A xa walikee nu walima naa mere fanyie ma, ndee fan nu menima naa weni bilie ma Karemele geyae fari. Boxi rawalife nu rafan a ma.

¹¹ Soori gali nu na Osiyasi yi ra, naxee nu na mange xa mixi Xananiya xa yaamari bun ma. Sebeliti Yeyiyeli nun yarerati Maaseya nu bara na gali itaxun a xunde ki ma.

¹² Denbaya kanyi mixi wulu firin keme senni nan nu yi soori palamae rapere.

¹³ Soori palama wulu keme saxon nun solofere keme suuli nu na naa, naxee nu mange malima a yaxuie gere.

¹⁴ Osiyasi naxa wure lefae, tanbee, tunde lebere, tabe makoto see, xalie, nun laatie so e yi ra.

¹⁵ Xaxilima ndee naxa a mali xalie nun geme xungbe woli see yailande Darisalamu. E naxa e doxo yire itexie fari. Na bara a niya a xa xili gbe soto han yire makuye. Ala nu a malima na birin kui alako a xa senbe soto.

¹⁶ Konɔ a xa mangeya to ge mabanbande, a naxa a yete igbo. A naxa a Marigi Alatala xa scriye rabejin, a so Alatala xa

hōromōbanxi kui surayi gande serexebade fari.

¹⁷ Serexedube, Asaraya naxa bira a fōxo ra, a nun Alatala xa serexedube tongo solomasaxan.

¹⁸ Yi xeme gbangbalanyie naxa yi woyenyi xoroxoe fala Osiyasi be, «Surayi ganfe serexe ra na mu findi i tan Osiyasi xa wali ra. Serexedube nan ma wali na ra. Haruna xa die sugandixi ne Ala be e xa na wali raba. I tan xa mini hōromōbanxi kui, barima i bara Ala xa scriye matandi. Na fe mu findima xun nakeli ra i be Marigi Alatala ya i.»

¹⁹ Osiyasi boje naxa te serexedube xili ma. Surayi sa se nu na a belexe i. Kune naxa mini a tigi ma keren na serexedube ya xori, Alatala xa hōromōbanxi kui, surayi ganma serexebade naxan ma.

²⁰ Serexedube Asaraya nun a booree to na kune to a tigi ma, e naxa a ramini tande mafuren. A tan fan yete yati naxa gbata minife ra, barima Alatala nu bara a bonbo.

²¹ Mange Osiyasi naxa findi kune kanyi ra, han a faxa temui. A naxa lu banxi nde kui a kerenyi ma, barima kune kanyi mu lan a xa so Alatala xa banxi kui. A xa di Yotami naxa mangeya soto, a fa lu mange banxi kui, a pama yaamari.

²² Osiyasi xa taruxui donxoe, a fole nun a raponyi, a birin sebexi Amosu xa di Annabi Esayi xa kitaabui kui.

²³ Osiyasi to laaxiraya, e naxa a ragata gaburi kui mang'ee xa boxi nde ma, barima e nu a falama ne, «Kune kanyi na a ra.» A xa di Yotami naxa ti mang'ee ra a joxoe ra.

27

Yotami xa mangeya (Isirayila Mang'ee II 15:32-38)

¹ Yotami mangeya soto a je mōxōnen nun suuli nan ma, a fa je fu nun senni mangeya raba Darisalamu. A nga nu xili Yerusa, Sadoki xa di gine.

² A jere ne Alatala xa tinxinyi kui. A bira ne a baba Osiyasi xa misaali fōxo ra, konō a tan mu so Alatala xa hōromōbanxi kui serexe dubama dennaxe. Na waxati pama tan mu nu a xa wali paaxi luma.

³ Yotami naxa Alatala xa hōromōbanxi naade nde yaılan, naxan nu na fuge ra. A man naxa banxi gbegebe ti Ofeli tete kui.

⁴ A naxa taee ti Yudaya geyae yire, a nun koore banxie wondie kui.

⁵ A naxa Amoni mang'ee gere, a no a ra. Amonikae naxa yi duuti fi je saxan bun ma: gbeti kilo wulu saxan keme naani, mengi maniye busali wulu tongo naani, fundenyi maniye busali wulu tongo naani.

⁶ Yotami naxa senbe soto a fanyi ra, barima a bara jere a Marigi Alatala xa kira xon ma.

⁷ Yotami xa taruxui donxoe, a xa geree nun a xa walie, nee birin sebexi Isirayila nun Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

⁸ A mangeya soto a je mōxōnen nun suuli nan ma, a fa je fu nun senni mangeya raba Darisalamu.

⁹ Yotami to laaxiraya, e naxa a ragata Dawuda xa taa kui. A xa di Axasi naxa ti a joxoe ra.

28

Axasi xa mangeya (Isirayila Mang'ee II 16:1-9)

¹ Axasi mangeya soto a je mōxōnen nan ma, a fa je fu nun senni mangeya raba Darisalamu. A mu lu Alatala xa tinxinyi kui, alo a baba a raba ki naxe.

² A naxa jere Isirayila mang'ee fōxi, a Bali kuyee yaılan yoxui ra.

³ A naxa surayi gan serexe ra Hinoma xa die xa gulunba kui. A man naxa a xa die gan te ra, e xa findi serexe ra. Alatala sie naxee kerixi Isirayila, e nu na fe raharamuxi moolie nan nabama.

⁴ Axasi naxa surayi gan, a man naxa serexe ba kuye batudee geyae fari, nun wuri bili xindee bun ma.

⁵ A Marigi Alatala naxa a sa Siriya mange belexe i, naxan Isirayila xun nakana, a e findi geelimanie ra, a e xanin Damasi. Na kui Isirayila mange lu ne a xa noe bun, a tooro han.

⁶ Remaliyahu xa di Peka naxa Yudaya soori palama wulu keme mōxōnen faxa loxoe keren kui, barima e nu bara e babae Alatala rabepin.

⁷ Eframi soori palama Sikiri naxa mange xa di Maaseya, mange xa gomina Asirikama, nun mange xa soori yarerati Elekana birin faxa.

⁸ Isirayilakae naxa mixi wulu keme firin suxu geelimanie ra e ngaxakerenyie ya ma, ginee, di xemee, nun di ginee. E man naxa harige gbegebe fan tongo, e a xanin Samari.

⁹ Alatala xa namijonme nde nu na menni naxan xili Odedi. A naxa mini soorie ya ra naxee nu na gbilenfe Samari. A naxa a masen e be, «Wo babae Marigi Alatala nu xonoxi ne Yudayakae ma, na nan a toxi wo e masotoxi. Konō wo bara naxan naba e ra, na bara gbo ye han a bara koore li.

¹⁰ Yakosi wo wama Yuda xa die nun Darisalamu xa die xa findi wo xa konyie ra. Konō wo tan go? Wo mu a kolon wo fan bara yunubi soto wo Marigi Alatala ra?

¹¹ Yakosi wo wo tuli mati n na. Wo xa yi geelimanie ragbilen e xonyi, wo

ngaxakerenyie, barima Alatala bara xono wo ma.»

¹² Efirami kuntigi ndee Yehoxanan xa di Asaraya, Mesilemoti xa di Berekiya, Salumu xa di Yexisikiya, nun Xadalayi xa di Amasa, naxa keli soori gali xunyie xili ma.

¹³ E naxa a fala e be, «Wo naxa yi geelimanie raso be kui, barima na fama ne a niyade won xa yunubi soto Alatala ra. Wo wama ne won ma yunubie xun xa masa? Alatala jan xonoxi Isirayila ma.»

¹⁴ Na kui soorie naxa geelimanie nun harige bejin, e naxan soto gere kui. E na birin naba kuntigie nun pama nan ya xori.

¹⁵ Na kuntigi naxee xilie sebexi, nee naxa na harige ya ma to, dugi nun sankiri naxan nu na, e naxa nee findi geelimani magelie xa sosee ra. E naxa baloe nun minse so e yi ra, e seri sa e xa fie ra. Na temui e naxa e raso Yeriko, tugi taa, e ngaxakerenyie yire. Naxee mu no e perede, e naxa nee tan xanin sofalee fari. E to ge na ra, e naxa gbilen Samari.

¹⁶ Na waxati, mange Axasi naxa Siriya mange maxandi a xa a mali.

¹⁷ Edonkae nu bara fa Yudayakae gere, e mixi ndee suxu, e e xanin.

¹⁸ Filisitakae fan nu bara taae gere naxee nu na Sefela nun Negewi biri Yudaya boxi ma. E naxa Beti Semesi, Ayalon, Gederoti, Soko, Timina, Gimiso, nun e rabilinyie suxu.

¹⁹ Alatala nan wa Yudaya rayaagife, barima Isirayila mange Axasi nu bara Yudaya ya iso a xa yanfanteya ra Alatala be.

²⁰ Asiri mange Tigilati Pileseri to fa Yudaya, a mu tin a malide, a naxa a gere.

²¹ Axasi naxa naafuli seeti tongo Alatala xa banxi, mange xa banxi, nun kuntigie xa banxi kui, a na fi Asiri mange ma, kono na mu a niya Tigilati Pileseri xa a mali.

²² Hali a xa toore kui, Axasi mu gbilen Alatala ma.

²³ A nu serexe bama Damasikae xa alae be, naxee nu bara no a ra. A naxa a fala, «Siriya mange xa alae nan Siriya malixi, n fan serexe bama ne e be, alako e xa n fan mali.» Na birin findi tantanyi nan na Axasi nun Isirayila be.

²⁴ Axasi naxa Ala xa banxi se seniyenxie birin kana, a Alatala xa banxi naadde balan. A naxa serexebadee yailan Darisalamu yire birin,

²⁵ a man naxa yire itexie yailan Yudaya taa birin kui, alako e xa surayi gan serexe ra ala gbete be. A a babae Marigi Alatala raxono na ki ne a jaaaxi ra.

²⁶ A xa taruxui donxoe nun a xa wali birin, a fole nun a raponyi birin sebexi

Yudaya nun Isirayila mang'ee xa taruxui kui.

²⁷ Axasi to laaxiraya, e naxa a ragata Darisalamu taa kui, kono e mu a ragata Isirayila mang'ee xa gaburi yire. A xa di Xesekiya naxa ti a joxoe ra.

29

Xesekiya xa mang'eya

(Isirayila Mang'ee II 18:1-4)

¹ Xesekiya mang'eya soto a je moxonen nun suuli nan ma, a fa je moxonen nun solomanaani mang'eya raba Darisalamu. A nga nu xili ne Abiya, Sakari xa di gine.

² A a je ne Alatala xa tinxinyi kui, alo a baba Dawuda a raba ki naxe.

³ A xa mang'eya je singe kike singe kui, a naxa Alatala xa banxi naadde rabi, a e yailan.

⁴ A naxa serexedubee nun Lewikae maxili, a e malan tete kui sogegorode.

⁵ A naxa a masen e be, «Lewikae, wo wo tuli mati n na. Wo xa wo raseniye, wo xa wo babae Marigi Alatala xa banxi raseniye, wo xa se seniyentare birin ramini Alatala xa horomobanxi kui.

⁶ Won babae nu bara Alatala rabepin, e fe kobi raba e Marigi Alatala ra. E nu bara e kobe ti Alatala ra, nun a xa horomobanxi ra.

⁷ E naxa horomobanxi naadde yati balan. E naxa lanpuie raxuben, e mu surayi nun serexe gan daaxi ba Isirayila Marigi Ala be yire seniyenxi kui.

⁸ Na kui, Alatala naxa xono Darisalamu nun Yudaya ma, a naa findi gbaloe yire ra. Si gbete yoma won ma alo wo a toxi ki naxe.

⁹ Na bara a niya won babae xa faxa santidagama ra, won ma ginee, nun won ma di xeme nun ginee bara findi geelimanie ra.

¹⁰ Yakosi n bara a panige n boje kui won xa saate tongo Isirayila Marigi Alatala be, alako a xa xone xa gbilen won foxo ra.

¹¹ Yakosi n ma die, wo xa wo tun nabexi, barima Alatala nan wo sugandixi, alako wo xa findi a xa konyie ra, wo xa surayi gan serexe ra a be.»

¹² Na kui yi Lewikae naxa keli: Amasayi xa di Maxati, Asaraya xa di Yoweli, Kehati xa di ndee, Merari xa di ndee, Abidi xa di Kisi, Yehaleleli xa di Asaraya, Gerison xa di ndee, Sima xa di Yowa, Yowa xa di Eden,

¹³ Elisafan ma die Simiri nun Yeyiyeli, Asafi xa die Sakari nun Mataniya,

¹⁴ Heman xa die Yexiyeli nun Simeyi, nun Yedutun xa die Semaya nun Yusiyeli.

¹⁵ E to ge e yete raseniye, e naxa e ngaxakerenyie malan, e xa Alatala xa

banxi fan raseniyeen Alatala xa seriye ki ma. Mange nu bara na yaamari fi.

¹⁶ Serexedubee naxa so Alatala xa banxi kui alako e xa naa raseniyeen. E se seniyeentare naxee birin li Alatala xa horomobanxi kui, nun a tete kui, Lewikae naxa na birin tongo, e a wole i Sediron gulunba kui.

¹⁷ E na wali folo kike xi singe ne. A xi solomasaxan nde, e nu bara ge menni birin naseniyeende han buntunyi ra. E man wali ne xi solomasaxan horomobanxi fan yati raseniyeende. Kike singe xi fu nun senni nde, e naxa ge na wali birin na.

¹⁸ Na dangi xanbi, e naxa siga mange Xesekiya yire, e dentege sa a be, «Muxu bara Alatala xa banxi birin naseniyeen, serexebade, serexe gan daaxi bade nun a yirabasee, teebili, taami serexe sama dennaxe, nun a yirabasee.

¹⁹ Muxu bara se birin yailan, muxu bara se birin naseniyeen, mange Axasi naxan kose a xa tinxintareya kui a xa mangeya waxati. Na birin na Alatala xa serexebade ya ra.»

²⁰ Kuye to iba, mange Xesekiya naxa taa kuntigie malan, e te Alatala xa horomobanxi.

²¹ Mange naxa yaamari fi Haruna xa di serexedubee ma, e xa tuura solofere, yexee kontonyi solofere, yexeyore xemema solofere, nun sikote solofere ba yunubi xafari serexe ra Alatala xa serexebade fari.

²² Serexedubee naxa tuurae kon naxaba, e e wuli kasan serexebade ma. E naxa yexee kontonyie kon naxaba, e e wuli kasan serexebade ma. E naxa yexeyoree kon naxaba, e e wuli kasan serexebade ma.

²³ Na dangi xanbi, e naxa fa sikotee ra naxee findima yunubi xafari serexe ra. Mange nun pama naxa e belexe sa e ma.

²⁴ Serexedubee naxa e kon naxaba, e e wuli ifli serexebade ma yunubi xafari serexe ra Isirayila birin be. Mange nu bara a fala a na serexe gan daaxi nun na yunubi xafari serexe xa raba Isirayila birin be.

²⁵ Mange naxa Lewikae ti Alatala xa horomobanxi kui, beebisee alo maxasee nun korae nu na e yi ra, alo Dawuda, Annabi Gadi, nun Annabi Natan nu bara a yamari ki naxe. Alatala xa yaamari nan nu a ra, a naxan masenxi a xa namiponmee saabui ra.

²⁶ Lewikae naxa ti naa, Dawuda xa beebisee suxuxi e yi ra, serexedubee fan naxa ti naa, sarae nu na e tan fan yi ra.

²⁷ Xesekiya naxa yaamari fi e xa serexe gan daaxi ba serexebade. E to na folo, beebisee fan naxa beeti ba folo Alatala be sarae xui nun Isirayila mange Dawuda xa beebisee ra.

²⁸ Nama birin naxa e felen boxi, beebisee naxa beeti ba sarae xui han na serexe gan daaxi ge bade.

²⁹ E to ge serexe gan daaxi bade, mange nun pama naxan bira a foxo ra, e birin naxa e tuubi, e Ala batu.

³⁰ Na dangi xanbi, mange Xesekiya nun a xa kuntigie naxa Lewikae yaamari a e xa Alatala matoxo Dawuda nun Annabi Asafi xa beebisee ra. E naxa Ala matoxo seewe ra, e fa e xin bi sin, e e felen boxi e Ala batu.

³¹ Na temui Xesekiya naxa a masen, «Yakosi, wo to nu fama, se nu na wo belexe i Alatala be, wo wo maso, wo nun wo xa serexee nun wo xa tantui serexee ra Alatala xa horomobanxi ra.» Nama naxa fa e xa serexee ra, a nun e xa tantui serexee ra. Naxee fan ra panige e bope fanyie kui, nee fan naxa fa serexe gan daaxie ra.

³² Serexe gan daaxie nan ya pama naxee fi: ninge tongo solofere, yexee kontonyi keme, nun yexeyore keme firin. Na birin findi serexe gan daaxie nan na Alatala be.

³³ E man naxa ninge keme senni nun xuruse lanma wulu saxon ba serexe ra.

³⁴ Konso serexedubee to mu nu wuya, e mu no serexe gan daaxie birin bade. Na kui, e ngaxakerenyi Lewikae naxa e mali na wali raponde, beemanun serexedube booree xa ge e yete raseniyeende. Lewikae nu bara a panige e bopee kui a e xa e yete raseniyeen mafuren, dangi serexedubee waxonyi ra.

³⁵ Serexe gan daaxi gbegbe nu na, a nun ture naxan bama xanunteya serexe ra, a nun serexe yeerama naxan nu sama serexe gan daaxi xun ma. Na kui, pama man naxa Alatala batu folo a xa banxi kui.

³⁶ Xesekiya nun pama birin naxa seewa, barima Alatala bara na wali birin nagiri sooneya ra.

30

Xesekiya Sayamaleke Dangi Sali rabafe

¹ Xesekiya naxa xerae xee Isirayila nun Yudaya birin kui. A man naxa bataaxee sebe Eframikae nun Manasikae ma, alako e xa fa Alatala xa banxi Darisalamu Sayamaleke Dangi Sali rabade Isirayila Marigi Alatala xa binye bun ma.

² Mange, kuntigie, nun pama birin nu bara nate tongo Darisalamu e xa Sayamaleke Dangi Sali raba kike firin nde.

³ E mu no na rabade a waxati, barima serexedube birin mu nu gexi e yete raseniyeende. Nama fan mu nu malanxi Darisalamu.

⁴ Mange nun pama naxa tin na nate ra.

⁵ E naxa Isirayila birin maxili, kelife Bere Seeba ma, sa doxo Dana na, alako e xa fa Sayamaleke Dangi Sali raba Darisalamu

Isirayila Marigi Alatala xa binye bun ma. A nu bara bu pama mu na sali raba alo a sebexi ki naxe.

⁶ Xεεrae naxa mang'e nun kuntigie xa bataaxe xanin Isirayila nun Yudaya birin. E naxa mange xa yaamari masen, «Isirayilakae, wo gbilen Alatala ma, Iburahima, Isiyaga, nun Isirayila Marigi Ala, alako a fan xa gbilen wo ma, a wo tan naxee ratangaxi Asiriya mang'ee belexe i.

⁷ Wo naxa lu alo wo babae nun wo ngaxakerenyie, naxee nu bara e babae Marigi Alatala rabepin. Ala bara gbaloe ragiri e ma, alo wo a toxi ki naxe.

⁸ Yakosi, wo naxa wo kobe ti Ala ra alo wo babae a rabaxi ki naxe. Wo wo belexe so Alatala yi ra, wo xa fa a xa horomobanxi, a naxan naseniyeen waxati birin bun ma. Wo xa wo Marigi Alatala rabatu, alako a xa xone xa gbilen won foxo ra.

⁹ Xa wo gbilen Alatala ma, wo ngaxakerenyie nun wo xa die hinne sotoma ne mixie ra, naxee e xanin konyiya kui. Xa wo gbilen wo Marigi Alatala ma, a fama ne hinnede wo ra, a mu neemuma wo ma.»

¹⁰ Xεεrae naxa siga tae birin Eframi nun Manasi boxi ma, han Sabulon. Kono na mixie mu tin e xa masenyi ra, e man fa yo xεεrae ma.

¹¹ Aserikae, Manasikae, nun Sabulonkae ndee naxa e yete magoro, e siga Darisalamu.

¹² Ala naxa a niya Yudayakae birin xa kafu e boore ma mange nun kuntigie xa yaamari rabafe ra alo Alatala a fala ki naxe.

¹³ Nama gbege naxa e malan Darisalamu, alako e xa Taami Lebinitare Sali raba kike firin nde.

¹⁴ E naxa keli, e kuye serexebade birin kana Darisalamu, a nun surayi gandee, e fa na birin wole i Sediron fole kui.

¹⁵ Kike firin nde, xi fu nun naani nde ra, e naxa Sayamaleke Dangi Sali xa serexe ba. Serexedubee nun Lewikae nu bara yaagi e xa seniyyentareja xa fe ra, e fa e yete raseniyeen. E naxa serexe gan daaxie ba Alatala xa banxi kui.

¹⁶ Serexedubee naxa ti e yire alo Ala xa mixi Munsa a yamarixi ki naxe Tawureta Munsa kui. Lewikae to wuli so e yi ra, e naxa a kasan serexebade ma.

¹⁷ Mixi seniyyentaree to nu wuyaxi pama ya ma, Lewikae naxa Sayamaleke Dangi Sali serexe ba e be, alako e xa a fi Alatala ma.

¹⁸ Mixi seniyyentare wuyaxie nu na pama ya ma kelife Eframi, Manasi, nun Sabulon. E bara Sayamaleke Dangi Sali serexe don, kono na mu radaxaxi Ala xa masenyi

kui. Na nan a to, Xesekiya naxa Alatala maxandi e be, «Alatala naxan fan, dipe

¹⁹ seniyyentaree birin ma naxee na e babae Marigi Ala fenfe e bope kui.»

²⁰ Alatala naxa Xesekiya xa dube suxu, a dipe pama ma.

²¹ Isirayilakae naxee nu malanxi Darisalamu naxa Taami Lebinitare Sali raba xi solofere bun ma jexixinyi kui. Loxoe birin ma, Lewikae nun serexedubee nu Alatala matoxoma e xa beetibasee ra Ala xa binye bun ma e senbe birin na.

²² Xesekiya naxa Lewikae ralimaniya, barima e nu bara Alatala xa wali raba a raba ki ma. E naxa serexe don xi solofere bun ma. E man naxa xanunteya serexee ba e babae Marigi Alatala be.

²³ Nama birin naxa lan a ma, e xa xi solofere gbete sa na sali xun ma. E naxa na raba seewe kui.

²⁴ Yudaya mang'e Xesekiya naxa tuura wulu keren nun xuruse lanma wulu solofere ba serexe ra. Kuntigie fan naxa tuura wulu keren nun xuruse lanma wulu fu ba serexe ra. Serexedube gbege naxa e yete raseniyeen.

²⁵ Yudaya pama, serexedubee, Lewikae, Isirayilakae, nun xone kelife Isirayila boxi ma, e birin naxa seewa.

²⁶ Nelexixinyi gbege naxa lu Darisalamu. Na fe mooli nu bara ba tofe Darisalamu kabi Isirayila mange Dawuda xa di Sulemani xa waxati.

²⁷ Serexedubee nun Lewikae naxa keli, e duba pama be. Alatala naxa dube suxu a xa yire seniyyenxi kui koore ma.

31

Xesekiya Ala xa seriye mabanbanfe (Isirayila Mang'ee II 18:4)

¹ Sali to non, Isirayilakae naxa siga Yudaya tae kui, e kuye gema masolixie kana, e Asera kuye wuri daaxie sege, e serexebade birin kana naxee nu na seyae fari Yudaya, Bunyamin, Eframi, nun Manasi boxi ma. Na dangi xanbi, Isirayilakae naxa gbilen e xonyi.

² Xesekiya naxa serexedubee nun Lewikae ti kankan xa wali ra: serexe gan daaxie bafe, xanunteya serexee bafe, horomobanxi wali rabafe, matoxoe nun tantui beeti bafe Alatala be, nun Alatala xa horomobanxi naade makantafe.

³ Mange naxa nde ba a harige ra a a fi serexe gan daaxie ra naxee bama geesege, nunmare, malabui loxoe, kike neene, sali xungbee alo a sebexi Alatala xa seriye kui ki naxe.

⁴ Xesekiya naxa a masen pama nun Darisalamukae be, e xa serexedubee nun

Lewikae mali e xa harige soto, alako e xa senbe soto Alatala xa seriye kui.

⁵ E to na masenyi me, Isirayilakae naxa farile ba e xa sansie bogi singee ra, mengi, weni neene, ture, kumi, nun daxamui gbete. E naxan fixi, na nu gbo.

⁶ Isirayilakae nun Yudayakae, naxee nu sabatixi Yudaya taae kui naxa farile ba e xa xuruse xungbee nun e xa xuruse lanmae ra, e man naxa farile ba se seniye xie ra e naxee fixi e Marigi Alatala ma. Na naxa findi kote gbege ba.

⁷ E naxa na kote malan folo kike saxon nde ra, e ge kike solofere nde ra.

⁸ Xesekiya nun kuntigie to na kote to, e naxa Alatala nun a xa pama tantu.

⁹ Xesekiya naxa serexedubee nun Lewikae maxorin na kote xa fe ma.

¹⁰ Na kui, serexedube kuntigi Asaraya, naxan kelixi Sadoki xabile naxa a yaabi, «Kabi won yi hadiya fe folo Alatala xa banxi kui, baloe bara gbo muxu yi ra han muxu mu noma na birin donde. Naxan luxi na nan ya. A gbo barima Alatala bara barake sa a xa pama ma.»

¹¹ Xesekiya naxa yaamari fi e xa konkoe yailan Alatala xa banxi kui. E naxa na raba.

¹² Mixie naxa fa hadiyae, farilee, nun se seniye xie ra, e a sa na konkoe kui. Lewika Konaniyahu nun a xunya Simeyi naxa meeni na birin ma.

¹³ Mange Xesekiya nun Ala xa banxi yarerati Asaraya naxa mixie sugandi naxee luma Konaniyahu nun a xunya Simeyi xa yaamari bun ma. Na mixie xilie nan ya: Yexiyeli, Asaraya, Naxati, Asaheli, Yerimoti, Yosabadi, Eliyeli, Yisimakiya, Maxati, nun Benaya.

¹⁴ Yimina xa di Lewika Kore, naxan nu sogetede naade makantama, a tan nan nu a pengi saxi see xon ma, mixie naxee panigexi Ala be. A nu na se seniye xie itaxunma.

¹⁵ Eden, Minyamin, Yosuwe, Semaya, Amaraya, nun Sekanaya nu Kore malima see itaxunde e ngaxakerenyie ma serexedubee xa taae kui. Mixi xungbee nun mixi lanmae bara e gbe soto e xunde ki ma.

¹⁶ E naxa see itaxun xeme dimedi birin ma naxee nu bara ge je saxon sotide, naxee xilie nu sebexi taruxui kui, naxee nu lanma e xa serexedube wali raba Alatala xa horomobanxi kui e xunde ki ma.

¹⁷ E naxa see itaxun serexedubee ma, naxee xilie nu sebexi taruxui kui e xa denbaya ki ma. E naxa see itaxun Lewikae ma e xa wali nun e xunde ki ma, naxee nu bara ge je moxoren sotide.

¹⁸ E man naxa see itaxun Ala xa horomobanxi walike birin ma, naxee xilie

nu sebexi taruxui kui, e naxa a i taxun e xa mamadie, e xa ginnee, e xa di xeme nun e xa di ginnee ma.

¹⁹ Haruna xa di serexedubee, naxee nu na daaxa, taa fari ma, taaka ndee nu bara sugandi naxee see itaxunma yi serexedubee nun yi Lewikae ma, naxee xilie nu sebexi taruxui kui.

²⁰ Xesekiya na nan naba Yudaya boxi ma. A wali ne hinne, tinxinyi, nun nondi kui a Marigi Alatala be.

²¹ A xa wali birin a naxan naba Ala batufe xa fe ra, a nun Ala xa seriye nun yaamari xa fe ra, na birin sooneyaxi ne a be. A na birin naba a boje birin nan na alako a xa a Marigi Alatala sagoe raba.

32

*Xesekiya xa mang'eya raponyi
(Isirayila Mang'ee II 18:13-37, Annabi
Esayi 36:1-22)*

¹ Yi fe tinxinxie dangi xanbi, Asiri mange Senaxeribi naxa so Yudaya boxi ma, a naxa taa makantaxie mabilin a xa e soto.

² Xesekiya to a kolon a Senaxeribi wama Darisalamu gerefe ne,

³ a naxa kuntigie nun soori palamae maxili. E naxa nate tongo e xa ye badee dese naxee na taa fari ma.

⁴ Mixi gbege naxa na wali suxu, e naxa kolonyie dese, e ye kirae dese naxee nu kelima boxi bun ma. E naxa a fala, «Munfe ra won a luma Asiri mang'ee xa ye soto be?»

⁵ Xesekiya naxa wali suxu senbe ra. A naxa tete yailan dennaxe nu kanaxi, a naxa nde sa a xa maite xun ma, han a sa soorie xa yire makantaxi li, a naxa tete gbete ti tete singe fari ma, a naxa Milo yailan Dawuda xa taa kui, a naxa geresosee nun wure lefa gbege malan.

⁶ A naxa soori xunye ti pama xun, a fa pama malan taa sode de ra. A naxa a masen e be,

⁷ «Wo limaniya, wo wo senbe so. Gaaxui yo naxa lu wo yi ra, wo naxa kontofili Asiri mange xa fe ra, a nun a xa soori gali. Naxan na won seeti ma na gbo dangife se be naxan na a tan seeti ma.

⁸ Adama senbe gbansan nan na a yi ra, konon won Marigi Alatala nan na won malima ra yi gere kui.» Nama naxa e xaxili ti Yudaya mange Xesekiya xa masenyi ra.

⁹ Na to dangi, Asiri mange Senaxeribi naxa xerae xee Darisalamu. Na temui a tan nu na Lakisi gerefe nun a xa soori birin na. A naxa yi xeraya rasiga Yudaya mange Xesekiya ma, a nun Yudaya mixie ma naxee nu sabatixi Darisalamu.

¹⁰ «Senaxeribi xa masenyi nan ya: Wo xaxili tixi munse ra naxan a niyama wo xa doxo toore kui Darisalamu?»

¹¹ Xesekiya na wo madaxufe ne a falafe ra, «Won Marigi Alatala fama won natan-gade Asiri mange belexe ma.» A wama ne wo xa faxa kaame nun ye xoli ma.

¹² Xesekiya yati bara ala batudee nun serexebadee kana, a fa a fala Yudaya nun Darisalamu be wo xa wo tuubi serexebade keran nan gbansan be, wo xa surayi gan menni.

¹³ Wo mu a kolon xe muxu naxan naba si gbete ra, n tan nun n babae? Na sie xa alae bara no e ratangade n belexe ma?

¹⁴ Ala mundun na sie ya ma, n babae naxee raton, naxee bara no a xa jama ratangade n belexe ma? Munfe ra wo a mapoxunxi a wo xa ala noma wo ratangade n ma?

¹⁵ Wo naxa a lu Xesekiya xa wo madaxu na ki de. Wo naxa la a ra, barima si xa ala yo mu no a xa jama ratangade n belexe ma nun n babae belexe ma. Mangeya yo mu no muxu ra. Wo xa alae fan mu fama wo ratangade n belexe ma.»

¹⁶ Senaxeribi xa xerae naxa na woyenyi mooli xun masa Alatala nun a xa konyi Xesekiya xili ma.

¹⁷ Senaxeribi nu bara bataaxe sebe naxan Isirayila Marigi Alatala konbima yi woyenyi ra, «Si gbete xa alae to mu no e ratangade n belexe ma, Xesekiya xa ala fan mu noma a xa jama ratangade n belexe ma.»

¹⁸ E naxa woyen Eburu xui ra Darisalamukae be naxee nu na tete kon na alako gaaxui xa lu e yi ra, e xa taa masoto.

¹⁹ E naxa Darisalamu Marigi Ala maniya si gbete xa alae ra, naxee findixi kuye yailanxie ra.

²⁰ Mange Xesekiya nun Amosi xa di Annabi Esayi naxa Ala maxandi folo mali ra.

²¹ Na kui Alatala naxa maleke nde xee Asiri mange xa soori jalamae xili ma, a e birin sonto a nun e xa yareratie. Mange to na to, a naxa gbilen a konyi yaagi kui. A naxa so a xa ala xa banxi kui, a yete xa die naxa a faxa menni santidegema ra.

²² Alatala Xesekiya nun Darisalamukae ratanga Asiriya mange Senaxeribi belexe ma na ki ne. Ala naxa e ratanga e doxo boore birin ma.

²³ Mixi gbege naxa fa buja fanyie ra Darisalamu Alatala nun Yudaya mange Xesekiya be. Keli na temui ma Xesekiya xili naxa te si birin ya ma.

²⁴ Na waxati Xesekiya naxa fura, a gbe mu lu a xa laaxiraya. A to Alatala maxandi, Alatala naxa a xa dube suxu, a kaabanako raba.

²⁵ Kono Xesekiya mu na kaabanako kolon Alatala be, a a yete igbo. Na na a ra Alatala naxa xono a tan nun Yudaya nun Darisalamu ma.

²⁶ Xesekiya naxa tuubi a xa yete igboe xa fe ra. Darisalamukae fan naxa tuubi. Na kui Alatala xa xone naxa gbilen e foxo ra Xesekiya xa mangeya bun ma.

²⁷ Xesekiya xa naafuli nun a xa binye nu bara gbo. Gbeti, xema, gema tofanyie, surayi, wure lefae, nun se fanyi gbetee nu na a yi ra.

²⁸ Banxie fan nu na a yi ra, a nu mengi, weni neene, ture, nun xurusee ragatama dennaxe.

²⁹ A naxa taae ti, a naxa xuruse xungbee nun a lanmae gbege soto Ala saabui ra.

³⁰ Xesekiya man naxa Gixon dulonyi dese fuge ra, alako na ye xa dangi Dawuda xa taa sogegode mabiri. A xa wali birin sooneya ne.

³¹ Kono Babilon kuntigi ndee to fa Xesekiya yire kaabanako xa fe ra naxan naba a xa boxi ma, Ala naxa a rabolo a yete xa na ya iba, alako a xa a boje ma fe kolon.

³² Xesekiya xa taruxui donxoe nun a xa dugutegepa wali, na birin sebexi Amosi xa di Annabi Esayi xa laamatunyi kui, a nun Isirayila nun Yudaya mange xa taruxui kui.

³³ Xesekiya naxa laaxiraya, e a ragata binye yire Dawuda xa die xa gaburie ya ma. Yudayakae nun Darisalamukae birin naxa a binya a laaxiraya temui. A xa di Manasi naxa ti a joxoe ra.

33

Manasi xa mangeya

(Isirayila Mang'ee II 21:1-18)

¹ Manasi mangeya soto a je fu nun firin nan ma, a fa je tongo suuli nun suuli mangeya raba Darisalamu.

² A naxa bira fe paaxie foxo ra alo sie Alatala naxee keru Isirayilakae ya ra.

³ A naxa kuye batudee yailan geyae fari, a baba Xesekiya naxee kana. A Bali kuyee xa serexebadee yailan, a Aseri kuye wuri daaxie ti, a man tuubi tunbuie be naxee na koore ma.

⁴ A naxa yi serexebade moolie ti Alatala xa banxi kui, Alatala a fala dennaxe ma, n xili fama falade be ne Darisalamu temui birin.

⁵ A naxa serexebadee ti tunbuie be Alatala xa horomobanxi tete firinyi kui.

⁶ A naxa a xa die gan serexe ra Hinoma gulunba kui. A naxa duureya nun mandurupa mooli birin naba, a sematoe nun mixie maxarin naxee fata mixi faxie rawoyende. A xa fe paaxie xun naxa masa Alatala ya xori han a xono a ma.

⁷ A naxa kuye gēme masolixi ti Ala xa banxi kui Ala a fala dennaxē ma Dawuda nun a xa di Sulemani bē, «N bara yi banxi sugandi, n bara Darisalamu sugandi Isirayila bōnsōe birin ya ma, n xili xa matōxo be abadan.

⁸ N mu Isirayila kerima yi bōxi ma n naxan fixi wo babae ma xa wo n ma seriye, n ma yaamarie, nun n ma xaranyie rabatuma wo naxan sōto Annabi Munsa saabui ra.»

⁹ Kōno Manasi naxa Yudaya nun Darisalamu ralōe, e xa jaaxu dangife sie ra Alatala naxee sōto e ya ra.

¹⁰ Alatala naxa wōyēn Manasi nun a xa jama bē, kōno e mu e tuli mati a ra.

¹¹ Na na a ra, Alatala naxa a niya Asiriya sōori xunyie xa fa e gerede. E naxa Manasi suxu, e yōlōnxōnyi sa a ma, e kōnyi gbaku a banganyi ra, e a xanin Babilon bōxi ma.

¹² A to lu na jaxankate kui, a naxa a Marigi Alatala maxandi, a a yete magoro a babae Marigi Ala bē.

¹³ A to a maxandi, Alatala naxa a xa dube suxu, a a ragbilen a xa mangeya Darisalamu. Na kui Manasi naxa a kolon Alatala nan Ala ra.

¹⁴ Na dangi xanbi, Manasi naxa tete ti Dawuda xa taa fari ma, kelife Gixon soggorode mabiri gulunba kui, a sa dōxo taa naade ra naxan xili «Yēxe naade.» A naxa Ofeli geya mabilin. A naxa nde sa tete xa maite xun ma. A man naxa sōori xunyie lu Yudaya taa makantaxie kui.

¹⁵ Na temui a naxa kuye birin ba Alatala xa hōrōmōbanxi kui, a sērēxēbadee kana a nu bara naxee ti hōrōmōbanxi tentenyi fari nun Darisalamu taa kui. A naxa e birin wōle i taa fari ma.

¹⁶ A to gē na ra, a naxa Alatala xa sērēxēbadee yailan, a fa xanunteya sērēxē nun tantui sērēxē ba naa. A naxa a masen Yudayakae bē e xa Isirayila Marigi Alatala rabatu.

¹⁷ Nama tan mu gbilen kuye batudee fōxo ra geyae fari, kōno e nu e Marigi Alatala nan gbanzan batuma mennie.

¹⁸ Manasi xa taruxui dōnxōe, a xa Ala maxandi nun namijōnmēe xa masenyie Isirayila Marigi Alatala xili ra, na birin sebexi Isirayila mang'ee xa taruxui kui.

¹⁹ A xa Ala maxandi nun Ala na suxu ki naxe, na sebexi Hosayi xa sebeli kui. Manasi naxan nabaxi beenu a xa a yete magoro Ala bē, a xa yunubie, a xa yanfanteya, a xa kuye batudee geyae fari, a xa Aseri kuye wuri daaxie, nun a xa gēme masolixie, na birin masenxi na sebeli kui.

²⁰ Manasi naxa laaxiraya, e a ragata a xonyi. A xa di Amon naxa ti a jōxōe ra.

Amon xa mang'eya

(Isirayila Mang'ee II 21:19-26)

²¹ Amon mang'eya sōto a jē mōxōjen nun firin nan ma, a fa jē firin mang'eya raba Darisalamu.

²² A naxa bira fe jaaxie fōxo ra alo a baba Manasi, a sērēxēe ba kuyee bē a baba nu bara naxee yailan batu se ra.

²³ A mu a magoro Alatala bē alo a baba Manasi a raba ki naxe. Amon xa yunubie naxa dangi a baba gbe ra.

²⁴ A xa sōori xunyie naxa nate tongo, e fa a faxa a xa mange banxi kui.

²⁵ Kōno jama tan mu tin na yanfantee ra, e naxa e fan faxa. Nama naxa Amon xa di Yosiya ti a jōxōe ra.

34

Yosiya xa mang'eya

(Isirayila Mang'ee II 22:1-20, 23:1-20)

¹ Yosiya mang'eya sōto a jē solomasaxan nan ma, a fa jē tongo saxan nun keren mang'eya raba Darisalamu.

² A Alatala waxōnfe tinxinxi raba nē, a jēre a baba Dawuda fōxi. A mu siga yirefanyi ma, a mu siga kōola ma.

³ A xa mang'eya jē solomasaxan nde, a naxa a baba Dawuda Marigi Ala fen fōlo. Fonike nan nu a ra na temui. A xa mang'eya jē fu nun firin nde, a naxa Yudaya nun Darisalamu rasēniyen fōlo. A naxa kuye batudee ba geyae fari, a Aseri kuye wuri daaxie kana, a kuye jōxui daaxie ba naa.

⁴ A naxa yaamari fi Bali kuye xa sērēxēbadee xa kana, surayi ganma dennaxe kuye bē xa ba naa, Aseri kuye wuri daaxie xa sege, kuye naxee yailanxi jōxui ra xa iluntun. A naxa na kuye iluntunxi fupj funfun e xa sērēxēbae xa gaburie fari.

⁵ A naxa kuyee xa sērēxēdubēe xōrie gan kuye sērēxēbadee fari, alako Yudaya nun Darisalamu xa seniyen.

⁶ A naxa siga Manasi, Eframi, Simeyon, nun Nafatali taee kui, nun e xa yire kanaxie kui,

⁷ a fa sērēxēbadee nun Aseri kuye wuri daaxie kana. A naxa kuyee iluntun, a surayi sērēxēbadee sege Isirayila bōxi birin ma. Na temui a naxa gbilen Darisalamu.

⁸ Yosiya xa mang'eya jē fu nun solomasaxan nde ra, a naxa Asaliya xa di Safan, nun taa gomina Maaseya, nun Yowaxasa xa di Yowa sebeliti xēe a Marigi Alatala xa banxi yailande. A nu wama bōxi nun hōrōmōbanxi rasēniyenfe.

⁹ E naxa siga sērēxēdubēe kuntigi Xilikiya yire, e fa kōbiri so a yi ra naxan nu bara fi Ala xa hōrōmōbanxi xa fe ra. Lewikae

naxee findixi naade kantee ra nu bara na kɔbiri maxili pama ma, pama naxan kelixi Manasi, Eframi, Isirayila, Yudaya, Bunyamin bɔxi ma, nun Darisalamu.

¹⁰ E naxa na kɔbiri taxu Alatala xa banxi wali xunyie ra. Alako nee xa no kamuderie, banxitie nun walike mooli birin sare fide.

¹¹ E man xa no geme nun wuri sarade, e xa banxi gbete'e rakeli Yudaya mangee nu bara naxee lu e xa kana.

¹² Yi mixie wali ne soobe ra Lewika ndee xa yaamari bun ma. Nee xilic nan ya: Merari xa die Yaxati nun Abadiyasi, nun Kehati xa die Sakari nun Mesulama.

¹³ Yi Lewikae nan nu na be'etiba fanyie ra. E naxa wali birin mato. Lewika gbete'e naxa e joxo xa sebeli tife nun naade makantafe xonma.

¹⁴ E to nu kɔbiri raminife, naxan nu bara xanin Alatala xa banxi kui, serexedube Xilikiya naxa seriye kitaabui to Alatala naxan fixi Annabi Munsa saabui ra.

¹⁵ Xilikiya naxa a fala sebeliti Safan be, «N bara Tawureta Munsa to Alatala xa banxi kui.» Xilikiya naxa na kitaabui so Safan yi ra.

¹⁶ Safan naxa kitaabui xanin mange xon, a fa a denteege, «I yaamari naxan fi, i xa walikee bara na birin naba.

¹⁷ E bara fa kɔbiri ra naxan nu na Alatala xa banxi kui, e na so wali xunyie yi ra a nun mixi yi ra naxee na na wali rabafe.»

¹⁸ Sebeliti Safan man naxa a denteege mange be, «Serexedube Xilikiya bara kitaabui nde so n yi ra.» Safan naxa na radangi mange ra.

¹⁹ Mange to na kitaabui xa masenyi me, a naxa a yete xa dugie iboo sunnunyi ma.

²⁰ Mange naxa yi yaamari so Xilikiya, Safan xa di Axikama, Mike xa di Abadon, sebeliti Safan, nun mange rasi Asaya yi ra,

²¹ «Wo siga, wo sa Alatala maxorin n be, a nun Isirayilakae nun Yudayakae be, yi masenyi xa fe ra naxan sebexi yi kitaabui kui wo naxan toxi. Alatala xa xone gbo won xili ma, barima won babae mu Alatala xa seriye rabatu alo a sebexi yi kitaabui kui ki naxe.»

²² Xilikiya nun mange xa xera booree naxa siga Xulida xon ma, Salumu xa gine. Salumu Tokehati xa di, Xasira xa mamadi nan nu na joxo saxi horomobanxi dugi seniye'nxie xonma. Xulida, namijonme gine nan nu a ra. A nu sabatixi Darisalamu, taa neene kui. E naxa de masara alo mange a fala ki naxe.

²³ Xulida naxa a fala e be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: «A fala mange be naxan wo xexxi,

²⁴ a Alatala xa masenyi nan ya: N fama paxankate ra yi taa nun a xa mixie be, n

danke ragoroma ne naxee xaranxi Yudaya mange be yi kitaabui kui,

²⁵ barima e bara n nabolo, e bara surayi gan serexe ra alae gbete'e be. Na bara a niya n xa xone e xa wali ma. N ma xone bara lu yi taa xun ma, a mu kelima naa.»

²⁶ Kono wo xa a fala mange be naxan wo xexxi alako a xa Alatala xa nate kolon, Isirayila Marigi Alatala naxan masenxi,

²⁷ «I boje to bara yi fe suxu, i fa i magoro n be, i i tuli mati n woyenyi ra n naxan falaxi yi taa nun a xa mixie xili ma, i fa i xa dugie iboo yete magore kui, i i mawa n be, na birin kui, n tan Alatala fan bara i xui me.

²⁸ N i xaninma ne i benbae yire bojesa kui. E fama i ragatade, i yae mu yi taa nun a xa mixie xa paxankate toma.» E naxa na denteege mange be.

²⁹ Mange naxa Yudaya nun Darisalamu forie xili.

³⁰ A naxa te Alatala xa banxi yire, Yudayakae, Darisalamukae, serexedube'e, Lewikae, nun pama birin, kelife mixi moxie ma sa doxo dime'e ra, birin naxa bira a foxo ra. Mange naxa kitaabui xaran e be Ala xa saate fe sebexi naxan kui, e nu bara naxan to Alatala xa banxi kui.

³¹ Mange naxa ti a tide, a saate tongo Alatala be a xa bira Alatala xa seriye, a xa yaamari, nun a xa xaranyi birin foxo ra a boje nun a nii birin na.

³² A naxa yaamari fi Darisalamukae, Bunyaminkae, nun mixi birin ma naxee nu na Darisalamu na waxati, e fan xa saate tongo e babae Marigi Ala be.

³³ Yosiya naxa kuye batui birin dan si gbete'e nun Isirayila nu naxan nabama. A naxa Isirayilakae birin yaamari e xa e Marigi Alatala rabatu. Mange xa simaya birin kui, pama mu tin e babae Marigi Alatala rabolode.

35

Yosiya Sayamaleke Dangi Sali rabafe (Isirayila Mang'ee II 23:21-23)

¹ Yosiya naxa Sayamaleke Dangi Sali raba Darisalamu Alatala xa binye bun ma. E naxa na serexe ba kike singe xi fu nun naani loxo'e.

² A naxa serexedube'e ti e xa wali ra Alatala xa banxi kui. A naxa e ralimaniya.

³ A naxa a fala Lewikae be, naxee nu Isirayila birin xaranma, naxee nu bara seniye'nxie Alatala xa wali xa fe ra, «Wo saate kankira seniye'nxie doxo salide kui Dawuda xa di Sulemani, Isirayila mange, naxan tixi. Wo mu a xaninma wo tunki fari sonon. Wo xa wali wo Marigi Alatala nun a xa pama Isirayila be.

⁴ Wo xa sali fe dɔxɔ a denbaya nun a xunde ki ma, alɔ Isirayila mange Dawuda a sebexi ki naxe, alɔ a xa di Sulemani a yamarixi ki naxe.

⁵ Lewikae, xunde yo xunde a denbaya kima xa ti yire seniye nxi kui wo ngaxakerenyi booree ti kima e xabile ki ma.

⁶ Wo lan ne wo xa Sayamaleke Dangi Sali serexe ba, wo wo yete raseniye n, wo na rafala wo ngaxakerenyi be Alatala xa seriye ki ma, Annabi Munsa naxan fixi wo ma.»

⁷ Yosiya naxa yexese, yexeyoree, nun sie ba serexe ra pama be Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra. A man naxa ninge wulu saxon ba a harige ra na mixi wulu tongo saxon ba.

⁸ A xa kuntigie fan naxa xurusee ba serexe ra pama, serexedubee, nun Lewikae be. Xilikiya, Sakari, nun Yexiyeli, Ala xa banxi yareratei naxa xuruse lanma wulu firin keme senni nun ninge keme saxon ba serexe ra serexedubee be na sali temui.

⁹ Lewika xunye, Konaniyahu a ngaxakerenyi, Semaya Netaneeli, Xasabiya, Yeyiyeli nun Yosabadi naxa xuruse lanma wulu suuli nun ninge keme suuli ba Lewikae be na sali temui.

¹⁰ Wali raba yi ki ne: Serexedubee nun Lewikae naxa ti e sanyi ra e xundee ki ma alɔ mange a yamarixi ki naxe.

¹¹ Sayamaleke Dangi Sali serexe kon to raxaba, Lewikae nu a wuli soma serexedubee yi ra, nee nu fa na wuli kasan serexebade ma. Lewikae na ge serexe burade,

¹² e nu na sube itaxunma pama ma e xabilee ki ma. Naxan findima serexe gan daaxi ra Alatala be, e nu na sama a xati ma alɔ a sebexi Tawureta Munsa kui ki naxe. Ninge fan naba na ki ne.

¹³ E naxa Sayamaleke Dangi Sali serexe gan te ra a seriye ki ma, e man donse seniye nxi gbete jin tundee kui, e na itaxun pama ma.

¹⁴ Na dangi xanbi, e naxa e gbe nun serexedubee gbe jin. E nu a rabama na ki ne, barima Haruna xa di serexedubee nu serexe gan daaxie nun ture bama serexe ra han koe ra. Lewikae nan nu na birin nafalama Haruna xa di serexedubee be.

¹⁵ Asafi xa di beetibae naxa ti e tide alɔ Dawuda, Asafi, Heman, nun mange rasi Yedutun a yamari ki naxe. Naade kantee fan nu na e tide. E mu nu kelima e walidee, barima e ngaxakerenyi Lewikae nu e gbe donse rafalama.

¹⁶ Na loxe Alatala xa wali birin naba Sayamaleke Dangi Sali seriye ki nan ma, alako serexe gan daaxi xa ba Alatala xa serexebade fari alɔ Yosiya a yamari ki naxe.

¹⁷ Isirayilaka naxee nu na, nee naxa Sayamaleke Dangi Sali nun Taami Lebinitare Sali raba xi solofere bun ma.

¹⁸ Sayamaleke Dangi Sali yo mu nu raba na ki Isirayila boxi ma kabi Annabi Samuweli xa waxati. Isirayila mange yo mu nu lu na naxan nu bara a raba alɔ Yosiya, serexedubee, Lewikae, Yudayakae, Isirayilakae, nun Darisalamukae a rabaxi ki naxe.

¹⁹ Na Sayamaleke Dangi Sali raba Yosiya xa mangeya je fu nun solomasaxon nde ne.

²⁰ Na dangi xanbi, Yosiya to ge Alatala xa banxi yailande, Misira mange Neko naxa te Karakemisi gere, Efirati xure fe ma. Yosiya naxa wa gere tife Neko be.

²¹ Neko naxa xerae xee a yire a falafe ra, «Yudaya mange, i wama n gerefe munfe ra? N mu minixi i tan xa gere. N minixi n yaxui nde nan gere, alɔ Ala a fala n be ki naxe. I naxa ti Ala kanke xa na mu a ra i xun nakanama ne. Muxu nun Ala na a ra.»

²² Konɔ Yosiya mu gbilen a xa nate foxo ra, a naxa tondi a tuli matide Ala xa masenyi ra Neko naxan falaxi. A naxa siga Megido gulunba gere sode.

²³ Menni soorie naxa mange Yosiya soxo tanbee ra. A naxa a fala a xa mixie be, «Wo n xanin, barima n maxonxi a jaaxi ra.»

²⁴ Yi gere yire, a xa mixie naxa a ramini na ra a xa soori ragise kui. E naxa a radangi a xa soori ragise firin nde kui, e fa a xanin Darisalamu. A naxa laaxiraya menni, e fa a ragata a babae xa gaburie fe ma. Yudaya nun Darisalamu birin naxa lu sunnunyi kui Yosiya xa faxe xa fe ra.

²⁵ Annabi Yeremi naxa jonfe beeti nde sebe Yosiya xa binye bun ma. Han to beetibae na bama Isirayila boxi ma, na fan sebexi jonfe beeti buki kui.

²⁶ Yosiya xa taruxui donxoe nun a xa dugutegepa Alatala xa seriye ma,

²⁷ a foie nun a raponyi birin sebexi Isirayila nun Yudaya mang'ee xa taruxui kui.

36

Yehowaxasi xa mangeya (Isirayila Mang'ee II 23:30-35)

¹ Nama naxa Yosiya xa di Yehowaxasi ti mange ra Darisalamu a baba joxoe ra.

² Yehowaxasi mangeya soto a je maxonjen nun saxon nan ma, a kike saxon mangeya raba Darisalamu.

³ Misira mange naxa a ba mangeya ra Darisalamu, a fa gbeti kilo wulu saxon nun xema kilo tongo saxon maxili e ma duuti ra.

⁴ Misira mange naxa Yehowaxasi ngaxakerenyi Eliyakimi ti mange ra Yudaya nun Darisalamu xun ma. A naxa Eliyakimi xili masara Yehoyakimi ra. Neko naxa a ngaxakerenyi Yehowaxasi xanin Misira boxi ma.

Eliyakimi xa mang'eya
(*Isirayila Mang'ee II 23:36-24:7*)

⁵ Eliyakimi mang'eya soto a je moxoren nun suuli nan ma, a fa je fu nun firin mang'eya raba Darisalamu. A naxa fe jaaxi raba a Marigi Alatala ya xori.

⁶ Babilon mange Nebukadansari naxa a gere, a fa yolonxononi yoxui daaxi sa a ma, a a xanin Babilon boxi ma.

⁷ Nebukadansari naxa see ba Alatala xa horomobanxi kui, a fa e xanin a xonyi Babilon.

⁸ Yehoyakimi xa taruxui donxoe, a xa fe jaaxie nun a xa yunubie a naxee rabaxi, nee birin sebexi Isirayila nun Yudaya mang'ee xa taruxui kui. Yehoyakini naxa ti mang'ee ra a joxoe ra.

Yehoyakini xa mang'eya
(*Isirayila Mang'ee II 24:8-17*)

⁹ Yehoyakini mang'eya soto a je solo-masaxan nan ma, a fa kike saxan xi fu mang'eya raba Darisalamu. A naxa fe jaaxi raba a Marigi Alatala ya xori.

¹⁰ Naaraba fole, mange Nebukadansari naxa a xanin Babilon, a nun harige naxan na a Alatala xa banxi kui. A naxa Yehoyakimi ngaxakerenyi sedekiya ti mang'ee ra Yudaya nun Darisalamu xun ma.

Sedekiya xa mang'eya
(*Isirayila Mang'ee II 24:18-25:21, Annabi Yereimi 39:1-10, 52:1-27*)

¹¹ Sedekiya mang'eya soto a je moxoren nun keren nan ma, a fa je fu nun keren mang'eya raba Darisalamu.

¹² A naxa fe jaaxi raba a Marigi Alatala ya xori. A mu a yete magoro Annabi Yereimi be, naxan nu woyenma Alatala xili ra.

¹³ A naxa mange Nebukadansari fan matandi, naxan nu bara a rakali Ala xili ra. A naxa a kobe ti Alatala ra, a naxa a boje balan gbilenfe ra Isirayila Marigi Alatala ma.

¹⁴ Serexedube kuntigie nun pama naxa Alatala rabolo, e fe jaaxi raba si gbete darixi naxan na. E naxa seniyantareja raba Alatala xa banxi kui, a nu bara naxan naseniyen.

¹⁵ E babae Marigi Alatala nu xerae xema temui birin, barima a nu wama a xa pama nun a xa horomobanxi rakisife.

¹⁶ Kono e naxa yo Ala xa xerae nun e xa masenyi ma. E mu tin Ala xa namiponmee xa woyenyi ra fefe ma. Na na a ra Alatala

naxa xono a xa pama ma, han na xone seri mu na xonon.

¹⁷ Na kui Alatala naxa Kalidi mange xee e xili ma, a fa e xa segetalae faxa salide kui. Ala naxa pama birin so a yi ra, ginnee nun xeme, fonikee nun mixi moxie.

¹⁸ Nebukadansari naxa se birin ba Ala xa banxi kui, a lanmae nun a xungbee. A naxa naafuli tongo Alatala nun mang'ee nun a xa kuntigie xa banxie kui.

¹⁹ A naxa Ala xa banxi gan, a Darisalamu tete rabira. A banxi fanyie nun se fanyie birin gan taa kui.

²⁰ Naxee mu faxa gere kui, Nebukadansari naxa nee xanin Babilon konyiya kui a tan nun a xa die be, nee lu naa ne han Perise mang'eya waxati.

²¹ Alatala xa masenyi, a naxan masenxi Annabi Yereimi saabui ra, a kamalixi na ki ne. Na masenyi nan ya:

«Boxi fama a malabude je tongo solofere, han a xa malabui waxati kamali a mu naxee raba gbaloe waxati.»

Sirusi xa yaamari
(*Annabi Esidirasi 1:1-4*)

²² Perise mange Sirusi xa mang'eya je singe, Alatala naxa a sa Sirusi xaxili ma alako a xa nate tongo yaamari nde xa fe ra, a man xa na masen, a xa na sebe a xa mang'eya birin kui. Alatala nu bara na birin masen Annabi Yereimi saabui ra. Na yaamari nan ya:

²³ «Perise mange Sirusi xa masenyi nan ya: Alatala naxan na koore ma, naxan bara si birin sa n ma yaamari bun ma, na bara a masen n be n xa a xa horomobanxi ti Darisalamu Yudaya boxi ma. Naxee kelixi a xa pama ya ma, e xa te Darisalamu. E Marigi Alatala xa lu a seeti ma.»

Ala xa Masenyi Annabi Esidirasi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila xa taruxui findixi masenyi belebele nan na Ala xa mixie be. Alatala to Isirayila sugandi a xa pama ra, e jere ki a nun Ala e meeni ki naxe, na misaali xungbe masenma. Isirayila nu luxi ne alo di loxi naxan gbilenma a baba xa kira singe ma jaxankate saabui ra.

Isirayila bonsœ fu nun firin to e Marigi xa kira bejin, Ala naxa a niya si gbete xa no Isirayila ra, e e keru e xa boxi ma, e e findi konyie ra. Na naxa raba Isirayila seeti ra naxan nu na koola ma, a man naxa raba Isirayila seeti ra naxan nu na yirefanyi ma. Namijonme nu na birin kolonma ne, e fa a fala kene ma, beenun a xa raba. E xa masenyi kui, e nu a falama a Alatala na a niyama e xa xanin konyiya kui e xa yunubie xa fe ra, e man nu a falama a Alatala e ragbilenma ne e xa boxi ma je tongo solofere dangi xanbi.

Annabi Esidirasi xa waxati, na je tongo solofere nu bara kamali. Alatala naxa a niya Perise mange Sirusi xa nate tongo Isirayila konyie ragbilenfe e xonyi Darisalamu, alako e xa Ala xa horomobanxi ti. Sirusi nu wama a xon e xa serexe ba a be, kono Ala nu na birin nabama ne alako a xa a xa laayidi rakamali. A nu na meenife a xa pama ma.

Isirayila bonsœe to gbilen e xonyi, e yaxuie naxa fe birin naba alako e naxa Ala xa horomobanxi ti. E naxa kalamu sa Perise mange be Isirayila xa fe ra, kono a rajonyi Isirayila naxa no wali rabade. Ala xa namijonme Hagi nun Sakari naxa e ralimaniya na wali kui. Na limaniya luma Ala xa mixie yi ra han to. Xa mixi luma Ala seeti ma, e fama toore sotode Ala yaxuie saabui ra, kono a rajonyi e xa fe sooneyama ne Alatala forome ra. Ala xa won mali lufe a xa sooneya kira xon. Amina.

Ala xa Masenyi Annabi Esidirasi be

Isirayilakae gbilenfe Darisalamu

¹ Perise mange Sirusi xa mangeya folo je naxan na, Alatala naxa wa fe rakamalife a naxan masen Annabi Yereimi be. Alatala naxa a sa Sirusi boje ma, a xa yi masenyi fala, a man xa a sebe mixie be naxee na a xa yaamari bun ma. Na masenyi nan yi ki:

² «N tan Perise mange Sirusi xui nan ya. Marigi Alatala naxan na koore ma

naxan dunija mangeya birin fixi n ma, a bara n yaamari, n xa horomobanxi ti a be Darisalamu, Yudaya boxi ma.

³ Naxee birin findixi Ala xa pama ra wo ya ma, e birin xa gbilen Darisalamu, Yudaya boxi ma, alako e xa horomobanxi ti Isirayila Marigi Alatala be, naxan na Ala ra Darisalamu.

⁴ Perisekae xa e doxoore Isirayila mixie ki gbeti, xema, se fanyie, nun xurusee ra naxee bama serexe janigexie ra Ala xa horomobanxi kui Darisalamu.»

⁵ Yuda nun Bunyamin bonsœe kuntigie, Lewi bonsœe mixie nun serexedube naxee nu na e ya ma, a nun Ala naxee birin boje rate sigafe ra, e birin naxa siga Ala xa horomobanxi tide Darisalamu.

⁶ E doxooree naxa e ki gbeti, xema, se fanyie, xurusee, nun harige ra, a nun serexe janigexie.

⁷ Mange Nebukadansari nu bara se gbege ramini Darisalamu horomobanxi kui a xa waxati, a fa e raso a xa ala xa banxi kui. Perise mange Sirusi naxa na birin namini,

⁸ a e taxu kobiri ragatama Miteredati ra, a xa a rasanba Yudaya mange Sesebasari ma.

⁹ Na see konti nan yi ki: paani xema daaxi tongo saxan, paani gbeti daaxi wulu keren, fine moxojen nun solomanaani,

¹⁰ pileti xema daaxi tongo saxan, pileti gbeti daaxi keme naani, pileti fu, a nun yirabase gbete wulu keren.

¹¹ Na se xema daaxi nun gbeti daaxi birin konti naxa lan yirabase wulu suuli keme naani ma. Isirayila geelimanie to keli Babilon gbilenfe ra Darisalamu, Sesebasari naxa na naafuli birin xanin a xun ma.

2

Mixi naxee gbilen Yudaya

¹ Mixie nan yi ki mange Nebukadansari fa naxee ra Babilon boxi ma, naxee nu wama gbilenfe e xonyi Darisalamu nun Yudaya.

² Sorobabeli, Yesuwa, Nehemi, Seraya, Reelaya, Morodekayi, Bilesan, Mispari, Begifayi, Rexumi, nun Baanna naxa findi e xa yareratie ra. Na Isirayila xeme konti nan yi ki:

³ Paroso xa die, mixi wulu firin, mixi keme, mixi tongo solofere nun firin.

⁴ Sefataya xa die, mixi keme saxan, mixi tongo solofere nun firin.

⁵ Ara xa die, mixi keme solofere, mixi tongo solofere nun suuli.

⁶ Mowaba Paxati xa die, mixi wulu firin, mixi keme solomasaxan nun mixi fu nun firin.

- Mowaba Paxati kelixi Yesuwa nun Yowaba xabile ne.
- 7 Elama xa die, mixi wulu keren, mixi keme firin, mixi tongo suuli nun naani.
- 8 Satu xa die, mixi keme solomanaani, mixi tongo naani nun suuli.
- 9 Sakayi xa die, mixi keme solofere nun mixi tongo senni.
- 10 Bani xa die, mixi keme senni, mixi tongo naani nun firin.
- 11 Bibayi xa die, mixi keme senni, mixi moxoɓen nun saxan.
- 12 Asigadi xa die, mixi wulu keren, mixi keme firin, nun mixi moxoɓen nun firin.
- 13 Adonikama xa die mixi keme senni, mixi tongo senni nun senni.
- 14 Begifayi xa die mixi wulu firin, mixi tongo suuli nun senni.
- 15 Adin xa die, mixi keme naani, mixi tongo suuli nun naani.
- 16 Ateri xa die, Xesekiya xabile, mixi tongo solomanaani nun solomasaxan.
- 17 Beseyi xa die, mixi keme saxan mixi moxoɓen nun saxan.
- 18 Yora xa die, mixi keme, mixi fu nun firin.
- 19 Xasuma xa die, mixi keme firin, mixi moxoɓen nun saxan.
- 20 Gibari xa die, mixi tongo solomanaani nun suuli.
- 21 Beteleemu xeme, mixi keme, mixi moxoɓen, a nun saxan.
- 22 Mixi naxee keli Netofa, mixi tongo suuli nun senni.
- 23 Mixi naxee keli Anatoti, mixi keme mixi moxoɓen nun solomasaxan.
- 24 Mixi naxee keli Asamafeti, mixi tongo naani nun firin.
- 25 Mixi naxee keli Kiriyati Yeyarimi, Kefira, nun Beroti, mixi keme solofere, mixi tongo naani nun saxan.
- 26 Mixi naxee keli Rama nun Geba, mixi keme senni, mixi moxoɓen nun keren.
- 27 Mixi naxee keli Mikimasi, mixi keme, mixi moxoɓen nun firin.
- 28 Mixi naxee keli Beteli nun Ayi, mixi keme firin, mixi moxoɓen nun saxan.
- 29 Mixi naxee keli Nebo, mixi tongo suuli nun firin.
- 30 Magibisa xa die, mixi keme, mixi tongo suuli nun senni.
- 31 Elama gbete xa die, mixi wulu keren, mixi keme firin, mixi tongo suuli nun naani.
- 32 Xarima xa die, mixi keme saxan, mixi moxoɓen.
- 33 Mixi naxee keli Lodi nun Xadidi, mixi keme solofere, mixi moxoɓen nun suuli.
- 34 Mixi naxee keli Yeriko, mixi keme saxan, mixi tongo naani nun suuli.
- 35 Mixi naxee keli Senaa, mixi wulu saxan, mixi keme senni, mixi tongo saxan.
- 36 Serexedubee konti nan yi ki:
Yedaya xa di naxee kelixi Yesuwa xabile, mixi keme solomanaani, mixi tongo solofere nun saxan.
- 37 Imeri xa die, mixi wulu keren, mixi tongo suuli nun firin.
- 38 Pasura xa die, mixi wulu keren, mixi keme firin, mixi tongo naani, nun solofere.
- 39 Xarima xa die, mixi wulu keren, mixi fu nun solofere.
- 40 Lewi bonsoe konti nan yi ki:
Yesuwa nun Kadamiyeli xa die, mixi tongo solofere nun naani.
- 41 Beetibaee konti nan yi ki:
Asafi xa die, mixi keme, mixi moxoɓen nun solomasaxan.
- 42 Horomobanxi makantee konti nan yi ki:
Salumu, Ateri, Talamon, Akubu, Xatita, nun Sobayi xa die,
mixi keme, mixi tongo saxan nun solomanaani.
- 43 Horomobanxi waliksee nan yi ki:
Sixa xa die, Xasufa xa die, Tabayoti xa die,
- 44 Kerosi xa die, Siyaha xa die, Padon xa die,
- 45 Lebana xa die, Hagabaha xa die, Akubu xa die,
- 46 Xagabi xa die, Salamayi xa die, Hanan xa die,
- 47 Gideli xa die, Gaxari xa die, Reyaya xa die,
- 48 Resin xa die, Nekoda xa die, Gasama xa die,
- 49 Usa xa die, Paseya xa die, Bisayi xa die,
- 50 Asana xa die, Mewunima xa die, Nefusima xa die,
- 51 Bakibuki xa die, Xakufa xa die, Xarixuri xa die,
- 52 Basiluti xa die, Mexida xa die, Xarasa xa die,
- 53 Barakosi xa die, Sisera xa die, Tema xa die,
- 54 Nesiya xa die, nun Xatifa xa die.
- 55 Mange Sulemani xa waliksee xa die nan yi ki:
Sotayi xa die, Sofereti xa die, Peruda xa die,
- 56 Yaala xa die, Darakon xa die, Gideli xa die,
- 57 Sefataya xa die, Xatili xa die,

Pokereti Hasebayimi xa die, nun Ami xa die.

⁵⁸ Hōromōbanxi walikēe nun Sulemani xa walikēe xa die birin findixi mixi keme saxan, mixi tongo solomanaani, nun firin nan na.

⁵⁹ Mixie nan yi ki naxee keli Mela, Xarasa, Kerubu Adan, nun Imeri. E mu nō a masende a e xabile findixi Isirayilakae nan na.

⁶⁰ Delaya xa die, Tobiya xa die, nun Nekoda xa die, e findixi mixi keme senni mixi tongo suuli nun firin nan na.

⁶¹ Sērēxēdubēe xa die fan nu na e ya ma: Xabaya xa die, Hakōsi xa die, nun Barasilayi xa die.

Barasilayi xa die benba nu bara Barasilayi Galadika xa di ginē dōxo, a man naxa na xili tongo.

⁶² E xilie to mu to taruxui kui, e mu nōxi sērēxēdubē wali rabade.

⁶³ Mange naxa a fala e bē, a e naxa donse seniyeñxi don han sērēxēdubē nde nōma e xa fe rafiixede Ala xa tōnxumae Urimi nun Tumimi saabui ra temui naxe.

⁶⁴ Nama naxan gbilen Yudaya, a birin findi mixi wulu tongo naani nun firin, mixi keme saxan mixi tongo senni nan na.

⁶⁵ Konyi ginēe nun xemēe mu nu na na konti ya ma. E fan lanxi mixi wulu solofere, mixi keme saxan tongo saxan nun solofere nan ma. Bēstibae fan findi mixi keme firin nan na.

⁶⁶ Yi daalise xasabi nu na e yi ra: soe keme solofere, tongo saxan nun senni, soe banaxi keme firin, tongo naani nun suuli,

⁶⁷ nōxōme keme naani, tongo saxan nun suuli, a nun sofale wulu senni, keme solofere mōxōñen.

⁶⁸ Xabile kuntigie to Ala xa banxi li Darisalamu, e naxa sērēxēe panigexi ba Ala xa banxi xa fe ra, alako a man xa ti menni.

⁶⁹ E naxa kōbiri ba yi wali xa fe ra. Na kōbiri findi kōbiri kole wulu tongo senni nun keren nan na xēema daaxi, a nun kōbiri kole wulu suuli gbeti daaxi. E man naxa sērēxēdubē dugi keme ba yi wali xa fe ra.

⁷⁰ Na nan na ki sērēxēdubēe, Lewi bōnsōe mixie, bēstibae, hōromōbanxi kantae, nun hōromōbanxi walikēe, e birin naxa sabati e gbe taae kui, a nun Isirayilakae birin.

3

Ala xa sērēxēbade nun hōromōbanxi tife

¹ Kike solofere to kamali, Isirayilaka naxee nu na na taae kui, nee birin naxa e malan Darisalamu.

² Yosadaki xa di Yesuwa nun a booree sērēxēdubēe, a nun Salatiyeli xa di Sorobabeli nun a booree, e naxa kafu e booree ma, e sērēxēbade ti Isirayila Marigi Ala bē, alako e xa sērēxēe gan daaxie ba alō Annabi Munsā a masen seriye kui ki naxe.

³ E naxa na sērēxēbade ti a yire fori, e man naxa sērēxēe ba fōlo gēēsege nun nunmare. E nu na birin nabafe gaaxui nan kui si gbētēe xa fe ra, naxee nu na e rabilinyi.

⁴ E naxa Bage Ti Sali raba alō a sebexi kitaabui kui ki naxe, e man nu sērēxēe bama lōxo yo lōxo seriye kui ki naxe.

⁵ E nu sērēxēe gan daaxi bama Kike Nēene Sali nun sali xungbee waxati, a nun temui gbētēe mixi nde na a panige temui naxe.

⁶ Na kike solofere nde lōxōe singe, e naxa sērēxēe ba fōlo Ala bē, kōnō Alatala xa hōromōbanxi mu nu kōōrinxi sinden.

⁷ Na temui e naxa kōbiri ba alako Sidōn nun Tire gemē masolie nun banxitie xa fa e malide. E naxa sansi xōrie, wēni, nun ture fan ba e bē, alako e xa fa wuri ra ye kira ra kelife Liban han Yafa, alō Perise mange Sirusi a yamari ki naxe.

⁸ Na ñe igbilenyi, kike firin nde, Salatiyeli xa di Sorobabeli, Yosadaki xa di Yesuwa, e ngaxakerenyie, sērēxēdubēe, Lewi bōnsōe mixie, nun pama naxan keli konyiya kui Perise bōxi ma, e birin naxa wali fōlo. Alatala xa banxi wali naxa taxu Lewi bōnsōe mixie ra, naxee nu bara ñe mōxōñen nun a xanbi soto.

⁹ Yesuwa naxa a xa die, nun a ngaxakerenyi Kadamiyeli, nun a xa die ti hōromōbanxi walikēe xunyie ra, a nun Xenadadi, a xa die, nun a ngaxakerenyi naxee kelixi Lewi bōnsōe.

¹⁰ Walikēe to gē Alatala xa hōromōbanxi kōōrinde, sērēxēdubēe nun Asafi xa di Lewi bōnsōe mixie naxa Alatala matōxo sarāe nun maxasee xui ra, Isirayila mange Dawuda xa seriye ki ma.

¹¹ E nu Alatala tantu, e a matōxo yi bēsti ra,

«Alatala nan fan,
a hinnema Isirayila ra abadan.»
Nama birin naxa Alatala matōxo e xui itexi ra, Alatala xa banxi kōōrinfe xa fe ra.

¹² Fori naxee nu bara Ala xa hōromōbanxi singe to, e findi sērēxēdubēe ra, e findi kuntigie ra, e naxa wa e xui itexi ra. Booree naxa e xui rate sēewe kui.

¹³ Nama mu nō ñelēxinyi xui nun wa xui tagi rasade, barima pama xui xa gboe nu sigama han yire makuye.

4

Isirayila yaxuie xa kate

¹ Yuda bõnsõe nun Bunyamin bõnsõe yaxuie naxa a kolon, mixi naxee nu na konyiya kui Perise boxi ma, e bara Isirayila Marigi Alatala xa hõrõmbanxi ti fõlo.

² E naxa siga, e a fala Sorobabeli nun Isirayila kuntigie bẽ, «Muxu wama a xõn ma nẽ, won birin xa kafu won bore ma Ala xa hõrõmbanxi tife ra. Muxu wo Marigi Ala nan batuma, muxu fan nu serexẽ bama nẽ a bẽ kabi Asiriya mange Esarixadoni temui, naxan fa muxu ra bẽ.»

³ Kõnõ Sorobabeli, Yesuwa, nun Isirayila kuntigie naxa e yaabi, «A mu lanma won birin xa yi wali raba. Muxu gbansan nan Ala xa hõrõmbanxi tima Isirayila Marigi Alatala bẽ, alõ Perise mange Sirusi a yamari ki naxe.»

⁴ Na kui, mennikae naxa kata limaniya bade Yudayakae yi ra. E naxa fe birin naba alako e xa na salide tife lu na.

⁵ E naxa kõbiri fi Yudaya marasima ndee ma alako na wali xa kana. Kelifie Perise mange Sirusi xa temui, sa dõxõ Perise mange Dariyusi xa temui ra, e naxa fe birin naba na wali xun nakanafe ra.

⁶ Asuyerusu to mangeya soto Perise bõxi ma, Yudayakae yaxuie naxa kalamui keedi nde sebe a ma Yudayakae nun Darisalamukae xa fe ra.

⁷ Perise mange Atasakasi xa waxati fan, Bikilamu, Miteredati, Tabeeli nun e boore dõnxõee naxa bataaxe sebe mange ma Arami xui ra.

⁸ Gomina Rexumi xa sebeliti Simesayi naxa yi bataaxe sebe mange Atasakasi ma a rakolonfe ra Darisalamu xa fe ma. A yi nan sebe:

⁹ «Yi bataaxe fatanxi Gomina Rexumi nan ma, nun a xa sebeliti Simesayi, a xa kuntigi naxee findixi kiitisea, sebelitie Erekiakae, Babilõnkae, nun Susaka naxee kelixi Elama bõxi ma,

¹⁰ a nun si gbete mixie, mange xungbe Usinapari naxee rasiga Efirati naakiri ma, e xa sabati Samari taee kui.

¹¹ Mange Atasakasi, yi bataaxe fatanxi i xa konyie nan na, naxee na xure naakiri ma.

¹² Mange, i xa a kolon Yuwifii naxee keli i xa bõxi ma, e bara fa muxu mabiri, e fa sabati Darisalamu. E na na taa rakelifie, naxan kolonxi matandilae xa taa ra. E bara a tete yailan fõlo.

¹³ Mange, i xa a kolon, xa e na tete yailan, e naxa na taa ti, mennikae mu duuti yo fima i ma sõnõn. Na findima fe xõrõxõe nan na mangasanyi bẽ.

¹⁴ Na na a ra, muxu tan naxan tixi i xanbi ra, muxu mu nõma na fe binyetarepa tode, a fa lu muxu mu i rakolon.

¹⁵ I na i babae xa taruxuie xaran, i fama a tode na taaka matandilae mu mange

yo binyama. Kabi temui xõnkuye e luma mange matandi ra. E xa taa nu bara kana na nan ma.

¹⁶ Mange, muxu xa a fala i bẽ, xa yi taa nun a tete rakeli, i fama nẽ gande i xa boxi ra naxan na bebiri Efirati xure naakiri ma.»

¹⁷ Mange naxa e yaabi yi sebeli ra, «I tan gomina Rexumi, nun i xa sebeliti Simesayi, nun I xa kuntigi naxee na Samari nun yire gbete Efirati xure naakiri ma, n bara wo xẽebu.

¹⁸ N ma mixie bara wo xa bataaxe madangi n ma xui ra, e a xaran n bẽ.

¹⁹ N bara e yamari e xa na taa taruxui fen. Na kui n bara a kolon, na taa luma mangasanyi matandi ra kabi temui xõnkuye.

²⁰ Mange gbangbalanyi ndee nu na Darisalamu, naxee nu pamane birin yamarima naxee nu na Efirati xure naakiri ma. Birin nu duuti fima e ma.

²¹ Na kui, wo xa a fala na mixie bẽ a e xa wali iti han n yaamari fima temui naxe.

²² Wo xa na mato a fanyi ra alako mangasanyi xun naxa rakana na fe ma.»

²³ Gomina Rexumi, nun a xa sebeliti Simesayi, nun mange gbete to mange Atasakasi xa bataaxe xaran, e naxa siga keren na Darisalamu Yuwifii yire, e xa na wali iti senbe ra.

²⁴ Na kui Ala xa banxi tife Darisalamu naxa iti han Perise mange Dariyusi xa mangeya jẽ firin nde.

5

Gbilenfe hõrõmbanxi tife ma

¹ Na temui Annabi Xagayi nun Ido xa di Annabi Sakari naxa Isirayila Marigi Ala xa masenyi ti Yuwifii bẽ, naxee nu na Yudaya nun Darisalamu.

² Na dangi xanbi, Salatiyeli xa di Sorobabeli nun Yosadaki xa di Yesuwa, naxa gbilen Ala xa hõrõmbanxi ti ra Darisalamu. Ala xa namijõnmeẽ naxa kafu e ma na wali kui.

³ Na waxati, Tatenayi, naxan findi gomina ra Samari bõxi ma, a nun Setara Bosenayi, nun e xa kuntigie naxa fa, e e maxõrin, «Nde wo yamarixi wo xa yi banxi nun yi tete ti?

⁴ Ndee na yi wali kui? Wo xa na kanyie xilie fala muxu bẽ.»

⁵ Kõnõ Ala nu a jengi saxi Yuwifii kuntigie xõn ma. Yuwifii yaxuie mu nõ wali itide, beenun e xa bataaxe sebe mange Dariyusi ma, e man xa a yaabi soto yi wali xa fe ra.

⁶ Samari gomina Tatenayi, Setara Bosenayi, nun e xa kuntigie naxa yi bataaxe sebe mange Dariyusi ma:

7 «Mange Dariyusi, muxu bara i xεebu.

8 Mange, muxu xa i rakolon muxu bara siga Yudaya bɔxi ma, e na Ala Xungbe xa hɔrɔmɔbanxi tife dennaxe. Yuwifie na a tife gεme xungbee ra, wurie saxi a kɔn na. E xa wali na sɔneyafe a fanyi ra.

9 Muxu bara e xa forie maxɔrin, «Nde wo yamarixi wo xa yi salide nun yi tete ti?»

10 Muxu man bara e xa yareratie xilie maxɔrin, alako muxu xa nee fala i be.»

11 «Kɔnɔ e muxu yaabixi yi masenyi nan na: «Ala xa konyie nan muxu ra, naxan koore nun bɔxi daaxi. Muxu wama a xa hɔrɔmɔbanxi nan tife, Isirayila mange xungbe nde nu bara naxan singe ti temui xɔnkuye.

12 Kɔnɔ kabi muxu benbae Ala Koore Daa Mange raxɔnɔ, a naxa e findi Babilon mange Nebukadansari xa konyie ra. Na Kalidika naxa yi salide kana, a man fa bekae xanin Babilon.

13 Na waxati dangi xanbi, Sirusi naxa findi Babilon mange ra, a fa yaamari fi a xa mangeya nε singe ra, Ala xa hɔrɔmɔbanxi man xa ti.

14 Mange Sirusi naxa xεema nun gbeti ba Babilon salide kui, Babilon mange Nebukadansari naxan tongoxi Darisalamu salide kui, a na birin so Sesebasari yi ra, a naxan ti Yudaya gomina ra.

15 A naxa a fala a be, «Yi se birin xanin Darisalamu, e xa raso Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui. Wo xa Ala xa banxi ti a yire fori.»

16 Sesebasari to fa Darisalamu, a naxa Ala xa hɔrɔmɔbanxi kɔorin. Sa keli na lɔxɔe ma fa dɔxɔ to ra, muxu na na wali nan fari, kɔnɔ a mu jɔnxi sinden.»

17 «Mange, na kui xa i bara tin a ra, i xa mange taruxui forie mato, alako i xa a kolon xa mange Sirusi yaamari fi ne Ala xa hɔrɔmɔbanxi xa ti Darisalamu. Na temui, i xa i sago masen muxu be na fe ma.»

6

Hɔrɔmɔlingira rabife

1 Mange Dariyusi naxa mixie yamari e xa na taruxui forie fen Babilon naafuli ragataxi dennaxe.

2 E naxa sebeli nde to Axi meta taa kui Mediya bɔxi ma naxan yi masenxi:

3 «Mange Sirusi xa mangeya nε singe, a naxa a yamari a Ala xa hɔrɔmɔbanxi, naxan nu na Darisalamu, a man xa gbilen ti ra, alako serexεe xa ba menni. A xa ti gεme xungbee fari. A xa ite nun a xa gbɔe xa lan nɔngɔn ya tongo senni ma.

4 Gεme masolixi xa findi safe saxan na, wuri neεne fan xa findi safe keren na. Na wali sare xa keli mangasanyi xa naafuli kui.

5 Mange Nebukadansari se naxee tongo Darisalamu hɔrɔmɔbanxi kui, yirabase xεema nun gbeti daaxie, nee birin xa ragbilen, e xa raso Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui naxan tima Darisalamu.»

6 «Na nan a ra, Samari gomina Tatenayi, Setara Bosenayi, nun wo xa kuntigie, wo gbilen yi fe fɔxɔ ra.

7 Wo xa a lu Yuwifi gomina nun e xa forie xa Ala xa hɔrɔmɔbanxi ti a yire fori.

8 N bara wo yamari na Yuwifie xa wali xa fe ra, wo xa wo xa duutie fi e tan nan ma, a xa findi na wali sare ra, alako Ala xa banxi tife xa sɔneya.

9 E hayi na fe naxan birin ma, a xa findi Koore Ala xa serexεe gan daaxi ra, wo xa na fi e xa serexεedubee ma, alo tuura yɔre, yexεe kontonyi, yexεe, mengi, fɔxɔe, weni, nun ture. Wo xa na fi e ma lɔxɔ yo lɔxɔ alo e wama a xɔn ma ki naxe. Wo naxa na wali lu na de,

10 alako e xa serexεe fanyi ba Koore Ala be, e man xa duba mange nun a xa die be.

11 N bara yi yaamari sa na fari: Mixi yo naxan tondi n ma seriye ratinmede, wo xa wuri keren ba na kanyi xa banxi ma, wo xa a gbaku na wuri ma. A xa banxi xa kana a xa matandi xa fe ra.

12 Mange nun mixi naxan birin katama e xa Ala xa hɔrɔmɔbanxi rabira, naxan tixi Darisalamu, Ala xa na kanyie fan nabira. N tan Dariyusi, n ma yamari nan na ki. Fo wo xa na raba ne teku.»

13 Na kui, Samari mange Tatenayi, Setara Bosenayi, nun e xa kuntigie naxa na yaamari rabatu alo mange Dariyusi a yamarixi ki naxe.

14 Yuwifi xa wali naxa sɔneya a fanyi ra alo e xa forie nu wama a xɔn ma ki naxe. Annabi Xagayi nun Ido xa di Annabi Sakari fan naxa lu Ala xa masenyi kawandi ra. Ala xa hɔrɔmɔbanxi naxa ti alo Isirayila Marigi Ala a yamarixi ki naxe, Perise mangee Sirusi, Dariyusi, nun Atasakasi sago bun ma.

15 Na hɔrɔmɔbanxi naxa gε tide Adari kike, xi saxan nde, Dariyusi xa mangeya nε senni nde kui.

16 Isirayila serexεedubee, Lewi bɔnsɔe, nun nɔma birin naxan kelixi konyiya kui Perise bɔxi ma, e naxa Ala xa hɔrɔmɔbanxi rabi sεewe ra.

17 Na lɔxɔe e naxa tuura keme, yexεe kontonyi keme firin, nun yexεe keme naani ba serexεe ra. E man naxa si kontonyi fu nun firin ba yunubi xafari serexεe ra Isirayila bɔnsɔe fu nun firin xa yunubie xa fe ra.

18 E naxa serexεedubee nun Lewi bɔnsɔe mixie birin ti kankan xa wali ra hɔrɔmɔbanxi kui Darisalamu, alo a sebexi Tawureta Munsu kui ki naxe.

¹⁹ Yuwifi naxee kelixi konyiya kui Perise boxi ma, nee naxa Sayamaleke Dangi Sali raba kike singe xi fu nun naani nde ma.

²⁰ Serexedubee nun Lewi bonsoe mixie birin nu bara e yete raseniye, alako e xa Sayamaleke Dangi Sali serexe ba e ngaxakerenyie, serexedubee, nun jama birin be, naxee kelixi konyiya kui Perise boxi ma.

²¹ Isirayilaka naxee keli konyiya kui nun e doxoboore naxee gbilen na boxi xa naamunyi foxo ra, e birin naxa malan yire keren Isirayila Marigi Alatala xa fe fenfe ra.

²² E naxa Taami Lebinitare Sali raba xi solofere bun ma seewe kui, barima Alatala nu bara Asiriya mange bope mafindi e be, alako e xa Isirayila Marigi Ala xa horomobanxi ti.

7

Annabi Esidirasi xa wali

¹ Na waxati to dangi, Perise mange Atasakasi xa mangeya bun ma, Annabi Esidirasi naxa fa Darisalamu.

Esidirasi findi Seraya xa di nan na.

Seraya findi Asaraya xa di nan na.

Asaraya findi Xilkiya xa di nan na.

² Xilkiya findi Salumu xa di nan na.

Salumu findi Sadoki xa di nan na.

Sadoki findi Axituba xa di nan na.

³ Axituba findi Amaraya xa di nan na.

Amaraya findi Asaraya xa di nan na.

Asaraya findi Merayoti xa di nan na.

⁴ Merayoti findi Seraxaya xa di nan na.

Seraxaya findi Yusiyei xa di nan na.

Yusiyei findi Buuki xa di nan na.

⁵ Buuki findi Abisuwa xa di nan na.

Abisuwa findi Finexasi xa di nan na.

Finexasi findi Eleyasari xa di nan na.

Eleyasari findi Haruna serexedube kuntigi xa di nan na.

⁶ Annabi Esidirasi naxa fa Darisalamu kelife Babilon boxi ma. Karamoxo belebele nan nu a ra, a Tawureta Munsa kolon a fanyi ra, Isirayila Marigi Alatala seriye naxan so Annabi Munsa yi ra. Perise mange naxa Annabi Esidirasi waxonfe birin naba a be, barima mixi na a ra a Marigi Alatala pengi saxi naxan xon ma.

⁷ Isirayilaka ndee, serexedubee, Lewikae, beetibae, salide naade kantae, a nun walikee, e birin naxa te Darisalamu, mange Atasakasi xa mangeya je solofere nde ra.

⁸ Annabi Esidirasi soxi Darisalamu, mange xa mangeya je solofere kike suuli nde nan ma.

⁹ A keli Babilon kike singe xi singe ne, a naxa so Darisalamu kike suuli nde a xi singe nde ma, Ala xa hinne saabui ra.

¹⁰ Annabi Esidirasi nu bara a tunnabexi xaranyi ma nun Alatala xa seriye rabafe ma. A nu Ala xa seriye tinxinxi masenma ne Isirayilakae be.

¹¹ Mange Atasakasi yi bataaxe nan sebe Annabi Esidirasi ma, naxan findi serexedube nun karamoxo ra, naxan Ala xa seriye birin kolon Isirayila xa fe ra.

¹² «Yi bataaxe kelixi n tan Atasakasi nan ma, mange xa mange, katarabi Annabi Esidirasi ma, naxan mixi xaranma Koore Marigi Ala xa seriye ra.

¹³ N bara yaamari fi alako i tan xa no Isirayilakae, serexedubee, nun Lewi bonsoe mixie birin xaninde Darisalamu, naxee na be Perise boxi ma konon e wama sigafe naa.

¹⁴ N tan mange nun n ma santigi solofere nan i xexxi, i xa sa a mato Yudayakae nun Darisalamukae na Ala xa seriye rabatufe ki naxe. Na kitaabui na i yi ra.

¹⁵ I man xa gbeti nun xema xanin, n tan nun n ma santigie naxan janigexi Isirayila Marigi Ala be naxan na Darisalamu.

¹⁶ I man xa gbeti nun xema xanin, Babilonkae naxan soma i yi ra, a nun Isirayilakae nun e xa serexedubee naxan janigema e Marigi Ala xa horomobanxi be naxan na Darisalamu.

¹⁷ I xa tuurae, yexee kontonyie, yexeee, mengi, nun weni sara na naafuli ra, e xa ba serexe ra wo Marigi Ala xa serexebade ma Darisalamu.

¹⁸ I tan nun i ngaxakerenyie na wa fe naxan nabafe yi gbeti nun xema donxoe ra, wo xa a raba alo Ala wama a xon ma ki naxe.

¹⁹ I xa siga yirabasee birin na, muxu bara naxee so i yi ra, naxee lan e xa rawali wo Marigi Ala xa banxi kui. I xa na dentege Ala be Darisalamu.

²⁰ Xa i hayi na kobiri gbete ma, i xa a tongo mange xa naafuli yire alako i Marigi Ala xa banxi wali xa sooneya.»

²¹ «N tan mange Atasakasi bara yaamari fi n ma kobiri yire xunyie ma naxan na xure naakiri ma, xa a sa a li Annabi Esidirasi, Ala xa serexedube naxan mixi xaranma Koore Ala xa seriye ra, xa a hayi na kobiri nde ma, wo xa a so a yi ra,

²² han gbeti kilo wulu saxan, kilo keme naani, mengi xori busali wulu keren, weni litiri wulu firin, litiri keme firin, ture litiri wulu firin, litiri keme firin, a nun foxoe a na wa naxan xasabi xon.

²³ Wo xa Koore Ala xa yaamari birin naba a fanyi ra a xa horomobanxi xa fe ra, alako a naxa xono won ma mangeya ma a nun n ma die ma.

²⁴ Wo naxa duuti yo rasuxu yi mixie yi ra, hali boxi igiri sare. Wo naxa sese ba yi serexedubee yi ra, a nun Lewi bonsoe

mixie, beetibae, salide naade kantae, walike, a nun naxee birin walima Ala xa banxi kui.»

²⁵ «I tan Annabi Esidirasi, i xa mangee nun kiitisaie ti pama be naxee na xure naakiri ma alo Ala a masenna i be ki naxe lonni ki ma. E xa Ala xa pama yamari tinxinyi ra. I xa Ala xa seriye masen mixie be naxee mu a kolon.

²⁶ Mixi yo naxan mu i Marigi Ala xa seriye rabatu, a nun mange xa seriye, na kanyi xa faxa, xa na mu a xa keru boxi ma, xa na mu a xa kobiri ba, xa na mu a xa sa geeli.»

²⁷ Tantui na Alatala be, won benbae Marigi Ala, naxan mange bope rafalaxi a xa wali birin ma Alatala xa horomobanxi tife ra Darisalamu.

²⁸ Marigi bara hinne n na mange nun a xa santigie nun a xa batulae ya xori. N Marigi Alatala to na senbe fi n ma, n naxa Isirayila kuntigie malan alako muxu birin xa te.

8

Annabi Esidirasi xa biyaasi

¹ Denbaya kanyie xili nan ya, naxee n mati kelife Babilon sigafe ra Darisalamu mange Atasakasi xa waxati:

² Gerisomi, naxan keli Finexasi xabile.

Daniyeli, naxan keli Itamari xabile.

Xatusi, naxan keli Dawuda xabile.

³ Sekanaya xa di nde.

Sakari nun xeme keme tongo suuli, naxee keli Paroso xabile.

⁴ Eliyehowenayi, naxan keli Mowaba Paxati xabile.

Seraxaya xa di nde nun mixi keme firin.

⁵ Sekanaya xa di ndee.

Yaxasiyeli xa di nde nun mixi keme saxan.

⁶ Ebedi, naxan keli Adin xabile.

Yonatan xa di nun mixi tongo suuli.

⁷ Yesaya, naxan keli Elama xabile.

Atalaya xa di, nun mixi tongo solofere.

⁸ Sebadaya, naxan keli Sefataya xabile.

Mikayeli xa di nde nun mixi tongo solomasaxan.

⁹ Abadiyasi, naxan keli Yowaba xabile.

Yexiyeli xa di nun mixi keme firin mixi fu nun solomasaxan.

¹⁰ Selomiti xa di ndee.

Yosifiya xa di nun mixi keme mixi tongo senni.

¹¹ Sakari, naxan keli Bibayi xabile, a nun mixi moxonen nun solomasaxan.

¹² Yoxanan, naxan keli Asigadi xabile, a nun mixi keme mixi fu.

¹³ Elifeleti, Yuweli, nun Semaya, naxee keli Adonikama xabile, nun mixi tongo senni.

¹⁴ Utayi nun Sabudu, naxee keli Begifayi xabile, nun mixi tongo solofere.

¹⁵ N naxa yi mixie malan xure de ra, xure naxan goroma Ahawa. Muxu naxa lu menni xi saxan. N to pama mato, n naxa a rakorosi a serexedubee nu na, kono Lewi bonsoe mixie mu nu na pama ya ma.

¹⁶ N naxa yi kuntigie xili: Eliyeseri, Ariyeli, Semaya, Elinatan, Yaribu, Elinatan, Natan, Sakari, nun Mesulama. N naxa karamoxo Yoyaribu nun Elinatan fan xili.

¹⁷ N naxa e xee Kasifiya, mange Ido xonyi. N naxa a fala e be e xa Ido nun a ngaxakerenyie mayandi e xa mixi ndee so muxu yi ra naxee noma walide won Marigi Alatala xa horomobanxi kui.

¹⁸ Won Marigi Ala naxa muxu mali na fe kui, e fa Maxali xa di Serebiya xee, naxan keli Lewi bonsoe ma. Xaxilima nan nu a ra. A naxa fa, a nun a xa die, nun a xunya. E birin nalanxi mixi fu nun solomasaxan.

¹⁹ Xasabiya nun Yesaya, naxan keli Merari bonsoe, nun e xunya e naxa xa die, e fan naxa fa. E lan mixi moxonen nan ma.

²⁰ E naxa fa horomobanxi walike keme firin nun moxonen na, alo mange Dawuda nun boxi kuntigie nu bara nate tongo ki naxe. Nee xa lu Lewi bonsoe mixie xa yaamari bun ma. E xilie birin nu sebexi.

²¹ Na temui, n naxa a fala mixi birin be Ahawa xure de ra, muxu xa sunyi suxu, muxu xa muxu magoro muxu Marigi Ala be, alako muxu xa a maxandi a xa muxu xa biyaasi sooneya muxu tan nun muxu xa die be. A xa muxu harige birin kanta.

²² N yaagixi mange maxorinde a xa soorie xa sa muxu mati alako e xa muxu ratanga muxu yaxuie ma kira xon ma. N nu bara a fala mange be, «Muxu Marigi Ala menima a foxirabiree ma, kono a xonoma senbe ra mixi birin ma naxan a raboloma.»

²³ Na nan a toxi muxu naxa sunyi suxu, muxu naxa muxu Marigi Ala maxandi. A naxa na duba suxu.

²⁴ N naxa mixi fu nun firin sugandi serexedube kuntigie ya ma. Nee findixi Serebiya, Xasabiya, nun e xunya fu nan na.

²⁵ N naxa gbeti, xeeema, nun yirabase maniya e be, mange, a xa santigie, a xa mangedie, nun Isirayilakae naxee soxi muxu yi ra muxu Marigi Ala xa horomobanxi be.

²⁶ N naxan soxi e yi ra na nan ya: gbeti kilo wulu fu nun firin, kilo keme, yirabase gbeti daaxi kilo wulu saxan kilo keme naani, xeeema kilo wulu saxan kilo keme naani,

²⁷ pooti xeeema daaxi moxonen, naxan sare kobiri kole xeeema daaxi wulu keren lima, nun yirabase firin naxan yailanxi yoxui ra. Na sare gbo alo xeeema sare.

²⁸ N naxa a fala e be, «Wo bara findi wo benbae Marigi Alatala gbe ra, wo tan nun yi naafuli birin. Wo birin bara findi serexe janigexi ra a be.

²⁹ Wo xa wo jengi sa yi birin xon ma han wo xa sa a dentege serexedube kungtie be, Lewi bonsoe mixie nun Isirayila xabile kungtie be Darisalamu, Alatala xa horomobanxi xa naafuli ragatama dennaxe.»

³⁰ Na nan na ki serexedubee nun Lewi bonsoe mixie naxa xeeema, gbeti, nun yirabase maniyaxie soto, e naxan xaninma Darisalamu muxu Marigi Ala xa banxi kui.

³¹ Muxu naxa keli Ahawa xure de ra sigafe ra Darisalamu, kike singe xi fu nun firin nde ra. Ala naxa muxu ratanga muxu yaxuie ma kira xon ma.

³² Muxu to so Darisalamu, muxu naxa muxu malabu xi saxon.

³³ A xi naani nde, muxu naxa xeeema, gbeti, nun yirabasee maniya Ala xa horomobanxi kui. Muxu naxa na so serexedube Meremoti, Uriya xa di yi ra, Finexasi xa di Eliyeleri, nun Yesuwa xa di Yosabadi, nun Binuwi xa di Nowadiya ya xori. E birin findixi Lewi bonsoe mixie nan na.

³⁴ E to ge na birin kontide nun a maniyade, e naxa na xasabi sebe.

³⁵ Nama naxan keli konyiya Perise boxi ma, nee naxa serexe gan daaxi ba Isirayila Marigi Ala be. Na findi tuura fu nun firin nan na Isirayila bonsoe birin be, nun yexee kontonyi tongo solomanaani nun senni, yexee tongo solofere nun solofere, nun sikote fu nun firin. Na findi yunubi xafari serexe nan na a gan daaxi.

³⁶ E naxa mänge xa yaamari so a rasimae nun a xa gominæe ya ra, naxee nu na naakiri ma, alako e xa Isirayilakæe mali Ala xa banxi tide.

9

Si gbetee ginæe doxofo

¹ Na fe birin to ba a ra, kungtie naxa fa n yire, e naxa a fala n be, e naxe, «I xa a kolon a Isirayilakæe, serexedubee, nun Lewi bonsoe mu gbilenxi si gbetee xa naamunyi jaxxie foxo ra. E bara bira Kanaankæe, Xitikæe, Perisikæe, Yebusukæe, Amonikæe, Mowabakæe, Misirakæe, nun Amorikæe xa wali kobie foxo ra.

² E bara na sie xa di ginæe doxo, e man bara e fen futi ra e xa die be. E bara won ma si seniyenxi masunbu si gbetee ra. Forie nun kungtie nan singe na fe rafolo.»

³ N to na me, n naxa n ma donmae iboo, n naxa n xunxexe nun de xabe matala, n fa doxo yigitege kui.

⁴ Mixi naxee findi Ala yaragaaxuie ra, nee birin naxa fa n yire na mixie xa wali kobi xa fe ra. N naxa lu naa han nummare serexe temui.

⁵ Nummare serexe temui, n naxa siga, n naxa n xinbi sin, n nan n belexe ti n Marigi Alatala be n ma donma ibooxie ra n ma.

⁶ N naxa a fala, «N Marigi, n bara kontofili, n bara yaagi i xon ma, barima muxu xa yunubie i mabiri bara gbo han a bara dangi a i.

⁷ Kelifie muxu benbae xa temui ma, fa doxo to ra, muxu na na wali kobie nan fari. Na na a ra, i bara muxu nun muxu xa mangee nun muxu xa serexedubee jaxankata. I bara muxu lu si gbetee yi ra, e xa muxu faxa santidegema ra, e xa muxu xanin, e xa muxu harige birin suxu. Han to muxu na na kontofili nan kui.

⁸ Kono yakosi, yi waxati di kui, i tan muxu Marigi Alatala bara hinne muxu ra, i bara nde rakisi, i bara muxu raso i xa yire seniyenxi, alako muxu xa limaniya, muxu xa heeri nde soto muxu xa konyiya kui.

⁹ Muxu nu na konyiya kui, kono muxu Marigi Ala mu muxu rabolo. A naxa hinne muxu ra Perise mangee ya xori. A naxa muxu rakisi alako muxu xa muxu Marigi Ala xa horomobanxi ti a nu na dennaxe, muxu man xa kantari soto Yudaya boxi ma Darisalamu kui.»

¹⁰ «Yakosi, muxu Marigi Ala, muxu xa munse fala sonon?»

¹¹ Muxu bara i xa seriye matandi, i seriye naxan so muxu yi ra i xa konyi di namiponmee saabui ra. E a fala ne, «Wo fama sode boxi naxan ma, wo lan wo xa doxo dennaxe, naakæe xa yunubie bara gbo han a bara dangi a i. Menni birin bara findi yire seniyantare ra.

¹² Wo naxa tin wo xa die fide naakæe ma. Wo man naxa na di ginæe fan tongo wo xa die be. Wo naxa saate yo tongo e be, wo man naxa bira e harige foxo ra. Xa wo mu bira na fe jaxxi moolie foxo ra, wo fama ne senbe sotode, wo na boxi daxamui donma ne, wo xa die fan fama na boxi sotode ke ra.»

¹³ «Muxu Marigi, i bara muxu jaxankata muxu xa yunubie xa fe ra, kono na jaxankate mu gbo alo muxu xa yunubi gboxi ki naxe. I bara tin muxu rakiside, muxu tan naxee na be yi ki.

¹⁴ Munse noma a niyade muxu man xa gbilen i xui matandi ra, han muxu nun yi si gbetee xa lu yire keren? Xa na na a ra, i fama xonode muxu ma han i muxu birin halaki. Mixi keren mu kisima.

¹⁵ Isirayila Marigi Alatala, i bara tin i xa muxu rakisi. Muxu tixi i ya tode ra, muxu tan yunubitoe, hali mixi seniyantare yo mu daxa a xa ti i ya tode ra.»

10

Mæefe si gbete ginæe ra

¹ Annabi Esidirasi to nu wafe Ala xa banxi de ra yunubi xafari maxandife ra, Isirayilaka gbegebe naxa fa a seeti ma, xemeæ, ginæe, a nun dimeæ. E fan naxa wa folo ki fanyi ra.

² Awa, Yexiyeli xa di Sekanaya, naxan kelixi Elama bonsoe, a naxa a fala Annabi Esidirasi be, «Muxu bara wali kobi raba naxan mu rafan muxu Marigi Ala ma si gbete di ginæe doxofo ra. Kono hali won to bara na raba, Ala tan noma won nakiside.

³ Won xa saate tongo won Marigi Ala be mæefe si gbete ginæe ra, alo i tan nun Ala yaragaaxuie wama a xon ma ki naxe. Won xa Ala xa seriye rabatu.

⁴ Yandi, i xa muxu mali, muxu xaxili tixi i tan nan na. Muxu na i xanbi ra. I i senbe so, i fe raba naxan lanma a xa raba.»

⁵ Na temui Annabi Esidirasi naxa serexedube kuntigie, Lewi bonsoe mixie, nun Isirayilaka birin nakali na masenyi ra. E to ge æ rakalide,

⁶ Annabi Esidirasi naxa keli Ala xa banxi naade ra, a siga Eliyasibu xa di Yehoxanan xonyi. A nu na naa temui naxe, a mu sese don, a man mu ye min pama xa wali kobi xa fe ra.

⁷ Masenyi naxa rayensen Yudaya nun Darisalamu kui, a mixi naxan birin keli konyiya kui, e xa e malan Darisalamu.

⁸ Kuntigie nun forie man naxa a fala a mixi yo naxan tondima na ra beenun xi saxan bun, na kanyi harige birin bama ne a yi ra, a man fa keru Isirayilakæe ya ma naxee kelixi konyiya kui.

⁹ Xi saxan kamalixi loxoæ naxe, Yudayakæe nun Bunyaminkæe naxa e malan Darisalamu. Na naxa sa lan kike solomanaani xi moxoþen nde ma. Nama nu tixi Ala xa banxi de ra. E birin nu serenma na loxoæ nate tongoxi xa fe ra, nun tune belebele fan nu na fafe.

¹⁰ Serexedube Esidirasi naxa keli, a a masen e be, «Wo bara wali paaxi raba si gbete ginæe doxofo ra. Na bara findi yunubi xungbe ra Isirayila be.

¹¹ Wo xa wo xa yunubi masen wo babæe Marigi Alatala be. Wo man xa a sago raba. Wo xa gbilen yi si gbete mixie nun e xa ginæe foxo ra.»

¹² Nama birin naxa a yaabi e xui itexi ra, «Awa, muxu bara tin na ra, alo i a falaxi ki naxe.

¹³ Kono pama gbo, tune fan na fafe yi temui. Won mu noma yi fe ya ibade tande ma. Xi keren xa na mu a ra xi firin fe mu yi ki, barima mixi gbegebe bara yunubi fe raba won ya ma.

¹⁴ Kuntigie xa lu be pama xili ra. Naxee birin si gbete di ginæe doxofo won ma taæe kui, e xa fa keren keren yi ra waxati ma naxan tongoxi e be. Taa yo taa xa forie nun kiitisæe xa nee xa fe mato han Ala dipæma won ma temui naxe.»

¹⁵ Asaheli xa di Yonatan nun Tikifa xa di Yaxaseya naxa kafu Mesulama nun Sabetayi Lewi bonsoe mixi ma, e gbansan mu tin na xaxili ra.

¹⁶ Kono e boore naxee kelixi konyiya kui, nee naxa tin na nate tongoxi ra. Annabi Esidirasi serexedube naxa kuntigie keren sugandi xabile keren keren birin ya ma. E naxa na fe mato folo kike fu nde, xi singe ra.

¹⁷ Kike singe xi singe nde ra, e naxa ge na xemeæ xa fe ya ibade naxee gine gbete doxo.

¹⁸ A naxa a li, serexedube fan xa di ndee nu bara si gbete ginæe doxo, alo Yesuwa xa di ndee, Yosadaki xa di, nun a xunyæe, Maaseya, Eliyeseri, Yaribu, nun Gedalaya.

¹⁹ E naxa laayidi tongo e xa e xa ginæe bepni, e man xa yexæe kontonyi ba serexe ra e xa yunubi xa fe ra.

²⁰ Nee xilie nan ya:

Fatanfe Imeri xabile ra: Xanani nun Sebadaya.

²¹ Fatanfe Xarima xabile ra: Maaseya, Eliya, Semaya, Yexiyeli, nun Yusiya.

²² Fatanfe Pasura xabile ra: Eliyowenayi, Maaseya, Sumayila, Netaneeli, Yosabadi, e nun Elaasa.

²³ Fatanfe Lewi bonsoe ra: Yosabadi, Simeyi, Kelaya, naxan man xili Kelita, Petaxiya, Yudaya, nun Eliyeseri.

²⁴ Kelifæ beetibæe ya ma: Eliyasibu.

Kelifæ Ala xa horomobanxi naade makan-tamae ya ma: Salumu, Telemi, nun Uri.

²⁵ Boore Isirayilakæe xilie nan ya naxee na mooli rabaxi:

Fatanfe Paroso xabile ra: Ramiya, Yesaya, Malakiya, Miyamin, Eliyeseri, Malakiya, nun Benaya.

²⁶ Fatanfe Elama xabile ra: Mataniya, Sakari, Yexiyeli, Abidi, Yeremoti, nun Eliya.

²⁷ Fatanfe Satu xabile ra: Eliyowenayi, Eliyasibu, Mataniya, Yeremoti, Sabadi, nun Asisa.

²⁸ Fatanfe Bibayi xabile ra Yehoxanan, Xananiya, Sabayi, nun Atelayi.

²⁹ Fatanfe Bani xabile ra: Mesulama, Maluku, Adaya, Yasubu, Seyala, nun Yeremoti.

³⁰ Fatanfe Mowaba Paxati xabile ra: Adina, Kelali, Benaya, Maaseya, Mataniya, Besaleli, Binuwi, nun Manasi.

- 31 Fatanfe Xarima xabile ra: Eliyeseri,
Yisiya, Malakiya, Semaya, Simeyon,
32 Bunyamin, Maluku, nun Semarangaya.
33 Fatanfe Xasuma xabile ra: Matenayi,
Matata, Sabadi, Elifeleti, Yeremayi,
Manasi, nun Simeyi.
34 Fatanfe Bani xabile ra: Maadayi, Ama-
rama, Yuweli,
35 Benaya, Bedeya, Keluhayi,
36 Faniya, Meremoti, Eliyasibu,
37 Mataniya, Matenayi, nun Yaasu.
38 Fatanfe Binuwi xabile ra: Simeyi,
39 Selemiya, Natan, Adaya,
40 Makinadebaya, Sasayi, Sarayi,
41 Asareli, Selemiya, Semarangaya,
42 Salumu, Amaraya, nun Yusufu.
43 Fatanfe Nebo xabile ra: Yeyiyeli, Mati-
tiya, Sabadi, Sebina, Yido, Yoweli,
nun Benaya.
44 Yi mixi birin nu bara si gbetε ginεε doxo,
nde nu bara die bari.

Ala xa Masenyi Annabi Nehemi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila bõnsõe fu nun firin to e Marigi xa kira bejin, Ala naxa a niya si gbete xa nõ Isirayila ra, e e keru e xa bõxi ma, e e findi konyie ra. Namiñõme nu na birin kolonma, e fa a fala kene ma, beenun a xa raba. E xa masenyi kui, e nu a falama a Alatala a niyama e xa xanin konyiya kui e xa yunubie xa fe ra, e man nu a falama a Alatala e ragbilenma ne e xa bõxi ma je tongo solofere dangi xanbi.

Annabi Nehemi xa waxati, na je tongo solofere nu bara kamali. Annabi Esidirasi nu bara wali fõlo Darisalamu tife ra, kõno wali nu bara rati. Nehemi to na fe kolon, a naxa lu sunnunyi kui. Mange xungbe naxa na sunnunyi rakõosi, a fa a maxõrin a sunnunyi fe naxan ma. Nehemi to ge na tagi rabade, a naxa mange mayandi a xa tin a xa siga walide Darisalamu. Mange naxa tin, a fa a mali na biyaasi kui.

Annabi Nehemi to Darisalamu li, a naxa tete tife wali mato a fanyi ra. A naxa a fala pama be, e birin xa kafu e boore ma na wali rabafe ra. Na wali to sõõneya fõlo, Isirayila yaxuie naxa fe birin naba alako wali xa kana. Kõno e mu nõ Nehemi nun Isirayila pama ra. Wali naxa kamali, pama fa salu xungbe raba Alatala tantufe ra.

Isirayila xa taruxui findixi masenyi belebele nan na Ala xa mixie be temui birin. Alatala to Isirayila sugandi a xa pama ra, a naxa e yamari e xa lu a xa kira xõn ma, xa na mu a ra, a naxe e fama paxankate jaaxi sotode. Na to ge kamalide yati yati, Ala naxa hinne e ra, a fa e ragbilen a xa kira ma alako e xa lu heeri kui. Alatala na nan nabama a xa mixie birin be han won ma waxati. Ala xa won ya rabi na nõndi ma. Amina.

Ala xa Masenyi Annabi Nehemi be

Nehemi xa Ala maxandi

¹ Annabi Nehemi, Xakalaya xa di, xa masenyi nan ya. Atasakasi xa mangeya je mõxõpen nde, Kisilewi kike ra, n tan Nehemi nu sabatixi Suse taa senbema nan kui.

² Ngaxakerenyi Xanani nun xeme ndee naxa fa, keli Yudaya bõxi ma. N naxa e maxõrin Yuwifie xa fe ma, naxee keli konyiya kui, e fa sabati Yudaya. N man naxa e maxõrin Darisalamu taa xa fe ma.

³ E naxa n yaabi, «Naxee kelixi konyiya kui, e siga Yudaya, e na tõõre nun yaagi nan kui. Darisalamu tete yire nde kanaxi, a naadee ganxi.»

⁴ N to na masenyi me, n naxa wa, n naxa sun, n naxa Koore Mange maxandi. N naxe,

⁵ «Alatala, Ala naxan na koore ma, Ala xungbe naxan magaaxu, naxan saate mabanbanxi mixie be naxee a xanuxi, e fa bira a xa yaamarie fõxo ra,

⁶ i xa i tuli mati i xa konyi xa maxandi ra. I xa n to. Kõe nun yanyi ra n i maxandima i xa konyi Isirayilakae be. Muxu bara yunubi raba i ra, n tan, n ma denbaya, nun Isirayilakae birin.

⁷ Muxu bara fe jaaxi raba i ra. Muxu bara i xa masenyi, i xa seriye, nun i xa yaamarie matandi, i naxee fi i xa konyi Annabi Munsa ma.

⁸ I a fala ne i xa konyi Annabi Munsa be, «Xa wo mu luma tinxinyi kui, n fama ne wo rayensende pamanee kui.

⁹ Kõno xa wo sa wo yete ragbilen n ma, wo man bira n ma seriye fõxo ra, n sa wo tongoma ne yire makuye, n fa wo ra yire n dennaxe sugandixi n xili matõxofe ra.»

¹⁰ Muxu tan nan na i xa konyie ra, i xa pama, i naxee raminixi konyiya kui i senbe ra.

¹¹ Marigi, n bara i maxandi, i xa tin i tuli matide i xa konyie xa maxandi ra, naxee gaaxuma i xili ra. I xa sõõneya raba n be to. N sigama mange naxan xõn, i xa a niya a xa hinne n na.»

Na temui n tan nan nu na mange xa minse radangima ra.

2

Annabi Nehemi sigafe Darisalamu

¹ Mange Atasakasi xa mangeya je mõxõpen nde Nisan kike ra, mange nu na degefe temui naxe, n naxa weni so a yi ra sunnunyi kui. N to mu nu darixi na mooli ra,

² mange naxa n maxõrin, «I sunnunyi munfe ra? I mu furaxi, kõno i bõje tan mu rafanxi i ma.» N naxa gaaxu a xa woyenyi ra.

³ N naxa a yaabi, «Ala xa simaya gbegebe fi i ma! N sunnunyi ne barima n benbae ragataxi taa naxan kui, a birin bara kana, a naadee fan bara gan.»

⁴ Mange naxa a masen n be, «I wama munse xõn ma?» N naxa Koore Ala maxandi n bõje ma,

⁵ n fa mange yaabi, «Mange, xa i panige fanyi rabama n tan i xa konyi be, a lu n xa siga Yudaya bõxi ma, alako n xa taa rakeli n benbae ragataxi dennaxe.»

⁶ Mange naxa n maxorin, a xa gine nu doxoxi a seeti ma, a naxe, «I xa biyaasi buma han mun temui?» N to xi konti fala a be n gbilenma naxan ma, mange naxa tin n xa siga.

⁷ N man naxa mange maxandi, «Mange, xa i bara tin, a xoli n ma i xa keedi sebe n naxan soma naakiri gominæ yi ra, alako e xa a lu n xa dangi e xa boxi ma han n Yudaya li.

⁸ I xa keedi gbete sebe mange xa foton makante Asafi ma, alako a xa wurie so n yi ra n naxee yailanma Ala xa horomobanxi tete naadee ra, a nun n naxee rawalima tete nun n ma banxi wali kui.» Mange naxa na birin naba n be, barima n Marigi Ala jengi saxi n ma fe xon ma.

⁹ N to xure xungbe igiri, n naxa na keedi so naakiri mangee yi ra, mange Atasakasi naxee sebe e ma. Soori mangee nun soe ragie nu bara n mati naa.

¹⁰ Sanbalati Xoronka nun a xa malima Tobiya Amonika to n ma fe me, e boje naxa rapaaxu e ma, barima e mu nu tinma mixi xa Isirayilakæ mali.

¹¹ N to so Darisalamu, n naxa xi saxan naba menni.

¹² N mu fefe fala mixi yo be Ala naxan masenxi n be n boje kui n xa a raba Darisalamu. Na temu n nun xeme ndee naxa mini koe ra. N ma soe gbansan nu na muxu yi ra.

¹³ Muxu naxa mini taa kui Gulunba naade ra, muxu fa siga Daragon dula biri ra Xuruse Gbi naade yire. N to Darisalamu tete birin nabilin, n naxa a to yire nde kanaxi, naadee fan ganxi.

¹⁴ N naxa siga Dula naade biri mange xa ye yire na dennaxe, kono n ma soe mu dangide soto.

¹⁵ Na kui n naxa tete mato kelife fole ra, han n so taa kui Gulunba naade ra.

¹⁶ Taa mangee mu nu a kolonxi n nu na wali naxan kui. N mu nu sese tagi rabaxi Yuwifie, serexedubee, forie, kiitisæ, nun kuntigie be.

¹⁷ Na temu n naxa a masen e be, «Wo won ma toore toxi! Darisalamu bara ge kanade. Te bara a naadee gan. Wo fa, won xa Darisalamu tete yailan. Na nan a toma won mu luma yaagi kui sonon.»

¹⁸ N naxa a yaxaran e be n Marigi Ala jengi saxi n xon ma ki naxe. N man naxa mange xungbe xa woyenyi masen e be. E to na birin me, e naxa n yaabi, «Won keli, won xa a yailan.» E naxa limaniya na nate xa fe ra.

¹⁹ Sanbalati Xoronka, a malima Tobiya Amonika, nun Gesemi Arabuka to yi fe me, e naxa yo folo muxu ma, e nu fa a fala muxu be, «Wo na munse rabafe be? Wo wama mangasanyi matandife ne?»

²⁰ N naxa e yaabi, «Ala naxan a koore ma, na nan fama xunnakeli fide muxu ma. A xa konyie nan muxu ra. Muxu fama kelide, muxu xa be yailan. Kono wo tan, sese mu be naxan findima wo gbe ra. Darisalamu, wo xonyi mu a ra.»

3

Darisalamu tete yailanfe

¹ Eliyasibu serexedube kuntigi nun a ngaxakerenyi serexedubee naxa keli, e tete naade nde yailan naxan xili Yexee naade. E to ge, e naxa wali masen jama be, e Ala maxandi a xa fe ra. E tete rajon na ki ne folofe Meya yire makantaxi ma, sa doxo Xananeli yire makantaxi ra.

² Yeriko xemee naxa tete yire nde yailan e seeti ma.

Imiri xa di Sabudu naxa tete yire nde yailan nee seeti ma.

³ Haseneya xa die naxa tete naade yailan naxan xili Yexee naade. E naxa naade see birin yailan alako a xa senbe soto, a man xa balan a fanyi ra.

⁴ Uri xa di Meremoti, naxan findixi Hakosi xa mamadi ra, naxa tete yire nde yailan Haseneya xa wali seeti ma.

Berekiya xa di Mesulama, naxan findixi Mesesabeli xa mamadi ra, naxa wali Meremoti xa wali seeti ma.

Baanna xa di Sadoki naxa wali Mesulama xa wali seeti ma.

⁵ Tekowa naxa tete yire nde yailan Sadoki xa wali seeti ma, kono e xa kuntigie mu tin lude wali yareratie xa yaamari bun ma.

⁶ Paseya xa di Yoyada nun Besodeya xa di Mesulama naxa Yesana naade yailan. E naxa naade isee birin yailan alako a xa senbe soto, a man xa balan a fanyi ra.

⁷ Melataya Gabayonka, Yadon Meronotika, Gabayonkae, nun Misipakæ, naxee keli gomina taa naakiri ma, nee naxa wali Yoyada nun Mesulama xa wali seeti ma.

⁸ Xarihaya xa di Yusiyeli, naxan fata xema rawalide, naxa tete yire nde yailan Melataya xa wali seeti ma.

Xananiya, naxan labunde rafalama, naxa tete yire nde yailan Yusiyeli xa wali seeti ma. E naxa Darisalamu tete yailan han a igbode.

⁹ Xuru xa di Refaya, naxan na Darisalamu seeti mange ra, naxa wali Xarihaya nun Xananiya xa walie seeti ma.

¹⁰ Xarumafi xa di Yedaya naxa wali Refaya xa wali seeti ma, a xa banxi ya ra.

Xasabeneya xa di Xatusi naxa wali Yedaya xa wali seeti ma.

¹¹ Xarima xa di Malakiya nun Mowaba Paxati xa di Xasubu, naxa tete yire nde

yailan nun yire makantaxi naxan xili Taami Gande.

¹² Haloxesi xa di Salumu, naxan na Darisalamu seeti xunyi ra, naxa wali suxu Malakiya nun Xasubu seeti ma.

¹³ Xanun nun Sanowakae naxa Gulunba naade yailan. E naxa naade isee birin yailan alako a xa senbe soto, a xa balan a fanyi ra. E man naxa tete yailan han Xuruse Nape naade ra. Na xa kuye nongon ya wulu keren.

¹⁴ Rekabu xa di Malakiya, naxan na Beti Hakeremi mange ra, naxa Nape naade yailan. A naxa naade isee birin yailan alako a xa senbe soto, a xa balan a fanyi ra.

¹⁵ Kolixose xa di Salumu, naxan na Misipa mange ra, naxa Dulonyi naade yailan. A naxa naade isee birin yailan alako a xa senbe soto, a xa balan a fanyi ra. A man naxa tete yailan folofe Xera Ye yire ma, mange xa laakoe fe ma, sa doxo Dawuda xa taa gorode ra.

¹⁶ Asibuki xa di Nehemi, naxan na Beti Suru seeti mange ra, naxa tete yailan han mange Dawuda xa gaburi, han ye ragata yire, han soori palamae xa banxi.

¹⁷ Bani xa di Rexumi, naxan keli Lewi bonsoe ma, naxa wali Nehemi xa wali seeti ma.

Xasabiya, naxan na Keyila seeti mange ra, naxa wali Rexumi xa wali seeti ma.

¹⁸ Xenadadi xa di Bafaya, naxan na Keyila seeti mange ra, naxa wali a ngaxakerenyi Xasabiya xa wali seeti ma.

¹⁹ Yesuwa xa di Eseri, naxan na Misipa taa mange ra, naxa tete yailan geresosee banxi ya ra, han tete tuxui ra.

²⁰ Sabayi xa di Baruki, naxa tete yailan folofe na tuxui ra, sa doxo Serexedube Xungbe Eliyasibu xa banxi ra.

²¹ Uriya xa di Meremoti, naxan findixi Hakosi xa mamadi ra, naxa tete yailan folofe Eliyasibu xa banxi naade ra, han a xa banxi danxi dennaxe.

²² Serexedube naxee keli Darisalamu rabilinyi ra, nee naxa tete yailan Meremoti xa wali seeti ma.

²³ Bunyamin nun Xasubu naxa tete yailan naxan nu na e xa banxi ya ra.

Maaseya xa di Asaraya, naxan findixi Ananaya xa mamadi ra, naxa tete yailan a xa banxi fe ma.

²⁴ Xenadadi xa di Binuwi naxa tete yailan folofe Asaraya xa banxi, han tete tuxui ra.

²⁵ Yusayi xa di Pelali naxa tete yailan na tuxui ya ra, yire makantaxi na dennaxe, folofe mange xa banxi, han geeli yire.

Paroso xa di Pedaya naxa tete yailan Yusayi xa wali seeti ma.

²⁶ Horomobanxi walike naxee nu na Ofeli geya fari Darisalamu taa kui, nee naxa tete yailan han Ye naade, naxan nu na sogetede mabiri, yire makantaxi fe ma.

²⁷ Tekowa naxa tete yailan folofe yire makantaxi, han tete Ofeli geya lima dennaxe.

²⁸ Serexedubee naxa tete yailan han Soee xa naade. Kankan nu walima a yete xa banxi ya ra.

²⁹ Imeri xa di Sadoki fan naxa tete yailan a xa banxi ya ra.

Sekanaya xa di Semaya, naxan Sogetede naade makantama, naxa tete yailan serexedubee xa wali seeti ma.

³⁰ Selemiya xa di Xananiya nun Salafi xa di senni nde Xanun naxa tete yailan Semaya xa wali seeti ma.

Berekiya xa di Mesulama naxa tete yailan Selemiya nun Xanun xa wali seeti ma, a xa konkoe ya ra.

³¹ Malakiya, naxan xema walima, naxa tete yailan Mesulama xa wali seeti ma, folofe horomobanxi walikae xa banxi nun yulee xa banxi, sa doxo Mifikade naade han konkoe itexi tuxui ra.

³² Mixi naxee xema walima, a nun yulee, nee naxa tete yailan konkoe itexi tuxui ra nun Yexee naade lan tagi.

³³ Sanbalati to a kolon e na tete yailanfe, a naxa xono ki fanyi ra.

³⁴ A naxa yo Yuwifie ma. A naxa a fala a ngaxakerenyie nun soori Samarikae ya xori, «Yi Yuwifi kobilae na munse rabafe? E xa wali sooneyama ne? E fama serexee bade naa? E noma na wali ra? E noma na geme ganxie rakelide sonon?»

³⁵ Tobiya Amonika, naxan nu na a fe ma, na naxa a fala, «E na tete tima ki naxe, hali xulumase noma na rabirade.»

³⁶ Na kui Annabi Nehemi naxa Ala maxandi, a naxe, «Muxu Marigi Ala, yandi, i xa i tuli mati muxu ra barima e na yofe muxu ma. I xa na sare ragbilen e ma, e xa findi konyie ra e yaxuie xa boxi ma.

³⁷ I naxa dije e ma. I naxa e xa yunubie xafari, barima e bara muxu konbi, muxu tan naxee na Darisalamu tete yailanfe.»

³⁸ Muxu naxa na tete yailan han a tagi, barima jama nu bara a janige e xa na wali suxu senbe ra.

4

Tete wali kanafe

¹ Sanbalati, Tobiya, Arabukae, Amonikae, nun Asidodikae to a me a Darisalamu tete bara yailan folo, e naxa xono ki fanyi ra.

² E birin naxa lan e xa siga gere sode Darisalamu, na wali xa kana.

³ Na kui muxu naxa muxu Marigi Ala maxandi, a xa muxu kanta. Muxu man naxa yire makantee ti koe nun yanyi ra muxu yaxuie xa fe ra.

⁴ Kono Yudayakae nu a falama, «Muxu bara tagan. Tete xa kane gbo han won nan mu noma tete neene rakelide kore.»

⁵ Muxu yaxuie nu a falama, «E mu fama won tode han won so e tagi, won fa e faxa. Na kui e xa wali fama dande.»

⁶ Yuwifi naxee nu sabatixi e yaxuie seeti ma, nee naxa fa a fala muxu be han doxo fu, «Wo fa muxu xonyi.»

⁷ N naxa soorie ti xabile ki ma xare ra, tete dennaxe mu ite, e xa menni kanta santidegema, xali, nun tanbe ra.

⁸ N to ge na birin matode, n naxa a fala kuntigie nun kiitisa e be pama ya xori, «Wo naxa gaaxu e ya ra. Wo xa ratu wo Marigi Magaaxuxi ma. Wo xa gere so won ngaxakerenyie be, wo xa di xeme e nun wo xa di ginnee, wo xa ginnee nun wo xa banxie xa fe ra.»

⁹ Yaxuie to a me muxu bara e janige kolon, Ala naxa e xa nate kana. Muxu birin man naxa gbilen tete yire, kankan naxa a xa wali suxu.

¹⁰ Keli na loxo e ma n ma mixie seeti keren nu walima tete yire, boore seeti nu mixie makantama tanbee, kanke makantasee, nun xalie ra. Kuntigie tixi Yudayakae seeti ma.

¹¹ Walike naxee nu tete yailanma, nun naxee nu kote maxaninma, e nu walima geresose suxuxi e belexe,

¹² santidegema xirixi e tagi. E nu wali na ki ne. Naxan feri fema alako mixi xa a kolon e yaxuie na fafe, a nu tixi n tan seeti ma.

¹³ N naxa a fala kuntigie nun kiitisa e be, pama ya xori, «Wali gbo, walikee tagi ikuya e boore ra. Won birin nayensenxi tete ra.

¹⁴ Wo naxan nabama, wo nefi feri xui me temui naxe, wo birin xa wo malan muxu seeti ma. Won Marigi Ala nan gere soma won be.»

¹⁵ Muxu nu walima na lahale nan na. Tanbee na pama seeti keren belexe i, kelife subaxe han tunbuie mini temui.

¹⁶ Na temui yati n man naxa a fala pama be, «Birin nun a xa konyi xa xi Darisalamu kui alako won xa taa kanta koe ra, won man xa wali yanyi ra.»

¹⁷ N tan, n ngaxakerenyie, n ma konyie, n ma kantamixi naxee nu biraxi n foxo ra, hali muxu xa dugie, muxu mu e rate muxu ma. Kankan keren kerenma xa geresose nan nu suxuxi a yi ra, hali a sigama ye bade temui.

5

Konyiya nun doni

¹ Loxoe nde Yudaya pama, xeme e nun ginnee, naxa kalamui sa e ngaxakerenyi ndee xa fe ra.

² Ndee naxa a fala, «Muxu xa di xeme e nun di ginnee bara wuya. Muxu wama mengi xon ma alako muxu xa balo.»

³ Mixi gbete e naxa a fala, «Muxu bara muxu xa xee, weni bilie, nun banxie doxo seeke, alako muxu xa baloe soto kaame temui.»

⁴ Mixi gbete e fan naxa a fala, «Muxu bara muxu xa xee nun muxu xa weni bilie doxo seeke ra, alako muxu xa duuti fi mange ma.

⁵ Na kui, hali won birin findixi wuli keren fase keren nan na, muxu xa die bara findi muxu ngaxakerenyie xa konyie ra. Muxu xa di gine gbege findixi konyie ra, muxu mu noma sese ra. Muxu xa kobiri bara jon, muxu xa xee nun weni bilie bara findi mixi gbete e gbe ra.»

⁶ N to e xa kalamui me, n boje naxa te a naaxi ra.

⁷ N naxa nate tongo n xa kalamui sa kuntigie nun kiitisa e ma. N naxa e maxorin, «Munfe ra wo wo ngaxakerenyie donima kobiri alako wo xa geeni soto?» N naxa malanyi belebele xili na xa fe ra.

⁸ N naxa a fala e be, «Won bara won ngaxakerenyi Yuwifie xun sara kaafrie ma. Yakosi wo wo ngaxakerenyie yati nan matima wo bore ma?» E mu no sese yaabide, e birin naxa dundu.

⁹ N man naxa a fala e be, «Wo naxan nabaxi a mu fan feo! Wo mu gaaxuma Ala ya ra alako kaafrie naxa won nayaagi?»

¹⁰ N tan, n ngaxakerenyie, nun n ma walikee, muxu fan bara e doni kobiri nun mengi, kono a mu lanma won xa geeni fen na kui.

¹¹ Wo xa e xa xee ragbilen e ma, e xa weni bilie, e xa oliwi bilie, a nun e xa banxie. Wo man xa wo xa geeni ragbilen e ma, naxan findixi kobiri, mengi, weni, nun ture ra.»

¹² E naxa n yaabi, «Muxu na birin nagbilenma ne e ma. Muxu mu sese bama e yi ra. I naxan falaxi, muxu na nan nabama.» Na xanbi kore n naxa serexedubee xili. N naxa donitie rakali e xa woyenyi ma serexedubee ya xori.

¹³ N man naxa n ma donma yuba fito, n naxa a ikuyukuyu, n fa a fala, «Ala xa yi mooli raba mixi ra naxan mu a xa laayidi rakamalima. Ala xa na kanyi xa banxi nun a harige birin ba a yi ra, a xa lu setarepa kui.» Mixi malanxie naxa a ratin, «Amina.» E naxa Alatala matoxo.

Na dangi xanbi, jama naxa na laayidi rakamali.

¹⁴ Kabi n naxa findi gomina ra Yudaya, folo Atasakasi xa mangeya je moxoxen nde ma han a je tongo saxan nun firin nde ma, n tan nun n ngaxakerenyi mu balo duuti ra, naxan findi gomina sare ra.

¹⁵ Singe mangee nu jama tooroma a jaaxi ra. E nu taami, weni, nun gbeti kilo tagi bama e yi duuti ra. E xa walikee fan nu mixie tooroma. Kono n mu na fe mooli raba, barima n gaaxuma Ala ya ra.

¹⁶ N bara n yete fi na tete wali ma, n tan nun n ma mixi birin. Muxu mu boxi yo soto na kui.

¹⁷ Yuwifie nun kuntigie, mixi keme mixi tongo suuli, nun xone naxee keli pamane ma, e birin nu e degema n xonyi ne.

¹⁸ Loxoe birin ninge keren, yexee senni, nun xonie nu rafalama donse ra. Xi fu yo xi fu, weni fan nafalama. Na birin kui n mu tin gomina sare rasuxude, barima jama nu toorofe tete wali xa fe ra.

¹⁹ «N Marigi Ala, i xa ratu n ma wali xa fe ra, n naxan nabaxi yi jama be.»

6

Isirayila yaxuie katafe wali kanade

¹ Sanbalati, Tobiya, Gesemi Arabuka, nun muxu yaxui birin to a me a muxu bara ge tete yailande, yale yo mu nu na a ma sonon, naade gbakufe gbansan nan nu fa luxi,

² Sanbalati nun Gesemi naxa xera xee n xon ma, a falafe, «Fa, won xa won bore to Kefirimi daaxa, Ono gulunba kui.» E nu wama fe jaaxi nan nabafe n na.

³ Kono n naxa xerae xee yi yaabi ra, «Wali ghegbe na n yi ra, n mu noma gorode wo yire, xa na mu a ra wali kanama ne.»

⁴ E naxa xera xee n yire sanmaya naani, kono n na yaabi kerenyi nan fi e ma.

⁵ A sanmaya suuli nde, Sanbalati naxa a xa konyi xee n yire, bataaxe nde na a yi ra, naxan sebexi mixi birin ma.

⁶ Yi nan nu sebexi, «Si birin bara fe nde me wo xa fe ra. Gesemi fan naxe a nondi na a ra. E naxe a i tan nun Yuwifie wama mangasanyi matandife, na nan a toxi wo na tete yailanfe. E man naxe a i tan yati wama findife Isirayila mange ra.

⁷ I bara namijonmee sugandi naxee fama a falade Darisalamukae xa lu i xa mangeya bun ma, i xa findi Yudaya mange ra. Mange xungbe fama na woyenyi birin mede. Awa, i xa fa, won xa won bore to.»

⁸ N naxa a yaabi, «I naxan birin falaxi yi ki, nondi keren mu na a kui. I tan nan yi wule falaxi.»

⁹ Yi mixi birin nu wama muxu boje nan naminife tun. E e mapoxun ne limaniya

bama muxu yi ra, muxu fa wali dan. «N Marigi, senbe fi n ma.»

¹⁰ Loxoe nde n naxa siga Semaya xonyi, Delaya xa di, Mehetabeli xa mamadi. A nu a yete balanxi banxi kui. A naxa a fala n be, «Won xee Ala xa horomobanxi kui, won xa naadee mabalan won ma, barima e fama koe ra i faxade.»

¹¹ N naxa a yaabi, «N xa n gi? Xeme mu na n tan na? N noma sode Ala xa horomobanxi kui, n man xa balo? Adama birin xa mu soma menni. N tan mu soma naa feo.»

¹² N naxa a kolon Ala xa mu a xexi. Tobiya nun Sanbalati nu bara a sare fi alako a xa na woyenyi mooli fala n be.

¹³ E bara wa n xa gaaxu, n xa bira e xa woyenyi foxo ra, n xa yunubi soto na kui, alako e xa n xili kana, e xa n nayaagi.

¹⁴ «N Marigi Ala, i xa ratu Tobiya, Sanbalati, Nowadiya, nun namijonmee wule false xa fe jaaxi na, e naxan nabaxi n na alako e xa n boje ramini a i.»

¹⁵ Tete naxa ge yailande Elulu kike, xi moxoxen nun suuli. Muxu naxa na wali raba xi tongo suuli nun firin bun ma.

¹⁶ Muxu yaxuie to yi fe me, e naxa gaaxu ki fanyi ra. Si birin naxa yaagi muxu rabilinyi, e fan naxa a kolon muxu noxi na birin nabade muxu Marigi Ala nan saabui ra.

¹⁷ Na saxanyi bun ma, Yudaya kuntigi ghegbe nu bataaxee rasanbama Tobiya ma, e fan a xa bataaxee masotoma.

¹⁸ Yudayaka ghegbe nu bara saate tongo a be marakali ra, barima a bitanyi nan nu na Sekanaya ra, Ara xa di. Yehoxanan nu bara Berekiya xa di Mesulama doxo.

¹⁹ Temui birin e nu a xa fe fanyi ifalama n ya xori, e man n ma woyenyie radangima a ma. Tobiya nu bataaxee rasanbama n ma alako n xa gaaxu.

7

Taa makanta ki

¹ Tete nun naadee to ge yailande, naade makantee, beetibae, nun Lewikae birin naxa e xa wali suxu.

² N naxa n ma yaamarie so n xunya Xanani yi ra, a nun Xananiya naxan nu na soorie xun ma Darisalamu. Na nu bara findi mixi hagige ra, a nu tinxin, a man nu gaaxuma Ala ya ra.

³ N naxa a fala e be, «Wo naxa taa naadee rabi han soje xono temui, e man xa balan saabi ra wo ya xori. Darisalamukae fan yire makantama ne, kankan xa lu a xa banxi naade ra.»

⁴ Darisalamu nu xungbo, kono na temui mixi mu nu wuya, banxie fan mu nu gexi tide.

⁵ N Marigi Ala naxa a raso n xaxili kui, n xa kuntigie, kiitisea, nun pama malan, n xa konti ti. N naxa taruxui buki to. Mixi naxee singe te, e xilie nu sebexi na kui. A sebexi,

⁶ «Babilon mänge Nebukadansari naxa fa yi mixie ra kelife Darisalamu. E naxa lu konyiya kui, han e gbilenxi Darisalamu nun Yudaya temui naxe. Kankan naxa siga a xonyi.

⁷ Sorobabeli, Yosuwe, Nehemi, Asaraya, Raamiya, Naxamani, Morodekayi, Bilesan, Misipereti, Begifayi, Nexuma, nun Baanna naxa e mati. Isirayilakae xilie nun e konti nan yi ki:

⁸ Paroso xa die, mixi wulu firin, mixi keme, mixi tongo solofere nun firin.

⁹ Sefataya xa die, mixi keme saxan, mixi tongo solofere nun firin.

¹⁰ Ara xa die, mixi keme senni, mixi tongo suuli nun firin.

¹¹ Mowaba Paxati xa die, naxee fatanxi Yesuwa nun Yowaba ma, mixi wulu firin, mixi keme solomasaxan, mixi fu nun solomasaxan.

¹² Elama xa die, mixi wulu keren, mixi keme firin, mixi tongo suuli nun naani.

¹³ Satu xa die, mixi keme solomasaxan, mixi tongo naani nun suuli.

¹⁴ Sakayi xa die, mixi keme solofere, mixi tongo senni.

¹⁵ Binuwi xa die, mixi keme senni, mixi tongo naani nun solomasaxan.

¹⁶ Bibayi xa die, mixi keme senni, mixi moxoxen nun solomasaxan.

¹⁷ Asigadi xa die, mixi wulu firin, mixi keme saxan, mixi moxoxen nun firin.

¹⁸ Adonikama xa die, mixi keme senni, mixi tongo senni nun solofere.

¹⁹ Begifayi xa die, mixi wulu firin, mixi tongo senni nun solofere.

²⁰ Adin xa die, mixi keme senni, mixi tongo suuli nun suuli.

²¹ Ateri xa die, naxee fatanxi Xesekiya ra, mixi tongo solomanaani nun solomasaxan.

²² Xasuma xa die, mixi keme saxan, nun mixi moxoxen nun solomasaxan.

²³ Beseyi xa die, mixi keme saxan, mixi moxoxen nun naani.

²⁴ Xarifi xa die, mixi keme, mixi fu nun firin.

²⁵ Gabayon xa die, mixi tongo solomanaani nun suuli.

²⁶ Betelxumukae nun Netofakae, mixi keme, mixi tongo solomasaxan nun solomasaxan.

²⁷ Anatotikae, mixi keme, mixi moxoxen nun solomasaxan.

²⁸ Beti Asamafetikae, mixi tongo naani nun firin.

²⁹ Kiriyati Yeyarimi, Kefirakae, nun Berotikae, mixi keme solofere, mixi tongo naani nun saxan.

³⁰ Ramakae nun Gebakae, mixi keme senni, mixi moxoxen nun keren.

³¹ Mikimasikae, mixi keme, mixi moxoxen nun firin.

³² Betelikae nun Ayikae, mixi keme, mixi moxoxen nun saxan.

³³ Neboka ndee, mixi tongo suuli nun firin.

³⁴ Elamaka ndee, mixi wulu keren, mixi keme firin, mixi tongo suuli nun naani.

³⁵ Xarima xa die, mixi keme saxan, mixi moxoxen.

³⁶ Yeriko xa die, mixi keme saxan, mixi tongo naani nun suuli.

³⁷ Lodi xa die, Xadidi xa die, nun Ono xa die, mixi keme solofere, mixi moxoxen nun keren.

³⁸ Senaa xa die, mixi wulu saxan, mixi keme solomanaani, nun mixi tongo saxan.»

³⁹ «Serexedubee konti nan yi ki:

Yedaya xa die, naxee fatanxi Yesuwa xa denbaya ra, mixi keme solomanaani, mixi tongo solofere nun saxan.

⁴⁰ Imeri xa die, mixi wulu keren, mixi tongo suuli nun mixi firin.

⁴¹ Pasura xa die, mixi wulu keren, mixi keme firin, mixi tongo naani nun solofere.

⁴² Xarima xa die, mixi wulu keren, mixi fu nun solofere.»

⁴³ «Lewikae konti nan yi ki:

Yesuwa, Kadamiyeli, nun Hodafiya xa die, mixi tongo solofere nun naani.»

⁴⁴ «Beeti bae konti nan yi ki:

Asafi xa die, mixi keme, mixi tongo naani nun solomasaxan.»

⁴⁵ «Naade makantee konti nan yi ki:

Salumu xa die, Ateri xa die, Talamon xa die,

Akubu xa die, Xatita xa die, nun Sobayi xa die,

mixi keme, mixi tongo saxan nun solomasaxan.»

⁴⁶ «Horomolingira walikae konti nan yi ki:

Sixa xa die, Xasufa xa die, Tabayoti xa die,

⁴⁷ Kerosi xa die, Saya xa die, Padon xa die,

⁴⁸ Lebana xa die, Xagaba xa die, Salamayi xa die,

⁴⁹ Hanan xa die, Gideli xa die, Gaxari xa die,

⁵⁰ Reyaya xa die, Resin xa die, Nekoda xa die,

⁵¹ Gasama xa die, Usa xa die, Paseya xa die,

52 Bisayi xa die, Mewunima xa die, Nefusima xa die,

53 Bakibuki xa die, Xakufa xa die, Xarixuri xa die,

54 Basiluti xa die, Mexida xa die, Xarasa xa die,

55 Barakosi xa die, Sisera xa die, Tema xa die,

56 Nesiya xa die, nun Xatifa xa die.»

57 «Sulemani xa walikée xa die konti nan yi ki:

Sotayi xa die, Sofereti xa die, Perdida xa die,

58 Yaala xa die, Darakɔn xa die, Gideli xa die,

59 Sefataya xa die, Xatili xa die, Pokereti Hasebayimi xa die, nun Amon xa die.»

60 «Hɔrɔmɔbanxi walikée nun Sulemani xa walikée, mixi keme saxon, mixi tongo solomanaani, nun firin.»

61 «Mixie nan yi ki naxee keli Teli Mela, Teli Xarasa, Kerubu, Adan, nun Imeri, kɔnɔ e mu nɔ a masende a Isirayila die yati yati nan e ra:

62 Delaya xa die, Tobiya xa die, nun Nekoda xa die, mixi keme senni, mixi tongo naani nun firin.»

63 «Yi mixie nu na serexedubee ya ma: Xabaya xa die, Hakosi xa die, nun Barasilayi xa die, naxan nu bara Barasilayi Galadika xa di gine nde doxo, e fa na xili sa a xun ma.

64 E naxa e ramini serexedube wali kui barima e mu nɔ e xilie tode taruxui kui.

65 Gomina naxa e yaamari, e naxa serexedube donse seniyanxi don han serexedube nde xa Ala sagoe maxorin Urimi nun Tumimi ma.»

66 «Nama birin konti lanxi mixi wulu tongo naani nun firin, mixi keme saxon tongo senni nan ma.

67 E xa konyie konti lanxi mixi wulu solofere, mixi keme saxon tongo saxon nun solofere nan ma. Beetiba keme firin tongo suuli nun suuli fan nu na e ya ma. Nama nu bara xuruse gbege xanin naa: soe keme solofere, tongo saxon, nun senni, sofale keme firin, tongo naani, nun suuli,

68 ɲɔxɔme keme naani, tongo saxon, nun suuli, sofale mɔɔli nde wulu senni, keme solofere mɔxɔɲen.»

69 «Denbaya kanyie naxa see fi alako wali xa raba. Gomina naxa xeeɓa kole wulu keren, pɔɔti fanyi tongo suuli, nun serexedube dugi keme suuli, tongo saxon fi wali xa fe ra.

70 Denbaya kanyie naxa xeeɓa kole wulu mɔxɔɲen, nun gbeti kole wulu firin nun keme firin fi wali xa fe ra.

71 Nama naxan luxi naa naxa xeeɓa kole wulu mɔxɔɲen, nun gbeti kole wulu

firin, nun serexedube dugi tongo senni nun solofere fi wali xa fe ra.»

72 «Serexedubee, Lewikae, hɔrɔmɔbanxi naade makantee, beetibae, nun hɔrɔmɔbanxi walikée, nun Isirayilaka birin naxa sabati e xɔnyi.»

8

Ala xa seriye xaranfe

1 Kike solofere nde, Isirayilakae nu bara sabati e xa taee kui. Na temui e birin naxa e malan Darisalamu taa kui naade ya ra, naade naxan xili «Ye naade.» E naxa a fala seriye karamoxo Esidirasi be a xa fa Tawureta Munsa ra Alatala naxan fixi Isirayila ma.

2 Esidirasi naxa fa a ra pama yire: xemee, ginee, nun mixi naxee birin noma masenyi fahaamude. Yi malanyi ti kike solofere nde xi singe loxɔe ne.

3 Keli geesege ma a sa doxo yanyi tagi ra, Esidirasi nu kitaabui xaranma pama be naxan nu malanxi «Ye naade» ya ra. Xemee, ginee, nun mixi naxee birin noma masenyi fahaamude, e naxa e tuli mati a fanyi ra na xaranyi ra.

4 Seriye karamoxo Esidirasi nu tixi se nde fari naxan yailanxi wuri ra alako mixi xa a to. Matitiya, Sema, Anaya, Uriya, Xilikiya, nun Maaseya nu tixi a yirefanyi ma. Pedaya, Mikayeli, Malakiya, Xasuma, Xasabadana, Sakari, nun Mesulama nu tixi a koola ma.

5 Esidirasi naxa kitaabui rabi pama ya xori. A nu na dennaxe pama birin a toxi. A to kitaabui rabi, birin naxa ti.

6 Esidirasi naxa Marigi Xungbe Alatala tantu. Nama naxa a ratin, «Amina. Amina.» E naxa e belexe itala, e e mafelen boxi ma Alatala ya i.

7 Lewika Yesuwa, Bani, Serebiya, Yamin, Akubu, Sabetayi, Hodiya, Maaseya, Kelita, Asaraya, Yosabadi, Hanan, nun Pelaya naxa yi seriye tagi raba pama be naxan tixi.

8 E naxa Tawureta Munsa, Ala xa seriye, xaran pama be a fanyi ra, e man a fasari alako birin xa a fahaamu.

9 Nama to na seriye me, e naxa sunnun, e wa folo. Na nan a toxi gomina Nehemi, serexedube nun seriye karamoxo Esidirasi, nun Lewika naxee nu nama xaranma, nee naxa a fala birin be, «To xa findi sali loxɔe ra won Marigi Alatala be. Wo naxa sunnun, wo naxa wa.»

10 Esidirasi man naxa a fala e be, «Wo siga, wo xa donse fanyi don, wo xa wo min a fanyi ra, wo man xa nde so setaree yi ra, barima to bara findi sali loxɔe ra won Marigi be. Wo naxa sunnun, barima Alatala xa seewe senbe fima ne wo ma.»

¹¹ Lewikae fan naxa jama masabari, e nu fa a fala, «Wo wo sabari, barima to bara findi sali loxoe ra Ala be. Wo naxa sunnun.»

¹² E birin naxa gbilen e xonyi, e xa sa e dege, e man xa e min. E naxa donse rasanba e booree ma jalexinyi kui, alo a fala e be ki naxe.

Bage Ti Sali

¹³ Na kuye iba, denbaya kanyie Isirayilakae ya ma, serexedubee, nun Lewikae naxa e malan seriye karamoxo Esidirasi yire alako e xa Tawureta Munsa rame.

¹⁴ Yi seriye kui, Alatala naxan so Annabi Munsa yi ra, a sebexi Isirayilakae xa bagee ti, e xa lu e kui kike solofere nde sali temui.

¹⁵ Yi sali loxoe ma, a lan ne e xa a fala Isirayilakae birin be, a nun naxee na Darisalamu, «Wo xa mini wula i oliwi salonyi, miriti salonyi, tugi fence, nun tufu salonyi fende, alako wo xa bagee ti alo a sebexi ki naxe.»

¹⁶ Na kui Isirayilakae naxa mini wuri salonyie segede. E naxa bagee ti e xa banxie fari, tande ma, horomobanxi tete kui, nun Ye Naade nun Efirami xa Naade ya ra.

¹⁷ Nama, naxee birin keli konyiya kui, e naxa bagee ti e luma naxee kui. Na naxa findi seewe belebele ra. Kabi Nunu xa di Yosuwe temui, e mu nu na mooli raba.

¹⁸ Loxo yo loxo, e nu fa Tawureta Munsa xaran, kelife sali folo loxoe han a rapon loxoe. E naxa na raba xi solofere bun ma. A solomasaxan nde, e birin naxa e malan, e fa sali belebele raba alo a sebexi ki naxe.

3

Nama xa sunyi

¹ Na kike xi moxoren nun naani loxoe, Isirayilakae naxa e malan e xa sunyi suxu. E naxa sunnun donma ragoro e ma, e bende maso e fate ma.

² Isirayila bonsoe naxa lu yire keren, xone yo mu nu na e ya ma. E naxa e xa yunubi nun e babae xa yunubi masen Ala be.

³ Kuye to iba, e naxa ti, e e tuli mati Tawureta Munsa xaranyi ra, e Marigi Alatala naxan soxi e yi ra. Soge to xono folo, e naxa e xa yunubi masen e Marigi Alatala be, e man naxa tuubi a be han soge naxa te a fanyi ra.

⁴ Lewika Yesuwa, Bani, Kadamiyeli, Sebanaya, Buni, Serebiya, Bani, nun Kenani naxa ti wuri yailanxi ma, e fa e Marigi Alatala xili e xui itexi ra.

⁵ Lewika Yesuwa, Kadamiyeli, Bani, Xasabeneya, Serebiya, Hodiya, Sebanaya, nun Petaxiya naxa a masen jama be, «Wo keli,

wo xa wo Marigi Alatala tantu, danyi mu na naxan ma.»

«Muxu bara i xili xungbe matoxo, naxan dangi tantui nun matoxoe birin na.

⁶ I tan nan na muxu Marigi Alatala ra, i keren, naxan koore nun tunbuie daa, naxan boxi nun a isee birin daa, naxan baa nun yexe birin daa. I bara na nimase birin daa. Hali tunbui naxee na koore ma, e fan bara tuubi i be.

⁷ I tan nan na Marigi Alatala ra naxan Annabi Iburama sugandixi, a a ramini Uru Kalidi boxi kui, a Iburahima xili sa a xun ma.

⁸ I naxa a to a bone tinxin i ya i. I naxa saate tongo a be, i xa Kanaan boxi fi a bonsoe ma, Kanaankae, Xitikae, Amorikae, Perisikae, Yebusukae, nun Girigasakae nu na dennaxe. I bara na saate rakamali, barima i tinxin.»

⁹ «I naxa muxu benbae xa sunnunyi to Misira boxi ma, i man naxa e xui me Xulunyumi Baa ma.

¹⁰ I naxa kaabanakoe nun tonxumae raba Firawuna, a xa walikae, nun a xa jama birin xili ma, barima i bara a kolon e bara e yete igbo muxu benbae ma. Na kui i bara xili magaxuxi soto, naxan na i yi ra han to.

¹¹ I naxa baa bolon e ya xori alako e xa giri. E naxa giri e xaraxi ra baa tagi, kono naxee nu biraxi e foxo ra, i naxa ye radin nee xun ma, i e radula alo geme goroma ye botini ma ki naxe.

¹² Yanyi ra, i naxa nuxui findi e rapere se ra. Koe ra, i naxa te ti e be naxan kira iyalanma, e e jere ma naxan na.»

¹³ «I naxa goro Turusinina geya fari, i fa woyen e be keli koore ma. I naxa seriye tinxinxi, nondi, marasi nun yaamari fanyie masen e be.

¹⁴ I xa walike Munsa saabui ra, i naxa i xa malabui loxoe seniyanxi xa fe masen e be, i xa yaamari, i xa marasi, nun i xa seriye.

¹⁵ Kaame to e suxu, i naxa taami ragoro e ma keli koore. Ye xoli nu na e ma temui naxe, i naxa ye ramini geme longori ra. I naxa e xee boxi tongode i i rakali naxan na sofe ra e yi ra.»

¹⁶ «Kono muxu benbae naxa finsiri-waliya raba e xa yete igbona kui. E mu e tuli mati i xa yaamari ra.

¹⁷ E mu tin i xui ratinmede. E mu ratu i xa kaabanakoe ma, i naxee raba e be. E naxa e kobe ti i ra, e man naxa nate tongo gbilenfe ra konyiya kui. E mange nde sugandi na nan ma. Kono i tan mu e rabepin, barima Ala nan lanxi i ma naxan dijerna, naxan kinikinima, naxan hinnema. I xa xone mu mafura. I xa xanunteya gbo.

18 I mu e rabɛɛn hali e to ninge kuye yailan yoxui ra, e fa a fala, <Muxu xa ala nan yi ki naxan muxu ramini Misira boxi ma.> E to fe jaaxi fala i xa fe ra, i mu e rabɛɛn fefe ma.

19 I xa fonisireya kui i mu e rabɛɛn gbengberenyi ma. I mu nuxui ba e ya ra, naxan nu e rapɛɛma yanyi ra. I mu tɛ ba naa, naxan nu kira iyalanma e bɛ kɔɛ ra.

20 I naxa i Xaxili Fanyi so e yi ra alako e xaxili xa fan. I naxa mana taami nun ye so e yi ra alako e xa balo.

21 Ne tongo naani bun ma, i jɛngi saxi e xa fe xɔn xa gbengberenyi ma. E hayi nu na se naxan birin ma, i naxa na so e yi ra. E xa dugie mu kana, e sanyie mu funtu.»

22 «I naxa mangɛyae nun si gbɛtɛe so e yi ra, boxi naxee nu na e xa boxi naaninyi ra. E naxa mangɛ Sixɔn xa boxi Xesibɔn tongo, e man naxa mangɛ Ogo xa boxi Basan tongo.

23 I naxa e xa die rawuya dangife tunbuie ra naxee nu na koore ma. I naxa na boxi so e yi ra i naxan laayidi e babae bɛ.

24 E xa die naxa na boxi sɔto. I naxa Kanaankae nun e xa mangɛe ragoro e ya i, i naxa e sa e bɛlɛɛ i, alako e xa e waxɔnfe raba e ra.

25 E naxa taae nun boxi fanyie sɔto, a nun banxi naxee rafexi harige ra, kolɔnyie, weni bilie, oliwi bilie, nun sansi gbegbe naxee bogima a fanyi ra. E naxa e dege, e naxa luga baloe fanyi ra, e naxan sɔto i xa hinne saabui ra.»

26 «Kɔno e mu lu i xa yaamari bun ma. E naxa i matandi, e naxa e kobe ti i xa seriye ra. E naxa i xa namijɔnmɛe faxa, naxee nu bara kawandi ti e bɛ e xa gbilen i ma. E naxa fe jaaxi gbegbe raba i ra.

27 Na kui i naxa e sa e yaxuie bɛlɛɛ i, naxee bara e jaxankata. Kɔno e to i xili e xa tɔɔɛ kui, i naxa e xa maxandi suxu koore ma. I naxa marakisimae xɛɛ e xɔn ma, naxee bara e ba e yaxuie bɛlɛɛ i.

28 E to malabui sɔto, e man naxa fe jaaxi raba folo i ra. Na kui, i naxa e rabɛɛn e yaxuie yi ra, naxee bara no e ra. Kɔno e to gbilen i xili ra, i man naxa e xa maxandi suxu koore ma i xa fonisireya saabui ra. I bara e ratanga sanmaya wuyaxi.

29 I naxa fe birin naba, alako e xa bira i xa seriye foxo ra, kɔno e naxa e yete igbo, e mu e tuli mati i xa yaamarie ra. E naxa tondi i xa seriye rabatude, naxan noma a rabatumaɛ rakiside. E naxa e kobe ti i ra, e mu i xui rabatu fefe ma.»

30 «I naxa lu e seeti ma kabi temui xɔnkuye. I nu e ralimaniyama i Xaxili ra i xa namijɔnmɛe saabui ra, kɔno e mu e tuli mati i ra. Na kui i naxa e sa si gbɛtɛe bɛlɛɛ i.

31 Kɔno hali i to na raba, i tondi ne e sɔntode i xa fonisireya xa fe ra. I mu e rabɛɛn kerenyi ra, barima Ala nan na i ra naxan hinnema mixie ra, naxan kinikinima e ma.»

32 «Yakɔsi, i tan muxu Marigi Ala Xungbe, i senbe gbo, i magaaxu, i i xa saate rakamalima, i hinnema mixi ra. Yandi, i xa i jɛngi sa muxu xa tɔɔɛ xɔn ma, muxu xa mangɛe, muxu xa kuntigie, muxu xa serɛɛdubɛe, muxu xa namijɔnmɛe, muxu babae, nun muxu xa jama birin. Kabi Asiriya mangɛe xa temui, han to muxu na tɔɔɛ nan kui.

33 I bara fe tinxinxi raba muxu bɛ. I tan bara dugutegeja raba, kɔno muxu tan bara fe jaaxi raba i ra.

34 Muxu xa mangɛe, muxu xa kuntigie, muxu xa serɛɛdubɛe, nun muxu babae mu bira i xa seriye foxo ra. E mu e tuli matixi i xa yaamari nun i xa masenyi ra.

35 Hali i to harige nun boxi fanyi sa e xa mangɛya bun ma temui naxɛ, e mu i xui rabatu, e mu gbilen e xa wali jaaxie foxo ra.

36 To loxɔɛ muxu na konyiya nan kui. Muxu bara findi konyie ra boxi ma i dennaxɛ fixi muxu benbae ma, alako e xa balo na boxi fanyi saabui ra.

37 Kɔno na boxi bogi fanyi birin luma mangɛ gbɛtɛe nan bɛ, muxu na naxee bun ma muxu xa yunubie xa fe ra. E e waxɔnfe rabama muxu fatee nun muxu xa xurusee ra. Muxu na tɔɔɛ belebele nan kui.»

10

Nama xa nats tongoxi

1 Na birin kui, muxu bara yi nate sebexi tongo, muxu xa mangɛe, Lewikae, nun muxu xa serɛɛdubɛe xa tonxuma doxoxi a ma.

2 E xilie nan yi ki:

Gomina Nehemi Xakalaya xa di, Sedekiya,

3 Seraya, Asaraya, Yeremi,

4 Pasura, Amaraya, Malakiya,

5 Xatusi, Sebanaya, Maluku,

6 Xarima, Meremoti, Abadiyasi,

7 Daniyeli, Ginetɔn, Baruki,

8 Mesulama, Abiya, Miyamin,

9 Maasiya, Biligayi, nun Semaya.

Serɛɛdubɛe nan na ki.

10 Lewikae nan yi ki:

Asanaya xa di Yesuwa, Xenadadi xa di

Binuwi, Kadamiyeli,

11 nun e ngaxakerenyie, Sebanaya, Hodiya, Kelita, Pɛlaya, Hanan,

12 Mika, Rexobo, Xasabiya,

13 Sabudu, Serebiya, Sebanaya,

14 Hodiya, Bani, nun Beninu.

15 Kuntigie nan yi ki:

Paroso, Mowaba Paxati, Elama, Satu, Bani,

16 Buni, Asigadi, Bibayi,
 17 Adoniya, Begifayi, Adin,
 18 Ateri, Xesekiya, Asuru,
 19 Hodiya, Xasuma, Beseyi,
 20 Xarifi, Anatoti, Nebayi,
 21 Magapiyasi, Mesulama, Xesiri,
 22 Mesesabeli, Sadoki, Yaduwa,
 23 Pelataya, Hanan, Anaya,
 24 Hoseya, Xananiya, Xasubu,
 25 Haloxesi, Pilixa, Sobeki,
 26 Rexumi, Xasabana, Maaseya,
 27 Ahaya, Hanan, Anan,
 28 Maluku, Xarima, nun Baanna.

²⁹ «Nama donxoe birin, serexedubee, Lewikae, naade makantee, beetibae, horomobanxi walikae, nun mixi naxee birin mini si gbete ya ma e bira Ala xa seriye foxo ra, e xa ginnee, e xa di xeme, e xa di ginnee, nun mixi naxee birin fe fahaamuma,

³⁰ nee birin naxa kafu e ngaxakerenyi kuntigie ma. E naxa e rakali e xa bira Ala xa seriye foxo ra, Ala xa konyi Munsa naxan fixi e ma, e xa e Marigi Alatala xa yaamari, a xa masenyi, nun a xa seriye birin nabatu.»

³¹ «Muxu naxa nate tongo muxu xa tondi muxu xa die fide yi boxi mixie ma. Muxu fan xa tondi e xa di ginnee fende muxu xa di xeme be.

³² Muxu mu sese sarama malabui loxoe nun sali loxoe, yi boxi mixie fama naxee ra alo mengi, xa na mu a ra se gbete. Ne solofere nde birin na, muxu mu boxi rawalima, muxu man dipema ne donie birin ma.

³³ Ne yo ne muxu xa gbeti nde ba, a xa rawali muxu Marigi Ala xa horomobanxi kui,

³⁴ alo serexe taami, sansi xori naxee bama serexe ra loxo yo loxo, serexe gan daaxi naxee bama loxo yo loxo, naxee bama malabui loxoe, naxee bama kike neene ti loxoe, naxee bama sali loxoe, naxee bama seniyneni xa fe ra, naxee bama Isirayila xa yunubi xafarife ra, a nun wali naxan birin nabama muxu Marigi Ala xa banxi kui.»

³⁵ «Serexedubee, Lewikae, nun jama birin naxa nate tongo Ala xa mali ra, xabilee naxee fama yege ra a waxati ki ma, naxan ganma Ala xa banxi kui, alo a sebexi kitaabui kui ki naxe.

³⁶ Muxu naxa nate tongo ne yo ne muxu xa muxu xa boxi daxamui singee nun muxu xa sansi bogi singee xanin Alatala xa banxi.

³⁷ Muxu man xa muxu xa di xeme singee nun muxu xa xuruse di singee xanin serexedubee xon ma, muxu Marigi Ala xa banxi kui, alo a sebexi kitaabui kui ki naxe.»

³⁸ «Muxu naxa nate tongo, muxu xa muxu xa farin xun singee, sansi bogi singee, weni neene, nun ture neene xanin muxu Marigi Ala xa horomobanxi bilie kui serexedubee be. Muxu man xa farile fi Lewikae ma. E luma siga ra na farile foxo ra muxu walima dennaxe.

³⁹ E xa na raba Haruna bonsoe serexedube nde ya xori. E xa farile ba na farile nan kui, e fa na tan xanin horomobanxi bilie kui, daxamui ragatama dennaxe.

⁴⁰ Isirayilakae nun Lewikae xa na mengi, weni neene, nun ture neene xanin na bilie kui horomobanxi xa see saxi dennaxe. Serexedubee, naade kantae, nun beetibae fan na menni ne. Muxu mu muxu Marigi Ala xa horomobanxi raboloma!»

11

Yuwifi naxee fa Darisalamu

¹ Nama kuntigie naxa sabati Darisalamu taa seniyneni, a nun mixi gbete naxee sugandixi Ala xa mali ra. Mixi fu yo mixi fu, keren naxa sugandi doxofe ra Darisalamu. Mixi donxoe naxee luxi, nee naxa sabati taa gbete.

² Nama naxa duba mixie be, naxee bara tin lude Darisalamu.

³ Isirayilakae, serexedubee, Lewikae, horomobanxi walikae, nun Sulemani xa konyie xa die, naxee mu nu na Darisalamu, nee naxa sabati e xonyi, e xa taae kui Yudaya boxi ma.

⁴ Boxi mange naxee sabati Darisalamu, ndee keli Yuda bonsoe nun Bunyamin bonsoe ne. Naxee kelixi Yuda bonsoe, nee xilie nan yi ki: Atayaya nun Maaseya. Atayaya baba xili Yusiya. Na fan baba xili Sakari. Na fan baba xili Amaraya. Na fan baba xili Sefataya. Na fan baba xili Mahalaleli. Na fan baba xili Peresi.

⁵ Maaseya baba xili Baruki. Na fan baba xili Kolixose. Na fan baba xili Xasaya. Na fan baba xili Adaya. Na fan baba xili Yoyaribu. Na fan baba xili Sakari. Na fan baba xili Selaha.

⁶ Na kui, Peresi xabile naxee sabati Darisalamu, e findixi mixi keme naani, mixi tongo senni nun solomasaxan nan na.

⁷ Naxee kelixi Bunyamin bonsoe, nee xilie nan yi ki: Salu, nun a foxirabire Gabayi nun Salayi. Salu baba xili Mesulama. Na fan baba xili Yowedi. Na fan baba xili Pedaya. Na fan baba xili Kolaya. Na fan baba xili Maaseya. Na fan baba xili Itiyeli. Na fan baba xili Yesaya.

⁸ Nee xa mixie malanxi mixi keme solomanaani, mixi moxopen nun solomasaxan.

⁹ Sikiri xa di Yoweli nan findixi e xa mange singe ra. E xa mange firin nde lanxi Hasenuwa xa di Yuda nan ma.

¹⁰ Naxee findixi serexedubee ra, nee xilie nan yi ki: Yoyaribu xa di Yedaya, Yakin,

¹¹ Seraya, nun e wali booree. Seraya baba xili Xilikiya. Na fan baba xili Mesulama. Na fan baba xili Sadoki. Na fan baba xili Merayoti. Na fan baba xili Axituba, Ala xa banxi yarerati.

¹² Nee birin malanxi mixi keme solomasaxan, mixi moxoren nun firin. Adaya fan nu na, a nun a wali boore naxee findi denbaya kanyie ra. Adaya baba xili Yeroxama. Na fan baba xili Pelalaya. Na fan baba xili Amasi. Na fan baba xili Sakari. Na fan baba xili Pasura. Na fan baba xili Malakiya.

¹³ Nee birin malanxi mixi keme firin, mixi tongo naani nun firin. Amasayi fan nu na, a nun a wali boore naxee findi kuntigie ra. A baba xili Asareli. Na fan baba xili Axesayi. Na fan baba xili Mesilemoti. Na fan baba xili Imeri.

¹⁴ Nee birin malanxi mixi keme, mixi moxoren nun solomasaxan. Hagidoli xa di Sabadiyeli nan findi e xa yarerati ra.

¹⁵ Naxee findixi Lewikae ra, nee xilie nan yi ki: Semaya, naxan baba xili Xasubu. Na fan baba xili Asirikama. Na fan baba xili Xasabiya. Na fan baba xili Buni.

¹⁶ Sabetayi nun Yosabadi, Lewikae xa mange naxee nu Ala xa banxi yailanma.

¹⁷ Mataniya, naxan baba xili Mika. Na fan baba xili Sabadi. Na fan baba xili Asafi, mange naxan Ala matoxoe nun Ala maxandi rabama. Bakibukiya nan findi na mange firin nde ra. Abeda, naxan baba xili Samuwa. Na fan baba xili Galali. Na fan baba xili Yedutun.

¹⁸ Lewika naxee nu sabatixi Darisalamu, Ala xa taa seniyenxi, e malanxi mixi keme firin, mixi tongo solomasaxan nun naani.

¹⁹ Naxee nu hromobanxi naadde makantama, nee xilie nan yi ki: Akubu, Talamon, nun e ngaxakerenyie naxee nu naadde makantama. Nee malanxi mixi keme, mixi tongo solofere nun firin.

²⁰ Isirayilakae, serexedubee, nun Lewika naxee luxi, e tan sabatixi Yudaya taae nan kui e xonyi.

²¹ Hromobanxi walikae sabatixi Ofeli geya nan fari. Sixa nun Gisepa nan findi e xa mangee ra.

²² Lewika naxee sabatixi Darisalamu, e xa mange findixi Yusayi nan na. A baba xili Bani. Na fan baba xili Xasabiya. Na fan baba xili Mataniya. Na fan baba xili Mika. Na fan baba xili Asafi, naxan findixi beetibae xa mange ra Ala xa banxi kui.

²³ Beetiba birin nu na mange xungbe xa yaamari nan bun ma loxoe birin.

²⁴ Petaxiya findixi mange xa marasima nan na pama be. A baba xili Mesesabeli. Na fan baba xili Sera. Na fan baba xili Yuda.

²⁵ Yuda bonsoe mixie sabatixi Kiriyati Araba, Dibon, Yekabeseeli,

²⁶ Yesuwa, Molada, Pelati,

²⁷ Xasari, Beriseeba,

²⁸ Sikilaga, Mekona,

²⁹ Rimon, Soraha, Yaramuti,

³⁰ Sanowa, Adulama, Lakisi, Aseka, e nun e rabilinyie. E naxa sabati folofe Beriseeba ma sa doxo Hinoma gulunba ra.

³¹ Bunyamin bonsoe mixie sabatixi Geba, Mikimasi, Aya, Beteli, nun e rabilinyie ne.

³² E man sabatixi Anatoti, Noba, Ananaya,

³³ Xasori, Rama, Gitayimi,

³⁴ Xadidi, Seboyima, Nebalati,

³⁵ Lodi, Ono, nun se yailanmae xa gulunba fan kui.

³⁶ Lewika ndee naxee kelixi Yudaya, nee naxa sabati Bunyamin boxi ma.

12

Serexedubee nun Lewikae

¹ Serexedubee nun Lewikae nan yi ki, naxee gbilen Darisalamu e nun Salatiyeli xa di Sorobabeli nun Yesuwa ra:

Seraya, Yereimi, Esidirasi,

² Amaraya, Maluku, Xatusi,

³ Sekanaya, Rexumi, Meremoti,

⁴ Ido, Gineton, Abiya,

⁵ Miyamin, Mowadiya, Biliga,

⁶ Semaya, Yoyaribu, Yedaya,

⁷ Salu, Emoki, Xilikiya, nun Yedaya.

Serexedube kuntigie nan na ki, nun e ngaxakerenyi naxee nu na Yesuwa xa waxati.

⁸ Lewikae nan yi ki:

Yesuwa, Binuwi, Kadamiyeli,

Serebiya, Yudaya, nun Mataniya.

E nu findixi beetiba mangee nan na.

⁹ E ngaxakerenyie Bakibukiya nun Unni nu tima e ya ra na wali kui.

¹⁰ Yesuwa findi ne Yoyakima baba ra. Yoyakima findi ne Eliyasibu baba ra. Eliyasibu findi ne Yoyada baba ra.

¹¹ Yoyada findi ne Yonatan baba ra. Yonatan findi ne Yaduwa baba ra.

¹² Yoyakima xa waxati, serexedube xabilee nun e xunye nan ya:

Meraya nan findi Seraya xabile xunyi ra.

Xananiya nan findi Yereimi xabile xunyi ra.

¹³ Mesulama nan findi Esidirasi xabile xunyi ra.

Yehoxanan nan findi Amaraya xabile xunyi ra.

¹⁴ Yonatan nan findi Maluku xabile xunyi ra.

Yusufu nan findi Sebanaya xabile xunyi ra.

¹⁵ Adina nan findi Xarima xabile xunyi ra.

Xelekayi nan findi Merayoti xabile xunyi ra.

¹⁶ Sakari nan findi Ido xabile xunyi ra. Mesulama nan findi Gineton xabile xunyi ra.

¹⁷ Sikiri nan findi Abiya xabile xunyi ra. Pilitayi nan findi Minyamin nun Mowadiya xabile xunyi ra.

¹⁸ Samuwa nan findi Biliga xabile xunyi ra. Yehonatan nan findi Semaya xabile xunyi ra.

¹⁹ Matenayi nan findi Yoyaribu xabile xunyi ra.

Yusayi nan findi Yedaya xabile xunyi ra.

²⁰ Kalayi nan findi Salayi xabile xunyi ra. Eberi nan findi Emeki xabile xunyi ra.

²¹ Xasabiya nan findi Xilikiya xabile xunyi ra.

Netaneeli nan findi Yedaya xabile xunyi ra.

²² Serexedube xilie nun Lewika denbaya kanyie xilie nu sebexi Eliyasibu, Yoyada, Yonatan, nun Yaduwa xa waxati, Perise mange Dariyusi xa mangeya bun ma.

²³ Lewika denbaya kanyie xilie nu sebexi taruxui buki kui han Eliyasibu xa mamadi Yonatan xa waxati.

²⁴ Lewikae xa mangee Xasabiya, Serebiya, Kadamiyeli xa di Yosuwe, nu Alatala matoxoma temui naxe, e ngaxakerenyie nu tixi e ya i, alo Ala xa mixi Dawuda a yamari ki naxe.

²⁵ Mataniya, Bakibukiya, Abadiyasi, Mesulama, Talamon, nun Akubu nu horomobanxi naadee kantama,

²⁶ Yosuwe xa di Yoyakima xa waxati kui, Yosadaki xa mamadi. Na waxati Nehemi nan nu na gomina ra, Esidirasi nan nu na serexedube nun seriye karamoxo ra.

Darisalamu tete rabi

²⁷ Darisalamu tete rabi, e xerae xee ne Lewikae birin ma Yudaya boxi ma, alako e xa fa Darisalamu jlexin xulunyi tide beetie ra, naxee bama maxa see nun kora mooli ndee xui ra.

²⁸ Beetibae naxa fa kelife Darisalamu fari ma, a nun Netofa foxoe ra,

²⁹ Beti Giligali, Geba, nun Asamafeti.

³⁰ Serexedube nun Lewikae naxa e yete rasenyen, e man naxa jama, nun taa naadee nun taa tete fan nasenyen.

³¹ N naxa Yudaya mangee rate tete kon na. N man naxa beetiba jama firin sugandi. Nama singe xa pere tete kon na yirefanyi ma, Xuruse naade mabiri.

³² Hosaya nun Yudaya mangee seeti naxa bira yi jama foxo ra,

³³ e nun Asaraya, Esidirasi, Mesulama,

³⁴ Yuda, Bunyamin, Seraya, Yeremi,

³⁵ serexedube naxee feri fema, Yonatan xa di Sakari, naxan benbae findixi Semaya, Mataniya, Mike, Sabudu, nun Asafi ra.

³⁶ Sakari ngaxakerenyie Semaya, Asareli, Milalayi, Gilalayi, Maayi, Netaneeli, Yuda, nun Xanani naxa bira e foxo ra. Dawuda xa beetibasee nu na e yi ra. Seriye karamoxo Esidirasi nan nu na e xa yarerati ra.

³⁷ E to Dulonyi naade li, e naxa te Dawuda xa taa kui tete kon na. E naxa dangi Dawuda xa banxi ra han e sa Ye naade li sogetede biri.

³⁸ Na jama firin nde naxa siga koola ma. N naxa bira e foxo ra tete kon na, muxu nun jama donxoe. Muxu naxa mini yire makantaxi ra naxan xili Taami Gande, muxu naxa siga han tete igbode.

³⁹ Muxu naxa mini Eframi naade ra, Naade Fori, Yexe naade, Xananeli yire makantaxi, Meya yire makantaxi, han muxu Yexexyore naade li. Muxu naxa ti Geeli naade ya ra.

⁴⁰ Na jama firinyi naxa ti Ala xa banxi kui. N tan nun kiiitisee nu na, nun

⁴¹ serexedube Eliyakin, Maaseya, Minyamin, Mike, Eliyowenayi, Sakari, nun Xananiya. Ferie fan nu na e yi ra.

⁴² Serexedube Maaseya, Semaya, Eleyasari, Usi, Yehoxanan, Malakiya, Elama, nun Eseri fan nu na. Yisiraxaya nan nu na beetibae xa mange ra.

⁴³ Nama naxa serexe gbege ba seewe kui barima e Marigi Ala nu bara e raseewa. Ginee nun dimee fan nu seewaxi. Na jlexinyi xui naxa siga yire makuye.

⁴⁴ Na loxoe muxu naxa xemee sugandi naxee bilie kantama, serexe bogise singee nun farile ragatama dennaxe. Yi xemee lan ne e xa sansi bogi singee xun lan, naxee fixi serexedube nun Lewikae ma, kelife xee ma alo a sebexi kitaabui kui ki naxe. Yudayakae nu bara jlexin serexedube nun Lewikae xa wali ra.

⁴⁵ E naxa e Marigi Ala xa wali raba a fan yi ra. E tan, beetibae, nun naade makantee nu e rasenyenma alo Dawuda nun a xa di Sulemani a masenzi ki naxe.

⁴⁶ Dawuda nun Asafi xa waxati, beetiba mancee nu na naxee nu Ala matoxoma suukie nun tantuie ra.

⁴⁷ Sorobabeli nun Nehemi xa waxati, Isirayila birin nu baloe soma beetibae, naade makantee, Lewikae, serexedube, nun Haruna xa die yi ra loxoe birin.

13

Nehemi xa wali donxoe

¹ E nu na Tawureta Munsa xaranfe jama be temui naxe, e naxa yi sebeli to, «Amonika nun Mowabaka mu daxa e xa so Ala xa mixie ya ma,

² barima e mu fa taami nun ye ra Isirayilakae ralande e xa biyaasi kui, e kobiri

fi Balami nan ma, a xa fa Isirayilakae danka. Konɔ muxu Marigi Ala naxa na danke mafindi barake ra.»

³ E to na me, e naxa si gbete mixi birin keru Isirayilakae ya ma.

⁴ Beenu na xa raba, serexedube Eliyasibu nan nu na bilie xunyi ra muxu Marigi Ala xa banxi kui. A bariboore nde nan nu lanxi Tobiya ma.

⁵ A nu bara bili belebele so a yi ra yi se birin nagatama dennaxe: mengi, surayi, horomobanxi isee, mengi farile, weni neene, nun ture, naxee fima Lewikae, beetibae, nun naade makantee ma.

⁶ Na birin naba temui naxa, n mu nu na Darisalamu, barima n nu bara gbilen Babilon mange Atasakasi yire, a xa mangeya je tongo saxan nun firin nde ra. Na je to jon, mange naxa tin

⁷ n bepinde, n xa gbilen Darisalamu. N to naa li, n naxa Eliyasibu xa wali kobi to bili sofe ra Tobiya yi ra, Ala xa banxi kui.

⁸ Na fe naxa n boje rapaaxu n ma. N naxa Tobiya xa se birin woli tande.

⁹ N naxa e yaamari e xa na bilie raseniye, n fa Ala xa banxi see raso naa, alɔ serexee nun surayi.

¹⁰ N naxa a me fan, se naxee lan e xa fi Lewikae ma, e mu nu na fixi e ma. Lewikae nun beetibae, naxee nu lanxi e xa Ala xa wali raba, nee nu bara siga e xa xee rawalide.

¹¹ N naxa sonxɔe rate kiitisae ma, n fa e maxorin, «Wo Ala xa banxi rabejinxu munfe ra?» N naxa Lewikae nun beetibae malan, n fa e ragbilen e xa wali ra.

¹² Na temui kore Yudayaka birin naxa fa mengi farile, weni neene, nun ture ra, a xa malan bilie kui.

¹³ N naxa Selemiya serexedube ti, a xa na bilie makanta, a nun seriye karamoxo Sadoki, Lewika Pedaya, Sabudu xa di Hanan, Mataniya xa mamadi. N na mixie sugandixi ne barima tinxin mixie nan nu na e ra. A nu lan ne e xa na see itaxun e ngaxakerenyie ma.

¹⁴ N Marigi Ala, i naxa neemu n ma na xa fe ra. I xa ratu n ma, n wali tinxinxu naxan naba i xa horomobanxi nun sali xa fe ra.

¹⁵ Na temui n naxa Yudayaka ndee to wali kui malabui loxɔe. E sansi bogi bunduma, e mengi xabama, e a bakima sofale fari, e man weni bogi, weni, xore, nun kote gbete bakima, e a xanin Darisalamu malabui loxɔe, e xa a mati. N naxa na tonyi doxo e ma senbe ra.

¹⁶ Tireka naxee sabatixi Darisalamu, e fan nu fama ne yexee nun kote mooli birin na Darisalamu, e xa a mati malabui loxɔe Yudayakae ma.

¹⁷ N naxa sonxɔe rate Yudaya kuntigie ma yi ki, «Wo na munse rabafe? Wo na binye nan bafe malabui loxɔe ma?»

¹⁸ Wo babae fan nu na nan nabama. Na nan a niyaxi won Marigi Ala naxa won najankata, a yi taa kana. Wo na a xa xone xun masafe, barima wo mu malabui loxɔe binyaxi.»

¹⁹ Na temui n naxa yaamari fi, koe so temui, beenu malabui loxɔe xa a li, Darisalamu naadee xa balan han malabui loxɔe xa ba a ra. N man naxa n ma walike segetala ndee doxo naadee ra, e naxa tin kote yo xa so malabui loxɔe.

²⁰ A bara sanya keren, xa na mu a ra firin li, yulee makiti sama Darisalamu fari ma, tete seeti ma.

²¹ N naxa na tonyi fan doxo e ma yi woyenyi ra, «Wo koe radangima tete seeti ma munfe ra? Xa wo na raba kore, n belexe wo lima ne.» Kafi na dangi, e mu fa malabui loxɔe sonon.

²² N naxa a fala Lewikae be, e xa e yete raseniye, e xa fa naadee makantade, alako mixie xa malabui loxɔe binya.

N Marigi Ala, i xa ratu n ma wali ma, i man xa n kanta i xa fonisireya kui.

²³ Na waxati, n naxa Yuwifi ndee to naxee bara ginee doxo naxee wali Asidodi, Amoni, nun Mowaba boxi ma.

²⁴ E xa di ndee nu Asidodi xui falama, xa na mu a ra si gbete xui, e mu Yudaya xui falama.

²⁵ N naxa na fan tonyi doxo e ma, n fa e danka. N naxa mixi ndee bonbo, n e xunxexe matala. N naxa fa e rakali Ala xili ra, «Wo naxa wo xa di ginee fi e xa di xeme ma, wo fan naxa e xa di ginee doxo wo yete be, xa na mu a ra wo xa die be.

²⁶ Na fe xa mu a niyaxi Isirayila mange Sulemani findixi yunubitoe ra? A manye yo mu nu na duniya sie ya ma. Ala naxa a xanu, a man a findi Isirayila mange ra. Konɔ si gbete ginee naxa a raso yunubi fe kui.

²⁷ Wo fan wama na yunubi mooli nan nabafe? Wo wama findife tinxintaree nan na won Marigi Ala be, ginee futife ra si gbete ya ma?»

²⁸ Eliyasibu serexedube kuntigi xa di Yoyada nan nu na Sanbalati Xoronka bitanyi ra. N naxa a rabolo.

²⁹ N Marigi Ala, i xa ratu n ma fe ma, barima e bara serexedube wali manoxo, e man bara serexedubee nun Lewikae xa saate kana.

³⁰ N naxa si gbete mixi birin keru serexedubee nun Lewikae ya ma, n naxa e ti e xa wali ra.

³¹ N man naxa yege fi serexedubee ma sali temui nun boxi daxamui singe serexe ba temui.

N Marigi Ala, i xa ratu n ma fe ma i xa
fonisireya kui.

Esita xa Taruxui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Alatala nu bara Isirayila bõnsõe sa e yaxui Babilõnkae sagõe e xa yunubie xa fe ra. E naxa bu naa konyiya kui jẽ wuyaxie bun ma. A rajõnyi si gbete fan naxa nõ Yuwifii yaxui singee ra, Yuwifii fa lu nee xa mangeya bun ma. Yi kitaabui fe falama naxan dangi Perise bõxi ma Yuwifii ndee xa fe ra, naxee nu xili Morodekayi nun Esita.

Yuwifii xa diine nu seriye nde masenma, naxan mu nu rafanxi kaafiri senbema nde ma Perise bõxi ma, naxan nu xili Haman. A nu wama mixi birin xa a xinbi sin bõxi ma a binyafe ra, kõnõ Morodekayi mu nu wama na rabafe, barima a nu na mooli rabama Alatala gbansan nan be. Na kui Yuwifii xa fe mu nu rafanxi a ma, a fa nate tongo a xa e tõõõ.

Kõnõ Ala mænima a xa jama ma, a e mali e xa tõõõe kui. Morodekayi taara xa di ginema Esita nu bara findi Perise mange ginẽ ra a xa tofanyi nun a xa tinxinyi xa fe ra. Na fe naxa a niya a xa nõ mange xungbe mayandide a xa a mali yi fe kui. Haman waxõnfe jaaxi mu sõõneya, barima Ala nu bara a xa mixi Esita lu Perise mange seeti ma Ala waxõn waxati ma. Ala xa mangeya gbo mangeya birin be. Amina.

Esita xa Taruxui

Mange ginẽ Fasati tondife mange Asuyerusu be

¹ Mange nde nu na naxan nu xili Asuyerusu. A xa mangeya folõ Indiya bõxi nan ma, han a sa dõõõ Etiyopi bõxi ra. Bõxi keme mõõõõen nun solofere nan nu na a xa nõe bun ma.

² Na waxati, a nu dõõõõi Suse ne, a xa mangataa.

³ A xa mangeya jẽ saxan nde, a naxa xulunyi ti a xa mangedi nun a xa walikẽe be. Perise nun Mediya sõõri mangẽe, kuntigie, nun bõxi gominae naxa fa.

⁴ Mange Asuyerusu naxa a xa naafuli, nun a xa dariye masen e be xi keme tongo solomasaxan bun ma.

⁵ Na to dangi, mange naxa xulunyi ti Suseka birin be a xa tete kui. Xi solofere bun ma, banna nun setare birin naxa fa na xulunyi.

⁶ Mange banxi naxa rafe ki fanyi ra. Dugi fiixee nun dugi fõõõõe nu gbakuxi luuti fiixee nun luuti gbeelie ra. Dugie gbakuxi luutie ma gbeti xurundee ra. Na birin nu xirixi gẽme dõõõõi tofanyie ra. Xẽema kibanyi nun gbeti kibanyi tofanyie nu na.

Bõxi gbaata nu yailanxi gẽme tofanyi mooli moolie ra.

⁷ Mange naxa weni gbege itaxun mixie ma, e xa na min xẽema pooti mooli wuyaxie kui.

⁸ Weni xasabi naxan e kenẽn, e naxa na min, barima mange nu bara a xa walikẽe yamari, e xa mixie waxõnfe raba.

⁹ Mange ginẽ Fasati fan naxa xulunyi ti ginẽe be mange Asuyerusu xa banxi kui.

¹⁰ Xulunyi xi solofere nde, mange Asuyerusu to siisi weni ra, a naxa a xa batula solofere xili. Yi xẽme solofere nu xili Mehuman, Bisita, Xarabona, Bigita, Abagita, Setari, nun Karakasi.

¹¹ Mange naxa a fala e be, e xa fa mange ginẽ Fasati ra a xõn ma. A xa a maxiri a fanyi ra, mange ginẽ tonxuma xa dõõõ a xun ma, alako jama nun mangedi birin xa a xa tofanyi to. Ginẽ tofanyi nan nu na Fasati ra.

¹² Kõnõ mange ginẽ Fasati naxa tondi mange xa yaamari ra, xẽerae naxan masen a be. Na naxa mange xõõõ ki fanyi.

¹³ Awa, mange naxa a xa lõnnila solofere xili naxee nu seriye nun naamunyi kolon a fanyi ra.

¹⁴ Yi mangedi solofere nan ya: Kasena, Setara, Adamata, Tarasisi, Meresi, Marasena, nun Memukan. Yi Mediyakae nun Perisekae tide nu gbo birin be, barima e tan nan nu na mange seeti ma.

¹⁵ Mange naxa e maxõrin, «N tan mange Asuyerusu bara xẽerae rasiga mange ginẽ Fasati ma a xa fa, kõnõ a bara tondi n ma yaamari suxude. Seriye ki ma, a lanma n xa munse raba a ra?»

¹⁶ Memukan naxa a masen mange nun mangedi be, «Mange ginẽ Fasati mu fe jaaxi rabaxi i tan mange gbansan xa ra, a man bara fe jaaxi raba mangedi nun jamae ra naxee na i xa mangeya bun ma.

¹⁷ Ginẽe na a me temui naxe, mange ginẽ bara a xa mõri matandi, bõxi ginẽe birin fan luma ne e xa mõrie matandi ra. Ginẽe a falama ne, «Mange Asuyerusu xẽera rasiga ne mange ginẽ Fasati ma a xa fa, kõnõ a mu tin.»

¹⁸ Perise nun Mediya mangedi xa ginẽe na yi fe me temui naxe, e fan tondima ne e xa mõrie binyade. Na na raba marajaaxui nun binyatareña mu jõnma.

¹⁹ Mange, xa i bara tin, a lanma i xa mange ginẽ Fasati yamari a naxa fa i yire sõõõõ. Ginẽe gbete tongo naxan fisa a be, na xa findi mange ginẽ ra. Na yaamari xa sebe Perisekae nun Mediyakae xa seriye kui, naxan mu nõma masarade.

²⁰ Ginẽ birin na yi yaamari xungbe me i xa mangeya bun ma, e fama ne e xa mõrie binyade ki fanyi ra, kelife ginẽ xuri ma, han ginẽ xungbe.»

²¹ Na marasi naxa rafan mange nun mangedie ma. Asuyerusu naxa a raba alo Memukan a fala ki naxe.

²² A naxa bataaxee rasanba a xa bōxi birin ma e gbe sebeli ra nun e yete bari xui ra. Na keedi naxe a xeme birin xa findi denbaya xunyi ra, a nun a xa denbaya mixi birin xa a bari xui fala.

2

Esita findife mange gine ra

¹ Na dangi xanbi, mange bōpe naxa goro. A naxa ratu mange gine Fasati xa fe rabaxi ma, a nun a yete nate naxan tongoxi a xa fe ra.

² Mange xa batulae naxa a fala a be, «Ginedimedi tofanyi ndee xa fen i be.

³ Yaamari fi i xa bōxi birin ma, e xa fa ginedimedi tofanyie birin na i xa mangataa Suse. E xa lu i xa ginee xa banxi kui. Hege, i xa walike banaxi naxan meenima i xa ginee ma, na xa a pengi sa e xon ma, alako nde xa sa e xa tofanyi xun ma.

⁴ Gine naxan na rafan i ma e ya ma, na xa findi mange gine Fasati joxoe ra.» Yi woyenyi naxa mange kenen, a naxa na raba.

⁵ Yuwifi nde nu na Suse naxan nu xili Morodekayi. A findi Yayiri xa di nan na, Simeyi xa mamadi, Kisu tolobite kelife Bunyamin bōnsœ ma.

⁶ Babilon mange Nebukadansari nan fa a ra konyiya kui, a nun Yudaya mange Yekoniya nun Isirayilaka gbetee.

⁷ Morodekayi baba xunya xa di gine Hadasa, e nu naxan ma Esita, a nu na Morodekayi nan yi ra, kabi a baba nun a nga faxa temui. A naxa a xuru, a a findi a xa di ra. Ginedimedi tofanyi nan nu a ra.

⁸ Mange xa yaamari to masen a xa bōxi mixie be, e naxa fa di gine wuyaxi ra Hege xon ma Suse. Esita nu na e ya ma.

⁹ A to rafan Hege ma, Hege naxa fate ratofan ture, donse fanyi, nun konyi gine solofere so a yi ra. A naxa e yigiya mange xa ginee xa banxi kui dennaxe fan yire birin be.

¹⁰ Esita nu fatanxi bōnsœ nun si naxan na, a mu na masen mixi yo be, barima Morodekayi nu bara na tonyi dōxo a ma.

¹¹ Lōxœ birin Morodekayi nu a makorema mange xa ginee xa banxi ra, a xa Esita xa fe xibaarui kolon.

¹² Na ginee birin naxa kike fu nun firin naba mange xa ginee xa banxi kui. Kike senni bun ma, ture nun labunde mooli ndee nu masoma e ma. Na dangi xanbi, ture nun labunde mooli gbetee nu masoma e ma. Na je keren to kamali, ginee naxa no e yete masende mange be.

¹³ Ginee ne sigama mange xon ma, e wa sese xaninfe e xun ma, e nu na soma ne e yi ra.

¹⁴ Ginee nu soma mange xonyi nunmare temui ne, e fa gbilen mange xa ginee xa banxi firin nde kui. Menni mange xa konyi banaxi Saasagasi nu meenima e ma. Na xanbi e mu gbilenma mange xonyi, fo naxan na a kenen e ya ma, a na xili.

¹⁵ Abixayili xa di Esita, Morodekayi naxan xuruxi, na xa temui to a li sigafe ra mange xonyi, a mu sese xanin a xun ma fo mange xa walike Hege naxan fala a be. Esita nu rafan mixi birin ma.

¹⁶ E naxa Esita raso mange Asuyerusu xun ma a xa mangeya je solofere nde ra, Tebeti kike fu nde ra.

¹⁷ Esita naxa rafan mange ma dangi ginee birin na. A xa xanunteya to lu mange bōpe kui dangi ginedimedi birin na, a naxa a findi mange gine Fasati joxoe ra.

¹⁸ Mange naxa xulunyi belebele ti Esita be, a a xa kuntigie nun a xa walikee birin xili. A na lōxœ findi malabui lōxœ ra a xa jama be, a e birin buja mange ki ma.

Morodekayi mange ratangafe

¹⁹ Ginedimedi to malan sanya firin nde ra, Morodekayi nu dōxoxi mange xa banxi naade ra.

²⁰ Esita mu nu a bōnsœ nun a xa mixie xa fe falaxi mixi yo be, alo Morodekayi nu bara a yamari ki naxe. Esita nu luma a xui suxu ra, alo a darixi a ra ki naxe kabi a dimedi temui.

²¹ Lōxœ nde Morodekayi nu dōxoxi mange xa banxi naade seeti ma. Bigitana nun Teresi, naxee nu na mange xa banxi sode de makantafe, e naxa xonɔ mange Asuyerusu ma, e fa nate tongo e xa a faxa.

²² Morodekayi to na me, a naxa a fala mange gine Esita be, alako a xa na masen mange be a xili ra.

²³ Mange to na fe xon nafen, a naxa a kolon nōndi na a ra. A naxa na xeme firinyie gbaku wuri ma e faxafe ra. Na birin naxa sebe taruxui buki kui mange ya xori.

3

Haman wama Yuwifie faxafe

¹ Na dangi xanbi, mange Asuyerusu naxa Hamedata Agagaka xa di Haman binya, a a ti mangedie birin xun ma.

² Mange xa mixie birin nu e xinbi sinma Haman bun ma, alo mange e yamari ki naxe. Kōnɔ Morodekayi tan nu tondima ne a xinbi sinde a bun ma, a man mu a felenma a be bōxi ma.

³ Mange xa mixie naxa Morodekayi maxorin, «I mange xa yaamari matandima munfe ra?»

⁴ E nu luma Morodekayi maxorin na na fe ma, kono a mu a tuli matima e ra. Sa na fari, a nu bara a fala e be a Yuwifi na a ra. Na temui, e naxa na dentege Haman be, e xa a mato a naxan nabama.

⁵ Haman to a to Morodekayi mu tinma a xinbi sinde a bun ma, a naxa xono ki fanyi.

⁶ A to a kolon, Yuwifi nan Morodekayi ra, a mu tin a tan gbansan xa toro de fa. A nu wama a xa mixi birin nan nahalakife fa, Yuwifi naxee birin nu na Asuyerusu xa mangeya bun ma.

⁷ Awa, mange Asuyerusu xa mangeya pe fu nun firin nde, kike singe, naxan xili Nisan, Haman naxa sematoe maxorin, a xa a kolon a lanma a xa Yuwifie faxesa kike nun loxo naxan ma. Sematoe naxa a to na lanxi kike fu nun firin nde nan ma, naxan xili Adari.

⁸ Na temui Haman naxa a masen mange Asuyerusu be, «Si nde na i xa nama ya ma, naxan yensenxi i xa mangeya yire birin. E xa seriye mu luxi alo si gbete xa seriye, barima e tondima i xa yaamarie yati suxude. A mu lanma e xa sabati i xa boxi ma.

⁹ Mange, xa i tinxi, yaamari fi e xa halaki. N tan yati bara tin kobiri gbete kole wulu fu fide i xa mixie ma naxee yi wali rakamalima.»

¹⁰ Mange naxa a xa tonxuma ba a belexsole ra, a naxa a so Hamedata xa di Haman yi ra, na Agagaka naxan nu findixi Yuwifie yaxui ra.

¹¹ Mange naxa a fala a be, «I xa i xa kobiri ragata. I man xa i waxonfe raba yi mixie ra.»

¹² Na kike singe, xi fu nun saxan nde, Haman naxa mange xa sebelitie malan, e xa a xa yaamari sebe mange rasimae, boxi gominae, nun si birin mangedie ma. Bataaxee naxa sebe si birin xa sebeli ki ma nun si birin bari xui ra. E naxa nee sebe mange Asuyerusu xili ra. E man naxa mange xa tonxuma foxi sa na keedie ma.

¹³ Xerae naxa siga na keedie ra mangataa yire birin ma. A nu sebexi keedie kui, kike fu nun firin nde, kike naxan xili Adari, na xi fu nun saxan nde, Yuwifi birin xa faxesa, dimedi yo, fori yo, diyore yo, gine yo. E sotose birin xa lu mixi gbete be. Yi birin xa raba na loxo ne.

¹⁴ A nu lan ne yi yaamari xa fi mixi birin ma, alako e xa no na rabade na loxo.

¹⁵ Mange xa xerae naxa siga e gi ra alo mange a fala ki naxe. Asuyerusu nun Haman naxa lu yire keren e xa weni min, kono mixi naxee nu na Suse mangataa, e birin boje naxa mini a i.

4

Morodekayi Esita mayandife

¹ Morodekayi to yi fe birin me, a naxa a xa dugi iboo a ma, a sunnun donma ragoro a ma, a te xube maso a fate ma, a mini taa kui a wama a xui itexi ra.

² A naxa siga han mange xonyi, kono a mu no sode, barima sunnun donma kanyi mu daxe sofe naa.

³ Mange xa yaamari to so taa birin kui, Yuwifie naxa wa e xui itexi ra sunnunyi kui. E naxa sunnun donma ragoro e ma, e te xube maso e fate ma. E naxa na birin naba sunyi kui.

⁴ Esita xa konyi ginnee nun xeme banaxi naxee nu meenima a ma, e to Morodekayi xa fe fala Esita be, sunnunyi naxa a boje suxu a paaxi ra. A naxa dugi nde rasanba Morodekayi ma, kono a mu tin a xa sunnun donma ratede a ma.

⁵ Esita naxa Hataki xili, xeme banaxi mange naxan yamari a xa meeni Esita ma. A naxa a xee Morodekayi xon ma, alako a xa a kolon a sunnuxi fe naxan ma.

⁶ Hataki naxa sa Morodekayi li taa kui mange xa banxi sode de ra.

⁷ Haman naxan naba, a nun a kobiri xasabi naxan laayidi mange be Yuwifie faxesa ra, Morodekayi naxa na birin dentege Hataki be.

⁸ A naxa na bataaxe masen a be naxan xaranxi Suse taa kui Yuwifie faxesa fe ra. Morodekayi naxa a fala a be a xa na keedi so Esita yi ra, a man xa dentege sa a be. A nu wama ne Esita xa mange mayandi Yuwifie be, alako a bonsoe naxa toro.

⁹ Hataki naxa gbilen Esita yire, a naxa Morodekayi xa masenyi birin tagi raba a be.

¹⁰ Esita to na me, a man naxa Hataki xee Morodekayi xon ma, a xa sa yi fala a be,

¹¹ «Mange xa walikee nun a xa mixi birin a kolon gine yo, xeme yo naxan sigama mange yire beenu mange xa a xili, na kanyi lanma seriye ki ma a xa faxesa. Xa mange sa tin, a xa sawuri xema daaxi itala a be, a noma dipede na kanyi ma. Kono a xi tongo saxan nan ya, mange mu n xili!»

¹² Hataki to na fala Morodekayi be,

¹³ Morodekayi naxa Esita yaabi, a naxe, «Esita, hali i to na mange nan xonyi, i naxa a mapoxun de a i keren noma kiside Yuwifie ya ma.

¹⁴ Xa i dundu yi fe ma, saabui gbete minima ne Yuwifie be, kono i tan nun i xabile halakima ne. Nde a kolon xa i findixi mange gine ra yi loxo yati yati nan ma fe ra?»

¹⁵ Na kui Esita naxa Morodekayi yaabi yi woyenyi ra,

¹⁶ «Siga, i sa Suse Yuwifie birin malan, wo xa sunyi suxu n be. Wo naxa ye min, wo naxa wo dege yanyi saxan nun kœ saxan bun ma. N tan nun n ma konyie fan sunyi suxuma na ki ne. Na dangi xanbi, n sigama ne mange yire, hali tonyi to doxoxi na ma. Xa e n faxa, awa yire.»

¹⁷ Na temui Morodekayi naxa Esita waxonfe raba, alo a fala a be ki naxe.

5

Esita sigafe mange Asuyerusu xon ma

¹ Sunyi xi saxan nde, Esita naxa a maxiri mange gine dugie ra, a sa siga mange yire. Mange nu doxoxi a xa kibanyi kui, a ya tixi naade ra.

² A to mange gine Esita to, a tixi naa, a xa fe naxa rafa n ma. Mange naxa a xa sawuri xema daaxi itala a be, Esita naxa a belexe din na sawuri xunyi ra.

³ Mange naxa a maxorin, «Mange gine Esita, munse niyaxi? I wama munse xon ma? N mu tondima, hali i wama n ma mangeya tagi nan xon ma.»

⁴ Esita naxa a yaabi, «Mange, xa a sa i kenen, n wama a xon ma wo nun Haman xa fa n xonyi to, won birin xa won dege a fanyi ra i xa binye bun ma.»

⁵ Mange naxa xera rasiga Haman ma keren na, alako e xa sa Esita waxonfe raba.

⁶ Mange nun Haman naxa siga Esita xonyi, e e dege yire keren. E nu na weni minfe temui naxe, mange naxa Esita maxorin, «Esita, i wama naxan xon ma, a fala n be. N mu tondima. I waxonfe na munse ra? Hali i wama n ma mangeya tagi nan xon ma, n a soma ne i yi ra.»

⁷ Esita naxa mange yaabi, a naxe, «N wama naxan xon ma,

⁸ xa i bara tin a ra, a xoli n ma wo nun Haman man xa fa n xonyi tina. Na temui, won na ge won degede, n na n waxonfe falama i be.»

⁹ Na loxœ Haman nu seewaxi ki fanyi, kono a to Morodekayi to mange xa banxi sode de ra, a boje naxa te a jaaxi ra, barima Morodekayi tondixi binyade, a mu gaaxuxi a ya ra fefe ma.

¹⁰ Na kui Haman naxa a sabari, a gbilen a xonyi. Menni a naxa a booree nun a xa gine Seresi xili.

¹¹ A naxa a yete igbo folo a xa naafuli xa fe ra, a xa di wuyaxi xa fe ra, nun a tide xa fe ra, mange naxan fixi a ma kungtie nun mangedie tagi.

¹² Haman naxa a fala e be, «Safe na birin xun ma, mange gine Esita n tan keren nan xili, a muxu nun mange xa sa muxu dege a xonyi to. Tina fan, muxu man sigama ne naa.

¹³ Kono na birin mu findima seewe ra n be, danmi n na Yuwifie Morodekayi toma mange xa banxi sode de ra.»

¹⁴ A xa gine Seresi nun a booree naxa a fala a be, «I naxan nabama, tina geesege, i xa wuri kuye nongon ya tongo suuli ti, i fa mange mayandi Morodekayi xa gbaku na kon na. Na kui wo nun mange sigama ne Esita xonyi seewe kui.» Na fe naxa rafa Haman ma ki fanyi ra, a fa na wuri ti naa.

6

Mange Morodekayi binyafe

¹ Na kœ ra mange mu no xide. A naxa xera rasiga bukie tongode naxee nu findixi mangeya xa taruxui ra. Na naxa xaran mange be.

² E naxa fe nde xaran Morodekayi xa fe ra. A nu bara a kolon mange banxi kantamae Bigitana nun Teresi nu wama mange Asuyerusu faxafe ne.

³ Na kui mange naxa a xa batulae maxorin, «Won Morodekayi binya di na fe ma?» Mange xa batulae naxa a yaabi, «Fefe mu nu raba a be sinden.»

⁴ Mange man naxa e maxorin, «Nde baxi sode n ma banxi kui yakosi?» Haman nu bara so mange xonyi, alako a xa a mayandi Morodekayi xa gbaku wuri ma, naxan nu bara ge tide naa.

⁵ Na na a ra mange xa batulae naxa mange yaabi, «Haman nan be.» Mange naxa a fala e be, «A xa fa n yire.»

⁶ Haman to so, mange naxa a maxorin, «Mixi nde na n wama naxan binyafe ki fanyi. N lan n xa munse raba na kanyi be?» Haman naxa a mapoxun a boje ma, «Mixi gbete mu na mange wama naxan binyafe bafe n tan na.»

⁷ Na kui Haman naxa mange yaabi, «Mange, i wama mixi naxan binyafe,

⁸ a lanma mange dugi, mange bara naxan nagoro a ma, a xa na ragoro na mixi ma. E man xa fa soe nde ra i bara doxo naxan fari, mange tonxuma saxi naxan ma.

⁹ I xa mixi xungbe nde xa na dugi ragoro na mixi ma, i wama naxan binyafe. A na te soe fari, boore xa a rapere taa kui, a xa siga masenyi ti ra, «Wo a mato mange naxan nabama mixi be, a wama naxan binyafe.»

¹⁰ Awa, mange naxa a fala Haman be, «I xulun, i sa dugi nun soe tongo, i fa i xa woyenyi birin nakamali Morodekayi be, na Yuwifie naxan doxoma mange xa banxi sode de ra. I naxa neemu i fala xui sese ma.»

¹¹ Na temui Haman naxa sa dugi nun soe tongo. A naxa mange dugi ragoro Morodekayi ma. Morodekayi to te soe fari, Haman naxa soe rapere taa kui a masenfe

ra nama be, «Wo a mato mange naxan nabama mixi be, a wama naxan binyafe.»

¹² E to ge na rabade, Morodekayi naxa gbilen mange xa banxi sode de ra, Haman tan naxa a xulun sigafe ra a xonyi, a yatagi ixonoxi.

¹³ Haman to na birin fala a xa gine Seresi nun a defanbooree be, e naxa a yaabi, «Xa yi Morodekayi, Yuwifi bonsoe na a ra, i mu noma tide a kanke. I fama ne i yete xun nakanade tun!»

¹⁴ Na temui yati mange xa mixi ndee naxa fa a xilide, a xa siga mange gine Esita xonyi a degede.

7

Esita xa mayandi

¹ Mange nun Haman naxa siga mange gine Esita xonyi e degede.

² Na sigе firin nde kui, mange nu weni minma temui naxe, a man naxa gbilen Esita maxorin na, «Esita, i wama naxan xon ma, a fala n be alako n xa na raba. Munse xoli i ma? Hali i wama n ma mangeya tagi nan xon ma, n a fima ne i ma.»

³ Mange gine Esita naxa a yaabi, «Mange, xa i sa tin, n wama fe naxan xon ma, i xa n tan nun n bonsoe rakisi.

⁴ N tan nun n ma mixie bara mati, alako muxu xa halaki, muxu xa faxa, muxu xa jon feo. Xa e muxu mati konyie gbansan nan na nu, n mu fefe falama i be nu, n dunduma ne tun, barima na fe mu xoroxo nu han n xa mange tooro.»

⁵ Mange Asuyerusu naxa mange gine Esita maxorin keren na, «Nde suusaxi yi fe mooli mapoxunde? Na kanyi na minden?»

⁶ Esita naxa a yaabi, «Muxu yaxui xungbe, naxan wama muxu toorofe, na findixi yi Haman mixi kobi nan na.» Haman to na woyenyi me, gaaxui naxa a suxu a jaaxi ra.

⁷ Mange boje naxa te, a mini tande ma. Haman to a kolon mange jan bara nate tongo a xa fe ra, a naxa lu mange gine Esita fe ma, a xa a mayandi a xa a rakisi.

⁸ Haman to a felan mange gine Esita bun ma, mange so temui nan na ki kelife tande ma. Mange naxa sonxoe rate, «Yi xeme na munse rabafe yi ki? A man wama dutunfe mange gine Esita nan ma n ya xori n ma banxi kui?» Mange fefe na woyenyi fala, mixie naxa Haman yatagi makoto, e a xanin.

⁹ Xarabona, mange xa mixi nde, naxa a fala mange be, «Haman jan bara wuri ti a xonyi, a nu wama Morodekayi gbakufe dennaxe, Morodekayi naxan nu bara mange rakisi. Na wuri ite ngonon ya

tongo suuli.» Awa, mange naxa a yamari, «Haman xa gbaku menni ne.»

¹⁰ Na na a ra Haman naxa gbaku na wuri ma, naxan nu tixi Morodekayi xili ma a faxafe ra. Na dangi xanbi, mange boje naxa goro.

8

Yuwifie xunnakeli sotofe

¹ Na loxoe mange Asuyerusu naxa Yuwifie yaxui Haman xa se birin fi mange gine Esita ma. Morodekayi naxa a yete masen mange be, barima Esita nu bara a fala mange be a Morodekayi findixi a taara nan na.

² Mange naxa a xa tonxuma ba a yete belexe ra, a naxan nasuxu Haman yi, a a so Morodekayi yi ra. Esita naxa Haman harige birin taxu Morodekayi ra.

³ Na temui Esita naxa a mafelen mange bun ma, a mayandi a naxa Haman Agagaka waxonfe kobi raba Yuwifie ra.

⁴ Mange naxa a xa mangeya sawuri xema daaxi itala Esita mabiri. Na nan a niya Esita naxa keli a ti a ya i.

⁵ A naxa a masen a be, «Mange, xa i tin, xa n ma fe rafan i ma, xa i bara nate tongo, xa i n xanuxi yandi i xa keedi sebe naxan Hamedata xa di Agagaka Haman xa yaamari kanama, yaamari naxan fi Yuwifie faxafe ra i xa mangeya birin kui.

⁶ N tan mu noma n ya tide n ma mixie ra toore nun gbaloe xa e soto.»

⁷ Awa, mange Asuyerusu naxa a masen mange gine Esita nun Yuwifie Morodekayi be, «N bara Haman faxa, barima a nu wama Yuwifie halakife ne. N man bara Haman harige fi Esita ma.

⁸ Yakosi wo naxan nabama, wo xa keedi sebe n xili ra, naxan noma Yuwifie xa fe fande. Wo xa n ma mange tonxuma sa a ma, barima xa n ma tonxuma na a ma, na yaamari mu noma masarade.»

⁹ Na loxoe yati, e naxa sebelitie maxili. Morodekayi naxa yaamari fi e ma naxan nabama Yuwifie xa fe ra. E naxa na bataaxe sebe mange rasimae, gominae, nun mangedie birin ma naxee nu na boxi keme moxonon nun solofere xun ma, kelife Inidya ma, han Etiyopi. Kankan gbe nu sebexi a xa sebeli ki ma nun a bari xui ra. Yuwifie fan naxa e gbe soto e xa sebeli ki ma nun e bari xui ra. Na raba kike saxan nde ne, kike naxan xili «Sifan,» na xi moxonon nun saxan nde loxoe.

¹⁰ Na bataaxee naxa sebe mange xili ra, a xa tonxuma naxa sa e ma. Xera naxee nu lan e xa bataaxee rasanba, nee naxa siga e gi ra mange xa soe fanyie fari.

¹¹ Mange xa keedi a masen ne, Yuwifie noma e malande e xa e yete xun magere.

Xa mixi yo wama e gerefe, mange bara tin Yuwifie xa e faxa, e nun e xa ginsee nun e xa die. E man noma e harige birin tongode.

¹² Yi yaamari nu lanxi a xa raba mange Asuyerusu xa mangeya birin kui, Ada kike, je kike fu nun firin nde, a xi fu nun saxan nde ma.

¹³ Na yaamari nu sebexi keedie ma, boxi yo boxi xa e gbe soto alako birin xa a kolon, Yuwifie fan xa redi e gbejoxode e yaxuie ma.

¹⁴ Mange to yaamari fi, xerae naxa siga e gi ra mange xa soe fanyie fari. Yi yaamari naxa xaran Suse mangataa kui.

¹⁵ Morodekayi naxa mini mange xa banxi kui, mange dugi fore nun a fiixe ragoroxi a ma, mange tonxuma xema daaxi doxoxi a xun ma, nun donma xungbe gbeeli ragoroxi a ma. Susekae birin naxa seewa, e e xui rate jexinyi kui.

¹⁶ Yuwifie naxa seewa ki fanyi ra e xa xunnakeli xa fe ra.

¹⁷ Yire birin nun taa birin mange xa yaamari xaranxi dennaxe, Yuwifie naxa xulunyi ti seewe kui. Mixi wuyaxi naxee kelixi si gbete ya ma, e naxa e yete findi Yuwifie ra, barima e nu bara gaaxu e ya ra.

9

Yuwifie yaxuie faxafe

¹ Ada kike fu nun firin nde, xi fu nun saxan nde to a li, mange xa yaamari nu lanma a xa raba. Na loxoe ma Yuwifie yaxuie nu wama e masotofe, konon fee naxa masara, Yuwifie naxa no e ra.

² Mange Asuyerusu xa mangeya yire birin, Yuwifie naxa e malan e yaxuie gere. Mixi yo mu no tide e ya ra, sie birin naxa gaaxu.

³ Boxi birin mangedie, mange rasimae, gominiae, nun mange xa mixie naxa Yuwifie mali, barima e nu gaaxuxi Morodekayi ya ra.

⁴ Morodekayi nu bara findi mixi xungbe ra mange banxi kui. A xili fanyi naxa yire birin li, a tide xun nu masama tun.

⁵ Na na a ra Yuwifie naxa e yaxuie bonbo santidegema ra, e e faxa. E naxa e waxonfe birin naba e yaxuie ra.

⁶ Yuwifie naxa mixi keme suuli faxa Suse mangataa.

⁷ E man naxa Parasandata, Dalifon, Asipata,

⁸ Porata, Adaliya, Aridata,

⁹ Paramasata, Arisayi, Aridayi, e nun Fayesata birin faxa.

¹⁰ Na mixi fu findi Hamedata xa di Haman xa die nan na, Yuwifie yaxui. E naxa na mixie faxa, konon e mu mixi yo harige tongo.

¹¹ Na loxoe yati, mange naxa a kolon mixi naxan xasabi faxaxi Suse mangataa.

¹² Mange naxa a fala mange gine Esita be, «Yuwifie bara mixi keme suuli faxa Suse mangataa, a nun Haman xa di fu. Xa e bara na mooli raba yi taa kui, e munse rabaxi yire gbete n ma mangeya kui? Konon i wama naxan xon, n na rabama ne i be. I waxonfe na munse ra di? Na birin nabama ne i be.»

¹³ Esita naxa a yaabi, «Xa i bara tin, Yuwifie naxee na Suse, e man xa no e gbejoxode tina. Haman xa di fu xa gbaku wuri ma.»

¹⁴ Mange naxa yaamari fi a xa raba alo Esita a falaxi ki naxe. Na yaamari naxa xaran Susekae be. Haman xa di fu fan naxa gbaku wuri ma.

¹⁵ Ada kike xi fu nun naani nde ra, Yuwifie man naxa e malan, e xeme keme saxan faxa taa kui, konon e mu e harige yo tongo.

¹⁶ Yuwifie naxee nu na boxi gbete ma, nee fan naxa e malan, e yete xun magerede e yaxuie ma. E naxa e yaxui mixi wulu tongo solofere a nun suuli faxa, konon e fan mu nee harige yo tongo.

¹⁷ Na birin naba Ada kike xi fu nun saxan nde ne. A xi fu nun naani nde ra, Yuwifie naxa e malabu seewe kui, e xulunyi ti.

¹⁸ Yuwifie naxee nu na Suse, nee naxa e yaxuie gere na xi fu nun saxan nde nun fu nun naani nde ma. E naxa e malabu seewe kui a xi fu nun suuli nde loxoe, e xulunyi fan ti.

¹⁹ Na nan a toxi Yuwifie naxee na daaxae, nee xulunyi tima Ada kike xi fu nun naani nde ma seewe kui, kankan a doxoboore bupama na temui.

²⁰ Morodekayi naxa na fe birin sebe bataaxee kui Yuwifie ma, naxee nu yire makuyee nun yire makoroxie Asuyerusu xa mangeya kui.

²¹ A naxa a sebe, Yuwifie xa Ada kike xi fu nun naani nde nun a xi fu nun suuli nde findi sali loxoe ra je yo je,

²² barima e e yete soto e yaxuie yi ra na temui ne, e xa toere findi jexinyi nan na, e xa sunnunyi findi seewe nan na. Na loxoe a lan ne e xa e doxobooree bupa, e man xa setaree ki.

²³ Yuwifie naxa Morodekayi xa yaamari suxu, na naxa findi naamunyi ra e be je yo je.

²⁴ E na birin naba ne barima Hamedata Agagaka xa di Haman, Yuwifie yaxui, nu bara wa Yuwifie birin halakife. A nu bara jeli bonbo, naxan xili Puri, alako a xa e halaki, a xa e sonto.

²⁵ Konon Esita nu bara siga mange yire. Mange naxa keedi sebe yi ki, «Haman nu wama fe paaxi naxan nabafe Yuwifie ra,

na xa gbilen a ma. A xa die fan xa gbaku wuri ma.»

²⁶ Na nan a toxi yi loxoee xili falama «Purie,» barima e bari xui ra e jeli xili falama, «Puri.» Bataaxe sebeli to kamali na ki,

²⁷ Yuwifie naxa na loxoee firinyie findi sali loxoee ra. Na naxa findi naamunyi ra e tan nun e bonsoe be, nun mixie be naxee soma e xa diine kui. E xa yi loxoee firinyie binya je yo je, e xa fe birin naba alo Morodekayi a yamari ki naxe.

²⁸ Ne naxee sa fama, Yuwifie xa denbayae naxee na yire birin, e xa yi Puri loxoee binya, alako e tan nun e bonsoe naxa neemu yi fe dangixi ma.

²⁹ Awa, Abixayili xa di Esita, naxan findixi mange gine ra, a nun Morodekayi, e naxa yi bataaxe mange daaxi firin nde sebe Puri Sali xa fe ra.

³⁰ E naxa bataaxee rasiga Yuwifie birin ma, naxee nu na mange Asuyerusu xa boxi keme moxoren nun solofere birin kui, alako mixie xa jere bojesa nun tinxinyi kui.

³¹ E man naxa a masen Yuwifie be, e xa Puri Sali loxoee raba a waxati yati ma, alo Morodekayi nun mange gine Esita e yamarixi ki naxe. E tan nun e bonsoe birin xa sunyi suxu, e xa Ala maxandi.

³² Mange gine Esita xa yaamarie Puri salie xa fe ra, na naxa findi seriye ra, e fa sebe yi kitaabui kui.

10

Morodekayi nun mange Asuyerusu senbe

¹ Mange Asuyerusu naxa duuti maxili mixi birin ma, kelife xare ma han surie ma.

² Mange senbe nun a xa limaniya birin sebexi Perise nun Mediya mangee xa taruxui kui. Morodekayi tide gbo ki, na fan sebexi na kui.

³ Morodekayi Yuwifi naxa findi mange Asuyerusu xa mixi xungbe ra, a man naxa findi mixi kende ra Yuwifie be. E naxa a xanu ki fanyi, barima a nu wali fanyi rabama e be alako Yuwifie xa fe xa siga yare ma.

Ayuba xa Taruxui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi kitaabui findixi Ayuba xa taruxui nan na naxan masenyi hagige masenma adamadie birin be. Kabi won benba Adama nun nene Mahawa to yunubi raba, mixi birin na dunija igitife na toore nan kui. Na toore noma a niyade mixie xa xono Ala ma, e fa a maxorin munfe ra a e luma e xa tooro. Xa mixie joxo a ma a e bara e jere tinxinyi kui Ala ya i, na yaabi fife xorocho.

Ayuba xa fe nu na na ki ne. A booree naxa a fala a be a toore jaaxi a soto a xa yunubie nan ma fe ra. Ayuba mu tin na yaabi ra, a fa a fala na mu a ra. Na kui a nu wama Ala xa kiiti xon alako a xa a kolon a jaxankataxi fe naxan ma. A rajonyi Ala naxa a masen Ayuba be a a mu noma Alatala xa fe raba ki fahaamude. Ayuba to so na fe kui a boje birin na, a xaxili naxa sa.

Kono bafe na masenyi ra, seriye gbete toma yi taruxui kui naxan tide gbo. Ala to barake sa Ayuba xa fe ma a xa tinxinyi xa fe ra, Sentane naxa Ayuba toorege a falafe ra Ala be a Ayuba nu birama Ala waxonfe foxo ra alako a xa barake soto tun. Ala nu wama a masenfe Sentane be a a xa tinxintoe Ayuba nu na Ala xa seriye ratimefe fe gbete nan ma. Ala naxa tin toore xa doxo Ayuba ma, alako Sentane xa a to na toore mu nu noma a niyade Ayuba xa Ala xa seriye bejin.

Na kui won birin noma a kolonde a mu lanma won xa bira Alatala foxo ra alako won xa barake tun soto. A lanma won xa Ala xui suxu barima won Daa Marigi nan na Alatala ra. Xa won barake soto, xa won mu a soto, a lanma won xa won Marigi Alatala batu won ma fe birin kui. Ala xa won mali na rabade. Amina.

Ayuba xa Taruxui

Alatala nun Sentane xa de masare singe

¹ Xeme nde nu na Usu boxi ma naxan nu xili Ayuba. Mixi hagige nan nu lanxi a ma, a matinxin. A nu gaaxuma Ala ya ra, a mu nu birama fe jaaxi foxo ra.

² Di xeme solofere nun di gine saxan nu na a yi ra.

³ A xa goore nu lanxi yexee wulu solofere, joxome wulu saxan, ninge wulu keren, a nun sofale keme suuli nan ma. Walike gbegbe saxi na nan fari. Binye nu saxi yi xeme ma dangi mixi birin na na sogetede biri ra.

⁴ A xa die nu xulunyi tima ne e boore xonyie, e nu e maaginee xili alako e birin xa nu e dege yire keren.

⁵ Xulunyi na ba a ra, Ayuba nu serexe gan daaxie bama ne a xa di birin be e rasenyenfe ra. A nu a mapoxunma ne a temunde e bara yunubi nde soto, xa na mu a ra e bara Ala danka e boje kui. Na kui Ayuba nu luma serexe ba ra e be temui birin.

⁶ Loxoe nde Ala xa malekee naxa fa Alatala yire. Sentane fan nu na e ya ma.

⁷ Alatala naxa Sentane maxorin, «I kelixi minden?» Sentane naxa a yaabi, «N kelixi dunija inerede.»

⁸ Alatala man naxa a maxorin, «I bara n ma konyi Ayuba rakorosi? A maniye yo mu na dunija ma. A fan, a tinxin. Ala yaragaaxui nan a ra, fe jaaxi mu rafan a ma.»

⁹ Sentane naxa a yaabi, «Ayuba xa gaaxui i ya ra tun mu a ra?»

¹⁰ I mu a kantaxi xe, a tan, a xa denbaya, nun a harige birin? I bara barake sa a suxufe birin ma, alako a xa goore xa gbo tun.

¹¹ Kono xa a sa li i naxa din a harige ra, n xa a fala i be, a fama ne i dankade keren na.»

¹² Alatala naxa a fala Sentane be, «Awa yire, n bara a harige birin sa i sagoe, kono i naxa a gundi tooro de.» Na temui Sentane naxa keli Alatala yire.

¹³ Loxoe nde Ayuba xa die nu na xulunyi tife e taara xonyi.

¹⁴ Xeera nde naxa fa Ayuba yire, a a fala a be, «I xa walikée nu na ninge rawalife xe ma, sofalee fan nu na e de madonfe na longori.

¹⁵ Sebaka ndee naxa din i xa walikée ra, e e faxesantidegema ra. E man ninge fan xanin. N keren peti nan no n yete bade e yi. N faxi na fe nan dentegede i be.»

¹⁶ Na mu ge na masenyi ra, xeera gbete naxa fa, a a fala Ayuba be, «Ala bara a ragiri galanyi xa goro i xa yexee nun e makantamae ma. A bara e birin faxesantidegema ra. N keren peti nan no n yete bade e yi. N faxi na fe nan dentegede i be.»

¹⁷ Na fan mu ge a xa masenyi ra, xeera gbete naxa fa, a a fala Ayuba be, «Kalidika, gaali doxo saxan bara bagan i xa joxomee ma, e e makantamae faxesantidegema ra, e joxomee xanin. N keren peti nan no n bade e yi. N faxi na fe nan dentegede i be.»

¹⁸ Na fan mu ge a xa masenyi ra, xeera gbete naxa fa, a a fala Ayuba be, «I xa die to nu na xulunyi tife e taara xonyi.

¹⁹ Foye belebele faxi na temui ne keli gbengberenyi ma, a banxi rabira i xa die ma. E birin bara faxesantidegema ra. N keren peti nan kisixi. N faxi na nan dentegede i be.»

²⁰ Na kui Ayuba naxa keli, a a xa donma ibɔɔ a ma, a a xunyi bi sunnunyi ma, a fa a rafelen ɔɔxi ma.

²¹ A naxa a fala,
«N faxi duniɔa n mageli nan na n bari temui,
n man gbilenma n mageli nan na n siga temui.

Alatala bara n ki harige ra,
Alatala man bara na harige ba n yi.
Tantui na Ala be.»

²² Na birin kui, Ayuba mu yunubi yo raba, a mu fe kobi yo fala Ala be.

2

Alatala nun Sentane xa de masare firin nde

¹ Lɔxɔe nde Alatala xa malekee man naxa fa a yire, Sentane man nu na e tagi.

² Alatala naxa Sentane maxɔrin, «I kelixi minden?» Sentane naxa a yaabi, «N kelixi duniɔa iɔere.»

³ Alatala man naxa a maxɔrin, «I bara n ma konyi Ayuba rakɔrosi? A maniye yo mu na duniɔa ma. A fan, a tinxin. Ala yaragaaxui nan a ra, fe ɔaaxi mu rafan a ma. Han ya a xa tinxinyi mu masara, hali i to waxi n xa a halaki tun.»

⁴ Sentane naxa a yaabi, «Adama fe birin nabama a fate xa tɔɔre matangafe nan na. A nɔma a harige birin masarade yalanyi ra.

⁵ Xa i a fate yati tɔɔroma, a i dankama ne keren na.»

⁶ Alatala naxa a fala Sentane be, «Awa yire, n bara a fate sa i sagoe, kɔno i naxa a faha de.»

⁷ Na temui Sentane naxa keli Alatala yire. A naxa suurie ikonkon Ayuba fate birin ma, keli a sanyi kui ma han a xuntagi.

⁸ Ayuba naxa dɔxɔ te xube xɔɔra sunnunyi kui, a nu a fate xɔɔlin feɔe kebele ra.

⁹ A xa gine naxa a fala a be, «Han ya i na i xa tinxinyi kui? Ala rasɔto sɔnon, i xa faha.»

¹⁰ Kɔno Ayuba naxa a yaabi, «I wɔyɛnfe ne na ki alo xaxilitare. Xa won tinma Ala xa heri ra, a mu lanma won xa tin a xa xɔɔxɔe fan na?» Na kui Ayuba mu yunubi yo sɔto a xa wɔyɛnyie kui.

Ayuba nun a boore saxanyie

¹¹ Ayuba boore saxanyie to a xa tɔɔre xa fe me, e naxa keli e xonyi sigafe ra Ayuba yire. E xili: Elifasi Temanka, Bilidada Suuxaka, nun Sofara Naamaka. E naxa lu yire keren, e lan fe keren ma, e xa sa Ayuba kunfa ba, e xa a madundu.

¹² E to sa a to keli yire makuye, e naxa san a ma, e bonbo gbelegbelefe ra. E naxa

e xa donmae ibɔɔ e ma, e xube maso e ma sunnunyi kui.

¹³ E naxa dɔxɔ Ayuba seeti ma ɔɔxi, han xi solofere. Mixi yo mu wɔyɛn keren fala a be, barima e a to ne, a xa tɔɔre nu gbo ki fanyi ra.

3

Ayuba xa masenyi

«Ayuba nimisafe a xa bari ra»

¹ Na birin to dangi, Ayuba naxa a bari lɔxɔe danka

² yi masenyi ra:

³ «N bari lɔxɔe xa nɛemu duniɔa ra. Na kɔe ra e naxe, <Di xeme na a ra.>

⁴ Ala xa na lɔxɔe findi dimi ra,
na lɔxɔe xa nɛemu a ra,
a xa tɔnyi dɔxɔ soge yanbafɛ ra na lɔxɔe kui.

⁵ Ala xa na lɔxɔe findi dimi ra,
a xa nuxui ifɔɔre dusu a xun na,
a xa lu dimi magaaxuxi kui.

⁶ Ala xa na kɔe ifɔɔro,
a xa na ba konti ra ɔe kui,
a xa na ba konti ra kike kui.

⁷ Ala xa na kɔe kuma di ra,
seewe xui yo naxa ite.

⁸ A xa findi danke ti se ra mandurulae be,
naxee ninginange xilima.

⁹ Na lɔxɔe subaxe tunbuie naxa yanba,
kuye naxa iba,

naiyalanyi yo naxa mini,

¹⁰ barima a mu sese raba naxan
nu nɔma n barife dande,

naxan nu nɔma n nɔxunde n ma tɔɔre ma.

¹¹ Munfe ra n nga furi mu bira nu?
Munfe ra n mu faha nu beenu n xa bari?

¹² Munfe ra n nga n nasɛnɛxi a san ma,
a xije fi n ma?

¹³ Xa na mu a ra, yi temui n belexi ɔɔnesa
kui nu

¹⁴ mangɛe nun rasimae fe ma,
naxee xa banxie bara ge kanade,

¹⁵ naxee nu bara xɛema nun gbeti gbegebe
sɔto.

¹⁶ Munfe ra e mu n nagata,
alo diyɔre naxan mu waxi,
naxan mu mini kɛne ma?

¹⁷ Gaburi tan kui, mixi ɔaaxie mu nɔma
sese ra,

mixi taganxie e malabuma ne.

¹⁸ Konyie ɔɔnesa sɔtoma ne,
e mu e kanyi xui mema gaburi kui.

¹⁹ Dimɛdie nun forie na menni,
konyie e yete sɔtoma naa.

²⁰ Munfe ra Ala a niyama adamadie xa
mini kɛne ma,

naxee findi tɔɔromixie ra,
naxee nimisaxi e xa duniɔeigiri kui,

21 naxee faxe xoli mawama, kono e mu
faha,
naxee faxe fenma dangi naafuli ra,
22 naxee jalexinma gaburi life ra?
23 Munfe ra mixi barima,
Ala kira balanxi naxan ya ra,
Ala naxan naxetenma yire birin?
24 N ma donse findixi n ma tooɛ nan na,
n ma minse findixi n yaye nan na.
25 N na gaaxu fe naxan na, na nan n lima.
Fe naxan na n naseren, n na nan sotoma.
26 Boɓesa mu na n be,
n mu noma n sabaride.
Malabui mu na n be, fo tooɛ.»

4

Elifasi Temanka xa masenyi singe

«Tinxintɛ mu tooɛma»

1 Elifasi Temanka naxa a fala,
2 «Ayuba, i haake to n be n xa woyen.
N mu noma dundude.
3 I bara mixi gbegbe xaran,
i bara e ralimaniya.
4 I xa masenyie bara mixie mali,
i xa woyenyie bara e senbe so.
5 Yakosi i tan nan to fa na tooɛfe,
limaniya bara ba i tan yi.
6 I mu i xaxili ti i xa danxaniya ra Ala ma?
I mu lama i xa tinxinyi ra?
7 I bara mixi fanyi to halakixi tooɛ ma?
Tinxintɛ noma bonode?
8 N naxan nakoroɓixi, fe jaaxi rabae nan
tooɛma.
9 Ala e xun nakanama a xa xone kui.
10 Yetɛ xa yirindinyi nun barate xa
jarandanyi magaaxu,
kono e jinyie fama ne magirade.
11 Yetɛ yati faxama kaame ra,
a xa die yensen ye.»
12 «Masenyi nde bara fala n be a gundo ki
ma,
n tuli bara a makolikoli xui me.
13 Xiye sa temui koe tagi,
14 gaaxui naxa n suxu han n fate naxa
seren.
15 Tubari nde naxa dangi n ya i.
N fate xabee naxa keli, e ti.
16 Tubari nu tixi naa.
N a to ne, kono mixi yo a ra n mu a kolon.
N bara mixi maniye tan to.
N naxa xui nde me yi makolikoli ra,
17 «Adamadi tinxin Ala ya i? A seniye n a
Marigi ya i?
18 Xa Ala mu la a xa malekee ra a xa
walikee,
xa a tantanyi toma nee ma,
19 ibunadama go, naxan yailanxi bende ra,
naxan noma iwurude alo kaari?
20 Adamadie faxama loxo yo loxo, sese mu
na kanama.»

21 E xa simaya luuti bolonma ne,
e faha fahaamutareja kui.»

5

Elifasi Temanka xa masenyi firin nde

«Ayuba, Ala maxandi»

1 «Yakosi, i xa xili ti i xui itexi ra.
Nde i yaabima?
I seniye tooɛ mundun xilima?
2 Gbesenxonneya xaxilitare faxama ne,
tooɛ lonnitare halakima ne.
3 N bara xaxilitare nde to,
a xa fe sooneyama,
kono na ikorexi ra n naxa yi danke bira a
foxo ra.
4 «Mali birin xa ba a xa die yi ra, kiiti xa
kana e ra,
mixi yo naxa e mali na kui.
5 Kaametoe xa a xa xe don,
e xa baloe birin ba a yi ra hali naxan na
tunbe xooɛ.
Mixie xa mila a xa naafuli ma, e xa a ba a
yi.»
6 Tooɛ nun jaxankate fama ne.
7 Adamadi tooɛma ne a xa dunijeigiri kui.
Na mu kanama, alo te na radexe,
a fulefule tefe fan to mu kanama.
8 Xa n tan nan a ra nu, n Alatala nan
maxandima,
n nan n ma tooɛ masen a be.
9 A kaabanakoe rabama,
a xa fe xungbee mu kontima.
10 A tune ragoro boxi ma,
a ye rasiga xe ma.
11 A tooɛmixi xa fe itema,
a mixi sunnunxi rakisima.
12 A mixi kootaxi xa fe xun nakanama,
alako e waxonfe naxa sooneya.
13 A mixi madaxui suxuma gantanyi ra,
a yanfante waxonfe kanama.
14 E xa yanyi findima e be dimi ra,
e luma alo donxui naxee mu se toma.
15 Alatala tooɛmixi ratangama woyen
xoroxoe ma,
naxan kelima yanfantee de kui.
A e ratangama senbema xa fe jaaxi ma.
16 Xaxili tide luma ne tooɛmixi be.
Tinxintare de balanma ne.
17 Jalexinyi na adama be Ala naxan xu-
ruma.
Wo naxa tondi Ala Senbe Kanyi xa xurui
ra,
18 barima a fi naxan sama mixi ma,
a na fan dandanma,
a fe xone naxan naminima, a na ray-
alanma.
19 A mu tondima i ratangade tooɛ ma,
a i rakisima tooɛ birin kui.
20 Kaame na sin boxi ma, a i ratangama ne
faxe ma,

gere na mini, a i ratangama santidegema ma.

²¹ A i ratangama ne woyen jaaxi ma, a i ba gbaloe kui.

²² I mu gaaxuma kaame ya ra, i mu serenma sube xaape ya ra,

²³ barima saate luma ne i nun dunija kui isee tagi,

gemee nun subee mu i tooroma sonon.

²⁴ Bɔnesa luma ne i xonyi, mune yo mu tima i xa goore.

²⁵ I xa die wuyama ne, i bonsɔe gboma ne alo burunyi sexe.

²⁶ I mu gaburi lima, i xa simaya mu kamalixi,

alo maale fan to mu xabama a xaba temui mu a lixi.

²⁷ Muxu bara yi nondi kolon, i fan xa a rame, i xa a fahaamu.»

6

Ayuba xa masenyi singe

«N ma tooɔe gbo n ma fe jaaxie be.»

¹ Ayuba naxa a yaabi,

² «Xa n ma tooɔe sa maniyama nu, xa a sa sama sikeeli ma nu,

³ a binye dangima ne baa meyeniyi ra.

Na nan a toxi yusi yo mu na n ma woyenyie ma.

⁴ Ala Senbe Kanyi xa tanbe bara n soxo, na xone bara te n xaxili ra.

Ala na n gerefe a jaaxi ra.

⁵ Nooge fanxi dennaxe, sofale wama menni?

Ninge wa xui meema a xa donse ya i?

⁶ Bande donma foxe xanbi?

Toxe pintare joxun?

⁷ N mu nu wama naxan xon, na bara findi n baloe ra hali na fa kanaxi.

⁸ Ala xa n ma dube suxu n be,

a xa n waxonfe rakamali.

⁹ Ala xa n xun nakana, a xa n faxa.

¹⁰ Na kui, n madundui soɔoma ne, hali n to yi tooɔe birin kolonxi,

n seewa n to mu gbilen Ala Seniyentoe xa yaamari foxo ra.

¹¹ N nan n xaxili tima senbe mundun na fa?

N ma dije munse fanma n ma sonon?

¹² N senbe gbo alo fanye?

N fate xoxoxo alo wure?

¹³ Nde noma n malide?

Senbe mundun luxi n ma?»

¹⁴ «Tooɔomixi hayi na a dugutege xa mali ma,

hali na mu sa gaaxuma Ala Senbe Kanyi ya ra.

¹⁵ N ngaxakerenyie bara n yanfa,

alo xure naxan xorima.

¹⁶ Neme temui, ye banbaran ye, a radunda,

¹⁷ konɔ sogofure ra, ye birin xori.

¹⁸ Biyaasilae kira bama a ma ye fenfe ra, e fa loe gbengberen yire.

¹⁹ Tema Biyaasilae e xun tima ye yire ra.

Seebakae fan e xaxili tima na xure ra,

²⁰ konɔ e na menni li, e xure xorixi nan toma.

Na kui limaniya bama ne e yi ra.

²¹ Wo luxi na ki ne n be.

Wo bara gaaxu n ma tooɔe ya ra.

²² N xoro nu, n nu wo makula ne, wo xa n xun sara wo xa naafuli nde ra?

²³ N wo makula ne,

wo xa n xun sara n yaxui gbeeli nde ma?

²⁴ Wo n xaran.

Wo n ma tantanyi masen n be,

alako n xa n sabari.

²⁵ Nondi tan mu mixi yo tooroma.

Konɔ wo xa masenyie tan fala xun?

²⁶ Wo bara kiiti sa,

wo mu wo tuli matixi tooɔomixi tan xa woyenyi ra.

²⁷ Wo fata kiiti jaaxi sade kiridie ma.

Wo mu yanfanteya ba wo boore yete yati ra.

²⁸ Kosi fa yandi, wo wo ya ti n na.

N mu wule falama wo be.

²⁹ Wo xa kiiti tinxixi sa,

alako n xili fanyi naxa kana.

³⁰ Wo fe fale jaaxi mema n na?

N mu fata fe fanyi nun fe jaaxi tagi rasade?»

7

Ayuba xa masenyi singe de idoxoe

«A a mawafe Ala be»

¹ «Mixi xa fe mu luxi xe dunija ma alo soori?

A xa dunijeigiri mu luxi xe alo walike?

² Konyi gbatama koe xa so,

walike gbatama a sare ra.

³ N tan fan, n ke bara findi tooɔe ra,

n ma wali sare bara findi xone ra.

⁴ N ne n sama, n lu ra a mane, <N kelima temui mundun?»

Xixoli mu n tan be,

tooɔe nan tun a ra koe birin kui.

⁵ Kuli dinfe n fate ra,

n kiri na borofe, yale tife a ma.

⁶ N ma simaya xulun maboe xa maboe wuri be.

⁷ Ala, i xa ratu a ma n ma simaya jengi nan tun a ra,

n yae mu fe fanyi toma kore.

⁸ Ya naxan tixi n na,

na mu n toma sonon,

a gbe mu luxi n xa loe i ma.

⁹ Kunda na te, a man loe.

Adamadi fan na siga aligiyama, a mu gbilenma fa ra.

¹⁰ A mu gbilenma a xonyi sonon,

a xa fɔxɔɛ mu ratuma a xa fe ma sɔnɔn.

¹¹ Na nan a toxi n mu n de suxuma,
n nan n ma tɔɔre ifalama ne,
n nan n mawa n ma xɔrɔɔɛ kui.

¹² N findixi i be baa nan na,
xa na mu a ra, daalise xun solofere kanyi,
i to fa biraxi n ma fe fɔxɔ ra yi mɔɔli ra?

¹³ N na a fala, <N xa n sa, n xa xi, alako n
xa n ma tɔɔre mayanfa.>

¹⁴ i n magaaxu xiye nun laamatunyi ɲaaxie
ra.

¹⁵ Faxɛ nan tun xɔli fa n ma to,
dangi yi xorie ra naxee luxi n be yi ki.

¹⁶ N ma simaya bara rapaaxu n ma,
n mu wama bufe duniɲa ma sɔnɔn.
N beɲin, n nii tide mu na sɔnɔn.

¹⁷ Munse na adama ra naxan a niyama i xa
i ɲɔxɔ sa a xɔn ma,

¹⁸ i nu a mato temui birin?

¹⁹ I i yae bama n na temui mundun?

I n luma n yete ra mun lɔxɔɛ?

²⁰ Xa n bara yunubi raba i ra,
na fala n be,

i tan naxan adamadi matoma.

N tan yegetixi i yi ra munfe ra matoe ra?

²¹ Munfe ra i mu diɲe n ma fe kobi ma?

Munfe ra i mu n ma yunubi xafari?

A gbe mu luxi n xa findi bende ra.

Na temui i mu n toma sɔnɔn.»

8

Bilidada Suuxaka xa masenyi singe

«Haake mu siɲama Aligiya.»

¹ Bilidada Suuxaka naxa a masen,

² «I yi woyenyi mɔɔli falama han temui
mundun?

I xa woyenyi luxi ne alo foye.

³ Ala noma nondi mafindide wule ra?

Ala Senbe Kanyi noma tinxinyi ifude?

⁴ Xa i xa die yunubi nan nabaxi a ra,

a e ɲaxankataxi na nan ma.

⁵ Xa i tan Ala fenma,

xa i Ala Senbe Kanyi makulama,

⁶ xa yunubi mu na i ma, xa i tinxin,

Ala a ɲengi sama ne i xɔn ma,

a i rasabati i xa tinxinyi kui.

⁷ I harige donxɔɛ fama dangide na singe
ra.»

⁸ «Fahaamui fen won babae ra,

i xa xaxili soto nee benbae fan na.

⁹ Won tan mu buxi duniɲa ma,

xaxili xɔnkuye mu na won be.

¹⁰ E mu fahaamui fima xe i ma?

E e xaxili xa masenyie tima i be yi ki:

¹¹ Wofiri bulama xare ma?

Xure i baare findima a ra ye mu dennaxe?

¹² Hali a na a bili ma, a mu xabaxi,

a lisima mafuren dangi pooge birin na.

¹³ Na nan fama rabade mixie ra, naxee
neemuma Ala ma.

Tinxintare xaxili tide ɲonma na ki ne.

¹⁴ A xaxili tide bara kana, alo mixi naxan
a kilonma sayele tee ra.

¹⁵ A na a kilon na ra, a kanama ne, a kanyi
bira.

¹⁶ A luma alo sansi, ye naxan kui rafexi,
a a salonyi iyan soge linlinyi ya ma laakɔɛ
xun ma,

¹⁷ a a sankee soti gema malanxi longori ra.

¹⁸ Xa i na sansi tala naa, a lisima ne,

¹⁹ a mu fanma menni sɔnɔn.

Sansi gbete man fa bula a nu na dennaxe.

²⁰ Ala mu tinxintɔɛ rawɔlema, a mu tinx-
intare senbe soma.

²¹ A gbe mu luxi a xa i raseewa,
i xa matɔxɔɛ fale ra i fama naxan tide.

²² I xɔnmixie fama lude yaagi kui, e xonyie
fa bira.»

9

Ayuba xa masenyi firin nde

«Ala xa kiiti xɔrɔxɔ»

¹ Ayuba naxa a yaabi,

² «N na birin kolonxi nondi ra.

Ala noma nondi fide adama ma di?

³ Xa Ala na kiiti safe,

adama tan mu noma a de tongode a kanke
ra.

⁴ A tan nan gbe na lonni nun senbe ra, nde
noma tide a kanke?

⁵ Ala noma geyae talade e tide,

a e mafindi a xa xone kui.

⁶ A noma boxi bunyi raserende, a a boɔ a
ra.

⁷ A noma soge nun tunbuie ifɔɔrode.

⁸ A tan nan koore itala,

a a ɲere baa moronyie fari.

⁹ A tan nan tunbui birin sa,

kankan na a yire.

¹⁰ A bara fe xungbee raba

won mu noma naxee fahaamude.

A xa kaabanakoe mu noma kontide.

¹¹ A noma dangide n seeti ma, n mu a to.

A lɔɛ, n mu no a tode.

¹² Nde noma a xa se tongoxi ragbilende?

Nde noma a falade a be, <I na munse
rabafe?>

¹³ Ala mu gbilenma a xa xone fɔxɔ ra.

Yete igboe xaxili tide birin birama a ya i.

¹⁴ N tan, n a yaabima di?

N woyen mɔɔli mundun falama a be?

¹⁵ Hali nondi sa na n be, n mu noma tide a
kanke.

N ma kiitisa madijefe nan tun luma n yi.

¹⁶ Xa n sa a xili, a naxa n yaabi,

n mu lama a ra a bara a tuli mati n na,

¹⁷ barima a bara n tɔɔɔ a gbe ra,

a bara n ɲaxankata na ki tun.

¹⁸ A mu n luma n xa malabu,

a bara n ma xone xun masa a ɲaaxi ra

19 N mu noma a ra, barima a senbe gbo n be.

Muxu nun Ala mu noma makiitide, barima kiitisa mu na muxu tagi.

20 Hali n sa tinxin nu, n de mu nondi fima n ma.

Hali yunubi mu na n ma nu, n de kiiti rakanama ne n na.

21 Yunubi na n ma? N mu a kolon N nimisaxi n ma dunijeigiri nan tun na.

22 N tan be, a birin keren, barima Ala tinxintoe nun tinxintare birin jaxankatama.

23 Gbaloe na tinxintoe li, Ala mu na toore toma.

24 Tinxintare na boxi nde soto tinxintareya kui,

Ala a niyama kiitisa e xa tin na ra.

Xa Ala mu a ra, nde a ra fa?

25 N ma simaya xulun gila be,

A jonma beenun n xa heeri soto.

26 N ma simaya dangima alo kunkui, alo sege naxan goroma toxejore ma.

27 N na a fala,

<N xa neemu n ma mawa ma, n xa ba sunnunxi, n xa n senbe so,>

28 n ma toore nan birin luma n magaaxu ra.

N a kolon i mu nondi fima n ma.

29 N to bara yunubi soto,

n nondi fenma n yete be munfe ra?

30 Hali n sa n maxa ne ye tinsexi ra, hali n sa n belexee maxa xosi ba se ra,

31 i n nagoroma ne boora, n xa rapaaxu n ma dugie ma.

32 Ala mu luxi alo adamadi, n noma naxan xilide kiiti ma,

alako n xa n gbe fala, kiitisa xa kiiti sa muxu tagi.

33 Kiitisa yo mu na naxan noma kiiti sade n nun Ala tagi.

34 Ala xa a xa wuri bonbo ti se ba n xun ma,

a xa a xa fe magaaxuxi ba n yi ra,

35 alako n xa no woyende a ra gaaxutareja kui.

Kono n ma fe to mu na ki xe, n xa lu n keren.»

10

Ayuba xa masenyi firin nde de idoxe

«Ayuba maxorinyi tife Ala ma»

1 «N ma dunijeigiri bara rapaaxu n nii ma. Na kui n xa n gbe fala.

Xone naxan na n furi kui, n xa na makenen.

2 N bara a fala Ala be, I naxa n suxu.

I xa n nakolon i n suxuxi fe naxan ma.

3 N toorofe rafan i ma,

n tan naxan findixi i xa daalise ra?

Tinxintare waxonfe rafan i ma?

4 I fe to ki mu makuya adamadi fe to ki ra?

5 I xa simaya maniya adamadi gbe ra?

6 I n toorofe munfe ra?

I na n ma yunubie fenfe munfe ra?

7 I jan n ma tinxinyi kolon,

i jan a kolon mixi yo mu n natangama i belexe i.

8 I tan nan n daaxi, i tan nan n sontoma.

9 I xa ratu a ma a i n daaxi bende nan na.

I man wama n nagbilenfe menni ne?

10 I bara n yailan alo mixi

naxan xipe yailanma donse fanyi ra.

11 I bara n fate birin yailan,

kiri, sube, xori, nun fase.

12 I bara n ma simaya xon kuya, i bara hinne n na,

i bara i jengi sa n nii xon ma.»

13 «Kono yakosi n bara a kolon naxan nu na i xaxili ma n ma fe ra.

14 I bara wa n ma yunubi tofe, alako i xa tondi dijede n ma.

15 Xa yunubi na n ma, jaxankate na n be.

Xa yunubi mu na n ma, n na yaagi kui, n mu noma n xunyi yati rakelide.

16 Xa n sa n xunyi rakelide,

i n bonboma i senbe magaaxuxi ra, alo yete senbema a rabama ki naxe.

17 I xa xone na xun masafe n ma fe ra, i xa jaxankate bara gbo ye.

18 I n naminixi n nga teege i munfe ra?

Xa n sa faxa naa ne nu, mixi yo mu nu n toma,

19 n mu baloma nu, n nu tongoma ne n nga teege,

n nagoro gaburi kui keren na.

20 Naxan luxi n ma simaya ra, a mu gbo sonon.

Yandi, i xa gbilen n foxo ra fa,

seewe dondoronti xa lu n be

21 beenu n xa siga aligiyama, dimi na dennaxe.

N mu gbilenma dunija ma sonon.

22 Dimi xungbe na aligiyama.

Adama xaxili ifuma naa.

Menni naiyalanyi yati nan findima dimi ra.»

11

Sofara xa masenyi singe

«Ayuba, i xa tuubi Ala ma»

1 Sofara Naamaka naxa a fala,

2 «A mu lan mixi xa i xa yi masenyi gbegebe yaabi?

Masenyi ratofanxi mu nondi fima masenyi ma.

3 I joxo a ma a mixi dunduma i xa woyenyie ma,

i xa yo Ala ma, mixi yo mu i rayaagi?

4 I naxe, <Sese mu luxi n ma lonni ra, n bara seniyan Ala ya i.>

5 Xa Ala sa wøyen i be nu,
 6 a a xa lonni gundo masenma ne i be,
 naxan dangima adamadi xa fe to ki ra.
 7 I noma Ala xa tilinyi kolonde?
 I noma Ala Senbe Kanyi xaxili birin fahaamude?
 8 Na lonni ite koore xa maite be, a tilin aligiyama be.
 I noma sode na kui?
 9 A kuya boxi be,
 a xa gboe dangi baa ra.
 10 Xa Ala sa mixi suxu, a fa a makiiti,
 nondi luma na kanyi be?
 11 Ala mixi paaxie kolonma,
 a tinxintaree toma.
 12 Xaxilitare mu noma findide lonnila ra,
 alo sofale fan to mu noma findide adamadi ra.
 13 Xa i tan i yete ragbilen Ala ma,
 xa i i belexe itala a be,
 14 xa i gbilen tinxintareya foxo ra,
 xa i a matanga i xa denbaya kui,
 15 na kui i xunnakeli sotoma ne,
 i senbe soto, i limaniya a fanyi ra.
 16 Na temui i neemuma ne i xa toore ma,
 alo xure naxan bara dangi a rakuya.
 17 I xa duniñeigiri yanbama ne alo soge,
 i xa dimi bama ne,
 a lu alo kuye na iba.
 18 I boñe a raxarama ne, xaxili tide lu i be,
 fe paaxi a makuyama ne i ra, i xi xoli fanyi raba.
 19 I na i sa, mixi yo mu i xa xi xoli kanama i ma.
 Mixie fama ne i xa hinne e ra.
 20 Kono tinxintaree xa fe xun nakanama ne,
 e mu kisima, faxe nan e mamexi.»

12

Ayuba xa masenyi saxan nde

«Daalise birin na Ala xonye i.»

1 Ayuba naxa a yaabi,
 2 «Duniña xui nan na wo kon na.
 A luxi ne yi ki alo lonni birin na wo tan gbansan yi ra.
 3 Kono n tan fan, xaxili na n be alo wo tan.
 Wo mu fisa n be de.
 Wo naxan falaxi, nde mu noma na kolonde?
 4 N na Ala maxandi,
 alako n xa yaabi nde soto a ra,
 tinxintoe findi a booree be mayele se ra.
 5 Mixie naxee mu na toore kui, e yoma tooromixi xa toore ma.
 E a falama e nun na toore nan lan.
 6 Kontofili yo mu na mupetie xonyi.
 Kuye batuie Ala xili maberema, kono e boñe saxi.
 7 Maxorinyi ti subee ma wula i, e xa i ralonni.

Xonie fan xa na masen i be.
 8 Boxi mato, na fan xa findi lonni ra i be.
 Yexee maxorin baa ma, nee fan xa na masen i be.
 9 E birin a kolon Alatala foxi nan na ki.
 10 Daalise birin nii na a xonye i,
 adamadi birin jengi fatanxi a tan nan na.
 11 Adama xa a foxo sa yi masenyie xon ma,
 alo a de a foxo sama donse xon ma ki naxee.
 12 Lonni na forie yi ra,
 simaya xonkuye nan xaxili fima mixi ma.
 13 Lonni nun senbe na Ala nan yi ra,
 marasi nun xaxili fanyi na a tan nan be.
 14 Xa Ala se kana, a mu noma rafalade sonon.
 Xa a tan nan mixi balanxi, na kanyi mu minima.
 15 Xa Ala kankan tune ma, se birin xarama ne.
 Xa a a beñin, a banbaran ye boxi ma.
 16 Senbe nun nondi na a tan nan yi ra.
 Mixi naxan madaxuxi nun mixi madaxui,
 e birin a gbe.
 17 A noma marasimae suxude,
 a noma kiitisae xaxili ifude.
 18 Mange yoloxonyi naxan saxi mixie ma,
 Ala na bama ne e ma, a sa mange tan ma.
 19 Ala serexedubee xaninma konyiya kui,
 a mangasanyi rabira.
 20 A masenyi bama marasimae yi, a forie xa lonni mafindima.
 21 A kuntigie rayaagima, a senbemaie igoroma.
 22 A gundoe makenenma, a dimi findi naiyalanyi ra.
 23 A jamanee xun nakelima, a man e xun nakana.
 A e rasiga, a man e rafa.
 24 A xaxili bama jamanee mangee yi ra,
 a e raloe gbengberenyi ma.
 25 E luma alo donxuie naxee mu naiyalanyi toma,
 e luma alo siisilae kira ifuma naxee ma.»

13

Ayuba xa masenyi saxan nde de idoxoe

«Daalise birin na Ala xonye i»

1 «Iyo, n ya bara na birin to, n tuli bara na me.
 2 Wo naxan kolon, n tan fan na kolon. Wo mu fisa n be.
 3 N tan wama ne gbansan,
 n xa wøyen Ala Senbe Kanyi ra,
 n wama n yete nan xun mafalafe a be.
 4 Wo tan bara n toorege.
 Wo mu faxi seri yo ra n be.
 5 Xa wo wo sabarixi ne nu, na nan fisa.
 Na nu noma findide ne lonni ra.
 6 Wo xa wo tuli mati n ma masenyi ra,
 wo xa n xunmafala wøyenyie rame.

7 Wo tan wama wøyen tinxintaree nan falafe Ala xili ra?

Wo wama wule nan falafe wo Marigi xili ra?

8 Wo wama Ala malife ne?

Wo wama Ala nan xun mafalafe?

9 Wo munse rabama xa a sa wo sondonyie mato?

Wo noma Ala madaxude alo wo mixi madaxuma ki naxe?

10 N a kolon, a wo rakorosima ne xa wo tantanma wo xa gundoe kui.

11 Wo mu gaaxuma a senbe ya ra?

Wo mu gaaxuma a xa xone ya ra?

12 Wo xa masenyie luma alo te xube, wo makanta see senbe mu na.

13 Wo wo sabari, wo a lu n xa wøyen.

Fe naxan n lima, na n lima ne.

14 N suusaxi n yete raminide kene ma munfe ra,

hali na to noma findide ne faxe ra n be?

15 Hali Ala n faxa,

n nan n xaxili tima a tan nan na.

N nan n yete xun mafalama a tan nan ya i.

16 Na yati noma findide kisi ra n be, barima tinxintaree mu suusama tide a ya i.

17 Wo n ma masenyie rame, wo wo tuli mati e ra.»

18 «Wo a lu n xa n gbe fala, n a kolon nondi luma ne n be.

19 Nde noma n ma yunubi masende n be? Xa na raba, n dunduma ne, n tin faxafe ra.»

20 «Ala, fe firin gbansan naba n be, alako n naxa noxun i ma sonon.

21 I xonye ba n ma, i man xa ba n magaxufie.

22 Na temui n xili fa, n i yaabima ne, xa na mu a ra n noma ne wøyende, i n yaabi.

23 N ma yunubi nun n ma fe jaaxi xasabi lanxi munse ma?

N ma yunubi nun n ma fe jaaxi masen n be.

24 I mæxi n na munfe ra?

I n findixi i yaxui ra munfe ra?

25 I wama senbe xuri kanyi nan nasereufe? I wama birafe mixi xurudi nan foxo ra?

26 I bara n jaxankata a jaaxi ra n ma yunubie xa fe n naxee rabaxi n fonike temui ra.

27 I yoloxonyi nan saxi n sanyie ma, alako i xa n jere ki birin kolon,

i xa naaninyi sa n ma jere ma.

28 N fate na borofe ne yi ki, alo dugi xiye naxan xinxi.»

14

Ayuba xa masenyi naani nde

«Adama xa dunipeigiri xoxoxo»

1 «Adama, gine bari di,

a xa simaya dunke, kontofili gbo a ma.

2 A luxi ne alo fuge naxan minima, a fa xaba.

A luxi ne alo niini naxan mu buma.

3 I wama n maniyafe na nan na, i xa n makiiti?

4 Nde noma seniyenyi raminide seniyentareja kui?

Mixi yo!

5 Xa i tan nan mixi xa simaya konti ragirixi, xa i tan nan nate tongoxi a xa simaya konti dande ma,

6 i xa gbilen a foxo ra,

alako a xa a malabu alo walike a malabuma ki naxe wali raponyi.»

7 «Xa wuri bili na a ra nu,

a na xaba, a xuntunyi man gbilenma ne jingi ra,

a salonyie man fan.

8 Xa a sanke sa bu boxi bun ma,

a xuntunyi tan naxa faxe bende kui,

9 tune bire, a man noma findide a ra alo a singe.

10 Kono adamadi tan,

xa a faxe, a senbe birin jonma ne,

a mu baloxi sonon.

11 Baa nun xure noma xoride,

12 kono adamadi laaxiraxi mu kelima,

fo koore xa jon, a fa xunu.

13 A xoli n ma i xa n noxun aligiyama,

han i xa xone dangima temui naxe, i fa ratu n ma.

14 Kono Adama na faxe, a man gbilenma balo ra?

N mame tima ne n ma wali kui,

han n joxoe fa temui.

15 I na n xili, n fama i xa xili ratinde,

barima i wama ne i xa daali xon.

16 Yakosi i n sanyi tongo ki birin igbema.

I mu n ma yunubie toma.

17 N ma fe jaaxie noxun beki kui, n ma yunubie xafari!»

18 «Kono geya birama a yensen ye,

fanye tala a yire,

19 ye kira raboo gemee xon ma,

a boxi bende xanin a xun.

I fan adamadi xaxili tide rabama na ki ne.

20 I noma adama ra, a fa faxe.

I na ge a toorode, i a xanin aligiyama.

21 Xa a xa die binye sotoma, a mu na kolon.

Xa binye bama e ma, a mu na toma.

22 Adama xa toore gbo dunipa bende fuji fari,

a boje luma sunnunyi kui.»

15

Elifasi Temanka xa masenyi firin nde

«Ayuba xa woyenyi mu fan»

- 1 Elifasi Temanka naxa a fala,
 2 «Lonnilla xa yaabi noma maniyade foye ra?
 A yete igboma na nan na?
 3 A noma a xun mafalade woyenyi fufafu ra?
 A noma masenyi falade naxan tide mu na?
 4 I na binye bafe Ala ma,
 i na limaniya bafe mixie yi ra Ala batufe ra.
 5 I xa fe jaaxi nan a niyafe i xa woyen na ki.
 I wama mixie madaxufe i de ra.
 6 I de yati nan findixi seede ra i xa fe jaaxie ma. N tan mu a ra.»
- 7 «Adama singe i tan nan na?
 I singe daa geyae be?
 8 I Ala xa gundo rame ne,
 alako i xa lonni soto i yete kan be?
 9 I munse kolon muxu tan mu naxan kolon?
 I fahaamui mundun sotoxi muxu tan mu naxan sotoxi?
 10 Forie na muxu ya ma naxee fori i baba be.
 11 I mu limaniya soto Ala xa masenyie kui,
 muxu naxee fala i be marafanyi ra?»
- 12 «I boje texi munfe ra, han i ya bara gbeeli a i,
 13 i de nu fa woyenyie fala xone kui Ala be?
 14 Adamadi seniyeen? Gine bari di tinxin?
 15 Xa Ala mu lama a xa seniyeentoe ra,
 xa koore yati mu seniyeen Ala ya i,
 16 adamadi go, naxan bara kana,
 naxan fe jaaxi rabama temui birin?»
- 17 «I tuli mati n na, n xa na tagi raba i be.
 N fe naxan toxi,
 n xa na fala i be,
 18 lonnilae naxan masenxi, e naxan soto e babae ra e mu a noxun.
 19 Ala boxi fixi e tan nan ma, xone gbetae yo mu nu na sinden.
 20 Mixi jaaxi tooroma ne a xa simaya birin kui,
 konti saxi a xa simaya ma.
 21 A halaki fe mema, mupetie baganma a ma, e a xa bojesa kana.
 22 A a kolon a mu kisima, santidegema na a mamefe.
 23 A a lintanma balo fende, a a kolon a mu ratangama dimi ma.
 24 Toore nun kontofili bara a magaaxu,
 e gere tima alo mange nun a xa soorie,
 25 barima a bara a yete igbo Ala ma,
 a bara suusa Ala Senbe Kanyi ra.

- 26 A bara suusa Ala gere de a xa wure lefae bun ma.
 27 A bara xungbo han a furi xale bara doxo,
 28 konso a fama sabatide taa kanaxie nan kui,
 naxee na birafe, mixie mu na dennaxe.
 29 A xa naafuli nonna ne,
 a xa bannaya kana.
 Barake mu luma a xa se sotoe ma sonon.
 30 A mu noma kelide dimi kui.
 A bonsoe fama gande,
 a sonto Ala kere foye ra.»
- 31 «Xa a xaxili tima fe fufafu ra, a fe fufafu nan sotoma.
 32 Beenun a xa simaya xa kamali,
 a fama jaxankate sotoe.
 33 A luma alo sansi bogi naxee bama e xinde ra,
 alo sansi fuge naxee birama.
 34 Tinxintare xa denbaya mu gboma,
 mixi naxee kobiri rasuxuma tinxintareya kui,
 e xa banxie ganma ne te ra.
 35 Fe jaaxi mapoxunfe findima toore nan na.
 Na mapoxunyi fama a kanyi yanfade.»

16

Ayuba xa masenyi suuli nde

«Ayuba xa seede na koore ma»

- 1 Ayuba naxa a yaabi,
 2 «N bara wo xa masenyi maniye gbegebe me.
 Wo mu fata mixi madundude.
 3 Wo xa masenyie maniya foye ra.
 E nonna temui mundun?
 N ma yaabie bara wo raxono?
 4 Xa wo tan nan nu na toorofe,
 n tan fan nu noma woyende ne alo wo tan,
 n wo toorege, n yo wo ma.
 5 Konso n tan mu nu na rabama,
 n wo senbe soma n ma woyenyie nan na nu, n de wo ralimaniya.»
- 6 «N ma woyenyi mu n ma toore bama,
 n ma sabari fan mu a makuyama n na.
 7 Yakosi fa, n bara tagan.
 Ala, i bara n ma denbaya birin halaki.
 8 I bara n fate birin ba n ma,
 na bara findi seede ra n xili ma.
 9 Ala xa xone bara dutun n ma,
 a bara n tooro a jaaxi ra,
 alo n yaxui noma a rabade ki naxe.
 10 N yaxuie fe jaaxi falama n ma fe ra,
 e n nayaagima, e n bonboma.
 E birin e malanma n xili ma.
 11 Ala mu n natanga fonike karinxie ma,
 a n so mixi jaaxie yi ra.
 12 N nu bojesa nan kui,
 konso a naxa n suxu,

a n imaxa, a n xun nakana.
 N bara lu alo se a luma naxan bonbo ra.
 13 A xa tanbee n nabilinxi yire birin,
 e bara n bope soxo kinikinitarepa kui,
 e n furingee ramini ke ne ma.
 14 A n gerema alo geresoe xaape.
 15 N bara sunnun donma ragoro n fate ma,
 n bara n xun sin boxi ma.
 16 Wa bara n yae gbeeli,
 saya bara makore n na.
 17 Konon n mu fe paaxi yo rabaxi.
 N nu Ala maxandima seniye nyi nan kui.
 18 Bende, i naxa dusu n wuli xun na,
 a lu n wa xui xa makenen yire birin.»
 19 «Kelifa yakosi ma fa, n ma seede na
 koore ma,
 n xunmafalama na yire itexi.
 20 N booree na yofe n ma,
 konon n nan n mawama Ala nan be.
 21 N seede xa n xun mafala Ala xon ma,
 alo mixi a boore xun mafalama ki naxe,
 22 a xa n xun mafala barima a gbe mu luxi
 n xa siga,
 n mu gbilenma sigenaxan kui.»

17

Ayuba xa masenyi suuli nde de idoxoe

«N xaxili tixi gaburi nan na»

1 «N na n nii magagafe,
 a gbe mu luxi n ma simaya ra, gaburi a de
 rabixi n ya ra.
 2 Mixie na yofe n ma, n mu noma xide.
 3 Ala, yandi, taani n be,
 mixi gbete yo mu tinna na rabade,
 4 barima i bara n booree xaxili balan.
 I naxa a lu e xa no n na.
 5 E luma alo xeme naxan donse fima mixi
 gbete ma,
 a xa di kaamexi ya xori.
 6 Mixi birin n mayelema,
 e e de ye boxunma n yatagi.
 7 N ya mu fa sese toma marapaaxui xa fe
 ra,
 n fate birin bara ba n ma.
 8 Tinxintoe kaabama n ma,
 e fa xono tinxintaree ma.
 9 Tinxintoe luma a xa kira xon,
 seniye nte senbe xun masama.
 10 Wo tan birin noma fade,
 konon n mu laxi a ra xa n lonnila keren
 toma wo ya ma.
 11 N ma simaya konti bara jon,
 n mu gexi n ma walie ra,
 n waxonfe mu sooneyaxi n be.
 12 Yi tinxintaree fe mafindima,
 a falafe ra a dimi nan na naiyalanyi ra.
 E naxe a naiyalanyi bara makore,
 konon e na falama dimi nan kui.
 13 N xaxili tixi aligiyama nan na fa,
 n xa sa bele dimi kui,

14 gaburi xa findi n baba ra,
 kuli xa findi nga nun n maagine ra.
 15 N xaxili tixi munse ra sonon?
 N xaxili tide yo mu na fa.
 16 N xaxili tide na aligiyama nan na,
 n goroma dennaxe bende xora.»

18

Bilidada Suuxaka xa masenyi firin nde

«Mixi paaxie xa xunnakanen»

1 Bilidada Suuxaka naxa a fala,
 2 «Wo yi masenyi mooli danma temui
 mundun?
 Wo xa xaxili soto alako won xa woyen a
 fanyi ra.
 3 Wo muxu mapoxunxi subee ra munfe ra?
 Munfe ra muxu findixi wo be xaxilitare ra?
 4 Ayuba, i tan naxan xonoxi, duniya xa dan
 i xa fe ra?
 Geya xa tala i be a tide?»
 5 «N xa a fala wo be,
 mixi paaxi xa fe jonma ne,
 alo te xubenma ki naxe, a ba naiyalanyi
 raminife.
 6 A xa denbaya xa fe jonma ne,
 a yete xa fe danma ne.
 7 A mu a jere ma senbe ra sonon,
 a waxonfe fama ne a xun nakanade.
 8 A bara suxu yele ra,
 a mu minima naxan kui sonon.
 9 Gantanyi bara a sanyi suxu,
 a mu a bama naxan yi sonon.
 10 Gantanyi luuti nu noxunxi bende bun
 ma,
 gantanyi nu texi sankira xon ma.
 11 Gaaxui bara a suxu a xa fe birin kui.
 12 Kaame bara a suxu, a bara lu toore kui.
 13 A fate bara ba a ma,
 a salonse na borofe saya kira xon ma.
 14 A bara keli a xonyi a nu laxi dennaxe ra,
 a na sigafe mange magaaxuxi yire.
 15 I noma lude a xa banxi kui,
 a gbe mu luxi sonon.
 Aligiyama bara findi a xonyi ra.
 16 A sankee bara xara,
 a salonye bara lisi.
 17 Duniya mixie bara neemu a ma,
 e mu ratuma a xili ma sonon.
 18 A bara keli naiyalanyi kui,
 a so dimi kui duniya fari ma.
 19 Di mu a be, i fa a i ne mamadi.
 A nu sabatixi dennaxe,
 bonsae yo mu a be menni sonon.
 20 Bonsae naxe sa fama, keli sogetede nun
 sogetode,
 nee fama ne kaabade a xa xunnakanen ma,
 gaaxui fa e suxu.
 21 Tinxintare xa marajonyi luma na ki ne,
 Ala kolontare xa fe rabama na ki ne.»

19

Ayuba xa masenyi senni nde

«N nakisima na fafe»

- 1 Ayuba naxa a yaabi,
 2 «Wo fama n tɔɔrode han temui mundun?
 Wo n bɔɔɔ halakima wo xa masenyi ra han
 temui mundun?
 3 A dɔxɔ fu nan yi ki wo n konbima,
 n tɔɔrofe mu wo yaagima?
 4 Xa nɔndi na a ra, n na yunubi kui,
 awa, na yunubi luma n tan nan ma.
 5 Xa wo wama a masenfe n be a wo fisa n
 be,
 xa wo wama n ma tɔɔre findife n ma
 yunubi ra,
 6 wo xa a kolon xɔne naxan na n ma,
 na fatanxi Ala nan na,
 a tan nan n suxuxi a xa yeɛ ra.
 7 Xa n sa gbelegbele n ma xɔne xa fe ra,
 n mu yaabi yo sɔtɔma.
 Xa n sa wa kiiti xa sa,
 kiiti tinxinxu yo mu sama.
 8 Ala bara kira ibolon n ya ra,
 n mu nɔma dangide,
 a bara n ma kira ifɔɔɔ n ma.
 9 A bara n xun nakana,
 a bara binye birin ba n ma.
 10 A bara n ma fe birin nabira.
 A bara n xaxili tide tala alo sansi bili
 talama ki naxe.
 11 A bara xɔnɔ n ma a jaaxi ra,
 n bara findi a yaxui ra.
 12 A xa geresoe bara n nabilin,
 e na n gerefe,
 n mu nɔma n gide e ma.
 13 A bara n ngaxakerenyie makuya n na,
 n kolonmae bara yensen ye.
 14 N dɔxɔbooree bara n nabɛɛɛn,
 n defanbooree bara n nabolɔ.
 15 N ma xɔɔɔe nun n ma konyie,
 nee mu n kolon sɔnɔn.
 16 N na n ma konyi xili, hali n a mayandi,
 a mu n ma xili ratinma.
 17 N de xiri bara rapaaxu n ma gine ma,
 n ma fe mu rafan n ngaxakerenyie ma.
 18 Dimɛe yati yoma n ma.
 19 N gundo xiri boore bara n xɔn,
 n xanuntenyie bara n yanfa.
 20 N fate birin bara ba n ma, n xɔrie mini
 kene ma.
 Sese mu luxi sɔnɔn.
 21 N booree, wo kinikini n ma, yandi, wo
 kinikini n ma,
 barima Ala nan n bɔnɔxɔxi.
 22 Munfe ra wo n tɔɔrɔma alo Ala a rabaxi
 ki naxe?
 Wo mu nu wasa sinden?»
- 23 «Xa n ma wɔyenyie sɛbexi buki kui nu,
 24 xa e masolixi gɛmɛ ma wure ra nu,
 na temui e buma nɛ nu abadan.

- 25 Kɔnɔ n tan a kolon n nakisima niɔne na
 a ra.
 A fama wɔyenyi dɔnxɔɛ falade duniɔna ma.
 26 N fate na gɛ bɔrɔde, n tan yati fama nɛ
 Ala tode.
 27 N tan nan yati fama a tode n yae ra, a
 mu mataalima n be.
 Na kui n bɔɔɔ sɛewama nɛ a fanyu ra.
 28 Wo tan naxee maxɔrinyi tima, «Won a
 tɔɔrofe munfe ra?»
 Wo fama n ma nɔndi kolonde.
 29 Wo xa gaaxu santidegema ya ra,
 barima jaaxankate wo sɔtɔma nɛ wo xa fe
 jaaxie ma.
 Na kui wo fama a kolonde a kiitisa nde na.»

20

Sofara xa masenyi firin nde

«Tɔɔre nan na tinxintare ke ra»

- 1 Sofara Naamaka naxa a fala,
 2 «I xa masenyi bara n tɔɔrɔ,
 fo n xa i yaabi.
 3 N bara marakɔrɔsi nde me
 naxan bara n xaxili ifu.
 N i yaabima n ma lonni ra na nan ma.
 4 I mu a kolon kabi adama naxa daa, a lu
 duniɔna ma,
 5 mixi jaaxie xa xunnakeli mu buma?
 E xa jɛlexinyi dunke?
 6 Hali a xa fe gbo ye,
 hali a xunyi koore li,
 7 a fama sɔntɔde a lu alo se naxan tide mu
 na,
 a kolonmae nu fa maxɔrinyi ti, «A na
 minden?»
 8 A dangima nɛ alo xiye.
 9 A kolonmae mu a toma sɔnɔn,
 a lɔɛma nɛ a xa mixie ma.
 10 A xa die setaree kima see ra,
 e baba naxee mupa.
 E baba xa naafuli gbilenma nɛ na mixie
 ma.
 11 Sɛnɛ naxan nu na a yi ra a fonike ra,
 na birin kanama nɛ, a findi bende ra.
 12 Fe jaaxi na rafan mixi ma,
 a fa na ragata a furi kui,
 13 a mu a bɛɛɛn,
 a mu gbilen na fɔxɔ ra,
 14 a xa donse findima pɔsɔne nan na a furi
 kui.
 15 A naafuli naxan donxi, a fama na
 bɔxunde.
 Ala yati na bama nɛ a furi kui.
 16 A bɔximase xa xɔne nan besuma,
 biida nan a faxama.
 17 A harige naxan sɔtɔxi,
 naxan bara gbo ye alo xure,
 18 a na birin nagbilenma nɛ,
 a mu nɔma na sese donde.
 Na mu findima jɛlexinyi ra a bɛ,
 19 barima a bara se ba tɔɔrɔmixie yi ra.

A bara e xa banxie ba e yi ra, a mu naxee tixi.

²⁰ Wasabali nan to nu a ra a xa mile kui, a harige keren mu ratangama.

²¹ A to nu se birin mapoxunxi a yete nan be,

a xa heeri mu buma.

²² A ne na a xa fanyi tagi, tōoro sin temui nan na ki a ma.

²³ A dege temui, Ala fama a tōoro de a xa xone ra,

na tōore fa findi a xa donse ra.

²⁴ Xa geresose lanmadi mu a tōoro, geresose xungbe nan nawalima a xili ma.

²⁵ Hali a tanbe tala e a soxoxi naxan na, fe magaaxuxi gbete fama ne a lide.

²⁶ A xa naafuli birin luma dimi nan kui, te fa na birin gan a xonyi.

²⁷ Ala a xa yunubi makenen ma, adamadie na sare ragbilen a ma.

²⁸ A xa naafuli birin sigama ne Ala xa xone loxoe.

²⁹ Ala na nan fima mixi jaaxi ma ke ra.

Na bara findi Ala janige ra na mixi mooli be.»

21

Ayuba xa masenyi solofere nde

«Munfe ra tinxintaree mu tōoro ma?»

¹ Ayuba naxa a yaabi,

² «Wo wo tuli mati n ma masenyi ra.

Wo xa na raba n be.

³ Wo dijne n be, n xa woyen.

N na ge, wo fa yo n ma.

⁴ N nan n xun mawaxi mixi nan xili ma?

Folo yi temui ma, n dijnema munfe ra fa?

⁵ Wo wo ya ti n na, wo xa n fate igbe.

Wo mu kaabaxi xe n fate ma?

⁶ N nan n mapoxun a ma,

gaaxui nan n suxuma,

n fate birin nu seren n ma.»

⁷ «Munfe ra mixi jaaxie buma dunija ma? Munfe ra e findima xemoxi senbernae ra?

⁸ E xa die xun nakelima, e bonsoe fan fe fanyi soto ma e ya nijne ra.

⁹ E xa denbayae luma bojesa kui, gaaxui yo mu e ma,

Ala fan mu e tōoro ma.

¹⁰ E xa tuurae senbe gbo,

e tema e xa ninge ginne ma,

nee die barima, e furi mu birama.

¹¹ Na mixi jaaxie xa die fare boronma,

¹² e sigi sama maxasee, kora, nun xule xui ra.

¹³ E xa simaya kamalima heeri kui, e man fa faxa faxe sooneyaxi ra.»

¹⁴ «A nun, e nu a falama ne Ala be e xa simaya kui,

«I makuya muxu ra, muxu mu wama i xa seriye kolonfe.

¹⁵ Muxu Ala Senbe Kanyi rabatuma munfe ra?

A maxandife findima geeni mundun na muxu be?»

¹⁶ N a kolon e harige mu nu fatanxi e yete xa ra,

n nan n makuyama mixi jaaxie xa marasi ra na nan ma.

¹⁷ Kono halaki mixi jaaxie lima temui birin ne?

Ala gbaloe gbege ragirima e ma a xa xone kui?

¹⁸ E xa fe kanama a gbe ra,

alo maale lagi foye

naxan na fanafananma?

¹⁹ Ala naxankate ragatama e xa die be?

Munfe ra a mu e tan yati naxankatama?

²⁰ A lanma e tan yati xa e xa tōore to e ya ra,

e tan yati xa Ala Senbe Kanyi xa xone kolon.

²¹ Xa mixi jaaxi ge faxade, a mu a xa denbaya xa tōore kolonma.

²² Adamadi noma lonni nde fide Ala ma, mangeya birin na

naxan ma yaamari bun ma?

²³ Mixi nde faxama bojesa kui,

a senbe gbo,

kontofili yo mu lu a ma,

²⁴ a fate fan, a xorie xoxoxo gben.

²⁵ Kono mixi gbete tan faxama tōore kui,

a mu heeri yo nemunnemun.

²⁶ Na mixi firinyi birin sama bende ne,

kuli fa e don.

²⁷ N wo xa mapoxunyie kolon a fanyi ra, wo wama nondi rakanafe n na naxee xafe

ra.

²⁸ Wo naxe, «Kuntigi xa banxi na minden?

Mixi jaaxi xonyi na di?»

²⁹ Kono wo mu maxorinyi tixi biyaasilae ma?

Wo mu wo tuli matixi e xa dentegs ra?

³⁰ Mixi jaaxi mu gbaloe soto ma gbaloe loxoe,

a ratangama ne na xone ma.

³¹ Nde tima a ya i a a makiiti?

Nde a xa wali kobi sare ragbilenma a ma?

³² Mixie a xaninma gaburi,

e man fa binye sa a ma menni.

³³ Gaburi bende mu a tōoro ma,

a binye soto nama gbege ra.

³⁴ Na kui, wo n madunduma madundui fuyan na di?

Madaxui masenyie nan tun na wo xa lonni masenyie kui.»

22

Elifasi Temanka xa masenyi saxan nde

«Ayuba xa gbilen Ala ma»

1 Elifasi Temanka naxa a fala,
 2 «Adama tide na Ala be?
 Ade, adama lonnixa noma a yete gbansan
 nan malide.
 3 I xa tinxinyi findima geeni mundun na
 Ala Senbe Kanyi be?
 I lufe nondi kui, na Ala malima di?
 4 Ala na i paxankatafe i xa tinxinyi nan xa
 fe ra?
 A na kiiti jaaxi safe i ma na nan ma?
 5 I xa fe jaaxi mu gboxi xe?
 I xa yunubie mu wuyaxi xe han a dangi a
 i?
 6 I bara see rasuxu seeke ra i ngaxak-
 arenyie yi ra.
 I bara e xa sosee yati ba e ma,
 i e mageli ti.
 7 I mu nu mixi kima ye ra, ye xoli nu naxan
 ma,
 i mu nu kaametoe kima donse ra.
 8 I nu boxi soma senbema nan yi ra,
 naa findi yete igboe sabatide ra.
 9 I nu kaape ginsee nun kiridie keri ne e
 belexe igeli ra.
 10 Na nan a toxi i rabilinxi gantanyie ra,
 fe magaaxuxie i sotoxi.
 11 I mu na dimi jaaxi tofe?
 I mu na ye tofe i madulafe naxan xora?»
 12 «Ala mu na koore ma?
 Tunbuie mato, e itexi ki naxe.
 13 I fa a falama munfe ra,
 <Ala munse kolon?
 Ala naxan na nuxuie fari ma,
 na noma kiiti sade be?
 14 Nuxuie na Ala nun adamae nan tagi.
 Ala a jereama koore ma,
 kono a mu noma adamae tode.>
 15 I wama lufe na kira fori nan xon ma,
 tinxintaree na dennaxe kabi temui
 xonnakuye?
 16 E faxa ne e xa simaya konti mu kamali,
 alo ye banbaranxi se xaninma ki naxe.
 17 E a fala ne Ala be,
 <Gbilan muxu foxo ra.
 Ala Senbe Kanyi noma munse rabade
 muxu be?>
 18 Kono Ala nan harige gbegebe fi e ma.
 Na nan a toma n mu n tuli matima mixi
 jaaxie xa marasi ra.
 19 Tinxintoe mixi jaaxie xa halaki toma
 ne,
 a findi e be jalexinyi ra.
 Mixi fanyie yoma ne e ma, e a fala,
 20 <Muxu yaxuie bara sonto,
 te bara e xa naafuli gan.>
 21 Na kui, i tan xa i xa fe yailan i tan nun
 Ala tagi,
 alako i xa bojesa soto, i man xa heeri
 kolon.
 22 I xa tin a xa marasi ra,
 i xa a xa masenyi masoto i boje kui.

23 Xa i man gbilenma Ala Senbe Kanyi ma,
 a fama i xun nakelide.
 I xa fe jaaxi makuya i xonyi ra,
 24 i xa xesema woli xure ma,
 na xesema naxan kelixi Ofiri boxi ma.
 25 Na temui Ala Senbe Kanyi nan findima i
 harige ra,
 a findi i xa xesema nun gbeti joxoe ra.
 26 Ala Senbe Kanyi nan fama rafande i ma
 dangife fe birin na.
 I fama i xaxili tide a tan nan na.
 27 I na a maxandi, a i xa dube suxuma ne.
 Na temui i xa i gbe laayidi rakamali a
 mabiri.
 28 A i xa natsee sooneyama ne,
 a te yanbama i be i xa kirae birin xon ma.
 29 Ala a niyama ne i xa mixi magoroxi
 rakeli,
 barima a luma na mixi mooli mali ra.
 30 A noma yunubitoe yati rakiside,
 i xa seniyenyi saabui ra.»

23

Ayuba xa masenyi solomasaxan nde

«Ala na minden?»

1 Ayuba naxa a yaabi,
 2 «To fan n ma yaxaseri masa xoroxo,
 a xa kote gbo n xun,
 n senbe bara jon.
 3 Xa a sa li n nu noma Ala tode nu,
 xa a sa li n nu noma sigade a xonyi nu,
 4 n nan n xaxili kui ifee birin falama ne a
 be nu.
 5 Na kui n nu noma ne a xa yaabi kolonde,
 alako n xa fahaamui soto na kui.
 6 A fama a senbe birin naminide n ma
 kiitife ra?
 Ade, a a yae nan tima n na tun.
 7 Na temui a n ma tinxinyi toma ne,
 a fa nondi fi n ma.»
 8 «Kono Ala mu toma sogetede,
 a mu toma sogegorode.
 9 N a fenma koola ma, n a fenma yirefanyie
 ma,
 kono a mu toma.
 10 Kono a tan n toma a fanyi ra.
 A na ge n tode, a nondi fima n ma.
 11 N biraxi ne a foxo ra,
 n a xa seriye birin nabatu.
 12 N mu a xa yaamarie bepinxi.
 A waxonfe findixi ne n waxonfe ra.»
 13 «Nde noma a xa nate tongoxi masarade?
 A wama naxan xon, a na nan nabama.
 14 A naxan janigexi n ma fe ra,
 a fama na nan nagiride n ma.
 A fama fe gbete fan sade na fari.
 15 Na nan a toma n gaaxuma a ya ra.
 N na a xa fe mapoxun, n mu suusama.
 16 Ala bara limaniya ba n yi,

Ala Senbe Kanyi bara n magaaxu,
 17 kɔnɔ n mu dunduma na dimi xa fe ra,
 na dimi mu nɔma n na.»

24

Ayuba xa masenyi solomasaxan nde de idɔxɔɛ

«Ala kiiti sama temui mundun?»

1 «Munfe ra Ala Senbe Kanyi mu lɔxɔɛ
 ragataxi kiiti safe ma?

Munfe ra a xa mixie mu na lɔxɔɛ kolonxi?
 2 Mixie naaninyie tɔnxuma masigama,
 e xurusee mupama, e e ragbengben yire
 gbete.

3 Kiridie xa sofale mupama e ma,
 kaape gine xa ninge rasuxuma a yi ra seeke
 ra.

4 E setaree xa kira balanma e ya ra,
 e tɔɔromixie karaxanma e xa e nɔxun.

5 Tɔɔromixie minima subaxe ma baloe
 fende e xa die be,

e walima alo sofale gbengberenyi ma,
 e mu donse yo sɔtoma.

6 E xe xabama tinxintaree be,
 e e xa sansi bogie bama e be.

7 E kɔɛ radangima xinbeli ra,
 dugi yo mu e yi ra e naxan felenna e ma.

8 Tune e bundama naxan kelima geyae kɔn
 na,

bage to mu e be,

e e xide fenma gemɛe longori ra.

9 Kiridi nga xipee bama e de i,
 seeke rasuxuma setaree yi ra.

10 Nee mageli nan sigama.

E kote xaninma kaame ra e ma.

11 E sansi xorie wuruma, e ture ba a i,
 e weni bogi boronma, e weni ba a i.

E na birin nabama ye xoli ra e ma.

12 Mixie e mawama taa kui.

Mixi maxɔnɔxie xili tima,

kɔnɔ Ala gbe fe yo mu na na fee.»

13 «Mixi jaaxie, nee mu naiyalanyi kolon,
 e mu na kirae kolon,

e mu e jɛrema nee xon ma.

14 Faxeti kelima subaxe ma,
 a tɔɔromixi nun setaree faxa,

a mupɛ ti kɔɛ ra.

15 Kuye na ifɔɔɔ, yenela a falama,
 «Mixi yo mu n toma,»

a fa mini dugi dusuxi a yatagi xun na.

16 Kɔɛ ra mupɛtie naadee kanama,
 yanyi ra e e yete mabalan banxie kui.

Naiyalanyi mu rafan e ma hali.

17 E tan, kɔɛ findixi e be e xa yanyi nan na,
 dimi nan e malima.»

18 «Banbaranyi fama tinxintaree xaninde,
 a dankaxi nan a ra dunja ma.

A mu weni bilie toma sɔnɔn.

19 Aligiyama yunubitɔɛ xa fe danma ne,

alo soge linlinyi balabalanyi ye xɔrima ki
 naxe.

20 Gine naxan xipee fixi yunubitɔɛ ma,
 na neemuma ne a ma,

kulie tan fa a don.

Mixi yo mu ratuma a ma sɔnɔn.

Na kui a xa tinxintareya bara tala

alo sansi talama ki naxe.

21 A fe jaaxi rabama gine dibaritare ra,
 a mu kinikinima kaape gine ma.

22 Kɔnɔ Ala naxan fata na tuuraa suxude
 senbe ra,

e nii rɔpaaxu e ma,

23 a nee luma e xa bɔnesa kui,

a fa bira mixi gbete tan ma fe fɔxɔ ra.

24 Mixi minima waxati nde nan nabade,
 kɔnɔ na waxati na kamali,

a xa fe xuben a jɔn.

Adamadi luxi ne alo maale na mɔ xe xun
 ma,

maale xabee fa a xaba.»

25 «Nde nɔma n ma masenyi matandide?
 Nde nɔma a falade nɔndi mu a ra?»

25

Bilidada Suuxaka xa masenyi saxan nde

«Mangeya na Ala nan yi»

1 Bilidada Suuxaka naxa a fala,

2 «Mangeya na Ala nan yi,

fo won xa gaaxu a ya ra.

A tan nan bɔnesa ragirima koore ma.

3 A xa gali kɔnti nɔma kolonde?

Nde na a xa soge yanbe mu naxan lima?

4 Adama tinxinma di Ala ya i?

Gine bari di seniyeenma di?

5 Xa kike xa yanbe yete yati mu gbo Ala be,
 xa tunbuie mu seniyeen a ya i,

6 adamadi go,

naxan xurun alo kuli,

naxan findixi kuli yɔre di gbansan na?»

26

Ayuba xa masenyi solomanaani nde

«Nde nɔma Ala senbe fahaamude?»

1 Ayuba naxa a yaabi,

2 «I fata senbetaree malide.

I fata mixi ralimaniyade.

3 I fata lonnitaree raside.

I xaxili fanyi masenna,

4 kɔnɔ i na masenna nde be?

Nde na xaxili fixi i ma?»

5 «Mixi faxaxie serenma baa nun bɔxi bun
 ma.

6 Aligiyama naadee rabixi Ala ya tode ra,
 a naa igbexi.

7 Ala nan koore daaxi,

a a singan kuye ma,

a bɔxi singan a yete ma.

8 A tunɛ ye ragatama nuxuie kui,
ye xa binyɛ man mu no e boode.
9 A a xa kibanyi ya makotoxi nuxuie nan
na.
10 A naaninyi saxi naiyalanyi nun dimi
tagi.
11 Koore serɛnma, a kaabama Ala xaape
xui mefe ra.
12 A senbe baa imaxama,
a baa yexɛɛ magaaxuxi ibooma a xaxili
fanyi ra.
13 A kere foye koore raseniyɛnma,
a belexe boximase gixi soxoma.
14 Xa yee findixi a xa wali xurie nan na,
won mu noma naxee fahaamude a fanyi
ra,
nde noma a senbe magaaxuxi tan fahaamude?»

27

Ayuba xa masenyi solomanaani nde de idoxɔɛ

«Fo n xa nondi fala»

1 Ayuba man naxa masenyi ti:
2 «N bara n kali Ala Senbe Kanyi ra,
naxan mu nondi fima n ma,
naxan bara n nafe xone ra,
3 danmi n jɛngima,
danmi n jɛngi naxan fatanxi Ala ra na nan
n fate i,
4 tinxintareya mu minima n de i,
N mu wule falama.
5 Han n faxa, n mu nondi fima wo ma,
n mu n yete toɔɔɛgema.
6 N tan a kolon n tinxin, sese man mu n
bama menni.
N mu n ma fe jaaxi yo kolon.»
7 «N yaxui xa suxu alo mixi jaaxi,
n gerefa xa suxu alo tinxintare.
8 Ala na nate tongo a xa na mixi moolie
faxa,
xaxili tide yo mu luma e be,
9 Ala nee maxandi xui tongoma e tooro
temui?
10 Ala rafan na mixi mooli ma?
A Ala maxandima temui birin?»
11 «N xa Ala senbe masen wo be,
n mu Ala Senbe Kanyi waxonfe noxunma
wo ma.
12 Wo birin bara yi to a fanyi ra,
wo fa woyenyi fufafu falama munfe ra?»
13 «Ala naxan nagirima mixi jaaxi ma,
Ala Senbe Kanyi naxan soma a yi ra ke ra,
na nan yi ki:
14 A xa die na wuya, e faxama santidegema
nan na,
a xa mamadie faxa kaame ra.
15 A xa mixi ndee na lu,

nee fa faxa a xanbi,
e xa kaape ginɛɛ mu wama e xa fe ra.
16 A xa naafuli na gbo ye alo meyenyi,
a xa dugi na wuya alo bende gbegebe
malanxi,
17 a tan nan na malanxi,
konɔ tinxintɔɛ nan na dugi ragoroma a ma,
seniyentɔɛ nan na naafuli sotoma.
18 A xa banxi luma alo turunturunyi,
alo xoni keri xa bage di.
19 A bannaxi nan a sama,
konɔ a ragatama a tooroɔxi nan na.
A na a ya rabi, sese mu na a yi ra sonon.
20 Gaaxui a suxuma terenna ra,
alo banbaranyi, alo turunnaade kɔɛ kui.
21 Foye xungbe a xaninma,
a a tala a sabatide.
22 Tanbee wolima a ma, a mu bama a ra,
fo a xa a gi ne.
23 Mixie jɛlexinma ne a xa xunnakane ra,
e yo a ma.»

28

Ayuba xa masenyi solomanaani nde de idoxɔɛ man

«Lonni na minden?»

1 «Yire na na gbeti bama boxi ma dennaxe,
xeema raxunude fan na na.
2 Yire na na wure bama boxi ma dennaxe,
geme raxunuxi fan wure gbeeli raminima.
3 Mixi yili gema boxi bun dimi kui na see
fenfe ra.
4 E yili gema wula i,
dennaxe makuya mixi sabatide ra.
Menni mixi goroma luuti ma boxi bun ma.
5 Baloe minima boxi fari,
konɔ a bunyi tan luma alo te nan yiriyir-
ima.
6 Menni e geme tofanyie toma,
e xeema fupɛ raminima.
7 Xoni xaape mu menni kira kolon,
sege mu menni toma.
8 Sube magaaxuxi mu e jɛrema menni,
yete mu dangima naa.
9 Konɔ adama tan geme xoroɔɔɛ gema,
han a geya bunyi li.
10 A yili gema geme kui,
alako a xa naafuli to.
11 A ye kira balanma,
a te xaninma naa alako a xa se noxunxi
to.»
12 «Konɔ lonni tan toma minden?
Xaxili fanyi lude na minden na?
13 Adama mu lonni tide kolon.
Lonni mu toma dunjɛna mixi baloxie tagi.
14 A mu toma dabonyi xungbe kui,
a mu toma baa ma.
15 A mu sarama xeema ra, a mu sotoma
gbeti ra.
16 A mu sama sikeeli ma xeema seeti ma,

xa na mu a ra geme tofanyie seeti ma.

¹⁷ A maniye mu na.

A maniye mu findi xema ra,

a mu findi gema tinsexi ra,

a mu findi xema pooti tofanyi ra.

¹⁸ Lonni tide gbo diyaman be,

a sotofe tide gbo geme tofanyi be naxan toma baa ma.

¹⁹ Lonni maniye mu findi geme tofanyi ra, naxan kelixi yire makuye.

A mu maniama sikeeli ra alo xema.»

²⁰ «Na kui, lonni kelixi minden?

Xaxili fanyi lude na minden na?

²¹ A noxunxi nimasee ma naxee na boxi ma,

a noxunxi xonie ma naxee na koore ma.

²² Aligiyama bara a xa fe nde me, kono a mu a kolon.

²³ Ala nan lonni kira kolon,

a tan nan a lingira toma,

²⁴ barima a tan nan dunija nun koore igbema han e dande.

²⁵ A to ge foye nun ye itaxunde,

²⁶ a to ge tune, seyamakonyi, nun galanyi yamaride,

²⁷ awa, a naxa lonni ramini, a a mato a fanyi ra.

²⁸ Na kui a naxa a fala adamadie be,

Ala xa yaragaaxui findixi lonni nan na, fe paaxi bejinfe findixi xaxili fanyi nan na.»

29

Ayuba xa masenyi donxoe

«N ma temui fanyi dangixi»

¹ Ayuba naxa yi masenyi ti:

² «Xa n ma temui dangixie nan a ra yi ki nu,

Ala nu meenima n ma temui naxe.

³ A xa naiyalanyi to nu na n xun ma, a to nu te tima n be kira xon ma dimi kui.

⁴ N mangee nu gbo na temui, n nun Ala de nu fan.

⁵ Na temui Ala Senbe Kanyi nu na n seeti ma,

n ma die fan nu na n nabilinyi.

⁶ N ma fe birin nu sooneyaxi, xijie nun ture nu gbo n yi ra.»

⁷ «N to nu sigama taa sode de ra, nama nu na dennaxe,

⁸ fonikee nu kira ibama ne n be,

forie nu keli e ti n binyafe ma.

⁹ Kuntigie nu e sabarima ne n ya ra,

¹⁰ mangee nu woyenyi so n yi, e tan dundu,

¹¹ barima naxan na n xui me, a fe fanyi fala n ma fe ra.

Naxee nu n toma, n nu rafaama e ma.

¹² N nu toromixie malima,

n nu kiridie kima, booree nu neemuma naxee ma.

¹³ Mixi naxan nu na saya kira xon ma, na nu dubama ne n be.

N nu kaape gine boje raseewama.

¹⁴ N nu n perema tinxinyi kui,

nondi nu findixi n yuge nan na.

¹⁵ N nu findixi saabui fanyi nan na donxui nun mabenyi be.

¹⁶ N nu findixi babe nan na setaree be, n xojee mali e xa toore kui.

¹⁷ N nu tinxintaree xa fe xun nakanama, n misikiine ratanga e xa fe kobie ma.

¹⁸ N nu a maroxunma saya n lima heeri nan kui,

n ma simaya fa kamali alo baa de ra meyenyi.

¹⁹ N nu a maroxunma n ma dunijeigiri sooneyama ne,

alo sansi naxan sanke bara ye li, a salonyi xini soto.

²⁰ N nu a maroxunma n xun nakelima ne temui birin,

n tanbe woli senbe ra.»

²¹ «Mixie nu e tuli matima ne n na, e e sabari n ma marasi ramefe ra.

²² N ma masenyie nu rafaama e ma, e mu nu e matandima.

²³ E nu n mamema alo mixi tune mamema ki naxe,

e n ma woyenyi birin suxu seewe kui.

²⁴ E na n yatagi to,

e birin nu e xaxili tima n na.

²⁵ N nu e rapereama,

n nu luxi ne e be alo e xa mange,

naxan doxoxi kibanyi kui e tagi,

a nu toromixie madundu.»

30

Ayuba xa masenyi donxoe de idoxoe

«Ayuba xa seewe bara findi sunnunyira»

¹ «Kono yakosi tan, fonikee n mayelema, naxee babae nu findixi n be fuyantee ra, n nu yoma naxee ma.

² E yusi mu nu na n be, barima senbe yo mu nu e be.

³ Kaametoe nan nu e ra, naxee nu sigama gbengberen yire baloe fende.

⁴ E nu poogee matalama fotonyie kui, wuri sanke gbansan nan nu findima e xa donyi ra.

⁵ Mixie nu e kerima nama ya ma, alo mupeti kerima ki naxe.

⁶ E nu yigiyama geme longorie nan na geyae kon na,

⁷ xa na mu a ra kunsie bun ma.

⁸ Fuyantee nan nu e ra, naxee nu bara keru boxi kui.»

9 «Kɔnɔ yakɔsi fa, nee nan n mayelema e xa sigie nun e xa masenyie ra yi ki.
 10 N ma fe mu rafan e ma.
 E de ye bɔxunma n yatagi ma, e nu fa e makuya n na.
 11 Kabi Ala n nabolɔ n ma tɔɔre kui, e xa mayele mu ɲonma.
 12 Yi mixi ya maɲɔxunxie kelima n xili ma, e nu gantanyi ɲaaxie te n be.
 13 E n ma kira ibolonma n ya ra.
 14 E luma alo sɔɔri ɲaaxie, naxee soma taa kui tete yale ra.
 15 Gaaxui bara n suxu, n ma fe xun bara rakana, n ma kisi bara dangi n na alo nuxui dangima ki naxe.»

16 «Yakɔsi, a gbe mu luxi n ma simaya xa ɲɔn,
 n ma tɔɔre bara kamali.
 17 N ma tɔɔre bara gbo ye, n mu xima kɔe ra sɔnɔn.
 18 A luma alo dugi nde nan xirixi n kɔnyɩ ma,
 a xa n faxa.
 19 Ala bara n nagoro han n bara lu alo boora, xa na mu a ra te xube.»

20 «Ala, n bara i xili, kɔnɔ i mu a ratinxi. N bara ti i ya i, alako i xa n to.
 21 I bara tɔɔre ɲaaxi dɔxɔ n ma, i senbe bara nɔ n na.
 22 A luxi alo turunnaade bara n nate koore ma.
 23 N a kolon i na n xanife aligiyama ne, dunija mixi birin sigama dennaxe.»

24 «Kɔnɔ mixi naxan na saya kira xɔn ma, na mu Ala maxandima xe?
 Mixi naxan na tɔɔre kui, na mu Ala makulama xe?
 25 N mu n ya ye ramini tɔɔromixi be nu?
 N mu kinikini setare ma nu?
 26 N wa heeri nan xɔn ma, kɔnɔ ɲaxankate nan n lixi.
 N wa lufe naiyalanyi nan kui, kɔnɔ dimi nan dusuxi n xun na.
 27 N bɔɲe na tɔɔɔfe lɔxɔe birin.
 28 N na dimi kui, naiyalanyi yo mu na.
 N tixi ɲama tagi, n nu fa wa n xui itexi ra.
 29 N bara lu alo wula i baree nun burunyi xɔni ɲaaxie.
 30 N kiri bara fɔɔɔ n ma, n fate birin kui na iganfe.
 31 N ma kɔra sunnunyi xui tima, n ma xule ɲon fe wa xui raminima.»

31

Ayuba xa masenyi dɔnɔxɔe rapɔnyɩ

«Yunubi sare nan ya»

1 «N nate tongo ne,
 n naxa yabu ginɛdimedi ra.
 2 Ala munse ɲanigema n be koore ma?
 Ala Senbe Kanyi ke mundun fima n ma kelife ra a ma?
 3 Setareɲa mu ragataxi mixi ɲaaxi xa be?
 ɲaxankate mu tinxintare xa lima?
 4 Ala mu nu n fɔxi birin matoma xe?
 A mu nu n ma santongoe birin kɔntima xe?»

5 «Xa n bara n ɲere wule kui, xa n bara mixi madaxu,
 6 Ala xa n maniya sikeeli tinxinxɩ ra.
 A n ma tinxinyi toma ne.
 7 Xa n bara kira tinxinxɩ beɲin,
 xa n bɔɲe bara bira n ya waxɔnfe fɔxɔ ra,
 xa n bara n manɔxɔ fe ɲaaxi ra,
 8 mixi gbeteɛ xa n ma sansi sixie bogi don,
 n ma sansi sixie birin xa matala bɔxi ma.
 9 Xa gine xɔli bara n suxu,
 xa n bara bira n dɔxɔboore xa gine fɔxɔ ra,
 10 n ma gine xa bande ɲin xeme gbete be,
 a tan nun na xa kafu,
 11 barima yene findixi fe ɲaaxi nan na,
 kiitisaɛ naxan makiitima a xɔɔɔxɔe ra.
 12 Yene, te nan a ra naxan sigama ganyi ti ra han yahannama,
 a mixi harige birin xun nakana.»

13 «Xa n mu findi mixi tinxinxɩ ra nu n ma konyie mabiri,
 muxu to nu galanbama,
 14 n Ala yaabima di nu?
 N nan n yete xun mafalama di nu?
 15 Ala keren xa mu muxu birin daaxi muxu nga tege i?
 Ala keren xa mu muxu birin nabaloxi muxu nga xɩɲe ra?»

16 «Xa n mu setaree ki nu,
 xa n mu kaape gine mali nu,
 17 xa n keren bara n ma donse don,
 n mu kiridi ki,
 18 n naxan xuru, n findi a be babe ra kabi a yɔre ra,
 naxan nga kaape gine bara lu n xɔnyɩ kabi a teegexi a ma,
 19 xa n mu tɔɔromixi ki dugi ra nu,
 20 na kanyi lu a mu duba n be
 na dugi xa fe ra naxan kelixi n ma yexexe xabe ma,
 21 xa n bara kiridi nde tɔɔɔɔ,
 n to a kolonxi kiitisaɛ nɔndi fima n ma,
 22 n belexe xa bolon n tunki ma,
 n xɔrie xa magira,
 23 barima n gaaxu Ala xa ɲaxankate ya ra a gbe ra,
 n mu nɔma sese ra a senbe ya i.»

24 «Xa n bara n xaxili ti n ma xɛɛma ra,

xa n bara la n ma naafuli ra,
²⁵ xa n bara ñelexin n harige xa gboe ra,
 n naxan soto n ma dunijeigiri kui,
²⁶ xa n bara n ya ti soqe nun kike xa yanbe
 ra,
²⁷ n fa nee batu n boje kui gundo ra,
 n nan n belexe sunbu e xa binye bun ma,
²⁸ Ala xa n ñaxankata,
 barima na fe mooli mu fan,
 n bara findi yanfante ra Ala mabiri.»
²⁹ «N bara ñelexin n xonma xa toore ra,
 n seewa a xa ñaxankate ra,
³⁰ n tan naxan mu nu tinma a dankade n
 de ra,
 n xa na yunubi mooli raba?
³¹ N ma xonee birin mu nu a falama xe:
 «A n de wasaxi sube ra?»
³² N nu biyaasilae yigiyama ne alako e
 naxa xi tande.
³³ N bara n ma fe ñaaxie noxun n boje kui
 alo
 adamadie darixi a ra ki naxe? Ade.
³⁴ N bara gaaxu ñama xa woeyeni ra,
 xa na mu a ra n xabile xa woeyeni ra,
 n fa lu n xonyi noxunyi kui n mu nondi
 fala? Ade.»
³⁵ «Xa mixi na naxan tinma a tuli matide
 n na,
 n ma masenyi donxoe nan na ki.
 Ala xa n yaabi.
 A naxan toma n ma, a xa na sebe,
³⁶ n xa na doxo n xun ma, n xa a gbaku n
 kon ma.
³⁷ N dentege sama ne a be,
 alo mixi dentege sama mange be ki naxe.
³⁸ Xa n ma boxi nde bara xono n xili ma,
 xa mixi nde ya ye bara silon na,
³⁹ xa n bara donse nde don n mu a
 rawalima sare fi,
 xa n bara a kanyi tooro,
⁴⁰ mengi naxan na n ma boxi ma, na xa
 findi tunbe ra,
 n ma fundenyi xa findi ñooge ñaaxi ra.»

Ayuba xa masenyi donxoe nan na ki.

32

Elihu xa masenyi singe

«Ala nan lonni fima mixi ma»

¹ Yi xeme saxanyie naxa ba Ayuba xa
 woeyeni yaabife, barima a nu a yete findixi
 nondi fale nan na.

² Na kui Elihu, Barakeeli Buusika xa di,
 naxan fatan Rama xabile ra, a boje naxa te
 Ayuba xili ma, barima na nu a yete findixi
 nondi fale nan na Ala ya i.

³ A boje naxa te a boore saxanyie xili
 ma, barima e mu nu noma Ayuba yaabide
 hali e to a kolonxi nondi mu nu a be.

⁴ Na mixi saxanyie to nu moxi a be, Elihu
 mame ti na nan ma woeyenfe ra Ayuba be.

⁵ Elihu nu bara a to, yaabi yo mu nu na
 yi mixi saxanyie yi ra fa. Na kui a boje
 naxa te.

⁶ Elihu, Barakeeli Buusika xa di, naxa a
 fala,
 «Fonike nan n na, forie nan wo tan na.
 N gaaxu n ma marakolonyi sade wo ya i na
 nan ma.

⁷ N naxe, «Fori nan fata woeyende, a xa
 simaya xonkuye xa fe ra.»

⁸ Kono Ala Senbe Kanyi nan xaxili fima
 adama ma.

⁹ Simaya xonkuye gbansan xa mu xaxili-
 maya fima mixi ma,
 forie gbansan xa mu findixi nondi kanyie
 ra.

¹⁰ Na kui n bara wo maxandi,
 wo xa wo tuli mati n ma marakolonyi ra.»

¹¹ «N bara wo xa masenyi raponyi mame,
 n bara n tuli mati wo xa masenyi birin na,
 wo naxan falaxi Ayuba xa fe ra.

¹² N bara wo xa masenyie rame, kono wo
 mu noxi Ayuba yaabide,
 wo mu noxi nondi makenende a be.

¹³ Wo naxa a fala de,
 «Won tan bara ge lonni sotide.
 Won xa lu Ala xa yi xeme rafahaamu,
 adamadi mu noma na rabade.»

¹⁴ Ayuba mu a xa masenyi tixi n tan xa xili
 ma.

N fan man mu a yaabima wo xa masenyie
 ra.»

¹⁵ «Limaniya bara ba wo yi ra.
 Yaabi yo mu na sonon wo naxan tima.

¹⁶ N bara wo xa masenyi dande to,
 yaabi yo mu minima wo de kui fa.

¹⁷ Yakosi n xa n gbe fala,
 n tan fan xa n ma lonni masen kore,

¹⁸ barima fe gbegbe na n furi kui.

N xaxili na n tutunfe,
¹⁹ alo weni neene naxan xufuxufufe,
 a wama a sase bulafe.

²⁰ N xa woeyen alako n boje xa goro.
 N de xa yaabi ti.

²¹ N mu mixi yo rafisama a boore be,
 n mu taamixiya rabama mixi yo be.

²² N mu fata taamixiya ra,
 n na na raba, Ala n naboloma ne.»

33

Elihu xa masenyi singe de idoxoe

«Xunmafalama xa lu Adama be.»

¹ «Yakosi Ayuba, i i tuli mati n ma masenyi
 ra,

i xa n ma woeyeni rame.

² N bara n de rabi,

n nenyi bara keli.

³ N ma masenyi kelixi n boŋe fiixe nan kui, nɔndi nan minima n de i.

⁴ Ala Xaxili bara n daa, Ala Senbe kanyi jɛngi bara n findi mixi piŋe ra.

⁵ Xa i nɔma n yaabide, i xa na raba.

⁶ Won firin birin lan Ala ya i. N fan yailanxi bende nan na.

⁷ Na kui i naxa gaaxu n ya ra.

⁸ Kɔno i bara wɔyenyi nde fala, n naxan mɛxi n tuli ra.

⁹ I bara a fala, <N seniyeŋ, n mu yunubi rabaxi,

¹⁰ kɔno Ala man na fe nde tofe n na, n findixi a yaxui ra naxan ma.

¹¹ A bara n sanyi mabalan wɔlonxɔnyi kui, a nu fa n foxi birin igbe.>

¹² Kɔno n xa a fala i be, nɔndi mu i be na fe kui, barima Ala gbo mixi be.

¹³ I wama Ala rakiitife munfe ra?

A mu yaabi fima a xa fe rabaxi birin ma.

¹⁴ Ala fe masenma won be ki nde ra, kɔno won mu won jɔxɔ sama na xɔn ma.

¹⁵ A nɔma wɔyende xiye ra kɔe ra, mixi xima tɛmui naxe e xa sade ma.

¹⁶ A nɔma adamadie tuli rabide na tɛmui, a e rakolon fee ra naxee kelixi a tan ma,

¹⁷ alako e xa kira jaaxi beŋin, a man xa e ratanga e yete kan igbofe ma.

¹⁸ Na kui, a e ratangama ne gaburi gbaloe ma, a e ratanga santidɛgema ma.

¹⁹ Ala man nɔma masenyi tide adamadi be a xa tɔore nde ra, naxan xɔne soma han a xɔrie kui a xa fure dagi tagi.

²⁰ Donse yati fa rapaaxu a ma, a mu nɔ a degede.

²¹ A fate ba a ma, a xɔrie birin sa kene ma.

²² A makɔre aligiyama ra, Sayamaleke fa a foxɔ ra.>

²³ <Kɔno xa xɛera xunmafalama nde sa lu a be

maleke galie ya ma, naxan fama tinxin ki masende na kanyi be,

²⁴ Na kui, xɛera xunmafalama findima saabui fanyi ra a be,

Ala hinne a ra, a a masen Ala be, <A rakisi faxe ma, n bara a xunsare ba.>

²⁵ Na kui, a fate man gbilenma dimedija, a man fonike senbe soto.

²⁶ Adamadi na Ala hinnente maxandi, a Ala yatagi toma ne seewe kui,

Ala fa tinxinyi fi a ma.

²⁷ Na kanyi beeti bama ne mixie ya i, a a fala,

<N yunubi rabaxi ne, n tinxinyi madalin,

kɔno na sare mu ragbilenxi n ma a ki ma.

²⁸ Ala bara n xɔreya,

n tan naxan xun nu tixi aligiyama ra.

A man bara gbilen naiyalanyi masen na n be.>

²⁹ Ala nan na rabama adama be,

keren, firin, han saxan,

³⁰ alako a xa a ba faxe yi,

a xa a lu naiyalanyi kui.>

³¹ <Ayuba, i tuli mati n na, i xa i sabari, i xa n ma masenyi rame.

³² Xa yaabi nde na i be, i xa na fala, barima n wama nɔndi fife i ma.

³³ Kɔno xa na mu a ra, i tuli mati n na, i xa i sabari alako i xa xaxili soto n na.>

34

Elihu xa masenyi firin nde

«Ala xa kiiti tinxin»

¹ Elihu naxa a masen,

² «Lonnillae, wo wo tuli mati. Xaxilimae, wo n ma masenyi rame,

³ barima tuli wɔyenyi sensima, alo nenyi donse sensima ki naxe.

⁴ Won xa tinxinyi sugandi, won xa bira fe fanyi foxɔ ra.>

⁵ <Ayuba naxe, <N tinxin, kɔno Ala mu nɔndi fixi n ma.

⁶ Hali n to tinxinxi, a bara n lu alo wule fale.

N mu yunubi yo rabaxi, kɔno n na tɔore jaaxi kui.>

⁷ Nde yaagi sotoxi dangi Ayuba ra?

⁸ A bara a jere tinxintareya kui,

a bara lu fe jaaxi rabae ya ma.

⁹ A bara a fala,

<Geeni mu na adamadi be naxan birama Ala waxonfe foxɔ ra.>

¹⁰ Xaxilimae, wo wo tuli mati n na.

Ala nun fe jaaxi tagi ikuya,

Ala Senbe Kanyi mu tinxintareya kolon.

¹¹ A mixie xa fe rabaxi sare ragbilenma e ma,

a kote doxoma e xun ma e nun naxan lan.

¹² Ala mu nɔma fe jaaxi rabade.

Ala Senbe Kanyi mu nɔma tinxinyi kanade.

¹³ Nde a ti a xa dunija yamari?

Nde dunija taxuxi a ra?

¹⁴ Xa Ala mu a jɛngi saxi adamadie xɔn ma nu,

a fa a xaxili nun a jɛngi ba e yi,

¹⁵ adamadi birin faxama kerenyi nan na nu, e findi bende ra.

¹⁶ Xa xaxili fanyi na i yi ra,

i xa i tuli mati n ma masenyi ra.

¹⁷ Tinxintare noma dunija yamaride?

I Tinxintɔe Senbema nan kalamuma?

¹⁸ I nɔma a falade mange be,

<Mixi xuri di nan i ra?>

I noma a falade kuntigie be,
 <Wo jaaxu?>
 19 Ala mu mange rafisa mixie be,
 a mu bannae rafisa setaree be,
 barima a tan nan birin daaxi.
 20 Faxe man e birin terennama ne.
 Namae e xunyi ikelima, koe kui e birin
 sonto.
 Senbemaie yati faxama ne foyogonton.
 21 Ala adamadie xa kira birin matoma,
 a e foxi igbe.
 22 Dimi mu na naxan noma tinxintaree
 noxunde.
 23 Ala hayi mu na temui xonkuye ma mixi
 makitife ra.
 24 A noma senbemaie xun nakanade ma-
 furenyi ra,
 a fa mixi gbete e doxo e joxoe ra.
 25 A na e xa fe jaaxi to,
 a noma e bade dunija ma kerenyi ra koe
 kui.
 26 A noma e bonbode alo mixi kobi jama
 ya xori,
 27 barima e meexi a xa seriye nan na,
 e a xa kira bejin.
 28 E bara a niya setare wa xui xa Ala li.
 Ala toromixi malima.
 29 Xa Ala a sabari, nde noma a kalamude?
 Xa Ala a noxun, nde noma a tode?
 Adamadi mu noma na ra,
 jamanee yati mu noma na ra.
 30 Ala mu tinxintare luma mangeya kui,
 alako a xa gantanyi te jama be.
 31 Na mixi mooli mu a falama Ala be,
 <N bara gbilen fe jaaxi foxo ra n ma
 jaxankate xa fe ra.
 32 N fe jaaxi naxan nabaxi,
 na masen n be, n mu na rabama sonon?>
 33 Ala lanma a xa a sare fi?
 I tan nan a matandife, n tan mu a ra,
 i tan nan yaabi tima.
 34 Xaxilimae nun lonnilae naxee e tuli
 matixi n na,
 muxu birin bara lan yi ma:
 35 Ayuba woyenfe xaxilitareja nan kui,
 lonni mu a yi.
 36 Ayuba xa jaxankata han a dande,
 barima a xa masenyie mu tinxin.
 37 A xa yunubi xun nan tun masafe.
 A woyenma muxu be yete igboja ra,
 A a xa Ala matandi xun masama a xa
 woyenyi ra.»

35

Elihu xa masenyi saxan nde

«Ala i xa fe kolon»

1 Elihu naxa a fala,
 2 «I joxo a ma nondi na i be i na a fala,
 <N ma tinxinyi fatanxi Ala nan na?>
 3 I bara a maxarin,

<Geeni mundun na n be xa n mu yunubi
 rabama?>
 4 N tan nan i yaabima na ra, i tan nun i
 booree.
 5 Koore mato. Nuxui mu na i xun ma xe?
 6 Xa i yunubi raba, na findima toore ra Ala
 nan be?
 Xa i a matandi, na findima kote mundun
 na a be?
 7 Xa i tinxin, na findima geeni mundun na
 a tan be?
 8 I xa fe jaaxi noma adamadi nan gbansan
 toorode,
 adamadi naxan luxi alo i tan.
 I xa tinxinyi fan noma findide geeni ra
 adamadi nan gbansan be.
 9 Mixie e wa xui mema barima fe jaaxi
 rabae wuya.
 Mixie xili tima na kobija xa fe ra.
 10 Kono mixi yo mu a falama,
 <N Daa Mange Ala na minden,
 n beeti bama naxan be koe ra,
 11 naxan lonni fima adamadie ma
 dangife subee ra naxee na dunija ma,
 dangife xonie ra naxee na kuye ma?>
 12 Mixie xili tima, kono a mu e yaabima
 fe jaaxi rabae xa yete igboja xa fe ra.
 13 E xili tima fufafu,
 barima Ala mu a tuli matima e ra,
 Ala Senbe Kanyi mu e xui ramema.
 14 Kono i tan nan a falaxi a i mu Ala toxi,
 i xa fe saxi a ya i, i na a mamefe tun.
 15 A mu nu xono i xa matandi woyenyie ma
 sinden.
 16 Ayuba, i bara i de rabi fufafu xaxil-
 itareja falafe ra.»

36

Elihu xa masenyi naani nde

«Ala adama rasima»

1 Elihu man naxa a fala,
 2 «I xa mame ti, n fama n ma lonni
 masende i be Ala xa fe kui.
 3 N ma lonni kelima yire makuye ne.
 N nondi fima ne n Daa Mange ma.
 4 Wule yo mu na n ma masenyi kui.
 I nun naxan a ra yi ki,
 tinxintoe nan a ra naxan xa lonni kamal-
 ixi.»
 5 «Ala senbe gbo,
 a mu yoma mixi yo ma.
 A senbe gbo, a panige fan.
 6 A mu a luma mixi jaaxie xa bu,
 a meenima toromixie ma.
 7 A meenima ne tinxintoe ma,
 a e rasabati mangee seeti ma kibanyi,
 a e xa fe ite e xa bu abadan.
 8 Kono xa e suxuxi toore nan kui,
 9 a e xa fe jaaxie masen e be,
 e naxee rabaxi e xa yete igboja kui.

10 A marasi fanyi fi e ma,
a a fala e be e xa tinxintareya bepin.
11 Xa e e tuli matima a ra, e na seriye
rabatu,
e xa simaya xon kuyama ne heeri kui, e xa
fe birin sooneya.
12 Kono xa e mu e tuli matima a ra,
e faxama ne santidegema ra lonnitareja
kui.
13 Tinxintaree xonoma,
e mu Ala maxandima a na e suxu temui
naxe.
14 E faxama e fonike nan na langoe ya ma.
15 Kono Ala toromixie rakisima ne e xa
toore saabui ra.
Toore nan marasi fima e ma.»

16 «A wama i tan fan nakisife i xa toore kui,
alako toore naxa i raxeten,
alako donse fanyi xa lu i yi ra.
17 Kono i na a raba alo mixi paaxie,
jaxankate naxan lan a xa doko mixi
paaxie ma,
na kiiti tinxinxi nan dokoma i fan ma.
18 I naxa yo Ala ma i xa xone kui,
i naxa gbilen Ala foxo ra se nde xa fe ra.
19 I wa xui noma i raminide i xa toore kui?
I noma na rabade i yete senbe ra?
20 Koe naxa findi i be mixi tooro se ra,
21 i naxa bira fe paaxi foxo ra i xa toore xa
fe ra.
22 Fisamante nan Ala ra a senbe xa fe ra.
Nde noma a raside?
23 Nde noma a yamaride?
Nde noma a falade, «I bara tantan?»
24 I xa a xa kewali matoko,
alo mixie luma a ba ra beeti ra ki naxe.
25 Adamadi birin bara a xa wali to,
duniya birin a toma kelife yire makuye.
26 Ala senbe gbo, won mu noma na birin
kolonde.
Won mu noma a xa abadan konti kolonde.
27 A ye tonbie mafindima tune ra,
a fa a ragoro boxi ma.
28 Nuxuie nan tune ye rayensenma
adamadi birin xun ma.
29 Nde noma nuxui xa wali fahaamude?
Nde noma galanyi xa fe kolonde?
30 A seyamakonyi ragoroma baa ma,
a naiyalanyi xungbe ramini.
31 A panane makiitima nee nan na.
A baloe fima e ma a fanyi ra.
32 A seyamakonyi wolima a waxonde.
33 Galanyi xui mixie rakolonma ne tune xa
fa ma,
hali xuruse gooree fan nakolonma ne,
e nu fa gbata e makorede e lingira ra.»

37

*Elihu xa masenyi suuli nde
«Ala xa kewali senbe gbo»*

1 «N boje serenna na nan ma.
2 Wo wo tuli mati Ala xui ra,
na xui gbe naxan minima a kere i.
3 A xa seyamakonyi kooze birin nafema ne,
a duniya naaninyi birin li.
4 Na dangi xanbi galanyi bula.
A luma alo Ala wama a xui xungbe xa me
yire birin.
5 Ala xui findixi kaabanakoe nan na.
A fe xungbe rabama won mu naxan fahaa-
muma.
6 A a falama balabalanyi be, «Goro boxi
ma.»
A tune ye fan nagoro a gbege ra.
7 A adamadi xa wali birin danma ne
kerenyi ra,
alako e xa a kolon a tan nan na birin
nagirima.
8 Sube xaapee fan soma e lingira na temui
ne.
9 Turunnaade foye kelima a yire,
a sa findi foye xinbeli ra koola ma.
10 Ala a jengi foye findima balabalanyi ra
a baa ye fari birin naxoroko gben,
11 a nuxuie raxinbeli, a a xa seyamakonyi
lu e ra.
12 A xa yamari nan na birin na,
a tan nan nee birin najerema duniya
bende fuji fari,
a waxonfe rabafe ra.
13 Na birin luma alo luxusinyi
a boxi isee xunsinma naxan na,
xa na mu a ra, alo fe fanyi a hinnema e ra
naxan na.»
14 «Ayuba, i xa i tuli mati n ma masenyi ra.
I xa Ala xa kaabanakoe mato.
15 I na birin naba ki kolon Ala yi ra?
A seyamakonyi raminima nuxui kui ki
naxe, i na kolon?
16 Nuxui luma kooze ma ki naxe, i na fan
kolon?
Na birin findixi Ala xa lonni xungbe nan
na
naxan maniyee mu na.
17 Foye fure nefee mini,
kuye ifurama i tan naxan ma,
18 i fan noma kooze walaxe nde yailande
alo Ala?
19 Muxu naxan masenma Ala be na fala
muxu be ba.
Na lonni mooli mu muxu yi.
20 N na woyen, fo mixi gbete xa na radangi
ne a ma?
Fo fe nde xa fala a be a fa kolon soto na
ma?
21 Yakosi soge mu toma nuxuie xanbi ra,
fo foye e ba a ya ma.»

22 «Yanbe tofanyi nde na kelife koola ma,
naxan findixi Ala xa noze xungbe ra.
23 Adama mu noma Ala Senbe Kanyi lide.

A senbe gbo,
a tinxin.
A mu noma tinxintɔe tɔɔrode.
24 Adama lan a xa gaaxu Ala ya ra na nan
ma.
Yetɛ igboe mu rafan a ma.»

38

Ala xa masenyi singe Ayuba be

«Ayuba, n yaabi xa i noma»

1 Ala naxa Ayuba yaabi turunnaade foye
kui, a naxe,
2 «Nde na n walie ya isofe a xa
xaxilitare wɔyenyie ra?
3 I i tagi ixiri gben alo gbangbalanyi,
n xa maxorinyi ndee ti i ma, i xa n yaabi.
4 I nu na minden n to nu dunja daama?
Na fala ba xa lonni kanyi na i ra.
5 I a kolon nde dunja maniyaxi?
Nde a maniyɛ luutie italaxi?
6 Dunja bunyi na minden?
Nde gɛmɛ tixi dunja na naxan fari?
7 Nde na raba tunbuie to nu e sɛwɛ xui
itema,
malekɛ beɛtibae fan to nu n xili
matɔxɔma?»

8 «Nde baa naadeɛ balan,
n to a ramini boxi ma?
9 N tan nan nuxui ragoro a ma, n dimi dusu
a xun na,
10 n a naaninyi sa alako a naxa dangi
menni ra.
11 N tan nan dande sa mɔrɔnyie be,
alako e naxa te, e a radangi a i.»
12 «I bara yaamari fi loxɔe keren i xa
simaya kui subaxe xa mini,
13 a xa mixi jaaxie raterenna, a e
makenen?
14 Dunja birin makenenma ne subaxe
naiyalanyi kui,
a lu alo bendɛ bunda tonxuma saxi naxan
ma.
A yire birin toma ne alo dugi mapingixi.
15 Kɔnɔ mixi jaaxie tan bara kuma
naiyalanyi ra, e senbe bara kana.»

16 «I baa ye kelide kolon?
I bara baa bunyi li?
17 I bara aligiyama sode de to?
I bara saya naade igbe?
18 I dunja igboja kolon?
A fala n be xa i na fe birin kolon.»
19 «Naiyalanyi kelima minden?
Dimi xɔnyi na minden?
20 I na yiree kolon?
I naa siga kira kolon?
21 Xa i na birin kolon, awa i jan nu bara
bari,

i xa simaya gbo.
22 I balabalanyi ragatade kolon?
I bara na yire to?
23 N na balabalanyi ragataxi tɔɔre temui
nan ya ra,
gere ti loxɔe ya ra.
24 Seyamakɔnyi kelima minden a yensen
ye?
Foye naxan kelima sogetede, na a jɛrɛma
dunja ma di?
25 Nde tunc kira rabɔɔma,
a seyamakɔnyi nun galanyi yamari e xa
mini?
26 Nde a niyaxi tunc xa bira boxi ma
mixi mu na dennaxe alo gbengberen yire?
27 Nde a niyaxi nooge xa bula wula i?
28 Nde findixi tunc baba ra?
Nde xini raminima?
29 Nde balabalanyi daaxi naxan kelima
koore ma?
30 Nde a niyama baa ye xa xinbeli a xɔrɔxɔ,
a findi balabalanyi ra,
a dusu baa xun na a xɔrɔxɔ alo gɛmɛe?»

31 «I tan nan tunbuie sa koore ma,
kankan xa lu a yire a tofan ki ma?
32 I tan nan tunbuie raminixi e waxati
alako adamadie xa nɔ sube tonxumae tode
e ya ma?
33 I koore yamari ki kolon?
I bara so boxi yailan ki kui?»
34 «I fata nuxuie yamaride alako ye xa
banbaran ye?
35 I fata seyamakɔnyi yamaride alako e xa
i xa wali raba?
E luma i xa yaamari bun ma, a falafe ra,
<Muxu na be?»
36 Nde lonni rasoxi adamadi boje kui,
a a xaxili daa?
37 Xaxilima mundun noma nuxui birin
kontide?
Nde noma ye ragorode keli koore ma,
38 alako boxi xa bunda, xube xa findi boora
ra?»

39 «Yetee ne saxi kaame ra e ma,
40 i tan nan sube fima e ma e xa kaame ba?
41 Xaxae go, e xa die ne wama koore ma,
i tan nan e baloma?»

39

Ala xa masenyi firin nde Ayuba be

«Nde mɛɛnima subee ma?»

1 «I wula i si di bari temui kolon geyae fari?
I bara xeli to di bari ra?
2 I e xa furi maxanin kike konti kolon
beenu e di bari waxati xa a li?
3 E na e sa, e di barima,
alako e xa fulun e furi xa xone ma.
4 E xa die na mo,

e keli e nga xun ma, e mu fa sɔnɔn.»

⁵ «Nde luuti baxi sofale ma,
a a rabɛnin wula i?

⁶ N tan nan wula findixi a xɔnyi ra
n a lu yire, fɔxɛ sunbuxi bɛnde ra dennaxɛ.

⁷ Taa xa wundui mu rafan a ma,
a mu tinma mixie xa a rapɛrɛ.

⁸ A wula isama ɲooɓe fende a balose ra.»

⁹ «I nɔma sexɛ ninge rawalide?
A kɔɛ radangima i xa gɔɔrɛ kui?

¹⁰ I nɔma a xiride sari ra,
a xa bɔxi buxa i bɛ?

¹¹ I i yigi suxuma a senbɛ gbe ra?

I nɔma i xa wali xungbee taxude a ra?

¹² I nɔma a xɛede xɛ xabɛ, a xa i mali i xa
baloe rasode?»

¹³ «Xɔni mɔɔli nde na na naxan
gabutenyi dunkee ibɔnbɔma sɛwɛe kui,
kɔnɔ e mu tofan gbongboɛ gabutenyie bɛ.

¹⁴ A a xɛlɛ sama bɔxi ma,
a e lu mɛyenyi bun ma alako wuyenyi xa
lu e ma,

¹⁵ a mu a maɲɔxun sube nde nɔma tide e
fari, e bula.

¹⁶ A mu mɛɛnima a xa die ma,
a luma alo a gbe mu e ra.

¹⁷ A na mɔɔli rabama
barima Ala mu lɔnni nun xaxili fanyi fixi
a ma.

¹⁸ Kɔnɔ a na a gi fɔlo,
a soe ragie nun soe luma nɛ a xanbi ra.»

¹⁹ «I tan nan soe senbɛ fima a ma?

I tan nan a kɔnyi xabee rakuyama?

²⁰ I tan nan a niyama a xa nɔ tugande alo
katɔe,

a birin magaaxu a xui ra?

²¹ A bɔxi iboronma a sanyi ra, a ɲɛlɛxinxi
a senbɛ ra.

²² A mu gaaxuma sese ya ra,
a mu a magbilenma santidegema ya i.

²³ Tanbee nun e sase gbakuxi a ma,

²⁴ a gbataxi tuganma, a xulun a gide gere
yire.

²⁵ Gere sara na fe,
a tan kelima nɛ fa keren na a gereso ki
ma.»

²⁶ «I xa lɔnni bara a niya
sɛgɛ xa a ɲɛrɛ koore ma sigafe ra yirefanyi
ma?

²⁷ I tan nan yaamari fima a ma a xa a tɛɛ
sa yire itexi?

²⁸ Kɔɛ ra, a yigiyama gɛmɛ longori ra geyae
fari.

Menni nan findixi a bɛ a makantade nan
na.

²⁹ A subee toma na yire makuye nɛ,
a baloma naxɛe ra.

³⁰ Sube xinde ɲɔxun a xa diyɔrɛɛ bɛ.
Binbi lu dɛdɛ a na menni.»

40

Ala xa masenyi saxan nde Ayuba bɛ

«Nde mu lama Ala ra?»

¹ Alatala man naxa a masen Ayuba bɛ,

² «I tan naxan Ala Senbɛ Kanyi kalamuma,
i suusama a rakiitide?

Xa lɔnnila na i tan na,
yaabi nde ti yi birin ma ba.»

³ Ayuba naxa Alatala yaabi,

⁴ «Mixi xuri di nan n na.

N tan i yaabima munse ra?

N bara n de suxu n bɛlɛxɛ ra, n dundu yen.

⁵ N wɔyɛn nɛ keren, n naxa wɔyɛn firin.
Na xanbi, n mu sese sama na fari sɔnɔn.»

⁶ Ala man naxa a masen Ayuba bɛ turun-
naade foye kui,

⁷ «I i tagi xiri gben alo gbangbalanyi,
n xa maxɔrinyi ndee ti i ma, i xa n yaabi.

⁸ I mu laxi a ra n ma kiiti tinxin?

I wama nɔndi bafe n yi ra nɛ, a xa lu i tan
bɛ?

⁹ I senbɛ gbo Ala gbe bɛ?

I xui magaaxu alo a gbe?

¹⁰ Na kui, i i maxiri nɔrɛ nun xunnakeli ra
ba,

i xa tofan, i xa i senbɛ masen.

¹¹ I xa i xa xɔnɛ magaaxuxi ramini ba,
i yete igboɛɛ xun nakana.

¹² E birin kuntan,

mixi ɲaaxie igbantu e yire.

¹³ Bɛnde radin e birin xun na,

e balan gaburi kui.

¹⁴ Na temui n fan yete yati i matɔxɔma nɛ,
barima i yete senbɛ bara i rakisi.»

¹⁵ «Mali mato ba a fanyi ra,
na sube magaaxuxi n naxan daaxi
alo n i fan daaxi ki naxɛ.

A ɲooɓe donma alo ninge.

¹⁶ A senbɛ gbe na a gungui nɛ,

senbɛ malanxi a furi kiri bun.

¹⁷ A xuli senbɛ gbo alo konde bili,

a sanyi faseɛ wuya, e gadara.

¹⁸ A xɔrie luxi alo yɔxui, xa na mu a ra
wure.

¹⁹ Ala xa daalise fisamante nan a ra,
kɔnɔ a gaaxuma Ala xa santidegema ya ra.

²⁰ A a baloe fenma geyae kɔn sube xaɲɲɛ
ya ma.

²¹ A xima niini bun ma,
a a nɔxun dabonyie kui.

²² A a malabuma wuri bilie niini bun ma,
naxɛe na dabon dɛ ra.

²³ Dabonyi ye xa gboɛ mu a magaaxuma.
Yuruden xure na banbaran yɛ, a mu a
tɔɔrɔma.

²⁴ A ya rabixi nɔma suxude?

A noma suxude gantanyi ra, a jɔɛ xa tunba?»

²⁵ «I noma sɔɔɛ suxude kɔnyi ra?

I noma a de xiride, i a ba ye xɔɔra?

²⁶ I noma a jɔɛ, xa na mu a ra a de tunbade,

i luuti sa a ma?

²⁷ A i mayandima i xa a fulun?

A hayi na wɔyenyi jɔxunme ma a falafe ra i be?

²⁸ Wo saatɛ xirima?

A findima i xa kɔnyi ra a xa simaya kui?

²⁹ I noma berede a ra alo xɔni di?

I noma a xiride, a findi i xa die xa bere se ra?

³⁰ I noma a matide?

Yulɛɛ a itaxunma e bore ma?

³¹ I noma a kiri masɔxɔde tanbee ra?

I noma a xunyi sɔxɔde sɔxɔse nde ra?

³² Gere ti a be,

na mu nɛmuma i ra.

I mu na ifirinma sonɔn.»

41

Ala xa masenyi naani nde Ayuba be

«Ala xa daalise senbema»

¹ «Mixi mu noma a ra, a xa toe gbansan findima gaaxui nan na.

² Xa mixi mu suusama a ya ra, nde fa noma suusade n tan ya ra?

³ Nde n donixi se nde ra n naxan nag-bilenma a ma?

Dunija birin findixi n gbe nan na.

⁴ N mu noma dundude na sɔɔɛ xa fe ma, a salonsee senbe gbo, a man tofan.

⁵ A bura fɛɛɛɛ na nde be?

Nde mu gaaxuma a pinyie ya ra?

⁶ Nde noma a de rabide?

A pinyi magaaxuxie a de kui rafexi.

⁷ Xalee fatuxi a kiri ma alo sɔɔri xa wure lefa,

⁸ e xɛtenxi e bore ra,

foye sode yati mu na e tagi

⁹ e fatuxi e bore ma a fanyi ra.

¹⁰ A na pengi senbe ra,

yanbe nan luma mini ra,

a yae fan luxi alo geesege soge.

¹¹ Te yiriyiri minima a de i, e fulefulee nu fa yensen ye kuye ma.

¹² Tuuri nde minima a jɔɛ, na luxi ne alo fifa naxan dɔxɔxi te ma, a satunfe.

¹³ A pengi findima te ra,

te yiriyiri nu fa mini a de i.

¹⁴ Senbe xutunxi a kɔnyi ra, birin gaaxuma a ya ra.

¹⁵ A kiri xɔɔxɔ, a senbe gbo.

¹⁶ A kanke luxi alo geme xungbe.

¹⁷ A na ti, limaniya bama ne senbemaɛ yi ra,

e serɛn, e e gi.

¹⁸ Santidegema na din a ra, a mu a xabama.

Tanbe mɔɔli yo mu na naxan noma a sɔxɔde.

¹⁹ Wure luxi ne a be alo sexe, yɔxui lu a be alo wuri bɔɔxɔi.

²⁰ A mu gaaxuma tanbee ya ra, laati kuni luma a be alo maale lagi.

²¹ Gbendegela luma a be alo sexe, tanbe xungbe mayele a be.

²² Bele xɛnɛnxi nde nun tunbee na a furi bunyi,

nee luma boora tirindin na ne alo sari to yire buxama.

²³ A baa ixufuxufuma alo ye ne satunma, a dabonyi lu alo ture ne satunma.

²⁴ A na a jere ye xɔɔra, mɔɔɔnyɔ fiixe nan luma te ra a xanbi ra.

²⁵ Mange yo mu a be dunija, a daaxi ne, gaaxui yo mu a yi.

²⁶ A a ya ragoroma ne daalise yete igboe ma,

a findixi subee birin ma mange nan na.»

42

Ayuba xa yaabi firin nde nun Ala xa masenyi dɔnxɔɛ

¹ Ayuba naxa Alatala yaabi,

² «N bara a kolon i noma fe birin na, sese mu noma i janige kanade.

³ I a masen ne i xa masenyi kui, <Nde na n ma walie ya isofe a xa xaxilitare wɔyenyie ra?»

I nondi, n bara wɔyɛn a xaxilitare daaxi, n mu nu i xa kaabanakoe fahaamuxi.

I xa fe rabaxie gbo n xunyi be.

⁴ I man a masen ne,

<I tuli mati n na, n xa wɔyɛn.

N xa maxɔrinyi ndee ti i ma, i xa n yaabi.>

⁵ A singe n nu i xa fe ifale nan mema, kɔnɔ yakosi, n bara so na fe kui.

⁶ N a kolonxi na nan ma n naxan nabaxi a mu fan.

N bara tuubi,

n bara n magoro bende,

n te xube maso n ma sunnunyi kui.»

⁷ Alatala to ge a xa masenyi tide Ayuba be, a naxa a masen Elifasi Temanka be, «N bara xɔnɔ i tan nun i boore firinyie ma, barima wo mu nondi falaxi n ma fe ra, alo n ma kɔnyi Ayuba a rabaxi ki naxe.

⁸ Na kui wo ninge nun yexɛɛ kontonyi solofere ba serɛɛ gan daaxi ra wo yete be. Wo sa Ayuba fen, a xa duba wo be. Wo mu nondi falaxi n ma fe ra alo Ayuba a rabaxi ki naxe, kɔnɔ n mu wo jaxankatama wo xa daxɔna ma Ayuba xa fe ra.»

⁹ Elifasi Temanka, Bilidada Suuxaka, nun Sofara Naamaka naxa fe birin naba alo

Alatala a yamari e ra ki naxe. Alatala naxa Ayuba xa dube suxu.

¹⁰ Ayuba to ge dubade a booree be, Alatala naxa a harige birin nagbilen a ma. A man naxa na harige xun masa doxo firin dangife a singe ra.

¹¹ Ayuba xunyae nun a taarae nun a kolonma birin naxa fa a xeebude a xonyi, e e dege yire keren. E naxa a nu tooo sa, e a kunfa ba tooe xa fe ra Alatala nu bara naxan doxo a ma. Kankan naxa kobiri kole keren nun xurunde xema daaxi keren fi a ma.

¹² Alatala naxa barake sa Ayuba dangife a singe ra. A naxa yexee wulu fu nun naani soto, joxome wulu senni, ninge wulu keren, nun sofale wulu keren.

¹³ A naxa di xeme solofere nun di gine saxan soto.

¹⁴ A xa di gine singe nu xili ne Yemima, a firin nde Kesiya, a saxan nde Kerenapuku.

¹⁵ Gine yo mu nu na na boxi ma naxan nu tofan Ayuba xa die be. E baba naxa ke fi e fan ma, alo a rabaxi ki naxe e maaxeme be.

¹⁶ Na dangi xanbi, je keme je tongo naani naxa sa Ayuba xa simaya xun ma. A naxa a xa die to, a xa mamadie, a tolobitee, nun a tolontolonyie.

¹⁷ Ayuba xa simaya kamalixi ne a fanyi ra, a fa laaxira.

Yabura Dawuda Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi kitaabui findixi beeti kitaabui nan na. Annabi Dawuda naxa yi beeti wuyaxie sebe Ala saabui ra, a e malan kitaabui kui danxaniyatooe be. A naxa beeti ndee sa kitaabui kui namijonme gbete naxee sebe alo Asafi (Yabura 50). Beetibae nu yi beeti bama Ala xa horomobanxi kui sali temui. Dawuda to beeti ndee sebe, a naxa yaamari fi beetibae ma na beeti lanma a xa ba ki naxe (Yabura 3:3, 4:1). To danxaniyatooe fan noma yi beeti bade e gbe ki.

Bafe na ra, yi beeti findixi misaali xungbe nan na danxaniyatooe be kabi temui xonkuye. Mixi noma rakoroside yi beeti kui a Ala wama ne mixie xa e boje xa fe masen a be. Xa kontofili nde na mixie furi kui, Ala tinma e xa na masen a be, a findi Ala maxandi ra. Xa mixie na sofe fahaamui kui Ala xa gboe xa fe ra, e noma na fan masende Ala be, a findi Ala matooxe ra. Adamadi lanma a xa na fe mooli birin masen e Marigi Ala be. Ala wama na de masare mooli xon ma a tan nun danxaniyatooe tagi.

Ala xa i mali yi xaranyi ra, a xa a niya i fan xa masenyi ti Ala be naxan na i furi kui, alako a fan xa i yaabi, wo de xa fan. Amina.

Yabura Dawuda

1

Kira firinyi

Ala xa seriye

¹ Nelexinyi na adama nan be, naxan mu birama mixi jaaxi xa marasi foxo ra,

naxan mu a jereama yunubitoe foxo ra, naxan mu a makorema mixie ra, naxee yoma Ala fe ma.

² Nelexinyi na adama nan be, Alatala xa seriye rafan naxan ma, naxan a joxo sama Alatala xa seriye xon ma koe nun yanyi.

³ Na adama maniye wuri bili ra naxan tixi xure de.

A bogima a waxati.

A burexe mu lisima.

Na adama, fefe suxuma, a sooneyama ne a be.

⁴ Kono a mu na ki xe mixi jaaxie tan be. E tan maniye maale lagi ra foye naxan xaninma.

⁵ Mixi jaaxie bonoma ne kiiti waxati,

e mu luma tinxin mixie ya ma.

Lude mu na e be.

⁶ Alatala meenima tinxintooe ma a xa kira xon ma, kono mixi jaaxi tan xa kira findima gbaloe kira nan na.

2

Ala xa Mixi Sugandixi

Ala xa seriye

¹ Munfe ra sie boje texi fufafu?

² Duniya mangee bara keli,

xunmatie bara ti Alatala nun a xa mixi sugandixi kanke.

³ Na duniya mangee naxe, «Won xa won ba e yi ra, Won xa mini e xa noe bun ma.»

⁴ Marigi naxan na koore ma, na na yelefe e ma.

⁵ A xonoma e ma, a e magaaxuma.

⁶ Ala xa masenyi nan ya, «N tan nan mange sugandi, n a doko Siyoni geya fari, n ma yire seniyanxi.»

⁷ Na mange sugandixi xa masenyi nan ya, «N xa Alatala xa nate masen wo be.

Ala bara a masen n be, <To, i bara findi n ma di ra.

N tan bara findi i baba ra.

⁸ I xa n maxandi n xa si birin fi i ma, e xa findi ke ra i be.

Duniya birin xa findi i gbe ra.

⁹ I e yamarima sawuri ra, i e kanama alo wure feje booma ki naxe, a kebelae yensen ye.»

¹⁰ Yakosi wo tan mangee, wo xaxili soto.

Kuntigie, wo bira nondi foxo ra.

¹¹ Wo Alatala batu gaaxui ra,

wo seewa a xa fe ra, wo gaaxu a ya ra.

¹² Wo wo xun sin a xa mixi sugandixi be.

Xa na mu a ra, a wo halakima ne wo xa dunijeigiri kui.

Ala xa xone dexema alo te nu so fiili ra.

Nelexinyi na adama nan be, naxan kantari fenma Ala ra.

3

Dawuda nun a xa di Abisalomi

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti a nu a gima a xa di Abisalomi ma temui naxe.

² Alatala, n yaxuie bara wuya.

N gerefae bara gbo.

³ Mixi wuyaxi a falama, Ala mu noma n nakiside.

Nengi rate.

4 Kɔnɔ i tan Alatala, i findixi n kantama nan na.

N ma binye nun n ma xunnakeli fatanxi i tan nan na.

5 N nan n xui rate Ala ma, a n yaabima keli a xa geya seniyeŋxi fari. Nengi rate.

6 N nan n sama, n xa xi, n man xunuma xaxili sa kui, barima Alatala nan n demenma ra.

7 N mu gaaxuma yi nama duniŋa ya ra, naxee mu wama n ma fe xɔn ma.

8 Alatala yandi, n nakisi, n Marigi Ala.

I n yaxuie de ragarinma ne, i mixi paaxi piŋyie magirama ne.

9 Marakisima nan na Alatala ra.

I xa barake sa i xa pama xa fe. Nengi rate.

4

Alatala keren nan nɔma n kantade

Ala maxandi

1 Dawuda xa beeti beetibae xa mange be. A xa ba kɔra xui ra.

2 N Marigi Ala tinxinxi, n na n xui rate i ma, yandi a ratin n be.

N ma tɔɔre kui, i n boŋe sama.

Hinne n na, n ma dube suxu.

3 Adamadie, wo n ma binye masarama yaagi ra han mun temui?

Wo birama fe fufafu nun wule foxɔ ra han mun temui?

4 Wo xa a kolon Alatala bara tinxintɔe sugandi.

N nan n xui rate Alatala ma, a a ramema ne.

5 Wo fan xa gaaxu, wo gbilen yunubi fe foxɔ ra.

Wo wo yete rasi kɔe ra, wo xa wo raxara.

6 Wo xa serexe ba tinxinyi kui, wo xa wo yete taxu Alatala ra.

7 Mixi gbege ba a falama, «Nde nɔma heeri masende won be?»

Alatala, i xa nɔre masen muxu be.

8 I bara n boŋe rafe seewe ra dangife xe xaba temui ra.

9 N na n sa, n xima boŋesa kui, barima i tan Alatala, i keren nan nɔma n kantade.

5

N soma Ala xɔnyi

Ala maxandi

1 Dawuda xa beeti beetibae xa mange be xule xui ra

2 Alatala, i tuli mati n ma maxandi ra, i xa n ma tɔɔre kolon.

3 N Marigi Ala, i tuli mati n ma maxandi ra,

n na i tan nan maxandife.

4 Alatala, kuye ne ibama, i n xui ramema. Geesege, n nan n yete ragbilenma i ma, n i meme.

5 I mu pelexinma fe kobi ra. Fe paaxi mu nɔma makɔrede i yire ra.

6 Yete igboe mu tima i ya i.

I tinxintaree birin xɔnxi.

7 I wule fale rahalakima.

I faxatie nun yanfantee xɔnma.

8 Kɔnɔ n tan soma i xa banxi kui i xa fonisireya saabui nan na.

N nan n igoroma i xa hɔrɔmɔbanxi seniyeŋxi kui gaaxui ra.

9 Alatala, n yaxuie xa fe ra,

n xun ti i xa tinxinyi ra,

i xa kira yailan n ya ra.

10 Nɔndi mu na n yaxuie xa masenyi sese kui.

E yuge mu fan.

E xa wɔyenyi mixi rafilima ne, barima e de iŋɔxun.

11 Ala, e paaxankata.

E xa yanfe xa gbilen e ma.

E keru e xa fe kobi ma,

barima e bara i matandi.

12 Kɔnɔ mixi naxan birin a yete taxuma i ra,

e birin xa seewa,

e xa pelexinyi naxa ɔn abadan.

I xili rafanxi mixi naxee ma, e makanta,

e xa seewa i xa fe ra,

13 barima i tan Alatala, i barake sama mixi tinxinxi xa fe.

I xa hinne naxan e rabilinxi,

a bara findi e xa kantari ra.

6

Furema wa xui

Ala maxandi

1 Dawuda xa beeti beetibae xa mange be. A xa ba kɔra luuti solomasaxan xui ra.

2 Alatala, i naxa n paaxankata i xa xɔne kui, i naxa n tɔɔɔ i xa boŋe te kui.

3 Alatala, hinne n na, n bara halaki.

Alatala, n nayalan, n xɔrie na serenfe ne yi ki.

4 N nii birin na serenfe tɔɔre ra.

Alatala, han temui mundun fa?

5 Alatala, fa n nii rakisi.

N natanga i xa fonisireya xa fe ra.

6 Mixi mu nɔma ratude i ma gaburi kui.

Nde nɔma i tantude aligiyama?

7 N bara tɔɔɔ han n senbe birin bara ɔn. Kɔe yo kɔe n wama, han n ma sade birin bunda n ya ye ra.

8 Sunnunyi bara n ya mafɔɔɔɔ.

N mu sese tofe n yaxuie xa gboe xa fe ra.

⁹ Wo wo masiga n na, wo tan tinxintaree, barima n wa xui bara Alatala li.

¹⁰ Alatala bara n ma maxandi me. Alatala bara n ma dubɛ suxu.

¹¹ N yaxuie birin yaagima ne, han e e gi.

7

Kiitisa fanyi nan na Ala ra

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti mooli nde Alatala be Kusi Bunyaminka xa fe ra.

² N Marigi Alatala, i tan nan na n kantama ra.

N natanga n yaxuie ma, n ba e yi ra,

³ e naxa n faxa alo yete mixi faxama ki naxe.

A na naxan suxu, na mu bama a yi ra.

⁴ N Marigi Alatala, xa n bara kobiri ramuruta,

⁵ xa n bara fe jaaxi raba mixi ra, muxu nun naxan doxo bi bɔɔsa kui, xa n bara n gerefa muja toɔɔɛɛɛ kui,

⁶ n yaxuie xa n kerɛ, e xa n masoto, e xa n maboron, e n faxa.

⁷ Alatala, n mali,

i bɔɔɛ xa te n yaxuie ma.

N demen, seriye na i tan naxan yi ra.

⁸ I xa noɛ xa lu jamae xun, e xa lu i xa yaamari bun ma.

⁹ Alatala, jamae makiiti.

Alatala, n ma nondi makenen e be n ma tinxinyi nun n ma seriye bere ra.

¹⁰ Danyi sa fe kobi rabae xa fe ma.

Senbe fi mixi tinxinxie ma

i tan, Ala naxan tinxin,

naxan birin sondon ma fe kolon.

¹¹ Ala, n kantama na i tan nan na, naxan mixi tinxinxɛ rakisima.

¹² Kiitisa fanyi nan na Ala ra, naxan xonoma tinxintaree ma temui birin.

¹³ Xa mixi jaaxie mu gbilen e yuge foxo ra, Ala a xa santidegema raluganma ne, a a xa xali maxiri.

¹⁴ Ala na faxatise yailanma mixi jaaxie nan xili ma, a a xa tanbeɛ de findi te ra.

¹⁵ Mixi jaaxi luma fe jaaxi nan tun naba ra.

A a joxo sa a xon ma han a findi a ra.

¹⁶ A yili gema han a tilin, a fa bira a yete xa yili gexi kui.

¹⁷ A xa fe jaaxi nun a xa geregiri bara gbilen a ma.

¹⁸ N Alatala tantuma ne a xa tinxinyi xa fe ra.

N suuki bama ne Alatala xili ra, Ala xili xungbe kanyi.

8

Xili xungbe kanyi nan lanxi Ala ma

Ala matoxɛ

¹ Dawuda xa beeti beɛtibae xa mange be. A xa ba maxase luuti daaxi xui ra.

² Muxu Marigi Alatala!

Xili xungbe kanyi nan lanxi i ma dunija bende fuɔi fari,

i tan naxan ma noɛe na koore ma.

³ Dimɛɛ nun diyɔɔɛɛ i senbe matoxoma, i i yaxuie nun i gerefae de balanma na matoxɛ ra.

⁴ N na koore mato,

i naxan yailanxi i belexe ra, kike a nun tunbuie,

⁵ n nan n yete maxorinma ne,

«Munse lanxi adama ma

i to i mapoxunma a xa fe ma?

Munse lanxi adamadi ma

i to i jengi sama a xa fe xon ma?

⁶ I a daaxi ki naxe,

a gbe mu luxi a xa findi maleke ra.

I bara binye nun fisamanteya fi a ma.

⁷ I bara yaamari so a yi ra i xa daalisee birin xun ma.

I bara dunija findi a sanyi bun ma se ra:

⁸ yexɛɛɛ, ningee, wulai subee,

⁹ xoni naxee jereɛma koore ma,

yexɛ naxee birin jereɛma baa ma.

¹⁰ Muxu Marigi Alatala!

Xili Xungbe Kanyi nan lanxi i ma dunija bende fuɔi fari!»

9

Alatala kolonxi a xa tinxinyi nan ma

Ala matoxɛ

¹ Dawuda xa beeti beɛtibae xa mange be. A xa ba alo beeti naxan xili «Di xa faxe.»

² Alatala, n i tantuma n sondonyi birin na, n i xa wali fanyi ixaranma mixi birin be.

³ N seɛwama ne i xa fe ra,

i tan Alatala Xili Xungbe Kanyi,

n i matoxo beeti ra.

⁴ N yaxuie gbilenma ne e kelide.

Xa e bara ti i ya i,

e sanyie mu xanma boxi,

e nii mu xanma dunija,

⁵ barima i xa tinxinyi kui,

i tan mange bara kiiti so n yi.

⁶ I bara si gbetɛɛ kalamu,

i fe kobi rabae rahalakima,

i e xili ralɔɛma ne han dunija jon.

⁷ I bara e xa taaɛ sonto,

na taa sontoxie luma ne na ki han,

e xa fe neɛmu mixie ra!

⁸ Alatala xa mangɛya tixi,

danyi mu na a ma.

A xa kibanyi dɔxɔxi kiiti safe nan ma.

⁹ A dunijna makiitima tinxinyi kui,
a dɔxɔxi sie xun ma tinxinyi kui.

¹⁰ Tɔɔrɔmixie kantama nan na Alatala ra,
e ratangama na a tan nan na e xa kontɔfilie
kui.

¹¹ Alatala, i kolonma laxi i ra,
barima i singe mu nu i fenma rabolo.

¹² Alatala dɔxɔxi a xa geya seniyeŋxi xun,
won xa a tantu beɛtie ra.

A bara fe naxee raba,
won xa nee masen si birin be.

¹³ Ala ratuxi wuli filixi ma,
a fan na ɔxɔma ne.

A tɔɔrɔmixie wa xui danxunxi.

¹⁴ Alatala, kinikini n ma.

I xa n mato.

A mato n yaxuie na n tɔɔrɔfe ki naxɛ.

I tan naxan n nakisima saya kira ma,

¹⁵ alako n xa i tantu Siyoni nama tagi,
n xa sɛewa i xa kisi ra.

¹⁶ Sie nu gantanyi naxan texi e yaxuie be,
e bara e yete sanyie suxu a ra.

¹⁷ Alatala kolonxi a xa tinxinyi nan ma.
Tinxintaree suxuma e yete belexe foxi nan
saabui ra.

¹⁸ Matandila naxee nɛemuma Ala ma,
e birin naɔnɔnma aligiyama ne.

¹⁹ Ala fama ratude tɔɔrɔmixi ma,
a mu nɛemuma e ma abadan.

²⁰ Alatala, keli, i naxa a lu adama xa no i
ra.

A makiiti.

²¹ Alatala, i xa e magaaxu.

E xa a kolon ibunadama gbansan nan e ra.

10

I naxa nɛemu setare ma

Ala maxandi

¹ Alatala, i i makuyaxi n na munfe ra?

I i nɔxunxi muxu ma muxu xa tɔɔre kui
munfe ra?

² Yete igboe setaree tɔɔrɔma,
a xa maɔoxunyi kobi nɔma e ra.

³ A a yete igboma a xa wali naaxi xa fe ra.
Alatala xɔnoma a xa naafuli sɔto ki ma.

⁴ Mixi naaxi yete igboe naxɛ,
«Ala mu na! A mu nɔma sese rabade n
na!»

A xa maɔoxunyi birin nan ya.

⁵ A xa wali birin sooneyama ne.

A mu gaaxuma Ala xa kiiti ya ra.

A yoma a yaxuie ma.

⁶ A maɔoxunma a boɔre ma,
«Sese mu a niyama n bira.

Tɔɔre man mu n suxuma.»

⁷ A de mixi dankama, a wule fala.

A fe naaxi tinxintare nan tun falama.

⁸ A mixi melenma taa fari ma, a xa mixi
fanyi faxa.

A mu taganma fe naaxi rabafe ra mixi
fanyi ra.

⁹ A setaree melenma alo yete.

A e suxu a xa gantanyi ra.

¹⁰ Na setaree luma a xa nɔe bun ma.

¹¹ A a falama a boɔre kui,

«Ala mu sese toma. A ya raxixi.»

¹² Alatala keli! I naxa nɛemu setare ma.

¹³ Munfe ra mixi naaxi yoma Ala ma?

Munfe ra a a falama a yete be,

«Ala mu n naaxankatama?»

¹⁴ Kɔno Ala, i tɔɔre nun nimise toma.

I tɔɔrɔmixie malima.

Naxan mu nɔma a yete kantade,

a a yete taxuma i tan na na.

I tan nan na kiridi malima ra.

¹⁵ Mixi naaxi senbe kana!

E naaxankata e xa fe naaxi xa fe ra!

E ralɔe yi dunijna ma!

¹⁶ Mange nan Alatala ra.

Na mu kanama abadan.

Kuye batui mu luma a xa boxi ma.

¹⁷ Alatala, i i tuli tixi mixi magoroxie ra.

I limaniya fima e ma.

I e xa maxandi suxuma.

¹⁸ I tɔɔrɔmixi nun kiridi kantama,

alako adamadi naxan findixi bende ra, a
naxa e magaaxu.

11

Tinxinyi rafan Ala ma

Ala matɔxɔe

¹ Dawuda xa beɛti beɛtibae xa mange be
N bara Alatala findi n yigi ra. Wo a falama
n be di,

«I i gi alo xoni naxan tuganma sigafe ra
geya ma,

² barima mixi naaxie bara e xa xalie tongo,
e xa mixi boɔre fanyie faxa.»

³ Xa seriye mu na mixie tagi sɔnon, tinx-
intɔe fa munse rabama?

⁴ Alatala na a xa hɔrɔmɔbanxi seniyeŋxi
kui.

A xa kibanyi na ariyanna.

A adamadie matoma a fanyi ra,

a xa a kolon naxan na e sondonyi kui.

⁵ Alatala tinxintɔe nun tinxintare matoma.
Gbaloe rafan naxee ma, a nee rapaaxu.

⁶ A tinxintare luma tɔɔre mɔoli birin kui.
Na luma ne alo te wolenxi nun foye naaxi.

⁷ Alatala tinxin. Tinxinyi rafan a ma.

Tinxintɔe fama a yatagi tode.

12

Naaxunna bara gbo ye

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be.
A xa ba kora luuti solomasaxan xui ra.

² Alatala, muxu rakisi!

Lanlanteya mu na sonon,
nondi falee bara non adamadie tagi.

³ Kankan a boore toojegema,
a a yanfama woyen nonunme ra.
Filankafui nan e ra.

⁴ Alatala xa e de balan. E de igbo.

⁵ E naxe, «Muxu senbe gbo, muxu fata
woyende.

Nde noma muxu ra?»

⁶ Alatala a masenma,

«N kelima tooromixi nun setare xa fe ra
ya.

N e ratangama mixie ma naxee e
naxankatama.»

⁷ Alatala xa masenyi seniyen.

A luma alo gbeti
mixi naxan naxunuma sanya solofere
alako a gbi xa ba.

⁸ Alatala, i tooromixi kantama,
i muxu ratangama yi mixi mooli ma temui
birin.

⁹ Na mixi paaxie e marerema yire birin,
naaxupa bara gbo ye adamadie ya ma.

13*Han mun temui?**Ala maxandi*

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be

² Alatala, i neemuma n ma han mun temui?
I i nonunma n ma han mun temui?

³ N boje tooroma han mun temui?

N sondonyi naxankatama han mun temui?
N luma n yaxuie bun ma han mun temui?

⁴ N Marigi Alatala, a mato, i xa n yaabi.

Ti n fanga ra, xa na mu n faxama ne,
⁵ n yaxuie fa a fala, «N bara no a ra.»

N yaxuie jalexinma ne n ma bire ra.

⁶ Kono n tan bara la i xa hinne ra,
n boje bara jalexin i xa kisi xa fe ra.

N beeti bama Alatala be a xa hinne nan
ma.

14*Naaxupa**Ala matocoe*

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be
Xaxilitare a falama a boje kui, «Ala mu
na.»

A boje bara kana, a naaxupa nan tun
nabama.

Fe fanyi rabae mu na sonon.

² Alatala a ya ragorofe adamadie ma keli
ariyanna,

a xa a to xa lonnila nde na na naxan Ala
fenma.

³ Kono birin bara kira bepin, e naaxu.

Hali fe fanyi rabama keren mu na sonon.

⁴ Maronunyi fanyi mu na fe kobi rabae be?
E na n ma jama xa geeni nan tun donfe.

E mu Alatala xilima fefe ma.

⁵ Kono e fama serende Ala ya ra,
naxan na tinxintoe ya ma.

⁶ Wo bara wa setaree waxonfe kanafe,
kono e Kanta Marigi Alatala na na.

⁷ Nde fama kisi ra Isirayila be kelife Siyon?
Alatala nan fama a xa jama raminide
koniya kui.

Yaxuba bonsoe seewama ne, Isirayila
jalexinma ne!

15*Sali mixi**Ala xa seriye*

¹ Dawuda xa beeti

Alatala, nde noma lude i xa salide kui?

Nde noma sabatide i xa geya seniyenxi
fari?

² Mixi naxan jereema tinxinyi kira xon ma,
naxan fe fanyi rabama,
naxan nondi falama a boje fiixe ra.

³ A mu mixi mafalama,
a mu fe naaxi rabama a boore ra,
a man mu a rayaagima.

⁴ A a makuyama mixi ra naxan mu rafan
Ala ma,
kono a mixi binyama naxan gaaxuma Ala
ya ra.

Hali a tooroma, a mu a xa marakali
masarama.

⁵ A mu mixi donima kobiri ra alako a xa
geeni soto.

A mu kobiri rasuxuma a xa wule sa mixi
xun ma.

Yi mixi mooli mu dinkonma abadan.

16*Ala xanuntenyi**Ala matocoe*

¹ Dawuda xa suuki

Ala, i xa n kanta!

N ma kantari na i yi ra.

² Alatala, n Marigi nan i ra.

N ma fe fanyi birin na i tan nan yi.

³ Yi boxi seniyentoe rafan n ma.

Mixi xungbe nan e ra.

⁴ Kuye batuie xa tooe gboma ne.

Kono n tan mu serexe wuli daaxi bama
kuyee be.

N de mu e xili falama.

⁵ Sese mu na n yi ra, fo Alatala.

N waxonfe birin, Ala nan a ra.

N ma dunijeigiri birin na Ala yi ra.

⁶ Ala naxan soxi n yi ra na fan n be,
n bara jalexin a ra.

⁷ N bara Alatala tantu, a marasi fima n ma.

Hali kœe ra, n xaxili sɔtɔma ne.

⁸ Lɔxɔ yo lɔxɔ n xaxili tixi Alatala ra.

Xa a na n seeti ma,

n mu birama.

⁹ N bɔɔɛ ne ɲelexinma ne,

n xaxili seewama ne,

n fate fan malabuma ne bɔɔɛsa kui,

¹⁰ barima i mu n nii rabepinma aligiyama.

I mu i xanuntenyi luma gaburi kui.

¹¹ I simaya kira masenma n be.

Nelexinyi gbegbe na i yire.

Fe fanyi mu ɲonma i yire fanyi ma abadan.

17

N ma kiiti bolon

Ala maxandi

¹ Dawuda xa Ala maxandi

Alatala, n ma maxandi rame tinxinyi xa fe ra.

I tuli mati n wa xui ra.

I tuli mati n ma maxandi xui ra wule mu na naxan kui.

² I xa n ma kiiti bolon,

barima naxan tinxin, i na kolon.

³ I na n bɔɔɛ mato kœe ra,

i na n ma duniɲeigiri mato yanyi ra,

i mu tantanyi yo toma n na.

N mu tinma woyen ɲaaxi xa mini n de i.

⁴ Mixi gbetee fe ɲaaxi rabama,

kɔnɔ n tan bara i xa yaamari suxu.

N mu birama suutee xa kirae fɔxɔ ra.

⁵ N birama i tan nan fɔxɔ ra,

n mu na kira beɲinma.

⁶ Ala, n i xilima ne, barima i yaabi fima mixi ma.

Yandi, i xa i tuli mati n ma maxandi ra.

⁷ I xa hinne muxu ra,

i tan naxan mixie rakisima e yaxuie ma, naxee yigiya fenma i ra.

⁸ Meeɲi n ma alo i ya firinyie.

N noxun alo tɔxeyɔɔɛ

naxan a noxunma a nga gabutenyie bun ma.

⁹ Na na a toma, mixi ɲaaxi naxee n nabilinxi,

e mu nɔma n na.

¹⁰ Yete igboe nan e ra, e de igbo.

¹¹ E bara fa n fɔxɔ ra yakɔsi,

e n nabilin, e alako e xa n faxa.

¹² E luxi alo yete naxan sube fenma,

alo yete kaamexie naxee gbataxi sube faxade.

¹³ Alatala, keli! N yaxuie gere, i xa no e ra. N natanga mixi ɲaaxie ma i xa santidegema ra.

¹⁴ N natanga na duniɲa mixi mɔolie ma, naxee e masundi sɔtɔma yi duniɲeigiri gbansan kui.

E raluga na masundi ra, i naxan nagataxi e be.

E xa die fan xa wasa na ra,

a dɔnɔxɔe xa lu e xa mamadie be!

¹⁵ Kɔnɔ n tan fama ne i yatagi tode tinxinyi saabui ra.

N na xunu, n wasama ne i yatagi ra.

18

Ala senbe magaxuxi

Ala matɔxɔe

¹ Alatala xa konyi Dawuda xa beeti beetiɔbae xa mange be. A yi beeti nan ba Alatala be a to a ratanga Solu nun a yaxui birin ma.

² Alatala, n senbe nun n xanuntenyi nan i ra.

³ N nakisima Alatala luma alo fanye, a findi n be tete ra.

N Marigi Ala luma alo gɛme xungbe, n yigiya dennaxe.

Senbema nan a ra naxan n nakisima, naxan n makantama.

⁴ N xa a fala n xui itexi ra:

Ala tantu! Ala bara n nakisi n yaxuie ma.

⁵ Saya nu bara n nabilin,

faxe nu bara gbaku n xun ma.

⁶ Laaxira nu bara makœe n na,

gaburi nu bara a de rabi n ya ra.

⁷ N Alatala maxandima n ma tœœe kui,

n nan n Marigi Ala xilima n xui itexi ra.

A n xui mema a xa hɔrɔmɔbanxi kui,

a a tuli matima n wa xui ra.

⁸ Bɔxi naxa seren,

geya naxa ramaxa Ala xa xɔne xa fe ra.

⁹ A xa xɔne naxa lu alo tuuri naxan tema,

alo te naxan minima a de i,

alo te wole dexexi.

¹⁰ Ala naxa kuye ibɔɔ firin na, a goro,

a sanyie tixi nuxui ifɔɔrɔxi fari.

¹¹ A ti maleke xun ma,

a ɲere koore ma foye fari.

¹² A a noxun dimi kui,

tune nun nuxui ifɔɔrɔxie tagi.

¹³ Seyamakɔnyi naxa mini a ya ra nuxuie kui.

Balabalanyi nun te naxa goro.

¹⁴ Alatala xui naxa lu alo galanyi kelife koore,

Ala Xili Xungbe Kanyi naxa a xui ramini,

balabalanyi nun te fan naxa goro.

¹⁵ A naxa a xa tanbee woli,

a a yaxuie rayensen seyamakɔnyi ya ra.

¹⁶ Baa nun bɔxi naxa rabi Alatala xa xone ya ra.

¹⁷ Alatala naxa n suxu kelife koore ma, a n ba ye xœœa.

¹⁸ A naxa n natanga n yaxui senbemaie ma, n xɔnmixi naxee senbe gbo n be.

¹⁹ E naxa n gere n ma tœœe kui,

kɔnɔ Alatala naxa n natanga.

20 A naxa n namini gbaloe kui a xa xanunteya saabui ra.
 21 Alatala bara n ma tinxinyi sare ragbilen n ma,
 a bara n mali n ma kewali seniye nxi xa fe ra.
 22 N bara lu Alatala xa kira xon,
 n mu n Marigi Ala bejin kobija ra.
 23 N bara a xa seriye birin suxu,
 n mu tondixi a xa yaamarie rabatude.
 24 N bara tinxin a ya ra,
 n mu tin birade yunubi foxo ra.
 25 Alatala bara n ma tinxinyi sare ragbilen n ma,
 a bara n mali n ma kewali seniye nxi xa fe ra.
 26 I dugutegepa masenma dugutegepa kanyi be.
 I tinxinyi masenma tinxintoe be.
 27 I seniye nxi masenma seniye nxi be,
 konon i koota nde rabama mixi naaxi ra.
 28 I yete magoroe rakisima ne,
 konon i yete igboe tan magoroma ne.
 29 Alatala, i tan nan naiyalanyi ra n be.
 N Marigi Ala, n ba dimi kui.
 30 Xa won birin na a ra,
 n mu gaaxuma gali xungbe gere de.
 N noma gere xoxoxoe ra Ala xa mali saabui ra.
 31 Ala xa kira fan.
 Alatala xa masenyi tinxin.
 A mixie kantama naxee yigiya fenma a ra.
 32 Ala gbete mu na, fo Alatala.
 Senbema mu na, fo won Marigi Ala.
 33 Ala nan senbe fima n ma,
 a n napere seniye nxi kui.
 34 A n malima n xa lu alo xeli,
 naxan fata jere de yire xoxoxoe.
 35 A bara n nafala gere kui,
 a n malima xali fanyi rawalide.
 36 I bara n xun nakeli,
 i bara n tongo i xonye i,
 i bara i jengi sa n xon ma.
 Na nan a niyaxi n dariye sotoxi,
 37 n senbe sotoxi, alako n naxa bira.
 38 N birama n yaxuie foxo ra han n e suxu.
 N mu gbilenma e foxo ra fo n no e ra.
 39 N nee rabirama ne han e mu no kelide sonon,
 e fa lu n sanyi bun.
 40 I senbe soma n yi ra n ma gere kui.
 I n yaxuie ragoroma n bun ma,
 41 i a niya n xa no e ra.
 N xonmixie mu woyenma sonon.
 42 E mixie xilima e xa fa e mali,
 konon mixi yo mu e rakisima.
 E Alatala xilima, konon a fan mu e yaabima.
 43 N e luxutama ne e fa lu alo xube, foye naxan xaninma.
 N e boronma alo bende.

44 I bara n natanga pama murutaxi ma,
 i fa n findi sie xunyi ra.
 N mu naxan kolon na bara lu n bun ma.
 45 E n xui rabatuma,
 xoxoe woyen joxunme falama n be.
 46 E mu suusama n ya ra.
 E minima e xa tete makantaxi kui gaaxui ra.
 47 Alatala senbe mu jonma abadan.
 Tantui na n ma Kantama be.
 Tantui na n Marigi Ala Marakisima be.
 48 Ala nan n gberoxoma.
 Ala nan sie rabirama n ma no e bun ma.
 49 Ala nan n natangama n yaxuie ma.
 I tan nan n itema n yaxuie xun ma.
 I tan nan n natangama suutee ma.
 50 Alatala, n i tantuma sie tagi na birin nan ma,
 n beeti bama ne i be.
 51 A xunnakeli nun hinne fima ne a xa mixi sugandixi ma,
 naxan findi mange Dawuda nun a xa die ra abadan.

19

Ala xa nore nun seriye

Ala matoxoe

1 Dawuda xa beeti beetibae xa mange be
 2 Koore Ala xa nore masenma.
 Koore walaxe Ala xa wali masenma.
 3 Yanyi lonni masenma loxo yo loxo.
 Dimi xaxili masenma koe yo koe.
 4 Xui yati yati mu a ra,
 woyenyi fan mu a ra.
 Tuli mu noma e xui mede.
 5 E foxi toma dunija birin ma.
 E foxi yire makuye birin lima,
 han soge sa sama kankira naxan kui.
 6 Soge minima ne alo xeme naxan baxi gine doxode,
 a fa mini a xa konkoe kui,
 alo mixi xungbe naxan jere ma a yete xa kira xon.
 7 A jere foloma sogetede, a sa jon soge-gorode.
 Sese mu noma a wuyenyi bade.
 8 Alatala xa seriye, seriye fanyi na a ra.
 A senbe fima mixi ma.
 Alatala xa nondi, nondi yati na a ra.
 A lonnitare findima lonnila ra.
 9 Alatala xa noe, noe tinxini na a ra.
 A mixi boje rapelxinma ne.
 Alatala xa masenyi, masenyi tinsexi na a ra.
 A mixi xaxili ya rabima ne.
 10 Alatala xa yaragaaxui, fe seniye nxi na a ra.
 A mu jonma abadan.
 Alatala xa yaamari, yaamari fanyi na a ra.
 A birin tinxin.

¹¹ Ala xa yaamari, a fan xεεma be, a fan dangi xεεma fanyi birin na. Ala xa yaamari, a ƚoxun kumi be, a ƚoxun dangi kumi fanyi birin na.

¹² I xa konyi xaxili sɔtoma ne i xa seriye kui.

A geeni gbegebe toma ne naa.

¹³ Nde noma a yete kan yuge ƚaaxie birin kolonde?

I xa n ma yunubi nɔxunxi xafari n mu naxan kolon.

¹⁴ I xa n ma yunubi makeɛnɛnxi makuya n na.

A naxa n suxu senbe ra.

Na temui n fama findide mixi tinxinxi ra, naxan mu yunubi ƚaaxi rabama.

¹⁵ Woyenyi naxan kelima n boƚe ma, a nun woyenyi naxan kelima n boƚe ma, Ala xa na tongo n be ƚelexinyi ra.

Alatala, n kantama nan i ra, i bara n xunsara.

20

Ala xa mange mali

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be

² Alatala xa i yaabi i xa tɔɔre kui.

Yaxuba Marigi Ala xa i ratanga.

³ Ala xa i mali kelife a xa yire seniyeɛnxi, a xa i mali kelife Siyon geya fari.

⁴ Ala xa i xa serexe birin suxu, a xa ƚelexin i xa serexe gan daaxie ra.

Nengi rate.

⁵ Ala xa i waxɔnfe fi i ma, a xa i xa wali sɔɔneya i be.

⁶ Won won xui itema ƚelexinyi kui.

Won won ma tɔnxuma itema won Marigi Ala xili ra.

Alatala xa i xa maxandi birin nasuxu.

⁷ N a kolon a Alatala a xa mixi sugandixi rakisima ne.

A a yaabima ne a senbe ra kelife ra a xa yire seniyeɛnxi.

⁸ Nde lama a xa sɔɔri ragise ra, nde lama a xa soe ra,

konɔ won tan laxi won Marigi Alatala xili nan na.

⁹ Soee tan birama ne, konɔ won tan tixi tun.

¹⁰ Alatala xa mange rakisi, a xa won ma maxandi suxu.

21

Mange barakatɔe

Ala matɔxɔe

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be

² Alatala, mange bara seewa i senbe ra.

A xa ƚelexinyi gbo barima i bara a rakisi.

³ I bara a waxɔnfe raba,

i bara a xa dube suxu.

Nengi rate.

⁴ I fama barake ra a be, i tɔnxuma mange daaxi dɔxoma a xun ma, a yaillanxi xεεma ra.

⁵ A bara i maxandi a xa simaya xa fe ra.

I bara na maxandi suxu,

a xa simaya xɔn naxa kuya han.

⁶ I to a rakisi, a xa binye naxa gbo.

I naxa xunnakeli nun binye fi a ma.

⁷ I naxa a findi barakatɔe xungbe ra.

I naxa a raseewa i ya i.

⁸ Mange lama Alatala nan na.

A mu birama Ala Xili Xungbe xa hinne saabui ra.

⁹ I fama i yaxui birin suxude.

I fama nɔde i xɔnmixie ra.

¹⁰ I na fa, i e ƚɔnma ne, alo te belebele wuri ganma ki naxe.

Alatala xɔnoma e ma han te e gan.

¹¹ I bonsoe bama ne dunija ma, i adamadie rapɔn.

¹² E bara wa fe ƚaaxi rabafe i ra.

E bara kata han,

konɔ na mu findixi sɔɔneya yo ra e be,

¹³ barima i tan nan fama e ragide i xa xali ra.

¹⁴ Alatala, i xa i senbe masen e be.

Muxu wama beeti bafe i ya xori,

muxu xa i matɔxo i senbe xa fe ra.

22

Ala, i naxa i makuya n na

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be. A xa ba alo beeti naxan xili «Subaxe xeli.»

² Ala, n Marigi Ala, i n naboloxi munfe ra?

I kisi makuya n na, i mu n wa xui rame?

³ N Marigi Ala, kɔe nun yanyi, n i xilima, konɔ i mu n ma xili ratinma.

⁴ Konɔ i tan Seniyeɛnɛ,

i xa kibanyi rabilinxi Isirayila xa tantui ra.

⁵ Muxu benbae bara danxaniya i ma.

I bara e rakisi e xa danxaniya saabui ra.

⁶ E to i xili, i naxa e xɔreya.

E bara danxaniya i ma.

I mu e lu yaagi kui.

⁷ Konɔ n tan bara findi mixi xuri ra alo dondoli,

alo mixi mu na n tan na.

Adamadie n nayaagima, mixie n mayelema.

⁸ Mixi naxan birin n toma,

e yoma n ma.

E de petesima n ma,

e e belexesole tima n ma a ƚaaxi ra.

⁹ E naxe, «I ya ti Alatala ra.

A i rakisima, a i ratangama,

barima i rafan a ma!»

¹⁰ Ee Ala, i bara n namini n nga tɛɛge,
i bara n sa a kanke ma.

¹¹ N xaxili tixi i ra kafi n bari tɛmui.
I findixi n Marigi Ala ra kafi n baxi foye
tode.

¹² I naxa i makuya n na,
barima kɔntɔfili bara wuya n xun.
Malila yo mu na n fe ma.

¹³ Senbɛmae bara n nabilin alo Basan
tuurae.

¹⁴ E dɛ rabixi alo yete xaapɛe.

¹⁵ N nii na bafe n fate, n xɔrie na bafe e
radɔxodee.

N bɔpɛ mu sama, limaniya bara ba n yi.

¹⁶ N senbe doloxi alo boora.

N nenyi bara kankan n kɔn na.

I na n mafindife bende ra.

¹⁷ Mixi jaaxi gali bara n nabilin alo baree.

E bara n belexe nun n sanyi tunba.

¹⁸ N xɔri birin saxi kene ma.

E ya banbanxi n na.

¹⁹ E n ma dugie itaxunma e bore ma,

E n ma dugi fanyi matoma a lanma a xa lu
naxan be.

²⁰ Alatala, i naxa i makuya n na!

N ma senbema nan i ra.

I xa i xulun n malide.

²¹ I xa n nii rakisi santidegema ma.

I xa n natanga na baree ma.

²² I xa n nakisi na yetee ma.

I xa n nakisi na tuurae ferie ma.

²³ N i xili masenma ne n ma mixie be,

n i matɔxɔma ne jama tagi.

²⁴ Wo tan naxan gaaxuma Alatala ya ra,
wo xa a tantu.

Wo tan naxan kelixi wo benba Yaxuba
bonsɔɛ,

wo xa a matɔxɔ.

Wo tan naxan kelima Isirayila bonsɔɛ,

wo xa gaaxu a ya ra.

²⁵ Ala mu yoma misikiine xa tɔɔre ma.

A mu a yete noxunma a ma xe,

a a xa maxandi suxuma ne.

²⁶ Ala, n i matɔxɔma jama xungbe ya ma.

N fama n ma laayidi rakamalide mixie be,
naxee gaaxuma Ala ya ra.

²⁷ Mixi magoroxie fama e dɛgede, han e
wasa.

Naxee Alatala fenma, e fama a matɔxɔde.

Ala xa simaya fi wo ma.

²⁸ Dunija birin fama ratude Alatala xa fe
ma,

e man birin e ya rafindima a ma.

Si birin fama e magorode a be,

²⁹ barima birin na Alatala xa mangeya nan
bun.

A si birin yamarima.

³⁰ Dunija senbɛmae na ge e dɛgede,

e birin fama e magorode Ala be.

Naxee birin findima bende ra,
e fama e xun sinde Ala be.

E mu nɔma e yete nii ratangade.

³¹ Adamadie birin fama Ala batude.

E e Marigi xa fe falama e bore be.

³² Ala fama a xa tinxinyi masende

mixi birin be naxee fama baride.

Ala bara na ragiri.

23

Alatala n mɛenima

Ala matɔxɔɛ

Dawuda xa bɛeti

¹ Alatala n mɛenima

alo xuruse kante a xa xuruse mɛenima ki
naxe.

Se birin na n yi ra n hayi na naxan ma.

² Alatala n xaninma fe fanyi ma,
alo xuruse kante xurusee xaninma jooge
fanyi ma ki naxe,

alo a e xun tima ye raxaraxi ra ki naxe.

³ A senbe fima n ma.

A n tima kira tinxinxɔ xɔn, barima Alatala
nan a ra.

⁴ Hali n pɛre dimi kui, n mu gaaxuma,

barima i na n sɛeti ma.

I n kantama, i n xun tima yire fanyi ra.

⁵ I donse rafalama n be n yaxuie ya xɔri.

I se xiri joxunme sama n ma.

I n ma pɔɔti rafema minse ra a fanyi ra.

⁶ Heeri nun hinnenteya birama n fɔxɔ ra n
ma dunijeigiri kui.

N luma ne Ala xa hɔrɔmɔlingira kui loxo
yo loxo,

han n ma dunijeigiri jon.

24

Nde soma Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui?

Ala xa seriye

Dawuda xa bɛeti

¹ Alatala nan gbe na boxi nun a isee birin
na,

dunija nun adamadi birin.

² A tan nan boxi dɔxɔxi baee nun xuree
tagi.

³ Nde nɔma tede Alatala xa geya fari?

Nde nɔma sode a xa hɔrɔmɔbanxi kui?

⁴ Naxan xa wali fan,

naxan bɔpɛ seniyeɛn,

naxan mu birama fe fufafu fɔxɔ ra,

naxan mu wule falama,

na kanyi nan soma Ala xa hɔrɔmɔbanxi
kui.

⁵ Alatala barake sama a ma,

a rakisima Ala a sare ragbilenma a ma.

⁶ Yi mixi mɔɔli nan Ala fenma.

Yaxuba xa mixie wama Ala kolonfe.

Nengi rate.

⁷ Tete naadee xa rabi, hōrōmōbanxi naade forie fan xa rabi.

Nōrē Kanyi na sofe.

⁸ Nde na yi Nōrē Kanyi ra?

Alatala senbema nan a ra, Alatala, naxan senbe gbo gere kui.

⁹ Tete naadee xa rabi, hōrōmōbanxi naade forie fan xa rabi.

Nōrē Kanyi na sofe.

¹⁰ Nde na yi Nōrē Kanyi ra?

Mange Alatala nan Nōrē Kanyi ra.

25

Ala, hinne n na

Ala maxandi

Dawuda gbe

¹ N xaxili tixi i tan Alatala nan na.

² N Marigi Ala, n bara n yete taxu i ra

alako yaagi naxa n soto,

alako n yaxuie naxa n mayele.

³ Naxan yo la i ra, na kanyi mu yaagi sotoma,

kono yanfante tan, yaagi sotoma ne a fanyi ra.

⁴ Alatala, i xa kira masen n be, n xaran i xa kira ra.

⁵ N naperē i xa nōndi kira xon, i man xa n matinkan i xa kira ra, barima i tan Ala nan n nakisima.

N xaxili tixi i ra loxoē birin.

⁶ Alatala, i maṛoxun i xa marafanyi nun i xa fonisireya ma, barima e na na kabi duniṇa fole.

⁷ I naxa i maṛoxun n ma yunubi ma, n naxan nabaxi n ma segetalaya kui, n i raxōnōxi temui naxe.

Alatala, i maṛoxun n ma i xa fonisireya kui,

barima i fan.

⁸ Alatala fan, a tinxin.

Na nan a toxi a kira masenma yunubitōe be.

⁹ A tan nan mixi magoroxi rapereṇa tinxinyi kui.

A e matinkanma a xa kira ra.

¹⁰ Alatala xa fonisireya nun tinxinyi na mixie be,

naxee a xa saate nun a xa yaamari mabanbanma.

¹¹ Alatala, n ma yunubie xafari i xili xa fe ra,

barima e mu xurun.

¹² Nde gaaxuma Alatala ya ra?

Alatala kira masenma na kanyi be

a lanma a xa jere naxan ma.

¹³ A aligiyama lima ne seewe kui.

A bōnsōe fan fama sabatide yi boxi ma.

¹⁴ Alatala a xa gundo masenma mixie be, naxee gaaxu a ya ra.

A a xa saate masenma ne e be.

¹⁵ N xaxili tixi Alatala ra loxoē birin barima a tan nan n natangama fe jaaxi ma.

¹⁶ Alatala, yandi, hinne n na,

barima tōorōmixi nan n na,

n malima fan mu na.

¹⁷ N boṇe bara tōoro. N namini na tōore kui.

¹⁸ I ya rasiga n ma sunnunyi nun n ma jaxankate ma,

i xa diṇe n ma yunubi birin ma.

¹⁹ I xa a mato n yaxuie wuyaxi ki naxe.

E n xōnxi a jaaxi ra.

²⁰ N nii makanta, i xa n natanga, alako yaagi naxa n soto i xa niini bun ma.

²¹ Seriyē nun tinxinyi xa n kanta

barima n xaxili tixi i tan na.

²² Ala, Isirayila xunsara a xa tōore birin ma.

26

Tinxintōe jere ki

Ala maxandi

Dawuda gbe

¹ Alatala, i xa n ma kiiti sa, barima n jere ki tinxin.

N bara n yete taxu i ra, n mu birama.

² Alatala, n boṇe mato, n sondonyi makiiti,

³ barima n laxi i xa hinne ra,

n man n jereṇa i xa seriyē ma.

⁴ N mu luma wule falee ya ma,

n mu jereṇa filankafuie tagi.

⁵ Fe kobi rabae mu rafan n ma,

n tan nun mixi jaaxie mu luma yire keren.

⁶ Alatala, n nan n jere ki raseniyeṇ,

n man luma ne i xa serexebade.

⁷ N tantui beṇti bama,

n i xa kaabanakoe masenma.

⁸ Alatala, i xa hōrōmōbanxi rafan n ma, i xa nōre na dennaxe.

⁹ I naxa n nii ba alo yunubitōe nun faxatie.

¹⁰ E fe jaaxie rabama, e kōbiri rasuxuma tinxintareya ra.

¹¹ Kōnō n tan luma tinxinyi kui.

N xun sara, i xa diṇe.

¹² N jere ki tinxin.

N Alatala tantuma ne malanyie kui.

27

I xaxili ti Alatala ra

Ala maxandi

Dawuda gbe

¹ Alatala nan na n ma naiyalanyi ra.

N nakisima na a ra.

N lan n xa gaaxu nde ya ra?

N ma dunijegiri na Alatala nan ma niini bun ma.

N lan n xa gaaxu nde ya ra?

² N gerefæe nun n yaxui naxee fe jaaxi rabama,

e na fa n nahalakide,
e tan nan birama.

³ Hali soori gaali n nabilin,
n boje mu serenma.

Hali soori gaali fa n gere,de,
n boje suusama ne.

⁴ N fe keren nan maxorin Alatala ma,
n na na nan fenfe.

N wama lufe Alatala xa horomobanxi nan kui

n ma dunijegiri birin,
alako n xaxili xa ti Alatala xa fe fanyi ra,
n man xa no a xa horomobanxi matode.

⁵ A n natangama ne toore ma horomobanxi kui.

A n noxunma ne na niini bun ma.

A n natema ne geya fari.

⁶ A n xun nakelima ne n yaxuie ya xori naxee n nabilinxi.

N serexe bama ne a xa horomobanxi kui jexinyi ra.

N suuki ba, n beeti ba Alatala be.

⁷ Alatala, i tuli mati n xui ra, n na i maxandife.

Hinne n na, i man xa n yaabi.

⁸ N boje wama i fenfe.

Alatala, n i fenma ne.

⁹ I naxa i kobe ti n na.

I naxa mee i xa konyi ra xone kui.

I tan nan na n malima ra.

N ma marakisima Ala, i naxa n nabolo,
i naxa n nabepin.

¹⁰ Xa n nga nun n ba n nabolo,
Alatala tan a makorema ne n na.

¹¹ Alatala, i xa kira masen n be.

N xun ti kira tinxixi ra,
alako n yaxuie naxa n suxu.

¹² I naxa n nabolo n yaxuie xa e sago raba n na,

barima e bara findi toonegelæe ra n be.
Fe kobi rabæe nan lanxi e ma.

¹³ N laxi a ra n Alatala xa fe fanyi toma ne yi dunija bende fupi fari.

¹⁴ I xaxili ti Alatala ra.

I senbe xun xa masa, i xa limaniya.

I xaxili ti Alatala ra.

28

Ala jengi doxoxi a xa mixie xon ma

Ala maxandi

Dawuda gbe

¹ Alatala, n bara i xili.

I xa senbe luma n be alo fanye.

I tuli mati n na, xa na mu a ra n luma alo faxa mixi.

² N na n belexe ite i be i xa yire seniyeñxi mabiri,

i xa n ma maxandi xui rame.

³ I naxa n lu alo mixi jaaxie nun tinxintaree.

E e boore yanfama, e boje mu fan.

⁴ E xa wali kobi sare ragbilen e ma.

E naxan nabaxi mixie ra,

i xa na raba e fan na.

A lanma e xa na mooli soto,

⁵ barima e mu Alatala xa wali kolon.

A fama e rabirade, e mu keli soton.

⁶ Alatala tantu,

a bara n ma dube suxu.

⁷ Alatala nan na n senbe nun n kantama ra.

N xaxili tixi a tan nan na naxan n malima.
N boje seewama ne, n fa beeti ba a be.

⁸ Alatala nan a xa pama senbe ra,
a findi a xa mixi sugandixi kantama ra.

⁹ I xa pama rakisi, i xa barake ragoro e ma.
Meeni e ma

alo xuruse demadonyi meenima a xa goore ma ki naxe.

I jengi doxo e xon ma abadan.

29

Alatala xui magaaxui

Ala matoxæe

Dawuda xa beeti

¹ Malekee, wo Alatala matoxo,

a xa binye nun a senbe xa fe ra.

² Wo xa Alatala matoxo,

wo xa a batu a nore seniyeñxi kui.

³ Alatala xui mema baa ma,

Ala Binye Kanyi xui luma alo galanyi,

a a xui rasigama baa xungbee ma.

⁴ Alatala xui senbe gbo,

a magaaxu.

⁵ Alatala xui wuri bili xungbee igirama,

alo naxee na Liban boxi ma.

⁶ Alatala Liban wuri bilie ituganma alo ninge di,

a Siriyon geya ituganma alo sexe i ninge.

⁷ Alatala xui te rayensenma alo seya-makonyi.

⁸ Alatala xui Kadesi gbengberenyi raserenma.

⁹ Alatala xui a niyama xelie nun sie xa bari.
Nama birin e xui itema a xa horomobanxi kui,

a a fala,

«Matoxæe na Ala be!»

¹⁰ Alatala nu na a xa kibanyi kui dunija

banbaran ye temui naxe.

A xa mangya mu jonma abadan.

¹¹ Alatala nan senbe fima a xa pama ma,
a barake nun bojesa fima e ma.

30

Ala xa xone mu buma

Ala matoxe

¹ Dawuda xa beeti a naxan sebe Ala xa hoxomobanxi xa fe ra

² N bara i matoxo Alatala,

barima i bara n nakeli.

I mu tin n yaxuie xa xunnakeli soto n xun ma.

³ N Marigi Alatala, n to i xili,

i naxa n nayalan.

⁴ Alatala, i naxa n nii rakisi saya ma,

i mu tin n xa goro gaburi kui.

⁵ Danxaniyatosee, wo xa beeti ba Alatala be, wo xa a xili matoxo.

⁶ A xa xone mu buma,

kono a hinnema i ra i xa simaya birin kui. Nunmare, mixie wama, kono geesege e fa jlexin.

⁷ N bopesa soto temui naxe n naxa a fala, «N mu noma birade.»

⁸ Alatala, temui dangixi i naxa n senbe lu alo geya,

kono yakosi i bara i noxun n ma.

N bopje bara ifu.

⁹ Alatala, n naxa i xili, n naxa i maxandi.

¹⁰ N naxa a fala i be,

«N ma faxe findima geeni mundun na i be?

Xa n bara goro gaburi kui,

na noma findide matoxe ra i be?

Na noma i xa lanlanteya masende dunija be?»

¹¹ Alatala, i tuli mati n na, i xa kinikini n ma.

Alatala, n mali.

¹² I bara n ma nimise masara seewe ra.

I bara n ma sunnun donma masara jlexin donma ra.

¹³ N Marigi Alatala, na na a ra n mu dunduma,

n tantui beeti bama ne i be abadan.

31

Lafe Ala ra

Ala maxandi nun Ala matoxe

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be

² Alatala, n bara n xaxili ti i ra.

I naxa tin n xa lu yaagi kui, i xa kiiti fanyi sa n ma.

³ I xa i tuli mati n na, n nakisi.

I xa lu n be alo fanye,

alo yire makantaxi alako n xa kisi.

⁴ N ma senbema nun n ma kantama nan i ra.

I xa n xun ti kira fanyi xon i xili fanyi xa fe ra.

⁵ N yaxuie bara yeke itala n ya ra, kono i fama n natangade na ma.

⁶ N bara n xaxili ti i ra.

Alatala Nondi Marigi, i bara n nakisi.

⁷ Kuye batui mu rafan n ma,

n tan, nan n taxuma Alatala nan na.

⁸ N seewama ne i xa hinne xa fe ra,

barima i bara n ma toore to,

n sondonyi na jaxankata, i na kolon.

⁹ I mu n soxi n yaxuie yi ra, i bara n xoreya.

¹⁰ Alatala, hinne n na,

barima n na toorofe.

N fate birin bara ba n ma.

¹¹ N ma simaya na jonefe toore kui.

N ma dunijeigiri xoxoxo.

N senbe bara jon n ma yunubi xa fe ra.

N fate bara kana

¹² n yaxuie xa fe ra.

N bara yaagi n doxobooree xon ma.

N booree, xa na mu a ra naxee n toma taa kui,

e e gima ne n ma.

¹³ E birin bara neemu n ma alo n jan bara faja.

N luxi alo se loexi.

¹⁴ N bara n yaxuie xui me.

Gbaloe na n nabilinyi.

E bara lan a ma e xa n faja.

¹⁵ Kono n tan bara n taxu i ra, i tan n Marigi Alatala.

¹⁶ N na i sagoe.

N natanga n yaxuie ma naxee wama n jaxankatafe.

¹⁷ I xa i xa konyi to, n nakisi i xa hinne ra.

¹⁸ Alatala, n na i xili, i naxa n lu yaagi kui.

Ala xa mixi jaaxie rayaagi,

Ala xa e rasabari faxe ra.

¹⁹ Ala xa e xui radundu,

barima yi wule falee e yete igboma, e yo tinxintosee ma.

²⁰ I xa hinne gbo, i naxan nagataxi i yaragaaxuie be,

naxee i xa kantari fenma.

²¹ I bara e yigiya alako fe kobi rabae naxa e suxu.

I bara e ratanga wule falee ma.

²² Alatala tantu, barima a bara hinne n na n ma toore kui.

²³ N ma gaaxui kui, n nu bara a fala,

«I bara i noxun n ma,»

kono i bara n ma maxandi suxu.

²⁴ Danxaniyatosee, wo xa Alatala xanu.

Alatala togondiyatosee rakisima ne,

kono a yete igboe jaxankatama ne.

²⁵ Wo tan naxee wo xaxili tixi Alatala ra, wo wo senbe so, wo xa limaniya.

32

Ala yunubi xafarife

Ala matɔxɔɛ

Dawuda xa lɔnni beɛti

¹ Nelexinyi na adama be
naxan xa yunubi bara ba,
naxan xa fe kobi bara xafari.

² Nelexinyi na adama be
Alatala bara diɲe naxan ma fe kobi ma,
a nun maifui mu na naxan xaxili ya ma.

³ Danmi n dunduxi, n mu nɔma minide
tɔɔre kui.

N nu tɔɔɔma ne yani birin na.

⁴ Kɔɛ nun yani i xa tɔɔre na n fari.

N senbe bara kana, a bara lu alo gbeng-
beren yire.

⁵ N bara n ma yunubi masen i be,
n mu n ma yunubi nɔxunxi fa.

N bara a fala,

«Fo n xa n ma yunubi ya xaran Alatala be.»
I tan Alatala bara n ma yunubi ba n ma.

⁶ Mixi tinxinxi birin xa i maxandi a waxati.
Xa tɔɔre gbo alo banbaranyi,
a mu sese niyama a ra.

⁷ N ma kantari lanxi i tan nan ma.

I man sunnunyi bama n ma.

N i tantuma ne i xa maratange xa fe ra.

⁸ N wo xaranma ne kira ra
wo lan wo xa bira naxan fɔxɔ ra.

N wo rasima ne,

n nan n ɲengi sama ne wo xa fe xɔn ma.

⁹ Wo naxa lu alo soe,

xa na mu a ra sofale xaxilitare,
naxan mu rapɛɛma fo karafoe ra.

¹⁰ Fe xɔɛ gbeɛge ragataxi mixi jaaxi be,
kɔɔ naxan a xaxili tixi Alatala ra,
Ala xa fonisireya na kanyi rabilinma ne.

¹¹ Mixi tinxinxie, wo seewa Alatala ra,
wo man xa ɲelɛxin.

Wo Ala tantu ɲelɛxinyi kui wo xui itexi ra,
wo tan mixi tinxinxie birin.

33

Ala na wɔyɛn, a fe ragirima ne

Ala matɔxɔɛ

¹ Tinxintɔɛɛ, wo xa Alatala matɔxɔ wo xui
itexi ra.

Tinxintɔɛɛ lan e xa Ala matɔxɔ.

² Wo xa Alatala tantu kora ra,
wo xa beɛti ba kora ra luuti fu daaxi.

³ Wo xa beɛti neɛne ba a be,
wo xa na raba maxasee ra wo xui itexi ra.

⁴ Alatala xa masenyi tinxin,
a xa wali birin nabama sɔɔbe ra.

⁵ Tinxinyi nun seriye rafan a ma,
dunija birin nafexi Alatala xa hinne ra.

⁶ Alatala naxa kooɛ daa a xa wɔyɛnyi ra.
A to wɔyɛn keren fala, tunbuie naxa mini
keren na.

⁷ A naxa baa fan malan yire keren,
a xa ye ragata.

⁸ Bɔxi birin xa gaaxu Alatala ya ra.
Dunija mixi birin xa a binya.

⁹ A na wɔyɛn, a fe ragirima ne.

A na yaamari fi, a rabama ne.

¹⁰ Alatala sie xa nateɛ kanama ne.

A mu e xa wali sɔɔneyama.

¹¹ Kɔɔ Alatala xa fe ragirixie buma
abadan.

A waxɔnfe sɔɔneyama ne waxati birin.

¹² Nelexinyi na si be naxan marigi findixi
Alatala ra.

Nelexinyi na bɔnsɔɛ be Alatala naxan
sugandixi.

¹³ Alatala a ya ragoroma dunija ma kelife
ariyanna,

a mixi birin matɔ.

¹⁴ Kelife a xɔnyi, a dunija mixi birin
matoma ne.

¹⁵ Naxan adamadie bɔɲe daaxi,
a a ɲengi sama e xa walie xɔn.

¹⁶ Mange yo mu kisima a xa sɔɔrie saabui
ra.

Sɔɔri fan mu kisima a yete senbe ra.

¹⁷ Sɔɔri ɲɔxɔ a ma a xa soe nɔma a
rakiside,

kɔɔ naxa tan mu findima kisi ra a be.

¹⁸ Alatala nan mɛɛnima mixie ma

naxee gaaxuma a ya ra,
naxee e xaxili tima a xa hinne ra,

¹⁹ alako e nii naxa laaxira,

alako e xa balo kaame waxati.

²⁰ Won xaxili tixi Alatala nan na.

A tan nan won malima ra,
a tan nan won kantama ra.

²¹ Won bɔɲeɛ seɛwaxi a tan nan ma fe ra,
barima won bara la a xili seniyanxi ra.

²² Alatala, i xa hinne muxu ra,
barima muxu xaxili tixi i tan nan na.

34

Ala yaragaaxuie sare

Ala matɔxɔɛ

¹ Dawuda to a yete findi daxui ra Abimeleki
ya i alako a xa a beɲin, a naxa yi beɛti sebe.

² N Alatala tantuma waxati birin.

A xa matɔxɔɛ mu bama n de i.

³ N Alatala matɔxɔma n bɔɲe kui.

Tɔɔɔmixie fama ne na mɛde, e fa seewa.

⁴ Won birin xa Alatala binya,
won xa a xili matɔxɔ.

⁵ N to Alatala maxandi, a naxa n yaabi,
a n ma gaaxui birin ba n yi.

⁶ Naxan na a ya ti Ala ra,
a seewama ne, a mu yaagima.

⁷ Xa tɔɔɔmixi a xui ramini,
Alatala a mema ne, a fa a rakisi a xa tɔɔre
kui.

8 Alatala xa maleke Ala yaragaaxuie rabilinma ne, a e kanta.
 9 Wo a mato, Alatala fan de!
 Nelexinyi na adama be naxan xaxili tixi a ra.
 10 Seniyentoe, wo xa gaaxu Alatala ya ra, alako wo hayi birin xa fan.
 11 Kaame yetee suxuma ne, kono Alatala fenmae hayi birin fanma ne.
 12 N ma die, wo fa, wo xa fa wo tuli mati n na.
 N xa Alatala yaragaaxui masen wo be.
 13 Nde wama simaya xonkuye xon?
 Nde wama lufe seewe kui temui birin?
 14 Xa wo wama na xon, woyen jaaxie naxa mini wo de i, wo naxa wule yo fala.
 15 Wo xa fe jaaxi lu na, wo xa fe fanyi raba. Wo xa wo tunnabexi bojesa fenfe ra.
 16 Alatala tinxintoe toma ne, a a tuli matima e wa xui ra.
 17 Alatala a kobe soma fe kobi rabae ra, alako e xili xa nesmu dunja ra.
 18 Tinxintoe na e mawa Alatala be, a a tuli matima ne e ra, a e ba e xa toore kui.
 19 Alatala luma mixi fe ma naxan sunnunxi a boje ma, a mixi rakisima naxan xaxili bara ifu.
 20 Toore gbege tinxintoe lima ne, kono Alatala a rakisima na birin ma.
 21 Alatala meenima ne a ma, sese mu a toma.
 22 Fe jaaxi nan mixi jaaxi faxama. Tinxintoe yaxuie fama jaxankatade.
 23 Alatala a xa konyie xun sarama ne. Naxan a xaxili tima Ala ra, na mu kiiti jaaxi sotoma.

35

Mixi jaaxi sare

Ala maxandi

Dawuda gbe

1 Alatala, i xa mixi tooro naxan wama n tooro fe.
 Naxan wama n gerefe, na kanyi gere.
 2 Keli, i xa n mali i xa geresose ra.
 3 I xa xali nun tanbe xa ite n yaxuie xili ma.
 A fala n be, a i tan nan n ma marakisima ra.
 4 Ala xa n yaxuie rayaagi, a xa e xaxili ifu, naxee wama n faxafe.
 Naxee fe jaaxie maxirima n xun ma, Ala xa e rayaagi, a xa e keru.
 5 E xa lu alo maale lagi foye naxan nayensenma.
 Alatala xa maleke xa e keru.

6 Ala xa e lu dimi kui, Ala xa e xa kira masalaxun. Alatala xa maleke xa e keru.
 7 E bara yele itala n ya ra, e bara yili ge n birama dennaxe, alako e xa n faxa hali n mu fe jaaxi yo rabaxi e ra.
 8 Ala xa na sare ragbilen e ma. Ala xa e suxu yeke kui, Ala xa e rabira yili kui.
 9 Na temui n boje jalexinma ne Alatala ra. N seewama ne a xa marakisi xa fe ra.
 10 N boje a falama ne, «Alatala, i maniyi mu na. Nde noma tooromixi ratangade senbema ma?
 Nde noma setare ratangade mujetie ma?»
 11 Wule falee n toonegema, e nu fe fala e mu naxan kolon.
 12 E n ma fe fanyi sare ragbilenma fe jaaxie ra.
 Mixi birin bara n nabofo.
 13 Kono e tan nu furaxi temui naxe, n nu luma sunnun na e be, n nu fa sunyi suxu, n Ala maxandi e be temui birin.
 14 N sunnunxi e be alo n sunnunma n boore be ki naxe, xa na mu a ra n ngaxakerenyi be. N kinikinixi e be alo n kinikinima n nga be ki naxe.
 15 Kono toore to n tan li, e birin naxa jalexin.
 E naxa kafu e bore ma n xili ma, e xa n jaxankata, e xa n nahalaki.
 16 Mixi jaaxie nun konbitie, e birin n ma fe xonxi, e nu yeke.
 17 N Marigi, munfe ra i tinma na mooli xa raba?
 N nii ratanga e xa gere ma, n nii rakisi yi yetee ma.
 18 Na kui n i tantuma ne malanyi xungbe kui,
 N i matoxoma jama gbege tagi.
 19 Ala xa n natanga n yaxuie ma, naxee wama yofe n ma.
 Ala xa n natanga n xonmixie naxee wama n konbife hali n mu fe yo rabaxi e ra.
 20 E mu woyen fanyi yo falama, e mixi fanyi madaxuma tun.
 21 E n toonegema a falafe ra, «Muxu bara a to.»
 22 Alatala, i bara na birin to. I naxa dundu de.
 N Marigi, i naxa i makuya n na.
 23 N Marigi Ala, keli, i xa n xun magere so, i xa n xun mafala.

24 N Marigi Alatala, i xa n ma kiiti sa i xa
tinxinyi ra,
alako n yaxuie naxa n mayele.
25 I naxa tin e xa a fala,
«Muxu bara no a ra, muxu bara a masoto.»
26 Ala xa n xonmixie rayaagi, n yaxuie
xaxili xa ifu.
27 Ala xa n xanuntenyie raseewa,
naxee a falama e xui itexi ra,
«Tantui na Alatala be naxan a xa konyi
luma bojesa kui.»
28 N i xa tinxinyi masenma ne,
n i tantuma ne temui birin.

36

Adama xa jaaxuna nun Ala xa hinne

Ala matoxoe

1 Alatala xa konyi Dawuda xa beeti
beetibae xa mange be
2 N bara mixi jaaxi xa matandi mapoxun
n boje kui.
A mu a kolon a lanma a xa gaaxu Ala ya
ra.
3 A a yete igboma han a mu noma a xa
yunubi tode,
a mu noma a jere ki xonde.
4 A xa woyenyi jaaxu, a nu mixi madaxu
tun.
A mu fe fanyi yo kolon.
5 A fe jaaxi mapoxunma ke ra, a fa kira
jaaxi suxu,
barima a mu tondima fe kobi lude.
6 Alatala, i xa hinne koore lima,
i xa dugutegeja sigama han nuxui.
7 I xa tinxinyi gbo alo geyae.
I xa kiiti tilin alo baa.
I tan nan adamadie nun subee rakisima.
8 Ala, i xa hinne fan.
Adamadie birin yigiya sotoma ne i yi ra,
alo toxoe yoree luma e nga gabutenyie bun
ma ki naxe.
9 E wasama i xa neme nan na,
i xa fe fanyi luma e be alo ye xinbeli.
10 I tan nan gbansan noma adama ra-
balode.
I xa naiyalanyi bara muxu xa kira iyalan.
11 I xa hinne i kolonmae ra,
i xa i xa tinxinyi masen tinxintoe be.
12 I xa n natanga yete igboee ma,
i naxa a lu mixi jaaxie xa n keru.
13 Tinxintaree birama ne, e mu noma
kelide sonon.

37

Mixi jaaxi nun mixi fanyi masundi

Ala xa seriye

Dawuda gbe
1 I naxa kontofili mixi jaaxie ra.
I naxa tin lude alo e tan.

2 E lisima ne mafuren alo jooge,
e faxama ne alo sansie.
3 I xa i taxu Alatala ra, i xa fe fanyi rabatu.
I xa lu yi boxi ma, nondi xa findi i xa baloe
ra.
4 Alatala xa findi i waxonfe ra.
Na kui a i waxonfe ragirima ne.
5 I i xaxili ti Alatala ra, a birin taxu a ra.
A tan nan fe ragirima.
6 Ala fama i xa nondi makenende
alo a soge raminima ki naxe geesege.
A i xa xunnakeli makenenma
alo soge naxan yanbama yanyi ra.
7 I boje raxara Alatala ya i,
i xa mame ti, Ala na na.
I naxa mixi jaaxi toone hali a xa fe birin
sooneyaxi.
8 I naxa xono, i i boje magoro.
Na toone lu na, a mu fee sooneyama i be.
9 Ala fama mixi jaaxie raponde,
kononaxee e xaxili tixi Ala ra,
e fama yi boxi sotode ke ra.
10 A mu buma mixi jaaxie xa loe dunija
ma.
E mu toma dede.
11 Naxee bojee magoroxi,
e tan nan fama yi boxi sotode ke ra, e lu
bojesa kui.
12 Tinxintare tinxintoe yanfama, a xono a
ma.
13 Konon Marigi yeleva na mixi jaaxi ma,
barima a a kolon a fama naxan sotode.
14 Mixi jaaxie santidegema bama a tee i,
e xali fan suxu,
alako e xa misikiine nun setare tooro,
e xa tinxintoe kon naxaba.
15 Konon e tan nan fama faxade e yete xa
santidegema saabui ra.
E xa xalie fama girade.
16 Se xuri naxan na tinxintoe yi ra,
a fisa mixi jaaxie xa bannaya be,
17 barima Alatala e senbe kanama ne,
a fa tinxintoe mali.
18 Alatala jengi saxi mixi fanyi xon.
E ke buma ne abadan.
19 E mu yaagima toore temui, e lugama ne
kaame waxati.
20 Konon mixi jaaxie faxama ne.
Alatala yaxuie luma ne alo fiili,
naxan sexe lisima, a fa gan.
21 Mixi jaaxi doni tongoma ne, konon e mu
a fima.
Mixi fanyi tan mixie kima a xa fonisireya
kui.
22 Alatala xa barakatoe yi boxi sotoma ne
ke ra,
konon Ala naxan dankama, na kanyi fama
halakide.
23 Naxan jere ki rafan Alatala ma,
a na kanyi malima ne a xa dunijeigiri kui.

24 Hali a sa dinkon, a mu birama, barima a belexe na Alatala yi ra.
 25 Kabi n dimedi temui, han n xemoxi ra, n mu tinxintoe keren toxi Ala naxan nabejinxii, naxan xa die taami makulama.
 26 Tinxintoe ki tima, a mixie donima. A xa die barake sotoma ne.
 27 I xa fe kobi lu na, i xa fe fanyi raba. Na kui i simaya xonkuye sotoma ne.
 28 Seriyē rafan Alatala ma. A mu a xa hinnentee rabepinma. A e kantama ne abadan. Konō mixi jaaxie bonsoe fama ne halakide.
 29 Tinxintoe fama ne yi boxi sotode ke ra, e lu be abadan.
 30 Tinxintoe lonni nan masenma, seriyē nan minima a de kui.
 31 A Marigi Ala xa seriyē na a boje kui, a mu birama kira xon.
 32 Mixi jaaxi tinxintoe yanfama, a xa a faxa.
 33 Konō Alatala mu tinxintoe luma a yaxuie sagoe. A mu tinma e xa a tojege kiiti temui.
 34 I xaxili ti Alatala ra, a xa kira suxu, alako a xa i rakeli, i xa yi boxi soto ke ra. Na temui i mixi jaaxie toma ne e halakixi.
 35 Temui dangixi n bara senbema jaaxi nde to. A xungbo alo wuri tofanyi.
 36 Konō n to dangi a yire a firin nde, n naxa a li a xa fe xuben. N naxa a fen, konō n mu a to.
 37 I xa mixi fanyi nan mato, tinxintoe nan igbe. Na mixi mooli findima barakatoe nan na.
 38 Konō yunubitoe tan fama ne sontode, e bonsoe birin fa halaki.
 39 Alatala tinxintoe rakisima ne, a findi e xa makantama ra e xa toore kui.
 40 A e malima ne, a e ratanga. A e ratanga mixi jaaxie ma, a e rakisi, barima e yigiyaxi a tan nan ma.

38

N senbe bara kana

Ala maxandi

1 Dawuda xa maxandi beeti
 2 Alatala, i naxa n jaxankata i xa xone kui, i naxa n halaki i xa bojete kui.
 3 I bara n maxono i xa tanbe ra, i bara n nabira.
 4 Yalanyi yo mu na n be i xa xone kui.

N ma yunubi bara a niya n fate birin xa tooro.
 5 N ma yunubie bara gbo n xun ma. Na kote bara binya, n mu a noma sonon.
 6 N ma fie bara gbo, e xiri bara jaaxu. Na birin fatanxi n ma xaxilitareja nan na.
 7 N boje bara kana, xunnakeli mu na n be. N luma fejejen na sunnunyi nan kui.
 8 N fate birin woloxi, yalanyi yo mu na sonon.
 9 N senbe bara kana, n fate birin bara ba n ma. N boje tooroxi tun.
 10 N Marigi, i n waxonfe kolon, n ma toore mu noxunxi i ma.
 11 N boje mu saxi, n senbe bara jon. N ya mu naiyalanyi toma sonon.
 12 N xanuntenyie nun n booree bara keli n xun ma n ma fure xa fe ra, n ngaxakerenyie bara e makuya n na.
 13 Naxee wama n faxafe, e bara yeje itala n ya ra. Naxee wama n toorofo, e bara n konbi, e n tojegegema temui birin.
 14 Konō n mu n tuli mati na woyenyie ra, n mu n de rabi n xa e yaabi.
 15 N luma alo tuli xori, n luma alo boboe.

16 Alatala, n xaxili tixi i tan nan na. N Marigi Ala, i tan nan gbansan noma n yaabide.
 17 N naxe, «I naxa tin n yaxuie xa yo n ma, e xa jalexin n ma toore xa fe ra.»
 18 A gbe mu luxi n xa bira, n na toorofo temui birin.
 19 N bara n ti n ma yunubi rabaxie ra, n yangoe naxee rabaxi, na fe bara n kontofili.
 20 N yaxuie tan kende, e senbe gbo. N xonmixie bara wuya, hali nondi mu na e be.
 21 Naxee fe fanyi masarama fe jaaxi ra, e n tooroma, barima n tan birama fe fanyi nan foxo ra.
 22 Alatala, i naxa n nabejin. N Marigi Ala, i naxa i makuya n na.
 23 N Marigi, i xa fa mafuren n malide. N Marigi, n ma marakisima nan i ra.

39

Adama luma alo foye

Ala maxandi

1 Dawuda xa beeti beetibae xa mange Yedutun be
 2 N bara a fala, «N fe birin nabama, alako n naxa yunubi raba n de ra. N fe birin nabama, alako n naxa na woyenyi mooli fala mixi jaaxie xa xori.»
 3 N ma toore xungbe kui,

n naxa dundu, n mu sese fala, n naxa n sabari tun.

⁴ N boɓe nu satunma, n ma toore naxa lu alo te dexexi.

Na bara a niya n xa yi woɓenyi fala,

⁵ «Alatala, a masen n be n faxama temui mundun,

n ma simaya sigama han minden, alako n xa n senbe xa xurunyi kolon.

⁶ I bara n ma simaya radunke, a xon mu kuya sonon.

Adama luma alo foye naxan dangima.»

Nengi rate.

⁷ Adama luxi ne alo niini, naxan minima, a fa dangi.

A naafuli malanma, konɔ naxan fama a sotode,

a mu na kolon.

⁸ N Marigi, n fa n xaxili tima nde ra?

I tan nan gbansan noma n malide.

⁹ N nakisi n ma yunubie birin ma.

I naxa n nayaagi daxeie ya xori.

¹⁰ N bara dundu, n mu sese falama, barima i tan nan na walife.

¹¹ I xa fure ba n ma, beenu i xa n naɗon toore kui.

¹² I mixi jaxankatama a xa yunubi xa fe ra.

Naxan nafan adama ma, i na bama a yi.

Na fe luma ne alo kuli naxan bogise fanyi xun nakanama

beenu mixi xa a matongo.

Adamadi misaalixi foye nan na naxan dangima.

Nengi rate.

¹³ Alatala, n ma dube suxu,

i xa i tuli mati n ma maxandi ra.

I xa n wa xui me, barima i xa xɔɓe nan n na.

N luma alo n benbae,

n mu buma yi duniɗa bende fuɗi fari.

¹⁴ I xa i xa jaxankate ragbilen n foxo ra sinden,

xa na mu a ra n faxama ne.

40

N mu noma dundude

Ala maxandi nun Ala matoxɔe

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be

² N bara n xaxili ti Alatala ra,

a bara a tuli mati n na.

³ A bara n ba boora xɔɔra,

a n sanyi radiki fanye ra.

⁴ A bara beeti neene sa n boɓe ma

naxan findixi tantui ra Ala be.

Mixi gbegebe na na me, e gaaxuma ne Ala ya ra,

e e yete taxu Alatala ra.

⁵ Nelexinyi na adama nan be

naxan a xaxili tixi Alatala ra,

naxan mu a kobe ratoxi yete igboe ma,

naxan mu a kobe ratoxi kuye batufe ma.

⁶ N Marigi Alatala,

i bara i xa fe fanyi gbegebe masen muxu be.

I maniye mu na.

N wama na birin tagi rabafe mixie be,

konɔ i xa fe fanyi wuya han a bara dangi a i.

⁷ I mu wama serexe tun xa xon ma.

I bara n tuli rabi.

I mu wama serexe gan daaxi xon ma,

i mu wama serexe yunubi xafari daaxi fan xon ma.

⁸ N bara fa kitaabui makuntanxi ra naxan sebexi n be.

⁹ N Marigi Ala, n bara tin i waxonfe ma.

I xa seriye na n sondonyi kui.

¹⁰ N tinxinyi masenma jama be.

I xa a kolon Alatala, n mu fama dundude i xa fe ma.

¹¹ N mu noma dundude i xa nondi ma.

N i xa fe fanyi nun i xa marakisi fe falama ne.

N mu i xa fonisireya nun i xa nondi noxonma jama ma.

¹² I tan Alatala, i mu fama tondide n be i xa marafanyi ma.

I xa fonisireya nun i xa nondi n kantama ne temui birin.

¹³ Toore gbegebe bara n nabilin.

N ma yunubi fan bara gbo han a bara dangi a i.

E bara wuya dangife n xunsexee ra.

Limaniya bara ba n yi ra.

¹⁴ Alatala, yandi, n natanga.

Alatala, yandi, n mali.

¹⁵ Naxee wama n nii bafe, naxee wama n ma fe jaaxi xon ma,

e birin xa makuya n na yaagi kui.

¹⁶ Naxee n mayelema, yaagi xa e de ixara.

¹⁷ Naxee birin biraxi i foxo ra,

e xa seewa, e xa jlexin i xa fe ra.

Naxee wama i xa kisi xon ma,

e xa a fala temui birin, «Tantui na Alatala be.»

¹⁸ Setare nun misikiine nan na n na,

konɔ Marigi bara ratu n ma fe ma.

I tan nan na n ma malima ra a nun n nakisima.

N Marigi Alatala, i naxa dugundi!

41

Furema Ala maxandife

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be

² Nelexinyi na mixi be naxan hinnema toɗomixi ra.

Alatala a ratangama ne a xa toore ma.

³ Alatala a ratangama ne, a a rabalo.
 A nelexinma ne dunija.
 I mu a luma a yaxuie sagoe.
⁴ Alatala a malima ne a fura temui, a a rayalan.
⁵ N a falama a be,
 «Alatala, hinnε n na.
 N nayalan barima n bara yunubi raba i ra.»
⁶ N yaxuie woyen naaxie falama, e naxe,
 «A faxama mun temui?
 A xili loema mun loxe?»
⁷ Naxan fama n xeebude a filankafui
 woyenyi falama.
 Fe naaxi gbo a boje kui.
 A na keli n xun ma, a na mooli falama.

⁸ N xonmixie n ma fe makolikolima e boore
 be,
 e xa n tooro.
⁹ E naxe, «Fure naaxi bara a suxu,
 a bara tagan, a mu kelima sonon.»
¹⁰ Hali n defanboore, n nu laxi naxan na,
 muxu nun naxan nu muxu degema yire
 keren,
 na bara a kobe ti n na.

¹¹ Alatala, hinne n na, i xa n nakeli,
 alako n xa n yaxuie sare ragbilen e ma.
¹² N a kolon n nafan i ma,
 barima i mu n luma n yaxuie sagoe.
¹³ I n malima ne barima n tinxin.
 I bara tin n xa lu i seeti ma abadan.
¹⁴ Tantui na Isirayila Marigi Alatala be
 abadan.
 Amina. Amina.

42

N sondonyi nimisaxi munfe ra?

Ala maxandi

¹ Kora xa die xa lonni beeti beetibae xa
 mange be
² Ala, n wama lufe i yire.
 N i fenma alo xeli ye fenma ki naxe.
³ N hayi na Ala nje ma.
 N a yire lima mun temui?
⁴ Yakosi n wama koe ra,
 n wama yanyi ra.
 Mixi n maxorinma,
 «I Marigi Ala na minden?»
⁵ N na ratu yi fe ma, n boje seewama ne.
 Singe n nu nama rapereama Ala xa
 horomobanxi nan kui,
 e nu beeti bafe nelexinyi kui,
 e tantui rasiga Ala ma.
⁶ Munfe ra n sondonyi nimisaxi?
 Munfe ra n boje sunnuxi?
 N xa n xaxili ti Ala ra,
 n man xa a tantu a xa kisi xa fe ra.
⁷ N Marigi Ala, n boje nimisaxi n yete kan
 ma fe ra.

Na na a ra n nan n natuma i ma Yuruden,
 n na dennaxe yi temui,
 Xerimon nun Misari geyae na dennaxe.
⁸ N ma toore xun nan tun masafe.
 A luma alo susui ye naxan sinma xure ye
 xun.
⁹ Alatala hinnema n na yanyi ra,
 n fan beeti bama a be koe ra.
 N Ala maxandima naxan n nabaloma.
¹⁰ N bara a fala Ala be,
 naxan senbe gbo alo fanye,
 «I neemuxi n ma munfe ra?
 I n luxi toore kui
 n yaxuie xa noe bun ma munfe ra?»
¹¹ N yaxuie n tooroma konbi ra loxo yo
 loxo.
 E n maxorinma, «I Marigi Ala na minden?»
¹² N sondonyi nimisaxi munfe ra?
 N boje sunnuxi munfe ra?
 N xa n xaxili ti Ala ra,
 n man xa a tantu a xa kisi xa fe ra.
 N Marigi nan n na ma marakisima ra.

43

N boje sunnuxi munfe ra?

Ala maxandi

¹ Ala, i xa n ma kiiti sa.
 I xa n xun mafala nama danxaniyatara xon
 ma.
 I xa n natanga yanfantee nun wule falee
 ma.
² Ala n ma kantama na i tan nan na,
 i n nabejinxu munfe ra?
 I n luxi toore kui n yaxuie xa noe bun ma
 munfe ra?
³ I xa n ma kira iyalan i xa nondi ra,
 i xa n xun ti sigafe ra i yire i xa geya
 seniyenxi fari.
⁴ N nan n makorema ne Ala xa serexebade
 ra,
 Ala naxan findixi n ma seewe nun n ma
 nelexinyi ra.
 N beeti bama n Marigi Ala be kora ra.
⁵ N sondonyi nimisaxi munfe ra?
 N boje sunnuxi munfe ra?
 N xa n xaxili ti Ala ra,
 n man xa a tantu a xa kisi xa fe ra.

44

Muxu mu i xa saate kanama

Ala maxandi

¹ Kora xa die xa lonni beeti beetibae xa
 mange be
² Ala, muxu bara a me muxu benbae
 saabui ra,
 i wali naxan nabaxi temui dangixi.
³ I bara sie keru be
 alako muxu benbae xa sabati yi boxi ma.
⁴ E mu be soto e xa santidegema xa ra,
 e mu kisi soto e yete senbe xa ra.

I tan nan senbe bara e rakisi,
i tan nan xa hinne bara findi na saabui ra.

⁵ Ala, i tan nan findi n ma mange ra.

Yandi, i xa Yaxuba bõnsõe rakisi.

⁶ Muxu fama muxu yaxuie ragbilde i tan
nan saabui ra,
muxu fama e ragorode i xili ra.

⁷ N mu n xaxili tixi n ma xali xa ra,
n ma santidegema mu nõma n nakiside.

⁸ Kõno i tan nan muxu ratangama muxu
yaxuie ma,

i tan nan muxu xõnmixie rayaagima.

⁹ Muxu Ala nan matõxõma temui birin,
muxu i tan nan xili tantuma abadan.

Jengi rate.

¹⁰ Kõno yakõsi i bara muxu rabepin,
i bara muxu rayaagi.

I mu muxu xa sõorie malima sõnon.

¹¹ I bara muxu ragi muxu yaxuie ya ra,
naxee muxu xõnxi,

nee bara muxu harige birin ba muxu yi ra.

¹² I bara muxu rabepin alako e xa muxu
faxa alo xurusee,

i bara muxu rayansen jamane gbete ma.

¹³ I bara i xa pama mati sare xuri ra,
naxan mu findima geeni ra i be.

¹⁴ I bara muxu rayaagi muxu dõxõbooree
xõn ma.

Muxu rabilinyie yoma muxu ma.

¹⁵ I bara a niya si gbete xa muxu mayele,
e nu e xunyie lintan muxu ma.

¹⁶ N xaxili ifuxi temui birin, n bara yaagi.

¹⁷ Naxee n xõnxi, nee n mayelema,
e n konbima.

E wama e gberõxõfe.

¹⁸ Hali yi birin to rabaxi muxu ra,
muxu mu neemuxi i ma,

muxu mu i xa saate kanaxi.

¹⁹ Muxu bõne mu gbilenxi i fõxõ ra,

muxu mu muxu makuyaxi i xa kira ra,

²⁰ naxan a niyama i xa muxu lu wulabaree
tagi,

muxu xa faxa.

²¹ Xa muxu sa neemu muxu Marigi Ala xili
ma,

xa na mu a ra muxu naxa ala gbete batu,

²² Ala mu a kolonma xe?

A mu mixi gundo birin kolon?

²³ Kõno mixie na muxu faxafe alo xurusee.
E na rabama temui birin i tan nan ma fe
ra.

²⁴ N Marigi, xunu. I xife munfe ra?

Keli, i naxa me muxu ra temui birin.

²⁵ I yatagi nõxunma muxu ma munfe ra?
I neemuxi muxu xa tõõre nun yaagi ma
munfe ra?

²⁶ Muxu bira ne bõxi, muxu mu nõma
kelide sõnon.

²⁷ Yandi, keli, fa muxu mali.

I xa muxu xun sara i xa hinne xa fe ra.

45

Mange xa futi

Ala matõxõe

¹ Kora xa die xa lõnni beeti beetibae xa
mange be. A xa ba alo beeti naxan xili
«Fuge tofanyie.» Xanunteya sigi.

² Wõyen fanyie bara n bõne rafe.

N xa yi wali raba mange be.

N nenyi luma ne alo sebeliti fanyi xa kale.

³ I tofan adamadi birin be, i fata wõyen
jõxunme tide,
barima Ala barake sama i xa fe ma temui
birin.

⁴ I xa i xa santidegema xiri i tagi,
alako i xa xunnakeli nun i xa binye xa
kolon.

Sõori senbema nan i ra.

⁵ I senbe gbo.

Te i xa sõori ragise fari, nõndi, magoroe,
nun tinxinyi xa fe ra.

I xa fe xungbe raba.

⁶ I xa tanbee magaaxu.

E fama i yaxuie sondonyi sõxõde,
sie birama ne i sanyie bun.

⁷ «Ala, i xa mange kibanyi buma ne
abadan.

Tinxinyi nan findixi i xa mangeya
tõnxuma ra.»

⁸ Tinxinyi nan nafan i ma.

Naaxujna mu rafan i ma fefe ma.

Na nan a toxi i Marigi Ala bara i sugandi
seewe kui.

Fisamante nan i ra dangife i booree ra.

⁹ Labunde nun se xiri jõxunme na i xa
dugi ma.

Xulunyi tima i xa mange banxi tofanyi kui.
Kõrae jplexinyi xui raminima i be.

¹⁰ Mangee xa di ginee luma i seeti ma,

i xa gine fan na i fe ma, a maxirixi xeema
tofanyi ra.

¹¹ N ma di gine, i tuli mati n na.

I naxa kankan i bõnsõe ma,

xa na mu a ra i xa denbaya nun i baba ma.

¹² I xa i igoro mange be

naxan findixi i marigi ra.

I tofan, i rafan a ma ki fanyi.

¹³ Tirekae fama bunsee ra i be,

naafuli kanyie fan fanma i binyade.

¹⁴ Mange xa di gine soma banxi kui,
a maxirixi dugi tofanyi ra, xeema na a ma.

¹⁵ A xa konyi ginee a matima mange xõn.

Mange fan maxirixi dugi tofanyi ra.

¹⁶ Gine so temui, mixi birin jplexinxi,
e xulunyi tima.

¹⁷ I xa die fama lude alo i benbae,
e findi mangee ra boxi birin xun ma.
¹⁸ N i tan findima xili kanyi nan na abadan.
Bonsœ birin i matœxoma ne waxati yo
waxati.

46

Won mu gaaxuma

Ala matœxœ

¹ Kora xa die xa beeti beetibae xa mange
be ginemedi xui daaxi
² Ala, won kantama nan a ra.
Won ma kantari na a yi ra.
A won malima won ma tœœ birin kui.
³ Xa boxi sa seren, won mu gaaxuma.
Xa geya sa bira baa ma, won mu gaaxuma.
⁴ Xa mœronye sa xaœe, won mu gaaxuma.
Xa geya sa a imaxa, a seren, won mu
gaaxuma.

⁵ Xure nan a ra, naxan salonyie Ala xa taa
rasewama.
Ala Xili Xungbe Kanyi xa hœromolingira
seniyenxi na menni ne.
⁶ Ala na na taa kui, na taa mu a ramaxama,
a a malima subaxœ nefe a li.
⁷ Sie sœnxœ ratema, mangeyae birama ne.
Ala nefe a xui ramini, dunija birin xu-
nunma ne.
⁸ Mange Alatala na won seeti ma.
Won ma kantari na Yaxuba Marigi Ala yi
ra.
⁹ Wo fa Alatala xa wali mato,
a gbaloe naxan luxi boxi ma.
¹⁰ A tan nan gere œnma dunija birin ma.
A xali girama ne.
A tanbe kanama ne,
a makantase gan.
¹¹ «Wo wo raxara, wo xa a kolon Ala na n
tan nan na.
N si birin yamarima.
N ma yaamari na dunija birin ma.»

¹² Alatala na won seeti ma,
Won ma kantari na Yaxuba Marigi Ala yi
ra.

47

Ala fisamante mange

Ala matœxœ

¹ Kora xa die xa beeti beetibae xa mange
be
² Wo tan sie birin, wo wo belexe bœnbo,
wo sœnxœ, wo xui ite œlexinyi kui Ala be!
³ Alatala Xili Xungbe Kanyi magaaxu.
Mange xungbe nan a ra dunija birin xun
ma.
⁴ A bara sie ragoro won bun ma,
e xa lu won sagoe.
⁵ A bara boxi fi won ma ke ra,

naxan findixi Yaxuba bœnsœ xa xunnakeli
ra.

A won xanu.

Nengi rate.

⁶ Ala tema œlexin xui nan tagi,
a fama sarœ fe xui ma.
⁷ Wo beeti ba Ala be, wo beeti ba!
Wo beeti ba won ma mange be, wo beeti
ba!
⁸ Ala nan mange ra dunija birin xun ma,
wo xa lœnni beeti ba.
⁹ Ala magoroxi mange kibanyi seniyenxi
kui,
si birin mange nan a ra.
¹⁰ Sie xa mangee kafuma Iburahima Marigi
Ala xa pama ma,
barima Ala nan a ragiri mangee xa dunija
kanta.
Ala na se birin xun.

48

Ala xa taa Siyon

Ala matœxœ

¹ Kora xa die xa beeti. Sigi seniyenxi.
² Alatala gbo.
A lanma won xa a matœxœ
a xa taa kui a xa geya seniyenxi fari.
³ Ala xa geya Siyon tofan,
a rafan dunija birin ma.
Na findi Mange Xungbe xa taa nan na.
⁴ Ala a œngi sama a xa taa makantaxi xœn,
a bara a yete findi a kantama ra.
⁵ Mangee to e malan Siyon gere xili ma,
⁶ e naxa kaaba na tofe ra.
E naxa gaaxu, e fa e gi.
⁷ E to gaaxu na ya ra,
e naxa seren alo gine naxan na di barife,
⁸ xa na mara alo Tarasisi xa kunkuie
foye xungbe naxee imaxama.
⁹ Won Marigi Ala kaabanako naxan nabaxi
a xa taa kui,
won bara na me, won bara na to.
Mange Alatala na taa rakisima temui birin.
Nengi rate.
¹⁰ Ala, muxu na so i xa Hœromolingira kui,
muxu ratuma i xa hinne nan ma.
¹¹ Ala Xili Xungbe Kanyi,
i xili tantuma ne dunija yire birin.
I xa mangeya tinxin.
¹² Nama œlexinma ne Siyon geya fari,
Yudakœ seewama ne i xa kiiti xa fe ra.
¹³ Wo xa Siyon mabilin,
wo xa a xa sœori tidee konti.
¹⁴ Wo xa a tete nun a yire makantaxie
mato,
alako wo xa na fala wo xa die be.
¹⁵ Ala nan na won Marigi Ala ra abadan.
A won naœerema han aligiyama.

49

Aligiyama sigafe mu kanama

Ala xa seriye

¹ Kora xa die xa beeti beetibae xa mange be

² Wo wo tuli mati yi ra, wo tan pama birin. Dunija pama birin, wo wo tuli mati n na.

³ Tide xuri kanyi, tide xungbe kanyi, setare a nun se kanyi, wo birin xa wo tuli mati.

⁴ N fama woyenyi hagige nan falade wo be, n boje xaxili fanyi naxan mapoxunxi.

⁵ N nan n tuli tixi taali ra, n fama na tagi rabade wo be kora xui ra.

⁶ Munfera n fa gaaxuma gbaloe loxoe ya ra,

n yaxuie xa fe kobi n nabilinma temui naxe?

⁷ E laxi e xa bannaya nan na, e nu fa e yete matoxo e harige xa gboe ra.

⁸ E mu noma e bore xunsarade, E mu noma e xunsare fide Ala ma.

⁹ E nii xunsare xoxoxo, e mu noma a fide abadan.

¹⁰ E tan mu faxama? E mu sigama aligiyama?

¹¹ Won a toma, lonnilae faxama, lonnitaree fan faxama ne.

E fa e harige lu mixi gbete e yi ra.

¹² Mixi naxee e xilie saxi boxie xun ma, e mapoxunxi ne e xa banxie luma ne naa abadan,

e xonyi mu kanama keli lanfanmae ma, a sa doxo lanfanma gbete e ra.

¹³ Hali mixi xungbe, a mu buma.

A faxama ne alo subee.

¹⁴ Mixi naxee laxi e yete ra, e xa kira nan ya.

E xui rafan naxee ma, nee birama ne e foxo ra.

¹⁵ E aligiyama lima ne.

Faxe e rabema ne.

Mixi tinxinxie e maboronma ne.

E xa tofanyi kanama ne.

Aligiyama findima ne e xonyi ra.

¹⁶ Kono Ala n nii xunsarama ne aligiyama, a n xanin.

Nengi rate.

¹⁷ Mixi na findi banna ra, a harige na gbo, i naxa gaaxu,

¹⁸ barima a mu sese xaninma aligiyama.

A harige mu birama a foxo ra.

¹⁹ A jexinma ne a harige ra a xa dunijeigiri kui,

barima birin a matoxoma na xa fe ra,

²⁰ kono a fa siga aligiyama

a a benbae li na,

naxee mu dunija toma sonon.

²¹ Xa banna mixi xaxili mu na,

a luxi ne alo sube naxee faxama.

50*Serexe naxan nafan Ala ma**Ala xa seriye*

Asafi xa beeti

¹ Alatala na woyenfe.

A na dunija birin xilife, keli sogetede han sogegorode.

² Kelife Siyon, Ala xa tofanyi yanbama.

³ Won Marigi Ala na fafe, a mu dunduxi.

Te belebele na a ya ra, foye xungbe fan na a rabilinyi.

⁴ A xui tema koore ma,

a xui goroma boxi

kiiti sade a xa mixie be.

⁵ «N batulaa, naxee laayidi tongoxi n be serexe ra,

wo xa wo malan.»

⁶ Ala xa masenyi tinxinxi kelima koore nan ma,

barima kiitisa nan na Ala ra.

⁷ «N ma mixie, wo wo tuli mati, n xa woyen.

Isirayila, n bara wo kalamu.

Ala nan n na, wo Marigi Ala.

⁸ N mu xonoxi wo xa serexee xa fe ra.

Wo serexe gan daaxie bama n be temui birin.

⁹ N mu tuura tongoma wo xonyi.

N mu si kontonyi fan tongoma wo xa kule.

¹⁰ N gbe nan na sube birin na wula i.

N gbe nan na sube birin na geyae ma.

¹¹ N gbe nan na xoni birin na koore ma.

N gbe nan na sube birin na filli ma.

¹² Xa kaame n suxuma nu, n ma falama wo tan be.

N gbe nan na dunija birin na.

¹³ N tan tuura sube donma? Ade.

N tan si kontonyi wuli minma? Ade.

¹⁴ A lanma wo xa tantui rasiga n ma, na xa findi wo xa serexee ra.

Wo xa wo xa laayidie rakamali n be, n tan Ala Xili Xungbe Kanyi.

¹⁵ Wo xa n xili wo xa toore kui.

N fama wo ratangade,

wo fan fama n matoxode.»

¹⁶ Ala xa masenyi nan ya, mixi naaxie be, «wo na n ma yaamari nun n ma saate durusife munfe ra?

¹⁷ N ma seriye mu rafan wo ma.

Wo mu n ma woyenyi danxunma.

¹⁸ Wo nun mupetie na a ra.

Wo nun yene rabae na a ra.

¹⁹ Fe naaxi nan tun minima wo de i,

wo wule nan tun falama.

²⁰ Wo nun naxan nga keren a ra,

wo na tojnegema.

²¹ Wo naxan nabaxi, na nan ya.

Han yakosi n bara n sabari.

Wo ɲɔɔ a ma a n na wo seeti ma,
kɔnɔ n fama xaɲɲede wo ma,
n fama a birin ya bade wo be.

²² Wo xa yi fe me,
wo tan naxee neemuxi Ala ma,
xa na mara n wo xa fe kanama ne.
Mixi yo mu wo ratangama.

²³ Naxan tantui seereɛ bama n be,
na mixi bara n matooɔ.
Mixi naxan a ɲere ki matoma a fanyi ra,
n fama n tan Ala xa marakisi masende a
be.»

51

Dawuda xa yunubi

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beetiɓae xa mange be.
² Annabi Natan woyenfe Dawuda be a
yunubi raba Batiseba ra temui naxe.
³ Ala, hinne n na alo i darixi a ra ki naxe.
Diɲe n ma fe ɲaaxi ma i xa boɲe fanyi
saabui ra.
⁴ I xa n naseniyen n ma fe kobi birin ma.
I xa n ma yunubi xafari.
⁵ N bara n ma yunubi kolon.
N mu noma neemude na ma.
⁶ N na fe ɲaaxi rabaxi i keren nan na.
N naxan nabaxi a mu rafan i ma.
I na n makiiti,
nondi luma ne i be.
⁷ N barixi yunubi fe nan kui,
kabi nga furi ba neene ra.
⁸ Kɔnɔ nondi na lu mixi boɲe kui,
na nan nafan i ma.
Na lonni masen n be.

⁹ N seniyen hisopi bureɛe ra,
alako n xa fiixe.
N seniyen,
alako n xa fiixe foen alo xiɲe.
¹⁰ Nelexinyi nun seewe fi n ma,
alako n boɲe xa sa.
¹¹ I kobe ti n ma yunubi ra,
i xa n ma fe kobi birin ba n ma.
¹² N Marigi Ala, n boɲe mafindi boɲe
seniyenxi ra,
xaxili fanyi fi n ma.
¹³ I naxa n makuya i ya tode ra.
I naxa i Xaxili Seniyenxi ba n yi ra.
¹⁴ Kisi seewe nun limaniya fi n ma
naxan n malima.
¹⁵ N i xa kira masenma ne i matandilae be,
alako e man xa bira i foɔ ra.
¹⁶ N nakisima Ala,
n bara mixi faxa.
Yandi, n xunsara,
alako n xa i xa fe fanyi masen.
¹⁷ N Marigi, na niya n be,
n xa i tantu.
¹⁸ Serexe mu rafan i ma,
xa na mu a ra n na bama ne i be nu.

I mu wama seereɛ gan daaxi xon.
¹⁹ Serexe fanyi findixi yete magoroe nan
na.
Ala wama yi seereɛ mooli nan xon ma.

²⁰ I xa hinne Siyoni ra,
i xa Darisalamu tete rakeli.
²¹ Na temui i ɲelexinma ne seereɛ tinxinxi
nun seereɛ gan daaxi ra.
Na temui tuurae nan bama seereɛ ra i xa
seereɛbade.

52

De ɲaaxi

Ala xa seriye

¹ Dawuda xa lonni beeti beetiɓae xa mange
be.
² Masenyi nan ya Dowege Edonka xa fe
ra, naxan a fala Solu be a Dawuda na
Aximeleki xonyi.
³ I i yete igboma fe kobi rabafe ra munfe
ra?
Ala xa hinne buma ne abadan.
⁴ I de luma alo fine naxan fe ɲaaxi rabama.
Yanfante nan i ra.
⁵ Fe ɲaaxi rafan i ma dangife fe fanyi ra.
Wule rafan i ma dangife nondi ra.
Nengi rate.
⁶ I woyen xui xaɲe, i de mu fan.
⁷ Na kui Ala fama i rahalakide temui birin.
A i suxuma ne, a i keru i xa banxi kui, a i
keru dunija ma.

Nengi rate.
⁸ Tinxintoe naxee findima seedee ra
e fama yeleda na kanyi ma yi ki ne,
⁹ «Wo na mixi mato,
naxan mu nu a xaxili tixi Ala ra.
A naxa la a xa naafuli ra,
a a yete kanta a xa yanfanteya ra.
¹⁰ Kɔnɔ, n tan naxan laxi Ala xa hinne ra,
n ma fe birin na sooneyafe
alo Oliwi wuri tofanyi naxan na Ala
xonyi.»
¹¹ N i tantuma ne abadan i xa wali xa fe ra.
N xaxili tixi i xili fanyi nan na i xa
daxxaniyatooe tagi,
barima i fan.

53

Xaxilitare xa masenyi

Ala xa seriye

¹ Dawuda xa lonni beeti beetiɓae xa mange
be. A xa ba xule xui ra.
² Xaxilitare a falama a boɲe kui,
«Ala mu na.»
E fe haramuxie rabama, e mu tinxin.
Mixi yo mu na naxan fe fanyi rabama.
³ Ala a ya ragoroma adamadie ma kelife
ariyanna,

a xa e mato xa xaxilima nde na na naxan
Ala fenma.

⁴ Kɔnɔ birin bara makuya Ala ra, e nu fe
ɲaaxi raba.

Hali mixi keren mu na naxan fe fanyi
rabama.

⁵ Tinxintaree xaxili mu na?

E nu n ma ɲama tɔɔrɔ tun.

E mu Ala xilima feo.

⁶ E fama serende gaaxui ra na nan ma,
barima Ala fama na mixi moolie
rayensende, naxee wama wo
tɔɔrɔfe.

⁷ Nde kelima Siyon a xa Isirayila rakisi?

Ala na a xa ɲama ramini konyiya kui,
Yaxuba bɔnsɔe sɛewama ne, Isirayila
ɲelxinma ne.

54

N Marigi tima n bun ma

Ala maxandi

¹ Dawuda xa lonni beeti beetibae xa mange
be. A xa ba kɔra xui ra.

² Sifikae to a fala Solu be a Dawuda a
nɔxunxi e xɔnyi, Dawuda naxa yi beeti ba.

³ Ala, n nakisi i xili ra, n ma kiiti sa i senbe
ra.

⁴ Ala, n ma dube suxu, i tuli mati n ma
wɔyenyi ra.

⁵ Xɔɲe ndee bara keli n xili ma,
mixi kobi naxee wama n faxafe.

E mu Ala kolon fefe ma.

Nengi rate.

⁶ Ala n malima, n Marigi tima n bun ma.

⁷ A n yaxuie xa kobija sare ragbilenma e
ma.

I xa e halaki i xa dugutegeɲa kui.

⁸ N bara a ɲanige n xa serexe ba i be.

Alatala, n i xili tantuma ne barima i fan,

⁹ i man n nakisima n ma tɔɔre kui, n fa no
n yaxuie ra.

55

Yanfantee

Ala maxandi

¹ Dawuda xa lonni beeti beetibae xa mange
be. A xa ba kɔra xui ra.

² Ala, n ma dube suxu,
i naxa i nɔxun n ma maxandi ma.

³ I tuli mati n na, i xa n yaabi.

Xanmeri nun gaaxui bara ge n suxude

⁴ n yaxuie xa wɔyenyi xa fe ra,
a nun mixi ɲaaxie xa wali kobi xa fe ra.

E wama n tɔɔrɔfe, e n tɔɔɲegema xɔne kui.

⁵ N bɔɲe bara serɛn, n sondonyi bara gaaxu
faxe ya ra.

⁶ Gaaxui nun serenyi bara n suxu a ɲaaxi
ra.

Na bara n natagan.

⁷ Xa gabutenyi nan nu na n be nu alo
ganbe,

n nu bara siga yigiya fende nu,

⁸ n nu n gima ne, n siga yire makuye,

n sigama wula i ne nu.

Nengi rate.

⁹ N xa n gi mafuren, alo foye xungbe.

¹⁰ N Marigi, fe kobi rabae rayensen ye.

I naxa e lu e xa lan fe kobi ma,

barima kobija nun gere bara gbo taa kui.

¹¹ Kɔe nun yanyi ra fe kobi rabae taa
rabilinma,

e xa fe ɲaaxi nun tinxintareya raba taa kui.

¹² E bara fe birin kana.

Gbesenxɔnnɛya nun maifui bara gbo taa
kui.

¹³ Xa yaxui nan tun n konbima nu, n
dijnɛma.

Xa n xɔnmixi nan tun kelima n xili ma nu,
n nan n nɔxunma ne a ma nu.

¹⁴ Kɔnɔ i tan n lanfanma nan i ra, n
xanuntenyi, n defanboore.

¹⁵ Won de fan, won birin sigama Ala xa
hɔrɔmɔbanxi.

¹⁶ E xa e terenna faxe ra,

e xa goro gaburi kui e ɲiɲe ra,

barima e e ɲerema fe ɲaaxie nan tun kui.

¹⁷ Kɔnɔ n bara Ala xili.

Alatala n nakisima ne.

¹⁸ N gbelegbelema kɔe a nun yanyi ra. A
bara n xui me.

¹⁹ N yaxuie to wuya, a bara n natanga na
gere ma.

²⁰ Ala naxan na a xa kibanyi kui kabi a fɔle,
a a tuli matima n na, a fa n yaxuie rabira,

Nengi rate

barima e tondixi tuubide.

E mu gaaxu Ala ya ra.

²¹ Yi mixie bara e bore gere, e saate kana.

²² E de iɲɔxun alo ɲiɲe, kɔnɔ gere na e bɔɲe
kui.

E xa wɔyenyi salaxun alo ture,

kɔnɔ e mixi tɔɔrɔma alo santidegema
naxan baxi a tee i.

²³ I xa i xaxili ti Alatala ra, a i malima ne.

A mu tinma tinxintɔe xa bira.

²⁴ Ala, yi geresoe nun yi yanfantee xanin
aligiyaama.

I naxa e xa simaya konti rakamali.

Ala, n bara n taxu i ra.

56

N mu gaaxuma sɔnɔn

Ala maxandi nun Ala matɔxɔe

¹ Dawuda xa suuki beetibae xa mange be.
A xa ba alo beeti naxan xili, «Ganbe na

wuri makuye fari.» A a ba Filisitakae a
suxu temui naxe Gati.

² Ala, hinne n na barima mixie na n gerefe. E gere tima n be temui birin.

³ N yaxuie feɛɛnɛma gere ra. Ala Xungbe, n gerefae bara wuya.

⁴ N na gaaxu temui naxe, n nan n xaxili tima i tan nan na.

⁵ N Ala xa masenyi matɔxɔma. N mu gaaxuma sɔnɔn, barima n bara la Ala ra.

Ibunadama gbansan nɔma munse rabade n na?

⁶ Temui birin n yaxuie wama n tɔɔrofe e xa wɔyenyi ra.

N ma fefe mu rafanxi e ma.

⁷ E lanxi n ma naxankate ma, e bira n fɔxo ra yire birin alako e xa n faxa.

⁸ I naxa tin e xa ratanga e xa fe ɲaaxie ma. Ala, i xa xɔnɛ xa e rabira.

⁹ I n ma duniɲeigiri kolon, i n yaye toxi. N ma tɔɔre birin sebexi i yi ra.

¹⁰ N na i xili temui naxe, n yaxuie gbilenma ne n fɔxo ra.

N a kolon n nun Ala na a ra.

¹¹ N Ala xa wɔyenyi matɔxɔma, n Alatala xa masenyi matɔxɔma.

¹² N mu gaaxuma sɔnɔn, barima n bara la Ala ra.

Ibunadama gbansan nɔma munse rabade n na?

¹³ Ala, n xa n ma laayidi rakamali i be, n ma tantui serexɛe ra,

¹⁴ barima i bara n natanga faxe ma.

I mu tin n xa bira, alako n xa ɲere i xa kira xɔn ma yi bendɛ fuɲi fari.

57

N bara limaniya soto

Ala maxandi

¹ Dawuda xa suuki beɛtibae xa mange be. A xa ba alo beɛti naxan xili «I naxa halaki ti.» Dawuda naxa yi ba a to a gi Sɔlu ma, a sa so fonɛe kui.

² Ala, hinne n na, yandi i xa hinne n na.

N maratange fenma i yire alo tɔxeyɔre a fenma a nga gabutenyi bun ma ki naxe

han fe xɔrɔxɔe xa dangi.

³ N bara Ala Xili Xungbe Kanyi maxandi naxan n ma fe birin sɔneyama.

⁴ N xɔnmixie n naxankatama temui naxe, Ala n nakisima ne kelife ariyanna,

Nengi rate

a hinne nun nɔndi ragoroma n ma.

⁵ Yetɛe bara n nabilin, n saxi e tagi, e tan naxee adamadie faxama.

E pinyie luxi alo tanbeɛ,

e nenyie luxi alo santidegema naxan baxi a tɛɛ i.

⁶ Ala, i xa i xa binye masen koore ma, i xa a masen bɔxi ma.

⁷ E bara yeɛe ti n ya ra, a gbe mu luxi n xa so a ra.

E bara yili ge n ya ra, kɔno e tan nan biraxi a kui.

Nengi rate.

⁸ Ala, n bɔɲe bara limaniya, n bara limaniya soto.

N beɛti bama ne, n i tantuma ne.

⁹ N bɔɲe bara keli n na, n xa n ma kɔrae tongo, n xa beɛti ba han subaxe.

¹⁰ Marigi, n i tantuma ne sie tagi. N beɛti bama ne i be bɔnsɔɛe tagi.

¹¹ I xa hinne koore lima ne, i xa tinxinyi tema ne han nuxuie.

¹² Ala, i xa i xa binye masen koore ma, i xa a masen bɔxi ma.

58

Adamadie sare

Ala xa sɛriye

¹ Dawuda xa suuki beɛtibae xa mange be. A xa ba alo beɛti naxan xili «I naxa kasare ti».

² Wo xa wɔyenyi mu tinxin. Adamadie, wo nɔma kiiti sade nɔndi ra?

³ Ade, wo fe ɲaaxi rabama wo bɔɲe kui, wo fe ɲaaxi rabama yi bɔxi ma, wo mixi ratantanma duniɲa ma.

⁴ Kafi e bari temui, e findixi mixi ɲaaxi nan na.

Wule faleɛ bara lɔɛ kabi e bari lɔxɔɛ.

⁵ E xa xɔnɛ luxi ne alo bɔximase xɔnɛ, alo bɔximase naxan mu bɔximase suxui xui ramema.

⁶ Hali bɔximase suxui fanyi, a mu nɔma a suxude.

⁷ Ala, i xa e pinyi kana e de i, barima e luxi ne alo yete.

Alatala, i xa e de wanwan.

⁸ E ɲonma ne alo ye naxan ifilima bɔxi. E xa tanbe mu ɲerema senbe ra.

⁹ A luma alo boe naxan fate lɔɛma lingi kui. A luma alo di naxan baxi a nga fate i, a mu foye to.

¹⁰ Beenun tunde xa fura yege malinsinx i ra,

xa na mu a ra yege xare ra,

Ala e kɔma ne, a e wɔle a i.

¹¹ Mixi tinxinx i fama ɲellexinde barima a fama gbeɲɔxɔe sɔtode.

A fama a sanyi maxade mixi ɲaaxi wuli ra.

¹² Adamadie fama a falade, «Iyo, Ala mixi tinxinx i sare fima.

Iyo, Ala kiiti sama ne duniɲa ma.»

59

*Bare xaapɛe**Ala maxandi*

¹ Dawuda xa suuki beɛtibae xa mange be. A xa ba alo beɛti naxan xili «I naxa halaki ti». A naxa a ba Solu to soorie xee e xa Dawuda faxa a xa banxi kui.

² N Marigi Ala, n natanga n yaxuie ma. N ma fe xa te dangife n yaxuie xa fe ra.

³ N natanga tinxintaree ma.

N nakisi faxetie ma,

⁴ barima e wama n faxafe.

Senbɛmae na e malanfe n xili ma,

hali n mu findi fe kobi raba ra,

hali n mu yunubi yo raba Alatala ra.

⁵ Hali n mu na fe ɲaaxi rabafe,

e e gima n foxo ra, e xa n gere.

Keli, i fa n mali! Yandi n ma fe mato.

⁶ Isirayila Marigi Alatala, Mange Ala, keli, i xa si danxaniyataree raton.

I naxa diɲe yi yanfante tinxintaree ma.

ɲengi rate.

⁷ E fama koɛ ra alo bare xaapɛe e fa taa rabilin.

⁸ E de luma alo bare de xunfe minima naxan kui.

E xa woɲenyi mixi toɔroma alo san-tidegema.

E naxe, «Nde noma won ma woɲenyi mede?»

⁹ Kono Alatala, i tan nan yelema e ma.

I si danxaniyataree birin mayelema.

¹⁰ N nan n yete ratangama e senbe ma i tan nan saabui ra.

Ala nan na n ma kantama ra.

¹¹ N Marigi Ala, naxan xa hinne gbo, i xa ti n ya ra,

i xa n yaxuie rabira.

¹² N Marigi, n ma kantama, i naxa e faxes keren na.

I xa e rabira alako n ma ɲama naxa nɛɛmu i senbe ma.

¹³ E yunubi rabama e xa woɲenyie ra.

I xa e suxu e xa yete igboɲa kui.

E dankee nun wulee nan tun falama.

¹⁴ I xa e rapon i xa xone ra, alako e naxa to soɔnon,

alako e xa a kolon Ala nan Mange ra Yaxuba bonsoe nun dunija birin xun ma.

ɲengi rate.

¹⁵ E fama koɛ ra alo bare xaapɛe e fa taa rabilin.

¹⁶ Baree donse fenma yire birin koɛ ra, kono e mu lugama.

¹⁷ N i senbe matoxoma beɛti ra.

N i xa hinne matoxoma geesege,

barima n ma kantama nan i ra,

i n kantama n ma toore kui.

¹⁸ N ma senbema, n beɛti bama i be.

N Marigi Ala nan n kantama ra,
n Marigi Ala nan n hinnema n na.

60

*Ala fama xunnakeli ra**Ala maxandi*

¹ Dawuda xa lonni suuki beɛtibae xa mange be. A xa ba alo beɛti naxan xili «Fuge tofanyi alo Ala xa saate.»

² Isirayila to Sirenikaee gere, e yi beɛti ba na temui ne. E nu kelixi Mesopotamiya nun Soba boxi ma. Yowaba naxa Edonka wulu fu nun firin faxes fole kui foxoe na dennaxe.

³ Ala, i bara muxu raloe,

i bara nde ba muxu xa gali ra,

i bara xono muxu ma,

kono yakosi, i xa senbe fi muxu ma.

⁴ I bara boxi raseren,

i bara a iboo.

I xa na yaillan muxu be

barima boxi wama kanafe.

⁵ I bara fe xoroxxoe doxo i xa mixie ma,

han e bara lu alo siisila.

⁶ Kono naxee gaaxuxi i ya ra,

i bara tonxuma so e yi ra,

e xa no e yaxuie ra.

⁷ I xa i xanuntenyie rakisi i senbe ra,

i xa muxu xa dube suxu.

⁸ Ala xa masenyi nan ya,

a naxan falaxi horomobanxi seniyenxi kui,
«N Sikemi taa fima ne wo ma xunnakeli

kui,

n Sukoti geya lanbanyi fan fi wo ma.

⁹ Galadi boxi, n gbe. Manasi boxi, n gbe.

Efiramikae nan findima n ma geresoe ra.

N mange doxoma ne Yudaya.

¹⁰ Mowabakae findima n ma konyie nan na.

Edon findi n ma boxi ra.

N gere xui ratema ne Filisita.»

¹¹ Ala, nde noma n xaninde na taa makan-taxi kui?

Nde noma n xaninde han Edon boxi ma?

¹² I tan gbansan, i tan naxan muxu raloe, i tan naxan mu nu na muxu xa soorie seeti ma.

¹³ Muxu mali muxu yaxuie gere.

Adamadi xa mali, sese mu a ra,

¹⁴ kono Ala xa mali tan fama muxu yaxui birin halakide.

61

*Kelifɛ yire makuye**Ala maxandi*

¹ Dawuda xa beɛti beɛtibae xa mange be. A xa ba kora xui ra.

² Ala, i tuli mati n ma maxandi ra.

N ma maxandi rame.

³ N i maxandima kelife ra boxi makuye.

N boɓe mu saxi.

N xanin geya fari naxan ite dangife n na.

⁴ I findixi n be yire nan na

n kantaxi dennaxe n yaxuie ya i.

⁵ N wama lufe i xonyi temui birin.

N wama lufe i xa kantari kui,
alo xoni yore luma a nga gabutenyi bun ma
ki naxe.

⁶ N Marigi Ala, i bara i tuli mati n ma
maxandi ra.

I bara ke fi n ma,
nun mixi birin ma naxee gaaxuxi i xili ya
ra.

⁷ Mange xa simaya xunmasa,
alako a xa bu a gbege ra.

⁸ A xa mangeya xa bu i ya i temui birin,
I xa hinne a ra, i xa findi a dugutege ra.

⁹ Iyo, n mu taganma beeti bafe ra i xili
binye be,
barima i n ma maxandi yaabima temui
birin.

62

Ala xa boɓesa

Ala xa seriye

¹ Dawuda xa beeti beestibae xa mange
Yedutun be

² N boɓe saxi Ala nan saabui ra,
n ma kisi fatanxi a tan nan na.

³ A luxi n be alo fanye,
n ma marakisima nun n makantama nan
a ra.

N mu noma birade sonon.

⁴ Wo dutunma mixie ma han mun temui,
wo xa e rabira, alo banxi nun tete fori?

⁵ E wule falama alako e xa mixie ba yire
fanyi e nu dennaxe.

E dube tima e de ra, konɔ e danke tan tima
e boɓe ra.

Nengi rate.

⁶ N boɓesa sotoma Ala nan na,
barima n xaxili tixi a tan nan na.

⁷ A luxi alo fanye na a ra n be,
n ma marakisima nun n ma makantama
nan a ra.

N mu noma birade sonon.

⁸ N ma kisi nun n ma binye na Ala nan yi.
Ala n makantama nan a ra,
n yigi tide nan a ra.

⁹ Nama, wo xa wo taxu a ra,
wo xa wo xa kontofili masen a be.
A tan nan noma won malide.

Nengi rate.

¹⁰ Adamadie luma alo foye naxan dangima.
Mixi xungbe findima mixi xuri ra,
Xa e xa fe bara maniya,
a yelevu alo foye.

¹¹ Wo naxa harige fen fe kobi ra,

wo naxa a fen muɓe ra.

Xa wo xa naafuli sa gbo,
wo naxa wo xaxili ti na ra.

¹² Ala bara fe firin fala n naxee mexi.

Keren, senbe na Ala be.

¹³ A firin nde, n Marigi nan hinnente ra,
barima a mixie sare ragbilenma e ma.

63

Ala xa hinne fan simaya be

Ala matoxoɔ

¹ Dawuda xa beeti, a naxan ba Yudaya, a
to nu gbengberenyi ma temui naxe

² Ala nan n Marigi ra.

Ala n i fenma, barima n hayi na i ma,
alo fate hayi to na ye ma gbengberenyi ma.

³ N luma i xa horomobanxi kui
alako n xa i senbe nun i xa binye to.

⁴ I xa hinne fan simaya be.

N bara i matoxo.

⁵ N i tantuma n ma simaya birin kui,
n nan n belexee itema i mabiri.

⁶ N bonsoɔ wasama ne i tantufe ra seewe
kui.

⁷ N na n sa n i xa fe mapoxunma koɔ birin,
⁸ barima i tan nan n malima.

N seewama ne i niini bun ma.

⁹ N nii bara fatu i ma, i belexe luma ne n
bun ma.

¹⁰ Naxee katama n facade, e tan nan
faxama.

¹¹ Santidegema fama ne e soxoɔde,
wulai baree fa e ibooɔde.

¹² Mange seewama ne Ala xa fe ra.

Naxee e kalima Ala xili ra, nee fama ne a
matoxoɔde.

Kono wule faleɔ deɔ balanma ne.

64

Adama xa mapoxunyi tilin

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beestibae xa mange be

² Ala, i tuli mati n wa xui ra,
N natanga n yaxuie ma.

³ N noɔxun mixi jaaxie ma
naxee wama n toɔrofe tinxintareya kui.

⁴ E de xaape alo santidegema,
e xa woyen jaaxie luma alo tanbee.

⁵ E mu gaaxuma tinxintoe ya ra,
e luma a jaxankata ra tun.

⁶ E de kobi, e yeɔe italama mixi ya ra.

E naxe, «Nde na kolonma?»

⁷ E yanfanteya yailanma, e a fala,
«Won xa keli a yanfa xili ma. A sooneyama
ne.»

Adama xa mapoxunyi tilin.

⁸ Kono Ala na tanbee woli, e e lima ne
keren na.

⁹ E bara wule fala.

Naxee e toma, e e gima ne.

10 Na gaaxui adama birin suxuma ne.

E Ala xa wali masenma,
e a xa wali kolonma ne.

11 Tinxintœ seewama ne Alatala ra,
a fa lu a niini bun ma.

Sondon fanyi kanyi jɛlexinma ne.

65

Saabui fanyi

Ala matɔxœ

1 Dawuda xa beeti beetibae xa mange be

2 Matɔxœ na i tan Ala be Siyoni geya fari.
Muxu laayidi naxan tongoxi i be,
muxu na birin nakamalima ne.

3 Ala, i muxu xa maxandi birin mema ne.
Duniɓa birin fama ne birade i fɔxo ra.

4 Tantanyi to no muxu ra, i bara muxu xa
yunubi xafari.

5 I naxan sugandima a xa makore i xa
salide ra,

na jɛlexinma ne barima a buma ne i xonyi.
Muxu bara wasa i xa fe fanyi ra,
fe seniynxi naxan kelixi i xa
horɔmolingira.

6 I muxu xa maxandi yaabima kaabanako
nun tinxinyi ra.

Ala, i bara findi muxu rakisima ra.

Duniɓa yire birin xaxili tixi i ra.

7 I bara geya daa i senbe ra
barima senbema nan i ra.

8 I bara baa xui radundu, morɔnyɪ xui mu
na.

I bara nama fan masabari.

9 Duniɓa birin gaaxuma ne i xa kaa-
banakoe ya ra.

Kelife sogetede han sogegorode,
e birin e jɛlexin xui raminima ne i xa fe
ra.

10 I boxi meeni, a a rafe fe fanyi ra.

I xure rafema ye ra alako mixie xa baloe
soto.

11 I tune ye sama boxi ma alako boxi xa
borɔxo sansi be.

I barake sama xe ma, a xa fan.

12 Xe xaba temui i fe fanyi raminima ne.

I xa sansi sase rafema ne, han a fili a ma.

13 Gbengberenyi fiilie nun geyae fanma ne.

14 Xurusee yiriwama ne fiili ma.

Sansi yiriwama ne geya bunyie.

Na birin, Ala xa fe fanyi nan masenma won
be seewe kui.

66

Ala xa kaabanakoe magaaxu

Ala matɔxœ

Beeti nun suuki beetibae xa mange be

1 Adamadie birin xui xa ite seewe ra Ala
be.

2 Wo xa a xili binya beeti ra,
wo xa a binya matɔxœ ra.

3 Wo xa a fala Ala be,

«I xa kaabanakoe magaaxu.

I senbe gbo han. Hali i yaxuie serenma i
ya ra.

4 Duniɓa birin i batuma,

e i binya beeti ra, e i xili matɔxo.»

Nengi rate.

5 Wo fa Ala xa wali matode.

A na fe raba adamadie tagi, na magaaxu.

6 A baa findi xare ra,

a mixi ragiri xure ma e sanyi xaraxi ra.

Na kui, won jɛlexinma ne a ra.

7 A duniɓa yamarima senbe ra abadan.

A ya tixi sie ra, matandilae mu noma kelide
sonon.

Nengi rate.

8 Sie, wo xa won Marigi Ala tantu,

wo xa wo xui raminɪ a matɔxofe ra.

9 A bara simaya fi won ma,

a mu tin won xa bira,

10 barima Ala won boɓe kolon.

A bara won mato alo mixi gbeti matoma ki
naxe

a a raxunu alako a gbi xa ba.

11 I bara muxu xun ti yeke kui ra,

i man bara kote doxo muxu xun ma.

12 I bara a lu mixie xa no muxu ra,

muxu xa tooro ye nun te xora.

Kono a raponyi, i bara muxu xun ti daxa-
mui yire ra.

13 N fama serexe gan daaxi ra i xa banxi
kui,

n nan n ma laayidi rakamalima ne,

14 n naxee fala n de ra n nu toore kui temui
naxe.

15 N xuruse turaxie bama ne serexe gan
daaxi ra,

alo yexee kontonyie, tuurae, nun si donbie.
Nengi rate.

16 Wo fa, wo xa wo tuli mati,

wo tan naxee gaaxuma Ala ya ra.

N xa a masen Ala naxan nabaxi n be.

17 N bara a xili, n bara a matɔxo.

18 Xa yanfanteya nu na n boɓe kui nu,

n Marigi mu nu a tuli matima n na.

19 Kono Ala bara n xui rame,

a n ma dube suxu.

20 Tantui na Ala be naxan bara n ma
maxandi xui me,

a man bara hinne n na.

67

Si birin xa Ala xa marakisi kolon

Ala matɔxœ

1 Beeti nun suuki beetibae xa mange be. A
xa ba kora xui ra.

2 Ala xa hinne won na,

Ala xa barake ragoro won ma,

Ala xa naiyalanyi xa yanba won ma,

Nengi rate

3 alako a xa kirae xa kolon duniɓa ma,

alako si birin xa a xa marakisi kolon.

⁴ Ala, sie xa i tantu, si birin xa i tantu.

⁵ E xa beeti ba jalexinyi kui, barima i sie makiitima nondi ra, i tan nan e raperema yi dunija bendε fupi fari.

Nengi rate.

⁶ Ala, sie xa i tantu, si birin xa i tantu.

⁷ Boxi bara daxamui ramini won be, tantui na won Marigi Ala be.

⁸ Ala xa barake sa won ma, dunija birin xa gaaxa a ya ra.

68

Ala nan dunija mange ra

Ala matoxε

¹ Dawuda xa beeti beestibae xa mange be

² Ala xa keli, a yaxuie xa yensen ye.

Naxee a xonma, e xa e gi a ya ra.

³ I i yaxuie ralεema ne alo foye te tuuri ralεema ki naxe.

Kaafiri lεema ne Ala ya i,

alo ture xunuma te i ki naxe.

⁴ Konε mixi tinxixi jalexinma ne,

e e sεewe xui itema ne Ala ya i.

E tan luma na jalexinyi nan kui.

⁵ Won xa beeti ba Ala be, won xa a xili matoxε beeti ra.

Naxan jεrema nuxui fari, won xa a rasene. A xili Alatala.

Won xa won sεewe xui rate a ma.

⁶ Ala, misikiine baba nan a ra.

Ala, kaape makante nan a ra.

Ala xonyi seniyen.

⁷ Ala denbaya fima denbayatare ma, Ala xoreya fima geelimanie ma, e jalexinma ne.

Konε Ala matandie luma ne gbengberenyi ma.

⁸ Ala, i nu na i xa pama ya ra wula i temui naxe,

⁹ boxi birin nu serenma ne.

Tune ye nu goroma Ala ya i, Isirayila Marigi Ala, naxan na Siyoni.

¹⁰ Ala nu tune ye ragoroma boxi ma,

a xa senbe fi a xa boxi taganxi ma.

¹¹ I bara i xa pama rasabati naa.

I bara tωcōmixi mali naa.

I na birin nabaxi ne barima i fan.

¹² Marigi masenyi fanyi soma a xa xεerae yi ra.

Gali belebele nan e ra. E naxe,

¹³ «Geresoe mangεe na e gife, e na e gife wo ya ra.

Wo xa ginεe naxee luxi banxi, e fama yi gere naafuli itaxunde.

¹⁴ Wo fama wo malabude wo xa xurusee fe ma.

Ala mεenima ne a xa pama ma alo a mεenima ganbeε ma ki naxe.

E gabutenyi luma alo gbeti nun xεema nan na e ma.»

¹⁵ Ala Xili Xungbe Kanyi bara mangεe rayensen.

Salamon geya ma balabalanyi saabui ra.

¹⁶ Basan geya, Ala naxan daaxi, konde wuyaxi naxan be,

¹⁷ wo na Ala xa geya sugandixi matofe tōone ra munfe ra,

a bara a xa hōcōmōlingira ti dennaxe?

Ala luma ne menni temui birin.

¹⁸ Alatala xa geresoe xa gisee wuya dangi wulu fu ra.

A xa geresoe fan dangi wulu wulue ra.

Ala na e ya ma.

Sinayi geya na yire seniyenxi kui.

¹⁹ N Marigi Alatala, i bara te koore ma.

I bara geelimanie xanin.

Adamadie bara i buya,

matandilae fan bara wa sofe i xonyi.

²⁰ Tantui na i be lōxōe birin,

a won ma kote xaninfe lōxō yo lōxō.

Won ma marakisima na Ala nan na.

²¹ Won Marigi Alatala won nakelima ne faxe ma.

Won ma marakisima na Ala nan na.

²² Ala a yaxuie xunyi kanama ne.

Naxee jεre kira jaaxi xon ma,

a nee fan xun xōri bōoma ne.

²³ Marigi naxe, «N fama ne e ra kelife Basan,

n fa e ra kelife baa ma,

²⁴ alako wo xa fa e wuli to wo sanlaabe ra.

Wo xa baree fan e donma ne.»

²⁵ Ala, muxu bara i to fa ra pama ya ma.

Ala nun a xa mange sugandixi na sofe hōcōmōlingira kui.

²⁶ Beestibae na yare, kōra bōnbōeε na e fōxo ra,

ginεe na maxase ramaxafe e rabilinyi.

²⁷ Wo xa Ala tantu malanyie, Isirayila xa die, wo xa Alatala tantu.

²⁸ Bunyamin nan ya,

naxan barixi dōnxōe ra.

A tan nan findixi e xa mangεe ra.

Yudaya mangεe nan ya, e nun e xa mixie.

Sabulon mangεe nan ya,

Nafatali mangεe nan ya.

²⁹ Ala, i xa masenyi ti senbe ra.

I xa i senbe masen alo temui dangixi.

³⁰ I xa banxi na Darisalamu.

Mangεe fama i bujade naa.

³¹ I xa xaape Misira ma,

naxan maniye mali xungbe ra naxan na ye xōora.

A luma alo tuura gali,

ninge yōreε biraxi naxee fōxo ra.

Na ninge yōreε luma alo si gbeteε

naxee duuti fima Misira ma.

Si gbetee naxee wama gere xon, i
xa e rayensen ye.

³² Misira xerae, a nun Kusi xerae, xa fa
duuti ra Ala be.

³³ Mange naxee birin na duniḡa, nun a
rabilinyi,

wo xa beeti ba Ala be, wo xa Alatala tantu,

³⁴ naxan ɲerema nuxui fari koore ma kabi
a rakuya,

naxan galanyi xui raminima senbe ra.

³⁵ Wo xa a kolon, Ala senbe gbo.

A Isirayila yamarima a senbe ra,
senbe naxan kelima koore ma.

³⁶ Ala, i na i xa hōromolingira kui.

Ala, i magaaxu.

Isirayila Marigi Ala senbe fima ne a xa
ɲama ma.

Ala tantu!

69

N na birife

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be. A
xa ba alo beeti naxan xili, «Fuge tofanyie.»

² Ala, n nakisi!

Ye bara te han n konyi.

³ N na birife boora tilinxi kui,

n sanyi mu tide yo sotofe.

N na madulafe ye xōra.

⁴ N bara i xili han n bara tagan,

n xui yo mu na sonon,

n ya bara n xon i fenfe ra.

⁵ N xonmixie bara wuya dangi n xunsexe
ra.

Senbemaee nan e ra naxee wama n faxafe.

E findi n yaxuie ra hali n mu fefe rabaxi e
ra.

N mu fe ɲaaxi yo rabaxi e ra,

konon e wama n xa sare nde fi.

⁶ Ala, i n ma tantanyi kolon,

n ma yunubie mu noxunxi i ma.

⁷ Mange Alatala, i naxa a lu

daxxaniyatōe xa yaagi n ma fe ra.

Isirayila Marigi Ala, i naxa a lu

i fenmae xa ifu n ma fe ra.

⁸ E n konbima i tan nan ma fe ra.

N bara yaagi han.

⁹ N xunyae mu n kolon sonon,

n bara lu n taarae be alo xōɲe nde.

¹⁰ N wama i waxonfe rabafe.

I konbimaee bara findi n yaxuie ra.

¹¹ N wama, n sunma.

Na birin man kui, mixie n konbima.

¹² N sunnun donma ragoroma n ma, e n
mayelema.

¹³ Naxee doxoxi taa sode de ra, nee n
mafalama,

siisilae n mayelema sigi ra.

¹⁴ Konon Alatala, n bara i maxandi.

Ala i xa hinne n na barima i xa hinne gbo.

¹⁵ N nakisi alako n naxa biri boora xōra,

n natanga n xonmixie ma.

¹⁶ I naxa tin n xa madula, ye naxa n nalōe,

n naxa goro aligiyama.

¹⁷ Alatala, n xui ratin,

i tan naxan fan, naxan xa hinne gbo.

I xa kinikini n ma, i xa n mali.

¹⁸ I naxa i noxun i xa konyi ma.

N na toore kui, yandi n mali.

¹⁹ I xa i makore n na,

i xa n xunsara, i xa n nakisi n yaxuie ma.

²⁰ I bara n ma toore nun n ma yaagi kolon,
n yaxuie birin na i ya i.

²¹ Konbi bara n boɲe kana han n bara fura.

N hayi na kinikini ma, konon a mu na.

N hayi na mixi madundumae ma, konon e
mu toma.

²² E ɲosone sama n ma donse,

e minse xone soma n yi ra, ye ɲoxoe ra.

²³ E xa teebili xa findi gantanyi ra e be,

e xa naafuli xa findi yeɛe ra naxan e
suxuma.

²⁴ E ya xa ifoɲo, e xa donxu.

E tagi xa e xonon han e xa bira.

²⁵ I xa xonon e ma, e xa na te kolon.

²⁶ E xa goore xa ɲon,

adamadie naxa lu e xonyi sonon,

²⁷ barima e tooromixie xa toore xun
masama,

i naxee ɲaxankata.

E mixie mayelema, i naxee halaki.

²⁸ I xa e xa yunubi birin to,

alako e naxa i xa kisi soto sonon.

²⁹ E xilie xa ba simaya sebeli kui,

e naxa lu tinxintōe ya ma.

³⁰ N tan na toorofo yi temui,

Ala, i xa n nakisi, i xa n nakeli.

³¹ N fama Ala xili matoxode beeti ra,

n fama tantui rasigade a ma.

³² Na rafan Alatala ma dangife serexe ra,

hali ninge kamalixi na a ra,

toree na naxan be.

³³ Tooromixie seewama ne na tofe ra.

Naxee Ala fenma, e simaya xonkuye
sotoma ne.

³⁴ Alatala a tuli matima setaree ra,

a mu neemuma a xa mixie ma e xa toore
kui.

³⁵ Koore nun boxi xa a matoxo,

baa nun yexee xa a binya.

³⁶ Ala fama Siyoni rakiside,

a Yuda taee tima ne.

A man ɲama sabati naa,

naa xa findi e gbe ra.

³⁷ Na findima a xa konyie xa mamadie ke nan na.

Ala xanuntenyie fama ne lude naa.

70

Ala fenmae xa seewa

Ala maxandi

¹ Dawuda xa maxandi beeti beetibae xa mange be

² Ala, n nakisi! Alatala, fa n mali mafuren.

³ Ala xa mixie rayaagi naxee wama n faxafe.

Ala xa e keru, Ala xa e ya ifu, naxee wama n toorofe.

⁴ Ala xa e keru yaagi kui, naxee a falama n be, «I xa tooro!»

⁵ I fenmae xa seewa.

Naxee wama i xa kisi xon, e xa Ala matoxo temui birin.

⁶ Ala, n findixi misikiine nun tooromixi nan na,

fa n mali, i naxa dugundi.

71

Fori xa maxandi

Ala maxandi

¹ Alatala, n kantama na i tan nan na, i naxa tin n xa lu yaagi kui.

² I xa n nakisi, i xa n mali i xa tinxinyi kui.

I tuli mati n na, i n nakisi.

³ I xa n kanta.

I bara a fala n be n xa lu i xa niini bun ma temui birin,

alako n xa kisi.

N kantama na i tan nan na.

⁴ N Marigi Ala, n natanga mixi jaaxie senbe ma,

n natanga xonnante tinxintaree ma.

⁵ N Marigi Alatala, n xaxili tixi i tan nan na kabi n dimedi temui,

⁶ kabi n nu na n nga teege i.

I tan nan a niya n xa bari.

N i matoxoma temui birin.

⁷ N findixi misaali nan na mixi wuyaxi be, barima n kantama senbema na i tan nan na.

⁸ N i matoxoma temui birin.

⁹ I naxa mee n na n ma forina kui,

i naxa n nabepin n ma senbetareya kui.

¹⁰ N yaxuie n mafalama,

e woyenma e bora ra alako e xa n faxes.

¹¹ E naxe, «Ala bara a rabolo,

won xa bira a foxo ra, won xa a suxu.

Mixi yo mu noma a ratangade.»

¹² Ala, i naxa i makuya n na.

N Marigi Ala, fa n mali mafuren.

¹³ Ala xa e rayaagi, a xa e rapon, naxee n toonegema.

Ala xa e rayaagi, a xa e ya ifu, naxee wama n toorofe.

¹⁴ N xaxili tixi i ra kude i.

N luma i matoxo ra temui birin.

¹⁵ N i xa tinxinyi nun i xa kisi tantuma loxoe birin,

barima e wuya han n jan mu noma e birin kolonde.

¹⁶ N i xa kaabanako rabaxie matoxoma ne.

N Marigi Alatala, n fama i xa tinxinyi gbansan masende.

¹⁷ Ala, i na n xaranfe kabi n dimedi temui. Han ya n i xa kaabanakoe matoxoma.

¹⁸ Ala, i naxa n nabepin yakosi,

n bara fori, n xunsexe fan bara fuga.

I naxa n nabepin

alako n xa i senbe masen to nun tina mixie be.

¹⁹ Ala, i xa tinxinyi gbo alo geya.

I xa kaabanako wuya.

I maniye na minden?

²⁰ Hali i to bara a niya muxu xa tooro, muxu xa halaki,

i fama muxu rakiside,

i fama muxu rakelide gaburi tilinxi kui.

²¹ I xa n xun nakeli, i xa n madundu.

²² N Marigi Ala, na kui n i tantuma ne kora ra

i xa dugutegepa xa fe ra.

Isirayila xa Seniyentoe, n beeti bama i be kora ra.

²³ N beeti bama ne i be, n i matoxo,

barima i bara n xun sara.

²⁴ N i xa tinxinyi matoxoma ne temui birin, barima naxee nu wama n toorofe,

e bara lu yaagi kui.

72

Isirayila mange

Ala maxandi

Sulemani gbe

¹ Ala, i xa a niya mange xa kiiti tinxinxi sa. I xa tinxinyi xa lu mange xa di e i.

² Na kui a xa i xa jama makiiti nondi ra,

a xa tinxin tooromixie be.

³ Masenyi xa ti geyae fari, jama boje saxi ra,

xibaarui xa yensen boxi ma, tinxinyi nan jama yamarima.

⁴ Mange xa seriye raba tooromixie be,

a xa setare xa die rakisi, a xa e gerefae rayansen.

⁵ Mixie xa gaaxu i ya ra abadan,

danmi soge nun kike yanbama.

⁶ Mange xa lu alo tune naxan birama xee ma, naxan boxi refanma.

⁷ Tinxintoe xa fe fanma na waxati ne,

danmi kike yanbama, bojesa gboma ne.

⁸ A xa mangeya gboma ne,

sa fòlò sogetede han a sa dɔxɔ sogegorode ra,
a fòlò Efirati xure ma han sa dɔxɔ bɔxi danyi ra.

⁹ Mixi naxee na wula i, e xinbi sinma ne a bun ma,
a yaxuie lu a sanyi bun ma.

¹⁰ Tarasisi mangee nun Suri mangee fama ne bupae ra.
Seeba nun Seba mangee fan duuti fima ne a ma.

¹¹ Mange birin e xinbi sinma ne a bun ma, sie birin lu a xa yaamari bun ma.

¹² Na kui setaree fama ne a xilide marak-isima.

A misikiine senbetare malima ne.

¹³ A kinikinima ne senbetaree nun setaree ma,

a tɔɔromixie rakisi.

¹⁴ A e xoreyama ne maifui nun fe kobie ma, barima e findixi a xanuntenyie nan na.

¹⁵ A xa mangeya xa bu!

A Seeba bɔxi xa xeeɓa sɔtɔma ne.
Mixie xa Ala maxandi a be temui birin,
e naxa tagan dubade a be.

¹⁶ Ala donse yiriwama ne bɔxi kui.

Geyae rafema ne sansie ra,
e bogie lu alo sansi bogi naxee na Liban.
Mixie gboma ne taa kui alo bɔxi sexɛ.

¹⁷ Mange Ala xili gbo abadan!

Dan mu na a xili ma soge bun ma.
Si birin barake sɔtɔma ne a saabui ra,
e fa a matɔxɔ.

¹⁸ Isirayila Marigi Alatala tantu.

A keren nan kaabanakoe rabama.

¹⁹ A xili xungbe xa tantu abadan.
Duniɓa birin xa a xa binye kolon.
Amina! Amina!

²⁰ Yisayi xa di Dawuda xa maxandie rapɔnyi nan na ki.

73

Naaxupa sare

Ala maxandi

¹ Asafi xa beeti

Nɔndi hagige nan ya: Ala fan Isirayila be,
a fan mixie be naxee sondonyi seniyeɓxi.

² A gbe mu nu luxi n tan yati xa ba kira ma,
n sanyie xa bira kira gbete fɔxɔ ra.

³ N nu yete igboe tɔɔnema,
n to a to mixi jaaxie findixi naafuli kanyie ra.

⁴ Sese mu e ifuma han e xa faxe,
e fate yalanxi tun.

⁵ E mu adamadie xa tɔɔre kolon,
e mu jaxankataxi alo booree.

⁶ Yete igboɓa findixi xunmase nan na e be,
e mixi tɔɔromɔma lɔxɔ yo lɔxɔ.

⁷ E e ya tima se birin na,
e waxɔnfe bara dangi a i.

⁸ E yoma mixi ma,
e fe jaaxi janigema yete igboɓa kui.

⁹ E Ala fe maberema, e de mu dikima sese falafe ra duniɓa ma.

¹⁰ Na nan a ra, Ala xa pama a xun tima e ra,

e la e xa woyenyie ra.

¹¹ E naxe, «Ala tan won jere ki kolonma di?»

Fahaamui mundun na a be?»

¹² Mixi jaaxie na na ki ne.

E bɔɓe saxi naafuli yiriwafe kui.

¹³ N jɔxɔ a ma, «N nan n bɔɓe raseniyeɓxi ne fu.

N gbilenfe fe kobie fɔxɔ ra, na mu fanxi n be.

¹⁴ N jaxankataxi temui birin,
lɔxɔ yo lɔxɔ nde sama n ma kote xun.»

¹⁵ Xa n sa na mɔoli fala nu,
n bara yanfanteya raba i xa die ra nu.

¹⁶ Awa, n naxa fahaamui fen yi fe ma.

Na nu xɔɔxɔ n be,

¹⁷ han n so lɔxɔe Ala xa hɔɔmɔlingira kui,
n fa a marɔxun fe naxan fe kobi rabae lima.

¹⁸ I e tima kira salaxunxi nan xɔn ma,
i fa e xun nakana.

¹⁹ E xa fe jɔnma kerenyi nan na, fe magaauxi e xaninma ne.

²⁰ Marigi, alo xiye dangima ki naxe mixi xunu temui,

i na keli, e fan xa fe bama i ya i na ki ne.

²¹ N bɔɓe to nu mapaaxuma,

a nu luxi ne n be alo tanbe nan n sɔxɔma.

²² Daxui nan nu n na, n mu nu sese fahaamuxi.

N nu luxi ne alo xuruse xaxilitare i ya i.

²³ Kɔnɔ han ya n na i seeti ma,
n yirefanyi belexe suxuxi i yi ra.

²⁴ I n naperema i xa marasi ra,
i man n nasenema ne i xa nɔre kui.

²⁵ Nde gbete na n yi ra koore ma?
Ba i tan na, sese gbete xɔli mu n ma yi duniɓa ma.

²⁶ N fate nun n xaxili taganma ne,
kɔnɔ Ala n bɔɓe sama ne abadan.

²⁷ Naxee e makuyama i ra, bɔnɔ mixi nan e ra.

I mixie de balanma, naxee birin i finsiri-walima.

²⁸ Kɔnɔ n ma heeri findixi n masofe nan na Ala ra.

N bara Marigi Alatala sugandi n xun taxude ra,

alako n xa i xa wali fanyie birin masen dunija be.

74

Ala xa hōrōmōlingira kanaxi xa fe

Ala maxandi

Asafi xa lōnni bēti

¹ Ala, munfe ra i muxu rabējinxi kerenyi ra?

Munfe ra i xa xōne turuma i xa nama xili ma i naxan nabalofe?

² I xa ratu i xa nama ma i naxan xun saraxi, i ke fima naxan ma, i sabatixi naxan ya ma Siyon geya ma.

³ I xa a yire mato a yaxuie naxan kanaxi, i xa i xa hōrōmōbanxi to e naxan kasaraxi.

⁴ I yaxuie bara e xui ite i xa naralan banxi kui,

e bara e xa felekīe rate naa.

⁵ E nu luxi alo beera kanyi naxee fōtonyi segeṃa.

⁶ E bara hōrōmōlingira xunmasee kana beera nun dēreṃae ra,

⁷ e naa gan te ra.

E bara na yire mabere i xili sabatixi dennaxe.

⁸ E nu a falama ne e bōṃe ma, «Won xa e sōnto!»

E bara Ala xa batudee birin gan.

⁹ I xa kaabanakoe mu toma, namijōnmee fan mu na muxu ya ma kōre. Muxu mu a kolon yi fe buma han tēmui mundun.

¹⁰ Ee Ala, yaxui mayele tima han tēmui mundun?

Danyi mu na e xa konbie ma?

¹¹ Munfe ra i mu i senbe magaaxuxi masen e be?

I xa keli, i xa e sōnto!

¹² Kabi tēmui xōnkuye, Ala nan na n ma mange ra, a tan naxan findixi xunnakeli saabui ra dunija ma.

¹³ I tan nan baa ibōo i senbe ra, i daalise magaaxuxie xunyi ibutuxun naa.

¹⁴ I tan nan e xunyi ibutuxun,

i e fi donse ra wulai subee ma.

¹⁵ I tan nan dulonyie nun xuree rabōo, i tan nan dabonyie raxōri, naxee mu darixi xōri ra.

¹⁶ Yanyi nun kōe findixi i gbe nan na, kike nun soḡe, i tan nan e daaxi.

¹⁷ I tan nan bōxie naaninyie birin saxi.

I tan nan sogofure nun ḡeme daa.

¹⁸ I xa ratu a ma a muxu yaxuie na i tan Alatala nan maberefe,

ḡama xaxilitare na i xili bexufe!

¹⁹ Yandi, i naxa i xa ḡama xanuxi rabolo

alo ganbe di raboloma seḡe yi ra ki naxe. I naxa neemu i xa misikiinee ma.

²⁰ I xa i ḡoxo sa i xa saate ma, barima fe kobie bara ḡbo yi bōxi ma han a bara dangi a i.

²¹ I naxa tōrōmixie lu e xa yaagi kui. Misikiinee nun setaree xa i xili matōxo.

²² Ala, i xa keli i xili xunmafalafe ra.

I xa ratu xaxilitare xa mabere ma.

²³ I naxa neemu i yaxuie xa wōyenyie ma, i naxa neemu i gerefae xa sōnxōe ma naxan mu ḡonma.

75

Ala xa kiiti

Ala matōxo

¹ Asafi xa bēti bētibae mange be. A xa ba alo bēti naxan xili «I naxa kasare ti.»

² Muxu Marigi Ala, muxu bara i matōxo. Matōxoṃe na i be, i tan naxan na muxu seeti ma, i tan naxan xa kaabanakoe falama yire birin.

³ I naxe, «N ma waxati sugandixi na a li, n tan nan kiiti sama tinxinyi ra.

⁴ Dunija nun a xa mixie fama xunude, kōno n tan nan a kinkie senbe soma.

⁵ N a falama yete igboe nun mixi kobie be, <Wo naxa wo yete igbo, wo naxa wo xunyi ite.

⁶ Wo naxa wo xunyi ite kooṃe ma, wo ba yete igbōṃa wōyenyi falafe ra.»

⁷ Wo xa a kolon xunnakeli mu kelima sogetede, a mu kelima soḡegorode, a mu kelima ḡbengberenyi ma.

⁸ Ala nan kiiti sama, a mixi nde xa fe ragoro, a mixi nde xa fe ite.

⁹ Tōnbili nde na Alatala xōnye, weni xaḡe rafalaxi na naxan kui.

A na soma dunija mixi ḡaaxie nan yi, e a min han a ḡon.

¹⁰ N na masenyi tima tēmui birin, n Yaxuba Marigi Ala matōxoma bēti ra.

¹¹ «N mixi ḡaaxie xa yete igbōṃa xun nakanama ne, n tinxintōe xun nakeli.»

76

Ala xa xunnakeli

Ala matōxo

¹ Asafi xa bēti bētibae xa mange be. A xa ba kōra xui ra.

² Ala kolonxi Yudaya bōxi ma, a xili ḡbo Isirayila.

³ A xōnyi na Salamu, a xa banxi na Siyon.

4 A geresosee alo xalie, wure lefae, nun santidegemaē kana mēnni nē.

5 I xa nōre gbo alo koyinma, naxan gbilen kelife geyae ma, subee wuya dennaxe.

6 I bara nō senbēmae ra, naxee mu xunuma sōnōn, naxee mu nō gere tide i kanke.

7 I tan Yaxuba Marigi Ala to keli e xili ma, e xa soe ragie nun e xa soe naxa halaki.

8 I magaaxu! I xa xōnē kui, nde suusama i ya ra?

9 I to kiiti sa koore ma, duniņa naxa sabari gaaxui kui.

10 I xa kiiti naxa tōrōmixie rakisi.

11 I xa xōnē ibunadama mabiri findixi i matōxōe nan na.

I xa bōņete luxi nē alo beleti i i tagi ixirima naxan na gere kui.

12 Wo xa wo xa daakan nakamali wo Marigi Alatala bē,

wo xa fa serexēe ra a xōn ma, wo tan naxee birin a rabilinxi.

13 A tan nan ņengi bama senbēmae fate i, a magaaxu duniņa mangēe bē.

77

Ala xa maratange mu masarama

Ala maxandi

1 Asafi xa bēeti bēetibae xa mange Yedutun bē

2 N nan n xui ratefe Ala nan ma.

A a tuli matima nē n xui ra.

3 Lōxō xōrōxōe na fa n ma, n nan n Marigi xilima nē.

Kōe ra, n nan n belexe itala a bē, kōnō n mu madundui sōtōma.

4 N nan n natu Ala ma, n wa n bōņe ma. N nan n maņōxun a ma, limaniya ba n yi.

5 I mu tinma n xa xi.

N xaxili ifuxi, nan n mu nōma woyēnde.

6 N nan n maņōxunma waxati dangixie ma.

7 N nan n natuma nee ma n ma bēetie saabui ra.

N nan n yete maxōrin,

8 «N Marigi mēema nē ibunadama ra abadan?

A mu hinnema mixie ra sōnōn?

9 Danyi na a xa fanyi ma?

A tondima a xa laayidie kamalide?

10 A bara nēemu a xa hinne ma?

A xa xōnē bara nō a xa kinikini ra?

11 N ma tōre kui a luma n bē

alo Ala Xili Xungbe Kanyi na masarafe.»

12 A lanma n xa ratu Alatala xa walie ma, a xa kaabanakoe a naxee rabaxi tēmui dangixi.

13 N nan n xaxili rasigama nē i xa kēwali birin ma,

n nan n maņōxunma nē i xa walie ma.

14 Ala, i xa kira seniyeņ.

Ala gbete mu na, i maniye mu na!

15 I tan Ala nan kaabanakoe rabama, i fe magaaxuxie masen ņamanēe tagi.

16 I i xa ņama xun saraxi i senbē nan na, Yaxuba nun Yusufu xa mamadie.

17 Ala, baa xungbe to i to,

a dulonyi naxa seren.

18 Nuxuie naxa ye ghegbe ragoro,

galanyi naxa bula koore ma, seyamakōnyie naxa lu alo tanbe wolixie.

19 I xa sarinyi xui naxa bula,

seyamakōnyie naxa duniņa iyalan, bōxi naxa a imaxa, a seren.

20 I naxa kira rabōō baa ma,

i dangi ye xungbe tagi, kōnō i fōxi mu to.

21 I naxa i xa ņama rapere alo xuruse gōōre Annabi Munsu nun Haruna saabui ra.

78

Ala nun Isirayila

Ala matōxōe

1 Asafi xa lonni bēeti

N ma ņama, wo wo tuli mati n ma xaranyi ra,

wo wo, tuli mati n ma masenyi ra.

2 N misaali nde falama wo bē,

n fe dangixie madōxō,

3 muxu fe naxee mē, muxu fe naxee kolon, muxu babae saabui ra.

4 Muxu mu nee nōxunma e bōnsōēe ma,

muxu Alatala xa matōxōe falama nē e xanbiratie bē,

muxu a senbē nun a xa kaabanakoe masenma nē e bē.

5 Ala bara yaamarie masen Yaxuba bē,

a seriye sa Isirayila bōxi kui,

a won benbae yamari e xa na masen e xa die bē,

6 alako di naxee fama tina, nee xa nō a kolonde,

e fan xa a masen e gbe die bē e fama naxee baride.

7 Na kui e fama e xa lanlanteya sade Ala ma,

e mu nēemuma a xa wali xungbee ma,

e e ņōxō sama nē a xa yaamarie xōn ma.

8 E mu luma alo e benbae,

naxee tuli xōrōxō,

naxee findi matandilae ra,

naxee tun mu rabexi,

naxee xaxili mu tixi Ala keren na.

9 Eframikae xali kanyie naxa e kobe so gere ra,

10 e mu Ala xa saate rakamali,

e mu bira a xa seriyε fɔxɔ ra.

¹¹ E naxa nεemu a xa wali magaaxuxie ra, a nun a xa kaabanakoe ra a naxee masen e bε.

¹² A kaabanako raba nε e benbae ya xɔri Misira, Sowan fiili ma.

¹³ A naxa baa ibɔɔ, a e ragiri,

a ye rati alo bilixi.

¹⁴ A naxa e rapnεrε nuxui saabui ra yanyi ra,

a naxa e rapnεrε tε yanbε ra kɔε ra.

¹⁵ A naxa fanye ibɔɔ gbengberenyi ma,

a ye gbegebe ramini na kui alo dabonyi.

¹⁶ A naxa ye ramini gemε longori ra, a lu alo xure.

¹⁷ Kɔnɔ e mu gbilen e xa yunubi rabafe fɔxɔ ra,

e fa Ala matandi gbengberenyi ma.

¹⁸ E naxa Ala mato donsee maxɔrinfe ra.

¹⁹ E naxa Ala mabere a falafe ra,

«Ala nɔma won nabalode yi gbengberenyi kui?»

²⁰ A bara ye ramini fanye kui, kɔnɔ a noma taami fan fide e ma?»

²¹ Ala to na mε, a naxa xɔnɔ ki fanyi ra,

a fa tε radexε Yaxuba xa pama xili ma,

a fa xɔnɔ Isirayila pama ma,

²² barima e mu nu laxi Ala ra,

e mu e xaxili tixi a xa kisi ra.

²³ Na kui Ala naxa yaamari fi koore naadee xa rabi,

²⁴ «mana» xa goro e ma baloe ra, naxan findi koore taami ra.

²⁵ Birin naxa na senbemaε xa taami don, e fa wasa na ra.

²⁶ Ala naxa foye rafa keli sogetede biri,

a foye rafa a senbε ra keli yirefanyi ma,

²⁷ naxan a niya xɔnie xa goro e ma

a gbegebe ra alo xube nun baa dε mεyenyi.

²⁸ A naxa e gbegebe rayolon e yonkinde tagi, e xa kiri banxie rabilinyi ma.

²⁹ E naxa na don han e wasa.

Ala nu bara e hayi li.

³⁰ Kɔnɔ hali e to nu bara donsee soto, a mu bu

³¹ Ala xa xɔnε man naxa goro e ma, a Isirayila senbemaε nun e fonike faxa.

³² Hali na birin to raba, pama mu tin gbilende e xa yunubie fɔxɔ ra.

E mu la Ala xa kaabanakoe ra.

³³ Na kui a naxa e lu e xa fuyante kui,

han e xa fe naxa rapɔn gaaxui kui.

³⁴ Fo faxε na dutun e ma,

e fa so Ala fenfe,

e e yetε ragbilen a ma,

³⁵ e e ratu a Ala nan e senbε ra,

a Ala Xili Xungbe Kanyi nan e rakisima ra.

³⁶ Kɔnɔ e nu wama a madaxufe e xa woyenyie nan na,

e wule fala a bε e dε ra.

³⁷ A xa fe mu nu na e bɔnε ma, e mu nu birama a xa saate fɔxɔ ra.

³⁸ Kɔnɔ Ala to findi hinnente ra, a naxa e xa yunubie xafari, a e jaxankatafe lu naa.

A naxa dije e ma sanya wuyaxi,

a mu tin a xa xɔnε birin xa mini.

³⁹ A nu a kolon a bende nan tun lanxi e ma, e jengi na dan, a mu gbilen sɔnɔn.

⁴⁰ Sanmaya yeri e murutama a ma gbengberenyi ma,

sanmaya yeri e a raxɔnoma na yire maxare ma?

⁴¹ E nu luma Ala mato ra,

e nu ti Isirayila xa Seniyyentɔε kanke.

⁴² E mu e ratu a senbε ma.

E nεemu a ma a e rakisi e gerefae ma temui naxε.

⁴³ E nεemu a xa tɔnxumae ma a naxee masen Misira bɔxi ma.

E nεemu a xa kaabanakoe ma a naxee raba Sowan fiili ma.

⁴⁴ A naxa e xa Nili xure nun a salonyie findi wuli ra

han e mu nɔ na ye minde.

⁴⁵ A naxa xεerie radin e ma e halakife ra.

A naxa lanxansarimae malan menni e kasarafe ra.

⁴⁶ A naxa tugumie radin e xa xεe ma,

katoo naxa xε bogi don gbiki.

⁴⁷ A naxa e xa weni sansie kana balabalanyi ra,

a naxa e xa sikomoro bilie tuxunsan tune xinbeli ra.

⁴⁸ Balabalanyi naxa e xa xurusee faxa,

galanyi naxa e xa gɔɔrεε sonto.

⁴⁹ A naxa a xa xɔnε xɔɔxɔε ramini e ma,

a bɔnε naxa te e ma,

han a naxa maleke kasaratie ragoro e xili ma.

⁵⁰ A naxa a xa xɔnε fulun e ma,

a mu e nii ratanga faxε ma, a fe xɔɔxɔεε radin e ma.

⁵¹ A naxa Misira di singe birin faxa,

e Hami bɔnsɔεε fonike birin faxa.

⁵² Na nan a ra a naxa a xa pama ramini alo yexεε gɔɔrε,

a naxa e rapnεrε alo xurusee gbengberenyi ma.

⁵³ A naxa e xanin bɔnεsa kui gaaxui yo mu e soto,

kɔnɔ a naxa e yaxuie madula baa ma.

⁵⁴ Na ki, a naxa e xanin a xa bɔxi seniyyenxi ma,

a xa geya a naxan soto a senbε ra.

⁵⁵ A naxa bɔnsɔεε kerε e ya ra,

a fa na bɔxie itaxun Isirayila bɔnsɔεε ma ke ra,

a menni findi e sabatide ra.

⁵⁶ Kɔnɔ e man naxa geregiri Ala Xili Xungbe Kanyi ma,
e tondi a xa yaamarie rabatude.

⁵⁷ E naxa e makuya Ala ra,
e findi yanfante ra alo e benbae a rabaxi
ki naxe,
e lu alo xali kanaxi.

⁵⁸ E naxa a raxɔnɔ e xa kuye batudee ra,
e a ratɔnɔ e xa wuri masolixie ra.

⁵⁹ Ala to na fe me, a naxa xɔnɔ ki fanyi, a
Isirayila rabolo.

⁶⁰ A naxa a xa lingira rabepin Silo, a nu
naxan tixi mixie tagi.

⁶¹ A naxa a xa saate kankira lu yaxui sagoe,
e kankan a xa nɔre xa tɔnxuma ma.

⁶² A to xɔnɔ a xa pama Isirayila ma,
a naxa a niya e xa sɔnto santidegema ra.

⁶³ E xa fonikee naxa gan te ra,
e xa ginɛdimɛdie mu matɔxɔe sɔto,
⁶⁴ e xa serɛxɛdubɛe naxa faxa santidegema
ra,
e xa kaape ginɛe fan mu wa.

⁶⁵ Marigi naxa keli
alo mixi naxan kelixi xi xɔli ma,
alo sɔori naxan nɔma a xa siisi ra.

⁶⁶ A naxa a yaxuie bɔnbɔ,
a e lu yaagi kui naxan mu pɔnma.

⁶⁷ A naxa Yusufu bɔnsɔe rabepin,
a tondi Efirami bɔnsɔe sugandide.

⁶⁸ A naxa Yuda bɔnsɔe sugandi,
a nun Siyon geya naxan nu rafanxi a ma.

⁶⁹ A naxa a xa hɔrɔmɔlingira ti alo yire
itexi,
alo a duniɲa tixi ki naxe, a xa bu xɔnkuye
ra.

⁷⁰ A naxa a xa konyi Dawuda sugandi, a a
tongo goore ya ma,

⁷¹ a nu mɛɛnife yɛxɛɛ ma dennaxe,
alako a xa mɛɛni Ala xa pama ma,
naxan findixi Yaxuba bɔnsɔe Isirayila ra.

⁷² Dawuda naxa mɛɛni e ma a bɔɲe fiixe
ra,
a e masuxu xaxilimaya ra.

79

Ala gbɛpɔxɔfe

Ala maxandi

¹ Asafi xa beeti
Ala, sie bara so i xa bɔxi kui,
e i xa hɔrɔmɔlingira findi yire seniyantare
ra,
e Darisalamu kana.

² E bara i xa konyie furee findi xɔnie xa
baloe ra,
e bara i xanuntenyie so wulai sube yi ra.

³ E bara e sɔnto Darisalamu rabilinyi, e mu
ragata.

⁴ Si naxee na muxu rabilinyi e muxu
konbima,
e yoma muxu ma.

⁵ Alatala, i xɔnɔma nɛ muxu ma abadan?
I xa tɔnɔe danma mun tɛmui?

⁶ I xa xɔnɔ pamanɛe ma naxee mu i kolon,
i xa xɔnɔ mangɛyae ma naxee mu i ba-
tuma,

⁷ barima e bara Isirayila xun nakana,
e bara a xa lingira rabira.

⁸ I naxa ratu muxu xa yunubi dangixie ma.
I xa hinne muxu ra mafuren,
barima senbe yo mu na muxu bɛ sɔnɔn.

⁹ Kafu muxu ma, muxu rakisima Ala,
i xili xa nɔre xa fe ra.

I xa muxu rakisii,
i xa muxu xa yunubie xafari i xili xa fe ra.

¹⁰ Munfe ra pamanɛe a falama,
«E Marigi Ala na minden?»
E xa a kolon i fama i xa konyie wuli
gbɛpɔxɔde muxu ya xori.

¹¹ I xa i tuli mati geelimanie wa xui ra,
i senbe xa nee rakisi naxee xa kiitisae
wama e faxafe.

¹² N Marigi, i xa sare dɔxɔ solofere ragbilɛn
na sie ma,
naxee bara i bɛxu.

¹³ Na kui, muxu tan i xa pama fan fama nɛ
i batude,
muxu tan i xa xurusee fama nɛ i xa
matɔxɔe masende muxu bɔnsɔe bɛ
abadan.

80

Ala mɛɛnife a xa sansie ma

Ala maxandi

¹ Asafi xa beeti beetibae xa mange bɛ. A xa
ba alo beeti naxan xili «Fuge tofanyie alo
Ala xa saate.»

² Isirayila kantama, i i tuli mati n na,
i tan naxan Yusufu bɔnsɔe rapɛrɛma alo
xuruse goore.

I xa i xa nɔre masen,
i tan naxan magoroxi maleke masolixie
tagi.

³ I senbe ramini Efirami, Bunyamin, nun
Manasi bɔnsɔe ya i,
i xa muxu rakisii.

⁴ Ala, i xa muxu ragbilɛn,
i xa hinne muxu ra alako muxu xa kisi soto.

⁵ Mange Ala, i tondima i xa pama xa
maxandi suxude
i xa xɔne xa fe ra han mun tɛmui?

⁶ I e rabaloma e yaye ra,
i e yaye fima e ma minse ra han mun
tɛmui?

⁷ I bara lantareya raso muxu nun muxu
dɔxɔbooree tagi,
e yoma muxu ma.

⁸ Mänge Ala, i xa muxu ragbilen,
i xa hinne muxu ra alako muxu xa kisi soto.

⁹ I weni bili nde tala ne Misira naxan
findixi i xa jama ra.

I naxa sie ndee keru yire nde, i fa a tan si
naa.

¹⁰ I to na yire yailan a be,
a naxa a sankee masoron, a boxi rafe.

¹¹ Geyae naxa lu a xa niini bun ma,
a salonyie nu xungbo alo sediri wurie.

¹² A salonyie nu kuya ra han e baa nun
xure de li.

¹³ Kono i tan bara a xa tete kana,
dangi mixie fa a bogi ba.

¹⁴ Wulai xosee naa yegelenma,
buurunyi subee fan baloma a bogie ra.
Munfe ra?

¹⁵ Mänge Ala yandi, i xa gbilen fa ra,
i ya ragoro muxu ma keli koore,
i muxu mato, kinikini na weni bili ma,

¹⁶ i naxan si i yete be i belexe ra.

¹⁷ Yakosi a bara gan, a sege i xa xone saabui
ra.

¹⁸ I belexe xa lu Adama xa Di ma, naxan
na i yirefanyi ma,
i naxan xun nakelixa.

¹⁹ Muxu mu muxu makuyama i ra sonon.
I xa kisi fi muxu ma alako muxu man xa i
batu.

²⁰ Mänge Ala, i xa muxu ragbilen,
i xa hinne muxu ra alako muxu xa kisi soto.

81

Tuli matife Ala ma

Ala maxandi

¹ Asafi xa beeti beetibae xa mänge be. A xa
ba maxase luuti daaxi xui ra.

² Wo xa seewa xui rate Ala ma,
naxan findixi won senbe ra.
Wo wo xui rasiga Yaxuba Marigi Ala ma.

³ Wo xa beeti ba maxase nun kora xui ra.

⁴ Wo xa feru fe kike neene te temui,
won ma sali loxe na a ra.

⁵ Na findixi Ala xa seriye nan na Isirayila
be,

Yaxuba Marigi Ala xa yaamari na a ra.

⁶ Yaamari na a ra Ala naxan so Yusufu
bonsae yi ra,

a to mini Misira boxi xili ma.

N naxa xui nde me n mu naxan kolon, a
naxe,

⁷ «N bara kote ba e xun ma,
n bara debe binye ba e belexee.

⁸ Wo to n xili wo xa jaxankate kui,
n naxa wo rakisi, n naxa wo yaabi kelife
sesarinyi yire,

n naxa wo mato Meriba ye yire.

⁹ N ma jama Isirayila, wo wo tuli mati n
ma marasi ra.

¹⁰ Wo naxa Ala gbete batu,
wo naxa wo xinbi sin Ala gbete ma.

¹¹ N tan nan na wo Marigi Ala ra,
naxan wo ramini Misira boxi ra.

Wo wo de rabi a belebele ra, n a rafema
ne.»

¹² «Kono n ma jama mu a tuli matixi n na,
Isirayila mu n xui ratinme.

¹³ Na kui n naxa e lu e xa boje xoxoxoya
kui,

e xa jere e yete xaxili ma.

¹⁴ Xa a sa li nu n ma jama naxa a tuli mati
n na,

xa Isirayila sa tin n ma kira ra nu,
¹⁵ n fama ne a yaxui birin nayaagide keren
na,

n e ragoro temui birin.

¹⁶ Alatala yaxuie fama gaaxude a ya ra, e
halaki abadan.

¹⁷ Kono n wo tan baloma ne donse fanyi ra,
n kumi ramini na ne geme kui wo be.»

82

Ala xa kiiti a xa senbema be

Ala matoxe

¹ Asafi xa beeti
Ala tixi a xa malanyi ya ra,
a kiiti safe koore senbema ya ma.

² «Wo kiiti sama kobija ra han mun temui?
Wo nondi fima mixi jaxaxie ma munfe ra?

³ Wo xa misikiinee nun kiridie xa kiiti sa
seriye ki ma.

Wo xa setaree nun fuxarilae ratanga kiiti
jaxaxi ma.

⁴ Wo xa setaree nun tooromixie rakisi.
Wo xa e ba mixi kobie belexee i.»

⁵ Kono e mu fahaamui soto na fefe ma.
E e jere ma dimi nan kui tun.

Dunija sanbunyi birin serema.

⁶ N a fala ne, «Kooore senbema nan wo ra,
Ala Xili Xungbe Kanyi xa die nan wo birin
na,

⁷ kono wo faxama ne alo adamadie,
wo birama ne alo dunija mängee.»

⁸ I tan Ala, keli, i xa dunija makiiti,
barima i tan nan gbe na sie birin na.

83

Isirayila yaxuie

Ala maxandi

¹ Asafi xa beeti

² Ee Ala, i naxa i sabari!

Ala, i naxa lu dundui kui,

³ barima i yaxuie mu e raxaraxi,
i xonmae bara e xunyie ikeli.

4 E na yanfe xōrōxōe maxirife i xa jama xili ma,
e na e boore bōje ratefe i xanuntenyie xili ma.

5 E naxe, «Won xa e xili jōn sie ya ma, alako birin xa nēmu Isirayila xili ma.»

6 E bara lan e boore ma i xili ma.

7 Edonkae, Sumayila bōnsōe, Mowabakae, Hagarikae,

8 Gebalakaē, Amonikae, Amalekikae, Filisitakae, Tirekae,

9 nun Asiriyakae birin bara kafu Loti bōnsōe ma.

10 I xa e bōnbō alo i a raba Madiyankae ra ki naxe.

I xa e bōnbō alo i a raba mange Yabini na ki naxe,

a nun a xa sōori mange Sisera ra ki naxe Kison xure yire.

11 E sōntō nē Endori, e fure naxa lu bōxi ma, e mu ragata.

12 I xa fe xōrōxōe raba e xa kuntigie ra, alo i raba Orebi nun Seebi ra ki naxe.

E xa yareratie xa lu alo Seba nun Salamuna, naxee a fala,

13 «Won xa Ala xa jama xa bōxi findi won gbe ra.»

14 N Marigi Ala, i xa na mixie lu alo sexe, foye naxan xaninma.

15 I xa e xun nakana alo tē fōtōnyī ganma ki naxe geyae fari.

16 I xa bira e fōxō ra xōne kui alo turunnaade magaaxuxi.

17 Marigi, i xa e rayaagi alako e xa gbilen i ma.

18 Yaagi nun gaaxui xa lu e bōje ma, i xa e bōnsōe rajōn abadan.

19 E xa a kolon a i tan nan xili Alatala, a Ala Xili Xungbe Kanyi na i tan nan na dunija xun na.

84

Sigafe ra salide xungbe

Ala matōxōe

1 Kora xa die xa beēti beētibae xa mange be. A xa ba maxase luuti daaxi xui ra.

2 Mange Alatala, i xa lingira tofan!

3 N wama sofe i xa tete kui n bōje birin na. Na waxōnyī minima n de i i tan Ala nan be, i tan naxan pipē a ra.

4 Hali xōni xunxurie alo turunna nun debelinyi

e tēe sama i xa serexebade seēti ma e xa die luma dennaxe.

I tan Alatala Senbema, n ma Mange nun n Marigi,

5 seewe na mixie be, naxee sabatixi i xa banxi kui.

E luma i matōxō ra dennaxe abadan.

Nengi rate.

6 Seewe na mixie be naxee senbe lanxi i tan Ala ma,

naxee kira suxuxi sigafe ra salide xungbe.

7 E Baka gulunba igirima temui naxe, e ye dulonyie to ne, tunc ye gbegebe bara naa rafe.

8 E keli yire fanyi nde, e siga yire fanyi gbete.

E na birin to ne kira xon sigafe ra Ala yire e e yete masen a be dennaxe.

9 N Marigi Alatala Senbema, n ma dube suxu!

Yaxuba Marigi Ala, i n ma maxandi rame. Nengi rate.

10 Ala, hinne i xa mixi sugandixi ra naxan findixi muxu xa wure lefa ra.

11 Xi keren nadangife i xa banxi kui, na joxun dangife xi wulu wulu ra yire gbete.

N lufe i xa banxi de ra, na fan lufe ra tinxintaree xōnyī,

12 barima Ala Xungbe findixi won ma kantari nan na,

a hinne nun binye fima ne won ma.

A mu tondima tinxintaree kide heeri ra.

13 Marigi Senbema, heeri na mixi be naxan a yete taxuma i ra.

85

Ala xa hinne

Ala maxandi

1 Kora xa die xa beēti beētibae xa mange be

2 Marigi, i xanunteya masenma i xa jama be,

i Yaxuba bōnsōe xun nakelima.

3 I dijnema i xa jama xa fe jaaxie ma, i a xa yunubie birin xafarima.

Nengi rate.

4 I i xa xōne ragbilenma a fōxō ra, i dijnema a ma.

5 Ala, i man xa muxu rakisi, i man xa hinne muxu ra.

6 I xōnōma ne muxu ma abadan?

Na xōne mu bama muxu xa yi waxati kui?

7 I mu nōma dijnede mu ma, i xa jama xa kisi, e xa seewa?

8 Alatala, i xa dugutegeja masen muxu be, i xa muxu rakisi.

9 N nan n tuli matima ne n Marigi Ala xa masenyi ra,

barima a bōjesa nan fima a xa jama tinxinxi ma.

Ala xa e mali gbilenfe ra e xa daxupa ma.

10 A kisi yati yati nan fima mixie ma naxee gaaxuma a ya ra,

alako a xa nore xa sabati won ma bōxi kui.

11 Dugutegeɓna nun nɔndi na yire keren.
Tinxinyi nun bɔɓesa jɛrɛma kira keren
xɔn.

12 Nɔndi kelima lanbanyi ma,
tinxinyi kelima koore ma.

13 Alatala heri fima ne won ma,
alako won ma bɔxi xa daxamui ramini.

14 Tinxinyi jɛrɛma a ya ra,
a findi sanyi fɔxi ra kira xɔn ma.

86

N hayi na Ala ma

Ala maxandi

1 Dawuda xa Ala maxandi
Marigi, i i tuli mati n na, i xa n yaabi.
Misikiine fuxarixi na n na.

2 I xa n makanta, i dugutegeɓ na n na.
N Marigi Ala, i xa i xa konyi di rakisi naxan
a taxuxi i ra.

3 Kinikini n ma, n Marigi, barima n i xilima
loxɔe birin.

4 I xa seewe fi i xa konyi di ma,
n xaxili tixi i tan nan na, n Marigi.

5 I tan Marigi, i fan, i kinikini,
i xa dugutegeɓna gbo mixie be naxee birin
i xilima.

6 Marigi, i xa i tuli mati n ma maxandi ra,
i xa n ma dube suxu.

7 N i xilima n ma toore kui, barima i n
natinma.

8 N Marigi, i maniye mu na alae tagi,
i xa kaabanakoe dangi wali birin na.

9 I si naxee daa dunjina ma, nee fama ne e
xinbi sinde i bun ma,
e i xili matoxo,

10 barima i gbo, i man kaabanakoe rabama.
I tan keren peti na nan Ala ra.

11 N Marigi, i xa i xa kira masen n be,
n xa n jere i xa nɔndi kui.

Bɔɓe fanyi fi n ma, alako n xa gaaxu i xili
ya ra.

12 N i matoxoma n bɔɓe fiixe birin na, n
Marigi Ala.

N i xili matoxoma ne abadan,

13 barima i xa hinne tilin.

I bara n nii ratanga faxe ma.

14 Ee Ala, yete igboe ndee bara keli n xili
ma,

gbalotɔee wama n faxafe.

E mu i kolon feo.

15 Kɔnɔ n Marigi, i tan nan findixi Ala ra,
naxan kinikinima, naxan hinnema
ibunadama ra,

naxan bɔɓe mu tema mafuren,
naxan mu taganma dugutegeɓna nun xa-
nunteya ma.

16 I xa i ya rafindi n ma, i xa hinne n na.

I xa senbe fi i xa konyi di ma,
i xa i xa konyi gine xa di rakisi.

17 Tɔnxuma nde ramini n be seede ra,
alako naxee n xɔnxi, e xa a to, e xa yaagi,
i xa mali nun i xa madundui xa fe ra.

87

Barife Siyoni

Ala matoxɔe

1 Kora xa die xa beeti

Alatala xa taa tixi geya seniyenxie fari.

2 Siyoni naadee rafan Marigi ma,
dangi Yaxuba xa lingira birin na.

3 Mixie Ala xa taa matoxoma a fanyi ra
Nengi rate.

4 «N xa a fala Raxabi nun Babilon n
kolonma,

a nun Filisita, Tire, nun Kusi.

5 A falaxi Siyonikae xa fe ra,

«E to barixi naa, Marigi Ala e makantama
ne.»

6 Alatala bara a sebe sie xa buki kui,
«Yi tan barixi naa.»

Nengi rate.

7 Beetibae a falama e xui itexi ra,

«N ma saabui birin na i tan ne.»

88

Saya kira

Ala maxandi

1 Kora xa die xa beeti beetibae xa mange
be. A xa ba xule ra. Heman Esiraka xa
lonni beeti.

2 Marigi, n nakisima Ala,
n i xilima yanyi nun kɔe ra.

3 I xa n ma maxandi suxu,
i xa n ma dube tongo.

4 N bara tooro n ma dunjpeigiri kui,
yakosi n bara makore saya ra.

5 N na mixie ya ma naxee na saya kira xɔn
ma.

N senbe yo mu na sɔnɔn.

6 A luxi ne alo n jan saxi furee tagi gaburi
kui,

i mu ratuxi naxee xa fe ma sɔnɔn,
naxee bara makuya i xa hinne ra.

7 I bara n na so yili tilinxi kui dimi xɔora.

8 I xa xɔne bara dutun n ma,
a n makoto alo baa morɔnyi mixi mako-
toma ki naxe.

Nengi rate.

9 I bara n defanbooree makuya n na,
i bara e bɔɓee rapaaxu e ma.

N luma banxi kui,
n mu minima fefe ma.

10 N Marigi, n i xilima loxo yo loxo yaye ra,
n na n belɛxee tixi i be.

11 I kaabanakoe rabama mixi faxaxie nan
be?

E nɔma kelide, e i matoxo?

12 I xa dugutegeɓna xa fe falama gaburi kui?

I xa xanunteya masenma naa?

¹³ I xa kaabanako toma aligiyaama?

I xa tinxinyi kolonma yire dennaxe xa fe bara neemu mixi ra?

¹⁴ N Marigi, n tan i xilima, geesege yo geesege n i maxandima.

¹⁵ Marigi, i tondima n be munfe ra?

I i kobe soma n na munfe ra?

¹⁶ N na toore kui kabi n dimedi temui.

N gaaxuxi, xaxilisa birin bara ba n yi ra.

¹⁷ I xa xone senbe bara dangi a i,

i xa fe magaaxuxie bara no n na.

¹⁸ E n nabilinxi alo banbaranyi,

e dusu n xun na.

¹⁹ I bara n xanuntenyie birin makuya n na,

n dɔxoboore bara keli n xun ma.

89

Ala xa saate

Ala matɔxɔma

¹ Etani Esiraka xa lonni beeti

² N beeti bama n Marigi xa dugutegeɗa xa fe ra.

N na masenma ne bɔnsɔe birin be, a falafe ra,

³ «I xa dugutegeɗa mabanbanxi koore ma abadan.

I xa hinne mu kanama.»

⁴ «N bara saate xiri n nun n ma mixi sugandixi ra,

n bara yi kere tongo n ma konyi di Dawuda be.

⁵ «N i bɔnsɔe rasabatima ne abadan,

n i xa kibanyi ti temui birin.»

Nengi rate.

⁶ N Marigi, naxee na koore ma e i matɔxɔma,

malekee i tantuma i xa dugutegeɗa xa fe ra.

⁷ Nde na koore ma naxan maniyama Marigi Ala ra?

Nde luxi alo Marigi Ala malekee ya ma?

⁸ Ala magaaxu a xa seniyentɔe xa malanyi,

e birin e magoro a be.

⁹ Marigi Ala, nde senbe gbo alo i tan Mange Ala?

I xa dugutegeɗa na yire birin.

¹⁰ I tan nan baa yamarima,

i a moɔnyie raxara.

¹¹ I tan nan no Misira ra, i a sonto.

I i yaxuie rayensen i senbe ra.

¹² I tan nan gbe koore ra, i tan nan gbe boxi ra.

I tan nan dunɗa birin daa.

¹³ Se naxan na koala ma, se naxan na yirefanyi ma,

i tan nan a birin daaxi.

Taboro nun Xerimon geyae i xili matɔxɔma.

¹⁴ I senbe gbo.

¹⁵ Tinxinyi nun nondi nan na i xa kibanyi sanbunyi ra,

xanunteya nun dugutegeɗa fan tixi i ya ra.

¹⁶ Marigi, seewe na pama be naxan i xili matɔxɔma,

e e jereɗa i xa naiyalanyi nan ma.

¹⁷ E seewama i xili xa fe ra, e xun nakelima i xa tinxinyi saabui ra.

¹⁸ I tan nan findixi e xa naiyalanyi nun e senbe ra.

Muxu senbe gbo i xa hinne xa fe ra.

¹⁹ Muxu Marigi nan na muxu kantama nun muxu xa mange ra,

Isirayila xa Seniyentɔe na a ra.

²⁰ I woɗen ne i xa pama be laamatunyi ra, a falafe ra,

«N bara senbe fi geresoe nde ma, n naxan xun nakelixa pama tagi.

²¹ N bara n ma konyi Dawuda to, n ture seniyenxi surusuru a xunyi ma sugandi ra.

²² N na n belexe rasoma a bun ma, n senbe fima ne a ma a fanyi ra.

²³ A yaxui mu a terennama,

tinxintare mu a tooroɗa.

²⁴ N a yaxuie ibutuxunma ne,

n a xɔnmae bonboɗa ne.

²⁵ N xanunteya nun n ma dugutegeɗa luma ne a ma,

a senbe gboma n xili nan saabui ra.

²⁶ Baae nun xuree birin sama ne a xa mangeya bun ma.

²⁷ A a falama ne n be,

«N Baba nan i ra, n Marigi Ala, n ma marakisima.»

²⁸ N a findima ne n ma di singe ra,

naxan xungbo dunɗa mangee birin be.

²⁹ N na n ma dugutegeɗa mabanbanma ne a be,

muxu saate naxan xirixi, a mu kanama abadan.

³⁰ N a bɔnsɔe rasabatima ne,

n a xa mange kibanyi mabanbanma ne fanni koore na.

³¹ A xa die na n ma seriye rabolo,

e mu e jere n ma yaamari bun ma,

³² e n xui matandi, e mu n waxonfe suxu,

³³ n e bonboɗa luxusinyi nan na,

n e paxankatama fure jaaxie ra.

³⁴ Kɔno n mu n ma dugutegeɗa bama a ma. N mu n xui yanfama,

³⁵ n mu n ma saate kanama,

n man mu n xui masarama.

³⁶ N na n kalixi n ma seniyenxi ra,

n mu Annabi Dawuda yanfama.

³⁷ A bɔnsɔe kisima ne abadan,

a xa kibanyi luma ne n ya i alo soge,

38 a rasabatima ne alo kike,
naxan findima seedeɲoxɔya ra abadan.»
Nengi rate.

39 Kɔnɔ i tan bara i xa mixi sugandixi
makuya i ra,

i bara mɛɛ a ra, i xɔnɔ a ma.

40 I bara i xa saate kana i xa konyi be,

i a ba a xa kibanyi kui.

41 I bara a xa tete boɔ, i bara a makantade
kana.

42 Mixi naxee dangima, e harige bama naa.
A doxoɔbooree yoma a ma.

43 I bara a yaxuie senbe so, han e bara
seewa.

44 I mu a xa santidegema wali rasɔɔneya,
i mu a malixi gere kui.

45 I bara a xa fe raxuben,

i bara a xa kibanyi woli boxi.

46 I bara nde ba a xa fonikeya ra,

i yaagi dusu a xun na.

Nengi rate.

47 Alatala, i i noxunma n ma han mun
temui?

I xa xɔne dexema alo te han mun loxoɔ?

48 I xa ratu a ma n ma simaya dunke ki
naxe.

I ibunadama daaxi fuyan nan na?

49 Nde baloxi naxan mu faxama?

Nde noɔma a yete bade saya kira xɔn ma?

50 N Marigi, i xa dugutegeɲa singe na
minden,

i i kali naxan na Dawuda be i xa tinxinyi
kui?

51 N Marigi, i xa i ɲoxɔ sa i xa konyie xa
yaagi xɔn ma.

I xa na kote to mixi wuyaxie naxan doxo n
xun ma.

52 N Marigi, i xa i ratu a ma i yaxuie n
maberema ki naxe,

n tan i xa mixi sugandixi.

53 Tantui na Marigi be abadan. Amina.
Amina.

90

Adama birin faxama ne

Ala maxandi

1 Ala xa mixi Munsa xa Ala maxandi

N Marigi, i tan findixi muxu kantama nan
na abadan.

2 Beenun geyae nun dunɲa xa daa,

i tan nan nu na Ala ra abadan.

3 I ibunadama ragbilenma bende i.

I na nan fala, «Adamadi xa gbilen bende.»

4 Ne wulu keren luxi ne i be

alo loxo keren naxan bara dangi kɔɛ kui.

5 I a niya adamadi mu keli a xa xixoli ma.

A luxi alo ɲooge naxan minima a yete ra.

6 A keli subaxe ma, a fuga,

nunmare temui a jan bara lisi, a xara.

7 I xa xɔne muxu ɲonma ne, a muxu
magaaxu.

8 I muxu xa yunubi birin kolon,
hali muxu xa fe ɲaaxi naxee findixi gundo
ra.

9 Muxu xa simaya birin luma i xa xɔne bun
ma.

Muxu xa dunɲeigiri xa bui birin, ɲengi
rate keren.

10 Muxu xa simaya buma ɲe tongo solofere,
ɲe tongo solomasaxan xa a soɔneya,
kɔnɔ na birin findixi toore nun ɲaxankate
nan na.

Simaya dangima ne mafuren mafuren, a
muxu lu dimi kui.

11 Nde i xa xɔne senbe kolon?

Nde gaaxuma na ya ra?

12 A muxu ratu simaya rapɔnyi ma,
alako muxu xa xaxili soɔɔ muxu xa
dunɲeigiri kui.

13 N Marigi, i xa i ya rafindi muxu ma

I xa xɔne buma han mun temui?

Kinikini i xa konyi ma.

14 Kuye na iba, i xa muxu rawasa i xa
dugutegeɲa ra,

alako muxu xa seewa muxu xa simaya
birin kui.

15 I toore xasabi naxan doxo muxu ma,

i yaagi xasabi naxan sa muxu ma,

i man xa muxu raseewa na xasabi ra.

16 I xa i xa kaabanakoe masen muxu be, i
xa konyie.

I xa noɛe xa mini muxu xa die ma.

17 Muxu Marigi Ala xa tofanyi xa lu muxu
ya i.

A xa muxu xa wali soɔneya, a xa baraka sa
muxu xa wali ma!

91

Gaaxutareɲa

Ala matxoɔɛ

1 Naxan luma Ala Xili Xungbe Kanyi xa
kantari bun ma,

a a malabuma ne Ala xa kante kui.

2 N na a masenma Alatala be,

«I tan nan na n ma kantari nun n makan-
tade ra,

i tan n Marigi Ala, n laxi naxan na.»

3 A tan nan i ratangama gantanyie ma
naxee tema i be,

a i ratanga wuganyi ma.

4 A i makantama ne

alo toxoɔ a xa die makantama ki naxe a
gabutenyi bun ma.

A xa dugutegeɲa luma ne alo soori xa wure
lefa.

5 I mu gaaxuma gbaloe ra kɔɛ ra,

i mu gaaxuma xalie ra yanyi ra,
 6 i mu gaaxuma wuganyi ra dimi kui,
 i mu gaaxuma fure jaaxi ra soqe bun ma.
 7 Mixi wulu noma ne birade i koola ma,
 mixi wulu fu noma birade i yirefanyi ma,
 kono sese mu i toma.

8 I na birin toma ne i ya i,
 i findi seede ra tinxintare xa jaxankate
 ma,

9 barima i bara la i Marigi ra, a bara findi
 i xa kantari ra.

Ala Xili Xungbe kanyi findixi i xa makan-
 tade nan na.

10 Sese mu i lima,

wuganyi yo mu soma i xonyi,

11 barima a a xa malekee yamarima e xa i
 makanta yire birin.

12 E i tongoma ne e belexee kui,
 alako i naxa i sanyi radin geme ra.

13 I noma yetee nun boximasee ra,
 i senbe dangi barattee nun biidae ra.

14 Alatala xa masenyi nan ya:

«A to laxi n na, n a rakisima ne.
 N a makantama ne barima a n xili kolon.

15 A na n xili, n a yaabima ne.
 Toore na a li, n luma ne a seeti ma.

N a rakisima ne, n a xun nakeli.

16 N simaya xonkuye fima ne a ma,
 n na n ma kisi masen a be.»

92

Simaya kamalixi

Ala matoxoe

1 Beeti naxan bama malabui loxoee

2 Marigi batufe fe fanyi na a ra.

Ala Xili Xungbe Kanyi, a lanma i xili xa
 matoxo beeti ra.

3 Kuye iba, a lanma i xa xanunteya xa
 matoxo,

koe kui, muxu xa i tantu i xa dugutegepa
 xa fe ra.

4 Matoxoe xa ba kora luuti fu daaxi xui ra
 nun adamadi xui ra.

5 Marigi, n pelexinma i xa kaabanakoe ra,
 n nan n seewe xui itema i xa wali xa fe ra.

6 Marigi, i naxan nabama, a makaaba, i
 xaxili tilin.

7 Xaxilitare mu sese kolonma na kui,
 a mu fahaamui sotoma i xa fe ma.

8 Ala kolontaree luma alo sansi
 naxan bulama fiili ma, a fuga,
 kono na dangi xanbi, a non abadan.

9 Kono i tan Marigi, matoxoe na i be temui
 birin.

10 N Marigi, i yaxuie halakima ne,
 i fe kobi rabae birin nayensen ye.

11 I senbe fima ne n ma alo sexe ninge,
 i ture fanyi sa n ma.

12 N yae a toma n gerefae xun goroma ki
 naxe,

n tuli e gi xui me.

13 Tinxintoe xa fe fanma ne alo tugi bili,
 e xa fe te alo sediri wuri bili naxee na
 Liban.

14 E sabatixi Alatala xa horomobanxi tete
 kui,

e xa fe fanma ne won Marigi Ala ya i.

15 Hali e forixi e xunsexe fiixexi,
 senbe na e be fe fanyi rabafe ra,

16 alako e xa a masen,

«Alatala tinxin, n tixi a xa seriye nan fari,
 tinxintareya yo mu na a ma.»

93

Mange Ala

Ala matoxoe

1 Marigi Alatala nan na mange ra.

Xunnakeli na a yi, a senbe gbo.

A xa dunija xanxi, a mu serenna.

2 I xa mangeya fole mu na, a dan mu na.

I tan nan na Ala ra abadan.

3 Marigi, baa moronyi rawunduma alo
 galanyi,

galanyi naxan goroma, a bula.

4 I senbe gbo na xui be,

i xa xunnakeli dangi baa moronyie ra.

Marigi senbe gbo koore ma.

5 I xa seriye xanxi, seniyeentoe nan lanxi i
 ma abadan.

94

Ala xa jaxankate

Ala xa seriye

1 N Marigi Ala naxan a gberoxoma,
 i xa i makenen i xa noqe kui.

2 I tan naxan dunija kiiti sama, i xa keli,
 i xa yete igboe xa walie ragbilen e ma.

3 N Marigi, a lanma mixi kobie xun xa
 rakeli han mun temui?

4 A lanma mixi jaaxie xa e yete matoxo tun
 e xa yete igboja kui?

5 Alatala, e i xa jama tooroma, e i xa mixie
 halakima.

6 E kaape ginnee nun xope faxama, e kiridie
 nii bama.

7 E nu fa a fala, «Alatala mu yi fee toma,
 Yaxuba Marigi Ala mu yi rakorosima.»

8 Wo tan xaxilitaree, naxee luma jama
 tagi,

wo xaxili sotoma mun temui?

9 Naxan tuli daaxi, na luma a mu fe me?

Naxan ya daaxi, na luma a mu se to?

10 Naxan jamanee xuruma, na mu e
 jaxankatama?

A tan nan xaxili fima ibunadama ma.

11 Alatala a kolon a adamadie xa marɔxunye na ne fufafu.

12 Alatala, Seewe na mixi be i naxan matinxinma,

i naxan matinxinma i xa seriye ra,

13 alako a xaxili xa sa toore loxoe, han mixi jaaxie e gbe jaxankate sotoma temui naxe.

14 Alatala mu a xa jama raboloma, a mu a xa mixie rabepinma.

15 Kiiti tinxixi fama ne sade, tinxintoe boje birama ne na foxo ra.

16 Nde n xun mafalama mixi jaaxie xon ma?

Nde tima n be mixi kobie xili ma?

17 Xa n Marigi mu findi n malima ra nu, n ma fe danma ne gaburi kui nu.

18 N Marigi, n na marɔxun

a n sanyi mu tima sonon, i xa dugutegeɗa n demenma.

19 N ma kontofilie na wuya, i e bama n ma, i fa n naseewa.

20 I noma tinde mangeya tinxintare ra, naxan yaamari tima fe kobi ra?

21 E kafuma e bore ma tinxintoe faxafe ra, e mixi tojenge kiiti kui.

22 Konɔ Marigi nan na n kantama ra, a luma alo fanye n sabatima naxan fari.

23 A e xa wali kobie ragbilenma ne e ma, a e xun nakana e xa jaaxuna ra.

Muxu Marigi Ala e sontoma ne.

95

Mange Ala matofe

Ala matoxe

1 Won xa beeti ba Marigi be seewe ra, won xa won xui ite won nakisima senbema be.

2 Won xa a matoxo, won xa a matoxe ba a be beetie ra,

3 barima Alatala, Ala xungbe na a ra, naxan findixi mange xungbe ra senbema birin xun ma.

4 Yire tilinxi na a belexe.

Geya xuntagie findixi a gbe nan na,

5 alo baa nun boxi a naxee daaxi a belexe ra.

6 Wo fa, won xa suyidi, won xa won igoro, won xa won xinbi sin Alatala ya i naxan won daa,

7 barima a tan nan won Marigi Ala ra. Won findixi a xa jama nan na a naxan demadonna,

alo xuruse demadonyi meenima goore ma ki naxe.

Wo xa a xui me to.

8 Wo naxa wo boje raxoroxo alo naxan nabaxi Meriba,

alo naxan nabaxi Masa gbengberenyi ma temui dangixi.

9 Wo benbae n mato ne na loxoe, hali e to nu bara n wali foxi to.

10 Na bonsoe xa fe naxa rapaaxu n ma je tongo naani bun ma.

N naxa a fala, «Nama xurutare nan yi ki, naxan mu n waxonfe kolon.»

11 Na kui n naxa n kali n ma xone kui, «E mu soma n ma malabude kui fefe ma!»

96

Kiitisa na fafe

Ala matoxe

1 Wo beeti neene nde ba Alatala be! Dunija birin xa beeti ba Alatala be!

2 Wo beeti ba Marigi be, wo a xili matoxo. Wo xa a xa kisi masen mixie be temui birin.

3 Wo xa a xa nore fala si birin be, wo a xa kaabanakoe masen jama birin tagi.

4 Marigi Ala gbo, a lanma won xa a matoxo, naxan dangi senbema birin na.

5 Sie birama ala naxee foxo ra, e findixi kuyee fufafu gbansan nan na, konɔ Alatala nan kooore daa.

6 Nore nun naiyalanyi kelima a tan nan ma, senbe nun naiyalanyi luma ne a xa horomobanxi kui.

7 Bonsoe birin, wo xa tantui rasiga Alatala ma,

wo Alatala matoxo a xunnakeli nun a xa senbe xa fe ra.

8 Wo xa a xili binya alo a lanma wo xa a raba ki naxe.

Wo xa fa hadiya ra, wo xa a raso a xa horomobanxi tete kui.

9 Wo xa suyidi Marigi be a xa nore ya i. Dunija birin xa seren a ya ra.

10 Wo xa a fala si birin be, «Alatala nan na Mange ra.

Dunija xanxi, a mu a imaxama.

Ala jamae makiitima tinxinyi ra.

11 Kooore xa seewa, boxi xa jalexin.

Baa nun a kui isee xa wundu seewe ra.

12 Xee nun e xa bogi see xui xa ite,

wondi wuri bilie xa e seewa xui ite

13 Alatala ya ra naxan fafe.

A fafe dunija makiitide.

A dunija makiitima tinxinyi nan na, a jamae makiiti nɔndi ra.»

97

Mange Ala magaaxu

Ala matoxe

1 Alatala nan na mange ra.
 Dunija xa ñelexin, surie xa seewa.
 2 Nuxui nun kuye ifooroxi a rabilinma.
 A xa kibanyi doxoxi tinxinyi nun nondi fari.
 3 Te tixi a ya ra, a a yaxuie birin ganma a rabilinyi.
 4 A dunija iyalanma a xa seyamakonyie ra, dunija mixie na a to, e serenma ne.
 5 Geyae xunuma dunija Marigi Alatala ya ra alo kumi dole.
 6 Koore a xa tinxinyi masenma, si birin a xa noxe toma.
 7 Kuye batue fama ne yaagide a ya ra, senbema e felenma ne a bun ma.
 8 Siyonikae na a xui me, e seewama ne, Yudayakae ñelexinma ne i tan Alatala xa kiiti ra,
 9 barima i tan Marigi xun nakelixi senbema birin be.
 10 Alatala xanuntenyi xa fe paaxi xon. Alatala a batulae makantama ne, a e ba mixi kobie belexe.
 11 Naiyalanyi na tinxintoe nan be, seewe na mixie be naxee bope fiixe.
 12 Tinxintoe, wo seewa Marigi ra, wo xa tantui rasiga a xili seniye nxi ma.

98

Beeti neene bama Alatala be

Ala matoxoe

1 Beeti
 Wo beeti neene ba Alatala be, barima a bara kaabanakoe raba, a belexe senbema bara xunnakeli soto a be.
 2 Marigi bara a xa kisi masen, a bara a xa tinxinyi sa kene ma pamanee ya i.
 3 A mu neemu a xa dugutegepa nun a xa xanunteya ma Isirayila bonsoe mabiri.
 Dunija birin bara won Marigi Ala xa kisi to.
 4 Dunija birin xa Alatala matoxo, e xa beeti ba seewe kui.
 5 Wo xa Alatala matoxo kora xui nun beeti ra,
 6 wo xa sarae fe seewe ra wo Mange Alatala ya i.
 7 Baa nun dunija xa e xui ramini,
 8 xuree xa e belexe bonbo, geyae xa e xui ite seewe ra
 9 Alatala ya ra,
 barima a fafe dunija makiitide.
 A dunija makiitima tinxinyi nan na, a pamae makiitima nondi ra.

99

Mange Alatala seniye n

Ala matoxoe

1 Ala doxoxi a xa kibanyi kui kerubimi malekee tagi.
 A xa pama tixi gaaxui kui, boxi na serenfe.
 2 Alatala gbo Siyoni, a tixi sie birin xun ma.
 3 E xa i xili xungbe magaaxuxi matoxo a xa seniye nxi xa fe ra.
 4 Mange senbe xa matoxo, tinxinyi rafa n a ma, a kiiti sama nondi ra Yaxuba xa boxi ma.
 5 Wo Marigi Alatala matoxo, wo wo magoro a bun ma a xa seniye nxi xa fe ra.
 6 Munsu nun Haruna nu na a xa serexedubee ya ma, Annabi Samuweli nu na mixie ya ma naxee a maxandima.
 E to a xili, a naxa e yaabi.
 7 A to seriye nun yaamari masen e be nuxui kui,
 e naxa a xui suxu.
 8 Muxu Marigi Alatala, i bara e xa maxandi suxu.
 I to Isirayila ñaxankata e xa yunubi xa fe ra,
 i man bara dije e ma.
 9 Wo xa wo Marigi Alatala matoxo, wo xa wo xinbi sin a xa geya seniye nxi fari, barima won Marigi Alatala seniye n!

100

Tantui beeti

Ala matoxoe

1 Tantui beeti
 Dunija birin xa Alatala matoxo!
 2 Wo xa Alatala batu seewe kui.
 Wo xa fa a ya i wo seewe xui itexi ra.
 3 Wo xa a kolon Alatala nan wo Marigi Ala ra.
 A tan nan won daaxi, won findixi a gbe nan na.
 Won findixi a xa pama nan na,
 naxan luxi alo a xa xuruse goore a naxan demadonna.
 4 Wo so a xa naade ra a tantufe ra,
 wo so a xa horomobanxi tete kui a matoxofe ra!
 Wo tantui rasiga a ma, wo a xili matoxo,
 5 barima Alatala fan, a xa xanunteya buma ne abadan,
 a xa dugutegepa mu nonna dunija bende fuji fari ma.

101*Dawuda xa nateε**Ala matoxε*

- ¹ Dawuda xa beeti
N dugutegeɓa nun tinxinyi matoxoma ne.
N beeti bama i tan nan be Alatala.
² N fe birin nabama lufe ra tinxintoxe xa kira xon.
I fama n yire mun temui?
N na n jereɓa ne n boɓe fiixexi ra n ma mixie tagi.
³ N mu n ya tima fe tinxintare ra, n mu tinma yanfante xa kira ra, n nun e tan mu lanma fe yo ma.
⁴ N tan nun mixi jaaxi tagi kuya, n mu wama yunubi xon.
⁵ N mixi de balanma ne naxan a boore mafalama.
N mu tinma yete matoxεe nun yete igboɓa ra.
⁶ N na n joxo sama ne yi boxi dugutegeε xon ma, alako e xa lu n seeti ma.
N wama tinxintoxee nan xon ma, e xa n mali.
⁷ Yanfantee mu luma n ma mixie ya ma, wule faleε mu tima n ya i.
⁸ Geεsege birin n mixi kobie sontoma ne, alako na mixi mooli naxa lu Alatala xa taa kui.

102*Furema xa maxandi**Ala maxandi nun Ala matoxε*

- ¹ Toɗoɗomixi naxan Alatala maxandife a xa toore kui.
² Alatala, i xa n ma maxandi suxu, i xa i tuli mati n wa xui ra.
³ I naxa i kobe so n na n ma toore kui.
I xa n ma maxandi suxu mafuren.
⁴ N ma simaya na loεfe alo tuuri loεma kuye ma ki naxe,
n xorie na jonfe alo yege ganma te ra ki naxe,
⁵ n boɓe na lisife alo seεe naxan na fiili ma.
N mu donse donma sonon.
⁶ N na wa n xui itexi ra, n xorie birin makenenma ne.
⁷ N bara lu alo xundi naxan toma wula i, alo kofole naxan na banxi tonbolonyi kui.
⁸ N mu noma xide.
N kiroxi alo xoni naxan na kerenyi ma banxi fari.
⁹ N yaxuie yoma n ma loxεe birin, e n xili rawalima danke woyenyi ra.
¹⁰ N de rafexi texube ra alo donse, n yaye silonma n ma minse xun ma
¹¹ i xa boɓete nun i xa xone xa fe ra.

I bara n keru pon!

- ¹² N ma simaya bara lu alo niini naxan loεma dimi kui,
alo seεe naxan lisima fiili ma.
¹³ Kono i tan Alatala luma ne i xa kibanyi kui abadan,
i xili mu loεma dunija ma.
¹⁴ I fama ne kelide i xa kinikini Siyoni ma, barima a lanxi i xa hinne a ra yi waxati sugandixi ma.
¹⁵ A gemεe nun a boxi rafan i xa konyi die ma.
¹⁶ Sie birin fama gaaxude Alatala xili ya ra, mangεe birin fama e xinbi sinde i xa noɗe ya ra.
¹⁷ Alatala man fama ne Siyoni tide, a a yete masen a xa noɗe kui.
¹⁸ A a ya rafindima ne misikiine xa maxandi ma,
a mu yo a xa dube ma.
¹⁹ Na xa sebe bonsoεe be naxee fama, alako mixi naxee mu daaxi sinden e xa Alatala matoxo,
²⁰ barima a a ya ragoroma won ma kelife a xa yire seniyenxi itexi.
Alatala boxi matoma kelife koore ma,
²¹ alako a xa geelimanie wa xui rame,
a xa mixie ratanga naxee na faxe xa kira ma,
²² alako e xa Alatala xili masen Siyoni taa kui,
e xa a matoxo beeti ra Darisalamu,
²³ sie na e malan temui naxe Alatala batufe ra.
²⁴ A bara n ma senbe ba n yi ra n ma dunijeigiri kui,
a bara n ma simaya radunke.
²⁵ N naxa a fala a be, «N Marigi Ala, i naxa n nii ba n ma simaya tagi ra, i tan naxan buma abadan,
²⁶ I tan nan dunija daa,
i tan nan koore itala i xonye ra.
²⁷ E tan jonma ne, kono i tan buma ne abadan,
e birin forima ne alo sose, kono i tan e masarama ne alo donma.
I e masarama ne, alo donma naxan nagoroma, a wole.
²⁸ Kono i tan mu masarama, i mu jonma abadan.
²⁹ I xa konyie xa die fama ne sabatide be, e bonsoεe fa bu xaxilisa kui i ya i.»

103*Ala xa marafanyi**Ala matoxε*

- ¹ Dawuda xa beeti
N xa Alatala tantu n nii birin na,

n xa a xili seniyeŋxi matɔxɔ.

² N xa Alatala tantu n nii birin na,
n naxa nɛmu a xa hinne ma.

³ A tan nan dijnema i xa yunubie ma,
a i xa furee rayalan,

⁴ a i ratanga faxe ma,
a i rabilin a xa xanunteya nun a xa kinikini
ra.

⁵ A hinnema i ra i xa dunijeigiri kui,
alako i man xa senbe soto i xa forija kui
alo sege.

⁶ Alatala jɛrema tinxinyi kui,
a kiiti tinxixi sama tɔɔromixie bɛ.

⁷ A bara a xa kira masen Annabi Munsa bɛ,
a a xa kaabanakoe masen Isirayilakae bɛ.

⁸ Alatala kinikinima mixie ma, a hinne e
ra,

a mu xɔnɔma e ma mafuren mafuren,
a xa xanunteya gbo.

⁹ A mu mixie tɔɔroma tɛmui birin,
a xa xɔnnanteya mu buma.

¹⁰ A mu won jaxankatama won ma yunubi
rabaxi ki ma,

a mu won ma yunubi sare ragbilenma won
ma.

¹¹ Koore itexi bɔxi xun ma ki naxe,
a xa xanunteya fan gboxi na ki ne a
yaragaaxuie bɛ.

¹² Sogetede makuyaxi sogegode ra ki
naxe,

a won ma yunubie fan makuyaxi won na
na ki nɛ.

¹³ Babae kinikinima e xa die ma ki naxe,
Alatala fan kinikinima a yaragaaxuie ma
na ki nɛ,

¹⁴ barima a a kolon won yailanxi se naxan
na,

a ratuxi a ma a bende nan won na.

¹⁵ Adamadie xa simaya maniya sansi ra
naxan fugama fiili ma,

¹⁶ kɔnɔ foye na bɔnbɔ a ra, a xarama nɛ, a
lɔɛ.

¹⁷ Kɔnɔ Alatala a yaragaaxuie xanuma nɛ
abandan,

a xa tinxinyi birama nɛ e bɔnsɔɛ fɔxɔ ra,
¹⁸ naxee a xa saate binyama,

e a xa seriye rabatu.

¹⁹ Alatala bara a xa kibanyi dɔxɔ koore ma,
a dunija birin yamari.

²⁰ Wo tan malekee, wo xa Alatala tantu,
wo tan naxee senbe gbo, wo tan naxee a
rabatuma.

²¹ Wo tan senbema naxee na koore ma,
wo xa Alatala tantu,

wo tan naxee a waxonfe rabama.

²² Wo tan birin naxee daaxi,
wo xa Alatala tantu yire birin a xa
mangeya bun ma.

N xa Alatala tantu n nii birin na.

104

Alatala xa daalisee

Ala matɔxɔɛ

¹ N xa Alatala tantu n nii birin na.

N Marigi Alatala, i senbe gbo, nɔre nun
yanbe na i ma,

² a luxi alo naiyalanyi yati findixi i xa guba
nan na.

I koore italaxi alo dugi xungbe i sabatixi
naxan bun ma,

³ i xa konkoe tixi nuxuie fari ye ragataxi
dennaxe.

I nuxuie findi i xa jɛre se ra,
i i jɛre foye fari.

⁴ I foye xɛɛma i xa masenyi ra,
i tɛ rasanbama i xa wali rabafe ra.

⁵ Ala dunija tixi nɛ alo banxi tixi ki naxe,
a mu a mamaxama feo.

⁶ A baa dusu nɛ a xun ma alo dugi,
a geyae xuntagi makoto.

⁷ I to xaape ye ma, a a gi i xa galanyi xui
ma,

⁸ geyae nun gulunbae fa lu yire i nu wa
dennaxe xɔn.

⁹ I naaninyi saxi ye bɛ a mu tuganma
naxan xun ma,

alako a naxa gbilen din na xare ma.

¹⁰ I dulonyie findi xuree ra,
naxee susuma geya longorie ra,

¹¹ a ye xoli ba burunyi subee birin ma,
a ye xoli ba wulai sofalee ma.

¹² Xɔnie sabatixi nee fɛ ma,
e e xui raminima wuri salonyie kɔn na
burexe longori ra.

¹³ I geyae bundama ye ra keli koore ma,
bɔxi wasama i xa wali ra.

¹⁴ I joooge raminima xurusee bɛ,
i sansie rabulama adamadie bɛ,
e baloe sɔtɔma naxee ra.

¹⁵ I weni fima mixie ma, naxan e bɔjɛ
rafanma e ma,

i ture raminima e bɛ, naxan e kiri rato-
fanma,

i e baloma donse ra, naxan senbe fima e
ma.

¹⁶ Liban wuri bilie, Marigi naxee sixi,
e bara ye soto a fanyi ra,

¹⁷ xɔnie e tɛɛ sama e kɔn na.

Gbongboe e tɛɛ sama sipire wuri bilie kɔn
na,

¹⁸ wulai sie xima geyae fari,
sagalee luma gemɛ longorie ra.

¹⁹ I kike yailanxi sali waxatie kolonfe nan
na.

Soge a dula tɛmui kolon.

²⁰ I dimi rafama kɔɛ ra, burun subee
jɛrema tɛmui naxe.

21 Yɛtɛe na e xui ramini donse fenfe ra, Ala e kima baloe ra.
 22 Soge nefɛ mini, e gbilen e xa fɔnmɛe ra.
 23 Mixie tan mini, e sa fɛɛɲɛn walide.
 24 Alatala, i xa daalisee wuya.
 I e birin daaxi xaxilimaya nan na.
 Bɔxi rafexi i xa daalisee ra,
 25 baa fan nafexi i xa daalisee ra,
 ndee xurun, ndee xungbo, e wuya.
 26 Kunkui xungbee ɲɛrema mɛnni fari,
 peremui ɲɛrema baa bun ma ɲɛlexinyi ra.
 27 Yi daalise birin e xaxili tixi i tan nan na e baloe xa fe ra.
 28 I na e ki, e a sɔtɔma nɛ i saabui ra, e wasa.
 29 I na e kuma, e gaaxuma nɛ.
 I na e ɲɛngi ba, e faxama nɛ, e gbilen bɛndɛ.
 30 I na i ɲɛngi raso e fate, e man balo, bɔxi man fa fan.
 31 Alatala xa nɔre xa bu abadan!
 Alatala xa sɛɛwa a xa daalie ra!
 32 A na bɔxi mato, a sɛɛnma nɛ,
 a na din geyae ra, e ganma nɛ.
 33 N Alatala matɔxɔma nɛ fanni n baloxi,
 n bɛɛti bama nɛ n Marigi Ala bɛ fanni n na dunɲa ma.
 34 N ma dube xa rafan a ma.
 N sɛɛwama nɛ Alatala xa fe ra.
 35 Kɔnɔ yunubitɔɛe tan xa lɔɛ dunɲa ma.
 Mixi ɲaaxie naxa lu naa sonɔn!
 N bara Alatala matɔxɔ n nii birin na. Wo Alatala tantu!

103

Isirayila xa xɔreyɛ

Ala matɔxɔɛ

1 Wo Alatala xili matɔxɔ,
 wo a xa kaabanakoe masen ɲamae tagi.
 2 Wo bɛɛti ba a bɛ a xa kaabanakoe xa fe ra.
 3 Wo xa sɛɛwa a xili sɛniyenxi xa fe ra,
 mixi naxee Alatala fenma, e xa ɲɛlexin.
 4 Wo xa Alatala xa senbe fen,
 wo xa kata lude a ya i temui birin.
 5 Wo xa ratu a xa kaabanakoe ma,
 wo naxa nɛemu a xa kiiti ma,
 6 wo tan Ala xa konyi Ibrahima bɔnsɔɛ,
 wo tan Yaxuba xa die a naxee sugandi.
 7 A tan nan won Marigi Alatala ra,
 a kiiti sama dunɲa birin ma.
 8 Alatala a ratuma a xa saate ma temui birin,
 a mu nɛemuma a xa laayidi ma abadan,
 9 a naxan tongoxi Ibrahima nun Isiyaga bɛ marakali ra.
 10 A bara na nate tongo Yaxuba bɛ,

a bara na saate xiri Isirayila ra,
 11 a masenfe ra, «N bara Kanaan bɔxi fi wo ma kɛ ra.»
 12 Beenu e xa wuya mɛnni,
 13 e nu na lintanfe tun,
 14 Ala mu tin mixi yo xa nɔ e ra.
 A naxa a xɔrɔxɔ ɲamane mangɛɛ bɛ a falafe ra,
 15 «Wo naxa n ma ɲama sugandixi tɔrɔ de,
 wo naxa fe ɲaaxi raba n ma namɲɔnmɛe ra.»
 16 Beenu Ala xa kaame ragoro dunɲa ma,
 a baloe ba dunɲa yi ra,
 17 a naxa a xa mixi nde Yusufu rasiga e yara konyiya kui.
 18 A sanyie nun a konyi nu balanxi yolonxɔnyi ra,
 19 han Ala xa laayidi naxa kamali, a nɔndi fi a ma temui naxɛ.
 20 Na temui mange xungbe naxa yaamari fi a xa mini geeli kui,
 a xa fulun.
 21 Mange naxa Yusufu findi a xa banxi xunyi ra,
 a a gbe se birin sa a nɔɛ bun ma,
 22 alako mange xa mixie xa lu a waxɔn ki,
 bɔxi forie xa xaxili sɔtɔ a saabui ra.
 23 Na dangi xanbi, Isirayila ɲama Yaxuba bɔnsɔɛ naxa fa Mísira,
 e sabati Hami xa bɔxi ma.
 24 Ala naxa a xa ɲama wuya dangife e yaxuie ra.
 25 A naxa Misirakae bɔɲɛ masara,
 han e fa a xa ɲama xɔn,
 e nate ɲaaxi tongo e xa fe ra.
 26 Na temui a naxa a xa konyi di Munsa xɛɛ,
 a nun a xa mixi sugandixi Haruna.
 27 E naxa Ala xa tɔnxumae makaabaxie raba,
 Hami xa bɔxi xa mixie tagi.
 28 E to Ala xa masenyi ti Misirakae bɛ,
 Ala naxa dimi rasin bɔxi ma, kuye naxa ifɔrɔ.
 29 A naxa mɛnni ye mafindi wuli ra, yɛxɛɛ fa faxa.
 30 E xa bɔxi naxa rafe lanxansarimae ra,
 e so han mange xa banxi kui.
 31 A naxa yaamari fi xɛɛrie nun saasie xa din bɔxi birin na.
 32 A naxa balabalanyi nun tune ragoro bɔxi ma,
 seyamakonyi naxa din mɛnni ra.
 33 A naxa e xa weni bilie nun e xa xɔre bilie kana,
 a nun wuri bilie birin naxee nu na e xa bɔxi ma.

³⁴ A naxa yaamari fi katoe xa wuya han,
³⁵ e fa sansie birin kana Misira boxi ma,
 e boxi daxamui birin don.

³⁶ A rapɔnyi a naxa di singe birin faxe a xa
 boxi kui,
 e naxee bari e senbe ra.

³⁷ Ala naxa a xa pama ramini kobiri nun
 xɛema ra,
 mixi yo mu faxe e ya ma.

³⁸ Misirakae naxa sɛɛwa e xa mini ra,
 barima e nu bara gaaxu Isirayilakae ya ra.

³⁹ Ala naxa nuxui itala e xun ma anyi ra,
 a te ti koore ma kɔɛ ra naiyalanyi ra.

⁴⁰ E to a maxandi, a naxa fa kɔnkɔlee ra e
 be,
 naxan findixi koore baloe ra e be.

⁴¹ A naxa fanye rabi,
 a ye ramini e be,
 alo xure naxan jɛrɛma gbengberen yire
 tagi.

⁴² Ala to ratu a xa laayidi seniyɛnxi ma,
 a naxan tongo a xa konyi di Iburahima be,

⁴³ a naxa a xa pama ramini sɛɛwe kui,
 a a ragiri a xa mixi sugandixie xa jɛlexin
 beeti ba.

⁴⁴ A naxa si gbetɛe xa boxi fi e ma,
 pamanɛe xa naafuli naxa findi e gbe ra,

⁴⁵ alako e xa Ala xui suxu,
 e xa a xa yaamarie rabatu.

Wo xa Alatala matɔxo!

106

Nɛemufe Ala xa xanunteya ma

Ala matɔxoɛ

¹ Wo xa Alatala matɔxo.

Wo xa a tantu barima a fan,
 a xa xanunteya buma abadan.

² Nde Alatala xa wali xungbe masenma,
 nde a xa matɔxoɛ bama?

³ Sɛɛwe na tinxintɔɛe be,
 naxee birama tinxinyi fɔxo ra lɔxoɛ birin.

⁴ Alatala, i xa ratu n ma i hinnema i xa
 pama ra temui naxe,

i na e rakisi, i xa n fan mali,

⁵ alako n xa i xa mixi sugandixie xa heri
 soto,

n xa sɛɛwa i xa pama ra,
 n xa jɛlexin i ke tongomae ya ma.

⁶ Muxu bara yunubi raba alo muxu ben-
 bae,

muxu bara fe kobie raba jaaxurɔa kui.

⁷ Muxu benbae to nu na Misira boxi ma,
 e mu e jɔxo sa i xa kaabanakoe xon ma,

e mu ratu i xa xanunteya ma.
 E naxa e kobe raso i ra Xulunyumi baa fe
 ma.

⁸ Kɔno a naxa e rakisi a xili xa fe ra,

alako a xa a senbe masen.

⁹ A to xaape Xulunyumi baa ma, a naxa
 xori,

e naxa a igiri a xaraxi ra.

¹⁰ A naxa e rakisi e xɔnmixie belexe i,
 a e xunsara e yaxuie belexe.

¹¹ Ye naxa dusu e yaxuie xun na,
 hali mixi keren a mu kisi.

¹² Na kui e naxa la a xa masenyi ra, e a
 matɔxo beeti ra.

¹³ Kɔno a mu bu, e man naxa nɛemu a xa
 walie ma,

e tondi a waxɔnfe rabade.

¹⁴ E naxa bira e yete waxɔnfe fɔxo ra
 gbengberenyi ma,
 e Alatala mato.

¹⁵ A naxa e waxɔnse so e yi ra,
 kɔno na dangi xanbi, a naxa e rapɔn.

¹⁶ Ala xa pama naxa Munsa nun Haruna
 tɔone,

naxee findixi Alatala xa konyi seniyɛnxi
 ra.

¹⁷ Boxi naxa a rabi,
 a Datan nun Abirami xa mixie ragoro a
 kui.

¹⁸ Te naxa e fɔxirabire jaaxie gan.

¹⁹ E naxa ninge misaali yailan wure ra,
 e a batu kuye ra.

²⁰ Ninge naxan sɛxe donma,
 e naxa na misaali findi e Marigi Alatala
 jɔxoɛ ra.

²¹ E naxa nɛemu e Rakisima Ala ma,
 naxan fe xungbee raba Misira,

²² naxan kaabanakoe raba Hami boxi ma,
 naxan fe magaaxuxie raba Xulunyumi baa
 ma.

²³ Ala nu wama e sɔntɔfe,
 kɔno a xa mixi sugandixi Munsa naxa a
 maxandi,

a xa a xa xone xɔrɔxoɛ lu na.

²⁴ E naxa tondi a xa boxi fanyi suxude, e
 mu la a xa laayidi ra.

²⁵ E naxa ti Alatala kanke e xa kiri banxie
 kui, e mu a xui suxu.

²⁶ Na kui a naxa laayidi tongo e be,

a xa e faxe gbengberenyi ma,

²⁷ a xa e bɔnsɔɛ faxe pamanɛe tagi,
 a xa e rayensen duniɔa ma.

²⁸ E naxa Bali Peyori batu,
 e sɛrɛxe sube don naxan baxi mixi faxaxie
 be.

²⁹ E naxa Ala raxɔno e xa fe kobie ra,
 han a naxa fure jaaxi nde ragoro e ma.

³⁰ Finexasi to keli, a naxa Ala maxandi e
 be,

fure jaaxi naxa ba e ra.

³¹ Mixi naxa na tinxinyi kolon a be abadan.

³² Alatala xa pama naxa a raxɔno Meriba
 xure fe ma.

Annabi Munsa naxa tɔoro e xa fe ra,

33 a to woyen xoroxoe fala e xa Ala matandi xa fe ra.

34 E mu Kanaan sie sonto alo Alatala e yamari ki naxe.

35 E naxa sabati e ya ma, e bira e naamun-ye foxo ra.

36 E naxa nee xa kuyee batu, na fa findi gantanyi ra e be.

37 E naxa e xa di xemee nun e xa di gine ba serexe ra jinnee be.

38 E to e xa die faxa serexe ra Kanaan xa kuyee be,

e naxa boxi findi boxi seniyentare ra.

39 E e yete findi mixi seniyentare ra na ki ne,
e e Marigi yanfa.

40 Na kui Alatala naxa xono a xa jama ma, a ke tongomae mu rafanxi a ma sonon.

41 A naxa e rabolo si gbete yu ra,
e yaxuie naxa e yamari.

42 E yaxuie naxa no e ra,
e fa lu e senbe bun ma.

43 Sanya wuyaxi Ala naxa e rakisi,
kono e mu gbilen a matandife ra.

Na kui e naxa loe e xa yunubie xa fe ra.

44 Kono Ala naxa e toore to,
a naxa e wa xui me.

45 A naxa ratu a xa saate ma,
a kinikini e ma a xa xanunteya tilinxi xa fe ra.

46 A naxa a niya mixie xa kinikini e ma konyiya kui.

47 Muxu Marigi Alatala, muxu rakisi.

I xa muxu ramini sie tagi,
alako muxu xa i xili seniyenxi tantu,
muxu xa seewa i matoxofe ra.

48 Tantui na Isirayila Marigi Alatala be abadan!

Nama birin xa a fala: «Amina!»

Wo xa Ala matoxo!

107

Tantui serexe kisi xa fe ra

Ala matoxoe

1 Wo Alatala tantu, barima a fan,
a xa xanunteya buma abadan!

2 Alatala naxan xun sara,

a naxee baxi e yaxuie yi ra,

3 a naxee ramini sie tagi sogetede nun sogeorode mabiri,

a naxee faxi kelife koola nun baa mabiri,
e birin xa Alatala tantu.

4 Ndee loxi gbengberenyi ma,
e mu sabatide yo toxi.

5 Kaame nun ye xoli nu e halakima,
limaniya naxa ba e yi.

6 E to e de rawa Alatala be e xa toore kui,
a naxa e fulun e xa paxankate ma.

7 A naxa e rapere kira tinxixi nde xon ma,
alako e xa yire fanyi to e sabatima dennaxe.

8 E xa Alatala tantu a xa xanunteya xa fe ra,

nun a xa kaabanakoe xa fe ra a naxan nabaxi adamadie be,

9 barima a ye xoli bama mixie ma,
a kaametoe rawasama donse fanyie ra.

10 Ndee nu sabatixi dimi kui nun faxe xa noe bun ma,

geeli xoroxoe kui, yolonxonxi mabalanxi e ma.

11 Barima e muruta ne Ala xa masenyi xili ma,

e Ala xa marasi xon.

12 A naxa e boje mafiexe toore ra.

E naxa dagalan ye, mixi yo mu e mali.

13 E naxa Marigi maxandi nimise kui,
a naxa e rakisi e xa paxankate ma.

14 A naxa e ramini dimi kui nun faxe xa noe bunma,

a naxa luutie bolon e nu xirixi naxee ra.

15 E xa Marigi batu a xa dugutegepa xa fe ra,

nun a xa wali makaabaxie xa fe ra adamadie be.

16 Barima a bara wure naadee wuru,
a kondonyie kana.

17 Xaxilitaree nu bara e yete suxu e xa murute nun e xa fe paaxie ra, e lu nimise kui.

18 Donse birin bara nu rapaaxu e ma,
e nu fa na faxe nan dei.

19 E xa na xoroxoe kui, e naxa e xui rate Alatala ma,

a naxa e rakisi e xa xoroxoe ma.

20 A naxa a xa masenyi rasanba e ma, a e rayalan,
a e ba e xa paxankate kui.

21 E xa Marigi tantu a xa dugutegepa nun a xa wali makaabaxie xa fe ra adamadie be.

22 E xa serexee ba a xa wali fanyie kolon fe ra a be.

E man xa a xa wali fanyie ifala e xui itexi ra seewe kui!

23 Naxee nu biyaasima kunkui xungbee kui baa ma,

e man nu yuleya raba yee xun ma,

24 nee bara Marigi wali foxie nun a xa wali makaabaxie to baa ma.

25 A naxa masenyi ti, turunnaade foye naxa keli

a moronyie ramaxa,

26 a nu biyaasilae xa kunkui ite a nu a sin,
e nu na paxankate kui.

27 E xun naxa magi a ra e naxa lu alo siisilae.

E xa xaxilimaya birin naxa lu e ma fu.
²⁸ E xa nimise kui e naxa Marigi xili e xui itexi ra,
 a naxa e ratanga na gbaloe ma.
²⁹ A naxa turunnaade foye iti, a a masabari,
 mɔronye naxa e raxara.
³⁰ E naxa seewa nee xa maraxare ra,
 a naxa e xunti e waxonde ra.
³¹ E xa Marigi tantu a xa dugutegeɗa nun a wali makaabaxie xa fe ra adamadie be!
³² E xa a xa fe gbo ɗama be,
 e xa a matɔxo Forie xa malanyi!
³³ A xure xungbee masarama gbengberenyi ra,
 a dulonyi findi boxi maxare ra.
³⁴ A boxi fanyi findima fɔxɔe yire ra,
 na boxikae xa fe ɗaaxi xa fe ra.
³⁵ A gbengberenyi findima xure ra
 a yire maxare findi xure guli ra,
³⁶ a kaamɛtɔɔe rasabati naa,
 e taa ti naa e sabatide.
³⁷ E xe sama, e wuri bilie sima
 naxee bogi barakama.
³⁸ A dubama e be, e wuya,
 a mu sese bama e xa xuruse konti ra.
³⁹ Ndee gbee xurunma,
 tɔɔre nun ɗaxankate ra.
⁴⁰ A maraɗaaxui dusuma forie xun na,
 a e ralɔe gbengberenyi ma kirae mu dennaxe ma,
⁴¹ A misikiinee bama tɔɔre kui,
 a e xa denbayae rawuya alo xurusee.
⁴² Mixi tinxinxie na toma e ɗelɛxinma a ra,
 Kɔno tinxintaree birin de balanma ne.
⁴³ Xaxilima naxan na, a xa a ɗɔxo sa yi fe birin xɔnma,
 a xa Marigi xa dugutegeɗa fahaamu.

108

Xunnakeli Ala saabui ra

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti
² Ala, n bara nate tongo n boɗe kui.
 N Marigi Xunnakeli Kanyi, n n xui raminima ne beetie ra.
³ N n ma korae nun n ma maxasee berema ne subaxe ma.
⁴ N Marigi, n i batuma ne sie tagi,
 n i matɔxoma ne beeti ra ɗamanee ya ma,
⁵ barima i xa dugutegeɗa gbo dangi koore ra,
 i xa xanunteya ite alo nuxuie.
⁶ Ala, i xunyi rakeli koore ma,
 i xa noɗe xa lu boxi birin xun ma,
⁷ alako i xanuntenyie xa kisi i senbe saabui ra.
 Yandi, n ma duba suxu.

⁸ Ala bara woyen a xa lingira seniyeɗi kui,
 «N n xun nakelima ne,
 n Sikemi boxi itaxun,
 n Sukoti gulunba sɔtoma ne.
⁹ N gbe nan Galadi ra, n gbe nan Manasi ra.
 Eframi boxi tan luma ne alo n xun makan-tase,
 Yudaya findi n ma munyaati ra.
¹⁰ N n sanyi maxama Mowaba boxi ma,
 n n ma sankiri wolima Edon nan ma a xa findi n gbe ra.
 N gere ti xui mema ne Filisita boxi ma.»

¹¹ «Nde n xun tima taa makantaxi ra?
 Nde n xaninma Edon boxi ma?
¹² Ala mu a ra, naxan muxu rabɛɗinxi gere kui?
¹³ I xa fa muxu malide, i xa muxu ba muxu yaxuie yi ra.
 Adamadie xa mali fufafu na a ra.
¹⁴ Won fama won senbe raminide Ala xa mali saabui ra.
 A tan nan fama won yaxuie iwurude.»

109

Tɔɔɗegela xa maxandi

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti beetiɓae xa mangɛ be
 N Marigi Ala, n naxan matɔxoma, i naxa lu dundui kui,
² barima mixi ɗaaxie na wule falafe n xun ma.
 E de mu fan, e wule fala tun.
³ E na n nabilinfe xɔnnanteya woyenyie ra,
 hali n mu fe ɗaaxi yo rabaxi e ra.
⁴ N na fe fanyi raba e be, e n gere.
 N a ragbilenma i tan Ala nan ma.
⁵ E n ma wali fanyi sare ragbilenma n ma a kobi ra,
 n ma xanunteya, e na masarama n be xɔnnanteya ra.
⁶ I xa na tɔɔɗegɛtɔe taxu mixi kobi nde ra,
 a defanboore xa a yanfa.
⁷ A na makiiti, kiiti xa kana a ra.
 I naxa a xa maxandi suxu.
⁸ A xa simaya xa dunke koti.
 Mixi gbete xa a xa wali tongo.
⁹ A xa die xa findi kiridie ra, a xa gine xa findi kaɗe ra.
¹⁰ A xa die xa findi ɗeretie ra naxee kule matima tun.
 E xa makuya e baride ra naxan bara kana.
¹¹ Donifa xa a ke birin tongo,
 a xa geeni birin xa findi si gbeteɗe gbe ra.
¹² Mixi yo naxa kinikini a ma,
 mixi yo naxa hinne a xa kiridie ra.
¹³ A boɗsɔe xa sɔnto, e xilie xa neemu mixie ra.
¹⁴ Alatala xa ratu a xa fe kobie ma,

a nga xa yunubi naxa xafari.
 15 Alatala xa ratu na yunubie ma temui birin,
 a xa e xa fe ranεemu dunija ra,
 16 barima e mu dugutegeɲa rakamalima,
 e misikiine nun fuxarilae tɔɔrɔma, han e faxa sunnunyi kui.
 17 Naxan mixi dankama, na kanyi xa danke soto.
 Naxan dubama mixie be, a xa barake soto.
 18 Danke xa ragoro a ma alo a donma ragoroma a ma ki naxe.
 A xa so a fate i alo ye,
 a xa so a xorie alo ture.
 19 A xa lu a ma alo a xa sose luma a ma ki naxe,
 a xa bilin a ma alo a beleti bilinma a tagi ki naxe temui birin.
 20 Alatala xa na sare fi n ma yaxuie be, naxee fe kobi falama n xun ma.
 21 Kɔnɔ i tan n Marigi Alatala, i xa hinne n na i xili xa fe ra, i xa n nakisi i xa dugutegeɲa fanyi saabui ra.
 22 N luxi ne alo misikiine fuxarila, naxan boɲe na tɔɔrofe ki fanyi ra.
 23 N ma fe ɲonfe alo niini naxan kuyama nunmare ra.
 Mixi n kerima alo katoe kerima ki naxe.
 24 N xinbie serεnma, n fate ɲonma, sunyi xa fe ra.
 25 E n nayaagima temui birin.
 E na n to, e yoma n ma tun.
 26 N Marigi Ala, i xa n mali, i xa n nakisi i xa dugutegeɲa xa fe ra.
 27 E xa a kolon, i senbe na n malife.
 28 E tan n dankama, kono i barake nan fima n ma.
 Yaagi fama ne dusude e xun na, kono n tan i xa konyi di, n seεwama ne.
 29 N yaxuie xa ifu, e xa yaagi xa dusu e xun na.
 30 N Alatala tantuma ne n xui itexi ra, n a matɔxɔma ne pama ya ma,
 31 barima a tixi misikiine seeti ma, a xa e ratanga mixie ma naxee wama e faxafe.

110

Alatala nan Mange Xungbe dɔxɔma

Ala matɔxɔe

Dawuda xa beeti

1 Alatala xa masenyi n marigi be:
 «I magoro n yifanyi ma,
 han n xa i sanyi ti i yaxuie fari.»

2 Alatala i senbe ragboma ne kelife Siyoni,
 han i i yaxuie yamari.

3 I xa soorie luma ne i fɔxɔ ra gere kui.
 Na kuye na iba subaxe ma,

i senbe gboma ne seniyenyi kui alo i fonike waxati.

4 Alatala bara a kali yi laayidi ra, naxan mu kanama:

«N bara i findi serεxedube ra abadan,
 a Melekisedeki daaxi.»

5 Marigi luma i yifanyi ma,
 a mangee kanama ne a xa xone loxɔe.

6 A a xa kiiti rapεrema ne pamanee fari,
 a e sonto, a mange xungbe nde xun nakana.

7 Mange xure ye minma kira i.
 A xun nakelima na nan ma.

111

Ala matɔxɔma fe naxee ma

Ala matɔxɔe

1 Wo Alatala matɔxɔ!

N Alatala batuma ne n boɲe birin na,
 tinxintɔe nun pama ya ma.

2 Marigi xa walie makaaba.

E rafan mixie ma naxee tinma e matode.

3 A xa walie nɔrɔxi,

a xa tinxinyi buma ne abadan.

4 A a niya birin xa ratu a xa kaabanakoe ma.

Alatala hinnema adamadie ra, a kinikini e ma.

5 A baloe fima mixi ma naxan gaaxuma a ya ra,

a ratu a xa saate ma abadan.

6 A bara a xa wali senbe masen a xa pama be,

pamanε gbeteε ke sofe ra e yi.

7 A walima nondi nun tinxinyi nan fari.

A xa yaamarie findima seriye fanyi nan na,

8 naxee mu kanama abadan,
 adamadie lanma e xa naxee rakamali.

9 A bara a xa pama xun sara,

a bara a xa saate mabanban abadan.

A xili seniyen, a magaaxu.

10 Xaxilimaya fɔlɔma Alatala yaragaaxui nan ma.

Mixi naxan gaaxuma Ala ya ra, a xaxili fanyi sɔtɔma ne.

Adamadie lanma e xa a matɔxɔ abadan.

112

Tinxintɔe sare

Ala matɔxɔe

1 Wo Marigi Ala matɔxɔ!

Hεeri na mixi be naxan gaaxuma Marigi ya ra,

naxan tinma a xa yaamarie rabatude.

2 A bonsoε senbe gboma ne boxi ma.

Barake luma tinxintɔe nan ma.

³ Naafuli nun bannaya luma a yi ra,
a xa tinxinyi xanxi abadan.

⁴ Yanbe minima dimi kui tinxintoe be,
naxan kinikinima a boore ma,
naxan hinnema adamadie ra,
naxan luma jere ra tinxinyi kui.

⁵ Barake luma mixi be naxan mixie kima,
naxan tinma mixi donide,
naxan walima tinxinyi ra.

⁶ Na kanyi mu birama,
mixie mu neemuma a xa tinxinyi ma.

⁷ A mu gaaxuma xibaaru paaxi ya ra,
barima a xaxili tixi Alatala ra, a boje
xanxi.

⁸ A boje raxara, gaaxui yo mu a ma.
A rajonyi, a noma ne a yaxuie ra.

⁹ A misikiine kima,
a jere ma tinxinyi kui temui birin,
a xun nakelima tun.

¹⁰ Mixi jaaxi tooroma na tofe ra,
a a jinyi maxinma, a xa fe xun nakanama.
Mixi jaaxie xa nate mu kamalima fefe ma.

113

Alatala maniyε mu na

Ala matoxoe

¹ Wo Alatala matoxo!
Alatala xa konyi die, wo xa a matoxo.
Wo Alatala xili matoxo.

² Tantui na Alatala be abadan.

³ Tantui na Alatala be yire birin,
kelife sogetede mabiri, han sogeorode.

⁴ Alatala xa noe na jamanee xun ma, a xa
noe na koore ma.

⁵ Nde maniyε won Marigi Alatala ra,
naxan magoroxi a xa kibanyi kui koore
ma,

⁶ naxan a ya ragoroma koore nun boxi ma.

⁷ A misikiine xun nakelima,
a tooromixi bama a xa setarepa kui.

⁸ A a tima a xa kuntigie seeti ma.

⁹ A di gbege fima gine dibaritare ma,
alako a xa seewa soto a xa die ya ma.

Wo Alatala matoxo!

114

Isirayila boxi Ala xa jama rasenefε

Ala matoxoe

¹ Yaxuba bonsoe naxan findixi Isirayila ra,
e naxa mini Misira xa konyiya ra,

² e sabati Yudaya Ala xa horomolingira luxi
dennaxe.

Isirayila boxi naxa findi Ala xa mangeya
ra.

³ Xulunyumi baa to Isirayila jama to,
a naxa rabi mafuren.

Yuruden xure to e to fa ra, a man naxa kira
fi e ma.

⁴ Isirayila geyae to e to, e naxa tugan tugan
jalexinyi ra,
alo yexee kontonyie nun yexee yoree tu-
ganma ki naxe.

⁵ Munse a niyaxi na baa xa rabi mafuren?
Munse a niyaxi Yuruden xure kira fixi e
ma?

⁶ Munse a niyaxi Isirayila geyae xa jalexin
alo yexee kontonyie nun yexee yoree?

⁷ Dunipa birin xa seren Marigi ya ra,
naxan findi Yaxuba Marigi Ala ra,

⁸ naxan ye dulonyi ramini fanye xoxoxe
kui.

115

Alatala gbo kuyee be

Ala matoxoe

¹ Matoxoe mu lanma muxu tan be,
matoxoe lanma Alatala nan be,
a xa hinne nun dugutegepa xa fe ra.

² Munfe ra jamanee a falama,
«E xa Ala na minden?»

³ Muxu Marigi Ala na koore ma,
a a waxonfe birin nabama.

⁴ Kono e xa kuyee yailanxi xee ma nun
gbeti nan na,
e yete belexee saabui ra.

⁵ De na e be, kono e mu woyenma,
ya na e be, kono e mu se toma,

⁶ tuli na e be, kono e mu xui mema,
joe na e be, kono e mu se xiri mema.

⁷ Belexe na e be, kono e mu se masuxuma,
sanyi na e be, kono e mu e jere ma.

Xui yo mu minima e kon na!

⁸ E yailanmae fama ne lude alo e tan.
Mixi naxee e xaxili tima e ra
e findima senbetaree nan na.

⁹ Isirayila bonsoe, i xaxili ti Alatala ra,
naxan findi i xa demeri nun i kantama ra.

¹⁰ Haruna bonsoe, i xaxili ti Alatala ra,
naxan findi i xa demeri nun i kantama ra.

¹¹ Wo tan naxee findixi Ala yaragaaxuie ra,
wo wo xaxili ti Alatala ra,
naxan findi i xa demeri nun i kantama ra.

¹² Marigi a joxo saxi won xon ma.
A won barakama ne.

Isirayila bonsoe yo, Haruna bonsoe yo,

¹³ nun Ala yaragaaxuie birin yo,
e barake sotoma ne.

¹⁴ Alatala xa wo tan nun wo xa die yiriwa.

¹⁵ Alatala naxan koore nun boxi daa,
a xa barake fi wo ma.

¹⁶ Alatala nan gbe koore ra,

konɔ a naxa dunija tan fi adamadie ma.
¹⁷ Mixi faxaxie xa mu Alatala matɔxɔma,
 mixi naxee sigama aligiyama e mu nɔma
 matɔxɔe rabade,
¹⁸ konɔ won tan naxee na dunija,
 a lanma won xa tantui rasiga Alatala ma,
 folo yi temui ma han dan mu naxan ma.

Wo Alatala matɔxɔ!

116

Ala xa kisi faxe ma

Ala matɔxɔe

¹ N Alatala xanuma barima a n xui mema.
 A naxa kinikini n wa xui ma.
² A to a tuli mati n na,
 n a maxandima ne n ma simaya birin kui.

³ Faxe luuti nu bara n xiri,
 aligiyama tɔɔre nu bara n li,
 nimise nun kontɔfli nu bara nɔ n na,
⁴ konɔ na temui n naxa Alatala maxandi,
 «Alatala, yandi, n nakisi!»

⁵ Hinnente nan Alatala ra, a tinxin.
 Won Marigi Ala kinikinima won ma.
⁶ A mixi magoroxi kantama.
 N senbe to jɔn, a naxa n nakisi.

⁷ N xa n nii raxara,
 barima Alatala bara fe fanyi raba n be.

⁸ Alatala, i bara n nii ratanga faxe ma,
 i yaye ba n ya ra,
 i n sanyi senbe so,
⁹ alako n xa jere i tan Alatala ya ra mixi
 baloxi ya ma.

¹⁰ N to nu n xaxili tima i ra,
 n naxa a fala i be,
 «N na tɔɔɔfe.»

¹¹ Limaniya to ba n yi ra,
 n naxa a fala, «Wule fale nan mixi birin
 na.»

¹² Alatala, n i sare fima di, i xa hinne xa fe
 ra?

¹³ N i xa maratange masenma ne pama be,
 Alatala xili matɔxɔfe ra.

¹⁴ N na n ma laayidie rakamalima ne
 Alatala be,
 a xa pama birin ya xɔri.

¹⁵ Alatala a jɔxɔ sama ne a batulae xa
 simaya xɔn ma.

¹⁶ I tan Alatala xa konyi di nan n na, i xa
 konyi ginɛ xa di,
 i naxan nafulunxi saya luuti ra.

¹⁷ N tantui serexe bama ne i be, n i xili
 matɔxɔma ne.

¹⁸ N na n ma laayidie rakamalima ne
 Alatala be,

a xa pama birin ya xɔri,
¹⁹ Alatala xa banxi tete kui,
 Darisalamu pama ya xɔri.

Wo Marigi matɔxɔ!

117

Ala xa xanunteya

Ala matɔxɔe

¹ Si birin xa Alatala matɔxɔ,
 bonsɔe birin xa a tantu,
² barima a xa xanunteya gbo won mabiri,
 a xa dugutegeɲa mu jɔnma abadan.

Wo Alatala matɔxɔ!

118

Xaxili tife Alatala ra

Ala matɔxɔe

¹ Wo Alatala tantu barima a fan,
 a xa xanunteya mu jɔnma abadan.

² Isirayila xa a fala,
 «A xa xanunteya mu jɔnma abadan!»
³ Haruna bonsɔe xa a fala,
 «A xa xanunteya mu jɔnma abadan!»
⁴ Ala yaragaaxuie xa a fala,
 «A xa xanunteya mu jɔnma abadan!»

⁵ N ma tɔɔre kui, n naxa Alatala maxandi.
 A naxa n ma duba suxu n fulunfe ra.

⁶ Alatala na n sɛeti ma,
 n mu gaaxuma fefe ma.
 Adamadi nɔma munse niyade n na?

⁷ Alatala na n fɔxɔ ra, a n malima.
 N fama ne node n yaxuie ra.

⁸ Xaxili tife Alatala ra, na nan fan beenun
 xaxili tife adamadi ra.

⁹ Yete taxufe Alatala ra dangi yete taxufe
 dunija manglee ra.

¹⁰ Si birin nu n nabilinxi n gere xili ma,
 konɔ Alatala naxa a niya n xa nɔ e ra.

¹¹ E nu n nabilinxi a jaaxi ra,
 konɔ n naxa nɔ e ra Alatala xili ra.

¹² E naxa din n na alo kumi tɔnsɔe,
 konɔ e naxa jɔn alo sexe xaraxi ganma ki
 naxe.

Alatala nan a niya n xa nɔ e ra.

¹³ E nu n matutunma senbe ra,
 a gbe mu nu luxi n xa bira,
 konɔ Alatala naxa n mali.

¹⁴ Alatala nan na n senbe nun n ma sɛewe
 ra,

A bara n nakisi!

¹⁵ Sɛewe nun xunnakeli xui naxa mini
 tinxintɔee xonyi a falafe ra,

¹⁶ «Alatala naxa wali senbe ra!

A naxa a mangeya masen,
a kaabanakoe raba.»

¹⁷ N mu faxa, n naxa kisi,
alako n xa Alatala xa kaabanakoe masen
nama be.

¹⁸ Alatala bara n naxankata,
konɔ a mu n luxi n xa faxa.

¹⁹ Wo tinxinyi naadɛe rabi n be,
n soma menni Alatala tantufe ra.

²⁰ Alatala xa naadɛ nan yi ki,
tinxintɔee soma naxan kui.

²¹ N i tantuma ne, barima i bara n ma duba
suxu,

i bara findi n nakisima ra.

²² Banxitie mɛɛ gɛmɛ naxan na,
na bara findi banxi sangantime ra.

²³ Na kelixi Marigi nan ma.

Kaabanakoe na a ra won tan be.

²⁴ Lɔxɔɛ nan yi ki Alatala naxan njanigexi,
won xa nɛlexin, won xa sɛɛwa a xa fe ra.

²⁵ Yandi Alatala, muxu rakisi!

Yandi Alatala, muxu xun nakeli.

²⁶ Baraka na mixi ma naxan fafe Marigi xili
ra.

Muxu Alatala matɔxɔma a xa banxi kui.

²⁷ Marigi nan na Alatala ra,
naxan xa nɔrɛ bara yanba won ma.

Wo xa sɛrɛɛ xiri sɛrɛɛbade seeti ma.

²⁸ N Marigi Ala nan i ra, n i tantuma ne,
n Marigi Ala nan i ra, n i matɔxɔma ne.

²⁹ Wo Alatala tantu barima a fan.

A xa xanunteya mu nɔnma abadan.

119

Ala xa seriye kerenyi

Ala xa seriye

¹ Sɛɛwe na mixie be naxee nɛrɛ ki tinxin,
naxee biraxi Alatala xa seriye fɔxɔ ra.

² Sɛɛwe na mixie be naxee Ala xa masenyi
mema,

naxee a fenma e bɔne birin na.

³ Nee mu tinxintareya rabama fefe ma,
e birama Ala xa kira nan fɔxɔ ra.

⁴ I bara i sago masen muxu be,
alako muxu xa muxu nɔxɔ sa a xɔn ma a
fanyi ra.

⁵ N wama fe birin nabafe

alako n xa i xa yaamarie rabatu.

⁶ Na kui n mu fama yaagide i waxɔnfe xa
fe ra.

⁷ N na i xa yaamarie kolon,

n i batuma ne n bɔne fiixe ra.

⁸ N i xa yaamarie ratinmema ne,
i naxa me n na kerenyi ra.

⁹ Fonike nɛrema seniyyeni kui di?

A bira i xa masenyi fɔxɔ ra.

¹⁰ N i fenma n bɔne birin nan na.

I naxa n lu n xa makuya i xa yaamarie ra.

¹¹ N i xa masenyi ragatama ne n bɔne ma,
alako n naxa yunubi raba i ra.

¹² Matɔxɔɛ na i be Alatala.

I xa yaamarie masen n be.

¹³ N i xa seriye durusima ne,
i naxan masenxi i kere ra.

¹⁴ N sɛɛwaxi birafe ra i xa masenyi fɔxɔ ra,
alo n na findi banna belebele ra.

¹⁵ N n nɔxɔ saxi i sago xɔn ma, n i xa kira
matoma ne.

¹⁶ I xa yaamarie rafan n ma,
n mu nɛɛmuma i xa masenyi ma.

¹⁷ Fe fanyi raba n tan, i xa konyi di be,
alako n xa kisi, n xa i xa masenyi ratinme.

¹⁸ N ya rabi alako n xa i xa seriye fanyi
igbe.

¹⁹ Xɔne nan lanxi n ma yi dunija ma,
i naxa i xa yaamarie nɔxun n ma.

²⁰ N hayi na i xa tinxinyi ma.

²¹ I i xui ratema yete igboe xili ma,
mixi dankaxi naxee i xa yaamarie
rabɛjinma.

²² I xa n natanga yaagi nun maraɲaaxui
ma,

barima n i xa masenyi suxuxi.

²³ Hali mangɛe n tɔɲnɛgɛma,
i xa konyi di a nɔxɔ sama ne i xa yaamarie
nan xɔn ma.

²⁴ I xa masenyi rafan n ma,
e n nasima a fanyi ra.

²⁵ N na tɔɔrɛ xungbe kui.

Yandi, i xa n nakisi i xa masenyi ra.

²⁶ N to n ma nɛrɛ ki masen i be, i n yaabi
ne.

Yandi, i xa i xa yaamari masen n be.

²⁷ N mali i sago fahaamufe ra,
alako n xa n nɔxɔ sa i xa kaabanakoe xɔn
ma.

²⁸ N na wafe nimise ma.

N xun nakeli alo i a laayidixi ki naxe.

²⁹ Wule falafe makuya n na.

Hinne n na i xa seriye saabui ra.

³⁰ N bara dugutegeɲa kira sugandi,
n bɔne birama i xa seriye nan fɔxɔ ra.

³¹ Alatala, n xirixi i xa seriye nan na,
i naxa n lu yaagi kui.

³² N na n nɛrɛfe i xa yaamarie xa kira nan
xɔn ma,

barima i bara a niya i waxɔnfe xa lu n bɔne
ma.

³³ Alatala, n matinxin i xa yaamarie ra,
alako n xa lu i xa kira xɔn ma n ma simaya
birin kui.

³⁴ Xaxili fanyi fi n ma,

alako n xa n nɔxɔ sa i xa seriye xɔn ma,
n man xa a rabatu n bɔne birin na

35 N naɓɓe i xa yaamarie xa kira xɔn ma, barima e rafan n ma

36 N bɔɓe rafindi i xa masenyi ma, i naxa a rafindi bannaya tinxintareya ma.

37 N yae ba see ra naxee ɓonma, n nakisi i xa kira xɔn ma.

38 I xa laayidi rakamali i xa konyi di be, i naxan nagataxi i yaragaaxuie ya ra.

39 N ba yaagi kui n gaaxuxi naxan ya ra, barima i xa seriye fan.

40 N wama birafe i xa masenyi fɔxɔ ra a fanyi ra.

N nakisi i xa tinxinyi kui.

41 Alatala, fa i xa xanunteya nun i xa kisi ra n be,

alo i a laayidi ki naxe.

42 Na temui, n noma ne n maberema yaabide,

barima n tan laxi i xa masenyi ra.

43 I naxa nondi masenyi ba n de i,

barima n xaxili tixi i xa kiiti ra.

44 N i xa seriye rabatuma ne abadan.

45 N luma xoreya nan kui,

barima n na i sago nan fenfe.

46 N i xa masenyi falama ne mangee be, n mu fama lude yaagi kui.

47 Birafe i xa yaamarie fɔxɔ ra, na rafan n ma.

48 N na n belexee itema tantui ra i xa yaamarie xa fe ra, naxee rafan n ma. N wama n ɓɔxɔ safe i xa seriye xɔn ma.

49 I xa ratu i xa masenyi ma, i naxan masen i xa konyi di be, naxan xaxili sa fima n ma yare.

50 N madunduma n ma tɔɔre kui

i xa laayidi nan saabui ra.

51 Yetɛ igboe n mayelema ne, kɔnɔ n mu i xa seriye kira beɓinma.

52 Alatala, n to n natu i xa kiiti tinxinxie ma

i naxan saxi temui dangixi, n bɔɓe limaniyama ne.

53 N bɔɓe texi a ɓaaxi ra tinxintaree xili ma naxee i xa seriye raboloma.

54 N sabati dede, n beeti bama ne i xa yaamarie xa fe ra.

55 Kɔe ra n na n natuma ne i xili ma.

Alatala, n fama ne i xa seriye ratinmede.

56 N darixi i sago rabatufe nan na.

57 Alatala, i tide gbo n be.

N bara laayidi tongo i xa masenyi rabatufe ra.

58 N wama lufe i seeti ma n bɔɓe birin na. Hinne n na alo i a masen ki naxe.

59 N to n ɓere ki mato, n bara gbilen i xa masenyi ma.

60 N gbatama ne, n mu dugundima i xa yaamarie rabatufe ra.

61 Hali mixi ɓaaxie kankan n ma, n mu neemuma i xa seriye ma.

62 Kɔe tagi, n kelima ne, n i matɔxɔ i xa kiiti tinxinxi xa fe ra.

63 I yaragaaxui birin findixi n ɓereboore nan na, nun naxee i sago rabatuma.

64 Alatala i xa xanunteya na duniɓa birin ma,

n xaran i xa yaamarie ra.

65 Alatala, i bara fe fanyi raba n tan i xa konyi be,

alo i a laayidixi ki naxe.

66 N xaran fe tagi rasade nun fe kolonyi ra, barima n laxi i xa yaamarie ra.

67 N nu bara loe beemanu i xa n ma fe magoro,

kɔnɔ yakɔsi fa n na i xa masenyi nan nabatufe.

68 I fan, i fe fanyi rabama,

n xaran i xa yaamarie ra.

69 Hali yetɛ igboe wule sama n xun, n i xa yaamarie rabatuma ne n bɔɓe birin na.

70 E bɔɓe xɔrɔxɔ alo gɛme,

kɔnɔ i xa seriye ɓɔxun n be.

71 N ma tɔɔre bara n mali i xa yaamarie kolonfe ra.

72 I xa masenyi fan n be xɛema nun gbeti ra.

73 I tan nan n daaxi, i tan nan n nafalaxi i xonye ra.

Fahaamui fi n ma i xa yaamarie kolonfe ra.

74 I yaragaaxuie xa seewa n tofe ra,

barima n xaxili tixi i xa masenyi ra.

75 Alatala, n a kolon i xa kiiti tinxinxi ra, n a kolon i n ma fe magoroxi xanunteya nan ma.

76 Yandi, i xa xanunteya xa n madundu, alo i a laayidi n tan, i xa konyi be ki naxe.

77 I xa kinikini n ma alako n xa kisi, barima i xa seriye rafan n ma.

78 Yetɛ igboe xa yaagi soto, barima n mu fe yo rabaxi e ra e n tɔɔroma naxan ma.

N tan ɓɔxɔ sama i sago nan xɔn ma.

79 I yaragaaxuie xa gbilen n ma,

a nun naxee i xa masenyi kolon.

80 N bɔɓe xa i xa yaamarie suxu, alako yaagi naxa fa dusu n xun na.

81 A xoli n ma n xa i xa kisi soto, kɔnɔ n xaxili tixi i xa masenyi nan na.

82 N i xa laayidi rakamalixi mamefe.

N a falama n bɔɓe kui, «I n madunduma mun temui?»

83 N luxi alo kundi naxan na raxarafe, kɔnɔ n mu neemuma i xa yaamarie ra.

84 N xa mame ti han mun temui, beenun i xa n yaxuie ɓaxankata?

85 Yete igboe gantanyi tima n ya ra.
Seriye mu na ki.
86 I xa yaamari birin tinxin.
N natanga tɔɔnege ma.
87 A gbe mu luxi e xa n ma fe kana,
kɔɔ n tondi ne i xa yaamarie rabolode.
88 N nakisi i xa xanunteya ra,
alako n xa i xa masenyi suxu.
89 Alatala, i xa masenyi na koore ma
abadan.
90 I xa xanunteya buma ne kelife to bɔnsɔe
ma han bɔnsɔe naxee sa fama.
I dunija xanxi nan daa.
91 I xa seriye buma han to,
birin na i xa mangeya nan bun ma.
92 Xa n mu seewa i xa seriye ra nu,
n bara bɔɔ n ma tɔɔre kui nu.
93 N mu neemuma i xa masenyi ra feo,
barima i n kisixi e tan nan saabui ra.
94 N bara n yete fi i ma, n nakisi.
N tinma i sago suxufe ra.
95 Mixi jaaxie wama n faxafe,
kɔɔ n tan jɔɔ saxi i xa masenyi xɔn ma.
96 N a kolon dunija fe birin jɔnma ne,
kɔɔ i xa seriye mu kanama abadan.
97 I xa seriye rafan n ma.
N na n jɔɔ saxi a xɔn ma kude.
98 I xa yaamarie n findima fahaamula nan
na
dangi n yaxuie ra, barima e na n bɔne kui
temui birin.
99 N xaxili fan n karamɔɔe xaxili be,
barima n na n jɔɔ saxi i xa masenyi nan
xɔn ma.
100 N fe kolon dangife forie ra,
barima n i sago rabatuxi.
101 N bara n sanyi ba kira jaaxie xɔn ma,
n xa bira i xa masenyi fɔɔ ra.
102 N mu i xa seriye bejin, barima i tan nan
yati n xaran na ra.
103 I xa masenyi jɔxun n de kui dangi kumi
ra.
104 N xaxili fanyi soto i sago nan na.
Na kui n bara kira jaaxie tan xɔn.
105 I xa masenyi findixi lanpui nan na n san
tide,
a findi naiyalanyi ra n ma kira xɔn ma.
106 N bara laayidi tongo naxan mu kanama,
n fama ne birade i xa seriye tinxinxi fɔɔ
ra.
107 N bara tɔɔɔ a gbe ra.
Alatala, n nakisi i xa masenyi ra.
108 Alatala, n bara i maxandi,
i xa n ma matɔɔe suxu serexe ra,
i xa n xaran i sago ra.
109 N nii na faxe ya i temui birin,
kɔɔ n mu neemuma i xa seriye ma.
110 Mixi jaaxie gantanyi tema n be,
kɔɔ n mu n makuyama i sago ra.

111 I xa masenyi findixi n ke nan na
abadan,
a n bɔne raseewama ne.
112 N bɔne birama ne i xa yaamarie fɔɔ ra
abadan.
113 N filankafui xɔnma,
kɔɔ i xa seriye rafan n ma.
114 N kantari nun n makantama na i tan
nan na,
n xaxili tixi i xa masenyi ra.
115 Wo wo masiga n na, wo tan mixi kobie,
alako n xa Ala xa yaamarie ratinme.
116 N demen alo i laayidi ki naxe, alako n
xa kisi.
I naxa fe kana n xaxili tixi naxan na.
117 I xa ti n fanga ra, alako n xa kisi.
N ya tixi i xa yaamarie ra.
118 I xa tondi mixie ra naxee e makuyama
i xa seriye ra,
barima madaxupa nun wule na e xa fe
birin kui.
119 I mixi kobie jɔnma ne yi dunija ma,
alo xabui gbeti gbi bama ki naxe.
Na nan a ra i xa masenyi rafan n ma.
120 N fate serenma i xa magaaxui ra,
n hanmexi i xa kiiti ra.
121 N walima nɔndi nun tinxinyi nan na.
I naxa n lu n yaxuie yi ra.
122 I xa n ma fe sɔɔneya i senbe ra,
I naxa lu yete igboe xa nɔ n na.
123 N ya tixi i xa kisi ra temui birin,
a nun i xa masenyi tinxinxi.
124 Hinne i xa konyi ra i xa xanunteya kui.
N xaran i xa yaamarie ra.
125 Fahaamui fi n tan, i xa konyi ma,
alako n xa i xa masenyi kui kolon.
126 Mixie na i xa seriye matandife.
Alatala, a lanma i xa ti e ya ra yakosi.
127 I xa yaamarie rafanxi n ma dangife
xeema fanyin ra,
128 n to a mapɔxun i sago tinxin,
n kira birin xɔnma ne naxan mu findi
nɔndi ra.
129 I xa masenyi n de ixarama,
n a rabatuma na nan ma.
130 I xa masenyi kui matofe,
a xaxili fima ne xaxilitaree ma.
131 A na n nii ra n xa i sago kolon.
132 I ya rafindi n ma, i xa hinne n na,
alo i darixi a raba ra ki naxe i xanuntenyie
be.
133 I xa n ti i xa masenyi fari,
i naxa lu fe jaaxi yo xa nɔ n na.
134 N ba adamadie xa nɔe bun ma,
alako n xa i xa yaamarie ratinme.
135 I yatagi nɔre rayanba i xa konyi ma,
i xa n xaran i xa yaamarie ra.
136 N luma wa ra a gbe ra,

barima n a kolon mixie mu i xa seriye
ratinmema.

137 Alatala i tinxin, i xa kiitie fan tinxin.

138 I xa masenyi tinxin, a man findixi nondi
yati nan na.

139 N boje rapaaxuma ne n ma,
barima n yaxuie mu e tuli matima i xa
masenyi ra.

140 I xa masenyi bara a yete xa nondi
masen,

a rafan n tan i xa konyi ma.

141 Hali n xurun, mixie yoma n ma,
n mu neemuma i sago ma.

142 I xa tinxinyi buma abadan.

I xa seriye nondi na a ra.

143 Sunnunyi nun toore n suxuxi,
kono i xa yaamarie noxon n be.

144 I xa seriye tinxin abadan.
Fahaamui fi n ma alako n xa kisi.

145 Alatala, n na n de rawafe i be n boje
birin na.

N yaabi, alako n xa no i xa yaamarie
ratinmede.

146 N na n de rawafe i be.

N nakisi, alako n xa no i sago rabade.

147 N kelima beemanu subaxe xa a li,
n i maxandi i xa n demen.

N xaxili tixi i xa masenyi nan na.

148 N mu xima koe ra,

n na n mapoxunma i xa masenyi nan tun
ma.

149 I i tuli mati n xui ra i xa xanunteya xa
fe ra.

Alatala, n nakisi i xa kiiti bere ra.

150 Mixie bara maso n na,
naxee wama fe paaxie xon.

E makuya i xa seriye ra.

151 Kono i tan Alatala, i makore n na,
i xa yaamarie findixi nondi nan na.

152 N a kolon kabi a rakuya,
i bara i xa masenyi mabanban alako a xa
bu abadan.

153 N ma toore mato, i xa n nakisi,
barima n mu neemuxi i xa seriye ma.

154 I xa n xun mafala, i xa n xun sara.
N nakisi alo i a laayidi ki naxe.

155 Kisi makuya mixi paaxie ra,
barima e mu birama i xa yaamarie foxo ra.

156 Alatala, i xa kinikini gbo.

N nakisi i xa kiiti bere ra.

157 N gerefae wuya,
kono n mu gbilen i sago foxo ra.

158 I yanfamae tofe rapaaxu n ma,
barima e mu i xa masenyi suxuma.

159 A mato, i xa yaamarie rafan n ma.
Alatala, n nakisi i xa xanunteya xa fe ra.

160 I xa masenyi nondi na a ra,
i xa kiiti tinxinxi buma ne abadan.

161 Mangee n tooroma hali n mu fe paaxi
yo rabaxi e ra,
kono n gaaxuma i xa masenyi ya ra n boje
birin na.

162 N seewaxi i xa laayidi ra,
alo mixi naxan geeni xungbe sotoxi.

163 N wule xonxi, a rapaaxu n ma,
kono i xa seriye n xanuntenyi na a ra.

164 N i matoxoma sanmaya solofere loxo yo
loxo

i xa kiiti tinxinxi xa fe ra.

165 Bojesa gbegebe nan na mixie be,
i xa seriye rafanxi naxee ma.

Fefe mu e rabirama.

166 Alatala, n xaxili tixi i xa kisi ra,
n birama ne i xa yaamarie foxo ra.

167 N i xa masenyi suxuma ne,
barima e rafan n ma ki fanyi ra.

168 N birama ne i sago nun i xa masenyi
foxo ra.

I n jere ki birin kolon.

169 Alatala, i xa n ma duba suxu.

Fahaamui fi n ma i xa masenyi saabui ra.
170 N ma maxandi xa i li.

N nakisi alo i a laayidi ki naxe.

171 I matoxoe xa mini n de i,
barima i n xaranfe i xa yaamarie nan na.

172 N de xa beeti nde ba i xa masenyi xa fe
ra,

barima i xa yaamarie birin tinxin.

173 I xa fa n demen,

barima n i sago nan sugandixi.

174 Alatala, n nii na i xa kisi ma,

i xa seriye n naseewama ne.

175 I xa n nakisi alako n xa no i matoxode.
I xa kiitie xa n demen.

176 N nabepinxi ne alo yexe loexi.

I xa n tan i xa konyi fen,

barima n mu neemuxi i xa yaamarie ma.

120

Ratangafe gere ma

Ala maxandi

¹ Biyaasilae xa beeti nde
N na Alatala maxandi n ma toore kui,
a n yaabima ne.

² Alatala, n natanga wule falee de ma,
naxee mixie madaxuma.

³ Mixi madaxui, a fama munse rabade?

⁴ A fama soxoe nan tide tanbe raluganxi
ra,

a fama ganyi tide te wolee ra.

⁵ A xorocho n be lufe ra Meseki boxi ma,
a xorocho n be lufe ra Kedari bonsoe ya ma.

⁶ N bara bu yi mixie ya ma,
naxee bojesa xonxi.

⁷ N tan na bojesa nan be,
kono n nefee woyen,

e tan wama gere nan xon ma.

121

Demeri kelima Ala ma

Ala matoxoe

¹ Biyaasilae xa beeti nde

N na n ya ratema geyae mabiri.

N ma demeri kelima minden?

² N ma demeri fatanma Alatala nan na, naxan koore nun boxi daaxi.

³ A mu tinma i xa bira.

A i kantama, a mu kinsonna.

⁴ Isirayila kantama mu kinsonna, a mu xima.

⁵ Alatala nan i kantama.

A findixi niini nan na i be,

⁶ alako soge naxa i tooro yanyi ra, kike naxa i tooro koe ra.

⁷ Alatala i ratangama ne toore birin ma, a i niu makantama.

⁸ I na mini, Alatala luma ne i seeti ma.

I na so, Alatala birama ne i foxo ra.

A na i seeti ma yakosi, a na i seeti ma abadan.

122

Bopesa xa lu Darisalamu

Ala matoxoe

¹ Biyaasilae xa beeti nde Dawuda naxan sebe

N bara seewa n biyaasi booree xa woyenyi ma, a falafe ra,

«Won xee Alatala xa banxi!»

² «Yakosi muxu sanyie tixi i tan Darisalamu sode de ra.»

³ Darisalamu taa na a ra naxan tixi lanyi kui.

⁴ Alatala xa mixie tema ne naa e bonsoe ki ma

alako e xa Alatala xili matoxo alo a yamarixi ki naxe.

⁵ Kiitisa xa kibanyie doxoxi menni ne, Dawuda bonsoe xa mangxe kibanyie.

⁶ Wo bopesa maxandi Darisalamu be!

«Ala xa i xanuntenyie ratanga fe xoroxoe ma.

⁷ Ala xa a niya bopesa xa lu i xa tete kui. Ala xa i ratanga gere ma.»

⁸ N ngaxakerenyie nun n xanuntenyie xa fe ra,

n a falama ne, «Bopesa xa lu wo be!

⁹ N i xa heeri fenma ne won Marigi Alatala xa horomolingira xa fe ra.»

123

Ala xa konyie

Ala maxandi

¹ Biyaasilae xa beeti nde

N na n ya ratema i tan nan na,

i tan naxan ma kibanyi na koore ma.

² Muxu yae tixi muxu Marigi Alatala nan na a xa kinikini xa fe ra, alo konyie yae tixi e marigi ra ki naxe.

³ Alatala, kinikini muxu ma, barima jama bara yo muxu ma,

⁴ yete igboe bara muxu mabere.

124

Ala xa maratange

Ala matoxoe

¹ Biyaasilae xa beeti nde Dawuda naxan sebe

Isirayila jama xa a fala:

Xa Alatala mu lu won seeti ma nu,

² xa Alatala mu won mali gere kui nu,

³ na gerefae bara won xun nakana e xa xone ra nu,

⁴ alo banbaranyi dinma xure ma ki naxe,

⁵ a fa mixie madula ye xoorra senbe ra.

⁶ Tantui na Alatala be,

naxan mu tin e xa no won na.

⁷ Won bara kisi alo xoni naxan kisixi gantanyi ra.

Gantanyi bara kana,

yele bara boo a ra,

won bara e lu naa.

⁸ Won ma demeri na Alatala xili nan na, naxan koore nun boxi daaxi.

125

Alatala a xa jama rabilinfe

Ala xa seriye

¹ Biyaasilae xa beeti nde

Naxee e xaxili tima Alatala ra,

e senbe sotoma ne alo Siyoni geya

naxan mu serenna, a bu abadan.

² Darisalamu rabilinxi geyae ra ki naxe,

Alatala a xa jama fan nabilinxi na ki ne abadan.

³ Mangasanyi jaaxi mu tinxintoe xa boxi yamarima,

alako tinxintoe belexe naxa lan fe jaaxi.

⁴ Alatala, hinne mixi fanyie ra, naxee bopese fiixe,

⁵ kono i tan Alatala, i xa tinxintaree keru e yuge ma.

Ala xa bopesa lu Isirayila boxi ma.

126

Ala mixi xoreyafe

Ala matɔxɔɛ

- ¹ Biyaasilae xa bɛɛti nde
Alatala to geelimanie ragbilen Siyoni,
a lu nɛ muxu bɛ alo xiye.
² Muxu naxa yele,
muxu naxa bɛɛti ba sɛɛwɛ ra.
Sie nu a falama nɛ e bore bɛ,
«Alatala bara kaabanakoe raba yie bɛ.»
³ Iyo, Alatala bara kaabanakoe raba muxu
bɛ,
muxu sɛɛwaxi ki fanyi ra.
⁴ Alatala, muxu harige ragbilen muxu ma
alo ye ragbilenma Negewi bɔxi xure
xorixie ra ki naxe.
⁵ Mixi naxee xɛ sama yaye ra, e fama nɛ a
xabade sɛɛwɛ kui.
⁶ Mixi naxan sigama sansi side, e na wafe,
na mixi gbilenma nɛ baloe ra, a sɛɛwaxi.

127*Ala nan banxi tife**Ala matɔxɔɛ*

- ¹ Biyaasilae xa bɛɛti nde Sulemani naxan
ba
Xa Alatala xa mu banxi ti,
a timae walima nɛ fufafu.
Xa Alatala xa mu taa makantama,
a kantamae walima nɛ fufafu.
² Wo kelima subaxɛ ma,
wo walima han kɔɛ ra baloe sotofe ra.
Na kui wo walima tun.
Kɔnɔ Ala a xanuntenyie man kima e sa
temui.
³ Die findima nɛ kɛ ra mixi bɛ Alatala
naxan kima,
fe fanyi sare nan e ra,
naxee kelima a tan ma.
⁴ Die naxee sotoxi fonike temui,
nee tide luma nɛ alo soorie xa xalie.
⁵ Barakɛ na mixi bɛ
naxan xa xali sase rafexi.
A yaxuie mu noma a rayaagide jama ya i.

128*Di findixi baraka nan na**Ala xa seriye*

- ¹ Biyaasilae xa bɛɛti nde
Sɛɛwɛ na Alatala xa yaragaaxui nan bɛ,
naxan jɛrɛma a xa kira xon ma.
² I xa wali geeni luma i tan nan bɛ,
a findi sɛɛwɛ nun harige ra i bɛ.
³ I xa gine luma nɛ alo wuri bogila i xa
banxi kui,
i xa die luma nɛ alo wuri nɛnɛɛ i xa teebili
sɛɛti ma.
⁴ A na na ki nɛ Alatala xa yaragaaxui bɛ,
a barakaxi.

- ⁵ Alatala xa i baraka kelife Siyoni.
I xa Darisalamu harige to i xa simaya birin
kui.
⁶ I xa i xa die xa die to.

Ala xa bɔɛsa lu Isirayila bɔxi ma.

129*Ala xunnakeli fife tɔɔromixi ma**Ala matɔxɔɛ*

- ¹ Biyaasilae xa bɛɛti nde
Isirayila xa a fala:
N gerefɛe bara n tɔɔro kabi n fonike temui.
² E bara n tɔɔro a jaaxi ra kabi a folɛ,
kɔnɔ e mu nɔ n na.
³ E bara n fari ibɔɔ
alo xɛ sae bɔxi booma ki naxe.
⁴ Kɔnɔ Alatala tinxin.
A bara mixi kobie xa luuti xirixie bolon.
⁵ Ala xa Siyoni xɔnmixie rayaagi.
⁶ Ala xa e lu alo banxi fari jooge,
naxan xarama beenun a xa tala,
⁷ naxan mu findima baloe ra xɛ sae bɛ.
⁸ Dangi mixie naxa duba wo bɛ, a falafe ra,
«Ala xa wo baraka.
Muxu bara duba wo bɛ Alatala xili ra.»

130*Alatala Marakisima**Ala maxandi*

- ¹ Biyaasilae xa bɛɛti nde
Alatala, n i xilima n ma tɔɔrɛ tilinxi nan
kui.
² N Marigi, i xa i tuli mati n xui ra,
i xa n ma maxandi rame kinikini kui.
³ Xa i tan Alatala ratuma mixie xa yunubie
ma,
nde noma tide i ya ra sɔnɔn?
⁴ Kɔnɔ i tan yunubie xafarima nɛ.
Na kui mixi gaaxuma nɛ i ya ra.
⁵ N xaxili tixi Alatala nan na n nii birin na,
n ya tixi a xa masenyi nan na.
⁶ N xaxili naxan tixi n Marigi ra,
na dangi taa makantɛ xa mame ti ra kuye
iba ra.
A gbo na bɛ.
⁷ Isirayila, i xa i xaxili ti Alatala ra,
barima i xa xanunteya na a bɔɛɛ kui,
a i xunsare birin fima nɛ.
⁸ A tan nan Isirayila xun sarama a xa
yunubie birin ma.

131*Danxaniyatɔɛ xa maraxare**Ala matɔxɔɛ*

- ¹ Biyaasilae xa bɛɛti nde Dawuda naxan ba

Alatala, yete igboe mu n na,
n mu la n yete ra.
N mu soma fee ya ma naxee senbe gbo n
be,
naxee dangi n ma fahaamui ra.
2 N naxan nabaxi, n na n sabarixi ne,
n na n nii raxara alo di de baxi.

3 Isirayila, i xa i xaxili ti Alatala ra temui
birin.

132

*Ala xa laayidi Dawuda nun Darisalamu
be*

Ala maxandi

1 Biyaasilae xa beeti nde
Alatala, i xa ratu Dawuda ma a nun a xa
toore birin ma.

2 A naxa a rakali Alatala be,
a naxa a rakali Yaxuba Marigi Ala
Senbema be,

3 «N mu soma n xonyi, n mu n sama,

4 n mu n ya maxima,

n mu n ya magirama,

5 han n sa lingira sotoma Yaxuba Marigi
Ala Senbema be temui naxe.»

6 Won nu bara a xa fe me Efarata boxi ma.
Won naxa a li Yaara xa xe ma.

7 «Won xee a xa horomolingira yire,
won xa won xinbi sin a santide ya i.

8 Alatala, keli i xa talu i sabatide, i tan nun
i xa saate kankira.

9 I xa serexedubee xa lu xunnakeli kui,
i dugutegee xa e seewe xui rate.»

10 I xa konyi Dawuda xa fe ra,
i naxa mee i xa mange sugandixi ra.

11 Alatala a kali ne Dawuda be,
marakali naxan mu kanama,
a naxe, «N i bonsoe nde nan doxoma i xa
kibanyi ma.

12 Xa i xa die sa n ma saate binya,
e n ma yaamarie rabatu,
e xa die fan luma ne i xa kibanyi ma
abadan.»

13 Barima Alatala bara Siyoni sugandi,
menni nan nafanxi a ma a sabatide ra.

14 A naxe, «N sabatide nan be ra abadan.
N doxoma be n ma kibanyi kui barima be
rafanxi n ma.

15 N barake sama ne Siyonikae ma,
n baloe fi e xa misikiinee ma.

16 N kisi fima ne e xa serexedubee ma,
e dugutegee beeti bama ne seewe kui.»

17 «Be n Dawuda senbe rakelima ne,
n naiyalanyi raminima ne n ma Mixi
Sugandixi be.

18 N yaagi dusuma ne a yaxuie xun na,
konc n noe dusuma a tan nan xun na.»

133

Ala xa pama xa lanyi

Ala matoxoe

1 Biyaasilae xa beeti nde Dawuda naxan ba
Ngaxakerenyie lanma e xa lu lanyi kui.
Fe fanyi yati yati nan na ki.

2 Na fan alo ture naxan surusuruma
Haruna xunyi ma,

a fa goro a dexabe ma,
han a dugi li.

3 Na luma ne alo xini naxan goroma
Xerimon nun Siyoni geyae ma,
barima Alatala barake nun kisi ragoroma
naa abadan.

134

Duba serexedube be

Ala matoxoe

1 Biyaasilae xa beeti nde
Wo tan Alatala xa konyie,
wo xa Alatala matoxo,

wo tan naxee walima kee ra Alatala xa
horomobanxi kui.

2 Wo xa wo belexe ite horomobanxi kui
Alatala matoxofe ra.

3 Alatala naxan koore nun boxi daa,
a xa barake sa wo ma kelife Siyoni.

135

Isirayila xa matoxoe

Alatala matoxoe

1 Wo Marigi Alatala matoxo, wo a xili
matoxo.

Alatala xa konyie, wo xa a matoxo,

2 wo tan naxee walima Alatala xa
horomobanxi kui,

won tan naxee walima Ala xa banxi tete
kui.

3 Wo xa Alatala matoxo, barima a fan.
Wo xa beeti ba a xili matoxofe ra, barima
a rafan a ma.

4 Alatala bara Yaxuba sugandi a yete be,
alako Isirayila xa findi a xa pama fanyi ra.

5 N tan a kolon a Alatala gbo,
won Marigi dangi alae birin na.

6 Alatala a waxonfe rabama ne koore nun
boxi ma,
a a rabama ne baa tilinxie ma.

7 A nuxuie ratema keli dunija tunxunyi
naani ma,

a tune rafa nun seyamakonyi, a foye
xungbe ramini a ragatade kui.

8 A Misira di singee birin faxa,

keli mixie ma han a sa xurusee li.

⁹ A naxa tonxumae nun kaabanakoe raba Misira,

Firawuna nun a xa waliksee birin xili ma.

¹⁰ A naxa sie wuyaxi bonbo, a mange senbema gbege faxa.

¹¹ A naxa Amoriakae xa mange Sixon, Basan mange Ogo, nun Kanaan mange birin xa boxi tongo,

¹² a naxa a fi a xa pama Isirayila ma ke ra.

¹³ Alatala, i xili mu loema abadan, i xili ifalama ne temui birin,

¹⁴ barima Alatala fama ne a xa pama gbeɲoxode, a fa kinikini a xa konyie ma.

¹⁵ Si naxee mu Ala kolon, e kuyee yailanma xee ma nun gbeti nan na e belexee ra.

¹⁶ De na na kuyee be, konɔ e mu woyenma. Yae na e be, konɔ e mu se toma.

¹⁷ Tulie na e be, konɔ e mu fe mema. Nengi yo mu e fate i.

¹⁸ E rafalamae xa lu alo e tan, a nun naxee birin lama e ra.

¹⁹ Isirayilakae, wo tan xa Alatala tantu.

Haruna bonsoe, wo xa Alatala tantu.

²⁰ Lewi bonsoe, wo xa Alatala tantu.

Wo tan Ala yaragaaxuie, wo xa Alatala tantu.

²¹ Tantui na Alatala be kelife Siyoni.

Tantui na Alatala be naxan sabatixi Darisalamu.

Wo xa Alatala matoxo!

136

Tantui na Ala be a xa xanunteya xa fe ra

Ala matoxoe

¹ Wo Alatala tantu, barima a fan, dan mu na a xa xanunteya ma.

² Wo Alatala tantu naxan dangi alae birin na, barima dan mu na a xa xanunteya ma.

³ Wo marigie xa Marigi tantu, barima dan mu na a xa xanunteya ma.

⁴ Wo xa a tan tantu,

a tan naxan keren kaabanakoe rabama, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

⁵ a tan naxan koore daaxi a xa fahaamui ra,

barima dan mu na a xa xanunteya ma,

⁶ a tan naxan boxi itala yee fari, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

⁷ a tan naxan yanba se xungbee daaxi, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

⁸ soqe, alako a xa yanyi iyalan, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

⁹ kike nun tunbuie, alako e xa koɛ iyalan,

barima dan mu na a xa xanunteya ma.

¹⁰ Wo xa a tan nan tantu,

a tan naxan Misirakae xa di singee faxa, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

¹¹⁻¹² a tan naxan Isirayila ramini Misira boxi ma a senbe nun a xa noɛ ra,

barima dan mu na a xa xanunteya ma,

¹³ a tan naxan Xulunyumi baa ibolon firin na,

barima dan mu na a xa xanunteya ma,

¹⁴ a tan naxan Isirayilakae radangi baa tagi,

barima dan mu na a xa xanunteya ma,

¹⁵ a tan naxan Firawuna nun a xa pama rasin Xulunyumi baa xooɾa,

barima dan mu na a xa xanunteya ma.

¹⁶ Wo xa a tan nan tantu, a tan naxan a xa pama radangi gbengberenyi ra,

barima dan mu na a xa xanunteya ma,

¹⁷ a tan naxan mange xungbee faxa, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

¹⁸ a tan naxan mange senbema faxa, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

¹⁹ alo Amori mange Sixon, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

²⁰ alo Basan mange Ogo, barima dan mu na a xa xanunteya ma,

²¹⁻²² a tan naxan e xa boxi fi a xa konyi Isirayila ma ke ra,

barima dan mu na a xa xanunteya ma.

²³ Wo xa a tan nan tantu, a tan naxan ratuxi muxu xa konyiya ma,

barima dan mu na a xa xanunteya ma,

²⁴ a tan naxan muxu baxi muxu yaxuie yi ra,

barima dan mu na a xa xanunteya ma,

²⁵ a tan naxan neme fima a xa daali birin ma, barima dan mu na a xa xanunteya ma.

²⁶ Wo Ala tantu naxan na koore ma, barima dan mu na a xa xanunteya ma.

137

Isirayila xa konyiya Babilon boxi ma

Ala matoxoe

¹ Muxu nu doxoxi Babilon xuree de ra Siyoni xa fe ratufe ra.

² Muxu nu bara muxu xa korae gbaku wuri bilie kon na.

³ Muxu yaxuie nu Siyoni beɛtie maxorin muxu ma,

e nu wama beɛti seewaxi nde xon. E naxe, «Siyoni beɛti nde ba muxu be.»

4 Muxu noma beeti bade Alatala be yi konyiya kui di?

5 Darisalamu, xa n neemu i ma, n belexe naxa no korra raberede sonon,

6 n nenyi xa kankan n de kui.

Na xa raba n na xa a sa li n naxa neemu Darisalamu ma, xa a xa fe mu findi n ma seewe ra.

7 Alatala, i xa ratu Edonkae xa fe raba ma Darisalamu xa nimise loxo.

E tan nan nu a falama,

«Won xa a kana han won sa a ba a bunyi ra.»

8 Babilon, wo xa xunnagore bara ge janigede,

seewe na a be naxan i sare ragbilenma i ma,

i fe jaaxi naxan nabaxi muxu ra.

9 Seewe na mixi be

naxan i xa die suxuma,

a e butuxun fanye fari.

138

Ala batufe bope birin na

Dawuda xa beeti

1 N i batuma ne n bope birin na,

n i matoxo alae ya i.

2 N na n xinbi sinma ne i xa horomolingira mabiri,

n i xili matoxo i xa xanunteya nun dugutegepa xa fe ra,

barima i bara i xili nun i xa masenyi rate fe birin xun na.

3 N to i xili, i naxa n yaabi, i naxa n nalimaniya i senbe ra.

4 Mange naxee birin na yi dunipa ma, e na i xa masenyi rame,

e xa i matoxo.

5 E xa Alatala xa kira matoxo,

barima Alatala xa nore gbo.

6 Hali Alatala na koore ma, a meenima ne mixi magoroxie ma, konso a makuyama ne yete igboe ra.

7 N na lu toore kui,

i n nakisima ne,

i n yaxuie xa xone xun nakanama ne,

i fa n nakisi i senbe ra.

8 Alatala n ma fee rakamalima ne.

Alatala, dan mu na i xa xanunteya ma.

I naxa i xa daalie rabolo.

139

Ala mixie kolonfe

Ala matoxo

1 Dawuda xa beeti beetibae xa mange be Alatala, i n bope birin kolon.

2 I n doxo temui kolon, i n keli temui kolon,

i n ma mapoxunye birin kolon beenun n xa e mapoxun.

3 I n pere temui kolon, i n sa temui kolon, i n ma kirae birin kolon.

4 Beenun woyenyi xa mini n de i,

i tan jan bara a birin kolon.

5 I n nabilinma ne i xonyee ra.

6 Na fe kolonyi makaabaxi gbo n tan be, a dangi n ma fahaamui ra.

7 N sigama minden, n xa n makuya i Xaxili ra?

N na n gima minden, n xa n noxun i ma?

8 Xa n sa te koore ne, i na menni.

Xa n sa goro aligiyama ne, n i lima ne naa.

9 Xa n sa keli subaxe ma, n baa igiri,

10 i belexe n naperema ne, i senbe n malima ne.

11 Xa a sa li n fa a fala,

«N noma n noxunde dimi kui naiyalanyi mu na dennaxe,»

12 i n toma ne na dimi kui alo n na soge nan bun ma.

13 I tan nan n nii daaxi,

i tan nan n nafalaxi n nga teege.

14 N i matoxoma ne barima n daa ki makaaba.

I xa wali maniye mu na.

N na kolonxi a fanyi ra.

15 N fate ki mu nu noxunxi i ma

a to yailanxi gundo kui.

16 I yae naxa n to beenun n xa findi a ra.

N ma loxoee birin nu sebexi i xa buki kui beenun n xa daali.

17 Ala, i xa mapoxunye gbo, e tilin.

18 Xa n sa e kontima ne nu, e wuya meyenyi xori be.

Na birin kui, n luma i yi.

19 Ala, yandi, i xa mixi jaaxie faha,

i xa faxetie makuya n na.

20 I yaxuie fe jaaxi falama i xa fe ra,

e i xili kanama.

21 Alatala, a mu lanma n xa i xonmixie xon?

A mu lanma i matandilae xa rapaaxu n ma?

22 N e xonma ne.

E bara findi n yaxuie ra.

23 Ala i xa n bope kui mato,

i xa n ma kontofili kolon.

24 A mato xa n na kira kobi nde nan xon ma,

i naxan xonxi.

Xa a na na ki ne, i xa n ti kisi kira nan xon ma.

140

Mixi kobi alo boximase

Ala maxandi

- ¹ Dawuda xa beeti beetibae xa mange be
² Alatala, n natanga mixi jaaxie yi ra,
 naxee wama n tooɔɔfe,
³ naxee nate tongoma e boɔe ma gere
 masofe ra loxo yo loxo.
⁴ E xa woyenyi xono alo boximase xa xone.
 Nengi rate.
- ⁵ Alatala, i xa n natanga mixi jaaxie belexe
 i.
 I xa n natanga mixi kobie ma naxee wama
 n nabirafe.
⁶ I xa n natanga yete igboe xa gantanyi nun
 luutie ma,
 naxee yelee italama n ma kirae ra n suxufe
 ra.
⁷ Alatala, n Marigi Ala nan i ra.
 I xa i tuli mati n wa xui ra.
⁸ Alatala, n nakisima senbema,
 naxan n natangama n gere loxoɔe,
⁹ i naxa tin mixi kobie waxonfe ra,
 i naxa na sooneya e be alako e xun naxa fa
 rakeli.

Nengi rate.

- ¹⁰ N gerefae xa fe jaaxi maxirixie xa gbilen
 e ma.
¹¹ Te wole xa doxo e xun na,
 e xa radin te xooɔa, e naxa fa mini na kui
 sonon.
¹² Fe jaaxi rabae naxa sabati yi boxi ma,
 tooɔe nan tun xa ragiri e ma.

- ¹³ N a kolon Alatala kiiti fanyi sama ne
 misikiinee be,
 a nondi fima setaree ma.
¹⁴ Tinxintoe i xili matoxoma ne,
 nondilae kisima ne i ya i.

141*Mixi jaaxie xa gantanyi**Ala maxandi*

- ¹ Dawuda xa beeti
 Alatala, n bara i maxandi, i xulun n malife
 ra,
 i xa i tuli mati n ma maxandi ra.
² N ma duba xa te i mabiri alo surayi xiri,
 n ma belexe ti xa lu alo nunmare serexe.
³ Alatala, n de makanta
 alako fe jaaxi yo naxa mini n de kui.
⁴ I naxa tin n boɔe xa siga fe jaaxi ma,
 n naxa lan wali kobi rabae ma n ma geenii
 xa fe ra.
⁵ Xa tinxintoe n bonbo, a fan n be,
 a xa xurui fan alo labunde naxan sama n
 fate ma.
 N mu tondima na fe ra.

Kono n Ala maxandima a xa mixi jaaxi
waxonfe kana.⁶ E xa kiitisaie xa radin gelenyi ra.
Mixi jaaxie xa a kolon n ma masenyi fan.⁷ E xa a fala, «Muxu xorie bara yensen
aligiya,»

alo xe sa boxi buxama ki naxe.»

⁸ Kono n Marigi Alatala, n ya tixi i tan na.
N kantari toma i seeti ma, i naxa n nii
rabolo.⁹ N natanga gantanyie ma e naxee tema n
be,

n natanga mixi jaaxie xa yelee ma.

¹⁰ E tan xa suxu nee ra, n tan xa kisi.**142***Danxaniyatɔe xa kantari**Ala maxandi*

- ¹ Dawuda xa lonni beeti a to nu na fonne
ra
² N na n xui ratema Alatala nan ma kinikini
xa fe ra.
³ N na n ma kontofili dentegema a tan nan
be,
n na n ma nimise ya ba a be.
⁴ Limaniya na ba n yi ra,
i tan n sigade kolon.
E bara gantanyi te n be n ma kira ra.
⁵ N nabilinyi mato: mixi yo mu na n be,
kantari mu na n be, meenima yo mu na n
be.

⁶ Alatala, i tan nan keren peti na n be
sonon.I keren nan findixi n kantama ra yi duniɔa
bende fupi fari.⁷ I xa n wa xui me, barima n senbe birin
bara non.N ba n kerimae yi ra, barima e senbe gbo
n be.⁸ N namini geeli kui,
alako n xa i xili matoxo.Na kui tinxintoe fama ne e malande n yire
i xa hinne xa fe ra.**143***Ala xa maxandi hagige**Ala maxandi*

- Dawuda xa beeti
¹ Alatala, i tuli mati n ma maxandi ra,
i xa kinikini n wa xui ma.
I xa n ma duba suxu i xa dugutegeɔa nun
i xa tinxinyi xa fe ra.
² I naxa i xa konyi makiiti, barima daali yo
mu tinxin i ya i.
³ N yaxui birama ne n foxo ra,
a n boronma ne boxi ma,

a n luma ne faxe niini bun ma alo faxamixie.

⁴ Na kui n xaxili bara ifu. Limaniya bara ba n yi.

⁵ N natuma ne loxo dangixie ma, n na n xaxili rasigama i xa wali birin ma, n na n joxo rasiga i xa daalie ma.

⁶ N na n belexe italama ne i be, n nii i fenma ne alo gbengberenyi ye fenma ki naxe.

Nengi rate.

⁷ Alatala, yandi, i xulun n yaabife ra. Limaniya bara ge bade n yi ra.

I naxa i kobe raso n na, xa na mu n luma ne alo faxamixie.

⁸ Kuye na iba, i xa i xa dugutegeɲa masen n be,

barima n xaxili tixi i tan nan na.

N jere kira masen n be,

barima n xaxili tixi i tan nan na.

⁹ Alatala, n natanga n yaxuie ma, barima n kantari sotoma i niini nan bun ma.

¹⁰ N xaran i waxonfe rabafe ra, barima i tan nan na n Marigi Ala ra. I Xaxili Seniyenxi xa n ti kira fanyi xon ma.

¹¹ Alatala, i xa n nakisi i xili xa fe ra, i xa n ba toore kui i xa tinxinyi xa fe ra,

¹² i xa n yaxuie de balan i xa dugutegeɲa xa fe ra,

i xa n gerefae xun nakana,

barima i xa konyi nan lanxi n ma.

144

Munse na adamadi ra Ala be?

Ala maxandi

¹ Dawuda xa beeti
Tantui na Alatala be, naxan findixi n ma fanye ra,

naxan n belexe rawalima a xa gere kui,

² naxan findixi n xanuntenyi senbema ra, naxan findixi n kantama nun n nakisima ra,

naxan noma n yaxuie ra alako n xa kantari soto.

³ Alatala, munse na adama ra i to fa meenixi a ma?

Munse na adama xa di ra i to fa i joxo saxi a xon ma?

⁴ Adamadi luxi ne alo jengi foye, a xa simaya dangima ne alo niini dangima ki naxe.

⁵ Alatala, i xa koore rabi i gorofe ra, i fa din geyae ra alako tuuri xa te.

⁶ I xa seyamakonyi rabula yaxuie rayensenfe ra.

Xalie woli alako e xa siga.

⁷ I xa i belexe itala kelife koore ma, alako i xa n nakisi, i xa n natanga n yaxuie ma

alo mixi ratangama moronyie ma ki naxe.

⁸ N nakisi wule falee ma naxee wama n madaxufe.

⁹ Ala, n beeti neene bama ne i be n ma kora luuti fu daaxi xui ra.

¹⁰ N i matoxoma ne, i tan naxan mangee xun nakelima,

naxan i xa konyi Dawuda ratangama santidegema jaaxi ma.

¹¹ N nakisi, n natanga n yaxuie ma, naxan wule falama mixi madaxufe ra.

¹² Na temui muxu xa di xeme fanma ne alo wuri bilie,

muxu xa di ginnee tofanma ne alo kontigiba, naxee masolixi mange banxi kui.

¹³ Muxu xa banxie rafema ne daxamui mooli birin na,

muxu xa gooree wuyama ne a wulu wulu ma,

¹⁴ Muxu xa ningee xungboma ne,

lanyuru yo mu luma e ma,

e furi mu birama,

sonxo mu mema muxu malandee.

¹⁵ Seewe na pama be Ala fama yi fe mooli rabade naxan na.

Seewe na pama be Alatala findixi naxan Marigi Ala ra.

145

Ala xa kaabanakoe nun xanunteya

Ala matoxoe

Dawuda xa Ala matoxoe

¹ N ma Mange Ala, n i matoxoma ne, n i xili tantuma ne abadan.

² Loxo yo loxo n i matoxoma ne, n i xili tantuma ne abadan.

³ Alatala senbe gbo, matoxoe birin na a tan nan be,

adamadi mu noma sode na birin kui.

⁴ Yi waxati mixie fama ne i xa kaabanakoe falade boore waxati mixie be.

⁵ E fama ne i xa noore tofanyi masende.

N luma ne i xa kaabanakoe mapoxun na.

⁶ E fama ne i senbe magaaxuxi xa fe falade.

N luma ne i xa kaabanakoe masen na.

⁷ E fama ne jexinde i xa hinne xungbe ra,

e i xa tinxinyi masenma ne beeti seewaxi ra.

⁸ Alatala hinne mixi ra, a kinikini,

a dipexi, a xa xanunteya gbo.

⁹ Alatala fe fanyi rabama mixi birin be,

a kinikini a xa daali birin ma.

10 Alatala, i xa daalie birin i matoxoma ne, i xa seniye tōe i tantuma ne.

11 E i xa mangeya xungbe xa fe masenma ne,

e i senbe xa fe falama ne,

12 alako mixie xa i xa kaabanakoe kolon, a nun i xa mangeya nōxōxi.

13 I xa mangeya mu jonna ne, i xa nōe buma ne abadan.

14 Alatala bira mixi malima, a mixi magoroxi xun nakelima ne.

15 Duniya birin a xaxili tixi i ra, i tan nan e baloma a waxati.

16 I tan nan i belexe rabima, i birin nawasa e hayi na naxan ma.

17 Alatala tinxin a xa fe birin kui, a dugutegexi a xa daalie ma.

18 Alatala makore a maxandilae ra, naxee a maxandima e boje fiixe ra.

19 A a yaragaaxuie waxonfe rabama ne, a e xa duba suxuma ne, a e rakisi.

20 Alatala a xanuntenyie makantama ne, kono a mixi jaaxie birin sontoma ne.

21 N de Alatala matoxoma ne.

Daali xa a xili seniye nxi matoxo temui birin.

146

Ala xa mali gbo adama xa mali be

Ala matoxe

1 Wo Alatala matoxo!

N nii xa Alatala matoxo,

2 n xa a matoxo n ma simaya birin na.

N n Marigi Alatala matoxoma ne beeti ra, fanni n na n nii ra.

3 Wo naxa wo yete taxu mixi xungbee ra, barima adamadie na e ra, naxee mu noma mixi rakiside.

4 E nii bama ne e fate i, e gbilen bende.

Na loxoe yati, e naxan janigexi, na birin jonna ne.

5 Seewe na mixi be, Yaxuba Marigi Ala naxan malima.

Seewe na mixi be, naxan a xaxili tima a Marigi Alatala ra,

6 Ala naxan koore nun boxi daa, Ala naxan baa nun a kui see birin daa, dugutegeja na Ala naxan be abadan.

7 Alatala tojpegetoe xun mafalama, a donse fima kaametoe ma,

a geelimanie raminima geeli kui,

8 a donxuie ya rabooma,

a mixi magoroxie xun nakelima, a tinxintoe xanuma,

9 a mēnima xōje ma,

a kiridie nun kaape ginēe bun tima,

kono a mixi jaaxie tan xun nakanama ne.

10 Siyoni, wo Marigi Alatala xa mangeya mu jonna abadan.

Wo xa Alatala matoxo!

147

Ala senbe maniyē mu na

Ala matoxe

1 Wo Alatala matoxo.

A lanma Alatala xa matoxo beeti ra. Fe fanyi na a ra.

2 Alatala na gbilenfe Darisalamu ti ra, a Isirayila xa mixi rafama ne kelife konyiia kui,

3 a tooromixie ralimaniyama, a e rayalanma e xa fure kui.

4 Alatala tunbuie konti kolon, a e birin xilima e xili ra.

5 Won Marigi Alatala senbe gbo, dan mu na a xa fahaamui ma.

6 Alatala mixi magoroxi bun tima, kono a yete igboe xa fe kanama.

7 Wo xa beeti ba Alatala be tantui ra, wo xa beeti ba Ala be korae xui ra.

8 A tan nan nuxui raminima koore ma, a tune rafa boxi ma, a sansie rasoli geyae fari.

9 A xurusee rabaloma,

a donse fima xaxa yoree ma, e na e xui ramini temui naxe.

10 Soe senbe mu findixi fefe ra Ala be.

Xeme xa senbe mu findixi fefe ra Ala be.

11 Ala yaragaaxuiya nan nafanma a ma.

Ala wama mixi xon naxan xaxili tixi a xa xanunteya ra.

12 Darisalamu, i xa Alatala matoxo.

Siyoni, i xa Ala tantu,

13 barima a tan nan i xa naade makantama, a tan nan barake sama i xa jama ma.

14 A bojesa fima i xa boxi ma,

a donse fanyi fima i ma.

15 Alatala duniya yamarima,

a a waxonfe rayensenma mafuren mafuren.

16 A balabalanyi ragoroma ne alo gese fute, a na rayensen alo te xube.

17 A ragoro boxi ma, nde noma tide na xinbeli ya ra?

18 A na a xui ramini e ma, e xunuma ne, a na foye rafa, balabalanyi man findima ne ye ra.

19 Alatala bara Annabi Yaxuba rakolon a xa masenyi ra,

a bara a xa seriye nun a xa yaamarie masen Isirayila be.

20 A mu na mooli ragirixi si gbete yo be.

Nee luma Ala xa seriye kolontareya nan kui.

Wo xa Alatala matoxo!

148

Duniya xa Ala matoxo

Ala matoxo

¹ Wo Alatala matoxo!

Wo Alatala matoxo kelife koore ma. Wo a matoxo yire itexi kui.

² Alatala xa malekee xa a matoxo, a xa galie xa a matoxo koore ma.

³ Soge nun kike xa a matoxo, tunbui dexexie fan xa a matoxo.

⁴ Koore xa a matoxo, a nun ye naxan toma naa.

⁵ E birin xa Alatala xili matoxo, barima a yamari nan fi, e naxa daa.

⁶ A naxa e ti e tide, e xa lu naa abadan. A naxa na seriye sa, naxan mu kanama.

⁷ Wo Alatala matoxo kelife boxi ma. Baa nun nimase birin naxee na baa tilinyi kui,

⁸ seyamakonyi, balabalanyi, kunda, nuxuie, nun foye xungbe naxan a xa yaamari ratinmema,

⁹ geyae nun tentenyie, wuri bogilae nun sediri bilie,

¹⁰ wulai subee nun xurusee, bubusee nun xonie,

¹¹ duniya mangee nun sie, mangedie nun duniya kuntigie,

¹² fonikee nun ginedimedie, dimee nun forie,

¹³ e birin xa Alatala xili matoxo, barima a xili gkansan nan itexi, a nore dangi koore nun boxi ra.

¹⁴ A bara mange senbema rakeli a xa pama xun na,

a xa seniyeentoe naxan matoxoma, seniyeentoe naxan findixi Isirayila a xa pama xanuxi ra.

Wo Alatala matoxo!

149

Beeti neene

Ala matoxo

¹ Wo Alatala matoxo!

Wo beeti neene ba a be, wo matoxo raba a batulae tagi.

² Isirayila xa seewa a daali Marigi ra. Siyoni pama xa seewa e xa Mange ra.

³ E xa a xili matoxo fare boron yi ra, e xa beetie ba maxase nun kora xui ra,

⁴ barima Alatala seewaxi a xa pama ra, a kisi fima ne yete magoroe ma.

⁵ A xa seniyeentoe xa seewa yi binye ra, e xa e seewe xui ite hali e xa sadee ma.

⁶ Ala matoxo xa lu e de i.

Na luxi alo santidegema xaapexi e belexe kui,

⁷ e naxan nawalima e gbe joxofe ra, si paaxie jaxankatafe ra.

⁸ E e yaxuie xa mangee sama ne yolonxonnye ra,

e e xa yareratie xirima ne a xoxoxe ra, ⁹ na fa findi e xa kobija sare ra.

Xunnakeli belebele nan na ki Ala xa seniyeentoe be.

Wo xa Alatala matoxo!

150

Birin Ala matoxofe

Ala matoxo

¹ Wo Alatala matoxo!

Wo xa Ala matoxo a xa horomobanxi kui. Wo xa a matoxo koore ma.

² Wo xa a matoxo a xa kaabanakoe xa fe ra.

Wo xa a matoxo a senbe xungbe xa fe ra.

³ Wo xa a matoxo feri xui nun kora xui ra,

⁴ wo xa a matoxo maxase nun fare boron yi ra,

wo xa a matoxo kora maniye nun xule xui ra,

⁵ wo xa a matoxo maxase xui itexi ra.

⁶ Nimase birin xa Alatala matoxo.

Wo Alatala matoxo!

Ala xa Taalie Masenyi Fole

Isirayila mange Dawwuda to faxa, Alatala naxa a xa di Sulemani sugandi a xa findi Isirayila mange ra. Na kui Sulemani naxa Ala maxandi a xa a mali Isirayila yamaride. A nu wama lonni nan xon alako a xa no na wali rabade a raba ki ma. Na maxandi naxa Alatala makenen, a fa na duba suxu. Sulemani to findi lonnila belebele ra Ala saabui ra, dunija birin naxa na kolon a ma, e nu fa siga a xa marasi fende.

Na temui Annabi Sulemani naxa a xa fe kolonyi findi sebeli ra Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra. A xa kitaabui sebexi ki naxe, a findi taali woyenyie nan na. Na sebe ki tofan, a man lonni belebele masenma to danxaniyatosee be.

Yi taalie masenyi hagigee masenma mixi be alo:

Woyen fanyi tide nan gbo adamadie tagi. Langoepa findima toore nan na mixi be. Ala xa seriye mixi malima dunijeigiri kui.

Tunnaxoneya findima ne setarepa ra, tunnabexiya findima harige ra.

Yete igboja mu fan, yete magore nan fan.

Lanyi xa lu denbaya kui.

Die xa xuru Ala xa seriye ra.

Wule nun xone woyenyi mu fan jama be.

Adamadie lanma e xa gaaxu Ala ya ra.

Ala xa a xa masenyi raso won boje kui, alako won xa a sago kolon, won man xa a rabatu won ma dunijeigiri kui. Na birin findima marasi fanyi nan na won be dunija nun aligiyama. Amina.

Ala xa Taalie

Yi kitaabui sebexi fe naxan ma

¹ Isirayila mange Dawwuda xa di Sulemani, xa taalie nan ya:

² E sebexi ne mixie be alako e xa lonni, e xa rasi,

xaxili fanyi xa lu e be,

³ xurui fanyi xa lu e yi,

e xa bira tinxinyi, nondi, nun fe fanyi foxo ra.

⁴ Xaxili fanyi mu naxee yi, nee xa na soto, mapoxunyi fanyi xa lu fonikee be, e xa fe fanyie kolon, e lan e xa naxee raba.

⁵ Lonnila xa a tuli mati alako a xa fe kolonyi xun xa masa.

Xaxilima xa a tuli mati,

alako a xa nere ki fanyi kolon,

⁶ taali kui fiixefe xa sooneya e be,

e xa fahaamui soto lonnilae xa masenyie nun taalie ma.

⁷ Alatala xa yaragaaxui findixi lonni fole nan na.

Xaxilitaree nan yoma lonni nun marasi ma.

⁸ N ma di, i i tuli mati i baba xa marasi ra, i naxa tondi i nga xa xurui ra,

⁹ barima xunmase tofanyi nan findima a ra i xunyi ma,

kon magore nan a ra i konyi ma.

¹⁰ N ma di, i naxa tin yunubitosee xa i ratantan.

¹¹ Xa e a fala, «Bira muxu foxo ra, won xa sa kira madoxo mixie be, won xa e faxa,

won xa gantanyi te mixie be naxee mu fefe rabaxi won na,

¹² Won xa e xun nakana, alo gaburi a rabama ki naxe mixie ra naxee sigama aligiyama.

¹³ Won fama naafuli sotoe na kui, won ma banxie rafema ne se fanyie ra.

¹⁴ Lu muxu ya ma alako i xa nde soto, won ma kobiri malande xa findi keren na.»

¹⁵ N ma di, i naxa bira na mixi mooli foxo ra,

i naxa lu na kira xon ma,

¹⁶ barima e fe jaaxi nan tun nabama, e gbataxi mixi nii bade.

¹⁷ Gantanyi mu tema xoni ya xori,

¹⁸ kon e tan gantanyi tema e yete kan suxuse nan na.

E e yete nan nii bafe e yete ra.

¹⁹ Birafe geeni tinxintaree foxo ra, nun mixi nii bafe, na kira mooli findima gantanyi nan na.

²⁰ Xaxilimaya xili tima kira xunyie ra, a a xui raminima taa malandee.

²¹ A xili tima jama tagi, a woyenma taa sode dee ra.

²² A naxe, «I tan xaxilitare, i birama xaxilitarepa foxo ra han mun temui?

Mixi mayelee yoma mixi ma han mun temui?

Xaxilitaree fe kolonyi xonma han mun temui?

²³ Wo gbilen fa ra n ma marasie ma.

N na n xaxili luma ne wo ma, n fahaamui fima ne wo ma n ma masenyi xa fe ra.

²⁴ N bara wo xili, kon wo mu n ma xili ratinxi.

N bara n belexe itala wo be, kon wo bara tondi.

²⁵ Wo to bara tondi n ma marasie birin na, wo to mu tinxi n ma seriye ra,

26 n fan fama ne yeleda wo ma wo xa tɔɔre kui.

Gaaxui na wo boɔɔe ramini a i, n mu wo malima fefe ma.

27 Gaaxui fama ne wo lida alo turunnaade foye,

tɔɔre fama ne wo suxude alo foye xungbe. Na tɔɔre nun kontɔfli na wo li temui naxe,

28 wo n xilima ne, kɔnɔ n mu wo xa xili ratinma.

Wo n fenma ne, kɔnɔ wo mu n toma,

29 barima wo bara xaxilimaya xɔn, wo bara tondi Alatala xa yaragaaxui ra.

30 E mu nu wama n ma marasie xɔn, e mu nu wama n ma seriye suxufe.

31 Na kui e fama e xa wali sare sɔtɔde, e fama e jere ki rapɔnyi tode.

32 Xaxilitareɔa nan fama xaxilitaree gande. Lonnitareɔa nan fama lonnitaree gande.

33 Kɔnɔ naxan tan a tuli matima n na, na kanyi luma ne kantari kui a xɔnyi, a lu boɔsa kui, a mu gaaxuma tɔɔre ya ra.»

2

Xaxilimaya fan adamadie be

1 N ma di, xa i n ma masenyie suxu, xa i n ma seriye rabatu,

2 xa i i tuli mati lonni ra, xa nondi rafaan i boɔe ma,

3 xa i xaxili fanyi fen, xa i nondi maxili,

4 xa i a fen alo gbeti, xa i a fen a fanyi ra alo bannaya fenma ki naxe,

5 na kui, i Alatala xa yaragaaxui kolonma ne,

i Ala xa fe fahaamuma ne,

6 barima Alatala nan lonni fima, xaxili fanyi nun nondi minima a kere i.

7 A fe fagebe ragatama tinxintɔe be. A nondi fale makantama.

8 A mixi tinxixi makantama, a a xanuntenyie ratangama kira xɔn ma.

9 Na kui, i nondi nun tinxinyi kolonma ne, kira tinxixi naxee mixi tima fe fanyi ma.

10 Lonni fama i boɔe nan ma, fe kolonyi ɔɔxunma i be,

11 xaxili fanyi i ratangama, nondi i makantama,

12 a i ratangama kira ɔaaxi ma, a i ratangama woyen kobi fale ma,

13 naxee gbilenma tinxinyi kira ɔɔɔ ra, naxee jereɔa dimi kui,

14 fe ɔaaxi rafaaxi naxee ma, naxee jereɔa xibina ra,

15 naxee xa kira mu tinxin, naxee jere ki mu fan.

16 Lonni i ratangama ne gine ɔaaxi ma, langoe gine xa de ɔɔxunyi ma,

17 naxan a xa xeme singe finsiriwalima, naxan neemuma a Marigi Ala xa saate ma.

18 A xa wali kobi a rabirama ne, a jere ki a xanin aligiyama.

19 Mixi naxee birama a ɔɔɔ ra, e mu gbilenma sɔnɔn, e mu kisi sɔtɔma.

20 A lanma i xa i jere mixi fanyie nan ma kira ra,

i xa tinxintɔe xa kira suxu.

21 Mixi tinxixie luma ne yi boxi ma, mixi hagigee mu kelima be,

22 kɔnɔ mixi ɔaaxie tan ɔɔnma ne yi boxi ma,

tinxintaree kerima ne.

3

Ala xa seriye fan

1 N ma di, i naxa neemu n ma marasie ma, i boɔe xa n ma seriye rabatu,

2 barima e fama i xa simaya xɔn nakuyade boɔsa kui.

3 I naxa dugutegeɔa nun nondi rabepin, i xa e xiri i kɔn ma, i xa e sebe i sondonyi ma.

4 I fama hinne nun xaxili fanyi sɔtɔde na ki ne,

Ala nun adamadie ya i.

5 I yete taxu Alatala ra i boɔe birin na, i naxa la i yete ra.

6 I xa Ala kolon i xa kira birin xɔn, a tan nan fama jere ki fanyi masende i be.

7 I naxa i xaxili ti i yete ra,

i xa gaaxu Alatala ya ra, i xa gbilen fe ɔaaxi ɔɔɔ ra.

8 Na findima yalanyi nan na i fate be, a senbe fi i xorie ma.

9 Alatala binya i harige ra, i xa daxamui singe fi a ma.

10 Na nan a niyama baloe nun minse gbo i yi ra,

i xa sagae birin nafe.

11 N ma di, i naxa tondi Alatala xa matinxinyi ra,

i xa a xa marasie suxu,

12 barima Alatala marasi fima ne a xanuntenyie ma,

alo babae e xa di matinxinma marafanyi kui ki naxe.

13 Seewe na mixi be naxan xaxilimaya sɔtɔxi,

seewe na adama be naxan fahaamui sɔtɔ.

14 Xaxilimaya xa geenii gbo gbeti be, a tide dangi xeeɔa ma.

15 A fan game tofanyi be,

a tide dangi i waxɔnse birin na.

16 Xaxilimaya findima simaya xɔnkuyee nan na,

a findi bannaya nun xunnakeli ra.

17 Xaxilimaya kira fan,

a boɔsa fima adamadie ma.

18 A findixi simaya wuri nan na a suxumae be.

Mixi naxee kankanma lonni ma, nee seewama ne.

¹⁹ Alatala boxi yailanxi lonni nan na, a koore yailanxi xaxili fanyi nan na.

²⁰ A xa lonni nan ye raminixi boxi ma, a xa xaxili fanyi nan ye ragataxi nuxuie kui.

²¹ N ma di, seriye nun nondi ragata i boɲe kui,

e naxa makuya i ra.

²² E simaya nun hinne fima ne i ma,

²³ i xa duniɲeigiri sooneyama ne, i mu dinkonma.

²⁴ I na i sa, i mu gaaxuma, i xima ne a fanyi ra.

²⁵ I naxa gaaxu gbaloe ya ra,

i naxa gaaxu mixi jaaxie xa gere ya ra,

²⁶ barima Alatala nan na i xa xaxilisa ra.

A i ratangama ne gantanyi birin ma.

²⁷ I naxa tondi mixi malide i noma naxan na.

²⁸ I naxa a fala i boore be, «Siga, tina i fa,» xa a mali xa feere na i be to.

²⁹ I naxa i defanboore yanfa.

³⁰ I naxa mixi toɲeɲe, naxan mu fe jaaxi yo rabaxi i ra.

³¹ I naxa geresoe toone, i naxa bira a jere ki foxo ra.

³² Alatala mixi jaaxi xonma, konɔ tinxintoe tan nafan a ma.

³³ Alatala mixi jaaxi xa banxi dankama ne, konɔ a barake sama ne tinxintoe sabatide ma.

³⁴ Ala yete igboe igoroma ne, konɔ a hinnema mixi magoroxi tan na.

³⁵ Xaxilimae noroma ne, konɔ xaxilitaree tan yaagi nan sotoma.

4

A baba xa masenyi

¹ N ma die, wo wo tuli mati wo baba xa marasi ra,

wo wo jengi sa na xon ma alako wo xa xaxili soto,

² barima n na lonni fanyi nan fife wo ma yi ki.

Wo naxa tondi n ma masenyi ra.

³ Di fanyi nan nu n na n baba be.

Di kerenyi nan nu n na n nga be.

⁴ N baba nu n nasima yi woyenyi nan na, a naxe,

«I xa n ma masenyi ragata i boɲe kui, i xa n ma seriye suxu alako i xa simaya soto.

⁵ I xa lonni fen, xaxili fanyi xa lu i be.

I naxa neemu n ma masenyi ma,

i naxa neemu n ma seriye ma.

⁶ I naxa e rabeɲin, e i makantama ne.

N ma seriye xa rafan i ma, a i ratangama ne.»

⁷ Lonni fole nan yi ki:

I xa lonni fen, i xa fe birin naba alako i xa xaxili soto.

⁸ Xa i xaxilimaya binya, a i itema ne.

Xa i a suxu, a i xunnakelima ne.

⁹ A findima xunmase tofanyi nan na i xunyi ma,

a findi diyaman xa yanbe ra i be.

¹⁰ N ma di, xa i i tuli mati n ma masenyi ra,

i xa simaya xon kuyama ne.

¹¹ N bara xaxilimaya kira masen i be,

n bara i ti kira tinxinxu xon ma.

¹² Xa i i jere ma na kira nan ma, i mu tooroma.

Xa i i gima na kira nan xon ma, i mu dinkonma.

¹³ Lonni suxu, i naxa a rabolo, i naxa a rabeɲin,

barima a findima simaya nan na i be.

¹⁴ I naxa bira mixi jaaxi foxo ra,

i naxa mixi kobi xa kira suxu.

¹⁵ I naxa jere na xon, i naxa i makore na ra.

I kobe so na ra, i dangi.

¹⁶ Mixi jaaxie mu noma xide e mu fe jaaxi raba.

Xi xoli mu noma e suxude e mu mixi ratantan.

¹⁷ Fe jaaxi findixi e xa donse nun minse nan na.

¹⁸ Tinxintoe xa kira noroma ne,

a yanbe naiyalanyi raminima ne alo soge.

¹⁹ Konɔ mixi jaaxie xa kira luxi ne alo dimi,

e mu fe kolon naxan fama e rabirade.

²⁰ N ma di, i i jengi sa n ma masenyi xon ma,

i i tuli mati n ma marasi ra.

²¹ E mato temui birin, i e ragata i sondonyi kui,

²² barima e findima simaya nan na mixie be,

naxee e fahaamuma.

E findima yalanyi nan na e fate be.

²³ I boɲe kanta dangife se birin na, barima simaya kelima a tan nan ma.

²⁴ Wule naxa mini i de i,

i naxa mixi madaxu i xa woyenyi ra.

²⁵ I ne woyenma mixi be, i i ya ti a ra,

i naxa i ya rasiga yire gbete.

²⁶ I jengi sa i jere ki xon ma,

i lu kira fanyi xon ma.

²⁷ I naxa binya yirefanyi ma,

i naxa binya koola ma.

I naxa i sanyi ti kira jaaxi xon ma.

5

Yene xa kanari

¹ N ma di, meeni n ma lonni ma,
 i i tuli mati n ma xaxili fanyi ra,
² alako i xa fahaamui soto,
 i de xa woyenyi xori fala.
³ Langoe xa woyenyie joxun alo kumi,
 a masalaxun alo suloji,
⁴ konɔ a rapɔnyi xonɔ alo meli,
 a xejen alo santidegema de firinyi.
⁵ A sanyie a xun tima gbaloe ra,
 a xa kira mixi xaninma aligiyama ne.
⁶ A mu luma simaya kira xon ma.
 A loxi, konɔ a mu a kolon.
⁷ Yakosi, n ma di, i i tuli mati n na,
 i naxa i makuya n ma masenyi ra.
⁸ I makuya langoe xa kira ra,
 i naxa i makore a xa banxi naade ra,
⁹ alako binye naxa ba i ma,
 xeme ya ixaraxi naxa fa i xa dunijeigiri
 kana.
¹⁰ Xa na mu a ra mixi gbete nan lugama i
 harige ra,
 i xa wali tone lu boore be,
¹¹ i i xa simaya rapɔn toore kui,
 i fate birin ba i ma a jaaxi ra.
¹² I a falama ne kore,
 «N na marasi xon munfe ra?
 N boje tondi na seriye ra munfe ra?
¹³ Munfe ra n mu n tuli mati n karamoxoe
 ra,
 n mu n tuli mati n nasimae ra?
¹⁴ N fa na toore birin donxoe nan kui yi ki
 nama ya xori.»
¹⁵ Ye min, naxan minima i yete xa kolonyi
 ra.
¹⁶ I naxa tin i xa kolonyi ye xa goro mixie
 bun ma,
 i naxa tin i xa ye xa makana taa kui.
¹⁷ Na ye xa findi i keren nan gbe ra,
 i tan nun xɔpɛ naxa na itaxun.
¹⁸ Barake xa lu i xa kolonyi ma,
 i xa seewa i xa gine ra i
 naxan futi i fonike ra.
¹⁹ I xa gine tofan alo bole, a fan alo xeli.
 A xa marafanyi xa lu i boje kui,
 i xa a maxanu temui birin.
²⁰ N ma di, i birama mixi gbete xa gine foxo
 ra munfe ra?
 Munfe ra i gine xije sunbuma
 i gbe mu naxan na?
²¹ Alatala adama pere ki birin kolon.
 A adama xa kira birin toma.
²² Mixi jaaxi xa wali jaaxie nan a suxuxi,
 a xa yangoe nan findixi gantanyi ra a be.
²³ A xa xurutareja nan a niyama a faja,
 a xa daxupa nan a niyama a bonɔ.

6

Tunnaxone nun langoeja

¹ N ma di, xa i i yete taanixi i boore nde be,
 i findixi hamilu ra a be e nun mixi gbete
 tagi,
² xa i i yete raxetenxi i xa woyenyi nde ra,
 xa i i yete xirixi na laayidi mooli ra,
³ n ma di, i xa fe birin naba i yete raminide
 a kui,
 xa na mu a ra i luma ne i boore sagoe.
 Siga, i i felen i boore be, i xa a mayandi.
⁴ I naxa xi de, na raba keren na.
⁵ I i yete ratanga yi fe mooli ma,
 alo xeli a yete ratangama koyinma belexe
 ma ki naxe,
 alo xoni fan a yete ratangama gantanyi ma
 ki naxe.
⁶ Tunnaxone, siga dondoli yire.
 Marasi fen a ra, alako i xa findi xaxilima
 ra.
⁷ Mange mu na dondoli be,
 kuntigi nun yarerati fan mu a be,
⁸ konɔ a walima sogofure temui,
 alako a xa baloe soto a naxan donma jeme
 ra.
⁹ I tan tunnaxone, i i sama han mun temui?
 I kelima xixoli ma temui mundun?
¹⁰ Xixoli na i suxu, i na kinson, i na i sa,
¹¹ setareja fan fama ne i suxude terenna
 ra,
 alo mupeti mixi terennama ki naxe.
 Kaame i suxuma ne, alo soori mixi suxuma
 ki naxe.
¹² Fuyante mu tinxin, a wule raperema a
 de i ne.
¹³ A luma a ya magira ra,
 a nu mixi makebentin a sanyie nun a
 belexe ra wule tonxuma ra.
¹⁴ Fe jaaxi na a xaxili kui,
 a gere masoma temui birin.
¹⁵ Na kui kasare fama ne a suxude,
 a a xun nakana kerenyi ra.
¹⁶ Fe senni na Alatala naxee xonxi,
 a mu tinma nee ra fefe ma:
¹⁷ yete igboe xa mixi mato ki,
 wule minima de naxan kui,
 belexe naxan nii bama fufafa ra,
¹⁸ boje naxan fe tinxintare mapoxunma,
 sanyi naxee e gima sigafe ra fe kobi
 rabade,
¹⁹ seede naxan wule falama,
 a nun mixi naxan ngaxakerenmae tagi
 isoma.
²⁰ N ma di, i baba xa seriye ragata,
 i naxa tondi i nga xa marasi ra.
²¹ E xa lu i boje kui temui birin, e xiri i
 kon ma.
²² E i raperema ne i xa dunijeigiri kui,

e i makanta i xa sade ma, e i rasi i keli temui.

²³ Na seriye findixi lanpui nan na, na xaranyi kira masenma ne i be, na marasi i xun tima simaya kira nan xon ma.

²⁴ E i ratangama gine kobi ma, nun xone gine de inoxunxi ma.

²⁵ I naxa wa na gine xon ma a xa tofanyi ma,

i naxa tin a xa no i ra a yae ra.

²⁶ Langoe gine naxan mu na xeme taa, a mixi findima setare nan na, konon gine yenela naxan doxoxi xeme nde xon, a mixi faxama ne.

²⁷ Mixi nde noma te tongode, a a sa a yuba kui,

a fa lu a xa donma mu gan?

²⁸ Mixi nde noma a jere de te wole tagi, a fa lu a sanyi mu gan?

²⁹ Na maniyama ne alo xeme naxan yabuma gine xeme taa idoxoe ra.

Xeme yo din na gine ra, a fama jaxankate nan sotode.

³⁰ Mixi mu yoma mujeti ma,

naxan mujeti tixi a xa kaame ma,

³¹ Konon a na suxu fo a xa mujete sare fi, hali na findi a xa naafuli birin na.

³² Konon xaxilitare nan tun yene rabama gine ra.

A a xun nakana na fe mooli ra.

³³ A fe xoxoxoe sotoma ne yaagi kui,

naxan mu gbilenma a foxo ra sonon,

³⁴ barima toone xeme boje ratema ne a jaaxi ra.

Gine kanyi mu kinikinima a gbe joxoxe loxoe.

³⁵ A boje mu goroma kobiri ra.

Hali i a gbegebe fi a ma, a mu a rasuxuma.

7

Yenela xa gantanyi

¹ N ma di, n ma woyenyi ragata i boje kui, n ma seriye xa lu i sondonyi ma.

² N ma seriye suxu alako i xa simaya soto, n ma xaranyi xa rafan i ma alo i ya firinyie.

³ N ma seriye xiri i belxesolee ra, a sebe i sondonyi ma.

⁴ Lonni xa findi i maagine ra, xaxili fanyi xa findi i bari mixi ra.

⁵ N ma seriye i ratangama ne langoe ma, e i ratangama ne yenela xeme taa idoxoe ma.

⁶ Loxoe nde, n nu na n ma banxi kui, n tande matoma wunderi ra.

⁷ N naxa xaxilitare nde to, segetala naxan xa fahaamui mu gbo.

⁸ A naxa kira suxu naxan dangima langoe gine xa banxi de ra.

A nu bara a xun ti menni ra.

⁹ Nunmare temui nan nu a ra, koe nu bara so, kuye nu bara ifoxo.

¹⁰ Gine nde naxa sa a ralan, a maxirixi langoe gine ki, a nu wama na xeme madaxufe ne.

¹¹ Gine murutaxi nan a ra, naxan woyen xui ite, a mixi matandi.

¹² A jere ma taa kui xeme fenfe ra.

¹³ A naxa na xeme suxu, a a masunbu, a a fala a be yete igbona ra,

¹⁴ «N laayidi tongo ne Ala be, n bara na rakamali serexe ra to.

¹⁵ N minixi i fende na nan ma. Yakosi n bara i to.

¹⁶ Misira sade dugi mapingixi na n sade ma,

¹⁷ a nun labunde xiri fanyi mooli birin na.

¹⁸ Fa be, won xa yene raba han geesege, won xa won waxonyi birin naba,

¹⁹ barima n ma xeme mu na banxi, a sigaxi biyaasi xonkuye.

²⁰ A bara kobiri gbegebe xanin a xun ma, a mu fama fo yi kike jon.»

²¹ A naxa no na xeme ra a xa koota saabui ra,

a naxa no a ra a xa de inoxunxi ra.

²²⁻²³ Xeme naxa bira a foxo ra keren na, alo ninge naxan sigafe ninge faxade, alo xeli naxan a sanyi rasofe yeke kui, alo xoni naxan tife gantanyi ma, han tanbe fa a boje soxo, a faxa, a mu a kolon a xa simaya danma menni ne.

²⁴ Yakosi n ma die, wo wo tuli mati n na, wo n ma masenyi rame.

²⁵ I boje naxa i madaxu i xa bira na gine mooli foxo ra,

i naxa i jere a xa kira ra,

²⁶ barima a bara mixi gbegebe faxa, a bara senbema yati rabira.

²⁷ A xa banxi findixi faxe kira nan na, mixi goroma aligiyama dennaxe ra.

8

Lonni naxan fatanma Ala ra

¹ Lonni mu mixi xilima xe?

Xaxili fanyi mu a yete masenma xe?

² A xa masenyi tima yire itexi fari, a woyenma kira de ra nun kira ralandee.

³ A a xui itema taa sode de ra mixi dangima dennaxe.

A naxe,

⁴ «Adamadie, n na wo tan nan maxilife, masenyi n na yi ra ibunadama birin be.

⁵ Xaxilitare xa xaxili soto, lonnitare xa lonni fen.

⁶ Wo wo tuli mati n ma masenyi hagige ra, masenyi tinxinxin naxan minima n de i.

⁷ N na nondi nan falafe wo be yi ki.

Tinxintareya mu rafan n ma fefe ma.

⁸ N ma woyenyi birin tinxin,
wule nun seniyantareya yo mu na e ya ma.

⁹ Nee fiixe xaxilima be, e tinxin lonnilae be.

¹⁰ Wo xa n ma lonni fen dangi gheti ra,
wo xa a kolon xaxili fanyi tide gbo xεema
fanyi be,

¹¹ fahaamui tide dangi geme tofanyi ra.
Sese mu na naxan tide dangima nee ra.»

¹² «N tan lonni, n soma fe kui, n a tagi raba.

¹³ Xa Alatala xa yaragaaxui na i be,
i fe jaaxi nan xonma.

Yete igboja, fe jaaxie, nun woyen kobie,
n nee nan xonma.

¹⁴ N gbe nan na marasi nun nondi ra,
xaxili fanyi nun senbe kanyi nan n na.

¹⁵ N tan nan mangεe rapεrema,
mangε naxee yaamari tima tinxinyi ra.

¹⁶ N tan nan boxi yareratie rapεrema,
n kuntigie tima adamadie ya ma.

¹⁷ N mixi nan xanuma, naxan n xanu.
Naxee n fenma, nee n toma ne.

¹⁸ Bannaya nun binye na n tan nan yi ra,
harige naxan mu kanama.

¹⁹ N naxan fima mixi ma a fan xεema fanyi
be,

a xa geeni dangi gheti ra.

²⁰ N nan n pεrema nondi kira nan xon ma,
tinxinyi na dennaxe,

²¹ alako n xanuntenyi xa harige soto ke ra,
fe fanyi xa lu e yi ra dunijeigiri kui.»

²² «Alatala naxa n daa a xa wali birin fole
ra.

²³ N nu na kabi fole, beenun boxi xa daa.

²⁴ N bari temui baa mu nu na, dulonyi mu
nu na.

²⁵ N bari ne beenun geyae xa mini,

²⁶ beenun boxi nun fotonyi xa daa.

²⁷ A to nu koore daafe, n nu na.

A to nu koore walaxe italafe, n nu na.

²⁸ A to nu nuxui tife koore ma, n nu na.

A to nu ye ramini fe senbe ra boxi bun, n
nu na.

²⁹ A to nu naaninyi safe baa be

alako ye naxa fa banbaran je, n nu na.

A to nu dunija bunyi doxo fe, n nu na.

³⁰ N fan nu na a fe ma a malife ra,
loxo yo loxo n findi a be seewe nan na,
n fa n jεlexin a ya i temui birin.

³¹ N jεlexinx i xa dunija daaxi nan na,
a findix i be seewe ra lufe ra adamadie
tagi.»

³² «Yakosi n ma die, wo wo tuli mati n na,
seewe na mixi be naxan birama n ma kira
foxo ra.

³³ Wo wo tuli mati n ma xaranyi ra,
wo xa findi lonnilae ra.

Wo naxa a rabolo de.

³⁴ Seewe na mixi be naxan a tuli matima n
na,

naxan luma n seeti ma temui birin,
naxan n mamema naade ra.

³⁵ N kolonma bara kisi, Alatala bara hinne
na kanyi ra.

³⁶ Kono n gerefa tan bara a yete bono,
n xonmixi na faxe fenfe na ki ne.»

9

Xaxilimaya nun lonnitareya

¹ Lonni bara a xa banxi ti fanye solofere
fari.

² A bara xuruse nde faxa, a weni yailan,
a xa doxo teebili ra a degede.

³ A bara xεerae xεε taa kui mixi xilife ra,
⁴ «Wo tan xaxilitaree nun fahaamutare,
wo fa be.

⁵ Wo xa fa n ma taami don,
wo xa fa n ma weni fanyi min.

⁶ Wo xa gbilen fe jaaxie foxo ra,
wo xa bira xaxilima xa kira foxo ra.»

⁷ Mixi yo naxan katama yete igboe mat-
inxinde,
a marapaaxui nan sotoma.

Mixi yo naxan katama mixi jaaxi raside,
a konbi nan sotoma.

⁸ Xa i xurutare rasi, a i xonma ne.

Xa i xaxilima rasi, a i xanuma ne.

⁹ I naxan falama lonnila be,
a nde nan sama a xa lonni xun.

I naxan masenma tinxintoe be,
a nde nan sama a xa tinxinyi xun.

¹⁰ Lonni foloma Alatala xa yaragaaxui nan
ma.

Fahaamui sotoma Ala Seniyantoe kolonfe
nan ma.

¹¹ I xa dunijeigiri xon kuyama ne lonni ra,
i xa simaya je konti xun masama ne
fahaamui ra.

¹² Xaxilima lonni sare nan sotoma,

kono mixi naxan yoma a boore ma, na
toore nan tun sotoma.

¹³ Xaxilitareya luxi ne alo gine naxan de
wuya,

a mu xuru, a mu fe kolon.

¹⁴ A doxoma a xa banxi sode de nan na
doxo se ma naxan na yire itexi,

¹⁵ alako a xa dangi mixie xili a xui itexi ra,
naxee na e jεrefe kira tinxinxie xon ma.

¹⁶ A a falama mixie be naxee mu fahaamui
sotoxi,

«Wo tan xaxilitaree, wo fa be.

¹⁷ Minse mujaxi joxun,
taami donxi dunxui ra, na fan joxun.»

¹⁸ E mu a kolon faxe dimi nan menni ra.
Mixi naxee a xa xili ratinma,
nee xun tixi aligiyama nan na.

10

Taali wøyenyie

1 Sulemani xa taalie

Di xaxilima, a baba rasεεwama ne,
konɔ di lonnitare findima nimise nan na a
nga be.

2 Harige soto ki jaaxi mu sese gasama mixi
ma,
konɔ tinxinyi nan simaya fima mixi ma.

3 Alatala mu mixi tinxinxɪ luma kaame ra,
konɔ a tondima ne mixi jaaxi waxɔnfe ra.

4 Belexε walitare setareja nan bendunma
mixi ma,

belexε wakilixi bannaya nan fima mixi ma.

5 Di naxan wakilima xe xaba temui a
findixi xaxilima nan na,
konɔ di naxan xima xe xaba temui a findixi
yaagi nan na a baba be.

6 Barake na mixi tinxinxɪ fɔxɔ ra,
gbaloe bira ne tinxintaree fɔxɔ ra.

7 Tinxintɔε xili findima duba nan na,
konɔ mixi jaaxi xili lɔema ne.

8 Lonnila tinma lude seriye bun ma,
konɔ lonnitare xa wøyenyi a xun
nakanama ne.

9 Mixi naxan jεrema nondi ra,
a jεrema kantari nan kui,
konɔ mixi naxan mu a jεrema tinxinyi ra,
na tan fama rayarabide ne.

10 Mixi naxan nondi noxunma a booree
ma, a e tɔɔɔfe ne.

De kanyi xaxilitare a xun nakanama ne.

11 Wøyenyi tinxinxɪ tinxintɔε xa simaya
xon kuyama ne,
konɔ mixi jaaxi tan de gbaloe raminima
ne.

12 Gbesɛnxɔnnεya gere rakelima ne,
konɔ marafanyi dijɛma ne fe kanaxi birin
ma.

13 Lonni nan na xaxilima nenyi bun ma,
konɔ gbendegela nan sinma xaxilitare fari
ma.

14 Fe kolonyi ragataxi lonnilae yi ra,
konɔ lonnitare xa wøyenyi fe nan tun
kanama.

15 Banna mixi harige findixi a kanta se nan
na,
konɔ setareja nan misikiine xun
nakanama.

16 Tinxintɔε xa geeni findixi simaya nan
na,

mixi jaaxi sare findixi paxankate nan na.

17 Mixi naxan xurui fahaamuma, a tixi
simaya kira nan xon,
konɔ naxan mεema na marasi ra, a
bonoma ne.

18 Wule fale gbesɛnxɔnnεya ragatama ne,
xaxilitare nan mixi tɔɔɔgεma.

19 Wøyenyi rawuyafe noma mixi findide
yunubitɔε ra,
konɔ xaxilima tan a de suxuma ne.

20 Tinxintɔε xa wøyenyi tide gbo gbeti be,
konɔ mixi jaaxi boje tide xurun.

21 Tinxintɔε xa marasi mixi rapεrema ne,
konɔ xaxilitare faxama lonnitareja nan
kui.

22 Alatala xa barake nan mixi bannama,
mixi senbe mu sese sama na fari.

23 Fe jaaxi rafan mixi kobi ma,
konɔ lonni rafan xaxilima ma.

24 Mixi jaaxi henmema fe naxan na, na
nan a lima.

Mixi tinxinxɪ waxɔnfe, Ala nan na nabama
a be.

25 Fe xɔɔxɔε na fa, mixi jaaxi yo mu tima,
konɔ tinxintɔε tan tima ne abadan.

26 Muluxunyi fe naxan niyama mixi jinyi
ra,

tuuri fe naxan niyama mixi ya ra,
tunnaxone fan na nan niyama a xeema ra.

27 Alatala xa yaragaaxui simaya nan fima
mixi ma,

konɔ mixi jaaxie xa simaya xon mu kuya.

28 Mixi tinxinxie xa tina findima e be seewe
nan na,

konɔ mixi jaaxie xa tina findima e be tɔɔre
nan na.

29 Alatala xa kira findixi kantari nan na
mixi tinxinxie be,

konɔ a findixi halaki nan na tinxintaree be.

30 Tinxintɔε mu birama fefe ma,
konɔ mixi jaaxi mu luma boxi ma.

31 Mixi tinxinxɪ de lonni nan masenma,
konɔ wule fale nenyi bolonma ne.

32 Tinxintɔε de fe fanyi nan falama,
konɔ mixi jaaxi fe jaaxi nan falama.

11

Sikeeli kamalitare

1 Alatala sikeeli kamalitare nan xonxi,
konɔ sikeeli kamalixi rafan a ma.

2 Yete igboja findima yaagi nan na,
konɔ yete magore findima lonni nan na.

3 Tinxinyi tinxintɔε rapεrema ne,
konɔ tinxintareya yanfante halakima ne.

4 Naafuli mu mixi malima Ala xa kiiti
loxɔε,

tinxinyi gbansan nan mixi ratangama na
faxe ma.

5 Tinxinyi tinxintɔε rapεrema ne kira fanyi
xon,

konɔ jaaxuna mixi jaaxi halakima ne.

6 Tinxinyi tinxintɔε rakisima ne,
yanfante tan luma mile gantanyi nan kui.

7 Mixi jaaxi na faxe, sese mu sooneyama
a be sonon.

A xa naafuli mu senbe yo fima a ma na
temui.

8 Tinxintɔε ratangama ne paxankate ma,
mixi jaaxi tan luma na paxankate nan kui.

9 Mixi kobi a boore xun nakanama a xa
wøyenyie nan na,

kono tinxintɔe ratangama ne a xa lonni saabui ra.

¹⁰ Tinxintɔee na heeri soto, taa jɛlexinma ne.

Mixi jaaxi na faxa, birin bara geeni.

¹¹ Tinxintɔee munafanyi rafama ne a xa taa ma,

mixi jaaxie tan taa xun nakanama e xa woyenyie nan na.

¹² Lonnitare yoma ne a boore ma,

lonnila tan luma sabari nan kui.

¹³ Naafixi gundo makenenma ne,

dugutegɛ tan a suturama ne.

¹⁴ Marasitarepa jama rabirama ne,

kono marasima wuyaxi tan findima kisi nan na e be.

¹⁵ Mixi yo taani mixi be fe nde ma, a fama ne nimisade.

Tondife na rabade, na nan fisa.

¹⁶ Gine fanyie binye sotoma ne,

kono xeme jaaxi naafuli nan tun sotoma.

¹⁷ Xeme fanyi jere ki a malima ne,

kono xeme jaaxi toore nan bendunma a yete ma.

¹⁸ Mixi jaaxi xa geeni fama ne a madaxude.

Tinxintɔe tan xa geeni findima sare fanyi nan na a be.

¹⁹ Tinxintɔe kisima ne,

kono tinxintare faxe nan sotoma.

²⁰ Boje jaaxi mu rafan Alatala ma,

a wama tinxinyi nan xon.

²¹ Mixi jaaxi fama ne fe jaaxi sotode,

kono tinxintɔe tan kisima ne.

²² Gine tofanyi xaxilitare luma ne alo

xurunde xema daaxi xose jɔe ra.

²³ Tinxintɔe fama ne fe fanyi sotode,

kono xone nan luma mixi jaaxi tan be.

²⁴ Mixi naxan belexe yelefu ki tide, a bannaya sotoma ne,

kono mixi kumaxi tan findima setare nan na.

²⁵ Mixi naxan a harige itaxunma, a fama ne harige sotode.

Ye xoli mu luma mixi ma naxan a boore kima ye ra.

²⁶ Nama mixi dankama ne naxan tondima baloe matide,

e dubama ne mixi be naxan tinma jama xa nde soto.

²⁷ Fe fanyi rabae, fe fanyi sotoma ne,

kono fe jaaxi rabae, fe jaaxi nan sotoma.

²⁸ Mixi naxan a xaxili tima a xa naafuli ra, a fama ne birade,

tinxintɔe tan luma ne alo burexe naxan mu lisima.

²⁹ Mixi naxan toore bendunma a xa denbaya ma,

fe fufafu nan fama findide a ke ra.

Lonnitare fama lude ne lonnila xa yaamari bun ma.

³⁰ Tinxintɔee kisima ne,

lonnilae mixie masotoma ne.

³¹ Xa tinxintɔe a sare soto duniya ma, mixi jaaxi nun yunubitɔe fan a sotoma ne.

12

Marasi tide

¹ Mixi yo tinma marasi ra, na wama lonni nan xon,

naxan tan mu tinma na ra, daxui nan a ra.

² Alatala hinnema ne mixi fanyi ra,

a mixi kobi tan jaxankata.

³ Naaxuna mu xili xungbe fima mixi ma, kono sese mu a niyama tinxintɔe sankee xa tala.

⁴ Gine fanyi findima a xa mɔri xa xunnakeli nan na,

gine jaaxi tan luma ne alo kuli naxan na jinyi kui.

⁵ Mixi tinxinxie xa mapoxunyi fan,

kono mixi jaaxi xa marasi mixi madaxuma ne.

⁶ Mixi jaaxi xa woyenyi mixi faxama ne, kono tinxintɔe tan xa woyenyi mixi rakisima ne.

⁷ Mixi jaaxie xa fe fama ne kanade, kono sese mu mixi tinxinxie xa denbaye toma.

⁸ Nama lonnilae matoxoma ne, kono boje jaaxi kanyie, e yoma ne nee ma.

⁹ Yete magore, malima keren peti na naxan be,

a fisa yete igboe be, baloe mu na naxan yi ra.

¹⁰ Tinxintɔe meenima ne a xa xuruse ma, kono mixi jaaxi tan ya ixara.

¹¹ Boxi rawali baloe sotoma ne, kono lonnitare birama fe fufafu nan foxo ra.

¹² Mixi jaaxi harige fenma tinxintareya ra, kono tinxintɔe sankee tan sigama boxi suxu ra ne.

¹³ Fe jaaxi findima gantanyi nan na mixi jaaxi be,

kono tinxintɔe a yete ratangama ne na toore ma.

¹⁴ Woyen fanyi findima xunnakeli nan na mixi be,

alo mixi to a xa wali sare sotoma.

¹⁵ Lonnitare a mapoxunxi a a xaxili fan, lonnila tan marasi nan fenma.

¹⁶ Lonnitare boje te rafura, lonnila tan mu konbi yaabima.

¹⁷ Tinxintɔe nondi nan falama a boore xun, kono seede ba jaaxi wule nan tun madoxoma.

¹⁸ Mixi de wuyaxi xa woyenyi mixi maxonoma ne alo santidegema,

kono lonnila tan xa woyenyi mixi nan nayalanma.

¹⁹ Nondi fale xa masenyi mu masarama,

kono wule fale xa masenyi luma ne masara ra.

²⁰ Maifui nan na mixi jaaxi boje kui, seewe na mixi be, naxan gere raxubenma.

²¹ Fe jaaxi yo mu tinxintoe lima, kono mixi jaaxie na nan tun sotoma.

²² Alatala wule falee xonma ne, a hinnema ne nondi falee ra.

²³ Lonnila a xa lonni masen temui kolon, lonnitare tan a xa daxuja nan ifalama a xui itexi ra.

²⁴ Tunnabexilae findima mangee nan na, kono tunnaxonee findima konyie ra.

²⁵ Kontofli luma ne mixi lahale masara ra, woyen fanyi tan a boje raseewama ne.

²⁶ Tinxintoe kira tinxinxi masenma ne a boore be,

mixi jaaxi tan a boore raloma ne.

²⁷ Koyinma tunnaxone mu a xa tooke ganma,

kono tunnabexila meenima ne a sotosee ma.

²⁸ Simaya na kira tinxinxi nan xon ma.

Faxe mu fulama na kira ra.

13

Xurutare tondima marasi suxufe

¹ Di lonnila a tuli matima a baba xa marasi nan na,

kono xurutare mu a tuli matima marasi ra.

² Mixi fanyi xa woyenyie fe fanyi nan naminima,

kono yanfante tan wama gere nan xon.

³ Mixi naxan a de suxuma, a xun nakelima ne,

naxan de wuyaxi, na tan a xun nakanama ne.

⁴ Tunnaxone xa fefe mu sooneyama, kono tunnabexi harige gbege sotoma ne.

⁵ Wule mu rafan tinxintoe ma, kono mixi jaaxi tan a yete rayaagima ne.

⁶ Tinxinyi tinxintoe makantama ne, fe jaaxi yunubitoe tan nahalakima ne.

⁷ Mixi nde a yete findima banna nan na, kono sese mu a yi ra.

Boore tan a yete findima setare nan na, kono harige gbege na a yi ra.

⁸ Banna xa kobiri a xun sarama mixi kobia ma,

kono mixi kobia mu sese fenma setare ra.

⁹ Tinxintoe luxi ne alo lanpui dexexi, mixi jaaxi tan xa lanpui xubenma ne.

¹⁰ Yete igboja gere nan nabalama,

kono marasi ramefe findima lonni nan na.

¹¹ Harige naxan sotoma tinxintareya kui, a sigama xurun na ne,

kono harige naxan sotoma doyi doyi tinxinyi kui, na sigama gbo ra ne.

¹² Xa mixi mu a waxonfe sotoma, a tooroma ne,

kono xa a soto, a seewama ne dunijeigiri kui.

¹³ Mixi naxan yoma marasi ma, a na sare sotoma ne,

naxan tan marasi binyama, na fama ne sare fanyi sode.

¹⁴ Xaxilima xa marasi findima simaya nan na,

a mixi ratangama gantanyi jaaxi ma.

¹⁵ Fahaamui findima hinne nan na mixi be, kono mixi jaaxi tan xa kira xoxoxo.

¹⁶ Xaxilima a xa lonni rawalima, kono xaxilitare daxuja nan tun funfunma.

¹⁷ Xera tinxintare findima tooe nan saabui ra,

xera tinxinxi tan fama yalanyi nan na.

¹⁸ Mixi naxan tondima marasi ra, a setareja nun yaagi sotoma ne,

kono naxan marasi ramema, a binye nan sotoma.

¹⁹ A joxun, mixi waxonfe na raba a be, kono xaxilitare mu tinma gbilende a waxonfe jaaxi foxo ra.

²⁰ Mixi na lu xaxilima foxo ra, a fan xaxili sotoma ne,

kono lonnitaree xa malan booreja, findima tooe nan tun na.

²¹ Yunubitoe sare findima fe jaaxi nan na, tinxintoe tan sare findima heeri nan na.

²² Mixi fanyi ke luma a xa mamadie nan be,

yunubitoe tan ke luma tinxintoe nan be.

²³ Baloe gbege minima ne setare xa xe ma, kono tinxintareya luma ne kasara ra.

²⁴ Babe naxan mu a xa di xuruma luxusinyi ra,

na di mu rafan a ma.

Babe naxan a xa di xuruma,

na di rafan a ma.

²⁵ Tinxintoe wasama ne baloe ra,

kono tinxintare tan luma kaame ra ne.

14

Gine lonnila

¹ Gine lonnila senbe fima ne a xa denbaya ma,

kono gine lonnitare a xa denbaya xun nakanama ne.

² Mixi naxan a jereama a tinxinxi ra, a gaaxuma ne Ala ya ra,

kono naxan a jereama tinxintareya ra, na nan yoma Ala ma.

³ Yete igboe xa woyenyi findima bonboe nan na a be,

lonnila tan xa woyenyi a makantama ne.

⁴ Xa ninge mu boxi buxama, saga mu rafema.

Ninge xa wali a niyama ne mixi xa baloe gbege soto.

⁵ Seede fanyi mu wule falama,

seede jaaxi tan wule nan tun funfunma.

6 Mixi mayele lonni fenma ne, kono a mu a sotoma.

Lonni kolonfe mu xorocho xaxilima be.

7 I xa i makuya xaxilitaree ra,

barima i mu lonni yo sotoma e ra.

8 Lonnila a rocho sama ne a jere ki xon ma, lonnitare tan a yete madaxuma ne.

9 Xaxilitare yoma yunubi tongofe ma, kono tinxintoe Ala xa hinne nan fenma.

10 Mixi a yete xa toore kolon a boje kui, a mu a xa seewe masenma mixi gbete be.

11 Mixi jaaxie xa denbaya halakima ne, tinxintoe tan xa denbaya fanma ne.

12 Mixi rocho a ma a a jere ki fan, a fa li kore a na gbaloe kira nan xon ma.

13 Mixi noma yeleda a de ra, a tooroxi a boje kui.

Seewe noma mafindide toore ra.

14 Mixi jaaxi yo, mixi fanyi yo, e birin e xa wali sare sotoma ne.

15 Xaxilitare lama ne mixi birin xa masenyi ra,

kono xaxilima kira matoma ne beenu a xa bira na foxo ra.

16 Xaxilima gaaxuma ne Ala ya ra, a fa gbilen fe jaaxi foxo ra,

kono xaxilitare tan soma ne na fe jaaxi kui mafuren.

17 Mixi naxan boje tema mafuren, a daxupa nan nabama.

Mixi madaxui mu rafan mixi yo ma.

18 Daxupa findima ne xaxilitare ke ra, xaxilimae tan lonni nan sotoma.

19 Mixi jaaxie fama ne e xinbi sinde tinxintoe bun ma,

e kantari nan fenma tinxintoe xonyi.

20 Setare rapaaxu birin ma, hali a doxooboore,

kono banna rafan mixi gbege ma.

21 Mixi naxan yoma a ngaxakerenyi ma, a bara yunubi soto,

kono naxan kinikini tooromixi ma, na bara seewe soto.

22 Mixi naxee fe jaaxi mapoxunma, nee bonoma ne.

Kono naxee fe fanyi mapoxunma, na kanyie marafanyi nun nondi nan toma.

23 Geeni na wali birin kui,

kono woyenyi gbansan findima setareja nan na.

24 Bannaya nan na lonnila sare ra, daxupa nan tun luma lonnitare tan yi ra.

25 Seede nondi fale mixi nii ratangama ne, kono wule fale mixi madaxuma tun.

26 Mixi naxan gaaxu Alatala ya ra, a tan nun a xa die luma ne kantari kui.

27 Alatala xa yaragaaxui simaya fima ne mixi ma,

alako e xa ratanga gantanyi ma naxan findima faxe ra.

28 Nama xa gboe findima mange xa xun-nakeli nan na,

kono jama xa xurunyi findima mange xa xunnagore nan na.

29 Xaxilima boje te xono,

kono xaxilitare a xa daxupa masenma ne a xa boje te saabui ra.

30 Bojesa findima simaya nan na,

kono mile tan findima fure nan na.

31 Naxan setare tooroma, na bara yo setare Daa Mange ma,

kono naxan kinikini setare ma, na bara a Daa Mange matoxo.

32 Mixi jaaxi xa jaaxupa a xun nakanama ne,

kono tinxintoe kantari sotoma ne hali faxe ya i.

33 Lonni na xaxilima boje kui, xaxilitare yati noma na tode.

34 Tinxinyi boxi rasigama ne yare, yunubi tan jama rayaagima ne.

35 Walike lonnila rafan mange ma, kono a walike yaagitare tan xonma ne.

15

Yaabi boroxoxi

1 Yaabi boroxoxi mixi boje ragoroma ne, kono woyen xone tan mixi boje ratema ne.

2 Xaxilima xa woyenyi a niyama ne xaxili fanyi xa rafan mixie ma,

kono xaxilitare xa woyenyi daxupa nan tun masenma.

3 Alatala mixi birin matoma,

mixi jaaxi nun mixi fanyi.

4 Woyen fanyi mixi rayalanma,

kono woyen xone mixi xaxili tooroma ne.

5 Xaxilitare yoma ne a baba xa marasi ma, xaxilima tan na marasi nan suxuma.

6 Harige fanyi na tinxintoe xonyi,

kono toore gbansan nan findima tinxintare sare ra.

7 Lonnilae xa woyenyie xaxili fima ne mixi ma,

kono fe fanyi yo mu na lonnitaree boje kui.

8 Alatala mixi jaaxi xa serexe xonma,

kono a tinxintoe xa duba suxuma ne.

9 Alatala mixi jaaxi xa kira xonma,

kono mixi naxan birama tinxinyi foxo ra a rafan a ma.

10 Kira fanyi bejinfe findima jaxankate nan na.

Xurutareja mixi xun tima faxe kira nan ma.

11 Alatala to fe birin kolon,

hali naxan nabama aligiyama nun yahan-nama,

a ibunadama boje fan kolon.

12 Yete igboe mu wama marasi xon ma, a mu sigama lonnila yire.

13 Boje seewaxi mixi lahale fanma,

kono boje tooroxi mixi lahale kanama ne.

14 Xaxilima lonni nan fenma,

kono xaxilitare daxu woyenyi nan tun falama.

¹⁵ Hali misikiine tooro a xa simaya kui, xa a boje seewaxi, na findima ne baloe ra a be.

¹⁶ Setare Ala yaragaaxui, fan banna xaxili ifuxi be.

¹⁷ Bande nipe donfe xanunteya kui, na fan sube donfe be gbesenxonneya kui.

¹⁸ Boje rate gere xore isoxoma ne, boje ragore sonxoe raxinbelima ne.

¹⁹ Tunnaxone xa kira mabalanxi tunbee nan na,

kono tinxintoe xa kira jere noxun.

²⁰ Di lonnixa findima seewe nan na a baba be,

kono di lonnitare yoma ne a nga ma.

²¹ Xaxilitarepa rafan lonnitare ma, kono xaxilima xa kira tinxin.

²² Marasitarepa wali kanama ne,

kono marasi gbegbe wali nan sooneyama.

²³ Seewe na mixi be naxan fata a boore yaabide.

Woyenyi tide gbo naxan falaxi a fala ki ma nun a fala temui ma.

²⁴ Xaxilima xa kira a ratema ne koore ma, a a mali a xa aligiyama kira matanga.

²⁵ Alatala yete igboe xa banxi rabirama ne, kono a kaape gine xa boxi makantama ne.

²⁶ Manoxun kobi rapaaxu Alatala ma, kono woyen fanyi tan seniyen.

²⁷ Milante findima ne toore ra a xa denbaya be,

kono naxan mu wama geenii tinxintare xon,

na kanyi kisi nan sotoma.

²⁸ Tinxintoe fe matoma ne a fanyi ra beenu a xa yaabi nde fi,

kono fe paaxi mafura minide mixi paaxi de i.

²⁹ Alatala makuya mixi paaxie ra, kono a a tuli matima tinxintoe xa maxandi ra.

³⁰ Xeera ya iyalanxi mixi boje raseewama ne,

xeeraya fanyi senbe nan fima mixi ma.

³¹ Hali naxan a tuli matima kisi marasi ra, na kanyi luma ne lonnilae ya ma.

³² Naxan tondima marasi ramede, na yoxi a yete nan ma,

kono naxan tinma marasi ramede, na kanyi xa lonni nan xun masama.

³³ Ala xa yaragaaxui findima lonni nan na mixi be.

Yete magore fama binye nan na.

kono kiiti sa mange Ala a boje kolon.

³ Wali birin taxu Alatala ra, alako a xa sooneya.

⁴ Alatala fe birin yailanxi fe nde nan ma. Hali mixi paaxi daaxi gbaloe loxoe nan ma fe ra.

⁵ Alatala yete igboe xonxi.

Naxankate nan a mamefe.

⁶ Yunubi xafarima hinne nun dugutegeya nan saabui ra.

Alatala xa yaragaaxui mixi ratangama fe paaxi nan ma.

⁷ Mixi jere ki na rafan Alatala ma, a a niyama ne gere xa jon na kanyi nun a yaxuie tagi.

⁸ Se dondoronti sotoxi tinxinyi ra na nan fisa se gbegbe sotoxi be tinxintareya kui.

⁹ Mixi nate tongoma a xa fe rabaxi ma, kono na fee ragiri mange na Alatala nan na.

¹⁰ Mange xa masenyi tide gbo, a xa kiiti xa tinxin.

¹¹ Alatala na sikeeli tinxinxi nan be, a xa wali nan na se maniyase kamalixi ra.

¹² Fe paaxi mu rafan manage ma, barima tinxinyi nan mange kibanyi mabanbanma.

¹³ Mange xa hinne na tinxintoe be, nondi fale rafan e ma.

¹⁴ Mange xa bojete mixi faxama ne, kono lonnila fata mange boje ragorode.

¹⁵ Mange xa jalexinyi findima simaya nan na, a xa hinne luma ne alo nuxui naxee tune ye raminima.

¹⁶ Lonni sotoe fan xeema sotoe be, xaxili fanyi sotoe fan gbeti sotoe be.

¹⁷ Tinxintoe xa kira mu sigama fe paaxi ma.

Mixi naxan a jengi saxi a jere ki xon ma, na kisima ne.

¹⁸ Yete igboja mixi nan xun nakanama, yete iteya mixi nan naloe ma.

¹⁹ Lufe yete magoree ya ma, na fan naafuli itaxunfe be yete igboe ya ma.

²⁰ Heeri na mixi be naxan a jengi sama fe raba kie xon ma.

Seewe na mixi be naxan a xaxili tima Alatala ra.

²¹ Mixi sabarixi findima xaxilima nan na. Woyen noxunme xaxili fima ne mixi ma.

²² Xaxili fanyi simaya nan fima xaxilima ma, xaxilitarepa findima jaxankate nan na xaxilitare be.

²³ Xaxilima a jengi sama a xa masenyi ma, alako lonni fanyi xa mini a de kui.

²⁴ Woyen fanyi findixi kumi nan na, naxan xaxili nun fate rayalanma.

²⁵ Adama a manoxun ne a xa kira fanxi, kono a raponyi a xun tima faxe nan na.

16

Ala xa maragiri

¹ Adamadi nate tongoma a boje kui, kono maragiri na Ala nan belexe.

² Adama tan be, a xa kira birin fan,

26 Walike xa kaame nan a tutunma wali ma.

27 Fuyante fe jaaxi maɓoxunma ne, a xa masenyi mixi gan.

28 Mixi kobi gere xore isoxoma ne, naafixi defanmae tagi isoma.

29 Mixi kobi a boore ratantanma ne, a na ti kira jaaxi xon ma.

30 Mixi naxan tonxuma masenma a ya nun a de ra,

a wama fe jaaxi nde nan nabafe.

31 Xunsexe fiixe findima binye nan na, naxan sotoma kira tinxinxi xon ma.

32 Dije mixi fan geresoe be, yete suxui tide dangi taa suxufe ra.

33 Mixi kanda bunma fe nde ma, konɔ fe birin nagiri mange na Alatala nan na.

17

Lantareya

1 Taami xuntunyi sotofe boɓesa kui na nan fisa sube gbege sotofe be lantareya na dennaxe.

2 Walike xaxilima senbe gbo dangife wali kanyi xa di ra, naxan fe mayaagixi rabama. Na walike mooli tan ke sotoma ne na denbaya kui.

3 Xeema nun gbeti matose na te nan na, konɔ Alatala nan adama boɓe matoma.

4 Fe kobi raba woyen tinxintare ramema, a a tuli matima wule fale ra.

5 Mixi naxan yoma setaree ma, na bara setare Daa Marigi yelebu.

Mixi naxan yelem a boore xa toore ma, na jaxankate nan sotoma.

6 Mamadie findixi forie xa seewe nan na, babae fan findixi e xa die xa seewe nan na.

7 Mange xa woyenyi mu lan xaxilitare de i, wule mu lan mange de i.

8 Ki tife naadee rabima ne, a fe birin sooneyama ne.

9 Dijefe konbi ma a marafanyi nan na gboma,

konɔ na ifalafe a xanuntenmae tagi isoma.

10 Tantanyi masenfe lonnila be a fahaamui fima ne a ma, dangife lonnitare bonbofe luxusinyi ya keme ra.

11 Mixi jaaxi naxan mange matandima tun,

sori kinikinitare nan xeema a xili ma.

12 Naralanfe sube xaape ra, naxan xa die baxi a yi,

na fisa naralanfe xaxilitare ra, naxan jereema a xa xaxilitareja kui.

13 Mixi naxan fe fanyi joxoma fe jaaxi ra, fe jaaxi mu makuyama na xa banxi ra.

14 Gere folofe luxi ne alo bogoni iboofe. Na kui beenun sonxoe xa mini, keli naa.

15 Mixi naxan nondi fima fe kobi rabama, nun mixi naxan tinxintoe toonegeema, e mu rafan Alatala ma.

16 Hali kobiri lu lonnitare yi ra, a mu na rawalima lonni sotofe ra.

17 Mixi a defanboore xanuma temui birin, a a ngaxakerenyi malima a tooro temui.

18 Lonnitare naxan xaxili mu na, na nan gbansan taanima a boore be.

19 Gere rafan mixi yo ma, yunubi fan nafan na kanyi ma.

Mixi naxan a yete igboma, xunnakane nan a lima.

20 Mixi yo madaxui tima, na mu heeri sotoma,

Mixi yo woyen kobi falama, na toorama ne.

21 Mixi yo di lonnitare bari, na fama ne toorode.

Mixi yo di xaxilitare soto, na mu seewama.

22 Boɓe seewaxi, seri fanyi na a ra, xaxili sunnunxi tan xorie nan xun nakanama.

23 Mixi jaaxi see rasuxuma gundo ra, alako kiiti tinxinxi xa mafindi.

24 Lonni makore xaxilima ra, konɔ xaxilitare ya tixi fe makuyaxi nan na.

25 Di xaxilitare findima toore nan na a baba be, a findi xone ra a nga be.

26 A mu lan kobiri xa ba tinxintoe yi ra, a mu lan kuntigi xa bonbo a xa tinxinyi xa fe ra.

27 Xaxilima a de nan suxuma, a boɓe mu tema.

28 Xaxilitare noma a maɓoxunde lonnila ra xa a dunduxi,

a noma a maɓoxunde fahaamula ra xa a sabarixi.

18

Booretare

1 Booretare a waxonfe gbansan nan fenma, a yo marasi birin ma.

2 Xaxilitare mu wama xaxili fanyi xon, a wama a yete xa maɓoxunyi nan tun masenfe.

3 Mixi jaaxie yoma mixie ma, e yoma e ma han e sa yaagi.

4 Adama xa woyenyi tilin alo baa, a lonni raminima naxan luxi alo dulonyi ye fanyi.

5 Nondi fife mixi jaaxi ma, a mu fan. A mu lanma tinxintoe xa toonege.

6 Lonnitare sonxoe xore isoxoma, a bonboe sotoma a de saabui ra.

7 Xaxilitare de a xun nakanama ne, a nyeni findixi gantanyi nan na a nii be.

8 Naafixi xa masenyi luxi ne alo donse joxunme,

naxan goroma mixi furi kui.

9 Tunnaxone nun kasare raba,

nee nga keren, e baba keren.
¹⁰ Alatala findixi kantari senbema nan na, tinxintɔe luma naxan niini bun ma.
¹¹ Naafuli findixi banna xa kantari nan na, a ɲɔɔɔ a ma tete na a ra naxan mu noma kanade.
¹² Gbaloe na yete igboɲa xanbi ra, kono nore na yete magore ɔɔɔɔ ra.
¹³ Mixi naxan yaabi fima beenu a xa mixi xui rame,
 a daxupa masenma ne, a a yete rayaagi.
¹⁴ Xaxili limaniyaxi mixi malima ne a xa fure kui,
 kono limaniya baxi naxan yi, na mu kelima sɔnon.
¹⁵ Lonnila katama se kolonde, a a tuli matima masenyi fanyi ra.
¹⁶ Kira rabixi mixi be naxan ki tima, manglee yati tofe sɔneyama ne na kanyi be.
¹⁷ Mixi naxan singe a yete xun mafalama fe kui,
 a luma ne alo nɔndi na a tan nan be, kono a kalamuti maxorinyi xɔɔɔɔɔe tima ne a ma.
¹⁸ Fe lufe Ala ma a sɔnxɔe ɲonma ne, a gere ɲon senbemaɛ tagi.
¹⁹ Mixi konbixi xa boɲe xɔɔɔɔɔe luma ne alo taa makantaxi.
 Na sɔnxɔe mɔɔli xɔɔɔɔɔ dangife geeli kondonyi ra.
²⁰ Adama xa masenyi noma a baloe fide a ma,
 a hayi fanma ne a xa woyenyi saabui ra.
²¹ Faxɛ nun simaya fatanma mixi xa woyenyi nan na.
 Woyenla a sare sɔtoma ne.
²² Gine sɔtofe findixi heeri nan na, naxan fatanxi Alatala ra.
²³ Setare mayandi tima, kono se kanyi a yaabima a xɔɔɔɔɔe nan na.
²⁴ Xa mixi booree wuya, na noma findide tɔɔɔe ra a be,
 kono boore nde na na naxan fan a ngaxakerenyi be.

19

Setare tinxinxi

¹ Setare tinxinxi fan xaxilitare wule fale be.
² Gbatafe ra i mu naxan kolon, a mixi ratantanma ne.
³ Adamadi a yete xun nakanama ne a xa daxupa ra,
 kono a fa a boɲe rate Alatala tan ma na xunnakanɛ xa fe ra.
⁴ Bannaya a niyama ne mixi xa boore gbege soto,
 kono setareɲa defanbooreɲa kanama ne.
⁵ Tɔɔɲegeti fama ne ɲaxankate sɔtode, wule fale mu kisima.

⁶ Mixi gbege katama e yete rafande kinikinintee ma,
 birin birama ne mixi ɔɔɔɔ ra naxan ki tima.
⁷ Setare mu rafan a ngaxakerenyi yati ma, a mu rafan a booree fan ma.
 A na e maxandi, e mu e tuli matima a ra.
⁸ Mixi naxan xaxili fenma, a fe fanyi rabama ne a yete be.
 Mixi naxan fahaamui fenma, a xa fe sɔneyama ne.
⁹ Tɔɔɲegeti fama ne ɲaxankate sɔtode, halaki birama ne wule fale ɔɔɔɔ ra.
¹⁰ Naafuli mu lan xaxilitare yi ra, alo a to mu lan konyi fan xa kuntigie yaamari.
¹¹ Lonnila boɲe te xɔɔɔ, a mu konbi ragbilenma.
 Na kui a binye sɔtoma ne.
¹² Manglee xa xɔɔe maniya yete xaɔɲe ra, a xa hinne fan maniya xini ra burexe xinde ma.
¹³ Di xaxilitare kontofili nan bendunma a baba ma,
 gine xa sɔnxɔe xunxuri luxi ne alo ye naxan luma mini ra feɲe yale di kui, a mu a itima.
¹⁴ Mixi banxi nun harige sɔtoma e baba ke ra,
 kono Ala nan gine xaxilima fima xeme ma.
¹⁵ Tunnaxone mixi luma ne xixoli kui, a kaame nan tun sɔtoma.
¹⁶ Mixi naxan Ala xa seriye rabatuma, a a yete ratangama ne faxɛ ma,
 kono naxan mu a ɲengi sama a ɲere ki xon ma,
 a faxama ne.
¹⁷ Setare kife na maniyaxi Alatala donife nan na.
 Ala fama ne na doni ragbilende a ma.
¹⁸ I xa fe birin naba i xa di xurufe ra alako a xa kisi,
 xa na mu a ra, a faxama ne.
¹⁹ Mixi naxan luma xɔɔɔ ra, a na sare fima ne.
 Xa i a mali keren, a man gbilenma ne na ma.
²⁰ I xa i tuli mati marasi ra, i xa tin e xa i xaran,
 alako i xa findi xaxilima ra.
²¹ Maɲɔxun gbege na mixi boɲe kui,
 kono Alatala waxɔnfe nan kamalima.
²² Adamadi wama a boore xa dugutegeɲa a ma.
 Setare fisa wule fale be.
²³ Alatala xa yaragaaxui mixi rakisima ne.
 Na mixi na a sa kɔe ra, a mu hanmema tɔɔɔe yo ra.
²⁴ Tunnaxone a donse tongoma ne a belexe,
 kono a mu wakilima a rasofe ra a de i.
²⁵ Mixi mayele bonbo, alako xaxilitare xa xaxili soto.

Xaxilima na rasi, alako a xaxili xun xa masa.

²⁶ Di naxan a baba kasarama, a a nga keru, mixi rayaagixi na a ra.

²⁷ N ma di, xa i mu marasi ramema,

i bara i yete makuya fe kolonyi ra.

²⁸ Seede wule fale yoma seriye nan ma, tinxintareya nan minima mixi jaaxi de i.

²⁹ Mixi mayele jaxankatama ne,

lonnitare bonboma ne.

20

Siisila xa xaxilitareja

¹ Weni mixi rayaagima,

beere mixi madaxuma ne.

Siisila mu nooma findide xaxilima ra.

² Mange boje texi maniya yete xaaje ra.

Mixi naxan mange raxonooma, na bara a yete tooro.

³ Mixi binyaxi mu tinma gere ra, kono xaxilitare birama sonxoe nan foxo ra.

⁴ Mixi tunnaxonoxi mu yire buxama a waxati.

Xe xaba temui a baloe fenma ne, kono a mu sese toma.

⁵ Marasi tilin alo ye naxan na baa ma.

Fahaamui kanyi na birin matoma ne.

⁶ Mixi gbege dugutegeja falama e yete xun ma,

kono dugutege yati yati toma dunija ma?

⁷ Tinxintoe jereema tinxinyi nan na,

seewe na a xa die be.

⁸ Mange kiitisa fata mixi boje jaaxi tode.

⁹ Nde nooma a falade, «Fe jaaxi yo mu n boje ma,

n seniyenxi, yunubi yo mu na n ma?»

¹⁰ Sikeeli tinxintare mu rafan Alatala ma.

¹¹ Fonike xa jere ki tinxinxi a boje ki masenma ne.

¹² Tuli naxan fe mema, ya naxan se toma, Alatala nan na birin daaxi.

¹³ Xixoli naxa rafan i ma de,

xa na mu a ra i findima setare nan na.

I ya lanma a xa rasege, alako i xa baloe soto a fanyi ra.

¹⁴ Sareso nan a falama yule be,

«Na sare mu fan n be feo,»

kono a fa keli na xun ma a yete matoxofe ra.

¹⁵ Xeeema nun geme tofanyi gbege na dunija,

kono lonnila xa woyenyi tide gbo e birin be.

¹⁶ Mixi xa seeke se rasuxu a naxan taani xoje be,

xa na mu a ra a naxan taani langoe be.

¹⁷ Donse naxan soto wule ra, a fole a joxun,

kono a rajonyi a luxi ne alo geme xori i de i.

¹⁸ Marasi fanyi nan wali sooneyama.

Nama naxa gere so marasi xanbi.

¹⁹ Naafixi lanlanteya kanama ne.

I naxa la mixi ra naxan de wuya.

²⁰ Mixi na yo a nga nun a baba ma,

a dunija igirima dimi nan kui.

²¹ Harige naxan soto ma mafurenyi ra, na mu buma.

²² I naxa a fala, «N nan n gbejoxoma ne.»

I xaxili ti Alatala nan na, a i rakisima ne.

²³ Alatala mu wama maniya se tinxintare xon ma.

Sikeeli tinxintare mu fan.

²⁴ Alatala nan adamadi xun tima kira nde ra.

Ibunadama tan mu nooma na fahaamude.

²⁵ Laayidi tongofe Ala be mafuren mafuren mapoxunyi gbege xanbi,

na findixi gantanyi nan na adamadi be.

²⁶ Mange lonnila fata mixi paaxie mayegetide,

a ti e fari a xoxoxoe ra.

²⁷ Alatala xaxili fima adamadi ma, a findi a be lanpui ra,

alako a xa a yete boje mato a fanyi ra.

²⁸ Xanunteya nun dugutegeja mange kantama ne.

Mange kibanyi sabatima ne mange xa xanunteya saabui ra.

²⁹ Fonike senbe findixi a xa xunnakeli nan na.

Xemoxi xunsexe fiixe findixi a xa binye nan na.

³⁰ Bonboe findixi kobija seri nan na,

luxusinyi adama xaxili matinxinma ne.

21

Alatala mange rajerefe

¹ Alatala nan mange boje rajerefe, alo a xure rajerefe ma ki naxe a waxonki ra.

² Adamadi joxo a ma a xa kira birin tinxin, kono Alatala nan mixi boje matoma sikeeli ra.

³ Wo xa bira nondi nun tinxinyi foxo ra.

Na rafan Alatala ma dangife serexe ra.

⁴ Yete igboja nun fe jaaxi rabafe,

na birin findixi yunubi nan na.

⁵ Wakilila harige xun masama ne,

kono gbata gbege findima toore nan na.

⁶ Harige naxan sotoxi wule ra,

a mu buma, a mixi xaninma ne aligiyama.

⁷ Mixi paaxie xun nakanama ne,

barima e mu tinxinyi rabatuma.

⁸ Mixi kobi mu tinxin,

kono mixi fanyi a jerefe ma kira tinxinxi xon ma.

⁹ Lufe ra banxi fari ma,

a fisa lufe ra gine geresoe seeti ma banxi kui.

¹⁰ Mixi jaaxi wama fe jaaxi nan tun xon ma.

A mu kinikinima mixi yo ma, hali
dɔxoboore.

11 Xaxilitare na a to e mixi mayele
ɲaxankatama,
a xaxili di sɔtɔma nɛ,
kɔnɔ xaxilima tan fahaamui sɔtɔma lonni
nan kui.

12 Ala naxan tinxin, a mixi ɲaaxi matoma
nɛ,

a e xun nakana.

13 Mixi naxan tondima a tuli matide setare
wa xui ra,
a fan fama nɛ wade, mixi mu a tuli matima
a ra.

14 Bɔɲete kife gundo ra, a bɔɲe ragoroma
nɛ.

Mixi kife suture ra, a xa xɔnɛ magoroma
nɛ.

15 Nɛrefe tinxinyi kui, na findixi sɛwɛ nan
na tinxintɔɛ bɛ,
kɔnɔ na ɲere ki moɔli mu rafan mixi ɲaaxi
ma.

16 Mixi naxan gbilenma kira fanyi fɔxɔ ra,
na fama nɛ lude mixi faxaxie ya ma.

17 Mixi naxan birama a waxɔnfe gbansan
fɔxɔ ra,
na luma nɛ setareɲa kui.

Mixi naxan weni nun donse fanyi tun
fenma,
na mu bannama.

18 Mixi ɲaaxi findima tinxintɔɛ xunsare
nan na,
yanfante findi mixi fanyi xunsare ra.

19 Lufe ra gbengberenyi ma,
a fisa lufe ra gine fitinetɔɛ sɛeti ma.

20 Harige fanyi nun ture gbege na lonnila
xɔnyi,
kɔnɔ lonnitare bara a gbe birin don.

21 Mixi naxan birama tinxinyi nun hinne
fɔxɔ ra,
a simaya, kiiti fanyi, nun binyɛ sɔtɔma nɛ.

22 Lonnila nɔma nɛ nɔde taa makantaxi ra,
a e xa tete rabira e xaxili nu tixi naxan na.

23 Mixi naxan fata a de suxude, na mu
tɔɔrɔ ma.

24 Yɛte igboe yoma nɛ mixie ma,
a fe birin suxuma na xaxili nan na.

25 Mixi tunnaɔnɔxi waxɔnfe a faxama nɛ,
barima a mu tinna walide.

26 Lɔxɔɛ birin mixi tunnaɔnɔxi milama
nɛ a waxɔnɛ ma.

Tinxintɔɛ tan mixi kima a gbe se birin nan
na.

27 Mixi ɲaaxi xa serɛɛ mu rafan Ala ma.
Xa a sa a ba maɲɔxunyi kobi ra, Alatala xa
xɔnɛ xun masama nɛ.

28 Seede wule fale halakima nɛ,
kɔnɔ seede nɔndi fale xa simaya nan
buma.

29 Mixi ɲaaxi a yatagi ifɔɔrɔma,
kɔnɔ tinxintɔɛ fe tinxinxi nan nabama.

30 Lonni yo mu na, fahaamui yo mu na,
marasi yo mu na,
naxan senbɛ gbo Alatala bɛ.

31 Soe maxirima gere so lɔxɔɛ nɛ,
kɔnɔ xunnakeli fatanma Alatala nan na.

22

Xili fanyi

1 Xili fanyi fan naafuli bɛ,
binyɛ tide dangi xɛɛma nun gbeti tide ra.

2 Banna nun setare birin lan,
barima Alatala nan e birin daa.

3 Xaxilima na fe xɔɔxɔɛ to, a a yete nan
natangama a ma.

Xaxilitare tan na fe xɔɔxɔɛ to, a soma a
kui nɛ keren na,
a fa ɲaxankate soto.

4 Yete magore naxan gaaxuma Alatala ya
ra,

a bannaya, binyɛ, nun simaya sɔtɔma nɛ.

5 Tunbee nun gantanyie na tinxintare xa
kira xɔn ma,
kɔnɔ mixi naxan mɛɛnima a yete ma, a a
makuyama nɛ mɛnni ra.

6 Fonike matinxin kira fanyi ra,
alako a naxa gbilen na fɔxɔ ra a mo tɛmɛi.

7 Banna setare yamarima nɛ,
doni tongoe fan findi donifa xa konyi ra.

8 Mixi ɲaaxi tɔɔre nan sɔtɔma a sare ra,
a senbɛ fama nɛ kanade.

9 Hinnente barakama nɛ,
barima a tɔɔrɔmixie kima a xa donse ra.

10 Mixi mayoe keri, alako ɲɔxɔnsɔsɔɛ xa
ɲɔn.

Na tɛmɛi gbɛsɛnxɔnnɛya nun konbie
danma nɛ.

11 Bɔɲe xa seniyenyi rafan mixi naxan ma,
wɔyɛn fanyie nan minima na de i,
a fa findi mange defanboore ra.

12 Alatala nɔndi nan makantama,
kɔnɔ a yanfante xa wɔyɛnyɛ xun
nakanama nɛ.

13 Mixi tunnaɔnɔxi nan a falama,
«Yete xaɲɛxi na tande, n na mini kene
ma, a n faxama nɛ.»

14 Gantanyi nan na langoe gine xa wɔyɛnyɛ
ra.

Alatala xɔnɔxi mixi naxan ma, na suxuma
na gantanyi kui.

15 Xaxilitareɲa naxan na dimɛdi bɔɲe kui,
a bama xuru luxusinyi nan saabui ra.

16 Mixi naxan setare tɔɔrɔma geeni nde xa
fe ra,

nun mixi naxan banna kima,
na firinyi findima fuxarila nan na.

Lonnila xa taalie

17 I i tuli mati lonnilae xa marasi ra,
i bɔɲe rabi n ma masenyie bɛ.

18 A lan i xa e ragata i sondonyi kui,
e naxa makuya i de ra.

19 N wama i rasife nɛ to lɔxɔɛ,

alako i xa i yete taxu Alatala ra.

²⁰ N bara taali tongo saxan sebe i ma, naxee findixi marasi nun lonni ra i be,

²¹ alako i xa nondi xori yati kolon, i fan xa sa na iba i xeema be.

²² I naxa setare rahalaki i xa kobiri soto, i naxa tooromixi toopege,

²³ barima Alatala tan e xun mafalama ne, a fa tooromixie yaxuie tooo.

²⁴ I naxa bira mixi bope gbe foxo ra, naxan xonoxi temui birin,

²⁵ xa na mu a ra i fan darima ne na mooli ra,

na fa findi gantanyi ra i suxuma naxan na.

²⁶ I naxa lu mixie ya ma naxee taanima e booree be,

naxee se doxoma seeke ra mixie be,

²⁷ xa na mu a ra e i xa sade raminima ne i bun ma,

a fa li kobiri mu na i yi ra i xa a fi.

²⁸ I naxa i babae xa naaninyi matonxuma saxi ba e yire de.

²⁹ Walike naxan fata a xa wali ra, mancee nan hayi luma a ma.

A mu walima setaree be.

23

Naafuli xa gantanyi

¹ Wo nun kuntigi na doxo wo degede, i xa i jengi sa i raba ki xon ma de.

² Xa kaame na i ma, i naxa a ghegbe don.

³ I naxa mile na donse fanyi ma, barima a noma i madaxude.

⁴ I naxa i yete ratagan naafuli fenfe ma. Kobiri xoli naxa findi i xaxili waxonfe birin na.

⁵ Xa i i ya ti bannaya ra, a loema i ma alo sege

naxan tema kuye ma ki naxe, a siga.

⁶ I naxa mixi jaaxi xa taami don, i naxa mila a xa donse fanyi ma.

⁷ Na mixi mooli wama i madaxufe ne.

A a falama i be, «I dege, i min,» konoo marafanyi yo mu na a bope kui i be.

⁸ I fama ne na donse boxunde, i xa woyen fanyi findi woyen fufafu ra.

⁹ I naxa masenyi ti xaxilitare be, barima a yoma ne i xa woyen fanyi birin ma.

¹⁰ I naxa naaninyi tonxuma fori tala.

I naxa so kiridie xa xe ra,

¹¹ barima e xunmafalama senbe gbo,

a e gbeboxoma ne.

¹² I bope rabi xaranyi be, i i tuli mati marasi fanyi ra.

¹³ I naxa tagan fonike matinxinde, xuru luxusinyi mu a faxama.

¹⁴ Xa i a xuru luxusinyi ra, i bara a nii makanta.

¹⁵ N ma di, xa lonni fanyi lu i bope kui, seewe bara lu n tan fan bope kui.

¹⁶ N bope jalexinma ne i xa woyen tinxinxie ra.

¹⁷ I naxa yunubitoee toone, i xa gaaxu Alatala nan ya ra,

¹⁸ alako i xa xunnakeli soto yare.

¹⁹ N ma di, i tuli mati a fanyi ra, i xa xaxili soto,

i bope xa lu kira tinxinxii fari.

²⁰ I naxa lu siisilae ya ma,

xa na mu a ra naxee xa donse xoli dangi a i.

²¹ Na mixi moolie findima ne setaree ra, e xa tunnaxoneya a niyama ne dunkobi gbansan nagoro e ma.

²² I i tuli mati i baba ra naxan i barixi, i naxa yo i nga ma a na fori.

²³ Nondi, lonni, xaranyi, nun xaxili fanyi fen,

i naxa mee e ra.

²⁴ Tinxintoe baba seewama ne, xaxilima baba jalexinma ne.

²⁵ I xa fe birin naba alako i baba nun i nga xa seewa,

i bari mixie xa lu jalexinyi kui.

²⁶ N ma di, i i bope rabi n be, i xa i ya ti n jere ki misaali ra.

²⁷ Langoe gine findixi gantanyi nan na, gine yenexi i rabirama ne.

²⁸ Na gine mooli i yanfama ne alo mupeti, a a niyama ne xeme ghegbe xa findi yanfantee ra.

²⁹ Nde tooe nun nimise sotoma?

Nde luma gere nun kalamui ya ma?

Nde bonboe fufafu sotoma?

Nde ya gbeelima ne soe?

³⁰ Siisilae nan luma na mooli sotofo ra, beere mooli birin joxunxi naxee be.

³¹ I naxa i ya ti weni gbeeli ra, naxan min mu xono.

³² A mixi xinma ne alo boximase, a i bun alo tali.

³³ I yae see toma naxee mu na dunija, i xaxili ifuma ne.

³⁴ I luma ne fa alo xeme naxan saxi kunkui kui baa moronyie fari.

³⁵ Siisila nan a falama, «E bara n bonbo,
kono sese mu n toxi.
N xunuma mun temui?
N man wama beere nde xon.»

24

Milafe mixi jaaxie ma

¹ I naxa mila mixi jaaxie ma,
i naxa tin lufe e ya ma.
² E boɓe kobi, e xa woyenyi xoroɓo.
³ Lonni banxi tima ne,
xaxili fanyi denbaya rasabati a kui.
⁴ Fe kolonyi a niyama ne e xa harige soto,
harige hagige naxan maniye mu na.
⁵ Lonnila senbe gbo,
xaxilima senbe xun masama ne.
⁶ I hayi na marasima alako fe xa sooneya,
xunnakeli sotoma marasimae nan saabui
ra.
⁷ Lonni xoroɓo xaxilitare be,
woyenyi yo mu na
a naxan falama malanyi kui.
⁸ Mixi naxan fe jaaxi xabuma,
a xili ne koota jaaxi xabui.
⁹ Xaxilitareɓa findixi yunubi nan na.
Adamadie mixi mayeɓe xonma.
¹⁰ Xa limaniya bama i yi ra toore kui,
i senbe mu gbo.
¹¹ Mixie ratanga naxee na saya kira xon
ma,
e ba mixie yi ra naxee wama e faxafe.
¹² Xa i a falama, «Muxu mu nu a kolon,»
naxan boɓee ma fe kolon, a mu na toma?
Naxan jengi saxi i xa simaya xon ma,
na mu i furi ife kolon?
A mu kankan sare ragbilenma a ma xe?
¹³ N ma di, kumi nde don,
barima se noxunne nan a ra, a fan i fate
be.
¹⁴ Kono i xa a kolon xaxili luma ne alo
kumi.
Xa i a soto, i xunnakeli lima ne yare,
i xaxili tima naxan na, na mu kanama.
¹⁵ I naxa gantanyi itala tinxintoe be,
i naxa a xonyi kana.
¹⁶ Tinxintoe noma birade sanmaya
solofere, a man keli.
Kono mixi jaaxi birama ne toore kui
kerenyi ra.
¹⁷ I naxa nelixin i yaxui xa bire ra,
i boɓe naxa rafan i ma i na a to tooro ra,
¹⁸ xa na mu a ra Alatala i xa mapoxunyi
kobi toma ne,

a fa a xa xone ragbilen i yaxui foxo ra.

¹⁹ I naxa xono fe jaaxi rabae ma, i naxa e
toone.

²⁰ Mixi jaaxi mu fe fanyi lima yare,
e xa lanpui fama ne xubende.

²¹ N ma di, i xa gaaxu Alatala ya ra, i xa
mangee binya,

i naxa lu matandilae ya ma,
²² barima halaki nan fama e raterennade.
Nde a kolon Ala halaki naxan dusuma e
xun na?

²³ Lonnila gbetee xa taalie nan ya:
Wo naxa mixi rafisa a boore be kiiti kui.

²⁴ Mixi naxan a falama mixi jaaxi be, «I
tinxin,»

ɓama birin fama ne na kanyi dankade,
si birin xonoma ne a ma.

²⁵ Kono mixi naxan mixi jaaxi kalamuma
nondi kui,
na kanyi bara fe fanyi raba, a fama ne
barake sotode.

²⁶ Yaabi tinxinxin noxun ne alo xanuntenyi
xa xeebui.

²⁷ Fenten i xa wali ma, i fe raba baloe sotofe
ra,

na temui i fa denbaya rasabati.

²⁸ I naxa i doxo boore toorege.
Wule naxa mini i de kui.

²⁹ I naxa a fala,
«A naxan nabaxi n na, fo n fan na raba a
ra,
n a xa wali kobi sare ragbilenma ne a ma.»

³⁰ N bara dangi tunnaxone nde xa xe ra,
a nun xaxilitare nde xa sansi yire ra.

³¹ N tunbee nun jooge jaaxie nan tun to
naa.

Tete fan nu biraxi.

³² N naxa na fe mapoxun han a naxa findi
xaxili ra n be:

³³ Xixoli na i suxu, i kinson folo, i i belexee
findigilin i ma,

³⁴ setareɓa fa dutun i ma alo muɓeti jaaxi.

25

Fe noxunxi

¹ Sulemani xa taali ndee nan ya, Yuda
Mange Xesekiya naxee sebe:

² Ala fee noxunma, mangee katama e
fahaamude.

³ Koore xa maiteya nun boxi xa tilinyi mu
kolonma.

Mange sondon ma fe fan mu noma
kolonde.

⁴ Xa gbeti gbi ba, a noma findide se tofanyi
ra.

⁵ Xa mixi jaaxi ba mange rabilinyi, a xa mangeya sabatima ne tinxinyi saabui ra.

⁶ I naxa i yete igbo mange ya xori, i naxa i yete findi mixi xungbe ra.

⁷ A fisa kuntigi nan xa i xili i xa doxo yire nde, dine a xa i rakeli mixi xungbe nde be.

⁸ I na fe nde to, i naxa gbata sigafe ra kiiti banxi, barima xa fe gbete minima i mu naxan kolon, na noma i rayaagide i doxo boore ya xori.

⁹ Fe na so wo nun i doxo boore tagi, i naxa mixi gbete xa gundo makenen, ¹⁰ xa na mu a ra mixi nde na na kolon, a i rayaagima ne, i fa xili kane soto abadan.

¹¹ Woyenyi falaxi a ki ma, a tofan alo xema nun gbeti.

¹² Xaxilima xa marasi tide gbo xaxili fenyi be, alo xurunde naxan yailanxi xema fanyi ra.

¹³ Dugutege xera joxun a xema be, alo foye fanyi naxan fama walikee ma xe xaba temui.

¹⁴ Mixi naxan a falama a setaree kima, konon a mu a rabama, na kanyi luxi ne alo nuxui nun foye naxan mu fama ye ra.

¹⁵ Tunnabexiya a niyama ne mange xa nate masara, woyen joxunme senbe gbo han a noma xori ragirade.

¹⁶ I na kumi to, naxan i ralima, na nan kon. Xa a radangi ye, i a boxunma ne.

¹⁷ I naxa i doxo boore xonyi sigafe radigan, xa na mu a ra i xa fe fama ne rapaaxude a ma.

¹⁸ I doxo boore tojengefe xono alo santidegema xaapexi, alo tanbe rameluxi.

¹⁹ I xaxili tife yanfante ra, na luxi ne alo jinyi kanaxi, alo sanyi mabenxi.

²⁰ Mixi naxan sigi sama mixi sunnuxi ya xori, na maniya mixi ra naxan xinbeli dugi bama furema ma xinbeli temui. A xa sunnunyi xun nan tun masama alo mixi na gbengbe sa fi ya i.

²¹ Xa kaame na i yaxui ma, donse so a yi ra. Xa ye xoli na a ma, ye so a yi ra, a xa a min.

²² Xa i na wali mooli raba a be, na luxi ne alo i bara te wole doxo a xun ma.

Alatala nan i gbejoxoma.

²³ Foye naxan kelima koola ma, na fama ne tune ra.

Nenyi naxan naafixiya falama, na mixi yatagi i xonoma ne.

²⁴ Lufe ra banxi fari ma, na fisa lufe ra gine fitinetoe seeti ma banxi kui.

²⁵ Xibaaru fanyi naxan kelixi yire makuye, a maniya ye xinbeli ra mixi taganxi be.

²⁶ Tinxintoe naxan nate tongoma, a xa bira mixi jaaxi foxo ra, na maniyaxi ye dulonyi nan na naxan bara dunda,

a ye mu fan sonon.

²⁷ Kumi donfe a radangi a i, na mu fan. Binye fenfe i yete ra, na fan mu fan.

²⁸ Mixi naxan mu noma a yete raxande a na xono, na luxi ne alo taa kanaxi naxan tete bara bira.

26

Lonnitare nun binye

¹ Kuye mu xinbelima sogofure ra, tune mu fama maale xaba temui, na ki a mu lan lonnitare xa binye soto.

² Danke mu mixi fanyi suxuma. Na fe luma ne alo xoni naxan mu doxoma, koyinma xa a gono.

³ Soe bonboma ne alako a xa a gi, karafoe rasoma ne sofale de i alako mixi xa a rapere, xaxilitare fan xuruma ne wuri ra alako a xa matinxin.

⁴ I naxa xaxilitare yaabi a mapoxun ki ra, xa na mu a ra wo birin lan.

⁵ I xa xaxilitare yaabi a mapoxun ki ma, xa na mu a ra a a yete findima xaxilima nan na.

⁶ Mixi naxan xaxilitare xema masenyi nde tide, na bara a yete tooro.

⁷ Taali woyenyi naxan minima xaxilitare de i, na luxi ne alo mabenyi sanyi naxan senbe mu na.

⁸ Xaxilitare binyafe luxi ne alo geme safe laati kui.

⁹ Taali woyenyi naxan minima xaxilitare de i, na luxi ne alo luxusinyi

naxan na siisila belexe i.

¹⁰ Mixi naxan wali soma xaxilitare yi ra, xa na mu a ra mixi yi ra a mu naxan kolon, na luxi ne alo soori naxan tanbe wolima jama mabiri.

¹¹ Xaxilitare naxan gbilenma a xa daxujama,

na luxi ne alo bare naxan gbilenma a xa boxunyi don na.

¹² Xaxilitare fan fisa mixi be naxan a yete findixi lonnila ra.

Fe sooneyama ne na xaxilitare be dangife na yete igboe ra.

¹³ Mixi tunnaxonoxi nan a falama, «Yete na kira ra, yete na taa kui.»

¹⁴ Naade rabima, a man nagalima, alo tunnaxone naxan a ya rabima a xa sade ma, a man xi.

¹⁵ Mixi tunnaxonoxi a donse suxuma a belexe ra,

kono a mu a rasoma a de i tunnaxonoya saabui ra.

¹⁶ Mixi tunnaxonoxi a yete rafisa xaxilima solofere be

naxee yaabi fima xaxilimaya ra.

¹⁷ Dangi mixi naxan a yete rasoma gere kui naxan mu a matoxi,

na maniya mixi ra naxan bare suxuma a tulie ma.

¹⁸⁻¹⁹ Mixi naxan a boore madaxu, a fa a fala, «Bere nan nu a ra,»

na maniya daxui ra naxan te maxirima tanbe ma, a a woli.

²⁰ Xa yege mu na, te xubenma ne.

Xa mixi keren a sabari, sonxoe danma ne.

²¹ Tige findima ne te wole ra, yege findi te ra.

Sonxola fan gere rabirama na ki ne.

²² Naafixi xa masenyi luxi ne alo donse joxunme,

naxan goroma mixi furi kui.

²³ Mixi jaaxi naxan woyen joxunme falama,

na luxi ne alo biriki to jaaxie se fixe masoma naxee ma.

²⁴ Mixi jaaxi a boore madaxuma woyen joxunme ra,

kono yanfanteya na a boje kui.

²⁵ Hali a woyenyi joxun, i naxa la a ra de, barima kobija na a sondonyi kui.

²⁶ A xa xonnanteya noxunxi a xa mayendenyi saabui ra,

kono a xa kobija fama ne minide kene ma mixie tagi.

²⁷ Mixi naxan yili gema gantanyi ra,

a tan nan fama birade a kui.

Mixi naxan geme wolima, na geme gbilenma a tan nan ma.

²⁸ Wule fale toonegetoe nan xonma, Mixi naxan a boore matoxoma wule ra, na kasare nan tun nabama.

27

Tina xa fe

¹ I naxa i yete matoxo tina xa fe ra, barima i mu a kolon naxan fama rabade.

² I naxa i yete matoxo, a lu mixi gbete nan xa i matoxo.

Mixi gbete xa matoxoe fisa i yete xa matoxoe be.

³ Kote nan geme ra, meyeniyi fan binya, kono xaxilitare xa gbesenxonneya xoroxo a birin be.

⁴ Boje xa te xoroxo, xone fan magaxu, kono nde noma tide tone tan ya ra?

⁵ Marakorosi raminife kene ma mixi xa tantanyi xa fe ra, na fisa marakorosi noxunfe marafanyi xa fe ra.

⁶ I xanuntenyi xa marakorosi xono, kono la na ra.

I yaxui tan i madaxuma ne woyenyi joxunme ra.

⁷ Mixi lugaxi mu wama hali kumi xon, kono kaameto tan, hali se xone nan a ra, a joxun a be.

⁸ Xeme naxan a makuyama a xonyi ra, na maniya xoni ra naxan a makuyama a tee ra.

⁹ Labunde nun surayi boje raseewama ne, alo i xanuntenyi xa marasi fanyi.

¹⁰ I naxa i defanboore rabolo, i naxa i baba defanboore rabolo.

I naxa i bariboore xili i xa tore ma.

I doxoore makorexi fisa i ngaxakerenyi makuyaxi be.

¹¹ N ma di, bira lonni foxo ra alako n boje xa rafan n ma.

Na kui n noma ne mixi yaabide naxan wama n nayaagife.

¹² Xaxilima a yete ratangama fe xoroxoe ma,

kono xaxilitare tan soma ne na kui, a fa jaxankate soto.

¹³ Mixi xa seeke se rasuxu a naxan taani xoje be,

xa na mu a ra a naxan taani langoe be.

¹⁴ I na i doxoore xeebu i xui itexi ra geesege gbe ra,

i bara a boje rapaxu a ma i tan mabiri.

15 Gine fitinetœ luxi ne alo tune di naxan feɛɛnma fa ra.

16 Na gine mooli raxanfe, na maniyama foye raxanfe ra, a suxufe xoroxo alo ture suxufe i belexe ra.

17 Wure nan wure raluganma. Mixi a boore rakamalima ne.

18 Mixi naxan meenima xore bili ma, a a bogi donma ne. Mixi naxan meenima a karamoxo ma, a binye sotoma ne.

19 Adama yatagi na ki naxe, na nan minima ye xora. Adama yati na ki naxe, na toma ne a boɛɛ kui.

20 Aligiyama mu wasama mixi faxaxie ra, adama fan mu wasama a waxonse ra.

21 Xeema nun gbeti matoma te ra, konɔ mixi makiitima a xili nan ma.

22 I na maale din, a lagi bama ne a ma, konɔ xaxilitareɲa mu bama xaxilitare boɛɛ kui.

23 I xa i xa xuruse birin kolon a fanyi ra, i xa meeni e ma,

24 barima bannaya mu buma tɛmɛi birin, xunnakeli fan mu buma abadan.

25 Xurusee na ge e balode nooge ra naxan toma fiili ma nun geya fari,

26 yexee xabe yailan dugi ra i be, si kontonyi findi kobiri ra i xe sarama naxan na,

27 si xipe findi i xa denbaya nun i xa konyie balo se ra.

28

Mixi ɲaaxi xa gaaxui

1 Mixi ɲaaxie luma ne gaaxui kui, e e gima ne hali mixi mu e foxo ra. Tinxintœe tan mu gaaxuma, e suusa alo yete.

2 Mange die wuya ɲama matandila ya ma, konɔ mange xaxilima fata ɲama raxande.

3 Setare naxan a boore setaree tɔɔɔma, na maniya tune wunde ra naxan xe kanama.

4 Seriyɛ matandi mixi ɲaaxi matɔɔma ne, seriyɛ rabatui tan xonoma ne mixi kobi ma.

5 Mixi ɲaaxie mu seriyɛ kolon, konɔ Alatala fenmae a fahaamuma ne a fanyi ra.

6 Setare tinxinxi fisa banna tinxintare be.

7 Seriyɛ batula findixi di xaxili fanyi nan na, konɔ wasatare tan a baba rayaagima ne.

8 Mixi naxan a xa naafuli xun masama riba ra, a xa bannaya gbilenma ne kinikininte ma.

9 Mixi naxan tondima a tuli matide seriyɛ ra, Ala mu a xa duba suxuma feo.

10 Mixi naxan tinxintœe ratantanma, a birama a yete kan xa gantanyi nan kui, tinxintœe tan fa ke fanyi sotode.

11 Banna mixi ɲoxo a ma a xa lonni gbo, konɔ setare xaxilima noma ne na kanyi ra.

12 Tinxintœe xun na rakeli, ɲama ɲelxinma ne, konɔ tinxintare xun na rakeli, ɲama a noxunma ne.

13 Mixi naxan a xa yunubie noxunma, a xa fe mu sooneyama, konɔ mixi naxan a tima a xa yunubie ra, a gbilen e foxo ra, Ala kinikinima a ma.

14 Seewe na mixi be naxan gaaxuma Ala ya ra, konɔ boɛɛ xoroxo kanyi luma tɔɔre nan kui.

15 Mixi ɲaaxi naxan ɲama setare ya-marima, a luxi ne alo yete magaaxuxi nun wulai sube xaɲe.

16 Mange xaxilitare mixi tɔɔɔma ne, konɔ mange naxan naafuli tinxintare xonma, na simaya xonkuye sotoma ne.

17 Mixi naxan a kolon a boɛɛ kui a faxe tixi, na luma a gi ra ne han aligiyama. Mixi yo naxa na kanyi mali.

18 Mixi naxan ɲerema tinxinyi ra, na kisima ne, konɔ filankafui tan birama ne kerenyi ra.

19 Mixi naxan a xa boxi rawalima, na baloe sotoma ne, konɔ naxan birama fe fufafu foxo ra, na setareɲa nan sotoma.

20 Mixi dugutegeɲi barake sotoma ne, konɔ naxan gbatama bannaya ra, a ɲaxankatama ne.

21 A mu lan mixi xa mixi rafisa a boore be, konɔ mixi nde fe ɲaaxi rabama taami xuntunyi xa fe ra.

22 Milante gbatama bannaya ra, konɔ a mu a kolon a tɔɔre nan tun sotoma.

23 Mixi naxan marasi xoroxoɛ fima mixi nde ma, na hinne nan sotoma dangife mixi ra naxan luma woyen noxunme gbansan fala ra mixie be.

24 Mixi naxan a baba nun a nga muɲama, a fa a fala «A mu ɲaaxu.»

na bara findi kasarati ra.

²⁵ Mixi naxan milama harige ma,
na findima geresoe nan na,
kono naxan bara a yete taxu Alatala ra,
na nan bara heeri gbege soto.

²⁶ Mixi naxan laxi a yete kan xaxili ra,
na bara findi xaxilitare ra,
kono mixi naxan jere ma xaxili fanyi ra,
na kanyi kisima ne.

²⁷ Mixi naxan setare kima, na mu tooroma,
kono naxan setare kumama, na danke nan
sotoma.

²⁸ Mixi jaaxie xun na rakeli, jama a
noxunma ne,
kono mixi jaaxie na halaki, tinxintoe tan
xun nakelima ne.

29

Marakorosi tide

¹ Mixi naxan tondima marakorosi ra,
na kanyi jaxankatama ne kerenyi ra.

² Tinxintoe na senbe soto, jama seewama
ne,
kono tinxintare na findi mange ra, jama
tooroma ne.

³ Lonni rafan mixi naxan ma, na a baba
raseewama ne,
kono naxan birama langoe pa foxo ra, na
ganma ne a harige ra.

⁴ Mange boxi rasabatima tinxinyi nan na,
kono mange naxan kobiri fenma a yete be,
na boxi xun nakanama ne.

⁵ Mixi naxan a boore tamixiyama,
a na yete italafe a boore nan be.

⁶ Mixi jaaxi xa yunubi findixi gantanyi
nan na a be,
kono tinxintoe xun nakelima ne seewe kui.

⁷ Tinxintoe katama ne tinxinyi xa raba
setaree be,
kono mixi jaaxi mu meenima setaree ma
fe fe ma.

⁸ Mixi mayelee a niyama ne taakae xa
xon,
kono xaxilimae tan jama boje ragoroma
ne.

⁹ Xa kiiti lu xaxilima nun xaxilitare tagi,
na xaxilitare sonxoe ratema ne tun,
bojesa xa kana.

¹⁰ Faxetie tinxintoe xonma,
kono mixi tinxinxie e boore makantama
ne.

¹¹ Xaxilitare boje xa te mafura,
kono xaxilima tan a yete suxuma ne.

¹² Mange na bira wule foxo ra, a xa mixi
birin findima ne mixi jaaxie ra.

¹³ Fe keren na setare nun mixi kobi tagi:
Alatala nan e birin daa.

¹⁴ Mange naxan setare makiitima nondi ra,
na xa kibanyi mabanbanma ne abadan.

¹⁵ Di xurufe luxusinyi ra, na a niyama ne
a xaxili soto,
kono di lufe a yete yi ra, na findima yaagi
nan na a nga be.

¹⁶ Mixi jaaxie na senbe soto, yunubie
gboma ne,
kono tinxintoe fama ne e xunnagore tode.

¹⁷ I xa di matinxin alako i xa lu bojesa kui,
a jere ki xa i raseewa.

¹⁸ Xa jama mu Ala xa fe toma,
e birama e yete waxonfe nan tun foxo ra.
Seewe na mixi be naxan Ala xa seriye
rabatuma.

¹⁹ Woyenyi xa mu konyi matinxinma.
Hali a na me, a mu a rabatuma.

²⁰ Xaxilitare fisa mixi be,
naxan jengi mu sama a xa woyenyi xon
ma.

²¹ Konyi naxan kanyi bara a kana kabi a
dimedi temui,
na findima toore nan na a kanyi be.

²² Bojete nan gere raminima, a findi
yunubie ra.

²³ Yete igboja mixi rayaagima ne,
kono yete magore mixi xun nakelima ne.

²⁴ Mixi naxan kafuma mujeti ma, na bara
a yete gan.

A a kolon danke na seede tinxintare be,
kono a nondi noxunma ne.

²⁵ Gaaxufe mixi ya ra, na findima gantanyi
nan na,
kono naxan a yete taxuma Alatala ra, a
kisima ne.

²⁶ Mixi gbege mange xa hinne fenma,
kono Alatala nan mixi birin makiitima
nondi ra.

²⁷ Mixi jaaxie rapaaxu tinxintoe ma,
tinxintoe rapaaxu mixi jaaxie ma.

30

Aguru xa masenyi

¹ Yake xa di Aguru xa masenyi nan ya a
naxan masenxi Itiyeli nun Ukala be:

² N ma lonni mu gbo alo booree,
n mu gexi fahaamui gbege sotode.

³ N mu findixi lonnila ra,
n mu lonni sotoxi Ala xa Seniyentoe xa fe
ra.

⁴ Nde texi koore, a man naxa goro?
Nde foye malanxi a belexe kui?

Nde ye ragataxi a xa sosee kui?

Nde dunija naaninyie saxi?
A xili di? A xa di xili di?
I na kolon?

⁵ Ala xa masenyi birin findixi nondi nan na,

a findi kantari ra mixi be naxan lama a ra.

⁶ I naxa se sa na masenyi xun ma,
alako Ala naxa i suxu, a fa i xa wule to.

⁷ N wama fe firin maxorinfe i ma beenun n xa faxa.

I naxa tondi.

⁸ Madaxuja nun wule makuya n na.

I naxa n findi setare ra, i naxa n findi banna ra.

Baloe gbansan fi n ma, naxan n wasama.

⁹ Xa n sa se gbege soto,
n gaaxuma ne n naxa neemu i ma,
n fa a fala, «Nde na Alatala ra?»

Xa n sa lu setareja fan kui,
n gaaxuma ne n naxa mure ti,
n fa i tan n Marigi Ala xili kana.

¹⁰ I naxa konyi xili kana a kanyi be,
alako a naxa i danka, na haake lu i ma.

¹¹ Mixi ndee e baba dankama, e e nga finsiriwali.

¹² Mixi ndee e yete findima seniyantoe ra,
kono e mu noma seniyantareja bade e ma.

¹³ Mixi ndee e yete itema,
e a mapoxun e dangi mixi birin na.

¹⁴ Mixi ndee na naxee luxi alo sube xaapee
naxee wama setaree faxafe, e xa e ba
dunija.

¹⁵ Di firin na nisi be naxee a falama,
«N ki, n ki.»

Se saxan na na, xa na mu a ra, se naani,
naxee mu wasama, naxee mu a falama,
«Na lan.»

¹⁶ E tan nan ya: aligiyama, gine dibaritare,
gbengberenyi, nun te.

Nee sese mu a falama, «Na lan.»

¹⁷ Mixi naxan yoma a baba ma,
naxan mu a nga xui rabatuma,
xaaxae kelima ne gulunba yire e a yae
sakun,
sege yoree fa a donde.

¹⁸ Se saxan na na, xa na mu a ra, se naani,
n mu naxee fahaamuma e xa tilinyi xa fe
ra.

¹⁹ E tan nan ya: Sege xa kira kooore ma,
boximase xa kira fanye fari,
kunkui xa kira baa ma,
xeme xa kira ginedimedi xonyi.

²⁰ Gine yenela xa wali nan ya:
A na ge a degede, a a de raxa, a fa a fala,
«N mu fe paaxi yo rabaxi.»

²¹ Se saxan na na, xa na mu a ra, se naani,
naxee mu noma lude dunija fari.

²² E tan nan ya: Konyi findife mange ra,
xaxilitare findife banna ra,

²³ gine maxanutare doxofe xeme taa,
konyi gine naxan findife a kanyi ke tongoe
ra.

²⁴ Sube naani na naxee xurun dunija
subee birin be,
kono e xa lonni dangi a birin na.

²⁵ E tan nan ya: Dondoli naxan senbe mu
gbo,

kono e baloe fenma a fen waxati.

²⁶ Yere maniye nde naxan senbe mu gbo,
kono a yili gema geme longori yigiya
sotode.

²⁷ Mange mu na katoe be,
kono e e jere ma xunlande ki ma.

²⁸ Kasa naxan noma tongode belexe ra,
kono a toma mange xa banxi kui.

²⁹ Se saxan na na, xa na mu a ra, se naani,
naxee jere ki tofan.

³⁰ E tan nan ya: Yete naxan senbe gbo, a
suusa sube birin be,

³¹ konkore naxan jere ma a xun nakelixa
ra,

si kontonyi, nun mange, soorie na naxan
foxo ra.

³² Xa i bara i yete igbo xaxilitareja kui,
xa i bara wa fe paaxi nde rabafe,
i xa gbilen na foxo ra,

³³ barima xije na bonbo, a binyama ne,
joe na din, wuli minima ne,
xone xun na masa, a findima ne gere ra.

31

Mange Lemuweli xa marasi

¹ Mange Lemuweli xa masenyi nan ya a
nga naxan fi a ma marasi ra:

² N ma di, i tuli mati n na,
n ma di fanyi, n naxan barixi,
n naxan soto Ala saabui ra.

³ I naxa i senbe fi gine paaxie ma,
naxee fata mangede ralode.
I naxa bira na gine mooli foxo ra.

⁴ Mange Lemuweli, a mu lanma mangede xa
weni min.

Beere xoli mu lanma a xa mange suxu,

⁵ xa na mu a ra e neemuma ne e yete xa
seriye ma,

e fa tooromixi yanfa.

⁶ Na minse mooli xa so mixie nan yi,
naxee na saya kira xon ma,
alako e xa neemu e xa fe xoroxoe birin ma.

⁷ Naxan weni minxi a neemuma ne a xa
setareja ma,
a mu ratuma a xa toore ma sonon.

⁸ I xa detare xunmafala,
i xa misikiine mali.
⁹ I xui ramini, kiiti sa nɔndi ra.
I xa tɔɔrɔmixi nun setare xunmafala.

Gine fanyi

¹⁰ Nde nɔma gine fanyi sɔtɔde?
A tide gbo diyaman be.
¹¹ A xa mɔri laxi a ra,
a findixi harige fanyi nan na a be temui
birin.
¹² A fe fanyi rabama a xa mɔri be,
a mu fe naaxi yo rabama a ra a xa
dunijeigiri kui.
¹³ A yexee xabe nun gese fute fenma,
a nee rafalama sosee ra.
Na wali rafan a ma.
¹⁴ A luma alo yule xa kunkui,
a sa baloe fenma yire makuye a fa a ra.
¹⁵ A kurunma ne alako a xa kuri so a xa
denbaya be,
a man wali so a xa walike ginee yi ra.
¹⁶ A boxi matoma ne, a fa na sara.
A geeni naxan sɔtɔma a na sarama sansi
nan na, a a si.
¹⁷ A tunnabexi, a walima senbe ra.
¹⁸ A a kolon a xa wali sɔɔneyama ne.
A lanpui radexema ne, a wali kɔe fan na.
¹⁹ A yexee xabe findima ne gese ra,
a gese findima sose ra.

²⁰ A setare kima, a misikiine malima.
²¹ A mu gaaxuma nemɛ ya ra,
barima a xinbeli donma fanyie yailanxi a
xa denbaya be.
²² A sade dugi yailanma,
a dugi tofanyi degema a yete be.
²³ Taa kuntigi nan a xa mɔri ra,
a dɔxɔxi forie ya ma.
²⁴ A sosee degema, a e mati.
A beletie fan yailanma,
yulee nee wafuma a ma.

²⁵ A senbe gbo, mixie a binyama.
A mu gaaxuma fefe ma.
²⁶ A lonni masenma mixie be,
a man e xaran a fanyi ra.
²⁷ A a nɛngi sama a xa denbaya xɔn ma,
a mu walitarepa kolon.
²⁸ A xa die a matɔxɔma,
a xa mɔri a tantuma yi wɔyɛnyi ra:
²⁹ «Gine fanyie na na de,
kɔnɔ i maniyɛ mu na e ya ma.»
³⁰ Fate xa tofanyi mixi madaxuma ne, a mu
buma.
Tantui na gine nan be naxan gaaxuma
Alatala ya ra.
³¹ Wo xa na gine xa wali fanyi sare fi a ma,
wo xa na gine mɔoli matɔxɔ taa kui.

Kawandila xa Kitaabui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Sulemani yi kitaabui nan sebexi a xa bannaya, a xa nɔɛ, nun a xa lonni belebele nan xa fe ra. Na birin findixi masenyi hagige nan na a be Alatala xa maragiri kui. A naxa a fahaamu na birin findixi «fe fufafu» nan na. Birafe na fe mooli foxo ra, na luxi alo mixi «naxan birama foye foxo ra.» Foye na na, konɔ a sigama ne, a mu buma. A suxufe mu soonyama. A na na ki ne won ma dunipeigiri kui.

Yi kitaabui xa masenyi tide gbo barima to mixie mu taganma birade fe wuyaxi foxo ra naxan mu findixi Alatala xa seriye ra. E birin katama ne naafuli sotode. E lonni fenma alako na tan fan xa findi kobiri ra. Na kira xon ma e fe mooli birin nabama naxee noma rafande e fate ma. Na nere ki kui adamadi luma yunubi raba ra.

Alatala naxan masenma won be Annabi Sulemani saabui ra a findixi yi nan na: A lanma adamadi xa bira Alatala xa seriye foxo ra yi dunija bende fupi fari. Ala dunija naxan daaxi a fan adama be, konɔ a mu lanma a xa findi a xa ala ra. Alatala jexexinyi fima mixi ma, konɔ a wama ne e xa a kolon a tan nan findixi e Marigi ra. A lanma adama xa dunija igiri, a ya tixi Ala nan na. A xa a kolon dunija see mu buma, e luxi ne alo «foye» naxan loema yen.

Yi kitaabui a masenma ne won be a lanma won Marigi xa findi Alatala Daali Mange nan na, a naxa findi daali se nde ra. Ala xa won mali na kolonfe ra won boje kui. Amina.

Kawandila xa Kitaabui

Dunija fu na a ra!

¹ Dawuda xa di Darisalamu mange xa kawandi nan ya:

² Dunija findixi fe fufafu nan na.

Dunija fee tide yo mu na,
na birin findixi fuyan nan na.

N tan kawandila xa masenyi nan nan ki.

³ Adamadi geeni mundun sotoma a xa wali ma soge bun ma?

⁴ Ndee faxama, ndee barima, dunija fan na keja keren loxoɛ birin.

⁵ Soge tema, a goroma, a man gbilen a texi dennaxe.

⁶ Foye fan minima, a sigama yirefanyi ma, a a mafindima koola ma.

A na ge mafindide, a man gbilen a kelide.

⁷ Xure birin xun tixi baa nan na, konɔ baa mu rafema.

Xuree kelima dennaxe, e man gbilenma menni ne.

⁸ Fe birin jereama, a mu taganma, a mu masarama.

Adama ya mu wasama fe matode,
a tuli fan mu lugama fe ramede.

⁹ Naxan bara dangi nu,

na nan man gbilenma a ra.

Naxan bara raba nu, na nan man nabama.
Fe neene mu rabama dunija ma naxan jondon mu nu raba.

¹⁰ Fe neene yo mu na naxan a niyama mixi xa a fala,

«Yi mato, fe neene na a ra!»

N xa a fala wo be, na fe mooli jan nu na beenun won tan xa bari.

¹¹ Nama mu ratuma fe dangixi ma,

fe naxan sa fama rabade, jama neemuma ne na fan na.

¹² N tan Kawandila, n bara findi mange ra Isirayila boxi ma Darisalamu.

¹³ N nate tongoxi ne, fe naxee birin nabafe yi dunija ma, n xa e mato a fanyi ra. Na kui n a to ne a Ala kote xoxoxe nan saxi adamadie fari.

¹⁴ N bara wali birin mato naxan nabama yi dunija ma. Fufafu na a birin na! Birafe na wali foxo ra, a luxi ne alo mixi na birafe foye nan foxo ra.

¹⁵ Naxan kuntinxi, na mu noma matinxinde,

naxan luxi, na mu noma kamalide.

¹⁶ N naxa a mapoxun n yete ma, a n tan bara lonni fen dangi Darisalamu mange birin na, naxee singe fa n tan yara. N bara lonni nun fe kolonyi ghegbe soto dunija xa fe ma.

¹⁷ N naxa nate tongo n xa xaxilimaya nun xaxilitareja fan mato. Konɔ n bara a to na fan luxi alo birafe foye nan foxo ra.

¹⁸ Xaxilimaya nun kontofili nan jereama kira keren xon ma.

Fe kolonyi gboma ki naxe, toore fan gboma na ki ne.

2

Adamadi waxonfe

¹ N a fala ne n yete be, «N xa jexexinyi mato, n xa a kolon naxan fan.» N naxa a to a jexexinyi fan mu buma.

² N naxa n yete maxorin, «Yelefe tun mu findixi fe kamalixi ra. Jexexinyi tide na munse ra?»

³ N naxa nate tongo n ma lonni fenfe kui, n xa jexexinyi fen weni ra. N nu wama a kolonfe munse munafanyi gbo adamadie be e xa dunipeigiri kui.

⁴ N naxa wali xungbe ndee suxu alo banxi tife nun xe safe.

⁵ N naxa yire tofanyie yailan naafuli kanyi e malabuma dennaxe sansi tofanyie ya ma.

⁶ N naxa ye yire ge naxee a niyama ye xa sa n ma sansie ma.

⁷ N naxa konyie sara, naxee bara die soto naxee findixi n gbe ra, e fa lu n xonyi. N naxa xuruse ghegbe soto, dangi Darisalamukae birin na naxee nu na beenu n xa bari.

⁸ N naxa gbeti, xεema, nun naafuli mooli birin soto. N naxa yelibae soto, a nun gine gali adama waxonfe xa fe ra.

⁹ N naxa findi mixi xungbe ra dangife Darisalamukae birin na naxee nu na beenu n xa bari. N naxa na birin naba lonni fenfe ra.

¹⁰ N naxa n waxonfe mooli birin fen, n mu tondi sese ra naxan nu rafanxi n ma. N ma wali yati nu rafanxi n ma, na nan findixi n ma geeni ra.

¹¹ Kono n to n ma wali birin mato, n naxan nabaxi tōore kui, n naxa a to na birin fufafu. A nu luxi ne alo mixi naxan birama foye foxo ra a mu sese suxu.

¹² Na temui n naxa n joxo sa xaxilimaya nun xaxilitareja xon ma.

Naxan tima mange ra n joxoe ra, na fama munse rabade?

¹³ N naxa a to xaxilimaya fan dangi xaxilitareja ra, alo naiyalanyi fan to fanxi dimi be.

¹⁴ Xaxilima se toma a ya ra, xaxilitare tan a jεrema dimi nan kui. Kono e firin birin faxama ne.

¹⁵ Na nan a ra n naxa a mapoxun, xa n tan nun xaxilitare birin faxama ne, n ma xaxilimaya tide fa na munse ra? N naxa a fala n yete be, «Xaxilimaya fan fe fufafu nan a ra.»

¹⁶ Xaxilima nun xaxilitare xa fe mu ratuma mixie ra, e nεemuma ne e firin birin ma, e firin birin faxama ne.

¹⁷ Na kui dunijeigiri naxa rapaaxu n ma, barima n bara a kolon n ma wali mu buma. A luxi ne alo mixi naxan birama foye foxo ra, e mu a suxu.

¹⁸ N ma wali naxa rapaaxu n ma, barima n bara a kolon fo n xa na birin lu mixi gbete yi ra.

¹⁹ Na mixi findima xaxilima nan na, ka xaxilitare ra? Nde noma na kolonde? Kono a tan yati noe sotoma ne n ma wali birin xun ma! Fe fufafu nan na ki.

²⁰ Na kui n naxa nimisa wali birin xa fe ra n naxan naba yi dunija ma.

²¹ Mixi naxan walixi lonni nun fate ra, a fa na wali lu mixi nde yi ra naxan mu sese

raba na wali kui, na findixi fe fufafu nan na naxan xoxoxo ki fanyi ra.

²² Mixi geeni mundun sotoma a xa wali nun a xa kate kui a naxan nabaxi yi dunija ma?

²³ A xa wali findixi tōore xoxoxoe nan na a be. Hali koe ra a boje mu malabuma. Fe fufafu nan na ki.

²⁴ A lanma mixi xa a dege, a xa a min, a xa a xa wali raba seewe kui. N bara a kolon na birin kelixi Ala nan ma.

²⁵ Mixi mu noma a degede, a fe fanyi kolon xa Ala mu a mali?

²⁶ Mixi naxan nafan Ala ma, Ala a kima xaxili fanyi, fahaamui, nun seewe nan na. Kono xaxilitare tan, Ala a niyama ne a xa a harige birin so mixi gbete yi ra naxan nafan Ala ma. Yi fan findixi fe fufafu nan na, alo mixi naxan birama foye foxo ra.

3

Temui na fe birin ma

¹ Temui na fe birin ma, fe birin dunija ma, a xa waxati na na.

² Waxati nde na di barife ma, waxati nde na faxafe ma.

Waxati nde na sansi sife ma, waxati nde na sansi xabafe ma.

³ Waxati nde na faxe tife ma, waxati nde na dandan tife ma.

Waxati nde na se kanafe ma, waxati nde na se yailanfe ma.

⁴ Waxati nde na wafe ma, waxati nde na yelege ma.

Waxati nde na yaye raminife ma, waxati nde na fare boronfe ma.

⁵ Waxati nde na gemee rayensense ma, waxati nde na gemee malanfe ma.

Waxati nde na sunbu tife ma, waxati nde na a titareya ma.

⁶ Waxati nde na se fenfe ma, waxati nde na a lufe ma.

Waxati nde na se ragatafe ma, waxati nde na a wolefe ma.

⁷ Waxati nde na se iboofe ma, waxati nde na a degefe ma.

Waxati nde na woyenfe ma, waxati nde na dundufe ma.

⁸ Waxati nde na xanu tife ma, waxati nde na xon tife ma.

Waxati nde na geresofe ma, waxati nde na saatafe ma.

⁹ Walike geeni mundun sotoma a xa kate kui?

¹⁰ N bara kote to Ala naxan doxoxi adamadie xun.

¹¹ A bara se birin natofan a waxati ma. A bara a niya adamadi xaxili xa siga abadan fe ma, hali a mu no Ala xa walie kolonde keli a folε ma han a rajonyi.

¹² N a kolon fefe mu na naxan fan adamadi be, fo a seewa, a fe fanyi raba a xa dunijeigiri kui.

¹³ Mixi a degefe, a a min, a seewa a xa wali kui, na nan findixi Ala xa ki ra adamadi be.

¹⁴ N a kolon Ala xa wali birin buma ne abadan. Sese mu sama a xun ma, sese mu bama a ra. Ala fe rabama ne alako adamadi xa gaaxu a ya ra.

¹⁵ Naxan na na, na pan nu na nu.

Naxan fama rabade, na pan nu na nu.

Adamadi naxan nabaxi, Ala fama ne na makiitide.

¹⁶ N bara fe gbete fan to yi dunija ma:

Nondi mafindima wule ra,

tinxinyi mafindima tinxintareya ra.

¹⁷ N naxa a maɔɔxun n xaxili kui, Ala tinxintɔɔ nun tinxintare makiitima ne, barima fe birin a waxati na na.

¹⁸ N man naxa a maɔɔxun n xaxili kui, Ala na mixie matofe ne, alako e xa a kolon daalise nan lanxi e ma alo wulai subee.

¹⁹ E firin birin fama ne raɔnde yire keren, e firin birin faxama ne. E firin birin jengima ki keren, adama yo sube yo, e birin lan. Fe fufafu na na birin na.

²⁰ E birin sigade keren. E kelixi bende ne, e man gbilenma bende ne.

²¹ Nde a kolon xa mixi faxaxi xaxili tema koore ne, xa sube faxaxi xaxili goroma boxi ne?

²² N a kolon fefe mu na naxan fan adamadi be, fo a seewa a xa wali kui. Na nan findixi Ala xa maragiri ra adamadi be. Nde noma a masende a be naxan fama rabade a dangi xanbi?

4

Faxafe nun balofe

¹ N man bara n xaxili rasiga paxankate birin ma, naxan na rabafe yi dunija ma.

Mixi paxankataxi na wafe,

e madunduma yo mu na.

Nɔɔ na mixie be naxee na e paxankatafe.

E madunduma yo mu na.

² N bara a maɔɔxun, mixi faxaxi nan seewaxi dangife mixi baloxi ra.

³ Mixi naxan mu barixi sinden, nee xa heeri dangi mixi faxaxi nun mixi baloxi ra,

barima e mu paxankate kolon naxan na rabafe yi dunija ma.

⁴ N bara a to, mixi walima e xunnakeli fenma mile kui. Yi fan findixi fe fufafu nan na, alo birafe foye foxo ra.

⁵ Xaxilitare a belexee findigilixi a ma, a mu walima,

han a xun nakana.

⁶ Bojesa dondoronti fisa kate gbege be.

Na kate luxi ne alo mixi naxan birama foye foxo ra.

⁷ N bara fe fufafu gbete fan to yi dunija ma.

⁸ Xeme nde nu na naxan nu na a kerenyi ma,

mixi yo mu nu na a be.

A nu walima temui birin, kono a mu wasa a xa naafuli ra.

A naxa a yete maxorin,

«N na walife tɔɔɔe kui nde be?»

Yi mooli fan findixi fe fufafu nan na.

⁹ Mixi firin malanxi sooneya dangife mixi ra naxan luma a keren.

Na firinyie xa wali dangi na mixi kerenyi gbe ra.

¹⁰ Xa a sa li keren bira, a boore a rakelima ne.

Kono mixi naxan birama, a malima mu na, na tɔɔroma ne a jaaxi ra.

¹¹ Na maniyaxi mixi firin nan na,

naxee saxi e boore fe ma xinbeli temui,

e nu wuyenyi soto e boore saabui ra.

Kono mixi naxan na a kerenyi ma, na xinbeli bama di?

¹² Mixi jaaxi noma ne mixi keren na,

kono mixi firin tan tima ne a kanke.

Luuti xori saxon malanxi mu bolonma mafuren.

¹³ Misikiine xa di naxan xaxili fan, a senbe gbo mange be naxan mu fata marasi fanyi nun a jaaxi tagi rasade.

¹⁴ Na mixi mooli noma minide geeli kui, a findi mange ra. A barixi setareja nan kui, a fa mangeya soto.

¹⁵ Dunija mixi birin saxanyi nan nabama, i na dangi mixi gbete fa ti i joxoɔɔ ra.

¹⁶ Mixi wuyaxi dangixi ne beenun na kanyi xa bari. Mixi naxee fama a xanbi ra, a xa fe mu fama rafande e ma. Na fan findixi fe fufafu nan na, alo mixi naxan birafe foye foxo ra.

¹⁷ I na siga salide Ala xa banxi, i xa i yete mato a fanyi ra. I na siga, i xa i tuli mati masenyi ra naxan tima naa. Na tide gbo dangife serexe bafe ra naxan nabama xaxilitareja kui, barima xaxilitaree mu a kolon, a e na fe kobi nan xun ma na ki.

5

Laayidi tongofe Ala be

¹ I naxa gbata i de rabide woenyi xili ma, i naxa gbata laayidi tongode Ala be,

barima Ala tan na koore ne, kono i tan na boxi nan ma.

Awa, i xa woenyi naxa wuya.

² Alo xiye to kelima maɔɔxunyi gbege ma, xaxilitareja fan kelima de wuya nan ma.

³ Xa i bara laayidi tongo Ala be, i naxa dugundi a rakamalide. Xaxilitareña mu rafan Ala ma. A lanma i xa i xa laayidi rakamali.

⁴ Laayidi tongotareña fisa laayidi raka-malitareña be.

⁵ I naxa tin i xa wøyenyi xa findi yunubi ra. I naxa a fala Ala xa xεera be, «N mu nu wama laayidi yati tongofe.» Na fe mooli Ala raxonoma ne, a a niya i xa wali xun xa rakana.

⁶ Xiye wuyaxi safe nun wøyenyi tife findixi fe fufafu nan na. Na kui a lanma i xa gaaxu Ala ya ra.

⁷ I naxa terenna xa a sa li i mixie toma taa kui naxee fuma misikiinee ma, e seriye kana, e kiiti ñaaxi sa tinxintōe ma. Mange a boore mange nan malima, han a mangeya xungbe soto.

⁸ E birin geenima xe samae nan saabui ra, hali mange xungbe.

⁹ Kobiri rafan mixi naxan ma, a mu wasama.

Bannaya rafan naxan ma, a naafuli mu a ralima.

Fe fufafu nan na ki.

¹⁰ Harige gboma ki naxe, a donmae fan gboma na ki ne.

Na kui munafanyi mundun na harige kanyi be,

ba a ya tife ra a harige ra?

¹¹ Walike luga ba, a mu luga ba, a xixoli fanyi rabama ne.

Kono banna xa naafuli a niyama ne a mu xixoli fanyi raba.

¹² N fe magaaxuxi nde rakoroṣixi yi dunija ma:

Kankanfe bannaya ma han a banna tōoro,

¹³ xa na mu a ra, bannaya loṣefe tōore nde saabui ra,

a fa li banna xa di mu ke soto.

¹⁴ Adamadi mini ki naxe a nga tege,

a man gbilenma bende a mageli ra na ki ne.

A mu sese xaninma a xun ma a naxan soto a xa wali kui.

¹⁵ Yi fe xoroṣo.

Adamadi fa ki naxe yi dunija ma, a man sigama na ki ne.

A xa kate findixi fe fufafu nan na.

¹⁶ A dunija igirima dimi nan kui, kontofili, tōore, nun boṣe mapaaxui kui.

¹⁷ Na kui n naxa a fahaamu a fan adama be xa a a dege, a a min, a seewa a xa wali ra, a naxan nabama dunija ma a xa simaya kui, Ala naxan nagirixi a ma na nan findixi a xa geeni ra.

¹⁸ Xa Ala a ragiri mixi ma a xa harige soto, a fa seewa na ra han a wasa, na bara findi Ala xa ki nan na.

¹⁹ Na kui, a mu kontofilima a xa simaya xa dunke xa fe ra, barima Ala bara a niya a boṣe xa lu seewe kui tun.

6

Bannaya nun seewe

¹ N fe xoroṣoṣe gbete nan to yi dunija ma:

² Ala bannaya nun binye ragirixi mixi nde ma han a wasa na birin na, kono Ala fa a niya a mu xan a yi, a fa a lu mixi gbete yi ra. Fe fufafu nan na ki naxan xoroṣo a gbe ra.

³ Hali mixi di keme soto, a naxa simaya xon kuye soto, xa a mu noma seewade a harige ra, nama mu fa a ragata gaburi kui a ragata ki ma, diyore naxan baxi a nga furi, na fisa na kanyi be.

⁴ Na diyore mu findima a ra, a kelima dimi nan kui, a xili yati mu falama.

⁵ A mu soge xa naivalanyi toxi, a mu sese kolonxi, kono a xa fe fisa na naafuli kanyi be,

⁶ hali naafuli kanyi fa lu dunija ma ñe wulu firin seewetareña kui. E birin mu sigama aligiyama xe?

⁷ Mixi xa kate birin nabama furi fe nan ma fe ra,

kono a mu wasama feo.

⁸ Munse luma xaxilima yi ra naxan mu na xaxilitare yi ra?

Munse luma misikiine be xa a ñere ki fan a boore ya xori?

⁹ Se toxi fisa mapoxunyi be?

Fe fufafu nan na ki

naxan luxi alo mixi naxan birafe foye foxo ra.

¹⁰ Daalise birin ñan bara xili soto,

adama naxan nu na, a ñan bara kolon.

Adama mu noma mixi ra naxan senbe gbo a be.

¹¹ Wøyenyi na gbo, fe fufafu fan gboma ne. A mu mixi yo malima.

¹² Nde a kolon fe naxan fan adamadi be a xa dunijeigiri kui, naxan dangima mafuren mafuren alo niini? Nde noma a falade a be fe naxan nabama a faxa xanbi?

7

Xaxili fanyi

¹ Xili fanyi fan dangi labunde fanyi ra.

I faxa loxoe fan dangi i bari loxoe ra.

² Sofe kaape banxi fisa sofe xulun banxi be, barima faxe ragirixi adama birin be.

A lanma mixi baloxi xa ratu na ma.

³ Sunnunyi fisa yebe,

barima mixi boṣe fanyi sotoma ne sunnunyi kui.

⁴ Xaxilima a ñoxo rasigama ne faxe ma, xaxilitare tan na yelefe nan tui.

5 Xaxilima xa xurui fisa xaxilitare xa matoxoe be.

6 Xaxilitare xa yelexe luxi ne alo bolee naxee mabulama tunde bun ma. Fe fufafu nan na ki.

7 Kobiri tinxintare a niyama ne xaxilima xa findi xaxilitare ra, ye doxoe a boje mafindima ne.

8 Fe raponyi fisa a fole be. Mixi sabarixi fisa yete igboe be.

9 I boje naxa gbata tede, barima xaxilitaree boje nan tema.

10 I naxa lu a fala ra, «Singe dangi yakosi ra.» Xaxilimaya woyenyi mu na na ra.

11 Xaxilimaya luxi ne alo ke, a munafanyi na dunija mixi birin be.

12 Xaxilimaya findixi mixi xa kantari nan na,

kobiri fan findixi mixi xa kantari nan na, konɔ xaxilimaya nan fisa, barima a xaxilima rakisima.

13 Ala xa wali mato.

A naxan madalin, nde noma na matinxinde?

14 I xa seewa heeri temui.

Toore temui na a li, i xa ratu a ma, a Ala nan na firinyi birin daaxi.

Na kui adamadi mu noma a xa tina kolonde.

15 N ma simaya fufafu kui, n a toxi ne tinxintoe nde faxa simaya dunke kui hali a to tinxinxi, tinxintare nde bu dunija hali a to mu tinxin.

16 I naxa i yete findi tinxintoe ra, i naxa i yete findi lonnila ra, xa na mu a ra i i yete kanama ne.

17 I naxa findi tinxintare ra, xa na mu a ra i faxama ne beenu i xa waxati xa a li.

18 A lanma i xa i joxo sa na marasi firinyi xon ma.

Ala xa yaragaaxui xa fe sooneyama ne na birin kui.

19 Xaxilima xa xaxilimaya a senbe gboma ne dangi taa mange fu ra.

20 Tinxintoe mu na yi dunija ma, naxan fe fanyi tun nabama, a mu yunubi yo raba.

21 I naxa i tuli mati mixi xa woyenyi birin na, xa na mu a ra i fama i xa konyi xui mede a i dankama,

22 alo i tan yati bara a raba sanya wuyaxi mixie ra.

23 N na birin igbexi ne xaxilimaya ra.

N naxa a fala, «N xa findi xaxilima ra,» konɔ n mu no.

24 Xaxilimaya tan tilin, a makuya won na, nde noma a fahaamude?

25 Na kui n naxa kata na kolonde, n xa so xaxilimaya kui, n xa fahaamui soto, n xa a kolon tinxintareya findixi xaxilitareja nan na, xaxilitareja fan findixi daxuja nan na.

26 N bara fe nde to naxan xono dangi faxe ra.

Gine na a ra naxan findixi yelexe ra, naxan boje findixi gantanyi ra, naxan belexe luxi alo luuti balanxi.

Mixi naxan nafan Ala ma, a kelima ne na gine xun ma, konɔ na gine yunubitoe nan masotoma.

27 N tan kawandila yi nan to n ma fe matoxi birin kui:

28 N naxa xeme tinxinxi keren to xeme wulu ya ma,

n naxa a fen han, konɔ n mu gine yo to pama ya ma naxan tinxin.

29 N yi nan gbansan to kore: Ala adamadie daaxi ne e tinxinxi, konɔ e tan naxa e yete madaxu.

8

Xaxilimaya nun mangeya

1 Xaxilima maniye mu na.

Nde fata fe tilinxi fatanfaside?

Xaxilima yatagi noroma a xa xaxilimaya saabui nan na, a lahale masarama ne.

2 N xa a fala wo be, a lanma wo xa mange xa yaamari rabatu, barima wo bara wo rakali Ala ya xori.

3 I naxa gbata kelide mange ya xori. I naxa ti fefe xanbi ra naxan mu fan. Mange a waxonfe nan nabama.

4 A lu ki yo ki, noe na mange nan yi. Nde noma a matandide?

5 Mixi naxan mange xa yamari rabatuma, fe paaxi yo mu a sotoma.

Xaxilima a jere ki nun jere waxati kolon. 6 Fe birin lanma a xa raba a waxati nun a keja ma,

hali na fa findima fe xoroxoe ra mixi be.

7 Mixi to mu a kolon fe naxee fama rabade, nde noma nee tagi rabade a be?

8 Mixi yo mu noma a jengi yamaride, mixi yo mu noma a faha loxoe sugandide. Mixi mu noma kelide gere xun ma, tinxintareya mu fe kobi rabae bejinma.

9 N bara yi birin rakorosi dunija ma. N naxa mixi to a na a boore yamarife, a fa a yete tooro na kui.

¹⁰ N naxa mixi jaaxie to naxee ragatama binye kui, mixie nu naxee matoxoma horomolingira yire taa kui. Fe fufafu nan na ki.

¹¹ Xa fe kobi rabae mu jaxankate soto a temui, nama fan fama ne birade e waxonfe jaaxie foxo ra.

¹² N a kolon hali fe kobi rabae gbilen fe jaaxi rabafe ra han sanmaya keme, sooneya tan nabama ne mixi be naxan gaaxuma Ala ya ra, naxan luma a batu ra.

¹³ Kono fe mu sooneyama mixi jaaxie be naxee mu gaaxuma Ala ya ra, e xa simaya xon mu kuyama alo mixi niini.

¹⁴ Fe fufafu gbete na na yi dunija ma: Fe xoxoxe naxan lan a xa doxo mixi jaaxi ma, na nan doxoma tinxintoe ma. Fe fanyi naxan lan a xa raba tinxintoe be, na nan nabama mixi jaaxi be. N xa a fala wo be, na fe mooli findixi fe fufafu nan na.

¹⁵ Na kui a lanma adama xa seewa a xa dunijeigiri kui. Fe yo mu na naxan fisa yi be: Mixi lanma e xa e dege, e xa e min, e xa seewa. Na ki a seewama ne a xa wali ra a xa dunijeigiri kui, Ala naxan fixi a ma dunija bende fupi fari.

¹⁶ N to nate tongo n xa fahaamui soto adamadi xa wali xa fe ra, a naxan nabama koe nun anyi,

¹⁷ n naxa Ala xa wali mato. Mixi yo mu noma sode fe birin kui naxan nabama dunija ma. Hali a kata han, a mu a kolonma feo. Hali xaxilima naxan a falama a bara ge na kolonde, a mu noma na kolonde yati yati.

9

Adamadi mu yare kolon

¹ N to n maroxon na fe birin ma, n a toxi ne tinxintoe, xaxilimae, nun e xa kate birin kelima Ala nan ma. Adamadi mu a kolon a fama naxan lide a yara, xanunteya xa na mu a ra xonnanteya. Na birin na Ala nan yi.

² Adamadi birin sigama ne aligiyama. Tinxintoe ba, tinxintare ba, seniyantoe ba, seniyantare ba, serexeba ba, serexebatare ba.

Mixi fanyi ba, mixi jaaxi ba e birin sigama ne aligiyama.

Mixi naxan laayidi tongoma ba, mixi naxan mu suusama na tongode ba, e birin sigama ne aligiyama.

³ Fe xoxoxe nan yi ki fe birin ya ma dunija ma: maraxon ki keren nan na nee birin be. Adamadie bope rafexi fe jaaxi nan na, e walima xaxilitareja nan na e xa dunijeigiri kui. Na dangi xanbi, e faxamixie lima ne aligiyama.

⁴ Mixi baloxi gbansan noma a xaxili tide fe nde ma. Bare jipe fisa yete faxaxi be.

⁵ Naxee baloxi, nee a kolon a e faxama ne, kono mixi faxaxie tan mu fefe kolon.

Sare fi yo mu na e be sonon, e xa fe yati bara neemu mixie ra.

⁶ E xa xanunteya, e xa xonnanteya, e waxonfe, nee birin bara jon.

E tan gbe yo mu na yi dunija fee tan ya ma sonon.

⁷ Siga, i i dege seewe kui, i i xa weni min bope fanyi kui. Ala wama na nan xon i be.

⁸ I xa sose fiixe ragoro i ma, i xa labunde fanyi sa i fate ma.

⁹ I xa dunija igiri seewe kui wo nun i xanuntenyi gine. Ala bara yi simaya nan fi i ma. Hali a to dangima alo foye, hali a xoxoxo, Ala xa maragiri na a ra i be.

¹⁰ I noma wali naxan na, i xa na raba i senbe birin na, barima i naxan nabama dunija ma, alo walife, fe matofe, fe fahaamufe, nun fe kolonfe, na sese mu na aligiyama i sigafe dennaxe.

¹¹ N man bara fe gbete to yi dunija ma: Naxan xulun dangi a boore ra, a mu gbata geenima temui birin xe,

naxan senbe gbo dangi a boore ra, a mu gere geenima temui birin xe,

naxan xaxili fan a boore be, a mu donse sotoma temui birin xe,

naxan ma lonni dangi a boore ra, a mu naafuli sotoma temui birin xe,

naxan xa fahaamui gbo a boore be, a mu hinne sotoma temui birin xe.

Ala xa maragiri tan fe birin nabama a waxati ne.

¹² Mixi yo mu a kolon fe fama a lide temui naxe:

Yexe suxuma ne yele xoxoxe kui,

xoni suxuma ne gantanyi ra.

Na ki fe xoxoxe adamadi terennama ne kerenyi ra.

¹³ N man bara yi xaxilimaya misaali to dunija ma naxan tide gbo.

¹⁴ Taa xuri nde nu na, mixi mu nu gbo dennaxe. Mange senbema nde naxa na taa gere, a fa tede yailan na taa tete bunyi.

¹⁵ Na taaka nde nu na, naxan findixi setare xaxilima ra. A naxa na taa rakisi a xa xaxilimaya saabui ra, kono na dangi xanbi mixi yo mu ratu a xa fe ma.

¹⁶ Na kui n naxe,

Xaxilimaya fisa palamaya be, kono setare xa xaxilimaya maberema ne, mixi mu a xa masenyi suxuma.

¹⁷ Xaxilima xa masenyi raxaraxi ramefe, na fisa mange xa sonxoe rate be xaxilitare tagi.

¹⁸ Xaxilimaya fisa geresosee be, kono yunubitoe keren gbansan noma fe fanyi gbege xun nakanade.

10*Taali woyenyi*

¹ Tugitugi na faxa labunde xun ma, labunde xiri kanama ne.

Xaxilitareɓa nan xui mema dangife xaxilimaya xui ra.

² Xaxilima boɓe matinse, xaxilitare boɓe naaxu.

³ Xaxilitare a xa xaxilitareɓa masenma ne birin be a xa jere kui.

⁴ Xa i xa mange xono i ma, i naxa keli i xa wali xun ma,

i xa sabari fe xoroɓɓe raboroɓɓoma.

⁵ N fe xoroɓɓe nde fan toxi yi dunɓa ma naxan kelixi mange ma:

⁶ A noɓe fima ne xaxilitare nde ma, banna nde tan mu noɓe yo soto.

⁷ N bara konyi nde to a soe ragima, mange nde fa a jere a sanyi ra.

⁸ Yili ge noɓa birade a xa yili gexi kui, mixi naxan yale tima tete ma, boɓimase noɓa na fan xinde.

⁹ Mixi naxan geme masolima, a noɓa a maxonode geme ra.

Mixi naxan yege boɓoma, a noɓa a maxonode yege ra.

¹⁰ Xa beera kole torixi, a mu ralugan, na a niyama ne wali xa xoroɓɓo.

Xaxilimaya xunnakeli fima mixi ma na ki ne.

¹¹ Xa boɓimase mixi xin beenun boɓimase suxuma xa a suxu,

mixi naxan boɓimase suxuma, a mu geenima.

¹² Hinne gbegebe na xaxilima xa masenyi kui,

konɓo xaxilitare tan xa woyenyi a yete bonoma ne.

¹³ A xa masenyi foloma lonnitareɓa ra, a rajon daxujɓa ra.

¹⁴ Xaxilitare xa woyenyi wuya.

Adamadi mu a kolon fe naxan fama fade. Nde a rakolonma fe ra naxan fama a lide?

¹⁵ Xaxilitare a yete rataganma, hali taa kira, a mu a kolon.

¹⁶ Naxankate na taa be naxan xa mange findixi fonike yore ra,

naxan xa kuntigie kurunma xulunyi tife ra.

¹⁷ Nelexinyi na taa be naxan xa mange fatanxi mange bonsoɓe ra,

naxan xa kuntigie e degema a waxati ma senbe sotofe ra, e mu sisi.

¹⁸ Xa banxi kanyi tunnaxono, banxi xunyi bira ma ne,

xa a mu a findi tunnabexi ra, a xa banxi fama ne minide.

¹⁹ Mixi donse rafalama ne alako a xa jalexin,

a weni minma ne alako a xa seewa, a kobiri sotoma ne alako a hayi birin xa fan.

²⁰ I naxa mange danka hali i xa mapoxunyi kui,

i naxa banna danka hali i xa konkoe kui, barima xoni nde i xui xaninma ne, a na fala mixi nde be.

11*Wakilife*

¹ Taali ndee nan yi ki:

Xa i taami woli ye ma, i fama ne a masotode loxoɓe nde.

² I xa i xa sotose taxu mixi solofere ra, xa na mu a ra, mixi solomasaxan, barima i mu a kolon jaxankate naxan fama dunɓa lide.

³ Xa nuxui rafexi ye ra, tunde fama ne birade boɓi ma. Xa wuri bira yire fanyi ma, xa a bira koɓola ma,

a luma naa ne.

⁴ Mixi yo bonbo foye rabenfe ra, na mu sansi sima.

Mixi yo bonbo nuxui matofe ra, na mu fama sansi xabade.

⁵ I mu jengi nun xorie rafala ki kolon furi gine furi kui, i man mu Ala Daali Mange xa wali fan kolon.

⁶ I xa wakili kelife geesege han nunmare sansi sife ra, barima i mu a kolon i xa wali mundun fama sooneyade.

⁷ Naiyalanyi tofe noxun.

⁸ A lanma mixi xa seewa a xa simaya ra, konɓo a naxa neemu dimi ma naxan nu na a xa simaya kui.

Fe naxan birin fama, fe fufafu na a ra.

⁹ Fonike, i xa jalexin i xa fonikeya kui, i sondonyi xa seewa i xa fonikeya waxati kui.

I xa bira i boɓe nun i waxonfe foxo ra, konɓo i xa a kolon a Ala i makiitima ne na birin ma.

¹⁰ Na kui kontofili makuya i ra, toore ker i foxo ra.

Fonikeya findixi fe fufafu nan na.

12

Faxe makore

¹ I xa ratu i Daali Marigi ma i xa fonikeya
kui,

beenun i nimisa loxoε xa fa,
beenun toore waxati xa i li, i fa a fala,
«Seewe yo mu na n be sonon.»

² I xa ratu a ma beenun soge xa dimi,
beenun kike nun tunbuie xa iforo,
beenun nuxui xa siga tune bira xanbi.

³ Na temui banxi kantee serenma ne,
xeme palamae e felenma ne,
maale dinmae xurunma ne,
mixi naxee se igbema e luma ne dimi kui,

⁴ banxi naadee balanma ne,
maale din xui danma ne,
xonni xui dunduma ne naxan nu mixie
raxunuma,

⁵ xeme fama ne gaaxude yire itexi ra,
e fama ne gaaxude fe xoroxoε ra kira xon
ma,
xemoxi xunsexe fama ne fiixede,
katoe bama ne kasare tife,
seri mu dandanyi tima sonon.

Na temui mixi sigama ne a xa lingira
donxoε,

wa xui minima ne kirae xon ma.

⁶ Na rabama ne beenun gbeti xa bolon,
beenun xema tonbili xa kana,
beenun feje xa iboo dulonyi ma,
beenun ye bendun se xa kana kolonyi yire,
⁷ beenun adamadi xa gbilen bende a daaxi
naxe,

a nii fan xa gbilen Ala ma naxan a raso a
fate i.

⁸ N tan Kawandila xa a fala wo be,
«Fe fufafu nan na na birin na. A birin luxi
ne alo foye!»

⁹ Wo xa a kolon yi Kawandila findixi
xaxilima nan na, naxan bara jama xaran.
A bara taalie mato, a e yailan.

¹⁰ Yi Kawandila kata ne a xa masenyi
fanyie nun sebeli tinxinie soto naxee
nondi masenma.

¹¹ Xaxilimae xa masenyie luxi ne alo
wuri rameluxi naxee xurusee rapereama.
Na masenyie malanxi luxi ne alo lantuma
naxee mabanbanxi wuri ma. Na birin
fatanxi Xuruse demadonyi keren nan na.

¹² N ma di, naxan dangi na masenyie ra,
i xa i yete ratanga na ma. Danyi mu na
sebeli yailanfe ma. Xaranyi gbegbe mixi
rataganma ne.

¹³ A birin xundusuxi yi masenyi nan na:
Won xa gaaxu Ala ya ra, won xa a xa
yaamarie rabatu,

barima adamadi xa wali lanma a xa findi
na nan na.

¹⁴ Won xa gaaxu Ala ya ra barima a tan
nan mixi xa wali birin makiitima,
hali fe naxan birin noxunxi,
a findi a fanyie ra ba, a findi a jaaxi ra ba.

Annabi Sulemani xa suuki fisamante Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Sulemani, naxan nu findixi Isir-ayila mange ra a baba Dawuda dangi xanbi, a nu bara kitaabui ndee sebe Ala xa lonni xa fe ra. Alatala nu bara fe gbegbe masen a be a xa mangeya kui, naxee bara findi lonni xungbe ra dunjina birin be.

Yi kitaabui kui, Ala bara lonni mooli gbete masen Sulemani be, naxan findixi xanunteya ra xeme nun gine tagi. Tawureta Munsu a masenma won be, Alatala to xeme daa, a naxa a to a hayi nu na gine ma. A naxa e firin daa alako e xa kafu e booree ra, e xa wuya. Na kui won a kolonma xanunteya naxan na xeme nun gine tagi, a findixi Ala sago nan na. Xa a sa li xeme, xa na mu a ra gine, a wama na fe mooli xon futi mu na naxan na, na temui a bara findi yunubi ra. Yene mu rafan Ala ma, konso futi xirife xeme nun gine tagi, Alatala yati nan na yamarixi.

«Sulemani xa suuki fisamante» a na birin masenma taali woyenyi ra. Xeme wama gine xon, gine fan wama xeme xon. E bara e booree xanu han e wama lufe yire keren tun. Na xanunteya mooli mu jaaxu. Ala wama na xon mixie be naxee bara nate tongo e xa futi xiri. Ala fe naxan daaxi, na mu nomma findide yunubi ra xa a rawalima a rawali ki ma.

Ala xa na seriye masen won be, alako won xa lu seniyenyi kui alo Alatala wama a xon ma ki naxe. Amina.

Annabi Sulemani xa suuki fisamante

Gine xanuxi xa jalexinyi

¹ Annabi Sulemani xa suuki fisamante nan ya:

Gine xa masenyi a xanuntenyi be

² «I xa n masunbu.

I xa xanunteya joxun weni be.

³ I xiri joxunme luxi ne alo labunde,

naxan xiri fanyi minima.

Na nan a ra i rafan ginedime birin ma.

⁴ I xa n tongo,

won xa siga.

Mange xa n xanin a xonyi.

Ginedimee xa masenyi gine be

I xa fe na a niyama won xa lu seewe kui.

I xa xanunteya joxun weni be.

Nondi na mixi be i rafanxi naxan ma.»

Gine xa masenyi ginedimee be

⁵ «Darisalamu ginedimee, n kiri fooro,

konso n tofan alo Kedari xa kiri banxie,

alo dugi naxee gbakuxi Annabi Sulemani xonyi.

⁶ Wo naxa n kiri fooroxi mato,

soge nan n fooroxi.

N nga xa di xeme e nu xonoxi n ma,

e nu n xema e xa weni bilie rawalide.

N mu no n jengi sade n gbe xon ma.»

Gine xa masenyi a xanuntenyi be

⁷ «N xanuntenyi, i xa a fala n be

i xurusee de madonna dennaxe,

alako n naxa lu i fen na malabui temui

i booree xa xuruse gooree ya ma.»

Xeme xa masenyi gine be

⁸ «Gine tofanyi fisamante,

xa i mu na yire kolon,

i xa n ma yexeee foxi fen,

i xa i gbee de madon n ma goore longori ra.

⁹ N xanuntenyi,

i tofan alo Misira mange xa soe,

naxan a ragise bendunma.

¹⁰ I xa tulirasoee bara i xeree ratofan,

i konyi rayabu konmagore kui.

¹¹ Won xa maratofan se gbete fen,

naxee yaillanxi xema nun gbeti ra.»

Gine xa masenyi a xa xeme xa fe ra

¹² «N ma labunde xiri nu mema,

mange xa xulunyi yire.

¹³ N xanuntenyi maniyaxi se sase nan na,

naxan gbakuxi n xijee tagi,

se xiri fanyi saxi a kui.

¹⁴ A xiri luxi ne alo sansi fuge xiri,

naxee kelixi weni bilie ya ma En Gedi boxi ma.»

Xeme xa masenyi gine be

¹⁵ «N xanuntenyi, i tofan, i tofan.

I yae rayabu alo ganbe.»

Gine xa masenyi xeme be

¹⁶ «N xanuntenyi,

i tofan, i tofan.

Won na dennaxe,

jooge fanyi bara findi won ma sade ra,

¹⁷ sediri wuri salonie bara findi won ma

banxi xunyi ra,

sipire wuri bara findi won ma banxi kanke ra.»

2

Xanuntenyi xa tofanyi

Gine xa masenyi xeme be

¹ «N tan luma ne alo sansi fuge tofanyi,

naxan mooli toma Saron gulunba yire.»

Xeme xa masenyi gine be

² «I tan luxi ne alo sansi fuge tofanyi tunbee ya ma.

I tofan ginedimee birin be.»

Gine xa masenyi a xa xeme xa fe ra

³ «N xanuntenyi luxi ne alo mangoe bili wondi kui.

A fan segetalae birin be.

N bara wa lufe a xa niini bun ma,

a xa fe rafan n ma
alo mangoe rafanma mixi ma ki naxe.

⁴ A bara n xanin a xonyi,
a xa xanunteya bara findi jɛlexinyi ra n
be.»

Gine xa masenyi a xa xeme be

⁵ «Donse jɔxunme so n yi, n ki mangoe,
barima xanunteya naxan na n boje kui,
a bara n senbe ba n yi ra.

⁶ N xunyi na n xanuntenyi belexe,
a na n mafurukufe a yirefanyi ra.»

Gine xa masenyi ginedimee be

⁷ «Darisalamu ginedimee, n bara wo
mayandi,
tooke nun xeli xili ra naxee na wula i,
wo naxa xanunteya raxunu, wo naxa a
rakeli,

beenu a wama a xon ma temui naxe.»

Gine xa masenyi a xa xeme xa fe ra

⁸ «N xanuntenyi xui na a ra,
a na fafe a gi ra geyae fari.

⁹ A gima alo tooke,
a tunganma alo xeli.

A na be won ma tete xanbi ra,
a na be matofe wunderi ra.

¹⁰ A naxa a fala n be,
«N xanuntenyi tofanyi, keli, i xa fa,

¹¹ barima jeme temui bara dangi,
tune mu birama sonon.

¹² Sansi na bogife daaxa,
jɛlexin waxati bara a li,
xonie na e xui raminife won ma boxi ma.

¹³ Xore bili na bogife,
weni bili na fugafe, a xiri fan.

N xanuntenyi, keli, i xa fa.

¹⁴ N ma gine, i naxa i noxun
alo ganbe a noxunma gemee longori ra ki
naxe.

Mini, n wama i xui jɔxunme mefe,
n wama i yatagi tofanyi tofe.»

Xeme xa masenyi a xa mixie be

¹⁵ «Wo xulumasee suxu,
naxee wama muxu xa weni bili fugaxie
kanafe.»

Gine xa masenyi xeme be

¹⁶ «N xanuntenyi findixi n gbe nan na,
n fan findixi a gbe nan na.

A a xa xurusee de madonma sansi fugaxie
ya ma.

¹⁷ N xanuntenyi, beenu kuye xa iba,
i xa gbilin, i xa i gi alo tooke,
i xa i gi geyae fari alo xeli.»

3

Gine a xanuntenyi fenfe

Gine xa masenyi xeme xa fe ra

¹ «Koe ra n bara n xanuntenyi fen n ma
sade ma,

kono n mu a toxi.

² N naxa keli, n naxa mini taa kui,
n xa n xanuntenyi to, kono n mu a toxi.

³ N to taa kantamae li, n naxa e maxorin,
«Wo bara n xanuntenyi to?»

⁴ N to dangi e ra,
n naxa n xanuntenyi li yire nde,
n naxa a suxu, n mu a lu,
n naxa a xanin n nga xonyi,
a xa konkoe kui n barixi dennaxe.»

Gine xa masenyi ginedimee be

⁵ «Darisalamu ginedimee, n bara wo
mayandi,
tooke nun xeli xili ra naxee na wula i,
wo naxa xanunteya raxunu, wo naxa a
rakeli,
beenu a wama a xon ma temui naxe.»

⁶ «Nde na fafe kelife gbengberen yire?
A na xube ratefe alo tuuri.

Na tuuri luxi ne alo surayi tuuri naxan xiri
fan.

⁷ Sulemani ragise na a ra,
Isirayila xa soori gbangbalanyi tongo senni
na a matife,

⁸ santidegema na e birin yi ra,
e fata gere ra, e fata mixi makantade koe
ra.

⁹ Mange Sulemani ragise na a ra,
a yailanxi wuri fanyi ra naxan kelixi Liban.

¹⁰ A raxunmaxi xema, gbeti, nun dugi
gbeeli ra.

Darisalamu ginee nu bara dugi dege Sule-
mani ragise raxunmafe ra,
mange xa marafanyi xa fe ra.

¹¹ Siyon ginedimee, wo xa mange Sulemani
mato,

mange tonxuma na a xun ma,
a nga naxan soxi a yi ra a xa futi xiri loxoe.
Na loxoe a nu seewaxi ki fanyi ra.»

4

Gine maniyaxi sansi yire nan na
Xeme xa masenyi gine be

¹ «N xanuntenyi, i tofan, i tofan.

I yae rayabu alo ganbe,
e noxunxi mafelenyi kui.

I xunxexe gbo.

E luxi ne alo si goore naxan goroma Galadi
geya fari.

² I jinyi fiixe alo yexee goore naxan xabe
maxabaxi,
e kelixi maxade.

I jinyi keren mu baxi,
e birin na e boore seeti ma.

³ I de tofan,

i de kiri luxi ne alo luuti gbeeli.

I xere tofan alo mangoe naxan ixabaxi a
tagi.

E makotoxi i xa mafelenyi kui.

⁴ I konyi filinxi,

a luxi alo Dawuda xa yire makantaxi itexi.

I xa konmagore maniyaxi soorie xa
makantasee nan na,

naxee gbakuxi soori banxi kanke.

⁵ I xijne firinyi luxi ne alo bole xa gulie, naxee e de madonma sansie tofanyi tagi.

⁶ Soge na goro, koɛ naxa so, n tema ne labunde nun surayi na dennaxe.

⁷ N xanuntenyi, i tofan, sese mu luxi i xa tofanyi ra.

⁸ N ma gine, won xa keli Liban, won xa keli Liban Amana geya fari, Seniri nun Xerimon geyae fari, yetee nun baratee na dennaxe.

⁹ N ma gine, i n sondonyi raseewama. N xunya, i na i ya ti n na, n boɛne jɛlexinma ne.

I xa konmagore tofe rafan n ma.

¹⁰ N ma gine, i xa xanunteya joxun n be, dangife weni ra.

A xiri fan dangife labunde ra.

¹¹ N ma gine, i de kiri joxun kumi be, i nenyi joxun dangi kumi nun xijne ra.

I xa dugi xiri luxi ne alo Liban xiri fanyi.»

¹² «N ma gine, i findixi n gbe nan na, alo sansi yire tete rabilinxi naxan na. N xunya, i luxi ne alo n ma kolonyi, naxan balanxi, mixi gbete mu noma ye bade naa.

¹³ I fan alo sansi yire sansi mooli birin na dennaxe,

alo mangoe, laali, sansi xiri fanyi,

¹⁴ sansi fuge nerefunyi, wuri bili naxan fupi joxun,

wuri bili naxan xiri fan, surayi mooli birin kelixi naxee ma.

¹⁵ I luxi ne alo ye naxan minima boxi ma, naxan a niyama Liban sansi birin xa fan.»

Gine xa masenyi xeme be

¹⁶ «Foye fanyi xa fa kelife koola ma, kelife yire fanyi ma,

alako n ma sansi xiri xa te.

N xanuntenyi xa fa n yire,

a xa sansi bogi fanyi don naxee findixi a gbe ra.»

5

Xeme xa tofanyi

Xeme xa masenyi gine be

¹ «N xanuntenyi, n bara so n ma sansi yire.

N xunya, n bara n ma surayi malan, n bara kumi don,

n bara weni nun xijne min.

N bara a fala n booree be e fan xa e min, e xa xanunteya kolon.»

Gine xa masenyi xeme xa fe ra

² «N nu na xife, konɔ n boɛne mu xixi,

a n xanuntenyi xui mexi, naxan nu bara naade konkɔn.»

Xeme xa masenyi gine be

«N maagine, n doxogine, naade rabi n be.

N ma tooke gine, naxan xa tofanyi maniye mu na.

Xini bara n xunyi xinbeli,

a bara n xunxexe bunda.»

Gine xa masenyi xeme be

³ «N jan nu bara n ma dugi ba,

fo n man xa a ragoro n ma?

N jan nu bara n sanyi maxa,

fo n man xa ti boxi ma?

⁴ N xanuntenyi naxa a belexe raso naade longori ra,

alako a xa a rabi.

N boɛne naxa seewa a xa fe ra.

⁵ N naxa keli alako n xa naade rabi n xanuntenyi be.

Labunde nu na n belexe ma,

ture nu na n belexesolee ma.

Na birin naxa lu naade rabi se ma.

⁶ N naxa naade rabi n xanuntenyi be,

konɔ a jan nu bara siga.

N boɛne naxa sunnun.

N naxa a fen, konɔ n mu a toxi.

N naxa a xili, konɔ a mu n ma xili ratinxi.»

⁷ Taa kantamae to n to,

e naxa n suxu, e n bonbo,

e n ma xinbeli dugi muja.»

Gine xa masenyi ginedimɛe be

⁸ «Darisalamu ginedimɛe,

n bara wo mayandi,

xa wo bara n xanuntenyi to,

wo xa a fala a be a xoli bara n suxu xanunteya xa fe ra.»

Ginedimɛe xa masenyi gine be

⁹ «Gine tofanyi fisamante,

i xanuntenyi fan a birin be?

I bara muxu mayandi

barima a fan a birin be?»

Gine xa masenyi ginedimɛe be

¹⁰ «N xanuntenyi kiri fiixe, a ragbeeli.

A kolon joxun na xeme wulu fu ya ma.

¹¹ A xunyi luxi ne alo xeme fanyi,

a xunxexe ifoɔroxi alo xaxa foore xabe.

¹² A yae rayabu alo ganbe naxee tixi xure de ra,

e fiixe alo xijne, e yanbama alo diyaman.

¹³ A xeree luxi ne alo labunde yailande, a de kiri maniyaxi sansi fuge tofanyi nan

na,

a xiri joxun.

¹⁴ A belexe tofan alo belexesolerasoe xexema daaxi,

diyaman na naxan ma.

A fate luxi ne alo sili jinyi fiixe,

geme tofanyi mooli nde, yee masoxi naxan ma.

¹⁵ A sanyi senbe gbo alo fanye fiixe,

naxan tixi xexema fari.

A tofan alo Liban,

a ite alo sediri wuri bilie.

¹⁶ A de joxun, a xa fe birin fan.

Darisalamu ginedimɛe, n xanuntenyi na na ki ne,

n de fan boore nan a ra.»

6

Gine xa tofanyi

Ginedimée xa masenyi gine be

¹ «Gine tofanyi fisamante, i xanuntenyi sigaxi minden?»

A siga minden mabiri alako won birin xa a fen?»

Gine xa masenyi ginedimée be

² «N xanuntenyi bara siga a xa sansi yire, se xiri fanyi na dennaxe, alako a xa a mapere, a xa sansi fuge tofanyi nde ba.

³ N findixi n xanuntenyi gbe nan na, a fan findixi n gbe nan na.

A luma a mapere ra sansi fuge tofanyie ya ma.»

Xeme xa masenyi gine be

⁴ «N de fan boore, i tofan alo Tirisa, i rayabu alo Darisalamu, i senbe gbo alo Isirayila xa soorie.

⁵ I naxa i ya ti n na, xa na mu a ra n xaxili ifuma ne.

I xunsexee gbo.

E luxi ne alo si goore naxan goroma Galadi geya fari.

⁶ I jinyi fiixe alo yexee goore naxan xabe maxabaxi,

e kelixi naxee maxade.

I jinyi keren mu baxi, e birin depxi.

⁷ I xere tofan alo mangoe naxan ixabaxi a tagi.

E noxunxi i xa mafelenyi bun ma.

⁸ Mange gine tongo senni noma lude naa, mange xa konyi gine tongo solomasaxan fan lu naa,

a nun a xa ginedime tofanyi gbegebe naxan konti mu kolon.

⁹ Kono gine keren peti nan n yi naxan dangi e birin na.

A keren nan na a nga be, naxan nafanxi a ma dangife e birin na.

Ginedimée, mange ginee, nun mange xa ginee,

e birin a matoxoma yi woyenyi ra,

¹⁰ «Nde na yi gine ra, naxan yanbama alo subaxe naiyalanyi, naxan tofan alo kike, naxan fate yanbama alo soge, naxan mamirin alo tunbui gaali?»

Gine xa masenyi a xa futi xa fe ra

¹¹ «N wama gorofe sansi yire, alako n xa sansi neene to gulunba kui, alako n xa a kolon xa weni bili bara bogi, xa mangoe bara fuga.

¹² N mu nu a kolon xa n yete fama tede n ma pama xa mange ragise kui.»

7

Gine nun xeme xa xanunteya

Ginedimée xa masenyi gine be

¹ «Sulamika, i xa gbilen, i xa gbilen, alako muxu xa i mato.»

Xeme xa masenyi gine be

«Munfe ra wo Sulamika matoma a fare boronfe ki naxe pama ya ma?»

Xeme xa masenyi gine be

² «Mange xa di, i sanyi tofan sankiri kui. I tagi bilinyi rayabu alo xunmase mixi naxan yailanxi.

³ I furi digilin, a rafexi fe fanyi ra, i tagi luxi alo mengi malanxi,

a rabilinxi sansi fuge tofanyie ra.

⁴ I xipe firinyi luxi alo xeli xa gulie.

⁵ I konyi filinxi, a luxi alo yire makantaxi itexi,

naxan yailanxi sili jinyi ra.

I yae luxi alo ye ragatadee Xesibon, Bati Rabimi naade seeti ma.

I joo luxi alo Liban xa yire makantaxi, naxan ya rafindixi Damasi ma.

⁶ I xunyi luxi alo Karemele geya, i xunsexee luxi alo dugi gbeeli.

Mange mu noma a ya bade naxan na.

⁷ N xanuntenyi, i tofan,

n xanuntenyi fanyi, i rafan n ma.

⁸ I kuya alo tugi bili, i xipe misaalixi naxan bogie ra.

⁹ N bara a fala n yete be,

«N xa te na tugi kon na, n xa na bogi suxu.»

I xipe misaalixi weni bili bogi nan na,

i de xiri joxun alo mangoe,

¹⁰ i de rafan n ma dangife weni ra.»

Gine xa masenyi xeme be

«Iyo, a maniyaxi weni nan na, naxan findixi n xanuntenyi gbe ra,

won firin naxan minma.

¹¹ N bara findi n xanuntenyi gbe ra,

a xoli na n tan nan ma.

¹² N xanuntenyi, won xa mini daaxa,

won xa koe radangi taa xunxurie kui.

¹³ Won kurunma ne sigafe ra weni bogi bili matode,

won xa a to xa e fugaxi,

won xa a mato xa mangoe fan fuge bara mini.

Menni n n ma xanunteya masenma ne i be.

¹⁴ Xanunteya joxun alo sansi bogi.

N na fe fanyi fori nun a neene ragataxi i

tan nan be.»

8

Xanunteya senbe gbo

Gine xa masenyi xeme be

¹ «Xa i findixi n taara xemema nan na nu, n nga xipe fixi naxan ma, n nu noma i masunbude mixi ya xori n mu yaagima na.»

2 N nu noma i xaninde n nga yire,
i xa findi n karamoxo ra,
n fa weni fanyi nun mangoe ye so i yi ra.»
Gine xa masenyi ginedimee be

3 «N xunyi na n xanuntenyi belexe,
a na n mafurukufe a yirefanyi ra.

4 Darisalamu ginedimee, n bara wo
mayandi,
wo naxa xanunteya raxunu, wo naxa a
rakeli,

beenu a wama a xon ma temui naxe.»

Ginedimee xa masenyi gine xa fe ra

5 «Nde na yi gine ra naxan kelixi gbeng-
beren yire,

a a xanuntenyi belexe suxuxi?»

Gine xa masenyi xeme be

«N bara i raxunu mangoe bili bun ma,
i nga tooxoxi i baride dennaxe.

6 N xa findi i keren gbe ra,
alo i xa tonxuma naxan gbakuxi i kon ma,
xa na mu a ra naxan nasoxi i belexesole
ra,

barima xanunteya senbe gbo dangife faxe
ra.

N wama i xon n yete be,
alo aligiyama wama mixie xon ma ki naxe.
Xanunteya senbe gbo alo te,
Alatala naxan nadexexi, a mu xubenma.

7 Baa ye mu noma xanunteya raxubende,
xure ye mu noma a bade.

Mixi naxan wama a harige birin masarafe
xanunteya ra,

mixi na kanyi mayelema ne.»

Gine taara xememae xa masenyi

8 «Xunya ginema na muxu yi ra,
a mu moxi sinden, a xijee xurun.

Muxu fama munse rabade a be
mixi na a fen temui naxe?

9 Xa a luxi alo tete naxan balanxi,
muxu a yensema ne gbeti ra,
konon xa a luxi alo naade naxan nabixi,
muxu a balanma ne.»

Gine xa masenyi xeme be

10 «N tan luxi ne alo tete naxan mu rabima,
n xijee findixi yire makantaxie nan na.

Na kui n bara findi n xanuntenyi xa bojesa
ra.

11 Weni sansi bili yire nu na Sulemani yi
ra Bali Hamon.

A naxa a taxu a xa walikée ra,
naxee nu lanma e xa gbeti kobiri kole wulu
fi na xa fe ra.

12 N tan nan n ma weni bilie yire makan-
tama.

I bara gbeti kole wulu soto,
i xa walikée bara gbeti kole keme firin
soto.»

Xeme xa masenyi gine be

13 «I tan naxan na sansi yire,
i booree wama i xui ramefe,
konon n tan nan na ramema.»

Gine xa masenyi xeme be

14 «N xanuntenyi,
i xa i gi alo xeli,
i xa i gi alo tooke tefe ra geyae fari,
surayi joxunme na dennaxe.»

Ala xa masenyi Annabi Esayi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Esayi xa kitaabui findixi masenyi belebele nan na dunija birin be. Alatala a xilixi ne, a xa Yudaya mangee Osiyasi, Yotami, Axasi, nun Xesekiya mali a sago kolonde. Mange ndee nu birama kuyee foxo ra, ndee nu e yete taxuma mange booree ra naxee senbe gbo e be. Na birin kui Annabi Esayi naxa a masen e be, a Alatala gbansan nan noma mixi malide. Kuye tan findixi wuri senbetare nan na. Dunija mangee fan findixi ibunadama gbansan nan na, naxee mu noma sese ra Ala xa maragiri ya ra. Alatala nan findixi dunija mange seniyeñxi ra.

Isirayila bonsoe fu nun firinyi nu fatanxi mangeya firin nan na. Naxan nu na koala mabiri, a xili Isirayila. Naxan nu na yirefanyi mabiri, a xili Yudaya. Annabi Esayi xa kitaabui a masenma e firin birin Ala matandixi ki naxe, e fa xanin konyiya kui pamane ma na xa fe ra. Beenun na xa raba Yudaya, Alatala naxa yi masenyi fi a xa namijonme ma alako a xa pama xa ratanga na birin ma, konon pama mu tin e tuli matide Ala ra. Mange nde alo Xesekiya naxa kata birade Ala foxo ra, konon booree tan mu tin na ra fefe ma.

Na kui Ala xa paxankate naxa bira e birin foxo ra, e fa xanin konyiya kui Babilon boxi ma. Namijonme xa kawandi findixi marasi nan na won birin be. Mixi naxan tondima a tuli matide Alatala ra, a xa fe fama ne xun nakanade. Konon Annabi Esayi xa masenyi luma ne alo boore namijonmee xa masenyi. E birin a falama a ibunadama xa yunubie a niyama ne e xa paxankate soto, konon e man Ala xa hinne masenma naxan a niyama mixie xa tuubi, e gbilen e xa yunubie foxo ra, Ala fa e rakisi.

Ala xa kisi joxun. A foloma dunija nan ma, a fa aligiyama li. Mixi naxee birama Ala waxonfe foxo ra, e heeri toma ne na jere kui. Dunijeigiri xoxoxo, konon naxan luma Ala xa fe kui, a xunnakeli toma ne. Annabi Esayi man a masenma, yi dunija na jon, Ala fama ne a xa pama rasode a xonyi, bojesa nun baraka luma dennaxe. Na kisi fan. Ala xa won mali na sotode a xa hinne saabui ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Esayi be

Isirayila xa serexe kanaxie a xa yunubie xa fe ra

¹ Masenyi naxee goro Amosu xa di Esayi ma, Yudaya nun Darisalamu xa fe ra, Yudaya mangee Osiyasi, Yotami, Axasi, nun Xesekiya xa waxati.

² Alatala nan masenyi tife, koore nun boxi birin xa e tuli mati a ra. Alatala naxe,

«N bara die xuru, n e ramo, konon e bara muruta n ma.

³ Ninge yati a kanyi kolon, sofale fan a kolon a kanyi donse sama a be dennaxe.

Konon Isirayila tan mu sese kolon, n ma pama mu sese fahaamuxi.»

⁴ Naxankate na yi pama yunubitoe be, naxan yunubi kote xaninma, naxan findixi fe paaxi rabae ra, naxan findixi di murutaxie ra.

E bara me Alatala ra, e Isirayila xa Seniyeñtore mabere, e e kobe raso a ra.

⁵ Wo na paxankate fenfe munfe ra?

Wo tondixi gbilende Alatala ma munse ma?

Wo bara fura wo xunyi ma, wo tooroxi wo boje ma.

⁶ Kelife wo sanyi ma han wo xunyi, wo xa fefe mu lanxi.

Wo xa fie ya mu ixaxi, e mu maxirixi, ture yo mu saxi e ma.

⁷ Wo xa boxi bara kana, wo xa taee bara gan.

Si gbete na wo xa daxamui donfe wo ya xori,

e na a birin tongofe e yete be.

⁸ Siyoni taa na a kerenyi ma alo bage di xe tagi,

alo leele naxan tixi mere ma, alo taa naxan nabilinxi yaxuie ra.

⁹ Xa Alatala Senbema mu mixi ndee rakisi won be nu,

won bara lu nu alo Sodoma nun Gomora taee.

¹⁰ Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra, wo tan naxee maniyaxi Sodoma kuntigie ra.

Wo xa won Marigi Alatala xa scriye rame, wo tan naxee luxi alo Gomora pama.

¹¹ Alatala naxe,

«N munse rabama wo xa serexe wuyaxie ra?

N bara luga yexe kontonyi serexee ra, n bara luga xuruse boregeñie ture ra.

Tuurae, yexee nun si kontonyie wuli mu rafan n ma.

12 Nde wo xilixi fafe ra n ma hōromōbanxi tēte kui, tife ra n ya i?

13 Wo ba fafe hadiya fufafu ra.

Surayi xiri mu rafan n ma fefe ma.

Wo xa kike nēene salie, wo xa malabui loxōe, wo xa malanyie, nun wo xa salie xungbee,

e sese mu rafanxi n ma.

14 N wo xa kike nēene salie xonxi,

wo xa sali birin bara n bōne rapaaxu n ma.

15 Wo na wo belexe itala sali kui temui naxe,

n na n ya ragalima ne alako n naxa fa a to.

Hali wo maxandie bira e boore foxo ra,

n mu e ramema, barima faxetie nan wo ra.

16 Wo lu fe fiixe kui, wo wo yete raseniyen, wo ba yunubie rabafe n ya i.

17 Wo wo matinkan fe fanyi rabade,

wo lu tinxinyi kui,

wo mixi kobie makiiti,

wo kiridie nun kaape ginee xun mafala.»

18 Alatala naxe, «Wo fa, won xa woyen.

Hali wo xa yunubie to bara wo manoxo,

wo noma fiixede foen.

Hali e sa xosi ne alo gare gbeeli,

e noma ne fiixede alo xuruse fiixe fate maxabe.

19 Xa wo tin wo tuli matide n na,

wo yi boxi daxamui donma ne,

20 kono xa wo sa tondi n natinmede,

santidegema nan wo sontoma.»

Alatala xui nan na ki.

21 Yi taa luxi ne alo gine naxan nu dugutegexi a xa mori ma

a fa me a ra, a findi langoe gine ra.

A singe a nu tinxin a fanyi ra,

kono yakosi a bara findi faxati ra?

22 I xa gbeti bara findi se kanaxi ra,

i xa weni bara sunbu ye ra.

23 I xa mancee bara muruta, e findi mupetie ra,

bupa tinxintare rafan naxee ma.

Na kui e mu kiridie malima,

e mu kiiti fanyi sama kaape gine xa toore xa fe ra.

24 Alatala Senbema xui nan ya, na xa fe ra.

Isirayila Marigi Ala Senbema naxe,

«N paxankate doxoma ne n gerefae ma,

n na n gbe joxo n yaxuie ma.

25 N gbilenma ne n yi sa ra i ma a xoxoxe ra,

n i raseniyen alo gbeti gbi bama ki naxe te ra,

alako i xa ba tinxintareya ma.

26 N kiitisa tinxinxie tima ne wo xun alo singe,

n marasima fanyie luma ne wo tagi alo temui dangixi.

Na dangi xanbi, i xili fama ne falade

«Taa tinxixi naxan dugutegexi.»

27 Siyoni xun sarama ne tinxinyi ra, tuubi mixie kisima ne tinxinyi saabui ra.

28 Kono gbaloe goroma ne murutelae nun yunubitoe ma,

halaki lu mixie foxo ra, naxee e kobe soma Alatala ra.

29 Wo fama ne yaagide fotonyi ra wo nu kuye batuma dennaxe.

Wo yaagi belebele sotoma ne na yiree xa fe ra.

30 Wo fama ne lude alo wuri bili lisixi, ye mu na naxan ma.

31 Senbema senbe jonma ne,

a tan nun a xa wali birin gan,

a rakisima yo mu lu na.

2

Ala xa xunnakeli nun a xa xone

1 Amosu xa di Annabi Esayi xa masenyi nan ya Yuda nun Darisalamu xa fe ra.

2 Waxati donxoe Alatala xa banxi tixi geya naxan fari,

na fama ne lude geyae birin xun ma.

Si birin e xun tima ne na yire itexi ra.

3 Bonsoe wuyaxi sigama ne naa, e a fala,

«Wo fa, won xa te Alatala xa geya fari,

Yaxuba Marigi Ala xa banxi na dennaxe.

A won xaranma ne a xa seriye ra,

alako won xa bira a xa kira foxo ra.»

Alatala xa seriye minima Siyoni geya ma,

a xa masenyi foloma Darisalamu taa kui.

4 Alatala nan kiiti sama pamancee tagi,

a findi si wuyaxi tagi ibama ra.

E fama e xa santidegema xabude kerie nan na,

e e xa tanbee findi worotee ra.

Gere jonma ne sie tagi,

soripa mu matinkanma sonon.

5 Yaxuba bonsoe, wo fa,

won xa won jere Alatala xa naiyalanyi ma.

6 Alatala, i bara i xa pama rabolo,

barima e birama naamunyie foxo ra,

naxee kelixi sogetede mabiri.

Se matoe bara wuya naxee walima alo Filisitakae.

I xa pama nun si Ala kolontaree bara lanyi xiri.

7 I xa pama bara xema nun gbeti gbegebe soto,

e xa naafuli mu jonma.

E xa boxi bara rafe sori xa soee nun e ragisee ra.

8 Kuyee toma ne yire birin.

Kankan a xinbi sinma kuyee be, e naxee masolixi e belexe ra.

9 E felenma ne e be, e e magoro e batufe ra.

Na kui, i naxa dije e ma feo.

10 Wo wo noxun fanyee tagi boxi ma,

alako wo xa wo makuya Alatala xa xone ra,

naxan fama a xa nore makaabaxi kui.

¹¹ Adamadi xa yete igboya magoroma ne, mixie xa yete iteya kuntin.

Alatala keren nan a yete itema na loxe.

¹² Alatala Senbema xa kiiti loxe fama yete igboe be.

Naxee bara e yete ite, Ala fama ne e ragorode.

¹³ A Liban sediri bili nun Basan xa wuri bili itexi birin nagoroma ne.

¹⁴ A geya itexi fan bama ne.

¹⁵ A mixie xa banxi makantaxie kanama ne,

a e xa tete rabira.

¹⁶ A e xa kunkui xungbee radulama ne.

¹⁷ Alatala fama ne Adamadi xa yete igboya ragorode,

a mixie xa yete iteya kuntin.

Alatala keren nan a yete itema na loxe.

¹⁸ Kuye fe birin kanama ne.

¹⁹ Mixie e noxunna ne fonmee tagi game longori ra,

e yili gema ne boxi kui, e fa e noxun Alatala xa xone ma,

naxan fama a xa nore makaabaxi kui,

a na keli boxi raserende temui naxe.

²⁰ Na loxe, mixie fama ne e xa kuye wolede bale nun tuuke ma,

e nu naxee yailanxi xema nun gbeti ra e batufe ra.

²¹ E e noxunna ne yilie nun fonmee kui fanye longori ra,

e xa e makuya Alatala xa xone ra,

naxan fama a xa nore makaabaxi kui,

a na keli boxi raserende temui naxe.

²² Wo ba wo yete taxufe adamadi ra, nengi keren peti na naxan be.

Tide mundun na a ma?

3

Naxasi birafe Yudaya kui

¹ Marigi Alatala Senbema bara nate tongo

Darisalamu nun Yudaya xun nakanafe ra.

A xa baloe nun ye ba e yi ra,

² a xa e xa jalamae nun e xa soorie ragoro, a xa e xa kiitisee nun namiponmee rasabari,

a xa e xa sematoo nun e xa forie makuya e boore ra,

³ a xa e xa soori mangee, e xa marasimae, e xa walike fanyie,

nun e xa mixi kootaxi birin ba e yi ra.

⁴ N fama fonikee nan tide mangeya ra e xun ma,

dimsee nan fama doxode e fari.

⁵ Kankan fuma ne a boore ma,

fonikee tima ne xemoxie kanke,

fuyantee fan bagan mixi binye ma.

⁶ Na kui, mixi nde a falama ne a bari boore nde be,

«Donma fanyi to na i tan yi ra, i xa findi muxu xa yarerati ra, i xa mangeya tongo yi jaxasi kui.»

⁷ Kono a ngaxakerenyi a yaabima ne,

«Seriba mu na n na,

donma nun donse yo mu na n ma banxi kui.

Wo naxa n findi jama xa mange ra.»

⁸ Darisalamu na birafe, Yudaya xun na kanafe,

barima e Alatala matandima e xa woyenyi nun e xa wali ra,

e bara muruta Alatala xa mangeya ma.

⁹ E xa kaarinyi findi seede paaxi nan na e xili ma.

E yunubi rabama kene nan ma,

alo Sodomaka naxee mu e xa yunubi noxun.

Naxankate na e be,

e na gbaloe nan bendunfe e yete ma na ki.

¹⁰ Wo a fala tinxintoe be, a na kira fanyi xon ma,

a fama ne a xa tinxinyi sare sotode.

¹¹ Naxankate na mixi paaxi tan be,

gbaloe fama ne a lide a paaxi ra,

a fama ne a xa tinxintareya sare sotode.

¹² Dimsee nan na n ma jama jaxankatafe, ginee nan noe doxoxi a ma,

mangee na a raloeife kira paaxi xon ma.

¹³ Kono Alatala bara a ikeli kiitisa yire,

a xa kalamui tinxinxi masen, a xa kiiti sa nondi ra.

¹⁴ Alatala na a xa jama kuntigie nun a mangee makiitife yi woyenyi ra,

«Wo bara n ma jama xun nakana. Wo bara misikiinee muja.

¹⁵ Won n ma jama halakima munfe ra?

Wo setaree tooroma munfe ra?»

Marigi Alatala Senbema xui nan na ki.

¹⁶ Alatala naxe, «Siyoni ginee findixi yete igboe nan na,

naxee e jereema e xunyi rakelixi,

e e jere meremere ra e sankonyi xunmasee nu e xui ramini.

¹⁷ Alatala fama ne suuri raminide e xunyi ma,

a e xunsexe birin ba e ma.»

¹⁸ Na loxe, Alatala e xa xunmase birin bama ne e yi ra: e xa sankonyi xunmase tofanyie, e xa konmagore, e xa xunmase naxee misaalixi kike ra,

¹⁹ e xa tulirasoe, e xa belexerasoe, e xa mafelenyie,

²⁰ e xa xun maxirisee, e xa sankonyi xunmasee, e xa beletie, e xa labunde sasee, e xa makantasee,

²¹ e xa belexesole xurundee, e xa joxe xurundee,

²² e xa xulun dugie, e xa donma kuyee, e xa donma fari igoroe, e xa gbɔnfɔee,

²³ e xa dugie, e xa donma bunmagore, e xa xunmaxirie, nun e xa mafelenyie. Alatala na birin bama ne e yi ra.

²⁴ Se bɔroxɪ nan findima e xa labunde ra. Luuti nan findima e xa beleti ra.

E xunyi denbexi bima ne.

Beki nan findima e xa dugi ra.

E fate kiri tofanyi ganma ne.

²⁵ Santidegema e xa morie faxama ne, e xa palamae faxama gere nan kui.

²⁶ Siyoni pama wa xui minima ne sun-nunyi kui,

alo kaape gine naxan doxo boxi ma, a wa.

4

Naxankate raponyi

¹ Na loxɔe gine solofere a falama ne xeme keren be,

«Muxu xa baloe nun muxu xa maxirisee xa findi muxu xa kote ra,

kɔnɔ i tan xa muxu doxo, i xili xa lu muxu xun,

alako yaagi xa ba muxu ma.»

² Na loxɔe Alatala xa salonyi tofanyi min-ima ne a xa nɔre kui,

Isirayila boxi xa daxamui fanyi xa lu a xa mixie be naxee kisixi.

³ Mixi naxee fama lude Siyoni nun Darisalamu,

e findima ne seniyentɔee ra naxee xili sebexi kisi mixie ya ma.

⁴ Marigi fama ne Siyoni ginɛe xa seniyentarepa maxade,

a Darisalamukae rasenyen e xa faxe tife ma kiiti tinxinxi saabui ra,

a fa e sare ragbilen e ma.

⁵ Na temui Alatala fama Siyoni geya makotode nuxui nun tuuri nan na yanyi ra,

a te xungbe ramini e xun ma kɔe ra.

A xa nɔre nan luma se birin xun ma,

⁶ alo bage xungbe naxan niini mixi makan-tama soqe ma,

a findi yire kantaxi ra tunc goro temui.

5

Alatala xa sansi yire

¹ N xa beeti ba n xanuntenyi be,

n xanuntenyi naxan bara weni xe sa.

Weni xe nu na n xanuntenyi yi ra boxi turaxi ma.

² A naxa boxi buxa, a gemee matongo, a sansi fanyie si a ma.

A naxa tide itexi ti naa tagi,

a yili ge weni bogi bunduma dennaxe.

A joxɔ nu a ma a sansi fama ne weni bogi raminide,

kɔnɔ a bogi kanaxi nan naminixi.

³ Darisalamukae nun Yudayakae, wo kiiti n tan nun n ma weni xe ma.

⁴ Munse man luxi, n mu naxan nabaxi n ma xe be?

Munfe ra n xaxili to nu tixi bogi fanyi ra, a fa bogi kanaxi ramini n be?

⁵ N xa a fala wo be n naxan nabama n ma xe ra.

N sansanyi talama ne alako xurusee xa a maxin.

N tete bama ne alako a xa maboron.

⁶ N a raboloma ne alako tunbe nun jooge xa bula sansi fanyi joxɔ ra.

N nuxuie yamarima, e naxa tunc yo rayolon a ma.

⁷ Na weni xe misaalixi Alatala Senbema xa pama Isirayila nan na,

a man misaali Yudaya pama fan na.

Alatala nu wama tinxinyi nan xɔn, kɔnɔ a faxe tife nan tun to naa.

A nu wama fe fanyi nan xɔn, kɔnɔ a wa xui nan tun me naa.

⁸ Naxankate na mixie be, naxee banxie tima e fari idɔxo,

naxee xee doxoma e bore ra, han e boxi birin tongo,

e tan keren gbansan lu naa.

⁹ Alatala Senbema a masen ne n be,

«Na banxi galie fama ne tuxunsande,

mixi mu sabatima na banxi tofanyie kui fa.

¹⁰ Weni xe xungbe, bogi dondoronti raminima ne.

Sansi xori gbegbe, findima maale dondoronti nan na.»

¹¹ Naxankate na mixie be naxee kelima subaxe ma sigafe ra beere fende,

e fa na min han e ya gbeeli kɔe ra.

¹² E korae, maxasee, nun sarae raberema e xa xulunye kui,

kɔnɔ e mu Alatala xa wali tan kolonma, e mu a belexe foxi toma.

¹³ Na fahaamutarepa nan a niyama e xa xanin konyiya kui pamane ma.

E xa palamae faxama ne kaame ra,

e xa mixie tooroma ne ye xoli ma.

¹⁴ Aligiya naade rabima ne e be, Siyoni kuntigie nun e xa pama xa so naa,

a nun taa xurutaree nun mixi paaxie.

¹⁵ Adama xa fe xun nakanama ne,

yete igboe xa fe goroma ne.

16 Kono Alatala Senbema tantuma ne a xa tinxinyi xa fe ra.

Ala Seniyentoe a yete masenma a xa fe fanyie nan saabui ra.

17 Na temui yexese e de madonma ne na yire kanaxie ma alo e na e xonyi ne, xopce fan baloe toma naa.

18 Naxankate na mixie be, naxee yunubie bendunma e yete ma wule ra, naxee e e yete xirima fe paaxie ra alo kote naxan xirima sofare fari.

19 Na mixie nu fa a fala e de ra, «Alatala xa a xulun a xa wali raba ra, alako muxu xa a to. Isirayila Marigi Ala sago seniyenxi xa raba, alako muxu xa a kolon.»

20 Naxankate na mixie be, naxee fe paaxi findima fe fanyi ra, e fe fanyi findi fe paaxi ra. E dimi xili naiyalanyi, e naiyalanyi xili dimi. Fe xone luxi ne a be alo fe poxunme, fe poxunme lu e be alo fe xone.

21 Naxankate na mixie be, naxee e yete mapoxunxi fe kolonyie ra, e e yete findi xaxilimae ra.

22 Naxankate na mixie be, naxee xili xungbe sotoma beere minfe kui, e fisa e boore be siisi fe kui.

23 E nondi fi funmala ma kobiri xa fe ra, e nondi ba nondi kanyi yi ra.

24 Na mixie xa fe xun nakanama ne alo sexe xaraxi ganma ki naxe.

E luma ne alo sansi naxee sankee boroma, e fugee yensen alo xube, barima e bara me Alatala Senbema xa seriye ra, e Isirayila xa Seniyentoe xa masenyi mabere.

25 Na nan a ra Alatala bope texi a xa pama xili ma, a belexe italaxi, a xa e bonbo. Geyae bara sren, binbie bara yensen taa kui.

Hali na birin to rabaxi, a xa xone mu poxxi, a belexe man italaxi e xili ma.

26 Alatala bara tonxuma masen pamane ma, a e xili e xa fa kelife yire makuye.

27 Mixi taganxi yo mu na e ya ma, mixi yo sanyie mu binyaxi a bun ma, mixi yo mu kinsone a xa xi, mixi yo xa beleti mu fulunxi a tagi, mixi yo xa sankiri luuti mu bolonxi.

28 Na mixie xa xalie puce raxajenxi, e xa tanbe woli see birin italaxi a fanyi ra,

e xa soe toree xoxoxo alo geme, e xa soori ragise sanyie xui gbo alo turunnaade.

29 E parandan alo yete naxan sube suxuma, a a xanin yire makuye.

30 Na loxoe e parandanyi mema ne alo baa moronyie,

toore nan tun toma boxi ma, naiyalanyi findima dimi nan na, nuxui ifocoxie lu koore ma.

6

Esayi findife Ala xa xera ra

¹ Mange Osiyasi faxa pe naxan na, n naxa n Marigi Ala to a xa kibanyi itexi kui. A xa nore nu gbo, a xa donna xungbe nu italaxi a xa horomolingira kui.

² Malekee nu na a xun ma. Gabutenyi senni nu na kankan be: gabutenyi firin nu e yatagi makotoxi, firin nu e sanyie makotoxi, firin nan nu a niyama e xa nere koore ma.

³ E nu fa a fala e boore be e xui itexi ra, Alatala Senbema seniyen han! A xa nore dunja birin lima ne!

⁴ E xui nu horomobanxi naade raserenna, banxi fa rafe tuuri ra.

⁵ Na kui n naxa gbelegebe, «Naxankate na n be, barima n findixi adamadi seniyentare nan na, naxan sabatixi pama seniyentare ya ma. N yae na n Marigi Ala Senbema to, n faxama ne!»

⁶ Na temui na maleke keren naxa tugan, a fa n yire, te wole keren na a yi ra a nu bara naxan tongo serexebade kui.

⁷ A naxa a doxo n de ra a fa a fala, «Yi to bara din i de ra, i xa tinxintareya bara ba, i xa yunubi bara xafari.»

⁸ N naxa n Marigi xui me a masen na, «N na n nde xema? Nde sigama xera ibade muxu be?» N naxa a yaabi, «N tan nan ya. I xa n tan xee.»

⁹ Awa, a naxa a fala n be, «Sa a fala yi pama be, <Wo wo tuli matima n na, kono wo mu fahaamui soto?»

Wo fe matoma, kono wo mu a kui kolon?»

¹⁰ I xa yi pama xaxili raxoxoxo, i xa e tuli dese, i xa e ya ragali. E ya nu noma to tide, e tuli nu noma fe mede,

e xaxili nu noma fahaamui sotode, e fa tuubi, e kisi.»

¹¹ N naxa a maxorin, «N marigi, na buma han temui mundun?» A naxa n yaabi, «Han e xa taee na ge kanade, mixie xa non naa, e xa banxi xa bira, e xa xee xa gan.

¹² Han Alatala na ge pama xaninde yire makuye, e xa boxi fa rabepin.

¹³ Hali mixi ndee fa kisi naa,
gbaloe man fama ne dinde naa ra.»

«Kɔnɔ wuri bili xungbe na sege,
a sanke seniyeŋxi luma ne boxi bun ma.»

7

Alatala xa masenyi mange Axasi be

¹ Yudaya mange Axasi xa waxati, naxan findixi Yotami xa di nun Osiyasi xa mamedi ra, Arami mange Resin nun Isirayila mange Peka, Remalياهو xa di, e naxa siga Darisalamu gereɗe, kɔnɔ e mu no a ra.

² Dawuda bonsoe mixie to a kolon a Aramikae bara lanyi xiri Efirami bonsoe ra, Mange Axasi nun a xa nama naxa serɛn gaaxui kui, alo foye wuri bilie ramaxama ki naxe.

³ Na temui Alatala naxa a masen Annabi Esayi be, «I tan nun i xa di Seyara Yasubu, wo xa siga mange Axasi naralande ye ragatade xungbe xanbi ra, kira naxan sigama dugi xama dennaxe.

⁴ A fala a be, «I naxa kontofili. I xa limaniya. Hali i mu gaaxu yi mixi firinyi ra, naxee luma alo te xubenxi naxan tuuri tun raminima. I naxa gaaxu Arami mange Resin nun Remalياهو bonsoe ya ra.

⁵ Aramikae, nun Remalياهو xa mixie Efiramikae bara yanfanteya nan xiri i xun ma na ki, a falafe ra,

⁶ «Won xa Yudaya gere, won xa a ya iso, won xa no a ra, Tabeeli xa findi e xa mange ra.»»

⁷ Kɔnɔ Alatala xa masenyi nan ya na xa fe ra,

«Na mu sooneyama, n mu na rabama feo,
⁸ barima Damasi mange Resin nan Arami yamarima.

Ne tongo senni nun suuli gbansan nan luxi,
Efirami bonsoe xa yensen.

⁹ Samari mange Remalياهو nan Efirami yamarima.

Xa wo mu wo yete taxu wo Marigi Ala ra,
wo mu kisima.»

¹⁰ Alatala naxa yi masenyi fan ti Axasi be, a naxe,

¹¹ «I xa n tan i Marigi Alatala maxandi tonxuma ma n ma masenyi xa fe ra.»

¹² Axasi naxa a yaabi, «N mu sese maxandima i ma, barima n mu wama i tan Alatala matofe siike kui.»

¹³ Na kui Annabi Esayi naxa a fala,
«Dawuda bonsoe, wo luma mixie ratagan na, kɔnɔ yakɔsi wo wama Alatala nan fan nataganfe?»

¹⁴ Alatala yete yati fama ne tonxuma nde fide wo ma: Gine dimedi nde fama tegede, a di bari, a na di xili sa Emanuweli, naxan fasarixi, «Ala na won ya ma.»

¹⁵ A xijɛ fene nun kumi nan donma han a mo, a no fe kobi nun fe fanyi tagi raba kolonde.

¹⁶ Kɔnɔ beenun a xa na simaya soto, na mange firinyi i gaaxui naxee ra, nee xa boxie fama ne kanade.

¹⁷ Na temui Alatala fama ne gbaloe nde ra wo xun ma naxan mu kolonxi wo nun wo babae xa waxati kafi Efirami a makuyaxi Yudaya ra temui naxe. Alatala Asiriya mange nan xema wo yire.»

¹⁸ Na loxoɛ, Alatala xerie rafama ne kelife Misira xuree ma, a nun kumie kelife Asiriya boxi ma.

¹⁹ E fama ne lude folee kui, geme longorie ra, kunsie fari, nun ye yiree.

²⁰ Na loxoɛ Marigi fama ne Asiriya mange ra kelife xure xungbe naakiri ma, a xa wo rayaagi a naaxi ra, alo mixi naxan fate maxabe birin mabima.

²¹ Na loxoɛ, mixi fama ninge keren nun si firin nan gbansan sotoɗe,

²² e xijɛ fene sotoɗa naxan na. E luma na nun kumi gbansan nan don na.

²³ Na loxoɛ, weni bili wulu keren nu na xe naxan ma, naxan sare nu gbeti kole wulu keren lima, naa findima ne tunbe nun baagi yire ra,

²⁴ koyinmae xalie wolima dennaxe.

²⁵ Xee nu sama geya naxee fari, tunbe nun baagi dinma ne naa ra, mixi yo mu suusa sigade naa sonon. Naa findima xurusee madonde nan gbansan na.

8

Annabi Esayi xa di xili safe

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe, «I xa keedi tongo, a seɗe kale ra, «Maheri Salali Hasi Basi.» naxan fasarixi «Kasare ti, se birin xaninma mafuren mafuren.»

² I xa serexedube Uri nun Yeberekiya xa di Sakari xili seedee ra n be.»

³ Na temui, n naxa n maso n ma gine ra, a naxa tege a di bari. Alatala naxa a masen n be, «A xili sa, «Maheri Salali Hasi Basi.»

⁴ Beenun na di xa mo, a fa no a falade, «N nga, n ba,» Asiriya mange fama ne naafuli xaninde a naxan toma Damasi taa kui nun Samari boxi ma.»

⁵ Alatala man naxa a masen n be, a naxe,
⁶ «Yi nama to bara Silowa xure xa baraka bejin,

Ala naxan fixi e ma,
e fa bira Resin nun Remalياهو xa di xa fe foxo ra,

⁷ n tan Alatala fama ne banbaranyi xungbe ra e xili ma,

naxan findi Asiriya mange yete igboe ra.

A senbe luma ne alo banbaranyi naxan kelima xure,

a fa dangi boxi birin ma,

⁸ a din Yudaya ra, a te han a gbe mu nu luxi mennikae fan xa madula. Emanuweli, na fama ne wo xa boxi birin xun nakanade.»

⁹ «Wo tan namane naxee na dunija, wo gere xui rate, konɔ wo xun nakanama ne.

Wo wo yete yailan gere xili ma, konɔ wo faxama ne.

Wo xa ti gere ki ma, konɔ wo birama ne.

¹⁰ Wo natse tongo, konɔ a mu sooneyama. Wo lanyi xiri wo boore tagi, konɔ wo mu tima ne,

barima Ala na muxu ya ma.»

¹¹ Alatala naxa n nasi senbe ra, a falafe ra n be, a n naxa bira yi nama jere ki kobi foxo ra. A naxe,

¹² «I naxa yanfanteya xili fala fe ma, yi nama a falama fe naxan ma yanfanteya.

I naxa gaaxu fe ya ra, yi nama gaaxuma fe naxan ya ra.

¹³ I xa Mange Alatala nan kolon seniyeɛ ra,

i xa xanme a tan nan xa fe ra,

i xa gaaxu a tan nan ya ra.

¹⁴ Na kui a findima ne wo be yire seniyeɛni ra.

Konɔ Isirayila bonsoe firinyie be,

a findima ne geme ra e dinma naxan na, e fa bira,

a findima ne gantanyi ra Darisalamukae be.

¹⁵ Mixi ghegbe e sanyi radinma ne a ra, e bira, e e maxonɔ, e xanin konyiya kui.»

¹⁶ Yi seedeɛoxoya naxan sebexi, wo xa tonxuma sa a ma, wo xa a ragata n ma foxirabiree yire.

¹⁷ N tan xaxili tixi Alatala ra, naxan a kobe soxi Yaxuba bonsoe ra sinden. N bara n ma lanlanteya sa a ma.

¹⁸ N tan nun n ma die, Alatala naxee fixi n ma, muxu findixi tonxumae nan na Isirayila boxi ma Mange Alatala be, naxan sabatixi Siyoni geya fari.

¹⁹ Mixi ndee a falama wo be, wo xa siga karamoxoe yire, naxee mixi faxaxie rawoyenma makoyikoyi ra, wo xa gundo kolon. Konɔ a mu lanma mixie xa e xa maxorinyie ti e Marigi Ala tan ma? A lanma mixi baloxi xa maxorinyi ti mixi faxaxi ma?

²⁰ Won xa won tuli mati Ala xa seriye ra a seedeɛoxoya fixi naxan ma. Xa na mu a ra, nama luma dimi nan tun kui,

²¹ E boxi igirima kaame nun kontofili nan na. Kaame na xoxo e ma temui naxe, e e ya ratema ne koore ma, e e xa mange nun e Marigi Ala danka.

²² E na ge na rabade, e fa e ya ragoro dunija ma, e mu sese toma fo toore, dimi, nun bonjesatareya.

²³ Konɔ na dimi mu luma boxi ma abadan, toore mu noma na nama ra. Sabulon tun Nafatali boxi halaki ne temui dangixi, konɔ na boxi naxan xili falama «namane xa Galile,» na fama ne norode kelife baa de ra, han Yuruden naakiri ma.

9

Di naxan findima mange ra

¹ Nama naxan nu na a jerefe dimi kui, e bara naiyalanyi xungbe to.

Toore xa noe nu na naxee fari, naiyalanyi xungbe bara yanba e ma.

² Alatala, i bara na nama xun nakeli, i bara seewe xungbe fi e ma.

E seewaxi i ya ra

alo mixie seewama sansi xaba temui ki naxe,

alo mixie seewama harige sotofe ra ki naxe.

³ E seewaxi barima kote binye naxan nu detenxi e ma,

i bara na ba naa,

luxusinyi naxan nu e bonboma e fari ma, i bara na kana alo i Madiyankae rabira

temui naxe.

⁴ E yaxuie xa sankiri naxee nu e maboronma,

e donma naxee noxoxi wuli ra,

nee birin bara wole te xora, e gan feo.

⁵ Barima Ala bara a niya won xa di nde soto,

a mangeya fixi naxan ma.

Na di fama xilide yi ki ne:

Marasima fisamante, Ala Senbema,

Baba naxan buma abadan, Bonesa Mange.

⁶ A xa mangeya nun a xa bonesa mu jonma.

A doxoma ne Dawuda xa kibanyi kui abadan.

A na mangeya rabama tinxinyi nun nondi nan na,

kelife yakosi ma han dan mu naxan ma.

Mange Alatala fama na nan nabade,

barima a mu wama a firin nde xon.

⁷ Marigi nu bara kiiti jaaxi sa Yaxuba bonsoe ma,

a naxan doxo Isirayila ma.

⁸ Eframikae nun Samarikae nu bara na kolon,

konɔ e naxa a fala e xa yete igboya kui,

⁹ «Biriki banxi bara bira,

konɔ muxu fama a tide geme masolixie nan na.

Sikomoro bilie bara sege,

kono muxu fama sediti bilie side e ꞑoxo ra.»

¹⁰ Na woyenyi ma Alatala fama ne Resin yaxuie rageenide e xili ma,

¹¹ A fama ne Aramikae ra kelifie sogetede, A fa Filisitakae fan na keli sogegode, alako e xa Isirayilakae sonto a ꞑaaxi ra.

Hali na birin to raba, Alatala xa xone mu gbilenxi e foxo ra, a belexe man itexi e xili ma,

¹² barima ꞑama tan tondi ne a yete ragbilende a bonboma ma, e mu Mange Alatala fen.

¹³ Na kui Alatala Isirayila xunyi nun a xuli bolonma ne,

a tugi bili nun kale xunxuri rabirama ne.

¹⁴ Isirayila xunyi na a xa yareratie nan na, a xuli na a xa namiponme wule falee nan na.

¹⁵ Na yareratie bara ꞑama raloe, e bara e ifu.

¹⁶ Na nan a ra, Alatala mu ꞑelxinma e xa fonikee ra,

a mu kinikinima e xa kiridie nun kaape ginnee ma,

barima e birin yunubi ꞑaaxie rabama, woyen kobie nan tun minima e de i.

¹⁷ Gbaloe na fafe e ma alo te naxan na fili ma,

a fa ꞑooge ꞑaaxi nun tunbe birin gan, tuuri fa te koore ma.

¹⁸ Mange Alatala xa xone bara dunija raseren,

adamadie bara lu alo te naxee e boore gan, mixi yo mu kisi.

¹⁹ E bara e boore muꞑa naxan nu na e yirefanyi ma,

kono e naxa lu kaame kui.

E bara nde muꞑa naxan nu na e koola ma, kono e mu wasa, kankan naxa din a boore ra.

²⁰ Manasikae bara Eframikae tooro, Eframikae bara Manasikae tooro, e firin bara din Yudaya ra.

Hali na birin to raba, Alatala xa xone mu gbilenxi e foxo ra, a belexe man itexi e xili ma.

10

Alatala xonofe yarerati ꞑaaxie ma

¹ Naxankate na yareratie be, naxee yaamari ꞑaaxie sebema, naxee toonpege tima,

² alako e xa misikiine tooro kiiti ꞑaaxi ra, e tinxintareya raba setaree ra naxan baloe bama kaape ginnee nun kiridie yi ra.

³ Wo munse rabama dentege sa loxo Alatala ya i?

Wo wo xaxili tima nde ra alako wo xa ratanga?

⁴ Wo birama ne geelimanie bun ma, wo bono mixi faxaxie ya ma.

Hali na birin to rabama, Alatala xa xone mu gbilenma wo foxo ra, a belexe man itema ne wo xili ma.

Asiriya xa ꞑaxankate

⁵ Naxankate na Asiriya be, naxan findixi n ma wuri bonbo ti se ra n ma xone kui.

N ma gbendegela na a ra.

⁶ N e tan nan xeeema ꞑamane murutaxi xili ma,

n e tan nan nasigama ꞑama xili ma, naxan n naxonxi,

alako e xa naafuli ba na ꞑama yi ra, e fa e maboron taa kui alo boora.

⁷ Kono Asiriyakae xa nate tan nu na fe gbete nan ma.

E nu bara nate tongo e xa e xun nakana kerenyi ra,

alo e luma a raba ra dunija ma ki naxe.

⁸ E xa mange naxe, «N ma soori yareratie birin mu findixi mange xa ra?

⁹ Kalano taa mu sonto xe alo Karakemisi? Xamata fan mu faxa xe alo Arapadi? Samari mu kana xe alo Damasi?

¹⁰ Xa n bara no na boxie ra a nun e xa kuyee,

kuye naxee senbe gbo Darisalamu nun Samari ghee be,

¹¹ n mu na mooli rabama xe Darisalamu fan nun a xa kuyee ra?

N naxan nabaxi Samari nun a xa kuye ra, n mu noma xe na fan nabade Darisalamu ra xe?»

¹² «Kono n tan Alatala na ge n ma wali birin nakamalide Siyoni geya fari nun Darisalamu, n fama ne n ya rafindide Asiriya mange ma, n a xa yete igboya sare ragbilen a ma,

¹³ barima a luma a fala ra, «N bara yi birin naba n yete senbe ra, n ma fahaamui nan a niya dunija boxi birin xa lu n yi ra, n bara sie xa naafuli tongo n yete be, n bara no mange birin na, n findixi mange senbema nan na.

¹⁴ N bara n belexe itala sie xa bannaya tagi, n fa naafuli tongo alo mixi xoni xelee bama a tee kui ki naxe.

Mixi yo mu no tonyi doxode n ma.»

¹⁵ «Bera kole a yete matoxoma a rawalima be?

Sera a yete matoxoma kamuderi be?

Bonbo wuri noma mixi belexe ratede?

Luxusinyi noma mixi bonbode?

¹⁶ Na kui Alatala Senbema fama ne a xa soori xungbee xoside, a fa e gan te xoxoxe ra.

- 17 Isirayila Marigi Alatala luma ne alo te seniyanxi, naxan e xa tunbe nun baagi birin ganma loxo keren.
- 18 Isirayila xa fotonyi nun a xa xee xun fama ne kanade alo furema naxan na xosife.
- 19 Dimedi yati noma a xa wuri bili donxoe kontide naxee luma a xa fotonyie kui.»

Isirayila mixi donxoe

- 20 Na loxoe Isirayila mixi donxoe mu e xaxili tima mixie ra sonon, naxee nu bara no e ra. Yaxuba bonsoe e xaxili tima Alatala nan na, naxan findixi Isirayila xa Seniyentoe ra.
- 21 Yaxuba bonsoe mixi donxoe fama ne gbilende Ala Senbema ma.
- 22 Isirayila, hali i xa pama sa gbo ne alo meyenxi naxan na baa de ra, dondoronti nan tun gbilenma e xonyi. Alatala bara nate tongo tinxinyi kui Isirayilakae sontofe ra.
- 23 Alatala Senbema fama ne na nate raka-malide boxi birin kanafe ra.
- 24 Na kui Alatala Senbema bara yi masenyi ti, a naxe, «Wo tan, n ma pama naxan sabatixi Siyoni, hali wo mu gaaxu Asiriyakae ya ra, naxee na wo bonbofe luxusinyi nun wuri ra, alo Misirakae nu a rabama ki naxe.
- 25 A gbe mu luxi n ma xone xa gbilen wo foxo ra, a fa e tan xun nakana.»
- 26 Alatala Senbema fama ne a xa luxusinyi itede e xili ma, alo a naxan naba Madiyankae xa mange Orebi ra. A fama ne a xa yisuxuwuri itede baa xun ma, alo a raba Misira boxi ma ki naxe.
- 27 Na loxoe Ala wo xa kote binye bama ne wo tunki ma e naxan saxi wo xun ma. Wo xun nakelima ne han na kote birin ba wo xun ma.
- 28 Wo yaxuie soma ne Ayata, e dangi Migiron ra, e kote nde lu Mikimasi.
- 29 E dangima menni ne, e yonkin Gebali. Gaaxui Ramakae suxuma ne, mixie e gima ne Solu xa boxi ma Gibeya.
- 30 Bati Galimukae na wafe. «Layisakae, wo xa wo tuli mati. Anatotikae, wo makinikini.»
- 31 Madamenakae na yesenfe, Gebimikae na e noxunfe.

- 32 Na loxoe na yaxuie danma Nobo ne, e e belexe ramaxa Siyoni geya xili ma Darisalamu.
- 33 Marigi Alatala Senbema mato, a na wuri bili salonyi bolonfe senbe ra. A na wuri bili itexi rabirafe boxi ma.
- 34 A fama ne Liban fotonyi belebele fonde a xa bera ra.

11

Al Masiihu xa mangeya

- 1 Salonyi nde bulama ne Yisayi bonsoe ma, a sanke a niyama ne a xa bogi fanyi ramini.
- 2 Alatala Xaxili goroma ne a ma, a findi fahaamui, kolonyi, marasi, senbe, nun Ala yaragaaxui ra.
- 3 A seewama ne Alatala xa yaragaaxui kui. A mu kiiti sama fe toxi xa na mu a ra fe mexi tun xa ma.
- 4 A misikiinee makiitima ne tinxinyi ra, a nate fanyi tongo setaree be. A dunija makiitima ne a xoxoxoe ra, a yaamari fi mixi jaaxie xa sonto.
- 5 A fe birin nabama tinxinyi nan na, a xa laayidi mu kanama feo.
- 6 Na loxoe, wulai bare nun yexee luma ne yire keren, xulumase nun si, ninge yore nun yete, e birin luma ne yire keren, dimedi nde fa e de madon.
- 7 Ninge nun barate e de madonma ne yire keren, e xa die sa yire keren. Yete nun ninge birin fama sexe nan donde.
- 8 Na loxoe diyore berema ne tanbalunbe ra, dimedi a belexe raso sagale yili kui.
- 9 Fe xoxoxoe yo mu sotoma n tan Alatala xa geya seniyanxi fari, dunija birin n kolonma ne alo yexee baa kolonma ki naxe.
- 10 Na loxoe, Yisayi bonsoe findima tonxuma nan na si birin be, e fa e xun ti a ra binye kui.
- 11 Na loxoe, Alatala man a xonye italama ne a xa pama donxoe rakisife ra, naxee nu luma Asiriya, Misira, Patiroso, Kusi, Elama, Sinara, Xamata, nun baa surie ma.
- 12 A tonxuma masenma ne si birin be. A Isirayila nun Yudaya mixie malanma ne, naxee nu rayensenxi dunija tunxun naani ma.
- 13 Eframi bonsoe xa toone ponma ne, Yuda bonsoe xa gere masofe fan ponma ne. Eframi bope xinbelima ne Yudaya mabiri, Yudaya fan gere luma ne.

14 E lanma ne Filisitakae gerefe ma soget-ede mabiri,
e e yaxuie fan gere naxee na sogegorode mabiri.

E noma ne Edonkae nun Mowabakae ra, Amonikae fan lu e sagoe.

15 Alatala baa itaxun ne a xa jama be e to keli Misira boxi ma.

A Efirati xure fan itaxunma ne a xa foye magaaxuxi ra,
a fa findi kira ra, jama naxee igirima e xaraxi ra.

16 Alatala kira fima ne a xa jama donxoe ma,

alako e xa keli Asiriya, alo e benbae Isirayilakae mini Misira boxi ra ki naxe.

12

Marakisi Mange xa matoxoe

1 Na loxoe wo fama ne a falade,
«Muxu bara i tan Alatala matoxo.

I nu bara xono muxu ma,
kono i xa xone bara gbilen muxu foxo ra,
i fa muxu madundu.

2 Muxu Rakisima nan na Ala ra.
Muxu bara la i ra, sese mu muxu magaax-uma sonon,

barima i tan Alatala nan na muxu senbe ra,

i tan nan na muxu xa kisi ra.
Na bara a niya muxu xa beeti ba i matoxofe ra.»

3 Wo fama ne ye bade kisi dulonyi kui seewe ra.

4 Na loxoe, wo fama ne a falade,
«Wo xa Alatala matoxo,
wo xa a xili masen dunija be,
wo xa a xa wali fanyie fala jamane ma.

5 Wo xa Alatala matoxo beetie ra a xa kaabanakoe xa fe ra.

Wo xa dunija birin nakolon a xa noxe ra.

6 Wo tan Siyonikae, wo xa wo xui ramini seewe ra,
barima Isirayila xa Seniyentoe senbe gbo wo tagi!»

13

Babilon xa fe raponyi

1 Alatala xa masenyi Amosi xa di Annabi Esayi be Babilon xili ma.

2 Wo tonxuma raba geya fari,
wo wo xui rate e yamarife ra,
e xa kuntigie xa naadee igbusan.

3 N bara yaamari fi n ma mixi sugandixie ma,

n bara n ma jalamae xili n ma xone masende xunnakeli kui.

4 Nama xui wunduma geyae fari,

jamae na e malanfe naa.

Mange Alatala na a xa soorie xilife gere ma,

5 e kelixi yire makuye koore baanyi.

Alatala nun a xa mixie fama ne yi boxi jaxankatade a xa xone kui.

6 Wo xa gbelegbele toore kui,
barima Alatala xa loxoe bara makore,
a na fafe alo gbaloe naxan kelixi Ala Senbema ma.

7 Mixie senbe jonma ne,
limaniya ba e boje ma.

8 Gaaxui nun toore noma ne e ra,
e e kutun xone be alo gine di furi na keli a ra.

Gaaxui belebele toma ne e yatagie ma.

9 Alatala xa loxoe xoxoxoe na fafe,
a fama ne a xa xone ra naxan boxi xun nakanama,
naxan yunubitoe sontoma.

10 Tunbuie xa yanbe jonma ne,
soge ifooroma ne, kike mu yanbama sonon.

11 N dunija ratonma ne a xa fe jaaxi xa fe ra,
n yunubitoe jaxankata e xa yunubie xa fe ra.

N yete igboe xun nakanama ne,
n funmalae xa noxe rabira.

12 N adamadie xurunma ne,
alo xema fanyi xurunma ki naxe.

13 N tan Mange Alatala,
n koore nun boxi raserenma ne n ma xone kui.

14 Mixie luma ne e gi ra alo bole naxan na wula i,

e lu alo xuruse kantama mu naxan foxo ra.
E gbilenma ne e xonyi e kelixi dennaxe.

15 E naxee suxuma kira ra, e fama ne e soxode tanbe ra,

e fa faxade santidegema ra.

16 E xa die sontoma ne a jaaxi ra e ya xori,
e xa banxie kasara, e xa ginnee masa e ya xori.

17 N na birin nabama Medekae nan saabui ra,

gbeti nun xema mu naxee madaxuma.

18 E xa xalie fonikee rabirama ne,
e mu kinikinima diyore ma,

e mu kinikinima dimedie ma.

19 Alatala nan Babilon xa fe xun nakanama,

alo a rabaxi Sodoma nun Gomora ra ki naxe.

Babilon, naxan xa noxe gbo dunija ma,
a birama ne a xa yete igboja kui.

20 Mixi yo mu sabatima menni sonon.
Hali biyaasilae nun xuruse demadonyie mu yonkinma naa.

21 Wulai subee gbansan nan luma naa.

Wulai baree nun xundie nan xima naa
banxi kanaxie kui.
Wulai sie toma ne naa tunganfe ra.
Sikote toma ne naa e tuganma.
22 Xulumasee nan luma e xui ramini ra
mange banxie kui,
wulai baree e jere na longori birin.
Babilon jaxankata temui bara a li,
a gbe mu luxi sonon.

14

Babilon xa jaxankate

1 Alatala kinikinima ne Yaxuba bonsoe
ma, a fa e rasabati e xonyi Isirayila boxi
ma. Xorje fan kafuma ne e ma, e lu lanyu
kui Yaxuba bonsoe ya ma.

2 Sie e malima ne sabatide e xonyi, na
sie fa findi Isirayila xa konyie ra. Mixi
naxee nu bara e suxu, e tan yati bara findi
Isirayila xa konyie ra.

3 Alatala na malabui fi wo ma wo xa
toore nun fe xoroxoe xa fe ra temui naxe, a
fa wo ramini wo xa konyina wali xoroxoe
kui naxan nu bara doxo wo ma,

4 wo fama ne yi masenyi tide Babilon
mange be,

«Munse jaxankate kanyi raloxi?
A toore naxan doxoxi mixie ma, na jxonxi
di?»

5 Alatala bara mixi jaaxi xa wuri bonbo ti
se ibolon,

a bara mange kobi xa munyaati igira,
6 naxan nu jamae bonboma a xa boje te
ra, naxan mu danma
naxan nu noe doxoma jamanee ma a xa
xone kui.»

7 «Yakosi dunija na malabui nun xaxilisa
nan kui fa,
birin na e xui itefe seewe kui.

8 Hali wuri bili naxee na Liban, e na
jlexinfe i xa fe danyi ra, e nu fa a
fala,

«Kafi i bira, mixi yo mu muxu fonma
sonon.»

9 Aligiyama na a yailanfe i fafe ra.
Kuntigie furee rakelima ne i ya ra
aligiyama dimi kui,
si mangee birin nakelima ne e xa kibanyie
kui,

10 i rasenefe yi woyenyi ra,
«I fan senbe bara kana alo muxu tan,
won birin bara lu yire keren.

11 I xa yete igboya bara ragoro gaburi kui,
i xa sigie bara dundu, kulie bara lu i xa
sade ma.»

12 «I bara bira kelife koore ma,
i tan naxan nu yanbama alo subaxe looloe.
E bara i rabira boxi, i tan naxan nu noxi
jaminee ra.

13 I nu a fala ne i boje kui,
«N tan tema ne han ariyanna,
n findi naa mange ra, n doxo n ma kibanyie
kui

malanyi ya ma naxan nabama na geya
seniyenxi fari.

14 N tema ne nuxui fari, n lu alo Ala
Senbema.»

15 «Kono i xa nate bara kana, e bara i
ragoro kelife koore ma han gaburi
kui,

i xa lu yili tilinxi kui aligiyama.

16 Faxe mixi naxee i toma naa,
nee e ya banbanma ne i ra, e fa a jaxonun,
«Yi nan findixi na mixi ra naxan nu dunija
imaxama,

naxan nu mangeya kanama,
17 naxan nu dunija findima gbengberenyi
ra a xa taee kanafe ra,
naxan nu tondima a xa geelimanie
bejinde?»

18 «Namane mangee birin nagataxi e xa
gaburi binye nan kui,

19 kono i tan mu ragataxi i xa gaburi kui,
alo salonyi naxan segema wuri ma,
alo soori naxan faxaxi santidegema ra a lu
a booree furee ya ma,
e birin fa goro aligiyama yili kui.

20 Binye yo mu luma i xa jxon fe kui alo e
tan,
barima i bara i xa boxi tuxunsan, i bara i
xa jama sonto.»

«Mixi jaaxi xa die xili neemuma ne
dunija ra.

21 E xa die kon xa raxaba e babae xa
yunubie xa fe ra,
e naxa e ikeli fa, e boxi soto e taee tima
dennaxe.

22 N tan Alatala Senbema kelima ne e xili
ma,
n Babilon xili nun a bonsoe donxoe
jaxonma ne,
e xa di yo mu luma naa.

23 N e xonyi findima xundi yire nan na ye
jaaxi luma dennaxe.
N nee xun nakanama feo.»
Alatala Senbema xa masenyi nan na ki.

Asiriya xa jaxankate

24 Mange Alatala bara a kali yi masenyi ra,
«N nate naxan tongoxi a fama kamalide,
n waxonfe mu kanama.

25 N Asiriya butuxunma ne n ma boxi kui,
n e boronma ne n ma geyae fari.
E xa noe bama ne n ma jama fari,
n e xa kote bama ne n ma mixie xun.»

26 Nate nan na ki naxan tongoxi dunija
birin xili ma.

Alatala Senbema belexe nan na ki,
a naxan italaxi namange birin xili ma.
27 Alatala bara na nate tongo. Nde na
kanama?

Alatala nan belexe italaxi. Nde na isoma?

Filisita xa jaxankate

28 Mange Axasi faxa je naxan na, Ala yi
masenyi nan ti,

29 «Filisitakae, wo naxa seewa wo yaxuie
birafe ra.

Kelifa baximase nde ma, baximase gbete
nan barima,

naxan xulun, a xono na singe be.

30 Na kui, misikiinee fama ne balode,
tooromixie malabuma ne xaxilisa kui,
kono wo tan Filisitakae, n wo faxama ne
kaame ra,

n wo bonsae donxae sontoma ne.

31 Wa xui xa mini wo ya ma, limaniya xa
ba wo yi!

Tuuri fooru na tefe koola biri ra,
soori yo mu baxi e ra.»

32 Yaabi mundun fima sie xa xerae ma?
E a falama ne, «Alatala nan Siyoni xa fe
mabanbanxi,

a a xa jama tooroxi kanta.»

15

Mowaba xa jaxankate

1 Masenyi nan ya Mowaba xa fe ra:

A xa taa Ari xun bara rakana kee keren
kui.

A xa taa Kiri xun bara rakana kee keren
kui.

2 Dibonkae sigama ne wade e xa kuyee
yire.

Mowabakae na wafe e xa taae Nebo nun
Medeba xa fe ra,

e e xunyi bii, e e de xabee maxaba sun-
nunyi kui.

3 E nonyi dugie ragoroma e ma kira ra.

E birin wama ne e xui itexi ra e xa banxie
kon na nun e xa taa malandee kui.

4 Xesibonkae nun Eleyalekae na gbeleg-
belefe,

e wa xui sa mema han Yahasi taa kui.

Mowaba soorie na gbelegbelefe na nan ma,
limaniya bara ba e yi ra.

5 N bonje fan na wafe Mowabakae xa fe ra.
E xa mixie e gima ne han Sowari taa, han

Egelati Selisiya taa.

E tema ne wa ra Luxiti,

e wa Xoronayimi kira ra,

6 barima Nimirin xure bara xori,
filie bara xara, sansie bara kana, burexe
xinde yo mu na sonon.

7 Na bara a niya e xa e xa se donxae xanin
konde yire xure fe ma.

8 Mowaba wa xui mema ne naaninye ra,

han Egelayimi, han Beera Elimu.

9 Dimon xuree ragbeelizi wuli ra,
kono n mu gexi sinden.

Gbaloe dinma ne Mowabakae birin na,
naxee e gima, nun naxee luma e xa boxi
ma.

16

Mowabakae demeri fenfe Darisalamu

1 Wo xa yexee kontonyi nde rasanba boxi
mange xon ma,

kelifa Sela naxan na Mowaba wula i, han
Siyoni geya tofanyi.

2 Mowaba ginde e gima ne Arinon xure
igiridee,

kono e luma ne alo xoni naxee kerixi e tee
kui.

3 Mowabakae naxe, «Darisalamukae, wo
xa wo bore to,

wo xa nate nde tongo muxu xa fe ra.

Wo xa muxu noxon wo xonyi,
wo naxa muxu yanfa won yaxuie ma.

4 Wo xa Mowabakae ratanga kasarati ma,
naxee kantari fenma wo xonyi, wo xa e
makanta.»

Kasarati fama sigade,

a xa nate mu kamalima boxi kanafe ra.

5 Mange kibanyi fama ne mabanbande
dugutegeya ra.

Tinxintoe nde naxan fatanxi Dawuda
bonsae ra,

naxan kiiti sama nondi ra tinxintoe be,

a fama ne a magorode a xa kibanyi kui.

6 Muxu bara Mowabakae xa yete igbonja
kolon.

A joxo a ma a fisa mixi birin be.

A a yete matoxoma temui birin,

kono nondi yo mu na na matoxoe kui.

7 Yakosi Mowabakae na wafe e xa boxi xa
fe ra,

e na sunnunyi kui Kire Xareseti xa daxa-
mui kanfe xa fe ra.

8 Xesibon nun Sibima weni bilie bara kana.
Namane mangee bara nee birin kana,

naxee nu sigama Yaaseri taa mabiri, han
gbengberenyi ma, han baa de ra.

9 Na kui n fan wama ne Yaaseri seeti ma
Sibima weni xe xa fe ra.

N yaye Xesibon nun Eleyale lima ne,
barima wo mu seewe xui raminima sonon

wo xa xee nun wo xa weni bogie xa
fe ra.

10 Seewe xui bara non wo xa sansi yiree.

Nelexin xui mu mema wo xa weni xee yire
sonon.

Weni yailanmae mu weni bogi bunduma
sonon,

e mu jalexin sigi sama na wali xa fe ra.

11 N bonje na toorofe Mowaba xa fe ra,
n sondonyi na wafe Kiri Xareseti xa fe ra.

12 Mowabakae bara mini sigafe ra e xa kuyee yire, e xa sa e xa alae makula, kono na fan findima fe fufafu nan na.

13 Alatala xa masenyi nan na ki Mowaba xa fe ra, naxan masenxi temui dangixi.

14 Kono yakosi Alatala naxe, «Beenun ne saxan xa kamali, alo a kamalima walike be a xa lanyi kui ki naxe, Mowabakae xa xunnakeli nonna ne, a xa jama mabere. Mixi dondoronti nan natangama gbaloe ma.»

17

Damasi xa jaxankate

1 Masenyi nan ya Damasi xa fe ra:

Damasi taa xun nakanama ne.

2 Aroweri taee rabejinma ne, e findi fiili ra xuruse de madonma dennaxe.

Mixi wo mu luma naa naxan xurusee tooroma.

3 Eframi taa makantaxi xun nakanama ne. Damasi mu findima mangataa ra sonon. Arami mixi donxoe luma ne alo Isirayilakae.

4 «Na loxoe Yaxuba xa dariye xurunma ne, a fate xosima ne.

5 A luma ne alo xee xaba temui Refa gulunba kui.

Sansie tixi, e xabamae fa e xaba.

6 Bogi keren keren nan luma a sansi kon na,

alo Oliwi bogi keren keren luma a bili kon na ki naxe,

firin xa na mu a ra saxan lu a kon na, naani xa na mu a ra suuli to salonyi keren ma.»

Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

7 Na loxoe mixie fama ne Daali Marigi tode, naxan findixi Isirayila xa Seniyentoe ra.

8 E mu e ya rafindima kuyee ma sonon, e belexe naxee yailanxi. E mu sigama surayi gande e xa wuri masolixie yire, e belexe sole naxee rafalaxi.

9 Na loxoe e xa taa senbamae rabejinma ne, e findi fotonyi ra geya fari, alo Amori xa taee rabejin ki naxe Isirayilakae ya ra. A birin kanama ne.

10 Wo bara neemu wo Rakisima Ala ma, naxan findixi wo kantama ra.

Wo bara sansi fanyi si naxan kelixi yire makuye.

11 Wo to e si, e naxa bula wo ya xori na kuye iba geesege.

E naxa fuga keren na, kono a xaba temui wo mu bogi yo toma naa.

Wo luma tooe nan tun kui.

12 Naxankate xungbe nan na ki.

Nama gbegebe na wundufe alo baa moronyi,

e na sonxoe ratefe alo susui belebele.

13 Kono hali e wundu,

e e gima ne Alatala xa xaape ya ra,

e siga yire makuye alo foye maale lagi xaninma ki naxe,

alo foye sexe xaninma ki naxe geyae fari, alo turunnaade xube rakelima ki naxe.

14 E fama gere ra nunmare temui ne, kono beenun kuye xa iba, sese mu luma naa sonon.

Naxee dusuma won xun na, e fu won ma, nee xa fe rabama na ki ne.

Naxee baganma won ma, e won ma naafuli tongo, e xa fe raponma na ki ne.

18

Kusi xa jaxankate

1 Wo tan naxee na Kusi xuree naakiri ma, xoni gabutenyi xui mema dennaxe,

2 naxee xerae xema kunkui kui baa ma.

N tan bara xerae xulunxie xee na si ma, si bonsoe kuye rayabuxi, naxan magaaxu kabi e fole gere xa fe ra, naxan sabatixi boxi ma xure wuyaxi na dennaxe.

3 Wo tan dunija mixi birin, naxee sabatixi wo xa boxi ma,

wo na tonxuma to geya fari, wo wo ya ti na ra.

Wo na sare xui me, wo wo tuli mati na ra,

4 barima Alatala yi nan masenxi n be, a naxe,

«N magoroxi n xonyi xaxilisa kui, alo wuyenyi luxi sansi ma sogofure temui ki naxe,

alo nuxui na ti xe xun ma jeme ra.»

5 Beenun sansi xaba temui xa a li, sansi na ge fugade, kono a bogi mu minixi sinden,

Alatala fama ne sansi fuge bolonde fine ra, a fa salonyie yati masege.

6 A bogi nan luma xonie nun wulai sube be,

e naxan donma sogofure nun jeme ra.

7 Na temui si senbema nde fama ne hadiya ra Mange Alatala be,

si bonsoe kuye, rayabuxi,

naxan magaaxu yire birin,

naxan xa xui fala xono.

E fama na hadiya ra Siyoni geya nan fari, Alatala Senbema xili matoxoma dennaxe.

19

Misira xa jaxankate nun e xa kisi

1 Naxankate na Misira be.

Alatala na fafe Misirakae xili ma nuxui fari.

E xa kuyee na serengefa a ya ra, gaaxui bara lu e boje ma.

² N Misirakae radinma ne e boore ra, kankan nu fa a ngaxakerenyi nun a de fan boore gere taa nun mangeya xa fe ra.

³ Limaniya bama ne Misirakae yi ra, n e xa nate birin kana ne e ra. E marasi fenma ne e xa alae ra, e e benba faxaxie maxandi sematoee nun duuree saabui ra.

⁴ N Misirakae soma ne mangee yi ra naxee xa fe maxoxoxo, naxee xa yaamari findi toore ra jama be. Alatala Senbema xa masenyi nan ya.

⁵ Baa nun xuree ye xorima ne.

⁶ Ye naxan luma xureguli, a boroma ne, a xiri jaaxi fa te.

Sansi birin naxee na xure de ra e lisima ne.

⁷ Hali naxee na Nili xure xungbe de ra, a soma baa ma dennaxe, e fan lisima ne.

Xe naxee na xure de ra, e xarama ne, foye fa a birin xanin.

⁸ Yexe suxui birin wama ne, naxee konyi nun yele wolima xure ma.

⁹ Naxee gese rawalima, e fan luma ne toore kui, limaniya ba e yi ra.

¹⁰ Naxee dugie rawalima, e xun nakanama ne, e boje rapaaxu e ma.

¹¹ Sowan mangee mu sese fahaamuma, Firawuna xa marasie mu xaxili fanyii yo sotoxi yi fe kui.

Mixi a falama di Firawuna be, «Muxu tan findixi lonnilae nan na, mange forie xa die nan muxu ra?»

¹² Wo xa lonnilae na minden?

E xa wo rakolon Mange Alatala fama naxan nabade Misira ra.

¹³ Sowan mangee findixi xaxilitare nan na, Nofa mangee mu gexi fahaamui sotide.

Misira bonsoe yareratit na Misirakae raloe fe ne.

¹⁴ Marigi bara e xaxili ya iso, alako e xa Misirakae raloe e xa fe birin kui, e fa lu alo siisila naxan birama a xa boxunyi ma.

¹⁵ Misirakae mu noma sese ra e xa mangee nun e xa kuntigie saabui ra.

¹⁶ Na loxoe Misirakae na Mange Alatala xa senbe to, e serenma ne gaaxui kui alo ginee.

¹⁷ Yudaya xili nan fama Misirakae mag-aaxude a jaaxi ra, fe ma Alatala Senbema naxan natexi e xili ma.

¹⁸ Na loxoe taa suuli nan luma Misira boxi ma, naxee Kanaan xui falama, e man

lu Alatala Senbema yi ra. Na taa nde fama ne xilide Heresi.

¹⁹ Na loxoe serexebade keren luma ne Alatala be Misira boxi tagi, tonxuma geme fan tima ne a be Misira naaninyi ra.

²⁰ Na findima Alatala Senbema xa tonxuma nun seedejoxoxo nan na Misira be. E na e xui rate Alatala ma, a marakisima xesma ne e ratangade e xa jaxankatamae ma.

²¹ Na loxoe Alatala a yete masenma ne Misirakae be, e fa a kolon Ala ra. E fama a batude serexe nun sansi xori hadiya nan na, e kere tongo a be e naxan nakamalima.

²² Alatala gbaloe ragoroma ne Misirakae ma, kono e na e yete ragbilen a ma, Alatala man kinikinima ne e ma a xa hinne ra.

²³ Na loxoe kira luma ne Misira nun Asiriya tagi. Asiriyakae sigama ne Misira, Misirakae fan siga Asiriya. E malanma ne yire keren Alatala batufe ra.

²⁴ Na loxoe Isirayila, Misira, nun Asiriya, barake luma ne e saxanyi birin ma duniya.

²⁵ Alatala Senbema dubama ne e be, a a masen, «Barake xa lu n ma jama Misira ma, barake xa lu n ma daalise Asiriya be, barake xa lu n ke tongoma Isirayila be.»

20

Tonxuma Misira nun Kusi xa fe ra

¹ Asiriya mange Saragon to a xa soori mange xe Asidodi taa gere, a fa no a ra, a a suxu,

² Alatala naxa yaamari nde fi Amosu xa di Annabi Esayi ma. A naxe, «I xa i xa sunnunyi dugi nun i xa sankiri ba, i lu na ki fa.» Esayi naxa a rabatu, a fa a jere a mageli ra.

³ Ne saxan to dangi, Alatala naxa a masen, «N ma konyi Esayi a jerexi a mageli nan na yi je saxan bun ma tonxuma ki ma Misira nun Kusi xa fe ra.

⁴ Asiriya mange fama Misiraka nun Kusika mixi suxuxie xaninde na ki ne. Dimedie nun forie birin sigama e mageli nan na yaagi kui.

⁵ Mixi naxee xaxili nu tixi Misira nun Kusi ra, e luma gaaxui nun yaagi nan kui.

⁶ Na loxoe naxee nu sabatixi baa de ra e a falama ne, «Fe mato naxan nabaxi Misirakae nun Kusikae ra. Muxu xaxili nu tixi e tan nan na e xa muxu ratanga Asiriya ma. Yakosi muxu fa ratangama di fa?»

21

Babilon xa jaxankate

¹ Naxankate masenyi nan ya gbengberenyi be naxan na baa de ra.

Mixi magaaxuxie na fafe alo turunnaade kelife Negewi gbengberenyi ma fe xoxoxo kelima dennaxe.

2 N bara laamatunyi magaaxuxi to.
 «Yanfante na yanfe tife, kasarati na kasare tife.
 Elama, gere ti a be. Mediya, a rabilin.
 N fama toore dande Babilon findixi naxan saabui ra.»

3 «Na kui n fate yati na toorofo alo gine di furi na keli a ra.

N naxan to, n naxan me, na bara n kaaba.
 4 N boje na toorofo, n na serenfe gaaxui kui.

N nu na bojesa mamefe alako n xa mal-abui soto,
 konɔ yakosi na bara findi fe magaaxuxi ra n be.»

5 «Donse yailan, won xa won dege yire keren.

Soori yareratie wo wo xa kanta see yailan.»

6 Alatala a masen ne n be, a naxe,
 «Yire makante ti, alako a fe naxan toma a xa na masen wo be.

7 A fama ne soorie tode firin firin na, soee, sofaale, nun joxomee fari.

A xa e mato a fanyi ra.»

8 A mu bu, yire makante naxa a xui ramini alo yete xaape, a falafe ra,
 «Lɔxo yo lɔxo n tima naa fe matode, kɔe yo kɔe n mame tima naa.

9 N soori ragie toma fa ra firin firin na.
 E naxe, «Babilon bara bira,
 e xa kuyee birin saxi boxi ma xuntun xuntunyi ra.»

10 Wo tan n ma jama naxan bara bonbo alo maale naxan na lonyi ma,
 Isirayila Marigi Alatala Senbema xa masenyi nan yi ki.»

Duma xa jaxankate

11 Naxankate na Dumakae be.
 Mixi nde n xilima kelife Seyiri, a naxe,
 «Yire kantama, munse rabaxi yi kɔe ra?
 Munse dangixi naa?»

12 Yire kantama fa a yaabi,
 «Kuye na ibafe, konɔ kɔe man soma ne.
 Xa wo wama na kolonfe,
 wo man xa fa n maxorin.
 Iyo, wo man xa fa.»

Arabu xa jaxankate

13 Naxankate na Arabue be.
 Wo tan Dedanka naxee yonkinma kɔe ra
 Arabu wula i,

14 wo xa fa ye ra mixie be ye xoli na naxee ma.

Temakae wo xa fa taami ra mixi be

15 naxee na e gife santidegema ya ra naxan wama e faxafe,
 naxee na e gife xali ya ra naxan wama e sontofe.

16 Alatala yi nan masenxi n be, «Ne keren nan tun luxi Kedari xa fe xa dan, alo walike je kontima ki naxe.

17 Kedari xa soorie xa xalie xurunma ne.» Alatala nan xui a ra, Isirayila Marigi Ala.

22

Darisalamu xa jaxankate

1 Naxankate na gulunba be toe tima dennaxe.

Munse a niyaxi wo birin texi wo xa banxie fari?

2 Singe wo nu xulunyi rabama, wo nu wo xui ite jalexinyi kui,
 konɔ yakosi wo xa fe na di?

Wo xa mixie mu faxa santidegema ra,
 e mu faxe gere kui.

3 Wo xa mangee nan tun e gixi e siga yire makuye.

Mixi naxee luxi, nee bara suxu gere yo mu so.

4 Na kui n naxa a fala, «Wo n lu na, n xa wa a xoroɔɔe ra.

Wo naxa kata n madundufe ra n ma jama xa kasare ma.»

5 Alatala Senbema xa lɔxoɔe ya isoxi nan nu a ra,

kasare nun toore nu gboxi temui naxe gulunba kui toe tima dennaxe.

Tete nu birama, sɔnxɔe nu tema geya fari.

6 Elamakae e xa xali sase gbakuma e ma,
 e nu sigama soori ragisee kui nun soe fari.
 Kirikae e xa wure lefae mabama.

7 Soori nu bara wuya wo xa gulunba fanyie kui,

e nu wuya wo xa taa naade ra.

8 Sese mu luxi wo nun wo yaxuie tagi sɔnɔn.

Na lɔxoɔe wo naxa geresosee tongo naxan nu nu mange xa banxi kui.

9 Wo naxa a to yale gbege nu bara ti Dawuda xa taa tete ma.

Wo naxa ye ragata yire nde lanbanyi.

10 Wo naxa Darisalamu banxie mato, wo fa nde rabira alako wo xa tete senbe so.

11 Wo naxa ye ragatade yailan tete firinyie tagi,

ye sama naxan kui kelife ye ragatade fori.
 Konɔ wo mu wo ya rafindixi Ala ma naxan nu bara na fori yailan.

Wo mu la a yailanma ra naxan nu bara nate tongo na wali xa fe ra kafi a rakuya.

12 N Marigi Alatala nu bara xili ti na lɔxoɔe jama xa wa sunnunyi kui,
 wo xa wo xunyie bi, wo xa sunnunyi dugi ragoro wo ma.

13 Konɔ wo mu tin na ra, wo naxa xulunyi ti jalexinyi kui,
 wo ninge nun yexee faxe wo naxee donma,

wo weni min a falafe ra,
«Won xa won dege, won xa wo min,
barima tina won faxama ne.»

¹⁴ Alatala Senbema bara a masen n be, a naxe,

«Wo xa yi yunubi tan mu xafarima han wo faxa loxoe.»

Mange Alatala xui nan yi ki.

¹⁵ N Mange Alatala naxa a masen n be, a naxe,

«Siga mange banxi xunyi Sebina yire, a fala a be,

¹⁶ «I gbe na munse ra be?

Nde na i be be naxan a niyama i xa gaburi tofanyi ge yi geya fari?

¹⁷ A gbe mu luxi, Alatala xa i suxu, a xa i woli yire makuye.

A i maxirima ne alo kote,

¹⁸ a i woli boxi belebele nde ma.

I tan nun i xa soori ragise fanyie xa fe jonma menni ne,

i tan naxan i xa mange bonsoe rayaagi.

¹⁹ N i kerima ne i xa walide,

n i tide bama ne i yi ra.»

²⁰ «Na loxoe n Xilikiya xa di Eliyakimi xilima ne, a xa n ma wali raba.

²¹ N i xa mange guba ragoroma ne a ma, n i xa beleti xiri a tagi, n fa i xa mangeya fi a ma. A findima Darisalamukae nun Yudayakae baba nan na.

²² N Dawuda xa mangeya saabi soma ne a yi ra. A na naade nde rabi, mixi yo mu a balanma. A na naade nde balan, mixi yo mu a rabima.

²³ A fama ne binye ra a baba bonsoe be. N a tima ne alo wuri di naxan banbanxi a fanyi ra banxi bili ma,

²⁴ a baba bonsoe xa fe birin gbakuma naxan na, fe xunxurie nun fe xungbee.»

²⁵ Mange Alatala man naxa a masen, «Kono loxoe nde na wuri di naxan nu banbanxi a fanyi ra banxi bili ma, a fama ne bolonde, a bira a nun fe naxan birin nu gbakuxi a ra.» Alatala xui nan na ki.

23

Tire xa naxankate

¹ Naxankate na Tirekae be.

«Tarasisi kunkui kanyie, wo xa wo wa xui ite,

barima Tire boxi xun bara rakana.

Banxi mu luma naa sonon,

wafu birin bara kana.»

Sipirika ndee xa masenyi nan na ki.

² Wo wo sabari, wo tan naxee sabatixi baa de ra,

wo tan naxee findixi yulee ra Sidon taa kui, wo tan naxee bara naafuli soto yuleya ra wafu de saabui ra.

³ Baa bara a niya wo xa sansi xori soto kelife Sixori.

Daxamui naxan mini Nili xure de ra, na nan findixi bannaya ra wo be.

Namanee xa makiti xungbe raba ne wo xonyi.

⁴ Sidonkae, wo yaagi,

wo tan naxee xa noe nu na baa xun ma.

Xui nde minima kelife baa ma, a naxe,

«N luxi ne alo di baritare,

naxan mu di bari xone kolon,

naxan mu di yo barima,

naxan mu di yo ramoma, xeme xa na mu a ra gine.»

⁵ Misirakae na na xibaaru me Tire xa fe ra, e fama ne gaaxude.

⁶ Wo xa siga Tarasisi.

Wo tan naxee na baa de ra, wo xa wo wa xui ite.

⁷ Singe wo xa taa nu na pelexinyi nan kui, kono yakosi nde wo xa mixie xaninxi yire makuye?

⁸ Nde yi nate tongoxi Tire xili ma,

a tan naxan nu mange tima,

a tan naxan xa yulee nu findixi kuntigie ra,

a tan naxan xa yulee nu binyaxi dunija birin ma?

⁹ Alatala Senbema nan yi nate tongoxi,

alako yete igboya xa kana,

xili xungbe kanyie xa magoro.

¹⁰ Tarasisikae, wo xa boxi rawali

alo a rabama Nili xure de ra ki naxe,

barima Sidon nun Tire xa wafue mu na sonon.

¹¹ Alatala bara a belexe itala baa xun ma,

a bara mangeyae raseren.

A bara yaamari fi Fenisiya xa yire makantaxie xa kana.

¹² A naxe, «I tan Sidon taa tofanyi,

i mu luma bere ra sonon,

e fama ne i xun nakanade feo.

Hali wo wo gi Sipiri suri ma,

wo mu bopesa sotoma.

¹³ Kalide boxi mato ba. E xun bara rakana.

Asiriyakae bara sa wulai subee sagoe.

E bara e xa yire makantaxie rabilin,

e fa e gere han sese mu luxi sonon.»

¹⁴ «Tarasisi kunkui kanyie, wo xa wo wa xui ite,

barima wo xa wafu makantaxi xun bara rakana.»

¹⁵ Tire luma neemu nan kui han pe tongo solofere, mange keren xa bui kasabi.

Ne tongo solofere raponyi, fe fama rabade Tire be alo a falaxi sigi kui langoe gine xa fe ra ki naxe,

¹⁶ «I tan langoe gine, birin neemuxi naxan ma,

i xa kora bonbo a fanyi ra taa kui,
i xa sigi sa alako mixie xa ratu i xa fe ma.»

¹⁷ Ne tongo solofere raponyi, Marigi a ya rafindima ne Tire ma. A gbilenma ne a xa langoeja fori ma, a a yete sa dunija mangeyae birin sagoe kobiri xa fe ra.

¹⁸ Kono a xa geeni fama rawalide Alatala xa fe nan kui. A mu noma na ragatade a yete be, a luma mixie nan be naxee birama Alatala foxo ra, alako e xa donma fanyie nun baloe gbegebe soto.

24

Dunija xa paxankats

¹ Alatala fama ne dunija kanade, sese mu lu boxi ma sonon, adamadie yensenma ne.

² Mixi birin luma tsoere nan kui: serexedube nun nama, kuntigi nun konyi, gine banxi kanyi nun konyi gine, yule nun saresoe, yefu ti nun setare, doni tongoe nun doni kanyi.

³ Dunija fama ne kanade, a isee birin nonma ne a ma. Alatala xui nan na ki.

⁴ Dunija tuxunsanma ne, a ixarama ne, kuntigie yati halakima ne.

⁵ Dunija mixie bara dunija koso, e bara e kobe so seriyee ra, e Ala xa yaamarie matandi, e a xa saate kana.

⁶ Na nan a ra Alatala dunija halakima, na kote dusu adamadie xun na, dunija mixie mu gbo sonon.

⁷ Xe xaba temui sansie xurunma ne, xe xabae nimisa.

⁸ Sanbanyi nun kora xui danma ne, xulunyi yensen.

⁹ Mixie mu e seewama sigi xui ra, donse yati mu rafanma e ma.

¹⁰ Taa kanaxi luma na ki ne tun, a banxie birin balan.

¹¹ Sonxoe tema ne taa kui minse nun donse xa fe ra.

Seewe bara non, pelexinyi bara siga.

¹² Sontoe nan tun luma taa kui fa, taa naade kana feo.

¹³ Na paxankats na non dunija bende fuji fari pamane tagi, na luma ne alo oliwi bili naxan imaxama alako a bogie xa ba, na luma ne alo sansi tonsoe keren keren naxee luma xe ma xe xabae dangi xanbi.

¹⁴ Kono naxee na sogegorode biri, nee e xui itema ne seewe ra, e beeti ba Alatala matoxofe ra.

¹⁵ Naxee na sogetede biri, nee Alatala matoxoma ne, e Isirayila Marigi Alatala xili matoxo baa surie ma.

¹⁶ Kelife dunija tunxun naanie ra, won beeti mema ne naxan a falama, «Nore kanyi nan Tinxintoe ra.»

Kono n tan naxa e yaabi, «N xun nakanafe, n fate na bafe n ma. Naxankate na n be.

Tinxintaree bara n yanfa a jaaxi ra.»

¹⁷ Gbaloe nan wo lima, wo tan dunija mixie.

¹⁸ Naxan na a gi na gbaloe ya ra, a birama yili nan kui.

Naxan na te na yili kui, yeke nan dusuma a xun na.

Koore walaxe birama ne, boxi fan seren.

¹⁹ Dunija kanama ne, a iboo, a seren.

²⁰ A dagalanma ne alo siisila, a imaxa alo bage turunnaade mini temui, barima a xa yunubie bara gbo. A birama ne, a mu kelima sonon.

²¹ Na boxoe Alatala koore daalie nun dunija mangee paxankatama ne e xa walie ma.

²² E fama ne malande yire keren alo geelimanie naxee na geeli kui.

E buma ne naa han e fa kiiti.

²³ Kike nun soge boema ne, Mange Alatala yaamari tima ne Siyoni geya fari Darisalamu forie ya i a nore fanyi bun ma.

25

Tsoromixi xa kantari na Ala nan na

¹ Alatala, n Marigi na i tan nan na.

N i xili matoxoma ne i xa fe makaabaxie xa fe ra,

i naxee natexi kabi temui xonkuye dugutegeja kui.

² I bara muxu yaxuie xa taa makantaxi rabira,

a findi geme yensenxie ra naxan mu tima sonon.

³ Na nan a ra nama senbemaie i matoxoma ne,

si paaxie fa i binyade.

⁴ I findixi misikiine xa kantari nan na, yire makantaxi tsoromixi luma dennaxe.

I luxi alo banxi fanyi turunnaade kui, alo bage naxan tixi soge ya ma.

Si jaaxi maniyaxi turunnaade nan na naxan bonboma banxi ra,

⁵ a lu alo wuyenyi naxan na gbengberenyi ma.

I pamane xa sonxoe raxinbelima ne,

alo nuxui niini nde bama soqe xa wuyenyi ra ki naxe.

Na jama jaaxi xa sigi sa danma na ki ne.

⁶ Yi geya fari, Alatala Senbema fama ne xulunyi belebele tide, jama birin xa minse nun donse joxunmee li naa.

⁷ Yi geya fari, Alatala fama ne mafelenyi bade bõnsõe birin ma,

⁸ a saya xa fe kanama ne abadan.

Won Marigi Alatala yaye mafurukuma ne yatagi birin ma,

a a xa jama xa yaagi birin ba dunija ya xõri.

Alatala xui nan na ki.

⁹ Na loxõe e a falama ne,

«Won Marigi Ala nan yi ki won won xaxili tixi naxan na.

A bara won nakisi.

Alatala nan yi ki won won xaxili tixi naxan na.

Won xa seewa a xa kisi ra.»

¹⁰ Alatala xõnye luma ne yi geya fari, kõõ Mowabakae maboronma ne alo sexe.

¹¹ E katama ne e xa e ba a yi ra, kõõ Alatala e xa yete igboya ragoroma ne, a e senbe birin jõn.

¹² A e xa yire makantaxie rabirama ne, a na birin butuxun han a findi xube ra.

A e xa yete igboya ragoroma ne feo.

26

Taa senbema xa beeti

¹ Na loxõe e yi beeti nan bama Yudaya boxi ma:

Ala bara taa senbema fi won ma, naxan xa tete findima kisi ra won be.

² Naade xa rabi, jama tinxinxu xa so, jama naxan mu lanlanteya kana.

³ Mixi naxan janige fan, a findima bõjesa kanyi nan na, barima a laxi i ra.

⁴ Wo wo yete taxu Alatala ra temui birin, barima Alatala nan na Ala ra naxan na abadan,

naxan senbe gbo alo fanye.

⁵ A bara yete igboe ragoro, a e xa taa itexi igoro, a findi xube ra,

⁶ misikiinee nun setaree naxan iboronma.

⁷ I tan Alatala tinxinxu, i tinxintõe xa fe sõõneyama ne.

⁸ Muxu jereema i xa seriye nan ma, muxu xaxili tixi i ra.

Muxu i xili matõõõma muxu bõje birin na.

⁹ Muxu nii yati hayi na i ma kõe ra, a i fenma geesege.

I na i xa kiiti sa dunija ma,

na nan dunija mixie matinkanma tinxinyi ra.

¹⁰ Kõõ mixi jaaxie tan, hali e kinikini e ma,

e mu birama tinxinyi fõõõ ra.

Hali jama birin birama tinxinyi fõõõ ra, e tan tondima ne gbilende fe jaaxi fõõõ ra,

e mu gaaxuma Alatala xa mangeya ya ra.

¹¹ Alatala, i senbe gbo, kõõ e mu na toma. I xanunteya naxan saxi i xa jama ma, a niya e xa na to,

na xa findi e be yaagi ra, i xa te fa e gan.

¹² Alatala, i bara bõjesa fi muxu ma, barima i tan nan muxu xa wali birin nakamalima muxu be.

¹³ Muxu Marigi Alatala, marigi gbeteẽ bara nõe dõõõ muxu ma bafe ra i tan na, kõõ muxu i tan nan keren batuma.

¹⁴ Na marigie bara faxa, e mu baloma sõõõõ, e nii mu kelima abadan.

I bara keli e xili ma, i e sõõõõ.

I bara e xa fe birin nalõe.

¹⁵ Alatala, i bara i xa jamanẽ ragbo ye, i bara e xa boxi naaninyie masara, boxi xa gbo.

I bara matõõõe soto na fe kui.

¹⁶ Alatala, e nu na i fenfe i xa jaxankate kui,

e fa i maxandi.

¹⁷ E nu e xui itema i ma alo gine naxan na di barife tõõõõ kui.

¹⁸ Muxu bara tõõõõ na di barife kui,

kõõõ na fe findixi fufafu nan na.

Muxu mu wali yo rabaxi naxan findixi kisi ra dunija be,

e mu kisi soto muxu saabui ra.

¹⁹ Kõõõ i tan nan faxa mixie rakelima faxe ma.

«Wo tan naxee saxi bende bun ma,

wo xa keli, wo xa seewa.

Wo luxi ne alo xini soqe naxan ralõema.

Wo fan nalõema na ki ne.»

²⁰ N ma jama, wo xa gbilen wo xõnyi, wo xa naade balan saabi ra.

Wo xa wo nõõõõõ dondoronti han yi xõõõõ xa dangi sinden.

²¹ Alatala fama ne kelife a xõnyi, a fa dunija mixie ratõõõõ e xa yunubie xa fe ra.

Boxi wuli dentegema ne a naxan minxi,

a mu mixi faxaxie ragatama sõõõõõ.

27

Isirayila xa kisi

¹ Na loxõe, Alatala ninginange magaaxuxi jaxankatama ne a xa santidegema xungbe ra.

Na xili Lewitan, a sabatixi baa nan ma.

A suxufe x̄ox̄ox̄o, barima a salaxun a gbe ra,
k̄ox̄o Alatala a s̄ont̄oma n̄e.

² Na l̄ox̄oe, wo xa b̄eeti ba n ma weni bili fanyie xa fe ra.

³ N tan Alatala nan na a kantama ra.
N ye sama n̄e a ma t̄emui birin.
N a kantama n̄e k̄oe nun yanyi ra alako mixi yo naxa a t̄ox̄o.

⁴ N x̄ox̄o x̄ox̄o, k̄ox̄o xa n sa tunbee li naa, n e gerema n̄e, n t̄e din e ra.

⁵ Xa a sa li e naxa fa n yire lanyi xiride, n tinma n̄e a ra a fanyi ra.

⁶ L̄ox̄oe na fafe, Yaxuba b̄ons̄oe a sanke s̄or̄onma n̄e,
Isirayila b̄ons̄oe a salonyie nun a fugee ramini,
a duniṅa rafe a bogie ra.

⁷ Alatala Yaxuba b̄ons̄oe b̄onb̄o n̄e, al̄o a e yaxuie b̄onb̄o ki naxe?

A e faxa n̄e, al̄o a e faxa ki naxe?

⁸ A xa x̄one naxa din e ra, a e xanin al̄o foye xungbe.

⁹ Yaxuba b̄ons̄oe xa yunubie xafari na ki n̄e.

Na kui, e naxa kuye s̄er̄ex̄ebadee kana,
e naxa Asera wuri masolixie ba e xa b̄oxi ma,

e naxa kuye xa surayi gansee kana.

¹⁰ Taa senbemaē bara kiro,
e findi n̄e yire rab̄ep̄inxi ra al̄o gbengberenyi.

Ningee nu luma naa e demadonde,
e e sa, e menni wuri burex̄e birin don.

¹¹ Wuri salonyie na xara, gin̄ee nu e gan t̄e ra.

Nama xaxilitare nan nu a ra.

E daali mange mu kinikinixi e ma na nan ma.

Naxan e daaxi, na mu hinnexi e ra.

¹² Na l̄ox̄oe, Alatala wuri bilie imaxama n̄e, keli Efirati xure d̄e ra han Misira xure d̄e ra. A wo tan Isirayila xa die birin matongoma n̄e keren keren.

¹³ Na l̄ox̄oe, feri xungbe fema n̄e, alako mixi naxee nu l̄ox̄e Asiriya b̄oxi ma, a nun naxee nu yensenxi Misira b̄oxi ma, e birin gbilenma n̄e, e fa suyidi Alatala b̄e geya seniyanxi fari Darisalamu.

28

Naxankate na Samari b̄e

¹ Naxankate na Efirami taa yete igboe siisilae b̄e,

naxan tixi gulunba koore ra,
k̄ox̄o a xa tofanyi luxi n̄e al̄o sansi fuge lisixi.

² Senbemaē nan fafe yi ki Marigi xili ra,

naxan luxi al̄o turunnaade foye xungbe,
al̄o balabalan t̄une naxan senb̄e Samari xun nagoroma.

³ Efirami taa yete igboe siisilae birama n̄e, e maboron.

⁴ Na sansi fuge lisixi naxan tixi gulunba koore ra,

a luxi n̄e al̄o x̄ox̄e bogi m̄oxi naxan donma kerenyi ra.

⁵ Na l̄ox̄oe, Alatala Senbema luma n̄e al̄o mange katanyi tofanyi a xa jama d̄onx̄oe b̄e.

⁶ A xaxili tinx̄inxi fima n̄e kiitisae ma,
a senb̄e fi s̄or̄ie ma naxee na gere kui.

⁷ K̄ox̄o wo xa s̄er̄ex̄edub̄ee nun namip̄onm̄ee bara l̄oe.

Beere e dagalanma n̄e,
e daxu laamatunyi to t̄emui,
e mu fata fe tagi rabade.

⁸ E tixi e yete xa b̄oxunyi tagi, e birin n̄ox̄oxi a jaaaxi ra.

⁹ «Ala wama e xaranfe?

A fahaamui fima e ma?

E luxi al̄o diȳore naxee d̄e baxi e nga x̄iṅe ra.

¹⁰ Fo a xa w̄oyen e b̄e diȳore daaxi.»

¹¹ Alatala fama a masende yi jama b̄e x̄oṅe saabui ra,

¹² «Malabude nan yi ki, wo xa wo malabu. Yire raxaraxi na a ra.»

K̄ox̄o e mu tin e tuli matide a ra.

¹³ Na kui Alatala fama n̄e masenyi tide e b̄e diȳore daaxi,

alako e xun xa rakana, yaxuie xa e suxu, e e xanin.

¹⁴ Awa, wo tan mixi mayelee,
wo tan naxee Darisalamu yamarima,
wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.

¹⁵ Wo naxe, «Muxu nun saya bara saata,
muxu nun gaburi bara lanyi xiri.

Gbaloe yo mu muxu lima won ma kantari kui.»

K̄ox̄o e na e n̄oxunfe wule xanbi ra.

¹⁶ Alatala e yaabima n̄e,

«N bara ḡeme hagige d̄ox̄o Siyoni,
ḡeme fanyi naxan mu kanama.

Limaniya mu bama mixi yi ra naxan a taxuma na ḡeme ra.

¹⁷ N bara tinx̄inyi ti seriye ra, n bara n̄ondi sa kiiti ki ra.

Wo xa wule naxee findixi wo xa kantari ra,
banbaranyi fama n̄e e xaninde.

¹⁸ Wo xa saate, wo nun saya ra, a kanama n̄e,

wo xa lanyi, wo nun gaburi ra, a fulunma n̄e.

Gbaloe noma n̄e wo ra a fanyi ra.

19 Fe xoxoxe na wo li, a wo xun nakanama ne,
geesege yo geesege, feɛɛɛn yo feɛɛɛn, koɛ
yo koɛ.
Wo na so yi fe kui, wo ifuma ne gaaxui ra.»

20 «Wo xa sade xurun, wo mu noma wo sade a ma.

Wo xa xinbeli dugi xurun, a mu wo kantama xinbeli ra.

21 Alatala kelima ne alo a keli Perasimi geya fari ki naxe,

a xonoma ne alo a xono Gabayon gulunba kui ki naxe,

alako a xa a xa wali makaabaxi raba.

22 Na kui wo ba mayele tife,
alako a naxa fa gbilen wo xiri ra,
barima Ala bara a xa nate masen n be boxi kanafe ra.»

23 «Wo wo tuli mati n xui ra,
wo wo tuli mati n ma masenyi ra.

24 Xe sa xe buxama temui birin?

A bende ramaxama loxo birin?

25 A na ge boxi buxade, a mu sansi garansanma?

A mu sansi xori birin wolima a ki ma?

26 A Marigi Ala a xaran a si ki ra.

27 Sansi mooli nde mu bonboma wure ra,
a bonboma wuri nan na.

28 Sansi mooli gbete noma bonbode wure ra,

kono a mu radangima a i.

29 Na wali ki birin fatanxi Alatala Senbema nan ma.

A xa walie makaaba, a xa fe fanyie gbo.»

29

Naxankate na Darisalamu be

1 Naxankate na Ariyeli taa be,
mange Dawuda nu sabatixi dennaxe.

Wo xa nu wo xa salie raba ra ne yo ne alo wo darixi a ra ki naxe,

2 kono n fama ne Ariyeli xa tete rabilinde,
a fa tooro gere kui, a xa lu alo serexebade naxan dexexi.

3 N fama ne wo rabilinde n ma soorie ra,
muxu xa wali raba wo xa tete kanade.

4 Wo xa fe fama ne magorode han a lu alo wo xui na minife boxi nan bun ma.

Wo xa woyenyi makolikolima ne kelife gaburi kui.

5 Wo yaxuie wuyama ne alo xubutanyi,
e xa soorie luma ne alo maale lagi foye ma.
Kono na temui ya magire keren kui,

6 Alatala Senbema fama ne sesarinyi nun galanyi ra,
boxi serenma ne, turunnaade goroma ne,
te minima ne.

7 Na temui Ariyeli yaxuie loema ne keren na,

e fa lu alo xiye naaxi mixi raxunuma temui naxe.

Na soorie nun e xa gereso wali birin jonma ne feo.

8 A luma ne alo kaametoe naxan xiye sa a na a degefe,

kono a fa xunu kaame ra a ma.

A luma ne alo mixi naxan xiye sa a na ye minfe,

kono a fa xunu ye xoli ra a ma.

A luma na ki ne na soori gali xa fe ra naxan na Siyoni mixie gerefe.

9 A xa findi wo be terenna ra, wo de xa ixara.

Wo wo yae raxi, wo xa findi donxuie ra.

Wo na dagalanfe siisi daaxi, kono beere mu a ra.

10 Alatala nan wo raxixi,

a bara wo xa namijonmce yae balan,

a bara wo xa sematoo xunyi makoto.

11 Yi laamatunyi luxi ne alo sebeli matonxumaxi. Na soma mixi nan yi naxan fata a xarande alako a xa a xaran, kono a fa a yaabi, «N mu noma a xarande wo be, barima a balanxi tonxuma ra.»

12 Xa na mu a ra, a luxi alo sebeli naxan soma mixi xarantare yi ra alako a xa a xaran, kono a fa a yaabi, «N tan mu fata a xarande.»

13 Alatala xa masenyi nan ya:

«Yi pama bara fa, e xa n matoxo e de ra,
kono e boje tan makuya n na.

E xa batu findixi adamadie xa yaamari ratinmefe nan tun na.

14 Na nan a toxi n man yi pama de ixarama ne kaabanakoe ra.

Lonnillae xa lonni mu gema na kolonde,
fe kolonyie mu soma na fe kui.

15 Naxankate na mixie be naxee e noxonma Alatala ma nate kobi rabafe ra.

E to e xa walie rabama dimi nan kui,
e maroxun, «Nde muxu toxi? Nde a kolon muxu naxan nabama?»

16 Wo xa daxuna senbe gbo.

Bende noma lude alo a yailanma?

Se yailanxi noma a falade a yailanma be,
a mu n yailanxi?

Feje noma a falade a yailanma be, a xaxili mu fan?»

17 A gbe mu luxi Liban wondi xa masara xe ra,

xe fan xa masara wondi ra.

18 Na loxo, tuli xorie kitaabui xaranmae xui mema ne,

donxuie fan minima ne dimi xora, e se to.

19 Yete magoroe seewama ne Alatala ra,
misikiinee seewama ne Isirayila xa Seniyentoe ra.

20 Funmala mu luma naa sonon,

mixi mayele löema ne.

Fe kobi rabae löema ne.

²¹ E mixi tɔɔnɛgema wule ra, e gantanyi italama tinxintɔe be.

²² Yaxuba bɔnsɔe Marigi xa masenyi nan ya naxan Ibrahima xun saraxi:

«To dangi xanbi, Yaxuba bɔnsɔe mu yaag-ima sɔnɔn,

a bɔɔe mu rapaaxuma a ma.

²³ A xa die na n ma walie to e tagi,

e n xili binyama ne,

e e magoroma ne Yaxuba xa Seniyantɔe be, e gaaxuma ne Isirayila Marigi Ala ya ra.

²⁴ Mixi ifuxi fahaamui sɔtoma ne, sɔnxɔe ratee tinma ne lönni ra.»

30

Naxankate bɔnsɔe murutela be

¹ Alatala xa masenyi nan ya,

«Naxankate na bɔnsɔe murutela be.

E natee tongoma, naxee mu kelixi n tan ma.

E saatsee xirima, n Xaxili mu e yamarixi naxee ra.

Na kui e yunubi xun masama tun.

² E sigama Misira, e e yete taxu menni mange ra.

E wama lufe a xa kante bun ma.

E na birin naba n tan xanbi.

³ Misira mange xa kante findima yaagi nan na wo be,

lufe a xa niini bun ma na wo tɔɔroma ne tun.

⁴ Hali wo kuntigie xee Sowan nun Xanesi Misira bɔxi ma,

⁵ e birin fama lude yaagi nan kui na pama xa fe ra naxan mu e malima.

E mu wo demenma, e wo rayaagima tun.»

⁶ Naxankate na Negewi gbengberenyi subee be.

E bɔxi xɔɔɔxɔe nan igirima yetee nun bɔximasee na dennaxee,

e xa bannaya xaninfe ra sofalee nun ɔɔxɔmɔe fari pama xɔn ma,

naxan mu fata e malide fefe ma.

⁷ Misira xa mali findima fe fufafu nan tun na!

Na nan a ra, n naxa yi xili sa a xun ma: Turunnaade taganxi.

⁸ Yi fe sebe walaxe ma e be, a sebe buki ma alako a xa findi seede ra abadan.

⁹ Nama murutela nan a ra, naxan a booree madaxuma, naxan mu wama a tuli matife Alatala xa seriye ra.

¹⁰ E a falama sematɔe be, «Wo naxa laamatunyie to.»

E a falama namijɔnmɔe be, «Wo naxa masenyi tinxixi ti.»

E naxe, «Wo xa masenyi ɔɔxunmɔe ti, wo xa wɔyɛn fanyi fala, hali nɔndi mu a ra.

¹¹ Wo xa keli yi kira xɔn ma, wo xa Isirayila xa Seniyantɔe masenyi lu naa.»

¹² Isirayila xa Seniyantɔe xa yaabi nan ya, «Wo to tondi yi masenyi ra, wo fa la tɔɔe nun madaxui ra,

¹³ yi yunubi luma ne wo be alo tete kanaxi, naxan birama terenna ra.

¹⁴ A kanama ne alo feɔe kanaxi, hali te kɔ se, xa na mu a ra ye base mu mini a kui.»

¹⁵ Marigi Ala naxan findixi Isirayila Seniyantɔe ra, a xa masenyi nan ya:

«Xa wo gbilen n ma, wo fa wo raxara, n wo rakisima ne.

Xa wo dɔxɔ, wo fa wo taxu n na,

n senbe fima ne wo ma.

Kɔnɔ wo mu tin na ra.

¹⁶ Wo naxe, «Ade, muxu tan muxu gima soee nan fari.»

Awa yire, wo fama gide.

Wo naxe, «Muxu tan muxu gima soe xulunxie nan fari.»

Awa yire, kɔnɔ wo kerimae xulun wo be.

¹⁷ Wo wulu keren, wo gima ne wo yaxui keren ya ra.

Xa yaxui suuli na a ra, wo birin wo gima ne,

wo fa lu alo geya wuri keren gbansan tixi naxan fari.»

¹⁸ Kɔnɔ na kui Alatala na mame tife alako a xa hinne wo ra.

A fama ne kelide, a kinikini wo ma,

barima Alatala tinxin.

Seewe na mixi be, naxan a xaxili tixi a ra.

¹⁹ Siyonikae, wo tan naxee sabatixi Darisalamu,

wo mu yaye raminima sɔnɔn.

Wo na a xili, a hinnema ne wo ra,

a na wo xui me, a wo yaabima ne keren na.

²⁰ Hali wo Marigi a niya wo xa lu fe xɔɔxɔe kui,

wo karamɔxɔe mu e ɔɔxunma wo ma sɔnɔn,

wo fama ne e tode wo yae ra.

²¹ Wo na siga yirefanyi ma, wo na siga kɔɔla ma,

wo fama ne masenyi mede wo xanbi ra naxan a falama wo be,

«Kira fanyi nan ya, wo xa wo ɔeɔe a xɔn ma.»

²² Na kui wo xa kuye naxee yailanxi gbeti nun xɛema ra,

wo fama ne nee wolide alo se seniyentaree,
wo fa a fala, «Wo keli be!»

²³ Na temui Alatala tune rafama ne wo xa
sansie ma,

wo xa boxi daxamui gboma ne.
Na temui wo xa xurusee sigama ne e
demadonde filii xungbee ma.

²⁴ Ninge nun sofale naxee xe buxama,
e fama se fanyi nan donde naxan nafalaxi
e be.

²⁵ Xuree wuyama ne wo xa geyae fari.
Na temui faxe xungbe nan tima,
yire senbema itexie rabirama ne.

²⁶ Alatala fama ne a xa pama xa maxonee
nun fie rayalande.
Na loxoe kike yanbama ne alo soge,
soge xa yanbe fan xun masama ne doxo
solofere.

²⁷ Alatala na fafe kelife yire makuye,
a xonoxi a xoroxoe ra, a fama ne tuuri
belebele kui.

Te minima ne a kere kui xone xa fe ra.

²⁸ A jengi luxi ne alo banbaranyi naxan
tema han mixi konyi.

A pamanee suxuma ne,
a karafoe sa e ma, a se nde raso e ban-
ganyie ra,
a e xanin yire e mu wama sigafe dennaxe.

²⁹ Kono wo tan beeti bama ne na loxoe alo
sali temui,

wo bonje seewama ne alo mixi naxee xule
fema sigafe ra Alatala xa geya fari,
Alatala naxan luxi alo fanye Isirayila be.

³⁰ Alatala a xui xaape raminima ne,
a a senbe masenma ne xone belebele nun
te kasare ra.

A fama ne sesarinyi, galanyi, tune xungbe,
turunnaade, nun balabalanyi ra.

³¹ Alatala xui fama ne Asiriyakae butuxu-
nde,

a e rabira a xa mangeya ra.

³² A na e bonbo wuri xoroxoe ra temui
naxe,

a xa pama beeti bama ne maxasee nun
koraе xui ra.

³³ Te yire bara yailan mange xili ma a
rakuya.

A tilin, a igbo.

Yege gbege malanxi na te belebele xa fe
ra.

Alatala jengi luxi ne alo te jaaxi naxan
ganma a fanyi ra.

31

Misira xa mali

¹ Naxankate na wo be,
wo tan naxee wo yete taxuma Misira ra,

wo tan naxee lama e xa soori ragise
wuyaxie ra,

wo tan naxee e xa soe ragimae matoma.
Wo mu Isirayila xa Seniyentoe fenma,
wo mu wama Alatala xa mali xon ma.

² Kono Ala xaxili nan gbo,
a fata naxankate ragorode mixie ma.

A xui mu kanama.

A kelima pama jaaxi xili ma,
naxee mixi kobie malima.

³ Misirakae mu findixi Ala ra,
adamadie nan tun na e ra.

E xa soee mu findixi xaxili xa ra,
sube nan tun na e ra.

Alatala na keli temui naxe mixie xili ma,
naxan mali tima yo, naxan mali fenma yo,
a e birin halakima ne.

⁴ Alatala xa masenyi nan ya:

«Yetе na yirindin a xa sube suxuxi xun ma,
hali xuruse demadonyi gbegebe katama ne
a keride,

a mu gaaxuma e xa sonxoe rate ya ra,
a mu kelima na sube xun ma fefe ma.

Alatala Senbema fan goroma ne gere sode
Siyoni geya fari na ki ne.

⁵ Alatala Senbema Darisalamu makantama
ne,

alo xoni a gabutenyie italama a yoree xun
ma ki naxe,

a e kanta, a e rakisi, a a ti e xun ma.»

⁶ Isirayilakae, wo xa gbilen Ala ma wo
bara wo makuya naxan na.

⁷ Na loxoe wo fama ne wo xa kuyee
rabepinde wo naxee yailanxi gbeti nun
xeema ra yunubi xa fe ra.

⁸ «Asiriyakae fama ne sontode san-
tidegema ra,

naxan mu fatanxi jengi kanyi ra.

E e gima ne na ya ra, e xa fonikee xaninma
ne konyiya kui.

⁹ E xa yire makantaxi birama ne gaaxui
kui,

limaniya bama ne e xa soori mangee yi ra
gere fa temui.»

Alatala xa masenyi nan na ki,
naxan na gere te radexema Siyoni geya ma
Darisalamu kui.

32

Mangeya tinxixi

¹ Mange fama ne mangeya rapereде
tinxinyi ra,

a xa kuntigie kiiti sama ne seriye ki ma.

² Kankan luma ne alo banxi fanyi turun-
naade dinma naxan na,

alo xure naxee ye xaninma gbengberen
yire,

alo geme niini boxi ixaraxi ma.

³ Na temui ya naxee se fenma, nee se
igbema ne.

Tuli naxee e matima, nee fe mema ne.

⁴ Xaxilitaree fama ne fahaamui sɔtode, boboe nenyi fama ne kelide, nee fa wɔyɛn a fanyi ra.

⁵ Mixi kobi mu xilima kuntigi, mixi tinxintare mu binye sɔtoma sɔnon, ⁶ barima e mu nɔndi falama, e mu fe fanyi mapɔxunma.

A fe seniyeŋxi bɔte rabama, a wule falama Alatala xa fe ra, a kaametɔe luma a xa kaame kui, a tondi ye ma mixi be, ye xoli na naxan ma.

⁷ Mixi jaaxi wali ki mu fan, a a mato a misikiine xun nakanama tɔɔnege ra ki naxe.

⁸ Kɔnɔ mixi fanyi tan a matoma ne a fe fanyi rabama ki naxe, a xun nakeli a xa wali fanyi saabui ra,

⁹ Banna ginɛe, wo xa wo tuli mati n xui ra. Wo tan naxee laxi wo yete ra, wo xa n ma masenyi rame.

¹⁰ Beenun je keren xa dangi, wo serɛnma ne gaaxui ra, wo tan naxee laxi wo yete ra, barima weni bogie kanama ne, xe xabe fan mu fanma.

¹¹ Banna ginɛe, wo xa wo magoro, wo tan naxee laxi wo yete ra, wo xa gaaxu. Wo xa wo xa dugi fanyi masara kaape dugi ra.

¹² Wo xa wa wo xa weni bogi nun xe kanaxie xa fe ra.

¹³ Wo xa wa n ma jama xa boxi xa fe ra, naxan bara findi jooge nun tunbe yire ra. Wo xa wa wo xa taee xa fe ra jɛlexinyi jɔnxi dennaxe.

¹⁴ Wo xa yire makantaxi raboloma ne, wo xa taa fanyi findima ne wula ra, sofale nun xurusee de madonma dennaxe.

¹⁵ A luma na ki ne han Ala a Xaxili Seniyeŋxi ragoroma won ma temui naxe keli koore ma.

Na temui na gbengberenyi findima ne sansi yire ra, a gbo ye alo fotonyi.

¹⁶ Seriyɛ rapɛrema ne gbengberenyi ma, tinxinyi fan sabatima ne sansi yire.

¹⁷ Tinxinyi xa wali findima bɔnesa nan na, a findi xaxilisa nun kantari ra waxati birin.

¹⁸ N ma jama luma ne naa bɔnesa kui, maraxare kui.

¹⁹ Hali fotonyi kana, taa bira,

²⁰ heeri nan luma wo be, wo tan naxee sansi sima xure de ra, wo tan naxee tinma wo xa ningee nun wo xa sofalee xa e de madon.

33

Gbaloe nun kisi

¹ Naxankate na i be, i tan naxan gbaloe rabama.

Naxankate na i be, i tan naxan yanfe tima. I na ge na rabade, i xun fa rakana, yanfe gbilen i ma.

² Alatala hinne muxu ra, muxu xaxili tixi i tan nan na.

I xa muxu senbe xun masa, i xa muxu ratanga fe xɔɔxɔe ma.

³ Sie e gima ne i xui ya ra, pamanee yensenma ne i xa gere xui ra.

⁴ Wo tan sie, mixie fama ne wo xa naafuli suxude, alo katoo dinma xe ra ki naxe.

⁵ Wo tan Siyonikae, Alatala gbo, a sabatixi koore nan ma.

A tinxinyi nun nɔndi fima ne wo ma.

⁶ A wo bun ti.

A kisi, xaxili fanyi, nun fahaamui ratagatama ne wo be, wo tan naxee gaaxuma a ya ra.

⁷ Wo a mato, palamae nun xɛerae na wafe tande.

⁸ Mixi yo mu toma kirae ma sɔnon. Saate bara kana, saate seedee bara yaagi, binye yo mu na sɔnon.

⁹ Boxi na sunnunyi nun halaki nan kui. Liban xa mere bara maxara, Basan nun Karemele fotonyi burexee na yolonfe.

¹⁰ Alatala naxe, «Yakosi n kelima ne fa, wo fa n matɔxo.

¹¹ Wo to nate fufafu tongo, wo man fe fufafu nan sɔtoma.

Wo jengi luxi ne alo te naxan fama wo gande.

¹² Te dinma ne sie ra, e gan alo tunbe masegexi, sese mu lu.»

¹³ Wo tan naxee makuya n na, wo xa wo tuli mati n ma fe rabaxie ra.

Wo tan naxee makore n na, wo xa la n senbe ra.

¹⁴ Yunubitɔe naxee na Siyoni, e bara gaaxu.

Alatala yaxuie bara serɛn folo.

«Nde noma lude te kasarati seeti ma?

Nde ratangama te xubentare ma won ya ma?»

¹⁵ Mixi nan a ra naxan jɛrema tinxinyi ra, naxan nɔndi falama, naxan tondima geeni soto ki jaaxi ra,

naxan mu a belexe italama buja kobi be, naxan mu a tuli matima mixi faxafe nate tongoe ra,

naxan mu a xaxili tima fe jaaxi ra.

¹⁶ Na mixi mooli tan sabatima ne geya fari yire makantaxi kui, a baloe nun ye soto a fanyi ra.

¹⁷ Wo yae mänge toma ne a xa tofanyi kui, wo man fa boxi to naxan xa gboe mu jonna.

¹⁸ Wo ratuma ne wo gaaxu ki ma, a falafe ra,

«Na mänge na minden? Duuti maxili go? Yire makantaxi xunmato go?»

¹⁹ Wo mu fama na bõnsõe yete igboe tode sõõn, naxee xa xui fahaamufe xõõõõ.

²⁰ Siyoni mato, won ma sali rabama dennaxe.

Menni wo Darisalamu toma ne, taa naxan naxaraxi, jama naxan mu talama e xõnyi sõõn.

²¹ Won Marigi Senbema luma ne naa won ya ma xuree seeti ma.

Won yaxuie mu noma tide na xuree ma e xa kunkuie kui,

²² barima Alatala nan na won ma kiitisa ra, a seriye yati nan fima won ma.

Alatala nan na won ma Mange ra, a won natangama fe jaaxi nan ma.

²³ Wo tan sie, wo xa luutie bara yõntõn, wo xa kunkui wuri mu tixi, wo xa bela mu gexi italade.

Na kui wo xa naafuli fama ne xaninde, hali mabenye noma na rabade.

²⁴ Siyonika yo mu a falama, «N mu yalanxi.»

E xa yunubie fama ne xafaride.

34

Edon xa kiiti

¹ Wo wo maso, wo tan jamanee, alako wo xa wo tuli mati.

Sie, wo xa wo tuli mati n na a fanyi ra. Dunija jama birin xa e tuli mati n ma masenyi ra,

² barima Alatala xõõõxi jamanee nun e xa soõri gaali birin ma.

A fama ne dinde e ra, a e ratõn.

³ E xa mixi faxaxie mu ragatama.

E binbie bõõõma ne, e xiri fa te koore ma. E wuli ifilima ne geyae ma.

⁴ Hali tunbui naxee na koore ma, e birama ne,

alõ burexee nun xõree birama ki naxe.

Koore walaxe makuntanma ne alõ dagi.

⁵ Alatala naxe, «N ma santidegema na ge na wali ra,

a goroma ne Edon jama xili ma,

n fa e sõntõ kiiti xa fe ra.»

⁶ Wuli na Alatala xa santidegema ma.

A bara ge serexe kõn naxabade a ra,

xurusee wuli nun ture na a ma.

Alatala na serexe nde kõn naxabafe Bosara,

a na faxe tife a jaaxi ra Edon boxi ma.

⁷ Nama sõntõma ne, sexe ningee nun tuuræ fan faxa,

han boxi yati bara nõõõ na wuli birin na.

⁸ Alatala xa nate nan na ki,

alako Siyoni gbe xa jõõõ Edon xa yaxuya xa fe ra.

⁹ Edon xa xuree nun boxi luma ne alõ dole, a fa lu gan na.

¹⁰ A mu xubenma kõe nun yanyi ra,

a tuuri luma ne te ra tun.

Menni findima gbengberenyi yire nan na abadan,

mixi yo mu dangima naa sõõn.

¹¹ Xõni nun wulai sube mõõli birin luma ne naa.

Alatala bara nate tongo menni xa findi gbengberen yire ra.

¹² Menni mänge mu sese toma naa e yamarima rabama naxan xun na,

e xa kuntigie yensenma ne feo.

¹³ Menni xa yire makantaxie findima tunbee yire,

e xa taee luma ne alõ wulai, wule baree nun xõnie luma dennaxe.

¹⁴ Wulai subee mõõli birin sabatima naa,

¹⁵ Bõximase a xale sama ne naa,

a fa e rasege, a e kanta.

Hali yubee sabatima menni ne, e fa die rasege.

¹⁶ Alatala xa sebeli mato a fanyi ra.

Yi sube birin fama ne lude naa, e fa wuya.

Alatala bara na nate tongo, a Xaxili yati fama ne na rakamalide.

¹⁷ A tan nan yati e xa fe matoma, a na boxi itaxun e ra,

a fa findi e gbe ra abadan.

35

Ala xa kira

¹ Nelexinyi xa lu gbengberen yire, seewe xa lu wulai alõ sansi fugaxie yire.

² Sansi tofanyie xa lu naa, seewe xui xa ite.

A xa lu alõ Liban fõtõnyi, a xa tofan alõ Karemele geya nun Saron yire.

Won Marigi Alatala xa nõre toma ne naa a fanyi ra.

³ Wo tan naxee bara gaaxu han wo belexe mu se suxuma, wo xinbi fa seren,

wo senbe xa so.

⁴ Wo a fala mixie be naxee bara gaaxu,

«Wo xa limaniya, hali wo mu gaaxu!

Wo Marigi Ala bara fa wo gbe jõõõde.

A fama wo rakiside a senbe ra.»

⁵ Na temui, dõnxuie ya rabõõma ne, tulixorie fe mema ne.

⁶ Mabenye tunganma ne alõ xeli, boboe fan seewe xui raminima ne,

barima xuree minima ne gbengberenyi ma.

⁷ Boxi maxaraxi mafindima ne baa ra, dulonyi minima ne gbengberen yire. Wulai baree xonyi bara findi ye yire ra.

⁸ Kira mabama naa naxan xili falama, «Kira Seniyeñxi.»

Mixi seniyeñtare mu dangima menni, fo naxan lanma a xa dangi na.

Xaxilitaree mu tima na kira xon ma.

⁹ Yetee nun burunyi sube mu toma naa, fo lasiri mixi.

¹⁰ Alatala naxee xoreyaxi, nee nan gbilenma e xonyi na kira xon ma.

E soma ne Siyoni seewe ra naxan mu nonna.

E jalexinma ne tun.

Sunnunyi nun toore bama ne e ma abadan.

36

Asiriya mange xa masenyi

¹ Mange Xesekiya xa mangeya ne fu nun naani nde ra, Asiriya mange Senaxeribi naxa no Yudaya taa senbemaee ra.

² A to ge na rabade, Asiriya mange naxa a xa soori mange xee Darisalamu mange xon ma, kelife ra Lakisi, a tan nun a xa soori senbemaee. E naxa ti ye yire xungbe fe ma, mixie nu gare soma dennaxee.

³ Xilikiya xa di Eliyakimi, mange xa banxi xunyi, mange xa sebeliti Sebena, nun Asafi xa di Yowa, naxan findixi mange xa keedi ragate ra, nee naxa mini Asiriyaake ralande.

⁴ Asiriya mange rasima singe naxa yi masenyi ti e be, «Wo a fala Xesekiya be, Asiriya mange xungbe yi nan masenxi, <I xaxili tixi munse ra?»

⁵ I woyen fufafu nan tun falaxi! I joxo a ma i bara feere nun senbe soto n gerefe ra? I laxi nde ra, naxan a niyama i xa n matandi?

⁶ I i xa lanlanteya saxi Misirakae nan ma fa? E luxi alo wuri ponpoe naxan girama, a fa i soxo i kilonma a ra temui naxe. Misira mange Firawuna na na ki ne mixi birin be, naxee e xaxili tixi a ra.

⁷ Temunde wo n yaabima ne, «Muxu xaxili tixi muxu Marigi Alatala nan na.» Kono n xa a fala wo be Xesekiya bara ge serexbadee kanade geyae fari, a fa a fala Yudayakae nun Darisalamukae be, «Wo Alatala batu Darisalamu xa serexbade gbansan ne.»»

⁸ «Xa i sa noma soe ragi wulu firin sotide i xa pama ya ma, n marigi Asiriya mange soe fima ne i ma, e naxee ragima.

⁹ Hali i i xaxili ti Misirakae ra, soe ragie nun gisee xa fe ra, i senbe xurun n ma mange xa mixi xuri di nde nofe ra.

¹⁰ Bafe na ra, wo Marigi Alatala xa mu waxi n xa be gere? Alatala nan a falaxi n be, <Siga, i na boxi kana.»

¹¹ Na temui Eliyakimi, Sebena, nun Yowa naxa a fala Asiriya mange rasima be, «Yandi, i xa woyen muxu be Arami xui ra, muxu tan i xa konyie na xui fahaamuma. I naxa woyen muxu be Yuda xui ra pama ya xori naxan na tete fari ma.»

¹² Kono Asiriya mange rasima naxa e yaabi, «N marigi n xeexi yi masenyi falade i xa mange nun i tan nan gbansan be? N mu woyenfe yi mixie fan xa be, naxee doxoxi tete fari yi ki, naxee fama e yete xa gbi fuxi donde nun e yete xoli minde nun wo tan na?»

¹³ Mange rasima naxa keli, a a fala a xui itexi ra Yudaya xui ra, a naxe, «Wo wo tuli mati Asiriya mange xungbe xa masenyi ra,

¹⁴ «Wo naxa tin Xesekiya xa wo madaxu, barima a mu fata wo ratangade n belexe i!

¹⁵ Wo naxa tin a xa wo madaxu wo xaxili tife Alatala ra, a falafe ra, «Alatala muxu rakisima ne, yi taa mu luma Asiriyaake xa mange sagoe.»

¹⁶ Wo naxa wo tuli mati Xesekiya ra de! Asiriya mange yi nan falaxi, «Xa wo tin lude n ma yaamari bun ma, kankan fama ne a xa xee bogisee donde, kankan a xa kolonyi ye min,

¹⁷ han n sa fama wo xaninde boxi nde ma temui naxe, naxan luxi alo wo xa boxi, mengi nun weni fanyi, taami nun weni xee na dennaxee.»

¹⁸ Wo naxa wo tuli mati Xesekiya ra, naxan wama wo madaxufe a falafe ra, «Marigi Alatala won nakisima ne.» Si gbetea xa alae no ne e xa mixie bade Asiriya mange belexe i?

¹⁹ Xamata nun Arapadi xa alae go? Se-farawayimi, Hena nun Iwa xa alae go? Nee bara Samari ba n belexe i?

²⁰ Namanee birin xa alae ya ma, ala mundun a xa mixie rakisixi n belexe i? Alatala tan noma Darisalamu ratangade n ma?»

²¹ Nama naxa dundu, e mu a yaabi, barima mange a fala ne, «Wo naxa a yaabi de.»

²² Xilikiya xa di Eliyakimi, mange xa banxi xunyi, Sebena sebeliti, nun Asafi xa di Yowa keedi ragate, nee naxa siga mange Xesekiya yire e xa sosee iboxxi ra e ma sunnunyi kui, e fa Asiriya mange rasima xa masenyi denteege a be.

37

Mange Xesekiya marasi fenfe Annabi Esayi ra

¹ Mange Xesekiya to na fe me, a naxa a xa donna iboo a ma, a beki dugi ragoro a ma sunnunyi kui, a fa siga Alatala xa banxi kui.

² A naxa a xa banxi xunyi Eliyakimi, a xa sebeliti Sebena, nun seɾeɾeɾeɾeɾeɾe forie xee Amosu xa di Annabi Esayi xon, beki dugi ragoroxi e ma.

³ E naxa a fala a be, Xesekiya yi nan falaxi, «To findixi sunnunyi, jaxankate, nun boɾe mapaxu loxoɾe nan na. A luxi alo die bari temui bara a li, konɔ senbe mu na sonon e xa bari.

⁴ I Marigi Alatala na Asiriya mange xa xera xa masenyi me Ala nijne rasotofe ra, temunde a a jaxankatama ne a xa na woyenyie ma. I xa Ala maxandi alako won ma mixi donxoɾe naxa faxa.»

⁵ Mange Xesekiya xa mixie naxa siga Annabi Esayi yire.

⁶ Esayi naxa a masen e be, «Wo a fala wo xa mange be, Alatala yi masenyi nan tixi, «I naxa gaaxu Asiriya mange xa xera xa marasotofe xa fe ra, a naxee falaxi n be.

⁷ N fama a xaxili mafindide xibaarui nde ra, a fa gbilen a xonyi. N a faxama santidegema ra menni ne.»

⁸ Mange xa xera to gbilen Asiriya mange yire, a naxa a li a xa mange nu bara keli Lakisi, a nu na Libina gerefede.

⁹ Na temui Asiriya mange naxa a kolon a Kusi mange Tirihaka na fafe a gerede. Na kui a man naxa xera xee Xesekiya ma, a falafe ra,

¹⁰ «Wo a fala Yudaya mange Xesekiya be, «I xa ala, i laxi naxan na, na naxa i madaxu de a falafe ra, «Darisalamu mu luma Asiriya mange belexe i.»

¹¹ I a kolon a fanyi ra Asiriya mangee naxan nabaxi pamanee birin na. E e sonto ne a jaxaxi ra. I tan fa fama i bade n yi ra di?

¹² N benbae si naxee bonbo, e xa alae e ratanga ne, alo Gosan, Xarani, Resefa, nun Eden bonsoɾe naxee na Teli Asari?

¹³ Xamata mange, Arapadi mange, Se-farawayimi mange, Hena mange, nun Iwa mange na minden?»

¹⁴ Xesekiya naxa bataaxe rasuxu xerae yi ra, a naxa a xaran. Na dangi xanbi, a naxa te Alatala xa banxi, a a itala Alatala ya i.

¹⁵ Xesekiya naxa Alatala maxandi, a naxe,

¹⁶ «Isirayila Marigi Alatala, naxan magoroxi malekee tagi, i tan nan na dunija birin Marigi ra, i tan nan koore nun boxi daaxi.

¹⁷ Alatala, i i tuli mati a fanyi ra, i xa Senaxeribi xa masenyi rame, naxan a xa mixi xexxi Ala Nijne rasotode.

¹⁸ Alatala, nondi na a ra, Asiriya mangee bara si birin sonto, a e xa fe xun nakana.

¹⁹ E naxa nee xa alae woli te i, e e kana. A nondi ki ma, na kuyee mu findixi Ala ra,

barima ibunadama nan nee yailanxi wuri nun gemɛ ra.

²⁰ Yandi, muxu Marigi Alatala, i xa muxu ratanga Senaxeribi ma, alako dunija birin xa a kolon, a i tan nan keren na Ala ra.»

²¹ Awa, Amosu xa di Annabi Esayi naxa xera xee mange Xesekiya ma, a naxe, «Isirayila Marigi Alatala yi nan masenxi, «N bara i xa maxandi suxu i naxan tixi Asiriya mange Senaxeribi xa fe ra.

²² Alatala xa masenyi nan ya a xili ma, Siyoni taa fama ne yode i ma, Darisalamu tofanyi fa i maberede.

²³ I nde konbixi, i nde maberexi? I sonxoxi nde ma?

I bara i yete igbo Isirayila Seniyentoe ma.

²⁴ I xa xerae bara Marigi rasoto.

I bara a fala, «N tan bara te han Liban geyae fari n ma gisee kui.

N sediri wuri itexie fon, n sipire wuri tofanyie sege fotonyi derexi kui.

²⁵ N tigie ge pamanee ma, n e ye min.

N Nili xure senkinnee birin xorima ne n sanyie ra.»»

²⁶ Alatala naxe, «I mu a mexi ba, n bara yi fee nate nu a rakuya, kafi n i daa temui?

N fa na e rabafe ne.

I tan findixi taa senbemaɛ sontoma nan tun na,

²⁷ na taa mixie senbe mu na e xa ti wo kanke.

Gaaxui nun yaagi nan tun e sotoma.

E luma ne alo jooge xare, alo seɾe naxan na banxi kon na, alo mengi bili naxan xarama beenun a xa bogi.

²⁸ Konɔ n i doxo temui, i mini temui sigafe ra gere sode, i fa temui, n na birin kolon.

I man na n matandi, n na fan kolon.

²⁹ I to bara n matandi na ki, i i yete igbo n ma,

n na n ma xurunde gbakuma ne i joɛ ra, n na n ma karafoe soti i de kui, n i ragbilen i kelide.»

³⁰ Alatala naxe, «Xesekiya, tonxuma nan ya i be:

Toofare wo sansi xori yolonxi nan donma. Tamuna wo sansi bali nan donma.

Konɔ tamuna boore, wo sansie nan donma wo naxee sima wo e xaba,

wo weni min naxan kelima weni bilie ma, wo naxee sima.

³¹ Yuda bonsoɾe naxee kisima,

nee luma ne alo wuri bili naxan sanke na boxi bun ma, a fa a bogi ramini.

³² Barima mixi ndee ratangama ne faxe ma Darisalamu, Siyoni mixi ndee kisima ne. Alatala Senbema a mafurama ne na birin nabade.»

³³ Na kui, Alatala yi masenyi nan tixi Asiriya mange xa fe ra, «A mu soma yi taa kui, a mu xali yo wolima be, a mu tima wo kanke a xa wure lefa ra, a mu bende matema tuganfe ra wo xa tete ra.

³⁴ A gbilenma a fa kira nan na, a mu soma yi taa kui!

Alatala xa masenyi nan na ki.

³⁵ N yi taa makantama ne, n a rakisima ne n xili nun n ma konyi Dawuda xa fe ra.»

³⁶ Na koε ra Alatala xa maleke naxa mini, a sa Asiriya wulu keme tongo solomasaxan nun suuli faxa. A donxoe to keli geesege, e naxa na furee to e ya ma.

³⁷ Na kui, Asiriya mange Senaxeribi naxa gbilen a xonyi Ninewe.

³⁸ Loxoe nde, a to nu na salife a xa ala Nisiri xa banxi kui, Adarameleki nun Sareseri naxa a faxa santidegema ra, e e gi Ararati boxi ma. Esarixadoni naxa ti mange ra a baba Senaxeribi joxoe ra.

38

Xesekiya xa yalanyi

¹ Na loxoe mange Xesekiya naxa fura a paaxi ra. A gbe mu nu luxi a xa faxa. Amosu xa di Annabi Esayi naxa siga a yire, a a fala a be, Alatala yi nan masenxi, «I xa yaamarie fi i xa mixie ma, barima i na faxafe ne yi ki, i mu kisima yi fure ma.»

² Xesekiya naxa a yatagi mafindi banxi kale ma, a Alatala maxandi, a naxe,

³ «Alatala, yandi hinne n na, i a kolon n nan jerexi ne kira tinxixi nan xon ma n ma dunijeigiri kui n boje fiixe ra. N mu i matandi, n mu gbilen i waxonfe foxo ra.» Xesekiya naxa wa ki fanyi ra.

⁴ Annabi Esayi mu nu gexi minide mange banxi tete kui, Alatala man naxa a masen a be, a naxe,

⁵ «Gbilen i xa sa a fala n ma pama yarerati Xesekiya be, i benba Dawuda Marigi Alatala yi nan masenxi, «N bara i xa maxandi me, n bara i yaye to. N i yalanma ne, a xi saxan nde. N je fu nun suuli sama ne i xa simaya xun ma.

⁶ N i tan nun yi taa ratangama ne Asiriya mange ma. N yi taa makantama ne n ma konyi Dawuda xa fe ra.»

⁷ Annabi Esayi naxa a yaabi, «Yi nan findima Alatala xa tonxuma ra i be, alako i xa a kolon a Alatala a xa masenyi rakamalima ne.

⁸ Ala naxe, «N a niyama ne soge niini xa gbilen a xanbi xanbi ma doxo fu Axasi tede ma.» Na temui, soge niini naxa magbilen a xanbi xanbi ma doxo fu a goroxi ki naxe.

⁹ Yudaya mange Xesekiya xa beeti nan ya, a naxan sebexi a to yalan a xa fure ma: ¹⁰ N nu a fala ne nu, «A lanma n xa laaxira yi waxati fanyi n ma dunijeigiri kui?

N ma simaya xa dunke na ki?»

¹¹ N man nu a fala ne nu,

«N mu Alatala toma yi dunija ma sonon, n man mu ibunadama yo toma fa naxan sabatixi yi bende fuji fari.

¹² N ma lingira bara tongo n xun, alo xuruse kante xa leele italama ki naxe. N ma simaya na mafilinfe alo maboε xa gese.

Maboε na ge gese soxode, a donxoe naxan luxi, a na xaba.

Alatala, i tan fan, beenun nummare xa so, i bara n ma simaya rajon.

¹³ N naxa mame ti han geesege, konon i bara n xorie igira alo yete a rabama ki naxe.

Beenun koε xa so, i bara dan ti n ma simaya ma.

¹⁴ N nu n xui xurudi raminima ne alo debelin xoni,

n nu wama ne alo ganbe sunnunxi.

N nu n ya rate koore ma, n nu fa a fala, «N Marigi n na toorofe, i xa n mali.»

¹⁵ «N noma na tagi rabade di?

A tan yati bara n yaabi, a fa n ma duba suxu.

Na kui n fama n jereede yete magore nan kui n ma simaya birin na.

¹⁶ N Marigi, ibunadama kisima na ki ne.

N jengife to na nan ma.»

«I tan bara n ma yalanyi ragbilen n ma, n xa kisi.

¹⁷ I bara n mali na toore kui.

I xa xanunteya bara n natanga faxe ma, i bara n ma yunubie birin woli i kobe ra.

¹⁸ I a kolon a n ma gaburi mu findima matoxoe ra i be,

saya mu i matoxoma,

faxa mixie fan mu i tantuma beeti ra.

Naxee goroma gaburi kui,

nee xaxili mu tixi i xa hinne ra sonon.

¹⁹ Mixi jipe nan i matoxoma, alo n na i matoxofe ki naxe to loxoe.

Babae masenyi tima e xa die be i xa hinne xa fe ra.»

²⁰ Alatala bara n nakisi.

Won xa beeti ba a be korae ra a xa horomobanxi kui.

Won xa lu na raba ra won ma simaya birin na.

²¹ Annabi Esayi nu bara a fala, a e xa fa xore bogi yailan, e a fatu mänge Xesekiya xa fi ma, alako a xa yalan.

²² Xesekiya nu bara a yaabi, «Tɔnxuma mundun a niyama n xa a kolon n man noma tede Alatala xa hɔɔmɔɔbanxi?»

39

Xesekiya Babilɔn mänge xa xεεrae rasenefe

¹ Na temui Babilɔn mänge Merodaki Baladan naxa bataaxe nun buɔa rasanba Xesekiya ma, barima a nu bara Xesekiya furafe nun a yalanfe me.

² Xesekiya naxa na xεεrae rasene, a a xa naafuli birin masen e be, alo gbeti, xεema, surayi, labunde nun ture xiri ɔɔxunme, a xa geresose ragatade nun a xa bannaya birin na dennaxe. Sese mu lu, Xesekiya mu naxan masen e be a xa banxi nun a xa boxi kui.

³ Na dangi xanbi, Annabi Esayi naxa fa Xesekiya yire, a a maxorin, «Na mixie munse falaxi i be? E kelixi minden?» Xesekiya naxa a yaabi, «E kelixi boxi makuye nde ne, dennaxe xili Babilɔn.»

⁴ Esayi man naxa a maxorin, «E munse matoxi i xa banxi kui?» Xesekiya naxa a yaabi, «Se naxan birin na n ma banxi kui. Sese mu luxi n xonyi n mu naxan masenxi e be.»

⁵ Na kui, Annabi Esayi naxa a fala Xesekiya be, «I tuli mati Alatala xa masenyi ra,

⁶ «Lɔxɔe na fafe, yi mixie fama ne i harige birin xaninde Babilɔn, i benbae naxan luxi i yi ra. Alatala xa masenyi nan na ki.

⁷ E fama ne i xa die suxude, i naxee barixi, e e bana Babilɔn mänge be.»

⁸ Xesekiya naxa a fala Esayi be, «Alatala xa masenyi i naxan tixi, a fan.» A na fala ne barima a naxe, «Boɔesa nun kantari tan luma ne be, n ma simaya birin kui.»

40

Ala a xa pama xunsarafe

¹ Ala xa masenyi nan ya:

«Wo xa n ma pama madundu e xa tɔɔre kui.

² Wo xa a fala Darisalamu be a a xa ɔaxankate bara ɔɔn, a xa yunubie sare bara ge fide, a Alatala bara na ragbilan a ma han dɔxɔ firin.»

³ Mixi nde na a xui raminife gbengberen yire a falafe ra,

«Wo xa kira yailan Alatala be, wo sankira matinxin wo Marigi ya ra.

⁴ Gulunba xa ite, geya xa igoro,

kira ɔaaxi xa yailan a fanyi ra.

⁵ Alatala xa nɔre makenenma ne daali birin ya xɔri.»

Alatala xa masenyi yati nan na ki.

⁶ Mixi nde bara a fala n be, «I xui rate.»

N bara a yaabi, «N xa munse fala?»

A naxe, «Adama xa nɔre luxi ne alo sansie.

⁷ E lisima ne, Alatala xa foye e fuge kana.

Adamadie maniyaxi sansie nan na.

⁸ Sansie xarama ne, e fuge kana,

kɔɔ Alatala tan xa masenyi mu kanama abadan.»

⁹ Siyoni, i xa te geya itexi nde fari.

Darisalamu, i xa i xui ite senbe ra limaniya kui.

A fala Yudaya taae be, «Wo Marigi Ala na be.»

¹⁰ Marigi Alatala na fafe senbe ra, nɔe xanxi a belexe i.

Xunnakeli na a be.

¹¹ A mɛenima ne a xa xurusee ma,

a a xa yexe yɔɔre tongoma ne, a e sa a kanke ma,

a e ngae ragbengben.

¹² Nde baa ye maniyaxi a belexe kui?

Nde koore walaxe maniyaxi?

Nde dunija bende maniyaxi?

Nde geyae dɔxɔxi sikeeli ra?

¹³ Nde Alatala Xaxili kolon?

Nde noma marasi fide a ma?

¹⁴ Nde a yamarima? Nde a matinkanma?

Nde fe kolonyi masenma a be?

Nde a masenma a be se yailanma ki naxe?

¹⁵ Namanee luxi ne a be alo se xunxurie.

A e rakelima ne a fanyi ra.

¹⁶ Liban sube birin nalanxi mu serexe gan daaxi lima naxan daxa a be,

Liban fotonyi belebele mu yege lima a xa serexe ganfe ra.

¹⁷ Sese mu pamanee ra a ya i, e findixi a be fe fufafu nan na.

¹⁸ Wo wama Ala maniyafe nde ra?

Wo a misaalima munse ra?

¹⁹ Yirawali kuye nan masolima,

xabui xεema radin a ma,

a fa gbeti yɔɔnɔxonyie yailan a kuye gbakuma naxan na.

²⁰ Setaree wuri nde nan fenma naxan mu kanama mafuren mafuren,

a mixi fen naxan fata a masolide alako a naxa bira.

²¹ Wo mu a kolon? Wo mu na fe mexi kabi temui xonkuye?

Wo mu na fahaamuxi kabi dunija daa temui?

²² A tan nan sabatixi dunija birin xun ma. Dunija mixie luxi ne a be alo katooe.

A tan koore walaxe italaxi ne alo dugi naxan sama leele ma.

²³ A tan nan manglee xun nakanama, a mixi xungbee xa fe magoro.

²⁴ E luxi ne alo sansi naxan si to, kono beenu e xa mo, a fa wuyenyi radin e ma naxan e xarama gben.

Na temui foye xungbe e xaninma ne alo sexe xare.

²⁵ Ala Seniyentoe xa masenyi nan ya:

«Wo n tan Ala maniyama nde ra?

N misaalixi nde be?

²⁶ Wo wo yae rakeli koore ma.

Nde na se yanbaxie daaxi?

Ala nan e yamarima, a e xilie kolon.

A senbe xa saabui ra, sese mu luxi e ma.»

²⁷ «Na kui, wo tan n ma nama, naxan fatanxi Yaxuba ra, naxan findixi Isirayila ra,

munfe ra wo a falama,

«Alatala mu fe toxi naxan doxoxi muxu ma.

Muxu Marigi Alatala mu wama muxu gbe joxofe.»

²⁸ Wo mu a kolon? Wo mu na fe mexi?

Alatala findixi Ala nan na kabi abadan, a dunija yati nan daaxi a fole ra.

A mu taganma, danyi mu na a xaxili ma.

²⁹ A senbe fima ne mixi taganxi ma, a limaniya fi senbetaree ma.

³⁰ Hali dimedie e taganma, segetalae bira-

rama,

³¹ kono naxee e xaxili tima Alatala ra, nee senbe neene sotoma ne, e fa tugan alo segee.

E e jere, e e gi, e mu taganma fefe ma.»

41

Ala nan na Isirayila xa mali ra

¹ «Namance, wo wo sabari.

Si yensenxie, wo limaniya, wo xa wo maso n ma kiiti yire ra.»

² «Nde mixi tixi kira xon ma keli sogetede, wo xa kiiti sama naxan xili ra?

Nde namanee saxi a sagoe, a manglee xa fe igoro a be?

A xa santidegema e xun nakanama ne, a xa xali e rayensen ye.

³ A e kerima ne senbe ra, a man siga yire gbete na rabade.

⁴ Nde na fee ragirixi a xa yaamari ra kabi dunija fole?

N tan Alatala, naxan na fe fole nun fe rajonyi ra,

n tan bara na mooli birin nagiri.»

⁵ «Namance gaaxuma ne na birin ya ra, sie seren gaaxui ra dunija birin.

⁶ E limaniya fima e bore ma, a falafe ra, «Wo wo senbe so!»

⁷ Yirawalie e bore malima alako xema xa sa kuye ma.

E naxe, «A fan na ki ne.»

E kuye banbanma lantumae ra alako a naxa fa bira.»

⁸ «Kono wo tan Isirayila findixi n ma konyi nan na.

N wo tan Yaxuba bonsoe nan sugandixi, naxan fatanxi n xanuntenyi Iburahima bonsoe.

⁹ N wo tongoxi dunija tunxunye nan na, a falafe ra,

«N ma konyi sugandixie nan wo ra, n mu mema naxee ra.»

¹⁰ Wo naxa gaaxu, barima n na wo foxo ra. Wo naxa kontofli, barima n tan nan na wo Marigi Ala ra.

N senbe fima wo ma n belexe tinxinxin na.»

¹¹ «Naxee birin wo maberefe, e fama yaagi nan tun sotode.

Naxee wo fenfe gere ra, e halakima ne, e jon.

¹² Wo na wo yaxuie fen, wo mu fama e tode, barima e loema ne.

Naxee wo fenma gere ra, nee jonma ne.

¹³ Na rabama ne barima n tan nan na wo Marigi Alatala ra,

naxan wo belexe rasuxu, a a fala, «Wo naxa gaaxu, n fafe wo malide.»

¹⁴ Yaxuba bonsoe, wo naxa gaaxu.

Isirayila, wo wo senbe so.

Hali wo findixi mixi xunxurie nan na alo kuli di,

n tan naxan lanxi wo Rakisima ma, naxan findixi wo xa Seniyentoe ra,

n tan yete yati fama ne wo malide.

N xui nan na ki.»

¹⁵ «N a niyama ne wo xa senbe magaaxuxi soto wo yaxuie ya ra.

Wo luma ne alo wure wali se naxan geyae rabooma, a e findi xube ra.

¹⁶ Wo yaxuie rayensenma ne alo xe sa naxee maale bonbo, foye fa maale lagi xanin.

Wo seewama ne Alatala ra, wo Isirayila xa Seniyentoe tantuma ne.»

¹⁷ «Misikiinee nun setaree ye fenma, kono e mu a toma.

E nenyi xarama ye xoli ra.

Kono n tan Alatala, n e xa maxandi tongoma ne.

N tan Isirayila Marigi Ala, n mu neemuma e ma.

¹⁸ N xuree rabooma ne geya maxaraxie ma, n dulonyi raminima ma gulunbae kui.

N gbengberenyi mafindima ne ye yire ra.

19 N sediri, kasiya, miriti, nun oliwi wuri bilie sima ne gbengberenyi ma. N sipire, orimi, nun buyisi sansi bilie si wula i,

20 alako noma xa na to, e fa fahaamui soto, a na birin findixi Isirayila xa Seniyentoe Alatala senbe wali nan na.»

21 Alatala naxe, «Wo fa, wo wo xa marakorosi masen n be.

Wo xa na birin tagi raba a fanyi ra Yaxuba Marigi be.

22 Wo xa fa wo xa kuyee ra alako e xa a fala muxu be fe naxee fama rabade.

Fe naxee singe rabaxi, e xa e raba ki fala muxu be,

alako muxu xa xaxili soto na kui.

E xa a fala muxu be fe naxan fama rabade,

23 alako muxu xa a kolon a e findixi alae nan na.

E xa fe nde raba, a na findi fefe yo ra, naxan noma muxu de ixarade, muxu xa gaaxu e ya ra.

24 Wo tan kuyee, «Wo mu noma na sese ra, wo tide yo mu na.

Mixi naxan wo batuma, na mixi findixi mixi xonxi nan na.»

25 «N bara mixi nde rakeli koola mabiri, a fama n xili ra kelife sogetede mabiri.

A mangee iboronma ne alo fene rafale bende iboronma ki naxe.

26 Nde na fe masenxi kabi a fole, alako muxu xa na kolon beenun a xa raba?

Nde na falaxi, alako muxu xa a kolon nondi fale nan a ra?

Kuye yo mu na fe masen.

Kuye yo mu na xibaarui fi.

Kuye yo mu e xui ite.

27 N tan nan na singe masen Siyoni be, «Yi nan fama rabade.»

N tan xera nan xee Darisalamu.

28 N naxan toma yi kuyee tagi, keren mu na naxan noma maseniyi nde tide,

naxan noma n ma maxorinyie yaabide.

29 Wo xa e mato: Kuye fufafu nan e ra!

E wali foxi yo mu na!

Sese mu na yi kuyee ra!»

42

Alatala xa Konyi Sugandixi

1 N ma Konyi Sugandixi nan yi ki, n noxo saxi naxan xon ma,

n naxan xanuma n nii birin na.

N bara n Xaxili ragoro a ma.

A tinxinyi masenma ne pamanee be,

2 kono a mu xaarjema e ma, a mu saxonxe ratema e ma,

a mu a yete igboma.

3 A mu kale kuntinxi igirama, a mu lanpui dexex xuri raxubenma.

A kiiti sama a scriye ki nan ma.

4 A mu dagalanma, a mu birama, han a ge tinxinyi rasabatide dunija ma.

Namance xaxili tima a xa yaamari tinxinxin nan na.

5 Alatala Nondi Kanyi xa maseniyi nan ya, Ala naxan koore daa, a a walaxe itala, naxan boxi daa, a nun se birin naxan toma naa,

naxan jengi fixi dunija mixie ma, alako e xa dunija igiri.

6 «N tan Alatala nan na, naxan i xexxi, naxan i makantaxi, naxan a niya i xa findi saate saabui ra ibunadama be,

naxan a niya i xa findi naiyalanyi ra pamanee be,

7 alako i xa donxue ya raboo, i xa geelimanie ramini geeli, i xa mixie xoreya naxee na dimi kui.»

8 «Alatala nan n na, n xili nan na ki.

N mu wama n firin nde xon, n mu tinna n ma matoxoe xa fi kuyee ma.

9 N ma maseniyi singee bara rakamali, n man fe neene masenma ne wo be naxan fama rakamalide.

N nee xa fe rakolon wo ra beenu e xa raba.»

10 «Wo xa beeti neene ba Alatala be, wo a matoxo sa keli dunija baanyi ra, wo tan naxee biyaasima baa xun ma, wo tan naxee baloma baa kui, wo tan naxee sabatixi pamanee kui.

11 Gbengberenyi nun taee xa e xui ite,

Kedarikae sabatixi dennaxe.

Selakae xa e seewe xui ite geyae fari.

12 E xa Alatala matoxo alo a lan a xa matoxo ki naxe.

Namane birin xa a matoxo.

13 Alatala minima ne alo jalama, a boje te gere xa fe ra, a gereso xui ramini senbe ra.»

14 «Kabi a rakuya n sabarixi, n dunduxi, n nan n yete suxuxi.

Kono yakosi n nan n xui ramini alo gine naxan di barife.

15 N sansie ralisima ne geyae fari,

geya findi gbengberenyi ra.

N xuree mafindima ne xare ra,

n ye yiree xori.

16 N donxue raparjema ne kira nde ra, e mu naxan kolon,

n dimi findi e be naiyalanyi ra,

n boxi magexi findi boxi saxi ra e jereema dennaxe.

N na nan yati rabama e be, n mu e rabeɓinma.

¹⁷ Naxee e xaxili tixi kuyee ra, e gbilenma ne yaagi kui.

Na kuyee yailanxi wure raxunuxi nan tun na,

konɔ na mixie a falama e be, <Wo findixi won ma alae nan na.>

¹⁸ «Tulixorie, wo wo tuli mati.

Dɔnxuie, wo wo ya ti n na.

¹⁹ Nde dɔnxuxi, xa n ma konyi xa mu a ra? Nde tuli xorixi, xa n n ma xera xa mu a ra?

Nde dɔnxuxi, xa n ma konyi boɓe saxi xa mu a ra?

²⁰ Wo bara fe gbeɓbe to, konɔ wo mu wo ɓoxo saxi e xon ma.

E bara e tuli mati, konɔ e mu fefe fahaamuxi.

²¹ Tinxinyi to rafan Alatala ma, a bara wa a xa seriye binyafe, nama xa a kolon.

²² Konɔ yi nama xun bara rakana, e suxuxi yili nun geeli nan kui.

E yaxuie bara e xanin, mixi yo mu na naxan e rakisima, mixi yo mu na naxan maxandi tima e be e xa gbilen.»

²³ Nde a tuli matima na fee ra wo ya ma? Nde a ɓoxo sama na fee xon ma temui naxan sa fama?

²⁴ Nde Yaxuba soxi muɓeti yi ra?

Nde Isirayila soxi kasaratie yi ra?

Alatala xa mu a ra, won yunubi rabaxi naxan na?

E mu waxi jerefe a xa kira xa xon ma, e man mu e tuli matixi a xa seriye xa ra.

²⁵ Na kui a naxa a xa xone dusu Isirayila xun na,

a niya gere xa e xun nakana.

Na te bara dexɛ e rabilinyi, konɔ e mu e ɓoxo saxi na xon ma.

43

Isirayila Rakisima kerenyi

¹ Alatala xa masenyi nan ya, naxan Yaxuba daaxi, naxan Isirayila yailanxi bende ra:

«Hali wo mu gaaxu, barima n bara wo xun sara,

n bara wo xili wo xili ra, barima n gbe nan wo ra.

² Wo na baa igiri, won birin nan a ra.

Wo na xure igiri, a mu wo xaninma.

Wo na dangi te xora, a mu wo ganma, a mu wo toɗoɗma,

³ barima n tan Alatala nan na wo Marigi Ala ra,

Isirayila xa Seniyentoe, wo Rakisima.

N Misira nan fixi i xunsare ra,

n Etiyopi nun Seba fixi wo ɓoxoe nan na.

⁴ Wo tide to gbo n be n ma xanunteya xa fe ra,

n mixie nan bama wo ɓoxoe ra, n nama fi wo nii rakisife ra.

⁵ Wo naxa gaaxu, n na wo foxo ra.

N fama ne wo bonsoe ra, kelife sogetede nun sogerode mabiri,

⁶ n fama wo xilide kelife yirefanyi nun koola ma.

<Wo fa n ma die ra, kelife yire makuye,

⁷ e birin naxee xilixi n xili ra,

n naxan daaxi n ma nore xa fe ra.>

⁸ Namae xa fa naxee ya na konɔ e mu se toma,

e tuli na konɔ e mu fe mema.

⁹ Namae nun sie xa e malan.

Nde na e ya ma naxan nu bara yi fe masen won be beenu a xa raba?

E xa seedee ramini, naxee noma a fe rafiixede,

alako booree xa a kolon a nondi na a ra.»

¹⁰ Alatala xa masenyi nan ya,

«Wo tan nan na n ma seedee ra, n ma konyi sugandixi,

alako wo xa n kolon, wo xa la n na.

Ala yo mu nu na n ya ra, Ala yo mu fama n xanbi ra.

¹¹ N tan keren nan na Alatala ra.

Mixi rakisima yo mu na bafe n tan na.

¹² N tan nan nondi masenxi, n tan nan wo rakisixi,

n tan nan fe neene masenma wo be.

Ala xone nde xa mu n na wo tagi.

Wo tan nan na n ma seedee ra a n keren nan na Ala ra.

¹³ Kabi folo folo n tan nan Ala ra.

Mixi yo mu noma mixi bade n belexɛ,

mixi yo mu noma n ma fe rabaxi masarade.»

¹⁴ Alatala xa masenyi nan ya,

Ala naxan wo xun sara,

Ala naxan findixi Isirayila xa Seniyentoe ra.

A naxe, «N yaamari fima ne Babilon geelimanie xa fa e xa kunkuie kui, e nu laxi naxee ra.

¹⁵ Alatala na n tan nan na, wo xa Seniyentoe,

naxan Isirayila daa, naxan findixi wo xa mange ra.»

¹⁶ Alatala xa masenyi nan ya, Ala naxan kira boɓ baa tagi,

naxan dangide ramini moronyie xora,

¹⁷ naxan a niya soori ragi see nun soe ragie xa kata dangide menni,

e fa lu baa xora abadan, e mu te.

Na soori gali xubenxi ne alo lanpui
xubenma ki naxe.

¹⁸ «Wo naxa wo majoxun fe singee ma,
wo fe forie lu na.

¹⁹ Wo mu a toxi, n na fe neenee rabafe?
Wo mu gexi na kolonde?

N na kira nde boofe gbengberenyi ma,
n na xuree raminife yire maxaraxi ma.

²⁰ Burunyi daalise n matoxoma,
alo wulai bare nun xundi, barima n ye
raminima gbengberenyi ma,
n xure xungbee raboo yire maxaraxi ma,
alako n ma pama sugandixi xa ye min,
²¹ alako n pama naxan daaxi a xa n
matoxo.»

²² «Yaxuba, wo mu maxandi tima n xili ra.
Isirayila, wo mu fefe rabafe birafe ra n
foxo ra.

²³ Wo mu tin yexee bade serexe ra n be,
wo mu tin n binyade serexe ra.
N mu kote doxoxi wo xun ma sansi serexe
ra,

n mu wo karaxan surayi ganfe ra.

²⁴ Wo mu labunde fanyi sara n be,
wo mu ninge ture gbege ba serexe ra.
Wo naxan nabaxi, wo bara n natagan wo
xa yunubie ra,
wo bara n naxono wo xa paaxuna ra.»

²⁵ «N tan nan a ra, naxan i xa yunubie
xafarima n xili xa fe ra,
n fa neemu i xa yunubie ma feo.

²⁶ I xa i xa fe dangixi masen n be,
won xa a mato kiiti na ki naxe.

²⁷ I benba singe yunubi raba ne.
I xa yarerati muruta ne n xili ma.

²⁸ Na nan a ra, n fama i xa srexedubee
rayaagide,
naxee walima n ma horomolingira kui.

N a niyama ne Yaxuba bonsoe xun xa
rakana,
Isirayila bonsoe xa yaagi.»

44

Kuye yailanma xa wali

¹ «N ma konyi Yaxuba bonsoe, wo xa wo
tuli mati,
n ma pama sugandixi Isirayila, wo xa n xui
rame.

² Alatala xa masenyi nan ya,
naxan wo daaxi wo nga tege i,
naxan wo bun tima.

N ma konyi Yaxuba, hali i mu hanme,
wo tan Yesurun n naxan sugandixi,

³ barima n ye ragoroma ne wo xa boxi
maxaraxi ma,
n xure raminima ne gbengberen yire ma.

N nan n Xaxili ragoroma ne wo bonsoe ma,
n barake sama ne wo xa die ma.

⁴ E fanma ne alo jooge naxan toma fiili
tagi,

alo wuri naxee sixi xure de i.

⁵ Nde a falama ne, «Alatala gbe nan n na,
a Yaxuba xili sa a xun ma.

Nde a sebema ne a belexe ma, «Alatala
gbe,»

a Isirayila xili sa a xun ma.»

⁶ «Alatala xa masenyi nan ya,
Alatala Senbema naxan findixi Isirayila
mange nun a rakisima ra.

N tan nan na fe fole ra, n tan nan na fe
raponyi ra.

Ala gbete yo mu na bafe n tan na.

⁷ Nde maniyaxi n tan na? A xa na fala.

Na kanyi xa woyen ba, a xa fe dangixi
masen kabi n ma pama daa temui.

A xa fe masen naxan fama rabade, iyo a
xa na fala kene ma.

⁸ Wo naxa gaaxu, wo naxa seren.

N mu na masenxi wo be xe, beenu na fee
xa raba?

N ma seedee nan wo ra.

Ala gbete na na, ba n tan na?

Ade, fanye gbete mu na hali keren.»

⁹ Fuyantee nan kuye yailanmae ra.

E xa wali tide yo mu na.

E xa seedee ya mu na, e xaxili ifuxi.

E fama lude na yaagi nan kui.

¹⁰ Nde kuye yailanma, naxan mu noma a
malide fefe ra?

¹¹ Na kanyie yaagima ne.

Adamadi nan tun na e ra.

E birin xa e malan, e xa ti n ya ra.

N e birin nagoroma ne gaaxui nun
naxankate ra.

¹² Kuye yailanma wure xabuma te xora,
a kuyee yailan derema ra, a a rawali a yete
senbe ra.

Kaame nun ye xoli luma ne a suxu ra, a fa
tagan.

¹³ Kamuderi luuti italama ne a maniyafe
ra, a a korin.

A wali folo wali see ra,

a a yailan han a lu alo mixi tofanyi naxan
tima a xa banxi kui.

¹⁴ A nu wuri ndee si fotonyi yire,
a mame ti han tune ye a ramo, a fa a sege.

¹⁵ A nde findi yege ra, alako xinbeli naxa a
suxu,
a nde rawali taami ganfe ra.

Kono naxan luxi, a na findi ala ra a naxan
batuma,
a kuye rafala, a suyidi a be.

¹⁶ A seeti findi yege ra,
a sube ganma naxan na,

a fa a dege, a a fala, «Yi te fan. Xinbeli mu
n suxuma be.»

17 A wuri donxɔɛ nan findima a xa kuye ala ra,

a suyidi naxan be a batufe ra.

A maxandi ti a be, a falafe ra,

«N nakisi, barima i tan nan n ma ala ra.»

18 Kɔnɔ na mixi mu gexi fahaamui sɔtɔde.

A luxi alo donxui naxan mu se toma,

a xaxili mu fata fee tagi rabade.

19 Sese mu a a bɔɛ ratima sɔnɔn, a xa a maɔɔxun,

«N bara wuri seeti sa te i,

alako n xa taami nun sube gan a te wole ra n naxan donma.

A lanma n xa na wuri donxɔɛ rafala kuye ra Ala naxan xɔnma?

N xa n suyidi wuri xuntunyi be?»

20 Na kuye yailanma birama se nan fɔxɔ ra naxan findima te xube ra.

A bɔɛ bara a yete yanfa.

A mu fata a yete rakiside,

a man mu xaxili sɔtɔ a falafe ra, «N naxan tixi n belexe ra wule ala nan a ra.»

21 «Yaxuba bɔnsɔɛ, wo xa ratu yi fee ma, wo tan Isirayila nama naxan findixi n ma konyi ra.

N wo daa ne, alako wo xa findi n ma konyi ra.

Isirayila, n mu neemuma wo ma.

22 N bara wo xa yunubie xafari, wo naxan sɔtɔ wo xa murute kui,

n bara nee ba naa alo nuxui bama koore ma ki naxe.

Wo xa gbilen n ma, barima n bara wo xun sara.»

23 Koore xa seewa Alatala xa wali xa fe ra. Bɔxi bunyi xa a xui ramini.

Geyae xa e xui ite alo wuri naxee na fotonyi kui,

barima Alatala bara Yaxuba xun sara,

a bara a nɔɛ masen Isirayila ya ma.

24 Wo Rakisima Alatala xa masenyi nan ya naxan wo rafalaxi wo nga tɛɛge,

«N tan, Alatala nan n na, naxan fe birin daaxi,

naxan koore itala,

naxan bɔxi rafala a belexe ra,

25 naxan namijɔnme wule falee xa tɔnxumae kana,

naxan sematɔe rayaagi,

naxan lonnilae xa marasi mafindi lonnitarepa ra,

26 naxan a xa namijɔnme konyie xa masenyie rakamali,

naxan a xa xɛɛrae xui findi nɔndi ra,

naxan a masenma Darisalamu xa fe ra, <Nama fama sabatide naa,>

naxan a masenma Yudaya taee xa fe ra, <E man fama ne tide,>

27 naxan a falama baa be, <Xara, n i xa ye raxɔrima ne,>

28 naxan mange Sirusi xɛema a sago rabade, alo xuruse madonyi a rabama ki naxe,

naxan a masenma Darisalamu xa fe ra, <A man xa ti,>

naxan a masenma hɔrɔmɔbanxi xa fe ra, <A man xa ti!>»

45

Ala xa wali nun Sirusi

1 Alatala xa masenyi nan ya a xa mixi sugandixi Sirusi be,

a naxan xɛɛxi jamanɛe xun nakanafe ra, e xa lu a xa yaamari bun ma,

a naadee rabixi naxan be alako a xa wali xa sɔɔneya.

2 «N tima ne i ya ra, n tentenyi magoro i be,

n wure gbeeli naadee kana, n wure naadee yensen ye i ya ra.

3 N naafuli nɔxunxi fima ne i ma, alako i xa a kolon n tan nan Isirayila Marigi Alatala ra,

naxan i xilixi i xili yati ra.

4 N ma konyi Yaxuba xa fe ra,

n ma nama sugandixi Isirayila, n i xilixi i xili nan na, n binye fima ne i ma hali i to mu n kolonxi sinden.

5 N tan nan na Alatala ra,

Ala gbete yo mu na bafe n tan na.

N senbe fima ne i ma hali i to mu n kolonxi sinden.

6 Na kui mixi birin fama ne a kolonde a Ala kerenyi nan n na,

kelife sogetede han sogegode,

Ala gbete yo mu na.

7 N tan nan koore iyalanma, n dimi rasin, n tan nan heri ramini, n gbaloe raba.

N tan Alatala na n na fee birin nabama.»

8 «Tunɛ ye xa goro kelife koore ma, nuxui xa rabi ye ramini fe ra.

Bɔxi fan xa rabi na ye sɔtɔfe ra.

Kisi xa sɔtɔ alo sansi bulama ki naxe, tinxinyi xa lu na.

N tan Alatala nan na birin daaxi.»

9 Naxankate na mixi be, naxan a yailanma matandima,

naxan findixi feɛɛ xuntunyi tun na.

Bende doloxi a falama feɛɛ yailanma be, «I n yailanfe munse ra? I xa wali mu fan!»

10 Naxankate na mixi be, naxan a falama a baba nun a nga be,

«Wo munse barixi?»

11 Alatala xa masenyi nan ya,

Isirayila xa Seniyentɔe naxan wo daaxi,

«Wo wama n maxɔrinfe tina fe nan ma n naxan nabama n ma die ra?»

Wo wama n yamarife n ma wali xa fe nan na?

¹² N tan nan boxi yailanxi, n fa mixi daa a fari.

N tan nan koore itala n belexe ra, n tunbuie yamari.

¹³ N tan nan man Sirusi xεema n ma tinxinyi xa fe ra.

N kira rabooma ne a be alako a xa n ma taa ti,
a xa n ma nama xorooya xunsare xanbi.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁴ Alatala xa masenyi nan ya,
«Misira nun Etiyopi xa naafuli luma ne i yi ra,
Sebakae findima ne i xa konyie ra,
e bira i foxo ra yolonxonyi kui, e suyidi i be, e a fala i be,
«Ala na i foxo ra, a maniyε mu na, Ala gbete mu na.»»

¹⁵ Isirayila Marigi Ala, a Rakisima,
Ala nan i ra, naxan mu a yetε masenma kene ma.

¹⁶ Kuye yailanmae fama ne lude yaagi kui, e e birin xanin,

¹⁷ kono Alatala Isirayila tan rakisima ne abadan,
a mu fama yaagide feo.

¹⁸ Alatala naxan koore daaxi, naxan firin nde mu na,
naxan dunija daaxi a ki nun a kepa nan ma,
a fa adamadie rasabati a ma,
a fa a fala, «Alatala nan na, Ala gbete yo mu na.

¹⁹ N mu woyenxi dunxui xa ra de.
N mu a fala Yaxuba bonsoε be e xa n fen na ki tun.

N tan Alatala nondi nan falama, n tinxinyi nan masenma.»

²⁰ «Wo wo malan, wo fa, wo wo maso, wo tan mixi gixie kelife jamanεe ma,
Kuye batuie mu sese kolon,
e kuye maxandima naxee mu noma mixi rakiside.

²¹ Wo wo xui ramini, wo xa marakolonyi ti e be.

E xa e bore rasi.
Nde yi masenyi tixi kabi temui xonkuye?
N tan xa mu a ra?

Ala gbete yo mu na bafe n tan na,
Ala naxan tinxin, naxan mixi rakisima.

²² Wo xa gbilen n ma, wo tan naxee kelima dunija tunxunye ma,
alako wo xa kisi soto,
barima Ala gbete yo mu na bafe n tan na.

²³ N bara n kali n yetε ra nondi ki ma,
n ma masenyi mu kanama fefe ma.

Xinbi birin sinma ne n bun ma,

kali birin nabama n tan nan xili ra.

²⁴ Nama a falama ne n be,
«Tinxinyi nun senbe toma i tan Alatala nan gbansan yi.»»

Mixi naxee nu murutaxi a ma,
e fama ne a yire yaagi kui.

²⁵ Kono Isirayila bonsoε gbe joxoma ne Alatala saabui ra,
e fa xunnakeli soto.

46

Babilon xa alae

¹ Babilon xa kuye Beli a xinbi sinma.
A xa kuye Nebo fan a felenma boxi ma.

Sofalee e bendunma xanin se fari.
Na kote binya, a sofalee rataganma ne.

² E mu no na kuyee ratangade.

E birin xa siga konyiya kui.

³ «Yaxuba bonsoε, wo wo tuli mati n na.
Isirayilaka naxee luxi, wo wo tuli mati n na.

Kabi wo barixi temui naxe, n bara wo xanin n belexe, n bara wo bun ti.

⁴ N nu na raba ne han wo fori waxati.

Wo xunxεe to nu fixεema, n tan nan man nu wo bun tima.

N to wo daa, n man nu wo malima ne, n wo xanin, n wo rakisi.

⁵ Wo n ma maniyε toma minden? Wo n firin nde kolon?

⁶ Naafuli kanyi xεema nun gbete raminima,
a a sa sikeeli fari,

alako xabui xa kuye nde yailan a be,
a a xinbi sinma naxan be a batufe ra.

⁷ E na tongo, e a doxo e tunki fari, e a xanin yire, e a tima dennaxe.

Menni a tixi tun, a mu sigama dede.

Hali mixi nde a mawa a be, a mu a yaabima,

a mu mixi ratangama a xa toore ma.»

⁸ «Wo tan murutεlae, wo xa ratu na fee ma,
alako wo xa no kisode.

⁹ Wo xa ratu n naxan nabaxi temui dangixi.
Ala gbete yo mu na bafe n tan na, n firin nde mu na.

¹⁰ Ala gbete mu na naxan fe masenma beenun a xa raba,
naxan noma a falade,

«N waxonfe fama ne rakamalide. N tan nan a ragirima.»

¹¹ N tan nan xoni nde xilima kelife sogetede mabiri,

naxan n waxonfe rabama n be.

Iyo, n naxan falaxi, n a rabama ne,
n naxan natexi, n a rakamalima ne.

¹² Wo wo tuli mati n na, wo tan naxee xaxili xoroxo,

wo tan naxee makuyaxi tinxinyi ra.

13 N ma kiiti tinxixi bara makore, a mu makuya feo.
N fama n ma kisi fan na, a mu buma.
N Siyon rakisima ne,
N nan n ma nore ragoroma ne Isirayila ma.»

47

Babilon birafe

1 «Babilon taa, keli i xa kibanyi kui, i doxo boxi ma.
I xa tofanyi nun i xa bannaya bama ne i yi.
2 Wali see tongo kuri sofe ra.
I xa mafelenyi bama ne i ma, i xa dugi mate, i xure igiri i mageli ra.
3 I paiboma ne yaagi kui,
n fama ne n gbe joxode kinikini xanbi.»
4 Alatala Senbema nan findi muxu xun-sarama ra, Isirayila xa Seniyeñtœ.
5 «Babilon pama, wo doxo, wo wo de balan.
Wo xa mangeya bara jon.
6 N nu xoxoxi n ma pama ma, n fa e ke tongomae xun nakana.
N naxa e lu wo sagoe, konɔ wo mu kinikini e ma fefe ma.
Hali forie, wo bara e paxankata a jaaxi ra.
7 Wo nu a falama ne, <N ma mangeya mu jonma abadan!>
Konɔ wo mu wo joxoxi saxi fe xon ma naxan noma wo lide.»

8 «Yakosi wo wo tuli mati n na,
wo tan banna naxee a mapoxunxi a fefe mu noma wo toorode,
naxee a falama, <N keren nan tide gbo dunija,
n mu findima kaape ra, n ma die mu bama n yi.>
9 Konɔ n xa a fala wo be, na fe firinyie wo lima ne fejen keren kui.
Wo ganma ne wo xa die ra, wo findi kaape ra
hali wo duureya nun karamoxo wali rawuya.
10 Wo nu laxi wo xa jaaxuna nan na,
wo joxo a ma na mu toma.
Wo xa fe kolonyi bara wo madaxu.
Wo bara a fala wo boje ma, <N keren nan be, n tan nan gbansan tide gbo.>
11 Gbaloe fama ne wo lide, wo mu noma wo yete ratangade naxan ma wo xa naafuli ra,
gbaloe naxan wo terennama.»

12 «Wo to laxi na fe mooli nan na, wo xa lu wo xa duureya,
nun wo xa manduruya kui wo darixi naxan na.
Wo a mapoxun a na sooneyama ne wo be,
wo fa geeni wo yaxui xun ma,

13 konɔ na birin fama ne wo ratagande.
Wo xa se matoe xili, naxee koore matoma,
e fe fala naxan fama wo lide.

14 Nee tan fan luma ne alo sexe naxan ganma te ra.

E mu noma e yete rakiside te xora.
Sese mu luma e yi ra, hali te xunxuri e doxoma naxan seeti ma xinbeli temui.

15 E mu noma fefe rabade wo be,
hali wo to bara wo xaxili ti e ra kabi wo dimedi temui.

E sigama ne yare e xa kira jaaxi xon ma.
Mixi yo mu noma wo rakiside.»

48

Isirayila nun Ala xa lanyi

1 «Yaxuba bonsœ naxan xili Isirayila,
naxan fatanxi Yudaya ra,
wo wo tuli mati n na.
Wo tan naxee wo kalima Alatala xili ra,
wo tan naxee Isirayila Marigi Ala maxandima tinxintareya kui,
2 wo tan naxee wo yete xilima Taa Seniyeñxi Kanyie,
wo tan naxee wo xaxili tima Isirayila Marigi Alatala ra,
3 n naxan masenxi wo be temui dangixi, n bara ge na ragiride.
4 N to a kolon wo xaxili xoxoxo alo wure,
5 n naxa wo rakolon na fe ra beenun a xa raba,
alako wo naxa fa a fala,
<Muxu xa kuye wuri daaxie nun wure daaxie nan na fe natexi.>
6 Wo bara na me? Wo bara so na fe kui?»

«Yakosi n fe neñeñe masenma ne wo be,
naxee nu bara noxon wo ma.

7 Nee minixi yi waxati ne,
wo mu naxee kolon.
Na kui wo mu noma a falade, <Iyo, muxu nu nee kolon.>

8 Wo mu na fee fahaamuxi temui dangixi barima wo tuli xoxoxo.

Yanfantee nan wo ra kabi wo bari temui.

9 N xili xa fe ra, n mu n ma xone ramini wo ma kerenyi ra.

N ma matoxœ xa fe ra, n mu wo rabolo.

10 N bara wo mato,
konɔ n mu a rabaxi alo xabui a rabama ki naxe gbeti ra.

N wo matoma toore nan saabui ra.

11 N yi rabama n yete be alako n xili naxa kana,

alako n ma matoxœ naxa fi n firin nde ma.»

12 «Yaxuba bonsœ, wo wo tuli mati n na.
Isirayila n naxan xilixi, wo wo tuli mati n na.

N tan nan na a singe ra, n tan nan na a donxɔɛ ra.

¹³ N belexɛ nan dunɪɲa bunyi saxi, n senbe nan koore italaxi.

N na e xili, e tima ne keren na.»

¹⁴ «Wo xa wo malan, wo xa wo tuli mati n na.

Kuye mundun bara yi fe masen wo be beenun a xa raba?

Alatala bara mixi nde sugandi naxan a sagoɛ rabama Babilon na, naxan e xili xun nakanama.

¹⁵ Iyo, n tan yati bara n ma masenyi ti, n bara a xili, a xa na wali rakamali.»

¹⁶ «Wo wo maso n na, wo xa wo tuli mati. Kabi a fɔɛ, n mu wɔyɛn dunxui ra. Na fe rabama n ya xɔri.»

Yakɔsi, n Marigi Alatala na n xɛɛfe, a a Xaxili ragoroxi n ma.

¹⁷ Wo Rakisima Alatala, Isirayila xa Seniyentɔɛ, a xa masenyi nan ya, «N tan findixi wo Marigi Alatala nan na, naxan wo xa fe soɔneya ki masenma, naxan wo rapɛrɛma pɛrɛ ki fanyi ra.

¹⁸ Xa wo wo ɲɔxɔ sa n ma seriye xɔn ma nu, boɲɛsa nun kisi nu gboma ne wo yi ra alo ye naxan na baa ma.

¹⁹ Wo bɔnsɔɛ nu wuyama ne alo mɛyenyi naxan na baa de ra, wo xa die xilie mu nu bama n ya i.

²⁰ Wo xa keli Babilon sɛwɛ xui ra.

Wo xa na masen dunɪɲa birin be.

Wo xa a fala, «Alatala bara a konyi Yaxuba xun sara.»

²¹ Ye xɔli mu luma e ma gbengberenyi ma, a fanye iboɔma, a ye ramini a kui.

²² Mixi ɲaaxi xa fe mu soɔneyama.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

49

Alatala xa konyi

¹ Si yensenxie, wo xa wo tuli mati n na.

Yire makuyee, wo xa wo ɲɔxɔ sa n wɔyɛn xui xɔn ma.

Alatala n xili ne kabi n nga tege,

a naxa n xili fala beenun n xa mini foye ra.

² A naxa n de lu alo santidegɛma xɛpɛnxi a belexɛ,

a naxa n findi xali ɲɔɛ rameluxi ra,

a naxa n sa a xa xali gbɔnfɔɛ kui.

³ A naxa a fala n be, «Isirayila, n ma konyi nan i ra,

n na n ma nɔrɛ masenma naxan saabui ra.»

⁴ Kɔnɔ n naxa a yaabi, «N ma wali mu soɔneyaxi,

n bara kata, kɔnɔ fufafu na a ra.

N ma wali sare na n Marigi Alatala nan yi.»

⁵ Na kui Alatala naxa masenyi nde ti, naxan n daa n nga tege i, n xa findi a xa konyi ra,

alako n xa Yaxuba bɔnsɔɛ ragbilen a ma, Isirayila pama man xa malan a fe ma.

Alatala bara binye xungbe fi n ma, a tan naxan findixi n senbe ra.

⁶ A naxɛ, «Yaxuba bɔnsɔɛ Isirayila ragbilenfe n ma,

wali na a ra naxan xurun i be n ma konyi. N man i findima ne naiyalanyi ra si gbeteɛ be,

alako n ma kisi xa masen dunɪɲa yire birin.»

⁷ Alatala xa masenyi nan ya,

Alatala naxan findixi Isirayila Xunsarama ra, Isirayila xa Seniyentɔɛ,

won bɔnsɔɛ naxan xɔnxi,

naxan walixi mangɛɛ be,

«Mangɛɛ na wo to, e tima ne,

kuntigie na wo to, e e xinbi sinma ne wo bun ma,

barima dugutege Alatala naxan Isirayila xa Seniyentɔɛ ra,

na nan wo sugandixi.»

⁸ Alatala xa masenyi nan ya,

«N wo yaabima yaabi temui ne,

n wo rakisima kisi lɔxɔɛ ne.

N wo makantama ne,

n wo tima ne alo pama n saate tongo naxan be,

alako wo xa boxi xa fan, naxan kanaxi a xa yailan.

⁹ Geelimanie minima ne,

mixi naxee na dimi xɔɔra, nee xɔrɛya sɔtɔma ne.

¹⁰ E luma ne alo xurusee naxee e demadonma fiilie ma,

kaame nun ye xɔli mu e suxuma,

kuyefure nun soge xɔne mu e tɔɔrɔma.

E rahinnɛma nan luma e rapɛrɛ ra,

a e xun ti dulon yire ra.

¹¹ Tentenyi ragoroma ne, yili rafe, alako e xa kira xa fan.

¹² E fama ne kelife yire makuye,

kelife kɔɔla nun sogegorode ma,

kelife Asuwan boxi ma.»

¹³ «Naxee na koore ma, e xa e sɛwɛ xui ite,

naxee na boxi ma, e xa pɛlexin,

naxee na gɛyae fari, e xa beɛti ba,

barima Alatala a xa pama maunduma ne,

a kinikini tɔɔrɔ mixie ma.»

¹⁴ Kɔnɔ Siyonkae nu a falama ne,

«Alatala bara muxu rabolo,

Muxu Marigi bara nεemu muxu ma.»

15 «Dinge noma nεemude a xa diyore ma?
A mu kinikinima xe a xa di ma?

Hali a tan nεemu,

n tan mu nεemuma wo ma.

16 Wo xilie korinxi n belexe kui,
n yae tixi ne i xa banxi ra temui birin.

17 Wo xa die na gbilenfe wo xonyi.

Naxee wo tooroxi, nee na kelife wo xun
ma.

18 Wo wo ya ite. Wo xa die bara e malan,
e na fafe.

N tan Alatala bara n kali n yete ra,
wo xa mixie fama ne lude wo seeti ma,
alo dugi tofanyie luma gine ma ki naxe a
xa futi xiri loxoε.»

19 «Hali wo yaxuie to wo xonyi kanaxi, e
wo xa pama rayensen ye,
yakosi wo fama ne wuyade han wo gbo wo
xa boxi be.

Mixi naxee kasare tixi wo xonyi, e bara
siga.

20 Wo xa di naxee barixi yi tooro waxati,
e fama ne a falade, «Be xurun won be.

Won xa yire neene ti won luma dennaxe.»

21 Na temui wo fama ne a falade,

«Nde yi die barixi n be?

Mixi rabejinxi nan nu na n na.

Ala nu bara n naboloo, a mee n na.

Nde yi die ramoxi?

N keren peti nan nu a ra.

Yi die kelixi minden?»»

22 Won Marigi Alatala xa masenyi nan ya,
«N nan n belexe itema ne pamanee be,
n tonxuma masen e be,
alako e xa fa wo xa di xemeε ra e belexe,
e xa fa wo xa di ginee ra e tunki ma.

23 Mangeε meenima ne wo xa die ma,
mange ginee e ramoo.

Na mixi xungbee e xinbi sinma ne wo bun
ma,

e wo sanyie masunbuma ne.

Na kui wo fama ne a kolonde a Alatala na
n tan nan na.

Mixi naxee e xaxili tima n na, na kanyi mu
yaagima.»

24 Soori xa se tongoxi noma rasuxude a yi
ra?

Senbema xa mixi suxuxi noma bade a yi
ra?

25 Alatala wo yaabima yi ki ne:

«Iyo, n soori xa se tongoxi rasuxuma ne a
yi ra,

n senbema xa mixi suxuxi bama ne a yi ra.
N wo gerefae gerema ne, n wo xa die rakisi.

26 Naxee wo paxankatama, e fama ne e
yete sube donde,

e siisima ne e yete wuli ra.

Na kui ibunadama birin a kolonma ne,
a n tan nan Alatala ra, wo Rakisima, wo
Xunsarama, Yaxuba xa Senbema.»

50

Yunubi sare

1 Alatala xa masenyi nan ya:

«N keedi mundun sebexi n xa mee wo nga
ra?

N sare mundun sooxi wo matife ra?

Wo matixi wo yete xa yunubie nan ma fe
ra.

N meeεi wo nga ra a xa matandi nan ma.

2 Munfe ra wo mu n yaabima?

Munfe ra wo mu tima n ya ra?

Wo a mapoxunxi ne n belexe mu fata wo
fulunde?

Wo a mapoxunxi ne n senbe mu noma wo
rakiside?

N ma woεen keren noma baa xarade.

N noma xure findide gbengberenyi ra,
yexee xa faxes, e xa booo.

3 N fata kooore rafoorode,

alo mixi na kaape dugi ragoroxi a ma.»

4 N Marigi Alatala bara masenyi so n yi ra
naxan noma mixi taganxi malide.

A n na naxunuma geesege birin, a n tuli
ibama,

alako n xa n tuli mati a ra alo xarandi
fanyi.

5 N Marigi Alatala bara n tuli rabi,

n tan mu tondima birade a foxo ra.

6 N nan n fari tima ne n yaxuie xa n bonbo.

N na n xereε fan tima ne e xa n de xabe
matala.

N mu n ya tagi noxun e xa konbie ma,

n mu tondi e xa e de ye boxun n ma.

7 N Marigi Alatala to n mali,

n mu yaagi, n mu n gi.

N luma ne alo fanye, barima n a kolon n
mu luma yaagi kui.

8 Naxan n gbe paxoma a na n seeti ma.

Nde wama n soxofoe? Won xa woεen.

Nde wama n kalamufe? Kiiti xa sa.

9 N Marigi Alatala nan n malife.

Nde noma a ra?

E xa kalamui kanama ne alo dugi fori teese
naxan donma.

10 Nde gaaxuma Alatala ya ra wo ya ma,

a Ala xa konyi xui suxu?

Naxan birin na jerefe dimi xooro
naiyalanyi xanbi,

a xa a xaxili ti Alatala xili ra, a la a ra.

11 N xa a fala wo be,

wo tan naxee te radexema,

wo fa tanbe raxapenna gere xili ma,

N fama ne wo tooroεe a xoroεeεe ra.

51

Isirayila fatanxi dennaxe ra

1 «Wo wo tuli mati n na, wo tan naxee tinxinyi nun Alatala fenfe.

Wo xa wo ya ti fanye ra Alatala wo raminixi dennaxe.

2 Wo xa wo ya ti wo baba Iburahima nun wo nga Sara ra naxee wo barixi.

N to a xili a keren nan nu a ra, kono n to ge dubade a be, a findi ne bonsoe wuyaxi benba ra.

3 Alatala Siyon madunduma ne, a kinikini a xa kasare birin ma. Alatala a xa gbengberenyi findima ne yire fanyi ra alo Eden boxi, a a xa boxi ratofanma ne alo a darixi a ra ki naxe.

Seewe nun jalexinyi lu naa, suuki nun beeti ba temui birin.»

4 «N ma jama, wo wo tuli mati n na.

N ma si, wo xa n xui rame. Seriyé fatanxi n tan nan na, n ma kiiti tinxinxi findima ne naiyalanyi ra sie be.

5 N ma kiiti tinxinxi bara makore, n ma kisi na fafe, sie fama ne e xaxili tide n senbe ra.

6 Wo wo ya rate koore ma. Menni loema ne alo foye tuuri raloma ki naxe.

Wo wo ya ti boxi ra. Menni jonma ne alo dugi fori. Mennikae faxama ne alo tugitugi. Kono n ma kisi tan abadan nan a ra, n ma tinxinyi mu kanama.»

7 «Wo xa wo tuli mati n xui ra, wo naxan kolon tinxinyi ra.

N ma seriyé sabatixi wo boje kui. Wo naxa gaaxu mixie xa mabere ya ra, wo naxa wo gi e xa sonxoe ya ra.

8 Nimase xunxurie e donma ne alo dugi, teese e rapon alo gese fute. Kono n ma tinxinyi buma ne abadan, n ma kisi luma ne bonsoe ya ma temui birin.»

9 Alatala, i xa keli senbe ra. I xa keli alo singe ra. I tan xa mu Misirakae bonbo alo wulai sube magaaxuxi?

10 I tan xa mu baa xungbe raxori, i fa kira iboo baa tagi i xa mixi rakisixie dangima dennaxe?

11 Alatala xa mixi xoreyaxie gbilenma ne, e fa so Siyon kui beeti ra, seewe nan luma e be abadan.

E boje rafanxi e ma, jalexinyi luma ne e sondonyi kui.

Nimise nun yaye makuyama ne e ra.

12 «N tan nan wo boje madunduma. Nde noma gaaxude adamadi ya ra, naxan faxama, naxan jonma alo sexe?

13 Munfe ra wo fa neemuxi wo daalima Alatala ma, naxan koore italaxi, a boxi bunyi sa? Munfe ra wo luma gaaxui kui temui birin wo yaxuie ya ra naxee wama wo toorofo?

Wo gaaxuma e ya ra munfe ra?

14 A gbe mu luxi, wo xa geelimanie fama ne xoreya sotoe, e mu faxama geeli kui, e mu faxama kaame ra.

15 N tan nan na wo Marigi Alatala ra, naxan baa imaxama, a moronyie ramini. N xili ne Alatala Senbema.

16 N nan n ma masenyi saxi ne i de i, n na n belexe ti i xun ma, n tan naxan koore itala, n boxi bunyi sa, naxan Siyonkae xilima, <N ma jama.»

17 «Darisalamukae, wo keli keren na, wo tan naxee Alatala xa minse xorochoe minxi,

wo tan naxee a xa xone kolonxi, a to din wo ra, a fa a lu wo xa bira alo siisilae.

18 A xa di yo mu nu na naxan a malima a xa jere kui, naxan lu a seeti ma a suxufe ra.

19 Na gbaloe xorochoe bara wo soto, kasare nun sontoe, kaame nun gere, nde noma wo madundude?

20 Wo xa die bara bira, e saxi kira xunyi ra, alo xeli naxan suxuxi yele ra. Alatala xa xone bara din e ra, a bara e jaxankata a jaaxi ra.»

21 Na kui wo tan tooromixie, wo xa wo tuli mati yi masenyi ra

wo tan naxee luxi alo siisilae beere xanbi.

22 Wo Marigi Alatala naxan a xa jama makantama,

a xa masenyi nan ya, «Awa, n mu xonoxi wo ma sonon, na xone mu wo lima sonon.

23 N ma xone sigama wo yaxuie nan ma naxee bara wo tooro, e fa a fala <Wo wo felen boxi ma, muxu xa ti wo fari.»

E bara wo tooro na ki, e fa jere wo fari alo boxi.»

52

Xibaaru fanyi Darisalamu be

1 Siyonikae, wo xa keli senbe ra, wo xa dugi tofanyi ragoro wo ma, wo tan taa seniyanxi.

Sunnataree nun seniyantaree mu soma wo xonyi sonon.

² Darisalamukae, wo xa keli, wo xube ba wo ma, wo dɔxɔ kibanyi kui.

Yɔlɔnxɔnyɔni xa ba wo konyi ma.

³ Alatala xa masenyi nan ya, «E wo matixi ne fufafu, wo xun mu sarama kobiri ra.»

⁴ Alatala Senbema xa masenyi nan ya, «Singe n ma pama nu na Misira boxi nan ma konyiya kui.

Na dangi xanbi, Asiriyakae naxa e paxankata, e e xanin.

⁵ Yakosi na findixi munse ra n be? E bara n ma pama xanin fufafu, e fa yo e ma e xa yaamari kui.»

Alatala xa masenyi nan ya, «Temui birin n xili na kanafe.

⁶ Na kui n bara nate tongo a n ma pama fama ne n xili kolonde, e fa a kolon a n tan nan yi masenyi tixi, a n tan nan na e seeti ma.»

⁷ Xɛera tofe fa ra geya fari, fe fanyi na a ra. A fama ne xibaaru fanyi ra naxan bɔpɛsa fima mixi ma,

naxan findima kisi ra, naxan a masenma Siyoni be, «Wo Marigi Ala nan mangɛ ra!»

⁸ Wo wo tuli mati wo kantamae ra, e bara e xui ite seewe ra. Alatala na gbilen Siyoni, e fama ne a tode e yae ra.

⁹ Darisalamukae, wo birin xa wo xui ite seewe ra, barima Alatala na a xa pama mayotofe, a na Darisalamu xun sarafe.

¹⁰ Alatala na a senbe seniyenxi masenfe pamanɛ ma. Duniya birin fama ne Alatala xa kisi tode.

¹¹ Wo siga, wo siga. Wo naxa wo maso se seniyentare yo ra. Wo xa mini na kui seniyenyi kui, wo tan naxee hɔrɔmɔlingira see xaninma Alatala be.

¹² Kontɔfli naxa a niya wo xa gbata, gaaxui naxa a niya wo xa wo gi, barima Alatala nan tixi wo ya ra, Isirayila Marigi Ala nan tixi wo xanbi ra.

¹³ «N ma konyi xa fe sɔɔneyama ne, a xa fe te, a xun nakeli, a tide xungbe soto.

¹⁴ A xa fe magore findima tɛrɛnna nan na mixi gbege be, a lahale mafindi, a mu lu adama ki ma sɔnɔn,

¹⁵ a man mangɛɛ de ixarama ne marasenyenyi ra, a naxan fima bɔnsɔɛ gbege ma. E findima ne seedee ra fe nde ma, e mu naxan singe toxi, e fahaamui sɔtoma ne fe nde xa fe ra, e mu naxan singe mexi.»

53

Ala xa konyi findife serexe ra

¹ Nde laxi won ma masenyi ra? Nde Alatala senbe toxi?

² A xa konyi lu ne alo sansi xuri, naxan tixi boxi xare ma.

A to ki mu nu rayabu, a xa tofanyi mu gbo.

³ Mixi rapaaxuxi nan nu a ra pama mu tinxɔ naxan na.

Tɔɔrɔmixi nan nu a ra, naxan darixi paxankate ra.

Mixie mu tinxɔ e ya tide a be. E nu yo a ma, e mu tide yo fixi a ma.

⁴ A bara won ma tɔɔre findi a gbe ra, a bara won ma kontɔfli findi a gbe ra. Won tan bara a rapaaxun a Ala nan a dankaxi,

a a xa tɔɔre fatanxi Ala nan na.

⁵ Kɔnɔ a sɔxɔ ne won ma yunubie xa fe ra, a butuxun won ma paaxupa xa fe ra.

A paxankate soto ne alako won xa yalanyi soto,

a xa fie findixi kisi nan na won be.

⁶ Won birin nu lɔxi ne alo xuruse naxee yensenma wula i,

kankan naxa siga a xa kira xɔn ma.

Kɔnɔ Alatala bara won ma yunubie kote dɔxɔ a xun.

⁷ Tɔɔre nun fe xɔrɔxɔɛ to a li, a mu a de rabi hali keren.

A lu ne alo yɛxɛɛ naxan xaninfe a faxade.

A a sabari ne tɔɔre kui, alo yɛxɛɛ xabe maxaba temui.

⁸ A to ge kiiti tinxintare sɔtode, a naxa faxa. Nde no a bade duniya mixie yi ra?

A paxankataxi n ma pama xa yunubie nan ma fe ra.

⁹ E nu wama a fure ragatafe mixi paaxie nan ya ma,

kɔnɔ a rapɔnyɔ a ragata mixi bannaxie nan ya ma,

barima a mu mixi tɔɔrɔ, a mu mixi madaxu.

¹⁰ Alatala bara nate tongo a xa a paxankata tɔɔre ra,

kɔnɔ serexe na ba yunubie xa fe ra, a fama ne a bɔnsɔɛ tode, a bu abadan.

Alatala waxɔnfe rakamalima a tan nan saabui ra.

¹¹ A na ge a xa wali rabade, a fama ne seewade.

«N ma konyi tinxinxi pama findima ne tinxintɔɛɛ ra,

a e xun sara e xa yunubie xa fe ra.

¹² N tide xungbe soma ne a yi ra, a xunnakeli sare soto senbe ra, a to faxa matandilae yi ra,

a nu bara a yete fi serexe ra mixi gbegeba
xa yunubie xa fe ra.»

54

Siyoni xa xunnakeli

¹ «Dibaritare, naxee mu noma di baride,
wo xa seewa,
wo xa beeti ba, wo tan naxee mu di sotoxi
sinden.

Wo fama ne di wuyaxi sotođe dangife gine
gbeete ra.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

² «Wo xa wo xonyi raxungbo,
wo xa nde sa wo xa banxie xa gboe xun,
wo xa na birin yailan a fanyi ra,

³ barima wo yiriwama ne yirefanyi nun
koola ma wo xa boxi kui.

Wo xa mixie jamane nde mixie kerima ne,
e fa sabati e xa taee kui.

⁴ Hali wo mu hanme, wo mu yaagi yo
sotoma.

Wo naxa gaaxu na ya ra, wo xa fe mu
ragoroma ne.

Wo fama ne neemude na yaagi xa fe ra wo
naxan soto wo fonike temui,
wo mu lu ra maɔoxun na wo xa kaape fe
ra,

⁵ barima wo Daali Mange meenima wo ma
alo xeme meenima a xa gine ma ki naxe,
naxan xili falama wo Marigi Alatala
Sembema,

naxan findixi Isirayila xa Seniyentoe ra,
naxan wo Rakisima,
naxan xili Ala duniya kanyi.

⁶ Alatala fama ne wo ragbilende a ma,
alo gine naxan nu bara rabolo, a fa lu toore
kui,

alo sungbutunyi naxan xa mori bara mee
a ra.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁷ «Ala naxe, «N i rabolo ne temui dunke di,
kono n man i masoma ne n na n ma
xanunteya xungbe kui.

⁸ N i keru boɔete xungbe nan kui temui
dunke di,

kono n man kinikinima ne i ma marafanyi
kui abadan.»

N tan Alatala wo kantama xa masenyi nan
na ki.»

⁹ «A luma ne n be alo Nuha xa temui,
n to n kali a banbaranyi mu duniya
kanama soton.

N bara n kali a n mu xonoma wo ma, n mu
wo sontoma soton.

¹⁰ Hali geyae sa serenge ne, tentenyie naxa
gira a ra,
n ma xanunteya mu noma xurunde wo be,

n mu ma boɔesa saate kanama n naxan
tongoxi won be.

Alatala xa masenyi nan na ki naxan
kinikinima wo ma.»

¹¹ «Wo tan bonsoe naxankataxi,
naxee bara tooro kinikinitarepa kui,
n man wo xa taa tima ne geme fanyi fari,
n wo raxunma diyaman na,

¹² N wo xa yire itexi yailanma geme to-
fanyie nan na,
n wo xa naadee raxunma geme rayabuxie
ra,

n wo xa tete ti geme yanbaxie ra.

¹³ Wo xa die birin birama ne Alatala foxo
ra,

e xa fe birin sooneya.

¹⁴ N to wo gbe noxoma,
wo man fama ne tide senbe ra.

Wo yaxuie mu wo tooroma soton,
wo mu luma gaaxui kui.

Wo mu gaaxuma fefe ya ra soton.

¹⁵ Xa gere sa bula wo xili ma,
na mu kelixi n tan xa ma.

N xa a fala wo be, wo gerefae xa fe kanama
ne.

¹⁶ N tan nan xabui daa,
naxan wure raxunuma te ra, a fa geresose
yailan.

Na kui n man fa soori daa, naxan a yaxuie
xa fe kanama.

¹⁷ Kono geresose naxan birin yailanxi wo
tan xili ma,

n a niyama ne e mu wo li fefe ma.

Naxan yo wo toɔpege, kiiti nan kanama na
kanyi ra.

Alatala a xa konyie gbe noxoma ne.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

55

Ala xa kisi ibunadama be

¹ «Ye xoli na wo tan naxee ma,
wo fa ye yire, wo xa fa ye min.

Hali kobiri mu na wo yi ra,
wo fa, wo xa fa donse soto, wo xa wo dege.
Wo fa, wo xa weni nun xipe min hali wo
mu a sare fi.

² Munfe ra wo kobiri bama see xa fe ra
naxee mu findi baloe ra?

Munfe ra wo wali rabama naxan tide mu
na wo be?

Wo wo tuli mati n na,
wo xa wo balo fe fanyi ra naxan seewe
fima wo ma.

³ Wo wo tuli mati n na,
wo xa fa n yire alako wo xa baloe soto.

Na kui n fama xanunteya saate xiride won
tagi naxan mu kanama.

Na luma ne alo n saate naxan xiri Annabi
Dawuda nun n tan tagi a seriye ki
ma,

4 n naxan tixi seede ra sie be,
a findi mange xungbe ra e be.
5 Wo fama ne sie xilide wo mu naxee kolon,
sie fama ne wo yire naxee mu nu wo kolon,
barima wo Marigi Alatala, Isirayila xa
Seniyentoe fama ne binye fide wo
ma.
6 Wo xa gbilen Alatala ma, a to noma tode.
Wo xa a xili, a to na yire makorexi.
7 Mixi naaxi xa gbilen a xa kira kobi foxo
ra,
yunubitoe xa a xa nate lu naa.
A xa gbilen won Marigi Alatala ma,
alako a xa kinikini a ma,
a xa a xa yunubie xafari.
8 N ma mapoxunyie nun wo tan xa
mapoxunyie, e keren mu a ra.
N ma kirae nun wo xa kirae fan, e keren
mu a ra.
Alatala xa masenyi nan na ki.»
9 «Kooore makuyaxi boxi ra ki naxe,
n ma kira makuyaxi wo gbee ra na ki ne.
N ma mapoxunyie makuya wo gbee ra
pon.
10 TUNE na goro boxi ma,
a mu gbilenma fo a boxi bunda, a sansie
rafan, naxee adamadie birin na-
baloma.
11 N ma masenyi fan na na ki ne naxan
minima n de i.
A mu gbilenma n ma fo a n sagoe rakamali,
a n waxonfe raba, n a xeexi naxan ma.
12 Wo minima seewe nun bopesa nan kui,
geyae yati pexexi sigi sama ne wo ya ra,
daaxa sansie e belexe bonboma ne wo be.
13 Sipire wuri bulama ne tunbe sansi nu na
dennaxe,
wuri gbete bulama ne pooge naaxi nu na
dennaxe.
Na birin findima tonxuma nan na Alatala
xa fe ra,
tonxuma naxan mu kanama abadan.»

56

Bonsoe gbete kisi sotofe

1 Alatala xa masenyi nan ya:
«Wo bira nondi nun tinxinyi foxo ra,
barima n ma kisi na fafe,
a gbe mu luxi n ma tinxinyi xa to.
2 Baraka na mixi be naxan walima na ki,
naxan na seriye suxuma a fanyi ra,
naxan a joxo sama malabu loxoe xa fe xon
ma,
a mu a mabere, a mu a belexe ti wali naaxi
ma.»
3 «Xoje naxan a xaxili ti Alatala ra, na
naxa a fala,
<Alatala n bama ne a xa pama ya ma n ma
xopeya xa fe ra.>
Mixi banaxi naxa a fala,

<N luxi ne Ala be alo wuri xaraxi naxan
tide mu gbo.»>
4 Alatala xa masenyi nan ya:
«Mixi banaxi naxee e joxo sama malabui
loxoe xa fe xon ma,
naxee n waxonfe rabama,
naxee n ma saate mabanbanma,
5 n tonxuma nde tima ne nee be n ma banxi
kui,
naxan tide dangi di barife ra.
N e xili xungboma ne abadan,
na binye mu bama e ma fefe ma.
6 Xoje naxee e xaxili tima Alatala ra,
e bira a xili foxo ra xanunteya kui,
e a batu,
e e joxo sa a xa malabui loxoe xa fe xon
ma,
e mu a mabere,
naxee n ma saate mabanbanma,
7 n e xaninma ne n ma geya seniyenxi ma,
e xa seewa n ma banxi kui mixi n
maxandima dennaxe.
N e xa serexe gan daaxi nun e xa serexe
gbete suxuma ne n ma serexebade
fari,
barima n ma banxi xili falama ne <Salide
banxi si birin be.>
8 Alatala xa masenyi nan ya, Ala naxan
Isirayila di rayensenxie malanma,
a naxe, <N man e malanma ne n yire.»>

9 Wo tan sube naxee na burunyi, wo fa wo
de madon.
10 E kantamae luxi ne alo donxuie,
e mu gexi fahaamui sotode.
E luxi ne alo bare naxee mu noma won-
wonde,
e saxi temui birin, xi xoli nan tun joxun e
be.
11 E luxi ne alo bare naxee mu lugama e xa
donse ra.
E luxi ne alo xuruse kantee naxee mu gexi
fahaamui sotode,
kankan biraxi a yete xa kira nan foxo ra
geeni xa fe ra.
12 E a falama e booree be,
«Wo fa, won xa beere fen, won xa sisi.
Tina fan won xa gbilen na raba ra.
Temunde tina fama ne fisade to be.»

57

Bopesa kanyi

1 Tinxintoe na saya kira xon ma,
konon mixi yo mu a joxo sa na hinnetoe xa
fe xon ma.
Mixie mu a kolon a Ala nan tinxintoe
bama toore kui.
2 Naxan luma tinxinyi xa kira xon ma,
a malabui fanyi sotoma ne yare.
3 «Konon wo tan sematoe bonsoe,

naxee fatanxi yene nun langoeɲa ra, wo fa be.

⁴ Wo nde mayelefe? Wo nde maberefe wo de ra?

Matandilae nan wo ra naxee fatanxi wule falee ra.

⁵ Wo yene rabama wurie bun ma mixi kuyee batuma dennaxe.

Wo die faxama serexe ra fole kui na kuyee be.

⁶ Na kuyee findixi wo xa alae nan na wo birama naxee foxo ra.

Wo minse serexe bama e be, wo sansi xori fima e ma.

A mu lanma n xa n gbe joxo na fe ma?»

⁷ «Wo bara sade yailan geya fari wo serexe bama dennaxe.

⁸ Wo wo xa kuye tonxumae tima wo xa naade seti ma.

Wo bara gbilen n tan foxo ra, wo fa kuyee xili e xa sa wo fe ma sade ma.

Wo to ge saate xiride wo bore tagi, wo naxa sade fe raba.

⁹ Wo bara ture nun labunde xanin wo xa mange xon,

wo bara xerae xee han aligiyama.

¹⁰ Na birin findixi taganyi nan na wo be, kono wo man tondixi gbilende na foxo ra.

Wo wo senbe nan tun sofe, lufe ra na kira xon ma.»

¹¹ «Pe, wo kontofilixi nde xa fe ra, naxan a niyama wo xa neemu n ma?

Wo gaaxuxi nde ya ra, naxan a niyama wo mu n ma fe mato sonon?

Munse a niyaxi wo xa n yanfa?

N to dunduxi a xonkuye ra, na nan a niyaxi wo mu gaaxuxi n ya ra sonon?

¹² N wo makiitima ne wo xa wali ma, wo naxan xilima wali fanyi.

Na mu fanma wo be fefe ma.

¹³ Wo xa wo xa kuyee xili.

Won xa a mato xa e noma wo malide.

Foye e xaninma ne!

Kono naxan yo na a xaxili ti n tan na,

a yi boxi sotoma ne ke ra,

a te n ma geya seniyeɲi nan fari.»

¹⁴ Alatala a falama ne,

«Wo wakili, wo xa kira yailan, wo xa se naaxi birin ba n ma jama ya ra!»

¹⁵ Marigi Ala, naxan ma fe mu kanama abadan,

naxan xili seniyeɲ, a xa masenyi nan ya,

«N sabatixi koore nan na seniyeɲi kui.

N mixi xilima ne n seti ma naxan boɲe tɔɔɔxi,

naxan bara a yete magoro.

N wama e ralimaniyafe,

n wama e xun nakelife.

¹⁶ N mu wama n ma xone xa bu e foxo ra,

xa na mu n na n xaxili fixi mixi naxee ma, nee taganma ne.

¹⁷ Isirayila to mila yunubi rabafe ma,

n naxa e jaxankata, n e rabolo, kono e xa murute nan tun xun nu masama.

¹⁸ N bara e wali ki yati to,

kono n e dandanma ne, n e mali, n e boɲe doxo,

¹⁹ alako e man xa beeti ba n be.

N tan Alatala naxe,

«Boɲesa xa lu yire makuyekae be!

N e rayalanma ne.»

²⁰ Kono mixi paaxie tan luma ne alo baa mɔɔɔnyie,

naxee mu raxara, naxee noxoɔe tun natema.

²¹ N tan Alatala naxe,

«Boɲesa yo mu na mixi paaxie tan be.»»

58

Sunyi fanyi

¹ «I xa i xui ite alo sara fe xui,

a falafe ra n ma jama be e bara muruta,

Yaxuba bonsoe bara yunubi soto.

² Loxo yo loxo e ya rafindixi n ma.

A luxi ne alo e wama n waxonyi nan kolonfe,

alo jama naxan wama tinxinyi xon,

naxan mu gbilenxi Ala xa yaamari foxo ra.

E n maxandima kiiti tinxinxi safe ra,

a luxi ne alo e na wa Ala xa makore e ra.»

³ «Kono e a falama, «Munfe ra muxu sunma,

kono i mu a suxuma?

Munfe ra muxu muxu suyidima i be, kono i mu a toma?»

N xa a fala wo be wo xa sunyi kui wo wo yete waxonfe nan tun nabama,

wo kote xoroɔɔe doxo wo xa walikee xun ma.

⁴ Wo sunxi temui naxe, wo wo bore gerema,

wo sonxoɔe ratema, wo wo bore bonbo mixi kobija kui.

N mu na sunyi mooli suxuma feo!

⁵ N wama sunyi naxan xon, na findima mixi xa suyidi nan tun na?

Mixi a tigi tife boxi, alo maale moxi foye naxan ramaxama,

na keren findima sunyi ra?

Sunnunyi dugi ragorofe mixi ma, xube tefe mixi xunyi ra,

na xili falama sunyi fanyi naxan nafan Alatala ma?»

⁶ «N wama sunyi mooli naxan xon,

wo xa gbilen tinxintareya foxo ra, wo xa kote xoroɔɔe ba mixi xun ma.

Geelimani xa xoreya, kote xoroɔɔe xa ba mixi xun ma.

7 Wo xa donse fi kaametɔɛ ma,
wo xa xide fi mixi ma a mu naxan yi,
wo xa dugi ragoro mixi ma a mu naxan yi,
wo naxa a lu wo ngaxakerenyi xa siga a
belexe igeli ra.

8 Na kui wo yanbama ne alo subaxe looloe,
wo yalanma mafuren mafuren,
wo xa tinxinyi kolonma ne wo ya ra,
Alatala xa nɔre wo kantama ne wo xanbi
ra.

9 Na temui wo Alatala maxandima ne, a fa
na suxu.

Wo na a xili a xa wo mali, a wo xa xili
ratinma ne, «N na be.»»

«Xa wo mu mixi tɔɔroma,
xa wo mu mixi tɔɔregema,
10 xa wo kaametɔɛ malima,
xa wo tɔɔromixi kima,

na kui wo yanbama ne dimi kui, wo fa dimi
kana alo soge yanyi tagi.

11 Alatala wo rapɛrema ne temui birin,
a wo hayi fanma ne wo be hali temui
xorɔxɔɛ kui.

A senbe fima ne wo ma,
wo fa lu alo laakɔɛ ye mu xorima naxan
ma.

12 Wo xa pama fama ne wo xa yire kanaxie
tide alo a singe.

E fama ne wo xili falade, «Taa bilitie,
banxitie, nun taa yalanmae.»»

13 «Xa wo malabui loxɔɛ seriye rabatu,
xa wo mu wo waxɔnfe raba n ma loxɔɛ
seniyenxi kui,

xa wo seewa na loxɔɛ xa fe ra,
wo a binya wo xa jere ki fanyi ra, wo mu
tin woyenyi fufafu ra,

14 na kui wo fama ne seewade Alatala xa
fe kui,

n fa wo xa fe ite wo xa boxi fanyi ma,
wo xa jalexinyi na wo benba Yaxuba ke
nan na.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

59

Tinxintareja rapɔnyɔ

1 Alatala fata wo rakiside,
a fata wo xa duba ramede,

2 kɔnɔ wo xa wali paxaxi nan wo makuyaxi
wo Marigi Ala ra,

wo xa yunubie nan a yatagi nɔxunxi wo
ma.

Na nan a ra, a mu wo xa maxandi suxuma.

3 Wuli na wo belexe ma, yunubi na wo
ma.

Wo wule falama, fe paxaxi na wo de kui.

4 Mixi yo mu birama kiiti tinxinxi foxɔ ra,
nɔndi tide mu na wo xa kiitife kui.

Wo birama woyenyi fufafu nan foxɔ ra,

wo wule falama naxee tɔɔre nun fe paxaxi
raminima.

5 Wo luxɔ ne alo boximase xe.

Naxan na donma, a kanyi faxama ne.
Na xale na bula, boximase nan minima.

Wo luxɔ ne alo sayele.

6 A gese mu findima dugi ra.

A naxan yailanma na mu nɔma a mako-
tode.

Fe paxaxi na a ra, naxan mu tinxin feo.

7 E xulun fe paxaxi rabade,
e gbata mixi tɔɔregede, e a faxa.

E xa marɔxunxi kobi, e fe xun nakanama
nan tun.

8 E mu wama bojɛsa xɔn ma,
tinxinyi yo mu na e xa kira xɔn ma.

E kira madalinxie nan yailanxi,
naxan mixi xun tima tinxintareya xɔn.

9 Na nan a ra, won makuyaxi tinxinyi ra,
a mu nɔma won lide.

Won naiyalanyi nan fenma,
kɔnɔ dimi nan tun sinma won ma.

Won kuye iba nan mamefe, kɔnɔ won
luma kɔɛ tan nan kui.

10 Won na won santide fenfe alo donxui
naxan jɛrema a yire masuxu ma.

Won birama yanyi ra, alo won na jɛrefe
dimi nan kui.

Won luxɔ ne alo mixi faxaxi senbemaɛ tagi.

11 Won xurundunma alo burun subee,
won wa xui ramonima alo ganbe.

Won gbe jɔxɔɛ nan fenfe, kɔnɔ won mu a
sɔtoma.

Won xaxili tixi kisi nan na, kɔnɔ a makuya
won na.

12 Muxu na na ki ne, barima muxu xa
yunubie wuya,

e findixi seede nan na muxu xilima.

Muxu xa yunubie toma ne muxu ya ma,
muxu bara e kolon, muxu bara muxu ti e
ra.

13 Muxu bara i matandi, muxu bara i yanfa.
Muxu bara gbilen muxu Marigi Ala foxɔ
ra.

Muxu bara fe xorɔxɔɛ doxo muxu ngaxak-
erenyie ma,

muxu bara wule fala naxee fatanxi muxu
bojɛ kui.

14 Muxu nun tinxinyi tagi ikuya.

Nɔndi mu toma won ya ma sɔnɔn. Yan-
fanteya gbo.

15 Nɔndi to xɔnɔ, tinxintɔɛ nan tun
tɔɔroma.

Alatala to a to, a tinxinyi mu na sɔnɔn, na
mu rafan a ma.

16 A a toxi ne mixi yo mu nimisaxi,
a a de rawa Alatala xɔn ma na fe ma.

Na kui a bara na kisi wali suxu a yete ra a
xa tinxinyi xa fe ma.

¹⁷ A xa tinxinyi luxi ne alo kanke makan-tase,
a xa kisi lu alo a xunyi makantase.

Gbeᵓᵗᵗᵗᵗ luxi ne a be alo donma a naxan nagoroma a ma,

a xa wakili lu a be alo xinbeli donma.

¹⁸ Ala kankan sare fima ne a xa wali ra, a xono a yaxuie ma yire makuye, a e sare fi.

¹⁹ Ibunadama gaaxuma ne Alatala xili ya ra,
e a xa nore binya kelife sogetede ma han sogegode,

barima Alatala senbe e lima ne alo ye naxan diki booma a ra.

²⁰ «Xunsarama na fafe Siyon, Yaxuba bonsoe be naxee tuubima e xa yunubie xa fe ra.
Alatala xa masenyi nan na ki.»

²¹ Alatala naxe, «N ma saate nan ya e be: <N Xaxili naxan goroxi i ma, na n ma masenyi naxan saxi i de i, nee mu kelima wo xun ma, nee mu kelima wo xa die xun ma, nee mu kelima e fan xa die xun ma abadan.>

Alatala xa masenyi nan na ki.»

60

Darisalamu xa dariye

¹ «Wo keli, wo xa naiyalanyi bara fa, Alatala xa nore bara ti wo ma.

² Dimi bara dusu boxi birin xun na, kuye bara iforo na pamae ma, kono Alatala bara ti wo xun ma, a xa nore bara lu wo ya ma.

³ Namance fama ne wo xa nore ma, mangee bendunma ne wo xa looloe xa yanbe ma.»

⁴ «Wo wo ya rage wo rabilinyi. E birin malanxi wo yire, wo xa die fafe kelife yire makuye, wo xa di ginee doxoxi mixie tunki fari.

⁵ Wo na na to, wo seewama ne heri ra, wo bope jlexin.
Bannaya naxan na baa naakiri ma a findima ne wo gbe ra,
pamance xa bannaya fa lu wo xonyi.

⁶ Noxome gali wuyama ne wo xa boxi ma, fafe ra kelife Madiyan nun Efa boxi ma. Naxee fama kelife Seeba,
e fama xema nun surayi nan na,
e nu Alatala matoxo.

⁷ Kedari xa xurusee malanma ne wo xonyi, Nebayoti yexee kontonyie lu wo sagoe,
ndee ba serexe gan daaxi ra n ma serexebade fari.

N ma horomobanxi yanbama ne n ma nore ra.»

⁸ «Laaba fiixee jere ma koore ma alo ganbe naxee gbilenma e xonyi.

⁹ Namance xaxili tixi n na, Tarasisi kunkuie na yare fafe ra wo xa die ra kelife yire makuye.
E fama ne gbeti nun xema ra wo Marigi Alatala binyafe ra,
Isirayila xa Seniyentoe naxan bara wo xun nakeli.»

¹⁰ «Xojee yati fama ne wo xa tete rakelide, pamancee mangee walima ne wo be. Hali n to wo jaxankata n ma xone kui, n fama ne hinnede wo ra n ma kinikini xa fe ra.

¹¹ Hali wo mu wo xa taa naadee balan, barima mixie fama ne naafuli ra kelife pamane ma,
e xa mangee tixi yare.

¹² Si yo naxan tondima walide wo be, a xun nakanama ne.»

¹³ «Liban xa wuri fanyie xaninma ne wo xonyi,
alako n ma horomobanxi xa rakeli, nore xa lu n sanyi tide.

¹⁴ Wo gerefae xa die fama ne e yete magorode wo be,
wo yaxuie e xinbi sin wo bun ma.
E fama ne wo xili falade, <Siyoni, Isirayila Marigi Seniyenxi Alatala xa taa.>»

¹⁵ «Hali n wo rabolo ne nu, mixi yo mu lu wo xa boxi ma, n fama ne wo findie si xungbe ra, naxan luma xunnakeli kui abadan.

¹⁶ Namance xa mangee xijne fima ne wo ma.

Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra,
wo Rakisima, wo Xunsarama, Yaxuba Marigi Senbema.

¹⁷ N xema fama ne wo ma wure gbeeli joxoe ra,

n gbeti fi wo ma wure joxoe ra,
n wure gbeeli fi wo ma wuri joxoe ra,
n wure fi wo ma geme joxoe ra.

Bojesa nun tinxinyi nan findima wo xa mangee ra.

¹⁸ Fe kobi mu toma wo xa boxi ma, gbaloe mu wo xonyi lima.
Wo xa tete xili falama ne <Kisi,>
wo xa taa naade xili fala <Matoxoe.>

¹⁹ Soge xa mu yire iyalanma wo be yanyi ra sonon,
kike xa mu yire iyalanma wo be koe ra sonon.

A kelima Alatala yati nan ma,
a xa nore fama ne wo ma abadan.

²⁰ Soge nun kike mu dulama sɔnɔn,
Alatala nan findima wo xa naiyalanyi ra
temui birin.

Wo xa sunnunyi temui ɲɔnma nɛ.

²¹ Wo xa ɓɔxi lu wo be abadan.

Wo luxi nɛ alɔ sansi solie n naxee sixi n
belexe ra,

alako n xa n ma nɔrɛ masen dunija be.

²² Hali wo xurun, wo senbe luma nɛ alɔ
gali belebele.

Alatala nan n na.

N yi wali rabama nɛ mafuren mafuren.»

61

Ala xa xɛɛra kisixi

¹ N Marigi Alatala Xaxili na n ma,
barima a bara n sugandi xibaaru fanyi
kawandide tɔɔrɔmixie be,

n xa e ɓɔɲɛ nimisaxi rayalan.

A bara n xɛɛ geelimanie xɔrɛyade,

n xa mixie ramini e xa dimi kui.

² N xa mixie rakolon a Alatala xa hinne
temui bara fa,

a e gbe ɲɔxɔma nɛ.

A fama nɛ e madundude,

³ a xa hinne ra a naxan fima Siyonikae ma,
naxee na sunnunyi kui.

A dariye fima nɛ e ma e xa tɔɔrɛ ɲɔxɔɛ ra,
a e wa xui madunduma sɛɛwe nan na.

E xa nimise findima matɔxɔɛ nan na.

E xili falama nɛ «Konde fanyi Alatala
naxan sixi,»

alako a xa a nɔrɛ masen dunija ma.

⁴ E e xa taa kanaxi yailanma nɛ,

e e xa tete biraxi rakeli,

e xa yire kanaxi fori findi yire fanyi ra.

⁵ Xɔɲɛ fama nɛ wo xa xurusee de
madonde,

e wo xa xɛɛ rawalima nɛ.

⁶ Wo tan xili falama nɛ «Alatala xa
serɛxɛdube,

naxee Ala xa wali rabama.»

⁷ «N ma pama xa yaagi masarama heeri
gbegbe nan na,

e ke belebele nan sɔtɔma e xa yaagi ɲɔxɔ
ra.

E yire belebele sɔtɔma nɛ e xa ɓɔxi singe
tagi,

e fa sɛɛwa abadan.»

⁸ «Tinxinyi nan nafan n tan Alatala ma,
kɔnɔ funmaya rapaaxu n ma ki fanyi.

N mixi sare fima n xui berɛ nan na,

n mu n ma saate kanama abadan.

⁹ E ɓɔnsɔɛ kolonma nɛ sie tagi,
e ɓɔnsɔɛ luma nɛ ɓɔnsɔɛ gbete ya ma.

Mixi naxee e toma,

e a kolon Alatala xa pama barakaxi nan e
ra.»

¹⁰ N bara sɛɛwa Alatala ra ki fanyi,

n ɲɛlexinxi n Marigi Ala xa fe ra,

barima a bara n nakisi,

a bara n matinxin,

alɔ guba ragoroma mixi ma ki naxɛ.

A luxi nɛ alɔ tɔnxuma naxan tima
serɛxɛdube xun ma,

alɔ kɔnmagore naxan gbakuma kɔn ma.

¹¹ Alatala tinxinyi nun matɔxɔɛ raminima
nɛ dunija ya ma,

alɔ sansi xɔrie findima solie ra ki naxɛ
laakɔɛ tagi.

62

Siyoni xa futi

¹ «N mu dunduma Siyoni xa fe ra,
n mu taganma Darisalamu xa fe ra,

han e gbe ɲɔxɔma temui naxɛ,

han e kisi sɔtɔ.

² Na temui pamanɛɛ wo xa tinxinyi toma
nɛ,

e xa mangɛɛ kaabama nɛ wo xa dariye ma.
Alatala xili nɛɛnɛ fima nɛ wo ma.

³ Wo findima nɛ pama tofanyi ra Alatala
belexe kui,

wo xa mangɛya yanba a yi.

⁴ E mu wo xili falama sɔnɔn <ɓɔxi
raboloxi,>

xa na mu a ra <ɓɔxi kanaxi.>

E wo xili falama nɛ <N ma baate,>

e wo xa ɓɔxi xili fala <Gine dɔxɔɛ.>

E wo xilima na ki nɛ barima Ala wo
xanuxi,

a bara wo xa ɓɔxi tongo a yete be

alɔ xɛmɛ gine tongoma ki naxɛ.

⁵ Wo fan wo xa ɓɔxi tongoma wo yete be
na ki nɛ,

Ala fan ɲɛlexin wo ra.

⁶ N kantamae tima nɛ Darisalamu tete fari,
naxee luma Ala maxandi ra wo be yanyi
nun kɔɛ ra.

Wo tan naxee Alatala xilima,

wo naxa tagan na raba ra,

⁷ wo naxa wo sabari

han a xa Darisalamu rasabati,

a fa findi tantui ra dunija birin ma.»

⁸ Alatala a kalixi nɛ a senbe ra,

«N mu i xa donse sama i yaxuie belexe
sɔnɔn,

e mu wo xa weni nɛɛnɛ minma

wo naxan nawalixi.

⁹ Naxee xɛ sama, nɛe nan a donma tantui
ra Alatala be.

Naxee weni bogi bunduma, nɛe nan a
minma n ma hɔrɔmɔbanxi buntunyi
ra.»

¹⁰ «Wo mini taa kui naadɛɛ ra,

wo sa n ma pama xa kira rafala!

Wo a yailan, wo gemɛɛ ba kiraɛ ra!

Wo xa tɔnxuma ti sie be.

¹¹ Alatala xa masenyi nan yi ki dunija be,
 <Wo a fala Siyonikae be,

Wo Rakisima na fafe.

A fama wo sare ra.>

¹² E xili falama ne <Nama Seniyenxi,>

Alatala naxan xun saraxi.

Wo xili falama ne <Nama fenxi,> <Nama
 naxan mu raboloxi.>»

63

Gbeɾɔxɔe loxɔe

¹ Nde na fafe kelife Edon bɔxi ma,
 dugi gbeeli ragoroxi naxan ma,
 dugi naxan yailanxi Bosara taa kui?
 A senbe gbo, a tofan.

A fa a fala, «N xa a fala wo be nondi ki ma,
 n faxi wo rakiside ne!»

² «Munfe ra i xa dugi gbeelixa alo mixi
 naxan weni bogi bunduma?»

³ «N tan keren bara wali alo mixi naxan
 weni bunduma.

Si yo mu n malixa na wali kui.
 N bara e boron n ma xɔne kui,
 e wuli fa kasan n ma dugi ma han a gbeeli
 soe.

⁴ N bɔɾe nu wama gbe ɾɔxɔe nan xɔn.
 Xunsare temui bara a li.

⁵ N mu mixi to naxan n malima,
 na kui n bara kisi wali suxu n yete ra,
 n ma xɔne fa n tutun yare.

⁶ N bara sie boron n ma xɔne kui,
 e fa lu alo siisilae, e wuli lu bɔxi ma.»

⁷ N Alatala xa hinne fe falama ne wo be.
 Won xa a tantu a xa fe rabaxie xa fe ra,
 a naxan nabaxi won be.

A bara fe fanyi wuyaxi raba Isirayila
 bɔnsɔe be,
 a xa hinne nun kinikini saabui ra.

⁸ A a fala ne, «N laxi a ra n ma pama nan
 yi ki,

maifuya mu na naxee ya ma!»
 Na kui a naxa findi e rakisima ra.

⁹ E xa tɔɔre xa fe nu a tɔɔɔma,
 kɔno a fafe bara findi e xunsare ra.

A bara e tongo,
 a e xanin a xa xanunteya nun kinikini kui
 kabi temui xɔn kuye.

¹⁰ Kɔno e naxa muruta a ma,
 e fa a Xaxili Seniyenxi tɔɔɔ.
 Na kui a naxa e beɾin,
 a findi e yaxui ra e gerefa.

¹¹ Nama bara a maɾɔxun fe singee ma,
 naxan nabaxi Annabi Munsa xa waxati.
 E bara e yete maxɔrin,
 «Ala naxan Isirayilakae ragiri Xulunyumi
 baa ma,
 na na minden?»

Ala naxan a xa pama tongo alo xuruse
 demadonyi,
 na na minden?

Ala naxan a Xaxili Seniyenxi ragoro a xa
 pama ma,
 na na minden?

¹² Ala naxan Munsa mali a senbe kar-
 alanke ra,
 naxan baa ibɔɔ e ya ra e ragirife ra,
 alako a xili xa binya abadan,
¹³ na na minden?»

Na kui e mu bira.
 E senbe nu gbo alo soe naxan a gima.
¹⁴ Alatala Xaxili nu malabui fima e ma,
 e fa lu alo ninge naxan jooge donma fili
 ma.

I bara i xa pama rapere na ki.
 I bara xili fanyi sɔɔ na ma.

¹⁵ I xa i ya ragoro keli kooe ma,
 kelife i xa kibanyi seniyenxi kui,
 naxan itexi, naxan luma nɔre kui,
 i fa a mato i xa xanunteya nun senbe na e
 yete masenfe di?

I xa hinne nun kinikini makuya muxu ra.
¹⁶ Kɔno hali Ibrahima nun Isirayila
 neemu muxu ma,
 i tan nan na muxu Baba ra.

Alatala nan muxu Baba ra,
 muxu Xunsarama kabi temui xɔnkuye.
¹⁷ Munfe ra i a niyama, muxu xa i xa kira
 rabepin?

Munfe ra i muxu bɔɾe xɔɔxɔma han
 muxu xa susa i ra?

Muxu Marigi, i xa muxu ragbilen i xa
 yaragaaxui kui.

¹⁸ I xa hɔɔmɔbanxi nu na muxu belexe,
 kɔno yakɔsi muxu yaxuie bara menni
 boron.

¹⁹ I gbe nan muxu ra kabi temui xɔnkuye,
 kɔno e tan mu tinxi i xa yaamari ra,
 e mu i xili falama.

Xa i sa kooe rabi ne nu gorofe ra dunija,
 geyae serenma ne i ya ra nu.

64

Isirayila xa maxɔrinyi

¹ Dunija rakolon i xili senbema ra,
 alako sie xa seren gaaxui kui i ya ra.
 A xa lu alo yege naxan dexema,
 a fa ye satun a xɔɔxɔe ra.

² I bara kaabanakoe raba naxee bara muxu
 terenna,

i bara goro, geyae fa seren i ya ra.

³ Yi fe mɔɔli mu kolonxi sinden.
 I keren nan bara na fe mɔɔli kolon,
 i tan naxan mixi malima naxee laxi i ra.

⁴ I fa ne mixi malide naxee tinma tinxinyi
 ra,
 naxee wama birafe i xa kira fɔxo ra.

Koṅo muxu tan bara yunubi raba,
i fa xṅo muxu ma.

Muxu noma kiside sṅonṅ?

⁵ Muxu birin bara findi mixi seniyentare
ra.

Muxu naxan nabama i be a nṅoxi alo
dunkobi.

Muxu xa fe luxi ne alo burexe lisixi.

Muxu xa yunubie na muxu xaninfe alo
foye burexe xaninma ki naxe.

⁶ Koṅo mixi yo mu na muxu ya ma naxan
i xilima,

e mu i xa fe suxuma,

barima i bara i yete makuya muxu ra,

i bara muxu tṅoṅ muxu xa yunubi xa fe
ra.

⁷ Koṅo yakṅsi, Muxu Marigi, Muxu Baba,
muxu bara lu alo bende doloxi i yi ra,
i naxan nawalima a xa findi feṅe tofanyi
ra.

Muxu tan nan i belexe wali foxi masenma.

⁸ I naxa xṅo muxu ma Marigi.

I naxa ratu muxu xa yunubie ma.

I ya ti muxu ra, i xa pama.

⁹ I xa taa seniyenxie bara findi gbengberen
yire ra,

Siyoni bara findi yire maxaraxi ra,

Darisalamu bara kana,

¹⁰ i xa hṅomṅbanxi muxu nu seewaxi
naxan na,

na bara gan.

Muxu harige fanyi birin bara kana.

¹¹ Na birin kui, i tondixi muxu malide?

I i sabarima han mun temui?

I muxu paxankatama nan tui?

65

Kiiti nun kisi

¹ «N bara n yete masen mixie be naxee mu
nu n xilixi,

mixie bara n to naxee mu nu n fenma.

N bara a fala, «N tan nan ya,»

si nde be naxan mu nu xilima.

² N na n belexe ti ne loxṅe birin pama tuli
xṅoxoxi be,

naxan paxema kira paaxi xṅn e yete
waxonyi fenfe ra.

³ Na pama katama temui birin n naxṅofe
ra.

E serexee bama sansi yire,

e surayi fan gan serexe ra e xa alae be.

⁴ E dṅoma gaburi seeti ma kṅe ra,
e xṅse sube don, a nun se seniyentare
gbete.

⁵ E a falama mixie be, «Wo naxa wo maso
n na de,

barima n seniyenxi dangife wo ra.»

Na mixi mṅoli xa fe xṅoxo

alo tuuri naxan tema te yire, a siga mixi
ma.»

⁶ «Yi nan sebexi n ya i,
N mu dunduma na ma feo.

N na sare birin fima ne e ma.

⁷ N tan wo Marigi naxe,

«N wo xa yunubi sare fima ne,

wo tan nun wo benbae ma,
barima wo nu serexee bama geyae nan

fari,

wo nu fe paaxi raba n na menni.

Na kui n wo xa yunubi sare fima ne wo
ma,

wo xa fe paaxie xa fe ra.»

⁸ Alatala xa masenyi nan ya,

«Mixi na bogi nde bundufe temui naxe,

e fa wa na bogi wolfe,

mixi gbete a falama ne e be,

«I naxa na wolfe. Ye nde man luxi a kui.»

N fan na mṅoli rabama ne n foxirabiree ra.

N mu e birin paxankatama.

⁹ N Yaxuba xa di ndee rakelima ne,

n Yuda xa di ndee ki n ma geyae ra.

N na n ma geyae fima ne n ma pama
sugandixi ma,

e xa sabati naa, a fa findi e ke ra.

¹⁰ Sarṅn fiili fima ne e ma e xurusee
madonma dennaxe,

Akori gulunba findima malabude nan na e
xa ṅore be.

N na birin nabama ne n ma pama be naxan
n fenma.»

¹¹ «Koṅo wo tan naxee wo kobe soxi n tan
Alatala ra,

wo fa neemu n ma geya seniyenxi ma,

wo fa serexe ba wo xa alae be,

naxan xilima Gadi «Xunna fanyi kanyi»

xa na mu a ra, naxan xilima Meni «Mara-
giri kanyi,»

¹² n bara nate tongo wo tan paxankatama
santidegema nan na,

wo birin fa faxes.

N bara wo xili, koṅo wo mu fa.

N bara woyen, koṅo wo mu wo tuli mati.

Wo bara fe paaxi raba naxan mu rafan n
ma feo.»

¹³ Na kui wo Marigi Ala yi nan fala,

«N ma konyie e degema ne,

koṅo n wo tan luma kaame nan kui.

N ma konyie e minma,

koṅo ye xṅli luma ne wo tan ma.

N ma konyie seewama ne,

koṅo yaagi dusuma ne wo tan xun na.

¹⁴ N ma konyie beeti bama seewe nan kui,
koṅo wo tan wama ne tṅore kui, wo boṅe
fa rapaaxu wo ma.

¹⁵ Wo xili findima ne danke ra n ma pama
tagi.

Alatala Senbema wo faxama ne,

koṅo a xili neene fima ne a xa konyie ma.

¹⁶ Mixi naxan dube rabama yi boxi ma,

a na rabama Nondi nan kui Ala xili ra.
Mixi naxan kali tima yi bɔxi ma,
a na rabama Nondi nan kui Ala xili ra.
Tɔɔre dangixi neemuma ne n na, a ba n ya
i.»

¹⁷ «Wo xa a kolon n fama ne koore nun
bɔxi neene daade.

Mixi mu ratuma fe forie ma sɔnɔn.

¹⁸ Kɔnɔ n ma daali, wo xa seewa abadan,
barima n Darisalamu daama ne a xa wo
rasewa han.

¹⁹ N seewama ne Darisalamu tagi,
n fe fanyi raba n ma mixie be,
wa xui mu mema sɔnɔn.

²⁰ Di yo mu faxama a yore ra sɔnɔn,
mixi mɔxi yo fan mu faxama fo a xa
simaya kamali.

Mixi naxan je keme simaya sɔtɔma, a fa
faxa,

a luma ne alo a na faxa a dimedi temui,
a findi mixi dankaxi ra.

²¹ E banxie tima ne, e sabati e kui.

E wuri bilie sima ne, e e bogi don.

²² E mu banxie tima sɔnɔn, mixi gbete fa
sabati nee kui.

E mu sansi sima sɔnɔn, mixi gbete fa na
bogi don.

N ma nɔma buma ne, alo wuri xungbee.

N ma mixi sugandixie seewama ne e xa
wali ra.

²³ E mu walima fu ra,
e xa die mu gbaloe sɔtɔma.

E findima Ala bɔnsɔe barakaxi nan na,
e tan nun e xa die luma na ki ne abadan.

²⁴ Beenu e xa n maxandi, a lima ne n jan
bara e xui suxu.

Beenu e xa ge fe nde falade, n jan bara na
me.

²⁵ Xulumase nun si luma ne kule keren.

Yetɛ nun ninge jooge donma ne yire
keren.

Kɔnɔ bɔximase luma a balo ra xubutanyi
nan na.

E mu fe yo kanama n ma geya seniye
fari.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

66

Kiiti nun kisi

¹ Marigi xa masenyi nan ya,
«Kooore nan na n ma kibanyi ra,
dunija nan na n san tide ra.
Banxi mooli mundun noma tide n tan be?
Yire mundun noma findide n malabude
ra?»

² N belɛxe nan see birin nafalaxi naxee na
dunija.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

«Mixi naxan nafan n ma,

a findixi yetɛ magore nan na,
a gaaxu n ya ra, a n xui suxu.

³ Kɔnɔ mixi naxan ninge bama serɛxe ra
gbansan,

na tan luma ne alo faxeti.

Mixi naxan yetɛxe bama serɛxe ra gbansan,
na tan luma ne alo mixi naxan bare konyi
girama.

Mixi naxan sansi xori bama serɛxe ra
gbansan,

na tan luma ne alo mixi naxan xose wuli
bama serɛxe ra.

Mixi naxan surayi ganma serɛxe ra
gbansan,

na tan luma ne alo kuye batui.

E bara e xa kira sugandi,

kira naxan findixi seniye tarepa xonxi ra.

⁴ Na kui n fan e jaxankatama ne,

n fe magaaxuxi ragoroma ne e ma,

barima n to e xili, e mu n ma xili ratinxi,

n to woyen, e mu e tuli mati n na.

E bara fe naaxi raba n ya xori,

e bara kira sugandi, naxan mu rufan n
ma.»

⁵ Wo xa wo tuli mati Alatala xui ra,

wo tan naxee gaaxuxi a ya ra,

«Wo ngaxakerenyi naxee wo xɔnma,

e wo keru n xili xa fe ra, e naxee,

«Wo xa Alatala tantu alako muxu xa wo xa
seewe to.»

Kɔnɔ e fama ne yaagide.

⁶ Wo bara na sɔnxɔe me kelife taa kui,

kelife Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui?

Alatala na a yaxuie sare fife.

Na findixi na xui nan na wo naxan mema.»

⁷ Beenu di bari xone xa a li,

a jan ge di baride.

Beenu tɔre xa fa,

a jan bara di xeme soto.

⁸ Nde singe bara yi fe mooli me?

Nde singe bara yi fe mooli to?

Namane noma findide a ra loxɔe keren
kui?

Bonsɔe noma senbe sɔtode temui keren
kui?

Kɔnɔ Siyoni bara foye to keren na.

⁹ Wo Marigi Alatala naxee,

«N mixi malima han e di bari temui, n fa
e rabolo na kui?

Gine furi na mo, n mu fama na di bari
sooneyade xe?»

¹⁰ Wo tan Darisalamu rufan naxee ma,

wo xa seewa a xa fe ra.

Wo tan naxee wama a be,

wo xa jɛlexin a xa fe ra.

¹¹ Wo fama ne a xipe minde han wo luga,

wo bɔnesa soto a saabui ra,

a wo hayi birin fan.

¹² Alatala xa masenyi nan ya,

«N bɔnesa fima ne a ma alo xure xungbe,

n jamaane naafuli xaninna ne a xon ma
alo banbaranyi.

A fama ne meenide wo ma alo dinge
meenima a xa di ma ki naxe.

¹³ N wo xa tooɗe bama ne wo ma alo dinge
a xa di xa tooɗe bama ki naxe.

Na birin toma ne Darisalamu.»

¹⁴ Wo na na to, wo boɗe seewama ne,
wo xa fe sooneya alo jooge naxan toma
fili ma.

Alatala a senbe masenma ne a xa konyie
be,

a yaxui fama ne a xa xone kolonde.

¹⁵ Alatala nan na ki, a na fafe te xora,
a jereɗa foye xungbe fari.

A a xa xone ragoroma ne senbe ra,
a paxankate ti te ra.

¹⁶ Alatala a xa kiiti sama ne te nun san-
tidegema ra,

a fa mixi gbege sontode.

¹⁷ Alatala naxe, «Mixi naxee serexe
bama wondi kui, e fa xose nun bale
sube don, a nun donse seniɗentare gbete
Alatala naxee xonxi, e xa fe fama ne
raɗonde kerenyi ra.»

¹⁸ «N fama ne si birin malande, si naxee
xui wuyaxi falama, n fa n ma noɗe masen
e be e xa fe rabaxie nun e xa marɗoxunyie
xa fe ra.

¹⁹ N tonxuma nde luma ne e tagi, n fa e
xa mixi kisixie xee bonsoe tagi, alo Tara-
sisi, Pulu, Ludu xali wolie, Tubali, Yawani,
nun si gbete naxee na yire makuyee, naxee
mu n xili kolon, naxee mu n ma noɗe toxi
sinden. N ma xerae fama ne n ma noɗe
masende e be.

²⁰ E man fama ne wo ngaxakerenyie ra
naxee toma na jamaane tagi. E fama ne
e ra n ma geya seniɗenxi fari alo serexe
fama ki naxe. E fama ne e ra soe nun
joɗomee fari, e tixi saretie kui. E fama
ne na birin na alo Isirayilakae fama e xa
hadiyae ra sesase seniɗenxie kui ki naxe
Alatala xa hoɗomobanxi kui.

²¹ N serexedube ndee sugandima ne e
fan ya ma, e xa lu Lewi bonsoe seeti ma.»

²² «N tan Alatala, n xa a fala wo be, a
n fama ne koore neene nun boxi neene
yailande wo be. Na buma ki naxe, wo xili
nun wo bonsoe buma na ki ne abadan.

²³ Keli kike neene serexe ma han kike
neene serexe gbete, keli malabu loxo ma
han malabu loxo gbete, ibunadama birin
fama ne suyidide n ya i.

²⁴ E mixi faxaxie toma ne naxee muru-
taxi n ma. Nimasee e furee donma ne, te
fan e sube gan, e fa findi fe magaaxuxi ra
adamadie be.»

Ala xa masenyi Annabi Yeremi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila nu bara itaxun doxo firin. Seeti naxan nu na koola ma a nu xili Isirayila, seeti naxan nu na labe ra a nu xili Yudaya. Alatala nu bara a niya Isirayila xa xanin konyiya kui Asiriya boxi ma a xa yunubie xa fe ra. Yudaya nu bara ratanga na ma barima mange ndee nu na naxee nu wama birafe Alatala xa seriye foxo ra, e mu kuye batu. Kono a donxoe ra, Yudaya fan bara suxu Sentane xa gantanyi ra, e fa kuye batu folo. Annabi Yeremi nu findixi Ala xa namijonme nan na na temui.

Annabi Yeremi naxa Ala xa seriye masen Yudayakae be a fanyi ra, alako e xa a kolon e xa kuye batu findima fe jaaxi nan na e be Alatala mabiri. A naxa e kawandi han, kono e mu tin gbilende Ala ma. Na kui Annabi Yeremi xa masenyi bara xoxoxo. A naxa Ala xa nate tagi raba e be a falafe ra e yaxuie Babilonkae fama ne e bonbode na yunubi xa fe ra. Hali Yudaya to findixi Ala xa pama ra, Ala nu bara nate tongo e xa paxankate jaaxi soto Babilonkae saabui ra. Annabi Yeremi to na fala Yudaya mange be, a naxa xono a ma, a a sa geeli kui.

Yudayakae mu laxi a ra a e findi Babilon xa konyie nan na e xa yunubi xa fe ra. E naxa a mapoxun e noma e ratangade na paxankate ma Misirakae saabui ra. Annabi Yeremi naxa a masen e xa mapoxunyi findixi wule nan na naxan mu rafanxi Ala ma. A nu lanma e xa tin Alatala xa paxankate ra, e xa a kolon e na sotoxi fe naxan ma.

Annabi Yeremi xa kitaabui na kawandi nun na taruxui birin masenma won be. Alatala xa masenyi a naxan fixi a xa namijonme ma, na birin bara kamali. Adamadi birin xa a kolon yunubi mu fan, a findixi paxankate nan na e be. Na nan a ra, fo e xa gbilen yunubi foxo ra, e xa bira Alatala xui foxo ra. Na gbansan nan noma findide sooneya ra adama be a xa dunijeigiri kui. Ala xa won mali na kira xon ma. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Yeremi be

Annabi Yeremi xa wali

¹ Annabi Yeremi xa masenyi nan ya. A baba xili Xilikiya, serexedube naxan keli Anatoti, Bunyamun boxi ma.

² Yudaya mange Yosiya naxan nu findixi Amon xa di ra, a xa mangeya je fu nun saxan nde, Alatala naxa woyen Annabi Yeremi be.

³ Annabi Yeremi man nu kawandi tima Yudaya mange Yehoyakimi xa waxati, han Yudaya mange Sedekiya xa mangeya je fu nun keren nde, kike suuli nde, Darisalamukae nu xaninma konyiya kui temui naxe. Yehoyakimi nun Sedekiya nan nu na Yosiya xa die ra.

⁴ Alatala naxa yi masenyi ti n be yi ki,
⁵ «Beenu n xa i nono i nga teege,
n tan nu i kolon.
Beenu i nga xa i soto,
n nu bara xeraya ragiri i ma,
i xa findi namijonme ra sie birin xun ma.»

⁶ N naxa a yaabi,
«N Marigi Alatala, n mu fata masenyi tide,
barima fonike nan n na.»

⁷ Alatala naxa a masen n be,
«I naxa a fala a fonike nan i ra,
barima i tan nan sigama mixie xon ma,
n i xema dennaxe.
I xa n ma yaamari birin masen e be.

⁸ I naxa gaaxu e ya ra,
barima won birin nan a ra.
N i makantama ne.»
Alatala xa masenyi nan ya.

⁹ Na temui Alatala naxa a xonye itala n de ma, a fa a masen n be, «I bara a to, n bara n ma masenyi sa i xaxili ma.

¹⁰ To n bara i sugandi i xa findi n ma xera ra dunija sie tagi. I xunnakane xa fe falama ne mangeya ndee be, e fa bira, e kana. I xunnakeli xa fe falama ne mangeya gbetee be, e fa e sanke saron, e sabati a fanyi ra.»

¹¹ Alatala naxa yi woyenyi masen n be yi ki, «Annabi Yeremi, i munse toxi?» N naxa a yaabi, «N wuri nan toxi naxan bogima sinnanyi ma.»

¹² Alatala naxa a masen n be, «I bara a to a fanyi ra, n ma masenyi rakamalife mu kanama.»

¹³ Alatala man naxa yi woyenyi masen n be yi ki, «I munse toxi?» N naxa a yaabi, «N tunde satunxi nan toxi koola biri.»

¹⁴ Alatala naxa a masen n be, «Naxankate birin kelima koola nan ma, a fa boxi pama birin halaki.

¹⁵ Alatala xa masenyi nan ya. N fama ne pama birin xilide kelife koola ma, e xa e xa mange kibanyie doxo Darisalamu sode de ra, e yi tete birin nabilin, e Yudaya taee birin suxu.

¹⁶ N e makiitima ne e xa fe kobi rabaxie ma, barima e bara n finsiriwali, e surayi gan serexe ra kuyee be, e tuubi e be e naxee yailanxi e belexe ra.

¹⁷ I tan xa i tagi ixiri, i xa keli, i xa n ma masenyi birin tagi raba e be. I naxa gaaxu e ya ra, xa na mu a ra n fe nde masenma ne i be naxan dangi nee ra pon.

¹⁸ To n bara i findi xera ra Yudaya mange, kuntigie, serexedubee, nun pama birin xun ma. I luma ne alo tete belebele wure daaxi, alo yire makantaxi.

¹⁹ E i gerema ne, konɔ e mu xutu sotoma i ma, barima n na i foxo ra i makantafe nan na.» Alatala xa masenyi nan ya.

2

Isirayilakae xa yanfe

¹ Alatala naxa yi woyenyi masen n be yi ki,

² «I xa sa a fala Darisalamukae be, Alatala bara a masen, «N bara ratu wo xa xanunteya ma,

a nu na ki naxe singe ra wo fonike temui. Wo nu bara bira n foxo ra gbengberen yire, xee mu nu saxi dennaxe.

Wo na raba marafanyi nan kui.

³ Isirayila nu findixi Alatala nan gbe ra, alo sansi bogi singe.

Naxee e tɔɔɔ, nee fan fama ne tɔɔɔde.» Alatala xa masenyi nan na ki.

⁴ Yaxuba bonsoe, wo xa wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.

Isirayila xabile birin, wo xa wo tuli mati.

⁵ Alatala bara a masen, «Wo babae n ma fe kobi mundun toxi naxan a niyaxi e xa gbilen n foxo ra?

Wo bara bira fe fufafu foxo ra, awa wo tan fan findima mixi fufafu nan na.

⁶ E mu a falaxi wo be,

«Alatala na minden, naxan won naminixi Misira boxi ra, naxan won xanin gbengberen yire?

Folee nun boxi maxare gbansan nan na menni.

Adamadie mu noma balode na boxi ma.»

⁷ N bara wo xanin boxi fanyi ma, alako wo xa baloe fanyi soto.

Konɔ wo to fa, wo bara n ma boxi findi yire seniyantare ra, wo bara fe xonxi raba naa n dennaxe fixi wo ma ke ra.

⁸ Serexedubee mu Alatala fenxi.

Karamoxoe mu n kolon.

Yareratie bara n yanfa.

Namijonmee bara Bala kuye masenyi ti.

E bara bira se foxo ra naxan mu noma e malide.

⁹ Na nan a toxi n wo jaxankatama.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

«N wo xa mamadie fan makiiti.

¹⁰ Wo sa Kitimi suuri mato, wo xa mixie xee Kedari,

wo na birin mato a fanyi ra.

Wo mu yi kuye batufe mooli toma naa.

¹¹ Si nde na na naxan Ala bejin, e fa kuye findi e xa ala ra?

N ma pama bara e xa xunnakeli masara, e fa e xaxili ti kuye ra naxan mu noma e malide.

¹² Kooore bara findi seede ra na fe ma.

Na bara findi kinikini nun kaabanako ra.

A lanma na xa wo xaxili ifu,

a xa wo de ixara.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹³ «N ma pama bara fe jaaxi firin naba:

E bara n bejin,

n tan naxan nu luxi alo ye fanyi e be,

ye naxan mu jonna.

E bara feje yailan, ye ragatama dennaxe, konɔ e ibooxi, ye birin bara mini a ra.»

¹⁴ «Konyi nan na Isirayila ra,

ka a findixi di lasiri nan na?

Munfe ra a jaxankataxi?

¹⁵ A luxi ne alo yete xaape nan na xaapefe e ma.

E xa boxi bara findi gbaloe yire ra.

Mixi yo mu na sonon e xa taa ganxie kui.

¹⁶ Misiraka naxee na Nofi nun Tapanxesi, e fama ne wo xun nakanade.

¹⁷ Na fatanxi fe naxan ma, wo gbilenxi wo Marigi Alatala xa kira fanyi foxo ra.

¹⁸ Yakosi munfe ra wo na Misira kira xon?

Wo wama Nili xure ye nan minfe?

Munfe ra wo na Asiri kira xon?

Wo wama Efirati xure ye nan minfe?

¹⁹ Ala xa wo xa kobina ragbilen wo ma.

Ala xa wo xa finsiriwaliya sare fi wo ma, alako wo xa a kolon gbilenfe wo Marigi Alatala foxo ra,

a findixi fe jaaxi nun fe xone nan na.

Wo jaxankataxi ne barima wo bara tondi gaaxude n ya ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁰ «Kabi temui xonnakuye n bara wo lu wo yete yi.

Wo bara a fala a yanfanteya mu na wo boje kui,

konɔ wo bara siga kuye batude geyae fari wuri bun ma.

Na bara findi langoepa ra wo be.

²¹ Wo nu luxi ne alo weni bili fanyi n naxan sxi.

Munse a niyaxi wo xa n naboloe?

Yakosi wo luxi ne alo weni bili jaaxi naxan mu bogi fanyi raminima.

²² Hali wo wo maxa soda saafunyi ra, wo xa yunubi mu noma bade.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

²³ «Wo noma a falade di,

«N mu nõxoxi. N mu biraxi Bali kuye fõxo ra?»

Wo wo fõxi mato gulunba yire.

Wo xa wo nõxo ti wo xa fe rabaxie ra.

Wo bara lu alo nõxõme gine rabepinxi,

²⁴ alo wulai sofale

naxan sofale xeme fenma a xiri ma gbengberen yire.

Nde nõma a bade na ma?

Mixi naxan katama a suxude, a taganma ne.

A mu masõtõma fo na waxati dangi.

²⁵ Wo naxa gbata birade kuye fõxo ra.

Wo wo gima naa wo sanyi igeli ra,

hali ye xõli na wo ma.

Kõno wo bara n yaabi,

«Ade, muxu mu nõma gbilende kuyee fõxo ra.

E rafan muxu ma, muxu wama kafufe e ra.»

²⁶ «Isirayilakae fama ne lude yaagi kui alo mupeti naxan suxuxi.

Mangee, kuntigie, serexedubee, nun namipõnmee,

e birin luma ne yaagi kui,

²⁷ naxee a falama wuri masolixi be, «N baba,»

naxee a falama geme masolixi be, «N daa mange.»

Na mixi mooli bara e kobe ti n na,

e bara tondi e ya rafindide n ma.

Kõno e xa tõore kui,

e man a falama n be, «Keli, i xa muxu rakisi.»

²⁸ Wo xa kuyee na minden, wo naxee yailanxi,

naxee bara wuya Yudaya taae kui?

E tan xa keli, e xa wo ratanga wo xa tõore ma,

xa e fata na rabade.

²⁹ Munfe ra wo tan matandilae wama n makiitife?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

³⁰ «N bara wo xa die bõnbo alako e xa matinxin,

kõno e mu matinxinxi.

Wo bara wo xa namipõnmee faxa wo xa santidegema ra,

alo yete xaapexi.

³¹ To mixie, wo xa la Ala xa masenyi ra.

N Isirayila luxi gbengberen yire ne, xa na mu a ra dimi kui?

Munfe ra n ma pama a falama,

«Muxu wama lufe muxu yete ra,

muxu mu birama i fõxo ra sõnon?»

³² Gine dimedi nõma neemude a xa kõnmagore ma,

xa na mu a xa demui?

N ma pama bara neemu n tan ma kabi temui xõnnakuye.

³³ Wo bara wo maxiri alako wo xa xanuntenyi nde fen.

Wo bara dangi mixi birin na na wali kobi mooli kui.

³⁴ Wo bara setaree faxa, naxee mu fe paaxi yo rabaxi.

Wo xa dugie nõxoxi e wuli ra.

³⁵ Kõno wo a falama,

«Muxu mu fe kobi rabaxi.

Ala xa xõne xa gbilen muxu fõxo ra.»

N tan nan wo makiitima nondi ra,

barima wo bara a fala,

«Muxu mu yunubi rabaxi.»

³⁶ Wo kira masaraxi munfe ra,

wo fa wo xaxili ti Misira ra?

Wo fama ne yaagide e xõn ma,

alo wo yaagixi Asiriya xõn ma ki naxe.

³⁷ Wo minima ne e xõnyi wo belexe igeli ra,

barima wo taxuxi naxee ra, Alatala bara nee rabepin.

Wo mu xunnakeli yo sõtõma e saabui ra.»

3

Isirayila xa danxaniyatarepa

¹ «Xa xeme mee a xa gine ra, na gine naxa sa dõxo xeme gbete xõn, a xa xeme singe man nõma gbilende a ma sõnon?»

Yi bõxi bara lu seniyentarepa kui.

Wo tan naxee bara langoeja raba wo xanuntenyi kuyee ra,

yakõsi wo man fa wama gbilenfe n ma ne?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

² «Wo wo ya rate, wo xa a mato,

xa yire nde na wo mu langoeja rabaxi dennaxe.

Wo nu na wo xanuntenyi alae memefe kira xõn ma,

alo mupetie naxee e nõxunma kira de e xa dutun mixie ma.

Wo bara yi bõxi nõxo wo jere ki seniyentare ra.

³ Na nan a ra n mu tune rafaxi,

n mu jeme tune ragoro wo be.

Kõno wo ya xõroxo alo langoe gine,

wo mu yaagixi fefe ma.

⁴ Han ya wo a falama n be,

«Muxu baba, naxan meenixi muxu ma muxu fonike temui,

⁵ han to i xõnõxi muxu ma?

I mu dipnema sõnon?»

Iyo, wo na nan falaxi,

kõno wo mu wo baxi na kira paaxi xõn fefe ma.»

⁶ Alatala naxa a masen n be mange Yosiya xa waxati, «I bara Isirayila xa yanfanteya to? A bara yene raba geya

birin fari, a nun wuri bili tofanyi birin bun ma.

⁷ N bara a maɗɗoxun, na dangi xanbi a man fama ne gbilende n ma, kɔnɔ a mu fa. A maagine tinxintare Yudaya fan a toxi.

⁸ N to mɛɛ Isirayila ra, n to fatan kɛɛdi so a yi ra a xa yene xa fe ra, a maagine Yudaya tinxintare mu gaaxu n ya ra feo. A fan bara siga yene rabade.

⁹ Isirayila xa kuye batufe, gɛmɛ nun wuri daaxi, na bara boxi findi yire seniyyentare ra.

¹⁰ Na birin kui Yudaya tinxintare, Isirayila maagine, a mu panige tongoxi a boɗɛ kui a xa a yete ragbilen n ma. A na fala a de gbansan nan na.» Alatala xa masenyi nan na ki.

¹¹ Na temui Alatala naxa a masen n be, «Isirayila tinxintare fisa Yudaya seniyyentare be.

¹² I xa sa masenyi ti koola biri ra, «Isirayila seniyyentare, i yete ragbilen n ma. N mu xonoxi wo ma sonon. Hinnente nan n na, n boɗɛ mu luma xonɔ ra temui birin.» Alatala xa masenyi nan na ki.

¹³ «Wo xa wo ti wo xa wali kobi ra. Wo bara wo Marigi Alatala matandi, wo bara bira ala gbeteɛ foxo ra wuri bilie bun ma. Wo mu tin wo tuli matide n xui ra.» Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁴ Alatala xa masenyi nan ya, «Wo tan kalabantee, wo gbilen n ma. N tan nan na wo Marigi ra. N fama ne wo mayegetide taa nun xabile kui, n fa wo ragbilen Siyon.

¹⁵ N yareratɛ tima ne wo be, naxee rafan n ma. E lonni nun xaxili fanyi masenma ne wo be.»

¹⁶ Alatala xa masenyi nan ya. «Wo na wuya wo xa boxi kui, wo fama ne neɛmude Alatala xa saate kankira ma. Wo mu a xa fe falama, wo xa maɗɗoxunyi mu sigama a ma. Wo mu a kolonma a bara loɛ, wo mu gbete fenma.

¹⁷ Kɔnɔ na temui Darisalamu xili fama ne falade «Alatala xa kibanyi.» Si birin sigama naa Alatala xili ra. E gbilenma ne e xa maɗɗoxunyi jaaxi foxo ra.

¹⁸ Na waxati Yudayakae fama ne kafude Isirayilakae ma.

E birin kelima boxi nan ma naxan na koola ma, e fa gbilen boxi ma n dennaxe fixi wo babae ma ke ra.

¹⁹ N tan nu bara a fala, «N wama ne wo xa lu alo n ma die, n xa boxi fi wo ma ke ra, naxan tofan boxi birin be.» N bara a maɗɗoxun a wo n xili falama ne «N Baba.»

N bara a maɗɗoxun wo mu gbilenma n foxo ra.

²⁰ Kɔnɔ wo tan Isirayila, wo bara n yanfa alo gine naxan a xa mori yanfa a yene raba.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

²¹ Isirayilakae e xui itema geya fari, e wama, e Ala maxandima, barima e bara kira jaaxi suxu, e bara neɛmu e Marigi Alatala ma.

²² Alatala naxe, «Wo tan matandilae, wo gbilen, n noma wo rakiside wo xa yanfanteya ma.»

Isirayilakae naxa a yaabi, «Awa, muxu gbilenma ne i ma, barima i tan nan na muxu Marigi Alatala ra.

²³ Iyo, xui naxan kelima geya fari, wule na a ra.

Iyo, muxu Marigi Alatala nan na Isirayila rakisima ra.

²⁴ Kabi muxu dimedi temui, kuye ratonxie bara muxu babae xa harige xun nakana, e xa xurusee nun e xa die.

²⁵ Na yaagi bara muxu soto, binye birin bara ba muxu ma, barima muxu bara yunubi raba won Marigi Alatala ra, muxu tan nun won babae, kabi muxu dimedi temui han to. Muxu mu muxu tuli matixi muxu Marigi Alatala xui ra.»

4

Yudaya xa gbaloe

¹ Alatala xa masenyi nan ya, «Isirayila, xa wo wo yete ragbilen n ma, xa wo fe ratonxi ba n ya tode ra, xa wo mu lintan wo xa kewali ra,

² xa wo wo kali Alatala xili ra tinxinyi nun nondi ra, sie fama ne baraka nun binye sotode Alatala saabui ra.»

³ Alatala xa masenyi nan ya xemeɛ be naxee na Yudaya nun Darisalamu:

«Wo xa xe neene masege,
wo naxa sansi xori si kunsu tunbe xora.
4 Xeme naxee na Yudaya nun Darisalamu,
wo xa wo boje seniye Alatala be.
Wo xa fe jaaxi ba wo sondonyi kui,
alo fe jaaxi bama wo ma ki naxe wo sunna
temui.

Wo xa na raba alako n boje naxa te wo
ma,

n ma xone fa wo gan alo te
naxan mu noma xubende wo xa fe kobi
rabaxie xa fe ra.

5 Wo xa yi masenyi ti Yudayakae be,
wo man xa a fala Darisalamukae be.
Wo xa feri fe Isirayila yire birin,
wo xa a fala wo xui itexi ra,
<Wo xa so taa makantaxie kui.>

6 Wo xa a matonxuma Siyonkae be e xa e
gi,

e naxa ti kira xon ma,
barima n na fafe toore nun jaxankate ra
kelife koola ma.

7 Sie kanama bara kira suxu, alo yete
naxan minima sube fende.

A bara keli a xonyi alako a xa wo xa boxi
kana.

Wo xa taee birin fama ne kanade,
mixi yo mu luma naa.

8 Na nan a ra wo lanma wo xa sunnun
donma ragoro wo ma,
wo xa sunnun, wo xa jonfe raba,
barima Alatala xa xone mu gbilenma wo
foxo ra.»

9 Alatala xa masenyi nan ya:

«Na loxe limaniya bama ne mangle nun
kuntigie yi ra.
Serexedubee nun namiponmee dee
ixarama ne.»

10 N bara Ala yaabi,
«N Marigi Alatala,
munfe ra i bara a fala i xa pama nun
Darisalamu be,
<Wo fama bojesa sode,>
kono santidegema bara ge e faxade?»

11 Na temui a fama ne a falade pama nun
Darisalamu be,

«Foye bara keli gbengberen yire.
A mu fama fe fanyi ra,
a fama n ma pama nan toode.

12 A findixi foye magaaxuxi nan na,
naxan kelixi n yire.
Yakosi n e jaxankatama ne.»

13 Yaxuie na fafe alo foye belebele naxan
kelife koore ma.

E xa soori ragisee luma ne alo turunnaade.
E xa soe xulun alo segee.
Gbaloe bara won li, won bara halaki.

14 Darisalamu, wo wo boje raseniye,
alako wo xa kisi.

Kewali kobi luma wo boje ma han temui
mundun?

15 Danakae bara na gbaloe masenyi ti,
Eframikae fan bara na fala.

16 Wo xa sie rasi, wo xa Darisalamu fan
nasi,

yaxuie na kelife yire makuye ne, e na fafe
Yudaya taee kui.

17 Alatala xa masenyi nan ya:

«E bara Darisalamu rabilin
alo xe kantamae xe rabilinma ki naxe.
Na fama ne Darisalamu lide
barima e bara n matandi.

18 Na findixi wo xa wali kobi sare nan na.
Wo naxan nabaxi,
na bara gbilen wo ma a jaaxi ra,
han a wo sondonyi soxo.»

19 N boje fan na toorefe.

N bara sunnun.

N mu noma madundude,
barima n bara sarae nun gere xui me fa ra.

20 E a falama gbaloe na fafe,
boxi birin bara kana.

N ma kiri banxie bara bira keren na,
lingira yo mu na n yi ra.

21 Gere tonxuma a itima han mun temui?
Gere xui minima han mun loxe?

22 Alatala naxe, «N ma pama xaxili mu na,
e mu n kolon,
e luxi ne alo di lonnitaree.
E fe jaaxi nan gbansan kolon,
kono e mu fata fe fanyi rabade.»

23 N bara laamatunyi to yi boxi xa fe ra.

Sese mu luma yi boxi ma,
hali koore mu yanbama a ma.

24 N bara laamatunyi to geyae xa fe ra.
Geyae fama ne serende, tentenyie ramaxa.

25 N bara laamatunyi to nimase xa fe ra.
Mixi mu luma yi boxi ma soton,
xonie fan bara e gi.

26 N bara laamatunyi to yi yire xa fe ra.
Karemele geya findima ne gbengberenyi
ra,

taa birin fama gande Alatala nun a xa xone
xa fe nan na.

27 Alatala bara a masen,

«Yi boxi birin jaxankatama ne,
kono n mu a birin xun nakanama.

28 Na nan a ra yi boxi na sunnunyi kui,
koore bara ifoxo.

N tan nan a ragirixi,

n mu gbilenma n ma nate foxo ra.

29 Geresoe na fa soe fari, mixi birin e gima
ne.

Geresoe na fa tanbee ra, mixi yo mu luma
taa kui.

Ndee e gima ne wondi yire, ndee e gi geyae fari.

Mixi birin kelima ne taa kui.

³⁰ I tan naxan xun nakanaxi, i na munse rabafe?

I wama i maxirife dugi fanyi ra,
i wama konmagore xema daaxi ragorofe i ma,

i wama tofan se safe i ya kiri ma?

I na na birin nabafe i xanuntenyie be fufafu,

barima i mu rafan e ma sonon.

E wama i faxafe tun.

³¹ N bara wa xui nde me.

Na wa xui luxi ne alo furi gine naxan na a xa di singe barife.

Darisalamu na saya kira xon ma, a na a falafe,

«A gbe mu luxi sonon, faxetie xa n nii ba.»»

5

Ala xa gberɔxoɔ

Annabi Yeremi xa masenyi Darisalamukae be

¹ «Wo xa yire birin mato Darisalamu, wo xa maxorinyi ti taa kui, alako wo xa tinxintɔɔ nde to,

naxan perema kira fanyi xon ma,
naxan birama nondi foxo ra.

Xa wo sa na mixi mooli to,

n dijema ne Darisalamu ma.

² E e kalima ne Alatala xili ra,
kono na birin findixi wule nan na.

³ Alatala, n a kolon i wama tinxinyi nan xon ma.

I bara Isirayilakae paxankata,
kono e mu fahaamui yo sotoxi na kui.

I bara e tooro, kono e mu lonni sotoxi na kui.

E boɔɔe bara xoroɔ alo geme,
e tondi danxaniyade.

⁴ N bara a fala, setaree gbansan nan yi nama ra.

Na nan a ra e mu Alatala xa kira kolon,
e mu e Marigi Ala xa seriye fahaamuma.

⁵ A lanma n xa yi masenyi ti kuntigie nan be,

barima e tan Alatala xa kira kolon,
e e Marigi Ala xa seriye fahaamuma.
Kono e birin lan, e sese mu tin birade Ala foxo ra.

E birin bara a matandi.

⁶ Na nan a ra burunyi yete e faxama,
wulai bare e iboo.

Barate e melenma e xa taa sode dee ra, a xa e faxa,

barima e xa kewali kobi bara gbo, han a bara dangi a i.»

Alatala xa masenyi Darisalamukae be

⁷ «Darisalamu, a lanma n xa dije i ma?

I xa die bara n naboloo,

e e kalima kuye nan xili ra.

N nu bara e balo,

kono e bara n yanfa, e bira langoe foxo ra.

⁸ E maniyaxi soe xemema nan na,
kankan fa bira a doxoɔboore xa gine foxo ra.

⁹ Alatala xa masenyi nan ya:

A mu lanma n xa yi mixi mooli paxankata?
A mu lanma n xa n gberɔxo yi si mooli ma?

¹⁰ Wo te e xa tetee fari, wo xa e rabira,
kono wo naxa pama birin xun nakana.

Wo xa e tooro,

barima e mu tinxii birade Alatala foxo ra.

¹¹ Alatala xa masenyi nan ya:

Isirayila nun Yudaya birin bara n yanfa.

¹² E bara Alatala rabolo,

e fa a fala, «Ala mu na.

Won mu fama gbaloo sotoɔe santidegema nun kaame ra.»

¹³ E xa namijonme mu n xui xa masenma.
E fe naaxi naxan masenma,

na xa gbilen e ma.»

¹⁴ Na nan a ra Mange Alatala bara a masen,
«Wo to na mooli fala,

n bara n ma masenyi lu i de kui.

N ma masenyi luxi ne alo te
naxan fama yi pama gande alo te yege ganma ki naxe.»

¹⁵ Alatala xa masenyi nan ya:

«N xa a fala wo be Isirayila,

n fama ne pama nde ra wo xili ma.

Nama senbema nan a ra naxan kelima yire makuye,

naxan bara bu dunija,

i mu naxan xui kolon,

i mu noma naxan fahaamude.

¹⁶ E xa tanbe naaxu, e mixi faxama ne.

Geresoe gbangbalanxi nan e ra.

¹⁷ E wo xa baloo donma ne,

e wo xa di birin tongoma ne,

e wo xa xuruse birin mujama ne,

e wo xa sansi sixi birin kanama ne,

e wo xa taa makantaxie rabirama ne e xa santidegema ra,

wo nu laxi taa naxee ra.»

¹⁸ Alatala xa masenyi nan ya:

«Kono n mu wo birin sontoma.

¹⁹ Xa a sa li wo a fala,

«Munfe ra muxu Marigi Ala bara yi fe mooli raba muxu ra?»

Ala wo yaabima ne,

«Wo to n naboloo alako wo xa kuyee batu wo xonyi,

naxee kelixi pamane gbete ma,
wo tan findima na pamane xa konyie nan na e tan xonyi.»

²⁰ Wo xa yi masen Yaxuba xa die be,

wo xa a fala Yudayakae be,

21 «Wo wo tuli mati,
wo tan pama xaxilitare, pama kinikinitare,
naxan ya mu se toma,
naxan tuli mu fe mema.

22 Alatala xa masenyi nan ya:

Wo mu gaaxuma n ya ra?

Wo mu serenma n tofe ra,
n tan naxan baa naaninyi saxi meyenyi ra,
alako baa naxa dangi yire nde?

Baa mɔrɔnyi kelima ne,
kɔnɔ e mu nɔma dangide naaninyi ra
naxan saxi.»

23 Yi pama sondonyi xɔrɔxɔ.

E bara Ala matandi,

e bara gbilen a fɔxɔ ra.

24 E mu a falama e bɔɲe kui,
«Won xa gaaxu won Marigi Alatala ya ra,
naxan tune ye ragoroma ɲeme temui,
a fɔle nun a raɲɔnyi,
alako xe xa xaba a waxati.»

25 Wo xa kewali kobi bara na birin kana,
wo xa yunubie bara a niya baloe xa ba wo
yi ra.

26 Mixi ɲaaxi ndee masunbuxi n ma pama
ra,

naxee gantanyi italama mixi be alo xɔni
suxuie.

27 E e xa banxi rafema se muɲaxie ra,
alo tɔxɔe kule naxan nafexi tɔxɔe ra.
E bannaxi na naafuli mɔɔli nan na.

28 Fe ɲaaxie bara e xungbo han a bara
dangi a i.

E mu fe fanyi rabama kiridie be,
e mu tinxin setaree mabiri.

E naafuli nan tun fenma.

29 Alatala xa masenyi nan ya:

A mu lanma n xa yi mixi mɔɔli ɲaxankata?

A mu lanma n xa n gbeɲɔxɔ yi si mɔɔli ma?

30 Fe ratɔnxi naxee mu daxa,

nee bara so yi bɔxi kui.

31 Namijɔnmɛe na wule falafe,

serɛxɛdubɛe na muɲe tife,

na birin bara rafan n ma pama ma.

Wo munse rabama wo xa bɔxi munafanyi
xa fe ra?»

6

Darisalamu xa ɲaxankate

1 «Bunyaminkae, wo wo gi, wo keli
Darisalamu.

Sara fe Tekowa, gere tɔnxuma rate Beti
Hakeremi,

barima ɲaxankate na fafe kelife kɔɔla ma,
a gbe mu luxi gbaloe xa wo li.

2 Siyon, taa tofanyi, n wo xun nakanama
ne.

3 Xuruse demadonyie fama ne e xa kiri
banxie tide yire,

wo xa taa nu na dennaxe,

e fa e xa xurusee makanta menni.»

4 «Siyon yaxuie, wo keli, wo gere so na taa
xili ma.

Wo xa siga yanyi ra.

Soge na goro, wo naxa kontɔfli,

5 wo man xa siga kɔe ra,

banxi makantaxie kanade.»

6 Mange Alatala bara a masen Siyon yaxuie
be,

«Wo sa wuri bilie xaba,

wo te se yaflan alako wo xa so Darisalamu
tete kui.

Taa na a ra naxan lanxi a xa ratɔn,

barima e luma e boore tɔɔrɔ ra temui
birin.

7 Fe ɲaaxi minima yi taa kui temui birin,

alo ye minima kɔlɔnyi kui ki naxe.

Kobijɲa nun fe ɲaaxi gbansan nan na e tagi.
Na birin luxi ne alo fure n naxan toma
temui birin.»

8 «Darisalamu, i xa i tuli mati n ma marasi
ra,

alako n naxa n makuya i ra,

i fa lu alo gbengberenyi, mixi mu sabatixi
dennaxe.»

9 Mange Alatala bara a masen,

«Isirayilaka naxee luxi,

e birin bama ne bɔxi ma,

alo sansi bogi gbilenma ba ra ki naxe.»

10 «Nde n ma masenyi ramema?

Nde findima na seede ra?

Wo tuli xɔrɔxɔ, wo mu fe mema.

Wo yoma Alatala xa masenyi ma,

wo mu wama a xa marasi xɔn.

11 Alatala xa xɔne gbo n bɔɲe kui,

n xa na fala wo be.»

«Ala xa xɔne Isirayilakae birin lima ne,

dimedi naxee berema kira ra,

fonike naxee malanma,

xeme nun gine naxee mɔxi a fanyi ra.

12 N nan n belexe tima e ma temui naxe,

mixi gbete fama ne e xa banxie tongode,

e xa xee, a nun e xa ginee.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

13 «Kelifé dimedi ma, dɔxɔfe xemɔxi ra,

e birin na e yete xa geeni nan fenfe.

Namijɔnmɛe nun serɛxɛdubɛe fan na mixi
madaxufe.

14 E mu fe gbegbe rabama n ma pama
malife ra.

E a falama, «Wo naxa kontɔfli, wo bɔɲe xa
sa.»

Kɔnɔ bɔɲesa yo mu na.

15 A lanma e xa yaagi e xa fe kobie ra,

kɔnɔ e mu yaagima.

Yaagitare nan lanxi e ma.

Na nan a ra, n fama e rabirade kiiti waxati.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

16 Alatala bara a masen,
«Wo xa kira fanyi fen,
wo xa a kolon kira forie nu na ki naxe.
Kira tinxinxi na minden?
Wo xa lu na kira fari alako wo xa boɓesa soto.»

Koŋo pama bara a yaabi,
«Muxu mu wama lufe na kira xon ma.»

17 Ala bara a masen, «N bara wo xa soorie ti wo xa tete fari, naxee maenima wo ma. Wo xa e xui rame.»

Koŋo pama bara a yaabi,
«Muxu mu wama e xui ramefe.»

18 Ala bara a masen, «Namanɛ birin, wo wo tuli mati,

wo xa a mato naxan fama rabade be.

19 Duniɓa birin, wo wo tuli mati.

N tan nan fama yi pama paxankatade,
n tan nan fama e mapoxunyi sare rag-bilende e ma,
barima e mu tin e tuli matide n ma masenyi ra,

e bara yo n ma seriye ma.

20 N hayi na e xa surayi serexe ma, naxan kelixi Seeba?

N hayi na e xa labunde serexe ma,
naxan kelixi yire makuye?

Wo xa serexe gan daaxie mu rafan n ma,
n mu tinma wo xa serexe sese rasuxude.

21 Na nan a ra Alatala bara a masen,
N fama ne geme doxode yi pama ya ra,
e fama e sanyi radinde naxan na.

Babae nun e xa die,
doxobooree nun defanbooree,
e birin sontoma ne.»

22 Alatala bara a masen,
«Nama nde na fafe kelife koola ma,
pama gbegbe naxan na duniɓa yire birin.

23 Xali nun tanbe na e yi ra.
E paaxu, e mu kinikini kolon.

E xui gbo alo mɔronyi.

Soe kanyie nan e ra.

E birin malanxi alako e xa Siyon gere.»

24 Isirayila na woyenfe e bore tagi, «Won bara e xibaaru me,

limaniya bara ba won yi ra,

kontofili bara won suxu.

Won na toorofo alo gine naxan na di barife.

25 Wo naxa mini daaxa de,
wo naxa jere kira xon ma,
barima won yaxuie won nabilinxi,

santidegema na e yi ra.»

26 N bara e yaabi, «N ma pama, wo sunnun donma ragoro wo ma,
wo xa sunnun alo mixi naxan xa di kerenyi bara faxa.

Wo xa sunnunyi xa gbo,
barima won yaxuie na fafe keren na.»

27 Alatala bara a masen n be, «N i findixi mixi nan na

naxan n ma pama matoma.

I xa e mato alako i xa a kolon xa e jere ki fan.

I luxi ne alo mixi naxan wure nun gbeti raxunuma, a e gbi ba.

28 E birin findixi matandilae nan na naxee yoma Ala ma.

E luxi alo wure nun yoxui, naxan gbi mu baxi.

E mu fan.

29 Xabui te radexema a fanyi ra
alako a xa wure nun yoxui raxunu, e gbi xa ba.

Koŋo fe paaxi mu jonma n ma pama tagi.
E luxi ne alo sunbui naxan mu bama wure kui.

30 E xili falama «gbeti kanaxi»,
barima Alatala bara e rabepin.»

7

Isirayila xa gbaloe

1 Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be,

2 «I xa ti Alatala xa horomobanxi naade ra,
i fa yi woyenyi masen naa,

«Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra,
wo tan Yudayaka naxee birin soma yi naade ra fafe tuubide Alatala be.

3 Isirayila Mange Alatala naxe, xa wo kira masara,

wo naxa fe fanyi suxu,
n wo luma ne yi boxi ma.

4 Wo naxa la yi wule masenyi ra, wo nu fa a fala:

Alatala xa horomobanxi nan yi ki,

Alatala xa horomobanxi, Alatala xa horomobanxi.

5 Xa wo kira masara,

xa wo fe fanyi suxu,

xa wo tinxin wo booree tagi,

6 xa wo mu xɔɓe, kiridi, nun kaape gine tooro,

xa wo mu mixi faxa toorege ra yi boxi ma,
xa wo mu bira ala gbeteɓe foxo ra,

naxee findima toore ra wo be,

7 na temui n wo luma ne yi boxi ma abadan,

n naxan fixi wo babae ma.

8 Koŋo wo bara bira wule foxo ra,
naxan mu sese fanma wo ma.

9 Munfe ra wo wama faxe nun yene rabafe,
wo wo kali wule ra,
wo surayi gan serexe ra Bala kuye be,
wo bira ala gbete foxo ra,
wo mu naxee kolon?

10 Na xanbi wo fa fa tide n ya i,
n ma banxi kui, n xili matoxoma dennaxe.
Wo naxe wo bara kisi,
konon wo fe xonxi rabama.

11 Wo yi banxi findixi mixi jaaxi banxi nan
na,

n xili falama dennaxe?
N tan Alatala bara a birin to.

12 Wo xa ratu Silo ma,
n ma yire seniyenxi singe nu na dennaxe.
N bara menni fan jaxankata,
n ma Isirayila jama xa jaaxuna xa fe ra.»

13 Alatala xa masenyi nan ya.
«Yakosi, wo to bara yi fe birin naba,

wo to tondi n ma masenyi suxude,
n naxan falaxi wo be temui birin,
wo to tondi n ma xili ratinde,
14 n fama ne fe rabade yi horomobanxi ra,
alo n naxan nabaxi Silo ra.

N na mooli rabama ne yi banxi ra,
n naxan fixi wo nun wo babae ma, wo laxi
naxan na.

15 N wo makuyama ne n yire ra,
alo n wo ngaxakerenyie Eframi bonsoe
makuyaxi n na ki naxe.»

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

16 «I tan, hali i mu Ala maxandi yi jama
be,

hali i mu i xui ite salide,
hali i mu n makula,
barima n mu i danxunma.

17 I mu a toxi fe naxan nabama Yudaya
taae nun Darisalamu kui?

18 E xa die yege matongoma,
babae te radexema,
ginde fan taami xinde ramulanma, e a
ramondo kuye be,
wo naxan xilima kooore mange gine.
E man minse bama serexe ra.

Na kui e bara n naxono,
19 n tan fan fama ne e tooroode.»

Alatala xa masenyi nan ya:

«E bara e yete tooro,
e bara e yete kan nayaagi.

20 Na nan a toxi n tan Marigi Alatala naxe,
«N ma jaxankate na yi boxi ma,
mixie nun subee nun bogisee ma.
E birin fama ne gande te ra,
naxan mu xubenma.»

21 Isirayila Mange Alatala naxa a masen,
«Wo xa wo xa serexe gan daaxi fan don.

22 N mu serexe fe gbansan xa fala wo babae
be,
n to e ramini Misira boxi ra.

23 Konon n e yaamari yi nan na,
«Wo bira n xui foxo ra,
alako n xa findi wo Marigi Ala ra,
wo fan xa findi n ma jama ra.
Wo xa jere n ma kira xon ma,
n naxan masenxi wo be,
alako wo xa heeri soto.»

24 Konon e mu e tuli mati n na,
e bara bira e xa maroxun kobi foxo ra,
e bara e kobe ti n na,
e mu biraxi n foxo ra.

25 Kabi wo babae naxa mini Misira boxi ra
han to,
n na n ma konyi namijonmee xeeffe wo
ma.

26 Konon wo mu wo tuli matixi n na.
Wo xaxili xoxoxoxi,
wo bara kobi dangife wo babae ra.»

27 «I na yi woyenyi birin fala e be,
e mu i danxunma.

I na e xili, e mu a ratinma.

28 Na temui i xa a fala e be,
«Si nan ya naxan mu e tuli matima
e Marigi Alatala xa masenyi ra.
E mu marasi mema.
Seriye yo mu na e yi ra.»

29 I xunxexe maxaba,
i naxan naluxi i xa kali xa fe ra.
Alatala bara xono, a bara yi jama rabepin.
30 Yudayakae bara fe raba n mu wama
naxan tofe.

E bara fe xonxi doxo n ma banxi kui,
n xili falama dennaxe.

E bara na findi yire seniyentare ra.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

31 «E bara kuye batude yailan geya fari
Tofeti

nun Hinoma gulunba kui,
alako e xa e xa die gan serexe ra.
N tan mu e yamarixi na fe mooli ra,
a makuya n ma maroxunyi ra pon.»

32 Alatala xa masenyi nan ya.
«Loxoe fama fade Tofeti xili masarama ne.
Hinoma gulunba fama ne xilide Faxe Tide.
Tofeti findima ne gaburi yire ra.

33 Xonie nun subee fama ne na jama
binbie donde.

Mixi yo mu luma naa naxan e kerima.

34 Xulunyi jonma ne Yudaya nun
Darisalamu boxi kui.

Sigi mu sama, yeliba mu woyenma.
Fuuti mu xirima na gbaloe xa fe ra.»

8

*Isirayila nun Annabi Yeremi xa toore
Alatala xa masenyi*

1 Alatala xa masenyi nan ya: «Na waxati
Yudaya mangee, kuntigie, serexedubee,

namijonmæe, nun Darisalamukæe, e xorie ratema ne gaburi kui,

² e sa rayensen kenε ma soge, kike, nun tunbuie bun ma, e naxee xanu, e naxee batu, e bira naxee foxo ra, e naxee fen, e tuubi naxee be. Na nan a ra, e xorie mu sama gaburi kui, e xa rayensen boxi ma.

³ Mixi naxee mu faxa na jama jaaxi ya ma, n fama ne e rayensende jamanε ma, faxε xoli e suxuma dennaxε.» Alatala xa masenyi nan na ki.

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

⁴ I xa a fala e be,

«Alatala bara a masen,

«Mixi noma birade, e mu keli?

Mixi noma e mafindide, e mu gbilen?»

⁵ Munfe ra Darisalamu jama n matandima?

Munfe ra e gbilenxi kira fanyi foxo ra, e bira kira jaaxi foxo ra?

Yi mixie luma ne e xa yanfe kui, e tondi gbilende n xa.

⁶ N nan n tuli matima ne e xui ra,

kono e xa woyenyi mu lanma.

Mixi yo mu gbilenma a xa kobija foxo ra.

A mu a falama, «N na munse rabafe?»

Kankan birama a yetε waxonfe nan foxo ra,

alo soe naxan gbataxi sigafe gere sode.

⁷ Hali gbongboe naxan na koore ma, a gbilen waxati kolon.

Ganbe, turunna, nun yedonme birin

e e gbilen waxati kolon.

Kono n ma jama mu Alatala xa seriye kolon.»

Alatala xa masenyi Isirayila be

⁸ «Wo a falama, «Lonnilæe nan muxu ra,

muxu Alatala xa seriye kolon.»

Kono wo na falama di?

Wo xa diine sebelitie bara Ala xa seriye masara wule ra.

⁹ Wo xa lonnilæe bara yaagi, e xaxili bara ifu,

barima e bara xanin konyiya kui.

E bara na soto barima e yoxi Alatala xa masenyi ma.

E findixi lonnila mooli mundun na?»

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

¹⁰ «Na nan a ra n fama e xa ginεe fide xeme gbeteε ma.

Mixi gbeteε fama e xa xee bade e yi ra,

barima e birin na e yetε xa geeni gbansan nan fenfe.

A folofe e xa namijonmæe ma, a sa doxo e xa serexedubee ra,

e birin na wule lafafe.

¹¹ E mu fe gbegbe rabama n ma jama malife ra.

E a falama, «Wo naxa kontofili, wo boje xa sa.»

Kono bojesa yo mu na.

¹² A lanma e xa yaagi e xa fe kobie ra,

kono e mu yaagima.

Yaagitare nan lanxi e ma.

Na nan a ra, n fama e rabirade kiiti waxati.»

Alatala xa woyenyi nan na ki.

¹³ Alatala xa masenyi nan ya:

«N bara nate tongo n xa e rabolo.

N mu weni bogi fima e ma,

n mu xore bogi raminima e xa xore bilie kon na.

E burexe lisima ne,

mixi gbeteε fa e bogi bade.»

Isirayila xa masenyi e boore be

¹⁴ «Won na munse rabafe be?

Won xa malan, won xa won gi taa makan-taxie kui,

won xa faxa naa,

barima won Marigi Alatala bara nate tongo

a xa won sonto, a xa xone doxo won ma won ma yunubie xa fe ra.

¹⁵ Won bara wa bojesa xon, kono bojesa yo mu na.

Won bara wa yalanyi xon, kono gere bara keli.

¹⁶ Won yaxuie xa soe xui mema Dana boxi mabiri,

boxi birin na serenfε na xui ma.

E fama ne boxi birin xun nakanade,

e fa mixi birin sontode.»

Alatala xa masenyi Isirayila be

¹⁷ Alatala xa masenyi nan ya:

«N na be. N bara boximase jaaxie rasanba wo ma.

Mixi yo mu noma e ra, e wo xinma ne.»

Annabi Yeremi xa masenyi Alatala be

¹⁸ «Fereε yo mu na, n boje bara tooro.

¹⁹ I tuli mati n bonsoe wa xui ra naxan kelife yire makuye.

E a falama, «Alatala mu na Siyon?

Siyon mange mu na sonon?»

Ala e yaabima ne,

«Munfe ra e wama n naxonofe e xa kuyee ra

naxee tide yo mu na, naxee kelixi yire makuye?»

²⁰ Xe xaba temui bara dangi,

sogofure fan bara dangi.

Han ya won mu kisi soto.

²¹ N bonsoe xa toore bara findi kote ra n be.

N bara kinikini, limaniya bara ba n yi ra.

²² Seri yo mu na Galadi boxi ma?

Seriba yo mu naa?

Munfe ra n bonsoe mu noma yalande?

²³ Ye yo mu na n fate kui sonon

naxan findima ya ye ra.

N bara wa keε nun yanyi ra n bonsoe be naxan tooroxi.»

9

*Wule falafe**Alatala xa masenyi*

¹ «Xa a sa li n mixi nde soto naxee na biyaasi kui,

n kafuma nee nan ma, n na n ma jama rabejin.

N wama n makuyafe ne e ra, barima yenelae nun yanfantee nan e ra.

² E de wule falama alo soori naxan tanbe wolima.

Wule senbe gbo e ya ma, e mu nondi kolon. E luma yunubi raba ra, e mu n kolon.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

³ «Wo naxa la wo boore ra, wo naxa la wo ngaxakerenyi ra, barima birin luma ne e boore madaxu ra, e birin bira toopege foxo ra.

⁴ Kankan wule falama e boore be, yanfanteya gbo e ya ma.

E de bara wule matinkan, e luma na yunubi kira nan xon ma.

⁵ Yanfantee nan e ra, e mu wama n tan kolonfe.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

⁶ Mänge Alatala bara a masen, «N fama ne e matode, alo xabui naxan wure raxunuma alako a gbi xa ba.

N fama ne fe nde rabade e xa jaaxupa xa fe ra.

⁷ Wule fale nan e ra, yanfanteya rafan e ma.

E fe fanyi falama e boore be e de nan kui, konon yanfanteya na e bope ma.

⁸ A mu lanma n xa e jaxankata na fe ma? A mu lanma xe e sare xa fi?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ «N ya ye raminima geyae nun gbengberenyie xa fe ra.

Na birin ganxi, mixi mu na, xuruse mu na.

¹⁰ N gemece malanma ne yire Darisalamu nu na dennaxe,

menni xa findi wulai baree xonyi ra.

N Yudaya taae findima ne gbaloe yire ra, mixi yo mu lu naa.»

Isirayila xa masenyi

¹¹ «Adamadi mundun noma na fe fahaamude?

Xa Ala bara na tagi raba mixi nde be, a xa a masen muxu be.

Be boxi findixi gbaloe boxi nan na, a birin ganxi, mixi mu na.»

Alatala xa masenyi

¹² Alatala bara a masen, «Na gbaloe e lixi ne barima e bara n ma seriye rabolo n naxan fixi e ma. E mu e tuli matixi n ma masenyi ra, e mu n ma yaamarie rabatuxi.

¹³ E bara bira e yete waxonfe foxo ra, e nu Bali kuyee batu e babae naxee masenxi e be.

¹⁴ Na nan a ra n tan Isirayila Marigi Alatala bara nate tongo yi jama xa posome gerun.

¹⁵ N e rayensenma ne jamanne ma, e tan nun e babae mu dennaxe kolon, n e sontoma ne santidegema ra.»

Alatala xa masenyi

¹⁶ Mänge Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo wo tuli mati.

Wo mixie xili naxee fata wade, e xa e wa xui ramini.

¹⁷ E xa e xulun e wa xui raminide.

Won tan fan xa wa,

ya ye xa mini.»

Isirayila xa masenyi

¹⁸ Wa xui minima Siyon taa kui:

«Won bara gbaloe soto,

won bara lu yaagi kui.

Won bara keli won ma boxi ma,

won ma banxie bara kana.»

Annabi Yeremi xa masenyi

¹⁹ «Wo tan ginnee, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra,

wo wo tuli mati a xa woyenyi ra.

Wo wo xa die nun wo booree matinkan wa ra,

²⁰ barima faxe bara so won xonyi.

Won ma die bara faxa kira ra,

won ma fonikee bara faxa taa kui.»

Alatala xa masenyi

²¹ Alatala xa masenyi nan ya:

«A fala jama be mixie na faxafe, e luxi boxi ma alo maale xiri naxee xabaxi, konon mixi mu na naxan e malanma.»

²² Alatala xa masenyi nan ya:

«Lonna naxa a yete matoxo a xa lonni xa fe ra.

Senbema naxa a yete matoxo a senbe xa fe ra.

Banna mixi naxa a yete matoxo a xa bannaya xa fe ra.

²³ Xa mixi wama a yete matoxofe fe nde ma,

a xa a yete matoxo a xa danxaniya nan ma fe ra.

Alatala nan n na, hinnente naxan tinxinyi nun seriye rawalima dunja ma.

Na fe mooli rafan n ma.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁴ Alatala xa masenyi nan ya:

«Luxe fama fade, n mixi halakima ne, naxan sunnaxi konon a bope mu seniye,

²⁵ alo Misirakae, Yudayakae, Edonkae,

Amonikae, Mowabakae,

naxee birin e xunsexe maxabama

naxan na e xunyi setie ma.

Yi si birin naxee na gbengberenyi ma,
e sunnaxi, kono e mu sunna wali rabama.
Hali Isirayilakae mu sunna wali rabama,
e boŋe mu seniyen.»

10

Kuyee

Alatala xa masenyi

¹ Isirayila bonsoe, wo wo tuli mati Alatala
xa masenyi ra.

² Alatala xa masenyi nan ya:
«Wo naxa bira si gbeteɛ neɛ ki foxo ra.
Wo naxa gaaxu tonxumae ya ra naxee na
koore ma.

Si gbeteɛ gaaxuma na fe mooli nan ya ra.

³ E xa diine mu findixi nondi ra.

E wuri segema wula i,
mixi nde a masoli beera ra.

⁴ E a raxunma gbeti nun xeeɛma ra,
e lantuma mabanban derema ra alako a
naxa bira.

⁵ Na kuyee mu noma woyende.

A luxi ne alo wuri naxan tixi laakoe yire
xonie magaxu se.

A mu noma neɛde, fo mixi a xanin.
Wo naxa gaaxu na kuye mooli ya ra,
barima a mu noma fe paaxi xa na mu a
fanyi rabade.

⁶ Alatala, i maniyɛ mu na.
I senbe gbo, i xili magaxu.

⁷ Dunjɔa mange, nde na naxan mu gaax-
uma i ya ra?

A lanma dunjɔa birin xa gaaxu i ya ra,
barima i maniyɛ yo mu na dunjɔa lonnilae
tagi,

xa na mu a ra dunjɔa mangɛɛ ya ma.

⁸ Dunjɔa mixi findixi lonnitare nun xaxil-
itare nan na.

Na kolonma e xa wuri batui nan kui.

⁹ Kuyee findixi gbeti nan na Tarasisi daaxi,
a findixi xeeɛma ra Ufasi daaxi.

Xabui nan a yailanma.

Dugi gbeeli ragoroxi a ma.

Walikee nan kuye yailanma.

¹⁰ Kono Alatala nan findixi Ala ra nondi ki
ma.

Ala piɛɛ nan Mange ra abadan.

Dunjɔa serenma a xa xone nan ya ra,
sie mu noma tide a ya ra.

¹¹ Wo xa a masen e be,

«Yi kuyee xa mu dunjɔa nun koore daaxi,
e mu noma bude dunjɔa bende fuɛi fari.»

¹² Alatala nan boxi daa a senbe ra,

a dunjɔa ti a xa lonni ra,
a koore walaxe itala a xaxili ra.

¹³ A na yaamari fi, ye xa malan koore ma,
a malanma ne,

a findi nuxui ra dunjɔa xun ma,
ye nun foye na mini, galanyi fan a xui
ramini.

¹⁴ Adamadi xaxili mu na.

Kuye yailanma fama ne yaagide a xa wali
xa fe ra,

barima kuyee findixi wule nan na,
e mu pengima fefe ma.

¹⁵ Se fufafu nan e ra,

e findixi mixi xa wali nan na naxee tide yo
mu na,

naxee dangima dunjɔa jaxankatama
loxoe naxe.

¹⁶ Yaxuba Marigi mu maniyama kuye ra.

Yaxuba Marigi nan birin daaxi,
a Isirayila sugandi a xa jama ra.

A xili falama ne Mange Alatala.

¹⁷ Wo wo harige malan,

wo tan naxee na taa suxuxi kui,

¹⁸ barima Alatala bara a masen,

«N bekae kerima ne

alo mixi naxan geme wolima laati ra.

N e halakima ne, e mu kisima.»

Isirayila xa masenyi

¹⁹ «JNaxankate birin na n be, n ma toore
gbo.

Kono n a falama ne n yete be,
toore nan a ra n naxan soto,

n xa tin na ra.

²⁰ N ma kiri banxi bara bira,

a luutie bara bolon.

N ma die bara keli n xun ma,

mixi yo mu na naxan n malima banxi tide.

²¹ Isirayila yareratie xaxili mu na,

e mu Alatala fenxi.

E xaxilitareɛa toma na kui.

E foxirabireɛa senxenxi na nan ma.

²² Won xui magaxuxi mema ne naxan
kelixi koola ma,

naxan fama Yudaya xa taee kanade,

e xa findi wulai baree xonyi ra.

²³ Alatala, n a kolon adamadi mu fefe
ragirima,

a mu a yete rapereɛa dunjɛigiri kui.

²⁴ Alatala, n matinxin i xa seriyɛ ra,

kono i naxa xono n ma,

xa na mu a ra n faxama ne.

²⁵ I xa xono si gbeteɛ nan ma naxee mu i
kolon,

i xa xono pamae nan ma naxee mu i xili
falama,

barima e wama Yaxuba bonsoe nan faxafe,
e wama e xun nakanafe ne, e xa e sonto,

e wa e xonyi xa findi gbaloe yire ra.»

11

Alatala xa saate kanafe

Alatala xa masenyi

¹ Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yereimi
be,

² «A fala Yudayakae nun Darisalamukae
be,

«Wo wo tuli mati yi saate ra.

³ Isirayila Marigi Ala bara a masen,

danke na tuli xōri be naxan mu yi saate ramema,

⁴ saate n naxan masenxi wo babae be e mini lōxōe kelife ra Misira bōxi ma.

E to keli naa fe xōrōxōe kui, n naxa a fala e be,

Wo xa wo tuli mati n na, wo xa n ma yaamari rabatu.

Na kui wo findima ne n ma nama ra, n fan findi wo Marigi Ala ra.

⁵ N na n kali wo babae be naxan na, bōxi fanyi fife ra wo ma xipe nun kumi na dennaxe,

n bara n rakamali to lōxōe.

Wo na na bōxi nan ma to.»

Annabi Yeremi xa masenyi

N naxa a yaabi, «Amina Marigi Alatala.»

Alatala xa masenyi

⁶ Alatala naxa a masen n be,

«Yi masenyi ti i xui itexi ra Yudaya taee kui,

a nun Darisalamu kirae xōn ma.

A fala, «Wo wo tuli mati yi saate ra, wo xa a rabatu.

⁷ Kabi n naxa wo babae ramini Misira bōxi ra,

n bara e yaamari, e xa e tuli mati n na.»

⁸ Kōnō e mu tin n xui ramede.

Kankan bara bira a bōje jaaxi fōxō ra.

Na nan a ra n fama n ma saate rakamalide, n e yamarixi naxan na, e naxan matandixi.»

⁹ Alatala bara a masen n be,

«Yudayakae nun Darisalamukae wama n yanfafe.

¹⁰ E bara e babae xa jere ki jaaxuna tongo, e tondi n ma masenyi ra,

e fa bira ala gbeteē fōxō ra, e e batu.

Isirayila bōnsōe nun Yuda bōnsōe bara n ma saate matandi,

n naxan tongo e babae be.

¹¹ Na kui Alatala xa masenyi nan ya:

«N fama ne e jaaxankatade han e mu nō minide.

E fama ne e mawade n be, kōnō n mu e xui suxuma.

¹² Yudaya xa taee nun Darisalamukae fama ne ala gbete maxandide,

e surayi ba serexe ra naxee be.

Kōnō na kuyee mu fama e rakiside e xa tōore kui.

¹³ Yudayakae, wo kuyee batuma wo xa taee kui.

Na serexebadee findixi yaagi nan na wo be. Darisalamukae, kuye serexebade na wo xa

kira birin xōn ma, wo surayi bama serexe ra Bali kuye be dennaxe.»

¹⁴ I naxa duba yi nama be,

i naxa i mawa n tan Ala be, i naxa n maxandi,

barima n mu e wa xui suxuma.»

¹⁵ «Munfe ra n xanuntenyi fama n ma banxi kui,

a lu fe kobi raba ra temui birin?

Wo a maḵōxunxi ne wo xa serexee nōma wo rakiside,

hali fe paaxi to fa rafan wo ma?

¹⁶ Alatala nu bara wo xili

«Oliwi wuri xinde, naxan bogi tofan.»

Kōnō yakōsi wo fama ne gbelegbelede

barima te sama ne wo salonyie ma.

¹⁷ Mange Alatala naxan wo tixi,

a bara yaamari fi wo xa jaaxankata

Isirayila bōnsōe nun Yudaya bōnsōe xa yunubi xa fe ra.

E bara n naxōnō e xa serexee ra,

e naxee baxi Bali kuye be.»

Annabi Yeremi xa masenyi

¹⁸ «Alatala bara e waxōnfe masen n be.

N bara a kolon e nu wama naxan nabafe n na.

¹⁹ N nu luxi ne alo yexeyōre e naxan xaninma a faxade.

N mu nu a kolon e nu wama naxan nabafe n na.

E nu bara a fala n ma fe ra,

«Won xa yi wuri bili nun a bogi kana.

Won xa a nii ba dunija bendē fupi fari,

alako mixi yo naxa ratu a xili ma.»

²⁰ Kōnō Mange Alatala findixi kiitisa tinx-inxi nan na,

naxan mixi bōje nun a sondonyi ma fe kolon.

N na n gberōxōfe luxi i tan nan ma,

barima n xaxili tixi i tan nan na.

²¹ Na nan a ra Alatala bara nate tongo Anatōtikae xa fe ra,

naxee wama n faxafe, naxee n yamari,

«I naxa namijōnme masenyi ti Alatala xili ra,

xa na mu a ra muxu i faxama ne.»

²² Mange Alatala bara a masen,

«N e jaaxankatama ne.

E xa fonikee fama ne faxade santidegema ra,

e xa die faxa kaame ra.

²³ E xa mixi yo mu luma dunija ma,

barima n fa temui n Anatōtikae halakima ne.»

12

Ala xa natee mixi jaaxie xa fe ra

Annabi Yeremi xa masenyi Alatala be

¹ «Alatala, i tinxin,

kōnō n wama i maxōrinfe i xa nate nde xa fe ra.

Munfe ra mixi jaaxie xa fe luma sōoneya ra?

Munfe ra bōjesa na yanfantee be?

² I tan nan e daaxi, i tan nan e baloxi.

E sigama yare, e fe rabama e xa dunijeigiri kui.

E i xili falama e de ra,
kono i xa fe mu na e boje kui.

³ Alatala, i n sondonyi ma fe kolon.

I xa nate tongo mixi paaxie faxafe ra,
alo yexee naxee xaninma e kon naxaba yire.

⁴ Boxi luma sunnunyi kui han mun loxo?

Tune tondima fade han mun temui?

Subee nun xonie na faxafe mixi xa
paaxupa saabui ra,

barima e naxe, «A! mu muxu toma.»

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

⁵ «Xa i tagan i gide adamadie ya ma,
i fa i gima di soe ya ma?

Xa i bira taa kui, i jere ma Yuruden wula
kui di?

⁶ I ngaxakerenyi naxee kelixi i baba xonyi,
e fama ne i yanfade, e sonxo rate i ma.

I naxa la e xa woyen noxunme ra.

⁷ N nan n ma banxi bejinma ne,

n nan n ma pama raboloma ne,
n xanuntenyie fi e yaxuie ma.

⁸ N na rabama ne barima n ma pama bara
lu

alo yete xaape wulai.

N bara e kon.

⁹ N ma pama bara lu

alo xoni maxonxi segee birama naxan
foxo ra.

«Wulai subee, wo xa fa n ma pama
sontode.»

¹⁰ Xuruse demadonyie bara n ma laakoe
kana,

e n ma xe fanyi maboron, a findi yire
xaraxi ra.

¹¹ N ma boxi bara findi gbaloe yire ra.

A na sunnunyi kui n ya xori,

sese mu fanma menni, mixi yo mu kinikin-
ima a ma.

¹² Soori paaxie na fafe kelife gbengberen
yire,

barima Alatala bara a ragiri santidegema
xa boxi birin li,

mixi yo naxa lu bojesa kui.

¹³ E bara sansi xori si,
kono e tunbe gbansan nan sotoma.

E e yete rataganma ne fufafu.

Alatala bara xono wo ma,

na birin xa findi yaagi ra wo be.»

Alatala xa masenyi Isirayila yaxuie be

¹⁴ Alatala bara a masen,

«Si naxee sabbatixi Isirayila rabilinyi,

si naxee n ma Isirayila pama xa boxi xun
nakanama,

n naxan fixi e ma,

wo xa a kolon n fama ne wo fan keride wo
xonyi,

n fa n ma pama ba wo yi ra.

¹⁵ N na ge e bade wo yi ra,

n man kinikinima ne e ma,

n fa e ragbilen e xa boxi ma naxan findixi
e ke ra.

¹⁶ Xa na sie n ma pama xa seriye matinkan,
e fa e rakali n xili ra, «Alatala nipe.»

n e rasoma ne n ma pama ya ma.

E nu bara n ma pama matinkan e kalide
Bali xili ra,

n ma pama fan noma ne e matinkande kali
ra n xili ra.

¹⁷ Kono xa a sa li na sie mu e tuli mati n
ma masenyi ra,

n e xun nakanama ne, n fa e sonto.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

13

Annabi Yeremi xa beleti

¹ Alatala naxa a masen n be, «Sa beleti
dugi daaxi sara, i tagi xiri. I naxa a bunda
ye ra.»

² N naxa siga beleti sarade alo Alatala a
fala n be ki naxe. N naxa n tagi xiri.

³ Na dangi xanbi, Alatala man naxa a
masen n be,

⁴ «Beleti tongo i naxan saraxi, i naxan
xirixi i tagi. Keli, i siga Efirati xure mabiri.
Menni i xa na beleti noxun geme longori
ra.»

⁵ N naxa siga, n naxa beleti noxun Efirati
mabiri alo Alatala a masenxi n be ki naxe.

⁶ Kike wuyaxi dangi xanbi, Alatala man
naxa a masen n be, «Keli, i siga Efirati i
beleti tongo i naxan noxunxi.»

⁷ N naxa siga Efirati xure beleti noxunxi
tongode. N naxa a to a bara nu boxo, n mu
noma a rawalide sonon.

Alatala xa masenyi

⁸ Alatala naxa yi masenyi ti n be,

⁹ «Alatala bara a masen,

a na na ki ne Yudaya nun Darisalamu xa
yete igbona xa fe ra.

¹⁰ Nama paaxi nan e ra naxan tondi n ma
masenyi suxude,

naxan boje xoxoxo,

E birama ala gbete nan foxo ra, e tuubi e
be.

E fama ne lude alo na beleti

naxan kanaxi, naxan mu fanxi sonon.»

¹¹ Alatala xa masenyi nan ya:

«N nu bara Isirayila nun Yudaya bonsoe
xiri n tagi,

alo mixi beleti xirima a tagi ki naxe.

N nu wama ne e xa findi n ma pama ra,

e xa fe xa findi binye nun matoxoe ra n be,
kono e mu tin n ma masenyi ra.»

¹² «Na kui i xa a fala e be,

Isirayila Marigi Alatala bara a masen,

«Weni feje birin nafe weni ra.»

E fama ne i yaabide,

«Muxu a kolon a lanma weni feŋe xa rafe weni ra.»

¹³ I man xa e yaabi,

Alatala bara a masen,

«Mange birin naxee na Dawuda xa kibanyi kui,

a nun serexedubee, nun namijonmee, nun Darisalamukae, n fama ne e birin lude alo siisilae.»

¹⁴ Alatala xa masenyi nan ya:

«N fama ne gere sode pama ya ma,

n die nun e babae tagi iso.

N mu kinikinima, n mu dipama.

N fama ne e birin xun nakanade.

¹⁵ Wo xa wo tuli mati n na,

wo naxa wo yete igbo,

barima Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁶ Wo xa wo Marigi Alatala matoxo,

beenu a xa dimi rasin boxi ma,

beenu wo xa bira geyae fari kee ra.

Wo wama naiyalanyi xon ma, kono Alatala dimi jaaxi nan nagoroma wo ma.

A luxi ne alo nuxui naxan fooroxi

a findi faxe ra wo be.

¹⁷ Xa wo mu wo tuli matima yi masenyi ra,

n fama ne wade n kerenyi ma wo xa yete igboja xa fe ra.

Ya ye fama ne minide n yae ra,

barima Alatala xa pama bara xanin konyiya kui.»

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

¹⁸ «A fala mange nun a xa gine be,

wo goro boxi ma,

barima mangeya bara ba wo yi ra.

Mange tonxuma mu luma wo xun ma sonon.

¹⁹ Negewi xa taae balanxi,

mixi yo mu noma e naadde rabide.

Yudaya bonsae birin bara xanin pamane ma.

²⁰ Wo a mato, pama nde na fafe kelife koola ma.

Nama na minden, n naxan taxuxi i ra, naxee luxi alo i xa xurusee gali i jexinxin naxee ra?

²¹ Wo munse falama

wo defanbooree tima wo xun ma temui naxe yanfanteya ra?

Na tooe mu luma xe alo di bari xa tooe?

²² Xa wo wo yete maxorin,

munfe ra yi bara muxu li,

wo xa a kolon wo yaagi nun fe jaaxi sotoma ne

wo xa yunubi wuyaxi xa fe ra.

²³ Mixi tooe kiri noma fiixede?

Barate xa makatunyi noma masarade?

Wo tan go, wo tan naxee darixi fe jaaxi ra?

Wo noma lude kira fanyi xon ma?

²⁴ N fama ne wo rayensende

alo maale lagi naxan loema gbengberenyi foye kui.»

²⁵ Alatala xa masenyi nan ya:

«N bara na naxankate mooli nate wo be, barima wo bara neemu n ma, wo bara la wule ra.

²⁶ N fama ne wo rayaagide a jaaxi ra.

²⁷ N bara wo xa yene nun wo xa langoepa to,

wo birama naxan foxo ra geyae fari nun daaxae kui.

N bara wo xa fe jaaxie to.

Naxankate na wo be Darisalamuka seniyentaree.

Wo luma na kira xon ma han mun temui?»

14

Kaame ragorofe Isirayila boxi ma

Alatala xa masenyi

¹ Alatala xa masenyi nan ya a naxan tixi Annabi Yeremi be, kaame to sin Isirayila boxi ma.

² «Yudaya na sunnunyi kui, a xa taa kanaxie na gbelegbelefe boxi ma.

³ Denbaya kanyie e xa waliksee xema ye fende,

kono ye mu na kolonyie kui,

e fa gbilen feŋe igelixi ra.

E sunnun donma ragoroma e ma yaagi xa fe ra.

⁴ Boxi bara iboo folo,

barima tune yo mu faxi a ma.

Waliksee fan luxi na yaagi nan kui,

e fa sunnun donma ragoro e ma.

⁵ Tooke a xa di raboloma wula i, barima pooge mu na e naxan donma.

⁶ Sofale tixi geyae fari,

e foye mamema alo wulai baree.

E pooge fenma

kono e mu sese toma.»

Isirayila xa masenyi Alatala be

⁷ «Alatala, hali muxu xa yunubi gbo,

i xa muxu rakisi i xili xa fe ra.

Muxu bara fe jaaxi gbege raba,

muxu bara yunubi bara i ra.

⁸ Isirayila xaxili tixi i tan nan na, i findixi muxu rakisima nan na muxu xa tooe kui.

Munfe ra i bara lu alo xone muxu xonyi?

Munfe ra i bara lu alo biyaasila naxan na dangife tun?

⁹ Munfe ra i bara lu alo soori senbetare

naxan mu noma muxu rakiside?

Alatala, i na muxu ya ma,

i xili na muxu xun ma.

I naxa muxu rabolo.»

Alatala xa masenyi Isirayila be

¹⁰ Alatala bara a masen yi pama be,

«Neretie nan lanxi wo ma, wo mu noma wo yete suxude.»

Annabi Yeremi xa masenyi

«E mu rafan Alatala ma.
A e xa yunubie kolon,
a fama e paxankatade na nan ma.»
Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be,
¹¹ Alatala bara a masen n be,
«I naxa Ala maxandi fe fanyi ra yi pama
be.

¹² Xa e sunyi suxu, n ma tongoma.
Xa e serexee ba, n mu e suxuma,
barima n wama e xun nakanafe ne
santidegema, kaame, nun fure paxaxi ra.»
Annabi Yeremi xa masenyi Alatala be

¹³ N bara Ala yaabi,
«N Marigi Alatala, namijonmee bara a
fala e be,

«Wo mu santidegema toma,
wo mu kaame kolonma.
Wo bojesa nan tun sotoma be.»

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

¹⁴ Alatala bara a masen n be,
«Na namijonmee na wule nan falafe n xili
ra.

N tan mu e xexxi,
n tan mu yaamari fixi e ma,
n tan mu woyenxi e be.
E xa wule masenyi fatanxi laamatunyie
nan na

naxee mu findixi nondi ra,
a fatanxi se matoe nun kuyee xa wali nan
ma,

a fatanxi e yete xaxili madaxuxi nan na.

¹⁵ Na nan a ra, Alatala bara a masen,
«Namijonme naxan masenyi tima n xili ra
n mu naxan fixi a ma,
a fa a fala «Santidegema nun kaame mu
yi boxi lima,»

na namijonme mooli sontoma ne san-
tidegema nun kaame ra.

¹⁶ A masenyi tima pama naxan be,
e fama ne faxade Darisalamu kirae xon ma
santidegema nun kaame ra.

Mixi yo mu luma naa naxee e ragatama,
mixi yo mu na naxee e xa ginnee nun e xa
die ragatama.

N fa e xa fe paxaxi sare ragbilende e ma.»

¹⁷ I xa a fala e be,
«Ya ye minima n ya ra koe nun yanyi temui
birin,

barima n ma pama seniyenxi bara toore
belebele soto,
gbaloe bara e li.

¹⁸ Xeme na daaxa naxee faxaxi san-
tidegema ra.

Furema kaamexie na taa kui.
Namijonmee nun serexedubee fan boxi
ijerema,

kono e xaxili mu na sonon.»

Isirayila xa masenyi Alatala be

¹⁹ «Alatala, i bara Yudaya rabolo kerenyi
ra?

Siyon mu rafanxi i boje ma sonon?

Munfe ra i muxu paxankatama,

i tondi muxu rayalande?

Muxu bara wa bojesa xon, kono muxu mu
a sotoxi.

Muxu bara wa yalanyi xon, kono wa xui
gbansan nan minixi.

²⁰ Alatala, muxu bara muxu xa paxaxi
kolon,

muxu bara muxu babae xa yunubie to.

Muxu bara yunubi raba i ra.

²¹ Kono i naxa xono i xili xa fe ra.

I naxa a lu nde xa ba i xa binye nun i xa
yaragaaxui ra.

I xa ratu saate ma naxan na won tagi.

²² Wule kuye nde na dunija naxan tune
ragoroma? Ade.

Koore noma tune rafade? Ade.

Muxu xaxili tixi i tan nan na,
barima i tan nan gbansan noma na fe
mooli rabade.»

15

Ala xa nate

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

¹ Alatala bara a masen n be,

«Hali Annabi Munsa nun Annabi
Samuweli

n maxandi ne yi pama xa fe ra,

n boje mu tin na duba suxude.

E xa e makuya n na, e xa siga.

² Xa yi pama i maxarin, «Muxu xa siga
minden»,

i xa e yaabi, «Alatala nan a masenxi,

naxan lanma a xa faxa, na kanyi xa faxa,

naxan lanma a xa faxa santidegema ra,

na kanyi xa faxa santidegema ra,

naxan lanma a xa faxa kaame ra,

na kanyi xa faxa kaame ra,

naxan lanma a xa xanin konyiya kui,

na kanyi xa xanin konyiya kui.»

³ Alatala xa masenyi nan ya:

«N fama ne e paxankatade toore naani ra.

Santidegema fama ne ndee faxade.

Baree fa ndee iboode.

Xoni naxee na koore ma nun wulai sube
naxee na boxi,

e fama ne ndee sontode, e e don.

⁴ Dunija mangeya birin na na fe to, e luma
gaaxui nan kui.

E fama ne a kolonde Yudaya mange Xe-
sekiya xa di Manasi,

a fe paxaxi naxan nabaxi Darisalamu,
na bara a niya Alatala xa e paxankata.

⁵ Darisalamu, nde kinikinima i ma?

Nde noma dijede i xa fe ra?

Nde i xa fe maxarinma?»

⁶ Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo bara n nabolo,

wo bara gbilen n foxo ra.

Na fe na a ra n fama wo suxude, n mu
kinikini wo ma.

⁷ N fama ne e rayensende alo maale lagi,

n fa e xa die bade e yi ra,
n fa n ma jama xun nakanade
barima e mu gbilenxi e xa wali kobi fɔxo
ra.

⁸ E xa kaape ginnee wuyama ne
alo meyenyi naxan na baa de ra.
Kasara ti fama ne dingee ma yanyi ra,
a fa fe magaxuxi raba e ra.

⁹ Nga naxan bara di solofere bari,
a fama ne tagande,
a faxa yaagi kui a xa waxati mu a lixi.
Isirayila yaxuie fama ne e sontode san-
tidegema ra. >

Alatala xa masenyi nan na ki.»

Annabi Yeremi xa masenyi

¹⁰ «N nga, jaxankate na n be.

I bara n naso duniya
konɔ n ma fe mu rafanxi beka yo ma.
N mu doni tongoma, n mu doni fima,
konɔ mixi birin luma n danka ra.»

Alatala xa masenyi

¹¹ Alatala bara a masen,
«N mu wo rakisixi xe?
N mu yaxuie bonbo xe wo xa fe ra wo tɔɔɔ
temui?

¹² Wure nun yoxui bolonma? Ade.
Mixi naxan kelima kɔola ma go?

¹³ N bara wo xa harige nun wo xa naafuli
birin fi mixi ma
wo xa yunubie xa fe ra wo naxee rabaxi yi
boxi ma.

¹⁴ N wo sama ne wo yaxuie sagoe,
e xa wo xanin boxi ma wo mu dennaxe
kolon,

barima n bara xonɔ wo ma a jaaxi ra.»

Annabi Yeremi xa masenyi Alatala be

¹⁵ «Alatala, i bara a birin kolon.
I xa ratu n ma, n mali, n gberɔxo n yaxuie
ma.

I naxa n faxa, i tan kinikininte,
barima n na tɔɔɔfe i xili xa fe ra.

¹⁶ N to i xa masenyi me, n bara a suxu.

I xa seriye rafan n ma,
barima n findixi i gbe nan na, i tan Mange
Alatala.

¹⁷ N mu lu mixi ya ma naxee nu yoma i
ma,

barima i xa fe nu na n boje kui.

N nu bara lu n keren,
n nu xonɔxi yi jama ma alo i tan.

¹⁸ Munfe ra n luma tɔɔɔe kui?
Munfe ra n mu yalanyi sɔtɔma?

I naxa i xa laayidi kana
alo kolonyi naxan mu ye raminima sonɔn.»

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

¹⁹ Na nan a ra Alatala bara a masen,

«Xa i gbilen n ma,
n i ragbilenma ne i walide.
Xa i ba woyen jaaxi falafe,
n man i findima ne n ma xɛera ra.
Nama xa bira i fɔxo ra,
i tan naxa bira e fɔxo ra de.

²⁰ Yi jama fama ne i gereede,
konɔ e mu noma i ra,
barima n i luma ne alo tete xɔɔɔxo e ya
ra.

N na i seeti ma, alako n xa i rakisi, n xa i
ratanga.

Alatala xa masenyi nan na ki.

²¹ N i bama ne mixi jaaxi belexe,
n i ratanga mange senbema ma.»

16

Gbaloe Isirayila boxi ma

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

¹ Alatala bara yi masenyi ti n be,
² «I naxa gine dɔxo, i naxa die sɔto,

³ barima Alatala bara a masen die xa fe ra
naxee fama baride yi boxi ma,
a nun e nga naxee e barixi,
a nun e baba naxee e sotoxi,
⁴ e fama ne faxade fure ma,

konɔ jonfe mu rabama e be, e mu ra-
gatama boxi ma.

E findima jape nan na bendɛ fuji fari.
E na faxa santidegema nun kaame ra,
xonie nun wulai subee fa e binbie donde.»

⁵ Alatala bara a masen n be,
«I naxa so banxi kui mixi na sunnunyi kui
dennaxe,

i naxa siga jon yire, i naxa mixi kunfa ba,
barima n bara bojesa ba n ma jama yi ra,
n bara tondi hinne nun kinikini ma e be.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

⁶ «Mixi xungbee nun mixi lanmae faxama
ne yi boxi ma.

E mu ragatama, e jonfe mu rabama.
E xa mixie mu e yete maxabama sunnunyi
kui,

e mu e xunyi bima faxa mixie be.

⁷ E mu taami dɔxɔma sunnun mixie be
alako e xa madundu.

E mu minse dɔxɔma sunnun mixie be,
naxee baba xa na mu a ra e nga bara faxa.

⁸ I naxa jon fe bande don,
i naxa lu sunnun mixie fe ma e madundufe
ra,

⁹ barima Isirayila Mange Alatala bara a
masen,

«N bara fa yi waxati wo tagi
alako jɛlexinyi sigie xa dan,
xulunyie xa jon futi xirimae tagi.»

Annabi Yeremi xa masenyi Alatala be

¹⁰ «N na ge yi masenyi tide jama be,
e fama ne n maxorinde,

«Munfe ra Alatala bara a masen a xa muxu
jaxankata?

Munse findixi muxu xa yunubi ra?

Muxu fe jaaxi mundun nabaxi muxu Ma-
rigi Alatala ra?»

Alatala xa masenyi Annabi Yeremi be

11 «I xa e yaabi,
 <Alatala xa masenyi nan ya:
 Wo babae bara n nabolo,
 e bara bira ala gbete'e fɔxɔ ra,
 e bara e batu, e bara tuubi e be.
 E bara n tan nabepin, e mu n ma sɛriye
 suxu.
 12 Wo tan bara fe jaaxi raba dangife wo
 babae ra.
 Wo bara bira wo sondonyi jaaxi waxɔnfe
 fɔxɔ ra,
 wo mu wo tuli mati n na.
 13 N xa wo keru yi bɔxi ma,
 wo xa siga yire nde wo nun wo babae mu
 dennaxe kolon.
 Menni wo noma ne ala gbete'e batude kɔe
 nun yanyi ra,
 barima n mu kinikinima wo ma sɔnɔn.»

14 Alatala xa masenyi nan ya:
 «Lɔxɔe fama fade, mixi mu a falama
 sɔnɔn,
 <Alatala piɲe bara Isirayilakae ramini
 Misira bɔxi ra.>
 15 Mixie fama ne a falade,
 <Alatala piɲe bara Isirayilakae ramini
 kɔɔla bɔxi ma,
 a nun bɔxi birin ma e rayensenxi dennaxe.
 N fama ne e ragbilende e xa bɔxi ma,
 n naxan fi e babae ma.»

16 Alatala xa masenyi nan ya:
 «N fama ne mixi suxuie xede e yire,
 e xa e suxu.
 N fama ne koyinmae xede e yire, e xa e
 fen geyae fari gemee longori ra,
 17 barima n bara e jere ki to.
 E rabafe mu nɔxunxi n ma,
 n e xa yunubie birin toma.
 18 N fama ne e xa yunubi sare ragbilende
 e ma dɔxɔ firin,
 barima e bara n ma bɔxi findi bɔxi
 seniyentare ra,
 n naxan fixi e ma ke ra.
 E bara na bɔxi rafe fe jaaxi nun fe ratɔnxi
 ra.»

Annabi Yeremi xa masenyi

19 «Alatala findixi n senbe nan na,
 a findixi n kantama nan na,
 a findixi n ma kantari nan na n ma tɔɔre
 kui.
 Sie fama ne fade i yire kelife dunija tuxui
 birin.
 E fama ne a falade, <Muxu babae biraxi
 wule nan fɔxɔ ra,
 wule naxan mu findixi munafanyi ra e be.>
 20 Adamadi noma alae yailande?
 E naxan yailanma, Ala mu a ra.»
Alatala xa masenyi
 21 «Na nan a ra,
 yi biyaasi n fama ne n senbe magaaxuxi
 masende e be,

alako e xa a kolon Alatala nan n na.»

17

Sondonyi seniyentare

Alatala xa masenyi

1 «Yudaya xa yunubi sebexi wure sebeli ti
 se xɔɔxɔe nan na.
 A sebexi e sondonyi ma,
 a sebexi e xa serexebade ferie ma,
 alo sebeli tima walaxe ma ki naxe.
 2 E xa die fan natuma e xa serexebadee ma
 na ki ne,
 a nun e xa Aseri wuri masolixie ma
 naxee luxi sansi bun ma geyae fari.
 3 N ma geya naxan na wo xa bɔxi ma,
 a nun wo harige, nun wo xa naafuli birin,
 nun wo xa kuye batude naxee na geyae
 fari,
 n na birin soma ne wo yaxuie yi ra wo xa
 yunubi xa fe ra,
 wo naxan nabaxi wo xa bɔxi birin ma.
 4 Wo yete yati fama ne wo ke bepinde,
 n naxan fixi wo ma.
 N wo findima ne wo yaxui xa konyie ra
 bɔxi nde ma,
 wo mu naxan kolon,
 barima wo bara n naxɔnɔ a jaaxi ra,
 n ma xɔne luxi ne alo te xubentare.»

5 Alatala bara a masen,
 «Danke na mixi be naxan xaxili tixi
 adamadi ra,
 naxan a yete taxuma mixi nde ra,
 naxan bɔne bara Alatala bepjin.
 6 A luma ne alo kungsi naxan tixi gbeng-
 berenyi ma.
 A xa fe mu sɔoneyama na bɔxi xare ma,
 mixi mu sabatixi dennaxe.
 7 Nelexinyi na mixi be naxan xaxili tixi
 Alatala ra,
 naxan a yete taxuma Ala ra.
 8 A tan luxi ne alo sansi naxan sixi xure fe
 ma,
 naxan sanke ye sɔtoma a fanyi ra.
 Wuyenyi mu a lima menni,
 a burexe fanma ne tun.
 Hali sogofure temui, a burexe mu lisima,
 a bogima ne temui birin.»

9 «Adama xa tinxintareya kobi fe birin be.
 A mu noma matinxinde.
 Nde na fahaamuma?
 10 N tan Alatala, n mixi bɔne nan matoma,
 n adama sondonyi kui nan fenma,
 alako n xa kankan xa fe rabaxi sare
 ragbilan a ma.
 11 Naafuli tinxintare kanyi luxi ne
 alo donme naxan xelee rasegema a gbe mu
 na naxee ra.
 A xa naafuli loema a xa dunijeigiri nan
 kui,

a faxa temui a fa kolonde a lonnitare nan a ra.»

Annabi Yeremi xa masenyi

¹² «Won Marigi Alatala xa kibanyi na nore kui,

a xa horomolingira itexi na na kabi fole.

¹³ Alatala, Isirayila xaxili tixi i tan nan na.

Mixi naxan i bepinma, e luma yaagi nan kui.»

Alatala xa masenyi

«Mixi naxan n bepinma, e loema ne bende fupi fari,

barima e bara tondi Alatala ra, naxan maniyaxi ye ra mixi baloma naxan na.»

Annabi Yeremi xa masenyi Alatala be

¹⁴ «Alatala, n nayalan, n nakisi.

N lama ne i ra, tantui na i be.

¹⁵ Alatala a falama n be,

«Alatala xa masenyi mu kamalima xe? A xa kamali.»

¹⁶ N mu tondima findide jama yarerati ra.

I a kolon n mu wama gbaloe xa muxu li.

I n ma masenyi birin kolon.

¹⁷ I naxa n magaaxu,

barima n ma kantari nan i ra gbaloe kui.

¹⁸ I xa n yaxuie rayaagi,

konɔ i naxa n tan lu yaagi kui.

I xa n yaxuie raseren,

konɔ i naxa n lu gaaxu kui.

I xa gbaloe rasanba e ma,

i xa e halaki a jaaxi ra.»

¹⁹ Alatala bara a masen n be, «Siga, i sa ti naade seeti ma naxan xili falama, «Nama xa naade,» Yudaya mangee soma dennaxe, e minima dennaxe ra. I man xa siga Darisalamu sode de birin na,

²⁰ a fala jama be, «Yudaya mange, Yudayakae, nun Darisalamukae, wo tan naxee birin soma yi naadee ra, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.»

²¹ Alatala bara a masen,

«Wo xa a mato a fanyi ra,

wo naxa kote xanin malabui loxoɛ,

wo naxa kote raso Darisalamu taa kui.

²² Wo naxa kote ramini wo xa banxi kui malabui loxoɛ,

wo naxa wali yo raba na loxoɛ.

Wo xa malabui loxoɛ binya

alo n wo babae yamarixi ki naxe.

²³ E mu n xui ramexi, e mu e tuli matixi n na.

E e kobe rasoxi n na, e tondi n ma seriye ra.»

²⁴ Alatala xa masenyi nan ya,

«Xa wo wo tuli mati n na,

xa wo mu kote yo raso taa kui malabui loxoɛ,

xa wo malabui loxoɛ binya,

xa wo mu wali yo raba na loxoɛ,

²⁵ mangee nun mangedie soma ne taa sode dee kui soe nun soori ragisee fari, e fa doxo Dawuda xa kibanyi kui.

Yudayakae nun Darisalamukae fan soma ne taa kui,

Darisalamu fa sabati abadan.

²⁶ Mixi fama ne kelife Yudaya taae kui,

kelife Darisalamu rabilinyi,

kelife Bunyamin boxi ma,

kelife Sefela boxi ma,

kelife geyae nun Negewi gbengberenyi ma.

E fama ne alako e xa serexe mooli birin ba Alatala xa horomobanxi kui,

alo serexe gan daaxi, xanunteya serexe,

surayi serexe, nun tantui serexe.

²⁷ Konɔ xa wo mu wo tuli mati n na,

xa wo tondi malabui loxoɛ binyade,

xa wo kote xanin na loxoɛ,

wo e raso Darisalamu taa kui malabui loxoɛ,

n wo xa taa sode dee ganma ne te ra naxan mu xubenma,

a fa Darisalamu yire makantaxi birin kana.»

18

Fenje yailanyi

Alatala xa masenyi

¹ Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be,

² «Keli, i xa siga feje yailanyi xonyi.

Menni i fama ne n ma masenyi mede.»

Annabi Yeremi xa masenyi

³ «Awa, n naxa siga feje yailanyi xonyi.

A nu na feje yailanfe,

⁴ konɔ na feje to boɔ yire nde,

a man naxa gbilen a yailan na,

alako a xa lu alo a nu wama a xon ma ki naxe.»

⁵ «Alatala naxa a masen n be,

⁶ Alatala xa masenyi nan ya:

Isirayila bonsoɛ, n tan fan fe rabama ne wo ra,

naxan maniyaxi yi feje yailanyi xa wali ra.

Isirayila bonsoɛ, wo na n belexe kui

alo boora na feje yailanyi belexe ki naxe.

⁷ Xa n nate tongo si, xa na mu a ra mangeya, rabirafe ra,

n xa e halaki, n xa e xun nakana,

⁸ konɔ e fa gbilen e xa fe jaaxi foxo ra,

na temui n fan gbilenma ne n ma nate foxo ra,

n mu e jaxankatama sonon.

⁹ Xa n nate tongo si, xa na mu a ra mangeya, tife ra,

¹⁰ konɔ e fa fe jaaxi raba n na,

e gbilen n xui foxo ra,

na temui n fan gbilenma ne fe fanyi foxo ra

n nu wama naxan nabafe e be.»

11 «A fala Yudayakae nun Darisalamukae be,

Alatala bara a masen,
 <N bara nate tongo wo xili ma,
 n xa wo paxankata.

Wo xa gbilen wo xa kira jaaxi foxo ra,
 wo xa wo jere ki masara.>

12 Kono e naxa a yaabi,

<Na mu fama sooneyade,
 barima muxu tan birama muxu xaxili nan
 foxo ra.

Muxu tan birama muxu waxonfe nan foxo
 ra,

hali a jaaxu.>»

13 «Alatala man bara e yaabi,

<Wo xa a mato xa yi mooli nu bara raba sie
 tagi.

Nde bara na fe mooli me sinden?

Isirayila seniyanxi bara fe xonxi raba.

14 Xinbeli noma kelide Liban geya fari?

Xure xunxuri naxee ye goroma naa, e
 noma xoride?>

15 Kono n ma jama tan bara nemo n ma
 fe ra,

e surayi gan serexe ra kuyee be,
 e bira kira gbete yailantaree foxo ra,
 e kira fori lu na.

16 E bara a niya e xa boxi xa gbaloe soto.

Dangi mixie na na to, e de ixarama ne, e fa
 e mabere.

17 N fama ne e rayensende e yaxuie ya ra,
 alo foye naxan kelima sogetede.

N nan n kobe rasoma e ra gbaloe loxo.e.»

Annabi Yeremi yaxuie xa masenyi

18 Mixi ndee bara a fala,

«Won xa Annabi Yeremi xa fe mabere
 barima

serexedubee mu jonma naxee Ala xa
 seriye masenma,

lonnilae mu jonma naxee mixi rasima,

namijonmee mu jonma naxee masenyi
 tima.

Won xa wule sa a xun ma, won tondi a xa
 masenyi ra.»

Annabi Yeremi xa masenyi Alatala be

19 «Alatala, n mali, i tuli mati n yaxuie
 woyen xui ra.

20 E lanma e xa fe fanyi masara fe jaaxi
 ra?

E wama n faxafe ne.

I xa ratu a ma n findixi i xa xera nan na,
 alako e xa ratanga i xa xone ma.

21 Na kui i xa e xa die faxa kaame ra,

i xa e faxa santidegema ra.

E xa ginnee xa findi dibaritaree ra,

xa na mu a ra kaape ginnee.

I xa a lu e xa moerie xa faxa,

e xa fonikee xa bira santidegema ra.

22 I na e yaxuie xee e yire,

wa xui xa mini e xa banxie kui,

barima e bara wa n nabirafe yili kui,

e bara wa n suxufe gantanyi ra.

23 I tan Alatala, i e xa mapoxunyi kobi birin
 kolon,

e wama naxan nabafe n na.

I naxa e xa yunubi xafari.

I naxa dije e xa yunubi ma.

I xa e rabira i ya tode ra, i xa xono e ma a
 jaaxi ra.»

19

Tofeti xa gbaloe

Alatala xa masenyi

1 Alatala naxa a masen, «Siga, i sa feje
 sara feje yailanyi xonyi. Nama forie nun
 serexedube forie xa i mati.

2 I na ge na sarade, wo xa mini Beti
 Hinoma biri ra, <Feje naade> na dennaxe
 biri. Menni i xa yi masenyi ti,

3 <Yudaya mange nun Darisalamukae,
 wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.>»

«Isirayila Mange Alatala bara a masen,
 <N fama ne bekae jaxankatade a jaaxi ra.

N naxan nabama e ra, mixi yo mu na fe
 mooli mexi sinden.

4 N na rabama ne barima e bara n nabepin,
 e bara yi boxi findi yire seniyantaree ra,

surayi ganma serexe ra kuyee be dennaxe.

A singe e mu nu darixi na mooli ra.

E babae nun Yudaya mangee mu nu na
 mooli rabama,

kono yakosi e bara mixie nii ba,

naxee mu fe jaaxi yo rabaxi.

5 E bara batudee ti Bali kuye be geyae fari,
 e e xa die bama serexe gan daaxi ra
 dennaxe.

N tan mu e yamarixi na mooli ra,

n mu na mooli falaxi,

na mooli mu luxi n ma mapoxunyi ya
 ma.>»

6 «Alatala xa masenyi nan ya:
 Na nan a ra loxo.e fama a lide

yi boxi xili mu falama Tofeti nun Ben
 Hinoma sonon,

a fama falade ne <Gbaloe gulunba.>

7 Be n Yudaya nun Darisalamu waxonfe
 kanama ne,

n e rabira e yaxuie xa santidegema ra,
 naxee wama e sontofe.

N e binbie luma xonie nun wulai subee
 nan be.

8 N yi taa kanama ne,

a fa findi yaagi ra bekae be.

Dangi mixie na yi taa kanaxi to,

e de ixarama ne, e fa yo wo ma.

9 E yaxui naxee wama e sontofe,

e fama ne e toorde taa kui

han bekae e yete xa die nun e doxo booree
 don.>»

¹⁰ «I na ge na masenyi tide, i xa feɲe iboo forie ya xori naxee i matixi. I xa a fala e be,

¹¹ «Mange Alatala xa masenyi nan ya: N yi jama nun e xa taa xun nakanama na ki ne, alo feɲe ibooxi ki naxe. Na feɲe mu yailanma sonon. Tofeti findima mixi faxaxie ragatade nan na.»

¹² Alatala xa masenyi nan ya: «N yi yire nun a xa mixie luma ne alo Tofeti.

¹³ Darisalamu banxie nun Yudaya mange xa banxie, e birin findima yire seniyentare nan na alo Tofeti.

Singe ra, mixie bara surayi gan serexe ra banxie fari, e bara tunbuie batu, e bara minse ba serexe ra ala gbeteɛ be.»

¹⁴ Annabi Yeremi naxa fa kelife Tofeti, Alatala masenyi soxi a yi ra dennaxe. A naxa ti Alatala xa banxi naade ra, a a fala jama be,

¹⁵ «Isirayila Mange Alatala bara a masen, «N yi taa nun a rabilinyi jaxankatama ne. N fama ne gbaloe ra e be barima e bara e kobe raso n na, e tondi n ma seriyɛ ra.»

20

Annabi Yeremi xa tooɛ

¹ Serexedube Pasura, Imeri xa di, naxan findixi hoɾomobanxi yarerati ra, a to Annabi Yeremi xa kawandi me,

² a naxa a suxu, a a bonbo, a a sa kutunyi ra hoɾomobanxi seeti ma Bunyamin sode de ra.

³ Kuye to iba, Pasura naxa a ramini, konɔ Annabi Yeremi naxa a yaabi, «Alatala bara i xili masara. A mu falama sonon Pasura, a falama ne fa «Magori Misabiba,» «Naxankate yire.»

⁴ Alatala naxa a masen, «N gaaxui luma ne i tan nun i booree boɲe ma. I yaxuie i booree faxama ne santidegema ra i ya xori. N Yudaya boxi fan sama ne Babilon mange belexe, a e bonbo santidegema ra, a fa e xanin Babilon.

⁵ Harige nun naafuli naxan birin na yi taa kui, a nun naxan na Yudaya mangeɛ yi ra, n na birin soma ne wo yaxuie yi ra yi gere kui, e xa a xanin Babilon.

⁶ I tan Pasura, nun i xa mixie, wo fan sigama ne konyiya kui Babilon boxi ma. I faxama menni ne, i ragata naa, i tan nun i booree i naxee kawandixi wule ra.»

Annabi Yeremi xa masenyi

⁷ «Alatala, i bara n natantan,

n fan bara n yete lu na tantanyi kui.

I bara n suxu, i bara no n na.

Looɛe yo loxoɛe e n maberema, e birin yoma n ma.

⁸ N ma masenyi birin findima jaxankate nun gbaloe nan na.

N na Alatala xa masenyi ti, jama birin yo n ma.

⁹ Xa n na a fala,

«N mu a xa fe kawandima sonon,

n mu woɲenma a xili ra sonon,»

Alatala xa masenyi luma ne alo te n boɲe kui.

N mu noma na te raxubende,

fo n xa Alatala xa masenyi ti.

¹⁰ N bara tooɲege gbeɲe me.

Xa n a fala, «Gbaloe na fafe,»

mixi ndee a fala, «Won xa a masen man-gasanyi be.»

N booree birin na n matofe,

alako e xa n suxu tantanyi kui.

E a falama, «Temunde won noma ne a suxude gantanyi ra,

won xa no a ra, won xa won gbeɲoxo a ma.»

¹¹ Konɔ Alatala Senbema na n seeti ma.

N yaxuie fama ne birade, e mu noma n na.

Na findima ne yaagi ra e be, e xaxili ifu.

¹² Mange Alatala tinxintooɛ kolon,

a e boɲe nun e sondonyi matoma.

N a kolon Alatala fama ne n gbeɲoxode e ma,

n xaxili tixi a tan nan na.

¹³ Wo Alatala matooɛ, wo beeti ba a be, barima a setaree rakisima ne e yaxuie belexe.

¹⁴ N bari loxoɛe dankaxi.

N nga n barixi loxoɛe naxe, loxoɛe fanyi mu a ra.

¹⁵ Xeera naxan n bari fe fala n baba be,

mixi dankaxi nan nu a ra.

N baba nu bara seewa na xibaaru ra,

¹⁶ konɔ na xeera xa lu alo yi taee,

Alatala naxee halakixi kinikinitareɲa kui.

A xa e gbelegbele xui me geesege nun yanyi ra.

¹⁷ A nu lan ne a xa n faxa n nga teege,

n xa ragata menni abadan.

¹⁸ Munfe ra n fa minixi dunija ma,

n xa yi tooɛe nun yi fe xone soto,

n ma dunijeigiri xa findi yaagi ra n be?»

21

Darisalamu xa gbaloe masenyi

¹ Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be, mange Sedekiya to Malakiya xa di Pasura nun Maaseya xa di Sefaniya serexedube xee a yire. E naxa a fala a be,

² «I xa Alatala maxandi muxu be barima Babilon mange Nebukadansari na won gerefe. Temunde Alatala noma kaabanako

nde rabade won be alako Nebukadansari xa makuya won na.»

³ Annabi Yeremi naxa e yaabi, «Wo xa a fala Sedekiya be,

⁴ Isirayila Marigi Alatala bara a masen, <Wo Babilon mange nun a xa soorie gere geresose naxan na, n a niyama ne e xa findi wo xun nakanama ra. Naxee na wo gerefe taa fari ma, e fama ne sode taa kui.

⁵ N tan yati gere tima ne wo be senbe ra, barima n xonoxi wo ma a jaaxi ra. N boje bara te.

⁶ N fama ne yi taakae bonbode, xemee nun xurusee, alako e xa faxa fure jaaxi ma.

⁷ Na dangi xanbi, Yudaya mange Sedekiya, a xa mixie, nun jama naxan mu fama faxade fure, santidegema, nun kaame ra yi taa kui, n fama ne e sode e yaxui Babilon mange Nebukadansari yi ra, naxan wama e nii bafe. A fama ne e bonbode santidegema ra, a mu kinikinima e ma fefe ma. Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁸ «I xa a fala jama be, Alatala bara a masen, <N wo tima ne kira firin xon ma. Keren findi kisi kira ra, boore findi faxe kira ra.

⁹ Naxan luma yi taa kui, a fama ne faxade santidegema, kaame, nun fure ra, konon naxan a yete fima Babilonkae ma naxee bara wo xa taa rabilin, na kanyi kisima ne.

¹⁰ N bara nate tongo n xa fe jaaxi raba yi taa ra. N mu hinnema a ra. N a soma ne Babilon mange yi ra, a fa a gan te ra. Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹¹ «I xa a fala Yudaya mange bonsoe be, Wo wo tuli mati Alatala ra.

¹² Dawuda bonsoe, Alatala bara a masen, wo xa kiiti tinxinxi sa geesege yo geesege, wo xa tcoromixi ratanga mixi kobi ma, alako n naxa xono wo ma, a fa lu alo te naxan mu xubenma wo xa kobija xa fe ra.

¹³ N bara xono wo ma, wo tan naxee sabatixi yi gulunba yire, wo tan naxee luxi alo gemee fiili ma, wo tan naxee a falama, <Nde noma won na? Nde noma sode won xonyi?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁴ «N fama ne wo jaxankatade wo xa yunubie xa fe ra, n te so wo xonyi ra naxan wo birin ganma.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

22

Yudaya mange xa gbaloe

¹ Alatala bara a masen, «Siga Yudaya mange xonyi yi masenyi ra.

² I xa a fala a be, <Yudaya mange, i tan naxan na Dawuda xa kibanyi kui, i tan, i xa mixie, nun i xa jama naxan soma yi naade ra, wo wo tuli mati Alatala ra.

³ Alatala bara a masen, wo xa tinxin, wo xa seriyerabatu. Wo xa tcoromixi ratanga mixi kobi ma. Wo naxa xoje, kiridi, nun kaape gine tcoro. Wo naxa fe jaaxi raba, wo naxa kobi, wo naxa mixi nii ba yi boxi ma.

⁴ Xa a sa li wo naxa bira yi seriyerabatu ra, mange naxee doxoma Dawuda xa kibanyi kui, e fama ne sode taa kui soe nun soori ragisee fari, e tan nun e xa mixie, nun e xa jama.

⁵ Konon xa wo mu yi seriyerabatu, n bara n kali n yete ra, yi bonsoe xun nakanama ne. Alatala xa masenyi nan na ki.»

Alatala xa masenyi

⁶ Alatala bara a masen Yudaya mange be a bonsoe xa fe ra,

«I bara lu alo Galadi n be, i bara lu alo Liban geya,

konon n bekae kerima ne, n be findi gbengberenyi ra.

⁷ N soorie xema ne geresosee ra, e xa sediri wurie xaba, e xa e gan.

⁸ Si gbenge dangima ne naa, e fa a fala e boore be,

<Munfe ra Alatala yi mooli rabaxi yi taa xungbe ra?»

⁹ Nde e yaabima ne, <E Marigi Alatala na rabaxi ne

barima e bara a xa saate rabepin, e fa ala gbete batu, e tuubi e be.»

Annabi Yeremi xa masenyi

¹⁰ «Wo naxa jonfe raba mixi faxaxie be, wo naxa sunnun.

Wo xa wa mixie be naxee xaninma jamanema,

barima e mu gbilenma e xonyi abadan.

¹¹ Alatala bara a masen Yosiya xa di Salumu xa fe ra,

naxan nu bara ti mange ra a baba joxoe ra,

<A mu gbilenma abadan.

¹² A faxama jamanema nan ma e a xaninma dennaxe.

A mu yi boxi toma sonon.»

Alatala xa masenyi

¹³ «Jaxankate na mixi be naxan banxi tima tinxintareya kui, naxan a fari idoxoma mure saabui ra, naxan mixi rawalima toore kui, a tondi sare sode a xa walike yi ra.

¹⁴ Jaxankate na mixi be naxan a falama, <N xa banxi belebele ti n yete be, naxan kui gbo, wunderi wuya naxan ma, naxan xunmasaxi sediri wuri ra, naxan masoxi se gbeeli ra.»

15 I findixi mange ra sediri wuri nan ma fe ra?

I baba mu baloe nun minse sotoxi xe?
Kono a naxa tinxinyi nun fe fanyi raba,
na nan findixi sooneya ra a be.

16 A naxa setare nun tooromixi ratanga,
na nan findixi sooneya ra a be.
Na birin a masenxi ne a bara n kolon.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

17 «Kono i tan birama i yete xa geeni nan tun foxo ra,

hali na fa findi faxe tife ra,
hali na fa findi mixi toorofe ra.

18 Na nan a toxi Alatala masenyi tixi
Yosiya xa di Yehoyakimi xa fe ra, Yudaya
mange,

«E mu noma a binyade nonfe ra,
e mu a falama, N taara, N marigi.»

19 E mu a ragatama,
a luma ne alo sofale faxaxi naxan wolama
Darisalamu fari ma.»

20 «Wo xa te Liban,
wo xa wo xui ite Basan boxi ma,
wo xa gbelegbele Abarimi,
barima wo defanboore birin bara bira.

21 Beenun toore xa wo suxu,
n nu bara masenyi ti wo be,
kono wo mu tin na ramede.
Wo na na ki ne kabi wo dimedi temui,
wo mu wama n ma seriye rabatufe.

22 Wo xa yareratie bara loe alo foye,
wo meenimae bara siga konyiya kui.
Wo tan bara yaagi, wo xaxili bara ifu wo
xa kobija xa fe ra.

23 Wo tan naxee na Liban,
naxee luxi alo xonie e tee kui sediri wuri
kon na,
wo fama ne toorode a jaaxi ra gbaloe xa
fe ra.

Wo fama ne lude toore kui alo gine naxan
na di barife.»

24 Alatala xa masenyi nan ya:

«N bara n kali,
hali Yehoyakimi xa di Yekoyakini, Yudaya
mange,

sa fatu n ma alo n ma xurunde fanyi,
n mu tondima na bade n belexe ra.

25 N i soma i yaxuie nan yi ra naxee wama
i sontofe,

i gaaxuma naxee ya ra,
Nebukadansari, Babilon mange, nun Ba-
bilonkae.

26 N wo kerima ne pamanε ma, i tan nun i
nga,

wo mu barixi dennaxe.
Wo faxama naa ne.

27 Wo mu gbilenma wo xonyi sonon, wo
wama lufe dennaxe.

Wo mu gbilenma naa abadan.»

28 «Yehoyakini bara lu alo feje ibooxi,
mixi mu wama naxan xon?

Munfe ra e a tan nun a xa die kerima
pamanε ma, e mu dennaxe kolon?

29 N ma pama naxan sabatixi n ma boxi
ma,

wo xa wo tuli mati Alatala ra.

30 Alatala bara a masen,
«Wo xa sebeli ti yi mixi xa fe ra,
a mu di sotoma,

a xa dunijeigiri mu sooneyama,
a xa di yo mu luma Dawuda xa kibanyi kui,
a xa di yo mu Yudaya yamarima sonon.»

23

Alatala xa xera tinxixi

Alatala xa masenyi

1 Alatala xa masenyi nan ya:

«Naxankate na n ma pama yareratie be
naxee bara n ma pama raloe, e bara e
rayensen.

2 Isirayila Marigi Alatala bara a masen a xa
pama yareratie xa fe ra,
wo bara n ma pama rayensen ne, wo bara
e keru.

Wo mu meenixi e ma.
N fama wo naxankatade wo xa kobija nan
ma.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

3 «N fama ne n ma pama birin na,
n nu bara naxan xanin pamanε ma.
N fama ne e ragbilende e xonyi
alako e man xa wuya, e xa fe man xa
sooneya.

4 N yareratie tima ne e be naxee meenima
e ma.

E mu gaaxuma sonon, e mu srenma.
N e hayi birin fanma ne e be.»

Alatala bara na masen.

5 Alatala xa masenyi nan ya:

«Loxoe fama ne fade n Dawuda xa di
tinxixi rakelima loxoe naxe.

A pama yamarima ne lonni, tinxinyi, nun
seriye ra boxi kui.

6 Na waxati Yudaya kisima ne,
Isirayila bonesa soto,
mixie a fala, «Alatala findixi won ma
tinxinyi nan na.»»

7 Alatala xa masenyi nan ya:

«Loxoe fama fade mixi mu a falama,
«Alatala nijε naxan Isirayilakae raminixi
Misira boxi ra.»

8 E a falama ne, «Won bara won kali Alatala
xili ra,

naxan Isirayila bonsoe rakelixi,
a e ramini pamanε ra naxan na koola ma
a nun yire birin a e kerixi dennaxe.

E man fama ne e xa boxi rasabatide.»

Annabi Yeremi xa masenyi

⁹ «Masenyie nan ya namijonmee xa fe ra:
N boje bara kinikini.

N xori birin na serenfe,

n luxi ne alo siisila barima Alatala xa
masenyi seniyenxi xoxoxo.»

Alatala xa masenyi

¹⁰ «Yi boxi rafexi yenelae nan na.

Boxi yati yati na danke kui na nan ma,
fili bara xara,

nooge bara jon.

Mixi mafura tinxintareya rabade.

E suusama na ra a fanyi ra.

¹¹ Namijonme nun serexedube mu tinxin.

N bara kobija to n ma banxi kui.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹² «Na nan a ra e xa kira xoxoxo.

Dimi bara sin e xun ma.

E luma ne bira ra,

barima n bara nate tongo n xa e
jaxankata.

Na waxati na fafe.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹³ «N bara fe jaaxie to namijonme
Samarikae ya ma.

E na masenyi tife Bali xili ra,

e bara n ma jama Isirayila raloe.

¹⁴ N man bara fe ratonxie to namijonme
Darisalamukae ya ma.

E findixi yenelae nan na, e jerema wule
ra,

e tinxintaree malima alako e naxa gbilen e
xa wali kobi foxo ra.

E bara lu n be alo Sodomakae,

e xa mixie maniyaxi Gomorakae nan na.»

¹⁵ Na nan a ra Mangε Alatala a masenxi
namijonmeee xa fe ra,

«N fe xone soma ne i yi ra baloe ra,

n ye jaaxi so i yi ra minse ra,

barima Darisalamu namijonmeee bara a
niya

n ma boxi birin xa findi boxi seniyentare
ra.»

¹⁶ Alatala bara a masen,

«Wo naxa wo tuli mati namijonmeee xa
masenyi ra.

E naxan masenma wo be a findixi wule
nan na.

E laamatunye xa fe falama wo be

naxee fatanxi e yete xaxili ma.

Alatala xa mu a masenxi.

¹⁷ E bara suusa a falade n matandilae be,

«Alatala naxe wo bojesa sotoma ne.»

E man nu a fala mixie be,

naxee birama e yete waxonfe foxo ra,

«Fe jaaxi yo mu wo sotoma.»

¹⁸ Nde bara ti Alatala seeti ma, a xa a xa
masenyi rame?

Nde bara a tuli mati a xa masenyi ra?

Nde bara na me?

¹⁹ Alatala bara xoxo mixi jaaxi ma.

Na luxi ne alo foye xungbe naxan dangima
e xun ma.

²⁰ Alatala xa xone mu gbilenma,

fo a xa kamali,

fo a xa nate birin xa raba.

Na birin na jon, wo xaxili sotoma ne.

²¹ N tan xa mu yi namijonmeee xexi, e e
yete xaxili nan nawalife.

N mu masenyi tixi e be, e masenyi tixi e
yete nan na.

²² Xa a sa a li e nu na n tan nan seeti ma,
e n ma masenyi nan masenma n ma jama
be,

alako e xa gbilen e xa kira jaaxi foxo ra,
e xa kobija lu na.»

²³ Alatala xa masenyi nan ya:

«Ala nan n na naxan makore wo ra,

n mu na yire makuye.

²⁴ Adamadi noma a xoxunde n ma?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

«N mu na koore nun boxi birin ma xe?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁵ «N bara na namijonmeee xui me.

E wule nan falama,

e naxe, «N bara laamatunyi to, n bara
laamatunyi to.»

²⁶ «Namijonmeee luma wule fala ra han
mun temui?

E e yete madaxuma han mun temui?

²⁷ E majoxunxi ne a jama noma neemude
n xili ra

e xa laamatunye saabui ra, e naxan
falama e boore be,

alo e babae neemuxi n xili ma ki naxe e fa
Bali batu.

²⁸ Naxan bara xiye sa, a xa na nan fala.

Naxan bara n ma masenyi soto, a xa na
fala nondi ra.

Munse na maale xori nun maale lagi tagi?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁹ «N ma masenyi mu luxi xe alo te?»

Alatala xa masenyi nan na ki.

«N ma masenyi mu luxi xe alo derema
naxan geme ibooma?»

³⁰ Alatala xa masenyi nan ya:

«Yi namijonmeee mu rafanxi n ma.

E masenyi mupama e boore ma,

e fa a fala Ala xa masenyi na a ra.»

³¹ Alatala xa masenyi nan ya:

«Yi namijonmeee mu rafanxi n ma.

E a falama, «Ala xa masenyi nan ya,»

kono e de nan tun wuyaxi.»

³² Alatala xa masenyi nan ya:

«Yi namijonmeee mu rafanxi n ma,

naxee laamatunyi wule falama,
naxee n ma pama ralœma e xa wule
fufafue ra.

N mu e xœxi, n mu yaamari yo fixi e ma,
pama hayi mu na e ma feo.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

33 «Xa pama i maxœrin,
xa na mu a ra namijœnme, xa na mu a ra
serexedube,
<Munse findixi Alatala xa nate ra,>
i xa yi nate fala e be,
<Alatala bara wo rabœjin.>

34 Xa namijœnme, xa na mu a ra
serexedube,
xa na mu a ra mixi nde a fala pama be,
<Alatala xa masenyi nan ya,>
n fama ne na kanyi nun a bœnsœ
paxankatade.

35 Wo wo boore maxœrinma,
<Alatala munse yaabixi? Alatala munse
masenxi?>

36 Kœno a mu lanma wo xa a fala,
<Alatala xa masenyi nan ya,>
barima na findixi wo yete xa masenyi nan
na.

Wo wama Mange Alatala xa masenyi nan
masarafe.

37 Wo namijœnme maxœrinma,
<Alatala munse yaabixi? Alatala munse
masenxi?>

38 Xa wo man a falama,
<Alatala xa masenyi nan ya,>

n to a fala wo be a wo naxa na mœoli fala,
39 n wo rabœjinma ne kerenyi ra,

n wo makuya n na,
wo tan nun wo xa taa n naxan fixi wo nun
wo babae ma.

40 N wo rayaagima ne abadan.
Na yaagi mu bama wo ma, mixi mu
nœmuma a ra.»

24

Xœre paani firin

¹ Babilon mange Nebukadansari to ge
Yudaya mange Yehoyakini, Yehoyakimi xa
di, a xa kuntigie, Yudaya kamuderie nun
xabuie xaninde konyiya kui Babilon bœxi
ma, Alatala naxa laamatunyi nde masen
n be. Paani firin nu na Alatala xa
hœrœmœbanxi ya ra. E nu rafexi xœree ra.

² Xœre bogi fanyie, naxee luxi alo xœre
bogi ba singe, e nu saxi paani keren kui.
Xœre bogi pœaxie, naxee kanaxi, nee fan nu
saxi paani boore kui.

³ Alatala naxa a masen n be, «Annabi
Yeremi, i munse toxi?» N naxa a yaabi,
«N xœree nan toxi. Ndee fan han, ndee
fan kanaxi. Xœre naxee kanaxi, e mu nœma
donde.»

⁴ Alatala naxa yi masenyi ti n be,

⁵ «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi
nan ya: I xœre bogi fanyie toxi ki naxœ, n
tan fan Isirayilakœe toxi na ki ne, naxee
xaninxi konyiya kui Babilon bœxi ma.

⁶ N nan n pœngi sama ne e xœn ma a fanyi
ra. N e ragbilenna ne yi bœxi ma, n e xa fe
sœœneyama ne. N mu e halakima sœœn.

⁷ N xaxili fanyi fima ne e ma alako e xa
a kolon n tan nan na Alatala ra. Xa e yete
ragbilen n ma e bœre birin na, e tan nan
findima n ma pama ra, n tan fan findi e
Marigi Ala ra.»

⁸ Alatala naxa a masen, «Yi xœre bogi
pœaxi naxee mu donma, e misaalixi Yu-
daya mange Sedekiya nun a xa kuntigie
nan na, a nun Darisalamukœe naxee birin
luxi yi bœxi ma, nun naxee sabatixi Misira
bœxi ma.

⁹ N e findima pama xœnxi nan na dunija
birin. E luma yaagi kui. Mixi yoma ne
e ma, e e danka yire birin n e xaninma
dennaxœ.

¹⁰ N e rapœnma ne santidegema, kaame,
nun fure pœaxi ra. E mu luma yi bœxi ma,
n dennaxœe fixi e nun e babae ma.»

25

Isirayila xa konyiya

¹ Alatala naxa masenyi nde ti Annabi
Yeremi be, Yosiya xa di Yehoyakimi xa
mangeya pœ naani nde kui Yudaya bœxi
ma. Na nu findixi Nebukadansari xa
mangeya pœ singe nan na Babilon bœxi ma.

² Annabi Yeremi naxa yi masenyi ti
Yudayakœe nun Darisalamukœe be,

³ «Kabi Amon xa di Yosiya xa mangeya
pœ fu nun saxan nde Yudaya bœxi ma, han
to, na pœ mœœœn nun saxan nan ya. Na
waxati Alatala nu bara masenyi nde ti n
be. N bara na fala wo be temui birin, kœno
wo mu tinxi wo tuli matide n na.

⁴ Alatala bara a xa konyi namijœnme
xœe wo ma waxati birin, kœno wo mu e xui
ramexi, wo mu e xa masenyi suxuxi.

⁵ E naxa a masen wo be wo xa gbilen wo
xa pœre ki pœaxi fœxo ra, alako wo xa bu
yi bœxi ma, Alatala naxan fixi wo nun wo
babae ma, a xa findi wo gbe ra abadan.»

⁶ «Wo naxa bira ala gbœœe fœxo ra, wo
naxa e batu, wo naxa tuubi e be. Wo naxa
n naxœno, alako n naxa wo pœaxankata.

⁷ Kœno wo mu n xui suxuxi. Wo pœre ki
bara n naxœno, n xa wo pœaxankata. Alatala
xa masenyi nan na ki.»

⁸ Na nan a ra Mange Alatala naxa a
masen, «Wo to tondi n ma masenyi ra,

⁹ n gali fenma ne kœola ma, naxan na
n ma konyi Babilon mange Nebukadansari
xa yaamari bun ma. N e xœema ne wo nun
wo dœœboore sœntœde. Mixi de ixarama

ne wo xa fe ra, e fa yo wo ma. Wo luma naa xunnakanε nan kui abadan.

¹⁰ Sigi mu sama wo xonyi sonon, xulunyi mu rabama. Mixi mu maale din xui mema, e mu lanpui xa naiyalanyi toma.

¹¹ Gbaloe yi boxi lima ne, se birin kana. Wo nun wo doxoobooree luma konyiya nan kui Babilon mange xa noε bun ma je tongo solofere.»

¹² «Alatala xa masenyi nan ya: Konε na je tongo solofere na kamali, n Babilon mange nun a xa pama paxankatama ne e xa fe jaaxi xa fe ra. N e xa boxi xun nakanama ne abadan.

¹³ N fe naxan birin falaxi yi pamae xili ma yi kitaabui kui Annabi Yeremi saabui ra, n fama ne na birin nakamalide.

¹⁴ Babilonkae fama ne lude si senbema wuyaxie xa yaamari bun ma. N e xa wali sare ragbilenma ne e ma.»

Alatala xa masenyi

¹⁵ Isirayila Marigi Ala bara a masen n be, «N ma xone xa fe fala si birin be n i xεema dennaxe.

¹⁶ E na n ma xone to, e luma ne alo siisilae santidegema ya ra.»

Annabi Yeremi xa masenyi

¹⁷ «N bara Alatala xa xone masen si birin be,

a n xεexi dennaxe.

¹⁸ N bara a masen Darisalamu nun Yudaya taae kui,

e xa mangee nun kuntigie be.

Mixie de fama ne ixarade e xa gbaloe sotoxie xa fe ra,

e fa yo e ma, e e danka alo a rabafe ki naxe to loxoε.

¹⁹ N bara a masen Misira mange firawuna be,

a xa konyie, a xa kuntigie, nun a xa pama birin be.

²⁰ N bara a masen sie be naxee na sogedorode mabiri.

N bara a masen Usi mangee be, a nun Filisita mangee be, naxee na Asikalon, Gasa, Ekiron, nun Asidodi.

²¹ N bara a masen Edon, Mowaba, nun Amoni mangee be.

²² N bara a masen Tire nun Sidon mangee be,

naxee na baa de ra.

²³ N bara a masen Dedan, Tema, nun Busi mangee be,

naxee na yire makuye.

²⁴ N bara a masen Arabu mangee be,

naxee na gbengberen yire.

²⁵ N bara a masen Sabidi, Elama, nun Mediya mangee be,

²⁶ a nun mange birin naxee na koola ma, naxee makore nun naxee makuya dunija yire birin.

Nee birin dangi xanbi, n man bara a masen Seesaki mange be.»

Alatala xa masenyi

²⁷ «I xa a masen e be,

«Isirayila Mange Alatala bara a masen,

wo xa a xa xone kolon,

wo xa lu na xone kui han santidegema xa ge wo sontode

n naxan xεema wo tagi.»

²⁸ Xa e tede n ma xone kolonde, a fala e be,

Alatala bara nate xorochoε tongo,

e xa n ma xone kolon.»

²⁹ Alatala xa masenyi nan ya:

«N bara nate tongo

n xa n ma taa sugandixi paxankata,

n xili falama naxan xun ma.

Wo naxe a wo mu fe jaaxi yo rabaxi

konε wo bara fe jaaxi raba.

Na nan a ra n bara nate tongo,

wo xa sonto santidegema ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

³⁰ «I xa yi birin fala e be.

I xa a fala e be Alatala xui magaaxuxi bara mini

a xa horomolingira kui koore ma a xa boxi xili ma.

A bara a xui ramini a jaaxi ra dunija xili ma.

³¹ Na xui bara dunija birin li.

Alatala na kiiti safe si birin ma naxee na dunija.

Naxan jaaxu, a sontoma ne santidegema ra.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

³² Alatala bara a masen,

«Alatala xa xone bara keli

alo foye xungbe naxan sigama si birin ma dunija bende fuji fari.

³³ Alatala naxee sontoma dunija ma na loxoε,

jon fe mu rabama e be, e mu gaburi sotoma,

e findima jaje nan na bende fuji fari.

³⁴ Nama yareratie, wo xa gbelegbele,

wo xa wo wa xui ramini,

barima gbaloe loxoε bara wo li.

Wo fama ne yensende, wo bira,

alo se xunxuri naxan tide mu na.

³⁵ Wo xa yareratie mu kisima sonon,

wo mu yigiya sotoma.

³⁶ Wo wo xa yareratie wa xui mema ne,

wo e gbelegbele xui me,

barima Alatala na e xa boxi kanafe.

³⁷ Alatala xa xone magaaxuxi bara a niya xui yo mu minima sonon e xa boxi ma.

³⁸ Alatala bara lu alo yete naxan bara a yire masara.

A bara boxi kana a xa xone xa fe ra.»

26

Annabi Yeremi makiitife

¹ Yosiya xa di Yehoyakimi xa mangeya fole Yudaya kui, Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be, a naxe,

² «I xa ti n ma hōromobanxi tete kui, i sa wōyen jama be naxan kelixi Yudaya taae kui fafe ra Alatala batude a xa hōromobanxi kui. I xa fe birin masen e be n naxan falama i be. I naxa sese lu.

³ Temunde e e tuli matima ne na ra, e gbilen e xa wali kobie foxo ra. Na temui n fan gbilen n ma nate foxo ra e xa fe jaaxi xa fe ra.

⁴ I xa a fala e be, «Alatala bara a masen, xa wo mu wo tuli mati n ma sriye ra n wo yamarixi naxan na,

⁵ xa wo mu wo tuli mati n ma konyi namijonmee ra, n naxee xexi wo ma, wo tondixi naxee xa masenyi ra,

⁶ na temui n fe rabama ne wo ra alo n naxan nabaxi Silo ra. Yi taa findima ne taa dankaxi ra dunjina si birin tagi.»

⁷ Serexedubee, namijonmee, nun jama birin naxa Annabi Yeremi xa masenyi me Alatala xa banxi kui.

⁸ Annabi Yeremi to ge Alatala xa masenyi tide jama be, serexedubee, namijonmee, nun jama birin naxa a suxu, e fa a fala, «Won xa a faxes, won xa a faxes!»

⁹ E naxa a maxorin, «Munfe ra i a masenxi Alatala xili ra a falafe, yi banxi fama ne lude alo banxi naxan na Silo, yi taa fan fa kana, mixi yo mu lu a kui?» Gali birin nu bara Annabi Yeremi rabilin Alatala xa banxi kui.

¹⁰ Yudaya kuntigie to na fe me, e naxa keli mange xonyi, e siga Alatala xa banxi, e sa doxo Naade Neene seeti ma Marigi xa banxi sode de ra.

¹¹ Serexedubee nun namijonmee naxa a fala kuntigie nun jama be, «A lanma yi xeme xa faxes, barima a bara yi taa xa fe jaaxi fala. Wo bara na me wo yete ra.»

¹² Annabi Yeremi naxa a fala kuntigie nun jama be, «Alatala nan n xexi yi masenyi tide yi banxi nun yi taa xa fe ra.

¹³ Yakosi wo tan xa wo jere ki masara, wo xa wo tuli mati wo Marigi Alatala xui ra, alako a xa gbilen a xa nate foxo ra wo xa fe ra.

¹⁴ N na wo sagoe. Wo xa wo waxonfe raba n na.

¹⁵ Kono wo xa a kolon, xa wo n faxes, wo tan nun Darisalamukae bara yunubi soto n ma faxes xa fe ra, barima n tan mu fe jaaxi yo rabaxi. Alatala nan n xexi yi masenyi falade wo be.»

¹⁶ Kuntigie nun jama naxa a fala serexedubee nun xerae be, «Wo mu noma

yi xeme faxes, barima a woyenxi won be Alatala nan xili ra.»

¹⁷ Fori ndee naxa keli, e fa a fala jama be,

¹⁸ «Mika Moresetika fan nu namijonmee masenyi tima ne Yudaya mange Xesekiya xa waxati. A nu bara a fala,

«Mange Alatala bara a masen, Siyon fama ne lude alo xe naxan buxaxi, Darisalamu findi geme malanxie ra, Alatala xa hōromobanxi findi fotonyi ra.»

¹⁹ «Yudaya mange Xesekiya bara faxes? A mu Alatala maxandixi xe? Na temui Alatala naxa gbilen a xa nate foxo ra. Yakosi, won naxa won yete yo tōoro.»

²⁰ Mixi gbete fan nu na, naxan nu bara yi masenyi mooli ti Alatala xili ra Darisalamu nun Yudaya xili ma, alo Annabi Yeremi a rabaxi ki naxe. A nu xili Uriya Semaya xa di Kiriyati Yeyarimi.

²¹ Mange Yehoyakimi nun a xa kuntigie nun a xa soorie to na masenyi me, e naxa kata a faxes, kono Uriya to a me, a naxa gaaxu, a gi sigafe ra Misira boxi ma.

²² Mange Yehoyakimi naxa Akibori xa di Elinatan nun mixi ndee xee a foxo ra Misira.

²³ E naxa fa Uriya ra kelife Misira, e a xanin mange Yehoyakimi yire. Yehoyakimi naxa a faxes santidegema ra, a fa a ragata setaree xa gaburi yire.

²⁴ Na kui Safan xa di Axikama naxa Annabi Yeremi mali, alako jama naxa a faxes.

27

Annabi Yeremi xa karafoe

¹ Yosiya xa di Yehoyakimi xa mangeya fole Yudaya kui, Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be, a naxe,

² «I xa karafoe ragoro i kon ma.

³ I xa xera xee Edon, Mowaba, Amon, Tire, nun Sidon manglee xon e xa mixie saabui ra, naxee faxi Darisalamu, Yudaya mange Sedekiya yire.

⁴ E xa a fala manglee be, «Isirayila Mange Alatala bara yi masenyi ti manglee be,

⁵ n tan nan boxi, adamadie, nun daalise birin daaxi naxan na dunjina bende fuji fari. N e daaxi n senbe magaaxuxi nan na. N a birin fima mixi nan ma n wama naxan xon.»

⁶ «Yakosi n bara yi boxi birin so Babilon mange Nebukadansari yi ra. A tan nan findixi n ma konyi ra. N bara wulai subee fan lu a sagoe.

⁷ Namane birin fama lude a tan nan ma yaamari bun ma. E man luma ne a xa di nun a xa mamadi fan ma yaamari bun ma, beenun a xa waxati xa kamali.

Na temui pamane senbemaē nun mange xungbee fama ne dusude a xun na.»

⁸ «Xa pamane mange nde tondi Babilon mange Nebukadansari rabatude, n tan nan fama santidegema, kaame, nun fure paaxi ra na kanyi ma, han a xa pamane non Nebukadansari saabui ra. Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ Wo naxa wo tuli mati wo xa namijonmee, wo xa sematoe, wo xa duuree, nun wo xa mandurulae ra, naxee a falama wo be, «Wo mu luma Babilon mange sagoe.»

¹⁰ E na wule nan falafe wo be, alako wo xa makuya wo xa boxi ra, wo xa lu konyiya kui, han wo xa non.

¹¹ Konon pama naxan na a yete magoro Babilon mange be, a a rabatu, n na pama xun nafanma ne a xa boxi ma, a xa wali menni, a sabati naa. Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹² N naxa yi masenyi ti Yudaya mange Sedekiya be, «Wo xa lu Babilon mange xa yaamari bun ma, wo xa wo magoro a tan nun a xa pama be alako wo xa kisi.

¹³ Munfe ra i nun i xa pama wama faxafe santidegema, kaame, nun fure paaxi ra, alo Alatala a masenxi ki naxe pama birin be naxan mu tin a magorode Babilon mange be?»

¹⁴ Wo naxa wo tuli mati namijonmee ra naxee a falama, «Wo mu luma Babilon mange xa yaamari bun ma.» E wule nan tun falafe.

¹⁵ Alatala xa masenyi nan ya: «N tan xa mu e xexi. E wule nan tun falafe wo be n xili ra, alako n xa wo keru, n man xa wo xun nakana, wo tan nun namijonmee naxee woyenfe wo be.»

¹⁶ N bara yi masenyi ti serexedubee nun pama be, «Alatala naxa a masen, «Wo naxa wo tuli mati wo xa namijonmee ra naxee a falama wo be a Alatala xa banxi yirabasee fama ne ragbilende wo yire kelife ra Babilon boxi ma. E na wule nan tun falafe.

¹⁷ Wo naxa wo tuli mati e ra, wo wo magoro Babilon mange be, alako wo xa kisi. Munfe ra wo wama yi taa xa kana?»

¹⁸ Xa namijonmee nan e ra, xa e na Alatala xa masenyi nan tife, e xa Mange Alatala maxandi alako yirabase naxee luxi Alatala xa banxi kui, Yudaya mange xa banxi kui, nun Darisalamu kui, e naxa e xanin Babilon boxi ma.

¹⁹ Mange Alatala bara fe nde fala a xa banxi sanyie xa fe ra, na ye ragatade xungbe, nun na ye ragatade xunxurie, nun se gbete xa fe ra naxee na taa kui,

²⁰ Babilon mange Nebukadansari mu naxee xanin, a to nu Yehoyakimi xa di Yu-

daya mange Yehoyakini, Yudaya kuntigie, nun Darisalamukae xaninfe a xonyi.

²¹ Isirayila mange Alatala naxa masenyi ti yirabasee xa fe ra naxee nu luxi a xa banxi kui, Yudaya mange xa banxi kui, nun Darisalamu kui,

²² e birin xaninma ne Babilon boxi ma. E luma ne naa han a nate tongoma temui naxe, a man xa e ragbilin Darisalamu.»

28

Annabi Xananiya xa masenyi

¹ Yudaya mange Sedekiya xa mangeya je naani, kike suuli nde ra, Asuru xa di Annabi Xananiya Gabayonka naxa woyen Alatala xa horomobanxi kui serexedubee nun pama ya xori.

² A naxe, «Isirayila Marigi Alatala bara a masen, «N fama ne Babilon mange xa yaamari kanade.

³ Beenun je firin xa kamali, n man fama ne Alatala xa horomolingira xunmase birin ragbilende be, Babilon mange Nebukadansari naxan tongo, a e xanin Babilon boxi ma.

⁴ Alatala xa masenyi nan ya, n man fama ne Yehoyakimi xa di, Yudaya mange Yehoyakini ragbilende, a nun mixi birin naxee nu xaninxi Babilon. N Babilon mange xa yaamari kanama ne.»

⁵ Annabi Yeremi naxa Annabi Xananiya yaabi serexedubee nun pama ya xori Alatala xa horomobanxi kui.

⁶ Annabi Yeremi naxa a fala, «Amina, Alatala xa a raba na ki. Alatala xa i xa masenyi rakamali. A xa a xa horomobanxi xunmasee ragbilin be kelife Babilon boxi ma, a nun Isirayila pama naxee na konyiya kui menni.

⁷ Konon xa a fala i be, a nun pama birin be, wo xa wo tuli mati n na.

⁸ Kabi temui xonnakuye beenun won ma waxati, namijonmee bara masenyi ti pamane nun mangeyae xili ma, a falafe ra e xa gere soto, toore, nun fure paaxi.

⁹ Konon xa a sa li namijonmee nde masenyi ti bojesa xa fe ra, fo na masenyi xa kamali ne beenun mixie xa a kolon Alatala nan na namijonmee xexi.»

¹⁰ Annabi Xananiya naxa karafoe ba Annabi Yeremi kon ma, a naxa a igira.

¹¹ Na kui a naxa a fala pama be, «Alatala xa masenyi nan ya. Beenun je firin, n fama ne Babilon mange Nebukadansari xa yaamari bade pamane birin ma.» Annabi Yeremi naxa siga.

¹² Annabi Xananiya to ge Annabi Yeremi xa karafoe igirade, Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be,

¹³ «Siga, i sa a fala Xananiya be, «Alatala bara a masen i be, i bara karafoe wuri

daaxi igira, kono n fama karafœ wure daaxi nan nagorode i kon ma.»

¹⁴ Isirayila Mange Alatala xa masenyi nan ya, «N fama karafœ wure daaxi nan sade pamane birin kon ma, alako e xa lu Babilon mange Nebukadansari xa yaamari bun ma. N man bara wulai sube birin sa a sagœ.»

¹⁵ Annabi Yeremi naxa a fala Xananiya be, «I tuli mati Xananiya. Alatala xa mu i xœxi. I xaxilisa woyenyi naxan falafe jama be, a findixi wule nan na.

¹⁶ Alatala naxa a masen, «N xa a fala i be, n i kerima ne yi boxi ma, i fa faxa toofare, barima i bara Alatala xa masenyi matandi.»

¹⁷ Annabi Xananiya naxa faxa na jœ kui, kike solofere nde.

29

Annabi Yeremi xa bataaxe

¹ Bataaxe nan ya, Annabi Yeremi naxan nasamba kelife Darisalamu, sigafe Babilon. A a sebe forie, serexedubœe, namijonmœe, nun Isirayila jama birin nan ma, Nebukadansari nu bara naxee xanin Babilon kelife Darisalamu.

² Singe nu, mange Yehoyakini, a nga, mange batulae, Yudaya nun Darisalamu kuntigie, nun walike fanyie nu bara keli Darisalamu sigafe ra Babilon.

³ Annabi Yeremi naxa yi bataaxe taxu Safan xa di Elaasa ra, a nun Xilikiya xa di Gamaraya ra. Yudaya mange Sedekiya nu bara Xilikiya singe xœe mange Nebukadansari xon Babilon boxi ma.

⁴ Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, katarabi mixi ma naxee xaninxi konyiya kui Babilon boxi ma:

⁵ «Wo xa banxie ti, wo xa sabati naa. Wo xa laakœ sa, wo xa balo a bogi xun na.

⁶ Wo xa ginœe doxo, wo xa die soto. Wo xa ginœe fen wo xa die be, wo xa wo xa di ginœe fi xœmœe ma futi ra, alako nee fan xa die soto. Wo xa wuya naa, wo naxa xurun.

⁷ Wo xa xunnafanyi fen na taa be n wo xaninxi dennaxe. Wo man xa Alatala maxandi e be, barima wo xa heeri fatanxi e xa heeri nan na.»

⁸ Isirayila Marigi Alatala naxa a masen, «Wo naxa tin wo xa namijonmœe xa wo madaxu. Wo naxa wo tuli mati se matœe ra, wo naxa la wo yete xa xiyie ra.

⁹ Wo xa namijonmœe xa masenyi findixi wule nan na. E woyenma n xili nan na, kono n tan xa mu e xœxi. Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹⁰ Alatala tan naxan masenxi na nan ya, «Wo na ge jœ tongo solofere rabade Babilon, n nan n ma laayidi rakamalima ne wo ragbilenge ra be.

¹¹ N a kolon n fe naxan janigexi wo be, fe fanyi na a ra, toœre mu na naxan kui. N a ragirima ne wo ma alako wo xa heeri soto yare. Alatala xa masenyi nan na ki.

¹² Wo na n xili, n fama ne wo ragbilende. Wo na n maxandi, n fama ne wo xa duba suxude.

¹³ Wo na n fen, wo fama ne n tode, barima wo n fenma wo bojœ birin nan na.

¹⁴ N mu tinma n noxunde wo ma. N fama ne wo xa mixie raminide konyiya kui, n fa e ragbilende be kelife pamane birin ma, n e xanin dennaxe. Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹⁵ Wo a falama, «Ala bara namijonmœe ndee ramini won ya ma Babilon boxi ma.»

¹⁶ Alatala xa masenyi nan ya a naxan masenxi mange be naxan doxoxi Dawuda xa kibanyi kui, a nun jama naxan sabatixi yi taa kui, wo ngaxakerenyi naxee mu xaninxi konyiya kui.

¹⁷ Mange Alatala xa masenyi nan ya: «N fama ne santidegema, kaame, nun fure jaaxi ra e xili ma. N e luma ne alo xœre kanaxi naxan mu noma donde.

¹⁸ N birama ne e foxo ra santidegema, kaame, nun fure jaaxi ra. N e findima ne mixi dankaxie ra dunja birin ma. Mixie de ixarama ne e xa fe ra, e yo e ma. E yaagima ne si birin tagi n nee rayensenxi dennaxe.

¹⁹ Alatala xa masenyi nan ya. N na birin nabaxi ne barima e mu n ma masenyi suxuxi. N bara n ma konyi namijonmœe xœe e yire kabi fœle, kono e mu e tuli matixi e xui ra. Alatala xa masenyi nan na ki.»

²⁰ «Kono wo tan, n naxee xœxi Babilon, kelife Darisalamu, wo xa wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.

²¹ Isirayila Mange Alatala xa masenyi nan ya Kolaya xa di Akabu, a nun Maaseya xa di Sedekiya xa fe ra, naxee namijonmœe masenyi wule daaxi falaxi wo be n xili ra. N e sama ne Babilon mange Nebukadansari sagœ, a e faxa wo ya xori.

²² Yudayakae naxee xaninxi konyiya kui Babilon boxi ma, e fama danke tide yi ki ne: «Alatala xa i xa fe raba alo a Sedekiya nun Akabu xa fe raba ki naxe.» Babilon mange naxa e gan te ra,

²³ barima e nu bara fe jaaxi raba Isirayila boxi ma. E nu yene raba e doxoobooree xa ginœe ra, e man nu wule fala n xili ra, hali n mu yaamari naxan soxi e yi.» Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁴ I xa a masen Semaya Nexelamika be,

²⁵ «Isirayila Marigi Alatala bara a masen, «I bara bataaxe rasanba i xili ra Darisalamu jama birin ma, a nun serexedube Maaseya xa di Sefaniya, nun serexedube birin ma. Yi nan sebexi e kui:

²⁶ «Alatala bara i findi serexedube ra Yehoyada ɲoxɔe ra, alako i xa mixie mato Alatala xa banxi kui naxee wama e yete findife namijonme ra. A lanma na kanyie xa xiri wuri ma, xa na mu a ra yolonxonɲi xa sa e ma.

²⁷ Munfe ra i mu Annabi Yeremi Anatotika tan suxu, naxan bara a yete findi namijonme ra wo tagi,

²⁸ naxan bara bataaxe rasanba won ma Babilon a falafe ra won buma ne, a lanma won xa banxie ti, won xa sabati be, won xa laakɔe sa, won xa e bogi don.»»

²⁹ Serexedube Sefaniya naxa na bataaxe xaran Annabi Yeremi ya xori.

³⁰ Alatala naxa yi masenyi so Annabi Yeremi yi ra:

³¹ «A masen Isirayilakae birin be naxee na konyiya kui Babilon boxi ma, <Alatala xa masenyi Semaya Nexelamika xa fe ra, na nan ya: Semaya to bara a yete findi namijonme ra, hali n tan xa mu a xexxi, a nu fa wo madaxu wule ra,

³² n tan Alatala bara nate tongo n xa Semaya Nexelamika nun a bonsɔe ɲaxankata. N e birin bama ne yi pama ya ma. A mu fama n ma fe fanyi tode n naxan nabama yi pama be, barima a xa masenyi bara a niya mixie xa n matandi. Alatala xa masenyi nan na ki.»

30

Ala xa laayidi Isirayila be

¹ Alatala xa masenyi nan ya a naxan masenxi Annabi Yeremi be.

² Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: «N ma masenyi sebe kitaabui.

³ Alatala xa masenyi nan ya: N xa a fala wo be, lɔxɔe fama a lide n nan n ma pama raminima konyiya kui temui naxe. N Isirayila nun Yudaya ragbilenma ne boxi ma n dennaxe fixi e benbae ma. Na boxi man xa findi e gbe ra.»

⁴ Alatala xa masenyi nan ya Isirayila nun Yudaya xa fe ra:

⁵ Alatala bara a masen, «Won bara sɔnxɔe xɔrxɔe me, a magaaxu, bɔɲesa yo mu na.

⁶ Wo a kolon xeme mu di barima, kɔnɔ yi waxati xeme e furi suxuma e belexe ra

alo gine e furi suxuma ki naxe e di bari temui.

Munfe ra e yatagi masaraxi?

⁷ Gbaloe lɔxɔe na a ra naxan dangima a birin na.

A xɔrxɔe Yaxuba bonsɔe be, kɔnɔ e kisima ne.»

⁸ Mange Alatala xa masenyi nan ya: «Na waxati na li,

n fama ne Babilon xa nɔe bade wo fari. N wo xa yolonxonɲi bolonma ne, wo mu luma ɲamane gbete sagoe sɔnɔn. ⁹ Wo fama ne wo Marigi Alatala batude, a nun wo xa mange Dawuda n naxan nakelima.»

¹⁰ Alatala xa masenyi nan ya:

«N ma konyi Yaxuba, wo naxa gaaxu.

Isirayila, wo naxa seren.

N fama ne wo xɔreyade,

n wo bonsɔe ramini konyiya kui yire makuye,

Yaxuba fa sabati bɔɲesa kui yi boxi ma.

Mixi yo mu i tɔɔrɔma sɔnɔn,

¹¹ barima won birin na a ra.

N wo tan nakisima ne,

kɔnɔ n si gbete tan ɲaxankata,

n wo rayensen ye dennaxe.

N wo ɲaxankatama ne tinxinyi kui,

alo a lan a xa raba ki naxe,

kɔnɔ n mu fama wo sɔntɔde.

¹² Alatala naxa a masen:

Wo xa gbaloe mu kanama, fo wo xa tɔɔrɔ.

¹³ Mixi mu na naxan wo malima,

naxan wo xa tɔɔre dandanma.

Seri mu na wo be.

¹⁴ Wo xanuntenyie bara neemu wo ma,

e mu wo fenma sɔnɔn,

barima n tan bara wo bɔnbɔ a ɲaaxi ra,

n bara ɲaxankate xɔrxɔe dɔxɔ wo ma, wo xa yunubi wuyaxie nun wo xa kobija xa fe ra.

¹⁵ Munfe ra wo na wafe na gbaloe xa fe ra?

Munfe ra wo mu tinma na ɲaxankate ra?

N na birin nabaxi wo xa kobija nun wo xa yunubi wuyaxie nan ma fe ra.

¹⁶ Na nan a ra, mixi naxee bara wo tɔɔrɔ, e fan tɔɔre nan sɔtɔma.

Wo yaxui birin sigama ne konyiya kui.

Mixi naxee bara wo harige ba wo yi,

e fan harige bama ne e yi ra.

Mixi naxee bara wo xa taee kana,

n a niyama ne e tan fan xa taee xa kana.»

¹⁷ Alatala xa masenyi nan ya:

«N fama ne wo rakelide, n fa wo rayalande.

E bara wo xili Siyon rabeɲinxi,

¹⁸ kɔnɔ Alatala bara a masen, n Yaxuba harige ragbilenma ne a bonsɔe ma,

n e xa lingirae rakelima ne,

n e xa taee tima ne taa fori kanaxi fari,

n e xa mange banxi yailan a yire fori.

¹⁹ E fama ne n matɔxɔde e xui itexi seewe kui.

N e rawuyama ne, e mu xurunma.

N e binyama ne, alako e naxa lu yaagi kui sɔnɔn.

²⁰ Yaxuba xa die man luma ne alo a singe, a bonsɔe senbe soto n ya xori.

N e yaxuie gerema ne.

²¹ Mangle minima ne Yaxuba bonsœ,
e xa mange fama findide e xa mixi nde nan
na.

N tan na a raminima, a xa a makore n na,
xa na mu a ra mixi yo mu noma na rabade
a yete ra.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

²² «Wo findima ne n ma jama ra,
n fan findi wo Marigi Ala ra.

²³ Alatala xa xone nan ya,
a boje tema ne alo foye belebele,
a fa mixi jaxaxi xun nakana.

²⁴ Alatala xa xone mu bama
han a ge wali birin nabade a wama naxan
xon.

Wo fama ne na birin fahaamude a waxati.»

31

Isirayila xa kisi

Alatala xa masenyi

¹ Alatala xa masenyi nan ya,
«Waxati nde fama, n findima ne Isirayila
bonsœ birin Marigi Ala ra.
E tan fan findima ne n ma jama ra.»

² Alatala bara a masen,
«Alatala bara hinne Isirayila ra
a naxan natangaxi santidegema ra gbeng-
beren yire.
Isirayila fama ne malabui sotode.»

³ Alatala bara a masen n be kelife yire
makuye,
«N i xanuma ne abadan.
N ma hinne mu jonma i be.

⁴ Isirayila, n i rakelima ne, n i yailan.
I man beeti bama ne seewe kui maxasee
xui nun fare ra.

⁵ I man sansi sima ne Samari geyae fari.
Boxi rawalimae sansi sima ne,
e man a bogi ba.

⁶ Loxœ fama a lide,
kantamae xili tima ne Eframi geya fari,
«Wo keli, won xa te Siyon geya fari
won Marigi Ala na dennaxe.»

⁷ Alatala bara a masen,
«Wo xa seewa Yaxuba xa fe ra,
wo xa si birin xun ti Ala matoxœ ra.
Wo wo xui raminu, wo xa Alatala tantu,
naxan bara Isirayila rakisi, a xa jama
naxan luxi.

⁸ N e ragbilenma ne kelife koola ma,
kelife dunija yire birin.
Donxue nun mabolonyie na e tagi.
Furi ginœ nun ginœ naxee na di barife na
e ya ma.

Nama gbege gbilenma ne be.

⁹ E fama ne wa ra, e Ala maxandi.

N e ragbilenma ne ye yire kira fanyi xon
ma.

E mu birama barima n tan nan findixi
Isirayila baba ra,
Eframi bonsœ n ma di singe na a ra.

¹⁰ Si birin, wo xa wo tuli mati Alatala xa
masenyi ra,

wo sa a masen dunija birin be.

Wo xa a fala,
«Naxan Isirayila rayensenxi,
a fama ne e malande, a fa e kanta
alo xuruse demadonyi a xa goore makan-
tama ki naxe.»

¹¹ Wo xa na fala, barima Alatala fama
Yaxuba xoreyade,
a e xun sara mixi ma naxan senbe gbo e
be.

¹² E gbilenma ne, e xunnakeli soto Siyon
fari.

E barake sotoma ne Alatala belexe,
alo mengi, weni neene, ture, yexee, nun
ningee.

E luma ne alo laakœ yire ye na dennaxe,
e mu tooroama sonon.

¹³ Gine dimedie luma ne fare boron na,
segetalae nun xemoxie fan xulunyi raba.
E xa sunnunyi findima ne jexinyi ra.
N e madunduma ne e xa toore kui, e xa
seewa.

¹⁴ N sube turaxi fima ne serexedubee ma,
n ma jama fa luga n harige ra.»

¹⁵ Alatala bara a masen,
«Wa xui minima ne Rama sunnunyi na
dennaxe.

Raxele wama ne a xa die xa fe ra,
a mu noma dundude barima a xa die mu
na.»

¹⁶ Alatala bara a masen,
«I sabari, i naxa wa sonon.
N i xa wali sare ragbilenma ne i ma,
i xa die man gbilenma ne kelife e yaxuie
yire.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁷ «Yigi na i be yare,
i xa die gbilenma ne e xonyi.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁸ «N bara Eframi wa xui me a a falama,
«I bara n jaxankata, i bara n tooro,
alo ninge naxan mu xuruxi.

Yakosi, n mali n xa gbilen,
barima i tan nan n Marigi Alatala ra.

¹⁹ Singe n nu bara gbilen i foxo ra,
konœ na dangi xanbi, n bara tuubi.
N to n jere ki mato fa, n bara xono n yete
ma.

N bara yaagi, n xaxili bara ifu,
barima kabi n dimedi temui n jere ki mu
fan.»

²⁰ Eframi n ma di, fisamante xa mu a ra,
n naxan xanuxi?

N mu noma dundude a xa fe ma,

a xa fe luma ne n boɓɓe kui, n kinikinima
ne a ma.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

²¹ «Isirayila seniyeɓxi, i xa tonxuma ti kira
xon ma,

i xa sebeli ti kira de ra naxan i ragbilenma
i xa taae kui.

Isirayila, i xa gbilen i xonyi.

²² N ma di xurutare, i n matandima han
mun temui?

Alatala wama fe neene raminife duniɓa
ma,

fe neene, gine nan fa xeme tan fenma.»

²³ Isirayila Mange Alatala bara a masen,
«N na Yudayakae ragbilen e xonyi kelife
konyiya kui,

mixi fama ne a falade Yudaya xa fe ra,
«Marigi xa hinne i ra yire tinxinxi, geya
seniyeɓxi fari.»

²⁴ Yudayakae fama ne sabatide e xa boxi
ma e xa taae kui,

e xa walikae nun e xa xuruse makantamae.

²⁵ N fama ne mixi taganxie malide,

n toore ba e ma.»

Annabi Yeremi xa masenyi

²⁶ Na temui n naxa xunu. N nu bara xi a
fanyi ra.

Alatala xa masenyi

²⁷ Alatala xa masenyi nan ya:

«Laxoe fama fade n a niyama ne
Isirayila nun Yudaya bomsae xa wuya,
e xa xurusee xa gbo.

²⁸ Temui dangixi n bara bira e foxo ra
alako n xa e rajon, n xa e tooro, n xa e xun
nakana,

n xa e keru, n xa e jaxankata.

Kono yakosi n birama ne e foxo ra

alako n xa e ti, n xa e xun nafan.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁹ «Na temui yi taali mu falama sonon,

«Babae na bogi se yoxoe don,

e xa die de barabarama ne.»

³⁰ Kankan faxama ne a yete kan ma yunubi
xa fe ra.

Mixi yo naxan na bogi se yoxoe don,
na kanyi nan de barabarama.»

³¹ Alatala xa masenyi nan ya:

«Waxati fama a lide, n saate neene
tongoma ne Isirayila nun Yudaya
bomsae be.

³² A mu luma alo saate naxan nu tongoxi e
babae be,

n to e suxu, n e ramini Misira boxi ra.

E naxa na saate kana hali n to findixi e
Marigi ra.

³³ Saate nan ya n naxan tongoma Isirayila
bomsae be:

Na waxati na dangi,

n na n ma seriye luma ne e boɓɓe ma,

n a seɓe e sondonyi ma.

N findima ne e Marigi Ala ra,
e fan findi n gbe nama ra.

³⁴ Na waxati, mixi mu a boore xaranma
sonon,

mixi mu a falama a ngaxakerenyie be,
«Wo xa Alatala fen,»

barima a birin n kolonma ne,
kelife dimedi ma a sa doxo fori ra.

N e xa yunubie xafarima ne,
n mu ratuma e xa wali kobi ma sonon.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

³⁵ Alatala bara a masen,

«Mange Alatala nan a niyama soge xa
yanba yanyi ra,

kike nun tunbuie xa yanba koe ra.

A moronyi rakelima, a moronyi ra-
maxama.»

³⁶ Alatala xa masenyi nan ya,

«Xa a sa li na mooli mu rabama sonon,
na waxati, Isirayila bomsae fan mu findima
si ra n ya ra.»

³⁷ Alatala bara a masen,

«Xa a sa li koore noma maniyade,

xa a sa li boxi doxo ki noma kolonde,

na waxati n bara mee Isirayila bomsae ra e
xa wali kobi xa fe ra.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

³⁸ Alatala xa masenyi nan ya:

«Waxati fama fade yi taa man tima ne
Alatala be,

kelife Xananeli xa yire itexi ma han taa
sode de tuxui yire.

³⁹ Luuti man italama ne a tinxinxi ra han
Garebe geya fari,

han Gowa mabiri ra.

⁴⁰ Gulunba, binbi nun te xube wolema
dennaxe,

a nun xe naxee baxi Sediron gulunba ra,
han taa sode de naxan xili falama Soe
naade,

naxan na tete tuxui fuge ra,

na yire birin findima ne Alatala gbe ra.

A mu kanama sonon.»

32

Annabi Yeremi xe sarafe

¹ Alatala naxa masenyi ti Annabi Yeremi
be Yudaya mange Sedekiya xa mangeya ne
fu. Nebukadansari xa mangeya nu bara ne
fu nun sokomasaxan li.

² Babilon mange xa soorie nu bara
Darisalamu suxu. Annabi Yeremi nu saxi
geeli kui Yudaya mange Sedekiya xonyi

³ a xa namijonme masenyi xa fe ra.
Sedekiya nu bara a maxarin, «Munfe ra i a
masenma a Alatala yi taa luma ne Babilon
mange sago?»

⁴ I man a fala a Alatala naxe, n tan Yu-
daya mange Sedekiya mu fama fotigolide

Kalidikae yi, n fama lude Babilon mange han sagoe, n xa n dentεge a ya xori.

⁵ Munfe ra i a falama a Alatala a masenxi, «Babilon mange Sedekiya xan-inma ne Babilon boxi ma. A luma ne naa han n fa temui. Xa wo so Kalidikae gerefe, na mu findima wo be xunnakeli ra.»

⁶ Annabi Yeremi naxa a fala, «Alatala xa masenyi nan ya:

⁷ I sɔxo Salumu xa di Xanameli fama ne i yire, a fa a fala i be, «N ma xe sara naxan na Anatoti, barima i tan nan noma a xun sarade ke seriye ki ma.»

⁸ N sɔxo xa di Xanameli naxa fa n yire alo Alatala a masenxi n be ki naxe. A naxa n li geeli tete kui, a a fala n be, «N ma xe sara naxan na Anatoti, Bunyamin bonsɔe xa boxi, barima i tan noma a xun sarade ke seriye ki ma. A xun sara.» N naxa a kolon Alatala xa masenyi kamalixi nan nu a ra.

⁹ N naxa n sɔxo xa di Xanameli xa xe sara, naxan nu na Anatoti. N naxa gbeti kilo firin maniya a be.

¹⁰ N naxa keedi sebe, n nan n ma tonxuma doxo a ma, n fa gbeti maniya sikeeli ra seede ya xori.

¹¹ N naxa na keedi matonxumaxi tongo, seriye sebexi naxan kui, a nun keedi gbete naxan maniyaxi na singe ra.

¹² N naxa na keedi so Baruki yi ra, Neriya xa di, Maxaseya xa mamadi. N bara na raba n sɔxo xa di Xanameli nun seede ya xori, naxee nu bara e belexe foxi sa keedi ma naxan xe sarafe, na xa fe sebexi keedi naxan ma. Yuwifi naxee nu na geeli tete kui, e birin na toxi.

¹³ N naxa a fala Baruki be,

¹⁴ «Isirayila Marigi Mange Alatala xa masenyi nan ya: Yi keedi firin tongo, xe sara fe sebexi naxee kui, tonxuma doxoxi naxan ma, a nun boore tonxumatare, i xa e sa feje di kui alako e naxa kana, e xa bu.»

¹⁵ Isirayila Marigi Alatala naxa a masen, «Waxati fama fade, banxie, xee, nun weni sansie man matima ne yi boxi ma.»

¹⁶ N to na xe sara keedi so Neriya xa di Baruki yi ra, n naxa Alatala maxandi yi ki,

¹⁷ «N Marigi Alatala, naxan bara koore nun boxi daa i xa senbe magaaxui ra, i tan noma fe birin na.

¹⁸ I hinnema mixie ra han e bonsɔe wulu nde,

konɔ i man noma die paxankatade e babae xa yunubie ma.

I tan nan Ala kalanke ra naxan senbe gbo, naxan xili Mange Alatala.

¹⁹ I xa lonni gbo, i fe rabama senbe ra.

I yae tixi ibunadama die ra kira birin xon, alako i xa e birin sare fi e xa wali ra.

²⁰ I bara laamatunyie ramini, i bara kaabanakoe raba Misira boxi ma han to.

I man bara na raba Isirayila nun dunija birin ma,

han i bara xili xungbe soto yi waxati.

²¹ I bara i xa jama Isirayila ramini Misira laamatunyie nun kaabanakoe ra.

I senbe magaaxui bara e birin naseren.

²² I bara yi boxi fi e ma,

i i kalixi naxan na e benbae be,

xije nun kumi gboxi dennaxe.

²³ E to fa, e bara boxi soto,

konɔ e mu i xui rabatuxi,

e mu biraxi i xa seriye foxo ra,

e mu i xa yaamarie suxuxi.

Na nan a niyaxi i bara e lu yi gbaloe kui.

²⁴ Kalidikae bara bende malan alako e xa te tete fari.

Yi taa fama ne lude e sagoe.

A fama ne kanade santidegema, kaame, nun fure paaxi ra.

I naxan masenxi a bara kamali i ya xori.

²⁵ Hali na birin to rabaxi,

i tan Marigi Alatala naxa a masen n be,

n xa xe sara gbeti ra seede ya xori.

N na birin nabaxi Kalidikae gere temui ne.»

²⁶ Alatala man naxa yi masenyi fi Annabi Yeremi ma:

²⁷ «N tan nan daalise birin Marigi Alatala ra.

Fe nde na na n mu noma naxan na?

²⁸ Na nan a ra Alatala yi masenyi tima:

N fama ne yi taa sode Kalidikae yi ra.

Babilon mange Nebukadansari fama ne a suxude.

²⁹ Kalidikae naxee soma yi taa kui,

e fama ne a birin gande te ra.

Wo surayi ganxi serexe ra Bali kuye be dennaxe,

e na kanama ne.

Wo minse serexe baxi ala gbete e be dennaxe,

e na fan kanama ne.

Wo xa kuye batui bara n naxono.

³⁰ Kabi Isirayilakae nun Yudayakae dimedi temui,

e bara fe raba naxan mu rafan n ma.

E bara n naxono e xa wali kobi ra.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

³¹ «Kabi e naxa yi taa ti han to,

e fe rabama naxan n naxonoma.

Na nan na ki n bara n kobe raso e ra,

³² Isirayilakae, Yudayakae, Darisalamukae,

e xa mangee, e xa kuntigie,

e xa serexedubee, nun e xa namiponmee,

e birin xa kewali kobie xa fe ra.

³³ E bara e kobe raso n na.

N nu bara e matinkan temui birin,

kono e mu n ma seriyē suxu.

³⁴ E bara kuyee dōxo n ma banxi kui,
n xili falama dennaxe.

E bara n ma banxi manōxo na fe mooli ra.

³⁵ E bara salidee ti Bali kuyee be Ben
Hinoma gulunba kui.

Menni e bara e xa die ba serexe ra Moloکو
be.

N mu naxan fala e be,
naxan mu noma findide n ma mapoxunyi
ra,

e bara na fe xonxi mooli birin naba,
a fa findi yunubi ra Yudaya be.»

³⁶ «Wo a falama a yi taa fama lude Babilon
mange nan sagoe,
santidegema, kaame, nun fure jaaxi
saabui ra.

Kono Isirayila Marigi Alatala xa masenyi
nan ya:

³⁷ «N fama ne Isirayilakae raminide
namanee ma,
n e rayensengi dennaxe n ma xone xungbe
kui.

N bope nu bara te e ma,
kono n man fama ne e rasode yi taa kui
bope sa ra.

³⁸ E man findima ne n ma nama ra,
n man findi e Marigi Ala ra.

³⁹ N fama ne e lude xaxili keren nun kira
keren xon,

alako e xa gaaxu n ya ra,
e tan nun e bonsoe xa lu heeri kui abadan.

⁴⁰ N fama ne saate tongode e be naxan mu
kanama abadan.

N mu gbilenma e foxo ra.
N fe fanyi rabama ne e be.

N nan n ma yaragaaxu luma ne e bope
ma,

alako e naxa e makuya n na.

⁴¹ N seewama ne fe fanyi rabafe ra e be.

N e rasabatima ne yi boxi kui
n bope nun n nii birin na.»

⁴² Alatala xa masenyi nan ya:

«N yi fe fanyi birin nabama ne e be,
alo n jaxankate rabaxi e ra ki naxe.

Na sese mu kanama.

⁴³ Mixi man fama ne xe sarade yi boxi ma,
wo a falama naxan na,
be bara findi gbaloe yire ra adama nun
sube be.

Birin bara lu Kalidikae sago.»

⁴⁴ Kono Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo man fama ne xee sarade gbeti ra yi
boxi ma.

Xe sara keedi man yailanma,
tonxuma dōxo e ma seede ya xori
Bunjamin bonsoe xa boxi ma,
Darisalamu rabilinyi, Yudaya xa taae kui,

geya taae kui, Sefela boxi kui, nun Negewi
gbengberen yire.

N e xa mixi ragbilenna ne kelife konyiya
kui.»

33

Darisalamu xa kisi

¹ Alatala man naxa masenyi nde ti
Annabi Yeremi be geeli tete kui:

² «Alatala xa masenyi nan ya,
naxan fe birin nabama,
naxan fe birin nagirima,
naxan xili Alatala.

³ N maxandi alako n xa i yaabi.

N fe xungbee masenna ne i be,
fe noxunxie i mu naxee kolon.

⁴ Isirayila Marigi Alatala bara a masen yi
taa banxie xa fe ra,

a nun Yudaya mange xa banxie xa fe ra,
e birin fama ne birade alako mixie xa e
yete ratanga yaxuie ma,
naxee tema taa tete fari santidegema ra.

⁵ Gere na mini Kalidikae xonyi,
na banxie fama ne rafede binbie ra,
Alatala naxee faxama a xa xone kui.
N na n ya noxunna ne yi taa ma e xa wali
kobi xa fe ra.

⁶ Kono n fama ne yalanyi fide a ma,
alako e xa lu bope sa nun heeri kui.

⁷ N Yudayakae nun Isirayilakae raminima
ne konyiya kui,

e man xa sabati be alo singe.

⁸ N e rasenyenna ne e xa kewali kobi birin
ma,
e naxan nabaxi n na.

N e xa yunubie xafarima ne,
e naxan nabaxi n na e xa matandi kui.

⁹ N seewama ne yi taa xa fe ra.

Si birin fama ne n matoxode,
e n binya heeri xa fe ra,
n fama naxan nabade Isirayilakae be.
Duniya na a to n naxan nabama bekae be,
e de ixarama ne, e kaaba.»

¹⁰ Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo a falama a be bara findi gbaloe yire
ra,

adamadi mu na, sube mu na.

Kono mixi xui man fama ne ramede Yu-
daya taae kui,

a nun Darisalamu xa kirae xon ma.

¹¹ Nelexin sigi sama ne,
gine dōxo xulunyi raba,
tantui fan rasiga Mange Alatala ma,
barima Alatala fan, a xa hinne mu kanama
abadan.

Mixi beeti bama ne naxee tantui serexe
xaninna Alatala xa hromobanxi
kui.

N Isirayilakae raminima ne konyiya kui,
e xa sabati be alo singe.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

12 Mange Alatala xa masenyi nan ya:
«Yakosi adamadi nun sube yo mu na yi taa
kanaxi kui,

konō n man fama ne a niyade goore xa
wuya be,
xuruse makantamae xa lu e fe ma.

13 Taa naxee na geyae fari,
naxee na Sefela boxi ma nun Negewi
gbengberenyi ma,
naxee na Bunyamin bōnsōe xa boxi ma
nun Darisalamu rabilinyi,
naxee na Yudaya boxi ma,
xurusee man xa lu e birin yi ra e kantamae
fe ma.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

14 Alatala xa masenyi nan ya:
«Waxati fama ne a lide n ma masenyi fanyi
kamalima temui naxe,
n naxan tongo Isirayila nun Yudaya
bōnsōe be.

15 Na loxo e n Dawuda xa di nde raminima
ne,
naxan tinxinyi nun seriyē wali rabama yi
boxi kui.

16 Na loxo e Yudaya kisima ne,
Darisalamu fa lu bōnesa kui.
Na di xili falama ne:
Alatala nan won ma tinxinyi ra.»

17 Alatala bara a masen,
«Dawuda xa di nde luma ne Isirayila xa
kibanyi kui temui birin.

18 N ya mu bama Lewika serexedubee ra,
alako e xa serexe gan daaxie ba,
e xa surayi gan serexe ra,
e xa serexe nde fan ba loxo yo loxo.»

19 Alatala bara yi masenyi ti Annabi Yeremi
be:

20 «Alatala bara a masen,
loxo yo loxo n yanyi nun kōe raminima.
Xa a sa li nu, na yanyi nun kōe raminife
kanama,

21 na temui n ma saate n naxan tongo n ma
konyi Dawuda be,
na fan kanama ne,
a lima Dawuda xa di nde mu luma a xa
kibanyi kui,
Lewika serexedubee fan mu luma n ma
wali raba ra.

22 N a ragirima ne n ma konyi Dawuda xa
die nun Lewika serexedubee ma,
e wuya alo tunbui naxee na koore ma,
alo meyenyi naxan na baa de ra.»

23 Alatala bara yi masenyi ti Annabi Yeremi
be:

24 «I mu a mexi mixie naxan falama?
E naxe a Alatala bara a xa pama sugandixi
firinyi rabepin.
E bara yo n ma pama ma na woyenyi ra,

e mapoxunxi ne a n ma pama mu findixi
si ra sōnōn.»

25 Alatala bara a masen,
«Alo n saate tongoxi yanyi nun kōe
raminife ra ki naxe,

alo n saate tongoxi koore nun boxi
raperefe ra ki naxe,
26 n man saate tongoxi na ki ne meenife ra
Yaxuba bōnsōe ma.

Na mu kanama feo.

N ma konyi Dawuda xa di nde luma
ne Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba
bōnsōe xun na abadan.

N e raminima ne konyiya kui,
n kinikinima ne e ma.»

34

Darisalamukae xa kewali

1 Babilon mange Nebukadansari, a xa
soorie nun pamane birin naxee nu na a xa
yaamari bun ma, e to gere so Darisalamu
nun a rabilinyi, Alatala naxa yi masenyi ti
Annabi Yeremi be,

2 «Isirayila Marigi Alatala bara a masen
i be i xa siga Sedekiya yire. I xa a fala a be,
Yudaya mange Alatala xa masenyi nan ya:
N yi taa sama ne Babilon mange sagoe, a
fa a gan te ra.

3 I tan mu i bama a yi ra. Mixi i suxuma
ne a paxi ra, e i ti Babilon mange ya i, wo
fa de masara. Na dangi xanbi a i xaninma
ne Babilon boxi ma.

4 Konō Yudaya mange Sedekiya, i tuli
mati Alatala xa masenyi ra. Alatala bara
a masen i mu faxama santidegema ra.

5 I faxama bōnesa nan kui. I ragatama
ne alo i benbae mangēe naxee singe faxa.
Surayi ganma ne i be, e i jonfe binya. N
ma masenyi nan na ki.»

6 Annabi Yeremi yi masenyi nan ti Yu-
daya mange Sedekiya be Darisalamu.

7 Babilon soori gali nu na Darisalamu
gerefe, nun Yudaya taa gbete, alo Lakisi
nun Aseka naxee nu findixi taa senbamae
ra Yudaya boxi ma.

8 Mange Sedekiya to saate tongo
Darisalamukae be e xa xoreya fi e xa
konyie ma, Alatala naxa yi masenyi ti
Annabi Yeremi be.

9 Sedekiya nu bara e yamari e xa e xa
konyie Eburu xoreya, alako Eburu yo naxa
lu konyiya kui.

10 Kuntigi nun pama birin naxee nu bara
lan na ma, e naxa yaamari rabatu, e naxa
e xa konyie xoreya.

11 Konō a donxōe ra, e naxa gbilan na
nate ma, e man naxa e xa konyie rasuxu,
e nu bara naxee xoreya.

12 Na temui Alatala naxa yi masenyi ti
Annabi Yeremi be,

¹³ «Isirayila Marigi Alatala bara a masen, «N naxa saate tongo wo babae be n e ramini konyiya kui temui naxe Misira boxi ma. N nu bara a masen e be,

¹⁴ je solofere yo je solofere wo xa wo ngaxakerenyi Eburu xoreya naxan nu bara a yete findi konyi ra wo be. A noma walide i be je senni bun ma, kono a solofere nde wo xa a ragbilen a xonyi. Kono wo babae mu n xui suxu, e mu e tuli mati n na.

¹⁵ To wo tan bara n ma yaamari rabatu a seriye ki ma, wo bara wo xa konyie xoreya. Na kui wo bara saate tongo n be n ma banxi kui n xili matoxoma dennaxe.

¹⁶ Kono wo man bara gbilen na nate foxo ra, wo fa wo xa konyie makankan alako e man xa lu wo xa yaamari bun ma. Na kui wo bara yo n xili ma.»»

¹⁷ Na nan a ra Alatala bara a masen wo be, «Wo mu n xui rabatu xoreya fife ra wo xa konyie ma. Alatala xa masenyi nan ya: N fan bara nate tongo wo xa lu santidegema, fure paaxi, nun kaame sago e alako si birin naxee na dunija xa wo xa jaxankate to.

¹⁸ Mixi naxee bara n ma saate kana, e mu a rabaxi a seriye ki ma, n e luma ne alo na ninge e naxan ixaba a tagi, e fa dangi a xuntunyi firinyi tagi.

¹⁹ Yudaya kuntigie, Darisalamu kuntigie, mangle xa mixie, serexedubee, nun pama birin naxee bara dangi ninge xuntunyie tagi saate xirife ra,

²⁰ n e sama ne e yaxuie sago naxee wama e faxafe, e binbie fa findi xonie nun subee xa donse ra.

²¹ N Yudaya mange Sedekiya nun a xa kuntigie sama ne e yaxuie sago, naxee wama e faxafe. N e luma ne Babilon mange xa soorie yi ra, naxee jan bara keli wo xun ma.

²² Alatala xa masenyi nan ya: N yaamari fima ne alako e man xa fa yi taa xili ma, e xa a gere, e a suxu, e a gan te ra. N Yudaya xa taae findima ne gbaloe yire ra, mixi yo mu lu naa.»

35

Rekabu bonsœ

¹ Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be Yosiyi xa di Yehoyakimi, Yudaya mangle xa waxati.

² «I xa siga Rekabu bonsœ xilide, e xa fa Alatala xa horomobanxi. E na menni li, i xa e raso konkoe nde kui, i xa weni so e yi ra.»

³ N naxa siga Yeremi xa di Yaasaniya tongode, Xabasiniya xa mamadi, a nun a xunya xememae nun a xa di xememae. Nee findixi Rekabu bonsœ nan na.

⁴ N naxa e xanin Alatala xa banxi, Yigidaliya xa di Hanan xa konkoe kui. Hanan findixi Ala xa konyi nan na. A xa konkoe nu na kuntigie xa konkoe nan seeti ma. Na konkoe nu doxoxi Salamu xa di Maaseya xa konkoe nan fari, naxan findixi naade kantama ra.

⁵ N naxa weni so Rekabu bonsœ xa mixie yi ra, n fa a fala e be e xa a min.

⁶ Kono e naxa n yaabi, «Muxu tan mu weni minma, barima muxu baba Yonadabo, muxu benba Rekabu xa di, a bara muxu yamari, «Wo naxa weni min, wo tan nun wo xa die.

⁷ Wo naxa banxi ti, wo naxa sansi si, wo naxa weni bili si. Na sese naxa lu wo yi ra. A lanma wo xa lu kiri banxie nan kui wo xa dunijeigiri birin kui, alako wo xa bu yi boxi ma wo faxi dennaxe.»

⁸ Muxu bara bira Rekabu xa di Yonadabo xui birin foxo ra, naxan findixi muxu baba ra. Muxu tan mu weni minma muxu xa dunijeigiri kui, muxu nun muxu xa ginnee nun muxu xa die.

⁹ Banxi yo, weni bili yo, xe yo, daaxae yo, na sese mu na muxu yi ra.

¹⁰ Muxu tan luma kiri banxie nan bun ma, alo muxu baba Yonadabo muxu yamarixi ki naxe.

¹¹ Babilon mange Nebukadansari to gere so Isirayila, muxu naxa a fala, «Won xee Darisalamu, won xa won makuya Kalidikae nun Siriyakae xa soorie ra.» Na nan a ra muxu naxa fa sabati Darisalamu.»

¹² Na temui Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be,

¹³ «Isirayila Marigi Alatala naxa a masen, siga, a fala Yudayakae nun Darisalamukae be, «Wo mu fahaamui soto yi masenyi kui? Wo mu n ma seriye rabatuma? Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁴ Rekabu xa di Yonadabo to a xa die yamari e naxa weni min, e mu a minxi han to, e bara e baba xa yaamari rabatu. N tan bara woyen wo be sanya wuyaxi, kono wo mu n xui suxu.

¹⁵ N bara n ma konyi namijonmee xee wo yire sanya wuyaxi a falafe ra wo be, wo xa gbilen wo xa kira paaxi foxo ra, wo xa tuubi, wo naxa ala gbete batu, alako wo xa no lude yi boxi kui n naxan fixi wo ma nun wo babae ma. Kono wo mu wo tuli matixi n na, wo mu n xui rabatuxi.

¹⁶ Rekabu xa di Yonadabo xa die biraxi e baba xa seriye nan foxo ra, kono yi pama bara n tan matandi.

¹⁷ Na nan a ra Isirayila Marigi Alatala bara a masen, n fama ne gbaloe ra Yudaya nun Darisalamuka birin ma alo n a masenxi ki naxe, barima n nu bara woyen, kono e mu n xui suxu, n nu bara e xili, kono e mu n ma xili ratin.»»

¹⁸ Annabi Yeremi naxa a masen Rekabu bonsœ be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo to wo baba Yonadabo xa yaamari suxu, wo to bira a xa seriye birin foxo ra,

¹⁹ Rekabu xa di Yonadabo xa die mu ganma a ra abadan. Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.»

36

Mangε Yehoyakimi xa kitaabui ganyī

¹ Yosiya xa di Yehoyakimi xa mangeya je naani nde Yudaya boxi ma, Alatala naxa a masen Annabi Yeremi be,

² «N naxan fala Isirayila nun Yudaya xa fe ra kabi Yosiya xa waxati han to, i xa na birin sebe keedi makuntanxi kui.

³ Temunde Yudayakae fama ne gaaxude n ma masenyi ya ra, a nun n ma fe jaaxi n naxan nabama e ra, han e gbilenma e xa kira kobi foxo ra temui naxe. Na nan noma a niyade n xa dije e xa yunubi ma.»

⁴ Annabi Yeremi naxa Neriya xa di Baruki xili, alako Alatala naxan masen Annabi Yeremi be, Baruki xa na birin sebe keedi makuntanxi ma.

⁵ E to ge na wali ra, Annabi Yeremi naxa yi yaamari fi Baruki ma, «E bara n makankan be, n mu noma sigade Alatala xa banxi kui.

⁶ I tan xa siga Alatala xa banxi kui sunyi loxœ, i xa yi sebeli birin xaran jama be, a nun Yudayakae naxee kelixi taa gbetœ, alako e xa Alatala xa masenyi kolon, n naxan fala i be, i naxan sebe keedi makuntanxi kui.

⁷ Alatala bara xono e ma a jaaxi ra, kono temunde xa e gbilen e xa kira kobi foxo ra, Alatala noma ne e xa maxandi suxude.»

⁸ Neriya xa di Baruki naxa Alatala xa masenyi xaran Alatala xa banxi kui, alo Annabi Yeremi a yamarixi ki naxe.

⁹ Yosiya xa di Yehoyakimi xa mangeya je suuli, kike solomanaani nde Yudaya boxi ma, a naxa Darisalamukae nun Yudayakae maxili e xa sunyi raba Alatala be Darisalamu.

¹⁰ Na loxœ Baruki naxa Annabi Yeremi xa woyenyi birin xaran Alatala xa banxi kui jama ya xœri. A nu na mange xa sebeliti Gemaraya xa konkoe nan kui, Alatala xa banxi kooe ra, sode neene de ra. Safan xa di Gemaraya nan nu a ra.

¹¹ Gemaraya xa di Mike to Alatala xa masenyi me naxan sebexi kitaabui kui,

¹² a naxa goro, a siga mange xa sebeliti xa konkoe mange xa banxi kui, kuntigi birin nu e malanma dennaxe. Mange xa sebeliti Elisama, Semaya xa di Delaya, Aki-bori xa di Elinatan, Safan xa di Gemaraya,

Xananiya xa di Sedekiya, a nun kuntigi gbetœ nu na na.

¹³ Mike naxa Baruki xa masenyi birin tagi raba e be, a naxan xaranxi kitaabui kui jama ya xœri.

¹⁴ Na temui kuntigie naxa Netaniya xa di Yehudi xœe, Selemiya xa mamadi, Kuusi bonsœ, a xa sa a fala Baruki be, «Kitaabui tongo i naxan xaranxi jama birin tagi, i fa a ra.» Neriya xa di Baruki naxa kitaabui tongo, a naxa siga e yire.

¹⁵ E naxa a fala a be, «Doxo, i xa yi sebeli xaran muxu be.» Baruki naxa a xaran.

¹⁶ E to ge na masenyi ramede, e naxa kontofili, e fa a fala Baruki be, «Muxu xa yi birin tagi raba mange be.»

¹⁷ E naxa Baruki maxœrin, «A tagi raba muxu be i yi sebexi ki naxe? Yeremi nan na falaxi i be?»

¹⁸ Baruki naxa e yaabi, «Annabi Yeremi nan yi woyenyi birin fala n be a xui itexi ra. N naxa a sebe kitaabui kui dube ra.»

¹⁹ Kuntigie naxa a fala Baruki be, «Wo nun Yeremi, wo sa wo noxun. Mixi yo naxa a kolon wo na dennaxe.»

²⁰ Kuntigie naxa siga mange yire a xa tete kui, e fa Yeremi xa masenyi birin tagi raba a be. E nu bara kitaabui lu mange xa sebeliti Elisama xa konkoe kui.

²¹ Mange naxa Yehudi xœe a xa sa fa kitaabui ra. Yehudi naxa a tongo mange xa sebeliti Elisama xa konkoe kui, a fa a xaran mange nun a xa kuntigie be.

²² Na waxati mange nu na a xa jeme banxi kui, a magoroxi kolopooti fe ma te ra a kui. Na temui kike solomanaani nde nan nu a ra.

²³ Yehudi to ge yire ndee xarande, mange naxa menni xaba a xa sebeliti xa fine ra, a a wole te i. A lu na nan naba ra han kitaabui birin naxa ge gande.

²⁴ Na kui mange nun a xa mixi naxee na masenyi me, e mu gaaxu, e mu e xa donmae iboo sunnunyi kui.

²⁵ Kono Elinatan, Delaya, nun Gemaraya nu bara mange mayandi alako a naxa na kitaabui gan, kono a mu e xui rame.

²⁶ Mange naxa a fala a xa di Yerameeli be, a nun Asiriyeli xa di Seraya nun Abe-deeli xa di Selemiya be, e xa sebeliti Baruki nun Annabi Yeremi suxu, kono Alatala nu bara e noxun e ma.

²⁷ Mange to bara ge kitaabui gande, Annabi Yeremi naxan sebexi Baruki saabui ra, Alatala naxa a masen Annabi Yeremi be,

²⁸ «I man xa keedi makuntanxi tongo, i xa woyenyi birin sebe a ma naxan nu na boore kitaabui kui, Yudaya mange Yehoyakimi naxan ganxi.

²⁹ I xa a fala Yudaya mange Yehoyakimi be, «Alatala xa masenyi nan ya: I tan nan

kitaabui ganxi, i nu fa a fala munfe ra a sebexi Babilon mange fama ne yi boxi birin kanade, adamadie nun subee birin sonto?»

³⁰ Na nan a toxi, Alatala yi masenxi Yudaya mange Yehoyakimi xa fe ra: «A xa mixi yo mu fama doxode Dawuda xa mange kibanyi kui. A fure fama rabepinde soge nan ma, a fa lu xinbeli kui koε ra.

³¹ N fama ne a paxankatade, e nun a bonsoε nun a xa walikeε, e xa wali kobi xa fe ra. N man fama ne paxankate doxode Darisalamukae nun Yudayakae ma alo n a masenxi ki naxe, barima e mu n xui suxuxi.»

³² Annabi Yeremi naxa keedi makuntanxi gbete tongo, a a so sebeliti Neriya xa di Baruki yi ra. Annabi Yeremi naxa gbilen masenyi ti ra Baruki be, Yudaya mange Yehoyakimi naxan ganxi. A man naxa woyen gbete sa na fari.

37

Sedekiya nun Annabi Yeremi

¹ Babilon mange Nebukadansari naxa Yosiya xa di Sedekiya ti Yudaya mange ra Yehoyakimi xa di Yehoyakini joxoxe ra.

² Sedekiya, a xa kuntigie, nun boxi jama mu e tuli mati Alatala xa masenyi ra Annabi Yeremi naxan masenxi.

³ Sedekiya naxa Selemiya xa di Yehukala nun Maaseya xa di Sefaniya xεε Annabi Yeremi yire a falafe ra, «Muxu Marigi Alatala maxandi muxu be.»

⁴ Annabi Yeremi mu nu saxi geeli kui sinden, a nu noma perede jama ya ma alo a nu wama a xon ma ki naxe.

⁵ Misira mange xa soorie to mini Misira boxi ra, Kalidikae naxa na xibaarui me, e naxa keli Darisalamu e nu na gerefe dennaxe.

⁶ Na waxati Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Yeremi be,

⁷ «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo a masen Yudaya mange be, naxan wo xεexi n yire alako n xa Alatala maxandi wo be, Misira mange xa soori naxee minixi wo malide, e fama ne gbilende e xonyi Misira.

⁸ Na temui Kalidikae man gbilenma ne be, e fa yi taa suxu, e a gan te ra.

⁹ Alatala xa masenyi nan na ki. Wo naxa wo yete madaxu, wo naxa a mapoxun Kalidikae bara makuya wo ra. E mu fama wo lude.

¹⁰ Hali wo Kalidikae xa soorie bonbo, naxee na wo gerefe, e xa soori maxonoxi ndee fama ne kelide alako e xa yi taa gan te ra.»

¹¹ Kalidikae xa soorie to keli Darisalamu Misira mange xa soorie xa fe ra,

¹² Annabi Yeremi naxa wa kelife Darisalamu, a xa siga Bunyamin bonsoε xa boxi ma alako a xa a ke nde tongo naa.

¹³ A to Bunyamin naade li kelife Darisalamu, Selemiya xa di Yiriya, Xananiya xa mamadi naxa a suxu, a a fala a be, «I na sigafe Kalidikae nan yire.»

¹⁴ Annabi Yeremi naxa a yaabi, «I wule. N mu sigafe Kalidikae xa yire.» Kono Yiriya mu la a ra, a naxa Annabi Yeremi suxu, a a xanin kuntigie xon ma.

¹⁵ Kuntigie naxa xono Annabi Yeremi ma, e a bonbo, e a sa geeli kui, dennaxe findixi Yonatan sebeliti xa banxi ra.

¹⁶ E naxa Annabi Yeremi raso yire jaaxi nde kui menni, a luxi dennaxe temui xonnakuye.

¹⁷ Mange Sedekiya naxa Annabi Yeremi xili, a fa a maxorin gundo ra, «Alatala bara masenyi nde fi i ma?» Annabi Yeremi naxa a yaabi, «Iyo. Babilon mange fama ne i suxude.»

¹⁸ Annabi Yeremi man naxa a fala mange Sedekiya be, «N haake mundun nabaxi i ra, xa na mu i xa kuntigie ra, xa na mu jama ra, wo n saxi geeli kui naxan ma?»

¹⁹ Wo xa namijonmεε na minden, naxee a falama Babilon mange mu fama wo tan nun yi boxi suxude?

²⁰ Yakosi i xa i tuli mati n na. Mange, n bara i mayandi, i xa n ma woyenyi suxu. I naxa n naso Yonatan sebeliti xonyi sonon, alako n naxa faxes!»

²¹ Mange Sedekiya naxa yaamari fi e xa Annabi Yeremi lu geeli tete kui, e man xa taami xuntunyi so a yi ra loxo yo loxo kelife taami gande. E xa na raba han taami jonma taa kui temui naxe. Na nan a toxi Annabi Yeremi naxa lu geeli tete kui.

38

Annabi Yeremi wolife kolonyi kui

¹ Matan xa di Sefataya, Pasura xa di Gedalaya, Selemiya xa di Yehukala, Malakiya xa di Pasura, e naxa Annabi Yeremi xa masenyi me a naxan masenxi jama be a falafe ra,

² «Alatala bara a masen, mixi yo naxan luma yi taa kui, na kanyi faxama santidegema, kaame, xa na mu a ra fure jaaxi nan na. Kono naxan a yete dentegema Kalidikae be, na kanyi tan kisima ne.

³ Alatala bara a masen, yi taa fama ne lude Babilon mange xa soorie sagoe.»

⁴ Kuntigie naxa a fala mange be, «A lanma yi mixi xa faxes, barima a taa geresoe senbe nan bama. A xa masenyi na limaniya bafe jama ma. A mu wama taa xa xunnafanyi xon, a wama a xa toore nan xon.»

⁵ Mange Sedekiya naxa e yaabi, «Awa yire, n bara a lu wo yi ra.»

⁶ Na kui e naxa Annabi Yeremi suxu, e a ragoro luuti ra mange xa di Malakiya xa kolonyi kui soorie xa tete tagi. Ye nu bara ñon naa, kono Annabi Yeremi naxa biri boora kui.

⁷ Mange batula Ebedi Meleki Etiyopika naxa a me e nu bara Annabi Yeremi ragoro kolonyi kui. Mange nu doxoxi Bunyamin sode de ra.

⁸ Ebedi Meleki naxa mini mange xa banxi, a sa a fala mange be,

⁹ «N ma mange, yi mixie bara fe ñaaxi raba Annabi Yeremi ra, e a ragoroxi kolonyi nan kui. A faxama ne kaame ra menni, barima taami bara ñon taa kui.»

¹⁰ Mange naxa Ebedi Meleki Etiyopika yamari, «I xa mixi tongo saxan tongo, wo sa Annabi Yeremi rate kolonyi kui beenu a xa faxesa.»

¹¹ Ebedi Meleki naxa na mixie tongo, e naxa siga mange xa banxi kui, naafuli ragata yire bun ma. E to dugi fori ndee tongo, e naxa e ragoro Annabi Yeremi ma kolonyi kui luuti ra.

¹² Ebedi Meleki Etiyopika naxa a fala Annabi Yeremi be, «Yi dugi fori sa luuti fari i belexee bun ma.» Annabi Yeremi naxa na raba.

¹³ E naxa Annabi Yeremi rate luuti ra, han a naxa te naa ra. Na temui a naxa lu soorie xa tete kui.

¹⁴ Mange Sedekiya naxa xera ti Annabi Yeremi ma, e xa naralan Alatala xa horomolingira naade saxan nde. Mange naxa a fala Annabi Yeremi be, «N wama i maxorinfe fe nde ma, kono i naxa sese noxun n ma.»

¹⁵ Annabi Yeremi naxa Sedekiya yaabi, «Xa n sa i yaabi nondi ra, i mu n faxama xe? I tondima ne n ma marasi suxude.»

¹⁶ Na temui Sedekiya naxa a kali gundo ra Annabi Yeremi be, «N bara n kali Alatala ñiñe ra naxan won nakisima, n mu i faxama, n man mu i soma mixie yi ra naxee wama i faxafe.»

¹⁷ Na kui Annabi Yeremi naxa a fala Sedekiya be, «Isirayila Marigi Alatala bara a masen, xa i yete dentegede Babilon mange xa kuntigie be, i tan nun i xa denbaya kisima ne, yi taa fan mu ganma te ra sonon.

¹⁸ Kono xa i tondi i yete dentegede Babilon mange xa kuntigie be, yi taa fama ne lude Kalidikae sagoe, e fa a gan te ra, i fan lu e yi ra.»

¹⁹ Mange Sedekiya naxa a fala Annabi Yeremi be, «N gaaxuxi Yuwifia nan ya ra naxee na Kalidikae yi ra, barima xa e sa n so nee yi ra, e n tooroma ne a ñaaxi ra.»

²⁰ Annabi Yeremi naxa a yaabi, «E mu na rabama. A lanma i xa Alatala xa yaamari

suxu n naxan falaxi i be. Na kui fe birin sooneyama ne i be, i kisima ne.

²¹ Kono xa i tondi i yete sode e yi ra, i fama ne yi ñaxankate sode Alatala naxan masenxi n be.

²² Gine naxee na Yudaya mange xa banxi kui, e xaninma ne Babilon mange xa kuntigie yire. Na ginee fama ne a falade, <Wo xanuntenyie bara wo madaxu, wo bara biri boora kui,

wo defanboore bara wo yanfa.>

²³ I xa ginee nun i xa di birin fama ne xaninde Kalidikae xon ma. Wo mu ratangama e ma. Babilon mange fama ne wo suxude, a yi taa gan te ra.»

²⁴ Sedekiya naxa a fala Annabi Yeremi be, «Won ma de masare xa findi gundo ra, alako i naxa faxesa.

²⁵ Xa a sa li kuntigie naxa a kolon won bara de masara, e fa i maxorin, <Wo nun mange munse falaxi wo boore be? Na fe birin fala muxu be alako i naxa faxesa,>

²⁶ i xa e yaabi, <N nu bara mange mayandi a xa n namini Yonatan xa banxi kui, alako n naxa faxesa.>»

²⁷ Kuntigie naxa fa Annabi Yeremi yire, e naxa maxorinyi ndee ti a ma. Annabi Yeremi naxa e yaabi alo mange a yamarixi ki naxe. E naxa gbilen dundui kui.

²⁸ Annabi Yeremi naxa lu soorie xa tete kui han Darisalamu suxu temui naxe.

39

Darisalamu suxufe

¹ Darisalamu suxu yi ki ne: Sedekiya Yudaya mange xa mangeya ñe solomanaani nde kike fu nde kui, Babilon mange Nebukadansari nun a xa soori gali naxa Darisalamu rabilin.

² Sedekiya xa mangeya ñe fu nun keren kike naani xi solomanaani nde kui, Babilonkae naxa taa tete yire nde kana.

³ Na kui Babilon kuntigie naxa so, e doxo taa naade xungbe ra, Nerigali Sareseri, Sangari Nebo, Saresekimi soori yareratie xa mange, a nun Babilon kuntigi gbetee.

⁴ Yudaya mange Sedekiya nun a xa soorie to e to, e naxa e gi. E naxa mini taa kui koe ra mange xa laakoe yire, naade ra naxan na tete firin tagi, Araba kira xon ma.

⁵ Kalidi soorie naxa bira e foxo ra, e naxa Sedekiya li Yeriko gulunba yire. E to a suxu, e naxa a xanin Babilon mange Nebukadansari xon ma Ribila Xamata boxi ma. Nebukadansari naxa yaamari nde fi a xa fe ra.

⁶ Babilon mange naxa Sedekiya xa die nun Yudaya kuntigi birin kon naxaba Ribila, Sedekiya ya xori.

⁷ Na dangi xanbi a naxa Sedekiya tan yae soxo, a fa yoloxonyi sa a ma a xaninfe ra Babilon.

⁸ Kalidikae naxa te sa mange nun pama xa banxie ma, e fa Darisalamu tete birin nabira.

⁹ Soori mange Nebusaradan naxa mixi donxoe xanin Babilon, naxee nu bara e yete ragbilen a ma a nun naxee nu bara lu taa kui.

¹⁰ Kono a naxa setaree lu Yudaya boxi ma, alako e xa meeni weni bilie nun daaxae ma.

¹¹ Babilon mange Nebukadansari nu bara yaamari fi soori mange Nebusaradan ma Annabi Yeremi xa fe ra,

¹² «I xa meeni Yeremi ma, i naxa fe naaxi yo raba a ra. I xa a waxonfe birin naba a be.»

¹³ Soori mange Nebusaradan, kuntigi Nebusasiban, mandurulae xa mange Nerigali Sareseri, nun Babilon mange xa kuntigie,

¹⁴ e naxa Yeremi tongo geeli tete kui, e a so Axikama xa di Gedalaya yi ra, Safan xa mamadi, alako e xa a xanin a xonyi. Na ki Annabi Yeremi naxa lu a xa mixie ya ma.

¹⁵ Annabi Yeremi nu na geeli tete kui temui naxe, Alatala naxa a masen a be,

¹⁶ «Sa a fala Ebedi Meleki Etiyopika be, <Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: N fama ne gbaloe ra yi taa xili ma alo n a masenxi ki naxe. Na findima fe naaxi nan na wo be, fe fanyi mu a ra. Na birin nabama i ya xori ne.

¹⁷ Alatala xa masenyi nan ya: Na loxoe n i ratangama ne i yaxuie ma.

¹⁸ N i rakisima ne, alako i naxa faxa santidegema ra. Alatala xa masenyi nan na ki.»

40

Annabi Yeremi xoreyafe

¹ Soori mange Nebusaradan to Annabi Yeremi ramini Rama, Alatala naxa masenyi ti a be. A a tongo Rama temui naxe, Yeremi nu xirixi yoloxonyi ra Darisalamukae nun Yudayakae tagi naxee nu na xaninfe Babilon boxi ma.

² Soori xunyi naxa Annabi Yeremi xili, a a fala a be, «I Marigi Alatala nu bara yi naxankate xa fe fala yi taa xili ma.

³ Alatala bara a xa masenyi rakamali barima wo bara yunubi raba a ra. Wo yi birin sotoxi ne barima wo bara tondi a xui suxude.

⁴ N bara i xoreya yi yoloxonyi ma naxee na i belexe ma. Xa i wama fafe Babilon, n meenima i ma. Xa i mu wama na xon, i xa lu be, i xa siga i wama dennaxe xon.»

⁵ A to bu a yaabide, soori xunyi naxa a fala a be, «Gbilen Axikama xa di Gedalaya xon, Safan xa mamadi, Babilon mange naxan tixi mange ra Yudaya taee xun. I noma lude pama ya ma, xa na mu a ra i noma sigade i wama dennaxe xon.» Soori xunyi naxa baloe nun bunse fi a ma, a naxa a lu a xa siga.

⁶ Annabi Yeremi naxa siga Axikama xa di Gedalaya xon Misipa, a naxa lu pama ya ma naxan nu bara lu boxi ma.

⁷ Soori mangee nun soori naxee nu na boxi ma, e naxa a kolon Babilon mange nu bara Axikama xa di Gedalaya ti mange ra boxi fari, a man bara tin setare ndee, xeme, ginne, nun die, e xa lu boxi ma.

⁸ Netaniya xa di Sumayila, Kareya xa die Yoxanan nun Yonatan, Tanxumeti xa di Seraya, Efayi Netofaka, nun Makatika xa di Yaasaniya, a nun e xa mixie, e birin naxa siga Gedalaya xon Misipa.

⁹ Axikama xa di Gedalaya, Safan xa mamadi, naxa a kali e tan nun e xa mixie be, «Wo naxa siike Kalidikae rabatufe ra. Wo xa lu be, wo xa Babilon mange rabatu alako fe birin xa sooneya wo be.

¹⁰ N tan xa lu be Misipa, n xa Kalidikae rabatu naxee n lima be. Wo tan xa nu weni bogie ba, sogofure bogi see, nun ture. Wo xa sabati wo xa taee kui.»

¹¹ Yuwifwi naxee nu na Mowaba, Amoni, Edon, nun yire gbete, e naxa a kolon a Babilon mange nu bara pama donxoe lu Yudaya Axikama xa di Gedalaya, Safan xa mamadi xa yaamari bun ma.

¹² E naxa gbilen Yudaya Gedalaya xonyi Misipa, kelife boxie ma e nu bara yensen ye dennaxe. E naxa weni bogi gbege ba, a nun sogofure bogi se wuyaxie.

¹³ Kareya xa die Yoxanan nun soori yareratie naxee nu noxunxi wula i, e naxa siga Gedalaya xon Misipa,

¹⁴ e fa a fala a be, «I bara a kolon a Amoni mange Baali bara Netaniya xa di Sumayila xee i yire alako a xa i faxa?» Axikama xa di Gedalaya mu la e ra.

¹⁵ Kareya xa die Yoxanan naxa a fala Gedalaya be gundo ra Misipa, «I xa tin n xa Netaniya xa di Sumayila faxa. Mixi yo mu a kolonma. Munfe ra i a luma a xa i faxa? Munfe ra a a luxi Yudayakae naxee na i seeti ma e xa yensen ye?»

¹⁶ Axikama xa di Gedalaya naxa Kareya xa di Yoxanan yaabi, «I naxa na raba. I naxan falafe Sumayila xun ma na ki, wule na a ra.»

41

Gedalaya faxa ki

¹ Kike solofere nde, Netaniya xa di Sumayila, Elisama xa mamadi, mange xa

kuntigi nde naxan fatanxi mange bõnsõe ra, a naxa siga Axikama xa di Gëdalaya yire Misipa, a nun kuntigi fu. E to gë e degede yire keren,

² Netaniya xa di Sumayila nun a xa mixi fu, e naxa Axikama xa di Gëdalaya faxa santidegema ra. Safan xa mamadi Gëdalaya, Babilõn mange nu bara naxan dõxo mange ra, a faxa na ki ne.

³ Sumayila naxa Yuwifite nun Kalidi sõorie birin faxa naxee nu na Gëdalaya fe ma.

⁴ Na waxati mixi yo mu a kolon Gëdalaya nu bara faxa. Na kuye iba,

⁵ mixi tongo solomasaxan naxa fa kelife Sikemi, Silo, nun Samari. E de xabe nu bixi, e xa dugie ibõoxi, e fate nu maxabaxi. E fa serexee nun surayi nan na Alatala xa banxi yire.

⁶ Netaniya xa di Sumayila naxa mini Misipa e ralande. E nu na wafe. A naxa a fala e be, «Wo fa Axikama xa di Gëdalaya yire.»

⁷ E to ta tagi li, Netaniya xa di Sumayila nun a xa mixie naxa e kõn naxaba, e fa e woli kolõnyi kui.

⁸ Kõno mixi fu naxa Sumayila mayandi, «I naxa muxu faxa, barima donse gbegbe na muxu yi ra, a ragataxi wula i, alo fundenyi maniye, ture, nun kumi.» Na kui a mu tin e nun e ngaxakerenyie faxade.

⁹ Sumayila Gëdalaya xa mixie furee ragoro kolõnyi naxan kui, mange Asa nu bara na ge Isirayila mange Baasa xa fe ra.

¹⁰ Sumayila naxa pama dõnxõe suxu Misipa, mange xa di ginee nun mixi gbeteë, Babilõn sõori mange Nebusaradan nu bara naxee taxu Axikama xa di Gëdalaya ra. Sumayila naxa e xanin Amonikae xõn.

¹¹ Kareya xa di Yoxanan nun sõori yareratie naxee nu na a fe ma, e naxa Netaniya xa di Sumayila xa kewali paaxi kolon.

¹² E naxa mixie malan alako e xa Netaniya xa di Sumayila gere. E naxa a li Gabayon xure xungbe yire.

¹³ Sumayila nu mixi naxee suxuxi Misipa, e to Kareya xa di Yoxanan nun sõori yareratie to, e naxa sëewa,

¹⁴ e naxa keli Sumayila xun ma, e bira Kareya xa di Yoxanan fõxo ra.

¹⁵ Netaniya xa di Sumayila nun a xa mixi solomasaxan naxa e gi Yoxanan ya ra, e siga Amonikae yire.

¹⁶ Kareya xa di Yoxanan nun sõori yareratie naxa Misipa pama dõnxõe xanin Gabayon, Netaniya xa di Sumayila nu bara naxee suxu. Geresoe, ginee, nun mange xa mixie nu na e ya ma. Sumayila nu bara Axikama xa di Gëdalaya faxa.

¹⁷ E naxa përe han Kimehami Betelëemu seeti ma. E nu na sigafe Misira bõxi ma,

¹⁸ alako e xa e makuya Kalidikae ra. E nu bara gaaxu e ya ra, barima Netaniya xa di Sumayila nu bara Axikama xa di Gëdalaya faxa, Babilõn mange nu bara naxan ti mange ra.

42

Annabi Yeremi xa marasi

¹ Sõori yareratie, Kareya xa di Yoxanan, Hosaya xa di Yesaniya, nun pama birin keli dimedie ma, sa dõxo forie ra, e naxa siga

² Annabi Yeremi yire, e a fala a be, «Yandi, i xa i Marigi Alatala maxandi muxu be, yi pama dõnxõe xa fe ra naxan luxi. Singe muxu nu wuya, kono yakõsi muxu bara xurun alo i a toxi ki naxe.

³ I Marigi Alatala, a xa kira masen muxu be muxu jërema naxan ma.»

⁴ Annabi Yeremi naxa e yaabi, «N bara a me. N wo Marigi Alatala maxandima wo be alo wo a fala ki naxe. N nõndi birin masenma ne wo be Alatala wo yaabima naxan na.»

⁵ E naxa a fala a be, «Alatala bara findi muxu xa seede fanyi ra, naxan mu scriye kanama. Muxu birama i Marigi Alatala xa masenyi nan fõxo ra a naxan falama muxu be.

⁶ Xa a findi fe jõxõnxi ra, xa a findi fe xõrõxõe ra, muxu fama ne muxu Marigi Alatala xui rabatude muxu naxan fenxi i saabui ra. Fe birin sõoneyama ne muxu be xa muxu bira muxu Marigi Alatala waxõnfe fõxo ra.»

⁷ Xi fu to dangi, Alatala naxa masenyi ti Annabi Yeremi be.

⁸ Annabi Yeremi naxa Kareya xa di Yoxanan xili, sõori yareratie, nun pama birin kelife dimedie ma, sa dõxo forie ra.

⁹ A naxa a fala e be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, wo n xëxi naxan fõxo ra.

¹⁰ Xa wo lu yi bõxi ma, n wo xun nakelima ne, n mu wo xun nakanama. Wo luma ne alo sansi n naxan sixi, naxan mu talama sõnon, barima n naxan nabaxi wo ra, a bara findi nimise ra n be.

¹¹ Wo naxa gaaxu Babilõn mange ya ra, naxan wo raserenxi. Wo naxa gaaxu a ya ra, barima won birin na a ra, n mu wo sama a sagoe. Alatala xa masenyi nan na ki.

¹² N kinikinima ne wo ma, a fan fa kinikinde wo ma. A fama ne wo ragbilende wo xa bõxi ma.»

¹³ «Kõno xa wo a fala, «Muxu tan mu luma be,» xa wo mu wo tuli mati wo Marigi Alatala xui ra,

¹⁴ xa wo a fala, «Ade, muxu sigama ne Misira, gere mu na dennaxe, gere ferie fe

xui mu mema dennaxe, kaame mu muxu suxuma dennaxe. Muxu xa sabati menni.»

¹⁵ awa na kui Isirayila Marigi Alatala bara a masen Yudaya bonxoe donxoe be, «Xa wo nate tongo sigafe ra Misira, xa wo sa sabati na boxi ma,

¹⁶ santidegema wo lima ne naa, wo gaaxuma naxan ya ra. Kaame wo suxuma, wo kontofilixi naxan na. Wo faxama ne Misira boxi ma.

¹⁷ Naxan birin nate tongoma sabatife ra Misira, e birin faxama ne santidegema, kaame, xa na mu a ra fure jaaxi ra. Mixi yo mu kisima, mixi yo mu ratangama na paxankate ma n fama naxan donxode e ma.

¹⁸ Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Xa wo sigama Misira, n xonoma ne wo ma alo n xonoxi Darisalamukae ma ki naxe. Wo gbaloe nan sotoma, wo xili findi konbi woyenyi ra, wo yaagi, wo mu yi boxi to sonon.»

¹⁹ Alatala bara a masen wo tan Yudayaka donxoe be, «Wo naxa siga Misira de! Wo xa n ma masenyi fahaamu a fanyi ra.»

²⁰ «Wo to n xee wo Marigi Alatala maxandide, wo bara tantan. Wo bara a fala n be, «Muxu Marigi Alatala maxandi muxu be. Muxu Marigi Alatala naxan masenma muxu be, i xa nu na fala muxu be, muxu mu tondima na rabade.»

²¹ To n bara na masenyi ti wo be, konon wo mu wama wo tuli matife Alatala xui ra. A naxan masenxi n be wo xa fe ra, wo mu wama na ramefe.

²² Wo xa a kolon a wo na sabati Misira boxi ma, wo faxama ne santidegema, kaame, xa na mu a ra fure jaaxi ra.»

43

Annabi Yeremi xanufe Misira

¹ Annabi Yeremi to ge Marigi Alatala xa masenyi tide jama be, alo Alatala a yamarixi ki naxe,

² Hosaya xa di Asaraya, Kareya xa di Yoxanan, nun yete igboe gbete, e naxa a fala Annabi Yeremi be, «I wule! Muxu Marigi Alatala mu i xexi a falafe ra wo naxa sabati Misira.

³ Neriya xa di Baruki tan na i tutunfe alako i xa muxu lu Kalidikae sagoe, e xa muxu faxesa, xa na mu a ra e xa muxu xanin Babilon.»

⁴ Kareya xa di Yoxanan, soori yareratie, nun jama, e naxa tondi Marigi xa yaamari ra lufe Yudaya boxi ma.

⁵ Kareya xa di Yoxanan nun soorie yareratie naxa Yudaya jama donxoe xanin Misira, naxee nu bara gbilen Yudaya kelife jamanee ma e nu yensenxi dennaxe.

⁶ E naxa xemee, ginnee, dimedie, mange xa di ginnee, nun mixi birin xanin,

soori mange Nebusaradan naxee taxuxi Axikama xa di Gedalaya ra, Safan xa mamadi. Annabi Yeremi nun Neriya xa di Baruki fan nu na e ya ma.

⁷ E to tondi e tuli matide Alatala ra, e naxa jama birin xanin Misira boxi ma Tapanxesi.

⁸ Alatala naxa a masen Annabi Yeremi be Tapanxesi,

⁹ «Geme xungbe ndee sa Misira mange xa buntunyi tima dennaxe Tapanxesi. I xa na raba Yudayakae ya xori,

¹⁰ i fa yi masenyi ti e be: «N tan Isirayila Marigi Alatala a niyama ne n ma konyi Babilon mange Nebukadansari xa a xa kibanyi ti be yi geme noxunxie fari,

¹¹ a fama Misira gere de temui naxe. Na kui naxee lan e xa faxesa, nee faxama ne. Naxee lan e xa suxu, nee suxuma ne. Naxee lan e xa soxo santidegema ra, nee soxoma ne.

¹² N te sama ne Misira xa kuyee xa banxie. Nebukadansari e ganma ne, a kuyee xaninma ne. A no Misira ra alo xuruse demadonyi noma a xa dugi ra ki naxe, a fa keli bonxosa kui.

¹³ A kuyee batudee kanama ne Beti Semesi Misira boxi ma, a Misira kuyee xa banxie ganma ne te ra.»

44

Misira xa xunnakane

¹ Masenyi naxan tixi Annabi Yeremi be Yuwifie xa fe ra, naxee bara sabati Misira boxi ma, Migidoli, Tapanxesi, Nofi, nun Patirosi taa kui:

² «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo bara a to n paxankate naxan donxoe Darisalamu nun Yudaya taa birin ma. To menni birin kanaxi, mixi yo mu na.

³ Na rakelixi e xa fe jaaxie nan ma, e n naxonon naxan na, alo surayi bafe serexe ra kuyee be, a nun kuyee batufe, wo tan nun wo babae mu naxee kolon.

⁴ N bara n ma konyi nanijonmee xee wo yire temui birin a falafe ra wo naxa yi kewali raba n naxan xonxi.

⁵ Konon e mu na ramexi, e mu e tuli matixi na masenyi ra. E mu gbilenxi e xa fe jaaxi foxo ra, e mu baxi surayi ganfe e xa kuyee be.

⁶ N ma xone bara yensen Yudaya taae nun Darisalamu xa kirae ma, dennaxe findixi gbaloe ra alo wo a toma ki naxe to.»

⁷ «Na nan a ra Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Munfe ra wo na yi fe jaaxi rabafe wo yete ra? Wo na a niyafe xemee, ginnee, dimedie, nun diyore keren mu luma Yudaya boxi ma.

⁸ Wo na n naxonofe wo xa surayi serexe ra wo naxan bama kuyee be Misira boxi

ma, wo wo gi dennaxe. Na kui wo fama ne yaagi sotode si birin tagi naxee na dunijna.

⁹ Wo bara neemu wo babae xa fe jaaxie ra, Yudaya mangee xa kewali kobie ra, e xa ginnee xa fe jaaxie ra, wo xa fe jaaxie nun wo xa ginnee xa fe jaaxie ra, e naxan nabaxi Yudaya boxi ma nun Darisalamu kirae xon?

¹⁰ Han to e mu e yete ragbilenxi n ma, e mu gaaxuxi n ya ra, e mu biraxi n ma seriye nun n ma yaamarie foxo ra n naxan fixi wo nun wo babae ma.»

¹¹ «Na nan a ra Isirayila Marigi Alatala bara a masen, n bara nate tongo fe jaaxi rabafe ra wo ra, n xa Yudaya birin sonto.

¹² Yudayaka donxoe naxee bara nate tongo sabatife ra Misira boxi ma, e birin faxama ne naa santidegema nun kaame ra, kelife dimedie ma, a sa doxo forie ra. Santidegema nun kaame a niyama ne e xili xa findi konbi woyenyi ra, e xa gbaloe nun yaagi soto.

¹³ N fe rabama ne mixie ra naxee sabatixi Misira boxi ma, alo n naxan nabaxi Darisalamu santidegema, kaame, nun fure jaaxi ra.

¹⁴ Mixi naxee e gixi Misira kelife Yudaya, keren mu kisima. E nu wama gbilenfe Yudaya boxi nan ma, konoe e mu gbilenma sonton, fo mixi keren keren.»

¹⁵ Xeme birin naxee nu a kolon e xa ginnee nu surayi bama serexe ra ala gbete be, nun gine naxee nu na na malanyi kui, nun jama naxan nu sabatixi Misira boxi ma Patirosi taa kui, e naxa Annabi Yeremi yaabi,

¹⁶ «Muxu mu wama muxu tuli matife yi masenyi ra i naxan masenxi Alatala xili ra.

¹⁷ Muxu wama birafe muxu xa masenyi nan foxo ra. Muxu wama surayi bafe serexe ra Koore Mange Gine nan be, muxu wama minse fan bafe serexe ra a tan nan be, alo muxu nun muxu babae, a nun muxu xa mangee nun kuntigie a rabaxi ki naxe Yudaya xa taae nun Darisalamu kui. Na waxati baloe nu na muxu yi ra a fanyir ra, muxu nu seewaxi, toore yo mu nu na.

¹⁸ Konoe kabi muxu naxa ba surayi nun minse bafe serexe ra Koore Mange Gine be, se birin naxa jon muxu yi ra bafe gere nun kaame ra.»

¹⁹ Ginee man naxa a fala, «Muxu to nu surayi nun minse bama serexe ra Koore Mange Gine be, muxu xa morie nu tinma muxu xa taami yailan Mange Gine misaali ra, muxu xa minse ba serexe ra a be.»

²⁰ Annabi Yeremi naxa jama birin yaabi, xeme nun ginnee,

²¹ «Wo surayi naxan ganxi Yudaya taae kui nun Darisalamu, wo tan nun wo babae, wo xa mangee nun wo xa kuntigie, nun

jama birin, Alatala mu kolon soto xe na ma? Na fe mu luxi xe a boje kui?

²² Alatala mu nu noma tinde wo xa fe jaaxie nun wo xa fe xonxie ra wo nu luma naxan naba ra. Na kui wo xa boxi bara kana, a findi gbaloe yire ra. Wo bara yaagi soto, wo xa mixie bara faxa alo wo a toma ki naxe to.

²³ Na birin nabaxi ne barima wo bara surayi gan serexe ra, na findi yunubi ra Alatala mabiri. Wo mu tin Alatala xui suxude, wo mu tin jerede a xa seriye, a xa yaamari, nun a xa marasi foxo ra. To loxo xe wo yi toore sotoxi na nan ma.»

²⁴ Annabi Yeremi man naxa a fala jama nun ginnee be, «Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra, wo tan Yudayaka naxee faxi Misira boxi ma.

²⁵ Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo tan nun wo xa ginnee bara nate tongo wo xa wo yete waxonfe raba. Wo bara a fala, «Muxu wama muxu xa laayidi rakamalife, muxu xa surayi nun minse ba serexe ra Koore Mange Gine be.» Awa, yakosi wo fama na birin nabade alo wo a fala ki naxe.

²⁶ Na kui, wo xa wo tuli mati Alatala xa masenyi ra, wo tan Yudayaka naxee sabatixi Misira boxi ma. «N bara n kali n xili binye ra, n tan Alatala, Yudayaka yo naxan sabatixi Misira, a mu n xili falama sonton, a mu a falama Alatala jipe.

²⁷ N joxo sama ne e xon ma alako e xa jaxankata, e naxa heeri yo soto. Xeme Yudayaka naxee birin na Misira, e fama ne faxade gere nun kaame ra.

²⁸ Keren keren naxee mu faxama naa, nee kelima ne Misira gbilenfe ra Yudaya. Konoe naxee birin kelixi Yudaya alako e xa sabati Misira boxi ma, e fama ne a kolonde masenyi naxan kamalima, n gbe, xa na mu a ra e gbe.»

²⁹ Alatala xa masenyi nan na ki. Tonxuma nan ya alako wo xa a kolon n wo jaxankatama ne, n ma masenyi birin kamalima ne.

³⁰ Alatala xa masenyi nan ya: N Misira mange Hofora luma ne a yaxuie sagoe, naxee wama a faxafe. N a rabama ne alo n Yudaya mange Sedekiya luxi Babilon mange Nebukadansari sago ki naxe, naxan bara wa a faxafe.»

45

Annabi Yeremi xa masenyi Baruki be

¹ Yudaya mange Yosiya xa di Yehoyakimi xa mangeya je naani nde, Neriya xa di Baruki to Annabi xa masenyi sebe kitaabui kui, Annabi Yeremi naxa a fala Baruki be,

² «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya i tan Baruki be,

³ I bara a fala, <Tóore na n be, barima Alatala bara fe xórxóe dóxo n xun ma. N bara tagan a mayandide, malabui yo mu na n be.>»

⁴ «Alatala naxa a masen n be n xa yi woyenyi fala i be, <I bara a to, n naxan birin yailanxi, n na birin kanama ne. N naxan birin sixi, n na birin talama ne. N na birin nabama ne yi boxi ra.>

⁵ Awa, i tan i wama munse xón? I naxa fe tofanyi fen, barima n fama ne duniņa birin jaxankatade. N naxan nabama i be, na nan ya: I sigama dede, n i luma ne simaya kui. Alatala xa masenyi nan na ki.>»

46

Masenyi Misira be

¹ Alatala xa masenyi nan ya sie xa fe ra:

² «Masenyi nan ya Misira xa fe ra.

Masenyi nan ya Misira mange Neko xa soorie xa fe ra,
naxee nu na Efirati xure seeti ma
Karakemisi,
Babilon mange Nebukadansari e bonbo temui naxe,
Yosiya xa di Yehoyakimi, Yudaya mange xa mangeya je naani nde.»

³ «Wo soori makantase lanmadie nun a xungbee tongo.

Wo xa wo maso gere xili ma.

⁴ Wo xa soe dóxo see yailan.

Soe ragimae, wo xa te soe fari.

Xunyi makantase xa lu wo yi ra,
wo xa tanbee suxu wo yi ra,
wo xa sanyie makantase sa wo sanyie ma.»

⁵ «Munse dangife?

E na serenfe gaaxui ra, e na gbilenfe xanbi.
E xa senbemaie bara bira, e na gbilenfe e gi ra gaaxui kui.

Alatala xa masenyi nan na ki.

⁶ Senbemaie mu kisima, suusa mixie mu e ratangama.

E birin birama ne koola ma Efirati xure de ra.»

⁷ Nde tema alo Nili xure, naxan ye banbaran xe?

⁸ Misira nan tefe alo Nili xure naxan ye banbaran xe.

A bara a fala,

«N tema ne duniņa birin ma,
n xa taa birin kana, n xa jamae sonto.

⁹ Soe ragimae, wo te!

Soori ragisee, wo xa gere ti senbe ra!
Etiyopikae nun Putikae gbangbalanyie,
wo xa mini wo xa soori makantasee ra!
Lidikae, wo xa mini xalie ra!

¹⁰ Mange Alatala xa gberoxoe loxoe nan ya.

Marigi a gberoxoma ne a yaxuie ma santidegema ra.

E wuli raminima ne,

a findi serexe ra Mange Alatala be jamane ma naxan na koola ma Efirati mabiri.

¹¹ Misiraka dimedie, wo xa te Galadi mabiri seri fende,
kono na mu noma wo rayalande.

¹² Duniņa birin bara wo xa yaagi to,
e bara wo xui me,

barima wo xa soorie na e ya isofe e bore ra,
e birin bara bira.

¹³ Alatala xa masenyi nan na ki
Babilon mange Nebukadansari xa gere Misira xili ma.»

¹⁴ «Wo xa na masenyi ti Misira boxi ma.

Migidoli xa na me, Nofi nun Tapanxesi xa na me.

Wo xa a fala, <Wo keli, wo xa geresose rafala,
barima santidegema kanyie bara wo rabilin!>

¹⁵ Munfe ra wo xa soorie mu noma e yaxuie ra?

E mu noma barima Alatala nan e rabirafe.

¹⁶ Soori wuyaxie bara bira.

E bara gbilen a fala ra,
<Won xa gbilen won xonyi,
won ma mixie na dennaxe,
alako won xa won makuya gere jaaxi ra.>

¹⁷ Menni e fama ne a falade,
<Misira mange senbe mu na,
a woyenma ne tun, kono a mu fata gere sode.>»

¹⁸ «Mange Alatala xa masenyi nan ya,
N jipe.

Naxan senbe gbo alo Taboro geya,
naxan senbe gbo alo Karemele geya baa seeti ma,

a na fafe.

¹⁹ Misirakae, wo xa kote yailan sigafe ra konyiya kui.

Nofi findima ne gbaloe yire ra,
a ganma ne, a xa mixi yo mu kisima.

²⁰ Misira maniya ninge tofanyi ra,
kono tugitugi naaxi na fafe kelife koola ma a xili ma.

²¹ Misira xa soori xonee,
naxee gere soma kobiri xa fe ra,
e fan gbilenma ne Misira foxo ra e siga e gi ra.

Na gbaloe gbo e be,
e mu noma na jaxankate ra.

²² Misira a gima ne alo boximase a yaxuie ya ra,

naxee fama senbe ra,
alo beera kanyi naxee fama wondi segede.

²³ Alatala xa masenyi nan ya:

E fama ne na wondi segede, hali a senbe gbo.

E noma ne na ra barima e wuya alo tugumie.

²⁴ Misira bara yaagi,
e bara lu jamanɛ sagoe naxan na koola ma.»

²⁵ Isirayila Mange Alatala bara a masen,
«N fama ne Amon Tebeseka paxankatade.
N fama ne Misira mange,
a xa alae nun a xa kuntigie halakide.

N mixi birin tɔɔroma ne naxee xaxili tixi
Misira mange ra.

²⁶ N nee luma ne e yaxuie sagoe,
naxee wama e faxafe,
alo Babilon mange Nebukadansari nun a
xa mixie.

Na dangi xanbi, mixi man sabatima ne
Misira bɔxi ma.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

²⁷ «I tan, n ma konyi Yaxuba, i naxa gaaxu.
Isirayila, i naxa serɛn,
barima n i rakisima ne jamanɛ makuye
ma.

N i bɔnsɔɛ raminima ne e xa konyiya kui.
Yaxuba bɔnsɔɛ gbilenma ne,
e fa lu bɔnpesa kui e yaxuie xanbi.

²⁸ Alatala xa masenyi nan ya:
I tan, n ma konyi Yaxuba, i naxa gaaxu,
barima n si birin sontoma ne n wo
rayensen ye dennaxe.

Kɔnɔ n mu i tan sontoma.
N i paxankatama a seriye ki nan gbansan
ma,

barima n mu noma nondi kiiti lude na.»

47

Masenyi Filisitakae be

¹ Alatala bara yi masenyi ti Annabi Yeremi
be

Filisitakae xa fe ra beenu Misira mange xa
Gasa gere.

² «Alatala xa masenyi nan ya:
Mixi fama ne kelife koola ma
naxee luxi alo ye xungbe xure kui,
naxan banbaranma, a fa taae kana.
Taakae birin e wa xui raminima ne.

³ Soe nun sɔɔri ragisee xui na taa li,
babae mu e xa die malima,
senbɛmae mu senbetaree malima.

⁴ Filisitakae gbaloe loxɔɛ bara a li.
Tire nun Sidon mu Filisitakae xa mali
sɔtoma sɔnɔn,
barima Alatala bara e sonto a nun Kafa-
torokae.

⁵ Gasa bara kana, Asikalon bara a sabari.»

«Mixi naxee luxi fili ma,
wo wo yete maxabama sunnunyi kui han
mun temui?»

⁶ Wo a falama, «Alatala xa santidegema
walima han mun temui?

A raso a tee kui, i bɔɔɛ magoro!»

⁷ N xa a fala wo be, a santidegema mal-
abuma di?

Alatala nan a yamarixi,
a xa siga han Asikalon baa de ra.

A xa wali nan na ki.»

48

Masenyi Mowabakae be

¹ Isirayila Mange Alatala xa masenyi nan
ya:

«Naxankate na Nebo be, na taa bara kana.
Yaagi na Kiriyatayimi be, na taa bara suxu,
a xa yire makantaxi bara findi gbaloe
magaaxuxi ra.

² Matɔxɔɛ mu na Mowaba be sɔnɔn.

Xesibonkae luma sunnunyi nan kui.

Ndee naxe, «Won xa a rajon dunija mixie
tagi.»

Wo tan xaxilitaree, wo fan ma fe jɔnma
ne,
santidegema na wo foɔɔ ra.

³ Xoronayimi gbelegelema ne,

a birin bara bira, a birin bara kana.

⁴ Mowaba bara kana, a xa die e wa xui
raminima.

⁵ E tema ne Luxiti geya fari wa ra.

Wa xui mema ne Xoronayimi kira xon
gbaloe xa fe ra.

⁶ Wo wo gi, wo xa wo nii ratanga,
wo xa wo noɔxun wula i.

⁷ Wo tan naxee wo xaxili tixi wo xa naafuli
ra,

wo fan suxuma ne.

Kemosi soma ne konyiya kui,

a nun a xa serexedubee nun a xa kuntigie.

⁸ Taa yo taa fama ne kanade, keren mu
kisima.

E xa daaxae fan kanama ne Alatala xa
yaamari saabui ra.

⁹ Mowaba xa a gi alo xoni naxan jɛrɛma
koore ma.

A xa taae fama ne kanade, mixi yo mu
luma naa.

¹⁰ Danke na mixi be naxan mu Alatala xa
wali rabama.

Danke na mixi be naxan mu a xa san-
tidegema rawalima.»

¹¹ «Kabi a dimedi temui, Mowaba bara lu
bɔnpesa kui,

mixi yo mu a tɔɔɔ,

mixi yo mu a rasoxi konyiya kui.

Kabi temui xonnakuye a naxa lu a yete ra.

¹² Alatala xa masenyi nan ya:

Kɔnɔ loxɔɛ na fafe, mixie a tɔɔroma ne, e
a xun nakana.

¹³ Mowaba yaagima ne Kemosi xon ma,
alo Isirayila yaagixi Beteli xon ma ki naxe.
Singe Isirayila xaxili nu tixi Beteli ra.

14 Wo noma a falade di,
 <Gbangbalanyi nan muxu ra,
 soori gali na muxu yi ra?>
 15 Mowaba bara kana, a xa taee na ganfe,
 a xa segetalae bara faxa.
 Mange xa masenyi nan na ki,
 naxan findixi Mange Alatala ra.»

16 «Mowaba xa gbaloe na fafe,
 a gbe mu luxi a xa tooo a jaaxi ra.
 17 Mowaba doxoobooree, wo yo a ma.
 Wo tan naxee a kolon, wo xa maxorinyi ti,
 <Munse a niyaxi Mowaba xa mangeya
 magaaxuxi xa kana?>
 18 Dibon, wo wo magoro, wo xa lu boxi ma,
 barima naxan Mowaba kana,
 a fama ne wo xa yire makantaxie fan foxo
 ra.
 19 Arowerikae, wo mame ti kira de ra,
 wo xa gi mixi maxorin, <Munse niyaxi?>
 20 Mowaba bara yaagi a jaaxi ra.
 Wo xa gbelegbele,
 wo xa a fala Arinon xure de ra,
 a Mowaba bara kana.»

21 «Kiiti bara pamane li naxan na Xolon,
 Yaseri, Mefaati,
 22 Dibon, Nebo, Beti Dibilatayima,
 23 Kiriayatayimi, Beti Gamulu, Beti Meyoni,
 24 Keriyyoti, Bosara, nun Mowaba taa birin,
 naxee makore, naxee makuya.
 25 Mowaba senbe bara kana, Mowaba bara
 bira.
 Alatala xa masenyi nan na ki.»

26 «Mowaba bara a yete igbo Alatala ma.
 Na nan na ki fo a xa bira
 alo mixi siisixi naxan na boxunfe.
 A xa lu na yaagi kui.
 27 Wo mu yoxi xe Isirayila ma?
 Wo bara a to mupre ti ra?
 Munfe ra wo yoma a ma?
 28 Mowabakae, wo xa wo gi,
 kelife wo xa taee kui sigafe ra geyae fari.
 Wo xa lu alo ganbe naxan a tee sama geme
 longori ra.
 29 Muxu bara Mowaba xa yete igboja
 kolon.
 A boje gbo, a laxi a yete ra,
 a mu wama marasi xon, a sondonyi mu
 fan.
 30 Alatala xa masenyi nan na ki.»

«N a xa yete igboja kolon,
 konoo a mu findima a ra.
 A xa woyen xungbe mu kamalima.
 31 Na nan a ra Mowaba mu rafanxi n ma.
 N mu noma woyen fanyi falade a xa fe ra,
 n ma woyenyi xorocho Kire Xaresetikae xa
 fe ra.
 32 N bara kinikini sansi bilie ma naxee na
 Sibima,

sigafe Yaaseri ma.
 Wo xa sansie bara Yaaseri baa li, e bara
 dangi na ra,
 konoo mixi ndee bara na birin kana.
 Wo mu na weni bogi toma sonon.
 33 Nelexinyi nun seewe mu luma wo xa
 daaxae sonon.
 Seewe bara jon Mowaba boxi ma.
 Weni mu yailanma nelexinyi ra sonon.
 Gere sonxoe gbansan nan luma naa.
 34 Xesibon xa sonxoe Eleyale lima ne,
 Yahasikae na me.
 Kelife Sowari ma, sa doxo Xoronayimi ra
 han Egelati Selisiya, e birin
 na wa xui mema ne, barima Nimirin xa
 xuree bara xori.
 35 Alatala xa masenyi nan ya:
 N wama Mowaba raponfe ne
 a nun mixi naxan birin tema kuyee batude
 yire itexie fari.
 36 N boje tooo na ne Mowaba be,
 n boje tooo Kiriya Xaresetikae be,
 barima e harige bara kana.
 37 E bara e xunyi bi, e bara e de xabe
 maxaba,
 e bara e fate yati maxaba,
 e bara sunnun donma ragoro e ma sun-
 nunyi kui.
 38 Mowaba banxi birin bara findi jon yire
 ra,
 barima n bara e kana alo feje fori.
 Alatala xa masenyi nan na ki.
 39 Wo xa wo xui ite, Mowaba bara gaaxu,
 e bara lu yaagi kui, e doxooboore birin bara
 yo e ma.»

40 Alatala bara a masen,
 «A jereama ne koore ma alo sege, a fa goro
 Mowaba xun ma.
 41 Keriyyoti bara suxu,
 a xa yire makantaxie bara kana.
 Mowaba senbema boje bara lu
 alo gine naxan na di barife.
 42 Mowaba kanama ne, a mu findima si ra
 sonon,
 barima a bara a yete igbo Alatala ma.
 43 Gaaxui luma ne Mowaba be,
 a bira yili kui, a suxu gantanyi ra.
 Alatala xa masenyi nan na ki.»

44 «Naxan a gima gaaxui ra, a birama ne
 yili kui.
 Naxan nate yili ra, a suxuma ne gantanyi
 ra,
 barima Mowaba jaxankata waxati bara a
 li.
 45 Gi mixie tima ne Xesibon fari, barima e
 senbe bara jon.
 Te bara so Xesibon, a Mowabaka mixi
 jaaxie xun nakanama ne.
 46 Gbaloe na Mowaba be.
 Kemosikae bara loe,

e xa die bara siga konyiya kui.

⁴⁷ Κονο n Mowabakae ragbilenma ne waxati rajonyi.

N bara na nate tongo Mowaba xa fe ra.
Alatala xa masenyi nan na ki.»

49

Masenyi Amonikae, Edonkae,

Damasikae, Kedarikae, nun Elamakae
be

¹ Alatala bara a masen Amonikae xa fe ra:
«Di mu na Isirayilakae be?
Ke tongomae mu na e be?
Munfe ra Amoni mange Gadi boxi sotoxi,
a xa mixie fa lu na taa kui?»

² Alatala xa masenyi nan ya:
«Loxoe fama a lide,
n fama ne Raaba gerede Amoni boxi ma.
A findima gbaloe yire nan na,
taa naxee na a rabilinyi e birin gan.
Na waxati Isirayila man boxi masotoma ne
naxan nu bara ba a yi ra.

³ Xesibon, wo xa wa Ayi be naxan bara
kana.

Raabakae, wo xa wa, wo xa sunnun donma
ragoro wo ma,
jon fe bara a li.

Wo xa wo gi tete fari,
barima wo xa mange bara xanin konyiya
kui, a nun serexedubee nun
kuntigie.

⁴ Munfe ra wo xaxili tixi wo xa laakoe wali
ra?

Munfe ra wo laxi wo yete xa naafuli ra,
matandilae?

Wo a falama, «Nde noma won na?»
Kono wo senbe fama ne kanade.

⁵ Mange Alatala xa masenyi nan ya:
N fama ne wo magaaxude
a nun wo rabilinyi.

Wo birin xaninma ne, mixi keren mu
kisima.

⁶ Na dangi xanbi, n man Amonikae xun
nakelima ne.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁷ Masenyi nan ya Edonkae be:
Mange Alatala bara a masen,
«Lonni mu na Teman sonon?
Marasi bara jon a xa die ya ma?
Fahaamui bara kana?

⁸ Wo wo gi, wo xa wo kobe raso.
Dedankae, wo xa wo noxun geyae fari,
barima n fama ne Esayu xa gbaloe ra.
A paxankata waxati bara a li.

⁹ Naxee fama wo xa bogise bade, e mu sese
luma naa.

Naxee fama wo mupade,
e se birin kanama ne alo e wama a xon ma
ki naxe.

¹⁰ N fama ne se birin bade Esayu yi ra.

A mu noma a noxunde, barima n na yire
birin kolon.

A bonsoe, a ngaxakerenyie, nun a
doxobooree,

e birin xun nakanama ne, e birin loe.

¹¹ Wo xa kiridie lu na, n tan nan fama e
balode.

Wo xa kaaje ginde xa e xaxili ti n tan nan
na.

¹² Alatala bara a masen:

Hali naxan mu fe jaaxi rabaxi, a fama ne
tooroode.

Wo tan naxee fe jaaxi rabaxi, a mu lanma
xe wo fan xa tooro?

Wo tooroma ne.»

¹³ Alatala xa masenyi nan ya:

«N bara n kali n yete ra,
Bosara kanama ne, a yaagi soto.
Bosara nun a rabilinyi danke nan sotoma,
naa fa findi gbaloe yire ra.»

¹⁴ Alatala bara xibaaru fi n ma,
a bara xerae xee si birin ma:
«Wo xa fa, wo xa wo malan,
wo xa gere ti.»

¹⁵ A naxe Edonkae be, «N bara wo xurun
sie ya ma,

wo bara yaagi soto adamadie tagi.

¹⁶ Wo xa yete igbona, wo xa bojete bara
wo yanfa.

Wo tan naxee sabatixi geyae fari,
wo tan naxee xa banxie na yire itexi alo
sege tee,

n wo rabirama ne.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹⁷ «Edon findima ne gbaloe yire ra.

Dangi mixie de ixarama ne,
e kaaba na paxankate tofe ra.

¹⁸ Alatala bara a masen wo be,
wo xun nakanama ne

alo Sodoma nun Gomora xun nakanaxi ki
naxe.

Mixi yo mu luma naa sonon.

¹⁹ N luma ne alo yete naxan kelima Yu-
ruden xure fe ma,

a siga sube fende yire gbete.

N Edon kerima ne a xonyi, n fa mange
sugandixi ti naa.

Nde maniya n na? Nde n nasima?

²⁰ Na kui wo xa a rame

a Alatala nate naxan tongoxi Edon nun
Temankae xili ma.

A e xaninma ne alo xurusee, a fa e xonyi
kana.

²¹ Dunipa birin fama ne e xa bire kolonde,
na xibaarui rayensen ye han Xulunyumi
baa yire.

²² Na loxoe e yaxuie maniyama sege nan
na

naxan j̄erema koore ma e matofe ra,
e fa dusu Bosara xun na.
Na l̄ox̄œ Edon senbema luma n̄e
alo gine naxee na di barife.»

23 Masenyi, naxan masenxi Damasi b̄e, na
nan ya:

«Xamata nun Arapadi bara yaagi,
barima e bara xibaaru jaaxi m̄e.
E b̄ɔ̄ɛ bara ramaxa alo m̄ɔ̄ɔ̄nyi naxan na
baa ma,
naxan mu n̄oma a raxarade.

24 Damasi senbe bara j̄ɔ̄n, a wama a gife
gaaxui kui.

K̄ɔ̄nt̄ɔ̄fili nun t̄ɔ̄ɔ̄re bara a suxu alo gine
naxan na di barife.

25 Na taa tofanyi n nu j̄el̄exinxi naxan na,
na bara findi taa rab̄ɛpinxi ra?

26 Na l̄ox̄œ, naa fonikee birama n̄e taa kui,
naa s̄ɔ̄ɔ̄rie fan dundu.

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

27 N t̄e sama n̄e Damasi t̄ɛt̄e ma,
Ben Hadada xa yire makantaxi gan.»

28 Masenyi nan ya Kedari nun Xasori xa
manḡeya xa fe ra,
Babilon manḡe Nebukadansari naxan
gerexi:

Alatala bara a masen,
«Wo keli, wo xa Kedari gere.
Wo xa j̄amān̄e kana naxan na fuge ra.

29 Wo xa e xa kiri banxie, e xa xurusee,
e xa kote birin, nun e xa j̄ɔ̄x̄ɔ̄m̄e suxu.

Wo xa a fala e b̄e,
«Fe x̄ɔ̄ɔ̄x̄œ na wo life yire birin.»

30 Alatala xa masenyi nan ya:

Xasorikae, wo xa wo gi,
wo xa yili ge wo wo n̄oxunma dennaxe,
barima Babilon manḡe Nebukadansari
bara nat̄e tongo wo xa fe ra,
a bara a janige a xa wo gere.»

31 Alatala bara a masen,
«Wo keli, wo xa si nde gere naxan b̄ɔ̄ɛ
saxi.

A xa naad̄e mu balanxi, a yiree mu
makantaxi.

A na a kerenyi nan ma.

32 Wo fama n̄e e xa j̄ɔ̄x̄ɔ̄m̄e nun e xa
xuruse wuyaxie s̄ɔ̄t̄ode.

Yi mixi naxee e d̄e xabe s̄ɛti bima,
n e ral̄ema n̄e foye kui, e xa t̄ɔ̄ɔ̄ɔ̄ yire
birin.

33 Xasori findima n̄e wulai bare yire ra,
gbaloe na dennaxe.

Mixi yo mu sabatima m̄enni s̄ɔ̄n̄ɔ̄n.»

34 Alatala nan yi masenyi tixi Annabi
Yeremi b̄e Elama xa fe ra
Yudaya manḡe Sedekiya xa manḡeya f̄ɔ̄l̄e
temui:

35 Mange Alatala bara a masen,

«N Elama xa xali kanama n̄e, naxan findixi
a senb̄e ra.

36 N gere tima n̄e a b̄e yire birin,
n xa a ral̄œ foye kui.

Na gere dangi xanbi, si birin fama n̄e gi
mixi nde s̄ɔ̄t̄ode kelife Edon.

37 N fama n̄e Elamakae raser̄ende e yaxuie
ya ra
naxee wama e faxafe.

N e j̄axankatama n̄e n ma x̄ɔ̄n̄e kui,
n ma santidegema fa e birin s̄ɔ̄nt̄ode.

Alatala xa masenyi nan na ki.

38 N ma kibanyi luma n̄e Elama,
n e xa manḡe nun e xa kuntigie faxa.

Alatala xa masenyi nan na ki.

39 K̄ɔ̄n̄ɔ̄ waxati d̄ɔ̄n̄x̄œ ra,
n man Edonkae ragbilenma n̄e kelife
konyiya kui.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

50

Masenyi Babilon b̄e

1 Alatala xa masenyi a naxan fixi Annabi
Yeremi ma Babilonkae xa fe ra,
naxee na Kalidi b̄oxi ma.

2 «Wo xa a fala si birin b̄e, wo xa e rakolon
a ra,

wo xa t̄ɔ̄nxuma ti na xa fe ra, wo naxa a
n̄oxun.

Wo xa a fala, «Babilon bara suxu,
a xa ala kuye Beli nun Merodaki bara
yaagi, e bara gaaxu,

3 barima si nde kelife k̄ɔ̄ɔ̄la ma, na tefe e
xili ma.

Si nan a ra naxan findixi gbaloe raba ra,
mixi yo, sube yo, sese mu luxi s̄ɔ̄n̄ɔ̄n, e
birin bara e gi.»

4 Alatala xa masenyi nan ya:

«Na waxati Isirayilakae nun Yudayakae
gbilenma n̄e.

E fama n̄e wa ra, e e Marigi Alatala fen.

5 E max̄ɔ̄rinyi tima n̄e Siyon xa fe ra,
e e xunti naa ra.

«Won x̄ɛ, won xa saate xiri won nun
Alatala tagi,

saate naxan mu n̄ɛɛmuma won na s̄ɔ̄n̄ɔ̄n.»

6 N ma j̄ama nu luxi n̄e alo xuruse l̄ɔ̄x̄ie.
E kantamae bara e ral̄œ geyae fari.

E nu te, e nu goro, e mu a kolon e na d̄ɛd̄e.

7 Naxee na e to, e e t̄ɔ̄ɔ̄ɔ̄.

E yaxuie bara a fala, «Muxu f̄oxi mu a ra.
E yi s̄ɔ̄t̄oxi n̄e barima e bara yunubi raba
Alatala ra,

naxan nu bara t̄inxinyi masen e b̄e,
e babae xaxili nu tixi naxan na.»

Alatala xa masenyi Isirayilakae b̄e

8 «Wo wo gi, wo xa mini Babilon,

wo mini Kalidi b̄oxi ra.
Wo xa lu alo sikote naxan tixi xurusee ya
ra.

9 N tan yati sie rakelima ne Babilon xili ma,
kelife koala ma.

E fama ne gere xoxoxe tide e be.

E xa tanbee senbe gbo, e xa gere
sooneyama ne.

10 Kalidi boxi fama ne kanade,
e yaxuie fa e waxonse tongode.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

Alatala xa masenyi Babilon be

11 «Iyo, wo xa seewa, wo xa jalexin,
wo tan naxee bara n ke xun nakana.

Iyo, wo xa tungan alo ningee,
wo xa wo xui ramini alo soee.

12 Wo nga bara yaagi,
naxan wo barixi a bara lu yaagi kui.

A bara findi si donxoe ra,
a xa boxi bara findi gbengberenyi ra, yire
maxaraxi ra.

13 Alatala bara xono a ma,
a xa boxi mu rasabatima sonon.

A bara findi gbaloe yire ra.

Mixi naxan ne dangima naa,
na kanyi de ixarama ne,

e kaaba na gbaloe ma.»

Alatala xa masenyi Babilon yaxuie be

14 «Wo xa ti Babilon ya ra gere ki ma.

Xali kanyie, wo xa tanbee woli e ma.

Wo xa gere ti senbe ra,
barima a bara yunubi raba Alatala ra.

15 Wo xa xoxoxe rate a ma.

A wama a yete nan fife wo ma, a xa banxie
bara kana,

a xa tete bara bira Alatala gbexoxoe saabui
ra.

Wo fan xa wo gbexoxo.

Wo xa a raba a ra alo a a rabaxi wo ra ki
naxe.

16 Wo xa xee sae nun xee xabamae faxa
Babilon.

Santidegema xa a niya e birin xa e gi e
xonyi ma.

17 Isirayila luxi ne alo xuruse loxi,
yete bara naxee keru.

Asiri mange nan singe a tooro,
Babilon mange fan fa a halaki a donxoe
ra.»

18 Na nan a ra Isirayila Marigi Alatala a
masenxi,

«N Babilon mange nun a xa nama
naxankatama ne

alo n a rabaxi Asiriya mange ra ki naxe.

19 N Isirayila ragbilenma ne a xonyi,
a xa goore man xa lu Karemele nun Basan,
a xa wasa fe fanyi ra Eframi nun Galadi
geyae fari.

20 Alatala xa masenyi nan ya:

Na waxati n dijema ne Isirayila xa
yunubie ma,

n dije Yudaya xa yunubie fan ma,

barima n bara mixi donxoe xa yunubie
xafari.»

Alatala xa masenyi Babilon yaxuie be

21 «Wo te Meratayimi boxi ma Pekodikae
xili ma.

Wo xa e raton, wo xa n ma yaamari birin
nakamali.

22 Gere sonxoe na e xa boxi ma, gbaloe na
a ra.

23 Babilon senbema bara kana,
naxan nu luxi alo derema dunija birin kui.
Yakosi a bara findi gbaloe yire ra.

24 N bara Babilon suxu gantanyi ra a mu
naxan toxi.

N bara i to, n bara i masoto barima Ala
matandi nan nu i ra.

25 Alatala nan gere soxi Babilon a xa xone
kui.

Mange Alatala na walife Kalidi boxi ma.

26 Dunija birin xa fa Babilon,
wo xa e xa banxie rabi e sansi bogie
ragatama dennaxe.

Na birin xa raton, sese naxa lu.

27 Wo xa e xa tuurae birin kon naxaba
xuruse kon naxabama dennaxe.

Naxankate na e be, e xa kiiti waxati bara
a li.

28 Mixi naxee kelixi Babilon konyiya kui,
e na masenyi tife Siyon,

«Muxu Marigi Alatala bara a gbexoxo,
a bara a xa horomolingira gbexoxo.»

29 Xali kanyie xa fa Babilon xili ma,
naxee fata tanbe wolide.

Wo xa Babilon nabilin, mixi yo naxa mini.
Wo xa a xa kewali sare ragbilen a ma,
wo xa a raba a ra alo a rabaxi mixi gbete
ra ki naxe.

A bara a yete igbo Alatala ma, Isirayila
seniyentoe.

30 Na nan a ra a xa fonikee fama birade taa
kui,

a xa soorie dundu na temui.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

Alatala xa masenyi Babilon be

31 «I tan yete igboe,

n xa i naxankata.

I xa kiiti loxoe bara a li.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

Alatala xa masenyi

32 «Na yete igboe birama ne, mixi yo mu a
rakelima.

N a xa taae ganma ne, n a rabilinyi birin
kana.

33 Mange Alatala bara a masen,
Isirayilakae nun Yudayakae na naxankate
kui.

Mixi naxee e rasoxi konyiya kui e tondima
ne e rabepinde.

34 Kono e xunsarama senbe gbo, a xili
Mange Alatala.

A e xun mafalama ne alako e xa bopesa
soto,

Babilonkae xun xa rakana.

³⁵ Santidegema xa Kalidikae faxes, a xa Babilonkae, e xa kuntigie, nun e xa karamoxoe sonto.

³⁶ Santidegema xa e xa namijonme wule falee faxes.

Xaxilitaree nan e ra.

Santidegema xa e xa soorie faxes.

E xa lu gaaxui kui.

³⁷ Santidegema xa e xa soee faxes, a xa e xa soori ragisee kana.

Santidegema xa e xa soori saraxie faxes.

E xa lu alo ginnee.

Santidegema xa e xa naafuli kana, e xa xanin.

³⁸ E xa xuree xa xori.

Kuye boxi na a ra.

Kuyee nan mixi madaxuma.

³⁹ Na nan a ra wulai subee luma naa, wulai baree, baratee, nun xoni jaaxie.

Mixi yo mu sabatima naa sonon.

⁴⁰ A luma ne alo Sodoma nun Gomora Ala naxan kana.

Mixi mu toma naa, adamadi yo mu sabatima naa.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁴¹ «Nama na fafe kelife koola ma.

Si senbema na a ra, naxan xa manglee na dunija yire birin.

⁴² Xali nun tanbe na e yi ra.

E jaaxu, e mu kinikini kolon.

E xui gbo alo mornoni xui.

E jereema soe nan fari, e fata gere ra.

E na fafe Babilon nan foxo ra.

⁴³ Babilon mangle to na me, a senbe naxa kana, a boje naxa gaaxu, alo gine naxan na di barife.

⁴⁴ N luma ne alo yete naxan kelima Yuruden xure fe ma,

a siga sube fende yire gbete.

N Babilon kerima ne a xonyi, n fa mangle sugandixi ti a xun.

Nde maniya n na? Nde n nasima?

Nde noma n natondide?

⁴⁵ Na kui wo xa wo tuli mati Alatala xa nate ra,

a naxan tongoxi Babilon xili ma,

a naxan janigexi Kalidi xa boxi xa fe ra.

A e xaninma ne alo xurusee, a fa e xonyi kana.

⁴⁶ Dunija na a kolon a Babilon bara suxu, e serenma ne, e fa lu gaaxui kui.»

e a harige birin ba a yi ra, e ti a kanke a yire birin.

³ Xali woli xa a kanke makantase tongo. A naxa kinikini Babilon segetalae ma, a xa e sonto.

⁴ Kalidika faxaxie toma ne e xa boxi ma yire birin,

e rabiraxi kirae ma, e soxoxi a jaaxi ra.»

⁵ «Mange Alatala mu Isirayila nun Yudaya raboloma,

hali e xa yunubie to bara gbo e ma e xonyi Isirayila seniyentoe ya xori.

⁶ Wo xa keli Babilon boxi ma.

Kankan xa a yete rakisi,

barima Alatala fama ne a gbe joxode, a e sare ragbilen e ma.

⁷ Singe, Alatala nan nu findixi saabui ra Babilon be,

dunija birin xa paxankata,

e xa madaxu alo siisilae.

⁸ Kono yakosi a gbe mu luxi a xa bira, a xun xa rakana.

Wo xa a kunfa ba,

wo xa kata seri sotode a be alako a xa yalan.»

Isirayilakae xa masenyi

⁹ «Won bara kata Babilon rayalande,

kono a mu sooneyaxi.

Won xa a lu naa, won xa siga won xonyi, barima a xa yunubie bara gbo ye.

¹⁰ Alatala bara won nakisi tinxinyi ra.

Won xa won Marigi Alatala xa kaabanakoe dentege Siyon.

¹¹ Tanbee yailan, xali sase rafe.

Alatala bara a niya Mede mangle boje xa te,

a xa Babilon paxankata a Marigi be.

Alatala gberjoxoe nan na ki a xa horomobanxi xa fe ra.

¹² Wo xa tonxuma rate Babilon xa tete xili ma,

wo xa soorie xa wuya, e xa e yete yailan gere xili ma.

Alatala fama ne a sago rabade,

a a xa nate rakamali Babilonkae xili ma.»

Namijonme xa masenyi

¹³ Wo tan Babilonka naafuli kanyi naxee sabatixi xure de ra,

wo jon waxati bara a li.

¹⁴ Mange Alatala bara a kali a yete xili ra,

«N fama ne soorie ra wo xili ma,

e wuya alo tugumi gali, e fa sonxoe belebele rate.»

¹⁵ Alatala dunija daaxi a senbe nan na,

a xare sa a xa lonni ra,

a koore itala a xa fe kolonyi ra.

¹⁶ A na galanyi rabula, tune ye kelima ne koore ma,

nuxui te boxi xun ma.

A seyamakonyi raminima tune,

51

Babilon rajonnyi

Alatala xa masenyi

¹ Alatala bara a masen,

«N turunnaade xeeema ne Babilon xili ma, turunnaade naxan findixi a yaxuie ra.

E fama ne a rayensende foye kui,

a foye ramini a kelide.

¹⁷ Adamadi findixi xaxilitare nan na naxan mu fahaamui soto,

xεema xabui yaagi soto ma ne a xa kuyee saabui ra,

naxee findixi kuye wule jengitaree ra.

¹⁸ Se fufafu nan na e ra, lonnila yoma naxan ma.

E fama ne jonde e xa kiiti waxati.

¹⁹ Annabi Yaxuba Marigi tan mu na ki xe, barima Daali mange na a ra naxan xili Alatala Senbema,

naxan a xa jama daa a yete be.

Alatala xa masenyi Isirayila be

²⁰ «I tan findixi n ma geresose nan na,

n sie rayensenma naxan na, n mangeya xun nakanama naxan saabui ra,

²¹ n soe nun a ragima xa fe danma naxan na,

n soori ragise kanama naxan saabui ra,

²² n xeme nun gine sontoma naxan na, n segetala nun ginemedi faxama naxan saabui ra,

²³ n xurusee nun a demadonyie rayensenma naxan na,

n xe sae nun e xa ninge rayensenma naxan saabui ra,

n mange nun kuntigie rayensenma naxan na.

²⁴ N sare ragbilenma ne Babilon boxi nun Babilonkae ma,

e xa fe jaaaxie xa fe ra e naxan nabaxi Siyon na.

Alatala xa masenyi nan na ki.

²⁵ N tixi i kanke, i tan mangeya xungbe naxan dunija xun nakana.

Alatala xa masenyi nan na ki.

N na n xonye italama ne i xili ma,

n i radin tentenyi ra,

n i findi geya ra naxan kui igeli.

²⁶ Tide yo mu luma i ma sonon, sese mu tima i xonyi.

I mu findima a ra abadan.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

²⁷ «Wo xa tonxuma rate dunija ma.

Wo xa gere sara xui ramini sie tagi.

Wo xa keli, gere xa ti Babilon xili ma.

Mangeya birin xa fa kelife Ararati, Mini, nun Asikenasi.

Soori mange xa sugandi wo ya ma,

wo xa soe xa wuya alo tugumi gali.

²⁸ Sie xa fa gere xili ma,

Mede xa manglee nun a xa kuntigie,

a nun e yamarima jamanee naxee ma.

²⁹ Babilon boxi serenma ne toore kui,

barima Alatala xa natee mu kanama.

Na boxi fama ne xun nakanade,

mixi yo mu sabatima menni sonon.

³⁰ Babilon xa soorie mu gere tima sonon,

e luma e xa yire kantaxie nan kui tun.

E senbe bara jon, e fa luxi ne alo ginnee.

E xa banxie birin ganxi, e xa tete naade kanaxi.

³¹ Xεerae lu ra ne fa ra mange xonyi,

e a fala a be a yaxuie bara dennaxe suxu.

³² E bara xure igiridee suxu,

e bara te so xee ra,

Babilon soorie bara lu gaaxui kui.

³³ N tan Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya,

Babilon taa luxi ne alo lonyi sansi xori boronma dennaxe.

A xa xe xaba temui na fafe.»

Isirayilakae xa masenyi

³⁴ «Babilon Mange Nebukadansari bara won tooro,

a bara won xaxili ifu,

a bara won lu alo beki igeli.

A luxi ne alo sube magaaxuxi naxan bara won don,

naxan luga won na, a won boxun.

³⁵ A fe jaaaxi naxan nabaxi won tan Siy-onkae ra,

na xa gbilen Babilon ma.

A nii naxee baxi Darisalamu,

na sare xa gbilen Babilonkae ma.»

Alatala xa masenyi

³⁶ Na kui Alatala naxe,

«Wo xa a mato, n fama ne wo xun mafalade,

n fa wo gbe joxode.

N Babilon baa xorima ne, n a xa dulonyie xarama ne.

³⁷ Babilon findima ne yire kanaxi ra wulai baree luma dennaxe.

Mixie mu tinma lude na yire magaaxuxi.

³⁸ A xa jama xaaxexi alo yetee,

e e xui raminima alo yete yore,

³⁹ konon e na keli, n e findima siisilae nan na,

naxee yelega han, konon e na xi, e mu xunuma sonon.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁴⁰ «N e ragoroma ne alo yexee naxee kon naxabama,

alo yexee nun si kontonyie.

⁴¹ Babilon xungbe, dunija birin naxan matoxoma,

na biraxi di?

Munse a niyaxi a xa findi gbaloe ra sie tagi?

⁴² Baa fama ne a makotode, moronyie din a ra.

⁴³ A xa taee bepinma ne, e findi gbengberenyi ra,

mixi mu sabatima dennaxe.

Hali biyaasilae mu luma naa.

⁴⁴ N e xa kuye Beli jaxankatama ne,

n fa a niya a xa mixie bepin a naxee soto.

Mixie mu kelima jamanee ma fafe a batude sonon.

Babilon xa tete birama ne kerenyi ra.»

45 «N ma jama, wo xa keli naa.
Wo xa wo gi, barima Alatala xa xone
bulama menni ne.

46 Limaniya naxa ba wo yi ra,
wo naxa gaaxu woyenyi ra naxee fama
mede naa.

Woyenyi luma fala ra ne senbema^e xa fe
ra nun gere xa fe ra.

47 Waxati fama a lide n Babilon xa kuyee
jaxankatama temui naxe.

A xa boxi birin luma yaagi kui na temui
ne,

a xa mixie fa sontode.

48 Na kui koo^re nun boxi fama ne
pelexinde a xa bire xa fe ra,
a yaxuie sago ma, yaxui naxee kelixi koola
ma.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

Namijonme xa masenyi

49 «Babilon xa bira Isirayilaka mixi faxaxie
xa fe ra,

alo mixi gbege faxaxi dunija ma ki naxe
Babilon belexe foxi ra.

50 Wo tan naxee bara wo yete ratanga
santidegema ma,

wo naxa dugundi, wo xa siga.

Hali wo na yire makuye,

wo xa ratu Alatala ma, wo joxo xa sa
Darisalamu xon.»

Isirayila xa masenyi

51 «Won bara yaagi soto, won bara konbi,
won mu noma won xun nakelide sonon,
barima si gbete bara so yire seni^yenxie
kui Alatala xa horomobanxi yire.»

Alatala xa masenyi

52 Alatala xa masenyi nan ya,

«N na ge Babilon xa kuyee jaxankatade,
a xa jama luma wa ra ne boxi birin ma.

53 Hali Babilon xa fe fama sooneyade nu,
a xa xunnakeli soto,

n fama ne a niyade a xa fe birin xa kana.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

54 «Xui xoxoxe minima Babilon boxi ma a
xa kanari nan xa fe ra.

55 Alatala fama ne Babilon xun nakanade,
a e xa sonxoxe dan.

E yaxuie dinma ne e ra alo baa moronyie,
e xui xaape a jaaxi ra.

56 Kanaritie birama ne Babilonkae foxo ra,
e e xa soorie suxu, e e xa xalie igira,
barima Alatala gbejoxoxe tima ne,
a e sare birin nagbilen e ma.

57 N e xa mangee, kuntigie, lonnilae nun
soorie findima siisilae nan na,

naxee luma xi ra abadan,

e mu xunuma fefe ma.

Mange xa masenyi nan na ki,
naxan xili Alatala Senbema.»

58 «Alatala xa masenyi nan ya,
Babilon xa tete xungbe birama ne,

a xa naade itexie gan,

a xa jama a yete ratagan fe fufafu ma,

a wali naxan nabaxi, na birin gan te ra.»

59 Annabi Yeremi to Yudaya mange
Sedekiya mati Babilon a xa mangeya je
naani nde ra, a naxa yi masenyi so Neriya
xa di Seraya yi ra, naxan findixi Maxaseya
xa mamadi ra.

60 A nu bara Babilon xa gbaloe xa fe birin
sebe keedi nde ma, a nu lanma e xa naxee
soto.

61 A naxa a fala Seraya be, «I na Babilon
boxi li, i xa yi masenyi birin xaran i xui
itexi ra.

62 Na temui, i xa a fala, «Alatala, i bara
a masen a yi yire birin fama ne kanade,
mixie nun xuruse mu toma be sonon, yi
boxi fa findi gbengberenyi ra.»

63 I na ge yi seb^eli xarande, i xa a xiri
geme nde ra, i fa na geme woli Efirati xure
xora.

64 Na temui i xa a fala, «Babilon fan
dulama na ki ne, a mu tema sonon gbaloe
xa fe ra Alatala naxan nagirixi a ma. A xa
jama xun mu rakelima sonon.»

Annabi Yeremi xa masenyi danxi be ne.

52

Darisalamu birafe

¹ Sedekiya mangeya soto a je moxonen
nun keren nan ma, a fa je fu nun keren
mangeya raba Darisalamu. A nga nu
findixi Yeremi xa di Xamutali naxan keli
Libina ma.

² Sedekiya naxa fe jaaxi raba a Marigi
Alatala ya xori alo Yehoyakimi nu bara a
raba ki naxe.

³ Darisalamu nun Yudaya nu bara fe
xoxoxe soto Alatala xa xone xa fe ra. A
raponyi Alatala naxa a gbilen e foxo ra.

Na temui Sedekiya naxa mange
Nebukadansari matandi.

⁴ Na kui a xa mangeya je solomanaani
nde, kike fu, xi fu nde ra, Babilon mange
Nebukadansari naxa fa a nun a xa soori
gali ra Darisalamu gere xili ma. E naxa
yonkin taa rabilinyi ra, e se nde ti alako e
xa no tede tete fari.

⁵ Taa naxa lu suxui kui han mange
Sedekiya xa mangeya je fu nun keren nde
ra.

⁶ Kike naani nde xi solomanaani nde ra,
kaame nu bara senbe soto taa kui, donse
yo mu nu na jama yi ra sonon.

⁷ Taa tete to kana, soorie naxa e gi naade
ra naxan na tete firinyie tagi, mange xa
malabude fe ma, e fa siga Araba filii ma.
Kalidikae nu yonkinxi taa rabilinyi.

⁸ Kalidikae to taa soorie to e gi ra, e naxa
bira e xa mange foxo ra, e fa a suxu Yeriko

filii ma. Mange xa soorie naxa e gi a xun ma, e yensen ye.

⁹ Kalidikae naxa mange suxu, e a xanin Babilon mange xon ma Ribila a makiitife ra.

¹⁰ E naxa Sedekiya xa die kon naxaba a ya xori, e fa a tan yae kana.

¹¹ Na dangi xanbi, Babilon mange naxa a xiri wure gbeeli yolonxonyi ra, a a xanin Babilon. Menni a naxa lu geeli kui han a faxesa temui naxe.

¹² Kike suuli nde xi fu nde ra, Nebukadansari xa mangeya je fu nun solomanaani nde Babilon xun ma, Nebusaradan Babilon mange xa soori xunyi naxa siga Darisalamu.

¹³ A naxa Alatala xa banxi, mange xa banxi, nun Darisalamu banxi xungbe birin gan.

¹⁴ Kalidikae xa soori naxee nu na a foxo ra, e naxa tete rabira naxan nu Darisalamu rabilinxi.

¹⁵ Nebusaradan, Babilon soori mange naxa Darisalamu pama donxoe xanin Babilon, abo setaree, walikae, nun mixi naxee e yete so Babilon mange yi ra.

¹⁶ Konso a naxa tin setare ndee tan xa lu naa, e xa nu boxi rawali, e nu weni bilie si.

¹⁷ Kalidikae naxa see tongo naxee yailanxi wure gbeeli ra, e e raxunu alako e xa na wure gbeeli xanin Babilon. Na kui, e naxa kinki firin, ye sase xungbe, nun a doxodee kana.

¹⁸ E naxa Alatala xa banxi tundee, pelie, finae, tonbilie, nun yirabase birin tongo, naxee nu yailanxi wure gbeeli ra.

¹⁹ A naxa yirabasee nun pootie fan birin tongo naxee nu yailanxi xema nun gbeti ra.

²⁰ Banxi kinki firinyie, ye sase xungbe naxan xili «baa,» a doxode fu nun firinyi naxee nu na a bun ma, e masolixi tuurae ra, Sulemani naxee yailan Alatala xa banxi be, na birin findixi wure gbeeli gbege nan na, naxan xasabi mu nu noma kolonde.

²¹ Na banxi kinki firinyie xa maiteya nu nongon ya fu nun solomasaxan lima, e rabilinyi nu nongon ya fu nun firin lima. Nee nu yailanxi wure gbeeli nan na naxan tilinyi suxui tagi lima, e kui igelixi.

²² Na kinki xunyi nu yailanxi wure gbeeli nan na, e masoli koobe bogi maniyee ra. Nee xa maiteya nu nongon ya suuli lima.

²³ Koobe bogi maniyee tongo solomanaani nun senni nu na tande mabiri, naani nu na banxi kui mabiri, naxee birin nalanxi lan keme ma.

²⁴ Babilon soori mange naxa serexedube kuntigi Seraya, serexedube firin nde Se-faniya, nun horomobanxi naade makante saxanyie xanin a xun ma.

²⁵ A naxa yi mixi xungbee fan xanin: soori mange, mange rasima solofere naxee toxi taa kui, kuntigi nde naxan nu soorie sugandima, nun na taakae mixi tongo senni.

²⁶ Babilon soori mange Nebusaradan naxa na mixi birin xanin Babilon mange xon ma Ribila.

²⁷ Babilon mange naxa e faxesa Ribila, Xamata boxi ma. Yudayakae tongoxi e xa boxi ma na ki ne.

²⁸ Mixi xasabi nan ya Nebukadansari naxan xanin konyiya kui Babilon boxi ma: A xa mangeya je solofere nde, Yudayaka mixi wulu saxan mixi moxonon nun saxan.

²⁹ A xa mangeya je fu nun solomasaxan nde, Darisalamuka mixi keme solomasaxan, mixi tongo saxan nun firin.

³⁰ A xa mangeya je moxonon nun saxan nde, Yudayaka mixi keme solofere, mixi tongo naani nun suuli.

Na birin lanxi mixi wulu naani, mixi keme senni nan ma.

³¹ Yudaya mange Yehoyakini xa sigae je tongo saxan nun solofere nde ra Babilon boxi ma, a kike fu nun firin nde, xi moxonon nun suuli nde ra, Efili Merodaki naxa findi Babilon mange ra, a fa Yudaya mange Yehoyakini ramini geeli.

³² A naxa hinne a ra, a a xa kibanyi radangi mange gbetee ra, a tan nun naxee nu a ra Babilon boxi ma.

³³ Yehoyakini naxa a xa geelamani sosee masara, a nu fa a dege mange xa teebili ra temui birin.

³⁴ Babilon mange naxa a joxo sa a xa fe xon ma a fanyi ra, a naxa a ki a xa simaya birin kui.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Yeremi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Yeremi naxa kitaabui firin sebe. Keren xili "Ala xa masenyi Annabi Yeremi be." Boore xili, "Ala xa masenyi firin nde Annabi Yeremi be." E xa masenyi maniya. E sebe waxati, Isirayila yaxuie nu na nofe Yudaya nun a xa mange taa Darisalamu ra. Alatala yati nu bara na ragiri e xa yunubie xa fe ra. Na jaxankate nu xoxoxo a gbe ra barima a nu fatanxi Ala xa xone nan na.

Na kui won noma seriye saxan tode. A singe, yunubi mu rafan Ala ma. Ala to seniyanxi, a mu noma lande seniyantareja ma. Fo adama xa a fahaamu a yunubi rapaaxu Ala ma, barima a mu findixi a yuge seniyanxi ra.

A firin nde, Ala yunubi sare ragbilenma ne yunubitoe ma. Ala to tinxinxi, a mu noma a lude yunubitoe mu a xa fe paaxi sare soto. Alatala xa tinxinyi a niyama ne mixi xa e yunubi sare soto. Ala mu noma gbilende na tinxinyi foxo ra.

A saxan nde, Ala wama yunubitoe rakisife. Ala to mixi xanuxi, a fe birin nabama ne alako a xa adama matinxin, a xa a xa yunubie xafari, a xa a rakisi a xa xanunteya saabui ra. Yi masenyi, naxan toma Annabi Yeremi xa sebeli tagi (Sora 3:21-32), a senbe gbo.

Ala xa won mali na seriye birin fahaamude. Amina.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Yeremi be

Darisalamu xa jonyi beeti

Annabi Yeremi xa masenyi

¹ Munse Darisalamu sotoxi?

Singe mixi nu wuya,

kono yakosi e mu wuya.

A bara lu alo kaape gine.

Singe a xili nu xungbo namanee tagi,

a findi mange taa nan na e ya ma,

kono yakosi a na konyiya kui.

² Koe birin a wafe,

a yaye nu a xeree maxa.

A xanuntenyie mu na sonon naxee a madunduma.

A booree birin bara a yanfa, e findi a yaxuie ra.

³ E bara Yuda bomsoe xanin konyiya kui, e a rayaagi.

Yakosi a doxoxi sie tagi, malabui yo mu na a be.

A yaxuie a tooroma.

⁴ Mixi yo mu na Siyon kirae xon ma sonon, sigafe salide.

Siyon xa naadee birin bara kana,

a xa serexedubee toorofe,

a xa ginemedie sunnufte.

Siyon na fe xone nan kui.

⁵ A yaxuie bara no a ra, e fa lu bojesa kui.

Alatala na ragirixi, Siyon xa fe jaaxie nan ma fe ra.

A gerefae bara a xa die xanin konyiya kui.

⁶ Siyon senbe birin bara kana.

A xa kuntigie bara lu alo xeli,

naxee mu jooge toya,

naxee bara tagan koyinma ya ra.

⁷ Darisalamu xa yaagi nun a xa kui ifui kui,

a bara a mapoxun a xa se fanyie birin xa fe,

naxee nu na a yi ra temui dangixi.

A xa jama to sa a gerefae belexe,

a malima yo mu nu na.

A yaxuie naxa yeke a xa kasare ma.

⁸ Darisalamu xa yunubi bara gbo,

a bara findi seniyantare ra.

Naxee birin nu a matoxoma,

e na yofe a ma yakosi.

A bara lu alo mixi mageli,

a yaagi, a fa a yete noxun.

⁹ Noxoe nu na a xa dugi ma,

kono a mu a mapoxun a xa fe rajonyi ma.

Kasare naxan a masoto, a magaaxu.

Mixi yo mu na, naxan a madunduma.

Siyon xa masenyi

«Alatala, n ma marayaagi mato,

barima n yaxuie bara xunnakeli soto.»

Annabi Yeremi xa masenyi

¹⁰ A yaxuie bara a xa se fanyi birin tongo.

A si gbete to ne so ra a xa salide kui,

naxee mu daxa e xa so naa.

¹¹ A xa jama birin bara kontofili baloe fende.

E bara e xa naafuli birin masara donse ra, alako e xa balo.

Siyon xa masenyi

«Alatala, n ma yaagi mato.

¹² Ala xa dangi mixi ratanga na fe mooli ma.

Wo a mato xa n ma toore maniyee na fe ra, Alatala naxan doxoxi n ma a xa xone kui.

¹³ A bara te ragoro kelifee koore, naxan bara n fate gan.

A bara gantanyi ti n be, a yeke itala n santide.

A bara n nabira boxi, a n halakixi lu naa.

¹⁴ A bara n ma yunubie sare sa n kon ma alo karafoe.

A bara n senbe xun nakana.

Alatala bara n sa n yaxuie belexe, naxee senbe gbo n be.

¹⁵ A bara n ma geresoe birin matutun, naxee nu na n be.

A bara n yaxuie maxili,

alako e xa n ma fonikee senbe kana.

Alatala bara Yuda bonsoe xa di halaki a
jaaxi ra.

¹⁶ N na wafe yi tooe nan ma, n yaye
raminima e be.

Naxan n madunduma, a gbilen limaniya fi
ra n ma.

Na bara makuya n na.

N ma die bara halaki,
barima yaxui senbe nu gbo n be.

¹⁷ Siyon bara a belexee itala,
kono mixi yo mu na naxan a madunduma.
Alatala bara yaamari fi Yaxuba
daxobooree xa findi a gerefae ra.

Darisalamu bara findi seniyyentare ra e
tagi.

¹⁸ Alatala xa maragiri tinxin,
barima n bara a xa yaamarie matandi.

Wo tan si birin, wo wo tuli mati,
wo xa n ma tooe mato.

N ma ginedimedio nun n ma fonike xeme
birin bara xanin konyiya kui.

¹⁹ N bara n xanuntenyie xili, kono e bara n
yanfa.

N ma serexedubee nun n ma forie bara
faxa taa kui.

E faxi donse fende naxan noma senbe di
fide e ma.

²⁰ Alatala, n ma tooe mato.

N boje mu rafanxi n ma,
barima n a kolon n mee ne i xa seriye ra,

n findi matandila yati nan na.
Santidegema mixi sonto taa fari ma,

fure jaaxi mixi faxama taa kui.

²¹ Mixie bara n wa xui me,
kono mixi yo mu na naxan n madunduma.

N yaxuie birin bara n ma tooe xa fe me,
e bara jalexin i belexe foxi ra.

I bara fa loxo ra, i loxo naxan ma fe fala.
A niya n yaxuie fan xa lu alo n tan.

²² I xa e xa jaaxupa birin mato.

I xa a niya e fan na alo i a niyaxi n na ki
naxe,

n ma fe kobi rabaxi ma.

N ma kontofili wuya, n boje tooxi a gbe
ra.»

2

Horomobanxi xa kane

Annabi Yeremi xa masenyi

¹ Alatala xa xone bara a niya
kuye xa iforo Darisalamu xun ma.

A bara barake ba Isirayila ma.

A to xono, a naxa Isirayila rabolo,
a nu jereama jama naxan ya ma.

² Marigi mu kinikini e ma.

A bara Yaxuba xa banxi birin kana,
a bara Yudaya taa makantaxie rabira,

a e xa mangeya masara yaagi ra a xa xone
kui.

³ A to xono e ma, a bara Isirayila senbe
birin kana.

E yaxuie to nu e ixetenfe,

Ala bara tondi Isirayila malide.

Na xunnakanen bara lu alo te soxi,
a Yaxuba xa boxi birin gan.

⁴ A bara a xa xali suxu won xili ma
alo won yaxui a rabama ki naxe.

A bara won bonbo senbe ra
alo a findi won gerefa nan na.

A bara won ma mixi birin faxa,
won nu jalexinma naxee ra.

A xa xone bara lu alo te
naxan bara so Darisalamu horomobanxi
kui.

⁵ Alatala bara lu alo won yaxui.

A bara Isirayila nun a xa banxi fanyie birin
kana.

A bara a xa yire makantaxie rabira.

A bara Yudaya xa kinikini nun sunnunyi
xunmasa.

⁶ A bara a senbe ramini na ma,
a a xa mixie malande kana.

Alatala bara a niya
sali xungbe nun malabui loxo sali xa
neemu Siyon na.

A bara mange nun serexedube rayaagi a xa
xone kui.

⁷ Alatala bara makuya a xa serexebade ra,
a mee a xa yire seniyyenxi ra.

A bara Siyon banxi fanyie sa won yaxui
belexe.

Won yaxuie bara gere sonxo rate Alatala
xa banxi kui.

Na xui nu gbo alo xui naxan itema sali
loxo.

⁸ Alatala nan a janige a xa Siyon tete
rabira.

A mu siike a rabafe ma.

A bara tete fari nun a bunyi birin nabira.

⁹ A bara taa naadee rabira boxi,
e balandee birin bara kana.

Mangee nun kuntigie bara xanin jamane
gbete ma.

Seriye rabatufe mu na,

xeraya fan mu na namijonmee be.

¹⁰ Siyon forie doxoxi boxi, e de bara bobo,
e bara xube maso e xunyie ma sunnunyi

xa fe ra,

e bara sunnun donmae ragoro e ma.

Darisalamu ginedimedio bara e xun sin
boxi.

¹¹ N yaye bara mini han, n boje bara n
too,

n sondonyi bara sunnun n ma jama xa
gbaloe xa fe ra.

Dimee nun diyoree na faxafe taa kui.

¹² Dimee a falama e ngae be,

«Donse nun minse sotoma minden?»

E nu siga tuxunsan na alo mixi maxonxie,
e bira taa kui kirae ra,

e jengi bolon e ngae belexe.

¹³ N fa munse falama i be kore?

Siyon, i maniyee mu na n be.

N i madunduma di?

I xa paxankate bara gbo dangi baa ra.

Nde noma i rayalande?

¹⁴ I xa namijonmsee bara wule laamatun-
yie masen,

e mu i xa yunubi fiixe i be,

alako i naxa fa lu konyiya kui.

E bara wo madaxu wule laamatunyie ra.

¹⁵ Dangi mixi birin e belexe bonboma i ma,

e kolinma, e e xunyie malintanma
Darisalamu xa fe ra.

E a falama, «Singe yi taa tofanyi maniye
mu nu na dunija,

kono yakosi go?»

¹⁶ I yaxuie birin na wo mafalafe,

e kolinma, e e pinyie maxinma wo xa fe ra,

e nu a fala, «Won bara e xun nakana

alo won nu wama a xon ma ki naxe.

Na bara sooneya won be.»

¹⁷ Alatala naxan panige, a na nan nabaxi.

A bara a xa woyenyi rakamali,

a naxan masen temui xonnakuye.

A bara kanari raba, a mu kinikini.

A bara a niya i yaxuie xa i mayele.

A bara i gerefae senbe ragbo ye.

¹⁸ Mixie na wafe Marigi ra e boje birin na.

Siyon nama, yaye ramini alo xure.

I naxa i malabu, i xa wa tun.

¹⁹ Keli, sonxoe rate koe ra.

I boje rayensen ye alo ye, Marigi ya tode
ra.

I belexe ti a be i xa die xa simaya xa fe ra,
barima e na halakife kaame ra tunxunye
birin na.

²⁰ Alatala, i ya ti i bara yi niya naxee ra.

A lan ginnee xa e xa die don, e naxee bari?

A lan serexedubee nun namijonmsee xa
faha Marigi xa horomobanxi kui?

²¹ Fonikee nun xemoxie, e birin lantanxi
boxi ma taa tunxunye ra.

N ma ginedimedie nun n ma segetalae,
santidegema bara e birin faha.

I bara faxe ti i xono loxoe.

I bara e kon naxaba, I mu kinikini.

²² I bara n yaxuie malan n xili ma,

alo mixie malanma ki naxe sali loxoe.

Alatala xono loxoe, mixi yo mu lu, mixi fan
mu a imini.

N naxee xanu, n naxee ramo,

n yaxuie bara e birin faha.

3

Toore nun Ala xa marafanyi

Annabi Yeremi xa masenyi

¹ Mixi nan n na, naxan bara toore kolon
Ala xa xone saabui ra.

² A bara n tongo kuye iyalanxi, a n napere
dimi kui.

³ A n tooroma loxoe birin.

Danyi yo mu na n ma toore ma

⁴ A bara n naxosi kelife n xunyi ma sa
doxofe n sanyie ra.

A bara n xorie birin magira.

⁵ A bara n tooro, a n nabilin paxankate ra.

⁶ A bara n lu dimi kui alo singe ra mixi
faxaxie.

⁷ A bara n nabilin sansanyi ra,

a yolonxoniyi sa n ma, alako n naxa fa mini.

⁸ N bara gbelegbele, n bara xili ti demeri
ra,

kono a bara naade balan n ma maxandi
ma.

⁹ A bara kira balan n ya ra geme belebele
ra,

a n ti toore kira xon ma.

¹⁰ A bara lu alo sube xaape naxan n
mamefe burunyi,

alo yete naxan a noxunxi n ya ra.

¹¹ A bara dunija ixutu n ma, a bara n kana.

¹² A bara a xa xali itala a a xa tanbee ti n
na.

¹³ A to a xa tanbee bejin, e naxa n boje
soxo.

¹⁴ N bara findi n ma mixi birin ma mayele
se ra,

loxoe birin, e n findima e xa sigie ra.

¹⁵ A bara n naluga nooge xone ra,

a bara xone findi n ma donse ra.

¹⁶ A bara a niya n xa geme xorie maxin,

han n pinyie birin bara magira.

A bara n maboron xube xora.

¹⁷ A bara bojesa makuya n na
han fe fanyi mooli birin bara nesmu n na.

¹⁸ Na nan a toxi n bara a fala,

«N ma fe bara kana.

Alatala bara n kuma se birin na n xaxili nu
tixi naxee ra.»

¹⁹ N bara n maroxun n ma marayaagi ma,
n bara n maroxun n ma simaya naxasixi
ma.

²⁰ N mu noma nesmude n ma toore ma.

A xun bara masa han a bara ge n kuntinde.

²¹ Kono na birin kui, n nan n xaxili tima fe
naxan na, a tan nan ya:

²² Alatala xa hinne mu jonma,

danyi yo mu na a xa xanunteya ma.

²³ A gbilenma a ra geesege yo geesege.

«Alatala, i mu meema i xa mixie ra
abadan!»

²⁴ N a kolon n boje kui,

Alatala nan na n harige ra.

N xaxili tixi a tan nan na.

²⁵ Alatala fe fanyi rabama a fenma be,
naxan xaxili tixi a ra.

²⁶ Mixi lan a xa sabari Alatala ya i naxan
fama a rakiside.

²⁷ A lanma adama xa toore kolon a fonike
temui.

²⁸ A xa dundu, a xa doxo a xati ma,
barima Alatala nan a ragirixi a ma.

29 A xa a xun sin b̄oxi, temunde Ala fama ne a xa dube suxude.

30 A xa a xere ti mixi be, naxan a ragarinma,

a xa tin na yaagi ra.

31 Marigi mu mixi ratutunma abadan.

32 A na mixi nde t̄oro, a man fama ne hinnede a ra a xa fonisireya kui.

33 A waxonfe xa mu a ra,

a xa mixi rayaagi, a xa ibunadama t̄oro.

34 Mixi na geelimanie t̄oro a jaaxi ra b̄oxi kui,

35 e na tinxintareya raba mixi ra Ala Xungbe ya i,

36 e na mixi t̄orpege a makiiti temui,

Alatala mu a birin toma xe?

37 Nde noma fe ra, xa Ala xa mu a ragirixi?

38 Fe fanyi nun fe jaaxi, a birin mu kelima Ala Xungbe xui xa ma?

39 Munfe ra ibunadama a mawama,

xa a t̄ore soto a yete xa yunubi saabui ra?

40 Won xa won jere ki mato, won xa a igbe, won xa gbilen Alatala ma.

41 Won xa Ala maxandi won bope birin na, won xa won belexe ite Ala be naxan na koore ma.

Nama xa Ala maxandi

42 «Muxu xa yunubi nun matandi bara gbo, i fan mu dijexi muxu ma.

43 I xa bope xone bara lu muxu foxo ra, i bara faxe ti, i mu kinikini.

44 I bara nuxui ti won tagi, alako muxu xa maxandi naxa i li.

45 I bara muxu findi suuti ra jamanee tagi.

46 Muxu yaxuie birin bara e de ibi muxu xili ma.

47 Gaaxui nun bope mini bara no muxu ra, muxu xa fe findixi kanari nun gbaloe nan tun na.

48 N ya suusama yaye ra, n ma mixie xa gbaloe xa fe ra.

49 Danyi yo mu na n wafe ma, malabui yo mu na n be,

50 han beenun Alatala xa a ya ragoro won ma.

51 N bara kinikini ginedimedie xa t̄ore ma.»

Annabi Yeremi xa Ala maxandi

52 Mixie bara n keru alo xoni, hali n mu fe jaaxi yo rabaxi e ra.

53 E bara n nagoro kolonyi kui, e nu fa gmeee ragoro n ma.

54 Ye to din n xun na, n naxa a fala, «N bara loe!»

55 N naxa i tan Alatala xili kolonyi gbaata ma.

56 I fan naxa n xui me n to a fala, «I naxa tondi n xui ramede. Yandi, n mali.»

57 N to i maxandi, i naxa i maso n na, i a fala n be,

«I naxa gaaxu.»

58 Alatala, i bara n ma fe suxu, i bara n nii rakisi.

59 Alatala, i a toxi e fe naxee niyaxi n na. I xa n ma nondi makenen.

60 I bara a to e konkoxi n ma ki naxe, e yanfanteya naxan birin xirima n xun ma.

61 Alatala, i bara e xui me konbi ti ra, e yanfanteya naxan birin xirima n xun ma.

62 N gerefae xa woyenyi nun e xa mapoxunyi na n tan nan foxo ra loxo e birin.

63 A mato, xa e doxoxi, xa e tixi, e n tan nan findixi e xa sigie ra.

64 Alatala, i xa n gberoxo e ma.

E naxan niyaxi n na, i xa na ragbilen e ma.

65 I xa e xaxili donxu, i e danka, barakatarepa xa bira e foxo ra.

66 Alatala, i xa bope xone xa lu e foxo ra, i xa e ba duniya bende fupi fari.

4

Darisalamu nama xa jaxankate

1 Xema mu yillenma sonon, a mu seniyen. Geme tofanyie bara ralatan ye taa tunxunye birin na.

2 Siyon die tide nu gbo alo xema, konso yakosi e tide bara xurun alo fepsee naxee yailanxi bende ra.

3 Hali wulabare gine xipe fima a xa die ma, konso n ma jama bara lu alo dinge naxee mu mixija rakamalixi.

E kobi alo sege.

4 Kaame bara a niya, diyore nenyi bara kankan a naxare.

Dimee taami maxorinma, konso mixi yo mu e kima.

5 Naxee nu donse fanyi donma, kaame bara e rabira taa kui.

Naxee ramoxi fe fanyi kui, e fa na jooge nan yegelenfe e belexee ra.

6 N ma jama xa jaxankate bara gbo dangife Sodomakae gbe ra, naxee halaki ya magire keren kui, mixi keren belexe mu din e ra.

7 E xa mangedie nu tofan dangi xema ra, e nu fiixe dangi xipe ra.

E fate rayabu alo ye xora sinbonyi, e yatagi nu luxi ne alo diyaman.

8 Konso yakosi e fate bara foro dangi tige ra,

e mu kolonma taa kui sonon.

E kiri fatuxi e xorie ma, a bara xara alo bole.

9 Naxee faxa santidegema ra, e tan nan xun nu rafan dangi mixi birin na kaame naxee jaxankatafe.

Kaametoe bara xosi, e taganxi, e mu donse yo soto ma kore.

¹⁰ Dingee, marafanyi nu na naxee be, e bara e yete xa die jin, e e don, alako e xa balo alibalawi kui.

¹¹ Alatala xa xone bara kamali. A bara a ralatan ye, a te xuru Siyon, naxan bara yire tixie birin gan.

¹² Boxi mangee mu la a ra, dunija mixie sese fan mu la a ra, xa yaxuie noma sode Darisalamu naadee ra.

¹³ Yi gbaloe kelixi a xa namijonmee xa yunubie nan ma, a nun a xa serexedubee xa fe kobi rabaxie ma,

e tan naxee tinxintoe nii baxi.

¹⁴ Kono yakosi e jereema taa kui alo donxuie,

mixi yo mu a belexe dinma e ra barima wuli naxan goroma e ma, a bara e findi seniyyentaree ra.

¹⁵ Mixie luma gbelegbele ra, «Wo keli be! Wo tan mixi seniyyentaree!

Wo keli be, wo keli be! Wo wo makuya muxu ra!»

Na kui e naxa e gi sigafe ra jamanee ma. Naakae fan bara a fala,

«E mu luma muxu xonyi kore!»

¹⁶ Alatala yete yati nan e rayensen ye, a mu fa a joxo saxi e xon ma sonon.

A bara binye ba serexedubee yi, xunnakeli mu na forie be sonon.

¹⁷ Muxu bara mali nde mame, kono mixi yo mu fa.

Muxu bara muxu ya ti kira ra han muxu ya bara raforo,

kono si yo mu fa muxu ratangade.

¹⁸ Muxu yaxuie nu muxu jere ki birin toxi, alako muxu naxa fa mini taa kui.

Muxu xa fe danyi nu bara makore,

loxoe gbegebe mu nu luxi muxu be sonon, barima muxu xa fe danyi nu bara ge a lide.

¹⁹ Muxu kerimaa nu xulun dangi segee ra, naxee na koore ma.

E naxa muxu keru han geyae fari,

e e noxon muxu ya ra, e muxu mame burunyi.

²⁰ E naxa muxu rakisima fan suxu, Ala xa Mixi Sugandixi.

Won nu bara a fala a xa fe ra,

«Muxu yiriwama ne a niini bun ma jamanee tagi.»

²¹ I tan Edon jama naxan sabatixi Usu boxi ma jalexin yire,

yakosi i na seewe kui,

kono i fan xa kiiti waxati na fafe.

I fama ne jaxankate nun yaagi sode.

²² Siyon jama, a gbe mu luxi i xa jaxankate xa dan.

Ala mu i xa konyiya rabuma,

kono i tan Edon jama,

Alatala fama ne i makiitide i xa yunubie ma, a xa i jaxankata nee xa fe ra.

5

*Nama jaxankataxi xa sali
Nama xa Ala maxandi*

¹ Alatala, muxu xa toore mato, muxu xa yaagi igbe!

² Xonee bara muxu ke tongo.

Mixie bara sabati muxu xa banxie kui, muxu kolonmae mu naxee ra.

³ Muxu bara findi misikiine babataree ra, muxu ngae bara lu alo kaape ginee.

⁴ Muxu mu noma muxu xa ye minde, fo muxu xa a sara kobiri ra.

Muxu mu noma muxu xa yege fan gande, fo muxu xa a sara.

⁵ Muxu jaxankatamae doxoxi muxu fari. Muxu bara tagan, malabui yo mu na.

⁶ Muxu bara muxu belexe itala Misira nun Asiriya biri ra,

alako e xa muxu ki taami ra.

⁷ Muxu babae bara yunubi raba, kono e mu na dunija sonon.

Muxu tan nan fa e xa fe kobie torujoe xaninfe.

⁸ Konyie nan fa tixi muxu xun ma, mixi yo mu na naxan muxu bama e yi ra.

⁹ Muxu baloe fenma wula i gaaxui kui, barima santidegema kanyie na yire birin.

¹⁰ Kaame bara muxu suxu.

¹¹ Muxu yaxuie bara e waxonfe raba Siyon nun Yudaya ginemedie ra.

¹² E bara kuntigie gbaku wurie ma, e binye ba forie yi.

¹³ Fonikee mengi dinma, e yege maxanin han yege kote bara bira e ma.

¹⁴ Forie bara ba e malanfe, fonikee fan bara ba jaxanaxafe.

¹⁵ Muxu bojee bara ba seewafe, muxu xa xulunyi bara masara sunnunyi ra.

¹⁶ Xunnakeli bara ba muxu yi, muxu bara makinikini muxu xa yunubie xa fe ra.

¹⁷ Na nan a toxi, muxu bojee tooroxi, muxu ya fan bara raforo.

¹⁸ Siyon geya bara findi gbengberenyi ra, a bara findi xulumasee majerede ra.

¹⁹ Kono i tan, Marigi Alatala, i tan nan mange ra temui birin.

Danyi mu na i xa mangeya ma, keli lanfanmae ma, sa doxo lanfanmae birin na.

²⁰ Munfe ra, i fa neemuxi muxu ma yi mooli ra,

ka i muxu rabepinma ne muxu xa simaya birin kui?

²¹ Alatala, muxu ragbilen i ma,

muxu xa fa i ma aɓo a singe.

22 I meexi ne muxu ra kerenyi ra?

I xonoma ne muxu ma abadan?

Ala xa masenyi Annabi Esekiyeli be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Esekiyeli findixi Ala xa namijonme nan na Yudaya boxi ma. Ala nu bara nate tongo Yudayakae birin xa xanin konyiya kui Babilon boxi ma, alo a naxan naba Isirayilakae ra naxee nu sabatixi koola mabiri. Na birin fatanxi e xa yunubie nan ma.

Ala mu na rabaxi temui keren xa ra. A naxa a ragiri Babilonkae xa jama saxan xanin je fu nun solofere bun ma, beenun e xa Darisalamu kana kerenyi ra. Annabi Esekiyeli nu na jama firin nde ya ma, naxan sabati Babilon.

Na jama a mapoxun ne a e mu buma konyiya kui. E xa diine mixie nu a falama ne e be, a e gbilenma ne e xonyi heeri kui. Kono Ala naxa a masen e be Annabi Esekiyeli saabui ra, a e mu gbilenma mafuren mafuren e xa yunubie xa fe ra. E xa kuye batuui nan a niyaxi e xa xanin Babilon boxi ma, e xa Ala xa jaxankate xungbe soto konyiya kui.

Kono Ala xa namijonme xa masenyi mu danma menni xe. Annabi Esekiyeli naxa a masen e be a Ala fama ne kaabanakoe rabade e ragbilenge ra Darisalamu. A naxe Alatala Xaxili Seniyenxi fama ne gorode e ma, a a niya e xa tuubi, e man xa Ala xa marafanyi kolon e boje kui. A ngaxakerenyie gbege mu nu laxi na masenyi ra, kono ndee naxa e xaxili ti na xibaaru fanyir, e e tunnabexi na kui.

Annabi Esekiyeli naxa a masen e be, Ala fama a xa horomobanxi tide a firin nde ra ki naxe. Na tide nu gbo Isirayilakae be. Babilonkae to e xa salide xungbe kana, e naxa a mapoxun Ala nu bara a rabolo. Yi kitaabui nu a masenma ne e be a Ala nu bara e rabolo e xa yunubie xa fe ra, kono a mu tondima e raminide na jaxankate kui, a e rakisi. Ala tantu, mixi naxan Ala xa heeri fenma, a a toma ne. Ala sago nan na ki.

Ala xa won mali birade a xa kira foxo ra, kira naxan won xaninma ariyanna. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Esekiyeli be

Ala a yete masenfe Annabi Esekiyeli be

¹ Ne tongo saxan nde, a kike naani nde, xi suuli nde ra, n nu na Isirayilaka suxuxie

ya ma Kebara xure fe ma. Koore naxa rabi, n naxa Ala xa laamatunyi to.

² Na je nu findixi Yudaya Mange Yehoyakini xa je suuli nde nan na konyiya kui. Na xi suuli nde

³ Alatala naxa masenyi ti n tan serexedube Esekiyeli be, Busi xa di. N nu na Kalidi boxi nan ma Kebara xure fe ma. Alatala xonye nu na n ma.

⁴ N naxa turunnaade to kelife koola mabiri, nuxui xungbe yanbama naxan nabilinxi naiyalanyi magaxuxi ra. A xori nu luxi ne alo wure raxunuxi.

⁵ Daalise naani nu na na te xora. E nu maniyaxi xemee nan na,

⁶ kono yatagi naani nun gabutenyi naani nan nu na kankan ma.

⁷ E sanwurie nu tinxin, e sanbonbolae nu maniyaxi ninge toree nan na naxee yanbaxi alo wure gbeeli.

⁸ Mixi belexee nu na e be e gabutenyie bun ma e seeti naanie ma. Yatagie nun gabutenyie nu na e naani birin ma,

⁹ e gabutenyie nu doxoxi e bore ra. Na ki e mu nu e ya ragbilenna sigafe ra, e nu siga yare tun.

¹⁰ E yatagie nu na yi ki ne: yatagi adama daaxi, yatagi yete daaxi, yatagi ninge daaxi, nun yatagi sege daaxi nan nu na kankan be.

¹¹ E yatagie nu na na ki ne. Gabutenyi naani nu na kankan ma. Firin na seeti keren ma, naxee nu italaxi e bore fe ma. Gabutenyi firin nan fan nu e fatee makotoxi.

¹² Kankan nu biraxi Ala Xaxili nan foxo ra. Na kui, e mu nu e ya ragbilenna, e nu fa siga yare tun.

¹³ Na daalisee lahale nu luxi ne alo te wolee nun te fulefulee. Na te yanbaxi nu a lintanma na daalisee longori ra alo seyamakonyie.

¹⁴ Na daalisee nu siga e gi ra, e xulun alo seyamakonyi.

¹⁵ N to nu yi daalisee matofe, n naxa sanyi radigilinxi keren to boxi ma kankan seeti ma.

¹⁶ Nee nu yanbama alo diyaman, e birin nu maniya. E rafala ki nu luxi ne alo sanyi radigilinxi nu na sanyi radigilinxi gbete kui.

¹⁷ E ne sigama, e nu e jere ma e seeti naani nan ma, e mu nu e mafindima e xa jere kui.

¹⁸ E nu ite, e tofan, e luxi alo yae nu na e be.

¹⁹ Daalisee na e jere, e sanyie fan e jere. E na te koore ma, e sanyie fan te.

²⁰ Ala Xaxili nu siga dede, e fan nu birama ne a foxo ra, a nun e sanyie, barima na daalisee xaxili nu na e sanyie nan kui.

²¹ Na daalisee na siga, e sanyie fan siga. Daalisee na ti, e sanyie fan ti. Daalisee na te koore ma, e sanyi fan te, barima na daalisee xaxili nu na e sanyie nan kui.

²² Koore walaxe tofanyi alo diyaman nu italaxi e xun ma.

²³ Na daalisee gabutenyi firin nu italaxi e bore seeti ma, gabutenyi firin nu e fate makotoxi.

²⁴ E e jere temui naxe, xui nde nu minima alo baa moronyi xui, alo Ala Senbema xui, alo soori gaali xui. Daalisee na ti, e nu fa e gabutenyie iso.

²⁵ Na temui xui nde naxa mini koore walaxe fari naxan nu na daalisee xun ma, e gabutenyie isoxi.

²⁶ Se nde nu na na koore walaxe fari naxan nu luxi alo kibanyi naxan yailanxi diyaman na. Se nde nu na kibanyi kui naxan nu maniyaxi adamadi nde ra.

²⁷ A kanke nu yanbama alo wure rax-unuxi, a sanyie fan nu yanba alo te. Naiyalanyi magaaxuxi nu na a rabilinyi birin ma.

²⁸ A yanbe nu luxi ne alo senkui naxan minima koore ma tune furu temui. N to na to, n naxa bira n na n yatagi rafelen boxi ma, n naxa xui nde me.

2

Alatala Annabi Esekiyeli xesfe

¹ Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, keli, n xa masenyi ti i be.»

² A fefe na woyenyi fala n be, Xaxili Seniyenxi naxa goro n ma, a n ti n sanyie xun ma. N naxa a xui me a falafe ra n be,

³ «I tan adamadi, n tan nan i xesfe Isirayilakae ma, naxee bara muruta n ma, kelife e benbae xa temui ma han yi waxati.

⁴ N i xesma naxee xon, e tuli xoroxo. I xa a fala e be, «Alatala yi masenyi nan tixi.»

⁵ Bonsoe murutaxi nan e ra, konso e fama ne a kolonde namijonme nde bara lu e ya ma, hali e tondi i xui suxude.

⁶ I tan adamadi, i naxa gaaxu e ya ra, i naxa kontofili e xa woyenyi xa fe ra, hali na birin fa findi toore ra i be, e fa lu alo talie. I naxa gaaxu na bonsoe murutaxi ya ra.

⁷ Fo i xa n ma masenyi ti e be, hali e tondi e tuli matide i ra e xa matandi kui.

⁸ Konso i tan adamadi, i xa i tuli mati n xui ra, i naxa muruta alo yi bonsoe a rabama ki naxe. I xa i de rabi, i xa donse don n naxan soma i yi ra.»

⁹ Na temui n naxa belexe italaxi nde to n ya i, keedi mafilinxi nu na a kui.

¹⁰ A naxa a itala n ya i, sebeli nu tixi a kui nun a fari naxan toore xoroxoe xa fe masenma.

3

Annabi Esekiyeli xa xesraya

¹ Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, i xa yi keedi don, i sa masenyi tife Isirayila bonsoe be.»

² Awa, n naxa n de rabi, a naxa na keedi raso n de kui.

³ A man naxa a masen n be, «Adamadi, i xa yi keedi birin don n naxan soxi i yi ra.» N to a don, a nu joxun n de i alo kumi.

⁴ Na temui Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, siga Isirayila bonsoe yire, i sa n ma masenyi ti e be.

⁵ N mu na i xesfe pama xa ma, i mu naxan xa xui xoroxoe mema. N bara i xes Isirayila bonsoe nan ma.

⁶ N mu na i xesfe bonsoe wuyaxi xa ma, i mu naxee xa xui falama, i mu naxee xa xui mema. Xa a sa li n i xes ne nee fan ma nu, e i xui suxuma ne keren na.

⁷ Konso Isirayila tan mu wama a tuli matife i ra, barima e mu tinma n ma masenyi ra. E xaxili xoroxo, matandi bara e boje suxu.

⁸ Konso n i ya xoroxoma ne dangife e tan na, n i xa limaniya xun masama ne.

⁹ N a niyama ne i xa i tunnabexi alo fanye, i xa senbe soto naxan xoroxo alo geme. I naxa gaaxu e ya ra, i naxa ifu e ya i de, hali e to findixi bonsoe murutaxi ra.»

¹⁰ Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, I tuli mati n ma masenyi ra n naxan masenfe i be. I xa e ragata i boje ma.

¹¹ Yakosi i xa siga i xa pama yire, naxan na konyiya kui, i sa woyen e ra. I xa a fala e be, «Ala xa masenyi nan ya.» Xa e sa e tuli mati ba, xa e mu e tuli mati ba, i tan xa n ma masenyi ti.»

¹² Na temui Alatala Xaxili naxa n tongo, n naxa xui nde me n xanbi ra a falafe ra, «Matoxoe na Alatala noore kanyi be a sabatixi dennaxe!»

¹³ N naxa na daalisee gabutenyie xui me e garinfe e bore ra, a nun e sanyi digilinxie xui. Na senbe gbo.

¹⁴ Ala xaxili naxa n nate koore ma, a n xanin. Xone nu bara n boje rate, konso Ala xonye naxa no n na.

¹⁵ Na kui n naxa n ma pama li naxan nu na konyiya kui Teli Abibi taa kui Kebara xure fe ma. N naxa xi solofere raba e tagi, n nakorixi kofu.

¹⁶ Xi solofere to dangi, Alatala naxa yi masenyi ti n be, a naxe,

¹⁷ «Adamadi, n bara i findi Isirayila bonsoe kantama ra. I na n ma masenyi me, i xa na fala e be.

¹⁸ N na a masen mixi paaxi be, «I faxama ne,» xa i mu a rasi a xa gbilen fe paaxi foxo ra alako a xa kisi, n a faxama ne a

xa yunubi xa fe ra. Na kui n a nii sare maxorinma i tan nan ma.

¹⁹ Kono xa i bara a rasi, a fa lu a mu a yete ragbilen n ma, a faxama ne a xa yunubi kui, kono a lima ne i tan nii bara rakisi.»

²⁰ «Xa tinxintoe nde sa gbilen tinxinyi foxo ra, a kira gbete suxu, n a tooroma ne na kira xon, alako a naxa fa faxesa. Xa i mu a rasi, a faxama ne a xa yunubi kui. A xa wali fanyie birin luma ne fu. Na kui n a nii sare maxorinma i tan nan ma.

²¹ Kono xa i bara a rasi alako a naxa yunubi raba, a fa a tuli mati i ra, a kisiima i tan nan saabui ra. Na kui i bara i yete fan nakisi.»

²² Alatala xonye nu na n ma menni, a fa a masen n be, «Keli, mini fili ma. N sa woyenma i be menni ne.»

²³ N naxa keli, n siga fili ma. Menni n naxa Alatala xa nore to, alo n a toxi Kebara xure de ra ki naxe. N naxa n yatagi rafelen boxi ma.

²⁴ Alatala Xaxili naxa so n bope kui, a naxa n nakeli. A naxa a masen n be, «Siga i xonyi, i so banxi, i naade balan i yete xun na.

²⁵ I tan Adamadi, e i xirima ne luuti ra alako i naxa so jama ya ma.

²⁶ N i nenyi xirima ne, alako i naxa no sese falade na bonsoe murutaxi be.

²⁷ Kono n ne woyenma i be, n i nenyi fulunma ne, alako i xa a fala e be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo be.» Xa a naxan kenen, a xa na rame. Xa a mu naxan kenen, a xa na lu na. Bonsoe murutaxi nan e ra.»

4

Darisalamu suxuxi

¹ «I tan adamadi, i xa walaxe bende daaxi tongo, i fa pirinti korin a ma naxan misaalixi Darisalamu taa ra.

² I xa se ndee yailan na walaxe rabilinyi ma naxan misaalixi gere ra Darisalamu xili ma. Bende nde malan misaali ra yaxuie fama tede tete ra naxan fari. Wuri die tongo naxee misaalixi wurie ra yaxuie naxee rawalima naade kanafe ra. Yonkindee yailan misaali ra yaxuie luma dennaxe.

³ Wure nde ti i tan nun na walaxe tagi. Na xa findi misaali ra Darisalamu suxuma ki naxe. A xa findi tonxuma ra Isirayila bonsoe be.»

⁴ «I xa i sa i koola seeti ma na walaxe ya i. Na misaalima Isirayila xa yunubie nan na, naxee luma i ma i xa xi xasabi.

⁵ I xa xi xasabi lanma e xa yunubi raba je xasabi nan ma. Na findixi xi keme saxan xi tongo solomanaani nan na.

Isirayilakae xa yunubi kote doxoma i xun ma na ki ne.»

⁶ «I na ge na rabade, i man xa i sa i yirefanyi seeti ma. Na kui i xa Yuda bonsoe xa yunubi kote tongo xi tongo naani bun ma, naxan a masenma e lu yunubi raba ra na je nan na.

⁷ I xa i ya ti na walaxe ra, i i belexe itala, i woyen Darisalamu be n xili ra.

⁸ N i xirima ne luutie ra alako i naxa fa i mafindi i seeti nde ma, han i ge na waxati rakamalide.»

⁹ «Mengi xorie, toge, tenge, nun na maniyie tongo, i e sa se sase kui taami yailanfe ra i be na waxati. I fama ne na donde i saxi i seeti ma na xi keme saxan xi tongo solomanaani bun ma.

¹⁰ I xa na donse maniya giramu keme firin, keme firin ma, i naxan donma loxo yo loxo a waxati ma.

¹¹ I xa ye fan litiri tagi maniya, i naxan minma loxo yo loxo a waxati.

¹² I xa taami yailan na mengi ra jama ya xori. I na gan mixi gbi ra.»

¹³ Na temui Alatala naxa a masen, «Na kui Isirayilakae fama ne taami seniyyentare donde jamanee gbete tagi, n e rayensenma dennaxe.»

¹⁴ N naxa a yaabi, «N Marigi Alatala astofulah! N tan luma seniyyenyi nan kui. Kabi n dimedi temui n mu sese raharamuxi don, alo sube naxan faxaxi a yete ma, xa na mu a ra sube naxan ibooxi sube xaape nde saabui ra.»

¹⁵ Na na a ra, a naxa a fala n be, «Awa yire, i i xa taami ganma ninge jape nan fari, n bara mixi gbi fe lu na.»

¹⁶ Na temui a naxa a fala n be, «Adamadi, n mu tinma baloe xa Darisalamu li. Taakae fama donse nun ye sotode a xuri xuri nan na, e fa lu toore nun kontofili kui.

¹⁷ Baloe nun ye xurunma ne e yi, e fate jon e gaaxu e bore tofe ra. Na birin e lima e xa yunubi nan xa fe ra.»

5

Isirayila xa paxankate

¹ «I tan adamadi, i xa i xunyi nun i dexabe bi. I na ge na rabade, i xa na xunsexe nun na dexabe itaxun doxo saxan na.

² Darisalamu xa suxui xi konti na ge kamalide, i xunsexe nun dexabe doxo keren gan taa pirinti ma. I xa doxo keren maxaba santidegema ra pirinti rabilinyi ma. I xa doxo keren woli koore ma, foye xa a rayensen. Na birin a masenma ne n fama i keride santidegema ra ki naxe.

³ Kono i xa xunsexe dondoronti tongo, i nee noxun i xa dugi kui.

⁴ I man xa xunsexe nde woli te xōra, naxan a masenma yi paxankate fama ne dinde Isirayila bōnsōe birin na.»

⁵ «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: Darisalamu nan ya n naxan dōxo sie tagi. Namanee nan na a rabilinyi birin ma.

⁶ Kōno a bara muruta n ma seriye nun n ma yaamarie ma a xa paxaxura kui. A bara a kobe raso n na, a gbilen n fōxo ra.»

⁷ «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: Wo bara paxaxu dangife wo dōxobooree birin na. Wo to mu tinxi birade n ma kira fōxo ra, wo mu n ma seriye suxu. Hali wo dōxobooree xa seriye, wo mu a binyama.»

⁸ «N tan Marigi Alatala nan yi masenxi: N tan bara ti wo kanke Darisalamukae. N fama ne wo paxankatade sie ya xōri.

⁹ Wo to bira kuye xōnxie batufe ra, n fe rabama ne wo ra n mu naxan singe rabaxi, n mu naxan nabama yare.

¹⁰ Wo babae fama ne e xa die donde, wo xa die fama ne e babae donde. N wo paxankatama na ki ne, naxee luxi n fa e rayensen pamanee ma.»

¹¹ «N tan Marigi Alatala n bara n kali: Wo to n ma hōrōmōbanxi rafe kuye paxaxie ra, wo fa batui raba n naxan xōnxi, n na n ma hinne bama ne wo yi ra, n mu kinikinima wo ma, n mu wo rakisima fefe ma.

¹² Wo xa pama dōxo keren faxama ne wuganyi nun kaame ra. A dōxo firin nde faxama santidegema nan na taa fari ma. A dōxo saxan nde rayensen ye pamanee ma, n e keru santidegema ra.»

¹³ «Na temui, n ma xōne danma ne. N gbe fama ne pōxode na kui. N na xōno e ma na ki, e fama ne a kolonde n tan Alatala bōne na ki naxee.

¹⁴ N i findima yire kanaxi nan na, si gbete na naa to, e fa wo mabere.

¹⁵ N na ge wo paxankatade n ma xōne kui, e fe paxaxi falama ne wo xun ma, e wo konbi. Wo findima masenxi magaxuxi nan na sie be naxee na wo rabilinyi. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁶ «N na n ma xali faxatise wolima ne wo ma, naxan lanxi kaame ma. Nee wolima ne alako n xa wo sōto. N luma ne wo xa kaame xun masa ra, wo xa baloe xa pōn feo.

¹⁷ N kaame radinma ne wo ma, n sube xaapee xēema ne wo yire. Na birin wo xa die sōtōma ne. Wuganyi, faxe, nun gere mu pōnma wo tagi. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

6

Naxankate geyae fari

¹ Alatala naxa yi masenxi ti n be,

² «Adamadi, i ya rafindi Isirayila geyae ma, i xa n xui radangi e ma.

³ I xa a fala, «Isirayilakae, wo wo tuli mati wo Marigi Alatala xa masenxi ra. N naxee wo tan naxee na geyae fari nun gulunbae kui, n fama ne wo sōtode santidegema ra, n wo xa kuye batudee kana.

⁴ Wo xa serexebadee kanama ne, wo xa surayi serexebadee yensen, wo faha wo xa kuyee ya xōri.

⁵ N wo tan Isirayilakae binbie luma ne na serexebadee rabilinyi, wo xōrie rayensenma ne naa.

⁶ Wo sabati dede, wo xa taae nun wo xa batudee kanama ne. Wo xa serexebadee nun wo xa kuyee butuxunma ne, wo xa surayi serexebadee rabira. Wo xa wali birin xun nakanama ne.

⁷ Mixi gbegbe na faha wo ya ma, wo fama a kolonde a Alatala na n tan nan na.»

⁸ «Kōno n wo dōnxōe ratangama ne santidegema ma, n fa wo lu pamanee ma.

⁹ Na temui wo xa mixi naxee xaninxi konyiya kui, e fama ne ratude n ma. E fa e xa yanfanteya kolon n mabiri, e xa bire kuyee fōxo ra, na birin bara n bōne tōrō. E na fahaamui soto e xa paxaxura ma, e bōne fan tōrōma ne.

¹⁰ Na temui e a kolonma ne a Alatala na n tan nan na. N mu wōyēnxi fufafu ra n to yi gbaloe fe fala e be.»

¹¹ «Wo Marigi Alatala xa masenxi nan ya: Wo wo belēxe bōnbo, wo wo sanyi ramaxa, a falafe ra, «Isirayila bōnsōe xa paxaxura birin bara a niya e xa faha gere, kaame, nun wuganyi ra.

¹² Naxee makuya, wuganyi nan nee faxama. Naxee makore, nee faxama gere nan kui. Naxee na ratanga na gbaloe ma, kaame nan nee fan faxama. N na n ma xōne fulunma ne e xili ma.

¹³ E na e xa mixi binbie to e xa kuyee seeti ma na serexebadee yire geyae fari wurie bun ma e nu surayi fanyi ganma dennaxee serexē ra e xa kuyee be, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

¹⁴ N fama ne n belēxe italade e xili ma, e xa bōxi fa kana kelife gbengberenyi ma han Dibila. Na kui e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

7

Isirayila xa fe rapōnyi

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxee,

² «I tan adamadi, wo Marigi Alatala xui nan yi ki Isirayila bōnsōe be, «Wo xa fe rapōnyi bara wo xa bōxi tunxun naani birin li!

³ A gbe mu luxi n xa n ma xōne radin wo ma, wo xa wo xa wali paxaxi sare soto, wo xa fe xa pōn.

⁴ N mu kinikinima wo ma fefe ma. N wo xa wali kobi birin nagbilenma ne wo ma. Na kui wo fama ne a kolonde n tan nan na Alatala ra.»

⁵ «Wo Marigi Alatala xui nan yi ki, wo xa gbaloe magaxuxi bara wo li.

⁶ Wo xa fe rajonyi bara fa, a bara wo yire li, a bara keli wo xili ma!

⁷ Fe xoroxoe bara wo li, wo tan naxee sabatixi Isirayila boxi ma. N ma kiiti loxoe bara fa. Seewe bara masara kontofili ra wo xa geyae fari.

⁸ A gbe mu luxi n xa n ma xone radin wo ma a jaaxi ra. N wo makiitima ne wo xa wali jaaxi xa fe ra, n wo xa yunubie sare ragbilen wo ma.

⁹ N mu kinikinima wo ma fefe ma. N wo xa wali kobi birin nagbilenma ne wo ma. Na kui wo fama ne a kolonde n tan nan na Alatala ra.»

¹⁰ «Na loxoe nan yi ki! Gbaloe bara ramini alo fuge minima sansi wuri ma ki naxe. Wo xa yete igboja bara dange.

¹¹ Wo xa fe kobi bara findi luxusinyi ra n belexe kui. Nama yo mu luma wo xonyi, e harige birin jonma ne.

¹² Kiiti waxati bara fa, na loxoe bara a li. Saresoe naxa seewa, saremati naxa sunnun, barima Alatala xa xone na tefe pama birin xili ma.

¹³ Saresoe mu sese fima sarematie ma e xa dunijeigiri kui, barima Ala xa nate mu masarama. E birin faxama ne e xa yunubie xa fe ra.

¹⁴ Hali e sara fe, e gere fe yailan, mixi yo mu sigama gere sode barima n ma xone bara din e birin na sinnanyi ma.»

¹⁵ «Gere na taa fari ma, wuganyi nun kaame na taa kui. Naxan na daaxa na faxama gere nan kui, naxan na taa kui na kanyi faxa kaame nun wuganyi ra.

¹⁶ Naxee na ratanga na ma, nee sa e noxunma geyae nan fari. E wama ne alo kolokonde e xa yunubie xa fe ra.

¹⁷ E senbe jonma ne, e xinbie rakori.

¹⁸ E sunnunyi dugi nan nagoroma e ma, e e xunyi nun e dexabe bi yaagi kui.

¹⁹ E gbeti nun xeeema wolima ne tande alo se seniyantare, konɔ na sese mu findima kisi ra e be Ala xa xone loxoe. Na naafuli mu findima donse ra e be, barima a findi ne e ratantanse ra.

²⁰ E nu bara jalexin e xa xunmase fanyie ra, e naxee rawalixi kuye jaaxie yailanfe ra. Na kui n nee findima ne se seniyantaree ra,

²¹ n nee so e yaxui jaaxie yi ra naxee e rawalima fe kobi ra pamane ma.

²² N na n kobe soma ne e ra. E fama ne sode n ma horomobanxi kui, e fe seniyantare raba naa, e n ma see muja.»

²³ «Yolonxonnye xa yailan, barima wo xa boxi rafexi suute nun faxetie nan na.

²⁴ N mixi jaaxie nan nafama kelife pamanse ma, alako e xa wo xa banxie tongo, e xa wo rayaagi, e xa wo xa batudee mabere.

²⁵ Fe xoroxoe na wo li, wo bojesa fenma ne, konɔ wo mu na toma fefe ma.

²⁶ Gbaloe luma fa ra ne a bore foxo ra. Wo luma ne fe xoroxoe me ra. Wo xibaaru fanyi fenma ne namijonme ra, konɔ marasi yo mu luma serexedubee nun forie yi ra.

²⁷ Mange luma ne sunnun na, a xa kuntigie nimisa, a xa pama birin seren gaaxui kui. N e makiitima e jere ki nan ma, alo e darixi a ra ki naxe. Na temui e a kolonma ne n tan nan na Alatala ra.»

8

Kuye batufe Ala xa horomobanxi kui

¹ A je senni nde, kike senni, xi suuli nde ra, n nu doxoxi n ma banxi nan kui, Yuda forie fan nu na n seeti ma. Na temui Muxu Marigi Alatala naxa a senbe masen n be.

² N naxa laamatunyi to naxan lanxi xeme nde ma naxan sanyie nu luxi alo te, a kanke nu yanbama alo bafata raxunuxi.

³ A naxa a belexe itala, a n xunsexe suxu. Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo, a n ite koore nun boxi tagi, a fa laamatunyi masen n be. N naxa Ala xa horomobanxi to Darisalamu. N to na sode de li naxan nu na koola ma, n naxa kuye nde to naa naxan Ala raxonoma.

⁴ Isirayila Marigi Ala xa nore fan nu na menni, alo n a to ki naxe a singe ra fili ma.

⁵ Ala naxa a masen n be, «I tan Adamadi, i ya ti koola biri ra.» N to n ya rasiga naa, n naxa na kuye to horomobanxi sode de koola biri ra, naxan Alatala raxonoma.

⁶ Ala naxa a masen n be, «Adamadi, i bara Isirayila bonsoe xa wali jaaxi to, wali naxan a niyama n xa n makuya n ma horomobanxi ra? I fama ne fe gbete tode naxee jaaxu na be.»

⁷ Ala naxa n xanin horomobanxi sode de gbete ra. Menni n naxa yale nde to tete ma.

⁸ A naxa a masen n be, «Adamadi, i xa na yale raxungbo.» N to na raba, n naxa naade nde to.

⁹ A naxa a masen n be, «I xa so naa pama xa wali jaaxi matode.»

¹⁰ N to so menni kui, n naxa bubusee, sube raharamuxie, nun Isirayila bonsoe xa kuye birin xa pirinti to na banxi xale rabilinyi ma.

¹¹ Isirayila fori tongo solofere nun Safan xa di Yaasaniya nu na menni, surayi ganse suxuxi kankan yi ra, tuuri nu fa te a fa menni rafe.

¹² Ala naxa a masen n be, «Adamadi, i bara Isirayila bõnsõ forie xa wali to, e naxan nabafe dimi kui e xa kuyee ra? E naxe, «Alatala mu won toxi feo. A bara won ma bõxi rabolo.»

¹³ Ala man naxa a masen n be, «I fama ne fe gbete tode naxee ñaaxu na be.»

¹⁴ Na temui a naxa n xanin Alatala xa hõrõmõbanxi sode de ra koola mabiri. N naxa gine ndee li menni, e dõxoxi, e ñonfe rabafe kuye nde be naxan xili Tamusu.

¹⁵ A naxa a masen n be, «Adamadi, i bara a to? I fama ne fe gbete tode naxee ñaaxu na be.»

¹⁶ A naxa n naso Alatala xa hõrõmõbanxi xa tete kui. N naxa mixi mõxõpen nun suuli to hõrõmõbanxi sode de ra, gbutunyi nun serexebade tagi, e kobe soxi Alatala xa banxi ra, e ya rafindixi sogetede ma e nu suyidi soge be.

¹⁷ Ala naxa a masen n be, «Adamadi, i bara a to? Fe xuri di nan yi ra Yudayakae na naxee rabafe be? E man na fe ñaaxi nan nabama bõxi birin kui, fe naxan n naxõnõma han. A mato e na kuye salonsee sunbufe ki naxe.

¹⁸ Na kui n na n gbe ñõxõma n ma xõne kui. N mu kinikinima e ma, n mu gbilenma na ñaxankate fõxõ ra. Hali e n maxandi e xui itexi ra, n mu n tuli matima e ra fefe ma.»

9

Kuye batui e xa faxe

¹ Na temui n naxa Ala xui itexi me, a naxe, «Taa kantamae, wo xa fa wo xa geresose ra!»

² Xeme senni naxa mini naade fuge biri ra, naade naxan ya rafindixi koola ma, birin nun a xa geresose ra a belexe i. Xeme gbete nu na e ya ma, dugi fiixe ragoroxi a ma, sebeli ti se nu na a belexe i. E naxa fa, e ti serexebade fe ma, naxan yailanxi wure gbeeli ra.

³ Isirayila Marigi Ala xa nõre naxa keli malekee sawuree xun, a nu magoroxi naxee fari, a a xun ti banxi sode de ra. Alatala naxa na xeme xili dugi fiixe ragoroxi naxan ma, sebeli ti se nu na naxan belexe,

⁴ a a masen a be, «I xa i ñere Darisalamu taa kui tõnxuma safe ra xeme birin tagi ra, naxee na toõrõfe, naxee na wafe yi fe ñaaxie xa fe ra naxee rabama Darisalamu.»

⁵ A man naxa a masen a booree be n ya xori, «Wo bira yi xeme fõxõ ra, wo xa faxe ti kinikinitarepa kui!

⁶ Wo xa mixi birin faxa, forie, segetalae, sungbutunyie, ginæe nun dimedie. Kõnõ tõnxuma na naxee tigi ma, wo nee lu na!

Wo xa yi wali fõlõ n ma hõrõmõbanxi seniyeñxi yire.» Na kui e naxa na forie faxa naxee nu tixi hõrõmõbanxi ya ra.

⁷ A man naxa a masen e be, «Hali a findixi fe seniyeñtare nan na, wo xa n ma hõrõmõbanxi xa tete rafe binbie ra! Yakõsi, wo siga!» Na kui e naxa mini, e faxe belebele ti taa kui.

⁸ E nu faxe tima temui naxe, n naxa n felen bõxi ma n keren. N nu n mawafe Ala be a falafe ra, «N Marigi Alatala, i wama Isirayila bõnsõ birin sõntõfe ne i xa xõne kui naxan na tefe Darisalamu taa kui?»

⁹ A naxa n yaabi, «Isirayila nun Yuda bõnsõ xa yunubi gbo! E luma faxe ti ra temui birin, e fe tinxintaree raba bõxi birin kui. E naxe, «Alatala bara yi bõxi rabolo, a mu won ma fe toma sõnõ.»

¹⁰ Na kui n mu kinikinima e ma fefe ma. N e xa wali ñaaxi sare ragbilenma ne e ma a xõrõxõe ra.»

¹¹ Na temui na xeme dugi fiixe ragoroxi naxan ma, sebeli ti se suxuxi naxan yi ra, a naxa gbilen, a dentege sa a xema be, «N bara ge i xa yaamari rabade.»

10

Ala xa nõre xa keli a xa hõrõmõbanxi xun

¹ Na laamatunyi kui n naxa kibanyi nde to malekee xun ma naxan nu luxi alo diyaman maniye.

² Alatala naxa a masen xeme be dugi fiixe nu ragoroxi naxan ma, «I xa so malekee bun ma, sanyi radigilinxe na dennaxe, i xa te wolee tongo, i e rayensen taa ma.» A naxa na raba n ya xõri.

³ Na malekee nu tixi hõrõmõbanxi yire-fanyi ma na xeme so temui naxe. Kunda nu na hõrõmõbanxi tete kui.

⁴ Alatala xa nõre naxa keli na malekee xun ma, a siga hõrõmõbanxi sode de ra. Kunda naxa hõrõmõbanxi rafe, Alatala xa nõre xa yanbe fanyi nu na tete birin kui.

⁵ Na malekee gabutenyie xui nu mema boore tete kui, a nu gbo alo Ala Senbema wõyen xui.

⁶ Alatala to xeme yamari, dugi fiixe nu ragoroxi naxan ma, a xa te wolee tongo se digilinxe tagi malekee bun ma, a naxa so, a sa ti naa.

⁷ Na maleke keren naxa te wole ndee kõ, a a sa na xeme belexe i. Na naxa a rasuxu, a mini.

⁸ Mixi belexe maniye nan nu minima na malekee gabutenyie bun ma.

⁹ N naxa sanyi radigilinxi naani to malekee fe ma, keren keren nu na kankan bun ma. E nu mayanbama alo diyaman maniye.

¹⁰ Na sanyi radigilixi naani birin nu maniya, kankan luxi alo a nu na sanyi radigilixi gbete nan kui.

¹¹ E ne sigama, maleke yatagi nu tixi dennaxe ra e nu e jere ma menni biri ne, hali na sanyi to nu a mafindima.

¹² Yae nu na na maleke naanie birin fatee ma, a nun e farie ma, e belexee ma, e gabutenyie ma, nun e sanyi radigilixi naanie ma

¹³ N naxa a me, e na sanyi radigilixie xilima «sanyi firi firi.»

¹⁴ Yatagi naani nan nu na na malekee birin be. Keren nu luxi ne alo maleke yatagi, a firin nde nu luxi ne alo mixi yatagi, a saxan nde nu luxi ne alo yete yatagi, a naani nde nu luxi ne alo sege yatagi.

¹⁵ Na temui Alatala xa nore naxa keli. E nu maniyaxi na daaliseen nan na n nu bara naxee to Kebara xure de ra.

¹⁶ Na malekee ne e jere ma, e nun na sanyi radigilixie nan a ra. E na e gabutenyie itala e xa keli, e nun na sanyie nan a ra.

¹⁷ E na ti, e nun e sanyie nan a ra, e na te, e nun e sanyie nan a ra, barima na daaliseen nii nu na e sanyi radigilixie nan kui.

¹⁸ Na temui Alatala xa nore naxa keli horembanxi sode de ra, a sa a magoro na malekee xun ma.

¹⁹ E naxa e gabutenyie itala, e keli boxi ma n ya xori e nun e sanyi radigilixie ra. E naxa e sa ti Alatala xa horembanxi de ra sogetede biri ra. Isirayila Marigi Ala xa nore nu na e xun ma.

²⁰ A raponyi n naxa a kolon n na daaliseen naani n naxee toxi Kebara xure de ra, e nu maniyaxi malekee nan na.

²¹ Yatagi naani nun gabutenyi naani nu na e birin ma. Belexee fan nu na e gabutenyie bun ma.

²² E yatagie nu maniyaxi yatagie nan na n naxee to Kebara xure de ra. E birin nu sigama yare nan tun.

11

Darisalamu xa jaxankate nun Isirayila xa boje masare

¹ Na temui Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo menni, a n xanin Alatala xa horembanxi naade ra, naxan na sogetede biri ra. Xeme moxonen nun suuli nu na menni. Nama kuntigie Asuru xa di Yaasaniya nun Benaya xa di Pelataya fan nu na e ya ma.

² Alatala naxa a masen n be, «Adamadi, yi mixie na fe jaxaxi kui. E wama jama ratantanfe e xa marasi ra.

³ E naxe, «Hali won mu banxi ti, barima yi taa luxi ne alo tunde won jinma naxan kui.»

⁴ Na kui i tan adamadi, i xa n ma woyenyi radangi e ma.»

⁵ Na temui Alatala Xaxili Seniyenxi naxa goro n ma, a yi masenyi ti n be n xa a radangi e ma, «Alatala xa masenyi nan ya: Wo tan Isirayila bonsoe, n wo xa mapoxunyi kolon.

⁶ Wo bara mixi gbege faxa yi taa kui, wo bara e binbie lu kira ra.

⁷ Na kui n tan, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo binbie naxee wolixi kira ra, e findixi subee nan na naxan fama gande yi tunde kui, konon wo tan kerima ne.

⁸ Wo to gaaxuxi gere ya ra, n gere rafama ne wo ma! N tan Alatala xui nan ya.

⁹ N wo raminima ne taa kui, n wo sa si gbete sagoe. Na nan findima wo xa jaxankate ra.

¹⁰ Wo faxama gere nan kui Isirayila naaninyi ra. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

¹¹ Yi taa mu findima wo be tunde ra, wo tan mu findima sube ra naxan ganma be taa kui. N wo tan makiitima Isirayila naaninyi nan na.

¹² Wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra, wo tondi birade naxan xa yaamarie foxo ra. Wo bara n ma seriye rabolo, wo bira si gbete xa seriye foxo ra.»

¹³ N to ge na masenyi falade, Benaya xa di Pelataya naxa faxa. N naxa n yatagi rafelen boxi ma keren na, n fa a fala n xui itexi ra, «N Marigi Alatala, i wama Isirayila mixi donxoe birin sontofe ne?»

¹⁴ Alatala naxa n yaabi,

¹⁵ «Adamadi, Darisalamukae na a falafe i baribooree nun Isirayila bonsoe birin be e xa e makuya Alatala ra, barima e naxe yi boxi findixi e gbe nan na.

¹⁶ Na kui i xa a fala e be, «Alatala xa masenyi nan ya. Hali n e makuya, n e xanin pamancee ma, n luma ne e seeti ma menni fan.»

¹⁷ «I xa yi masenyi ti: «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya. N wo malanma ne kelife pamancee tagi wo yensenxi dennaxe, n man Isirayila boxi so wo yi ra.»

¹⁸ «E gbilenma ne e xa boxi ma, e fa kuye jaxaxie birin ba na.

¹⁹ N e boje findima boje keren nan na. N xaxili neene so e yi ra. N e xa boje xoxoxoe bama ne, n boje fanyo so e yi ra,

²⁰ alako e xa bira n ma yaamarie foxo ra, e xa n ma seriye binya. E findima n ma jama nan na fa, n tan findi e Marigi Ala ra.

²¹ Konon mixi naxee birama e xa kuye batufe foxo ra, n e xa wali jaxaxi sare

ragbilenma ne e ma. Alatala xui nan na ki.»

²² Na temui na malekee naxa e gabutenyie itala nun e sanyi radigilinxie, Isirayila Marigi Alatala xa nore nu na e xun ma.

²³ Alatala xa nore naxa keli taa kui, a sa a magoro geya fari naxan nu na sogetede.

²⁴ Na laamatunyi kui, Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo menni, a n xanin Isirayila bonsœ yire naxan nu na konyiya kui Kalide boxi ma. Laamatunyi to jon,

²⁵ n naxa Alatala xa masenyi birin nadangi e ma, a naxee masen n be.

12

Taali konyiya xa fe ra

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i na bonsœ murutaxi nan tagi yi ki. E ya na na, konœ e mu se toma. E tuli na na, konœ e mu fe mema, barima bonsœ murutela nan e ra.

³ Adamadi, i naxan nabama, i xa kote yaillan alo i na sigafe konyiya nan kui. I xa mini e ya xori yanyi xare ra alo mixi suxuxi naxan xaninfe jamanœ ma. Na kui, hali e findixi bonsœ murutaxi nan na, e fama ne fahaamui sotode i xa taali kui.

⁴ I xa i xa kote yaillan yanyi ra e ya xori. Nunmare temui i xa mini taa kui e ya xori alo i na sigafe konyiya nan kui jamanœ ma.

⁵ I xa yale ti taa tete ma e ya xori, i fa mini na kui a nun i xa kote.

⁶ I xa i xa kote doxo i tunki ma e ya xori, i mini nunmare temui. I xa i yatagi makoto alako i naxa no boxi tode. Na birin bara findi tonxuma ra Isirayila bonsœ be.»

⁷ N naxa na raba alo Ala a masen n be ki naxe. N naxa n ma kote yaillan yanyi xare ra. Nunmare ra, n naxa yale ti taa tete ma n belexe ra, n fa mini n ma kote ra e ya xori.

⁸ Na kuye iba, Alatala naxa n maxorin,

⁹ «Adamadi, yi bonsœ murutaxi mu i maxorin nu, i na fe naxan nabafe?»

¹⁰ A fala e be, «Alatala yi nan masenxi: Yi kiiti saxi Darisalamu mangœe nun Isirayila bonsœ nan birin ma naxee sabatixi be.»

¹¹ A fala e be, «N tan findixi wo be tonxuma nan na. N naxan nabaxi na ki, na nan fama rabade wo fan na. E wo suxuma ne, e wo xanin konyiya kui jamanœ ma.»

¹² «Mangœ naxan na e xun ma, a a xa kote doxoma a tunki nan ma nunmare temui, a a gi. E yale tima ne taa tete ma alako a xa mini na ra. A a yatagi makotoma ne alako a naxa boxi to.

¹³ N na n ma yele italama ne a xun ma, n ma gantanyi a suxu. N a xaninma ne Babilon, Kalidi bonsœ xa boxi ma, konœ a mu menni toma a ya ra. A faxama naa.

¹⁴ N fama ne a xa mixi birin nayensende, a xa kuntigie nun a xa soorie. N e birin nakerima ne santidegema ra.»

¹⁵ «N na e keru jamanœ ma dunija yire birin, e a kolonma ne na kui a n tan nan na Alatala ra.

¹⁶ Konœ n mixi ndee ratangama ne e ya ma gere kui, n e ratanga kaame nun wuganyi ma, alako e xa no e xa wali kobie mataalide si gbete be e na lu dennaxe. E a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁷ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

¹⁸ «Adamadi, i ne i degema temui naxe, i xa seren gaaxui ra. I ne ye minma temui naxe, i imaxa kontofili ra.

¹⁹ A fala jama be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi Darisalamukae nun Isirayilakae xa fe ra. A naxe e e degema gaaxui nan kui, e ye min kontofili ra, barima gbaloe jaxxi a niyama ne harige birin ba e xa boxi ma.

²⁰ Taae kanama ne, boxi xara. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

²¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²² «Adamadi, munse na yi taali woyenyi ra, naxan na falafe wo tagi Isirayila boxi ma? Na taali naxe, «Loxoœe na e ikuyafe de, konœ Alatala xa laamatunyi mu kamalixi fefe ma.»

²³ A fala e be, «Alatala yi nan masenxi: N fama ne na taali woyenyi ifale dande. Mixi yo mu na falama sonœ Isirayila boxi ma.» A fala e be, «A gbe mu luxi laamatunyi birin xa kamali.

²⁴ Wule laamatunyi nun wule masenyi jonma ne sematoe yi ra Isirayila bonsœ ya ma.

²⁵ Konœ n tan Alatala na naxan masen, na kamalima ne a waxati ma. N fama n ma masenyi rakamalide wo tan murutelae nan be. Alatala xui nan na ki.»

²⁶ Alatala naxa a masen be, a naxe,

²⁷ «Adamadi, Isirayila bonsœ luma ne a fala ra i xa laamatunyi fe masen naxan buma a fa raba. A naxe namijonme xa masenyi mu kamalima fo je wuyaxi na dangi.

²⁸ Na kui, a fala e be, «Alatala yi nan masenxi: N mu dugundima n ma masenyi rakamalide sonœ. N naxan masenxi, na fama ne rabade. Alatala xui nan na ki.»

13

Sematoe wule falee

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila namijonmee be. A fala e be, naxee masenyi tima e yete boje ma fe ma, i naxe, «Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra!»

³ Alatala xa masenyi nan ya: Naxankate na namijonme wule falee be, naxee birama e yete xaxili foxo ra, e mu laamatunyi yo toxi.

⁴ Isirayila, wo xa namijonme wule falee luma ne alo xulumasee banxi kanaxi kui.

⁵ Wo mu Isirayila xa tete yailanxi alako a xa ti gere kui Alatala xa loxo.

⁶ E xa laamatunye findixi wule nan na. E xa masenyi mu findixi nandi ra fefe ma. E naxe, Alatala xui nan na ki, a fa li Alatala xa mu e xexi. E wama na xa kamali tun.

⁷ Fu xa mu na wo xa laamatunye nun wo xa masenyi ra? Wo a falama, Ala xui nan na ki, a fa li n tan Ala xa xui mu a ra!»

⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo xa fe ra, a naxe: «N bara keli wo xili ma wo xa wule masenyi nun wo xa wule laamatunye xa fe ra. Alatala xui nan na ki.

⁹ N na n belexe italama ne namijonme wule falee be, naxee wule laamatunye nun wule masenyi xa fe falama. E mu luma n ma pama kuntigie ya ma, e xili bama ne Isirayila xa taruxui kui, e mu soma Isirayila boxi ma sonon. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁰ «E to fa na n ma pama ralofe ne na ki a falafe ra, «Wo boje xa sa,» konon a fa li gbaloe na na. E tete kobi nan ti, e fa a penti a fiixe ra.

¹¹ A fala e be na tete birama ne. Turunnaade nun tunc xungbe na fa, balabalanyi goroma ne.

¹² Na tete na bira, a mu falama xe wo be, «Wo mu a pentixi xe? Munse fa niyaxi?»

¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «N turunnaade xungbe radinma ne wo ma n ma xone kui, tunc belebele nun balabalanyi sinma ne wo ma senbe ra, a kasare ti.

¹⁴ N tete rabirama ne, wo naxan pentixi, n a sanbunyi maba. A na bira wo ma, wo faxa a bun ma. Na temu, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

¹⁵ N na n ma xone birin naminima ne na tete ma, nun mixi naxee a pentixi. N a falama ne wo be, Tete mu na sonon, naxee fan a pentixi, nee fan mu na sonon.

¹⁶ Nee findixi na namijonme wule falee nan na, naxee nu woyenma Darisalamu xa fe ra, a bojesa xa fe fala e be, a fa li gbaloe nan tun nu na fafe e ma. Alatala xui nan na ki.»

¹⁷ «Yakosi adamadi, i ya rafindi i xa pama xa gine dimedie ma, naxee namijonme masenyi tima e yete boje ma fe ma. I xa masenyi ti e xili ma,

¹⁸ a falafe ra, «Alatala yi nan masenxi e be, «Naxankate na ginee be naxee belexe konnasoe yailanma karafili ra, xa na mu a ra e mafelenye yailan mixi

ratantanfe ra. Wo a mapoxunxi ne a wo na n ma mixie ratantan, wo mu tore sotoma na kui?

¹⁹ Wo bara n mabere donse di xa fe ra. Wo to wule fala n ma pama be naxan a tuli matima wule ra, wo bara mixi faxa naxan mu nu lanma a xa faxa, wo bara mixi lu naa naxan mu nu lanma a xa lu naa.»»

²⁰ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «Wo xa karafilie mu rafan n ma, wo mixi ratantanma naxan na alo gantanyi sama xone be ki naxe. N na karafilie bama ne wo belexe ra, n xoreya fima ne mixi ma wo naxan suxu gantanyi kui alo xone.

²¹ N wo xa mafelenye bama ne wo ma, n na n ma pama ba wo xa noe bun ma. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

²² Wo bara limaniya ba tinxintoe yi ra wo xa wulee ra, n nu wama naxan malife. Wo bara tinxintare rasi e xa lu e xa fe jaaxie kui, n nu wama naxan nakisife.

²³ Wo to na mooli raba, wo mu wule masenyi tife sonon, wo mu luma sematoe xa wali kui. N fama ne n ma pama ratangade wo belexe. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

14

Ala xa kate Isirayila boje ragbilenfe a ma

¹ Isirayila fori ndee naxa fa n xonyi. E to doxo,

² Alatala naxa a masen n be,

³ «Adamadi, yi mixie bara kuyee fe tongo e a sa e nii ra, e fe jaaxie suxu naxee e rabirama. A lanma n xa tin e xa n maxandi?

⁴ A fala e be, «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Isirayilaka naxan yo kuye fe sa a nii ra, a fe jaaxi suxu naxan a rabirama, a na siga namijonme yire Ala maxandibe, n a xa duba mafindima a xa yunubi raba xasabi nan ma.

⁵ N yi rabama ne alako n xa Isirayila bonsoe boje rafindi n ma, hali e to bara e makuya n na e xa kuye batufe ra.»

⁶ «A fala Isirayila bonsoe be, «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo tuubi, wo gbilen wo xa kuye batufe foxo ra, wo wo kobe so wo xa fe jaaxie ra!

⁷ Isirayilakae birin, xa na mu a ra wo xa xone, mixi yo naxan kuye fe sama a nii ra, a fe jaaxi suxu naxan a rabirama, na kanyi na siga namijonme yire n maxandife ra, n tan Alatala yati fama na kanyi yaabide.

⁸ N tima ne a kanke, n a findima misaali nan na pama be, a xili findi konbi ra e ya ma. N a kerima ne n ma pama ya ma. Na kui wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁹ «Xa na namijonme fa tin masenyi falade n xili ra, n tan yati bara a madaxu a xa na raba. Na kui n na n belexe itala a xili ma, n a xa fe xun nakana n ma pama Isirayila ya ma.

¹⁰ E bara yunubi soto na kui, namijonme yo, nun mixi yo naxan maxandi tima a saabui ra.

¹¹ Na temui Isirayila bonsœ mu luma e makuya ra n na, e seniyantarepa bepinma ne. E findima ne n ma pama ra, n fan findi e Marigi Ala ra. Alatala xui nan na ki.»

¹² Alatala naxa a masen n be, a naxe,

¹³ «Adamadi, xa pama nde n bepin e xa yunubie xa fe ra, n fama ne n belexe italade e xili ma, n e xa baloe jon, n kaame radin e ma, n e xa mixie nun e xa xurusee faxa.

¹⁴ Hali Annabi Nuha, Annabi Daniyeli, nun Annabi Ayuba nu na e ya ma nu, pama noma kiside e xa tinxinyi gbansan nan saabui ra. Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ «Xa n sube xaapee radin na boxi ma e xa dimee faxa, mixi birin xa keli naa na subee xa fe ra,

¹⁶ hali na namijonme saxan sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, pama mu noma e xa die rakiside. Na namijonmee gbansan nan kisima, boxikae tan loe.»

¹⁷ «Xa n gere rabula na boxi ma, n fa a fala <Santidegema xa be kana,> n fa a niya na boxikae nun e xa xurusee birin xa sonto,

¹⁸ hali na namijonme saxan sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, pama mu noma e xa die rakiside. Na namijonmee gbansan nan kisima.»

¹⁹ «Xa n wuganyi radin na boxi ma e xa mixi birin nun e xa xurusee faxa fe ra n ma xone xa fe ma,

²⁰ hali Annabi Nuha, Annabi Daniyeli, nun Annabi Ayuba sa lu naa, n tan wo Marigi Alatala bara n kali, pama mu noma e xa die rakiside. Nama noma kiside e xa tinxinyi gbansan nan saabui ra.»

²¹ «Wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: Wo xa fe xoroama ne dangife na tan na n na n ma kasare naani ti wo be, naxee findixi gere, kaame, sube xaapee, nun wuganyi ra. Na birin wo xa mixie nun wo xa xurusee sonto ma ne.

²² Kono wo xa di ndee fama ne ratangade na ma. E fama ne wo yire, wo fa seewa e jere ki matofe ra, wo fa madundu gbaloe xa fe ra n naxan nagirixi Darisalamu ma.

²³ Wo madundui soto ma ne e jere ki matofe ra, barima wo fama ne a kolonde a n na birin naba fe nde nan ma. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

15

Darisalamu xa paxankate

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe:

² «Adamadi, weni bili fan fotonyi wuri salonyi be?

³ Weni bili wuri rawalima a xa findi se gbaku se ra, xa na mu a ra se gbete naxan tide na na?

⁴ Na wuri mooli na gan, keli a xunyi ma han a sa doxo a xore ra, a noma rawalide se nde ra fa?

⁵ Xa a mu nu noma rawalide se nde ra a to nu sivi, a na gan, tide yo mu luma a ma sonon.»

⁶ «Na kui, wo Marigi Alatala xa masenyi nan ya: N fe rabama ne Darisalamukae ra, alo n fe naxan naba na weni bili wuri ra n naxan ganxi.

⁷ N tima ne e kanke. Hali e mini te i, na te fanma e donde. N na ti e kanke ma, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

⁸ N e xa boxi xun nakanama ne, barima e bara n yanfa. Alatala xui nan na ki.»

16

Isirayila xa yene Ala mabiri

¹ Alatala naxa yi masenyi ti n be, a naxe:

² «Adamadi, Darisalamu rakolon a xa fe kobie ra.

³ A fala a be, <I Marigi Alatala yi nan masenxi: I barixi Kanaan boxi nan ma, Amerika nan nu na i baba ra, i nga findixi Xitika nan na.

⁴ I barixi loxo be naxe, mixi yo mu wo furixuli xaba, e mu i maxa ye nun foxe ra alako i xa seniyen, e mu i mafilin dugi kui.

⁵ Mixi yo mu kinikini i ma na fe mooli rabafe ra. E i woli burunyi, barima i nu mapaaxin birin be.»

⁶ «N nu na dangife i yire temui naxe, n naxa i to i na i nii magagafe i saxi wuli xora. N naxa a fala i be, <I xa kisi.>

⁷ N naxa i ramo alo sansi mama ki naxe. I bara findi ginedimedi tofanyi ra. I fate bara mo, i xunsexe bara kuya, kono han na temui dugi mu nu ragoroxi i ma. I mageli nan nu a ra.»

⁸ «Temui nde to dangi, n naxa a to i findixi sungbutunyi ra. Na kui n naxa n ma dugi sanbunyi felen i ma i suturafe ra, a findi saate ra won tagi. Na kui i findixi n tan nan gbe ra, i Marigi Alatala.»

⁹ «N naxa i maxa ye ra, n wuli ba i ma, n fa ture xiri fanyi so i ma.

¹⁰ N naxa dugi fanyi dege i be, n na ragoro i ma. N naxan sankiri fanyi so i sanyi.

¹¹ N naxa i raxunma belexe rasoe nun konmagore ra.

¹² N naxa xurunde sa i jɔe ra, n tulirasoe sa i tulie ra, n mangɛ tɔnxuma dusu i xun na.

¹³ I nu raxunmaxi xɛɛma nun gbeti nan na, i nu maxirixi dugi tofanyie nan na, i nu donse fanyi donma naxan findi kumi nun ture ra. I xa tofanyi xun nu fa masa tun, mangeya naxa radaxa i be.

¹⁴ I xili naxa din pamanɛe ra i xa tofanyi xa fe ra, barima tofanyi kamalixi nan nu a ra i xa nɔrɛ saabui ra n naxan fixi i ma. Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ «Kɔnɔ na tɛmui i naxa la folɔ i xa tofanyi nun i xili fanyi ra, i fa so langoeɓa rabafe. I nu i yete soma mixi birin yi ra, i lu e sagoe.

¹⁶ I naxa i xa dugi tofanyie itala geya fari i langoeɓa raba dɛnnaxɛ. Na fe mɔoli mu lanma feo. Na rabafe mu fan.

¹⁷ I naxa i xa xunmase xɛɛma nun gbeti daaxie tongo, n naxee fixi i ma, i e yaillan kuye xɛmɛe ra, i fa langoeɓa raba nee ra.

¹⁸ I naxa i xa dugi tofanyie ragoro e ma, i fa n ma ture nun n ma surayi ba serɛɛe ra e be.

¹⁹ N donse naxan so i yi ra, i bara na taami fanyi, na ture, nun na kumi birin ba serɛɛe gan daaxi ra e be. I na nan nabaxi. Alatala xui nan na ki.»

²⁰ «I naxa i xa die tongo, n naxee fixi i ma, i e fan ba serɛɛe ra na kuyee be. I xa langoeɓa mu nu i wasama nu?»

²¹ I bara n ma die kɔn naxaba, i e ba serɛɛe ra kuyee be!

²² I xa fe kobie nun i xa langoeɓa birin kui, i mu ratu a ma n naxan nabaxi i be i mageli to nu a ra, i nu i nii magagafe i wuli xɔɔra tɛmui naxe?»

²³ «Naxankatɛ na i be! Alatala xui nan na ki. Safe i xa wali jaaxi xun ma, i bara fe gbete fan naba.

²⁴ I bara yiree ti taa tagi kira dɛ ra,

²⁵ i fa i fate xa tofanyi masen jama be kɛnɛ ma, alɔ langoe wanan wama xɛmɛ mabendunfe a ma.

²⁶ I bara langoeɓa raba Misirakɛe ra, i dɔxɔboore naxee xa gine fe xɔrɔxɔ. I xa langoeɓa radangixi bara n naxɔnɔ.

²⁷ Na kui n bara n belexɛ itala i xili ma, n fa nde ba i xa bɔxi ra, n a sa i yaxuie Filisitakɛe sagoe, i xa wali kobie xa fe ra naxee bara e raterɛnna.

²⁸ I bara langoeɓa raba Asiriyakɛe fan na, barima sese mu i wasama.

²⁹ Na dangi xanbi i bara langoeɓa raba Babilon yulee ra, kɔnɔ nee fan mu i wasa.»

³⁰ «I bɔjɛe kobi! Alatala xui nan na ki. I yi langoeɓa mɔoli rabama di?»

³¹ I to i xa langoe yiree ti taa kui kira dɛ ra, i mu nu luxi alɔ langoe yati barima i nu langoeɓa rabafe nɛ tun kɔbiri xanbi!»

³² «Yɛnɛ gine, xɔjɛɛ rafan i ma dangife i xa mɔri ra.

³³ Langoe birin wama langoe sare xɔn, kɔnɔ i tan nan luma i jɛngɛɛ ki ra, alako i xa e mabendun i ma a mɔoli birin na.

³⁴ I mu luxi alɔ langoe gbeteɛ. Mixi yo mu i mayandima i xa wali ra. I tan nan e mayandima, i fa e sare fi, i mu se sɔtɔ.»

³⁵ «I tan langoe gine, i tuli mati Alatala xa masenyi ra!

³⁶ I Marigi Alatala yi nan masenxi: I to i xa naafuli ba alako i xa langoeɓa raba i jɛngɛɛ ra, i to kuyee mɔoli birin ti, i fa i xa die wuli ba serɛɛe ra e be,

³⁷ n fama nɛ i jɛngɛɛ birin malande, naxee nu rafan i ma nun naxee mu nu rafan i ma, n i jaibɔɛ masen e be a kɛnɛ ma, i xa yaagi.

³⁸ N i makiitima nɛ alɔ gine yɛnɛla nun faxeti makiitima ki naxe. N nan n gbe jɔxɔma nɛ i ma n ma xɔnɛ nun n ma tɔnɛ xɔrɔxɔe ra.

³⁹ Na tɛmui n i sama nɛ i jɛngɛɛ sagoe, e i xa langoe yiree kana, e i xa dugie nun i xa xunmasee ba i ma, e fa i lu i mageli ra fɔɛn.

⁴⁰ E e malanma nɛ i xili ma, e i magɔnɔ gemɛe ra, e i masɔxɔ e xa santidegemae ra.

⁴¹ E i xa banxie ganma nɛ, e i jaxankata gine gbegbe ya xɔri. N i xa langoeɓa danma nɛ, i mu i jɛngɛɛ kima sɔnɔn.

⁴² N na gɛ na rabade i ra, n ma xɔnɛ goroma nɛ i xa yanfanteya xa fe ra.»

⁴³ «N fama nɛ i xa wali sare birin nagbilende i ma, barima i mu i ratu i fonike tɛmui ma. I Marigi Alatala xui nan na ki. I mu langoeɓa xa sa i xa fe kobi gbeteɛ fari?»

⁴⁴ «Taali faleɛ fama yi taali falade i xun ma, «Nga lu ki yo ki, a xa di gine fan luma na ki nɛ!»

⁴⁵ I nga xa di yati nan i ra, naxan mɛ a xa mɔri nun a xa die ra. I taara ginɛmae fan mɛ nɛ e xa mɔrie ra, nun e xa die ra. I nga findixi Xitika nan na, i baba findixi Amorika nan na.

⁴⁶ Samari findixi i taara ginema nan na naxan sabatixi i kɔola ma, a nun a xa taa gbeteɛe kui. Sodoma nan findixi i xunya ginema ra naxan sabatixi i yirefanyi ma, a nun a xa taa gbeteɛe ra.

⁴⁷ I bara bira e xa wali jaaxi fɔxɔ ra, i man bara jaaxu dangife e tan na.

⁴⁸ N bara n kali, Sodoma nun a xa taee mu i xa jaaxuya lixi. Alatala xui nan na ki.»

⁴⁹ «I xunya Sodoma xa yunubie findixi yi nan na: yete igbɔna, bannaya, nun kinikinitareɓa tɔɔrɔmixie mabiri.

⁵⁰ E dɛ igbo, e fe jaaxie rabama n ya xɔri. Na kui, n naxa e xa fe jɔn!»

⁵¹ Samari mu yunubi raba alo i tan. I xa fe kobi raba gbo dangi a gbe ra pon! Na taa jaaxi tinxin i be.

⁵² I xa yaagi tun! I xa jaaxuna kui, a luxi ne alo i xunyae na fisa i be. I xa na kote xanin.»

⁵³ «Kono a raponyi, n fama ne Sodoma nun a xa taae nun Samari nun a xa taae xa fe xun nakelide. I fan luma ne na xunnakeli kui.

⁵⁴ I bara yaagi soto i xa wali kobi xa fe ra. Na bara a niya Sodoma nun Samari xili xa fan dondoronti.

⁵⁵ I xunya Sodoma nun a xa taae nun i taara Samari nun a xa taae xun nakelima ne alo singe. I fan nun i xa taae luma na xunnakeli nan kui.

⁵⁶ I nu i yete igboma temui naxe, i mu tin fe fanyi falade i xunya Sodoma xa fe ra,

⁵⁷ beenun i xa jaaxuna xa sa kene ma. Yakosi Edon nun a xa taae nun Filisita nun a xa taae, e birin i maberema.

⁵⁸ Na langoera nun fe kobie yaagi luma ne i ma. Alatala xui nan na ki.»

⁵⁹ «I Marigi Alatala yi nan masenxi: N i sare ragbilenma ne i ma seriye ki ma, barima i bara n ma kali mabere n ma saate kanafe ra.

⁶⁰ Kono n tan mu neemuma won ma saate ma, won naxan tongo i fonike temui. N fama ne saate tongode i be naxan mu jonma abadan.

⁶¹ Na kui, i taara nun i xunya na gbilen i ma, i ratuma ne i xa kira jaaxi ma yaagi ra. N e fima ne i ma, kono na fe mu na won ma saate singe kui.

⁶² N saate tongoma ne i be, i a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

⁶³ N na ge i xun sarade i xa yunubie xa fe ra, i fama ne ratude fe dangixie ma yaagi kui, i fa i de ragali i xa yaagi xa fe ra. Alatala xui nan na ki.»

17

Taali woyenyi Isirayila be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa yi taali fala Isirayila bonsoe be.

³ A fala e be, «Won Marigi Alatala yi nan masenxi: Sege xungbe, gabutenyi senbermae, xabe kuye tofanxie, naxa fa Liban, a sediri bili salonyi bolon a kon na.

⁴ A naxa na xanin yule boxi ma, a a si e xa taa kui.»

⁵ «A naxa sansi xori nde tongo Isirayila boxi ma, a sa na si boxi fanyi ma, ye gboxi dennaxe.

⁶ Na sansi xori naxa bula, a findi weni sansi dunke ra naxan salonyie nu kuyama a gbe ra. A salonyie nu fa e ramaxa koore ma, a sanke nu goro ye fenfe ra. Na sansie

naxa fan, a salonyie naxa wuya a burexee naxa fan.»

⁷ «Sege xungbe gbete naxa mini naa ra, a gabutenyie xungbo, a xabee wuya. Weni bili naxa a sankee nun a salonyie rapere kelife boxi ma a nu sixi dennaxe, sigafe ra sege mabiri ye sotofe ra.

⁸ A nu sixi boxi fanyi nan ma, ye gbegebe nu na dennaxe, alako a xa findi a ra, a weni bogi fanyi ramini.»

⁹ «A fala e be, «Won Marigi Alatala yi nan masenxi: Na weni bili fanma? A mu fama a italade, a bogi bira, a xara? A salonyie nun a burexe kanama ne. A italafe mu xoroxo.

¹⁰ Hali a itala, a si yire gbete, foye naxan kelima sogetede mabiri a mu a xarama xe gbiki?»

¹¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

¹² «A fala yi bonsoe murutaxi be, «Wo mu na taali fahaamuxi? Babilon mange bara siga Darisalamu, a naa mange nun a kuntigie suxu, a e xanin Babilon.

¹³ A bara mixi keren sugandi mange bonsoe ya ma, a saate xiri a nun na tagi, a a ti mangeya ra kali ra. A man bara boxi kuntigie tan xanin,

¹⁴ alako boxi senbe xa xurun, han a mu no a ikelide sonon, fo a nu saate rabatu tun.»

¹⁵ «Kono na mange sugandixi fan naxa muruta, a xerae rasiga Misira mange ma soee nun soorie fende. Na fe mooli sooneyama? Naxan matandi tima na ki, a mu tooroma yare?

¹⁶ N bara n kali, n tan Alatala nan xui a ra, a faxama Babilon boxi nan ma, mange fe ma naxan mangeya soxi a yi ra, a naxan xa saate maberexi, a a kana.

¹⁷ Misira mange mu noma a malide gere kui, a yaxuie see yailanma taa tete kanafe ra temui naxe.

¹⁸ A to a xa kali mabere saate kanafe ra, a fama ne na sare sotode.»

¹⁹ Na xa fe ra, Alatala yi nan masenxi, a naxe, «N bara n kali n yete ra, a to n ma kali mabere, a to n ma saate kana, n na sare ragbilenma ne a ma.

²⁰ N na n ma yele italama ne a ya ra, n a suxu n ma gantanyi ra. N a xaninma ne Babilon boxi ma, n fa a jaxankata a xa yanfanteya xa fe ra menni, a naxan nabaxi n na.

²¹ A xa soorie sontoma ne santidegema ra, mixi donxoe yensenma ne. Wo a kolonma ne na kui a n tan Alatala nan na nate tongoxi.»

²² Won Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, «N sediri salonyi bama ne a kon na, salonyi fanyi naxan na koore ma, n fa a si geya itexi fari.

²³ N a sima ne Isirayila geya ma, a salonyie fan, e bogi gbege ramini. A findima ne sediri wuri bili tofanyi ra. Xoni mooli birin fama ne e malabude, a salonyie niini bun ma a kon na.

²⁴ Na kui wuri bili birin a kolonma ne, a n tan Alatala nan wuri bili itexi igoroma, n wuri bili igoroxi ite. N wuri xinde xara, n wuri xare rafan. N tan Alatala xui nan na ki. N fama ne na rakamalide.»

18

Yunubitoe sare

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Wo yi taali woyenyi falama ne Isirayila boxi ma. Wo naxe,

«Forie na mangoe yoxoe don, e xa die nan jinyie muluxunma.»

Wo na falama munfe ra?

³ N bara n kali n yete ra, a mu lanma wo xa yi taali fala Isirayila boxi ma sonon.

⁴ N tan nan gbe na nii birin na, babe ba, di ba. N tan nan gbe e birin na. Nii naxan na yunubi raba, na nii nan bonoma.»

⁵ «Mixi naxan tinxin, naxan fe fanyi rabama,

⁶ naxan mu serexe donma kuye be geyae fari,

naxan mu a ya tima Isirayila xa kuyee ra, naxan mu yene rabama a doxoboore gine ra,

naxan mu gine masama a xa kike wali kui,

⁷ naxan mu mixi rawalima a yete xa geeni xa fe ra,

naxan donifa xa seeke ragbilenma a ma, naxan mu mujne tima,

konon a fa setare ki, a dugi fi misikiine ma,

⁸ naxan mu geeni mooli yo fenma doni kui, naxan a yete suxuma fe jaaxi rabafe ra, naxan kiiti tinxinxi sama mixie tagi,

⁹ naxan n ma yaamarie rabama, a n ma seriye rabatu,

na kanyi findixi tinxintoe nan na.

Na kisima ne.

Alatala xui nan na ki.»

¹⁰ Konon xa a sa li a xa di nde na na, naxan mixi bonboma, a faxe tima, a fe jaaxi gbete raba

¹¹ A baba mu darixi naxan na, a xa fe na di?

A serexe donma kuye be geya fari, a yene raba a doxoboore xa gine ra,

¹² a setare nun misikiine tooroma, a mujne tima,

a tondi seeke ragbilende,

a a yae tima kuye ra,

a fe jaaxie rabama,

¹³ a geeni fenma doni kui.

Na mixi mooli kisima? Ade, a a yete nii sare fima ne faxe ra a xa fe jaaxie ma!

¹⁴ «Konon xa na di jaaxi di nde soto, naxan bara a baba xa yunubie to, a fa lu a mu tin na wali mooli rabade, a xa fe luma di?

¹⁵ A mu serexe donma kuye be geya fari.

A mu a ya tima Isirayila kuyee ra.

A mu yene rabama a doxoboore gine ra.

¹⁶ A mu mixi rawalima a yete xa geeni xa fe ra.

A mu seeke maxorinma.

A mu mujne tima,

konon a setare kima, a dugi fima misikiine ma,

¹⁷ a a yete suxuma fe jaaxi rabafe ra,

a mu geeni mooli yo fenma doni kui.

Na di mu bonoma a baba xa fe jaaxi xa fe ra. A kisima ne.

¹⁸ Konon a baba tan, naxan findi funmala ra, naxan a boore mujna, naxan fe jaaxie raba a xa mixie tagi, a tan nan bonoma a xa yunubie xa fe ra.»

¹⁹ «Konon wo n maxorinma, «Munfera na di mu a baba xa yunubi kote tongoma?» N xa a fala wo be, na di tinxintoe, naxan bara n ma seriye rabatu, a kisima ne.

²⁰ Naxan na yunubi raba, na nan bonoma. Di mu a baba xa yunubi kote xaninma. Baba fan mu a xa di xa yunubi kote xaninma. Tinxintoe fama ne tinxinyi sare sotoode. Yunubitoe tan fama yunubi sare sotoode.»

²¹ «Konon xa yunubitoe gbilen a xa yunubie foxo ra, a bira Ala xa seriye foxo ra tinxinyi kui, a kisima ne, a mu bonoma.

²² A fe kobi naxee birin naba, na birin bama ne a ma, a fa kisi a xa tinxinyi saabui ra.

²³ N tan wo Marigi Alatala jalexinma yunubitoe xa jaxankate ra? A xa gbilen a xa yunubi foxo ra, a xa kisi, na nan nafan n ma.»

²⁴ «Konon xa tinxintoe gbilen a xa tinxinyi foxo ra, a fa fe jaaxi raba alo yunubitoe a rabama ki naxe, a kisima? A fe fanyi naxee birin naba, na birin bama ne a ma, a yunubi soto, a fa bono a xa fe jaaxie saabui ra.»

²⁵ «Wo naxe, «Marigi xa kira mu tinxin.» Isirayila bonsoe, wo wo tuli mati n na. N ma kira mu tinxinxi xe, ka wo tan nan xa kira mu tinxin?

²⁶ Xa tinxintoe a kobe so fe fanyi rabafe ra, a bonoma a xa yunubie nan ma fe ra.

²⁷ Konon xa tinxintare a kobe so fe jaaxi rabafe ra, a bira tinxinyi foxo ra, a kisima ne.

²⁸ A to a xa wali kobie birin mato, a nate tongo a xa gbilen nee foxo ra, na nan a ra a kisima, a mu bonoma.

²⁹ Konon Isirayila bonsoe naxe, «Ala xa kira mu tinxin.» N tan nan ma kira mu

tinxin ba, ka wo tan nan xa kira mu tinxin?»

³⁰ «Na kui Isirayila bõnsõε, n wo kankan makiitima a xa fe rabaxi berε nan ma. Wo xa tuubi! Wo gbilen wo xa yunubie rabafe fõxõ ra, alako nee naxa wo bõnõ.

³¹ Wo xa wo makuya wo xa yunubie ra wo naxee rabaxi, wo wo bõnε masara, wo xaxili nεene tongo. Isirayila bõnsõε, wo tima bõnõε kira ra munfe ra?

³² N mu wama mixi yo xa bõnõ. Wo tuubi alako wo xa kisi! Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

19

Isirayila mangεε

¹ Wo xa kinikini Isirayila mangεε suuk-ibae ma yi ki:

² «Wo nga findi yetε gine fanyie nan na yetεε tagi.

A saxi a xa die tagi, a e xuru.

³ A naxa a xa di nde ramõ, a findi senbema ra.

Na di naxa fata a baloe fende, a mixie yati faxa.

⁴ Namancee to a xa fe me, e naxa a suxu e xa gantanyi ra, e a xanin Misira wure ra a jõε kui.»

⁵ «Na yetε gine to a to, a xa fe mu sõõneyaxi, a naxa a xa di gbete tongo, a a findi yetε senbema ra.

⁶ Na di nu a jεrεma yetεε tagi a senbε ma. A naxa fata a baloe fende, a mixie faxa.

⁷ A naxa nee xa tεtεε kana, a taakae faxa. Nama birin nu bara gaaxu a xa yirindinyi yara.

⁸ Namancee man naxa keli a rabilinyi, e naxa e xa yelee itala, e a suxu gantanyi ra.

⁹ E naxa a raso kule kui wuree ra, e a xanin Babilon mange xõn ma. Menni e naxa a raso geeli kui. A yirindin xui mu me Isirayila geyae fari sõnõn.»

¹⁰ «Wo nga nu luxi nε alo weni bili naxan sixi xure de ra.

A nu bogima, a salonyie nu wuya, barima ye nu gbo a yire.

¹¹ Salon fanyie nu na a be, naxee fan mange sawuri ra.

A nu tixi sansie birin xun ma a xa maite nun a salon wuyaxie xa fe ra.

¹² Kõnõ a bara tala xõnε kui, a rabira bõxi ma.

Sogetede foye naxa a xara, a bogie kana. A salon fanyie naxa lisi, tε naxa e gan.

¹³ Yakõsi a sixi gbengberenyi nan ma, bõxi xõrõxõε, ye mu na dennaxε.

¹⁴ Tε bara mini a salonyi nde kui, a a bogie gan.

Salon fanyie yo mu na a be sõnõn, naxan findima mange sawuri ra.»

Kinikini suuki nan na ki naxan bama nimise kui.

20

Isirayila bõnsõε xa matandi

¹ A jε solofere nde, kike suuli, xi fu nde ra, Isirayila fori ndee naxa fa n yire, e xa Alatala xa marasi fen.

² Alatala naxa a masen n be, a naxε,

³ «Adamadi, Isirayila forie maxõrin munfe ra e faxi n ma marasi fende, n to a fala e be n mu tin e xa n maxandi na ki. Alatala xui nan na ki.»

⁴ «Adamadi, i xa e makiiti e xa fe jεaxie nun e benbae xa fe jεaxie xa fe ra.

⁵ A fala e be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Isirayila sugandi temui naxε, n na n kali nε n belexε itexi ra Yaxuba bõnsõε be a n tan nan na e Marigi Alatala ra. N na n yetε masen e be Misira bõxi ma,

⁶ n fa n kali e be a n e raminima nε menni sigafe ra bõxi fanyie ma, n dennaxε sugandixi e be, kumi nun xije xεlema bõxi naxan ma.

⁷ N a masen e be, e xa Misira kuyee wõle, alako e naxa fa e yetε findi seniyyentaree ra. N tan nan na e Marigi Alatala ra.»

⁸ «Kõnõ e naxa n xui matandi. E mu Misira kuyee wõle, e mu gbilen nee fõxõ ra. Na kui n naxa a masen e be a n fama nε n ma xõnε radinde e ma Misira bõxi ma.

⁹ Na dangi xanbi, n naxa nate tongo n xa e ramini naa, alako n xili naxa fa mabere jamanee tagi e nu dennaxε.

¹⁰ N naxa e ramini Misira bõxi ra, n fa e xun ti gbengberenyi ra.

¹¹ Menni n naxa n ma yaamarie so e yi ra, n e rakolon n ma seriye ra. Mixi naxee birama nee fõxõ ra, e kisima nε.

¹² N naxa malabui lõxõε xa yaamari fan fi e ma tõnxuma ra n tan nun e tan tagi, alako e xa a kolon n tan Alatala nan e raseniyyenma.»

¹³ «Kõnõ Isirayila bõnsõε naxa e kobe raso n na gbengberenyi ma. E n ma malabui lõxõε xa yaamari mabere. E mu bira n ma yaamarie fõxõ ra, e mu n ma seriye suxu, naxee nu nõma e rakiside. Na kui n naxa a nate, n xa n ma xõnε birin namini e ma, n xa e sõntõ gbengberen yire.

¹⁴ Hali n mu na raba, alako n xili naxa fa mabere jamanee tagi, n e ramini naxee ya xõri Misira bõxi ra,

¹⁵ n naxa n kali n belexε itexi ra gbengberenyi ma, a n mu e xaninma na bõxi fanyie ma sõnõn, n nu bara naxan fi e ma, xije nun kumi xεlema dennaxε.

¹⁶ N na nate tongo ne, barima e nu n ma yaamarie nun n ma seriye nan maberema, e tondi n ma malabui loxoɛ xa yaamari suxude a ki ma. E xa kuye fe nan nu na e boɓe ma.

¹⁷ Koɓo n naxa kinikini e ma, n mu e sonto gbengberenyi ma.

¹⁸ N naxa a masen e xa die be menni, n naxe, <Wo naxa bira wo benbae xa yaamarie nun e xa seriye foxo ra de. Wo naxa wo yete findi seniyyentaree ra e xa kuyee batufe ra.

¹⁹ N tan nan na wo Marigi Alatala ra. Wo xa bira n tan nan ma yaamarie foxo ra, wo xa n ma seriye suxu.

²⁰ Wo xa n ma malabui loxoɛ raseniyyen, alako na xa findi tonxuma ra won tagi. Na kui wo a kolonna ne a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.>

²¹ «Koɓo Isirayila die naxa muruta n ma, e mu n ma yaamarie rabatu, e mu e foxo sa n ma seriye xon ma naxan mixi rakisima, e fa n ma malabui loxoɛ xa yaamari mabere. Na kui n naxa a masen, n xa n ma xone birin namini e ma gbengberen yire.

²² Koɓo n mu na raba, alako n xili naxa fa mabere pamanee tagi, n e ramini naxee ya xori Misira boxi ra.

²³ Koɓo n na n kali n belexe itexi nan na gbengberenyi ma, n xa e rayensen ye pamanee tagi.

²⁴ barima e mu n ma seriye rabatu, e n ma yaamarie matandi, e n ma malabui loxoɛ xa yaamari mabere, e man fa e ya rafindi e benbae xa kuyee ma.

²⁵ N naxa e lu e xa bira e yete xa yaamari paxie foxo ra, seriye mooli nde naxan mu noma sooneyade.

²⁶ N naxa a lu e xa findi seniyyentaree ra serexe mooli nde xa fe ra, mixi xa di singe faxama serexe naxan ma fe ra. N nu wama ne e xa na foxi magaaxuxi to, alako e xa a kolon a n tan nan na Alatala ra.>

²⁷ «Adamadi, i xa a fala Isirayila bonsoee be, i naxe, <Wo marigi Alatala yi nan masenxi: Wo benbae bara n finsiriwali, e bara n yanfa.

²⁸ N to bara e raso boxi ma, n na n kali naxan na fife ra e ma, e naxa serexee ba folo kuyee be geyae fari nun wurie bun ma. E nu surayi ganma e be, e minse fan ba serexe ra. Na birin naxa na xono ki fanyi ra,

²⁹ n fa e maxorin, Munse na yi yire itexi ra wo sigafe dennaxe? Han ya na batudee xili falama Yire itexie.>

³⁰ «Na nan a ra, a fala Isirayila bonsoe be, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo wama findife seniyyentaree ra alɔ wo benbae, wo fa bira e xa kuye paxie foxo ra?

³¹ Wo na wo xa die ba serexe ra te xora, wo na wo xa seniyyenyi nan kanafe na ki. A lanma n xa tin wo xa n maxandi? N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali n mu wo luma wo xa n maxandi.>

³² «Wo naxe wo wama ne lufe alɔ dunjpa pamanee, naxee wuru nun gema batuma.

³³ N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali a n na n ma mangeya rapereɛma ne wo xun ma senbe ra, n na n ma xone birin namini wo ma.

³⁴ N wo raminima ne pamanee ya ma senbe ra, n wo malan yire keren n ma xone kui.

³⁵ N wo xaninma ne gbengberenyi ma pamanee tagi, n wo paxankata menni.

³⁶ N naxan nabaxi wo benbae ra Misira gbengberenyi ma, n na fan nabama ne wo fan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

³⁷ N wo radangima ne n ma yisuxuwuri bun ma, n fa wo rapere n ma saate ra.

³⁸ N murutelaɛ nun matandilae bama ne wo ya ma, naxee na n gerefe. N e raminima ne boxi ra e sabatixi dennaxe konyiya kui, koɓo n mu e xaninma Isirayila boxi ma. Na kui wo fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.>

³⁹ «Wo tan Isirayila bonsoe, wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo be: <Xa wo wama sigafe wo xa kuyee batude, awa yire, koɓo xa a sa li wo wo tuli matima n xili seniyyenxi nan na, wo naxa n mabere sonon wo xa kuye batui ra.

⁴⁰ Wo Marigi Alatala xui nan yi ki: Isirayila bonsoe fama ne n batude yi geya itexi seniyyenxi fari. N e rasenema ne a fanyi ra, n e xa serexe seniyyenxie tongo a nun e xa hadiya birin.

⁴¹ N na n wo ramini pamanee tagi wo rayensenxi dennaxe, n wo rasenema ne a fanyi ra, alɔ surayi xiri fanyi. N na n ma seniyyenyi masenma ne pamanee be wo saabui ra.

⁴² N na wo ragbilen wo xa boxi ma Isirayila, n na n kalixi naxan fife ra wo benbae ma, wo fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.

⁴³ Menni, wo wo ratuma ne wo xa fe paxie birin ma, naxee wo findi mixi seniyyentaree ra, wo fa lu na yaagi kui tun.

⁴⁴ N na wo rakisima n xili xa fe ra, n mu wo xa wali paxie sare fi wo ma, wo fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra. Isirayila bonsoe, wo Marigi Alatala xui nan na ki.>

21

Naxankate Negewi boxi be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i ya rafindi i yirefanyi ma, i kawandi ti Negewi fotonyi be.

³ A fala: «Negewi fotonyi, i i tuli mati i Marigi Alatala xa masenyi ra. A xui nan ya: N te radexema ne i xonyi, naxan i xa wuri xindee nun wuri xaree birin ganma. Na te mu tuma. A foxi toma ne keli yirefanyi ma han koola ma.»

⁴ Mixi birin a kolonma ne a n tan Alatala nan na te radexexi. A mu tuma.»

⁵ Na temui n naxa a fala a be, «N Marigi Alatala, jama naxe, a n taali woyenyi nan tun falama.»

⁶ Alatala naxa a masen n be,

⁷ «Adamadi, i ya rafindi Darisalamu ma, i xa kawandi ti horomolingira xa fe ra. I xa masenyi ti n xili ra Isirayila xili ma.»

⁸ A fala Isirayila jama be: «Alatala yi nan masenxi: N tixi wo kanke. N na n ma santidegema bama ne a txe i, n fa wo xa tinxintoe nun wo xa tinxintaree faxa.»

⁹ N to nate tongo tinxintoe nun tinxintaree xili ma, n ma santidegema bama ne a txe i yi jama birin xa fe ra, naxee na yirefanyi nun koola ma.

¹⁰ Na kui, birin a kolonma ne, a n tan nan n ma santidegema raminixi a txe i wo xilima. N mu a rasoma xonon.»

¹¹ «Adamadi, i xa i wa xui ramini i boje toroxi sunnunxi xoroxoe xa fe ra.»

¹² E na i maxorin i wafe fe naxan ma, i xa e yaabi, «Xibaaru xoroxoe bara n li. Limaniya bama ne mixi birin yi ra na xa fe ra. Mixi birin boje kontofilima ne, mixi birin sanyi seren gaaxui kui.» N xa a fala i be, a na fafe. I Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹³ Alatala naxa a masen n be,

¹⁴ «Adamadi, n ma xera iba, a falafe ra, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Santidegema fanyi, santidegema xapenxi!

¹⁵ Santidegema naxan gbaloe rabama, santidegema naxan dangima alo seyamakonyi.

Won noma pelexinde n ma di xa mange sa wuri ra?

Ade, santidegema fama ne birin xun nakanade.

¹⁶ Santidegema faxi ne a fe xa sooneya, a xapen, a suxuxi faxeti yi ra.

¹⁷ Adamadi, i wa xui ite, barima na santidegema tima ne n ma jama kanke,

a Isirayila mangee faxa, a nun n ma jama. Na kui, i kanke madin sunnunyi kui.»

¹⁸ «Matoo nan a ra.

Munse fama rabade xa Yudaya mangeya mu fa no tide yi santidegema yara? Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁹ «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra. I xa i belexee bonbo keren.

Santidegema man xa bonbo firin, a xa bonbo saxan.

Santidegema nan a ra naxan gbaloe rabama,

naxan faxe tima yire birin.

²⁰ Na kui limaniya bama ne mixie yi ra, mixi gbege sonto.

N ma santidegema tima ne naadee birin na faxe tife ra.

A dangima ne alo seyamakonyi.

²¹ Santidegema xabe tima ne yirefanyi ma, a xabe ti koola ma,

a de ya rafindixi yire birin ma.

²² Na temui, n tan Alatala fama ne n belexee bonbode, n ma xone fa dan.

Alatala xui nan na ki.»

²³ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²⁴ «Adamadi, i naxan nabama, i xa kira firin naboo Babilon mange xa santidegema jereema naxee ra. E firin xa keli yire keren, tonxuma xa ti yire nde e fatanma dennaxe.»

²⁵ Kira keren xa siga Amorikae xonyi naxan xili Raaba. Kira firin nde xa siga Yudaya xa taa makantaxi naxan xili Darisalamu.

²⁶ Babilon mange tima ne na kira firin xunyi ra, a xa sematoo wali raba alo xalie mawolife, kuyee maxorinfe, nun sube boje matofe.

²⁷ Na sematoo wali a masenma ne a be a xa siga Darisalamu mabiri, a xa geresosee tongo tete longori ra, a xa na naadee rabira, a fa gbaloe ti taa kui.

²⁸ Darisalamukae to saate xiri e nun Babilon mange ra, e na sematoo wali toma wule nan na. Konoo Babilon mange mu a tuli matima e ra, barima a naxe e fan bara haake soto a mabiri. Na nan a ra, a e xaninma konyiya kui.»

²⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo xa wali jaaxi bara a niya n xa ratu wo xa yunubi dangixie ma, n xa wo xanin konyiya kui.

³⁰ I tan Isirayila mange tinxintare, i xa najankate loxo bara a li.

³¹ I Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, «Mange tonxuma ba i xunyi ma! Mangeya bara ba i yi ra. Mixi magoroxi xa fe itema ne, mixi matexi xa fe magoro.»

³² I xa mangeya xun nakanama ne, a jon. Na mangeya mu gbilenma a ra fo mixi fa, a lan a xa so naxan yi ra. Na fima na kanyi nan ma.»

³³ «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra a falafe ra, «Alatala yi nan masenxi Amonikae xa konbie xa fe ra, a naxe: Santidegema bara ba a txe i gbaloe xa fe ra.

A bara raxapen alako a xa faxe ti alo seyamakonyi.

³⁴ Wo bara la wule laamatunyie ra,

wo bara wo tuli matie sematoe wule falee ra.

Na kui na santidegema tima ne tinxintaree kon na,

naxee lanma e xa jaxankata e xa yunubi kamalixie xa fe ra.

³⁵ Wo xa wo xa santidegema ragbilen a tee i.

N wo makiitima ne wo xa boxi ma wo daaxi dennaxe.

³⁶ N na n ma xone xoxoxoe raminima ne wo ma,

n wo so xeme jaaxie yi ra naxee fata gbaloe ra.

³⁷ Wo luma ne alo yege te xora,

wo wuli ifili wo xa boxi ma,

wo xili jon feo.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

22

Darisalamu xa yunubie

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, a mu lanma xe i xa yi taa faxeti makiiti, i xa a rakolon a xa wali kobie birin na?

³ A fala a be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Taa nan yi ki, naxan xun nakanama a xa faxe tife ra, naxan a findima taa seniyentare ra a xa kuye batufe ra.

⁴ Wo bara yunubi soto na faxe tife kui, wo bara seniyentareja soto na kuyee batufe ra, wo naxee yailanxi wo belexe ra. A gbe mu luxi wo xa simaya xa jon, si gbetee xa wo xili maberema.

⁵ Si naxee na rabilinyi nun si naxee na yire makuye, e birin wo mayelema ne wo xa yunubie xa fe ra. Wo xa fe xoxoxo!»

⁶ «Wo xa mangee faxe tima e xa noe saabui ra,

⁷ e mixie baba nun e nga maberema, e wo xa xone nun wo xa kiridie tooroma.

⁸ Wo n ma se seniyenxie bote baxi, wo n ma malabui loxoe maberema.

⁹ Toonegelae na wo ya ma naxee faxe tima. Kuye batue na wo ya ma naxee serexe bama geya fari, e fa yene jaaxi raba naa.

¹⁰ Xeme na na naxee sama e baba xa gine fe ma, e gine masama naxan mu seniyenxi a xa kike wali xa fe ra,

¹¹ e yene rabama e doxoboore xa gine ra, e yene rabama e xa di xa gine ra, e yene rabama e maagine yati ra e nun naxan baba keren.

¹² Mixie na wo ya ma naxee sare raxuma mixi faxafe ma. Ndee na na naxee geenii sama doni fari, e fuma e ngaxakerenyi ma. Wo bara neemu n tan ma! Alatala xui nan na ki.»

¹³ «N na n belexe bonboma ne xone kui wo xa naafuli tinxintare nun wo xa faxe tife xa fe ra

¹⁴ Senbe luma wo be n ma kiiti sa loxoe? Wo suusama n na? N xa a fala wo be, n wo jaxankatama ne. Alatala xui nan na ki.

¹⁵ N wo rayensenma ne jamanee ma, n wo rayensen ye boxi birin ma. N wo xa seniyentareja jonma ne.

¹⁶ Wo na lu yaagi kui jamanee tagi, wo fama ne a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁷ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

¹⁸ «Adamadi, Isirayila bonsoe bara lu n be alo gbeti gbi xabude. E maniyaxi na wure gbeeli nan na, yoxui, wure, nun sunbui naxan bama gbeti raxunuxi ra.

¹⁹ Na kui, Marigi Alatala yi nan masenxi: «Wo to bara lu alo gbeti gbi, n wo malanma ne Darisalamu,

²⁰ n ma xone fa wo raxunu alo gbeti, wure gbeeli, wure, yoxui, nun sunbui raxunuma ki naxe te ra.

²¹ N wo malanma ne n ma bojete kui, n fa wo raxunu Darisalamu taa kui.

²² Wo na raxunu naa, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra, naxan a xa xone radinxi wo ma.»

²³ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²⁴ «Adamadi, a fala Isirayila boxi be, i naxe: «Boxi nan i ra, naxan mu tune toma n ma xone loxoe.

²⁵ I xa mangee xaxili luma ne alo yete xaape naxan sube ibooma. E na na mooli rabafe mixie ra. Ginee na findife kaapee ra e xa faxe tife xa fe ra. E na muje tife alo fe.

²⁶ I xa serexedubee n ma seriye matandima, e see seniyenxi findima se seniyentare ra. E mu se seniyenxi nun se seniyentare tagi rasama, e mu mixie fan nakolonma na tagi rasa ra. E mu n ma malabui loxoe xa yaamari suxuma. Na birin kui, e n xili maberema e ya ma.

²⁷ I xa kuntigie luxi ne alo wulai bare naxee sube ibooma. E mixie faja muje tife ma.

²⁸ I xa namijonmsee dugi felenma na birin ma e xa wule laamatunye nun e xa wule masenyie ra. E naxe, «Ala nan a masenxi,» a fa li Ala mu sese masenxi e be.

²⁹ Boxikae e bore rawalima tinxintareya kui. E muje tima, e setaree nun xonee tooroma. E mu tinxin feo.»

³⁰ «N bara mixi nde fen e ya ma, naxan noma tete rakelide, a fa ti naade ya ra n ya i, alako na boxi naxa kana. Kono n mu na mixi soto.

³¹ Na nan a ra, n fama n ma xone raminide e ma alo te, n e sonto e xa wali

naaxi sare ma. Marigi Alatala xui nan na ki.»

23

Di gine firin

- ¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, gine firin xa taruxui nan yi ki, e birin nga keren.
³ E fonike temui, e naxa e yete findi langoe ginee ra Misira boxi ma. Na ginemedie naxa tin xemea xa e xijne masuxu.
⁴ Gine naxan fori, a nu xili Ohola, a xunya xili Oholiba. E nu na n ma pama nan ya ma, e fa die bari. Ohola misaalixi Samari nan na, Oholiba misaalixi Darisalamu nan na.»
⁵ «Ohola naxa a yete mati langoeja ra a nu na n ma niini bun ma temui naxe. A naxa a jenge maxanu naxee findi Asiriyakae ra, soori tofanyi naxee
⁶ gere dugi ragoroma e ma, e findi mance ra, e findi soe ragie ra.
⁷ A naxa a yete fi e ma langoeja ra e tide to nu gbo, a man fa bira e xa kuyee foxo ra.
⁸ A mu a xa langoe fe lu na, a naxan foxi Misira boxi ma, xemea xa a xijne fanyie masuxu, e e waxonfe raba a ra.»
⁹ «Na nan a to, n naxa a lu a jenge Asiriyakae sagoe, a naxee maxanu.
¹⁰ Nee nan a rageli ti, e naxa a xa die tongo, e a fan faxa santidegema ra. A xili naxa findi konbi ra ginee tagi a xa jaxankate xa fe ra.»
¹¹ «A xunya Oholiba naxa na to, kon a tan xa jenge suxufe nu xoxo a taara be, a naxa bu langoeja kui.
¹² A fan nu wama soori Asiriyakae xon, naxee findi mance ra, naxee findi soe ragie ra. E birin tofan e xa soori dugi kui.
¹³ N naxa a to a fan nu na seniyantareja kui alo a taara.»
¹⁴ «Kon a tan bara fe gbete sa na fari. A to Kalidikae xa pirinti gbeeli to banxi xale nde ma,
¹⁵ beleti xirixi e tagi, xun sase doxi e xun, naxee findi soori mange Kalidikae ra, naxee soori ragise ragima,
¹⁶ a naxa xerae xee Kalidi boxi ma e xilide barima a nu wama e xon.
¹⁷ E to fa a yire, e naxa sa e bore fe ma, e e sago raba. E to na fe seniyantare raba, e xa fe naxa rapaaxu a ma, a gbilen e foxo ra.
¹⁸ A to nu na na langoeja yaagitareya kui, a naxa rapaaxu n fan ma, n fa a rabolo alo n na rabaxi a xunya ra ki naxe.
¹⁹ A to ratu a xa fonikeya seniyantareya ma Misira boxi ma, a naxa lu langoeja raba ra dangife a singe ra.

²⁰ A jenge xa fe nu xoxo a ma. E senbe to gboxi yene rabade alo sofalee nun soee.

²¹ Na nan na ki, wo xa langoeja wo fonike ra na xoli bara wo suxu alo a singe ra, Misira xemea nu wo xijne masuxuma temui naxe.»

²² «Oholiba, Alatala yi nan masenxi na xa fe ra: «N i jenge baje ratema ne i gerefe ma, i mexi naxee ra. N e rakelima yire birin fafe ra i gerefe.

²³ Babilonkae Kalidikae, Pekodikae, Sowakae, Kowakae, nun Asiriyakae xa soori senbema, mangee nun soe ragie,

²⁴ e birin fama ne i xili ma ne e xa geresosee ra, e xa soori ragisee ra, e xa kote xanin see ra, nun e xa soori gaali ra. E i rabilinma ne, wure lafa na e belexee, makantasee na e xunyi ma. N i soma ne e yi ra, alako e xa i jaxankata e gbe ki ma.

²⁵ N n ma xone raminima ne i ma, e fan i gerema ne e xa xone ra. E i xa mixie jae nun tulie xabama ne. Naxee luxi, e e tan faxama ne santidegema ra. E i xa die xaninma ne. Naxee luxi, e e tan ganma ne.

²⁶ E i xa sosee nun i xa xunmasee tofanyie xaninma ne.

²⁷ N i xa langoeja danma ne, i naxan foxi Misira. I mu i joxo rasigama na ma sonon.»

²⁸ «I Marigi Alatala yi nan masenxi: «A gbe mu luxi n xa i sa i yaxuie sagoe, naxee nu rapaaxu i ma a singe ra, i fa gbilen e foxo ra.

²⁹ E i gerema ne, e i harige birin ba i yi ra. E i luma i mageli nan na i xa langoeja xa yaagi kui.

³⁰ I xa wali seniyantare bara yi gbaloe fi i ma, barima si gbete xoli nu na i ma, i fa fe naaxi raba e xa kuyee ra.

³¹ I to ipere i taara xa kira xon ma, n a xa jaxankate tonbili nan soma i yi ra.»

³² «Alatala yi nan masenxi:

«I i taara xa jaxankate tonbili xungbe tongoma ne,

i fa jaxankate gbege soto, naxan na a kui, a fa findi yaagi belebele ra i be.

³³ Na jaxankate nan a niyama i fa lu alo siisila nimisaxi.

Na findima kasare nun kanari nan na i be, alo a nu na ki naxe i xunya Samari be.

³⁴ I fama ne na birin sotide han a dangi a i,

i fa i yete xijne iboo sunnunyi kui.

I Marigi Alatala xui nan na ki.»

³⁵ «Alatala yi nan masenxi na xa fe ra: «I to bara neemu n ma, i fa i kobe raso n na, a lanma ne i xa i xa langoeja kote xanin.»

³⁶ Alatala naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, i Ohola nun Oholiba makiitima ne? E rakolon e xa wali naaxie ra.

³⁷ E bara yene raba, e bara faxe ti, e bara yene raba e xa kuyee ra, e bara e xa die

fan gan serexe ra na kuyee be. Na die nu findixi n tan nan gbe ra.

³⁸ E man yi nan nabaxi n na: E bara n ma horomobanxi findi yire seniyentare ra, e n ma malabui loxoee fan mabere.

³⁹ E to nu e xa die bama serexe ra e xa kuyee be loxoee naxe, e man so ne n ma horomobanxi kui, e a findi yire seniyentare ra. E na nan nabaxi n ma banxi kui.»

⁴⁰ «E naxa xerae xee yire makuye, alako mixie xa fa. E to i yire li, i naxa i maxa, i lini ti i yae ra, i i xa xunmase tofanyi gbaku i kon ma alako i xa rafan ma.

⁴¹ I naxa e rasene sade fanyi ma, i n ma surayi nun ture doxo teebili ra.»

⁴² «Nama nu na i rabilinyi. Sebakae fan nu na naxee keli gbengberenyi ma. E nu belexerasoe soma i tan nun i xunya belexe ra, e fa mange nimite tofanyi dusu wo xunyie ma.

⁴³ Na temui n naxa a fala na gine xa fe ra naxan nu bara tagan a xa langoeja rabafe ra, <Wo xa a tongo langoe gine ra, barima a na gbansan nan kolon.»

⁴⁴ E naxa sa na gine fe ma langoe ki ma. E e sa Ohola nun Oholiba fe ma na ki ne.

⁴⁵ Kono tinxintoe e makiitima ne e xa yene xa fe ra, a nun e xa faxe tife xa fe ra.»

⁴⁶ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <Gali nde xa te e xili ma, e xa e xun nakana, e harige birin xanin.

⁴⁷ Na gali e magonoma ne gemee ra, a e faxe a xa santidegmae ra. A e xa die faxe, a e xa banxie gan te ra.»

⁴⁸ «N langoeja jonma na ki ne wo xa boxi kui, alako ginee xa a kolon a mu lanma e xa jere wo gbe ki ma.

⁴⁹ Wo xa yene kote nun wo xa kuye batui kote na doxo wo xun ma, wo a kolonma ne a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»

24

Tunde taali

¹ A je solomanaani nde, kike fu, xi fu nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa yi je, yi kike, nun yi loxoee sebe, barima to Babilon mange gere foloma ne Darisalamu.

³ I xa yi taali woyenyi fala yi bonsoe murutaxi be. A fala e be:

<Alatala yi nan masenxi:

Ye sa tunde kui, tunde doxo te ma.

⁴ Sube xuti fanyie sa a kui, xutie naxee fan a birin be alo tabe nun tunki sube,

⁵ naxan xabaxi xuruse fate fanyi ra.

Yege sa te han tunde xa satun, sube xa jin.»

⁶ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

Gbaloe bara yi boxi li.

Ye bara so sube ra tunde kui.

Sube xuti birin ba keren kerenyi ra.

⁷ Mixi kon to raxaba, a raba fanye nan fari. Xa a sa raba boxi ne nu, bende nu noma a makotode.

⁸ N fan fama ne wo wuli rafilide n gberoxoe ra fanye fari, alako a naxa makoto.»

⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

<Naxankate na yi taa faxeti be.

N yege gbege sama ne na te xora.

¹⁰ Wo fan yege sa te, a xa xungbo.

Sube jin a fanyi ra, bore se sa a fari, a xorie xa gan feo.

¹¹ Na dangi xanbi, tunde igeli xa doxo tige wolenxi fari,

han tunde xa fura alo wure gbeeli naxan wama raxunufe,

alako se birin naxan luxi tunde kui a xa jon.

¹² Kono na mu sooneyama.

Te mu noma se birin xorde naxan luma tunde kui.»

¹³ «Wo bara findi seniyentaree ra wo xa yene xa fe ra. N bara kata wo raseniyyende, kono wo mu tin. Na kui wo mu seniyyeni sotoma han n ge n ma xone birin naminide wo ma.

¹⁴ N tan Alatala xa a fala wo be, na waxati bara a li. N mu kinikinima wo ma, n mu gbilenma n ma nate ma. N wo makiitima wo jere ki nun wo xa wali nan ma. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki.»

¹⁵ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

¹⁶ «Adamadi, a gbe mu luxi n xa a niya a naxan nafan i ma dangife i yae yati ra, n fama ne na ralode i ma keren na. Kono i naxan nabama, i naxa wa xui yo ramini, i naxa ya ye keren namini.

¹⁷ I xa i sabari i xa sunnunyi kui, i naxa i xui ramini alo mixie darixi a raba ra faxe mixie be ki naxe. I naxa i xunyi mageli ti, i naxa sankiri ba i sanyi, i naxa i yatagi makoto, i naxa donse don mixie darixi naxan don na jon fe temui.»

¹⁸ N ma gine naxa faxe na nunmare ra. Na kuye iba geesege, n naxa a raba alo Alatala nu bara n yamari ki naxe.

¹⁹ Nama naxa n maxorin, «I na yi jon fe rabafe ki naxe, na munse masenma muxu tan be?»

²⁰ N naxa e yaabi, «Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²¹ «A fala Isirayila bonsoe be, wo Marigi Alatala naxe, a gbe mu luxi n xa a niya n ma horomobanxi xa findi yire seniyentare ra, na banxi naxan nafan wo ma ki fanyi ra. Wo xa die man faxama ne santidegma ra.»

²² Na temui wo fama na ꝑon fe suxude alo n a suxu ki naxe. Wo mu wo yatagi makotoma, wo mu ꝑon fe donse donma,

²³ wo mu wo xunyi mageli tima, wo mu sankiri bama wo sanyi. Wo mu ꝑon fe rabama wa xui ra. Wo xa yunubie nan tun wo xun nakanama.

²⁴ Ala man naxe, <Annabi Esekiyeli findima wo be misaali nan na. A naxan nabaxi, wo fan fama na nan nabade. Na fee na raba, wo a kolonma ne a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.>

²⁵ «Adamadi, n xa a fala i be, n e xa horomobanxi, naxan nafxani e ma ki fanyira, a nun e xa die, n nee bama e yi ra loxoe naxe,

²⁶ na loxoe yati mixi ratangaxi fama ne i yire, a na xibaarui fala i be.

²⁷ Na loxoe, i nenyi fulunma ne na mixi ratangaxi ya xori, i mu findima boboe ra sonon. Na birin findima misaali nan na nama be, e fa a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

25

Amon, Mowaba, Edon, nun Filisita xa jaxankate

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Amonikae xili ma.

³ A fala e be, <Wo wo tuli mati wo Marigi Alatala xui ra. A yi nan masenxi: Wo to yeke n ma horomobanxi xa seniyyeni kanafe ra, a nun Isirayila xa boxi xa kanari, a nun Yuda bonsoe sigafe ra konyiya kui,

⁴ n wo sama ne sogetedekae sagoe. E yonkinma ne wo tagi, e wo xa donse don, e wo xa xijne min.

⁵ N Raaba findima noxome goore nan na, n Amoni boxi findi yexee malabude ra. Wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.>

⁶ «Wo Marigi Alatala yi masenxi, a naxe, <Wo tan boje paaxie to fare boron jalexinyi kui n ma nama xa gbaloe xa fe ra,

⁷ n fama ne n belexe italade wo xili ma, n wo sa si gbtee sagoe. N wo si ꝑonma ne dunjina ma. N na ge na rabade, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.>

⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <Mowaba nun Seyiri to bara a fala a Yuda bonsoe luxi ne alo pamanee birin,

⁹ n fama ne a niyade a xa boxi fanyiri keli Beti Yesimoti ma, Bali Meyoni, han Kiriyatayimi, birin xa lu a yaxuie sagoe.

¹⁰ N a fima ne sogetedekae ma, a nun Amoni boxi n fama naxan xili ꝑonde dunjina ma.

¹¹ N na ge Mowaba jaxankatade, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.>

¹² «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <Edon bonsoe to a gberoxo Yuda bonsoe ma, e bara haake soto.

¹³ Na kui, Alatala yi nan masenxi: N Edon gerema ne santidegema ra, n mixi nun xuruse birin sonto kelife Teman ma han Dedan.

¹⁴ N na n gberoxoma ne Edon ma n ma jama Isirayila saabui ra n ma xone bere ra. E fama ne gberoxoe kolonde. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.>

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <Filisitakae to e gberoxo Yudaya ma e naxan xonxi kabi temui xonkuye,

¹⁶ n tan wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Filisitakae gerema ne, n Keriti bonsoe ꝑon, n mixie sonto naxee sabatixi baa de ra.

¹⁷ N na n gberoxoma ne e ma n ma xone kui. Na temui e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.>

26

Tire xa jaxankate

¹ A je fu nun keren nde, kike xi singe ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, Tire to bara a kolon a Darisalamu na safe si gbtee sagoe, a fa a mapoxun a noma naafuli sotode na gbaloe raba xa fe ra,

³ wo Marigi Alatala yi nan masenxi, <Tire, n tixi wo kanke! N fama ne si gbtee ra wo yire, e din wo ra alo baa moronyie.

⁴ E Tire tete birin yensenma ne, e wo xa yire makantaxie kana, wo xonyi fa findi fanye mageli ra,

⁵ yexesuxuie e xa yelee raxarama dennaxe. Alatala xui nan na ki. N a xa naafuli fima ne si gbtee ma,

⁶ a xa mixie faxama ne santidegema ra. Na kui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.>

⁷ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, <N fama ne Babilon mange xungbe Nebukadansari ra kelife kola ma, a xa wo tan Tirekae gere a xa soori gali nun a xa soe rafi gali ra.

⁸ A wo xa mixie sontoma ne santidegema ra. A yiree mate wo xa tete seeti ma alako a xa naa kana. Wo mu noma a toorode a xa wure lefae xa fe ra.

⁹ A dinma ne wo xa naadee nun wo xa yire makantaxie ra a xa geresosee ra, han e bira.

¹⁰ A xa soe gali xube ratema ne han. Wo xa tete serenma ne e xa soe, e xa soori ragisee, nun e xa se xanin see xui ra, e na so wo xa tete biraxi tagi temui naxe.

¹¹ E wo xa kirae boronma ne, e wo xa mixie faxa santidegema ra, e wo xa banxi fanyie rabira.

¹² E wo xa naafuli xaninma ne, e wo harige xun nakana. E wo xa tete rabira, e wo xa banxie kana, naxan na lu, e na wole baa ma.

¹³ N wo xa sigi sa danma ne, wo xa kora xui mu mema sonon.

¹⁴ N i findima fanye mabaxi nan na, ye le raxarama dennaxe. Wo xa taa mu gbilenma ti ra sonon, barima n xui nan na ki. Wo Marigi Alatala na nan masenxi.»

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi Tire be, a naxe, «Si gbete naxee sabatixi baa de ra, e fama ne wo wa xui mede yi gbaloe xa fe ra.

¹⁶ E xa mangee goroma ne e xa kibanyie kui, e e xa dugi fanyie ba e ma, e fa sunnun dugi ragoro e ma, alako e xa doxo wo seeti ma boxi ma yaragaaxui kui.

¹⁷ E sunnun suuki nde xabuma ne wo xun ma, naxan a falama, Wo xa fe xun bara rakana, wo tan taa senbema kunkui rapere. Wo senbe nu gbo baa ma, birin nu gaaxuma wo ya ra.

¹⁸ Kono yakosi si naxee sabatixi baa de ra, e bara gaaxu a fanyi ra wo xa gbaloe xa fe ra.»

¹⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe, «N na wo xa taa kana, mixi yo mu lu naa sonon, baa ye fa din na yire ma,

²⁰ na luma ne alo mixi dangixi naxee bara siga aligiyama. N wo noxunma ne boxi bun ma, wo mu gbilen dunjpa ma sonon.

²¹ N wo rajonma ne yi gbaloe kui feo. Mixi naxan wo fenma, a mu wo toma sonon. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

27

Sunnun suuki Tire be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, sunnun suuki ba Tire be.

³ I xa a fala yi bonsoe be, naxan sabatixi baa de ra, naxan yuleya raba dunjpa birin, «Alatala yi nan masenxi: Wo tan Tire, wo naxe wo tofan dangi birin na.

⁴ Wo senbe nu gbo baa ma, wo xa kunkui yailanyie nu walima a fanyi ra.

⁵ E nu sipire wuri rawalima kelife Seniri boxi ma, e nu sediri wuri rawali kelife Liban bela ra.

⁶ E nu konde wuri yailan laala ra naxan kelixi Basan.

E nu santali wuri rawali kelife Sipiri boxi ma kunkui raxunmase ra, e fa geme tofanyie raso na wuri kui.

⁷ I xa bela yailanxi tasoxoe tofanyi nan na kelife Misira.

Dugi gbete fan nu gbakuma wo xa kunkue ra naxee findixi gare dugi ra kelife Elisaha boxi ma.

⁸ Sidonkae nun Arawadakae nan nu na wo xa laalabae ra,

Tirekae nan nu na wo xa kunkui rapere ra.

⁹ Gebalikae nan nu na wo xa kunkui yailanyie ra.

Kunkue nu fama wo yire kelife dunjpa birin ma yuleya rabade.»

¹⁰ «Perisekae, Lidikae, nun Putikae nan nu na wo xa soori galie ra,

e xa geresosee nun e xa makantasee nu gbakuma wo xonyi ne.

Na birin findixi xili fanyi nan na wo be.

¹¹ Arawada nun Helexi soorie nan nu wo xa tete makantama,

Gamadikae nan nu menima wo xa yire makantaxie ma,

e xa geresosee nun e xa makantasee nu gbakuma wo xonyi ne.

Na birin findixi xili fanyi nan na wo be.»

¹² Tarasisikae nu gbeti, wure, yoxui, nun sunbui nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹³ Girekikae, Tubalikae, nun Mesekikae nu konyie nun wure gbeeli nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁴ Togaramakae nu soe nun sofale mooli birin nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁵ Dedankae nu sare soma wo xonyi sili jinyie nun wuri fanyi nan na.

¹⁶ Wo tan nun Aramikae nu yuleya rabama wo bore tagi. E nu geme tofanyi, gare dugi, dugi rawalixi, dugi masoxoxie, baa bun ma geme, nun geme tofanyi gbeelie nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁷ Yudakae nun Isirayilakae nu mengi nun fundenyi maniyie naxee kelixi Miniti boxi ma, donse joxunmee, kumi, ture, nun seri nan masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁸ Damasikae nu fama weni nan na kelife Xelebon nun yexee xabe kelife Saxaru, e nu e masarama wo xa yirabasee ra.

¹⁹ Danakae nun Yawanikae naxee kelixi Usali, e nu wure, kasiya wuri, nun seri nan masarama wo xa yirabasee ra.

²⁰ Dedankae nu fama soe maxiri dugie nan na.

²¹ Arabikae nun Kedari mangee nu yuleya rabama wo xonyi yexeee, si kontonyie, nun sie nan na.

²² Seeba nun Rama yulee nu se xiri joxunme, geme tofanyie, nun xema nan masarama wo xa yirabasee ra.

²³ «Xaranikae, Kannekae, Edenkae, Sebakae, Asiriyakae, nun Kilimadakae birin nu yuleya rabama wo xonyi ne.

²⁴ E nu fama dugi tofanyie, gare dugie, dugi tasoxoe, nun dugi masoxxie mooli birin nan na.»

²⁵ «Tarasisi kunkuie nan wo xa yuleya see maxaninma wo be.

Wo xa kote gbo naxan jereba baa ma.

²⁶ Wo xa laala bae wo xaninma yire makuye baa ma,

konɔ foye naxan kelima sogetede mabiri, a wo madulama ne baa ma.

²⁷ Wo xa naafuli, wo xa yuleya see, wo xa yirabasee,

wo xa kunkui ragie, wo xa kunkui yaillanyie, wo xa soorie, wo xa yulee, mixi birin naxee na wo xa kunkuie kui, e madulama ne na gbaloe loxo.

²⁸ Kunkui rapere gbelegbele xui mema ne kelife baa de ra.

²⁹ Laala bae, kunkui rapere birin tima baa de ra na fe ma.

³⁰ E wama, e xa sunnunyi xui ratema wo xa gbaloe xa fe ra,

e xube so e xunyie ma wo xa jon fe temui.

³¹ E e xunyie bima ne sunnunyi kui, e sunnun dugie ragoro e ma.

E wa e xui itexi ra, e boje tooroma ne ki fanyi ra.»

³² «Na birin kui e sunnun suuki nde bama ne wo be, a falafe ra,

«Si mundun jonma yi ki alo Tire jonxi ki naxe?»

³³ Wo xa yuleya kote to jereba baa ma, jamanee nu jlexinma ne wo xa yirabasee ra.

Wo xa naafuli nun wo harige nan nu a niyama dunija mantee xa bannaya soto.

³⁴ Konɔ yakosi baa tan bara wo xun nakana,

a bara wo xa kote nun wo xa mixie don gbiki.

³⁵ Mixi naxee sabatixi baa de, e bara gaaxu, hali mantee de bara ixara.

³⁶ Yule naxee na dunija, e birin bara kaaba wo xa gbaloe xa fe ra.

Wo xa fe bara jon kerenyi ra.»

28

Masenyi Tire mange nun Sidon be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, a fala Tire mange be, «I Marigi Alatala yi nan masenxi:

I bara la i yete ra a falafe ra, «Ala nan n tan na!

N doxoxi alae xa kibanyi nan kui baa de ra!»

Konɔ i mu findixi ala yo ra, hali i to a mapoxunxi a i xaxili luxi ne alo

Ala gbe.

Ibunadama tun nan na i ra.

³ I jonɔ a ma a i xaxili fan dangi Annabi Daniyeli gbe ra?

I gundo fe birin kolon?

⁴ I xa xaxilimaya bara a niya i xa bannaya soto,

xeema nun gbeti gboxi i xa naafuli ya ma.

⁵ I fata yuleya rabade.

Na bara findi bannaya ra i be,

konɔ a man bara a niya i xa findi yete igboe ra.»

⁶ «Na fe ma, i Marigi Alatala yi nan masenxi:

I jonɔ a ma i xaxili luxi ne alo Ala gbe,

⁷ n i yaxui kobie radinma ne i ma,

alako e xa e xa santidegemae ba e tee kui, e xa wo xa tofanyi nun wo xaxilimaya

ragoro,

i xa fe fanyi xun fa rakana.

⁸ E i madulama ne baa ma, i fa faxe xoxoxoe soto, i goro aligiyama.

⁹ I fama ne a falade faxetie ya i, «Ala na n na?»

Mixi nan tun na i ra naxan faxama mixie belexe ra.

¹⁰ I faxama ne yaagi kui alo bilakore.

I Marigi Alatala xui nan nan ki.»

¹¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

¹² «Adamadi, sunnun suuki nde ba Tire mange be, a falafe ra,

«I Marigi Alatala yi nan masenxi:

I nu kamalixi xaxilimaya nun tofanyi nan na.

¹³ A nu luxi ne alo i sabatixi Ala xa yire fanyi nan kui naxan xili Eden boxi.

Geme tofanyi naxee sare gbo e nu na i yi ra.

E xili nu falama: sariduwani, topasi, diyaman, kirosolite, onixi, yasape, safiri, esikaribukulu, nun emerode.

Nee nu saxi xeema raxunmasee nan tagi, e findi xurunde, belexerasoe, nun konmagoree ra.

Ala na nan birin rafalaxi i be i daa temui.

¹⁴ N to i ti mange ra, n maleke senbe so i yi ra.

I nu jereba te nan tagi n ma geya fari.

¹⁵ I nu seniyeen kabi i daa loxo,

konɔ tinxintareya bara i suxu.

¹⁶ I xa yuleya xa gboe bara i findi yunubitoe jaaxi ra.

Na kui n naxa i keru Ala xa geya fari,

n naxa maleke senbe ba i yi.

¹⁷ I xa tofanyi nan a niya i xa findi yete igboe ra.

I xa fe kolonyi nan a niya i xun xa rakana. Na kui n naxa i xa fe magoro boxi ma alako

mantee xa i to.

¹⁸ I xa yunubie nun i xa tinxintareya i xa yuleya kui,

na bara i xa salidee findi yire seniyeentaree ra.

N bara te ramini i xili ma naxan i xun nakanama,
n bara i findi xube ra pama ya xori.

¹⁹ Mange naxee nu i kolon,
e birin bara makaaba i xa gbaloe xa fe ra.
I xa fe bara non kerenyi ra.»

²⁰ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

²¹ «Adamadi, i xa ti Sidon kanke, i xa masenyi ti a be n xili ra, a falafe ra,

²² «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

N bara keli i xili ma Sidon!

N na n ma nore masenma ne wo tagi.

N na wo paxankata, mixie a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

Na loxoe n na n ma seniyenyi masenma ne wo ya ma.

²³ N wuganyi radinma ne wo ma, mixi gbegbe xa faxes taa kui.

N santidegema rawalima ne wo xili ma, mixi gbegbe xa sonto yire birin.

Na kui mixie a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

²⁴ «Na temui wo mu luma alo tunbee Isirayila bonsoe seti ma sonon, e fa a kolon a n tan nan na e Marigi Alatala ra.»

²⁵ Alatala naxa a masen n be, a naxe, «N na ge Isirayila bonsoe birin tongode pamanee tagi e rayensenxi dennaxe, n na n ma seniyenyi masenma ne e be pamanee ya xori. Na temui e sabatima ne fa e xa boxi ma, n naxan fixi n ma konyi Yaxuba ma.

²⁶ E luma ne naa xaxilisa kui, e banxie ti, e sansie si. E doxo naa xaxilisa kui, n na e doxo booree paxankatama temui naxe, naxee nu bara e tooro ki fanyi ra. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan e Marigi Alatala ra.»

29

Misira xa paxankate

¹ A je fu nde, kike fu, xi fu nun firin nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Misira mange nun a xa pama be.

³ A fala a be, «Alatala yi nan masenxi:

N bara keli i xili ma, i tan Misira Firawuna, naxan luxi alo soje magaaxuxi xure senkinse ma.

I naxe, «N bara Nili xure daa n yete be.»

⁴ Konon n konyi belebele sotima ne i ban-ganyie kui,

n a niyama ne yexee xa boni i xalee ma, n fa i rate xure kui, i tan nun na yexee birin na.

⁵ N i luma gbengberenyi nan ma, i tan nun na yexee birin.

Wo luma naa, mixi yo mu wo makoma.

Wo findima donse nan na wulai subee nun xonie be.

⁶ Na temui Misirakae birin a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

«Wo bara lu alo kale Isirayila bonsoe naxan suxu mali se ra,

⁷ konon wo fa iboo a belexe kui, wo a tunki soxo.

E to e xaxili ti wo ra, wo e yanfa ne, e fa lu toore kui.

⁸ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi:

N fama ne santidegema ra wo xa mixie nun wo xa xuruse faxafe ra.

⁹ Misira boxi na findi yire maxaraxi ra naxan nabejinxi,
e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

«Wo to a fala, «N bara Nili xure daa n yete be,»

¹⁰ n kelima ne wo xili ma nun wo xa xuree xili ma.

N Misira boxi raxarama ne, n a rabejin, kelife Migidoli ma, han a sa doxo Asuwan ra, han Kusi naaninyi ra.

¹¹ Mixie mu dangima naa, subee mu dangima naa.

Mixi yo mu sabatima naa han je tongo naani.

¹² N Misira boxi rabejinma alo yire gbete, n a xa taee xun nakanama ne alo taa gbete.

N Misirakae rayensenma ne dunija yire birin.»

¹³ Konon wo Marigi Alatala man yi nan masenxi: «Ne tongo naani dangi xanbi, n man Misirakae malanma ne, kelife pamanee ma n e rayensen dennaxe.

¹⁴ N e ragbilenma ne e xonyi Patiroso mabiri kelife konyiya kui. N e luma ne e xa e yete yamari, konon e xa mangeya mu senbe gbegbe sotoma.

¹⁵ E mu e xunyi itema boxi gbete yo xun ma sonon. N e magoroma ne, alako e naxa no pamanee ra.

¹⁶ E mu limaniya fima Isirayila ma sonon. Isirayila na Misira fe mapoxun, e ratuma e xa yunubie nan tun ma, e to e xaxili ti e ra. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra.»

¹⁷ A je moxonon nde, kike singe, xi singe ra, Alatala naxa masen n be, a naxe,

¹⁸ «Adamadi, Babilon mange Nebukadansari nun a xa soorie bara kata Tire ragorode, konon e mu no a ra fefe ma. E tooro ne tun, e mu naafuli yo soto na kui.

¹⁹ Na nan a ra, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Misira boxi tan fima ne Babilon mange Nebukadansari ma, a xa e xa naafuli birin xanin a xa soori gali sare ra.

²⁰ N na birin fima ne a ma, barima a tan nun a xa soorie na nan nabaxi n tan be. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

²¹ Na loxoe, n Isirayila bonsoe senbe gboma ne, n i xee ma masenyi tide e be. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

30

Sunnun suuki Misira be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, i xa yi masenyi ti n xili ra: <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo gbelegbele! Gbaloe loxoe bara fa!»
³ Alatala xa loxoe bara makore, dimi bara fa gbaloe loxoe ra pamanee be.
⁴ Santidegema fama ne Misira xili ma, toore dinma ne Kusikae ra. Misirakae faxama ne, e xa naafuli xanin, e xa tete bira.»
⁵ Kusi, Puti, Ludu, Arabu, Libiya, nun Ala xa nama a saate tongoxi naxan be, e birin faxama ne santidegema ra a nun Misira.
⁶ «Alatala yi nan masenxi: <Misira malimae birama ne, a yete senbe jonma ne, a nu laxi naxan na. Kelife Migidoli, han Asuwan, e faxama ne santidegema ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»
⁷ «N Misira boxi rabeginma ne alo yire gbete, n a xa taee xun nakana alo taa gbete.
⁸ N na te so Misira ra, n na no e malimae ra, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»
⁹ «Na loxoe, n xee ra xee ma ne kunkuie kui, e xa Kusikae magaaxu, alako a xa bira n foxo ra. Kontofili dusuma ne e xun na Misirakae xa gbaloe loxoe naxan fafe, a mu kanama.»
¹⁰ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: <N Misira xa nama wuyaxi sontoma ne Babilon mange Nebukadansari senbe ra.
¹¹ A tan nun a xa soori gali, naxan magaaxuxi soori gali birin be, n e fama ne na boxi xun nakanade. E Misirakae faxama ne santidegema ra, e boxi rafema ne na binbie ra.
¹² N Nili xure xorima ne, n a boxi mati mixi jaaxie ma, naxee a niya na boxi birin xun xa rakana. Alatala xui nan na ki.»
¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N wo xa kuyee kanama ne, n wo xa kuyee raponma ne Nofi taa kui. Mange yo mu luma Misira boxi ma sonon. N gaaxui luma ne na boxi birin ma.
¹⁴ N Patiroxi xun nakanama ne, n te din Sowan na, n Tebese paxankata.
¹⁵ N na n ma xone raminima ne Sini ma, Misira senbe na dennaxe,

n Tebese xa nama birin sonto.

¹⁶ N te soma ne Misira ra, n Sini raseren toore kui, n Tebese xun nakana, n Nofi so a yaxuie yi ra.
¹⁷ Oni nun Pi Beseti soorie birin faxama ne santidegema ra, taakae xaninma ne konyiya kui.
¹⁸ Tapanxesi bira loxoe xoroxoma ne Misira be, barima na temui, a senbe jonma ne, a senbe a nu laxi naxan na.
¹⁹ N Misira paxankatama ne, e fa a kolon a n tan nan Alatala ra.»
²⁰ A je fu nun keren nde, kike singe, xi solofere nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,
²¹ «Adamadi, n bara Misira Firawuna belexe gira. A mu maxirima, seri mu sama a ma, sese mu rabama a yalanfe ra, a fa no santidegema tongode.
²² Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fafe Misira Firawuna xili ma, n xa a belexe firinyie gira, a belexe fanyi nun a belexe kanaxi, alako a xa santidegema lu naa abadan.
²³ N Misirakae rayensenma ne dunija birin ma.
²⁴ N na n ma santidegema soma ne Babilon mange yi, n senbe fi a ma, konon n Firawuna belexe girama ne, a nuunu a ya i alo mixi naxan na faxafe.
²⁵ N senbe fima ne Babilon mange ma, konon n Firawuna tan belexe igoro. N na n ma santidegema sa Babilon mange belexe temui naxe, a naxa a ite Misira xili ma, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.
²⁶ N Misirakae rayensenma ne dunija birin ma. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

31

Taali woyenyi Misira xa fe ra

¹ A je fu nun keren nde, kike saxon, xi singe ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, a fala Misira Firawuna nun a xa nama be, <Wo maniye na minden?
³ Asiriya boxi nu luxi ne alo sediri wuri bili nde naxan nu na Liban wondi. A salonyie nu tofan, a niini gbo, a ite dangi wuri birin na.
⁴ Tunc ye nu bara a ramo, ye naxan na boxi bun, na nu bara a rakuya. A nu ye radinma a sankee ma, a fa ye xanin fotonyi birin kui.
⁵ Na nan a niya, a tan nu ite na fotonyi wuri bilie birin be, a salonyie nu bara wuya, e nu fa kuya ra na ye saabui ra.
⁶ Xonie nu e xele sama a salonyie ma,

burunyi subee nu di barima a niini bun ma,

ɲamanee nu sabatixi a seeti ma.

⁷ A nu tofan a xa xungbe xa fe ra, a salonyie nu kuya han, a sanke nu birixi ɓoxi bun ma pon ye fenfe ra.

⁸ Sediri bili naxee nu na Ala xa ɓoxi ma Eden mabiri,

nee mu a xa kuye soto.

A salonyie nu kuya Sipiri salonyie be, e kuya wuri mooli birin be.

A tofanyi maniyeyo mu nu na Ala xa ɓoxi ma.

⁹ N tan nan a ratofan, n tan na a salonyie wuya,

dangife wuri bili birin na Ala xa ɓoxi ma Eden mabiri.»

¹⁰ «Na nan a to, wo Marigi Alatala naxa yi masen: A to nu ite dangi wuri birin na, yete igboɲa fa lu a ɓoɲe kui,

¹¹ n a saxi ɲamanee xa mangee sagoe na nan ma, e xa a ɲaxankata a xa ɲaaxɲa bere ra. N to a beɲin,

¹² mange nde naxan kobi a birin be, a bara a fon, a fa a lu naa. A salonyie bara bira geyae fari nun gulunbae kui. A salonyi giraxie nu na ɓoxi birin ma. Namanee naxa keli a niini bun ma.

¹³ Xonie nun burunyi subee gbansan nan nu luxi a salonyie tagi.

¹⁴ Na kui, a mu lanma wuri yo xa kuya na ki dangi wuri birin na. Wuri naxee ye soto a fanyi ra, a mu lan e xa na kuyeya li. Seriyey ki ma, e xa faxa alo ibunadama naxan sigama aligiyama.»

¹⁵ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: A faxa loxoe naxe, n a non fe raba ne ye birin na, ye fa xori. N naxa dimi rasin Liban ma a xa fe ra, fotonyi naxa xara.

¹⁶ N naxa ɲamanee ragaaxu a bira xui ma, n to a faxa alo mixi naxee faxaxi sigama aligiyama. Na temui Eden wuri bilie birin, naxee fan Liban wuri bilie birin be, naxee ye soto a fanyi ra, nee naxa raxara.

¹⁷ Mixi naxee nu sabatixi na wuri xungbe niini bun ma, e nun naxee nu saataxi, e fan naxa siga aligiyama, e fa mixie li e nu bara naxee faxa santidegema ra.»

¹⁸ «Eden wuri mundun maniyama wo xa tofanyi nun wo xa senbe ra? Hali wo tan goro aligiyama, wo fa lu sunnatarae ya ma naxee faxama santidegema ra. Na birin misaalixi Misira mange Firawuna nun a xa soori gali nan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹ A ɲe fu nun firin nde, kike fu nun firin, xi singe ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,

² «Adamadi suuki nde sa Misira mange Firawuna be, a falafe ra:

<I luxi ne alo yete ɲamanee tagi,

alo yexe magaaxuxi baa ma, naxan ye imaxama a bele ra han a dunda.

³ I Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe:

N na n ma yelee dusuma ne i xun na,

gali fa i bendun n ma.

⁴ N i ratema ne xare ma,

n i woli fiili ma, xonie nun burunyi subee luga i ra.

⁵ N i sube sama ne geyae fari,

i xuntunyie lu gulunbae kui,

⁶ ɓoxi bunda i wuli ra han geyae fari,

i sube to follee kui.

⁷ N na i xun nakana,

n koore makotoma ne, n tunbuie xa yanbe ba.

N soge makotoma ne nuxui ra, kike fan mu yanbama.

⁸ N yanbasee birin makotoma ne i xa fe ra, n dimi rasin i xa ɓoxi ma.

I Marigi Alatala xui nan nan ki.»

⁹ «N na i xa kanari masen ɲamanee ma, n pama gbegebe raxonoma ne i xili ma, i mu naxee kolon.

¹⁰ N na n ma santidegema ba a tee kui,

n si gbegebe raterennama ne i xa fe ra,

e xa mangee fa gaaxu.

E na i xa bire to,

e birin gaaxuma ne e yete xa fe ra.

¹¹ E Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Babilon mange xa santidegema i lima ne.

¹² N i xa soori galie ragoroma ne ɲalamae xa santidegema ra,

ɲalamae naxee ɲaaxu soorie birin be.

E Misirakae xa yete igboɲa kanama ne,

e e xa soori galie sonto.

¹³ N i xa xurusee faxama ne Nili xure de ra.

Mixi yo, xuruse yo, sese mu lu na ye dunda ra.

¹⁴ N na ye raxarama ne, a xele alo ture.

I Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ «N na Misira ɓoxi findi yire maxaraxi ra, n na a harige birin ba naa,

n na a xa mixie birin faxa,

na temui, e a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra.»

¹⁶ «Sunnun suuki nan na ki, ɲamanee fama naxan bade Misira nun a xa soori galie be. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁷ A ɲe fu nun firin nde, kike fu nun firin, xi fu nun suuli nde ra, Alatala naxa a masen n be, a naxe,

32

¹⁸ «Adamadi, wa xui rate Misira xa soori galie nun pamanee xa fe ra, naxee birin sigama aligiyama.

¹⁹ A fala e be, «Wo tan xa fe dangi wo booree ra? Wo faxama ne, wo nun sunnateree ragata yire keren.»

²⁰ Misira nun a xa soori galie faxama santidegema nan saabui ra.

²¹ E pamanee mange jalamae lima ne aligiyama, naxee a falama Misira xa fe ra, «E fan bara siga aligiyama, e fa lu sunnateree fe ma naxee man faxaxi santidegema ra.»

²² «Asiriya nun a xa soori gali birin na menni gaburie tagi, a xa mixie birin naxee faxaxi santidegema ra.

²³ Asiriyakae ragataxi aligiyama, e xa soori galie saxi e seeti ma, e tan naxee birin gbaloe radin dunija ma e xa santidegema saabui ra.»

²⁴ «Elama nun a xa soori galie fan na e xa gaburie seeti ma. E fan faxaxi santidegema nan na, e tan naxee gbaloe radin dunija ma, e fan sama ne sunnateree seeti ma aligiyama, yaagi na e foxo ra.

²⁵ A tan nun a xa soori galie birin saxi mixi faxaxie ya ma menni, e gaburie a rabilixi. Na sunnateree birin faxaxi santidegema nan na. E to gbaloe radin dunija ma, e fan sigama ne aligiyama yaagi kui, e fa lu mixi faxaxie ya ma.»

²⁶ «Meseki nun Tubali xa soori galie fan na naa gaburie kui. Na sunnateree birin faxaxi santidegema nan na, barima e nu gbaloe radinma dunija ma.

²⁷ E mu saxi soori sunnateree gbete fe ma, naxee sigaxi aligiyama e xa geresosee ra, e xa santidegema saxi e xunyi bun ma? E xa yunubi sare bara gbilen e xorie ma gbaloe xa fe ra, e naxan nabaxi dunija ma.»

²⁸ «Misira mange Firawuna fan birama ne, a fa sa sunnateree ya ma naxee faxaxi santidegema ra.»

²⁹ «Edon xa mantee nun a xa kuntigie fan na naa. Hali e senbe nu gbo, yakosi e saxi sunnateree ya ma naxee faxaxi santidegema ra.»

³⁰ «Mange naxee kelixi koola mabiri ra, nun Sidonkae fan na naa. Hali e senbe nu gbo, e fa gbaloe raba dunija ma, e fan saxi sunnateree ya ma naxee faxaxi santidegema ra. Na yaagi na e xun ma aligiyama.»

³¹ «Misira xa Firawuna nun a xa soori galie nee toma ne, e fa madundu e xa soorie xa fe ra naxee faxaxi santidegema ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

³² Hali n to a lu a gbaloe raba dunija ma, Firawuna nun a xa soori galie sama ne sunnateree fe ma naxee faxaxi santidegema ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

33

Makantama

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxee,

² «Adamadi, a fala i ngaxakerenyie be, «N na fa santidegema ra wo xa boxi xili ma, na a lima ne wo pan bara mixi nde sugandi taa makantama ra.

³ Xa na taa makantama yaxuie to fa ra, a lanma a xa sara fe pama rakolonfe ra.

⁴ Xa a na raba, kono mixi nde fa a bote raba na marakolonyi xui ma, a fa faxa gere kui, a bara na faxe ragiri a yete ma.

⁵ A to sara fe xui me, kono a fa a bote raba, a nii kote na a yete nan xun ma. Kono mixi naxan na marakolonyi me, a fa a suxu soobe ra, na kanyi a nii rakisima ne.

⁶ Kono xa taa makantama yaxuie to fa ra, a mu sara fe a xa mixie rakolon, na temui mixi naxan faxama na gere kui, hali e xa yunubie bara a niya e xa sonto, n e nii kote sama taa makantama nan xun ma.»

⁷ «Adamadi, n bara i sugandi taa makantama ra Isirayila bonsoe be. I xa i tuli mati n ma masenyi ra, i fa e rakolon a ra n tan xili ra.

⁸ N na a fala mixi kobi be a faxama ne, xa i mu a rakolon a xa gbilen a xa kira kobi foxo ra, na mixi jaaxi faxama ne a xa yunubi xa fe ra, kono n na nii kote sama i tan xun ma.

⁹ Kono xa i a rakolon a xa gbilen a xa kira kobi foxo ra, a fa lu a mu tin na ra, a faxama a xa yunubi xa fe nan na, kono i tan bara i nii rakisi.»

¹⁰ «Adamadi, a fala Isirayila bonsoe be, i naxee, «Wo yete a falama, wo wo xa murute nun wo xa yunubie kolon wo bope kui. Wo wama a kolonfe ne wo kisi sotoma ki naxee.

¹¹ Wo Marigi Alatala naxee, «N bara n kali n yete ra, n mu wama mixi kobi xa faza, n wama ne a xa gbilen a xa kira kobi nan foxo ra, a xa kisi. Yandi, wo xa gbilen wo xa kira kobie foxo ra. Isirayila bonsoe, wo buma faxe kira xon ma munfe ra?»»

¹² «Adamadi, a fala i ngaxakerenyie be, «Tinxintoe xa tinxinyi mu a rakisima a na muruta loxo naxee. Mixi tinxintaree xa tinxintareya mu a raloe ma a na gbilen a xa kira kobi foxo ra loxo naxee. Tinxintoe mu a yete rakisima a xa tinxinyi dangixi saabui ra, xa a bira fe kobi foxo ra.

¹³ N na a masen tinxintoe nde be a kisima ne, kono a fa la a xa tinxinyi dangixi ra, a so fe kobi rabafe, a xa tinxinyi luma ne a ma fu. Yakosi a faxama ne a xa fe kobi xa fe ra.

¹⁴ N na a masen mixi kobi nde be a mu kisima, kono a fa gbilen a xa yunubi foxo ra, a so fe tinxinxie rabafe,

¹⁵ alo seeke ragbilente donima ma, se mupaxi ragbilente a kanyi ma, jerefe

seriyε kui, gbilenfe fe kobi fɔxɔ ra, na temui a kisima nε, a mu faxama.

¹⁶ A yunubi naxan birin naba temui dangixi, na birin xafarima nε. Xa a bara pεrε seriyε nun tinxinyi ra, a kisima nε.»

¹⁷ «I ngaxakerenyie a falama, <Marigi mu tinxin.> Kɔnɔ n xa a fala i bε, e tan nan mu tinxin.

¹⁸ Xa tinxintɔε a kobe so a xa tinxinyi ra, a so tinxintareya rabafe, a faxama nε.

¹⁹ Xa mixi tinxintare gbilen a xa fe kobie fɔxɔ ra, a so fe tinxinie rabafe, a kisima nε na saabui ra.

²⁰ N xa a fala e bε, <Isirayila bɔnsɔε naxε n mu tinxin, kɔnɔ n fama nε wo tan makiitide, kankan xa a pεrε ki sare fi.»

²¹ A pε fu nun firin nde ra, kike fu, xi fu nun suuli nde ra muxu xa konyiya kui, mixi nde kelife gere yire, a naxa fa, a fala n bε, a e bara Darisalamu suxu.

²² Na kɔε ra beenun na mixi xa fa, Alatala nu bara a belexe xa n dε ma, a n nenyi rafulun alako n xa nɔ wɔyende, n naxa lu boboya kui sɔnɔn.

²³ Na temui Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

²⁴ «Adamadi, pama dɔnxɔε naxee sabatixi Darisalamu kanaxi tagi, nee na a falafe, <Iburahima naxa nɔ yi bɔxi sɔtode a keren. Won tan naxan findixi pama ra, Ala tondima yi bɔxi fide won ma?»

²⁵ Na kui a lanma i xa a fala e bε, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Wo to sube donma wuli na a kui, wo to kuye batuma, wo to faxε tima, a lanma yi bɔxi xa findi wo gbe ra?»

²⁶ Wo laxi wo xa santidegema gbansan nan na, wo fe paaxie rabama temui birin, wo yene rabama wo dɔxɔboore xa gine ra. Hali wo to na birin nabama, wo wama nε yi bɔxi man xa findi wo gbe ra?»

²⁷ «A fala e bε, <Wo Marigi Ala yi nan masenxi: N bara n kali n yete ra, naxee luxi Darisalamu kanaxi tagi, nee faxama nε santidegema ra. Mixi naxee luxi wulai, burunyi subee nee faxama nε. Mixi naxee e nɔxunxi geya fari gemεε longori ra, nee faxama nε wuganyi ra.

²⁸ N na bɔxi findima nε yire maxaraxi ra, n yete igboε xa fe xun nakana, n a niyama nε si gbete mixie mu dangi Isirayila geyae ra.

²⁹ N na na bɔxi kana e xa fe paaxie xa fe ra, e a kolonma nε a n tan nan Alatala ra.»

³⁰ «Adamadi, i tan to a ra, i ngaxakerenyie na a makɔyikoyife e xɔnyi a falafe ra, <Wo fa, wo fa wo tuli mati. Alatala na masenyi mundun tife yi ki?»

³¹ N ma pama fama nε i yire, e e tuli mati i xa masenyi ra, kɔnɔ e mu a rabatuma feo.

E a falama e wama n ma fe xɔn, kɔnɔ e bɔpε biraxi naafuli tinxintare nan fɔxɔ ra.

³² I luxi nε e bε alɔ sigisa xui pɔxunme, naxan fe fanyie falama. E i xa masenyi mεma, kɔnɔ e mu tinma birade a fɔxɔ ra.»

³³ «N ma masenyi birin na kamali nɔndi ki ma temui naxε, e a kolonma nε a namipɔnme nde nu na e ya ma.»

34

Xurusee nun a demadonyi xa taali

¹ Alatala naxa a masen n bε, a naxε,

² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Isirayila yareratie bε naxee luxi alɔ xuruse demadonyie, a falafe ra, <Wo Marigi Ala yi nan masenxi: Naxankatε na wo bε, wo tan Isirayila xuruse demadonyie. Wo wo pɔxɔ sama wo yete nan tun xɔn ma. Xuruse demadonyi mu lanma xε a xa xurusee makanta?»

³ Wo xurusee xijε minma, wo e xabe yailanma dugi ra, wo e sube donma, kɔnɔ wo mu wo pɔxɔ sama e xɔn ma.

⁴ Wo mu xuruse senbetare ralimaniyama, wo mu xuruse furaxi dandanma, wo mu xuruse maxɔnɔxi maxirima seri ra. Wo mu xuruse lɔexie fenma, e xa gbilen gɔɔrε kui. Wo e yamarima nɔε xɔrɔxɔε nan tun na.

⁵ E yensenxi, barima xuruse demadonyi mu nu na e fɔxɔ ra. Na kui wulai sube bara ndee ibɔɔ.

⁶ N ma xuruse gali bara yensen ye geya itexie ma, e lɔε dunija birin ma, kɔnɔ mixi yo mu mini e fende.»

⁷ «Xuruse demadonyie, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra:

⁸ N tan wo Marigi Alatala, n bara n kali n yete ra, wo to n ma xurusee rabεpin, e findi wulai subee xa baloe ra, wo to mu wo pɔxɔ saxi e xɔn ma, wo mεeni wo yete gbansan ma,

⁹ wo tan xuruse demadonyie xa wo tuli mati Alatala xa kiiti ra.

¹⁰ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fafe na xuruse demadonyie nan xili ma, e xa n sare fi gɔɔrε xa fe ra. N e bama nε xuruse demadonyi wali kui, alako e naxa na raba e yete xa geenɔ gbansan ma. N na n ma xurusee ratangama nε e ma, alako e naxa n ma xurusee tɔrɔrɔ.»

¹¹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N tan yati sigama nε n ma xurusee fende,

¹² alɔ xuruse demadonyi a rabama a xa xuruse rayensenxie bε ki naxε. N e ragbilenma nε yire birin e lɔexi dennaxε na lɔxɔε.

¹³ N e raminima nε pamanεε birin longori ra, n e xanin e xɔnyi. N mεenima nε e ma e xa geyae fari nun e xa gulunbae kui, e xa lu e yete xa bɔxi ma.

¹⁴ N e de madonna ne fiili fanyie ma Isirayila geyae fari. Menni e e malabuma ne yire fanyi ma, e balo Isirayila geyae fari.

¹⁵ N tan nan yati n ma xurusee de madonna, n malabui fima e ma. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki.

¹⁶ N xuruse loexi fenma ne, n xuruse maxonoxi dandanma ne, n xuruse senbetare ralimaniyama ne. Kono xuruse naxee bara xungbo, naxee bara no booree ra, n nee tan faxama ne kiiti tinxinxu ra.»

¹⁷ «Wo tan n ma xurusee, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N kiiti sama ne xurusee tagi, yexex kontonyie nun sikotex tagi.

¹⁸ Wo na sexex fanyi don fiili ma, na mu wo wasama, fo wo xa a donxoxe fan iboron? Wo na ye tinsexi min, na mu wo wasama, fo wo xa a donxoxe dunda?»

¹⁹ A lanma n ma xurusee xa sexex don wo naxan iboronxi? A lanma e xa ye min, wo naxan dundaxi?»

²⁰ «Na kui wo Marigi Alatala yi nan masenxi nee xa fe ra: N yete yati nan fama kiiti sade xuruse xungbee nun a lanmae tagi.

²¹ Wo bara din n ma xuruse senbetaree ra wo ferie ra, han e bara mini gooree kui.

²² N fama ne n ma xurusee rakiside, alako mixi naxa fu e ma sonon. N kiiti sama ne xurusee tagi.

²³ N xuruse demadonyi nde tima ne n ma xurusee xun ma, naxan fama e de madonde a ki ma. N ma konyi Dawuda nan na ki.

²⁴ N tan findima ne e Marigi Ala ra, n ma konyi Dawuda findi mange ra e tagi. N tan Alatala xui nan na ki.»

²⁵ «N bojesa saate tongoma ne e be. N wulai sube xaapee jonma ne boxi ma, alako mixi xa no sabatide yire birin bojesa kui.

²⁶ N baraka ragoroma ne e ma. N tune rafama ne a waxati, alako boxi xa fan n ma geya seniyenxi rabilinyi.

²⁷ Wurie bogima ne, boxi xee fan. N ma nama sabatima ne bojesa kui a xa boxi ma. Na temui, e a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra, a n tan nan yolonxonyie bolonma, n e ratanga e yaxuie ma.

²⁸ Namance mu e tooroma sonon, sube xaapee fan mu e donma sonon. E sabatima xaxilisa nan kui, mixi yo mu e magaaxuma.

²⁹ N e xa sansi bilie rafanama ne namance ya xori. Kaame mu e sumaxa sonon, e xa yaagi e xa setarepa kui.

³⁰ Na temui, e a kolonma ne a n tan e Marigi Alatala na e foxo ra, e man a kolon a e tan Isirayila bonsoe findixi n ma nama nan na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

³¹ Wo tan n ma xurusee, n naxee de madonna, adamadi nan wo ra. N tan nan na wo Marigi ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

35

Naxankate na Edon be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxee,

² «Adamadi, i xa n ma masenxi ti n xili ra Edonkae be, naxee sabatixi Seyiri geya ma,

³ a fala e be, «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fama ne wo tan Edonkae xili ma, n na n senbe ramini wo ma, n Seyiri geya findi yire maxaraxi ra.

⁴ N wo xa taee xun nakanama ne, nee xa findi yire rabepinxu ra. Na temui, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁵ «Wo to Isirayilakae xon kabi temui xonkuye, han wo bara e yanfa, wo e sa wo yaxuie sagoe e xa naxankate waxati,

⁶ n tan wo Marigi Alatala naxee, «N bara n kali n yete ra, n a niyama ne wo xa bu gere kui. Wo to gbata wuli raminide, n a ragirima ne na fe mooli xa bira wo foxo ra temui birin.

⁷ N Seyiri geya findima ne yire maxaraxi ra mixi mu sigama dennaxee.

⁸ Binbie luma ne wo xa boxi birin ma, naxee faxaxi santidegema ra wo xa geyae fari, wo xa gulunbae kui, nun wo xa folee longori ra.

⁹ N wo xa boxi findima ne yire maxaraxi ra, mixi yo mu sabatima wo xa taee kui. Na temui, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁰ «Wo to a fala Yudaya nun Isirayila findima ne wo gbe ra, hali n nu na e foxo ra,

¹¹ n bara n kali n yete ra, n tan wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «N fan wo gerema ne wo xa xone nun toone bere ma, naxan nu na wo boje kui e tan mabiri. N na wo makiiti temui naxee, n na n yete masenma ne e tan be.

¹² Na kui, wo a kolonma ne a n tan Alatala bara wo xa konbie birin me, wo naxee ilanxi Isirayila xa geyae ra. Wo nu bara a fala, Mennikae xun bara rakana, alako na boxi xa findi muxu gbe ra.

¹³ Wo xa yete igboya kui, wo bara n mabere n ma yaragaaxuitarepa kui. N na birin me ne.»

¹⁴ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: Dunipa birin na lu seewe kui, n wo xun nakanama ne a paaxi ra.

¹⁵ Seyiri geya nun Edonkae birin, n wo xun nakanama ne feo. Na temui wo a kolonma ne, a n tan nan na Alatala ra!»

36

Masenyi Isirayila boxi be

¹ «Adamadi, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila xa geyae be, i naxe, <Isirayila geyae, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.»

² Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Wo yaxuie bara a fala wo xa geyae findima ne e gbe ra.

³ Na kui, i xa masenyi ti n xili ra, a falafe ra, Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: E to bara wa wo xun nakanafe, e wo raxeten alako wo xa lu si gbetea sagoe naxee wo maberema, e wo mafala,

⁴ n tan wo Marigi Alatala n xa a masen wo be, wo tan geyae, gulunbae, folee, taa kanaxi naxee harige birin bara xanin si gbetea saabui ra,

⁵ n bara nate tongo n ma xone kui si gbetea nun Edon xili ma, barima e tan bara n ma boxi findi e gbe ra seewe birin na e boje jaaxi kui, alako e xa e xa xurusee de madon naa.»

⁶ «Na kui, i xa masenyi ti n xili ra Isirayila boxi be. A fala geyae, folee, nun gulunbae be, i naxe, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N na masenyi tife xone nun toone nan kui, barima si gbetea bara yo wo ma.»

⁷ Na xa fe ra, wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N bara n kali n belexe itexi ra, jamanee naxee wo rabilinxi, e xa marasotoe gbilenma ne e ma.»

⁸ «Wo tan Isirayila geyae, wo fama ne wuri bilie raminide, naxee salonyie bogi fanyie fima n ma jama Isirayila ma, barima a gbe mu luxi e xa gbilen e xonyi.

⁹ N meenima ne wo ma. N hinnema ne wo xa xe safe ma,

¹⁰ nun wo xa taa tife ra. N wo xa mixie rawuyama ne, Isirayila bonsoe xa sabati naa.

¹¹ N mixi nun xuruse rawuyama ne wo be, e findi di barie ra dangi a singe ra. Na temui, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.

¹² N ma jama Isirayila a xa noe raperema ne wo fari, wo findi e ke ra, wo mu e xa die ba e yi ra sonon.»

¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: <Mixie to a falama, a wo tan Isirayila boxi mixie donma, wo a niya e xa xanin konyiya kui,

¹⁴ n a niyama ne na mixi donfe mu fala wo xun sonon, nee birin faxes. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

¹⁵ N si gbetea xa marasotoe danma ne wo mabiri, e mu yo wo ma sonon, wo mu wo sabati boore rabira sonon. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁶ Alatala man naxa a masen n be, a naxe,

¹⁷ «Adamadi, Isirayila bonsoe to nu sabatixi a xa boxi ma, a jere ki naxa a findi seniyentare ra n ya i, alo gine naxan na a xa kike wali tofe.

¹⁸ N naxa n ma xone dusu e xun na e xa faxe tife nun e xa kuye batufe xa fe ra.

¹⁹ N naxa e rayensen ye jamanee ma e jere ki xa fe ra.

²⁰ E siga dennaxe dunija ma, mixie bara n xili seniyenxi mabere e xa fe ra, a falafe ra, <Ala xa jama nan yi ki, naxan kelixi a xa boxi ma!»

²¹ N nu wama ne n xili seniyenxi matangafe, Isirayila bonsoe nu naxan maberefe jamanee tagi.»

²² «Na nan a ra, i xa a fala Isirayila bonsoe be, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N fama ne fe nde rabade, kono n mu a rabama wo tan be, n a rabama n xili seniyenxi nan xa fe ra, wo bara naxan mabere jamanee ma.

²³ N na n xili xungbe xa seniyenyi masenma ne, wo naxan maberexi. N na n ma seniyenyi masenma wo saabui ra e ya xori, dunija jamanee a kolonma ne a Alatala nan n na. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

²⁴ «N wo tongoma ne jamanee tagi, n wo ragbilen wo xa boxi ma.

²⁵ N ye seniyenxi kasanma ne wo ma wo rasenyenfe ra. N wo xa seniyentareja birin bama ne wo ma naxee fatanxi wo xa wali kobie nun wo xa kuye batufe ra.

²⁶ N boje neene nun xaxili neene fima ne wo ma. N wo xa boje xoxoxoe masara boje fanyie ra.

²⁷ N na n xaxili sama ne wo boje ma, n fa a niya wo xa n ma yaamarie rabatu, wo xa bira n ma seriye foxo ra.

²⁸ Wo sabatima ne boxi ma, n naxan fi wo benbae ma. Wo findima ne n ma jama ra, n fan findi wo Marigi Ala ra.

²⁹ N wo rakisima ne wo xa seniyentareja ma, n baloe rawuyama ne wo be, alako wo naxa lu kaame kui sonon.

³⁰ N wuri bogie nun xe sansie rawuyama ne, alako kaame naxa wo rayarabi jamanee tagi sonon.

³¹ Na temui, wo wo ratuma ne wo jere ki jaaxie ma, wo nimisa wo xa yunubie xa fe ra.

³² Wo xa a kolon a n mu yi rabama wo tan xa fe xa ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki. Isirayila bonsoe, wo wo xun sin, wo xa yaagi wo xa fe jaaxi rabaxie ra.»

³³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: N na wo rasenyen wo xa yunubie ma loxoe naxe, n wo xa taae rafema ne jama ra, n wo xa yire kanaxie yaflan.

³⁴ Xee fama ne sade boxi ma, naxan nu bara xara dangi mixie ya tode ra.

³⁵ E man a falama ne, <Yi boxi naxan nu xaraxi, na man bara lu alo Eden sansi yire. A taa kanaxie man bara ti senbe ra, mixie bara sabati e kui.>

³⁶ Na temui, jamane naxee luma wo rabilinyie, nee a kolonma ne a n tan Alatala bara yire kanaxi yailan, n bara xee sa boxi ma naxan nu bara xara. N tan Alatala xui nan na ki. N naxan fala, n na nan nabama.»

³⁷ «Wo Marigi Ala yi nan masenxi, a naxe: N man Isirayila xa maxandi suxuma ne yi fe rabafe ra e be. N e rawuyama ne alo xuruse gali

³⁸ naxan toma Darisalamu sali loxoee. Isirayila taa kanaxie rafema ne mixi gali ra, e fa a kolonde a n tan nan na Alatala ra.»

37

Xori xaraxie

¹ Alatala senbe naxa goro n ma, a Xaxili Seniyenxi naxa n tongo, a sa n ti gulunba nde tagi xorie gbege nu na dennaxe.

² A naxa n naperere na xorie longori ra, e birin xaraxi ghen.

³ A naxa n maxorin, a naxe, «Adamadi, yi xorie man noma balode?» N naxa a yaabi, «N Marigi Alatala, i keren nan a kolon!»

⁴ Na temui a naxa a masen n be, «I xa masenyi ti yi xorie be n xili ra. I xa a fala e be, <Xori xaraxie, wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra.

⁵ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi wo tan xori xaraxie be, a naxe: N xa nii foye rafa wo ma, wo man xa balo.

⁶ N fasee yailanma ne wo be, n fate sube nun fate kiri sa wo ma, n pengi raso wo fate i, wo fa gbilen balo ra. Na temui, wo a kolonma ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁷ N naxa a xa masenyi radangi alo a n yamari a ra ki naxe. N to nu woyenma a namijonme ki ma, xui nde naxa mini xorie tagi, e wundu, e fa so e masofe e bore ra.

⁸ N naxa fasee, sube, nun kiri to e ma, konon nii foye mu nu rasoxi e fate.

⁹ Na temui a naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, i xa n ma masenyi ti nii foye be a falafe ra, <I Marigi Alatala yi nan masenxi: I tan nii foye, i xa keli dunjina tunxun naanie ra, i xa so yi mixi faxaxie fatee, e xa keli faxe ma, e xa balo!»

¹⁰ Awa, n naxa na masenyi radangi alo a n yamari ki naxe. N to na raba, nii foye naxa so e fate i, e naxa balo, e keli, e ti e sanyi xun na. Nama gbege nan nu nee ra.»

¹¹ Na temui a naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, yi xorie misaalixi Isirayila bonsoe nan na. E naxe, <Muxu xorie bara xara, muxu xaxili tidee bara jon, muxu bara rabolo.>

¹² I xa yi masenyi ti e be n xili ra, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N ma jama, n wo xa gaburie rabima ne, n wo rate e kui, n wo xanin Isirayila boxi ma.

¹³ N na ge na rabade, wo tan n ma jama, wo a kolonma ne a Alatala nan n na.

¹⁴ N na n Xaxili Seniyenxi ragoroma ne wo ma, wo man gbilen balo ra, n wo rasabati wo xa boxi ma. Na temui, wo a kolonma ne a n tan Alatala bara woyen, a n tan Alatala bara na rakamali. Alatala xui nan na ki.»

¹⁵ Alatala naxa a masen n be, a naxe,

¹⁶ «Adamadi, i xa wuri nde tongo, i a sebe a ma, <Yuda nun a malan boore Isirayilakae gbe.> I xa wuri gbete tongo, i a sebe na tan ma, <Yusufu xa di Eframi nun a malan boore Isirayila bonsoe gbe.>

¹⁷ Na temui i xa e suxu i belexe ra, e xa lu alo wuri keren.»

¹⁸ «I ngaxakerenyie na i maxorin na fatanfasife ra e be,

¹⁹ i xa e yaabi, <Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Yusufu xa wuri tongoma ne, naxan na Eframi nun a malan boore Isirayila bonsoe yi ra, n xa doxo Yuda xa wuri ra, e xa findi keren na n belexe kui.

²⁰ I xa na wurie itala e mabiri, sebeli tixi naxee ma,

²¹ i a fala e be, Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: N Isirayilakae tongoma ne jamanee kui, n e ragbilen e xa boxi ma.

²² N e birin findi si keren na Isirayila geyae fari. Mange keren nan e birin yamarima. E mu meema e bore ra sonon findife si firin na.

²³ E mu findima seniyantaree ra sonon, kuye batufe ra nun fe jaaxi rabafe ra. N e ratangama ne na birin ma, n e raseniyen. E findima ne n ma jama ra, n fan findi e Marigi Ala ra.»

²⁴ «N ma konyi Dawuda nan findima e xa mange ra, xuruse kante keren lu e birin be. E birama ne n ma yaamarie foxo ra, e n ma seriye rabatu a ki ma.

²⁵ E sabatima ne boxi ma, n naxan fi n ma konyi Yaxuba ma, wo benbae sabati dennaxe. E tan, e xa die nun e xa mamadie sabatima ne menni, n ma konyi Dawuda nan findima e xa mange ra abadan.

²⁶ N bojesa saate tongoma ne e be, naxan mu kanama abadan. N e rasabatima ne naa, n e bonsoe rawuya. N ma horomolingira luma ne e tagi abadan.

²⁷ E findima ne n ma jama ra, n fan findi e Marigi Ala ra, n ma horomolingira fa lu e ya ma.

²⁸ N ma hōrōmōlingira na sabati e tagi abadan, si gbetea e kolonna ne a n tan Alatala nan Isirayila raseniyeñxi.»

38

Ala xa masenyi mange Gogo be

¹ Alatala naxa a masen n be, a naxe,
² «Adamadi, i xa n ma masenyi ti Magogo boxi mange Gogo be, naxan Rosi, Meseki, nun Tubali taee yamarima.

³ A fala a be, «Marigi Alatala yi nan masenxi: Rosi, Tubali nun Meseki xa mange Gogo, n fafe i xili ma.

⁴ N wure rasoma ne i banganyie kui, n i ramini, i tan nun i xa soori galie birin: i xa soe, e ragima tofanyie, i xa soorie nun e xa wure lefa yanbaxie,

⁵ soori Perisekae, soori Kusikae, soori Putikae, e birin nun e xa wure lefae nun e xun makanta see,

⁶ Gomeri nun a xa soori gali, Togarama nun a xa soori gali kelife koola ma.»

⁷ «I xa na soori galie birin yailan a fanyir a i xa yaamari bun ma.

⁸ Temui xonkuye na dangi, n i xilima ne gere tife ra. I fama ne sigade boxi nde ma naxan bara gere raba, e xanin konyiya kui namane ma, e fa gbilen e xonyi, e sabati bojesa kui Isirayila geyae fari.

⁹ I menni lima ne alo turunnaade, i tan nun i xa soori galie naxee kelixi dunija birin ma. Wo luma ne alo nuxui ifooroxi naxan tima boxi xun na.»

¹⁰ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Na loxo, e, i nate paaxi tongoma ne.

¹¹ I a falama ne, «N sigama ne boxi xili ma, tete mu naxan nabilinxi. Naakae mu yailanxi gere tife ra, e birin sabatixi bojesa kui. Tete mu na e xa taee rabilinyi, naade balanxie mu na e xonyi.

¹² N e harige birin tongoma ne e xa taa yailanxie kui, e gbilenxi dennaxe kelife namane ma. Naafuli nun xuruse gbegebe na menni boxi tagi.»

¹³ Seebakae, Dedankae, Tarasisi yulee, nun e xa mixie birin i maxorinma ne, «I na sigafe naafuli nan tongode? I bara soori galie xili wo xa muje belebele ti, alo xema, gbeti, xurusee, nun se fanyigbete?»

¹⁴ «Na nan a ra, adamadi, i xa n ma masenyi ti Gogo be, i naxe, «Marigi Alatala yi nan masenxi: N ma pama Isirayila na sabati xaxilisa kui loxo naxe, i fama na tode.

¹⁵ I kelima ne i xonyi koola mabiri, i tan nun soori gali wuyaxie kelife dunija birin ma, e birin tixi soe fari, e bira i foxo ra.

¹⁶ I fama ne n ma pama Isirayila xili ma, alo nuxui ifooroxi naxan dusuma boxi xun na. Na temui n i rafama ne n ma boxi xili

ma, alako dunija xa n ma seniyeñyi kolon i saabui ra.»

¹⁷ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Temui dangixi n ma konyi namijonme Isirayilakae nu bara i xa fe fala, n i xema e gere de ki naxe.

¹⁸ Yi nan fama rabade na loxo: Gogo na din Isirayila ra, n ma xone tema ne alo te.

¹⁹ Isirayila boxi serenma ne n ma xone xungbe kui.

²⁰ Yexee, xonie, wulai subee, bubusee, nun adamadie birin, e gaaxuma ne n ya ra. Geyae nun tentenyie birama ne, banxie xalee kana.

²¹ N gere ya rafindima ne Gogo ma n ma geyae birin fari! Marigi Alatala xui nan na ki. A xa soorie e xa santidegema raminima ne e tee kui e ngaxakerenyie xili ma.

²² N Gogo xun nakanama ne wuganyi nun faxe tife ra. N tune xoxoxo, balabalanyi, nun te ragoroma ne a ma, a nun a xa soori galie ma kelife dunija birin ma.

²³ Na kui, n na n ma mangeya nun n ma seniyeñyi masenma ne dunija si birin be. Na temui, e a kolonna ne a Alatala nan n na.»

39

Mange Gogo raponyi

¹ «Adamadi, n ma masenyi xoxoxo ti mange Gogo be, a falafe ra, «Marigi Alatala yi nan masenxi: Meseki nun Tubali mange Gogo, n bara ti i kanke!

² N i mafindima ne alo n wama a xon ki naxe. N i rakelima i xonyi koola ma, n fa i ra Isirayila geyae ma gere tife ra.

³ Menni n i xa xali nun i xa xali woli se rabirama ne.

⁴ I tan nun i xa soorie birin faxama ne na geyae longori. N wo findima yubee nun burunyi subee xa donse nan na,

⁵ wo binbie fa lu kene ma. Marigi Alatala xui nan na ki.

⁶ N te soma ne Magogo ra, nun yire raxaraxi baa de ra. Na temui, e a kolonna ne a n tan nan na Alatala ra.»

⁷ «N na n xili seniyeñxi masenma ne n ma pama Isirayila be, n man mu tinma sonon e xa n mabere. Si gbete fama ne a kolonde, a n tan Alatala nan na Isirayila xa Seniyeñtəe ra.

⁸ Na fe birin fama ne rabade. Marigi Alatala xui nan na ki. Loxo na a ra, n naxan xa fe fala.»

⁹ «Isirayilaka naxe sabatixi taee kui, e minima geresosee matongode boxi ma, alo wure lefae, xalie, xalie woli see, tanbee, nun wuri faxeti see, e fa e gan yege fari. Na e hayi fanma je solofere nan bun ma.

¹⁰ E mu yege fenma fiili nun fotonyi ma sonon, barima geresosee nan findima yege

ra e be. Naxee bara wa harige bafe e yi ra, e tan nan fama harige bade nee yi ra. Marigi Alatala xui nan na ki.»

11 «Na lɔxɔe, n a niyama ne Gogo xa ragata Isirayila bɔxi ma, gulunba nde kui mixie dangima dennaxe sigafe ra baa de ra sogetede mabiri. Na gulunba kira ibolonma ne Gogo nun a xa soorie ragatade xa fe ra. E menni xili sama ne <Gogo xa nama xa gulunba.>»

12 «Isirayila bɔnsɔe kike solofere nan nabama na mixie ragatafe ra, alako e xa bɔxi xa seniye.

13 Nama birin luma ne na wali raba ra. N ma nɔre to lɔxɔe findima fe belebele nan na e be. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

14 E mixie sugandima ne bɔxi raseniye. Nee tan nun e booree luma ne bɔxi birin iɲere ra binbie ragatafe ra. Na wali buma ne je solofere.

15 E na ge na ra, e man bɔxi iɲere ma ne mixi xorie fende. E na nde to, e tonxuma nde ti naa alako gaburi gemae xa a to, e xa na xorie xanin Gogo xa nama xa gulunba yire.

16 E bɔxi raseniye ma na ki ne. Taa nde tima naa, naxan xilima Hamona. Xili nan na ki naxan a falama <Nama> e gbe xui ra.»

17 «Adamadi, i Marigi Alatala yi nan masenxi: A fala wulai xonie nun sube mɔoli birin be, <Wo birin xa fa be, n xa n ma serexe xungbe rafala Isirayila geyae ma. Menni wo sube nun wuli donma ne.

18 Wo senbema sube donma ne, wo bɔxi mangee wuli min alo xuruse naxee raturaxi Basan bɔxi ma.

19 Na serexe temui, wo wasama ne e sube ra, wo siisi e wuli ra.

20 Wo lugama ne soe nun a ragimae sube ra, mangee nun soori mɔoli birin sube. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

21 «N na n ma nɔre masenma ne dunija birin be Gogo nama xa paxankate saabui ra.

22 Keli na lɔxɔe ma, Isirayila bɔnsɔe a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra.

23 Si gbete e kolonma ne a Isirayila xa yunubie nan a niya e xa siga konyiya kui. E to n yanfa, n naxa n kobe raso e ra, n fa e sa e yaxuie sagoe. Na nan a ra, e naxa faxesantidegema ra.

24 N e paxankataxi e xa yunubie nun e xa seniye tareja nan ma. Na nan a niyaxi n xa n kobe so e ra.»

25 «Awa, i Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Yakosi, n Yaxuba bɔnsɔe ragbilenma ne kelifie konyiya kui. N kinikinima ne Isirayila bɔnsɔe ma, n fa a ragiri n xili xa binya.

26 E na sabati e xonyi xaxilisa kui, mixi yo mu e tɔɔɔ, yaagi man luma ne e ma e xa yanfante ya xa fe ra n tan mabiri.

27 N na e ramini ma ne pamanee kui, n fa e ra e xonyi, pamanee fa n ma seniye nyi tode na saabui ra.

28 Na temui, Isirayila bɔnsɔe a kolonma ne a n tan nan na e Marigi Alatala ra, barima hali n to e rasiga konyiya kui pamanee tagi, n man bara e birin nagbilen, mixi yo mu lu e xanbi ra.

29 N mu n kobe soma e ra sɔnɔn, barima n na n Xaxili luma ne Isirayila bɔnsɔe ma. I Marigi Alatala xui nan na ki.»

40

Hɔrɔmɔbanxi neene xa tete

1 Muxu xa konyiya je mɔxɔnɔn nun suuli nde ra, je kike singe ra, xi fu nde ra, naxan nu ilanxi Darisalamu xa kane dangi xanbi je fu nun naani nde ma, na lɔxɔe yati yati, Alatala senbe naxa goro n ma,

2 a n xanin laamatunyi ki ma Isirayila geya itexi nde fari. N naxa taa nde to koola mabiri.

3 Alatala to n xanin naa, n naxa xeme nde to, naxan fate nu yanbafae alo wure gbeeli. A nu tixi sode de ra, luuti nun maniya se wuri suxuxi a yi ra.

4 Na xeme naxa a fala n be, a naxe, «Adamadi, i ya ti a fanyi ra, i tuli mati n xui ra. N fe naxan birin masenma i be, i xa i jɔxɔ sa a xɔn ma, barima i rafaxi ne be alako i xa na kolon, i xa na birin tagi raba Isirayila bɔnsɔe be.»

5 N naxa tete nde to naxan hɔrɔmɔbanxi rabilinxi. Wuri maniya se nu na na xeme yi ra, naxan kuya nɔngɔn ya senni a nun suxui senni. A naxa tete xeke xa maigboe nun a xa maite maniya, e firinyi birin lan na wuri maniyase ya keren nan ma.

6 A naxa siga sode de ra, naxan ya rafindixi sogetede ma. A naxa te na tede ra naxee nu na a ya ra, a sode de xa maite maniya, naxan lan na wuri maniyase ya keren ma.

7 Hɔrɔmɔlingira kantamae xa tede nu na sode de seeti ma, kankan xa maite nun maigboe lan na wuri maniyase ya keren nan ma. Xeke naxan nu na e tagi, na lan nɔngɔn ya suuli nan ma. Buntunyi sode de xa maite fan lan na wuri maniyase ya keren nan ma, naxan ya nu rafindixi hɔrɔmɔbanxi ma.

8 A naxa buntunyi maniya,

9 naxan xa kuye lan nɔngɔn ya solo-masaxan ma, a kinkie lan nɔngɔn ya firin ma. Na buntunyi ya nu rafindixi hɔrɔmɔbanxi nan ma tete kui.

10 Hɔrɔmɔbanxi kantamae tide senni naxa na sogetede sode de seeti ma, seeti keren

saxan, seeti boore fan saxan. Nee birin xa maniye xasabi lan, e kinkie fan birin xa maniye xasabi lan.

¹¹ A naxa sode de xa maigboe maniya, naxan lan nongon fu ma, a xa maite lan nongon fu nun saxan nan ma.

¹² Xele di nu na horomobanxi kantamae xa tidee ya ra, naxan nu ite nongon ya keren. Na tidee xa maigboe nun e xa maite lan nongon ya senni nan ma.

¹³ A naxa a maniya kelife kantama singe xa tide xanbi ra, han boore kantama xa tide xanbi ra, na fa lan nongon ya moxonen nun suuli ma, kelife yire fanyi ma, han koola ma.

¹⁴ A naxa xele birin maniya na sode de longori han tete kui, na lan nongon ya tongo senni nan ma.

¹⁵ Kelife sode de ra, han tete kui buntunyi xanbi ra, na lan nongon ya tongo suuli nan ma.

¹⁶ Wunderie nu na na xalee ma sode de mabiri, alo wunderi gbete to nu na xalee ma horomobanxi mabiri. Tugi fensee nu masolixi na longori birin.

¹⁷ A to n naso tete kui, n naxa yire tongo saxan to naxee fatuxi tete ma.

¹⁸ Boxi nu yailanxi geme fanyie nan na naxan xa maite lan tete sode de ma.

¹⁹ Na xeme naxa a maniya kelife sode de fole ma, han tete gbete sode de ra naxan nu na na tete singe kui. Na lan nongon keme nan ma sogetede mabiri nun koola mabiri.

²⁰ Na temui, na xeme naxa tete sode de maniya naxan nu na koola mabiri.

²¹ Horomobanxi kantamae tidee fan nu na menni alo boore sode dee ra. Saxan nu na seeti keren, saxan nu na boore seeti. Na xa maite lan nongon tongo suuli nan ma, a maigboe lan nongon moxonen nun suuli nan ma.

²² A xa wunderie, a xa buntunyi, a xa tugi fense naxee masolixi a ma, nee nun sogetede sode de xa maniye xasabi lan. Santide solofere nan nu na a be tede ra, a xa buntunyi nu na nee nan ya i.

²³ Tete firin nde sode de nu na tete singe sode de nan ya ra koola nu na sogetede mabiri. Nongon ya keme nu na e tagi.

²⁴ Na temui, na xeme naxa n xanin tete sode de yirefanyi mabiri. Menni xa maniye xasabi lan boore sode dee xa maniye nan ma.

²⁵ Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi be e rabilinyi birin ma, alo boore sode dee. Na sode de nu ite nongon ya tongo suuli, a nu igbo nongon ya moxonen nun suuli.

²⁶ Santide solofere nan nu na a be tede ra, a xa buntunyi nu na nee nan ya i. Tugi fensee nu masolixi a kinkie seeti birin ma.

²⁷ Tete firin nde sode de fan nu na yirefanyi mabiri. Kelife na sode de ma han na tete singe sode de yirefanyi mabiri, a lan nongon ya keme nan ma.

²⁸ Na temui, na xeme naxa n xanin na tete firin nde kui naxan nu na boore tete kui. A naxa n naso na yirefanyi sode de ra. A naxa na maniya. A tan nun sode de booree birin nu lan.

²⁹ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniye xasabi lan booree xasabi nan ma. Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi birin nabilinyi ra. Kelife na sode de fole ma, han tete kui lan nongon ya tongo suuli nan ma, a igboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma.

³⁰ Buntunyi naxee nu na na tete firin nde kui, e xa maigboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma, e xa maite lan nongon ya suuli nan ma.

³¹ Na buntunyi ya nu rafindixi tete singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e be.

³² Na temui, na xeme naxa n xanin yi tete firin nde sode de ra naxan nu na sogetede mabiri. A naxa na maniya. A tan nun sode de booree birin nu lan.

³³ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniye nu lanxi booree xa maniye nan ma. Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi rabilinyi birin ma. A xa maigboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma, a xa maite lan nongon ya suuli nan ma.

³⁴ Na buntunyi ya nu rafindixi tete singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e be.

³⁵ Na temui, na xeme naxa n xanin yi tete firin nde sode de ra, naxan nu na koola mabiri. A naxa na maniya. A tan nun sode de booree birin nu lan.

³⁶ A kantamae tidee, a xa kinkie, nun a xa buntunyi xa maniye nu lanxi booree xa maniye nan ma. Wunderie nu na na sode de nun a xa buntunyi rabilinyi birin ma. A xa maigboe lan nongon ya moxonen nun suuli nan ma, a xa maite lan nongon ya suuli nan ma.

³⁷ Na buntunyi ya nu rafindixi tete singe nan ma. Tugi fensee nu masolixi e kinkie ma, tede solomasaxan nan nu na e be.

³⁸ Yire nde nu na kankan xa sode de ra, xuruse naxee bama serexe gan daaxi ra, nee nu maxama menni ne.

³⁹ Teebilie nu na sode de buntun firinyi kui, firin nu na seeti keren ma, firin nu na boore seeti fan ma. Xurusee kon naxabama na teebilie nan fari, naxee findi serexe gan daaxi ra, yunubi xafari serexe ra.

⁴⁰ Teebili gbete nu na sode de tede seetie ma, firin seeti keren, firin boore seeti fan ma, tete fari ma buntunyi kui.

⁴¹ Na nan a ra teebili naani nu na sode de seeti keren na, naani nu na boore seeti ra. Xurusee nu rafalama na teebilie nan fari beenun e xa ba serexe ra.

⁴² Na teebili naanie nu yailanxi gemsee nan na, e nu kuya nongon ya keren nun a tagi, e nu igbo nongon ya keren. Yirabasee nu sama nee nan fari, naxee nu lanma e xa rawali xuruse rafalafe ra naxee nu findima serexe gan daaxie nun serexe mooli gbete ra.

⁴³ Wuree nu na banxi xele ma xurusee nu gbakuma dennaxe, e sube sa teebilie fari.

⁴⁴ Tete firin nde sode de seeti firinyie ma, yire nde nu na naxan ya rafindixi yirefanyi ma, yire nde fan nu na naxan ya rafindixi koola ma.

⁴⁵ Na xeme naxa a fala n be, a naxe: «Yire naxan ya rafindixi yirefanyi ma, na findixi serexedubee gbe nan na, naxee horomobanxi makantama.

⁴⁶ Yire naxan ya rafindixi koola ma, na findixi serexedubee gbe nan na, naxee serexebade makantama. Nee findi Sadoki xa die nan na, naxee findi Lewi bonsoe mixi ra, naxee gbansan lan e xa makore Alatala yire ra e xa wali kui.»

⁴⁷ Na xeme naxa tete maniya. A xa kuye lan nongon ya keme nan ma, a xa gboe fan lan nongon ya keme nan ma. Serexebade nu tixi horomobanxi nan yatagi.

⁴⁸ Na xeme naxa n xanin horomobanxi xa buntunyi ra. A naxa buntunyi xele bun se maniya. Keren lan nongon ya suuli nan ma, boore fan naxa lan nongon ya suuli ma. Sode de xa gboe lan nongon ya fu nun naani nan ma. Banxi xele naxee nu na na seeti firinyie ma lan nongon ya saxan nan ma.

⁴⁹ Na buntunyi xa maigboe lan nongon ya moxonen nan ma, a xa maite lan nongon ya fu nun firin nan ma. Tedee nu na a be. Kinki firin nu tixi buntunyi xele seetie ma.

41

Horomobanxi neene xalee nun naadee

¹ Na xeme naxa n xanin horomobanxi yire seniyanxi kui. A naxa a kinkie maniya naxee nu na naade seetie ma. Kankan xa gboe naxa lan nongon ya senni ma.

² Sode de xa gboe lan nongon ya fu nan ma. Banxi xele naxee nu na na seeti firinyie ma, e lan nongon ya suuli nan ma. A naxa na horomobanxi maniya. A xa kuye lan nongon ya tongo naani nan ma, a xa gboe lan nongon ya moxonen nan ma.

³ Na temui, na xeme naxa so horomobanxi yire seniyanxi fisamante kui. A naxa a kinkie maniya naxee nu na naade seetie ma. Kankan xa gboe naxa lan nongon ya firin ma. A sode de lan nongon ya senni nan ma. Banxi xele naxee nu na na seeti firinyie ma, e lan nongon ya solofere nan ma.

⁴ A naxa a xa kuye nun a xa gboe maniya, kankan naxa lan nongon ya moxonen ma. A naxa a fala n be, «Yire seniyanxi fisamante nan yi ki.»

⁵ A naxa horomobanxi xele maniya. A xa marabinye naxa lan nongon ya senni ma. Yire naxee nu na horomobanxi rabilinyi ma, kankan xa gboe lan nongon ya naani nan ma.

⁶ Na yiree nu doxoxi e bore nan kon na deki saxan na. Konkoe tongo saxan nan nu na na deki keren keren birin ma. Bun se nu na horomobanxi rabilinyi, kono e mu nu rasoxi horomobanxi xele tan kui.

⁷ Dekie nu te igbo ra e bore be alako naxan na koore ma naxa igbo dangi lanbanyi daaxi ra. Tedee nu na keli lanbanyi ma a sa doxo deki donxoe ra.

⁸ N naxa a raben, sanbunyi nu na horomobanxi rabilinyi ma, naxan kuya nongon ya senni. Na yire naxee nu na horomobanxi rabilinyi, e nu tixi na sanbunyi fari.

⁹ Na yiree xele xa marabinye lan nongon ya suuli nan ma. Kene naxan nu na horomobanxi

¹⁰ nun serexedubee xa konkoe tagi, a lan nongon ya moxonen nan ma, a rabilinyi birin na.

¹¹ Na yire naxee nu na horomobanxi rabilinyi, e sode de keren nu na koola ma, keren fan nu na yirefanyi ma. Kene nu na e rabilinyi ma, naxan lan nongon ya suuli ma.

¹² Banxi gbete nde nu na horomobanxi sogeorode mabiri, naxan xa maigboe nu lanxi nongon ya tongo solofere ma, a xa kuye nu lanxi nongon ya keme nan ma. A xele xa marabinye nu lanxi nongon ya suuli nan ma.

¹³ Na xeme naxa horomobanxi maniya. A xa kuye lan nongon ya keme nan ma. Kene, banxi, nun a xele, nee fan xa kuye lan nongon ya keme nan ma.

¹⁴ Kene naxan nu na horomobanxi sogetede mabiri, a lan nongon ya keme nan ma.

¹⁵ Na xeme naxa banxi maniya, naxan nu na horomobanxi xanbi ra, nun dangide naxee nu na a seeti firinyi ma, na lan nongon ya keme nan ma.

Horomobanxi, a xa buntunyi,

¹⁶ a sode dee, nun a wunderie, na birin nu ratofanxi wuri fanyi nan na, kelife lanbanyi ma han koore.

¹⁷ Sode de xun ma nun banxi xeke birin nabilinyi, a kui nun a fari,

¹⁸ malekee nun tugi fensee nan nu masolixi a ma a raxunnase ra. Tugi fensee keren nan nu masolixi maleke firin tagi. Yatagi firin nan nu na na maleke birin be,

¹⁹ a mixi daaxi nun a yete daaxi. Na mixi yatagi nu rafindixi tugi fensee nan ma, na yete yatagi nu rafindixi tugi fensee nan ma boore seeti mabiri.

²⁰ Malekee nun tugi fensee nu masolixi kelife horomobanxi lanbanyi ma han koore.

²¹ Sode de nu na horomobanxi xa yire seniyanxi ma, a maniyefan nu na a xa yire seniyanxi fisamante ma.

²² Serexebade nde nu na menni, naxan nu rafalaxi wuri ra, a xa maite lan nongon ya saxan nan ma, a xa kuye lan nongon ya firin nan ma, a xa maigboe nu lanxi nongon ya firin nan ma. A tunxunye, a de kirie, nun a seetie birin nu yailanxi wuri nan na. Na xeme naxa a fala n be, «Yi teebili nan na Alatala ya i.»

²³ Naade firin nan nu na horomobanxi yire seniyanxi sode de ra, naade firin nan nu na horomobanxi yire seniyanxi fisamante sode de ra.

²⁴ Naade bela firin nan nu na na sode de firinyi, naxee nu ragalima sode de ma.

²⁵ Malekee nun tugi fensee nu masolixi horomobanxi naade ma, alo a nu masolixi a xeke ma ki naxe. Wurie fan nu na buntunyi ma koore na.

²⁶ Wunderie nu na buntunyi xeke ma a seetie ma, tugi fensee nu masolixi wunderie seetie ma. Wurie fan nu na na yiree xun na, naxee nu tixi horomobanxi rabilinyi.

42

Serexedubee xa banxi

¹ Na dangi xanbi, na xeme naxa n namini na tete singe kui koola ma. A naxa n xanin banxi yire, naxan nu na tete singe xeke koola mabiri nun horomobanxi tagi.

² Na banxi xa sode de ya nu rafindixi koola nan ma. Na banxi nu kuya nongon ya keme, a nu igbo nongon ya tongo suuli.

³ Seeti naxan nu kuya tete mabiri nongon ya moxonen, a nun seeti naxan nu na horomobanxi mabiri, konkoe yire deki saxan nde nu tixi na yire firinyi ma.

⁴ Neredee nu na na seeti firinyi ma naxee nu igbo nongon ya fu, e nu kuya nongon ya keme alo banxi. Konkoe sode dee nu rafindixi koola nan ma.

⁵ Konkoe naxee nu na koore deki saxan nde ma, nee nu ixutu dangife boore ra lanbanyi.

⁶ Kinki yo mu nu na na deki saxan nde be, e ixutuxi na nan ma.

⁷ Xele nu tixi konkoe nun tete singe tagi, a nu kuya nongon ya tongo suuli.

⁸ Boore seeti horomobanxi mabiri a nu kuya nongon ya keme.

⁹ Konkoe naxee nu na lanbanyi, e sode dee nu na sogetede mabiri.

¹⁰ Konkoe gbetee nu na yirefanyi mabiri tete singe xeke longori ra horomobanxi ya i.

¹¹ Nerede nde nu na e ya ra. Na konkoe nu maniyaxi konkoe nan na naxee nu na koola mabiri. E firin nafala ki, e xa kuye nun e xa gboe, na birin lan.

¹² E xa sode dee nu na yirefanyi nan ma. Naade xungbe nde nu na sogetede mabiri.

¹³ Na xeme naxa a fala n be, a naxe, «Konkoe naxee na yirefanyi nun koola ma tete ya i, nee findixi yire seniyanxie nan na, Alatala xa serexedubee serexe sube donma dennaxe. E serexe seniyanxie ragatama menni ne naxee findixi sansi xori serexee, yunubi xafari serexee ra. Yire seniyanxi nan menni ra.

¹⁴ Serexedubee na so yire seniyanxie, a mu lanma e xa mini pama ya ma tete kui, fo e xa e xa dugi seniyanxie ba.»

¹⁵ Na xeme to ge horomobanxi yire maniyade, a naxa n namini sogetede sode de ra, a fa na tete rabilinyi birin maniya.

¹⁶ A naxa a folo sogetede mabiri. Na seeti xa kuye lan nongon ya keme suuli nan ma.

¹⁷ Na temui, a naxa koola seeti maniya, naxan xa kuye fan lan a ya keme suuli ma.

¹⁸ Na temui, a naxa yirefanyi seeti maniya, naxan xa kuye fan lan a ya keme suuli ma.

¹⁹ A raponyi, a naxa soggorode seeti maniya, naxan xa kuye fan lan a ya keme suuli ma.

²⁰ A naxa tete rabilinyi birin maniya a xa wuri maniyase ra. Tete seeti naanie birin lan wuri ya keme suuli nan ma. Na tete nu tixi yire seniyanxi nun yire seniyantare nan tagi.

43

Alatala xa nore gbilenfe horomobanxi kui

¹ Na temui, na xeme naxa n xanin sogetede sode de ra.

² N naxa Isirayila Marigi Ala xa nore to fafe ra kelife sogetede mabiri. A nu xui naxan naminima, na nu luxi ne alo baa xungbe moronyie, boxi fan nu iyalanma a yanbe ra.

³ N laamatunyi naxan to, na nu luxi ne alo n naxan to Marigi fa loxae Darisalamu kanade. A nu luxi ne alo n naxan to Kebara

xure de ra. N to a to, n naxa n yatagi rafelen boxi ma.

⁴ Alatala xa nore naxa so horomobanxi kui sogetede sode de ra.

⁵ Na temui, Ala Xaxili Seniyenxi naxa n tongo, a n xanin horomobanxi tete firin nde kui, Alatala xa nore nu bara gbo dennaxe.

⁶ N nu na na xeme seeti ma, konon n naxa xui nde me woyenfe n na kelife horomobanxi kui.

⁷ Na xui naxa a masen n be, a naxe, «Adamadi, n ma kibanyi yire nan ya, n sanyi tima dennaxe. N sabatima ne be Isirayilakae ya ma abadan. Isirayila bonsoe nun a xa mangee mu n xili seniyenxi maberema sonon e xa langoeja ra, nun e xa gaburi tife ra e xa salide itexie ma.

⁸ Mangee na e xa banxi sode dee nun e xa banxi xalee ti n gbee seeti ma, e n xili seniyenxi maberexi na ki ne e xa wali kobi ra. N e sontoxi n ma xone kui na nan ma.

⁹ Yakosi fa, e xa e xa kuye batui nun e xa mangee furee makuya n na, alako n xa lu e ya ma abadan.»

¹⁰ «Adamadi, i xa yi horomobanxi xa fe masen Isirayilakae be, alako e xa yaagi e xa yunubie ra. E xa yi banxi ti ki mato.

¹¹ Xa e bara yaagi e xa wali kobie ra, yi banxi xa fe rakolon e ra, a tixi mooli naxan na, a sode dee nun a minide dee na ki naxe, nun a xa fe raba kepa, alako e xa bira na yaamarie foxo ra.»

¹² «Horomobanxi xa seriye nan ya: Boxi naxan birin na yi geya fari, na birin seniyenxi. Horomobanxi xa seriye nan na ki.»

¹³ «Serexebade xa maniyee xasabi nan yi ki, naxan maniyaxi maniyase ra singe maniyase nu dangi naxan na belexe suxu keren. Fole naxan gexi serexebade rabilinyi, a tilin nongon ya keren, a igbo nongon ya keren. A de kiri igboe lanxi nongon tagi nan ma. Serexebade xa maite

¹⁴ kelife na fole ma han serexebade bunyi, a lanxi nongon ya firin nan ma. A igboe lanxi nongon ya keren nan ma. Serexebade xa maite kelife a bunyi ma han a koore, na lanxi nongon ya naani nan ma, a igboe lanxi nongon ya keren nan ma.

¹⁵ Serexebade xa te sade tilinyi lanxi nongon ya naani nan ma. Feri naani tixi serexebade tunxunye ma.

¹⁶ Na te sade xa kuye lanxi nongon ya fu nun firin nan ma. A igboe fan lanxi nongon ya fu nun firin nan ma.

¹⁷ A de rabilinyi xa kuye lanxi nongon ya fu nun naani nan ma, a igboe fan lanxi nongon ya fu nun naani nan ma. Na de rabilinyi de kiri lanxi nongon tagi nan ma, a dennaxe kui igexi a lanxi nongon ya

keren nan ma. Serexebade santidee ya nu rafindixi sogetede nan ma.»

¹⁸ Na temui, na xeme naxa a fala n be, a naxe, «Adamadi, i Marigi Alatala yi nan masenxi: «Seriye nan yi ki serexe gan daaxi xa fe ra nun wuli kasanfe xa fe ra yi serexebade be a ti temui.

¹⁹ A lanma i xa tuura keren so Lewi serexedubee Sadoki bonsoe yi ra, naxee na bama yunubi xafari serexe ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

²⁰ E xa na wuli di sa serexebade ferie ma, a tunxun naani birin ma lanbanyi, nun a de rabilinyi birin ma. Serexebade raseniyenma na ki ne, a findi xunsare ra a be.

²¹ E xa na tuura tongo, naxan bama yunubi xafari serexe ra, a xa gan horomobanxi tete kui a lanma a xa gan dennaxe seriye ki ma.»

²² «Na loxo kuye iba, e xa sikote keren tongo, lanyuru yo mu na naxan ma, e xa a ba yunubi xafari serexe ra serexebade raseniyenfe ra, alo e a raba ki naxe tuura ra.

²³ E na ge serexebade raseniyenfe na ki, e man xa tuura keren nun yexee kontonyi keren tongo, lanyuru yo mu naxee ma,

²⁴ e xa nee ba Alatala be serexe gan daaxi ra. Serexedubee lanma e xa foxe kasan na birin ma.»

²⁵ «Loxo yo loxo han xi solofere, e xa sikote keren ba yunubi xafari serexe ra, a nun tuura nun yexee kontonyi, lanyuru yo mu na naxee ma.

²⁶ Han xi solofere bun ma, yi serexebade raseniyenma na ki ne, a xa findi wo xa serexebade ra.

²⁷ Na loxoe na ba a ra, keli a xi solomasaxan nde ma, serexedubee luma wo xa serexe gan daaxie nun wo xa serexe janigexie ba ra ne menni fa. Na kui, n wo rasenema ne. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

44

Naade balanxi

¹ Na xeme naxa n xanin horomobanxi tete sode de ra, naxan nu na sogetede mabiri. Na naade nu balanxi.

² Alatala naxa a masen n be, «Na naade balanxi, a mu rabima. Ibadama yo mu soma naa, barima, n tan Isirayila Marigi Alatala nan soxi menni ra.

³ Konon Isirayila mange nan gbansan noma doxode na sode de ra a serexe don n ya i. A soma buntunyi sode de nan na, a man mini menni ra.»

⁴ Na dangi xanbi, na xeme naxa n xanin horomobanxi tete sode de koola biri ra horomobanxi ya i. Menni n naxa Alatala

xa nɔrɛ to so ra a xa hɔrɔmɔbanxi kui, n fa n yatagi rafelen bɔxi ma.

⁵ Alatala naxa a masen n bɛ, a naxe, «Adamadi, i xa i tuli mati n ma masenyi ra a gbengbenyi, n tan Alatala naxan masenma i bɛ n ma hɔrɔmɔbanxi xa fe ra. I xa i ɲɔxɔ sa na sode dɛe nun a minidee xɔn ma.

⁶ I xa a fala Isirayila matandilae bɛ, <N tan Marigi Alatala yi nan masenxi: Na lan. Wo xa fe ɲaaxie bara dangi a i!

⁷ Wo man bara a xunmasa, sunnataree rasofe n ma hɔrɔmɔbanxi seniyanxi kui, naxe bɔɲɛ makuya n na. Na kui wo bara fe raharamuxi raba n ma banxi ra, hali wo to nu donse, ture, nun wuli bafe serexe ra a kui. Wo bara n ma seriye kana na mooli ra.

⁸ Wo bara tondi n ma wali seniyanxi rabade, wo fa na wali so mixi gbete yi ra.

⁹ Marigi Alatala yi nan masenxi: Sunnatare yo naxa so n ma hɔrɔmɔbanxi kui, naxan bɔɲɛ makuya n na, hali e sabatixi Isirayilakae ya ma.»

¹⁰ «Lewi bɔnsɔɛ to e makuya n na, e bira e xa kuyee fɔxɔ ra, a nun Isirayila ɲama, n nee sare ragbilenma nɛ e ma.

¹¹ N e luma nɛ e xa wali kui n ma hɔrɔmɔbanxi yire, e xa na sode dɛe kanta, e xa serexe gan daaxi nun serexe gbeteɛ ba ɲama bɛ.

¹² Kɔnɔ e to n ma wali raba e xa kuyee ya i, e a niya Isirayila bɔnsɔɛ fan xa bira yunubi fɔxɔ ra, n bara n kali n belexe itexi ra, e fama nɛ na sare sɔtɔde. Wo Marigi Alatala xui nan nan ki.

¹³ Yakɔsi n mu tinma e xa e maso n na serexe bade, n mu tinma e xa e maso n ma se seniyanxi ra, n mu tinma e xa e maso n ma se seniyanxi fisamantee ra. A lanma e xa yaagi sɔto e xa fe ɲaaxie xa fe ra.

¹⁴ Kɔnɔ n e luma nɛ e xa wali nde raba n ma hɔrɔmɔbanxi yire, e xa e ɲɔxɔ sa naa xɔn ma.»

¹⁵ «Isirayilakae to nu e makuyama n na, Lewi bɔnsɔɛ serexedubɛe tan, Sadɔki xa mixie, e nu bara e tun nabexi n ma hɔrɔmɔbanxi xa wali kui. Na nan a ra, n naxa a lu nee peti xa e maso n na, e xa ture nun wuli ba serexe ra n bɛ. Marigi Alatala xui nan na ki.

¹⁶ Nee nan gbansan soma n ma yire seniyanxi kui, e fa n ma wali raba n ma teebili ya i.»

¹⁷ «E na so n ma hɔrɔmɔbanxi xa tete kui naxan na na tete singe kui, a lanma e xa suwa dugi ragoro e ma. E naxa dugi binye ragoro e ma e nɛ walima hɔrɔmɔbanxi tete sode dɛe yire temui naxe, xa na mu a ra hɔrɔmɔbanxi kui.

¹⁸ A lanma e xa suwa dugi nan xiri e xunyi e raxunmase ra, e man xa suwa dugi

xiri e tagi. E naxa sese ragoro e ma, naxan kuyefure raminima e fate ma.

¹⁹ Beenu e xa mini boore tete kui ɲama tixi dennaxe, e xa e xa sose seniyanxi ba e ma, e xa e lu e xa konkoe kui hɔrɔmɔbanxi yire. Na ki e mu mixi raseniyanma e xa dugie ra.»

²⁰ «A mu lanma e xa e xunyi bi, a mu lanma e xa e xunxexe rakuya. E xa a maxaba a seriye ki ma.

²¹ A mu lanma serexedubɛe xa bere yo min, e na so hɔrɔmɔbanxi tete kui temui naxe.

²² Serexedubɛe mu lan e xa kaape gine dɔxɔ, a mu lan e xa gine dɔxɔ, xeme nde mexi naxan na. E xa Isirayila gine dimedi gbansan nan dɔxɔ, xa na mu serexedube nde xa kaape gine.

²³ E xa n ma ɲama xaran se radaxaxi nun se raharamuxi tagi raba kolonde. E xa a masen e bɛ naxan findi se seniyanxi nun se seniyanxi ra.»

²⁴ «Nɔxɔnsɔɛɛ na mini ɲama tagi, serexedubɛe nan kiiti sama n ma seriye ki ma. E xa n ma yaamarie suxu, e xa n ma salie raba, e xa n ma malabui lɔxɔɛ binya.»

²⁵ «Serexedube naxa a maso fure ra, xa na mu a ra a findima nɛ seniyanxi ra. Kɔnɔ xa a baba, a nga, a xa di xemema, xa na mu a ra ginema sa faxa, na temui a noma a masode nee tan fure ra.

²⁶ Na dangi xanbi, a xa a yete raseniyan, a fa mame ti xi solofere bun ma.

²⁷ A na so hɔrɔmɔbanxi tete kui a xa wali seniyanxi rabade, a xa folo yunubi xafari serexe ma a yete bɛ. Marigi Alatala xui nan na ki.»

²⁸ «N tan nan findixi serexedubɛe ke ra. Wo naxa bɔxi fi e ma Isirayila bɔxi ma, barima n tan nan findixi e ke ra.

²⁹ E baloma serexe nan na, alɔ sansi xori serexe, yunubi xafari serexe, yunubi sɔtɔɛ serexe, nun se birin naxee fixi Ala ma Isirayila bɔxi ma.

³⁰ E gbe nan sansi bogi singe ra, a nun hadiya birin naxee fima wo ya ma. A man lanma wo xa taami fi e ma serexe ra, alako wo xa denbaya xa baraka soto.

³¹ Serexedubɛe mu lanma e xa xɔni nun xuruse sube yo don naxan faxa a yete ma, xa na mu a ra, wulai sube naxan ibɔxi.»

45

Bɔxi seniyanxi

¹ «Wo na Isirayila bɔxi itaxun Isirayila bɔnsɔɛ ma temui naxe, wo xa yire nde ragata a xati ma Alatala bɛ, a xa findi a xa yire seniyanxi ra. Na yire xa kuye lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔɲɛn nun suuli nan ma, a xa gboe lan nɔngɔn ya wulu fu ma.

² Na kui, yire gbete xa maniya hōrōmōbanxi tima dēnaxē. Na xa kuye lanma nōngon ya keme suuli nan ma, a xa gboe fan lan nōngon ya keme suuli ma, nun yire nde naxan xa tilinyi nōngon ya tongo suuli lima, na xa lu na rabilinyi.

³ Wo xa Alatala xa hōrōmōbanxi seniyeŋxi ti na yire kui, naxan xa kuye nōngon ya wulu mōxōŋen nun suuli lima, a igboe nōngon ya wulu fu.

⁴ Yire seniyeŋxi na a ra, naxan bama Isirayila boxi ra serexedubēe bē, naxee tima Alatala ya i a xa wali rabafe ra a xa hōrōmōbanxi kui. E xa banxie fan tima naa nē Alatala xa yire seniyeŋxi seeti ma.

⁵ Na boxi naxan xa kuye nōngon ya wulu mōxōŋen nun suuli lima, naxan xa gboe nōngon ya wulu fu lima, na findima Lewi bōnsōe gbe nan na, naxee walima hōrōmōbanxi kui. E sabatide nan na ki.»

⁶ «Wo xa yire gbete maniya yire seniyeŋxi fē ma, naxan findima taa gbe ra. A xa kuya nōngon ya wulu mōxōŋen nun suuli, a igboe nōngon ya wulu suuli. Isirayila bōnsōe birin gbe nan na ki.»

⁷ «Isirayila mange xa boxi luma na yire seniyeŋxi nun taa xa boxi seeti nan ma sogetede nun sogegōrode mabiri, han Isirayila bōnsōe naaninyie ra.

⁸ Na boxi findima a gbe nan na. A hayi mu na sōnōn Isirayila bōnsōe tōrōfe ma e xa boxi xa fe ra. Isirayila bōnsōe birin xa e gbe sōtō.»

⁹ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi: «Isirayila mangēe, na xa wo wasa! Wo naxa n ma pama tōrō, wo naxa fe xōrōxōe raba e ra! Wo xa bira seriye nun tinxinyi fōxō ra! Wo xa ba n ma pama kē mupafe! Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

¹⁰ «Wo xa maniyasee xa kamali. Wo xa busali xa findi busali yati nan na. Wo xa fifa xa findi fifa yati nan na.

¹¹ Na firinyie xa lan, hali keren to rawal-ima sansi xōri maniyafe nan na, boore rawali ture maniyafe ra. Na busali nun na fifa, e birin xa maniyase nde ya fu li a seriye ki ma.

¹² Kōbiri kole naxan xili «sikili,» na xa lan maniyase nde ya mōxōŋen ma, naxan xili «gera.» Sikili tongo senni lanxi maniyase nde nan ma, naxan xili «mina.»

¹³ «Wo xa hadiyae xa findi yi see nan na: mengi maniyē xōri konbo ya mōxōŋen kui, wo xa konbo ya saxan ba a ra, fundenyi maniyē xōri konbo ya mōxōŋen kui, wo xa konbo ya saxan ba a ra,

¹⁴ ture fifa keren kui, wo xa litiri firin ba a ra (fifa keren findi litiri keme firin litiri mōxōŋen nan na),

¹⁵ yexēe keme firin ya ma, wo xa yexēe keren ba a ra Isirayila boxi fanyi birin ma. Yie nan bama sansi xōri serexēe ra, serexēe

gan daaxie ra, xanunteya serexēe ra pama xunsare xa fe ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.

¹⁶ Isirayila pama birin xa lu na fe kui e xa mange malife ra.

¹⁷ Mange lanma a xa serexēe gan daaxie nun sansi xōri nun minse serexēe ba kike salie nun malabui lōxōe sali temui. A man xa yunubi xafari serexēe, sansi xōri hadiyae, serexēe gan daaxie, nun xanunteya serexēe ba Isirayila bōnsōe xunsare xa fe ra.»

¹⁸ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxē, «Kike singe, xi singe, wo xa tuura keren ba serexēe ra, lanyuru yo mu na naxan ma, hōrōmōbanxi raseniyeŋfe ra.

¹⁹ Serexedubēe nde xa xuruse wuli tongo, naxan baxi yunubi xafari xa fe ra, a a maso hōrōmōbanxi sode de seeti ra, serexēbade tunxui naani ra, a nun hōrōmōbanxi tete sode de seeti ra.

²⁰ Wo man xa na raba na kike xi solofere nde ra, barima xa mixi nde bara yunubi raba a mu naxan kolon, na serexēe hōrōmōbanxi raseniyeŋma nē.»

²¹ «Kike singe, xi fu nun naani nde ra, wo xa Sayamaleke Dangi Sali raba xi solofere bun ma. Wo naxa taami lēbinitare yo don na temui.

²² Na sali lōxōe, mange xa tuura keren ba yunubi xafari serexēe ra a yete bē a nun pama bē.

²³ Na sali xi solofere bun ma lōxō yo lōxō, mange xa tuura solofere ba serexēe gan daaxi ra, a nun yexēe kontonyi solofere lanyuru yo mu na naxee ma. A man xa sikote keren ba yunubi xafari serexēe ra lōxō yo lōxō na xi solofere bun ma.

²⁴ A man xa sansi xōri konbo ya saxan nun ture litiri ya naani ba serexēe ra na tuurāe nun na yexēe kontonyie birin seeti ma.»

²⁵ «Na sali waxati, na xi solofere bun ma, a man xa na mōoli ba serexēe ra yunubi xafari serexēe seeti ma, a nun serexēe gan daaxie seeti ma, a nun sansi xōri nun ture hadiyae seeti ma. Na sali foloma kike solofere, xi fu nun suuli nde nan na.»

46

SEREXEE

¹ Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxē: «Sode de xa naade, naxan na hōrōmōbanxi tete kui sogetede biri ra, na balanma nē xi senni bun ma, kōnō a rabima malabu lōxōe nun kike nēene sali temui nē.

² Mange a maso naa buntunyi sode de ra, a ti menni. Serexedubēe a xa serexēe gan daaxi nun a xa xanunteya serexēe bama temui naxē, a xa a xinbi sin. A na gē

na rabade, a xa mini. Sode de naade mu balanma, fo nunmare.

³ Nama e xinbi sinma ne naa Alatala ya i malabui loxoe nun kike neene sali loxoe ra.

⁴ Mange tan xa yexee xeme senni nun yexee kontonyi keren ba serexe ra malabui loxoe. Lanyuru yo naxa lu e ma.

⁵ Sansi xori busali keren xa ba hadiya ra yexee kontonyi seeti ma. A man xa sansi xori nde ba hadiya ra yexee booree seeti ma, a wama xasabi naxan xon, a nun ture litiri naani sansi xori busali keren be.

⁶ Kike neene xi singe, a xa tuura keren, yexee xeme senni, nun yexee kontonyi keren nan ba serexe ra, lanyuru yo mu na naxee ma.

⁷ A xa sansi xori busali keren ba tuura be, a xa keren ba yexee kontonyi be, a nun a wama naxan xon yexee xeme booree fan be. A xa ture litiri naani sa busali keren keran seeti ma.

⁸ Mange xa so buntunyi sode de ra, a man xa mini menni nan na.»

⁹ «Nama na fa temui naxe Alatala batude sali loxoe ma, naxan na so koola sode de ra, a xa mini yirefanyi sode de ra. Naxan na so yirefanyi sode de ra, a xa mini koola sode de ra. Mixi yo naxa mini a soxi dennaxe ra. A xa mini naade gbete ra.

¹⁰ Mange fan xa lu e ya ma, e so temui nun e mini temui.»

¹¹ «Sali loxoe nun loxoe sugandixie, mange xa sansi xori busali keren ba tuura be, a xa keren ba yexee kontonyi be, a nun a wama naxan xasabi xon yexee xeme booree be. A xa ture litiri naani sa busali keren keran seeti ma.

¹² Mange na wa serexe janigexi bafe Alatala be, naxan findixi serexe gan daaxi, xa na mu a ra, xanunteya serexe, a lanma sogetede naade xa rabi a be. A xa a xa serexe ba alo a a bama ki naxe malabui loxoe. A na ge na ra, a xa mini, naade fa balan.»

¹³ «Geesege birin wo xa yexee ne keren daaxi ba serexe ra, lanyuru mu na naxan ma.

¹⁴ Wo xa sansi xori konbo ya saxan nun ture litiri keren ba na yexee seeti ma geesege birin. Yaamari na a ra naxan mu kanama abadan.

¹⁵ Na kui geesege birin, yexee, sansi xori, nun ture xa ba serexe gan daaxi ra.»

¹⁶ «Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Xa mange boxi nde fima a xa di nde ma, na findima a xa di be ke nan na, a fa lu a xa di xa die be.

¹⁷ Konɔ xa a boxi nde fi a xa konyi nde ma, na luma ne na yi ra han xoreya ne waxati. Na temui, na boxi man gbilenma

mange nan ma. Mange xa boxi findima a xa die ke nan gbansan na.

¹⁸ Mange mu lanma a xa mixi yo ke ba a yi ra pama ya ma, a a keri a xonyi. A xa a yete ke fi a xa die ma, alako n ma pama naxa fa makuya e xa boxi ra.»

¹⁹ Na temui, na xeme naxa n xanin horomobanxi tete sode de ra, naxan na koola biri ra, a serexedubee xonyi masen n be. A naxa yire nde masen n be menni sogetode mabiri,

²⁰ a a fala n be: «Serexedubee xa xuruse sube jinma be ne, naxan bama yunubi xafari serexee ra, nun yunubi sotoe serexe ra. E man sansi xori serexe ganma be ne, alako na se seniyenxie naxa pama tan naseniyen.»

²¹ Na xeme naxa n namini tete xungbe kui, a a tunxun naanie birin masen n be. Tete gbete nu na na tunxun naani birin na,

²² naxee xa kuye nongon ya tongo naani lima, a igboe nongon ya tongo saxan. Na tete naani birin nu lan.

²³ Teebili geme daaxie nu fatuxi na tette xelee ma. Yiree nu na na teebilie bun ma te nu xuruma dennaxe.

²⁴ Na xeme naxa a fala n be, a naxe, «Kuri nan ya, serexedubee pama xa serexee jinma dennaxe.»

47

Xure naxan minima horomobanxi yire

¹ Na xeme naxa n nagbilen horomobanxi sode de ra sogetede mabiri, banxi ya nu rafindixi dennaxe ma. Menni n naxa ye to mini ra. Na ye nu kelima serexebade koola mabiri ne.

² Na xeme naxa n namini koola sode de ra, muxu tete mabilin tande biri ra, han tete sode de ra sogetede mabiri. Ye nu xalema sode de yirefanyi biri ra.

³ Na xeme to mini sogetede biri ra, luuti nu na a yi ra, a naxa nongon ya wulu keren maniya menni. A fa n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n san konyi.

⁴ A man naxa nongon ya wulu keren maniya, a n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n xinbi. A man naxa nongon ya wulu keren maniya, a n nagiri ye ma, naxan nu bara te han n tagi.

⁵ A to nongon ya wulu keren gbete maniya, na ye nu bara findi xure ra mixi mu nu noma naxan igiride, fo a xa ye masa.

⁶ Na temui a naxa n maxorin, «Adamadi, i bara yi fe to a fanyi ra? A naxa n xanin xure de ra.

⁷ Menni n naxa wuri bili gbege to, e tixi xure de firin na.»

⁸ Na xeme naxa a fala n be, «Yi xure xun tixi sogetede nan na, a sa goro Yuruden fare ma, a sa sin baa ma, naxan ye mu fanxi. Xure ye na baa li dennaxe, baa ye fanma ne a fanyi ra,

⁹ yexee fa balo. Yexe wuyama ne menni na xure ye xa fe ra, naxan baa ye fanma. Na xure ye na lu dennaxe, nimasee baloma ne a fanyi ra.

¹⁰ Keli En Gedi ma, han a sa doxo Egelayimi ra, yexesuxuie dinma ne menni birin na, e e xa yelee sa. Yexe mooli birin nan suxuma naa, alo naxee toma Baa Xungbe ma.

¹¹ Ye yire ndee mu fanma, alako foxoe xa lu naa.

¹² Wuri bili mooli birin nan bulama na xure de firinyi ma. E burexe mu lisima, e bogi fan. Kike yo kike e bogima ne a fanyi ra na xure ye xa fe ra naxan kelima horomobanxi kui. E bogi findima baloe nan na, e burexe findi seri ra.»

¹³ «Wo Marigi Alatala yi nan masenxi, a naxe: Wo xa yi boxi itaxun Isirayila bonsoe fu nun firinyie ma, a xa findi e ke ra. N xa na naaninyie masen wo be. Yusufu bonsoe boxi itaxunxi firin nan sotoma,

¹⁴ naxee birin lan. Isirayila boxi findima wo birin ke nan na, alo n na n kali wo benbae be ki naxe.»

¹⁵ Boxi naaninyie nan ya: A koola seeti foloma Baa Xungbe nan ma, a siga Xetelon kira ra, a dangi Lebo Xamata ra, Tisedadi,

¹⁶ Berota, Sibirayima, naxan na Damasi nun Xamata tagi, han a sa doxo Xasari Tikoni ra, naxan na Xawuran naaninyi ra.

¹⁷ Na kui, na naaninyi kelima baa xungbe nan ma, a siga han Xasari Enan, naxan na Damasi koola mabiri. Tisafoni boxi na koola nan ma. Isirayila naaninyi nan na ki koola mabiri.

¹⁸ Isirayila boxi naaninyi sogetede mabiri kelima Damasi ne, a siga Xawuran. Yuruden xure findixi naaninyi nan na Galadi boxi nun Isirayila boxi tagi, a sa baa li sogetede biri ra. Isirayila naaninyi nan na ki sogetede mabiri.

¹⁹ Isirayila boxi naaninyi yirefanyi mabiri kelima Tamari, a siga han Meriba Kadesi, han Misira xure nun baa xungbe ma. Isirayila naaninyi nan na ki yirefanyi mabiri.

²⁰ Isirayila boxi naaninyi sogegorode mabiri kelima baa xungbe nan ma, han Lebo Xamata longori. Isirayila naaninyi nan na ki sogegorode mabiri.

²¹ «Wo xa yi boxi itaxun wo bore ma Isirayila bonsoe ki nan ma.

²² A xa findi wo ke ra, a nun mixie ke ra naxee sabatixi wo xonyi a nun e xa die. Wo xa e tongo alo Isirayila lasiri, naxee ke sotoma Isirayila boxi ma wo ya ma.

²³ Na xonee sabatixi bonsoe naxan ya ma, e xa e ke soto menni ne. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

48

Isirayila bonsoe naaninyie

¹ «Bonsoe xilie nan ya: Dana bonsoe xa boxi na koola mabiri ne Xetelon kira ra, kelife Lebo Xamata, a sa doxo Xasari Enan ra, naxan na Damasi nun Xamata naaninyi ra koola mabiri. A keli naaninyi ra naxan na sogetede mabiri han baa xungbe.»

² «Aseri bonsoe xa boxi na Dana bonsoe xa boxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede naaninyi ma han sogegorode naaninyi.»

³ «Nafatali bonsoe xa boxi na Aseri bonsoe xa boxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁴ «Manasi bonsoe xa boxi na Nafatali bonsoe xa boxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁵ «Eframi bonsoe xa boxi na Manasi bonsoe xa boxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁶ «Ruben bonsoe xa boxi na Eframi bonsoe xa boxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁷ «Yuda bonsoe xa boxi na Ruben bonsoe xa boxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogegorode.»

⁸ «Yire seniyeaxi na Yuda bonsoe xa boxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogegorode. Na boxi xa gboe nongon ya wulu moxonen nun suuli, a kuya kelife sogetede naaninyi han sogegorode naaninyi. Alatala xa horomobanxi tixi a tagi.»

⁹ «Na yire seniyeaxi naxan sama a xati ma Alatala be, a xa kuye lanma nongon ya wulu moxonen nun suuli nan ma, a xa gboe lanma nongon ya wulu fu nan ma.

¹⁰ Serexedubee luma na yire seniyeaxi nan kui, naxan xa kuye lanma nongon ya wulu moxonen nun suuli ma koola biri ra, a xa gboe nongon ya wulu fu sogegorode biri ra, a xa gboe sogetede biri ra nongon ya wulu fu, a xa kuye yirefanyi biri ra nongon ya wulu moxonen nun suuli. Alatala xa horomobanxi tima na yire seniyeaxi nan tagi.

¹¹ Menni findima serexedubee nan gbe ra, naxee sugandixi Sadoki bonsoe ya ma. E nu n nabatuma a fanyi ra, e mu n yanfa alo Lewi bonsoe mixi gbete naxee e makuya n na Isirayilakae muruta temui.

¹² Na yire seniyeaxi saxi a xati ma e tan nan be Lewi bonsoe xa yire seeti ma.»

¹³ «Na yire xa kuye nongon ya wulu moxonen nun suuli, a xa gboe nongon ya wulu fu, serexedubee xa boxi.

¹⁴ A mu lanma e xa na bɔxi mati, a mu lanma e xa na masara bɔxi gbete ra, a mu lanma e xa na fi mixi yo ma, barima bɔxi hagige na a ra naxan seniyeŋxi Alatala be.»

¹⁵ «Bɔxi naxan luxi, naxan xa gboe lanma nɔngɔn ya wulu suuli ma, a xa kuye nɔngɔn ya wulu mɔxɔŋen nun suuli, na findima taa gbe nan na banxie nun mere luma dennaxe. Taa yati luma ne na bɔxi tagi.

¹⁶ Na bɔxi seeti naanie birin lan nɔngɔn ya wulu naani ya keme suuli nan ma, a koola seeti, a yirefanyi seeti, a sogetede seeti, nun a sogeorode seeti.

¹⁷ Na bɔxi naxan luma taa seeti ra, na bɔxi seeti naanie fan birin lan nɔngɔn ya keme firin ya tongo suuli nan ma, a koola seeti, a yirefanyi seeti, a sogetede seeti, nun a sogeorode seeti.

¹⁸ Bɔxi donxɔe naxan luma bɔxi seniyeŋxi xa kuye seeti firinyi ra, naxan nɔngɔn ya wulu fu lima a sogetede nun a sogeorode, na findima mere nan na taa walikee be,

¹⁹ naxee kelima Isirayila bɔnsɔee birin ma.

²⁰ Na bɔxi birin xa kuye lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔŋen ya wulu suuli nan ma, a xa gboe fan lanma nɔngɔn ya wulu mɔxɔŋen ya wulu suuli nan ma. Na birin saxi a xati nan ma taa nun hɔrɔmɔbanxi xa fe ra.»

²¹ «Bɔxi naxan na yire seniyeŋxi nun taa seeti ra, na findima mange nan gbe ra. A kelima bɔxi seniyeŋxi ne, naxan kuya nɔngɔn ya wulu mɔxɔŋen nun suuli sogetede mabiri, a siga han Isirayila naaninyi sogetede mabiri. A man kelima bɔxi seniyeŋxi ne naxan kuya nɔngɔn ya wulu mɔxɔŋen nun suuli sogeorode mabiri, a siga han Isirayila naaninyi sogetede mabiri. Na bɔxi luma Isirayila bɔnsɔee xa bɔxi seeti nan na. Yire seniyeŋxi nun hɔrɔmɔbanxi luma na bɔxi nan tagi.

²² Na kui, taa yire nun Lewi bɔnsɔe xa bɔxi luma mange xa bɔxi nan tagi, naxan na Yuda bɔnsɔe nun Bunyamin bɔnsɔe xa naaninye seeti ra.»

²³ «Bunyamin bɔnsɔe xa bɔxi na Yuda bɔnsɔe xa bɔxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogeorode.»

²⁴ «Simeyɔn bɔnsɔe xa bɔxi na Bunyamin bɔnsɔe xa bɔxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogeorode.»

²⁵ «Isakari bɔnsɔe xa bɔxi na Simeyɔn bɔnsɔe xa bɔxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogeorode.»

²⁶ «Sabulon bɔnsɔe xa bɔxi na Isakari bɔnsɔe xa bɔxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogeorode.»

²⁷ «Gadi bɔnsɔe xa bɔxi na Sabulon bɔnsɔe xa bɔxi naaninyi seeti nan na, kelife sogetede han sogeorode.»

²⁸ «Gadi bɔnsɔe xa bɔxi xa naaninyi yirefanyi mabiri, a kelima Tamari ne han Meriba Kadesi xa ye yire, Misira xure goroma baa xungbe ma dennaxe.»

²⁹ «Bɔxi nan yi ki, wo fama naxan itaxunde Isirayila bɔnsɔee ma, a xa findi e ke ra. Wo Marigi Alatala xui nan na ki.»

³⁰ «Taa sode dee xilie nan yi ki: Naade naxee na taa koola seeti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani keme suuli,

³¹ Isirayila bɔnsɔe Ruben, Yuda, nun Lewi xilie nan sama e xun ma.»

³² «Naade naxee na taa sogetede seeti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani keme suuli, Isirayila bɔnsɔe Yusufu, Bunyamin, nun Dana xilie nan sama na naade saxanyi xun ma.»

³³ «Naade naxee na taa yirefanyi seeti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani keme suuli, Isirayila bɔnsɔe Simeyɔn, Isakari, nun Sabulon xilie nan sama na naade saxanyi xun ma.»

³⁴ «Naade naxee na taa sogeorode seeti, naxan kuya nɔngɔn ya wulu naani keme suuli, Isirayila bɔnsɔe Gadi, Aseri, nun Nafatali xilie nan sama na naade saxanyi xun ma.»

³⁵ «Taa rabilinyi lanma nɔngɔn ya wulu fu nun solomasaxan nan ma. Fɔlofe na loxɔe ma, na taa xili falama ne, «Alatala na menni.»»

Ala xa masenyi Annabi Daniyeli be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Daniyeli xa Kitaabui fee masenma naxee dangixi Babilon boxi ma. Ala nu bara a niya Babilon mange xa Isirayilakae xanin, e xa lu konyiya kui e xa yunubie xa fe ra. Na mange naxa segetala xaranxi ndee tongo, e xa findi a xa walike xungbee ra a xa banxi kui. Annabi Daniyeli nu na na mixie ya ma.

Alatala naxa a masen Babilonkae be Daniyeli saabui ra, senbe luma ne mixi yi ra naxan Ala xa seriye rabatuma temui birin. Daniyeli to tondi se raharamuxi donde, Ala naxa yalanyi fi a ma dangife a booree ra. A to tondi kuyee batude, Ala naxa a ratanga faxe jaaxi ma. A to tondi sali rabepinde, Ala naxa a rakisi yete xaapexie ma. Ala naxa kaabanakoe gbege raba Daniyeli saabui ra a xa danxaniya xa fe ra.

Bafe na fe mooli ra, yi kitaabui fe gbege masenma ne mixie be dunjina nere ki xa fe ra. Alatala findixi dunjina mange birin xa mange xungbe nan na. Na kui a dunjina si mangeyae rapereema ne alo a wama a xon ma ki naxe. Na fe toma yi kitaabui kui, a fa findi fahaamui ra won be Ala xa mangeya xa fe ra. Won noma ne limaniya sotode na marakolonyi kui.

Ala xa won mali alako won xa fahaamui nun limaniya soto yi kitaabui saabui ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Daniyeli be

Annabi Daniyeli sigafe Babilon boxi ma

¹Yudaya mange Yehoyakimi xa mangeya ne saxan nde ra, Babilon mange Nebukadansari naxa siga Darisalamu gere, a xa soorie fa menni rabilin gere ki ma.

²Marigi naxa Yudaya mange Yehoyakimi sa e belexe, a nun Ala xa horomobanxi yirabase seniyenxi ndee. Mange Nebukadansari naxa nee xanin Babilon boxi ma a xa ala xa banxi kui, naafuli ragatama dennaxe.

³Mange naxa a fala Asipenasi be, a xa walikee xa mange, a xa Isirayila fonike ndee sugandi mange xabile ya ma, xa na mu kuntigi denbaye ya ma.

⁴A xa xaxilima xaranxie sugandi naxee fate yalanxi, naxee tofan, alako e xa no

walide mange xa banxi kui, e man xa Babilon xui nun a sebeli xori xaran.

⁵Mange naxa donse nun weni itaxun e ma, e baloma naxan na ne saxan bun ma. Na dangi xanbi, e xa so walife mange be.

⁶Yudayaka naxee nu na e ya ma, nee nan ya: Daniyeli, Xananiya, Mikayeli, nun Asaraya.

⁷Mange xa walikee xunyi naxa xili neene sa e xun ma. A naxa Daniyeli xili sa «Beletesasari.» A naxa Xananiya xili sa «Sadiraki.» A naxa Mikayeli xili sa «Mesaki.» A naxa Asaraya xili sa «Abedinego.»

⁸Daniyeli naxa nate tongo a xa a yete ratanga mange xa donse raharamuxie nun a xa weni ma. A naxa walikee xa mange mayandi a xa tin na ra.

⁹Ala to nu bara a ragiri Daniyeli xa rafan a ma, walikee xa mange naxa dije a ma.

¹⁰A naxa a fala a be, «N bara gaaxu n ma mange ya ra, naxan bara donse nun minse itaxun wo ma. Xa a sa wo to, wo fate baxi wo ma, wo fate mu fan alo booree, mange fama ne n xunyi bade n de i.»

¹¹Daniyeli naxa a kantama yaabi, walikee xa mange nu bara naxan ti Daniyeli, Xananiya, Mikayeli, nun Asaraya xun ma,

¹²«I xa muxu mato xi fu bun ma. Sansi bogie nun ye gbansan so muxu yi ra.

¹³Na dangi xanbi, i xa muxu lahale nun booree lahale mato, naxee mange xa donse donma. Na temui, i xa nate tongo i rabafe ma.»

¹⁴E kantama naxa tin na ra, a xa e mato xi fu bun ma.

¹⁵Xi fu to dangi, e lahale nu fan dangi booree ra, naxee nu mange xa donse donma.

¹⁶Na nan a toxi, e kantama naxa sansi bogie so e yi ra mange xa donse nun weni joxoxe ra.

¹⁷Ala naxa fe kolonyi, lonni, nun fahaamui fi yi fonike naani ma. Daniyeli naxa no laamatunyie nun xiye fasaride.

¹⁸Waxati to jon, mange nu bara naxan fala, walikee xa mange naxa e mati Nebukadansari yire.

¹⁹Mange xungbe to ge woyende e ra, a naxa a kolon e maniyi mu nu na boore fonikee ya ma. Mixi yo mu a kenen alo Daniyeli, Xananiya, Mikayeli, nun Asaraya. Na kui, e naxa so walife mange be.

²⁰Mange to e maxorin fe kolonyi, lonni, nun fahaamui ma, a naxa a kolon e xa yaabie fan Babilon karamoxoxe nun sematoo gbe be doxo fu.

²¹Daniyeli naxa lu na wali kui han Sirusi xa mangeya ne singe ra.

2

Mange xa xiye

¹ Nebukadansari xa mangeya je firin nde ra, a naxa xiye nde sa. A xaxili naxa ifu han a mu no xide.

² A naxa karamoxoe, sematoe, mandurulae, nun Babilon serexedubee xili alako e xa a xa xiye tagiraba a be. E naxa fa, e ti a ya i.

³ Mange naxa a masen e be, «N xiye nde nan saxi, naxan bara n xaxili ifu. A xoli n ma n xa na xiye kui ife kolon.»

⁴ Babilon serexedubee naxa mange yaabi Arami xui ra, «Muxu xa Mange, Ala xa simaya fi i ma. I xa xiye yaba i xa konyie be, alako muxu xa na tagiraba i be.»

⁵ Mange naxa a fala serexedubee be, «N ma nate tongoxi nan ya: Xa wo mu n ma xiye nun a kui ife tagiraba n be, n wo ibolonma ne a xuntun xuntunyi ra, n wo xa banxie fan kana.

⁶ Kono xa wo no n ma xiye nun a kui ife tagirabade n be, n harige nun binye gbegebe fima ne wo ma. Awa, wo n ma xiye nun a kui ife tagiraba n be keren na.»

⁷ E naxa mange yaabi, «Mange, i xa na xiye masen muxu be alako muxu xa a tagiraba i be.»

⁸ Mange naxa a fala e be, «N a kolon wo wama waxati tongofe a fe ma, barima wo a kolon n mu n ma nate tongoxi kanama!

⁹ Kono xa wo mu n ma xiye tagiraba n be, wo birin fama ne na naxankate sotode. Wo wama n madaxufe wule nan na han n xa n ma nate masara. Wo n ma xiye tagirabama n be na nan ma keren na, alako n xa a kolon wo fata na rabade.»

¹⁰ Serexedubee naxa mange yaabi, «Mange, mixi yo mu na yi duniya bende fuji fari naxan noma yi yaamari rabade. Na nan a toxi mange yo mu na naxan yi fe mooli maxorinma a xa karamoxoe, sematoe, nun serexedubee ma, hali a senbe to gboxi.

¹¹ I naxan maxorinxi, na xoxoxo. Mixi yo mu noma na yaabi sode i yi ra fo alae, kono nee mu doxoxi adamadie tagi.»

¹² Na kui, mange naxa xono e ma, a boje naxa te han a yamari fi Babilon lonnilae birin xa faxa.

¹³ Mange to yaamari fi lonnilae birin xa faxa, xerae naxa siga Daniyeli nun a boore fende alako e xa e fan faxa.

¹⁴ Mange kantamae xunyi Ariyoki to mini Babilon lonnilae faxade,

¹⁵ Daniyeli naxa a maxorin mayandi ra, «Munfe ra mange yi yaamari xoxoxo mooli fixi?» Ariyoki naxa na tagi raba Daniyeli be.

¹⁶ Na temui Daniyeli naxa siga mange yire, a fa a mayandi a xa temui nde fi a ma

alako a xa no na xiye nun a kui ife fasaride a be.

¹⁷ Daniyeli naxa siga a xonyi, a yi fe birin masen a boore Xananiya, Mikayeli, nun Asaraya be.

¹⁸ A naxa a fala e be, e xa Koore Ala makula a xa kinikini e ma, a xa yi gundo masen e be, alako Daniyeli, a boore, nun Babilon lonnilae birin naxa faxa.

¹⁹ Na koe ra, Ala naxa na xiye xa gundo masen Daniyeli be laamatunyi ra. Daniyeli naxa Koore Ala tantu

²⁰ yi masenyi ra,

«Ala xili xa tantu temui birin, dan mu na naxan ma,

²¹ barima a tan nan gbe na fe kolonyi nun senbe ra.

A tan nan waxati nun a kepa masarama.

A tan nan mangee bama, a tan nan mangee rasabatima.

A lonni fima lonnilae ma, a xaxili fanyi fima xaxilimae ma.

²² A gundo tilinxi makenenma, a fe noxunxi raminima naiyalanyi ra.

²³ N benbae Marigi Ala,

n i matoxoma, n i tantuma, lonni nun senbe xa fe ra i naxan fixi n ma.

I bara n nakolon fe ma, muxu naxan maxorinxi i ma,

i bara muxu rakolon mange xa xiye ra.»

²⁴ Na temui Daniyeli naxa siga Ariyoki yire, mange yaamari fi naxan ma a xa Babilon lonnilae faxa. A naxa a fala a be, «I naxa Babilon lonnilae faxa. I xa n mati mange xonyi, n xa a xa xiye tagi raba a be.»

²⁵ Ariyoki naxa Daniyeli mati mange yire keren na, a fa a fala a be, «Mange, n bara Yudayaka nde to na mixi suxuxie ya ma, naxan noma i xa xiye tagi rabade.»

²⁶ Mange naxa Daniyeli maxorin, naxan xili Beletesasari, «I tan noma n ma xiye nun a kui tagirabade n be?»

²⁷ Daniyeli naxa mange yaabi, «Mange, i fe noxunxi naxan maxorinxi lonnilae, sematoe, karamoxoe, nun mandurulae ma, e mu noma na tagirabade.

²⁸ Kono Ala, naxan na koore ma, a tan nan noma fe noxunxie makenende. A bara Mange Nebukadansari rakolon naxan fama rabade. I xa xiye nun i xa laamatunyi nan ya, i naxan toxi i xa sade ma.

²⁹ Mange, i to i sa, i naxa i mapoxun fee ma, naxee fama rabade. Na kui, naxan fe noxunxie makenenma, a bara i rakolon fee ma naxee fama rabade.

³⁰ Xa yi fe noxunxie bara makenen n be, na mu rabaxi xe barima n ma lonni to gboxi boore gbe be. Yi bara makenen n be alako mange xa na kui kolon a naxan mapoxunxi a xaxili ma.»

³¹ «Mange, i bara geme masolixi belebele to i xa laamatunyi kui. A nu tixi i ya ra, a nu yanbafae, a nu magaaxu.

³² A xunyi nu yailanxi xεema ra, a kanke nun a belebe gbeti ra, a furi nun a tabe yoxui ra,

³³ a belenyi wure ra, a sanyi wure nun bende ra.

³⁴ I nu a matofe temui naxe, geme nde naxa iboo, koo adama belebe xa mu a booxi. Geme ibooxi naxa sin na geme masolixi sanyi ma, naxan nu yailanxi wure nun bende ra. A naxa e i wuru.

³⁵ Wure yo, bende yo, yoxui yo, gbeti yo, xεema yo, na birin naxa iwuru, a lu alo sansi xori fenta lonyi ma, foye naxan fama sogofure ra. Koo geme naxan sinxi geme masolixi ma, na naxa findi geya belebele ra, a boxi birin nafe.»

³⁶ «Xiye nan na ki. Yakosi muxu xa a tagiraba mange be.

³⁷ Mange, mangede xa mange na i tan na, barima Koore Ala nan na mangeya fixi i ma senbe nun binye ra.

³⁸ A tan nan i doxoxi mixi, sube, nun xoni birin xun ma. A bara na noe fi i ma. Na nan na ki, i tan nan na xεema xunyi ra.

³⁹ I na dangi, mangeya gbete kelima ne naxan senbe xurun i be. Na dangi xanbi, mangeya saxan nde naxan luma alo yoxui, na fan fama ne dunjina birin yamaride.

⁴⁰ Mangeya naani nde nan fan fama, naxan xoroxo alo wure. Wure se birin butuxunma ki naxe, na mangeya fan a booree butuxunma na ki ne.

⁴¹ I bara a sanyie nun a sansolee to. E rafalaxi wure nun bende masunbuxi nan na. Na nan a masenxi lanyu mu luma na mangeya kui. Koo senbe nde tan luma ne na mangeya kui alo na wure xoroxoe a masenma ki naxe.

⁴² Sansole naxee yailanxi wure nun bende ra, a masenma ne a na mangeya senbe gbo, koo senbe yo mu a ra yire ndee.

⁴³ I bara wure nun bende masunbuxi to, na findixi na mixie nan na, naxee lanyu xirima e booree tagi, koo na lanyu mu xirima a fanyi ra, alo wure nun bende mu a boree suxuma a fanyi ra ki naxe.»

⁴⁴ «Na mangede xa waxati, Koore Ala mangeya nde raminima ne naxan mu kanama abadan. Na mangeya mu luma jama gbete xa yaamari bun ma. A fama ne na mangeya birin iwurude. A mu kanama abadan.

⁴⁵ Na kui i bara na geme to, naxan kelixi geya ma koo mixi belebe xa mu a booxi. Na geme bara wure, yoxui, bende, gbeti, nun xεema iwuru. Ala Xungbe bara mange rakolon yi fee ma naxee fama rabade. Yi

xiye nondi yati nan a ra. N naxan birin tagirabaxi i be, i lanma i xa la a ra.»

⁴⁶ Na temui Mange Nebukadansari naxa a yatagi rafelen boxi ma Daniyeli bun ma. A naxa yaamari fi a serexe nun surayi xa ba a be.

⁴⁷ Mange naxa a masen Daniyeli be, «Wo Marigi Ala xungbo alae birin be, a tan nan na mangede birin Marigi ra. A gundoe makenenma, alo a yi gundo makenenxi i be ki naxe.»

⁴⁸ Mange naxa Daniyeli binya, a naafuli gbege fi a ma. A naxa a findi xunyi ra Babilon boxi nun lonnilae birin xun ma.

⁴⁹ Daniyeli naxa mange maxandi a xa a lu Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego fan xa mange wali raba Babilon boxi ma. Daniyeli naxa findi mange Nebukadansari rasima ra.

3

Nebukadansari xa kuye

¹ Mange Nebukadansari naxa kuye nde yailan xεema ra. A xa kuye nongon ya tongo senni, a xa gboe fan nongon ya senni. A naxa a ti Dura geya bunyi Babilon boxi ma.

² Mange Nebukadansari naxa a rasi-mae, kuntigie, gominae, seriyesae, naafuli ragatae, sebelitie, kiitiseae, nun boxi mangedie birin maxili alako e xa fa mange xa kuye mato.

³ Awa, mange rasimae, kuntigie, gominae, seriyesae, naafuli ragatae, sebelitie, kiitiseae, nun boxi mangedie birin naxa e malan mange xa kuye matode. E naxa ti kuye ya i, Mange Nebukadansari nu bara naxan ti.

⁴ Mange xa xui madangi naxa a fala a xui itexi ra, «Si birin, bonsoe birin, xui birin falae, mange xa yaamari nan ya:

⁵ Wo na sarae, xulee, korae, nun maxase mooli birin xui me temui naxe, wo xa wo felen boxi, wo kuye batu, Mange Nebukadansari naxan yailanxi xεema ra.

⁶ Naxan yo mu bira a bun ma, a a batu, na kanyi wolima ne te belebele xora keren na.»

⁷ Na nan a to, si nun bonsoe birin to sarae, xulee, korae, nun maxase mooli birin xui me, e naxa e felen kuye be, e a batu, Mange Nebukadansari naxan yailanxi xεema ra, a a ti naa.

⁸ Na waxati yati kui, serexedube ndee naxa fa Yuwifile kalamude.

⁹ E naxa a fala Mange Nebukadansari be, «Mange, simaya xa lu i be!

¹⁰ I bara yaamari fi mixi birin xa e felen kuye be, e a batu, e na sarae, xulee, korae, nun maxase mooli birin xui me temui naxe.

¹¹ I man yaamari fixi ne a mixi naxan yo mu a felen bɔxi ma, a na kuye batu, na kanyi wolima ne te belebele xɔɔra.

¹² Kɔnɔ Yuwifii ndee na, i bara naxee ti mangedi ra Babilon bɔxi ma, naxee xili Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego, nee bara tondi i xa yaamari rabatude. Mange, e mu i xa alae batufe. Hali yi kuye i naxan yailanxi xɛema ra, i a ti be, e mu tinxi a batude!»

¹³ Nebukadansari bɔne naxa te, a xɔnɔ a jaaxi ra. A naxa yaamari fi e xa fa Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego ra. Xɛerae naxa fa na xɛmee ra mange xɔn.

¹⁴ Nebukadansari naxa a fala e be, «Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego, nɔndi na a ra, wo mu n ma alae batufe, wo man mu yi kuye fan batufe n naxan yailanxi xɛema ra, n a ti be?»

¹⁵ Yakosi, wo na fa sarae, xulee, kɔrae, nun maxase mɔɔli birin xui mede, wo xa wo felen bɔxi ma yi kuye be. N kuye naxan yailanxi, wo xa a batu, xa na mu a ra n wo wolima ne te belebele xɔɔra keren na. Ala mundun noma wo ratangade n belexe i?»

¹⁶ Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego naxa Mange Nebukadansari yaabi, «Hali muxu mu muxu yete xun mafala.

¹⁷ Xa wo muxu woli te belebele xɔɔra, muxu Marigi Ala, muxu naxan batuma, na noma muxu ratangade i belexe i.

¹⁸ Hali a mu sa a raba, mange, i xa a kolon muxu mu noma i xa alae batude, muxu mu noma muxu felende yi kuye be, i naxan yailanxi xɛema ra.»

¹⁹ Nebukadansari naxa xɔnɔ e ma a jaaxi ra, a yatagi naxa masara Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego xili ma. Nebukadansari naxa yaamari fi e xa te xa wolenyi xun masa doxo solofere dangi a forma ki ra.

²⁰ A naxa a xa soori gbangbalanyi ndee yamari, e xa Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego xiri, e xa e woli te belebele xɔɔra.

²¹ E naxa na xeme saxanyi xiri, nun e xa sosee ra, e xa donma xungbee ragoroxi e ma, e e woli te belebele xɔɔra.

²² Mange to bara a fala te xa wolenyi xun xa masa, soori naxee Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego woli te xɔɔra, e tan yati naxa gan, e faza te xa wolenyi ma.

²³ Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego naxa bira te belebele xɔɔra, e xirixi.

²⁴ Na temui gaaxui naxa mange Nebukadansari suxu, a keli keren na. A a fala a rasimae be, «Won mu mixi xirixi saxan xa woli te xɔɔra?» E naxa mange yaabi, «Iyo mange!»

²⁵ A naxa a fala e be, «Kɔnɔ n mixi naani nan tofe yi ki, e mu xirixi, e na e perefe te xɔɔra, e mu toɔrofe hali. Na naani nde tan jan maniyɛ maleke ra.»

²⁶ Nebukadansari naxa a makore te belebele ra, a e xili a xui itexi ra, «Sadiraki, Mesaki, Abedinego, Ala Xungbe xa konyie, wo mini, wo fa be.» Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego naxa mini te xɔɔra.

²⁷ Mange rasimae, kungtie, gominae, nun mange xa lonnilae naxa e maso e ra. E naxa a to, te mu sese rabaxi e fate ra. E xunsexe nun e xa sosee sese mu ganxi. Te xiri yati mu nu na e ma.

²⁸ Nebukadansari naxa a masen, «Tantui na Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego Marigi Ala be. A tan nan a xa maleke xɛxi a xa konyie ratangade. E nu bara la a ra nan e naxa tin faxafe ra, alako e naxa mange xa yaamari rabatu, naxan findi ala gbete batufe ra bafe e Marigi Ala ra.

²⁹ N ma yaamari neene nan ya: mixi yo fe nde kobi fala Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego Marigi Ala be, na kanyi faxama ne, a ibolon a xuntun xuntunyiye ra, a xa banxi fan kana, barima ala yo mu na bafe Ala ra naxan noma mixi ratangade yi mɔɔli ra.»

³⁰ Na temui mange naxa Sadiraki, Mesaki, nun Abedinego xa fe mate Babilon bɔxi ma.

Nebukadansari xa xiye firin nde

³¹ «Mange Nebukadansari nan yi masenyi tife si birin be, bɔnsɔe birin be, xui birin falae be: Bɔnesa xa lu wo be a fanyi ra.

³² A lanma n xa tonxumae nun kaabanakoe masen wo be, Ala xungbe naxee rabaxi n be.

³³ A xa tonxumae wuya, a xa kaabanakoe senbe gbo. A xa mangeya mu nonma abadan, danyi mu na a xa bui ma.»

4

¹ «N tan Nebukadansari, n nu na n ma mange banxi kui, n bɔne saxi, n seɛwaxi ki fanyi.

² N naxa xiye magaaxuxi nde sa. N naxan mapoxunxi, a nun n laamatunyi naxan toxi n ma sade ma, nee bara n nagaaxu ki fanyi.

³ N yaamari fi Babilon lonnilae ma na nan ma e xa fa n yire, alako e xa n ma xiye tagiraba n be.»

⁴ «Karamoxɔe, sematɔe, Babilon serexedube, nun mandurulae naxa fa. N naxa n ma xiye yaba e be, kɔnɔ e mu no na tagirabade.

⁵ Daniyeli naxa fa n yire a donxɔe ra, n ma kuye Beletesasari xili saxi naxan xun ma. Ala seniyenxie xaxili na a be. N naxa n ma xiye madoxo a be.»

⁶ «Beletesasari, karamoxɔe xunyi, n a kolon ala seniyenxie xaxili na i be. Gundo

mu na naxan kolonfe xoroxoma i be. Awa, i xa n ma laamatunye tagiraba n be, n naxee toxi xiye kui.

⁷ N nu na n ma sade ma temui naxe, n xaxili naxa yi laamatunye to:

Wuri bili itexi nu tixi boxi ma,

⁸ a belebele, a senbe gbo.

A xunyi nu na koore ma, dunjina mixi birin nu noma a tode.

⁹ A burexe nu tofan,

a bogi nu wuya,

a nu mixi birin baloma.

Wula subee nu e malabuma a niini bun ma,

xonie nu e tee yailanma a salonyie ma.

Daalise birin nu baloe sotoma a ra.»

¹⁰ «N nu na n ma sade ma temui naxe, n xaxili naxa yi laamatunye to:

Seniyentoe nde naxa keli koore ma,

¹¹ a fa a fala a xui itexi ra,

«Wo yi wuri rabira,

wo xa a salonyie sege,

wo xa a burexe ba a ma,

wo xa a bogie rayensen.

Sube naxee na a bun, e xa e gi,

xoni naxee na a salonyie ma, e xa keli naa.

¹² Konon wo xa a bili xuntunyi nun a sankee lu boxi,

e xirixi yolonxoniyi wure daaxi nun yoxui daaxi ra.

A xa lu xe ma jooge xora,

xini xa a bunda,

a xa a balo jooge ra alo subee.

¹³ Adama xaxili naxan na a be,

na masarama ne, sube xaxili lu a be.

A luma na ki ne je solofere bun ma.

¹⁴ Seniyentoe naxee mixi kantama,

nee nan yi nate masenxi,

alako adama birin xa a kolon

a Ala Xungbe nan mangeyae yamarima.

A mangeya soma mixi yi ra a wama naxan xon ma,

hali na mixi xurun birin be.»

¹⁵ «N tan, Mange Nebukadansari, n ma xiye nan ya. I tan Beletesasari, i xa na tagiraba n be, barima lonnila yo mu na n ma boxi ma naxan noma na rabade. I tan nan gbansan noma na rabade, barima ala seniyenxie xaxili na i be.»

¹⁶ Na temui Daniyel, naxan xili Beletesasari, a naxa kaaba, a man naxa gaaxu. Mange naxa a fala a be, «Beletesasari, hali i mu gaaxu yi xiye nun a kui ife ya ra.» Beletesasari naxa a yaabi, «N marigi, hali yi xiye nun a kui ife findi i yaxuie gbe ra nu!

¹⁷ Na wuri bili i naxan toxi, naxan xungbo, a senbe gbo, a xunyi koore lima, a toma dunjina yire birin ma,

¹⁸ a burexe tofan, a bogie wuya, a birin rabaloma, subee na naxan bun ma, xonie na naxan salonyie kon na,

¹⁹ i tan nan misaalixi na wuri ra. I bara senbe gbegbe soto, i xa noe bara gbo han a bara koore li, i xa mangeya fan bara dunjina yire birin li.

²⁰ I tan mange, i bara seniyentoe to, a kelima koore ma, a a falama, «Wo yi wuri rabira, wo xa a kana, konon wo a bili xuntunyi nun a sankee lu boxi. Wo a xiri yolonxoniyi wure daaxi nun yoxui daaxi ra. A xa lu xe ma jooge xora. Xini xa a bunda. A xa jooge don alo subee je solofere bun ma.»

²¹ «Mange, n xa na tagiraba i be. Ala Xungbe bara yi nate tongo i xa fe ra.

²² I kerima ne adamadie tagi, i sa lu wulai subee ya ma. I jooge maxin alo ningee, xini i bunda. I luma na ki ne je solofere bun ma, han i xa a kolon a Ala Xungbe nan adamadie xa mangeyae yamarima. A mangeya fima a kenen mixi nan ma.

²³ Wuri bili xuntunyi nun a sankee lufe boxi ma, na a masenxi ne i be, a i xa mangeya ragbilenma ne i ma. Konon na mu rabama han i a kolon a Koore Kanyi nan fe birin yamarima.

²⁴ Na nan a ra mange, i xa tin n ma marasi ra. I xa ba yunubi rabafe. I xa tinxin. I xa kinikini misikiinee ma, alako i xa bu bopesa kui.»

²⁵ Na fe birin naxa kamali Mange Nebukadansari be.

²⁶ Kike fu nun firin to dangi, mange nu na a maperefe a xa banxi kui Babilon,

²⁷ a naxa a fala, «Babilon senbe gbo de! N tan nan a tixi mange yigyade ra n yete senbe xungbe ra, alako n ma binye nun n ma noe xa gbo.»

²⁸ A fefe na woyenyi fala, xui nde naxa keli koore, «Mange Nebukadansari, n xa a fala i be, to n bara i xa mangeya ba i yi ra.

²⁹ I kerima ne mixie tagi, i sa lu wulai subee ya ma. I fama jooge nan donde alo ningee je solofere bun ma han i a kolon a Ala Xungbe nan adamadie xa mangeyae yamarima. A mangeya soma mixie nan yi ra a wama naxee xon.»

³⁰ Na woyenyi naxa kamali Mange Nebukadansari ma keren na. A naxa keri mixie ya ma, a jooge don alo ningee. Xini naxa a fate bunda, a xunsexe naxa kuya alo sege xabee, a sanxalee fan naxa kuya alo xoni sanxalee.

³¹ «Na waxati to kon, n tan Nebukadansari, n naxa n ya rate koore ma, n xaxili naxa gbilen n ma. N naxa tantui rasiga Ala Xungbe ma, n naxa a matoxo, n naxa a binya, barima Ala na na temui birin, a xa mangeya mu konma abadan, a xa yaamari buma ne waxati birin.

³² Ala a yete waxonfe rabama ne dunijna ma hali adama nu tin na ra. A wama naxan xon, a na nan nabama adama nun malekee ra. Mixi yo mu noma a matandide, a fa a fala, «I na munse rabafe?»

³³ N xaxili to gbilen n ma, n ma mangeya binye nun nore fan naxa gbilen n ma. N nasimae nun n ma mixi xungbee naxa n xili, e n doxo n ma mange kibanyi kui. N senbe naxa gbo dangi a singe ra.

³⁴ Yakosi, n tan Nebukadansari, n Koore Mange tantuma ne, n a matoxo, n a binya. A xa kewali birin tinxin, a xa kirae birin findixi nondi nan na. A tan nan mixi xa fe magoroma, naxan a yete igboma.»

5

Sebeli magaaxui

¹ Loxoe nde, mange Belisari naxa xulunyi belebele ti a xa kuntigi wulu be. A naxa weni min han

² a siisi folo e ya xori. Na temui Belisari naxa yaamari fi e xa fa xema nun gbeti pootie ra, a baba Nebukadansari naxee tongoxi Ala xa horomobanxi kui Darisalamu. Mange bara wa a yete, a xa ginnee, a xa konyi ginnee, nun a xa kuntigi birin xa na see rawali xulunyi kui.

³ E to fa xema pootie ra, naxee tongo Ala xa horomobanxi kui Darisalamu, mange yo, a xa kuntigie yo, a xa ginnee yo, nun a xa konyi ginnee, e birin naxa weni min nee ra,

⁴ e man fa e xa kuyee batu, naxee yailanxi gbeti, yoxui, wure, wuri, nun geme ra.

⁵ E nu na na rabafe temui naxe, mixi belxesolee naxa mini, a nu sebeli ti banxi kanke, lanpui yatagi. Mange to belxe to sebeli ti ra,

⁶ a yatagi naxa masara. A naxa gaaxu han a xinbie nu bonbo e boore ra.

⁷ A naxa sematoe, serexedubee, nun mandurulae xili a xui itexi ra. A naxa a fala Babilon lonnilae be, «Naxan na yi sebeli xaran, a a fasari n be, n na konyi maxirima ne mange dugi ra, n xema konmagore ragoro a kon na, n fa senbe so a yi ra n ma mangeya kui a findi mange saxan nde ra n tan nun n femati xanbi ra.»

⁸ Mange xa lonnilae birin naxa so, konbo e mu no na sebeli xarande, e mu no sese fasaride mange be.

⁹ Na kui mange Belisari naxa gaaxu han a yatagi naxa masara, a xa kuntigie fan naxa ifu.

¹⁰ Mange xa gine to mange nun a xa kuntigie xui me, a naxa so banxi kui xulunyi nu tife dennaxe. A naxa a fala, «Mange, i xa simaya xon xa kuya. Hali i mu gaaxu, i yatagi naxa masara.

¹¹ Mixi nde na i xa boxi ma, ala seniyenxie xaxili na naxan be. I baba xa waxati, muxu bara a to fahaamula nan na kanyi ra, a xaxili fan, a xa lonni luxi ne alo alae gbe. Na nan a ra, i baba Mange Nebukadansari nu bara a findi karamoxoe, sematoe, serexedubee, nun mandurulae xunyi ra. I baba, naxan nu mange ra, a tan

¹² a to ne a Daniyeli, Beletesasari xili saxi naxan xun, a xaxili, a xa fe kolonyi, nun a xa fahaamui fan booree birin be. A noma xiye tagirabade, a taali woeyeni fatanfasi, a maxorinyi xoxoxoe yaabi. I xa Daniyeli xili, a fama ne yi fe birin tagirabade i be.»

¹³ Na temui e naxa fa Daniyeli ra mange yire. Mange naxa a maxorin, «I tan nan na Daniyeli ra, n baba faxi naxan na kelife Yudaya?»

¹⁴ N bara a me a alae xaxili na i be, naxan lonni nun fahaamui belebele fima i ma.

¹⁵ E bara fa lonnilae nun karamoxoe ra, e xa yi sebeli xaran, e xa a fasari n be, konbo e mu no na rabade.

¹⁶ N bara a me a i noma fee tagi rabade, a nun maxorinyi xoxoxoe yaabide. Yakosi, xa i noma yi sebeli xarande, i a fasari n be, n i maxirima mange dugi ra, n xema konmagore ragoroma i kon na, n fa i findi mange ra naxan dangima birin na, fo n tan nun mange gbete, n femati.»

¹⁷ Daniyeli naxa mange yaabi, «I xa naafuli ragata i yete be, i xa bunae fi mixi gbete ma. N yi sebeli xaranma ne mange be, n man a fasari a be.

¹⁸ Mange, Ala Xungbe nan mangeya, senbe, binye, nun nore fixi i baba Nebukadansari ma.

¹⁹ Na nan a ra, si nun bonsoe birin nu serenma gaaxui ra i baba ya ra. A na wa naxan faxafe nu, a nu na faxama ne. A na wa naxan natangafe nu, a nu na ratangama ne. A na wa naxan natefe nu, a nu na ratema ne. A na wa naxan nagorofe nu, a nu na ragoroma ne.

²⁰ Konbo a to a yete igbo a naxa dangi a i, Ala naxa a xa mangeya nun a nore ba a yi ra.

²¹ A naxa a keru adamadie ya ma. A adamadi xaxili naxa masara, a findi sube xaxili ra. A naxa lu wula i sofalee foxo ra, a sexe don alo ningee. Xini nu a fate bunda, han a a kolon a Ala Xungbe nan adamadie xa mangeyae yamarima, a tan nan mangeya soma mixi yi ra a wama naxan xon.»

²² «I tan, a xa di Belisari, i bara na birin kolon, konbo i mu i yete magoro feo.

²³ I bara i yete ite Koore Marigi xili ma. I bara a xa horomobanxi pootie rawali. I tan, i xa kuntigie, i xa ginnee, i xa konyi ginnee, wo birin bara weni min na pootie

ra. I bara kuyee batu naxee yailanxi gbeti, xεema, yoxui, wure, wuri, nun gεme ra. E mu see toma, e mu fee mema, e mu sese kolon, kono i bara e batu. I xa dunijeigiri birin na Ala belexe i, kono i tan mu a tantuma.

²⁴ Na nan a toxi, Ala naxa yi belexe nun yi sebeli masen i be..»

²⁵ «Yi sebeli nan tixi: «Mene, mene, tekele, parisin.»

²⁶ Na wama naxan masenfe na nan ya: «Mene», na nan na ki «konti». Ala bara i xa mangeya loxoεe konti, a bara danyi sa e ma.

²⁷ «Tekele», na nan na ki «maniye». Ala bara i maniye, i yelebu.

²⁸ «Parisin» na nan na ki «maitaxunyi». Ala bara i xa mangeya itaxun Medekae nun Perisekae ma.»

²⁹ Belisari naxa yaamari fi keren na, a Daniyeli xa maxiri mange dugi ra, a nun xεema konmagore ra, a man xa findi mange saxan nde ra boxi birin xun ma.

³⁰ Na koe kerenyi kui mixi nde naxa Babilon mange Belisari faxa.

6

Ala Daniyeli ratangafe yetee ma

¹ Dariyusi Medeka naxa findi mange ra a ne tongo senni nun firin ma.

² A naxa marasi ti e xa a mixi keme mixi moxonjen sugandi e xa a boxi yamari.

³ A man naxa mixi saxan ti e xun na, marasitie e dentegema naxee be alako mange xa fe birin xa sooneya. Daniyeli nu na na mixi saxanyie nan ya ma.

⁴ Xaxili fanyi mooli naxan nu Daniyeli be, na nu dangi marasimae nun e xa mancee gbe birin na. Maroxunyi naxa lu mange be a Daniyeli xa a xa boxi birin yamari.

⁵ Na xa fe ra, boore yareratie nun marasimae naxa kata e xa Daniyeli kalamu a xa mange wali kui, kono e mu tantanyi yo to a ra. A nu tinxin, e dugutege na a ra, a fata walide.

⁶ Na temui e naxa a fala, «Won mu kalamu yo toma Daniyeli mabiri, fo a Marigi Ala xa scriye kui.»

⁷ Na kui marasimae nun e xunye naxa siga keren na mange yire, e fa a fala a be, «Mange Dariyusi, simaya xa lu i be.

⁸ I xa boxi mancee, mange rasie, gomi-nae, nun kuntigie birin a maroxunxi a a lanma yi tonyi xa doxo: «Mixi yo naxan tuubima ala nde be, xa na mu a ra mixi nde be, bafe i tan mange ra xi tongo saxan bun ma, na kanyi xa raso yetee tagi.»

⁹ Yakosi mange, i xa tin yi tonyi ra, i xa i belexe foxi sa a ma alako a xa findi yaamari ra naxan mu masarama

alo Medekae nun Perisekae darixi a ra ki naxe.»

¹⁰ Mange Dariyusi naxa a belexe foxi sa keedi ma yaamari sebexi a ma, a a findi tonyi ra.

¹¹ Daniyeli to a kolon a mange nu bara a belexe foxi sa na yaamari keedi ma, a naxa te a xonyi. A xa wunderi nu rabixi Darisalamu mabiri. Sanmaya saxan loxo yo loxo a nu a xinbi sinma, a a Marigi Ala maxandi, a a matoxo alo a nu darixi a ra ki naxe.

¹² Yi mixie naxa siga a xonyi keren na, e fa li a na a tuubife a Marigi Ala be maxandi kui.

¹³ E naxa siga mange yire keren na, e fa a maxarin a xa yaamari ma, «Mange i mu tonyi doxo xe a mixi yo naxan tuubima ala nde be, xa na mu a ra mixi nde be, bafe i tan na xi tongo saxan bun ma, a na kanyi xa raso yetee tagi.» Mange naxa e yaabi, «Iyo. Yaamari na a ra naxan mu masarama alo Medekae nun Perisekae darixi a ra ki naxe.»

¹⁴ E naxa fa a fala mange be, «Mange, Daniyeli naxan kelixi Yudaya a mu i xui binyaxi, a mu i xa yaamari suxuxi. A Ala maxandima sanya saxan loxo yo loxo.»

¹⁵ Na woyenyi naxa mange tooro ki fanyi ra. A nu wama Daniyeli ratangafe scriye ma. A naxa fe birin naba beenun koe xa so alako Daniyeli xa kisi.

¹⁶ Kono na xemeε man naxa siga mange yire, e fa a fala a be, «Mange, i xa ratu Medekae nun Perisekae xa scriye ma. Mange xa scriye mu noma masarade.»

¹⁷ Na kui Mange naxa yaamari fi e xa Daniyeli woli yetee tagi. Mange naxa a fala Daniyeli be, «I Marigi Ala, i birama naxan foxo ra tunnabexiya kui, a xa i rakisi.»

¹⁸ E naxa geme xungbe sa yetee yire naade ra, mange fan naxa a xa tonxuma sa naade ma a xa xurunde ra, alako sese naxa masara Daniyeli xa fe ra. Kuntigie fan naxa na raba.

¹⁹ Mange naxa gblen a xonyi. A mu a dege, a mu tin fefe rabade, na koe birin a mu xi feo.

²⁰ Kuye to iba, a naxa kurun, a siga yetee yire.

²¹ A to menni li, a naxa Daniyeli xili a xui makinikinixi ra, «Daniyeli, Ala piye xa konyi. I Marigi Ala, i birama naxan foxo ra tunnabexiya kui, a bara no i ratangade yetee ma?»

²² Daniyeli naxa mange yaabi, «Mange, i xa simaya xon xa kuya.

²³ N Marigi Ala bara a xa maleke xee yetee dee balande. E mu n tooro fefe ma, barima Ala a kolon a n mu fe paaxi yo rabaxi. Hali i tan mabiri mange, n mu fe kobi yo rabaxi.»

²⁴ Mange naxa seewa ki fanyi, a fa yaamari fi e xa Daniyeli rate naa kui. E to na raba, e naxa a to a fate mu maxonoxi, barima a nu bara la a Marigi Ala ra.

²⁵ Mange naxa yaamari fi, a na xeme naxee Daniyeli kalamu, e xa woli yetee tagi, e nun e xa ginee nun e xa die ra. Beenu e xa yili botini li, yetee nu bara ge e faxade, e e xori birin magira.

²⁶ Na dangi xanbi, Mange Dariyusi naxa yaamari sebe sie nun bonsoe birin ma, a nun xui birin falae naxee na duniņa ma, «Boņesa fanyi xa lu wo be.

²⁷ N bara n ma mangeya birin yaamari, wo xa gaaxu Daniyeli Marigi Ala ya ra, wo xa a binya.»

«Ala jipe na a ra. A na na temui birin.

A xa mangeya mu kanama abadan.

A xa yaamari buma ne han duniņa non.

²⁸ A tan nan mixi rakisima, a e ratanga.

A tonxumae nun kaabanakoe rabama koore nun boxi ma.

A tan nan Daniyeli ratangaxi yetee ma.»

²⁹ Daniyeli xa munafanyi xun naxa masa Dariyusi nun Sirusi Periseka xa mangeyae bun ma.

7

Daniyeli xa laamatunyi: Sube naani

¹ Belisari xa mangeya pe singe ra Babilon, Daniyeli naxa xiye sa, laamatunyi naxa ragoro a ma a saxi temui naxe. Na dangi xanbi, a naxa na xiye kui ife sebe.

² Daniyeli naxa a fala, «N bara laamatunyi to xiye kui koe ra, foye kelixi koore ma duniņa tnxun naanie ra, a din baa ra, a a i maxa.»

³ «Sube magaaxuxi naani naxa mini baa ma, e sese keren mu a ra.

⁴ A singe nu luxi ne alo yete, sege gabutenyie na naxan ma. N a to ne, e a gabutenyie italama, e a ti boxi ma alo mixi, e adama sondonyi raso a fate.»

⁵ «Sube firin nde nu luxi ne alo wulai bare xungbe. A saxi a seeti ma, ganyanxori saxan na a de i, a e xinma. E naxa a fala a be, «Keli, i xa sube gbegebe don.»

⁶ «Na dangi xanbi, n naxa sube nde to naxan luxi alo barate, kono xoni gabutenyi naani na a be, xunyi naani fan na a be. A naxa noe soto.

⁷ Na dangi xanbi, n naxa sube naani nde to xiye kui koe ra. Na fan nu magaaxu ki fanyi, a gbangbalan han. A nu sube donma a wure jinyi gbangbalanyie nan na, sube donxoe naxan lu, a naxa na maboron a sanyi ra. A tan mu nu luxi alo sube booree. Feri fu nu na a xunyi ma.

⁸ N to n ya rasiga n xa a ferie igbe, feri lanmadi naxa mini booree tagi. Feri saxanyie naxa tala na feri lanmadi ya ra.

Ya nu na na feru be naxee nu luxi alo adamadi yae. De fan nu na na feru be, naxan nu na yete igboe woyenyie falafe.»

⁹ «N naxa a to, kibanyie doxoxi,

Ala, fole mu na naxan be, a naxa a magoro.

A xa dugi birin fiixe alo xipe,

a xunsexe luxi alo gese fute,

a xa kibanyi luxi ne alo te,

sanyi digilinxie nu na a xa kibanyi ma.

¹⁰ Xure te nu goroma a ya ra.

Mixi wulu wulu nu na a batufe.

Mixi wulu wulu nu tixi a ya ra.

Kiitisae naxa e magoro, e bukie rabi.

¹¹ N naxa a to, na feru lanmadi nu na yete igboe woyenyie falafe.

N naxa a to, e sube naani nde faxaxi n ya xori,

e fa a binbi wole te xoorra, a xa gan.

¹² Senbe naxa ba sube booree yi ra,

kono waxati nde naxa sa e xa simaya tan xun ma.

¹³ N naxa a to xiye kui koe ra,

Adamadi maniye kelima nuxui fari,

a a masoma Ala ra, fole mu na naxan be.

¹⁴ Ala naxa senbe, binye, nun mangeya so a yi,

alako sie birin, bonsoe birin, nun xui birin falee

xa lu a xa yaamari bun ma.

A xa yaamari mu nonma abadan,

a xa mangeya buma ne temui birin,

danyi yo mu na a ma.»

¹⁵ «N tan Daniyeli, n xaxili naxa ifu, n ma xiye naxa n magaaxu.

¹⁶ N naxa n maso mixi nde ra naxan nu na menni n ma xiye kui, n naxa a maxorin, a xa na fe fiixe n be.

¹⁷ A naxa na tagi raba n be, «Yi sube magaaxuxi naanie, duniņa mange naani nan na e ra naxee fama bulade boxi ma.

¹⁸ Kono Ala Xungbe xa seniyeentoe fama ne mangeya sotode, a mu bama e yi ra abadan.»

¹⁹ «Na dangi xanbi, n naxa wa na sube naani nde xa fe fahaamufe. A mu nu luxi alo sube booree. A magaaxu, wure jinyie nun yoxui sanxalee nan nu na a be. A na ge sube donde, a naxan luma, a na maboronma ne.

²⁰ N man naxa wa na feru xa fe kolonfe. Feri fu nu na a xunyi ma, kono feru gbete to mini, feru saxan naxa bira na feru booree ya ra. Ya nu na feru be, a de fan nu na yete igboe woyenyie falafe. A nu gbo boore feru birin be.»

²¹ «N naxa na feru to seniyeentoe gere ra, a naxa no e ra,

²² han Ala Xungbe, fole mu na naxan be, na fa kiiti sade e tagi temui naxe, a fa nondi fi a xa seniyeentoe ma, alako e xa mangeya soto.»

²³ «A naxa na fasari n be yi ki, «Na sube naani nde findixi dunijna mangeya nde nan na, naxan mu luxi alo boore mangeyae. A fama ne dunijna birin sotode, a a halaki, a a maboron.

²⁴ Na feru fu findixi mange fu nan na, naxee fama tide na mangeya xun ma. E na dangi, mange gbete tima ne. A mu luma alo e tan, a fama mange saxan nagorode.

²⁵ A woyenma ne Ala Xungbe xili ra, a seniyeentoe naxankata, a wa waxatie nun seriyee masarafe. Seniyeentoe fama ne lude a belexe waxati saxan nun a tagi bun ma.

²⁶ Na dangi xanbi, kiiti sama ne, mangeya bama ne a yi ra, a halaki kerenyi ra.

²⁷ Mangeya, yaamari, nun binye naxan birin na dunijna, na fama ne fide Ala Xungbe xa seniyeentoe ma. Ala xa mangeya mu nonna abadan. Senbe kanyi birin fama ne a xa yaamari suxude, e a rabatu.»

²⁸ «Masenyi danyi nan yi ki. N tan Daniyeli, n naxa gaaxu n ma mapoxunyie ra han n yatagi naxa masara. N naxa yi masenyi birin nagata n bope ma.»

8

Daniyeli xa laamatunyi: yexee kontonyi nun sikote

¹ Mange Belisasari xa mangeya ne saxan nde ra, n tan Daniyeli naxa xiye gbete sa.

² N nu na Suse ne, Elama boxi mange taa, xure nde de ra naxan xili «Ulayi xure.»

³ N to n ya rakeli, n yexee kontonyi nan to, a tixi xure de ra. Feri kuye firin nu na a xunyi. Naxan bula a donxoe ra, na nu kuya boore be.

⁴ N naxa yexee kontonyi to, a kuye botima a ferie ma sogegorode biri, koola biri, nun yirefanyi biri. Sube yo mu nu noma tide a kanke, birin nu na a xa noe nan bun ma. A nu a waxonfe birin nabama, a senbe fan nu gboma nan tui.

⁵ N nu na n mapoxunfe na ma temui naxe, sikote nde naxa fa keli sogegorode. A naxa boxi birin inere, konso a sanyi mu din boxi ra. Feri magaaxuxi nde nu na a yae tagi.

⁶ A naxa fa han yexee kontonyi feru firin kanyi yire, n naxan to xure de ra. A naxa a gi, a bonbo a ra a senbe birin na.

⁷ N naxa a to a yexee kontonyi gerema, a naxa a feru firinyi kana. Kontonyi mu no a ra. Sikote naxa a rabira boxi, a a maboron, mixi yo mu no e tagi ibade.

⁸ Sikote naxa xungbo a fanyi ra, konso a senbe to gbo, a feru magaaxuxi naxa gira. Feru magaaxuxi naani gbete naxa bula a

jonxoe ra. E ya nu rafindixi dunijna tunxun naanie biri ra.

⁹ Feru lanmadi naxa mini feru nde ma, a kuya folo yirefanyi biri, sogetede biri, nun boxi nde mabiri ra naxan tofan boxi birin be.

¹⁰ A naxa kuya han a te koore maleke galie xili ma. A naxa na maleke ndee nun tunbui ndee rabira boxi ma, a e maboron.

¹¹ A naxa a yete ite han koore maleke galie xa mange fan xili ma, a fa na mange xa serexe ba a yi ra, naxan nu bama loxo yo loxo. A man naxa a xa yire seniyeenxi fan mabere.

¹² Koore maleke galie naxa lu sikote xa noe bun. Serexe naxan nu bama loxo yo loxo, na fan naxa kana matandi saabui ra. Feru naxa nondi wole. A xa fe naxa sooneya.

¹³ N naxa seniyeentoe nde xui me, a woyenfe a boore seniyeentoe be, «Yi laamatunyi naxan findixi serexe kanafe ra, tinxintareya xa gbaloe, yire seniyeenxi maberefe, nun koore maleke galie lufe na noe bun, e maboron, na birin buma xi yire?»

¹⁴ A naxa n yaabi, «Xi wulu keren xi keme xi tongo suuli, na dangi xanbi, na yire seniyeenxi man naseniyeenma ne.»

¹⁵ N tan Daniyeli, n to nu na laamatunyi xa fe mapoxunma, alako n xa a fahaamu, daali nde naxa ti n ya i naxan nun mixi maniye.

¹⁶ N naxa mixi nde xui me keli xure ra naxan xili «Ulayi xure,» a a falama a xui itexi ra, «Yibirila, laamatunyi tagiraba a be.»

¹⁷ A naxa a maso n na. N naxa gaaxu a ya ra ki fanyi, n nan n felen boxi ma. A naxa a fala n be, «Adamadi, i xa a kolon yi laamatunyi waxati donxoe nan ma fe masenma.»

¹⁸ A nu woyenfe n be temui naxe, n naxa matu a ra, n nan n yatagi rafelen boxi ma, konso a naxa a belexe din n na, a n nakeli.

¹⁹ A man naxa a fala n be, «N xa i rakolon fe ma naxan fama rabade xone non temui, barima waxati bara sugandi na ponfe ma.

²⁰ I yexee kontonyi feru firinyie naxee toxi, nee misaalixi Mede nun Perise mangle nan na.

²¹ Sikote xabe kanyi tan misaalixi Gireki boxi mange nan na. Feru belebele naxan na a yatagi, na misaalixi mange singe nan na.

²² Feru singe to gira, feru naani naxa mini a jonxoe ra. Nee misaalixi na boxi mangeya naanie nan na, konso e senbe mu gbo alo na singe.»

²³ «Na mangeyae na non, yunubitoe xa fe kobie na kamali, mange gbete kelima ne, a a yete igbo, a mixie madaxu.

²⁴ A senbe fama ne gbode, kono na mu kelima a tan xa ma. A gbaloe magaaxuxie rabama ne, a waxonfe birin sooneyama ne, a senbema ne nun seniye tsoe halakima ne.

²⁵ A a yete igboma ne a xa naafuli nun a xa yanfanteya xa fe ra. A mixi gbege faxama ne, naxee boje nu saxi. A kelima ne mangee xa mange xili ma. Kono na birin dangi xanbi, a fama ne halakide, halaki naxan mu kelixi adama ma.

²⁶ Na laamatunyi naxan xi xasabi xa fe falaxi, na mu kanama, kono i xa a ragata gundo ra, barima a temui xonnakuye nan ma fe masenma.»

²⁷ «N tan Daniyeli, n senbe birin naxa jon, n man fa fura xi wuyaxi bun ma. N to yalan, n naxa keli, n fa mange xa walie suxu. Na laamatunyi naxa n ifu, n mu no a fahaamude.»

9

Daniyeli Ala maxandife

¹ Dariyusi, Asuyerusu xa di naxan keli Mede bonsoe, a naxa findi Kalidi mange ra.

² A xa mangeya je singe, n tan Daniyeli, n naxa a kolon kitaabui saabui ra a Alatala nu bara a fala Annabi Yeremi be, a Darisalamu xa kasare buma ne je tongo solofere.

³ Na na a to, n naxa sunyi suxu, n sunnun donma ragoro n ma, n te xube maso n xunyi ma, n naxa n ya rafindi n Marigi Ala ma, n a maxandi.

⁴ N naxa n Marigi Alatala maxandi yi ki, «N Marigi Ala, naxan senbe gbo, naxan magaaxu, naxan a xa saate rakamalima, naxan hinnema a xanuntenyie ra nun a foxirabiree ra,

⁵ muxu bara yunubi raba, muxu bara tantan, muxu bara findi mixi jaaxi nun matandilae ra, muxu bara gbilen i xa seriye nun i xa yaamarie foxo ra.

⁶ Muxu mu i xa konyie xui suxu, i xa namijonme naxee woyen i xili ra muxu xa mangee be, a nun muxu xa mangedie, muxu babae, nun muxu xa pama birin be.»

⁷ «I tan Marigi, i tinxin, kono muxu nu bara i yanfa. To loxoe muxu birin yaagixi na nan ma, Yudayakae, Darisalamukae, Isirayilakae, naxee na be, naxee na yire makuye, naxee na pamane birin i muxu rayensenxi dennaxe.

⁸ Alatala, muxu birin yaagixi, muxu xa mangee, muxu xa mangedie, nun muxu babae. Muxu yaagixi barima muxu bara yunubi raba i ra.

⁹ Kono i tan muxu Marigi Ala, i bara hinne muxu ra, i bara dije muxu ma, hali muxu to i matandi.

¹⁰ Muxu mu muxu Marigi Alatala xui suxu. Muxu mu bira a xa seriye foxo ra,

a naxan masenxi a xa konyi namijonme saabui ra.

¹¹ Isirayila pama birin bara i xa seriye matandi, muxu bara muxu makuya i ra, muxu mu i xui suxu.»

«Na nan a ra, danke naxee sebexi Tawureta Munsa kui a bara goro muxu ma. Muxu bara Ala xa konyi Munsa xa seriye kana, na bara findi yunubi ra muxu be Ala mabiri.

¹² I naxan fala muxu xa fe ra, a nun muxu xa mange xa fe ra, naxee nu muxu yamarima, i bara na woyenyi rakamali. I bara muxu jaxankata a jaaxi ra. I naxan nabaxi Darisalamu ra, pama yo mu nu na jaxankate mooli singe soto.

¹³ Na toore birin bara muxu li alo Tawureta Munsa a masenxi ki naxe. Kono muxu mu muxu Marigi Alatala maxandi, muxu mu gbilen muxu xa fe jaaxie foxo ra, muxu mu i xa nondi suxu.

¹⁴ Na nan a ra, Alatala bara yi toore ragoro muxu ma, barima muxu Marigi Alatala xa kewali tinxin, kono muxu mu a xui suxu.»

¹⁵ «Muxu Marigi Ala, i bara i xa pama ramini Misira boxi ma i belexe senbema ra. Han to i xili itexi falama na xa fe ra. Kono muxu tan bara yunubi raba, muxu bara yunubi soto.

¹⁶ Marigi, i to darixi fe tinxinie raba ra, i xa dije Darisalamu nun i xa geya seniye xini ma. I boje xa xinbeli, i naxa xono. Muxu xa yunubie nun muxu babae xa yunubie bara Darisalamuka birin nayaagi muxu doxo booree xon ma.»

¹⁷ «Yakosi, muxu Marigi Ala, yandi, i xa i xa konyi xa dube suxu, i xa tin yi maxandi ra i xili fanyi xa fe ra. I xa i xa noore ragoro i xa horomobanxi ma, naxan birin kanaxi.

¹⁸ N Marigi Ala, i tuli mati n na. I xa muxu xa taa kanaxi mato, i xili saxi naxan xun ma. Muxu mu i maxandima muxu xa kewali tinxinie xa saabui ra. Muxu i maxandima i xa kinikini xungbe nan saabui ra.

¹⁹ Marigi, i xa muxu xa dube suxu. Marigi, i xa dije. Marigi, i xa i pengi sa muxu xon ma. N Marigi Ala, i naxa dugundi, fe nde raba i xili fanyi xa fe ra, barima i xili saxi yi taa nun yi pama nan xun ma.»

²⁰ N naxa woyen n Marigi Alatala be, n naxa n ma yunubie nun Isirayila pama xa yunubie masen a be. N man naxa n Marigi Alatala maxandi a xa geya seniye xini be.

²¹ N to nu na Ala maxandife, Yibirila, n maleke naxan to n ma xiye singe kui naxa fa a gi ra keli koore ma nunmare serexe ba temui.

²² A naxa n xaran yi woyenyi ra, «Daniyeli n bara fa yakosi alako i xa fahaamui soto.

²³ I to Ala maxandi folo tun, Ala naxa n xee alako n xa masenyi ti i be, barima Ala xanuntenyi nan na i ra. I xa yi woyenyi rame, i xa yi laamatunyi fahaamu.»

²⁴ «Ala bara nate tongo i xa jama nun i xa taa seniye nxi xa lu konyiya kui loxoxun tongo solofere bun ma, alako e xa fe jaaxie nun e xa yunubie xa dan.

Na waxati bun ma e e xa yunubi sare fima ne,

e Ala xa tinxinyi soto naxan mu jonma abadan.

Na kui, laamatunyi nun namijonme xa woyenyi kamalima ne,

Ala man gbilen a xa yire seniye nxi.

²⁵ I xa a kolon, i xa a fahaamu. Darisalamu tife yaamari ma temui naxe, han mange sugandixi fa temui, loxoxun solofere nan dangima.

Beenun loxoxun tongo senni nun firin xa dangi,

taa nun a tete fama ne tide, hali na fa rabama toore nan na.

²⁶ Na loxoxun tongo senni nun firin dangi xanbi,

e Ala xa mixi sugandixi faxama ne, mixi yo mu a xun mafalama.

Na dangi xanbi, mange nde xa jama fama ne,

a na taa nun na yire seniye nxi kana. Na gbaloe mixie terennama ne,

alo banbaranyi mixie terennama ki naxe. Gere jaaxi mu jonma han a jon waxati naxan natexi.

²⁷ Na mange fama ne saate xiride a tan nun mixi gbege tagi loxoxun keren bun ma.

Na loxoxun tagi, a tonyi doxoma ne serexe bafe ma.

A xa kane kamalima fe raharamuxi jaaxi ndee nan na.

A luma ne na fe birin kui han a faxa temui, alo a natexi ki naxe.»

10

Daniyeli xa xiye saxan nde

¹ Perise mange Sirusi xa mangeya je saxan nde ra, Ala naxa masenyi nde so Daniyeli yi ra, naxan xili Beletesasari. Masenyi hagige nan nu na ra, a gere belebele nan ma fe masenma. Daniyeli naxa na me, a na xiye fahaamu.

² Na temui, n tan Daniyeli, n naxa loxoxun saxan naba sunnunyi kui.

³ N mu donse fanyi yo don, n mu sube don, n mu weni min, n mu ture xiri

jonunme yo maso n ma, han na loxoxun saxan kamali temui naxe.

⁴ Kike singe xi moxoren nun naani nde ra, n nu na Tigiri xure de ra.

⁵ N to n ya rakeli, n naxa mixi nde to, dugi fiixe fanyi ragoroxi a ma, a tagi ixirixi beleti xee ma daaxi ra naxan keli Ufasi.

⁶ A fate nu yanbama alo diyaman geme, a yatagi alo seyamakonyi, a yae alo te, a belexe nun a sanyie alo yoxui fanyi. A xui nu luxi ne alo galanyi.

⁷ N tan, Daniyeli, n keren nan na laamatunyi toxi. Mixi naxee nu na n seeti ma, e mu laamatunyi to, konjo gaaxui naxa e suxu, e naxa e gi, e sa e noxun.

⁸ N naxa lu naa n keren. N to na laamatunyi fanyi to, n naxa matu a ra, n yatagi fan naxa masara.

⁹ N to na mixi woyen xui me, n naxa n felen boxi ma, n de naxa ixara.

¹⁰ Belexe nde to din n na, n naxa n felen, n xinbi nun n belexe xun na, konjo n fate birin nu serenfe n ma.

¹¹ A naxa a masen n be, «Daniyeli, mixi xanuxi, i xa n ma masenyi fahaamu. Keli, i ti, barima n xee xi i tan nan ma.» A to na fala n be, n naxa keli n serenfe ra.

¹² A naxa a masen n be, «Daniyeli i naxa gaaxu, barima i to wa fahaamui fenfe yete magoroe kui Ala ya i, Ala bara i xa maxandi suxu. N faxi be na nan ma.

¹³ Konjo Sentane xa maleke naxan na Perise boxi ma, a naxa ti n ya ra xi moxoren nun keren, han Mikayeli, Ala xa malekee xa mange xungbe nde, naxa fa n malide. Na kui n bara bu Perise mangee yire,

¹⁴ konjo yakosi n bara fa i rakolonde fe ma naxan fama rabade i xa jama ra temui naxan sa fama, barima laamatunyi keren luxi na waxati xa fe ra.»

¹⁵ A to nu na woyenfe n be, n naxa n yatagi rafelen boxi ma, n dundu yen.

¹⁶ Na xanbi, adamadi maniye nde naxa fa, a a belexe din n de kiri ra. N naxa n de rabi, n fa a fala na be, «N marigi, na laamatunyi bara n yatagi masara, a n matu a ra.

¹⁷ N tan i xa konyi di woyenma n marigi ra di? N senbe birin bara jon, pengife yati bara xoxoxo n be.»

¹⁸ Na temui na adamadi maniye naxa a belexe din n na a firin nde ra, n fa senbe soto.

¹⁹ A naxa a masen n be, «Ala Xanuntenyi, i naxa gaaxu, i boje xa sa. Limaniya gben, i i senbe so.» A to na fala n be, n naxa senbe soto keren na. N naxa a fala a be, «N marigi, i xa i xa masenyi ti n be, barima n bara senbe soto i saabui ra.»

²⁰ A naxa a masen n be, «N faxi i yire fe naxan ma i a kolon? Yakosi n xa gbilen, n

xa sa Perise mange gere. N na siga, Gireki mange fama ne.

²¹ Wo xa mange Mikayeli gbansan na n malife na gere kui. Kono beenu n xa siga, n xa nondi buki masenyi masen i be.»

11

Maleke xa masenyi Daniyeli be

¹ «N to nu na Mede mange Dariyusi malife a xa mangeya ne singe ra.

² Yakosi n xa nondi fala i be. Mange saxan fama ne Perise yamaride. Mange naani nde fama ne naafuli gbege sotide dangife booree ra. A na senbe soto temui naxe a naafuli ki ma, a kelima ne Gireki mangeya xili ma.»

³ «Kono mange senbema nde fama ne kelide, a boxi yamari senbe belebele ra. Naxan yo a kenan, a na rabama ne.

⁴ Kono na dangi xanbi, a xa mangeya fama ne kanade, a rayansen dunjina birin ma. A mu luma a bonsoe be, a mu findima mangeya senbema ra alo a singe. A xa mangeya bama ne a yi ra, a lu mixi gbetee be.»

⁵ «Mange naxan na yirefanyi ma, na findima ne senbema ra, kono a xa mangedi nde fa senbe sotide dangife a tan na, a boxi yamari noe xungbe ra.»

⁶ «Ne ndee na dangi, mange naxan na yirefanyi ma, a fama ne a xa di gine fide mange ma naxan na koola ma, alako saate xa lu e tagi. Kono na gine senbe mu a ikuyama. A tan yo, a xa mori yo, a baba yo, nun a xa mixi birin bonoma ne.

⁷ Na gine xa di nde fama ne kelide, a fa findi a baba joxoe ra. A fama ne node na mange ra naxan na koola ma, a findi senbema ra.

⁸ A e xa kuyee nun e xa xema nun gbeti birin xaninma ne Misira boxi ma. A makuyama ne koola mange ra ne ndee bun ma.

⁹ Mange naxan na koola ma, na yirefanyi mange gerema ne, a fa gbilenma a xonyi.»

¹⁰ «Na mange naxan na koola ma, na xa die soori gbege malanma ne, e xa gere ti a ifure ra alo banbaranyi dinma boxi ra ki naxe. E fama ne gere ti ra han e tan nun e yaxuie xa naaninyi ra. Na dangi xanbi, e man gbilenma ne e xonyi.

¹¹ Mange naxan na yirefanyi ma, na fama ne xonode, a mini koola mange xili ma, soori gbege na naxan yi ra. A na no na soori gali ra temui naxe,

¹² a e xaninma ne konyiya kui. A a yete igboma ne na xa fe ra. A soori wulu faxama ne, kono a mu xunnakeli yo sotoma.»

¹³ «Mange naxan na koola ma, a soori gbege malanma ne dangife a naxan singe

malan na. Ne ndee na dangi, a man gere tima ne soori nun naafuli gbege ra.

¹⁴ Mixi gbege fama ne kelide yirefanyi mange xili ma. I xa mixi kalabante ndee kelima ne alako laamatunyi xa kamali, kono a mu sooneyama e be.

¹⁵ Mange naxan kelima koola ma, a bende malanma ne tete seeti ma alako a xa no taa makantaxi masotode. Boore xa soori fanyie mu noma e yete makantade, e fama lude e yaxuie nan belebe.

¹⁶ Mange naxan kelima koola ma, na fama ne a waxonfe birin nabade a yaxuie ra. A na ti na boxi tofanyi ma, a wama naxan yo rabafe, a noma ne na ra.»

¹⁷ «A nate tongoma ne a xa na boxi yamari a senbe birin na, a lanyi xiri a nun na mange. A a xa di gine nde soma ne a yi ra, alako a xa no na mangeya sotide, kono na mu sooneyama.

¹⁸ Na dangi xanbi, a katama ne boxie sotide naxee na baa de ra. A ndee sotoma ne, kono soori mange nde a xa yete igboja kanama ne, a a rayaagi.

¹⁹ Na nan a niyama, a gbilen a xonyi, a xa taa makantaxie na dennaxe. Na kui a senbe kanama ne, a bira, a mu kelima sonon.»

²⁰ «Mange naxan tima na xanbi ra, na duuti maxili jaaxi nde xema ne boxi yire nde ma, dennaxe tofan a birin be. A mu buma, na mange fan birama ne, kono a xa bire mu fatanma gere xa ra, xa na mu a ra xonnanteya.»

²¹ «Mixi jaaxi nde tima ne a joxoe ra, naxan mu fatanxi mange xabile ra. A soma ne boxi ra bojesa temui, a mangeya masoto yanfanteya ra.

²² Soori gali katama ne node a ra, kono a e birin faxama ne, e tan nun mange saate na e nun naxan tagi.

²³ A tan nun naxee yo saata, a fama ne nee yanfate. Na kui, hali a xa gali mu gbo, a senbe sotoma ne.

²⁴ A man soma ne boxi fanyie kui, a naafuli birin ba bannae yi ra, a a so a xa mixie yi ra. A fe rabama ne a babae nun a benbae singe mu no naxan naba. A na birin nabama yanfanteya nan na waxati nde bun ma.»

²⁵ «A soori gali belebele rakelima ne, e xa a senbe masen yirefanyi mange be. Soori gali belebele luma ne na mange fan yi ra, kono e mu tima koola mange ya ra yanfanteya saabui ra.

²⁶ Mange naxan kelima yire fanyi ma, a xa mixie nan yati fama a yanfade. A yaxuie geenima ne, e a xa soori gbege faxesa.

²⁷ Na mange firinyi fama ne lude yire keren, e xa e boore tooro. E wule falama

ne e boore be, kono e bore faxafe mu sooneyama han waxati sugandixi xa a li.

²⁸ Koola mange gbilenma ne a xonyi a nun naafuli belebele ra. A kelima ne saate seniye xili ma, a fa gbilen.»

²⁹ «Waxati na kamali, a man sigama ne yirefanyi ma gere sode. Kono yi biyaasi mu luma alo a singe.

³⁰ Mixie fama ne kunkuie kui a gere de kelife sogegode. E na no a ra, a man gbilen a xonyi. A xa xone kui, a fe jaaxi rabama ne mixie ra naxee na saate seniye xili ma, kono naxee na saate seniye xili ma, a fe fanyi rabama ne nee tan be.»

³¹ «A soorie yamarima ne, e xa horomobanxi kana. Na kui serexe mu bama loxe birin alo a nu darixi raba ra ki naxe. Yaxuie fama ne fe haramuxi rabade menni.

³² A saate kanee sotoma ne wule matoxoe ra, kono naxee tan e Marigi Ala kolon, nee tondima ne.

³³ Lonnillae jama xaranma ne, kono e yaxuie fa e faxade santidegema nun te ra, xa na mu a ra e e xanin konyiya kui, e e xa se birin ba e yi ra.

³⁴ Ndee fama ne lonnilae malide, kono a gbege e yanfama ne.

³⁵ Lonnilla ndee birama ne, alako e xa seniye toore saabui ra beenun waxati xa kamali.»

³⁶ «Na mange fama ne a waxonfe rabade. A a yete itema ne, a a yete igbo dangife alae birin na, a woyenyi magaaxuxi fala Ala xili ma, naxan gbo alae birin be. A na fe mooli birin nabama ne han Ala xa xone xa waxati xa kamali.

³⁷ A mu ala yo binyama, hali a babae gbee nun a xa gin ee gbee. A mu ala yo binyama barima a a yete igboma ne dangife e birin na.

³⁸ A xa taa makantaxie findima ne a xa alae ra, a fa e batu xema, gbeti, geme tofanyie, nun naafuli mooli birin na. A babae mu nu darixi na fe mooli ra.

³⁹ A gere tima bonsoe nde xa ala nan xa mali ra. A mixi binyama ne naxan a yete magoroma a be, a a niya mixi gbege xa lu e fan bun ma. A boxie itaxunma ne mixie ma naxee kobiri soma a yi ra.»

⁴⁰ «Waxati donxoe na a li, yirefanyi mange kelima ne koola mange xili ma. Mange fama ne kelide koola ma, a din boore ra alo banbaranyi dinma boxi ra ki naxe. Soori ragisee, soe ragie, nun kunkui gbege na a yi ra.

⁴¹ A fama ne boxi ma dennaxe tofan dangi boxi birin na, mixi wuyaxi halaki, kono Edon, Mowaba, nun Amoni kuntigie e yete sotoma ne.

⁴² Boxi gbege luma ne a xa noe bun ma, hali Misira, a mu noma a yete sode a yi.

⁴³ A Misira xema, gbeti, nun naafuli birin tongoma ne. Libiyakae nun Etiyopikae fan birama ne a foxo ra.

⁴⁴ Kono xibaaru naxan kelima sogetede nun koola biri ra, na fama ne a magaaxude han a siga a boje texi ra, a xa jama wuyaxi halaki.

⁴⁵ A a xa mange leele tima baee nan longori ra, geya seniye xili ma, birin na. Faxa e terennama menni ne, mixi yo mu fa a malide.»

12

Maleke xa masenyi rajonyi

¹ «Na waxati, maleke mange Mikayeli kelima ne,

maleke naxan i xa jama makantama.

Na findima waxati xoxoxoe nan na,

naxan maniye singe mu nu to,

kabi jamanee fole han yakosi.

Na waxati, naxee xilie sebebi buki kui,

e kisi sotoma ne.

² Mixi gbege naxee faxaxi e na gaburi kui,

e kelima ne.

Ndee sigama ne ariyanna,

ndee siga yahannama yaagi kui.

³ Lonnillae yanbama ne alo kooore xori,

karamoxo tinxinxi naxee jama rafama

tinxinyi ma,

nee yanbama ne alo tunbuie,

naxee mu xubenma abadan.»

⁴ «Daniye li, i xa yi masenyi findi gundo ra. Yi buki ragali han waxati rajonyi. Na temui mixi gbege a xaranma ne, e xa fahaamui xun masa.»

⁵ N tan Daniye li, n naxa xeme gbete firin to xiye kui. Keren tixi xure de ra be biri, boore tixi naakiri ma.

⁶ Keren naxa xeme maxorin naxan nu na xure xun ma, dugi fiixe ragoroxi naxan ma, «Na fe magaaxuxie jonma temui mundun?»

⁷ Dugi fiixe kanyi, naxan nu tixi xure xun ma, na naxa a belexe firinyie ite kooore ma, a fa a fala, «N bara n kali Ala xili ra naxan na abadan, yi fe xa bui, waxati saxan nun a tagi nan a ra. A fama kamalide jama seniye xili ma sebbe na jon temui naxe.»

⁸ N na me ne, kono n mu a fahaamu. N naxa a maxorin, «N marigi, yi fe jonma di?»

⁹ A naxa n yaabi, «Daniye li, siga, barima yi masenyi gundo na a ra, a noxunxi han waxati rajonyi.

¹⁰ Mixi wuyaxi seniye xili ma ne, e fiixe, noxoe birin ba e ma. Kono mixi jaaxie mu sese fahaamuma, e luma ne fe jaaxi raba ra. Lonnillae tan fahaamui sotoma ne.»

¹¹ «ΛΟΧΟ yo λοχο σερεχε dan temui ma, han fe raharamuxi donxoe raba temui, xi wulu keren, xi keme firin tongo solo-manaani nan na e tagi.

¹² Σεεωε na mixi be naxan a tunnabexima han xi wulu keren, xi keme saxan, xi tongo saxan a nun suuli xa kamali.

¹³ I tan Daniyeli, i xa i tunnabexi han a ρονμα temui naxe. Na temui i fama ne i malabude, i man gbilen keli ra alako i xa i ke soto saamin ti λοχοε.»

Ala xa masenyi Annabi Hose be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Alatala naxa masenyi xoxoxe ti Isiray-ilakae be Annabi Hose saabui ra. Ala nu bara Isirayila sugandi a xa findi a xa pama ra, a xa lu a xa niini bun ma, a xa lu a xa yaamari bun ma. Kono Isirayila mu tin na ra. E naxa bira ala gbete foxo ra, e findi kuye batui ra. Ala naxa xono e ma a jaaxi ra, han a nate tongo a xa e lu kaafiri sagoe, e xa lu konyiya kui.

Annabi Hose na masen ne Isirayila be misaali nde ra naxan noma findide terenna ra won be. A naxa Isirayila xa wali maniya langoepa ra, a naxan nabama a xa mori ra naxan nu bara a doko seriye ki ma. A naxe langoe gine naxan meema a xa mori fanyi ra, naxan bara fe fanyi mooli birin naba a be alako futi xa sabati, na gine mooli bara finsiriwaliya jaaxi raba. Isirayila a na mooli raba ne Ala ra. Ala to e sugandi, a nu lan ne e xa lu a sagoe, kono e mu tin na ra. E birafe kuye foxo ra, na bara lu alo yanfanteya langoe naxan nabama a xa mori fanyi ra.

Na birin kui, Ala nu noma xonode a xa pama ma a jaaxi ra, a fa e birin sonto e xa yunubi xa fe ra. Kono yi kitaabui wama a masenfe ne, Ala xa xanunteya gbo adama be hali na findi yunubitoe ra. Ala mu taganma kira fanyi masenfe yunubitoe be alako a man xa gbilen Ala xa niini bun ma. A fe birin nabama ne alako adama xa kisi, a xa lu kira fanyi xon ma.

Ala laayidi naxan tongo Isirayila be, a xa e ragbilen e xa wali kobi foxo ra, a na laayidi tongoma ne won fan be. Ala wama won naminife Sentane xa yaamari bun ma, a wama ne won xa lu a xa denbaya kui kisi nun heri ra dennaxe. Ala xa won mali tinfе na ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Hose be

Annabi Hose xa denbaya

¹ Alatala naxa masenyi ti Beeri xa di Hose be, Yusiya, Yotami, Axasi, nun Xesekiya mange xa waxatie kui Yudaya. Yerobowami nan nu na Isirayila mange ra.

² Alatala xa masenyi nan ya Annabi Hose be: Alatala naxa a fala Annabi Hose be, «Siga, i sa langoe gine nde tongo, a man xa die bari i be, barima bekae langoepa nan nabama Alatala rabepinfе kui!»

³ Hose naxa siga, a sa Gomeri tongo, Dibilayimi xa di gine. Na naxa tege, a di bari a be.

⁴ Alatala naxa a masen Hose be, «I xa a xili sa Yisireeli, a gbe mu luxi n xa Yehu xa denbaya paxankata, barima e faxe ti ne Yisireeli. N Isirayila xa mangeya nonna na ki ne.

⁵ Na loxoe n Isirayila xa geresoe senbe kanama ne Yisireeli taa kui.»

⁶ Gomeri man naxa tege, a di gine bari. Alatala naxa a masen Hose be, «A xili sa <Mixi xonxi,> barima n mu kinikinima Isirayila ma, n mu a xa yunubi xafarima sonon.

⁷ Kono n kinikinima ne Yudaya tan ma, n fa a rakisi a Marigi Alatala senbe ra. N mu e rakisima tanbe ra, xa na mu a ra santidagepa ra, gere ra, soee ra, nun soe ragie ra.»

⁸ Gomeri to «Mixi xonxi» de ba, a man naxa tege, a di bari a xa mori Hose be.

⁹ Alatala naxa a masen, «I xa a xili sa <N gbe mu a ra,> barima n ma pama mu wo ra sonon, wo Marigi mu n na sonon.»

2

Isirayila gbilenfe Ala ma

¹ Isirayilakae fama ne wuyade alo baa de ra meyeniyi,

naxan mu noma maniyade,

naxan mu noma kontide.

Singe ra, a nu a falama e be dennaxe,

«N ma pama mu wo ra,»

a a falama ne e be,

«Ala Nije xa die.»

² Yuda bonsoe nun Isirayila bonsoe malanma ne,

e mange keren sugandi e birin be.

Na loxoe xungbe Ala e raminima ne konyiya kui,

a e rasabati e xonyi.

³ «Wo xa a fala wo taarae xa fe ra, <Ala xa pama.>

Wo xa a fala wo xunyae xa fe ra, <Ala xanuntenyie.>

⁴ Wo xa wo nga Isirayila kalamu,

barima n ma gine mu a ra,

a xa mori mu n fan na!

A xa a xa langoepa maxiri see ba a yatagi ma,

a a xa jengeya maxiri see ba a xijee tagi.

⁵ Xa na mu a ra, n Isirayila luma a rageli nan na,

alo a nu ki naxe a bari loxoe.

N e xa boxi mafindima ne gbengberenyi ra,

⁶ a findima yire maxare nan na.

N e faxama ye xoli nan na.

N mu kinikinima a xa die ma,

barima langoe di nan e ra.

7 E nga e soto langoepa nan kui.
Na bara findi yaagi ra e be.
A naxa a fala, <N birama ne n jengee foxo

ra,
naxee donse nun ye soma n yi,
naxee dugi fima n ma,
naxee n kima ture nun minse ra.>

8 N i xa kira findima tunbe kungsi ra na nan

ma,
n i rabilin tete ra, alako i naxa kira to.

9 A sigama a jengee foxo ra,
kono a mu e masotoma.

A e fenma, kono a mu e toma.

A a falama ne, <N xa gbilen n ma mōri xon,
barima jexexini nu na n be menni dangi
yakosi ra.>

10 A mu a kolon fa fala n tan nan nu baloe
soma a yi,
mengi, ture, nun minse.

N tan nan nu gbeti nun xema fan soma a
yi,

kono a naxa na birin nawali Bali kuye be.

11 Na nan a to n ma mengi na mo, n a bama
a yi.

Weni bogi bundu temui, n na fan bama a
yi.

Xuruse xabe xaba temui, n mu tinma e xa
se soto,

naxan noma findide e xa dugie ra.

12 Yakosi n xa a rayaagi a jengee ya xori,
alako mixi yo naxa a ba n yi ra.

13 N jexexini birin bama ne e yi,
alo e xa malabui loxoe sali,
e xa kike neene sali,
a nun e xa sali birin.

14 N xa e xa weni bilie, nun e xa xore bilie
kana.

E naxe a na findixi e xa langoepa sare nan
na.

N na sansi birin kanama ne,
a xa findi wula ra subee sabatima dennaxe.

15 N Isirayila jaxankatama ne,
barima a serexe bama Bali kuye be,
a lu alo langoe naxan a yete maxirima dugi
fanyi ra,

a bira a jenge foxo ra.

Na kui a naxa neemu n tan ma.>

Alatala xa masenyi nan na ki.

16 «N a xanima gbengberenyi ma na nan
ma,

n fa woyenyi joxunme fala a be.

17 A na keli menni, n man wuri bogilae fi a
ma.

Akori gulunba findima ne xaxilisa ra a be,
a fa sigi sa alo a fonike temui
alo a mini loxoe Misira boxi ra.>

18 Alatala xa masenyi nan ya,
«Na loxoe i n xilima ne <N ma mōri.>

I mu n xilima <N kanyi> sonon.

19 N Bali kuye xilie bama ne i de i,

alako i xa neemu e ma.

20 Na loxoe n saate tongoma ne e be,
nun wulai subee, xonie, a nun bubusee ra.
N xali, santidegema, nun gere bama ne e
xa boxi ma,

alako e xa sabati naa bojesa kui.

21 N i findima n ma gine nan na
tinxinyi, dugutegepa, nun hinne kui.
N mu meema i ra abadan.

22 Lanlanteya luma ne won tagi,
i fa Alatala kolon.>

23 Alatala xa masenyi nan ya.

«Na loxoe, n i xa dube suxuma ne.

24 Koore tune ye ragoroma ne boxi ma.
Boxi baloe raminima ne wo be.

Sansie weni nun ture fima ne wo ma.

Yisireeli hayi birin fanma ne.

25 N Isirayila rasabatima ne na boxi ma n
yete be.

N nu naxan ma <Mixi xonxi,>

n kinikinima ne a ma.

N nu naxan ma, <N ma jama mu a ra,>

n a xilima ne, <N ma jama.>

E fan fama n tan nan xilide, <N Marigi
Ala.>»

3

Ala xa xanunteya Isirayila be

1 Alatala naxa a masen n be, «I man xa
i xa gine xanu, hali a to yene rabama a
nun a jengee ra. Na luma ne alo Alatala
xa xanunteya Isirayilakae be, e tan naxee
birama ala gbete foxo ra, e nu serexe ba
e be.»

2 N naxa gbilen na gine xa kote doxo
ra gbeti kole fu nun suuli ra, nun mengi
busali keren nun a tagi.

3 N naxa a fala a be, «I xa i raxara n
xonyi. I naxa langoepa raba sonon, i naxa
xeme gbete yo kolon fa. N fan luma i be na
ki ne.»

4 Waxati xonnakuye kui, Isirayila fama
ne lude mange mu na, yareratie, serexee,
kuyee, nun Ala maxorin se xanbi.

5 Na dangi xanbi, Isirayilakae gbilenma
ne, e fa e Marigi Alatala fen, a nun e
xa mange Dawuda. Na temui, e fama ne
gaaxude Alatala ya ra, e man lu a xa hinne
bun ma temui birin.

4

Isirayila xa tinxintareya

1 Isirayilakae, wo Alatala xa woyenyi rame,
barima kiiti na wo nun Alatala tagi.

«Nondi nun hinne bara jon wo ya ma.

Wo mu n kolonxi Ala ra wo xonyi sonon.

2 Danke matife, wule, faxe ti, mupje, lan-
goepa

nan gbansan gboxi wo yi ra.

Faxe tima temui birin.

³ Wo xa ɓɔxi fama lude sunnunyi kui na nan ma.

Naxee birin sabatixi a ma, e faxama ne e nun subee, xɔnie, nun yexxe ra.

E birin faxama ne.»

⁴ «Kɔnɔ mixi yo naxa kalamui ti, mixi yo naxa pama rakiiti.

Wo xa pama nan wo tan serexedubee kalamuma.

⁵ Wo birama ne yanyi ra, wo bira kɔe ra. Hali namijɔnmee, e tantanma.

N fama wo nga Isirayila faxade na nan ma.

⁶ N ma pama na faxafe, a kolontareya ma. Wo to bara wo makuya n kolonfe ra, n fan bara wo makuya n ma serexedubɛra ra.

Wo to bara wo Marigi Ala xa seriye rabɛnin,

n fan bara wo xa die rabɛnin.

⁷ Serexedubee wuyaxi ki naxɛ,

e xa yunubie fan wuyaxi na ki ne.

N e xa binye masarama yaagi ra na nan ma.

⁸ E baloma n ma pama xa serexee ra.

Na kui, e man nee radin ye yunubi rabafe ma

e tan yete naxan nabama,

alako e man xa serexe gbeteɛ soto.

⁹ Nama yo, serexedubee yo,

n e birin paxankatama ne e xa yunubie xa fe ra,

n e sare ragbilenma ne e ma.»

¹⁰ «E e degema ne, kɔnɔ e mu fama lugade. E kuyee batuma ne, kɔnɔ nee mu e rageen-ima,

barima e bara Alatala rabɛnin.

¹¹ E langoɛra rabama,

e beere mooli birin minma.

Na nan e xaxili kanaxi.

¹² N ma pama maxɔrinyi tima kuye ma.

E yaabi nde sotoma na wuri xuntunyi ra.

Langoɛra rabafe bara lu e ɓɔɓe kui.

Na bara e ralɔe,

na bara e makuya Ala ra.

¹³ E serexe bama geyae fari,

menni e surayi fan ganma serexe ra.

E na rabama wuri xungbee bun ma, niini gbo dennaxe.

Na kui wo xa di ginsee langoɛra rabama, wo xa mamadie fan bara findi yene rabae ra.»

¹⁴ «N mu fama wo xa di ginsee nun wo xa mamadie paxankatade e xa langoɛra xa fe ra,

barima wo tan fan jengee suxuma.

Wo birin serexe bama kuyee ɓe.

Nama xaxilitare luma na gantanyi kui.

¹⁵ Xa Isirayila bara bira langoɛra foxo ra,

wo tan Yudayakae, wo naxa na mooli raba. Wo naxa siga Giligali, wo naxa te Beti Aweni.

Wo naxa wo kali Alatala xili ra menni.

¹⁶ Xa Isirayila luma alo ninge kalabante, Alatala mu noma e rabalode alo yexxe fanyie,

e naxee de madonma fili xungbee ma.

¹⁷ Eframikae bara kankan kuye ma.

Wo xa e lu na.

¹⁸ E xa beere na jɔn, e xa langoɛra fan tongo.

E xa mangee waxi yaagi nan tun xɔn ma.

¹⁹ Foye fama e ra fanafanande na nan ma.

E fama ne yaagide e xa serexee xa fe ra.»

5

Ala Isirayila makiitife

¹ «Serexedubee, wo yi rame.

Isirayilakae, wo a mato.

Mange xa denbaya, wo wo tuli mati.

Kiiti na won tagi,

barima wo bara findi gantanyi ra Misipa,

wo bara findi yele ra Taboro geya fari.

² Wo na mixi nan tun mafaxafe yi ki,

n xa n yaxaseri masa wo ɓe.»

³ «N Eframi kolon, Isirayila mu nɔxunxi n ma.

Eframi na langoɛra rabafe, Isirayila fan bara so seniyyentareja kui.

⁴ E xa fe kobie bara e makuya e Marigi Ala ra.

Langoɛra xaxili bara lu e ya ma.

E mu Alatala kolon.

⁵ Isirayila xa yete igboya nan a niyama

e xa bira, e nun Eframi.

Yudaya fan birama ne e xa yunubi saabui ra.

⁶ E xurusee xaninma serexe ra, e xa Alatala fen,

kɔnɔ e mu a toma barima a makuya e ra.

⁷ E bara Alatala yanfa, e jenge die bari.

Beenun kike keren, e xa ɓɔxi fama ne kanade, e fa halaki.»

⁸ «Wo sara fe Gibiya. Wo xa a fe Rama.

Wo gere sɔnxɔe ite Beti Aweni.

Bunyaminkae, yaxuie na wo xanbi ra.

⁹ Eframi paxankatama ne na lɔxɔe.

Isirayila ɓɔnsɔe, n xa nɔndi masen wo ɓe.»

¹⁰ «Yudaya kuntigie fama ne n ma xɔne kolonde,

barima e ifu ɓɔxi naaninyie ma.

¹¹ Eframikae fan fama ne paxankatade, barima e biraxi e yete waxɔnfe nan foxo ra.

¹² N findima suuri nan na Eframi ɓɔnsɔe ɓe,

N lu Yuda ɓɔnsɔe ɓe alo fi paaxi.

13 Efirami nun Yudaya a kolon e furaxi.
Efirami sigama Asiriya,
a xεεrae xεεma naa mange xungbe xon
ma,
konɔ a mu noma wo rayalande,
a mu noma wo xa fie baride.
14 N luma ne alo yete Efirami be,
alo yete yore Yudaya be.
N nee ibooma ne, n siga e ra,
mixi yo mu e bama n yi.
15 N xa gbilen n xonyi,
han e xa e xa yunubi kolon, e fa n fen.
E fama ne n fende e xa tooe kui.»

6

Alatala waxonfe

1 Wo fa be, won xa gbilen Alatala ma!
A bara won tooo, konɔ yakosi a won
nayanma ne.
A bara won bonbo, konɔ yakosi a won ma
fie maxirima ne.
2 Xi firin na dangi, a fama ne won naya-
lande,
a xi saxan nde a won nakeli, won fa lu a
seeti ma.
3 Won xa Alatala fen, won xa a kolon.
Ala fafe mu kanama.
Looxo yo loxo kuye ibama, neme birin tune
fama.
Ala fan mu tondima fade won yire.

4 «N munse rabama i tan na, Efirami?
N munse rabama i ra, Yudaya?
I xa hinne n mabiri, luxi ne alo xini naxan
goroma geesege,
konɔ beenun soqe xa xono, a non.
5 N wo gerema namijonmee xa masenyie
ra na nan ma,
n wo faxama ne n ma masenyie ra.
N ma kiitie fiixe alo naiyalanyi.
6 Hinne rafan n ma dangife serexe ra,
Ala kolonfe dangi serexe gan daaxie ra.
7 E bara n ma saate kana,
alo adamadie darixi a ra ki naxe.
E bara n yanfa.
8 Mixi jaaxi wuya Galadi, faxetie bara gbo
naa.
9 Serexedubee baganma mixi ma Sikemi
kira xon ma alo mupetie.
Na faxe tife, fe jaaxi na a ra.
10 N bara fe jaaxie to Isirayilakae tagi:
Efirami bara langoeja raba, Isirayila bara
noxo.
11 Yudaya, n na ge n ma jama ragbilende
konyiya kui,
n wo fan jaxankatama ne.»

7

Efirami xa yunubie

1 «N to wa Isirayila rayalanfe,
Efirami xa yunubi man naxa makenen.

Samari xa fe jaaxi naxa mini kene ma.
Na yanfantee muje tima, e yensen ye yire
birin.

2 E e maroxun n mu ratuxi e xa kobija ma,
konɔ n e xa wali birin toma ne.

3 Yi mixi kobie rafan mange ra,
kuntigie tinma e xa wali ra.

4 E xa langoeja gbo alo te xungbe,
taami ganyi naxan nadexema,
a fa wolen han a ge farin nafalade.

5 Kuntigie siisima ne mange xa xulunyi,
mange fan tinxi na fe mooli ra.

6 E boje bara te alo te xungbe,
e e maso mange ra, e xa a yanfa.

E na fe birin xirima ke nan na
alako geesege e xa wali jaaxi xa kamali.

7 E boje naxa te han e kiitisae birin nabira,
e e xa mangee birin faxa.

Na mixi mooli mu n ma kiiti mamema fefe
ma.

8 Efirami wama lufe ne alo si gbete,
konɔ a luxi ne alo taami naxan ganxi a
jaaxi ra.

9 Si gbete e senbe kanama, konɔ a mu a
kolon.

A forixi, konɔ a mu na rakorosi.

10 Isirayila a yete igboma, a mu gbilen a
Marigi Alatala ma,
a mu bira a xa seriye foxo ra.

11 Efirami luxi ne alo ganbe xaxilitare.

A Misirakae xilima, a saate tongoma
Asiriyakae be.

12 E na siga naa, n fama ne n ma yeke
wolide e ma,
e xa bira alo xoni.

N e jaxankatama ne, alo a masenxi e be e
xa malanyi kui ki naxe.

13 Jaxankate na e be, barima e bara e gi n
xun ma.

Gbaloe na e be, barima e bara n matandi.
N nu waxi ne e xun sarafe, konɔ e wulee
sama n xun ma.

14 E yaye raminima e xa sade ma,
konɔ e mu sunnuxi e boje ma.

E e malanma alako e xa donse nun weni
fen,

konɔ e e makuyama n tan na.

15 N tan nan e xuru, n tan nan senbe fi e
ma,

konɔ e finsiriwaliya rabama n na.

16 E mu e ya tima kooe ra,
e yanfe tima alo yanfe yili.

Na nan a ra, e kuntigie faxama san-
tidegema ra,
e yaagi Misira boxi ma e xa woyenyi xa fe
ra.»

8

Isirayila xa kuye batui

1 «Wo xa gere sara fe!

Yaxui goroma ne Alatala xa banxi ma alo sege,

barima nama bara n ma laayidi kana, e naxa muruta n ma seriye ma.

² E n xilima,

«Muxu Marigi Ala, muxu i kolon, muxu tan, Isirayila.»

³ Isirayila to bara fe fanyi bejin, yaxui birama ne a foxo ra.

⁴ E bara mangee ti n ma yaamari mu naxan na, e bara kuntigie ti e mu n maxorin.

E bara kuyee rafala e xa gbeti nun xema ra.

Nee halakima na nan ma.

⁵ Samarikae, wo wo xa ninge kuye wole.

N bara xono wo ma a jaaxi ra.

Wo wo yete manoxoma yi fe mooli ra han mun temui?

⁶ Yi kuye fatanxi wo tan Isirayila nan na.

Mixi nde nan a rafalaxi, Ala mu a ra!

Samari xa ninge kuye fama ne butuxunde.

⁷ Naxan perema fe jaaxi kui, gbaloe fama ne a lide.

Hali mengi tonsae keren, e mu a sotoma xe ma.

Sansi naxan bulama, a mu findima baloe ra.

Hali nde findi a ra, si gbetae nan a donma.

⁸ E bara Isirayila xun nakana, e e xanin pamane konyiya kui.

⁹ Isirayilakae bara siga Asiriya boxi ma, alo sofale naxan luma a keren.

¹⁰ Hali e mixi naxee saraxi sie tagi e kantafe ma,

n e birin malanma ne, alako e xa tooo mangee xa kote bun ma.

¹¹ Eframi bara serexebadee rawuya

alako e xa yunubie xa xafari,

kono na serexebadee bara a niya

e xa yunubie soto.

¹² N bara n ma seriye birin sebe, e xa na kolon,

kono e mu tide toxi a ma.

¹³ E serexee bama n be, e na sube don,

kono na mu rafan Alatala ma.

Yakosi, Alatala fama ne e jaxankatade e xa yunubie xa fe ra,

e xa gbilen Misira boxi ma.

¹⁴ Isirayila bara neemu Ala ma, naxan e daaxi.

E na mangee banxie tife.

Yudaya fan na taee tife, naxee senbe gbo,

kono n na birin ganma ne te ra.»

9

Isirayila xa jaxankate

¹ Isirayila, i naxa jalexin,

i naxa seewa alo si gbetee.

I to i Marigi Ala bejin, i bara findi langoe ra.

Langoe masundi bara rafan i ma, i naxan sotoma lonyi yire.

² Wo mu baloe sotoma lonyi yire, wo mu weni sotoma weni bogi bundu se kui.

³ E mu luma Alatala xa boxi ma, Eframi gbilenma ne Misira, e fama donse haramuxie donde Asiriya boxi ma.

⁴ E mu serexe ye daaxie bama Alatala be.

E xa serexe mu rafanma a ma, e luma alo non yire taami.

Naxee nee donma e findima seniyeantaree nan na.

Na findima donse nan na e be, kono a mu findima serexe ra Alatala be a xa horomobanxi kui.

⁵ Wo munse rabama sali loxae Alatala ya i?

⁶ Hali e sa e ratanga gbaloe ma,

Misirakae fama ne e faxade, e e ragata Nofi.

E xa harige birin loema ne, e xonyi findima ne wula ra.

⁷ Naxankate loxae na fafe, yunubi sare ragbilenma temui naxe.

Isirayila xa na kolon.

Isirayila xa yunubi gbo,

na na a ra e namijonmee xonma,

e daxui xili sa e xun ma.

⁸ Ala nun namijonmee Eframi kantama, kono mixie tan gantanyi tema namijonmee be.

E mu rafan mixie ma Ala xa horomobanxi kui.

⁹ Eframikae bara so yanfanteya kui, alo naxan nabaxi Gibiya.

Ala mu neemuxi e xa yunubi ma, a fama e jaxankatade na nan ma.

¹⁰ «N to Isirayila to,

a nu fan alo bogi se naxan toma wula i.

Wo benbae nu luxi ne alo xore bogi singee, kono e naxa bira kuye xonxi foxo ra

naxan nu na Peyori.

¹¹ Eframi xa binye sigama ne alo xoni naxan tuganma.

Di bari mu na, tege mu na.

¹² Xa a sa a li e naxa die xuru, n e birin bama ne e yi.

E fe jaaxi sotoma ne n na e rabolo temui naxe.

¹³ N bara Eframi to a sabatixi yire fanyi, alo Tire na ki naxe,

kono Eframi xa die soma ne faxetie yi ra.»

¹⁴ Alatala, a lanma i xa munse raba e be?

I xa gine furuxie furi kana, i xa e xipe xara.

¹⁵ E jaaxui birin masenxi ne Giligali.
Menni n bara e xon folo e xa fe jaaxie xa fe ra.

E mu rafanma n ma sonon.
E xa kuntigie findixi matandilae nan na.

¹⁶ «N bara Eframi bonbo.
A luxi ne alo sansi naxan sanke bara xara, a mu bogima sonon.
Xa Eframikae fa die bari, n e halakima ne.»

¹⁷ N Marigi Ala fama ne e rabepinde, barima e mu e tuli matixi a ra.
E findima ne biyaasilae ra sie tagi.

10

Isirayila xa makiiti

¹ Isirayila luxi ne alo sansi bili fanyi naxan bogima a fanyi ra.

Kono a xa bogi to wuya, a naxa serexebade fan rawuya.

A xa boxi to tofan, a naxa tonxuma gemeti kuye be.

² E boje mu na Alatala gbansan xa ra, na na a ra e bara yunubi soto.
Alatala e xa serexebadee rabirama ne, a e xa tonxuma gemee kana.

³ Yakosi e a falama,
«Mange mu na muxu xun ma, barima muxu mu gaaxuma Alatala ya ra sonon.

Mange noma munse rabade muxu be?»

⁴ E woyenma, e e kalima, e saate tongoma, kono na birin fufafu.

Kiiti fanyi mu luma e yi,
alo pooge jaaxi naxan bulama xe ma.

⁵ Samarikae fama ne kontofilide e xa ninge kuyee xa fe ra
naxee na Beti Aweni.

Nama wa tima, serexedubee fan sunnunma,
barima e jalexinxi naxan na, na fama ne bade e yi ra.

⁶ Na kuyee xaninma ne Asiriya boxi ma, a fa lu Mange xungbe ma.
Eframi yaagima ne,
birin fama ne yode Isirayila xa kawali ma.

⁷ Samari nun a mange xaninma ne,
alo wuri xuntunyi ye naxan xaninma.

⁸ Kuye batudee naxee na Beti Aweni, e kanama ne.

Na serexebadee, Isirayilakae yunubi raba dennaxe,

e findima tunbe yiree nan na.

E fama ne a falade geyae be,
«Muxu makoto, muxu ragata!»

⁹ «Isirayila, kabi wo naxa na yunubi jaaxi raba Gibiya,

wo na yunubi sotofe tun.
Naxankate fama e lide Gibiya na nan ma.

¹⁰ A bara n kenen n xa e halaki.

Sie fama ne e gereede, e e suxu e xa yunubi gbegebe xa fe ra.

¹¹ Eframi luxi ne alo ninge xuruxi, wali rafan naxan ma.

N fama ne luuti xiride a xunyi ma, a xa wali raba n be.

Yudaya fan xa wali, Yaxuba bonsoe xa kote xanin.

¹² Wo xa wali tinxinxi raba,

alako wo xa fe fanyi soto.

Wo xa wakili neene tongo,
wo xa Alatala fen han a fa temui wo yire, a tinxinyi lu wo boje kui.

¹³ Kono wo tan mu tin na wali tinxinxi ra.
Wo bara fe jaaxi raba.

Yanfante ya nun yete igbona bara gbo wo yi ra.

Wo bara la wo xa soorie senbe ra,

¹⁴ kono e ya fama isode,

e xa yire kantaxie fama ne kanade,
alo na gere loxoe Salaman xutu soto Beti Arabeli xun ma temui naxe.

Na loxoe ginnee nun e xa di birin faxa ne.

¹⁵ Na mooli fama ne Beteli lide

a xa yunubie xa fe ra.

Subaxe na a li, Isirayila mange faxama ne.»

11

Ala xa kinikini

¹ «N Isirayila xanu ne a dimedi temui.

N naxa n ma di xili a xa keli Misira boxi ma.

² Kono n to nu e xilima, e naxa e makuya n na,

e serexe ba Bali kuyee be, e surayi gan gemee masolixie be.

³ N tan nan nu Eframi malife a xa jere kui,

kono e mu a kolonxi a n tan nan nu meenife e ma.

⁴ N nu na e mabendunfe marafanyi nun xanunteya ra.

N tan nan e ramini konyiya kui,
alako e xa balo a fanyi ra.

⁵ Yakosi, hali e mu fa sa gbilen Misira boxi ma,

Asiriya nan noe sotoma e xun na,
barima e bara tondi gbilende n ma.

⁶ Na nan a ra santidegema fama e xa taee lide,

a fa e xonyi birin kana.

E waxonfe mu sooneyama sonon.

⁷ N ma jama bara gbilen n foxo ra.

Hali e birin n xili, n mu e xun nakelima.»

⁸ «Kono Eframi, n xa i rabepin di?

N xa Isirayila rabolo di?

N mu noma fe rabade i ra

alo n naxan nabaxi Adamaha.

N xa i lu alo Seboyimi?
 Tɔɔɛ bara n boɛe suxu.
 N bara kinikini wo ma.
⁹ N bara n ma naɛ masara,
 n boɛe bara xinbeli.
 N bara diɛe Efirami ma, barima Ala nan n
 na.
 Adama mu na n tan na.
 Seniyentɔɛ nan n na wo tagi.
 N bara n ma xɔne lu na.
¹⁰ E fama ne birade Alatala fɔxɔ ra.
 Ala na a xui ramini senbe ra alo yete
 magaaxuxi,
 e fama ne lude a xanbi ra kelife sogegorode
 mabiri.
¹¹ E kelima ne Misira boxi ma alo xɔnie,
 e kelima ne Asiriya boxi ma alo ganbee.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

12

Isirayila xa yanfanteya

¹ «Efirami wama n madaxufe.
 Isirayila wama n yanfafe.
 Yudaya tan birama ne Ala fɔxɔ ra,
 a mu lanlanteya kana Ala seniyenxi
 mabiri.
² Efirami fe fufafu fenma,
 a birama mixie fɔxɔ ra naxee na fuge ra.
 A xa wulee nun fe jaaxie gbo.
 A saate tongoma Asiriya be,
 a oliwi ture fama ne Misira mange ma.
³ Ala Yudayakae makiitima ne,
 a Yaxuba bonsoe jaxankatama ne,
 a fa a xa kewali sare ragbilen a ma.»
⁴ E na e nga furi kui,
 Yaxuba naxa a taara tingilinyi suxu.
 A to fori, e nun Ala naxa gere so.
⁵ E nun maleke naxa gere so, a xutu soto a
 ma.
 A naxa wa, a a mayandi a xa hinne a ra.
 Yaxuba a to ne Beteli.
 E nun Ala woyen menni ne.
⁶ Alatala nan Mange ra.
 Xili xungbe kanyi nan Alatala ra.
⁷ I tan xa fa i Marigi Ala ma,
 i naxa dugutegeɛna kana,
 i xa seriye tinxixi suxu.
 I xaxili ti i Marigi Ala ra temui birin.
⁸ Yule sikeeli wule rawalima, a mixi tɔɔɔ.
⁹ Efirami bara a fala,
 «N bara banna han!
 N bara naafuli soto n yete senbe ra.
 N mu yunubi yo rabaxi.»
¹⁰ «N tan nan i Marigi Alatala ra,
 naxan i ramini Misira boxi ma.
 N man i radɔxoma ne kiri banxie kui,
 alo won ma sali temui dangixie.
¹¹ N nu woyenma namipɔnmee be,

n laamatunye wuyaxi so e yi ra.
 N nu taalie masenna wo be namipɔnmee
 saabui ra.
¹² Galadikae luma ne fe jaaxi raba ra.
 Na fe na a niyama n fama e xun nakanade.
 E ninge bama serexe ra Giligali,
 konɔ n fama ne e xa serexebadee kanade,
 e xa lu alo geme malanxie xee ma.»
¹³ Yaxuba naxa a gi Arami boxi ma.
 Isirayila naxa findi xurusee demadonyi ra,
 alako a xa gine nde soto.
¹⁴ Alatala naxa Isirayila ramini Misira boxi
 ma
 namipɔnmee nde saabui ra.
 Alatala naxa meeni Isirayila ma a xa
 xerae saabui ra.
¹⁵ Efirami bara Alatala raxɔnɔ a jaaxi ra.
 E Marigi fama ne e jaxankatade e xa faxe
 tixie xa fe ra,
 a fa e rayaagi.

13

Ala xa xɔne

¹ Nama nu gaaxuma ne Efirami xa woyenyi
 ya ra,
 barima mixi binye nan nu a ra,
 konɔ a naxa yunubi soto Bali kuye batufe
 ra, a fa faxa.
² Yakosi e man yunubie nan nabama,
 e kuye rafalama gbeti ra.
 E kuye yailanma,
 konɔ xabui wali gbansan nan a ra.
 E adamadie bama serexe ra,
 e ninge kuye sunbuma.
³ Na na a niyama e fama ponde alo kunda
 naxan goroma geesege,
 alo xini naxan yolonma geesege,
 alo maale lagi foye naxan xaninma foye ra,
 alo tuuri naxan minima kuri kui.
⁴ «N tan nan i Marigi Alatala ra,
 naxan i ramini Misira boxi ma.
 I naxa ala gbete kolon fo n tan.
 Marakisima mu na i be ba n tan na.
⁵ N jengi saxi i xon gbengberen yire.
⁶ E to baloe soto, e naxa luga.
 E to luga, e naxa findi yete igboe ra.
 Na nan a ra e neemuxi n ma.
⁷ N luma ne e be alo yete,
 naxan a noxunma kira xon han a sube
 soto.
⁸ N e suxuma ne alo sube xaape, naxan ma
 die baxi a yi.
 N e ibɔoma ne alo yete, naxan wulai sube
 faxama.
 Wula subee man e ibɔoma ne.
⁹ Isirayila, i bara i yete kana,
 barima i bara i malima yanfa, naxan findi
 n tan na.
¹⁰ I xa mange na minden,

naxan nu lanma a xa wo rakisi?
I xa kiitise na minden,
i nu wama naxee xon alako i xa mange nun
mangedie soto?

¹¹ N to xono wo ma, n bara mange so wo
yi ra.

Yakosi n a bama ne wo yi ra n ma xone kui.

¹² Eframi xa fe jaaxi birin sebexi,
Ala mu neemuma a xa yunubie ma.

¹³ Tore fama ne a lide, alo gine naxan di
barima.

Kono di xaxilitare na a ra.

A bari temui na a li, a mu tinma minide a
nga tege.»

¹⁴ «N xa e xun sara aligiyama senbe yi?

N xa e rakisi saya ma?

Saya, i xa xone na minden?

Aligiyama, i xa senbe na minden?

N mu kinikinima wo ma feo!

¹⁵ Hali a senbe gbo a ngaxakerenyie tagi,

Alatala foye xare rafama ne

keli gbengberenyi sogetede mabiri,

a fa xuree nun kolonyie xoride.

Harige birin bama ne a yi ra.»

14

Isirayilakae xa tuubi Alatala ma

¹ Samarikae bara yunubi soto e Marigi
Alatala matandife ra.

Na nan a ra e faxama santidegema ra,

e xa diyore wolima ne boxi ma,

e xa gine furuxie furi raboma ne.

² Isirayila, gbilen i Marigi Alatala ma,
barima i xa wali kobi bara i rabira.

³ Wo tuubi Alatala ma, wo fa yi woyen
fanyi fala a be,

«I xa dije muxu xa yunubie ma,

i xa hinne muxu ra.

Muxu xa tantui ba serexe ra, tuurae xa lu
na.

⁴ Asiriya mu noma muxu rakiside,

muxu mu tema soe fari gere xili ma.

Muxu mu kuyee xilima «Muxu Marigi Ala»
naxee yailanxi mixi belexe ra.

I tan nan gbansan kinikinima kiridie ma.»

⁵ «N e xa yanfanteya yailanma ne.

N e xanuma ne fonisireya ra,

barima n ma xone bara gbilen e foxo ra.

⁶ N luma ne Isirayila be alo xini,

e tofanma ne alo sansi fugaxi.

E sabatima ne alo wuri bili fanyi naxan na
Liban.

⁷ A salonyi kuyama ne.

A tofanma ne alo oliwi wuri,

a xiri fanyi raminiima ne alo wondi naxan
na Liban.

⁸ Nama man sabatima ne Isirayila boxi ma
Ala xa niini bun ma.

E xa mengi fanma ne.

E xa fe joxunma ne alo weni bogi,
e fa xili fanyi soto alo Liban xa weni.

⁹ Eframi bomsae, munse na n nun kuyee
tagi?

N tan nan wo xa dube suxuma,

n nan n jengi sama ne wo xon.

N luma ne wo be alo wuri xinde fanyi.

Wo baloe sotoma n tan nan saabu ra.»

¹⁰ Lonna yi woyenyi kolonma ne.

Xaxilima yi masenyi fahaamuma ne.

Alatala xa kirae tinxin,

tinxintose jerema nee nan xon,

kono matandilae dinkonma nee nan na.

Ala xa masenyi Annabi Yoweli be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi kitaabui kui Ala masenyi nde tima Isirayila pama be Annabi Yoweli saabui ra. A naxe Isirayilakae xa yunubie bara a niya Ala xa paxankate paxaxi doxo e ma. Yi paxankate misaalixi soori gali magaaxui nan na, kono a findixi kaame xungbe nan na Alatala naxan nadinxi Isirayila boxi ra. Katoe to xe birin kana, Isirayila naxa lu kaame kui, Ala fa a masen e be na fatanxi e xa yunubie nan ma.

Kono Alatala to mu tin a xa pama xun nakanade tun e xa yunubie xa fe ra, a man naxa laayidi tongo e be a fama e malide. A na raba a Xaxili Seniyenxi nan saabui ra a naxan nagoroma mixi mooli birin ma naxan wama birafe a foxo ra. Kisi nan na ki Ala nu wama naxan fife a xa pama ma.

Na masenyi dangi xanbi, Ala woyenyi mooli gbete nan masenma dunjina sie be naxee nu bara Isirayila tooo a paxaxi ra. A naxe a fama e makiitide e xa yunubie xa fe ra, e fa paxankate xorochoe sotode.

Yi masenyi saxanyi findima nondi hagige nan na ibunadama birin be. Alatala bara a xa seriye ragoro dunjina ma a xa namiponmee saabui ra. Xa mixi tondi birade Ala waxonfe foxo ra, na findima fe xorochoe nan na e be. Kono xa e gbilenma Ala ma, a mu tondima e kide, a e xa yunubi xafari. Na kisi findixi kaabanakoe belebele nan na Ala naxan nabama mixie be naxee boje wama makorefe Ala ra. Ala xa won mali na kisi sotofo! Amina.

Ala xa masenyi Annabi Yoweli be

Isirayila xa boxi xa kanari

¹ Masenyi nan yi ki Alatala naxan masen Petuweli xa di Yoweli be:

² Forie, wo yi fe rame, boxikae, wo wo tuli mati.

Yi fe mooli bara raba nu wo xa waxati, xa na mu wo benbae xa waxati?

³ Wo yi ya maxaran wo xa die be, wo xa die fan xa a ya maxaran e gbe die be, e gbe die fan xa a ya maxaran e gbe die be e fama naxee baride.

⁴ Kulie naxan lu, katoe xunxurie bara na don.

Katoe xunxurie naxan lu, katoe xungbee bara na don.

Katoe xungbee naxan lu, katoe mooli gbete fan bara na don.

⁵ Wo tan siisilae, wo xunu, wo xa wa. Beere minyie, wo xa wo xui ite, barima wo mu fama weni neene sotode sonon.

⁶ Namane senbema nde naxan xa mixi konti mu kolon, na bara din n ma boxi ra. A pinyie luxi ne alo yete pinyi, a banganyie luxi ne alo yete gine banganyie.

⁷ A bara n ma weni xee kana, a n ma xore bilie ibolon. A bara e kobole ba han e saloniyi bara fiixe fon.

⁸ Wo xa wa alo sungbutunyi naxan xa xeme bara faxa.

⁹ Alatala xa serexedubee sunnunxi, barima hadiya donse mu na Alatala xa banxi kui sonon.

¹⁰ Xee bara kana, boxi fan na sunnunyi kui, barima donse xun bara rakana, weni nunture mu na.

¹¹ Xe sae wama ne, weni sansi sie sunnunma ne, barima naxan birin bogixi xee ma, na birin bara kasara.

¹² Weni bilie bara xara, xore bilie bara loxosin.

Weni bilie, tugi bilie, mangoe bilie, nee birin bara xara.

Mixie xa jalexinyi bara jon.

¹³ Na kui a lanma wo tan serexedubee, wo xa sunnunyi dugi ragoro wo ma. Wo tan naxee serexe ganma serexebade fari, wo xa wa.

Wo xa koe radangi nimise kui, wo tan naxee walima n Marigi Ala be, barima hadiya donse bara jon Ala xa banxi kui.

¹⁴ Wo xa sunyi suxu, wo xa sali raba. Wo xa forie nun pama malan wo Marigi Alatala xa banxi kui, wo fa a maxandi wo boje birin na.

¹⁵ Alatala xa loxo xorochoe bara makore. A fama ne kanari belebele tide Ala Senbema xili ra.

¹⁶ Wo mu a toxi won ma donse bara jon, seewe nun jalexinyi mu na Ala xa banxi yire sonon?

¹⁷ Sansi xorie bara xara bende bun ma. Sansi xorie ragatadee bara bira, donse bara jon.

¹⁸ Xurusee wama donse fe ra. Yexee tooooma barima pooge mu na.

¹⁹ Alatala, n i tan nan maxandima, barima te bara filie nun burunyi gan.

²⁰ Hali burunyi subee ya tixi i ra, barima xuree bara xori, te bara filie gan.

2

Marigi xa loxoe bara makore

1 Wo sarae fe n ma geya seniyeñxi Siyoni fari!

Boxikae birin xa seren gaaxui ra, barima Alatala xa loxoe na fafe, a bara makore.

2 Dimi nun kuye ifoore loxoe nan a ra. A luxi ne alo kunda nun nuxui ifoore naxan dinma geya ra,

alo subaxe naiyalanyi yensenma ki naxe. Nama senbema belebele fama ne, naxan maniye mu toxi temui dangixi, a man mu toma temui naxan sa fama.

3 Te saxi e ya ra, te saxi e xanbi ra. Boxi naxan na e ya ra, a tofan alo sansi yire Ala naxan daaxi Adama be,

kono e na dangi, na boxi fa findi gbengberenyi magaaxuxi yire ra.

E a birin kana!

4 E luxi alo soe galie, soorie doxoxi naxee fari.

5 E tuganma ne alo soori ragisee naxee goroma geyae tagi.

E xui maniya te wundui xui ra naxan sexe ganma.

E maniya soori gali senbema ra naxan tixi gere ki ma.

6 Mixie na e to, gaaxui luma ne e suxu ra, e yatagie birin ifooro.

7 E e gima ne alo palamae, e tema taa tete ma alo korogbae.

Kankan siga a xa kira ra, e mu e bama kira ma feo.

8 E mu dinma e boore ra, kankan biraxi a xa kira nan foxo ra.

Hali e gerefae ti e ya ra, e soma ne nee ra e xa safe mu kana.

9 E dinma ne taa ra, e e gima ne tete fari. E tema ne banxie fari, e so wunderie ra alo mupetie.

10 Boxi serenma ne e ya ra, koore a imaxa. Soge nun kike ifoorama ne, tunbuie mu yanbama sonon.

11 Alatala a xui raminima ne a xa geresoe ya ra.

E wuya, e a xa yaamari suxu senbe ra.

Alatala xa loxoe xungbe magaaxu.

Nde noma na loxoe raxande?

12 Alatala xa masenyi nan ya, «Wo xa wo yete ragbilen n ma yakosi.

Wo xa na raba wo janige fiixe ra,

sunyi ra, wa ra, nun mayandi ra!

13 Wo naxa wo xa dugie iboo sunnunyi kui, wo xa wo boje nan masara.

Wo xa wo yete ragbilen wo Marigi Alatala ma,

barima a hinnema ne wo ra, a kinikini wo ma,

a mu xonoma mafuren, a xa mixi xanui gbo,

a gbilenma a xa gbaloe foxo ra.

14 Nde a kolon xa a mu a xa nate masarama,

xa a mu dijema, a fe fanyi raba wo be? Na temui wo fama ne donse nun minse

hadiya ra wo Marigi Alatala be.

15 Wo xa sarae fe Siyoni!

Wo xa sunyi suxu, wo sali xungbe raba.

16 Wo xa nama malan seniyeñxi kui.

Wo xa forie, dimee, nun diyoree xili.

Xeme naxan bara gine doxo, a tan nun a xa gine xa lu na malanyi kui.

17 Serexedubee, wo tan naxee walima Alatala be,

wo xa wo mawa Ala be serexebade nun horomobanxi tagi,

a falafe ra, <Alatala, i xa i xa nama ratanga. I naxa i ke tongomae rayaagi,

e xa findi mayele se ra pamanee be,

mixi fa a fala, E Marigi Ala na minden?»

18 Alatala wama a xa nama xa lu a yi ra.

A kinikinima e ma.

19 Alatala bara a xa nama yaabi,

a bara a masen a xa nama be:

«N donse, weni, nun ture fima ne wo ma han wo wasa.

N mu luma sie xa wo rayaagi sonon.

20 N wo yaxuie makuyama ne wo ra, naxee kelima koola ma,

n e radin gbengberen yire dennaxe kanaxi.

E xa geresoe naxee tima yare,

n nee madulama sogetede baa nan xooa,

naxee tima xanbi,

n nee tan madulama sogegorode baa nan xooa.

E boro xiri mini, a din yire birin na.»

Alatala bara kaabanakoe raba!

21 Isirayila boxi, hali i mu gaaxu!

I xa jalexin, i xa lu seewe kui,

barima Alatala fe xungbee rabama.

22 Burunyi subee, hali wo mu gaaxu,

barima jooge man gbilenma ne filii ma,

sansi bilie man bogima ne,

xore bilie nun weni bilie fan daxamui raminima ne.

23 Wo tan Siyoni nama, wo xa seewa,

wo xa jalexin wo Marigi Alatala xili ra,

barima a tune fanyi rafama ne wo be,

a tune gbege ragoroma ne wo be a waxati ma,

alo a nu a rabama ki naxe a singe.

24 Lonyie rafama ne sansi xori ra,

fifae rafama ne weni neene nun ture ra.

25 N wo xa daxamui joxoe fima ne, n ma geresoe senbema naxan kana,

n ma geresoe naxee lanxi kulie, katoe, nun katoe maniyee ma, n naxee rasanba wo xili ma.

²⁶ Wo fama ne wo degede han wo luga. Wo n matoxoma ne, n tan wo Marigi Ala, naxan bara kaabanakoe raba wo be. N ma pama mu rayarabima sonon.

²⁷ Na kui wo a kolonma ne a n na Isirayila foxo ra,

a n tan nan na wo Marigi Alatala ra, a Ala gbete mu na.

N ma pama mu rayarabima sonon.

3

Alatala Xaxili ragorofe dunija ma

¹ Na dangi xanbi, n na n Xaxili ragoroma ne mixi birin ma.

Wo xa di xeme nun di ginnee namijonmerna rabama ne,

wo xa forie xiye sama ne, laamatunye goroma ne wo xa fonikee ma.

² N na n Xaxili ragoroma ne konyi xeme nun konyi ginnee ma.

³ N tonxumae raminima ne koore nun boxi ma,

naxee findima wuli, te, nun tuuri ra.

⁴ Soge dimima ne, kike masarama ne a findi wuli ra,

beenun Marigi xa loxoe xungbe magaaxuxi xa a li.

⁵ Na kui, naxan yo na Alatala xili, na kanyi kisima ne.

Mixi kisixie luma ne Siyoni nun Darisalamu,

alo Alatala a masenxi ki naxe.

Alatala kisi ragirixi naxee ma, nee luma ne kisi mixie donxoe ya ma.

4

Ala sie makiitima ne

¹ Na temui, n na Yuda nun Darisalamu ragbilen e xonyi,

² n si birin malanma ne Yehosafati gulunba kui.

Menni n e makiitima ne n ma pama Isirayila xa fe ra,

naxee findixi n ke tongomae ra.

Dunija si naxee rayensen ye pamanee ma, e n ma boxi itaxun e boore ma,

³ e n ma pama raba e sago ra.

E xeme dimce mati langoena sare ra, e gine dimce mati beere sare ra alako e xa siisi.

⁴ «Wo tan Tirekae, Sidonkae, nun Filisitaekae, wo wama munse xon ma n be? Wo wama wo gbe nan joxofe n ma? Xa na na a ra, n wo sare fima ne wo xa wali ra mafuren mafuren.

⁵ Wo bara n ma xema nun n ma gbeti tongo n ma horomobanxi kui, wo fa a raso wo xa kuye banxie kui.

⁶ Wo bara Yudakae nun Darisalamukae mati Girekikae ma, alako e xa makuya e xonyi ra.»

⁷ «N e ramaxama ne alako e xa keli yire wo e matixi dennaxe, n fa wo sare fi wo xa wali jaaaxi ra.»

⁸ N wo xa di xeme nun di ginnee matima ne Yudakae ma, alako e fan xa e mati Sebakae ma naxee makuya wo ra.» Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ «Wo yi fala dunija sie be:

<Wo xa fe yailan gere xili ma,

wo xa wo xa soorie malan.

Geresoe birin xa e maso, e xa gere rakeli!

¹⁰ Wo xa wo xa kerie yailan santidegemae ra,

wo xa wo xa worotee fan yailan tanbee ra. Senbetare xa a fala, «N senbe gbo!»

¹¹ Wo xa fa be,

wo tan si naxee na muxu rabilinyi.»

Alatala, i xa soorie ragoro menni fa!

¹² Sie xa keli, e xa malan Yehosafati gulunba kui,

barima n e birin makiitima ne.

¹³ Wo xa worotee tongo, barima xe bara mo!

Wo xa weni bogi bundu, barima e bara gbo ye,

mixie xa paaxuna xa fe ra.

¹⁴ Namae, wo xa goro kiitisa gulunba kui, barima Alatala xa loxoe bara makore naa.

¹⁵ Soge nun kike dimima ne, tunbuie mu yanbama sonon.

¹⁶ Alatala fama ne a xaape xui raminide kelife Siyoni,

a xui magaaxuxi minima ne kelife Darisalamu.

Koore nun boxi serenna ne,

konoo Alatala findixi kantari nan na a xa pama be,

a findi yire makantaxi ra Isirayila be.

¹⁷ Na kui, wo a kolonma a n tan nan wo Marigi Alatala ra,

naxan yigiyaxi n ma geya seniyenxi Siyoni fari.

Darisalamu findima yire seniyenxi nan na, si gbete mu menni gerema sonon.

¹⁸ Na loxoe, weni neene nun xijne gboma ne geyae ma.

Ye toma ne Yudaya birin ma,

ye dulonyi bulama ne Alatala xa banxi kui, a goro Kasiya gulunba kui.

¹⁹ Konoo Misira boxi luma ne kana ra,

Edon findi gbengberenyi ra gbaloe xa fe ra, e naxan doxo Yudakae ma e faxafe ra fufafu.

20 Kono jama sabatima ne Yudaya nun
Darisalamu waxati birin.

21 Ne xa yunubi xafarima ne e nu bara
naxan naba.

N tan Alatala, n yigiyama Siyoni ne.

Ala xa masenyi Annabi Amosi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Amosi namipɔnme nan nu a ra naxan kawandi ti Yudaya Mange Yusiya xa waxati. Na temui Isirayila boxi, Ala naxan fixi a xa pama ma kabi Annabi Munsa xa temui, a nu bara taxun doxo firin. A yirefanyi seeti xili Yudaya, a koola seeti xili Isirayila. Mange Yerobowami nu na Isirayila boxi ma. A mu tin birade Ala xa seriye foxo ra, a xa pama fan mu lu kira fanyi xon ma.

Annabi Amosi naxa kawandi ti Isirayilakae be, alako e xa gbilen e xa yunubie foxo ra. A naxa tonyi doxo kuyee batufe ra. E mu Alatala batufe rabepin, konɔ e nu bara kuye batuɔ fan sa na fari. Na nan a ra Ala naxa a masen e be Annabi Amosi saabui ra, a e xa sali birin bara findi sali fufafu ra. Ala mu wama a firin nde xon ma.

Na waxati Isirayilaka wuyaxie nu bara naafuli gbegebe soto. E naxa a mapoxun a na birin findixi Ala xa barake nan na e tan mabiri. Annabi Amosi naxa a masen e be a na naafuli mu nu kelixi Ala xa ma, a kelixi e xa fe kobie nan ma e naxee rabaxi setaree ra.

Annabi Amosi to ge e kalamude na fe ma, a naxa a fala e be a Alatala fama ne e paxankatade a paxaxi ra e xa yunubie xa fe ra. Isirayilakae nu a mapoxunxi ne a fe xoxoxoe yo mu noma e lide, konɔ Amosi naxa e mayandi e xa gbilen Ala xa seriye ma, xa na mu a ra e birin fama ne halakide.

Alatala naxa Isirayilakae paxankata alo Annabi Amosi a fala e be ki naxe. E yaxuie naxa e gere a paxaxi ra. Isirayilaka naxee mu faxa santidegema ra, e naxa lu konyiya kui pamanɛ ma. Alatala xa masenyi birin naxa kamali.

Yi kitaabui xa masenyi tide gbo to mixie be. A lanma won xa won tuli mati yi kawandi ra alako won xa danxaniya Ala ma alo a wama a xon ma ki naxe. Xa na mu a ra won fan fama ne paxankate sotode alo Isirayilakae. Ala xa won natanga na ma. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Amosi be

Annabi Amosi xa masenyi

¹ Annabi Amosi, Tekowaka xuruse kanyi, naxa laamatunyi to Isirayila xa fe ra Yudaya mange Yusiya nun Isirayila mange

Yerobowami, Yowasi xa di xa waxati, je firin beenun boxi xa seren.

Annabi Amosi xa masenyi nan ya:

² «Alatala a xaape xui raminima Siyoni ma alo yete,

a a xui itexi raminima keli Darisalamu. Sexe mu na filie ma xurusee naxan donma,

Karemele geya fan bara xara.»

Damasi xa yunubi sare

³ Alatala naxa a masen,

«Damasi xa yunubi rabaxi saxanyi, xa na mu a ra naani xa fe ra, n mu gbilenma n ma nate foxo ra.

E bara Galadi kana a paxaxi ra, alo boxi buxama ki naxe.

⁴ N te dinma Xasayeli xa banxi ra na nan ma.

Na te nan fama Ben Hadada xa yire makantaxie gande.

⁵ N Damasi xa naade balan se girama ne.

N Awenikae halakima ne gulunba kui, a nun mange naxan na Beti Eden.

Siriya pama xaninma ne Kiriya konyiya kui.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

Gasa xa yunubi sare

⁶ Alatala naxa a masen,

«Gasa xa yunubi rabaxi saxanyi, xa na mu a ra naani xa fe ra, n mu gbilenma n ma nate foxo ra.

E bara taa ndee xa pama birin xanin Edon konyiya kui.

⁷ N te dinma Gasa tete ra na nan ma.

Na fama ne a yire makantaxie gande.

⁸ N Asidodikae halakima ne, a nun mange naxan na Asikalon.

N Ekiron paxankatama ne, Filisitakae birin faxama ne.»

Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

Tire xa yunubi sare

⁹ Alatala naxa a masen,

«Tire xa yunubi rabaxi saxanyi, xa na mu a ra naani xa fe ra, n mu gbilenma n ma nate foxo ra.

E bara taa ndee xa pama birin xanin Edon konyiya kui,

e saate kana e naxan tongo e nun e ngaxakerenyi Isirayilakae tagi.

¹⁰ N te dinma Tire tete ra na nan ma.

Na te fama ne a yire makantaxie gande.»

Edon xa yunubi sare

¹¹ Alatala naxa a masen,

«Edon xa yunubi rabaxi saxanyi, xa na mu a ra naani xa fe ra, n mu gbilenma n ma nate foxo ra.

E bara e ngaxakerenyie gere santidegema ra.

E mu kinikini e ma,

e xa xone xun nan tun masama.

12 N te dinma ne Teman na.
Na te nan fama Bosara yire makantaxie gande.»

Amoni xa yunubi sare

13 Alatala naxa a masen,
«Amonikae xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate foxo ra.
E bara Galadi gine furuxie furie raboo
santidegema ra,
alako e xa boxi xun xa masa.

14 N te radexema Raaba tete ra na nan ma.
Na te nan fama a yire makantaxie gande.

15 E xa mange nun a xa kuntigie fama ne
xaninde konyiya kui,
gere sonxoe rate gere so loxoe,
turunnaade foye mini xui loxoe.»
Ala xa masenyi nan na ki.

2

Mowaba xa yunubi sare

1 Alatala naxa a masen,
«Mowaba xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate foxo ra.
E bara Edon mange xorie gan
han e bara findi xube ra.

2 N te dinma Mowaba ra na nan ma.
Na te fama ne Keriyoti yire makantaxie gande.

Mowaba xa fe ponma gere sonxoe nan kui,
gere feri fe xui kui.

3 N e xa kiitisa xungbe halakima ne
nun a xa kuntigie ra.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

Yudaya xa yunubi sare

4 Alatala naxa a masen,
«Yudaya xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate foxo ra.
E bara n ma seriye matandi,
e mu n ma yaamarie suxu,
barima e bara e yete raloe lafe ra ala wule
daaxie ra,
e babae la naxee ra.

5 N te dinma Yudaya ra na nan ma.
Na te nan fama Darisalamu yire makan-
taxie gande.»

Isirayila xa yunubi sare

6 Alatala naxa a masen,
«Isirayila xa yunubi rabaxi saxanyi,
xa na mu a ra naani xa fe ra,
n mu gbilenma n ma nate foxo ra.
E tinxintoe matima kobiri ra,
e misikiine matima sankiri sare xa fe ra.

7 E tooromixie xa fe mayo,
e tondi setare xa kiiti sade.
Babe nun a xa di, ginedimeddi keren
masama.

Na kui e bara n xili seniye nxi rasoto.

8 E dugi italama e naxan nasuxuxi seeke
ra,
e e sa na ma serexebade fe ma.
E weni sotoma tinxintareya ra,
e na min e xa alae xa banxie kui.»

9 «E na finsiriwaliya birin nabama n ya i,
n tan naxan Amorikae halaki e be,
Amorikae naxee xungbo e senbe gbo alo
konde bili.

N naxa Amorikae foxi birin ba naa,
alako e naxa no senbe sotode sonon.

10 N man naxa wo ramini Misira boxi ra,
n fa wo rapere ne tongo naani bun na
gbengberenyi ma,
alako wo xa Amori boxi soto.

11 N naxa namiponmee rakeli wo ya ma,
a nun Nasari segetalae naxee bara fi n ma.
Isirayilakae, a mu na na ki xe?»
Alatala xa woyenyi nan na ki.

12 «Kono wo tan bara beere so Nasari mixie
yi ra.

Wo bara tonyi doxo namiponmee ra
a e naxa Ala xa masenyi masen.»

13 «N fama wo butuxunde na nan ma,
alo kote binye a maxanin se butuxunma ki
naxe.

14 Mixi xulunxi mu noma a gide.
Senbema senbe bama ne a yi ra.
Geresoe faxama ne gere kui.

15 Tanbe woli mu tima.
Naxan xulun a gide na sanyi mu a bama e
i.

Soe ragi mu kisima.

16 Na loxoe geresoe suusaxi a gima a mageli
nan na.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

3

Ala naxan panigexi Isirayila be

1 Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
Alatala naxan masenma Isirayilakae be,
a xabile naxan namini Misira boxi ra.

2 «N wo tan nan gbansan sugandi dunjipa
xabilee birin ya ma.

Na nan a ra, n a panigexi wo xa paxankate
soto wo xa yunubie xa fe ra.»

3 Mixi firin noma pere ralande
xa e mu lanxi na ma?

4 Yet e xa xui raminima wula i
xa a mu sube nde sotoxi?

5 Xoni goroma ye le kui
xa donse mu na ye le ra?

Gantanyi noma fulade
xa xoni mu suxuxi a ra?

6 Feri fema taa nde kui pama kui mu ifu?
Gbaloe taa nde lima, xa Alatala xa mu a
ragiri?

7 Marigi Alatala mu fefe rabama,

a mu a xa gundo masen a xa konyi namijonmæe be.

⁸ Yete na a xui ramini, nde mu gaaxuma? Marigi Alatala na wøyen, nde tondima na masende?

⁹ Wo xa yi fala Asidodi yire makantaxie kui, wo man xa yi fala Misira yire makantaxie kui,

«Wo xa wo malan Samari geyæ fari, wo xa a mato mennikæ kontofilixi ki naxæ, a nun e e boore tooroma ki naxæ.»

¹⁰ Alatala xa masenyi nan ya:

«E mu tinxinyi yo kolon, e xa fe ñaaxi nun mupe xun nan tun masafe.

E naxan sotoma, e na malanma e xa yire makantaxie nan kui.»

¹¹ Marigi Alatala naxan masen, na nan yi ki.

«Wo wo ya rabi, wo yaxui na fafe wo xa boxi kanade.

E fama ne wo xun nakanade, e fa wo xa yire makantaxie kana.»

¹² Alatala naxa a masen,

«Yete na yexæe iboo, xuruse demadonyi ñoma yexæe sanyi firin, xa na mu a ra a tuli xuntunyi rakiside yete ma.

Isirayilakæ fan kisima na ki ne. Samarika naxee e malabuma sade ma, naxee e magoroma Damasi magoro see kui, wo tan mu kisima.»

¹³ Mange Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo wo tuli mati n na, wo na masen Yaxuba bonsæe be.

¹⁴ N na Isirayila ñaxankata a xa yunubie xa fe ra temui naxæ, n man e ñaxankatama ne e xa serexebadee xa fe ra naxee na Beteli.

Na serexebadee suxusee birama ne boxi.

¹⁵ N man e xa banxi tofanyie rabirama ne, ñeme nun sogofure banxi birin, naxee ratofanxi sili pinyi ra. N na birin kanama ne.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

4

Ala naxan nabaxi alako Isirayila xa gbilen a ma

¹ Wo wo tuli mati yi masenyi ra, wo tan gine naxee luxi alo ninge, ninge tofanyie naxee na Basan boxi ma. Wo tan naxee sabatixi Samari geya fari, wo tan naxee misikiine tooroma, wo tan naxee tima setaree fari. Wo nu fa a falama wo xa morie be,

«Wo fa beere ra, won naxan minma.»

² Marigi Alatala bara a kali a xa seniyyeni ra,

«Kiiti loxæe na fafe.

E fama ne wo suxude wure konkoronxie ra, e wo nun wo xa die xanin.

³ Wo minima ne wo xa tete kanaxi kui, kankan tixi a boore xanbi ra.

E wo xaninma ne yire makantaxi.»

Alatala xa wøyenyi nan na ki.

⁴ «Wo siga Beteli, alako wo xa yunubi raba naa.

Wo siga Giligali, alako wo man xa yunubi soto.

Wo xa serexæ ba geesege birin, wo man xa farile ba ñe saxan yo ñe saxan.

⁵ Wo lebini taami ba tantui serexæ ra.

Wo wo xa ñanige serexæ masen birin be, barima na fe moolie rafan wo ma, wo tan Isirayilakæ.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

⁶ «N nu bara kaame raso wo xa taæe kui.

Taami yo mu lu wo xonyi.

Kono hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»

Alatala xa wøyenyi nan na ki.

⁷ «Kike saxan to nu luxi xæ xa xaba, n tondi ne tune ragorode wo ma.

N bara a niya taa ndee xa tune soto, taa ndee naxa a soto.

N bara a ragiri ndee xa tune soto, xæ ndee naxa tune soto.

⁸ Mixie bara keli taa ndee,

e siga ye fende taa gbete kui,

kono ye xoli mu ba e ma.

Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ «N bara fure ragoro wo xa sansie ma, n bara e xara foye ra.

Katoee bara wo xa laakæe kana,

a nun wo xa weni sansie, wo xa xore sansie, nun wo xa oliwi sansie.

Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁰ «N bara fure ñaaxie ragoro wo ma,

alo n a rabaxi Misira boxi ma ki naxæ.

N bara wo xa segetalæe faxa santidegema ra,

e boroo xiri naxa te wo ra.

Wo yaxuie bara e xa soee tongo.

Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹¹ «N bara wo ñaxankata,

alo n Sodoma nun Gomora ñaxankataxi ki naxæ.

Wo luxi ne alo wuri naxan naminixi te.

Hali n to na birin naba, wo mu tuubi n be.»
Alatala xa masenyi nan na ki.

¹² «N fama i tan Isirayila naxankatade na nan ma.
N na yi raba i ra, i fama ne i Marigi Ala kolonde.»

¹³ Naxan geyae nun foye daaxi,
naxan adama xa marɔxunyi birin kolon,
naxan subaxe findima koe ra,
naxan jereɓa yire itexi fari,
a xili Mange Alatala.

5

Ala wama naxan xon

¹ Wo wo tuli mati yi masenyi ra.
N bara yi beeti ba Isirayila bɔnsɔe non fe ma.

² «Isirayila seniyeɗe bara faxa, a mu kelima sonon,
a bara bira, mixi yo mu a rakelima.»

³ Marigi Alatala naxa a masen,
«Isirayila bɔnsɔe,
Taa naxan xeme wulu keren xema gere sode,
a xeme keme nan gbansan toma gbilen na.
Taa naxan xeme keme xema gere sode,
a xeme fu nan gbansan toma gbilen na.»

⁴ Alatala naxa a masen Isirayila bɔnsɔe be,
«Wo fa n fen alako wo xa kisi.

⁵ Wo naxa n fen Beteli, wo naxa siga Giligali,
xa na mu a ra Beriseeba,
barima Giligalika birin sigama ne konyiya kui,
Beteli fan halakima ne.»

⁶ Wo Alatala fen alako wo xa kisi.
Xa na mu a ra, Yusufu bɔnsɔe, Alatala wo sontoma ne te ra.

Betelika yo mu na naxan na te raxubenma.
⁷ Wo tan bara tinxinyi mafindi n naxɔnfe ra,
wo bara yo seriye ma.

⁸ Alatala nan tunbuie sa koore ma,
a dimi iyalan subaxe ma,
a soqe radula, koe xa so,
a ye tongo baa ma,
a na findi tune ra, a goro boxi ma.
Naxan na birin nabama, a xili ne Alatala.

⁹ Alatala mixi xungbee halakima ne,
a e xa yire makantaxie kana.

¹⁰ E mixi xonma naxan kiiti sama seriye ra,
nondi fale mu rafan e ma.

¹¹ Wo misikiine tooroma,
wo baloe bama e yi ra duuti ra.
Wo bara banxi tofanyie ti gemee ra,
konɔ wo mu fama sabatide nee kui.

Wo bara weni sansi fanyie si,
konɔ wo mu fama na weni minde.

¹² Na kolon wo xa haake nun wo xa yunubi gbo.

Wo tinxintoe tooroma,
wo seriye bejinma kobiri xa fe ra,
wo mu setaree makiitima nondi ra.

¹³ Na nan a toxi xaxilima dunduma,
barima yi waxati mu fan.

¹⁴ Wo fe fanyi fen, wo wo yi ba fe naaxi ra,
alako wo xa kisi, Mange Alatala xa lu wo seeti ma,

alo wo a falama ki naxe.

¹⁵ Wo xa fe naaxi xon.

Fe fanyi xa rafan wo ma.

Wo xa kiiti xa tinxin.

Xa wo na raba, temunde,
Mange Alatala kinikinima ne wo tan Yusufu bɔnsɔe donxoe ma.

¹⁶ Na nan a toxi won Marigi Alatala,
Duniɓa Daa Mange naxa a masen,

«E e wa xui itema ne taa kui,
e e wa xui itema ne kira xon ma.

E xe sa xilima ne e xa e wa xui ite non fe ma,

e beestibae xilima ne e xa faxe beeti ba.

¹⁷ N ne dangima xe ra temui naxe,
n wa xui nan tun mema.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

Naxankate diinelaɓe be

¹⁸ Naxankate na mixi be
naxan wama Alatala xa kiiti loxoe xa fa.

Wo wama munse xon ma na loxoe?

Na findima dimi nan na wo be,

Na mu findima naiyalanyi xa ra.

¹⁹ Na luma ne alo mixi naxan a gima yete ya ra,

a fa soje li.

A na so banxi kui, a a kilon banxi ra,
boximase fa a xin.

²⁰ Alatala xa kiiti loxoe mu findixi dimi xa ra?

Naiyalanyi yo mu na wo be na loxoe.

²¹ «N bara wo xa sali xon,

e mu rafan n ma fefe ma.

N mu wama e xon feo.

²² Wo xa serexe gan daaxi yo,

wo xa farile serexe yo,

wo xa xanunteya serexe yo,

e sese mu rafan n ma.

N mu tinma e rasuxude, hali keren.

²³ Wo beeti xui makuya n na.

N mu wama wo xa kora beeti xui ramefe.

²⁴ N wama naxan xon,

tinxintoe xa gbo wo ya ma alo ye naxan na baa ma.

Wo xa fe fanyi xa lu alo xure naxan mu xorima.

²⁵ Wo to nu na gbengberen yire je tongo naani bun ma,

wo seɾeɾeɛ ba ne? Ade.

²⁶ Wo kuye maxanin ne,
alo wo xa mange ala, naxan xili Sikoti,
xa na mu a ra wo xa tunbui ala, naxan xili
Kiyun,

wo naxee yailanxi wo yete ra? Ade.

²⁷ N fama ne wo xaninde konyiya kui
Damasi xanbi ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

6

Naxankate banna mixie be

¹ Naxankate na wo be,
wo tan naxee laxi wo yete ra Siyoni nun
Samari geyae fari,
Isirayila bonsoe a xaxili tima wo tan naxee
ra.

² Wo sa Kalene mato, a nun Xamata, na taa
xungbee.

Wo man xa goro Filisita boxi ma Gati
matode.

Nee fisa wo be?

E xa boxi gbo wo gbe be?

³ Wo a mapoxunxi ne a naxankate loxo
mu wo lima,

konɔ wo a niyama ne fe naaxi xa wo soto.

⁴ Wo wo malabuma sade tofanyi ma,
wo yexee nun ninge fanyi donma,

⁵ wo sigi sa kora ra.

Wo joxo a ma a wo fata na rabade alo
Annabi Dawuda.

⁶ Wo weni gbege minma, wo ture fanyi
maso wo fate ma.

Na kui, wo mu kontofilima Yusufu bonsoe
xa naxankate xa fe ra.

⁷ Na nan a toxi, wo singe sigama konyiya
kui.

Wo xa xulunyie danma ne.

⁸ Marigi Alatala bara a kali a yete ra.

Mange Alatala xa masenyi nan ya:
«N Yaxuba bonsoe xa yete igbora xonxi.
E xa yire makantaxie mu rafan n ma.
N fama ne e birin halakide.»

⁹ Xa xeme fu na banxi nde kui,
e birin fama ne faxade.

¹⁰ E barenxi na so na banxi kui e furee
tongode, a xa e gan,
a fama ne mixi maxorinde naxan noxunxi
banxi kui,

«Mixi gbete na be bafe i tan na?»

A a yaabima ne, «Ade.»

A man gbilenma ne a fala ra, «I sabari,
a mu lanma Alatala xili xa fala,

¹¹ barima Alatala nan yaamari fima
a banxi xungbe yo, banxi lanma yo,
e birin xa rabira, e xa kana.»

¹² Soee noma e gide geme yire?
Ningee noma menni buxade?

Awa, munfe ra wo tinxinyi mafindima
tinxintareya ra,

wo seriyɛ mafindi fe naaxi ra?

¹³ Wo seewama fe fufafu ra.

Wo naxe a wo xa fe bara sooneya wo yete
senbe ra.

¹⁴ Mange Alatala xa masenyi nan ya:

«Na nan a toxi, n fama kelide wo xili ma,
Isirayila bonsoe.

Wo tan naxee na Xamata han Araba xure,
si nde fama ne wo toorode.»

7

*Ala xa laamatunyi singe Annabi Amosi
be*

¹ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen
n be:

Xe to xaba, mange xa sansi neene fan nu
na minife,

Alatala naxa katoo ramini.

² E to ge sansi birin donde boxi ma, n naxa
a fala,

«Marigi Alatala, n bara i mayandi,

i xa e xa yunubi xafari,

xa na mu a ra Yaxuba bonsoe fa baloma
di?

A senbe mu gbo.»

³ Alatala naxa kinikini e ma, a fa a masen,

«Awa, yi mu rabama kore.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

*Ala xa laamatunyi firin nde Annabi
Amosi be*

⁴ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen
n be:

Marigi Alatala naxa a panige te xa dexɛ.

Te naxa boxi birin gan, boxi ye birin naxa
xara.

⁵ N naxa a fala,

«Marigi Alatala, n bara i mayandi, dan
menni,

xa na mu a ra Yaxuba bonsoe fa baloma
di?

A senbe mu gbo.»

⁶ Alatala naxa kinikini e ma, a fa a fala,

«Awa, yi mu rabama kore.»

Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

*Ala xa laamatunyi saxan nde Annabi
Amosi be*

⁷ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen
n be:

Marigi nu tixi bilixi tinxinxɛ fari,
biriki matinxin se nu suxuxi a yi ra.

⁸ Alatala naxa n maxorin,

«Amosi, i munse toxi?»

N naxa a yaabi,

«Biriki matinxin se.»

Marigi naxa a masen,

«N wama n ma pama xa matinxin.

N mu dijema sonon.

⁹ Kuye batudee kanama ne Isiyaga xa boxi
ma.

Isirayila xa salidee rabirama ne.
N kelima ne Yerobowami bonsoe xili ma
santidegema ra.»

Amosi nun Amasiya

¹⁰ Beteli serexedube Amasiya, naxa a
masen Isirayila mange Yerobowami be,
«Amosi na i yanfafe Isirayila bonsoe ya
ma. A naxan falama a mu fan boxi be.

¹¹ Amosi naxe, «Yerobowami fama ne
faxade santidegema ra. Isirayila sigama ne
konyiya kui namane ma.»

¹² Amasiya naxa a fala Amosi be, «I
tan naxan laamatunyi toma, keli be i
siga Yudaya. I xa sa i baloe fen menni
namijonme wali kui,

¹³ konɔ i naxa namijonme masenyi ti
Beteli de, barima mange xa salide na
menni ne, a xa mangataa nan naa ra.»

¹⁴ Amosi naxa Amasiya yaabi,
«Namijonme mu na n na. N baba fan
namijonme mu a ra. Xuruse kanyi nan n
na. N sikomoro sansi fan nawalima.

¹⁵ Alatala naxa n xili xurusee tagi, a
fa a masen n be, «Siga, i sa namijonme
masenyi ti n ma pama Isirayila be.»

¹⁶ Yakosi, i tuli mati Alatala xa masenyi
ra, i tan naxan a falama n be, «I naxa
namijonme masenyi ti Isirayila be, i naxa
woyen Isiyaga bonsoe be.»

¹⁷ Na woyenyi ma, Alatala naxe, «I xa
gine findima ne langoe ra taa kui. I xa die
faxama ne santidegema ra. I xa boxi bama
ne i yi ra, a itaxun mixi gbetee ma. I tan,
i faxama ne boxi seniycutare ma. Isirayila
fan xaninma ne yire, naxan makuya a xa
boxi ra.»»

8

*Ala xa laamatunyi naani nde Annabi
Amosi be*

¹ Marigi Alatala naxa yi laamatunyi masen
n be:

Debe nan nu a ra naxan nafexi sansi bogi
moxi ra.

² A naxa n maxorin,
«Amosi, i munse toxi be?»

N naxa a yaabi,
«Debe rafexi sansi bogi moxi ra.»

Alatala naxa a masen n be,
«N ma pama Isirayila fan bara mo.
N mu dipema sonon.»

³ Alatala xa masenyi nan ya:
«Na loxoe sigi naxan sama mange xa
banxi kui,

na masarama ne wa xui ra.
Furee ralantanma ne yire birin,
birin dunduma ne na loxoe.»

⁴ Wo wo tuli mati yi masenyi ra,
wo tan naxee setare tooroma,
wo tan naxee tooromixi paxankatama.

⁵ Wo naxe, «Kike neene sali jonma mun
temui,

alako won xa sare mati?
Malabui loxoe jonma mun temui,
alako won xa maale mati?

Won xa nde ba won ma se maniya see ra,
won xa nde sa won ma saresoe xun ma.

Won xa sikeeli kamalitare yailan.
⁶ Won xa misikiine mati kobiri ra,

won setare mati sankiri sare ra.
Won xa maale xori mati a lagi ra a xun
ma.»

⁷ Alatala naxa a kali a yete ra,
Yaxuba bonsoe a yete igboma Ala naxan
na:

«N mu neemuma e raba fee ma,
han dunja jon.

⁸ Yi boxi fama kanade na nan ma.
Bekae birin luma sunnunyi nan kui.
Boxi serenma ne alo Misira xure,
naxan banbaranma, a man gbilen.»

⁹ Marigi Alatala xa masenyi nan ya:

«N fama ne a ragiride na loxoe,
soge goro a goro temui mu a lixi,
dimi sin boxi ma yanyi ra.

¹⁰ Wo xa salie masarama jon soe nan na,
wo xa sigie masarama wa xui nan na.

N sunnun donma ragoroma ne wo ma,
n wo xunyi bi sunnun fe ma.

N fama ne sunnunyi xungbe ragorode boxi
ma,

alo di kerenyi na faxa.
Na xone mu bama wo ma abadan.»

¹¹ Marigi Alatala xa masenyi nan ya:
«Na loxoe kaame sinma ne boxi ma,
konɔ donyi kaame mu a ra, ye xoli fan mu
a ra.

Wo kaamea Alatala xa masenyi nan ma
fe ra.

¹² Wo boxi birin igirima ne, kelife koola ma
han sogetede,

Alatala xa masenyi fende,
konɔ wo mu a toma.

¹³ Na loxoe wo xa ginedimedio nun wo xa
segetalae faxama ne na kaame ma.

¹⁴ Singe, e nu e kalima Samari xa ala wule
daaxi nan na.

E nu a fala, «N bara n kali Dana xa ala ra.»
«N bara n kali Beriseeba xa ala ra.»

Konɔ e fama ne birade, e mu kelima
abadan.»

9

*Ala xa laamatunyi donxoe Annabi
Amosi be*

¹ N naxa laamatunyi nde to,
Marigi nu na serexebade fari.

A naxa a yamari,
«Salide xunyi rabira,

salide sanyi itala.

A birin xa bira mixie xun ma.

N e xa die halakima ne santidegema ra.

Mixi keren mu kisima.

Mixi keren mu a noxunma n ma.

² Hali e goro aligiyama, n nee suxuma ne.

Xa e te koore ma, n nee ragoroma ne.

³ Xa e e noxun n ma Karemele geya fari,
n e fenma ne, n e suxu.

Xa e e noxun n ma baa bun ma,

n boximasee yamarima ne a xa e xin.

⁴ Xa e yaxuie e xanin konyiya kui,
n yaamari fima ne e xa e faxa santidegema
ra.

N nan n ya tima ne e ra,
kono na mu findima munafanyi ra e be,
a findima paxankate nan na e be.»

⁵ Marigi Alatala, naxan na Mange ra,
xa a a janige a xa din boxi ra,
boxi serenma ne,
mixi birin lu sunnunyi kui,
a itema ne, a man a igoro alo Misira xure
Nili na banbaran je.

⁶ A bara a xa lingira ti koore ma.
A bara koore walaxe lu boxi xun ma.
A ye rakelima baa ma, a radin boxi ma.
A xili ne Alatala.

⁷ Alatala xa masenyi nan ya:
«Isirayilakae, wo tide mu gbo n be alo
Etiyopikae?

N mu wo ramini xe Misira boxi ra,
alo n Filisitakae ramini Kafatoro ki naxe?
N mu wo ramini xe Misira boxi ra,
alo n Siriyakae ramini Kiro ki naxe?

⁸ Wo wo yae rabi:
Marigi Alatala bara yunubitoe xa
mangeya to,
a fama ne na halakide yi duniye bende
fupi fari.»

⁹ Alatala xa masenyi nan ya:
«Kono n mu Yaxuba bonsoe birin ha-
lakima.

N yaamari fima ne alako Isirayila bonsoe
xa mayegeti.

N a ifema ne alo maale ifema ki naxe,
alako xori fanyi keren naxa bira.

¹⁰ Kono yunubitoe naxee birin na n ma
nama ya ma,
n e faxama ne santidegema ra,
e tan naxee a falama,
«I mu fama muxu paxankatade,
na paxankate mu muxu lima.»»

Isirayila xa kisi

¹¹ «Na loxe n Dawuda xa mangeya kanaxi
itema ne.

N fama ne na yailande,
n fama ne a rakelide alo a singe.

¹² E man Edon masotoma ne,

a nun si birin n xili saxi naxee xun ma.»

Alatala xa masenyi nan na ki,
a fama ne na birin nakamalide.

¹³ Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo wo yae rabi:

Loxoe fama a lide,

xe sae nun xe xabae walima waxati keren
ne.

Weni bae nun xe sae, fan walima waxati
keren ne.

Weni gboma ne geyae fari,
han geyae birin bunda.

¹⁴ N nan n ma nama ragbilenma ne a xonyi
kelife ra konyiya kui.

E fama ne taa kanaxie tide, e sabatima
dennaxe.

E weni bilie sima ne, e a weni min.

E laakoe sama ne, e a bogi don.

¹⁵ N man e rasabatima ne e xa boxi ma.

E mu kelima boxi ma sonon

n dennaxe fixi e ma.»

Wo Marigi Alatala xa masenyi nan na ki.

Ala xa masenyi Annabi Abadiyasi be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi kitaabui kui, Annabi Abadiyasi a Ala xa kalamui masenma Edon bənsəe xa fe ra. A nōndi naxan fala a findi nondi hagige nan na ibunadama birin be. A masenyi fanyi tima ngaxakerenya xa fe ra. A lanma won xa won tuli mati na seriye ra.

Edon benba singe findixi Esayu nan na, Isiyaga xa di singe Rebeka naxan barixi a be. A guli boore findixi Yaxuba nan na. Na di firinyie to nu na e nga tēge, Ala naxa a masen Rebeka be a e findima si firin nan na naxee fama e bore gerede (Fe Fəle Fəle 25:23). A naxee na di singe luma a xanbiratoe xa nōe bun ma. Na kui Ala naxa barake sa Isiyaga xa di Yaxuba ma, a findi benba ra a xa pama Isirayila be. Esayu tan findi Edonkae benba singe nan na. E xa bəxi nu na Isirayila nun Yudaya bəxi nan fuge ra.

Ne wuyaxi dangi xanbi, Isirayila nun Yudaya naxa e kobe raso Alatala ra, a fa e xanin konyiya kui Babilon bəxi ma. Ala xa pama nu na na tōore kui tēmui naxee, e ngaxakereniyi naxee findixi Edonkae ra, e mu tin e malide fefe ma, e jan naxa nde sa e xa tōore xun. Hali Ala to nu wama Yudaya paxankatafe e xa yunubie xa fe ra, na marapaaxui xa fe ra Edonkae naxan naminixi Ala xa pama ma, na mu a kenen. Ngaxakerenya fanyi mu nu na na ra.

Yi masenyi xərxəe Esayu bənsəe be a fatanxi na yunubi mooli nan na. Ala xa won mali ngaxakerenya binyade alo Ala wama a xon ma ki naxee. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Abadiyasi be

Alatala xa masenyi Edon pama be

¹ Annabi Abadiyasi xa laamatunyi nan ya. Marigi Alatala xa masenyi Edon pama xa fe ra.

Muxu bara xibaaru nde me kelifa Alatala ma.

Mixi nde xexi pamanee ma yi yaamari ra: «Wo keli! Won xa siga Edon gerede!»

² «N i magoroma ne sie tagi, i fa lu yaagi kui.

³ I xa yete igboya bara i madaxu, i tan naxan sabatixi fənmee ra geyae kon na.

I a falama, «Nde noma n nagorode lanbanyi?»

⁴ Hali i te koore ma alo sege, i sa i tee sa tunbuie ya ma, n tan i ragoroma ne han bəxi.» Alatala xa masenyi nan na ki.

⁵ «Xa mupetie soma i xonyi koe ra, e mu e waxonse tongoma xee e hayi na naxan ma?

Xa sansi xabee fama i xonyi, e mu tənsəe ndee luma xee naa?

⁶ Konə Esayu bənsəe tan, e harige birin bama ne e yi, e xa naafuli nəxunxi tongoma ne.

⁷ Wo saata tongo boore wo kerima ne wo xa bəxi ma.

Wo mali boore wo yanfama ne, wo nun naxee nu wo degema lenge keren kui, nee gantanyi tema ne wo ya ra.»

⁸ Alatala xa masenyi nan ya:

«N lonnilae sətoma ne Edon bəxi ma na ləxəe,

n xaxilimae faxama ne Edon benba Esayu xa geyae fari.

⁹ E benba Teman xa soorie gaaxuma ne, e birin fa sətə Esayu xa geya longori.

¹⁰ Wo na gbaloe sətoma ne wo xa fe paxi ma

wo naxan nabaxi wo ngaxakereniyi Yaxuba bənsəe ra.

Yaagi dusuma ne wo xun na, wo fa jon abadan.

¹¹ Na ləxəe e yaxuie to e xa bannaya xanin, e na raba ne wo ya xori.

E to so e xa taa kui, e xa Darisalamu findi e gbe ra,

wo nu saxi e yaxuie de ra.

¹² Wo mu lan wo xa pəlexin wo ngaxakereniyie xa tōore ra.

Wo mu lan wo xa seewa Yuda bənsəe xa gbaloe ra.

Wo mu lan wo xa wo yete igbo e xa tōore kui.

¹³ Wo mu lan wo xa so n ma pama xa taa kui a kasare ləxəe.

Wo mu lan wo xa yo e ma e kasare ləxəe.

Wo mu lan wo xa e harige ba e yi e kasare ləxəe.

¹⁴ Wo mu lan wo xa wo nəxun kira de ra e xa mixie faxafe ra

naxee e gixi gere ma.

Wo mu lan wo xa e sa e yaxuie sagoe e xa kasare ləxəe.»

¹⁵ «Alatala xa kiiti ləxəe na fafe si birin be. I naxan naba, na nan nabama i fan na.

I xa wali sare gbilenma ne i ma.

¹⁶ Wo n ma xone naxan sətəxi n ma geya seniye nxi fari,

sie fan fama ne na mooli sətode han e bənsəe jon.

17 Kɔnɔ mixi fama kisi sɔtode Siyoni geya fari.

Menni findima yire seniyeŋxi nan na.

Yaxuba bɔnsɔɛ fama nɛ a kɛ masɔtode.

18 Yaxuba bɔnsɔɛ nun Yusufu bɔnsɔɛ luma nɛ alɔ te,

naxan Esayu bɔnsɔɛ ganma alɔ sɛxɛ.

Mixi yo mu kisima Esayu bɔnsɔɛ ya ma.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

19 «Negewikae Esayu xa geyae suxuma nɛ,

Sefelakae Filisitakae xa bɔxi tongoma nɛ,

a nun Efirami nun Samari bɔxie.

Bunyamin bɔnsɔɛ fan Galadi bɔxi sɔtoma nɛ.

20 Yi Isirayilaka naxee gbilen e fama nɛ

nɔde Kanaan bɔxi ra han Sarepeta.

Darisalamukae naxee gbilen Sefarada,

nee fama nɛ Negewi taee suxude.

21 Mixi naxee geenima nu fama nɛ tede

Siyoni geya fari,

e xa Esayu xa geyae yamari.

Mangeya luma Alatala nan bɛ.»

Annabi Yunusa xa taruxui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Yunusa xa taruxui findixi masenyi belebele nan na ibunadama be. Alatala bara si wuyaxi daae, a e rasabati yire keren dunija ma. E to findi a xa daalisee ra, a wama ne e xa fe birin xa sooneya, e xa lu bojesa kui, e man xa a xa nondi kolon. Ala mu tinma si yo xa fisa boore be. E birin lan a ya i.

Kono adamadie luma tantan na menni ne, e fa a maroxun e fisa e boore be, e man Ala kolon dangife booree ra. Na yete igboja findixi fe jaaxi nan na Ala mabiri. A wama ne a xa xibaarui xa yensen dunija birin ma, kono ndee mu tinma na ra. Annabi Yunusa findixi na misaali nan na.

Alatala to Annabi Yunusa xee Asiriya boxi ma a xa nondi kawandi e be, Annabi Yunusa mu tin na rabade xonnanteya xa fe ra. Asiriyaake na findixi Isirayilakae yaxuie nan na. Na nan a toxi, Annabi Yunusa naxe tongo a xa a gi, alako a naxe Ala xa xeraya raba. Tondife Ala waxonfe ra, na findi ne fe xoxoxe ra Annabi Yunusa be, a fa a kolon a nu lan ne a xa bira Ala xa yaamari nan foxo ra.

Annabi Yunusa to na raba, kaabanakoe belebele naxe raba. Asiriya pama naxe fa bora Alatala foxo ra, e fa a batu. Annabi Yunusa fan naxe a kolon a boje kui a Ala xa xanunteya gbo si birin be. E rafan a ma, a man wama e rakisife e xa yunubie ma.

A lanma won tan fan xa na masenyi hagige fahaamu, a xa so won sondonyi kui. Xonnanteya gbo sie tagi to loxoxe. Na mu findima fe fanyi ra ibunadama be. Ala mu wama na xon, barima a kolon na gere nan tun naminima naxan findima toxe xungbe ra. Xanunteya nan fan. Won si birin lan Alatala ya i. Won birin xa won xinbi sin a bun ma. Ala xa a niya won xa kafu won boore ma xanunteya kui. Amina.

Annabi Yunusa xa taruxui

Annabi Yunusa a gife Ala xa xeraya ma

¹ Alatala naxe a masen Amitayi xa di Yunusa be,

² «Keli, i siga taa xungbe naxan xili Ninewe, i xa n ma nate xoxoxe masen e be naxan fatanxi e xa fe jaaxie ra n naxee toxi n na dennaxe.»

³ Kono Annabi Yunusa to wa a gife Ala xa xeraya ma, a naxe nate tongo a xa

siga Tarasisi. A naxe goro Yafa wafu ra, a kunkui to naxan nu sigafe Tarasisi. A naxe kunkui masundi fi, a baki kunkui kui mixie xun ma sigafe ra Tarasisi, alako a xa a makuya Alatala ra.

⁴ Na kui Alatala naxe foye xungbe ramini baa ma, a findi turunnaade ra, a kunkui imaxa han a wa a kanafe.

⁵ Kunkuimae naxe gaaxu, kankan naxe a de rawa a xa ala be. E naxe nde ba kunkui xa kote ra, e a woli baa ma alako nde xa ba a binye ra. Yunusa naxe goro kunkui botini ma, a sa menni, a xi paxi.

⁶ Kunkui kepini naxe siga a yire, a a fala a be, «I tan na xife ne? Keli, i xa i xa ala maxandi. Temunde a noma ne kinikinide won ma, a won natanga yi gbaloe ma.»

⁷ Kunkuimae naxe a fala e booree be, «Won xa kanda bun alako won xa a kolon, naxan yi gbaloe bendunxi won ma.» E to na raba, a naxe ilan Yunusa ra.

⁸ E naxe a maxorin, «Nde yi gbaloe bendunxi muxu ma? I munse wali rabama? I kelixi minden? Si mundun na i ra?»

⁹ Annabi Yunusa naxe e yaabi, «Eburu nan n na. N Alatala nan batuma, Ala naxan na koore ma, naxan baa nun boxi daa.»

¹⁰ Na kui kunkuimae naxe gaaxu ki fanyi ra, e a fala a be, «I yi rabaxi munfe ra?» A naxe a fala e be a nu a gife Alatala nan ma.

¹¹ Baa xa xaape to nu gboma nan tun, e naxe a maxorin, «Muxu xa munse raba i ra, alako baa xa a raxara muxu be?»

¹² Annabi Yunusa naxe e yaabi, «N a kolon a yi turunnaade xungbe xun tixi wo ra n tan nan ma fe ra. Wo xa n woli baa ma. Na kui a raxarama ne.»

¹³ Kunkuimae naxe kata laala bade e xa xare masoto, kono na mu sooneya. Baa nu sigama xaape ra nan tun e xili ma.

¹⁴ Na temui e naxe Alatala maxandi, «Alatala, muxu bara i maxandi i xa muxu ratanga yi xeme xa faxe ma. Mixi fanyi nii bafe kote naxe doxo muxu xun ma, barima i tan Alatala na i waxonfe nan tun nabafe yi ki.»

¹⁵ Na fala xanbi, e naxe Yunusa tongo fa, e a woli baa ma. Baa xa xaape naxe dan.

¹⁶ Na fe naxe na mixie ragaaxu Alatala ya ra ki fanyi ra. E naxe serexe ba Alatala be, e kere tongo a be.

2

Annabi Yunusa xa Ala maxandi

¹ Alatala naxe yexe xungbe nde yamari baa ma a xa Yunusa gerun. Yunusa naxe lu yexe furi kui feepen saxan, kee saxan.

² A naxe a Marigi Alatala maxandi yexe furi kui yi ki:

³ «Alatala, n to n xui rate i ma n ma boɓɓe mini kui,
i bara n yaabi.

N to i xili kelife aligiya,
i bara n xui me.

⁴ I to n woli baa botini ma,
ye bara n makoto, i nu fa i xa mɔɔɔnyie
radin n ma.

⁵ N naxa a maɓɓoxun i bara n keru,
koɓo n a kolon n man fama ne i xa banxi
seniyenxi tode.

⁶ N naxa madula ye xɔɔra, baa naxa no n
na.

Baa jooge naxa filin filin n konyi ma.

⁷ N goro ne baa botini ma han geyae folode.
N nu na geeli aligiya,
koɓo i tan Marigi Alatala, i naxa n namini
na yili tilinxi kui n jipe ra.

⁸ N nii to nu na bafe n fate i,
n naxa n maɓɓoxun Alatala ma.
N ma maxandi naxa siga han a sa i li,
i xa hoɔmɔbanxi seniyenxi.

⁹ Mixi naxee e nii taxu kuye senbetare ra,
nee e yete raganma hinne fanyi nan na.

¹⁰ Koɓo n tan tantui beeti nan bama i be
serexe ra,

n na n ma kere tongoxi rakamalima ne.
Kisi fatanxi Alatala nan na.»

¹¹ Na dangi xanbi, Alatala naxa yexe
yamari, a xa sa Annabi Yunusa boɓɓun xare
ma.

3

Annabi Yunusa Alatala xui rabatufe

¹ Alatala naxa gbilen masenyi ti ra
Yunusa be, a naxe,

² «Keli, i siga yi taa xungbe naxan xili
Ninewe. I xa sa n ma xera iba e be, n i
tixi naxan na.»

³ Annabi Yunusa naxa keli a siga
Ninewe, alo Alatala a masen a be ki naxe.
Taa nan nu Ninewe ra naxan xungbo ki
fanyi ra xi saxon jere rabama dennaxe.

⁴ Annabi Yunusa to feɓɓen keren jere
raba taa kui, a naxa yi masenyi ti folo, «Xi
tongo naani nan luxi, Ninewe taa xa kana.»

⁵ Ninewekae naxa la Ala ra, e birin fa
sunyi suxu, e sunnunyi dugi ragoro e ma
tuubi fe ra, keli banna ma han misikiine.

⁶ Yi xibaarui to Ninewe mange li, a fan
naxa keli a xa kibanyi kui, a a xa mange
donma rate a ma, a a sunnun dugi ragoro
a ma, a fa sa doxo te xube xɔɔra tuubi fe
ra.

⁷ Na kui a naxa yi masenyi ti Ninewe be,
«Mange nun a xa kuntigie xili ra, sunyi
bara maxandi mixie nun xurusee birin ma.

⁸ Mixie nun xurusee birin xa sunnun
dugi ragoro e ma, e xa Alatala xili senbe

ra, birin xa gbilen a xa kira jaaxi nun e xa
kobija foxo ra.

⁹ Nde a kolon xa Ala mu a xa nate tongoxi
masarama, a won natanga a xa xone gbe
ma, a fa won nakisi faxe ma?»

¹⁰ Ala to a to Ninewekae bara tuubi, e
bara e kobe so e xa kira jaaxi ra, a naxa
kinikini e ma, a mu gbaloe ragoro e ma
sonon, alo a nu bara a janige ki naxe.

4

Annabi Yunusa xonofe

¹ Na fe mu nu rafanxi Annabi Yunusa ma
fefe ma, a fa xono.

² A naxa a fala Alatala be, «Alatala, n
mu nu yi fe xa falama n to nu na n xonyi
temui naxe? N na n gi yi nan ma sigafe ra
Tarasisi, barima n nu a kolon Ala nan i ra,
naxan hinne nun kinikini masenma mixie
be, naxan mu xonoma mafuren, naxan xa
xanunteya gbo, naxan gbilenma a xa nate
tongoxi foxo ra, a gbaloe lu na a nu wama
naxan nabafe.

³ Yakosi Alatala, n nii tongo, barima n
faxaxi nan fisa n baloxi be.»

⁴ Alatala naxa a maxarin, «A lanma i xa
xono yi fe ma yi ki ne?»

⁵ Annabi Yunusa naxa mini taa fari ma, a
sa doxo taa sogetede mabiri leele bun ma,
a naxan yaillan a yete be. A nu wama a tofe
ne fe naxan fama rabade Ninewe ra.

⁶ Alatala naxa wuri bili nde rabula a a ti
Yunusa xun ma, alako a niini xa ti a xun,
a naxa soge xa xone kolon. Yunusa naxa
jalexin ki fanyi ra na wuri bili niini xa fe
ra.

⁷ Koɓo na loxo e kuye iba, Ala naxa a niya
kuli nde xa sa na wuri bili don, a xa xara.

⁸ Soge to mini, Ala naxa foye fure ramini
kelife sogetede, a soge xoxoxe ti Yunusa
ma. Na naxa a niya Yunusa ya naxa ifoɔro,
a fa wa faxafe. A naxa Ala maxandi, «N
faxaxi fisa n baloxi be to.»

⁹ Ala naxa Annabi Yunusa maxarin, «A
lanma i xa xono yi wuri bili xa fe ma yi
ki?» Yunusa naxa a yaabi, «Iyo. N xonoxi
han n jan wama ne n xa faxa!»

¹⁰ Alatala naxa a masen a be, «I tan
meenixi yi wuri bili nan ma, i mu naxan
sixi, i mu naxan namoxi. A bulaxi kee
keren nan na, na kuye iba, a man naxa
fafa.

¹¹ A mu lanma xe n tan xa kinikini
Ninewe ma, yi taa xungbe, mixi wulu keme
moxoren nun a xanbi na dennaxe, naxee
mu fe fanyi nun fe jaaxi tagi raba kolon,
xurusee gbege fan na dennaxe?»

Ala xa masenyi Annabi Mika be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Mika xa kitaabui nondi hagige masenma to mixie be. Ala mu wama fe jaaxi xon, a yunubi birin xonma a boje birin na. Na kui ibunadama na keli Ala xa kira xon ma, Ala xa tinxinyi a niyama ne a xa na mixie jaxankata e xa fe rabaxi ma. E na findi a xa jama ra, e na findi jama ra naxan mu a kolon, e birin halakima ne na yunubie xa fe ra.

Na fahaamufe mu xoxoxo adamadie be, barima e fan na fe jaaxi nde to, e boje tema ne han. E na a to e xa mangee na setaree toorofe alako nde xa sa e yete xa naafuli xon ma, e xonoma ne. Na xone maniya Ala xa xone tinxinxi ra. Fe naxan mu rafan Ala ma, fe fanyi mu a ra. A mixi tooroma ne!

Kono Ala xa xone fatanxi a xa boje fanyi nan na. A to wa ibunadama xa fe xa sooneya, a na Sentane xa kasare wali to, a xonoma ne, a man gere ti na xili ma. Yunubi raba jaxankatafe kelixi na nan ma. Kono na boje fanyi man a niyama ne Alatala xa kate birin naba alako a xa ibunadama ragbilen a xa kira fanyi ma. A mu wama e jaxankatafe tun. A wama ne e xa gbilen a ma, e xa kisi soto kira fanyi xon ma.

Annabi Mika nu Ala xa masenyi tife Isirayila nun e yaxuie be, kono a tide gbo to mixie fan be. Won fan xa fahaamui soto yi masenyi kui: a yunubi mu rafan Ala ma, a fama yunubitoe jaxankatade, a nun a wama mixi rakisife e xa yunubie ma alako e xa jere a waxonfe fanyi kui. Ala xa won mali na kisi tinxinxi sotofe ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Mika be

Ala xa xone Isirayila nun Yudaya be

¹ Alatala xa masenyi nan ya a naxan ti Annabi Mika Moresetika be Samari nun Darisalamu xa fe ra. A a ti a be Yudaya mange Yotami, Axasi, nun Xesekiya xa waxati ne.

² Dunjina si birin, wo xa wo tuli mati n na. Ibutadama birin naxee na yi bende fupi fari,

wo xa n ma masenyi rame,

won Marigi Alatala fama wo kalamude naxan na,

kelife a xa horomobanxi seniyanxi kui.

³ Wo xa a mato, Alatala na fafe kelife a xa lingira,

a na gorofe geyae fari, a a jere.

⁴ Geyae na xunufe a sanyi bun ma, alo kumi dole naxan sama te fe ma, alo ye naxan susufe kelife yire itexi. Geyae na iboofo, e findi gulunbae ra.

⁵ Na birin kelixi Yaxuba bonsoe xa murute nan ma,

a fatanxi Isirayila jama xa yunubie nan ma.

Nde Yaxuba bonsoe ramurutaxi?

Samari xa mu a ra?

Nde kuye batude tixi yire itexi fari Yudaya?

Darisalamu xa mu a ra?

⁶ Na kui n fama Samari findide geme malanxie nan na,

n a findi weni sansi side ra.

N a xa geme bilie rabira, n e radin gulunbae kui,

han a xa banxie bunyi lu kene ma.

⁷ N a xa kuyee butuxunma ne, n a xa batu see ganma ne te ra,

n a xa ala masolixie xun nakanama ne.

Nee foloxi bafata nan na naxan nawalixi langoe sare ra,

nee man findima bafata nan na langoe sare fima naxan na.

⁸ N fama sunnunde na nan ma, n na n kui iwa.

N na n jere ma ne n sanyi nun n fate mageli ra,

n na n gbelegbele xui itema ne alo wulai bare,

n na n kui iwa alo xundi.

⁹ Samari xa fure jaaxi mu noma dandande,

a man bara din Yudaya boxi ra,

han a bara Darisalamu masoto n ma jama sabatixi dennaxe.

¹⁰ Wo naxa na fe rakolon Gatikae ra de wo wa xui ra.

N doxoxi xube xoxora sunnunyi kui Beti Leyafera.

¹¹ Safirikae, wo xa dangi wo mageli ra yaagi kui.

Saanan jama mu susama minide.

Wo mu noma wo xaxili tide Beti Eseli ra, e fan na wafe.

¹² Marotikae bara lu kontofili kui,

barima gbaloe bara goro kelife e Marigi Alatala ma,

a Darisalamu naade li.

¹³ Lakisikae, wo xa soori ragisee yailan.

Wo bara a niya Siyonikae xa muruta Ala ma,

Isirayila bara bira wo xa yunubie foxo ra.

14 I tan nun Moreseti Gatikae fatanma na nan ma,
Akisibukae fama ne Isirayila mangee yan-fade.

15 Maresakae, n gerefa gbete xεεma ne a xa wo gere.
Isirayila mange jalama sigama ne Adu-lama.

16 Wo wo xunyie bi alo yube, sunnunyi xa fe ra,
barima wo xa di xanuxie fama xaninde konyiya kui namane ma.

2

Naxankate nun kisi

1 Naxankate na mixie be,
naxee e mapoxunma maifuya nun fe jaaxi rabafe ma e sa temui,
kuye nefε iba, e fa fe kobie raba,
barima na nε na e yi ra.

2 E na mile xεe ma, e nee ba e kanyie yi ra.
E na mile banxie ma, e nee tongo e senbe ra.

E fu mixi ma, e a xa banxi mupa.
E fu mixi ma, e a ke rasuxu a yi.

3 Na xa fe ra, Marigi Alatala naxe,
«N jaxankate doxoma ne na mixi mooli ma,
wo mu noma wo ratangade naxan ma.
N fama wo xun gorode na jaxankate temui.

4 E wo xa fe ifalama taali daaxi ne na loxεe,
e wo masigi a mayele ki ma,
e nu fa a fala,
«Muxu xa fe bara kana feo.
Muxu xa boxie bara ba muxu yi ra.
A bara e ba muxu yi, a e so muxu yaxuie yi ra.»

5 Na nan a ra, wo mu mixi yo sotoma
Alatala xa pama ya ma,
naxan noma boxi itaxunde wo be Ala xa tonxumae saabui ra.

6 E xa namijonmee a falama,
«Ba yi masenyi mooli tife,
namijonme mu lanma a xa na fala.
Won mu fama lude yaagi yo kui.

7 Yaxuba bonsεe, a lanma a xa fala,
Alatala xonoma a boje ma?
A darixi na wali mooli raba ra?»

Alatala naxa e yaabi,
«N ma masenyie mu fanxi xe tinxintεe be?

8 Yi waxati n ma pama bara lu alo n yaxui.
Wo donma fanyi bama dangi mixie ma,
naxee fafe bojεsa kui kelife gere sode.

9 Wo n ma pama xa ginεe kerima e xa banxi fanyie kui,
wo e xa die xa xunnakeli bama e yi ra n naxan fi e ma.

10 Wo keli, wo siga,
n bara yi boxi ba wo yi ra sabatide ra,
barima a mu seniyen, a bara kana kerenyi ra.

11 Xa wule fale nun mixi madaxui fa a fala wo be,
«Wo fama beere nun weni sotode»,
na mixi mooli nan nafan wo ma namijonme ra.»

12 «Yaxuba bonsεe, n wo birin malanma ne.

Isirayila mixi donxεee, n wo xun lanma ne.
N wo malanma ne, alo yεxεee naxee malanma goore kui,
alo xurusee naxee na fiili ma e de madonde.

Nama gbege sabatima ne naa.

13 E xa mange fama ne taa tete iboode,
a fa ti pama ya ra,
a e birin naminima ne naa.
Alatala nan findi e xunyi ra.»

3

Isirayila yareratie xa yunubie

1 N naxe, «Yaxuba bonsεe mangee,
Isirayila yareratie, wo xa wo tuli mati.
Wo tan xa mu daxa wo xa seriye kolon?

2 Konε wo fe fanyie xonma, fe jaaxie nan nafan wo ma.

Wo mixie tεoroma han,
a luxi ne alo wo e xa kiri nun sube bama e fatee ma,

3 wo na ibolon a xuntunyie ra,
wo a jin tunde kui, wo fa a don.»

4 Na mixi mooli fama ne Alatala xilide,
konε a mu e yaabima.

Na loxεe a a kobe soma ne e ra,
barima e jere ki mu fan.

5 Alatala xa masenyi nan ya,
«Wo tan namijonme naxee n ma pama ratantanma,

naxee bojεsa masenma mixie be naxee wo kima,

konε wo mixie tan gere naxee wo kuma.

6 Na xa fe ra, kεe soma ne wo xun,
wo mu toe tima, wo mu laamatunyie sotoma, wo luma dimi nan kui tun.

Soge dulama ne na namijonmee xun,
yanyi fan ifoore e be.

7 Se matoe yaagima ne, naxee yare toma, e xun sinma ne,

e e yatagi noxun,
barima n tan Ala mu e yaabima.»

8 Konε Ala Xaxili Seniyenxi bara senbe fi n ma,

tinxinyi nun limaniya bara lu n yi ra,
alako n xa Yaxuba bonsεee rakolon e xa murute ra,

n xa Isirayila xa yunubie masen a be.

⁹ Wo tan Yaxuba bõnsõæ yareratie,
wo tan Isirayila pama xa mangæe,
wo xa wo tuli mati n na.

Wo na tinxinyi xõnfe,
wo a mafindi.

¹⁰ Wo na mixie nii bafe Siyoni tife ra,
wo na Darisalamu tife tinxintareya kui.

¹¹ E xa mangæe kiiti sama kõbiri sõtõfe nan
ma.

E xa serexedubæe xaranyi tima naafuli xa
fe nan na.

E xa namijõnmæe masenyie tima e xa
geeni nan ma.

Kõno e birin e ya tima Alatala ra,
e nu a fala mixie be,

«Alatala mu na xẽ won ya ma?»

Naxankatẽ yo mu won lima.»

¹² Wo xa fe nan yati a niyama Siyoni fama
buxade alo xẽ,

Darisalamu findima nẽ gẽmẽ malanxie ra,
fõtõnyi fa bula hõrõmõbanxi rabilinyi ma.

4

Alatala xa xunnakeli

¹ Temui fama a lide,

Alatala xa banxi tixi geya naxan fari,
na fama nẽ tide geya birin xun ma.

A itema nẽ tentenyi birin be,
pamae luma nẽ siga ra menni.

² Si gbegebe e xun tima nẽ naa ra, e a fala,
«Won xa siga Alatala xa geya fari,

Yaxuba Marigi Ala xa banxi.

A won xaranma nẽ a xa seriye ra,
alako won xa won jere a xa kira xõn ma.»

Seriye fatanma Siyoni nan na,
Alatala xa masenyi kelima Darisalamu nan
kui.

³ A findima nẽ kiitisa ra si gbegebe tagi,
a fa si senbemaẽ xa gere rapõnde dunija
birin kui.

E e xa santidegemaẽ xabuma sari xa kerie
nan na,

e e xa worõteẽ yailan tanbæe ra.

Si yo mu a xa santidegema itema si gbete
xili ma sõnõn.

Na waxati, mixie mu gere mooli yo
matinkanma.

⁴ E tima e xa weni sansi nan seeti ma,
e dõxo e xa xõre bili niini bun ma.

Mixi yo mu fama e bõje raminide,
barima Alatala Senbema bara woyen.

⁵ Si birin nõma jere de e xa alae waxõn ki
nẽ,

kõno won tan won jere ma Alatala nan
waxõn ki abadan.

⁶ Alatala naxa a masen,

«Lõxõe nde fama, n lanyurutõæe malanma
nẽ.

N mixie xunlanma nẽ, n naxee rayensenxi
tõõre kui.

⁷ N lanyurutõæe findima nẽ mixi kisixi
dõnxõæe ra,

n mixi rayensenxie findima nẽ si senbema
ra.

Alatala nan tima e xun ma Siyoni geya fari
abadan.

⁸ I tan Siyoni, naxan a jõxo sama pama
xõn ma,

naxan findixi taa makanta xi ra,
nõæ fisamante gbilenma i tan nan ma,

mangeya fa lu Darisalamu yi ra.»

⁹ Wo fa gbelegbelema munfe ra?

Mangẽ mu na wo xõnyi sõnõn?

Wo rasima bara faxa?

Na bara a niya wo xa tõõro alo gine naxan
na ditinyi ra?

¹⁰ Siyonikae, wo furie xa wo matolin alo
furi gine,

barima e wo raminima nẽ taa kui, wo fa xi
burunyi.

E wo xaninma Babilõn konyiya kui,
kõno menni wo fama nẽ fulunde.

Alatala wo bama nẽ wo yaxuie belexe i.

¹¹ Kõno yakõsi si gbegebe tixi wo xili ma,
a falafe ra, «Siyoni xa yaagi won ya xõri!»

¹² Nee mu Alatala xa mapõxunyi kolonxi,
e mu a xa wali fahaamuxi.

Alatala bara e malan lonyi ma maale
bõnbõma dennaxe.

¹³ Siyonikae, wo keli wo xa e bõnbõ.

N wo senbe gboma nẽ alo tuura,
naxan ferie yailanxi wure ra, naxan tore
findixi wure gbeeli ra.

Na kui wo pamane wuyaxi butuxunma nẽ,
wo e xa naafuli findima n tan Dunija
Marigi Alatala nan gbe ra.

¹⁴ Yakõsi wo xa wo fatee mabõõ sunnunyi
ma,

barima e na won ma taa suxufe,
e na Isirayila pama xa mangẽ bõnbõfe a
yatagi ma wuri ra.

5

Isirayila Nakisima

¹ «I tan, Beteleemu Efarata, naxan xurun
Yuda xabilee ya ma,

mixi nde minima nẽ i ya ma naxan Isiray-
ila yamarima n be.

A xa fe fõlõxi temui dangixi nẽ naxan
makuya pon.»

² Na na a toma, Alatala Isirayila raboloma,
han furi gine fa a xa di baride.

Na temui, na di ngaxakerenyie dõnxõæe
fama nẽ gbilende Isirayila.

³ A kelima nẽ, a ti a xa xurusee ya ra,

a e de madon a Marigi Alatala Xili Xungbe
Kanyi senbe ra.

E sabatima ne a fanyi ra,
barima a xa xunnakeli dunija birin lima
ne.

⁴ A tan nan findima won ma bojesa ra.
Asiriyakae na fa won ma boxi ma,
e so won ma yire makantaxie kui,
won kantama solofere nun mange solo-
masaxan nan kelima e xili ma.

⁵ E Asiriya boxi yamarima ne santidegema
ra,
e doxo Nimirodi xa boxi xun ma tanbe ra.
Won ma mange won bama ne Asiriyakae
yi ra,
e na tungan won ma naaninyi xun ma, e so
won ma boxi kui.

⁶ Yaxuba bonsoe donxoe luma ne dunija
sie ya ma,
alo xini naxan kelima Alatala ma,
alo tune ye naxan doxoma burexe ra.
E mu e xaxili tima ibunadama ra,
e mu e yete taxuma mixi yo ra.

⁷ Yaxuba bonsoe donxoe luma ne dunija
si gbegbe ya ma,
alo yete naxan tima wulai subee tagi,
alo yete yore naxan nerema xurusee ya
ma,
a fa dutun ndee ma, a e iboo, mixi yo mu
noma e bade a yi ra.

⁸ I xun nakelima ne i yaxuie ya i, e birin
sonto.

⁹ Alatala naxa a masen,
«Loox nde fama a lide,
n wo xa soee nun wo xa soori ragisee xa fe
kanama ne.

¹⁰ N wo xa boxi xa taee kanama ne,
n wo xa yire makantaxie rabira.

¹¹ N wo xa duureya kanama ne,
n wo xa se matoe rayensen ye.

¹² N wo xa kuyee nun wo xa geme masolixi
birin kanama ne.

Na temui, wo mu suyidima se yailanxie be
sonon.

¹³ N wo xa Aseri wuri masolixie talama ne
wo tagi,

n wo xa taee kanama ne,

¹⁴ n n gberoxoma xone nan kui, sie ma
naxee mu tin n xui suxude.»

6

Alatala xa kalamui

¹ Wo wo tuli mati Alatala xa masenyi ra:
«Keli, wo xa wo xa kalamui ti geyae ya
xori,

dunija birin xa i xui me.

² Geya naxee na dunija ma kabi a fole,
wo xa n tan Alatala xa kalamui me,
n naxan tima n ma pama Isirayila xili ma.»

³ «N ma pama, n munse rabaxi wo ra?

N kote mundun doxoxi wo xun ma?

Wo xa n yaabi.

⁴ N wo raminixi ne Misira boxi ra,
n wo xun sara konyiya kui.

N naxa Munsu, Haruna, nun Mariyama xee
wo raminide.

⁵ N ma pama, wo xa wo ratu a ma,
Mowaba mange Balaki nu wama naxan
nabafe wo ra,

a nun Beyori xa di Balami xa yaabi.
Wo xa wo ratu wo xa biyaasi ma kelife
Sitimi han Giligali,

Alatala xa fe tinxinxie a naxee rabaxi wo
be.»

⁶ N fama munse ra Alatala be n xa Mange
Ala batu?

A lanma n xa fa serexe nan na a be,
serexe gan daaxi alo ninge naxee bara je
keren soto?

⁷ Alatala wama yexee kontonyi gali nan
xon ma,

xa na mu a ra, ture gbegbe naxan mu
jonma?

A lanma n xa n ma di singe ba serexe ra n
ma yunubi sare ra?

N di naxan soto, na noma findide na xafari
se ra?

⁸ Ala bara adamadi rakolon fe ra naxan
fan,

a wama i xa naxan naba?

A wama ne i xa tinxin, dugutegeya xa rafan
i ma,

i man xa bira Alatala foxo ra yete magore
kui.

⁹ Alatala na taakae xilife.

Xaxilima fama na tode, a fa gaaxu Ala ya
ra.

«Wo wo tuli mati a xa kiiti ra,
wo naxa wo kobe so na kiitisa ra.

¹⁰ Naafuli na wo xonyi wo naxan soto
tinxintareya kui?

Maniya se kamalitaree na wo xonyi n
naxee xonxi?

¹¹ N noma dijede maniya se tinxintaree
kanyi ma?

¹² Taa bannaee findixi fe kobi rabae nan na,
taakae wule nan tun falama, e mixie
madaxu.»

¹³ «Na kui n bara wo tooro folo,

n xa wo halaki wo xa yunubie xa fe ra.

¹⁴ Wo wo degema ne, konoo wo mu fama
lugade,

wo donse ragatama ne, konoo a mu luma
naa.

Na bama ne wo yi ra santidegema ra.

¹⁵ Wo xe sama ne, konoo wo mu a xabama,
wo oliwi bogi bunduma ne, konoo wo mu a
ture donma.»

wo weni bogi dunduma ne, kono wo mu a minma.

¹⁶ Wo bira ne Omiri xa yaamarie foxo ra, wo Akabu xa naamunye findi wo gbe ra. N wo sontoma na nan ma, n wo xa pama findima ne mayele se ra dunjina ya xori, n wo luma ne yaagi kui sie tagi.»

7

Ala xa paxankate nun a xa kisi

¹ N na toofofe yi ki!
N luxi ne alo mixi naxan sigama sansi bogi bade a ba temui,
kono a mu weni bogi toma naa,
a mu xore fanyi lima wuri kon na alo a wama a xon ma ki naxe.
² Ala xanuntenye bara jon boxi ma, tinxintoe keren mu luma naa.
E birin na e boore toofofe a jaaxi ra, kankan gantanyi tema a ngaxakerenyi be.
³ E birin fata fe jaaxi rabade.
Mangee, nee wama buja tinxintare xon ma.
Kiitisa, nee kiiti sama kobiri nan tun ma fe ra.
Kuntigie, nee fan e xa wasabaliya masenma.
E birin na fe keren ne.
⁴ Naxan na fisamante ra wo ya ma, na tan luma ne alo tunbe xone.

Ala xa kiiti loxoe bara a li,
alo pama makante a fala ki naxe.
Nama boje mini temui bara fa.
⁵ Wo naxa la wo de fan boore ra, wo naxa la wo xanuntenyi ra, hali wo xa gine naxan a sama wo fe ma, wo naxa wo xa gundo birin masen a be.
⁶ Na waxati di xeme a baba maberema ne, di gine ti a nga kanke i, mamadi nun a xa mori nga konjema ne.
Kankan yaxui findima a bari boore yati nan na.

⁷ Kono n tan, n ya tima Alatala nan na, n na n xaxili tima n nakisima Ala nan na, barima n Marigi n xui suxuma ne.

⁸ I tan Isirayila yaxui,
i naxa jalexin n ma toofofe ra.
Hali n bira ne, n man kelima ne.
Hali n lu ne dimi xora, Alatala nan na n ma yanbe ra.

⁹ N to yunubi raba Alatala ra,
n fama ne a xa xone sotoode han a kamali, a fa n xun mafalade, a a xa tinxinyi masen n be.

¹⁰ N yaxuie na na to, e yaagima ne.
Singe e nu a falama, «I Marigi Alatala na minden?»
Kono na temui n tan nan e xa bire toma,

e maboron sanyi ra alo boora naxan na kira ra.

¹¹ I tan Isirayila, wo xa tete rakeli loxoe fama ne,
wo xa naaninyie igboma ne.
¹² Na loxoe mixie fama ne wo yire,
kelife Asiriya nun Misira tae kui,
kelife Misira boxi han Efirati xure,
kelife baa nde ma a sa doxo baa gbete ra,
kelife geya nde ma a sa doxo geya gbete ra.
¹³ Dunjina boxi fama ne kanade mixie xa wali jaaxie xa fe ra.

¹⁴ Meeni i xa pama ma,
barima e findixi i ke nan na,
naxee sabatixi e kerenyi ma fotonyi kui filii fanyi seeti ma.
E xa e de madon a fanyi ra,
alo e nu a rabaxi Basan nun Galadi boxi ma temui dangixi ki naxe.
¹⁵ N kaabanakoe masenma ne e be,
alo e mini Misira boxi ra loxoe naxe.
¹⁶ Sie na wo senbe to, e yaagima ne e xa senbetareya kui.
¹⁷ E xube donma ne alo boximase,
e luma gaaxui nan kui won Marigi Alatala ya ra, e fa seren.
¹⁸ Ala mundun na naxan maniya i ra,
naxan yunubi xafarima,
naxan dijema a xa ke tongomae donxoe ma?

I mu xone ragatama abadan,
barima dugutegeya masenfe muxu be a rafan i ma.
¹⁹ I man kinikinima ne muxu ma,
i fama ne muxu xa yunubie lude naa,
i fa e woli baa botini ma.
²⁰ I i xui rakamalima ne Yaxuba bonsoe be,
i hinnema ne Iburahima bonsoe ra,
alo i i kali a ra muxu benbae be ki naxe temui dangixi.

Ala xa masenyi Annabi Naxumu be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Asiriya xa mangeya nu bara senbe soto je keme solomasaxan beenu Annabi Isa xa bari Isirayila boxi ma temui naxe. Na waxati namane birin nu na a xa yaamari xoxoxe bun ma. Ninewe nu findixi a xa mangataa nan na. Asiriyakae mu nu birama Alatala xa seriye foxo ra fefe ma.

Na kui Annabi Naxumu Isirayilaka naxa yi masenyi ti e xa fe ra. Masenyi na a ra naxan xoxoxo, barima e xa fe mu nu rafanxi Ala ma. Annabi Naxumu to ge Ala xa senbe magaaxuxi masende Asiriyakae be, a naxa a fala e be e fama gbaloe jaaxi sotode e xa yunubie xa fe ra. Na kiiti nu fatanxi Ala nan na. Ala naxa Babilonkae xe Ninewe kanade je keme senni beenu Annabi Isa xa waxati.

Na masenyi nu xoxoxo Asiriyakae be, kono a nu findixi fe fanyi nan na Isirayilakae be, naxee nu tɔɔɔma e yaxuie xa yaamari bun ma. Annabi Naxumu naxa a masen e be a yunubitoe fama e xa kobija sare sotode Alatala yi ra. Ala xa kiiti xoxoxe Asiriyakae be, a nu limaniya fima Isirayilakae ma.

Hali to, Ala xa pama noma seewade na xa fe ra. E xa a kolon Alatala fama mixi jaaxie makiitide, a fa e sare ragbilen e ma. Won birin a kolon tinxinyi fan, kono a noma lude won be alo tinxintareya na sooneyafe yi dunija kui, barima fe jaaxi gbo, tinxintoe fan na tɔɔɔfe. Yi kitaabui a masenma won be tinxintare mu geenima, Alatala xa tinxinyi nan mixi geenima dunija bende fuji fari nun aligiyama. Ala xa mixi birin makiiti a xa seriye ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Naxumu be

Ala xa xone Ninewe xili ma

¹ Masenyi xoxoxe nan ya Ninewe xa fe ra, Ala naxan masen Annabi Naxumu Elekosika be.

Alatala magaaxu, a gberoxofe mu kanama.

² Alatala a gberoxoma ne, a xa xone senbe gbo a yaxuie mabiri, a mu dipnema e ma mafuren mafuren.

³ Kono Alatala mu xonoma mafuren mafuren,

a senbe gbo han.

Alatala mixi jaaxi sare ragbilenma ne fe jaaxi rabae ma.

A xa jere luma ne alo turunnaade naxan xube ratema,

a tixi nuxuie fari.

⁴ A na xaape baa ma, a xorima ne,

a xure birin naxara,

a Basan nun Karemele findi gbengberenyi ra,

a Liban sansie lisima ne.

⁵ A geyae raserenma ne, e xunu alo kumi ture.

Boxi serenma ne a ya i, dunija mixie boje minima ne.

⁶ Nde noma tide a xa xone ya ra?

Nde noma tide a xa bojete ya i?

A xa xone luma ne alo te, naxan gemee bulama.

⁷ Alatala fan, a kantari fima ne tɔɔɔmixie ma,

a mænima ne mixie ma naxee e yete taxuma a ra.

⁸ Kono a Ninewe xun nakanama ne,

a a yaxuie kerima dimi nan kui.

⁹ Ninewe, wo fere mundun fenfe Alatala xili ma?

A tan nan sontoe tima kerenyi ra.

¹⁰ E fama ne lude alo e kankanxi tunbe kunsie nan na,

alo e siisixi beere nan na,

alo sexe xaraxi naxan ganxi feo.

¹¹ Nineweka nde bara fe jaaxi raba Alatala ra,

a mixie rasixi fe kobi nan ma.

¹² Ala xa masenyi nan ya e xa fe ra:

«Hali wo yaxuie wuya, e xun fama ne rakanade, e jon.

N bara wo tan Yudayakae tɔɔɔ,

kono n mu na rabama sonon.

¹³ Yakosi n wo bama ne wo yaxuie xa nɔɔ bun ma,

n luutie bolon wo xirixi naxee ra.»

¹⁴ Alatala xa masenyi nan ya wo tan Ninewekae xa fe ra:

«Wo bonsoe fama ne jonde.

N wo xa kuye masolixie nun wo xa kuye naxee yailanxi wure ra,

naxee na wo xa alae xa banxie kui, n nee birin kanama ne.

N wo sontoma ne, barima wo jaaxu.»

2

Ninewe xa jaxankate

¹ Xera na fafe geyae fari,

a fafe xibaarui fanyi ra wo be,

a bojesa masenyi nan tima wo be.

Yudayakae, wo xa wo xa salie raba,

wo xa wo xa laayidie rakamali Ala be,

barima mixi jaaxie mu fama wo sontode sonon.

² Ninewekae, wo yaxuie na fafe wo xili ma.
 Wo wo xa tete makanta,
 wo meeni wo xa kira ma,
 wo wo tagi ixiri,
 wo xa limaniya, wo xa senbe soto,
³ barima Alatala fama ne Yaxuba xun
 nakelide,
 a fama ne Isirayila itede,
 hali kasare to ti e xa boxi ma, e xa sansie
 naxa tuxunsan.

⁴ Wo yaxuie xa soorie na wure lefae gbeel-
 ixi xaninfe,
 donma gbeeli ragoroxi e ma.
 E xa soori ragisee yanbama a fanyi ra,
 e xa tanbee xaaraxi gere xili ma.
⁵ Na gisee e gima kirae ra,
 e gbataxi sofe ra gere kui.
 E luxi alɔ seyamakonyi naxan dangima
 koore ra.

⁶ Soori sugandixie xema naa,
 e xulun sigafe ra taa tete yire, e sa gere so.
⁷ E mange xa banxi naade rabi, e birin so
 na kui.

⁸ Yaamari fixi taakae xa xanin konyiya kui.
 A xa ginɛ sigama ne wa ra sunnunyi kui.
⁹ Ninewe bara lu alɔ ye ragatade iboxi,
 a ye fa mini boxi ma.
 Nde a falama, «Wo ba na rabafe, wo keli
 naa.»

Kɔnɔ mixi yo mu gbilenma na foxɔ ra.
¹⁰ Boore a falama, «Wo gbeti nun xema
 tongo.

Naafuli gbege na e yi ra.»
¹¹ Kasare, tuxunsanyi, nun gbaloe!
 Limaniya bara ba e yi ra,
 e sanyie mu xanfe e bun ma,
 e boje na toorofe,
 e lahalɛ bara masara.

¹² Taa senbema naxan nu luxi alɔ yete lude,
 yete yoree nun e nga nu malabuxi xaxilisa
 kui dennaxe,
 na taa munse sotoxi yi ki?

¹³ Na yete senbema nu sube faxama a xa
 gine nun a xa die be,
 a nu a xonyi rafema sube iboxi ra.

¹⁴ Mange Alatala xa masenyi nan ya:
 «N kelima ne wo xili ma,
 n wo xa soori ragisee ganma ne,
 n wo xa yete yoree faxama ne santidegema
 ra,
 n sube birin bama ne wo yi ra dunja.
 Wo xa xerae xui mu mema sɔnɔn.»

3

Ninewe xa jonyi

¹ Naxankate na yi taa faxeti be,
 naxan nafexi yanfanteya, se muxaxie, nun
 tooromixie ra.

² Luxusinyi xui minima naa,
 soori ragise sanyie xui minima,
 soee e gima, soori ragise e imaxama.
³ Soe ragie geresoma,
 santidegema lantanma alɔ te luutie,
 tanbe wolima alɔ seyamakonyie,
 mixi faxaxie ralatanxi yire birin ma,
 fure saxie mu jɔnma,
 mixie e sanyi radinma furee ra.
⁴ Na birin fatanxi a xa seniyantareja nan
 ma.

A sie mabendunma a xa langoeja ra,
 a jamanee madaxuma a duureya ra.

⁵ Mange Alatala xa masenyi nan ya:
 «N kelima ne wo xili ma,
 n wo rayaagima ne si birin ya xori,
 n wo mageli ti jamanee birin ya i.
⁶ N wo makotoma ne noxoe ra, n wo
 rayaagi.

⁷ Na kui, mixi yo na wo to, a a gima ne wo
 ma,
 a fa a fala, «Ninewe bara kana.
 Nde kinikinima a ma?
 Nde a madunduma?»»

⁸ Ninewe, wo fisa Tebese be,
 taa naxan doxoxi Nili xure salonyie tagi,
 ye gbo dennaxe?

Baa nu findixi a xa tete makantaxi nan na.
⁹ Kusi nun Misira nu senbe fima ne a ma,
 Puti nun Libiya nu a malima.

¹⁰ Kɔnɔ Tebese fan bara xanin konyiya kui
 jamanɛ ma,
 a xa die bara faha kira xunyie ra,
 a xa kuntigie bara mayegeti sigafe ra
 konyiya kui.
¹¹ Wo tan dagalanma ne alɔ siisilae,
 wo wo noxunma ne wo yaxuie ya ra.

¹² Wo xa banxi makantaxie luxi ne alɔ xore
 bilie,
 foye naxee bogi rayolonma mixie xa debe
 kui naxee wama e donfe.

¹³ Gine doro nan fa luxi wo xa boxi ma,
 soorie mu na sɔnɔn naxee wo makantama,
 wo xa naadee rabixi wo yaxuie ya ra, te
 bara na balansee gan.

¹⁴ Wo ye ba, barima gere na fafe,
 wo nde sa wo xa tete fari.
 Wo boora rafala, wo biriki bonbo.

¹⁵ Menni, te fama ne wo xa taa gande alɔ
 tugumie,
 santidegema fama ne wo sɔntode.

Wo wo malan alɔ tugumie,
 wo wo malan alɔ katoe.
¹⁶ Wo bara yulee rawuya wo xonyi dangife
 tunbuie ra koore ma.

Wo bara lu alɔ tugumie naxee tujanma, e
 siga.

17 Wo xa soorie luxi ne alo tugumi naxee
 na tete fari gesege,
 kono soqe na te, e tugaŋ,
 e siga yire mixi mu dennaxe kolon.

18 Asiriya mange, i xa yareratie na xife,
 i xa kuntigie saxi,
 i xa pama bara yensen ye geyae fari,
 mixi yo mu noma e xunlande.

19 I xa gbaloe gbo, i xa fi mu yalanma.
 Mixi naxee birin i xa toore xa fe mema,
 e e belexe bonboma ne pelexinyi ma,
 barima mixi yo mu na wo mu kobija
 rabaxi naxan na.

Ala xa masenyi Annabi Habakuku be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Habakuku xa kitaabui foloma maxorinyi nan ma a naxan ti Alatala ma: «Munferi i xa jama na toore kui?» Alatala naxa a yaabi a xoroxoe ra, a falafe ra e xa toore fama ne a xun masade. Ala nu bara nate tongo a xa kaafiri rawali na naxankate dxoxofe ra a xa jama ma.

Kono na kelixi munse ma? Annabi Habakuku xa kitaabui na tagi rabama a fanyi ra. Ala naxa a masen namijonme saabui ra, na toore birin fatanxi Isirayilakae xa wali jaaxi nan na, alo mupe tife, yene rabafe, siisife, nun kuye batufe. E to nu na mooli rabama, na bara a niya Alatala xa nate xoroxoe tongo e xili ma.

Alatala xa yaragaaxui naxa lu Annabi Habakuku boje ma. A naxa a maxandi a xa dije a xa jama xa yunubie ma. Alatala senbe gbo, a magaaxu, kono a xa xanunteya gbo na birin be. Na nan a ra, Annabi Habakuku naxa a xaxili ti Ala ra. A naxa nate tongo a xa lu Ala sagoe hali na findi naxankate xoroxoe ra a be.

Ala xa won mali alako na xaxili xa lu won birin yi ra. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Habakuku be

Annabi Habakuku xa yaxaseri masa singe

¹ Annabi Habakuku xa masenyi nan ya, Alatala naxan masen a be:

² «Alatala, n xa i maxandi han temui mundun?

Munfe ra i mu n ma dube suxuxi?
N bara n mawa i be gere xa fe ra,
kono han ya i mu nu muxu ratanga.

³ Munfe ra i tinxi n ya xa kobijna to?
I tinxi yi toore mooli ra munfe ra?

Gbaloe nun gere na n ya ra temui birin.
Lantareya nun kalamui bara gbo ye.

⁴ Mixie bara gbilen i xa seriye foxo ra.
E bara i xa yaamari lu na.

Tinxintare fuma tinxintoe ma. Seriyi mu na sonon.»

Alatala xa yaabi singe

⁵ «Wo wo ya ti pamane ra, wo e mato.

Wo kaabama ne, wo de ixara,
barima fe nde na rabafe wo xa waxati kui
wo mu lama naxan na,
hali na sa fala wo be.

⁶ N na Kalidikae xun nakelife.

Si kinikinitare nan e ra.

E pamane gbete isama
alako e xa boxie rasuxu, e gbe mu naxan
na.

⁷ E magaaxu, e mu fan.

E yaamari tima yete igbona nan na.

⁸ E xa soee xulun baratsee be.

E xaaje wulai baree be naxee minima koe
ra.

E xa soee fama senbe ra kelife yire
makuye.

E mafura alo sege, naxan goroma toxoe
yore foxo ra.

⁹ Yi jama fama kanari nan xili ma,
e yae banbanxi e sigade ra.

E mixi suxuxie malanma alo meyenji.

¹⁰ E yoma mangee ma, e kuntigie
mayelema.

E mu gaaxuma yire makantaxi ya ra.

E bende matema tete ra, alako e xa so naa
kui.

¹¹ E dangima alo foye belebele.

E gbataxi fe jaaxi rabade.

E bara e senbe findi e xa ala ra.»

*Annabi Habakuku xa yaxaseri masa
firin nde*

¹² N Marigi Seniyentoe, n Marigi Alatala,
i na na kabi fe folo fole.

E mu fama muxu faxade.

Alatala, i fama e tan nan makiitide.

N Kanta Geme na i tan nan na,

i e naxankatama ne.

¹³ I yae seniye, i mu wama kobijna tofe,
i fe jaaxi xonxi.

Awa, munfe ra i mu yanfantee halakima?

Munfe ra i mu sese niyama tinxintaree ra
e tinxintoe tooroma temui naxe?

¹⁴ I bara adamadie lu alo yexe naxee na
baa ma,

alo subee mange mu na naxee be.

¹⁵ Muxu yaxuie muxu suxuma konyi ra,
e muxu suxuma yele ra.

E na ge muxu malande beki kui, e jalexin.

¹⁶ Na temui e serexe mooli birin bama a xa
yele be,

barima na nan bara a niya e xa fere
gbegbe soto.

E donse fanyi donma a tan nan saabui ra.

¹⁷ A lanma e xa yele xa nu siga yexee suxu
ra,

e xa nu bonsoe rahalaki kinikinitareja
kui?

2

Alatala xa yaabi firin nde

¹ «N fa tima tete nan fari. N xa mame ti.

N xa a kolon a naxan masenma n be,
a n ma yaxaseri masa yaabima ki naxe.»

² Alatala naxa n yaabi yi masenyi ra:

«I xa n ma masenyi sebe,

i xa a sebe a fanyi ra walaxee ma,
alako naxee a xaranma,
e xa no birade a foxo ra senbe ra.

³ Yi masenyi kamali waxati fafe,
a mu kanama, wule mu a ra.
Xa i a to a taaxirima kamalide,
i xa mame ti.
A kamalife mu buma.»

⁴ «Yetē igboe mato. A waxonfe mu tinxin,
konon tinxintoe tan kisima a xa danxaniya
nan saabui ra.

⁵ Beere mixi mayanfama.
Yetē igboe mu raxaraxi.
A mu wasama, alo aligiyama mu wasama
ki naxe.

A pamane birin findima a gbe nan na,
a si birin sa a xa noe bun ma.

⁶ Na sie mu yoma a ma xe?
E mu a mayelema xe, e a findi dei sigi ra?»

Dankari singe

«E fama ne a falade,
Naxankate na mixi be
naxan se malanma a gbe mu naxan na.
A xa doni xun nan tun luma masa ra.
Yi fe mooli buma han mun temui?

⁷ Naxee xa doni na i ma, nee mu kelima xe,
e i raxunu, e i suxu, e e gbe noxo i ma?

⁸ I to bara si gbegebe xun nakana,
naxee luxi fa, nee nan fama i fan xun
nakanade.

E na rabama ne i to bara mixi wuli ifli,
i to bara boxie nun taee kana, i naakae fan
faxa.»»

Dankari firin nde

⁹ «Naxankate na mixi be
naxan geenima tinxintareya kui
alako a xa banxi fanyi ti a yete be
toore yo mu na dennaxe.

¹⁰ I naxan nabaxi a findima yaagi nan na i
xa mixie be.

I naxankate naxan saxi pamae ma,
a fama gbilende ne i ma.

¹¹ I xa banxi tixi geme naxan na,
wuri naxan banbanxi a fari,
e fama ne seedeponxoya bade i xili ma.»

Dankari saxan nde

¹² «Naxankate na mixi be
naxan taa tima faxe ti saabui ra,
naxan a xa taa ragboma fe kobi saabui ra.

¹³ Mange Alatala bara a niya,
pamae xa wali birin xa gan,
e xa wakili findima fe fufafui nan na.

¹⁴ Dunija birin fama ne Alatala xa noere
kolonde,
alo banbaranyi gboma ki naxe baa ma.»

Dankari naani nde

¹⁵ «Naxankate na mixi be
naxan a boore rasiisima
alako sade fe xa lu e tagi.

¹⁶ I xa xunnakeli findima ne yaagi ra.
I fan xa beere min, i xa sade fe kolon.
Alatala xa xone fafe i ma,
a i xa xunnakeli mafindima yaagi nan na.

¹⁷ I fe kobi naxan nabaxi Liban,
na sare fama ne gbilende i ma.
I bara xurusee kasara,
i bara mixie faxa,
i bara boxi nun taee kana, a nun e xa
mixie.

Na naxankate birin fama ne gbilende i
ma.»

Dankari suuli nde

¹⁸ «Kuye munse fanxi mixi ma?

Mixi xa mu a yailanma?
A wule nan tun masenma.
A yailanma man fa a yete taxu a ra.

A bara ala boboe yailan.
¹⁹ Naxankate na mixi be
naxan a falama wuri masolixi be, «Keli,»
naxan woyenma geme boboxi be, «Xunu.»
Kuye munse masenma i be?

Hali xeeema nun gbeti lu a ma,
xaxili tan yo mu na a be.
²⁰ Konon Alatala na a xa horomobanxi kui.
Dunija birin xa a sabari a ya i.»

3

Annabi Habakuku xa Ala maxandi

¹ Annabi Habakuku xa Ala maxandi nan
ya, naxan bama beeti ki ma.

² Alatala, n bara i xa masenyi me,
n bara kaaba i xa wali ma.
I xa a ragiri yi waxati ma,
i xa a rakamali mixie ya xori.
Konon i naxa neemu i xa kinikini ma i xa
xone kui.

³ N bara Ala Seniyenxi to fa ra kelife Teman
mabiri,

kelife Paran geya ma.
Kooore naxa rafe a xa noere ra,
dunija naxa rafe a xa matoxoe ra.

⁴ Ala xa yanbe senbe gbo.
Naiyalanyi nu kelima a belexe kui,
a senbe noxunxi dennaxe.

⁵ Wugan fure nu a jereema a ya ra,
naxankate fan na a foxo ra.

⁶ A naxa ti, a dunija raseren.
A nefe a mato, bonsooe bara halaki.
Geya naxee ti dunija folc ra,
nee naxa seren,

e e igoro Alatala ya ra.
Fole mu na Alatala be.

⁷ N naxa Kusankae to naxankata ra,
n naxa Madiyankae to seren na.

⁸ Alatala, i nu xonoxi ne xuree ma?

I to ti i xa geresoe ya ra,
e nun e xa soee nun e xa gisee,
i nu xonoxi ne baa ma?

⁹ I naxa i xa xali ramini,
i naxa tanbe wuyaxi suxu.
I naxa xuree raboo boxi ma.

¹⁰ Geyae to i to,
e naxa seren.

Tune xungbe naxa fa.
Baa naxa a xui ramini,
mɔɔɔnyie naxa te.

¹¹ Soge nun kike naxa e xa wali iti
e to i xa tanbee to yanba ra koore alo
seyamakonyi.

¹² I naxa ti boxi fari, i fa pamanee raboron
ɲe i xa xone kui.

¹³ I naxa i xa pama rakisi,
i man fa i xa Mixi Sugandixi ratanga.
I naxa bɔnsɔe kobie xa mange butuxun,
i a xa see birin findi xube ra.

¹⁴ A xa soorie naxa mini muxu xili ma,
e xa tɔɔɔmixie halaki ɲelɛxinyi kui gundo
ra,

kɔɔɔ i tan naxa e xa mange sɔxɔ a yete xa
tanbe ra.

¹⁵ I naxa kira raboo i xa soee be,
e xa dangi baa tagi.

¹⁶ N to i xa masenyi me,
n bɔɲe naxa mini a i, n de naxa ixara,
n xɔrie naxa tagan, n sanyie naxa seren.
N na lɔxɔe mamefe i muxu yaxuie
ɲaxankatama lɔxɔe naxe.

¹⁷ Hali fuge mu na xɔre bili ma,
hali weni bogi mu na a firi ma,
hali bogi yo mu bama wuri bilie kɔn na,
hali sansie mu fanma xe ma,
hali xurusee mu na kule kui,
hali ninge keren mu lu goore,

¹⁸ na birin kui, n Alatala matɔxɔma ne,
n sɛɛwa Ala ra, n ma Marakisima.

¹⁹ N senbe na n Marigi Alatala nan na.
A n ma ɲere sooneyama ne fe xɔɔxɔe kui,
alo xeli xa ɲere sooneyama geyae fari ki
naxe.

Yi sebeɲi beɛtiba mange nan be. A xa a
ba kɔra xui ra.

Annabi Sofoni xa kitaabui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Sofoni naxa kawandi ti mange Yosiya xa waxati Yudaya boxi ma. Isirayilakae nu bara so fe jaaxi kui na waxati, han Alatala nu wama e jaxankatafe. Beenu a xa na raba, a naxa Annabi Sofoni xee alako a xa na tagi raba e be, a xa kata Isirayilakae ragbilende e waxonfe jaaxi foxo ra.

Na masenyi maniyaxi Isirayila namijonme gbegebe xa masenyi nan na. Na kui e mixie xa yunubie masenma e be a fiixe ra, alako e xa a kolon e na fe nan kui na ki naxan mu rafanxi Ala ma. Isirayilakae nu birama kuyee nan foxo ra, e naxee lixi Kanaan boxi ma e mini Misira boxi ra temui naxe. Na fe naxa Ala raxono, barima a mu wama a firin nde xon ma. Isirayilakae man nu fe jaaxi raba ra e booree ra. Mixi naxan nu bara senbe soto mangeya kui, xa na mu a ra naafuli fe kui, a nu setaree tooo ma. Na fe mooli mu rafan Ala ma, barima a a jengi saxi adamadi xa fe xon ma, a mu tinma a xa tooo.

Annabi Sofoni to ge na yunubi masende Isirayilakae be, a naxa a fala a Alatala fama ne e paxankatade na xa fe ra. Na kiiti magaaxu. Ala xa xone senbe gbo. Ala xa jaxankate mu noma mixi nde rafisade a boore be. Na kui Isirayilakae nun si gbete birin na na kiiti bun ma. Adama birin naxan Alatala matandima, e fama ne a xa xone kolonde kiiti waxati.

Kono masenyi gbete fan nu saxi na woyenyi xoroxxe fari. Annabi Sofoni naxa a fala a Alatala fama mixi rakisife. A wama e malife alako e xa gbilen fe jaaxi foxo ra, e xa lu Ala xa kira xon ma naxan noma findide bojesa ra e be. Ala xonoma ne mixi jaaxie ma barima e xa yunubie mu rafanxi a ma, kono a man e xanuma ne a boje birin na. Na nan a toxi Annabi Sofoni bara kisi masenyi sa jaxankate masenyi fari. Won xa a kolon Ala yunubie xonxi, kono a yunubitsee xanuma ne, a wama e ragbilenfe e xa fe jaaxie foxo ra. Ala xa na lonni raso won sondonyi kui. Amina.

Annabi Sofoni xa kitaabui

Alatala xa xone Yudaya be

¹ Alatala xa masenyi nan ya, a naxan tixi Annabi Sofoni be. Sofoni findi Kuusi xa

di nan na, Gedalaya xa mamadi, Amaraya tolobite, Xesekiya bonsoe. A masenyi ti ne Yudaya mange Yosiya xa waxati, naxan findixi Amon xa di ra.

² «Alatala xa masenyi nan ya:
N birin jonma ne dunija bende fupi fari.

³ N adama nun sube jonma ne,
n xoni ba koore ma,
n yexe ba baa ma.
N maratantanyi nun mixi jaaxi jonma ne,
n adamadie ba dunija bende fupi fari.
Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁴ «N nan n belexe italama ne Yudaya nun
Darisalamukae xili ma.

N Bali kuye bama ne, naxee luxi boxi ma.
N e xa batui yareratie nun serexedubee
sontoma ne.

⁵ N mixie halakima ne,
naxee tunbuie batuma e xa banxi fari.
N filankafuie jaxankatama ne,
naxee e kali Alatala xili ra,
e man e kali Molofo kuye xili ra.

⁶ N mixie rabepinma ne naxee bara gbilen
Alatala foxo ra,
naxee mu Alatala fenma,
naxee mu birama a xa marasi foxo ra.»

⁷ «Wo sabari Marigi Alatala be,
barima a xa loxo xungbe na fafe.
Alatala tan serexe nan bama.
A mixi ndee sugandixi na nan ma.

⁸ Alatala xa serexe loxo,
n mange xa die nun kuntigie halakima ne,
a nun mixi naxee si gbete xa dugie
ragoroma e ma.

⁹ N mixie halakima ne naxee tunganma sode
de ra,
naxee e marigi xa banxi rafema gere nun
yanfanteya ra.»

¹⁰ «Alatala xa masenyi nan ya:
Na loxo mixi gbelegbelema ne,
kelife taa naade ma naxan xili Yexe Naade,
han taa neene,
kelife taa fari geyae ma,

¹¹ han makiti yire,
barima yulee xa fe bara kana,
n bara e birin faxa.

¹² Na waxati n Darisalamu yire birin
matoma ne a fanyi ra,

alako n xa mixi sonto,
naxee doxxi e xa naafuli makantafe ra,
e a falafe e boje kui,

«Fe fanyi yo, fe jaaxi yo,
Ala mu fama fefe rabade n na.»

¹³ E xa naafuli loema ne,
e xa banxie kana.

E bara banxi ti, kono e mu sabatima na kui.
E bara weni bogi si, kono e mu na weni
minma sonon.»

14 Alatala xa loxoe xungbe bara makore,
a gbe mu luxi a xa fa.
Senbema fama ne gbelegbelede
Alatala xa loxoe magaaxuxi ma.

15 Xone loxoe na a ra, toore loxoe na a ra,
gbaloe loxoe na a ra, dimi loxoe na a ra,
nuxui ifooroxi loxoe na a ra.

16 Gere xui minima ne na loxoe taa
senbema xili ma,
e xa yire makantaxie xili ma.

17 Alatala naxe,
«N adamadie tooroma ne na loxoe,
e fa nere alo donxue,
barima e bara yunubi raba Alatala ra.
Na kui e sontoma ne a naaxi ra,
e wuli ramini boxi ma a gbege ra,
e binbie wole nooge xora.

18 E xa xema nun gbeti mu noma e
ratangade
Alatala xa xone loxoe ma.
Dunija birin ganma ne na loxoe a naaxi ra
Alatala xa xone xa fe ra,
barima a xa pama bara bira ala gbete e foxo
ra.
Na kui dunija mixi birin sontoma ne.»

2

Alatala xa xone Yudaya nun si gbete ma

1 «Si yaagitare, wo xa wo yete mato,
2 beenu waxati xa kamali,
beenu Alatala xa xone xa wo li,
beenu Alatala xa loxoe xoro xoe xa fa wo
ma.

Na loxoe dangima ne alo maale lagi foye
naxan tutunma.

3 Wo tan mixi magoroxi naxee na Isirayila,
wo xa Alatala fen, wo xa a xa seriye rabatu,
wo xa tinxinyi, nun yete magore fen.
Temunde na kui wo noma ne ratangade
Alatala xa xone loxoe ma.»

4 «Gasa rabepinma ne, Asikalon kana,
Asidodi keru pama ya xori, Ekiron tala.

5 Naxankate na wo be,
wo tan naxee sabatixi baa de ra,
wo tan naxee kelixi Kireti.
Alatala bara nate tongo wo xa fe ra,
Kanaanka naxee na Filisita boxi ma,
n wo xun nakanama ne han mixi birin non
wo yi.

6 Xurusee fama ne lude wo xa boxi ma,
wo xonyi findi goore ra xuruse
demadonyie be.

7 Na boxi findima Yudayaka mixi donxoe
nan gbe ra,
e fa e xa xurusee de madonde naa.
Nunmare temi e e malabuma ne Asikalon
xa banxie kui,
barima e Marigi Alatala fama ne e malide,

a e xa mixi suxuxie ragbilen e xonyi.»

8 «N bara Mowabakae xa konbie me,
Amonikae xa woyen bexuxie bara n li.
E bara n ma pama rayaagi,
e bara dangi naaninyi ra.»

9 «N tan Isirayila Marigi Alatala, Xili
Xungbe Kanyi,
n bara n kali Mowaba luma ne alo Sodoma,
Amonikae lu alo Gomorakae,
e xa boxi kana, nooge naaxi nun foxe lu
naa.

10 E na sontoma e xa yete igbona nan ma.
E bara Alatala Xili Xungbe Kanyi xa pama
rayaagi,
e bara te a xa pama xili ma.

11 Alatala magaaxu, a e naxankatama ne a
naaxi ra.
A kuye birin kanama ne dunija ma,
si birin fa Alatala batu e xonyi.»

12 «Wo tan Kusikae,
wo fan soxoma ne n ma santidegema ra.»

13 «Ala a senbe raminima ne koola ma,
a fa Asiriya sonto.
A Ninewe xun nakanama ne, a na findi
gbengberen yire ra.

14 Xurusee luma ne e de madon na na taa
kui,
a nun wulai sube mooli birin.
Yube nun xundi koe rangima ne na
banxi kanaxie fari.
Naade nun wunderi birin kanaxi, e xa
wuri bara boro.

15 Yi taa xungbe naxan nu luma nelexin na,
naxan bore nu saxi,
naxan nu bara a fala a yete be,
<N keren nan tide gbo.>

a xun bara rakana han a bara findi wulai
subee xonyi ra.
Dangi mixi birin yoma ne a ma sonton,
a findi dei sigi ra e be.»

3

Alatala xa xanunteya

1 «Naxankate na i be, taa matandila
seniyentare,
naxan luma mixi tooro ra.

2 A mu n xui suxuma, a mu n ma marasi
rabatuma,
a mu a xaxili tima Alatala ra, a mu
makorexi a Marigi Ala ra.

3 A xa kuntigie luma ne alo yete
naxee e xui raminima pama tagi,
a xa kiitisamae luxi alo wulai bare
naxee sube donma keren na.

4 A xa namijonmee findixi yete igboee nun
yanfantee nan na,
a xa srexedubee bara fe seniyanxie noxo,

a bara Ala xa seriye matandi.

⁵ Kono Ala nan tinxin na mixie ya ma.

A mu mixi madaxuma, loxo yo loxo a xa nondi yanbama.

A tan mu lanlanteya kanama, kono tinxintare mu yaagi kolon.»

⁶ «N bara sie jaxankata, n bara e xa yire makantaxie rabira, n bara e xa kirae kana. Mixi yo mu na e xa taee kui sonon, e birin xun nakanaxi.

⁷ N nu bara a fala e be,

«Xa wo gaaxu n ya ra, xa wo n ma marasi suxu, wo xun mu rakanama.»

Kono e gbata fe jaaxi rabade.

Na nan a toxi n bara e jaxankata.

⁸ Alatala xa masenyi nan ya:

Wo xa mame ti, loxoe fama a lide n ma nate kamalima temui naxe.

N bara a fala wo be,

na loxoe n sie jaxankatama ne n ma xone jaaxi ra, dunija birin xa kana.»

⁹ «N fama sie rasenyende,

alako e xa Alatala xili fala,

e birin xa a rabatu lanyi kui.

¹⁰ Kelifa yire makuye dangife Kusi xuree ra,

n batulae fama ne serexee ra n be.

¹¹ Na loxoe wo mu yaagima sonon wo xa fe rabaxie ra,

wo fe jaaxi naxee rabaxi n na, barima n yete igboee bama ne wo ya ma, alako yete igbona xa jon n ma geya seniyenxi yire.

¹² N tooromixie nun mixi magoroxie luma ne wo ya ma,

naxee xaxili tima Alatala ra.

¹³ Isirayila donxoe mu fe jaaxi rabama sonon,

e mu wule falama, e mu mixi madaxuma.

E luma ne e malabu ra bojesa kui,

mixi yo mu e tooroma sonon.»

¹⁴ Siyon mixie, wo xa Ala matoxo.

Isirayila, wo xa seewa.

Darisalamu, wo xa jalexin wo boje birin na.

¹⁵ Alatala xa xone bara gbilen wo foxo ra,

a bara wo yaxuie ragbilen e xonyi.

Isirayila Mange Alatala bara lu wo tagi.

Wo naxa gaaxu, wo mu tooroma sonon.

¹⁶ Na loxoe a a falama ne Darisalamu be,

«Siyon mixie, wo naxa gaaxu,

limaniya naxa ba wo yi ra.»

¹⁷ Wo Marigi Alatala wo Rakisima na wo ya ma.

A seewama ne wo xa fe ra,

a wo madundu a xa xanunteya ra,

a jalexin wo ra a xui itexi ra.

¹⁸ Alatala naxe, «N sunnunyi bama ne wo xa salie kui,

n wo ba wo xa yaagi xoxoxoe kui.

¹⁹ Na loxoe n wo yaxuie jaxankatama ne, n tooromixie rakisi,

n mixi kerixie ragbilen e xonyi.

N e xa yaagi joxoma ne matoxoe nun binye ra yire birin.

²⁰ Na loxoe n wo ragbilenma ne wo xonyi.

N wo malanma ne alako wo xa matoxoe nun binye soto,

dunija jamahe birin kui.

N wo ragbilenma ne, wo fa na tode.

Alatala xa masenyi nan na ki.»

Ala xa masenyi Annabi Hage be Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Ala naxa Annabi Hage xεε Darisalamu Perise mange Dariyusi xa waxati (ne keme suuli beenu Isa xa bari). Isirayilakae nu bara ne tongo solofere raba konyiya kui Perise boxi ma e xa kuye batui xa fe ra, kono Ala naxa a niya Dariyusi xa e bepin gbilenfe ra Isirayila boxi ma. E to menni li, e xa taee nun Ala xa horomobanxi birin nu bara kana. E naxa wali suxu nee yailanfe ra, kono e yaxuie naxa e tooro. Na kui Ala naxa Annabi Sofoni nun Annabi Hage xεε Darisalamu alako e xa Isirayilakae ralimaniya.

Annabi Hage to woyen Isirayila kuntigie ra, a naxa a to e mu gexi nate tongode sinden e xa Ala xa horomobanxi ti. Ala naxa a masen e be namijonme saabui ra, a nu lan e xa senbe so Ala xa banxi tife nan ma, dangi e gbe banxie tife ra. Na nu bara a niya boxi xa lu toore kui sansi bogi xa fe ra. Baloe nu bara xurun na wakilitarepa xa fe ra.

Annabi Hage to kuntigie ralimaniya, e naxa Ala xa wali suxu a fanyi ra. A naxa a fala e be Ala xa horomobanxi firin nde fama tofande dangife na singe ra. Alatala naxa laayidi tongo e be a xa baraka ragoro e ma na xa fe ra.

Yi namijonme masenyi findima lonni belebele nan na to mixie be. Xa won tondi Ala xa wali suxude, a fan tondima ne won malide. Kono xa won bara nate tongo Ala be, won xa a sago raba, a niyama ne won ma dunijeigiri birin xa sooneya. Ala wama na nan xon ma won be, kono fo won xa danxaniya a ma. Ala xa na nate raso won bope kui. Amina.

Annabi Hage xa Kitaabui

Dunijeigiri sooneyatarepa fatanxi fe naxan na

¹ Mange Dariyusi xa mangeya ne firin nde, kike senni nde, xi singe ra, Alatala naxa yi masenyi ti Salatiyeli xa di Sorobabeli be, Yudaya gomina, Annabi Hage saabui ra. A man naxa yi masenyi ti serexedube kuntigi Yosadaki xa di Yosuwe be.

² Alatala xa masenyi nan ya, «Yi pama a falama, <A mu lan won xa Alatala xa banxi yailan sinden.>»

³ Na kui, Alatala naxa yi masenyi ti e be Annabi Hage saabui ra,

⁴ «A lanma wo tan xa lu banxi raxunmaxi kui,

n tan ma horomobanxi kanaxi?»

⁵ Mange Alatala xa masenyi nan ya,

«Wo wo xa wali mato.

⁶ Wo sansi xori gbegbe sima, kono wo naxan sotoma, na xurun.

Wo wo degema, kono wo mu lugama.

Wo wo minma, kono a mu wo ralima.

Wo xinbeli donma ragoroma wo ma, kono xinbeli mu bama wo ma.

Wo wo xa wali sare sotoma, kono yale na wo xa yubae ma.»

⁷ Mange Alatala xa masenyi nan ya,

«Wo wo xa wali mato.

⁸ Wo te geya fari wuri fende,

wo xa n ma banxi ti

alako n xa binye soto naxan nafanxi n ma.» Alatala xa masenyi nan a ra.

⁹ «Wo bara wa harige gbegbe xon ma, kono wo donoronti gbansan nan sotoxi.

Wo bara na xanin wo xonyie,

n bara na fan nayensen ne.

Na kelixi munse ma?

Na kelixi n ma banxi xa kane nan ma fe ra.

A fa li, kankan singanxi wakili ma a gbe wali tan na,

kono wo mu sese rabama n gbe wali tan xa fe ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan a ra.

¹⁰ «Na fe bara a niya tune ye mu goroma, boxi mu daxamui raminima.

¹¹ N bara a niya boxi nun geyae xa xara, wo xa mengi, wo xa weni neene, wo xa ture,

wo xa sansie, wo xa mixie, wo xa xurusee, nun wo xa wali birin xa naxasi.»

¹² Salatiyeli xa di Sorobabeli, serexedube kuntigi Yosadaki xa di Yosuwe, nun pama donxoe birin naxa e Marigi Alatala xui suxu, a naxan fixi Annabi Hage ma. Nama naxa gaaxu Alatala ya ra.

¹³ Alatala xa xera Annabi Hage naxa Alatala xa yi masenyi fala pama be, «Won birin nan a ra.» Alatala xa masenyi nan a ra.

¹⁴ Alatala naxa Salatiyeli xa di Sorobabeli, Yudaya gomina bope rawutun. A man naxa serexedube kuntigi Yosadaki xa di Yosuwe nun pama donxoe bope rawutun. Na naxa a niya e xa e Marigi Alatala xa banxi ti wali suxu,

¹⁵ Dariyusi xa mangeya ne firin nde, kike senni nde, xi moxonon nun naani nde ra.

2

Ala xa horomobanxi neene xa nore

¹ A kike solofere nde, xi m̀ox̀ojen nun keren nde ra, Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Hage saabui ra,

² «A fala Salatiyeli xa di Sorobabeli be, Yudaya gomina, nun serexedube kuntigi Yosadaki xa di Yosuwe, nun jama d̀ox̀oxe be,

³ «Nde na wo ya ma naxan bara yi banxi to nu a forima ki a xa ǹore kui?

Yakosi tan go, wo a toma di?

Tide yo mu na a ma wo be s̀onon, ka?»

⁴ Alatala xa masenyi nan ya,

«Sorobabeli, i i senbe so.

Serexedube kuntigi Yosuwe Yosadaki xa di, i i senbe so.

Nama birin, wo wo senbe so.»

Alatala xa masenyi nan ya,

«Wo wali suxu, won birin na a ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

⁵ «N to wo ramini Misira b̀oxi ma,

n nu bara yi saate tongo wo be.

N xaxili na wo tagi,

wo naxa gaaxu fefe ma.»

⁶ Mange Alatala xa masenyi nan ya,

«A gbe mu luxi n xa koore nun b̀oxi raseren,

n xa baa nun xare ramaxa.

⁷ N si birin naserenma ne, e fama ne harige gbegebe ra n be naxee fan a birin be.

Yi banxi kui rafema ne ǹore ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

⁸ «N tan nan gbe na gbeti ra,

n tan nan gbe na xema ra.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ «Ǹore naxan fama lude n ma banxi ma, na dangima ne a singe ra.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

«N yi banxi findima b̀ojesa yire nan na mixie be.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁰ Dariyusi xa mangeya ne firin nde, kike solomanaani, xi m̀ox̀ojen nun naani nde ra, Alatala naxa yi masenyi ti Annabi Hage be,

¹¹ «Alatala xa masenyi nan ya. Serexedube maxarin,

¹² «Xa mixi nde sube seniyenxi sa a xa sose kui, a fa na sose din taami, weni, ture, xa na mu a ra donse gbete ra naxan mu seniyenxi, na seniyenma na sube seniyenxi saabui ra?» Serexedube i yaabima ne, «Ade.»»

¹³ Annabi Hage naxa e maxarin, «Xa mixi nde din fure ra, a fa findi seniyantare ra, a din sese ra, na fan findima ne se seniyantare ra?» Serexedube naxa

a yaabi, «Iyo, na fan findima ne se seniyantare ra.»

¹⁴ Na kui, Annabi Hage man naxa a masen,

«Yi jama na na ki ne.

Si naxan na n ya tode ra, e na na ki ne.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

«E belexe foxi mu seniyen,

e naxan bama serexe ra se seniyantare nan a ra.»

¹⁵ «Yakosi, wo fe mato a fanyi ra naxan fama rabade keli to ma han yare.

Beenun wo xa geme d̀oxo a boore fari

Alatala xa horomobanxi wali kui,

wo xa ratu yi ma:

¹⁶ Wo to nu busali m̀ox̀ojen fenma,

wo nu fu gbansan nan sotoma.

Wo to nu ture litiri tongo suuli fenma,

wo nu litiri m̀ox̀ojen gbansan nan sotoma.

¹⁷ N bara wo xa wali birin kana fure nun balabalanyi ra,

kono wo mu tin gbilende n ma.»

Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁸ «Yakosi, wo a mato a fanyi ra,

fe naxan fama rabade keli to ma han yare,

keli yi kike solomanaani xi m̀ox̀ojen nun naani ma,

keli Alatala xa horomobanxi xa geme singe d̀oxo l̀oxe ma.

Wo xa wo joxo sa na xon ma a fanyi ra.

¹⁹ Mengi ragataxi mu na wo xa sentie kui, ka?

Weni bili, xore bili, kobe bili, nun oliwi bili,

nee fan mu bogife hali keren.

Kono, folo to ma, n fama ne barake sade wo ma.»

²⁰ Alatala man naxa masenyi firin nde ti Annabi Hage be, xi m̀ox̀ojen nun naani nde ra.

²¹ «A fala Sorobabeli be Yudaya gomina, «N koore nun b̀oxi raserenma ne.

²² N mangee ragoroma ne e xa kibanyi kui. N si gbete senbe kanama ne.

N soori ragisee nun e ragimae rabirama ne.

N soe nun soe ragie faxama ne

e ngaxakerenyi xa santidegema ra.»

²³ Alatala xa masenyi nan ya,

«Na l̀oxe, Sorobabeli Salatiyeli xa di

n i findima ne n ma konyi ra,

i luma ne alo n ma xurunde tonxuma.

N bara i sugandi.»

Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

Annabi Sakari xa Kitaabui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Ala naxa Annabi Sakari xεε Darisalamu Perise mange Dariyusi xa waxati. Isirayilakae nu bara jε tongo solofere raba konyiya kui Perise boxi ma e xa kuye batui xa fe ra, kɔnɔ Ala naxa a niya Dariyusi xa e bεpin gbilenfe ra Isirayila boxi ma. E to menni li e xa taae nun Ala xa hɔrɔmɔlingira banxi birin nu bara kana. E naxa wali suxu nee yailanfe ra, kɔnɔ e yaxuie naxa e tɔɔɔ. Na kui Ala naxa Annabi Sakari nun Annabi Hage xεε Darisalamu alako e xa Isirayilakae ralimaniya.

Annabi Sakari xa masenyi fɔlɔma laamatunyi solomasaxan nan ma, naxee a masenma a Ala fama ne Isirayilakae malide e xa wali kui. A man a masenma a Ala fama ne sie jaxankatade naxee na a xa jama tɔɔɔfe. Ala limaniya fima ne a xa mixie ma Annabi Sakari xa masenyi saabui ra.

Isirayila xa xunnakeli mu findima fe fanyi ra e tan gbansan be. Dunija na a to Ala meenima Isirayila ma ki naxe, e fan danxaniyama ne Ala ma, e bira Isirayilakae fɔxɔ ra. Ala Isirayilaka nde rakelima naxan misaalima seɔɔɔdube kuntigi ra. Na xeme findima Isirayila mange xungbe nan na, Ala xa Mixi Sugandixi, naxan e xun tima Ala xa kira ma.

Yi saate Ala naxan tongoxi Isirayila be a findima ne lonni belebele ra to mixie be. Ala wama ne dunija birin xa bira a xa seriye fɔxɔ ra, e xa la Ala xa xanunteya ra alako e xa kisi sɔtɔ. Xa a sa li adamadie tondima Ala xa mali ra, e sare jaaxi sɔtɔma ne e jεre ki xa fe ra. Ala wama mixi rakisife. Na nan a ra a naxa Marakisima xεε won ma alako lanyi xa lu Alatala nun adama tagi. Ala xa na sooneya won birin be, won fan xa tin na ra. Amina.

Annabi Sakari xa Kitaabui

Laamatunyi singe: Gbilenfe Ala ma

¹ Dariyusi xa mangeya jε firin nde kike solomasaxan nde kui, Alatala naxa a masen Annabi Sakari be, Berekaya xa di, Ido xa mamadi fanyi, a naxe,

² «Alatala bara xɔnɔ wo benbae ma.

³ Kɔnɔ, i xa a fala, Mange Alatala xa masenyi nan ya: «N tan Mange Alatala bara a fala wo be, wo xa gbilen n ma. Na temui n fan gbilenma ne wo ma.

⁴ Wo naxa lu alo wo benbae. Singe namijnɔnmεe nu bara a masen e be, «Mange Alatala xa masenyi nan ya, wo gbilen wo xa fe jaaxie nun wo xa kewali jaaxie fɔxɔ ra.» Kɔnɔ e mu e tuli mati n ma masenyi ra, e mu n xui suxu. N tan Alatala xa masenyi nan na ki.

⁵ Wo benbae na minden? Namijnɔnmεe go? E mu faxama xε?

⁶ N ma masenyi nun n ma seriye, a mu wo benbae lixi?»

A to gε na masenyi ra, jama naxa tuubi, e fa a fala e boore be, «Mange Alatala bara won ma fe rabaxie sare ragbilen won ma.»

⁷ Kike fu nun keren nde xi mɔxɔjen nun naani nde, Sebati kike, Dariyusi xa mangeya jε firin nde, Alatala naxa a masen Annabi Sakari be, Berekaya xa di, Ido xa mamadi,

⁸ «To kɔe ra n bara yi laamatunyi to. Xeme nde nu na soe gbeeli fari, a nu tixi miriti wurie tagi fole kui. Soe gbeelie, soe fɔɔɔɔe, nun soe fiixee nu na a xanbi ra.

⁹ N naxa a maxorin, «N Marigi, munse na yee tan na?» Maleke naxan nu wɔyenma n na, a naxa a fala, «N a masenma ne i be.»

¹⁰ Mixi naxan nu tixi miriti wurie tagi, a naxa a fala, «Alatala xa xεrae nan e ra naxee dunija ijεrema.»

¹¹ E naxa dentεge sa Alatala xa maleke be naxan nu tixi miriti wurie tagi, «Muxu bara dunija birin ijεre, dunija mixi birin raxaraxi, e na bɔjɛsa kui.»

¹² Alatala xa maleke naxa a fala, «Mange Alatala, i fama kinikinide Darisalamu nun Yudaya xa taae ma mun temui? I xɔnɔxi e ma kabi jε tongo solofere.»

¹³ Alatala naxa na maleke ralimaniya, a a madundu, maleke naxan nu wɔyenma n na.»

¹⁴ «Na maleke naxa a fala n be, «I xa a fala, Mange Alatala xa masenyi nan ya: Darisalamu nun Siyon rafan n ma. N mu tinma e xa bira xanuntenyi gbete fɔxɔ ra.

¹⁵ N bara xɔnɔ si gbete ma naxee jɔxɔ a ma tɔɔɔe yo mu noma e lide. Singe n nu xɔnɔxi dondoronti n ma jama ma, kɔnɔ sie tan bara nde sa n ma jama xa tɔɔɔe xun ma.»

¹⁶ «Na nan a ra, Alatala naxa a masen, «N man kinikinima ne Darisalamu ma, n man n ma banxi tima ne. Luuti ibendunma ne Darisalamu taa xun ma alako na xa maniya, na taa man xa gbilen ti ra.» Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁷ I man xa a fala, «Mange Alatala xa masenyi nan ya: Harige man luma n ma taae kui, n man Siyon madundu ma ne, n man Darisalamu sugandima ne.»

2

Laamatunyi firin nde: Ferie nun xabuie

¹ N naxa yi laamatunyi to: N bara ferin naani to.

² N bara maleke maxorin, naxan nu woyenma n na, «Munse na yee ra?» A naxa n yaabi, «Senbemaie nan yee ra naxee Yudaya, Isirayila, nun Darisalamu rayensenxi.»

³ Na temui, Alatala naxa xabui naani masen n be.

⁴ N naxa maxorinyi ti, «Yee faxi munse rabade be?» A naxa n yaabi, «Yi ferin naani misaalixi senbemaie nan na naxee Yudaya rayensenxi mixi yo mu no a xunyi rakelide. Kono yi xabuie faxi e magaaxude ne, e si gbete senbemaie rabira, naxee kelixi Yudaya boxi xili ma alako e xa Yudayakae rayensen.»

Laamatunyi saxan nde: Maniya luuti

⁵ N naxa yi laamatunyi to: Xeme nde nu na, maniya luuti nu suxuxi a yi ra.

⁶ N naxa a maxorin, «I siga minden?» A naxa n yaabi, «N Darisalamu nan maniyafe, alako n xa a gboe nun a kuyeya kolon.»

⁷ Maleke naxan nu woyenma n na, a naxa siga yare, maleke gbete naxa fa a ralande.

⁸ A naxa a fala a be, «I gi, sa a fala yi segetala be, a Darisalamukae nun xurusee fama ne wuyade han tete mu no e rabilinde sonon.»

⁹ Alatala xa masenyi nan ya: «N tan yati e makantama ne. N luma ne e be alo tete te daaxi, n ma nore fa lu e tagi.»

¹⁰ Alatala xa masenyi nan ya:

«Wo wo gi, wo wo gi!
Wo xa keli jamanie ma
naxan na koola ma.»

Alatala xa masenyi nan ya:

«Singe n nu bara wo rayensen ye dunjina ma.

¹¹ Siyon mixie, wo wo gi.
Wo tan naxee na Babilon,
wo xa keli naa.»

¹² Mange Alatala naxa a masen n be, a naxan xexxi binye kui, fe falafe yi sie xa fe ra naxee wo toroxi: «Naxan a belexe dinma wo ra, a luxi ne alo na kanyi bara a belexe din Ala ra.»

¹³ N na keli e xili ma, e findi e xa konyie xa konyie ra. Na kui wo a kolonma ne a Mange Alatala nan n xexxi.

¹⁴ «Darisalamukae, wo wo xui ite seewe kui, barima n fama ne lude wo tagi.» Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁵ Si wuyaxi fama ne Alatala ma na loxo, e fa findi n ma jama ra.

N luma ne wo tagi,
wo fa a kolon

a Mange Alatala nan n xexxi wo ma.

¹⁶ Yudaya man findima Alatala gbe nan na a xa boxi seniye nxi kui.

A man fama ne Darisalamu sugandide.

¹⁷ Adamadi birin xa a sabari Alatala be, a na kelife a xa yire seniye nxi.

3

Laamatunyi naani nde: Serexedube kuntigi

¹ A naxa serexedube kuntigi Yosuwe masen n be, a nu tixi Alatala xa maleke ya i. Sentane nu tixi a yirefanyi ma a xa a torpege.

² Alatala naxa a fala Sentane be, «N tan, Alatala naxan Darisalamu sugandixi, n bara a fala i be Sentane, i sabari! Yege xuntunyi xa mu na yi xeme ra naxan baxi te de i?»

³ Yosuwe nu tixi maleke ya i, dugi noxoxi nan nu ragoroxi a ma.

⁴ Maleke naxa a fala a booree be naxee nu tixi Yosuwe seeti ma, «Wo dugi noxoxie ba a ma.» A man naxa a fala Yosuwe be, «A mato, n bara i xa yunubi ba, n bara dugi tofanyie ragoro i ma.»

⁵ N naxa a fala, «Wo xa xunyi ratofan se seniye nxi doxo a xunyi ma.» E naxa xunyi ratofan se seniye nxi doxo a xunyi ma, e naxa dugie ragoro a ma. Alatala xa maleke nu tixi naa.

⁶ Alatala xa maleke naxa yi masenyi ti Yosuwe be,

⁷ «Mange Alatala xa masenyi nan ya: Xa i jere n ma kirae xon, xa i n ma yaamarie suxu, i fama ne n ma banxi raperede, i fa n ma tete makantade. Na temui i yire sotoma ne be yee tagi.

⁸ Serexedube kuntigi Yosuwe, i tan nun naxee doxoxi i ya i, wo wo tuli mati. Wo bara findi misaali ra. N fama n ma konyi xeede, naxan xili <Salonyi.>

⁹ Wo xa geme mato n naxan doxoxi Yosuwe ya i. Ya solofere na na geme kerenyi ma. N sebeli tima ne a ma, n man fa yi boxi xa yunubi ba loxo, e keren kui.» Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁰ «Na loxo, wo wo boore xilima ne, wo xa lu yire keren wo xa weni bili nun xore bili bun ma.» Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

4

Laamatunyi suuli nde: Lanpui doxo se

¹ Maleke naxan nu woyenma n na, a naxa fa n naxunude, alo e mixi raxunuma ki naxe xixoli ma.

² A naxa n maxorin, «I munse toxi?» N naxa a yaabi, «N lanpui doxo se xeema daaxi nan toxi, bitire na a xuntagi, ture ra a kui. Lanpui solofere gbakuxi a ma, ture gorode solofere, ture rasoma na lanpui soloferee kui.

³ Oliwi wuri bili firin tixi ture bitire seeti firinyie ma, keren a yirefanyi ma, keren a koola ma.»

⁴ N naxa maleke maxorin, naxan nu woeyenma n na, «N marigi, munse na yee ra?»

⁵ A naxa a fala n be, «I mu a kolon?» N naxa a yaabi: «N marigi, n mu a kolon.»

⁶ Na temui a naxa a masen n be, «Alatala xa masenyi nan ya, a naxan tixi Sorobabeli be, «Wo senbe mu noma sese ra. N tan nan Xaxili noma a rabade.» Mange Alatala xa masenyi nan ya.»

⁷ «Geya xungbe naxan na Sorobabeli ya ra, n na findima ne fiili ra. A fama ne geme fanyi raminiide banxi ti se ra, pama fa a fala e xui itexi ra, «Ala xa hinne a ra, Ala xa hinne a ra!»»

⁸ Alatala naxa yi masenyi ti n be,

⁹ «Sorobabeli bara yi banxi ti folo, a man a rajonma ne.» Na kui wo a kolonma ne a Mange Alatala nan n xeexi wo yire.

¹⁰ Nde yoma fe folo xuri ma? Nama na wali se to Sorobabeli belexe, e jlexinma ne.

Maleke naxa a fala n be, «Na lanpui solofere findixi Alatala yae nan na naxee dunija iperema.»

¹¹ N naxa a maxorin a ma, «Munse na na oliwi wuri bili firinyi ra, naxee na lanpui doxo se yirefanyi ma nun a koola ma?»

¹² N man naxa a maxorin a ma, «Munse na na oliwi salonyi firinyie ra, naxee na ture gorode xeema daaxi firinyie seeti ma, oliwi ture dangima naxee kui?»

¹³ A naxa a fala n be, «I mu a kolon e naxee misaalixi?» N naxa a yaabi, «N marigi, n mu a kolon.»

¹⁴ A naxa a fala n be, «Mixi firin nan e ra Ala naxee sugandixi, a ture ifili e xunyie ma, e xa wali dunija birin Marigi be.»

5

Laamatunyi senni nde: Danke keedi

¹ N man naxa laamatunyi to naxan findixi keedi makuntanxi ra koore ma.

² Maleke naxa n maxorin, «I munse toxi?» N naxa a yaabi, «N keedi makuntanxi nan toxi koore ma, a kuya nongon ya moxonen, a igbo nongon ya fu.»

³ A naxa a fala n be, «Danke sebexi na keedi ma naxan masenxi boxi yire birin. A sebexi mupeti nun mixie nan be, naxee e kalima wule ra, e birin fama ne keride yi boxi ma.

⁴ Mange Alatala xa masenyi nan ya, «N yi danke rasoma ne mupetie xa banxie kui, a nun mixi naxee e kalima n xili ra konɔ e fa wule fala. Na danke luma ne e xa banxie kui han a birin kana.»

Laamatunyi solofere nde: Gine na busali kui

⁵ Maleke naxan nu woeyenma n na, a naxa makore n na, a fa a fala n be, «A mato naxan na minife yakosi.»

⁶ N naxa a maxorin, «Munse a ra?» A naxa n yaabi, «Busali nan a ra, pama xa fe jaaxie na naxan kui.»

⁷ Derakote binye to ba a de ra, a naxa a to gine nde doxoxi a kui.

⁸ Maleke naxa a fala n be, «Fe jaaxi misaali nan yi gine ra.» A man naxa gine radin busali kui, a fa a de rakoto derakote binye ra.

⁹ N to n ya rakeli, n naxa gine firin to. Gabutenyi gbongboe daaxie nu na e ma, e nu na jerefe koore ma. E naxa na busali tongo, e a xanin koore ma.

¹⁰ N naxa maleke maxorin, naxan nu woeyenma n na, «E na busali xaninfe minden?»

¹¹ A naxa n yaabi, «E na a xaninfe Babilon boxi nan ma, e banxi tima a be dennaxe, a xa lu naa.»

6

Laamatunyi solomasaxan nde: Soori ragise naani

¹ N man naxa laamatunyi to. Soori ragise naani nu na minife geya firinyie longori ra. Na geyae nu yailanxi yoxui nan na.

² Soe gbeelie nan nu na soori ragise singe bendunfe, soe fooroe nan nu na soori ragise firin nde bendunfe,

³ soe fiixee nan nu na soori ragise saxan nde bendunfe, soe makatunxie nan nu na soori ragise naani nde bendunfe.

⁴ N naxa maleke maxorin, naxan nu woeyenma n na, «N marigi, munse yee ra?»

⁵ Maleke naxa n yaabi, «Foye naani nan e ra, Dunija Marigi na naxee raminiife.

⁶ Soe fooroe sigama pamane koola nan ma, soe fiixee sigama pamane sogegorode nan ma, soe makatunxie sigama pamane yirefanyi nan ma.»

⁷ Yi soe senbemaie to nu wama sigafe dunija iperede, maleke nde naxa a fala e be, «Wo siga boxi iperede.» E naxa keli keren na.

⁸ Ala naxa a fala n be a xui itexi ra, «I bara a mato, naxee sigaxi pamane koola ma, e bara n waxonfe raba naa.»

Yosuwe xa mangeya

⁹ Alatala xa masenyi nan ya:

¹⁰ «Xeledayi, Tobiya, nun Yedaya na fa kelife konyiya kui Babilon bɔxi ma, i xa e xa fangadamae rasuxu. Na lɔxɔe i xa siga Sofoni xa di Yosiya yire

¹¹ na gbeti nun na xɛema ra. I xa mangeya tɔnxuma rafala na ra, i fa a dɔxɔ serɛxɛdubɛ kuntigi Yosuwe xun ma, Yehosadaki xa di.

¹² I xa a fala a bɛ, «Mange Alatala xa masenyi nan ya: Yi mixi naxan xili «Salonyi.» Na salonyi bulama nɛ, a fa Alatala xa hɔrɔmɔbanxi ti.

¹³ A tan nan Alatala xa hɔrɔmɔbanxi tima, mangeya tɔnxuma luma nɛ a yi, a dɔxɔ a xa kibanyi kui, a jama yamari. Serɛxɛdubɛ nde fan dɔxɔma nɛ a xa kibanyi kui. Bɔɛsa lu e firinyi tagi.»

¹⁴ Mangeya tɔnxuma luma nɛ Alatala xa hɔrɔmɔbanxi kui Helemi, Tobiya, Yedaya, nun Sofoni xa di Heni yi ra.»

¹⁵ «Mixi naxee makuya, nee fama nɛ Alatala xa hɔrɔmɔbanxi tide. Na kui wo a kolonma nɛ a Mange Alatala nan n xɛxi wo ma. Na birin fama nɛ rabade xa wo wo Marigi Alatala xui suxu a fanyi ra.»

7

Sunyi

¹ Dariyusi xa mangeya jɛ naani nde, Kisilewi kike solomanaani nde, xi naani nde lɔxɔe, Alatala naxa masenyi ti Annabi Sakari bɛ.

² Betelikae nu bara Sareseri nun Regemi Meleki nun e xa mixie xɛɛ Alatala maxandide.

³ E man xa Mange Alatala xa serɛxɛdubɛ, naxee nu na hɔrɔmɔbanxi kui, a nun namijɔnmɛe maxɔrin, «Muxu lan muxu xa muxu wa xui ramini kike suuli nde ra, muxu xa sunyi suxu alɔ muxu a rabaxi jɛ wuyaxie ra ki naxɛ?»

⁴ Mange Alatala naxa masenyi ti n bɛ yi ki,

⁵ «Nama nun serɛxɛdubɛe maxɔrin n bɛ, «Wo to nu sunyi suxuma sunnunyi kui na kike suuli ndee nun na kike solofere ndee jɛ tongo solofere bun ma, wo nu sunma n tan nan bɛ?»

⁶ Wo to nu wo degema nun wo wo minma, wo mu a rabaxi wo yete xa bɛ?»

⁷ Alatala mu na masenyi mɔɔli ti a xa namijɔnmɛe singee saabui xa ra, Darisalamu nun a rabilinyi nu sabatixi bɔɛsa kui temui naxɛ? Na temui, mixie nu na Negewi nun Sefela bɔxi ma.»

⁸ Alatala naxa masenyi ti Annabi Sakari bɛ yi ki,

⁹ «Mange Alatala xa masenyi nan ya: «Wo xa kiiti sa tinxinyi kui. Wo xa hinne wo boore ra kinikini kui.

¹⁰ Wo naxa kaape ginɛe, kiridie, bɔxi xɔɛe, nun setaree tɔɔɔ. Wo naxa nate jaaaxi tongo wo bɔɛe kui wo booree xa fe ra.»

¹¹ Kɔnɔ e mu tin na masenyi ra, e naxa e kobe so, e mu e tuli mati na ra.

¹² E bɔɛe naxa xɔɔxɔ alɔ diyaman, e naxa tondi Mange Alatala xa sriyɛe suxude, a Xaxili Seniyɛnxi nu bara naxan nasanba namijɔnmɛe singee ma. Na nan a ra Mange Alatala naxa xɔnɔ e ma a belebele ra.

¹³ A to e xili, e naxa tondi a xui suxude. Yakɔsi, xa e tan bara a xili, a mu e xa maxandi suxuma de.» Mange Alatala xa masenyi nan ya,

¹⁴ «N e rayensen nɛ sie birin ya ma e mu naxee kolon. E to keli e xa bɔxi ma, dennaxe nu bara rabɛɛin, mixi yo mu dangima dennaxe, mixi yo mu sigama dennaxe. Bɔxi fanyi findi gbaloe bɔxi ra e tan nan saabui ra.»

8

Ala xa laayidi Darisalamu xa fe ra

¹ Mange Alatala xa masenyi nan ya:

² Mange Alatala naxa a masen, «N mu wama n firin nde xɔn Siyon. N ma jama xa fe xɔɔxɔ n ma ki fanyi.»

³ Alatala naxa a masen, «N man fama nɛ Siyon, n xa lu wo tagi Darisalamu. Darisalamu fama nɛ xilide «Taa nɔndila.» Mange Alatala xa geya fama nɛ xilide «Geya Seniyɛnxi.»

⁴ Mange Alatala xa masenyi nan ya: «Xɛmɔxie nun jɛlexɛforie man luma nɛ Darisalamu malan yire, yisuxuwuri suxu e yi e xa simaya xɔnnakuye xa fe ra.

⁵ Dimedie fan luma nɛ bere ra taa malandee.»

⁶ Mange Alatala xa masenyi nan ya, «Hali a fa findi tɛrenna ra yi waxati jama dɔnxɔe bɛ, Mange Alatala mu nɔma kaabade na fe ma.»

⁷ Mange Alatala xa masenyi nan ya, «N nan n ma jama rakisima nɛ pamaneɛ ma naxee kelima sogetede nun sogegorode.

⁸ N e ragbilenma nɛ Darisalamu. E findima nɛ n ma jama ra, n fan findi e Marigi Ala ra nɔndi nun tinxinyi kui.»

⁹ Mange Alatala xa masenyi nan ya, «Wo wo senbɛ so, wo tan naxee nu bara yi masenyi mɛ namijɔnmɛe saabui ra Mange Alatala xa banxi kɔɔrin temui naxɛ. Wo wo senbɛ so alako yi banxi xa jɔn.

¹⁰ Beenu na wali xa folo, wali sare yo mu nu na walikɛe bɛ. Hali ningee mu donse sɔtɔ e xa wali kui. Wali birin mu nu nɔma sɔɔneyade, barima n nu bara yaxuija ramini mixie tagi.

¹¹ Kono yakosi n mu yi jama donxoe tooroma alo singe.» Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

¹² «Bopesa luma ne boxi ma. Weni bilie bogima ne, boxi daxamui raminima ne, tunc ye fama ne. N na birin soma ne yi jama donxoe yi ra e ke ra.

¹³ Singe Yudaya bonsoe nun Isirayila bonsoe findi ne danke ra sie tagi, kono yakosi, n to wo rakisi, wo findima ne e be saabui ra e barake soto. Wo naxa gaaxu, wo wo senbe so.»

¹⁴ Mange Alatala xa masenyi nan ya, «Wo benbae to n naxono, n naxa nate tongo n xa wo jaxankata. N mu tin gbilende na nate foxo ra.

¹⁵ Kono yakosi n bara nate tongo, n xa fe fanyi raba wo be, Darisalamu nun Yudaya bonsoe. Wo naxa gaaxu.

¹⁶ Wo xa yi masenyi rabatu: Wo xa nondi fala wo boore be, wo xa kiiti sa nondi nun tinxinyi kui.

¹⁷ Naaxuija naxa lu wo boje kui wo booree mabiri. Wo naxa wo kali wule kui, barima na fe mooli mu rafan n ma.» Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

¹⁸ Mange Alatala xa masenyi nan ya,

¹⁹ «Mange Alatala naxa a masen wo sunyi naxee suxuma kike naani nde, kike suuli nde, kike solofere nde, nun kike fu nde ra, nee xa findi sali seewe daaxie ra. Nondi nun bopesa xa rafan wo ma.»

²⁰ Mange Alatala xa masenyi nan ya, «Mixi gbege fama ne fade kelife pamane gbetee ma.

²¹ Mixie luma siga ra yire gbetee e sa a fala mennikae be, «Won xee Mange Alatala maxandide, won birin na a ra.»

²² Senbema wuyaxie kelife pamane gbetee ma, e fama ne Mange Alatala fende Darisalamu, e a maxandi.»

²³ Mange Alatala xa masenyi nan ya, «Na loxoe pamane gbetee mixi fu fama ne kankande Yuwifi keren ma, e fa a fala a be, «Won birin na a ra, barima muxu bara a kolon Ala na wo fe ma.»»

9

Si gbetee xa kiiti

¹ Alatala bara masenyi xoxoxoe ti Xadaraki xa boxi xa fe ra.

Na masenyi bara Damasi taa fan li. Alatala gbe nan adamadi birin na, Isirayila bonsoe fan a gbe.

² Na masenyi bara Xamata taa li, naxan na Damasi naaninyi mabiri. A bara Tire nun Sidon fan li, hali lonnilae nan to e ra.

³ Tire bara taa makantaxi ti, a xa gbeti bara gbo alo meyenyi, a xa xema bara gbo alo boora.

⁴ Kono Marigi na birin bama ne a yi, a a xa tete radin baa ma, a fa taa gan.

⁵ Asikalon na na to,

a fan luma ne gaaxui kui.

Gasa nun Ekiron fan gaaxuma ne, e serenna ne barima e xa xunnakeli bara findi yaagi ra.

Gasa mange faxama ne, mixi yo mu luma Asikalon sonon.

⁶ Si masunbuxi fama ne sabatide Asidodi. «N Filisitakae xa yete igboja ragoroma ne.

⁷ N faxe tife jonma ne menni.»

Nama donxoe fama ne birade muxu Marigi Ala foxo ra.

E sabatima ne Yudaya xabilee ya ma. Ekiron luma ne alo Yebusu.

⁸ «N na n ma banxi kanta ma ne, alako soori gali yo naxa a kana.

Naxan fama, naxan dangima, e mu noma sese ra, barima yakosi n jengi saxi a xon ma.»

⁹ Siyonkae, wo xa jplexin.

Darisalamukae, wo xa wo xui ite seewe kui.

Wo xa mange na fafe wo yire.

A tinxin. A kisixi.

A mu a yete igboma,

a soma taa kui sofale nan fari, sofale xemema, sofale ginema xa di.

¹⁰ «N soori ragise bama ne Efirami boxi ma,

n soee bama ne Darisalamu.

Gereso xalie mu luma naa.»

A bopesa nan masenma sie be.

A xa mangeya xungboma ne yire birin, kelife baa xungbe ma, a sa doxo xure xungbe ra.

¹¹ «N bara wo xa mixi suxuxie xun sara won ma saate xa fe ra

naxan xirixi serexe wuli daaxi ra.

E nu na fe xoxoxoe kui,

alo mixi naxee ragoroxi kolonyi nde kui, ye mu na naxan kui.

¹² Wo xa gbilen taa makantaxi kui, wo tan geelmani naxee xaxili tixi n na.

To n xa a fala wo be,

n wo harige ragbilenma ne wo ma, n man fa a xunmasa.

¹³ Yudaya findima ne n ma xali ra.

Efirami luma ne alo n ma tanbee.

Siyonikae findima ne n ma soorie ra Girekikae xili ma.

N ma santidegema nan i ra.»

¹⁴ Alatala a yete makenenna ne e be, a xa tanbe lu alo seyamakonyi.

Marigi Alatala sara fama ne, a lu alo turunnaade.

¹⁵ Mange Alatala e makantama ne.

E xa geresosee kanexi rabama ne, e wuli ifili alo seraxedubee

naxan xuruse kɔn naxabama,
 e fa na wuli kasan sɛrɛxɛbade ma.
¹⁶ E Marigi Alatala e rakisima nɛ na lɔxɔɛ,
 alɔ xuruse demadonyi a xa xurusee kan-
 tama ki naxe.
 Ala xa pama luma nɛ alɔ diyaman naxan
 yanbama bɔxi ma.
¹⁷ E tofanma nɛ, e rayabu.
 Baloe fanyi sɛgetalae xungboma nɛ,
 minse fanyie sungbutunye rayabu.

10

Ala xa hinne

¹ Wo xa Alatala maxandi nɛmɛ tɛmɛ.
 Alatala fama nɛ tunɛ belebele ra wo bɛ,
 alako wo xa xɛɛ xa fan.
² Kuyee wule falama,
 sematoee mu nondi toma,
 e xiyeɛ fasarima wule ra,
 e xa madundui fufafu na a ra.
 Na birin bara a niya pama xa lɔɛ alɔ
 xurusee.
 E na tɔɔrɛ kui barima xuruse demadonyi
 mu na e bɛ.
³ N bara xɔnɔ na xuruse demadonyie ma.
 N e xa yarɛratie naxankatama nɛ.
 Yudaya luma nɛ alɔ Mange Alatala xa
 xurusee,
 a mɛɛnima nɛ e ma.
 E fama nɛ binye sɔtɔde,
 alɔ sɔɔri mange xa soe.
⁴ Mixi nde kelima nɛ Yudaya
 naxan misaalima gɛmɛ ra banxi tixi naxan
 fari,
 naxan misaalima wuri ra kiri banxi xirixi
 naxan na,
 naxan misaalima xali geresose ra.
 Mange birin fatanxi Yudaya bɔnsɔɛ nan
 na.
⁵ Yudayakae findima nɛ senbɛmae ra,
 naxee e yaxuie maboronma gere kui,
 barima Alatala na e fɛ ma.
 E yaxuie xa soe ragimae luma nɛ yaagi kui.
⁶ «N Yudaya bɔnsɔɛ xun nakelima nɛ,
 n Yusufu bɔnsɔɛ rakisi,
 n e xa taee yailan,
 barima n bara kinikini e ma.
 E fama nɛ lude alɔ n mu e rabɛpin.
 E Marigi Alatala nan n na,
 n e xa duba suxuma nɛ.
⁷ Efirami bɔnsɔɛ fan findima nɛ senbɛmae
 ra.
 E sɛɛwama nɛ dangife siisilae ra.
 E xa die na birin toma nɛ, e fan pɛlexin.
 E birin bɔpɛ sɛɛwama nɛ Alatala xa fe ra.
⁸ N nan n ma pama maxilima nɛ, n xa e
 xun sara,
 e xa wuya dangife singe ra.
⁹ Hali n to e rayensenxi sie ya ma,
 e e ratuma nɛ n ma fe ma yire makuye.

E tan nun e xa die kisima nɛ,
 e man fa gbilen e xɔnyi.
¹⁰ N e rafama nɛ kelife Misira bɔxi ma,
 n e malan kelife Asiriya bɔxi ma.
 N man Galadi nun Liban bɔxi fima nɛ e
 ma,
 kɔnɔ e kɔnti dangima nɛ na birin na.
¹¹ E xa tɔɔrɛ bara lu alɔ baa mɔrɔnyie,
 kɔnɔ Ala na mɔrɔnyie ragoroma nɛ.
 Nili xure bara a niya e xa lu konyiya kui,
 kɔnɔ na xure bara xɔri.
 Asiriya xa yete igboja goroma nɛ,
 Misira xa mangeya pɔn.
¹² N tan nan e senbɛ soma,
 e fama nɛ pɛrɛde n xili ra.»
 Alatala xa masenyi nan na ki.

11

Xuruse demadonyie

¹ Liban bɔxi, i xa wuri birin fama nɛ gande.
² Wo fama nɛ wade wo xui itexi ra,
 barima sipire, sediri, nun konde bilie fama
 nɛ birade.
 Basan wondi belebele bara kana.
³ Xuruse demadonyie wama nɛ,
 barima fili bara kana.
 Yetee xaapɛma nɛ,
 barima Yuruden fɔtɔnyi bara kana.
⁴ N Marigi Alatala a masen nɛ,
 «Wo xa xurusee dɛ madon,
 naxee fama faxade.
⁵ Mixi naxee e sarama
 e fama nɛ e kɔn naxabade kinikinitareja
 kui.
 Naxee e matima e a falama nɛ,
 «Ala tantu.
 N bara banna.»
 Xuruse demadonyie mu kinikinima e ma.»
⁶ Alatala xa masenyi nan ya:
 «N fan mu kinikinima yi pama ma.
 N bara e birin lu e boore yi ra,
 e xa mange yi ra,
 alako pama xa naxankata.
 N mu mixi yo ratangama na ma.»

⁷ Na kui n naxa xurusee tɔɔrɔxi dɛ
 madon, naxee nu lanxi e xa faxa. N naxa
 yisuxuwuri firin tongo. N naxa keren
 xili sa «Hinne» boore «Lanyi.» N naxa
 xurusee dɛ madon.

⁸ N naxa xuruse demadonyi saxan ker
 kike keren bun, barima e mu rafanxi n ma
 sɔnɔn, n fan mu rafanxi e ma.

⁹ N naxa a fala xurusee bɛ, «N mu wo
 dɛ madonma sɔnɔn. Naxan lan a xa faxa,
 a xa faxa. Naxan lan a xa siga, a xa siga.
 Naxan lan a xa lu be, a xa a boore faxa.»

¹⁰ N naxa n ma yisuxuwuri tongo naxan
 xili «Hinne» n naxa a igira. Na misaalixi
 saate nan na naxan xirixi n tan nun sie
 birin tagi. Na saate bara kana.

¹¹ N to na kana xurusee tɔɔɔxi ya xɔri, e naxa a kolon n nu bara Alatala xa masenyi fala.

¹² N naxa a fala e be, «Xa a wo kenɛn, wo n ma wali sare fi n ma, xa na mu a ra wo a lu na.» E naxa kobiri kole tongo saxan fi n ma wali sare ra.

¹³ Alatala naxa a fala n be, «Xa e n ma wali tide toma na ki ne, a sare mu gbo, a wɔle. Feɛe yailanma xa na tongo.» N naxa na kobiri kole tongo saxan tongo, n naxa e wɔle Alatala xa banxi kui mixi nde be naxan feɛe yailanma.

¹⁴ Na dangi xanbi, n naxa n ma yisuxuwuri igira naxan nu xili «Lanyi,» barima lanyi mu na Yudaya nun Isirayila tagi sɔnɔn.

¹⁵ Alatala naxa a fala n be, «I man xa xuruse demadonyi xaxilitare xa walisee tongo.

¹⁶ N xuruse demadonyi rakelima ne yi bɔxi ma naxan mu a jɛngi sama xurusee xɔn ma. Xa xuruse keren bara lɔe, a mu sigama a fende. Xa keren bara maxɔnɔ, a mu a dandanma. Xa keren bara xungbo folo, a a sube birin donma ne han a a tore li.»

¹⁷ «Naxankate na xuruse demadonyi jaaxi be, naxan xurusee rabɛɛinma. Santidegema xa a belexe sege, a xa a ya sɔxɔ. A belexe naxa nɔ fefe ra, a ya naxa fe yo to.»

12

Yudaya xa xunnakeli

¹ Alatala bara masenyi xɔɔxɔe ti Isirayila xa fe ra.

Alatala xa masenyi nan ya, naxan kooɛe nun bɔxi daaxi, naxan xaxili so adamadi yi ra:

² «N fe xungbe rabama ne Darisalamu be, dunɔna sie tagi.

Mixi na fa Darisalamu gerede, n kaabanako rabama ne Yudaya be.

³ Na lɔxɔe, n Darisalamu findima ne geme binye ra si birin be.

Naxan katama na itefe ra, na kanyi maxɔnɔma ne.

Dunɔna si birin malanma ne a xili ma.»

⁴ Alatala xa masenyi nan ya:

«Na lɔxɔe, n sɔɔri nun a xa soe radaxuma ne.

N nee findi donxui ra.

N Yudaya bɔnsɔe matoma ne, n nan n jɛngi sa e xɔn ma.

⁵ Yudaya mangɛe a falama ne e bɔɛe kui, «Darisalamukae senbe gboxi e Marigi Alatala nan saabui ra.»

⁶ Na lɔxɔe, n Yudaya mangɛe luma ne alo te wolenxi yege xɔɔra, xa na mu alo te na din sexe ra.

E fama ne si birin halakide naxan na e rabilinyi.

Darisalamu mu kanama.

⁷ Alatala Yudaya taee nan singe rakisima, alako Dawuda xabile nun Darisalamukae xa binye naxa dangi Yudaya mixie ra.

⁸ Na lɔxɔe, Alatala Darisalamukae makan-tama ne.

Ala a niyama ne mixi taganxi xa Dawuda senbe sɔto.

Dawuda xabile senbe gboma ne Ala saabui ra.

Alatala xa maleke a jɛɛema ne e ya ra.

⁹ Na lɔxɔe, n si birin halakima ne naxee Darisalamu gerema.

¹⁰ N hinne nun kinikini luma ne

Dawuda xabile nun Darisalamukae xaxili ma.

E fama ne e ya rafindide n ma, e n tan naxan sɔxɔxi.

E sunnunma ne n ma fe ra,

alo mixi naxan xa di singe bara faxa.

E e wa xui raminima na ki ne.

¹¹ Na lɔxɔe, sunnunxi gboma ne Darisalamu,

alo Hadada Rimɔn sunnunxi Megido gulunba kui ki naxe.

¹² Nama birin sunnunma ne xabile ki ma. Dawuda xabile luma ne a xati ma.

Natan xabile fan luma ne a xati ma.

Xemee nun ginɛe mu sunnunma yire keren.

¹³ Lewi xabile luma ne a xati ma.

Simeyi xabile luma ne a xati ma.

Xemee nun ginɛe mu sunnunma yire keren.

¹⁴ Xabile birin luma ne a xati ma.»

13

Nama seniyenxi

¹ Na lɔxɔe, dulonyi minima ne

naxan nɔma Dawuda xabile nun Darisalamukae yunubi bade.

² Mange Alatala xa masenyi nan ya:

«Na lɔxɔe, n kuyee xili bama ne wo de kui, wo neemu e ma.

N e xa namɔnɔmɛe nun e xa seniyentareɛa kerima ne.

³ Xa mixi nde suusama namɔnɔmɛe masenyi tide,

a nga nun a baba naxan a barixi e a falama a be,

«I xa faxa, barima i bara wule fala Alatala xili ra.»

A nga nun a baba naxan a barixi, e a sɔxɔma ne na masenyi xa fe ra.

⁴ Na lɔxɔe, namɔnɔmɛe birin yaagima ne

e xa masenyie xa fe ra.
E mu namijonme dugi ragoroma e ma
sonon

alako e xa mixi madaxu.

⁵ E birin a falama ne,
«Namijonme mu n na.
Kabi n dimedi temui n xe nan tun safe.»

⁶ Konon e a maxonima ne,
«Munse na yi nari ra i belaxee ma?»

A e yaabima ne:
«N xanuntenyi nan n maxonoxi.»

⁷ «Santidegema, keli n ma xuruse
demadonyi xili ma,

keli mixi xili ma naxan na n seeti ma.»

Mange Alatala xa masenyi nan ya:
«Santidegema, xuruse demadonyi faxa,
yexee rayensen ye.

N fama ne yexeyorae jaxankatade.»

⁸ Alatala xa masenyi nan ya:

«Nama doxo firin faxama ne,
konon a doxo saxan nde baloma ne.

⁹ N na doxo saxan nde sama ne te i,
n e raxunu alo gbeti.

N xa e mato alo xema.

A na n maxandi, n a xa duba suxuma ne.

N fama ne a masende, «N ma jama nan
ya,»

a fan a masen, «Alatala nan muxu Marigi
Ala ra.»

14

Alatala fa loxoe

¹ Alatala xa loxoe fafe.

Wo yaxuie wo harige itaxunma ne e boore
ma wo ya xori.

² N si birin malanma ne Darisalamu gere
xili ma.

E soma ne taa kui, e banxi kana, e dutun
ginne ma.

E jama seeti xaninma ne konyiya kui,
e boore seeti lu taa kui.

³ Alatala kelima ne a sa na sie gere a gere
ki ma.

⁴ Na loxoe Ala tima ne Oliwi geya fari,
naxan na Darisalamu ya ra sogetede
mabiri.

Oliwi geya ibooma ne a tagi,
kelife sogetede han sogogorode.
Gulunba luma ne geya firin tagi,
keren na koola ma, keren na yirefanyi ma.

⁵ Na temui wo wo gima ne gulunba kui
n ma geyae tagi han Aseli.

Wo wo gima ne
alo wo wo gixi boxi xa serenyi ya ra ki
naxe,

Yudaya mange Yusiya xa waxati.

Na temui n Marigi Alatala fama ne,
a nun a xa seniyentoe ra.

⁶ Na loxoe, naiyalanyu mu luma dunija ma,
yanbasee xunuma ne.

⁷ Yanyi nun koe mu na na loxoe.
Alatala nan na loxoe mooli kolon.
Konon nunmare temui naiyalanma ne.

⁸ Na loxoe, kisi ye minima ne Darisalamu,
seeti te sogetede baa mabiri,
seeti goro sogogorode baa mabiri.

A minima ne soge fure nun jeme temui.

⁹ Alatala nan findima dunija birin mange
ra.

Na loxoe, Alatala nan keren fama batude,
a xili nan gbansan falama.

¹⁰ Darisalamu boxi rabilinyi birin

findima ne mere ra,
kelife Geba, sa doxo Rimon na,

Darisalamu yirefanyi ma.

Darisalamu xa fe itema ne, a xa noe fa
yensen ye

kelife Bunyamin naade ma, sa doxo naade
singe ra,

han tunxui naade, han Xananeli koore
banxi,

han mange xa weni yailande.

¹¹ Mixie sabatima ne taa kui,

e mu halakima sonon.

Darisalamu luma ne bojesa kui.

¹² Alatala fama ne fure jaaxi sinde sie ma
naxee Darisalamu gerexi.

E fate kiri birin boroma ne beenu e xa faxa.
E yae boroma ne e ya yili kui,

e nyeni boroma ne e de kui.

¹³ Na loxoe, Alatala mixie ya isoma ne,
e e boore suxu, e e boore bonbo.

¹⁴ Yudayakae gere tima ne Darisalamu.

E naafuli bama ne sie yi ra naxee na e
rabilinyi,

xema, gbeti, nun dugi gbegebe.

¹⁵ Na fure jaaxi mooli nde fan sinma ne
xuruse birin ma:

soee, sofalee, joxomee.

¹⁶ Darisalamu yaxui naxee mu faxaxi na
kui,

nee luma ne te ra je birin Mange Alatala
batude,

e xa Bage Ti Sali raba na.

¹⁷ Xa dunija xabile nde tondi sigade
Darisalamu

Mange Alatala batude,
tune mu sinma e xa boxi ma.

¹⁸ Xa Misira xabile nde tondi sigade,

tune mu goroma menni.

Alatala xa fure jaaxi nan na ki,

a naxan nagoro sie ma,
naxee tondixi sigade Bage Ti Sali rabade.

¹⁹ Alatala Misira nun si birin jaxankatama
na ki ne,

naxee tondi sigade Bage Ti Sali rabade.

²⁰ Na loxoe, birin findima Alatala gbe nan
na.

A fama ɛ sebede tolonɔye ma naxee
gbakuxi soee ra,

«Alatala gbe.»

Tunde naxee sube gbansan pinma

Alatala xa hɔrɔmɔbanxi kui,

nee seniyenma ɛ alo yirabasee

naxee rawalima sɛrɛxɛbade sɛti ma.

²¹ Tunde birin naxee na Darisalamu nun

Yudaya,

nee birin seniyenma ɛ,

nee birin findima ɛ Mange Alatala gbe ra.

Mixi birin naxee fama sɛrɛxɛ bade,

nee fama ɛ tunde ndee ra alako e xa kuri

so.

Na loxɔɛ, Kanaan kaafiri yo mu soma

Mange Alatala xa banxi kui.

Annabi Malaki xa Kitaabui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Malaki yi kitaabui nan sebexi Isirayilakae ma temui dangixi. E to gbilen Isirayila boxi ma, kelife yire makuye Ala e jaxankataxi dennaxe e xa yunubie xa fe ra, namijonmee naxa kawandi ti e be. E naxa limaniya, e naxa Darisalamu ti a nun e xa horomobanxi.

Na xanbi, e man bara bira yunubi fe foxo ra. Alatala naxa e yaabi Annabi Malaki xa kitaabui saabui ra. A naxa ratu e ma alo a e xanuxi ki naxe dangife si birin na, konɔ e mu na kolon a be. Ala naxa e xa yunubi masen e be keren keren yi ra. E nu darixi serexe jaaxi ba ra Ala be. E mu nu wama farile fife Ala ma. E nu setaree tooɔɔ, e man nu fa yene raba. Awa, na birin kui Alatala naxa a xa nate tongoxi masen e be. A naxe e fama ne jaxankate sotode xa e mu gbilen yunubi rabafe foxo ra. A man naxe, mixi naxan gaaxuma a ya ra, na fama ne ratangade Ala xa xera saabui ra naxan nu na fafe.

Yi kitaabui xaxili belebele masenma to mixie be. Yunubi mu rafan Ala ma feo. Xa mixi birama kira jaaxi foxo ra, e Ala xa jaxankate sotoma ne. Konɔ xa mixi gaaxuma Ala ya ra, Alatala yete yati nan e rakisima. Amina.

Annabi Malaki xa Kitaabui

Alatala xa woyenyi xoxoxe

¹ Alatala xa woyenyi xoxoxe Isirayilakae be Annabi Malaki saabui ra:

² Alatala xa masenyi nan ya, «N bara wo xanu, konɔ wo maxorinyi tima n ma, <Ala, muxu xa marafanyi na minden?>» Ala naxe, «Yaxuba taara xa mu lanxi Esayu ma? Yaxuba tan a rafan n tan Ala ma,

³ konɔ n bara Esayu tan napaaxu. N bara a xa boxi geya yire mafindi gbengberen yire ra. N bara a ke so wulai baree yi ra naxee na gbengberenyi ma.

⁴ Xa Edonkae, naxee kelixi Esayu bonsoe, a fala, «Won bara gbaloe soto, konɔ won na yailanma,» Mange Alatala e yaabima ne, «Xa wo banxi ti, n na rabirama ne.» E xili fama ne falade, «Naaxuna boxi.» E a falama ne jama na a ra Alatala xonoxi naxan ma temui birin.

⁵ Wo yae fama ne a tode. Wo yete yati a falama ne, «Alatala xa mangeya senbe gbo dunija birin, hali Isirayila boxi fari ma.»

Marigi batui naxan xonxi

⁶ «Di tan a baba binyama ne, konyi fan a marigi binya. Xa n tan nan na wo baba ra, n ma binye na minden? Xa n tan nan na wo marigi ra, n ma binye na minden? N tan wo xa Mange Alatala, n xa a fala wo be, wo na n xili yelebufe. Konɔ wo n maxorinfe, <Muxu i xili yelebuxi di?>

⁷ Wo na n xili yelebufe wo xa serexe seniyentaree nan na wo naxee sama n ma serexebade fari. Wo man n maxorinma, <Muxu faxi serexe seniyentare mundun na?> N xa a fala wo be, wo bara n ma serexebade xa fe yelebu.

⁸ Wo na xuruse donxui ba serexe ra, na fan? Wo na fa xuruse mabenxi ra, xa na mu xuruse furaxi ra, na fan? Xa wo bara na serexe mooli so wo xa mange yi ra, a jalexinma ne wo ra? A wo rasenema ne a fanyi ra? Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁹ «Xa wo Ala makula na serexe mooli ra, a hinnema wo ra, a wo rasenema a fanyi ra? Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹⁰ «A lanma mixi nde wo ya ma a xa n ma horomobanxi naade balan, alako wo naxa te radexe n ma serexebade fari fufafu. Wo xa fe mu rafan n ma. N tan Mange Alatala, n xa a fala wo be a n mu wama wo xa serexe xon, n mu a tongoma! Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹¹ «Kelife sogetede, sigafe han sogegorode n xili xungbo si birin tagi. Yire birin, e fama ne surayi gande n xili ra, e fa serexe seniyenxi ra n ma binye xa fe ra. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹² «Konɔ wo tan n xili yelebuma. Wo nu fa a fala, <Marigi xa serexebade mu seniyenxi, serexe naxan bama menni a mu fan.>

¹³ Wo wo xunyi suxuma, wo nu fa sonxo, <Taganyi mundun yi ki!> N tan Mange Alatala, n xa a fala wo be, n mu fama wo xa xuruse maxonoxi, wo xa xuruse mabenxi, nun wo xa xuruse furaxi tongode n ma serexebade sonon. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹⁴ «Danke na mixi korintexi be yexee kontonyi na naxan xa goore ya ma, konɔ a fa xuruse maxonoxi tan ba serexe ra a xa marakali rakamalife ra. Mange xungbe na n na, naxan xili magaaxu si birin tagi. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

2

Serexedubee rakoxsife

¹ «Yakosi, serexedubee, wo xa wo tuli mati.

² Xa wo mu wo tuli mati n na, xa wo mu panige tongo n xili binyafe ma, n tan Mange Alatala wo dankama ne. N wo xa dube mafindima ne danke ra. N bara wo

xa duba kana barima n ma binye mu na wo panige ma. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

³ «Wo a toma ne! N wo bõnsõe ñaxankatama ne. Wo xuruse naxee bama serexe ra, n e gbi kasanma ne wo yatagi. Wo nun na yaagi nan sigama.

⁴ N tan Mange Alatala bara yi wõyenyi xõrõxõe fala wo be alako n ma saate, n naxan tongoxi wo benba Lewi be, a naxa kana sonõn. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁵ «N naxa saate tongo a be. N naxa simaya nun bõñesa fi a ma, alako a xa gaaxu n ya ra. Na temui a bara gaaxu n ya ra, a bara seren n xili ra.

⁶ N ma seriye yati nu na a de kui, maifui yo mu nu na a bõñe kui. A bira ne n fõxo ra bõñesa nun tinxinyi kui, a mixie ragbilen kira ñaaxi fõxo ra.

⁷ Serexedube de lonni nan nagatama. Ala xa seriye minima ne a de i, barima Mange Alatala xa xera nan na a ra.»

⁸ «Kõno wo tan, wo bara gbilen Ala xa kira fõxo ra. Wo bara mixi wuyaxi ramini na kira ra wo xa xaranyi ra. N tan Mange Alatala naxe wo bara Lewi xa saate kana. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

⁹ N wo rayaagima ne, n wo xa fe magoro ñama ya xõri, barima wo mu n ma kira kolon. Wo bara mixi rafisa e boore be wo xa kiiti kui.»

Seriye tongoxi futi xa fe ra

¹⁰ Annabi Malaki naxe, won birin baba keren xa mu a ra? Ala keren xa mu won birin daaxi? Munfe ra won won boore yanfama? Munfe ra won bara won benba xa saate kana?

¹¹ Yudayakae naxa Ala yanfa, barima fe ñaaxi bara raba Isirayila nun Darisalamu bõxi ma. Yudaya bara Alatala batude yelevu naxan nafan a ma. A bara kuye batui xa di gine dõxo.

¹² Alatala na xeme mooli, nun a xa die, a nun a xa denbaya birin kerima ne Yaxuba xa kiri banxi kui. A na xeme mooli kerima ne, a nun a serexe naxan bama Mange Alatala be.

¹³ Na xanbi, wo tan wo ya ye gbegebe ramini Alatala xa serexebade, barima wo naxe a mu wo xa serexe tongoma, a mu wama a xõn sonõn.

¹⁴ Wo n maxõrinma «Munfe ra?» N a falama wo be. Wo gine naxan sugandi wo fonike temui, wo naxan xa futi xiri Alatala xa seederõxõya kui, wo bara na gine yanfa.

¹⁵ Alatala xa mu adama daaxi, a a nii raso a fate? Adama mu die fenma xe Ala naxee ragirima a ma? Wo meeni wo nii

ma, wo naxa wo xa gine yanfa, wo naxan soto wo fonike temui.

¹⁶ Isirayila Marigi Alatala naxe, meefe i xa gine ra, nun gere tife, fee nan e ra n naxee xõnxi. Wo meeni wo nii ma, wo naxa findi yanfante mixie ra.

Alatala xa kiiti

¹⁷ Wo bara Alatala ratagan wo xa wõyenyi ra, kõno wo fa maxõrinyi tife, «Muxu a rataganxi di?» N xa wo yaabi. Wo a rataganxi a falafe ra, «Fe kobi rabama nan nafan Alatala ma, a na mixi mooli nan fenma.» Wo man a rataganxi a falafe ra, «Ala kiitisa na minden?»

3

Ala xa kiiti

¹ «Wo wo ya ti, n fama ne n ma xera xeede naxan kira yailanma n be. Wo Marigi, wo naxan fenfe, a fama ne sode a xa horõmõbanxi kui keren na. Saate xera, wo wama naxan xõn, a na fafe. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

² «A na fa, nde nõma suusade a ra? Nde nõma tide a ya i? Barima a luma ne alo xabure te naxan se raxunuma. A luma ne alo xõsi base dugi xae naxan nawalima.

³ A fama ne gbeti raxunude, a a gbi ba. A Lewi xa die raseniyyenma ne. A e raxunuma ne alo xema a nun gbeti, a e gbi ba. E xa findi serexedube ra Alatala be naxee serexe bama tinxinyi kui.»

⁴ «Na temui, Yudaya nun Darisalamu xa serexe rafañma ne Alatala ma alo temui dangixi, alo waxati fori.

⁵ N fama ne wo xa kiiti sade. N kiiti sama ne keren na mandurulae, yenelae, wule falee, nun mixi kobie ma naxee walike sare donma, naxee kaape ginee, kiridie, nun xõñee tõõroma. N kiiti sama ne mixie ma naxee mu gaaxuma n ya ra. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

⁶ «N to findixi Alatala nan na, naxan mu a xui masarama, wo tan Yaxuba xa die tan mu faxa.

⁷ Kabi wo benbae xa temui, wo bara n ma seriye kana, wo bara a matandi. Yakõsi, wo xa gbilen n ma, n fan gbilenma ne wo yire. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

«Kõno wo na n maxõrinfe, «Muxu xa gbilen i ma di?»

⁸ N fan xa wo maxõrin. Adamadi nõma a Marigi Ala muñade? Kõno wo tan yati bara n muña. Wo nu fa n maxõrin, «Muxu bara munse muña i ma?» N xa wo yaabi. Wo bara n ma farilee nun n ma serexee muña.

⁹ N bara wo bõnsõe birin danka na muñe xa fe ra.

¹⁰ Wo xa fa farile birin na Ala xa banxi, farile ragatade, alako baloe xa lu n ma banxi kui. Wo xa n tan Mange Alatala mato, xa n mu fama barake gbegbe ragorode wo ma kelife koore naxan dangi wo xa se ragatadee ra.

¹¹ N nimasee faxama ne naxee wo xa xee nun wo xa weni bilie kanama. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.

¹² Na temui si birin fama ne wo xa boxi xili falade jexin boxi, barima barake na wo xonyi. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

¹³ Alatala naxe, «Wo bara woyenyi xoxoxe fala n be, konɔ wo n maxorinfe, «Muxu bara woyenyi xoxoxe mundun fala i be?»

¹⁴ N xa wo yaabi. Wo naxe, «Geeni yo mu na Ala xa batui kui. Muxu bara a xa seriyɛ suxu, muxu bara tɔɔɔ a xa fe ra, konɔ muxu geeni mundun sɔɔxi Mange Alatala ra?»

¹⁵ Muxu tan be, mixi naxan a yete itema, a jexinma ne, mixi kobi nan geenima, Ala matandila mu jaxankatama.»

¹⁶ Na woyenyi xanbi, mixi naxan nu gaaxuma Ala ya ra, e bara lu yire keren, e woyen e boore ra. Alatala bara e xui me a fanyi ra. Na Ala yaragaaxuie xili bara sebe sebeli nde ra Ala ya i, barima e nu bara Alatala xili binya.

¹⁷ Mange Alatala naxe, «Nee findixi n ma jama yati yati nan na. N e ratangama ne kiiti sa loxɔe alo baba naxan kinikinima a xa di fanyi ma.

¹⁸ Na kui wo man fama ne mixi kobi nun mixi fanyi tagi rasa kolonde, Ala batulae nun Ala matandilae.»

¹⁹ «Na loxɔe fama ne. Ala fama ne te belebele ra yete igboe nun mixi kobie be. A e ganma ne alo sexe. Mange Alatala xa masenyi nan na ki. E xa fe sese mu luma naa.

²⁰ Konɔ wo tan naxee gaaxuma n xili ya ra, n yalanyi rafama wo ma alo soge yalanyi naxan naminima geesege. Wo birama ne Ala foxɔ ra jexinyi kui alo ninge yore naxan birama jooge neene foxɔ ra.

²¹ Wo mixi jaxuie maboronma ne alo xube naxan luma wo sanyi bun ma. N na na loxɔe rafalafe wo be. Mange Alatala xa masenyi nan na ki.»

²² «Wo xa ratu n ma konyi Munsa xa seriyɛ ma, n yaamarie naxee fixi a ma Xorebe geya fari Isirayilakae birin be.

²³ N fama ne Annabi Eliya xede wo ma, beenu Alatala xa loxɔe belebele magaaxuxi xa fa.

²⁴ A babae nun e xa die de rafanma ne, xa na mu a ra, n fa wo xa boxi halakide.»

Inyila Isa
Annabi Matiyu naxan
seβexi
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra

Kitaabui naxan xili «Inyila Isa,» a doxo naani na a ra. Namiponme naani nan taruxuie seβe Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra naxee lanxi Inyila Isa nan ma. E xili ne Matiyu, Maraki, Luki, nun Yaya.

Isa keli xanbi duniya, Annabi Matiyu naxa yi Kitaabui seβe, a xa Isa xa duniyeigiri birin masen alako mixie xa a kolon, a Isa findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na. A a seβe Gireki xui ne, konɔ muxu bara a madangi Soso xui alako Sosoe fan xa no a fahaamude.

Isa xa kaabanako ghegbe seβexi yi Kitaabui kui alako mixie xa a senβe kolon, Ala senβe naxan fixi a ma. A furemae rayalan ne, a pinne ragbilen mixie foxo ra. Annabi Matiyu bara wa mixie xa Isa xa kawandie fan kolon. Isa to mixie xaran Ala xa masenyi ra, e naxa a kolon, a a nondi yati yati nan masenna. A donxoε ra, yi Kitaabui Isa faxa ki nan dentεge sama nun a keli ki faxe ma.

Na birin noma fahaamui fide won ma, won xa a kolon nde na Isa ra. Won lonni naxan sotoma yi Kitaabui kui, a noma won malide won ma duniyeigiri kui, a man noma won malide aligiyama. Ala xa a lu won xaxili ma. Amina.

Inyila Isa
Annabi Matiyu naxan
seβexi

Isa benbae
(Luki 3:23-38)

¹ Isa, Ala xa Mixi Sugandixi naxan fatan Dawuda nun Iburahima bonsoε ra, a benbae xilie nan yi ki:

² Iburahima naxa Isiyaga soto. Isiyaga naxa Yaxuba soto.

Yaxuba naxa Yuda nun a taarae nun a xunyae soto.

³ Yuda naxa Peresi nun Sera soto, Tamari xa die.

Peresi naxa Xesiron soto. Xesiron naxa Arami soto.

⁴ Arami naxa Aminadabo soto. Aminadabo naxa Naxason soto.

Naxason naxa Salimon soto. ⁵ Salimon naxa Boosu soto, Raxabi xa di. Boosu naxa Obedo soto, Ruti xa di.

⁶ Obedo naxa Yisayi soto. Yisayi naxa Dawuda soto.

Mange Dawuda naxa Sulemani soto Uriya xa gine saabui ra.

⁷ Sulemani naxa Robowami soto. Robowami naxa Abiya soto.

Abiya naxa Asa soto.

⁸ Asa naxa Yehosafati soto. Yehosafati naxa Yehorami soto.

Yehorami naxa Yusiya soto.

⁹ Yusiya naxa Yotami soto.

Yotami naxa Axasi soto.

Axasi naxa Xesekiya soto.

¹⁰ Xesekiya naxa Manasi soto.

Manasi naxa Amon soto.

Amon naxa Yosiya soto.

¹¹ Yosiya naxa Yekoniya nun a xunyae soto, Isirayilakae xaninxi Babilon temui naxe.

¹² E to siga Babilon, Yekoniya naxa Salatiyeli soto.

Salatiyeli naxa Sorobabeli soto.

¹³ Sorobabeli naxa Abiyudi soto.

Abiyudi naxa Eliyakimi soto.

Eliyakimi naxa Asoro soto.

¹⁴ Asoro naxa Sadoki soto.

Sadoki naxa Aximi soto.

Aximi naxa Eliyudi soto.

¹⁵ Eliyudi naxa Eleyasari soto.

Eleyasari naxa Matan soto.

Matan naxa Yaxuba soto.

¹⁶ Yaxuba naxa Yusufu soto.

Yusufu naxa Mariyama doxo.

Mariyama nan findi Isa nga ra, naxan xili Ala xa Mixi Sugandixi.

¹⁷ A birin nalanxi benba doxo fu nun naani, keli Iburahima ma sa doxo Dawuda ra. A birin nalanxi benba doxo fu nun naani, keli Dawuda ma, han Isirayilakae siga temui naxe Babilon. A birin nalanxi benba doxo fu nun naani, keli Isirayilakae siga temui ma Babilon, han a sa doxo Ala xa Mixi Sugandixi xa waxati ra.

Isa bari ki naxe

(Luki 1:26-38, 2:1-7)

¹⁸ Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa bari raba yi ki ne: Yusufu nu bara Isa nga Mariyama xa kote doxo, konɔ beenun e xa kafu, Mariyama naxa teεge Ala Xaxili Seniyenxi xa kaabanako saabui ra.

¹⁹ A xa mori Yusufu to findixi tinxintεε ra, a mu nu waxi Mariyama xili kanafe. A naxa nate tongo e xa fatan gundoroxona kui.

²⁰ A nu a mapoxunma na fe ma temui naxe, Marigi xa maleke nde naxa mini a ma xiye kui, a a masen a be, «Yusufu, i tan naxan kelixi Dawuda bonsoε, i naxa gaaxu i xa gine Mariyama futife ra, barima a teεgexi di naxan ma, a fatanxi Ala Xaxili Seniyenxi xa kaabanako nan na.

²¹ Mariyama fama di xeme nan baride. I xa a xili sa Isa, barima a tan nan fama a xa nama rakiside e xa yunubie ma.»

²² Na birin naba ne alako Marigi naxan masen namignonme saabui ra, a xa kamali alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe,

²³ «Ginedimedi teegema ne, a di xeme bari. E a xili falama ne Emanuweli.»

Na nan na ki, «Ala na won ya ma.»

²⁴ Yusufu to xunu, a naxa Marigi xa maleke xa yaamari rabatu, a a xa gine xa futi xiri.

²⁵ Konɔ a mu a kolon gine ra han Mariyama xa di xeme bari xanbi. A naxa na di xili sa Isa.

2

Karamoxoe Isa binyafe

¹ Isa bari Beteleemu taa nan kui, Yudaya boxi ma, mange Herode xa pamane. Na waxati, karamoxo ndee naxa fa Darisalamu keli sogetede biri ra,

² e naxa maxorinyi ti, e naxe, «Yuwifie xa mange naxan baxi baride, a na minden? Muxu faxi ne muxu xa fa suyidi a be, barima muxu bara a xa tunbui to sogetede biri.»

³ Mange Herode to na fe me, a tan nun Darisalamuka birin naxa kontofili.

⁴ A naxa serexedube kuntigie nun seriye karamoxoe malan, a xa e maxorin Ala xa Mixi Sugandixi barima dennaxe.

⁵ E naxa a yaabi, «A barima Beteleemu taa nan kui, Yudaya boxi ma, barima namignonme a sebexi,

⁶ «I tan Beteleemu, naxan na Yudaya boxi ma,

i tide mu xurun Yudaya taa xungbee ya ma,

barima mange fama kelide i tan Beteleemu ne,

naxan n ma Isirayila nama rapereama, alo xuruse demadonyi xurusee rapereama ki naxe.»»

⁷ Na kui, Herode naxa na karamoxoe xili gundo ra, a e maxorin tunbui minixi waxati naxan ma.

⁸ Na dangi xanbi, a naxa e xee Beteleemu yi xeraya ra, «Wo siga, wo xa sa wakili yi diyore fenfe ra. Wo na a to, wo xa fa n nakolon alako n fan xa sa suyidi a be.»

⁹ Karamoxoe to ge mange xui ramede, e naxa siga. E man naxa tunbui to, e sa naxan to sogetede biri ra. Tunbui naxa jere e ya ra han a naxa ti diyore yire xun ma.

¹⁰ E to tunbui to, e naxa seewa ki fanyi ra.

¹¹ E naxa so banxi kui, e naxa diyore to a nga Mariyama yi ra. E naxa e magoro boxi, e suyidi diyore be. Na temui, e naxa

sanbasee ramini e xa kote kui, e xeeama, surayi fanyi, nun miri labunde fi diyore ma.

¹² Na dangi xanbi, Ala to nu bara e rakolon xiye kui a a mu lanma e xa gbilen Herode yire, e naxa gbilen e xa boxi ma kira gbete ra.

Isa xaninfe Misira

¹³ Karamoxoe siga xanbi, Marigi xa maleke naxa mini Yusufu ma xiye kui, a a masen a be, «Keli. Diyore nun a nga xanin Misira boxi ma. Wo xa lu menni han n woyenma i be temui naxe, barima Herode diyore fenma ne alako a xa a faxes.»

¹⁴ Yusufu naxa keli koe ra, a diyore nun a nga xanin Misira.

¹⁵ E naxa lu menni han Herode naxa faxes, alako Marigi naxan masen namignonme saabui ra, a xa kamali, «N bara n ma di xili, a xa keli Misira.»

Herode diyoree faxafe

¹⁶ Herode to a kolon a karamoxoe bara a madaXu, a boje naxa te a jaaxi ra. A naxa yaamari fi, di xeme birin xa faxes Beteleemu nun a rabilinyi birin, naxee mu nu je saxan soto sinden. A na nate tongo na karamoxoe xa tunbui to temui nan ma.

¹⁷ Na kui, Annabi Yere mi xa masenyi naxa kamali,

¹⁸ «Xui nde bara me Rama, wa xui nun sunnunyi gbege na a ra.

Raxele wama a xa die nan ma fe ra, a mu tinxi mixi yo xa a madundu barima die mu a be sonon dunije.»

Isa nun a barimixie gbilense

¹⁹ Herode to faxes, Marigi xa maleke naxa mini Yusufu ma xiye kui Misira boxi ma.

²⁰ A naxa a masen a be, «Keli, diyore nun a nga tongo, i xa gbilen e ra Isirayila boxi ma, barima naxee nu waxi diyore faxafe, e bara faxes.»

²¹ Yusufu naxa keli, a naxa diyore nun a nga tongo, e gbilen Isirayila boxi ma.

²² Konɔ Yusufu to a me a Araxelusi nan findixi Yudaya mange ra a baba Herode joxoe ra, a naxa gaaxu sode naa. Ala to woyen a ra xiye kui, a naxa siga Galile boxi ma,

²³ a sa sabati Nasareti. Na raba ne alako namignonmee xa masenyi xa kamali, naxan a masenxi, «A xili falama ne, «Nasaretika.»»

3

Annabi Yaya kawandi tife

(Maraki 1:2-11, Luki 3:1-22, Yaya 1:19-34)

¹ Na waxati Annabi Yaya Xunxa naxa kawandi ti folo Yudaya gbengberen yire.

² A nu a masen, «Wo tuubi, barima Ala xa mangeya niini bara makore.»

³ Annabi Esayi nu Annabi Yaya nan ma fe falafe, a to a masen,

«Mixi nde a xui itema gbengberen yire,
 <Wo kira yailan Marigi be,
 wo kirae matinxin a ya ra.»

⁴ Nɔxome xabe donma nan nu ragoroxi Yaya ma, beleti kiri daaxi nu xirixi a tagi. A nu baloma katoe nun wula kumi nan na.

⁵ Darisalamukae, Yudayakae, nun mixi naxee birin nu sabatixi Yuruden xure rabilinyi, e nu sigama a yire.

⁶ E nu e xa yunubie masenma kene ma, Yaya fan nu e xunxama Yuruden xure xɔra Ala xa fe ra.

⁷ Kɔnɔ Annabi Yaya to Farisenie nun Saduseni gbege to fa ra e xa e xunxa ye xɔra, a naxa a masen e be, «Wo tan bɔximase bɔnsɔe! Nde wo rakolonxi wo xa wo gi Ala xa xone ma naxan na fafe?»

⁸ Wo xa fe fanyii nan naba naxan a masenma a wo bara tuubi.

⁹ Wo naxa a fala wo yete ma, «Ibrahimana nan na muxu benba ra,» barima Ala noma yi gemee mafindide Ibrahimana xa die ra.

¹⁰ Beera nan na wurie sanke ma a xa e bilie sege. Wuri naxan yo mu bogi fanyii raminima, a segema ne, a woli te i.

¹¹ N tan wo xunxama ye nan xɔra wo xa tuubi xa fe ra, kɔnɔ naxan fama fade n xanbi ra, na senbe gbo n tan be. Na binye mu na n tan yi ra hali a xa sankiri maxaninfe ra. A tan nan Ala Xaxili Seniyenxi ragoroma wo ma, a tan nan wo xunxama te ra.

¹² A xa segerenyi suxuxi a yi ra, a maale nun a lagi yegetima naxan na lɔnyi ma. A maale rasoma a xa bili kui, kɔnɔ a lagi tan ganma te ra naxan mu xubenma.»

Isa xunxafe

(Maraki 1:9-11, Luki 3:21-22, Yaya 1:32-34)

¹³ Na temui Isa naxa keli Galile, fafe ra Yaya yire Yuruden xure, alako Yaya xa a xunxa ye xɔra.

¹⁴ Kɔnɔ Yaya mu nu tinxi na fe ra. A naxa a fala, «N tan nan hayi a ma i tan xa n xunxa ye xɔra, kɔnɔ i tan nan fa faxi n tan xa i xunxa ye xɔra?»

¹⁵ Isa naxa a yaabi, «Yakosi, a xa raba yi ki, barima a lanma won xa fe birin naba a sriye ki ma.» Na kui, Yaya naxa tin a ra.

¹⁶ Isa xun to xa, a naxa te ye xɔra, koore naxa rabi, a naxa Ala Xaxili Seniyenxi to goro ra a ma alo ganbe.

¹⁷ Xui nde naxa me keli koore ma, a a masen, «N ma Di maxanuxi nan yi ki naxan n kenenxi ki fanyii ra.»

4

Sentanɛ katafe a xa Isa ratantan (Maraki 1:12-13, Luki 4:1-13)

¹ Ala Xaxili naxa Isa xun ti gbengberenyi ma alako Ibulisa xa sa kata a xa a ratantan.

² Isa to nu bara sun xi tongo naani, koe nun yanyi, kaame nu na a ma.

³ Maratantanma to maso a ra, a naxa a fala a be, «Xa Ala xa Di nan i ra, yaamari fi yi gemee xa findi taami ra.»

⁴ Isa naxa a yaabi, «A sebexi Kitaabui kui, <Mixi mu baloma taami gbansan xa ra. Ala xa masenyi birin findixi baloe nan na adama be.»

⁵ Ibulisa naxa a xanin Darisalamu, taa seniyenxi, a a ti Ala xa horomobanxi fari, yire itexi.

⁶ A naxa a fala a be, «Xa Ala xa Di nan lanxi i ma, tungan, barima a sebexi, <Ala yaamari fima ne a xa malekee ma i xa fe ra,»

<e belexee rasoma ne i bun ma, e i ralaxun alako i sanyi naxa din geme ra.»

⁷ Isa naxa a yaabi, «Iyo, kɔnɔ a man sebexi Kitaabui kui, <I naxa i Marigi Ala mato.»

⁸ Ibulisa man naxa a xanin geya itexi fari, a fa dunipa mangeya birin masen a be, e nun e xa dariye.

⁹ A naxa a fala a be, «N yi birin fima ne i ma xa i suyidi n be, i n batu.»

¹⁰ Isa naxa a yaabi, «Sentanɛ, keli be! A sebexi Kitaabui kui, <I xa i Marigi Ala gbansan nan batu, i xa suyidi a keren nan be.»

¹¹ Na woyenyi dangi xanbi, Ibulisa naxa keli a xun. Malekee naxa e maso Isa ra, e a senbe so.

Isa a xa wali folofe Galile boxi ma (Maraki 1:14-20, Luki 4:14-15)

¹² Isa to a me a Yaya bara sa geeli, a naxa gbilen Galile boxi ma.

¹³ A naxa keli Nasareti taa kui, a sa sabati Kaperenam, taa nde naxan nu na baa de ra, Sabulon nun Nafatali boxi ma.

¹⁴ Na naxa raba alako Annabi Esayi xa masenyi xa kamali,

¹⁵ «Sabulon nun Nafatali boxi, naxee na kira ra sigafe baa de ra Yuruden naakiri, wo findixi Galile boxi nan na naxan na si gbete belexe.

¹⁶ Namane naxan doxoxi dimi kui, e bara naiyalanyi belebele to. Naxee doxoxi faxe xa dimi kui, naiyalanyi bara mini e be.»

¹⁷ Keli na temui ma, Isa naxa kawandi ti folo, a nu a fala, «Wo tuubi, barima Ala xa mangeya niini bara makore.»

Isa a fɔxirabiree sɔngɛ xilife
(Maraki 1:16-20, Luki 5:1-11)

18 Isa to nu jɛrɛfe Galile baa dɛ ra, a naxa xɛmɛ firin to e na yɛlɛ wolife. Yɛxɛsuxuie nan nu e ra, Simɔn, naxan xili Piyeri, a nun a xunya Andire.

19 Isa naxa a fala e bɛ, «Wo bira n fɔxɔ ra. Temui dangixi wo nu yɛxɛ nan suxuma, kɔnɔ yakɔsi n a niyama wo xa nu mixie nan sɔtɔ n bɛ.»

20 E naxa e xa yɛlɛ lu na keren na, e bira Isa fɔxɔ ra.

21 E to siga, e naxa xɛmɛ firin gbɛtɛ to, Sebede xa di Yaki nun a xunya Yaya. E nu na yɛlɛ madɛgɛfe kunkui kui e baba Sebede fɛ ma. Isa naxa e xili,

22 e fan naxa kunkui nun e baba lu na keren na, e bira Isa fɔxɔ ra.

*Isa mixie kawandife nun furemae ray-
alanfe*

(Luki 6:17-19)

23 Na xanbi Isa naxa Galile bɔxi birin isa fɔlɔ. A nu mixie xaranma e xa salidee kui, a nu e kawandi Ala xa mangeya niini xa xibaaru fanyi ra, a nu furema mɔoli birin nayalan pama ya ma.

24 A xili naxa te Siriya bɔxi birin ma. Mixie naxa fa furema mɔoli birin na a xɔn ma. E nu fama mixie ra naxee nu na tɔɔrɔfe a jɛnaxi ra, jinne nu naxee fɔxɔ ra, bira fure nu na naxee ma, a nun namatɛɛ. Isa nu e birin nayalanma.

25 Nama gbegbe naxa bira a fɔxɔ ra kelife Galile bɔxi ma, Taa Fu bɔxi, Darisalamu, Yudaya, nun bɔxi naxan na Yuruden naakiri ma.

5

Isa xa kawandi geya fari
(Maraki 3:13, Luki 6:12-13)

1 Isa to jama to, a naxa te geya fari, a a magoro. A fɔxirabiree naxa e makɔrɛ a ra.

2 A naxa masenyi ti fɔlɔ e bɛ.

Ala sɛwɛ fima naxee ma
(Luki 6:20-26)

3 «Sɛwɛ na mixie bɛ naxee e yetɛ magoroma, barima e fama nɛ sode Ala xa mangeya niini bun ma.

4 Sɛwɛ na mixie bɛ naxee wama, barima e fama nɛ madundude.

5 Sɛwɛ na mixie bɛ naxee dijɛma, bɔxi findima e tan nan kɛ ra.

6 Sɛwɛ na mixie bɛ naxee wama tinxinyi xɔn,

alɔ kaamɛtɔɛ wama donse xɔn ma ki naxɛ, barima e a sɔtɔma nɛ.

7 Sɛwɛ na mixie bɛ naxee kinikinima e booree ma,

barima Ala kinikinima nɛ e fan ma.

8 Sɛwɛ na mixie bɛ naxee bɔjɛ fiixe,

barima e Ala toma nɛ a xa fonisireya kui.

9 Sɛwɛ na mixie bɛ naxee lanyɛ fenma e nun mixie tagi,

barima e xili falama nɛ Ala xa die.

10 Sɛwɛ na mixie bɛ naxee jaxankataxi tinxinyi xa fe ra,

barima e soma nɛ Ala xa mangeya niini bun ma.»

11 «Sɛwɛ na wo bɛ e na wo konbi, e na wo jaxankata, e na wule nun fe kɔbi mɔoli birin fala wo xun ma n ma fe ra.

12 Wo xa jɛlɛxin, wo xa sɛwɛ, barima wo baraayi ghoma nɛ ariyanna. Beenun wo xa bari, e namijɔnmɛɛ fan jaxankata na ki nɛ.»

Fɔxɛ nun naiyalanyi

(Maraki 9:50, 4:21, Luki 14:34-35, 8:16, 11:33)

13 «Wo maniyaxi fɔxɛ nan na yi dunija adamadie ya ma, kɔnɔ xa fɔxɛ mɛxɛmɛxɛnyi bara ba, a fa mɛxɛmɛxɛnma di? A tide yo mu na kɔrɛ, fo a woli tande, mixie jɛrɛ a fari.

14 Wo maniyaxi naiyalanyi nan na yi dunija adamadie ya ma. Taa naxan dɔxɔxi geya fari, na mu nɔma nɔxunde.

15 Lanpui mu radɛxɛma a xa dɔxɔ debe bun ma. A dɔxɔma lanpui dɔxɔsɛ nan fari alako a xa banxi kui iyalan birin bɛ.

16 Wo xa naiyalanyi fan xa yanba na ki adamadie ya ma, alako e xa wo xa kewali fanyie to, e wo Baba matɔxɔ naxan na ariyanna.»

Annabi Munsu nun namijɔnmɛɛ xa seriye

17 «Wo naxa a marɔxun a n faxi nɛ n xa Tawureta Munsu nun namijɔnmɛɛ xa seriye ba a i. N mu faxi e bade xɛ, n faxi nɛ alako n xa e rakamali.

18 N xa nɔndi fala wo bɛ, danmi koore nun bɔxi na na, hali sigire keren mu bama Ala xa seriye ra, fo a birin kamali.

19 Na kui, mixi yo Ala xa yaamari keren matandi, na yaamari xurun kiyoki, a man fa mixi gbɛtɛɛ ratantan na kui, a kanyi fan xili xurunna nɛ birin bɛ Ala xa mangeya niini bun ma. Kɔnɔ mixi yo Ala xa seriye rabatu, a mixi gbɛtɛɛ xaran na ra, na kanyi xunnakeli nan sɔtɔma Ala xa mangeya niini bun ma.

20 N xa a fala wo bɛ, xa wo xa tinxinyi mu dangi seriye karamɔxɔɛ nun Farisɛnie gbe ra, wo mu soma Ala xa mangeya niini bun ma abadan.»

Faxe tife, xɔnɛ, nun lanyɛ

(Maraki 11:25, Luki 12:57-59)

21 «Wo a kolon wo benbae yamari naxan na, <Wo naxa faxe ti. Faxeti makiitima nɛ.>

22 Kɔnɔ n tan xa a fala wo bɛ, naxan yo bɔjɛ na te a ngaxakerenyi xili ma,

na kanyi makiitima ne. Naxan na a fala ngaxakerenyi be, <I tan dugula>, na kanyi makiitima ne kiitisa xungbee ya i. Naxan na a fala a be, <I tan xaxilitare!>, na kanyi wolima ne yahannama te xooa.»

²³ «Na kui, xa wo bara siga serexe bade, wo fa ratu a wo ngaxakerenyi xonoxi wo ma fe nde ma,

²⁴ wo xa wo xa serexe lu serexebade fe ma sinden, wo siga wo ngaxakerenyi yire. Wo xa lanyu xiri wo nun wo ngaxakerenyi tagi, wo fa gbilen wo xa serexe bade.»

²⁵ «I xa kata wo nun i kalamuma xa lan sinnanyi ma, wo na kira xon ma temui naxe. Xa na mu a ra a i xaninma kiitisa yire, kiitisa fan i so kosibili yi ra, na fan i sa geeli.

²⁶ N xa nondi fala i be, i mu minima menni fo i kobiri birin fi han batanka donxoe.»

Yene nun mixi ratantanse
(Matiyu 18:8-9, Maraki 9:43, 9:47-48)

²⁷ «Wo a kolon wo benbae yamari naxan na, <Wo naxa yene raba.>

²⁸ Konon n tan xa a fala wo be, naxan yo a ya ti gine nde ra mile kui, na kanyi bara ge yene rabade a bope kui.

²⁹ Xa i yirefan ya findima i ratantanse ra, a ba na, a wole. Fate yire nde bafe na, na fisa dine i fate gundi birin wolife yahannama.

³⁰ Xa i yirefan belexe findima i ratantanse ra, a bolon, a wole. Fate salonse nde bolonfe, na fisa dine i fate gundi birin wolife yahannama.»

Xeme nun gine fatanfe
(Matiyu 19:7-9, Maraki 10:4-5, 10:10-12, Luki 16:18)

³¹ «A man masenxi ne, <Naxan wama meefe a xa gine ra, a xa fatan keedi so a yi ra.>

³² Konon n tan xa a fala wo be, naxan yo mee a xa gine ra, xa a xa gine mu yene xa rabaxi, na kanyi bara a niya na gine xa findi yenela ra a na doxo xeme gbete xon ma temui naxe. Xeme naxan fan na gine doxoma e meexi naxan na, a fan bara findi yenela ra.»

Marakali

³³ «Wo a kolon wo benbae yamari naxan na, <Wo naxa wo xa marakali kana, wo xa a rakamali ne Marigi be.>

³⁴ Konon n tan xa a fala wo be, wo naxa wo kali feo! Wo naxa wo kali koore ra, barima Ala xa kibanyi nan a ra.

³⁵ Wo naxa wo kali boxi ra, barima Ala sanyi tide na a ra. Wo naxa wo kali Darisalamu ra, barima Mange Xungbe xa taa nan a ra.

³⁶ Wo naxa wo kali wo yete xunyi ra, barima wo mu noma xunsexe keren nafugade, wo mu noma a foorode.

³⁷ Wo xa nondi fala. Xa iyo nan a ra, wo xa a fala <iyo>. Xa ade nan a ra, wo xa a fala <ade>. Sese sa na xun ma, a fatanxi Sentane nan ma.»

Gberoxoe
(Luki 6:29-30)

³⁸ «Wo a kolon wo yamari naxan na, <Wo xa ya noxo ya ra, wo xa jinyi noxo jinyi ra.>

³⁹ Konon n tan xa a fala wo be, wo naxa mixi kobi gere. Xa mixi nde wo xere garin, wo xa boore seeti fan ti a be.

⁴⁰ Xa mixi nde wama wo xaninfe kiiti banxi, alako a xa donma ba wo yi ra, wo xa wo xa guba fan lu a yi.

⁴¹ Xa mixi nde wo karaxan wo xa a mati jere kui kilo keren, wo xa a mati kilo firin.

⁴² Naxan na i makula, i xa a ki. Naxan wama se nde yofufe i ma, i naxa tondi a be.»

Yaxuie xanufe
(Luki 6:27-28, 6:32-36)

⁴³ «Wo a kolon wo yamarixi naxan na, <Wo xa wo boore xanu, wo xa wo yaxui xon.>

⁴⁴ Konon n tan xa a fala wo be, wo xa wo yaxuie xanu, wo xa Ala maxandi mixie be naxee wo jaxankatama.

⁴⁵ Na kui, wo findima wo Baba xa die ra naxan na ariyanna, naxan kuye ibama tinxintoe nun tinxintaree be, naxan tune ragoroma mixi fanyie nun mixi kobie be.

⁴⁶ Xa wo sa mixie gbansan nan xanuma, naxee wo fan xanuxi, wo baraayi mundun sotoma na kui? Hali duuti maxili kobie na mooli rabama.

⁴⁷ Xa wo sa wo ngaxakerenyie gbansan nan xebuma, wo munfe rabafe naxan findi fe neene ra na kui? Hali kaafrie na mooli rabama.

⁴⁸ Na kui, wo xa tinxinyi nun marafanyi xa kamali, alo wo naxan toxi wo Baba ra naxan na ariyanna.»

6

Mixi kife

¹ «Wo naxa fe fanyi raba mixie ya tode ra e xa wo xa tinxinyi to, xa na mu a ra wo mu baraayi yo sotoma wo Baba ra, naxan na ariyanna.

² Na kui, i ne mixi kima, i naxa a sigi sa dunija birin be alo filankafuie a rabama ki naxe salide nun taa ma, alako mixie xa e matoxo. N xa nondi fala wo be, e bara ge e xa wali sare birin sotode.

³ I ne mixi kima i yirefanyi ra, koola naxa a kolon.

4 I xa mixi ki suture nan na. Na kui, i Baba Ala naxan gundo birin kolon, a fama ne na sare ragbilende i ma.»

Ala maxandife
(Luki 11:2-4)

5 «Wo ne salima, wo naxa lu alo filanka-fuie naxee salima, e tixi salidee kui nun kira de ra alako mixie xa e to. N xa nondi fala wo be, e bara ge e xa wali sare birin sotode.

6 Kono i tan ne salima, siga i xa banxi yire nde noxunyi kui, i naade ragali, i Ala maxandi naxan mu toma. Na kui, i Baba Ala naxan gundo fe birin toxi, a fama ne i sare fide.»

7 «Wo ne Ala maxandima, wo naxa wo xa woyenyi rawuya fufafu, alo kaafiri naxee laxi a ra a e xa duba suxuma e xa woyenyi radiganxie nan saabui ra.

8 Wo naxa lu alo e tan, barima wo Baba Ala wo hayi kolon beenun wo xa a maxandi.»

9 «Wo lan wo xa sali yi ki ne: <Muxu Baba naxan na ariyanna, dunija birin xa i xili seniyeñxi kolon.

10 I xa mangeya xa fa. I sago xa raba dunija ma, alo a rabama ariyanna ki naxe.

11 Baloe fi muxu ma to loxo, muxu hayi na naxan ma.

12 Diye muxu xa yunubie ma, alo muxu fan diyexi mixie haakee ma ki naxe,

naxee bara fe kobi niya muxu ra.

13 I naxa muxu ti maratantanyi kira xon, i xa muxu ratanga Sentane ma.

I tan nan gbe na mangeya, senbe, nun binye ra abadan.

Amina.»»

14 «Xa wo diye mixie haakee ma, wo Baba naxan na ariyanna, a fan dijema ne wo ma,

15 kono xa wo mu diye mixie ma, wo Baba naxan na ariyanna, a fan mu dijema wo xa yunubie ma.»

Sunyi suxufe

16 «Wo ne sunyi suxuma, wo naxa wo yatagi ixono alo filankafuie e yatagi ixonoma ki naxe, mixie xa a kolon a e na sunyi. N xa nondi fala wo be, e bara ge e xa wali sare birin sotode.

17 Kono i tan ne sunyi suxuma, i xa ture sa i xunyi ma, i i yatagi maxa,

18 alako mixie naxa a kolon a i na sunyi. Na kui, i Baba Ala naxan mu toma, naxan fan gundo fe birin toxi, a fama ne i sare fide.»

Harige

(Luki 11:33-36, 16:13)

19 «Wo naxa wo harige malan dunija ma, nimasee nun xoxoxori a xun nakanama dennaxe, xa na mu a ra mujetie noma a mujade banxi kui dennaxe.

20 Wo xa wo harige malan ariyanna ne, nimasee nun xoxoxori mu kanari sama dennaxe, mujetie fan mu mujete tima dennaxe.

21 Wo harige na dennaxe, wo boje fan luma naa ne.»

22 «Ya nan na fate xa lanpui ra. Xa i ya fan, i fate birin iyalanma ne,

23 kono xa i ya mu fan, i fate luma dimi nan kui. Na kui, xa i xa naiyalanyi bara findi dimi ra, na dimi ifoxo de!»

24 «Mixi yo mu noma lude marigi firin xa yaamari bun ma, barima a fama marigi keren xonde, a boore maxanu. A xirima keren na, a boore rabolo. Wo mu noma Ala nun naafuli batude temui keren.»

Kontofili

(Luki 12:22-32)

25 «Na nan a toxi, n xa a fala wo be, wo naxa kontofili baloe xa fe ra wo hayi na naxan ma yi dunijeigiri kui, xa na mu a ra, dugie xa fe ra wo naxee ragoroma wo fate ma. Wo xa dunijeigiri tide mu gbo donse be? Wo fate tide mu gbo dugie be?

26 Wo xonie mato koore ma. E mu sansi sima, e mu xe xabama, e mu donse ragatama bilie kui, kono wo Baba naxan na ariyanna, a e baloma. Wo tan mu dangi na xonie ra?

27 Nde noma hali xi keren sade a xa simaya xun a xa kontofili saabui ra?

28 Munfe ra wo kontofilima wo xa sosee xa fe ra? Wo sansi fuge tofanyie mato, e minima wula sansie ma ki naxe. E mu walima, e mu woligese yailanma,

29 kono n xa a fala wo be, hali mange Sulemani xa dariye birin kui, a xa sosee mu nu tofan alo na sansi fuge keren.

30 Xa Ala sansi meenima yi ki ne, sansi naxan na na to, tina a gan, a mu meenima wo fan ma? Wo xa danxaniya xurun!»

31 «Na kui, wo naxa kontofili a falafe ra, <Muxu munse donma? Muxu munse minma? Muxu munse ragoroma muxu ma?»

32 Kaafirie birama na fe mooli nan tun foxo ra. Anun, wo Baba naxan na ariyanna, a a kolon wo hayi na na se birin ma.

33 Na kui, wo xa Ala xa mangeya niini nun a xa tinxinyi nan singe fen, a na se donxo birin fan fima ne wo ma.

34 Wo naxa kontofili tina xa fe ra, barima tina a joxo sama a yete xon. Loxo birin nun a xa toxe nan a ra.»

7

Wuri fuɓi nun xebeɓni
(Luki 6:37-42)

¹ «Wo naxa wo yete findi wo boore adama kewalie makiitima ra, alako kiiti naxa kana wo fan na Ala yi.

² Wo mixi makiitima ki naxe, wo fan makiitima na ki ne. Wo maniyase naxan nawalima booree be, na nan nawalima wo fan be.

³ Munfe ra i wuri fuɓi toma i ngaxakerenyi ya ma, a fa li i mu xebeɓni toxi naxan na i tan yete ya ma?

⁴ I noma a falade i ngaxakerenyi be di, <A lu n xa wuri fuɓi ba i ya ma,> xa a sa li xebeɓni nan na i tan yete ya ma?

⁵ I tan filankafui, xebeɓni nan singe ba i yete ya ma. Na ba xanbi, i noma ne se igbede a fanyi ra, alako i xa wuri fuɓi ba i ngaxakerenyi fan ya ma.»

Se seniyenxi sofe baree yi ra

⁶ «Wo naxa se seniyenxi so baree yi ra, xa na mu a ra e ya rafindima ne wo ma, e wo maxin. Wo naxa geme tofanyie woli xosee bun ma, xa na mu a ra e e maboronma nan tui.»

Baba Ala maxandife
(Luki 11:9-13)

⁷ «Wo maxandi ti, wo a sotoma ne.

Wo fenyi ti, wo a toma ne.

Wo naade konkon, a rabima ne wo be.

⁸ Mixi naxan birin maxandi tima, a a sotoma ne.

Mixi naxan fenyi tima, a a toma ne.

Mixi naxan naade konkonma, a rabima ne a be.»

⁹ «Babe mundun na wo ya ma naxan xa di taami maxorinma a ma, a sa geme so a yi ra?

¹⁰ Xa na mu a ra, a boximase so a yi, a xa di na a maxorin yexe ma?

¹¹ Xa wo tan mixi kobie fata se fanyie fide wo xa die ma, wo Baba Ala naxan na ariyanna, a dangi wo ra pon! A fe fanyie fima ne a maxandimae ma.»

Mixi lanma a xa naxan naba a boore adama be

(Luki 6:31)

¹² «Wo wama mixie xa naxan birin naba wo be, wo fan xa na nan naba e be. Tawureta Munsu nun namijonmee xa Kitaabuie birin nalanxi nan na ki.»

Naade ixutuxi nun a igbe
(Luki 13:23-24)

¹³ «Wo xa so naade ixutuxi nan na, barima naade igbe mixi rasigama gbaloe nan ma. Kira naxan mixi xaninma gbaloe ma, a jere nu xono. Mixi gbegebe soma

naade igbe nan na, mixi gbegebe gbaloe kira nan suxuma.

¹⁴ Konon naade ixutuxi rabima kisi nan ma. Kira naxan mixi xaninma kisi ma, a jere xono. Mixi mu gbo naxee na naade nun na kira toma.»

Wuri bili kolonma a bogi nan ma
(Luki 6:43-44)

¹⁵ «Wo wo yete ratanga wule falee ma naxee e yete findixi namijonmee ra. E fama woyenyi joxunmee ra wo ma, konon e panige mu fan feol!

¹⁶ Wo e kolonma e xa kewali nan ma. Kusu bama baagi bili kon na? Xore bama tunbe bili ma?

¹⁷ Sansi fanyi bogi fanyi nan naminima, sansi kobi fan bogi kobi nan naminima.

¹⁸ Sansi fanyi mu noma bogi kobi raminide, sansi kobi fan mu noma bogi fanyi raminide.

¹⁹ Sansi naxan mu bogi fanyi raminima, a segema ne, a woli te i.

²⁰ Na kui, wo na mixie kolonma e xa kewali nan ma.»

Naxee mu Ala sagoe rabama
(Luki 6:46, 13:25-27)

²¹ «Mixi naxee a falama n be, <N Marigi, n Marigi,> e birin xa mu soma Ala xa mangeya niini bun ma, fo naxee n Baba sago rabama naxan na ariyanna.

²² Na loxoe mixi gbegebe a falama ne n be, <Muxu Marigi, muxu Marigi, muxu mu woyen xe i xili ra? Muxu mu jinnee kerixi xe i xili ra? Muxu mu kaabanako gbegebe raba xe i xili ra?>

²³ Na temui n nee yaabima ne, <N mu wo kolon feol! Wo tan fe kobi rabae, wo keli n ya i.»

Banxiti firin xa taali
(Luki 6:47-49)

²⁴ «Na kui, mixi naxan n ma masenyi rame, a fa a rabatu, na kanyi maniya xaxilima ra naxan a xa banxi bili ti fanyie ma.

²⁵ TUNE naxa fa, xuree naxa banbaran ye, foye naxa mini a nu banxi mabonbo, konon banxi mu bira, barima a nu tixi fanyie nan fari.

²⁶ Konon mixi naxan n ma masenyi rame, a mu a rabatu, na kanyi maniya mixi xaxilitare ra naxan a xa banxi tixi meyeniyi fari.

²⁷ TUNE naxa fa, xuree naxa banbaran ye, foye naxa mini a nu banxi mabonbo, banxi fan naxa bira, a kana a jaaxi ra.»

²⁸ Isa to ge yi fe birin masende, pama naxa kaaba a xa xaranyi ma,

²⁹ barima a mu nu luxi alo e xa seriye karamoxo. A tan nu woyenma mange senbe nan na.

8

*Isa kune kanyi rayalanfe
(Maraki 1:40-45, Luki 5:12-14)*

¹ Isa to goro geya fari, nama gbege naxa bira a foxo ra.

² Kune kanyi nde naxa a maso Isa ra, a suyidi a be, a a fala a be, «N Marigi, xa i tin, i noma n naseniyende.»

³ Isa naxa a belexe itala, a a sa kune kanyi ma, a a fala a be, «N tinxi. Findi mixi seniyenxi ra.» Kune fure naxa ba a ma keren na.

⁴ Isa man naxa a masen a be, «I naxa yi fe fala mixi yo be. Siga i sa i yete dentege serexedube be, i serexe ba alo Annabi Munsu a yamarixi ki naxe. Na findima seederoxoya nan na e be.»

*Soori xunmati xa danxaniya
(Luki 7:1-10)*

⁵ Isa to so Kaperenam, soori mixi keme xunmati naxa fa a yire, a a maxandi,

⁶ «Marigi, n ma walike saxi banxi, a bara namata, a jaxankataxi ki fanyi ra.»

⁷ Isa naxa a fala a be, «N xa siga, n xa sa a rayalan.»

⁸ Soori mixi keme xunmati naxa a yaabi, «Marigi, na binye mu na n yi ra i tan xa so n ma banxi kui. I xa yaamari gbansan nan fi, n ma konyi yalanma ne.

⁹ N a kolon barima n fan na mange ndee nan xa yaamari bun ma, soori ndee man na n fan yi, naxee na n ma yaamari bun ma. N na a fala soori nde be, «Siga,» a sigama ne. N na a fala, «Fa,» a fama ne. N na n ma konyi nde yamari, «Yi fe raba,» a a rabama ne.»

¹⁰ Isa to na soori xa masenyi me, a naxa kaaba, a fa a fala a foxirabiree be, «N xa nondi fala wo be, n mu yi danxaniya mooli toxi Isirayila boxi dede.

¹¹ N xa a fala wo be, mixi gbege fama ne keli sogetede nun sogegoroode biri, e e dege e nun Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Ala xa mangeya niini bun ma.

¹² Kono mange xa die tan wolima ne tande dimi kui, wa nun jinyi raxinyi na dennaxe.»

¹³ Na temui Isa naxa a fala soori mixi keme xunmati be, «Siga, a xa raba i be alo i laxi a ra ki naxe.» Na waxati kerenyi yati, soori xa konyi naxa yalan.

*Isa mixi gbege rayalanfe
(Maraki 1:21-34, Luki 4:31-41)*

¹⁴ Na dangi xanbi, Isa naxa siga Piyeri xonyi. A naxa Piyeri bitanyi ginema to, a saxi, a fate wolenci ki fanyi.

¹⁵ Isa to a belexe suxu, fure naxa a bepin keren na. A naxa keli, a fa kuri so e be.

¹⁶ Nunmare temui, e naxa fa mixi gbege ra Isa xon ma pinne nu naxee foxo ra. A naxa pinnee keru a xa woyenyi ra, a furemae birin nayalan.

¹⁷ Na kui, Annabi Esayi xa masenyi naxa kamali, naxan sebexi, «A naxa won ma toore ba won ma, a won ma furee doko a xun.»

*Birafe Isa foxo ra
(Luki 9:57-62)*

¹⁸ Isa to nama gbege to a rabilinyi, a naxa a foxirabiree yamari e xa baa igiri.

¹⁹ Seriyee karamoxo nde naxa a maso Isa ra, a a fala a be, «Karamoxo, i siga dede, n na i foxo ra.»

²⁰ Isa naxa a yaabi, «Xulumase xima a yili kui. Xoni xima a tee kui.

Kono dede mu na Adama xa Di be a a xunyi sama dennaxe.»

²¹ A foxirabiree nde fan naxa a fala a be, «Marigi, a lu n xa siga n baba ragatade sinden.»

²² Kono Isa naxa a yaabi, «Bira n foxo ra. A lu faxamixie xa e xa faxamixie ragata.»

*Isa foye belebele raxarafe
(Maraki 4:35-41, Luki 8:22-25)*

²³ Isa naxa baki kunkui kui, a foxirabiree naxa bira a foxo ra.

²⁴ Foye belebele naxa keli baa ma, moronyi nu fa sa kunkui kui. Kono Isa tan nu na xife.

²⁵ A foxirabiree naxa fa a raxunu, e a fala a be, «Marigi, won nakisi, won faxafe ne yi ki!»

²⁶ A naxa e yaabi, «Wo gaaxuxi munfe ra? Wo xa danxaniya xurun!» A naxa keli, a foye nun baa yamari, baa naxa xinbeli yen!

²⁷ A foxirabiree naxa kaaba, e e bore maxorin, «Mixi mooli mundun lanxi yi ma? Hali foye nun baa, e a xui rabatuma.»

*Ninne kanyi rayalanfe
(Maraki 5:1-20, Luki 8:26-39)*

²⁸ E to naakiri li Gadara boxi ma, mixi firin naxa mini gaburi longori ra pinnee nu naxee foxo ra, e sa Isa ralan. E nu magaaxu ki fanyi, mixi yo jan mu nu noma dangide na biri.

²⁹ E naxa sonxo, «Ala xa Di, i waxi munse xon ma muxu be? I faxi be muxu jaxankatade ne beenun a loxo xa a li?»

³⁰ Xose gali nu na e demadonfe na longori.

³¹ Ninnee naxa Isa mayandi, «Xa i sa muxu keru, muxu raso yi xose gali.»

³² Isa naxa a fala e be, «Wo siga.» E naxa mini na xeme firinyie, e so na xosee i. Xose

gali birin naxa goro e gi ra tentenyi ra, e sa sin baa ma, e madula.

³³ Naxee nu na xɔsɛɛ demadonfe, e naxa e gi. E to so taa kui, e naxa dentegɛ sa fe ma naxan dangixi, e a fala taakae bɛ jinnɛɛ gbilenxi na xɛmɛ firin fɔxɔ ra ki naxe.

³⁴ Na tɛmɛi taa birin naxa mini Isa ralande. E to a to, e naxa a mayandi a xa keli e xa bɔxi ma.

9

Namate rayalanfe

(Maraki 2:1-12, Luki 5:17-26)

¹ Isa to baki kunkui kui, a naxa baa igiri, a so a xɔnyi taa kui.

² Mixi ndee naxa fa namate nde ra Isa xɔn ma, a saxi dagi ma. Isa to e xa danxaniya to, a naxa a fala namate bɛ, «N ma di, limaniya tongo, i xa yunubie bara xafari.»

³ Na kui, seriye karamɔxɔ ndee naxa a fala e bɔɛ ma, «Yi xɛmɛ na Ala rasɔtofe nɛ yi ki.»

⁴ Kɔnɔ Isa to nu e xa mapɔxunyi kolon, a naxa a masen e bɛ, «Munfe ra mapɔxunyi kobie na wo bɔɛ ma?»

⁵ Wɔyenyi mundun sɔɔnɛya, a falafe «I xa yunubie bara xafari,» ka a falafe «Keli, i xa i pɛrɛ?»

⁶ N xa a masen wo bɛ a Adama xa Di nɔma yunubi xafaride duniya ma.» Isa naxa a masen namate bɛ, «Keli, i xa i xa dagi tongo, i xa siga i xɔnyi.»

⁷ Namate naxa keli, a siga a xɔnyi.

⁸ Nama to na to, e naxa gaaxu, e nu fa Ala matɔxɔ, naxan na senbe mɔɔli fixi adamadie ma.

Matiyu birafe Isa fɔxɔ ra

(Maraki 2:13-17, Luki 5:27-32)

⁹ Isa to keli na, a naxa xɛmɛ nde to naxan xili Matiyu, a dɔxɔxi duuti maxilide. Isa naxa a fala a bɛ, «Bira n fɔxɔ ra.» Matiyu naxa keli, a bira a fɔxɔ ra.

¹⁰ Lɔxɔ nde Isa nun a fɔxirabirɛɛ nu na e degefe Matiyu xɔnyi. Duuti maxilie nun yunubitɔɛ gbege naxa fa, e birin naxa e dege fɔɔ yire keren.

¹¹ Farisenie to na to, e naxa Isa fɔxirabirɛɛ maxɔrin, «Munfe ra wo karamɔxɔ nun duuti maxilie nun yunubitɔɛɛ e dege yire keren?»

¹² Isa to na mɛ, a naxa a fala, «Mixi yalanxi hayi mu na seriba ma. Furema nan hayi na seriba ma.»

¹³ Wo siga, wo sa fahaamui sɔtɔ yi masenyi ma, «Hinne rafan n ma dangife serɛxe ra.» N mu faxi tinxintɔɛɛ xa xilide. N faxi yunubitɔɛɛ nan xilide.»

Isa maxɔrinfe sunyi ma

(Maraki 2:18-22, Luki 5:33-39)

¹⁴ Na tɛmɛi Annabi Yaya fɔxirabirɛɛ naxa fa Isa yire, e a maxɔrin, «Munfe ra muxu tan nun Farisenie sunyi suxuma, kɔnɔ i fɔxirabirɛɛ tan mu sunma?»

¹⁵ Isa naxa e yaabi, «Ginɛfenyi xa futixiri xulunyi, a booree noma sunnunde a na e fe ma tɛmɛi naxe? Lɔxɔɛ fama, ginɛfenyi bama nɛ e yi ra. Na waxati tan, e sunyi suxuma nɛ.»

¹⁶ Mixi yo mu dugi fori lonpoma dugi nɛɛnɛ ra, xa na mu a ra na dugi nɛɛnɛ xuntunyi nan dugi fori ibɛndunma, dugi ibɔɔ dangi a singe ra.

¹⁷ Mixi man mu weni nɛɛnɛ sama lebe fori kui, xa na mu a ra na weni nɛɛnɛ na funtu, weni lebe fori bulama nɛ, weni fili, a sase fan kana. Weni nɛɛnɛ sama lebe nɛɛnɛ nan kui, alako weni yo, weni sase yo, e birin xa ragata a fanyi ra.»

Ginɛdimɛdi rakelife faxe ma

nun ginɛ gbete rayalanfe

(Maraki 5:21-43, Luki 8:40-56)

¹⁸ Isa to nu na na fee masenfe e bɛ, mange nde naxa fa, a suyidi Isa bɛ, a a fala a bɛ, «N ma di ginɛ baxi faxade ya, kɔnɔ xa i siga, i naxa i belexɛ sa a ma, a man kelima nɛ.»

¹⁹ Isa naxa keli, e nun a fɔxirabirɛɛ naxa bira na mange fɔxɔ ra.

²⁰ Na tɛmɛi, ginɛ nde naxan xa kike wali mu nu a itima jɛ fu nun firin bun ma, a naxa fa Isa xanbi ra, a a belexɛ din a xa donma sanbunyi ra,

²¹ barima a nu a falafe a yetɛ ma, «Xa n nɔ n belexɛ dinde Isa xa donma gbansan na, n yalanma nɛ.»

²² Isa to a mafindi, a ginɛ to, a naxa a fala a bɛ, «N ma di, limaniya, i xa danxaniya bara i rayalan.» Keren na, ginɛ naxa yalan.

²³ Isa to so mangɛ xɔnyi, a naxa pama li naa, e sɔnxɔfe, xule femae fan bara fa jɔn yire. A naxa a fala e bɛ,

²⁴ «Wo siga, barima yi ginɛdimɛdi mu faxaxi. A na xife nɛ.» E naxa yo a ma, e a mayele.

²⁵ A to pama ramini tande, a naxa so banxi kui. A naxa ginɛdimɛdi belexɛ suxu, ginɛdimɛdi naxa keli.

²⁶ Na xibaaru naxa yensen na yire birin na.

Isa donxui firin nayalanfe

²⁷ Isa to keli mɛnni, donxui firin naxa bira a fɔxɔ ra, e nu e xui ite a bɛ, «Dawuda xa Di, kinikini muxu ma!»

²⁸ Isa to so banxi, donxui naxa e maso a ra. A naxa e maxɔrin, «Wo laxi a ra a n noma wo rayalande?» E naxa a yaabi, «Iyo, Marigi.»

²⁹ Isa naxa a belexee sa e ya ma, a a fala e be, «Wo waxonfe xa raba wo be alo wo laxi a ra ki naxee.»

³⁰ E yae naxa rabi keren na. Isa naxa a matintin e ra a xoxoxe ra, «Mixi yo naxa yi fe kolon.»

³¹ Kono e to mini, e naxa siga Isa xa fe fala ra na boxi yire birin.

*Boboe rayalanfe
(Luki 11:14-15)*

³² Isa nun a foxirabiree to nu kelife naa, mixi nde naxa fa xeme nde ra a xon ma jinne nu bara naxan findi boboe ra.

³³ Isa to na jinne keru, boboe naxa woyen. Nama naxa kaaba, e a fala, «Yi fe mooli singe mu nu to Isirayila boxi ma.»

³⁴ Kono Farisenie tan naxa a fala, «A jinnee kerima jinne mange nan saabui ra.»

*Isa kinikinife nama ma
(Maraki 6:6, 6:34, Luki 8:1)*

³⁵ Isa naxa taae birin ipere, a xungbe nun a xuri. A nu mixie xaranma e xa salidee kui, a nu e kawandi Ala xa mangeya xa xibaaru fanyi ra, a nu furema mooli birin nayalan.

³⁶ A nu nama toma temui naxe, a nu kinikinima e ma, barima senbe nun li-maniya birin nu baxi e yi. E nu luxi ne alo yexee naxee makantama mu na.

³⁷ Na kui, a naxa a fala a foxirabiree be, «Xe xaba wali belebele nan na, kono walikkee tan xurun.

³⁸ Wo xe kanyi maxandi alako a xa walikkee rasanba a xa xe xabade.»

10

*Isa xa xera fu nun firinyie
(Maraki 3:13-19, Luki 6:12-16)*

¹ Isa naxa a foxirabire fu nun firinyie xili, a noe so e yi ra alako e xa no jinnee keride mixie foxo ra, e man xa no furema mooli birin nayalande.

² Na xera fu nun firinyi xilie nan ya: a singe, Simon, naxan man xili Piyeri, nun a xunya Andire, Sebede xa di Yaki, nun a xunya Yaya,

³ Filipu nun Barotolome, Tomasi nun Matiyu duuti maxili, Alifa xa di Yaki nun Tadayo,

⁴ Simon naxan xili Seloti, nun Yudas Isikariyoti naxan Isa yanfa.

*Isa a xa xera fu nun firinyie xeefe
(Maraki 6:7-13, Luki 9:1-6)*

⁵ Isa naxa yi xeme fu nun firinyie xee yi yaamari ra: «Wo naxa siga mixie yire Yuwifie mu naxee ra, wo naxa so Samarikae xa taae kui.

⁶ Wo xa siga Isirayilakae nan xon, naxee luxi alo yexee loexie.

⁷ Wo xa kawandi ti kira xon a Ala xa mangeya niini bara makore.

⁸ Wo xa furemae rayalan, wo xa faxamixie rakeli, wo xa kune kanyie rasenyen, wo xa jinnee keru. Wo kixi ne, wo mu sese fi. Wo fan xa mixi ki na ki.

⁹ Wo naxa xema, gbeti, xa na mu a ra kobiri xanin wo xun ma.

¹⁰ Wo man naxa gbomfoe, donma firin nde, sankiri, xa na mu a ra xuli xanin wo xun ma. A lanma baloe xa fi walikkee ma.»

¹¹ «Wo na so taa naxan kui, wo xa mixi fanyi nde fen naxan wo yigyama, wo lu naa han wo siga taa gbete.

¹² Wo na so mixie xonyi, wo xa e xeebu.

¹³ Xa na foxoe mixie fan, Ala xa wo xa duba suxu e xa fe ra. Kono xa naakae mu fan, Ala naxa na duba suxu.

¹⁴ Xa mixie mu tin wo rasenede, xa na mu a ra e tondi e tuli matide wo xa masenyi ra, wo ne kelima na banxi xa na mu a ra na taa kui, wo xa menni bende rakonkon wo sanyie ra.

¹⁵ N xa nondi fala wo be, kiiti sa loxoe, kiiti fanma Sodomu nun Gomora taakae ra dangife na taa mixie ra.»

*Isa foxirabiree fama paxankatade
(Maraki 13:9-13, Luki 12:11-12, 21:12-19)*

¹⁶ «Wo wo tuli mati, n na wo xeeffe ne alo yexee naxee soma wula baree tagi. Na kui, wo xa koota alo yere, wo yuge xa fan alo turunna xoni.

¹⁷ Wo xa wo yete matanga mixie ma, barima e wo soma ne kiitisee yi ra, e wo bonboma ne sebere ra e xa salidee kui,

¹⁸ e wo xaninma ne gominae nun mangee yire n ma fe ra. Na kui, wo findima ne n ma seedee ra e tan be, a nun si gbete be.

¹⁹ E na wo so nee yi ra, wo naxa kontofili wo xa masenyi xa fe ra, wo naxan falama nun wo a falama ki naxe, barima na birin fima ne wo ma na waxati yati.

²⁰ Wo tan xa mu woyenma, wo Baba Ala Xaxili nan woyenma wo saabui ra.»

²¹ «Mixi fama a ngaxakerenyi yanfade, a a sa mixie belexe, e xa a faxa. Babe fan na mooli niyama a xa di ra, die fan kelima ne e barimae xili ma, e xa e faxa.

²² Mixi birin fama wo xonde n xili xa fe ra, kono naxan na wakili han a raponyi, na kanyi kisima ne.

²³ Xa e wo paxankata yire nde, wo xa wo gi, wo siga taa gbete. N xa nondi fala wo be, wo mu gema Isirayila taa birin ipere de a fa lu Adama xa Di mu fa.»

²⁴ «Taalibi mu dangima a karamoxo ra, konyi fan mu dangima a marigi ra.

²⁵ A lanma taalibi xa lu alo a karamoxo, konyi fan xa lu alo a marigi. Xa foxoe

xunyi xili fala jinne Belesebulu, e naxan falama a xa ƒɔxɔɛ mixie xun ma, a jan dangima na ra.»

Gaaxufe Ala ya ra
(Maraki 8:38, Luki 9:26, 12:2-9)

²⁶ «Wo naxa gaaxu mixie ya ra, barima fefe noxunxi mu na naxan mu fama makenende, gundo yo mu na naxan mu fama kolonde.

²⁷ N naxan falama wo be kɔɛ ra, wo xa na masen yanyi ra. Wo naxan mema makoyikoyi ra, wo xa dunija birin nakolon a ra.

²⁸ Wo naxa gaaxu mixie ya ra naxee noma mixi fate bendɛ nan tun faxade, a fa li e mu noma wo nii tan masotode. Wo xa gaaxu Ala nan ya ra, naxan noma fate bendɛ nun nii sɔntode yahannama.

²⁹ Turunna firin xa mu sarama batanka keren na? Kɔno hali xɔni di keren mu birama boxi ma xa wo Baba Ala sago mu a ra.

³⁰ Wo xunsexe yati kontixi.

³¹ Na kui, wo naxa gaaxu, barima wo tide gbo dangi turunna xɔni gali ra.»

³² «Mixi yo naxan n kolonma a Marigi ra adamadie ya xɔri, n fan na kanyi kolonma n Baba ya xɔri ariyanna.

³³ Kɔno naxan na tondi n kolonde a Marigi ra adamadie ya ma, n fan tondima ne na kanyi rakolonde n Baba ra naxan na ariyanna.»

Isa ƒoxirabiree nun tɔɔɛ
(Luki 12:51-53, 14:26-27, 9:23-24, Maraki 8:34-35)

³⁴ «Wo naxa a maɔoxun a n faxi bɔpesa nan na dunija. N mu faxi bɔpesa xa ra, n faxi santidegema nan na.

³⁵ N faxi fatanyi nan na di xeme nun a baba tagi, di gine nun a nga tagi, mamadi nun a mama tagi.

³⁶ Mixi ngaxakerenyie nan findima a yaxuie ra.

³⁷ Mixi naxan a baba nun a nga xanuma dangife n tan na, na kanyi mu daxa a xa lu n seeti ma. Mixi naxan a xa di xanuma dangife n tan na, na kanyi mu daxa a xa lu n seeti ma.

³⁸ Xa mixi naxan mu tin tɔɔɛ nun faxe ra, a mu bira n ƒoxɔ ra, na kanyi mu daxa a xa lu n seeti ma.

³⁹ Mixi naxan wama a yete rakisife, na kanyi loema ne. Naxan a yete ralɔema n tan ma fe ra, na kanyi kisima ne.»

Isa ƒoxirabiree raseneƒe
(Maraki 9:37,41, Luki 9:48, 10:16, Yaya 13:20)

⁴⁰ «Mixi naxan na wo rasene, a n tan nan nasenexi. Mixi naxan na n nasene, a n xema nan nasenexi.

⁴¹ Mixi naxan na namijonme rasene a xa namijonmeja ma, a baraayi sɔtoma ne alo namijonme. Mixi naxan na tinxintɔe rasene a xa tinxinyi ma, a baraayi sɔtoma ne alo tinxintɔe.

⁴² Mixi naxan na hali ye xinbeli pɔoti ya keren fi yi mixi xuri keren ma a to findixi n ƒoxirabire ra, n xa nɔndi fala wo be, na kanyi mu ganma a baraayi ra muku.»

11

Annabi Yaya xa maxorinyi
(Luki 7:18-35)

¹ Isa to ge yi yaamarie fide a ƒoxirabire fu nun firinyie ma, a naxa keli menni, a siga Yuwifie xa taee alako a xa mixie xaran, a e kawandi.

² Annabi Yaya to Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa fe me geeli kui, a naxa a ƒoxirabire ndee xee Isa ma.

³ E naxa a maxorin, «I findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na naxan lanma a xa fa, ka muxu xa mixi gbete nan mame?»

⁴ Isa naxa e yaabi, «Wo fe naxan mexi nun wo fe naxan toxi, wo sa na dentege sa Yaya be.

⁵ Donxuie se toma, namatɛe jɛrema, kune kanyie yalanma, tulixorie fe mema, faxamixie kelima, fuxarilae kawandima xibaaru fanyi ra.

⁶ Seewe na mixi be naxan mu siikema n ma fe ra.»

⁷ Annabi Yaya ƒoxirabiree to siga, Isa naxa jama maxorin Yaya xa fe ma, «Wo siga munse matode wula i? Kale, foye naxan namaxama?

⁸ Xa na mu a ra, wo siga munse matode? Dugi tofanyi kanyi? Dugi tofanyi kanyie toma mange banxie nan kui.

⁹ Wo fa siga munse matode? Namijonme? Iyo, n xa a fala wo be, a jan dangi namijonme ra.

¹⁰ A tan nan xa fe sebexi Kitaabui kui, <N fama n ma xɛera rasanbade i ya ra alako a xa kira yaılan i be.»

¹¹ N xa nɔndi fala wo be, gine yo mu di bari naxan dangi Yaya Xunxa ra. Kɔno n man xa a fala wo be, mixi naxan na Ala xa mangeya niini bun ma, a xurun kiyoki, a fan dangi Yaya ra.

¹² Kabi Yaya Xunxa xa waxati han to, Ala xa mangeya senbe nan tun sɔtoma. Senbemaen nan luma a niini bun ma.

¹³ Namijonmee birin nun Tawureta Munsu bara Ala xa mangeya niini xa fe fala han Annabi Yaya waxati.

¹⁴ Xa wo tinna nɔndi ra, wo xa a kolon Kitaabui to a fala a Annabi Eliya gbilenma fa ra, a nu Yaya nan ma fe falafe.

¹⁵ Xa wo tuli fe mema, wo xa wo tuli mati yi masenyi ra.»

¹⁶ «N noma to mixie misaalide munse ra? E maniyaxi dimedie nan na naxee dɔxoxi taa kui, e nu a fala e booree be,
¹⁷ «Muxu bara xule fe wo be, konɔ wo mu fare boronxi. Muxu bara ɲon beeti ba, konɔ wo mu sunnuxi.»»

¹⁸ «Annabi Yaya to nu sunma, e naxa a fala a xa fe ra, «Ninne na a fɔxo ra.»

¹⁹ Adama xa Di to fa, a tan mu tondi sigade xulunyi yire. Na kui, e bara a fala, «Furi ɲaaxi siisila mato! E nun duuti maxilie nun yunubitɔee nan a ra!» Konɔ xaxilimaya kolonma a kewali nan ma.»

Taa danxaniyataree xa gbaloe
(Matiyu 10:15, Luki 10:12-15)

²⁰ Na temui Isa naxa xonɔ mixie ma naxee nu sabatixi taae kui a kaabanako gbege rabaxi dennaxe, barima e mu tuubi.

²¹ «Gbaloe na wo be, Korasinkae! Gbaloe na wo fan be, Betesayidakae! Kaabanako naxee raba wo tagi, xa nee sa raba Tire nun Sidon ne nu, a a lima e tan bara tuubi nu a rakuya, e sunnun donma ragoro e ma, e te xube maso e ma e xa tuubi tonxuma ra.

²² Na nan a ra n xa a fala wo be, kiiti sa loxoe xoroxoma wo tan ma dangi Tirekae nun Sidonkae ra.

²³ I tan Kaperenamu go, i ɲoxo a ma a i tema han ariyanna kui? Ade, i ragoroma ne han yahannama, barima kaabanako naxee raba i tagi, xa nee sa raba Sodoma ne nu, a a lima na taa mu sontoma nu.

²⁴ Na nan a ra, n xa a fala wo be, kiitisa loxoe xoroxoma wo tan ma dangi Sodomakae ra.»

Fafe Isa ma
(Luki 10:21-22)

²⁵ Na temui Isa naxa a fala, «Baba Ala, koore nun boxi Marigi, n bara i tantu i to yi fee noxunxi lonnilae nun xaxilimae ma, i e masen dimedie be.

²⁶ Iyo, n Baba, n bara i tantu barima i kenen fe nan ya.»

²⁷ «N Baba bara fe birin taxu n na. Mixi yo mu Ala xa Di kolon, fo Baba Ala. Mixi yo mu Baba Ala kolon, fo Ala xa Di, a nun Di nu tin a masende naxan be.

²⁸ Wo fa n ma, wo tan naxee taganxi, kote binye naxee xun, n xa malabui fi wo ma.

²⁹ Wo xa n ma karafoe nan nagoro wo kon ma, wo xa findi n ma taalibie ra, barima n boɲe beɲxi, a mu tema. Na kui, wo boɲe malabui sotoma ne,

³⁰ barima n karafoe naxan nagoroma wo kon, a mu xoroxo, n kote naxan dɔxoma wo xun, a mu binya.»

12

Malabu loxoe xa seriye
(Maraki 2:23-28, Luki 6:1-11)

¹ Na waxati, malabu loxoe ma, Isa nu ɲerefe xee tagi. Kaame to nu a fɔxirabiree suxuxi, e naxa mengi tonsɔe ndee ba, e xa e don.

² Farisenie to na to, e naxa woyen Isa be, «A mato, i fɔxirabiree na malabu loxoe seriye matandife.»

³ A naxa e yaabi, «Wo mu nu a xaran Dawuda naxan naba kaame to a suxu, a tan nun naxee nu na a fɔxo ra?

⁴ A so ne Ala xa banxi kui, a taami don naxan fixi Ala ma, hali a to mu daxa a tan nun a fɔxirabiree xa na don, fo serexedubee.

⁵ Wo man mu nu a xaran Tawureta Munsu kui, a serexedubee walima malabu loxoe horomobanxi kui, konɔ e mu yunubi sotoma na kui?

⁶ N xa a fala wo be, naxan na wo yire be, a tide gbo horomobanxi be.

⁷ Xa wo fahaamui sotoxi sebeli ma nu, naxan a masenxi, «Hinne rafan n ma dangife serexe ra,» wo mu tinxintɔee toɲegema nu.

⁸ Adama xa Di nan na malabu loxoe marigi ra.»

⁹ Isa to keli menni, a naxa so e xa salide kui.

¹⁰ A naxa xeme nde li naa, naxan belexe tuuxi a ma. E naxa Isa maxorin, «A daxa mixi xa furema rayalan malabu loxoe?» E nu katafe ne e xa no Isa kalamude.

¹¹ Isa naxa e yaabi, «Xa wo xa yexee nde sin yili kui malabu loxoe ma, nde na wo ya ma naxan tondima a ratede?»

¹² Adama tide gbo dangi yexee ra pon! Na nan a ra, fe fanyi rabafe daxa malabu loxoe ma.»

¹³ Na kui, a naxa a fala belexe tuuxi kanyi be, «I belexe itala.» A naxa a itala, a naxa yalan alo a belexe boore.

¹⁴ Konɔ Farisenie to mini, e naxa e malan, e xa sa kira fen Isa faxafe ma.

Isa, Ala xa walike sugandixi

¹⁵ Isa to na kolon, a naxa keli naa. Mixi gbege naxa bira a fɔxo ra. A naxa furema birin nayalan,

¹⁶ a naxa e raton e naxa a xa fe fala mixie be.

¹⁷ Na kui, Annabi Esayi xa masenyi naxa kamali, a to a masen,

¹⁸ «N ma walike sugandixi nan ya, n xanuntenyi naxan nafanxi n boɲe ma. N nan n Xaxili ragoroma ne a ma, a fan tinxinyi masen sie be.

¹⁹ A mu sonxoe ratema, a mu gbelegbelema, mixi yo mu a xui itexi mema taa kui.

²⁰ A mu kale konkōronxi girama, a mu lanpui dexe xuri raxubenma, han a tinxinyi xunnakelima temui naxe.

²¹ Si birin e xaxili tima ne a xili ra.»

Xaxili Seniyenxi matandife

(Maraki 3:20-27, 7:16-17, Luki 11:14-23, 6:44-45)

²² Mixi nde naxa fa xeme nde ra Isa xon jinne nu bara naxan findi donxui nun boboe ra. Isa naxa a rayalan, a ya naxa se to, a tuli naxa fe me.

²³ Nama birin naxa kaaba, e nu e bore maxorin, «Dawuda xa Di xa mu yi ra?»

²⁴ Farisenie to e xui me, e naxa a fala, «Yi xeme jinne kerima jinne mange Belesebulu nan saabui ra.»

²⁵ Isa to e xaxili ma fe kolon, a naxa a masen e be, «Namane yo a yete gere lantareya kui, na jamane xun nakanama ne feo! Taa fan, xa na mu a ra denbaya, xa e e yete gere lantareya kui, e mu xanma.

²⁶ Xa Sentane Sentane keru, a na a yete nan gerefe. A xa mangeya fa xanma di?

²⁷ Xa n tan jinnee kerima Belesebulu nan saabui ra, wo tan xa mixie e kerima nde saabui ra? Na kui e tan nan yati wo makitima.

²⁸ Konō xa n tan jinnee kerima Ala Xaxili nan saabui ra, na nan na ki Ala xa mangeya niini yati nan bara wo li.

²⁹ Mixi noma sode senbema xa banxi kui, a a harige ba a yi ra, xa a mu a xiri sinden? Konō xa mixi banxi kanyi xiri, a noma ne a harige birin mujade.»

³⁰ «Mixi naxan mu birama n foxo ra, a tixi n kanke ne. Naxan mu n malima mixi malande, a na mixie rayensenfe ne.

³¹ Na nan a toxi, n xa a fala wo be, adamadie xa yunubie nun marasotōe birin noma ne xafaride, konō Ala Xaxili rasotōe tan mu xafarima mixi be muku.

³² Mixi na Adama xa Di rasoto, na yunubi noma ne xafaride a kanyi be. Konō mixi na Ala Xaxili Seniyenxi rasoto, na yunubi mu noma xafaride na kanyi be dunipa, a mu noma xafaride aligiyama.»

³³ «Xa sansi findi a fanyi nan na, a bogi fanyi nan naminima. Xa sansi findi a kobi nan na, a bogi kobi nan naminima. Sansi kolonma a bogi nan ma.

³⁴ Wo tan boximase bonsōe, wo mu noma woyen fanyi falade, barima wo boje kobi. Mixi boje rafexi naxan na, na nan minima a de i.

³⁵ Fe fanyi to ragataxi mixi fanyi boje kui, a fe fanyi nan naminima. Fe kobi to ragataxi mixi kobi boje kui, a fe kobi nan naminima.

³⁶ N xa a fala wo be, kiitisa loxo, adamadie dentege sama ne woyen kobi birin ma naxee mini e de i.

³⁷ I woyenyi naxan falama dunijeigiri kui, na nan kiiti fanma i ra, na nan kiiti kanama i ra.»

Annabi Yunusa xa tonxuma

(Matiyu 16:1-4, Maraki 8:11-12, Luki 11:29-32)

³⁸ Na xanbi, seriye karamoxoe nun Farisenie naxa woyenyi tongo, e a fala Isa be, «Karamoxo, muxu wama i xa kaabanako nde tofe, a xa findi tonxuma ra muxu be.»

³⁹ Isa naxa e yaabi, «To mixie kobi, e bara gbilen Ala foxo ra. E wama tonxuma makaabaxi tofe, konō tonxuma yo mu fima e ma bafe Annabi Yunusa xa tonxuma ra.

⁴⁰ Annabi Yunusa xi saxan, koe saxan nadangi yexe xungbe furi kui ki naxe, Adama xa Di fan xi saxan, koe saxan nadangima na ki ne boxi bun ma.

⁴¹ Kiiti loxo, Ninewekae tima ne e nun to mixie, e seedexoxoya ba wo xili ma, barima e tan tuubi ne Annabi Yunusa xa kawandi saabui ra, a fa li naxan na wo yire yi ki be, a tide gbo Annabi Yunusa be.

⁴² Kiiti loxo, Seeba mange gine fan tima ne e nun to mixie, a seedexoxoya ba wo xili ma, barima a tan fa ne kelife yire makuye Sulemani xa lonni ramede, a fa li naxan na wo yire yi ki be, a tide gbo Sulemani be.»

Ninne gbilenfe a lingira fori

(Luki 11:24-26)

⁴³ «Ninne na gbilen mixi foxo ra, a sigama yire maxare ne lingira gbete fende, konō a mu a toma.

⁴⁴ Na temui a a falama a yete be, «N xa gbilen n ma banxi kui n kelixi dennaxe.» A na gbilen menni a a lima ne na banxi makoxi, a raxunmaxi a fanyi ra, jinne gbete yo mu na.

⁴⁵ Na temui, a sigama ne a sa fa pinne solofere gbete ra naxee paaxu a be, e birin so na banxi kui, e sabati naa. Na kui, na mixi xa fe paaxuma ne dangife a singe ra. Na nan mooli rabama to mixi kobie be.»

Isa nga nun a xunyae

(Maraki 3:31-35, Luki 8:19-21)

⁴⁶ Beenun Isa xa ge woyende nama be, a nga nun a xunya xememae naxa fa, e ti tande, e nun Isa xa de masara.

⁴⁷ Mixi nde naxa a fala a be, «I nga nun i xunyae na tande, e wama wo xa de masara.»

⁴⁸ Konō Isa naxa na kanyi yaabi, «Nde findixi nga ra? Nde findixi n xunyae ra?»

⁴⁹ Na temui Isa naxa a belexe ti a foxirabiree ma, a a masen, «A mato, n nga nun n xunyae nan ya.

⁵⁰ Mixi yo naxan n Baba sago rabama naxan na ariyanna, na kanyi nan findixi

n xunya xemema, n maagine, nun n nga ra.»

13

Xe rawali xa taali

(Maraki 4:1-20, Luki 8:4-15)

¹ Na loxoɛ, Isa naxa mini banxi, a sa doxo baa de ra.

² Nama ghegbe to malan a yire, a naxa sa doxo kunkui kui, nama naxa lu baa de ra.

³ A naxa fe wuyaxi masen e be taalie ra.

A naxa a masen, «Wo wo tuli mati. Xe rawali nde nan mini sansi xori garansande.

⁴ A to nu sansi xori garansanma, xori ndee naxa bira sankira xon, xonie naxa fa, e e don gbiki.

⁵ Xori ndee fan naxa bira geme yire, bende mu gbo dennaxe. Nee naxa bula mafuren na, barima na bende mu tilin.

⁶ Kono soge to xono, na sansie naxa ragan, e xara gben, barima sanke mu nu na e be.

⁷ Sansi xori ndee fan naxa bira tunbe kunsie tagi. Tunbe kunsie naxa gbo, e sansie ixeten, e e kana.

⁸ Sansi xori ndee fan naxa bira bende fanyi ma. Na xorie tan, e keren keren birin naxa sansi tonsɔɛ ramini, ndee naxa xori keme ramini, ndee xori tongo senni, ndee xori tongo saxan.

⁹ Xa wo tuli fe mema, wo wo tuli mati yi masenyi ra.»

¹⁰ Isa foxirabiree naxa e maso a ra, e a maxorin, «Munfe ra i woyenma nama be taali ra?»

¹¹ Isa naxa e yaabi, «Ala bara fahaamui fi wo ma wo xa a xa mangeya niini gundo kolon, kono na fahaamui mu fixi mixi gbete tan ma.

¹² Mixi fahaamuxi xa fahaamui xun masama, kono mixi fahaamutare, hali a naxan manoxun a gbe ra, na fama bade a yi ra.

¹³ Na nan a toxi n woyenma mixie be taali woyenyi ra, barima e ya se toma, kono e mu a igbema, e tuli fe mema, kono e mu a fahaamuma.

¹⁴ Na kui, Annabi Esayi xa masenyi bara rakamali e xa fe ra, naxan a masenxi,

«Wo fe mema, kono wo mu a fahaamuma.

Wo fe toma, kono wo mu a igbema.

¹⁵ Yi nama boɛ bara xoxoxo. E bara e tuli dese, e bara e ya raxi, alako e ya naxa fa fe igbe, e tuli naxa fa fe me, e boɛɛ naxa fa fe kolon,

e naxa fa e ya rafindi n ma n xa e rayalan.»

¹⁶ «Kono nexinyi na wo tan be, barima wo yae se igbema, wo tulie fe mema.

¹⁷ N xa nondi fala wo be, namijonme nun tinxintɔɛ ghegbe bara wa e xa fee to wo naxee tofe, kono e mu e to. E bara wa e xa fee me wo naxee mefe, kono e mu e me.»

¹⁸ «Wo wo tuli mati, wo xa fahaamui soto xesa xa taali ma.

¹⁹ Mixi na Ala xa mangeya niini xa masenyi me, a mu a fahaamu, Sentane fama ne na masenyi bade a boɛ ma. Na kanyi misaalixi sansi xori nan na naxan biraxi kira xon ma.

²⁰ Sansi xori naxee bira geme yire, nee misaalixi mixi nan na naxan Ala xa masenyi mema, a a suxu mafuren seewe ra.

²¹ Kono sanke to mu na a be, a xa danxaniya mu buma. Toɔɛ nun paxankate na a li Ala xa masenyi xa fe ra, a gbilenma Ala xa fe foxo ra keren na.

²² Sansi xori naxan bira tunbe kunsie tagi, na misaalixi mixi nan na naxan Ala xa masenyi mema, kono yi duniɲa kontofili nun naafuli xoli a suxu han a Ala xa masenyi beɲin. Na kui, Ala xa masenyi mu noma a boɛɛ masarade.

²³ Sansi xori naxan bira bende fanyi tan ma, na misaalixi mixi nan na naxan Ala xa masenyi mema, a a fahaamu, a a boɛɛ masara. Na sansi xori a bogi raminima ne, nde xori keme ramini, nde tongo senni, nde tongo saxan.»

Nooge ɲaaxi xa taali

²⁴ Isa naxa taali gbete masen e be, «Ala xa mangeya luxi ne alo xeme naxan a xa xe garansan sansi xori fanyi ra.

²⁵ Kono mixie nu xife temui naxe, a yaxui naxa fa, a pooge ɲaaxi xori garansan sansi fanyi xori longori ra, a siga.

²⁶ Sansie to bula, e te han e dendenyi bara mini folo, walikee naxa pooge ɲaaxi fan to sansie longori ra.

²⁷ E naxa xe kanyi maxorin, «Marigi, i mu sansi xori fanyi xa garansan i xa xe ma? Na pooge ɲaaxi fa kelixi minden?»

²⁸ A naxa e yaabi, «N yaxui nde nan na rabaxi.» Walikee naxa a maxorin, «I wama muxu xa sa a tala?»

²⁹ A naxa a fala, «Ade, xa na mu a ra sansi fanyi fan talama ne pooge ɲaaxi foxo ra.

³⁰ Wo xa a lu e birin xa mo han xe xaba loxoɛ. Na temui n a falama ne xe xabae be, wo pooge ɲaaxi nan singe tala, wo a raxiri alako a xa gan. Kono wo sansi fanyi tan xaba, wo a xori ragata n ma bili kui.»

Konde xori nun lebini xa taalie
(Maraki 4:30-32, Luki 13:18-21)

³¹ Isa naxa taali gbete masen e be, «Ala xa mangeya maniyaxi konde x̄ori nan na, mixi naxan si a xa daaxa.»

³² A x̄ori xurun sansi x̄ori birin be, k̄on̄o a na mo, a bili xungbo b̄oxi sansi birin be. A findima wuri bili nan na, x̄onie fama e teɛe sade naxan salonyie k̄on na.»

³³ Isa naxa taali gbete masen e be, «Ala xa mangeya maniyaxi lebinini nan na, gine naxan sa farin busali tagi xun ma, na fa farin birin nate.»

*Isa nun taali w̄oyenyie
(Maraki 4:33-34)*

³⁴ Isa naxa na fe birin masen pama be taalie ra. A jan mu nu masenyi yo tima e be a mu a fala taali daaxi.

³⁵ Na kui, namij̄on̄me xa masenyi naxa kamali,

«Taali w̄oyenyie nan minima n de i. N fee masenma ne naxee nu n̄oxunxi kabi dunija daa temui.»

Isa jooge jaaxi xa taali tagi rabafe

³⁶ Na temui, Isa naxa keli pama xun ma, a so banxi. A foxirabiree naxa e makore a ra, e a fala a be, «Nooge jaaxi xa taali tagi raba muxu be.»

³⁷ A naxa e yaabi, «Naxan sansi fanyi garansanma, na misaalixi Adama xa Di nan na.

³⁸ Xe misaalixi dunija nan na. Sansi fanyi misaalixi mixie nan na, naxee na Ala xa mangeya niini bun ma. Nooge jaaxi misaalixi Sentane xa die nan na.

³⁹ Yaxui naxan jooge x̄ori garansan, a misaalixi Ibulisa nan na. Xe xabe misaalixi dunija rap̄onyi nan na. Xe xabae misaalixi malekee nan na.

⁴⁰ Na jooge jaaxi talama ki naxe, a woli te i, dunija rap̄onyi fan luma na ki ne.

⁴¹ Adama xa Di fama a xa malekee xeeɛe, e mixi ratantanyie nun mixi kobie ba mixi gbeteɛe ya ma, naxee na Ala xa mangeya niini bun ma.

⁴² E e wolima ne te mankane x̄ora, wa nun jin maxinyi na dennaxe.

⁴³ Na temui tinxint̄ee tan yanbama ne alo soge e Baba xa mangeya niini bun ma. Xa wo tuli fe mema, wo wo tuli mati yi masenyi ra.»

Harige xungbe xa taalie

⁴⁴ «Ala xa mangeya man luxi ne alo naafuli xungbe naxan nu n̄oxunxi xe ma. Mixi nde to mini a ma, a naxa gbilen a n̄oxun na, a siga j̄el̄exinyi kui. A naxa a sotoɛe birin mati a fa na xe sara.»

⁴⁵ «Ala xa mangeya man luxi ne alo yule naxan diyaman tofanyi fenfe.

⁴⁶ A to diyaman hagige keren to, a naxa sa a sotoɛe birin mati, a fa na diyaman sara.»

Yeɛe xa taali

⁴⁷ «Ala xa mangeya man luxi ne alo yeɛe naxan bara sa baa ma, a yeɛe mooli birin suxu.

⁴⁸ Yeɛe to rafe, mixie naxa a mabendun baa de ra. E naxa doxo, e yeɛe mayegeti, e a fanyie sa paanie kui, e a jaaxie woɛe.

⁴⁹ Dunija rap̄onyi luma na ki ne. Malekee fama mixi kobie nun mixi tinxinxie mayegetide,

⁵⁰ e mixi kobie woli te mankane x̄ora, wa nun jin maxinyie na dennaxe.»

L̄onni fori nun a neɛne

⁵¹ Isa naxa e max̄orin, «Wo bara na birin fahaamu?» E naxa a yaabi, «Iyo.»

⁵² A naxa a masen e be, «Na nan a toxi, seriye karamoxo naxan bara fahaamui soto Ala xa mangeya niini xa fe ma, a luxi alo banxi kanyi naxan se neɛneɛe nun se forie raminima a harige ya ma.»

*Nasar̄etikaɛe ton̄dife lade Isa ra
(Maraki 6:1-6, Luki 4:16-30)*

⁵³ Isa to ge na taalie masende, a naxa siga,

⁵⁴ a sa so a x̄onyi, a moxi dennaxe. A to na mixie xaran e xa salide kui, e de naxa ixara. E naxa e bore max̄orin, «Yi xeme yi lonni sotoxi minden? A n̄oxi yi kaabanako fee rabade di?

⁵⁵ Kamuderi xa di xa mu yi ki? A nga xa mu xili Mariyama? A xunyaɛe xa mu findi Yaki, Yusufu, Yuda, nun Sim̄on na?

⁵⁶ A xunya ginemae fan mu na won ya ma be? A fa yi birin sotoxi minden?»

⁵⁷ Na kui, e naxa x̄on̄o a ma, e ton̄di lade a ra.

Isa naxa a masen e be, «Namij̄on̄me binyaxi yire birin fo a x̄onyi, a ngaxak-erenyie tagi.»

⁵⁸ A mu kaabanako gbege raba naa e xa danxaniyatareja xa fe ra.

14

Annabi Yaya xa faxe

(Maraki 6:14-29, Luki 9:7-9)

¹ Na waxati, Galile mange Herode naxa Isa xa fe me. A naxa a fala a xa mixie be,

² «Yaya Xunxa nan kelixi faxe ma. Na nan a toxi noɛe na a yi a xa kaabanakoe raba.»

³ A na fala ne, barima a tan Herode nu bara yaamari fi Yaya xa suxu, yol̄on̄x̄onyi xa sa a ma, a xa sa geeli Herodiyasi xa fe ra, a taara Filipu xa gine.

⁴ Yaya nu a falama Herode be, «A mu daxa i xa yi gine tongo.»

⁵ Herode nu wama Yaya faxafe ne, k̄on̄o a nu gaaxuxi pama ya ra, barima e nu laxi a ra a namij̄on̄me nan nu Yaya ra.

⁶ Na temui, e to nu Herode bari jε xungbilenyi xulunyɪ tife, Herodiyasi xa di ginε naxa fare boron mixie bε. A naxa rafan Herode ma

⁷ han a naxa a kali a a na sese maxorin a ma, a a fima nε a ma.

⁸ Herodiyasi xa marasi ma, a xa di naxa a fala Herode bε, «Yaya Xunxa xunyi so n yi ra pileti ma.»

⁹ Mange naxa nimisa, konɔ a xa marakali nun a xa xɔjεε xa fe ra, a naxa yaamari fi e xa Yaya xunyi so na ginεdimedi yi ra.

¹⁰ A naxa mixie xεε geeli, e xa Yaya xunyi bolon a dε i.

¹¹ E naxa fa a xunyi ra pileti ma, e a so ginεdimedi yi ra. Ginεdimedi fan naxa a xanin a nga xɔn ma.

¹² Yaya fɔxirabireε naxa sa a fure tongo, e sa a ragata, e naxa sa na dentεge sa Isa bε.

Isa donse fife xεmε mixi wulu suuli ma (Maraki 6:30-44, Luki 9:10-17)

¹³ Isa to na fe mε, a naxa keli menni kunkui kui, a siga a kerenyi ma wula i. Nama to a kolon, e fan naxa keli e xa taaε, e siga a fɔxɔ ra e sanyi ra.

¹⁴ Isa to goro kunkui kui, a naxa pama gbege to naa. A naxa kinikini e ma, a e xa furemaε rayalan.

¹⁵ Nunmare to so fɔlɔ, Isa fɔxirabireε naxa e maso a ra, e a fala a bε, «Won na wula ne yi ki, kɔε fan bara so. Nama rayensen alako e xa siga donse sara taaε kui.»

¹⁶ Isa naxa e yaabi, «Hali e mu siga. Wo tan nan xa donse fi e ma.»

¹⁷ Konɔ e naxa a fala a bε, «Taami gundi suuli nun yεxε firin gbansan nan na muxu yi ra.»

¹⁸ A naxa a fala e bε, «Wo fa nee ra n xɔn ma bε.»

¹⁹ Isa naxa pama yamari e xa e magoro na jooge xinde ma. A naxa na taami suuli nun na yεxε firin tongo, a a ya rate koore ma, a fa Ala nuwali sa. A naxa taamie igira, a fa e so a fɔxirabireε yi ra, e xa e itaxun nama ma.

²⁰ Nama birin naxa e dege han e wasa. Donse dɔnxɔε xuntunyie to matongo, debe fu nun firin nan nafe.

²¹ Mixi naxee e dege, xεmε wulu suuli jɔndɔn nan nu e ra, bafe ginεε nun dimeε ra.

Isa jεrefe ye fari

(Maraki 6:45-52, Yaya 6:15-21)

²² Na xanbi Isa naxa a fala a fɔxirabireε bε, a e xa baki kunkui kui, e xa siga a ya ra naakiri ma, a tan xa nu nama ragbilen.

²³ Isa to ge pama ragbilende, a naxa te geya fari a kerenyi ma, alako a xa Ala maxandi. Kɔε naxa a li naa, a keren.

²⁴ A a lixi kunkui nu bara makuya xare ra, mɔronyie nu na a mabɔnbɔfe ki fanyɪ ra barima foye ya nu rafindixi a ma.

²⁵ Subaxε ma, Isa jεrefe baa fari.

²⁶ A fɔxirabireε to a to jεrε ra ye fari, e naxa gaaxu ki fanyi. E naxa gbelegebele, e a fala, «Tubari nan a ra!»

²⁷ Konɔ Isa naxa a masen e bε keren na, «Wo naxa kontɔfili, n tan nan a ra. Wo naxa gaaxu.»

²⁸ Piyeri naxa a yaabi, «Marigi, xa i tan nan a ra, yaamari fi n xa siga i yire ye fari.»

²⁹ Isa naxa a fala a bε, «Fa.» Piyeri to goro kunkui kui, a naxa jεrε ye fari sigafe ra Isa yire.

³⁰ Konɔ a to foye belebele mato, a naxa gaaxu, a madula fɔlɔ. A naxa gbelegebele, «N Marigi, n nakisi!»

³¹ Isa naxa a belexε itala keren na, a Piyeri suxu. A naxa a masen a bε, «I xa danxaniya xurun. I siikexi munfe ra?»

³² E to baki kunkui kui, foye naxa raxara.

³³ Isa fɔxirabireε naxee nu na kunkui kui, e naxa suyidi Isa bε, e a fala, «Ala xa Di yati nan lanxi i ma.»

Isa Genesareti furema birin nayalanfe (Maraki 6:53-56)

³⁴ E to ge baa igiride, e naxa so Genesareti.

³⁵ Naakae to a kolon Isa nan a ra, e naxa na rabilinyi mixi birin nakolon. Mixie naxa fa furemaε birin na Isa xɔn.

³⁶ E nu a mayandima furemaε xa e belexε din a xa donma sanbunyi gbansan na. Furema birin naxee na raba, e birin naxa yalan.

15

Ala xa seriye nun adama xa naamunyi (Maraki 7:1-23)

¹ Fariseni nun seriye karamɔxɔ ndee naxa fa Isa yire kelife Darisalamu. E naxa a maxorin,

² «Munfe ra i fɔxirabireε luma forie xa naamunyie matandi ra? E mu e belexε raxama beenun e xa e dege alɔ forie xa naamunyie a masenxi ki naxε.»

³ Isa naxa e yaabi, «Munfe ra wo tan Ala xa seriye matandima wo xa naamunyie xa fe ra?»

⁴ Ala bara a masen, «Wo xa wo baba nun wo nga binya.» A man bara a masen, «Mixi yo naxan na a baba nun a nga konbi, a lan nε na kanyi xa faxa.»

⁵ Konɔ wo tan naxε, xa mixi nde a fala a baba xa na mu a nga bε, «I nu lanma i xa naxan sɔtɔ n na i malise ra, n bara a fi Ala ma,»

⁶ hali na kanyi mu fefe raba a baba bε. Na kui, wo Ala xa seriye matandima wo xa naamunyi saabui ra.

⁷ Wo tan filankafuie! Annabi Esayi nondi yati nan masen wo xa fe ra,

⁸ «Yi nama n binyama e de ne, kono e boje makuya n na pon!

⁹ E xa sali fufafu nan a ra, barima e mixi xaranma adamadie xa mapoxunyie nan na alo na mapoxunyie findixi n tan ma seriye nan na.»

¹⁰ Isa naxa nama xili, a a masen e be, «Wo wo tuli mati, wo xa fahaamui soto.

¹¹ Se naxan soma mixi de kui, na xa mu a findima mixi seniyentare ra. Naxan minima a de kui, na nan a findima mixi seniyentare ra.»

¹² Na temui Isa foxirabiree naxa e maso a ra, e a fala a be, «I mu a kolon i xa masenyi bara Farisenie raxono?»

¹³ Isa naxa e yaabi, «N Baba naxan na ariyanna, a sansi birin talama ne a tan mu naxan sivi.

¹⁴ Wo e lu na. Donxui nan na e ra naxee donxui rapere. Xa donxui donxui rapere, e firin birin birama ne yili kui.»

¹⁵ Piyeri naxa a fala a be, «Yi taali tagi raba muxu be.»

¹⁶ Isa naxa a yaabi, «Han ya wo fan mu fahaamui soto?»

¹⁷ Wo mu a kolon a se naxan birin soma mixi de kui, a goroma furi nan kui, a fa mini fate i?»

¹⁸ Kono masenyi naxan minima mixi de kui, a kelima a boje nan ma. Na nan noma a findime mixi seniyentare ra.

¹⁹ Barima mapoxun kobie, faxe tife, yene, langoeja, mune, tojege, mixi xili kanafe, nee birin fatanma mixi boje nan na.

²⁰ Nee nan mixi findima mixi seniyentare ra, kono mixi a degefe a belexe raxatare ra, na xa mu a findima mixi seniyentare ra.»

*Kanaan gine xa danxaniya
(Maraki 7:24-30)*

²¹ Isa naxa keli menni, a siga Tire nun Sidon boxi ma.

²² Kanaan gine nde naxan kelixi na longori, a naxa fa Isa yire a a xui ite, «Marigi, Dawuda xa Di, kinikini n ma. Ninne bara n ma di gine naxankata feo!»

²³ Kono Isa mu sese fala a be. A foxirabiree naxa e maso Isa ra, e a fala a be, «Yi gine keru, a na gbelegbelefe won foxo ra.»

²⁴ Isa naxa a masen, «N xexi Isirayila bonsoe gbansan nan ma, naxee luxi alo yexee loexie.»

²⁵ Kono gine naxa fa a suyidi a be, a a fala, «Marigi, i xa n mali!»

²⁶ Isa naxa a yaabi, «A mu lan taami xa ba dimedie yi ra, a sa baree bun ma.»

²⁷ Gine naxa a fala, «Marigi, i nondi, kono hali baree, e donse xuntunyi nde sotoma naxan birama e kanyi xa teebili ra.»

²⁸ Na kui, Isa naxa a masen a be, «Gine, i xa danxaniya gbo! I waxonfe bara raba i be.» A xa di gine naxa yalan keren na.

*Isa neme fife xeme mixi wulu naani ma
(Maraki 8:1-10)*

²⁹ Isa to keli menni, a naxa jere Galile baa de ra han a naxa geya li. A naxa te geya fari, a doxo.

³⁰ Nama gbegbe naxa fa a yire naa, e fa namatee ra, a nun donxue, mabenye, boboe, nun furema gbetee gbegbe ra. E naxa furemae sa Isa bun ma, a fan naxa e rayalan.

³¹ Nama to a to boboe woyenna, mabenye yalanma, namatee jere, donxue se toma, e naxa kaaba. E naxa Isirayila Marigi Ala matexo.

³² Isa naxa a foxirabiree xili, a a masen e be, «N bara kinikini yi nama ma, barima xi saxon nan yi ki, e na n yire be, kono donse mu na e naxan donma. N mu wama e xa gbilen e xonyi kaame ra e ma, xa na mu a ra e tooroa ne kira xon ma.»

³³ A foxirabiree naxa a maxorin, «Won donse sotoma yi nama gbegbe be minden? Won na wula ne yi ki.»

³⁴ Isa naxa e yaabi, «Taami gundi yeri na wo yi?» E naxa a fala, «Solofere, a nun yexe xunxuri ndee.»

³⁵ Isa naxa a fala nama be e xa doxo boxi.

³⁶ A naxa na taami gundi solofere nun na yexee tongo, a Ala nuwali sa. A to e igira, a naxa e so a foxirabiree yi ra, e xa e itaxun nama ma.

³⁷ Nama birin naxa e dege han e wasa. Donse donxoe fan naxa matongo han debe solofere naxa rafe.

³⁸ Xeme mixi wulu naani nan e dege, bafe gine nun dimee ra.

³⁹ Isa to ge nama ragbilende, a naxa baki kunkui kui, a siga Magadan boxi ma.

16

*Farisenie nun Sadusenie xa danxaniy-
atarepa
(Maraki 8:11-21)*

¹ Farisenie nun seriye karamoxoe naxa fa Isa yire. E to nu wama gantanyi safe a be, e naxa a maxorin a xa tonxuma makaabaxi nde masen e be kelife koore ma.

² Isa naxa e yaabi, «Nunmare na a li wo naxe, «Kuye fanma tina, barima koore igbeelixi.»

³ Kuye ne iba wo naxe, «Tune nun foye minima ne to, barima koore igbeelixi, nuxuie iforo.» Wo fata koore pingi tagi

rabade, kono wo mu fata yi waxati fee tan tagi rabade.

⁴ To mixie kobi, e bara gbilen Ala foxo ra. E wama tonxuma makaabaxi tofe, kono tonxuma yo mu fima e ma bafe Annabi Yunusa xa tonxuma ra.»

Na xanbi Isa naxa keli e xun ma, a siga.

⁵ Isa foxirabiree naxa giri naakiri ma, e neemu taami ma.

⁶ Isa naxa a masen e be, «Wo wo yete ratanga Farisenie nun Sadusenie xa lebini ma.»

⁷ Isa foxirabiree naxa na fe mato, e fa a fala e bore be, «A na falaxi ne barima won mu faxi taami ra.»

⁸ Isa to nu e xa maroxunyi kolon, a naxa a masen e be, «Wo taami fe falama wo bore be munfe ra? Wo xa danxaniya xurun.

⁹ Han ya wo mu xaxili soto? Ka wo neemuxi ne taami gundi suuli to xeme wulu suuli wasa? Wo to na taami donxoe matongo, wo debbee yeri rafe?

¹⁰ Ka wo man neemuxi ne taami gundi solofere to xeme wulu naani wasa? Wo to na fan donxoe matongo, wo debbee yeri rafe?

¹¹ Munse a toxi wo mu a kolon a n mu taami fe xa falafe wo be? Wo xa wo yete ratanga Farisenie nun Sadusenie xa lebini ma.»

¹² Na kui, e naxa a fahaamu a Isa mu a falaxi xe e be a e xa e yete ratanga taami lebini daaxi ma. A nu a falafe ne e xa e yete ratanga Farisenie nun Sadusenie xa xaranyi ma.

Isa findixi nde ra?

(Maraki 8:27-30, Luki 9:18-21)

¹³ Isa to Sesareya Filipi boxi li, a naxa a foxirabiree maxorin, «Mixie munse falama Adama xa Di xa fe ra? Nde lanxi a ma?»

¹⁴ E naxa a yaabi, «Ndee a falama Annabi Yaya Xunxa. Ndee a falama Annabi Eliya. Ndee a falama Annabi Yeremi, xa na mu a ra namiponme gbete.»

¹⁵ Isa naxa e maxorin, «Kono wo tan naxe a di? Nde n na?»

¹⁶ Simon Piyeri naxa a yaabi, «Ala xa Mixi Sugandixi nan na i ra, Abadan Ala xa Di.»

¹⁷ Isa naxa a fala a be, «Seewe na i be, i tan Yunusa xa di Simon, barima ibunadama xa mu na masenxi i be. N Baba naxan na ariyanna, na nan a masenxi i be.

¹⁸ N xa a fala i be, i findixi Piyeri nan na, naxan falaxi <game.> N nan n ma danxaniyatoe nama tima na game nan fari. Hali faxe, a mu noma n ma jama ra.

¹⁹ N Ala xa mangeya saabi soma ne i yi ra. I na tonyi doxo fe naxan ma dunija, Ala naxan na ariyanna, a fan tonyi doxoma

ne na fe ra. I na tin fe naxan na dunija, Ala naxan na ariyanna, a fan tinma ne na fe ra.»

²⁰ Na temui a naxa a matintin a foxirabiree ra, a e naxa a fala mixi yo be, a a tan nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra.

Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenfe

(Maraki 8:31-33, Luki 9:22)

²¹ Keli na temui ma, Isa naxa a tagi raba folo a foxirabiree be, a fo a xa siga Darisalamu, a xa toore gbege soto Yuwifife xa forie, serexedube kuntigie, nun seriye karamoxoe ra, e a faxes, kono a man xa keli faxe ma a xi saxon nde ma.

²² Piyeri to a bendun, e sa ti e xati ma, a naxa so woyenfe Isa ra, a a fala a be, «Ala xa i tanga na ma, n Marigi! Na fe mooli mu i sotoma feo!»

²³ Isa naxa a ya rafindi Piyeri ma, a a fala, «Keli n ya i, i tan Sentane! I katafe ne i xa n natantan, barima i xaxili mu tixi Ala fee xa ra, a tixi adama fee nan na.»

Birafe Isa foxo ra

(Maraki 8:34-9:1, Luki 9:23-27)

²⁴ Na temui Isa naxa a masen a foxirabiree be, «Xa mixi wa birafe n foxo ra, a xa a yete waxonfe gere, a xa tondi a yete ma, a tin toore nun faxe ra, a bira n foxo ra.

²⁵ Mixi naxan wama a yete rakisife, na kanyi loema ne. Naxan a yete raloea n tan ma fe ra, na kanyi kisima ne.

²⁶ Dunija birin sotoe munse fanma mixi ma, xa a sigama yahannama? Fe mundun na, mixi noma a xa ariyanna masarade naxan na?

²⁷ Adama xa Di fama fade a Baba xa noore kui, e nun a xa malekee. Na temui a mixi birin sare fima ne, kankan nun a kewali.

²⁸ N xa nondi fala wo be, mixi ndee tixi wo ya ma be, naxee mu faxama fo e Adama xa Di to fa ra a xa mangeya kui.»

17

Isa noorofe

(Maraki 9:1-13, Luki 9:28-36)

¹ Xi senni dangi xanbi, Isa naxa Piyeri, Yaki, nun Yaki xunya Yaya xanin e doro ma geya itexi nde fari.

² Menni Isa naxa masara, a noore yo xori. A yatagi naxa yanba alo soqe, a xa sosee naxa fiixe alo naiyalanyi.

³ Na temui, Annabi Eliya nun Annabi Munsu naxa mini foxirabiree ya xori, e naxa e to e nun Isa woyenfe.

⁴ Piyeri naxa a fala Isa be, «Marigi, fe fanyi nan a ra muxu to na be yi ki. Xa i wa, n lingira saxon yaylanma be, keren i gbe,

keren Annabi Munsa gbe, keren Annabi Eliya gbe.»

⁵ A nu woyenfe temui naxe, nuxui yanbaxi naxa goro e xun na, xui nde fan naxa mini nuxui kui, a a masen, «N ma Di maxanuxi nan yi ki naxan n kenexi ki fanyi ra. Wo wo tuli mati a ra.»

⁶ Foxirabiree to na xui me, e naxa gaaxu ki fanyi, e e yatagi rafelen boxi ma.

⁷ Kono Isa naxa a maso e ra, a a belexe sa e ma, a a fala, «Wo keli. Wo naxa gaaxu.»

⁸ E to e ya rakeli, e mu mixi yo to fo Isa.

⁹ E to nu na gorofe geya fari, Isa naxa a matintin e ra, «Wo fe naxan toxi, wo naxa a fala mixi yo be, han beemanun Adama xa Di xa keli faxe ma.»

¹⁰ Isa foxirabiree naxa a maxarin, «Munfe ra seriye karamoxe a falama a fo Annabi Eliya nan singe xa fa?»

¹¹ A naxa e yaabi, «Nondi nan a ra. Annabi Eliya nan singe fama yati, a fe birin yailan.

¹² Kono n xa a fala wo be, Annabi Eliya jan bara fa, kono e mu a kolonxi, e bara e waxonfe birin niya a ra. E man fafe Adama xa Di toorode na ki ne.»

¹³ Na kui, Isa foxirabiree naxa a kolon a a nu na Yaya Xunxa nan ma fe falafe e be.

*Ninne kerife naxan nu dimedi foxo ra
(Maraki 9:14-32, Luki 9:37-45)*

¹⁴ E to jama yire li, xeme nde naxa fa Isa xon, a a xinbi sin a bun ma,

¹⁵ a a fala, «Marigi, kinikini n ma di ma, xaxili fure a jaxankataxi ki fanyi. A luma bira ra te xora, a nun ye xora. A na rabama han.

¹⁶ N bara fa a ra i foxirabiree xon, kono e mu noxi a rayalande.»

¹⁷ Isa naxa e yaabi, «Wo tan bomsae danxaniyatare, wo kobi! N xa lu wo seeti ma han mun temui? N xa ti wo bun ma han mun loxae? Wo fa na di ra n xon.»

¹⁸ Isa naxa pinne yamari, pinne naxa gbilen dimedi foxo ra, dimedi naxa yalan keren na.

¹⁹ Isa foxirabiree naxa e maso Isa ra, e a maxarin e doroma, «Munfe ra muxu tan mu no na pinne keride?»

²⁰ Isa naxa e yaabi, «Wo xa danxaniya nan xurun. N xa nondi fala wo be, xa danxaniya na wo be, hali a xurun alo konde xori, wo na a fala yi geya be, «Keli be, i i masiga menni,» a masigama ne. Fefe mu na wo mu noma naxan nabade.

²¹ Kono yi pinne mooli tan mu kerima fo Ala maxandi nun sunyi saabui ra.»

*Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenfe sanmaya firin nde
(Maraki 9:30-32, Luki 9:43-46)*

²² Isa foxirabiree to malan Galile, Isa naxa a fala e be, «Adama xa Di sama ne mixie belexe,

²³ e a faxa. A xa faxe xi saxon nde ma, a man kelima ne faxe ma.» A xa woyenyi naxa a foxirabiree nimisa ki fanyi.

Isa nun Piyeri horomobanxi duuti fife

²⁴ Isa nun a foxirabiree to so Kaperenamu, horomobanxi duuti maxilie naxa Piyeri maxarin, «Pe, i karamoxo mu horomobanxi duuti fima?»

²⁵ Piyeri naxa e yaabi, «Iyo, a a fima.» Piyeri to so banxi, Isa nan singe woyen a be, «Piyeri, i a toxi di? Duniya mangee duuti maxilima nde ma, e xa die ka mixi gbete?»

²⁶ Piyeri naxa a yaabi, «Mixi gbete.» Isa fan naxa a masen, «Na kui, mange xa die tan mu duuti fima.

²⁷ Kono alako won naxa yi mixie raxono, i xa siga baa de ra, i konyi woli. I na yexe naxan singe suxu, a rate, i a de rabi. I kobiri kole toma ne a de kui. I xa na so duuti maxilie yi ra, a xa findi won firin ma duuti ra.»

18

Mixi naxan tide gbo

(Maraki 9:33-37, Luki 9:46-48)

¹ Na temui Isa foxirabiree naxa e maso Isa ra, e a maxarin, «Nde binyaxi dangi birin na Ala xa mangeya niini bun ma?»

² Isa naxa dimedi nde xili, a a ti e tagi,

³ a a masen e be, «N xa nondi fala wo be, xa wo mu wo yete magoro, wo lu alo dimedie, wo mu soma Ala xa mangeya niini bun ma.

⁴ Na kui, mixi yo naxan a yete magoroma alo dimedi, na nan findixi mixi xungbe ra dangi birin na Ala xa mangeya niini bun ma.

⁵ Mixi yo naxan yi dimedi mooli rasenema n xili ra, na kanyi bara n tan yete yati rasene.»

Mixi ratantan saabui

(Maraki 9:42-48, Luki 17:1-2)

⁶ «Mixi yo yi mixi xuri keren natantan, naxan danxaniyaxi n ma, a fisa na kanyi be geme binye xa xiri a kon ma, a rasin baa ma.

⁷ Gbaloe na duniya mixie be e xa maratantanyi xa fe ra. A fere mu na tan, fo maratantanyi xa mini, kono gbaloe na mixi be naxan findima na saabui ra.

⁸ Xa i belexe, xa na mu i sanyi findi i ratantanse ra, a bolon, i a wole. I sofe ariyanna i belexe, xa na mu i sanyi bolonxi, na fisa i be dine i belexe firin nun i sanyi firin luxi na, kono i woli yahannama, te mu xubenma dennaxe.

⁹ Xa i ya findi i ratantanse ra, a ba na, i a wɔle. I sofe ariyanna i ya keren kanaxi, na fisa i be dine i ya firin lu na, kɔnɔ i woli yahannama.»

YEXEE ɔEXI xa taali
(Luki 15:3-7)

¹⁰⁻¹¹ «Wo naxa yo yi mixi xuri sese ma, barima n xa a fala wo be, e xa malekee n Baba yatagi toma temui birin, naxan na ariyanna.»

¹² «Wo a toxi di? Xa yexee keme na mixi nde yi ra, keren fa ɔe e ya ma, a mu na yexee tongo solomanaani nun solomanaani luma xe geya fari, a siga na kerenyi fende?»

¹³ N xa nɔndi fala wo be, xa a sa a to, a jɔlexinma ne na yexee kerenyi xa fe ra, dangife yexee tongo solomanaani nun solomanaani boore ra, naxee mu ɔle.

¹⁴ A na na ki ne fan, wo Baba naxan na ariyanna, a mu tinma yi mixi xuri sese xa ɔe.»

Haake bafe

¹⁵ «Xa i ngaxakerenyi bara haake sɔto i ra, siga, wo firin xa sa lu yire keren, i xa a masen a be a tantaxi ki naxe. Xa a sa i xui me, i ngaxakerenyi bara ragbilen i ma.

¹⁶ Kɔnɔ xa a tondi i xui mede, i xa mixi keren xa na mu mixi firin fen, wo birin xa siga a yire alako kiiti xa sa seede firin, xa na mu seede saxan xui ma.

¹⁷ Xa a tondi nee fan xui mede, na fe masen danxaniyatɔe jama be. Xa a tondi danxaniyatɔe jama xui fan mede, a xa lu wo be alo kaafiri, xa na mu a ra, duuti maxili.

¹⁸ N xa a fala wo be a nɔndi ki ma, wo na naxan xiri dunjpa, a xirima ne koore fan ma. Wo na naxan fulun dunjpa, a fulunma ne koore fan ma.

¹⁹ N man xa a fala wo be, xa mixi firin lan fefe ma wo ya ma yi dunjpa ma, e Ala maxandi, n Baba naxan na ariyanna, a na fe rabama ne e be.

²⁰ Mixi firin, xa na mu a ra mixi saxan nu malan n xili ra dede, n na e ya ma.»

Dijɛfe ngaxakerenyi ma nun dijɛtarepa xa taali

²¹ Na temui, Piyeri naxa a maso Isa ra, a a fala a be, «N Marigi, n lanma n xa dijɛ n ngaxakerenyi xa haake ma sanmaya yeri? Han sanmaya solofere?» Isa naxa a yaabi,

²² «N xa a fala i be, sanmaya solofere xa mu a ra de! I xa dijɛ a ma sanmaya solofere dɔxɔ tongo solofere.»

²³ «Ala xa mangeya maniyaxi mange nde nan na, naxan nu wama a xa kɔbiri fe ya ibafe a tan nun a xa walikɛ tagi.

²⁴ A to a folo, e naxa fa a xa walikɛ nde ra a xɔn, mange xa doni nu naxan ma

han gbeti kilo wulu keme saxan, kilo wulu tongo naani.

²⁵ Konyi to mu nu nɔma a xa doni fide, a xa mange naxa yaamari fi, a tan yo, a xa gine yo, a xa die yo, e nun a harige birin xa mati alako na doni xa fi.

²⁶ Na walikɛ naxa a igoro boxi, a suyidi mange be, a a maxandi, «Yandi, dijɛ n ma. N fama i xa doni birin fide.»

²⁷ Na kui, mange naxa kinikini a xa walikɛ ma, a dijɛ na doni birin ma, a a xa walikɛ rabɛpin.»

²⁸ «Kɔnɔ a tan walikɛ to mini, a naxa a boore walikɛ nde to a xa gbeti kilo tagi doni nu na naxan ma. A naxa bagan a ma, a a konyi dekun, a sɔnxɔ a ra, «N ma doni fi!»

²⁹ A boore naxa suyidi a be, a a maxandi, «Yandi, dijɛ n ma. N i xa doni fima.»

³⁰ Kɔnɔ a naxa tondi. A naxa a raso geeli kui, a xa lu menni han a xa ge doni fide.»

³¹ «A boore walikɛ to na to, e naxa kinikini. E naxa na birin dentegɛ sa mange be naxan nu e birin xun ma.

³² Na kui, mange naxa na walikɛ singe xili, a a fala a be, «I tan walikɛ kobi! I to n mayandi, n tan dijɛ ne i xa doni birin ma.

³³ A di, a mu lanma xe nu i fan xa kinikini i boore ma, alo n kinikinixi i tan ma ki naxe?»

³⁴ A xa mange to xɔnɔ a ma, a naxa a so kɔsibilie yi, e xa a sa geeli, e xa a jaxankata han a xa ge doni birin fide.»

³⁵ «N Baba naxan na ariyanna, a na nan niyama wo fan na, xa wo mu dijɛ wo ngaxakerenyi ma wo boje birin na.»

19

Futi nun fatanyi
(Maraki 10:1-12)

¹ Isa to ge yi fe birin masende, a naxa keli Galile boxi ma, a siga Yudaya boxi nde ma naxan nu na Yuruden naakiri ma.

² Nama gbege naxa bira a foxɔ ra naa, a fan naxa furemae rayalan.

³ Farisenie naxa fa a yire alako e xa gantanyi te a be. E naxa a maxɔrin, «A daxa xeme xa mee a xa gine ra fe birin ma?»

⁴ Isa naxa e yaabi, «Kitaabui naxan masenxi wo mu nu a xaran? Fe folo folɛ ra, Daali Mange naxa xeme nun gine daa,

⁵ a fa a masen, «Na kui, xeme kelima a baba nun a nga xun ma, a a xa gine xa futi xiri, e firin findi keren na.»

⁶ Na nan a toxi, mixi firin xa mu e ra sɔnɔn, e firin bara findi keren na. Ala bara naxee xiri e boore ra, adama naxa nee rafatan.»

⁷ E man naxa Isa maxɔrin, «Munfe ra fa Annabi Munsu a yamarixi, xeme naxan

wama meefe a xa gine ra, a lan a xa fatan keedi so a yi ra, a mee a ra?»

⁸ Isa naxa e yaabi, «Wo boɓɓee nan xoroɓo, na nan a niyaxi Annabi Munsa naxa feere fi wo ma, wo xa no meede wo xa gine ra, kono a mu nu na na ki xe a fole ra.

⁹ N xa a fala wo be, naxan yo mee a xa gine ra, xa a xa gine mu yene xa rabaxi, a fa gine gbete doxo, na xeme bara yene raba.»

¹⁰ Isa foxirabiree naxa a fala a be, «Xa a na na ki ne xeme be a xa gine mabiri ra, hali a mu gine doxo.»

¹¹ Isa naxa a masen e be, «Birin xa mu noma yi masenyi suxude, fo Ala a feere fi naxan ma.

¹² Wo a kolon, xeme ndee bari ki nan a niyaxi e mu noma gine doxode. Ndee na na e e banaxi ne. Ndee fan na, e nate nan tongoxi e naxa gine doxo Ala xa wali xa fe ra. Mixi naxan noma yi masenyi suxude, a xa a suxu.»

*Isa nun dimedi xunxurie
(Maraki 10:13-16, Luki 18:15-17)*

¹³ Na temui mixie naxa fa dimedie ra Isa xon, alako a xa a belexe sa e ma, a duba e be. Kono a foxirabiree naxa woyen na mixie ma.

¹⁴ Na kui, Isa naxa a masen, «Wo a lu dimedie xa fa n yire. Wo naxa tonyi doxo e ma, barima naxee maniyaxi e ra, nee nan na Ala xa mangeya niini bun ma.»

¹⁵ A naxa a belexe sa e ma, a duba e be. Na xanbi, a naxa siga.

*Segetala bannaxi
(Maraki 10:17-31, Luki 18:18-30)*

¹⁶ Segetala nde naxa fa Isa xon, a a maxorin, «Karamoxo, a lan n xa fe fanyi mundun naba alako n xa abadan kisi soto?»

¹⁷ Isa fan naxa a maxorin, «I n maxorinma fe fanyi ma munfe ra? Ala keren peti nan fan. Xa i wama i xa kisi, Ala xa seriye nan nabatu.» Xeme naxa a maxorin, «Ala xa seriye mundue?»

¹⁸ Isa naxa a yaabi, «I naxa faxe ti. I naxa yene raba. I naxa mune ti. I naxa mixi toɓɓeɓe.

¹⁹ I baba nun i nga binya. I xa i ngaxakerenyi xanu alɔ i yete yati.»

²⁰ Segetala naxa Isa yaabi, «N bara na birin nabatu. Munse fa luxi?»

²¹ Isa naxa a masen a be, «Xa i wama i xa ge kamalide i xa kewalie kui, siga, sa i sotose birin mati, i a kobiri fi setaree ma. Na kui, i fama bannaya sotoɓe ariyanna. I na na raba, fa, i bira n foxo ra.»

²² Segetala to na me, a naxa siga sunnyiyi kui, barima harige gbege nu na a yi ra.

²³ Isa naxa a masen a foxirabiree be, «N xa nondi fala wo be, naafuli kanyi sofe Ala xa mangeya niini bun ma a xoroɓo.

²⁴ N man xa a fala wo be, joxome so joxun senbe yale ra, dine bannamixi sofe Ala xa mangeya niini bun ma.»

²⁵ E to na me, Isa foxirabiree de naxa ixara ki fanyi ra, e maxorinyi ti, «Nde, fa noma kisode?»

²⁶ Isa naxa e mato, a fa a masen, «Adama mu noma a yete rakiside, kono Ala tan noma fe birin na.»

²⁷ Na kui, Piyeri naxa a fala a be, «A mato, muxu bara keli se birin xun ma, muxu bira i foxo ra. Munse fa luma muxu be?»

²⁸ Isa naxa e yaabi, «N xa nondi fala wo be, duniɓa fe birin na masara a neene ra, Adama xa Di naxa magoro a xa noɓe kibanyi kui, wo tan n foxirabiree fan magoroma ne kibanyi fu nun firin kui, wo fa Isirayila bonsoe fu nun firin makiiiti.

²⁹ Mixi yo naxan na sa keli a xa se nde xun ma n tan ma fe ra, a findi banxie ra ba, xunye ba, taarae ba, baba ba, nga ba, boxie ba, na kanyi nee joxo keme keme nan sotoma, a man abadan kisi soto ke ra.

³⁰ Yarerati wuyaxi fama findide xanbiratie ra, xanbirati fan findi yareratie ra.»

20

Wali sare xa taali

¹ «Ala xa mangeya misaalixi xe kanyi nan na, naxan mini subaxe ma alako a xa walikɛe tongo a xa xe walife ra.

² E to lan a ma feɓɓen keren xa wali sare xa findi gbeti kobiri kole keren na, xe kanyi naxa walikɛe xee a xa xe yire.

³ A man to mini geɛsege, soge to nu bara mate, a naxa walikɛe gbeteɛ li, e tixi taa kui, wali yo mu e yi.

⁴ A naxa a fala e be, «Wo fan xa siga walide n ma xe ma. N wali sare tinxinxi fima ne wo ma.»

⁵ E fan naxa siga. Xe kanyi man naxa mini yanyi tagi, a walikɛe gbeteɛ man tongo. Nummare, a man naxa mixi gbeteɛ soto.

⁶ A donxoe ra, leeri ndee beenu koe xa so, a naxa mini, a walikɛe gbeteɛ li, e tixi. A naxa e maxorin, «Feɓɓen, wo tixi be, wo mu walife. Munfe ra?»

⁷ E naxa a yaabi, «Mixi yo nan mu muxu tongoxi walide.» Xe kanyi naxa a fala e be, «Wo fan xa siga walide n ma xe yire.»

⁸ «Nummare to so, xe kanyi naxa a fala a xa walikɛe xuni be, «Walikɛe xili, i xa e sare fi. A folo donxoe rasoe ma, a rapɔn a singe ma.»

⁹ Naxee wali foloxi leeri ndee beenu koe xa so, kankan naxa gbeti kobiri kole keren soto.

¹⁰ Na kui, walikée naxee singe tongo, nee to fa e ɲɔɔ a ma a e kobiri sɔtɔma dangi booree ra, kɔnɔ e fan naxa gbeti kobiri kole keren soto.

¹¹ E to a rasuxu, e naxa wɔyɛn xɛ kanyi ma,

¹² e a fala, <Yi walikée dɔnxɔɛe, e waxati keren gbansan nan walixi, kɔnɔ i bara wali sare fi e ma naxan nun muxu gbe lan. Anun, muxu tan nan fɛɛɲɛnxi wali ra soge xɔnɛ bun!>

¹³ A naxa mixi keren yaabi e ya ma, <N boore, n mu fefe kobi niyaxi i ra. Won mu lan gbeti kobiri kole keren xa ma?>

¹⁴ I gbe tongo, i siga. N tan nan waxi a xɔn yi walikée dɔnxɔɛ xa wali sare xa lan i gbe ma.

¹⁵ N mu nɔma n waxɔnfe rabade n ma kobiri ra? Ka i tɔɔnɛxi nɛ n to fe fanyirabaxi mixi gbetɛ nde bɛ?>

¹⁶ Na kui, xanbiratie fama findide yareratie ra, yareratie fan findi xanbiratie ra.»

Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenfe sanmaya saxan nde

(Maraki 10:32-34, Luki 18:31-34)

¹⁷ Isa nun a xɛɛra fu nun firinyie to nu tefe Darisalamu, Isa naxa e xun lan, a fa a masen e doro bɛ kira xɔn ma,

¹⁸ «Wo a mato, won na tefe Darisalamu nɛ yi ki. Adama xa Di sama nɛ serɛxɛdube kuntigie nun seriye karamɔxɔe bɛlɛxɛ, e a makiiti a xa faxa,

¹⁹ e a so kaafirie yi ra. E a mayelema nɛ, e a bɔnbɔ sebere ra, e fa a mabanban wuri magalanbuxi ma, kɔnɔ a xa faxe xi saxan nde ma, a man kelima nɛ faxe ma.»

Yaki nun Yaya nga xa maxandi

(Maraki 10:35-45, Luki 22:25-27)

²⁰ Na temui Sebede xa die nga naxa fa Isa yire, a nun a xa die. A naxa suyidi a bɛ, a xa a maxandi fe nde ma.

²¹ Isa naxa gine maxɔrin, «I wama munse xɔn?» A naxa a fala Isa bɛ, «I xa tin, i na i xa mangeya soto, n ma yi di firinyie xa doxo i seeti ma, keren i yirefanyi ma, boore i kɔla ma.»

²² Isa naxa a masen di firinyie bɛ, «Wo mu a kolon wo fe naxan maxɔrinfe. N fafe tɔɔɛ naxan tode, wo tinna na ra?» E naxa a yaabi, «Iyo, muxu tinna a ra.»

²³ Isa naxa a masen e bɛ, «Wo fan yati fama ɲaxankate sɔtɔde alɔ n tan, kɔnɔ dɔxɔfe n yirefanyi nun n kɔla ma, na mu fatanma n tan xa ra. Na na mixie nan bɛ, n Baba naxee sugandixi.»

²⁴ Isa fɔxirabire fu dɔnxɔɛe to na fe mɛ, e naxa xɔnɔ na ngaxakerenyi firin ma.

²⁵ Kɔnɔ Isa naxa e xili a yire, a a masen e bɛ, «Namanɛ mancee mixie yamarima a

xɔrɔxɔe ra, e e senbe raminima mixie ma alako e xa mangeya xa kolon.

²⁶ Kɔnɔ a naxa lu na ki wo tan tagi. Mixi naxan wama a tide xa gbo wo ya ma, a xa findi wo xa konyi nan na.

²⁷ Mixi naxan wama findife wo xa yarerati ra, a xa findi wo xa konyi nan na.

²⁸ Wo xa lu nɛ alɔ Adama xa Di. A tan mu faxi xɛ mixie xa wali a tan bɛ. A faxi nɛ alako a tan nan xa wali mixie bɛ, a xa mixi gbege xunsara a xa faxe saabui ra.»

Dɔnxui firin nayalanfe Yeriko

(Maraki 10:46-52, Luki 18:35-43)

²⁹ Isa nun a fɔxirabiree to mini Yeriko, nama gbege naxa bira a fɔxɔ ra.

³⁰ Dɔnxui firin nu dɔxɔxi kira dɛ ra. E to a mɛ a Isa na dangife, e naxa e xui ramini, «Marigi, Dawuda xa Di, kinikini muxu ma!»

³¹ Nama naxa wɔyɛn e ma, e xa e sabari, kɔnɔ e ɲan naxa e xui ite dangi a singe ra, «Marigi, Dawuda xa Di, kinikini muxu ma!»

³² Isa naxa ti, a e xili, a e maxɔrin, «Wo wama n xa munse raba wo bɛ?»

³³ E naxa a yaabi, «Marigi, muxu wama muxu yae xa se to.»

³⁴ Isa naxa kinikini e ma, a a bɛlɛxɛ sa e yae ma. Keren na, e yae naxa se to, e naxa bira Isa fɔxɔ ra.

21

Isa sofe Darisalamu

(Maraki 11:1-11, Luki 19:28-40, Yaya 12:12-16)

¹ Isa nun a fɔxirabiree to makɔre Darisalamu ra, e naxa Betifage li, Oliwi geya mabiri. Isa naxa a fɔxirabire firin xɛɛ,

² a a fala e bɛ, «Wo xa so taa kui naxan na yare. Wo nefɛ so naa, wo sofale gine nde lima a xirixi naa, a xa di na a fɛ ma. Wo xa e fulun, wo fa e ra n xɔn ma.

³ Xa mixi nde fa wo maxɔrin, wo xa a fala a bɛ, «Marigi nan hayi na e ma. A e ragbilenma ya.»

⁴ Na rabaxi nɛ, alako namijɔnɔme xa masenyi xa kamali, naxan a falama,

⁵ «Wo a fala Siyoni di gine bɛ, <A mato, i xa mangɛ na fafe i ma.

A fama yete magore kui, a dɔxɔxi sofale nun a yɔɛ fari.»

⁶ Isa fɔxirabiree naxa siga, e sa Isa xa xɛɛraya raba.

⁷ E to fa sofale nun sofale xa di ra, e naxa e xa donmae sa e fari, Isa fa a magoro sofale fari.

⁸ Nama gbege naxan nu na, e fan naxa e xa donmae itala kira xɔn ma, ndee fan naxa fɛnsɛ sege, e nee fan sa kira xɔn ma Isa binyafe ra.

⁹ Nama naxee nu ñerefe Isa ya ra, a nun naxee nu ñerefe a xanbi ra, e birin nu e xui itefe, e a fala,
«Tantui na won Nakisima be, Dawuda xa Di!

Baraka na a be naxan fafe Marigi xili ra!
Tantui na won Nakisima be naxan na kooore ma!»

¹⁰ Isa to so Darisalamu, taakae birin naxa kaaba, e nu maxorin yi ti, «Nde yi ki?»

¹¹ Nama naxa e yaabi, «Annabi Isa nan yi ki, naxan kelixi Nasareti, Galile boxi ma.»

Isa sigafe hōromōbanxi kui
(Maraki 11:15-19, Luki 19:45-48, Yaya 2:13-22)

¹² Isa naxa so hōromōbanxi kui, a sarematie nun saresoe birin keru naxee nu na na. A naxa kōbiri masaree xa teebilie a nun ganbe matie xa dōxosee rabira,

¹³ a a masen e be, «A sebexi, «N ma banxi xili falama ne, salide banxi,» kōno wo tan bara a findi mupetie dōxode ra.»

¹⁴ Dōnxuie nun namatee naxa fa Isa xon hōromōbanxi kui, a naxa nee rayalan.

¹⁵ Kōno serexedube kungtie nun seriye karamōxōe tan naxa xōno ki fanyi e to Isa xa kaabanakoe to, e man to dimēe to e xui itema hōromōbanxi kui, «Tantui na won Nakisima be, Dawuda xa Di!»

¹⁶ E naxa a fala Isa be, «I mu e xui mexi?» Isa naxa e yaabi, «Iyo. Wo fan mu nu a xaran Kitaabui kui a to sebexi, «I bara a niya dimēdie nun diyoree xa i matōxo?»»

¹⁷ Na temui, Isa naxa keli e xun taa kui, a siga Betani, a kōe radangi naa.

Isa xōre bili dankafe
(Maraki 11:12-14,20-25)

¹⁸ Na kuye iba, Isa to nu gbilenfe taa kui, kaame naxa a suxu.

¹⁹ A to xōre bili nde to kira ra, a naxa a maso a ra kōno a mu bogi yo to a kōn na, fo a burexee. Isa naxa a fala xōre bili be, «I tan mu bogima sōnon!» Xōre bili naxa xara keren na.

²⁰ Isa foxirabiree to na to, e naxa kaaba, e a maxorin, «Yi xōre bili xaraxi a ikorexi ra di?»

²¹ Isa naxa e yaabi, «N xa nōndi fala wo be, xa danxaniya na wo be, wo mu siike, wo noma ne yi fe mōoli nabade n naxan nabaxi xōre bili ra. Kōno dangi na ra, xa wo a fala yi geya be, «Keli be, i sa sin baa ma,» a rabama ne.

²² Na nan a ra, xa danxaniya na wo be, wo fefe maxandi Ala ma, wo a sōtoma ne.»

Isa walima nde xa yaamari ma?
(Maraki 11:27-33, Luki 20:1-8)

²³ Isa man naxa so hōromōbanxi kui. A to nu na mixie xaranfe, serexedube

kungtie, nun Yuwifie xa forie naxa fa a yire, e a maxorin, «I yi fee rabama nde xa yaamari ma? Nde yi senbe fixi i ma?»

²⁴ Isa naxa e yaabi, «N fan xa wo maxorin fe keren ma. Xa wo n yaabi, n a falama ne wo be n yi fee rabama naxan ma yaamari ma.

²⁵ Yaya nu mixie xunxama ye xōora nde xa yaamari ma? Ala nan a xēxi ba, ka adama?» Na kui, e naxa so woyenfe e bore tagi, «Xa won na a yaabi, won naxe, «Ala,» a a falama ne won be, «Munfe ra wo mu fa la a ra?»

²⁶ Kōno xa won na a yaabi, won naxe, «Adama,» won gaaxuma ne jama ya ra, barima birin Yaya mapoxunxi namiponme nan na.»

²⁷ Na kui, e naxa Isa yaabi, «Muxu mu a kolon.» A fan naxa a masen e be, «N fan mu a falama wo be n yi fee rabama naxan ma yaamari ma.»

Di xeme firinyie xa taali

²⁸ «Wo yi taali toxi di? Di xeme firin nu na xeme nde yi. A naxa a fala di singe be, «N ma di, siga i sa wali xe ma to.»

²⁹ Di naxa a yaabi, «N tondi.» Kōno na dangi xanbi, a xaxili naxa masara, a siga walide.

³⁰ Babe to na yaamari fi a xa di firin nde fan ma, a naxa a yaabi, «N Baba, awa, n sigafe.» Kōno a mu siga.

³¹ Yi mixi firinyie ya ma, nde a baba sago rabaxi?» E naxa a yaabi, «Na di singe.» Isa man naxa a masen e be, «N xa nōndi fala wo be, duuti maxilie nun langoe singe soma wo be Ala xa mangeya niini bun ma.

³² Annabi Yaya fa ne kira tinxixi masende wo be, wo mu fa la a ra. Kōno duuti maxilie nun langoe tan la ne a ra. Hali wo to na to, wo mu tin nate masarade, wo xa la a ra.»

Boxi rawali kobie xa taali

(Maraki 12:1-12, Luki 20:9-19)

³³ «Wo wo tuli mati taali gbete fan na. Xe kanyi nde naxa weni bilie si. A naxa tete rabilin boxi ra, a baye ti, a yili ge weni bogi bunduma dennaxe. Na xanbi, a naxa na heri boxi rawalie ma, a fa biyaasi.

³⁴ Weni bogi ba temui to a li, boxi kanyi naxa konyi ndee xee boxi rawalie xon ma, e xa a gbe weni bogi so a yi ra.

³⁵ Kōno boxi rawalie naxa na konyie suxu. E naxa keren bonbo, e boore faxa, e boore magono gemee ra.

³⁶ Boxi kanyi man naxa konyi gbete xee dangi a singe ra. Boxi rawalie naxan naba booree ra, e naxa na raba nee fan na.

³⁷ A dōnxōe ra, boxi kanyi naxa a mapoxun, a a fala, «E n ma di tan binyama ne.» Na kui, a naxa a xa di xee boxi rawalie xon ma.

³⁸ Kɔnɔ e to bɔxi kanyi xa di to, e naxa a fala e bore be, <Yi nan na ke tongoma ra. Wo fa, won xa a faxa alako a ke xa findi won gbe ra.>

³⁹ E to a suxu, e naxa sa a xanin tete xanbi ra, e a faxa.»

⁴⁰ «Na kui, bɔxi kanyi na siga e yire, a munse rabama na bɔxi rawalie ra?»

⁴¹ E naxa Isa yaabi, «A na bɔxi herie sontoma ne a naaxi ra, a a xa bɔxi so bɔxi heri gbete yɛ, naxee a mabiri soma a yi ra a waxati ma.»

⁴² Isa naxa e yaabi, «Wo mu nu yi masenyi xaran Kitaabui kui? <Banxitie mɛɛ gɛmɛ naxan na, a bara findi tuxui gɛmɛ hagige ra. Marigi fɔxi nan a ra. Fe makaabaxi nan ya won be.»>

⁴³ «Na nan a toxi, n xa a fala wo be, wo bama ne Ala xa mangeya niini bun ma, si gbete fa raso naa naxan birama Ala xa yaamarie fɔxɔ ra.

⁴⁴ Naxan na bira yi gɛmɛ ma, a kanyi magirama ne gbesexu. Yi gɛmɛ na bira naxan fan ma, a kanyi butuxunma ne.»

⁴⁵ Sɛrɛxɛdube kuntigie nun Farisnie to a xa taalie mɛ, e naxa a kolon a Isa nu na woyenfe e tan nan ma fe ra.

⁴⁶ E nu katafe e xa a suxu, kɔnɔ e nu gaaxuxi pama ya ra, barima pama nu laxi a ra, a namijɔnme nan na Isa ra.

22

Futixiri xulunyi xa taali

(Luki 14:15-24)

¹ Isa man naxa so woyenfe e be taalie ra. A naxa a masen,

² «Ala xa mangeya misaalixi mange nan na, naxan xulunyi ti a xa di xa futi xirife ma, donse fanyi gbege donma dennaxe.

³ A naxa a xa konyie xɛɛ e xa mixie xili, yi fe binyɛ nu bara ragbilen naxee ma, kɔnɔ na mixie mu tin fade.

⁴ Mange man naxa konyi gbete xɛɛ, e xa a fala na mixi maxilixie be, <Wo ya ti, donse bara ge rafalade, n bara n ma ninge borogexie faxa, fe birin bara ge yailande. Wo fa n ma di xa futixiri xulunyi.>

⁵ Kɔnɔ e mu xɛɛrae danxun. Ndee naxa siga e xa xɛ yire, ndee fan naxa siga e xa yuleya rabade.

⁶ Naxee lu, e naxa mange xa konyie suxu, e e paxankata, e e faxa.»

⁷ «Mange naxa xɔnɔ, a a xa sɔorie xɛɛ, a e xa na faxatie birin faxa, e e xa taa gan.

⁸ Na dangi xanbi, a naxa a fala a xa konyie be, <N ma di xa futixiri xulunyi xa fe birin bara ge yailande. Donsee birin nafalaxi, kɔnɔ mixi naxee nu maxilixi, a mu daxa e xa na binye soto.

⁹ Na kui, wo xa siga taa kui, wo sa mixie xili wo naxee yo toma naa, e xa fa n ma di xa futixiri xulunyi.>

¹⁰ Konyie naxa mini kirae ma, e naxa mixi birin xili e xa fa. Mixi fanyi yo, mixi kobi yo, e birin naxa fa futixiri xulunyi, mange xɔnyi naxa rafe pama ra.»

¹¹ «Mange to so na mixi maxilixie ya ma, a naxa xɛmɛ nde to xulunyi donma mu nu ragoroxi naxan ma.

¹² A naxa a fala a be, <N ma di, i soxi be di, i to mu maxirixi a xulunyi ki ma?> Kɔnɔ xɛmɛ mu nɔ yaabi yo fide.

¹³ Na kui, mange naxa a fala a xa walikɛe be, <Wo a sanyie nun a belexɛe xiri, wo a woli tande dimi kui, wa nun jin maxinyi na dennaxe.>

¹⁴ Mixi gbege maxilixi, kɔnɔ naxee sugandixi, e xurun.»

Gantanyi tefe Isa be duuti xa fe ra *(Maraki 12:13-17, Luki 20:20-26)*

¹⁵ Na temui, Farisenie naxa sa e malan, e nate tongo e gantanyi tema Isa be ki naxe, e xa a masoto woyenyi kui.

¹⁶ E naxa e fɔxirabiree nun Herode xa mixi ndee xɛɛ Isa xɔn. Nee naxa a fala Isa be, «Karamɔxɔ, muxu a kolon nɔndi fale nan i ra. I mixie xaranma Ala xa kira ra a nɔndi ki ma. I mu gaaxuma mixi yo xɔn, barima i mu mixi rafisama e booree be.

¹⁷ Na kui, a fala muxu be, i a toxi di? A lanma ka a mu lanma muxu xa duuti fi Roma mange ma?»

¹⁸ Isa to nu e xaxili kobi kolon, a naxa e yaabi, «Wo tan filankafuie, wo katafe n masotode munfe ra?»

¹⁹ Wo kobiri kole masen n be duuti fima naxan na.» E naxa gbete kole ramini a be.

²⁰ Isa naxa e maxɔrin, «Nde xili nun nde misaali na yi kobiri kole ma yi ki?»

²¹ E naxa a yaabi, «Roma Mange.» A fan naxa a fala e be, «Wo mange gbe ragbilen mange ma, wo Ala fan gbe ragbilen Ala ma.»

²² E to a xa yaabi mɛ, e naxa kaaba. E naxa keli a xun, e siga.

Sadusenie Isa maxɔrinfe faxamixie xa marakeli ma

(Maraki 12:18-27, Luki 20:27-40)

²³ Na loxɔe kerenyi, Sadusenie naxa fa Isa xɔn. E tan nan a falama a faxamixie mu kelima faxe ma. E naxa Isa maxɔrin,

²⁴ «Karamɔxɔ, Annabi Munsa a masen ne, <Xa xɛmɛ nde taara faxa, a naxa a xa gine lu a mu di yo bari, a na xunya nan na gine dɔxɔma, alako a xa bɔnsɔe fi a taara ma.>

²⁵ Na kui, xɛmɛ nde naxa di xɛmɛ solofere soto muxu ya ma be. A xa di singe naxa gine dɔxɔ, a faxa, a mu bɔnsɔe yo lu. A xanbiratɔe naxa a xa kaape gine tongo,

²⁶ kono na fan naxa faxa, a mu bonsoe yo lu. Na nan man naba na fan xanbiratoe ra, a nun na mixi naani donxoe birin. E birin naxa faxa, e sese mu bonsoe lu.

²⁷ A donxoe ra, gine fan naxa faxa.

²⁸ Na kui, marakeli loxoe, na gine to doxxoi yi mixi solofere birin xon ma, a findima nde gbe ra?»

²⁹ Isa naxa e yaabi, «Wo na tantanyi kui, barima wo mu Kitaabui kolon, wo mu Ala senbe fan kolon.

³⁰ Mixie na keli faxe ma marakeli loxoe, xeme mu gine doxoma, gine fan mu doxoma xeme xon. E luma ne alo malekee na ariyanna ki naxe.

³¹ A falafe tan, a faxamixie mu kelima faxe ma, Ala naxan masen wo be, wo mu nu a xaran?

³² A a masen ne, «N tan nan na Marigi Alatala ra, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba naxan batuma.» Faxamixie xa mu Ala batuma, fo mixi piye.»

³³ Nama to Isa xa yaabi me, e naxa kaaba a xa fasari ma.

Yaamari naxan tide gbo a birin be

(Maraki 12:28-34, Luki 10:25-37)

³⁴ Farisenie to a me a Isa nu bara Sadusenie de balan yaabi fanyi ra, e naxa e malan.

³⁵ Ala xa seriye lonnila nde nu na e ya ma. Na naxa kata Isa masotode maxorinyi ra, a naxe,

³⁶ «Karamoxo, yaamari mundun tide gbo a birin be Tawureta Munsa kui?»

³⁷ Isa naxa a yaabi, «I xa i Marigi Ala xanu i boje birin na, i nii birin na, a nun i xaxili birin na.»

³⁸ Na nan tide gbo, a findi yaamari singe nan na Ala xa seriye birin ya ma.

³⁹ A firin nde maniya na singe ra, «I xa i ngaxakerenyi xanu alo i i yete xanuxi ki naxe.»

⁴⁰ Tawureta Munsa nun namiponmee xa seriye birin gbakuxi yi yaamari firin nan na.»

Dawuda nun Ala xa Mixi Sugandixi

(Maraki 12:35-37, Luki 20:41-44)

⁴¹ Farisenie to nu malanxi naa, Isa naxa e fan maxorin,

⁴² «Wo Ala xa Mixi Sugandixi xa fe toxi di? Nde xa di a ra?» E naxa a yaabi, «Dawuda nan xa di a ra.»

⁴³ Isa fa e maxorin, «Munfe ra fa, Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, Dawuda yete naxa Ala xa Mixi Sugandixi xili «N Marigi»? A tan Dawuda naxa a masen,

⁴⁴ «Marigi bara a masen n Marigi be, "I magoro n yirefanyi ma, han beemanun n xa i yaxuie ragoro i sanyi bun."»»

⁴⁵ «Xa Dawuda yete yati naxe a be «N Marigi», a tan Ala xa Mixi Sugandixi noma findide Dawuda xa di ra di?»

⁴⁶ Mixi yo mu no yaabi yo fide. Folo na loxoe ma, mixi yo mu suusa maxorinyi tide Isa ma sonon.

23

Diinela kobie

(Maraki 12:38-40, Luki 11:38-52, 20:45-47)

¹ Isa naxa a masen pama nun a foxirabiree be,

² «Sebelitie nun Farisenie mixie xaranma Annabi Munsa xa seriye nan na.

³ Na kui, wo xa nu e xui rabatu, wo jere a ma. Kono wo naxa e wali foxi tan naba de, barima e naxan falama, e mu na xa rabama.

⁴ E kote binyee raxirima, e e sa mixie fari, kono e tan mu tinma e malide hali e belexesole keren na.

⁵ E e xa kewalie birin nabama alako mixie xa e to. E e xa sebee rabelebelema e naxee xirima e tigi nun e belexe ra. Luuti denbexie naxee singanma donma sanbunyi ra Ala xa fe ma, e nee rakuyama han a dangi a i.

⁶ E na siga e degede mixi xonyi malanyi na dennaxe, xa na mu e na so salide banxi, binye doxode rafan e ma ki fanyi.

⁷ E na siga taa kui, a rafan e ma mixie xa e xeebu binye ra, e na a fala e be, «Karamoxo.»»

⁸ «Kono mixie naxa a fala wo tan be «Karamoxo,» barima karamoxo keren peti nan na wo be, wo fan birin findixi ngaxakerenmae nan na.

⁹ Wo naxa yi dunjpa adamadi xili «N Baba,» barima Babe keren peti nan na wo be, wo Baba naxan na ariyanna.

¹⁰ Mixie man naxa a fala wo tan be «Mange,» barima Mange keren peti nan na wo be, Ala xa Mixi Sugandixi.

¹¹ Naxan na mixi xungbe ra wo ya ma, a xa findi wo xa walike nan na.

¹² Naxan na a yete igbo, a xa fe fama ne igorode. Naxan a yete magoroma, a xa fe fama ne itede.»

¹³⁻¹⁴ «Kono gbaloe na wo be, wo tan seriye karamoxoe nun Fariseni flankafuie, barima wo naade balanma mixie ya ra alako e naxa so Ala xa mangeya niini bun ma. Na kui, wo tan yete mu soma, wo man mu tinma mixi gbete fan xa so naa naxee waxi sofe.»

¹⁵ «Gbaloe na wo be, wo tan seriye karamoxoe nun Fariseni flankafuie! Wo baa igirima, wo boxi birin isa alako wo xa mixi keren naso wo xa dine, kono a na so,

wo a findima yahannama di nan na, naxan kobi doxo firin wo tan na.»

¹⁶ «Gbaloe na wo be, wo tan yarerati donxui! Wo a falama, «Xa mixi a kali horomobanxi ra, fefe mu a ra, hali a kanyi mu a xui rakamali. Kono xa mixi a kali xema ra naxan na horomobanxi kui, fo a kanyi xa a xui rakamali tek.»

¹⁷ Wo tan donxui xaxilitaree! Mundun tide gbo, xema, ka horomobanxi naxan xema findixi se seniye nxi ra?

¹⁸ Wo man a falama, «Xa mixi nde a kali serexebade ra, fefe mu a ra hali a kanyi mu a xui rakamali. Kono xa mixi a kali serexe ra naxan na serexebade fari, fo a kanyi xa a xui rakamali tek.»

¹⁹ Wo tan donxui! Mundun tide gbo, serexe, ka serexebade naxan serexe findixi se seniye nxi ra?

²⁰ Na kui, naxan yo na a kali serexebade ra, a bara a kali na ra, a nun serexe fan naxan birin saxi a fari.

²¹ Naxan yo na a kali horomobanxi ra, a bara a kali na ra, a nun naxan fan sabatixi a kui.

²² Naxan yo na a kali ariyanna ra, a bara a kali Ala xa kibanyi ra, a nun naxan fan magoroxi a kui.»

²³ «Gbaloe na wo be, wo tan seriye karamoxoe nun Fariseni filankafuie! Wo sansi xunxurie farile bama, alo salaxui, sulopi, nun digiyanyi, kono fe naxee findixi a hagigee ra Ala xa seriye kui, alo tinxinyi, kinikini, nun danxaniya, wo gbilenxi nee nan foxo ra. A lanma ne nu wo xa na seriye hagigee rabatu, wo man mu neemu na seriye xunxurie donxoe ma.

²⁴ Yarerati donxui! Wo minse rasensenma kuli di xa fe ra, wo fa joxome gundi gerun!»

²⁵ «Gbaloe na wo be, wo tan seriye karamoxoe nun Fariseni filankafuie! Wo pooti nun pileti fari maxama, kono e kui rafexi balose naxan na, wo a sotoxi mune nun wasatareya nan saabui ra.

²⁶ I tan fariseni donxui! Pooti nun pileti kui raseniye sinden, na temui a fari fan seniye nxi na.»

²⁷ «Gbaloe na wo be, wo tan seriye karamoxoe nun Fariseni filankafuie! Wo maniyaxi gaburie nan na, naxee fari ratofanxi, kono e kui rafexi faxamixi xorie nun seniye nxi na mooli birin na.

²⁸ Wo fan, mixi na wo to, e wo mapoxunma tinxintoe nan na, kono wo boje kui rafexi filankafuina nun kobina ra.»

²⁹ «Gbaloe na wo be, wo tan seriye karamoxoe nun Fariseni filankafuie! Wo gaburi fanyie yailanma namijonmee be, wo tinxintoe xa gaburie raxunmama,

³⁰ wo a fala, «Xa muxu nu na dunina ma muxu benbae waxati, muxu mu kafuma e ma nu namijonmee faxafe ra.»

³¹ Na kui, wo bara seedepoxoya ba wo yete xili ma, a falafe ra a wo findixi namijonmee faxee xa die nan na.

³² Wo wo benbae xa kewalie rakamali yire!

³³ Wo tan boximase bonsoe, wo ratangama yahannama ma di?»

³⁴ «Na kui, n xa a fala wo be, n fafe namijonmee, lonnilae, nun karamoxoe xeede wo yire, kono wo ndee faxama ne, wo pan nee ndee mabanbanma ne wuri magalanbuxie ma. Wo ndee bonboma ne sebere ra wo xa salidee kui, e man siga taa yo kui, wo birama e foxo ra e jaxankatafe ra.

³⁵ Na nan a ra, tinxintoe xa wuli naxan iflixu dunije, a birin luma wo tan nan ma, kelife Habila ma doxo Berekiya xa di Sakari ra, wo naxan faha horomobanxi nun serexebade tagi.

³⁶ N xa nondi fala wo be, yi jaxankate birin fama ne to mixie sotode.»

Isa sunnunfe Darisalamu xa fe ra

(Luki 13:34-35)

³⁷ «Darisalamu, Darisalamu, taa naxan namijonmee faxama, naxan Ala xa xerae magonoma. Sanmaya wuyaxi n bara wa i xa die malanfe n yire, alo toxoe a xa die rasoma a gabutenyi bun ma ki naxe, kono wo naxa tondi!

³⁸ Na kui, Ala bara keli wo xa banxi xun ma.

³⁹ N xa a fala wo be, wo mu n toma sonon, han wo a falama temui naxe, «Baraka na mixi be naxan fafe Marigi xili ra!»»

24

Horomobanxi xa kanee

(Maraki 13:1-2, Luki 21:5-6)

¹ Isa naxa mini horomobanxi kui. A nu sigafe temui naxe, a foxirabiree naxa e maso a ra, e woyen a be a xa horomobanxi mato a nun banxie naxee na a rabilinyi, e ti ki to tofanxi.

² Kono Isa naxa a masen e be, «Wo yi birin toxi? N xa nondi fala wo be, yi geme keren mu fama lude a boore fari be, a birin nabirama ne.»

Dunina raponyi tonxumae

(Maraki 13:3-23, Luki 21:7-24)

³ Isa nu magoroxi Oliwi geya fari temui naxe, a foxirabiree naxa siga a yire, e a maxarin e doro ma, «Na fe sa rabama mun temui? A man sa kolonma tonxuma mundun ma a i fa waxati nun dunina raponyi bara makore?»

⁴ Isa naxa e yaabi, «Wo menni wo yete ma, mixi yo naxa fa wo ratantan.»

⁵ Mixi wuyaxi fama n xili falade e yete xun ma a falafe ra, «N tan nan na Ala xa Mixi Sugandixi ra.» Na kui, e fama mixi gbege ratantande.»

⁶ «Wo gere fe mema ne, wo gere ndee xili me, kono wo naxa kontofili, barima fo na fe moolie xa raba. Na xa mu findima dunija rajonnyi ra sinden.»

⁷ Sie kelima ne e boore xili ma, pamanee e boore gere. Kaame sinma ne boxi wuyaxi ma, boxi fan seren yire gbege.

⁸ Na fe birin findima mantoorolie folo nan na.»

⁹ «Na temui, mixie wo soma ne mangasanyi yi, e xa wo jaxankata, e wo faha. Sie birin wo xonma ne n xili xa fe ra.»

¹⁰ Danxaniyatooe gbege birama ne tantanyi kui na waxati, e e booree yanfa xonnanteya kui.

¹¹ Wule fale gbege fan e yete findima ne namijonmee ra, e mixi gbege ratantan.»

¹² Kobija gboma ne han mixi gbege xa xanunteya xinbeli,

¹³ kono naxan na a tunnabexi han a rajonnyi, na kanyi kisima ne.

¹⁴ Ala xa mangeya niini xibaaru fanyi kawandima ne dunija birin kui, a findi seedejooxoya ra sie birin be. Na xanbi, dunija rajonnyi fama a lide.»

¹⁵ «Wo tan naxee na yi xaranfe, wo wo tuli mati de! Wo na se haramuxi jaxaxi to kasare na naxan xanbi ra, a tixi yire seniyenxi kui, Annabi Daniyeli naxan ma fe fala,

¹⁶ wo tan naxee na Yudaya, wo lanma wo xa wo gi geyae fari.

¹⁷ Naxan na tande, a naxa so sese tongode a xa banxi kui.

¹⁸ Naxan na xe ma, a naxa gbilen a xa xinbeli donma tongode.

¹⁹ Na waxati findima gbaloe nan na furuginnee nun dingee be!

²⁰ Wo Ala maxandi na naxa wo li jeme temui, xa na mu a ra malabu loxoee.

²¹ Barima tooe a lima na waxati ma naxan maniye singe mu nu to kabi dunija daa, a man mu gbilenma to ra abadan.

²² Xa Marigi mu a ragirixi nu nde xa ba na xi konti ra, adama yo mu kisima nu. Kono a nde bama a konti ra mixi sugandixie nan ma fe ra.»

²³ «Na waxati, xa mixi nde sa a fala wo be, «A mato, Ala xa Mixi Sugandixi na be», xa na mu a ra, «Ala xa Mixi Sugandixi na menni», wo naxa la a ra.

²⁴ Barima wule falee fama Ala xa Mixi Sugandixi xili falade e yete xun, xa na mu e e yete findi namijonmee ra. E fama tonxuma makaabaxie nun kaabanakoe

rabade alako e xa Ala xa mixi sugandixie ratantan, xa e sa noma.

²⁵ Wo wo tuli ti, n bara a masen wo be beenun a waxati xa a li.»

²⁶ «Na kui, xa e sa a fala wo be, «A mato, a sa na wula i», wo naxa siga de! Xa e sa a fala wo be, «A mato, a na banxi kui be», wo naxa la a ra de!

²⁷ Adama xa Di na fa, a luma ne alo seyamakanyi naxan yanbama koore ma kelife sogetede han sogegorode.

²⁸ «Binbi na lu dennaxe, yubee sa e malanma menni ne.»»

Isa xa gbilenyi nun xore bili xa misaali (Maraki 13:24-31, Luki 21:25-33)

²⁹ «Na jaxankate waxati dangi xanbi, «soge ifooroma ne, kike yanbe bama ne, tunbuie birama ne boxi, se naxan birin na koore ma e serenma ne.»»

³⁰ «Na temui, Adama xa Di xa tonxuma minima ne koore ma. Dunija bonsoe birin sunnunma ne. E Adama xa Di toma ne fa ra nuxui kui senbe nun noe ra.

³¹ A a xa malekee xeeema ne han dunija dande, e xa sa a xa mixi sugandixie malan sara xui ra keli dunija tunxun naani birin ma.»

³² «Wo xore bili mato misaali ra, wo xa xaxili soto. A salonyi na jingi, a burexe neene mini, wo a kolonma jeme temui bara makore.

³³ Adama xa Di fafe fan na na ki ne. Wo na yi fe birin to, wo xa a kolon a a bara makore, a jan tixi naade ra.

³⁴ N xa nondi fala wo be, to mixie mu dangima fo na fe birin naba.

³⁵ Koore nun boxi dangima ne, kono n ma masenyi tan mu dangima abadan, a mu kanama muku.»

Dunija rajonnyi waxati kolonfe

(Maraki 13:32-37, Luki 17:26-30, 17:34-36, 12:41-48)

³⁶ «Mixi yo mu a kolon yi fee sa rabama loxoee nun waxati yo ma. Hali maleke naxee na ariyanna, e mu a kolon, Ala xa Di fan mu a kolon, fo Baba Ala keren peti.

³⁷ Adama xa Di fa loxoee luma ne alo Annabi Nuha xa waxati.

³⁸ Beenun na banbaranyi belebele xa dunija li, mixie nu e degema, e nu e minma, e nu ginnee doxoma, e nu e xa die fima xemece ma, han Annabi Nuha so kunkui kui loxo naxe.

³⁹ E mu nu kontofilixi fefe ra, han banbaranyi naxa e li, a e birin xanin. Adama xa Di fafe fan nabama na ki ne.

⁴⁰ Xa xeme firin na xe ma na waxati, keren tongoma ne, boore lu naa.

⁴¹ Xa gine firin na se dinfe mulunyi keren kui, keren tongoma ne, boore lu naa.

⁴² Na kui, wo naxa yanfa, barima wo mu wo Marigi fa loxoƎ kolon.

⁴³ Wo xa a fahaamu a fanyi ra, xa banxi kanyi a kolon ne nu muƣeti fama temui naxe koƎ kui, a mu xima nu, alako muƣeti naxa no sode a xonyi.

⁴⁴ Na nan a ra, wo fan xa wo tagi ixiri, wo naxa yanfa, barima Adama xa Di fama waxati nan ma wo ƣoxo mu naxan ma.»

⁴⁵ «Nde luma alo konyi naxan findixi xaxilima dugutege ra? A marigi bara a ti a xa banxi walikee birin xun ma, a xa donsee taxun e ra a waxati.

⁴⁶ Nelexinyi na na konyi be, naxan marigi a lima na wali ra.

⁴⁷ N xa nondi fala wo be, na marigi a harige birin taxuma ne na konyi ra.»

⁴⁸ «Kono xa na konyi findi a kobi ra, a a falama ne a yete ma, <N marigi buma ne fafe ra.»

⁴⁹ a fa a boore konyie bonbo folo, a nu lu a dege ra, a a min, e nun siisilae.

⁵⁰ Loxo nde fama, a tan konyi mu naxan kolon, a ƣoxo man mu loxoƎ naxan ma, a marigi gbilenma ne.

⁵¹ A na fa, a na konyi ƣaxankatama ne a ƣaaxi ra, konyi gbaloe soto e nun filankafuie, a woli wa nun ƣin maxinyi na dennaxe.»

25

Ginedimedi fu xa taali

¹ «Na waxati, Ala xa mangeya luma ne alo ginedimedi mixi fu, naxee e xa lanpuie tongo sigafe ra ginedoxoƎ ralande, e xa sa lan a xa futi xiri ma.

² Na ginedimedi ya ma, suuli, xaxilitaree, suuli, xaxilimae.

³ Naxee findi xaxilitaree ra, e naxa e xa lanpuie xanin, kono e mu ture xanin e xun naxan sama lanpuie kui.

⁴ Naxee tan findi xaxilimae ra, kankan naxa ture bitire xanin a xun, a nun e xa lanpuie.»

⁵ «GinedoxoƎ to bu fafe ra, xi xoli naxa ginedimedi suxu, e naxa xi.

⁶ KoƎ tagi, sɔnxoƎ xui naxa mini, <GinedoxoƎ bara fa! Wo sa a ralan!>

⁷ Ginedimedi naxa keli, e e xa lanpuie yailan.

⁸ Xaxilitaree naxa a fala xaxilimae be, <Wo muxu ki wo xa ture nde ra, barima muxu xa lanpuie na xubenfe.>

⁹ Kono xaxilimae naxa e yaabi, <Ade, a mu won birin nalima. Wo siga ture matie xon wo xa sa wo gbe sara.>

¹⁰ Nee to siga ture sarade, ginedoxoƎ naxa fa. Ginedimedi naxee nu bara ture sa e xa lanpuie kui, nee tan naxa bira a foxo

ra, e so futixiri xulunyi, naade fa balan e xanbi ra.»

¹¹ «Na dangi xanbi, ginedimedi xaxilitaree fan naxa fa, e a fala, <Marigi, marigi, naade rabi muxu be.>

¹² Kono a naxa e yaabi, <N xa nondi fala wo be, n mu wo kolon.>»

¹³ «Na kui, wo naxa yanfa, barima wo mu na loxoƎ nun na waxati kolon.»

Harige taxuxi xa taali

(Luki 19:11-27)

¹⁴ «A luma ne alo xeme nde naxan nu fafe biyaaside. A naxa a xa konyie xili, a a harige taxu e ra.

¹⁵ A naxa xema kilo suuli so konyi keren yi, a firin so boore yi, a keren so a saxan nde yi ra. A to kankan bere so a yi, a naxa biyaasi.»

¹⁶ «Xema kilo suuli taxu konyi naxan na, a naxa siga keren na, a xa sa na harige rawali. A naxa xema kilo suuli gbete soto geeni ra.

¹⁷ Xema kilo firin taxu konyi naxan na, a fan naxa na harige rawali, a xema kilo firin gbete soto geeni ra.

¹⁸ Kono xema kilo keren taxu konyi naxan na, a tan naxa sa yili ge, a a marigi xa kobiri noxun na kui.»

¹⁹ «A to bu han, konyie marigi naxa gbilen e yire alako e xa dentege sa a be.

²⁰ Xema kilo suuli taxu konyi naxan na, a naxa fa a marigi harige ra, a a fala, <N marigi, i xema kilo suuli nan taxu n na. A mato, n bara kilo suuli man sa a xun geeni ra.>

²¹ A marigi naxa a fala a be, <I nuwali. Konyi dugutege nan i ra, walike fanyi. N to harige dondoronti taxu i ra, i mu lanlanteya kana, n fa harige gbegbe nan taxuma i ra. Fa n xonyi, wo nun i marigi xa lu seewƎ kui.>»

²² «Na xanbi, xema kilo firin taxu konyi naxan na, a fan naxa fa, a a fala, <N marigi, i xema kilo firin nan taxu n na. A mato, n bara kilo firin man sa a xun geeni ra.>

²³ A marigi naxa a fala a be, <I nuwali. Konyi dugutege nan i ra, walike fanyi. N to harige dondoronti taxu i ra, i mu lanlanteya kana, n fa harige gbegbe nan taxuma i ra. Fa n xonyi, wo nun i marigi xa lu seewƎ kui.>»

²⁴ «A donxoƎ ra, xema kilo keren taxu konyi naxan na, a fan naxa fa, a a fala, <N marigi, n a kolon i xa fe maxoxo. I sansi xabama, i mu naxan garansan. I sansi bogi bama, i mu naxan si.

²⁵ N gaaxu ne. N naxa sa i xa xema kilo keren noxun yili kui. A mato, a tan nan yi ki. I harige sese mu loxi.>

²⁶ A marigi naxa a yaabi, <I tan konyi kobi tunnaxone! I nu a kolon a n sansi

xabama, n mu naxan garansan, n man sansi bogi bama, n mu naxan si?

²⁷ A lan ne nu i n ma kobiri so kobiri rawalie yi ra, alako n na fa i yire temui naxe, i n harige ragbilen n ma, geeni saxi a xun ma.

²⁸ Na kui, wo xeeɓa kilo rasuxu a yi, wo a so konyi yi ra, xeeɓa kilo fu na naxan yi,

²⁹ barima a na naxan yo yi ra, a gbe xun masama ne, a gbo ki fanyi. Kono a mu na naxan yi ra, hali naxan di na a yi, na yati bama ne a yi ra.

³⁰ Wo yi konyi fufafu woli tande dimi kui, wa nun jin maxinyi na dennaxe.»

Kiiti donxɔɛ

³¹ «Adama xa Di na fa a xa noɗe kui, a nun a xa malekee, a a magoroma ne a xa kibanyi noɗoxi kui.

³² Si birin malanma ne a ya ra. A mixi mayegetima ne alo xuruse demadonyi yexeeɓe nun sie mayegetima ki naxe.

³³ A yexeeɓe tima ne a yirefanyi ma, a sie fan ti a koɗa ma.»

³⁴ «Na temui, mange a falama ne mixie be naxee na a yirefanyi ma, «Wo fa, n Baba naxee barakaxi. Wo fa mangeya soto wo ke ra, mangeya naxan yailanxi wo be kabi dunja fole.

³⁵ Barima kaame to nu n ma, wo naxa n ki donse. Ye xoli to nu n ma, wo naxa n ki ye. Xɔɗe to nu n na, wo naxa n yigiya.

³⁶ N mageli to nu a ra, wo naxa dugie fi n ma. N to nu furaxi, wo naxa fa meeni n ma. N to nu saxi geeli, wo naxa fa n yire matode.»

³⁷ «Na temui, tinxintɔɛe a maxorinma ne, «Marigi, muxu i to kaame kui mun temui, muxu fa i ki donse, xa na mu ye xoli ra, muxu fa i ki ye?

³⁸ Muxu i to xɔɗeya ra mun temui, muxu fa i yigiya, xa na mu i mageli ra, muxu fa dugie fi i ma?

³⁹ Muxu i furaxi to mun temui, xa na mu i saxi geeli, muxu fa siga i yire matode?»

⁴⁰ Mange e yaabima ne, «N xa nondi fala wo be, wo naxan yo raba n ngaxakerenyi mixi xuri nde be, wo a rabaxi n tan nan be.»

⁴¹ «Na xanbi, a a falama ne mixie be naxee na a koɗa ma, «Wo wo makuya n na, wo tan mixi dankaxie, wo sa so te xɔɗa naxan yailanxi Ibulisa nun a xa malekee be, naxan mu xubenma abadan.

⁴² Barima kaame to nu n ma, wo mu n ki donse. Ye xoli to nu n ma, wo mu n ki ye.

⁴³ Xɔɗe to nu n na, wo mu n yigiya. N mageli to nu a ra, wo mu dugie fi n ma. N furaxi to nu a ra, n man to nu saxi geeli, wo mu fa meɓide n ma.»

⁴⁴ «Na temui, e fan a maxorinma ne, «Marigi, muxu i to mun temui kaame na

i ma, xa na mu ye xoli, xa na mu i findixi xɔɗe ra, xa na mu i mageli ra, xa na mu i furaxi, xa na mu i saxi geeli, muxu fa tondi i malide?»

⁴⁵ Mange e yaabima ne, «N xa nondi fala wo be, wo mu naxan yo raba n ngaxakerenyi mixi xuri nde be, wo tondixi a rabade n tan nan be.»

⁴⁶ Naxankate nan nagataxi na mixie be abadan, kono tinxintɔɛe tan abadan kisi nan sotoma.»

26

Yanfanteɗa Isa be

(Maraki 14:1-2, Luki 22:1-2, Yaya 11:45-53)

¹ Isa to ge yi fe birin masende, a naxa a fala a foxirabiree be,

² «Wo a kolon, xi firin nan luxi Sayamaleke Dangi Sali xa a li. Na temui, Adama xa Di sama ne mixie belexe e xa a banban wuri magalanbuxi ma.»

³ Na waxati, serexedube kuntigie nun Yuwifie xa forie nu malanxi Kayafa xonyi, serexedube kuntigie xunyi.

⁴ E naxa lan a ma e xa Isa suxu yanfanteɗa saabui ra, e xa a faxa.

⁵ Kono e naxa a fala, «Won naxa a suxu sali loxɔɛ, xa na mu a ra jama a xunyi ikelima ne.»

Gine nde fe fanyi rabafe Isa be

(Maraki 14:3-9, Yaya 12:1-8)

⁶ Isa to nu na Betani, Simon kune kanyi xonyi,

⁷ gine nde naxa fa a yire. Labunde ture nu na a yi ra, naxan sare xɔɗoxo ki fanyi. A nu saxi a bitire tofanyi kui naxan nu rafalaxi alabatira geme ra. Isa nu na teebili ra temui naxe, gine naxa fa, a na labunde ture ifili Isa xunyi ma.

⁸ Isa foxirabiree to na to, e naxa xono, e a fala, «Yi birin makanaxi munfe ra?

⁹ Xa yi labunde ture sa mati nu, kobiri gbegebe nan sotoma nu a xa fe ra, na fan no fide setaree ma.»

¹⁰ Isa to nu a kolon e naxan falafe e bore be, a naxa a masen e be, «Wo na yi gine toɗrofe munfe ra? Kewali fanyi nan yi ki, a naxan nabaxi n be.

¹¹ Setaree luma ne wo ya ma temui birin, kono n tan mu luma wo yi ra be abadan xe.

¹² Yi gine to labunde ture saxi n fate ma, a a rabaxi n fure ragatafe nan xa fe ma.

¹³ N xa nondi fala wo be, Ala xa xibaaru fanyi sa kawandima dede dunja birin kui, yi gine xa kewali xa fe fan falama ne, mixie xa e ratu a xa fe ma.»

Yudasi xa yanfanteɗa

(Maraki 14:10-11, Luki 22:3-6)

¹⁴ Na temui, Yudasi Isikariyoti, naxan nu na Isa foxirabiree fu nun firinyie ya ma, a naxa siga serexedube kuntigie xon ma,

¹⁵ a e maxorin, «Wo munse soma n yi n xa Isa sa wo belexe?» E fan naxa gbeti kole tongo saxan so a yi.

¹⁶ Keli na temui ma, a naxa so waxati fenfe a noma Isa sode e yi ra temui naxe.

Sayamaleke Dangi Sali

(Maraki 14:12-21, Luki 22:7-13, 22-23, Yaya 13:21-30)

¹⁷ Taami Lebinitare Sali to a li, a loxoe singe ma, Isa foxirabiree naxa sa a maxorin, «I wama muxu xa Sayamaleke Dangi Sali donyi rafala i be minden?»

¹⁸ A naxa e yaabi, «Wo siga taa kui xeme nde xon, wo a fala a be, «Karamoxo naxe a a xa waxati bara makore. A wama Sayamaleke Dangi Sali rabafe i xonyi, a nun a foxirabiree.»

¹⁹ Isa foxirabiree naxa a raba alo Isa e yamari ki naxe, e Sayamaleke Dangi Sali donyi rafala.

²⁰ Nunmare to so, Isa nun a foxirabire fu nun firinyie nu na teebili ra.

²¹ E nu e degefe temui naxe, a naxa a masen, «N xa nondi fala wo be, mixi keren na wo ya ma naxan fama n yanfade.»

²² Na naxa e sunnun ki fanyi, kankan naxa a maxorin, «Kono n Marigi, n tan mu a ra de, ka?»

²³ A naxa e yaabi, «N nun naxan bara belexe ragoro paani keren kui, na kanyi nan n yanfama.

²⁴ Adama xa Di sigama ne alo a xa fe sebexi ki naxe, kono gbaloe nan na Adama xa Di yanfama be. A fisa na kanyi be hali a mu bari nu.»

²⁵ Yudasi naxan nu fafe a yanfade, a naxa Isa maxorin, «Karamoxo, n tan mu a ra de, ka?» Isa naxa a yaabi, «I tan nan a falaxi.»

Marigi xa serexe tonxuma

(Maraki 14:22-26, Luki 22:14-20, Korinti I 11:23-25)

²⁶ E to nu e degefe, Isa naxa taami tongo. A to tantui rasiga Ala ma, a naxa taami igira, a a so a foxirabiree yi ra, a a masen e be, a naxe, «Wo n ko, wo a don. Yi findixi n fate nan na.»

²⁷ Na dangi xanbi, Isa naxa tonbili fan tongo. A man to tantui rasiga Ala ma, a naxa tonbili so e yi ra, a a fala e be, «Wo birin xa a min.

²⁸ Yi findixi n wuli nan na, saate wuli naxan baxi mixi gbegbe be e xa yunubie xafarife ra.

²⁹ N xa a fala wo be, n to yi weni minma, n mu yi minma sonon, han won birin man sa a minma loxo naxe n Baba xonyi ariyanna.»

³⁰ E to ge beeti bade, e naxa te Oliwi geya fari.

Isa a falafe Piyeri be a a yete rasanma ne a ma

(Maraki 14:27-31, Luki 22:31-34, Yaya 13:36-38)

³¹ Na temui Isa naxa a masen e be, «Wo birin gbilenma ne n foxo ra to koe ra, wo mee n ma fe ra, barima a sebexi, «N xuruse demadonyi faxama ne, yexeee fan yensen.»

³² Kono n na keli faxe ma, n sigama wo ya ra Galile.»

³³ Piyeri naxa a fala a be, «Hali birin gbilen i foxo ra, n tan mu gbilenma i foxo ra.»

³⁴ Isa naxa Piyeri yaabi, «N xa nondi fala i be, to koe yati, beenun konkore xa a rate, i i yete rasanma ne n ma sanmaya saxan.»

³⁵ Piyeri man naxa a yaabi, «Hali won birin nan sa faxama, n mu n yete rasanma i ma!» Isa foxirabire birin naxa na woyen keren fala.

Isa Ala maxandife Getesemani

(Maraki 14:32-42, Luki 22:39-46)

³⁶ Na dangi xanbi Isa nun a foxirabiree naxa siga yire nde, dennaxe xili Getesemani. Isa naxa a fala e be, «Wo doxo be. N tan xa siga menni Ala maxandide.»

³⁷ A naxa Piyeri nun Sebede xa di firinyie xanin a xun ma. Sunnunyi nun kontofili to Isa boje suxu,

³⁸ a naxa a masen e be, «Sunnunyi bara no n boje ra alo a xa n faxa. Wo lu be, kono wo naxa xi.»

³⁹ Isa naxa a masiga dondoronti, a a yatagi rafelen boxi ma, a Ala maxandi, «N Baba, xa a sa noma rabade, i xa n natanga yi paxankate ma. Kono n sago naxa raba, i tan nan sago xa raba.»

⁴⁰ A to gbilen a foxirabiree yire, a naxa e li e na xife. A naxa a fala Piyeri be, «I mu noxi waxati keren xi xoli kanade n ma fe ra?»

⁴¹ Wo naxa xi. Wo Ala maxandi ne alako wo naxa bira tantanyi kui. Manoxun fanyi na adama be, kono a fate bende tan senbe mu na.»

⁴² Isa man to a masiga e ra, a naxa gbilen Ala maxandi ra, «N Baba, xa yi paxankate mu noma bade n yi ra, fo n xa tin a ra, i sago nan xa raba.»

⁴³ A to gbilen a foxirabiree yire, a man naxa e li e xife, barima xi xoli nu bara no e ra.

⁴⁴ A naxa e lu naa, a siga sanmaya saxan nde, a sa Ala maxandi na maxandi kerenyi ra.

⁴⁵ Na temui, a naxa gbilen a foxirabiree yire, a a masen e be, «Wo xife ne? Wo na wo malabufe han ya? Wo a mato,

waxati bara a li. Adama xa Di fafe sade yunubitɔɔe belexe.

⁴⁶ Wo keli, won xee. Wo a mato, n yanfama bara fa.»

Isa suxufe

(Maraki 14:43-50, Luki 22:47-53, Yaya 18:3-12)

⁴⁷ Isa jan mu nu gexi woyende, Yudasi, naxan nu na a foxirabire fu nun firinyie ya ma, a naxa fa e nun pama gbegbe, santidegema e nun gbengbetae suxuxi e yi ra. Serexedube kuntigie nun Yuwifie xa forie nan nu e xexi.

⁴⁸ Isa yanfama nun na pama nu bara lan a ma, a a xa Isa matonxuma e be. A nu bara a fala e be, «N na mixi naxan sunbu, a tan nan na ki.»

⁴⁹ Na kui, Yudasi naxa a maso Isa ra keren na, a a fala, «Karamoxo, i nuwali,» a fa a sunbu.

⁵⁰ Isa naxa a masen a be, «N boore, i faxi naxan nabade, a raba.» Na temui, na mixie naxa e maso Isa ra, e a suxu.

⁵¹ Isa foxirabire nde naxa a xa santidegema ramini, a serexedube kuntigi xa konyi tuli bolon.

⁵² Isa naxa a fala a be, «Santidegema raso a tee i. Naxan yo na findi a xa gere-seose ra, na kanyi fan faxama santidegema nan saabui ra.

⁵³ Ka i joxo a ma a n mu noma n Baba xilide, a malekee rasanba n ma keren na, naxee dangi maleke gali fu nun firin na?

⁵⁴ Kono xa na raba, Kitaabuie xa masenyie fa kamalima di? Barima e a masenxi ne a fo a xa raba yi ki ne.»

⁵⁵ Na xanbi, Isa naxa a fala pama be, «Wo to minixi n xili ma santidegema nun gbengbeta suxuxi wo yi ra, suute nan na n na? Loxo yo loxo, n doxoxi horomobanxi kui, n kawandi tima, wo mu n suxu.

⁵⁶ Kono yi birin nabaxi ne alako namiponmee naxan sebexi Kitaabui kui, a xa kamali.»

Na xanbi, Isa foxirabiree birin naxa e gi a xun ma.

Isa tife Yuwifie kuntigie ya i

(Maraki 14:53-65, Luki 22:54-55,63-71, Yaya 18:12-24)

⁵⁷ Mixi naxee Isa suxu, e naxa a xanin serexedube kuntigi Kayafa xonyi, seriye karamoxo e nun forie nu malanxi dennaxe.

⁵⁸ Piyeri fan, a nu biraxi Isa foxo ra, kono a ndedi nu makuyaxi pama ra. A naxa bira a foxo ra han a so serexedube kuntigie xunyi xa tete kui. A naxa doxo horomobanxi kantamae fe ma, alako a xa a mato Isa xa fe dangima ki naxe.

⁵⁹ Serexedube kuntigie nun Yuwifie xa kiitisa donxo e birin, e nu wule seede nde

nan fenfe naxan bama Isa xili ma, e sa noma a faxade naxan ma.

⁶⁰ Kono e mu se to, hali tɔɔregeti gbegbe to fa. A donxo e ra, xeme firin naxa fa,

⁶¹ e a fala, «Yi xeme a fala ne, «N tan noma Ala xa horomobanxi kanade, n man fa a ti xi saxan bun ma.»»

⁶² Serexedube kuntigi xunyi naxa keli, a Isa maxorin, «Pe, i mu e yaabima? Yi xeme mune safe i xun ma yi ki?»

⁶³ Kono Isa mu sese fala. Serexedube kuntigie xunyi naxa a fala a be, «N bara i yamari i xa i kali Ala Nije ra, i a fala muxu be xa i findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na, Ala xa Di.»

⁶⁴ Isa naxa a yaabi, «I tan nan a falaxi. N man xa a fala wo be, keli yi waxati ma, wo fama Adama xa Di tode, a doxoxi Ala Senbema yirefanyi ma, wo a toma fa ra nuxuie kui.»

⁶⁵ Na kui, serexedube kuntigi naxa a yete xa donma suxu, a iboo xone ra, a a fala, «A bara Ala rasoto! Won hayi na seede gbete ma yire? Wo bara a me a Ala rasotoxi ki naxe.

⁶⁶ Wo kiiti toxi di?» E naxa a yaabi, «A lanma a xa faxa ne.»

⁶⁷ Na temui, e naxa deye boxun Isa yatagi, e kamui sin a ma. Ndee naxa a de ragarin, e nu a fala,

⁶⁸ «I tan, Ala xa Mixi Sugandixi, namiponmeja raba! A fala ba, naxan i bonboxi!»

Piyeri a yete rasanfe Isa ma

(Maraki 14:66-72, Luki 22:56-62, Yaya 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Piyeri nu doxoxi tande, serexedube kuntigi xa tete kui. Konyi gine nde naxa a makore a ra, a a fala, «I tan, wo nun Isa Galileka birin nan nu a ra.»

⁷⁰ Kono Piyeri naxa a matandi birin ya xori, a a fala, «N mu a kolon i na fefe falafe!»

⁷¹ Piyeri to mini folo tete naade ra, konyi gine gbete nde naxa a to, a a fala mixie be naxee nu na naa, «Yi xeme naxan yi ki, e nun Isa Nasaretika nan nu a ra.»

⁷² Piyeri man naxa a matandi, a a kali, «N mu na xeme kolon!»

⁷³ A mu bu, naxee nu tixi naa, e naxa e maso Piyeri ra, e a fala a be, «Nondi nan a ra, a tan mixi nde nan yati i ra, barima i woyenma alo Galileka.»

⁷⁴ Piyeri naxa so a kalife, a a fala «Ala xa n danka! N tan mu na xeme kolon feo!» Na fala xanbi, konkore naxa a rate.

⁷⁵ Piyeri naxa ratu fa Isa xa woyenyi ma, «Beemanun konkore xa a rate, i i yete rasanma ne n ma sanmaya saxan.» Na kui, a naxa mini, a sa wa han.

27

Yuwifie Isa xaninfe Pilati xon

(Maraki 15:1, Luki 22:63-71, Yaya 18:28-32)

¹ Kuye to iba, serexedube kuntigie birin nun Yuwifie xa forie to nu malanxi, e naxa nate tongo e xa Isa faxa.

² E to Isa xiri, e naxa a xanin gomina Pilati xon.

Yudasi xa faxe

³ Yudasi, Isa yanfama, a to a to e bara Isa makiiti a lan a xa faxa, e naxa nimisa a xa yanfanteya xa fe ra. A naxa na gbeti kole tongo saxon nagbilen serexedube kuntigie nun forie ma,

⁴ a a fala, «N bara yunubi raba! Xeme naxan faxama yi ki, seniye tɔne nan a ra, a fa li n tan nan a yanfaxi!» E naxa a yaabi, «Na mu muxu tan matoxi. Na i tan nan matoxi.»

⁵ A to gbeti kolee woli hɔrɔmɔbanxi kui, Yudasi naxa siga a yete gbakude wuri kɔn na.

⁶ Serexedube kuntigie to gbeti kolee matongo, e naxa a fala, «A mu daxa muxu xa yi gbeti kolee sa hɔrɔmɔbanxi xa kɔbiri xun ma, barima nii sare nan a ra.»

⁷ E to wɔyen, e naxa feje yailanyi xa xe yire sara na kɔbiri ra, na xa findi gaburi yire ra xɔɔe be.

⁸ Na nan a toxi, han to na xe xili falama «Wuli ɔɔxi.»

⁹ Na kui, Annabi Yere mi xa masenyi naxa kamali, a to a masen, «E naxa gbeti kole tongo saxon tongo, Isirayilakae ndee sare naxan saxi a xun,

¹⁰ e feje yailanyi xa xe sara na kɔbiri ra, alɔ Marigi n yamari ki naxe.»

Isa tife Pilati ya i

(Maraki 15:2-15, Luki 23:2-5,13-25, Yaya 18:28-19:16)

¹¹ Isa to ti gomina Pilati ya i, gomina naxa a maxorin, «I tan nan findixi Yuwifie xa mange ra?» Isa naxa a yaabi, «I tan nan a falaxi.»

¹² Kɔnɔ serexedube kuntigie nun forie nu a tɔɔɔegema temui naxe, Isa mu yaabi yo fi.

¹³ Na temui Pilati naxa a maxorin, «I mu yi fee mexi e naxan birin safe i xun ma yi ki?»

¹⁴ Kɔnɔ Isa mu e xa wɔyenyi yo yaabi. Na naxa gomina kaaba ki fanyi.

¹⁵ Ne yo je, sali temui, gomina darife nan nu a ra, a xa geelimani keren nabɛɛnin nama be, e na wa naxan yo xon.

¹⁶ Na waxati, geelimani nde nu na, birin nu naxan kolon a xa jaaxuna ma. A nu xili Barabasi.

¹⁷ Nama to malan, Pilati naxa e maxorin, «Wo wama n xa nde rabɛɛnin wo be, Barabasi ba, ka Isa, naxan xili falama Ala xa Mixi Sugandixi?»

¹⁸ Pilati nu a kolon a serexedube kuntigie nu Isa saxi a belexe tɔne nan ma.

¹⁹ Ba na ra, a to nu dɔxɔxi kiiti sade, a xa gine naxa xeera rasiga a ma, a a fala a be, «I naxa so yi tinxintɔe xa fe kui fefe ma, barima n bara xiye sa a xa fe ra, xiye naxan bara n tɔɔɔ to ki fanyi.»

²⁰ Kɔnɔ serexedube kuntigie nun Yuwifie xa forie naxa nama kui iso e xa Barabasi maxorin Pilati ma, Isa tan xa faxa.

²¹ Gomina man naxa e maxorin, «Yi mixi firin ya ma, wo wama n xa mundun nabɛɛnin wo be?» E naxa a yaabi, «Barabasi!»

²² Pilati fan naxa e maxorin, «N xa munse raba Isa ra, naxan xili falama Ala xa Mixi Sugandixi?» Nama birin naxa a yaabi, «A banban wuri magalanbuxi ma!»

²³ A man naxa e maxorin, «Munfe ma? A fe jaaxi mundun nabaxi?» Kɔnɔ e tan sɔnxɔe nan tun xun masa, «A banban wuri ma!»

²⁴ Pilati to a to a a mu nɔxi fefe ra, nama fan nu waxi kelife a ra, a naxa ye tongo, a a belexe raxa e ya xori, a a fala e be, «Yi xeme faxafe mu na n tan ma de! A luma wo tan nan ma.»

²⁵ Nama birin naxa a yaabi, «A xa faxe wuli xa lu muxu nun muxu xa die xun ma!»

²⁶ Na kui, Pilati naxa Barabasi rabɛɛnin e be. A naxa yaamari fi sɔɔrie xa Isa bɔnbɔ sebere ra. Na xanbi, a naxa Isa so e yi e xa sa a banban wuri magalanbuxi ma.

Sɔɔrie Isa mayelefe

(Maraki 15:16-20, Yaya 19:2-3)

²⁷ Roma sɔɔrie to Isa xanin gomina xonyi, e naxa e boore sɔɔrie birin xili, e gali naxa ti a rabilinyi.

²⁸ E naxa Isa xa sose ba a ma, e mange guba gbeeli ragoro a ma.

²⁹ E naxa tunbee mafilin, e e yailan mange katanyi maniye ra, e a sa a xun ma. E naxa wuri raso a yirefanyi belexe kui, e a mayele, e nu e xinbi sin a bun ma, e nu a fala, «I kena, Yuwifie xa mange.»

³⁰ E naxa dɛye bɔxun a ma, e na wuri ba a yi, e nu a xunyi bɔnbɔ a ra.

³¹ E to ge Isa mayelede, e naxa mange guba rate a ma, e a gbe dugi ragoro a ma, e fa a ramini e xa sa a banban wuri magalanbuxi ma.

Isa banbanfe wuri magalanbuxi ma

(Maraki 15:21-32, Luki 23:26-43, Yaya 19:17-27)

³² E to nu minife taa ra, e naxa Sirenika xeme nde to naxan nu xili Simɔn. Sɔɔrie

naxa a yamari, a tan xa Isa xa wuri magalanbuxi xanin.

³³ E to yire li naxan xili Gologota, na nan falaxi e xa xui, «xunkonkota yire,»

³⁴ e naxa weni so a yi, seri saxi naxan xun, kɔnɔ a to a nemunnemun, a mu tin a minde.

³⁵ E to ge a mabanbande wuri ma, e naxa kanda bun a xa dugie xa fe ra, alako e xa a kolon kankan naxan sɔtɔma.

³⁶ Na dangi xanbi, e naxa dɔxɔ a kantade.

³⁷ E to nu wama birin xa a kolon e a banbanxi fe naxan ma, e yi sebeli nan gbaku a xun ma, «Isa nan ya, Yuwifie xa mange.»

³⁸ Na temui, e naxa suute mixi firin fan banban wuri magalanbuxie ma Isa fe ma, keren a yirefanyi ma, boore a kɔɔla ma.

³⁹ Mixie nu dangima Isa konbi ra, e nu e xunyi lintan a ma,

⁴⁰ e a fala, «I tan naxan hɔrɔmɔbanxi rabirama, i man fa a ti xi saxan bun ma, i yete rakisi! Xa Ala xa Di nan i ra, goro wuri kon na!»

⁴¹ Serɛxɛdube kuntigie, seriye karamɔxɔe, nun Yuwifie xa forie fan nu a mayelefe, e nu a fala,

⁴² «A bara mixi gbetee rakisi, kɔnɔ a mu nɔma a yete tan nakiside. Isirayila mange xa mu a ra? A xa goro wuri kon na be ya, alako muxu xa la a ra.

⁴³ A bara a xaxili ti Ala ra, a man fa a fala, «N findixi Ala xa Di nan na.» Yakɔsi, xa a rafanxi Ala ma, a xa a rakisi!»

⁴⁴ Suute naxee nu banbanxi a fe ma, e fan nu Isa konbife na ki ne.

Isa xa faxe

(Maraki 15:33-41, Luki 23:44-49, Yaya 19:28-30)

⁴⁵ Yanyi tagi, dimi naxa sin bɔxi birin ma leeri saxan bun ma.

⁴⁶ Na waxati ma, Isa naxa gbelegbele senbe ra, «Eloyi, Eloyi, lema sabaxatani?» Na nan falaxi e xa xui, «N Marigi Ala, n Marigi Ala, i n nabɛpinxi munfe ra?»

⁴⁷ Mixi naxee nu na naa, e to a xui me, e naxa a fala, «A na Annabi Eliya nan xilife!»

⁴⁸ Mixi nde naxa a gi, a sa dunkobi rasin weni xɔne xɔɔra, a a so wuri de i, a fa a ti Isa be alako a xa a min.

⁴⁹ Kɔnɔ booree naxa a fala, «Wo a lu, won xa a mato xa Annabi Eliya fama a rakiside.»

⁵⁰ Isa man naxa a xui ite senbe ra, a fa laaxira.

⁵¹ Na waxati, dugi xungbe naxan singanxi hɔrɔmɔbanxi kui, a naxa ibɔɔ firin na, keli a fuge han a laabe. Bɔxi naxa sɛrɛn, gemee naxa ibɔɔ,

⁵² gaburie fan naxa rabi. Seniyeɔtɔe laaxiraxi gbelege naxa keli faxe ma,

⁵³ e mini gaburie kui. Isa to keli faxe ma, e so ne Darisalamu, taa seniyeɔnxi kui, e fa mini mixi wuyaxi ma.

⁵⁴ Sɔɔri mange nun a boore sɔɔrie naxee nu Isa kantafe, e to bɔxi xa sɛrenyi to, a nun naxan naba Isa faxa temui, e naxa gaaxu ki fanyi, e a fala, «Nɔndi nan a ra yati, Ala xa Di nan nu yi xeme ra!»

⁵⁵ Gine wuyaxi fan nu na naa, e ndedi makuyaxi Isa yire ra, e yi fe birin matoma. E nu bara bira Isa fɔxɔ ra kelife Galile bɔxi ma, e nu a mali.

⁵⁶ Mariyama Magidalaka nu na e ya ma, a nun Mariyama Yaki nun Yusufu nga, a nun Sebede xa die nga.

Isa xa maragate

(Maraki 15:42-47, Luki 23:50-56, Yaya 19:38-42)

⁵⁷ Nunmare to so, Arimateka bannamixi nde naxa fa naxan nu xili Yusufu. Isa fɔxirabire nde nan nu a fan na.

⁵⁸ A naxa siga Pilati yire, a Isa fure maxandi a ma. Pilati naxa yaamari fi e xa a so a yi ra.

⁵⁹ Yusufu naxa Isa fure tongo, a a maflin kasange fanyi kui,

⁶⁰ a a beɛ gaburi neene kui, naxan nu gexi geme kui a tan Yusufu be. A to geme xungbe maɔndigilin, a a dɔxɔ gaburi de ma, a naxa siga.

⁶¹ Mariyama Magidalaka nun boore Mariyama nu na naa, e dɔxɔxi gaburi ya ra.

Sɔɔrie tife Isa xa gaburi kantade

⁶² Malabu lɔxɔe see rafala lɔxɔe kuye iba, serɛxɛdube kuntigie nun Farisenie naxa siga Pilati yire.

⁶³ E naxa a masen a be, «Mange, muxu ratuxi a ma yi wule fale, beenun a xa faxa, a a fala ne, <Xi saxan dangi xanbi, n kelima ne faxe ma.>

⁶⁴ Na kui, i xa yaamari fi a xa gaburi xa makanta han a xi saxan nde, alako a fɔxirabiree naxa fa a fure muɔa, e fa a fala jama be, <A bara keli faxe ma.> Xa na sa raba, wule dɔnxɔe dangima ne wule singe ra.»

⁶⁵ Pilati naxa e yaabi, «Awa, n bara sɔɔrie so wo yi. Wo sa gaburi makanta alo wo wama a xon ma ki naxee.»

⁶⁶ E naxa siga, e sa tɔnxuma sa geme ma naxan nu na gaburi de ma, alako xa gaburi fa sa rabi, a kolonma ne. E naxa sɔɔrie lu naa, na kantafe ra.

28

Isa xa marakeli faxe ma

(Maraki 16:1-10, Luki 24:1-12, Yaya 20:1-10)

¹ Malabu loxoƎe kuye iba, sande loxoƎe subaxe ma, Mariyama Magidalaka nun boore Mariyama, e naxa siga gaburi matode.

² Na temui, boxi naxa seren senbe ra, barima Marigi xa maleke nde nu bara goro keli koore, a geme mapindigilin, a a ba gaburi de ma, a fa doxo a fari.

³ Maleke nu yanbama alo seyamakonyi, a xa sosee nu fiixe foen.

⁴ Soori naxee nu na kantafe, e naxa gaaxu han e seren, e lu alo faxamixie.

⁵ Kono maleke naxa a masen ginƎe be, «Wo naxa gaaxu, barima n a kolon wo na Isa nan fenfe, e naxan banban wuri magalanbuxi ma.

⁶ A mu be, a bara keli faxe ma, alo a a fala ki naxe. Wo fa, wo a mato a nu saxi dennaxe.

⁷ Wo man xa siga mafuren, wo sa a masen a foxirabiree be, «A bara keli faxe ma. A na sigafe wo ya ra Galile. Wo a toma menni ne.» A tan nan na ki, n bara a ragbilen wo ma.»

⁸ GinƎe naxa e xulun, e keli gaburi yire, gaaxui nun seewe gbegbe ra, e siga e gi ra na xibaaru masende Isa foxirabiree be.

⁹ Kono Isa naxa e ralan, a e xebu, «Wo mama.» E to e maso a ra, e naxa suyidi a be, e a sanyie suxu.

¹⁰ Isa naxa a masen e be, «Wo naxa gaaxu. Wo sa a fala n ngaxakerenyie be e xa siga Galile. E n toma menni ne.»

Soorie nun Yuwifi kuntigie wule xabufe

¹¹ GinƎe nu sigafe temui naxe, soori nde naxee nu gaburi kantafe, e naxa so taa kui. Fe naxan birin naba, e naxa sa a dentege serexedube kuntigie be.

¹² Nee nun forie fan to e malan yire keren, e naxa nate tongo, e kobiri gbegbe fi soorie ma

¹³ yi yaamari ra, «Wo xa yi nan fala, «Isa foxirabiree nan fa koe ra, e a fure muxa muxu nu na xife temui naxe.»

¹⁴ Xa a sa li gomina naxa yi fe me, muxu sa woyenma a be alako sese naxa wo to.»

¹⁵ Na kui, soorie naxa kobiri rasuxu, e fe birin naba alo a falaxi e be ki naxe. Na masenyi naxa yensen ye Yuwifie tagi. Han to na fe mema.

Isa xeraya fife a foxirabiree ma

(Maraki 16:14-18, Luki 24:36-49, Yaya 20:19-23, Taruxui 1:6-8)

¹⁶ Isa foxirabiree fu nun kerenyie naxa siga Galile boxi ma, e te geya fari Isa dennaxan masen e be.

¹⁷ E to a to, e naxa suyidi a be, kono e man nu siikexi.

¹⁸ Isa naxa a maso e ra, a a masen e be, «Senbe birin bara so n yi ra koore nun dunija ma.

¹⁹ Na kui, wo xa siga, wo sa si birin findi n foxirabiree ra. Wo xa e xunxa ye xora Baba Ala, a xa Di, nun a Xaxili Seniyenxi xili ra.

²⁰ Wo xa e tinkan n ma yaamari birin nabatude. Wo a mato, n na wo fe ma temui birin, han dunija rajonyi.»

Inyila Isa **Annabi Maraki naxan** **seβexi** **Masenyi nde yi Kitaabui** **xa fe ra**

Kitaabui naxan xili «Inyila Isa,» a doxo naani na a ra. Namijonme naani nan Inyila Isa xa taruxui seβe Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra. E xili ne Matiyu, Maraki, Luki, nun Yaya.

Annabi Maraki yi Kitaabui seβe ne je tongo saxan jondon Isa faxa xanbi. A naxa Isa xa dunijeigiri birin masen alako mixie xa a kolon, a Isa findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na. A a seβe Gireki xui ne, konɔ muxu bara a madangi Soso xui ra alako Sosoe fan noma a fahaamude a fanyira.

Isa xa kaabanako gbege seβexi yi Kitaabui kui alako mixi xa a seβe kolon, Ala naxan fixi a ma. A furemae rayalan ne, a jinne ragbilen mixie foxo ra. Annabi Maraki bara wa mixie xa Isa xa xaranyi fan kolon. Isa to mixie xaran Ala xa masenyi ra, e naxa a kolon, a a nondi yati yati nan kawandima. A donxoe ra, yi Kitaabui dentegge sama Isa faxa ki naxe, a man kelixi faxe ma ki naxe.

Na birin noma fahaamui fide won ma, won xa a kolon nde na Isa ra. A lonni naxan fixi won ma yi Kitaabui kui, a noma won malide won ma dunijeigiri kui, a man noma won malide aligiyama. Ala xa a raso won xaxili ma. Amina.

Inyila Isa **Annabi Maraki naxan** **seβexi**

Annabi Yaya kawandi tife
(Matiyu 3:1-12, Luki 3:1-22)

¹ Inyila Isa fole nan ya, naxan Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa fe masenma, naxan findixi Ala xa Di ra.

² A seβexi Annabi Esayi xa Kitaabui kui, «N fama n ma xera rasanbade i ya ra, a xa kira raboo i βe.

³ A a xui itema gbengberen yire, «Wo kira yailan Marigi βe,

wo sankirae matinxin a ya ra.»

⁴ Na kui, Yaya Xunxa naxa to gbengberenyi ma. A nu kawandi tima mixie βe, e xa e xunxa ye xooa tuubi ra, alako Ala xa e xa yunubie xafari.

⁵ Yudayakae nun Darisalamuka birin nu sigama a yire. E nu e xa yunubie masenma kene ma, Yaya fan nu e xunxama Yuruden xure xooa.

⁶ Nɔxome xabe donma nan nu ragoroxi Yaya ma, beleti kiri daaxi nu xirixi a tagi. A nu baloma katoe nun wula kumi nan na.

⁷ A nu kawandi tima, a nu a fala, «Naxan fama fade n xanbi ra, na seβe gbo n tan βe. Na binye mu na n tan yi ra, n pan xa n felen a xa sankiri luuti yati fulunde.

⁸ N tan bara wo xunxa ye xooa, konɔ a tan Ala Xaxili Seniyenxi nan nagoroma wo ma.»

Isa xunxafe

(Matiyu 3:13-17, Luki 3:21-22, Yaya 1:32-34)

⁹ Na waxati ma, Isa naxa fa keli Nasareti, Galile boxi ma, Yaya naxa a xunxa Yuruden xure xooa.

¹⁰ A fefe te ye xooa temui naxe, a naxa koore to rabi ra, Ala Xaxili Seniyenxi naxa goro a ma alo ganbe.

¹¹ Xui nde naxa me keli koore ma, a a masen, «N ma Di maxanuxi nan na i ra. I n kenenxi ki fanyi ra.»

Sentane katafe a xa Isa ratantan

(Matiyu 4:1-11, Luki 4:1-13)

¹² Na xanbi Ala Xaxili naxa Isa xanin gbengberenyi ma.

¹³ Xi tongo naani bun ma, a nu na gbengberen yire, Sentane nu katafe a ratantande. Wula subee nu na naa. Malekee naxa a bun ti.

Isa xa wali fole nun a foxirabire singee
(Matiyu 4:12-22, Luki 4:14-5:11)

¹⁴ Yaya sa xanbi geeli, Isa naxa siga Galile boxi ma Ala xa xibaaru fanyi kawandi ra.

¹⁵ A nu a masenma, «Waxati sugandixi bara a li, Ala xa mangeya niini bara makore. Wo tuubi, wo la Ala xa xibaaru fanyi ra.»

¹⁶ A to nu dangife Galile baa de ra, a naxa Simon nun a xunya Andire to, e yele wolife, barima yexesuxuie nan nu e ra.

¹⁷ Isa naxa a fala e βe, «Wo bira n foxo ra. Temui dangixi, wo nu yexe nan sotoma, konɔ yakosi n a niyama wo xa nu mixie nan soto n βe.»

¹⁸ E naxa e xa yelee lu na keren na, e bira Isa foxo ra.

¹⁹ E to dangi na ra dondoronti, a naxa Sebede xa di Yaki nun a xunya Yaya to, e nu na yelee madegefe e xa kunkui kui.

²⁰ Isa naxa e xili keren na, e fan naxa e baba Sebede nun walikēe lu kunkui kui, e bira Isa foxo ra.

Isa jinne kerife

(Luki 4:31-37)

²¹ Isa nun a foxirabiree naxa so Kaperenamumu. Malabu loxoe ma, Isa naxa so salide kui, a kawandi ti folo.

²² Mixie naxa kaaba a xa xaranyi ma, barima a mu nu luxi alo e xa seriye

karamoxoe. A tan nu woyenma mange senbe nan na.

²³ Na waxati yati, xeme nde jinne nu naxan foxo ra, a naxa sonxoe rate folo e xa salide banxi kui,

²⁴ «Isa Nasaretika, i waxi munse xon ma muxu be? I faxi muxu sontode ne? N a kolon mixi naxan lanxi i ma. Ala xa Seniyentoe nan na i ra.»

²⁵ Isa naxa woyen a ma a xoxoxoe ra, «I sabari. Gbilen yi xeme foxo ra.»

²⁶ Jinne naxa xeme raketun a ra, a sonxo, a fa gbilen a foxo ra.

²⁷ Birin de naxa ixara, e nu fa e bore maxorin, «Munse yi ki? Xaranyi neene a nun senbe! Hali jinnee, a e yamarima, e a xui rabatu.»

²⁸ A mu bu, a xili naxa din Galile boxi yire birin na.

Isa Simon bitanyi nun furema gbege rayalanfe

(Matiyu 8:14-17, Luki 4:38-41)

²⁹ E to mini salide kui, Isa nun Yaki nun Yaya naxa siga Simon nun Andire xonyi.

³⁰ Simon bitanyi ginema nu saxi, a fate wolenxi. E naxa a xa fe fala Isa be keren na.

³¹ Isa naxa a maso gine ra, a a belexe suxu, a a rakeli. Fure naxa a bepin, a naxa e bun ti folo.

³² Nunmare to so, soge naxa dula, mixie naxa fa furemae birin na a xon, a nun jinnee biraxi naxee foxo ra.

³³ Taa birin naxa e malan naade ra.

³⁴ A naxa furema gbege rayalan, fure mooli wuyaxi nu naxee ma. A naxa jinnee gbege fan keru mixie foxo ra, konon a mu tin jinnee xa woyen, barima e nu a kolon.

Isa kawandi tife Galile boxi ma

(Matiyu 4:23, Luki 4:42-44)

³⁵ Subaxe ma, Isa naxa keli, a naxa mini wula i Ala maxandide.

³⁶ Simon nun a booree ya koto naxa mo Isa fende.

³⁷ E to a to, e naxa a fala a be, «Birin na i fenfe.»

³⁸ Isa naxa e yaabi, «Won xee taa gbete naxee na be rabiliyini alako n xa kawandi raba menni fan, barima n faxi na nan ma.»

³⁹ A naxa siga Galile boxi birin ma, a nu kawandi ti e xa salide banxie kui, a nu jinnee fan keru mixie foxo ra.

Kune kanyi rayalanfe

(Matiyu 8:1-4, Luki 5:12-14)

⁴⁰ Kune kanyi nde naxa fa Isa yire, a a xinbi sin a bun ma, a a mayandi, «Xa i tin, i noma n naseniyende.»

⁴¹ Isa naxa kinikini a ma. A naxa a belexe itala, a a sa kune kanyi ma, a a fala a be, «N tinxi. I xa seniyen.»

⁴² Kune fure naxa ba xeme ma keren na, a naxa seniyen.

⁴³ Isa to a ragbilen, a naxa a matintin a ra

⁴⁴ yi masenyi ra, «I naxa yi fe fala mixi yo be. Siga i sa i yete dentegge serexedube be, i serexe ba i xa seniyenyi xa fe ra, alo Annabi Munsu a yamarixi ki naxe. Na findima seederoxoya nan na e be.»

⁴⁵ Konon xeme to siga, a naxa so yi fe tagi rabafe birin be, a nu a xibaaru rayensen ye. Na naxa a niya Isa mu no sode taa kui sonon kene ma. Fo a to nu sa luma taa fari ma mixi yo mu sabatixi dennaxe. Mixie fan nu kelima yire birin fafe ra a yire.

2

Namate rayalanfe

(Matiyu 9:1-8, Luki 5:17-26)

¹ Xi ndee to dangi, Isa man naxa gbilen Kaperenamu, mixie fa a me a a na banxi.

² Nama gbege naxa fa a yire, banxi kui naxa rafe, tide naxa jon tande birin ma. Isa naxa e kawandi Ala xa masenyi ra.

³ Mixi ndee naxa fa namate ra Isa xon. Xeme naani nan nu a xaninfe.

⁴ Konon jama to nu gbo, e mu nu noma e makorede Isa ra. Na kui, e naxa banxi fari yire nde maba Isa yailanyi. E naxa namate ragoro menni ra a xa sade fari.

⁵ Isa to e xa danxaniya to, a naxa a fala namate be, «N ma di, i xa yunubie bara xafari.»

⁶ Seriyε karamoxo ndee nu doxoxi naa, e naxa e xaxili rapere,

⁷ «Yi woyenma yi mooli ra munfe ra? A na Ala rasotofe ne yi ki! Nde noma yunubie xafaride, bafe Ala keren na?»

⁸ Isa naxa e xa mapoxunyi kolon a xaxili ma keren na. A naxa a fala e be, «Munfe ra yi mapoxunyi mooli na wo boje ma?»

⁹ Woyenyi mundun sooneya, a falafe yi namate be, «I xa yunubie bara xafari,» ka a falafe a be, «Keli, i xa sade tongo, i jere?»

¹⁰ N xa a masen wo be a Adama xa Di noma yunubi xafaride dunja ma.» Isa naxa a masen namate be,

¹¹ «N naxe i be, keli, i i xa sade tongo, i siga i xonyi.»

¹² A naxa keli keren na, a a xa sade tongo, a mini birin ya xori. Nama birin de naxa ixara, e nu fa Ala matoxo, «Han to muxu singe mu nu yi jondon to.»

Lewi birafe Isa foxo ra

(Matiyu 9:9-13, Luki 5:27-32)

¹³ Isa man naxa goro baa de ra. Nama birin naxa fa a yire, a nu e kawandi.

¹⁴ A to nu dangife, a naxa Alifa xa di Lewi to, a doxoxi duuti maxilide. A naxa a fala a be, «Bira n foxo ra.» Lewi naxa keli, a bira a foxo ra.

¹⁵ Loxo nde Isa nun a foxirabiree nu na e degefe Lewi xonyi. Duuti maxilie nun yunubitoe gbege fan nu na, e birin nu e degefe yire keren, barima na mixi mooli wuyaxi nu bara bira Isa foxo ra.

¹⁶ Seriyee karamoxo naxee nu na Farisenie ya ma, e to Isa to a dege ra e nun duuti maxilie nun yunubitoe, e naxa a foxirabiree maxorin, «Munfe ra Isa nun duuti maxilie nun yunubitoe e degema yire keren?»

¹⁷ Isa to na me, a naxa e yaabi, «Mixi yalanxi hayi mu na seriba ma. Furema nan hayi na a ma. N mu faxi tinxintoe xa xilide. N faxi yunubitoe nan xilide.»

*Isa maxorinfe sunyi ma
(Matiyu 9:14-17, Luki 5:33-39)*

¹⁸ Annabi Yaya foxirabiree nun Farisenie to nu na sunyi, mixie naxa fa Isa maxorinde, «Munfe ra Yaya foxirabiree nun Farisenie foxirabiree sunyi suxuma, konɔ i gbee tan mu sunma?»

¹⁹ Isa naxa e yaabi, «Ginefenyi xa futixiri xulunyi, a booree noma sunyi suxude a na e fe ma temui naxe? Xa e nun ginefenyi na a ra, e mu noma sunde.

²⁰ Loxoe fama, ginefenyi bama ne e ya ma. Na waxati tan, e sunyi suxuma ne.

²¹ Mixi yo mu dugi fori lonpoma dugi neene ra, xa na mu a ra na dugi neene xuntunyi dugi fori ibendunma, dugi iboo dangi a singe ra.

²² Mixi yo man mu weni neene sama lebe fori kui, xa na mu a ra na weni neene na funtu, weni lebe fori bulama ne. Na kui, weni yo, lebe yo, a kanyi ganma ne e birin na. A lan ne weni neene xa sa lebe neene nan kui.»

*Malabu loxoe xa seriyee
(Matiyu 12:1-21, Luki 6:1-11)*

²³ Malabu loxo nde, Isa nun a foxirabiree nu perefefe sankira ma xee tagi. E to nu dangife, a foxirabiree naxa mengi tonsoe nde ba folo.

²⁴ Na kui, Farisenie naxa woyen Isa be, «Munfe ra e na malabu loxoe seriyee matandife?»

²⁵ Isa naxa e yaabi, «Wo mu nu a xaran Dawuda naxan naba kaame to a suxu, a tan nun naxee nu na a foxo ra?»

²⁶ A so ne Ala xa banxi kui, Abiyatari nu findixi serexedube kuntigi ra temui naxe, a taami don naxan fixi Ala ma, a nde so a foxirabiree fan yi ra, hali a to mu nu daxe mixi yo xa na don, fo serexedubee.»

²⁷ Isa man naxa a masen e be, «Malabu loxoe na mixi nan be, mixi xa mu daaxi malabu loxoe be.

²⁸ Na kui, Adama xa Di findixi Marigi nan na hali malabu loxoe xun ma.»

3

*Fe fanyirabafe malabu loxoe ma
(Matiyu 12:9-21, Luki 6:6-11)*

¹ Isa man naxa so salide kui. A naxa xeme nde li naa, naxan belexe tuuxi a ma.

² Farisenie nu e ya tixi Isa ra e xa a mato xa a a rayalanma malabu loxoe ma, alako e xa no a kalamude fe nde ma.

³ Isa naxa a fala xeme be naxan belexe tuuxi a ma, «Keli, i fa ti be, nama tagi.»

⁴ A naxa e maxorin, «A daxe fe fanyirabafe xa raba malabu loxoe, ka fe paaxi? Nii rakisife nan daxe ka nii sontofe?» Konɔ mixi yo mu a yaabi.

⁵ Isa xonoxi naxa e mato, a boje tooxi ki fanyirabafe kinikinitare nan nu e ra. A naxa a fala xeme be naxan belexe tuuxi a ma, «I belexe itala.» A naxa a itala, a belexe naxa yalan.

⁶ Farisenie naxa mini keren na, e tan nun Herode foxirabiree naxa sa malanyi raba Isa xili ma. E naxa kira fen folo Isa faxafe ma.

*Nama malanfefe Isa yire
(Matiyu 4:23-25, 12:15-16, Luki 6:17-19)*

⁷ Isa naxa keli naa e nun a foxirabiree, e naxa siga baa de ra. Nama gbege naxa bira e foxo ra kelifefe Galile, Yudaya,

⁸ Darisalamu, Idumeya, Yuruden naakiri, a nun Tire nun Sidon nabilinyie. Nama nu bara a me Isa nu na fee naxee rabafe. Na nan a to e gbege naxa fa a yire.

⁹ Isa naxa a fala a foxirabiree be, e xa kunkui nde xiri a be baa de ra, alako nama naxa fa a xeten.

¹⁰ Barima a to nu bara mixi gbege rayalan, furemae birin nu katama e xa e belexe din a ra.

¹¹ Ninnee nefefe Isa to, e nu birama a bun ma, e nu gbegebele, «Ala xa Di nan na i ra.»

¹² Konɔ Isa naxa tonyi doxo e ma e naxa mixie rakolon a xa fe ma.

*Isa foxirabire fu nun firin sugandife
(Matiyu 10:1-4, Luki 6:12-16)*

¹³ Na xanbi, Isa naxa te geya fari. A naxa mixie xili a waxi naxee xon, e fan naxa fa a fe ma.

¹⁴ A naxa foxirabire fu nun firin sugandi, alako e xa lu a seeti ma, a man xa e xee kawandi rabade,

¹⁵ a man xa senbe fi e ma jinnee kerife ra mixie foxo ra.

¹⁶ A mixi fu nun firin nan sugandi: Simon, a naxan xili sa Piyeri,

¹⁷ Yaki, Sebede xa di, nun Yaya, Yaki xunya, (a naxa yi firinyie fan xili sa Bowanerige, na nan falaxi «sesarinyi xa die»),

¹⁸ Andire, Filipu, Barotolome, Matiyu, Tomasi, Alifa xa di Yaki, Tadayo, Simōn Kanaanka,

¹⁹ nun Yudasi Isikariyoti naxan Isa yanfa, a a sa mixi kobie belexe.

Xaxili Seniyenxi rasotofe

(Matiyu 12:22-33, Luki 11:14-23, 12:10)

²⁰ Na xanbi, e naxa gbilen banxi, kono nama man naxa e malan e yire. E nan mu no e degede.

²¹ Isa xa mixie to a me, e naxa siga a foxo ra, barima e nu a falafe, «A bara daxu.»

²² Seriyē karamoxo naxee keli Darisalamu, nee fan nu a falafe, «A jinnee kerima jinne mange Belesebulu nan saabui ra.»

²³ Isa naxa e xili, a taali sa e be, «Sentane noma Sentane keride?»

²⁴ Xa namane a yete gere lantareya kui, na namane mu xanma.

²⁵ Xa denbaya fan a yete gere lantareya kui, na denbaya mu xanma.

²⁶ Sentane fan, xa a a yete gere lantareya kui, a xa fe bara jon, a a yete kanama ne.

²⁷ Wo xa a kolon, mixi yo mu noma sode senbema xa banxi kui, a a harige ba a yi ra, xa a mu a xiri sinden. Na temui, a noma ne a harige birin mupade.»

²⁸ «N xa nondi fala wo be, Ala dijema ne adamadie xa yunubi nun marasotoe birin ma,

²⁹ kono mixi naxan Ala Xaxili Seniyenxi rasotoma, na yunubi tan mu noma xafaride na kanyi be abadan.»

³⁰ Isa yi fe birin masen ne e be, barima e nu a falafe ne, «Ninne kanyi na a ra.»

Isa xa denbaya

(Matiyu 12:46-50, Luki 8:19-21)

³¹ Isa nga nun a xunya xememae naxa fa, e ti tande, e mixi xee Isa xilide.

³² Nama nu doxoxi Isa rabilinyi. E naxa a fala a be, «I nga nun i xunyae na tande, e wama wo xa de masara.»

³³ Isa naxa e yaabi, «Nde findixi n nga nun n xunyae ra?»

³⁴ A naxa a ya rage mixie tagi naxee nu doxoxi a rabilinyi, a fa a masen, «A mato, n nga nun n xunyae nan ya.

³⁵ Mixi yo naxan Ala waxonfe rabama, na kanyi nan findixi n xunya xemema, n maagine, nun n nga ra.»

4

Xe rawali xa taali

(Matiyu 13:1-23, Luki 8:4-15)

¹ Isa man naxa kawandi ti folo baa de ra. Nama gbegbe to e malan, a naxa sa doxo kunkui kui, nama naxa lu baa de ra.

² A naxa fe wuyaxi masen e be taalie ra. A xa kawandi kui, a naxa a masen e be,

³ «Wo wo tuli mati. Xe rawali nde nan mini sansi xori garansande.

⁴ A to nu sansi xori garansanma, xori ndee naxa bira sankira xon, xonie naxa fa, e e don gbiki.

⁵ Xori ndee fan naxa bira game yire, bende mu gbo dennaxe. Nee naxa bula mafuren na, barima na bende mu tilin.

⁶ Kono soge to xono, na sansie naxa ragan, e xara gben, barima sanke mu nu na e be.

⁷ Sansi xori ndee fan naxa bira tunbe kunsie tagi. Tunbe kunsie naxa gbo, e sansie ixeten, e e kana, e mu bogi yo ramini.

⁸ Sansi xori ndee fan naxa bira bende fanyi ma. Na xorie tan, e keren keren birin sansie naxa tonsoe ramini, ndee naxa xori tongo saxan namini, ndee xori tongo senni, ndee xori keme.»

⁹ Na xanbi, a naxa a masen, «Xa wo tuli fe mema, wo wo tuli mati yi masenyi ra.»

¹⁰ Isa to lu a xati ma, a foxirabire fu nun firinyie a nun naxee nu na a rabilinyi, e naxa a maxorin a xa taalie ma.

¹¹ A naxa a masen e be, «Ala bara fahaamui fi wo ma wo xa a xa mangeya niini gundo kolon, kono mixi gbete tan fe birin mema taali woyenyie nan na,

¹² alako
«E xa fe to a fanyi ra, kono e naxa a igbe. E xa fe me a fanyi ra, kono e naxa a fahaamu.

Na rabaxi ne alako e naxa fa e ya rafindi Ala ma, Ala fa dije e ma.»

¹³ A naxa e maxorin, «Wo to mu fa yi taali kui kolonxi, wo taali gbete kolonma di?»

¹⁴ Xe rawali naxan sansi xori garansanma, a maniya mixi ra naxan Ala xa masenyi kawandima.

¹⁵ Mixi ndee maniyaxi na sansi xorie ra naxee bira kira xon. E nefē Ala xa masenyi me, Sentane a ba e xaxili ma.

¹⁶ Sansi xori naxee bira game yire, nee misaalixi mixie nan na naxee Ala xa masenyi mema, e a suxu mafuren seewe ra.

¹⁷ Kono sanke to mu na e be, e xa danxaniya mu buma. Tore nun paxankate na e li Ala xa masenyi xa fe ra, e gbilenma ne Ala xa fe foxo ra keren na.

¹⁸ Sansi xori naxee bira tunbe kunsie tagi, nee misaalixi mixie nan na naxee Ala xa masenyi mema,

¹⁹ kono yi dunjpa kontofili, nun naafuli xoli, nun fe gbete xoli nan e suxuma han e Ala xa masenyi bejin. Na kui, Ala xa masenyi mu noma e boje masarade.

²⁰ Sansi xori naxee bira bende fanyi tan ma, nee misaalixi mixie nan na naxee Ala xa masenyi mema, e man a suxu, a e

bɔɔe masara. Xɔri keren bogi tongo saxan naminima, ndee bogi tongo senni, gbetee fan bogi kemɛ.»

Lanpui xa taali
(Luki 8:16-18)

²¹ Isa man naxa a masen e be, «Lanpui nɔma dɔxɔde debe bun ma, xa na mu sade bun ma? A mu dɔxɔma lanpui dɔxɔse xa fari?»

²² Barima se naxan birin nɔxunxi, fo a birin xa makenen. Se naxan birin findixi gundo ra, fo a birin xa sa kene ma.

²³ Xa wo tuli fe mema, wo wo tuli mati yi masenyi ra.»

²⁴ Isa man naxa a masen e be, «Wo wo jɔxɔ sa n ma masenyi xɔn. Wo maniyase naxan nawalima booree be, na nan nawalima wo fan be, Ala man nde sa a xun.

²⁵ Fahaamui kanyi xa fahaamui xun masama, kɔnɔ fahaamutare, hali a naxan di maɔxunxi a gbe ra, na fama bade a yi ra.»

Sansi xɔri xa taali

²⁶ Isa man naxa a masen, «Ala xa mangeya maniyaxi xeme nan na naxan sansi xɔri garansanma xe ma.

²⁷ Xa a xife, xa a mu xife, kɔe nun yanyi, sansi bulama ne, a te, kɔnɔ a tan mu a kolon na rabama kiyoki.

²⁸ Bɔxi nan sansi ramoma a yete ma. A bulama ne sinden, a te, a tɔnsɔe mini, a xɔri fa rafe.

²⁹ A nefe mɔ, a kanyi a xabama ne, barima a xaba temui bara a li.»

Konde xɔri xa taali

(Matiyu 13:31-35, Luki 13:18-19)

³⁰ Isa man naxa a masen, «Won nɔma Ala xa mangeya misaalide munse ra? Won nɔma a xa fe masende taali woyenyi mundun na?»

³¹ A maniyaxi konde xɔri nan na. A ne sima bɔxi temui naxe, a xɔri xurun bɔxi sansi birin be,

³² kɔnɔ xa a bara bula, a findi a ra, a bili nun a salonyie gboma dangife sansi birin na, xɔnie nu fa e tee sa a kɔn na, niini bun ma.»

³³ A nu mixie kawandima yi taali woyenyi mɔoli gbege nan na e xaxili bere ra.

³⁴ A jan mu nu masenyi yo tima e be xa taali daaxi xa ma ra. Kɔnɔ xa e nun a foxirabiree dorɔ bara lu a ra, a nu a birin tagi rabama ne e be.

Isa foye belebele raxarafe
(Matiyu 8:23-27, Luki 8:22-25)

³⁵ Nunmare to so na lɔxɔe kerenyi, Isa naxa a fala a foxirabiree be, «Won xee naakiri ma.»

³⁶ A foxirabiree naxa keli jama xun, e Isa xanin kunkui kui a nu naxan kui. E naxa kunkui gbetee fan xanin.

³⁷ Foye belebele naxa keli baa ma, mɔronyi nu fa sa kunkui kui.

³⁸ Kɔnɔ Isa tan nu na xife kunkui xɔre ra, a xunyi saxi xunsase ma. A foxirabiree naxa fa a raxunu, e a fala a be, «Karamɔxɔ, i mu kɔntɔfilixi won faxafe ra?»

³⁹ Isa to xunu, a naxa xaape foye ma, a fa baa yamari, «Dundu! I raxara!» Foye naxa iti, baa naxa raxara yen!

⁴⁰ Isa fa e maxɔrin, «Wo gaaxuxi munfe ra? Han ya e danxaniya mu na wo be?»

⁴¹ E fan naxa gaaxu ki fanyi, e nu a fala e bore be, «Nde lanxi yi ma? Hali foye nun baa, e a xui rabatuma.»

5

Isa jinnɛe kerife Gadaraka fɔxɔ ra
(Matiyu 8:28-34, Luki 8:26-39)

¹ Isa nun a foxirabiree naxa fa naakiri ma, Gadara bɔxi ma.

² Isa to goro kunkui kui, xeme nde naxa fa a ralande, jinne nu naxan fɔxɔ ra. A nu kelixi gaburie yire,

³ barima a nu sabatixi menni ne. Mixi yo mu nu nɔma a xiride sɔnɔn, hali yɔlonxɔnyi ra.

⁴ Sanya wuyaxi, e nu bara wure balan a sanyie ma, e yɔlonxɔnyi balan a belexee fan ma. Kɔnɔ a nu yɔlonxɔnyie bolonma ne, a wuree fan birin igira. Mixi yo mu nu na naa naxan nɔma a ra.

⁵ Kɔe nun yanyi a nu na gaburie yire ne, a nun geyae fari. A nu gbelegelema, a nu a yete maxɔnɔ geme ra.

⁶ A to Isa to keli yire makuye, a naxa a gi, a sa suyidi a be.

⁷ A naxa gbelegebe, «Isa, i tan Ala Xili Xungbe Kanyi xa Di, i wama munse xɔn ma n be? N bara i mayandi Ala xa fe ra, i naxa n jaxankata.»

⁸ Isa nu bara a yamari, «I tan jinne, gbilen yi xeme fɔxɔ ra.»

⁹ Isa man naxa a maxɔrin, «I xili di?» A naxa a yaabi, «N xili ne Gali, barima muxu gali nan a ra.»

¹⁰ A naxa Isa mayandi ki fanyi, a a naxa e keri na bɔxi ma.

¹¹ Xɔse gali nu na e demadonfe geya nde ma.

¹² Ninnee naxa Isa mayandi, «Muxu raso yi xɔsee alako muxu xa lu e fate.»

¹³ Isa naxa tin. Ninnee naxa gbilen na xeme fɔxɔ ra, e so xɔsee. Xɔsee naxa goro e gi ra tentenyi ra, e sin baa ma. E wulu firin nan nu a ra. E birin naxa madula, e faxa.

¹⁴ Naxee nu na xɔsee demadonfe, e naxa e gi. E naxa sa na fe fala taakae nun

daaxakae be, mixie fan naxa siga na fe matode.

¹⁵ E to Isa yire li, e naxa na xeme to jinne gali nu naxan foxo ra, a dɔxoxi, sose ragoroxi a ma, a bara xaxili soto. Na naxa e gaaxu.

¹⁶ Naxee nu bara a to Isa jinnsee kerixi xeme foxo ra ki naxe, a nun naxan naba xosee ra, e naxa a tagi raba e birin be.

¹⁷ Na xanbi, naakae naxa so Isa mayan-dife alako a xa keli e xa boxi ma.

¹⁸ Isa to nu bakife kunkui kui, jinnsee nu xeme naxan foxo ra, a naxa Isa mayandi a e birin xa lu a ra.

¹⁹ Kono Isa mu tin, a a fala a be, «Gbilen i xonyi, i xa mixie yire. Sa dentege sa e be, Marigi fe naxan birin nabaxi i be, a nun a kinikinixi i ma ki naxe.»

²⁰ Xeme naxa siga, a sa na boxi isa folo, naxan xili Taa Fu. Isa naxan birin nabaxi a be, a naxa a tagi raba naakae be, birin naxa kaaba.

Ginedimedi rakelife faxe ma

*nun gine gbete rayalanfe
(Matiyu 9:18-26, Luki 8:40-56)*

²¹ Isa man to giri naakiri ma kunkui kui, nama gbegebe naxa e malan a yire baa de ra.

²² Salide yarerati nde naxa fa a xon naxan xili Yayiru. A to Isa to, a naxa suyidi a be.

²³ A naxa a mayandi ki fanyi, «N ma di gine na a nii magagafe! Yandi, fa i fa i belexe sa a ma alako a xa yalan, a xa kisi.»

²⁴ Isa naxa siga a foxo ra. Nama gbegebe fan naxa bira Isa foxo ra, e nu fa a xeten.

²⁵ Gine nde nu na e ya ma naxan xa kike wali mu nu a itima je fu nun firin bun ma.

²⁶ A nu bara tooro seriba wuyaxi yi, a a harige birin so e yi ra, kono a nu fisu. A xa fure xun nu masama nan tui.

²⁷ A to nu bara Isa xa fe me, a naxa so nama tagi, a fa Isa xanbi ra, a a belexe din a xa donma ra.

²⁸ Barima a nu bara a fala a yete be, «Xa n no n belexe dinde Isa xa donma ra gbansan, n yalanma ne.»

²⁹ A xa kike wali naxa dan keren na, a naxa a kolon a fate ma a a bara yalan.

³⁰ Isa naxa a kolon keren na a senbe nde bara mini a fate yi kaabanako rabafe ra. A naxa a ya rafindi nama ma, a maxorinyi ti, «Nde a belexe dinxi n ma donma ra?»

³¹ A foxirabiree naxa a fala a be, «I mu nama toxi e i xetenfe ki naxe? I man nu fa maxorinyi ti, <Nde dinxi n na?»»

³² Kono Isa naxa a ya rage a xa a kanyi kolon.

³³ Gine to a kolon fe naxan a sotoxi, a naxa gaaxu han a seren. A naxa suyidi Isa be, a nondi birin fala a be.

³⁴ Isa naxa a fala gine be, «N ma di, i xa danxaniya bara i rayalan. Siga bojesa kui, i xa toore bara ba i ma.»

³⁵ Isa to nu woyenfe, mixi ndee naxa fa kelife salide yarerati xonyi, e a fala a be, «I xa di gine bara faxa. Hali i mu karamoxo tooro sɔnon.»

³⁶ Kono Isa mu e xui danxun. A naxa a fala salide yarerati be, «I naxa gaaxu. I tan xa la Ala ra tun.»

³⁷ Isa mu tin mixi yo xa bira a foxo ra, fo Piyeri, Yaki, nun Yaya, Yaki xunya.

³⁸ E to salide yarerati xonyi li, Isa naxa mixie li, e wafe, e gbelegbelefe.

³⁹ A to so banxi kui, a naxa e maxorin, «Wo wafe munfe ra? Wo gbelegbelema mun ma? Yi dimedi mu faxaxi. A na xife ne.»

⁴⁰ Kono e tan naxa so a mayelefe.

Isa to e birin namini, a naxa so dimedi saxi dennaxe, a tan nun a foxirabiree, a nun di baba, nun a nga.

⁴¹ Isa naxa a suxu a belexe ma, a a fala a be, «Talita kumi». Na nan falaxi e xa xui, «Ginedimedi, n naxe i be, kelii!»

⁴² Ginedimedi naxa keli keren na, a a jere. A je fu nun firin nan nu a ra. Naxee nu na, e naxa kaaba ki fanyi, e birin de naxa ixara.

⁴³ Isa naxa a matintin e ra, a e naxa yi fe tagi raba mixi yo be. A naxa a fala e be e xa donse fi temedi ma.

6

*Nasaretikae tondife lade Isa ra
(Matiyu 13:53-58, Luki 4:16-30)*

¹ Isa naxa keli menni, a siga a xonyi, a moxi dennaxe. A foxirabiree naxa bira a foxo ra.

² Malabu loxoe, a naxa mixie kawandi folo salide kui. Mixi gbegebe naxa a xui me. E de naxa ixara, e e bore maxorin, «Nde yi masenxi yi be? A lonni mundun sotoxi yi ki? A noxi yi kaabanako fee rabade di?»

³ Kamuderi xa mu a ra, Mariyama xa di? Yaki, Yusufu, Yuda, nun Simon taara xa mu a ra? A xunya ginemae fan mu na won ya ma be?» Na kui, e mu la a ra, e xono a ma.

⁴ Isa fan naxa a masen e be, «Namiɔonme binyaxi yire birin, fo a xonyi, a baribooree, nun a ngaxakerenyie tagi.»

⁵ Isa mu no kaabanako yo rabade naa, fo a to a belexe sa furema keren keren ma, a e rayalan.

⁶ Isa naxa kaaba e xa danxaniyatarepa ma.

*Isa a foxirabire fu nun firinyie xefe
(Matiyu 10:5-42, Luki 9:1-6)*

⁷ Isa naxa a ƒoxirabire fu nun firinyie xili, a e xee firin firin na. A naxa nɔe fi e ma e xa nɔ jinnɔe keride mixie ƒoxo ra.

⁸ A naxa a fala e be, «Wo naxa sese xanin wo xun ma, hali taami, gbɔnfɔe, nun kɔbiri. Wo xuli gbansan nan xanin.

⁹ Wo sankirie so, kɔnɔ wo naxa donma firin xanin wo xun.»

¹⁰ A naxa a fala e be, «Wo na so banxi naxan kui, wo xa yigiya menni ne han wo sigama yire gbete temui naxe.

¹¹ Xa mixi ndee tondi wo rasɛnde, e mu e tuli mati wo ra, wo ne kelima naa, wo xa menni bende rakɔnkɔn wo sanyie ra, a xa findi seedeɲoxɔya ra e be, wo bara e rabolo.»

¹² Na kui, Isa ƒoxirabiree naxa siga kawandi tide mixie be alako e xa tuubi.

¹³ E naxa jinnɔe keru mixi gbege ƒoxo ra. E naxa ture sa furema gbege ma, e e rayalan.

*Annabi Yaya xa faxe
(Matiyu 14:1-12, Luki 9:7-9)*

¹⁴ Galile mangle Herode naxa yi fe me, barima Isa xili nu bara te, a din yire birin na. Ndee nu a falama, «Yaya Xunxa nan kelixi faxe ma. Na nan a toxi nɔe na a yi a xa kaabanakoe raba.»

¹⁵ Gbete fan nu a falama, «Annabi Eliya na a ra.» Ndee fan nu a falama, «Namijonme nan a ra naxan luxi alo namijonme dangixie.»

¹⁶ Kɔnɔ Herode to Isa xa fe me, a naxa a fala, «N Yaya naxan xunyi bolon, na nan kelixi faxe ma.»

¹⁷ A na fala ne, barima a tan Herode yati nan mixie xee Yaya suxude, yolonxonɔni xa sa a ma, a xa sa geeli Herodiyasi xa fe ra, a taara Filipu xa gine, Herode naxan doxo.

¹⁸ Yaya nu a falama Herode be, «A mu daxa i xa i taara xa gine tongo.»

¹⁹ Na naxa a niya Yaya naxa rapaaxu Herodiyasi ma, a naxa wa a xa faxe xɔn. Kɔnɔ a faxa feere mu nu na a be,

²⁰ barima Herode mu nu suusama Yaya ra. A nu a kolon mixi na a ra, naxan tinxin, a man seniye. Na na a toxi, a nu a makantama. Herode nu a tuli tima Yaya ra temui naxe, a nu kontofilima a xa woyenyi ra, kɔnɔ a man nu rafan a ma a xa nu a tuli mati a ra.

²¹ Loxo nde, Herodiyasi naxa feere soto Yaya faxafe ma. Herode naxa jlexin xulunɔni ti a bari loxo e igbilenyi xa fe ra. A naxa mixi binyee xili, a xa soorie xa mangle, a nun Galile boxi mixi xungbee.

²² Herodiyasi xa di gine to so menni, a fare boron mixie be, a naxa rafan Herode nun a xa xɔne ma. Mangle naxa a fala yi ginɛdimedi be, «I wama naxan yo xɔn, a fala n be n xa a fi i ma.»

²³ A naxa a kali, a a fala a be, «I na naxan yo maxorin n ma, n na soma ne i yi ra, hali a findi n ma mangeya seeti ra.»

²⁴ Ginɛdimedi naxa mini a sa a nga maxorin, «A lan n xa munse maxorin a ma?» A naxa soori xa yaabi, «Yaya xunyi.»

²⁵ Ginɛdimedi naxa a xulun mafuren sigafe mangle yire, a a fala a be, «N wama a xɔn ma ne, i xa Yaya xunyi so n yi ra pileti ma keren na.»

²⁶ Mangle naxa nimisa na ma ki fanyi, kɔnɔ a xa marakali nun a xa xɔne xa fe ra, a mu nɔ tondide a be.

²⁷ A naxa soori xee keren na, a xa sa fa Yaya xunyi ra. Soori naxa siga geeli kui, a sa Yaya xunyi bolon a de i.

²⁸ A naxa fa a xunyi ra pileti ma, a na so ginɛdimedi yi ra. Ginɛdimedi fan naxa a xanin a nga xɔn ma.

²⁹ Yaya ƒoxirabiree to yi fe me, e naxa sa a fure tongo, e a ragata.

*Isa donse fife xeme mixi wulu suuli ma
(Matiyu 14:13-21, Luki 9:10-17)*

³⁰ Xerae man naxa naralan Isa yire. E fe naxee raba, e kawandi naxee ti, e naxa a birin dentee sa a be.

³¹ Isa naxa a fala e be, «Won xee yire madunduxi alako won doro xa lu yire keren, wo xa wo malabu.» A na fala ne, barima mixie xa fa nun sige gbo e yire. E jan mu nu nɔma e yete sɔtode, e xa e dege.

³² Na kui, e naxa baki kunkui kui, e doro xa siga wula i.

³³ Mixi wuyaxi naxa e to siga ra, e naxa e kolon. E gbege naxa keli na taee, e e gi e sanyi ra han e tan singe sa so Isa nun a ƒoxirabiree nu sigafe dennaxe.

³⁴ Isa to goro kunkui kui, a naxa pama gbege to naa. A naxa kinikini e ma, barima e nu luxi ne alo yexee naxee makantama mu na. A naxa e kawandi folo fe gbege ra.

³⁵ Nunmare to so folo, Isa ƒoxirabiree naxa e maso Isa ra, e a fala a be, «Won na wula ne yi ki, kɔe fan bara so.

³⁶ Nama rayensen alako e xa siga taee nun daaxae naxee na be rabilinyi, e xa sa donse sara.»

³⁷ Kɔnɔ Isa naxa e yaabi, «Wo tan xa donse so e yi.» E tan naxa a fala a be, «Xa muxu xa taami sara yi pama birin be, na kɔbiri sigama han walike xa kike solomasaxan sare!»

³⁸ A naxa e maxorin, «Taami yeri na wo yi ra? Wo sa na mato.» E to a mato, e naxa a yaabi, «Taami suuli, a nun yexe firin.»

³⁹ A naxa yaamari fi mixi birin ma, e xa e magoro e xunde xunde ma jooge xinde fari.

⁴⁰ Na kui, mixie naxa siga doxo ra e keme keme nun e tongo suuli suuli ma.

⁴¹ Isa naxa na taami suuli nun na yexe firin tongo, a a ya rate koore ma, a fa Ala nuwali sa. A naxa taamie igira, a fa a so a foxirabiree yi ra, e xa e itaxun pama ma. A naxa na yexe firinyie fan itaxun birin ma.

⁴² Nama birin naxa e dege han e wasa.

⁴³ Taami nun yexe donxoe to matongo, debe fu nun firin nan nafe.

⁴⁴ Mixi naxee taami don, xeme wulu suuli nan nu e ra.

*Isa jerefe ye fari
(Matiyu 14:22-33)*

⁴⁵ Na xanbi, Isa naxa a fala a foxirabiree be, e xa baki kunkui kui, e giri naakiri ma. E xa siga a ya ra Betesayida, a tan xa nu nama ragbilen.

⁴⁶ A to ge a jungude pama ma, a naxa te Ala maxandide geya fari.

⁴⁷ Koe to so, kunkui nu na baa tagi. Isa keren nan nu na xare ma.

⁴⁸ A naxa a foxirabiree to e na toorofo a paaxi ra laala bade, barima foye ya nu rafindixi e ma. Subaxe, Isa naxa fa a foxirabiree ma, a jerefe baa fari. A gbe mu nu luxi a xa dangi e ra,

⁴⁹ e fa a to jere ra ye fari. E naxa a mapoxun tubari ra, e sonxoe rate,

⁵⁰ barima e birin nu Isa toxi, e birin gaaxuxi. Kono Isa naxa a masen e be keren na, «Wo naxa kontofli, n tan nan a ra. Wo naxa gaaxu.»

⁵¹ Isa naxa te e xa kunkui kui, foye fan naxa a raxara. E birin naxa kaaba, e de ixara.

⁵² E mu nu taamie xa kaabanako fe fahaamuxi, barima e xaxili mu nu rabixi.

*Isa furema gbege rayalanfe Genesareti
(Matiyu 14:34-36)*

⁵³ E to ge baa igiride, e naxa so Genesareti boxi, e kunkui xiri naa.

⁵⁴ E to goro kunkui kui, mixie naxa Isa kolon keren na,

⁵⁵ e naxa na boxi birin isa. E nu Isa xili mema dede, e nu fama e gi ra furemae ra a xon, e saxi e xa sadee ma.

⁵⁶ Isa nu soma daaxa nun taa yo kui, mixie nu furemae sama a ya ra yire makenenxie, e a mayandi e xa e belexe din a xa donma sanbunyi gbansan na. Furema birin naxee na raba, e birin naxa yalan.

7

*Ala xa seriye nun Adama xa naamunyi
(Matiyu 15:1-20)*

¹ Farisenie naxa e malan Isa yire, e nun seriye karamoxo ndee naxee nu bara fa kelife Darisalamu.

² E naxa a to, a foxirabiree ndee e degema e belexe seniyyentaree ra, e mu e raxaxi naamunyi ki ma.

³ Farisenie nun Yuwifi birin ne e degema fo e e belexe raxa sinden e xa naamunyi ki ma naxan fatanxi e benbae ra.

⁴ Xa e keli pama yire, e mu e degema sinden, fo e ge e maxade a diine ki ma. Naamunyi wuyaxi man na e yi ra, alo tonbili, tunde, nun paani maxa ki.

⁵ Na kui, Farisenie nun seriye karamoxoe naxa Isa maxorin, «Munfe ra i foxirabiree mu biraxi forie xa naamunye foxo ra, e nu e dege e belexe seniyyentaree ra?»

⁶ Isa naxa e yaabi, «Wo tan flankafuie, Annabi Esayi nondi yati nan masen wo xa fe ra a xa Kitaabui kui,

«Yi pama n binyama e de ne, kono e boje makuya n na pon!

⁷ E xa sali fufafa na a ra, barima e mixi karama adamadie xa mapoxunye nan na alo na naamunye nan findixi n tan ma seriye nan na.»

⁸ «Wo bara Ala xa seriye bejin, wo bira mixie xa naamunyi foxo ra.»

⁹ Isa man naxa a masen e be, «Wo fataxi de! Wo gbilenxi Ala xa seriye nan foxo ra alako wo xa bira wo gbe naamunyi foxo ra!

¹⁰ Annabi Munsu bara a masen, «Wo xa wo baba nun wo nga binya.» A man bara a masen, «Mixi yo naxan a baba nun a nga konbi, a lan ne na kanyi xa faxa.»

¹¹ Kono wo tan naxe, xa mixi nde a fala a baba xa na mu a nga be, «I nu lanma i xa naxan soto n na i malise ra, n bara a fi Ala ma,»

¹² hali na kanyi mu fefe raba a baba nun a nga be.

¹³ Na kui, wo Ala xa seriye matandima wo xa naamunye saabui ra, wo man fa nee nan masenma wo xa die be. Wo na fe mooli gbege nan nabama, bafe yi ra.»

¹⁴ Isa man naxa pama xili, a a masen e be, «Wo birin xa wo tuli mati n na, wo xa fahaamui soto.

¹⁵⁻¹⁶ Donse naxan keli a fari ma, a so mixi fate i, a sese mu na naxan noma a kanyi findide mixi seniyyentare ra. Fe kobi naxee kelima mixi boje ma, nee nan a kanyi findima mixi seniyyentare ra.»

¹⁷ Isa to bara keli pama xun, a so banxi, a foxirabiree naxa a maxorin yi taali woenyi ma.

¹⁸ A naxa a masen e be, «Yaxa wo fan mu fahaamui soto? Wo mu a kolon, a donse yo keli a fari ma, a so mixi fate i, na mu noma a kanyi findide mixi seniyyentare ra?»

¹⁹ Barima na mu soma boje xa kui, a goroma furi ne, a fa mini mixi fate i.» Na kui, Isa a masen ne, a donse birin seniyyen.

²⁰ A man naxa a masen, «Fe kobi naxan kelima mixi boje ma, na nan a kanyi findima mixi seniyyentare ra.

²¹ Barima xaxili kobi fatanma mixi boɲe nan na, alo langoeɲa, muɲe, faxe tife,

²² yene, wasatareya, ɲaaxui, yanfanteya, ɲeɲgeya, tɔɔne, konbi, yete igboe, nun daxuɲa.

²³ Na fe kobie birin kelima mixi boɲe nan ma, e a kanyi findi mixi seniyantare ra.»

*Siriya Fenisiya gine xa danxaniya
(Matiyu 15:21-28)*

²⁴ Isa naxa keli menni, a siga Tire boɲi ma. A naxa so a yigiyade. A mu nu wama mixi yo xa a yire kolon, koɔɔ a mu ɔɔ a noxunde.

²⁵ Gine nde nu na, pinne nu naxan xa di gine foxo ra. A to Isa xa fe me, a naxa fa a yire, a suyidi a be.

²⁶ Yuwifi xa mu nu yi gine ra, a nu barixi Siriya Fenisiya ne. A naxa Isa mayandi, a xa pinne keri a xa di gine foxo ra.

²⁷ Isa naxa a yaabi, «A lu dimce nan singe xa e dege, barima a mu lan taami xa ba dimedie yi ra, a sa baree bun.»

²⁸ Gine fan naxa a yaabi, «Marigi, i nɔndi, koɔɔ bareɔi naxee na teebili bun ma, e fan dimce xa donse donma naxan birama boɲi.»

²⁹ Isa naxa a fala a be, «I xa yaabi xa fe ra, siga, pinne bara gbilen i xa di gine foxo ra.»

³⁰ Gine to gbilen a xonyi, a naxa a xa di li a saxi sade ma, pinne bara gbilen a foxo ra.

Isa tulixori boboxi rayalanfe

³¹ Isa naxa keli Tire boɲi, a dangi Sidon, a gbilen Galile baa mabiri, Taa Fu boɲi ma.

³² E naxa fa tulixori nde ra a xon ma, woyenfe xoxoxoxi naxan ma, e Isa mayandi a xa a belexe sa a ma.

³³ Isa naxa tulixori tongo jama yire, e sa ti e xati ma. Isa naxa a belexesolee raso tulixori tulie kui, a a yete kan deye sa a nenyi ma.

³⁴ A naxa a ya rate koore, a a jengi rate a belebele ra. A fa a fala tulixori be, «Efafata!» Na nan falaxi e xa xui, «I xa rabi!»

³⁵ A tulie naxa fe me keren na, a nenyi fan naxa keli, a naxa woyen folo a fanyi ra.

³⁶ Isa naxa e yamari, a e naxa yi fe fala mixi yo be. Koɔɔ hali Isa to nu tonyi doxoma e ma kiyoki, e tan nu sigama a xa xibaaru fala ra nan tui.

³⁷ E nu bara kaaba ki fanyi, e nu a fala, «A fe fanyi moɔli birin nabama! A a niyama tulixori xa fe me, boboe fan xa woyen!»

8

*Isa donse fife xeme mixi wulu naani ma
(Matiyu 15:32-39)*

¹ Na saxanyi, jama gbege man nu bara e malan. Donse to mu nu e yi ra, Isa naxa a foxirabiree xili, a a masen e be,

² «N bara kinikini yi jama ma, barima a xi saxan nan yi ki, e na n yire. Donse yo mu e be yi ki.

³ N na a fala ya, e xa siga e xonyi kaame ra e ma, e tɔɔɔoma ne kira xon ki fanyi. Ndee na e ya ma, e kelide makuya.»

⁴ Isa foxirabiree naxa a yaabi, «Taami sotoma di yi wula kui naxan yi jama wasama?»

⁵ Isa naxa e maxorin, «Taami gundi yeri na wo yi?» E naxa a yaabi, «Solofere.»

⁶ Isa naxa a fala jama be e xa doxo boxi. A naxa na taami gundi solofere tongo, a Ala nuwali sa. A to e igira, a naxa e so a foxirabiree yi ra, e xa e itaxun jama ma. E fan naxa a raba na ki.

⁷ Yexe lanma ndee fan nu na e yi ra. Isa to Ala nuwali sa e xa fe ra, a naxa a fala, a e fan xa itaxun.

⁸ Nama naxa a dege han e wasa. Donse donxoxe fan naxa matongo han debe solofere naxa rafe.

⁹ Mixi wulu naani ɲonɔn nan nu na naa. Isa to e ragbilen,

¹⁰ a naxa te kunkui kui keren na, e nun a foxirabiree naxa siga Dalamanuta boɲi ma.

*Farisenie nun Sadusenie xa danxaniy-
atarepa*

(Matiyu 16:1-12)

¹¹ Farisenie naxa fa, e nun Isa naxa woyen folo. E to nu wama a matofe, e naxa a maxorin a xa tonxuma makaabaxi nde masen e be kelife koore ma.

¹² Na naxa Isa boɲe tɔɔɔ ki fanyi. A naxa a masen, «Munfe ra yi waxati mixie n maxorinma tonxuma makaabaxi ma? N xa nondi fala wo be, tonxuma yo mu fima yi waxati mixie ma.»

¹³ Na xanbi a naxa keli e xun ma, a man baki kunkui kui girife ra naakiri ma.

¹⁴ A foxirabiree nu bara neemu fade taami nde ra e xun. Taami gundi keren peti nan nu na e yi ra kunkui kui.

¹⁵ Isa naxa yi matintin e ra, «Wo wo yete ratanga Farisenie nun Herode xa lebini ma.»

¹⁶ E naxa so woyenfe e bore be na fe ma, a a na falaxi ne barima taami mu na e yi ra.

¹⁷ Isa to e xa woyenyi kolon, a naxa a masen e be, «Wo taami fe falama wo bore be munfe ra? Han ya wo mu xaxili soto, wo mu fe fahaamu? Wo xaxili mu rabixi?»

¹⁸ Ya na wo be, koɔɔ wo mu se toma. Tuli na wo be, koɔɔ wo mu fe mema. Wo neemuxi ne?

¹⁹ N taami gundi suuli itaxun mixi wulu suuli ma dennaxe, wo debe yeri rafe taami donxoe ra? E naxa a yaabi, «Fu nun firin.»

²⁰ «N man to taami gundi solofere itaxun xeme wulu naani ma, wo debe yeri rafe taami donxoe ra?» E naxa a yaabi, «Solofere.»

²¹ A fa e maxorin, «Han ya wo mu fahaamui soto?»

Donxui rayalanfe

²² E to so Betesayida, mixie naxa fa donxui nde ra Isa xon, e a mayandi a xa a belexe sa a ma.

²³ Isa naxa donxui belexe suxu, a mini a ra taa fari ma. A naxa a deye sa a ya ma, a a belexe sa a ma, a fa a maxorin, «I se nde toma?»

²⁴ Donxui naxa a ya rabi, a fa a fala, «N bara mixie to jere ra, konɔ e luxi alo wuri bilie.»

²⁵ Isa man naxa a belexe sa a ya ma. Donxui to a ya rabi sonon, a nu bara yalan, a se birin igbema a fanyi ra.

²⁶ Na temui, Isa naxa a fala a be, «Gbilen i xonyi keren na, hali i mu so taa kui.»

Piyeri Isa kolonfe Ala xa Mixi Sugandixi ra

(Matiyu 16:13-20, Luki 9:18-21)

²⁷ Isa nun a foxirabiree man naxa mini sigafe ra taa naxee na Sesareya Filipi rabilinyi. Kira xon, Isa naxa a foxirabiree maxorin, «Mixie munse falama n ma fe ra? Nde lanxi n ma?»

²⁸ E naxa a yaabi, «Ndee a falama, Annabi Yaya Xunxa. Ndee a falama, Annabi Eliya, xa na mu a ra namijonme gbete.»

²⁹ Isa man naxa e maxorin, «Konɔ wo tan naxe di? Nde n na?» Piyeri naxa a yaabi, «Ala xa Mixi Sugandixi nan na i ra.»

³⁰ Isa naxa a matintin e ra, a e naxa a xa fe fala mixi yo be.

Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenfe

(Matiyu 16:21-28, Luki 9:22)

³¹ Isa naxa a masen folo e be, a fo Adama xa Di xa toore ghegbe soto. Yuwifie xa forie, serexedube kuntigie, nun seriye karamoxoe mu lama a ra, e a faxesa, konɔ xi saxon dangi xanbi, a man kelima ne faxe ma.

³² A naxa yi woyenyi birin masen e be a fiixe ra. Piyeri to a bendun, e sa ti e xati ma, a naxa so woyenfe Isa ma, a xa ba na mooli falafe.

³³ Konɔ Isa naxa a ya rafindi a foxirabiree ma, a fa a fala Piyeri be, «Keli n ya i, i tan Sentane! I xaxili mu tixi Ala fee xa ra, a tixi adama fee nan na.»

³⁴ Na xanbi, Isa naxa jama xili a nun a foxirabiree, a a masen e be, «Xa mixi wa birafe n foxo ra, a xa tondi a yete ma, a tin toore nun faxe ra, a bira n foxo ra.

³⁵ Mixi naxan wama a yete rakisife, na kanyi loema ne. Naxan a yete raloma n tan ma fe ra a nun n ma xibaaru fanyi xa fe ra, na kanyi kisima ne.

³⁶ Duniya birin sotoe munse fanma mixi ma, xa a sigama yahannama?

³⁷ Fe mundun na, mixi noma a xa ariyanna masarade naxan na?

³⁸ Naxan yo yaagima n tan nun n ma woyenyi xa fe ra yi waxati mixi kobie nun yunubitoe tagi, n tan Adama xa Di fama n Baba xa noere kui temui naxe n nun maleke seniyenxie, n fan yaagima ne na kanyi xa fe ra.»

9

¹ Isa man naxa a masen e be, «N xa nondi fala wo be, mixi ndee tixi wo ya ma be, naxee mu faxama fo e Ala xa mangeya niini to fa ra senbe kui.»

Isa norofe

(Matiyu 17:1-13, Luki 9:28-36)

² Xi senni dangi xanbi, Isa naxa Piyeri, Yaki, nun Yaya xanin e doro ma geya itexi nde fari. Menni Isa naxa masara, a noro e ya xori.

³ A xa sosee naxa fiixe a mooli nde ra naxan mu toma duniya ma.

⁴ Annabi Eliya nun Annabi Munsa naxa mini foxirabiree ya xori, e naxa e to naa e nun Isa woyenfe.

⁵ Piyeri naxa a fala Isa be, «Karamoxo, fe fanyi na a ra muxu to na be yi ki. Muxu xa lingira saxon yailan, keren i gbe, keren Annabi Munsa gbe, keren Annabi Eliya gbe.»

⁶ Piyeri na fala ne a to mu nu sese kolon a naxan falama, barima a tan nun a booree nu bara gaaxu ki fanyi ra.

⁷ Na xanbi, nuxui naxa goro e xun ma, xui nde naxa mini nuxui kui, a a masen, «N ma Di maxanuxi nan yi ki. Wo wo tuli mati a ra.»

⁸ Na ikoroxi ra, Isa foxirabiree to e ya rage, e mu mixi yo to e yire fo Isa.

⁹ E to nu na gorofe geya fari, Isa naxa a matintin e ra, e fe naxan toxi e ya ra, e naxa a fala mixi yo be, han beemanun Adama xa Di xa keli faxe ma.

¹⁰ E naxa na ragata e xaxili ma, e nu e bore maxorin, «A to a fala a a kelima faxe ma, na munse masenxi?»

¹¹ E naxa Isa maxorin, «Munfe ra seriye karamoxoe a falama a fo Annabi Eliya nan singe xa fa?»

¹² A naxa a masen e be, «Nondi na a ra. Annabi Eliya nan singe fama yati, a fe

birin yailan. A man sebexi munfe ra, a fo Adama xa Di xa tɔɔre gbegbe soto, mixie a mabere?

¹³ Kɔno n xa a fala wo be, Annabi Eliya jan bara fa, kɔno e bara e waxonfe birin niya a ra, alo a xa fe sebexi ki naxe.»

*Isa jinne kerife dimedi foxo ra
(Matiyu 17:14-23, Luki 9:37-45)*

¹⁴ Na xanbi, e naxa sa foxirabire booree li, e nun seriyɛ karamoxoɛ nu na xoxoxofe e xa woyenyie kui, jama gbegbe fan nu na e rabilinyi.

¹⁵ Nama fefe Isa to, e naxa kaaba, e e gi, e xa sa a xebu.

¹⁶ Isa naxa e maxorin, «Wo nun yee na woyenfe yi mooli ra munfe ma?»

¹⁷ Xeme nde naxa a yaabi jama tagi, «Karamoxo, n fahi n ma di xeme nan na i xon, barima jinne na a foxo ra naxan bara a de bobo.

¹⁸ A na keli a ra dede, a a rabirama ne boxi, a de xunfe nu fa mini, a nu a jinyi raxin, a fate birin xoxoxo a ra. N bara i foxirabiree mayandi e xa yi jinne keru a foxo ra, kono e mu no.»

¹⁹ Isa naxa e yaabi, «Wo tan danxaniy- atare bonsɔɛ, n xa lu wo seeti ma han mun temui? N xa ti wo bun ma han mun loxoɛ? Wo fa na di ra n xon.»

²⁰ E naxa fa a ra a xon. Jinne to Isa to, a naxa di rabira keren na, a nu fa a manindigilin boxi, a de xunfe nu mini.

²¹ Isa naxa a baba maxorin, «Yi rabama a ra kabi mun temui?» A naxa a yaabi, «Kabi a dimedi temui.

²² Sanmaya wuyaxi yi jinne a rabirama te xora, xa na mu ye, alako a xa a faha. Kono xa i noma fe nde ra, muxu mali. Kinikini muxu ma!»

²³ Isa naxa a masen a be, «I naxe, xa n noma. Fefe mu na naxan mu noma rabade mixi be xa danxaniya na a be.»

²⁴ Di baba fan naxa a xui ite keren na Isa mayandife ra, «Danxaniya na n be, kono n mali n ma danxaniyatarepa xa fe ra!»

²⁵ Isa to jama to, e fafe e gi ra, a naxa woyen jinne ra, «I tan jinne naxan bara yi di de bobo, i a tuli xori, n bara i yaamari, gbilen a foxo ra, i man naxa a tɔɔɔ sonon!»

²⁶ Ninne naxa sonxo, a di raketun a ra a jaaxi ra, a fa gbilen a foxo ra. Di naxa lu alo a faxaxi ne. Mixi gbegbe naxa a fala, «A bara faha.»

²⁷ Kono Isa naxa a suxu a belexe ma, a a rakeli, di fan naxa ti.

²⁸ Isa to so banxi, a foxirabiree naxa a maxorin e doro ma, «Munfe ra muxu tan mu no na jinne keride?»

²⁹ Isa naxa a masen e be, «Yi jinne mooli tan kerima mixi foxo ra Ala maxandi nan tun na.»

*Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenfe sanmaya firin nde
(Matiyu 17:22-23, Luki 9:43-46)*

³⁰ E naxa keli menni, e Galile boxi igiri. Isa mu nu wama mixie xa a yire kolon,

³¹ barima a nu na a foxirabiree xaranfe ne. A naxa a masen e be, «Adama xa Di sama ne mixie belexe, e a faha. A xa faxe xi saxon dangi xanbi, a man kelima ne faxe ma.»

³² Kono a foxirabiree mu a xa woyenyi fahaamu, e man mu suusa a maxorinde.

Mixi naxan tide gbo

(Matiyu 18:1-5, Luki 9:46-48)

³³ E naxa so Kaperenamu. E man to so banxi kui, Isa naxa e maxorin, «Wo nu na woyenyi mundun kira xon?»

³⁴ Kono e mu sese fala, barima e to nu woyenma e bore be kira xon, e nu wama a kolonfe ne naxan tide gbo e ya ma.

³⁵ Na kui, Isa to a magoro, a naxa yi mixi fu nun firin xili, a a masen e be, «Xa mixi yo wa findife yarerati ra, fo na kanyi xa findi birin xa xanbirati ra, a findi birin hayi fanma ra.»

³⁶ Isa naxa dimedi dɔxo a san ma, a fa a masen a foxirabiree be,

³⁷ «Mixi yo naxan yi dimedi mooli rasenema n xili ra, na kanyi bara n tan yete yati rasene. Mixi yo n nasene, na kanyi mu n tan gbansan xa rasenexi. A bara n xema fan nasene.»

*Findife Isa foxirabire ra
(Luki 9:49-50)*

³⁸ Yaya naxa a fala a be, «Karamoxo, muxu bara xeme nde to a jinne kerima mixi foxo ra i xili saabui ra. Muxu bara kata a xa ba na ma, barima a mu biraxi won foxo ra.»

³⁹ Isa naxa a masen, «Wo naxa a raton, barima mixi yo kaabanako raba n xili saabui ra, na kanyi mu noma fe jaaxi falade n ma fe ra mafuren.

⁴⁰ Na kui, mixi naxan mu a ikelixa won xili ma, a kanyi na won be ne.

⁴¹ Mixi yo wo ki ye n xili ra wo to biraxi Ala xa Mixi Sugandixi foxo ra, n xa nondi fala wo be, na kanyi mu ganma a baraayi ra muku.»

Maratantanyi saabui

(Matiyu 18:6-9, Luki 17:1-2)

⁴² «Mixi yo yi mixi xuri keren natantan, naxan danxaniyaxi n ma, a fisa na kanyi be game binye xa xiri a konyi ra, a rasin baa ma.

43-44 Xa i belexe findi i ratantanse ra, a bolon. I sofe ariyanna i belexe keren bolonxi, na fisa i be dine i belexe firin luxi na, i fa siga yahannama, te mu xubenma dennaxe.

45-46 Xa i sanyi findi i ratantanse ra, a bolon. I sofe ariyanna i sanyi keren bolonxi, na fisa i be dine i sanyi firin luxi na, i fa woli yahannama.

47 Xa i ya findi i ratantanse ra, a ba na. I sofe ariyanna i ya keren kanaxi, na fisa i be dine i ya firin luxi na, i fa woli yahannama,

48 kuli mu faxama dennaxe, te fan mu xubenma.»

(*Matiyu 5:13, Luki 14:34-35*)

49 «Te sama ne mixi birin ma, alo foxe sama donse ma ki naxe.

50 Foxe findixi fe fanyi nan na, konɔ xa foxe mexemexenyi bara ba, a fa mexemexenna di? Foxe xa lu wo i, wo xa lu bojesa kui wo bore tagi.»

10

Futi nun fatanyi

(*Matiyu 19:1-9, Luki 16:18*)

1 Isa naxa keli menni, a siga Yudaya boxi a nun Yuruden naakiri ma. Nama gbegebe man naxa e malan a yire, a fan naxa e kawandi folo, alo a nu darixi a ra ki naxe.

2 Farisenie naxa fa Isa yire alako e xa gantanyi te a be. E naxa a maxorin, «A daxa xeme xa mee a xa gine ra?»

3 Isa naxa e yaabi, «Annabi Munsa wo yamari munse ra?»

4 E fan naxa a yaabi, «Annabi Munsa a fala ne, a xa xeme wa meefe a xa gine ra, a xa fatan keedi nan nafala, a fa mee gine ra.»

5 Isa naxa a masen e be, «Annabi Munsa yi yaamari sebexi ne wo be wo xaxili to xoxoxo.

6 Konɔ dunija folo fole ra, Ala naxa xeme nun gine daa.

7 «Na kui, xeme kelima a baba nun a nga xun ma, a xa gine xa futi xiri,

8 e firin findi keren na.» Na nan a toxi, mixi firin xa mu e ra sonon, e firin bara findi keren na.

9 Ala bara naxee xiri e boore ra, adama naxa e rafatan.»

10 E to so banxi, Isa foxirabiree man naxa a maxorin na masenyi ma.

11 Isa naxa a masen e be, «Mixi yo mee a xa gine ra, a sa gbete doxo, a kanyi bara yene raba.

12 Xa gine fan mee a xa xeme ra, a sa doxo xeme gbete xon, a fan bara yene raba.»

Isa nun dimedie

(*Matiyu 19:13-15, Luki 18:15-17*)

13 Mixie nu fafe dimedie ra Isa xon, alako a xa a belexe sa e ma, konɔ a foxirabiree naxa woyen na mixie ma.

14 Isa to na fe to, a naxa xonɔ, a fa a masen a foxirabiree be, «Wo a lu dimedie xa fa n yire. Wo naxa tonyi doxo e ma, barima naxee maniyaxi e ra, nee nan soma Ala xa mangeya niini bun ma.

15 N xa nondi fala wo be, mixi naxan mu tinma Ala xa mangeya niini ra alo dimedi, na kanyi mu soma Ala xa mangeya niini bun ma feo!»

16 A naxa dimedie doxo a san ma, a a belexe sa e ma, a duba e be.

Segetala bannaxi

(*Matiyu 19:16-30, Luki 18:18-30*)

17 Isa to nu bara kira suxu, xeme nde naxa fa a gi ra a foxo ra, a a xinbi sin a bun ma. A naxa Isa maxorin, «Karamoxo fanyi, a lan n xa munse raba alako n xa abadan kisi soto ke ra?»

18 Isa naxa a masen a be, «Munfe ra i n xilima karamoxo fanyi? Mixi yo mu fan. Ala keren peti nan fan.

19 I seriye kolon: «I naxa faxe ti. I naxa yene raba. I naxa muje ti. I naxa mixi tojege. I naxa fu mixi ma. I baba nun i nga binya.»

20 Xeme naxa Isa yaabi, «Karamoxo, n bara na birin nabatu kafi n dimedi temui.»

21 Isa naxa xeme mato, a naxa a xanu. A naxa a masen a be, «Fe keren nan fa luxi i be. Siga, se naxan birin na i yi ra, i sa a mati, i a kobiri fi setaree ma. Na kui, i fama bannaya sotode ariyanna. I na na raba, fa, i bira n foxo ra.»

22 Xeme to na woyenyi me, a naxa siga sunnunyi kui, barima harige gbegebe nu na a yi ra.

23 Isa naxa a ya rage a rabilinyi, a fa a masen a foxirabiree be, «Sofe Ala xa mangeya niini bun ma, a xoxoxo naafuli kanyie be ki fanyi!»

24 A foxirabiree naxa kaaba a xa woyenyi ma, konɔ Isa man naxa a masen e be, «N ma die, sofe Ala xa mangeya niini bun ma, a xoxoxo ki fanyi!»

25 Noxome so noxun senbe yale ra, dine bannamixi sofe ra Ala xa mangeya niini bun ma.»

26 Isa foxirabiree de naxa ixara ki fanyi ra, e nu e bore maxorin, «Nde fa noma kiside fa?»

27 Isa naxa e mato, a fa a masen e be, «Adama mu noma a yete rakiside, konɔ Ala tan noma fe birin na.»

28 Piyeri naxa woyen folo Isa be, «A mato, muxu bara keli se birin xun ma, muxu bira i foxo ra.»

29 Isa naxa a masen, «N xa nondi fala wo be, mixi yo naxan na keli a xa se nde xun

ma n tan nun n ma xibaaru fanyi xa fe ra, a findi banxi ra ba, xunyae ba, taarae ba, baba ba, nga ba, die ba, boxie ba,

³⁰ na kanyi fama na birin ɔɔɔɔ keme keme nan sotode. Fɔɔɔɔe yo, xunyae yo, taarae yo, babae yo, ngae yo, boxie yo, a e sotoma yi dunija ma a nun ɔɔɔɔkate ra, a man fa abadan kisi soto aligiya.

³¹ Yarerati wuyaxi fama findide xanbi-ratie ra, xanbi-ratie fan findi yareratie ra.»

Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenfe sanmaya saxan nde

(*Matiyu 20:17-19, Luki 18:31-34*)

³² Isa nun a ɔɔɔɔɔɔɔɔ naxa kira suxu tefe Darisalamu, Isa tixi e ya ra. A ɔɔɔɔɔɔɔɔ nu kontɔfilixi, naxee fan nu biraxi e ɔɔɔɔ ra, nee fan nu gaaxuxi. Isa man naxa a ɔɔɔɔɔɔɔɔ fu nun firin xun lan, a so fe tagi rabafe e be naxan fama a tan lide.

³³ A naxa a masen, «Wo a mato, won na tefe Darisalamu ne yi ki. Adama xa Di sama ne seɔɔɔɔɔɔɔɔe kuntigie, nun seriye karamɔɔɔɔɔɔɔɔ belexe, e a makiiti faxe kiiti ra, e a so kaafirre yi ra.

³⁴ E a mayelema ne, e deye boxun a ma, e a bonbo sebere ra, e man fa a faxa. Kono a xa faxe xi saxan dangi xanbi, a man kelima ne faxe ma.»

Sebede xa die xa maxorini

(*Matiyu 20:20-28, Luki 22:24-47*)

³⁵ Na xanbi, Sebede xa die, Yaki nun Yaya, e naxa e maso Isa ra, e a fala a be, «Karamɔɔɔɔɔɔɔɔ, muxu wama a xon ma ne, muxu na fe naxan yo maxorin i ma, i xa na raba muxu be.»

³⁶ Isa naxa e maxorin, «Wo wama n xa munse raba wo be?»

³⁷ E naxa a yaabi, «Tin muxu be, keren xa doxo i yirefanyi ma, boore fan xa doxo i koola ma i xa nore kui.»

³⁸ Isa naxa a masen e be, «Wo mu a kolon wo fe naxan maxorinfe. Wo noma tinde toore ra, alo n tan tinma a ra ki naxe? Wo noma tide toore ya i naxan fafe n lide?»

³⁹ E naxa a yaabi, «Muxu noma.» Isa fan naxa a fala e be, «Wo fan yati fama ɔɔɔɔkate sotode alo n tan. Wo fan fama tide n ma toore bun ma naxan fafe n lide.

⁴⁰ Kono doxofe n yirefanyi nun n koola ma, na mu fatanma n tan xa ra. Na na mixie nan be, a ragataxi naxee be.»

⁴¹ ɔɔɔɔɔɔɔɔ fu doxoɔɔ to na fe me, e boɔɔe naxa te folo Yaki nun Yaya ma.

⁴² Isa naxa e xili a yire, a a masen e be, «Wo a kolon, naxee kolonxi pamane manglee ra, e mixie yamarima a xoxoxe ra, e e senbe raminima e ma alako e xa mangeya xa kolon.

⁴³ Kono a naxa lu na ki wo tan tagi. Mixi naxan wama a tide xa gbo wo ya ma, a xa findi wo malima nan na.

⁴⁴ Mixi naxan wama findife wo xa yarerati ra, a kanyi xa findi birin xa konyi nan na.

⁴⁵ Hali Adama xa Di a faxi na nan ma. A mu faxi xe mixie xa wali a tan be. A faxi ne alako a tan nan xa wali mixie be, a xa mixi gbeɔɔe xunsara a xa faxe saabu ra.»

Isa Yeriko donxui rayalanfe

(*Matiyu 20:29-34, Luki 18:35-43*)

⁴⁶ E naxa so Yeriko. Isa nun a ɔɔɔɔɔɔɔɔ man to nu kelifa naa, e nun jama gbeɔɔe, Timeyo xa di xeme Baritimeyo nu doxoɔɔi kira de ra kule matide. Donxui nan nu a ra.

⁴⁷ A to a me a Isa Nasaretika nan nu dangife naa, a naxa so a xilife a xui itexi ra, «Isa, Dawuda xa Di, kinikini n ma.»

⁴⁸ Nama naxa woyen donxui ma a a xa a sabari, kono a jan naxa a xui ite dangi a singe ra, a nu xili ti, «Dawuda xa Di, kinikini n ma.»

⁴⁹ Isa naxa ti, a a fala, «Wo a xili.» E naxa donxui xili, e a fala a be, «Limaniya! Keli, Isa na i xilife!»

⁵⁰ Donxui naxa a xa donma binye wole keren na, a keli, a tukan, a siga Isa yire.

⁵¹ Isa naxa a maxorin, «I wama n xa munse raba i be?» Donxui naxa a yaabi, «Karamɔɔɔɔɔɔɔɔ, n wama ne n ya xa se to.»

⁵² Isa naxa a masen a be, «Siga, i xa danxaniya bara i rakisi.» A ya naxa se to keren na, a fa bira Isa doxo ra kira xon.

11

Isa sofe Darisalamu

(*Matiyu 21:1-11, Luki 19:28-44, Yaya 12:12-16*)

¹ E to makore Darisalamu ra, e na Betifage nun Betani yire li, Oliwi geya mabiri, Isa naxa a ɔɔɔɔɔɔɔɔɔ mixi firin xee,

² a a fala e be, «Wo xa so tao kui naxan na yare. Wo nefi so naa, wo sofale lanma lima a xirixi na, mixi singe mu nu doxo naxan fari. Wo xa a fulun, wo fa a ra n xon ma.

³ Xa mixi nde fa sa wo maxorin, «Wo a fulunfe munfe ra,» wo xa a yaabi, «Marigi nan hayi na a ma. A a ragbilenma ya.»

⁴ E to siga, e naxa a li sofale lanma xirixi naade nde seeti ma kira de ra. E to a fulun,

⁵ mixi naxee nu tixi naa, e naxa e maxorin, «Wo munse rabafe, wo to yi sofale lanma fulunxi?»

⁶ E naxa e yaabi alo Isa a masen e be ki naxe. Nee fan naxa e lu e xa siga.

⁷ E to fa sofale lanma ra Isa xon, e naxa e xa donmae sa a fari, Isa fa a magoro a ma.

⁸ Mixi gbege naxa e xa donmae itala kira xon ma, ndee fan naxa fense sege, e nee fan sa kira xon ma Isa binyafe ra.

⁹ Nama naxee nu jerefe Isa ya ra, a nun naxee nu jerefe a xanbi ra, e birin nu e xui itefe, e a fala,

«Tantui na won Nakisima be!

Baraka na a be naxan fafe Marigi xili ra!

¹⁰ Baraka na won Baba Dawuda xa mangeya be naxan na fafe!

Tantui na won Nakisima be naxan na koore ma!»

¹¹ Isa to so Darisalamu, a naxa siga horomobanxi kui. A to ge naa rabilinyi birin matode, e nun a foxirabire mixi fu nun firinyie naxa siga Betani, barima koore nu bara so.

*Isa xore bili dankafe
(Matiyu 21:18-22)*

¹² Na kuye iba, e to nu kelifa Betani, kaame naxa Isa suxu.

¹³ A to xore bili nde to, a ndedi makuyaxi e ra, a burexe na a kon na, a naxa sa na mato, xa a noma a bogi nde masotode. Kon a to makore xore bili ra, a mu sese li a kon na fo a burexe, barima xore bogi temui mu nu a lixi.

¹⁴ Isa naxa a fala xore bili be, «Mixi yo naxa i tan bogi don sonon!» A foxirabire fan naxa a xui me.

*Isa sarematie kerife horomobanxi kui
(Matiyu 21:12-17, Luki 19:45-48, Yaya 2:13-16)*

¹⁵ E to siga Darisalamu, Isa naxa so horomobanxi kui, a sarematie nun saresoe kerifolo, naxee nu na naa. A naxa kobiri masaree xa teebilie nun ganbe matie xa doxoore rabira.

¹⁶ A man mu tin mixi yo xa dangi horomobanxi sansanyi kui, e na findi e xa kote maxanin kira ra.

¹⁷ A naxa e kawandi, a a masen, «A mu sebexi xe, «N ma banxi xili falama ne, si birin ma salide banxi?» Kon wo tan bara a findi mujetie doxoode ra.»

¹⁸ Serexedube kuntigie nun seriyee karamoxoe to yi fe me, e naxa feere fen folo e noma Isa faxade ki naxe. E nu gaaxuxi a ya ra, barima a nu jama birin de ixarama a xa kawandi ra.

¹⁹ Nunmare to so, Isa nun a foxirabire man naxa keli taa kui.

*Xore bili xare nun Ala maxandife
(Matiyu 21:20-22)*

²⁰ Na kuye iba, e to nu dangife, a foxirabire naxa xore bili to a bara xara han a sanke.

²¹ Piyeri to ratu, a naxa a fala Isa be, «Karamoxo, a mato, i xore bili naxan danka, a bara xara ghen.»

²² Isa naxa a masen e be, «Wo xa danxaniya Ala ma.

²³ N xa nondi fala wo be, xa wo a fala yi geya be, «Keli be, i sa sin baa ma,» xa na kanyi mu siike a boje ma, a la a ra, a naxan falaxi a rabama ne, na fe rabama ne na kanyi be.

²⁴ Na nan a ra, n xa a fala wo be, wo na Ala maxandi fefe ra, xa wo la a ra a wo bara a soto, wo a sotoma ne.

²⁵⁻²⁶ Wo na ti Ala maxandide temui naxe, xa fe nde na wo nun mixi nde tagi, wo xa dije a ma, alako wo Baba naxan na ariyanna, a fan xa dije wo xa yunubie ma.»

*Isa walima nde xa yaamari ma?
(Matiyu 21:23-27, Luki 20:1-8)*

²⁷ E man naxa so Darisalamu. Isa to nu a jerefe horomobanxi kui, serexedube kuntigie, seriyee karamoxoe, nun Yuwifia xa forie naxa fa a yire,

²⁸ e a maxorin, «I yi fee rabama nde xa yaamari ma? Nde yi senbe fixi i ma, i xa yi fee raba?»

²⁹ Isa naxa e yaabi, «N fan xa wo maxorin fe keren ma. Xa wo n yaabi, n a falama ne wo be n yi fee rabama naxan ma yaamari ma.

³⁰ Yaya to nu mixie xunxama ye xora, Ala nan a xexi ba, ka adama? Wo n yaabi.»

³¹ Na kui e naxa so woyenfe e bore tagi, «Xa won na a yaabi, won naxe, «Ala,» a a falama ne won be, «Munfe ra wo mu fa la a ra?»

³² Kon won na a yaabi, «Adama,» na fan findima fe nan na won be.» E nu gaaxuxi jama nan ya ra, barima birin Yaya maroxunxi namijonme yati nan na.

³³ Na kui, e naxa Isa yaabi, «Muxu mu a kolon.» Isa fan naxa a masen e be, «N fan mu a falama wo be n yi fee rabama naxan ma yaamari ma.»

12

Boxi rawali jaaxie xa taali

(Matiyu 21:33-46, Luki 20:9-19)

¹ Isa man naxa so taali woyenyie falafe e be, a a masen, «Xeme nde naxa weni bilie si. A naxa tete rabilin boxi ra, a baye ti, a yili ge weni bogi bunduma dennaxe. Na xanbi, a naxa na heri boxi rawalie ma, a fa biyaasi.»

² «Weni bogi ba temui to a li, boxi kanyi naxa konyi nde xee boxi rawalie xon ma, e xa weni bogi nde so a yi ra.

³ Kon, boxi rawalie naxa na konyi suxu, e a bonbo, e a ragbilen a belexe igeli ra.»

⁴ «Boxi kanyi man naxa konyi gbete xee e xon ma. E naxa na fan bonbo a xunyi ma, e a konbi a mayaagixi ra.

⁵ Bɔxi kanyi man to mixi gbete xee, e naxa na tan faxa. Bɔxi kanyi mixi wuyaxi gbete xee ne e xon ma na ki. E naxa ndee bonbo, e ndee faxa.»

⁶ «Bɔxi kanyi xa di xanuxi kerenyi nan nu fa luxi. A donxɔe ra, a naxa na xee e xon ma, barima a nu bara a fala, «E n ma di tan binyama ne.»

⁷ Kɔno yi bɔxi rawalie naxa a fala e bore be, «Yi nan na ke tongoma ra, wo fa, won xa a faxa alako ke xa findi won gbe ra.»

⁸ E naxa a suxu, e a faxa, e fa a woli tete xanbi ra.»

⁹ «Na kui, bɔxi kanyi munse rabama fa? A sigama ne naa, a bɔxi rawalie faxa, a a xa bɔxi so mixi gbete yi.

¹⁰ Wo mu nu yi masenyi xaran Kitaabui kui?

«Banxitie mee gɛme naxan na, a bara findi tuxui gɛme hagige ra.

¹¹ Marigi foxi nan a ra.

Fe makaabaxi nan ya won be.»

¹² A nu woyenfe naxee be, e naxa a kolon a Isa yi taali woyenyi masenxi e tan nan be. E nu katafe e xa a suxu, kɔno e nu gaaxuxi nama nan ya ra. Na kui, e naxa keli a xun, e siga.

Gantanyi tefe Isa be duuti xa fe ra

(Matiyu 22:15-22, Luki 20:20-26)

¹³ E naxa Farisni nun Herode foxirabire ndee xee Isa xon alako e xa gantanyi te a be, e xa a masoto woyenyi kui.

¹⁴ E to siga a yire, e naxa a fala a be, «Karamoxo, muxu a kolon nondi fale nan i ra. I mu gaaxuma mixi yo xon, barima i mu mixi rafisama e booree be. I mixie xaranma Ala xa kira nan na a nondi ki ma. A lanma ka a mu lanma muxu xa duuti fi Roma mange ma? Muxu xa a fi, ka muxu naxa a fi?»

¹⁵ Isa to e xa filankafuija kolon, a naxa e yaabi, «Wo katafe n masotode munfe ra? Wo fa gbete kobiri kole keren na n xon ma, n xa a mato.»

¹⁶ E to fa keren na, a naxa e maxorin, «Nde xili nun misaali na yi kobiri kole ma yi ki?» E naxa a yaabi, «Roma Mange gbe.»

¹⁷ Isa naxa a fala e be, «Wo mange gbe ragbilen mange ma, wo Ala fan gbe ragbilen Ala ma.» E fan naxa kaaba Isa xa fe ma.

Sadusenie Isa maxorinfe faxamixie xa marakeli ma

(Matiyu 22:23-33, Luki 20:27-40)

¹⁸ Sadusenie, naxee a falama a faxamixie mu kelima faxe ma, e naxa fa yi maxorinyi ra Isa xon ma,

¹⁹ «Karamoxo, Annabi Munsa yi nan sebe muxu be Kitaabui kui, «Xa xeme nde taara faxa, a naxa a xa gine lu a mu di

yo bari, a na xunya nan na gine doxoma, alako a xa bonsɔe fi a taara ma.»

²⁰ Na kui, xeme nde naxa di xeme solofere soto. A xa di singe naxa gine doxo, a faxa, a mu bonsɔe yo lu.

²¹ A xanbiratoe naxa na kaape gine tongo, kono a fan naxa faxa, a mu bonsɔe yo lu. Na nan man naba na fan xanbiratoe ra.

²² Yi mixi solofere birin, e sese mu bonsɔe lu. A donxɔe ra, gine fan naxa faxa.

²³ Na kui, marakeli loxɔe, na gine to doxoxi yi mixi solofere birin xon ma, a sa findima nde gbe ra?»

²⁴ Isa naxa a masen e be, «Wo mu Ala xa Kitaabui kolon, wo mu Ala senbe fan kolon. Wo xa tantanyi kelide xa mu na ki?

²⁵ Mixie na keli faxe ma marakeli loxɔe, xeme mu gine doxoma, gine fan mu doxoma xeme xon. E luma ne alo malekee na ariyanna ki naxe.

²⁶ A falafe tan, a faxamixie mu kelima faxe ma, wo mu nu Annabi Munsa xa Kitaabui xaran, wuri bili xa fe falaxi dennaxe? Ala a masen ne a be, «N tan nan na Marigi Alatala ra, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba naxan batuma.»

²⁷ Faxamixie xa mu Ala batuma, fo naxee baloxi. Na tan findixi wo be tantanyi nan na.»

Yaamari naxan tide gbo a birin be

(Matiyu 22:34-40, Luki 10:25-37)

²⁸ Seriyɛ karamoxo nde naxa a maso e ra, a a tuli mati e xa woyenyi ra. A to a to a Isa bara yaabi fanyi fi, a naxa a maxorin, «Seriyɛ mundun tide gbo seriyɛ birin ya ma?»

²⁹ Isa naxa a yaabi, «A singe nan yi ki, «Isirayila, i tuli mati, won Marigi Ala, Marigi keren peti na a ra.

³⁰ I xa i Marigi Ala xanu i bope birin na, i nii birin na, i xaxili birin na, a nun i senbe birin na.»

³¹ A firin nde nan yi ki, «I xa i ngaxakerenyi xanu alo i i yete xanuxi ki naxe.» Seriyɛ gbete yo mu na naxan dangi nee ra.»

³² Seriyɛ karamoxo naxa a fala Isa be, «I nondi, karamoxo. I bara nondi masen a Ala keren peti nan a ra, a boore mu na, fo a keren.

³³ Mixi xa a xanu a bope birin na, a xaxili birin na, a nun a senbe birin na. Mixi man xa a ngaxakerenyi xanu alo a a yete xanuxi ki naxe. Nee rabatufe dangi serexe gan daaxi nun serexe birin na.»

³⁴ Isa to a to, a a bara xaxilimaya yaabi fi, a naxa a masen a be, «A gbe mu luxi i xa so Ala xa mangeya niini bun ma.» Na xanbi, mixi yo mu suusa Isa maxorinde sonon.

Dawuda nun Ala xa Mixi Sugandixi

(Matiyu 22:41-46, Luki 20:41-44)

³⁵ Isa naxa kawandi ti fɔlɔ hɔrɔmɔbanxi kui. «Munfe ra seriye karamɔxɔe a falama, a Ala xa Mixi Sugandixi findixi Dawuda xa di nan na?»

³⁶ Ala Xaxili Seniye nxi saabui ra, Dawuda yete a masen ne, «Marigi bara a masen n Marigi be, «I magoro n yirefanyi ma, han beemanun n xa i yaxuie ragoro i sanyi bun.»»

³⁷ «Dawuda yete yati a falama a be, «N Marigi». Dawuda fa noma findide a baba ra di?»

Nama gbege nu e tuli matima a ra, a xa kawandi nu rafa n ma.

Diinela kobie

(Matiyu 23:1-39, Luki 11:37-52, 20:45-47)

³⁸ Isa naxa a masen e be a xa kawandi kui, «Wo wo yete ratanga seriye karamɔxɔe ma. A rafa n ma e xa e mapere guba xungbe ragoroxi e ma, mixie xa nu e xeebu taa kui binye xeebuie ra.

³⁹ E wama dɔxɔfe salide safe singee, e man xa binye soto xulunyi.

⁴⁰ E kaape ginee harige muɲama. E salima a xonkuye ra, alako mixie xa e to. Gbaloe naxan nagataxi e be, a gbo ki fanyi.»

Kaape gine xa hadiya

(Luki 21:1-4)

⁴¹ Isa naxa dɔxɔ salide kui, a ya rafindixi kobiri kankira ma, a nu mixie mato e kobiri sama a kui ki naxe. Bannamixi wuyaxi nu kobiri gbege safe.

⁴² Kaape gine misikiine fan to fa, a tan naxa kobiri kole firin sa naxee yusi mu gbo.

⁴³ Na kui, Isa naxa a fɔxirabiree xili, a a masen e be, «N xa nondi fala wo be, yi kaape gine misikiine xa kobiri saxi gbo dangi birin gbe ra naxee bara kobiri sa kankira kui.

⁴⁴ E tan xa hadiya kelixi e xa naafuli nan kui, konɔ yi kaape gine tan xa hadiya kelixi a xa baloe nan kui.»

13

Hɔrɔmɔbanxi xa misaali

(Matiyu 24:1-2, Luki 21:5-6)

¹ Isa to mini hɔrɔmɔbanxi, a fɔxirabiree keren naxa a fala a be, «Karamɔxɔ, yi banxie mato, e tixi geme xungbe naxee ra, e ti ki man tofanxi ki naxe!»

² Isa naxa a yaabi, «I yi banxi belebelee toxi? Yi geme keren mu luma a boore fari be, a birin nabirama ne.»

Maratantanyi, tɔɔre, nun ɲaxankate

(Matiyu 24:3-14, Luki 21:7-19)

³ Isa to nu magoroxi Oliwi geya fari, a ya rafindixi hɔrɔmɔbanxi ma, Piyeri, Yaki, Yaya, nun Andire naxa a maxorin e doro ma,

⁴ «Na fe sa rabama mun temui? A man sa kolonma tɔnxuma mundun ma a a fafe rabade?»

⁵ Isa naxa so woyenfe e be, «Wo wo meeni.

⁶ Mixi wuyaxi fama n tan xili falade e yete xun ma a falafe ra, «N tan nan na Ala xa Mixi Sugandixi ra!» Na kui, e fama mixi gbege ratantande.

⁷ Wo na gere fe me, wo na gere nde xili me, wo naxa kontofili, barima fo na fe moolie xa raba. Na xa mu findima dunjɲa rapɔnyi ra sinden.

⁸ Sie kelima ne e boore xili ma, ɲamanee e boore gere. Bɔxi fama ne serende yire wuyaxi, kaame fan sin bɔxi ma. Na birin findima mantɔɔrɔli fɔle nan na.»

⁹ «Wo xa meeni wo yete ma, barima e wo soma ne kiitisee yi ra, e wo bonbo salide banxie kui. Wo tima ne gominae nun manglee ya i n tan ma fe ra, wo findima ne n ma seedee ra e tan be.

¹⁰ Fo xibaaru fanyi xa kawandi si birin be sinden.

¹¹ E na wo xanin wo makiitide temui naxe, wo naxa kontofili wo xa masenyi xa fe ra beenun wo xa a ti. Ala na woyenyi naxan yo fi wo ma na waxati ma, wo xa na nan fala, barima wo tan xa mu woyenna, Ala Xaxili Seniye nxi nan fama woyende.»

¹² «Mixi fama a ngaxakerenyi yanfade, a a sa mixie belexe, e xa a faxa. Babe fan na mooli niyama a xa di ra, die fan kelima ne e barimae xili ma, e xa e faxa.

¹³ Mixi birin fama wo xonde n tan ma fe ra, konɔ naxan na a tunnabexi han a rapɔnyi, na kanyi kisima ne.»

Se haramuxi ɲaaxi

(Matiyu 24:15-28, Luki 21:20-24)

¹⁴ «Wo tan naxee na yi xaranfe, wo wo tuli mati de! Wo na se haramuxi ɲaaxi to kasare na naxan xanbi ra, a tixi yire a mu lan a xa ti dennaxe, wo tan naxee na Yudaya na temui, wo xa wo gi geyae fari.

¹⁵ Naxan na tande, a naxa so sese tongode a xa banxi kui.

¹⁶ Naxan na xe ma, a naxa gbilen a xa xinbeli donma tongode.

¹⁷ Na waxati findima gbaloe nan na furuginee nun dingee be!

¹⁸ Wo Ala maxandi na naxa wo li ɲeme temui!

¹⁹ Barima tɔɔre a lima na waxati ma, naxan maniye singe mu nu to kabi Ala naxa dunjɲa daa, a man mu gbilenma to ra abadan.

²⁰ Xa Marigi mu a ragirixi nu nde xa ba na xi konti ra, adama yo mu kisima nu. Kɔnɔ a nde baxi a konti ra mixi sugandixie nan xa fe ra.»

²¹ «Xa mixi nde sa a fala wo be, «A mato, Ala xa Mixi Sugandixi na be», xa na mu a ra, «Ala xa Mixi Sugandixi na menni,» wo naxa la a ra.

²² Barima wule falee fama Ala xa Mixi Sugandixi xili falade e yete xun, xa na mu e e yete findi namijɔnmee ra. E fama tonxuma makaabaxie nun kaabanakoe rabade alako e xa Ala xa mixi sugandixie ratantan, xa e sa noma.

²³ Wo meeni wo yete ma. N bara fe birin masen wo be beenun a waxati xa a li.»

Adama xa Di gbilenfe
(*Matiyu 24:29-31, Luki 21:25-28*)

²⁴ «Na naxankate waxati dangi xanbi, <soge ifɔɔroma ne, kike yanbe bama ne, >
²⁵ tunbuie birama ne bɔxi, se naxan birin na koore ma a serenma ne.»

²⁶ «Na temui Adama xa Di toma ne fa ra nuxui kui, senbe nun nɔre ra.

²⁷ A a xa malekee xeema ne dunija tunxun naani birin na, e xa sa a xa mixi sugandixie malan keli seeti han seeti.»

Xɔre bili xa misaali
(*Matiyu 24:32-35, Luki 21:29-33*)

²⁸ «Wo xɔre bili mato misaali ra, wo xa xaxili soto. A salonyi na pingi, a burexe neene naxa mini, wo a kolonma ne jeme bara makore.

²⁹ Adama xa Di fafe fan na na ki ne. Wo na yi fe birin to raba ra, wo xa a kolon Adama xa Di bara makore, a jan tixi naade ra.

³⁰ N xa nondi fala wo be, to mixie mu dangima fo na fe birin naba.

³¹ Koore nun bɔxi dangima ne, kɔnɔ n ma masenyi tan mu dangima abadan.»

Dunija rapɔnyiyi waxati kolonfe
(*Matiyu 24:36-44*)

³² «Mixi yo mu a kolon yi fee sa rabama loxe nun waxati yo ma. Hali maleke naxee na ariyanna, e mu a kolon, Ala xa Di fan mu a kolon, fo Baba Ala keren peti.

³³ Wo meeni wo yete ma, wo naxa yanfa, barima wo fan mu a kolon yi fee sa kamalima temui naxe.»

³⁴ «A maniyaxi xeme nan na, naxan na sigafe biyaasi. A na keli a xa foxoe xun, a na birin taxuma a xa konyie ra, a kankan ti a xa wali de, a man a fala naade kante be, a a naxa yanfa.

³⁵ Na kui, wo naxa yanfa. Xa foxoe kanyii gbilenna nunmare nan na ba, xa na mu

koe tagi, xa na mu konkore deya singe, xa na mu geesege, wo mu a waxati yo kolon.

³⁶ Xa a fa wo terenna, a naxa a li de wo xife!

³⁷ N naxan falama wo be, n na nan a falama birin be: Wo naxa yanfa!»

14

Yanfanteya Isa be
(*Matiyu 26:1-5, Luki 22:1-6*)

¹ Xi firin nan nu luxi beenun Sayamaleke Dangii Sali xa a li, naxan man xili falama Taami Lebinitare Sali. Serexedube kuntigie nun seriyee karamoxoe nu na feere fenfe e xa Isa suxu yanfanteya saabui ra, e xa a faxa.

² E naxa lan a ma, «Won naxa a suxu sali loxoe, xa na mu a ra jama a xunyi kelima ne.»

Gine nde labunde ture safe Isa ma
(*Matiyu 26:6-13*)

³ Isa to nu na Betani, Simon kune kanyii xonyi, a a degefe tebbili ra, gine nde naxa fa. Narada labunde ture nu na a yi ra, naxan sare xoxoxo ki fanyii. A nu saxi a bitire tofanyii kui naxan nu rafalaxi alabatira geme ra. Gine to bitire de rabi, a naxa labunde ture sa Isa xunyi.

⁴ Kɔnɔ mixi ndee nu na naa, e naxa xonɔ, e a fala e bore be, «Yi labunde ture makanaxi yi mooli ra munfe ra?

⁵ Xa a sa mati ne nu, a sare noma dangide walike xa je keren wali sare ra, na kobiri fan no fide setaree ma.» E boje naxa te gine xili ma.

⁶ Kɔnɔ Isa naxa a masen, «Wo yi gine lu na. Wo na a toorofo munfe ra? Kewali fanyii nan yi ki, a naxan nabaxi n be.

⁷ Setaree luma ne wo ya ma temui birin. Wo na wa a xon ma temui yo, wo noma fe fanyii rabade e be, kɔnɔ n tan mu luma wo yi ra be abadan xe.

⁸ Yi gine noxi naxan na, a na nan nabaxi. A labunde saxi n ma n ma maragate loxoe nan ma fe ra.

⁹ N xa nondi fala wo be, Ala xa xibaaru fanyii sa kawandima dede dunija birin kui, yi gine xa kewali xa fe fan falama ne, mixie xa e ratu a xa fe ma.»

Yudasi xa yanfanteya
(*Matiyu 26:14-16, Luki 22:1-6*)

¹⁰ Na temui, Yudasi Isikariyoti, naxan nu na Isa foxirabire fu nun firinyie ya ma, a naxa siga serexedube kuntigie yire, e xa woyen alako a xa Isa sa e belexe.

¹¹ E to a me, e naxa jexelin ki fanyii ra, e kobiri laayidi tongo a be. Na kui, Yudasi naxa so waxatii fenfe a noma Isa sade e belexe temui naxe.

*Sayamaleke Dangi Sali**(Matiyu 26:17-25, Luki 22:7-34)*

¹² Taami Lebinitare Sali to a li, a loxo singe, yexeyore bama serexe ra loxo naxe, Isa foxirabiree naxa a maxorin, «I wama muxu xa sa Sayamaleke Dangi Sali donyi rafala i be minden?»

¹³ A naxa a foxirabire mixi firin xee, a a fala e be, «Wo siga taa kui. Wo naralanma xeme nde ra, ye feje doxoxi a xun. Wo xa bira a foxo ra.»

¹⁴ A na so dennaxe, wo xa a fala na banxi kanyi be, «Karamoxo wama a kolonfe a noma Sayamaleke Dangi Sali donyi donde dennaxe, a tan nun a foxirabiree.»

¹⁵ A fama banxi kui xungbe masende wo be koore ra, se birin yailanxi naa a fanyi ra. Wo xa Sayamaleke Dangi Sali donyi rafala menni.»

¹⁶ A foxirabiree naxa siga, e so taa kui, e fe birin li alo Isa a masen e be ki naxe. E naxa Sayamaleke Dangi Sali donyi rafala.

¹⁷ Nunmare to so, Isa nun a foxirabire fu nun firinyie naxa fa.

¹⁸ E nu na e degefe teebili ra temui naxe, Isa naxa a masen, «N xa nondi fala wo be, wo tan naxee na wo degefe n fe ma yi ki, mixi keren na wo ya ma naxan fafe n yanfade.»

¹⁹ A foxirabiree naxa sunnun folo, kankan nu fa Isa maxorin, «N tan mu a ra?»

²⁰ Isa naxa e yaabi, «A kanyi na wo tan mixi fu nun firinyie ya ma, n nun naxan belexe ragoroma paani keren kui.

²¹ Adama xa Di sigama ne alo a xa fe sebexi ki naxe, konko gbaloe nan na Adama xa Di yanfama be. A fisa na kanyi be hali a mu bari nu.»

*Marigi xa serexe tonxuma**(Matiyu 26:26-30, Luki 22:14-20, Korinti I 11:23-25)*

²² E to nu e degefe, Isa naxa taami tongo. A to tantui rasiga Ala ma, a naxa taami igira, a a so a foxirabiree yi ra, a a fala e be, «Wo n ko, wo a don. Yi findixi n fate nan na.»

²³ Na dangi xanbi, Isa naxa tonbili fan tongo. A man to tantui rasiga Ala ma, a naxa tonbili so e yi ra, e birin naxa a min.

²⁴ Isa naxa a masen e be, «Yi findixi n wuli nan na, saate wuli naxan baxi mixi gbege be.

²⁵ N xa nondi fala wo be, n to yi weni minfe yi ki, n mu yi minma sonon, han won birin man sa a minma loxo naxe Ala xa mangeya niini bun ma.»

²⁶ E to ge beeti bade, e naxa te Oliwi geya fari.

Isa a falafe Piyeri be a a yete rasanma ne a ma

(Matiyu 26:31-35, Luki 22:31-34, Yaya 13:36-38)

²⁷ Isa naxa a masen a foxirabiree be, «Wo birin gbilenma ne n foxo ra, barima a sebexi, «N xuruse demadonyi faxama ne, yexeee fan yensen.»

²⁸ Konko n na keli faxe ma, n sigama wo ya ra Galile.»

²⁹ Piyeri naxa a fala a be, «Hali birin gbilen i foxo ra, n tan mu gbilenma i foxo ra!»

³⁰ Isa naxa Piyeri yaabi, «N xa nondi fala i be, to koe yati, beenun konkore xa a rate deya firin, i i yete rasanma ne n ma sanmaya saxan.»

³¹ Konko Piyeri naxa a fala senbe ra, «Hali won birin nan sa faxama, n mu n yete rasanma i ma!» Isa foxirabire birin naxa gbilen na woyen keren fala ra.

*Isa Ala maxandife Getesemani**(Matiyu 26:36-46, Luki 22:39-46)*

³² Na dangi xanbi Isa nun a foxirabiree naxa siga yire nde, dennaxe xili Getesemani. Isa naxa a fala e be, «Wo doxo be. N tan xa sa Ala maxandi.»

³³ A naxa Piyeri, Yaki, nun Yaya xanin a xun ma. Naxankate nun kontofili naxa Isa boje suxu.

³⁴ A naxa a masen e be, «Sunnunyi bara no n boje ra alo a xa n faxa. Wo lu be, konko wo naxa xi.»

³⁵ Isa naxa a masiga dondoronti, a a yatagi rafelen boxi ma, a Ala maxandi na waxati xa makuya a ra, xa na sa noma rabade.

³⁶ A naxa Ala maxandi, «N Baba, i noma fe birin na. I xa n natanga yi naxankate ma. Konko n sago naxa raba, i tan nan sago xa raba.»

³⁷ A to gbilen a foxirabiree yire, a naxa e li e na xife. A naxa a fala Piyeri be, «Simon, i xife ne yi ki? I mu noxi waxati keren xi xoli kanade n ma fe ra?»

³⁸ Wo naxa xi. Wo Ala maxandi ne alako wo naxa bira tantanyi kui. Maroxun fanyi na adama be, konko a fate bende tan senbe mu na.»

³⁹ Isa man to a masiga e ra, a man naxa Ala maxandi na maxandi kerenyi ra.

⁴⁰ A to gbilen a foxirabiree yire, a man naxa e li e xife, barima xi xoli nu bara no e ra. Yaabi yo mu nu e yi Isa be.

⁴¹ Isa man to gbilen e yire a sanmaya saxan nde, a naxa a fala e be, «Wo xife ne? Wo na wo malabufe han ya? A tan nan na ki, waxati bara a li. Adama xa Di fafe sade yunubitoe belexe.

⁴² Wo keli, won xee. Wo a mato, n yanfama bara fa.»

*Isa suxufe**(Matiyu 26:47-56, Luki 22:47-53, Yaya 18:3-11)*

⁴³ Isa pan mu nu gexi woyende, Yudasi, naxan nu na a foxirabire fu nun firinyie ya ma, a naxa fa keran na e nun pama, santidegema nun gbengbeta suxuxi e yi ra. Serexedube kuntigie, seriye karamoxo, nun Yuwifie xa forie nan nu e xexi.

⁴⁴ Isa yanfama nun na pama nu bara lan a ma, a xa Isa matonxuma e be. A nu bara a fala e be, «N na mixi naxan sunbu, a tan nan na ki. Wo a suxu, wo a xanin, wo a kanta.»

⁴⁵ Yudasi fefe fa, a naxa a maso Isa ra, a a fala a be, «Karamoxo,» a fa a sunbu.

⁴⁶ Na kui, pama naxa Isa suxu.

⁴⁷ Mixi nde nu tixi naa, a naxa a xa santidegema ramini, a serexedube kuntigi xa konyi tuli bolon.

⁴⁸ Isa naxa a masen e be, «Wo to minixi n xili ma santidegema nun gbengbeta suxuxi wo yi ra, suute nan na n na?»

⁴⁹ Loxo yo loxo, n nu na wo ya ma, n nu kawandi ti horomobanxi kui, wo mu n suxu. Kono naxan sebexi Kitaabui kui, fo a xa kamali.»

⁵⁰ Na xanbi, Isa foxirabiree birin naxa e gi a xun ma.

⁵¹ Segetala nde fan nu na naxan nu biraxi Isa foxo ra, dugi nan gbansan nu felenxi a ma. E naxa a suxu,

⁵² kono a naxa mini a xa dugi kui, a a gi a mageli ra.

*Yuwifie Isa makiitife**(Matiyu 26:57-68, Luki 22:63-65, Yaya 18:12-24)*

⁵³ E naxa Isa xanin serexedube kuntigie xunyi xon. Serexedubee kuntigie, Yuwifie xa forie, nun seriye karamoxo birin nu malanxi naa.

⁵⁴ Piyeri nu bara bira Isa foxo ra, kono a mu nu a makorema a gbe ra. A naxa bira a foxo ra han a so serexedube kuntigie xunyi xa tete kui. E nun horomobanxi kantamae naxa doxo te ra, e nu fa e maxara.

⁵⁵ Serexedube kuntigie nun Yuwifie xa kiitisa donxoe birin, e nu seede fenfe Isa xili ma, alako e xa a faha, kono e mu se to.

⁵⁶ Mixi gbegebe naxa fa Isa tojpede, kono e xa wulee mu nu lanma e boore ma.

⁵⁷ Mixi ndee to keli wule seede bade a xili ma, e naxa a fala,

⁵⁸ «Muxu a xui mexi ne, a a falama, <N yi horomobanxi rabirama ne, adama belexe naxan tixi, n gbete ti xi saxon bun ma, naxan mu tixi adama belexe ra.»

⁵⁹ Kono hali na woyenyi kui, e xa seedejoxoya mu nu lanxi a boore ma.

⁶⁰ Na kui, serexedube kuntigie xunyi naxa keli pama tagi, a Isa maxorin, «Pe,

i mu e yaabima? Yi xeme munse safe i xun ma yi ki?»

⁶¹ Kono Isa mu yaabi yo fi, a mu sese fala. Serexedube kuntigi xunyi man naxa a maxorin, «I tan nan na Ala xa Mixi Sugandixi ra, Batu Mange xa Di?»

⁶² Isa naxa a masen, «N tan nan na a ra. Wo fama Adama xa Di tode, a doxoxi Ala Senbema yirefanyi ma, wo a to fafe ra nuxuie kui.»

⁶³ Na kui, serexedube kuntigi naxa a yete xa donma suxu, a iboo xone ra, a a fala, «Won hayi na seede gbete ma yire?»

⁶⁴ Wo bara a me a Ala mabexuxi ki naxe! Wo kiiti toxi di?» E birin naxa a fala a lanma a xa faha ne.

⁶⁵ Ndee naxa deye boxun folo a ma. E naxa a ya maxiri, e nu a madin, e nu fa a fala a be, «Namijonmeja raba! A fala ba, naxan i bonboxi!» A to sa kosibilie belexe, nee fan naxa a bonbo.

*Piyeri a yete rasanfe Isa ma**(Matiyu 26:69-75, Luki 22:55-62, Yaya 18:15-25)*

⁶⁶ Piyeri nu na tete kui temui naxe lanbanyi, serexedube kuntigie xunyi xa konyi gine keran naxa fa.

⁶⁷ A to Piyeri to, a a maxarafe te ra, a naxa a igbe, a a fala, «I tan, wo nun Isa Nasaretika birin nan nu a ra.»

⁶⁸ Piyeri naxa a matandi, a a fala, «N mu a kolon i na fefe falafe!» A naxa mini tete kui.

⁶⁹ Kono konyi gine man to a to, a man naxa woyen folo mixie be naxee nu na naa, «A xa mixi nde nan ya.»

⁷⁰ Piyeri man naxa a matandi. A mu bu, naxee nu na naa, e man naxa a fala Piyeri be, «Nondi na a ra, a tan mixi nde nan yati i ra, barima Galileka nan i ra.»

⁷¹ Kono Piyeri naxa so a kalife, a a fala «Ala xa n danka! Wo yi xeme naxan ma fe falafe, n tan mu a kolon fe!»

⁷² Konkore naxa a rate keran na a deya firin nde. Piyeri naxa ratu fa Isa xa woyenyi ma a be, «Beemanun konkore xa a rate deya firin, i i yete rasanma ne n ma sanmaya saxon.» Na kui, a naxa so wafe.

15*Isa xaninfe Pilati xon**(Matiyu 27:1-2,11-26, Luki 23:1-7,13-25, Yaya 18:28-19:16)*

¹ Kuye to iba, serexedube kuntigie, Yuwifie xa forie, seriye karamoxo, nun Yuwifie xa kiitisa donxoe birin, e to nu bara ge e xa malanyi ra, e naxa Isa xiri, e a xanin Pilati xon.

² Pilati naxa Isa maxorin, «I tan nan findixi Yuwifie xa mange ra?» Isa naxa a yaabi, «I tan nan a falaxi.»

³ Serexedube kuntigie naxa fa Isa toɔnege fe ghegbe ma.

⁴ Pilati man naxa a maxorin, «I mu e yaabima? I mu a mexi e fe naxan birin safe i xun ma?»

⁵ Kɔnɔ Isa mu yaabi gbete yo fi sɔnɔn. Pilati fan naxa kaaba na ma.

⁶ Ne yo ne, sali na a li, Pilati dari fe nan nu a ra, a xa geelimani keren nabepin nama be, e na wa naxan yo xɔn.

⁷ Na waxati, geresoe ndee nu na geeli naxee nu bara keli mangasanyi xili ma. Naxasi to bira, e nu bara faxe ti. Xeme nde nu na e ya ma naxan nu xili Barabasi.

⁸ Awa nama naxa fa Pilati xɔn, e a maxorin, a xa a raba e be, alo a darixi a ra ki naxe.

⁹ Pilati naxa e maxorin, «Wo wama n xa Yuwifie xa mange bepɔn wo be?»

¹⁰ Pilati nu a kolon a serexedube kuntigie nu Isa saxi a belexe toone nan ma.

¹¹ Kɔnɔ serexedube kuntigie naxa nama kui iso, alako Pilati xa Barabasi nan bepɔn e be.

¹² Pilati man naxa e maxorin, «Wo fa wama a xɔn ma n xa munse raba yi xeme ra, wo naxan ma, a Yuwifie xa mange?»

¹³ Nama man naxa sɔnxɔ, «A banban wuri magalanbuxi ma!»

¹⁴ Kɔnɔ Pilati naxa e maxorin, «Munfe ma? A fe jaaxi mundun nabaxi?» Kɔnɔ e tan sɔnxɔe nan tun xun masama, e nu a fala, «A banban wuri magalanbuxi ma!»

¹⁵ Na kui, Pilati to wa nama boje rafanfe e ma, a naxa Barabasi rabepɔn e be. A naxa yaamari fi soorie xa Isa bonbo sebere ra. Na xanbi, a naxa Isa so e yi e xa sa a banban wuri magalanbuxi ma.

Soorie Isa mayelefe

(Matiyu 27:27-31, Yaya 19:2-3)

¹⁶ Soorie naxa Isa xanin gomina xɔnyi, na tete kui, e e boore soorie birin xili.

¹⁷ E naxa mange guba gbeeli ragoro Isa ma, e fa tunbee mafilin, e e yaillan mange katanyi maniye ra. E naxa na sa a xun ma,

¹⁸ e nu a xeebu, «I kena, Yuwifie xa mange.»

¹⁹ E nu a xunyi bonbɔma wuri ra, e deye boxun a ma, e e xinbi sin, e suyidi a be.

²⁰ E to ge Isa mayelede, e naxa mange guba rate a ma, e a gbe dugi ragoro a ma, e fa a ramini e xa sa a banban wuri magalanbuxi ma.

Isa banbanfe wuri magalanbuxi ma

(Matiyu 27:32-44, Luki 23:26-49, Yaya 19:16-24)

²¹ Sirenika xeme nde nu na dangife kira ra, a kelixi daaxa. A nu xili Simɔn, Alesandire nun Rufu baba. Soorie naxa a yamari, a xa Isa xa wuri magalanbuxi xanin.

²² E naxa Isa xanin yire dennaxan xili falama Gologota, na nan falaxi e xa xui, «xunkonkota yire».

²³ E naxa weni so a yi, miri seri saxi a xun, kɔnɔ a mu tin a minde.

²⁴ E naxa a mabanban wuri magalanbuxi ma, e kanda bun a xa dugie xa fe ra, alako e xa a kolon kankan naxan sɔtoma.

²⁵ E nu a banbanfe temui naxe, geesege tagi nan nu a ra.

²⁶ E to nu wama birin xa a kolon e a banbanxi fe naxan ma, e yi sebɛli nan gbaku a xun ma, «Yuwifie xa mange.»

²⁷⁻²⁸ E naxa suute mixi firin fan banban wuri magalanbuxie ma Isa fe ma, keren a yirefanyi ma, boore a koola ma.

²⁹ Mixie nu dangima Isa konbi ra, e nu e xunyi lintan a ma, e a fala, «Ee, i tan naxan horɔmɔbanxi rabirama, i man fa a ti xi saxan bun ma,

³⁰ i yete rakisi! Goro wuri magalanbuxi kɔn na!»

³¹ Serexedube kuntigie nun seriye karamoxoe fan nu a mayelefe, e nu a fala, «A bara mixi gbete rakisi, kɔnɔ a mu noma a yete tan nakiside.

³² Isirayila mange xa mu a ra, Ala xa Mixi Sugandixi? A xa goro wuri magalanbuxi kɔn be ya, muxu xa a to, muxu xa la a ra.» Naxee nu banbanxi a fe ma, nee fan nu Isa konbife ne.

Isa xa faxe

(Matiyu 27:45-56, Luki 23:44-49, Yaya 19:28-30)

³³ Yanyi tagi to a li, yanyi xare ra, dimi naxa sin boxi birin ma leeri saxan bun ma.

³⁴ Na waxati ma, Isa naxa gbelegbele senbe ra, «Eloyi, Eloyi, lema sabaxatani?» Na nan falaxi e xa xui, «N Marigi Ala, n Marigi Ala, i n nabepinxi munfe ra?»

³⁵ Mixi naxee nu na naa, e to a xui me, e naxa a fala, «Wo a mato, a na Annabi Eliya nan xilife!»

³⁶ Mixi nde naxa a gi, a sa dunkobi rasin weni xone xɔra, a a so wuri de i, a fa a ti Isa be alako a xa a min. A naxa a fala, «Wo a lu, won xa a mato xa Annabi Eliya fama a ragorode.»

³⁷ Isa naxa a xui ite senbe ra, a fa laaxira.

³⁸ Na waxati, dugi xunbe naxan singanxi horɔmɔbanxi kui, a naxa ibɔɔ firin na, keli a fuge han a laabe.

³⁹ Soori mange naxan nu tixi Isa ya i, a to Isa laaxira ki to, a naxa a fala, «Nɔndi nan a ra yati, Ala xa Di nan nu yi xeme ra!»

⁴⁰ Gine ndee fan nu na naa, e ndedi makuyaxi Isa yire ra, e yi fe birin matoma. Mariyama Magidalaka nu na e ya ma, a nun Salome, a nun Mariyama, Yaki lanmadi nun Yusufu gna.

⁴¹ Isa nu na Galile temui naxe, yi ginnee nan nu birama a foxo ra, e nu walie raba a be. Gine gbete gbegebe fan nu na naa naxee nu bara Isa mati han Darisalamu.

Isa xa maragate

(Matiyu 27:57-61, Luki 23:50-56, Yaya 19:38-42)

⁴² Nunmare to so, beenun malabu loxo xa folo,

⁴³ Yusufu Arimateka naxa siga Pilati xon. Yuwifie xa kiitisa binye nde nan nu a ra naxan nu Ala xa mangeya niini mamefe. Limaniya kui, a naxa sa Pilati maxandi Isa fure ma.

⁴⁴ Pilati naxa terenna a kolonfe ra a Isa jan bara faxa. A naxa soori mange xili, a a maxorin na fe ma.

⁴⁵ Soori mange fan to a rakolon a Isa bara faxa, Pilati naxa Isa fure so Yusufu yi ra.

⁴⁶ Yusufu to kasange sara, a naxa Isa fure ragoro wuri magalanbuxi kon, a a kasange, a fa a bele gaburi kui, naxan nu gexi geme kui. Na xanbi, a naxa geme xungbe majindigilin, a a doxo gaburi de ma.

⁴⁷ Mariyama Magidalaka nun Mariyama Yusufu nga, e naxa a to e Isa ragatafe dennaxe.

16

Isa kelife faxe ma

(Matiyu 28:1-15, Luki 24:1-12, Yaya 20:1-20)

¹ Malabu loxo to ba a ra, Mariyama Magidalaka, Mariyama Yaki nga, nun Salome, e naxa labunde ture sara alako e xa a sa Isa fure ma.

² Sande loxo, kuye baxi ibade, e naxa kurun gaburi yire ra.

³ Kira ra, e naxa e bore maxorin, «Nde geme bama won be gaburi de ma?»

⁴ Geme naxan nu doxoxi gaburi de ma, a nu xungbo ki fanyi. Kon e to e ya rasiga, e naxa a to geme bara ba naa.

⁵ E to so gaburi kui, e naxa segetala nde to a doxoxi yirefanyi ma, guba fiixe ragoroxi a ma. E naxa gaaxu.

⁶ A naxa a fala e be, «Wo naxa gaaxu. Wo na Isa Nasaretika nan fenfe, e naxan banban wuri magalanbuxi ma. A mu be, a bara keli faxe ma. Wo a mato, e nu a saxi menni ne.

⁷ Kon wo siga, wo sa a fala a foxirabire be, a nun Piyeri, a Isa na sigafe wo ya ra Galile. Wo a toma menni ne alo a a masen wo be ki naxe.»

⁸ Ginnee naxa mini gaburi kui, e siga e gi ra, e kaabaxi fo e serenna. E mu sese fala mixi yo be, barima e nu bara ge gaaxude.

Isa minife mixie ma a nun a xa te koore
(Matiyu 28:9-10, Yaya 20:11-18)

⁹ Isa to keli faxe ma sande loxo kuye iba, a mini Mariyama Magidalaka nan singe ma, a jinne solofere kerri naxan foxo ra.

¹⁰ Mariyama naxa siga Isa xibaaru falade mixie be e nun naxee nu a ra. E birin nu sunnuxi, e man nu wafe Isa xa jonfe ma.

¹¹ E to a me a a Isa jigne to ne, e mu la a ra.

(Luki 24:13-35)

¹² Na fee dangi xanbi, Isa naxa mini kepa gbete ra a foxirabire mixi firin ma, e to nu na daaxa nde kira xon.

¹³ Nee fan naxa gbilen yi fe tagi raba ra boore be, kon e mu la nee fan xui ra.

¹⁴ Na xanbi, Isa naxa mini a foxirabire fu nun keren ma, e nu e degefe teebili ra temui naxe. Isa naxa woyen e ma e xa danxaniyatarepa nun xaxili xoxoxoya xa fe ra, barima e mu nu laxi mixie ra naxee Isa to, a to nu bara keli faxe ma.

(Matiyu 28:16-20, Luki 24:44-53)

¹⁵ Isa naxa a masen e be, «Wo siga dunija birin kui, wo daali birin kawandi xibaaru fanyi ra.

¹⁶ Naxan na danxaniya n ma, a xunxa ye xora, na kanyi kisima ne. Kon xa naxan mu danxaniya n ma, na kanyi bonoma ne.

¹⁷ Naxee na danxaniya n ma e yi kaabanako fee rabama ne n xili ra. E fama ne jinnee keride mixie foxo ra, e xui neene falama ne,

¹⁸ e boximasee suxuma ne e belexe ra e mu e xin, e sefi minma ne se mu e to, e e belexe sama ne furemae ma, furemae yalan.»

¹⁹ Na kui, Marigi Isa to ge woyende e be, a naxa te koore ma. A naxa sa a magoro Ala yirefanyi ma.

²⁰ E tan naxa siga kawandi tide yire birin, e nun Marigi naxa wali. Marigi naxa feere fi e ma, e xa tonxuma makaabaxie raba, mixie xa la e xa kawandi ra.

Inyila Isa Annabi Luki naxan seβexi Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Kitaabui naxan xili «Inyila Isa,» a dɔxo naani na a ra. Namijonme naani nan Isa xa taruxuy sebe Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra. E xili Matiyu, Maraki, Luki, nun Yaya.

Luki naxa yi Kitaabui sebe je tongo saxan jondɔn Isa xa faxe xanbi. A naxa Isa xa fe birin mato alako a xa dentege kamalixi ya xaran dunija be. A naxa a sebe Gireki xui ra. Muxu bara a madangi Soso xui ra alako Sosoe noma a kolonde a fanyi ra.

Yi Kitaabui xa masenyi singe findi Isa bari ki nan na. Ala bara Isa xee dunija ginedimedi Mariyama saabui ra. Isa xa dunijeigiri kui, a naxa xaranyi gbege ti mixi be. A man naxa kaabanakoe gbege raba. Luki na birin masenxi ne a xa Kitaabui kui. A donxɔe ra, a dentege sama ne Isa xa faxe, nun a xa marakali xa fe ra.

Na birin noma won nakolonde nde na Isa ra. A lonni naxan fixi won ma yi Kitaabui kui, a noma won malide dunijeigiri kui. Ala xa na raso won xaxili ma. Amina.

Inyila Isa Annabi Luki naxan seβexi

Annabi Luki xa masenyi fole

¹ Mixi wuyaxi bara kata e xa dentege xa fee ma naxee dangixi muxu tagi.

² E a seβexi ne alo muxu fan a mexi mixie ra ki naxe, naxee a birin to kabi a fole, e man fa findi xibaaru fanyi xa masenyi kawandilae ra.

³ Na kui, n fan to bara na fe birin mato ki fanyi naxee rabaxi kabi a fole, n bara a mapoxun fe fanyi ra, n xa a birin sebe i be, n ba Teyofilo.

⁴ N yi rabaxi ne, alako i xa a kolon, a i xaranxi naxan na, a findixi nondi nan yati ra.

Maleke xa masenyi Annabi Yaya xa fe ra

⁵ Yudaya mange Herode xa waxati, serexedube nde nu na naxan xili Sakari. A nu na Abiya xa serexedube lanxunde nan kui. A xa gine Elisabeti fan kelixi Haruna bonsɔe ne.

⁶ E firin birin nu tinxin Ala ya i. E nu jereɓa Ala xa seriye nun yaamari birin ma seniyyeni kui.

⁷ Di yo mu nu na e yi ra barima Elisabeti mu nu noma di baride, e firin birin man nu bara fori.

⁸ Sakari xa lanxunde wali temui to a li, a naxa serexedube walie suxu Ala ya i.

⁹ Alo serexedube nu darixi a ra ki naxe, Sakari booree nu bara a sugandi Ala xa mali ra, a tan nan xa so horomobanxi kui surayi gande Ala ya i.

¹⁰ Surayi gan temui, jama birin nu na salife tande.

¹¹ Na temui, Marigi xa maleke nde naxa mini Sakari ma surayi serexebade yirefanyi ma.

¹² Na naxa Sakari terenna, a naxa a gaaxu ki fanyi.

¹³ Konɔ maleke naxa a masen a be, «Sakari, i naxa gaaxu, barima Ala bara i xa duba suxu. I xa gine Elisabeti fama di xeme sotode i be. I xa a xili sa Yaya.

¹⁴ Na findima seewe nun jalexinyi nan na i be, mixi gbege fan jalexinma ne a barife ra,

¹⁵ barima a binye sotoma ne Ala ya i. A mu weni nun sese gbeɓe minna naxan mixi sisima. Ala Xaxili Seniyenxi luma ne a ma kabi a na a nga teege temui naxe.

¹⁶ A Isirayila di gbege ragbilenma ne e Marigi Ala ma.

¹⁷ Senbe nun Ala Xaxili Seniyenxi fima ne a ma alo a fi Annabi Eliya ma ki naxe. Marigi a xema ne a ya ra, a xa babae boje rafindi e xa die ma, a yunubitɔee ya rafindi tinxintɔee xa fahaamui ma. A sigama ne jama xon ma Marigi ya ra alako a xa e ya rafindi a ma.»

¹⁸ Na kui, Sakari naxa maleke maxorin, «N yi fe kolonma di? N tan bara fori a nun n ma gine.»

¹⁹ Maleke naxa a yaabi, «Yibirila nan n tan na, naxan tima Ala ya i a xa yaamari rabafe ra. A n xeexi ne yi xibaaru fanyi masende i be.

²⁰ Na kui, a mato, i boboma ne, i mu no woyende han yi fee sa rabama loxo naxan ma, barima i mu laxi n ma masenyi ra, naxan sa kamalima a waxati.»

²¹ Nama to nu na Sakari mamefe tande, e naxa kontofili Sakari bufe ma horomobanxi kui.

²² A to mini a mu no woyende e be, e naxa a kolon a a laamatunyi nan toxi horomobanxi kui. A boboxi ra a nu katafe a xa masenyi ti e be a belexe ra.

²³ Sakari to ge a xa serexedube wali ra, a naxa siga a xonyi.

²⁴ Na waxati dangi xanbi, Sakari xa gine Elisabeti naxa teege. A naxa a ya manoxun mixie ma kike suuli. A naxa a fala,

²⁵ «Marigi yi nan nabaxi n be, a to a ya ragoroxi n ma a xa fonisireya kui! A bara yaagi ba n ma, mixie tagi.»

*Maleke xa masenyi Isa xa fe ra
(Matiyu 1:18-25)*

²⁶ Elisabeti xa tseege to kike senni li, Ala naxa maleke Yibirila xee Galile boxi taa nde ma, naxan xili «Nasareti».

²⁷ A a xee ginemedi nde nan xon ma, xeme nu bara naxan xa kote doxo. Na xeme nu fatanxi Dawuda bonsoe ne, a nu xili Yusufu. Ginemedi fan nu xili Mariyama.

²⁸ Maleke to siga a xon, a naxa a masen a be, «I kena, i tan Marigi hinnexi naxan na. Marigi na i fe ma!»

²⁹ Mariyama naxa ifu na woyenyi ma. A mu nu a kolon yi findixi xeebui mooli yo ra.

³⁰ Maleke naxa a masen a be, «Mariyama, i naxa gaaxu, barima Ala bara hinne i ra.

³¹ A mato, i fama tsegede di xeme ma. I na a bari, i xa a xili sa Isa.

³² A binye sotoma, a xili fala Ala Xili Xungbe Kanyi xa Di. Marigi Ala fama ne a benba Dawuda xa mangeya fide a ma.

³³ A findima ne Yaxuba bonsoe xa mange ra abadan, danyi yo mu luma a xa mangeya ma.»

³⁴ Mariyama naxa maleke maxorin, «Yi fe noma rabade di, n to fa findixi ginemedi nan na?»

³⁵ Maleke naxa a yaabi, «Ala Xaxili Seniyenxi nan fama i ma, Ala Xili Xungbe Kanyi senbe fa i xun ma. Na nan a toxi, i fama yi di naxan baride, a findima seniyentoe ra, a xili fala Ala xa Di.

³⁶ A mato, i barenxi Elisabeti fan bara tseege di xeme ma a xa forija kui. E nu a xili falama dibaritare, konono a furi kike senni nan a ra yi ki.

³⁷ Sese mu na Ala mu noma naxan nabade.»

³⁸ Mariyama naxa a yaabi, «Marigi xa konyi nan n na. A xa raba n be alo i a falaxi ki naxe.» Na xanbi, maleke naxa keli a xun ma.

Mariyama sigafe Elisabeti xonyi,

nun Mariyama xa masenyi

³⁹ Na temui Mariyama naxa siga mafuren taa nde Yudaya geya yire.

⁴⁰ A to so Sakari xonyi, a naxa Elisabeti xeebu.

⁴¹ Elisabeti to Mariyama xa xeebui me, diyore naxa a ramaxa a tseege, Ala Xaxili Seniyenxi fa goro Elisabeti ma.

⁴² A naxa a fala a xui itexi ra, «Ala bara baraka sa i ma dangi gine birin na, a bara baraka sa i xa di ma naxan na i tseege.

⁴³ N tan yi heeri sotoxi di, n Marigi nga xa fa n xonyi?

⁴⁴ A mato, n to i xa xeebui me, n ma diyore bara a ramaxa n tseege seewe ra.

⁴⁵ Seewe na i be, i tan naxan laxi a ra a Marigi xa masenyi kamalima ne, a naxan masen i be.»

⁴⁶ Mariyama naxa fa a masen, «N nii birin Marigi matoxoma!

⁴⁷ N xaxili bara seewa Ala n Nakisima ra, ⁴⁸ a to a ya ragoroxi a xa konyi magoroxi ma.

Keli yi waxati ma han waxati naxan birin sa fama,

mixie n xili falama ne «seewatoe»,

⁴⁹ barima Senbe Kanyi bara fe xungbee raba n be.

A xili seniyen.

⁵⁰ A kinikinima waxati birin mixie ma, naxee gaaxuma a ya ra.

⁵¹ A xa walie bara a senbe masen.

A bara yete igboe rayensen.

⁵² A bara mangee ba e xa kibanyie kui, a mixi magoroxie xa fe ite.

⁵³ A bara kaametoe rawasa se fanyi ra, a bannamixie rasiga e yi igeli ra.

⁵⁴ A bara a xa konyi Isirayila mali, a mu neemuxi kinikinide a ma.

⁵⁵ A kinikinima ne Iburahima nun a xa die ma abadan, alo a a fala won benbae be ki naxe.»

⁵⁶ Mariyama naxa lu Elisabeti yire kike saxon pondon, a fa gbilen a xonyi.

Yaya bari ki

⁵⁷ Elisabeti xa di bari temui to a li, a naxa di xeme soto.

⁵⁸ A doxobooree nun a barenxi to a me a Marigi bara kinikini a ma ki fanyi, e nun Elisabeti naxa seewa.

⁵⁹ A xi solomasaxan loxoe, mixie naxa fa diyore sunnade. E nu waxi di xili safe a baba Sakari xun ma,

⁶⁰ konono a nga naxa a fala, «Ade, a xili sama ne Yaya.»

⁶¹ E naxa woyen a be, «Mixi yo mu na i xa mixie ya ma yi xili na naxan xun ma.»

⁶² E naxa tonxuma raba di baba be e xa a kolon a wama a xili xa sa ki naxe.

⁶³ Sakari to walaxe maxorin, a naxa a sebe, «A xili Yaya.» E birin naxa kaaba.

⁶⁴ Keren na, Sakari nenyi naxa keli, a woyen, a so Ala tantufe.

⁶⁵ E doxoboore birin naxa gaaxu na fe ma. Yudaya geya boxi birin ma, mixie nu na fee nan ifalama.

⁶⁶ E to a me, birin nu e noxo saxi yi fee xon ma, e nu a fala, «Yi di findima nde ra?» E a kolon Marigi belexe nu na a xun ma.

Sakari xa masenyi

⁶⁷ Ala Xaxili Seniyenxi naxa goro a baba Sakari ma, a naxa yi masenyi ti Ala xili ra,

⁶⁸ «Tantui na Ala be, Isirayila Marigi Ala! A bara fa a xa mixie xunmatode, a e xunsara.

⁶⁹ A bara Marakisima Senbema rakeli

a xa konyi Dawuda bõnsõe ya ma,
⁷⁰ alo a nu a masenxi ki naxe temui dangixi,
 a xa namijõnme seniyeñõe saabui ra.
⁷¹ A a masen ne, a a won nakisima won yaxuie yi ra,
 a won ba won xõnmae birin belexe.
⁷² A bara kinikini won benbae ma, a bara ratu a xa saate seniyeñxi ma.
⁷³ A laayidi nan tongo won benba Ibu-rahima be,
⁷⁴ a a won bama won yaxuie belexe, alako won xa nõ a batude bõñesa kui,
⁷⁵ won xa nõ ñereñe seniyeñyi nun tinxinyi kui,
 won ñere a ya i won ma simaya lõõe birin.
⁷⁶ I tan, n ma di,
 i xili falama ne Ala Xili Xungbe Kanyi xa Namijõnme,
 barima i sigama ne Marigi ya ra kirae yailande a be,
⁷⁷ alako Marigi xa mixie xa kisi kolon, e naxan sõtõma e xa yunubie na xafari.
⁷⁸ Na kisi kelima won Marigi Ala xa kinikini xungbe nan ma.
 A naiyalanyi xema won ma keli ariyanna,
⁷⁹ alako a xa yanba mixie be naxee na dimi kui,
 naxee dõxõxi faxe xa dimi kui,
 alako a xa won ñajere bõñesa kira xõn.»
⁸⁰ Na kui, di naxa mo, a nu senbe nun xaxili soto. A naxa sabati wula i han a a yete masen Isirayila be lõõõ naxe.

2

*Isa bari ki naxe
 (Matiyu 1:18-25)*

¹ Na temui, Roma mange xungbe Ogusutu naxa yaamari fi duniña birin xa xili sebe raba.
² Yi xili sebe singe raba temui naxe, Kirinyusi nan nu findixi Siriya gomina ra.
³ Birin naxa siga a bari taa a xili sebede.
⁴ Yusufu fan naxa keli Nasareti, taa naxan na Galile bõxi ma, sigafe ra Beteleemu, mange Dawuda baride naxan na Yudaya bõxi ma. Yusufu siga naa ne, barima a nu kelixi Dawuda bõnsõe nun a xabile nan kui,
⁵ a siga a xa sa a xili sebe, e nun Mariyama, a nu bara naxan xa kote dõxõ. Mariyama tegegi nan nu a ra.
⁶ E nu na menni temui naxe, Mariyama di soto temui naxa a li,
⁷ a fa a xa di singe bari, di xeme. A naxa a mafflin dugi kui, a a sa xuruse degede kui, barima yigiya fanyi mu nu na e be.

Maleke xa masenyi xuruse demadonyie be

⁸ Menni xuruse demadonyi ndee nu na wula i, xurusee kantade koe ra.

⁹ Marigi xa maleke nde naxa mini e ma, e naxa Marigi xa nõre to yanba ra e rabilinyi. E naxa gaaxu ki fanyi ra.

¹⁰ Maleke naxa a masen e be, «Wo naxa gaaxu barima n faxi xibaaru fanyi nan masende wo be, naxan findima seewe xungbe ra jama birin be.

¹¹ To, wo Rakisima, Ala xa Mixi Sugandixi, a bara bari Dawuda xa taa kui. Wo Marigi nan a ra.

¹² Wo a kolonma yi tõnxuma nan na, wo diyõre lima a mafflinxi dugi kui, a man saxi xuruse degede kui.»

¹³ Maleke ge woyende tan mu a ra, maleke gali naxa fa boore fe ma. E nu Ala matõxõfe, e nu a fala,

¹⁴ «Matõxõe na Ala be han koore ma! Bõñesa na adamadie be duniña ma, a hinnexi naxee ra!»

¹⁵ Malekee to keli e xun ma tefe ra koore ma, xuruse demadonyie naxa a fala e bore be, «Won xee Beteleemu, won xa sa yi fe mato naxan nabaxi naa, Marigi bara naxan masen won be.»

¹⁶ E naxa siga e xulun na, e Mariyama nun Yusufu li, e nun diyõre, a saxi xuruse degede kui.

¹⁷ E to na to, e naxa fe birin tagi raba, maleke naxan masen e be na di xa fe ra.

¹⁸ Mixi naxee xuruse demadonyie xui me, e birin naxa kaaba e xa woyenyi ma.

¹⁹ Mariyama fan naxa yi fe birin nagata a bõñe ma, a nu a jõxõ sa a xõn.

²⁰ Xuruse demadonyie naxa gbilen Ala matõxõ ra, e nu a tantu fe birin ma e bara naxee me, e man bara naxee to. E a birin lixi ne alo a masen e be ki naxe.

²¹ Xi solomasaxan to kamali, diyõre naxa sunna. A xili naxa sa Isa, maleke nu bara xili naxan masen a nga be beenun a xa tegege a ma.

Isa sigafe Darisalamu a yõre ra

²² Marasenyenyi waxati to kamali Annabi Munsa xa seriye ki ma, Yusufu nun Mariyama naxa Isa xanin Darisalamu, a xa masen Marigi be,

²³ alo a sebexi ki naxe Marigi xa seriye kui, «Wo di xeme singe birin fima n tan nan ma.»

²⁴ E man siga ne e xa sa serexe ba alo a sebexi Marigi xa seriye kui ki naxe, «ganbe firin, xa na mu a ra kolokonde lanma firin.»

²⁵ Xeme nde nu na Darisalamu, naxan xili Simeyõn. Diinela tinxinxi nan nu a ra, naxan nu Isirayila Rakisima mamefe. Ala Xaxili Seniyeñxi nu na a xun ma.

²⁶ Ala Xaxili Seniyeñxi nu bara a masen a be, a a mu faxama fo a Marigi xa Mixi Sugandixi to.

²⁷ Ala Xaxili Seniyenxi naxa a niya a xa siga hōrōmōbanxi kui. Isa barimae fan to so naa e xa di ra, alako e xa Ala xa seriye rabatu a xa fe ra,

²⁸ Simeyon naxa Isa rasuxu, a a sa a kanke ma. A naxa Ala matōxo, a a masen,

²⁹ «Marigi, i bara fa i xa laayidi rakamali n be to,

i xa konyi xa taa masara bōņesa kui,

³⁰ barima n ya bara i xa kisi to,

³¹ i naxan xēxi adamadie birin ya xōri.

³² Naiyalanyi nan a ra

naxan Ala makenenma si gbetee be, a findi nōre ra i xa Isirayila pama be.»

³³ Isa baba nun a nga to a me naxan masenxi a xa fe ra, e naxa kaaba.

³⁴ Simeyon to duba e be, a naxa a fala Isa nga Mariyama be, «Ala bara panige tongo yi di xa fe ra. Isirayilakae xa fe ghegbe magoroma ne a saabui ra, ndee fan xa fe itema ne. A findima tōnxuma nan na, kōno mixi wuyaxi fama ne a matandide.

³⁵ Na kui, mixi ghegbe bōņe ma fee fama makenende. I tan fan, sunnunyi fama i bōņe tunbade alo santidegema.»

³⁶ Namijōnme gine fori fan nu na, naxan xili Anna. A xa simaya nu bara masiga ki fanyi. Fanuweli xa di nan nu a ra kelife Aseri bōnsōe. A nu bara dōxo xeme taa a ginēdimēdi ra, kōno je solofere dangi xanbi, a xa mōri naxa laaxira.

³⁷ Kabi na tēmui, a nu bara lu kaape kui han a xa simaya nu bara je tongo solomasaxan nun naani li. A mu nu kelima hōrōmōbanxi kui, a nu Ala batu naa, kōe nun yanyi, sunyi nun sali ra.

³⁸ Na waxati kerenyi, Anna naxa fa naralan Isa nun a xa mixie ra. A naxa so Ala matōxofe, a nu fa yi di xa fe fala birin be, naxee nu e ya tixi Ala ra Darisalamu xunsarafe ra.

³⁹ Yusufu nun Mariyama to ge fe birin nakamalide alo Marigi xa seriye a masenxi ki naxe, e naxa gbilen Nasareti, e xōnyi Galile bōxi ma.

⁴⁰ Di naxa mō, a nu senbe soto, a xa lōnni xun nu siga masa ra ki fanyi. Ala xa hinne nu na a xun ma.

Isa sigafe Darisalamu a dimēdi tēmui

⁴¹ Je yo je, Isa barimae nu sigama Sayamaleke Dangi Sali rabade Darisalamu.

⁴² Isa je fu nu nun firin soto je naxan na, e birin naxa te sali rabade Darisalamu alo e darixi a ra ki naxe.

⁴³ Sali lōxōe birin to dangi, Isa barimae naxa biyaasi folo gbilenfe e xōnyi, kōno e xa di Isa naxa lu Darisalamu, e tan mu a kolon.

⁴⁴ E nu bara a maņoxun a a na e biyaasibooree ya ma. E to ge feņen keren

jeņe rabade, e nu a fenfe e barenyie nun e booree ya ma.

⁴⁵ Kōno e to mu a to, e naxa gbilen Darisalamu a fende.

⁴⁶ Xi saxon dangi xanbi, e naxa fa a to hōrōmōbanxi kui karamōxoe ya ma, a a tuli matife e ra, a nu maxōrinyi tife e ma.

⁴⁷ Naxan birin nu na Isa xui mēfe, e nu kaabama a xa xaxili fanyi nun a xa yaabie ma.

⁴⁸ A barimae to a to, e fan naxa kaaba. A nga naxa a fala a be, «N ma di, i yi fe mōoli rabaxi muxu ra munfe ra? N tan nun i baba kōntōflixi nan i fenxi yi ki.»

⁴⁹ A naxa a fala e be, «Wo n fenma munfe ra? Wo mu a kolon fo n xa n Baba xa wali raba?»

⁵⁰ Kōno e mu fahaamui soto a xa wōyenyi ma.

⁵¹ Na tēmui, Isa naxa bira e fōxo ra gorofe ra Nasareti, a nu e sago raba. A nga naxa yi fe birin nagata a bōņe ra.

⁵² Isa naxa mō lōnni nun hinne ra. A naxa rafan Ala nun mixie ma.

3

Annabi Yaya kawandi tife

(Matiyu 3:1-12, Maraki 1:2-11)

¹ Rōma mange xungbe Tiberiyo nu na a xa mangeya je fu nun suuli nde kui. Ponsi Pilati nan nu findixi Yudaya gomina ra. Herode nan nu findixi Galile mange ra, a taara Filipu fan nu findixi Itureya nun Tirakoniti boxie mange ra. Lisaniya nan nu findixi Abilen mange ra.

² Anani nun Kayafa nan nu findixi serexedube kuntigie ra. Na waxati, Ala xa masenxi naxa fa Sakari xa di Yaya ma, a to nu na wula i.

³ Na kui, a naxa siga kawandi rabade Yuruden xure longori birin. A nu kawandi tima mixie be, e xa e xunxa ye xōora tuubi ra, alako Ala xa e xa yunubie xafari.

⁴ A sebexi Annabi Esayi xa Kitaabui kui, «Mixi nde a xui itema gbengberenyi ma, <Wo kira yailan Marigi be, wo sankirae matinxin a ya ra.

⁵ Fole birin nafema ne.

Geya xungbe nun a lanma,

a birin igoroma ne.

Kira madalinxin tinxinma ne,

kira jaaxi yailanma ne.

⁶ Adamadi birin fama ne Ala xa kisi tode.»

⁷ Na kui, pama to nu sigama Yaya xon ma a xa e xunxa ye xōora, a naxa a fala e be, «Wo tan bōximase bōnsōe! Nde wo rakolonxi wo xa wo gi Ala xa xōne ma naxan na fafe?

⁸ Wo keņa xa wali fanyi ramini alo wuri bili fanyi bogi fanyi ramini ki naxe, bogi naxan a masenma a wo bara tuubi. Wo

naxa a fala wo yete ma, «Ibrahimana nan na muxu benba ra,» barima fεεε na Ala yi a xa yi gemεε mafindi Ibrahimana xa die ra.

⁹ Beera jan na wurie sankee ra a xa e bilie sege. Wuri naxan yo mu bogi fanyiraminima, a fonma ne, a woli te i.»

¹⁰ Nama naxa a maxorin, «Muxu xa munse raba fa?»

¹¹ A naxa e yaabi, «Donma firin na naxan yi ra, a kanyi xa keren fi boore ma, se mu na naxan yi. Donse na naxan yi ra, a kanyi fan xa a raba na ki.»

¹² Duuti maxilie fan naxa fa e xunxade ye xōōra, e a maxorin, «Karamōō, a lanma muxu xa munse raba?»

¹³ A naxa e yaabi, «Wo naxa duuti xun masa dangi yaamari ra.»

¹⁴ Sōōri ndee fan naxa a maxorin, «Muxu tan go? A lanma muxu fan xa munse raba?» A naxa e yaabi, «Wo naxa mixi yo muna, wo naxa mixi yo tōōnege. Wo xa wo wasa so wo wali sare nan na.»

¹⁵ Mixie naxa e xaxili ti Yaya ra, e nu e mapōōxun, a tεmunde Ala xa Mixi Sugandixi na a ra.

¹⁶ Yaya naxa a fala e birin be, «N tan wo xunxama ye nan xōōra, kōōnō naxan fama n xanbi ra, na senbe gbo n tan be. Na binye mu na n tan yi ra, n jan xa a xa sankiri luuti yati fulun. A tan nan Ala Xaxili Seniyenxi ragoroma wo ma, a tan nan wo xunxama te ra.

¹⁷ A xa segere suxuxi a yi ra, a maale nun a lagi yegetima naxan na lonyi ma. A maale rasoma a xa bili kui, kōōnō a lagi tan ganma te ra naxan mu xubenma.»

¹⁸ Yaya man nu mixie rasima a mōōli wuyaxi ra, a nu e kawandi xibaaru fanyir a ra.

¹⁹ Kōōnō Yaya to wōōyen mange Herode ma, a taara xa gine Herodiyasi xa fe ra, a nun a nu bara fe jaaxi naxan birin naba,

²⁰ Herode man naxa yi fe kobi keren sa na birin xun: A naxa Yaya sa geeli.

Isa xunxafe ye xōōra

(Matiyu 3:13-17, Maraki 1:9-11, Yaya 1:32-34)

²¹ Nama birin to nu bara e xunxa ye xōōra, Isa fan naxa a xunxa ye xōōra. A to nu Ala maxandife, koore naxa rabi,

²² Ala Xaxili Seniyenxi naxa goro a ma alo ganbe. Xui nde naxa keli koore ma, a a masen, «N ma Di maxanuxi nan na i ra. I n kenenxi ki fanyir a.»

Isa benbae

(Matiyu 1:1-17)

²³ Isa to je tongo saxan pōōndon soto, a naxa a xa wali folo. Mixie nu laxi a ra Yusufu xa di nan a ra.

Yusufu findixi Heli xa di nan na,

²⁴ Heli findixi Matahatai xa di nan na,

Matahatai findixi Lewi xa di nan na,

Lewi findixi Meliki xa di nan na,

Meliki findixi Yannayi xa di nan na,

Yannayi findixi Yusufu xa di nan na,

²⁵ Yusufu findixi Matahisa xa di nan na,

Matahisa findixi Amosi xa di nan na,

Amosi findixi Naxumu xa di nan na,

Naxumu findixi Esili xa di nan na,

Esili findixi Nagayi xa di nan na,

²⁶ Nagayi findixi Maati xa di nan na,

Maati findixi Matahisa xa di nan na,

Matahisa findixi Semeyin xa di nan na,

Semeyin findixi Yoseke xa di nan na,

Yoseke findixi Yoda xa di nan na,

²⁷ Yoda findixi Yohana xa di nan na,

Yohana findixi Resa xa di nan na,

Resa findixi Sorobabeli xa di nan na,

Sorobabeli findixi Salatiyeli xa di nan na,

Salatiyeli findixi Neri xa di nan na,

²⁸ Neri findixi Meliki xa di nan na,

Meliki findixi Adi xa di nan na,

Adi findixi Kosan xa di nan na,

Kosan findixi Elemadan xa di nan na,

Elemadan findixi Eru xa di nan na,

²⁹ Eru findixi Yosuwe xa di nan na,

Yosuwe findixi Eliyeleri xa di nan na,

Eliyeleri findixi Yorimi xa di nan na,

Yorimi findixi Matahatai xa di nan na,

Matahatai findixi Lewi xa di nan na,

³⁰ Lewi findixi Simeyon xa di nan na,

Simeyon findixi Yuda xa di nan na,

Yuda findixi Yusufu xa di nan na,

Yusufu findixi Yonan xa di nan na,

Yonan findixi Eliyakin xa di nan na,

³¹ Eliyakin findixi Meleya xa di nan na,

Meleya findixi Mena xa di nan na,

Mena findixi Matata xa di nan na,

Matata findixi Natan xa di nan na,

Natan findixi Dawuda xa di nan na,

³² Dawuda findixi Yisayi xa di nan na,

Yisayi findixi Obedo xa di nan na,

Obedo findixi Boosu xa di nan na,

Boosu findixi Salimon xa di nan na,

Salimon findixi Naxason xa di nan na,

³³ Naxason findixi Aminadabo xa di nan na,

Aminadabo findixi Adimin xa di nan na,

Adimin findixi Arini xa di nan na,

Arini findixi Xesiron xa di nan na,

Xesiron findixi Peresi xa di nan na,

Peresi findixi Yuda xa di nan na,

³⁴ Yuda findixi Yaxuba xa di nan na,

Yaxuba findixi Isiyaga xa di nan na,

Isiyaga findixi Ibrahimana xa di nan na,

Ibrahimana findixi Tera xa di nan na,

Tera findixi Naxori xa di nan na,

³⁵ Naxori findixi Serugu xa di nan na,

Serugu findixi Rewu xa di nan na,

Rewu findixi Pelegi xa di nan na,

Pelegi findixi Eberi xa di nan na,

Eberi findixi Selaha xa di nan na,
³⁶ Selaha findixi Kayinan xa di nan na,
 Kayinan findixi Arafaxadi xa di nan na,
 Arafaxadi findixi Semi xa di nan na,
 Semi findixi Nuha xa di nan na,
 Nuha findixi Lemeki xa di nan na,
³⁷ Lemeki findixi Metusela xa di nan na,
 Metusela findixi Enoki xa di nan na,
 Enoki findixi Yeredi xa di nan na,
 Yeredi findixi Mahalaleli xa di nan na,
 Mahalaleli findixi Kenan xa di nan na,
³⁸ Kenan findixi Enosi xa di nan na,
 Enosi findixi Seti xa di nan na,
 Seti findixi Adama xa di nan na,
 Adama findixi Ala xa di nan na.

4

*Sentane katafe a xa Isa ratantan
 (Matiyu 4:1-11, Maraki 1:12-13)*

¹ Isa to keli Yuruden, Ala Xaxili Seniyenxi nu goroxi a ma, a Isa xun ti gbengberenyi ra.

² Xi tongo naani bun ma, a nu na naa, Ibulisa nu katafe a ratantande. Isa mu sese don na waxati birin bun. Na xi konti to kamali, kaame nu na a ma.

³ Ibulisa naxa a fala a be, «Xa Ala xa Di nan i ra, yaamari fi yi geme xa findi taami ra.»

⁴ Isa naxa a yaabi, «A sebexi Kitaabui kui, <Mixi mu baloma taami gbansan xa ra.»»

⁵ Ibulisa naxa fa a xanin geya fari, a dunjina mangeya birin masen a be kerenyi ra.

⁶ A naxa a fala a be, «N yi mangeya birin fima ne i ma a nun a dariye, barima a soxi n tan nan yi. N fan noma a fide, n na wa a fife naxan yo ma.

⁷ Na kui, xa i i felen n be, i n batu, n a birin findima ne i gbe ra.»

⁸ Isa naxa a yaabi, «A sebexi Kitaabui kui, <I xa i Marigi Ala gbansan nan batu, i xa suyidi a keren nan be.»»

⁹ Ibulisa man naxa a xanin Darisalamu, a a ti Ala xa horomobanxi fari, yire itexi. A naxa a fala a be, «Xa Ala xa Di nan lanxi i ma, tungan be ra,

¹⁰ barima a sebexi, <Ala yaamari fima ne a xa malekee ma i xa fe ra, e xa i kanta.»

¹¹ A man sebexi, <E e belexee rasoma ne i bun ma, e i rate alako i sanyi naxa din geme ra.»»

¹² Isa naxa a yaabi, «Kitaabui man a masenxi, <I naxa i Marigi Ala mato.»»

¹³ Ibulisa to ge kate birin nabade a xa Isa ratantan, a naxa keli a xun ma, han beenun a xa waxati gbete xa a li.

*Isa a xa wali folofe Galile boxi ma
 (Matiyu 4:12-25, Maraki 1:14-20)*

¹⁴ Isa naxa gbilen Galile boxi ma. Ala Xaxili Seniyenxi xa senbe nu na a ma. A xa fe xibaaru naxa siga rayensen na yire birin.

¹⁵ Isa nu mixie xaranma e xa salidee kui, birin nu a matoxo.

*Nasaretikae tondife lade Isa ra
 (Matiyu 13:53-58, Maraki 6:1-6)*

¹⁶ Isa naxa siga Nasareti, a xuruxi dennaxe. Malabu loxoe ma, a naxa so salide kui alo a nu darixi a ra ki naxe, a ti, a xa Kitaabui xaran mixie be.

¹⁷ E naxa Annabi Esayi xa Kitaabui so a yi. A to a itala, a naxa yire to a sebexi dennaxe,

¹⁸ «Marigi Xaxili na n xun ma, barima a bara n sugandi, a a ragoro n ma, n xa setaree kawandi xibaaru fanyi ra.

A n xexxi ne

n xa xera iba mixi suxuxie be, e xoreyama ne,

n xa xera iba donxue be, e ya se toma ne, n xa tooromixie xoreya naxee na noe bun ma,

¹⁹ n xa xera iba mixie be,

Ala xa hinne waxati bara a li.»

²⁰ A naxa fa Kitaabui makuntan, a a so taalibi yi, a doxo. Birin e ya banbanxi a ra salide kui.

²¹ A naxa masenxi ti folo e be, «To, yi sebeli naxan xaranxi wo be yi ki, a bara kamali.»

²² Birin nu a xa fe fanyi falama, e nu kaaba woyen fanyie ma naxee nu minima a kere i. E naxa so e bore maxorinfe, «Yusufu xa di xa mu yi ki?»

²³ Isa naxa a fala e be, «N na a kolon wo yi taali sama ne n be, <Seriba, i yete dandan.> Wo man a falama ne n be, <Muxu bara fe naxan birin me i naxan nabaxi Kaperenamu, i man xa a mooli raba i xonyi be.»

²⁴ N xa nondi fala wo be, namiponme yo mu binyama a xonyi tan.

²⁵ Wo man xa wo tuli ti nondi ra. Kaape gine wuyaxi nu na Isirayila boxi ma Annabi Eliya xa waxati, kaame to sin boxi ma, tune ye mu bira ne saxan kike senni.

²⁶ Konso Ala mu Annabi Eliya xee e tan Isirayilaka ginnee sese ma, fo a to a xee kaape gine nde nan gbansan ma naxan nu na Sarepeta, Sidon boxi ma.

²⁷ Kune kanyi wuyaxi fan nu na Isirayila boxi ma Annabi Elise xa waxati, konso a mu e tan sese rayalan, fo Naaman Siriyaka gbansan, a na nan nayalan.»

²⁸ E to yi fee me, mixi birin naxee nu na salidee kui, e boje naxa te Isa xili ma.

²⁹ E naxa keli, e a ramini taa fari ma. E xa taa to nu tixi geya ra, e naxa a xanin yire nde e xa a radin ye gelenyi ra.

³⁰ Kɔnɔ Isa naxa mini e tagi, a a xa kira suxu.

Isa mixi gbege rayalanfe
(*Matiyu 8:14-17, Maraki 1:21-34*)

³¹ Isa naxa goro Kaperenam, Galile bɔxi taa nde. A to nu na mixie kawandife malabu lɔxɔe,

³² e naxa kaaba a xa xaranyi ma, barima a nu woyenma mange senbe nan na.

³³ Na salide kui, xeme nde nu na jinne nu naxan fɔxɔ ra. A naxa sɔnxɔe rate fɔlo, a gbelegebe,

³⁴ «Ee! Isa Nasaretika, i waxi munse xɔn ma muxu be? I faxi muxu sɔntɔde ne? N na a kolon mixi naxan lanxi i ma. Ala xa Seniyentɔe nan na i ra.»

³⁵ Isa naxa woyen a ma a xɔrɔxɔe ra, a a yamari, «I sabari. Gbilen yi xeme fɔxɔ ra.» Ninne naxa xeme rabira bɔxi nama tagi, a fa gbilen a fɔxɔ ra. Xeme mu maxɔnɔ hali keren.

³⁶ Birin de naxa ixara, e nu fa e bore maxorin, «Masenyi mɔoli mundun yi ki? A pinnee yamarima nɔe nun senbe ra, nee gbilen mixi fɔxɔ ra!»

³⁷ Na kui, Isa xa fe xibaaru naxa yensen ye na bɔxi rabilinyi yire birin.

³⁸ Isa to mini salide kui, a naxa siga Simɔn xonyi. Simɔn bitanyi mu nu yalanxi. A fate nu ganxi a ma. E naxa Isa maxandi a xa a mali.

³⁹ Isa to ti a xun ma, a naxa woyen na fure ma, fure naxa a bepin. A naxa keli keren na, a kuri so e be.

⁴⁰ Soge to dula, e naxa fa furema mɔoli birin na Isa xɔn ma. A naxa a belexe sa e ma keren keren, a fa e rayalan.

⁴¹ A naxa pinnee fan kerɔ mixi wuyaxi fɔxɔ ra. Ninnee nu furemae bepinma, e nu gbelegebe e nu a fala, «Ala xa Di nan na i ra!» Kɔnɔ Isa naxa e yamari, a e ratɔn woyenfe ra, barima e nu a kolon a Ala xa Mixi Sugandixi nan a ra.

⁴² Na kuye iba, a naxa mini, a siga yire madunduxi nde. Nama naxa a fen han e a to. E nu katafe ne e xa kankan a ma, a naxa fa keli e xun.

⁴³ Kɔnɔ a naxa a masen e be, «Fo n xa taa gbete fan kawandi Ala xa mangeya niini xa xibaaru fanyi ra, barima n xexi na nan na.»

⁴⁴ Na kui, a nu kawandi tima salidee kui Yudaya bɔxi ma.

5

Isa fɔxirabire singe
(*Matiyu 4:18-22, Maraki 1:16-20*)

¹ Isa nu na Genesareti baa de ra. Nama fan nu e bore xetenma alako e xa a xui me Ala xa masenyi kawandide.

² Isa naxa kunkui firin to baa de ra. Yexesuxuie nu bara goro e kui, e nu e xa yelee raxafe.

³ Isa naxa baki Simɔn xa kunkui kui, a a maxorin a xa kunkui ndedi mamini xare de ra. Na xanbi, Isa naxa dɔxɔ kunkui kui, a so nama kawandife.

⁴ Isa to ge masenyi tide, a naxa a fala Simɔn be, «Won xee dula ma. Wo yelee sa naa, wo xa sa yelee suxu.»

⁵ Simɔn naxa a yaabi, «Karamɔxɔ, muxu kɔe birin nan nadangixi yakotomɔe nan na, muxu mu sese suxu. Kɔnɔ i tan nan to a falaxi, n man sa yelee sama.»

⁶ E to na raba, e naxa yelee gbege suxu yelee kui, yelee naxa bɔo fɔlo.

⁷ E naxa e belexe magira booree be naxee nu na kunkui boore kui, e xa fa e mali. E to fa, e naxa na kunkui firinyie rafe yelee ra han e firin birin naxa wa dulafe.

⁸ Simɔn Piyeri to na fe to, a naxa bira Isa bun ma, a a fala, «Marigi, i xa i makuya n na, barima yunubitɔe nan n na!»

⁹ A na fala ne barima a tan nun a boore birin nu bara ge kaabade na yelee suxufe ra,

¹⁰ Simɔn walibooree, Sebede xa di firinyie Yaki nun Yaya, e fan nu bara kaaba. Na kui, Isa naxa a fala Simɔn be, «I naxa gaaxu. I darixi yelee nan suxu ra, kɔnɔ keli yi waxati ma, i fama mixie nan sɔtɔde n be.»

¹¹ E to kunkui rate xare ma, e naxa se birin lu naa, e bira Isa fɔxɔ ra.

Kune kanyi rayalanfe
(*Matiyu 8:1-4, Maraki 1:40-45*)

¹² Isa to nu na taa nde kui, a naxa xeme nde li naa, kune dinxi a fate birin na. A to Isa to, a naxa a yatagi rafelen bɔxi ma, a a mayandi, «N Marigi, xa i tin, i noma n naseniyende.»

¹³ Isa naxa a belexe itala, a a sa kune kanyi ma, a a fala a be, «N tinxi. Findi mixi seniyenxi ra.» Kune fure naxa a bepin keren na.

¹⁴ Na xanbi, Isa naxa a yamari, «I naxa yi fe fala mixi yo be. Siga i sa i dentegɔ serexedube be, i serexe ba i xa seniyenyi xa fe ra, alo Annabi Munsa a yamarixi ki naxe. Na findima seedeɔxɔya nan na e be.»

¹⁵ Kɔnɔ Isa xa fe xibaaru jan naxa yensen ye dangi a singe ra. Nama gbege nu e malanma e xa a xui rame, a man xa e rayalan e xa furee ma.

¹⁶ Kɔnɔ Isa fan nu luma siga ra yire madunduxie, a sa Ala maxandi.

Isa Namate rayalanfe
(*Matiyu 9:1-8, Maraki 2:1-12*)

¹⁷ Lɔxɔ nde, Isa nu kawandi tife. Farisenie nun seriye karamɔxɔe nu bara

fa doxo, naxee kelixi Darisalamu, a nun Galile nun Yudaya taa birin. Marigi xa senbe nu na Isa ma furemae rayalanfe ra.

¹⁸ Na temui, mixi ndee naxa fa namate nde ra, a saxi sade ma. E nu katafe ne e xa fa a sa Isa bun,

¹⁹ kono jama xa fe naxa a niya e mu no sode a ra. Na kui, e naxa te banxi fari, e a fari yire nde maba, e fa namate ragoro menni ra, a saxi a xa sade fari, a goro jama tagi Isa ya i.

²⁰ Isa to e xa danxaniya to, a naxa a fala namate be, «N boore, i xa yunubie bara xafari i be.»

²¹ Farisenie nun seriye karamoxoe naxa so e mapoxunfe, «Pe, nde yi ra, a to Ala rasotoma yi ki? Nde noma yunubie afaride, bafe Ala keren na?»

²² Isa to e xa mapoxunyi kolon, a naxa e maxorin, «Munfe ra yi mapoxunyi mooli na wo boje ma?»

²³ Woyenyi mundun sooneya, a falafe «I xa yunubie bara xafari,» ka a falafe «Keli, i jere?»

²⁴ N xa a masen wo be a Adama xa Di noma yunubi xafaride dunjina ma.» A naxa fa a fala namate be, «N naxe i be, keli, i xa sade tongo, i xa siga i xonyi.»

²⁵ Namate naxa keli mixie ya xori keren na. A naxa se tongo a nu saxi naxan ma, a fa siga a xonyi Ala matoxo ra.

²⁶ Nama birin de naxa ixara ki fanyi, e nu Ala matoxo. Ala xa yaragaaxui fan naxa lu e boje ma, e a fala, «To, muxu bara kaabanako fee to.»

*Lewi birafe Isa foxo ra
(Matiyu 9:9-17, Maraki 2:13-22)*

²⁷ Na dangi xanbi, Isa naxa mini, a duuti maxili nde to naxan xili Lewi, a doxoxi duuti maxilide. Isa naxa a fala a be, «Bira n foxo ra.»

²⁸ Lewi naxa keli, a fe birin nabolo, a bira a foxo ra.

²⁹ Na temui, Lewi naxa xulunyi belebele ti a xonyi Isa be. E birin nu na e degefe yire keren, duuti maxili wuyaxi nun mixi gbete fan nu na naa.

³⁰ Farisenie nun seriye karamoxoe naxa Isa foxirabiree maxorin, «Munfe ra wo nun duuti maxilie nun yunubitoe wo degema yire keren?»

³¹ Isa naxa e yaabi, «Mixi yalanxi hayi mu na seriba ma. Furema nan hayi na a ma.

³² N mu faxi tinxintoe xa xilide. N faxi yunubitoe nan xilide, e xa tuubi.»

*Isa maxorinfe sunyi ma
(Matiyu 9:14-15, Maraki 2:18-20)*

³³ Mixi ndee naxa fa a fala Isa be, «Annabi Yaya nun Farisenie foxirabiree

sunyi nun salie rabama han, kono i gbee tan e degema tun.»

³⁴ Isa naxa e yaabi, «Xa futixiri xulunyi a li, wo noma a falade ginfeenyi booree be e xa sunyi suxu a na e fe ma temui naxe?»

³⁵ Waxati fama, ginfeenyi bama e yi ra temui naxe. Na waxati tan, e sunyi suxuma ne.»

³⁶ Isa man naxa taali nde sa e be, «Mixi yo mu dugi xuntunyi bama dugi neene ra a xa dugi fori lonpo a ra. Xa na raba, dugi neene kanama ne, na xuntunyi fan mu lanma dugi fori ma.

³⁷ Mixi yo man mu weni neene sama lebe fori kui, xa na mu a ra weni neene na funtu, na lebe fori bulama ne, weni fili, a sase fan kana.

³⁸ A lan ne weni neene xa sa lebe neene nan kui.

³⁹ Mixi yo man mu wama weni neene xon xa a bara weni fori min, barima a a falama ne, «Weni fori nan fan.»»

6

Malabu loxoe xa seriye,

*nun xeme nde belexe rayalanfe
(Matiyu 12:1-14, Maraki 2:23-3:6)*

¹ Malabu loxo nde, Isa nun a foxirabiree nu jerefe sankira ra xee tagi. Isa foxirabiree naxa mengi tonsoe ndee ba, e e tuxutuxu e belexe, e a xorie don.

² Fariseni ndee naxa woyen, «Munfe ra wo na malabu loxoe seriye matandife?»

³ Isa naxa e yaabi, «Wo mu nu a xaran Dawuda naxan naba kaame to a suxu, a tan nun naxee nu na a foxo ra?»

⁴ A so ne Ala xa banxi kui, a taami don naxan fixi Ala ma, a nde so a foxirabiree fan yi ra, hali a to mu nu daxa mixi yo xa na don, fo serexedubee.»

⁵ Isa man naxa a fala e be, «Adama xa Di nan findixi marigi ra malabu loxoe xun ma.»

⁶ Malabu loxoe gbete ma, Isa man naxa so salide kui, a mixie kawandi. A naxa xeme nde li naa, naxan yire fan belexe tuuxi a ma.

⁷ Farisenie nun seriye karamoxoe nu e ya tixi Isa ra e xa a mato xa a mixi rayalanma malabu loxoe ma, alako e xa no a kalamude fe nde ma.

⁸ Kono Isa to nu e xa mapoxunyi kolon, a naxa a fala xeme be naxan belexe tuuxi a ma, «Keli, i fa ti be jama tagi.» A naxa keli, a ti.

⁹ Isa naxa a masen e be, «N xa wo maxorin. A daxa fe fanyi nan xa raba malabu loxoe ma, ka fe naaxi? Nii rakisife nan daxa ka nii sontofe?»

¹⁰ A to ge a ya rapereɗe mixi birin kanke ma, a naxa a fala na xeme be, «I belexe itala.» A naxa a itala, a belexe naxa yalan.

¹¹ Kono Farisenie tan naxa xono ki fanyi. E naxa so woyenfe e bore be, e xa lan fe ma, e noma naxan niyade Isa ra.

Isa a xa xerae fu nun firinyi sugandife
(*Matiyu 10:1-3, Maraki 3:13-19*)

¹² Na waxati ma, Isa naxa siga geya fari Ala maxandide, a koe birin nadangi a Ala maxandima.

¹³ Kuye to iba a naxa a foxirabiree xili. A naxa fu nun firin sugandi e ya ma, a e xili sa xerae. E tan nan ya:

¹⁴ Simon, Isa naxan xili sa Piyeri, Piyeri xunya Andire, Yaki, Yaya, Filipu, Barotolome,

¹⁵ Matiyu, Tomasi, Alifa xa di Yaki, Simon naxan xili nu falama Seloti,

¹⁶ Yaki xa di Yudasi, nun Yudasi Isikariyoti naxan findi yanfante ra, a Isa sa mixi kobie belexe.

Isa nama kawandife
(*Matiyu 5-7*)

¹⁷ Isa nun na mixi fu nun firinyie to goro, a naxa ti kene nde ma. A foxirabiree gali nu na naa, a nun nama gbegbe naxee nu kelixi Yudaya nun Darisalamu, a nun baa de ra, Tire nun Sidon nabilinyi.

¹⁸ E birin nu faxi Isa xui ramede, a man xa e rayalan e xa furee ma. Ninne nu naxee tooroma, a nu e rayalanma.

¹⁹ Nama birin nu katafe e xa din a ra, barima senbe nu minife a i, a nu e birin nayalan.

Seewe nun Gbaloe
(*Matiyu 5:1-12*)

²⁰ Na temui Isa naxa a ya ti a foxirabiree ra, a a masen e be, «Seewe na wo be, wo tan setaree, barima wo pan na Ala xa mangeya niini bun ma.

²¹ Seewe na wo be, wo tan naxee kaamexi yakosi, barima wo fama ne wasade.

Seewe na wo be, wo tan naxee wama yakosi, barima wo fama ne yeled.

²² Seewe na wo be, mixie na wo xon temui naxe, e na wo keru, e na wo konbi, e na wo xili kana Adama xa Di xa fe ra.

²³ Wo xa seewa na loxe, wo tugan jalexinyi ra, barima wo baraayi gboma ne ariyanna. E benbae nu namijonmee fan tooroma na ki ne.»

²⁴ «Kono gbaloe na wo be, wo tan bannae, barima wo pan bara wo xa fe fanyi soto.

²⁵ Gbaloe na wo be, wo tan naxee wasaxi yakosi, barima kaame fama ne wo suxude.

Gbaloe na wo be, wo tan naxee yeleva yakosi, barima sunnunyi nun wa fama ne wo suxude.

²⁶ Gbaloe na wo be, mixi birin na wo xili fanyi fala temui naxe, barima e benbae nu wule falee fan xunmafalama na ki ne naxee nu e yete findixi namijonmee ra.»

Yaxuie xanufe
(*Matiyu 5:38-48*)

²⁷ «N xa a fala wo be, wo tan naxee na wo tuli mafife n na, wo xa wo yaxuie xanu,

wo fe fanyi nan naba wo xonmae be,

²⁸ wo Ala maxandi wo dankamae be,

wo Ala maxandi wo tooromae be.

²⁹ Xa mixi i xere garin,

i xa boore seeti fan ti a be.

Xa mixi i xa donma tongo,

i naxa tondi a xa i xa mafelenyi fan tongo.

³⁰ Naxan yo na i makula, i xa a ki.

Naxan na see ba i yi, i naxa a maxarin a xa a ragbilen.

³¹ Wo wama mixie xa naxan birin naba wo be,

wo fan xa na nan naba e be.»

³² «Xa wo sa mixi gbansan nan xanuma, naxee wo fan xanuxi, wo baraayi mundun sotoma na kui? Hali yunubitoe, e mixie nan xanuma naxee e tan fan xanuxi.

³³ Xa wo sa fe fanyi rabama mixie be, naxee fe fanyi rabama wo fan be, wo baraayi mundun sotoma na kui? Na tan, hali yunubitoe a rabama.

³⁴ Xa wo sa doni tima mixi nan be, wo laxi naxan na a wo xa doni fima, wo baraayi mundun sotoma na kui? Hali yunubitoe, e doni tima e boore be, alako e man xa doni birin soto.

³⁵ Kono wo tan xa wo yaxuie xanu. Wo xa fe fanyi nan naba. Wo xa doni ti, hali wo mu laxi a fife ra. Na kui, wo baraayi gboma ne, wo findi Ala Xili Xungbe Kanyi xa die ra, barima a tan fe fanyi rabama finsiriwalie nun mixi kobie be.

³⁶ Wo fan xa kinikini mixi ma, alo wo Baba Ala kinikinima mixi ma ki naxe.»

Wuri fupi nun xebenyi
(*Matiyu 7:1-5*)

³⁷ «Wo naxa wo yete findi wo boore adama kevalie makiitima ra, alako kiiti naxa fa kana wo fan na Ala yi. Wo naxa mixi makiiti kiiti xorochoe ra, alako wo fan naxa makiiti kiiti xorochoe ra. Wo dije mixi ma, alako Ala xa dije wo fan ma.

³⁸ Wo mixi ki, alako Ala fan xa wo ki. Wo kima ki naxe, a luma ne alo maale na

maniya, a maniyase rafe a fanyi ra, maale madeten, a xeye xeye, nde man fa sa a xun han a fili a ma. Na kui, wo maniyase naxan nawalima booree be, na nan nawalima wo fan be.»

³⁹ Isa man naxa yi taali woyenyi fala e be, «Donxui noma xuli suxude donxui be yire? A di, e firin birin mu birama xe yili kui?»

⁴⁰ Taalibi mu dangima a karamoxo ra, kono taalibi naxan birin nu ge a matinkande, a luma ne alo a karamoxo.»

⁴¹ «Munfe ra i wuri fuji toma i ngaxakerenyi ya ma, a fa li i mu zebeniyi toxi naxan na i tan yete ya ma?»

⁴² I noma a falade i ngaxakerenyi be di, «A lu n xa na wuri fuji ba i yete ya ma,» a fa li i tan mu zebeniyi toxi naxan na i tan ya ma? I tan filankafui, zebeniyi nan singe ba i ya ma! Na ba xanbi, i noma ne se igbede a fanyi ra, alako i xa wuri fuji ba i ngaxakerenyi fan ya ma.»

*Wuri bili kolonma a bogi nan ma
(Matiyu 7:16-20, 12:33-35)*

⁴³ «Sansi fanyi mu na naxan bogi kobi raminima, sansi kobi fan mu na naxan bogi fanyi raminima.

⁴⁴ Sansi birin kolonma a bogi nan ma. Xere mu bama tunbe bili ra, kusu fan mu bama baagi bili kon na.

⁴⁵ Fe fanyi to ragataxi mixi fanyi boje kui, a fe fanyi nan raminima. Fe kobi to ragataxi mixi kobi boje kui, a fe kobi nan raminima. Naxan na gbo mixi boje kui, na nan donxoe minima a de i.»

*Banxiti firinyie xa taali
(Matiyu 7:24-27)*

⁴⁶ «Munfe ra wo n xilima «N Marigi, n Marigi,» kono wo mu n xui rabatuma?»

⁴⁷ Mixi yo fa n ma, a n ma masenyi rame, a fa a rabatu, wo wo tuli mati n xa a masen wo be na kanyi maniyaxi mixi naxan na.

⁴⁸ A maniyaxi banxiti nan na, naxan boxi ge han a sa fanye li, a fa a xa banxi bili ti na fanye fari. Loxo nde, xure naxa banbaran ye han a din banxi ma, kono a mu no sese niyade a ra, barima a nu tixi a fanyi ra.

⁴⁹ Kono mixi yo naxan n ma masenyi rame, a fa li a mu a rabatu, na kanyi tan maniyaxi xeme nan na naxan banxi ti boxi fari ma, bili mu a be. Xure to banbaran, a din banxi ma, a naxa a rabira keren na, banxi naxa kana a jaaxi ra.»

7

*Soori xunmati xa danxaniya
(Matiyu 8:5-13)*

¹ Isa to ge a xa masenyi birin tide jama be, a naxa so Kaperenamu.

² Soori mixi keme xunmati nde nu na naa, naxan ma konyi xeme nde nu furaxi, a gbe mu nu luxi a xa faxa. Konyi nan nu a ra naxan nu rafan a marigi ma ki fanyi.

³ Soori xunmati to Isa xa fe me, a naxa Yuwifi kuntigie ndee xee Isa xon, a xa fa a xa konyi rayalan.

⁴ Yuwifi kuntigie to Isa yire li, e naxa a mayandi ki fanyi, e a fala, «Mixi na a ra, a lan ne i xa yi fe raba a be,

⁵ barima won si rafan a ma. A tan nan salide tixi muxu be.»

⁶ Isa naxa bira e foxo ra. A to makore banxi ra, na soori mixi keme xunmati naxa a boore ndee xee e xa a fala a be, «Marigi, i naxa i yete tooro, barima na binye mu na n yi ra i tan xa so n ma banxi kui.

⁷ Na nan a niya, n jan mu tin n yete xa fa i xon. I xa yaamari gbansan nan fi, n ma konyi xa yalan.

⁸ N a kolon barima n fan na mange ndee xa yaamari bun ma, soori ndee man na n yi, naxee na n fan ma yaamari bun ma. N na a fala soori nde be, «Siga,» a sigama ne. N na a fala, «Fa,» a fama ne. N na n ma konyi nde yamari, «Yi fe raba,» a a rabama ne.»

⁹ Isa to a xa woyenyi me, a naxa kaaba a xa fe ma. A naxa a ya rafindi jama ma naxan nu biraxi a foxo ra, a a masen e be, «N xa a fala wo be, n mu yi danxaniya mooli toxi hali Isirayila boxi ma.»

¹⁰ Xerae to gbilen soori xunmati xonyi, e naxa konyi li, a yalanxi.

Isa kaaje gine xa di rakelife faxe ma

¹¹ Na dangi xanbi, Isa naxa siga taa nde, dennaxe xili Nayin, a foxirabiree nun jama gbege nu na a foxo ra.

¹² A to makore taa sode de ra, Isa naxa a to mixie minife xeme nde fure ra. Kaaje gine nde xa di kerenyi nan nu faxaxi, na taa jama gbege fan nu jerefe kaaje gine fe ma.

¹³ Marigi to kaaje gine to, a naxa kinikini a ma, a a fala a be, «I naxa wa.»

¹⁴ A naxa a maso fure ra, a a belexe sa a xaninse fari, a xaninmae naxa ti. Isa naxa a masen, «I tan segetala, n naxe i be, keli!»

¹⁵ Faxamixi naxa keli, a so woyenfe. Isa naxa a ragbilen a nga ma.

¹⁶ Gaaxui naxa e birin suxu, e nu Ala matoxo, e nu a fala, «Ala namijonme xungbe nan nakelixi won tagi!» E man nu a fala, «Ala bara fa a xa mixie xunmatode!»

¹⁷ Isa xa xibaaru naxa siga rayensen na Yudaya boxi birin ma a nun naa rabilinyi.

*Annabi Yaya xa maxorinyi
(Matiyu 11:1-30)*

¹⁸ Yaya foxirabiree naxa yi fe birin fala Yaya be.

¹⁹ A fan naxa mixi firin xili e ya ma, a e xεε Isa maxorinde, «I findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na naxan lanma a xa fa, ka muxu xa mixi gbete nan mame?»

²⁰ E to Isa yire li e naxa a maxorin, «Yaya Xunxa nan muxu xεxi i maxorinde. I findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na naxan lanma a xa fa, ka muxu xa mixi gbete nan mame?»

²¹ Na temui yati, Isa nu furemae, pinne kanyie, nun donxui gbege rayalanfe.

²² Na kui, a naxa Yaya xa xεerae yaabi, «Wo fe naxan mexi nun wo fe naxan toxi, wo sa na dentege Yaya be. Donxue se toma, namatee perema, kune kanyie yalanma, tulixorie woyenyi mema, faxamixie kelima, fuxarilae kawandima xibaaru fanyi ra.

²³ Seewe na mixi be naxan mu siikema n ma fe ra.»

²⁴ Yaya xa xεerae to siga, Isa naxa nama maxorin Yaya xa fe ma, «Wo siga munse matode wula i? Foye kale naxan namaxama?

²⁵ Xa na mu a ra, wo siga munse matode? Dugi tofanyi kanyi? Naxee maxirixi a fanyi ra, e xa duniye igiri bannaya kui, nee toma mange banxie nan kui.

²⁶ Wo fa siga munse matode? Namiponme? Iyo, n xa a fala wo be, a jan dangi namiponme ra.

²⁷ A tan nan xa fe sebexi Kitaabui kui, «N fama n ma xεera rasanbade i ya ra alako a xa kira yailan i be.»

²⁸ N xa a fala wo be, gine yo mu di bari naxan dangi Yaya ra. Kono n man xa a fala wo be, mixi naxan na Ala xa mangeya niini bun ma, a xurun kiyoki, a fan dangi Yaya ra.»

²⁹ «Nama nun duuti maxilie to a xui me, e la ne Ala ra, e fa lu Yaya xa e xunxa ye xora.

³⁰ Kono Farisenie nun seriye karamoxoe tan tondi ne Ala waxonfe ra e be barima e tondi ne Yaya xa e xunxa ye xora.»

³¹ «N noma to mixie misaalide munse ra? E maniyaxi nde ra?

³² E maniyaxi dimedie nan na naxee doxoxi taa kui, e nu a fala e booree be, «Muxu bara xule fe wo be, kono wo mu fare boronxi. Muxu bara jon beeti ba, kono wo mu wa.»

³³ «Yaya Xunxa to bara fa, a mu taami don, a mu weni min. Wo bara a fala, «Ninne na a foxo ra.»

³⁴ Adama xa Di to fa, a tan mu tondi sigade xulunyi yire. Na kui, wo bara a fala, «Furi naaxi siisila mato! E nun duuti maxilie nun yunubitoe nan a ra!»

³⁵ Kono xaxilimaya kolonma a kewali nan ma.»

Gine yunubitoe nde xa yunubie xafarife

³⁶ Fariseni nde naxa Isa xili e xa e dege a xonyi. Isa naxa so naa, a a magoro.

³⁷ Gine yunubitoe nde nu na taa kui, a naxa a me a Isa a degefe na Fariseni xonyi. Na kui, a naxa labunde ture suxu a yi ra, na saxi a bitire tofanyi kui naxan nu rafalaxi alabatira geme ra.

³⁸ A to so naa, a naxa ti Isa xanbi ra a sanyi yire. A to wa folo, a naxa Isa sanyie bunda a yaye ra. A naxa e mafuruku a xunxexe ra, a e sunbu, a fa labunde maso e ma.

³⁹ Fariseni naxan Isa xili a degede a xonyi, a to na fe to, a naxa a fala a yete ma, «Xa yi xeme findixi namiponme nan na nu, a yi gine xa fe kolonma ne nu, a a kolonma ne nu a yunubitoe nan dinfe a ra yi ki.»

⁴⁰ Isa naxa a fala a be, «Simon, n xa fe nde masen i be.» Na naxa a yaabi, «Karamoxo, a masen n be.»

⁴¹ Isa naxa yi taali sa a be, «Kobiri kanyi nde nu bara mixi firin doni. A singe xa doni findixi gbeti kobiri kole keme suuli nan na, a firin nde, gbeti kobiri kole tongo suuli.

⁴² Fεere to mu nu na e sese yi ra, kobiri kanyi naxa dije e firin birin xa doni ma. Na mixi firinyi tagi, kobiri kanyi rafaanma nde ma dangi boore ra?»

⁴³ Simon naxa a yaabi, «N laxi a ra, naxan xa doni nu gbo boore be.» Isa naxa a fala a be, «I nondi.»

⁴⁴ Na temui a naxa a ya rafindi gine ma, a fa a masen Simon be, «I yi gine to? N so ne i xonyi, i mu ye fi n ma n xa n sanyie maxa, kono a tan n sanyie maxaxi a yaye nan na, a e mafuruku a xunxexe ra.

⁴⁵ I tan mu n sunbu, kono a tan, kabi n soxi i xonyi, a mu baxi n sanyie masunbufe.

⁴⁶ I tan mu ture maso n xunyi ma, kono a tan labunde ture nan masoxi n sanyie ma.

⁴⁷ Na na a ra, n xa a fala i be, a xa yunubie naxee gboxi na ki, e bara xafari a be, barima a xa xanunteya fan gbo. Kono naxan xa yunubi xafarixie xurun, na kanyi xa xanunteya fan xurun.»

⁴⁸ Isa naxa fa a masen gine be, «I xa yunubie bara xafari.»

⁴⁹ Naxee nu magoroxi e degede, nee fan naxa so a falafe e yete ma, «Nde yi ra a to yunubi xafarima?»

⁵⁰ Isa man naxa a masen gine be, «I xa danxaniya bara i rakisi. Siga bonesa kui.»

8

Ginee naxee Isa malife

¹ Na dangi xanbi, Isa naxa siga taa birin isa ra, a xungbe nun a xuri, a nu mixie

xaran, a nu e kawandi Ala xa mangeya niini xa xibaaru fanyi ra. A foxirabire fu nun firinyie nu na a foxo ra,

² a nun ginε nde naxee nu bara rayalan jinnee nun fure gbeteε ma. E xilie nan ya: Mariyama, a nu falama naxan be Magidalaka, Isa jinne solofere keru naxan foxo ra,

³ a nun Yohanna, naxan nu doxoxi Herode xa walikeε xunyi Kusa xon, a nun Susanna, a nun mixi gbete wuyaxi. E nu Isa nun a foxirabireε malima e yete harige ra.

Xε rawali xa taali

(Matiyu 13:1-23, Maraki 4:1-20)

⁴ Nama gbege to malan Isa yire kelife taa wuyaxi, a naxa yi taali woyenyi masen e be,

⁵ «Xε rawali nde nan mini sansi xori garansande. A to nu sansi xori garansanma, a xori ndee naxa bira sankira xon, mixie naxa nee maboron, xonie man fa e don gbiki.

⁶ Sansi xori nde fan naxa bira geme yire. A to bula, a naxa ragan barima ye mu nu na a be.

⁷ Sansi xori ndee fan naxa bira tunbe kunsie tagi. Tunbe kunsie naxa gbo, e sansie ixeten, e e kana.

⁸ Sansi xori nde fan naxa bira bendε fanyi ma. Na xori keren keren birin sansie to te, e naxa e tonsεε ramini, xori keme keme.» Isa to ge na woyenyi ra, a naxa a xui ite, a a fala, «Xa wo tuli fe mema, wo wo tuli mati yi masenyi ra.»

⁹ Isa foxirabireε to a maxorin a xa na taali ya iba e be,

¹⁰ a naxa e yaabi, «Ala bara fahaamui fi wo ma wo xa a xa mangeya niini gundo kolon, konε mixi gbeteε tan a mema taali woyenyie nan na, alako

«E xa fe to, konε e naxa a igbe.

E xa fe me, konε e naxa a fahaamu.»

¹¹ «Na taali woyenyi ya ibama yi ki ne. Sansi xori misaalixi Ala xa masenyi nan na.

¹² Sansi xori naxee bira kira xon, nee misaalixi mixie nan na naxee bara Ala xa masenyi me, konε Ibulisa nan fama fa, a a ba e boje ma, alako e naxa fa danxaniya, e kisi.

¹³ Sansi xori naxee bira geme yire, nee misaalixi mixi nan na naxee Ala xa masenyi mema, e a suxu seewe ra. Konε sanke to mu na e be, e xa danxaniya mu buma. Maratantanyi waxati na a li, e mu xanma.

¹⁴ Sansi xori naxee bira tunbe kunsie tagi, nee misaalixi mixie nan na naxee Ala xa masenyi mema, konε kontofli,

bannaya, nun yete rafan fee nan a niyama e mu ge e bogi ramini Ala be.

¹⁵ Sansi xori naxee bira bendε fanyi tan ma, nee misaalixi mixie nan na naxee Ala xa masenyi mema, e a ragata e boje fanyi ma tinxinyi kui, e e bogi ramini Ala be tunnabexiya kui.»

Lanpui xa taali

(Maraki 4:21-25)

¹⁶ «Mixi yo mu lanpui radexema, a man fa feje felen a xun na, xa na mu a ra a a raso sade bunyi. A a doxoma lanpui doxoε nan fari alako naxee soma banxi, e xa a te dexe to.

¹⁷ Fe noxunxi birin fama kolonde. Gundo birin makenenma ne.

¹⁸ Na na a ra, wo lan wo xa wo tuli mati a fanyi ra. Fahaamui kanyi xa fahaamui xun masama, konε fahaamutare, hali a naxan di mafoxunxi a gbe ra, na fama bade a yi ra.»

Isa nga nun a xunyae

(Matiyu 12:46-50, Maraki 3:31-35)

¹⁹ Isa nga nun a xunya xememae naxa siga a yire, konε e mu nu noma makorede a ra naxa xa fe ra.

²⁰ Mixi nde naxa a fala Isa be, «I nga nun i xunyae na tande, e wama i tofe.»

²¹ Konε Isa naxa a yaabi, «Mixi naxee Ala xa masenyi ramema, e a rabatu, nee nan findixi n nga nun n xunyae ra.»

Isa foye raxarafe

(Matiyu 8:23-27, Maraki 4:35-41)

²² Loxo nde, Isa naxa a fala a foxirabireε be, «Won xεε baa naakiri ma.» E birin naxa baki kunkui kui, e siga.

²³ Na jere kui, Isa naxa xi. Foye belebele naxa keli baa ma, kunkui naxa rafe folo ye ra. Gbaloe nu bara makore e ra.

²⁴ Na kui, a foxirabireε naxa fa Isa raxunu e a fala a be, «Karamoxo, karamoxo, won faxafe ne yi ki!» Isa to xunu, a naxa woyen foye nun moronyie ma, a e yaamari. Foye nun moronyie naxa a iti, baa naxa raxara.

²⁵ Isa naxa fa a foxirabireε maxorin, «Wo xa danxaniya na minden?» E fan naxa gaaxu, e kaaba, e nu a fala e bore be, «Nde lanxi yi ma? Hali foye nun baa, a e yamarima, e a xui rabatu.»

Isa jinnee kerife Gadara xeme nde foxo ra

(Matiyu 8:28-34, Maraki 5:1-20)

²⁶ Isa nun a foxirabireε to so Gadara boxi ma, dennaxε na Galile naakiri ma,

²⁷ Isa to goro xare ma, a naxa jinnee kanyi li naa. Singe a nu sabatixi taa kui, konε kabi temui xonkuye a sabatixi gaburi yire a mageli ra.

²⁸ A to Isa to, a naxa gbelegbele, a sa bira a bun ma, a a fala a xui itexi ra, «Isa, i tan Ala Xili Xungbe Kanyi xa Di, i wama munse xon ma n be? N bara i mayandi, i naxa n jaxankata.»

²⁹ A na fala ne, barima Isa nu bara pinne yamari a xa gbilen na xeme foxo ra. Sanmaya wuyaxi, mixie nu bara yolonxoniyi sa a sanyie nun a belexe ma, alako a naxa a maxono, konon pinne nu luma yolonxoniyie bolon na, a fa a rakonkon wula ra.

³⁰ Isa naxa a maxorin, «I xili di?» A naxa a yaabi, «N xili ne Gali.» A na fala ne barima pinne gbegebe nan nu a foxo ra.

³¹ Ninnee naxa Isa mayandi alako a naxa e rasanba yahannama.

³² Xose gali nu na e demadonfe geya nde ma. Ninnee naxa Isa mayandi a xa tin e xa sa so na xosee. Isa to tin,

³³ pinnee naxa gbilen na xeme foxo ra, e sa so xosee. Xosee naxa goro e gi ra tentenyi ra, e sin baa ma. E birin naxa madula, e faxa.

³⁴ Xose demadonyie to na fe to, e naxa siga e gi ra, e sa a fala taakae nun daaxakae be,

³⁵ mixie fan naxa siga e xa sa a mato naxan nabaxi. E to Isa yire li, e naxa xeme fan li naa, pinnee nu bara kerin naxan foxo ra, a doxoxi Isa bun ma, sose ragoroxi a ma, a bara yalan. Na naxa e ragaaxu.

³⁶ Naxee nu bara a to Isa pinnee kerin xeme foxo ra ki naxe, e naxa a tagi raba birin be.

³⁷ Na temui, Gadarakae birin naxa Isa mayandi a xa keli e xonyi, barima gaaxui nu bara e suxu ki fanyi. Na kui, Isa naxa baki kunkui kui, a xa gbilen.

³⁸ Ninne kerixi xeme naxan foxo ra, a naxa Isa mayandi a e birin xa lu a ra. Konon Isa naxa a ragbilen, a a masen a be,

³⁹ «Gbilen i xonyi. Ala fe naxan birin nabaxi i be, sa na dentegbe sa.» Xeme naxa siga, a sa na taa birin isa. Isa naxan nabaxi a be, a naxa sa na tagi raba birin be.

Di gine nde rakelife faxe ma

*nun gine gbete rayalanfe
(Matiyu 9:18-26, Maraki 5:21-43)*

⁴⁰ Isa to gbilen naakiri ma, pama birin nu a mamefe. E naxa a ralan.

⁴¹ Salide yarerati nde naxa fa a xon naxan nu xili Yayiru. A naxa fa a suyidi Isa be, a a mayandi a xa siga a xonyi,

⁴² barima a xa di gine kerenyi nu fa na faxafe ne. A je konti nu bara je fu nun firin nondon li.

Isa to nu sigafe Yayiru xonyi, pama gbegebe nu na a xetenfe.

⁴³ Gine nde nu na e ya ma naxan xa kike wali mu nu a itima je fu nun firin bun ma, mixi yo mu no a dandande.

⁴⁴ Na gine naxa fa Isa xanbi ra, a a belexe din a xa donma sanbunyi ra. Keren na, a xa kike wali naxa dan.

⁴⁵ Isa naxa maxorinyi ti, «Nde dinxi n na?» Birin to a fala a e tan mu a ra, Piyeri naxa a fala Isa be, «Karamoxo, pama i rabilinxi, birin nan i xetenfe!»

⁴⁶ Konon Isa naxa a masen, «Mixi nde bara din n na, barima n a kolon senbe nde bara mini n fate.»

⁴⁷ Gine to a kolon a a mu nu noma a noxunde, a naxa fa a serenma, a suyidi Isa be. A a belexe dinxi a ra fe naxan ma, a man yalanxi a ikorexi ra ki naxe, a naxa na birin tagi raba pama ya xori.

⁴⁸ Isa naxa a masen a be, «N ma di gine, i xa danxaniya bara i rayalan. Siga bonesa kui.»

⁴⁹ Isa to nu woyenfe, mixi nde naxa fa kelife salide yarerati xonyi, a a fala a tan Yayiru be, «I xa di gine bara faxa. I naxa karamoxo tooro soton.»

⁵⁰ Isa to a me, a naxa a masen Yayiru be, «I naxa gaaxu. I xa danxaniya tun. I xa di kisima ne.»

⁵¹ Isa to Yayiru xonyi li, a mu tin mixi yo xa so banxi kui fo Piyeri, Yaya, Yaki, di gine baba nun a nga.

⁵² Isa to a to birin nu wafe di gine xa fe ra sunnunyi kui, a naxa a masen e be, «Wo naxa wa. Yi di gine mu faxaxi xe, a na xife ne.»

⁵³ Nama naxa yo Isa ma, e a mayele, barima e nu a kolon a temedi bara faxa.

⁵⁴ Konon Isa naxa temedi belexe suxu, a a fala a be a xui itexi ra, «N ma di, keli!»

⁵⁵ A nii naxa gbilen a i, a keli keren na. Isa naxa a fala e be e xa donse fi a ma.

⁵⁶ Temedi barimae de nu ixaraxi, konon Isa naxa a matintin e ra fa a fala, a fe naxan nabaxi, e naxa a fala mixi yo be.

9

*Isa a foxirabire fu nun firinyie xefe
(Matiyu 10:5-42, Maraki 6:7-12)*

¹ Isa to a foxirabire fu nun firinyie malan, a naxa senbe nun noe fi e ma alako e xa no pinnee keride mixie foxo ra, e man xa no furema mooli birin nayalande.

² A naxa e xee mixie kawandide Ala xa mangeya niini xa masenyi ra, e man xa furemae rayalan.

³ A naxa a masen e be, «Wo ne biyaasima, wo naxa sese xanin wo xun ma, alo xuli, gbongbe, taami, kobiri, xa na mu a ra donma firin nde.

⁴ Wo na so banxi naxan kui, wo xa yigiya menni ne han wo sa sigama taa gbete temui naxe.

⁵ Xa na taakae mu wo rasene, wo xa keli naa. Wo xa menni bende rakonkon wo

sanyie ra, a xa findi seederɔxɔya ra e be, wo bara e rabolo.»

⁶ Na kui, Isa fɔxirabiree naxa siga, e sa taae birin isa. E nu mixie kawandima Ala xa xibaaru fanyir ra, e nu furemae rayalan yire birin.

Mangɛ Herode ifuxi Isa xa fe ra
(*Matiyu 14:1-12, Maraki 6:14-29*)

⁷ Galile mange Herode to fe birin me naxee nu rabafe a xa bɔxi ma, a naxa ifu Isa xa fe ra, barima ndee nu a falama a Yaya Xunxa nan kelixi faxe ma,

⁸ ndee a fala a Annabi Eliya nan gbilenxi, ndee a fala a namipɔnme gbete naxan nu na duniɛ temui dangixi, na nan man kelixi.

⁹ Herode naxa a fala, «Yaya tan, n bara na xunyi bolon a de i. Kɔnɔ nde fa yi tan na, n naxan xa fe mema yi ki?» Na kui, a naxa so katafe a xa Isa to.

Isa donse fife mixi wulu suuli ma
(*Matiyu 14:13-21, Maraki 6:30-44*)

¹⁰ Xɛrae to gbilen, e fe naxee rabaxi, e naxa a birin dentege sa Isa be. A fan naxa e xanin Betesayida e xa lu e xati ma yire keren.

¹¹ Kɔnɔ nama to a kolon, e naxa bira Isa fɔxɔ ra. A fan naxa e ralan, a wɔyɛn e be Ala xa mangeya niini xa fe ra, a furemae rayalan.

¹² Nunmare to so fɔlɔ, Isa fɔxirabire fu nun firinyie naxa e maso a ra, e a fala a be, «Nama rayensen alako e xa sa so taae nun daaxae naxee na be rabillinyi, e xa sa yigiyadee nun donsee fen, barima won na wula ne yi ki.»

¹³ Isa naxa a fala e be, «Wo tan nan xa donse fi e ma.» A fɔxirabiree naxa a yaabi, «Sese mu na muxu yi bafe taami suuli nun yɛɛ firin na. Ka muxu tan nan xa siga donse sarade yi jama birin be?»

¹⁴ Mixie naxee nu na naa, xɛmɛɛ konti naxa siga han wulu suuli pɔndɔn.

Isa naxa a fala a fɔxirabiree be, «Wo a fala mixie be e xa dɔxɔ e tongo suuli suuli ma.»

¹⁵ E fan naxa a raba na ki, e mixi birin nadɔxɔ.

¹⁶ Isa naxa na taami suuli nun na yɛɛ firin tongo, a a ya rate koore ma, a fa Ala nuwali sa. A naxa taamie igira, a fa e so a fɔxirabiree yi ra, alako e xa e itaxun jama ma.

¹⁷ Nama birin naxa e dege han e wasa. Donse dɔnxɔe xuntunye to matongo, debe fu nun firin nan nafe.

Piyeri Isa kolonfe Ala xa Mixi Sugandixi ra,

nun Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenje

(*Matiyu 16:13-28, Maraki 8:27-30*)

¹⁸ Lɔxɔ nde Isa nu na Ala maxandife a xati ma. A fɔxirabiree fan nu na naa. A naxa e maxɔrin, a naxe, «Mixie munse falama n ma fe ra? Nde lanxi n ma?»

¹⁹ E naxa a yaabi, «Ndee a falama, Annabi Yaya Xunxa. Ndee a falama, Annabi Eliya. Ndee a falama, namipɔnme gbete naxan faxa waxati dangixi, na nan man kelixi.»

²⁰ Isa man naxa e maxɔrin, «Kɔnɔ wo tan naxe di? Nde n na?» Piyeri naxa a yaabi, «Ala xa Mixi Sugandixi nan na i ra.»

²¹ Isa naxa a matintin e ra, a e yamari, e naxa a xa fe fala mixi yo be.

²² A man naxa a masen e be, «Fo Adama xa Di xa tɔɔre gbegbe soto. Yuwifie xa forie, serɛɛdube kungtie, nun seriye karamɔxɔe mu fama lade a ra, e a faxama ne, kɔnɔ a man xa keli faxe ma a xi saxon nde.»

²³ Isa naxa a masen birin be, «Xa mixi wa birafe n fɔxɔ ra, a xa tondi a yete ma, a xa tin tɔɔre nun faxe ra lɔxɔe birin, a bira n fɔxɔ ra.

²⁴ Mixi naxan wama a yete rakisife, na kanyi lɔɛma ne. Naxan a yete rabɛma n tan ma fe ra, na kanyi kisima ne.

²⁵ Duniɛ birin sotɔe munse fanma mixi ma, xa a sigama yahannama?

²⁶ Naxan yo yaagima n tan nun n ma wɔyɛnyi xa fe ra, n tan Adama xa Di fama a nɔre kui temui naxe nun a Baba Ala nun a xa maleke seniɛnɛxie xa nɔre, n fan yaagima ne na kanyi xa fe ra.

²⁷ N xa nɔndi fala wo be, mixi ndee tixi wo ya ma be, naxee mu faxama fo e Ala xa mangeya niini to.»

Isa nɔɔfe

(*Matiyu 17:1-3, Maraki 9:1-13*)

²⁸ Yi masenyi dangi xanbi xi solo-masaxan pɔndɔn, Isa naxa Piyeri, Yaya, nun Yaki xanin geya fari Ala maxandide.

²⁹ Isa to nu Ala maxandife, a yatagi naxa masara. A xa dugie fan naxa fiixe alo naiyalanyi.

³⁰ Na temui, Annabi Munsa nun Annabi Eliya naxa mini e ma, e nun Isa naxa wɔyɛn.

³¹ E mini nɔre xungbe nan kui, e nu wɔyɛnfe Isa be a xa faxe xa fe ma, naxan nu fafe kamalide Darisalamu.

³² Xi xɔli nu bara nɔ Piyeri nun a booree ra, kɔnɔ e to xunu, e naxa Isa xa nɔre to, a nun na xeme firin naxee nu na a fe ma.

³³ Na xeme firinyie to nu kelife Isa xun, Piyeri naxa a fala a be, «Marigi, fe fanyir na a ra muxu to na be yi ki. Muxu xa lingira saxon yailan, keren i gbe, keren

Annabi Munsa gbe, keren Annabi Eliya gbe.» Piyeri mu nu a kolonxi a nu sese naxan falafe.

³⁴ A to nu na woyenfe, nuxui naxa goro e ma. Piyeri nun a boore naxa gaaxu e to a to nuxui bara din e ma.

³⁵ Xui nde naxa mini nuxui kui, a a masen, «N ma Di nan ya, n ma Mixi Sugandixi. Wo wo tuli mati a ra.»

³⁶ Na xui to ge woyende, e naxa Isa to a keren. A foxirabiree fe naxan toxi e ya ra, e naxa dundu a fe ma, e mu a fala mixi yo be na waxati.

Isa jinne kerife dimedi nde foxo ra
(*Matiyu 17:14-23, Maraki 9:14-32*)

³⁷ Na kuye iba, Isa nun a foxirabiree naxa goro geya fari, nama gbegbe naxa fa a ralande.

³⁸ Na temui, xeme nde naxa a xui ite nama tagi Isa mayandife ra, «Karamoxo, yandi, fa n ma di xeme mato, barima yi di kerenyi nan na n be!

³⁹ A mato, jinne nan na a foxo ra. A na keli a ra, a sonxoma ne, a a raketun a ra, n ma di dexunfe nu fa mini. A mu a bejinma mafuren, fo a ge a rahalakide.

⁴⁰ N bara i foxirabiree mayandi e xa yi jinne keru a foxo ra, kono e mu noxi.»

⁴¹ Isa naxa e yaabi, «Wo tan bonsoe danxaniyatare, wo kobi. N xa lu wo seeti ma han mun temui? N xa ti wo bun ma han mun loxo? Wo fa na di ra n xon.»

⁴² A jan mu nu Isa yire li sinden, jinne naxa di rabira boxi ma, a a raketun a ra. Kono Isa to jinne yamari, di naxa yalan, Isa fa a ragbilen a baba ma.

⁴³ Nama birin naxa kaaba Ala xa senbe ma.

Isa a xa faxe xa fe masenfe a sanmaya firin nde

(*Matiyu 17:22-23, Maraki 9:30-32*)

Birin to nu kaabaxi Isa wali foxi birin ma, a naxa a fala a foxirabiree be,

⁴⁴ «Wo tan xa yi masenyi nan name a fanyi ra: Adama xa Di sama ne mixie belexe.»

⁴⁵ Kono e mu na woyenyi fahaamu, barima a nu bara noxon e ma alako e naxa a kolon. E man mu suusa Isa maxorinde a ma.

Mixi naxan tide gbo

(*Matiyu 18:1-11, Maraki 9:33-50*)

⁴⁶ Isa foxirabiree naxa so woyenyi kui, e xa a kolon naxan tide gbo e ya ma.

⁴⁷ Kono Isa to nu e boje ma fe kolon, a naxa dimedi nde tongo, a a ti a fe ma.

⁴⁸ A naxa a masen e be, «Mixi yo naxan yi dimedi mooli rasenema n xili ra, na kanyi bara n tan yete yati rasene. Mixi yo naxan n tan nasene, na kanyi bara n

xeme fan nasene. Naxan findixi mixi xuri ra wo birin ya ma, a tan nan tide gbo.»

Findife Isa foxirabire ra
(*Maraki 9:38-41*)

⁴⁹ Yaya naxa a yaabi, «Karamoxo, muxu bara xeme nde to a jinne kerima mixi foxo ra i xili saabui ra. Muxu bara kata a xa ba na ma, barima a mu biraxi won foxo ra.»

⁵⁰ Isa naxa e yamari, «Wo naxa a raton, barima xa naxan mu kelixi wo xili ma, na tan na wo tan na be.»

Samari taa nde tondife Isa rasenede

⁵¹ Waxati to nu bara makore Isa xa te koore, a naxa nate tongo a xa Darisalamu kira suxu.

⁵² A naxa mixi ndee xee a ya ra. E to siga, e naxa so Samari taa nde e xa sa yigiya nde fen a be.

⁵³ Kono naakae mu tin a rasenede barima a nu sigafe Darisalamu ne.

⁵⁴ A foxirabiree Yaya nun Yaki to na fe to, e naxa a fala a be, «Marigi, muxu xa yaamari fi te xa goro keli koore, a xa e raton?»

⁵⁵ Kono Isa naxa a ya rafindi e ma, a woyen xoroxe fala e be.

⁵⁶ Na temui, e naxa siga taa gbete.

Birafe Isa foxo ra
(*Matiyu 8:19-22*)

⁵⁷ E to nu kira xon ma, xeme nde naxa fa a fala Isa be, «I siga dede, n na i foxo ra.»

⁵⁸ Isa naxa a yaabi, «Xulumase xima yili kui.

Xoni xima a tee kui.

Kono dede mu na Adama xa Di be a a xunyi sama dennaxe.»

⁵⁹ Isa man naxa a masen mixi gbete nde be, «Bira n foxo ra.» Kono a kanyi naxa a yaabi, «Marigi, a lu n xa siga, n xa sa n baba ragata sinden.»

⁶⁰ Isa naxa a yaabi, «A lu faxamixie nan xa e xa faxamixie ragata. I tan xa siga, i xa sa mixie kawandi Ala xa mangeya niini ra.»

⁶¹ Mixi gbete fan naxa a fala a be, «Marigi, n birama ne i foxo ra, kono a lu n xa siga n xonyi, n xa sa n jungu n ma mixie ma.»

⁶² Kono Isa naxa a yaabi, «Mixi yo naxan saari suxuma a nu fa a xanbi mato, a kanyi mu daxa a xa wali suxu Ala xa mangeya niini be.»

10

Isa a foxirabiree tongo solofere a nun firin xeefe

¹ Yi fee dangi xanbi, Marigi naxa mixi gbete sugandi, mixi tongo solofere a nun firin. A naxa e xee firin firin na, e xa siga a ya ra taa birin kui a nun yire birin a tan yete nu fafe sigade dennaxe.

² A naxa a masen e be, «Xe xaba wali belebele nan na, kono walikee tan xurun. Wo xe kanyi maxandi alako a xa walikee rasanba a xa xe xabade.

³ Wo siga. N na wo xeefe ne alo yexeeyore naxee soma wula baree tagi.

⁴ Wo naxa kobiri, gbɔnfɔe, xa na mu a ra sankiri xanin wo xun ma. Wo naxa bu mixie xeebu ra kira xon ma.»

⁵ «Wo nu so banxi naxan kui, beenun wo xa se gbete fala wo xa a masen sinden, «Ala xa boɔesa fi yi fɔxɔe ma.»

⁶ Xa boɔesa mixi nde sabatixi naa, Ala wo xa duba suxuma ne a be, kono xa na mixi mooli mu na, Ala wo xa duba ragbilenma wo tan nan ma.

⁷ Wo xa lu na banxi kerenyi nan kui. E se naxan soma wo yi ra, wo xa a don, wo xa a min, barima a lanma walike xa a sare soto. Wo naxa keli na banxi kui wo xa sa yigiya banxi gbete.»

⁸ «Wo nu so taa naxan yo kui e naxa wo rasene, e na naxan so wo yi ra, wo xa na don.

⁹ Wo xa na furemae rayalan, wo a masen naakae be, «Ala xa mangeya niini bara makore wo ra.»

¹⁰ Kono wo nu so taa naxan yo kui e mu wo rasene, wo xa siga taa tagi ne, wo a masen mixie be,

¹¹ «Hali wo xa taa xube naxan kankanxi muxu sanyie ra, muxu bara a rakonkon a xa findi seedeɔoxɔya ra naxan baxi wo xili ma. Kono wo xa a kolon ne, a Ala xa mangeya niini bara makore.»

¹² N xa a fala wo be, kiiti sa loxɔe, kiiti fanma Sodoma be dangife na taa ra.»

Taa danxaniyataree xa gbaloe

(Matiyu 11:21-24)

¹³ «Gbaloe na wo be, Korasinkae! Gbaloe na wo fan be, Betesayidakae! Kaabanako naxee raba wo tagi, xa nee sa raba Tire nun Sidon ne nu, a a lima e tan bara tuubi nu a rakuya, e doxo sunnun donma ragoroxi e ma, e te xube maso e ma e xa tuubi tonxuma ra.

¹⁴ Kiiti sa loxɔe xɔroxoma wo tan ma dangi Tirekae nun Sidonkae ra.

¹⁵ I tan Kaperenamu go, i joxo a ma a i tema han ariyanna kui? Ade, i ragoroma ne han yahannama.»

¹⁶ Isa man naxa a fala a foxirabiree be, «Naxan na a tuli mati wo ra, a kanyi a tuli matixi n tan nan na. Naxan na tondi lade wo ra, na kanyi tondixi lade n tan nan na. Naxan na tondi lade n tan na, na kanyi tondixi lade n xema nan na.»

Isa foxirabire tongo solofere a nun firinyie gbilenfe

¹⁷ Isa foxirabire tongo solofere a nun firin naxa gbilen seewe kui, e a fala a be,

«Marigi, muxu na yaamari fi i xili ra, hali jinnɛe, e muxu xui rabatuma.»

¹⁸ Isa naxa a masen e be, «N bara Sentane to bira ra keli koore ma alo seyamakonyi.

¹⁹ A mato, n bara noe fi wo ma wo xa jere boximase nun tali ma, n noe fi wo ma yaxui Sentane xa senbe birin xun. Na birin kui, sese mu wo toma.

²⁰ Kono wo naxa seewa xe jinnɛe to wo xui rabatuma. Wo xa seewa ne barima wo xili sebexi ariyanna.»

Isa seewafe Ala sagoe ra

(Matiyu 11:25-27, 13:16-17)

²¹ Na waxati, Isa naxa seewa Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, a a fala, «Baba Ala, koore nun boxi Marigi, n bara i tantu i to yi fee noxunxi lonnilae nun xaxilimae ma, i e masen dimedie be. Iyo, n Baba, n bara i tantu barima i kenen fe nan ya.»

²² «N Baba bara fe birin taxu n na. Mixi yo mu Ala xa Di kolon, fo Baba Ala. Mixi yo mu Baba Ala kolon, fo Ala xa Di, a nun Ala xa Di nu tin a masende naxan be.»

²³ A naxa a ya rafindi foxirabiree ma, a a fala e be e xati ma, «Seewe na mixi be, naxan fee toma wo ya naxan toxi!

²⁴ N xa a fala wo be, namijonme nun mange wuyaxi bara wa e a fee to wo na naxee tofe, kono e mu a to. E bara wa e xa fee me wo na naxee mefe, kono e mu a me.»

Yaamari naxan tide gbo a birin be,

nun Samarika mixi fanyi nde xa taali

(Matiyu 22:34-40, Maraki 12:28-34)

²⁵ Loxo nde, seriye lonnila nde to nu wama Isa matofe, a naxa ti, a a fala a be, «Karamoxo, a lanma n xa munse raba alako n xa abadan kisi soto?»

²⁶ Isa fan naxa a maxorin, «Munse sebexi Munsa xa seriye kui? I a fahaamuxi di?»

²⁷ Seriye lonnila naxa a yaabi, «I xa Ala xanu i boɔe birin na, i nii birin na, i senbe birin na, a nun i xaxili birin na. I man xa i ngaxakerenyi xanu alo i i yete xanuxi ki naxe.»

²⁸ Isa naxa a fala a be, «I xa yaabi fan. Xa i na raba, i kisima ne.»

²⁹ Kono seriye lonnila to nu wama a tan xa kolon tinxintoe ra, a man naxa Isa maxorin, «Kono nde findixi n ngaxakerenyi ra?»

³⁰ Isa naxa woyenyi tongo, a a yaabi, «Xeme nde nu na kira xon kelife Darisalamu gorofe ra Yeriko. Mupetie naxa dutun a ma, e a xa dugie birin ba a ma, e a bonbo, e a lu alo faxamixi.

³¹ A naxa a li, serexedube nde nan nu fafe na kira xon ma. A to na xeme to saxi kira ra, a naxa dangi kira seeti boore ra.

³² Na mooli man na, Lewi di nde fan naxa fa kira xon ma. A to na li, a xeme to saxi kira ra, a fan naxa dangi kira seeti boore ra.»

³³ «Kono Samarika nde fan naxa fa a xa biyaasi kui, a na xeme li kira ra. A to a to, a naxa kinikini ki fanyi.

³⁴ A to a maso a ra, a naxa ture nun weni sa a xa fie ma, a e maxiri. A naxa a tongo, a a sa a xa sofale fari. A naxa a xanin yigiya banxi nde kui, a meeni a ma.

³⁵ Na kuye iba, a naxa gbeti kobiri kole firin so na yigiya banxi kanyi yi ra, a a fala a be, «Meeni yi xeme ma. Xa i kobiri ba a xa fe ra dangi yi ra, n man ne dangima be n na kobiri ragbilenma i ma.»

³⁶ Isa naxa fa seriye lonnila maxorin, «Yi mixi saxanyi ya ma, nde findixi ngaxak-erenyi ra na xeme be mupetie dutun naxan ma?»

³⁷ Seriye lonnila naxa a yaabi, «Naxan kinikini a ma.» Isa naxa a masen a be, «I fan xa na mooli nan naba.»

Marata nun Mariyama xonyi

³⁸ Isa nun a foxirabiree to so taa nde kui, ginε nde naxa e yigiya naxan xili Marata.

³⁹ A xunya ginema fan nu na naxan nu xili Mariyama. Na naxa sa doxo Marigi seeti ma, a a tuli mati a xa masenyi ra,

⁴⁰ kono Marata tan ya koto nu moxi a xa xonee bun tife ra. Na kui, Marata naxa sa a fala Isa be, «Marigi, i mu n xunya toxi? A bara wali birin lu n tan keren ma. Woyen a be, a xa fa n mali.»

⁴¹ Marigi naxa a yaabi, «Marata, Marata, i kontofilixi, i man ya koto moxi fe gbege ma,

⁴² kono i hayi na fe keren peti nan ma. Mariyama tan, a tan nan fe fanyi sugandixi. Na man mu bama a yi feo!»

11

Ala maxandife

(Matiyu 6:9-13, 7:7-11)

¹ Loxo nde, Isa nu na Ala maxandife yire nde. A to ge, a foxirabiree nde naxa a fala a be, «Marigi, muxu tinkan Ala maxandide alo Yaya a foxirabiree tinkanxi ki naxe.»

² Isa naxa a masen e be, «Wo ne Ala maxandima, wo xa a fala, «Baba Ala, dunjia birin xa i xili seniyanxi kolon.

I xa mangeya niini xa fa.

³ Baloe fi muxu ma loxoε birin, muxu hayi na naxan ma.

⁴ Dije muxu xa yunubie ma, barima muxu fan dijema mixie haake ma, naxan yo bara fe kobi niya muxu ra.

I naxa muxu ti maratantanyi kira xon.»

⁵ Isa man naxa a masen e be, «Xa a sa li, wo ya ma mixi nde naxa siga a boore nde xon koe tagi, a a fala a be, «N boore, taami saxan doni n be,

⁶ barima xone nde nan faxi n be keli biyaasi, a fa li donse yo mu na n naxan soma a yi.»

⁷ «Xa a sa li go, banxi kanyi a yaabi, «Ba n toorofe! Naade balanxi, n tan nun n ma die birin saxi. N mu noma kelide fa n xa taami so i yi!»

⁸ N xa a fala wo be, banxi kanyi mu kelima a xa a boore mali e xa doxo booreya ma. Kono a boore xa lixirinyi tan, na nan a niyama banxi kanyi xa keli, a a boore hayi birin fan.»

⁹ «N xa a fala wo be, wo maxandi ti, wo a sotoma ne. Wo fenyi ti, wo a toma ne.

Wo naade konkon, a rabima ne wo be.

¹⁰ Mixi naxan birin maxandi tima, a a sotoma ne.

Mixi naxan se fenma, a a toma ne.

Mixi naxan naade konkonma, a rabima ne a be.»

¹¹ «Baba mundun na wo ya ma naxan xa di yexe maxorinma a ma, a sa boximase so a yi ra?»

¹² Xa a sa toxele nan maxorin wo ma, wo noma tali sode a yi ra?»

¹³ Xa wo tan mixi kobie fata se fanyie fide wo xa die ma, Baba Ala naxan na ariyanna, a dangi wo ra pon! A a Xaxili Seniyanxi fima ne a maxandimae ma.»

Ala Xaxili Seniyanxi matandife

(Matiyu 12:22-37, Maraki 3:20-27)

¹⁴ Isa naxa jinne nde keru xeme foxo ra naxan nu bara a kanyi findi boboe ra. Isa to na jinne keru, boboe naxa woyen, nama naxa kaaba.

¹⁵ Kono mixi ndee nu na e ya ma, nee a fala, «A jinnee kerima jinnee mange Belesebulu nan saabui ra.»

¹⁶ Mixi gbete naxa gantanyi sa a ya ra a maxorinfe ra Ala xa tonxuma nde ma.

¹⁷ Isa to e xa mapoxunyi birin kolon, a naxa a masen e be, «Lantareya na mangeya naxan kui, a mu buma. Denbaya lantaree fan, e kanama ne.

¹⁸ Sentane xa mangeya noma bude xa lantareya na a kui? Wo naxe a n jinnee kerima Belesebulu saabui nan na.

¹⁹ Xa n tan jinnee kerima Belesebulu nan saabui ra, wo tan xa mixie fa e kerima nde saabui ra? Na kui, e tan nan yati wo makiitima.

²⁰ Kono xa n tan jinnee kerima Ala senbe nan saabui ra, Ala xa mangeya niini yati nan bara wo li.»

²¹ «Xa senbema a xa banxi kantama geresose ra, a harige birin na kantari nan kui.

²² Kɔnɔ xeme gbete na fa naxan senbe gbo a be, a noma ne a ra, a a xa geresose ba a yi a nu laxi naxee ra, a a harige birin itaxun mixi gbete ra.»

²³ «Mixi naxan mu n foxo ra, a tixi n kanke ne. Naxan mu n malima mixi sotode, a na mixie rayensenfe ne.»

Ninne gbilenfe a sabatide fori
(*Matiyu 12:43-45*)

²⁴ «Ninne na gbilen mixi foxo ra, a sigama yire maxare lingira gbete fende, kɔnɔ a mu a toma. Na temui a a falama a yete be, <N xa gbilen n ma banxi kui n kelixi dennaxe.>

²⁵ A na gbilen menni, a a lima ne na banxi makoxi, a raxunmaxi a fanyi ra.

²⁶ Na temui, a sigama ne a sa fa jinne solofere gbete ra naxee paaxu a be, e birin so na banxi kui, e sabati naa. Na kui, na mixi xa fe paaxuma ne dangife singe ra.»

Seewe na mixi naxee be

²⁷ Isa to nu yi fee falafe, gine nde naxa a xui ite pama tagi, «Seewe na gine be naxan i bari, a xipe fi i ma!»

²⁸ Kɔnɔ Isa naxa a yaabi, «Seewe na mixie nan be naxee Ala xa masenyi ramema, e a rabatu.»

Annabi Yunusa xa tonxuma
(*Matiyu 12:38-42*)

²⁹ Nama to nu Isa xetenfe, Isa naxa a masen e be, «To mixie kobi. E wama tonxuma makaabaxi tofe, kɔnɔ tonxuma yo mu fima e ma bafe Annabi Yunusa xa tonxuma ra.

³⁰ Annabi Yunusa findi tonxuma ra Ninewekae be ki naxe, Adama xa Di fan findima tonxuma ra na ki ne yi waxati mixie be.

³¹ Kiiti loxoɛ, Seeba mange gine fan tima ne e nun to mixie, a seederɔxoɔya ba wo xili ma, barima a tan fa ne kelife yire makuye Sulemani xa lonni ramede, a fa li naxan na wo yire yi ki be, a tide gbo Sulemani be.

³² Kiiti sa loxoɛ, Ninewekae fan kiiti tinxini sama ne yi waxati mixie ma, barima Ninewekae tuubi Yunusa xa kawandi nan saabui ra, kɔnɔ yakosi mixi nde na be naxan xa fe gbo Annabi Yunusa be.»

Danxaniya xa naiyalanyi
(*Matiyu 5:15, 6:22-23*)

³³ «Mixi yo mu lanpui radexema a man fa a noxun yire nde, xa na mu a ra a debe felen a xun. A a doxoma lanpui doxoɛ nan fari alako naxee soma banxi, e xa a te dexe to.»

³⁴ «I ya nan na i fate xa lanpui ra. Xa i ya fan, i fate birin iyalanma ne, kɔnɔ xa i ya mu fan, i fate luma dimi nan kui.

³⁵ Na kui, i maɔoxun ki fanyi xa naiyalanyi naxan na i boɔɛ kui mu findixi dimi ra.

³⁶ Xa i fate birin iyalanxi, dede mu fa na dimi kui, a birin luma ne naiyalanyi kui alo lanpui dexe na ti i ma.»

Diinela kobie

(*Matiyu 23:1-39, Maraki 12:38-40*)

³⁷ Isa to ge woyende, Farisni nde naxa Isa maxorin e xa sa e dege. Isa to so Farisni xonyi, a naxa a magoro.

³⁸ Farisni naxa kaaba, a to a to Isa mu a belexe raxa Yuwifie xa naamunyi ki ma beenun a xa a dege.

³⁹ Na kui, Marigi naxa a fala a be, «Wo tan Farisenie, wo pooti nun pileti fari maxama e xa raseniyeɛn, kɔnɔ mixi see mupafe nun seniɛntareɛna nan tun na wo boɔɛ ma.

⁴⁰ Wo tan xaxilitaree! Wo mu a kolon Ala naxan se fari daa, a tan nan mixi boɔɛ fan daa?

⁴¹ Xa wo setare ki baloe ra naxan na wo xa piletie kui, wo xa fe birin naseniyeɛnma ne.»

⁴² «Gbaloe na wo be, wo tan Farisenie! Wo sansi xunxurie birin farile bama, alo salaxui nun gbengbe, kɔnɔ wo gbilenxi tinxinyi nun Ala xanufe foxo ra. A lanma ne nu wo xa na seriye hagiɛge rabatu, wo man mu neemu boore seriye xunxurie fan ma.

⁴³ Gbaloe na wo be, wo tan Farisenie! Barima a rafanxi wo ma, wo xa doxo binye yire salide banxi kui, mixie man xa nu wo xeɛbu taa kui binye xeɛbuie ra.

⁴⁴ Gbaloe na wo be, barima wo maniyaxi gaburie nan na naxee mu matonxumaxi, mixie ɲereɛma naxan fari e mu a kolon!»

⁴⁵ Seriyɛ lonnila nde naxa a fala a be, «Karamoxo, i to yi fee falama yi ki, i na muxu fan nasotofe ne.»

⁴⁶ Isa naxa a yaabi, «Gbaloe na wo fan be, wo tan seriye lonnilae! Barima wo kote doxoma mixi xun ma naxan xanin xono ki fanyi, kɔnɔ wo tan mu tinma e malide hali wo belexesole keren na.

⁴⁷ Gbaloe na wo be, barima wo gaburi fanyie yaalanma namiponmɛe be, a fa li wo benbae nan e faxesa!

⁴⁸ Na kui, wo bara findi wo benbae xa kewalie seede ra, e xa na kewalie man bara wo kenen, barima e tan bara namiponmɛe faxesa, wo fan na namiponmɛe xa gaburie raxunmama.

⁴⁹ Na nan a ra, Ala xa lonni fan a masenxi ne, <N namiponmɛe nun xɛrae

rasanbama ne e ma, e tan ndee faxa, e ndee paxankata.»

⁵⁰ Na kui, namijonmæe birin wuli naxan filixi kabi dunija fole, yi waxati mixie nan a sare fima,

⁵¹ kelifa Habila wuli ma han Sakari, naxan faxa serexebade nun horomobanxi tagi. Iyo, n xa a fala wo be, to mixie nan a birin sare fima.

⁵² Gbaloe na wo be seriye karamoxoe, barima wo bara saabi tongo naxan lan a xa lonni naade rabi. Konɔ wo mu soma, wo man mu tinma mixi gbete fan xa so naa.»

⁵³ Isa to keli naa, Farisenie nun seriye karamoxoe naxa ti folo a kanke a xone ra. E naxa maxorinyi mooli birin ti a ma,

⁵⁴ alako e xa a suxu tantanyi nde kui.

12

Isa a foxirabiree rasife

(Matiyu 10:26-33, 12:32, 10:19-20)

¹ Yi fee nu dangife temui naxe, mixi wulu wulu nan nu bara e malan, han e nu e bore maboronfe. Isa woyen folo a foxirabiree nan singe be, a naxe, «Wo wo yete ratanga Farisenie xa lebini ma, naxan findixi filankafuijpa ra.

² Fefe noxunxi mu na naxan mu fama makenende, gundo yo mu na naxan mu fama kolonde.

³ Na kui, wo naxan yo falama koe ra, a mema ne yanyi ra. Wo fefe makoyikoyima banxi kui, dunija birin fama rakolonde a ra kene ma.»

⁴ «N booree, n xa a fala wo be, wo naxa gaaxu mixie ya ra naxee noma mixi fate bende faxade, konɔ e mu noma fefe ra na xanbi ra.

⁵ N xa a masen wo be, a lan wo xa gaaxu naxan ya ra. Wo xa gaaxu Ala nan ya ra, barima a tan nan mixi faxama, a tan nan man noma mixi wolide yahannama. Iyo, n xa a fala wo be, a lanma wo xa gaaxu a tan nan ya ra.»

⁶ «Turunna suuli xa mu sarama batanka firin na? Konɔ Ala tan mu neemuma e sese ma.

⁷ Hali xunsexe naxan na wo xunyi ma, Ala a birin konti kolon. Wo naxa gaaxu, barima wo munafanyi gbo dangi turunna xoni gali ra.»

⁸ «N xa a fala wo be, mixi yo naxan n kolonma a Marigi ra adamadie ya ma, n tan Adama xa Di fan na kanyi kolonma ne Ala xa malekee ya i.

⁹ Konɔ naxan na tondi n kolonde adamadie ya i, n fan tondima ne na kanyi kolonde Ala xa malekee ya i.»

¹⁰ «Mixi naxan birin woyen kobi falama Adama xa Di xa fe ra, na yunubi noma ne xafaride na kanyi be, konɔ mixi naxan Ala

Xaxili Seniyenxi rasotoma, na yunubi tan mu noma xafaride na kanyi be.»

¹¹ «E na wo xanin salide kiitisee yire, xa na mu a ra mangasanyi xon, wo naxa kontofili wo e yaabima ki naxe, xa na mu a ra wo naxan masenma e be,

¹² barima Ala Xaxili Seniyenxi wo rakolonma ne na waxati yati ma, a lan wo xa naxan fala.»

Banna xaxilitare xa taali

¹³ Mixi nde naxa a fala Isa be noma tagi, «Karamoxo, a fala n taara be a xa muxu ke itaxun, a n gbe so n yi.»

¹⁴ Isa naxa a yaabi, «Nde n findixi kiitisa ra wo xun ma, xa na mu a ra wo ke taxunma ra?»

¹⁵ A man naxa a masen e be, «Wo a i ki fanyi, wo wo yete ratanga xoyife se mooli birin ma, barima i banna kiyoki, dunijeigiri tide mu kelima se sotoe xa ma.»

¹⁶ Na xanbi, Isa naxa yi taali sa e be, «Xeme bannaxi nde xa xe naxa fan ki fanyi.

¹⁷ A naxa a mapoxun a yete ma, «N munse rabama, barima yire mu n be n noma n ma donse birin nagatade dennaxe?»

¹⁸ A naxa nate tongo, «N yi nan nabama. N na n ma bilie rabirama ne, n gbete ti naxee gbo e be. N na n ma donse nun n ma se birin malanma nee nan kui.

¹⁹ Na temui n na a falama ne n yete be, N bara se gbege ragata naxan buma je wuyaxi. N xa n malabu fa, n xa n dege, n xa n min, n xa jexelin.»

²⁰ Konɔ Ala naxa a masen a be, «I tan xaxilitare! To koe yati ra, i nii bama ne i fate. I naxan birin malanxi, a fa luma nde be?»

²¹ A na na ki ne mixi be naxan se malanma a yete be, konɔ a mu bannaxi Ala be.»

Xaxili tife Ala ra

²² Na dangi xanbi Isa naxa a masen a foxirabiree be, «Na nan a toxi, n xa a fala wo be, wo naxa kontofili baloe xa fe ra wo hayi na naxan ma yi dunijeigiri kui, xa na mu a ra, dugie xa fe ra wo naxee ragoroma wo fate ma.

²³ Wo xa dunijeigiri tide gbo donse be, wo fate tide gbo dugie be.

²⁴ Wo wo mapoxun xaaxae ma. E mu sansi sima, e mu xe xabama. Saga nun bili sese mu e yi, konɔ Ala e rabaloma. Wo tan tide gbo xonie be pon!

²⁵ Nde noma hali xi keren sade a xa simaya xun a xa kontoflife saabui ra?

²⁶ Xa wo mu noma na fe lanma ra, wo fa kontofilima fe gbete ra munfe ra?»

²⁷ «Wo wula sansi fuge tofanyie mato e minima ki naxe. E mu walima, e mu

woligese yailanma, kɔnɔ n xa a fala wo be, hali mange Sulemani xa dariye birin kui, a xa sosee mu nu tofan alo na sansi fuge keren.

²⁸ Xa Ala wula sansi mɛenima yi ki ne, naxan na na to, tina a gan, a mɛenima ne wo tan ma dangi na ra pon! Wo xa danxaniya xurun.

²⁹ Wo naxa wo xaxili birin ti donse nun minse ra. Wo naxa kontofili.

³⁰ Kaafiri birin birama na fe mɔoli nan tun fɔxo ra. Kɔnɔ wo tan Baba Ala a kolon, a wo hayi na na see ma.

³¹ Wo xa Ala xa mangeya niini singe fen. Wo hayi na naxan birin ma, a na fan fima ne wo ma.»

Harige malanfe ariyanna
(Matiyu 6:19-21)

³² «Wo naxa gaaxu, wo tan naxee luxi alo n ma xuruse goore lanma, barima a bara wo Baba Ala kenen a xa mangeya niini fi wo ma.

³³ Se naxan na wo yi ra, wo xa sa a mati, wo a kobiri fi setaree ma. Wo xa kobiri booto soto naxan mu kanama, wo harige soto naxan mu jonma, naxan na ariyanna, muḡeti mu dennaxe lima, nimasee fan mu kanari sama dennaxe.

³⁴ Wo harige na dennaxe, wo boḡe fan luma menni ne.»

Wali suxufe Marigi ya ra
(Matiyu 24:43-51)

³⁵ «Wo tagi ixirixi nan xa lu a ra, wo xa lanpuie radexexi.

³⁶ Wo xa lu ne alo mixi naxee e marigi mamefe kelife futixiri xulunyi. A na fa, a naade konkon, e a rabima ne a be keren na.

³⁷ Seewe na konyie be, marigi naxee lima e mu xixi a fa temui. N xa nɔndi fala wo be, marigi yati fama a tagi ixiride, a fa magorode fen a xa na konyie be, a fa e bun ti.

³⁸ Seewe na e be, marigi naxee lima e mu xixi, hali a gbilen kɔe tagi, xa na mu a ra a ḡan dangi na ra.»

³⁹ «Wo xa a fahaamu a fanyi ra, xa banxi kanyi a kolon ne nu muḡeti fama temui naxe, a mu a luma muḡeti xa so a xɔnyi.

⁴⁰ Wo fan, wo xa wo tagi ixiri, wo naxa yanfa, barima Adama xa Di fama waxati nan ma wo ḡoxo mu naxan ma.»

⁴¹ Piyeri naxa a maxɔrin, «Marigi, i yi taali saxi muxu tan nan be, ka birin be?»

⁴² Marigi naxa a yaabi, «Nde luma alo walike xunmati naxan findixi xaxilima dugutege ra? A marigi a tima a xa banxi walikee birin xun ma, a xa donse taxun e ra a waxati.

⁴³ Nelexinyi na na konyi be, naxan marigi a lima na wali ra.

⁴⁴ N xa nɔndi fala wo be, na marigi a harige birin taxuma ne na konyi ra.

⁴⁵ Kɔnɔ xa a sa li go, na konyi a fala a yete be, «N marigi buma ne fafe ra», a fa marigi xa konyi xeme ne nun konyi ginee bonbo, a xulunyi ti, a siisi?

⁴⁶ Loxo nde fama, a tan konyi mu naxan kolon, a ḡoxo mu saxi naxan ma, a marigi gbilenma ne. A na fa, a na konyi ḡaxankatama ne a ḡaxa ra, konyi gbaloe soto e nun kaafirie.»

⁴⁷ «Konyi naxan a marigi sago kolon, kɔnɔ a mu a tagi ixiri, a man mu a sago raba, a fama ne bonboe gbege sɔtode.

⁴⁸ Kɔnɔ naxan mu a marigi sago kolon, xa a bara fe raba a lanma a xa bonbo naxan ma, a mu bonboe gbege sɔtoma. A gbege bara so naxan yi, a gbege man maxɔrinma ne a ma. A gbege bara taxu naxan na, na gbege man maxɔrinma ne a ma, nde man fa sa na xun.»

Isa faxi fatanyi nan na
(Matiyu 10:34-36)

⁴⁹ «N faxi te nan sade boxi ma. A rafaḡma n ma xa a ḡan bara dexe!

⁵⁰ Fo n xa tɔore belebele soto. N boḡe mu sama fo na kamali temui naxe.

⁵¹ Fo ḡoxo a ma a n faxi boḡesa nan na dunina? Ade, n faxi fatanyi nan na.

⁵² Keli yi waxati ma, xa mixi suuli na denbaya kui, gere luma mixi saxan nun mixi firin tagi.

⁵³ Baba a xa di xeme gerema ne, di xeme fan a baba gere. Nga a xa di gine gerema ne, di gine fan a nga gere. Mama a xa mamadi gerema ne, mamadi fan a mama gere.»

Waxati tɔnxumae kui kolonfe
(Matiyu 16:2-3)

⁵⁴ Isa man naxa a fala pama be, «Wo na nuxui to a malan na sogeorode, wo a falama keren na, «Tune nan kelixi,» a fa li na nan man yati rabama.

⁵⁵ Foye na keli koola ma, wo a falama, «Kuye ifurama ne,» a fa li na nan man yati rabama.

⁵⁶ Wo tan filankafuie! Wo fata boxi nun koore jingi kui kolonde, kɔnɔ munfe ra wo mu fata yi waxati fee tan tagi rabade?»

Lanyi xirife sinnanyi ma
(Matiyu 5:25-26)

⁵⁷ «Munfe ra wo tan yete mu fe matoma, wo xa a kolon naxan findixi tinxinyi ra?

⁵⁸ Xa wo nun i kalamu mixi na sigafe kiitisa yire, kata wo xa lanyi xiri kira xɔn, xa na mu a ra a i bendunma ne han kiitisa xɔn, kiitisa fan i so kɔsibili yi ra, kɔsibili i sa geeli.

⁵⁹ N xa a fala i be, i mu minima menni fo i kobiri birin fi han batanka donxɔe.»

13

Tuubife

¹ Na temui, mixi ndee naxa dentege sa Isa be a mange Pilati bara Galileka ndee faxa, a e wuli masunbu e xa seɛɛɛ ra.

² Isa naxa e yaabi, «Wo a maɓɓoxunxi ne a na mixie tɔɔɔxi ne na ki barima e xa yunubi dangi Galileka booree ra?»

³ N xa a fala wo be na mu a ra feo! Kono xa wo mu tuubi, wo birin halakima ne alo e tan.

⁴ Na Darisalamuka fu nun solomasaxanyi go, Silomu koore banxi bira naxee ma? Wo ɓɔɔɔ a ma a na tɔɔɛ e lixi ne yunubitɔɔɛ nan to e ra dangi Darisalamuka boore birin na?»

⁵ N xa a fala wo be na mu a ra feo! Kono xa wo mu tuubi, wo birin sɔntoma ne alo e tan.»

⁶ Isa man naxa yi taali masen e be. «Xɔɛɛ bili to nu sixi xeme nde xa boxi ma, a naxa siga a xa sa a bogi ba, kono a mu sese to a kon na.

⁷ Na kui, a naxa a fala a xa walike be, «A mato, a je saxan nan yi ki n fama xɔɛɛ bogi fende yi xɔɛɛ bili kon na, n mu se to. A side bara findi boxi makanaxi nan na! A sege!»

⁸ Walike naxa a yaabi, «Marigi, i man xa dije toofare xa dangi, alako n xa a rabilinyi buxa, n ɓaɓe sa a ma.

⁹ Xa a bogi tamuna, awa. Xa a mu bogi, i a sege.»

Isa gine nde rayalanfe malabu loxɔɛ ma

¹⁰ Malabu loxɔɛ nde ma, Isa nu na kawandi tife salide nde kui.

¹¹ A naxa gine nde li naa pinne nu bara naxan kuntin a ra. Kabi je fu nun solomasaxan a mu nu noma a rakelide feo!

¹² Isa to a to, a naxa a xili, a a fala a be, «N nga, i bara fulun yi fure ma to.»

¹³ Isa to a beɛɛɛ sa a ma, gine naxa a rakelere keran na, a so Ala matɔɔɔfe.

¹⁴ Kono Isa to a rayalanxi malabu loxɔɛ ne, salide xunmati naxa xono a ma, a a fala pama be, «Xi senni nan na a daxa mixi xa wali naxan kui. Wo xa fa marayalanyi fende na loxɔɛ ne, kono wo naxa fa malabu loxɔɛ tan ma.»

¹⁵ Marigi naxa a yaabi, «Wo tan filanka-fuie! Malabu loxɔɛ ma, wo birin mu wo xa ninge xa na mu wo xa sofale fulunma xe a xiride, wo a xanin ye minde?»

¹⁶ Iburahima xa di nan yi gine ra, kono Sentane bara a xiri kabi je fu nun solomasaxan. A mu lanma n xa a fan fulun malabu loxɔɛ ma?»

¹⁷ A to na fala, a yaxui birin naxa yaagi, kono pama tan naxa seewa a xa kaabanako fe birin na.

Konde xori nun lebini xa taalie

(Matiyu 13:31-35, Maraki 4:30-32)

¹⁸ Isa man naxa a masen e be, «Ala xa mangeya maniyaxi munse ra? N noma a misaalide tali woyenyi mundun na?»

¹⁹ A luxi ne alo konde xori xurudi xeme naxan si a xa boxi ma. A naxa te, a findi wuri bili ra, xonie fa e tee sa a kon na.»

²⁰ A man naxa a masen, «N xa Ala xa mangeya misaali munse ra?»

²¹ A luxi ne alo lebini, gine naxan sa farin busali tagi xun ma, na fa farin birin nate.»

Naade ixutuxi

(Matiyu 7:13-14, 21-23, 8:11-12)

²² Isa nu sigama kawandi ti ra taee birin kui, a xungbe nun a xuri. Na birin, a nu na Darisalamu kira nan xon.

²³ Mixi nde naxa a maxorin, «Marigi, nondi nan a ra, a mixi gbegebe mu kisima?» A naxa a yaabi,

²⁴ «Wo kata wo xa so naade ixutuxi nan na, barima n xa a fala wo be, mixi wuyaxi katama ne sode naa, kono e mu noma.

²⁵ A waxati a lima banxi kanyi kelima ne a naade balan. Wo tan fama ne tide tande wo nu naade konkon na, wo a fala, «Marigi, naade rabi muxu be.» Na temui, a wo yaabima ne, «N mu wo kolon, n mu wo kelide kolon.»

²⁶ Wo man a falama ne a be, «I mixie xaranxi muxu xonyi ne, won birin nan won degexi, won birin nan won min.»

²⁷ Kono a wo yaabima ne, «N xa a fala wo be, n mu wo kolon, n mu wo kelide kolon. Wo keli n ya i, wo tan fe kobi rabae!»

²⁸ Iburahima, Isiyaga, Yaxuba, nun namijonme birin, wo e toma ne Ala xonyi ariyanna, kono wo tan naminima tande, wa nun jinyi raxinyi na dennaxe.

²⁹ Mixie kelima sogetede nun sogegode, e keli koola nun yirefanyi biri, e e dege Ala xa mangeya niini bun ma.

³⁰ Na kui, xanbiratie findima ne yareratie ra, yareratie fan findi xanbiratie ra.»

Isa sunnunfe Darisalamu xa fe ra

(Matiyu 23:37-39)

³¹ Na waxati ma, Fariseni ndee naxa fa Isa xon, e a fala a be, «I xa keli be. Siga yire gbeɛɛ, barima Herode wama i faxafe.»

³² A naxa e yaabi, «Wo siga, wo sa a fala na xulumase koɔtaxi be, n na pinnee kerife mixie foxo ra, n na mixie rayalanfe, to a nun tina. Xi saxan nde ma, n gema ne n ma wali ra.

³³ Kono fo n xa n jere to, tina nun tina bora, barima a mu lanma tan namijonme xa faxa fo Darisalamu.»

³⁴ «Darisalamu, Darisalamu, taa naxan namijonmee faxama, naxan Ala xa xerae magonoma. Sanmaya wuyaxi n bara wa i

xa die malanfe n yire, alo tɔxɔe a xa die rasoma a gabutenyi bun ma ki naxe, kɔno wo naxa tondi!

³⁵ Na kui, Ala bara keli wo xa banxi xun ma. N xa a fala wo be, wo mu n toma sɔnɔn, han wo a falama temui naxe, <Baraka na a be naxan fafe Marigi xili ra!>

14

Isa mixi rayalanfe malabu lɔxɔe ma

¹ Malabu lɔxɔ nde ma, Isa to nu a degefe Fariseni kuntigi nde xɔnyi, e birin nu Isa rabenfe ne.

² Xeme nde nu na naa naxan fate nu mafuntuxi.

³ Na kui, Isa naxa Farisenie nun sɛriye lonnilae maxɔrin, «A daxa ka a mu daxa furema xa rayalan malabu lɔxɔe ma?»

⁴ Kɔno e mu sese fala. Isa naxa a belexe sa furema ma, a a rayalan, a a ragbilen a xɔnyi.

⁵ Na xanbi, Isa man naxa e maxɔrin, «Xa a sa li go, wo xa di, xa na mu wo xa ninge bara bira gulunba ra malabu lɔxɔe ma, wo mu a ratema xe keren na?»

⁶ E mu nɔ na yaabi yo fide.

Yete magore nun yete igboe

⁷ Isa to a rakɔrosi xɔnɛe nu magorode fanyie nan tongoma e yete be, a naxa yi taali woyenyi fala e be,

⁸ «Mixi na i xili a xa xulunyi, i naxa magorode fanyi fen, barima xa mixi fa naxan tide gbo i be,

⁹ i yatigi a falama ne i be, <I xa dɔxɔse so na mixi binye yi ra.> Na kui, i kelima ne yaagi ra sigafe dɔxɔse gbete fende, binye mu na dennaxe.

¹⁰ Kɔno mixi na i xili a xa xulunyi, i xa magorode binyetare nan tongo. Na kui, xa i yatigi bara fa, a a falama ne i be, <N boore, sa magorode fanyi nan tongo yare.> Na findima binye nan na i be mixie birin ya ma wo nun naxee dɔxɔxi naa.

¹¹ Naxan yo na a yete igbo, a fama ne igorode. Naxan yo na a yete magoro, a xa fe itema ne.»

¹² Isa naxa a fala xulunyi kanyi be, «Xa a li i xulunyi tima, i naxa i booree, i baribooree, i barenye, nun i dɔxɔboore bannaxie gbansan xa xili, barima e noma ne i xa wali fanyi birin nagbilende i ma.

¹³ Donse fanyie na rafala i xɔnyi, a lanma i xa setaree, mabenye, namatɛe, nun dɔnxuie nan xili e xa fa e dege.

¹⁴ Na kui, i findima sɛwatɔe nan na, barima fɛere mu e tan be e xa i xa na fe fanyi ragbilen i ma, kɔno i fama ne a sare sɔtode mixi tinxixie rakelima faxe ma lɔxɔ naxe.»

Donyi xungbe maxili xa taali (Matiyu 22:1-14)

¹⁵ Xeme nde Isa nun naxan nu a degefe, a to na fe me, a naxa a fala a be, «Sɛewe na mixi be naxan fama a degede Ala xɔnyi ariyanna!»

¹⁶ Isa fan naxa a masen a be, «Xeme nde naxa mixi gbege rakolon, a e xa fa a xɔnyi, e xa e dege a fanyi ra.

¹⁷ A temui to a li, a naxa a xa konyi xee mixie xilide, yi fe binye nu bara ragbilen naxee ma, a xa a fala, <Wo fa, fe birin bara ge yailande.>

¹⁸ Kɔno e birin naxa e yete maxandi. A singe naxe, <N baxi xe nan sarade, fo n xa sa a mato. Dije n be.>

¹⁹ Boore fan naxe, <N baxi ninge firin dɔxɔ suuli nan sarade, fo n xa sa e mato. Dije n be.>

²⁰ Gbete fan naxe, <N baxi gine nan dɔxɔde. N mu noma fade.>»

²¹ «Konyi to gbilen a marigi xɔnyi, a naxa na fee dentegɛ sa a be. Na kui, banxi kanyi naxa xɔno, a a fala a xa konyi be, <Siga mafuren, i sa setaree, mabenye, dɔnxuie, nun namatɛe xili naxee na taa kui yire birin. I xa fa e ra n xɔnyi be.>»

²² «Konyi man to gbilen a naxa a fala, <Marigi, n bara i xa yaamari raba, kɔno han ya dɔxɔde luxi i xa banxi kui.>

²³ Banxi kanyi naxa a fala a xa konyi be, <I man xa mini, i sa taa fari yire birin isa. I xa fe birin naba mixie xa fa, n ma banxi xa rafe.

²⁴ N xa a fala i be, mixi naxee singe xilixi, e tan sese mu e dege ma n xɔnyi feo!>»

Birafe Isa fɔxɔ ra

(Matiyu 10:37-39, 5:13, Maraki 9:50)

²⁵ Isa man to nu kira ra, pama gbege nu a fɔxɔ ra. A naxa a ya rafindi e ma, a a masen e be,

²⁶ «Xa mixi wa birafe n fɔxɔ ra, fo a xa n xanu ne dangi a baba ra, a nga ra, a taara ra, a xunya ra, a xa gine ra, a xa die ra, nun a yete yati fan na. Xa na mu a ra, a kanyi mu noma findide n fɔxirabire ra.

²⁷ Xa mixi mu a yete waxonfe gere, a fa tin n waxonfe ra, a mu noma findide n fɔxirabire ra.»

²⁸ «Xa mixi nde sa wa koore banxi xungbe tife wo ya ma, fo a xa dɔxɔ ne sinden, a a mato kɔbiri xasabi naxan noma na banxi tide, alako a xa a kolon xa a xa fɛere noma na wali raponde.

²⁹ Xa na mu a ra, a kanyi na banxi kɔɔrin a mu fa nɔ a raponde, mixie nu na to, e a mayelema ne,

³⁰ e a fala, <Yi xeme bara banxi ti fɔlo, kɔno a mu nɔxi a raponde.>»

³¹ «Xa mangɛ nde wa minife e nun mange gbete xa gere, fo a xa dɔxɔ ne

sinden, a a maṛoxun xa a xa soori mixi wulu fu noma tide mange boore xa soori mixi wulu moxoxen kanke.

³² Xa a bara a kolon a e mu noma, beemanun mange boore nun a xa soorie xa makore, a xera nan nasigama a ma alako lanyi nan xa xiri e tagi.

³³ Na kui, xa mixi yo na wo ya ma naxan mu noma meede fe birin n tan ma fe ra, a kanyi mu noma findide n foxirabire ra.»

³⁴ «Foxe fan, konɔ xa foxe mexemexenyi bara ba, a fa mexemexenma di?

³⁵ A mu fan xe be, a mu fan nape ra. A wolema ne tun. Xa naxan tuli fe mema, a xa a tuli mati yi masenyi ra.»

15

*Yexee lœxi xa taali
(Matiyu 18:12-14)*

¹ Loxo nde, duuti maxilie nun yunubitœe birin nu e makorefe Isa ra e xa e tuli mati a ra.

² Farisenie nun seriye karamoxœ naxa so a mafalafe, e nu a fala, «Yi xeme yunubitœe rasenema, a man a degema e xonyi.»

³ Na kui, Isa naxa yi taali woŷenyi masen e be,

⁴ «Xa mixi nde na wo ya ma, yexee keme na naxan yi ra, keren fa lœ e tagi, a mu yexee tongo solomanaani nun solomanaani luma e demadonde, a siga na kerenyi fende han a sa a to?

⁵ A na a to, a jexinxma ne ki fanyi, a a sa a tunkie ma.

⁶ A na so a xonyi, a a xanuntenyie nun a doxo-booree xilima ne, a a fala e be, «Wo fa, won birin xa seewa, barima n bara n ma yexee to, naxan nu bara lœ!»

⁷ Na kui, n xa a fala wo be, seewe gboma ne ariyanna yunubitœe tuubixi keren xa fe ra, dangife tinxintœe tongo solomanaani nun solomanaani ra naxee hayi mu tuubi ma.»

Gbeti kobiri kole lœxi xa taali

⁸ «Xa a sa li gbeti kobiri kole fu na gine nde yi ra, keren fa lœ a yi, a mu lanpui radexema xe, a banxi mako, a na kobiri kole fen han a a to?

⁹ A na a to, a a xanuntenyie nun a doxo-booree xilima ne, a a fala e be, «Wo fa, won birin xa seewa, barima n bara n ma gbeti kobiri kole to naxan nu bara lœ n ma!»

¹⁰ Na kui, n xa a fala wo be, seewe na Ala xa maleke xonyi yunubitœe keren gbansan tuubife ma.»

Di lœxi xa taali

¹¹ Isa man naxa a masen, «Xeme nde nu na, di xeme firin nu naxan yi ra.

¹² A xa di firin nde naxa a fala a baba be, «Won ma denbaya harige seeti so n yi ra, naxan lanma a xa findi n gbe ra.» Na kui, babe naxa a harige itaxun a xa di xeme firinyie ma.»

¹³ «A mu bu di firin nde naxa a xa se birin malan, a fa biyaasi pamane makuye. A naxa a harige makana menni, fuyanteya kui.

¹⁴ A birin to jon, kaame fan naxa sin na pamane ma a xoxoxœ ra, sese mu lu na di yi ra.

¹⁵ A to siga wali fende naaka nde xon, na naxa a xee xosee demadonde.

¹⁶ Wuri bogi naxan nu soma xosee yi, a tan nu wama na nan donfe, konɔ mixi yo mu tin a kide nde ra.»

¹⁷ «Na kui, a naxa xaxili soto fa, a a fala a yete be, «N baba xa walike birin lugama a fanyi ra, e donse donxœe lu, a fa li n tan na faxafe kaame nan na be!

¹⁸ Fo n xa gbilen n baba xonyi, n xa a fala a be, N baba, n bara yunubi soto Ala ra, n bara haake soto i fan na.

¹⁹ A mu daxa sonon n xa findi i xa di ra. I xa n findi i xa walike nan na.»

²⁰ A naxa keli, a siga a baba xon.»

«Beenun a xa naa li, a baba naxa sa a to fa ra, a makuyaxi a ra sinden. A baba naxa kinikini ki fanyi. A naxa a gi, a sa a xa di ralan, a a masunbu.

²¹ Di naxa a fala a be, «N baba, n bara yunubi soto Ala ra, n bara haake soto i fan na. A mu daxa sonon n xa findi i xa di ra.»

²² «Konɔ a baba naxa a fala a xa konyie be, «Wo wo xulun, wo fa guba fanyi ra, wo a ragoro a ma. Wo belexerasoe so a belexe ra, wo sankiri so a sanyi.

²³ Wo fa ninge turaxi ra, wo a faxa. Won xa won dege, won xa xulunyi ti,

²⁴ barima n ma yi di nu bara lu alo a nu faxaxi ne, konɔ a nii man bara gbilen a i. A nu bara lœ, konɔ a man bara to.» Na kui, e naxa xulunyi ti folo.»

²⁵ «Na waxati, di singe nu na xe ma. A to nu sofe, a a makore banxi ra, a naxa xulunyi xui me.

²⁶ A naxa konyi nde xili, a a maxorin, «Munse rabaxi yi ki?»

²⁷ Na naxa a yaabi, «I xunya nan faxi. I baba bara ninge turaxi faxa, barima a man bara a xa di masoto a yalanxi.»

²⁸ Di singe naxa xono, a tondi sode banxi. A baba naxa mini, a so a mayandife,

²⁹ konɔ a xa di naxa a fala a be, «A mato, kabi je wuyaxi n tan walima i be alo i xa konyi, n mu i xa yaamari matandi hali keren. Konɔ na birin kui, hali si lanma, i mu nu a fi n ma, muxu nun n booree xa xulun di ti.

³⁰ Kɔnɔ i xa di tan to faxi, naxan i harige birin makanaxi e nun langoe ginsee ra, i ninge turaxi nan faxaxi a tan be!»

³¹ «A baba naxa a fala a be, <N ma di, i tan na n fe ma temui birin. Se naxan birin na n yi, i tan nan gbe a ra.»

³² Kɔnɔ a lan ne won xa seewa, won xulunyi ti, barima i xunya nu bara lu alo a nu faxaxi ne, kɔnɔ a nii man bara gbilen a i. A nu loxi ne, kɔnɔ a man bara to.»

16

Walike xunmati kootaxi xa taali (*Matiyu 6:24*)

¹ Isa man naxa a fala a foxirabiree be, «Xeme bannaxi nde nu bara a xa fe birin taxu a xa walike xunmati ra, a xa a rapere. Loxo nde, a naxa a me, a na walike xunmati nu na a harige makanafe.

² A naxa a xili, a a maxorin, <N nanse mexi i xa fe ra? I xa i xa wali dentegbe sa n be, barima n bara xunmati wali ba i yi ra.»

³ Walike xunmati naxa a fala a yete be, <N munse rabama fa? N ma mange bara n namini walide. Senbe mu n yi n xa siga yire buxade, n man yaagima ne kule matide.

⁴ N bara fa a kolon n naxan nabama, alako n ma wali na ba n yi, mixie xa nu n nasene e xonyi.»

⁵ «A naxa a marigi xa donitie birin xili keren keren yi ra. Naxan singe fa, a naxa a maxorin, <N marigi xa yeri na i ma?»

⁶ Na naxa a yaabi, <Oliwi ture sunbui ya keme.» Walike xunmati naxa a fala a be, <I xa i xa keedi tongo mafuren, doxo, i a sebe tongo suuli.»

⁷ Na xanbi, a naxa a fala gbete be, <I tan go? Yeri na i ma?» Na naxa a yaabi, <Maale busali wulu keren.» A naxa a fala a be, <I fan xa keedi tongo, i xa a sebe keme solomasaxan.»

⁸ Na kui, na walike xunmati tinxintare xa mange naxa a matoxo, a to koota rabaxi.»

«Yi dunija mixi naxee perema dimi kui, e koota e booree mabiri, dangife mixie ra naxee perema naiyalanyi kui.

⁹ N xa a fala wo be, wo xa defanja fen yi dunija tinxintare xa naafuli saabui ra. Na naafuli na jon, wo fama rascenede banxie kui naxee mu kanama abadan.»

¹⁰ «Naxan mu lanlanteya kanama fe xurudi kui, a mu lanlanteya kanama fe xungbe fan kui. Naxan mu tinxin fe xurudi kui, a mu tinxinma fe xungbe fan kui.

¹¹ Xa wo bara lanlanteya kana yi dunija tinxintare xa naafuli fe kui, nde fa lama wo ra a xa ariyanna bannaya taxu wo ra?

¹² Xa wo bara lanlanteya kana se taxuxi xa fe kui, nde fa wo gbe soma wo yi?»

¹³ «Konyi yo mu noma lude marigi firin xa yaamari bun ma, barima a fama marigi keren xonde, a boore maxanu. A xirima ne keren na, a boore rabolo. Wo mu noma Ala nun naafuli rabatude.»

Isa xa masenyi ndee
(*Matiyu 11:12-13, 5:31-32, 5:18, Maraki 10:11-12*)

¹⁴ Farisenie, kobiri nu rafanxi naxee ma, e fan naxa e tuli mati na fe birin na, e nu Isa mayele.

¹⁵ Isa naxa a masen e be, «Wo wama wo yete masenfe tinxintoe nan na adamadie ya i, kɔnɔ Ala wo boje ma fe kolon. Naxan tide gbo mixie be, Ala na xonxi.»

¹⁶ «Annabi Munsu xa seriye nun namiponmee xa Kitaabuie nan kawandi han Yaya xa waxati. Keli na temui ma, Ala xa mangeya niini xa xibaaru fanyi nan kawandima fa, mixie fe birin nan nabafe, alako e xa so Ala xa mangeya niini bun ma.

¹⁷ Koore nun boxi loema ne beenun sigire keren xa ba Ala xa seriye ra.»

¹⁸ «Xeme yo mee a xa gine ra, a sa gbete doxo, a kanyi bara yene raba. Naxan na gine doxo xeme bara mee naxan na, a fan bara yene raba.»

Banna xeme nun Lasaru xa taali

¹⁹ «Xeme bannaxi nde nu na, naxan nu luma a maxiri ra dugi sare xoxoxose ra. Temui birin, a nu xulunyi nan tife. Loxo yo loxo, a nu lugama donse joxunme nan na.

²⁰ Misikiine nde nu saxi yi banna xa tete sode de ra, naxan nu xili Lasaru. Suurie nu na a fate birin ma.

²¹ A nu wama donse xuntunyi ndee nan sotofe naxee nu birama na banna xa teebili ra. A to nu saxi naa, baree nan nu fama a yire, e nu a xa suurie makon.»

²² «Loxo nde misikiine naxa laaxira, malekee naxa sa a xanin Annabi Iburahima yire. Na banna xeme fan naxa faxa, a ragata,

²³ a siga yahannama. A xa paxankate kui menni, a naxa a ya rate a sa Annabi Iburahima to yire makuye, e nun Lasaru.

²⁴ A naxa a xui ramini, <N baba Iburahima, kinikini n ma! Yandi, Lasaru xee n yire, a xa a belexesole rasin ye xora, a n nyeni maxinbeli, barima n na yi te naxan xora, a n paxankatafe a paaxi ra!»

²⁵ «Kɔnɔ Annabi Iburahima naxa a yaabi, <N ma di, i xa i ratu, i tan bara fe fanyi soto i xa dunipeigiri kui, kɔnɔ Lasaru tan toore nan soto. Yakosi, a tan bara madundu be, i tan na paxankatafe.

²⁶ Sa na birin xun, gulunba belebele nan saxi won tagi, alako mixi naxa no kelide be

sigafe ra i yire, mixi man naxa no kelide menni girife ra muxu fan yire.»

²⁷ «Na kui, banna naxa a fala a be, «Awa n baba, n bara i mayandi, i xa Lasaru xee n baba xonyi,

²⁸ barima xunya suuli nan na n be. A xa sa e rasi, alako e naxa fa be, yi jaxankate ma.»

²⁹ Kono Annabi Iburahima naxa a yaabi, «Annabi Munsa nun namijonmee xa Kitaabuie na e yi. E xa e tuli mati nee xa masenyie ra.»

³⁰ Banna naxa a fala, «N baba Iburahima, na mu sooneyama, kono xa mixi nde keli faxamixie ya ma sigafe ra e xon, e tuubima ne.»

³¹ Kono Annabi Iburahima naxa a masen a be, «Xa e mu Annabi Munsa nun namijonmee xui ramema, hali mixi keli faxe ma, e mu lama a ra.»

17

Isa a foxirabiree rasife

(Matiyu 18:6-7, 15, 21-22, 17:20, Maraki 9:42, 11:22-23)

¹ Isa naxa a fala a foxirabiree be, «Maratantanyi fafe mu kanama, kono jaxankate na mixi be naxan findima na saabui ra.

² A fisa na kanyi be geme binye xa xiri a konyi ra, a rasin baa ma, beemanun a xa yi mixi xuri keren natantan.

³ Wo meeni wo yete ma de!»

«Xa i ngaxakerenyi bara haake soto i ra, woyn a be. Xa a tuubi, i xa dije a ma.

⁴ Xa a haake soto i mabiri sanmaya solofere loxoere keren bun, a tuubixi man gbilen i madijede sanmaya solofere, fo i xa dije a ma.»

⁵ Xerae naxa a fala Marigi be, «Muxu xa danxaniya xun masa!»

⁶ Marigi naxa e yaabi, «Xa danxaniya na wo be nu, hali a xurun alo yenten xori, wo noma ne a falade yi konde bili be, «Tala be, i sa sin baa ma,» a wo xui rabatuma ne.»

⁷ «Xa a sa li konyi na mixi nde yi wo tagi, na konyi na keli yire buxade xa na mu xurusee demadonde, a kanyi noma a falade a be keren na, «Fa, i fa i magoro, i i dege?»

⁸ Ade, wo a falama a be, «N ma donse rafala. I xa i xa donma masara alako i xa fa donse nun ye ra n be. I na ge na ra, i fan noma i degede.»

⁹ Mixi mu a xa konyi tantuma yaamari rabatufe ma.

¹⁰ Wo tan fan, wo na ge fe birin nabade wo yamarixi naxan na, wo xa a fala ne, «Konyi nan tun na muxu ra. Muxu muxu xa wali gbansan nan nabaxi.»

Isa kune kanyi fu rayalanfe

¹¹ Isa to nu Darisalamu kira xon, a naxa dangi Samari nun Galile boxi tagi.

¹² A to so taa nde kui, kune kanyi fu naxa fa a xon. E naxa sa ti e ndedi makuyaxi a ra,

¹³ e e xui ite a be, «Karamoxo Isa, kinikini muxu ma!»

¹⁴ A to e to, a naxa a fala e be, «Wo siga, wo sa wo yete masen serexedubee be.» Na kui, e nu sigafe temui naxe, e naxa yalan.

¹⁵ Na temui, mixi keren e ya ma, a to a to a yalanxi, a naxa gbilen Ala matoxo ra a xui itexi ra.

¹⁶ A naxa suyidi Isa be, a a tantu. Samarika nan nu a ra.

¹⁷ Isa naxa a fala a be, «Mixi fu xa mu rayalan? Na solomanaanie tan go?»

¹⁸ Mixi yo mu gbilen Ala tantude fo yi Samarika?»

¹⁹ Isa naxa a fala a be, «Keli, i siga. I xa danxaniya bara i rakisi.»

Ala xa mangeya niini nun Isa xa gbilenyi

(Matiyu 24:23-28,37-41, Maraki 13:21-22, 15-16)

²⁰ Farisenie to Isa maxorin, a Ala xa mangeya niini fama mun temui, a naxa e yaabi, «Mixi mu Ala xa mangeya niini fa temui kolonma.

²¹ Mixie mu a falama xe de, «A mato, a tan nan ya,» xa na mu a ra, «A tan nan sa na ki», barima Ala xa mangeya niini na wo ya ma ne.»

²² Na temui, Isa naxa a fala a foxirabiree be, «Waxati fama ne, Adama xa Di to xoli wo suxuma ne, a xa lu wo ya ma hali loxo keren peti, kono wo mu a toma.

²³ Mixie a falama ne wo be, «A mato, a tan nan sa na ki,» xa na mu a ra, «A tan nan yi ki!» Wo naxa wo gi na matode, wo naxa bira nee foxo ra.

²⁴ A fa loxoere, Adama xa Di luma ne alo seyamakonyi naxan minima, kuye birin yanba.

²⁵ Kono beenun na loxoere xa a li, fo a xa toore gbegbe soto. To mixie mu lama a ra.

²⁶ Adama xa Di fa loxoere luma ne alo Annabi Nuha xa waxati.

²⁷ Mixie nu e degema, e nu e minma, e nu ginee doxoma, e nu e xa die fima xemee ma, han Annabi Nuha so kunkui kui loxo naxe. Banbaranyi belebele to din boxi ma, e birin naxa sonto.

²⁸ Na nan man naba Loti xa waxati. Mixie nu e degema, e nu e minma, e nu sare matima, e nu sansi sima, e nu banxie tima.

²⁹ Kono Loti keli Sodoma loxo naxe, te nun sooda ye nu goroma ne kelife koore ma alo tune, birin naxa sonto.

³⁰ A man sa rabama na ki ne Adama xa Di na makenen loxo naxe.»

³¹ «Na loxoε, naxan na tande, a naxa so a harige tongode banxi kui. Naxan na xe ma, a fan naxa gbilen a xonyi.

³² Wo xa ratu ne Loti xa gine ma.

³³ Mixi yo katafe a yete ratangade, na kanyi loema ne, kono mixi yo a yete raloma, na kanyi ratangama ne.

³⁴ N xa a fala wo be, na temui ma, xa mixi firin saxi sade keren ma koε ra, mixi keren tongoma ne, boore lu naa.

³⁵⁻³⁶ Xa gine firin na se dinfe mulunyi keren kui, keren tongoma ne, boore lu naa.»

³⁷ E naxa a maxorin, «Marigi, na rabama minden?» A naxa e yaabi, «Binbi na lu dennaxe, yubee sa e malanma menni ne.»

18

Kaape gine nun kiitisa xa taali

¹ Na dangi xanbi, Isa naxa yi taali woeyeni masen e be e xa a kolon a fo e xa Ala maxandi temui birin tunnabexi kui.

² A naxa a masen, «Kiitisa nde nu na taa nde kui, naxan mu nu gaaxuma Ala ya ra, a gbe fe man mu nu mixi yo xa fe ma.

³ Kaape gine nde fan nu na na taa kui, naxan nu luma fa ra kiitisa xon, a nu a fala, «Kiiti tinxixi sa n tan nun n yaxui tagi.»

⁴ A naxa bu na ki, kiitisa mu tin a be, kono loxo nde a naxa a fala a yete be, «Nondi na a ra, n tan mu gaaxuma Ala ya ra, n gbe fe man mu mixi yo xa fe ma.

⁵ Kono yi kaape gine tan na n bope rapaaxufe n ma. N xa kiiti tinxixi so a yi ra, alako a xa ba fafe n xon, a naxa fa n tooro.»

⁶ Na kui, Marigi naxa a masen, «Wo yi kiitisa kobi xui rame.

⁷ Ala mu kiiti tinxixi soma xe a xa mixi sugandixie yi ra, naxee a maxandima koε nun yanyi? A buma e malife ra?

⁸ N xa a fala wo be, a kiiti tinxixi soma e yi ra mafuren. Kono Adama xa Di na fa, a danxaniya lima ne duniya ma?»

Fariseni nun duuti maxili xa taali

⁹ Isa man naxa yi taali woeyeni masen mixi ndee be naxee nu laxi e yete ra, a tinxintoeε nan na e tan na dangi booree ra e yoxi naxee ma.

¹⁰ A naxa a masen, «Xeme firin naxa siga Ala maxandide horomobanxi kui. Keren nu findixi Fariseni nan na, boore, duuti maxili.

¹¹ Fariseni naxa ti, a Ala maxandi a bope ma, a nu a i, «Ala, n bara i tantu barima n mu luxi alo mixi gbetee, naxee findixi mupetie, fe kobi rabae, nun yenelae ra. N

bara i tantu barima n mu luxi alo yi duuti maxili.

¹² N sunma sanmaya firin loxun keren bun ma, n man farile fima n sotose birin na.»

¹³ Kono duuti maxili tan naxa ti a xati ma. A jan mu nu suusama a xa a ya rate koore ma. A nu a belexe saxi a kanke ma, a nu a fala, «Ee, Ala! Kinikini n ma, barima yunubitoeε nan n na!»

¹⁴ «N xa a fala wo be, yi mixi firin to gbilen e xonyi, na duuti maxili nan nu tinxixi Ala ya i, barima mixi yo a yete igbo, a kanyi fama ne igorode. Kono mixi naxan a yete magoroma, a xa fe itema ne.»

Isa nun dimedie

(Matiyu 19:13-15, Maraki 10:13-16)

¹⁵ Mixie nu fafe dimedie ra Isa xon, alako a xa a belexe sa e ma. A foxirabireε to na to, e naxa woeyen na mixie ma.

¹⁶ Kono Isa naxa e xili, a a masen e be, «Wo a lu dimedie xa fa n yire. Wo naxa tonyi doxo e ma, barima naxee maniyaxi e ra, e tan nan soma Ala xa mangeya niini bun ma.

¹⁷ N xa nondi fala wo be, mixi naxan mu tinma Ala xa mangeya niini ra alo dimedi, na kanyi mu soma Ala xa mangeya niini bun ma feo!»

Segetala bannaxi

(Matiyu 19:16-30, Maraki 10:17-31)

¹⁸ Mange nde naxa Isa maxorin, «Karamoxo fanyi, a lan n xa munse raba alako n xa abadan kisi soto ke ra?»

¹⁹ Isa naxa a masen a be, «Munfe ra i n xilima karamoxo fanyi? Mixi yo mu fan. Ala keren peti nan fan.

²⁰ I seriye kolon: «I naxa yene raba. I naxa faxe ti. I naxa mupe ti. I naxa mixi toopege. I baba nun i nga binya.»

²¹ Mange naxa Isa yaabi, «N bara na birin nabatu kafi n dimedi temui.»

²² Isa to na me, a naxa a fala a be, «Fe keren nan fa luxi i xa fe. Siga, se naxan birin na i yi ra, sa a mati, i a kobiri fi setaree ma. Na kui, i fama bannaya sotode ariyanna. I na na raba, fa, i bira n foxo ra.»

²³ Kono a to na me, a naxa sunnun, barima a nu bannaxi ki fanyi.

²⁴ Isa to a sunnunxi to, a naxa a masen a be, «Sofe Ala xa mangeya niini bun ma, a xoroε naafuli kanyie be ki fanyi!

²⁵ Noxome so joxun senbe yale ra, dine bannamixi sofe ra Ala xa mangeya niini bun ma.»

²⁶ Mixi naxee a xui me, e naxa a maxorin, «Nde fa noma kiside?»

²⁷ Isa naxa e yaabi, «Mixie mu noma naxan na, Ala tan noma na ra.»

²⁸ Piyeri naxa a fala Isa be, «A mato, muxu bara keli muxu xa se birin xun ma, muxu bira i foxo ra.»

²⁹ Isa naxa a masen e be, «N xa nondi fala wo be, mixi yo naxan na keli a xa se nde xun ma Ala xa mangeya niini xa fe ra, a findi banxi ra ba, gine ba, ngaxakerenyie ba, barimae ba, die ba,

³⁰ na kanyi a joxoe wuyaxi sotoma ne yi duniya ma, a man fa abadan kisi soto aligiyama.»

Isa a xa faxe nun marakeli xa fe masenfe sanmaya saxan nde
(Matiyu 20:17-29, Maraki 10:32-34)

³¹ Isa naxa a xa xera fu nun firinyie xun lan, a a fala e be, «Wo a mato, won na tefe Darisalamu ne yi ki. Namijonmee fe naxee sebexi Adama xa Di xa fe ra, a birin fama ne kamalide naa.

³² A sama ne kaafirie belexe, e a mayele, e a konbi, e deye boxun a ma.

³³ E na ge a bonbode sebere ra, e a faxama ne, konso a xa faxe xi saxan nde, a man kelima ne faxe ma.»

³⁴ Konso Isa foxirabiree mu na sese fahaamu. Na masenyi bara findi woyenyi noxunxi ra e be, e mu naxan kui kolon.

Isa Yeriko donxui rayalanfe
(Matiyu 20:29-34, Luki 18:35-43)

³⁵ Isa to makore Yeriko ra, donxui nde nu doxoxi kira de ra kule matide.

³⁶ A to jama xui me kira ra, a naxa maxorinyi ti, «Munse rabaxi?»

³⁷ E naxa a fala a be, «Isa Nasaretika nan dangife.»

³⁸ Na kui, a naxa gbelegbele, «Isa, Dawuda xa Di, kinikini n ma!»

³⁹ Mixi naxee nu yare, e naxa woyen a ma a a xa sabari, konso a tan jan naxa so a xui itefe dangi singe ra, «Dawuda xa Di, kinikini n ma!»

⁴⁰ Isa naxa ti, a a fala mixie be e xa fa donxui ra a xon. Donxui to a maso a ra, Isa naxa a maxorin,

⁴¹ «I wama n xa munse raba i be?» A naxa a yaabi, «Marigi, n wama n ya xa se to.»

⁴² Isa naxa a masen a be, «Se to. I xa danxaniya bara i rayalan.»

⁴³ A ya naxa se to keren na, a fa bira Isa foxo ra Ala matoxo ra. Nama birin to na to, e fan naxa Ala matoxo.

19

Isa nun Sakeye

¹ Isa to so Yeriko, a nu taa iperefe.

² Xeme nde nu na naxan nu xili Sakeye. Duuti maxilie kuntigi nan nu a ra, a bannaxi.

³ A nu katafe ne a xa Isa kolon, konso a mu nu nomo a tode jama xa fe ra, barima mixi dunke nan nu a ra.

⁴ Na kui, a naxa a gi yare, a sa te wuri bili kon na alako a xa Isa to dangi ra.

⁵ Isa to a yire li, a naxa a ya rate, a a fala a be, «Sakeye, goro mafuren, barima n sa yigiyama i xonyi ne to.»

⁶ Sakeye naxa a xulun gorode, a Isa rasene plexinyi kui.

⁷ Mixie to na to, e birin naxa so Isa mafalafe, e nu a fala, «A bara sa yigiya yunubitoe xonyi.»

⁸ Konso Sakeye naxa ti, a a fala Isa be, «Marigi, n bara nate tongo, n xa n sotoso tagi fima ne fuxarilae ma. Xa a sa li n bara se ba naxan yi funmaya ra, n a ragbilenma ne a kanyi ma doxo naani.»

⁹ Isa fan naxa a masen a xa fe ra, «Yi foxoe bara kisi soto to, barima Iburahima xa di nan na yi xeme fan na.

¹⁰ Adama xa Di bara fa a xa mixi loexie fen, a xa e rakisi.»

Mange xa kobiri taxuxi xa taali
(Matiyu 25:14-30)

¹¹ Isa to nu bara makore Darisalamu ra, jama joxo nu a ma, a Ala xa mangeya niini fafe makenende ne keren na. Na kui, mixie to nu Isa xui ramefe, a naxa yi taali woyenyi masen e be.

¹² «Kuntigi nde naxa sa biyaasi yire makuye, alako mange xungbe naxan nu sabatixi naa, a xa a tan kuntigi xonyi mangeya so a yi, a man xa gbilen a xonyi.

¹³ Beenun a xa siga, a naxa a xa konyi mixi fu xili, a gbeti kobiri kole keme so e birin yi ra, a fa a fala e be, «Wo yuleya raba yi kobiri ra beenun n fa temui.»

¹⁴ «Konso a to mu nu rafanxi a xonyi mixi ndee ma, e fan naxa xerae xee mange xungbe ma, e xa a fala, «Muxu mu wama a xon yi xeme xa findi mange ra muxu xun ma.»»

¹⁵ «Na xeme to mangeya soto, a naxa gbilen a xonyi. A naxa yaamari fi na konye xa xili, a nu bara kobiri so naxee yi, alako a xa a kolon e geeni naxan sotoxi yuleya kui.

¹⁶ Konyi singe naxa fa, a dentege sa, a naxe, «N marigi, i i xa gbeti kobiri kole keme naxan so ne n yi, a joxoe doxo fu bara sa a xun geeni ra.»

¹⁷ Mange naxa a fala a be, «I nuwali! Konyi fanyi nan i ra! I to mu lanlanteya kana fe xuri kui, n bara mangeya so i yi taa fu xun ma.»»

¹⁸ «Konyi firin nde naxa fa, a dentege sa, a naxe, «N Marigi, i i xa gbeti kobiri kole keme naxan so ne n yi, a joxoe doxo suuli bara sa a xun geeni ra.»

¹⁹ Mange naxa a fala na fan be, <N bara mangleya so i fan yi taa suuli xun ma!>

²⁰ «Konyi gbete fan naxa fa, a dentege sa, a naxe, <N marigi, a mato, i xa gbete kɔbiri kole keme nan ya. N sa a ragata dunkobi nan kui,

²¹ barima n gaaxu ne i ya ra. Xeme nan i ra, i xa fe maxɔɔɔ. I se tongoma i gbe mu naxan na. I xe xabama i mu naxan garansan.>

²² Mange naxa a yaabi, <I tan konyi kobi, n i makitima i yete kan xui nan yati ma! A di, i mu a fala a i nu a kolon a n ma fe maxɔɔɔ? I naxe, a n se tongoma n gbe mu naxan na, n xe xabama n mu naxan garansan.>

²³ Munfe a to i mu n ma kɔbiri so kɔbiri rawalie yi ra, alako n na fa, i a ragbilen n ma geeni saxi a xun?>

²⁴ A naxa a fala mixie be naxee nu tixi na, <Wo na gbete kɔbiri kole keme rasuxu a yi, wo a so boore yi naxan gbete kɔbiri kole wulu keren sotoxi.>

²⁵ E naxa a fala mange be, <Marigi, gbete kɔbiri kole wulu keren nan na a yi!>

²⁶ A naxa e yaabi, <N xa a fala wo be, a na naxan yo yi ra, a gbe xun masama ne. Kɔnɔ a mu na naxan yi ra, hali naxan di na a yi, na yati bama ne a yi ra.>

²⁷ Kɔnɔ n yaxuie tan, naxee mu nu wama n xa findi mange ra e xun ma, wo fa e ra be, wo e faxa n ya xɔri.>

Isa sofe Darisalamu

(Matiyu 21:1-11, Maraki 11:1-10)

²⁸ Isa to ge na masenyi ra, a naxa siga yare, sigafe ra Darisalamu.

²⁹ A to makɔre Betifage nun Betani taae ra, Oliwi geya fe ma, a naxa a foxirabiree mixi firin xee,

³⁰ a a fala e be, <Wo xa so taa kui naxan na yare. Wo nefi so naa, wo sofale lanma lima a xirixi naa, mixi mu nu doxo naxan fari. Wo xa a fulun, wo fa a ra be.>

³¹ Xa mixi nde fa wo maxɔrin, <Wo a fulunfe munfe ra> wo xa a yaabi, <Marigi nan hayi na a ma.>

³² E to siga xexraya rabade, e naxa fe birin li alo Isa a fala e be ki naxe.

³³ E nu na sofale lanma fulunfe temui naxe, a kanyie naxa e maxɔrin, <Wo yi sofale fulunfe munfe ra?>

³⁴ E naxa a masen, <Marigi nan hayi na a ma.>

³⁵ E to sofale xanin Isa xɔn, e naxa e xa donmae sa a fari, e fa Isa mali a xa a magoro a ma.

³⁶ A to nu sigama, mixie nu e xa donmae italama kira xɔn ma, Isa binyafe ra.

³⁷ A to nu makɔrefe Darisalamu ra, a gorofe Oliwi geya ra, a foxirabiree gali birin naxa seewa, e so Ala matoxofe e xui itexi ra

kaabanako birin xa fe ra e nu bara naxee to.

³⁸ E nu a falafe ne, <Baraka na Mange be naxan fafe Marigi xili ra!

Bɔnesa na ariyanna, matoxɔe na Ala be han kooore ma!>

³⁹ Fariseni nde naxee nu na pama tagi, e naxa a fala Isa be, <Karamoxɔ, woyen i foxirabiree be!>

⁴⁰ Isa naxa e yaabi, <N xa a fala wo be, xa e tan e sabari, gemee yati fama ne e xui raminide.>

⁴¹ Isa to makɔre Darisalamu ra, a naxa na taa to, a naxa wa folo naa xa fe ra,

⁴² a a masen, <I tan Darisalamu, to tan, hali i fan a kolon ne nu fee naxee bɔnesa fima! Kɔnɔ na bara noxun i ma.>

⁴³ Temui fama a lide, wo yaxuie bende malanma ne taa tete fari ma alako e xa no sode taa kui. E fama wo rabilinde maraxetenyi ra.

⁴⁴ E fama i tan Darisalamu rabirade, e i xa die sonto. I xa banxie tixi gemee naxee ra, keren mu luma a boore fari. Yi birin fama i tan Darisalamu lide barima Ala to faxi kisi ra i xɔn, i mu a kolonxi.>

Sarematie kerife horɔmɔbanxi kui

(Matiyu 21:12-17, Maraki 11:15-19)

⁴⁵ Isa to so horɔmɔbanxi kui, a naxa sarematie kerifolo,

⁴⁶ a a fala e be, <A sebexi, <N ma banxi xili falama ne, salide banxi,> kɔnɔ wo tan bara a findi muɔetie doxoɔde ra.>

⁴⁷ Lɔxo yo lɔxo Isa nu mixie kawandima horɔmɔbanxi kui. Serexedube kungtie, seriye karamoxɔe, nun pama yareratie nu na feere fenfe e noma Isa faxade ki naxe.

⁴⁸ Kɔnɔ e mu nu feere yo kolon barima jama birin nu a tuli matixi a ra.

20

Isa walima nde xa yaamari ma?

(Matiyu 21:23-27, Maraki 11:27-33)

¹ Lɔxo nde, Isa to nu mixie kawandife horɔmɔbanxi kui, a nu Ala xa xibaaru fanyi masenfe e be, serexedube kungtie, seriye karamoxɔe, nun Yuwifie xa forie naxa fa a yire,

² e a maxɔrin, <A fala muxu be, i yi fee rabama nde xa yaamari ma? Nde yi senbe fixi i ma?>

³ A naxa e yaabi, <N fan xa wo maxɔrin fe keren ma. Wo a fala n be, <Yaya to nu mixie xunxama ye xɔɔra, Ala nan a xexxi ba, ka adama?>

⁵ E fan naxa so woyenfe e bore tagi, <Xa won na a yaabi, <Ala,> a a falama ne won be, <Munfe ra wo mu fa la a ra?>

⁶ Kɔnɔ xa won na a yaabi, <Adama,> jama birin won magonoma ne e xa won

faxa, barima e laxi a ra a namijonme nan nu Yaya ra.»

⁷ Na kui, e naxa a yaabi a e mu a kolon naxan yo Yaya xexxi.

⁸ Isa naxa a masen e be, «N fan mu a falama wo be n yi fee rabama naxan ma yaamari ma.»

*Boxi rawali jaaxie xa taali
(Matiyu 21:33-46, Maraki 12:1-12)*

⁹ Na xanbi, Isa naxa so yi taali woyenyi masenfe jama be. «Xeme nde naxa weni bilie si. A naxa na heri boxi rawalie ma, a fa biyaasi xonkuye ramini.

¹⁰ Weni bogi ba temui to a li, boxi kanyi naxa konyi nde xee boxi rawalie xon ma, e xa weni bogi nde so a yi ra. Konɔ boxi rawalie naxa na konyi bonbo, e a ragbilen a belexe igeli ra.

¹¹ Boxi kanyi man naxa konyi gbete xee. E naxa na fan bonbo, e a konbi a mayaagixi ra, e a ragbilen a belexe igeli ra.

¹² Boxi kanyi naxa a saxan nde man xee. E naxa na fan maxonɔ, e a kerɔ.»

¹³ «Na kui, boxi kanyi naxa a fala, «N munse rabama fa? N xa n ma di maxanuxi nan xee. Temunde, e fama na tan binyade.»

¹⁴ Konɔ boxi rawalie to a to, e naxa a fala e bore be, «Yi nan na ke tongoma ra. Won na a faxa alako ke xa findi won gbe ra.»

¹⁵ Boxi rawalie naxa a ramini boxi ra, e sa a faxa.»

«Na boxi kanyi munse rabama fa?

¹⁶ A sigama ne naa, a na boxi rawalie faxa, a a xa boxi so mixi gbete yi.» Nama to na masenyi me, e naxa a fala, «Astofulahi!»

¹⁷ Konɔ Isa naxa a ya ti e ra, a e maxorin, «Yi naxan sebexi Kitaabui kui, a fa fasarima di?

«Banxitie mee geme naxan na, a bara findi tuxui geme hagie ra.»

¹⁸ «Naxan birama na geme ma, a igirama ne. Na geme birama naxan ma, na fan butuxunma ne.»

¹⁹ Seriyɛ karamoxɔe nun serexedube kuntigie naxa a kolon a Isa yi taali woyenyi masenxi e tan nan be. E naxa kata e xa a suxu keren na, konɔ e gaaxu jama nan ya ra.

*Gantanyi tefe Isa be duuti xa fe ra
(Matiyu 22:15-22, Maraki 12:13-17)*

²⁰ E nu wama ne e xa a sa gomina belexe, a xa lu a tan nan xa noe bun ma. Na kui, e naxa Isa raben, e mixi ndee xee a yire e xa e yete findi tinxintoe ra, e xa sa Isa masoto a xa woyenyi kui.

²¹ Na kui, e naxa Isa maxorin yi masenyi ma, «Karamoxɔ, muxu a kolon i xa masenyi tinxin. I mu mixi e rafisama e

bore be, i Ala xa kira masenma a nondi ki ma.

²² A lanma ka a mu lanma muxu xa duuti fi Roma mange ma?»

²³ Konɔ Isa to nu e xa koota kolon, a naxa e yaabi,

²⁴ «Wo gbeti kobiri kole masen n be. Nde xili nun misaali na a ma?» E naxa a yaabi, «Roma Mange.»

²⁵ A naxa a masen e be, «Wo mange gbe ragbilen mange ma, wo Ala fan gbe ragbilen Ala ma.»

²⁶ Nee fan mu no a masotode a xa woyenyi kui, jama birin ya xori. Fo e to kaaba a xa yaabi ma, e sabari.

Sadusenie Isa maxorinfe faxamixie xa marakeli ma

(Matiyu 22:23-33, Maraki 12:18-27)

²⁷ Sadusenie, naxee a falama a faxamixie mu kelima faxe ma, e naxa fa yi maxorinyi ra Isa xon ma,

²⁸ «Karamoxɔ, Annabi Munsa yi nan sebexi muxu be Kitaabui kui, «Xa xeme nde taara faxa, a naxa a xa gine lu a mu di yo bari, a na xunya nan na gine doxoma, alako a xa bonsoe fi a taara ma.»

²⁹ Na kui, xeme nde naxa di xeme solofere soto. A xa di singe naxa gine doxo, a faxa, a mu bonsoe yo lu.

³⁰ A xanbiratoe naxa na kaape gine tongo, konɔ a fan naxa faxa.

³¹ Na nan man naba na fan xanbiratoe ra, a nun na di solofere birin na. E birin naxa faxa, e sese mu bonsoe lu.

³² A donxoe ra, gine fan naxa faxa.

³³ Na kui, marakeli loxoe, na gine to doxoxi yi mixi solofere birin xon ma, a sa findima nde gbe ra?»

³⁴ Isa naxa a masen e be, «Yi dunijeigiri kui, xeme gine doxoma, gine fan doxoma xeme xon.

³⁵ Konɔ mixi naxee binye sotoma e xa keli faxe ma, e xa sa so waxati kui naxan sa fama, e tan xeme mu ginee doxoma, ginee fan mu doxoma xeme xon.

³⁶ E mu faxama sonon, barima e luma ne alo malekee. E to bara keli faxe ma, e findima Ala xa die nan na.»

³⁷ «Konɔ a falafe tan, a faxamixie kelima faxe ma, Annabi Munsa yati na masen ne Kitaabui kui wuri bili xa fe falaxi dennaxe, a to Marigi xili fala, «N tan nan na Marigi Alatala ra, Ibrahima, Isiyaga, nun Yaxuba naxan batuma.»

³⁸ Faxamixie xa mu Ala batuma, fo a mixi nijɛ. Mixi yo findi Ala batui ra, na kanyi nijɛ nan a ra.»

³⁹ Seriyɛ karamoxɔ ndee naxa a fala a be, «Karamoxɔ, i xa masenyi fan,»

⁴⁰ barima Sadusenie mu suusa maxorinyi yo tide a ma sonon.

*Dawuda nun Ala xa Mixi Sugandixi
(Matiyu 22:41-46, Maraki 12:35-37)*

⁴¹ Isa naxa e maxorin, «Munfe ra e a falama a Ala xa Mixi Sugandixi findixi Dawuda xa di nan na?»

⁴² Dawuda yete a masen ne Yabura Kitaabui kui,

«Marigi bara a masen n Marigi be,

“I magoro n yirefanyi ma,

⁴³ han beemanun n xa i yaxuie findi i sanyi kilonse ra.”»

⁴⁴ «Xa Dawuda a xili «N Marigi», Dawuda fa noma findide a baba ra di?»

*Yete ratangafe diinela kobie ma
(Matiyu 23:1-39, Maraki 12:38-40)*

⁴⁵ Nama birin to nu e tuli tixi a ra, Isa naxa a masen a foxirabiree be,

⁴⁶ «Wo wo yete ratanga seriyε karamoxoe ma. A rafan e ma e xa e mapere guba xungbe ragoroxi e ma, mixi xa nu e xeebu taa kui binye xeebui ra. E wama doxofe salide safe singee, e man xa binye soto xulunyi.

⁴⁷ E kaape ginee harige bama e yi. E salima a xonnakuye ra, alako mixie xa e to. Gbaloe naxan nagataxi e tan be, a gbo ki fanyi.»

21

*Kaape gine xa hadiya
(Maraki 12:41-44)*

¹ Isa to a ya rasiga, a naxa bannamixie to, e e xa hadiya sama hadiya a sase kui.

² A naxa kaape gine misikiine nde fan to, naxan a gbe hadiya sa, wure gbeeli kobiri kole firin gbansan.

³ A naxa a masen, «N xa nondi fala wo be, yi kaape gine misikiine xa hadiya gbo dangi na boore birin gbe ra,

⁴ barima e tan xa hadiya kelima e xa naafuli nan kui, konɔ yi kaape gine xa hadiya kelima a xa baloe nan kui.»

*Horomobanxi xa kane
(Matiyu 24:1-2, Maraki 13:1-2)*

⁵ Mixi ndee nu woyenfe horomobanxi xa fe ra, a to nu ratofanxi geme sare xoxoxoe ra, a nun se gbeteε, mixi naxee baxi serexe ra. Na kui, Isa naxa a masen,

⁶ «Wo yi se naxee birin toxi yi ki, loxoe fama a lide, geme keren mu luma a boore fari be, a birin nabirama ne.»

*Maratantanyi, tɔɔre, nun paxankate
(Matiyu 24:3-14, Maraki 13:3-24)*

⁷ E naxa a maxorin, «Karamoxo, na fe sa rabama mun temui? A man sa kolonma tonxuma mundun ma a a fafe rabade?»

⁸ Isa naxa yi yaabi ti, «Wo wo yete ratanga alako mixi yo naxa fa wo ratantan. Mixi wuyaxi fama n xili falade e yete xun ma, a falafe ra, «N tan nan na Ala xa Mixi

Sugandixi ra. Waxati bara makore.» Wo naxa bira e foxo ra.

⁹ Wo na gereε nun paxasie xa fe me, wo naxa gaaxu, barima fo na fe moolie xa raba sinden. Konɔ na waxati ma, duniɲa raponyi mu a lima keren na.»

¹⁰ Na xanbi, a naxa a masen e be, «Sie kelima ne e boore xili ma, pamaneε e boore gere.

¹¹ Bɔxi fama ne serende a xungbe ra, kaame nun fure sin yire wuyaxi. Fe ma-gaaxuxie nun tonxuma makaabaxie fama minide kuye ma.»

¹² «Konɔ beemanun na birin xa raba, e fama ne wo suxude, e wo paxankata. E wo sama ne salide kuntigie belexe, e man wo sama ne geeli. E wo xaninma ne mange nun gominae yire n xili xa fe ra.

¹³ Konɔ na birin kui, wo findima n ma seedeε nan na.

¹⁴ Wo naxa kontofili wo yete xun-mafalafe ra,

¹⁵ barima n masenyi nun xaxilimaya fima wo ma, alako wo yaxuie naxa no wo ra, e naxa no wo matandide.

¹⁶ Wo barimae, wo ngaxakerenmae, wo baribooreε, nun wo defanbooreε, e fama ne wo yanfade, e wo sa mixie belexe. Nee tan mixi ndee faxama ne wo ya ma.

¹⁷ Birin fama ne wo xonde n tan ma fe ra,

¹⁸ konɔ wo ratangama ne. Hali wo xunsexe keren, a mu loema.

¹⁹ Wo xa tunnabexiya kui, wo kisima ne.»

²⁰ «Wo na Darisalamu to, soori gali bara a rabilin, wo xa a kolon ne a a xa kasare bara makore.

²¹ Na temui, mixi naxee na Yudaya, e xa e gi geyae fari. Naxee na Darisalamu taa kui, e xa keli naa. Naxee fan na daaxae, e naxa so taa kui,

²² barima na loxoeε findima gberoxo waxati nan na, alako naxan sebexi Kitaabui kui a birin xa kamali.

²³ Na waxati findima gbaloe nan na furuginee nun dingee be! Barima tɔɔreε ghoma ne bɔxi ma, Ala xa xone makenenma yi nama xili ma.

²⁴ Ndee faxama ne santidegema ra, ndee xaninma ne, e sa findi konyie ra pamane birin kui. Si gbeteε fama ne Darisalamu maboronde, han e xa waxati kamalima temui naxe.»

*Isa xa gbilenyi nun xore bili xa taali
(Matiyu 24:29-35, Maraki 13:24-31)*

²⁵ «Na temui, tonxumae minima ne soge, kike, nun tunbuie ma. Si birin gaaxuma ne, e kontofili baa wundu xui nun a moronyie xa fe ra.

²⁶ Mixie na a kolon fe naxan fama rabade bɔxi ma, e birama ne gaaxui saabui ra, barima koore fama ne imaxade.

²⁷ Na temui, Adama xa Di toma ne fa ra nuxui kui, senbe nun nɔre ra.

²⁸ Na fee na raba fɔlo, wo ti, wo wo xun nakeli, barima wo xa kisi bara makɔre.»

²⁹ Isa naxa taali woyenyi masen e be, «Wo xɔre bili mato, a tan nun wuri bili birin.

³⁰ Wo na a to, e bara e burexe neene ramini, wo a kolonma jeme temui jan bara makɔre.

³¹ Adama xa Di fafe fan na na ki ne. Wo na yi fe birin to raba ra, wo xa a kolon a Ala xa mangeya niini bara makɔre.

³² N xa nɔndi fala wo be, to mixie mu dangima fo na fe birin naba.

³³ Koore nun bɔxi dangima ne, kɔnɔ n ma masenyi tan mu dangima abadan, a mu kanama muku.»

«Wo naxa yanfa!»

³⁴ «Kɔnɔ wo mɛeni wo yete ma! Wo naxa yanfa xurutarepa nun siisife ma, wo man naxa yanfa yi dunijeigiri xa kontɔfli ma, alako na lɔxɔe naxa fa wo tɛrenna,

³⁵ alo gantanyi xɔni suxuma ki naxe. Barima na lɔxɔe tan fama dunipa mixi birin lide.

³⁶ Wo naxa yanfa! Wo xa Ala maxandi ne temui birin alako wo xa senbe soto, wo xa nɔ ratangade fe birin ma naxee fama a lide, wo man xa nɔ tide Adama xa Di ya i.»

³⁷ Isa nu mixie kawandima hɔrɔmɔbanxi kui yanyi ra, a nu sa kɔe radangi Oliwi geya fari.

³⁸ Nama birin nu kurunma sigafe ra a xɔn ma, e xa sa a xui rame hɔrɔmɔbanxi kui.

22

Yudasi nun kuntigie xa lanyi

(Matiyu 26:1-5, 14-16, Maraki 14:1-2, 10-11)

¹ Taami Lebinitare Sali naxa makɔre, naxan man xili falama Sayamaleke Dangi Sali.

² Serexedube kuntigie nun seriye karamɔxɔe nu na fɛere fenfe e xa Isa suxu, e xa a faxesa, kɔnɔ e nu gaaxuxi jama nan ya ra.

³ Na temui Sentane naxa bira Isa fɔxirabire Yudasi Isikariyoti fɔxɔ ra, naxan nu na Isa xa xɛera fu nun firinyie ya ma.

⁴ A tan Yudasi naxa siga serexedube kuntigie nun kɔsibili mangee xɔn, e naxa woyen, a sa nɔma Isa sade e belexe ki naxe.

⁵ E fan naxa jɛlexin ki fanyi ra, e kɔbiri laayidi tongo a be.

⁶ Yudasi naxa tin na ra, a so waxati fenfe a Isa sama e belexe temui naxe jama xanbi.

Sayamaleke Dangi Sali

(Matiyu 26:17-35, Maraki 14:12-31)

⁷ Taami Lebinitare Sali naxa a li, yexɛe lanma faxama lɔxɔ naxe Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra.

⁸ Isa naxa Piyeri nun Yaya yamari a falafe ra, «Wo xa siga Sayamaleke Dangi Sali yire rafala won be, alako won birin xa Sayamaleke Dangi Sali donyi don.»

⁹ E naxa a maxɔrin, «I wama muxu xa sa a rafala minden?»

¹⁰ A naxa a masen e be, «Wo nu so taa kui, wo nun xeme nde naralanma, ye fɛje dɔxɔxi a xun ma. Wo xa bira a fɔxɔ ra han a sa soma banxi naxan kui.

¹¹ Wo xa a fala na banxi kanyi be, «Karamɔxɔ wama a kolonfe a nɔma Sayamaleke Dangi Sali donyi donde dennaxe, a tan nun a fɔxirabire.»

¹² A fama banxi kui xungbe masende wo be koore ra, na se birin yaillanxi a fanyi ra. Wo xa Sayamaleke Dangi Sali donyi rafala mɛnni.»

¹³ E naxa siga, e sa fe birin li alo Isa a masen e be ki naxe. E naxa Sayamaleke Dangi Sali donyi rafala.

Marigi xa serexe tɔnxuma

(Matiyu 26:26-30, Maraki 14:22-26, Korinti I 11:23-25)

¹⁴ Waxati to a li, Isa naxa a magoro a xa a dege e nun a xa xɛera fu nun firinyie.

¹⁵ A naxa a masen e be, «Kabi temui dangixi, a xɔli n ma ki fanyi won xa yi Sayamaleke Dangi Sali donyi don yire keren beenun n xa paxankate soto.

¹⁶ Barima n xa a fala wo be, yi na dangi, n mu a donma sɔnɔn fo a kamali Ala xɔnyi ariyanna.»

¹⁷ A to tɔnbili nde tongo, a naxa tantui rasiga Ala ma, a fa a masen, «Wo xa yi tɔnbili tongo, wo birin xa a min.

¹⁸ N xa a fala wo be, n mu yi weni minma fo Ala xa mangeya niini na fa temui naxe.»

¹⁹ Na dangi xanbi Isa naxa taami tongo. A to tantui rasiga Ala ma, a naxa taami igira, a a so a fɔxirabire yi ra a falafe ra, «Wo n ko, wo a don. Yi findixi n fate nan na, naxan fixi wo be. Wo xa ratu n ma fe ma yi saabui ra.»

²⁰ Na mɔoli man na, e to ge e degede, Isa naxa tɔnbili fan tongo, a a masen, «N wuli nan ya, saate neene wuli naxan baxi mixi gbege be.

²¹ Kɔnɔ n xa a fala wo be, yanfante naxan n sama mixie belexe, a magoroxi yi teebili ra.

²² Adama xa Di sigama alo Ala a ragirixi ki naxe, kono gbaloe na xeme be naxan Adama xa Di yanfama.»

²³ E fan naxa so e bore maxorinfe, «Nde noma na mooli rabade won ya ma?»

Naxan tide gbo Isa foxirabiree ya ma
(Matiyu 18:1, 20:24-28, 19:28, Maraki 9:34, 10:41-45)

²⁴ Woyenyi naxa mini Isa foxirabiree tagi e xa a kolon naxan tide gbo e ya ma.

²⁵ Isa naxa a masen e be, «Namanɛ mangee mixie yamarima a xoxoxe ra. E tan naxee e senbe raminima mixie ma, e <fe fanyi rabae> xili nan natema e yete xun.

²⁶ Kono wo tan naxa lu na ki. Naxan tide gbo wo ya ma, a xa lu alo wo birin xunya. Yarerati man xa lu alo birin ma walike.

²⁷ Nde tide gbo, naxan a magoroxi a xa a dege, ka naxan donyi radangima a ma? Naxan magoroxi a degede, na nan tide gbo, kono n tan na wo ya ma alo mixi naxan walima wo be.»

²⁸ «Wo tan nan findixi n foxirabiree ra naxee mu nu keli n xun n ma toore kui.

²⁹ N fan bara mangeya fi wo ma, alo n Baba Ala a fixi n ma ki naxe.

³⁰ Na kui, won birin won degema ne n xonyi n ma mangeya kui, wo man wo magoroma ne kibanyie ma, wo Isirayila bonsoe fu nun firin makiiti.»

Isa a falafe Piyeri be a a yete rasanma ne a ma

(Matiyu 26:31-35, Maraki 14:27-31, Yaya 13:36-38)

³¹ «Simon, Simon, a kolon Sentane bara Ala maxorin wo tan xa sa a belexe, a xa wo ife alo maale ifema ki naxe.

³² Kono n bara Ala maxandi i be, alako danxaniya naxa ge bade i yi. I na gbilen n ma, i xa i ngaxakerenyie ralimaniya.»

³³ Piyeri naxa a fala a be, «Xa won birin nan a ra, n tinxi, hali a findi geeli ra, hali a findi faxe ra!»

³⁴ Isa naxa a masen, «Piyeri, n xa a fala i be, beenun konkore xa a rate, i a falama ne doxo saxon, a i mu n kolon.»

Isa a foxirabiree rasife

³⁵ Isa man naxa a masen a foxirabiree be, «N to wo xee kobiri, gbomfoe, nun sankiri mu wo xun, wo tooro ne?» E naxa a yaabi, «Ade.»

³⁶ A man naxa a masen e be, «Kono yakosi tan, xa kobiri nun gbomfoe na naxan yi, a xa e tongo. Xa santidegema mu na naxan yi ra, a xa a xa xabineli donma mati, a santidegema sara,

³⁷ barima n xa a fala wo be, yi masenyi naxan sebexi Kitaabui kui, fo a xa n li, <A jaxankate nan sotoma fe kobi rabae ya

ma.> Naxan nagirixi n ma, na n lima ne. Naxan sebexi, na fama ne kamalide.»

³⁸ A foxirabiree naxa a masen, «Marigi, a mato, santidegema firin nan ya.» A naxa e yaabi, «Na bara wasake.»

Isa Ala maxandife Getesemani
(Matiyu 26:36-46, Maraki 14:32-42)

³⁹ Isa to mini, a naxa siga Oliwi geya ma alo a nu darixi a ra ki naxe, a foxirabiree fan naxa a mati.

⁴⁰ E to menni li, Isa naxa a fala e be, «Wo Ala maxandi ne, wo naxa fa bira tantanyi kui.»

⁴¹ A naxa a ndedi masiga e ra, a a xinbi sin, a Ala maxandi,

⁴² «N Baba, xa i sago na a ra, i xa n natanga yi jaxankate ma. Kono n sago naxa raba, i tan nan sago xa raba.»

⁴³ Na temui maleke nde naxa mini a ma keli koore, a a senbe so.

⁴⁴ Isa boje to nu jaxankatafe, a naxa a xa Ala maxandife senbe xun masa. A yilenfure naxa silon boxi alo wuli.

⁴⁵ A to keli Ala maxandide, a naxa gbilen a foxirabiree yire, a naxa e li e na xife nimise xa fe ra.

⁴⁶ A naxa e maxorin, «Wo xife munfe ra? Wo keli, wo Ala maxandi, alako wo naxa bira tantanyi kui.»

Isa suxufe

(Matiyu 26:47-56, Maraki 14:43-50, Yaya 18:3-11)

⁴⁷ Isa jan mu nu gexi woyende, mixi gali naxa a yire li. Yudasi, naxan nu na Isa foxirabire fu nun firinyie ya ma, a tan nan nu tixi e ya ra. A naxa a maso Isa ra, a xa a sunbu.

⁴⁸ Isa naxa a masen a be, «Yudasi, i Adama xa Di yanfama sunbui nan na?»

⁴⁹ Naxee nu na Isa foxo ra, e to a to naxan fafe rabade, e naxa a maxorin, «Marigi, muxu xa gere so santidegema ra?»

⁵⁰ A foxirabire nde naxa serexedube kuntigi xa konyi yirefanyi tuli bolon.

⁵¹ Kono Isa naxa a fala, «Wo a lu!» A naxa fa a belexe sa na xeme tuli ma, a a rayalan.

⁵² Na temui, Isa naxa woyen serexedube kuntigie, horomolingira kosibili mangee, nun forie be naxee nu faxi a xili ma. A naxa a fala e be, «Wo to minixi n xili ma santidegema nun gbengbeta suxuxi wo yi ra, suute nan n na?»

⁵³ Loxo yo loxo n nu na wo ya ma horomobanxi kui, wo mu n suxu. Kono yi waxati tan findixi wo gbe nun dimi noe kanyi gbe nan na.»

Piyeri a yete rasanfe Isa ma

(Matiyu 26:57-58,69-75, Maraki 14:53-54,66-72, Yaya 18:12-18,25-27)

⁵⁴ E to Isa suxuu, e naxa a xanin serexedube kuntigie xunyi xonyi. Piyeri fan naxa bira e fõxo ra, kono a mu nu a makorema a gbe ra.

⁵⁵ E to so, e naxa te xuru tande, e birin doxo menni, serexedube kuntigi xa tete kui. Piyeri fan nu doxoxi e ya ma.

⁵⁶ Konyi gine nde to Piyeri to te fe ma, a naxa a ya ti a ra, a fa a fala, «Isa nun yi xeme nan nu a ra.»

⁵⁷ Kono Piyeri naxa a matandi, a a fala, «N tan mu na xeme kolon fe!»

⁵⁸ A mu bu, mixi gbete fan naxa Piyeri to, a a fala a be, «I fan findixi a xa mixi nde nan na.» Piyeri naxa a yaabi, «Ade, n tan mu na ki!»

⁵⁹ Waxati keren to dangi, mixi gbete naxa a maxoxo, a a fala, «Yi mixi nun Isa nan nu a ra, barima Galileka nan a ra.»

⁶⁰ Piyeri naxa a yaabi, «N tan mu a kolon i na fefe falafe!» A jan mu nu gexi woyende, konkore naxa a rate keren na.

⁶¹ Na temui, Marigi naxa a mafindi, a a ya ti Piyeri ra. Piyeri fan naxa ratu Marigi xa masenyi ma, a to a fala a be, «Beemanun konkore xa a rate to, i i yete rasanma ne n ma doxo saxan.»

⁶² Piyeri naxa mini, a wa a xoxoxoe ra sunnunyi kui.

Isa tife Yuwifi kiitisea ya ra

(Matiyu 26:57-68, Maraki 14:53-65, Yaya 18:12-24)

⁶³ Xeme naxee nu Isa suxuxi, e naxa a rasoto, e naxa a bonbo.

⁶⁴ E naxa a ya maxiri, e nu fa a fala, «Namiñonmeja raba! A fala ba, naxan i bonboxi!»

⁶⁵ E man naxa konbi mooli birin sa a fari.

⁶⁶ Kuye to iba, Yuwifie xa forie, serexedube kuntigie, nun seriye karamoxoe naxa Sanederen malanyi raba Isa maaki tife ra. E to fa Isa ra,

⁶⁷ e naxa a maxorin, «Xa i findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na, a fala muxu be.» Isa naxa a masen e be, «N na a fala wo be, wo mu lama a ra.

⁶⁸ Xa n maxorinyi ti, wo mu n yaabima.

⁶⁹ Kono keli yi waxati ma, Adama xa Di doxoma Ala Senbe Kanyi yirefanyi ma.»

⁷⁰ E birin naxa fa a maxorin, «Na kui, i findixi Ala xa Di nan na?» A naxa e yaabi, «Wo tan nan yati a falaxi na ki, a n findixi Ala xa Di nan na.»

⁷¹ E fan naxa a fala, «Won hayi mundun na seede gbete ma sonon? Won bara a tan yete yati woyen xui me.»

23

Yuwifie Isa xaninfe Pilati xon

(Matiyu 27:1-2,11-31, Maraki 15:1-5, Yaya 18:28-19:16)

¹ Na temui pama birin naxa keli, e Isa xanin mange Pilati xon.

² E naxa so a kalamufe, e nu a fala, «Muxu bara yi xeme li a na muxu xa pama ramurutafa. A bara a fala e be a e naxa duuti fi Roma mange xungbe ma. A man naxe, a a tan yete findixi mange nan na, Ala xa Mixi Sugandixi.»

³ Pilati naxa Isa maxorin, «I tan nan findixi Yuwifie xa mange ra?» Isa naxa a yaabi, «I tan nan a falaxi.»

⁴ Pilati naxa fa a fala serexedube kuntigie nun pama be, «N mu fe kobi yo toxi yi xeme xa fe.»

⁵ Kono pama man naxa a karaxan, e nu a fala, «A bara mixie kui iso a xa xaranyi ra Yudaya boxi birin ma, kelife Galile boxi ma, han be.»

⁶ Pilati to Galile xili me, a naxa maxorinyi ti xa Isa Galileka nan a ra.

⁷ A to a kolon a Isa nu na Galile mange Herode xa yaamari nan bun ma, a naxa a rasanba Herode ma, naxan fan nu na Darisalamu taa kui na waxati.

Isa xaninfe Herode xon

⁸ Herode naxa seewa Isa tofe ra, barima kafi temui xonkuye a nu wama a tofe. A to nu bara a xa fe me, a xoli nu a ma Isa xa tonxuma makaabaxi nde raba a ya xori.

⁹ Na kui, Herode naxa maxorinyi gbegebe ti Isa ma, kono Isa mu yaabi keren fi.

¹⁰ Serexedube kuntigie nun seriye karamoxoe nu tixi naa, e nu Isa kalamu a jaaxi ra.

¹¹ Herode nun a xa soorie fan naxa a konbi a mayaagixi ra, e nu a mayele. E to guba tofanyi ragoro a ma mayele se ra, Herode naxa a ragbilen Pilati ma.

¹² Singe, Pilati nun Herode de mu nu fan, kono na loxoe booreja naxa lu e tagi.

Isa tife Pilati ya i

(Matiyu 27:11-31, Maraki 15:1-20)

¹³ Pilati naxa serexedube kuntigie, mangee, nun pama malan,

¹⁴ a a masen e be, «Wo bara fa yi xeme ra n xon a kalamufe ra a a na mixie boje ratefe. Muxu bara de masara wo ya xori, kono n mu fe kobi yo toxi a ra, wo a kalamuxi naxan ma.

¹⁵ Herode fan mu se toxi, barima a bara a ragbilen won ma. A mato, yi xeme mu fefe rabaxi a lanma a xa faxa naxan ma.

¹⁶⁻¹⁷ Na kui, n yaamari fima ne a xa bonbo, n fa a rabejin.»

¹⁸ Kono birin naxa sonxoe rate, e a fala, «Yi xeme faxes! Barabasi rabejin muxu be.»

¹⁹ Geresoe nde nan nu Barabasi ra naxan nu bara sa geeli a to keli mangasanyi xili ma. Naxasi to bira taa kui, a naxa faxes ti.

²⁰ Pilati to nu wama Isa rabeɓinfe, a man naxa woyen pama be,

²¹ koŋo e nu soŋxɔfe nan tui, «A banban! A banban wuri magalanbuxi ma!»

²² Pilati man naxa woyen e be a sanmaya saxan nde, «Munfe ma? A fe paaxi mundun nabaxi? N mu sese rakorɔsixi a xa fe, a lanma a xa faxa naxan ma. Na kui, n yaamari fima ne a xa boŋbo, n fa a rabeɓin.»

²³ Koŋo pama nu soŋxɔe ratefe nan tui, e Pilati karaxan, Isa xa banban wuri magalanbuxi ma. Na kui, e xui naxa no mange ra.

²⁴ Pilati naxa nate tongo, e waxɔnfe xa raba.

²⁵ A naxa Barabasi rabeɓin, naxan nu na geeli kui gere sofe nun faxe tife ma, a fa Isa sa pama sagoe.

*Isa banbanfe wuri magalanbuxi ma
(Matiyu 27:32-56, Maraki 15:21-42,
Yaya 19:16-30)*

²⁶ E to nu Isa xaninfe, e naxa Simon Sirenika li, a sofe taa kui keli daaxa. E naxa a suxu, e wuri magalanbuxi sa a fari, a tan xa a xanin Isa be a xanbi ra.

²⁷ Nama gbeɓbe nu biraxi Isa foɔo ra. Giŋe ndee fan nu na e ya ma, naxee nu wafe a gbeɓbe ra.

²⁸ Isa naxa a ya rafindi e ma, a a masen e be, «Darisalamu di giŋee, wo naxa wa n tan ma fe ra. Wo wa wo yete nun wo xa die nan ma fe ra,

²⁹ barima waxati fafe, mixie a falama ne, <Seewe na dibaritree be, naxee mu xiɓe fi diyore ma.>»

³⁰ «E man fama ne a falade geyae be, <Wo bira muxu ma!»

E a fala tentenyie be, <Wo muxu makoto, muxu xa ragata!»

³¹ «Xa yi fe mooli nan nabama wuri xinde ra, wuri xare tan fa luma di?»

³² E naxa suute firin fan xanin, e xa e faxe a nun Isa.

³³ E to yire nde li, dennaxe xili xunkonkota yire, e naxa Isa banban wuri magalanbuxi ma. E naxa na geelimanu firin fan mabanban, e keran ti Isa yirefanyu ma, e boore ti Isa koɔla ma.

³⁴ Isa naxa a masen, «N Baba, diɓe yi mixie ma, barima e mu a kolon e fefe naxan nabafe.» E naxa kanda bun a xa dugie xa fe ra, alako e xa a kolon kankan naxan soɓoma.

³⁵ Nama naxa ti naa, e nu e ya ti na fe birin na. Kuntigie fan nu na Isa mayelefe, e nu a fala, «A bara mixi gbeteɓe rakisi. A xa a yete fan nakisi, xa a findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na!»

³⁶ Soorie fan naxa a mayele, e fa, e weni muluxunxi ti a be,

³⁷ e a fala, «Xa i findixi Yuwifie xa mange nan na, i yete rakisi!»

³⁸ Yi sebeli nan nu gbakuxi a xun ma, «Yuwifie xa mange nan ya.»

³⁹ Suute keran naxan nu banbanxi a fe ma, a nu Isa makonbife, a nu a fala, «I mu findixi Ala xa Mixi Sugandixi xa ra? I yete rakisi, i muxu fan nakisi!»

⁴⁰ Koŋo a boore suute naxa woyen a ma, a a maxorin, «Won birin to gbaloe nan soɓoxi yi ki, i mu gaaxuma Ala ya ra?»

⁴¹ A lanxi tan won firin xa yi fe soɓo, barima a findixi won ma kewali kobie sare nan na. Koŋo yi tan mu fefe kobi rabaxi.»

⁴² A to ge na falade a boore be, a naxa a fala Isa be, «Isa, i xa ratu n ma i soma i xa mangeya kui temui naxe.»

⁴³ Isa naxa a yaabi, «N xa nondi fala i be, to yati, i soma ne n foɔo ra ariyanna.»

*Isa xa faxe
(Matiyu 27:45-56, Maraki 15:33-41,
Yaya 19:28-30)*

⁴⁴ Yanyi tagi ɓondɔn to a li, dimi naxa sin boxi birin ma, leeri saxan bun ma.

⁴⁵ Soge naxa ifoɔo. Dugi xungbe naxan singanxi hoɓomobanxi kui, a naxa iboo firin na.

⁴⁶ Na temui Isa man naxa a xui rate senbe ra, a a fala, «N Baba, n bara n nii sa i beleɓe.» A to na fala, a naxa laaxira.

⁴⁷ Soori keme xunmati naxan nu na naa, a to a to naxan nabaxi, a naxa Ala matooxi yi masenyi ra, «Nondi na a ra yati, tinxintoe nan nu yi xeme ra!»

⁴⁸ Nama naxan birin nu malanxi na faxe matode, e fan to fe birin to naxee rabaxi, e nu gbilenge sunnunyi nan kui, e beleɓe saxi e xunyi.

⁴⁹ Koŋo Isa kolonmae birin nun giŋe naxee bira a foɔo ra keli Galile, e tan nu tixi, e na fe birin matoma, e ndedi nu makuyaxi naa ra.

*Isa xa maragate
(Matiyu 27:57-66, Maraki 15:42-47,
Yaya 19:38-42)*

⁵⁰ Xeme fanyu tinxintoe nde nu na, naxan nu xili Yusufu. Yuwifie xa kiitisa nde nan nu a ra,

⁵¹ koŋo a tan mu tin a boore kiitise a xa nate kobi ra, e fe naxan niya Isa ra. A nu kelixi Arimate ne, Yudaya boxi ma. A nu na Ala xa mangeya niini mamefe.

⁵² A tan yi xeme naxa siga Pilati yire, a sa Isa fure maxandi a ma.

⁵³ Na temui, a to Isa fure ragoro wuri magalanbuxi koŋo na, a naxa a kasange, a a bele gaburi, naxan nu gexi geme kui, fure yo mu nu ragata dennaxe.

⁵⁴ Yi fe birin nabaxi malabu loxoɓe nan ya ra.

⁵⁵ Gine naxee nu bara bira Isa fɔxɔ ra keli Galile, e naxa siga Yusufu xanbi ra, e sa gaburi to, e man a to Isa fure ragata ki naxe.

⁵⁶ Na dangi xanbi, e naxa gbilen se xiri joxunme nun labunde rafalade. Malabu loxɔe e naxa e malabu, alo a sebexi Ki-taabui kui ki naxe.

24

Isa xa marakeli faxe ma

(Matiyu 28:1-15, Maraki 16:1-8, Yaya 20:1-20)

¹ Sande loxɔe subaxe ma, ginee naxa kurun siga ra gaburi yire, e labunde ture xanin, e nu bara naxan nafala.

² Kɔnɔ e naxa a li, geme naxan nu doxoxi gaburi de ma, a nu bara ba naa.

³ E to so gaburi kui, e mu Marigi Isa fure to.

⁴ E kontɔfilixi to nu tixi, xeme firin naxa mini e ma, e xa sosee mayilenma.

⁵ Ginee naxa gaaxu, e e xun sin bɔxi. Na xeme firin naxa a fala e be, «Munfe ra wo mixi piɲe fenma faxamixie ya ma?»

⁶ Isa mu na be, a bara keli faxe ma. Wo xa wo ratu a naxan masenxi wo be Galile.

⁷ A a masen ne, a fo Adama xa Di xa sa yunubitɔee belexe, a banban wuri magalanbuxi ma, a man fa keli faxe ma a xi saxan nde ma.»

⁸ Na kui, e naxa ratu Isa xa woyenyie ma.

⁹ E to gbilen kelifa gaburi yire, e naxa na fe birin masen Isa foxirabire fu nu kerenyie be, a nun a foxirabire boore birin be.

¹⁰ Mariyama Magidalaka, Yohanna, Yaki nga Mariyama, a nun gine gbete naxee nu na e fɔxɔ ra, e tan nan na fe birin fala Isa xa xerae be.

¹¹ Kɔnɔ nee mu la e ra, barima na masenyi naxa lu e be alo daxu woyenyi.

¹² Kɔnɔ Piyeri tan naxa keli, a a gi han gaburi yire. A naxa a felen na kui matofe ra, kɔnɔ a mu sese to fo kasange, a saxi a kui igeli. A naxa gbilen a xonyi, a kaabaxi na fe ma naxan bara raba.

Isa nun a foxirabire firinyi ndee

(Maraki 16:12-14)

¹³ Na loxɔe kerenyi, Isa foxirabire mixi firin ndee nu na kira ra sigafe Emayusi, taa lanma naxan makuya Darisalamu ra kilomatiri fu nun keren pondon.

¹⁴ E nu na woyenfe e bore be yi fe birin ma naxee nu bara raba.

¹⁵ E nu woyenfe temui naxe, Isa naxa a maso e ra, e birin naxa siga kira keren xɔn,

¹⁶ kɔnɔ e mu a kolon a Isa nan a ra.

¹⁷ Isa naxa e maxorin, «Wo nu na munse falafe kira xɔn?» Na maxorinyi ma, e naxa ti kira ra, e sunnunxi.

¹⁸ Kelopa naxa a yaabi, «I keren nan mu a kolonxi fe naxan dangixi yi waxati Darisalamu?»

¹⁹ Isa naxa a maxorin, «Munse niyaxi?» E naxa dentege sa a be fe naxan Isa Nasarstika lixi. E naxa a fala a be, «Namijonme xungbe nan nu a ra a kewali ki ma nun a xa masenyi ki ma Ala nun nama be.

²⁰ Serexedube kuntigie nun muxu xa manglee bara a sa mixie belexe, e xa a makiiti faxe kiiti ra, e a banban wuri magalanbuxi ma.

²¹ Kɔnɔ muxu tan nan nu laxi a ra, a a tan nan nu fama Isirayila xoreyade. Sa na birin xun ma, a xa faxe xi saxan nde nan to,

²² kɔnɔ gine ndee na muxu ya ma, e bara muxu rakaaba e xa dentege ra. E to kurun siga ra gaburi yire,

²³ e mu a fure li naa. E naxa fa a fala muxu be, a maleke ndee nan mini e ma, e a fala e be a Isa piɲe na a ra.

²⁴ Mixi gbete muxu ya ma, e fan naxa siga gaburi yire, e a birin li alo ginee a masenxi ki naxe, kɔnɔ e mu a tan Isa to.»

²⁵ Na kui, Isa naxa a masen e be, «Ee, wo xaxili xɔxɔ! Namijonmee naxan birin masenxi, wo boɲe mu lama a ra mafuren!

²⁶ Wo mu a kolon a fo Ala xa Mixi Sugandixi xa na toore soto, a fa so a xa nore kui?»

²⁷ A naxa fa a folo Annabi Munsa ma, doxɔ namijonme birin na, a Kitaabuie yire birin fasari e be, a tan yete xa fe masenxi dennaxe.

²⁸ E to makore na taa lanma ra e nu sigafe dennaxe, Isa naxa lu alo a nu wama dangife ne,

²⁹ kɔnɔ e naxa a mayandi, e a fala a be, «Lu muxu xonyi ne. Nunmare na a ra yi ki, koɲe jan bara so.» Na kui, a naxa so e xonyi a xa lu naa.

³⁰ E birin to doxɔ e degede, Isa naxa taami tongo, a tantui rasiga Ala ma, a a igira, a a itaxun e ma.

³¹ A naxa makenen e xaxili be keren na, e a kolon a Isa na a ra, kɔnɔ a man naxa loe e ma yen!

³² E naxa a fala e bore be, «A to nu Kitaabui kui fasarima won be kira xɔn, a mu nu luxi xe alo a te nan xuruxi won boɲe kui?»

³³ E naxa keli keren na, e gbilen Darisalamu. E naxa sa Isa foxirabire fu nun kerenyie li, a nun naxee nu na e fɔxɔ ra, e birin malanxi yire keren.

³⁴ Nee naxa a fala e be, «Marigi bara keli faxe ma yati! A bara mini Simɔn ma!»

³⁵ E fan naxa dentege sa nee be fe birin ma naxee dangixi kira xɔn, a nun Isa makenen e be ki naxe a to taami igira.

*Isa nun a fɔxirabire fu nun kerenyi
(Matiyu 28:16-20, Maraki 16:14-18,
Yaya 20:19-23, Taruxui 1:6-8)*

³⁶ E to nu wɔyɛnfe na fe birin ma, Isa yete naxa mini e ma, a tixi e tagi. A naxa e xɛɛbu, «Ala xa wo bɔɔɛ sa.»

³⁷ E bɔɔɛ naxa mini, e gaaxu, barima e nu a maɔɔxunxi tubari nan na.

³⁸ Kɔnɔ Isa naxa a masen e be, «Munfe ra wo kɔntɔfilixi, wo bɔɔɛ man siikexi?»

³⁹ Wo n belexe nun n sanyie mato, wo xa a kolon n tan nan yati a ra. Wo xa n masuxu, wo xa n mato, barima sube nun xɔri mu na tubari be, alo wo naxan toma n ma yi ki.»

⁴⁰ A to na fala e be, a naxa a belexe nun a sanyie masen e be,

⁴¹ kɔnɔ na fe sɛwɛ nun kaabɛ nu gbo e be. E to mu nu gexi lade a ra, Isa naxa e maxɔrin, «Donse na wo yi ra be?»

⁴² E to yeɛ ganxi nde so a yi,

⁴³ a naxa a tongo, a a don e ya xɔri.

Isa tefe kooɛ

(Matiyu 28:16-20, Maraki 16:15-20)

⁴⁴ Na temui, a naxa a masen e be, «N nu na wo tagi temui naxe, n yi fe birin masen ne wo be. N a masen ne wo be, fa fala naxan birin sebexi n tan ma fe ra Annabi Munsaxa sɛriye kui, a nun namipɔnmee xa Kitaabuie kui, a nun Yabura Dawuda kui, fo na birin xa kamali ne.»

⁴⁵ Na temui, a naxa e xaxili rabi alako e xa Kitaabuie fahaamu.

⁴⁶ A naxa a masen e be, «A sebexi ne, a fo Ala xa Mixi Sugandixi xa tɔɔɔ, fo a man xa keli faxe ma a xi saxan nde.

⁴⁷ A tan xili ra, fo si birin xa kawandi ne tuubi fe nun yunubi xafarife ra, fɔɔfe Darisalamu ma.

⁴⁸ Wo tan bara findi yi fee seedee ra.

⁴⁹ N Baba naxan laayidixi, n na rasanbama ne wo ma. Wo tan xa lu be taa kui, han senbe xa keli kooɛ gorofe wo ma.»

⁵⁰ Na xanbi, Isa naxa e xanin han Betani biri ra. A naxa a belexe ite, a duba e be.

⁵¹ A nu dubama e be temui naxe, a naxa keli e xun, a rate kooɛ.

⁵² E to ge a suyidide, e naxa gbilen Darisalamu sɛwɛ xungbe kui.

⁵³ E nu na hɔrɔmɔbanxi kui temui birin Ala tantude.

Inyila Isa Annabi Yaya naxan seɓexi Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Kitaabui naxan xili «Inyila Isa,» a dɔxo naani na a ra. Namijonme naani nan Inyila Isa xa taruxui seɓe Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra. E xili ne Matiyu, Maraki, Luki, nun Yaya.

Annabi Matiyu, Annabi Maraki, nun Annabi Luki, e Inyila Isa naxan seɓe, e maniya e boore ra. Na saxanyi findixi taruxui nan na, naxan Isa bari ki, a jere ki, nun a faxa ki masenma won be. Inyila Isa Annabi Yaya naxan seɓe, na fan Isa xa taruxui masenma, koɗo kawandi nan gbo a kui. A Isa nan xa fe tagi rabama, alako mixie xa a kolon a Isa findixi Ala xa Mixi Sugandixi yati yati nan na.

Annabi Yaya a masenma dunija birin be a a lanma won xa la Isa ra, won xa danxaniya a ma. Na findima kisi nan na ibunadama be, kisi naxan mu kanama abadan. Annabi Yaya mixi ralimaniyama yi Kitaabui kui alako e naxa siike Ala xa laayidi xa fe ma. Isa findixi serexe xungbe nan na naxan dunija xunsarama. Won xa na kolon, won xa la a ra.

Inyila Isa Annabi Yaya naxan seɓexi, a wama Isa tide nan masenfe won be. A tali woyenyi gbege rawalima na falafe ra. A a falama a Isa findixi «ibunadama xa naiyalanyi ra.» A a masenma a Isa luxi ne alo «xurusee demadonyi» danxaniyatooe be. A Isa misaalima «naade» nun «kira» ra. Isa luxi alo «ye» nun «baloe» mixie be. Isa munafanyi gbo adama be.

Ala xa won mali na kolonfe ra alako Isa xa fe xa lu won boje kui. Amina.

Inyila Isa Annabi Yaya naxan seɓexi

Ala Xui findife ibunadama ra

¹ A folo folo, Ala Xui nu na,

Ala Xui nu na e nun Ala,

Ala Xui nu findixi Ala yete kan nan na.

² Kabi a folo, Ala nun a Xui nan nu a ra.

³ Ala se birin daaxi a tan nan saabui ra, sese mu na naxan mu daaxi a tan saabui ra.

⁴ Marakisi soɗoma a tan nan na, kisi naxan findixi naiyalanyi ra adamadie be.

⁵ Na naiyalanyi yanbama dimi kui, dimi fan mu tin a ra.

⁶ Ala naxa xeme nde xee, naxan nu xili Yaya.

⁷ Seede nan nu a ra, naxan fa seederɔxɔya bade na naiyalanyi xa fe ra, alako birin xa danxaniya a saabui ra.

⁸ A tan xa mu findixi na naiyalanyi ra, koɗo a tan fa ne a xa seede ba na naiyalanyi xa fe ra.

⁹ Naxan findixi naiyalanyi ra, naiyalanyi yati na a ra, naxan fama dunija ma, a xa adamadie birin iyalan.

¹⁰ Ala Xui naxa sabati dunija ma.

Dunija daa a tan nan saabui ra, koɗo dunija tondi ne a kolonde.

¹¹ A fa ne a xɔnyi,

koɗo a xa mixie mu a rasene.

¹² Koɗo naxan tan birin a rasene, e danxaniya a ma,

a naxa noe fi nee tan ma, e xa findi Ala xa die ra.

¹³ Na mu keli e boɗsoe xa ma,

xa na mu fate bende waxɔnyi ma,

xa na mu mixi nde waxɔnyi ma.

Ala yete nan a niya e xa bari a neene ra, e findi a xa die ra.

¹⁴ Ala Xui naxa findi ibunadama ra,

a sabati muxu ya ma.

Muxu bara a xa noɗe to,

a Baba noɗe naxan fixi a xa Di kerenyi ma, hinnenteya nun nonɗi kamalixi naxan yi.

¹⁵ Yaya naxa a xui ite, a seederɔxɔya ba a xa fe ma,

«N yi nan ma fe masen wo be, n to a fala,

«Naxan fama n xanbi ra, a tide gbo n be, barima beenun n tan xa daa, a tan nu na.»

¹⁶ Won birin bara hinne soɗo a saabui ra.

A xa hinne bara gbo ye won yi ra.

¹⁷ Ala seriye Kitaabui fi won ma Annabi Munsu nan saabui ra.

A xa hinne nun nonɗi tan faxi won ma

a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra.

¹⁸ Adama yo mu na naxan bara Ala to,

koɗo Ala xa Di kerenyi, naxan na a Baba Ala fe ma,

a tan bara a masen.

Annabi Yaya xa seederɔxɔya

(Matiyu 3:1-12, Maraki 1:1-8, Luki 3:1-18)

¹⁹ Yaya xa seederɔxɔya nan ya. Darisalamu Yuwifii kungtie naxa serexedubee nun Lewi di ndee xee Yaya xon ma, e xa a maxorin, «Nde i tan na?»

²⁰ Yaya mu tondi e yaabide, a naxa a masen e be a fiixe ra, «Ala xa Mixi Sugandixi mu n tan xa ra.»

²¹ E man naxa a maxorin, «I fa findixi nde ra? Annabi Eliya nan na i ra?» Yaya naxa e yaabi, «Ade, Eliya mu n na.» E naxa a maxorin, «Namijonme nan i ra muxu naxan mamefe a xa fa?» Yaya naxa e yaabi, «Ade.»

²² Na kui, e naxa gbilen a maxorin na, «Nde i ra? I i yete mapoxunxi nde ra? A yaba muxu be, muxu xa sa dentege sa muxu xεεmae be.»

²³ Yaya naxa a masen e be alo a sebexi Annabi Esayi xa Kitaabui kui ki naxe, «N tan findixi mixi nan na naxan a xui itema gbengberenyi ma, <Wo kira matinxin Marigi be!»

²⁴ Fariseni nde naxee nu bara xεε Yaya xon,

²⁵ e naxa a maxorin, «Xa i mu findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra, i mu findixi Eliya ra, i mu findixi namijonme ra muxu naxan mamefe, i fa mixie xunxama ye xōra munfe ra?»

²⁶ Yaya naxa e yaabi, «N tan mixie xunxama ye nan xōra, kōno mixi keren na wo ya ma, wo mu naxan kolon.

²⁷ Na nan fama n xanbi ra. Na binye mu na n tan yi ra, n jan xa a xa sankiri luuti yati fulun.»

²⁸ Na fe birin dangi Betani ne, Yuruden xure naakiri ma, Yaya nu mixie xunxama ye xōra dennaxe.

Isa nan na Ala xa serexe ra

(Matiyu 3:13-17, Maraki 1:9-11, Luki 3:21-22)

²⁹ Na kuye iba, Yaya naxa Isa to fa ra a yire, a naxa a masen, «Ala xa serexe nan yi ki, dunija xa yunubi xafarima naxan na.

³⁰ N nu yi nan ma fe masenfe wo be n to a fala, n naxe, «Xeme naxan fama n xanbi ra, a tide gbo n be, barima beenun n tan xa daa, a tan nu na.»

³¹ N tan yati mu nu na kanyi kolon, kōno n fa mixie xunxade ye xōra ne alako a tan xa makenen Isirayilakae be.»

³² Yaya naxa seederōxoya ba, a a masen, «N bara Ala Xaxili Seniyenxi to goro ra kelifē koore ma alo ganbe, a dōxo a ma.

³³ N tan yati mu nu na kolon, kōno Ala naxan n xεε mixie xunxade ye xōra, a nu bara a masen n be, «I n Xaxili Seniyenxi toma goro ra naxan ma, a lu a ma, na kanyi nan n Xaxili Seniyenxi ragoroma mixie ma.»

³⁴ N tan bara a to. N bara findi seede ra a Ala xa Di nan a ra.»

Isa foxirabire singee

³⁵ Na kuye iba, Yaya man nu na naa, a nun a foxirabire mixi frin.

³⁶ Yaya to Isa to dangi ra, a naxa a masen, «Ala xa serexe nan yi ki!»

³⁷ A foxirabire firinyie to a xui me, e naxa bira Isa foxo ra.

³⁸ Isa to a kobe rato, a naxa e to a foxo ra, a naxa e maxorin, «Wo munse fenfe?» E fan naxa a yaabi, «Rabuni, i yigiyaxi minden?» E to a xili «Rabuni», na nan falaxi e xa xui «Karamoxo».

³⁹ A naxa a fala e be, «Won xεε, wo xa sa na kolon.» Nunmare temui nan nu a ra. E naxa siga na yire kolonde, e fa lu Isa fe ma.

⁴⁰ Simon Piyeri xunya Andire nu na na mixi firinyie ya ma, naxee Yaya xa masenyi me, e fa bira Isa foxo ra.

⁴¹ A naxa siga a taara yire keren na, a a fala a be, «Muxu bara Al Masiihu to!» Na nan falaxi e xa xui, «Ala xa Mixi Sugandixi.»

⁴² Andire naxa Piyeri xanin Isa yire. Isa to a to, a naxa a fala a be, «Yunusa xa di Simon nan i ra, kōno i xili fama falade Kefasi, na nan na ki <Piyeri> naxan wama a falafe <fanye>.»

⁴³ Na kuye iba, Isa naxa nate tongo a xa siga Galile. A to Filipu to, a naxa a fala a be, «Bira n foxo ra.»

⁴⁴ Filipu, Andire, nun Piyeri birin findi Betesayidakae nan na.

⁴⁵ Filipu naxa siga Natanayeli yire, a a fala a be, «Mixi naxan ma fe falaxi Munsu nun namijonmee xa Kitaabuie kui, muxu bara a to. Isa Nasaretika nan a ra, Yusufu xa di!»

⁴⁶ Natanayeli naxa a maxorin, «Fe fanyi nde noma minide Nasareti?» Filipu naxa a yaabi, «Fa, i yete yati xa a to.»

⁴⁷ Isa to Natanayeli to fa ra, a naxa a fala a xa fe ra, «Isirayilaka yati nan yi ki, maifuya yo mu na naxan boje ma!»

⁴⁸ Natanayeli naxa a maxorin, «I n kolonxi di?» Isa naxa a yaabi, «Beenun Filipu xa i xili, i to nu xore bili bun ma, n tan i to ne.»

⁴⁹ Natanayeli naxa a fala a be, «Karamoxo, i tan findixi Ala xa Di yati nan na! Isirayila Mange nan i ra!»

⁵⁰ Isa naxa a fala a be, «N to a falaxi, a n i to ne xore bili bun ma, i laxi n na na fe nan ma? I fe gbetece toma ne naxee dangi na ra.»

⁵¹ A man naxa a masen a be, «N xa a fala wo be a nondi ki ma, wo fama ne koore tode, a rabixi, Ala xa malekee nu te e nu goro Adama xa Di ma.»

2

Futixiri xulunyi

¹ Na xi saxan nde ma, futixiri xulunyi nde naxa raba Kaana, naxan na Galile boxi ma. Isa nga nu na na xulun mixie ya ma.

² Isa fan nu xilixi naa, a nun a foxirabiree.

³ Weni to non, Isa nga naxa a fala a be, «Weni bara non yi mixie yi ra.»

⁴ Isa naxa a maxorin, «N nga, i wama munse xon ma n na? N ma waxati mu nu a li sinden.»

⁵ A nga naxa a fala banxi konyie be, «A na naxan yo fala wo be, wo a raba.»

⁶ Feɓe senni geme daaxi nu na menni, naxee rafema ye ra Yuwifie e yete raseniyenma naxan na. Litiri tongo solo-masaxan han litiri keme moxonon nu noma sade feɓe keren kui.

⁷ Isa naxa a fala konyie be, «Wo yi feɓee rafe ye ra.» E naxa e birin nafe tapu.

⁸ A man naxa a fala e be, «Yakosi, wo a nde ba, wo a xanin xulun xunyi xon ma.» E naxa na fan naba.

⁹ Xulun xunyi to na ye min Isa nu bara naxan mafindi weni ra, a mu nu a kelide kolon, konɔ konyi naxee ye baxi, nee tan a kolon. A to a min, a naxa gindefenyi xili,

¹⁰ a a fala a be, «Xulun kanyi birin weni fanyi nan singe ramini, mixie na sisi, e fa weni gbete ramini. Konɔ i tan bara weni fanyi ragata han yi temui!»

¹¹ Na naxa findi Isa xa tonxuma singe ra. A a raba Kaana ne, Galile boxi ma. Na fe kui, a a xa nore nan makenen, a foxirabiree naxa la a ra.

¹² Na xanbi, a naxa sa goro Kaperenam, a nun a nga, a xunxae, nun a foxirabiree. E naxa sa xi ndee radangi naa.

Isa yulsee kerife horomobanxi kui

(Matiyu 21:12-13, Maraki 11:15-17, Luki 19:45-46)

¹³ Yuwifie xa Sayamaleke Dangi Sali to makore, Isa naxa te Darisalamu.

¹⁴ A naxa sa li, ninge, yexee, nun ganbe matie nu na horomobanxi yire, kobiri masaree fan nu doxoxi naa.

¹⁵ Isa naxa luuti ndee yailan luxusinyi ra, a yulsee birin keru horomobanxi kui, a nun e xa ninge nu yexee. A naxa kobiri masaree xa kobiri rayensen boxi, a e xa teebillie rabira.

¹⁶ A naxa a fala ganbe matie fan be, «Wo yee tongo be! Wo ba n Baba xa banxi findife makiti ra!»

¹⁷ A foxirabiree naxa ratu na Kitaabui sebeli ma naxan a falama, «Xanunteya bara gbo ye n boɓe kui i xa banxi xa fe ra.»

¹⁸ Na kui, Yuwifi kuntigie naxa a maxorin, «I tonxuma makaabaxi mundun nabama naxan a masenma muxu be a a lan i xa yi mooli raba?»

¹⁹ Isa naxa e yaabi, «Wo yi horomobanxi rabira. Xi saxan bun ma n tan a rakelima.»

²⁰ Yuwifi kuntigie naxa a fala, «Yi horomobanxi naxan tixi je tongo naani nun senni bun ma, i tan na rakelima ne xi saxan bun ma?»

²¹ Konɔ Isa to horomobanxi xa fe fala, taali woyenyi nan nu a ra. A nu a fate nan ma fe falafe.

²² A to keli faxe ma, a foxirabiree naxa ratu a xa woyenyi ma. Na kui, e naxa la Kitaabui xui ra, e naxa la Isa xui ra.

²³ Isa to nu na Darisalamu, Sayamaleke Dangi Sali waxati, mixi gbege naxa danxaniya a ma e to tonxuma makaabaxie to, a nu naxee rabama.

²⁴ Konɔ Isa mu nu lama e ra, barima a nu adamadi birin kolon.

²⁵ A hayi yo mu nu a ma, mixi yo xa ibunadama xa fe fala a be, barima a tan nu adamadi boɓe kolon.

3

Isa nun Nikodemu xa sumunyi

¹ Yuwifi kuntigi nde nu na Farisenie ya ma, naxan xili Nikodemu.

² A naxa siga Isa xon ma koe ra, a a fala a be, «Karamoxo, muxu a kolon karamoxo nan i ra Ala naxan xexxi. I tonxuma makaabaxi naxee rabafe, mixi yo mu noma e rabade xa a kanyi nun Ala xa mu a ra.»

³ Isa naxa a masen a be, «N xa nondi yati fala i be, xa mixi mu bari a neene ra, a mu noma sode Ala xa mangeya niini bun ma.»

⁴ Nikodemu naxa a maxorin, «Mixi moxi noma gbilende a nga teege, a man gbilen bari ra?»

⁵ Isa naxa a yaabi, «A nondi i ma n xa a fala i be, xa mixi mu bari a neene ra, ye nun Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, a mu noma sode Ala xa mangeya niini bun ma.»

⁶ «Fate bende nan mixi fate bende barima. Konɔ mixi xaxili tan barima Ala Xaxili Seniyenxi nan saabui ra.

⁷ N to a falaxi i be a fo wo xa bari a neene ra, na naxa i terenna.

⁸ Foye minima a na wa minife dede biri ra. I a xui nan mema, konɔ i mu a kelide kolon, i mu a sigade fan kolon. Mixi na bari a neene ra Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, a luma na ki ne.»

⁹ Nikodemu naxa a maxorin, «Na rabama di?»

¹⁰ Isa naxa a yaabi, «I tan naxan findixi Isirayila karamoxo xungbe ra, i mu na kolon?»

¹¹ N xa nondi yati fala i be, muxu fee nan falama muxu naxee kolon. Muxu man fee nan seede bama muxu naxee toxi, konɔ wo bara tondi muxu xa seedeɗoxoya ra.

¹² Xa wo mu la n xui ra, n to yi dunija fee falafe wo be, xa n sa ariyanna fee nan fala wo be, wo lama a ra di?

¹³ Mixi yo mu nu te ariyanna, fo Adama xa Di naxan kelixi ariyanna.»

¹⁴ «Annabi Munsu to nu na gbengberenyi ma, a naxa boximase misaali nde yailan wure gbeeli ra, a a ite wuri kuye ma. Adama xa Di fan lanma a xa ite wuri kon na na ki ne,

¹⁵ alako naxan yo danxaniya a ma, na kanyi xa kisi soto naxan mu jonma abadan.

¹⁶ Ala dunija xanu ne han a naxa a xa Di kerenyi fi, alako mixi yo naxan na danxaniya a ma, a naxa loe, a xa kisi ne abadan.

¹⁷ Ala mu a xa Di xee dunija xa ratonde, a a xee ne a xa fa dunija rakisi.

¹⁸ Naxan yo na danxaniya a ma, kiiti mu kanama na kanyi ra, konon naxan yo mu danxaniya a ma, kiiti jan bara ge kanade na kanyi ra, barima a mu danxaniyaxi Ala xa Di kerenyi ma.

¹⁹ Kiiti nan ya: Ala xa naiyalanyi bara fa dunija, konon dimi rafan adamadie ma dangi na naiyalanyi ra, barima e kewali mu fan.

²⁰ Naiyalanyi mu rafan fe kobi raba yo ma. E mu minima naiyalanyi ma, e xa wali kobie naxa fa sa kene ma.

²¹ Konon naxan yo perema Ala xa nondi ma, a tan minima naiyalanyi ma, alako Ala waxonfe e naxan nabafe, na xa sa kene ma.»

Annabi Yaya seede bafe Isa xa fe ra

²² Na xanbi, Isa nun a foxirabiree naxa keli Darisalamu e so Yudaya boxi ma. Isa naxa waxati nde raba menni a nun a foxirabiree, e nu mixie xunxama ye xora.

²³ Yaya fan nu mixie xunxama ye xora Enon ne, Salimon fe ma, barima ye gbegbe nu na naa. Mixie nu sigama a xon, a tan nu e xunxa ye xora.

²⁴ A a lixi na temui, a mu nu saxi geeli sinden.

²⁵ Loxo nde, woyenyi naxa mini Yaya foxirabiree nun Yuwifi nde tagi marasenyenyi xa fe ra.

²⁶ E naxa siga Yaya yire, e a fala a be, «Karamoxo, wo nun xeme naxan nu a ra Yuruden naakiri ma, i bara naxan ma fe seede ba, a na mixie xunxafe ye xora. Birin na sigafe a yire.»

²⁷ Yaya naxa e yaabi, «Mixi mu fefe sotoma, fo Ala na naxan fi a ma.

²⁸ Wo tan yati bara findi n ma seede ra, a n a masen ne, <N tan xa mu findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra. N xexi a ya ra ne.>

²⁹ Xeme naxan gine fenxi, a tan nan findima gine kanyi ra. A defanboore tan

luma a fe ma ne, a a tuli mati a ra jalexinyi kui. N tan luma na ki ne Isa be. N ma seewe bara kamali.

³⁰ Fo Isa xa fe xa ite ne, n gbe xa igoro.»

³¹ «Naxan kelixi koore, a tan dangi birin na. Naxan kelixi dunija ma, dunija mixi nan a ra naxan woyenma a dunija ki ma, konon naxan tan kelixi ariyanna, a tan dangi birin na.

³² A tan fe nan seede bama, a bara naxan to, a man bara naxan me, konon mixi yo mu lama a xa seederoxoya ra.

³³ Mixi naxan lama na seederoxoya ra, a bara a kolon a Ala nondi nan falama.

³⁴ Ala xa Xera Ala xa masenyi nan tima, barima a kamalixi Ala Xaxili Seniyenxi ra.

³⁵ Baba Ala a xa Di xanuxi ne, a fe birin sa a belexe.

³⁶ Naxan na danxaniya Ala xa Di ma, a bara abadan kisi soto. Konon naxan na Ala xa Di xui matandi, na kanyi tan mu kisima. Ala xa xone nan birama a foxo ra.»

4

Samari gine nde nun Samarikae danxaniyafe Isa ma

¹ Isa naxa a kolon a Farisenie bara a me, a foxirabiree na wuyafe, a man na mixie xunxafe ye xora dangi Yaya ra.

² Konon a fa li Isa yete xa mu nu mixie xunxama ye xora, a foxirabiree nan nu a rabama.

³ Isa to rakolon na fe ma, a naxa keli Yudaya, a gbilen Galile boxi ma.

⁴ Na biyaasi kui, a nu lan a xa Samari boxi igiri sigafe ra Galile.

⁵ A naxa Samari taa nde li naxan xili Sukaru, dennaxe makore xe ra, Yuwifie benba Yaxuba naxan fi a xa di Yusufu ma.

⁶ Yaxuba xa kolonyi na menni ne. Isa to nu bara tagan a xa biyaasi kui, a naxa a magoro na kolon de ra. Yanyi tagi nan nu a ra.

⁷ Samari gine nde to fa ye bade, Isa naxa a fala a be, «N ki ye, n xa a min.»

⁸ A a lixi Isa foxirabiree nu bara siga donse sarade taa kui.

⁹ Gine naxa a fala Isa be, «I tan Yuwifi, n tan Samari gine. I n maxorinma ye min daaxi ma munfe ra?» Gine na fala ne barima Yuwifie nun Samarikae mu sese masarama e bore tagi.

¹⁰ Isa naxa a fala, «Xa i sa a kolon nu, Ala wama i kife naxan na, i tan nan a makulama kisi ye ra nu, a fa na fi i ma. Xa i sa a kolon nu mixi naxan a falafe i be yi ki, <n ki ye ra,> i tan fan a makulama ne ye ra nu naxan i rakisima.»

¹¹ Gine naxa a maxorin, «N ba, ye base yo mu i yi ra, yi kolonyi fan tilin. I fa na kisi ye sotoma minden?»

¹² Ka i tan dangi muxu benba Yaxuba ra? A tan nan yi kolonyi fi muxu ma. A tan yete bara a ye min, a nun a xa die, a nun a xa goore.»

¹³ Isa naxa a yaabi, «Naxan yo yi kolon ye min, ye xoli man gbilenma a suxu ra.»

¹⁴ Kono naxan ye minma n naxan fima a ma, ye xoli mu a suxuma sonon. Na ye findima dulonyi nan na a boɲe ma, a gbo a i, a findi abadan kisi ra.»

¹⁵ Gine naxa a fala a be, «N ba, na ye fi n ma, alako ye xoli naxa n suxu, n naxa fa ye bade sonon.»

¹⁶ Isa naxa a fala a be, «Siga i sa i xa mori xili, wo fa be.»

¹⁷ Gine naxa a yaabi, «N mu doxoxi xeme xon.» Isa naxa a fala, «I nondi nan falaxi, a i mu doxoxi xeme xon.»

¹⁸ I bara doxo xeme suuli birin xon ma, i man nun xeme naxan a ra yi temui, futi mu wo tagi. Na tan, i nondi nan falaxi.»

¹⁹ Gine naxa a fala Isa be, «Awa, n bara a kolon fa, a namijonme nan na i ra.»

²⁰ Muxu benbae Ala batu yi geya nan fari, kono wo tan Yuwifie a falama a fo Ala xa batu Darisalamu ne.»

²¹ Isa naxa a fala a be, «N ma di, i xa la n na, waxati na fafe Baba Ala mu batuma yi geya ma, a mu batuma Darisalamu fan.»

²² Wo tan Samarikae, wo salima, kono wo mu Ala kolon. Muxu tan Yuwifie, muxu salima, muxu man Ala kolon, barima Ala xa kisi fatanma Yuwifie nan na.

²³ Kono waxati na fafe, a jan bara a li, Baba Ala batulae a batuma a nondi ki ma e xaxili fiixe nan na. Baba Ala wama na batula moolie nan xon ma.

²⁴ Ala findixi Xaxili nan na. A batulae lan ne e xa a batu e xaxili fiixe nan na a nondi ki ma.»

²⁵ Gine naxa a fala a be, «N a kolon a Al Masihu fafe, Ala xa Mixi Sugandixi. A tan na fa, a fe birin tagi rabama ne won be.»

²⁶ Isa naxa a fala a be, «N tan nan na ra, n tan Ala xa Mixi Sugandixi nan woyenfe i be yi ki.»

²⁷ Isa foxirabiree to Isa li, a na woyenfe na gine ra, e de naxa ixara, kono e mu a maxorin, «I wama munse xon» xa na mu a ra «Wo na munse falafe?»

²⁸ Gine naxa a xa feɲe lu naa, a siga taa kui, a sa a fala mixie be,

²⁹ «Wo fa. Wo xa xeme nde mato naxan bara n ma kewali birin fala n be, a mu n kolon. Ala xa Mixi Sugandixi na a ra ba, ka?»

³⁰ Na kui, taakae naxa mini sigafe ra Isa yire.

³¹ Na waxati bun ma, Isa foxirabiree nu woyenfe a be, e a fala, «Karamoxo, i dege.»

³² Kono Isa naxa a masen e be, «Baloe na n tan yi ra, wo tan mu naxan kolon.»

³³ A foxirabiree naxa e bore maxorin, «Pe, mixi nde nan faxi donse ra a xon ma ba?»

³⁴ Isa naxa a masen e be, «N tan ma baloe findixi n Xeeema waxonfe rabafe nan na, n xa a xa wali rakamali a bara naxan so n yi.»

³⁵ Wo tan mu a falama xe, «Kike naani nan luxi beenun xe xabe xa a li?» N xa a fala wo be, wo wo ya rasiga, wo xee mato, e ragbeeliki ki naxe. Xe xaba temui bara a li.

³⁶ Xe xabe jan bara a xa wali sare soto folo. A xa wali a niyama ne mixi xa kisi soto abadan. Na kui, naxan xe bima nun naxan xe xabama, e birin luma seewe keren ne.

³⁷ Yi masenyi findixi nondi nan na, «Mixi nde xe garansanma, gbete a xabama.»

³⁸ N tan wo xeeɲi xe xabade ne, wo mu naxan nawalixi. Mixi gbeteɲe nan walixi, kono wo tan nan e xa wali rajonyi toma.»

³⁹ Samarika naxee nu sabatixi na taa kui, e gbeɲbe naxa danxaniya Isa ma na gine xa seedeɲoxoya xa fe ra, a to a fala, «N bara kewali naxan birin naba, a bara a birin tagi raba n be.»

⁴⁰ Na kui, Samarikae to fa Isa yire, e naxa a mayandi a xa lu e xonyi. Isa naxa xi firin naba naa.

⁴¹ Mixi gbeɲbe man naxa danxaniya a xa masenyi saabui ra.

⁴² E naxa a fala na gine be, «Singe muxu nu danxaniyaxi i tan nan xa woyenyi xa fe ra, kono yakosi muxu tan yete bara a xui me. Muxu bara a kolon fa, a yi findixi dunija rakisima nan yati ra.»

Isa xeme nde xa di rayalanfe

⁴³ Na xi firin dangi xanbi, Isa naxa keli naa, a siga Galile,

⁴⁴ barima a tan yati a a masen ne a namijonme sese yo mu binyama a xonyi.

⁴⁵ A to so Galile, naakae naxa a rasene a fanyi ra, barima e fan nu bara Sayamaleke Dangi Sali raba Darisalamu, e a xa kaabanakoe to, a naxee raba naa.

⁴⁶ Na kui, Isa man naxa so Kaana, Galile boxi ma, a ye mafindi weni ra dennaxe. Mange xa walike xungbe nde nu na naa, naxan xa di nu furaxi Kaperenam.

⁴⁷ A to a me a Isa bara fa Galile kelife Yudaya, a naxa siga a yire, a a maxandi a xa fa a xa di xeme rayalan naxan nu saxi saya fure ma.

⁴⁸ Isa naxa a fala a be, «Wo tan mu danxaniyama feo, fo wo tonxumae nun kaabanakoe to!»

⁴⁹ Mange xa walike naxa a mayandi, «Marigi, talu n xonyi beenun n ma di xa faxa!»

⁵⁰ Isa naxa a yaabi, «Siga, i xa di bara kisi.» Na walike naxa la Isa xa masenyi ra, a naxa siga.

⁵¹ A nu na gbilenfe temui naxe, a xa konyie naxa a ralan, e a fala a be, «I xa di bara kisi!»

⁵² A fan naxa e maxorin, «A fisa mun temui?» E naxa a yaabi, «A fate xinbelixi xoro yanyi tagi ndon.»

⁵³ Na di baba naxa a kolon a xa di yalan folo kabi Isa a fala a be temui naxe, «I xa di bara kisi.» Na nan a ra, na xeme nun a xa denbaya birin naxa danxaniya Isa ma.

⁵⁴ Na naxa findi Isa xa tonxuma makaabaxi firin nde ra. A a raba Galile ne, a to gbilen kelife Yudaya.

5

Isa namate rayalanfe

¹ Na dangi xanbi, Yuwifie xa sali nde to a li, Isa naxa te Darisalamu.

² Ye yire nde nu na Darisalamu, naxan xili Beteseda Eburu xui. A nu na taa naade xungbe nan fe ma, naxan xili Xurusee Naade. Leele suuli nan nu na na ye yire.

³⁻⁴ Furema wuyaxi nu saxi na leele bun ma, alɔ donxuie, namatee, nun naxee salonyie birin tuuxi a ma.

⁵ Xeme nde nu na naa, naxan nu namataxi kabi je tongo saxan nun solo-masaxan.

⁶ Isa to nu a kolon a yi xeme nu bara bu a namataxi ra, a to a saxi to, a naxa a maxorin, «I wama a xon i xa yalan?»

⁷ Namate naxa a yaabi, «Marigi, ye na imaxa, mixi yo mu na naxan n nagoroma a xora. Beenun n tan xa ye yire li, mixi gbete bara goro a xora.»

⁸ Isa naxa a fala a be, «Keli, i i xa dagi tongo, i i nere.»

⁹ A naxa yalan keren na. A naxa a xa dagi tongo, a a nere.

Na loxe to nu findixi malabu loxe nan na,

¹⁰ Yuwifi kuntigie naxa a fala na xeme rayalanxi be, «Malabu loxe nan to, a mu lanma i xa i xa dagi xanin i xun.»

¹¹ Konɔ a tan naxa e yaabi, «Xeme naxan n nayalanxi, na nan a fala n be, «I i xa dagi tongo, i i nere.»»

¹² E naxa a maxorin, «Nde na falaxi i be?»

¹³ Konɔ xeme mu nu a kolon naxan a rayalanxi, barima Isa nu bara loe a ma nama ya ma.

¹⁴ Na dangi xanbi, Isa man naxa na xeme li horomobanxi, a naxa a fala a be, «Yakosi i bara yalan, konɔ a lanma i xa gbilen yunubi foxo ra alako fe gbete naxa i soto naxan dangi na fure sine ga ra.»

¹⁵ Xeme naxa siga a sa a fala Yuwifi kuntigie be, a Isa nan a rayalanxi.

¹⁶ Isa to na fe raba malabu loxe ne, Yuwifi kuntigie naxa so Isa gerefe.

¹⁷ Isa naxa a fala e be, «Han to n Baba na walife, n fan na walife.»

¹⁸ Na temui, Yuwifie naxa fe birin naba alako e xa a faxa, barima a nu malabu loxe seriye kanama, a man nu a falama a Ala nan a Baba ra. Na na a ra e birin tide lanxi.

Ala xa Di walima a Baba nan xa yaamari ma

¹⁹ Na kui, Isa naxa na masen e be, «N xa nondi yati fala wo be, Ala xa Di mu noma fefe rabade a yete ra, fo a na naxan to a Baba Ala ra. Ala xa Di, a Baba Ala nan foxi rabama.

²⁰ Barima Baba Ala a xa Di xanuxi ne, a man fe naxan birin nabama, a a masenma a xa Di be. A jan fama fee masende a be naxee makaaba dangi yee ra, alako wo de xa ixara.

²¹ Baba Ala mixie rakelima faxe ma ki naxe, a e rakisi, Ala xa Di fan kisi fima a na wa a fife naxee ma.

²² Baba Ala jan mu mixi yo makiitima, a mixi makiitife birin luxi a xa Di nan ma,

²³ alako birin xa Ala xa Di binya alɔ e Baba Ala binyama ki naxe. Naxan yo mu Ala xa Di binya, a mu Baba Ala fan binyaxi naxan a xa Di xexi dunjina.»

²⁴ «N xa nondi fala wo be, naxan a tuli matima n na, a fa la n Xema ra, na kanyi bara kisi abadan. Na kanyi mu kiiti xoxoxoe sotoma, a bara ge ratangade yahannama ma, a bara kisi soto.

²⁵ N xa a fala wo be a nondi ki ma, waxati fafe a lide, a jan bara a li, faxamixie Ala xa Di xui mema ne. Naxee na a xui me, nee kisima ne.

²⁶ Baba Ala to findixi kisi kanyi ra kisi sotoma naxan na, a bara a xa Di fan findi kisi kanyi ra kisi sotoma naxan na.

²⁷ A man bara noe so a yi ra adamadie makiitife ma, barima Adama xa Di nan a ra.

²⁸ Wo naxa kaaba yi fe ma, barima waxati fafe a lide, naxee na gaburi kui, e birin a xui mema ne,

²⁹ e mini e xa gaburie kui. Naxee findi fe fanyi rabae ra, nee na keli, e kisi nan sotoma. Konɔ naxee findi fe kobi rabae ra, nee tan na keli, e gbaloe nan sotoma.»

³⁰ «N tan mu noma fefe rabade n yete ra. N a mema Baba Ala ra ki naxe, n tan kiiti sama na ki ne. Na kui, n ma kiiti tinxin, barima n mu birama n yete waxonfe xa foxo ra, n biraxi n Xema nan waxonfe foxo ra.»

³¹ «Xa n sa seede ba n yete be, a mu lanma.

³² Baba Ala nan seede bama n be. N fan a kolon a tan seedeɔɔɔya naxan bama n ma fe ra, a findixi nɔndi nan na.

³³ Wo tan yati bara mixie xee Yaya xɔn, a fan naxa seedeɔɔɔya ba nɔndi xa fe ra.

³⁴ N hayi mu na adama tan xa seedeɔɔɔya ma, kɔnɔ n yi fee masenxi ne wo be alako wo xa kisi.

³⁵ Yaya nu luxi ne alo lanpui radexexi naxan yanbama. Wo bara seewa na naiyalanyi ra waxati nde bun ma.»

³⁶ «Kɔnɔ seedeɔɔɔya nde na n be naxan dangi Yaya gbe ra. N fee naxee rabama, Baba Ala bara naxee so n yi n xa e raba, nee nan findixi seedeɔɔɔya ra n ma fe ra, a Baba Ala nan n xexxi.

³⁷ Baba Ala naxan n xexxi, a fan yati bara seede ba n ma fe ra. Wo singe mu nu a xui me, wo mu nu a yatagi to,

³⁸ a xa masenyi man mu sabatixi wo bɔɔne ma, barima wo mu laxi a xa xeeɔra ra.

³⁹ Wo luma Kitaabuie mato ra, barima wo ɔɔɔɔ a ma, a wo abadan kisi sɔtɔma e tan nan saabui ra. A fa li, na Kitaabuie yati nan n ma fe seede bama,

⁴⁰ kɔnɔ wo tondixi fade n ma wo xa kisi sɔtɔ.»

⁴¹ «N mu wama adamadie xa matɔɔɔɔɔɔ xɔn.

⁴² N wo kolon. Ala xa xanunteya mu na wo bɔɔne kui.

⁴³ N faxi n Baba nan xili ra, kɔnɔ wo mu n nasenxi. Xa mixi gbete sa fa a yete kan nan xili ra, wo mu tondima tan nasenede.

⁴⁴ Wo to wama wo xa matɔɔɔɔɔɔ sɔtɔ wo bore ra, kɔnɔ wo mu matɔɔɔɔɔɔ fenma naxan fatanxi Ala Kerenyi tan na, wo fa danxaniyama di?»

⁴⁵ «Wo naxa a maɔɔɔɔɔɔ de a n tan nan wo kalamuma Baba Ala xɔn. Annabi Munsa, wo xaxili tixi naxan na, na nan wo kalamuma.

⁴⁶ Xa wo sa laxi Munsa ra nu, wo lama ne n fan na nu, barima Munsa n tan nan ma fe sebe.

⁴⁷ Kɔnɔ xa wo mu laxi a xa Kitaabui ra, wo fa lama n tan ma masenyi ra di?»

6

Isa donse fife xeme mixi wulu suuli ma (Matiyu 14:13-21, Maraki 6:30-44, Luki 9:10-17)

¹ Na xanbi, Isa naxa giri Galile Baa naakiri ma, e naxan xili falama Tiberiyasi Baa.

² Nama gbeɔbe nu biraxi a ɔɔɔɔ ra, barima e nu a xa tɔnxuma makaabaxie toxi, a nu naxee rabama furemae be.

³ Isa naxa te geya fari, a sa ɔɔɔɔ naa a nun a ɔɔɔɔɔɔɔɔ.

⁴ Yuwifie xa Sayamaleke Dangi Sali nu bara makɔre.

⁵ Isa to a ya rasiga, a naxa pama gbeɔbe to fa ra a yire, a naxa Filipu maxɔrin, «Won sa nɔma taami sarade minden alako yi mixi birin xa e dege?»

⁶ A na fala ne alako a xa Filipu mato, barima Isa jan nu a kolon a fafe naxan nabade.

⁷ Filipu naxa a yaabi, «Hali won taami sara xi keme firin wali sare nan na, na mu a niyama yi pama mixi birin xa nɔ taami xuntundi sɔtɔde.»

⁸ Isa ɔɔɔɔɔɔɔɔ Andire, Simɔn Piyeri xunya, a naxa a fala,

⁹ «Mengi taami suuli na yi keme dimedi yi ra, a nun yete firin, kɔnɔ na findixi munse ra yi pama be?»

¹⁰ Isa naxa a masen, «Wo a fala pama be e xa e magoro.» Nooge xinde gbeɔbe to nu na naa, mixie naxa ɔɔɔɔ ɔɔɔɔ, e xeme mixi wulu suuli ɔɔɔɔɔɔ.

¹¹ Na temui, Isa naxa na taami suuli tongo, a Ala tantu, a e itaxun pama magoroxi ma, a a raba na ki ne yete fan na. Birin naxa a sɔtɔ, han e birin naxa wasa.

¹² Nama to luga, Isa naxa a fala a ɔɔɔɔɔɔɔɔ be, «Wo donse ɔɔɔɔɔɔɔɔ xuntunye malan, alako sese naxa makana.»

¹³ Na kui, e naxa mixie xa donse ɔɔɔɔɔɔɔɔ xuntunye malan han debe fu nun firin naxa rafe. Na birin fatan mengi taami gundi suuli nan na.

¹⁴ Nama to Isa xa tɔnxuma makaabaxi to, e naxa a fala, «Muxu bara namijɔnme naxan mame a xa fa dunija ma, a tan nan yati yi ki!»

¹⁵ Isa to a kolon a e nu fafe a suxude ne e xa a findi mange ra, a naxa keli e xun ma, a sa lu a kerenyi ma geya fari.

Isa jerefe ye fari

¹⁶ Nunmare to so, Isa ɔɔɔɔɔɔɔɔ naxa goro baa de ra,

¹⁷ e baki kunkui kui, e xa baa igiri sigafe ra Kapernamu. Dimi nu bara sin, kɔnɔ Isa mu nu gbilen e yire sinden.

¹⁸ Foye belebele naxa mini, baa naxa xaape.

¹⁹ E to laala ba kilo suuli xa na mu senni ɔɔɔɔɔɔɔɔ, e naxa Isa to jere ra ye fari, a fafe e mabiri kunkui yire. E naxa gaaxu.

²⁰ Kɔnɔ Isa naxa a fala e be, «N tan nan a ra. Wo naxa gaaxu.»

²¹ E to nu wama a xa te kunkui kui, kunkui naxa e sigade li keren na.

Kisi taami naxan fatanxi Ala ra

²² Kuye naxa iba pama ra baa de, Isa foxirabiree kunkui tongo dennaxe. E nu a kolon a na kunkui kerenyi nan nu na naa, a fa li Isa mu baki a kui, fo a foxirabiree doro.

²³ Kunkui gbete naxee keli Tiberiyasi, nee naxa e li menni, e taami don dennaxe, Marigi naxan so e yi a to ge Ala tantude.

²⁴ Mixie to a kolon a Isa mu nu na menni sonon, a foxirabiree fan mu na, e fan naxa baki kunkui kui, e giri Kaperenam, Isa fende.

²⁵ E to Isa li baa naakiri ma, e naxa a maxorin, «Karamoxo, i faxi be mun temui?»

²⁶ Isa naxa e yaabi, «A nondi ki ma n xa a fala wo be, wo mu n fenfe xe n to tonxuma makaabaxi raba wo ya xori. Wo n fenfe ne wo to lugaxi taami ra.

²⁷ Wo naxa wali dunija baloe xa fe ra, naxan boroma. Wo xa wali baloe nan ma fe ra naxan buma, a abadan kisi fi wo ma. Adama xa Di nan na baloe fima wo ma, barima Baba Ala bara a tan nan matonxuma a xa Mixi Sugandixi ra.»

²⁸ Na kui, pama naxa Isa maxorin, «Muxu lanma muxu xa munse raba alako muxu xa nu kewalie raba Ala wama naxee xon?»

²⁹ Isa naxa e yaabi, «Ala wama kewali naxan xon, a findixi yi nan na: Wo xa danxaniya a xa xera ma.»

³⁰ E man naxa a maxorin, «I tonxuma makaabaxi mundun nabama muxu ya xori alako muxu xa la i ra? I fa kewali mundun nabama?»

³¹ Muxu benbae taami nde don ne gbengberenyi ma naxan goro kelife koore ma. A sebexi Kitaabui kui, «Ala naxa taami fi e ma baloe ra, naxan keli koore ma.»

³² Isa man naxa a masen e be, «N xa a masen wo be a nondi ki ma, Annabi Munsa mu koore taami fi wo ma. N Baba nan koore taami yati fima wo ma.

³³ Barima taami naxan fatanxi Ala ra, a tan nan goroma keli koore, a kisi fi dunija ma.»

³⁴ Na kui, e naxa a fala a be, «Marigi, muxu ki na taami ra temui birin.»

³⁵ Isa naxa e yaabi, «N tan nan na kisi taami ra. Naxan na fa n tan ma, a mu kaame kolonma abadan. Naxan na danxaniya n tan ma, a mu ye xoli kolonma sonon.

³⁶ Konon alo n a falaxi wo be ki naxe, hali wo to bara n to, wo mu laxi n na.

³⁷ Baba Ala mixi naxan birin fima n ma, a fama ne n ma, n mu meema e ra abadan,

³⁸ barima n kelixi koore ma n Xesema waxonfe nan nabade. N mu faxi n yete waxonfe xa rabade.

³⁹ N Xesema wama ne n xa a xa mixi birin nakeli faxe ma loxo donxoe. A mixi naxee fixi n ma, hali keren naxa loe.

⁴⁰ Na nan findixi n Baba sagoe ra, a naxan yo na danxaniya a xa Di ma, na kanyi xa abadan kisi soto, n man xa a rakeli faxe ma loxo donxoe ma.»

⁴¹ Na kui, Yuwifie naxa so a mafalafe, barima a nu bara a fala, «N tan nan na taami ra naxan goro keli koore.»

⁴² E nu a falama ne, e naxe, «Isa xa mu yi ki, Yusufu xa di? Won mu a nga nun a baba kolon? A fa a falama di, a a goroxi ne keli koore?»

⁴³ Isa naxa e yaabi, «Wo ba woyenfe wo bore tagi na mooli ra.

⁴⁴ Mixi yo mu noma fade n ma, xa Baba Ala, naxan n xexxi, mu a kanyi mabendun n ma. N fan fama a kanyi rakelide faxe ma loxo donxoe.

⁴⁵ A sebexi namijonmee xa Kitaabui kui, «Ala fama ne e birin xarande.» Naxan yo na Baba Ala xui rame, a a xa masenyi suxu, na kanyi tan fama ne n ma.

⁴⁶ Mixi yo mu na naxan bara Baba Ala to, bafe mixi ra naxan fatanxi Ala ra. Na keren nan bara Baba Ala to.»

⁴⁷ «N xa a fala wo be a nondi ki ma, naxan na danxaniya n ma, a bara abadan kisi soto.

⁴⁸ N tan nan na kisi taami ra.

⁴⁹ Wo benbae taami don ne gbengberenyi ma, konon e birin naxa fasa.

⁵⁰ Taami naxan goroxi keli koore, a na be. Naxan yo na yi tan don, na kanyi mu faxama.

⁵¹ N tan nan na na kisi taami ra naxan goroxi keli koore. Naxan yo na yi taami tan don, a kisima ne abadan. Yi taami findixi n fate nan na, n naxan fima serexe ra alako dunija xa kisi soto.»

⁵² Na kui, sonxoe naxa mini Yuwifie tagi, e nu a fala, «Pe, yi xeme noma a fate sube sode won yi ra di, won xa a don?»

⁵³ Isa naxa a masen e be, «N xa a fala wo be a nondi ki ma, xa wo mu Adama xa Di fate sube don, xa wo mu a wuli min, kisi mu wo be.

⁵⁴ Naxan n sube donma, a n wuli min, na kanyi kisima ne abadan, n a rakelima ne faxe ma loxo donxoe.

⁵⁵ N fate nan findixi baloe yati ra. N wuli nan findixi minse yati ra.

⁵⁶ Naxan n sube donma, a n wuli min, n bara sabati na kanyi i, a fan bara sabati n fan i.

⁵⁷ Baba Ala to n xexxi, kisi fatanma naxan na, kisi na n fan yi a tan saabui ra. Na mooli man na, naxan baloma n tan ma, na kanyi kisima n saabui ra.

⁵⁸ Taami naxan goroxi keli koore, a na be. A mu luxi alo wo benbae taami naxan

don. E tan faxa ne. Naxan yi taami tan donma, na kanyi kisima ne abadan.»

⁵⁹ Isa yi masenyi ti ne a nu mixie kawandima temui naxe Kaperenamu salide kui.

Isa fɔxirabire gbege janige masarafe

⁶⁰ E to a xa masenyi me, a fɔxirabire wuyaxi naxa a fala, «Yi masenyi tan xɔɔxo de! Nde noma tinde a ra?»

⁶¹ Isa to a kolon a a fɔxirabiree na yi woyenyi falafe e bore tagi, a naxa e maxorin, «N ma masenyi bara wo raxɔɔ?»

⁶² Xa a sa li go, wo sa Adama xa Di to te ra koore ma, a kelixi dennaxe?

⁶³ Ala Xaxili Seniyenxi nan kisi fima mixi ma. Fate bendɛ tan mu noma sese ra. N masenyi naxan tixi wo be, a Ala Xaxili Seniyenxi nun kisi soto ki nan masenma.

⁶⁴ Kɔɔɔ mixi ndee na wo ya ma, naxee mu danxaniyaxi.» Isa na fala ne barima kabi a folɛ, a nu a kolon naxee mu danxaniyaxi, a nun naxan fama a yanfade, a a sa kuntigie belexe.

⁶⁵ A man naxa a masen, «Na nan a ra, n a falaxi ne wo be, a mixi yo mu noma fade n xɔn ma, xa Baba Ala mu na danxaniya fi a ma.»

⁶⁶ Na xanbi, a fɔxirabire gbege naxa janige masara, e gbilen a fɔxo ra.

⁶⁷ Na kui, Isa naxa a fɔxirabire fu nun firinyie maxorin, «Wo tan go? Wo fan wama kelife n xun ma?»

⁶⁸ Simɔn Piyeri naxa a yaabi, «Marigi, xa muxu gbilen i fɔxo ra, muxu fa sigama nde xɔn ma? Abadan kisi masenyi na i tan nan yi.

⁶⁹ Muxu bara la a ra, muxu man bara ge a kolonde, a i tan nan na Ala xa Seniyentɔɔ ra.»

⁷⁰ Isa naxa e yaabi, «N tan xa mu wo sugandi, wo tan mixi fu nun firinyie? Kɔɔɔ mixi keren na wo ya ma, adama sentane nan a ra.»

⁷¹ A nu Simɔn Isikariyoti xa di Yudasi nan ma, naxan nu na a fɔxirabire fu nun firinyie ya ma. A tan nan nu fama a yanfade, a a sa kuntigie belexe.

7

Isa xunyae xa danxaniyatareja

¹ Na xanbi, Isa naxa Galile boxi isa folo. A mu nu Yudaya tan iperema, barima Yuwifii kuntigie nu katafe ne e xa a faxa.

² Yuwifii xa Bage Ti Sali to nu bara makore,

³ Isa xunyae naxa a fala a be, «A lan ne i xa keli yi boxi ma, i siga Yudaya, alako i fɔxirabiree naxee sa na naa, e fan xa i xa walie to, i naxee rabama.

⁴ Mixi mu a xa wali noxonma xa a wama dunija xa a kolon. I to yi tonxumae rabama, a lanma i xa e raba kene ma.»

⁵ E na fala ne, barima hali e to findixi a xunyae ra, e mu nu laxi a ra.

⁶ Isa naxa a masen e be, «N ma waxati mu nu a li sinden, kɔɔɔ waxati yo mu na wo tan xa fe ma.

⁷ Dunija mu noma wo tan xonde, kɔɔɔ e n tan xonma, barima n seederɔxɔya bama e xa fe ra, a e xa walie kobi.

⁸ Wo tan xa te Darisalamu, wo sa sali raba naa. N tan mu sigama, barima n ma waxati mu gexi a lide sinden.»

⁹ A na fala xanbi, a naxa lu Galile.

Isa kawandi tife Darisalamu

¹⁰ A xunyae to te sali rabade Darisalamu, Isa fan naxa siga, kɔɔɔ a gundo ki ma.

¹¹ Sali to nu rabafe, Yuwifii kuntigie nu a fenfe Darisalamu, e nu maxorinyi ti, «A na minden?»

¹² Mixie nu woyen gbege makoyikoyima e bore tuli Isa xa fe ra. Ndee a falama a mixi fanyi nan a ra, ndee a falama a a na nama ratantanfe nan tui.

¹³ Kɔɔɔ e to nu gaaxuxi Yuwifii kuntigie ya ra, mixi yo mu nu suusama a xa fe falade kene ma.

¹⁴ Yuwifii nu sali naxan nabafe, loxun keren na a ra. Na to nu bara siga han a tagi, Isa naxa te horɔmɔbanxi kui, a kawandi ti folo.

¹⁵ Yuwifii kuntigie naxa kaaba, e nu a fala, «Yi xeme lonnixi yi mooli ra di, a to mu xaranxi?»

¹⁶ Isa naxa e yaabi, «N kawandi naxan tima, a mu kelixi n tan xa ma. A kelixi n Xɛɛma nan ma.

¹⁷ Mixi naxan wama Ala waxɔnfe rabafe, a noma ne a kolonde xa yi xaranyi fatanxi Ala nan na. Xa n gbe gbansan na a ra, mixie a kolonma ne nu.

¹⁸ Mixi naxan woyenma a yetɛ xaxili ma, a matɔxɔɔ fenfe a yetɛ nan be. Kɔɔɔ naxan matɔxɔɔ fenfe a Xɛɛma be, nɔndi fale nan na kanyi ra, tinxintareya yo mu naxan boje ma.

¹⁹ Annabi Munsu yati nan Ala xa seriye soxi wo yi ra, kɔɔɔ wo mu a ratinmexi. Munfe ra wo wama n faxafe?»

²⁰ Nama naxa a fala, «Ninne nan na i fɔxo ra! Nde katafe i faxade?»

²¹ Isa naxa e yaabi, «N kaabanako keren nan naba, a fa wo birin de ixara.

²² Munsu a benbae xa seriye falaxi ne wo be a wo xa wo xa di xemeɛ sunna. Wo na rabama hali malabu loxɔɔ.

²³ Xa xeme sunnama malabu loxɔɔ alako Annabi Munsu xa seriye naxa fa kana, wo xonoma n tan ma munfe ra, n to furema fate birin nayalan malabu loxɔɔ ma?»

²⁴ Wo xa fee kui mato a fanyi ra beenun wo xa kiiti sa. Kiiti xa tinxin.»

²⁵ Darisalamuka ndee nu a falafe, «Kuntigie mu na katafe yi xa faxade?

²⁶ A mato, a tan nan woyenfe kene ma yi ki, kono e mu sese falama a be! Ka e bara la a ra, a Ala xa Mixi Sugandixi na a ra?

²⁷ Kono won birin Isa baride kolon. Ala xa Mixi Sugandixi tan na fa, a baride mu kolonma.»

²⁸ Na kui, Isa naxa kawandi ti a xui itexi ra horomobanxi kui, «Wo n kolon, wo n kelide fan kolon? Kono n tan mu faxi n yete kan janige xa ma. Nondi Kanyi nan n xexxi, kono wo tan mu a kolon.

²⁹ N tan a kolon, barima n fatanxi a tan nan na. A tan nan n xexxi.»

³⁰ Na kui, e naxa kata a suxude, kono e mu no, barima a xa waxati mu nu a lixi sinden.

³¹ Kono pama ya ma mixi gbege naxa danxaniya Isa ma, e nu a fala, «Ala xa Mixi Sugandixi na fa, a tonxuma makaabaxie rabama dangi yi xeme ra?»

³² Farisenie to a me, pama nu naxan makoyikoyife Isa xa fe ra, e tan nun serexedube kuntigie naxa horomobanxi kosibilie xee, e xa sa Isa suxu.

³³ Isa naxa a masen, «N na wo ya ma sinden dondoronti, n fa siga n Xema yire.

³⁴ Wo fama ne n fende, kono wo mu n toma. N sa luma dennaxe, wo mu noma naa lide.»

³⁵ Yuwifi kuntigie naxa e bore maxorin, «Yi wama sigafe minden, won mu sa noma a tode dennaxe? Ka a waxi ne a xa sa sabati pamane gbete alo muxu xa mixi ndee, alako a xa sa si gbete xaran?

³⁶ A to a masenxi a muxu fama a fende kono muxu mu a toma, a a sa luma dennaxe, muxu mu noma naa lide, a waxi munse falafe?»

Kisi ye

³⁷ Na sali waxati loxo donxoe ma, naxan tide gbo boore birin be, Isa naxa keli, a a masen a xui itexi ra, «Ye xoli na naxan yo ma, a xa fa n xon, a xa a min.

³⁸ Alo Kitaabui a masenxi ki naxe, naxan yo na danxaniya n ma, kisi ye bulama ne a bope kui, alo xure naxan susuma.»

³⁹ A nu na Ala Xaxili nan ma fe masenfe, a xa danxaniyatoe nu fama naxan sotode. Na waxati, Ala Xaxili mu nu faxi sinden, barima Isa xa xunnakeli mu nu makenenxi sinden.

⁴⁰ Nama to a xa masenyi me, ndee naxa a fala, «Muxu nu namijonme naxan mamexi a xa fa, a tan nan yati yi ki!»

⁴¹ Gbete fan naxa a fala, «Ala xa Mixi Sugandixi nan na yi ra!» Kono ndee

fan naxa a fala, «Ala xa Mixi Sugandixi findima Galileka ra?

⁴² Kitaabui mu a masenxi xe, a Ala xa Mixi Sugandixi kelima Dawuda bonsoe ne, a keli Beteleemu, Dawuda xonyi?»

⁴³ Na kui, pama mu nu lanxi Isa xa fe ma.

⁴⁴ Ndee nu wama a suxufe, kono mixi yo mu no.

⁴⁵ Na kui, kosibilie naxa gbilen serexedube kuntigie nun Farisenie yire. Na kuntigie naxa e maxorin, «Munfe ra wo mu faxi a ra be?»

⁴⁶ Kosibilie naxa e yaabi, «A xa masenyi dangi adamadie xa masenyi birin na.»

⁴⁷ Farisenie fan naxa e yaabi, «Pe, a bara wo fan madaxu?

⁴⁸ Mixi keren na kuntigie xa na mu Farisenie ya ma naxan laxi a ra?

⁴⁹ Yi pama tan mu seriye Kitaabui kolon. Mixi dankaxie nan e ra.»

⁵⁰ Kono Nikodemu, naxan nu bara siga Isa yire, a naxa a fala a boore kuntigie be,

⁵¹ «Won ma seriye ki ma, mixi ne makiitima, a mu maxorinma xe alako a xa kolon sinden a fe naxan nabaxi?»

⁵² E naxa a yaabi, «Galileka nan na i fan na? A mato Kitaabui kui, namijonme yo mu kelima Galile boxi!»

⁵³ Na xanbi, kankan naxa siga a xonyi.

8

Gine yanela makiitife

¹ Isa naxa siga Oliwi geya ma.

² Kuye to iba, a naxa siga horomobanxi. Nama to fa a yire, a naxa doxo, a so e kawandife.

³ Seriye karamoxoe nun Farisenie fan naxa fa gine nde ra, e naxan suxuxi a na yene rabafe. E naxa a ti mixi birin ya i,

⁴ e a fala Isa be, «Karamoxo, muxu yi gine suxuxi yene nan xun.

⁵ Seriye ki ma, Annabi Munsa muxu yamarixi ne muxu xa yi gine mooli magono geme ra han a faxa. I tan a toxi di?»

⁶ E nu na gantanyi nan tefe a be na maxorinyi ra, a xa fe nde fala, e noma a kalamude naxan ma. Isa naxa a igoro, a nu fa sebeli ti boxi ma a belexesole ra.

⁷ E to doxo a ra, a naxa keli, a a fala e be, «Yunubi mu na naxan ma wo ya ma, na singe xa yi gine gono.»

⁸ A man naxa a igoro, a nu fa sebeli ti boxi ma.

⁹ E to a xa woyenyi me, e birin naxa siga keren keren, folofe forie ma. Gine gbansan to lu Isa ya i,

¹⁰ Isa naxa keli, a gine maxorin, «Naxee fa i ra, e na minden? Mixi yo mu lu naxan i makiitima?»

¹¹ Gine naxa a yaabi, «N marigi, mixi yo mu lu.» Isa naxa a fala a be, «Awa, n fan mu i makiitima. Siga, i naxa yunubi raba sonon.»

Isa nan na duniya naiyalanyi ra

¹² Isa man naxa woyenyi tongo, a a masen pama be, «N tan nan na duniya naiyalanyi ra. Naxan na bira n foxo ra, a mu perema dimi kui muku. Kisi naiyalanyi nan yانبama na kanyi be.»

¹³ Na kui, Farisenie naxa a fala a be, «I na i yete kan nan seede bafe. I xa seedeɓoxoɓa mu findixi nondi ra.»

¹⁴ Isa naxa e yaabi, «Hali n seede ba n yete be, n ma seedeɓoxoɓa findixi nondi nan na, barima n a kolon n kelixi dennaxe, n man a kolon n sigafe dennaxe. Konɔ wo tan mu n kelide kolon, wo mu n sigade fan kolon.»

¹⁵ Wo tan mixi makiitima adama xaxili nan na. N tan mu mixi yo makiitima.

¹⁶ Konɔ xa n sa mixi makiitima, n ma kiiti findima nondi nan na, barima n keren xa mu a ra. N tan nun Baba Ala nan a ra, a tan naxan n xexxi.

¹⁷ A sebexi wo xa seriye Kitaabui kui, a xa mixi firin xa seedeɓoxoɓa baxi lan e bore ma, na xa suxu nondi ra.

¹⁸ N tan nan na n yete seede ra. Baba Ala fan, a tan naxan n xexxi, a fan seedeɓoxoɓa bama n ma fe ra.»

¹⁹ E naxa Isa maxorin, «I baba na minden?» A naxa e yaabi, «Wo mu n kolon, wo mu n Baba fan kolon. Xa wo n kolon ne nu, wo n Baba fan kolonma ne nu.»

²⁰ Isa yi masenyi ti hɔrombanxi, hadiya sase yire ne, konɔ mixi yo mu a suxu, barima a xa waxati mu nu a lixi sinden.

Isa findixi Ala xa Xɛera nan na

²¹ Isa man naxa a masen e be, «N fama ne sigade. Wo n fenma ne, konɔ wo loema ne wo xa yunubie xa fe ra. N sigama dennaxe, wo tan mu noma sigade naa.»

²² Yuwifi kuntigie naxa a fala e bore tagi, «Pe, a to a falama, a a sigama dennaxe, won tan mu noma sigade naa, a waxi a yete nan faxafe ba?»

²³ Isa naxa a masen e be, «Duniya mixie nan na wo ra. Konɔ n tan kelixi koore ne. Wo xonyi findixi yi duniya nan na, konɔ n tan xonyi mu a ra.»

²⁴ N a falaxi wo be na nan ma, a wo loema ne wo xa yunubie xa fe ra. Xa wo mu la a ra, a n tan nan na naxan na abadan, wo faxama ne wo xa yunubie na wo ma.»

²⁵ E naxa a maxorin, «I findixi nde ra?» Isa naxa e yaabi, «Kabi a fole, n na falama wo be.»

²⁶ Marakorosi gbegebe nan n yi ra wo tan mabiri, naxan findima kiiti xoroɓe ra wo

be. Nondi fale nan n Xɛema ra. N naxan mexi a ra, n na nan falama duniya be.»

²⁷ E mu a fahaamu a Isa nu woyenfe e be Baba Ala nan ma fe ra.

²⁸ Na kui, Isa naxa a masen e be, «Wo na Adama xa Di rate wuri kon na temui naxe, wo a kolonma ne, a n tan nan na naxan na abadan, n man mu fefe rabama n yete ra, n mu fefe falama fo n Baba na naxan masen n be.»

²⁹ N tan nun n Xɛema nan a ra. A mu n nabɛpinxi, barima n a waxonfe nan nabama temui birin.»

³⁰ Isa to nu yi fee masenma, mixi gbegebe naxa danxaniya a ma.

Ibrahimia xa die nun Ibulisa xa die

³¹ Na kui, Isa naxa a masen Yuwifie be naxee nu bara danxaniya a ma, «Xa wo lu n xui rabatu ra, wo findixi n foxirabiree yati nan na.»

³² Wo na nondi kolon, a wo xoreyama ne.»

³³ E naxa a yaabi, «Annabi Ibrahimia bonsoe nan na muxu ra. Han to, muxu tan mu nu findi mixi yo xa konyie ra! Munfe ra i a falaxi a muxu xoreyama ne?»

³⁴ Isa naxa a fala e be, «N xa nondi fala wo be, mixi naxan yunubi rabama a bara lu yunubi xa konyiya kui.»

³⁵ Mixi xa konyi mu luma foxoe ra abadan. Konɔ mixi xa di tan, a xonyi nan na foxoe ra abadan.

³⁶ Na kui, xa Ala xa Di wo xoreya, a lima wo xoreya nan yati sotoxi.»

³⁷ «N a kolon tan, a Ibrahimia bonsoe nan na wo ra, konɔ wo katafe n faxade ne wo to tondixi n ma masenyi ra.»

³⁸ N tan bara naxan to Baba Ala ra, n na nan falama. Wo fan bara naxan me wo baba ra, wo na nan nabama.»

³⁹ E naxa a yaabi, «Annabi Ibrahimia nan na muxu baba ra.» Isa naxa a masen e be, «Xa Ibrahimia xa die nan yati wo ra nu, wo luma Ibrahimia foxi nan naba ra nu.»

⁴⁰ Konɔ wo tan na katafe n faxade, n tan naxan nondi falama wo be n naxan mexi Ala ra. Ibrahimia wali ki mu lanxi na ma.

⁴¹ Wo na wo baba nan foxi rabafe.» E naxa a fala a be, «Yene die xa mu na muxu tan na de! Ala keren nan na muxu Baba ra.»

⁴² Isa naxa a masen e be, «Xa Ala nan wo Baba ra nu, wo n xanuma ne nu, barima n to na wo ya ma be, n kelixi Ala nan ma. N mu faxi n yete xa ra, a tan nan n xexxi.»

⁴³ Munfe ra wo mu n xui fahaamuma? Wo mu noxi n ma masenyi ramede.

⁴⁴ Wo tan baba findixi Ibulisa nan na, a xoli man wo ma wo xa a tan nan sago raba. Kabi a fole, faxeti nan a ra. A mu

tinma nɔndi ra, barima nɔndi yo mu na a xa fe kui. A to wule falama, a a yete xui nan yati falafe, barima wule fale nan a ra naxan findixi wule birin baba ra.

⁴⁵ Kɔnɔ n tan to nɔndi nan falama, wo mu lama n na.

⁴⁶ Nde nɔma n kalamude yunubi ma? Xa n nɔndi nan falama, munfe ra wo mu laxi n na?

⁴⁷ Mixi naxan kelixi Ala ma, na Ala xui mema. Na kui, wo tan mu a mema barima wo mu kelixi Ala ma.»

⁴⁸ Yuwifi kuntigie naxa a fala, «Nɔndi na muxu be. Samarika jinne kanyi nan i tan na.»

⁴⁹ Isa naxa e yaabi, «Jinne mu n tan foxo ra. N tan n Baba nan binyama, kɔnɔ wo tan n yelebuma.

⁵⁰ N mu n yete igboma. Ala nan n ma fe itema. Kiiti birin na a tan nan yi ra.

⁵¹ N xa a fala wo be a nɔndi ki ma, xa naxan yo n xui suxu, na kanyi mu saya kolonma abadan.»

⁵² Yuwifie naxa a fala a be, «Muxu bara ge a kolonde fa a jinne nan na i foxo ra. Iburahima nun namijonmee birin laaxira ne, kɔnɔ i tan naxe, «Xa naxan yo n xui suxu, a kanyi mu saya kolonma abadan.»

⁵³ Pe, muxu benba Iburahima to fa laaxira ne, i tan dangi a ra? Namijonmee fan laaxira ne. I tan fa i yete findixi nde ra?»

⁵⁴ Isa naxa e yaabi, «Xa n tan nan n yete matɔxɔma, matɔxɔe fufafu nan na ki. N Baba nan n ma fe itexi, wo naxan ma, a wo Marigi Ala!

⁵⁵ Wo mu a tan Ala kolon, kɔnɔ n tan a kolon. Xa n a fala, a n mu a kolon, n bara findi wule fale ra, alɔ wo tan. N tan Ala kolon, n man a xa masenyi rabatuma.

⁵⁶ Wo benba Iburahima seewa ne n fa loxɔe tofe ra. A a to ne yati, a jɛlexin.»

⁵⁷ Yuwifi kuntigie naxa a yaabi, «Hali jɛ tongo suuli, i mu nu a soto sinden. Munse a niyaxi i xa a fala a i tan bara Iburahima to?»

⁵⁸ Isa naxa a masen e be, «N xa a fala wo be a nɔndi ki ma, beenun Iburahima xa bari, n tan na.»

⁵⁹ E naxa gemɛe tongo keren na, e xa a magɔnɔ na masenyi xa fe ra, kɔnɔ Isa naxa a nɔxun, a mini hɔrɔmɔbanxi kui.

9

Isa dɔnxui ya rabɔɔfe

¹ Isa to nu kira xɔn, a naxa dɔnxui nde to naxan barixi dɔnxuya kui.

² A foxirabirɛe naxa a maxɔrin, «Karamɔxo, nde xa yunubi a niyaxi yi xeme xa bari a dɔnxuxi, a tan ka a barimixie?»

³ Isa naxa e yaabi, «A xa yunubi mu a ra, a barimixie fan gbe mu a ra. A rabaxi ne alako Ala xa wali xa makenen a xa fe kui.

⁴ Fanni kuye ibaxi, fo won xa n Xɛema xa wali raba, barima kɔe na fafe. A na so, mixi mu noma walide sɔnon.

⁵ N to na dunija ma yi ki, n tan nan na dunija naiyalanyi ra.»

⁶ A na fala xanbi, Isa naxa deye bɔxun bɔxi, a bende yogon a ra. A naxa na maso dɔnxui ya ma,

⁷ a fa a fala a be, «Sa i ya raxa Silomu ye yire.» Na Silomu xili nan falaxi e xa xui, «Xɛera». Na kui, dɔnxui naxa sa a ya raxa, a gbilen, a ya se toma.

⁸ A dɔxɔbooree nun naxee nu darixi a to ra kule matide, e naxa a fala, «Yi xeme xa mu nu dɔxɔma be, a nu kule mati?»

⁹ Ndee naxe, «Iyo, a tan nan a ra.» Gbetee naxe, «Ade, e maniyaxi ne.» Kɔnɔ a tan xeme naxa woyen e be, a a fala, «N tan nan yati a ra!»

¹⁰ Na kui, e naxa a maxɔrin, «I ya fa rabɔɔxi di?»

¹¹ A naxa e yaabi, «Xeme naxan xili falama Isa, na nan bende yogon deye ra, a a sa n ya ma, a fa a fala n be, «Sa i ya raxa Silomu ye yire.» Na kui, n to sa n ya raxa, n naxa se to.»

¹² E naxa fa a maxɔrin, «Yi xeme na minden?» A naxa e yaabi, «N mu a kolon.»

¹³ E naxa dɔnxui rayalanxi xanin Farisenie yire.

¹⁴ Isa deye masunbuxi bende ra loxo naxe, a dɔnxui ya rabɔɔ, malabu loxɔe nan nu a ra.

¹⁵ Na kui, Farisenie fan naxa so a maxɔrinfe, a ya rabɔɔxi ki naxe. A naxa e yaabi, «A bende yogonxi nan sa n ya ma, n e raxa, e se to.»

¹⁶ Fariseni ndee naxa a fala, «Yi xeme Isa, a mu kelixi Ala xa ma, barima a mu malabu loxɔe seriye rabatuma.» Kɔnɔ gbeteɛ nu a falama, «Yunubitɛe nɔma yi kaabanako moolie rabade?» Na kui, Farisenie mu nu lanxi e bore ma.

¹⁷ E man naxa dɔnxui rayalanxi maxɔrin, «A to i tan nan ya rabɔɔxi, I tan a xa fe toxi di?» A naxa e yaabi, «Namijonme nan a ra.»

¹⁸ Yuwifi kuntigie nu siikexi na dɔnxui xa fe ra. E mu nu a kolon xa dɔnxui yati yati nan nu a ra. Na kui, e naxa a barimixie xili,

¹⁹ e e maxɔrin, «Wo xa di nan ya, wo naxan ma a a dɔnxuxi nan barixi? A ya fa rabɔɔxi di?»

²⁰ A barimixie naxa e yaabi, «Muxu a kolon, a muxu xa di nan a ra. Muxu man a kolon, a a barixi dɔnxuya nan kui.

²¹ Kɔnɔ a ya fa rabɔɔxi ki naxe, muxu mu na tan kolon. Muxu man mu a kolon mixi

yo na rabaxi a be. Wo a tan nan maxorin. Dimedi xa mu a ra, a yete a xa dentege sama.»

²² A xa mixie na yaabi ti ne, barima e nu gaaxuxi Yuwifi kuntigie ya ra. Nee nu bara lan a ma a mixi yo naxan na a fala Isa Ala xa Mixi Sugandixi nan a ra, e xa tonyi doxo na kanyi ma a naxa so salide kui.

²³ Na nan a niya a barimixie naxa a fala, «Dimedi xa mu a ra, wo a tan nan maxorin.»

²⁴ Na kui, Farisenie naxa na donxui rayalanxi xili a firin nde, e a fala a be, «I i kali Ala ra, i nondi fala. Muxu tan a kolon a yunubitoe nan na na xeme ra.»

²⁵ A naxa e yaabi, «Xa yunubitoe nan a ra, n tan mu a kolon. Kono n fe keren tan kolon: N nu donxuxi ne, kono n ya bara fa se to.»

²⁶ E man naxa a maxorin, «A munse raba i ra? A i ya rabooxi di?»

²⁷ A naxa e yaabi, «N jan bara na fala wo be, kono wo mu tin n xui ramede. Wo man fa wama n xa gbilen a ma munfe ra? Ka wo fan waxi findife a foxirabirce nan na?»

²⁸ E naxa a konbi, e a fala a be, «I tan nan findixi a foxirabire ra! Annabi Munsax foxirabiree nan na muxu tan na!

²⁹ Muxu a kolon tan, a Ala woyen ne Annabi Munsax be, kono yi xeme Isa tan, muxu mu a kelide kolon.»

³⁰ Xeme naxa e yaabi, «Fe makaabaxi nan ya! A bara n ya raboo, kono wo tan mu a kelide kolon!

³¹ Won a kolon tan, a Ala mu yunubitoe xa duba tongoma. Naxan gaaxuma a ya ra, a a sago raba, a na nan xa maxandi suxuma.

³² Dunija birin a kolon mixi mu noma donxui ya rabooxe naxan barixi donxuya kui.

³³ Xa yi xeme mu kelixi Ala xa ma nu, a mu noma fefe rabade.»

³⁴ E naxa a yaabi, «I tan naxan barixi yunubi kui, i waxi findife muxu karamoxo ra?» E naxa fa a keru salide.

³⁵ Isa to a me, a e bara a keru salide, a naxa sa a fen, a a maxorin, «I danxaniyaxi Adama xa Di ma?»

³⁶ A naxa a yaabi, «Marigi, a fala n be mixi naxan a ra, alako n xa danxaniya a ma.»

³⁷ Isa naxa a fala a be, «I jan bara a to. A tan nan man woyenfe i be yi ki.»

³⁸ A naxa a fala Isa be, «Marigi, n bara danxaniya.» A fa a suyidi a be.

³⁹ Isa naxa a masen, «N faxi yi dunija ma mixie makiitife nan ma, alako donxui xa se to, ya kanyi xa donxu.»

⁴⁰ Fariseni naxee nu na naa, e naxa a xui me, e a maxorin, «Pe, donxui nan na muxu fan na?»

⁴¹ Isa naxa a masen e be, «Xa donxui nan na wo ra nu, yunubi mu luma wo ma. Kono wo to a falama, a wo ya fan, wo xa yunubi bara lu wo ma.»

10

Xuruse demadonyi xa taalie

¹ «N xa nondi fala wo be, mujeti nun suute mu soma goore naade ra. E tuganma ne sansanyi xun ma.

² Naxan soma goore naade ra, na nan findixi xuruse demadonyi ra.

³ Naade kantama nan naade rabima a be. A na woyen xurusee ra, e birin bira a foxo ra. A kankan xili a xili ra, e birin mini tande.

⁴ A na a gbe birin namini, a sa tima e ya ra ne, e fan bira a foxo ra, barima e a xui kolon.

⁵ Xa mixi gbete na a ra e mu naxan kolon, e mu birama a foxo ra muku. E e gima ne na tan ya ra, barima e mu a xui kolon.»

⁶ Isa naxa na taali woyenyi fala e be, kono e mu a xa masenyi fahaamu.

⁷ Na kui, Isa man naxa a masen, «N xa a fala wo be a nondi ki ma, n tan nan na yexeee xa naade ra.

⁸ Naxee singe fa n be, mujetie nun suutee nan na e birin na. Yexeee mu e tan xui rame.

⁹ N tan nan na goore naade ra. Naxan yo na so n saabui ra, a kanyi kisima ne, a nu so, a nu mini, a nu baloe soto.

¹⁰ Mujeti tan mu fama fefe ma bafe muje tide, faxe tide, nun kasare sade. N tan faxi ne, alako mixie xa kisi soto, e xa dunijeigiri xa fan a fanyi ra.»

¹¹ «N misaalixi xuruse kantama fanyi nan na, naxan mu tondima faxade a xa xuruse kante kui.

¹² Walike nan a gima wula bare ya ra, barima xurusee mu findixi a gbe ra, a boje mu na e kantafe ra. A xurusee rabepinma ne, wula bare ndee faxa, a ndee rayensen ye.

¹³ Walike mu a jengi sama xurusee xa fe xon.

¹⁴ N tan misaalixi xuruse kante fanyi nan na. Xurusee kante nun a xa xurusee, e e bore kolon,

¹⁵ alo n tan nun Baba Ala muxu muxu bore kolonxi ki naxe. N fan bara tin faxade n ma xurusee be.»

¹⁶ «Yexee gbete fan na n be naxee mu na yi goore kui. Fo n xa fa ne nee fan na. E fan n xui ramema ne, yexeee birin findi goore keren na, xuruse demadonyi keren be.

17 Na nan a toxi Baba Ala n xanuxi, barima n nan n nii fima, alako n man xa a rasuxu.

18 Mixi xa mu n tan nii bama de, n tan yete yati a fima. Nɔɛ na n be, n xa n nii fi. Nɔɛ man na n be, n xa gbilen a rasuxu ra. N Baba n yamarixi na nan na.»

19 Yuwifie man mu nu lanxi e bore ma na masenyi xa fe ra.

20 Mixi gbegebe nu a falafe ne, «Ninne nan na yi foxo ra. A bara daxu. Wo wo tuli matima a ra munfe ra?»

21 Kɔno booree nu e yaabima, «Ninne na mixi naxan foxo ra, a mu woyenma yi mooli ra de! Ka jinne noma donxui ya raboode?»

Yuwifie xa danxaniyatarepa

22 Xinbeli temui to nu a ra, Darisalamukae nu na Horomobanxi Rabi Sali nan nabafe.

23 Isa nu jerefe horomobanxi yire nde, dennaxe xili «Mange Sulemani xa buntunyi.»

24 Yuwifie naxa Isa rabilin menni, e a fala a be, «I siike bama muxu ma mun temui? Xa i tan nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra, a fala muxu be a fiixe ra.»

25 Isa naxa e yaabi, «N jan bara a fala wo be, kono wo mu laxi n na. N fe naxee rabama n Baba xili ra, nee nan findixi seedeɔoxoya ra n ma fe ra.

26 Kono wo mu danxaniyaxi, barima n ma yexee xa mu wo ra.

27 N gbe yexee tan n xui mema, n e kolon, e birama n foxo ra.

28 N tan abadan kisi nan fima e ma. E mu loema abadan, sese man mu e bama n yi ra.

29 N Baba, a tan naxan e so n yi ra, a dangi birin na. Sese mu noma e bade a tan Baba Ala yi ra.

30 N tan nun Baba Ala, muxu birin keren.»

31 Yuwifie man naxa gemee tongo, e xa Isa magono a faxa xili ma,

32 kono a naxa a fala e be, «N bara wali fanyi gbegebe raba wo ya xori, naxee fatanxi Baba Ala ma. Wo a fala n be ba, wo fa waxi n faxafe n ma wali fanyi mundun ma?»

33 E naxa a yaabi, «Muxu mu i magonofe xe i xa wali fanyi nde xa ma. Muxu i magonoma i to Ala rasotofe. I tan ibunadama waxi i yete findife Ala ra!»

34 Isa naxa e yaabi, «A mu sebexi xe wo xa seriye Kitaabui kui, a Ala a masen ne, <N tan Ala bara a fala, alae nan wo ra?»

35 Kitaabui xui tan mu kanama. A xa masenyi faxi naxee ma, Ala bara e xili fala, <alae».

36 N bara a fala Ala xa Di nan n na, kono a mu lanma wo xa a fala n bara Ala rasoto, barima Baba Ala n tan nan sugandixi, a n xee dunija ma.

37 Xa n mu n Baba xa walie xa rabama, wo naxa la n na.

38 Kono xa n a raba, wo xa la na wali ra, hali wo mu la n tan na. Wo xa la n ma wali ra, alako wo xa a kolon a Baba Ala na n i, n fan na Baba Ala i.»

39 Isa to na fala, mixie man naxa kata a suxude, kono a naxa mini e belexe.

40 Isa naxa gbilen Yuruden naakiri ma, a lu menni, Yaya mixie xunxa ye xora folo dennaxe.

41 Mixi gbegebe naxa siga a yire, e nu a fala e bore be, «Annabi Yaya tan mu tonxuma makaabaxi yo raba, kono a naxan birin masen yi xeme xa fe ra, a birin findixi nondi nan na.»

42 Mennika gbegebe naxa danxaniya Isa ma.

11

Lasaru rakelife faxe ma

1 Xeme nde nu furaxi Betani naxan xili Lasaru. A maaginee fan nu sabatixi naa, Mariyama nun Marata.

2 Mariyama nan labunde ture sa Marigi sanyie ma, a fa e mafuruku a xunxexe ra. A tan nan maaxeme findi Lasaru ra, naxan nu furaxi.

3 Na kui, Lasaru maaginee naxa xera xee Isa ma, a xa sa a fala a be, «Marigi, i xanuntenyi furaxi.»

4 Isa to a me, a naxa a masen, «Yi fure mu sa raponma faxe xa ma, a fama Ala xa nore nan makenende, alako Ala xa Di fan xa matoxe soto a saabui ra.»

5 Isa nu Marata nun Mariyama nun e maaxeme Lasaru xanuxi ki fanyi.

6 A to Lasaru furafe me, a mu siga dede, a naxa lu naa xi firin man.

7 Na xanbi, a naxa a fala a foxirabiree be, «Won xa gbilen Yudaya boxi ma.»

8 A foxirabiree naxa a fala, «Karamoxo, Yuwifie kataxi i faxade dennaxe ya, i tan gbilente menni ne?»

9 Isa naxa e yaabi, «Waxati fu nun firin xa mu na feenjen keren kui? Xa naxan yo a jerepa yanyi ra, a mu a sanyi radinma barima yi dunija naiyalanyi yanbama a be.

10 Kono xa naxan yo a jerepa ke ra, a a sanyi radinma ne, barima naiyalanyi yo mu a be.»

11 A na fala xanbi, Isa man naxa a masen, «Won xanuntenyi Lasaru bara xi, kono n sigafe a raxunude.»

12 A foxirabiree naxa a fala a be, «Marigi, xa a na xife, a yalanma ne.»

¹³ Isa to Lasaru xife fala, a nu a faxafe nan ma, kɔnɔ a fɔxirabiree tan ɲɔxɔ a ma, a a nu malabui xi xɔli nan ma.

¹⁴ Na kui, Isa naxa wɔyɛn e bɛ a fiixɛ ra, «Lasaru bara laaxira

¹⁵ kɔnɔ na rabafe n xanbi, a bara findi sɛɛwɛ ra n bɛ, barima a xɔli n ma wo xa danxaniya sɔtɔ yi fe kui. Yakosi, won xa siga a yire.»

¹⁶ Na tɛmɔi Tomasi, a nu falama naxan bɛ «Guli», a naxa a fala Isa fɔxirabire booree bɛ, «Won birin xɛɛ, won nun karamɔxɔ birin xa faxa!»

¹⁷ Isa to so naa, a naxa a li Lasaru fure bara xi naani raba gaburi kui.

¹⁸ Kilo saxan ɲɔndɔn nan nu na Betani nun Darisalamu tagi. E to makɔrɛ,

¹⁹ Yuwifi gbege nu bara fa Marata nun Mariyama xɔnyi, e maaxɛmɛ ɲɔnfɛ kunfa bade.

²⁰ Marata to Isa fafe mɛ, a naxa sa a ralan, kɔnɔ Mariyama tan dɔxɔxi naxa lu banxi.

²¹ Marata naxa a fala Isa bɛ, «Marigi, xa i nu na be nu, n maaxɛmɛ mu faxama nu.

²² Kɔnɔ hali yakosi, n a kolon a i na fefe maxɔrin Ala ma, a a rabama nɛ i bɛ.»

²³ Isa naxa a fala a bɛ, «I xunya kelima nɛ faxe ma.»

²⁴ Marata naxa a yaabi, «N a kolon tan, a kelima nɛ faxe ma dunija rapɔnyi, faxamixie kelima tɛmɔi naxɛ.»

²⁵ Isa naxa a masen a bɛ, «N tan nan na marakeli nun kisi ra. Naxan na danxaniya n ma, a kisima nɛ, hali a faxa.

²⁶ Naxan yo baloxi, a danxaniyaxi n ma, na kanyi mu lɔema abadan. I laxi na ra?»

²⁷ A naxa a yaabi, «Iyo, Marigi! N laxi a ra a i tan nan na Ala xa Mixi Sugandixi ra, Ala xa Di, naxan lan a xa fa dunija ma.»

²⁸ Marata na fala xanbi, a naxa siga a xunya Mariyama fɔxɔ ra, a a fala a bɛ e doro ma, «Karamɔxɔ bara fa, a na i xilife.»

²⁹ Mariyama to a mɛ, a naxa keli keren na, a siga Isa ralandɛ.

³⁰ Na tɛmɔi, Isa mu nu soxi taa kui. Marata a li dennaxɛ, a nu na menni nɛ sindɛn.

³¹ Yuwifi naxee faxi kunfa bade, naxee nu na Mariyama fɛ ma banxi kui, e to a to keli ra mafuren na, e naxa bira a fɔxɔ ra tande. E ɲɔxɔ a ma a a na sigafe gaburi yire nɛ, a xa sa wa naa.

³² Mariyama to Isa yire li, a fɛfɛ a to, a naxa suyidi a bɛ, a a fala, «Marigi, xa i nu na be nu, n maaxɛmɛ mu faxama nu!»

³³ Isa to Mariyama to, a na wafe, Yuwifi naxee nu na a fɔxɔ ra, nɛ fan wafe, a naxa sunnun, a bɔɲɛ naxa rapaaxu a ma.

³⁴ A naxa maxɔrinyi ti, «Wo a ragataxi minden?» E naxa a yaabi, «Marigi, fa, muxu xa na masen i bɛ.»

³⁵ Isa naxa wa.

³⁶ Na kui, Yuwifie naxa a fala, «A mato, Lasaru nu rafanxi a ma ki naxɛ!»

³⁷ Kɔnɔ ndee e ya ma, e naxa a fala, «Pe, yi naxan dɔnxui ya rabɔɔ, a mu nu nɔma Lasaru ratangade faxe ma xɛ?»

³⁸ Isa bɔɲɛ man naxa rapaaxu a ma. A naxa siga gaburi yire. Fɔnmɛ nde nan nu a ra, gɛmɛ belebele dɔxɔxi na dɛ ra.

³⁹ Isa naxa a fala, «Wo gɛmɛ ba naa.» Marata, faxamixi maagine, a naxa a fala, «Marigi, a xa maragate xi naani nan to! A a lima a fure xiri bara mini yi waxati ma.»

⁴⁰ Isa naxa a fala a bɛ, «N mu a fala xɛ i bɛ, a xa i danxaniya, i Ala senbe makaabaxi toma nɛ?»

⁴¹ Na kui, e naxa gɛmɛ ba fɔnmɛ gaburi dɛ ma. Isa naxa a ya rate koore, a a fala, «N Baba Ala, n bara i tantu i to n xui ramexi.

⁴² N tan ɲan a kolon, i n xui ramema tɛmɔi birin, kɔnɔ n na falaxi ɲama nan ma fe ra naxee tixi be, e xa la a ra a i tan nan n xɛɛxi.»

⁴³ A na fala xanbi, Isa naxa a xui ite senbe ra, a a fala, «Lasaru, mini!»

⁴⁴ A tan faxamixi naxa mini a sanyie nun a belexɛe maxirixi kasange kui, a yatagi man makunfukunfuxi dugi gbete fan na. Isa naxa a fala mixie bɛ, «Wo kasange ba a ma, wo a mafulun, a xa nɔ a ɲɛrɛde.»

Yuwifi kuntigie nate tongofe Isa faxafe ra
(*Matiyu 26:1-5, Maraki 14:1-2, Luki 22:1*)

⁴⁵ Yuwifi naxee nu bara fa Mariyama yire, e Isa xa kaabanako to, e gbege naxa danxaniya a ma.

⁴⁶ Kɔnɔ ndee naxa sa dentɛge sa Farisenie bɛ, Isa fe naxan nabaxi.

⁴⁷ Na kui, serɛxɛdube kuntigie nun Farisenie naxa Yuwifie xa kiitisa xungbee malan. E naxa a fala, «Won munse rabama? Yi xɛmɛ na kaabanako gbege nan nabafe.

⁴⁸ Xa won a lu a yetɛ yi, birin danxaniyama nɛ a ma, Rɔmakae fan fama won ma hɔrɔmɔbanxi kanade, e won si sɔntɔ!»

⁴⁹ E xa serɛxɛdube kuntigie Kayafa, naxan nu na e xunyi ra na waxati, a naxa a fala e bɛ, «Wo tan mu sese kolon yi fe kui.

⁵⁰ Ka wo mu a fahaamuxi a mixi keren faxafe ɲama bɛ, na nan fan wo bɛ, dine won si birin xa sɔntɔ?»

⁵¹ Kayafa xa na wɔyɛnyi mu fatan a tan yetɛ xa ra. A to nu findixi na waxati serɛxɛdube kuntigie xunyi ra, Ala nan na masenyi fi a ma, a Isa nu fafe faxade Isirayila ɲama bɛ.

⁵² Kɔnɔ na man mu raba Isirayilakae gbansan xa bɛ. Isa nu fafe faxade nɛ alako Ala xa a xa die fan malan, naxee

rayensenxi yire birin, a xa e birin findi jama keren na.

⁵³ Na kui, kabi na malanyi loxoε, Yuwifii kuntigie naxa nate tongo Isa faxafe ra.

⁵⁴ Na nan a ra Isa mu no minide kene ma sonon. A tan nun a foxirabiree naxa keli naa, e siga Efirami taa kui gbgengberenyi fe ma.

⁵⁵ Yuwifii xa Sayamaleke Dangi Sali to nu bara makore, mixi gbege naxa keli daaxae tefe ra Darisalamu, e xa e yete raseniyen beenun sali xa a li.

⁵⁶ E nu na Isa fenfe. E naxa e bore maxorin horomobanxi tete kui, «Wo xa maroxunyi ma, Isa fama salide, ka a mu fama?»

⁵⁷ Serexedube kuntigie nun Farisenie nu bara yaamari fi, a mixi yo naxan na Isa to, na kanyi xa a fala e be alako e xa a suxu.

12

Mariyama labunde ture masofe Isa sanyi ma

¹ Xi senni beenun Sayamaleke Dangi Sali xa a li, Isa naxa siga Betani, Lasaru xonyi, a nu bara naxan nakeli faxe ma.

² E naxa donse fanyi yaillan, e fa jama xili, e xa e dege yire keren Isa xa binye bun ma. Marata nu donse itaxunma mixie ma, Lasaru nun Isa naxa lu teebili ra.

³ Mariyama naxa sa narada labunde ture litiri tagi tongo. Narada tinsexi nan nu a ra, naxan sare xorocho ki fanyi. A naxa a maso Isa sanyie ma, a e mafuruku a xunsexe ra. Labunde ture xiri naxa din banxi birin na.

⁴ Yudasii Isikariyoti, Isa foxirabire naxan nu fama a yanfade, a naxa a fala,

⁵ «A nu lanma yi labunde xa mati kobiri kole keme saxon na, a fi setaree ma.»

⁶ A yi fala ne barima a tan nan nu Isa foxirabiree xa kobiri ragatama, a nu fa nde mupa. Setaree xa fe mu nu na a boje kui feo!

⁷ Na kui, Isa naxa a fala, «Gbilen Mariyama foxo ra. Yi nu ragatama a yi ra ne, n ma maragate nan ma fe ra.

⁸ Setaree luma ne wo ya ma temui birin, kono n tan mu luma wo ya ma abadan xe.»

⁹ E to a me a Isa bara fa Betani, Yuwifii jama gbege fan naxa siga. E mu siga Isa xa fe gbansan xa ma. E nu wama Lasaru fan tofe, Isa naxan nakeli faxe ma.

¹⁰ Na kui, serexedube kuntigie naxa nate tongo e xa Lasaru fan faxes,

¹¹ barima Yuwifii gbege nu gbilenfe e foxo ra a tan nan ma fe ra, e nu fa danxaniya Isa ma.

¹² Na kuye iba, jama gbege naxan nu faxi Sayamaleke Dangi Sali rabade, e naxa a me a Isa na fafe Darisalamu.

¹³ E naxa tugi fensee tongo, e siga a ralande e xui ite ra,

«Tantui na won Nakisima be!
Baraka na a be naxan fafe Marigi xili ra, Isirayila mange!»

¹⁴ Isa naxa sofale lanma nde soto, a doxo a fari, alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe,

¹⁵ «Siyonikae, wo naxa gaaxu.

Wo xa mange na fafe,

a doxoxi sofale fari.»

¹⁶ Na waxati Isa foxirabiree mu fahaamui soto na fe ma, kono Isa to keli faxe ma, e naxa ratu Kitaabui sebeli ma naxan nu bara kamali na fe kui.

¹⁷ Nama naxan Lasaru to keli ra faxe ma, e naxa seede ba Isa be.

¹⁸ Na nan a niya, jama naxa siga a ralande, barima e nu bara na tonxuma makaabaxi xa fe me.

¹⁹ Na kui, Farisenie naxa a fala e bore be, «Wo bara a to, won mu noma sese ra. Dunija birin bara bira a foxo ra!»

Isa a xa faxe xa fe masenfe

²⁰ Gireki mixi ndee fan nu bara te sali rabade Darisalamu, e xa sa Ala batu.

²¹ E naxa fa Filipu xon, naxan keli Betesayida, Galile boxi ma, e a fala a be, «N ba, muxu wama Isa tofe.»

²² Filipu naxa sa a fala Andire be, e firin birin naxa siga e sa a fala Isa be.

²³ Isa naxa e yaabi, «Waxati bara a li Adama xa Di xa xunnakeli xa makenen.

²⁴ N xa a fala wo be a nondi ki ma, xa maale xori mu si, a mu dipe a yete ma boxi bun, a luma na ki, a keren gbansan. Kono xa a sa dipe a yete ma boxi bun, a a bogi gbege nan naminima.

²⁵ Naxan gbakuma a yete xa dunija fe ra, a loema ne. Naxan mu kankanma a yete xa fe ma yi dunijeigiri kui, a abadan kisi nan sotoma.

²⁶ Xa naxan yo wama n ma wali suxufe, a xa bira n foxo ra ne, n tan na lu dede, n ma walike fan na naa. Xa naxan yo n ma wali suxu, Baba Ala a kanyi binyama ne.»

²⁷ «N boje tooxi ne yi ki, kono n fa munse falama? N xa a fala Baba Ala be a xa n natanga yi paxankate waxati ma? Ade, yi paxankate naxan fafe n lide, n faxi na nan yati ma.

²⁸ N Baba Ala, a niya i xili xa ite.» Isa to na fala, xui nde naxa keli kooze ma, a a fala, «N bara a ite, n man gbilenma ne a ite ra.»

²⁹ Nama naxee nu tixi naa, e to a me, ndee naxa a fala a galanyi nan xui a ra, kono gbete naxa a fala, «Maleke nan woynxi a be!»

Isa sofe Darisalamu

³⁰ Isa naxa a masen e be, «Na xui mu minixi n tan n ma fe xa ma, a minixi wo tan nan ma fe ma.»

³¹ Yi duniya makiiti waxati bara a li. Mangeya fafe bade yi duniya nola yi ra.

³² Mixie na n nate wuri magalanbuxi kon na n faxafe ra, n mixi birin nafama ne n ma.»

³³ Isa a faxa ki masen na ki ne.

³⁴ Na kui, nama naxa a fala Isa be, «Muxu tan bara a me seriye Kitaabui kui, a Ala xa Mixi Sugandixi buma abadan. Munfe ra i tan a falama a fo Adama xa Di xa rate? Nde findixi yi Adama xa Di ra?»

³⁵ Isa naxa e yaabi, «Ala xa naiyalanyi man luma ne wo ya ma dondoronti. Wo xa jere na naiyalanyi kui, alako dimi naxa wo tereña. Naxan jereña dimi kui a mu a sigade toma.»

³⁶ Naiyalanyi to yanbama wo be yi ki, wo xa la a ra ne, alako wo xa findi naiyalanyi xa die nan na.»

Nama danxaniyatara

Isa to ge na falade, a naxa siga, a sa a noxun e ma.

³⁷ A nu bara tonxuma makaabaxi gbegebe raba e ya xori, konon na birin kui, e mu danxaniya a ma.

³⁸ Na raba ne alako Annabi Esayi xui xa kamali, a to a masen,

«Marigi, nde laxi masenyi ra, e bara naxan me muxu ra?»

Ala senbe bara makenen nde be?»

³⁹ Na kui, e mu no danxaniyade Isa ma, barima Esayi a masen ne,

⁴⁰ «Ala bara e ya donxu,

a e xaxili balan,

alako e ya naxa fa se igbe,

e xaxili naxa fa fe kolon,

e naxa fa e boje rafindi n ma,

n xa e rayalan.»

⁴¹ Annabi Esayi na fala ne a to nu bara Isa xa nore to. Na kui, a nu Isa xa fe nan falafe.

⁴² Konon na birin kui, hali kuntigie ya ma, e gbegebe naxa la Isa ra. Konon e mu nu suusama a falade kene ma barima e nu gaaxuxi Farisenie ya ra, nee naxa fa tonyi doxo e ma, sofe ra salide kui.

⁴³ Adamadie xa matoxoe sotofo nan nu rafan e ma dangi Ala xa matoxoe ra.

Isa xa masenyi donxoe nama be

⁴⁴ Isa naxa a xui ite, a a fala, «Naxan na danxaniya n ma, a mu danxaniyaxi n tan xa ma, a danxaniyaxi n Xeema nan ma.

⁴⁵ Naxan na n tan to, a bara n Xeema to.

⁴⁶ N to faxi duniya, naiyalanyi nan n na, alako naxan yo na danxaniya n ma, na kanyi naxa lu dimi kui sonon.

⁴⁷ Xa naxan yo n xui me, konon a mu a rabatu, n tan mu na kanyi makiitima,

barima n mu faxi duniya makiitide xe. N faxi duniya rakiside ne.

⁴⁸ Naxan na tondi n na, a mu tin n ma masenyi ra, na kanyi makiitima na na. N masenyi naxan tima, na nan findima a makiitima ra loxo donxoe.

⁴⁹ Barima n ma masenyi mu fatanxi n tan xa ra. A fatanxi Baba Ala nan na, naxan n xexxi yaamari ra, a lanma n xa naxan fala, n xa naxan masen.

⁵⁰ N a kolon a xa seriye findima kisi nan na, naxan mu jonma abadan. Na nan a ra, n fe masenma wo be alo Baba Ala a masenxi ki naxe.»

13

Isa a foxirabiree sanyi maxafe

¹ Beenun Sayamaleke Dangi Sali xa a li, Isa naxa a kolon a gbe mu nu luxi a xa keli duniya ma gbilenfe ra Baba Ala ma. A foxirabiree a naxee soto duniya ma, nee nu rafan a ma. Han a faxa temui naxe, e xa xanunteya nu na a be.

² Nunmare, e birin nu e degefe. Ibulisa jan nu bara so Simon Isikariyoti xa di Yudasi xaxili kui, a xa Isa yanfa.

³ Isa to nu a kolon a Baba Ala bara fe birin sa a sagoe, a man to a kolon a a kelixi Ala nan ma, a man gbilenfe a tan nan ma,

⁴ a naxa keli e degede, a a xa donma fari igoroe ba a ma, a fa dugi nde xiri a tagi.

⁵ A naxa ye sa paani kui, a fa so a foxirabiree sanyie maxafe, a nu e mafuruku na dugi ra.

⁶ A to Simon Piyeri li, na naxa a fala a be, «Marigi, i waxi ne i xa n tan sanyie maxa?»

⁷ Isa naxa a yaabi, «N naxan nabafe yi ki, i mu a fahaamuma yi waxati tan ma, konon i fama ne a kui kolonde yare.»

⁸ Piyeri naxa a fala a be, «Ade, i tan mu n sanyie maxama feo!» Isa naxa a yaabi, «Xa n mu i sanyie maxa, won mu luma fe keren sonon.»

⁹ Simon Piyeri naxa a fala a be, «N Marigi, xa a na na ki ne, i naxa n sanyie gbansan xa maxa. I xa n belexee nun n xunyi birin maxa.»

¹⁰ Isa naxa a yaabi, «Mixi naxan bara a maxa, a hayi mu na a fate maxafe ma bafe a sanyie ra. A jan bara seniyeñ feo! Wo seniyeñxi, konon wo birin mu a ra.»

¹¹ A a fala ne a e birin mu seniyeñxi, barima a a foxirabiree kolon naxan fama a yanfada.

¹² Isa to ge e sanyie maxade, a man naxa a xa donma fari igoroe ragoro a ma, a man a magoro e degede, a a fala e be, «N naxan nabaxi wo be yi ki, wo a fahaamuxi?»

¹³ Wo to a falama n be «Karamoxo», xa na mu a ra «Marigi», wo nondi nan a ra, barima na nan yati n na.

¹⁴ Na kui, n tan naxan findixi wo Marigi nun wo Karamoxo ra, xa n tan bara wo sanyie maxa, wo fan lan ne wo xa wo bore sanyie maxa.

¹⁵ N naxan nabaxi wo be, a xa findi misaali nan na, alako wo fan xa na mooli nan naba wo bore tagi.

¹⁶ N xa a fala wo be a nondi ki ma, konyi mu dangi a marigi ra, xεera fan mu dangi a xεema ra.

¹⁷ Wo to bara fahaamui soto yi fee ma, heeri na wo be xa wo e raba.»

¹⁸ «N mu wo birin xa ma. N tan naxan wo sugandixi, n wo kolon. Konɔ naxan na Kitaabui kui, fo a xa kamali ne, a to sebexi, «Muxu nun naxan belexe na lenge keren kui, na bara a kobe so n na.»

¹⁹ N na fe falaxi ne wo be beenun a xa raba, alako a raba temui wo xa a kolon a n tan nan na naxan na abadan.

²⁰ N xa a fala wo be a nondi ki ma, naxan yo na n ma xεera rasene, a n tan nan nasenexi. Naxan yo na n fan nasene, na kanyi n Xεema nan nasenexi.»

Yudasi xa yanfanteya

(Matiyu 26:20-25, Maraki 14:17-21,

Luki 22:21-23)

²¹ A na fala xanbi, Isa boɓe naxa sunnun, a fa a fala, «N xa a fala wo be a nondi ki ma, mixi keren na wo ya ma, a n yanfama ne, a n sa kuntigie belexe.»

²² A foxirabiree naxa e bore mato, e mu a kolon Isa nu mixi yo xa fe falafe.

²³ Isa foxirabire, a naxan xanuxi, a nu na a fe ma teebili ra.

²⁴ Na kui, Simɔn Piyeri naxa a belexe magira na be, a xa Isa maxorin a kanyi ma, Isa nu baxi naxan ma fe falade.

²⁵ Na foxirabire naxa a maso Isa ra, a a maxorin, «Marigi, nde a ra?»

²⁶ Isa naxa a yaabi, «N nu taami ragoro bore xoorra, n a so mixi naxan yi ra, a tan nan na ki.» Isa to ge na falade, a naxa taami rasin bore xoorra, a a so Simɔn Isikariyoti xa di Yudasi yi ra.

²⁷ Yudasi to na taami rasuxu, Sentane naxa a boɓe masara keren na. Isa naxa a fala a be, «I wama naxan nabafe, a raba mafuren mafuren.»

²⁸ Naxee nu magoroxi e degede, e sese mu a kolon Isa na falafe a be fe naxan ma.

²⁹ Yudasi to findi e xa kobiri ragate ra, ndee naxa a maroxun a Isa nu a xεefe sare nde sode sali xa fe ra, xa na mu a ra a xa sa misikiinee ki.

³⁰ Yudasi to na taami xuntunyi rasuxu, a naxa mini keren na. Koε nu bara so.

Yaamari neene

³¹ Yudasi to mini, Isa naxa a masen, «Waxati bara a li fa, Adama xa Di xa xunnakeli xa makenen, Ala fan xa noɓe xa makenen a saabui ra.

³² Ala xa noɓe to makenenma a saabui ra, Ala yete fan Adama xa Di xa xunnakeli makenenma ne. A fafe na nan nabade yakosi.

³³ N ma die, a gbe mu luxi n xa keli wo xun ma. Wo n fenma ne, konɔ n naxan fala Yuwifii kuntigie be, n fa na nan falama wo fan be, «N sigama dennaxe, wo tan mu noma sigade naa.»

³⁴ «N xa yaamari neene fi wo ma: Wo xa wo bore xanu ne. N tan wo xanuxi ki naxe, wo fan xa wo bore xanu na ki.

³⁵ Dunija birin wo kolonma n foxirabiree ra na fe nan ma, xa wo wo bore xanu.»

Isa a falafe Piyeri be a a yete rasanma ne a ma

(Matiyu 26:31-35, Maraki 14:27-31, Luki 22:31-34)

³⁶ Simɔn Piyeri naxa a maxorin, «Marigi, i sigama minden?» Isa naxa a yaabi, «N sigafe dennaxe, i mu noma birade n foxo ra sinden, konɔ i fan fama birade n foxo ra han naa.»

³⁷ Simɔn Piyeri man naxa a maxorin, «Marigi, munfe ra n mu noma birade i foxo ra yakosi? N tinxi n xa faxa i xa fe ra!»

³⁸ Isa naxa a yaabi, «I tinxi i xa faxa n ma fe ra? N xa nondi yati nan fala i be, beenun konkore xa a rate, i i yete rasanma ne n ma sanmaya saxan.»

14

Isa nan na kira, nondi, nun kisi ra

¹ Isa naxa a fala a foxirabiree be, «Wo naxa kontofli. Wo wo xaxili ti Ala ra, wo xa wo xaxili ti n fan na.

² Lingira gbegebe nan na n Baba xonyi, xa na mu a ra n mu a falama wo be nu, a n sigafe yigiya yailande wo be.

³ Xa n siga, n naxa sa na yailan wo be, n man fama ne wo foxo ra, alako won birin xa sa lu yire keren.

⁴ N sigafe dennaxe, wo na kira kolon.»

⁵ Tomasi naxa a fala a be, «Marigi, muxu mu i sigade kolon. Muxu fa na kira kolonma di?»

⁶ Isa naxa a yaabi, «N tan nan na kira ra, nondi ra, nun kisi ra. Mixi yo mu soma Baba Ala xonyi xa n tan saabui xa mu a ra.

⁷ Xa wo bara n tan kolon, wo n Baba fan kolonma ne. Keli yi waxati ma, wo bara a kolon, wo man bara a to.»

⁸ Filipu naxa a fala a be, «Marigi, Baba Ala masen muxu be. A lima na bara muxu wasa.»

⁹ Isa naxa a fala a be, «Filipu, n bara bu wo tagi ki fanyi, kɔnɔ han ya i mu n kolon? Naxan na n tan to, a bara Baba Ala to. I tan fa a falama di, a n xa Baba Ala masen wo be?»

¹⁰ I mu laxi a ra a Baba Ala nun n tan nan a ra, n fan nun Baba Ala nan a ra? N tan masenyi naxee tima wo be, e mu fatan n tan yete xa ra. E fatanma Baba Ala nan na. N tan nun Baba Ala naxan a ra temui birin, a tan nan yete na a xa wali rabafe.

¹¹ Wo xa la n na, a Baba Ala nun n tan nan a ra, n fan nun Baba Ala nan a ra. Xa wo siikexi na ma, wo xa la a ra n ma walie tan xa fe ra.»

¹² «N xa a fala wo be a nondi ki ma, n tan wali naxee rabama, xa naxan danxaniya n ma, na kanyi fan na wali moolie rabama ne. A jan a rabama ne naxee dangi n tan gbe ra, barima n tan sigafe Baba Ala nan yire.

¹³ Wo naxan birin maxandima n xili ra, n a rabama ne wo be alako Baba Ala xa matɔxɔe sɔtɔ a xa Di saabui ra.

¹⁴ Xa wo n maxandi fefe naxan ma n xili ra, n a rabama ne.»

Ala Xaxili Seniyenxi

¹⁵ «Xa wo n xanu, wo n ma yaamarie rabatuma ne.

¹⁶ N tan fan, n Baba Ala maxandima ne a xa Saabui Fanyi gbeɛ xee wo ma, naxan luma wo fe ma abadan.

¹⁷ Na nan findixi Ala Xaxili ra, naxan nondi makenenma. Dunija tan mu nɔma a sɔtɔde, barima e mu a toma, e man mu a kolon. Kɔnɔ wo tan a kolon, barima a sabatima wo i.»

¹⁸ «N mu wo raboloma xe de, wo xa lu alo kiridie. N man fama ne wo yire.

¹⁹ A gbe mu luxi n xa lɔe dunija ma, kɔnɔ wo tan fama ne n tode. N tan to baloxi, wo fan baloma ne.

²⁰ Wo a kolonma ne na lɔxɔe, a n tan nun n Baba nan a ra, wo fan nun n tan nan a ra, n fan nun wo tan nan a ra.

²¹ Naxan n ma yaamarie suxuxi, a e rabatu, na kanyi nan n xanuxi. Anun, naxan na n tan xanuxi, n Baba a kanyi xanuma ne, n fan a xanu, n nan n yete makenen a be.»

²² Yudasi, naxan mu findi Isikariyoti ra, a naxa Isa maxorin, «Marigi, munfe rabaxi i to fafe i yete makenende muxu tan be, i mu i yete makenen dunija tan be?»

²³ Isa naxa a yaabi, «Xa naxan yo n xanu, a n xui suxuma ne. N Baba a kanyi xanuma ne, muxu nun n Baba fa a yire, muxu sabati a i.

²⁴ Naxan mu n xanuxi, a mu n xui suxuma. Wo masenyi naxan mefe n na,

n gbe xa mu a ra. A fatanxi Baba Ala nan na, naxan n xexxi.»

²⁵ «N to wo ya ma, n bara na birin masen wo be,

²⁶ kɔnɔ Baba Ala fama ne Saabui Fanyi xeede wo yire n xili ra. Na saabui lanxi Ala Xaxili Seniyenxi nan ma. Na nan fama wo ratude n ma masenyi birin na, a fa wo xaran na ra.»

²⁷ «N bojesa fima wo ma naxan fatanxi n tan na, naxan mu kelixi dunija ma. Wo naxa kɔntɔfili, wo naxa gaaxu.

²⁸ Wo bara n xui me, «N na sigafe, kɔnɔ n man fama wo yire». Xa wo n xanu, a lanma wo xa seewa n ma sige ra Baba Ala yire, barima a dangi n tan na.

²⁹ N a falaxi ne wo be, beenun a xa raba, alako a na raba, wo xa danxaniya n ma.»

³⁰ «N mu woɣen gbege falama wo be sɔnɔn, barima yi dunija na nɔla naxan yi, a na fafe. A mu nɔma n tan na a mooli yo ra,

³¹ kɔnɔ alako dunija xa a kolon a n tan Baba Ala xanuxi ne, Baba Ala n yamarixi naxan na, n a rabama ne. Wo keli, won xee.»

15

Sansi bili nun a salonyie

¹ «N misaalixi wuri bili nan na, n Baba Ala nan findixi a meenima ra.

² Wuri bili salonyi naxee mu bogi raminima n be, Ala e segema ne. Salonyi naxee bogima, Ala xa e magbaran, alako e bogi xa gbo.

³ Wo tan naxee findixi na salonyie ra, wo jan bara rasenyen n ma masenyi saabui ra.

⁴ Wo lu n ma fe ne, alo n fan luma wo xa fe ki naxee. Sansi salonyi mu nɔma bogide a yete ra xa a mu fatuxi sansi bili xa ma. Wo fan luma na ki ne, xa wo mu lu n ma fe.

⁵ N tan nan na Ala xa sansi bili ra, wo fan findixi na sansi salonyie nan na. Naxan na lu n ma fe, n fan lu a xa fe, a lu ne alo sansi salonyi naxan a bogi gbege raminima. Xa wo nun n tan xa mu a ra, wo tan mu nɔma fefe ra.

⁶ Xa naxan mu lu n ma fe, a luma ne alo sansi salonyi masegexi naxan wɔlema, a xara. Walikee nee malanma ne, e e wɔle te xɔɔra, e gan.

⁷ Xa wo lu n ma fe, n ma masenyie fan lu wo boje ma, wo na wa fefe xɔn, wo a maxandi. A rabama ne wo be.

⁸ N Baba matɔxɔe sɔtɔma, wo tan na lu alo sansi salonyi naxee bogima a fanyi ra, wo a masen na wali fanyie kui, a wo findixi n foxirabiree nan na.

⁹ N Baba Ala n tan xanuxi ki naxe, n fan wo xanuxi na ki ne. Wo lu n ma xanunteya kui.

¹⁰ Xa wo n ma yaamarie rabatu, wo luma n ma xanunteya kui, alo n fan luxi n Baba xa xanunteya kui ki naxe, n to a xa yaamarie rabatuxi.»

¹¹ «N yi fee masenxi ne wo be, alako n ma seewe xa lu wo be, wo xa seewe xa kamali.»

¹² «N ma yaamari findixi yi nan na: Wo wo bore xanu alo n wo xanuxi ki naxe.

¹³ Xa mixi a nii fi a xanuntenyie xa fe ra, xanunteya yo mu na naxan dangi na tan na.

¹⁴ Wo tan findixi n xanuntenyie nan na, xa wo n ma yaamarie rabatu.

¹⁵ N mu fa noma a falade wo be <konyie>, barima konyi mu a kolon a marigi naxan yo rabafe. N tan bara a fala wo be <n xanuntenyie>, barima n naxan birin mexi n Baba ra, n bara wo rakolon a birin na.

¹⁶ Wo tan xa mu n sugandi. N tan nan wo sugandi, n wo findi n ma xerae ra, wo xa sa lu alo sansi salonyie naxee bogima, wo sa wali fanyie raba naxee mu kanama. Na kui, wo na fefe maxorin Baba Ala ma n tan xili ra, a a soma ne wo yi.

¹⁷ N wo yamarixi ne yi fee ma, alako wo xa wo bore xanu.»

Duniya Isa foxirabiree xonfe

¹⁸ «Xa duniya wo xon, wo xa a kolon a n tan nan singe xon.

¹⁹ Xa wo findi duniya mixie nan na nu, wo rafanma ne duniya ma nu, alo a gbe mixie. Kono duniya mixie mu wo ra, barima n tan bara wo sugandi e ya ma. Na nan a toxi, duniya wo xonxi.

²⁰ Wo xa ratu woyenyi ma n naxan masen wo be, <Konyi mu dangima a marigi ra.> Xa e bara n tan naxankata, e wo fan naxankatama ne. Xa e n tan xui suxu, e wo fan gbe suxuma.

²¹ E yi fe birin niyama ne wo ra n tan xili xa fe ra, barima e mu n Xema kolon.

²² Xa n mu sa fa woyende e be nu, e mu yunubi sotoma nu. Kono yakosi, e mu fa noma sese falade naxan kiiti fanma e ra.

²³ Naxan na n tan xon, a bara n Baba fan xon.

²⁴ Xa n mu kaabanakoe raba e tagi nu naxee singe mu nu raba, e mu yunubi sotoma nu. Kono yakosi, e bara na birin to, e man fa n tan nun n Baba xon.

²⁵ Kono naxan sebexi e xa seriye Kitaabui kui, fo a xa kamali, a to a masenxi, <E n xonxi ne tun.>»

²⁶ «N Saabui Fanyi naxan xema wo ma kelife Baba Ala yire, naxan findixi Baba Ala Xaxili ra, naxan nondi makenenna, a tan na fa, a seede bama ne n ma fe ra.

²⁷ Wo fan seede bama ne, barima wo na n foxo ra kabi a fole.»

16

¹ «N yi fe birin masenxi ne wo be, alako wo naxa fa bira tantanyi kui.

² E fama ne tonyi doxode wo ma, sofe ra salidee kui. Waxati jan fafe, naxan na wo faxes, a na faxes mapoxunma kewali fanyi nan na Ala be.

³ E na fee rabama ne, barima e mu Baba Ala kolon, e mu n fan kolon.

⁴ Kono n yi fee birin masenxi ne wo be, alako e waxati na a li, wo xa ratu, a n e xa fe fala ne wo be.»

Ala Xaxili Seniyenxi xa wali

«N mu yi fe birin masen wo be a fole ra, barima n nu na wo fe ma.

⁵ Kono yakosi, n fa sigafe n Xema yire, wo mu n maxorinma, <I na sigafe minden?>

⁶ N to yi fee masenxi wo be, na nan wo boje sunnunxi.

⁷ Kono n xa a fala wo be a nondi ki ma, n ma sigen nan munafanyi gbo wo be, barima xa n mu siga, Saabui Fanyi mu fama wo ma. Kono xa n siga, n a xema ne wo ma.

⁸ A na fa, a mixie rakolonma ne yunubi xa fe ra, tinxinyi xa fe ra, nun kiiti xa fe ra.

⁹ A e rakolonma ne yunubi xa fe ra, barima e mu danxaniyaxi n ma.

¹⁰ A e rakolonma ne tinxinyi xa fe ra, barima n na sigafe Baba Ala yire, wo mu n toma fa.

¹¹ A e rakolonma ne kiiti xa fe ra, barima yi duniya na nola kobi naxan yi ra, a jan bara makiiti.»

¹² «Masenyi gbetee man na, kono wo mu noma e birin fahaamude yakosi.

¹³ Ala Xaxili na fa wo ma, a na nondi birin ya mabooma wo be. A xa masenyi mu fatanxi a yete kan na. A naxan mema n Baba ra, a na nan masenma wo be. Fe naxee fama rabade, a nee nan masenma wo be.

¹⁴ A fama n ma xunnakeli makenende, barima a naxan sotoma n tan na, a na nan kawandima wo be.

¹⁵ Naxan birin n Baba Ala yi, a findixi n fan gbe nan na. N a fala na nan ma, <A naxan sotoma n tan na, a na nan kawandima wo be.>»

Sunnunyi masarama ne seewe ra

¹⁶ Isa man naxa a fala e be, «Waxati di nan luxi beenun n xa loe wo ma, kono waxati di man na dangi, wo man n toma ne.»

¹⁷ A foxirabiree naxa e bore maxorin, «Isa wama munse falafe yi ki, <A gbe mu luxi n xa loe wo ma dondoronti, kono wo

man fama n tode.» A xa wøyenyi na di a to a falaxi, «N na sigafe Baba Ala yire?»»

¹⁸ E man nu e bore maxorinfe, «A munse ma, a <waxati di?» Won tan mu a kolon a sese falafe yi ki.»

¹⁹ Isa to a kolon a e nu wama a maxorinfe, a naxa a masen e be, «N to a falaxi, <Waxati di nan luxi beenun n xa loe wo ma, kono waxati di man na dangi, wo man n toma ne,» wo wo bore maxorinfe na nan ma?

²⁰ N xa a fala wo be a nondi ki ma, wo wama ne, wo gbelegbele, kono dunija tan jexinma ne. Wo sunnunma ne na fe ma, kono wo xa sunnunyi fama masarade seewe ra.

²¹ Gine naxan na ditinyi ra, a tooroma ne ki fanyi a xa waxati to bara a li. Kono xa a ge di baride, a jan mu ratuma na toore ma, a to seewaxi di neene barife ra dunija.

²² Na kui, wo fan na sunnunyi nan kui yi waxati ma. Kono n gbilenma ne wo to ra, wo boje seewa, mixi yo mu na seewe bama wo yi.

²³ Na loxe na a li, wo mu n maxorinma sese ma sonon. N xa a fala wo be a nondi ki ma, wo na Baba Ala maxandi fefe ma n xili ra, a a soma ne wo yi.

²⁴ Han ya, wo singe mu nu Ala maxandi fefe ma n tan xili ra. Wo maxandi ti. Wo a sotoma ne, alako wo xa seewa a kamalixi ra.»

Isa xa xunnakeli makenenfe

²⁵ «N yi fe birin masenxi wo be taali wøyenyi nan na, kono waxati na fafe, n mu wøyenma wo be taali wøyenyi ra sonon, n Baba Ala xa fe masen wo be a fiixe ra.

²⁶ Na waxati ma, wo Baba Ala maxandima n xili nan na. N mu a falafe xe de, a n tan nan Baba Ala maxandima wo be,

²⁷ barima Baba Ala yete yati wo xanuxi ne. A wo xanuxi ne n to rafan wo ma, wo man to laxi a ra a n kelixi a tan Ala nan ma.

²⁸ N kelixi Baba Ala nan ma, n fa dunija ma. N man fa kelife ne dunija ma, sigafe ra Baba Ala yire.»

²⁹ Isa foxirabiree naxa a fala a be, «A mato, i mu wøyenfe taali wøyenyi xa ra sonon, i fa na wøyenfe a fiixe nan na!

³⁰ Muxu bara a kolon fa, a i fe birin kolon, hali mixi yo mu i maxorin. Na kui, muxu laxi a ra a i kelixi Ala nan ma.»

³¹ Isa naxa e yaabi, «Wo bara danxaniya yakosi?

³² Waxati na fafe, a jan bara a li, wo yensenma ne, wo fa n nabololo. Kono Baba Ala tan mu n naboloma. A luma ne n seeti ma.

³³ N yi fe birin masenxi ne wo be, alako bojesa xa lu wo yi ra n saabui ra. Wo mantooroli sotoma ne dunija ma, kono wo xa limaniya, n tan bara no dunija ra.»

17

Isa Ala maxandife

¹ Isa to ge na fee falade, a naxa a ya rate koore, a a fala, «N Baba Ala, waxati bara a li. I xa i xa Di xa xunnakeli makenen, alako i xa Di fan xa i xa noe makenen.

² I bara mangeya fi a ma dunija mixie birin xun na, alako a xa abadan kisi fi mixi birin ma, i naxee fixi a ma.

³ Abadan kisi findixi yi nan na: E xa i kolon, i tan keren naxan findixi Ala yete ra, e man xa i xa Mixi Sugandixi Isa kolon i xa xera ra.

⁴ N bara i xa noe makenen dunija ma, n ge wali ra i n ti naxan na.

⁵ N Baba Ala, yakosi, n noro i fe ma, alo n nu noroxi i fe ma ki naxe, beenun dunija xa daa.»

⁶ «N bara i xa fe masen mixie be, i naxee fixi n ma dunija. I xa mixie nan e ra i naxee taxuxi n na. E bara i xui ratinme.

⁷ E bara a kolon fa, a i naxan birin soxi n yi ra, a fatanxi i tan nan na,

⁸ barima n bara i xui radangi e ma, e fan bara la a ra. E bara a kolon yati, a n kelixi i tan nan ma, e la a ra, a i tan nan n xexi.

⁹ N mu dubama dunija be. N dubama i xa mixie nan be, i naxee taxuxi n na.

¹⁰ Naxee birin findixi n gbe ra, i gbe na e ra. Naxee birin findixi i gbe ra, n gbe na e ra. N ma fe itema ne e tan saabui ra.

¹¹ N mu fa luma dunija sonon. N fafe i yire ne yi ki, kono e tan luma be ne. N Baba Seniyenxi, e makanta i xili senbe ra, i naxan fixi n ma, alako e fan xa findi keren na alo won tan findixi keren na ki naxe.

¹² N to nu e ya ma, n bara e kanta i xili senbe ra, i naxan fixi n ma. N to e makanta, mixi keren mu loe e ya ma fo gbaloe ragataxi naxan keren be, alako Kitaabui sebeli xa kamali.

¹³ Kono n to fafe i yire ne yi ki, n yi fee falama dunija ma, alako n ma seewe xa lu e be, a xa lu e boje ma a kamalixi ra.

¹⁴ N to i xa masenyi fala e be, dunija bara e xon, barima e tondixi birade dunija fe foxo ra alo n fan to mu tinxi birade dunija fe foxo ra.

¹⁵ N mu i maxandima xe i xa e tongo dunija ma. N i maxandife ne i xa e ratanga Sentane ma.

¹⁶ E mu birama dunija fe foxo ra, alo n fan to mu luma na fe mooli kui.

¹⁷ I xa e sa i yete nan sagoe nondi kui. I xui nan findixi nondi ra.

¹⁸ N bara e xεε dunjpa, alo i fan n xεε ki naxε.

¹⁹ N bara n yetε sa i sagoe e be, alako e tan fan, e xa sa i sagoe nondi kui.»

²⁰ «N mu dubama na mixie gbansan xa be. N man dubama mixie be naxee fama danxaniyade n ma e saabui ra.

²¹ N dubama ne e be alako e xa findi keren na, alo n nun i tan n Baba Ala findixi keren na ki naxε. N man dubama e be alako e xa findi keren na won fɔxɔ ra, won birin xa findi keren na. Na kui, dunjpa nɔma a kolonde a i tan nan n xεεxi.

²² I bara xunnakeli naxan fi n ma, n fan bara a fi e ma, alako e fan xa findi keren na, alo won tan findixi keren na ki naxε.

²³ N tan na e i, i fan na n i, alako e xa kerenpa xa kamali. Na kui, dunjpa a kolonma ne a i tan nan n xεεxi, i naxee fixi n ma, nee fan xa lu n seeti ma ariyanna, e xa n ma nɔre to.

²⁴ «N Baba Ala, beenun dunjpa xa daa, i nu bara nɔre fi n ma i xa xanunteya xa fe ra. A xɔli n ma n ma mixie, i naxee fixi n ma, nee fan xa lu n seeti ma ariyanna, e xa n ma nɔre to.

²⁵ N Baba, i tinxin. N i kolon. Dunjpa tan mu i kolon, kɔnɔ e a kolon a i tan nan n xεεxi.

²⁶ N bara e rakolon i xa fe ra, n man nde sama ne a fari, alako xanunteya xa lu e bɔpe ma i n xanuxi naxan na, alo n fan na e bɔpe i ki naxε.»

18

Isa suxufe
(*Matiyu 26:47-56, Maraki 14:43-50, Luku 22:47-53*)

¹ Isa to ge Ala maxandide, a tan nun a fɔxirabiree naxa siga Sediron xure naakiri ma sansi yire.

² Yudasi, naxan findi Isa yanfama ra, a fan nu na kolon, barima Isa nun a fɔxirabiree nu darixi e malan na menni ne.

³ Yudasi naxa Rɔmakae, serexedube kuntigie, nun Farisenie xa sɔori gali xanin naa, lanpuie nun geresosee na e yi ra. E man naxa sexe maxiri wuri ma, e a radexe alako e xa kira to.

⁴ Isa to nu fe birin kolon naxan nu fafe a lide, a naxa e ralan, a e maxɔrin, «Wo nde fenfe?»

⁵ E naxa a yaabi, «Muxu Isa Nasaretika nan fenfe.» Isa naxa a fala, «N tan nan na a ra.» Yudasi, naxan findi a yanfama ra, a fan nu tixi na gali ya ma.

⁶ Isa to a fala e be, «N tan nan na a ra», e naxa gbilen xanbi, e bira bɔxi.

⁷ Isa man naxa e maxɔrin, «Wo nde fenfe?» E man naxa a yaabi, «Isa Nasaretika.»

⁸ Isa naxa e yaabi, «N bara a fala wo be, n tan nan a ra. Xa wo n tan nan fenfe, wo a lu yi booree tan xa siga.»

⁹ Na kui, Isa xa masenyi nan nu fafe kamalide, a to nu bara a fala, «I mixi naxee fi n ma, keren mu lɔe e ya ma.»

¹⁰ Simɔn Piyeri naxa a xa santidegema ramini, a serexedube kuntigi xa konyi Maliku yirefanyi tuli bolon.

¹¹ Isa naxa a fala Simɔn Piyeri be, «Santidegema raso a tee i. Fo n xa tin tɔore ra Baba Ala naxan nagiri n ma.»

Isa xaninfe Anani nun Kayafa yire

Piyeri a yetε rasanfe Isa ma

¹² Roma sɔori mange nun a xa sɔorie, a nun Yuwifie xa sɔorie naxa Isa suxu, e a xiri,

¹³ e a xanin Anani xɔn ma. Anani xa di gine nan dɔxɔ Kayafa xɔn. Kayafa nu bara findi serexedube kuntigi ra na pe ra.

¹⁴ Kayafa nun nu bara Yuwifi kuntigie rasi, a a fan e be, mixi keren nan xa faxa jama be.

¹⁵ Simɔn Piyeri naxa bira Isa fɔxɔ ra, a nun Isa fɔxirabire gbete nde. Na fɔxirabire to nu findixi serexedube kuntigi kolon mixi ra, a naxa nɔ sode serexedube kuntigi xa tete kui, e Isa xanin dennaxe.

¹⁶ Piyeri naxa lu tande naade de ra, han a boore, serexedube kuntigi kolonma, a naxa wɔyen naade kantama ra a xa tin Piyeri fan xa so.

¹⁷ Konyi gine naxan nu naade kantafe, a naxa Piyeri maxɔrin, «Na xeme Isa fɔxirabire nde xa mu i fan na?» A naxa a yaabi, «Ade, n tan mu a ra!»

¹⁸ Xinbeli to mini, konyie nun kɔsibilie naxa te xuru, e fa lu na fe ma. Piyeri fan naxa a maso e ra.

¹⁹ Serexedube kuntigi naxa Isa maxɔrin a fɔxirabiree xa fe ma, a nun a xa kawandie.

²⁰ Isa naxa a yaabi, «N tan masenyie tixi kene nan ma, dunjpa birin be. N nan n ma kawandi birin tixi salidee nan kui, xa na mu hɔrɔmɔbanxi kui, Yuwifie birin e luma malan na dennaxe. N mu sese fala dunnxi ra.

²¹ I n tan maxɔrinma munfe ra? Naxee n xui rame, nee nan maxɔrin. E tan nan a kolon n bara fee naxee fala.»

²² Isa to na fala, kɔsibili nde naxan nu tixi naa, a naxa a de ragarin, a a fala, «Pe, I serexedube kuntigi yaabima na ki ne?»

²³ Isa naxa a yaabi, «Xa n wɔyen kobi nan falaxi, a masen. Kɔnɔ xa n mu wɔyen kobi xa falaxi, i n de ragarinxi munfe ra?»

²⁴ Na temui, Anani naxa a xirixi rasanba Kayafa ma, serexedube kuntigie xunyi.

²⁵ Simɔn Piyeri nu dɔxɔxi te ra, a na a maxarafe. Na temui e naxa a maxɔrin,

«Isa fõxirabire xa mu i fan na?» Piyeri naxa e yaabi, «Ade, a fõxirabire mu na n tan na.»

²⁶ Serexedube kuntigi xa konyi nde nu na naa, Piyeri nu bara naxan barenyi tuli bolon. A naxa Piyeri maxõrin, «N mu i to xe na sansi yire, wo nun Isa?»

²⁷ Piyeri man naxa na matandi, konkore fan naxa a rate keren na.

Isa tife gomina Pilati ya i

(*Matiyu 27:1-2, 11-14, Maraki 15:1-5, Luki 23:1-5*)

²⁸ Na temui, e naxa Isa tongo Kayafa xõnyi, e a xanin gomina xõnyi. Kuye nu baxi ibade. Yuwifi kuntigie tan mu tin sode gomina xõnyi, alako e xa seniye nyi naxa fa kana, e mu fa no Sayamaleke Dangi Sali donyi donde.

²⁹ Na kui, gomina Pilati naxa mini e yire tande, a e maxõrin, «Wo yi xeme kalamufe munse ma?»

³⁰ E naxa a yaabi, «Xa yi xeme mu findi fe kobi raba xa ra, muxu mu fama a ra i xõn ma nu.»

³¹ Pilati naxa a fala e be, «Wo a xanin, wo xa sa a makiiti wo xa seriye ki ma.» Yuwifie naxa a fala, «Wo xa seriye mu tinma muxu xa mixi faxa muxu yete ra.»

³² Na kui, Isa xa wõyenyi nan nu fafe kamalide, a to nu bara a yete faxa ki masen.

³³ Pilati man naxa so a xõnyi, a Isa xili, a a maxõrin, «I tan nan findixi Yuwifie xa mange ra?»

³⁴ Isa naxa a yaabi, «I wõyenfẽ i yete xaxili nan ma ba, ka mixie nan n ma fe fala i be?»

³⁵ Pilati naxa a yaabi, «Pe, Yuwifi nan na n fan na? I boore Yuwifie nun serexedube kuntigie nan i saxi n belexe. I munse rabaxi?»

³⁶ Isa naxa a yaabi, «N ma mangeya mu findixi dunija daaxi xa ra, xa na mu a ra n ma mixie gere soma ne nu, e tondi n xa lu Yuwifie sago. N ma mangeya mu findixi dunija daaxi ra.»

³⁷ Na kui, Pilati naxa a maxõrin, «I tan nan na Yuwifie xa mange ra?» Isa naxa a yaabi, «I tan nan a falaxi. N barixi ne dunija bende fupri fari, alako n xa nõndi masen a birin be. Mixi naxan wama nõndi xõn, a n xui suxuma ne.»

³⁸ Pilati man naxa a maxõrin, «Nõndi na di?» Pilati to na fala, a naxa mini tande Yuwifie yire, a a fala e be, «N mu fe paaxi yo toxi yi xeme lan a xa paxankata naxan ma.»

³⁹ Wo to darixi a ra n xa geelimani keren bejin wo be Sayamaleke Dangi Sali loxõ, wo wama n xa Yuwifie xa mange bejin wo be?»

⁴⁰ E naxa sõnxõ rate, «Ade, na mu a ra! Barabasi nan xa rabolo.» Suute nan nu Barabasi ra.

19

Isa faxafe nate tongo ki

¹ Na temui Pilati naxa yaamari fi a sõorie xa Isa bulan sebere ra.

² Sõorie naxa mange katanyi maniye yailan tunbee ra, e a sa a xun ma, e fa mange donma gbeeli ragoro a ma.

³ E nu e masoma a ra, e nu a fala, «I kena, Yuwifie xa mange,» e nu fa a madin.

⁴ Pilati man naxa mini tande, a a fala Yuwifi jama be, «N bara yi xeme masen wo be, alako wo xa a kolon a n mu fefe toxi a ma a paxankatama naxan ma.»

⁵ Na kui, sõorie naxa Isa ramini tande, na tunbe mange katanyi saxi a xun ma, burumusi gbeeli ragoroxi a ma. Pilati naxa a fala e be, «A tan nan yi ki!»

⁶ Serexedube kuntigie nun hõrõmõbanxi kosibilie to a to, e naxa sõnxõ, «A faxa! A banban wuri magalanbuxi ma!» Pilati naxa a fala e be, «Wo a tongo, wo tan nan xa sa a banban wuri magalanbuxi ma, barima n tan mu fefe toxi a lan a xa faxa naxan ma.»

⁷ Yuwifie naxa a yaabi, «Seriye na muxu fan yi. Na seriye ki ma, a lan a xa faxa, barima a bara a yete findi Ala xa Di ra.»

⁸ Pilati to na me, a naxa gaaxu ki fanyi ra.

⁹ A man naxa so a xõnyi, a Isa maxõrin, «I tan, i kelixi minden?» Kõno Isa mu yaabi yo fi.

¹⁰ Pilati naxa fa a fala a be, «I tondixi n tan nan yaabide? I mu a kolon a nõe naxan na n tan be, n nõma i rabolode, n man nõma i faxade wuri magalanbuxi ma?»

¹¹ Isa naxa a yaabi, «Nõe yo mu i be n tan xun ma fo Ala naxan fixi i ma. Na nan a ra, naxan n saxi i belexe, na nan xa yunubi gbo.»

¹² Pilati to na me, a naxa so katafe a xa Isa rabepin, kõno Yuwifie naxa sõnxõ, «Xa i yi xeme bejin, i bara gere giri Rõma mange xungbe ma. Naxan yo a yete findi mange ra, a bara ti Rõma mange xungbe kanke.»

¹³ Na kui, Pilati to e xui me, a naxa Isa ramini tande. Pilati naxa dõxõ buntunyi ra, kiitisa kibanyi kui, dennaxe xili falama Eburu xui «Gabata.»

¹⁴ Na loxõ Yuwifie nu na fee yailanfe Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra. Yanyi tagi Pilati naxa a fala Yuwifie be, «Wo xa mange nan ya!»

¹⁵ E man naxa sõnxõ, «A faxa! A faxa! A banban wuri magalanbuxi ma!» Pilati naxa a fala, «N xa wo xa mange faxa wuri

magalanbuxi ma?» Serexedube kuntigie naxa a yaabi, «Mange yo mu na muxu tan be bafe Rōma mange xungbe ra!»

¹⁶ Na temui a naxa Isa sa e sague, a yaamari fi Isa xa banban wuri magalanbuxi ma.

Isa banbanfe wuri magalanbuxi ma
(*Matiyu 27:32-44, Maraki 15:21-32, Luki 23:26-43*)

¹⁷ e naxa a ramini taa kui sigafe ra «xun konkota yire,» naxan xili falama Eburu xui «Gologota.» Isa naxa siga naa, a wuri magalanbuxi ratexi a ma.

¹⁸ E Isa banban wuri magalanbuxi ma menni ne. E naxa mixi firin gbete fan banban, e keren ti yirefanyi ma, e boore ti koola ma, e Isa ti e tagi.

¹⁹ Pilati naxa yaamari fi a yi sebeli xa gbaku Isa xun ma wuri magalanbuxi ma, «Isa Nasaretika, Yuwifie xa mange.»

²⁰ Yuwifi gbege naxa na sebeli xaran, barima Isa nu banbanxi dennaxe, na makore taa ra. Na sebeli fan nu sebexi Eburu xui, Lateni xui, a nun Gireki xui.

²¹ Na kui, serexedube kuntigie naxa a fala Pilati be, «I naxa a sebe «Yuwifie xa mange». I xa a sebe ne, «Yi xeme a fala ne, a Yuwifie xa mange nan a ra.»»

²² Pilati naxa e yaabi, «N naxan sebexi, n bara ge na sebede.»

²³ Soorie to ge Isa banbande, e naxa a xa dugie tongo, e e itaxun na soori naani ma. E naxa a xa donma fari igoroe fan tongo. Na donma to mu nu degexi,

²⁴ e naxa a fala e bore be, «Won naxa a iboo. Won xa a tongoma sugandi bere nde ra.» Na birin naba ne, alako naxan sebexi Kitaabui kui, na xa rakamali:

«E bara n ma dugie itaxun e bore ma, e n ma donma tongoma sugandi bere ra.» Soorie a raba na ki ne.

²⁵ Isa nga fan nu na a xa wuri magalanbuxi fe ma, a nun a nga xunya. Kolopa xa gine Mariyama, nun Mariyama Magidalaka fan nu na menni.

²⁶ Isa to a nga to a foxirabire maxanuxi fe ma, a naxa a fala a nga be, «N nga, yi bara findi i xa di ra.»

²⁷ A naxa fa a fala a foxirabire fan be, «A mato, i nga nan ya.» Keli na waxati ma, na foxirabire naxa Isa nga xanin a xonyi.

Isa xa faxe
(*Matiyu 27:45-56, Maraki 15:33-41, Luki 23:44-49*)

²⁸ Na xanbi, Isa to nu a kolon a fe birin bara kamali, a naxa a fala, «Ye xoli na n ma.» A na fala ne alako Kitaabui xa masenyi xa kamali.

²⁹ Se sase nde nu na menni, naxan nu rafexi weni muluxunxi ra. E naxa se nde

rasin na weni i, e a xiri hisopi wuri kuye ra, e a maso Isa de ra.

³⁰ A to nde min, a naxa a fala, «A birin bara kamali!» A naxa a xun sin, a fa laaxira.

³¹ Na loxoe Yuwifie nu see rafalama Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra. E mu tin furee xa lu wuri magalanbuxi ma na malabu loxoe, barima sali xungbe nan nu a ra. Na kui, e naxa Pilati mayandi a xa na mixi banbanxie sanyie gira, alako e xa faza mafuren, e xa ba na.

³² Soorie naxa fa, e fa na mixi firinyi sanyie gira, naxee nu banbanxi Isa yirefanyi ma, a nun a koola ma.

³³ Konoo e to Isa li, e naxa a to a jan bara faza. Na kui, e mu a tan sanyie gira,

³⁴ konoo soori nde naxa a seeti soxo tanbe ra, ye nun wuli naxa mini keren na.

³⁵ Naxan na fe toxi, a bara na fe seede ba. A xa seedeponoxoya findixi nondi nan na. A tan yete a kolon, a a na nondi nan falafe wo be, alako wo fan xa danxaniya.

³⁶ Na fee raba ne alako Kitaabui xa masenyi xa kamali, naxan a masenxi, «A xori keren mu girama.»

³⁷ A man sebexi yire gbete, «E e ya tima ne mixi ra, e bara naxan soxo.»

Isa xa maragate
(*Matiyu 27:57-66, Maraki 15:42-47, Luki 23:50-56*)

³⁸ Na fe birin xanbi, Yusufu Arimateka naxa sa Isa fure maxandi Pilati ma. Isa foxirabire nde nan nu a ra, konoo a mu nu a masenma kene ma, a to nu gaaxuxi Yuwifi kuntigie ya ra. Pilati to tin, Yusufu naxa sa Isa fure tongo.

³⁹ Nikodemu, naxan nu bara siga Isa yire gundo kui koe ra temui dangixi, na fan naxa labunde kilo tongo saxan miri nun alowe daaxi xanin Isa fure yire.

⁴⁰ E naxa Isa fure mafilin dugie ra, e labunde sa a ma, aloo Yuwifie darixi a ra ki naxe.

⁴¹ Boxi nde nu makore Isa faxade ra, gaburi neene nu bara yailan dennaxe. Fure yo mu nu ragataxi a kui sinden.

⁴² E naxa Isa ragata na yire makorexi, barima e gbataxi Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra. A nu lan ne Yuwifie xa ge fe birin yailande beenun koe xa so na loxoe.

20

Isa xa marakeli
(*Matiyu 28:1-8, Maraki 16:1-8, Luki 24:1-12*)

¹ Sande loxoe Mariyama Magidalaka naxa siga gaburi yire subaxe ma beenun kuye xa mayalan. A to menni li, a naxa a to na geme xungbe nu bara ba gaburi de ma.

² Na kui, a naxa siga a gi ra Simɔn Piyeri nun Isa fɔxirabire boore yire, Isa nu naxan xanuxi, a a fala e be, «E bara Marigi fure tongo gaburi kui, muxu fan mu a kolon e a saxi dede.»

³ Na kui, Piyeri nun Isa na fɔxirabire boore fan naxa mini sigafe ra gaburi yire.

⁴ E firinyi naxa siga e gi ra, kɔnɔ Isa fɔxirabire maxanuxi naxa gaburi li be-nun Piyeri singe xa naa li.

⁵ A to a felen alako a xa gaburi kui mato, a naxa kasange dugie to, kɔnɔ a mu so na kui.

⁶ Simɔn Piyeri to menni li, a naxa so fɔnme kui keren na, a fa dugi bentenyi to naxan nu saxi Isa fure ma,

⁷ a nun dugi naxan nu makunfukunfuxi Isa yatagi ma. Na dugi nu saxi a xati ma, a sa ki yailanxi a fanyi ra.

⁸ Na temui, Isa fɔxirabire boore, naxan singe gaburi yire li, a fan naxa so na kui. A naxa a birin to, a danxaniya.

⁹ E mu nu fahaamui sɔtɔxi Kitaabui xa masenyi ma sinden, fa fala a fo Ala xa Mixi Sugandixi xa keli faxe ma.

¹⁰ Na dangi xanbi na fɔxirabire firinyie naxa gbilen e xɔnyi.

*Isa minife Mariyama Magidalaka ma
(Maraki 16:9-11)*

¹¹ Mariyama to nu tixi gaburi sode de ra, a nu na wafe. A to a felen a xa gaburi kui mato,

¹² a naxa maleke firin to. E maxirixi dugi fiixe ra, e dɔxɔxi Isa fure nu saxi dennaxe. Keren nu na a xunsade ra, boore nu na a sanlaabe ra.

¹³ E naxa Mariyama maxɔrin, «N ma di, i wafe munfe ma?» A naxa e yaabi, «E bara n Marigi fure tongo, n mu a kolon e a saxi dede.»

¹⁴ A to ge na falade, a naxa a kobe rato, a fa mixi nde to, a tixi naa. A mu a kolon a Isa nan a ra.

¹⁵ Isa naxa a maxɔrin, «N ma di, i wama munfe ra? I na nde fenfe?» Mariyama jɔxɔ a ma, sansi meenima nan nu a ra. Na kui, a naxa a yaabi, «N ba, xa i tan nan na fure tongoxi, i xa na yire masen n be alako n xa siga a tongode.»

¹⁶ Isa naxa a fala a be, «Mariyama.» Mariyama to a mafindi, a naxa a ratin, «Rabuni!» Na nan falaxi Eburu xui, «Karamɔxɔ.»

¹⁷ Isa naxa a fala a be, «I naxa i belexe din n na, barima n mu nu te Baba Ala yire sinden. Siga n ngaxakerenyie yire, i a fala e be, a n fafe tede n Baba xɔnyi, n Marigi Ala naxan findixi wo fan Baba ra, wo fan Marigi Ala.»

¹⁸ Mariyama Magidalaka naxa siga xibaaru ra Isa fɔxirabiree yire, a a fala e

be, «N bara Marigi to!» A man naxa Isa xa xɛera iba e be.

*Isa minife a fɔxirabiree ma
(Matiyu 28:16-20, Maraki 16:14-18,
Luki 24:36-49)*

¹⁹ Na sande loxɔe kerenyi, Isa fɔxirabiree nu malanxi banxi kui nunmare ra, naade birin mabalanxi Yuwifii kungtie xa yara-gaaxui ma. Isa naxa mini e ma, a ti e tagi, a a fala, «Ala xa wo boje sa.»

²⁰ A to na fala e be, a naxa a belexe e nun a seeti masen e be. E naxa seewa Marigi tofe ra.

²¹ Isa man naxa a masen e be, «Bojesa xa lu wo be. N bara wo xee alo Baba Ala n xɛxi ki naxe.»

²² A to ge na falade, a naxa foye felun e ma, a a fala, «Wo xa lu Ala Xaxili Seniyenxi xa goro wo ma.

²³ Xa wo dije mixi haake ma, na haake bara jɔn, kɔnɔ xa wo mu dije, na haake luma a ma.»

Tomasi Isa tofe

²⁴ Isa mini a xa xɛera fu nun firinyie ma temui naxe, Tomasi, e naxan xilima «guli», a mu nu na e ya ma menni.

²⁵ Na kui, booree naxa a fala a be, «Muxu bara Marigi to!» Kɔnɔ a tan naxa e yaabi, «Xa n tan mu lantuma foxi to a belexe kui, n nan n belexesole raso naa, xa n man mu n belexe sa a seeti ma e dennaxe sɔxɔ, n tan mu lama a ra feo!»

²⁶ Xi solomasaxan dangi xanbi, Isa fɔxirabiree man to nu malanxi banxi kui, Tomasi nu na e ya ma. Hali naade birin to nu mabalanxi, Isa naxa mini e ma menni, a ti e tagi, a e xɛebu, «Bojesa xa lu wo be.»

²⁷ Na temui, Isa naxa a fala a be, «N belexe mato. I xa i belexesole sa n seeti ma e dennaxe sɔxɔ. I naxa tege n i. I xa danxaniya.»

²⁸ Tomasi naxa a fala a be, «N Marigi Ala!»

²⁹ Isa naxa a masen a be, «I danxaniyaxi ne, i to bara n to? Heeri na mixie be naxee bara danxaniya, hali e mu n toxi.»

Yi Kitaabui sebe fe naxan ma

³⁰ Isa kaabanako gbegbe raba ne a fɔxirabiree ya xori, naxee mu sebexi yi Kitaabui kui.

³¹ Kɔnɔ naxee xa fe tan sebexi yi ki, e sebexi ne alako wo xa la a ra, a Isa nan na Ala xa Mixi Sugandixi ra, Ala xa Di. Na kui, wo na danxaniya a ma, wo kisi sɔtoma ne a saabui ra.

21

Isa minife a fɔxirabiree ndee ma

¹ Na fee dangi xanbi, Isa man naxa mini a ƒoxirabiree ma Tiberiyasi baa de ra. A a yete makenen e be yi ki ne.

² Simɔn Piyeri, Tomasi e naxan xilima «guli,» Natanayeli naxan keli Kaana taa Galile boxi ma, Sebede xa die, nun Isa ƒoxirabire firin gbete, nee birin nu na yire keren.

³ Simɔn Piyeri naxa a fala e be, «N tan sigafe yeƒe suxude.» E naxa a fala a be, «Won birin na a ra.» Na kui, e naxa mini, e baki kunkui kui, kɔnɔ na kɔe birin na, e mu sese suxu.

⁴ Kuye to nu ibafe, Isa nu tixi baa de ra, kɔnɔ a ƒoxirabiree mu nu a kolon a a tan nan a ra.

⁵ Isa naxa e maxɔrin, «N ma die, wo bara yeƒe nde soto?» E naxa a yaabi, «Ade, muxu mu sese suxuxi.»

⁶ A naxa a fala e be, «Wo yeƒe woli kunkui yirefanyi ma, wo a nde sotoma ne.» E to a woli, e mu nu nɔma yeƒe ratede, barima yeƒe gbo a kui.

⁷ Na kui, Isa ƒoxirabire, a naxan xanuxi, a naxa a fala Piyeri be, «Won Marigi na a ra.» Simɔn Piyeri to na me, a naxa donma raƒoro a ma, a bagan ye ma sigafe ra Isa yire.

⁸ Booree fan naxa a li kunkui kui, yeƒe naxan nafexi yeƒe ra, a xirixi kunkui ra. E mu nu makuya xare de ra, fo nɔngon keme firin nɔndon.

⁹ E to te xare de ra, e naxa te xuruxi to, yeƒe saxi a te wole ra, taami fan na na.

¹⁰ Isa naxa a fala e be, «Wo fa yeƒe nde ra wo baxi naxan suxude.»

¹¹ Na kui Simɔn Piyeri naxa te kunkui kui, a yeƒe bendun xare ma. A nu rafexi yeƒe xungbee nan na, a gundi keme tongo suuli nun saxan. Kɔnɔ hali yeƒe to nu gboxi yeƒe kui na ki, yeƒe mu iboo.

¹² Isa naxa a fala e be, «Wo fa wo dege.» A ƒoxirabiree mu suusa a maxɔrinde nde a ra, barima birin nu a kolon Marigi nan a ra.

¹³ Isa naxa fa taami tongo, a a itaxun e ma, a man naxa yeƒe so e yi ra.

¹⁴ A saxan nde nan nu na ki, Isa a yete masenma a ƒoxirabiree be, kabi a keli faxe ma.

Isa nun Piyeri

¹⁵ E to ge e de ibade, Isa naxa Simɔn Piyeri maxɔrin, «Simɔn, Yaya xa di, i n xanuxi dangi yee birin na?» A naxa a yaabi, «Iyo, Marigi. I tan a kolon n i xanuxi ki naxe.» Isa naxa a fala a be, «Meeni n ma yeƒe yoree ma.»

¹⁶ A man naxa gbilen a maxɔrin na a firin nde, «Simɔn, Yaya xa di, i n xanuxi?» A naxa a yaabi, «Iyo, Marigi. I tan a kolon

n i xanuxi ki naxe.» Isa naxa a fala a be, «Meeni n ma yeƒe ma.»

¹⁷ A man naxa gbilen a maxɔrin na a saxan nde, «Simɔn, Yaya xa di, i n xanuxi?» Piyeri naxa sunnun Isa to a maxɔrin sanmaya saxan nde, «I n xanuxi?» A naxa a yaabi, «Marigi, i tan fe birin kolon. I tan a kolon n i xanuxi ki naxe.» Isa naxa a fala a be, «Meeni n ma yeƒe ma.»

¹⁸ N xa nɔndi yati nan fala i be, i fonike temui, i tan nan nu i yete tagi ixirima, i wa sigafe dede, i siga. Kɔnɔ i na fori, i i beleƒe italama ne, mixi gbete i tagi xiri, a i xanin yire i mu wama sigafe dennaxe.»

¹⁹ Isa na fala ne alako a xa Piyeri faxa ki nan masen, Piyeri fama Ala matɔxode naxan saabui ra. A na fala xanbi, a naxa a fala Piyeri be, «Bira n ƒoxo ra.»

Isa nun a ƒoxirabire maxanuxi

²⁰ Piyeri to a kobe rato, a naxa Isa ƒoxirabire to e ƒoxo ra, Isa nu naxan maxanuxi. Sayamaleke Dangi Sali, a tan nan a maso Isa ra e dege temui, a a maxɔrin, «Marigi, nde fama i yanfade?»

²¹ Piyeri to a to, a naxa Isa maxɔrin, «Marigi, na tan go?»

²² Isa naxa a yaabi, «Xa n wama a xa simaya xa bu han n gbilen temui, na munse fanma i tan ma? I tan xa bira n ƒoxo ra.»

²³ Na kui, danxaniyatɔe ndee nɔxɔ naxa lu a ma a na ƒoxirabire tan mu faxama, kɔnɔ Isa mu na fala. A a fala ne, «Xa n wama a xa simaya xa bu han n gbilen temui, na munse fanma i tan ma?»

Sebeli donxɔe

²⁴ Na ƒoxirabire yati nan yi fe birin sebe, a findi seede fanyi ra. Muxu a kolon a xa seede nɔxɔya findixi nɔndi nan na.

²⁵ Isa fe gbegbe raba ne naxee mu sebeƒi yi Kitaabui kui. Xa na birin sebe ne nu, n laxi a ra a na Kitaabuie birin sade mu sotoma dunjpa ma nu.

Isa xa xɛɛrae xa taruxui Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Luki naxan Inyila Isa seɓe, a naxa Kitaabui firin nde seɓe naxan xili «Isa xa xɛɛrae xa taruxui». Inyila Isa a masenma won ɓe Isa fe naxan nabaxi a xa simaya kui. Yi Kitaabui firin nde fɔlɔxi boore Kitaabui danxi dennaxe, a fan a masenma won ɓe Isa fɔxirabirɛe nun a xa xɛɛrae naxan naba alako Isa xa masenyi xa yensen dunija birin na.

Beenun Isa xa a xa xɛɛrae xɛɛ e xa a xa masenyi kawandi dunija birin ɓe, a naxa Ala Xaxili Seniyenxi ragoro e ma alako e xa senɓe soto a xa wali rabafe ma. E to na soto, e naxa kawandi ti fɔlɔ Darisalamu. Mixi gɓegbe naxa la e xa masenyi ra, e findi Isa fɔxirabirɛe ra. Kaabanako gɓegbe naxa raba alako mixi xa la Isa xa xɛɛrae xa masenyi ra.

Na kawandi nu senɓe sotofe Darisalamu temui naxe, Isa yaxuie naxa danxaniyatɔɛe tɔɔɔ fɔlɔ. Na kui, Isa fɔxirabirɛe naxa yensen Darisalamu fari ma. E naxa siga kawandi ti ra Yudaya nun Samari ɓoxi ma. Sora singe han sora fu nun firin nde, na wali nan masenxi won ɓe. Piyeri tide gbo na taruxui kui.

Na xanbi Ala naxa xɛɛra gɓete xili naxan findixi Pɔlu ra. Beenun Ala xa a xili, Pɔlu nu Isa fɔxirabirɛe ɓaxankatama Isirayila xa diine xili ra. Kɔno Isa naxa a yete masen Pɔlu ɓe, a fa a xɛɛ ɓamanɛ gɓete ma. Na kui, Isa xa xibaaru bara dangi Isirayila naaninyi ra sigafe ra ɓoxie ma si gɓete nu na dennaxe.

Pɔlu naxa na wali raba yire wuyaxi, keli Darisalamu han Rɔma. Yuwifie naxa a ɓaxankata ki fanyi, kɔno e mu no a ra. A nu kawandi tima Yuwifie xa salidee nan kui, a man nu a ti si gɓete xa salidee kui. A na raba ne alako dunija birin xa a kolon Isa bara naxan naba e ɓe.

Na birin kui, to danxaniyatɔɛe nɔma a kolonde Isa fɔxirabirɛe singee dunija igirixi ki naxe. E xa wali xa findi misaali ra won ɓe. Ala xa won mali xaxili sotofe ra yi Kitaabui saabui ra. Amina.

Isa xa xɛɛrae xa taruxui

Isa tefe koore ma

¹ Teyofilo, n bara a masen n ma Kitaabui singe kui Isa naxan birin falaxi nun a naxan nabaxi kabi a fɔle

² han a te loxo koore ma. Beenun a xa te koore ma, a naxa yaamari fi a xa xɛɛra

sugandixie ma, Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra.

³ A xa ɓaxankate xanbi, a naxa mini e ma xi tongo naani bun ma, a a yete masenma e ɓe kiraya wuyaxi a a ɓijne na a ra. A nu fa Ala xa mangeya niini fe fala e ɓe.

⁴ A nu e ya ma temui naxe, a naxa a fala e ɓe, «Wo naxa wo makuya Darisalamu ra. Wo xa lu be han Baba Ala a xa laayidi rakamalima temui naxe, alo n na masenxi wo be ki naxe.

⁵ Yaya wo xunxa ye nan xɔra, kɔno Ala Xaxili Seniyenxi nan fama gorode wo ma yi saxanyi.»

⁶ Awa, xɛɛrae to e malan, e naxa Isa maxorin, «Marigi, i Isirayila mangeya ragbilenma a ra yi temui ne?»

⁷ Isa naxa e yaabi, «Na waxati kolonfe mu na wo tan xa ma. Na nate na Baba Ala keren peti nan yi ra.

⁸ Kɔno, wo senɓe soto ma Ala Xaxili Seniyenxi na fa wo ma temui naxe. Wo findima n ma seedee nan na Darisalamu nun Yudaya birin, Samari, han dunija dande.»

⁹ A to ge na masenyi tide, Ala naxa a rate koore ma e ya xɔri, nuxui fa a noxun e ya tode ra.

¹⁰ E to nu a matoma a tefe koore ma, xeme firin naxa mini e ma, sose fiixe ragoroxi e ma.

¹¹ E naxa a masen Isa fɔxirabirɛe ɓe, «Wo tan Galilekae, munfe ra wo tixi be wo nu fa koore mato? Yi Isa naxan tongoxi wo tagi tefe koore ma, a man fama ne alo wo a toxi siga ra ki naxe.»

Yudasi ɓoxɔɛ

¹² Na xanbi e naxa gbilen Darisalamu, kelifɛ geya ma naxan xili Oliwi geya. Kelifɛ na geya ma han Darisalamu, yaamile keren na a ra.

¹³ E naxa so koore banxi kui, e nu darixi e malan na dennaxe. Naxee nu na na: Piyeri, Yaya, Yaki, Andire, Filipu, Tomasi, Barotolome, Matiyu, Yaki Alifa xa di, Simɔn naxan findi Seloti ra, nun Yudasi, Yaki xa di.

¹⁴ E birin nu Ala maxandima ɓanige keren na, e nun ginɛe, a nun Mariyama, Isa nga, a nun Isa xunyaɛ.

¹⁵ Loxo nde Piyeri naxa keli, a ti a ngaxakerenyie tagi. Mixi keme mixi moxɔɓen ɓondɔn nu malanxi naa. A naxa a fala e ɓe,

¹⁶ «N ngaxakerenyie, Ala Xaxili Seniyenxi naxan masenxi Kitaabui kui Dawuda saabui ra, Yudasi xa fe ra, naxan ti mixie ya ra Isa suxufe ma, na birin bara kamali.

¹⁷ A nu na muxu tan xɛɛrae nan ya ma. Muxu birin nan nu xɛɛra wali rabama.

¹⁸ E naxa bɔxi sara yi xεmε xa fe kobi rabaxi sare ra. Yudasi naxa faxa menni, a bira, a furi bula, a furingεε naxa mini a ra.

¹⁹ Darisalamukae birin naxa yi fe kolon. E naxa na bɔxi xili fala Akeledama, na nan falaxi e xa xui <Wuli Bɔxi>»

²⁰ «A seβexi Yabura Dawuda kui, <A xa banxi xa balan, mixi yo naxa sabati naa.> A man seβexi, <Xεερα gbete xa ti a jɔxɔε ra.>

²¹⁻²² Awa na kui, a lanma xεmε keren xa sugandi naxan nɔma muxu malide seede ya rabade Isa xa marakeli xa fe ra. A lanma won xa mixi sugandi naxan nu na won ya ma, won nun Marigi Isa to nu a ra, kelife Yaya Isa xunxa ye xɔɔra temui naxe, han Isa te koore ma temui naxe.»

²³ E naxa mixi firin masen: Yusufu naxan nu xili Barasaba, e man nu naxan xili falama Yusutu, a nun Matiyasi.

²⁴ Na xanbi e naxa Ala maxandi, «Marigi, i tan naxan birin bɔje ma fe kolon, a masen muxu be i mixi naxan sugandixi yi firinyie tagi.

²⁵ Na xa findi Yudasi jɔxɔε ra xεεraya nun wali rabafe ra, barima Yudasi bara siga a sigade.»

²⁶ E naxa Matiyasi sugandi Ala xa mali ra. A naxa sa yi xεεra fu nun kerenyie xun ma.

2

Ala Xaxili Seniyenxi gorofe danx-aniyatɔεε ma

¹ Xε Xabe Sali to a li, Isa fɔxirabireε birin nu malanxi yire keren.

² Xui nde naxa mini koore ma keren na alo foye xungbe xui. A naxa banxi kui birin nafe e nu dɔxɔxi dennaxe.

³ E naxa se ndee to naxee maniya nenyie ra, te na e ma. Na see naxa itaxun, keren keren naxa dɔxɔ kankan xunyi ma.

⁴ Ala Xaxili Seniyenxi naxa goro fɔxirabireε birin ma, e naxa so xui gbeteε falafe Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra.

⁵ Yuwifidiinelae kelife namane birin ma, e nu malanxi Darisalamu na saxanyi.

⁶ Nama to yi xui me, e naxa fa e gi ra. E naxa kaaba barima kankan nu Isa fɔxirabireε xui mema e bari xui yati nan na.

⁷ E de naxa ixara, e fa a fala, «Pe, yi mixie naxee wɔyenma yi ki, Galilekae xa mu e birin na?»

⁸ Won fa won bari xui mefe e ra di?

⁹ Paratokae, Medekae, Elamakae, naxee sabatixi Mesopotamiya, Yudaya, Kapadose, Pontu, Asi,

¹⁰ Firigiya, Panfiliya, Misira, Libiya, Sireni bɔxi fe ma, a nun naxee keli Rɔma,

Yuwifie a nun mixi naxee soxi e xa diine ya ma, Kiretikae a nun Arabue,

¹¹ won birin na e xui mefe won bari xui yati nan na. E na Ala xa kaabanako fee falafe won ma xuie. Na rabaxi di?»

¹² E birin de naxa ixara, e naxa ifu. E nu a fala e bore be, «Munfe yi ki?»

¹³ Kɔnɔ ndee naxa e mayele, e nu fa a fala, «E siisixi ne yi ki.»

Piyeri xa kawandi

¹⁴ Na xanbi Piyeri nun yi xεεra fu nun kerenyie naxa keli. Piyeri naxa a masen jama be a xui itexi ra, «Yuwifie, a nun wo tan naxan birin na Darisalamu, wo xa wo tuli mati n na. Wo xa a kolon,

¹⁵ yi mixie mu siisixi xe de alo wo a mapɔxunxi ki naxe, barima geεsege na a ra yi ki.»

¹⁶ «Annabi Yoweli yi masenyi nan ti.

¹⁷ <Ala naxe,

n fama n Xaxili taxunde mixi birin na lɔxɔε dɔnxɔεε.

Wo xa di xεmεε nun wo xa di ginεε

wɔyenma ne n tan Ala xili ra.

Wo xa segetalae to tima ne fee ra,

wo xa forie fan xiyeε sa.

¹⁸ Na waxati,

n fama n Xaxili ragorode n ma konyi xεmεε

nun n ma konyi ginεε ma.

E wɔyenma ne n tan Ala xili ra.

¹⁹ N kaabanakoeε rabama ne koore ma,

n tɔnxumae masenma ne bɔxi fari,

naxee findima wuli, te, nun tuuri ra.

²⁰ Soge dimima ne,

kike gbeelima ne alo wuli

beenun Marigi xa lɔxɔε xa a li,

na dariye lɔxɔε xungbe.

²¹ Mixi yo naxan Marigi xili maxandima,

na kanyi kisima ne.»

²² «Isirayilakae, wo wo tuli mati yi masenyi ra. Isa Nasaretika Ala xa Mixi Sugandixi nan nu a ra. Ala naxa na masen kaabanakoeε, fe magaaxuxie, nun tɔnxumae ra, Isa naxan nabaxi wo tagi. Wo birin na fee kolon.

²³ Ala bara a ragiri kaafirie xa kafu wo ma, alako wo xa yi xεmε faxa, wo a banban wuri magalanbuxi ma, alo Ala nu a panigexi ki naxe.

²⁴ Kɔnɔ na xanbi, Ala bara a rakeli, a faxe luuti ba a ma, barima faxe mu nu nɔma kankande a ma.»

²⁵ «Dawuda nu Isa xa fe nan falafe yi masenyi ra.

<N Marigi toma temui birin n ya i.

A to na n seeti ma, n mu nɔma birade.

²⁶ Na nan a toxi n bɔje na seεwε kui,

n de fan a xa fe masenma jεlexinyi ra.

N fate fan malabuma ne bɔjesa kui,

²⁷ barima i mu n nii beɓinma aligiyama, i mu i xa seniyeɗtɔɛ luma gaburi kui, a xa boɗɔ.

²⁸ I bara a niya n xa kisi kira kolon. I seewe fima ne n ma i yire.»

²⁹ Piyeri man naxa a fala, «N ngaxakerenyie, wo a lu n xa won benba Dawuda xa fe fala wo be. A faxa ne, a naxa ragata, a xa gaburi man na won tagi be han to.

³⁰ Namijɗonme to nu a ra, a nu a kolon Ala bara laayidi tongo a be. Ala naxa a kali a Dawuda xa mamadi nde doxɔma ne a xa mange kibanyi.

³¹ Na kui, Dawuda nu a kolon Ala xa Mixi Sugandixi fama ne kelide faxe ma. Ala mu neemuma a ma aligiyama, a fate mu boɗɔma gaburi kui.

³² Ala nan Isa rakelixi faxe ma. Won birin findixi seede ra na fe ma.

³³ A to rate Ala yirefanyi ma, a naxa Ala Xaxili Seniyeɗxi soɗo Baba Ala ra, alɔ Ala laayidi tongoxi ki naxe. A man bara Ala Xaxili Seniyeɗxi ragoro won ma. Wo na nan tofe, wo na nan mefe yi ki.»

³⁴ «Dawuda mu texi koore ma, koɗo a tan nan a fala,

«Marigi naxa a fala n Marigi be, Doxo n yirefanyi ma,

³⁵ han n xa i sanyi ti i yaxuie fari.»

³⁶ «Na kui, Isirayilaka birin xa la a ra, Ala bara Isa findi Marigi ra, nun a xa Mixi Sugandixi ra. Koɗo wo bara a banban wuri magalanbuxi ma.»

³⁷ Yi masenyi naxa jama boɗe toɗo ki fanyi ra. E naxa a fala Piyeri nun xɛɛra booree be, «N ngaxakerenyie, a lanma muxu xa munse raba fa?»

³⁸ Piyeri naxa a fala e be, «Wo xa tuubi, wo birin xa wo xunxa ye xɔɔra Isa xili ra, Ala xa Mixi Sugandixi, alako wo xa yunubie xa xafari, wo man xa Ala Xaxili Seniyeɗxi soɗo.

³⁹ Ala bara yi laayidi tongo wo be, wo xa die be, nun mixi birin be a naxee xilima, hali naxee na yire makuye.»

⁴⁰ Piyeri man naxa e rasi, a naxa e ralimaniya masenyi wuyaxi ra. A naxa e maxandi, «Wo wo meeni yi waxati mixi tinxintaree ma.»

⁴¹ Naxee tin a xa masenyi ra, e naxa e xunxa ye xɔɔra. Na loxoɛ mixi wulu saxan jɗɗon naxa sa Isa foxirabiree xun ma.

⁴² E nu e tun nabexima xɛɛrae xa xaranyi ma. E naxa lu ngaxakerenya kui. E man naxa e tun nabexi taami itaxunfe nun Ala maxandife ma.

⁴³ Gaaxui naxa e birin suxu. Xɛɛrae naxa kaabanako nun tonxuma gbegbe raba.

⁴⁴ Danxaniyatɔɛ birin nu malanxi yire keren. Xa mixi keren se soɗo, na bara findi e birin gbe ra.

⁴⁵ E e xa see matima, e nu e harige itaxun e bore ma, kankan na a hayi fan na kui.

⁴⁶ Loxo yo loxo e nu e malanma horomobanxi kui, e nu donse don e xonyi seewe nun boɗesa kui.

⁴⁷ E nu Ala matoxoma. E naxa rafan birin ma. Loxo yo loxo Marigi nu nde sama danxaniyatɔɛ jama konti xun ma.

3

Namate rayalanfe

¹ Loxo nde Piyeri nun Yaya nu tefe horomobanxi kui, sali temui geesege.

² Horomobanxi naade ra naxan xili «Naade Tofanyi», xeme nde nu na naxan nu namataxi kabi a bari loxoɛ. E nu a doxoma na loxoɛ birin alako a xa nu kobiri makula mixie ma naxee soma horomobanxi kui.

³ A to Piyeri nun Yaya to so ra horomobanxi kui, a naxa kobiri makula e ma.

⁴ Piyeri nun Yaya naxa e ya ti a ra. Piyeri naxa a fala a be, «Muxu mato.»

⁵ Xeme naxa e mato, a joxo naxa lu a ma e na kobiri nan fife a ma.

⁶ Piyeri fa a fala a be, «Gbeti mu na n yi, xema mu na n yi, koɗo naxan na n yi ra, n a fima i ma. N bara i yaamari Isa Nasaretika xili ra, naxan findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra, keli, i i jere!»

⁷ A naxa a suxu a yirefanyi belexe ma, a a rakel. A sanyie nun a sankonyie naxa senbe soɗo keren na.

⁸ Na ikorexi ra, a naxa keli, a naxa so a jerefe. A naxa so Piyeri nun Yaya foxo ra horomobanxi kui. A jereɗa, a tuganma, a Ala tantuma.

⁹ Birin naxa a to, a a jereɗa, a Ala matoxoma.

¹⁰ E naxa a kolon a tan nan nu doxoma horomobanxi «Naade Tofanyi» de ra kule matide. Birin naxa kaaba, e terenna yi fe ra naxan bara raba a be.

¹¹ A fan naxa bira Piyeri nun Yaya foxo ra. Nama birin naxa kaaba, e naxa e gi sigafe ra e yire Sulemani xa buntunyi ra.

¹² Piyeri to na to, a naxa jama maxarin, «Wo tan Isirayilakae, munfe ra wo kaabama yi fe ma? Munfe ra wo wo yae banbanxi muxu ra alo muxu yi xeme raperexi muxu yete senbe nan ya, xa na mu a ra muxu xa tinxinyi ra?»

¹³ Annabi Iburahima, Annabi Isiyaga, nun Annabi Yaxuba Marigi Ala, won benbae Marigi Ala, a bara a xa dariye fi a xa konyi Isa ma, wo naxan yanfa, wo fa mee a ra Pilati ya i, naxan nu wama a rabeɓinfe.

¹⁴ Wo bara Ala xa seniyeɗtɔɛ nun a xa tinxintɔɛ yanfa. Wo man fa maxandi ti Pilati xa faxeti nde rabeɓin wo be.

¹⁵ Wo bara Marakisima faxa, Ala naxa a rakeli faxe ma. Muxu na na fe seede ra.

¹⁶ Yi xeme naxan yi ki, wo naxan kolon, wo naxan toxi, a bara senbe soto danxaniya kui Isa xili saabui ra. A xa danxaniya Isa ma, na nan a yalanxi wo birin ya xori.»

¹⁷ «Yakosi, n ngaxakerenyie, n a kolon wo naxan nabaxi Isa ra, wo bara a raba a kolontareya ma, wo nun wo xa mangee.

¹⁸ Kono Ala nan yi birin nagirixi, alako a xa woyenyi xa rakamali, a nu bara naxan masen waxati dangixi a xa namiponmee de ra, a falafe a a xa Mixi Sugandixi fama ne toorode.

¹⁹ Awa, wo tuubi, wo gbilen Ala ma, alako wo xa yunubie xa xafari,

²⁰ alako Marigi xa fa bojesa waxati ra, a man xa Isa xee, a bara naxan sugandi wo be.

²¹ Kono Isa, Ala xa Mixi Sugandixi xa lu koore ma sinden, han beenun fe birin xa yailan, alo Ala a masen ki naxe a xa namiponmee seniye xie kere ra kafi a xonnakuye ra.»

²² «Annabi Munsu naxa a fala, <Wo Marigi Ala namiponmee nde xee ma ne wo ma alo n tan. Won ngaxakerenyi nan lanxi a ma. A naxan birin falama wo be, wo xa a suxu.

²³ Naxan yo mu na namiponmee xui suxu, na kanyi bama ne Ala xa pama ya ma, a faxa.»

²⁴ «Namiponmee naxee birin bara woyen kabi Annabi Samuweli xa temui, e birin bara yi loxoe xa fe fala.

²⁵ Saate die nun namiponmee die nan na wo ra. Ala bara saate tongo won babae be. A a fala ne Ibrahima be, <Duniya birin fama heeri soto die i bonsoe nan saabui ra.»

²⁶ Ala to bara a xa konyi rakeli faxe ma, a a xee wo tan nan singe ma, a xa duba wo be, a xa kankan nagbilen fe kobie foxo ra.»

4

Piyeri nun Yaya makitife

¹ Yaya nun Piyeri to nu woyenma mixie be, serexedube, horomobanxi soori yarerati, nun Sadusenie naxa fa.

² E boje naxa te barima Piyeri nun Yaya nu pama xaranfe, a falafe mixi faxaxie fama ne rakelide alo Isa rakelixi ki naxe.

³ E naxa e suxu, e e sa geeli han na kuye iba, barima koe nu bara so.

⁴ Kono mixi wuyaxi naxee na woyenyi me, e naxa a suxu. Danxaniyatooe xun naxa masa, han xeme konti naxa wulu suuli pondon li.

⁵ Na kuye iba, Yuwif yareratie, forie, nun seriye karamoxoe naxa e malan Darisalamu,

⁶ a nun Anani serexedube kuntigi, nun Kayafa, Yaya, Alesandire, a nun naxee birin na serexedube kuntigi bonsoe.

⁷ E naxa Piyeri nun Yaya ti e tagi, e naxa e maxorin, «Wo noxi yi rayalande di? Wo a rayalanxi saabui mundun na?»

⁸ Piyeri naxa a masen e be muxu a rayalanxi Ala Xaxili Seniye xie nan saabui ra,

⁹ «Isirayila forie nun kuntigie, wo bara muxu maxorin yi namate xa fe fanyi sotoe ma, a yalanxi ki naxe.

¹⁰ Wo tan nun Isirayilakae birin xa a kolon yi xeme yalanxi Isa Nasaretika, Ala xa Mixi Sugandixi, xili saabui nan na. Wo Isa naxan banban wuri magalanbuxi ma, Ala naxan nakeli faxe ma, a tan nan xili yi namate rayalanxi.

¹¹ Isa maniyaxi <geme nan na naxan tide gbo dangi geme birin na, kono wo tan banxitie bara mee na geme ra.>

¹² Kisi nu soto ma ndende ra fo a tan, barima xili gbete yo mu na duniya, won kisima naxan saabui ra.»

¹³ E naxa kaaba Piyeri nun Yaya xa limaniya ma, barima xarantaree nan nu e ra. E naxa a kolon e nu bara bira Isa foxo ra a nu na duniya ma temui naxe.

¹⁴ Kono xeme to nu tixi e seeti ma, a yalanxi, e mu no sese falade.

¹⁵ E naxa Piyeri, Yaya, nun na xeme yaamari e xa mini Yuwif kiitise ya ma. E nu fa woyen e bore tagi.

¹⁶ E naxa e bore maxorin, «Won xa munse raba yi mixie ra? Darisalamukae birin bara a kolon e kaabanako xungbe nan nabaxi. Won fan mu noma na matandide.

¹⁷ Kono alako yi fe naxa yensen ye mixie ra, won xa e raton a xoro xoe ra, e naxa woyen Isa xili ra sonon.»

¹⁸ E naxa Piyeri, Yaya, nun na xeme xili. E naxa woyen e be a xoro xoe ra, a e naxa masenyi yo ti, e naxa mixi yo xaran Isa xili ra sonon.

¹⁹ Piyeri nun Yaya naxa e yaabi, «Wo a mato, a lanma muxu xa bira wo tan nan foxo ra ba, ka Ala?»

²⁰ Muxu mu noma dundude fe ma muxu bara naxan to, muxu bara naxan me.»

²¹ E man naxa xaaje e ma, kono pama birin to nu Ala matoxoma fe ma naxan bara raba, e mu no lande a ma a lanma e xa e paxankata ki naxe. E naxa e rabejin.

²² Yi xeme naxan nayalanxi, a xa simaya nu bara dangi je tongo naani ra.

Togondiyatooe Ala maxandife

²³ E to e bejin, Piyeri nun Yaya naxa siga e booree yire. E naxa fe birin yaba e be serexedube kuntigie nun forie naxan fala e be.

²⁴ E to na me, e birin naxa e xui ite Ala ma panige keren fari. E naxa a maxandi, «Marigi, i tan naxan koore daa, a nun boxi, a nun baa, a nun se naxan birin na dunija,

²⁵ i tan nan a fala Ala Xaxili Seniyeñxi saabui ra, i xa konyi Dawuda de ra, muxu baba,

«Munfe ra sie boje texi fufafu?

Munfe ra pamae matandi tife?

²⁶ Dunija mangæe bara keli, xunmatie bara ti Marigi nun a xa Mixi Sugandixi kanke.»

²⁷ «Nondi na a ra, Herode, Ponsi Pilati, xoje, a nun Isirayila bonsoe bara ti i xa konyi seniyeñxi Isa kanke, i naxan sugandixi,

²⁸ alako e xa fe birin naba i singe nu bara nate tongo a nu lan naxan xa raba.

²⁹ Yakosi, Marigi, i xa a mato e xaaxexi ki naxe. Senbe fi i xa konyie ma, alako e xa no i xa woyenyi masende limaniya ra.

³⁰ I belexe itala, alako mixi xa rayalan, kaabanakoe nun tonxumae xa raba i xa konyi seniyeñxi Isa xili ra.»

³¹ E to ge Ala maxandide, e nu malanxi dennaxe, na naxa seren. Ala Xaxili Seniyeñxi naxa goro e birin ma. E naxa so Ala xa woyenyi masenfe limaniya ra.

Togondiyatæe xa lanyi

³² Danxaniyatæe pama birin boje ma fe naxa lu keren. Mixi yo mu a falama a keren gbe nan na se nde ra, konso se birin naxa findi birin gbe ra.

³³ Xeeræe naxa Marigi Isa xa marakeli masen mixie be senbe ra. Ala naxa hinne e ra a fanyi ra.

³⁴ Setare yo mu nu na e ya ma, barima xee nun banxie nu na naxee birin yi ra, e nu e matima ne,

³⁵ e nu a sare dentege xeeræe be. Nee nu fa a itaxun kankan hayi bere ma.

³⁶ Mixi nde nu na naxan xili Yusufu, Lewi di naxan barixi Sipiri. Xeeræe nu a xili falama ne Baranabasi, na nan falaxi «mixi ralimaniya».

³⁷ A naxa xe mati naxan nu na a yi, a naxa fa a kobiri ra, a a dentege xeeræe be.

5

Ananiyasi nun Safira

¹ Xeme nde naxan xili Ananiyasi, a nun a xa gine Safira, nee fan naxa e xa xe mati.

² Ananiyasi nun a xa gine naxa lan a ma e xa xe sare nde ragata e yete be. Ananiyasi naxa kobiri donxo xanin, a a dentege xeeræe be.

³ Piyeri naxa a fala a be, «Ananiyasi, munfe ra Sentane i madaxuxi han i bara

wule fala Ala Xaxili Seniyeñxi be yi xe sare nde noxunfe ra?

⁴ Beenun i xa yi xe mati, i gbe xa mu nu na xe ra? I kobiri naxan sotoxi, i gbe xa mu nu na fan na? Munfe ra i yi fe mooli rabaxi? I mu wule falaxi mixie xa be, i wule falaxi Ala nan be.»

⁵ Ananiyasi to na woyenyi me, a naxa bira keren na, a faxa. Naxee birin na fe me, e naxa gaaxu.

⁶ Segetalæe to keli, e naxa a kasange, e a xanin, e sa a ragata.

⁷ Waxati saxan to dangi, a xa gine naxa so, a mu nu a kolon fe naxan nabaxi.

⁸ Piyeri naxa a fala a be, «A fala n be, xa wo xe matixi yi xasabi nan na, wo naxan dentege xi yi ki?» A naxa a yaabi, «Iyo, muxu a matixi yi kobiri nan na.»

⁹ Awa, Piyeri naxa a fala a be, «Munfe ra wo lanxi a ma wo xa Ala Xaxili madaxu? Naxee i xa mori ragataxi, e tan nan tixi naade ra yi ki, e i fan xaninma ya.»

¹⁰ A naxa bira xeeræe bun ma keren na, a faxa. Segetalæe to so, e naxa a li a fan bara faxa. E naxa a xanin, e sa a fan nagata a xa mori fe ma.

¹¹ Gaaxui xungbe naxa danxaniyatæe pama birin suxu, a nun naxee birin yi fe me.

Tonxumae nun kaabanakoe

¹² Kaabanako wuyaxi nun tonxumae nu rabama pama tagi xeeræe saabui ra. Togondiyatæe birin nu e malanma Sulemani xa buntunyi ra.

¹³ Mixi gbete yo mu nu suusama sunbude e ra, konso mixie nu e binyama a fanyi ra.

¹⁴ Naxee nu danxaniyaxi Marigi ma, xemee nun ginee, e konti xun nu masama temui birin.

¹⁵ Na fee ma, mixie nu fama ne furemae ra sade nun dagie ma kira xon, alako Piyeri ne dangima temui naxe, a niini xa ti e ma.

¹⁶ Nama nu kelima Darisalamu rabilinyi, e nu fa furemae ra nun jinne fure kanyie. E birin naxa yalan.

Xeeræe makankanfe

¹⁷ Na temui serexedube kuntigi, a nun naxee nu na a foxo ra, naxee findixi Sadusenie ra, e naxa nate tongo toone ma.

¹⁸ E naxa xeeræe suxu, e e woli geeli.

¹⁹ Konso Marigi xa maleke naxa fa koe ra, a naxa geeli naade rabi, a fa e ramini. A naxa a fala e be,

²⁰ «Wo siga, wo sa ti horomobanxi kui, wo Ala xa kira neene xa fe birin tagi raba pama be.»

²¹ E to na me, e naxa so horomobanxi kui subaxe ma, e kawandi ti folo.

Serexedube kuntigi nun naxee nu na a foxo ra, e to fa, e naxa Yuwifii kiitisee nun

Isirayila fori birin malan. E naxa mixie rasiga xɛɛrae tongode geeli kui.

²² Sɔrie to siga, e mu e li geeli kui. E naxa gbilen, e sa dentegɛ sa.

²³ E naxe, «Muxu bara geeli li a balanxi a fanyi ra, geeli kantamae tixi naade ra, kɔno muxu to a rabi, muxu mu mixi yo lixi a kui.»

²⁴ Hɔrɔmɔbanxi sɔorie xa mange nun sɛrɛxɛdubɛ kuntigie to na fe mɛ, e dɛ naxa ixara. E nu fa e bore maxɔrin, «Munfe yi ra?»

²⁵ Mixi nde naxa fa a fala e bɛ, «Wo fa a mato, wo xɛmɛ naxee sa geeli, e na hɔrɔmɔbanxi kui e mixie xaranfe.»

²⁶ Awa, sɔori xunmati nun a xa sɔorie naxa siga, e sa fa xɛrae ra. Kɔno e mu e sɛnbɛ ramini e ma, barima e nu gaaxuxi nɔama fa e magɔnɔfe gemɛ ra.

²⁷ E to bara e xanin Yuwifii kiitisaɛ yire, sɛrɛxɛdubɛ kuntigi naxa e maxɔrin,

²⁸ «Muxu bara wo ratɔn a xɔrɔxɔɛ ra, wo naxa xaranyi raba yi xɛmɛ xili ra, kɔno wo bara wo xa xaranyi ralatan Darisalamu birin na. Wo wama a xa faxɛ safe muxu tan nan xun!»

²⁹ Piyɛri nun xɛrae naxa e yaabi, «A lanma muxu xa Ala xui nan nabatu dangife mixie xui ra.

³⁰ Won babae Marigi Ala bara Isa rakeli, wo naxan faxa, wo naxan banban wuri ma.

³¹ Ala bara a rate a yirefanyi ma a xa findi Mange nun Marakisima ra, alako Isirayila xa nɔ tuubide, e xa yunubi xa xafari.

³² Muxu nun Ala Xaxili Seniyenxi na yi fe seedeɛ ra. Ala Xaxili Seniyenxi fima mixi nan ma, naxan na a xui rabatu.»

³³ E to yi masenyi mɛ, e naxa xɔno han e naxa wa xɛrae faxafe.

³⁴ Kɔno Fariseni nde naxan xili Gamaliyeli, seriye karamɔxo kuntigi naxan nu rafan nɔama birin ma, na naxa keli Yuwifii kiitisaɛ tagi. A naxa yaamari fi e xa xɛrae ramini sinden.

³⁵ Awa, a naxa a fala kiitisaɛ bɛ, «Isirayilakae, wo mɛni fe ma wo naxan nabama yi mixie ra.

³⁶ Waxati dangixi xɛmɛ nde naxan xili Tudasi naxa a yetɛ igbo. Mixi kɛmɛ naani nan nu biraxi a foxɔ ra, kɔno a to faxa e birin naxa yensen ye. A xa fe mu findi fefe ra.»

³⁷ «Na to dangi, Yudasi Galileka naxa mini xili sebɛ temui. A naxa mixi wuyaxi bendun a ma, kɔno a fan naxa faxa, a foxirabiree birin naxa yensen ye.

³⁸ Yakɔsi n a falama wo bɛ, wo naxa fefe raba yi mixie ra. Wo gbilen e foxɔ ra. Xa yi fe birin fatanxi mixie nan na, a mu sɔoneyama.

³⁹ Kɔno, xa a fatanxi Ala nan na, wo mu nɔma a xun nakanade. Wo wo jɛrɛ ki mato a fanyi ra, wo nun Ala naxa fa gere.»

⁴⁰ E to lan fe keren ma, e naxa xɛrae xili, e e bonbo. E naxa e ratɔn wɔyɛnfe ra Isa xili ra, e fa e rabɛjin.

⁴¹ Xɛrae to mini Yuwifii kiitisaɛ tagi, e naxa jɛlexin barima Ala e tan nan sugandixi, e xa tɔɔro Isa xili xa fe ra.

⁴² Lɔxo yo lɔxo, e nu kawandi tima hɔrɔmɔbanxi kui, e man mixie xaranma e xɔnyi. E nu Isa, Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi masenma nɛ temui birin.

6

Xɛra malima solofere

¹ Na temui, Isa foxirabiree konti xun to nu masama, Yuwifii naxee Gireki xui falama, e naxa e mawa Yuwifii xɔn naxee Eburu xui falama, barima lɔxo yo lɔxo donse itaxunma temui naxe, e nu nɛɛmuma nɛ kaape ginɛe ma naxee Gireki xui falama.

² Xɛra fu nun firinyi naxa Isa foxirabiree malan, e naxa a fala e bɛ, «A mu lan muxu xa Ala xa masenyi kawandife rabolo donse itaxun fe ra.

³ Na nan a ra, n ngaxakerenyie, wo xɛmɛ solofere sugandi wo ya ma, mixi binyee, xaxilimaya nun Ala Xaxili Seniyenxi na naxee bɛ. Muxu xa yi donse itaxunfe so e yi ra,

⁴ alako muxu tan xa nu lu Ala maxandi ra nun Ala xui kawandi ra.»

⁵ Na masenyi naxa rafan birin ma. E naxa Etiyen sugandi, xɛmɛ naxan xa danxaniya nu gbo, Ala Xaxili Seniyenxi man nu goroxi naxan ma. E man naxa Filipu, Pirokoru, Nikanoro, Timon, nun Parame-nasi sugandi, a nun Nikolasi Antiyokika naxan soxi Yuwifii xa diine ya ma.

⁶ E naxa e dentegɛ xɛrae bɛ. Xɛrae naxa e belexɛ sa e xunyie ma, e naxa Ala maxandi e bɛ.

⁷ Ala xa masenyi naxa yensen ye. Isa foxirabiree xun nu masama a gɛgɛbe ra Darisalamu. Sɛrɛxɛdubɛ wuyaxi fan nu danxaniyafe.

Etiyen suxufe

⁸ Ala naxa a xa hinne nun sɛnbɛ fi Etiyen ma. A nu tɔnxumae nun kaabanako xungbee rabama nɔama tagi.

⁹ Sirenikaɛ nun Alesandireka naxee nu salima salide kui, naxan xili «xɔrɛya mixi xa salide», a nun Yuwifii naxee kelixi Silisi nun Asi, e naxa sɔnxɔ Etiyen ma.

¹⁰ Kɔno e mu nɔ Etiyen xa wɔyɛnyi ra, barima Ala Xaxili Seniyenxi nan nu xaxilimaya fima a ma.

¹¹ Awa, e naxa xɛmɛ ndee sare fi, e xa a fala, «Muxu bara a xui mɛ a wɔyɛnyi

falama naxan mu daxa Annabi Munsu nun Ala mabiri.»

¹² E naxa jama, forie, nun seriye karamoxoe kui iso. E naxa bagan a ma, e a suxu, e a xanin Yuwifi kiitisaie yire.

¹³ E naxa toogelae ramini, naxee a fala, «Yi xeme nu bama woyenyi jaaxie falafe horomobanxi nun Ala xa seriye xa fe ra.

¹⁴ Muxu bara a xui me, a a falama Isa Nasaretika fama yi horomobanxi kanade, a man naamunyie masarama Annabi Munsu naxee fixi won ma.»

¹⁵ Yuwifi kiitisaie birin naxa e ya banban Etiyen na, a yatagi naxa lu e be alo maleke.

7

Etiyen xa masenyi

¹ Serexedube kuntigi naxa Etiyen maxorin, «Naxan falaxi i xun ma, nondi na a ra?»

² Etiyen naxa e yaabi, «N ngaxakerenyie nun n babae, wo wo tuli mati n na. Ala dariye kanyi mini ne won baba Iburahima ma a nu na Mesopotamiya boxi ma temui naxe, beenun a xa sabati Xarani.

³ Ala naxa a fala a be, «Keli i xa boxi nun i xabile xun, siga boxi ma n dennaxe masenma i be.»

⁴ Awa, a naxa mini Kalidi boxi ra, a xa sabati Xarani. Menni, a baba faxes xanbi, Ala naxa a radangi yi boxi ma wo sabatixi dennaxe yi ki to.

⁵ A mu lingira yo fi a ma yi boxi kui hali santide. Konoo a naxa laayidi tongo a be, a fama yi boxi fide a tan nun a bomsae nan ma, hali a faxes xanbi. Na waxati di yo mu nu na a be sinden.»

⁶ «Ala naxa a fala a be, «I bomsae saba-tima boxi gbete nan ma. Menni e findima ne konyie ra. E e jaxankata je keme naani bun.»

⁷ Ala man naxa a fala, «N fama na si makiitide naxan e rasoma konyiya kui. Na dangi xanbi, e kelima ne naa, e fa n batu be.»

⁸ «Awa, Ala naxa sunna saate fi Iburahima ma. Iburahima to Isiyaga bari, a naxa a sunna a xi solomasaxan nde ma. Isiyaga to Yaxuba bari, a naxa a fan sunna. Yaxuba fan naxa won benba fu nun firinyie sunna.»

⁹ «Won benbae naxa Yusufu toone, e naxa a mati, a naxa findi konyi ra Misira boxi ma.

¹⁰ Konoo Ala naxa lu a foxo ra. A naxa a ramini a xa kontofili birin kui. A naxa hinne nun xaxilimaya fi a ma, alako a xa rafan Misira mange ma, naxan a findi Misira gomina nun a xa banxi birin xunmati ra.»

¹¹ «Kaame xungbe naxa so Misira boxi ma a nun Kanaan boxi. Won babae mu nu baloe sotoma, toore naxa gbo.

¹² Yaxuba naxa a me a mengi na Misira boxi ma. A naxa won babae xee naa a singe.

¹³ E xa sige firin nde, Yusufu naxa a yete masen a fafaxakerenyie be, Misira mange fan naxa Yusufu xabile rakolon.

¹⁴ Awa, Yusufu naxa e xee a baba Yaxuba tongode nun a xa denbaya birin. E konti nu sigaxi han mixi tongo solofere a nun suuli.

¹⁵ Yaxuba naxa goro Misira, a faxes dennaxe a nun won babae.

¹⁶ E furee naxa ragbilen Sikemi, e e ragata gaburi nan kui, Iburahima naxan sara kobiri ra Xamori xa die ma.»

¹⁷ «Ala xa laayidi rakamali waxati to makore, laayidi naxan tongoxi Iburahima be, won ma jama xun naxa masa Misira boxi ma.

¹⁸ Konoo na xanbi mange gbete naxa ti naxan mu nu Yusufu xa fe kolon.

¹⁹ Na mange naxa won ma jama yanfa. A naxa won benbae jaxankata, han a naxa e yaamari e xa e xa diyoree wole, alako e xa faxes.

²⁰ Na temui Annabi Munsu naxa bari, Ala hinne naxan na. Kike saxon a rabalofe a baba xa banxi kui.

²¹ Na xanbi a naxa a belexe ba a ma. Misira mange xa di gine fa a tongo, a naxa a ramo alo a xa di.

²² Annabi Munsu naxa kolon soto Misira xa fe birin ma. A woyen ki nun a jere ki naxa senbe soto.»

²³ «A to je tongo naani soto, a naxa wa a ngaxakerenyie kolonfe. A naxa siga a boore Isirayilakae yire matode.

²⁴ A to Misiraka to a fe jaaxi niyafe Isirayilaka nde ra, Annabi Munsu naxa a ngaxakerenyi xa gere so, a naxa Misiraka faxes.

²⁵ A naxa a mapoxun a a ngaxakerenyie a kolonma ne Ala xoreya fima e ma a saabui nan na, konoo e mu kolon soto na ma.

²⁶ Na kuye iba, Annabi Munsu naxa Isirayilaka firin to, e na gerefe. A naxa kata e xa lan e bore ma, a naxa a fala e be, «Ngaxakerenmae nan na wo ra. Munfe ra wo fe jaaxi niyama wo bore ra?»

²⁷ Konoo naxan nu fe jaaxi rabafe a ngaxakerenyi ra, a naxa Annabi Munsu radin ye, a a fala a be, «Nde i tixi mange nun kiitisa ra muxu xun ma?»

²⁸ I waxi n faxes ne alo i Misiraka faxes ki naxe xoro?»

²⁹ Annabi Munsu to na woyenyi me, a naxa a gi. A naxa sabati Madiyan boxi ma, a naxa di firin bari menni.»

³⁰ «Ne tongo naani dangi xanbi, maleke naxa mini a ma te xōra naxan nu sansi bili ganfe gbengberenyi ma, Sinayi geya fari.

³¹ Annabi Munsa to na fe to, a naxa kaaba. A to a maso a ra, a xa a igbe, a naxa Marigi xui me.

³² «I babae Marigi Ala nan n na, Ibu-rahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Ala.» Annabi Munsa naxa sere, a naxa gaaxu a igbefe ma.

³³ Marigi naxa a fala a be, «Sankiri ba i sanyi, barima i tixi dennaxe, bōxi seniye naxi na a ra.

³⁴ N bara n ma jama xa tōre to Misira, n bara e kutun xui me. N bara goro n xa xōreya fi e ma. Yakōsi, n xa i xee Misira.»

³⁵ Ala Annabi Munsa xee ne, e a fala naxan be, «Nde i tixi mange nun kiitisa ra muxu xun ma.» Maleke naxan minixi a ma te xōra a naxa a masen a be a xa findi mange nun marakisima ra.»

³⁶ «Annabi Munsa nan Isirayilakae ramini Misira bōxi ra. Ne tongo naani bun ma, a naxa tōnxumae nun kaabanakoe raba Misira, Xulunyumi Baa, nun gbengberenyi ma.

³⁷ Annabi Munsa tan naxa a fala Isirayila be, «Ala namijonme raminima wo ngaxakere nyie nan ya ma naxan luma alo n tan.»

³⁸ Won benbae jama e to nu malanxi gbengberenyi ma, maleke naxa woyen Annabi Munsa be Sinayi geya fari. A seriye naxan mexi, a naxa na radangi won ma.»

³⁹ «Kōno won benbae mu tin a xa yaamari suxude. E naxa a matandi, e e bōje ti Misira ra.

⁴⁰ E naxa a fala Haruna be, «Alae yailan won be, naxee jere ma won ya ra, barima yi Munsa naxan won naminixi Misira, won mu a kolon se naxan a sōtōxi.»

⁴¹ E naxa kuye yailan ninge misaali ra, e fa sere xe ba a be. E naxa jexelin na ra, e naxan yailanxi e belexe ra.»

⁴² «Awa, Ala naxa a kobe so e ra, a naxa e rabolo, e xa tunbuie batu, alo a sebexi namijonme xa Kitaabui kui ki naxe.

«Isirayila bōnsōe, wo sere xee ba n tan nan be je tongo naani bun ma gbengberenyi ma?»

⁴³ Wo bara Mōlōko kuye batu, wo bara Remefan tunbui kuye batu, wo kuye naxee yailanxi wo belexe ra.

Na nan a toxi n fan wo xaninma Babilon xanbi ra.»

⁴⁴ «Ala xa hōrōmōlingira, a xa seederōxōya sebeli na dennaxe, na nu na won benbae tagi gbengberenyi ma. Ala nu bara a misaali masen Annabi Munsa be, a naxa a yaamari a xa a yailan na ki.

⁴⁵ Won benbae to hōrōmōlingira soto, e naxa a xanin bōxi ma Ala si gbetece ker

dennaxe, Yosuwe xa yaamari bun ma. A naxa lu naa han Dawuda xa waxati.»

⁴⁶ «Dawuda naxan nafanxi Ala ma, na naxa a maxōrin a xa lingira ti a tan Yaxuba Marigi Ala be.

⁴⁷ Kōno Sulemani nan fa na lingira ti Ala be.

⁴⁸ Kōno Ala Xili Xungbe Kanyi mu sabatima adama xa banxi tixi kui. Namijonme na nan masenxi,

⁴⁹ «Wo Marigi naxe, koore, n ma kibanyi, bōxi, n santide.

Wo banxi mundun tima n be? Wo yire mundun findima n ma malabude ra?»

⁵⁰ N tan xa mu na birin yailanxi?»

⁵¹ «Wo xaxili nun wo tuli xōrōxō, wo sondonyi mu fan. Wo Ala Xaxili Seniye nxi matandima temui birin alo wo benbae a raba ki naxe.

⁵² Wo benbae namijonmee birin jaxankata ne. E namijonmee faxe ne, naxee nu Ala xa Tinxintōe xa fafe falama. Yakōsi wo bara na fan faxe.

⁵³ Wo tan naxee bara Ala xa seriye soto malekee saabui ra, wo mu a rabatuxi!»

Etiyen xa faxe

⁵⁴ E to yi masenyi me, e naxa xōno han e nu e jinyie raxin.

⁵⁵ Kōno Ala Xaxili Seniye nxi naxa goro Etiyen ma. Etiyen to a ya banban koore ma, a naxa Ala xa dariye to, a man naxa Isa to a tixi Ala yirefanyi ma.

⁵⁶ A naxa a masen, «N bara koore rabixi to, Adama xa Di tixi Ala yirefanyi ma.»

⁵⁷ Nama naxa sōnxōe rate, e naxa e tuli dese. E birin naxa bagan a ma.

⁵⁸ E naxa mini a bubu ra sigafe ra taa fari ma, e a magōno han a naxa faxe. Seede naxa e xa donmae sa segetala nde san ma, naxan xili Solu.

⁵⁹ E nu na a magōnofe temui naxe, Etiyen naxa Ala maxandi, «N Marigi Isa, n nii rasene.»

⁶⁰ Na xanbi a naxa a xinbi sin, a naxa a xui ite, «N Marigi, i naxa e suxu yi yunubi ma!» A ge na falade tan mu a ra, a naxa taa masara. Solu fan nu na Etiyen faxafe kui.

8

Danxaniyatōe xa tōre

¹ Na lōxōe, jaxankate xungbe naxa Darisalamu danxaniyatōe jama suxu. E birin naxa yensen Samari nun Yudaya bōxi ma fo xεεrae, nee nan gbansan lu naa.

² Xeme tinxinxie naxa Etiyen nagata. E naxa wa a xa faxe ma.

³ Kōno Solu tan naxa danxaniyatōe jama tōro. A nu soma banxie kui, a nu

daxxaniyatɔe xemee nun ginee ramini, a nu fa e sa geeli.

⁴ Daxxaniyatɔe to yensen ye, e naxa xibaaru fanyi kawandi ti yire birin.

Xibaaru fanyi kawandife Samari

⁵ Filipu to goro Samari taa nde kui, a naxa Ala xa Mixi Sugandixi xa fe masen naakæe be.

⁶ Nama to Filipu xa kaabanakoe to, e naxa e tuli mati a ra a fanyi ra.

⁷ Ninnæe naxa gbilen furemae foxo ra, e nu fa gbelegebele. Mabenyi nun namate wuyaxi naxa yalan.

⁸ Naakæe naxa seewa a fanyi ra.

⁹ Xeme nde nu na na taa kui naxan xili Simon. A nu duureya rabama naxan Samarikæe birin nakaabama, a nu fa a yete igbo.

¹⁰ E birin, dimedie nun forie, a xui ramexi a fanyi ra. E nu a fala, «Yi xeme Ala senbe na a ra, won naxan xili falama Senbe Xungbe.»

¹¹ E nu bara bira a foxo ra kabi a xonnakuye barima a nu e rakaabama a xa duureya ra.

¹² Konɔ e to la Filipu ra, naxan Ala xa mangeya niini nun Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi kawandi rabama, xemee nun ginee naxa e xunxa ye xɔɔra.

¹³ Simon yati naxa daxxaniya, a fan naxa a xunxa ye xɔɔra. A naxa bira Filipu foxo ra. A naxa kaaba a xa tonxumæe nun kaabanako xungbee ma.

¹⁴ Xeeræe, naxee nu na Darisalamu, e to a me Samarikæe bara tin Ala xa masenyi ra, e naxa Piyeri nun Yaya xee naa.

¹⁵ E to so naa, e naxa Ala maxandi alako Samarikæe xa Ala Xaxili Seniyenxi soto,

¹⁶ barima Ala Xaxili Seniyenxi mu nu goroxi mixi yo ma e ya ma sinden. E nu xunxaxi ye nan gbansan xɔɔra Isa xili xa fe ra.

¹⁷ Awa, Piyeri nun Yaya naxa e belexe sa e ma, e naxa Ala Xaxili Seniyenxi soto.

¹⁸ Simon to a to Ala Xaxili Seniyenxi nu sotoma xeeræe belexee nan saabui ra, a naxa kobiri masen e be, a fa a fala,

¹⁹ «Wo yi senbe fi n fan ma, alako n na n belexee sa naxan ma, a xa Ala Xaxili Seniyenxi soto.»

²⁰ Piyeri naxa a yaabi, «I tan nun i xa kobiri xun xa rakana, barima i a mapoxunxi ne Ala xa ki sotoma kobiri nan na.

²¹ I gbe yo mu na yi fe ya ma, barima i sondonyi mu fiixexi Ala be.

²² Gbilen yi fe xaaxi foxo ra. I man xa Marigi maxandi alako a xa dipe i ma i xa yi mapoxunyi xa fe ra, xa a sa tinma.

²³ N a toxi ne yi ki, i na fe xaaxi gbegebe kui. I bara findi Sentane xa konyi ra.»

²⁴ Simon naxa a yaabi, «Wo yete xa Marigi maxandi n be alako wo fe naxee birin falaxi a naxa n li.»

²⁵ E to ge seedeɔoxoya bade Marigi xa masenyi ra, Piyeri nun Yaya naxa gbilen Darisalamu. Kira fan na, e naxa xibaaru fanyi kawandi ti Samari taa wuyaxi kui.

Etiyopi xunmati nde xunxafe ye xɔɔra

²⁶ Marigi xa maleke naxa a fala Filipu be, «Keli, siga yirefanyi biri ra, gbengberen kira xon, naxan goroma Gasa, kelife Darisalamu.»

²⁷ A naxa keli, a naxa Etiyopika nde li kira ra. Xeme nan nu a ra naxan mu nu noma gine fe rabade. A findixi Kandasi, Etiyopi mange gine xunmati nan na. A tan nan nu a xa naafuli birin kantama. A nu faxi salide ne Darisalamu.

²⁸ A na gbilenfe a xonyi, a doxoxi a xa mapereese kui, a na Annabi Esayi xa Kitaabui xaranfe.

²⁹ Ala Xaxili Seniyenxi naxa a masen Filipu be, «Siga, i i makore na mapereese ra.»

³⁰ Filipu naxa siga a gi ra. A naxa Etiyopika xui me, a nu Annabi Esayi xa Kitaabui xaranfe. A naxa a maxarin, «I naxan xaranfe yi ki, i a fahaamuxi?»

³¹ A naxa a yaabi, «N noma na ra di, xa mixi yo mu na naxan a tagi rabama n be?» A naxa a fala Filipu be a xa doxo a seeti ma.

³² A nu na yi sebeli nan xaranfe Kitaabui kui:

«E a xaninxi temu naxe a xa faxa a naxa lu alo yexee naxan xaninma faxade. A mu a xui yo ramini, alo yexee naxan tima a xabe maxabama ya ra.

³³ A xa marayaagi kui,

e naxa a makiiti seriye xanbi.

Nde noma a xa taruxui falade?

A xa simaya bara non boxi fari.»

³⁴ Na Etiyopika naxa a fala Filipu be, «Yandi, a masen n be, Annabi Esayi nde xa fe falama yi ki? A yete ba, ka mixi gbete?»

³⁵ Awa, Filipu naxa a folo na sebeli ma, a naxa a kawandi Isa xa xibaaru fanyi ra.

³⁶ E na sigafe kira xon, e naxa ye li. Na Etiyopika naxa a fala Filipu be, «Ye nan ya. Nanse a niyama n mu xunxama ye xɔɔra?»

³⁷ Filipu naxa a yaabi, «Xa i daxxaniya i bope birin na, i noma na ra.» Na Etiyopika naxa a yaabi, «N laxi a ra, Ala xa Di nan lanxi Isa ma.»

³⁸ A naxa mapereese rati, e firin birin naxa goro ye ma. Filipu naxa na Etiyopika xunxa ye xɔɔra.

³⁹ E to te ye xοορα, Marigi Xaxili naxa Filipu tongo, a a xanin. Na Etiyopika mu fa a to sονon. A naxa siga sεεwε kui.

⁴⁰ Filipu naxa mini Asotu taa kui. A man naxa siga Sesare. A naxa xibaaru fanyi kawandi ti taa birin kui a nu dangima dennaxe.

9

Solu xunxafe ye xοορα

¹ Na temui birin, Solu nu kοnkοxi Marigi foxirabiree ma, a xa e faxa. A naxa siga serexedube kuntigi xon

² keedi maxorinde katarabi Damasi salide yareratie ma, alako xa a naxee li naa, e biraxi Isa xa kira foxo ra, xεmεe nun ginεe, a xa fa e xirixi ra Darisalamu.

³ A na makorefe Damasi ra, yanbe naxa mini a ma keli koore ma, a a rabilin.

⁴ A naxa bira boxi ma, a naxa xui nde mε, «Solu, Solu, i na n jaxankatafe munfe ra?»

⁵ Solu naxa a yaabi, «Marigi, nde i ra?» A naxa a yaabi, «Isa nan n na, i naxan jaxankatafe.

⁶ Keli, so taa kui, e fama a falade i be a lanma i xa naxan naba.»

⁷ Xεmεe naxee nu a foxo ra, nee de naxa bobo a ra gaaxui be. E nu xui mema, kοno e mu nu mixi yo toma.

⁸ Solu naxa keli boxi ma, a ya rabixi, kοno a ya mu se toma. E naxa a belexe suxu, e a mati Damasi.

⁹ A naxa lu xi saxon a mu sese to, a mu sese don, a mu sese min.

¹⁰ Isa foxirabiree nde nu na Damasi, naxan xili Ananiyasi. Marigi naxa a xili laamatunyi kui, «Ananiyasi!» Ananiyasi naxa a ratin, «Marigi, n tan nan ya.»

¹¹ Marigi naxa a fala a be, «Keli, siga kira ra naxan xili «Kira Tinxinxi», i xa xεmε fen Yudasi xa banxi kui, naxan xili Solu Tariseka. A na Ala maxandife.

¹² A bara mixi nde to laamatunyi kui, naxan xili Ananiyasi, a na a belexe safe a ma alako a man xa se to.»

¹³ Ananiyasi naxa a yaabi, «Marigi, n bara yi xεmε xa fe mε mixi wuyaxi ra, a bara fe kobi naxan naba i xa mixi seniyanxie ra Darisalamu.

¹⁴ Serexedube kuntigie bara nεe so a yi ra, a xa birin suxu naxee i xili maxandima.»

¹⁵ Kοno Marigi naxa Ananiyasi yaabi, «Siga, barima n bara yi xεmε sugandi xεera ra, a xa n xili masen si birin be, e xa mangee be, a nun Isirayila die birin be.

¹⁶ N a masenma ne a be, a fama tοοrode ki naxe n xili xa fe ra.»

¹⁷ Ananiyasi naxa siga na banxi. A to so, a naxa a belexe sa Solu ma. A naxa

a fala a be, «N ngaxakerenyi Solu, Marigi Isa naxan mini i ma kira ra, a tan nan n xεexi i ma, alako i xa se to, i man xa Ala Xaxili Seniyanxi soto.»

¹⁸ Se nde naxa ba a ya ma keren na alo xalee, a ya naxa se to. A naxa keli, a fa a xunxa ye xοορα.

¹⁹ Na xanbi a naxa a dege, a fa senbe soto.

Solu kawandi rabafe Damasi

Solu naxa saxanyi raba Damasi a nun Isa foxirabiree.

²⁰ A naxa bonbo kawandi tife ra keren na salidee kui a nu a masen a Ala xa Di nan lanxi Isa ma.

²¹ Naxee birin a xui mε, e de naxa ixara. E naxa a fala, «Yi xεmε xa mu nu mixie jaxankatama Darisalamu, naxee nu maxandi tima Isa xili ra? A mu faxi xε be, a xa e xanin e xirixi ra serexedube kuntigie xon?»

²² Solu naxa senbe soto. A xa masenyi naxa Damasi Yuwifife ifu, a falafe a Isa nan lanxi Ala xa Mixi Sugandixi ma.

²³ Temui nde to dangi, Yuwifife naxa lan a ma e xa Solu faxa.

²⁴ Solu naxa e xa gundo kolon. E nu taa sode de kantama kοe nun yanyi alako e xa a faxa.

²⁵ Kοno kοe nde ra, Isa foxirabiree naxa a ragoro tete fari ma saga kui.

Solu sigafe Darisalamu

²⁶ Solu to siga Darisalamu, a naxa wa bonife Isa foxirabiree ra, kοno e birin nu gaaxuxi a ya ra. E mu nu laxi a ra xa Isa foxirabiree nan yati a ra.

²⁷ Awa, Baranabasi naxa a xanin xεεrae xon. A naxa a tagi raba e be Solu Marigi toxi ki naxe, a man a xui mexi kira ra ki naxe. A naxa a masen e be Solu bara kawandi naxan naba Isa xili ra Damasi taa kui.

²⁸ E birin naxa doxo yire keren Darisalamu. Solu nu Marigi xili kawandima senbe ra.

²⁹ E nun Yuwifife fan naxa woyen e nu xοοxo, Yuwifife naxee Gireki xui falama, kοno nee nu katafe e xa Solu faxa.

³⁰ A ngaxakerenyi Isayankae to na fe mε, e naxa a xanin Sesare, e fa a rasiga Tarise.

³¹ Danxaniyatoe jama naxa lu bonesa kui Yudaya, Galile, nun Samari boxi birin ma. E nu luma e bore ralimaniya ra, e nu e jεre Marigi xa yaragaaxui kui. E xun nu masama Ala Xaxili Seniyanxi saabui ra.

Piyeri sigafe Lida nun Yafa

³² Piyeri to nu boxi iperema, a naxa goro seniyantoe yire Lida.

³³ A naxa xeme namataxi nde li naa, naxan xili Ene, a nu saxi sade ma kabi ne solomasaxan.

³⁴ Piyeri naxa a fala a be, «Ene, Isa Ala xa Mixi Sugandixi bara i rayalan. Keli, i i xa sade yailan.» A naxa keli keren na.

³⁵ Lidakæe nun Saronka birin to yi fe to, e naxa tuubi Marigi ma.

³⁶ Gine nde nu na Yafa Isa foxirabirsee ya ma. A nu xili Tabita, naxan falaxi Dorakasi. A nu fe fanyi gbegebe rabama, a nu tooromixie ki.

³⁷ Na temui, fure naxa a suxu, a naxa faxa. E to a maxa, e naxa a sa koore banxi deki firin nde.

³⁸ Isa foxirabirsee naxee nu na Yafa, e naxa a me a Piyeri na Lida. Lida mu makuya Yafa ra. Awa, e naxa xeme firin xee Piyeri ma, e xa a mayandi a xa fa e xonyi mafuren.

³⁹ Piyeri naxa keli, e nun na xeme naxa siga. E to so, e naxa a xanin koore banxi kon na. Kaaje ginee naxa a rabilin, e wama. E naxa dugie nun sosee masen a be Dorakasi naxee yailan a nu na e ya ma temui naxe.

⁴⁰ Piyeri naxa e birin namini tande. A naxa a xinbi sin, a Ala maxandi. Na xanbi, a naxa a mafindi fure mabiri ra. A naxa a fala, «Tabita, keli.» Tabita naxa a ya rabi. A to Piyeri to, a naxa keli.

⁴¹ Piyeri naxa a belexe suxu, a a rakeli. A naxa seniyantæe nun kaaje ginee xili. A naxa a nipe dentegæ e be.

⁴² Yafakæe birin naxa na fe me. Mixi wuyaxi naxa danxaniya Marigi ma.

⁴³ Piyeri naxa xi wuyaxi raba Yafa, Simon garange xonyi.

10

Koroneliyo xunxafe ye xoorra

¹ Xeme nde nu na Sesare naxan nu xili Koroneliyo. Soori keme xunmati nan nu a ra Itali soori gali ya ma.

² Diinela nan nu a ra. A tan nun a xa mixi birin nu gaaxuxi Ala ya ra. A nu setaree malima a gbegebe ra, a man nu Ala maxandima temui birin.

³ Nunmare ra, a naxa Ala xa maleke nde to laamatunyi ra, a sofe a xonyi. Maleke naxa a xili, «Koroneliyo.»

⁴ Koroneliyo to a to, a naxa gaaxu. A naxa a fala, «Marigi, munse niyaxi?» Maleke naxa a fala a be, «Ala bara i xa maxandi suxu. A bara ratu i ma, i bara naxan naba setaree be.

⁵ Yakosi, i xa mixi ndee xee Yafa e xa fa Simon na, naxan xili falama Piyeri.

⁶ A yigiyaxi Simon garange xonyi baa de ra.»

⁷ Maleke to ge woyende, a naxa siga. Koroneliyo naxa xonyi firin xili, a nun a xa soori diinela, naxan nu walima a be.

⁸ A naxa yi fe birin yaba e be, a fa e xee Yafa.

⁹ Na kuye iba yanyi tagi jondon, e nu na kira xon ma temui naxe, e makore taa ra, Piyeri naxa te koore banxi fari a xa Ala maxandi.

¹⁰ Na temui kaame naxa a suxu, a nu wama a degefe. Beenun donse xa ge yailande, a naxa laamatunyi to.

¹¹ A naxa koore to a rabixi, se nde naxa goro boxi alo dugi, a xirixi a tunxun naanie ma.

¹² Subee, bubusee, nun xoni birin nu na na dugi kui.

¹³ Xui nde naxa a fala, «Piyeri, keli, i sube nde faxa, i xa a don.»

¹⁴ Konõ Piyeri naxa a yaabi, «Ade, Marigi. N mu nu se raharamuxi don sinden, xa na mu a ra se seniyantare.»

¹⁵ Xui naxa woyen a be a firin nde, «Ala bara se naxan naseniyeen i naxa a fala a seniyantare.»

¹⁶ Na naxa raba sanya saxan. Na xanbi, na dugi man naxa te koore ma.

¹⁷ Piyeri to nu a mapoxunfe na laamatunyi ma, a wama naxan masenfe, Koroneliyo xa xeeræe nu bara Simon xonyi maxorin. E naxa ti naade ra.

¹⁸ E naxa maxorinyi ti xa Simon yigiyaxi naa ne, e naxan xili falama Piyeri.

¹⁹ Piyeri to nu a mapoxunfe laamatunyi ma temui naxe, Ala Xaxili naxa a masen a be, «Xeme saxan na i maxorinfe.»

²⁰ Keli, i xa goro, wo birin xa siga. I naxa siike, barima n tan nan e xeexi.»

²¹ Awa, Piyeri naxa goro, a naxa a fala na xeme be, «N tan nan yi ki wo naxan fenfe. Wo faxi munfe ma?»

²² E naxa dentegæ sa, «Koroneliyo, soori mixi keme xunmati, nan muxu xeexi. Xeme tinxixi na a ra, naxan gaaxuxi Ala ya ra. Yuwifæ birin a xili fanyi falama. Ala xa maleke seniyeenxi bara a masen a be a xa i rafa a xonyi alako a xa i xa masenyi rame.»

²³ Awa, Piyeri naxa e yigiya. Na kuye iba, a naxa keli, e birin naxa siga. Yafaka danxaniyatæe ndee fan naxa e mati.

²⁴ Na kuye iba, e naxa so Sesare, Koroneliyo nu e mamefe dennaxe. A nu bara a xa mixie nun a boore fanyie malan.

²⁵ Piyeri to so, Koroneliyo naxa a ralan, a naxa a yete magoro a be.

²⁶ Konõ Piyeri naxa a rakeli, a naxa a fala, «Keli, mixi nan na n fan na.»

²⁷ E naxa so banxi e woyenma e bore ra. Piyeri naxa mixi gbegebe malanxi li naa.

²⁸ A naxa a fala e be, «Wo a kolon tonyi doxoxi Yuwifæ ma e nun si gbete bonsoe

naxa lu yire keren, xa na mu a ra sofe ra e xonyi. Kono Ala bara a masen n be a n naxa mixi yo mapoxun seniyyentare ra.

²⁹ Na na a ra, wo to n xili, n mu tondi fade. Awa, wo n xilixi munfe ma?»

³⁰ Koroneliyo naxa a masen a be, «Na xi naani nan yi ki, n nu salife n ma banxi kui nunmare temui. Xeme nde naxa mini n ma, a xa sosee yanbama.

³¹ A naxa a masen n be, «Koroneliyo, Ala bara i xa maxandi suxu. A bara ratu a ma i bara naxan naba setaree be.

³² Awa, mixie xee Yafa, e xa fa Simon Piyeri ra be. A yigiyaxi Simon garange xa banxi kui, baa de ra.»

³³ N naxa mixie xee keren na. Muxu bara jalexin ki fanyi i fafe ra. Awa, yakosi muxu birin na Ala ya i. I xa masenyi ti muxu be, Marigi bara i yamari naxan birin na.»

³⁴ Awa, woyenyi to so Piyeri yi, a naxa a masen, «Yakosi n bara a kolon nondi nan yati a ra, Ala mu mixi yo rafisaxi a boore be.

³⁵ A wama mixi birin xon, sie birin ya ma, naxee gaaxuma a ya ra, naxee tinxin.

³⁶ Ala bara xibaaru fanyi masen Isirayila jama be. A bara a masen e be a bopesa sotoma dunija Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi nan na.

³⁷ Wo a kolon naxan nabaxi folofe Galile boxi ma, doxofo Yudaya birin na. Yaya nu bara kawandi ti mixie xa e xunxa ye xora.

³⁸ Na temui Ala naxa Isa Nasaretika sugandi, Ala Xaxili Seniyyenxi nun senbe naxa goro a ma. Isa naxa siga yire birin, a nu fe fanyi raba, a nu mixi birin nayalan naxee nu na lbulisa xa konyiya bun. Ala nu na a foxo ra.»

³⁹ «Yi fe birin seede nan muxu ra a naxan naba Yuwifie xa boxi ma nun Darisalamu. E naxa a banban wuri ma, a faya.

⁴⁰ Kono Ala naxa a rakeli faxe ma xi saxan loxo, dunija xa a to.

⁴¹ A mu tin a makenende birin be, kono a naxa a yete masen muxu be, Ala naxee sugandixi e xa findi seedee ra. Muxu nun Isa bara donse don, muxu bara ye min a keli xanbi faxe ma.

⁴² Isa naxa muxu yamari, muxu xa kawandi ti mixie be, e xa a kolon Ala nan Isa taxi kuitisa ra mixi baloxie nun mixi faxaxie xun ma.

⁴³ Namijonme birin nu bara a xa fe fala, naxan na danxaniya a ma na kanyi xa yunubi xafarima ne a xili saabui ra.»

⁴⁴ Piyeri to nu woyenma, naxee birin nu yi masenyi ramefe, Ala Xaxili Seniyyenxi naxa goro e ma.

⁴⁵ Danxaniyatoe sunnaxie naxee Piyeri mati naa, e naxa kaaba yi fe ma, Ala Xaxili Seniyyenxi gorofe sunnatatee fan ma,

⁴⁶ barima e naxa e xui me e na Ala matoxofo xui gbete e ra.

⁴⁷ Awa, Piyeri naxa maxorinyi ti, «Mixi nde noma tondide yi mixie xa xunxa ye xora? E fan bara Ala Xaxili Seniyyenxi soto alo won fan a sotoxi ki naxe.»

⁴⁸ A naxa yaamari fi fa e xa e xunxa ye xora Isa xili ra. Na xanbi e naxa Piyeri mayandi a xa lu e xonyi na saxanyi.

11

Piyeri xunmafalafe

¹ Xεεrae nun ngaxakerenyie naxee nu na Yudaya, e naxa a me a si gbete e fan bara tin Ala xa masenyi ra.

² Piyeri to te Darisalamu, Yuwifie danxaniyatoe naxa a kalamu, «I bara so sunnatatee xonyi,

³ wo birin bara wo dege!»

⁴ Awa Piyeri naxa fe birin tagi raba e be a dangixi ki naxe.

⁵ A naxa a masen, «N nu na Yafa taa nan kui. N na Ala maxandife temui naxe, n naxa laamatunyi to. Se nde naxan maniyaxi dugi xungbe ra, a xirixi a tunxun naanie ma, na naxa goro keli kooore ma han n yire.

⁶ N naxa a igbe a fanyi ra. N naxa xurusee, wula subee, bubusee, nun xoni birin to a kui.

⁷ Xui nde naxa a fala, «Piyeri, keli, i sube nde faya, i xa a don.»

⁸ Kono n naxa a fala, «Ade, Marigi. N mu nu se raharamuxi don sinden, xa na mu a ra se seniyyentare.»

⁹ Xui naxa woyen n be a firin nde, «Ala bara naxan naseniyyen i naxa a fala a seniyyentare.»

¹⁰ Na naxa raba sanya saxan. Na xanbi, a birin man naxa te kooore ma.»

¹¹ «Na temui mixi saxan, naxee nu xeexi n yire kelife Sesare, e naxa ti muxu xa banxi naade ra.

¹² Ala Xaxili naxa a masen n be a muxu birin xa siga, a hali n mu siike. Yi xeme senni naxee yi ki, e fan naxa n mati naa. Muxu to so Koroneliyo xonyi,

¹³ a naxa a yaba muxu be a maleke toxi a xa banxi kui ki naxe. Maleke naxa a masen a be, «Mixi xee Yafa, a xa fa Simon na, e naxan xili falama Piyeri.

¹⁴ A fama masenyi tide i be, i tan nun i xa mixi birin kisima naxan saabui ra.»

¹⁵ «N to so woyenfe, Ala Xaxili Seniyyenxi naxa goro e ma alo a goro won ma ki naxe a fole.

¹⁶ N fa ratu Marigi xa masenyi ma, «Yaya bara mixi xunxa ye xoorra, kono Ala Xaxili Seniyenxi fama gorode wo ma.»

¹⁷ Ala to bara e ki alo a won kixi ki naxe, won tan naxee danxaniyaxi Isa Ala xa Mixi Sugandixi ma, a nu lan n xa Ala matandi?»

¹⁸ E to na me, e naxa dundu, e naxa Ala matoxo, «Ala bara tuubi ragiri si gbete fan be, alako e fan xa kisi.»

Baranabasi nun Solu sigafe Antiyoki

¹⁹ Isa foxirabiree naxee yensen Etiyen faxa xanbi naxankate saabui ra, e naxa siga han Fenisiya, Sipiri, nun Antiyoki. E nu Ala xa masenyi kawandima Yuwifie nan be.

²⁰ Kono Sipirikae nun Sirenikae naxee nu na e ya ma, e to siga Antiyoki, e naxa Marigi Isa xa xibaaru fanyi masen Girekikae fan be.

²¹ Marigi xonye nu na e ma. Mixi gbege naxa danxaniya, e naxa tuubi Marigi ma.

²² Darisalamu danxaniyatoe pama to na fe me, e naxa Baranabasi xee Antiyoki.

²³ A to so naa, e naxa jalexin Ala xa hinne tofe ra. A naxa e ralimaniya, e xa danxaniya Marigi ma.

²⁴ Baranabasi, mixi fanyi nan nu a ra. A nu rafexi danxaniya nun Ala Xaxili Seniyenxi ra. Nama gbege naxa danxaniya Marigi ma.

²⁵ Na xanbi, Baranabasi naxa siga Tarise Solu fende.

²⁶ A to a to, e naxa fa a ra Antiyoki. E nun danxaniyatoe nan nu e malanma naa je keren birin bun ma. E naxa mixi gbege xaran. Isa foxirabiree naxee nu na Antiyoki, nee nan singe «Isayanka» xili soto.

²⁷ Na temui, namijonme ndee naxa goro Antiyoki, kelifie Darisalamu.

²⁸ Naxan nu xili Agabu, na naxa ti, a fa a fala Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, a kaame xungbe fama sinde dunjira birin ma. Na fe raba mange Kilodi xa waxati ne.

²⁹ Isa foxirabiree naxa lan a ma e xa Yudaya ngaxakerenyie mali harige ra, kankan noma naxan na.

³⁰ E naxa a so Baranabasi nun Solu yi ra katarabi kuntigie ma.

12

Tooræ man xeeræe life

¹ Na temui mange Herode naxa so danxaniyatoe pama mixi ndee tooræfe.

² A naxa Yaki, Yaya taara, faxa sandigema ra.

³ A to a to na nu rafan Yuwifie ma, a man naxa Piyeri suxu Taami Lebinitare Sali.

⁴ A to a suxu, a naxa a sa geeli kui. A naxa soori naani naani tongo xunde naani kui, a nee yamari, e xa a kanta. Herode

nu waxi Piyeri xa makiiti pama ya xori Sayamaleke Dangi Sali na ba a ra.

⁵ Piyeri nu na geeli kui, kono danxaniyatoe pama nu na Ala maxandife a be.

⁶ Koe ra, beenun Herode xa Piyeri makiiti, a nu xife soori firin tagi, yolonxoniyi balanxi a ma. Soori gbete fan nu geeli naade kantafe.

⁷ Marigi xa maleke nde naxa mini a ma terenna ra. Yanbe naxa geeli kui iyalan. Maleke naxa Piyeri seeti mabonbo, a xa xunu, a fa a fala a be, «Keli, i xulun!» Yolonxoniyie naxa yolon a belexe ra keren na.

⁸ Maleke naxa a fala a be, «I maxiri, i xa sankirie so.» A to na raba, maleke man naxa a fala a be, «Donma felen i ma, bira n foxo ra.»

⁹ Piyeri naxa mini, a bira maleke foxo ra, kono a mu a kolon xa na fe findixi nondi nan na. A nu bara a maroxun, temunde a findixi laamatunyi nan na.

¹⁰ E to bara dangi soorie singe e nun a firin ndee ra, e naxa wure naade li naxan de rabixi taa ma, na naxa rabi a yete ra. E naxa mini. E mu nu a ikuyaxi kira xon ma, maleke naxa keli Piyeri xun.

¹¹ Piyeri to xaxili soto na fe ma, a naxa a fala, «Yakosi, n bara a kolon Marigi nan a xa maleke xexxi, a xa n ba Herode yi ra. A bara n natanga Yuwifie belexe.»

¹² A to kolon soto yi fe ma, a naxa siga Yaya nga Mariyama xonyi, Yaya naxan man xili Maraki. Mixi wuyaxi nu malanxi naa, e na Ala maxandife.

¹³ A to naade konkon, konyi gine nde, naxan xili Roda, e naxa fa naade rabide.

¹⁴ A to Piyeri xui me, a naxa jalexin han a naxa neemu naade rabife ma. A naxa a gi a xa sa a fala booree be Piyeri na naade ra.

¹⁵ E naxa a fala a be, «I bara daxu.» Kono a to e karaxan, e naxa a fala, «A xa maleke na a ra.»

¹⁶ Na temui birin Piyeri nu na naade konkonfe. E to naade rabi, e naxa kaaba a tofe ma.

¹⁷ Piyeri to e masabari a belexe ra, a naxa a yaba e be Marigi a raminixi geeli kui ki naxe. A naxa a fala, «Wo yi fe ragbilen Yaki nun ngaxakerenyie ma.» Na xanbi, a naxa mini, a xa siga yire gbete.

¹⁸ Kuye to iba, soorie naxa lu maimaxe xungbe kui, e kolonfe ra Piyeri xa fe niyaxi ki naxe.

¹⁹ Herode naxa a fen, kono a mu a to. A naxa soorie makiiti, a naxa yaamari fi a e birin xa faxa. Na xanbi, a naxa keli Yudaya, a naxa goro Sesare, a xa saxanyi radangi menni.

Herode xa faxe

²⁰ Tirekae nun Sidonkae nu na lantareya kui e nun Herode ra na temui. E naxa lan e bore ma, e xa siga Herode yire, e xa woyen. E to bara Bilasitu masoto, mange xa batula kuntigi, e naxa Herode mayandi lanyi xirife ra e tagi, barima e xa boxi xaxili nu tixi Herode xa boxi baloe nan na.

²¹ Malan loxoε, Herode nu maxirixi a xa mange sosee kui, a naxa masenyi ti jama be, a doxoxi mange kibanyi kui.

²² Mixie naxa sonxoε rate, «Ala xui nan yi ki, adama xui mu a ra.»

²³ Marigi xa maleke nde naxa a rafura keren na, barima a mu Ala matoxo. Kulie naxa a don, a naxa faxa.

²⁴ Na waxati mixi gbegbe naxa Ala xa woyenyi rame, danxaniyatose konti xun naxa masa.

²⁵ Baranabasi nun Solu to ge xεera ibade Darisalamu, e naxa gbilen Yaya xanin na e xun ma, e naxan xili falama Maraki.

13

Baranabasi nun Solu sugandife

¹ Namijonmee nun karamoxoe nu na Antiyoiki danxaniyatose jama tagi: Baranabasi, Simeyon naxan xili sa Nigeri, Lususi Sirenika, Manahen, nun Solu. Manahen nun mange Herode nan xuru yire keren.

² E to nu Marigi batufe, e man nu sunfe, Ala Xaxili Seniyenxi naxa a fala e be, «Wo Baranabasi nun Solu ti n be e xati ma, wali xa fe ma n e xilixi naxan ma.»

³ Awa, e to ge sunde, nun Ala maxandide, e naxa e belexe sa Baranabasi nun Solu ma, e xa e taxu Ala ra. Na xanbi, e naxa e bejin, e siga.

E sigafe Sipiri

⁴ Ala Xaxili Seniyenxi to Baranabasi nun Solu xεe, e naxa goro Selusiyi, e fa baki kunkui kui sigafe ra Sipiri suri ma.

⁵ E to so Salamin, e naxa so Ala xa masenyi kawandife Yuwifife xa salide kui. Yaya nan nu e malima ra.

⁶ E to bara suri igiri han Pafosi, e naxa duure nde li naa, Yuwifife naxan nu a yete findixi namijonme wule fale ra, naxan nu xili Bari Yesu xa di.

⁷ A nu na mange Serigu Polu seeti ma, naxan xaxili nu fan. Na tan naxa Baranabasi nun Solu xili, barima a nu wama Ala xa masenyi ramefe.

⁸ Kono na duure e naxan ma Elimasi, a xili wama a masenfe a duure nan a ra, a naxa e matandi. A nu katafe ne alako a xa mange xa ba danxaniya kira xon ma.

⁹ Awa Solu, naxan man xili Polu, Ala Xaxili Seniyenxi to goro a ma, a naxa a ya banban a ra,

¹⁰ a naxa a fala a be, «Kalabante nun yanfante nan i ra. Ibulisa xa di, tinxintare, i mu bama Marigi xa kira tinxinxi dalinfe?»

¹¹ Awa yakosi, Marigi bara a belexe sa i ma. I fama ne donxude. Waxati nde bun ma, i mu soge toma.» Dimi naxa dusu a xun na keren na. A naxa so milimalafe na ma, a nu mixie fen naxee a yi rasuxuma.

¹² Awa, mange Serigu Polu to na to, a naxa danxaniya Marigi xa seriye ma.

E sigafe Pisiidiya boxi ma

¹³ Polu nun a boore to baki kunkui kui Pafosi, e naxa siga Periga naxan na Panfliya boxi ma. Yaya naxa a ba e ma, a naxa gbilen Darisalamu.

¹⁴ Menni e naxa ti kira xon. E naxa so Antiyoiki naxan na Pisiidiya boxi ma. E to so salide kui malabu loxoε, e naxa e magoro.

¹⁵ Tawureta Munsu nun namijonmee xa Kitaabui xaranyi to ba a ra, salide xunmatie naxa xεera ti e ma, e nu a fala, «Won ngaxakerenyie, xa marasi nde na wo yi ra jama be, wo a fala.»

¹⁶ Polu to keli, a naxa e masabari, a fa a fala, «Isirayilakae nun wo tan naxee gaaxuxi Ala ya ra, wo wo tuli mati.

¹⁷ Isirayila jama Marigi Ala bara won babae sugandi. A naxa e rawuya Misira boxi ma. Na xanbi a naxa e ramini naa a senbe ra.

¹⁸ A naxa e rabalo je tongo naani jondon gbengberenyi ma.

¹⁹ A to si solofere halaki Kanaan boxi ma, a naxa na boxie fi Isirayilakae ma.

²⁰ Ne keme naani je tongo suuli bun ma, a naxa manglee ti e xun ma han Annabi Samuweli xa temui.

²¹ Awa, e to wa mange belebele xon ma, Ala naxa Kisu xa di, Solu, naxan fatan Bunyamin bonsoe ra, a naxa na ti e xun ma. A xa mangeya naxa bu je tongo naani.

²² A to Solu ba mangeya ra, a naxa Dawuda findi mange ra e xun. A yi seedeya masen na nan ma, «N bara Dawuda to, Yisayi xa di, naxan keja rafan n ma. A tan nan n sago birin nakamaliza.»

²³ «Ala Isirayila Rakisima raminixi Dawuda bonsoe nan ya ma, naxan lanxi Isa ma, alo a laayidi tongoxi ki naxe.

²⁴ Beenun Isa xa fa, Yaya nu bara mixie kawandi e xa tuubi, e xa e xunxa ye xora.

²⁵ A xa wali rapon temui, a naxa a fala, «N mu findixi mixi xa ra, wo naxan mapoxunxi. Na kanyi fama n xanbi ra. Na binye mu na n yi ra n xa a xa sankiri mafulun.»

²⁶ «N ngaxakerenyie, Iburahima bonsoe xa die nun wo tan naxee gaaxuma Ala ya ra, yi kisi masenyi rasanbaxi won tan nan ma.

²⁷ Darisalamukæe nun e xunmatie mu tin Isa ra. E mu fahaamui soto namijonmee xa masenyi ma, naxan xaranma malabu loxo'e birin. Kono e naxa na masenyi yati rakamali Isa tojjegefe ra.

²⁸ Hali e to mu sese to a lanma a xa faxa naxan ma, e naxa Pilati maxandi a xa a faxa.

²⁹ Na kui, e naxa fe birin nakamali naxee sebexi a xun. E man naxa a ragoro wuri magalanbuxi ma, e a fure sa gaburi kui.

³⁰ Kono Ala naxa a rakeli faxe ma.

³¹ Mixi ghegbe naxee Isa mati kelife Galile sigafe Darisalamu, nee naxa a to xi wuyaxi bun ma. Yakosi e bara findi a xa seede ra pama tagi.»

³² «Awa, muxu tan fan yi xibaaru fanyi masenma ne wo be, Ala laayidi naxan tongo won benbae be.

³³ Ala bara a rakamali won tan be, e xa die. A bara Isa rakeli faxe ma alo a sebexi Yabura sora firin nde kui ki naxe. A naxe, <N ma di nan i ra. N bara findi i baba ra to.>

³⁴ A bara a rakeli faxe ma, alako a naxa borɔ. A na nan masenxi yi ki, <Laayidi seniyenxie, naxee mu kanama, n naxee tongoxi Dawuda be, n nee tongoma ne wo fan be.>

³⁵ Na na a ra, a man na masenyi falaxi yire gbete. A naxe, <I mu i xanuntenyi luma gaburi kui.>

³⁶ Dawuda to ge Ala sago rabade a xa waxati, a faxa ne, a a benbae li gaburi kui, a man borɔ naa.

³⁷ Kono Ala mixi naxan nakelixa faxe ma, na tan mu borɔ.»

³⁸ «N ngaxakerenyie, naxan kawandixi wo be, wo xa a kolon yunubi xafarima a tan nan saabui ra.

³⁹ Naxan yo danxaniya, na kanyi bara kisi yunubie ma, Annabi Munsa xa seriye mu no wo rakiside naxee ma.

⁴⁰ Na kui, wo wo meeni naxan falaxi namijonmee xa Kitaabuie kui, a naxa fa wo li. E naxe,

⁴¹ «Wo a mato, wo tan mixi mayelee, wo de xa ixara, wo bara lo'e, barima n fama kewali rabade wo xa loxo'ee nan ma, wo mu lama naxan na hali e a yaba wo be.»

⁴² Solu nun Baranabasi to mini, mixie naxa e maxandi e man xa yi masenyi ti malabu loxo'e naxan man fama kore.»

⁴³ Awa, pama to yensen, Yuwifii wuyaxi nun mixi naxee nu soxi Yuwifii xa diine kui, nee naxa bira Polu nun Baranabasi foxo ra. Polu nun Baranabasi naxa e rasi e xa lu Ala xa hinne kui.

⁴⁴ Na malabu loxo'e xungbilenyi, taakæe birin naxa e malan Ala xa masenyi ramede.

⁴⁵ Yuwifii to pama to, toone naxa e suxu. E naxa ti Polu kanke, e nu a xa woyenyi matandi, e nu a konbi.

⁴⁶ Polu nun Baranabasi naxa a fala e be pama tagi, «A lanma Ala xa masenyi xa masen wo tan nan singe be, kono wo bara tondi a ra. Na kui, wo yete bara a fala a mu daxa wo xa kisi soto. Yakosi muxu muxu ya rafindima si gbete nan ma,

⁴⁷ alo Marigi muxu yamarixi ki naxe. A naxe,

<N bara i ti i xa findi naiyalanyi ra sie be, kisi xaninfe ra han dunixa danyi.»

⁴⁸ Mixi naxee mu findixi Yuwifii ra, nee to na me, e naxa seewa. E naxa e Marigi xa woyenyi matoxo. Naxee birin nu sugandixi kisi fe ra, nee naxa danxaniya.

⁴⁹ Marigi xa masenyi naxa yensen boxi birin kui.

⁵⁰ Kono Yuwifii naxa gine hagigee, naxee nu soxi Yuwifii xa diine kui, nun na taa kuntigie, e naxa nee bojæe rate. E naxa toore doxo Polu nun Baranabasi ma han e naxa e keru e xa boxi ma.

⁵¹ Polu nun Baranabasi naxa e sanyi rakonkon, na xa findi seede ra a lantareya na e tagi. Na xanbi e naxa siga Ikoniyon.

⁵² Isa foxirabiræe naxa seewa, e man nu fa Ala Xaxili Seniyenxi soto.

14

E sigafe Ikoniyon

¹ Polu nun Baranabasi naxa so Yuwifii xa salide kui Ikoniyon. E naxa woyen a fanyi ra han Yuwifii nun Girekika ghegbe naxa danxaniya.

² Kono Yuwifii naxee mu danxaniya, nee naxa Girekikæe kui iso, alako e bojæe xa te danxaniyatooe xili ma.

³ Polu nun Baranabasi naxa temui xonkuye raba Ikoniyon, e nu woyen lantareya kui. Marigi naxa tonxumæe nun kaabanakoe raba e saabui ra, e tan naxee findixi seede ra Ala xa masenyi be, a xa hinne xa fe ra.

⁴ Taakæe naxa itaxun doxo firin. Ndee naxa lu Yuwifii xa seeti, ndee fan naxa lu xeeræe xa seeti.

⁵ Girekikæe nun Yuwifii nun e xa manglee naxa lan e xa fe jaaxi doxo e ma, e man xa e magono han e xa faxa.

⁶ Polu nun Baranabasi to na kolon, e naxa e gi, e siga Likayoni taee kui, Lisitire nun Deribe, a nun na rabilinyi.

⁷ E naxa xibaaru fanyi kawandi ti naa.

E Sigafe Lisitire

⁸ Mixi nde nu doxoxi Lisitire, namate nan nu a ra, a bari na ki ne lanyuru kui. A mu nu noma a jereede hali keren.

⁹ A nu a tuli matima Pōlu xa masenyi nan na. Pōlu naxa a ya ti a ra. A naxa a to a danxaniyaxi a yalan fe ma.

¹⁰ A naxa a fala a xui itexi ra, «Keli, i ti i sanyie xun na. A naxa keli keren na, a ηερε.»

¹¹ Nama to na to, Pōlu naxan nabaxi, e naxa a fala Likayoni xui, «Alae bara e falin mixie, e goro won tagi.»

¹² E naxa xili nde xabu e xun, e Baranabasi xili naxa sa Seyusi, Pōlu fan Heremesi, barima a tan nan nu wøyenma.

¹³ Seyusi xa serexedube, naxan xa salide nu na taa sode de ra, na naxa fa tuurae nun fugee ra naadee biri ra. A tan nun jama naxa wa serexe bafe e be.

¹⁴ Xεεραε Baranabasi nun Pōlu to na kolon, e naxa e xa sosee iboo, e man fa gbelegebele jama ra.

¹⁵ E naxa a fala, «Wo tan, munfe ra wo yi fe mooli rabama? Mixi nan muxu ra, alo wo tan. Muxu faxi xibaaru fanyi nan na wo be. Muxu wo rasima wo xa ba yi fufafu fee ma alako wo xa bira Ala xa kira foxo ra, naxan koore nun boxi, baa nun se birin daa.

¹⁶ Temui dangixi Ala a lu ne si birin xa bira e yete kan xa kirae foxo ra.

¹⁷ Hali na birin kui, a nu fe fanyi rabama naxan findi seede ra a xa fe ra. Tunde ye nu fama keli koore ma. Sansie nu fanma a temui alako wo xa balo, wo man xa seewa wo hōne kui.»

¹⁸ Pōlu nun Baranabasi naxa kata ki fanyi ra alako e naxa serexe ba e be.

¹⁹ Awa, Yuwifie naxa fa keli Antiyoki nun Ikoniyon. E naxa jama kui iso han e naxa Pōlu magono a xa faxa. E naxa mini a bubu ra taa fari ma barima e tan be a bara ge faxade.

²⁰ Kono Isa foxirabiree to a rabilin, a naxa keli, a man naxa gbilen taa kui.

E gbilenfe Antiyoki Siriya boxi ma

²¹ Kuye to iba, Pōlu nun Baranabasi naxa siga Deribe. E to ge kawandi tide taa kui, mixi gbegebe naxa findi Isa foxirabiree ra. Na xanbi e naxa gbilen Lisitire, Ikoniyon, nun Antiyoki.

²² E nu Isa foxirabiree ralimaniya. E man nu e rasi e xa sabati danxaniya kui. E nu a fala, «Won mu soma Ala xa mangeya niini bun ma fo won xa tōro.»

²³ E naxa kuntigie sugandi danxaniyatoe jama keren keren ma be. E to ge salide nun sunde, e naxa e taxu Marigi ra, e nu danxaniyaxi naxan ma.

²⁴ Awa, e to Pisidiya igiri, e naxa fa Panfiliya.

²⁵ E naxa kawandi ti Periga, e naxa goro Ataleya.

²⁶ E to keli menni, e naxa baki kunkui kui sigafe ra Antiyoki, e nu taxuxi Ala xa hinne ra dennaxe. E nu bara ge na wali birin nabade.

²⁷ E to so, e naxa danxaniyatoe jama malan. E naxa fe birin dentege sa e be Ala naxan nabaxi e saabui ra, nun Ala danxaniya naade rabixi si gbete be ki naxe.

²⁸ E nun Isa foxirabiree naxa bu e bore ra.

15

Darisalamu malanyi

¹ Mixi ndee naxee keli Yudaya, e naxa a fala Isa foxirabiree be, «Xa wo mu wo sunna Annabi Munsu xa naamunyi ki ma, wo mu noma kisode.»

² Pōlu nun Baranabasi naxa wøyenyi xoxoxoe fala e be. E naxa nate tongo Pōlu nun Baranabasi nun mixi ndee xa te Darisalamu xεεrae nun kuntigie maxorinde yi fe ma.

³ Danxaniyatoe jama naxa e xee. E dangixi Fenisiya nun Samari ra temui naxe, e naxa a masen mennikae be, mixi naxee kelixi si gbete ma, nee danxaniyaxi ki naxe. Yi masenyi naxa Isa foxirabiree rapellexin.

⁴ E to so Darisalamu, danxaniyatoe jama nun xεεrae, nun kuntigie naxa e rasene. Ala naxan birin naba e saabui ra, e naxa na yaba e be.

⁵ Awa, Fariseni nde naxee nu bara danxaniya, e naxa keli, e nu fa a fala, a lanma ne si gbete mixie xa sunna, e xa bira Annabi Munsu xa seriye foxo ra.

⁶ Xεεrae nun kuntigie naxa e malan e xa na fe mato.

⁷ E to na fe isonxo sonxo, Piyeri naxa keli, a a fala e be, «N ngaxakerenyie, wo a kolon kafi temui xonkuye Ala bara n sugandi wo tagi, alako si gbete mixie xa xibaaru fanyi me n de ra, e xa danxaniya.

⁸ Awa, Ala naxan mixi sondonyi kolon, na bara seede ya raba e be, a a Xaxili Seniyenxi fi e ma alo won tan.

⁹ A mu mixi yo rafisa a boore be e tan nun won tan tagi, barima a bara e sondonyi rasenyen danxaniya ra.

¹⁰ Yakosi, munfe ra wo Ala matoma? Wo na kote doxofe Isa foxirabiree xun, won benbae nun won tan mu naxan noma.

¹¹ Wo xa a kolon a won nakisixi Marigi Isa xa hinne nan na alo e tan fan.»

¹² Nama birin naxa dundu, e naxa e tuli mati Pōlu nun Baranabasi ra. Pōlu nun Baranabasi naxa a tagi raba booree be Ala kaabanakoe nun tonxumae naxee birin naba e saabui ra si gbete tagi.

13 E to γε woyende, Yaki naxa woyenyi tongo, a naxe,

14 «N ngaxakerenyie, wo wo tuli mati n na. Simon bara a yaba Ala mixie sugandima ki naxe sie ya ma, a xili sama naxee xun ma.

15 Namijonmee birin xa masenyi lanxi na nan ma. A sebexi,

16 «Na xanbi n fama ne

Dawuda xa banxi biraxi rakelide.

N na yire kanaxie rafalama ne,

n na rakelima ne,

17 alako mixi naxee luxi e xa no Marigi fende,

si gbete naxee birin findima n gbe ra.

18 Marigi xa masenyi nan na ki,

naxan yi fe kolon kabi a folε,

naxan yi fe birin nagirima.»

19 «Na na a ra, a mu lanma a xa findi fe xoxoxe ra si gbeteε be naxee wama birafe Ala foxoxe ra.

20 Konox won xa bataaxe sebe e ma, e naxa see don naxee baxi serexe ra kuyee be. E man xa ba yene ma, a nun e naxa sube yufaxi don, e man naxa wuli min.

21 Barima kabi won benbae xa waxati, mixie na taa birin kui, naxee Annabi Munsa xa seriye xaranma salidee kui malabu foxoxe.»

22 Awa, xεεραε nun kuntigie nun danxaniyatεe nama birin naxa lan a ma e xa mixi ndee xεε Antiyoki, naxee Polu nun Baranabasi matima. E naxa Yudasani naxan xili Barasaba, nun Silasi sugandi, xeme binyee ngaxakerenyie ya ma.

23 E naxa bataaxe keren so e yi ra naxan sebexi, «Xεεραε nun kuntigie, naxee lanxi wo ngaxakerenyie ma, katarabi won ngaxakerenyie ma si gbeteε ya ma, naxee na Antiyoki, Siriya, nun Silisi, muxu bara wo xεebu.

24 Muxu bara a me a mixi ndee naxee kelixi muxu ya ma, muxu mu pungui saxi naxee ma, a nee bara wo rakontofili e xa woyenyi ra. E bara wo boje ifu.»

25 «Na na a ra, muxu bara lan a ma muxu xa xεεραε xεε wo ma, sa Polu nun Baranabasi fari, muxu xanuntenyie,

26 naxee bara mee e nii ra won Marigi Isa xa fe ra, Ala xa Mixi Sugandixi.

27 Muxu bara Yudasani nun Silasi fan xεε, naxee yi fee tagi rabama wo be.

28 Ala Xaxili Seniyenxi nun muxu tan bara lan a ma muxu naxa kote gbete doxo wo xun fo naxan daxa.

29 A tan nan yi ki: Wo naxa sube don naxan baxi serexe ra kuyee be, nun sube yufaxie, wo naxa wuli fan min. Wo man naxa yene fan naba. Wo lan wo xa gbilen yi fe birin foxoxe ra. Wo salamu.»

30 Awa, e to bara e pungu nama ma, e naxa siga Antiyoki, e naxa sa bataaxe so danxaniyatεe nama yi ra.

31 Ngaxakerenyie to a xaran, e naxa jεlexin, e naxa limaniya.

32 Yudasani nun Silasi, naxee yati nu findixi namijonmee ra, e naxa e kawandi, e nu e ralimaniya woyen wuyaxi ra.

33 Waxati nde to dangi, e ngaxakerenyie naxa e bejin bojesa kui gbilenfe e xεεmae ma.

34 Konox Silasi tan naxa lu naa.

35 Polu nun Baranabasi naxa lu Antiyoki, e nun e boore wuyaxi e nu fa mixie xaran, e man nu Marigi xa xibaaru fanyi kawandi ti.

Polu nun Baranabasi fatanfe

36 Loxoxe ndee to dangi, Polu naxa a fala Baranabasi be, «Won xa gbilen taa birin kui won Marigi xa masenyi kawandixi dennaxe, won xa a mato won ngaxakerenyie danxaniyatεe na ki naxe naa.»

37 Baranabasi nu wama Yaya fan xaninfe, naxan xili Maraki.

38 Konox Polu naxa a fala a mu lan e xa mixi xanin e xun ma naxan keli e xun ma Panfiliya, a mu tin birade e foxoxe ra e xa wali kui.

39 Na lantareya naxa xoxoxo han a naxa findi fatanyi ra. Baranabasi naxa Maraki tongo, e naxa baki kunkui kui sigafe ra Sipiri suri ma.

40 E ngaxakerenyie to e taxu Marigi xa hinne ra, Polu naxa Silasi tongo, e naxa siga

41 Siriya nun Silisi boxie ma, e danxaniyatεe pamae ralimaniya.

16

Timote birafe Polu nun Silasi foxoxe ra

1 Polu naxa siga Deribe nun Lisitire. Isa foxirabire nde nu na, a xili Timote. Yuwifigine danxaniyatεe nde xa di nan nu a ra. A baba Girekika nan nu a ra.

2 Lisitire nun Ikoniyon ngaxakerenyie nu a xili fanyi falama.

3 Polu to wa a xaninfe a xun, a naxa a sunna Yuwifigine xa fe ra naxee nu na menni, barima birin nu a kolon a baba Girekika na a ra.

4 E naxa xεεραε nun Isa foxirabireε kuntigi naxee nu na Darisalamu, e naxa nee xa nate masen danxaniyatεeε be na taaε kui, e xa a rabatu.

5 Danxaniyatεeε pamae xa danxaniya senbe xun nu masama, danxaniyatεeε konti fan xun nu masa loxo yo loxo.

Polu laamatunyi tofe Tiroyasi

⁶ Ala Xaxili Seniyenxi to mu tin e xa kawandi ti Asi boxi ma, e naxa Firigiya nun Galati boxi igiri.

⁷ E to makore Misi boxi ra, e naxa wa sofe Bitiniya, konɔ Isa Xaxili mu tin e xa siga naa.

⁸ Awa, e naxa Misi igiri, e naxa goro Tiroyasi.

⁹ Kɔe ra, Polu naxa laamatunyi to. Masedonka nde naxa keli, a fa a maxandi, «Fa Masedon boxi ma, i xa fa muxu mali.»

¹⁰ Polu laamatunyi to xanbi, muxu naxa la a ra a Marigi bara muxu xili xibaaru fanyi kawandife ra naa. Muxu naxa kata sigafe ra Masedon keren na.

Lidi xunxafe ye xɔɔra

¹¹ Muxu to keli Tiroyasi, muxu naxa baki kunkui kui, muxu naxa muxu ya rafindi Samotirasi ma keren na. Na kuye iba, muxu naxa ti Neyapoli.

¹² Muxu to keli naa, muxu naxa siga Filipi, Masedon taa singe. E nu na Romakae xa mangeya nan bun ma. Muxu naxa saxanyi radangi na taa kui.

¹³ Malabu loxɔe, muxu naxa siga taa fari ma xure de ra, muxu dennaxe mapoxun salide ra. Muxu to doxo, muxu naxa woyen ginɛe ra naxee nu malanxi naa.

¹⁴ Gine nde nu na e ya ma naxan xili Lidi, gare dugi mati. Tiyatireka nan nu a ra. A gaaxu Ala ya ra. A to a tuli mati, Marigi naxa a boje rabi alako Polu naxan falama a xa so a xaxili ma.

¹⁵ A to a xunxa ye xɔɔra, a nun a xa denbaya, a naxa muxu mayandi, «Xa wo sa laxi a ra n bara danxaniya Marigi ma, wo fa lu n ma banxi kui yi saxanyi.» A naxa muxu karaxan mayandi ra.

E na geeli kui Filipi

¹⁶ Muxu to nu sigama salide, konyi gine nde naxa fa muxu ya ra. Ninne kanyi nan nu a ra, jinne naxan xili Tine, naxan se matoma. Na gine nu naafuli xungbe rasoma a kanyie ma.

¹⁷ A naxa so birafe muxu foxo ra, Polu nun muxu tan. A nu sonxɔe rate, «Yi mixie Ala Xili Xungbe Kanyi xa konyie nan e ra. E wo tife kisi kira nan xon ma.»

¹⁸ A naxa na raba xi wuyaxi. Polu to xono, a naxa a ya rafindi, a naxa a fala jinne be, «N bara i yamari Isa xili ra, Ala xa Mixi Sugandixi, gbilen yi gine foxo ra.» Ninne naxa gbilen a foxo ra keren na.

¹⁹ Na konyi gine kanyie to a to e xa geenii bara kana, e naxa Polu nun Silasi suxu. E naxa e xanin kiitiseae yire.

²⁰ E naxa e dentegɛ kiitiseae be, e naxee, «Yi mixie nan won ma taa ya isofe.

²¹ Yuwifii nan e ra naxee naamunyiye xa fe masenma won mu tinxi naxee ra, won tan Romakae.»

²² Nama fan naxa keli e ra, nun kiitiseae. E naxa e makoyen, e naxa yaamari fi e xa e bonbo luxusinyi ra.

²³ E to ge e bonbode, e naxa e woli geeli kui. E naxa kosibili yamari a xa e kanta a fanyi ra.

²⁴ Na kosibili to na yaamari soto, a naxa Polu nun Silasi sa geeli kui, a yolonxonnyie sa e ma.

²⁵ Kɔe tagi to a li, Polu nun Silasi nu Ala maxandife, e nu Ala matoxofe beeti ra. Geelimanie nu e xui mexi.

²⁶ Boxi naxa seren keren na, geeli sanbunyi naxa a ramaxa. Na temui kerenyi kui, naade birin naxa rabi. Geelimanie birin xa yolonxonnyie naxa mabolon.

²⁷ Kosibili naxa xunu. A to geeli naadee to e rabixi, a naxa a xa santidegema bendun a tee a xa a yete faxa, a joxo a ma a geelimanie nu bara e gi.

²⁸ Konɔ Polu naxa sonxo a xui itexi ra, «I naxa fe xone niya i yete ra, muxu birin na be.»

²⁹ Awa, kosibili to te maxili, a naxa so mafuren. A naxa a xinbi sin Polu nun Silasi bun ma, a serenma.

³⁰ A naxa e ramini, a e maxorin, «Marigie, a lanma n xa munse raba alako n xa kisi?»

³¹ Polu nun Silasi naxa a yaabi, «I xa danxaniya Marigi Isa ma. Na nan a toma i kisima, i tan nun i xa denbaya.»

³² E naxa Marigi xa woyenyi masen a be a nun a xa mixie.

³³ A naxa e xanin a xun ma keren na kɔe kui, a naxa e xa fie yae xa. Na waxati yati a naxa xunxa ye xɔɔra, a tan nun a xa mixi birin.

³⁴ A naxa e yigiya a xa banxi kui, a man fa donse fi e ma. A naxa jɛlexin a fanyi ra, a nun a xa denbaya birin barima e bara danxaniya Ala ma.

³⁵ Kuye to iba, kiitiseae naxa soorie xee e xa sa a fala kosibili be a xa na mixie rabolo.

³⁶ Kosibili naxa a fala Polu be, «Kiitiseae bara xera ti a wo xa rabɛjin. Awa, yakosi wo mini, wo xa siga bojesa kui.»

³⁷ Konɔ Polu naxa a fala soorie be, «Muxu tan naxee findixi Romakae ra, e bara muxu sa geeli e mu muxu makiiti. E naxa muxu sa geeli, yakosi e wama muxu raminife gundo ra? Na mu lanma feo! E yete yati nan fama muxu rabolode.»

³⁸ Soorie naxa yi woyenyie ragbilen kiitiseae ma. E to a me a Romakae nan e ra, e naxa gaaxu.

³⁹ E naxa fa e mayandi, e e rabolo. E fan naxa e maxandi a e xa keli na taa.

⁴⁰ E to mini geeli kui, e naxa so Lidi xonyi. E to bara ge e ngaxakerenyie ralimaniyade, e naxa siga.

17

E sigafe Tesaloniki

¹ Pōlu nun Silasi to dangi Anfipoli nun Apoloniya ra, e naxa so Tesaloniki taa kui, Yuwifife xa salide nde nu na dennaxe.

² Pōlu naxa so naa alo a darixi naxan na. Malabu loxo xe saxon bun ma, e nun Pōlu naxa Kitaabui xa fe fala.

³ A nu a tagi raba e be a lanma Ala xa Mixi Sugandixi xa tooro ki naxe, a man xa keli faxe ma. A naxa a fala, «Isa, n naxan ma fe falafe wo be yi ki, a tan nan Ala xa Mixi Sugandixi ra.»

⁴ Ndee naxa la a ra e ya ma. E naxa bira Pōlu nun Silasi foxo ra. Girekika gbege fan naxee nu gaaxuxi Ala ya ra, nee fan naxa la a ra, e nun gine hagige gbege.

⁵ Kono Yuwifife toonexi ndee naxa mixi naaxi ndee tongo e xa pama ya iso taa kui. E naxa siga Yason xonyi Pōlu nun Silasi fende alako e xa e xanin kiitisee xon ma.

⁶ E to mu e to, e naxa Yason nun a ngaxakerenyie ndee mabendun na taa kiitisee yire. E nu sonxo xe rate, e naxe, «Yi mixie naxee duniya ifuma, e bara fa be fan. Yason bara e yigiya.

⁷ E birin Romaka mange xa woyenyi nan gbesen bama, e man a falama a mange gbege nde na naxan xili Isa.»

⁸ E naxa pama nun kiitisee boje rate na woyenyie ra.

⁹ Beenun e xa Yason nun a booree bejin, fo e to kobiri ba.

E sigafe Beere taa

¹⁰ Na koe ra, e ngaxakerenyie naxa Pōlu nun Silasi rasiga Beere taa. E to so naa, e naxa so Yuwifife xa salide kui.

¹¹ Na Yuwifife xaxili nu matinse dangi Tesalonikikae ra. E nan gbata ne na masenyi kolonde, e man Kitaabui kui mato loxo yo loxo alako e xa a kolon e naxan falama e be xa nondi yati nan a ra.

¹² Yuwifife wuyaxi naxa danxaniya e ya ma, nun Girekika gine gorobone wuyaxi, nun xeme wuyaxi.

¹³ Kono Yuwifife Tesalonikikae to a kolon a Pōlu na Ala xa woyenyi kawandife Beere taa fan, e naxa fa naa, e fa pama ya iso.

¹⁴ Awa, danxaniyatooe naxa Pōlu tongo keren na, e naxa siga a ra baa fe ma, kono Silasi nun Timote naxa lu Beere taa.

¹⁵ Naxee Pōlu mati, e naxa siga a ra han Aten. Na xanbi e naxa gbilen e jungui ra Silasi nun Timote xon ma, e xa Pōlu li sinnanyi ma Aten.

Pōlu kawandi tife Aten

¹⁶ Pōlu nu Silasi nun Timote mamefe Aten. A boje naxa mapaaxu a ra na taa xa kuyee xa fe ra.

¹⁷ Na kui, a naxa de masara e nun Yuwifife ra, a nun mixie naxee gaaxuxi Ala ya ra salide kui. A man naxa woyen mixie ra a naralanma naxee ra malan yire taa kui loxo yo loxo.

¹⁸ Epikuri nun Sitoyisi karamoxoe naxa so woyenfe Pōlu ra, e nu a fala, «Yi woyenla munse falafe?» Ndee to Pōlu xui me a Isa xa xibaaru masenma, a man nu fa marakeli fee falafe, e naxe, «A luxi ne alo a ala gbege nan ma fee falama.»

¹⁹ Awa, e naxa a tongo, e naxa siga a ra Areyopago malan yire, e naxa a maxorin, «Yi lonni neene i naxan masenma, muxu noma a kolonde di?»

²⁰ Barima muxu fe neene nan mefe yi ki, muxu wama na fasari nan kolonfe.»

²¹ Atenkae nun xooe naxee sabatixi Aten, e nu darixi e tuli matife ra woyen neene ra naxee masenma.

²² Pōlu naxa ti Areyopago tagi, a naxa a fala, «Atenkae, n bara a to diinelaie yati yati nan wo ra.

²³ N bara see to wo naxee batuma. N man bara serexebade nde to, a sebexi naxan ma, «Ala naxan mu kolonxi!» Wo naxan batuma, a fa lu wo mu a kolon, n na nan ma fe masenfe wo be.

²⁴ Ala naxan duniya daaxi, a nun se naxan birin na a kui, a tan naxan koore nun boxi Marigi ra, a mu sabatixi banxi kui mixi belexe naxan nafalaxi.

²⁵ A hayi mu na see ma adama naxan xaninma a xon ma. A tan nan baloe nun jengi nun se birin fima mixi ma.

²⁶ A tan nan a niya mixi birin xa mini benba keren fate. A naxa e rasabati boxi birin ma. A man naxa e xa waxati nun e lude naaninyie sa,

²⁷ alako e xa Ala fen, e xa kata a kolonde, hali a to mu makuya won na.

²⁸ Wo xa lonnilae yati fan bara a fala, «Won baloxi a tan ne, won fe birin nabama a tan nan saabui ra, nun won minixi a tan ne. A bonsoe nan won na.»

²⁹ Awa xa won kelixi a bonsoe ne, a mu lanma won xa a mapoxun a Ala maniyaxi xema, gbeti, xa na mu game nan na, mixi belexe naxan solixi e xaxili ra.

³⁰ Ala mu nu na fe kolontareya temui matoxi, kono yakosi a bara a fala mixi birin be, yire birin, e xa tuubi,

³¹ barima a bara loxo xe keren sugandi, a fama duniya makiitide naxan ma tinxinyi ra, mixi nde saabui ra a bara a ragiri naxan ma. A bara na kanyi matonxumaxi rakeli faxamixie ya ma.»

³² E to yi fe me, fa a fala mixi kelima faxe ma, ndee naxa so a mayelefe. Ndee naxa a fala, «Muxu fama muxu tuli matide i ra loxo xe gbege.»

³³ Awa, Pōlu naxa mini e ya ma.

³⁴ Ndee naxa lu a mabiri ra, e naxa danxaniya, alo Denisiyo, naxan nu na Areyopago mixie ya ma, nun gine nde naxan xili Damarisi, e nun mixi gbetee ra.

18

E sigafe Korinti

¹ Na xanbi, Pölu naxa keli Aten, a naxa siga Korinti.

² A naxa Yuwifi keren li naa, a xili Akila, Pontuka nan a ra. A nu baxi fade keli Itali a nun a xa gine Pirisila, barima Kilödi nu bara Yuwifi birin yaamari e xa mini Rōma. Pölu naxa kafu e ma,

³ barima e nu wali keren nan nabama, kiri banxi rafalafe. A naxa lu e xōnyi, e nu wali naa.

⁴ Pölu nu wōyenma salide kui malabu löxœ birin. A nu Yuwifie nun Girekikae radanxaniya.

⁵ Silasi nun Timote to so, keli Masedon, Pölu naxa a yete fi kawandi rabafe gbansan ma. A nu a fala Yuwifie be a Isa nan Ala xa Mixi Sugandixi ra.

⁶ Kōno Yuwifie to na matandi konbi ra, Pölu naxa a xa donma ikonkon tōnxuma ra, a naxa a fala e be, «Xa wo löe, wo tan nan foxi na na ra. N tan bara na kote ba n xun. Yakōsi n sigama ne si gbetee ma.»

⁷ A to keli naa, a naxa so mixi nde xōnyi, a kanyi xili Titi Yusutu, a gaaxu Ala ya ra. A xa banxi nu na salide fe ma.

⁸ Na temui, Kirisipu salide xunmati naxa danxaniya Marigi ma a nun a xa denbaya birin. Korintikae wuyaxi naxee nu Pölu xui mexi, e fan naxa danxaniya, e naxa e xunxa ye xōra.

⁹ Marigi naxa a fala Pölu be laamatunyi ra kœ kui, «I naxa gaaxu muku! Wōyen! I naxa dundu,

¹⁰ barima n na i foxo ra. Mixi yo belexe mu i lima a xa fe jaaxi raba i ra, barima mixi gbege na n be yi taa kui.»

¹¹ Pölu naxa lu naa je keren kike senni. A nu Korintikae xaran Ala xa masenyi ra.

¹² Galiyon to nu na Akayi mange ra, Yuwifie naxa yanfanteya xiri Pölu xun, e naxa a xanin kiitisae yire.

¹³ E naxa a fala, «Yi di nan mixie kui isoma e xa Ala batu ki gbete naxan mu seriye ki ra.»

¹⁴ Pölu to wōyen fölo, Galiyon naxa a fala Yuwifie be, «Xa a sa li tinxintareya na a ra, xa na mu a ra wali kobi nde, n n tuli matima ne wo ra nu,

¹⁵ kōno xa a sa li boore matandi na a ra wōyenyi ma, xa na mu a ra xilie ma, a nun wo xa seriye ma, na na wo tan nan ma. N nu wama findife na fe makiitima ra.»

¹⁶ Na kui, a naxa e keru kiiti banxi kui.

¹⁷ Nama naxa salide xunmati Sositene suxu, e a bonbo kiiti banxi tande ma, kōno Galiyon mu e hansa.

E gbilenfe Antiyōki

¹⁸ Pölu to bu Korinti ki fanyi ra, a naxa keli a ngaxakerenyie xun ma. A naxa baki kunkui kui a nun Pirisila nun Akila, e siga Siriya. A naxa a xunyi bi Senxereya, barima a nu bara laayidi tongo Ala be.

¹⁹ E to so Efese, Pölu naxa a jerebooree lu naa. A naxa so salide kui, e nun Yuwifie naxa sumun.

²⁰ E naxa a mayandi a xa bu naa,

²¹ kōno na mu a xunyi suxu. A naxa a jungu e ma. A naxe, «Fo n xa sa sali Darisalamu ne. Xa Ala tin, n man fama wo xōnyi.»

²² Awa, a naxa baki kunkui kui, a keli Efese, a siga Sesare. A to ge danxaniyatœ jama xœbude, a naxa goro Antiyōki.

Pölu xa biyaasi saxan nde

²³ Pölu to bara saxanyi radangi Antiyōki, a naxa kira tongo, a naxa Galati nun Firigiya boxi birin isa, a nu Isa foxirabiree ralimaniya.

²⁴ Apolosi, Yuwifi nde naxan barixi Alesandire, a naxa Efese li. A nu fata wōyende, a Kitaabui fan kolon.

²⁵ A nu xaranxi Marigi xa kiraya ra. A naxa Isa xa fe masen a fanyi ra, kōno a nu Yaya xa xaranyi nan gbansan kolon xunxa tife ye xōra.

²⁶ A naxa so wōyenfe a rawasaxi ra salide kui. Akila nun Pirisila to a xui me, e naxa kafu a ma alako e xa Ala xa kiraya masen a be a ki ma.

²⁷ Na xanbi a to nu wama dangife Akayi, a ngaxakerenyie naxa a ralimaniya. E naxa bataaxe sebe Isa foxirabiree ma a e xa a rasene. A xa sige naxa findi fe fanyi ra danxaniyatœe be Akayi boxi ma, naxee danxaniya Ala xa hinne saabui ra.

²⁸ Apolosi naxa Yuwifie matandi senbe ra kene ma, a naxa a masen Kitaabui ra a Isa nan Ala xa Mixi Sugandixi ra.

19

Pölu sigafe Efese

¹ Apolosi nu na Korinti. Pölu to bara ge Asi fuge biri isade, a naxa fa Efese. A to naralan Isa foxirabiree ndee ra,

² a naxa e maxorin, «Wo bara Ala Xaxili Seniyenxi soto wo to danxaniya?» E naxa a yaabi, «Muxu jan mu nu na me sinden xa Ala Xaxili Seniyenxi na na.»

³ A naxa e maxorin, «Wo wo xunxa ye xōra munfe ma?» E naxa a yaabi, «Muxu bara muxu xunxa ye xōra alo Yaya a masenxi ki naxe.»

⁴ Awa, Polu naxa a fala, «Yaya nu mixi xunxama ye xooræ ne tuubi xa fe ra. A nu a fala mixie be, e xa danxaniya mixi nde ma naxan fama a tan xanbi ra. Na nan lanxi Isa ma.»

⁵ Na masenyi ma e naxa e xunxa ye xooræ Marigi Isa xili ra.

⁶ Polu to a belexe sa e ma, Ala Xaxili Seniyenxi naxa fa e ma. E naxa so xui gbete falafe, e man nu Ala xa masenyi fala.

⁷ E birin nalanxi, xeme fu nun firin nan nu e ra.

⁸ Na dangi xanbi, Polu naxa so salide kui, a kawandi ti. A nu fe tagi raba e be Ala xa mangeya niini xa fe ra kike saxan bun ma. A nu kata a xa mixie no naxee tuli nu matixi a ra.

⁹ Kono ndee xaxili nu xoroxo, e mu la a ra. E naxa Marigi xa kira bexu pama ya i. Polu naxa mini e ya ma, a naxa Isa foxirabiree tongo a xun, alako a xa e xaran loxo yo loxo Tiranusi xa xarande kui.

¹⁰ Na naxa siga han je firin. Yuwifie nun Girekika naxee birin nu sabatixi Asi, e Marigi xa masenyi rame na nan kui.

¹¹ Ala nu kaabanako xungbee rabama Polu belexe ra

¹² han e nu dugi nun xunxurie sa fure-mae ma, Polu nu bara din naxee ra. Fure nu ba ne e ma, jinne nu mini mixie i.

Seba xa Die

¹³ Yuwifie ndee naxee jinne raminima mixie yire birin, e naxa kata Marigi Isa xili rawalide jinne kanyie be. E a fala, «N bara wo yaamari Isa xili ra Polu naxan xa fe kawandima.»

¹⁴ Seba, Yuwifie serexedube kuntigi nde, xa di solofere nan nu na fe rabama.

¹⁵ Jinne naxa e yaabi, «N Isa nun Polu kolon, kono n mu wo tan kolon feo!»

¹⁶ Na jinne kanyi naxa bagan e ma, a naxa e bonbo han e naxa e gi banxi kui e rageli nun e maxonoxi ra.

¹⁷ Yuwifi nun Girekika naxee birin nu sabatixi Efese, e naxa na fe kolon. Gaaxui naxa e birin suxu. Marigi Isa xili dariye naxa mate.

¹⁸ Danxaniyatæ wuyaxi naxa fa, e naxa e ti e xa yunubie ra, e naxa e xa fe jaaxi birin fala kene ma.

¹⁹ Duuree fan naxa fa e xa bukie ra, e naxa e gan birin ya xori. E naxa bukie sare konti, kobiri kole wulu tongo suuli nan nu a ra.

²⁰ Marigi xa masenyi nu yiriwama na ki ne senbe ra.

Girinbanyi birafe Efese

²¹ Yi fee to dangi, Polu naxa nate tongo a xa siga Darisalamu. Na biyaasi kui fo a xa Masedon nun Akayi boxi ibolon. A naxa a

fala, «N na siga Darisalamu, fo n xa Roma fan li.»

²² A naxa a malima firin xee Masedon, Timote nun Erasito, kono a tan naxa lu Asi sinden.

²³ Na temui sonxoe xungbe naxa raba naa Marigi xa kira xa fe ma.

²⁴ Xabui nde, naxan xili Demetiri, a nu ala Aritemi xa salide misaali lanmadi yailanma gbeti ra. Na xabui moolie nu kobiri gbege sotoma na wali kui.

²⁵ A naxa a walibooree malan, a a fala e be, «Wo a kolon, won baloxi yi wali nan kui.

²⁶ Wo bara a to, wo bara a me, yi Polu bara mixi gbege madaxu Asi boxi birin ma, Efese gbansan xa mu a ra. A naxe a alae naxee rafalaxi mixie belexe ra, a ala mu e ra.

²⁷ Na kui won ma wali fama ne xili jaaxi sotode. Won ma ala Aritemi xa salide fan xun nakanama ne. Nde bama ne Aritemi xa binye ra Asi boxi nun dunjpa ma.»

²⁸ A to na fala, e naxa xono, e naxa so sonxoe ratefe, «Efesekae xa ala Aritemi nan gbo.»

²⁹ Taa birin ya naxa iso. E naxa Gayu nun Arisitaraki, Polu jereboore Masedonkae, xanin malande xungbe kui.

³⁰ Polu naxa wa sigafe naa, kono Isa foxirabiree mu tin.

³¹ A booree Asikae xunmatie fan naxa xera ti Polu ma, e a mayandi a naxa siga malan yire.

³² Ndee nu sonxoma e gbe ki ma. Booree fan sonxoma e gbe ki. Lantareya nu na malanyi ya ma. Mixi wuyaxi mu nu a kolon e malanxi fe naxan ma.

³³ Awa, Yuwifie naxa Alesandire tutun yare a xa woyen. A naxa nama masabari a belexe ra alako a xa masenyi ti.

³⁴ Kono, e to a kolon a Yuwifi nan a ra, e birin nalanxi naxa sonxoe rate leeri firin bun ma. E naxe, «Efesekae xa ala Aritemi nan gbo.»

³⁵ Na xanbi, taa kuntigi nde naxa nama masabari, a naxa a fala, «Efesekae, dunjpa birin a kolon a Efese taa nan Aritemi xa salide kantama a nun Aritemi maniye, naxan goroxi keli koore ma.

³⁶ Mixi yo mu na matandima. A lanma wo xa dundu. Wo naxa gbata fefe rabade.

³⁷ Wo bara fa yi mixie ra be, kono e mu Aritemi mupa, e mu a konbi.

³⁸ Xa Demetiri nun a walibooree wama mixi nde kalamufe, e xa na masen kiitisee be kiiti loxoee.

³⁹ Xa wo wama fe gbete nan xon, na fan ya ibama won ma malan loxoee.

⁴⁰ E noma won suxude won ma bojete ma naxan dangixi to, barima nondi yo mu

na won be yi malanyi rabafe ma.» A to ge, a naxa malanyi rayensen.

20

A sigafe Masedon nun Gireki boxie ma

¹ Sonxoe to bara non, Polu naxa Isa foxirabiree malan e rasife ma. A to a jungu e ma, a naxa siga Masedon.

² A naxa na boxi isa, a nu Isa foxirabiree rasi marasi wuyaxi ra. Na dangi xanbi, a naxa siga Gireki boxi ma.

³ A to lu naa kike saxan, a naxa wa sigafe Siriya kunkui kui, konɔ Yuwifie nu bara yanfanteya yailan a xili ma. Na kui, a naxa nate tongo a xa gbilen Masedon kira ra.

⁴ Naxee a mati han Asi nee nan yi ki: Sopateri, Beereka Pirusi xa di, Arisitaraki nun Sekondu Tesalonikikae, Gayu Deribeka nun Timote, Tikike nun Tirofimo Asikae.

⁵ Nee naxa ti yare, e naxa sa muxu mame Tiroyasi.

⁶ Taami Lebinitare Sali loxoe dangi xanbi, muxu naxa baki kunkui kui Filipi. Beenun xi suuli, muxu naxa e li Tiroyasi. Muxu naxa lu naa xi solofere.

Polu Eyutiki rakelife faxe ma

⁷ Sande loxoe muxu naxa malan taami igirafe ra. Polu naxa kawandi ti Isa foxirabiree be han koe tagi. A lan ne a xa siga kuye na iba.

⁸ Lanpui gbege nu na na koore banxi kui, muxu nu malanxi dennaxe.

⁹ Segetala nde naxan xili Eyutiki nu doxoxi wunderi ra. Polu xa kawandi xon to kuya, xi xoli naxa a suxu a fanyi ra, a bira boxi ma kelife banxi deki saxan nde. E naxa a li, a bara faxa.

¹⁰ Polu to goro, a naxa a felen a xun. A naxa a tongo, a a fala e be, «Wo naxa kontofili, barima a mu faxaxi.»

¹¹ Polu to te, a naxa taami igira, a naxa a don. A man naxa woyen han geesege. Na geesege, a naxa siga.

¹² Danxaniyatoe naxa segetala xanin a njje ra bonesa kui.

Polu a jungufe Efesekae ma

¹³ Muxu naxa kunkui bela rakeli sigafe ra Asosi Polu ya ra alo muxu lanxi a ma ki naxe. A naxa wa sigafe a sanyi ra.

¹⁴ A to muxu li Asosi, muxu naxa a baki kunkui kui sigafe Mitileni.

¹⁵ Keli menni, muxu naxa siga baa kira ra. Na fan kuye iba, muxu naxa Kiyo li. Na xanbi, muxu naxa siga han Samosi. Na loxoe kuye iba, muxu naxa Mileto li.

¹⁶ Polu nu bara nate tongo a xa dangi Efese mabiri alako a naxa bu Asi boxi ma. A nu gbataxi a xa so Darisalamu Xe Xabe Sali loxoe xa a sa sooneyama a be.

¹⁷ Polu to Mileto li, a naxa xεεra ti a Efese danxaniyatoe pama kuntigie xa fa.

¹⁸ E to fa a yire, a naxa a fala e be, «Wo a kolon n jεεxi wo tagi ki naxe. Kabi n so Asi,

¹⁹ n Marigi xa wali raba yete magoroe nan kui. N yaye bara mini, n bara tɔɔɔ Yuwifie xa wali paaxi saabui ra.

²⁰ Wo a kolon a n mu wo munafan se yo noxun wo ma. N bara kawandi ti wo be kene ma nun wo xa banxie kui.

²¹ N nu a falama ne Yuwifie nun Girekikae be e xa togondiya Ala ma, e xa danxaniya won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi ma.»

²² «Yakosi Ala Xaxili Seniyenxi wama ne n xa siga Darisalamu, konɔ n mu a kolon naxan sigama n sɔɔde naa.

²³ Taa birin kui Ala Xaxili Seniyenxi bara n nakolon a geeli nun tɔɔre fama ne n lide naa.

²⁴ Konɔ n nii tide yo mu na n be. N xa n ma xεεraya rakamali, n Marigi Isa naxan taxuxi n na. N xa findi Ala xa hinne seedejoxoya ba ra, naxan findixi xibaaru fanyi ra.»

²⁵ «Yakosi n a kolon wo mu n yatagi toma sonon, wo tan naxee birin wo tuli matixi n ma kawandi ra, Ala xa mangeya niini xa fe ra.

²⁶ Na na a ra, n a falama wo be to, wo xa kote yo mu na n xun,

²⁷ barima n bara Ala sago birin masen wo be, n mu sese noxun wo ma.

²⁸ Awa, wo xa meeni wo yete ma a nun danxaniyatoe birin, Ala Xaxili Seniyenxi wo findixi naxee xa xunmati ra, alako wo xa meeni Marigi xa danxaniyatoe pama ma, a naxan sotoxi a yete wuli ra. Wo xa e kanta alo xurusee demadonyi goore kantama ki naxe.

²⁹ N na kolon, n na siga, mixi paaxie fama ne sode wo tagi, alo wula baree soma goore ya ma ki naxe.

³⁰ Mixi ndee soma wo tagi, e xa xaranyi paaxi ti alako e xa Isa foxirabiree bendun e ma.

³¹ Wo xa wo meeni. Wo xa ratu yi je saxanyi bun ma n mu wo kawandife iti koe nun yanyi. N na birin nabaxi yaye nan kui.»

³² «Awa yakosi, n wo taxuma Ala ra nun a xa hinne masenya ra, naxan noma senbe nun ke fanyi fide seniyentoe birin ma.

³³ N mu nu wama wo xa kobiri xa xon, xa na mu a ra wo xa xεεma, wo xa sosee.

³⁴ Wo yete yati a kolon a n wali yi belexee nan na alako n xa balo n nun n jεεbooree.

³⁵ N bara a masen wo be mooli birin na, a won lan ne won xa wali alako won xa setaree lani. Wo xa ratu Marigi Isa xa

woyenyi ma, a naxe, «Nexinyi na ki nan kui, dangife a sotofe ra.»

³⁶ A to ge woyende, a naxa a xinbi sin, e birin naxa Ala maxandi.

³⁷ E birin naxa so wafe. E naxa findigilin Pölu konyi ma, e a masunbu.

³⁸ E sunnun ne barima a bara a fala e mu noma a tode sonon. E naxa a mati han kunkui de ra.

21

Pölu sigafe Darisalamu

¹ Muxu to fatan, muxu naxa siga keren na Kosi kunkui kui. Na kuye iba, muxu naxa siga Rodi. Muxu to keli Rodi, muxu naxa siga Patara.

² Muxu to kunkui to naa, naxan nu baa igrife sigafe Fenisiya biri ra, muxu naxa baki na kui.

³ Muxu to bara Sipiri suri to, muxu naxa dangi na ra koola ma, sigafe Siriya biri ra. Muxu naxa ti Tire alako kote xa ragoro.

⁴ Muxu naxa Isa foxirabiree ndee li naa. Muxu naxa xi solofere radangi e xonyi. Ala Xaxili Seniyenxi naxa goro Isa foxirabiree ma, e xa a fala Pölu be a naxa te Darisalamu.

⁵ Kono xi solofere kamali loxo, muxu naxa kira tongo sigafe ra. E birin naxa muxu mati, a nun e xa ginæe nun e xa die ra, han taa fari ma. Muxu naxa muxu xinbi sin baa de ra Ala maxandife ra.

⁶ Nungui to jon, muxu naxa baki kunkui kui. Booree tan naxa gbilen e xonyi.

⁷ Muxu naxa keli Tire sigafe ra Pitolomayi. Muxu naxa ngaxakerenyie xeebu menni, muxu naxa feepen naa.

⁸ Na kuye iba, muxu naxa siga Sesare, Filipu xibaaru fanyi kawandila xonyi, naxan nu na mixi sugandixi solofere ya ma.

⁹ A xa di gine naani nu na naxee mu nu doxo xeme taa. E nu namiponme wali rabama.

¹⁰ Muxu to bara xi wuyaxi raba naa, Ala xa namiponme naxan xili Agabu, naxa fa muxu xonyi kelifé Yudaya.

¹¹ A naxa Pölu xa beleti tongo, a naxa a yete kan sanyie nun a belexee xiri. A naxa a fala, «Ala Xaxili Seniyenxi yi nan masenxi. Xeme naxan gbe yi beleti ra, Yuwifite a xirimá yi mooli nan na Darisalamu, e a so mixie yi ra naxee findi si gbete ra.»

¹² Muxu to na me, muxu nun naakae naxa Pölu maxandi a naxa te Darisalamu.

¹³ A naxa muxu yaabi, «Munfe ra wo wama n boje mapaxufe wo yaye ra? N bara tin e xa n xiri Darisalamu, e xa n faxa, Marigi Isa xili xa fe ra.»

¹⁴ A to mu tin muxu xui suxude, muxu mu tin a karaxande. Muxu naxa a fala, «Marigi sago xa raba.»

¹⁵ Na loxo to dangi, muxu naxa muxu yailan, muxu naxa te Darisalamu.

¹⁶ Isa foxirabiree ndee Sesarekae naxa muxu mati. E naxa muxu xanin Menason Sipirika xonyi, naxan findixi Isa foxirabire ra a rakuya. A naxa muxu yigiya.

Pölu Yaki xebufe

¹⁷ Muxu to so Darisalamu, Isa foxirabiree naxa muxu rasene nexinyi ra.

¹⁸ Na kuye iba, muxu nun Pölu naxa siga Yaki xonyi. Danxaniyatæe nama kuntigi birin naxa e malan naa.

¹⁹ A to ge e xeebude, Pölu naxa a xa wali dentege sa Ala naxan nabaxi si gbete tagi a saabui ra.

²⁰ E to na me, e naxa Ala matoxo. E naxe, «Muxu ngaxakerenyi, i bara a to Yuwifite wulu wuyaxi bara danxaniya, kono e man e tunnabexixi birafe Annabi Munsa xa seriye foxo ra.

²¹ Mixi ndee bara a fala e be a i Yuwifite xaranma, naxee na si gbete ya ma, a e xa gbilen Annabi Munsa xa seriye foxo ra, a e naxa e xa die sunna, a e naxa bira Yuwifite xa naamunyie foxo ra.»

²² «Won na ma di? Siike yo mu na, nama a kolonma ne a i bara fa.

²³ Na na a ra, muxu naxan falama i be i xa a raba. Mixi naani na muxu ya ma, naxee bara laayidi tongo Ala be.

²⁴ I xa kafu e ma, wo birin xa wo yete raseniye, i man xa e sare fi, e xa e xunyi bi. Na na a ra birin a kolonma a mixie naxan falaxi i xun ma, wule na a ra. E xa a kolon i fan biraxi Annabi Munsa xa seriye nan foxo ra.

²⁵ Muxu naxa nate tongo, muxu man fa na sebe. Danxaniyatæe naxee keli si gbete ma, e naxa sube don naxan baxi serexe ra kuyee be, nun sube yufaxie. E naxa wuli fan min. E man naxa yene fan naba.»

²⁶ Awa na kuye iba, Pölu naxa na mixie tongo, e naxa e yete raseniye. Na xanbi a naxa so horomobanxi kui, a xa a masen, maraseniye yi rakamalima loxo naxan ma, a nun serexe naxan bama kankan be.

Pölu safe geeli kui

²⁷ Na xi solofere raponyi, Yuwifite Asikae to Pölu to horomobanxi kui, e naxa nama birin ya iso, e man naxa Pölu suxu.

²⁸ E nu sonxo rate, «Isirayilakae, wo muxu mali! Na xeme nan yi ki naxan kawandi paaxi rabama yire birin mixi birin be, Yuwifite, nun Annabi Munsa xa seriye, nun yi horomobanxi xa fe ra. A man bara Girekikae raso horomobanxi

kui. Na bara yi yire sɛniyenxi findi yire sɛniyɛntare ra.»

²⁹ E na fala nɛ barima e nu bara Pɔlu nun Tirofimo Efesɛka to e boore fɔxo ra taa kui. E naxa a maɔoxun a Pɔlu a raso nɛ hɔrɔmɔbanxi kui.

³⁰ Taa kui birin ya naxa iso. Mixie naxa fa e gi ra keli yire birin. E naxa Pɔlu suxu, e naxa mini a bubu ra tandɛ ma. E naxa naadɛɛ ragali keren na.

³¹ E nu wama Pɔlu faxafe nɛ. Sɔɔri mangle naxa a kolon Darisalamu birin ya isoxi.

³² Sɔɔri mangle naxa sɔɔrie nun e xa xunmatie tongo, e siga Pɔlu fɔxo ra keren na. Nama to sɔɔrie to, e naxa ba Pɔlu bɔnbɔfe.

³³ Awa, sɔɔri mangle naxa yaamari fi e xa a xiri yolɔnxɔnyi firin na. A naxa maxɔrinyi ti fa nde a ra, nun a munfe rabaxi.

³⁴ Nama sɛeti nde sɔnxɔma e gbe ki, booree fan sɔnxɔma e gbe ki. A to mu nɔ fe fiixɛ sɔtɔde e ra sɔnxɔɛ xa fe ra, a naxa a fala e xa Pɔlu xanin sɔɔri banxi kui.

³⁵ Pɔlu to ti banxi dɛ ra, sɔɔrie naxa a tongo nama xa ɔaxaxi ma,

³⁶ barima mixi gali nan nu biraxi e fɔxo ra, e nu fa a fala e xui itexi ra, «A xa faxa!»

Polu a yetɛ xun mafalafe

³⁷ E wama a rasofɛ sɔɔri banxi kui tɛmuyi naxɛ, Pɔlu naxa sɔɔri mangle maxɔrin, «I nɔma n sago sade n xa fe nde fala i bɛ?» Sɔɔri mangle naxa a yaabi, «I Gireki xui mema?»

³⁸ I tan xa mu na Misiraka ra, naxan mixie ya iso yi dɔnxɔɛ ra, a naxa suute wulu naani xanin wula kui?»

³⁹ Pɔlu naxa a yaabi, «Yuwifi nan n na, Tariseka. Na taa xungbe a munafanyi gbo Silisi bɔxi ma. N sago sa n xa wɔyɛn yi gali bɛ.»

⁴⁰ Sɔɔri mangle to a sago sa, Pɔlu tixi banxi tede dɛ ra, a naxa mixie masabari a bɛlɛxɛ ra. Kuye naxa bolon yen! Pɔlu naxa wɔyɛn Eburu xui.

22

¹ «N ngaxakerenyie, n babae, wo xa wo tuli mati n na, n xa n yetɛ kan xun mafala.»

² E to a mɛ a Eburu xui falama, e naxa dundu dangi singe ra. Pɔlu naxa a fala,

³ «Yuwifi nan n na, n barixi Tarise nɛ, Silisi bɔxi ma, kɔnɔ n mɔxi be nɛ. Gamaliyɛli naxa n xaran alako n xa bira won babae xa seriye fɔxo ra. Ala xa fe nu n bɔɔnɛ suxuma alɔ a wo fan suxuma ki naxɛ to.

⁴ N mixie tɔɔɔ nɛ han n naxa e faxa, naxɛɛ nu biraxi Isa xa kira fɔxo ra. N naxa

ginɛɛ nun xɛmɛɛ suxu, n naxa e sa geeli kui.

⁵ Sɛrɛxɛdubɛ kuntigi nun diine forie birin na n seedɛɛ ra. E naxa kɛɛdie so n yi ra katarabi e ngaxakerenyie ma Damasi alako n na danxaniyatɔɛɛ to, n xa e xiri, n xa fa e ra Darisalamu, n xa e ɔaxankata.»

⁶ «N to makɔrɛ Damasi ra yanyi tagi, yanbɛ xungbe naxa goro n ma kelife koore ma.

⁷ N naxa bira bɔxi. N naxa xui mɛ naxan nu a falama n bɛ, «Sɔlu, Sɔlu, munfe ra i n ɔaxankatama?»

⁸ N naxa a yaabi, «Nde i ra, Marigi?» A naxa n yaabi, «Isa Nasaretika nan n na, i naxan ɔaxankatafe.»

⁹ Naxɛɛ nu na n fɔxo ra, e naxa yanbɛ to, kɔnɔ naxan nu wɔyɛnfe, e mu na tan xui mɛ. Awa, n naxa a fala,

¹⁰ «N xa munse raba, Marigi?» Marigi naxa a fala n bɛ, «Keli, i siga Damasi. Menni a fama falade i bɛ i lan i xa naxan naba.»

¹¹ N mu nu se toma na yanbɛ xa naiyalanyi saabui ra. Naxɛɛ nu na n fɔxo ra, e naxa n bɛlɛxɛ rasuxu han Damasi.»

¹² «Awa, xɛmɛ nde naxan xili Ananiyasi, mixi tinxinxi na a ra Ala xa seriye ki ma, naxan nafanxi Damasi Yuwifie ma,

¹³ a naxa fa n yire. A naxa a fala, «N ngaxakerenyi Sɔlu, to ti.» N ya naxa rabi keren na, n naxa se birin to.

¹⁴ A naxa a fala, «Won babae Marigi Ala bara i sugandi i xa a sago kolon, i xa Tinxintɔɛ to, nun i xa a wɔyɛnyi mɛ a tan yati dɛ ra,

¹⁵ barima i findima a xa seede nan na mixi birin ya i, i fee naxɛɛ toxi nun i naxɛɛ mexi.

¹⁶ Yakɔsi, i munse mamefe? Keli, i xa i xunxa ye xɔɔra, i xa yunubi xa ba i ma, i xa Marigi xili maxandi.»

¹⁷ «N naxa gbilen Darisalamu. N to nu na Ala maxandife hɔrɔmɔbanxi kui, n naxa laamatunyi to.

¹⁸ Marigi naxa a fala n bɛ, «I xa mini mafuren Darisalamu, barima e mu tinna i xa seedeɛra ra n ma fe ra.»

¹⁹ N naxa a fala, «Marigi, e yati a kolon a n nu sigama salidɛɛ kui danxaniyatɔɛɛ fende alako n xa e sa geeli, n man xa e bɔnbɔ.

²⁰ E to nu i xa seede Etiyen faxama, n tan yati nu na, n nu ɔɛlɛxinxɛ na ra. N tan nan man nu booree xa dugie suxuxi.»

²¹ Awa, Marigi naxa a fala n bɛ, «Siga, n i xɛma yire makuye si gbɛtɛɛ ma.»

²² E naxa e tuli mati a xa masenyi birin na, han a yi wɔyɛnyi falaxi tɛmuyi naxɛ. E fa gbelegbele, «Wo yi xɛmɛ faxa. A mu lan a xa balo.»

²³ E naxa sɔnxɔe rate, e nu e xa donmae rate e ma, e nu xube ite kuye i.

²⁴ Sɔɔri mange naxa a fala a e xa Pɔlu raso sɔɔri banxi kui, e man xa a bɔnbɔ luxusinyi ra alako e xa a kolon jama sɔnxɔma fe naxan ma.

²⁵ E to nu a xirife alako e xa a bɔnbɔ, Pɔlu naxa sɔɔri mixi keme xunmati maxɔrin naxan nu tixi naa, «Seriye na wo yi ra naxan a masenxi a wo xa Rɔmaka bɔnbɔ luxusinyi ra hali a mu makiitixi?»

²⁶ Sɔɔri keme xunmati to na me, a naxa sa sɔɔri mange rakolon. A naxe, «Yi xeme Rɔmaka lasiri na a ra. Won na ma di?»

²⁷ Sɔɔri mange naxa fa, a naxa Pɔlu maxɔrin, «A fala n be xa Rɔmaka na i ra?» Pɔlu naxa a yaabi, «Iyo xe.»

²⁸ Sɔɔri mange man naxa a fala, «N tan naafuli ghegbe nan baxi, n fa findi Rɔmaka lasiri ra.» Pɔlu naxa a fala a be, «N tan barixi lasiriya nan kui ne.»

²⁹ Kabi na raba, naxee nu wama a bɔnbɔfe alako a xa woyen, e birin naxa e magbilen. Sɔɔri mange yete naxa gaaxu a kolonfe ra Pɔlu Rɔmaka na a ra, a naxan xiri yolɔnxɔnyi ra.

Yuwifie Pɔlu makiitife

³⁰ Na kuye iba, sɔɔri mange to wa a kolonfe a fiixe ra Yuwifie Pɔlu kalamuxi fe naxan ma, a naxa a fulun. A naxa yaamari fi, serexedube kuntigie nun Yuwifi kiitisae birin xa malan. A naxa Pɔlu ragoro, a ti e tagi.

23

¹ Pɔlu naxa a ya ti Yuwifi kiitisae ra. A naxa a masen, «N ngaxakerenyie, n naxan nabaxi han to, n a rabaxi n boje fiixe nan na Ala ya xɔri»

² Serexedube kuntigi, Ananiyasi naxa mixie yaamari, naxee nu na a fe ma, e xa a de ragarin.

³ Awa, Pɔlu naxa a fala a be, «Ala nan fama i tan bɔnbode. I luxi ne alo banxi naxan fari fiixe kɔno a kui nɔxɔxi. I bara wa n makiitife kiiti seriye ra, kɔno i to yaamari fixi e xa n bɔnbɔ, i bara seriye matandi.»

⁴ Naxee nu na a fe ma, e naxa a fala a be, «I Ala xa serexedube kuntigi nan konbima yi ki!»

⁵ Pɔlu naxa a fala, «N ngaxakerenyie, n mu nu a kolon xa serexedube kuntigi na a ra, barima a sebexi, «I naxa woyen kobi fala jama mange be.»»

⁶ Pɔlu to a kolon Sadusenie nun Farisenie nu na Yuwifi kiitisae xa malanyi kui, a naxa a fala a xui itexi ra, «N ngaxakerenyie, Fariseni nan n na. N baba fan Fariseni nan nu a ra. To n na kiiti banxi

barima n laxi a ra Ala fama won nakelide faxe ma kiiti lɔxɔe.»

⁷ A to na fala, boore matandi naxa lu Farisenie nun Sadusenie tagi. Nama naxa itaxun.

⁸ Sadusenie tan be, mixi mu kelima faxe ma. E man mu laxi malekee nun jinnee xa fe ra. Kɔno Farisenie tan la nee birin xa fe ra.

⁹ Sɔnxɔe xungbe naxa mini. Seriye karamɔxɔ ndee Farisenie tagi e naxa woyen xɔrɔxɔe fala. E naxe, «Muxu mu fefe jaaxi yo rakɔɔsixi yi xeme ma. Temunde jinnee nde, xa na mu a ra malekee nde, nan woyenxi a ra.»

¹⁰ Sɔnxɔe to nu sigama gbo ra, sɔɔri mange naxa gaaxu e fa Pɔlu faxafe. A naxa sɔɔrie ragoro e xa Pɔlu tongo e tagi, e xa a xanin sɔɔri banxi kui.

¹¹ Na kɔe ra, Marigi naxa mini Pɔlu ma. A naxa a fala a be, «I xa limaniya barima i findima n ma seede nan na Rɔma alo i a rabaxi Darisalamu ki naxe.»

E lanyi xirife Pɔlu faxafe ra

¹² Kuye to iba, Yuwifie naxa lanyi xiri kali ra, e naxa e dege, e naxa e min sinden, a fo e xa Pɔlu faxa.

¹³ Naxee na lanyi xiri, e nu dangi mixi tongo naani ra.

¹⁴ E naxa a masen serexedube kuntigie nun forie be, «Muxu bara muxu kali Ala ra, muxu mu sese donma sinden fo muxu xa Pɔlu faxa.

¹⁵ Awa, yakɔsi, wo tan nun Yuwifi kiitisae xa mange mayandi a xa fa a ra alako wo xa a xa fe mato a fanyi ra. Na kui, muxu tan a faxama kira ra.»

¹⁶ Pɔlu maagine xa di naxa na yanfe kolon. A naxa siga sɔɔri banxi kui, a naxa na birin masen Pɔlu be.

¹⁷ Pɔlu naxa sɔɔri mixi keme xunmati nde xili, a naxe, «Yi segetala xanin sɔɔri mange xɔn ma, alako a xa fe nde fala a be.»

¹⁸ Sɔɔri keme xunmati naxa segetala tongo, a naxa a xanin sɔɔri mange xɔn ma. A naxe, «Pɔlu, geelimani nan n xilixi, a naxa n mayandi a n xa fa yi segetala ra i xɔn ma, a xa fe nde masen i be.»

¹⁹ Sɔɔri mange naxa segetala tongo, e naxa e mamini. Mange naxe, «I wama munse falafe n be?»

²⁰ A naxa a yaabi, «Yuwifie bara lan a ma, e xa i maxandi i xa Pɔlu xanin Yuwifi kiitisae yire, alako e man xa maxorinyi nde ti a ma.

²¹ I naxa i tuli mati e ra, barima mixi tongo naani nun nde bara yanfe xiri a xun e ya ma. E bara e kali a e mu sese donma, e mu sese minma a fo e na Pɔlu faxa temui

naxe. Yakosi e bara ge e yailande, e fa i sago nan mamefe.»

²² Sööri mange naxa segetala rabolo, a naxa tonyi dɔxo a ma, fa fala, a fe naxan falaxi a be, a naxa na fala mixi yo be.

E Pɔlu xεεfe Mange Felisi xon

²³ A naxa sööri mixi keme xunmati firin xili, a naxa a fala e be, «Wo sööri keme firin yailan, sööri soe ragie tongo solofere, nun xali woli keme firin. Wo xa e yailan sigafe ra Sesare to kɔe ra.

²⁴ Wo xa soe nde yailan Pɔlu be, alako a xa mange Felisi li hεeri kui.»

²⁵ Sööri mange naxa yi fe sebe bataaxe ra.

²⁶ «N tan Kilodi Lisiya, i tan Mange Felisi mafanxi, n bara i xεebu.

²⁷ Yi keme Yuwifie nan a suxuxi. E naxa wa a faxafe. N to a kolon a Romaka na a ra, n nun sɔorie naxa fa, muxu naxa a ba e yi.

²⁸ N to wa a kolonfe e a suxuxi naxan ma, n naxa siga a ra e xa kiitisae yire.

²⁹ N naxa a li e a kalamuxi e xa seriye xa fe nan ma, kɔno a mu fe kobi yo rabaxi a lanma a xa faxa naxan ma, xa na mu a ra a xa sa geeli kui.

³⁰ N to bara a me a Yuwifie bara gali malan a xili ma, n naxa a rasanba i ma keren na. N a kalamumae rakolonma e yete kan xa sa a kalamu i xon a xa fe ra. Wo salamu.»

³¹ Sɔorie naxa Pɔlu tongo alo e yamarixi ki naxe. E naxa a xanin kɔe ra han Antipatiri.

³² Na kuye iba, sɔorie naxa gbilen sɔori banxi. Soe ragie naxa Pɔlu tongo.

³³ E to so Sesare, soe ragie naxa bataaxe nun Pɔlu so mange yi ra.

³⁴ Mange to ge bataaxe xarande, a naxa Pɔlu maxorin a keli dennaxe. A to bara a me a Silisika na a ra, a naxa a fala,

³⁵ «N fama ne i makiitide i tɔɔnegelae na fa temui naxe.» A naxa yaamari fi e xa Pɔlu xanin geeli banxi Herode naxan tixi.

24

Felisi kiiti safe Pɔlu xa fe ra

¹ Xi suuli dangi xanbi, Ananiyasi, naxan findixi serexedube kuntigi ra, nun forie naxa fa e nun xunmafale nde, naxan xili Teritulo. E naxa Pɔlu kalamu mange xon ma.

² E to Pɔlu xili, Teritulo naxa so a tɔɔnegefe yi masenyi ra.

«Felisi mange fanyi, yi bɔxi birin dɔxoxi bɔpɛsa kui i xa fe kolonyi nun i xa xaxili fanyi nan saabui ra.

³ I bara muxu raseewa hεeri xungbe ra.

⁴ N mu wama i rabufe, kɔno n bara i maxandi i xa i tuli mati muxu xa masenyi ra dondoronti.

⁵ Muxu bara a to yi keme mixi jaaxi na a ra. A Yuwifie tagi isoma naxee na duniɔa birin. A tan nan na Isa Nasaretika xa jama xunyi ra.

⁶ A man naxa wa hɔrɔmɔbanxi maberefe. Muxu naxa a suxu. Muxu naxa wa a makiitife muxu xa seriye ki ma,

⁷ kɔno sɔori mange Lisiya naxa fa, a naxa a ba muxu yi senbe xungbe ra.

⁸ A naxa a kalamulae yaamari e xa fa i xon ma. Xa i fan Pɔlu maxorin, i fama a kolonde muxu a suxuxi fe naxan ma.»

⁹ Yuwifie naxa tin na masenyi ra, e fan naxa a fala a na na ki ne.

¹⁰ Mange naxa Pɔlu yaamari a fan xa wɔyɛn. Pɔlu naxa a masen a be, «N a kolon, yi bɔxi makiitima nan i ra kabi je wuyaxi. Na kui, n nan ma fe xunmafalama ne i be lanlanteya kui.

¹¹ Xi fu nun firin mu dangi kabi n naxa siga Darisalamu salide.

¹² E mu nu muxu nun mixi li sɔnxɔ ra hɔrɔmɔbanxi kui, xa na mu a ra salide xunxurie kui. N mu sɔnxɔe ratexi taa kui, n mu gali kui isoxi.

¹³ E mu noma sese masende, e n kalamuma naxan ma.

¹⁴ N naxan masenma i be na nan ya. N nan n benbae Marigi Ala nan batuma alo Isa xa kira a masenxi ki naxe, e a falama kira naxan be a wule kira. Naxan sebexi Tawureta Munsu nun namipɔnmee xa Kitaabui kui, n na na birin na.

¹⁵ N laxi Ala xa masenyi ra naxan masenxi a tinxintɔee nun tinxintare birin fama ne kelide faxe ma. Yuwifie fan laxi na ra.

¹⁶ Na nan a toxi n nan n yete karaxanma alako n xa n ma simaya radangi bɔpe fiixe kui Ala nun mixie tagi.

¹⁷ N mu nu na be je wuyaxi bun ma, kɔno yakosi n faxi harige nde ra n bɔnsɔe be. N fan faxi serexe bade Ala be.

¹⁸ E n lixi na temui ne hɔrɔmɔbanxi kui, n seniyenxi, gali mu na n fɔxo ra, sɔnxɔe yo fan mu keli n saabui ra.

¹⁹ Kɔno Yuwifi nde naxee keli Asi bɔxi ma, e mu tin n ma fe ra. E tan xa e yete masen i be, xa fe nde na e be n ma fe ra.

²⁰ Xa na mu a ra naxee na be, e xa a masen i be e n toxi fe jaaxi naxan xun, n to siga Yuwifi kiitisae yire.

²¹ N wɔyɛnyi naxan falaxi e tagi na nan ya: «Wo n makiitima ne to barima n laxi a ra Ala fama ne mixi faxaxie rakelide.»

²² Felisi naxan nu Isa xa kira kolon a fanyi ra, a naxa e xa fe sa sinden. A naxe, «Mange Lisiya na fa, n wo xa fe matoma.»

²³ A naxa soori mixi keme xunmati yamari a xa Polu kanta, a naxa a tooro, a man naxa a xa mixi yo raton fe fanyi rabafe ra a be.

²⁴ Xi ndee to dangi, Felisi nun a xa gine Dirusila, naxan na Yuwifi ra, e naxa fa. Felisi naxa Polu xili kawandi rabade Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra. Polu naxa danxaniya xa fe fala e be Isa ma,

²⁵ kono a xa masenyi to nu binyaxi tinxinyi ma, nun yete xurufe ma, nun Ala xa kiiti naxan fama, Felisi naxa gaaxu. A naxe, «Siga sinden. N na n yete masoto temui naxe, n man i xilima.»

²⁶ A man nu waxi ne Polu xa kobiri fi a ma. A nu a xilima na nan ma temui birin, e xa sa e bore to.

²⁷ Ne firin to dangi, Felisi masarama naxa fa, Porusu Fesitu. Felisi to wa a yete mafanfe Yuwifie be, a naxa Polu lu geeli kui.

25

Fesitu Polu makiitife

¹ Fesitu naxa xi saxan naba Sesare. Na xanbi, a naxa te Darisalamu.

² Serexedube kuntigi nun Yuwifi kuntigie naxa Polu kalamu Fesitu be.

³ E naxa Fesitu mayandi a xa fa a ra Darisalamu. E nu wama ne e xa a faxa kira ra.

⁴ Fesitu naxa e yaabi, «Polu makantaxi Sesare. A gbege mu luxi n tan fan xa siga naa.

⁵ Wo xa yarerati ndee xa n mati, wo xa Polu kalamu naa xa a bara sa fe jaaxi nde raba.»

⁶ Fesitu mu se sa xi solomasaxan fari, xa na mu a ra xi fu Darisalamu, a naxa goro Sesare. Na kuye iba, a naxa doxo a xa kiiti kibanyi ma. A naxa yaamari fi e xa fa Polu ra.

⁷ A to fa, Yuwifie naxee fa keli Darisalamu, e naxa a rabilin. E naxa toonege gbege sa a xun, e mu nu noma naxan masende nondi ra.

⁸ Polu naxa so a yete xunmafalafe, a nu a fala, «N mu fe jaaxi yo rabaxi Yuwifie xa seriye ra, xa na mu horoombanxi ra, xa na mu a ra Roma mange ra.»

⁹ Fesitu to wa a yete mafanfe Yuwifie xon, a naxa Polu maxorin, «I wama tefe Darisalamu i xa sa makiiti yi fee ma n ya xori?»

¹⁰ Polu naxa a yaabi, «N lanma n xa makiiti mangasanyi xa kiiti banxi nan kui, n tixi dennaxe yi ki. N mu fe kobi yo rabaxi Yuwifie ra. I fan na kolon a fanyi ra.

¹¹ Xa n bara fe jaaxi raba a lanma n xa faxa naxan ma, n mu tondima n xa faxa, kono xa e naxan falama wule na a ra, a mu

lan mixi yo xa n so e yi ra. Mange xungbe xa sa n makiiti Roma.»

¹² Fesitu to woyen a rasimae ra, a naxa a fala Polu be, «I bara wa sigafe mange xungbe xon. Awa, i sigama ne.»

Polu masenfe Agiripa nun Berinisi be

¹³ Xi nde to dangi, mange Agiripa nun Berinisi naxa so Sesare Fesitu xeebude.

¹⁴ E to bara xi wuyaxi radangi naa, Fesitu naxa Polu xa fe fala mange Agiripa be. A naxe, «Felisi bara geelimani nde lu be.

¹⁵ N nu na Darisalamu temui naxe, serexedube kuntigie nun Yuwifie forie naxa a kalamu, e man naxa wa a xa faxa.

¹⁶ N naxa e yaabi a Romakae xa seriye mu mixi faxama, fo a xa a gbe fala kalamusae be kiitisa ya xori.

¹⁷ Na fe nan e rafaxi be. N fan mu dugundi. Na kuye iba, n naxa doxo n ma kiiti banxi. N naxa yaamari fi e xa fa na xeme ra.

¹⁸ Kalamusae to e dentegge, e mu fe jaaxi yo fala a xun ma, n nu naxee mapoxunxi.

¹⁹ E nu xoro-xoma e xa diine nan ma fe ra, a nun Isa xa fe ra. E naxe a bara faxa, kono Polu naxe a baloxi.

²⁰ Awa, n to mu a kolon a lan n xa naxan naba, n naxa a maxorin xa a wama sigafe Darisalamu, a xa makiiti naa.

²¹ Kono Polu naxa wa a xa fe xaninfe mange xungbe xon ma. Na temui n naxa yaamari fi e xa a kanta han n a rasanbama mange xungbe ma temui naxe.»

²² Agiripa naxa a fala Fesitu be, «N fan wama n tuli matife na xeme ra.» Fesitu naxa a yaabi, «Tina, i a xui mema.»

²³ Awa, na kuye iba, Agiripa nun Berinisi naxa so malan yire e nun taa kuntigie. E nu maxirixi a fanyi ra. Fesitu xa yaamari ma, e naxa fa Polu ra.

²⁴ Fesitu naxa a fala, «Mange Agiripa nun wo tan naxee birin na be, wo bara yi xeme to Yuwifi naxan birin kalamuxi n xon Darisalamu nun be. E naxe a a xa faxa.

²⁵ N tan be, a mu fefe rabaxi a lan a xa faxa naxan ma, kono a tan yati bara mayandi ti sigafe ra mange xungbe xonyi Roma. Awa, n fan bara tin na ra.

²⁶ N mu fe xori yo sotoxi naxan sebema mange xungbe ma a xa fe ra. Na na a ra, n a raminixi wo ya i, a gbengbenyi i tan mange Agiripa, alako won na ge a maxorinde n xa a kolon a lanma n xa naxan sebe.

²⁷ N mu noma geelimani rasanbade mange ma, n mu a masen a naxan nabaxi.»

26

Polu a yete xun mafalafe

¹ Agiripa naxa a fala Polu be, «I xa i yete xun mafala.» Polu to a belexe ite, a naxa a yete rafiixe yi masenyi ra.

² «Mange Agiripa, to n pelexinxu n ma fe rafiixefe ra Yuwifie n kalamuxi naxan ma.

³ I e xa diine nun e xa seriye kolon ki fanyi ra. Awa yandi, i xa i tuli mati n na.

⁴ Kabi n dimedi temui, n nu na Darisalamu n bonsoe ya ma. Yuwifi birin n pere ki kolon

⁵ a rakuya. E man a kolon Fariseni nan nu n na diinela tagi naxee xa fe maxoxoxo. E noma na seedeoxoxoya bade.

⁶ Yakosi, e n nakiitife barima n laxi Ala xa laayidi ra a naxan tongoxi muxu benbae be,

⁷ muxu bonsoe fu nun firinyi naxan mamefe. E Ala batuma temui birin, kee nun yanyi. N laxi na laayidi nan na. Mange, Yuwifie n kalamuxi na nan ma.

⁸ Wo noma lade a ra a Ala mixi faxaxie rakelima?»

⁹ «N tan kata ne kira mooli birin na n xa Isa Nasaretika xili kana.

¹⁰ N na nan naba Darisalamu. Serexedube kuntigie naxa tin n xa seniyeote wuyaxi sa geeli kui. N man naxa tin e xa faxa.

¹¹ N nu sigama salide banxie kui alako n xa e tooro, e xa gbilen e xa danxaniya foxo ra. N ma xone kui, n nu e tooro hali taa gbetei kui.»

¹² «Serexedube kuntigie naxa tin n xa siga Damasi na fe ma.

¹³ Mange, yanyi tagi n naxa yanbe to kira xon ma kelife koore, n tan nun n booree rabilinyi. A yanbe nu dangi soqe ra.

¹⁴ Muxu naxa bira boxi ma. N naxa xui nde me naxan nu a falama n be Eburu xui, <Solu, Solu, munfe ra i n paxankatama? Na fe xoxoxoma ne i be.»

¹⁵ N naxa a yaabi, <Marigi, nde i ra?> Marigi naxa n yaabi, <Isa nan n na, i naxan paxankatafe.

¹⁶ Keli, ti i sanyie xun na. N minixi ne i ma alako n xa i findi walike nun seede ra fee ma i naxee toxi nun i fama naxee tode.

¹⁷ N i ratangama ne Yuwifie ma nun si gbetei ma, n i xema naxee ma, alako i xa e yae rabi,

¹⁸ e xa mini dimi kui, e xa so naiyalanyi kui. E xa keli Sentane xa noe bun, e xa so Ala xa mangeya niini bun ma. Na kui, e xa yunubi xafarima ne, e man fama ne ke sotode seniyeotee ya ma naxee danxaniyaxi n ma.»

¹⁹ «Na kui, mange Agiripa, n mu tondi na xeraya ra naxan keli koore ma.

²⁰ N naxa na kawandi ti Damasi, Darisalamu, Yudaya, nun si gbetei tagi. N naxa a masen e be e xa tuubi, e xa

danxaniya Ala ma, nun e xa wali fanyi raba naxan e xa togondiya masenma.»

²¹ «Yuwifie naxa n suxu horomobanxi kui, e waxi n faxafe na nan ma.

²² Kono, Ala tantu, n baloxi a tan nan saabui ra han to. N naxa na seedeoxoxoya ba dimee nun forie birin be. N mu fefe gbete falaxi fo namiponmee nun Annabi Munsu nu naxee falama a e fama ne rabade.

²³ E naxa a masen Ala xa Mixi Sugandixi tooroma ne, a singe nan kelima faxamixie ya ma, a nun a Yuwifie nun si gbetei kawandima kisi ra.»

²⁴ A to nu woyenfe a yete rafiixefe ra, Fesitu naxa a fala a xui itexi ra, «Polu, i daxu! I xa fe gbegbe kolonyi bara i findi daxui ra.»

²⁵ Polu naxa a yaabi, «Fesitu mafanxi, daxui mu na n na. N nondi nun lonni nan masenfe.

²⁶ Mange Agiripa tan yi fee kolon. N yi birin falama a tan nan be, barima a pan a kolon, a a mu raba gundo xa kui.»

²⁷ Polu naxa a fala Agiripa be, «Mange Agiripa, i laxi namiponmee ra? I la e ra, n na kolon.»

²⁸ Agiripa naxa a fala Polu be, «A gbe mu luxi i xa n fan findi Isayanka ra!»

²⁹ Polu naxa a yaabi, «A fa findi yakosi ra, xa na mu temui gbete, n Marigi maxandima ne alako i tan yo, a nun naxan birin n xui ramefe be to, wo fan xa lu alo n tan, ba yi yolonxonyi ra naxan na n ma.»

³⁰ Mange Agiripa, mange Fesitu, Berinisi, nun naxee birin nu doxoxi e seeti ma, e naxa keli.

³¹ E to nu sigama, e naxa a fala e bore be, «Yi xeme mu fefe rabaxi a lanma a xa faxa naxan ma, xa na mu a ra a lanma a xa sa geeli kui naxan ma.»

³² Agiripa naxa a fala Fesitu be, «Yi xeme nu lan a xa bepin, kono a bara maxandi ti Mange Xungbe xa a makiiti.»

27

Polu sigafe Roma

¹ E to nate tongo muxu xa baki kunkui kui sigafe ra Itali, e naxa Polu nun geelimanidee so soori mixi keme xunmati yi ra naxan xili Yuliyusi, naxan na mange xungbe xa soorie ya ma.

² Muxu nun Arisitaraki, naxan keli Tesaloniki Masedon boxi ma, naxa baki kunkui kui naxan keli Adiramiti. A nu lan a xa dangi Asi seeti ma.

³ Na kuye iba, muxu naxa kilon Sidon. Yuliyusi, naxan nu a joxoxo saxi Polu xon ma a fanyi ra, a naxa a sago sa a xa siga a booree xonyi biyaasi fande fende.

4 Muxu to keli naa, muxu naxa dangi Sipiri suri ma, barima foye mu nu tinxi muxu be.

5 Muxu to Silisi nun Panfiliya baa igiri, muxu naxa so Mira, Lisi boxi ma.

6 Menni, soori mixi keme xunmati naxa kunkui to naxan keli Alesandire, a sigafe Itali. Muxu naxa baki na kui.

7 Xi wuyaxi bun ma kunkui nu tsooroma jereede. Kata nun kata muxu fa Sinidi li kono foye mu tin muxu xa kilon naa. Na nan a to muxu naxa dangi Kireti suri laabe ra, Salemon seeti ma.

8 Naa jereefe nu xorocho. Muxu naxa yire nde li, naxan xili Wafu Tofanyi, Laseya fe ma.

9 Muxu naxa bu naa. Jere man nu xorocho barima sunyi temui nu bara dangi.

10 Na na a ra, Polu naxa a fala, «N biyaasibooree, n bara a kolon won ma jere fama ne xorocho. Kotee, kunkui, nun mixie fama ne tsoorode.»

11 Soori keme xunmati naxa a tuli mati kepini nun kunkui kanyi xa woyenyi ra, a tondi Polu xa marasi ra.

12 Mixi gbege naxa wa Feniki life, barima e nu na wafu dennaxe, menni mu nu fan jeme radangide ra. Feniki, Kireti suri wafu nan a ra, naxan ya rafindixi sogegorode biri ma. E naxa wa e xa jeme radangi naa.

13 Foye di nde naxa mini keli koola ma. E naxa a maroxun a biyaasi bara fan. E naxa hanga bendun, e kunkui radangi Kireti suri fe ma.

14 Kono na temui foye xungbe, naxan xili Yurakilon, a naxa fa keli suri ma.

15 Foye naxa kunkui tutun, han kunkui mu nu noma matinxinde. Muxu naxa muxu raxara foye yi ra.

16 Muxu naxa dangi suri lanmadi laabe ra, naxan xili Kiloda. Muxu naxa tsooro kunkui lanma masotofe ra.

17 E to ge a ratede, e naxa luuti mafilin kunkui ma. E to nu gaaxuxi doxofe ra Sirite benki ma, e naxa bela ragoro, foye nu fa siga muxu ra.

18 Foye naxa muxu bonbo a fanyi ra. Na kuye iba, muxu naxa kote nde woli baa ma.

19 Xi saxan to dangi, muxu yati naxa kunkui isee birin nagoro ye ma.

20 Xi wuyaxi naxa dangi, soge mu na, tunbuie mu na, foye senbe nu gboma nan tui. Muxu mu nu laxi muxu kisife ra sonon.

21 Kabi xi wuyaxi muxu mu nu donse donma. Awa Polu naxa ti mixie tagi, a naxa a fala e be, «N booree, xa wo wo tuli mati n na nu, won mu kelima Kireti nu, won mu yi kasare nun losi sotoma nu.

22 Kono yakosi, n wo rasima ne, wo xa limaniya, barima mixi yo mu faxama wo ya ma, kunkui nan gbansan kasarama.

23 N Marigi Ala, n walima naxan be, a xa maleke nde bara mini n ma yi koe ra.

24 A naxa a fala n be, «Polu, i naxa gaaxu, fo i xa ti ne mange xungbe ya i. Ala bara tin i biyaasiboore birin nangade.»

25 Na na a ra, wo xa limaniya barima n laxi Ala xa masenyi ra.

26 Won fama suri nde lide.»

27 Koe fu nun naani nde, muxu naxa Adiriyatike baa li. Na koe tagi kunkui rapere naxa sogi a muxu bara makore boxi nde ra.

28 E to ye tilinyi maniyase ragoro, e naxa kanke ya moxoren soto. E to makuya dondoronti, e man naxa a ragoro, e naxa kanke ya fu nun suuli soto.

29 E to gaaxu garinde fanye nde ra, e naxa hanga naani woli kunkui xanbi ra. E naxa gbata kuye ibafe ra.

30 Kono kunkui rapere nu wama kelife kunkui xun. E naxa kunkui lanma ragoro baa ma alo e na hangae nan nagorofe kunkui ya ra.

31 Polu naxa a fala soori mixi keme xunmati nun soorie be, «Xa yi mixie mu lu kunkui kui, wo mu noma kaside.»

32 Awa, soorie naxa kunkui lanma luuti bolon, e naxa a rabepin a xa siga.

33 Beenun kuye xa iba, Polu naxa e birin nasi e xa donse don. A naxa a fala e be, «A xi fu nun naani nan to wo mame tife, wo mu tinxi wo degede.

34 N bara wo rasi wo xa donse don, barima na nan fan wo fate be. Mixi yo mu halakima, hali wo xunxexe keren mu loema.»

35 A to na fala, a naxa taami tongo, a Ala nuwali sa e birin ya xori, a taami igira, a naxa a don folo.

36 Na temui e birin naxa limaniya, e fan naxa so taami donfe.

37 Muxu mixi keme firin mixi tongo solofere a nun senni nan nu na kunkui kui.

38 E to wasa donse ra, e naxa farin woli baa ma alako kunkui xa yelebun.

39 Kuye to iba, e mu a kolon e na dennaxe, kono e naxa boxi nde to. E naxa nate tongo e xa kata kunkui rasigade naa.

40 E naxa hangae fulun, e xa sin baa ma. E naxa feya luutie fan bolon. E naxa yare bela rate, e xa e xun sa xare ma.

41 Kono e naxa benki li, kunkui naxa kankan. Kunkui xunyi to kankan, moronyi naxa a xore kana senbe ra.

42 Soorie naxa lan geelimanie faxafe ma, alako e naxa ye masa, e e gi.

43 Kono soorie keme xunmati, naxan nu wama Polu rakisife, a naxa e raton. A naxa yaamari fi e ma a naxee fata ye masade,

e singe xa bagan ye ma alako e xa xare masoto.

⁴⁴ Booree xa gbaku xebenyie ra, xa na mu a ra kunkui xuntunyie ra. E birin naxa xare masoto heeri kui.

28

Polu Malita suri life

¹ Muxu to xare masoto, muxu naxa a kolon a na suri xili Malita.

² Malitakae naxa seewa muxu ra ki fanyi ra. E naxa muxu birin malan te xungbe fe ma, e nu naxan xuruxi, barima tune nu fafe nun xinbeli gbege ba.

³ Polu to bolee matongo safe te i, boximase naxa mini na te wuyenyi xa fe ra, a naxa a belexe xin.

⁴ Malitakae to boximase to, a bara a belexe xin a singanxi a ra, e naxa a fala e bore be, «Nondi ra, niba nan yi mixi ra, barima haake mu tinxi a xa balo, hali a to tangaxi baa ma.»

⁵ Polu naxa boximase ralisn te, sese mu a to.

⁶ Na mixie nu mame tife ne a xinde xa funtu, xa na mu a ra a xa faxa keren na, konɔ sese mu a to. E to mame ti, e naxa e xa mapoxunyi masara. E naxa a fala alande nan a ra.

⁷ Suri kuntigi xungbe, naxan xili Pubiliyu, naxa muxu yigiya a fanyi ra a xonyi xi saxan bun ma.

⁸ Pubiliyu baba nu saxi, a furaxi, mangafaxe nu na a ma. Polu to a makore a ra, a naxa a belexe sa a ma, a Ala maxandi, a naxa a rayalan.

⁹ Na xanbi, suri furema gbetee naxa fa, Polu naxa e fan nayalan.

¹⁰ E naxa muxu binya a fanyi ra. Muxu to keli sigade, e naxa fande fi muxu ma.

Polu Sigafe Roma

¹¹ Muxu to kike saxan nadangi naa, muxu naxa baki kunkui kui, naxan keli Alesandire. A nu bara jeme radangi suri ma. Tonxuma nu a ma naxan findixi kuye masolixi firinyi ra.

¹² Muxu to so kilon Sirakusi, muxu naxa lu naa xi saxan.

¹³ Muxu to keli naa, muxu naxa siga Regiyo baa de ra. Foye to keli yirefanyi ma na kuye iba, muxu naxa xi firin jere raba han Pusoli.

¹⁴ Muxu naxa ngaxakerenyie li naa naxee muxu mayandi xi solofere radangife ra e xonyi. Na temui muxu siga ne han Roma.

¹⁵ Muxu ngaxakerenyi Romakae, naxee muxu xa fe me, e naxa fa muxu ralande, keli Roma han Apiyusi malan yire nun taa naxan xili Banxi Saxanyie. Polu to e to a naxa Ala nuwali sa, a naxa limaniya.

¹⁶ Muxu to so Roma, soori mixi keme xunmati naxa geelimanie so mange yi ra, konɔ a naxa Polu lu a kerenyi ma, a nun soori keren naxan a kantama.

¹⁷ Xi saxan to dangi, Polu naxa Yuwifi kuntigie xili. E to malan, a naxa yi woyenyi ti e be, «N ngaxakerenyie, hali n to mu fefe rabaxi won ma mixie ra, nun won benbae xa naamunyie ra, Yuwifie bara n sa geeli kui Darisalamu, na xanbi e man fa n so Romakae yi ra.

¹⁸ E to ge n maxorinde, e nu wama n nabolofe ne, barima e mu sese toxi n faxama naxan ma.

¹⁹ Konɔ Yuwifie mu tin. Na ma, n naxa mange xungbe xa kiiti maxandi, konɔ n mu wa n bonsoe nan kalamufe.

²⁰ Na na a ra, n naxa wa wo tofe alako n xa woyen wo ra, barima Isirayilakae xaxili tixi xεεra naxan na, na xa fe nan a toxi e yi yolonxononyi saxi n ma.»

²¹ E naxa a yaabi, «Muxu mu bataaxe yo sotoxi i xa fe ra keli Yudaya. Won ngaxakerenyi yo mu faxi fe jaaxi falade i xa fe ra.

²² Konɔ, muxu wama a kolonfe ne i naxan mapoxunxi, barima muxu a kolon e yi diine xa fe ibaxantinma yire birin.»

²³ Polu naxa loxoε keren so e yi. Mixi wuyaxi to fa a xonyi, Polu naxa Ala xa mangeya seederoxoya ba. A naxa Isa xa fe masen e be Tawureta Munsa nun namijonmee xa Kitaabui saabui ra keli geesege han nunmare.

²⁴ Ndee naxa la a ra, konɔ booree mu danxaniya.

²⁵ E to nu fatanma lantareya kui, Polu naxa yi masenyi sa a fari, «Ala Xaxili Seniyenxi a fala ne wo benbae be nondi ki ma Annabi Esayi saabui ra. A naxe, ²⁶ <Siga yi mixie xon ma, i xa a fala e be: "Wo a mema wo tulie ra, konɔ wo mu a fahaamuma.

Wo a toma wo yae ra, konɔ wo mu a igbema."»

²⁷ Barima yi mixie sondonyi bara xoxoxo. E bara e tulie dese.

E bara e yae raxi, alako e naxa a to e yae ra, e naxa a me e tulie ra, e naxa a fahaamu e xaxili ra. Xa na mu a ra e e sondonyi mafindima ne, alako Ala xa e rayalan.»»

²⁸ «Awa, wo xa a kolon a Ala xa kisi bara rasanba si gbetee ma. E fama e tuli matide a ra.»

²⁹ A to na fala, Yuwifie naxa siga xoxoxoε kui e booree tagi.

³⁰ Polu naxa lu banxi nde kui je firin, a nu a sare fi. Naxee birin nu fama a tode, a nu e birin nasenema.

³¹ A nu Ala xa mangya niini xa fe nan kawandima a nun Marigi Isa xa fe, Ala xa Mixi Sugandixi. A naxa na birin naba limaniya ra, mixi yo mu a tóro.

Ala xa masenyi
Annabi Pɔlu naxan sɛbɛ
Rɔma danxaniyatɔɛ
pama ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra

Isa xa fe fɔlɔ Isirayila bɔxi nɛ, kɔnɔ a mu bu na xibaaru fa rayensen yire makuye. Mixi naxee kawandi mɛxi Isa xa fe ra Darisalamu, e naxa siga yire birin na masenyi ra. Mixi gbege naxa danxaniya Isa ma na mixi mɔɔlie saabui ra. Annabi Pɔlu fan nu biyaasi raminima alako a xa kawandi ti, si birin xa Isa xa fe kolon. A xa wali nu bara sɔneya ki fanyi ra, han Isayankae nu toma bɔxi birin ma naxee nu na Roma xa mangɛya bun ma. A xa biyaasi saxan nde kui, a naxa bataaxɛ sɛbɛ Isayankae ma naxee nu na Roma mangataa. A nu wama sigafe e xɛebude, e fan xa a mali a xa kawandi ti yire makuye.

Na bataaxɛ findixi yi Kitaabui nan na. Pɔlu nu wama Ala xa kisi xa masenyi xaranfe Romakae ra yi sɛbɛli saabui ra. A bara na kisi xa fe tagi raba a fanyi ra, a xa fiixɛ mixie bɛ naxee nu Yuwifɛ xa diine kolon, a nun mixi naxee mu gɛxi a kolonde. Na masenyi fɔlɔma yunubi xa fe xaranyi nan ma. Beenun mixi xa kisi kolon, fo a xa a kolon a findixi yunubitɔɛ nan na naxan lanma a xa jaxankata yahannama a xa yunubie xa fe ra. Diinɛla yo, diinetare yo, e birin na yunubi xa nɔɛ nan bun ma.

Na nan a toxi, Pɔlu a masenma won bɛ a a lanma won xa won xaxili ti Ala ra alako won xa kisi sɔtɔ. Mixi mu nɔma a yetɛ rakiside a xa yunubie ma. A hayi na Marakisima ma naxan nɔma na rabade a bɛ. Yi Kitaabui na tagi rabama a fanyi ra. A naxɛ a Isa xa sɛrɛxɛ nan gbansan nɔma findide adamadie xunsare ra, e xa yunubie xa xafari. A lanma mixie xa na fe kolon, e xa la a ra.

Na dangi xanbi, Pɔlu masenyi gbɛtɛ tima naxan danxaniyatɔɛ jɛrɛ ki tagi rabama. Mixi na danxaniya Isa ma, Alatala a Xaxili Seniyeŋxi ragoroma nɛ a bɔjɛ ma, a fa bira Alatala waxɔnfe fɔxɔ ra. Na kanyi gbilenma nɛ fe jaxaxi fɔxɔ ra, a ti kira fanyi xɔn, a findi misaali ra birin bɛ. Ala na fɔlɔ Isirayila bɔnsɔɛ nɛ, kɔnɔ a wama si birin fan xa so a xa niini bun ma.

Ala xa won mali yi Kitaabui saabui ra alako won fan xa yigiyade sɔtɔ Alatala

xɔnyi. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Pɔlu naxan sɛbɛ
Rɔma danxaniyatɔɛ
pama ma

Pɔlu, Isa xa Xibaaru Fanyi kawandila

¹ N tan Pɔlu nan yi ki, Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa konyi di. Ala bara n xili n xa findi a xa xɛɛra ra, a n sugandi n xa a xa xibaaru fanyi rayensen yɛ.

² Temui dangixi, Ala nu bara a xa yi xibaaru fanyi laayidi a xa namijɔnmɛɛ xui ra Kitaabui seniyeŋxi kui.

³ Yi xibaaru fanyi findixi a xa Di nan xa fe ra, naxan bari Dawuda bɔnsɔɛ kui a adama ki ma.

⁴ Xaxili Seniyeŋxi fan bara a masen senbɛ ra a Ala xa Di na a ra. A na masen a xa marakeli nan saabui ra faxɛ ma. Won Marigi nan na Isa ra, Ala xa Mixi Sugandixi.

⁵ A tan nan saabui a niyaxi Ala hinnɛxi muxu ra muxu xa findi xɛɛrae ra a xili xa fe ra, alako si birin xa danxaniya a ma, e xa bira a fɔxɔ ra.

⁶ Wo fan na na ya ma, Ala xa Mixi Sugandixi Isa wo tan naxee xilixi.

⁷ N yi sɛbɛfe wo tan Romakae nan ma Ala naxee xanuxi, a naxee xilixi wo xa findi a xa seniyeŋtɔɛɛ ra. Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne nun bɔjɛsa fi wo ma.

⁸ A fɔlɛ ra, n nan n Marigi Ala tantuma nɛ wo birin xa fe ra a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra, barima wo xa danxaniya xili bara diin dunija birin na.

⁹ N Marigi Ala, n naxan batuma n nii birin na n to a xa Di xa xibaaru fanyi rayensenma, a tan a kolon a n na nɔndi nan falafe wo bɛ. A tan nan n seede ra, fa a fala, n a maxandima wo bɛ temui birin.

¹⁰ N man Ala maxandima, xa a sago na a ra, a xa a niya n xa nɔ sigade wo xɔnyi fa.

¹¹ Barima wo to xɔli na n ma ki fanyi, alako n xa nɔ wo senbɛ sode Ala xa ki ndee ra.

¹² A xɔli n ma won xa won bore rali-maniya won ma danxaniya saabui ra, won birin xa senbɛ sɔtɔ won bore ra.

¹³ N ngaxakerenyie, n wama wo xa a kolon a sanmaya wuyaxi nan yi ki n bara natɛ tongo n xa siga wo xɔnyi n xa sa n ma wali tide nde to wo tagi alɔ n a toxi ki naxɛ jamanɛ gbɛtɛɛ tagi, kɔnɔ han to a mu sɔneya n bɛ.

¹⁴ Fo n xa wɔyɛn mixi birin bɛ, taa idɔxɔɛɛ nun daaxa idɔxɔɛɛ, xaran mixie nun xarantaree.

¹⁵ Na na a ra a xoli n ma ki fanyi n xa xibaaru fanyi kawandi wo tan Romakae fan be.

¹⁶ N mu yaagima Marigi xa xibaaru fanyi masende mixi yo be, barima a tan nan saabui a niyama Ala danxaniyatøe birin nakisima. Yi kisi fixi Yuwifie nan singe ma, a fa fi si gbete fan ma.

¹⁷ Yi xibaaru fanyi bara a makenen a tinxinyi naxan kelima Ala ma a sõtoma danxaniya nan tun saabui ra, alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe:

«Mixi tinxixi kisima danxaniya nan saabui ra.»

Adamadi tondife Ala xa nondi ra

¹⁸ Ala xa xone goroma keli koore tinxintaree nun kaafirie xili ma. Yi mixie nondi nõxunma e xa tinxintareya saabui ra.

¹⁹ Anun mixi nõma naxan kolonde Ala xa fe kui, a fiixexi e be fœn, barima Ala bara a makenen e be.

²⁰ Kabi dunjina daa temui, Ala naxan mu toma, a naxa a yete masen. Adamadi birin nõma a kolonde a Ala na na yati, naxan senbe mu danma, barima yi bara makenen e be a fiixe ra a xa wali foxi saabui ra. Na kui, tinxintaree mu nõma sese falade naxan kiiti fanma e be,

²¹ barima hali e to Ala kolonxi, e bara tondi a tantude, e tondi a binyade a xa mangeya kui. E xaxili bara bira fe fufafu foxo ra, e boje bara lu dimi kui.

²² E e yete matoxoma e xa xaxilimaya ra, kono e bara findi daxuie ra.

²³ E bara tondi Ala batude naxan na na abadan, e kuye masolixie batu naxee misaalixi adamadi ra naxan faxama, a nun naxee misaalixi xoni, sube, nun bubuse ra.

²⁴ Na nan a niya Ala naxa e rabolo e xa yunubi fee kui, e boje kenenyi ma. Na kui, e naxa fe mayaagixie raba e bore ra.

²⁵ E naxa Ala xa nondi masara wule ra, e man fa daali batu, beenun e xa Daali Mange nan batu, a tan naxan lan a xa batu abadan. Amina.

²⁶ Na na a ra Ala naxa e rabolo e xa bira e waxonfe mayaagixie foxo ra. E xa ginex naxa e nun xeme xa kafupoxoya masara gine firin xa kafupoxoya ra.

²⁷ Xeme fan naxa mee ginex xa kafupoxoya ra, e fa bira e boore xeme kafupoxoya foxo ra. E naxa fe mayaagixie raba e bore ra, e e xa wali kobi sare soto naxan daxa.

²⁸ E to tondi Ala kolonde Ala ra, a naxa e rabolo e yete kan xaxili kobie yi, e nu fee raba naxee mu radaxa.

²⁹ E boje rafexi tinxintareya mooli birin na: wali kobi rabafe, wasatareya, jaaxupa. Milanteya, mixi faxafe, mixi tagi

isofe, mixi mayendenfe, nun ya ixareya mu pønna e tagi.

³⁰ Naafixie, mixi mafalee, Ala yaxuie, konbitie, yete igboee nun de igboee nan e ra. E fe kobie xabuma naxee singe mu nu kolon, e pan mu e barimixie danxunma.

³¹ Xaxilitare, dugutege yanfe, kinikinitare, nun hinnetae nan a e ra.

³² Ala xa seriye a masenxi ne, a naxee na fee rabama, faxe nan daxaxi e be. Hali e to na kolon, e na fe haramuxie nan yati rabama, e man mixi ralimaniyama naxee fan na fe mooli rabama.

2

Ala xa kiiti

¹ Na kui, xa i mixi yuge makiitima, dipe yo mu na i be, i findi mixi yo ra. I ne i boore yuge makiitima, i na i yete nan safe geeli, barima i tan naxan mixi yuge makiitima, wo birin wali kobi keren nan xun ma.

² Won birin a kolon a Ala xa kiiti tinxin a na yi mixi moolie xa wali kobie sare fi.

³ I tan naxan mixi yuge makiitima, a man fa li wo birin na wali kobi keren nan xun ma, i joxo a ma a i fama tangade Ala xa kiiti ma?

⁴ Ka i yoxi ne Ala ma ba, a xa fanyi nun a xa dipe nun a xa boje bexi to gboxi? I mu a kolon a Ala a xa fanyi nan masenma i be alako i xa tuubi?

⁵ Kono i to i tuli xoxoxoxi, i tondi tuubide, i na Ala xa xone nan nagbofe i yete xili ma kiiti sa loxe, Ala xa kiiti tinxixi makenenma temui naxe.

⁶ Ala kankan xa wali sare fima ne.

⁷ Naxee e tunnabexi wali fanyi rabafe ma, e xunnakeli, yigi, nun kisi fen Ala ra, Ala kisi fima ne e ma.

⁸ Kono naxee e yete kenenfe tun nabama, e tondi nondi nun tinxinyi ra, e bira fe kobi foxo ra, Ala xa xone nun gbaloe nan tun nagataxi e be.

⁹ Naxankate nun bojekane nan luma adamadi birin be naxee fe kobi rabama, a folo Yuwifie ma, a sa doxo si gbete fan ra.

¹⁰ Kono xunnakeli, binye, nun bojesa luma mixi birin be naxee fe fanyi rabama, a folo Yuwifie ma, a sa doxo si gbete fan ra,

¹¹ barima Ala tan mu mixi yo rafisa a boore be.

¹² Yunubitøe naxee birin mu Ala xa seriye kolon Annabi Munsa naxan fixi, e bonoma ne, kono e mu makiitima na seriye ra. Yunubitøe naxee seriye kolon Annabi Munsa naxan fixi, e tan nan makiitima na seriye ra.

¹³ Naxee e tuli matima Ala xa seriye ra, nee xa mu findixi tinxintøe ra Ala ya i.

Naxee Ala xa seriye rabatuma, nee nan findima tinxintøe ra.

¹⁴ Annabi Munsa mu Ala xa seriye so si gbeteē yi, naxee mu findi Yuwifie ra. Kɔnɔ e na Ala xa seriye rabatu temui naxe e yete janige ma, e bara a kolon a lanma e xa naxan naba, hali e to mu Ala xa seriye soto.

¹⁵ E bara a masen a Ala xa seriye sebexi e bɔne ma. Won a kolon a nɔndi na a ra barima e xaxili e rasima, «Yi janige mu fan,» xa na mu, «Yi janige nan fan.»

¹⁶ A rabama na ki ne, Ala ne kiiti sama loxo naxe a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra, a mixie gundo birin makiiti. N xibaaru fanyi naxan kawandima, a na nan masenxi.

Yuwifie nun Munsa xa seriye

¹⁷ Kɔnɔ i tan naxe a Yuwifi nan na i ra. I xaxili tixi Munsa xa Seriye nan na. I a marɔxunxi a i kisima na nan saabui ra. I to bara Ala kolon, na na a ra i i yete igboma.

¹⁸ I Ala sago kolon. I fata fe fanyi sugandide barima i Ala xa seriye xaranxi.

¹⁹ I laxi a ra a i tan nan findixi donxuie raperema ra, a i tan nan findixi te radexe ra mixie be naxee na dimi kui.

²⁰ I laxi a ra a i tan nan findixi xaxilitaree rasima nun dimæe karamoxøe ra, barima lonni nun nɔndi birin na i yi ra i to diine seriye kolonxi.

²¹ I tan naxan boore xaranma, i mu i yete xaranma! I tan naxan mixie tuli ibama mupe tife ra, i mupe tima!

²² I tan naxan a falama a mixie naxa yene raba, i yene rabama! I tan naxan yeke na kuye batufe ra, i kuye batude see muɓama!

²³ I tan naxan i yete igboma i to Ala xa seriye kolonxi, i na Ala yelebufe ne na ki, i na a xa seriye matandife!

²⁴ Na na a ra, a sebexi Kitaabui kui, «Si gbeteē Ala bexuma wo tan Isirayilakæe xa fe ra.»

²⁵ Sunne tide na na ne xa i sa Ala xa seriye rabatuxi. Kɔnɔ xa i sa a xa seriye matandima, i xa sunne bara findi i be sunnatareya ra.

²⁶ Na kui, xa a sa li sunnatare sa jere Ala xa seriye ma, a a rabatu, a xa sunnatareya mu findima a be sunne xa ra?

²⁷ Naxee mu sunnaxi e fate bende ma, kɔnɔ e Ala xa seriye rabatuxi, nee wali ki nan fama i makiitide. Mixi sunnaxi nan i ra, Ala xa seriye sebexi na i yi, kɔnɔ i Ala xa seriye matandima.

²⁸ I naxan masenma keŋe ma mixie ya i, na xa mu i findixi Yuwifi ra. Tɔnxuma naxan toma i fate ma, na xa mu a masenxi a i sunnaxi yati.

²⁹ Mixi findife Yuwifi ra, na kolonna bɔne nan ma. Sunne yete yete fan, sunne na a ra naxan sɔtoma bɔne ma, Xaxili Seniyenxi saabui ra. A mu kelima diine seriye sebexi xa ma. Sunne na mixi naxan bɔne ma, a xa matoxøe mu kelima mixi xa ma, a kelima Ala nan ma.

3

¹ Tide mundun fa na findife Yuwifi ra? Sunne tide na na yire?

² Iyo, yi fee tide gbo ki fanyi. A folæ ra, Ala a xa masenyi taxu Yuwifie nan na.

³ Kɔnɔ xa a sa li go, ndee na e ya ma e kobe rasoxi Ala ra, na noma a niyade Ala fan xa a kobe raso e ra?

⁴ Astɔfulahi. Adamadi birin findixi wule fale nan na, kɔnɔ a xa kolon a Ala nɔndi kanyi mu noma wule falade. A sebexi Kitaabui kui:

«Na kui, i xa woyenyi findima nɔndi nan na.

Kiiti luma i tan nan be temui birin.»

⁵ Kɔnɔ xa won ma tinxintareya fa a masenma ne mixie be a Ala tinxin, won fa na ma di? Ala na xɔnɔ won ma, won xa a fala a mu tinxin? (N woyenfe ne alo mixie woyenma ki naxe.)

⁶ Astɔfulahi! Xa Ala mu tinxin, a dunija makiitima di?

⁷ Nde noma a falade, «Xa n ma wule Ala xa nɔndi makenenma dunija be alako Ala xa tantui soto, munfe ra a fa n findima yunubitøe ra?»

⁸ Won jan xa a fala, «Won xa fe jaaxi raba alako a xa sa findi fe fanyi ra.» Muxu xili kane na nan falama muxu xun ma, a muxu xa masenyi nan na ki. Kɔnɔ Ala na e makiiti, e fan e sare sɔtoma ne.

Adamadi xa tinxintareya

⁹ Won munse falama fa? Won xa a fala a won tan Yuwifie tinxin dangi si gbeteē ra? Ade, na mu a ra feo, barima alo won jan bara a to, Yuwifie ba, si gbeteē ba, birin na yunubi nan xa nɔe bun ma.

¹⁰ A sebexi:

«Mixi yo mu tinxin,
hali mixi keren.

¹¹ Fe kolonyi yo mu na,
mixi yo mu Ala fenfe.

¹² Birin bara kira fanyi bejin,
e birin xun bara rakana.

Mixi yo mu na naxan fe fanyi rabama,
hali mixi keren, a mu na.

¹³ E de findixi gaburi de ibixi nan na,
e nenyi findixi mixi mayenden se nan na.

Boximase xone nan minima e de kiri ra,

¹⁴ danke nun woyen xone nan e de rafexi.

¹⁵ E xanyi xulun wuli raminife ra,

¹⁶ e dangi dede, e kanari nun nimise nan luma e xanbi ra.

¹⁷ E mu bojesa kira kolon,

¹⁸ e mu Ala yaragaaxui kolon.»

¹⁹ Won a kolon Ala xa seriye naxan birin masenxi, a a masenxi mixie nan be naxee na a xa seriye noe bun ma, alako de birin xa balan, seriye xa birin suxu Ala ya i.

²⁰ Na kui, adamadi yo mu findima tinxintoe ra Ala ya i seriye rabatufe saabui ra, barima seriye tan yunubi nan tun makenenma, adamadi xa a kolon a yunubitoe na a ra.

Tinxinyi naxan kelima Ala ma,

naxan sotoma danxaniya saabui ra

²¹ Konon yakosi, tinxinyi bara makenen naxan mu kelima seriye rabatufe ma. A kelima Ala yete nan ma, alo a sebexi seriye nun namijonmee xa Kitaabuie kui ki naxe.

²² Yi tinxinyi naxan kelima Ala ma a sotoma danxaniya nan saabui ra, birin a soto naxee danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma. Ala mu mixi yo rafisaxi a boore be,

²³ barima birin findixi yunubitoe nan na, birin bara gan Ala xa noere ra,

²⁴ birin tinxinyi sotoma Ala xa hinne nan tun saabui ra. Ala adama kima yi tinxinyi ra won xunsarama Isa nan saabui ra, a xa Mixi Sugandixi.

²⁵ Ala a tan nan findi serexe ra, a wuli raminixi ne alako naxee na danxaniya a ma, e xa yunubie xa xafari. Yi a masenxi ne a Ala tinxin, barima a xa dije kui, a nu bara adamadie xa yunubie lu na e mu makiiti, e naxee rabaxi waxati dangixi.

²⁶ Konon yi waxati Ala bara a xa tinxinyi masen alako birin xa a kolon a a tinxin, e man xa a kolon a a tan nan tinxinyi fima mixi ma naxan danxaniyaxi Isa ma.

²⁷ Na kui, mixi fa a yete igboma munse xa fe ra? Fefe! Munfe ra? Mixi noma a yete matoxode a to diine seriye rabatuxi? Ade, barima tinxinyi sotoma danxaniya nan tun saabui ra.

²⁸ Won a kolon a danxaniya nan mixi matinxinma Ala ya i, seriye xa kewalie xa mu a ra.

²⁹ Ka Ala findixi Yuwifie gbansan nan Marigi Ala ra? Si gbete fan Marigi Ala xa mu a ra? Iyo, si gbete fan Marigi Ala nan yati a ra,

³⁰ barima Ala keren peti na a ra. A tan nan mixi sunnaxie matinxinma a ya i danxaniya saabui ra, a man tinxinyi fima sunnatatee fan ma na danxaniya kerenyi nan saabui ra.

³¹ Won fa na ma di? Won xa a fala a Ala xa seriye tide mu na won to danxaniyaxi Isa ma? Astofulah! Won jan bara Ala xa seriye tide ramini.

4

Ibrahim findife tinxintoe ra Ala ya i danxaniya saabui ra

¹ Won xa misaali tongo Ibrahim ma, won tan Yuwifie benba. A munse kolon yi xa fe ra?

² Xa a sa li nu Ibrahim findi tinxintoe ra a xa wali nan saabui ra, a nu noma a yete matoxode, konon Ala tan ya i mu a ra.

³ Kitaabui munse falaxi na xa fe ra? «Ibrahim naxa danxaniya Ala ma, Ala naxa na findi tinxinyi ra a be.»

⁴ Walike na a sare soto, na mu findima a be ki xa ra, barima a xa wali sare na a ra a lanma a xa naxan soto.

⁵ Konon mixi naxan xaxili mu tixi a xa wali ra, naxan danxaniyaxi Marigi ma naxan mixi kobi findima tinxintoe ra, Ala na kanyi xa danxaniya findima a be tinxinyi nan na.

⁶ Dawuda fan a masen ne a heeri na mixi be Ala bara naxan findi tinxintoe ra a ya i, bafe a xa walie ra:

⁷ «Heeri na mixie be,

Ala bara dije naxee xa wali kobie ma, naxee xa yunubie bara xafari.

⁸ Heeri na mixi be,

Ala mu naxan xa yunubi rabaxi maxorinma.»

⁹ Na kui, yi heeri naxan ma fe falaxi, mixi sunnaxie gbansan nan a sotoma, ka mixi sunnatatee fan noma a soto? Won jan bara a fala a Ibrahim to danxaniya Ala ma, Ala a xa danxaniya nan findi tinxinyi ra a be.

¹⁰ Na rabaxi a be mun temui? A to nu sunnaxi ba, ka a to mu nu sunnaxi? Ala na rabaxi a be temui naxe, Ibrahim mu nu sunnaxi.

¹¹ Na xanbi, a naxa sunna alako a xa findi tonxuma ra naxan a masenma a Ala bara a xa danxaniya findi tinxinyi ra a be beenun a xa sunna. Na kui, a naxa findi danxaniyatoe birin benba ra naxee mu sunnaxi, Ala bara naxee xa danxaniya findi tinxinyi ra e be.

¹² A tan nan findixi mixi sunnaxie fan benba ra naxee mu e xaxili tima e xa sunne ra, konon naxee man jere ma danxaniya kui alo won benba Ibrahim jere ki naxe beenun a xa sunna.

¹³ Ala laayidi tongo ne Ibrahim nun a bonsoe be, a e fama dunja soto ke ra. Konon na laayidi mu keli a xa diine seriye rabatufe xa ma. A kelixi tinxinyi nan ma a naxan soto danxaniya saabui ra.

¹⁴ Xa a sa li nu seriye rabatufe nan a niyama mixie xa findi ketongoe ra, danxaniya tide yo mu luma na fa, Ala xa laayidi fan bara kana na temui.

¹⁵ Barima seriye fama Ala xa xone nan na, kono seriye mu na dennaxe, seriye matandi fan mu na.

¹⁶ Na kui, Ala xa laayidi sotoma danxaniya nan saabui ra, alako a xa findi Ala xa hinne ra Iburahima xa die birin be, birin xa a soto. A mu findima seriye rabatumae gbansan xa gbe ra, kono birin gbe na a ra naxee danxaniyaxi alo Iburahima. A bara findi won birin benba ra

¹⁷ alo a sebexi ki naxe, «N bara i findi si gbege benba ra.» A findixi won benba ra Ala nan ya i, a danxaniya naxan ma, naxan nii rasoma faxamixie fate, naxan se birin daaxi.

¹⁸ Iburahima to danxaniya, a naxa la a ra a Ala fama a xa laayidi rakamalide alo a falaxi a be ki naxe, «I bonsoe wuyama yi ki ne.» A naxa a xaxili ti na ra hali a ya to mu nu tixi sese ra naxan a masenma a be a na fe fama ne rakamalide. Na kui, a naxa findi si gbege benba ra.

¹⁹ Iburahima nu bara simaya pe keme pondon soto, a xa simaya nu bara xurun, a xa gine Sara fan mu nu noma di baride sonon. Kono hali a to na birin fahaamu, sese mu ba Iburahima xa danxaniya ra.

²⁰ A mu siike Ala xa laayidi ma, a xa danxaniya pan naxa senbe soto, a nu Ala batu.

²¹ A nu laxi a ra feo, a Ala noma a xa laayidi rakamalide.

²² Na na a ra «Ala naxa na findi tinxinyi ra a be.»

²³ Kono Kitaabui naxan masenxi a falafe ra, «Ala naxa na findi tinxinyi ra a be,» na mu sebe Iburahima gbansan xa be.

²⁴ A sebexi won tan nan fan yati be, won tan naxee danxaniyaxi Ala ma naxan won Marigi Isa rakeli faxe ma. Ala won fan ma danxaniya findima ne tinxinyi ra won be.

²⁵ Won Marigi faxe won ma yunubie nan ma fe ra, a man naxa keli faxe ma, alako won xa findi tinxintoe ra Ala ya i.

5

Lanyi luxi won nun Ala tagi Isa nan saabui ra

¹ Na kui won to bara findi tinxintoe ra Ala ya i danxaniya saabui ra, lanyi nun bonesa bara lu won nun Ala tagi won Marigi Isa saabui ra, Ala xa Mixi Sugandixi.

² Won ma danxaniya Marigi Isa ma, na bara won naso Ala xa hinne kui won fa sabbatixi naxan ma. Won seewaxi nan fa a ra won xaxili to tixi Ala xa nore ra.

³ Dangi na fan na, won man seewama won ma toore kui, barima won a kolon a toore duluxotoya nan naminima.

⁴ Won ma tunnabexi fan a niyama ne won xa yuge fanyi soto naxan Ala kenenma. Na yuge mooli fan a niyama ne won xa won xaxili ti Ala ra.

⁵ Won man mu yaagima won xaxili to tixi Ala ra, barima Ala bara a xa xanunteya xelexe won bope kui a Xaxili Seniyenxi saabui ra a bara naxan fi won ma.

⁶ Waxati to kamali, won senbe yo mu nu na temui naxe, Ala xa Mixi Sugandixi naxa faxe yunubitoe be.

⁷ A xoro xo ki fanyi mixi dijefe a nii ma tinxi mixi xa fe ra. Kono temunde, mixi nde fan noma limaniyade a xa faxamixi fanyi nde be.

⁸ Kono Ala a xa xanunteya masenxi won be yi nan na: Won nu findixi yunubitoe ra temui naxe, Ala xa Mixi Sugandixi naxa dije a nii ma won ma fe ra.

⁹ Na kui, won to bara findi tinxintoe ra Ala ya i Isa xa serexe saabui ra, won xa a kolon a man mu taganma won nakiside Ala xa gbaloe ma.

¹⁰ Barima won nu findixi Ala yaxuie ra temui naxe, a xa Di xa faxe saabui naxa won tagi yailan, yakosi won nun Ala tagi to bara yailan, won a kolon a won nakisima ne a xa Di xa kisi saabui ra.

¹¹ Na man fari, won seewaxi ne Ala ra a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa saabui ra, naxan bara won nun Ala tagi yailan.

Adama fafe faxe ra,

Isa fafe kisi ra

¹² Na kui, yunubi naxa so dunija mixi keren saabui ra. Faxe fan naxa so dunija yunubi xa fe ra, a din mixi birin na barima adamadie birin bara yunubi raba.

¹³ Yunubi nu na dunija ma beenun Ala xa a xa seriye fi Annabi Munsu ma, kono xa seriye mu na, yunubi fan mu na mixi yo ma.

¹⁴ Kono faxe tan nu na dunija ma, keli won benba Adama ma han Annabi Munsu, hali na mixie xa yunubi to mu nu luxi alo won benba Adama gbe naxan Ala xui yati matandi.

Adama nu misaalixi mixi nan na naxan nu fafe.

¹⁵ Kono Ala won kixi naxan na, na nun Benba Adama xa yunubi keren mu a ra. Iyo, adamadie gbege faxaxi yi mixi keren xa yunubi nan saabui ra, kono Ala xa hinne dangi na ra ki fanyi, barima a adamadie kixi a xa Mixi Sugandixi Isa naxan na, na bara mixi gbege rakisi a xa hinne saabui ra.

¹⁶ Adama xa yunubi nun Ala adamadie kixi naxan na, e foxi tagi ikuya. Mixi keren xa yunubi to makiiti, gbaloe nan fa. Kono Ala adamadie kixi naxan na, a fa mixi

gbegbe xa yunubi raba xanbi ne, a fa feere ra mixi matinxinma ki naxe Ala ya i.

¹⁷ Mixi keren xa yunubi raba naxa a niya faxe xa no dunija ra, konɔ Ala xa Mixi Sugandixi Isa wali foxi dangi na ra pon! Adamadie naxee bara Ala xa hinne soto naxan dande mu na, a nun a xa tinxinyi a won kixi naxan na, nee noe sotoma kisi kui mixi keren nan saabui ra, naxan findi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ra.

¹⁸ Na kui, mixi keren xa yunubi naxa a niya adamadie birin xa lu yunubi xa gbaloe bun ma, konɔ mixi keren xa wali tinxixi nan man tinxinyi nun kisi fima adamadie birin ma.

¹⁹ Alo mixi keren to Ala xa yaamari matandi, adamadi birin naxa findi yunubitoe ra na mixi kerenyi saabui ra, adamadi gbegbe man findima tinxintoe ra Ala ya i mixi keren nan fan saabui ra a to Ala xa yaamari rabatu.

²⁰ Seriyɛ fi ne yunubi xa gbo. Konɔ yunubi to gbo, Ala xa hinne naxa gbo ki fanyi dangi na ra!

²¹ Na kui, yunubi xa noe findixi faxe nan na, konɔ Ala xa hinne xa noe findima tinxinyi nan na alako mixi xa kisi abadan. Na birin nabama won Marigi Isa nan saabui ra, Ala xa Mixi Sugandixi.

6

Konyiya naxan mixi xaninma faxe ma,

nun konyiya naxan mixi xaninma kisi ma

¹ Won fa munse falama fa? Won man xa nu lu yunubi raba ra, alako Ala xa hinne xun xa masa?

² Astofulahi! Won bara won kobe so yunubi ra alo faxamixi a kobe soma dunija ra ki naxe. Won man fa noma perede yunubi kui di?

³ Won tan birin naxee bara won xunxa ye xora, won nun Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan fa a ra fa. Wo mu a kolon a won xunxafe ye xora na bara misaali Isa xa faxe ra?

⁴ Won xunxafe ye xora saabui ra, won nun Marigi Isa bara faha, won man bara sa gaburi a seeti ma. Yi rabaxi ne alako won fan xa dunijeigiri neene tongo, alo Ala xa Mixi Sugandixi keli faxamixie tagi ki naxe Baba Ala senbe makaabaxi saabui ra.

⁵ Na kui, xa won nun Marigi Isa bara findi keren na won won xunxaxi ye xora temui naxe a xa faxe ma misaali ra, won man fama ne rakelide faxe ma alo a tan.

⁶ Won xa a kolon a won ma fe fori bara banban wuri magalanbuxi ma a nun Marigi Isa ra, alako won yuge fori xa masara naxan nu yunubi rabama, won naxa findi yunubi xa konyie ra sonon.

⁷ Barima xa mixi bara faha, a kanyi bara gbilen yunubi rabafe foxo ra.

⁸ Yakosi, xa won bara faha won nun Ala xa Mixi Sugandixi, won man laxi a ra a won kisma ne won nun a tan,

⁹ barima won a kolon a Ala xa Mixi Sugandixi to bara rakeli faxe ma na ki a mu faxama sonon. Faxe xa noe yo mu na a fari sonon.

¹⁰ A to faha, yunubi mu sese noma a ra sonon. A to bara rakeli faxe ma, a fa kisixi Ala nan be.

¹¹ Na kui, wo xa wo yete to faxamixi ra yunubi tan mabiri. Wo man to kisixi, wo bara findi Ala nan xa kisi mixi ra a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra.

¹² Na nan a toxi a mu lan yunubi xa no wo nii ra sonon, alako wo naxa bira wo nii waxonfe kobie foxo ra.

¹³ Wo naxa wo fate rabolo yunubi yi, a xa findi fe kobi rabase ra. Wo xa wo yete birin sa Ala sagoe alo mixi naxee kelixi faxe ma, e kisi. Wo fate birin xa findi tinxinyi rabase nan na Ala be

¹⁴ Na kui, wo naxa a lu yunubi xa no wo ra, barima seriyɛ xa noe mu wo fari sonon. Wo fa na Ala xa hinne nan kui.

¹⁵ Won fa na ma di? Seriyɛ xa noe to mu won fari sonon won to fa na Ala xa hinne nan kui, won xa yunubi raba yire? Astofulahi!

¹⁶ Wo mu a kolon a wo na wo yete findi mixi nde xa konyi ra, fo wo xa a xa yaamari birin rabatu? Wo mu a kolon a wo na naxan xa yaamari rabatu, na nan findixi wo marigi ra, a na fa findi yunubi ra naxan wo xaninma faxe ma, xa na mu a findi Ala ra naxan wo xaninma kisi ma?

¹⁷ Konɔ Ala tantu! Wo tan naxee nu findixi yunubi xa konyie ra, nondi to kawandi wo be, wo na nan nabatufe fa wo boje birin na.

¹⁸ Wo bara xoreya yunubi xa konyiya ma, wo fa findixi Ala xa konyie nan na, alako wo xa bira tinxinyi foxo ra.

¹⁹ N woyenfe ne wo be alo mixie woyenma ki naxe, alako wo xa fahaamui soto. Singe ra nu, wo nu wo yete findixi yunubi xa konyie nan na, wo xa wali kobie nu gaba xun masa ra tun. Konɔ yakosi, wo xa findi tinxinyi nan xa konyie ra, wo lu seniyyeni kira xon.

²⁰ Wo to nu na yunubi xa konyiya kui, tinxinyi xa noe yo mu nu na wo fari.

²¹ Wo nu perema fe kobi naxee kui, wo fa yaagixi naxee ra to, nee munse fanxi wo ma? Faxe gbansan nan fama na fe moolie xanbi ra.

²² Konɔ yakosi, wo to bara mini yunubi xa konyiya kui, wo findi Ala xa konyie ra, wo seniyyeni nan sotofe yi ki naxan a niyama wo xa kisi abadan.

²³ Barima yunubi sare findixi faxe nan na, kɔnɔ Ala xa ki findixi a xa hinne nan na: Won xa kisi abadan won Marigi Isa saabui ra, Ala xa Mixi Sugandixi.

7

Danxaniyatɔe xa yete sɔtɔe seriye yi

¹ N ngaxakerenyie, wo to seriye kolon, wo mu a kolon a seriye xa nɔe na mixi fari han a xa simaya dande gbansan ne?

² Na kui, gine naxan xa futi bara xiri, a na futi seriye bun ma han a xa mɔri xa simaya dan temui ne. Kɔnɔ xa a xa mɔri xa simaya dan, na futi seriye fan bara dan.

³ Xa a sa li a xa mɔri na dunɔpa ma, a tan fa doxo xeme gbete xon, a bara findi yenela ra. Kɔnɔ xa a xa mɔri faxa, a fan bara fulun na futi seriye ma. Hali a doxo xeme gbete xon ma kɔre, yenela mu a ra.

⁴ N ngaxakerenyie, a na na ki ne wo fan be. Wo fan bara lu alɔ faxamixie seriye tan mabiri, Ala xa Mixi Sugandixi xa faxe saabui ra. Wo fa findixi gbete nan gbe ra, a tan naxan kelixi faxamixie tagi, alako won xa wali fanyi raba Ala be.

⁵ Barima, won to nu ɔerema won yete waxonfe kobie ma, seriye nu won boɔe ratema yunubi rabafe ma. Won to nu biraxi na waxonfe kobie foxo ra, nee nu won xun tixi faxe nan na.

⁶ Kɔnɔ yakɔsi fa, won bara xɔreya sɔto seriye xa konyiya ma, won lu alɔ faxamixie seriye tan mabiri. Na kui, won mu fa walima Ala be a keɔa fori xa ma sonon, alɔ won to nu na seriye sebexi xa nɔe bun ma temui naxe. Won fa walima Ala be a keɔa neene nan na, Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra.

Seriye nun yunubi

⁷ Won fa na ma di? Seriye findixi yunubi nan na? Astɔfulahi! Seriye nan a niya n xa yunubi kolon, barima n mu milanteya kolonma nu xa seriye xa mu a fala n be nu, «I naxa mila.»

⁸ Kɔnɔ yunubi naxa feere sɔto yaamari ra, a milanteya mɔoli birin naso n boɔe ma, barima seriye mu na dennaxe, yunubi fan mu luma naa.

⁹ Singe ra n nu baloxi seriyetareya nan kui, kɔnɔ seriye to fa, yunubi naxa balo n boɔe kui fa, a n findi faxamixi ra.

¹⁰ Yaamari naxan nu lan a xa findi kisi ra, na naxa findi n be faxe ra,

¹¹ barima yunubi to feere sɔto yaamari ra, a naxa n mayenden, a n faxa yaamari saabui ra.

¹² Na kui, seriye seniyen, yaamari fan seniyen, a tinxin, a man fan.

¹³ Won xa a fala fa, a fe fanyi bara findi faxe ra n be? Astɔfulahi! Yunubi nan findixi faxe ra n be fe fanyi saabui ra, alako

yunubi xa makenen yunubi ra, a xa mini a yunubi ki yati ma yaamari saabui ra.

¹⁴ Won a kolon a seriye kelixi Ala nan ma, kɔnɔ n tan findixi adamadi nan na, yunubi xa konyi.

¹⁵ N naxan nabama, n mu a ya yo kolon, barima n wama n xa naxan naba, n mu na xa rabama. N fe naxan xonxi, n na nan yati rabama.

¹⁶ Xa a sa li n fe rabama n mu wama n xa naxan naba, na a masenma ne a n bara la a ra a seriye fan.

¹⁷ Na kui, n tan yete yati xa mu yi fe rabafe. Yunubi naxan na n boɔe ma, na nan a rabafe,

¹⁸ barima n a kolon, a fe fanyi yo mu na n boɔe ma n yete fate bende tan keɔa ma. Nate na n be n xa fe fanyi raba, kɔnɔ nɔe mu na n be n xa a raba.

¹⁹ N wama fe fanyi naxan nabafe, n mu na xa rabama. N mu wama fe kobi naxan nabafe, n na nan yati rabama.

²⁰ Na kui, xa a sa li n fe rabama n mu wama naxan nabafe, n tan yete yati xa mu a rabafe. Yunubi naxan na n boɔe ma, na nan na a rabafe.

²¹ Na kui, n yi fe nan toxi n ma dunɔneigiri kui: N na wa fe fanyi rabafe, n mu noma fefe ra fo fe kobi.

²² N boɔe tan kui, Ala xa seriye rafan n ma,

²³ kɔnɔ n fe gbete nan toma n ma, naxan a niyama n xa yunubi raba. Yi fe naxan n xaninma yunubi ma, a seriye gerema naxan nafan n xaxili ma, a n findi a xa konyi ra.

²⁴ N jaxankataxi mato! Nde noma n nakiside yi fate bende xa nɔe ma naxan na n xaninfe faxe ma?

²⁵ Tantui xa rasiga Ala ma naxan won nakisima won Marigi Isa saabui ra, a xa Mixi Sugandixi!

Na kui, n xaxili tan ma, n bara findi Ala xa seriye xa konyi ra, kɔnɔ n fate bende tan ma, n findixi seriye xa konyi nan na naxan n natutunma yunubi ma.

8

Isayankae xa kalamutarepa

¹ Na kui, kiiti mu kanama mixie ra sonon naxee danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma, naxee na Isa i,

² barima Ala Xaxili Seniyenxi xa seriye naxan kisi fima, a bara won namini yunubi nun faxe xa seriye xa nɔe bun ma Marigi Isa saabui ra.

³ Diine seriye mu nɔ naxan na, barima mixi waxonfe kobi nu bara a rahalaki, Ala tan na nan nabaxi. A naxa mixi xa yunubi senbe xun nakana a to a xa Di xee

yunubitɔɛ fate bende maniye ra a xa findi yunubi serexe ra.

⁴ Na rabaxi ne, alako seriye tinxinyi naxan masenxi, a xa nɔ rakamalide won be, won tan naxee mu jerefe adama waxonfe kobi ma, won tan naxee na jerefe Ala Xaxili Seniyenxi ma.

⁵ Naxee jerefa adama waxonfe ma, e xaxili rafexi adama waxonfe nan na. Kɔnɔ naxee jerefa Ala Xaxili Seniyenxi ma, e tan nafexi Ala Xaxili Seniyenxi waxonfe nan na.

⁶ Naxee e xaxili luxi fe kobi rabafe ma, e xun tixi faxe nan na. Kɔnɔ naxee e xaxili luxi Ala Xaxili Seniyenxi xa fe ma, e kisi nun bɔjesa nan sɔtɔma.

⁷ Naxee e xaxili luxi e yete waxonfe yi, e findixi Ala yaxuie nan na. E mu Ala xa seriye rabatuma, e jan mu noma a rabatude.

⁸ Naxee biraxi e yete waxonfe foxɔ ra, e xa fe mu noma Ala kenende.

⁹ Kɔnɔ wo tan mu na wo yete sagoe sɔnɔn. Xa Ala Xaxili Seniyenxi sabatixi wo i, wo fa na Ala Xaxili Seniyenxi nan sagoe. Ala xa Mixi Sugandixi Xaxili mu na naxan yo yi ra, na kanyi mu findixi Isa gbe ra.

¹⁰ Xa wo nun Ala xa Mixi Sugandixi bara findi keren na, wo fate bende tan faxama yunubi nan ma fe ra, kɔnɔ Ala Xaxili Seniyenxi tan wo rakisima ne barima wo bara matinxin Ala ya i.

¹¹ Ala nan Isa rakeli faxamixie tagi. Xa a tan Ala Xaxili nan sabatixi wo i, a tan naxan a xa Mixi Sugandixi rakeli faxe ma, a man fama ne wo fate bende rakiside a Xaxili saabui ra naxan sabatixi wo i.

¹² Na kui, n ngaxakerenyie, doni nde na won ma, kɔnɔ a mu na won ma won yete fate bende xa seeti xe. A mu lan won man xa lu a sagoe sɔnɔn won man xa a waxonfe kobi raba.

¹³ Xa wo jere fate bende waxonfe kobie ma, wo faxama ne, kɔnɔ xa wo gbilen e foxɔ ra Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, wo kisima ne,

¹⁴ barima Ala Xaxili Seniyenxi mixi naxee birin nɔjerefa, e tan findixi Ala xa die nan na.

¹⁵ Ala mu xaxili fixi wo ma naxan man wo findima gaaxui xa konyie ra. A a yete Xaxili Seniyenxi nan fixi wo ma naxan wo findixi a xa die ra, naxan a niyama won xa nɔ won xui itede Ala ma, won na a xili, «N Ba, n Ba!»

¹⁶ Na kui, Ala Xaxili Seniyenxi nun won yete xaxili a masenma a won findixi Ala xa die nan na.

¹⁷ Anun, won to findixi a xa die ra, won bara findi Ala xa ketongoe ra, won nun a xa Mixi Sugandixi. Barima, xa won tɔɔɔ

a xa tɔɔɔɔ, won man fama ne xunnakeli sɔtɔde alo a tan.

Danxaniyatɔɛe xaxili tide

¹⁸ N laxi a ra won tɔɔɔɔ naxan tima yi dunija ma yi ki, a nun won fama xunnakeli naxan sɔtɔde, e tagi ikuya ki fanyi! E jan mu noma sade e boore ma.

¹⁹ Daali birin mame tife waxati ra, Ala a xa die makenenma temui naxe,

²⁰ barima dunija birin na Sentane xa nɔɛ bun ma, tide yo mu naxan ma. Na mu kelixi dunija yete xa ma, a kelixi Ala nan ma. Kɔnɔ na birin kui xaxili tide luxi birin be.

²¹ Waxati fama fade daali fulunma temui naxe kanari xa konyiya bun, a fan xɔɔɔɔɔa nun xunnakeli sɔtɔ a nun Ala xa die ra.

²² Won a kolon, a kabi a fɔle han to, daali birin na a kui iwafe ne tɔɔɔɔɔe kui, alo gine di furi na keli a ra.

²³ Kɔnɔ daali gbansan xa mu a ra. Hali won tan naxee bara Ala Xaxili Seniyenxi sɔtɔ a xa ki singe ra, won tan yati na won kui iwafe, han Ala won findima a xa die ra temui naxe, a won fate norɔ.

²⁴ Won xaxili to ti a ra, na nan a ra won bara kisi, kɔnɔ won xaxili man tixi a ra. Kɔnɔ xa mixi ya fe to a xaxili nu tixi naxan na, na kanyi mu a xaxili tima na ra sɔnɔn. Mixi noma a xaxili tide fe nde ra a jan bara naxan sɔtɔ?

²⁵ Kɔnɔ xa won xaxili tixi fe nde ra won mu naxan toxi sinden, won na mamema tun nabexi nan kui.

²⁶ Ala Xaxili Seniyenxi fan fama ne won malide won ma senbetareya kui. Won mu a kolon a lan won xa maxandi naxan naba, kɔnɔ Ala Xaxili Seniyenxi nan Ala maxandima won be mayandi xui ra naxan mu noma masarade wɔyenyi ra.

²⁷ Anun, Ala, naxan won bɔje ma fe kolon, a a Xaxili Seniyenxi xa maxandie kolon, barima Xaxili Seniyenxi maxandi tima seniyeɔɔɛe be Ala sagoe nan ma.

²⁸ Won man a kolon a Ala walima fe birin kui a xanuntenyie xa munafanyi nan be, a bara naxee xili a yete sagoe ma.

²⁹ Barima Ala bara mixi naxee sugandi, a nu e kolon kabi fe folo fole, a naxa a ragiri e ma e xa findi a xa Di maniye ra, alako a xa Di tan xa findi di singe ra a ngaxakerenyi gbege tagi.

³⁰ A bara na ragiri naxee ma, a man bara e xili. A bara naxee xili, a man bara e findi tinxintɔɔɛe ra a ya i. A bara naxee findi tinxintɔɔɛe ra, a man bara xunnakeli fi e ma.

Ala xa xanunteya a xa die be

³¹ Won munse falama na kui fa? Ala to na won be, nde fa noma tide won kanke?

³² A tan naxan mu tondi a xa Di yati ma, a a ba serexe ra won birin be, a mu fama xe won kide se birin na safe ra a xa Di xun ma?

³³ Nde noma Ala xa mixi sugandixie kala-mude? Ala yete nan e findixi tinxintoe ra a ya i.

³⁴ Nde fa kiiti rakanama e ra sonon? Ala xa Mixi Sugandixi Isa naxan faxa, Ala naxan man nakeli faxe ma, a magoroxi Ala yirefanyi ma, a nu a maxandi won be.

³⁵ Nde fa won bama Ala xa Mixi Sugandixi xa xanunteya yi? Munse noma na ra? Toe, ka xoxoe, ka xaxankate, ka kaame, ka lufe xene ra, ka fitine, ka santidegema?

³⁶ Alo a sebexi ki naxe, «Fexe, e muxu faxama i tan nan ma fe ra.

E muxu findixi yexee nan na e naxee kon naxabama.»

³⁷ Konon na birin kui, won bara noe soto na fe birin xun ma won xanuntenyi saabui ra.

³⁸ Barima n laxi a ra, a sese mu noma won bade Ala xa xanunteya yi. A findi faxe ra ba, gbaloe ba, maleke ba, jinne ba, yi waxati ba, waxati naxan sa fama ba, senbema naxee kuye ma ba,

³⁹ naxan birin na dunja xun ma, naxan birin na boxi bun ma, a findi daali yo ra, e sese mu noma won nun Ala xa xanunteya rafatande, a bara naxan masen won be won Marigi Isa saabui ra, a xa Mixi Sugandixi!

9

Ala xa sugandi

¹ N xa nondi fala wo be. N mu wule falama barima n findixi Ala xa Mixi Sugandixi gbe nan na. N sondonyi nun Ala Xaxili Seniyenxi fan findixi seedee nan na, a nondi nan a ra

² n boje sunnunxi ki fanyi, danyi mu naxan ma,

³ n ngaxakerenyie xa fe ra. Xa a sa e malima ne nu, n tinxi a ra n tan yete yati xa danke soto, muxu nun Ala xa Mixi Sugandixi xa fatan e tan ma fe ra, n barenyie muxu nun naxee si keren a ra.

⁴ Yuwifie nan na e ra, Ala naxee sugandi e xa findi a xa die ra, a naxa a xa noe masen e be. Ala saattee nun laayidie tongo e tan nan be, a a xa sriye nun a batu ki fi e ma.

⁵ E tan nan bonsoe benbae na Kitaabuie kui, Ala xa Mixi Sugandixi fan kelixi e tan nan bonsoe tagi a fate bende ki ma. Tantui nun batui xa rasiga Ala ma abadan, a tan naxan na birin xun ma. Amina.

⁶ Konon a mu luxi xe alo Ala xa laayidi kanaxi ne. Barima naxee keli Isirayila

bonsoe, e birin xa mu findi Isirayila die yati ra.

⁷ E to barixi Iburahima bonsoe, na mu a falaxi xe de a e birin nan findixi a xa die yati ra, barima Ala a masen ne Iburahima be, «Isiyaga nan fama findide i bonsoe ra n naxan laayidi i be.»

⁸ Yi a masenxi ne, a di naxee bari Iburahima be a fate bende ki ma, nee xa mu findixi Ala xa die ra. Konon di naxee bari Ala xa laayidi saabui ra, nee nan findi Iburahima bonsoe ra Ala ya i.

⁹ Barima Ala yi nan laayidi Iburahima be, «N gbilenma tamuna yi temui pondon, n a lima Sara bara di xeme soto.»

¹⁰ Na gbansan fan mu a ra. Won benba Isiyaga nan findixi Rebeka xa di firin birin baba ra.

¹¹ Konon beenun gulie xa bari e xa fe fanyi xa na mu fe paaxi nde raba, Ala naxa di keren sugandi e firin tagi alako a sagoe xa raba.

¹² Yi di mu sugandi kewalie yo xa fe ra. Na sugandi findixi Ala xa xili nan na. Na kui, Ala naxa a masen Rebeka be, «Fori nan luma a xunya xa noe bun ma.»

¹³ Alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe, «N bara Yaxuba xanu, konon n bara mee Esayu tan na.»

¹⁴ Won fa na ma di? Won xa a fala a Ala mu tinxin? Astofulah!

¹⁵ Ala a masen ne Muna be, «N hinnema mixi nan na n na wa hinnefe naxan na. N kinikinima mixi nan ma n na wa kinikinife naxan ma.»

¹⁶ Na kui, Ala xa sugandi mu kelima mixi waxonfe xa ma, xa na mu mixi xa kate ma. A kelima Ala xa hinne ne.

¹⁷ A sebexi Kitaabui kui, Ala naxa a fala Firawuna be, «N i rakelixi ne, n mangeya fi i ma, alako n xa n senbe masen i saabui ra, dunja birin xa n xili kolon.»

¹⁸ Na kui, a hinnema mixi ra a na wa hinnefe naxan yo ra, a man mixi sondonyi raxoxoma a na wa naxan sondonyi raxoxofe.

¹⁹ Nde noma a falade n be, «Ala fa kote sama mixi xun ma munfe ra? Mixi noma tondide a xa maragiri ra yire?»

²⁰ Konon i tan adamadi findixi nde ra i to fa Ala matandima? Feje yailanxi xa a fala a yailanma be, «Munfe ra i n yailanxi yi ki?»

²¹ A di, feje yailanyi na feje firin yailan bende keren na, a mu noma feje keren yailande wali nde xa fe ra naxan tide gbo, a boore fan yailan wali nde xa fe ra naxan tide mu gbo?

²² Xa a sa li Ala wama a xa xone nun a senbe masenfe, a mu noma na rabade xe? Konon a xa sabari xungbe kui, Ala

dipexi mixie ma a xonoxi naxee ma, gbaloe ragataxi naxee be.

²³ A yi rabaxi ne alako a xa a xa nore makaabaxi masen a to hinnema mixie ra, a nu bara naxee sugandi kabi a fole, e xa nore soto.

²⁴ Won tan nan findixi na mixie ra a bara naxee xili keli si birin kui. Yuwifie gbansan mu a ra.

²⁵ A a masenxi Annabi Hose xa Kitaabui kui,

«Naxee mu findixi n ma mixie ra, n e xili falama «n ma mixie.»

Naxan mu findixi n ma pama xanuxi ra, n a xili falama «n ma pama xanuxi.»»

²⁶ «Ala man a fala e be dennaxe, «N ma pama mu wo ra,»

a e xili falama ne naa, «Ala xa die, Ala naxan na na.»»

²⁷ Annabi Esayi fan a xui ite ne a to nu kawandi tima Isirayila xa fe ra,

«Hali Isirayila mixie wuya alo meyem xori naxan na baa de,

a donxoe di nan tun kisima,

²⁸ barima Ala naxan masenxi,

a a rabama ne dunjia ma,

a a rakamali kerenyi ra.»

²⁹ Annabi Esayi man a masen ne,

«Xa Ala Senbe Birin Kanyi mu bonsoe nde lu won be nu,

won luma ne nu alo Sodoma,

won maniyama Gomora nan na nu.»

³⁰ Won fa na ma di? Si gbete naxee mu nu katama e xa tinxinyi soto Ala ya i, e tan bara fa a soto danxaniya saabui ra,

³¹ konɔ Isirayila pama naxan nu katama e xa seriye rabatu alako e xa tinxinyi soto Ala ya i, e tan mu no na seriye rabatude.

³² Munfe ra? Barima e mu bira tinxinyi foxo ra danxaniya saabui ra, e joxo a ma a e noma a soto de e xa kewalie saabui ra. E bara e sanyi radin geme ra naxan xili falama, «mixi rabira geme.»

³³ Alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe,

«Wo a mato, n bara geme doxo Siyoni, mixie e san nadinma naxan na,

geme naxan mixie rabirama.

Kono naxan yo danxaniya a ma, na kanyi mu yaagima.»

10

Isirayila tinxinyi naxan sotoma danxaniya saabui ra

¹ N ngaxakerenyie, n boje waxonfe birin na naxan na, Yuwifie xa kisi soto. N ma Ala maxandi nan na ki e be.

² N na e seede ra, a e senbe saxi Ala xa fee kui, konɔ na mu kelixi lonni xa ma.

³ E to mu a kolon Ala mixi matinxinma a ya i ki naxe, e naxa kata e xa e yete kan

matinxin. Na kui, e mu e yete magoro Ala be a tan xa tinxinyi fi e ma.

⁴ Ala xa Mixi Sugandixi bara ge Munsa xa seriye rakamalide, alako naxan yo na danxaniya a ma, na kanyi xa tinxinyi soto.

⁵ Annabi Munsa to nu tinxinyi xa fe masenfe naxan sotoma seriye rabatufe ma, a yi nan sebe Kitaabui kui, «Mixi naxan yi seriye rabatuma a simaya sotoma ne a saabui ra.»

⁶ Kono a to nu tinxinyi xa fe masenfe naxan sotoma danxaniya saabui ra, a yi nan sebe,

«I naxa i yete maxorin,

«Nde tema koore?»»

Ala xa Mixi Sugandixi mu goroxi xe keli koore ma?

⁷ «Xa na mu a ra i i yete maxorin,

«Nde goroma boxi bun?»»

Ala xa Mixi Sugandixi mu kelixi faxamixie xa tagi?

⁸ Kitaabui munse masenxi?

«Ala xa masenyi makore i ra.

A na i de kiri ma,

a na i boje fan ma.»

Na masenyi findixi danxaniya masenyi nan na muxu naxan kawandife:

⁹ A i na a fala i de ra a Marigi nan na Isa ra, i man naxa la a ra i boje kui a Ala bara a rakeli faxamixie tagi, i kisima ne.

¹⁰ Mixi danxaniyama yi masenyi ma a boje nan kui, a tinxinyi soto Ala ya i. A na la a ra, a a falama a de nan na, a kisi soto.

¹¹ Kitaabui a masenxi, «Mixi yo danxaniya a ma, a kanyi mu yaagima.»

¹² Tagi rasa yo mu na Yuwifie nun si gbete tagi. Marigi keren nan na e birin be, a man mixi birin kima ki fanyi ra naxee na a xili.

¹³ Alo Kitaabui a masenxi ki naxe, «Naxan yo na Alatala xili, na kanyi kisima ne.»

¹⁴ Kono na kui, e noma a xilide di xa e mu danxaniyaxi a ma? E fa danxaniyama a ma di xa e mu nu a xa fe me? E fa a xa fe mema di xa mixi yo mu e kawandima?

¹⁵ Na kawandi fan tima e be di xa mixie mu xexi na fe ma? A sebexi, «Xerae, naxee fama xibaaru fanyi ra, e fafe fan ki fanyi!»

¹⁶ Kono birin xa mu yi xibaaru fanyi suxuxi, barima Annabi Esayi a masen ne, «Marigi, nde laxi muxu xa masenyi ra?»

¹⁷ Na kui, mixie danxaniyama ne e to bara Ala xa masenyi rame. E Ala xa masenyi ramema a xa Mixi Sugandixi xa masenyi nan saabui ra.

¹⁸ Kono n xa maxorinyi ti, e mu yi masenyi ramexi xe? Iyo xe, barima Kitaabui naxe,

«E xui bara mini dunjia birin ma,

e xa masenyi bara siga han dunjia dande.»

¹⁹ N man xa maxorinyi ti, Isirayila jama mu masenyi fahaamuxi xe? Yaabi fole ra, Ala yi nan masen Annabi Munsa saabui ra, «N a niyama ne wo mixie tōone naxee jan mu findixi si yati ra.

N a niyama ne wo boŋe xa te si fahaamutare ma.»

²⁰ Annabi Esayi fan naxa xera iba limaniya ra Ala to yi masenyi fi a ma, «Mixie bara n to naxee mu nu n fenma.

N bara n yete masen mixie be naxee mu nu n maxorinma sese ma.»

²¹ Kono Isirayila xa fe ra, a naxe, «Keli sogetede ma han sogegorode, n belexee italaxi yi jama be, naxan n xui matandima, naxan tondima n be.»

11

Ala mu mæxi Isirayila ra

¹ Na kui, n xa maxorinyi ti, Ala mæxi ne a xa jama ra? Astofulahi! N tan yete findixi Isirayilaka nan na, Iburahima xa mamadi, kelife Bunyamin bonsoe.

² Ala mu mæxi a xa jama ra a bara naxan sugandi nu. Wo mu a kolon Kitaabui naxan masenxi Annabi Eliya xa fe ra, a to a xui rasiga Ala ma Isirayila xili ma?

³ A naxe, «Marigi, e bara i xa namijonmæ faxa, e bara i xa serexebadee rabira. N keren peti nan fa luxi, e katafe e xa n tan fan faxa.»

⁴ Ala fa a yaabi di? A naxe, «N bara mixi wulu solofere ragata n yete be naxee mu nu e xinbi sin Baali kuye be.»

⁵ A man na na ki ne yakosi. Ala xa jama donxoe luxi, a bara naxee sugandi a xa hinne saabui ra.

⁶ Kono xa a bara e sugandi hinne saabui ra, kewali saabui xa mu a ra sonon, xa na mu Ala xa hinne mu findima hinne yati yati ra nu.

⁷ Won fa na ma di? Isirayila nu naxan fenfe a mu a soto, kono Ala nu bara naxee sugandi, nee tan bara a soto. A donxoe tan boŋee naxa balan.

⁸ A sebexi, «Ala naxa e xaxili donxu, a a niya e yae mu se to, e tulie mu fe me, han yi to loxoe.»

⁹ Annabi Dawuda fan naxa a masen, «E xa xulunyie xa findi gantanyi ra e be, yeŋe naxan e suxuma, geme naxan e rabirama.

Na xa findi e xa wali sare ra.

¹⁰ E ya xa raforo, e xa donxu.

E xa kunkurun e xa toore bun ma waxati birin.»

¹¹ Na kui, n man xa maxorinyi ti, Isirayilakae to bara tantan, e bira, e mu noma rakelide sonon? Astofulahi! Kono e xa tantanyi bara a niya si gbete birin xa no kisi soto, alako na kisi xoli xa Isirayilakae fan suxu.

¹² A di, xa e xa tantanyi findixi heeri xungbe nan na dunja be, a findi barake ra si gbete fan be, e xa fe na rakamali, heeri nun barake xun mu masama xe ki fanyi?

¹³ N xa fa woyen wo be, wo tan naxee mu findixi Isirayilakae ra. N to findixi xera ra wo tan si gbete be, n seewama ne n ma wali ra, n a matoxo,

¹⁴ alako temunde na xa a niya n boore Yuwifie xa mila n ma masenyi ma, ndee xa no kisode e ya ma.

¹⁵ Ala a kobe sofe e ra, xa na bara a niya lanyi xa so Ala nun dunja tagi, a di, Ala e ragbilenfe a yete ma, na mu luma xe alo mixi na rakeli faxamixie ya ma?

¹⁶ Xa sansi xori xun singe bara fi Ala ma, a donxoe birin bara findi a gbe ra. Xa wuri bili sanke bara fi Ala ma, a salonyie fan bara findi a gbe ra.

¹⁷ A luxi ne alo oliwi bili salonyi ndee na xaba a bili ma alako wula oliwi salonyie xa dafu na xabade ra. I tan misaalixi na wula oliwi salonyi nan na, naxan baloma na oliwi bili saabui ra, i dafuxi naxan na.

¹⁸ Na kui, i naxa i yete igbo na salonyi xabaxie ma. Beenun i xa i yete igbo, i mapoxun sinden, a i tan xa mu wuri bili sanke rabaloxi. Wuri bili sanke nan i tan nabaloxi.

¹⁹ Kono i fama ne a falade, «Wuri salonyie xabaxi ne alako n tan xa dafu e xabade ra.»

²⁰ Nondi na a ra. E xaba e xa danxaniyatereja nan ma, i fan dafuxi naa i xa danxaniya nan ma fe ra. Kono i naxa i yete igbo. I jan xa gaaxu,

²¹ barima xa Ala mu oliwi bili fanyi salon sinqee lu na, a mu i fan luma na de!

²² Na kui, i joxo sa a xon ma a Ala xa fanyi gbo, kono a xa fe man maxoro. A xa fe maxoro mixie nan ma naxee bara a xa kira bejin, kono a xa fanyi gbo i tan be xa i luma a xa fanyi kira xon ma. Xa na mu a ra a i fan ma fe rabama ne alo a na oliwi salonyi xa fe raba ki naxe.

²³ Yuwifie fan, xa e e xa danxaniyatereja bejin, e man fama dafude wuri bili ra, e xaba naxan ma, barima Ala senbe gbo. A tan noma e ragbilende e lude fori.

²⁴ I tan nu findixi wula oliwi salonyi nan na, naxan xabaxi a dafu oliwi bili gbete ma, wo nun naxan keren mu a ra. Xa Ala bara na raba i be, a mu taganma oliwi bili fanyi salonyi ragbilende a lude fori, a a

dafu na oliwi bili fanyi ma, e nun naxan keren a ra.

²⁵ N ngaxakerenyie, n waxi ne wo xa yi gundo kolon, alako wo naxa wo yete mapoxun lonnilae ra. Isirayilakae boje balanxi ne sinden, han beenun si gbete danxaniyatooe konti xa kamali.

²⁶ Na kui, Isirayila birin fama ne raki-side, alo a sebexi ki naxe:

«Mixi xunsarama fama ne keli Siyoni, a Yaxuba bonsoe ba Ala kolontareya foxo ra.

²⁷ Saate nan na ki n naxan tongoma e be, n na e xa yunubie xafari loxo naxe.»

²⁸ Yuwifie to tondixi Ala xa Xibaaru Fanyi ra, e findixi Ala yaxuie ra wo tan nan ma munafanyi xa fe ra. Kono Ala to e sugandi a yete be, a e xanuxi e benbae nan ma fe ra,

²⁹ barima xa Ala bara a janige a xa mixi ndee xili, a xa e baraka, na fe mu kanama feo!

³⁰ Singe ra nu wo nu findixi Ala matandilae nan na, kono yakosi wo hinne sotoxi Yuwifie nan ma Ala matandi saabui ra.

³¹ E tan bara fa findi Ala matandilae ra alako wo tan xa hinne soto Ala yi, na xanbi, a man xa hinne e fan na.

³² Na kui, Ala bara adama birin lu tinxintareya xa noe bun ma alako a xa hinne e birin na.

Ala batui

³³ Ee! Danyi mu na Ala xa munafanyi ma! A xaxili nun a xa fahaamui tilinyi dan mu na!

A xa nate tongoxi kui mu kolonma, a jere ki mu fahaamuma!

³⁴ Nde Marigi xa mapoxunyi kolon? Nde noma a raside?

³⁵ Nde bara a doni, a naxan xa doni ragbilenma a ma?

³⁶ Se birin kelixi a tan nan ma, se birin baloxi a tan nan saabui ra,

a se birin daaxi a yete nan be. Tantui na a be abadan! Amina.

12

Ala xa nama jere ki

¹ Na kui, n ngaxakerenyie, Ala to bara hinne wo ra, n bara wo maxandi wo xa wo yete ba serexe ra Ala be, serexe seniyanxi naxan bama a jipe ra, naxan nafanxi Ala ma. Na nan findima wo xa batui xori ra.

² Wo naxa wo jere yi dunjina mixie jere ki ma. Wo xa a lu Ala xa wo jere ki fori masara, a boje neene nun xaxili neene fi wo ma. Na kui, wo noma ne Ala waxonfe fanyi kolonde, naxan a kenexi, naxan kamalixi.

³ Ala to hinne n na, a n findi a xa xera ra, n xa wo rasi: Wo naxa wo yete sa yire,

wo xa fe mu dennaxande lixi. Wo naxa wo yete igbo, wo xa wo yete mato danxaniya xasabi nan ma, Ala bara naxan fi kankan ma.

⁴ Fate keren nan na kankan be, kono na fate salonsee wuya. Fate salonsee birin nun a gbe wali.

⁵ Won fan na na ki ne. Hali won to wuyaxi, won birin bara findi fate keren na Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra. Won luxi ne alo fate salonsee naxee fatuxi Isa fate ra won man fatu won bore ra, won birin findi fate keren na.

⁶ Ala won kima kie ra naxee doxo wuya. A na rabama a xa hinne bere nan ma a bara naxan janige kankan be. Xa a mixi nde kixi a xa no woyende Ala xili ra, na kanyi xa woyen Ala xili ra a xa danxaniya xasabi ma.

⁷ Xa a nde kixi mixi mali wali nan na, na kanyi xa mixie mali. Xa a nde kixi mixi kawandife nan na, na kanyi xa kawandi ti.

⁸ Xa a nde kixi mixi ralimaniyafe nan na, na kanyi xa mixie ralimaniya. Xa a nde findi mixi ra naxan ki tima, na kanyi xa mixie ki a fanyi ra. Xa a nde findi yarerati ra, a kanyi xa na raba a ki ma. Xa a nde findi tooromixie malima ra, a kanyi xa na raba seewe ra.

⁹ Wo xa mixie xanu boje fiixe ra. Wo xa fe kobi xon, wo xa fe fanyi suxu wo senbe birin na.

¹⁰ Wo xa wo bore xanu ngaxakerenya xanunteya nan na. Wo xa wo bore binya dangife wo yete ra.

¹¹ Wo tun naxa raxono, wo xa wo tunnabexi. Wo xa wakili wo boje birin na. Wo xa wali wo Marigi be.

¹² Wo xa seewa fe ma wo xaxili tixi naxan na. Wo xa duluxoto wo xa toore kui. Wo naxa tagan Ala maxandide.

¹³ Wo xa seniyansee mali e xa toore kui. Wo xa xone rasene.

¹⁴ Wo xa Ala maxandi mixie be naxee wo jaxankatama. Wo xa duba e be, wo naxa e danka.

¹⁵ Wo xa seewa booree xa seewe, wo xa sunnun boore xa sunnunyi.

¹⁶ Wo xa lan wo bore ma. Wo naxa wo yete igbo, yete magore nan xa rafan wo ma. Wo naxa wo yete mapoxun lonnilae ra.

¹⁷ Wo naxa fe kobi joxo fe kobi ra. Wo xa kata mixie xa wo kolon fe fanyi rabae nan na.

¹⁸ Wo xa wo no fe birin naba alako lanyi xa lu wo nun mixi birin tagi.

¹⁹ N xanuntenyie, wo naxa wo gbejoxo wo yete ra, wo xa na lu Ala ma, barima a sebexi Kitaabui kui,

«Ala naxe, n tan nan wo gbejoxoma,

n tan nan fe kobi ragbilenma a rabama ma.»

²⁰ A man sebexi,

«Xa kaame na i yaxui ma, i xa a ki donse ra.

Xa ye xoli na a ma, i xa a ki ye ra.

Na kui a luxi ne alo i na te wolee ibaganfe a xunyi ma.»

²¹ Wo naxa tin fe kobi xa no wo ra, wo tan nan xa fe kobi no, fe fanyi raba ra.

13

Ala waxonfe

¹ Birin xa a yete magoro a xa mangee be, barima mangeya birin kelima Ala nan ma, a na a ragiri naxan ma.

² Na nan a ra, mixi naxan na mange matandi, na kanyi Ala nan xa yaamari matandixi. A fama ne a xa na wali kobi sare sotode.

³ Wali fanyi rabae mu gaaxuma mangee ya ra, wali kobi rabae nan gaaxuma e ya ra. Xa i mu wama i xa gaaxu mange ya ra, i xa lu kira fanyi nan xon ma. Na kui, mange fama ne i matoxode,

⁴ barima mange walima Ala nan be wo xa munafanyi xa fe ra. Kono xa i fe kobi raba, a lanma i xa gaaxu, barima santidegema mu na mange yi fufafu xa ra. A to na Ala xa wali nan na, a Ala xa xone nan masenma fe kobi rabae xili ma.

⁵ Na nan a toxi, fo wo xa wo yete magoro ne mangee be. Wo na rabama na jaxankate xa fe gaaxui ma, a nun man wo boje nan yati wama wo xa a raba na ki.

⁶ Wo lan wo xa duuti fi na nan ma, barima duuti maxilie fan na Ala xa yaamari nan na.

⁷ Wo kankan gbe so a yi, a lan a xa naxan soto. Wo duuti so duuti maxilie yi, wo wo magoro mixie be wo lanma wo xa wo magoro naxee be, wo mixie binya wo lan wo xa naxee binya.

⁸ Mixi yo xa doni naxa lu wo ma, wo xa xanunteya nan lan a xa lu wo bore be, barima naxan na a boore maxanu, a bara seriye rakamali.

⁹ Ala xa yaamarie alo, «I naxa yene raba, i naxa mixi faxa, i naxa muxe ti, i naxa mila,» a nun yaamari gbete birin, nee malanxi findixi masenyi keren nan na: I xa i boore xanu alo i yete yati.

¹⁰ I na i boore xanu, i mu fefe kobi niyama a ra. Na na a ra, i boore xanufe findixi Ala xa seriye birin nabatufe nan na.

¹¹ Na fe birin kui, wo a kolon won na waxati naxe. Xunu temui bara a li xi xoli ma, kisi bara makore won na dangi waxati ra won danxaniyaxi temui naxe.

¹² Koe bara masiga, a gbe mu luxi kuye xa iba. Won xa Sentane xa dimi walie

bejin, won fa Ala xa naiyalanyi ma, won xa a xa geresosee tongo.

¹³ Won xa jere tinxinyi kui alo a lanma won xa jere ki naxe Ala xa naiyalanyi kui. Won naxa siga xulun jaaxi, won naxa siisi, won naxa yene nun langoeja raba, won xa gere nun toone lu na.

¹⁴ Wo xa Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa fe nan suxu, wo naxa bira wo fate bende waxonfe foxo ra.

14

¹ Wo xa danxaniyatoe rasene hali a xa danxaniya mu tilin. Wo naxa a rakiiti a xa mapoxunyi birin xa fe ra.

² Mixi nde noma lade a ra, a donse birin radaxaxi a be, kono mixi gbete naxan xa danxaniya mu tilin, a noma lade a ra a sansi bogi gbansan nan nadaxaxi a be.

³ Mixi naxan donse mooli birin donma, na mu lan a xa a boore rapaaxu naxan tondima donse nde donfe ra. Mixi naxan mu sube donma, na kanyi fan mu lan a xa a boore makiiti naxan sube donma, barima Ala na kanyi fan nasenema ne.

⁴ Nde i findixi kiitisa ra mixi gbete xa konyi xun ma? A na ti a marigi ya i a xa wali xa fe ra, a xan ba, a mu xan ba, na na a tan nun a marigi nan tagi. Anun, a xanma ne, barima Marigi Ala noma a raxande.

⁵ Mixi nde noma lade a ra a loxoe tide gbo e boore be, kono mixi gbete tan be, loxoe birin lan. Kankan laxi naxan na, a xa la a ra a boje nan yati ma.

⁶ Naxan laxi a ra a loxoe tide gbo e boore be, na kanyi laxi a ra Marigi nan be. Naxan donse mooli birin donma, a kanyi a rabama Marigi nan be, barima a tantui rasigama Ala ma a xa baloe xa fe ra. Mixi naxan mu donse nde donma, na kanyi fan na rabama Marigi nan be, barima a fan tantui rasigama Ala ma.

⁷ Mixi yo gbe mu a yete ra, keli yi dunija, han laaxira.

⁸ Xa won balo, xa won faxa, na birin nabama Marigi nan be. Xa won baloxi, xa won faxaxi, won findixi Marigi gbe nan na,

⁹ barima Ala xa Mixi Sugandixi faxa ne, a man keli faxe ma, alako a xa findi mixi faxaxie nun a baloxie Marigi ra.

¹⁰ Munfe ra i tan fa i boore makiitima? Munfe ra i a rapaaxuma? Won birin mu fama tide xe Ala ya i kiiti loxoe?

¹¹ A sebexi Kitaabui kui,

Marigi naxe, «N xa nondi masen wo be.

Birin fama ne e xinbi sinde n be.

Adamadi de birin fama a masende, a n tan nan na Ala ra.»

¹² Kankan fama ne a xa wali dentegede Ala be.

¹³ Na kui, won naxa won bore makiiti. Won xa fe birin nan naba alako won naxa won ngaxakerenyi ratantan.

¹⁴ N to danxaniyaxi Marigi Isa ma, n a kolon, n man laxi a ra, a donse yo mu na naxan findixi donse seniyyentare ra. Kono xa i xaxili bara siike donse nde xa seniyyentarena ma, na bara findi i be se seniyyentare ra.

¹⁵ Xa a sa li i donse nde donma naxan i ngaxakerenyi tooroma, i mu jerefe xanunteya xa ma. I xa donse xa fe naxa a niya i ngaxakerenyi xa gan kisi ra, Ala xa Mixi Sugandixi faxa naxan ma fe ra.

¹⁶ Na kui, a mu lan mixie xa fe kobi fala se nde xa fe ra, naxan findixi a fanyi ra wo be.

¹⁷ Ala xa mangeya niini mu findixi donse nun minse fe xa ra. A findixi tinxinyi nun seewe fe nan na, Ala Xaxili Seniyyenxi saabui ra.

¹⁸ Mixi naxan walima Ala xa Mixi Sugandixi be yi mooli ra, a rafanma ne Ala ma, a rafan mixie fan ma.

¹⁹ Na kui, won xa fe birin naba alako lanyu xa lu won tagi, won xa won bore xa danxaniya senbe so.

²⁰ I naxa Ala xa wali xun nakana donse nde xa fe ra. A nondi ki ma, donse birin daxa, kono a mu lan mixi yo xa donse nde don naxan a ngaxakerenyi ratantanma.

²¹ Hali mixi mu sube yo don, a mu weni yo min, a mu fefe yo raba naxan a ngaxakerenyi ratantanma, na nan fan.

²² Maɔoxunyi yo na i be yi xa fe ra, i xa a lu i nun Ala tagi. Seewe na mixi be naxan mu a yete ratonma a xa maɔoxunyi saabui ra.

²³ Kono xa mixi donse nde donma a siikexi naxan ma fe ra, na kanyi bara kiiti kana a yete be, barima a bara fe raba a mu laxi naxan na. Mixi mu laxi fe naxan na, na tan bara findi yunubi fe ra a be.

15

Danxaniyatɔɔe malife

¹ Won tan naxee xa danxaniya tilin, a lanma won xa diɔe mixie be naxee xa danxaniya mu tilin. Won naxa won yete waxonfe gbansan xa fen.

² Kankan xa a boore nan xa heeri fen, naxan noma a malide a xa danxaniya xun xa masa.

³ Ala xa Mixi Sugandixi mu a yete waxonfe xa fen. A a fala ne alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe,

«Konbie naxee ilanxi i ra, nee n tan nan lixi.»

⁴ Fe naxan birin sebexi Kitaabui kui waxati dangixi, e sebexi ne alako won xa fahaamui soto, won xa won tun nabexi, won xa limaniya, alako xaxili tide xa lu won be.

⁵ Ala, a tan naxan tun nabexiya nun limaniya fima, a xa lanyu raso wo tagi alo a xa Mixi Sugandixi Isa a masenxi wo be ki naxe,

⁶ alako wo xa Ala matoxo xaxili nun xui keren na, a tan naxan findixi a xa Mixi Sugandixi nun won Marigi Isa Baba ra.

⁷ Na kui, wo xa won bore rasene alo Ala xa Mixi Sugandixi wo rasene ki naxe, alako Ala xa matoxo soto.

⁸ N xa a fala wo be, Ala xa Mixi Sugandixi wali ne Yuwifite be alako a xa a masen a Ala na a xui xanbi ra a to bara a xa laayidie rakamali a naxee tongo e benbae be.

⁹ Si gbete fan Ala matoxoma a xa hinne xa fe ra, alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe, «Na nan a ra n i matoxoma si birin tagi, n beeti bama ne i xili xa binye bun ma.»

¹⁰ A man sebexi,

«Si gbete, wo nun Ala xa nama xa seewa.»

¹¹ A man sebexi,

«Wo tan pamanee birin,

wo Marigi matoxo,

si birin xa a tantu.»

¹² Annabi Esayi man naxa a masen,

«Yisayi xa di fama ne.

A findima ne mangere ra si birin xun ma,

e fan e xaxili tima ne a ra.»

¹³ Ala, a tan naxan xaxili tide fima, a xa wo rafe seewe nun bojesa ra danxaniya kui a mooli birin na. Na kui, xaxili tide luma ne wo be temui birin, Ala Xaxili Seniyyenxi xa senbe saabui ra.

Polu xa wali

¹⁴ N ngaxakerenyie, n tan a kolon wo boje fan, wo bara lonni soto a fanyi ra, wo fata wo bore raside.

¹⁵ Kono n to sebeli tixi wo ma, n ma masenyi ndee findixi masenyi xoxoxoee nan na alako n xa wo ratu, barima Ala to hinnexi n na,

¹⁶ a bara n findi a xa Mixi Sugandixi Isa xa walike ra sigafe ra si gbete ma. Na kui, n serexedube wali nan nabama n to Ala xa xibaaru fanyi kawandima si gbete be, alako Ala Xaxili Seniyyenxi xa e findi serexe seniyyenxi ra naxan Ala kenema.

¹⁷ Na birin kui, n nun Ala xa Mixi Sugandixi Isa to a ra, n noma seewade n ma wali ra Ala be,

¹⁸ barima n mu suusama fefe xa fe falade fo Ala xa Mixi Sugandixi bara naxan naba n saabui ra, alako si gbete xa Ala xui rabatu. A bara na raba n ma masenyie nun n ma kewalie saabui ra,

¹⁹ kaabanakoe nun tonxumae xa senbe saabui ra, a nun Ala Xaxili Seniyyenxi senbe

saabui ra. Na kui, kelife Darisalamu han a sa doxo Iliri ra, n bara Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi rayensen ye.

²⁰ Na birin kui, n kataxi ne n xa mixie kawandi Isa xa xibaaru fanyi ra naxee mu Ala xa Mixi Sugandixi kolon. N mu wa na rabafe kawandila gbete dangi foxi.

²¹ Alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe, «A xa fe singe mu nu fala naxee be, e fama ne a kolonde.

Mixi naxee singe mu nu a xa fe me, e fama ne a fahaamude.»

²² Yi wali nan a niyaxi n mu noxi sigade wo yire.

²³ Yakosi n ma wali bara non yi boxie ma. N nu bara wa sigafe wo yire kabi je wuyaxi.

²⁴ A xoli n ma n xa dangi wo yire n na kira suxu sigafe ra Sipanyi boxi ma. Won xa lu yire keren waxati nde ma alako n xa jalexin wo tofe ra, a xoli n ma wo xa n mali sigafe ra Sipanyi.

²⁵ Yakosi n na sigafe Darisalamu seniye tosee malide,

²⁶ barima danxaniyatoe jamae naxee na Masedon nun Akayi boxi ma, e a janige ne e xa e harige nde malan, e xa a rasanba Darisalamu misikiinee ma naxee na na seniye tosee ya ma.

²⁷ E tan nan a janigexi. Anun, a lanma e xa na nate tongo barima Yuwifie to findi saabui ra e tan si gbete be Ala xa fee kui, a lan ne e fan xa Yuwifie mali baloe fe ra.

²⁸ Na kui, n na ge na wali ra, n yi kobiri so e yi danxaniyatoe bara naxan nasanba, n dangima wo yire sigafe ra Sipanyi boxi ma.

²⁹ N a kolon n to sigafe wo yire, na findima Ala xa Mixi Sugandixi xa barake nan na wo be.

³⁰ N ngaxakerenyie, n bara wo mayandi won Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, a nun xanunteya xa fe ra naxan kelima Ala Xaxili Seniyenxi ma, wo xa n mali, wo xa wakili n be Ala maxandi kui.

³¹ Wo Ala maxandi n be a xa n natanga Yudaya danxaniyataree ma, a nun man, Darisalamu seniye tosee xa jalexin e malise ra n sigafe naxan na e xon.

³² Na kui, xa Ala tin, n wo yire lima seewe kui, won no won bore senbe sode.

³³ Ala, a tan naxan bopesa fima, a xa lu wo birin seeti ma. Amina.

16

Xeebui

¹ N bara wa won ngaxakerenyi ginema Fowebe masenfe wo be, naxan danxaniyatoe jama malima Senxereya taa kui.

² Wo xa a rasene Isayanka ki ma, alo a lanma seniye tosee xa a raba ki naxe. Xa a

hayi na se nde ma, wo xa a mali, barima a fan bara n tan nun mixi gbegbe mali.

³ Wo xa Pirisila nun Akila xeebu n be, n walibooree Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa fe kui.

⁴ E fe birin naba ne e xa n nii ratanga beenun e xa e yete ratanga. Bafe n tan na, si gbete danxaniyatoe jamae birin e tantuma na fe ma.

⁵ Wo man xa danxaniyatoe jama xeebu naxan e malanma e xonyi.

Wo xa n xanuntenyi Epeneto xeebu n be. A tan nan singe danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma Asi boxi ma.

⁶ Wo xa Mariyama xeebu n be, naxan bara wali wo ya ma ki fanyi.

⁷ Wo xa n boore Yuwifie Andironiku nun Yuniya xeebu, muxu nun naxee bara sa geeli. Ala xa xerae nan e ra, naxee bara kolon a fanyi ra, naxee singe danxaniya n be Ala xa Mixi Sugandixi ma.

⁸ Wo xa Anpiliyatu xeebu n be, n xanuntenyi Marigi foxo ra.

⁹ Wo xa muxu waliboore Urubano nun n xanuntenyi Sitaxusi xeebu.

¹⁰ Wo xa Apelesi xeebu, naxan bara a xa danxaniya masen Ala xa Mixi Sugandixi ma. Wo xa Arisitobulo xa mixie xeebu n be.

¹¹ Wo xa n boore Yuwifie Herodiyon xeebu n be. Wo xa Narisiso xa mixie xeebu n be, naxee danxaniyaxi Marigi ma.

¹² Wo xa Tirifena nun Tirifosa xeebu n be. Ginee naxee e ra, e walima Marigi be. Wo xa n xanuntenyi Peresidi xeebu. A fan bara wali Marigi be ki fanyi.

¹³ Wo Rufu xeebu, naxan sugandixi Marigi xa fe kui. Wo a nga fan xeebu n be, naxan bara lu n be alo n fan nga.

¹⁴ Wo xa Asinkirito, Felegon, Heremesi, Patiroba, nun Heremasi xeebu n be, a nun ngaxakerenyie birin naxee na e xonyi.

¹⁵ Wo xa Filologo, Yuli, Nerewu nun a maagine xeebu, a nun Olimipa nun seniye tosee birin naxee na e xonyi.

¹⁶ Wo xa wo bore xeebu sunbui seniye tosee ra. Ala xa Mixi Sugandixi xa danxaniyatoe jamae birin wo xeebu.

¹⁷ N ngaxakerenyie, n xa wo rasi, wo xa wo yete ratanga mixie ma, naxee lanyi kanama wo tagi, e nu fa mixi ratantan xaranyi ma wo bara naxan soto. Wo xa wo makuya e ra.

¹⁸ Na mixi moolie mu walima won Marigi Ala xa Mixi Sugandixi xa be. E birama e yete furi nan foxo ra, e nu fa lonnitaree madaxu woyen joxunmee nun matoxoe ra.

¹⁹ Mixi birin a kolon a wo Ala xui rabatuma. N jalexinxi wo ra, konso a xoli n ma wo xa fahaamui soto fe fanyi ma, wo naxa wo manoxo fe kobi ra.

²⁰ Ala, a tan naxan boɓɓesa fima, a gbe mu luxi a xa Sentanɛ ibutuxun wo sanyi bun. Won Marigi Isa xa hinne wo ra.

²¹ N waliboore Timote wo xɛɛbu, a nun Lususi, Yason, nun Sosipateri, n boore Yuwifife.

²² N tan Teritiyo naxan bara yi bataaxe seɓe, n fan bara wo xɛɛbu Marigi xili ra.

²³⁻²⁴ Gayu fan wo xɛɛbu, naxan findixi n tan nun danxaniyatɔe jama birin yatigi ra. Erasito, naxan findixi taa naafuli ragatama ra, a fan wo xɛɛbu, a nun won ngaxakerenyi Karatusi.

²⁵ Matɔɔɔ na Ala be, naxan noma wo senbe sode danxaniya kui, alo n Marigi Isa xa xibaaru fanyi naxan kawandima a masenxi ki naxe. Na xibaaru fanyi gundo fe nan masenma naxan nu ragataxi kabi temui xɔnnakuye,

²⁶ konɔ naxan bara fa makenɛn alako si birin xa a kolon namijɔnmɛe xa seɓelie saabui ra, Ala naxee yamarixi. Na kui, birin xa danxaniya Ala ma, Ala naxan na na, e a xui rabatu.

²⁷ Ala, a tan keren naxan fe birin kolon, matɔɔɔ na a be a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra abadan. Amina!

**Ala xa masenyi singe
Annabi Pölu naxan sebe
Korinti danxaniyatöe
pama ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra**

Yi Kitaabui findixi Annabi Pölu xa bataaxe singe nan na danxaniyatöe pama be, naxan nu na Korinti taa kui Gireki böxi ma. A nu bara kawandi ti naa a xa biyaasi firin nde kui. Mixi gbege naxa danxaniya Isa ma, kono e jere ki mu nu gexi fande. Ndee mu nu lanxi e bore ma, ndee nu fe jaaxie rabama ginsee ra, ndee nu wama e yete igbofe boore danxaniyatöe ya ma. Na birin findixi yaagi nan na diinela tagi.

Kono Annabi Pölu bara a kolon a adamadi birin noma suxude Sentane xa gantanyi ra. Na nan a toxi a mu tondi Korintikae mafurukude alako e xa danxaniya xa sabati Ala xa kira xon. A bara bataaxe sebe e ma, naxan findixi marasi fanyi ra e be. Ala Xaxili Seniyenxi nu bara na masenyi so a yi ra.

Na na a ra, Annabi Pölu xa masenyi findixi Kitaabui yati yati nan na danxaniyatöe birin be. Won noma lonni gbege sotode na sebeli saabui ra, naxan noma won malide Ala xa kira kolonde a fiixe ra. Ala xa won mali alako won xa so na xaranyi kui, a fa findi won ma jere ki ra. Amina.

**Ala xa masenyi singe
Annabi Pölu naxan sebe
Korinti danxaniyatöe
pama ma**

Danxaniyatöe xa lanyi

¹ N tan Pölu, Ala naxan janigexi a xa findi a xa Mixi Sugandixi Isa xa xera ra, a nun Sositene, muxu yi bataaxe sebexi wo tan nan ma,

² Ala xa danxaniyatöe pama, naxan na Korinti. Ala xa Mixi Sugandixi Isa bara wo xili wo xa findi Ala gbe ra, wo xa findi seniyentöe ra. Muxu bara yi sebe wo ma, a nun mixi birin ma naxee e xaxili tima Ala xa Mixi Sugandixi Isa ra, naxan findixi e tan nun won tan Marigi ra.

³ Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Isa, naxan findixi won Marigi ra, e xa hinne nun böpessa fi wo ma.

⁴ N Ala tantuma temui birin wo xa fe ra, a to hinne wo ra a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra.

⁵ A bara wo xa fe birin nakamali masenyi nun fahaamui kamalixi ra.

⁶ Ala xa Mixi Sugandixi xa nondi to sabatixi wo ya ma,

⁷ wo bara Ala xa ki birin soto, wo hayi mu na fe gbete ma sonon, beemanu won Marigi Isa fa waxati wo naxan mamefe.

⁸ A senbe fima ne wo ma han duniya raponyi, alako yunubi yo naxa lu wo ma Ala xa Mixi Sugandixi won Marigi Isa fa temui.

⁹ Ala na a xui xanbi ra, a tan naxan wo xilixi alako lanyi xa lu wo nun a xa Di tagi, won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi.

¹⁰ N ngaxakerenyie, n bara wo rasi won Marigi Isa xili ra, Ala xa Mixi Sugandixi, lanyi xa lu wo tagi. Wo naxa mee wo bore ra, wo xa lan xaxili nun janige keren ma.

¹¹ N ngaxakerenyie, Xolowe xa mixie bara a fala n be, a lantareya na wo tagi.

¹² N bara a me a nde a falama, «N tan biraxi Pölu nan foxo ra,» nde fan a falama, «N tan biraxi Apolosi nan foxo ra,» nde a falama, «N tan biraxi Kefasi nan foxo ra,» a nde fan a falama, «N tan biraxi Ala xa Mixi Sugandixi nan foxo ra.»

¹³ Ala xa Mixi Sugandixi keren xa mu a ra? Pölu nan banban wuri magalanbuxi ma wo be? Wo wo xunxaxi ye xora Pölu xili nan na?

¹⁴ N bara Ala tantu n mu mixi yo xunxaxi ye xora wo ya ma, bafe Kirisipu nun Gayu ra.

¹⁵ Na kui, mixi yo mu noma a falade a xunxa ye xora n xili nan na.

¹⁶ N bara Sitefana xa denbaya fan xunxa ye xora, kono na donxoe, n mu laxi a ra xa n bara mixi gbete xunxa ye xora fa.

¹⁷ Ala xa Mixi Sugandixi mu n xee mixi xunxade ye xora. A n xexi ne n xa a xa xibaaru fanyi kawandi ti. Na mu rabama adamadi xa lonni ra de, xa na mu a ra Ala xa Mixi Sugandixi xa wuri magalanbuxi tide yelebuma ne.

¹⁸ Isa faxafe wuri magalanbuxi ma, na masenyi findixi xaxilitareja nan na mixi loxie be, kono a findixi Ala xa senbe nan na muxu tan kisi mixie be.

¹⁹ A sebexi Kitaabui kui, «N lonnilae xa lonni xun nakanama ne, n xaxilimae xaxili findi fuyan na.»

²⁰ Lonnila go? Seriyee karamoxo go? To xaxilima go? Ala bara yi duniya xa lonni mafindi xaxilitareja ra.

²¹ Duniya mixie to mu no Ala xa lonni kolonde e yete xa lonni saabui ra, Ala naxa tin danxaniyatöe rakiside a xa kawandi saabui ra, duniya mixie naxan mapoxunma xaxilitareja ra.

²² Yuwifie wama tonxumae tofe, Girekikae na lonni fenfe,

²³ kono muxu tan Ala xa Mixi Sugandixi xa faxe nan kawandima. Yuwifie birama

ne barima e mu lama na ra, si gbeteē fan ɲoɔ a ma a daxuɲa na a ra.

²⁴ Kɔnɔ Ala naxee xilixi Yuwifē nun si gbeteē ya ma, e lama ne a ra a Ala xa Mixi Sugandixi Ala senbe nun Ala xa lɔnni nan masenma ne.

²⁵ Adamadie e maɲoɲunxi a Ala xa lɔnni findixi xaxilitareɲa nan na, kɔnɔ a nɔndi ki ma a dangi adamadie xa lɔnni ra. E maɲoɲunxi a Ala senbe mu gbo, kɔnɔ a senbe dangi e gbe ra pon!

²⁶ N ngaxakerenyie, wo xa a mato Ala mixi mɔoli mundun xilixi wo ya ma. Lɔnnila gbege mu na, adamadi ki ma. Senbemaē fan mu gbo. Bannamixie fan mu wuya.

²⁷ Kɔnɔ Ala bara dunɲa lɔnnilae rayaagi. A na raba mixie nan saabui ra, e naxee findixi lɔnnitaree ra. Ala bara dunɲa senbemaē rayaagi. A na raba mixie nan saabui ra, naxee luxi e be alo senbetaree.

²⁸ Ala bara mixi sugandi, naxan tide mu gbo dunɲa mixie be, naxee mu xili xungbe soto, naxee mu kolonxi sese ra, alako na xa findi yaagi ra booree be.

²⁹ Na kui, mixi yo mu nɔma a yete matoɔde Ala ya i.

³⁰ Ala nan a niyaxi wo xa lu a xa Mixi Sugandixi Isa i. Ala bara Isa findi won ma lɔnni, won ma tinxinyi, won ma maraseniyyeni, nun won xunsare ra.

³¹ Na nan na ki, won xa a raba alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe, «Xa mixi wama a yete matoɔfe fe nde ma, a xa a yete matoɔ a Marigi xa fe nan na.»

2

Ala xa lɔnni

¹ N ngaxakerenyie, n to fa wo yire, n mu Ala xa seederɔɔya masenxi wo be woyenyi xungbee xa ra, xa na mu a ra adamadi xa lɔnni ra.

² N nu bara nate tongo n xa Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa fe nun a xa faxe xa fe gbansan nan masen wo be.

³ N naxa ti wo ya i senbetareya ra. Na tɛmui n nu na serɛne gaaxui ra.

⁴ N ma masenyi nun n ma kawandi mu nu fatanxi adamadi xa lɔnni ra. N mu kawandi tixi woyenyi xungbee ra. N na ti Ala Xaxili senbe nan na,

⁵ alako wo naxa danxaniya adamadi xa lɔnni saabui ra, wo xa danxaniya Ala senbe nan saabui ra.

⁶ Muxu lɔnni masenma mixi kamalixie be, kɔnɔ lɔnni naxan mu fatanxi to mixie nun to mangēe ra. E tan xa fe xun fama ne rakanade.

⁷ Muxu Ala xa lɔnni nan masenma, Ala lɔnni naxan noxunxi kabi dunɲa fole, naxan findima won be nore ra.

⁸ To mangēe mu nu fahaamui soto na xa fe ma, xa na mu a ra e mu Marigi Nore Kanye mabanbanma wuri magalanbuxi ma nu.

⁹ Na fe luxi alo Kitaabui a masenxi ki naxe,

«Ala naxan yailanxi a xanuntenyie be, adama ya mu a toma, adama tuli mu a mema, adama xaxili mu a kolonma.»

¹⁰ Ala bara na masen won be a yete Xaxili saabui ra. Ala Xaxili fe birin kolon, hali Ala yati xa fe tilinxie. A nee birin kolon.

¹¹ Nde adama xa fe kolon, xa a yete xaxili mu a ra? Ala xa fe fan, mixi yo mu a kolon. Ala Xaxili gbansan nan na fe mɔoli kolon.

¹² Won mu nɔma Ala xa hinne fahaamude adamadi xaxili saabui ra. Ala, a Xaxili naxan fixi won ma, na nan nɔma na masende won be.

¹³ Won mu na fe masenma adamadi xa lɔnni ra, won na masenma Ala Xaxili nan ma lɔnni ra. Ala xa fe nan masenma Ala Xaxili saabui ra.

¹⁴ Kɔnɔ adama naxan mu Ala Xaxili soto, a mu nɔma Ala Xaxili xa fe fahaamude. Na luma ne a be alo daxuɲa, barima a mu nɔma sode a kui Ala Xaxili xanbi.

¹⁵ Adama naxan Ala Xaxili sotoxi, na kanyi nan nɔma fe birin fahaamude. A booree mu nɔma a makiitide na fee kui.

¹⁶ Na nan a toxi a sebexi Kitaabui kui, «Nde Marigi Xaxili kolon, a xa marosi nde fi a ma?» Kɔnɔ Ala xa Mixi Sugandixi Xaxili na won tan boje i.

3

Ala xa walikēe

¹ N mu nu nɔma woyende wo be alo n nu wama a xon ma ki naxe, barima wo mu luxi alo Ala Xaxili kanyie. Wo luxi ne alo dunɲa mixie, naxee xa danxaniya mu gexi kamalide sinden.

² N nu bara wo xaran fe singee ra, alo dinge xije fima a xa diyore ma ki naxe. N mu wo xaran fe xoroɔe ra, barima wo mu nu nɔma na fahaamude. Dinge fan mu sube fima diyore ma. Han ya wo mu nɔma xaranyi xoroɔe kolonde, barima wo na birafe dunɲa fee nan foxo ra.

³ Tɔɔne nun lantareya to gbo wo ya ma, na mu a masenma xe a dunɲa mixie nan wo ra, naxee na birafe adamadi waxɔnfe foxo ra?

⁴ Mixi nde to a falama wo ya ma, «N biraxi Pɔlu nan foxo ra,» mixi gbete fan a fala, «N tan biraxi Apolosi nan foxo ra,» na

mu a masenma xε a wo luxi nε alo dunijna mixie?

⁵ Nde na Apolosi ra? Nde na Polu ra? Muxu findixi Ala xa walikee nan tun na Ala naxee xεxi alako wo xa danxaniya. Ala wali naxan soxi muxu yi ra, muxu bara na raba.

⁶ N tan bara sansi xori si, Apolosi bara ye sa a ma, kono Ala nan a niya a xa bula, a xa mo.

⁷ Mixi naxan sansi xori sima, a nun mixi naxan ye sama a ma, e tide mu gbo. Ala nan tide gbo, barima a tan nan a niya sansi xa mo.

⁸ Naxan sansi xori sima, nun naxan ye sama a ma, e birin lan, e birin fama nε e xa wali sare sotoɗe.

⁹ Muxu tan findixi Ala xa walikee nan na. Wo tan luxi nε alo Ala xa xε, xa na mu a ra a xa banxi.

¹⁰ Ala bara a janige a xa hinne kui, n xa wali suxu a be. Na misaali xi banxi ti wali nan na. N bara lu alo banxiti. N tan nan banxi koorinma, boore biriki doxo. Kono kankan xa meeni a wali ki ma.

¹¹ Mixi yo mu noma fe gbete findide na banxi bunyi ra, bafe Ala xa Mixi Sugandixi Isa ra.

¹² Mixi naxee banxi tima na bunyi fari xεema ra, xa na mu a ra gbeti, xa na mu a ra geme tofanyi, xa na mu a ra wuri, xa na mu a ra sexe fanyi, xa na mu a ra sexe fori ra. Kankan xa wali matoma ne.

¹³ Kiiti loxoε na wali birin makenenma ne. Na kiiti luma nε alo te naxan fama kankan xa wali makenende.

¹⁴ Xa banxiti xa wali sa na te imini, a fama nε wali sare sotoɗe.

¹⁵ Kono xa a sa li a xa wali naxa gan na te ra, a tooroma ne. A fama nε kaside alo mixi naxan natangaxi te ma.

¹⁶ Wo mu a kolon wo findixi Ala xa horomobanxi nan na? Ala Xaxili sabatixi wo boje i.

¹⁷ Xa mixi nde Ala xa horomobanxi kana, Ala na kanyi fan kanama ne, barima a xa horomobanxi seniye. Wo tan nan findixi na horomobanxi ra.

¹⁸ Wo naxa wo yete madaxu. Xa mixi nde a yete findixi lonnila ra dunija ki ma, a xa a yete magoro alako a xa lonni yati kolon.

¹⁹ Yi dunija mixie xa lonni findixi daxupa nan na Ala be. A sebexi Kitaabui kui, «Ala gantanyi tema nε lonnilae be e yete xa lonni nan na.»

²⁰ A man sebexi, «Marigi a kolon dunija mixie xa lonni findixi fe fufafu nan na.»

²¹ Wo naxa wo xaxili ti mixi yo ra, barima e findixi wo malima nan na.

²² Polu yo, Apolosi yo, Kefasi yo, e birin findixi wo malima nan na. Fe naxan birin na dunija, fe naxan birin na wo xa

dunijeigiri kui, fe naxan birin na na, a nun fe naxan birin sa fama, hali faxe, na birin na na wo tan nan malife ra.

²³ Wo tan na Ala xa Mixi Sugandixi nan be, Ala xa Mixi Sugandixi fan na Ala nan be.

4

Ala xa kiiti

¹ Na na a ra, wo xa a kolon muxu tan findixi Ala xa Mixi Sugandixi xa walikee nan na, Ala xa gundoo taxuxi naxee ra.

² Xa fe nde taxuxi mixi ra, a lanma a xa na rawali a rawali ki ma.

³ Xa wo wama n makiitife, xa na mu a ra kiitisa gbete wama n makiitife, fefe mu a ra. N mu n yete yati makiitima.

⁴ N tan be, n mu fe jaaxi yo rabaxi, kono n yete makiitife tan mu findixi tinxinyi ra n be. N Marigi nan findixi n ma kiitisa ra.

⁵ Na kui, wo naxa kiiti yo sa beenun Marigi xa kiiti waxati. A tan nan fe makenenma naxan noxunxi dimi kui. A tan nan janige makenenma naxan na mixi boje ma. Na waxati, Ala mixie matoxoma e xa wali bere nan na.

⁶ N ngaxakerenyie, n bara misaali nde masen wo be n tan nun Apolosi xa fe ra, alako wo xa yi sebeli fahaamu, «Wo naxa yaamari sebexi matandi.» Na kui, wo naxa wo yete igbo lufe ra mixi nde xanbi ra.

⁷ Nde i findixi fisamante ra? Munse na i yi ra, i mu naxan sotoxi Ala saabui ra? Xa wo na sotoxi Ala nan saabui ra, munfe ra wo wo yete igboma alo a fatanxi wo tan nan na?

⁸ A luxi alo wo bara wo waxonfe birin soto muxu xanbi, wo bara banna, wo bara findi mangee ra. Xa a sa na na ki nε, na birin xa sooneya wo be, alako muxu fan xa lu wo seeti ma mangeya kui.

⁹ A luxi n be alo Ala bara a ragiri muxu tan xεerae ma, muxu xa findi xanbiratie ra, alo mixie e naxee faxama dunija birin ya tode ra, malekee nun adamadie ya xori.

¹⁰ A luxi alo muxu bara daxu Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, kono wo tan bara findi xaxilimae ra a xa fe ra. Muxu senbe bara jon, kono wo tan gbe xun bara masa. Muxu bara mayele soto, kono wo tan bara binye soto.

¹¹ Han ya muxu tooroma kaame nun ye xoli ma. Dugi mu na muxu yi ra. Mixie muxu bonboma, e bara muxu findi mixi rabepinxie ra.

¹² Muxu baloxi muxu yete xa wali nan na. Mixie na muxu konbi, muxu dubama nε e be. Mixie na muxu jaxankata, muxu dipema nε e ma.

¹³ Mixie na muxu xili kana, muxu woyen fanyi falama nε e be. Han ya muxu tide mu

na dunijna mixie be, muxu bara lu e be alo mixi fufafu.

¹⁴ N mu wama wo ifufe ne, kono n wama wo rasife ne alo n ma di maxanuxie.

¹⁵ Wo noma karamoxo ghegbe sotode Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, kono n keren peti nan findixi wo baba ra, naxan bara Inyila Isa masen wo be, wo xa danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma.

¹⁶ N ma marasi nan ya wo be: Wo xa bira n ma misaali nan foxo ra.

¹⁷ Na na a ra, n bara Timote xee wo yire, alako a xa wo ratu n najere ki ma Isa xa fe kui, n danxaniyatoe pamae birin xaranma naxan na yire birin. N ma di maxanuxi Timote danxaniyaxi Marigi keren nan ma.

¹⁸ Ndee bara e yete igbo wo ya ma. E joxo a ma n mu sigama wo yire,

¹⁹ kono, xa Ala tin, a gbe mu luxi n xa wo xonyi li. Na temui n fama a kolonde xa na yete igboe xa woyenyi fama findide nondi ra.

²⁰ Ala xa mangeya mu findixi woyenyi gbansan xa ra, a findixi senbe yati nan na.

²¹ Wo wama munse xon? N xa siga wo xonyi luxusinyi ra, ka n xa siga xanunteya nun dije ra?

5

Yunubi jaaxi bafe

¹ N bara a me a fe jaaxi mooli nde na wo ya ma, naxan mu toma hali kaafirie ya ma. A xeme nde luma a baba xa gine kolon na gine ra.

² A nu lan ne yi fe xa wo boje tawo, wo fa na kanyi ramini wo tagi, kono wo na wo yete igbofe tun.

³ Hali n tan mu na wo yire, n xaxili tan na wo tagi. N jan bara na kanyi makiiti

⁴ Marigi Isa xili nun a senbe ra. N na wo xanbi ra.

⁵ Yi mixi mooli xa so Sentane yi ra, na fe jaaxi xun xa rakana yakosi, alako na kanyi nii xa kisi Marigi xa loxo.

⁶ Yete igbofe mu fan. Wo mu a kolon lebini siyadi farin ghegbe ratema ne?

⁷ Wo lebini fori ba wo ya ma, alako wo xa lu alo farin neene lebini mu saxi naxe i. A nondi ki ma wo na na ki ne. Ala xa Mixi Sugandixi bara findi won ma serexe ra, naxan misaalixi yexee ra naxan kon naxabama Sayamaleke Dangi Sali.

⁸ Won xa na sali raba seniyenyi kui. Won xa fe kobi nun fe jaaxi ba won ya ma, alo lebini fori bama won ma banxie kui ki naxe na sali. Nondi nun boje fiixe xa lu won yi ra. Na kui won misaalima taami lebinitare nan na.

⁹ N bara a sebe wo ma bataaxe kui, wo nun yenelae naxa lu defanbooreya kui.

¹⁰ Kono n mu wama a falafe xe wo be a wo nun yenela birin naxee na dunijna, a nun milantee, mujetie, nun kuye batui, wo nun nee naxa de masara. Xa a sa na na ki ne, a lima na fan fo wo keli dunijna ma de!

¹¹ N waxi a sebefe ne wo ma, defanja naxa lu wo nun mixi tagi, naxan a yete findima wo boore danxaniyatoe ra, kono a fa findi yenela ra, xa na mu a ra milante, kuye batui, konbiti, siisila, xa na mu a ra mujeti. Wo nun na mixi mooli, wo naxa wo dege yati yire keren.

¹² N tan mu noma mixie makiitide naxee mu na danxaniyatoe pama ya ma, kono a lanma won xa won boore danxaniyatoe nan makiiti.

¹³ Naxee mu na danxaniyatoe pama ya ma, Ala nan nee makiitima, kono a lanma wo tan xa «mixi jaaxi keru wo tagi.»

6

Danxaniyatoe xa kiiti

¹ Fe nde na mini wo tan danxaniyatoe tagi, wo noma sigade di na kalamui sade kaafirie xa kiiti banxi kui? Wo mu sigama seniyentoe xa yire?

² Wo mu a kolon seniyentoe nan fama dunijna birin makiitide? Xa wo tan nan dunijna makiitima, wo fa taganxi yi kiiti xunxurie sade di?

³ Wo mu a kolon a won fama ne malekee yati makiitide? Na kui, won fa taganxi yi dunijna fee makiitide munfe ra?

⁴ Xa yi dunijna fe nde bara mini wo tagi gere ra, hali wo mixi xuri nde tongo danxaniyatoe pama ya ma, na noma ne na kiiti sade wo be.

⁵ Wo mu yaagima na ra? Lonna yo mu na wo ya ma naxan noma kiiti sade danxaniyatoe tagi?

⁶ Kono danxaniyatoe e boore kalamuma kaafiri xa kiiti banxi kui.

⁷ Gere to na wo tagi, na bara a masen a wo xun bara rakana. Munfe ra wo mu dipema wo bore haake ma, hali na findixi kasare nan na wo be?

⁸ Kono wo tan harige bama wo boore danxaniyatoe yi ra tinxintareya ra.

⁹ Wo mu a kolon a mixi jaaxi mu ariyanna sotoma ke ra? Wo naxa wo yete madaxu. Langoe gine yo, kuye batui yo, yenela yo, langoe xeme yo, xeme naxan nun xeme kafuma,

¹⁰ mujeti, milante, siisila, konbiti, nun mixi madaxui, e sese mu ariyanna sotoma ke ra.

¹¹ Ndee na wo ya ma naxee nu na na fe mooli kui, kono wo bara rafixee, wo bara raseniye, wo bara matinxin, won Marigi

Isa, Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, a nun Ala Xaxili saabui ra.

¹² Fe birin nadaxaxi n be, kono a birin xa mu fan n be. Fe birin nadaxaxi n be, kono n mu tinma na fe mooli nde xa no n na.

¹³ Ala nan donse daaxi adama xa baloe ra, a adama daaxi ne a xa na donse don, kono Ala na birin jonma ne. Ala mu adama fate daaxi a xa yene raba. A adama daaxi a Marigi nan be. Marigi man meenima ne adama fate ma.

¹⁴ Ala naxan won Marigi rakelixi faxe ma, a fama ne won tan fan nakelide faxe ma a senbe ra.

¹⁵ Wo mu a kolon wo fatuxi Ala xa Mixi Sugandixi nan ma, alo wo fate salonyie fatuxi e bore ra ki naxe? Xa mixi fatuxi Ala xa Mixi Sugandixi ma, a mu lan na kanyi nun langoe xa kafu.

¹⁶ Astofulahi! Wo mu a kolon mixi naxan nun langoe kafuma, a tan nun na langoe findima fate keren nan na? A sebexi Kitaabui kui, «Xeme nun gine findima fate keren nan na.»

¹⁷ Kono mixi naxan bara fatu Marigi ma, e xaxili findima keren nan na.

¹⁸ Wo wo gi langoeja ma. Yunubi gbete mu findixi haake ra mixi fate ma, kono langoeja tan haake sotoma mixi fate nan na.

¹⁹ Wo mu a kolon wo fate findixi Ala Xaxili Seniyenxi xa horomobanxi nan na? Ala bara a Xaxili raso wo bope i. Wo mu findixi wo yete gbe xa ra sonon.

²⁰ Ala nan wo xunsaraxi xunsare xoxoxe ra. Na nan a toxi wo xa Ala matoxo wo fate nun wo xaxili ra, naxee findixi Ala gbe ra.

7

Futi seriye

¹ N wama wo xa sebeli yaabife. A fan xeme be a lufe a mu gine doxo,

² kono yene to bara gbo, a lanma xeme tan, kankan xa a gbe gine soto. Gine fan, kankan xa a gbe mori soto.

³ Xeme lanma a xa gine waxonfe raba futi ki ma. Gine fan lanma a xa a xa mori waxonfe raba futi ki ma.

⁴ Gine fate luma a xa mori xa yaamari nan bun ma, xeme fan fate luma a xa gine xa yaamari nan bun ma.

⁵ Wo naxa tondi wo bore be, fo wo firin nalan a ma wo xa Ala maxandi temui naxe waxatidi nde bun ma. Na dangi xanbi, wo man xa lu yire keren, xa na mu a ra, xa wo mu fata wo yete suxude, Sentane fama ne wo ratantande.

⁶ N xa marasi nde fi wo ma, kono yaamari mu a ra.

⁷ A xoli n ma mixi birin xa lu alo n tan, kono Ala mu mixi birin kima keja keren. A a ragirixi nde xa no fe nde rabade, boore fan xa no fe gbete rabade.

⁸ N xa a fala xeme be, naxee mu nu gine doxo sinden, xa na mu a ra gine naxee mu na xeme taa sinden, xa na mu a ra kaape ginee, xa na mu a ra xeme naxan xa gine laaxirayaxi, e fan xa bira n ma misaali foxo ra.

⁹ Kono xa wo mu noma wo yete suxude, wo xa futi xiri. Futi xirife fisa fate waxonfe be.

¹⁰ N bara xeme nun a xa gine yamari, gine naxa mee a xa mori ra. Na yaamari mu fatanxi n tan na, a fatanxi Marigi nan na.

¹¹ Xa a sa li gine naxa mee a xa mori ra, a xa lu xemetareja kui, xa na mu a ra a xa gbilen a xa mori xon ma. Xeme fan naxa mee a xa gine ra.

¹² Wo tan naxee luxi, n bara wo fan nasi, Marigi xa yaamari mu a ra. Xa a sa li danxaniyatoe bara gine danxaniyatare doxo, na gine fa tin lude a yi ra, na xeme naxa mee a ra.

¹³ Xa na mu a ra, xa a sa li gine bara doxo xeme danxaniyatare xon, na xeme fa tin na gine ra, na gine naxa mee a xa mori ra.

¹⁴ N a falama fe naxan ma, na gine xa mori danxaniyatare noma seniyende a xa gine danxaniyatoe saabui ra, xa na mu a ra na gine danxaniyatare noma seniyende a xa mori danxaniyatoe saabui ra. Xa danxaniyatoe meema a xa denbaya ra, a xa die mu seniyenma nu, kono xa a lu a xa denbaya xun ma, e seniyenma ne.

¹⁵ Xa danxaniyatare bara mee a xa gine ra, xa na mu a ra a xa mori ra, a xa siga. Xeme danxaniyatoe, xa na mu a ra gine danxaniyatoe, a mu xirixi mixi danxaniyatare ma. Ala wama ne won xa lu bopeja kui.

¹⁶ Gine, i a kolon xa i noma a niyade i xa mori xa kisi? Xeme, i a kolon xa i noma a niyade i xa gine xa kisi?

¹⁷ Kankan xa jere kira xon ma Marigi a tixi naxan xon. Kankan xa wali raba Marigi be a naxan soxi a yi ra. N na yaamari nan masenma danxaniyatoe jama birin be.

¹⁸ Xa Ala bara mixi sunnaxi xili danxaniya ma, na kanyi xa tin a xa sunne ra. Xa Ala bara sunnatate xili danxaniya ma, na kanyi xa lu a sunnatateya kui.

¹⁹ Sunnate nun sunnatateya, fefe mu a ra. Ala xa yaamari rabatufe, na nan tide gbo.

²⁰ Kankan xa lu a keja, alo Ala a xilixi temui naxe.

²¹ Konyi nan nu na i ra, Ala i xilixi temui naxe? I naxa kontofili. Xa i noma xoreya sotode, na fan.

²² Hali i Marigi Ala i xilixi konyiya nan kui, lasiri nan i ra i Marigi Ala mabiri. Hali i Marigi Ala i xilixi lasiriya nan kui, konyi nan i ra Ala xa Mixi Sugandixi mabiri.

²³ Wo xunsaraxi sare xoxoxe nan na. Wo naxa findi adama xa konyie ra.

²⁴ N ngaxakerenyie, kankan xa lu a kepa, alo Ala a xilixi temui naxe.

²⁵ Marigi mu n yamarixi ginedimedie xa fe ra, kono n wama marasi nde fife wo ma, n tan, Ala kinikinixi naxan ma, a naxan matinxini.

²⁶ N tan be, a fisa xa ginedimedi mu doxo xeme taa sinden, barima yi waxati a xoxoxo.

²⁷ Xa gine kanyi nan i ra, i naxa a bejin. Xa ginetare nan i ra, i naxa gine fen.

²⁸ Xa i gine fenma, na mu findima yunubi ra. Xa ginedimedi doxo xeme taa, na fan mu findima yunubi ra. Kono mixi naxee na mooli rabama, e fama toorode yi dunijeigiri kui. N wama e ratangafe na toore nan ma.

²⁹ N ngaxakerenyie, n wama naxan masenfe wo be, waxati gbegbe mu luxi sonon. Keli yakosi ma, gine na naxan yi, a xa lu alo ginetare.

³⁰ Naxan na wafe, a xa lu alo a mu wafe. Naxan seewaxi, a xa lu alo a mu seewaxi. Naxan na se sarafe, a xa lu alo se mu a yi.

³¹ Naxan na dunija fe rawalife, a xa lu alo a tide mu na, barima yi dunija na jonfe ne yi ki.

³² A xoli n ma wo xa kontofili birin bejin. Naxan mu futi xirixi, a xa bira Ala xa fee nan foxo ra, alako Marigi xa jalexin a xa wali ra.

³³ Kono naxan futi xirixi, a tan nan birama dunija fee foxo ra, alako a xa gine xa jalexin a xa wali ra.

³⁴ Na temui a na fe firin nan kui na ki. Gine fan, naxan mu na xeme taa, a findi ginedimedi ra, a birama Marigi xa fee nan foxo ra, alako a fate nun a xaxili xa seniyeen. Kono naxan doxoxi xeme taa, a tan nan birama dunija fee nan foxo ra, alako a xa mori xa jalexin a xa wali ra.

³⁵ N yi fe falama wo xa munafanyi nan xa fe ra. N mu a falama yanfanteya xa ma. A xoli n ma wo xa lu fe fanyi nan kui, wo xa gbaku Marigi ma, kontofili gbetae yo naxa lu wo ma.

³⁶ Mixi naxan bara gine fen folo, a fa a kolon a mu noma a yete suxude, a a mapoxunxi ne a a lanma a xa na gine doxo, a lanma a xa na raba. A mu findixi yunubi ra. Ginefenyie xa futi xiri e nun a xa gine tagi.

³⁷ Kono ginefenyi naxan noma a yete suxude, naxan bara nate tongo a yete ra a naxa gine doxo, na kanyi bara fe fanyi raba.

³⁸ Na kui, naxan ginedimedi fenxi doxoma, na bara fe fanyi raba, kono naxan mu a doxoma, na bara fe fanyi raba dangife boore ra.

³⁹ Gine nun a xa mori luma a ra han a xa simaya danyi ne. Kono xa a xa mori faxa, a noma doxode xeme gbetae xon ma. A noma doxode xeme xon a nu wa naxan yo xon, kono a xa findi Ala xa mixi nan na.

⁴⁰ Kono n tan be, a xa seewe xun masama ne xa a sa lu kaape kui. N laxi a ra a Ala Xaxili na n bope i.

8

Serexe donfe naxan baxi kuye be

¹ Won birin bara fahaamui soto serexe sube xa fe ma naxan baxi kuyee be. Fahaamui noma findide yete igboja ra, kono xanunteya nan mixie ralimaniyama.

² Mixi naxan joxo a ma a bara ge fahaamui sotode, nde luxi a xa fahaamui ra.

³ Kono mixi naxan Ala xanuma, Ala bara na kanyi kolon.

⁴ N xa fe nde masen wo be serexe sube donfe ma naxan baxi kuyee be. Won a kolon kuye yo mu na dunija naxan findixi Ala ra. Ala keren peti nan na.

⁵ Dunija mixie fe gbegbe findima alae ra koore nun boxi ma. E e xilima «alae,» e e xilima «marigie.»

⁶ Kono won tan be Ala keren peti nan na, Baba Ala naxan se birin daaxi, won findixi naxan gbe ra. Marigi keren peti nan na, naxan findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ra, se birin daaxi naxan saabui ra, won fan jengima naxan saabui ra.

⁷ Kono mixi birin mu gexi fahaamui sotode na fe ma. Mixi naxee nu bara dari kuye fee ra, han yakosi e ne serexe sube donma, e tan be a baxi kuye nan be. E xaxili to mu gexi fee fahaamude sinden, e yunubi sotoma na sube donfe kui.

⁸ Donse mu mixi makorema Ala ra. Xa won bara a don, xa won bara a lu na, a birin keren.

⁹ Wo xa a mato a fanyi ra, alako wo xa xoreya naxa a niya fahaamutare xa yunubi soto.

¹⁰ Xa fahaamutare nde bara wo tan fahaamui kanyi to, wo doxoxi teebili ra kuyee banxi kui, na noma a niyade fahaamutare fan xa kuye serexe sube don.

¹¹ Na kui, fahaamutare, Ala xa Mixi Sugandixi faxa naxan be, a fama loede i tan nan ma fahaamui saabui ra.

¹² Na kui, wo bara yunubi raba wo ngaxakerenyi fahaamutaree ra, wo man bara yunubi raba Ala xa Mixi Sugandixi ra.

¹³ Na nan a toxi, xa donse nde a niyama n ngaxakerenyi xa yunubi tongo, n tan bara diɲe na donse ma, alako n naxa n ngaxakerenyi rabira.

9

Kawanditi xa wali

¹ Lasiri xa mu na n na? Xɛɛra xa mu na n na? N mu won Marigi Isa toxi xɛ? Marigi mu n xɛxi wo yire xɛ, alako wo xa danxaniya?

² Temunde booree mu n kolon xɛɛra ra, kɔnɔ wo tan n kolon, barima wo xa danxaniya findixi n ma xɛɛraya tɔnxuma nan na Marigi xa fe ra.

³ N ma xunmafale nan na ki mixie bɛ naxee wama n makiitife.

⁴ A mu daxa muxu xa muxu dege, muxu xa muxu min?

⁵ A mu daxa muxu xa gine danxaniyaxi dɔxɔ, naxan luma muxu sɛɛti ma muxu xa jɛɛrɛ kui, alɔ xɛɛra booree a rabama ki naxe, a nun Marigi ngaxakerenyie nun Kefasi?

⁶ Ka n tan nun Baranabasi gbansan nan lan muxu xa wali muxu xa baloe xa fe ra?

⁷ Sɔɔri mundun a yete rabaloma? Bɔxi rawali mundun mu a xa sansi bogi donma? Xuruse demadonyi mundun mu a xa xuruse xiɲɛ minma?

⁸ Adama xaxili gbansan nan na ki? Ala xa seriye fan mu na mɔoli masenma xɛ?

⁹ A sebexi Tawureta Munsa kui, «Ninge nɛ mengi luxutama, wo mu lan wo xa a de xiri.» Na kui, Ala wama mɛenife ningee nan gbansan ma,

¹⁰ ka a na fala won tan nan fan ma fe ra? Iyo, a na sebe won tan nan ma fe ra. Walike walima fe nde nan ma. Mixi maale boronma nɛ alako a xa baloe soto.

¹¹ Xa mu bara wakili wo bɛ alako wo xa Ala kolon, a mu lanma xɛ muxu xa se soto wo yi ra?

¹² Xa mixi gbeteɛ na mɔoli sɔtoma wo ra, a mu lanma xɛ muxu singe xa na soto? Kɔnɔ muxu mu na findixi teku ra wo mabiri. Muxu bara diɲe na birin ma, alako Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi kawandife naxa matɔɔɔ.

¹³ Wo mu a kolon serexedubɛɛ fan baloma serexɛɛ nan na naxee baxi Ala xa hɔrɔmɔbanxi bɛ? Serexedube naxee serexɛ sama serexɛbade, e xa baloe minima na serexɛɛ nan kui.

¹⁴ Na ki Marigi bara yaamari fi a Ala xa xibaaru fanyi kawanditɛ xa balo e xa kawandi ti kui.

¹⁵ N tan mu na findixi teku ra fefe ma. N man mu yi bataaxe sebexi xɛ alako wo xa n ki. Kawandi tife kɔbiri xanbi a bara findi jɛlexinyi ra n bɛ. N mu tin mixi yo xa na jɛlexinyi ba n yi ra, hali na findi faxɛ nan na n bɛ.

¹⁶ N mu nɔma n yete igbode n ma kawandi wali xa fe ra. Kawandi tife findixi Ala xa yaamari nan na n bɛ. Naxankate na n bɛ, xa n mu Ala xa xibaaru fanyi kawandi.

¹⁷ Xa n keren nan a janigexi nu, a lanma n xa sare soto. Kɔnɔ xa a mu fatanxi n yete janige xa ra, n na xɛɛraya nan nabafe tun, naxan taxuxi n na.

¹⁸ Na kui, n sare findima munse ra? N sare findima n jɛlexinyi nan na, naxan fatanxi Ala xa xibaaru fanyi kawandife ra sare xanbi n nu nɔma naxan maxorinde.

¹⁹ Hali lasiri nan n na, n nan n yete findima mixi birin xa konyi nan na alako n xa mixi gbeɲɛ soto Ala bɛ.

²⁰ N nan jɛrema Yuwifi ki nan ma Yuwifie ya ma alako n xa e soto Ala bɛ. N nan jɛrema Munsa xa seriye ki nan ma, hali n mu na na yaamari bun ma, alako n xa mixie soto Ala bɛ naxee na na seriye bun ma.

²¹ Xa n na mixie ya ma naxee mu na Munsa xa seriye bun ma, n fan luma e gbe ki nɛ, alako n xa na mixi mɔoli soto Ala bɛ. N nan jɛrema na ki nɛ hali n tan to na Ala xa seriye bun ma. N na a xa Mixi Sugandixi xa yaamari nan bun ma.

²² N bara jɛɛrɛ fahaamutareɲa ki ma fahaamutaree ya ma, alako n xa e fan soto Ala bɛ. N bara fe mɔoli birin naba, n bara jɛɛrɛ mixi mɔoli birin gbe ki ma, alako n xa mixi ndee soto Ala bɛ.

²³ N fe birin nabama alako Ala xa xibaaru fanyi xa kawandi, n fan xa lu na neme kui.

²⁴ Wo mu a kolon gi mixi naxee gbatama jama ya xori, mixi keren gbansan nan geenima, a sare soto? Wo fan xa jɛɛrɛ a fanyi ra wo xa dunɲɛigiri kui, alako wo xa sare soto Ala ra.

²⁵ Gi mixi naxee gbata rabama, e fe xɔɔxɔɛ mɔoli birin nabama, alako e xa geeni, hali na sare mu bu. Won tan nan sare nde sɔtoma naxan buma abadan.

²⁶ Na nan a toxi n luma n jɛɛrɛ ki mato ra a fanyi ra, n mu bɔnboma fe fufafu ra.

²⁷ N nan n yete suxuma nɛ senbe ra, alako n tan kawanditi fan naxa fa Ala xa masenyi matandi, n xa loɛ.

10

¹ N ngaxakerenyie, n mu wama wo xa ne^{mu} a ma won babae naxan nabaxi. E naxa jere nuxui bun ma, e naxa baa igiri.

² E nun Annabi Munsa, e birin naxa fe keren idangi nuxui kui a nun baa igiri kui.

³ E birin naxa donse don naxan fatanxi Ala ra.

⁴ E birin naxa minse min, Ala naxan namini fanye ma. Na fanye, Ala xa Mixi Sugandixi nan a ra, naxan nu biraxi e foxo ra.

⁵ Kono mixi gbegebe nu na e ya ma, naxee mu nu gexi rafande Ala ma, na nan a to e naxa faxa gbengberenyi ma.

⁶ E xa jere birin findixi misaali nan na won be, alako won naxa bira fe jaaxi foxo ra alo e a rabaxi ki naxe.

⁷ Wo naxa kuyee batu, alo ndee a raba ki naxe e tagi. A sebexi Kitaabui kui, «Nama naxa doxo e degede, e naxa e min, e fa keli yene rabade.»

⁸ Won naxa bira yene foxo ra alo ndee a raba ki naxe e ya ma. Na kui, mixi wulu moxojen mixi wulu saxan naxa sonto loxo^e keren kui.

⁹ Won naxa Marigi mato alo ndee a mato ki naxe e ya ma, boximasee naxee faxa.

¹⁰ Wo naxa wo mawa, alo ndee e mawa ki naxe e ya ma, sayamaleke fa e faxa.

¹¹ Na fe mooli e lixi ne, a xa findi misaali ra won tan mixie be naxee na waxati donxo^e. A birin sebexi na nan ma.

¹² Na kui, naxan laxi a ra a tixi, a xa meeni a yete ma alako a naxa bira.

¹³ Maratantanyi yo mu wo lixi, adamadi mu noma naxan na. Ala na a xui xanbi ra. A mu a luma maratantanyi yo xa wo li, naxan noma wo ra. Maratantanyi na wo li, Ala feere nde fima ne wo ma, alako wo xa no minide a kui, wo xa no a ra.

¹⁴ Na kui, n xanuntenyie, wo xa gbilen kuye batufe foxo ra.

¹⁵ N na woyenfe xaxilimae nan be, wo xa wo tuli mati n ma masenyi ra.

¹⁶ Won Ala tantuma minse naxan ma, na minse mu a masenma xe won nun Ala xa Mixi Sugandixi wuli na a ra? Won taami naxan itaxunma won bore ma, na taami mu a masenma xe won nun Ala xa Mixi Sugandixi fate na a ra?

¹⁷ Taami keren nan a ra. Won fan, hali won wuya, won bara boni won bore ra, won bara findi mixi keren na, barima won birin taami keren nan donma.

¹⁸ Wo Isirayilakae yati mato. Naxee serexe sube donma, e mu lama xe na wali ra naxan nabama serexebade?

¹⁹ N wama munse masenfe na kui? Serexe sube naxan fixi kuye ma a tide gbo? Xa na mu a ra na kuye tide gbo? Astofulahi.

²⁰ N xa a fala wo be, kuye batuie serexe bama pinnee nan be, e mu a bama Ala xa be. N tan mu tinma wo nun pinnee xa lu fe keren.

²¹ Wo mu noma minse minde Marigi xili ra, wo man xa minse min pinnee xili fan na. Wo mu noma taami donde Marigi xili ra, wo man xa taami don pinnee xili ra.

²² Wo wama Marigi raxonofe ne, naxan mu wama a firin nde xon? Wo joxo a ma won senbe dangi a gbe ra?

²³ A birin daxa, kono a birin mu fe fanyi raminima. A birin daxa, kono a birin mu findima munafanyani ra.

²⁴ Mixi naxa a yete kan xa munafanyani gbansan xa fen, a xa a boore xa munafanyani fan fen.

²⁵ Wo noma sube mooli birin donde naxan matima makiiti. Hali wo mu gaaxu, na sese mu findixi yunubi ra,

²⁶ barima «Alatala nan gbe na boxi nun a ise birin na.»

²⁷ Xa danxaniyatara nde wo xili wo xa wo dege yire keren, xa wo wama sigafe, wo xa siga, wo xa donse mooli birin don a naxan fima wo ma. Na sese mu findima yunubi ra.

²⁸ Kono xa a sa li mixi nde fa a fala wo be, «Yi donse baxi serexe nan na,» wo naxa na don na kanyi xa fe ra, barima yunubi nan a ra a be a xaxili ki ma.

²⁹ Yunubi fe mu a ra i tan be i xaxili ki ma, kono a mu lanma i naxan nabama i xa yeteralu kui, i boore xa na mapoxun i be yunubi ra.

³⁰ A mu lanma mixi xa fe jaaxi mapoxun n ma donse xa fe ra, n Ala tantuma naxan ma fe ra.

³¹ Na nan na ki, wo naxan yo donma, wo naxan yo minma, wo naxan yo rabama, wo xa na birin naba alako Ala xa matoxo^e soto.

³² Wo naxa mixi yo ratantan, Gireki yo, Yuwifi yo, Ala xa danxaniyatara yo.

³³ N fan jere^{ma} na ki ne, alako n ma fe birin xa rasan mixi birin ma. N mu na n yete xa munafanyani xa fenfe. N na mixi gbegebe xa munafanyani nan fenfe, alako e xa kisi.

11

Danxaniyatara xa malanyi raba ki

¹ Wo xa bira n ma misaali foxo ra, alo n fan biraxi Ala xa Mixi Sugandixi xa misaali foxo ra ki naxe.

² N bara wo matoxo barima wo ratuma n ma fe ma temui birin, wo man n ma yaamarie rabatuma.

³ A xoli n ma wo xa a kolon xeme birin na Ala xa Mixi Sugandixi xa yaamari nan bun ma, gine birin na xeme xa yaamari

nan bun ma, a nun Ala xa Mixi Sugandixi fan na Ala xa yaamari nan bun ma.

⁴ Xeme naxan birin salima, xa na mu a ra a woyenma Ala xili ra, a xunyi makotoxi, a bara a Marigi yebebu.

⁵ Gine naxan birin salima, xa na mu a ra a woyenma Ala xili ra, a xunyi mu makotoxi, a bara a xa mange yebebu. A luxi ne alo a xunyi bara bi.

⁶ Gine naxan mu a xunyi makotoma, hali a xunyi bi. Gine xunyi bife to findixi yaagi ra, xa na mu a ra a xunsexε maxabafe, a lanma ne a xa a xunyi makoto.

⁷ Xeme tan mu lanma a xa a xunyi makoto, barima a findixi Ala misaali nun a nore nan na, konɔ gine tan findixi xeme xa nore nan na.

⁸ Xeme xa mu minixi gine i. Gine nan minixi xeme i.

⁹ Xeme xa mu daaxi gine xa fe ra. Gine nan daaxi xeme xa fe ra.

¹⁰ Na nan a toxi gine lanma a xa a xunyi makoto malekee xa fe ra. A xunyi makotofe findixi tonxuma nan na a a na xeme xa yaamari nan bun ma.

¹¹ Konɔ Marigi xa fe kui, gine hayi na xeme ma, xeme fan hayi na gine ma.

¹² Gine minixi xeme i ki naxe, xeme fan barima gine nan saabui ra. Na birin kelixi Ala nan ma.

¹³ Wo xa na kiiti sa wo yete ra. A daxa gine xa sali a xunyi mu makotoxi?

¹⁴ Wo daa ki yete yati a masenxi wo be a xeme xunsexε na kuya a findixi yaagi nan na a be,

¹⁵ konɔ gine tan xunsexε na kuya, na findixi a be nore nan na. Xunsexε kuye fixi gine ma a xunyi makotose nan na.

¹⁶ Xa mixi nde wama na fe matandife, a xa a kolon muxu nun Ala xa danxaniyatɔε pamae birama na seriye nan foxo ra.

¹⁷ Konɔ fe nde na na wo naxan nabama wo xa malanyie kui, n mu noma naxan matoxode. Na nde bama wo xa fe fanyi nan na, a findi fe paaxi ra wo be.

¹⁸ A fole, n bara a me a wo mu lanma wo bore ma wo wo malanma temui naxe. N laxi a ra nondi nde na na kui.

¹⁹ Lantareya na mini wo tagi, na noma ne a masende nondi na naxee be wo ya ma.

²⁰ Wo na wo malan, wo naxan donma a mu findixi Marigi xa serexe tonxuma xa ra,

²¹ barima ndee a degema e booree xanbi. Donse nun minse luma ndee yi ra, konɔ e booree tan luma kaame ra.

²² Banxie mu na wo yi ra wo wo degema a nun wo wo minma dennaxe? Munfe ra wo yoma Ala xa danxaniyatɔε pama ma, wo fa setaree rayaagi? N xa munse fala wo be? N xa wo matoxo? N mu wo matoxoma na xa fe ra.

²³ Marigi naxan masenxi n be, n bara na dentege wo be. E Marigi Isa yanfa koε naxan na, a naxa taami tongo,

²⁴ a naxa tantui rasiga Ala ma, a fa taami igira, a a so a foxirabiree yi ra a falafe ra, «Wo n ko, wo a don. Yi findixi n fate nan na, naxan fixi wo be. Wo xa ratu n ma yi saabui ra.»

²⁵ E to ge e degede, Isa man naxa tonbili tongo, a a fala, «N wuli nan ya, saate wuli naxan baxi mixi gbege be. Wo na a min temui yo temui, wo xa ratu n ma yi saabui ra.

²⁶ Temui yo temui, wo ne na taami donma, wo ne na minse minma, wo luma Marigi xa faxe nan masen na han a gbilen waxati.»

²⁷ Na na a ra, mixi yo naxan na taami don, a a minse min binyetarepa kui, a bara yunubi soto Marigi fate nun a wuli ra.

²⁸ Beenun mixi xa na taami don, beenun mixi xa na minse min, a lanma a xa a yete mato,

²⁹ barima naxan na taami don, a na minse min, a mu a kolon Marigi fate nan a ra, a bara kiiti paaxi soto.

³⁰ Na nan a toxi furemae nun senbetaree wuyaxi wo ya ma. Ndee pan bara bele.

³¹ Xa won luma won yete mato ra, won mu fama kiiti paaxi sotode.

³² Marigi won makiitima ne, alako a xa won matinxin, won naxa kiiti paaxi soto alo dunipa mixie.

³³ N ngaxakerenyie, na kui, wo xa wo bore mame, wo wo malanma temui naxe Marigi xa serexe tonxuma donde.

³⁴ Xa kaame na mixi ma, a xa a dege a xonyi, alako a naxa findi kiiti paaxi ra wo xa malanyi kui. N na fa, n fama na fe gbeteε yailande naxee kanaxi wo tagi.

12

Ala Xaxili danxaniyatɔεe malife

¹ N ngaxakerenyie, a xoli n ma wo xa fahaamui soto fee ra Ala Xaxili Seniyenxi wo kima naxee ra.

² Wo to nu na kaafirija kui, fe nde naxa a niya wo xa bira kuye dunduxie foxo ra.

³ Na na a ra, n xa a fala wo be, mixi naxan woyenma Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, a mu noma a falade, «Isa dankaxi.» Mixi yo fan mu noma a falade, «Isa findixi Marigi nan na.» xa Ala Xaxili Seniyenxi saabui xa mu a ra.

⁴ Ala xa ki doxoε wuya, konɔ a birin fatanxi Ala Xaxili keren nan na.

⁵ Ala xa wali doxoε wuya, konɔ a birin fatanxi Marigi keren nan na.

⁶ Ala xa fe rabaxi δοῦσε wuya, kono a birin fatanxi Ala keren nan na. Ala keren nan a ragirima wo xa no na fee rabade.

⁷ Ala Xaxili a yete masenma kankan be nama xa munafanyi xa fe ra.

⁸ Ala Xaxili ndee kima xaxilimaya masenyi ra, a ndee kima fe kolonyi masenyi ra,

⁹ a ndee kima senbe ra naxan fatanxi danxaniya ra, a ndee kima senbe ra naxan a niyama e xa no mixi rayalande,

¹⁰ a ndee kima senbe ra naxan findima kaabanakoe rabafe ra, a ndee kima masenyi ra e xa woyen Ala xili ra, a ndee kima kolonyi ra alako e xa fata Ala xa fe nun Sentane xa fe tagi rasade, a ndee kima senbe ra e xa no xui gbete falade, a ndee kima na xui madangife ra.

¹¹ Ala Xaxili keren nan na wali mooli birin nabama. A kankan kima alo a a janigexi ki naxe.

¹² Mixi salonsee wuya, kono e findixi fate gundi keren nan na. E birin nadoxoxi e bore ra, e findi keren na. Won nun Ala xa Mixi Sugandixi na na ki ne.

¹³ Won tan danxaniyatoe birin bara Ala Xaxili kerenyi soto. Won birin bara findi fate keren na. Yuwif yoy, Gireki yoy, konyi yoy, lasiri yoy, won birin baloma Xaxili keren nan saabui ra.

¹⁴ Fate mu findixi salonsee keren gbansan xa ra, e wuya.

¹⁵ Xa a sa li i sanyi a fala, «N mu na i fate ma, barima n mu findixi belexe ra,» na mu a niyama a xa ba i fate ma.

¹⁶ Xa a sa li i tuli a fala, «N mu na i fate ma, barima n mu findixi ya ra,» na mu a niyama a xa ba i fate ma.

¹⁷ Xa fate birin sa findixi ya nan na, mixi fe mema di? Xa fate birin sa findixi tuli nan na, mixi se xiri mema di?

¹⁸ Ala bara salonsee birin doxo mixi fate ma, alo a wama a xon ma ki naxe.

¹⁹ Xa na birin findi salonsee keren na, fate fa findima a ra di?

²⁰ Salonsee wuya, kono fate gundi keren na a ra.

²¹ I ya mu noma a falade i belexe be, «N hayi mu na i ma.» I xunyi mu noma a falade i sanyi be, «N hayi mu na i ma.»

²² Na mu noma rabade feo! Hali fate salonsee naxee senbe mu gbo, fate hayi na e ma.

²³ Won won fate salonsee naxee mapoxunxi a e tide xurun, won meenixi nee ma dangi booree ra. Won won fate salonsee naxee suturaxi, won meenixi nee ma dangi booree ra.

²⁴ Salonsee naxee mu suturaxi, e hayi mu na a ma mixi xa menni e ma a gbe ra. Ala naxa mixi fate yaillan alako salonsee naxee

mapoxunxi a e tide xurun, e tide xa dangi booree ra.

²⁵ A mu wama won xa fate salonsee nde rafisa a boore be. A wama ne won xa meeni e birin ma.

²⁶ Xa a sa li salonsee keren tooro, salonsee booree fan tooroma ne. Xa a sa li salonsee keren bara tide soto, salonsee birin seewama ne na kui.

²⁷ Wo findixi Ala xa Mixi Sugandixi fate nan na. Wo birin bara findi salonsee ra na fate kerenyi ma. Kankan xa wali na na.

²⁸ A fole, Ala bara ndee ti Isa xa xerae ra danxaniyatoe nama ya ma. Na dangi xanbi, a bara ndee ti namiponmee ra. A saxan nde, a bara ndee ti karamoxoe ra. A man bara a niya ndee xa no kaabanako rabade, ndee xa no mixi rayalande, ndee xa no e booree malide ki gbete. A bara ndee ti yareratie ra, a bara ndee ki alako e xa no xui gbete falade.

²⁹ Nee birin findixi xerae nan na? Nee birin findixi namiponmee nan na? Nee birin findixi karamoxoe nan na? Nee birin noma kaabanako rabade?

³⁰ Nee birin fata mixi rayalande? Nee birin noma xui gbete falade? Nee birin noma na xui madangide e booree be?

³¹ Wo xa fe birin naba alako Ala xa wo ki fee ra naxee dangi fe birin na. Yakosi n xa kira fisamante masen wo be.

13

Xanunteya

¹ Hali n noma adamae nun malekee xui falade, xa xanunteya mu na n boje kui, n xui luma ne alo paani nun tolonyi bonbo xui.

² Hali n masenyi ti Ala xili ra, n gundo birin kolon, n man fe tilinx birin fahaamu, xa xanunteya mu na n boje kui, mixi fufafu nan n na. Hali n ma danxaniya gbo han n fa no geya tongode a tide, xa xanunteya mu na n boje kui, n tide yo mu na.

³ Hali n nan n harige birin itaxun setaree balofe ra, hali n faxa te xora Ala xa fe ra, xa xanunteya mu na n boje kui, na mu findima geeni yo ra n be.

⁴ Xanunteya a niyama ne mixi xa findi mixi dijexi ra, a findi mixi malima ra. A mu milama, a mu a yete matoxoma, a mu a yete igboma,

⁵ a mu xurutarepa rabama, a mu a yete xa geeni fenma, a mu xonoma. Gbesenxonneya mu luma a boje kui,

⁶ a mu jexinma wule ra, a jexinma nondi nan na.

⁷ Xanunteya na naxan be, a dijema fe birin ma, a mu tege fefe, a a xaxili tima fe

fanyi ra temui birin, a tunnabexi fe birin ma.

⁸ Xanunteya mu jonma abadan. Woyenfe Ala xili ra a jonma ne, xui gbete falafe danma ne, kolonyi fan jonma ne.

⁹ Won mu fe birin kolon, won mu gema namijonme masenyi birin falade,

¹⁰ konon fe kamalixi na a li, fe kamalitare jonma ne.

¹¹ N dimedi temui, n ma woyenyi yo, n ma majoxunyi yo, n xaxili yo, a birin nu findixi dimedija nan na. Konon n to mo, n bara dimedi fee lu na.

¹² To won mu fee igbema a fanyi ra. A luxi alo won na won yete matofe kike ma naxan mu igbema a fanyi ra. Konon waxati na fafe, won fee igbema ne a fanyi ra, a luma ne alo won nun na fee na ti yire keren. To n mu fe birin kolon, konon waxati na fafe, n ma fahaamui fama kamalide, n fa fe kolon alo Ala n kolonxi ki naxe.

¹³ Fe saxan nan buma: danxaniya, xaxili tide, nun xanunteya. Konon xanunteya nan dangi nee birin na.

14

Xui gbete falafe nun woyenfe Ala xili ra

¹ Xanunteya xa lu wo boje kui. Wo kata wo xa Ala xa kie soto a Xaxili Seniyenxi saabui ra. Woyenfe Ala xili ra, wo xa na nan singe fen.

² Mixi naxan xui gbete falama, a mu woyenfe adama xa be, a woyenma Ala nan be, barima adamadi mu na xui mooli mema. Na xui naxan findima gundo ra, Ala Xaxili na nan falama.

³ Mixi naxan woyenma Ala xili ra, a tan fe nan falama adamadie be naxan noma e xa danxaniya rasabatide, a e ralimaniya, a sunnunyi ba e ma.

⁴ Konon mixi naxan woyenma xui gbete ra, a a yete gbansan nan malima. Naxan woyenma Ala xili ra, a danxaniyatoe jama nan malima.

⁵ A xoli n ma wo birin xa xui gbete fala, konon wama naxan xon dangife na ra, wo xa no woyende Ala xili ra. Na nan tide gbo dangife xui gbete falafe ra, fo na xui gbete xa madangi danxaniyatoe jama be, alako e xa danxaniya xa sabati.

⁶ Yakosi, n ngaxakerenyie, xa a sa li n naxa fa wo yire n xui gbete falafe ra wo mu naxee mema, na wo malima di? Konon xa n fa laamatunyi, kolonyi, Ala xa masenyi, nun xaranyi masende wo be, na nan findima munafanyi ra wo be.

⁷ Hali xule nun kora, se naxee mu jengima, xa e sigi sa xui mu fiixe, mixi mu noma a kolonde.

⁸ Xa sara xui mu fiixe, soori gali mu noma a kolonde gere waxati bara a li.

⁹ Wo tan fan, xa wo xui fala mixie mu naxan kolon, e fa fahaamui sotoma na ma di? Wo woyenma fufafu.

¹⁰ Xui wuyaxi nan na dunija, konon e birin masenyi nde nan tima.

¹¹ Xa mixi woyen n be xui nde ra n mu naxan kolon, muxu birin bara findi xoje ra muxu bore be.

¹² Na kui, wo tan naxee wama Ala xa wo ki, wo xa kata a xa wo ki ki ra naxan danxaniyatoe jama rasabatima.

¹³ Naxan xui gbete falama, a xa Ala maxandi alako a man xa fata na xui madangide a booree be.

¹⁴ Xa n salima xui gbete ra, n boje salima, konon n salima fahaamutareja nan kui.

¹⁵ A lanma n xa munse raba? A lanma n xa sali n boje ra, n man xa sali fahaamui ra. N xa beeti ba n boje ra, n man xa beeti ba fahaamui ra.

¹⁶ Xa na mu a ra, i na Ala tantu i boje ra, mixi naxan doxoxi i seeti ma, a mu noma «Amina» ratinde, barima a mu i xa xui fahaamuma.

¹⁷ I tantu fanyi rasigama Ala nan ma, konon boore xa danxaniya mu noma sabatide na saabui ra.

¹⁸ N bara Ala tantu, barima n xui gbete falama dangife wo birin na,

¹⁹ konon mixi woyen suuli naxan fahaamuma, e tide gbo xaranyi ki ma dangife woyen wulu ra, naxee falaxi xui gbete danxaniyatoe jama mu naxee kolon.

²⁰ N ngaxakerenyie, wo naxa wali alo dimedie, wo xa wali ne alo kuntigie. Fe jaaaxi ma, wo xa lu alo diyore gbeeli. Konon xaxili ma, wo xa lu alo mixi moxi.

²¹ A sebexi Kitaabui kui,

«Marigi naxa a masen,

«N fama woyende yi jama be

xui gbete ra naxan fatanxi xojee ra,

konon hali n woyen na ki,

e mu n xui suxuma.»

²² Na nan a toxi, xui gbete falafe findixi tonxuma ra danxaniyataree nan be, danxaniyatoee xa mu a ra. Konon woyenfe Ala xili ra, na nan findixi tonxuma ra danxaniyatoee be, danxaniyataree xa mu a ra.

²³ Xa a sa li danxaniyatoe jama birin na yire keren xui gbete falafe ra, danxaniyataree ndee na so, xa na mu a ra mixi gbete naxee wama wo xa fe ramefe, e mu a falama xe a wo bara daxu?

²⁴ Konon xa wo birin na woyenfe Ala xili ra, danxaniyataree nde na so, xa na mu a ra mixi gbete naxan wama wo xa fe ramefe, a a yete kolonma ne yunubitoe ra, a wo xa masenyi kolon nondi ra,

²⁵ a gundo birin makenen. Na kui, a a yete igoro boxi, a Ala batu, a a fala, «Ala yati na wo ya ma.»

²⁶ N ngaxakerenyie, a lanma won xa munse raba? Wo na wo malan, ndee xa beeti ba, ndee xa mixie xaran, ndee xa laamatunyi masen, ndee xa woyen xui gbete ra, ndee xa na xui gbete madangi. Na birin xa raba alako danxaniyatɔɛ jama xa sabati.

²⁷ Xa mixie xui gbeteɛ falama, e naxa dangi mixi firin na, xa na mu a ra mixi saxan. Kankan xa woyen a woyen temui, kankan xa mixi soto naxan na xui madan-gima booree be.

²⁸ Xa mixi mu na naxan na xui madan-gima, na kanyi xa a sabari malanyi kui, a xa woyenyi xa lu a tan nun Ala gbansan tagi.

²⁹ Xa mixie woyenma Ala xili ra, e fan naxa dangi mixi firin na, xa na mu a ra mixi saxan. Booree xa na masenyie mato a fanyi ra.

³⁰ Xa Ala masenyi fi mixi nde ma a xili ra, boore na woyenfe temui naxe, naxan na woyenfe a lanma a xa dundu sinden.

³¹ Kankan noma woyende Ala xili ra a xa waxati, alako birin xa xaranyi nun limaniya soto.

³² Namijonme tan, a masenyi tima a janige nan na.

³³ Ala mu wama xurutarepa xon, a wama ne fe birin xa raba a raba ki ma bojesa kui.

Seniyentɔɛ jama birin bara lan a ma,

³⁴ a ginɛe xa e sabari malanyie kui. E mu lan e xa woyen, e xa lu magore kui alo Ala xa seriye a masenxi ki naxe.

³⁵ Xa e wama maxorinyi tife, e xa e xa mori maxorin banxi, barima a mu daxa gine xa woyen malanyi kui.

³⁶ Ala xa masenyi fatanxi wo tan nan na? A masenxi wo tan nan gbansan be?

³⁷ Xa mixi nde a mapoxun a namijonme na a ra, xa mixi nde a mapoxun a Ala bara a ki, a xa n ma sebɛli kolon Marigi xa yaamari ra.

³⁸ Xa a mu na kolon nondi ra, Ala fan mu na kanyi kolonma a xa mixi ra.

³⁹ Na kui, n ngaxakerenyie, woyenfe Ala xili ra a xa rafan wo ma. Wo naxa tonyi doxo xui gbeteɛ falafe ra,

⁴⁰ konɔ wo xa na raba a raba ki ma seriye ra.

15

Marakeli

¹ N ngaxakerenyie, n bara wo ratu Ala xa xibaaru fanyi ra, n naxan masenxi wo be, wo danxaniyaxi naxan ma, wo biraxi naxan foxo ra.

² Xa wo lu na foxo ra alo n a masenxi wo be ki naxe, wo fama ne kiside na saabui ra. Xa wo mu lu na foxo ra, wo xa danxaniya bara findi fe fufafu ra wo be.

³ N nu bara masenyi hagige ti wo be, n naxan soto. A tan nan ya. Ala xa Mixi Sugandixi naxa faxa won ma yunubie xafari fe ra, alo a nu sebexi ki naxe.

⁴ A naxa ragata gaburi kui, a man naxa keli faxe ma a xi saxan nde, alo a nu sebexi ki naxe.

⁵ A naxa mini Kefasi nun Isa xa xɛera fu nun firinyie ma.

⁶ Na dangi xanbi, a naxa mini danxaniyatɔɛ kemɛ suuli ma temui keren. Han ya na danxaniyatɔɛ gbegbe baloxi, konɔ ndee bara laaxira.

⁷ Na dangi xanbi, a naxa mini Yaki ma, a man naxa mini a xa xɛera birin ma.

⁸ A donxɔɛ ra, a naxa mini n fan ma. N mu nu findixi a xa xɛera ra, a booree sugandixi temui naxe.

⁹ N tide mu nu gbo alo xɛera booree. Xɛera xili mu lanma a xa fala n xun, barima n nu bara Ala xa danxaniyatɔɛ jama jaxankata.

¹⁰ Konɔ n bara findi Isa xa xɛera ra Ala xa hinne saabui ra. Na hinne mu findixi fe fufafu ra n be. N bara wali dangife xɛera birin na, konɔ n tan mu a ra. Ala xa hinne nan walixi n be n ma dunijeigiri kui.

¹¹ Xa n tan nan na kawandi tixi ba, xa e tan nan na kawandi tixi ba, na nan kawandixi wo be. Wo bara ge danxaniyade na nan ma.

¹² Xa kawandi sa tife a Ala xa Mixi Sugandixi bara keli faxe ma, munfe ra ndee a falama wo ya ma a mixi mu kelima faxe ma?

¹³ Xa mixi mu kelima faxe ma nu, Ala xa Mixi Sugandixi fan mu kelixi faxe ma.

¹⁴ Xa Ala xa Mixi Sugandixi mu kelixi faxe ma nu, muxu xa kawandi nun wo xa danxaniya findixi fe fufafu nan na.

¹⁵ Na kui, muxu bara findi seede wule faleɛ ra Ala be, barima muxu bara seedejoxoya raba a Ala bara a xa Mixi Sugandixi rakeli faxe ma. Konɔ xa nondi na a ra mixie mu kelima faxe ma nu, Ala fan mu a rakelima nu.

¹⁶ Xa mixie mu kelima faxe ma nu, Ala xa Mixi Sugandixi fan mu kelixi faxe ma.

¹⁷ Xa Ala xa Mixi Sugandixi mu kelixi faxe ma nu, wo xa danxaniya findixi fe fufafu nan na, wo xa yunubie man na wo ma,

¹⁸ a nun Isa xa danxaniyatɔɛ laaxiraxie fan bara loɛ.

¹⁹ Xa won won xaxili tima Ala xa Mixi Sugandixi ra yi dunijeigiri gbansan nan ma fe ra, a lima nu won ma fe bara makinikini dangi adamadi birin na.

²⁰ Kono n xa a fala wo be, Ala xa Mixi Sugandixi nan kelixi faxe ma. A bara findi mixi singe ra naxan kelixi faxamixie ya ma.

²¹ Faxe to so dunija adama saabui ra, marakeli fan soxi adama nde nan saabui ra.

²² Mixi birin faxama Benba Adama nan xa fe ra. Mixi birin man kelima faxe ma Ala xa Mixi Sugandixi nan ma fe saabui ra.

²³ Kono kankan kelima a waxati ne. Ala xa Mixi Sugandixi singe nan keli. A na fa temui naxe, a xa mixie fan kelima ne.

²⁴ A na mangeya ragbilen Baba Ala ma, a na ge node mangeya nun senbe birin na, dunija nonna ne na waxati.

²⁵ Ala xa Mixi Sugandixi xa ti mange ra, han Ala xa a sanyi ti a yaxui birin ma.

²⁶ A yaxui donxoe a naxan ibutuxunma, na findixi faxe nan na.

²⁷ Ala nan na birin saxi a xa yaamari bun ma. A to a fala a birin saxi a xa yaamari bun ma, a kolonxi a Ala naxan birin saxi a xa Mixi Sugandixi xa yaamari bun ma, Ala tan mu na na yaamari bun ma.

²⁸ Ala xa Mixi Sugandixi na na birin nagbilen Ala ma, a tan fan fama lude Ala xa yaamari nan bun ma, naxan singe nu bara yaamari so a yi ra. Ala fama yaamari rabade na temui fe birin xun ma.

²⁹ Xa marakeli mu na nu, munfe ra ndee fa e xunxama ye xora faxamixie be? Xa faxamixie mu kelima faxe ma nu, munfe ra ndee e xunxama ye xora e be?

³⁰ Munfe ra muxu tan bara tin lude fe xoxoxoe kui temui birin?

³¹ N ngaxakerenyie, n xa a fala wo be a nondi ki ma, loxo yo loxo n na faxe nan de ma. N a falama wo tan be, n seewaxi wo tan naxee xa fe ra, barima wo danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan ma, naxan findixi won Marigi ra.

³² Munafanyi mundun na n be adama ki ma, xa n bara sube xaapexie gere Efese? Xa faxamixie mu kelima faxe ma nu, «won xa won dege, won xa won min, barima tina won faxama ne.»

³³ Wo naxa tantan. Nereboore kobie nan yuge fanyi masarama.

³⁴ Wo xa soobe suxu, wo xa yunubi lu na. Ndee wo ya ma e mu Ala kolon. N xa a fala wo be, na bara findi yaagi ra wo be.

³⁵ Nde noma a yete maxorinde, a naxe, «Mixi faxaxie kelima di? Fate mooli mundun luma e ma?»

³⁶ Xaxilitaree, wo mu a kolon sansi xori mu noma findide sansi ra, fo a faxa sinden?

³⁷ Sansi xori naxan sima boxi, a nun a soli naxan tema, e keren mu a ra. Sansi

xori tan, a xori gbansan na a ra, temunde maale xeta, xa na mu a ra sansi xori gbete.

³⁸ Ala sansi xori birin findima sansi ra alo a wama a xon ma ki naxe. Sansi xori mooli birin a soli nan naminima.

³⁹ Nimase fate birin mu luma ki keren. Mixi fate na ki keren. Sube fate na ki gbete. Xoni fate nun yexe fate fan na e xati ma.

⁴⁰ Se naxee na boxi ma, a nun se gbete naxee na koore ma, e tagi rasa. E birin daaxi e gbe ki ne.

⁴¹ Soge yanbama ki naxe, a nun kike yanbama ki naxe, a nun tunbuie yanbama ki naxe, e birin keren mu a ra. Hali tunbuie na a ra e mu yanbama ki keren.

⁴² Faxamixi rakelixie luma na ki ne. Mixi na dunija temui naxe, a fate noma kanade, kono a na keli faxe ma, a fate mu noma kanade sonon.

⁴³ Mixi ragataxi gaburi kui temui naxe, a boroma ne, a senbe non, kono a kelima faxe ma senbe nun nore nan na.

⁴⁴ Mixi na ragata a fate na dunija ki nan ma, kono a kelima a laaxira ki nan ma. Dunija fate na na, laaxira fate fan na.

⁴⁵ Na nan a toxi a sebexi, «Adama singe findixi nimase nan na.» Adama donxoe findixi xaxili nan na naxan mixi rakisima.

⁴⁶ Adama singe findixi dunija mixi nan na, koore ma daaxi mu a ra. Koore ma daaxi nan fama dunija ma daaxi xanbi ra.

⁴⁷ Adama singe fatanxi dunija bende fupi nan na. Adama firin nde fatanxi koore nan na.

⁴⁸ Adamadie maniyaxi won benba Adama nan na, naxan daaxi bende ra. Mixi naxee tema koore, e masarama ne, e fa lu alo na Adama naxan kelixi koore.

⁴⁹ Won to maniya won benba Adama ra dunija, won man fama maniyade na Adama nan na naxan kelixi koore ma.

⁵⁰ N ngaxakerenyie, n xa a fala wo be, dunija fate mu noma Ala xa ariyanna sode ke ra. Nimasee fate mu noma ariyanna sode ke ra. E fate boroma ne, kono fate boroxi mu noma sode ariyanna.

⁵¹ N xa gundo fala wo be. Won birin mu faxama, kono won birin masarama ne

⁵² mafuren mafuren sara donxoe xui ma. Na sara na fe, faxamixie kelima ne faxe ma fate neenee ra e ma naxee mu boroma sonon. Won fama ne masarade.

⁵³ Naxan lan a xa boru, na mu boroma sonon. Naxan lan a xa faxa, na mu faxama sonon.

⁵⁴ Fate boroxi na findi fate borotare ra, fate faxaxi na findi fate faxatare ra, yi sebeli fama kamalide na temui ne:

«Wo bara xunnakeli soto faxe ma.

⁵⁵ Faxe xa xunnakeli na minden?

Faxe xa toore na minden?»

⁵⁶ Yunubi findixi tɔɔre nan na naxan bara mixi faxa. Yaamari findixi yunubi xa senbe nan na.

⁵⁷ Ala tantu, naxan bara won xun nakeli won Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra.

⁵⁸ Na kui, n ngaxakerenyie, wo xa danxaniya xa sabati. Wo naxa a lu limaniya xa ba wo yi ra. Wo xa wakili Marigi be temui birin, barima wo a kolon a wo naxan nabama a be fe fufafu xa mu a ra.

16

Pɔlu xa jungui

¹ Wo xa kɔbiri malan seniyentɔɔe be, alo n Galati bɔxi danxaniyatɔɔe pamae yamarixi ki naxe.

² Kankan xa kɔbiri nde sa a xati ma a harige bere ra sande loxoɔe birin, alako kɔbiri xa ge malande beenun n fa temui.

³ N na fa, n bataaxe soma mixie yi ra wo naxee sugandima kɔbiri xaninfe ra Darisalamu.

⁴ Xa a lanma n fan xa siga, muxu birin na a ra.

⁵ N na dangi Masedon bɔxi ra, alo n wama a xɔn ma ki naxe, n fama ne wo yire.

⁶ Temunde n saxanyi raba wo xɔnyi, xa na mu a ra n jeme radangi naa, alako wo xa no n malide n ma biyaasi kui.

⁷ Xa Ala tin, n mu findima dangimixi tun na. A xoli n ma n xa lu wo yire dondoronti.

⁸ Kɔno n xa lu be Efese han Xe Xabe Sali xa ba a ra,

⁹ barima n ma wali na sooneyafe, hali n yaxuie to wuyaxi n be.

¹⁰ Xa Timote fa wo yire, wo a rasene alako a naxa fa gaaxu wo ya ra, barima a walima Marigi nan be alo n tan.

¹¹ Mixi yo naxa yo a ma. Wo xa a mali a xa biyaasi kui alako a xa n li bojesa kui. N tan nun n ngaxakerenyie na a mamefe.

¹² Wo xa a kolon n bara won ngaxakerenyi Apolosi karaxan a xa siga wo yire a nun danxaniyatɔɔe ndee. A singe a mu nu tinxi, kɔno yakɔsi a bara nate tongo a xa siga a na feere soto temui naxe.

¹³ Wo xa wo yete mato, wo xa wo xa danxaniya rasabati, wo xa limaniya, wo xa wo senbe so.

¹⁴ Wo xa fe birin naba xanunteya ra.

¹⁵ N ngaxakerenyie, n xa marasi nde sa na xun ma. Wo a kolon a Sitefana xa denbaya nan singe danxaniya Akayi bɔxi ma. E bara wali seniyentɔɔe be ki fanyi ra.

¹⁶ Wo xa lu na mixi mooli xa yaamari bun ma, a nun mixi naxan birin Ala xa wali rabama.

¹⁷ N bara jɛlexin Sitefana, Forotunatu, nun Axayikusu fafe ra, barima e bara n mali wo xanbi.

¹⁸ E bara limaniya fi won birin ma. Wo xa na kolon e be.

¹⁹ Danxaniyatɔɔe pama naxee na Asi bɔxi ma e bara wo xeebu. Akila, Pirisila, nun danxaniyatɔɔe pama naxan e malanma e xɔnyi, e fan bara wo xeebu Marigi xili ra.

²⁰ Ngaxakerenyi naxee na be, e birin wo xeebu. Wo xa wo bore xeebu danxaniyatɔɔe xa xanunteya kui.

²¹ N tan Polu bara yi xeebui sebe n yete belexe ra.

²² Naxankate xa lu mixi be naxan mu Marigi xanuma. Won Marigi xa fa.

²³ Marigi Isa xa hinne wo ra.

²⁴ N bara wo xanu Ala xa Mixi Sugandixi Isa xili ra. Amina.

**Ala xa masenyi firin nde
Annabi Pɔlu naxan seɓe
Korinti danxaniyatɔe
pama ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra**

Yi Kitaabui findixi Annabi Pɔlu xa bataaxe firin nde nan na danxaniyatɔe pama be, naxan nu na Korinti taa kui Gireki ɓɔxi ma. A nu bara kawandi ti naa a xa biyaasi firin nde kui. Mixi gbege naxa danxaniya Isa ma, kɔnɔ e jere ki mu nu gexi fande. Ndee mu nu lanxi e booree ma, ndee nu fe jaaxie rabama ginɛe ra, ndee nu wama e yete igbofe danxaniyatɔe booree ya ma. Na birin findixi yaagi nan na diinɛlae tagi. Na nan a toxi Annabi Pɔlu naxa a xa bataaxe singe seɓe e ma.

Korintikae to na bataaxe singe xaran, ndee naxa Annabi Pɔlu xui suxu, e fa gbilen yunubie ɓɔɔ ra. Ndee mu tin na ra. E naxa findi Pɔlu yaxuie ra, e fe birin naba a xili kanafe ra. E naxa e yete findi xɛera fisamantee ra, kɔnɔ yete igboe nan tun nu e ra. Na kui, Annabi Pɔlu naxa a xa bataaxe firin nde seɓe Korinti danxaniyatɔe pama ma.

Yi bataaxe a masenxi ne a Annabi Pɔlu nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa xɛera ra. A naxa fe gbege masen danxaniyatɔe be, alako na wule falee naxa e madaxu a falafe ra e naxa e tuli mati Pɔlu ra sonɔn.

Bafe na ra, yi bataaxe marasi fanyi fima Korintikae ma wali ndee xa fe ra e nu bara naxan fɔlo Darisalamukae be. Danxaniyatɔe ndee nu na tɔɔre kui kaame xa fe ra Isirayila ɓɔxi ma. Na kui, danxaniyatɔe ɓɔxi naxee nu na yire gbeteɛ, e naxa kɔmbiri malan e ngaxakerenyie malife ra. Korintikae singe nan na fɔlo, kɔnɔ Pɔlu e rasima yi bataaxe ra e xa na wali rapɔn.

Yi bataaxe findixi Kitaabui nan na naxan seriye fanyi masenma to danxaniyatɔe be. A lanma won xa won tuli mati Ala xa xɛerae ra naxee nondi masenma. Xa a sa li mixi nde fa a fala a Ala xa mixi na a ra, kɔnɔ a xa masenyi mu lanxi Isa xa xɛerae xa masenyi singee ma, a mu lanma mixi xa bira na kanyi ɓɔɔ ra. Ala xa won natanga na saabui jaaxi mɔoli ma. A man lanma won xa fe birin naba danxaniyatɔe booree malife ra e xa tɔɔre kui. Ala xa xanunteya mɔoli xa lu won ɓɔɓe kui.

Ala xa won mali alako won xa lu a waxonki. Amina.

**Ala xa masenyi firin nde
Annabi Pɔlu naxan seɓe
Korinti danxaniyatɔe
pama ma**

Danxaniyatɔe xa limaniya

¹ N tan Pɔlu, Ala bara tin naxan xa findi a xa xɛera ra, n nun n ngaxakerenyi Timote, muxu bara wo xɛebu, wo tan Ala xa danxaniyatɔe naxee na Korinti, a nun seniyantɔe birin naxee na Akayi.

² Won Baba Ala nun won Marigi, Ala xa Mixi Sugandixi Isa, e xa hinne nun ɓɔɓesa fi wo ma.

³ Tantui na Ala be, naxan findixi won Marigi Isa Baba ra, a xa Mixi Sugandixi. Baba kinikininte na a ra, naxan mixie ralimaniyama e xa fe birin kui.

⁴ Ala won nalimaniyama won ma tɔɔre kui, alako won fan xa nɔ tɔɔromixi gbeteɛ ralimaniyade na ki.

⁵ Won ma tɔɔre xun masama Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra ki naxe, won ma limaniya fan xun masama a saabui ra na ki ne.

⁶ Muxu na tɔɔrofe alako wo tan xa limaniya nun kisi soto. Muxu xa limaniya a niyama ne wo fan xa limaniya soto alako wo fan xa nɔ wo xa tɔɔre ra. Won birin na tɔɔrofe ki keren.

⁷ Muxu a kolon a kolon a fanyi ra wo xa danxaniya sooneyama ne, barima wo limaniya sotoma wo xa tɔɔre nan kui.

⁸ N ngaxakerenyie, muxu wama wo xa a kolon muxu paxankate naxan soto Asi. A nu gbo dangi muxu senbe ra, muxu fa a mapɔxun muxu na faxafe ne.

⁹ Na mapɔxunyi bara lu muxu xunyi alako muxu naxa muxu xaxili ti muxu yete ra, muxu xa muxu xaxili ti Ala nan na naxan faxamixie rakelima.

¹⁰ A tan nan gbansan muxu ratangaxi na faxe jaaxi ma. A man fama na rabade muxu be. Muxu bara la a ra a man fama ne muxu ratangade.

¹¹ Wo fan noma muxu malide na kui wo xa Ala maxandi ra. Mixi gbege na Ala maxandi muxu be, mixi gbege fama ne Ala tantude a xa hinne xa fe ra a naxan fima muxu ma.

¹² Muxu seɓewaxi yi nan ma. Muxu a kolon muxu ɓɔɓe kui a muxu bara jere dunjɔa kui wo ya ma seniyyeni nun ɓɔɓe fiixe kui, naxan fatanxi Ala ra. Muxu jereɓi na ki ne wo ya ma dangife yire birin na. Na jere mɔoli mu kelixi adamadi xa lonni xa ma. A kelixi Ala xa hinne nan ma.

¹³ Muxu mu sese seɓe wo ma wo mu noma naxan tode nun a kolonde a fiixe ra.

A xoli n ma wo xa fahaamui xa kamali na xa fe ra.

¹⁴ Wo jan bara nde kolon, kono wo xa fahaamui fama ne kamalide a kolonfe ra a won birin binye sotoma ne won Marigi Isa fa temui won bore xa fe ra.

¹⁵ N to na kolon, n naxa wa sigafe wo yire alako wo man xa hinne soto.

¹⁶ N naxa wa dangife wo yire n sigama Masedon temui naxe, n man xa dangi wo yire n kelima Masedon temui naxe. Na ki wo noma n malide n ma biyaasi kui sigafe ra Yudaya.

¹⁷ Wo joxo a ma nate tongoxi na a ra adamadi ki ma, naxan woyen firin falama?

¹⁸ N bara a fala wo be Ala tinxixi xili ra, n mu wule falama n ma masenyi kui.

¹⁹ Ala xa Mixi Sugandixi Isa, naxan findixi Ala xa Di ra, muxu naxan masenxi wo be, a fan mu a yete matandima. N tan, Silasi, nun Timote, muxu naxan kawandixi wo be, na birin findixi nondi nan na.

²⁰ Ala fama a xa laayidi birin nakamalide Isa saabui ra. Na nan a ra won «Amina» ratinma Isa xili ra Ala xa nore xa fe ra.

²¹ Ala nan won birin ma danxaniya rasabatixi a xa Mixi Sugandixi saabui ra. A bara won sugandi,

²² a fa a xa tonxuma sa won ma, naxan a masenxi a won findixi a gbe nan na. A bara a yete Xaxili raso won boje i naxan a masenma a fama ne won kide ariyanna ra.

²³ Ala na n seede ra. N mu gbilenxi Korinti, alako a naxa findi toore ra wo be.

²⁴ Muxu mu wama danxaniyatose yamarife, kono muxu wama kafufe ne wo ma alako wo xa seewa barima wo sabatixi danxaniya kui.

2

Polu xa biyaasie

¹ Na kui, n nu bara nate tongo a mu lanma n xa siga wo yire sunnunyi kui.

² Xa n bara wo tan tooro, nde noma n nasewade sonon? N wo tan naxee rasunnunxi, wo tan nan fa noma na ra?

³ N nu bara na bataaxe sebe alako wo nere ki, n naxan lima wo yi ra, a naxa findi sunnunyi ra n be. A lanma wo xa findi seewe nan na n be. N a kolon naxan na findi seewe ra n be, a findima ne seewe ra wo fan be.

⁴ N to na bataaxe sebe wo ma, n boje nu n tooro, n yaye nu minima. N mu na sebexi xe alako n xa wo tooro. N a sebexi ne alako wo xa a kolon n wo xanuxi ne yati.

⁵ N xa a fala wo be, mixi naxan findixi yi toore saabui ra, a mu n tan xa tooro. A

wo tan nan tooro, xa na mu a ra a bara ndee tooro wo ya ma.

⁶ Mixi gbege wo ya ma e jan bara na kanyi jaxankata. Na bara wasake.

⁷ Wo dije a ma, wo xa a ralimaniya, alako na toore naxa gbo ye, a fa no a ra.

⁸ Wo naxan nabama, wo xa xanunteya masen a be.

⁹ N bara na bataaxe sebe wo ma, alako n xa a kolon xa wo tinma n ma yaamari birin suxude.

¹⁰ Xa wo bara dije mixi nde ma, n fan bara dije na kanyi ma. Xa fe nde bara lu wo tagi, n bara dije na birin ma wo xa fe ra Ala xa Mixi Sugandixi ya xori

¹¹ alako Sentane naxa no won na. Won bara a wali ki kolon.

¹² N to siga Tiroyasi Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi kawandide, n naxa a to Marigi nu bara sooneya raba n be.

¹³ Kono n boje mu nu saxi, barima n mu n ngaxakerenyi Tito lixi naa. Na nan a toxi n naxa jungu rabira e ma, n fa siga Masedon.

¹⁴ Tantui na Ala be, naxan won xun nakelima a xa Mixi Sugandixi saabui ra. Isa kolonfe fan alo labunde xiri fanyi. Ala won tan nan xexi alako yire birin xa rakolon na masenyi ra.

¹⁵ Won luxi ne alo labunde xiri fanyi Ala naxan nayensenma kisi mixie nun kisitaree tagi.

¹⁶ Won findixi mixi xiri jaaxi nan na kisitaree be naxee na yahannama kira xon ma. Won findixi mixi xiri joxunme nan na kisi mixie be naxee na ariyanna kira xon ma. Kono adamadi mundun noma na wali mooli rabade?

¹⁷ Muxu tan mu Ala xa masenyi masenma kobiri xa fe ra alo kawanditi ndee. Muxu kawandi tima boje fiixe nan na Ala ya xori naxan muxu xexi. Muxu na rabama Ala xa Mixi Sugandixi nan saabui ra.

3

Ala xa walikxe

¹ A lanma muxu man xa muxu yete xunmafala? Ade. Muxu hayi na bataaxe nan ma naxee muxu xunmafalama wo be? Ade. Muxu hayi na wo xa bataaxe nan ma naxee muxu xunmafalama mixi gbetee be? Ade.

² Wo naxan nabama wo xa dunijeigiri kui a luxi ne alo bataaxe naxan muxu xunmafalama mixi birin be. Na masenyi ragataxi muxu boje kui, alo masenyi sebexi bataaxe kui ki naxe alako mixi birin xa a kolon.

³ Wo tan findixi Ala xa Mixi Sugandixi xa bataaxe nan na. Muxu xa wali bara a niya na bataaxe xa sebe wo boje ma. A mu sebexi dube xa ra, a sebexi Ala Xaxili nan na, naxan na na. A mu sebexi geme walaxe xa ma, a sebexi wo boje nan ma.

⁴ Lanlanteya na muxu be Ala ya i, a xa Mixi Sugandixi saabui ra.

⁵ Won mu fata fefe ra won yete senbe ra. Won ma fate fatanxi Ala nan na.

⁶ Ala nan a niyaxi won xa no a xa saate neene kawandide. Na saate mu fatanxi Ala xa yaamarie xa ra naxee sebexi. A fatanxi Ala Xaxili nan na, naxan mixi rakisima. Ala xa yaamari sebexie mu mixi rakisima.

⁷ Ala xa yaamarie to sebe geme walaxee ma, Annabi Munsa yatagi naxa noro han Isirayilakae mu no e ya tide a ra. Hali na yaamarie to fa findixi faxe nan na mixie be, e xa nore nu gbo. Kono nde nu luma ba ra na nore ra.

⁸ Ala Xaxili naxan nabaxi, na wali noroma dangife na nore singe ra naxan fatanxi na yaamari sebexie ra.

⁹ Na yaamarie sebexi geme walaxee nan ma, naxee nu noroxi, kono e findi faxe nan na mixie be. Ala Xaxili naxan nabaxi, naxan a niyama mixie xa tinxinyi soto, na nore gbo na nore singe be.

¹⁰ Naxan singe nu noroxi, a xa nore bara non nore fisamante seeti ma.

¹¹ Na fe singe nu noroxi, kono a mu bu. Ala Xaxili naxan nabaxi, na buma ne abadan. Na nore gbo na nore singe be pon!

¹² Won to won xaxili tixi na ra, won bara limaniya soto a fanyi ra.

¹³ Won mu luxi alo Annabi Munsa naxan a yatagi makoto mafelenyi ra alako Isirayilakae naxa e ya ti na nore ra, naxan nu luma ba ra.

¹⁴ Kono e xaxili xoroxo. Han to e mu fe fahaamuma a fanyi ra, e saate fori xaranma temui naxe. A luxi ne alo na mafelenyi, naxan nu Annabi Munsa yatagi makotoxi, a man na e yatagi ma, e mu fefe igbema. Na fahaamutarepa mu noma bade, fo mixi na la Ala xa Mixi Sugandixi ra.

¹⁵ Han to e luxi alo na mafelenyi na e yatagi makotofe, e mu fahaamui soto e boje kui, e Tawureta Munsa xaranma temui naxe.

¹⁶ Kono mixi na a ya rafindi Marigi ma, na luxi ne alo na mafelenyi bara ba na kanyi yatagi ma, a fa fahaamui soto.

¹⁷ Won Marigi findixi Ala Xaxili Seniyenxi nan na. Marigi Xaxili nan xoreya fima mixi ma.

¹⁸ Xa na mafelenyi baxi won yatagi ma, Marigi xa nore naxan yanbama won ma, won fama ne na nore masende mixi gbete

be. Won Marigi Xaxili won masarama ne a misaali ra, won ma nore xun nu masa.

4

Kawandila wali ki

¹ Ala to a xa wali soxi muxu yi ra a xa hinne saabui ra, limaniya mu bama muxu yi ra.

² Muxu wali ki mu noroxni, yaagi yo mu na a kui. Muxu mu mixi madaxuma, muxu mu Ala xa masenyi mafindima. Muxu nondi nan masenma mixi birin be, alako e xa la muxu ra Ala ya i.

³ Muxu xa xibaaru fanyi fiixe mixi birin be, fo kisitaree,

⁴ barima e mu danxaniyaxi. Yi waxati mixie marigi bara a ragiri e xaxili naxa fahaamui soto xibaaru fanyi ma Ala xa Mixi Sugandixi noroxi xa fe ra, naxan findixi Ala misaali ra.

⁵ Muxu mu muxu yete kan xa fe xa kawandima. Muxu xa kawandi a masenma ne a Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan findixi muxu Marigi ra, a nun muxu fan findixi wo xa konyie nan na Isa xa fe ra.

⁶ Ala naxan a masenxi, «Naiyalanyi xa yanba dimi kui,» a tan bara a xa nore masen muxu be a xa Mixi Sugandixi saabui ra.

⁷ Kono na nore hagige saxi muxu boje ma, boje naxan senbe xurun alo feje, alako mixie xa a kolon na senbe xungbe fatanxi Ala nan na, a mu fatanxi muxu tan xa ra.

⁸ Kontofili bara muxu xeten, kono muxu mu butuxunxi. A bara muxu xaxili ifu, kono limaniya mu baxi muxu yi ra.

⁹ Muxu bara jaxankate soto, kono Ala mu muxu raboloxi. Fe xoroxe bara muxu rabira, kono a mu noxi muxu ra.

¹⁰ Muxu xa toore muxu xa dunipeigiri kui, a maniyaxi Isa gbe nan na naxan faxa wuri magalanbuxi ma. Muxu na toore sotoxi ne alako muxu xa Isa xa xunnakeli fan masen muxu xa dunipeigiri kui.

¹¹ Muxu na toorfe Isa xa fe nan na muxu xa dunipeigiri kui, alako Isa xa xunnakeli fan xa makenen muxu xa simaya kui.

¹² Na nan na ki muxu na saya kira nan xon ma, alako wo tan xa kisi soto.

¹³ A sebexi Kitaabui kui, «N to danxaniya, na nan a to n naxa woyen.» Muxu fan to danxaniyaxi, muxu woyenxi nan na ma.

¹⁴ Muxu na rabaxi ne, barima muxu bara a kolon naxan Marigi Isa rakelixi faxe ma, a fama ne muxu fan nakelide faxe ma Isa xa fe ra, a won birin xanin a yire.

¹⁵ Muxu tinxi na tɔɔre birin na wo xa fe ra. Muxu tɔɔroma ne alako mixi gbegebe xa Ala xa hinne kolon, e fa tantui nun matɔɔɔe rasiga a ma.

¹⁶ Na kui, limaniya mu bama muxu yi ra. Hali muxu fate to na kanafe, muxu bɔɔne na fanfe lɔxo yo lɔxo,

¹⁷ barima muxu xa tɔɔre xunxuri naxan mu buma, a na xunnakeli xungbe raminife muxu be, xunnakeli naxan maniye mu na, naxan mu nɔnma abadan.

¹⁸ Muxu xaxili mu tixi fe toxi xa ra. Muxu xaxili tixi fe nan na naxan mu toma. Fe toxi mu buma, kɔnɔ fe naxan mu toma na tan buma ne abadan.

5

Ariyanna kira

¹ Won a kolon, won fate luxi ne alo bage, won nii sabatixi dennaxe. Na bage na kana, won banxi gbete sɔtoma ne ariyanna, won luma dennaxe abadan. Ala nan na banxi yailanxi won be, adamadi mu naxan tixi.

² Won wa xui minima yi bage kui, barima won sabatide naxan na koore, na xoli na won ma, taa fanyi naxan na ariyanna.

³ Na banxi neene misaalixi donma nan na. Won wama donma neene ragorofe won ma, alako won naxa lu won mageli ra.

⁴ Danmi won na yi bage kui, won wa xui raminima, barima won mu wama donma xa ba won ma. Won wama ne donma neene xa ragoro won ma, alako kisi xa no faxe ra.

⁵ Ala won daaxi na kisi nan ma fe ra. A bara a yete Xaxili ragoro won ma naxan a masenma a fama ne won kide ariyanna ra.

⁶ Na nan a toxi won limaniyaxi. Won a kolon, danmi won nii sabatixi yi fate i, won makuya Marigi ra.

⁷ Won ma jere kui won xaxili tixi fe nan na won mu naxan toxi sinden.

⁸ Won ma limaniya xa fe ra, won wama kelife yi fate kui, won xa sabati Marigi xonyi.

⁹ Na kui, xa won nii na won fate kui, xa na mu a ra won nii bara keli won fate kui, won fe birin nabama Ala sago rakamalife nan na.

¹⁰ Won na rabama ne barima Ala xa Mixi Sugandixi fama ne won birin makiitide, alako kankan xa a sare soto a xa fe fanyie nun a xa fe paaxie ma, a naxee rabaxi a xa dunijeigiri kui.

¹¹ Muxu to Marigi xa yaragaaxui kolon, muxu katama mixie nan nafade Ala ma. Ala muxu jere ki kolon. N wama lafe a ra, wo fan muxu jere ki kolon wo bɔɔne kui.

¹² Muxu mu wama gbilenfe muxu xunmafalafe ra wo be. Muxu wama ne tun wo xa jɛlexin muxu xa fe ra, alako wo xa no mixie yaabide naxee e yete igboma fee fufafu ra, naxee mu kelima e bɔɔne kui.

¹³ Xa muxu bara so fe ndee kui naxan luxi alo daxuna dunija mixie be, muxu na rabaxi Ala nan be. Kɔnɔ xa muxu bara jere xaxili fanyi bere ra, muxu na rabaxi wo tan nan be.

¹⁴ Ala xa Mixi Sugandixi xa xanunteya nan muxu tutunma. Muxu bara a kolon mixi keren bara faxa adama birin be. Na kui, mixi birin bara faxa.

¹⁵ A bara faxamixi birin be, alako naxee jipe a ra e xa e yete waxonfe lu na, e xa wali Isa be naxan faxa e be, naxan man keli faxe ma e be.

¹⁶ Na nan a toxi, kelife yakosi, won mu mixi toma alo dunija mixie e toma ki naxe. Singe won nu Ala xa Mixi Sugandixi toma ne alo dunija mixie a toxi ki naxe, kɔnɔ yakosi won mu a kolonxi na ki sɔnɔn.

¹⁷ Mixi nun Ala xa Mixi Sugandixi na lu fe keren kui, a findima mixi neene nan na. A xa fe fori bara masara fe neene ra.

¹⁸ Na birin fatanxi Ala nan na, naxan won nagbilengi a yete ma a xa Mixi Sugandixi saabui ra. A man bara wali taxu won na adamadie ragbilenge ra a ma.

¹⁹ Ala bara dunija ragbilan a ma a xa Mixi Sugandixi saabui ra, a dije adamadie xa yunubie ma. A man bara na masenyi so won yi ra naxan a niyama mixie xa gbilen a ma.

²⁰ Na kui, won bara findi Ala xa Mixi Sugandixi xa xɛrae ra. A luxi ne alo Ala na kawandi tife won tan nan saabui ra. Muxu bara wo mayandi Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, wo xa gbilen Ala ma.

²¹ Isa naxan mu yunubi yo rabaxi, Ala bara a findi won ma yunubi sare ra. Na nan a toxi won findixi tinxin mixie ra Ala ya tode ra Isa saabui ra.

6

Ala xa walikee xa marasi

¹ Muxu tan, Ala xa walikee, muxu bara wo rasi wo naxa Ala xa hinne soto fu ra.

² Ala bara a masen Kitaabui kui, «N bara wo xa duba suxu n ma hinne waxati, n bara wo mali wo xa kisi lɔxɔɔe.» Wo xa a kolon Ala xa hinne waxati bara a li. To nan findixi kisi lɔxɔɔe ra wo be.

³ Muxu tan mu sese rabama naxan noma mixi ratantande, mixie fa a fala a muxu wali kobi nan nabaxi.

⁴ Muxu bara fe birin naba xili fanyi sɔtɔfe ra Ala xa walikee lanma a xa naxan naba. Muxu bara tunnabexiya raba jaxankate, setareja, nun kɔntɔfili kui.

⁵ E bara muxu bɔnbɔ, e muxu raso geeli kui, e gali bɔɲɛ rate muxu xili ma. Muxu bara wali xɔɔxɔɛ raba, muxu mu xi, muxu bara kaame.

⁶ Muxu bara muxu tunnabexi seniyeɲi, fahaamui, diɲɛ, fe fanyi, xaxili seniyeɲxi, nun xanunteya fiixe kui.

⁷ Muxu mu ba nɔndi falafe, muxu fe birin nabama Ala senbe saabui nan na. Muxu bara Ala xa gere fanyi suxu tinxinyi kui muxu belexe firin na.

⁸ Muxu walima binye nun yelexui sɔtɔe nan kui. Muxu bara xili fanyi nun xili kane sɔtɔ. Ndee bara muxu findi wule falee ra, kɔnɔ muxu nɔndi gbansan nan falama.

⁹ Hali e muxu kolon, e fe rabama muxu ra alo e mu mixi naxan kolon. Muxu maniyama mixi ra naxan na saya kira xɔn ma, kɔnɔ muxu mu faxaxi. Muxu bara ɲaxankata, kɔnɔ muxu mu faxaxi.

¹⁰ Sunnun mixie nan muxu ra, kɔnɔ seewe na muxu bɔɲɛ kui. Setaree nan muxu ra, kɔnɔ bannaya na muxu yi ra. Misikiinee nan muxu ra, kɔnɔ fe birin na muxu yi ra.

¹¹ Muxu mu masenyi yo nɔxunxi wo ma. Wo xa fe bara lu muxu sondonyi ma.

¹² Muxu bɔɲɛ mu balanxi wo ma, kɔnɔ wo tan bara wo bɔɲɛ balan muxu mabiri.

¹³ N ma die, yandi, wo fan xa xanunteya xun xa masa muxu mabiri.

¹⁴ Lanyi naxa lu wo nun danxaniyataree tagi. Munse na tinxinyi nun tinxintareya tagi? Naiyalanyi nun dimi nɔma lude yire keren?

¹⁵ Ala xa Mixi Sugandixi nun Sentane lanma fe keren ma? Danxaniyatɔe nun danxaniyatare lanma munse ma?

¹⁶ Kuye toma Ala xa hɔrɔmɔbanxi kui? Won tan nan findixi Ala Nɲɛ xa hɔrɔmɔbanxi ra. Ala yati a fala ne, «N ɲɛɛma ne wo ya ma. Wo Marigi Ala nan n na, wo fan findima ne n ma ɲama ra.»

¹⁷ Na nan a toxi Marigi naxa a fala, «Wo xa mini e ya ma, wo xa lu wo xati ma. Wo naxa din fe seniyeɲtare ra, alako n xa wo rasene.»

¹⁸ Ala Xili Xungbe Kanyi xa masenyi nan ya, «N findima wo baba nan na, wo tan fan findi n ma die ra.»

7

Polu xa xanunteya Korintikae be

¹ N xanuntenyie, Ala to na laayidi mɔɔlie tongo won be, won fate nun won bɔɲɛ xa lu seniyeɲi kui. Won ma seniyeɲi xa kamali Ala xa yaragaaxui kui.

² Wo xa tin muxu xa fe ra. Muxu mu fe ɲaaxi yo rabaxi wo ra, muxu mu wo xun nakana, muxu mu wo rawali.

³ N mu wama kiiti ɲaaxi safe wo ma. N ɲan bara a fala wo be xanunteya na won tagi han muxu bara tin fe birin nabade wo be, hali na findima faxe nan na.

⁴ Lanlanteya fanyi na won tagi. N bara ɲɛlexin wo xa fe ra, na fan bara findi limaniya ra n be. Hali n na tɔɔɛ kui, wo bara a niya n ma seewe xa kamali.

⁵ Muxu to fa Masedon, muxu mu mal-abui sɔtɔ, muxu tɔɔɛ mɔɔli birin nan li naa: Gere na muxu rabilinyi, gaaxui fan na muxu bɔɲɛ ma.

⁶ Kɔnɔ Ala, naxan mixi limaniyatare ral-imaniyama, a bara muxu fan nalimaniya Tito fafe saabui ra.

⁷ A fafe gbansan xa mu a ra. Wo meenixi a ma ki naxe, na fan bara findi limaniya ra muxu be. A bara a fala muxu be n xɔli bara wo suxu, han na bara findi yaye ra wo be. A bara wo xa marafanyi xa fe fala muxu be n tan mabiri. Na bara n naseewa a fanyi ra.

⁸ N a kolon n ma bataaxe bara wo rasunnun, kɔnɔ a mu ɲaaxu n be. Hali n to mu nu wama n ma bataaxe xa wo rasunnun, n a kolon na sunnunyi xɔn mu kuya fa.

⁹ Yakosi n bara ɲɛlexin na xa fe ra. N mu ɲɛlexin wo xa sunnunyi xa ra, kɔnɔ n ɲɛlexinxi ne barima na sunnunyi bara a niya wo xa tuubi. Na kui, n a kolon na sunnunyi fatanxi Ala nan na, a mu fatanxi muxu tan xa ra.

¹⁰ Ala mixie rasunnunma ne alako e xa tuubi, e fa kisi. Na sunnunyi mɔɔli mu findima mɔne ra, kɔnɔ sunnunyi naxan fatanxi dunɲa ra, na findima faxe nan na.

¹¹ Ala bara na sunnunyi rawali wo xa fe ra, alako wo xa wo tunnabexi, wo xa wo yete xunmafala, wo xa kɔnɔ fe ɲaaxi ma, wo xa gaaxu Ala ya ra, wo xa fe fanyi suxu senbe ra, wo xa fe ɲaaxi makiiti. Wo bara a masen wo bɔɲɛ fiixe ra fe dangixi kui.

¹² N to bataaxe sebe wo ma, n mu a sebeɲi na fe ɲaaxi rabae xa fe xa ra, n mu a sebe na mixi xa fe ra naxan bara fe ɲaaxi sɔtɔ. N a sebe ne alako muxu xa marafanyi naxan na wo be a xa mini kene ma Ala be.

¹³ Na birin bara muxu ralimaniya. Muxu man bara ɲɛlexin Tito xa seewe xa fe ra, wo naxan bɔɲɛ ralimaniyaxi a fanyi ra.

¹⁴ N nu bara fe fanyi fala a be wo xa fe ra. Wo mu n nayaagixi na kui. Muxu naxan falaxi wo be, a birin findixi nɔndi nan na. Muxu naxan falaxi Tito be wo xa fe ra, na fan birin findixi nɔndi nan na.

¹⁵ Wo xa marafanyi a be, a xun bara masa, barima wo to a rasene, a bara wo xa batui nun wo xa yaragaaxui to.

¹⁶ N bara ɲɛlexin na lanlanteya ra naxan na won tagi, a mu kanama fefe ma.

8

Danxaniyatɔɛ pama xa mali

¹ N ngaxakerenyie, n xa a fala wo be Ala hinnexi Masedon danxaniyatɔɛ pamae ra ki naxe.

² Hali e to nu na paxankate xɔɔxɔɛ kui, e xa sɛwɛ xungbe nun e xa setarepa xɔɔxɔɛ a niyaxi ne e xa ki ti a fanyi ra.

³ N bara findi e xa seede ra. E bara mixi ki alo e nu noma naxan na, e man dangi na ra.

⁴ E naxa muxu mayandi e yete panige ra, a e fan xa seniyeɔɛ mali alo booree a rabama ki naxe.

⁵ Na bara dangi muxu waxɔnfe ra. A singe e naxa e yete fi Marigi ma. Na dangi xanbi, e man naxa e yete fi muxu ma alo Ala nu wama a xɔn ma ki naxe.

⁶ Muxu bara Tito rasi, a xa na wali fanyi rakamali wo be a naxan foloxi.

⁷ Wo bara xunnakeli soto fe birin kui, alo wo xa danxaniya, wo xa masenyie, wo xa lonni, wo xa tunnabexi, nun wo xa xanunteya muxu xa fe ra. Wo xa xunnakeli soto yi wali fanyi fan xa fe ra.

⁸ N mu wo yamarife xe. N wama a kolonfe ne xa wo xa xanunteya fiixe alo booree gbe fiixexi ki naxe.

⁹ Wo a kolon won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, a hinnexi won na ki naxe. Fe birin nu na a yi ra, kɔnɔ a naxa dipe na birin ma wo tan be, alako wo xa banna a xa setarepa saabui ra.

¹⁰ N bara wo rasi na ma alako a xa findi fe fanyi ra wo be. Yaala wo tan nan singe na nate tongo, wo tan nan singe kobiri malan folo.

¹¹ Yakosi fa, wo xa na rapɔn, alako wo panige fanyi xa kamali wo xa feere bere ra.

¹² Xa wo mixie kima panige fanyi ra, wo e mali wo noma naxan na, na findima fe fanyi ra. Xa na feere mu na wo yi ra, fefe mu a ra.

¹³ Muxu mu wama wo tan xa tɔɔɔ alako booree xa se soto. Wo birin xa lan.

¹⁴ Yi waxati, wo harige fanyi noma ne e malide e xa setarepa kui. Waxati gbete, e tan fan harige fanyi noma ne wo fan malide wo xa setarepa kui. Na kui, wo birin bara lan,

¹⁵ alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe, «Naxan a gbegbe malanxi, a mu dangi a i. Naxan dondoronti malanxi, a a hayi lixi ne.»

¹⁶ Ala tantu, barima Ala bara a niya wo xa fe xa lu Tito bope kui, alo muxu tan.

¹⁷ A bara muxu xa marasi suxu. A man bara nate tongo a yete ra jɛlexinyi kui, a xa siga wo yire.

¹⁸ Muxu na muxu ngaxakerenyi nde xeefe a matide, danxaniyatɔɛ pama naxan birin matɔxɔma a xa kawandi xa fe ra.

¹⁹ Danxaniyatɔɛ pamae bara a sugandi a xa muxu fan mati na kobiri xaninde. Muxu na birin nabama ne alako Ala xa matɔxɔɛ soto, a nun man muxu xa panige fanyi xa raba.

²⁰ Muxu mu wama mixi yo xa fe paaxi to muxu wali ki ma, muxu na kobiri ya rafanyi rawalima ki naxe.

²¹ Muxu fe fanyi nan tun fenma na wali kui Marigi nun adamadie ya xori.

²² Muxu na won ngaxakerenyi gbete fan xeefe booree matide. Muxu bara a to sanya wuyaxi, muxu xa fe na a bope ma senbe ra. Yakosi, nde bara sa na senbe fari, barima a man bara la wo tan na.

²³ N waliboore Tito findixi n tan nan ma xeera ra wo be. A matimae findixi danxaniyatɔɛ pamae nan ma xeerae ra Ala xa Mixi Sugandixi xa binye xa fe ra.

²⁴ Na kui, wo xa wo xa xanunteya masen yi mixie be alako danxaniyatɔɛ pama birin xa a kolon muxu fe fanyi naxee falaxi wo xa fe ra, a nondi na a ra.

9

Danxaniyatɔɛ mixi malima ki naxe

¹ Hali n mu bataaxe sebe wo ma seniyeɔɛ malife xa fe ra.

² N pan bara wo panige fanyi kolon. N bara wo matɔxɔ Masedonkae be, a falafe ra wo tan Akayikae redixi na kobiri malanfe ra kabi yaala. Wo to na nate suxu senbe ra, e fan bara wa sofe na kui.

³ Yakosi n na n ngaxakerenyie xeefe wo yire, alako n matɔxɔɛ naxan nabaxi wo xa fe ra, a naxa findi wule ra. Wo xa kobiri malan sinnanyi ma, alako e xa a li naa alo n wo xa fe fala e be ki naxe.

⁴ Xa a sa li n nun Masedonkae mu wo xa laayidi tongoxi rakamalixi lima naa, na findima yaagi nan na n be, a findima yaagi belebele nan na wo fan be.

⁵ Na kui, n bara n ngaxakerenyie xee wo yire sinnanyi ma, alako wo xa laayidi xa kamali. Na ki wo noma na rabade wo waxonki, alako a naxa findi fe xɔɔxɔɛ ra wo be.

⁶ Wo xa ratu a ma, a naxan sansi xori xuri rawalima, a fan sansi xuri di nan soto. Naxan sansi xori gbegbe rawalima, a fan sansi gbegbe soto ma ne.

⁷ Kankan xa mixi ki a yete panige ra. Teku mu a ra. A naxa mixi ki nimise kui. Naxan mixi kima sɛwɛ kui, na nan nafan Ala ma.

⁸ Ala noma barake mooli birin nagorode wo ma. Nee wo hayi lima ne, e man dangi

a ra, alako wo xa no wali fanyi mooli birin nabade.

⁹ A sebexi Kitaabui kui, «A bara setaree ki a fanyi ra. A xa tinxinyi buma abadan.»

¹⁰ Ala naxan sansi xori fima sansisi ma, a a rabalo taami ra, a man wo tan ma feere rawuyama ne, alako wo xa wali tinxinxie fan xa wuya.

¹¹ Ala wo kima feere gbege nan na, alako wo fan xa mixie ki a fanyi ra. Mixie fama ne Ala tantude wo xa mali xa fe ra, muxu naxan soma e yi ra wo xili ra.

¹² Wo naxan fima seniyeṭṭee ma, a e hayi lima ne, a man findi tantui gbege ra Ala be.

¹³ Mixie na wo xa wali to, e Ala tantuma ne, barima wo xa danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, a bara findi batui ra. E Ala tantuma ne wo xa mali xa fe ra, wo hinnexi e ra naxan na, a nun mixi birin.

¹⁴ E fama ne Ala maxandide wo be xanunteya ra, barima e a kolon Ala bara hinne wo ra a fanyi ra.

¹⁵ Ala tantu a xa hinne xa fe ra naxan dangi fe birin na.

10

Polu woyen ki

¹ N tan Polu, n wama wo rasife Ala xa Mixi Sugandixi xa dije nun a xa fanyi nan saabui ra. Wo naxe a n senbe mu gbo n na wo ya ma temui naxe, fo n na makuya wo ra, n fa woyen xoroṅṅe fala wo be.

² N bara wo mayandi, wo naxa a niya n ma woyenyi xa xoroṅṅo n fa temui wo yire. Ndee joṅṅo a ma muxu na jerefe adama ki nan tun ma. N woyenna a xoroṅṅe ra na mixie nan be.

³ Adamadi nan muxu ra, koṅṅo muxu mu gere soma adama ki xa ma.

⁴ Muxu mu gere soma adamadi xa geresosee xa ra. Muxu gere soma Ala xa geresosee nan na naxee noma Sentane senbee kanade. Muxu mapoxunyi birin xun nakanama ne

⁵ naxan Ala xa fe kolonyi matandima yete igboja kui. Mapoxunyi birin xa lu Ala xa Mixi Sugandixi xa yaamari bun ma.

⁶ Wo na wo xa batui rakamali, naxan na tondi na ra, muxu fama ne na kanyi jaxankatade.

⁷ Wo xa na fe mato a fanyi ra. Xa mixi la a ra a findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan gbe ra, a xa a kolon muxu tan fan na na ki ne.

⁸ N mu yaagima woyenyi xungbe falafe ra wo be Marigi xa yaamari xa fe ra, a naxan fixi n ma alako n xa wo mali senbe sotode. A mu n xexi wo xun nakanade xe.

⁹ N mu findixi mixi xa ra naxan noma wo magaaxude n ma sebeli ra, alo wo a mapoxunxi ki naxe.

¹⁰ Ndee a falama, «A xa bataaxee senbe gbo, e xoroṅṅo, koṅṅo a gundi yati na fa, a senbe mu gbo, a xa masenyi yusi yo mu na.»

¹¹ Na kanyie xa a kolon muxu naxan falama muxu xa bataaxee kui, muxu fama ne na birin nakamalide muxu fa temui.

¹² Muxu mu suusama muxu yete misaalide yete igboe ra. Muxu mu wama muxu yete maniyafe e ra. E na e yete igbo e yete xa mapoxunyi ra, e bara ge e xa lonnitareja masende.

¹³ Muxu mu wama muxu yete xa fe falafe han pon! Ala yaamari naxan fixi muxu ma mixie be muxu naxee xaranma, muxu na nan falama wo be.

¹⁴ A mu luxi alo muxu mu siga wo yire. Muxu singe nan wo lixi Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi ra.

¹⁵ Muxu mu matoxoe fenma han a dangi a i mixi gbetee xa walie xa fe ra, fo wali naxan soxi muxu tan yi ra. Muxu wama naxan xon, wo xa danxaniya xun xa masa, muxu xa wali xa gbo wo ya ma.

¹⁶ Na ki muxu noma ne Ala xa xibaaru fanyi masende yire gbetee naxee dangi wo ra. Muxu mu matoxoe fenma mixi gbetee xa wali foxie ra.

¹⁷ Xa mixi wa a yete matoxofe, Marigi wali naxan nabaxi a xa dunijeigiri kui, a xa a yete matoxo Marigi xa fe ne i.

¹⁸ Barima yete matoxoe xa mu rafan Marigi ma, fo Marigi yete naxan matoxoma.

11

Polu xa wali

¹ Wo xa wo haake to n be, alo wo jan na a rabafe ki naxe, n xa n ma daxuna nde fala wo be.

² Wo rafan n ma Ala xa xanunteya ra, naxan mu wama a firin nde xon. N wo soxi Ala xa Mixi Sugandixi gbansan nan yi ra, alo gine naxan fixi xeme ma a dimedi.

³ Koṅṅo n gaaxuxi ne mixi ndee fa wo madaxufe, e fa wo xaxili makuya Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, wo biraxi naxan foxo ra boje fiixe ra. Na kui, wo luma ne alo Neene Mahawa boximase naxan madaxu yunubi xa fe ra.

⁴ N a falama na fe nan ma, wo wo tuli matima mixi nan na, naxan Isa xa fe masenma wo be ki gbete, bafe muxu gbe ki ra. Wo man tinma xaxili gbete suxude, bafe Ala Xaxili Seniyeṅxi ra wo naxan sotoxi. Wo masenyi nde rabatuma naxan mu lanxi muxu xa masenyi ma, wo laxi naxan singe ra.

⁵ Kɔnɔ n a kolon n mu xurun na mixie be, naxee e yete findixi wo be xɛɛra fisamantee ra.

⁶ Hali n wɔyɛn ki mu tofan a gbe ra, kɔnɔ n xaxili tan gbo. Muxu bara na masen wo be a fanyi ra.

⁷ N to n yete magoro Ala xa xibaaru fanyi masenfe ra wo be sare xanbi, alako wo tan xa fe xa mate, na findixi tantanyi nan na wo be?

⁸ N bara danxaniyatɔɛ pama gbeteɛ makula, alako n xa nɔ walide wo be sare xanbi. N mu n ma kontɔfili dɔxoxi mixi yo xun ma wo ya ma.

⁹ Masedon danxaniyatɔɛɛ nan fa n malide n ma tɔɔre kui. N na birin naba ne alako n naxa findi kote ra wo be. Han ya na xaxili na n yi ra.

¹⁰ N xa nɔndi fala wo be Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, n walixi wo be sare xanbi ki naxe, n man walima na ki ne Akayi bɔxi birin ma, barima na findixi xunnakeli nan na n be.

¹¹ Munfe ra? N mu na rabaxi wo tan be xanunteya xa ra? Ala a kolon.

¹² N naxan nabaxi, n man gbilenma ne na raba ra, alako mixi yo naxa nɔ e misaalide muxu ra. Ndee wama na binye nan xɔn.

¹³ Na mixie e yete findixi wo be xɛɛra fisamantee ra, kɔnɔ wule faleɛ nan e ra, naxee mixi madaxuma, a falafe ra e tan nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi xa xɛɛrae ra.

¹⁴ Kɔnɔ na mu findima de ixare ra, barima hali Sentane a mixi madaxuma, a a yete kan misaali maleke nɔrɔxi ra.

¹⁵ Sentane xa walikee fan birama na misaali nan fɔxɔ ra, e fa e yete masen walike tinxixie ra. E fama ne e sare sotɔde.

¹⁶ Wo xa wo haake to n be, n fan xa n yete matɔxɔ dondoronti, kɔnɔ wo naxa a mapɔxun daxupa ra de! Hali wo a mapɔxun daxui na n na, wo xa dije alako n xa n gbe fala wo be.

¹⁷ Na kui, n mu wɔyɛnma Marigi waxɔnki ma. N wɔyɛnma daxui ki nan ma naxan wama a yete matɔxɔfe.

¹⁸ Mixi gbege to so yete igboja kui adamadi ki ma, n fan xa n kan matɔxɔ.

¹⁹ Wo tan xaxilimae, wo tinma xaxilitaree ra temui birin.

²⁰ Wo tan tinma wo xa findi konyie ra, mixie xa wo rawali a paxi ra, e xa se birin ba wo yi ra, e xa e ya ragoro wo ma, e man xa wo de ragarin.

²¹ N bara a fala wo be yaagi ra, muxu tan mu na senbe mɔɔli masenxi wo be. Kɔnɔ e suusaxi e yete kan matɔxɔɛ naxan na, fo n fan xa suusa na ra, hali a findi xaxilitarepa ra n be.

²² Eburu mixie nan e ra? N tan fan findixi Eburu mixi nan na. Isirayilakae nan e ra? N tan fan findixi Isirayilaka nan na. Iburahima bɔnsɔɛ nan e ra? N tan fan Iburahima bɔnsɔɛ nan n na.

²³ Ala xa Mixi Sugandixi xa walikee nan e ra? Wo wo haake to n be de, n tan dangi e ra. N bara wali dangi e ra, n bara sa geeli dangife e ra, n bara bɔnbɔɛ soto dangife e ra, n bara makore faxe de ra dangife e ra.

²⁴ Sanmaya suuli Yuwifie n bɔnbɔma sebere ya tongo saxan nun solomanaani ra.

²⁵ Sanmaya saxan e n bɔnbɔma gbengbeta ra. Sanmaya keren e bara n magɔnɔ gemɛɛ ra. Sanmaya saxan n ma kunkui dulama baa ma. Sanmaya keren n bara xi keren nun kɔɛ keren nadangi ye xɔra baa ma.

²⁶ N ma biyaasi wuyaxi kui, n bara tɔɔrɔ xure igirife ra, n bara tɔɔrɔ mupɛtie xa fe ra, n yete kan bɔnsɔɛ mixie bara n tɔɔrɔ, kaafirife fan nu bara n tɔɔrɔ. N bara tɔɔrɔ taaɛ, gbengberenyi, nun baa ma. Danxaniyatɔɛ wule faleɛ fan bara n tɔɔrɔ.

²⁷ N bara tɔɔrɔ wali xɔrɔxɔɛɛ xa fe ra. Sanmaya wuyaxi n mu xi, n mu balɔɛ soto, n mu ye min, n lu kaame ra, n mu sɔse soto jɛmɛ ra.

²⁸ Naxan saxi na birin fari, lɔxɔ yo lɔxɔ n kontɔfilima danxaniyatɔɛ pamae xa fe ra.

²⁹ Senbe na ba mixi nde, a bara ba n fan na. Danxaniyatɔɛ na yunubi fe raba, a n sondonyi tɔɔroma ne alo te na sa a ma.

³⁰ Iyo, xa a lanma n xa n yete matɔxɔ fe nde ra, n nan n yete matɔxɔma n ma senbetareya nan na.

³¹ Ala, naxan findixi Marigi Isa baba ra, naxan matɔxɔma abadan, a a kolon n mu wule falama.

³² Damasi gomina, naxan nu na Mange Aretasi xa yaamari bun ma, a naxa taa naadeɛ balan alako a xa n suxu,

³³ Kɔnɔ danxaniyatɔɛɛ naxa n nagoro taa tete wunderi ra debe kui, n fa n ba a yi ra.

12

Pɔlu xa matɔxɔɛ

¹ N lanma n xa nde sa na matɔxɔɛ fari? Na yusi mu na, kɔnɔ n man xa laamatunye nun masenyie xa fe fala wo be Marigi naxee fixi n ma.

² Isayanka nde nu na, naxan xanin koore walaxɛ saxan nde. Na je fu nun naani nan yi ki. N mu a kolon xa a fate yati nan siga, xa na mu a xaxili gbansan. Ala a kolon.

³ Hali Ala gbansan nan to a kolon, xa a fate yati nan siga, xa na mu a ra a xaxili gbansan, n fe keren nan kolon,

⁴ na xeme xaninxi ne ariyanna. Menni a naxa fee me, naxee mu daxa adama xa e masen a boore be.

⁵ N bara na xeme matoxo. N tan nan lanxi na xeme na, konɔ n mu wama n yete matoxofe. N nan n ma senbetareya gbansan nan matoxoma.

⁶ Konɔ xa n bara wa n yete matoxofe, na mu findima xaxilitareya ra, barima n naxan birin falama a findixi nondi nan na. N mu na birin falama xe, alako mixie naxa n ma fe ite dangife e naxan toma a nun e naxan mema n xun ma.

⁷ Na laamatunye to magaaxu, n naxa dundu.

Ala naxa toore nde doxo n ma, naxan fatanxi Sentane xa maleke ra, alako n naxa n yete igbo na laamatunyi magaaxuxie xa fe ra.

⁸ N naxa Ala maxandi sanmaya saxan a xa na toore ba n ma,

⁹ konɔ a naxa a masen n be, «N ma hinne bara i rali. I n ma senbe kamalixi kolonma i xa senbetareya nan kui.» Na nan a toxi n nan n ma senbetareya matoxoma, alako Ala xa Mixi Sugandixi senbe xa lu n be.

¹⁰ Na nan a toxi senbetareya rafanxi n ma. Hali na findi konbi ra, hali na findi fe xorochoe ra, hali na findi jaxankate nun toore ra n be Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, na birin naxan n ma, barima n a kolon n senbe sotoma n ma senbetareya nan kui.

¹¹ Wo bara a niya n xa woyen alo daxui. A nu lanma ne wo tan yati xa fe fanyi fala n ma fe ra. Hali n ma fe to goroxi, n mu xurun na xera fisamantee ya i.

¹² N bara n ma xeraya foxie masen wo be, n to tonxumae, fe magaaxuxie, nun kaabanakoe raba wo tagi duluxotoe xungbe kui.

¹³ Fe keren gbansan nan na, n mu naxan nabaxi wo ra alo n a raba danxaniyatoe nama gbete ra ki naxe. N mu tin findide kote ra wo tan be. Xa na mu rafan wo ma, wo xa dije.

¹⁴ N redixi n ma biyaasi saxan nde rabafe ra wo xonyi. N mu findima kote ra wo be de, barima n mu wama wo harige xon ma. N wama wo tan yati nan xon ma. A mu lanma die xa feere fen e barimixie be. A lanma barimixie nan xa feere fen e xa die be.

¹⁵ N tan bara tin feere fende wo be. N bara tin n yete fide wo be. N to wo xanuxi a gbe ra, wo tan nde bama na xanunteya nan na n tan be?

¹⁶ Awa yire, konɔ n mu findixi kote ra wo be. Nde a falama a koota mixi nan n na, a n bara wo masoto koota wali ra.

¹⁷ Konɔ n xa wo maxorin, n bara wo rawali n ma xerae saabui ra?

¹⁸ N naxa Tito mayandi a xa siga wo yire. N man naxa n ngaxakerenyi gbete xee naxan a matima. Tito wo rawali ne? N nun Tito mu jere xaxili keren xa fari? A mu n tan xa foxi raba?

¹⁹ N xanuntenye, kabi temui xonnakuye wo joxo a ma muxu na muxu yete nan xunmafalafe, konɔ muxu na Ala xa Mixi Sugandixi xa masenyi nan tife wo be Ala ya xori alako wo xa danxaniya xa sabati.

²⁰ Konɔ n bara gaaxu n wo jere ki nde life naa naxan mu rafan n ma. Temunde n fan jere ki mu fama rafande wo ma. N bara gaaxu n na siga wo xonyi n yi fee nan lima naa: lantareya, toone, xonnanteya, boore matandi, woyen naaxi, naafixiya, yete igboja, nun jaxasi.

²¹ Yi biyaasi n bara gaaxu Ala fama ne n ma fe ragorode wo saabui ra, n fa nimisa wo xa yunubie xa fe ra, mixi ndee mu gbilen naxee foxo ra, alo seniyentareya, yene, nun langoepa.

13

Pɔlu xa biyaasi saxan nde

¹ N ma biyaasi saxan nan yi ki wo xonyi. «Fe birin makitima seede firin, xa na mu, seede saxan nan xui ma.»

² N to n ma biyaasi firin nde raba wo xonyi, n naxa a fala wo be, «N na fa, n mu dipema mixi yo ma.» Yakosi, hali n na yire makuye, n man bara gbilen na woyenyi ma mixie be, naxee nu bara yunubi raba, a nun mixi gbete.

³ Wo wama a kolonfe xa Ala xa Mixi Sugandixi na woyenfe n saabui nan na. Wo fama na kolonde, barima a senbe mu xurun wo be. A senbe gbo wo ya ma.

⁴ Mixie naxa a mabanban wuri magalanbuxi ma a xa senbetareya kui, konɔ Ala naxa a rakeli faxe ma senbe ra. Muxu tan fan, muxu senbe mu gbo, konɔ muxu fama ne lude a seeti ma wo malife ra Ala senbe saabui ra.

⁵ Wo xa wo yete mato a kolonfe ra xa wo danxaniyaxi. Wo xa na mato a fanyi ra. Wo mu a kolon Ala xa Mixi Sugandixi Isa na wo boje i? Konɔ xa wo bara a to wo mu danxaniyaxi, Isa mu na wo boje i de!

⁶ Wo xa a kolon muxu tan danxaniyaxi.

⁷ Muxu Ala maxandima wo be alako wo naxa fe naaxi yo raba. Muxu mu wama wo xa lu tinxinyi kui alako muxu xa xili fanyi soto. Muxu wama na nan xon wo tan be, alako wo xa lu kira fanyi xon, hali mixi nde kiiti naaxi doxoma muxu ma.

⁸ Muxu tan mu noma nondi matandide, fo muxu xa bira a foxo ra.

⁹ Xa muxu senbe xurun, konɔ wo gbe naxa gbo, muxu bara jalexin. Muxu Ala

maxandima ne alako wo xa danxaniya xa kamali.

¹⁰ N na bataaxe sebefe wo ma yire makuye barima n mu wama fe xoxoxe falafe wo be wo ya xori. Marigi bara n xee a xili ra alako n xa wo mali, wo xun nakanafe mu na naxan na.

¹¹ N ngaxakerenyie, a donxoe ra, Ala, xanunteya nun bojesa kanyi xa lu wo seeti ma, wo xa seewa, wo xa kamali, wo xa wo bore ralimaniya, wo xa lan wo bore ma, wo xa lu bojesa kui.

¹² Wo xa wo bore xeebu sunbui seniye nxi ra. Seniye nxi birin bara wo xeebu.

¹³ Ala xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne wo ra, Ala xa wo xanu, Ala Xaxili Seniye nxi xa lu wo boje i.

Ala xa masenyi
Annabi Pɔlu naxan sɛbɛ
Galati danxaniyatɔɛ
pama ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Ala xa xɛɛra Pɔlu naxan sɛbɛ danxaniyatɔɛ pama ma, naxee nu sabatixi Galati bɔxi ma. Temui dangixi, Pɔlu nu bara kawandi ti naa, alako mixie xa danxaniya Isa ma. Na birin sebexi Isa xa Xɛɛrae xa Taruxui kui, Sora 13 nun 14.

Isa xa wali to fɔlo Isirayila bɔxi ma, danxaniyatɔɛ singee Yuwifie nan nu gbo e ya ma. (Yuwifi xili ba, Isirayila xili ba, bɔnsɔɛ keren nan xili a ra.) E naxa la a ra a Isa nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra, e xa namijonmɛɛ naxan xa fe masen e xa Kitaabui kui. E mu Isa xa seriye tongoxi alo diine nɛɛne, barima e a toxi ki naxe, Isa xa seriye bara Yuwifie xa diine rakamali, alo Ala nu bara a masen ki naxe. Na kui, e to findi Isayankae ra, e mu e xa diine seriye rabɛpin naxan nu sebexi Tawureta Munsa nun Yabura Dawuda kui. E naxa Isa xa seriye sa seriye boore fari.

Na sese mu nu findixi fe xɔɔxɔɛ ra na kawandi nu tima temui naxe Yuwifie nan gbansan bɛ, kɔnɔ Isa xa xɛɛrae to na masenyi kawandi si gbeteɛ bɛ, fe ndee naxa mini. Si gbeteɛ tan to findi Isayankae ra, e tan mu nu tinxi Yuwifie xa naamunye xa sa Isa xa seriye fari, barima Isa xa seriye nu bara e wasa.

Na kui, Yuwifi Isayanka ndee naxa si gbete Isayankae xili kana e xa sunnatareya xa fe ra. E naxa a fala a Isayanka naxan mu sunnaxi, a mu gexi kisi sɔtɔde. Pɔlu to na xaxili mɛ, a naxa na fe matandi, a falafe ra xa kisi sɔtɔma Isa xa sɛɛɛɛɛ saabui nan na, mixi hayi mu na sunne ma kisi xa fe ra. A mu a fala sunne mu fan. A a fala nɛ sunne, xa na mu a ra yaamari gbete, a mu noma mixi rakiside. Isa xa sɛɛɛɛɛ nan gbansan noma na rabade.

Na galanbui naxan so Yuwifi Isayankae nun si gbeteɛ Isayankae tagi, a noma xaxili gbege fide won fan ma. Diine fee na na, a lanma won xa naxee raba, kɔnɔ e mu won nakisima. Naamunyi ndee na na, won noma naxee rabade, kɔnɔ a mu lanma won xa e findi teku ra kisi xa fe ra. Na birin tagi rasafe ndedi xɔɔxɔ, kɔnɔ Ala xa Kitaabui noma lonni fide won ma nee xa fe ra.

Bafe na fe ra, Annabi Pɔlu xa Kitaabui Galati danxaniyatɔɛ bɛ, a ma danxaniyatɔɛ nɛɛɛ ki masenma won bɛ. Xa-nunteya nan findixi Isayankae xa yaamari singe ra. Ala Xaxili Sɛniyenxi, naxan sabatixi danxaniyatɔɛ bɔɛɛ kui, na nan a rapɛɛɛma Ala xa kira xɔn ma. Na tide gbo, barima xa na mu a ra Sentane fe birin nabama nɛ alako a xa a rapɛɛɛ kira gbete xɔn ma, naxan findixi yunubi kira ra. Ala xa won natanga na ma. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Pɔlu naxan sɛbɛ
Galati danxaniyatɔɛ
pama ma

Xɛɛbui

¹⁻² N tan Pɔlu nun n ngaxakerenyie, muxu bara danxaniyatɔɛ pamae xɛɛbu naxee na Galati bɔxi ma. Mixi yo mu n xɛɛxi. Ala xa Mixi Sugandixi Isa nun Baba Ala naxan a rakelixi faxe ma, e tan nan n xɛɛxi.

³ Won Baba Ala nun won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, e xa hinne nun bɔɛɛsa fi wo ma.

⁴ Isa a yete baxi sɛɛɛɛɛ ra won ma yunubie xafarife nan na, a xa won natanga yi waxati naaxi ma, alo won Baba Ala wama a xɔn ma ki naxe.

⁵ Tantui na Ala bɛ abadan. Amina.

Galatikae gbilenfe Ala xa kira fɔxɔ ra

⁶ N dɛ bara ixara wo to gbilenfe wo xilima fɔxɔ ra yi ikɔɛɛɛɛ ra, naxan bara wo xili a xa Mixi Sugandixi xa hinne saabui ra. Wo na birafe masenyi gbete nan fɔxɔ ra,

⁷ naxan mu findixi masenyi fanyi ra. Mixi ndee wama wo xaxili ifufe, e xa Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi mafindi.

⁸ Kɔnɔ xa a sa li muxu tan, xa na mu a ra Ala xa maleke nde naxa masenyi ti wo bɛ, naxan mu lanxi na masenyi fanyi ma naxan masenxi wo bɛ a singe ra, dankari na na kanyi bɛ.

⁹ N xa gbilen na ma a firin nde. Xa mixi yo fa masenyi nde tide wo bɛ, naxan mu lanxi na masenyi fanyi ma naxan masenxi wo bɛ a singe ra, dankari na na kanyi bɛ.

Pɔlu xa xɛɛɛɛɛ

¹⁰ Na kui, n na nde sago rabafe, ibunadama ba ka Ala? Wo pɔxɔ a ma a n wama adamadi sago nan nabafe? Xa na na a ra nu, n mu findima Ala xa Mixi Sugandixi xa konyi ra.

¹¹ N ngaxakerenyie, n xa a fala wo bɛ a n xibaaru fanyi naxan ibama a mu fatanxi adama xaxili xa ra.

¹² N mu a soto mixi xa ra. Mixi yo mu n xaraxi a ra. Ala xa Mixi Sugandixi Isa yati nan a masenxi n be.

¹³ Wo bara a me a singe n nu biraxi Yuwifie xa diine foxo ra senbe ra ki naxe. N nu Ala xa danxaniyatoe pamae jaxankatama ne a jaaxi ra alako n xa e sonto.

¹⁴ N xaranyi naxan nabaxi Yuwifie xa diine kui, a dangi n booree xa xaranyi ra. N nu birama n benbae xa naamunyi foxo ra senbe nan na.

¹⁵ Kono Ala nu bara n sugandi kafi n bari temui. A naxa n xili a xa hinne ra,

¹⁶ a fa a xa Di masen n be, alako n xa a xa fe kawandi ti si gbete tagi. A to n xili na ma, n mu marasi fen mixi yo ra,

¹⁷ n mu siga Darisalamu mixie yire naxee singe findi Isa xa xerae ra n tan be. N naxa siga keren na Arabu boxi ma. Na dangi xanbi n naxa gbilen Damasi taa kui.

¹⁸ Ne saxan to dangi, n naxa siga Darisalamu, alako n xa Piyeri kolon. N naxa lu a xonyi xi fu nun suuli.

¹⁹ N mu Isa xa xera gbete to na temui, fo Isa xunya Yaki.

²⁰ N xa a fala wo be Ala ya xori, n naxan sebefe wo ma, wule yo mu na a kui.

²¹ Na jere dangi xanbi, n naxa siga Siriya nun Silisi boxi ma.

²² Isayanka pamae naxee nu na Yudaya, nee mu nu n kolonxi na temui,

²³ kono e nu bara a me a mixi naxan nu e tooroma, a a bara findi danxaniya kawandila ra. «Singe a nu wama na danxaniya xun nakanafe, kono yakosi a na a kawandife.»

²⁴ Na kui, e naxa Ala matoxo n ma fe ra.

2

Polu nun Isa xa xerae

¹ Ne fu nun naani to dangi kelifa na biyaasi singe ma, n man naxa gbilen Darisalamu. Baranabasi nun Tito nu na n foxo ra.

² Ala nu bara a masen n be n xa siga naa alako n xa dentege sa e be n xibaaru fanyi naxan ibama si gbete tagi. N mu na dentege sa e birin xa be, fo danxaniyatoe kuntigie, barima n mu nu wama n ma wali xun xa rakana.

³ Kono hali Tito Girekika naxan nu na n foxo ra, e mu a karaxan a xa sunna.

⁴ Mixi sunnafa nu bara findi joxoxoxoxoe ra muxu tagi, barima mixi nde naxee mu findixi danxaniyatoe ra, nee naxa so muxu ya ma gundo kui. E nu wama won ma xoreya nan nabenfe, Ala xa Mixi Sugandixi Isa naxan fixi won ma, alako won man xa gbilen konyiya kui.

⁵ Kono muxu mu tin na xaxili ra fefe ma, alako wo naxa ba Isa xa nondi kira xon ma.

⁶ N mu n xaxili tixi mixie ra naxa biraxi naxee foxo ra, barima Ala nu mixi yo rafisama a boore be. E tan mu sese sa n ma masenyi fari.

⁷ E naxa a to Ala nan na xeraya taxuxi n na, n xa Isa xa xibaaru fanyi iba si gbete be, alo Piyeri a rabama Yuwifie be ki naxe.

⁸ Ala naxan Piyeri xee a xa wali rabade Yuwifie tagi, a tan nan n fan xee a xa wali rabade si gbete tagi.

⁹ Yaki, Piyeri, nun Yaya naxee findixi kuntigi xungbee ra danxaniyatoe tagi, e naxa n nun Baranabasi rasene a ngaxak-eren ki ma e to a kolon Ala hinnexi n na ki naxe. E naxa lan a ma a muxu xa xeraya raba si gbete tagi, e tan fan xa a raba Yuwifie tagi.

¹⁰ E man naxa muxu mayandi muxu xa setaree mali muxu xa wali kui. Fe nan na ki n nu wama naxan nabafe a fanyi ra.

Yuwifie nun si gbete

¹¹ Piyeri to fa Antiyoki, n naxa a matandi, barima a nu bara tantan.

¹² Beenun Yaki xa mixi ndee xa siga a yire, a nu a degema a nun si gbete. Kono e to a xonyi li, a naxa gbilen mixie foxo ra naxee findixi si gbete ra. A nu bara gaaxu Yaki xa mixie ya ra, barima e nu laxi a ra a danxaniyatoe lanxi ne e xa sunna.

¹³ Yuwifie gbete naxa bira a xa filanka-fujna foxo ra, han e naxa Baranabasi fan natantan.

¹⁴ N to e xa tinxintareya to, naxan mu lanxi Ala xa nondi ma, n naxa a fala Piyeri be e birin ya xori, «Hali i to findixi Yuwifie ra, i na jerefe si gbete xa naamunyi ki nan ma, naxan mu findi Yuwifie xa naamunyi ra. Munfe ra i a falama si gbete be e xa jere Yuwifie jere ki ma?»

¹⁵ Won tan naxee barixi Yuwifiya kui, naxee mu findixi yunubitoe ra si gbete tagi,

¹⁶ won a kolon mixi yo mu noma Ala xa seriye birin nabatude, a fa lu a mu tantan na xa a findi tinxintoe ra. A findima tinxintoe ra a to danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma. Na kui, won bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma, alako won xa tinxin na danxaniya saabui ra. Won mu noma Ala xa seriye birin natinmede, han won xa findi tinxintoe ra. Mixi yo mu noma Ala xa seriye birin natinmede, han a fa findi tinxintoe ra.

¹⁷ Xa won na tinxinyi fenfe Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra, won fa yunubi nde raba, na a masenma yunubi rafan Ala xa Mixi Sugandixi ma? Astofulahi.

¹⁸ N mu lama a ra sonon n noma Ala xa yaamari birin natinmede, han n xa findi tinxintoe ra. Xa a sa li n bara gbilen na xaxili ma, na mu findi Ala xa seriye ra.

¹⁹ N to a to n mu noma Ala xa seriye birin natinmede, n naxa na xaxili lu na, alako n ma jere ki fanyi xa findi tantui ra Ala be.

²⁰ Ala xa Mixi Sugandixi faxa ki naxe wuri magalanbuxi ma, n waxonfe fan bara faxa na ki. Yakosi n mu birama n waxonfe foxo ra. Ala xa Mixi Sugandixi nan n ma dunijeigiri raperema. N n ma dunijeigiri raperema danxaniya nan saabui ra. N bara danxaniya Ala xa Di ma naxan a yete baxi serexe ra n be a xa xanunteya xa fe ra.

²¹ N mu tinma Ala xa hinne rabolode. Xa a sa li n noma Ala xa yaamarie ratinmede han n xa findi tinxintoe ra, a lima Ala xa Mixi Sugandixi xa faxe tide yo mu na won ma kisi xa fe ra.

3

Danxaniyatose findixi Ibrahima xa die nan na

¹ Wo tan Galatika xaxilitaree, nde wo madaxuxi? A masenxi ne wo be a fiixe ra a Ala xa Mixi Sugandixi banban ne wuri magalanbuxi ma.

² Wo a fala n be munse a niyaxi wo xa Ala Xaxili Seniyenxi soto. Wo a sotoxi Ala xa seriye ratinmefe nan saabui ra, ka wo a sotoxi ne barima wo danxaniyaxi Ala xa masenyi ma wo naxan mexi?

³ Wo xaxili mu na? Singe wo xaxili nu tixi Ala Xaxili Seniyenxi nan na, kono yakosi wo laxi wo yete kan senbe nan na. Munfe ra?

⁴ Wo bara tooro Ala Xaxili sotofe ra, yakosi munfe ra wo wama na bepinfe? Na bara findi fe fufafu ra wo be?

⁵ Ala a Xaxili Seniyenxi fima wo ma, a man kaabanakoe rabama wo tagi. A wo kima ne, barima wo bara a xa seriye rabatu, ka a wo kima ne barima wo bara danxaniya Ala xa masenyi ma wo naxan mexi?

⁶ Wo xa Ibrahima xa fe mato. A to danxaniya Ala ma, a naxa tinxinyi soto Ala mabiri.

⁷ Na nan na ki, mixi naxan danxaniya Ala ma, na bara findi Ibrahima xa di ra.

⁸ Kitaabui na nan yati fala beenun a xa raba, a falafe ra Ala fama si gbete ratinxinde e xa danxaniya saabui ra. A naxa na masenyi fanyi masen singe nu, a to a fala Ibrahima be, «Si birin fama ne duba sotoe i tan saabui ra.»

⁹ Na kui, danxaniyatoe birin duba sotoma ne alo Ibrahima danxaniyatoe.

¹⁰ Mixi naxan katama Ala xa yaamarie ratinmede alako a xa kisi soto, na findixi mixi dankaxi nan na, barima a sebexi Kitaabui kui, «Mixi naxan mu yaamari

birin nabama, naxee sebexi Ala xa seriye Kitaabui kui, a dankaxi.»

¹¹ Mixi yo mu noma Ala xa yaamarie birin nabatude, na xa a findi tinxintoe ra. A sebexi Kitaabui kui, «Tinxintoe kisima a xa danxaniya nan saabui ra.»

¹² A man sebexi, «Mixi naxan Ala xa yaamarie birin nabatuma, a kisima nee nan saabui ra.» Xaxili firin nan a ra. Naxan a xaxili tima danxaniya ra, a mu noma a xaxili tide yaamarie ratinmefe ra.

¹³ Ala xa Mixi Sugandixi bara won xunsara danke ma, won naxan soto barima won mu a xa yaamari birin natinmexi. A won xunsara ne, a to won ma danke tongo a xa kote ra. A findi mixi dankaxi ra a faxa ki nan ma, barima a sebexi Kitaabui kui, «Danke na mixi be naxan gbakuma wuri ma.»

¹⁴ A bara won xunsara alako Ala hერი naxan fixi Ibrahima ma, a xa dangi si gbete ma Ala xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra. Na kui, won ma danxaniya saabui ra, won noma Ala Xaxili Seniyenxi sotoe naxan laayidixi won be.

Ala xa saate nun ibunadama xa wali

¹⁵ N ngaxakerenyie, n xa misaali nde masen wo be. Mixi mu noma saate masarade, xa na mu a ra a kanade, saate naxan tongoxi ibunadama xa seriye ki ma. Annabi Ibrahima xa saate luma na ki ne.

¹⁶ Ala naxa laayidi ndee tongo Ibrahima nun a xa di be. Kitaabui mu a falama «die,» woyenyi naxan wama a falafe «mixi wuyaxi.» Kitaabui a falama «a nun a xa di.» Woyenyi na a ra naxan wama a falafe «mixi keren.» Na mixi keren findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na.

¹⁷ N wama naxan falafe wo be, a Ala xa seriye, naxan sebexi je keme naani je tongo saxon dangi xanbi Ala xa saatetongoe Ibrahima be, na seriye mu noma na laayidi singe kanade.

¹⁸ Xa won kisi sotoma ke ra, barima won Ala xa yaamarie ratinmema, won mu a sotoma sonon Ala xa laayidi saabui ra. Ala a fi Ibrahima ma laayidi nan na a yete xa hinne xa fe ra.

¹⁹ Xa na nan a ra, munfe ra Ala a niya a xa yaamarie xa sebe Kitaabui kui? A a xa yaamarie sebe ne yunubie xa fe ra, beenun a xa Di laayidixi xa fa. Malekee naxa fa na seriye ra, e na so saabui nde yi ra.

²⁰ Saabui tan luma mixi firin nan tagi, kono Ala tan, keren nan a ra.

²¹ Ala xa seriye nun Ala xa laayidie e boore matandima? Ade de! Xa won nu noma kisi sotoe Ala xa yaamarie rabatui nan na nu, na nu noma ne won findie tinxintoe ra.

²² Kono Ala xa Kitaabui a masenxi ne won be a duniya mixi birin Ala xa yaamarie matandima, e findi yunubitoe ra. Na kui, Ala naxan laayidixi mixie be, naxee lama a ra, e fa danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma, e noma na sotode.

²³ Beenun mixi xa no kisi sotode danxaniya saabui ra, won nu na katafe Ala xa yaamarie ratinmede, alako won xa kisi, kono won mu no.

²⁴ Na kui, seriye bara won xuru han beenun Ala xa Mixi Sugandixi xa fa alako won xa tinxinyi soto danxaniya saabui ra.

²⁵ Kono danxaniya to bara fa, won mu na seriye xa xurui bun ma sonon,

²⁶ barima wo birin bara findi Ala xa die ra, wo to danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma.

²⁷ Wo tan naxee bara wo xunxa ye xora Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, wo nun Ala xa Mixi Sugandixi nan fa a ra.

²⁸ Yuwifi nun Gireki, konyi nun xore, xeme nun gine, wo birin keren Ala xa Mixi Sugandixi Isa i.

²⁹ Xa wo bara findi Isa Ala xa Mixi Sugandixi gbe ra, wo bara findi Ibrahima xa die nun ketongoe ra alo Ala a laayidixi ki naxe.

4

Konyi nun di

¹ N wama naxan falafe, ke tongoma, a dimedi temui, hali a baba ke to findixi a gbe ra, a luxi alo konyi naxan mu gexi a yete sotode.

² A luma yatigie nun karamoxoe xa yaamari nan bun ma, han a baba na tin temui naxe a xa a yete soto.

³ Won tan fan to mu nu Ala xa Mixi Sugandixi Isa kolon, won nu luxi ne alo dimedie. Won nu na duniya fe kobie xa konyiya nan bun ma.

⁴ Waxati to kamali, Ala naxa a xa Di xee duniya ma gine nde saabui ra. A naxa bari Ala xa seriye bun ma,

⁵ alako a xa mixie xunsara naxee nu na Ala xa seriye xa kiiti bun ma. A naxa won xunsara alako won xa findi Ala xa die ra.

⁶ Wo to findi a xa die ra, Ala naxa a xa Di Xaxili raso wo boje i, xaxili naxan xili tima, «n Ba.»

⁷ Na nan a ra wo bara mini konyiya kui, wo bara findi Ala xa die ra. Wo to findixi a xa die ra, Ala man bara wo findi a ketongoe ra.

⁸ Singe wo mu nu Ala kolon. Duniya fe kobie nan nu findixi wo marigi ra, a fa li nee nun Ala tagi ikuya.

⁹ Yakosi wo bara Ala kolon. Ala bara wo fan kolon. Munse fa a niyaxi sonon wo man gbilenma na duniya fee ma naxee

senbe nun tide mu gbo? Wo man wama lufe e xa konyiya bun ma?

¹⁰ Wo man bara bira yaamarie foxo ra, naxee a falama loxoe ndee nun kike ndee tide gbo e boore be. Wo waxati ndee nun je ndee rafisa e boore be.

¹¹ N gaaxu ne wo naxa n ma xaranyi rabolo, n ma wali xa lu n ma fu.

¹² N ngaxakerenyie, n bara wo mayandi, wo lu alo n tan, barima n fan luxi ne alo wo tan. Wo mu fe kobi yo raba n na.

¹³ Wo a kolon a n ma fure nan a niya, a singe singe n xa wo kawandi Isa xa masenyi fanyi ra.

¹⁴ Na nu xoroxo wo be, kono n ma fe mu wo boje rapaaxu wo ma, wo mu wo makuya n na. Wo n nasene ne alo Ala xa maleke nde, xa na mu a ra Ala xa Mixi Sugandixi Isa.

¹⁵ Wo xa na seewe fori na minden? Singe n ma fe nu rafan wo ma han wo nu noma tinde wo yae yati bade n be.

¹⁶ N nondi falafe wo be, na bara a niya n xa findi wo yaxui ra?

¹⁷ Na mixie wama wo xa bira e foxo ra, kono na mu findima fe fanyi ra wo be. E wama won tagi isofe, alako wo xa lu e tan mabiri.

¹⁸ Xa wo gbata fe fanyi rabafe ra, na mu paaxu. Wo xa na mooli raba temui birin, hali n mu na wo yire.

¹⁹ N ma die, n man na toorofo wo be alo gine xa toore ditinyi ra, han Ala xa Mixi Sugandixi jere ki sabatima wo i temui naxe.

²⁰ A xoli n ma won birin xa lu yire keren, alako won xa won bore fahaamu, barima yakosi n bara hanme wo xa fe ra.

Hagara nun Sara xa misaali

²¹ Wo tan naxee wama kisi sotofo Ala xa yaamarie ratinmede saabui ra, wo mu a kolon Ala xa seriye naxan falaxi?

²² A sebexi Kitaabui kui a di firin nan nu na Ibrahima yi ra. Konyi gine naxa keren bari a be, xore gine fan naxa di gbete bari a be.

²³ A naxan soto konyi gine saabui ra, na barixi ne alo ibunadama birin barixi ki naxe, kono a naxan soto xore gine saabui ra, a barixi laayidi nan kui.

²⁴ Na gine firinyi misaalixi saate firin nan na. Saate naxan xirixi Sinayi geya fari nan a niyama mixi xa lu konyiya kui. Hagara misaalixi na saate nan na,

²⁵ naxan xirixi Sinayi geya fari Arabu boxi ma. A misaalixi Darisalamu fan na, naxan na konyiya kui a nun a xa die.

²⁶ Kono Darisalamu naxan na ariyanna, xore taa nan a ra. Won nga nan na ki.

²⁷ A sebexi Kitaabui kui,

«I tan naxan mu di barima, i xa jalexin.

I tan naxan mu di bari tɔɔre kolon, i xui ramini, a ite ɲɛlexinyi kui, barima giɛ naxan xa xeme bara mee a ra, a xa di wuyama ne, dangi xeme taa idɔxɔe ra.»

²⁸ Wo tan ngaxakerenyie, wo bara findi laayidi die ra alo Isiyaga.

²⁹ Na waxati, di naxan barixi ibunadama ki ma, a naxa di boore tɔɔɔ, naxan barixi Ala Xaxili senbe saabui ra. Han ya a na na ki ne.

³⁰ Munse sebexi Kitaabui kui? A sebexi, «I xa konyi giɛ nun a xa di kerɪ, barima konyi giɛ xa di nun xɔre giɛ xa di mu ke itaxunma.»

³¹ N ngaxakerenyie, na nan a ra won mu findixi konyi giɛ xa die xa ra. Won findixi xɔre giɛ xa die nan na.

5

Danxaniyatɔe xa xɔreya

¹ Ala xa Mixi Sugandixi bara won xun-sara, alako won xa xɔreya sɔɔ. Na kui, wo xa ti a fanyi ra. Wo naxa tin konyiya nde yo xa dɔxɔ wo fari sɔɔn.

² N tan Pɔlu, n xa nɔndi fala wo be, xa wo tin na mixie xa wo sunna, Ala xa Mixi Sugandixi xa wali tide yo mu na wo be sɔɔn.

³ N man xa a fala wo be, xeme naxan tinma e xa a sunna, a lanma a xa Ala xa yaamari birin natinme.

⁴ Wo tan naxee wama tinxinyi sɔɔfe yaamarie ratinmefe saabui ra, wo nun Ala xa Mixi Sugandixi tagi bara ikuya. Ala mu hinnema wo ra sɔɔn.

⁵ Won won xaxili tima Ala Xaxili ra won ma danxaniya kui, alako won xa tinxinyi sɔɔ won xaxili tima naxan na.

⁶ Xa mixi biraxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa fɔxɔ ra, sunne nun sunnatereya tide yo mu na a be. Fe keren nan tide gbo: Mixi xa danxaniya Ala ma, a xa mixi xanu.

⁷ Wo nu na ɲerefe a fanyi ra. Pe, nde a niyaxi wo xa nɔndi rabolo?

⁸ Naxan wo bendunxi na ki, na mu findixi Ala ra naxan wo xili.

⁹ Lebini dondoronti nɔma farin gbegebe ratede.

¹⁰ N bara la wo ra Ala saabui ra, mixi yo fa a xa fa wo ya iso, wo mu tinma na xaxili mɔɔli ra. Na kanyi fama ne a sare sɔɔde.

¹¹ N ngaxakerenyie, xa a li nu han ya n na kawandi tife mixie xa sunna, munfe ra Yuwifie luma n ɲaxankata ra? Xa a sa li nu n na kawandi mɔɔli tima, Isa xa serexe wuri magalanbuxi ma, a mu findima wɔyɛn xɔɔxɔe ra mixie be nu.

¹² N wama ne naxee na wo ya isofe, hali e mu a dan sunne fe gbansan ma. E xa e xemeya birin ba na.

Danxaniyatɔe ɲere ki

¹³ N ngaxakerenyie, Ala wama wo xa lu xɔreya kui, kɔnɔ wo naxa na xɔreya mafindi yunubi ra. Wo wo bore mali xanunteya kui.

¹⁴ Ala xa seriye birin na yi yaamari kerenyi nan kui: Wo xa wo boore adamadi xanu alo wo yete.

¹⁵ Xa wo luma wo bore tɔɔɔ ra, wo nu wo bore ɲaxankata, wo a niya dɔyin, xa na mu a ra wo wo bore xa fe xun nakanama ne.

¹⁶ N wama naxan falafe wo be, wo xa a lu Ala Xaxili xa wo ɲɛɛɛ. Wo naxa bira wo yete waxɔnfe ɲaaxie fɔxɔ ra.

¹⁷ Adama waxɔnfe ɲaaxi nun Ala Xaxili seniyeɛni, a keren mu a ra. Na firinyi na e bore gerefe, alako wo naxa wo waxɔnfe raba.

¹⁸ Xa Ala Xaxili na wo ɲɛɛɛɛ, wo xaxili mu tima wo xa yaamari ratinmexie ra sɔɔn.

¹⁹ Yunubitɔe waxɔnfee nan ya: lan-goɛna, seniyentareɲa, sɔn kobi,

²⁰ kuye batufe, duureya, xɔnnanteya, lantareya, tɔɔne, boɲe tefe, geeni fenfe i yete be, sɔnxɔfe, boore rafisafe a boore be,

²¹ milanteya, siisife, xulunyi ɲaaxie, nun na maniyeɛ. N man xa a fala wo be, mixi naxee ɲereɛma na ki, e mu ariyanna sɔɔɔma ke ra muku.

²² Kɔnɔ Ala Xaxili Seniyeɛni xa kewalie nan ya: xanunteya, seewe, boɲesa, diɲe, yarawase, fanyi, lanlanteya,

²³ boɲe beɲixi, nun yete suxui. Tɔnyi yo mu na na fe mɔɔlie ma.

²⁴ Ala xa Mixi Sugandixi Isa fɔxirabirɛe bara yunubitɔe waxɔnfe rabɛɲin a nun fe ɲaaxi birin.

²⁵ Won to kisi sɔɔ Ala Xaxili Seniyeɛni saabui ra, won xa bira a fɔxɔ ra.

²⁶ Won naxa won yete igbo, won naxa won bore raxɔnɔ, won naxa mila won bore ma.

6

Danxaniyatɔeɛe xa mali

¹ N ngaxakerenyie, xa wo bara mixi nde suxu yunubi kui, wo tan naxee xa danxaniya tilinxi, wo xa a mafuruku alako a xa gbilen Ala ma. Kɔnɔ wo xa wo ɲɛɛni sa wo yete xon ma, alako wo fan naxa bira na yunubi kui.

² Wo wo bore mali wo xa kote xaninde. Na kui, wo Ala xa Mixi Sugandixi xa seriye nan natinmema.

³ Xa mixi a yete igboma, a na a yete madaxufe.

⁴ Kankan xa a yete ɲere ki mato, xa a fan, xa a mu fan. A naxa a boore ɲere ki mato,

a fa a fala, «N fan boore be.» Na kui, a xa a yete keren gbansan mato,

⁵ alako kankan xa a yete xa kote xanin.

⁶ Mixi naxan xaranyi sotoma Ala xa masenyi xa fe ra, a lanma a xa a karamoƙo ki fe fanyi mooli birin na.

⁷ Mixi yo naxa wo madaxu. Adamadi mu noma Ala madaxude. Kankan fama a yete xa wali sare sotode ne.

⁸ Mixi naxan birama a yete waxonfe jaaxi foxo ra, a fama ne sontode na xaxili kobi xa fe ra. Kono mixi naxan birama Ala Xaxili waxonfe foxo ra, a fama kiside Ala Xaxili nan saabui ra.

⁹ Won naxa tagan fe fanyi rabafe ra. Xa won mu tagan, won fama ne sare fanyi sotode a waxati.

¹⁰ Xa won noma fe fanyi nde rabade, won xa a raba mixi birin be. A gbengbenyi won xa a raba won ngaxakerenyi danx-aniyatoee be dangife mixi birin na.

Nungui

¹¹ Wo yi sebeli mato, a xori xungbo, barima n na a sebefe n yete belexe nan na.

¹² Mixi naxee na wo karaxanfe wo xa sunna, e wama ne pama xa e matoko. E na na rabafe ne alako e naxa paxankate soto kawandi xa fe ra, naxan Ala xa Mixi Sugandixi xa serexe masenma.

¹³ Sunnamixie yati mu Ala xa yaamari birin natinmema, kono e wama wo tan xa sunna, alako e xa xili fanyi soto na xa fe ra.

¹⁴ Kono n tan, n wama xili fanyi sotofe won Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa serexe nan ma fe ra, naxan bara a niya n jere ki nun duniya jere ki, e tagi xa ikuya.

¹⁵ Sunne nun sunnatareya tide yo mu na na. Findife mixi neene ra, na nan tide gbo.

¹⁶ Ala xa bonesa nun hinne fi mixi birin ma naxee birama na seriye foxo ra, a nun a xa pama Isirayila.

¹⁷ A donxoƙe ra, mixi yo naxa n tooƙo, barima Isa xa tooƙe foxi na n fate ma.

¹⁸ N ngaxakerenyie, won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi xa hinne wo xaxili ra. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Pölu naxan sebe
Efese danxaniyatöe jama
ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Ala xa xera Pölu naxan sebe danxaniyatöe jama ma naxee nu sabatixi Efese taa kui nun a rabilinyi. Temui dangixi, Pölu nu bara kawandi ti naa alako mixie xa danxaniya Isa ma. A lu ne na taa kui han je firin. Fe naxee dangi Efese na waxati bun ma, e sebexi Isa xa Xerae xa Taruxui kui, Sora 19.

Pölu yi Kitaabui sebe temui naxe, a nu saxi geeli Ala xa masenyi kawandife ma. Ala Xaxili Seniyenxi naxa masenyi fi a ma naxan findi yi Kitaabui ra.

Ala a to Efese danxaniyatöe ralimaniya, a lonni fi e ma, yi Kitaabui noma fe gbegbe masende won fan be. A Ala sago makenenma won be a naxan nakamali a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra. A sago na a ra mixi birin xa no kisi sotode Isa xa serexe saabui ra. Yi Kitaabui a masenma won be a mixi yo mu na naxan xa wali fanyie noma a rakiside. Mixi kisima Ala xa hinne nan tun saabui ra. Yi Kitaabui man a masenma won be a danxaniyatöe jama tide gbo Ala be. A bara wali so e yi ra, e xa nu na raba han beenun a man fama e foxo ra loxo naxe. A bara fe fanyie masen, a lanma danxaniyatöe xa jere naxee ma. A man bara fere fi e ma e xa no tide Sentane kanke alo geresoe tima a gerefama kanke ki naxe.

Yi Kitaabui xa masenyi senbe gbo ki fanyi. Ala xa a rasabati won sondonyi kui. Ala xa a Xaxili ragoro won ma naxan lonni fama, naxan fee makenenma, alako won ma Ala kolonyi xun xa masa. Ala xa senbe fi won ma won xa lonni soto a xa Mixi Sugandixi xa xanunteya ma naxan dangi lonni birin na. Ala xa won nakamali a xa fe kamalixi birin na. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Pölu naxan sebe
Efese danxaniyatöe jama
ma

Xeebui

¹ N tan Pölu nan yi ki, Ala bara a ragiri naxan xa findi a xa Mixi Sugandixi Isa xa xera ra. N bara wo tan Efese seniyeentöe xeebu, Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa danxaniyatöe.

² Won Baba Ala nun won Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa hinne nun bopesa fi wo ma.

Ala matöxo

³ Tantui nan Ala be, naxan findixi won Marigi Isa Baba ra. Isa saabui ra, a bara barake birin nagoro won ma, naxan mooli mu kelima yi dunija ma, naxan mooli mu toma, naxan won malima ariyanna kira xon.

⁴ Beenun dunija geme singe jan xa doxo, Ala nu bara won sugandi Isa saabui ra alako won xa seniye, won xa tinxin a ya i. A xa xanunteya kui,

⁵ a naxa janige tongo won xa findi a xa die ra a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra, Ala sago fanyi ma.

⁶ Na birin nabaxi ne alako won xa a xa hinne xungbe matöxo, a naxan masenxi won be a xanuntenyi Isa saabui ra.

⁷ A tan Isa bara won xunsare fi a yete wuli ra. Won ma yunubie xafarixi a tan nan saabui ra. Na birin nabaxi Ala xa hinne makaabaxi nan kui,

⁸ a bara naxan fi won ma a yiriwaxi ra, lonni nun fahaamui ra.

⁹ A bara a sago gundo makenen won be, a to wa a xon a sago xa raba a xa Mixi Sugandixi saabui ra

¹⁰ waxati kamali temui. Ala sago findixi yi nan na: A xa se birin malan, naxee na koore a nun naxee na boxi, a xa a xa Mixi Sugandixi findi a birin xunyi ra.

¹¹ Won fan findixi ketongoe ra a tan nan saabui ra, alo Ala a janige tongoxi ki naxe, naxan fe birin nagirima a yete sagoe nun a xa nate ma.

¹² Na birin nabaxi ne alako won tan naxee findi mixi singee ra naxee e xaxili ti Ala xa Mixi Sugandixi ra, won xa Ala Nore Kanyi matöxo.

¹³ Wo fan to nondi masenyi rame Isa xa fe ra, xibaaru fanyi naxan kisi fi wo ma, wo naxa danxaniya a ma. Isa saabui ra, Ala naxa wo matonxuma a Xaxili Seniyenxi ra alo a laayidi ki naxe.

¹⁴ A bara a Xaxili Seniyenxi fi won ma won ke föle ra. A fama won ke donxoe birin fide won ma a na fa a xa mixie foxo ra temui naxe. Yi birin nabaxi ne alako Ala Nore Kanyi xa matöxo soto.

Pölu xa Ala maxandi Efesekae be

¹⁵ Na kui, kafi n a me wo danxaniyaxi Marigi Isa ma ki naxe, wo man seniyeentöe birin xanuxi ki naxe,

¹⁶ danyi yo mu na n ma tantui ma wo xa fe ra n ne Ala maxandima wo be.

¹⁷ N ma maxandi sigama Baba Ala Nore Kanyi nan ma, won Marigi Isa naxan batuma, a xa a Xaxili ragoro wo ma naxan

fahaamui fima, naxan fee makeñenna, alako wo xa Ala kolonyi xun xa masa.

¹⁸ N a maxandima wo boje xa fe to a fixe ra alako wo xa kolon soto a ma a Ala bara wo xili, fe xa lu wo be wo wo waxili tima naxan na, alako wo xa kolon soto Ala xa ke makaabaxi ma naxan findixi a xa seniyyentoe birin gbe ra,

¹⁹ alako wo man xa kolon soto Ala xa senbe xungbe ma naxan na won tan danxaniyatoe be. Yi senbe findixi Ala xa senbe magaaxuxi nan na,

²⁰ a naxan namini a to a xa Mixi Sugandixi rakeli faxe ma, a a magoro a yirefanyi ma ariyanna.

²¹ Ala bara mangeya fi a ma naxan dangi mangeya, noe, nun senbe birin na. A bara xili fi a ma naxan dangi xili birin na naxan falama yi dunja ma a nun aligiyama.

²² Ala bara fe birin sa a xa yaamari bun, a man fa a findi fe birin xunyi ra danxaniyatoe pama be.

²³ Danxaniyatoe pama fan luxi ne alo Ala xa Mixi Sugandixi fate. Naxan fe birin nakamalima a mooli birin na, a xa fe kamalixi birin na danxaniyatoe pama tagi.

2

Kisi sotoma Ala xa hinne nan saabui ra

¹ Wo fan nu findixi mixi faxaxie nan na wo xa fe kobie nun wo xa yunubie xa fe ra

² wo nu jere ma naxee ma. Wo nu biraxi yi dunja fe kobie nan foxo ra. Wo nu biraxi Sentane nan foxo ra, jinne xa mange naxan na kuye ma. Wo nu biraxi a xaxili nan foxo ra naxan na walife Ala yaxuie tagi.

³ Singe, won birin nu jere ma na mooli nan na, won bira won fate waxonfe nun won yete xaxili foxo ra. Na kui, a nu lanma won xa Ala xa xone nan tun soto alo booree.

⁴ Kono Ala xa kinikini gbo. A won xanuxi xanunteya tilinxi nan na.

⁵ Na kui, hali faxamixie nan to nu won na won ma fe kobi rabaxie xa fe ra, Ala naxa won nakeli na faxe ma, won nun a xa Mixi Sugandixi. Wo kisixi Ala xa hinne nan saabui ra.

⁶ Ala to bara won nakeli faxe ma won nun a xa Mixi Sugandixi ra, a bara won naso ariyanna, a won doxo a fe ma.

⁷ A xa fonisireya kui, Ala kisi fixi won ma a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra, alako birin xa a xa hinne makaabaxi to waxati birin naxan sa fama.

⁸ Wo kisixi Ala xa hinne nan saabui ra, wo xa danxaniya xa fe ra. Kisi mu kelima wo tan xa ma, Ala nan a fima mixi ma.

⁹ A mu kelima mixi xa wali fanyie xa ma. Na kui, mixi yo mu noma a yete matoxode.

¹⁰ Ala xa wali foxi nan na won na. Yakosi, a bara won daa a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra, alako won xa nu wali fanyie raba, a bara naxee ti won ya i won xa nu jere e ma.

Danxaniyatoe pama findife Ala xa mixie nun Ala Xaxili sabatide ra Isa xa serexe saabui ra

¹¹ Na kui, wo xa ratu a Yuwifie mu wo ra bari keja ma. Naxee xili falama «sunnamixie», e wo fan xili falama «sunnataree». Wo xa a kolon a sunne findixi adama xa wali nan na, naxan nabama mixi fate ra.

¹² Wo xa ratu a singe ra wo mu nu Ala xa Mixi Sugandixi xa fe yo kolon. Xone nan nu wo ra Isirayilakae ya ma. Laayidi nun saate yo mu nu xirixi wo nun Ala tagi. Xaxili tide yo mu nu na wo yi ra, Ala kolontaree nan nu wo ra dunja ma.

¹³ Kono yakosi, wo tan naxee danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma, wo tan naxee nu makuyaxi, Ala bara wo maso a ra a xa Mixi Sugandixi wuli saabui ra.

¹⁴ A tan nan lanyi rasoxi won tagi, pama firin xa findi keren na. A to a yete fate ba serexe ra, a bara yaxuya tete rabira naxan nu tixi won tagi.

¹⁵ A bara Yuwifie xa seriye, e xa yaamari, nun e xa tonyie senbe kana. A bara na pama firin tongo, a lanyi xiri e tagi, a e findi pama neene keren na a xa yaamari bun ma.

¹⁶ A xa faxe saabui ra wuri magalanbuxi ma, a bara e xa yaxuya kana, a e firin birin findi keren na, a lanyi nun bojesa lu e tan nun Ala tagi.

¹⁷ A to fa, a naxa wo kawandi lanyi nun bojesa ra, wo tan naxee nu makuya. Naxee fan nu makore, a naxa nee kawandi lanyi nun bojesa ra.

¹⁸ A tan nan naade rabixi won firin birin be, won nun Baba Ala xa lu yire keren, a Xaxili Seniyyenxi kerenyi saabui ra.

¹⁹ Na kui, wo tan naxee mu nu na Ala xa mixie ya ma, yakosi wo fan bara findi seniyyentoe ra, wo bara so Ala xa mixie ya ma.

²⁰ Wo bara lu alo banxi tixi naxan bunyi findi xerae nun namijonmee ra. Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan findi na banxi geme hagige ra naxan tide gbo a birin be.

²¹ Banxi yire birin a boore suxuxi a tan nan saabui ra, a ite, a findi horomobanxi seniyyenxi ra Marigi be.

²² Isa bara a niya wo fan xa nu malan alo banxi biriki doxoma a boore ra ki naxe. Ala na wo tife alo banxi a Xaxili sabatima dennaxe.

3

Ala xa gundo makenenfe

¹ Na nan a toxi, n Ala maxandima wo be, n tan Polu, naxan bara findi geelimani ra Ala xa Mixi Sugandixi Isa be wo xa fe ra, wo tan naxee mu findixi Isirayilakae ra.

² N laxi a ra, wo bara a me Ala naxa a xa hinne taxu n na n xa a masen wo be.

³ N jan bara a nde tagi raba, Ala bara a xa gundo masen n be naxan singe nu noxunxi.

⁴ Wo na n ma sebeli xaran, wo noma ne a kolonde a fahaamui bara fi n ma Ala xa Mixi Sugandixi gundo xa fe ra.

⁵ Yi gundo mu nu makenenxi a singe ra nu adamadie be alo a fa makenenxi Ala xa xera seniyenxie nun namijonmee be ki naxe to Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra.

⁶ A bara makenen fa, a si gbetee nun Isirayilakae bara findi jama keren na. E bara findi ke keren tongomae ra. Ala laayidi keren nan tongoxi e birin nalanxi be, Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa xibaaru fanyi saabui ra.

⁷ Ala to hinnexi n na a senbe birin na, n fan bara findi yi xibaaru fanyi xa walike ra.

⁸ Hali n to xurunxi dangi seniyeentoe birin na, Ala bara hinne n na. A xa hinne findixi n be yi nan na: N tan xa si birin kawandi Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi makaabaxi ra,

⁹ n xa Ala gundo makenen adamadie birin be, naxan nu noxunxi Ala Daali Mange yi ra. Kafi fe folo fole yi gundo nu noxunxi Ala yi,

¹⁰ kono yakosi, a sago na a ra danxaniyatoe jama xa a xa lonni birin makenen mangee nun nolae be naxee na kuye ma.

¹¹ Yi birin findixi Ala xa nate nan na naxan nu na a yi ra abadan. A a birin nakamalixi won Marigi Isa nan saabui ra, a xa Mixi Sugandixi.

¹² A tan saabui ra, won to danxaniyaxi a ma, won noma won makorede Ala ra limaniya kui, siike xanbi.

¹³ Na kui, n bara wo maxandi limaniya naxa ba wo yi n ma toore kui wo xa fe ra, barima a findima wo be xunnakeli nan na.

¹⁴ Na nan a toxi, n nan n xinbi sinma Baba Ala ya i,

¹⁵ bonsoe birin fatanxi naxan na, naxee na koore nun boxi.

¹⁶ Na a maxandima a xa wo mali a xa noxe makaabaxi saabui ra, a xa wo boje senbe so a Xaxili saabui ra.

¹⁷ N a maxandima a xa Mixi Sugandixi xa sabati wo boje i danxaniya saabui ra, wo man xa sabati xanunteya kui. Wo xa

xanunteya suxu alo wuri bili sanke boxi suxuxi ki naxe.

¹⁸ N a maxandima a xa senbe fi wo ma, alako wo nun seniyeentoe birin xa no Ala xa Mixi Sugandixi xa xanunteya gboya, a kuyeya, a iteya, nun a tilinyi kolonde wo mabiri.

¹⁹ Wo xa kolon soto a ma Ala xa Mixi Sugandixi wo xanuxi ki naxe, xanunteya naxan mu noma fahaamude a gboya xa fe ra, alako Ala xa wo rakamali a xa fe kamalixi birin na.

²⁰ Matoxoe na Ala be naxan noma fe birin na a senbe saabui ra a naxan fixi wo ma, naxan noma fe birin na, dangi won ma maxandi nun mapoxunyi ra

²¹ Matoxoe na a tan nan be danxaniyatoe jama nun a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra waxati birin, abadan. Amina.

4

*Danxaniyatoe jere ki:**Nerefe lanyi kui*

¹ Na kui, n tan naxan bara findi geelimani ra Marigi xa fe ra, n bara wo mayandi wo jere ki xa a masen a Ala nan yati wo xilixi.

² Wo xa jere yete magore nun boje bexi kui, wo nu dije wo bore be, wo ti wo bore san na xanunteya kui.

³ Wo xa fe birin naba alako lanyi naxa kana wo tagi, Ala Xaxili Seniyenxi naxan fixi wo ma bojesa ra.

⁴ Won findixi fate keren nan na. Ala Xaxili Seniyenxi keren nan a ra. Ala wo fan xilixi ne wo xa wo xaxili ti fe keren nan na.

⁵ Marigi keren, danxaniya keren, nun xunxa keren nan na won be.

⁶ Ala keren nan na won be naxan findixi birin Baba ra, naxan na birin xun ma, naxan walima birin saabui ra, naxan na birin i.

⁷ Kono hinne fixi kankan ma won ya ma alo Ala xa Mixi Sugandixi a xasabixi ki naxe.

⁸ Na nan a toxi a sebexi,

«A to te koore,
a naxa a yaxuie suxu,
a naxa adamadie ki.»

⁹ A to sebexi, «A bara te,» na nan na ki a bara goro han boxi ma sinden, beenun a man xa te.

¹⁰ Naxan goro, na nan man texi koore birin xun ma, alako a xa fe birin nakamali.

¹¹ A adamadie ki naxan na, a findi yi nan na: ndee xa findi xerae ra, ndee xa findi namijonmee ra, ndee xa findi xibaaru fanyi kawandilae ra, ndee xa findi danxaniyatoe xunmatie nun karamoxoe ra.

12 A won kixi ne na birin na alako won xa seniyeſe mali e xa fata Ala xa Mixi Sugandixi xa danxaniyatɔɛ pama rapereɗe yare.

13 Won xa bira na foxo ra han won birin xa lu lanyi kui naxan kelima danxaniya nun Ala xa Di kolonfe ma, han won birin xa kamali alo Ala xa Mixi Sugandixi kamalixi ki naxe.

14 Na temui won mu luma sonon alo diyoree. Won mu lintanma sonon alo wuri naxan saxi ye fari, moronyi nun foye naxan tutunma, e a xanin yire birin. Na kui, mixie mu noma won natantande sonon e xa wule kawandi ra, e xa koota, nun e xa yanfanteya ra.

15 Won xa nondi nan fala xanunteya kui. Fe birin kui, won xa danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, naxan findixi danxaniyatɔɛ pama xunyi ra. Won xa mo na danxaniya kui.

16 Xunyi nan fate salonse birin naperema. Kankan xirixi a boore ra, kankan a xa wali rabama, alako fate birin xa mo, a xa senbe soto xanunteya kui.

Nerefe lahale neene ma, tinxinyi nun seniyeſe kui

17 Na kui, n yi nan falama wo be, n man xa a mabanban Marigi xili ra: Wo naxa jere sonon alo danxaniyataree perema ki naxe. E xaxilie birama fe fufafu nan tun foxo ra.

18 E xaxilie ifooroxi. E xa fe kolontareya nun e xa sondon xoroxoya bara a niya e xa gan Ala xa kisi ra.

19 E mu yaagima fefe ma sonon. E bara e yete rabolo langoeɗa xili ma. E mu wasama fe kobi mooli birin nabafe ra.

20 Konɔ Ala xa Mixi Sugandixi mu wo tixi na kira xa xon!

21 Wo a xa fe mexi ne, wo man bara xaran a xa fe ra. Wo a kolon yati a nondi na Isa nan yi.

22 Wo tinkanxi ne wo xa wo yi ba wo jere ki fori ra, naxan wo xun nakanama wo waxonfe kobi saabui ra.

23 Wo boje nun wo xaxili xa mafindi boje neene nun xaxili neene ra.

24 Wo xa wo lahale fori masara a neene ra. Wo luma ne alo wo bara findi mixi neene ra Ala naxan daaxi a xa jere a xa tinxinyi nun seniyeſe yati kui.

25 Na kui, won xa wule lu, won xa nondi nan fala won bore be, barima won findixi fate keren salonye nan na.

26 Xa wo xono, wo naxa yunubi raba. Wo naxa a lu soge xa dula xone na wo boje kui,

27 alako wo naxa santide lu Ibulisa be.

28 Mujeti xa mujne lu. A xa wali tinxinyi kui alako a xa munafanyi soto a naxan fima setaree ma.

29 Wo naxa a lu woyen kobi yo xa mini wo de i. Wo xa woyen fanyi nan fala naxan noma mixi malide a hayi ki ma, alako wo xa woyenyi xa findi hinne ra e be.

30 Wo naxa Ala Xaxili Seniyeſe tɔɔɔ, Ala wo matonxumaxi naxan na han a fama won foxo ra loxo naxe.

31 Wo xa wo yi ba yi fe mooli birin na: xone, boje, jaaxuna, joxonsosoe, konbi, a nun fe kobi mooli birin.

32 Wo xa marafanyi nun boje fanyi masen wo bore be. Wo xa dije wo bore ma alo Ala dije wo fan ma ki naxe a xa Mixi Sugandixi saabui ra.

5

Nerefe naiyalanyi kui

1 Na kui, wo to bara findi Ala xa di xanuxie ra, wo xa a foxi nan naba.

2 Wo xa jere xanunteya kui alo Ala xa Mixi Sugandixi won xanuxi ki naxe, a a yete fi won ma fe ra, a findi won ma serexe ra naxan labunde xiri rafan Ala ma.

3 Konɔ langoeɗa, mile, nun seniyeſe mooli yo naxa lu wo yi ra. E xa fe jan naxa fala wo tagi, barima na mu lan seniyeſe ya ma.

4 Woyenyi masuturare, daxuna woyenyi, woyen jaaxi, e sese naxa me wo tagi. Na mu lan. Wo xa nu tantu woyenyi nan fala wo bore tagi.

5 Wo xa a kolon a fanyi ra, a langoe, seniyeſe, a nun milante (naxan maniya kuye batui ra), e sese mu findixi ke tongoma ra Ala nun a xa Mixi Sugandixi xa mangeya niini bun ma.

6 Wo naxa a lu mixi yo xa wo madaxu woyenyi fufafu ra. Yi yunubi moolie xa fe ra, Ala xa xone goroma ne mixie ma naxee mu a xui suxuma.

7 Na kui, wo naxa gbaku e ra.

8 Singe, dimi nan nu wo ra, konɔ yakosi, wo bara findi naiyalanyi ra Marigi saabui ra. Wo xa wo jere alo a lan naiyalanyi xa die xa e jere ki naxe.

9 Naiyalanyi xa wali toma fe fanyi birin, tinxinyi birin, nun nondi birin kui.

10 Wo xa kata wo xa kolon soto fee ma naxee Ala kenenxi.

11 Wo naxa wo gbe raso dimi xa wali kobi ya ma feo! Wo xa na fe mooli ramini kene ma.

12 Barima na mixi moolie fe naxee rabama noxunyi kui, hali a ifalafe yete mayaagi.

13 Konɔ naiyalanyi fe naxan birin makenenma, a toma ne ya ra.

¹⁴ Fe naxan birin toma ya ra, a fan bara findi naiyalanyi ra. A falaxi na nan ma, «I tan naxan xife, xunu.

Keli faxamixie ya ma, Ala xa Mixi Sugandixi xa yanbe xa ti i ma.»

¹⁵ Na kui, wo meeni wo jere ki ma. Wo naxa wo jere alo xaxilitaree. Wo xa wo jere ne alo xaxilimae.

¹⁶ Wo meeni yi temui ma, barima yi temui mu fan.

¹⁷ Na na a ra, a mu lan wo xa wo jere alo xaxilitare. Wo xa kolon soto Marigi waxonfe ma.

¹⁸ Weni naxa wo rasiisi, barima xaxilitareja nan na ki. Wo xa kamali Ala Xaxili Seniyenxi nan na.

¹⁹ Wo xa woyen wo bore be suuki nun beeti ra. Wo xa suukie nun beetie ba Marigi be naxee kelima wo boje yati yati ma.

²⁰ Wo xa tantui rasiga Baba Ala ma fe birin xa fe ra, temui birin. Wo xa na raba Ala xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xili saabui ra.

Nerefe yete magore kui

²¹ Wo xa wo yete magoro wo bore be Ala xa Mixi Sugandixi xa yaragaaxui kui.

²² Ginee, wo xa wo yete magoro wo xa morie be, alo wo wo yete magoroma Marigi be ki naxe.

²³ Xeme findixi a xa gine xunyi nan na, alo Ala xa Mixi Sugandixi findixi danxaniyatoe pama xunyi ra ki naxe. Danxaniyatoe pama fan findixi a fate nan na, a bara naxan nakisi.

²⁴ Danxaniyatoe pama a yete magoroma Ala xa Mixi Sugandixi be ki naxe, ginee fan lanma e xa e yete magoro e xa morie be na ki ne fe birin kui.

²⁵ Xeme, wo xa wo xa ginee xanu alo Ala xa Mixi Sugandixi danxaniyatoe pama xanuxi ki naxe. A a yete fi danxaniyatoe pama xa fe ra

²⁶ alako a xa a raseniyeen, a xa a rafixe ye ra masenyi saabui ra,

²⁷ a xa a dentege a yete be nore kui. Na kui, danxaniyatoe pama luma ne alo dugi tofanyi, xosi yo mu na naxan ma, naxan mu matorjoxi. A xa seniyeen, tantanyi yo naxa lu a ma.

²⁸ Xeme lanma e xa e xa ginee xanu na mooli nan na. E xa e xanu alo e e yete fate xanuxi ki naxe. Naxan a xa gine xanuma, a a yete nan xanuxi.

²⁹ Mixi yo mu na naxan a yete fate xonma, barima mixi birin a yete rabaloma, a meeni a yete fate ma. Ala xa Mixi Sugandixi fan meenima danxaniyatoe pama ma na ki ne,

³⁰ barima won findixi a fate salonyie nan na.

³¹ «Na kui, xeme fama ne kelide a baba nun a nga xun ma, a a maso a xa gine ra, e findi fate keren na.»

³² Gundo belebele nan na ki, konon na Ala xa Mixi Sugandixi nun danxaniyatoe pama nan ma fe falafe.

³³ Konon kankan xa a xa gine xanu alo a yete yati. Gine fan lanma a xa a xa mori binya.

6

¹ Die, wo xa wo nga nun wo baba binya Marigi xa fe ra, barima na nan findi fe tinxixi ra.

² Yaamari singe nan ya, barake laayidixi naxan xanbi ra: «I xa i nga nun i baba binya,

³ alako fee xa sooneya i be, i xa simaya soto dunija bende fuji fari.»

⁴ Babae, wo fan naxa wo xa die raxono. Wo xa e xuru, wo e rasi alo Marigi wama a xon ma ki naxe.

⁵ Konyie, wo xa wo marigie sago raba, naxee na wo xun ma yi dunija ma. Wo xa e binya, wo gaaxu e ya ra. Wo xa e sago raba wo nii ra, alo wo Ala xa Mixi Sugandixi sago rabama ki naxe.

⁶ Wo naxa a raba e ya tode gbansan xa ra, alo naxee katama e yete rafande mixi ma. Wo xa a raba ne alo Ala xa Mixi Sugandixi xa konyie naxee Ala sago rabama e boje birin na.

⁷ Wo a raba wo tinxi ra. Wo naxa wali e be alo wo na walife e tan gbansan nan ma fe ra. Wo xa wali ne alo wo na walife Marigi nan be,

⁸ barima wo a kolon, mixi fe fanyi yo raba, xa a findi konyi ra, xa a findi xore ra, Marigi a sare fima ne.

⁹ Konyi marigie, wo fan xa a raba na ki ne wo xa konyie be. Wo xa ba xaajefe e ma, barima wo a kolon Marigi keren nan na wo birin be koore ma, naxan mu mixi yo rafisa a boore be.

Ala geresose naxee fima danxaniyatoe ma

¹⁰ A donxoe ra, wo xa wo senbe so Marigi saabui ra nun a xa senbe magaaxuxi saabui ra.

¹¹ Wo xa Ala xa geresose birin tongo, alako wo xa no tide Ibulisa xa koota birin kanke.

¹² Barima won mu na ibunadama xa gerefefe. Mangepe, nolae, yi dunija senbema jaaxie, jinnee naxee na kuye ma, gere na won nun nee nan birin tagi.

¹³ Na nan a ra, wo xa Ala xa geresose birin tongo alako na loxoe kobi na a li, wo xa no tide. Na gere raponyi xa wo li wo tixi.

¹⁴ Na kui, wo xa ti ne. Wo wo tagi ixiri nɔndi ra. Wo tinxinyi findi wo kanke makantase ra.

¹⁵ Wakilife xibaaru fanyi masende naxan boɓesa fima mixi ma, wo xa na findi sankiri ra wo sanyie be.

¹⁶ Safe na birin xun ma, wo xa danxaniya suxu wo yi ra alo wure lefa. Na nan noma Sentane xa tanbe radexexie ratide, a e raxuben.

¹⁷ Wo man xa kisi suxu naxan findixi wo xun makantase ra. Wo Ala Xaxili Seniyenxi xa santidegema fan suxu naxan findixi Ala xa masenyi ra.

¹⁸ Wo xa Ala maxandi temui birin a Xaxili Seniyenxi saabui ra, duba nun maxandi mooli birin na. Na kui, wo naxa yanfa. Wo xa wo tunnabexi ne Ala maxandife ra seniyeɗe birin be.

¹⁹ Wo xa Ala maxandi n fan be, alako n na n de ibi, Ala xa n mali a xa xibaaru fanyi gundo makenende birin be limaniya ra.

²⁰ N findixi Ala xa santigi nan na yolɔnxɔnyi bara balan naxan ma na xibaaru fanyi xa fe ra. Wo xa Ala maxandi n be alako n xa a masen limaniya ra alo n lan n xa a masen ki naxe.

Wɔyen donxɔ

²¹ Tikike n ma fe nun n ma wali xa fe birin masenma ne wo be. Won ngaxakerenyi xanuxi nan a ra danxaniya kui. Tunnabexila nan a ra Marigi xa wali kui.

²² N a xexi wo ma na nan ma, alako a xa muxu xa fe tagi raba wo be, a man xa wo boɓe ralimaniya.

²³ Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa boɓesa, xanunteya, nun danxaniya fi ngaxakerenyie ma.

²⁴ Ala xa hinne fi birin ma Marigi Isa xa xanunteya mu jonma mixi naxee be.

Ala xa masenyi
Annabi Pōlu naxan seβe
Filipi danxaniyatōe pama
ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Isa xa xεera Pōlu naxan seβe Isayankae ma naxee nu sabatixi Filipi taa kui. Singe Pōlu nu bara kawandi ti menni alako mixie xa danxaniya Isa ma. E xa danxaniya naxa sabati a fanyi ra, han e Pōlu mali a xa wali kui yire gbete. Na taruxui seβexi Isa xa Xεerae xa Taruxui kui, sora 16.

Pōlu to balan geeli Rōma a xa danxaniya xa fe ra, Ala naxa a niya a xa bataaxee seβe danxaniyatōe pama ndee ma. Pōlu naxa bataaxe keren seβe Filipi danxaniyatōee ma. A naxa e ralimaniya alako e xa lu Ala sagoe, e man xa findi misaali fanyi ra naxan nōma a niyade mixi gbete xa bira Isa fōxo ra. Pōlu naxa e ratu a e mu nōma e yete rakiside e xa fe fanyi saabui ra, fo Isa saabui ra naxan a yete baxi serexe ra duniya birin be.

To Isayankae man nōma limaniya sōtode yi Kitaabui saabui ra. Ala xa masenyi xaxili fanyi nun senbe fima mixie ma e na e bōje rabi a βe. Ala xa won mali alako won xa seewe kolon naxan fatanxi Alatala ra. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Pōlu naxan seβe
Filipi danxaniyatōe pama
ma

Xεebui

¹ N tan Pōlu nun Timote, naxee findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa konyie ra, muxu bara wo xεebu, Ala xa Mixi Sugandixi xa seniyeōte naxee na Filipi, a nun wo xa yareratie nun wo malimae.

² Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne nun bōjesa fi wo ma.

³ Temui birin n na ratu wo ma, n Ala tantuma ne.

⁴ N Ala maxandima wo βe seewe ra temui birin,

⁵ barima wo bara n mali Ala xa masenyi kawandife ra kabi a fole han yakosi.

⁶ N a kolon, Ala, naxan wali fanyi fōloxi wo tagi, a fama ne a rakamalide a xa Mixi Sugandixi Isa fa loxo.

⁷ A lan ne yi xaxili xa lu n βe barima wo rafan n ma. Xa n na geeli kui, xa n na Ala xa xibaaru fanyi xunmageresofe kawandi ra, Ala hinnema ne won birin na.

⁸ Ala a kolon n wo xanuxi alo a xa Mixi Sugandixi Isa wo xanuxi ki naxe.

⁹ N Ala maxandima ne wo βe alako wo xa xanunteya xun xa masa fe kolonyi nun fahaamui tilinxi ra,

¹⁰ alako wo xa nō a kolonde fe naxan tide gbo. Na kui, wo bōje xa fiixe, marakōosi yo naxa lu wo ma Ala xa Mixi Sugandixi fa loxo.

¹¹ Na loxo Isa fama ne wo matinxinde alako Ala xa matoxo, a senbe xa kolon.

Pōlu nun kawanditie

¹² N ngaxakerenyie, wo xa a kolon, tōore naxan n lixi, na bara Inyila Isa masenyi wali rasōneya,

¹³ barima mange xa sōorie nun mixie birin bara a kolon n na geeli kui Ala xa Mixi Sugandixi xa fe nan ma.

¹⁴ N ngaxakerenyie bara limaniya Marigi xa fe ma n ma paxankate saabui ra. Yakosi e mu gaaxuma fefe ya ra, e Ala xa masenyi kawandima senbe ra.

¹⁵ Nondi nan a ra, ndee na Ala xa Mixi Sugandixi xa fe kawandife mile nun tōone nan ma, kōno ndee fan na kawandi tife bōje fanyi nan na.

¹⁶ Nee a rabafe xanunteya nan na, barima e a kolon a n findixi Xibaaru Fanyi xunmagereso nan na.

¹⁷ Booree Ala xa Mixi Sugandixi xa fe kawandima e xa yete igboja nan na. E bōje mu fiixe. E pōxo a ma a e nōma n ma geeli paxankate xun masade e xa kawandi ra.

¹⁸ Fefe mu a ra. Xa e bōje fiixe, xa e bōje mu fiixe, e na Ala xa Mixi Sugandixi xa fe masenfe. Yi findima seewe nan na n βe to nun tina,

¹⁹ barima n a kolon fe naxee bara n li, e findima kisi nan na n βe wo xa Ala maxandi saabui ra nun a xa Mixi Sugandixi Isa Xaxili xa mali saabui ra.

²⁰ N a kolon n fe birin nabama alako n naxa yaagi fefe ra. N xa limaniya yakosi alo temui dangixi alako Ala xa Mixi Sugandixi xa matoxoe soto n ma simaya xa na mu n ma faxe saabui ra.

²¹ N ma duniyeigiri kui, n birama ne Ala xa Mixi Sugandixi fōxo ra. N ma faxe findima fe fanyi nan na n βe,

²² kōno xa n lu duniya, n nōma ne wali gbege rabade Ala βe. Awa, n munse rabama? N mu a kolon.

²³ Na fe na n bendunfe yire firin. A xoli n ma n xa keli be, n xa siga Ala xa Mixi Sugandixi yire. Na fan dangi fe birin na.

²⁴ Kōno a lanma n xa lu duniya wo tan ma fe ra.

²⁵ N bara a kolon n luma ne wo ya ma alako wo xa siga yare, wo man xa seewa danxaniya kui.

²⁶ N na gbilen wo yire, wo xa matɔxɔe Ala xa Mixi Sugandixi Isa be, na xun fama masade n ma fe ra.

²⁷ Wo ɲere ki xa lan Ala xa Mixi Sugandixi xa Xibaaru Fanyi ma tun, alako xa n na wo ya ma ba, xa n mu na ba, n noma a kolonde xaxili keren nan na wo be, wo birin walife danxaniya keren nan na, danxaniya naxan fatanxi Ala xa Xibaaru Fanyi ra.

²⁸ Wo naxa gaaxu wo gerefae ya ra. Wo xa limaniya findixi tɔnxuma nan na e be e loefe ra, wo fan xa a kolon wo kisima ne.

²⁹ Na kisi kelixi Ala nan ma, barima a bara hinne wo ra doxo firin: Wo danxaniyafe Ala xa Mixi Sugandixi ma, a nun wo man tɔrofoe a be,

³⁰ alo wo n fan to tɔro ra ki naxe. Alo wo man bara a me ki naxe, han ya n na na tɔore nan kui.

2

Isa xa misaali

¹ Ala xa Mixi Sugandixi to madundui nde fima wo ma, a xa xanunteya to limaniya nde fima wo ma, lanyi to na wo nun Ala Xaxili Seniyanxi tagi, xanunteya nun kinikini nde to na wo yi ra,

² wo xa n ma ɲelɛxinyi rakamali. Wo lu lanyi kui. Xaxili keren, xanunteya keren, nun ɲere ki keren nan xa lu wo tagi.

³ Wo naxa fefe raba tɔone kui. Wo naxa wo yete rafisa wo booree be. Wo nde ba wo xa fe ra, wo a sa wo boore gbe xun yete magore kui.

⁴ Wo naxa wo yete xa munafanyi fen. Wo wo booree nan ma munafanyi fen.

⁵ Wo yuge xa lu alo Ala xa Mixi Sugandixi Isa.

⁶ Kabi abadan, a nu na Ala keɲa ne, kono a mu tin a xa a yete tide sa Ala ilanyi.

⁷ A naxa diɲe a yete birin ma, a tin lude konyi keɲa ma, a bari dunɲa ma alo adamadi, mixie fan naxa a kolon adamadi ra.

⁸ A naxa a yete magoro, a xa Ala sago raba, han a naxa tin faxe ra wuri magalanbuxi ma.

⁹ Na nan a toxi Ala naxa a binya, a a xili gbo dangi xili birin na,

¹⁰ alako naxee na koore, naxee na boxi, naxee na boxi bun ma, e na Isa xili me temui naxe, e birin xa e xinbi sin a bun,

¹¹ e xa a fala, «Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan na Marigi ra.»

Na xa findi matɔxɔe ra Baba Ala be.

¹² N xanuntenyie, wo bara n xui suxu n nu na wo tagi temui naxe. Yakosi fan, wo xa Ala xa yaamarie rabatu n xanbi dangife a singe ra. Wo xa gaaxu Ala ya ra, wo xa wakili wo xa kisi xa fe ra.

¹³ Ala nan fe ragirima wo ma alako wo ɲanige xa lan a gbe ma, wo xa a waxɔnfe raba.

¹⁴ Wo ne fefe rabama wo naxa wo yaxaseri masa, wo naxa sɔnxɔ,

¹⁵ alako nondi nun seniyanxi xa lu wo be, wo tan Ala xa die naxee yanbama alo te dexɛ yi dunɲa mixi ɲaaxi tinxintaree ya ma,

¹⁶ wo ne kisi masenyi tima temui naxe. Na kui, n matɔxɔe sɔtɔma Ala xa Mixi Sugandixi fa loxɔe, barima n mu dunɲa igirixi tɔore kui fufafu ra.

¹⁷ Hali n faxa wo be, n ma dunɲeigiri fama findide wo be serexe nan na naxan sama wo xa danxaniya serexe xun ma. Na n naseɛwama ne.

¹⁸ Wo fan xa seewa, won birin xa seewa.

Timote nun Epafrodite

¹⁹ N bara n xaxili ti Marigi Isa ra a xa n mali alako n xa Timote xee wo ma, alako a xa n nalimaniya wo xa xibaaru ra.

²⁰ Mixi yo mu na n yi ra, wo xa fe rafan naxan ma alo a tan.

²¹ Birin wama e yete kan xa geeni nan xon ma, e mu na Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa geeni xa fenfe.

²² Wo a kolon Timote bara a tunnabexi tɔore kui Ala xa Xibaaru Fanyi xa fe ra. Kabi a naxa wali folo n seeti ma temui naxe, a bara lu alo di naxan birama a baba foxo ra.

²³ Na kui, a xoli n ma n xa a xee wo yire, n ma fe makenɛnma temui naxe.

²⁴ N a kolon a gbe mu luxi, Ala xa a ragiri n xa fa wo yire.

²⁵ Kono n ma marɔxunyi ma, fo n xa n ngaxakerenyi Epafrodite xee wo yire. A bara n mali ki fanyi ra Ala xa fe geremaso kui, alo wo a xeeɛi n ma fe naxan ma.

²⁶ Wo to xoli bara a suxu ki fanyi. A bara kontɔfli barima wo bara a xa fure fe me.

²⁷ A fura ne a ɲaaxi ra. A gbe mu nu luxi a xa faxa, kono Ala naxa kinikini a ma. Ala naxa kinikini n fan ma, alako na sunnunyi naxa sa n ma tɔore xun.

²⁸ Na na a ra n bara gbata a xeefe ra wo ma alako wo xa ɲelɛxin a tofe ra, n fan boɲe ndedi xa sa.

²⁹ Wo xa a rasene Marigi xili ra seewe kui. Wo xa yi mixi mooli binya,

³⁰ barima a mu tondi fefe yo ra Ala xa Mixi Sugandixi xa wali kui, hali a findi a be faxe ra. A bara n mali wo tan mu nu noma n malide naxee ra.

3

Kisi sɔtɔfe

¹ Yakɔsi, n ngaxakerenyie, wo xa sɛɛwa wo Marigi ra. N mu taganma gbilende fee tagi rabade wo be, n naxee sebexi wo ma temui dangixi, alako na xa wo ratanga.

² Wo xa wo yete ratanga mixi naaxie ma, wali kobi rabae naxee wama fine rawalife tun mixi sunnafa ma.

³ Won tan nan na mixi sunnaxie ra a nondi ki ma, won tan naxee Ala batuma a Xaxili Seniyeŋxi saabui ra, naxee sɛɛwama Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, naxee mu e xaxili tima e yete ra.

⁴ Xa n wa, n fan nɔma n xaxili tide n yete ra. Xa mixi nde a maŋɔxunxi ne a a nɔma a xaxili tide a yete ra, n dangi na kanyi ra pon!

⁵ N sunnaxi a xi solomasaxan lɔxɔe ne, Isirayilaka nan n na, naxan kelixi Bunyamin bɔnsɔe, Eburu yati yati nan lanxi n ma n bari ki ma.

⁶ N nu biraxi Ala xa seriye fɔxɔ ra a Fariseni ki ne, n nu fa Isa xa danxaniyatɔe naŋankata. Marakɔsi naaxi yo mu nu na n ma.

⁷ Kɔnɔ yakɔsi, n to bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, n nu se naxan birin maŋɔxunxi fe fanyie ra, e tide yo mu na n be sɔnɔn.

⁸ Marigi Isa kolonfe nan tide gbo nee birin be. Ala xa Mixi Sugandixi sɔtɔfe dangi na fe birin na, n bara naxee lu a xa fe ra. Na fee bara lu n be alo fee fufufu alako n xa Isa xa munafanyi sɔtɔ.

⁹ N xa lu a tan nan ma fe, barima n yete senbe mu nɔma n findide mixi tinxinxi ra. N mu nɔma Ala xa seriye birin nabatude. Kɔnɔ xa n bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi ma, Ala tan nɔma ne n matinxinde. Ala nan mixi matinxinma danxaniya saabui ra.

¹⁰ Na kui, n wama naxan xɔn, n xa Isa kolon. N xa a xa marakeli senbe kolon, n man xa tɔɔɔ alo a tɔɔɔxi ki naxe. N wama lufe ne alo Isa nu na ki naxe a faxa temui,

¹¹ alako n fan xa keli faxe ma.

¹² N a kolon n mu nu ge na birin sɔtode sinden, n ma fe mu gexi kamalide. Kɔnɔ n xa siga yare alako Isa n sugandixi fe naxan ma, n fan xa a xa fe suxu.

¹³ N ngaxakerenyie, n a kolon n mu gexi a suxude sinden, kɔnɔ n fe keren nan nabama: N mu n kobe ratoma, n sigama yare nan tun ma.

¹⁴ N birama ne n ma wali fɔxɔ ra, alako n xa sare sɔtɔ Kooɔre Mange Ala won xilixi naxan ma a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra.

¹⁵ Won tan naxee xa danxaniya bara tilin, a lanma na maŋɔxunxi nan xa lu won birin yi ra. Kɔnɔ xa a sa li mixi nde mu lanxi na fe ma, Ala fama na fan fiixede na kanyi be.

¹⁶ Won xa siga yare alo won darixi a ra ki naxe.

¹⁷ N ngaxakerenyie, wo xa n fɔxi raba. Mixi naxee jere ki luxi alo muxu gbe, nee nan xa findi misaali ra wo be.

¹⁸ Ala xa Mixi Sugandixi yaxuie bara wuya, naxee mu lama a xa serexe ra wuri magalanbuxi ma. N pan bara na fala wo be sanya wuyaxi, kɔnɔ yakɔsi n a masenma ne wo be n yaye ra.

¹⁹ E bara lɔe. E yete waxɔnfe bara findi e xa ala ra. E naxan itema, na nan fama e ragorode. E birama yi duniŋa gbansan nan fɔxɔ ra.

²⁰ Kɔnɔ won tan xɔnyi na ariyanna nan na, won nakisima Marigi Isa kelima dennaxe fafe ra won fɔxɔ ra. Won na na nan mamefe.

²¹ A fama ne won fate makinikinixie masarade, e xa lu nɔre kui alo a gbe. A na rabama a senbe nan na, naxan dangi senbe birin nalanxi ra.

4

Marasi dɔnɔxɔe

¹ N ngaxakerenyie, a xɔli n ma n xa siga wo xɛɛbude. N bara nelexin wo xa fe ra, naxan bara a niya n xa binye sɔtɔ. N xanuntenyie, wo bira Marigi fɔxɔ ra alo wo darixi a ra ki naxe.

² Ewodiye nun Sintike, yandi wo xa lan wo bore ma Marigi xa fe kui.

³ N malima fanyi, n bara i maxandi, i xa e mali, barima e fan bara n mali n ma kawandi tife geremaso kui. Kilementi fan bara n mali, alo n walibooree naxee xilie sebexi kisi buki kui.

⁴ Wo sɛɛwa Marigi ra temui birin. N man xa a fala wo be, wo xa sɛɛwa.

⁵ Wo xa bɔje bexi xa makenen birin be. Marigi mu buma fafe ra sɔnɔn.

⁶ Wo naxa kontɔfli fefe ra, wo xa Ala maxandi fe birin kui, wo xa a mayandi, wo xa a tantu.

⁷ Na kui, Ala bɔjnesa nun xaxilisa fima ne wo ma naxan mɔoli mu toma yi duniŋa fari. A na rabama a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra.

⁸ Dɔnɔxɔe ra, wo xa wo xaxili dɔxɔ yi fee nan xɔn ma: fe naxan yo findi nondi ra, naxan yo findi sɔobe ra, naxan yo tinxin, naxan yo seniyeŋ, naxan yo fan, naxan yo findi seriye ra, naxan yo rafan Ala ma. Wo xa wo xaxili dɔxɔ yi fee nan xɔn binye nun tantui na naxee kui.

⁹ N naxan masenxi wo be, wo naxan toxi n ma misaali kui, wo bira na foxo ra. Na kui, Bojesa Mange luma ne wo seeti ma.

Xeebui

¹⁰ N bara Marigi tantu wo xa fe ra barima wo man bara wo joxo sa n xon. Singe wo nu bara wa n malife, konoo Ala mu a ragiri.

¹¹ N mu yi falaxi xe barima n hayi to na se nde ma. N bara n matinkan n xa wasa so se naxan na n yi ra.

¹² Xa sese yo mu na n yi ra, xa se gbegebe na n yi ra, a birin fan. Xa kaame n suxuxi, xa n lugaxi, n bara wasa a birin na. Xa n bannaxi, xa n tooxoxi, n bara seewa a birin na.

¹³ N noma fe birin na n Marigi saabui ra, naxan senbe fima n ma.

¹⁴ Konoo wo fan fe fanyi nan nabaxi n be n malife ra n ma tooxe kui.

¹⁵ Filipikae, wo a kolon, kabi n naxa keli Masedon boxi Inyila Isa kawandi tife ra, danxaniyatooe jama yo mu n mali fe nde ra fo wo tan.

¹⁶ Wo tan nan na rabaxi. Wo naxa n mali sanya firin n nu na Tesaloniki temui naxe.

¹⁷ N mu na sese fenfe n yete be. A xoli n ma wo tan nan xa fe fanyi soto a kui.

¹⁸ N hayi na naxan birin ma, n bara a soto. Wo naxan nasambaxi n ma Epaforodite saabui ra, a bara n wasa han a bara dangi a i. Na serexxe bara rafan Ala ma, a a kenon.

¹⁹ N Marigi Ala fama fe birin fide wo ma wo hayi na naxan ma. Feere birin na a tan nan yi ra, a na birin nabama a xa Mixi Sugandixi Isa nan saabui ra.

²⁰ Ala tantu, Ala tantu. Ala naxan findi won Baba ra, won a tantuma ne han dunija rajonyi.

²¹ Wo xa Isa xa seniyentooe birin xeebu.

²² Seniyentooe birin naxee na n seeti ma, a gbengbenyi naxee walife Mange Sesare xonyi, e bara wo xeebu.

²³ Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, xa hinne wo birin na.

Ala xa masenyi
Annabi Polu naxan seɓe
Kolosi danxaniyatɔe
pama ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Isa xa xɛera Polu naxan seɓe Isayankae ma naxee nun sabatixi Kolosi taa kui. Polu mu nu findixi kawandila singe xa ra naxan Isa xa fe masen e be, kɔno a e kolon Roma ne, a nu na geeli dennaxe. Ala Xaxili Seniyenxi naxa masenyi nde fi Polu ma Kolosikae be, a nun Isayankae birin be naxee nu sa fama lude dunija bende fuɗi fari. Yi Kitaabui kui, mixi noma lonni gbege sɔtode Isa xa fe ma a nun Isayankae jere ki xa fe ma.

Ala xa won mali a xa masenyi saabui ra alako won xa seewe soto dunija ma, won man xa seewe soto aligiya. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Polu naxan seɓe
Kolosi danxaniyatɔe
pama ma

Xɛebu

¹ N tan Polu nan yi ki, Ala a ragirixi naxan xa findi Isa xa xɛera ra. Muxu nun Timote nan yi bataaxe seɓefe

² wo tan ma, Kolosikae seniyentɔe. Wo bara findi n ngaxakerenyi danxaniyatɔe ra barima wo laxi Ala xa Mixi Sugandixi ra. Won Baba Ala xa hinne nun bojesa fi wo ma.

Polu Kolosikae tantufe

³ Muxu bara Ala tantu, won Marigi Isa Baba. Muxu Ala maxandima wo be temui birin.

⁴ Muxu yi nan mexi, wo bara danxaniya Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma, wo man bara Ala xa seniyentɔe birin xanu.

⁵ Wo xaxili tixi fe ra Ala naxan nagataxi wo ya ra koore ma. Wo xa danxaniya nun wo xa xanunteya kelima na nan ma. Wo bara na birin me Ala xa nondi kui naxan findixi xibaaru fanyi ra.

⁶ Na xibaaru fanyi bara findi geeni ra dunija birin be. A man bara findi geeni ra wo be wo Ala xa hinne yati kolonxi temui naxe.

⁷ Won ngaxakerenyi, muxu waliboore Epafirasi nan wo xaranxi na nondi ra. A bara findi Ala xa Mixi Sugandixi xa walike tinxixi ra wo be.

⁸ A bara a masen muxu be a wo mixi xanuma Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra.

Polu Kolosikae ralimaniyafe

⁹ Na nan a toxi, muxu fan, kafi muxu naxa na kolon, muxu Ala maxandife ne wo be temui birin, a xa fahaamui nun xaxili fanyi fi wo ma alako wo xa Ala sago kolon a fanyi ra.

¹⁰ Wo xa wo jere alo won Marigi wama a xon ma ki naxe. Wo xa fe fanyi mooli birin naba. Wo xa Ala kolon a fanyi ra.

¹¹ Wo xa senbe soto a xa senbe magaaxuxi saabui ra, alako wo xa wo tun nabexi, wo man xa dije,

¹² wo man xa Baba Ala tantu seewe kui. A bara a ragiri wo xa no seniyentɔe ke sɔtode naiyalanyi kui.

¹³ A bara won namini Sentane xa noe bun ma, naxan findixi dimi ra, a won naso a xa Di xanuxi xa mangeya niini bun ma.

¹⁴ Na di bara won xunsara, a bara won ma yunubie xafari.

Ala xa Mixi Sugandixi

¹⁵ Ala mu toma, kono a xa Di findixi a misaali nan na. Daali birin fisamante nan a ra.

¹⁶ A tan nan se birin daa, naxan na koore ma, naxan na boxi ma, naxan toma, naxan mu toma, mangee, yaamaritɔe, nolae, senbema. Na birin daaxi a saabui nan na, na birin daaxi a yete nan be.

¹⁷ Beenun se keren xa daa, a tan nu na. A birin na na a tan nan saabui ra.

¹⁸ Danxaniyatɔe pama xunyi na a tan nan na. Na luma ne alo a fate yati yati. A tan nan na fe birin fole ra. A tan nan singe rakeli faxe ma, alako a xa findi dunija fisamante ra.

¹⁹ A naxa rafan Ala ma a xa Isa rakamali Ala xa fe birin na.

²⁰ A man bara tin fe birin masode a ra a xa Di xa faxe saabui ra. Bojesa xa lu Ala nun dunija birin tagi, naxan na koore nun boxi ma. Na lanyi bara lu e tagi Ala xa Di wuli saabui ra, naxan banban wuri magalanbuxi ma.

²¹ Singe ra, wo tan nun Ala, wo tagi nu ikuya. A yaxuie yati yati nan nu na wo ra, barima wo nu fe paaxie mapoxunma, wo man nu e rabama.

²² Kono yakosi, lanyi bara lu wo tagi Ala xa Di xa faxe saabui ra, alako wo xa seniyen, wo xa ti Ala ya i, tantanyi nun marakɔrosi yo mu na wo ma sonon.

²³ Kono a lanma ne wo xa danxaniya xa sabati, a xa senbe soto, alako wo naxa makuya fe fanyi ra naxan nagataxi wo be Ala xa xibaaru fanyi saabui ra. Na xibaaru fanyi wo naxan mexi, a masenxi ne dunija birin be. N tan yati walima na nan ma.

Polu xa wali

²⁴ Yakosi, n bara jexixin n toɔrofe ma wo xa fe ra. N yete yati fama Ala xa

Mixi Sugandixi Isa xa tɔɔrɛ rakamalide danxaniyatɔɛ pama xa fe ra, naxan luxi alo a fate.

²⁵ N bara findi danxaniyatɔɛ pama xa walikɛ ra. Ala bara n xɛɛ n xa a xa masenyi birin tagi raba wo be.

²⁶ Na gundo nu nɔxunxi nɛ mixi birin ma, kabi temui xɔnnakuyɛ. Kɔnɔ yakɔsi, Ala bara na masen a fiixɛ ra a xa seniyentɔɛ birin be.

²⁷ A waxi nɛ na gundo xa masen e be si birin tagi, e xa a xa nɔrɛ tofanyi to. Na gundo nan yi ki, Ala xa Mixi Sugandixi na wo i, a tan nan nɔxi a niyade wo xa a xa nɔrɛ sɔtɔ.

²⁸ Muxu Ala xa Mixi Sugandixi nan ma fe masenma adamadi birin be. Muxu e birin xaranma nɛ lonni ra, alako mixi birin xa kamali Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra.

²⁹ Na nan a toxi, n na walife Isa senbe ra, naxan n malima a fanyi ra.

2

¹ Wo xa a kolon n na gere masofe wo be, n na gere masofe Layodiseyakae nun danxaniyatɔɛ birin be, naxee n kolon kɔnɔ e mu n toxi sinden.

² N na gere maso kui alako wo boɲɛ xa li-maniya, wo xa boni wo bore ra xanunteya kui, wo man xa xaxili fanyi sɔtɔ. Na kui, wo nɔma nɛ Ala xa gundo kolonde. Na gundo findixi Ala xa Mixi Sugandixi nan na.

³ Lonni fanyi nun fe kolonyi nɔxunxi Isa nan ma fe kui.

⁴ N na falaxi nɛ, alako mixi yo naxa nɔ wo madaxude woyenyi tofanyie ra.

⁵ N makuya wo ra, kɔnɔ n boɲɛ na wo seeti ma. N bara nɛlexin, barima wo na nɛrɛfe a fanyi ra wo xa danxaniya kui. Wo mu Ala xa Mixi Sugandixi beɲinma fefe ma.

Pɔlu Kolosikae ralimaniyafe a firin nde

⁶ Wo to bara tin wo Marigi Isa xa fe ra, Ala xa Mixi Sugandixi, wo lan nɛ wo xa bira a fɔxɔ ra.

⁷ Isa xa lu wo be alo sanke na sansi be ki naxe. A xa lu wo be alo fanye, banxi tima naxan fari. Wo xa danxaniya xa sabati alo muxu wo xaranxi ki naxe. Wo xa Ala tantu temui birin.

⁸ Wo naxa a lu mixi yo xa wo madaxu woyenyi nɔxunme ra. Na wulee findixi adamadi xa maɲɔxunyi nan na. Na fatanxi dunɲa fe nan na. A mu kelixi Ala xa Mixi Sugandixi xa ma feo!

Isa Marakisima

⁹ Ala xa fe keɲa birin na Isa yi ra.

¹⁰ Wo fan bara kamali Isa saabui ra, naxan findixi mange ra. Mangeya birin nun senbe mɔoli birin na a bun ma.

¹¹ Isa bara wo sunna, kɔnɔ a mu a rabaxi a adama ki xa ma. A mu sese ba wo fate ma. A wo sunna ki naxe, a wo sondonyi nan kui ixaxi.

¹² Wo bara wo xunxa ye xɔɔra. Na bara maniya alo wo nun Isa bara ragata gaburi keren kui. Na xanbi wo fan bara keli ye xɔɔra alo Isa kelixi gaburi kui ki naxe. Na birin nabaxi nɛ barima wo bara la Ala senbe ra, naxan Isa rakelixi faxe ma.

¹³ Wo nu luxi nɛ alo faxamixie, wo xa yunubie xa fe ra nun wo xa sunnatereya xa fe ra, kɔnɔ Ala bara wo rakisi Isa saabui ra. A bara diɲɛ won ma yunubi birin ma.

¹⁴ Kalamui naxan nu seɓexi won xili ma, naxan nu nɔma won ma fe kanade, a bara na ba na a mabanbanfe wuri magalanbuxi ma.

¹⁵ Na kui, Ala bara nɔ mangeya nun senbe mɔoli birin na dunɲa birin ya xori, naxee fatanxi Sentane ra, a naxa xunnakeli sɔtɔ na wuri magalanbuxi saabui ra.

Xaranyi naxan findixi wule ra

¹⁶ Awa, wo naxa tin mixi yo xa kiiti ɲaaxi sa wo ma wo xa donse nun minse xa fe ra, sali xungbee xa fe ra, kike nɛnɛ sali xa fe ra, xa na mu malabu lɔxɔɛ xa fe ra.

¹⁷ Na birin findixi fe fanyi tɔnxuma nan na. A nu wama Ala xa Mixi Sugandixi xa fe nan masenfe won be, naxan findixi nɔndi yati ra.

¹⁸ Wo naxa tin mixi yo xa wo xa xun-nakeli ba wo yi ra. Mixi ndee katama nɛ na rabade. A luma alo e e yete nan magoroma, kɔnɔ wule na a ra. A luma alo e tan nun malekɛ Ala nan batuma, kɔnɔ na fan wule nan a ra. E birama laamatunyiɛ fɔxɔ ra, kɔnɔ e e yete igboma fe fufafu ma.

¹⁹ E mu fatuxi Isa ma, naxan na xunyi ra. Fate xunyi salonse birin naɲɛrɛma. Kankan xirixi e boore ra, Ala senbe fima e birin ma alo a wama a xɔn ma ki naxe.

²⁰ Xa wo bara fatan dunɲa fee ma Isa saabui ra, munfe ra wo wo yete luma dunɲa fee xa yaamari bun ma?

²¹ Na yaamari naxe, «A mu lan wo xa yi tongo! A mu lan wo xa yi don! Wo man mu lan wo xa a masuxu!»

²² Na fe birin fama ɲonde. Na seriye mɔoli fatanxi adamadi nan na.

²³ Na fe mɔoli maniya lonni ra, barima batui, yete magore, nun fate tɔɔrɔfe na a kui, kɔnɔ e tide yo mu na, barima e mu noma yunubi fee bade mixi boɲɛ ma.

3

Ala xa kira

¹ Xa nondi na a ra, wo nun Ala xa Mixi Sugandixi nan birin nakelixi faxe ma, wo xa ariyanna fen, Ala xa Mixi Sugandixi magoroxi Ala yirefanyi ma dennaxe.

² Wo xa ariyanna fe fen, duniņa fe mu a ra.

³ Barima wo bara faxa, wo xa simaya fa noxunxi Ala xa Mixi Sugandixi xa fe i Ala xa fonisireya kui.

⁴ Wo Rakisima Ala xa Mixi Sugandixi na fa, wo fan luma a xa noře nan kui.

⁵ Na nan a toxi wo lanma wo xa adamadi xa fe kobi birin nabepin: yene fe, langoe fe, fe seniyentare, korintepa naxan maniyaxi kuye batufe ra.

⁶ Ala xonoma ne na fe mooli ma, nun naxee e rabama.

⁷ Singe ra nu, wo yati nu jere ma na ki ne.

⁸ Kono yakosi, wo xa yi fe birin bepın: boņete, geresofe, fe jaaxi, mixi xili kanafe, nun konbi.

⁹ Wo naxa wule fala wo bore be. Wo bara na jere ki fori bepın,

¹⁰ Alako wo xa jere ki neene suxu, naxan lanma Ala jere ki ma. Na kui, wo fama Ala kolonde a fanyi ra. Na birin luma alo mixi naxan dugi fori bama a ma, a dugi neene ragoro a ma.

¹¹ Na kui, Gireki nun Yuwif e birin keren. Mixi sunnaxi nun mixi sunnatore e birin keren. Xununtaree, mixi xununxi, konyi, nun lasiri, e birin keren. Isa nan findixi a birin na, a man na a birin i.

¹² Ala wo tan nan sugandixi, wo bara findi seniyentore ra, Ala xanuntenyie. Wo lan ne wo xa kinikini mixi ma, wo boņe xa fan, wo xa wo yete magoro, wo boņe xa bexi, wo xa diņe.

¹³ Wo xa wo bore sutura, wo man xa hinne wo bore ra. Xa mixi nde bara fe jaaxi raba a bore ra, na kanyi xa diņe alo Ala xa Mixi Sugandixi diņexi wo ma ki naxe.

¹⁴ Naxan dangi a birin na, wo xa wo bore xanu barima na findima lanyi fanyi ra.

¹⁵ Ala xa Mixi Sugandixi nu wama lanyi naxan xon won be, won boņe xa bira na lanyi foxo ra. Ala bara wo xili wo xa findi fate keren na, lanyi xa lu wo tagi. Wo xa Ala tantu na ma.

¹⁶ Ala xa Mixi Sugandixi xa masenyi fanyi xa lu wo boņe kui. Wo xa wo bore xaran, wo man xa marasi nun lonni fi wo bore ma. Wo xa na raba suuki nun beeti ra naxan fatanxi Ala Xaxili Seniyeñxi ra. Wo xa Ala tantu na beeti ra, e xa keli wo boņe yati yati nan kui.

¹⁷ Wo fe naxan birin falama, wo fe naxan birin nabama, wo xa na birin naba wo Marigi Isa xili ra. Wo xa Baba Ala tantu Isa saabui ra.

Denbaya seriyē

¹⁸ Ginēe, wo xa lu wo xa morie xa yaamari bun ma, alo Marigi wama a xon ma ki naxe.

¹⁹ Xemeē, wo xa wo xa ginēe xanu, wo naxa jaaxu e ra.

²⁰ Dimēdie, wo xa wo barimixie xui ratinme fe birin kui, barima na rafan Marigi ma.

²¹ Barimixie, wo naxa wo xa die boņe rapaaxu e ma, alako limaniya naxa ba e yi.

²² Konyie, wo xa wo marigie xui birin natinme. Wo naxa wali e ya tode xa gbansan na, alako wo xa rafan mixie ma. Wo xa wali e be wo boņe fiixexi ra, barima wo gaaxuxi wo Marigi Ala ya ra.

²³ Wo fe naxan birin nabama, wo xa a raba wo boņe fiixexi nan na, alo wo a rabama Marigi be ki naxe. Wo mu a rabama mixie xa be.

²⁴ Na kui, wo xa a kolon Marigi na sare ragbilenma ne wo ma, naxan findima wo ke ra. Wo na walife Ala xa Mixi Sugandixi nan be, wo Marigi yati yati.

²⁵ Naxan fe kobi rabama, Marigi na fan sare ragbilenma ne a ma. Mixi birin a gbe sotoma ne, Ala mu mixi yo rafisa a boore be.

4

¹ Konyi marigie, wo xa wo xa konyie masuxu tinxinyi ra, barima konyi nan wo fan na. Wo Marigi na koore ma.

Marasi donxōe

² Wo xa Ala maxandi temui birin. Wo xa wo yete mato, wo xa Ala tantu.

³ Wo Ala maxandi muxu fan be. Ala xa sooneya raba won ma kawandi kui, alako n xa Ala xa Mixi Sugandixi xa gundo masen birin be. N saxi geeli na fe nan ma.

⁴ Wo Ala maxandi n be alako n xa na fala a fanyi ra, a xa fiixe foen, alo a lanma n xa a raba ki naxe.

⁵ Wo xa wo jere xaxilimaya ra danxaniyatere e tode ra. Wo xa na raba sinnanyi ma a raba waxati.

⁶ Wo xa masenyi fanyi ti mixie be, naxan fan. Kuri so temui, foxe sama ne bande, alako a xa noxun. Wo fan xa fata mixi birin yaabide woeyeni ra naxan fan.

Xeebui donxōe

⁷ N ngaxakerenyi Tikike findixi n xanuntenyi nan na naxan bara n mali a fanyi ra Marigi xa wali xa fe ra. A fama n ma fe birin tagi rabade wo be.

⁸ N a xεεxi ne wo ma alako a xa muxu xa fe tagi raba wo be, a man xa wo ralimaniya.

⁹ N man bara n ngaxakerenyi tinxinxi, n xanuntenyi Onesimo Kolosika xεε a xa Tikike mati. E firinyi fama n ma fe birin dentεge sade wo be.

¹⁰ Arisitaraki, muxu nun naxan na geeli, a wo xεebu. Baranabasi dεεxο Maraki fan wo xεebu. Wo bara marasi sοtο Maraki xa fe ma. Xa a fa wo xonyi, wo xa a rasene a fanyi ra.

¹¹ Yesu, naxan xili falama Yusutu, a fan wo xεebu. Yuwifi danxaniyatεe pama birin ya ma, yi mixi saxanyi gbansan nan n malixi Ala xa mangeya niini wali rabade. E bara limaniya fi n ma.

¹² Epafirasi, naxan findixi wo xonyika ra, a wo xεebu. Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa walike nan a ra. A Ala maxandima wo be temui birin alako wo xa danxaniya xa sabati, wo xa Ala waxonfe kolon, wo man xa a raba.

¹³ A wali gbegbe rabama wo be, wo tan danxaniyatεe naxee na Kolosi, Layodiseya, nun Hiyerapoli. N na a seede ra.

¹⁴ Luki seriba, muxu xanuntenyi wo xεebu, a nun Demasi.

¹⁵ Wo xa won ngaxakerenyi Layodiseya danxaniyatεee xεebu, nun Nimifa, a nun danxaniyatεe pama naxan e malanma a xa banxi kui.

¹⁶ Wo na ge yi bataaxe xarande wo xonyi, wo xa a so Layodiseya danxaniyatεee fan yi ra, e xa a xaran. Wo tan fan, wo xa bataaxe xaran n naxan nasanbaxi Layodiseyakaе ma.

¹⁷ Wo xa a fala Arikipe be, «Fεnten i xa wali ma, Marigi naxan soxi i yi ra alako i xa na raba a fanyi ra.»

¹⁸ Xεebui nan yi ki, n tan Polu naxan seβexi wo ma n yete belexe ra. Wo xa ratu a ma n na geeli nan kui yi ki. Ala xa hinne wo birin na.

**Ala xa masenyi singe
Annabi Pɔlu naxan seɓe
Tesaloniki danxaniyatɔe
pama ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra**

Yi Kitaabui findixi bataaxe singe nan na Ala xa xɛera Pɔlu nun a walibooree naxan seɓe danxaniyatɔe pama ma naxee nu sabatixi Tesaloniki.

Beenun e xa yi bataaxe seɓe, Pɔlu nun Silifanu nu bara kawandi ti Tesaloniki. Ala to e xa wali baraka, naa mixi wuyaxi naxa gbilen kuye batufe ɓɔɔ ra, e danxaniya Ala ma naxan a xa Mixi Sugandixi xɛxi dunija rakiside. Kɔnɔ Pɔlu nun Silifanu mu nɔ bude Tesaloniki taa kui, e gi kɔe nan na barima mixi kobi ndee nu bara pama ɓɔɓe rate e xili ma. Yi fe birin tagi rabaxi Isa xa Xɛerae xa Taruxui Kitaabui kui, Sora 17.

Pɔlu nun Silifanu to Aten li, e naxa kontɔfili Tesaloniki danxaniyatɔeɛ be barima e mu nu a kolon xa e xa danxaniya sabatixi. Na kui, e naxa Timote xɛe alako a xa Tesaloniki danxaniyatɔeɛ janige kolon, a xa e ralimaniya e xa danxaniya kui. Timote to gbilen, a naxa dentege sa Pɔlu nun Silifanu be. Ala Xaxili Seniyeɓxi naxa masenyi fi e ma Tesalonikikae be, e naxa yi bataaxe seɓe.

Yi Kitaabui tide to bara mini Tesaloniki danxaniyatɔeɛ be, a lɔnni fi e ma, a e ralimaniya, a tide na won fan be. A a masenma won be a Ala won xilixi ne won xa won jere seniyeɓxi kui, won xa gbilen seniyeɓareɓa ɓɔɔ ra. A man a masenma a wali tide gbo danxaniyatɔe be. A lanma won xa balo won yilenfure nan na. Yi Kitaabui man limaniya fima won ma barima a a masenma won be a Ala xa Mixi Sugandixi Isa fama ne a xa danxaniyatɔeɛ ɓɔɔ ra, e jipe nun a laaxiraxi, a e xanin Ala xɔnyi e sa luma dennaxe abadan.

Tesaloniki danxaniyatɔeɛ findixi misaali nan na won be barima hali e to paxankate gɓegbe soto, e xan ne danxaniya kui, e e xaxili ti Ala ra. Ala xa won mali won ma danxaniya xa tilin, won xa won tunnabexi Ala xa kira fanyi xɔn ma. Ala xa won natanga seniyeɓareɓa ma, won naxa fa yaagi Marigi gbilen lɔxɔe. Ala xa won mali ariyanna kira xɔn ma. Amina.

**Ala xa masenyi singe
Annabi Pɔlu naxan seɓe
Tesaloniki danxaniyatɔe
pama ma**

Xɛɓui

¹ Pɔlu, Silifanu, nun Timote nan yi ki, katarabi Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa danxaniyatɔe pama ma naxee na Tesaloniki.

Ala xa hinne nun ɓɔɓesa fi wo ma.

Ala tantufe Tesalonikikae xa fe ra

² Waxati birin muxu Ala tantuma wo xa fe ra, muxu man a maxandima wo be. Temui birin

³ muxu wo xa fe falama won Baba Ala be. Muxu a tantuma ne wo xa wali ma naxan kelixi wo xa danxaniya nun wo xa xanunteya ma. Muxu a tantuma ne barima wo wo tunnabexixi wo xaxili tife ra Ala xa Mixi Sugandixi Marigi Isa ra.

⁴ N ngaxakerenyie, wo tan Ala xanuntenyie, muxu a kolon a Ala bara wo sugandi.

⁵ Muxu to xibaaru fanyi masen wo be, a mu findi muxu de woɓenyi gbansan xa ra. Ala Xaxili Seniyeɓxi naxa senɓe fi muxu xa xibaaru fanyi kawandife ma, muxu danxaniyaxi a ma. Wo a kolon yati muxu nu jereɓa ki naxe wo xa fe ra, muxu nu na wo ya ma temui naxe.

⁶ Wo bara findi muxu nun Marigi foxi rabae ra. Hali wo to paxankate gɓegbe soto, wo Ala xa masenyi suxu ne jɛlexinyi ra, jɛlexinyi naxan fatan Ala Xaxili Seniyeɓxi ra.

⁷ Na kui, wo bara findi misaali ra danxaniyatɔe birin be naxee na Masedon nun Akayi.

⁸ Ala xa masenyi bara rayensen ye wo saabu ra. A mu rayensenxi Masedon nun Akayi gbansan xa ma. Yire birin bara a kolon wo danxaniyaxi Ala ma ki naxe. Na kui, muxu mu sese falama sɔnɔn na xa fe ra.

⁹ Na mixi naxee bara wo xa fe me, e tan nan fama wo xa fe falade, wo muxu rasene ki naxe, wo man gbilen kuyee ɓɔɔ ra ki naxe, wo fa bira Ala jipe ɓɔɔ ra naxan findixi nɔndi ra.

¹⁰ E man wo xa fe falama, wo Ala xa Di mamexi ki naxe kelife koore ma. Na nan findixi Isa ra, Ala naxan nakeli faxe ma, Isa naxan won natangama xɔne ma naxan na fafe.

2

Pɔlu nun Tesaloniki danxaniyatɔe pama

¹ N ngaxakerenyie, wo tan yati a kolon a muxu fafe wo yire na mu findixi fe fufafu ra.

² Wo a kolon, muxu nu bara paxankate nun toore soto Filipi. Kɔnɔ muxu naxa muxu xaxili ti won Marigi Ala ra, muxu limaniya alako muxu xa wo kawandi Ala

xa xibaaru fanyi ra, hali geremasoe gbegebe to nu naa.

³ Muxu xa kawandi mu fatanxi wule xa ra, a mu fatanxi janige seniyantare xa ra, a mu fatanxi yanfanteya xa ra.

⁴ Ala to bara muxu mato, a bara a xa xibaaru fanyi taxu muxu ra. Na kui, muxu mu woyenma xe de alako muxu xa rafan mixie ma. Muxu woyenma ne alako muxu xa Ala nan kenen naxan won sondonyie matoma.

⁵ Wo a kolon yati, Ala fan a kolon, muxu mu deiɲoxunyi woyenyi yo falaxi wo be. Muxu mu kawandi tixi xe alako muxu xa se nde soto.

⁶ Muxu hayi mu na mixie xa matoxoe ma, a na findi wo tan na, a na findi mixi gbete ra.

⁷ Ala xa Mixi Sugandixi xa xerae to na muxu ra, muxu nu noma muxu xa fe kote doxode wo xun ma, kono muxu mu tin. Muxu naxa meeni wo ma, alo dinge meenima a xa die ma ki naxe.

⁸ Muxu wo xanuxi ne han muxu naxa muxu yete yati fi wo ma safe Ala xa xibaaru fanyi xun ma muxu wo kawandi naxan na. Wo xa fe nu bara xoxoxo muxu ma ki fanyi.

⁹ N ngaxakerenyie, wo xa wo maroxun muxu xa wali nun muxu xa toore ma. Muxu wakili ne koe nun yanyi alako muxu xa kontofili naxa lu wo sese ma, muxu nu Ala xa xibaaru fanyi kawandife wo be temui naxe.

¹⁰ Muxu jerexi seniyaneni nun tinxinyi nan na wo xa fe ra, marakorosi yo mu na muxu ma. Wo bara findi na fe seedee ra, wo nun Ala.

¹¹ Wo a kolon yati, a muxu na wo birin be, alo babe nun a xa die na ki naxe.

¹² Muxu bara wo ralimaniya, muxu bara wo mafuruku, muxu bara wo mayandi alako wo jere ki xa Ala kenen, naxan wo xilixi wo xa lu a xa mangeya niini bun ma, wo xa a xa noere kolon.

¹³ Na nan a toxi muxu Ala nuwali sama temui birin barima muxu to wo kawandi Ala xa masenyi ra, wo mu a suxuxi xe alo mixi woyen xui. Wo a kolon ne a a findixi Ala xa masenyi nan yati ra naxan senbe na walife wo tan danxaniyatose ya ma.

¹⁴ N ngaxakerenyie, wo bara maniya Ala xa danxaniyatose pamae ra naxee danxaniyaxi a xa Mixi Sugandixi Isa ma Yudaya boxi ma. Wo baribooree wo tooro ki naxe, Yuwifife fan Yudaya danxaniyatose pamae tooro na ki ne.

¹⁵ E tan Yuwifife nan Marigi Isa nun namijonmee faxa, e muxu fan jaxankata. E xa fe mu Ala kenenxi. E to muxu tooroma muxu xa kawandi wali kui, e paaxuma mixi birin na.

¹⁶ E mu wama muxu xa si gbete kawandi alako nee xa kisi. Na kui, e na e xa yunubi nan tun xun masafe. Kono Ala xa xone bara e suxu.

¹⁷ N ngaxakerenyie, muxu bara makuya wo ya tode ra waxati nde bun, kono muxu boje tan mu makuyaxi wo ra. Wo xoli muxu suxuma ki fanyi ra. Muxu bara fe birin naba alako muxu man xa wo to.

¹⁸ Muxu nu bara wa gbilenfe wo yire. N tan Polu wa ne n xa wo yire li sanmaya wuyaxi, kono Sentane nan muxu matoro.

¹⁹ Marigi Isa gbilen loxoe, muxu joxo tima Ala ra nde xa fe ra? Muxu jexinxima nde xa fe ra? Muxu matoxoe sotoma nde xa fe ra? Wo tan xa mu a ra?

²⁰ Iyo, wo tan nan findixi muxu xa xunnakeli nun muxu xa seewe ra.

3

Polu Timote xesfe Tesaloniki

¹ Na kui, muxu boje to mu noxi sade, muxu bara a janige muxu tan xa lu Aten,

² muxu xa won ngaxakerenyi Timote xee wo ma. Muxu waliboore na a ra Ala xa wali kui naxan findi Ala xa Mixi Sugandixi xa xibaaru fanyi kawandila ra. Muxu a xexi ne alako a xa wo senbe so, a xa wo ralimaniya wo xa danxaniya kui,

³ alako wo xa jaxankate naxa wo hanme. Wo fan yati a kolon, na jaxankate nan nagirixi won ma.

⁴ Hali muxu nu na wo ya ma temui naxe, muxu nu a falama ne wo be, a mixie fama won jaxankatade. Wo bara a to fa, na nan fa rabaxi.

⁵ Na nan a ra, n boje to mu nu saxi sonon, n naxa Timote xee naa alako a xa a kolon wo xa danxaniya na ki naxe. N nu gaaxuxi ne wo be Sentane mixi ratantanyi fa wo ratantanfe, muxu xa wali fa findi wali fufafu ra.

⁶ Kono Timote to baxi gbilende muxu yire keli wo xonyi, a bara xibaaru fanyi fala muxu be wo xa danxaniya nun wo xa xanunteya xa fe ra. A naxe, a wo ratuxi muxu xa fe ra seewe kui, a muxu to xoli na wo ma, alo wo fan to xoli to na muxu fan ma.

⁷ Na kui, n ngaxakerenyie, hali muxu to na toore nun jaxankate kui, muxu bara ralimaniya wo xa danxaniya xa fe ra.

⁸ Yakosi muxu boje bara xa sonon, barima muxu bara a kolon a wo xa danxaniya xanxi Marigi.

⁹ Muxu mu a kolon sonon muxu noma Ala tantude ki naxe wo xa fe ra. Danyi yo mu na muxu xa seewe ma wo xa fe ra Ala xa fe ra.

¹⁰ Koe nun yanyi muxu na a maxandife muxu nii birin na, muxu xa no wo tode,

alako naxan luxi wo xa danxaniya ra, muxu xa na rakamali.

¹¹ Ala yete yati, won Baba, a nun won Marigi Isa xa kira bɔɔ muxu be alako muxu xa wo yire masɔtɔ.

¹² Xanunteya naxan na wo be wo doro tagi, a nun wo nun mixi birin tagi, Ala xa na xun masa ki fanyi ra, alo muxu fan wo xanuxi ki naxe.

¹³ Ala xa wo sondonyie senbe so alako won Marigi Isa na gbilen loxo naxe a nun a xa seniyeɔee ra, wo xa no tide won Baba Ala ya i seniyeɔni nun tinxinyi kui.

4

Nerefe seniyeɔni kui

¹ N ngaxakerenyie, muxu bara wo tinkan wo lan wo xa wo nere ki naxe Ala waxonyi ma. Han ya wo na na nan xun ma. Yakosi, muxu wo maxandima, muxu wo mayandi Marigi Isa xili ra, wo xa nu na xun masa.

² Wo a kolon yati muxu wo xaranxi naxan na Marigi Isa xili ra.

³ Ala sago na a ra wo xa seniyeɔn. Wo naxa langoeɔa raba.

⁴ Kankan xa a yete suxu seniyeɔni nun tinxinyi kui.

⁵ Wo naxa bira langoeɔa foxo ra, alo Ala kolontaree a rabama ki naxe.

⁶ Mixi yo naxa yunubi raba a ngaxakerenyi ra, a fu a ma na fe kui, barima Marigi na fe mooli birin makiitima ne. Muxu bara na fala wo be, muxu man gbilen ne a fala ra wo be.

⁷ Ala won xilixi ne won xa won nere seniyeɔni kui, won xa gbilen seniyeɔntareɔa foxo ra.

⁸ Na kui, mixi naxan tondima yi fee rabatude, a mu tondixi ibunadama xa be, a tondixi Ala nan be naxan a Xaxili Seniyeɔnxi fixi wo ma.

⁹ Hali muxu mu wo rasi ngaxakerenyie xanufe ma, barima Ala nan bara wo tinkan wo xa wo bore xanu.

¹⁰ Wo na nan yati rabafe ngaxakerenyie ra naxee na Masedon boxi birin kui. Kono muxu a falama ne wo be, n ngaxakerenyie, wo man xa nu na xun masa.

¹¹ Wo xa fe birin naba alako wo xa lu boɔesa kui. Wo xa meeni wo yete ma. Wo xa nu wali wo belexe ra alo muxu a masen wo be ki naxe.

¹² Na kui, wo nere ki findima a fanyi nan na danxaniyataree tagi, wo man mu wo xa fe kote doxoma mixi gbete yo xun ma.

Danxaniyatɔee xa taa masare

¹³ N ngaxakerenyie, muxu mu wama wo xa lu fahaamutareɔa kui mixie xa fe ra naxee bara laaxira. A mu lan wo xa sunnun alo mixi naxee mu e xaxili tixi Ala ra.

¹⁴ Won laxi a ra a Isa bara faxes, a man fa keli faxes ma. Na kui, won man laxi a ra a Ala fama faxamixie fan nakelide naxee nu danxaniyaxi Isa ma, a e rate e nun Isa.

¹⁵ Marigi xa masenyi nan ya, muxu naxan falama wo be: Won tan naxee nipe a ra, Marigi fa temui naxee lima dunija ma, won singe xa mu tema mixi faxaxie be.

¹⁶ Marigi yete yati nan fama gorode keli koore ma. Yaamari fima ne xui itexi ra. Maleke kuntigi fama ne a xui itede. Ala xa sara xui minima ne. Isa xa danxaniyatɔee naxee bara faxes, nee nan singe kelima.

¹⁷ Na dangi xanbi, won tan naxee nipe luxi dunija, won fan tema ne, won nee li nuxui kui, won birin sa naralan Marigi yire kuye ma. Won luma ne Marigi seeti ma sonon abadan.

¹⁸ Na kui, wo xa wo bore ralimaniya na masenyi ra.

5

Marigi fa loxoɔe

¹ N ngaxakerenyie, hali n mu sese fala wo be waxati nun loxoee xa fe ra yi fee sa rabama temui naxe.

² Wo fan yati a kolon a fanyi ra, a Marigi xa loxoɔe fama ne alo mupeti fama koɔe ra ki naxe.

³ Mixie ne lanyi nun boɔesa xa fe falama temui naxe, gbaloe dusuma e xun ma na temui ne, alo furugine difuri na keli a ra. E mu tangama a ma muku.

⁴ Kono wo tan, ngaxakerenyie, wo mu na dimi xa kui. Na loxoɔe mu lanma a xa wo terenna alo mupeti.

⁵ Wo birin findixi naiyalanyi nun yanyi die nan na. Koɔe nun dimi die xa mu won na.

⁶ Na kui, won naxa xi alo booree. Won xa fee rasaxa a fanyi ra, won naxa yanfa.

⁷ Naxee xima, e xima koɔe nan na. Naxee siisima, e siisima koɔe nan na.

⁸ Won tan naxee findixi yanyi mixie ra, won xa meeni won yete ma. Won xa danxaniya nun xanunteya rasabati, won xa won xaxili ti kisi ra. Nee tide luma ne won be alo kanke makantase nun xun makantase tide luma geresoe be ki naxe.

⁹ Ala mu a ragirixi won ma, a xa xone xa won li. A a ragirixi ne won tan xa kisi nan soto Marigi Isa saabui ra, Ala xa Mixi Sugandixi

¹⁰ naxan faxes won ma fe ra. Na nan a toxi, xa muxu nipe nan a ra, xa muxu faxaxi nan a ra, muxu fama ne sabatide a i.

¹¹ Na kui, wo xa wo bore ralimaniya, wo xa wo bore senbe so alo wo darixi a raba ra ki naxe.

Marasi nun xεεbui dɔnχɔε

¹² N ngaxakerenyie, muxu bara wo mayandi wo xa mixie binya naxee na walife wo tagi, wo rasife nun wo raperefe ra Marigi xa fe kui.

¹³ Wo xa e binya a fanyi ra xanunteya kui e xa wali xa fe ra.

Lanyi nan xa lu wo xa danxaniyatɔε nama tagi.

¹⁴ N ngaxakerenyie, muxu man bara wo maxandi, wo xa tunnaxɔnεε rasi, wo xa li-maniyataree ralimaniya, wo xa senbetaree mali, wo diɲε mixi birin be.

¹⁵ Wo xa a mato a fanyi ra mixi yo naxa fe kobi ɲɔχɔ fe kobi ra. Wo xa nu fe fanyi nan tun naba wo bore be, a nun mixi birin be.

¹⁶ Wo xa sεεwa temui birin.

¹⁷ Wo xa Ala maxandi waxati birin.

¹⁸ Wo xa Ala tantu fe birin kui. Na findixi Ala sago nan na wo be, wo tan naxee danxaniyaxi a xa Mixi Sugandixi Isa ma.

¹⁹ Wo naxa Ala Xaxili Seniyenxi xɔlon nagoro.

²⁰ Wo naxa wo tuli xɔrɔχɔ namijɔnɔmεε xa masenyie ma,

²¹ kɔnɔ wo xa fe birin mato a fanyi ra.

Xa fefe fan, wo xa na suxu gben.

²² Xa fefe kobi, wo xa wo makuya na ra pon!

²³ Ala xa wo raseniyeɲ a ki nun a keɲa ma, a tan Ala naxan bɔɲesa fima. Ala xa wo xaxili nun wo nii nun wo fate ratanga, marakɔrɔsi yo naxa lu wo ma won Marigi Isa fa temui.

²⁴ Naxan wo xilixi, a na a xui xanbi ra, a fama nε a rabade.

²⁵ N ngaxakerenyie, wo Ala maxandi muxu be.

²⁶ Wo xa ngaxakerenyie birin xεεbu sunbui seniyenxi ra.

²⁷ N bara wo yamari Marigi xili ra wo xa yi bataaxe xaran ngaxakerenyie birin be.

²⁸ Ala xa hinne fi wo ma won Marigi Isa saabui ra, a xa Mixi Sugandixi.

**Ala xa masenyi firin nde
Annabi Polu naxan seɓe
Tesaloniki danxaniyatɔe
pama ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra**

Yi Kitaabui findixi bataaxe firin nde nan na Ala xa xɛera Polu nun a walibooree naxan seɓe danxaniyatɔe pama ma naxee nu sabatixi Tesaloniki. Fe naxee nu dangife Tesaloniki Polu bataaxe singe seɓe temui, nee to mu nu gexi ya ibade, Polu naxa gbilen bataaxe firin nde seɓe ra.

Mixi kobi naxee nu na Tesaloniki danxaniyatɔe paxankatafe, e mu nu paxankate itixi. Na kui, Polu naxa gbilen danxaniyatɔe pama ralimaniya ra a xa yi bataaxe firin nde kui. A naxa e rasi e xa e tun nabexi danxaniya kira xɔn ma, e naxa tagan wali fanyi rabade, e xa bira Ala xa nondi fɔxo ra alo Polu e kawandi ki naxe. Polu nu bara a me, a mixi ndee nu na e ya ma naxee mu nu tinma walide alako e xa e yete baloe soto. Na kui, a naxa na kanyie rasi a xɔrɔxɔe ra e xa ba na ma, e naxa e xa kontɔfli dɔxo mixi gbete yo xun ma. Polu man nu bara a me a Tesaloniki danxaniyatɔe nu bara xibaaru soto mixi nde ra, a Marigi fa loxoɛ jan nu bara a li. Na kui, a naxa nondi makenen e be na fe ma, a Marigi xa loxoɛ mu a lima fo fe ndee raba sinden Ala naxee ragirixi.

Yi Kitaabui findixi masenyi nan na Ala Xaxili Seniyenxi naxan fi Polu ma Tesaloniki danxaniyatɔe nun danxaniyatɔe birin be. Ala xa won mali yi masenyi xa so won xaxili kui, won xa a rasabati won boɓe kui. Ala xa senbe fi won ma, won ma wali nun woyenyi birin xa findi a fanyi nan na. Ala xa won sondonyie xun ti kira fanyi xɔn, won xa won jere Ala xa xanunteya ma nun a xa Mixi Sugandixi xa tun nabexiya ma. Ala xa won mali won sanyie xa xan danxaniya kui. Amina.

**Ala xa masenyi firin nde
Annabi Polu naxan seɓe
Tesaloniki danxaniyatɔe
pama ma**

Xɛebu

¹ Polu, Silifanu, nun Timote nan yi ki, katarabi won Baba Ala nun Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi xa danxaniyatɔe pama ma naxee na Tesaloniki.

² Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne nun boɓesa fi wo ma.

Ala dunija birin makiitife tinxinyi kui

³ N ngaxakerenyie, muxu lanma muxu xa Ala tantu wo xa fe ra temui birin. Muxu xa tantui lanxi barima wo xa danxaniya xun masafe ki fanyi, a nun wo xa xanunteya wo bore be.

⁴ Na kui, muxu wo matɔxɔma Ala xa danxaniyatɔe pamae be wo xa tun nabexiya nun danxaniya xa fe ra wo naxee masenfe wo xa paxankate nun tɔore birin kui.

⁵ Na bara Ala xa kiiti tinxixi masen, barima wo na naxan iminife, na nan a masenma a wo daxa wo xa lu Ala xa mangeya niini bun ma, wo tɔorɔfe naxan xa fe ra.

⁶ Ala tinxin. Mixi naxee wo paxankatama, a e sare fima paxankate nan na.

⁷ Wo tan naxee bara paxankata, a mal-abui fima ne won birin ma Marigi Isa a nun a xa maleke senbemaɛ fama temui naxe kelife koore ma.

⁸ E nun te wolenxi nan goroma. Ala kolontaree, naxee mu won Marigi Isa xa masenyi rabatuma, e sare fima paxankate nan na.

⁹ Na mixie xa kiiti findima gbaloe nan na dande yo mu naxan ma. Marigi e makuyama ne a yete ra nun a senbe nɔrɔxi ra

¹⁰ a na fa temui naxe. Na loxoɛ a xa seniyentɔe nun a mantonyie birin a toma ne, e kaaba, e a matɔxo. Wo fan luma ne nee ya ma, barima wo danxaniya ne muxu xa seedeɓɔxɔya ma.

¹¹ Na kui, muxu Ala maxandima wo be temui birin, alako won Marigi Ala xa wo lu alo a mixi naxan xilixi na daxa ki naxe. Muxu man a maxandima a xa wo xa janige fanyi birin nakamali a nun wo xa wali fanyi naxee kelima wo xa danxaniya ma. Na rabama a senbe nan saabui ra.

¹² Muxu na maxandi tima alako Marigi Isa xa matɔxoɛ soto wo saabui ra, wo fan xa matɔxoɛ soto Isa ra. Yi birin nabama Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa hinne saabui nan na.

2

Xeme seriyetare

¹ N ngaxakerenyie, muxu bara wo mayandi wo boɓe naxa mini wo to fee mema won Marigi Isa fa loxoɛ xa fe ra, a nun won fama a ralande ki naxe.

² Xa mixi nde a fala wo be a Marigi xa loxoɛ jan bara fa, wo xaxili naxa ifu de! Wo naxa la a ra hali na kanyie woyen wo be alo namijonume na a ra, xa na mu a kawandi ti wo be, xa na mu a fa bataaxe ra alo a fatanxi muxu tan nan na.

3

³ Wo naxa a lu mixi yo xa wo madaxu. Na loxɔe mu a lima fo adamadi gbegebe mee Ala ra sinden, a nun, Seriyetare Xungbe, a naxa makenen, gbaloe ragataxi naxan be.

⁴ A fama ne a yete itede dangi adamadie xa batuse birin na. Adamadie sese xili falama «ala», a tan tima ne na kanke. Na kui, a fama ne doxode Ala xa horomobanxi kui, a a yete findi ala ra.

⁵ N to yi fee fala wo be n nu na wo yire temui naxe, wo neemuxi ne?

⁶ Yakosi wo a kolon naxan makankanxi Seriyetare Xungbe ma, alako a naxa mini beenun a xa waxati xa a li.

⁷ Seriyetareya jan na walife noxunyi kui. A luma na ki ne han naxan a makankanxi a a bama naa temui naxe.

⁸ Na temui, Seriyetare Xungbe makenenma ne. Marigi na fa temui naxe, a yi xeme halakima ne a de foye ra, a xa fa nore a sontoma ne.

⁹ Yi Seriyetare Xungbe minima Sentane senbe nan saabui ra, a fa kaabanakoe, tonxumae, nun fe magaaxuxie raba naxee mu findixi nondi ra.

¹⁰ A fama ne mixi kisitaree mayendende fe jaaxi mooli birin na, barima nondi mu rafan nee ma. Na na a ra e mu kisima.

¹¹ Na kui, Ala e xaxili ifuma ne senbe ra, alako e xa la wule ra.

¹² A rabama na ki ne alako mixi birin xa gbaloe soto naxee mu danxaniyaxi nondi ma, tinxintareya rafanxi naxee ma.

Ala xa xanunteya nun a xa kisi danxaniyatase be

¹³ Kono n ngaxakerenyie, fo muxu xa Ala tantu wo xa fe ra temui birin. Marigi wo xanuxi ne. Kabi fe folo folo, Ala bara wo sugandi alako wo xa kisi. A wo rakisima a Xaxili Seniyenxi xa wali nan saabui ra naxan wo raseniyenma, a nun wo xa danxaniya saabui ra wo to danxaniyaxi nondi ma.

¹⁴ A wo xilixi na nan ma. A wo xilixi muxu xa xibaaru fanyi xa kawandi nan saabui ra alako wo xa xunnakeli soto naxan kelima Ala xa Mixi Sugandixi ma, won Marigi Isa.

¹⁵ Na kui, n ngaxakerenyie, wo sanyie xa xan danxaniya kui. Muxu wo xaran naxan na muxu xa kawandi nun bataaxe saabui ra, wo xa na suxu ghen.

¹⁶ Won Marigi Isa yete yati, naxan findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra, nun won Baba Ala, naxan bara won xanu, naxan hinnema won na alako limaniya nun xaxili tide naxa ba won yi ra abadan,

¹⁷ e xa wo sondonyie ralimaniya. E man xa senbe fi wo ma, wo xa wali nun woyenyi birin xa findi a fanyi ra.

Ala maxandife

¹ N ngaxakerenyie, a donxoe ra, wo Ala maxandi muxu be alako Marigi xa masenyi xa yensen ye mafuren na, a man xa binya yire birin alo a binyaxi wo xonyi ki naxe.

² Wo Ala maxandi muxu man xa ba mixi kobie nun mixi jaaxie belexe, barima mixi birin xa mu danxaniyaxi.

³ Kono Ala na a xui xanbi ra. A senbe fima ne wo ma, a wo ratanga Sentane ma.

⁴ Muxu laxi a ra Marigi saabui ra, a muxu yaamari naxee fixi wo ma, wo e rabatuma ne alo wo jan na rabafe ki naxe.

⁵ Marigi xa wo sondonyie xun ti kira fanyi xon alako wo xa Ala xanu, wo man xa wo tunnabexi alo Ala xa Mixi Sugandixi a rabaxi ki naxe.

Tunnaxonee rasife

⁶ N ngaxakerenyie, muxu bara wo ya-mari won Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi xili ra wo xa wo makuya danxaniyatase ra naxee findixi tunnaxonee ra. Na kui, e mu perefe muxu xa masenyi ma muxu fa naxan na wo xon.

⁷ Wo a kolon yati wo lanma wo xa muxu foxi raba ki naxe. Muxu to nu na wo ya ma muxu mu findi tunnaxonee xa ra,

⁸ muxu man mu mixi yo xa bande don a fa lu muxu mu a sare fi. Muxu wakili ne koe nun yanyi ra, alako muxu xa fe naxa findi kote ra wo sese be.

⁹ Muxu nu noma muxu xa kontofili sade wo ya i, kono muxu mu tin na ra alako muxu xa findi misaali ra wo be, wo fan xa muxu foxi raba.

¹⁰ Muxu nu na wo ya ma temui naxe, muxu yi yaamari nan fi wo ma: «Naxan yo mu tinma walide, hali wo mu na kanyi ki bande.»

¹¹ Muxu bara a me a mixi ndee wo ya ma e bara e yete findi tunnaxonee ra. E mu wali yo suxuma bafe naafixiya ra.

¹² Muxu bara na mixie yamari, muxu e rasi Ala xa Mixi Sugandixi won Marigi Isa xili ra, e xa wali bopesa kui alako e xa no e yete balode.

¹³ N ngaxakerenyie, wo naxa tagan fe fanyi rabafe ma.

¹⁴ Wo a mato a fanyi ra, xa mixi nde mu tin muxu xa masenyi danxunde muxu naxan sebexi yi bataaxe kui, defanyi naxa lu wo nun na kanyi tagi alako a xa yaagi.

¹⁵ Wo naxa a findi wo yaxu ra de, kono wo xa a rasi alo wo ngaxakerenyi.

Xeebui donxoe

¹⁶ N bara Marigi maxandi naxan findixi bopesa kanyi ra, a tan yete yati xa bopesa fi wo ma temui birin nun a mooli birin na. Marigi xa lu wo birin seti ma.

¹⁷ N tan Pɔlu nan yi xɛɛbui seɓefe n yete belexe ra. N ma bataaxe birin matonxumaxi yi ki ne. N belexe foxi nan ya.

¹⁸ Won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, a xa hinne xa lu wo birin be.

Ala xa masenyi singe Annabi Pɔlu naxan sɛbɛ Timote ma Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Pɔlu to Lisitire li, a naxa danxaniyatɔe nde to naxan nu xili Timote. Hali Timote to mu nu findixi fori ra, Annabi Pɔlu naxa a xanin a xun ma a xa biyaasi kui alako a xa a mali Ala xa masenyi kawandide. Timote naxa na wali suxu a fanyi ra. A naxa bira a karamɔxo fɔxo ra yire birin, alako a xa danxaniya xa sabati, a man xa fata kawandi tide. Annabi Pɔlu naxa la a ra, a a xɛɛ a xa sa wali nde raba a yete ra. Ala nu bara na masen Pɔlu be namjɔnme xa masenyi nde ra.

Timote to siga Efese danxaniyatɔe pama malide, Annabi Pɔlu naxa bataaxe sebe a ma, naxan findixi yi Kitaabui ra. Na kui, Pɔlu naxa marasi gbege fi Timote ma alako a xa masenyi hagige ti Efesekae be Ala xa seriye xa fe ra. Mixi paxi ndee nu na menni naxee nu wama Ala xa wali xun nakanafe. Pɔlu naxa e xa fe birin makenen Timote be, alako a xa nondi masen e be senbe ra. Pɔlu man naxa marasi nde fi Timote ma danxaniyatɔe pama jere ki xa fe ra.

Seriye gbege na yi Kitaabui kui naxee noma to danxaniyatɔe fan malide. Annabi Pɔlu nu wama Timote nun Efesekae malife alako e xa lu Ala xa kira xon ma. Won fan na menni ne. Ala xa won mali alako yi Kitaabui xa findi lonni fanyi ra won be won naxan nabatuma won ma dunjɛigiri kui. Won ma danxaniyatɔe pamae xa lu ala Ala nu a masenxi Timote be ki naxe Annabi Pɔlu saabui ra. Amina.

Ala xa masenyi singe Annabi Pɔlu naxan sɛbɛ Timote ma

Timote xa xɛɛɔaya

¹ Won Nakisima Ala nun Isa, won xaxili tima naxan na, e n tan Pɔlu tixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa xɛɛra nan na.

² N na yi bataaxe sɛbefe Timote nan ma, naxan findixi n ma di yati ra a danxaniya ki ma. Baba Ala nun won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, e xa hinne nun bɔpɛsa fi i ma, e xa kinikini i ma.

³ N to keli sigade Masedon, n naxa i rasi i xa lu Efese alako i xa mixi ndee yamari e naxa xaranyi gbete masen mixie be,

⁴ e naxa kiinie madɔxo, e man naxa bu e benbae xilie matengefe ra. Na fe mooli

wɔyenyi rawuyama ne, a mu Ala xa wali rasigama yare ma danxaniya kui.

⁵ N na yaamari fi ne alako xanunteya xa gbo, xanunteya naxan fatanxi bɔje seniyenxi ra, a nun janige tinxinxi, nun danxaniya fiixe ra.

⁶ Mixi ndee bara gbilen danxaniya fɔxo ra, e fa lɔɛ, na wɔyenyi fufafu saabui ra.

⁷ E wama findife seriye karamɔxo nan na, kɔno e wɔyenna fahaamutareja nan kui. E mu soxi fee kui e naxee masenma senbe ra.

⁸ Won a kolon Ala xa seriye fan, xa a rawalima a seriye ki ma.

⁹ Won man a kolon Ala mu a xa seriye fixi tinxintɔe xa fe xa ra. A a fixi tinxintaree nan ma fe ra, a nun Ala matandilae. A a fixi kaafirre, yunubitɔe, diinetaree, Ala maberelae nan ma fe ra. A a fixi mixie nan ma fe ra naxee e baba nun e ngae faxama. Faxatie,

¹⁰ yɛnelae, xɛmɛ naxee nun xɛmɛ kafuma, mixi suxuie, wule falɛ, mixi naxee kali tima wule xun, a nun mixi birin naxee Ala xa seriye matandima, a a fixi nee nan ma fe ra.

¹¹ Ala Xili Xungbe Kanyi xa seriye lanxi a xa xibaaru fanyi norɔxi nan ma, a naxan taxuxi n na.

¹² N bara won Marigi Isa tantu, Ala xa Mixi Sugandixi naxan bara senbe fi n ma, a bara la n na han a naxa n naso a xa wali kui.

¹³ Singe n nu a rasotoma ne, n a tɔɔɔ, n a konbi. Kɔno a naxa kinikini n ma, barima a a kolon n nu na birin nabama kolontareya nun danxaniyatareja nan kui.

¹⁴ Marigi xa hinne bara gbo ye. A danxaniya nun xanunteya fixi n ma Isa nan saabui ra, a xa Mixi Sugandixi.

¹⁵ Nondi masenyi nan ya won birin lan won xa la naxan na: Ala xa Mixi Sugandixi Isa faxi dunja ma yunubitɔe nan nakiside. N tan Pɔlu nu findixi yunubitɔe nan na naxan dangi mixi birin na,

¹⁶ kɔno Ala naxa kinikini n ma hali n findixi yunubitɔe ra naxan dangi birin na, alako Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa dije gbege xa findi misaali ra mixie be naxee danxaniyama a ma alako e xa kisi soto naxan mu jɔnma abadan.

¹⁷ Mange Ala Kerenyi, naxan mu faxama, naxan mu toma, binye nun nɔre xa lu a be abadan. Amina.

¹⁸ N ma di Timote, n bara yi marasi fi i ma, naxan lanxi na namjɔnme masenyie ma naxee nu falaxi i xa fe ra. I xa na masenyi rakamali, i xa gere fanyi so

¹⁹ danxaniya nun janige tinxinxi ra. Ndee bara na rabolo, e xa danxaniya fa kana.

²⁰ Humeneyo nun Alesandire na na mixie nan ya ma. N nee soxi ne Sentane yi ra, alako e xa a tinkan a mu lan e xa Ala rasoto.

2

Sali seriyε

¹ N ma marasi singe na yi nan na: Wo xa Ala makula, wo xa Ala maxandi, wo xa mixie xa kontofili masen Ala be, wo xa Ala tantu mixi birin xa fe ra.

² Wo xa na raba mangεe nun yarerati birin be, alako won xa lu bojesa kui, won ma duniņeigiri xa raraxa, won xa lu Ala xa kira xon ma, won xa xili fanyi soto.

³ Na nan fan, na nan lanxi won Nakisima Ala waxonfe ma.

⁴ Ala wama adamadie birin xa kisi, e xa nondi kolon.

⁵ Ala keren na a ra. Xarisa fan keren nan a ra, Ala nun adamadie tagi. Na xarisa findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan na, naxan findi adamadi ra,

⁶ a fa a yete fi xunsare ra mixi birin be. Na nu findixi seedeņoxoya nan na Ala nu wama a xon ma temui naxe.

⁷ A n tan nan tixi kawandila, xεεra, nun karamoxo ra si gbeteε be danxaniya nun nondi xa fe ra. N na na nondi nan falafe, wule mu a ra.

⁸ Na nan a toxi, a xoli n ma adamadie xa e belexe seniyanxie itala Ala maxandi kui yire birin xone nun sonxo mu naxan na.

⁹ N man wama ne ginεe xa dugie nan so naxee e suturama. E naxa e yete raxunma xunxεε denbexi ra, xεεma ra, gεme tofanyie ra, xa na mu a ra dugie ra, naxee sare xoxoxo.

¹⁰ A lanma e xa e yete raxunma kewali fanyi nan na, naxan lanma ginεe ma naxee birama Ala foxo ra.

¹¹ Ginεe xa nu fe xaran sabari nun magore kui.

¹² N mu a luma ginεe xa xεmεε xaran, xa na mu a ra e xa e yamari. Ginεe xa lu sabari kui,

¹³ barima Adama nan singe daa, beenun Mahawa xa daa.

¹⁴ Adama xa mu madaxu. Gine nan madaxu, a fa findi yunubitoe ra.

¹⁵ Kono Ala gine rakisima a xa di bari nan kui, xa a luma danxaniya, xanunteya, nun seniyanxi kui, alo a lanma ki naxe.

3

Danxaniyatoe jamae xa yareratie

¹ Nondi nan ya: Mixi naxan wama findife danxaniyatoe pama xunmati ra, a wama wali fanyi xon.

² A lanma danxaniyatoe pama xunmati xa findi mixi ra mixie mu noma fe paaxi

nde yo falade naxan xun ma. A xa a li a gine keren gbansan nan doxoxi, a findi taxasi mixi ra, naxan a yete xaninma xaxillimaya ra, binye na naxan ma, naxan fata xone masuxude, naxan fata mixi xarande.

³ A mu lanma a xa findi siisila ra, a mu lanma a xa mawolen. A lanma ne a xa findi mixi ra naxan lanyi fenma, naxan boje xinbeli, naxan mu mila.

⁴ A xa fata a yete xa denbaya rapereεde, a xa die xa lu a xa yaamari bun ma xurui kui,

⁵ barima xa mixi mu fata a yete xa denbaya rapereεde, a fa meenima Ala xa danxaniyatoe pama ma di?

⁶ A naxa findi danxaniyatoe neene ra de, alako a naxa a yete igbo, a fa paxankate soto alo Ibulisa a sotoxi ki naxe.

⁷ A man xa findi xili fanyi kanyi nan na danxaniyataree tagi, alako mixie naxa yo a ma, a naxa suxu Ibulisa xa gantanyi ra.

⁸ Mixi naxee findixi danxaniyatoe pama malie ra, e fan xa findi xili fanyi kanyie nan na. E xa e makuya filankafujira ra, e naxa siisi, e naxa bira kobiri foxo ra yaagitareya kui.

⁹ E xa Ala xa danxaniya masenyi ragata e xaxili fanyi kui.

¹⁰ E xa mato sinden. Xa e tinxin, e noma findide danxaniyatoe pama malie ra.

¹¹ Ginεe fan xa findi xili fanyi kanyie ra. E naxa findi naafixie ra, e xa findi taxasi mixi ra, e xa tinxin fe birin kui.

¹² Danxaniyatoe pama malie xa gine keren gbansan nan doxo, e xa e xa die nun e xa foxoe rapere a fanyi ra.

¹³ Mixi naxee danxaniyatoe pama malima a fanyi ra, e binye nun limaniya nan sotoma e xa danxaniya kui Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma.

¹⁴ N na yi bataaxe sebefε ne i ma, hali n to laxi a ra a gbe mu luxi n xa i yire li.

¹⁵ Xa a sa li n naxa dugundi, i xa Ala xa mixie pere ki fanyi kolon. Ala naxan na na, a xa mixie lanxi a xa danxaniyatoe pama nan ma, naxan na nondi xa kinki ra.

¹⁶ Fo won xa a kolon ne a Ala pere ki senbe gbo. A gundo makenenxi nan ya: Ala xa Mixi Sugandixi masenxi adama fate nan na,

a xaxili nan tinxin.

A mini ne malekee ma,

a kawandixi pamanee nan tagi.

Dunija danxaniyaxi a tan nan ma,

a texi nore nan kui.

4

Nondi kanafe

¹ Ala Xaxili a masenma ne won be a fiixe ra, a ndee fama ne danxaniya rabolode

waxati donxɔɛ kui, e fa bira jinne wule faleɛ nun e xa xaranyie ɔxo ra.

² Wule fale filankafuie mixie madaxuma. E xaxili balanxi gben.

³ E tɔnyi doxɔma futi xirife ra, a nun donse ndee donfe ra, Ala naxee daaxi alako danxaniyatɔɛɛ nun nɔndi faleɛ xa e don tantui ra.

⁴ Ala se naxan birin daaxi, a fan. A mu raharamuxi mixie be naxee a donma tantui ra,

⁵ barima Ala xa masenyi nun Ala maxandi na raseniyenma.

⁶ Xa i na nɔndi masen i ngaxakerenyie be, i bara findi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa walike fanyie ra, naxan i baloma danxaniya masenyi nun xaranyi fanyie ra, i birama naxan ɔxo ra.

⁷ I naxa fe fufafu madɔxo kiini ra danxaniya mu naxan kui. I xa Ala fe suxu ɔɔbe ra.

⁸ Mixie mɛɛnife e fate ma, na tide mu gbo alo e na e xaxili yaka ba. Na xaxili yaka ba nan fama findide mixie be munafanyie ra duniya nun aligiyama.

⁹ Nɔndi masenyi nan ya won birin lan won xa la naxan na:

¹⁰ Won walima tun nabexi nan na, barima won xaxili tixi Ala Niye ra, naxan findixi adamadi birin Nakisima ra, a gbengbenyi danxaniyatɔɛɛ.

¹¹ Na nan na ki, i xa na yaamari birin masen mixie be, i xa e xaran na seriyee ra.

¹² Mixi yo naxa yo i xa fonikeya ma. I naxan nabama, i xa findi misaali ra danxaniyatɔɛɛ be a lanma e xa wɔyen ki naxe, e xa jere ki naxe, e xa e bore xanu ki naxe, e xa danxaniya nun e xa seniyyenyi xa lu ki naxe.

¹³ Han n sa fama temui naxe, i xa Kitaabui xaran mixie be, i xa e ralimaniya, i xa e xaran.

¹⁴ I naxa wali bepin naxan soxi i yi ra, masenyi tixi Ala xili ra i xa fe ra naxan ma, forie to e belexe sa i xunyi ma.

¹⁵ I xa na rabatu senbe ra, alako mixi birin xa i jere ki to i sigama yare ki naxe.

¹⁶ Mɛɛni i yete ma, nun na xaranyi ma i naxan tima tun nabexi ra. Xa i na raba i kisima ne, i tan nun naxee i xui ramema.

5

Danxaniyatɔɛ jere ki

¹ I naxa wɔyen xɔɔxɔɛ fala forie be. I xa e ralimaniya alo i baba. I xa xeme fonikee ralimaniya alo i xunya xememae.

² I xa jɛlexeforie ralimaniya alo i nga. I xa fonike ginemae ralimaniya alo i maa-ginee seniyyenyi kui.

³ I xa kaape ginɛɛ binya, naxee na e kerenyi ma.

⁴ Xa kaape ginɛ xa die na na, xa na mu a ra a xa mamadie, e tan xa Ala waxɔnfe matinkan e xa denbaya be. Die barimixie naxan nabaxi e be, e xa na sare ragbilen e ma. Ala wama na nan xɔn.

⁵ Kaape ginɛ yati yati, naxan luxi a keren, a a xaxili tima Ala nan na. A salima, a Ala maxandima temui birin.

⁶ Kɔno kaape ginɛ naxan birama a yete waxɔnfe ɔxo ra, a tan bara faxa hali a niye to a ra.

⁷ I xa yi yaamarie masen mixie be, alako e xa lu tinxinyi kui.

⁸ Mixi naxan mu mɛɛnima a xa mixie ma, a gbengbenyi a xa denbaya ma, na kanyi bara danxaniya bepin. A jaaxu dangife kaafiri ra.

⁹ Kaape ginɛ naxan xili lanma a xa sebe kaape ginɛɛ xilie ya ma, a lanma a xa simaya xa dangi je tongo senni ra. A xa a li a nu doxɔxi xeme keren gbansan nan xɔn ma,

¹⁰ a nun man a kolonxi tinxintɔɛ ra a xa wali fanyie xa fe ra, alo di xurufe, xɔɔɛ rasenefe, seniyyentɔɛɛ sanyi maxafe, tɔɔɔmixie malife, a nun birafe fe fanyie mooli birin ɔxo ra.

¹¹ Kɔno kaape ginɛ naxee findixi sungbutunye ra, e xili naxa sebe, barima xa a sa li e waxɔnfee e ragbilenma ne Ala xa Mixi Sugandixi ɔxo ra, e fa doxɔ xeme taa,

¹² na temui e bara yunubi soto, barima e bara e xa laayidi singe kana.

¹³ Bafe na ra, e man findima tun naxɔnɛɛ nan na, e nu fa lu e mapere ra naafixiya rabade, e mixi mafalama, e fe fala naxan mu lanma a xa fala.

¹⁴ Na kui, a xoli n ma kaape ginɛ sungbutunye xa doxɔ xeme taa, e fa die bari, e mɛɛni e xa denbaya ma, alako won yaxuie naxa no fe jaaxi falade e xun ma.

¹⁵ Ndee jan bara e kobe raso, e bira Sentane ɔxo ra.

¹⁶ Xa danxaniyatɔɛ ginɛ bara kaape ginɛ ndee soto a xa mixie ya ma, a xa a yigiya alako a naxa findi kote ra danxaniyatɔɛ pama be. Na kui, danxaniyatɔɛ pama noma ne kaape ginɛɛ malide naxee na e kerenyi ma.

¹⁷ Danxaniyatɔɛ pama xa forie, naxee fee rapereɛma a fanyie ra, e xa binye xungbe soto, a gbengbenyi naxee kawandi nun xaranyi tima.

¹⁸ A sebexi Kitaabui kui, «Ninge ne mengi turuxunma, wo mu lan wo xa a de xiri.» A man sebexi, «Walike xa a wali sare soto.»

¹⁹ I naxa kalamui rame danxaniyatɔɛ pama xa fori nde xa fe ra, xa seede firin, xa na mu a ra saxan, mu na fe toxi.

²⁰ Naxee bara yunubi raba, i xa i yax-
aseri masa e xa fe ra, birin ya x̄ori, alako
booree fan xa gaaxu.

²¹ N bara yi yaamarie fi i ma, Ala, a xa
Mixi Sugandixi Isa, nun maleke sugandixie
ya x̄ori. I xa yi yaamarie rabatu tinxinyi
kui. I naxa mixi yo rafisa a boore be.

²² I naxa gbata mixie sugandide, i fa i
belexe sa e ma, xa na mu a ra i fan luma
ne e xa yunubie kui. I xa lu seniyeanyi kui.

²³ I naxa ye gbansan xa min. I xa weni
nde min seri ra i furi xa fe ra, barima i
luma fura ra.

²⁴ Mixi ndee xa yunubie makenenxi bee-
nun e xa makiitide li, k̄on̄o boore gbee mu
toma fo yare.

²⁵ Wali fanyi fan makenenma na ki ne,
wali paaxi mu n̄oxunma.

6

Ala xa seriye danxaniyat̄oe be

¹ Danxaniyat̄oe naxee na konyiya kui, e
xa e marigie binya, alako binye yo naxa ba
Ala xili ra, a nun a xa seriye ra.

² Konyi naxee marigi findixi danx-
aniyat̄oe ra, na konyie naxa yo e marigi
ma, a falafe ra a e ngaxakerenyie nan e ra.
A lanma e xa e xa yaamari rabatu a fanyi
ra dangife a singe ra, barima e na walife e
ngaxakerenyi xanuxie nan be.

I xa mixie xaran yi yaamarie ra.

³ Xa a sa li mixi nde xaranyi gbete nan
tima, a mu bira won Marigi Isa, Ala xa Mixi
Sugandixi xa masenyi tinxixi foxo ra, nun
xaranyi naxan findixi Ala gbe ra,

⁴ na kanyi bara a yete igbo, a mu sese
kolon. A xaxili mu fan. A xa woyenyi
gbo, s̄on̄x̄oe rafan a ma. Na findima t̄one,
lantareya, t̄ōn̄ge, siike,

⁵ tinxintaree xa s̄on̄x̄o s̄on̄x̄oe, nun n̄ondi
kolontareya. E diine rawalima k̄obiri fe
nan na.

⁶ Diine nan findima geeni ra mixie be,
naxee e wasasoma e s̄ot̄ose.

⁷ Won faxi duniya ma won belexee igeli
nan na, won man sigama na ki ne.

⁸ Xa baloe nun sose na won yi ra, won
xa won wasaso na ra.

⁹ K̄on̄o mixi naxan wama bannafe, na
kanyi tantanma ne, a suxu gantanyi ra, a
fa mila a wax̄onfe paaxie ma. Na wax̄onfe
paaxie nan mixie xun nakanama, e fa loe.

¹⁰ K̄obiri x̄oli findixi fe kobi birin sanke
nan na. Ndee to mila k̄obiri ma, e naxa
danxaniya bejin, e fa t̄ōn̄o a paaxi ra.

¹¹ K̄on̄o i tan naxan findixi Ala xa mixi
ra, i xa gbilen na fe m̄oolie foxo ra. I
xa bira tinxinyi, Ala fe, danxaniya, xa-
nunteya, dije, nun boje bexiya foxo ra.

¹² Danxaniya gere fanyi so. Kisi suxu, i
xilixi naxan ma, i seeden̄ox̄oya tixi naxan
ma fe ra seede wuyaxi ya x̄ori.

¹³ N bara i yamari Ala ya x̄ori, naxan
nimase birin nabaloma, n bara i yamari
Ala xa Mixi Sugandixi Isa ya x̄ori, naxan
bara seeden̄ox̄oya fanyi ti Ponsi Pilati be,

¹⁴ i xa Ala xa seriye rabatu tinxinyi
seniyenxi ra han won Marigi Isa, Ala xa
Mixi Sugandixi fa temui.

¹⁵ Ala nan fama Isa raminide a wama a
xon ma waxati naxe.

Tantui Kanyi,

Mange Senbema,
firin mu kafuxi naxan ma,

Mangee xa Mange,

Marigie Marigi Ala,

¹⁶ naxan keren mu faxe kolon,

naxan x̄onyi na naiyalanyi ra,

adamadie mu naxan toxi,

adama mu n̄oma naxan tode.

Binye nun senbe na a be abadan.

Amina.

¹⁷ I xa to bannamixie yamari a e naxa e
yete igbo, e man naxa e xaxili ti naafuli ra,
barima naafuli mu buma. E xa e xaxili ti
Ala nan na, naxan won kima se birin na
alako won xa seewa.

¹⁸ E xa fe fanyi raba. E xa kewali fanyi
nan xa findi e xa bannaya ra. E xa mixi ki
e harige ra e xa fonisireya xa fe ra.

¹⁹ Na birin kui e harige s̄otoma ne yare
naxan findima kisi yati yati ra e be.

²⁰ Timote, i xa m̄eni fe ma naxan taxuxi
i ra. I xa woyenyi fufafu nun wule
matanga.

²¹ Mixi ndee na falama a lonni, k̄on̄o
lonni mu a ra. Na bara a niya e xa e kobe
so danxaniya ra.

Ala xa hinne wo ra.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Pɔlu naxan seɓɓe Timote ma Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Pɔlu to nu na geeli kui Rɔma, a naxa bataaxe nde fan seɓɓe a malima Timote ma. A jan nu bara keren seɓɓe a ma nu, kono a man naxa a firin nde seɓɓe, alako a xa gbilen seriye ndee ma. Annabi Pɔlu nu bara tɔɔɔ a gbe ra geeli kui, mixi yo mu nu na a fe ma naxan nu a malima. A na birin masenma yi bataaxe kui, barima Timote nu luxi ne alo Pɔlu xa di.

Annabi Pɔlu naxa seriye fala Timote be na bataaxe singe kui naxan nu noma a malide danxaniyatɔɔɔe pama xa wali kui. Yi bataaxe kui, a luxi alo Pɔlu wama Timote ralimaniyafe a yete xa danxaniya xa fe ra. Pɔlu a yete xa tɔɔɔee nun a jere ki masenma a be, alako e xa findi misaali ra Timote be.

Annabi Pɔlu xa bataaxe firin nde kui, a Timote ratuma Timote danxaniyaxi ki naxe, a nun a Ala xa wali suxuxi ki naxe. Timote Kitaabui kolon a mama nun a nga nan saabui ra. Na xaranyi tide nu gbo Timote be alako a xa findi Ala xa walike ra a xa dunijeigiri kui.

Na Kitaabui tide nu gbo Timote be, a tide man nu gbo mixie be a naxee kawandi. Ala xa masenyi naxan seɓɓe Kitaabui kui a findixi lonni belebele nan na, adamadi hayi na naxan ma. Xa mixie mu bira na foxo ra, e xa dunijeigiri nun e xa aligiyama mu sooneyama e be.

Annabi Pɔlu na fan masenma yi Kitaabui kui. A waxati donxɔe xa fee falama Timote be alako a xa kawandi ti senbe ra, xa na mu a ra mixie luma tantanyi nan kui naxee fama e ralɔede abadan. Ala xa won natanga na ma. Ala xa lonni fanyi fi won fan ma alako yare xa sooneya won be. Amina.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Pɔlu naxan seɓɓe Timote ma

Limaniya

¹ N tan Pɔlu nan yi ki, naxan findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa xɛera ra Ala waxonki. Laayidi tongoxi won be kisi xa fe ra Ala xa Mixi Sugandixi Isa saabui nan na.

² N na yi bataaxe seɓɓefe Timote nan ma, naxan findixi n ma di maxanuxi ra. Baba Ala nun won Marigi Isa, Ala xa Mixi

Sugandixi, e xa hinne, kinikini, nun boɓɓesa fi i ma.

³ N bara Ala tantu, n naxan batuma janige fiixe ra alo n benbae a rabaxi ki naxe. N Ala maxandima ne i be kɔe nun yanyi ra,

⁴ barima n nan n natuxi i yaye nan ma. N man nu wama i tofe han, alako n xa seewa a fanyi ra.

⁵ N man n natuxi i xa danxaniya nan ma, filankafuijna mu na naxan kui, naxan nu na i mama Lowisi fan yi ra, a nun i nga Ewunise. N a kolon i fan danxaniyaxi na ki ne.

⁶ Na kui, n bara i ralimaniya i xa Ala senbe rawali, a naxan fixi i ma n to n belexe sa i xunyi ma.

⁷ Ala mu gaaxu xaxili xa soxi won yi ra. A bara xaxili fi won ma naxan findixi senbe, xanunteya, nun yete suxui ra.

⁸ I naxa yaagi won Marigi xa seedeɓɔɔyaya bade. I man naxa yaagi n na, n tan naxan na geeli kui won Marigi xa fe ra. A lanma won birin xa tɔɔɔo Isa xa xibaaru fanyi xa fe ra Ala senbe saabui ra.

⁹ A tan nan won nakisixi, a tan nan won xilixi a xa seniyeanyi ma. A mu na rabaxi won ma kewali saabui xa ra, a na janigexi a yete nan na. A hinnexi won na a xa Mixi Sugandixi Isa xa fe nan na kafi dunija fole.

¹⁰ Yakɔsi won bara na hinne to won Nakisima Isa xa fa kui, Ala xa Mixi Sugandixi. A bara faxe senbe kana, a kisi fe ramini a xa xibaaru fanyi saabui ra, alako adama naxa faxa sonon.

¹¹ Ala n findixi kawandila, xɛera, nun karamɔɔo nan na na xibaaru fanyi xa fe ra.

¹² N na tɔɔɔofe na wali nan xa fe ra, kono n mu yaagima na ra, barima n a kolon n danxaniyaxi naxan ma. N bara la a ra a noma n ma kisi ragatade han na loxɔe.

¹³ N nondi naxan masenxi i be, na xa findi i xa misaali ra, i birama naxan foxo ra danxaniya nun xanunteya ra, alo Ala xa Mixi Sugandixi Isa wama a xon ma ki naxe.

¹⁴ Ala naxan taxuxi i ra, i xa meeni na ma Ala Xaxili Seniyeanyi saabui ra, naxan sabatixi won i.

¹⁵ I a kolon Asikae birin bara n naboloo, alo Figelo nun Heremogene.

¹⁶ Ala xa kinikini Onesiforo nun a xa denbaya ma, barima a nu luma n nalimaniya ra. A mu yaagi n na n to na geeli kui.

¹⁷ A to fa Rɔma, a naxa n fen han a naxa n to.

¹⁸ Marigi xa kinikini a ma na kiiti loxɔe. I a kolon dangi birin na a n malixi ki naxe Efese.

2

Tōore

¹ N ma di, i xa i senbe so Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa hinne xa fe ra.

² I naxan mexi n na seede ghegbe ya xōri, i xa na masenyi taxu i dugutegee ra, naxee fan noma mixi gbete raxarande na ra.

³ Won birin xa wakili tōore kui, barima Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa sōori fanyie nan won na.

⁴ Sōori naxan na gere kui, a mu birama dunjina fe fōxo ra, a birama a xa mange waxonfe nan fōxo ra.

⁵ Mixi naxan sigaxi gi gbata rabade, xa a mu a gi a seriye ki ma, a mu geenima.

⁶ Mixi naxan xe rawalima, a tan nan lanma a xa bogi singee soto.

⁷ I jōxo sa n ma masenyi birin xōn ma, Marigi fahaamui fima ne i ma na fee ma.

⁸ I xa ratu Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma, naxan kelixi faxe ma, naxan fatanxi Dawuda bōnsōe ra, alō Isa xa xibaaru fanyi a masenxi ki naxe, n naxan kawandife.

⁹ Na xibaaru fanyi nan ma fe a niyaxi, n na tōorfe geeli kui alō fe kobi rabama, kōnō Ala xa masenyi tan mu balanxi.

¹⁰ Na nan a ra n tōore mōoli birin xaninma, alako mixi sugandixie xa kisi soto Ala xa Mixi Sugandixi Isa saabu ra, e lu a xa nōre kui abadan.

¹¹ Masenyi hagige nan ya:

Xa won nun Isa bara faxa,
won nun Isa man kelima ne faxe ma.

¹² Xa won tunnabexi,
won luma ne Isa xa mangeya kui.

Xa won na a rabolo,
a fan won naboloma ne.

¹³ Xa won mu lu won xui xanbi ra,
a tan luma ne a xui xanbi ra,
barima a mu noma a yete rabolode.

¹⁴ I xa mixi birin natu Ala ya i, a a lanma e xa gere lu na masenyi ndee xa fe ra. Na wōyenyi mōoli tide yo mu na. A a ramemae nan xun nakanama tun.

¹⁵ I xa i yete masen Ala be, alō mixi naxan wali fōxi mu mayaagi, a fata nōndi masende mixie be a masen ki ma.

¹⁶ Wōyena jaaaxi fufafu lu na, barima naxee na mōoli falama, e xa kaafirinja xun nan tun masama.

¹⁷ E xa wōyenyi gboma ne alō fure jaaaxi, naxan mixi faxama. Humeneyo nun Fileto na nee nan ya ma.

¹⁸ E bara makuya nōndi ra, e fa a fala mixie jnan bara keli faxe ma. E bara mixi ndee xa danxaniya kana na wōyenyi mōoli ra.

¹⁹ Kōnō Ala xa banxi tixi yi masenyi nan fari: «Ala a kolon, mixi naxan findixi a gbe ra.» A man a masenxi: «Adamadi

naxan Marigi xili falama, a xa tinxintareya rabepin.»

²⁰ Se sase mōoli ghegbe nan na banxi xungbe kui. Nde fan yailanxi xēema nan na, xa na mu a ra gbeti. Nde yailanxi wuri nan na, xa na mu a ra bendē. Nde binye wali rabama, nde fan binyetare wali rabama.

²¹ Mixi naxan a yete raseniyenma, a luma ne alō wali binye rabama se sase naxan kui. A to seniye, a marigi noma a rawalike wali fanyi birin kui.

²² Fonike waxonfe lu na. Wo nun mixi naxee Marigi xilima bōje seniye xini ra, wo xa nu tinxinyi, danxaniya, xanunteya, nun bōjesa fen.

²³ Wōyenyi tidetare fufafu lu na, barima i a kolon na mōoli findima gere nan na.

²⁴ A mu lanma Marigi xa walike xa sōnxō. A lanma a xa findi mixi dijexi ra naxan fata mixi xarande, a man wakili tōore ra.

²⁵ A lanma a xa matandilae matinxin wōyenyi jōxunme ra, alako Ala xa a niya e xa tuubi, e xa nōndi kolon,

²⁶ e xa xaxili soto, e xa e ba Ibulisa xa gantanyi ra. Ibulisa bara e suxu gantanyi ra, alako e xa lu a xa yaamari bun ma.

3

Waxati dōnxōe

¹ I xa a kolon, fe xōrōxōe fama ne dunjina lide waxati dōnxōe,

² barima adamadie birama e yete waxonfe nan fōxo ra, kobiri rafanma ne e ma, e yete igboma, e lama e yete ra, e Ala rasotōma, e e barimae matandima, e finsiriwaliya rabama, e mu Ala xa fe binyama,

³ e mu kinikinima, e mu dijema, e mixi mafalama, e xurutareja rabama, e e boore tōorōma, e mixi fanyi xōnma,

⁴ e mixi yanfama, e bogonma fee ma, e bōje gbo, e waxonfe rafan e ma dangi Ala xa fe ra.

⁵ A luxi ne alō e diine nan nabatuma, kōnō e bara e kobe raso a senbe ra. I xa i makuya na mixi mōolie ra.

⁶ E soma denbayae kui, e fa gine senbetaree mabendun, naxee findixi yunubitōe ra, naxee birama fe jaaaxi mōoli birin fōxo ra.

⁷ Na gine mōoli xaranma tēmui birin, kōnō e mu fahaamui sōtōma nōndi ma.

⁸ Na mixi naxee soma denbayae kui, e luma ne alō Yannessi nun Yanberesi naxee Annabi Munsu matandi. Na mixie nōndi fan matandima ne, e xaxili bara kana. E xa danxaniya xōn mu kuyama.

⁹ Kōnō e mu sigama yare sōnōn, barima mixi birin fama ne e xa daxujna kolonde,

alɔ Yannessi nun Yanberesi xa fe nu kolonxi ki naxe.

¹⁰ Kɔnɔ i tan, i bara n ma xaranyi kolon, n ɲere ki, n ɲanige, n ma danxaniya, n ma diɲe, n ma xanunteya, n ma tun nabexi,

¹¹ n ma ɲaxankate, a nun n ma tɔɔre. Tɔɔre mooli mundun na, n mu naxan soto Antiyoki, Ikoniyon, nun Lisitire? ɲaxankate mundun mu n lixi naa? Marigi bara n nakisi na birin kui.

¹² Nɔndi na a ra a mixi naxan birin wama birafe Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa seriye foxo ra, a na kanyi tɔɔre sotoma ne.

¹³ Kɔnɔ mixi ɲaxaxie nun filankafuie xa fe kobie xun nan tun luma masa ra, e fa booree madaxu, e e yete madaxu.

¹⁴ I xa i xiri seriye ra i naxan xaranxi, i danxaniyaxi naxan ma. I a kolon i na sotoxi naxan na.

¹⁵ Kabi i dimedi temui, i Kitaabui seniye xie kolon, naxee noma lonni fide i ma. Na lonni findima kisi nan na mixie be, naxee danxaniyaxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma.

¹⁶ Kitaabui seniye xie birin fatanxi Ala nan na. A fan xaranyi ra, a fan yaabi ra, a fan matinxinse ra, a fan tinxinyi masenfe ra,

¹⁷ alako Ala xa mixi xa no wali fanyi birin nabade.

4

Kawandi tife

¹ N bara i yamari Ala ya xori, n bara i yamari Ala xa Mixi Sugandixi Isa ya xori, naxan fama mixi ɲiɲee nun mixi faxaxie makiitide, naxan fama a xa mangeya niini raminide,

² i xa Ala xa masenyi kawandi, i xa wakili temui birin, i xa mixie matinxin, i xa mixie xa yunubie masen e be, i xa e ralimaniya, i xa e xaran. I xa na birin naba diɲe kui.

³ Waxati na fafe mixie mu tinma xaranyi tinxini ra temui naxe. E karamoxo wuyaxi fenma ne, naxee masenyi mooli nde tima naxan nafan e tuli ma.

⁴ E gbilenma ne nɔndi foxo ra, e fa e tuli mati kiinie ra.

⁵ Kɔnɔ i tan, i xa i yete mataxasi fe birin kui, i xa i tun nabexi tɔɔre kui, i xa Ala xa xibaaru fanyi rayensen, i xa i xa wali rakamali.

⁶ N tan ɲan bara findi serexe ra Ala be. A gbe mu luxi n xa taa masara.

⁷ N bara n ma gere fanyi so, n bara n ma ɲere ɲaɲon, n bara lu danxaniya kui.

⁸ Xunnakeli sare ragataxi n be, naxan findixi tinxinyi ra Marigi kiitisa tinxini naxan fima n ma na loxo. N keren xa mu a ra, a na fima mixi birin nan ma, a fafe rafan naxee ma.

⁹ I xa kata fafe ra n yire mafuren mafuren,

¹⁰ barima Demasi bara n nabepin dunjpa fe xa fe ra, a siga Tesaloniki. Kiresen bara siga Galati, Tito bara siga Dalamatiya.

¹¹ Luki gbansan nan na n seeti ma. I xa fa Maraki ra, barima a noma n malide n ma wali kui a fanyi ra.

¹² N bara Tikike xee Efese.

¹³ I ne fama, i xa fa na xinbeli donma ra, n naxan luxi Tiroyasi, Karapo xonyi, a nun n ma bukije. Na sebeli naxee tixi xuruse kiri ma, e tide gbo dangi birin na, i xa fa e fan na.

¹⁴ Alesandire xabui bara fe ɲaxxi gbege raba n na. Marigi fama a sare ragbilende a ma.

¹⁵ I xa i yete ratanga a ma, barima a muxu xa kawandi matandi ne a ɲaxxi ra.

¹⁶ N to n yete xunmafala kiiti banxi kui a singe, n malima yo mu nu na. Birin n nabolo ne. Ala xa diɲe e ma e fe naxan nabaxi.

¹⁷ Ala nan n malixi, a senbe so n yi ra, alako n xa kawandi ti a fanyi ra si birin be. Ala naxa n natanga yete magaxuxi ma.

¹⁸ Marigi man fama n natangade mixie xa wali kobi birin ma, a fa n nakisi, n xa so a xa mangeya niini bun ma ariyanna. Matoxo na Ala be abadan.

¹⁹ Pirisila nun Akila xeebu n be, a nun Onesiforo xa denbaya.

²⁰ Erasito bara lu Korinti. N bara Tirofimo lu Mileto, barima a mu nu yalanxi.

²¹ I xa kata fafe ra beenun ɲeme xa so. Ewubulo, Puden, Linosi, Kelodiya, nun won ngaxakerenyi birin bara i xeebu.

²² Marigi xa sabati i boɲe i, Ala xa hinne wo birin na.

Ala xa masenyi
Annabi Pölu naxan sebê
Tito ma
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Ala xa xæera Pölu naxan sebê danxaniyatœ nde ma naxan nu xili Tito. Girekika nan nu a ra naxan nu kafuxi Pölu ma Ala xa wali kui.

Pölu yi bataaxe sebê a ma temui naxe, Tito nu na Kireti. Kireti findixi suri nan na naxan na Miditerane baa tagi. Pölu nun Tito nu bara siga Kireti kawandi tide, Pölu fa Tito lu naa a xa na danxaniyatœ pamae mali e xa senbê soto. Pölu yi bataaxe sebê ne Tito ma a xa marasi nun limaniya fi a ma alako a fan xa Kireti danxaniyatœee rasi, a e ralimaniya, a nondi makenen e be.

Yi Kitaabui fe gbege masenma won be danxaniya nun danxaniyatœ pama xa fe ra. A a masenma a won sese mu noma kiside won ma wali fanyie saabui ra. Kisi sotoma Ala xa hinne nan tun saabui ra. Xa won bara danxaniya, won bara kisi, won fe birin nabama ne fa alako won jere ki xa tinxin, won xa wali fanyie suxu.

Ala xa yi Kitaabui xa masenyi rasabati won bœne kui. Ala xa won mali won ma danxaniya xa tilin, won ma wali fanyie xun xa masa. Amina.

Ala xa masenyi
Annabi Pölu naxan sebê
Tito ma

Xæebu

¹ N tan Pölu nan yi ki, Ala xa konyi nun a xa Mixi Sugandixi Isa xa xæera. N na walife alako Ala xa pama sugandixi xa danxaniya, e man xa nondi kolon naxan e raperema Ala xa fe kui.

² Yi danxaniya nun yi nondi a niyama ne mixi xa a xaxili ti Ala xa kisi ra. Ala, naxan xa laayidi mu kanama, a tan nan yi abadan kisi laayidi won be beenun dunjɔna xa daa.

³ Waxati to kamali, a naxa a xa xibaaru fanyi makenen kawandi saabui ra, naxan bara taxu n na Ala won Nakisima xa yaamari ma.

⁴ N bara i tan Tito xæebu, naxan bara findi n ma di yati yati ra won ma danxaniya kui. Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi Isa, won Nakisima xa hinne nun bœnesa fi i ma.

Tito xa wali Kireti danxaniyatœ pamae tagi

⁵ N bara i lu Kireti alako i xa fee yailan naxee yailan daaxi luxi na, i xa mixie sugandi taee birin kui, e xa findi na danxaniyatœ pamae xa kuntigie ra. Alo n i yamari ki naxe,

⁶ Danxaniyatœ pama kuntigi lanma ne a xa findi tinxintœ ra xili fanyi na naxan xun, gine keran kanyi, naxan xa die danxaniyaxi, mixie mu naxee kolon kalabante xurutaree ra.

⁷ Fo yi xunmatie xa findi xeme tinxinie nan na barima Ala xa wali nan taxuxi e ra. E naxa findi mixie ra naxee e yete igboma, naxee bœne tema mafuren, naxee siisima, naxee mawolen, naxee biraxi geeni tinxintare foxo ra.

⁸ Fo e xa findi xeme ra naxee fata xœne rasenede, fe fanyi rafan naxee ma, naxee e yete xaninma xaxilimaya ra, naxee tinxin, naxee seniye, naxee noxi e yete ra.

⁹ Fo nondi masenyi xa lu e yi ra alo e xaranxi a ra ki naxe. Na nan a toma e fan noma kawandi tide a nondi ki ma, e man no na nondi matandie ra.

¹⁰ Na matanditi mooli gbege na na, a gbengbenyi sunna mixie ya ma. E de wuya, mixi yanfafe rafan e ma.

¹¹ Fo won xa e de balan. E bara denbaya ndee kana, barima e na e xaranfe fee nan na naxee mu daxa. E na birin nabama e yete xa geeni tinxintareya nan ma fe ra.

¹² E xa namijonme nde nan yati a fala, «Kiretikae wule nun e furi nan tun kolon. E tunnaxoœ, e man jaaxu alo bœximase.»

¹³ Nondi nan yati na a ra. N na a falafe na nan ma, i xa wœyen e ma a xœoxœe ra alako e xa danxaniya a fiixe ra,

¹⁴ e xa ba Yuwifi xa kuye taalie danxunfe. E xa ba mixie xa yaamarie danxunfe naxee bara me nondi ra.

¹⁵ Se birin seniye seniyeentœe be, kono sese mu seniye seniyeentœe nun danxaniyatœe tan be. E xaxili nun e sondonyi birin bara manoxo.

¹⁶ E Ala kolonfe falama e de ra, kono e xa wali a masenma a e mu a kolon feo! E xa fefe mu fan. Seriye matandie nan e ra, naxee mu noma wali fanyi yo rabade.

2

Danxaniyatœe xaranfe nondi ra naxan jere ki masenma e be

¹ Kono i tan xa nu danxaniyatœe xaran nondi masenyi nan na.

² I xa a masen xemoxie be e xa taxasi, e xa jere a binyamixi ki ma, e xa e yete xanin xaxilimaya ra, e xa bira nondi nan foxo ra e xa danxaniya kui, xanunteya kui, a nun tunnabexiya kui.

³ Na kui, i man xa a masen gine moxie be, e xa jere seniyeanyi kui, e naxa findi mixi

mafalae ra, e naxa siisi. E xa nu marasi fanyi fi

⁴ sungbutunyie ma alako e xa e xa morie nun e xa die xanu.

⁵ E man xa e rasi e xa e yete xanin xaxilimaya ra, e xa seniyen, e xa banxi walie suxu, e yuge xa fan, e xa e yete magoro e xa morie be, alako Ala xa masenyi naxa bexu.

⁶ I man xa segetalae fan nasi e xa e yete xanin xaxilimaya ra

⁷ fe birin kui. I tan yete xa findi misaali ra e be i xa wali fanyie saabui ra. I xa kawandi xa findi nondi nun soobe ra.

⁸ I xa masenyi xa tinxin, alako i matandimae xa yaagi, barima e mu fefe kobi kolon e naxan falama won ma fe ra.

⁹ I xa a masen konyie be, e xa e yete magoro e marigie be fe birin kui. E xa e rapelixin, e naxa e matandi,

¹⁰ e naxa sese mupa, e xa a masen a e marigie noma lade e ra ki fanyi. Na konyi mooli binye fima ne won Nakisima Ala xa masenyi ma fe birin kui.

¹¹ A lanma won xa jere yi mooli ra barima Ala xa hinne bara makenen, naxan noma findide kisi ra mixi birin be.

¹² A xa hinne won xaranma alako won xa gbilen tinxintareya nun dunjina fee foxo ra, won xa won yete xanin xaxilimaya ra, won xa won ma dunjeigiri rapere tinxinyi nun Ala yaragaaxui kui.

¹³ Won to na yi dunjina ma, won na fe fanyi nan mamefe won xaxili tixi naxan na. Won na Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa nore nan mamefe, won Nakisima Marigi Ala.

¹⁴ A tan nan a yete fi won be, alako a xa won xunsara won ma yunubie xa fe ra, a xa jama nde raseniye e xa findi a yete gbe ra, naxee senbe soxi wali fanyie rabafe ma.

¹⁵ I xa mixie kawandi yi fee ra. I xa mixie ralimaniya. I xa e rasi. I xa nondi makenen e be i senbe birin na. Mixi yo naxa yo i ma.

3

Isayanka jere ki

¹ I xa e ratu, e xa e yete magoro mangee nun mangasanyi be, e xa e xa yaamarie suxu. E xa a gbata wali fanyi mooli birin nabafe ra,

² e naxa mixi yo mafala, e naxa gere so, e xa marafanyi nun boje fanyi masen birin be.

³ A singe won fan nu daxuja nan nabama. Yaamari matandimae nan nu won na. Won nu bara loe kira xon. Won nu bara bira won yete waxonfe foxo ra a nun dunjina fe mooli birin foxo

ra, han na nu bara won findi konyie ra. Won nu won ma dunjina xaninma jaaaxuja, toone, gbesenxonnanteya, nun maraaxuja nan kui. Won fan mu nu rafen mixie ma.

⁴ Kono won Nakisima Ala to a xa boje fanyi nun a xa xanunteya makenen, a naxa kisi fi won ma.

⁵ A mu won nakisixi won ma wali fanyie xa fe xa ma, a won nakisixi a xa kinikini nan ma, won xunxafe ye xora a nun a Xaxili Seniye xaxi saabui ra. Na bara a niya won xa bari a neene ra, won ma dunjeigiri birin xa masara.

⁶ Ala bara won ki! A bara a Xaxili Seniye xaxi ragoro won ma won Nakisima Isa saabui ra.

⁷ Na kui, won ma yunubie to bara xafari a xa hinne saabui ra, won bara no findide ketongoe ra, won bara won xaxili ti abadan kisi ra.

⁸ Nondi masenxi nan na ki. A xoli n ma i xa na fee masen a fanyi ra, alako naxee bara danxaniya Ala ma, e xa fe birin naba alako e xa bira fe fanyi raba foxo ra. Na fee findixi fe hagige fanyie nan na mixi birin be.

⁹ Kono i naxa i gbe raso mixie xa woyen fufafu ya ma. E naxan falama benbae xa fe ra, e xa gbesenxonneya, e xa gere woyenyi Ala xa seriye xa fe ra, e sese tide mu na.

¹⁰ Naxan yo mixie tagi isoma, i xa a rasi keren, i xa a rasi firin. Xa na birin kui a mu i xui me, i xa a rabolo,

¹¹ barima i a kolon a na mixi mooli mu fan. A bara a yete danka a xa tinxintareya ra.

Masenyi donxo

¹² N na Aritema xa na mu Tikike xee i ma, i xa fe birin naba alako i xa n li Nikopoli, barima n bara a janige n xa jeme radangi naa.

¹³ Fe birin naba alako i xa seriye karamoxo Senasi nun Apolosi mali e xa biyaasi kui. E mali, e hayi na se naxan birin ma, e xa a soto.

¹⁴ A lanma danxaniyatoe naxee na won ma konti ma, e xa e matinkan tun nabexi ra wali fanyie ma, alako e xa mixie hayi xorochoe fan, e naxa fa lu na ki fufafu.

¹⁵ Naxee na n fe ma be, e birin i xeebu. I xa won xanuntenyie danxaniyatoe birin xeebu muxu be.

Ala xa hinne wo birin na.

Ala xa masenyi Annabi Pölu naxan sebe Filemon ma Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Ala xa xæera Pölu naxan sebe danxaniyatœ nde ma naxan nu xili Filemon. Kolosika nan nu a ra, naxan nu bara danxaniya Pölu saabui ra waxati dangixi.

A yi bataaxe sebe Filemon ma temui naxe, Pölu nu bara sa geeli Ala xa masenyi kawandife ma. A xa geelimaniya kui, a naxa yi bataaxe sebe Filemon ma a xa konyi Onesimo xa fe ra. Onesimo nu bara a gi a marigi Filemon ma, kono na kui, Ala naxa a ragiri Onesimo nun Pölu xa naralan, Onesimo xa danxaniya Pölu saabui ra. Onesimo xa fe birin to bara masara sonon, a naxa tin a xa gbilen a marigi Filemon xonyi. Kono na waxati seriye ki ma, Filemon nu noma Onesimo faxade a xa yanfanteya xa fe ra. Na kui, Pölu naxa yi bataaxe sebe, Onesimo xa gbilen a ra Filemon xon ma, alako a xa a rakolon Onesimo bara masara ki naxe. A naxa a masen Filemon be, a Onesimo to bara danxaniya Isa ma alo a tan Filemon fan danxaniyaxi ki naxe, a e birin bara findi ngaxakerenyie ra.

Yi Kitaabui a masenma won be, a ngaxakerenya naxan kelima danxaniya ma, a senbe gbo ki fanyi. Xa won bara danxaniya, a fa li won mu won boore danxaniyatœ kolon won ngaxakerenyi ra, won mu gexi sode fe fanyi birin kui naxan na won yi ra Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra.

Ala xa won mali won ma danxaniya xa tilin, won ma ngaxakerenya xun xa masa. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Pölu naxan sebe Filemon ma

Pölu xa bataaxe Filemon ma Onesimo xa fe ra

¹ N tan Pölu nan yi ki, naxan bara findi geelimani ra Ala xa Mixi Sugandixi be. Muxu nun won ngaxakerenyi Timote nan yi bataaxe sebefe, katarabi Filemon ma muxu xanuntenyi nun muxu waliboore,

² a nun Apiya muxu maagine, a nun Arikipe muxu gereso boore Ala xa gere xa fe ra, a nun danxaniyatœ pama naxan e malanma i tan Filemon xonyi.

³ Won Baba Ala nun a xa Mixi Sugandixi, won Marigi Isa xa hinne nun bojesa fi wo ma.

⁴ Temui birin, n ne n Marigi Ala maxandima i be, n a tantuma ne i xa fe ra,

⁵ barima n bara a me i danxaniyaxi Marigi Isa ma ki naxe, i man seniyyentœe birin xanuxi ki naxe.

⁶ N Ala maxandife i be alako ngaxakerenya naxan kelima i xa danxaniya ma, a xa a niya i xa fahaamui xa gbo, i xa no fe fanyi birin kolonde naxan na won yi ra Ala xa Mixi Sugandixi saabui ra.

⁷ N ngaxakerenyi Filemon, i xa xanunteya bara n nasæwa ki fanyi, a man bara limaniya fi n ma, barima seniyyentœe boje fan bara sæwa i saabui ra.

⁸ Na kui, hali n to noma i yamaride Ala xa Mixi Sugandixi xili ra, i xa fe raba i lanma i xa naxan naba, n mu na rabama.

⁹ N i mayandima won ma xanunteya nan ma fe ra. N tan Pölu nan woyenfe i be yi ki, xemoxi naxan na geeli Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa fe ra.

¹⁰ N i mayandife n ma di Onesimo nan ma fe ra, n bara findi naxan baba ra n ma geelimaniya kui.

¹¹ Singe, a tide yo mu nu na i be, kono yakosi, a tide bara gbo i be ki fanyi, alo a gboxi n fan be ki naxe.

¹² Hali a to rafan n ma alo n ya firinyi, n na a ragbilenfe i ma.

¹³ N bara wa a xon a xa lu n yi ra, alako a xa n mali i tan joxœe ra n ma geelimaniya kui, n bara naxan soto Ala xa xibaaru fanyi xa fe ra.

¹⁴ Kono n mu waxi fefe rabafe n mu i maxorin. Na kui, i xa fe fanyi raba kelima ne i panige nan ma, beenun n tan xa i yamari.

¹⁵ Temunde, Onesimo bara ba i yi ra waxati nde bun ma, alako a man xa gbilen i ma abadan.

¹⁶ I tan be yakosi, a tide bara dangi konyi ra. A bara findi i ngaxakerenyi yete yati ra. N tan bara a xanu ki fanyi, kono a lan i tan nan xa a xanu dangi n na a xa mixijna nun a xa danxaniya xa fe ra.

¹⁷ Na kui, xa i n kolonxi i ngaxakerenyi ra, i xa a fan nasene alo n tan yete nan faxi i ma.

¹⁸ Xa a fefe jaaxi niyaxi i ra, xa i xa doni yo a ma, na kote birin xa findi n tan gbe ra.

¹⁹ N tan Pölu nan yi sebefe n yete belexe ra, i xa a kolon n a birin nagbilenma ne i ma. Kono hali n mu i ratu, i danxaniyaxi n tan nan saabui ra.

²⁰ N ngaxakerenyi, i fan xa yi fe raba n be Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra. I fan xa n boje rasewa, Marigi xa fe ra.

²¹ N to yi seɓefe, n a kolon i mu tondima n waxɔnfe rabade, i ɲan nde sama ne a xun.

²² Fe keren luxi: I xa nu n yigiyade yailan, barima n laxi a ra, n fama ne gbilende wo yire wo xa Ala maxandi saabui ra.

²³ Epafirasi i xeebu, muxu nun naxan bara findi geelimani ra Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra.

²⁴ N walibooree Maraki, Arisitaraki, Demasi, nun Luki, e fan i xeebu.

²⁵ Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, xa hinne wo birin na.

Ala xa masenyi Eburu bõnsõε bε Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Kabi dunija sa daa, Alatala na a xa seriye masenfe adamadie bε. Namijõnme xungbee naxa Ala xui me, e fa na dentege sa mixie bε. Iburahima, Isiyaga, Yaxuba, Yusufu, Munsu, Yosuwe, Dawuda, Sulemani, Esayi, nun Esidirasi, nee birin findixi mixi binyee nan na Ala naxee rawalixi alako a xa seriye xa kolon, a xa sebe Kitaabui kui. A dõnxõε ra Ala naxa a xa masenyi nde so Annabi Isa yi ra, naxan findixi a xa Mixi Sugandixi ra dunija birin bε.

Isa fatanxi Eburu bõnsõε nan na alo namijõnme dangixie. A naxa na seriye birin natinme alo Ala nu wama a xõn ma ki naxε. Kõnõ Ala nu bara masenyi neene nde so Isa yi ra, Eburu bõnsõε mu nu naxan kolon sinden. Na masenyi mu Ala xa seriye singe matandixi de, a a rakamalixi ne.

Singe ra Ala nu bara saate xiri a tan nun adamadie tagi, kõnõ yunubi keren gbansan nu nõma na saate kanade, mixi fa lõε. Isa to fa dunija ma, Alatala naxa saate neene xiri a tan nun adamadie tagi, naxan nõma yunubie xafaride, mixi fa nõ kaside.

Singe ra Ala nu bara serexedubee ti a tan nun adamadie tagi, e xa findi mixie xa saabui ra. Kõnõ e to nu findixi adamadie ra, e fan naxa yunubie raba alo booree, e naxa faxa. Na kui, e mu findi saabui fanyie ra. Isa to fa dunija ma, Alatala naxa a ti a tan nun adamadie tagi, a naxa findi dunija saabui fanyie ra. Yunubi yo mu nu na a ma. Faxε mu nu nõma a makankande. Na kui, Ala naxa a xa fe ite, a xa dunija yamari sa keli Ala yirefanyie ma, a magoroxi dennaxe.

Singe ra Ala nu bara a masen mixie bε a e xa xurusee ba serexε ra e xa yunubie xa fe ra. Na naxa adamadie bõne raxara dondoronti, kõnõ a mu nõ e xa yunubi xafaride yati yati. Isa to fa dunija ma, Alatala naxa a yamari a xa a yete ba serexε ra dunija bε. Na kui, adamadie xa yunubie naxa xafari, mixie naxa kisi soto naxan mu kanama abadan.

Na birin a masenxi ne a Ala Isa xεexi ne alako a xa a xa seriye rakamali, a findi kisi ra bõnsõε birin bε. Xibaaru fanyie nan na ki. Ala xa na raso won bõne kui, won xa

fahaamui soto na ma, a a findixi kisi nan na won bε. Amina.

Ala xa masenyi Eburu bõnsõε bε

Ala xa xεεra

¹ Temui dangixi Ala naxa masenyi ti won benbae bε namijõnmeε saabui ra. A na raba ne sanmaya wuyaxi, a na raba ne ki wuyaxi ra.

² Kõnõ yakõsi, naxan findixi waxati dõnxõε ra, Ala a xa masenyi ti won bε a xa Di saabui ra. A bara a xa Di findi dunija ke tongoma ra, a dunija daa a xa Di nan saabui ra.

³ Yi Di findixi Ala xa nõre tofanyie nan na, a findixi Ala misaali yati nan na. A dunija bun tima a xa masenyi senbema nan na. A to ge yunubie xafaride, a naxa a magoro Ala Nõre Kanyie yirefanyie ma ariyanna kui.

⁴ Na kui, a tide dangi malekee ra, a xili fisamante nan soto.

⁵ Ala mu a masenxi maleke yo bε,

«N ma di nan i ra,
to n bara findi i Baba ra.»

A mu a masenxi maleke yo bε,
«N tan findima a Baba ra,
a tan findima n ma di ra.»

⁶ Ala to a xa Di fisamante ramini dunija, a naxa a fala,
«Ala xa malekee xa a batu.»

⁷ A a masenxi malekee xa fe ra,
«Ala xa malekee luma ne alo foye,
a xa walikee luma ne alo te.»

⁸ Kõnõ a a masenxi ne a xa Di xa fe ra,
«Ala, i xa mange kibanyie buma ne abadan.
Tinxinyi nan findixi i xa mangeya
tõnxuma ra.»

⁹ Tinxinyi nan nafan i ma.
Naaxupa mu rafan i ma fefe ma.
Na nan a toxi, Marigi, i Marigi Ala bara i
sugandi seewe kui.

I findixi fisamante nan na dangife i booree
ra.»

¹⁰ A man a masenxi ne,
«Marigi, i bara dunija ti a fole ra,
i tan nan koore daaxi.

¹¹ Koore nun bõxi fama kanade,
kõnõ i tan buma ne abadan.
E forima ne alo dugi.

¹² I koore nun bõxi mafindima ne
alo donma mafindima ki naxε.
E fama ne masarade alo sose masarama ki
naxε.

Kõnõ i tan mu masarama,
i xa fe mu jõnma abadan.»

¹³ Ala mu a masenxi maleke yo bε,
«I xa dõxõ n yirefanyie ma,
han n xa ge i yaxuie ragorode i sanyie bun
ma.»

¹⁴ Malekee tan findixi Ala xa walikkee nan na, fate mu na naxee be, a naxee xema kisi ketongoe malide.

2

Ala xa serexe

¹ Won xa won jengi sa na masenyi xon ma a fanyi ra, won naxan mexi, alako won naxa kira bejin.

² Ala xa masenyi senbe nu gbo, a nu bara naxan so malekee yi ra. Adamadi naxee na matandi, e naxa sare xoxoxe soto. Xa nee sa sare xoxoxe soto,

³ won tan go? Xa won kisi xungbe rabolo, won ma fe fa luma di? Won Marigi yati nan singe a masenxi won be, mixi naxee a xui mexi e fan bara findi na seedee ra.

⁴ Ala bara e xa seedexoxya fari isa tonxumae ra, fe magaaxuxie, kaabanako mooli birin, nun bunae ra Xaxili Seniyenxi naxee fixi e ma a waxonki.

⁵ Ala mu mangeya fima malekee ma tina e xa dunija yamari, muxu dunija naxan xa fe falafe wo be yi ki.

⁶ Yi seedexoxya sebexi Kitaabui kui:

«Munse lanxi adama ma,
i to i mapoxunma a xa fe ma?
Munse lanxi adama xa di ma,
i to i jengi sama a xa fe xon ma?

⁷ I bara a ragoro malekee bun ma waxati dondoronti kui.

I bara dariye nun binye fi a ma,

⁸ i bara se birin lu a sanyi bun ma.»

Na kui, Ala to se birin sa a xa mangeya bun ma, sese mu na a mu naxan yamarima. Konon won mu se birin toma a xa mangeya bun ma sinden.

⁹ Won munse toma? Ala naxa Isa ragoro malekee bun ma waxati dondoronti kui, konon Isa xa faxe naxa findi xunnakeli nun binye ra a be. Na kui, Ala naxa hinne won na, a Isa faxa adamadi birin joxoxe ra.

¹⁰ Ala nan se birin daaxi, se birin na a tan nan be. A man wama adamadi gbegbe xa so a xa nore kui. Na kui, a nu lanma a xa e Rakisima xa fe rakamali toore ra.

¹¹ Naxan adamadie raseniyenma, nun naxee raseniyenxi, e birin fatanxi Baba keren nan na. Na kui, a mu yaagi e xilide a ngaxakerenyie.

¹² A naxa a masen, «N i xili masenma ne n ngaxakerenyie be, n i matoxoma ne jama tagi.»

¹³ A man naxa a masen, «N nan n ma lanlanteya sama Ala nan ma.» A man naxa a masen, «N na be, muxu nun die Ala naxee fixi n ma.»

¹⁴ Na die to findi fate nun fase ra, Isa fan naxa a yete misaali e ra, alako a xa no

Ibulisa xun nakanade a yete xa faxe saabui ra. Faxe senbe nu na Ibulisa nan yi ra.

¹⁵ Isa naxa a yete misaali a ngaxakerenyie ra alako a xa e ratanga faxe xa gaaxui ma e xa dunijeigiri kui, naxan luxi alo konyiya.

¹⁶ A na birin naba Iburahima bonsoe nan malife ra, a mu a raba malekee xa be.

¹⁷ Na nan a toxi a naxa a yete maniya a ngaxakerenyie ra, alako a xa no serexedube kuntigi wali rabade kinikini nun tinxinyi ra Ala be, a fa findi jama xa yunubie xafarima ra.

¹⁸ Isa fata mixie malide e xa maratantanyi kui, barima a fan maratantanyi nun toore kolon ne.

3

Isa nun Annabi Munsu

¹ Na kui, n ngaxakerenyi seniyenxi, wo tan naxee xilixi ariyanna ma, wo xaxili xa ti Isa ra, Ala xa xera nun a xa serexedube kuntigi, won danxaniyaxi naxan ma.

² A tinxin ne Ala be, naxan nu bara a ti na wali ra, alo Annabi Munsu fan a rabaxi ki naxe Ala xa banxi kui.

³ Isa xa binye dangi Munsu gbe ra, alo banxiti xa binye dangixi a xa banxi ra ki naxe.

⁴ Banxi birin tixi mixi nde nan saabui ra, konon Ala nan dunija birin daaxi.

⁵ Annabi Munsu findixi konyi dugutege nan na Ala xa banxi kui, alako a xa seedexoxya ba masenyi xa fe ra naxan fama tide.

⁶ Konon Ala xa Mixi Sugandixi findixi Ala xa Di dugutege nan na, naxan Ala xa banxi yamarima. Won tan fan findixi na banxi nan na, xa won lama Isa ra, xa won won xaxili tima a ra, na nan findixi won ma matoxoxe ra.

⁷ Na na a ra, wo xa wo jengi sa Ala Xaxili Seniyenxi xa masenyi xon ma. A sebexi,

«Xa wo bara a xui rame to,

⁸ wo naxa wo kobe raso a ra,

alo wo a rabaxi ki naxe gbengerenyi ma. Na temui a nu wo matofe ne,

konon wo naxa a matandi.

⁹ Menni wo benbae bara kata e xa n mato. E naxa n ma wali to je tongo naani bun ma.

¹⁰ Na kui, n naxa konon na waxati mixie ma. N naxa a fala, «E boje makuya n na temui birin,

e mu n ma seriye kolon.»

¹¹ Na na a ra n naxa n kali xone kui,

«E mu soma n ma malabui kui feo!»

¹² N ngaxakerenyie, wo xa menni wo yete ma a fanyi ra alako wo boje naxa lu jaaxupa nun danxaniyatarena kui, wo fa gbilen Ala foxo ra, Ala naxan na na.

¹³ Loxo yo loxo wo xa wo bore rali-maniya. Wo xa gbilen na ma loxoɛ birin alako yunubi naxa fa wo no, wo boɲe fa balan Ala mabiri.

¹⁴ Xa won sa won xaxili tima Ala xa Mixi Sugandixi ra alo won a foloxi ki naxe, lanyi bara lu won nun Isa tagi.

¹⁵ A sebexi Kitaabui kui, «Xa wo bara a xui rame to, won naxa wo kobe raso a ra, alo wo a rabaxi ki naxe wo to a matandi.»

¹⁶ Nde Ala matandi, e to ge a xui ramede? Mixie xa mu a ra naxee mini Misira boxi ra Annabi Munsaa saabui ra?

¹⁷ Ala xono ne ndee ma je tongo naani bun ma? Mixie xa mu a ra naxee yunubi rabaxi, e fa sonto gbengberenyi ma?

¹⁸ Ala a kali nde be a e mu soma a xa malabui yire? Mixie xa mu a ra naxee a matandixi?

¹⁹ Na kui, won bara a fahaamu a e xa danxaniyatareɲa nan a niya e mu so.

4

Malabui danxaniyatɔɛe be

¹ Ala xa laayidi, a naxan tongo won be sofe a xa malabude, na mu kanaxi. Wo xa fe birin naba alako sofe na malabude kui a naxa kana wo be.

² Won bara na xibaaru fanyi me alo booree a mexi ki naxe, kono a mu sese fanxi e ma e xa danxaniyatareɲa xa fe ra.

³ Kono won tan naxee bara la a ra, won fama ne sode na malabude kui. A sebexi na xa fe ra,

«N to xono e ma, n naxa n kali, e mu soma n ma malabude.»

Kono Ala xa wali bara ɲon kabi duniɲa fole,

⁴ barima a sebexi Kitaabui kui na loxoɛ solofere nde xa fe ra,

«Loxoɛ solofere nde Ala xa wali naxa kamali. A naxa a malabu.»

⁵ A man sebexi Kitaabui kui, «E mu soma n ma malabude.»

⁶ Ala nu bara a ɲanige mixi ndee xa so a xa malabude kui, kono na mixi singe naxee na xibaaru mexi, e mu so e xa danxaniyatareɲa xa fe ra.

⁷ Na nan a toxi Ala bara loxoɛ gbete sugandi naxan findixi to ra. Na fe singe to bara dangi a xonnakuye ra, Ala man naxa a masen Dawuda saabui ra, «Xa wo bara a xui rame to, won naxa wo kobe raso a ra.»

⁸ Xa a sa li Yosuwe nu bara malabui fi e ma nu, Ala man mu nu loxoɛ gbete xa fe falama nu.

⁹ Han ya malabui luxi Ala xa ɲama be e mu naxan sotoxi sinden.

¹⁰ Naxan soma Ala xa malabui kui, a a malabuma ne a xa wali birin ma, alo Ala malabuxi a xa wali kui ki naxe.

¹¹ Won xa fe birin naba sofe ra na malabui kui, alako mixi yo naxa bira tantanyi kui alo Isirayilakae a rabaxi ki naxe.

¹² Ala xa masenyi senbe gbo, a walima mixi boɲe ma. A xaapen dangife santidegema de firinyi ra. A soma won boɲe nun won sondonyi nan kui, a so won soora nun won nadoxodee xon. A won sondonyi waxonfe nun mapoxunyi birin makiiti.

¹³ Nimase yo mu noma a noxunde Ala ma. Ala fe birin toma ne, fe birin dentege fama sade a tan nan be.

¹⁴ Isa, won ma serexedube kuntigi xungbe, Ala xa Mixi Sugandixi, a to so ariyanna kui, won fan xa bira won ma danxaniya foxo ra won bara naxan makenen.

¹⁵ Won ma serexedube kuntigi won ma senbetareya kolon, a kinikinixi won ma na nan ma. Sentane naxa kata a ratatande mooli birin na alo won tan, kono a mu a no.

¹⁶ Na na a ra, won xa won maso a xa hinne kibanyi ra lanlanteya ra, alako won xa kinikini nun hinne soto a temui.

5

Isa won ma serexedube kuntigi

¹ Serexedube kuntigi birin tongoxi adamadie nan ya ma, a fa ti Ala xa wali ra adamadie be, alako a xa hadiya nun serexe mooli birin ba yunubie xa fe ra.

² A mixie xa fe kolon naxee na dimi kui, e loxi, barima a fan na e ya ma, a tantanma.

³ A xa senbetareya a niyama ne a xa serexe ba a yete xa yunubie be, a nun ɲama xa yunubie xa fe ra.

⁴ Mixi mu noma yi binye sotoɔde a yete ra, fo Ala a xili alo a Haruna xili ki naxe.

⁵ Ala xa Mixi Sugandixi fan mu serexedube kuntigi binye soto a yete xa ra. Ala nan a fixi a ma, a falafe ra, «To i bara findi n ma di ra.

N tan fan bara findi i Baba ra.»

⁶ A man sebexi Kitaabui kui, «I bara findi serexedube ra abadan, Melekisedeki mooli.»

⁷ Isa bara a xui ite Ala maxandi ra a xa duniɲeigiri kui, a bara a makula, a na wafe. A na raba ne barima a a kolon a Ala nan nu noma a ratangade faxe ma. Ala bara a xa duba suxu, barima a nu bara tin lufe a xa yaamari bun ma.

⁸ Isa findixi Ala xa Di nan na, kono na kui a naxa a matinkan fo a xa Ala rabatu hali na findixi toore nan na a be.

⁹ Isa xa fe to kamali, a naxa findi saabui ra a mantonyie birin xa abadan kisi soto.

¹⁰ Ala naxa a ti serexedube kuntigi ra Melekisedeki daaxi.

¹¹ Fe gbege na na kui muxu wama naxan masenfe wo be, kono na tagi rabafe xoroxo, barima wo mu soma fee kui mafurenyi ra.

¹² A nu lanma wo xa findi karamoxo ra yi waxati, kono han yakosi wo hayi na karamoxo nde ma naxan wo xaranma Ala xa masenyi sinqee ra. Wo mu fata fe tilinxi fahaamude sinden, alo diyore naxan mu fata sube donde, fo a xa xijne min sinden.

¹³ Mixi naxan hayi na Ala xa na masenyi sinqee ma, a mu gexi tinxinyi kolonde, a mu moxi a xa danxaniya kui. A luxi alo diyore naxan xijne gbansan minma.

¹⁴ Kono mixi naxan moxi a xa danxaniya kui, naxan bara ge tinxinyi nun tinxintareya tagi raba kolonde, a noma ne xaranyi tilinxi fan kolonde. A tan luxi alo xemoxi naxan baloma sube fanyi ra.

6

Ala xa seriye tilinxi

¹ Na nan a toxi won lanma won xa siga yare ma Ala xa Mixi Sugandixi xa xaranyi kui. Won xa dangi na masenyi sinqee ra, won xa so fe tilinxie kui. Na masenyi sinqee nan ya: wali jaaxi bepinfe naxan mixi xaninma yahannama,

² danxaniyafe Ala ma, xunxafe ye xora, belexe safe mixie ma, kelife faxe ma, nun Ala xa kiiti donxo.

³ Xa Ala tin, won xa siga yare ma won ma xaranyi kui.

⁴ Mixi naxan bara ge Ala xa naiyalanyi tode, naxan bara Ala xa ki nemunnemun, Ala Xaxili Seniyenxi bara lu naxan be,

⁵ naxan bara a kolon a Ala xa masenyi fan, naxan bara Ala senbe kolon naxan fama rawalide waxati naxan sa fama,

⁶ xa a sa li na mixi mooli bara danxaniya bejin, a mu noma tuubide sonon. A luxi alo a man bara Ala xa Di mabanban wuri magalanbuxi ma, a fa a rayaagi pama ya xori.

⁷ Boxi naxan bara tune ye soto a fanyi ra, a fa sansi ramini a kanyi be, Ala baraka ragoroma ne a ma.

⁸ Kono boxi naxan tunbe nun pooge tun naminima, na boxi mu fan. A gbe mu luxi a xa danka, a rajonyi a fa gan.

⁹ Muxu xanuntenyie, hali muxu xa woyenyi xoroxo, muxu bara la a ra wo na kira fanyi nan xon, naxan findi kisi kira ra.

¹⁰ Ala tinxin, a mu neemuma wo xa wali ma. A wo xa xanunteya kolon, wo naxan masenxi wo xa wali kui a xili ra, a nun wo naxan masenxi seniyentoe be. Han ya wo na na wali nan kui.

¹¹ Muxu wama ne wo xa wo tunnabexi na birin kui han a rajonyi, alako wo xa fe soto wo wo xaxili tixi naxan na.

¹² Wo naxa wo tunnaxono. Wo xa bira danxaniyatoe xa misaali foxo ra, naxee ke sotoma Ala naxan laayidixi e be. E na sotoma e xa danxaniya nun e xa tunnabexi nan saabui ra.

¹³ Ala to laayidi tongo Iburahima be, a mu no a kalide fe nde ra naxan gbo a be. Na na a ra, a naxa a kali a yete ra,

¹⁴ a falafe ra,

«N baraka sama ne i xa fe. I bonsoe wuyama ne.»

¹⁵ Iburahima to ge mame tide, Ala naxa a xa laayidi rakamali a be.

¹⁶ Adama a kalima fe nde ra naxan gbo a be. Na marakali senbe fima ne a xa woyenyi ma, alako mixi naxa no na matandide.

¹⁷ Na nan a toxi, Ala fan naxa a rakali alako mixie, na laayidi tongoxi naxee be, e xa a kolon Ala xa nate mu masarama.

¹⁸ Ala naxa na laayidi tongo, a man naxa a rakali, alako won xa no limaniya xungbe soto. Wule yo mu na na fe firinyi kui. Won bara fe birin nabelo a xa fe ra, won fa won xaxili ti a ra.

¹⁹ Mixi xaxili tife Ala ra, a luma ne alo hanga naxan banbanxi ye bun ma. Won fan won xaxili tima Ala ra na ki ne naxan na a xa horomolingira kui dugi gbakuxi xanbi ra,

²⁰ Isa soxi dennaxe won ya ra, a xa findi won ma serexedube kuntigi ra abadan, alo Melekisedeki.

7

Serexedube Melekisedeki

¹ Melekisedeki nan nu na Salamu mange ra, a man nu findixi Ala Xili Xungbe Kanyi xa serexedube nan na. Iburahima to ge mange ndee xun nakanade, Melekisedeki naxa sa naralan a ra, a duba a be.

² Iburahima naxa farile fi a ma. Melekisedeki xili fasarixi yi ki «mange tinxini.» A man nu findixi Salamu mange nan na, naxan xili fasarima yi ki «bojesa mange.»

³ A baba mu kolon, a nga mu kolon, a xa taruxui mu kolon. A xa simaya foloxi temui naxe, a nun a jon temui, na fan mu kolon. Na kui, a luxi ne alo Ala xa Di, naxan findixi serexedube ra abadan.

⁴ Wo a mato Melekisedeki tide nu gboxi ki naxe. Hali won baba Iburahima, a naxan soto a wasaso se ra, a naxa na farile fi a ma.

⁵ Ala xa seriye a falama pama xa farile so Lewi bonsoe yi ra, naxan findixi

serexedubee ra. Na jama fan kelixi Iburahima bõnsõe ne, e findi Lewi ngaxakerenyie nan na.

⁶ Kõno Melekisedeki tan, hali a to mu nu na Lewi bõnsõe xa taruxui kui, Iburahima naxa farile so a yi ra. Melekisedeki naxa duba Iburahima laayidi kanyi be.

⁷ Birin a kolon mixi naxan dubama a boore be, a tide gbo na kanyi be.

⁸ Lewi xa mixi naxee farile rasuxuma, e faxama ne, kõno Melekisedeki tan mu faxaxi.

⁹ Na kui, a luxi ne alo Lewi, naxan luma farile rasuxu ra, a nu bara farile fi Melekisedeki ma Iburahima saabui ra,

¹⁰ barima Lewi bõnsõe nu na a benba Iburahima fate i, a naralan Melekisedeki ra temui naxe.

¹¹ Xa a sa li fe birin nu nõma kamalide Lewi bõnsõe xa serexedubeeja saabui ra nu, jama Ala xa seriye sotoxi naxan na, e hayi mu nu na Melekisedeki xa serexedubeeja ma nu, naxan mu fatanxi Haruna bõnsõe ra.

¹² Serexedubeeja na masara, yaamari fan xa masara.

¹³ Yi masenyi birin falaxi mixi naxan ma fe ra, a kelixi bõnsõe ne serexedube mu na bõnsõe naxe.

¹⁴ Birin a kolon a won Marigi kelixi Yuda bõnsõe ne. Annabi Munsa mu yaamari yo fi na bõnsõe mixie ma e xa serexedube wali raba.

¹⁵ Muxu naxan masenxi, a fiixe, barima serexedube gbete bara mini, naxan maniya Melekisedeki ra,

¹⁶ naxan mu findixi serexedube ra a bõnsõe xa fe ra. Na kanyi findixi serexedube ra, barima faxe mu no a ra.

¹⁷ Yi seedejoxoya bara raba a xa fe ra, «I findixi serexedube nan na abadan, Melekisedeki daaxi.»

¹⁸ Yaamari singe bara ba na a xa senbetareya xa fe ra, a mu nu nõma a xa wali rabade.

¹⁹ Na yaamari mu no fefe rakamalide, kõno fe neene bara mini won xaxili tima naxan na, naxan nõma won malide won makorede Ala ra.

²⁰ Na fe neene mu tixi marakali xanbi.

²¹ Serexedube singee bara wali suxu marakali xanbi, kõno Isa nan findixi serexedube ra yi marakali ra Ala naxan masenxi,

«Marigi bara a kali, a mu a xa nate masarama:

I tan nan findixi serexedube ra abadan.»

²² Na kui, Ala bara saate tongo won be Isa saabui ra, naxan fan boore be.

²³ Na xanbi, serexedube singee nu wuya, barima e to faxesa, mixi gbete nu tima e joxoe ra.

²⁴ Kõno Isa tan mu faxama, a buma ne abadan. A xa serexedubeeja mu radan-gima mixi gbete ma.

²⁵ Na nan a toxi a nõma mixi rakiside naxan a makorema Ala ra a tan saabui ra. A pipje to a ra, a nõma findide e xa saabui fanyi ra Ala yire abadan.

²⁶ Won hayi na na serexedube kuntigi mooli nan ma naxan seniye, yunubi mu na naxan ma, naxan mu fe jaxaxi yo kolon, naxan mu luma yunubitoe ya ma, naxan xa fe itexi dangife koore ra.

²⁷ Isa mu luma alo boore serexedube kuntigie, naxee lanma e xa serexe ba loxo yo loxo e xa yunubie xa fe ra, a nun jama xa yunubie xa fe ra. A tan bara a yete ba serexe ra kerenyi ra.

²⁸ Yaamari singe nu mixi senbetaree nan tima serexedube kuntigie ra, kõno na marakali neene naxan faxi na yaamari singe dangi xanbi, a bara Ala xa Di ti serexedube kuntigi ra, naxan bara ge kamalide abadan.

8

Ala xa saate neene

¹ Masenyi xunyi nan ya: Won ma serexedube kuntigi magoroxi Ala Xili Xungbe Kanyi xa kibanyi yirefanyi ma ariyanna kui.

² A walima Ala xa horomolingira yati yati nan kui, Marigi naxan tixi, adamadie belexe foxi mu naxan na.

³ Serexedube kuntigi birin lanma a xa serexe mooli birin ba Ala be. Na kui a nu lanma se nde xa lu yi serexedube fan yi ra a naxan bama serexe ra.

⁴ Xa won ma serexedube kuntigi nu na dunija nu, a mu nu findima serexedube ra nu, barima Ala xa yaamari jan bara mixi gbete ti na serexe wali ra.

⁵ Na mixie Ala batuma horomolingira nan kui, naxan misaalixi horomolingira ra naxan na ariyanna. Na nan a toxi Ala naxa Annabi Munsa yamari horomolingira tife ra, a falafe ra,

«A mato a fanyi ra, i xa horomolingira ti

alo a masenxi i be geya fari ki naxe.»

⁶ Kõno yakosi Ala xa Mixi Sugandixi bara wali soto naxan tide gbo boore serexedube xa wali be tife ra Ala nun adamadie tagi. A tide gbo barima a faxi saate naxan na, na fan saate fori be. A xa saate mabanbanxi laayidie nan na, naxee fan dangi laayidi forie ra.

⁷ Xa na saate singe nu nõma a xa wali rabade nu, Ala mu fama a firin nde ra nu.

⁸ Ala naxa yi marakoxi raba jama ra, «Marigi xa masenyi nan ya: Waxati na fafe,

n saate neene tongoma Isirayila nun Yuda ya pama be temui naxe.

⁹ Na mu luma alo na saate singe n naxan tongo e benbae be, n e ramini Misira boxi ra temui naxe.

E to n ma saate bepin, n fan naxa e bepin.

Marigi xa masenyi nan na ki.

¹⁰ Saate nan ya n naxan tongoma Isirayila pama be,

na waxati dangi xanbi.

Marigi xa masenyi nan ya:

N nan n ma seriye rasoma ne e xaxili kui, n a sebe e sondonyi ma.

N findima e Marigi Ala nan na, e fan findi n ma pama ra.

¹¹ Mixi yo mu a boore matinkanma, mixi yo mu a falama a ngaxakerenyi be, <I xa Ala kolon,>

barima na waxati e birin n kolonma ne, kelife mixi xuri ma han mixi xungbe.

¹² N dijema ne e xa tinxintareya ma, n e xa yunubie xafarima ne.»

¹³ A to yi saate xili fala saate neene, a bara boore findi saate fori ra. Saate fori tan lanma a xa ba na, a tide mu na sonon.

9

Ala xa Mixi Sugandixi xa serexe

¹ Saate singe bun ma, yaamari ndee nu na batui xa fe ra, nun Ala xa horomolingira xa fe ra, naxan nu na dunija.

² Na horomolingira to ti, yire nde nu na naxan nu xili yire seniyanxi. Lanpui nu na a kui, a nun teebili serexe taami nu saxi naxan ma.

³ Yire seniyanxi firin nde nu na dugi gbakuxi xanbi ra, naxan nu seniyan dangife boore ra.

⁴ Surayi ganse xema daaxi nun saate kankira nu na na yire kui. Xema nu saxi saate kankira birin ma. Tonbili xema daaxi mana nu ragataxi naxan kui, Haruna xa xuli naxan fuga, a nun walaxee, saate sebexi naxee ma, e birin nu na na saate kankira kui.

⁵ Ala xa maleke noroxi masolixi firinyi nu tixi saate kankira fari, e yunubi xafari yire makoto. A mu lanma won xa so na woyenyi birin kui yakosi.

⁶ Na yire to ge yailande na ki, serexedube nu luma so ra na yire seniyanxi singe nan kui, e e xa wali raba naa.

⁷ Konon serexedube kuntigi nan gbansan nu noma sode na yire seniyanxi firin nde kui. Ne yo ne a nu soma naa sanmaya keren, a wuli xanin a xa yunubie nun pama xa yunubie xa fe ra e naxan naba a kolontareya ma.

⁸ Na kui, Ala Xaxili Seniyanxi nu wama a masenfe ne a yire naxan nu seniyan dangife yire birin na, a menni mu nu rabixi mixie be na horomolingira singe xa waxati.

⁹ Na birin findixi misaali nan na yi waxati mixie be. A a masenma a na serexe birin mu noma batulae xaxili rasenyende.

¹⁰ Na yaamari singee, donse, minse, nun sali ye xa fe ra, e nu fixi mixie ma e xa yunubie nan xa fe ra, han waxati neene fama temui naxe.

¹¹ Ala xa Mixi Sugandixi to findi won ma serexedube kuntigi ra, a bara fa heeri ra, a naxan soto won be. A bara so Ala xa horomolingira fanyi kui, adamadi mu naxan yailanxi yi bende fupi fari.

¹² Konon a mu so si kontonyi nun ninge wuli xa ra, a so na yire seniyanxi fisamante kui a yete wuli nan na. A so ne kerenyi ra, barima na nu findixi xunsare nan na adamadi be naxan mu ponma abadan.

¹³ Xa si kontonyi nun tura wuli, a nun te xube naxan fatanxi ninge serexe ra a sa mixi seniyantaree ma, xa na fe mooli noma mixi rasenyende nu,

¹⁴ Ala xa Mixi Sugandixi wuli mu dangima xe na ra? A naxa a yete ba serexe kamalixi ra Ala be, Ala Xaxili Seniyanxi xa yaamari bun ma, alako a xa won xaxili rasenyen wali paaxie ma, naxee won faxama. A na raba ne won be alako won xa Ala Nijje batu.

¹⁵ Na kui, a bara findi saabui ra yi saate neene xa fe ra, mixi xilixie xa ke soto naxan buma abadan, alo a laayidixi e be ki naxe. A faxa na nan ma, a findi xunsare ra yunubie xa fe ra naxee rabaxi na saate fori xa waxati bun ma.

¹⁶ Saate naxan findi ke fe ra, na mu kamalima sinden, fo saate tongoma faxa.

¹⁷ Ke mu noma sotode beenun saatetongoe xa faxa. A mu sotoma saatetongoe baloxi temui naxe.

¹⁸ Na nan a toxi na saate singe mu tongoma wuli xanbi.

¹⁹ Annabi Munsa to Ala xa seriye masen pama be, a naxa ningee nun si kontonyie wuli tongo, a nun ye, a fa na kasan Kitaabui nun pama ma se nde ra naxan yailanxi hisopi burexe nun yexee xabe beeli ra, a fa a fala, a naxe,

²⁰ «Wuli nan ya naxan saate xirima wo nun Ala tagi.»

²¹ Annabi Munsa man naxa wuli kasan horomolingira ma, a nun horomolingira yirabase birin ma.

²² A seriye ki ma, fayida se birin nasenyenma wuli nan na. Yunubi mu xafarima wuli ifili xanbi.

²³ A nu lanma se naxee misaalixi fee ra ariyanna kui, e xa rasenyen serexe

ra. Ariyanna xa marasenyenyi rabama serexee nan na naxee fan booree be.

²⁴ Ala xa Mixi Sugandixi mu soxi hōromōlingira xa kui adamadie naxan yailanxi, naxan misaalixi hōromōlingira ra naxan na ariyanna. A so ariyanna yati nan kui, alako a xa won ma dentēge sa Ala be.

²⁵ A mu soxi naa sanya wuyaxi, alo serexedube kuntigi naxan soma Ala xa hōromōlingira kui jē yo jē wuli nde ra, naxan mu findixi a gbe ra.

²⁶ Xa a nu na ki ne nu, Ala xa Mixi Sugandixi nu lanma ne a xa tōrō sanmaya wuyaxi kabi dunija fole ra. Kōnō na mu a ra. Yakōsi yi waxati dōnxōe, a naxa mini sanmaya keren, alako a xa yunubi xa fe kana a yete serexee saabui ra.

²⁷ Adamadie faxama ne sanya keren, e fa makiiti.

²⁸ Ala xa Mixi Sugandixi fan bara faxa sanmaya keren, alako a xa yunubi ba mixi gbege ma. A man fama ne a firin nde, kōnō na waxati a mu fama yunubie xa fe xa ra, a fama mixie nan be naxee xaxili tixi kisi ra.

10

Isa xa serexee

¹ Annabi Munsa xa seriye misaalixi fe fanyi nan na naxan fama fade. A findixi misaali gbansan nan na. Na nan a toxi a Annabi Munsa xa seriye mu noma Ala batulae rasenyende kerenyi ra, na serexee saabui ra naxee bama jē yo jē.

² Xa a sa li a nu noma e rasenyende nu, mixie mu nu luma serexee ba ra temui birin, barima serexee keren gbansan nu noma e xa yunubi birin xafaride kerenyi ra, na yunubi xa fe maṛoxunyi yati mu luma e xunyi.

³ Kōnō jē yo jē na serexee findima maratuse nan na mixie be a yunubie na e ma.

⁴ Tura nun si kontonyi wuli mu noma yunubie bade.

⁵ Na nan a toxi, Ala xa Mixi Sugandixi to so dunija, a naxa a masen Ala be,

«I mu wama serexee xon.

I mu wama hadiya xon.

I bara fate yailan n be.

⁶ I mu wama serexee gan daaxi xon ma, i mu wama serexee yunubi xafari daaxi fan xon ma.

⁷ N naxa a masen, «N bara fa. A sebexi n ma fe ra Kitaabui kui, Ala, n na fafe i sago rabade.»

⁸ Singe a naxa a masen, «I mu wama serexee yo xon ma.

E mu rafan i ma.

I mu wama hadiya yo xon ma.

I mu wama serexee gan daaxi xon ma,

i mu wama serexee yunubi xafari daaxi fan xon ma.»

A nu bara na fala hali na yaamari to nu toma a xa seriye kui.

⁹ Na dangi xanbi, a bara a masen,

«Ala, n na be. N bara fa i sago rabade.»

Na kui, a naxa fe singe ba na, alako fe firin nde xa ti.

¹⁰ Na janige nan a niyaxi won nasenyenxi Ala xa Mixi Sugandixi Isa fate saabui ra, naxan baxi serexee ra kerenyi ra.

¹¹ Serexedube birin e xa wali rabama loxo yo loxo. E luma serexee ba ra naxee mu noma yunubie xafaride.

¹² Kōnō Isa tan, a to ge serexee keren bade yunubie xa fe ra, a naxa a magoro Ala yirefanyi ma, a luma dennaxee abadan.

¹³ A na a mamefe a xa ti a yaxuie ma,

¹⁴ barima a bara mixie rakamali kerenyi ra, a naxee rasenyenxi a xa serexee kerenyi saabui ra.

¹⁵ Ala Xaxili Seniyenxi na tagi rabama won be yi masenyi ra. A singe, a naxa a masen,

¹⁶ «Saate nan ya n naxan tongoma Isirayila bonsōe be:

Na waxati na dangi,

n nan n ma seriye luma ne e boje ma,

n na sebema ne e sondonyi ma.»

¹⁷ A man naxa a masen,

«N mu ratuma e xa yunubie nun e xa wali kobie ma sōnōn.»

¹⁸ Yunubi na ge xafaride temui naxe, serexee mu bama na yunubi xa fe ra sōnōn.

¹⁹ N ngaxakerenyie, na kui won bara limaniya soto sofe ra na yire seniyenxi fisamante kui Isa wuli saabui ra.

²⁰ Isa bara na kisi kira neene rabi won be, alako won xa dangi na dugi ra naxan gbakuxi hōromōlingira kui a fate saabui ra.

²¹ Won ma serexedube kuntigi to tixi Ala xa banxi xunyi ra,

²² won xa won makore Ala ra boje fiixe nun danxaniya ra. Na danxaniya won nalimaniyama ne, barima won boje rasenyenxi won ma yunubie ma, won fate fan maxaxi ye tinse ra.

²³ Won xa won xaxili ti Ala ra tunnabexi kui, barima naxan laayidi tongoxi won be, a mu noma na kanade.

²⁴ Won xa meeni won bore ma, alako won xa won bore ralimaniya won xa lu xanunteya nun wali fanyi kui.

²⁵ Won naxa won ma malanyie rabolo de, alo ndee na a rabafe ki naxe. A lanma won xa won bore ralimaniya. Won to a kolon Ala xa loxoe na fafe, won naxa tagan na ma.

²⁶ Xa a sa li, won Ala xa nōndi kolon, kōnō won man nu fa lu yunubi raba ra won janige ra, serexee gbete mu na sōnōn naxan noma won ma yunubie xafaride,

²⁷ fo gaaxui xungbe Ala xa kiiti ya ra, naxan findima te mankanɛ ra a matandilae be.

²⁸ Xa mixi nde Annabi Munsa xa seriye matandi, e a faxama ne kinikinitareɲa kui, seede firin xa na mu a ra saxan xa seedeɲoxɔya saabui ra.

²⁹ Kɔnɔ ɲaxankate dangima na tan na mixie be, naxee Ala xa Di maboronma e sanyi ra, e a xa saate wuli rasoto naxan e raseniyeɲxi, e Ala Xaxili rasotoma naxan hinnexi e ra.

³⁰ Won yi masenyi kanyi kolon, «N tan nan mixi gbeɲoxɔma, n tan nan e sare fima e ma.» A man seɓexi, «Marigi fama ne a xa pama makiitide.»

³¹ Ala ɲiɲe xa ɲaxankate magaaxu.

³² Wo xa ratu na loxɔe singee ma. Wo to naiyalanyi to, wo naxa wo tunnabexi gere xoxoxɔe kui naxan findixi toore ra wo be.

³³ E naxa wo konbi, e naxa wo ɲaxankata ɲama ya xori. Wo fan naxa lu mixie seeti ma, naxee bara na toore mooli soto.

³⁴ Wo naxa kinikini geelimanie ma, wo naxa tin a ra seewe kui e xa wo harige ba wo yi ra, barima wo a kolon harige nde na wo be naxan dangi na boore ra pon, a bu abadan.

³⁵ Wo naxa fe rabolo, wo xaxili tixi naxan na, barima na sare gbo.

³⁶ Wo hayi na tunnabexi ma, alako wo xa Ala sago rakamali, wo fa fe soto a naxan laayidixi wo be.

³⁷ A seɓexi, «A gbe mu luxi sonon.

Naxan lanma a xa fa, a fama ne, a mu dugundima.

³⁸ N ma tinxintɔe kisima ne danxaniya saabui ra.

Kɔnɔ xa a sa li a man naxa gbilen xanbi, n mu ɲexinma a xa fe ra.»

³⁹ Won mu findixi fe rabeɲinyie xa ra, naxee xa fe xun nakanama. Won tan findixi danxaniyatɔee nan na, naxee kisima.

11

Danxaniya

¹ Danxaniya kanyi, a a xaxili tima fe nde ra a laxi naxan na. Hali a mu na fe toma a ya ra, a a kolon nɔndi nan a ra.

² Won benbae xili fanyi soto na nan ma.

³ Danxaniya saabui ra, won a kolon a Ala nan dunɲa daaxi a xa masenyi ra. Se naxan toma naa a fatanxi fe nan na naxan mu toma.

⁴ Danxaniya saabui ra, Habila naxa serexe ba Ala be naxan nu fan dangife Kabila gbe ra. Ala naxa na serexe suxu, a Habila findi tinxintɔe ra a xa danxaniya saabui ra. Hali Habila to faxaxi, a

naxan nabaxi danxaniya ra na findima ne masenyi ra won be.

⁵ Danxaniya saabui ra, Enoki naxa te koore ma, a mu faxa. Mixi yo mu no a tode, barima Ala nu bara a rate koore ma. Beenun a xa te, Ala nu bara a masen a Enoki rafan a ma.

⁶ Mixi mu nɔma rafande Ala ma danxaniya xanbi. Mixi naxan a makorema Ala ra, a lanma a xa la a ra a Ala na, a nun a xa la a ra a Ala mixie nan sare fima naxee a fenma.

⁷ Danxaniya saabui ra, Nuha naxa kunkui banban alako a xa denbaya xa kisi. Ala nu bara banbaranyi xa fe fala a be beenun a xa dunɲa li. Nuha nu gaaxu Ala ya ra. A xa danxaniya a masenma kiiti bara kana dunɲa be. Nuha naxa tinxinyi soto ke ra a xa danxaniya saabui ra.

⁸ Danxaniya saabui ra, Iburahima naxa Ala xui ratinme sigafe ra boxi ma a mu dennaxan kolon, alako a xa menni soto ke ra.

⁹ Danxaniya saabui ra, Iburahima naxa sabati na boxi ma, Ala nu bara naxan laayidi a be. A naxa lu menni alo xɔɲe a xa kiri banxie kui, alo Isiyaga nun Yaxuba, naxee findixi na ketongoe ra.

¹⁰ A nu na a mamefe a xa taa senbema soto, Ala taa naxan kɔorinxi, a a ti.

¹¹ Danxaniya saabui ra, Sara dibaritare fan naxa no di baride ɲexexeforɲa kui, barima a nu laxi a ra a Ala mu a xa laayidi kanama.

¹² Na nan a to, xeme keren saabui ra, xemoxi naxan mu nu nɔma di sotode sonon, na naxa bonsoe xungbe soto, «naxan xasabi maniyaxi tunbuie xasabi ra naxee na koore ma, a nun meyenye xasabi ra naxan na baa de ra. E konti mu nɔma kolonde.»

¹³ Yi mixie bara faxa e xa danxaniya kui, e mu fee soto naxee nu laayidixi e be. E nu laxi a ra a fanyi ra, a na laayidie mu kanama. E nu a kolon a e findixi «xɔɲee nan na dunɲa bende fupɲi fari.»

¹⁴ Mixi naxee na fe moolie falama, e a masenfe ne a e na taa gbete fenfe e sabatima dennaxe.

¹⁵ Xa e kelide xoli nu bara e suxu nu, e nu nɔma gbilende naa.

¹⁶ Kɔnɔ e nu taa gbete fenma naxan fan e kelide be, taa naxan na ariyanna. Na kui, Ala mu yaagixi e ra, e xa a xili e Marigi Ala, barima a nu bara taa yailan e be.

¹⁷ Danxaniya saabui ra, Iburahima mu tondi Isiyaga bade serexe ra, Ala nu a matoma temui naxe. A mu tondi a xa di kerenyi bade serexe ra, di naxan nu laayidixi a be,

¹⁸ Ala nu bara a fala naxan ma fe ra, «Isiyaga nan findima i bonsoe ra,

i xili luma naxan xun ma.»

¹⁹ Iburahima nu a kolon a Ala senbe gbo, hali Isiyaga faxa, a nu noma na rakelide faxe ma. Fayida na nan naba misaali ra, barima Ala a xa di ragbilen ne a ma.

²⁰ Danxaniya saabui ra, Isiyaga naxa duba Yaxuba nun Esayu be e xa simaya xa fe ra.

²¹ Danxaniya saabui ra, Yaxuba naxa duba Yusufu xa die be, a nu luxi dondoronti a xa faxa. A naxa Ala batu, a yi masuxuxi a xa xuli ra.

²² Danxaniya saabui ra, Yusufu naxa masenyi ti a xa saya makore, a lanma e xa naxan naba a fure ra Isirayilakae minima Misira boxi ra temui naxe.

²³ Danxaniya saabui ra, Munsa to bari, a barimae naxa a noxun kike saxon bun ma a xa tofanyi xa fe ra, e mu gaaxu mange xa yaamari ya ra.

²⁴ Danxaniya saabui ra, Munsa to mo, a naxa tondi findide Firawuna xa di gine xa di ra.

²⁵ A naxa wa a xon ma, a xa toore soto Ala xa pama ya ma, dine a xa jalexin yunubi ra waxati dunkedi bun ma.

²⁶ A bara a kolon Ala xa Mixi Sugandixi xa magore nan fan dangi Misira naafuli ra. A nu sare matoma a fama naxan sotode yare.

²⁷ Danxaniya saabui ra, Munsa naxa keli Misira boxi ma, a mu gaaxu Firawuna xa xone ya ra. A naxa a tunnabexi, barima a nu gaaxuxi Ala nan ya ra, naxan mu toma.

²⁸ Danxaniya saabui ra, Munsa naxa Sayamaleke Dangi Sali raba, a wuli kasan naadee ma, alako sayamaleke naxa Isirayilakae xa di singee faxa.

²⁹ Danxaniya saabui ra, Isirayilakae naxa Xulunyumi baa igiri a xaraxi ra. Misirakae to bira e foxo ra, e naxa madula ye xora.

³⁰ Danxaniya saabui ra, Yeriko tete naxa bira a yete ra, Isirayilakae to ge a rabilinde xi solofere bun ma.

³¹ Danxaniya saabui ra, langoe gine Raxabi naxa kisi kaafirie ya ma, barima a nu bara Isirayilaka yire rabenyie yigiya a fanyi ra.

³² N munse sama na fari sonon? Waxati mu luma n be n xa Gedeyon, Baraki, Samison, Yefite, Dawuda, Samuweli, nun namijonmee xa fee fala.

³³ Danxaniya saabui ra, e naxa no mangatae ra, e naxa nere tinxinyi kui, e naxa fe laayidixi soto, e naxa no yete xaapee ra,

³⁴ e naxa ratanga te xungbe nun santidegema ma, e xa senbetareya naxa findi senbe ra, e naxa senbe soto gere kui, e fa soori galie keru.

³⁵ Gine ndee naxa e ngaxakerenyi faxaxie to, naxee rakelixi faxe ma. Mixi ndee

naxa jaxankata, e tondi minide na toore kui, alako e xa marakeli fanyi soto.

³⁶ Mixi ndee naxa bonbo, e mayele soto, e lu geeli kui, e xirixi yolonxononyi ra.

³⁷ Mixi ndee naxa magono, e naxa tooro, e naxa a ibolon, e naxa faxa santidegema ra. Ndee naxa lintan, yexee nun si kiri ragoroxi e ma, se birin baxi e yi ra, e jaxankataxi, e halakixi,

³⁸ e nu fa lintan gbengberenyi ma, geyae longori ra, fonmee nun yilie kui. A mu nu lanma dunija mixie xa na binye soto na danxaniyatooe xa lu e ya ma.

³⁹ Na mixi naxan birin xili fanyi soto e xa danxaniya saabui ra, e mu fee soto naxee nu laayidixi e be.

⁴⁰ Ala mu tin e xa fe xa kamali won xanbi. A bara fe fanyi janige won be naxan dangi fe singe ra.

12

Tunnabexi

¹ Na danxaniyatooe gali, naxee bara e xa danxaniya masen dunija be, e man xa findi misaali ra won be. Won xa fe birin nun yunubi birin nabolo naxan won tooroma won ma jere kui. Won xa won gi tunnabexi ra kira xon ma Ala naxan saxi won ya ra.

² Won xa won ya ti Isa ra, naxan danxaniya kira rabixi won be, naxan fama won ma danxaniya rakamalide. Isa tin ne wuri magalanbuxi xa toore ra, alako a xa seewa yare. A mu gaaxu na yaagi ra. Na kui, a xa faxe dangi xanbi, a naxa a magoro Ala xa kibanyi yirefanyi ma.

³ Wo xa ratu a xa misaali ma, a tooroxi ki naxe yunubitooe saabui ra, alako wo naxa tagan, limaniya naxa ba wo yi ra.

⁴ Wo mu yunubi gerexi sinden, han wo wuli xa mini.

⁵ Wo tan, Ala xa die, wo bara neemu Ala xa masenyi ma wo ralimaniyaxi naxan na, a falafe ra,

«N ma di, i naxa yo Marigi xa marakorosi ma,
limaniya naxa ba i yi ra, a i xuruma temui naxe.

⁶ Marigi a xanuntenyi nan xuruma.

A naxee birin kolonxi a xa die ra, a e jaxankata.»

⁷ Wo xa tin na ra, barima Ala na wo xurufe ne alo a xa die. Di mundun na, naxan baba mu a xuruma?

⁸ Xa Ala mu wo xuruma, alo di birin xuruma ki naxe, a luxi ne alo wo mu findixi a xa die ra, a lima a halale mu wo ra.

⁹ Won babae won xuruma dunija, won fan e binya. A mu lanma won xa tin a

ra, Baba Ala naxan na ariyanna, a xa won xuru alako won xa kisi?

¹⁰ Won babae nu won xuruma waxati di nan bun ma e yete xaxili ra, kono Ala tan won xuruma won ma munafanyi yati nan ma fe ra, alako won xa lu Ala xa seniyyeni kui.

¹¹ Na xurui xorocho, a mu mixi raseewama a fole, kono a donxoe ra, a foxi tinxinxi raminima ne yare bojesa kui.

¹² Na na a ra, wo xa wo senbe so, wo tan naxee belexee taganxi, naxee xinbi tooxoxi.

¹³ Wo xa wo jere kira tinxinxi xon ma, alako mabenye naxa telexun, e xa yalan.

¹⁴ Lanyi xa lu wo nun mixie tagi. Wo xa lu seniyyeni kui, xa na mu a ra wo mu Marigi toma.

¹⁵ Wo xa meeni wo bore ma, alako mixi yo naxa mini Ala xa hinne kui. Wo naxa lu xono ra wo bore ma, na fa mixi gbegebe tooxo wo ya ma.

¹⁶ Wo meeni de! Wo naxa yene raba. Wo naxa seriye kana alo Esayu, naxan a xa forija tide masaraxi bande lenge keren xa fe ra.

¹⁷ Wo xa kolon a to nu waxi a baba xa duba a be, a xa forija ke soto, a baba naxa tondi. Esayu naxa a mayandi yaye ra, kono a baba mu tin na ra.

¹⁸ Wo mu wo makore na yire ra wo xa wo belexe din a ra alo Isirayilakae fe naxan to gbengberenyi ma. Te nun nuxui fore nu na geya fari dennaxe, foye xungbe nu bonbo a ra.

¹⁹ Wo mu sara xui nun Ala xui magaaxui mexi. Isirayilakae to na me, e naxa Munsa mayandi alako e naxa na xui me sonon.

²⁰ E naxa gaaxu Ala xa yaamari ya ra, «Mixi nun sube yo din yi geya ra, na kanyi fama ne magonode, a faxes.»

²¹ Na fe nu magaaxu han Annabi Munsa naxa a fala, «N bara gaaxu han n bara seren.»

²² Kono wo tan bara wo maso Siyoni geya yire ra, Ala Nije xa taa naxan na ariyanna, Darisalamu naxan na koore ma, maleke wulu wulu malanxi dennaxe seewe kui.

²³ Ala xa jama fan na na, naxee xili sebexi buki kui ariyanna. E findixi Ala xa di singee nan na. Dunija Makiitima Ala na menni ne, a nun tinxintoe nii naxee xa fe bara kamali.

²⁴ Isa fan na naa, naxan bara findi saabui ra saate neene rakamalife ra, naxan wuli bara findi serexe ra. Na fan dangi Habila gbe serexe ra.

²⁵ Wo naxa tondi Ala xa masenyi ra. Mixi naxee tixi dunija bende fupi fari, e to tondi na masenyi ra, e naxa jaxankate soto. Yakosi, won munse sotoma sonon xa

a sa li won tondima masenyi ra, naxan fatanxi Ala yati yati ra naxan na koore ma?

²⁶ Singe Ala xui naxa boxi raseren, kono yakosi a bara laayidi tongo, «N man boxi raserenna ne, kono yi biyaasi n koore fan naserenma ne.»

²⁷ A to a fala, «n man,» na nu wama a masenfe ne a se daaxi birin naserenma ne, a fa kana. Fe naxan mu raserenna, na nan luma, a mu kana.

²⁸ Won fama lude mangeya niini naxan bun ma, na tan mu serenma, na mu kanama. Na kui, won xa Ala tantu, won xa a batu yaragaaxui nun binye ra a wama naxan xon,

²⁹ barima won Marigi Ala luxi ne alo te naxan se birin ganma.

13

Marasi danxaniyatwee be

¹ Wo xa wo tunnabexi wo bore maxanufe ra ngaxakerenya kui.

² Wo xa xone rasene a fanyi ra. Mixi ndee xone yigiyama ne, a fa sa li e mu a kolon xa maleke na a ra.

³ Wo xa ratu geelimanie ma nun mixie ma naxee jaxankataxi. Wo xa fe fanyi raba e be alo wo birin na fate bende keren nan kui.

⁴ Wo birin xa futi binya. Yene nun langoeja naxa lu wo ya ma, barima Ala fama ne na seniyantareja makiitide.

⁵ Wo naxa a lu kobiri xa fe mile xa wo rapere. Naxan na wo yi, wo xa wo wasa so ne. Ala yati naxa a masen, «N mu i rabepinma, n mu i raboloma.»

⁶ Na nan a toxi won noma a falade limaniya ra, «N Marigi n demenna, n mu gaaxuma. Adama tan noma munse rabade n na kore?»

⁷ Wo xa ratu wo xa yareratie ma, naxee bara Ala xa masenyi masen wo be. Wo xa e jere ki mato, e xa danxaniya xa findi misaali ra wo be.

⁸ Ala xa Mixi Sugandixi Isa mu masarama. A nu na ki naxe xoro, a man na na ki ne to, a man luma na ki ne abadan, na birin keja keren.

⁹ Wo naxa bira xaranyi mooli gbete e foxo ra. Wo boje xa senbe so Ala xa hinne saabui ra. Yaamari, donse raharamuxie xa fe ra, nee mu noma wo malide.

¹⁰ Horomolingira walike mu noma serexe donde naxan baxi won tan be.

¹¹ Serexedube kuntigi xuruse wuli bama ne serexe ra horomolingira kui yunubie xa fe ra, kono na xuruse fate tan ganma ne taa fari ma.

¹² Na nan a toxi, Isa fan to wa jama raseniyyenfe a yete wuli saabui ra, a naxa jaxankata taa fari ma.

¹³ Won fan xa bira a fɔxɔ ra na yaagi kui taa fari ma,

¹⁴ barima won na taa naxan kui, a mu buma. Won taa nan fenfe naxan fama fade.

¹⁵ Won xa tantui fi Ala ma sɛrɛxɛ ra temui birin Isa saabui ra. Na sɛrɛxɛ findima won ma masenyi nan na naxan a xili matɔxɔma.

¹⁶ Wo man naxa nɛɛmu fe fanyie rabade mixie be. Wo xa wo booree ki, barima na fe mɔɔlie findima sɛrɛxɛɛ nan na naxee rafanxi Ala ma.

¹⁷ Wo xa wo xa yareratie xui ratinme, wo xa e xa yaamarie suxu, barima e na mɛɛnife wo ma, alako wo naxa gbilen Ala fɔxɔ ra, xa na mu a ra na dentɛgɛ sa fama nɛ e tɔɔɔde. Wo xa fe birin naba alako e xa nɔ na dentɛgɛ sade sɛɛwɛ kui bɔɔɛ mawa xanbi, barima na nan findima wo xa munafanyi ra.

¹⁸ Wo xa Ala maxandi muxu be, barima muxu a kolon muxu xaxili fiixe, muxu wama jɛɛfe fe fanyi mɔɔli birin nan kui.

¹⁹ Wo man xa Ala maxandi muxu be, alako n xa nɔ gbilende wo yire mafuren mafuren.

²⁰ Ala naxan bɔɔɛsa fima mixi ma, Ala naxan won Marigi Isa rakeli faxɛ ma, Isa naxan mɛɛnima a xa mixie ma a xa saatɛ wuli saabui ra, saatɛ naxan mu kanama abadan,

²¹ Ala xa fɛɛɛ birin fi wo ma alako wo xa nɔ a sago rabade. Ala xa fe lu won bɔɔɛ ma naxan nafan a ma a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra. Matɔxɔɛ na a be abadan. Amina.

²² N ngaxakerenyie, wo xa wo haake to n be yi masenyi xa fe ra, barima n mu wɔyenyi xɔnkuyaxi a gbe ra.

²³ Wo xa a kolon won ngaxakerenyi Timote bara a yetɛ sɔtɔ. Xa a mu bu fade, muxu birin fama nɛ wo yire.

²⁴ Wo xa wo xa yareratie nun sɛniyantɔɛ birin xɛɛbu muxu be. Italikae naxee na be, e fan bara wo xɛɛbu.

²⁵ Ala xa hinne wo birin na.

Ala xa masenyi **Annabi Yaki naxan seɓe** **Masenyi nde yi Kitaabui** **xa fe ra**

Yi Kitaabui findixi bataaxe nan na Annabi Yaki naxan seɓe Yuwiffi danxaniyatɔe ma naxee nu yensenxi pamanee kui. Na waxati, fee nu xɔɔxɔxi Isayankae ma. Hali mangasanyi, a nu e naxankatama. Ala Xaxili Seniyenxi naxa yi masenyi fi Annabi Yaki ma alako a xa a seɓe, a xa findi limaniya ra danxaniyatɔe be, e xa e tunnabexi Ala xa nɔndi kira xɔn.

Yi Kitaabui marasi gɓegbe nan fima danxaniyatɔe birin ma. A a masenma ne won be a Ala xa fe falafe, a nun a xa seriye rabatufe, e sese keren mu a ra. Danxaniya mu findima nɔndi ra, xa a kanyi mu birama Ala xa yaamarie foxo ra a xa duniɓegiri kui. Yi Kitaabui naxe a danxaniya nun kewali fanyi nan jɛrema kira keren xɔn ma. E mu noma fatande e bore ra.

Yi Kitaabui won nasima a lanma won xa jɛre ki naxe won ma danxaniya kui. A mu lanma won xa mixie rafisa e boore be. Won xa won bore mali, won xa won bore binya, won xa won bore xanu. Won xa won de suxu, woyen kobi naxa mini won de i. Won xa won tunnabexi tɔore kui, won man naxa won yete igbo. Won naxa won xaxili ti yi duniɓa ra. Fe birin kui, won xa won xaxili ti Alatala nan na.

Ala xa won mali alako won birin xa yi seriye suxu a suxu ki ma. Amina.

Ala xa masenyi **Annabi Yaki naxan seɓe**

Tunnabexiya, danxaniya, nun Ala xa seriye rabatufe

¹ N tan Yaki nan yi ki, Ala nun a xa Mixi Sugandixi Marigi Isa xa konyi. N bara wo xeebu, wo tan Isirayila bɔnsɔe fu nun firinyi naxee yensenxi pamanee ma.

² N ngaxakerenyie, wo xa seewa tɔore mooli birin kui,

³ barima wo a kolon a wo tɔore naxan sotoma danxaniya kui, a wo duluxɔtoma ne.

⁴ Wo xa duluxɔtɔ han a rapɔnyi alako wo xa danxaniya xa tilin, wo xa findi mixi kamalixie ra, fefe mu luxi naxee xa fe ra.

⁵ Xa fahaamui mu na mixi nde yi ra wo ya ma, a kanyi xa Ala maxandi. A a sotoma ne, barima Ala mixi birin kima a yiriwaxi ra a xa fonisireya ma.

⁶ Kɔno fo mixi xa Ala maxandi danxaniya ra, a naxa siike, barima mixi siikexi luma ne alo mɔronyi, foye naxan bonboma, a a matutun.

⁷ Na kanyi naxa a maɓoxun a a se nde sotoma Ala ra,

⁸ barima a xaxili mu tixi Ala gbansan xa ra, a sanyie na kira wuyaxi nan xɔn.

⁹ Danxaniyatɔe setare xa seewa barima Ala bara a xa fe ite.

¹⁰ Kɔno banna tan xa seewa Ala to bara a xa fe magoro, barima a xa fe jɔnma ne alo sansi fuge tofanyi.

¹¹ Soge xone na te, sansi lisima ne han a fuge bira, a xa tofanyi jɔn. A na na ki ne banna fan be. A na a xa walie kui temui naxe, a birima na leeri ne.

¹² Nelexinyi na mixi be naxan a tunnabexima tɔore kui, barima xa a bara ge na tɔore raxande, Ala kisi xunnakeli fima ne a ma. Ala na nan laayidixi a xanuntenyie be.

¹³ Mixi ne wama tantanfe, a naxa a fala a Ala na a ratantanfe, barima Ala mu birama fe jaaxi foxo ra, a man mu adama yo ratantanma fe jaaxi ra.

¹⁴ Adama yete waxonfe jaaxi nan a ratantanma. Na nan a mabendunma han a a rabira.

¹⁵ Adama waxonfe jaaxi xa di findixi yunubi nan na. Yunubi fan na raba, a xa di findima faxe nan na.

¹⁶ N ngaxakerenyi xanuxie, wo naxa la wule ra.

¹⁷ Ki hagige birin fatanxi Daali Mange nan na naxan na kooore, naxan soqe, kike, nun tunbuie daaxi, naxan mu masarama abadan.

¹⁸ A yete sagoe ma, Ala bara won nakisi a xa nɔndi masenyi saabui ra, a won findi a xa die ra, alako won xa binye soto dangife a xa daalise birin na.

¹⁹ N ngaxakerenyi xanuxie, wo xa yi woyenyi me: Wo birin xa wo tuli mati wo bore ra, wo naxa gbata woyenyi ra, wo bope naxa te mafuren na,

²⁰ barima adamadi xa xone mu a tutunma Ala xa tinxinyi ma.

²¹ Na na a ra, wo xa tondi fe jaaxi nun fe kobi mooli birin nabade. Wo xa wo yete magoro, wo xa nɔndi suxu naxan bara masen wo be, barima na nan noma wo rakiside.

²² Wo xa Ala xa masenyi rabatu. Xa wo a rame gbansan kono wo mu a raba, wo bara wo yete madaxu.

²³ Xa mixi nde Ala xa masenyi rame, kono a mu bira a foxo ra, a luma ne alo mixi naxan a yatagi matoma kike ma,

²⁴ a fa siga, a neemu a yatagi ma a na ki naxe.

²⁵ Kōno mixi naxan Ala xa seriye kamalixi matoma a fanyi ra, a a tunnabexi, a mu nēemu seriye ma kōno a a rabatu, na kanyi barakama nē. Ala xa seriye xōreya fima nē adamadie ma.

²⁶ Mixi yo a yete maṛoxun diinela ra, kōno a mu a de nōxi, na kanyi na a yete madaxufe nē. A xa diine tide yo mu na.

²⁷ Diine fiixe naxan nafan Baba Ala ma, a tan nan ya: won xa mēeni kiridie nun kaape ginēe ma e xa tōore kui, dunija fe man naxa wo madaxu.

2

Mixi rafisafe a boore be

¹ N ngaxakerenyie, wo naxa mixie rafisa e boore be, barima wo danxaniyaxi won Marigi Isa Nōre Kanyi nan ma, Ala xa Mixi Sugandixi.

² Wo xa wo maṛoxun yi ma: Mixi nde naxa fa wo malanxi dennaxe, xurunde xēema daaxi na a belexe ra, dugi tofanyi ragoroxi a ma. Setare fan naxa fa, dugi fori toṇaaxi ragoroxi a ma.

³ Xa wo dugi tofanyi kanyi xēebu a fanyi ra, wo fa a fala a be, «I magorode fanyi nan yi ki,» kōno wo fa a fala setare tan be, «Ti menni,» xa na mu a ra, «Dōxo bōxi, n bun ma be,»

⁴ wo mu mixi rafisaxi a boore be xe na ki? Wo mu jerexi maṛoxun kobi xa ra na ki?

⁵ N ngaxakerenyi xanuxie, wo wo tuli mati n na. Ala bara mixie sugandi naxee findixi setaree ra dunija ki ma, alako e xa findi bannamixie ra danxaniya ki ma. Ala bara e sugandi alako e xa findi ketongoe ra a xa mangeya kui. Na nan laayidixi mixie be naxee Ala xanuxi.

⁶ Kōno wo tan, wo bara setaree mabere. Bannamixie xa mu wo tōoroma, e wo xanin kiitisa xon ma?

⁷ E tan xa mu wo Marigi xili fanyi rasotoma?

⁸ Wo xa Mange Alatala xa seriye nan nabatu, alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe, «I xa i boore xanu alo i yete kan gundi.» Xa wo na raba, wo bara bira fe fanyi foxo ra.

⁹ Kōno xa wo mixi ndee rafisa e boore be, wo bara yunubi raba. Seriye nan wo makiitima, barima wo bara findi seriye matandilae ra.

¹⁰ Xa mixi seriye birin nabatu kōno a yire keren matandi, na kanyi bara seriye birin matandi,

¹¹ barima naxan a falaxi, «I naxa yene raba,» a tan nan man a falaxi, «I naxa faxe ti.» Hali i mu yene raba, kōno xa i faxe ti, i findixi Ala xa seriye matandila nan na.

¹² Na kui, wo xa woyen, wo man xa wo jere alo naxee fama makiitide seriye ra naxan xōreya fima mixi ma.

¹³ Kiiti loxe, Ala mu kinikinima mixi ma naxan mu kinikini a boore adama ma. Kinikini senbe gbo kiiti be.

Danxaniya nun a kewali

¹⁴ N ngaxakerenyie, a tide yo mu na xa mixi a fala a a danxaniyaxi, kōno a mu kewali fanyi rabama. Yi danxaniya mooli noma mixi rakiside?

¹⁵ Xa wo ngaxakerenyi mageli na a ra, loxe keren baloe mu na a yi ra,

¹⁶ mixi nde fa lu wo ya ma a a fala a be, «Siga, i naxa kontofili, i xa dugi nde ragoro i ma, i xa i dege,» kōno a fa lu a mu a xa kontofili ba, na kanyi xa woyenyi tide yo mu na.

¹⁷ Danxaniya na na ki nē. Xa a mu mixi tutunma wali fanyie rabafe ma, a tide yo mu na.

¹⁸ Kōno mixi nde noma a falade, «I tan, danxaniya kanyi nan i ra, kōno n tan fe fanyi raba nan n na.» Kata i xa i xa danxaniya masen n be wali fanyi xanbi. N tan n ma danxaniya masenma i be n ma kewali fanyi nan saabui ra.

¹⁹ I laxi a ra, a Ala keren na a ra. Na fan ki fanyi, kōno hali jinnee laxi na ra, e seren gaaxui ra.

²⁰ I tan xaxilitare, i mu a kolon danxaniya naxan mu kewali fanyi raminiima, a tide yo mu na?

²¹ Munfe a niya won baba Iburahima naxa findi tinxintoe ra Ala ya i? A mu fatan a xa kewalie xa ma, a to a xa di Isiyaga fi Ala ma serexebade fari?

²² I bara a to, danxaniya nu walife nē a nun a xa kewali. Kewali nan danxaniya rakamalima.

²³ Na kui, a naxa raba alo a sebexi Kitaabui kui ki naxe, «Iburahima naxa la Ala ra. Alatala fan naxa na findi tinxinyi ra a be.» Iburahima xili naxa fala «Ala xanuntenyi.»

²⁴ Wo bara a to, adamadi xa kewali findiima tinxinyi nan na a be, a xa danxaniya gbansan xa mu a ra.

²⁵ Langoe gine Raxabi fan xa kewali xa mu findi tinxinyi ra a be, a to xerae rasene a xonyi, a kira masen e be e e gima naxan na?

²⁶ Mixi nii na siga, a fate faxama nē. Na kui, xa kewali fanyi mu na, danxaniya fan jonma nē.

3

Adama woyen ki

nun xaxilimaya naxan kelima koore ma

4

¹ N ngaxakerenyie, a mu lanma mixi wuyaxi xa findi karamoxo ra wo ya ma, barima karamoxoe fama makiitide ne a xoxoxoe ra dangi mixi gbete ra.

² Won birin tantanma fe wuyaxi ma. Xa mixi nde mu tantanma a xa woyenyi kui, a mu tantanma dede. Na kanyi noma a yete birin suxude tinxinyi kui.

³ Mixi na wa soe xa a waxonfe raba, a karafoe nan nasoma a de i. Na nan noma a fate birin napereede.

⁴ Kunkui fan na na ki ne. Hali kunkui belebele, foye xungbe naxan tutunma, mixi a rapereema feya xurudi nan na, a a ragi a na wa sigafe dennaxe.

⁵ Nenyi fan xurun, kono a fe igboma. Wo a mato, te dondoronti di noma wondi belebele gande.

⁶ Te nan na nenyi fan na, naxan findixi dunija fe kobi ra. Fate birin noxoma fe naaxi ra a xa wali saabui nan na. Mixi nenyi noma te sode a xa dunijeigiri birin na, barima te nan na nenyi ra, te naxan kelima yahannama.

⁷ Adamadi noma daalise mooli birin xurude. Sube xaape, xonie, bubusee, nun baa ma yexee, adamadi bara e birin xuru,

⁸ kono mixi yo mu noma adamadi nenyi xurude. Xone na a ra naxan ma lintanyi mu danma, naxan xa kasare mu nonna.

⁹ Won won Baba, won Marigi, batuma nenyi kerenyi naxan na, won man adamadi dankama a tan nan na, Ala naxan daaxi a yete misaali ra.

¹⁰ N ngaxakerenyie, dube nun danke minife de keren na, a mu fan.

¹¹ Ye xone nun ye bexi noma minide dulonyi keren na?

¹² N ngaxakerenyie, xore bili noma tugi bogi raminide? Mangoe bili noma xore bogi raminide? Foxe ye minima dulonyi naxan na, ye bexi mu minima menni ra.

¹³ Nde findixi fahaamula nun xaxilima ra wo ya ma? A xa na masen a pere ki fanyi nun a xa kewalie ra, a naxee rabama boje bexi kui, naxan fatanxi fahaamui ra.

¹⁴ Xa toone naaxi nun mile na wo boje kui, wo naxa wo yete igbo na fee kui, wo naxa nondi masara wule ra.

¹⁵ Na xaxili mooli mu kelixi koore xe. A kelixi dunija ne, Ala kolontareya, nun Ibulisa ma.

¹⁶ Toone nun mile na dennaxe, ya isoe nun fe kobi mooli birin toma na ne.

¹⁷ Kono fahaamui naxan kelixi koore ma, a seniye, a mixi boje sama, a dijema, a kinikinima, a kewali fanyi raminima, a mu mixi rafisama a boore be, a mu filankafujna rabama.

¹⁸ Maale bogi minima a garansanma be ki naxe, tinxinyi fan minima mixi be na ki ne naxan birama lanyi nun bojesa foxo ra.

Waxonfe nun yete igboma

¹ Wo sonxoma, wo gerema. Na rakelima mun ma? A mu kelima wo waxonfe kobie xa ma naxee e boore gerema wo boje kui?

² Wo wama se nde xon, kono wo mu a sotoma. Wo faxe tima, wo mila wo boore xa se ma, kono wo mu noma wo waxonfe sotode. Wo sonxoma, wo gerema, kono na birin, wo mu sese sotoma barima wo mu Ala maxandima.

³ Wo na Ala maxandi fan, wo man mu sese sotoma, barima wo xa maxandi mu fan. Wo maxandi tima alako wo na naxan yo soto wo xa a rawali wo waxonfe kobie kui.

⁴ Wo tan danxaniyateree, wo mu a kolon naxan dunija maxanuma na bara Ala findi a yaxui ra? Dunija xanuntenyi findixi mixi nan na naxan Ala xonxi.

⁵ Wo mu Ala xa Kitaabui xa masenyi kolon? Ala wama ne won xaxili, a bara naxan fi won ma, a xa bira a tan keren nan foxo ra.

⁶ Kono na birin kui, Ala xa hinne gbo dangi fe birin na. Kitaabui a masenma,

«Ala mu tinma yete igboe ra, kono a hinnema yete magore ra.»

⁷ Na kui, wo xa wo yete magoro Ala be. Wo tondi Ibulisa be, a fan a gima ne wo ya ra.

⁸ Wo wo maso Ala ra, a fan a masoma ne wo ra. Yunubitoe, wo wo yete raseniye. Filankafuie, wo wo boje rafixe.

⁹ Wo wa, wo sunnun, wo nimisa. Wo xa yeke xa findi wo be wa ra, wo xa seewe xa findi sunnunyi ra.

¹⁰ Wo wo magoro Marigi be, a fan wo xa fe itema ne.

¹¹ N ngaxakerenyie, wo naxa fe kobi fala wo bore xa fe ra. Mixi naxan fe kobi falama a ngaxakerenyi xa fe ra, a a yete rafisa a be, na kanyi bara Ala xa seriye matandi. A a yete rafisaxi Ala xa seriye nan be na ki. Xa i bara na raba, i mu na Ala xa seriye rabatufe xe, i na a matandife ne.

¹² Seriyesa keren peti na a ra, kiitisa fan keren peti na a ra. A tan nan noma mixi rakiside, a tan nan noma mixi ralode. Kono i tan, nde na i ra, i to i yete findixi i boore makiitima ra?

¹³ Wo wo tuli mati, wo tan naxee a falama, «To, xa na mu tina, muxu sigama ne taa nde, muxu pe keren ti na yuleya raba kui, muxu geeni soto.»

¹⁴ Wo na fe mooli falama konon wo pan mu a kolon naxan fama rabade tina. Wo xa dunijeigiri findixi munse ra? Wo luxi ne alo wuyenga naxan toma dondoronti, a fa loe.

¹⁵ A lanma ne wo xa yi nan fala, «Xa Ala tin, muxu tina toma ne, muxu yi nun yi raba.»

¹⁶ Kono yete igboe nan na wo ra. Na mu fan.

¹⁷ Na kui, xa mixi fe fanyi kolon a lanma a xa naxan naba kono a mu a rabama, na bara findi na kanyi be yunubi ra.

5

Bannaya kobi

Tunnabexiya toore kui

Ala maxandife danxaniya ra

¹ Yakosi wo wo tuli mati, wo tan bannae. Wo xa wo wa xui ite, barima gbaloe nan fafe wo ma.

² Wo xa bannaya xun bara rakana, wo xa dugie bara boro.

³ Wo xa xema nun gbeti bara xorixori. Na findima seede nan na wo xili ma, a a niya wo fate xa gan te ra. Wo bara naafuli malan yi waxati, kono waxati donxoe na a ra.

⁴ Wo wo tuli mati, wo tan naxee tondixi wo xa xe xabae sare fide. Wo xa walikee wa xui bara Ala, Daali Mange, tuli li.

⁵ Wo xa dunijeigiri kui, wo mu tonyi doxoxi wo waxonfe sese ma. Wo wo yete nan tun nalugama. Wo fa luxi ne alo xuruse turaxi a kon naxaba loxoe ma.

⁶ Wo bara kiiti naaxi sa tinxintoe ma naxee mu nu tixi wo kanke, wo e faxa.

⁷ Na kui, n ngaxakerenyie, wo xa dije han Marigi fa loxoe. Wo xa a raba alo xesa a rabama ki naxe. A dije han tunebire, naxan a niyama sansi xa mo, a bogi.

⁸ Wo fan xa dije. Wo xa limaniya, barima Marigi fa loxoe bara makore.

⁹ N ngaxakerenyie, wo naxa fe kobi fala wo bore xa fe ra, xa na mu a ra kiiti na sa, a mu fanma wo be. A gbe mu luxi kiitisa xa fa.

¹⁰ N ngaxakerenyie, wo xa lu alo namijonme naxee kawandi ti Marigi xili ra, e e tunnabexi toore kui.

¹¹ Won a kolon barake na mixi be naxan a tunnabexima toore kui. Wo bara a me Ayuba a tunnabexi ki naxe. Wo man bara a to Marigi naxan nabaxi a be a xa toore dangi xanbi. Marigi xa xanunteya nun a xa kinikini gbo.

¹² N ngaxakerenyie, naxan dangi fe birin na, wo naxa wo kali kooore ra, wo naxa wo kali boxi ra, wo naxa wo kali sese ra. Wo na «iyo» fala, a xa findi nondi ra. Wo na «ade» fala, a xa findi nondi ra. Xa na mu a ra kiiti na sa, a mu fanma wo be.

¹³ Mixi na wo ya ma naxan tooroxi? A kanyi xa Ala maxandi. Mixi na wo ya ma

naxan jalexinxi? A kanyi xa Ala tantu beeti ra.

¹⁴ Mixi na wo ya ma naxan furaxi? A kanyi xa danxaniyatoe nama kuntigie xili, e xa Ala maxandi a be, e xa ture nde maso a ma Marigi xili ra.

¹⁵ Ala maxandi naxan fatanxi danxaniya ra, a furema rayalanma ne. Marigi furema rakelima ne. Xa a bara yunubi raba, Marigi a xafarima ne.

¹⁶ Na kui, wo xa wo xa yunubie fala wo bore be, wo xa Ala maxandi wo bore be, alako wo xa yalan. Tinxintoe Ala maxandi naxan tima, na Ala maxandi xa wali senbe gbo.

¹⁷ Eliya nu findixi adamadi nan na alo won tan. A to Ala maxandi a boje birin na alako tune naxa fa, Ala naxa a xa dube suxu. Tune mu fa boxi je saxan kike senni.

¹⁸ Na dangi xanbi, Eliya man naxa Ala maxandi tune man xa fa. Kooore naxa tune bejin, boxi sansie naxa bogie ramini.

¹⁹ N ngaxakerenyie, xa mixi nde wo ya ma a bara nondi kira bejin, kono mixi gbete fa a ti kira fanyi xon ma,

²⁰ wo xa a kolon, mixi naxan yunubitoe bama a xa yunubi fe ma, a bara a niya yunubitoe xa kisi, a xa yunubi birin bara xafari.

Ala xa masenyi singe Annabi Piyeri naxan sebe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isa xa xεera Piyeri nan yi Kitaabui sebe Isayankae ma, naxee nu yensenxi yire wuyaxi Roma mangeya bun ma. Na waxati Roma nu bara no pamanε gbege be ra. Roma na pamanε neεne masoto, a mu tondima na pamanε xa e gbe diine rabatu, kono a nu wama ne na pamanε xa Roma xa kuyee fan batu. Isayankae mu tin na rabade Ala xa scriye xa fe ra. E nu a kolon Ala keren nan a ra. Na kui, Roma mangasanyi naxa e paxankata a paxxi ra.

Piyeri yi Kitaabui sebexi ne, alako a xa Isayankae ralimaniya naxee nu na na toore mooli kui. A naxa a fala e be a toore naxan fatanxi fe fanyi rabafe ra, a na mu paxxu, yaagi mu na a kui. A man naxa Isa xa faxe masen e be misaali ra, alako e xa a kolon Alatala na e seeti ma e xa toore kui, a man fama ne e rakelide faxe ma. Na birin noma findide limaniya ra Isayanka birin be naxee tooroma e xa danxaniya xa fe ra.

Piyeri fe gbege masenma danxaniyatooe be e jere ki xa fe ra. A won yamarima won xa bira Ala xa seniyenxi foxo ra. Xa won findixi Ala foxirabirsee nan na, a lanma won xa jere a xa kira xon ma. Ala xa won mali na kui. Amina.

Ala xa masenyi singe Annabi Piyeri naxan sebe

Xεebui

¹ N tan Piyeri, Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa xεera, n bara wo xεebu yi sebeli ra, wo tan mixi sugandixi naxee yensenxi pamanεe ma alo Pontu, Galati, Kapadose, Asi, nun Bitiniya, e findi xonee ra dennaxee.

² Baba Ala nu bara wo sugandi kabi a rakuya alo a nu wama a xon ma ki naxe. A Xaxili bara wo raseniyeen, alako wo xa Ala xa Mixi Sugandixi Isa xui ratinme, wo man xa seniyeen a wuli saabui ra. Ala xa hinne nun bojesa xa gbo wo yi ra.

Ala xa kisi

³ Tantui na Ala be, won Marigi Isa Ala xa Mixi Sugandixi Baba. A bara kinikini won ma, a a niya won xa bari a neene ra Isa xa marakeli saabui ra. A to Isa rakelide faxe ma, a naxa a niya won fan xa a kolon kisi na won be yare.

⁴ Na kisi findixi ke seniyenxi nan na naxan mu jonna, naxan mu kanama, naxan nagatixi won be ariyanna kui.

⁵ Wo to danxaniyaxi Ala ma, a wo makantama ne a senbe ra, alako wo xa kisi soto, a fama naxan naminide wo ma waxati donxoe.

⁶ Na kui, seewe na wo be, hali wo to na toore mooli birin kui yi saxanyi.

⁷ Na fe xoxoxoe a niyama ne fe paxxi birin xa ba wo xa danxaniya kui, a xa findi danxaniya sabatixi ra. A maniyaxi xεema nan na naxan gbi bama te ra. Wo xa danxaniya tide gbo xεema be. Ala xa Mixi Sugandixi Isa na fa, a wo mataxoma ne, a wo xun nakelima ne, a wo binyama ne wo xa danxaniya xa fe ra.

⁸ Wo bara Isa xanu, hali wo to mu a toxi. Hali wo to mu a toxi fa, wo lama a ra. Seewe xungbe naxan tagi mu noma rabade, a bara gbo ye wo yi,

⁹ barima wo bara kisi soto, wo xa danxaniya nu wama naxan xon.

Namijonmεe xa masenyi

¹⁰ Namijonmεe yati nu katama ki fanyi ra na kisi xa fe kolonfe wo naxan sotoxi Ala xa hinne saabui ra.

¹¹ E nu wama na kisi fa temui nun a fa ki kolonfe Ala xa Mixi Sugandixi Xaxili naxan xa fee masen e be. Na Xaxili naxan nu sabatixi e i, a naxa Ala xa Mixi Sugandixi xa toore nun a xa xunnakeli masen e be beenun nee xa raba.

¹² Ala a masen ne namijonmεe be, a e mu nu na xεera ibafe e xa waxati mixie xa be. E nu na a ibafe wo tan nan be. E xεera naxan ibaxi, mixi gbetee bara na xibaaru fanyi ti wo be Ala Xaxili Seniyenxi saabui ra, naxan kelixi koore ma. Hali malekee yati wama na masenyi kolonfe.

Danxaniyatooe xa seniyenxi

¹³ Na nan a ra, a lan wo xa wo xaxili yailan fe ma wo naxan nabama, wo xa wo joxo sa wo yete xon ma, wo xa wo xaxili birin ti Ala xa hinne ra, a naxan fama wo ma Ala xa Mixi Sugandixi Isa fa loxoe.

¹⁴ Wo naxa bira wo waxonfe paxxi foxo ra alo wo nu a rabama ki naxe beenun wo xa Isa kolon. Wo xa wo Baba Ala xui rabatu.

¹⁵ Wo jere ki xa seniyeen alo Ala naxan wo xilixi a seniyenxi ki naxe.

¹⁶ A sebexi Kitaabui kui, «Wo xa seniyeen, barima n tan seniyeen.»

¹⁷ Wo ne Ala maxandima, wo a falama a be a wo Baba, Ala naxan mixi birin makitima a wali ra tinxinyi ra. Na kui, waxati donxoe naxan luxi wo be yi dunjina bende fupi fari, wo a masen wo jere ki ma a wo a binyaxi.

¹⁸ Wo xun mu saraxi se ra naxan kanama alo xεema nun gbeti. Ala bara wo ratanga wo babae jere ki kobi ma.

¹⁹ Wo xunsaraxi Ala xa Mixi Sugandixi wuli nan na, naxan baxi serexe ra, alo yexee fanyi lanyuru yo mu na naxan ma.

²⁰ Ala nu bara a sugandi beenun dunija xa daa, kono a naxa a masen dunija be yi waxati donxo e wo tan nan xa fe ra.

²¹ Wo danxaniyaxi Ala ma a tan nan saabui ra, Ala naxan nakeli faxe ma, a fa a xun nakeli. Na kui, wo la Ala ra, wo xa wo xaxili ti a ra.

²² Wo to bira nondi foxo ra, wo bara seniyen, xanunteya fiixe bara lu wo boje ma wo ngaxakerenyie be. Na na a ra wo xa wo bore xanu wo boje birin na.

²³ Wo bara bari a neene ra Ala xa masenyi saabui ra. Na masenyi misaalixi sansi xori nan na, naxan mu kanama abadan. A mu kanama alo sansi xori boore naxan sama boxi ma.

²⁴ Ibunadama misaalixi sansi nan na. A xa nore luxi alo sansi fugaxi. Sansi tan lisima ne, a fuge fa bira,

²⁵ kono Marigi xa masenyi tan buma abadan. Na masenyi nan findixi xibaaru fanyi ra naxan ibaxi wo be.

2

Ala xa Nama

¹ Wo xa fe jaaxi, wule, filankafuija, milanteya, nun xili kane bejin.

² Wo xa bira Ala xa masenyi foxo ra alo diyore wama xipe xon ki naxe. Na noma a niyade wo xa kisi xa sabati,

³ barima wo bara Ala xa hinne kolon.

⁴ Wo wo makore Isa ra naxan misaalixi game kende ra banxi tima naxan fari. Adamadie bara mee a ra, kono Ala tan na game nan sugandixi barima a rafan a ma ki fanyi ra.

⁵ Wo fan misaalixi game kendee nan na naxee tixi Ala Xaxili xa banxi ra. Wo bara findi serexedube seniyenxie ra alako wo xa wo boje ba serexe ra Ala xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra. Na nan nafan Ala ma.

⁶ A sebexi Kitaabui kui, «N bara game nde sugandi, naxan tide gbo. N a doxoma Siyoni ne, a findi tuxui game nan na.

Naxan lama a ra, na kanyi mu yaagima.»

⁷ Wo tan naxee danxaniyaxi, naxee lama a ra a na game sugandixi tide gbo, xun-nakeli na wo be. Kono yi masenyi sebexi danxaniyataree nan be,

«Banxitie mee game naxan na, na nan findixi game kende ra banxi tuxui ma.»

⁸ A man masenxi, «Mixie e sanyi radinma na game ra, e fa bira.»

E birama ne barima e mu tinma Ala xa masenyi ratinmede. Ala bara na ragiri e ma.

⁹ Kono Ala wo bonsoe nan sugandixi, a xa findi mange xa serexedubee ra. A wo si rasenyen, a wo xunsara. A naxa wo ramini dimi kui, wo xa lu a xa nore bun ma. A na birin naba ne alako wo xa a matoxo dunija ma.

¹⁰ Singe wo mu nu findixi si ra, kono yakosi wo bara findi Ala xa nama ra. Singe Ala mu nu kinikinixi wo ma, kono yakosi a xa kinikini bara kamali wo be.

¹¹ N xanuntenyie, wo xa limaniya. Wo naxa bira dunija fee foxo ra, barima nee wo bama Ala xa kira nan xon ma. Bekae mu na wo ra. Wo xonyi mu na yi dunija bende fupi fari xa ra.

¹² Wo xa dunija mixie xa tojorege xun nakana wo xa wali fanyi saabui ra, alako e fan xa Ala matoxo loxo e donxo ma.

Mangasany

¹³ Wo wo yete magoro dunija mange birin be Marigi xa fe ra. Yaamari soxi e tan nan yi, a findi mange xungbe ra,

¹⁴ a findi mange xa xerae ra, alo gomina. E fe kobi rabae makiitima, e fe fanyi rabae matoxo.

¹⁵ Ala wama ne wo xa xaxilitaree de balan wo xa wali fanyi saabui ra.

¹⁶ Wo xa pere alo mixi naxee bara xoreya soto, kono na xoreya naxa a niya wo xa lu fe jaaxi kui. Wo xa findi Ala xa konyie ra.

¹⁷ Wo xa mixi birin binya. Wo xa wo ngaxakerenyie xanu. Wo xa gaaxu Ala ya ra. Wo xa mange xungbe binya.

Isa xa toore misaali

¹⁸ Konyie, wo xa wo yete magoro wo marigie be binye kui, hali e findi mixi xa fe maxoroxoxi ra. Wo naxa mixi fanyie xa gbansan xui ratinme,

¹⁹ barima fe fanyi nan a ra tinfe e xa i tooro tinxintareya ra Ala xa fe ra.

²⁰ Xa wo toore nde soto wo xa wali kobi xa fe ra, fe fanyi mu a ra. Kono xa wo toore nde soto wo xa fe fanyi xa fe ra, Ala na kolonma ne wo be.

²¹ Wo xilixi na nan ma, barima Isa fan tooro ne wo be, na fa findi misaali ra wo be wo birama naxan foxo ra.

²² «A mu yunubi raba, a mu wule fala.»

²³ E to a konbi, a mu a gberoxo. E to a tooro, a mu woyen xoroxos fala. A naxa kiiti so kiitisa tinxixi yi ra.

²⁴ A naxa faxa wuri magalanbuxi ma won ma yunubie xa fe ra, alako won xa fe jaaxi lu na, won xa pere tinxinyi kui. A xa fie nan wo rayalanxi.

²⁵ Wo nu luxi ne alo xuruse rabepinxie, kono yakosi wo bara gbilen wo kantama ma, naxan a joxo saxi wo nii xon ma.

3

Futi xiri

¹ Wo tan ginée, wo fan xa wo yete magoro wo xa morie be, alako wo xa mori danxaniyatarae xa no danxaniyade wo tan e xa ginée wali ki saabui ra, hali wo mu sese fala e be,

² e xa wo xa maraseniye nyi nun yara-gaaxui gbansan to.

³ Ginée, wo naxa kata wo yete rayabude xunmasee ra, alo xun denbe, tulirasoe xema daaxi, xa na wo dugi tofanyie.

⁴ Ginée xa tofanyi xa findi boje fanyi nan na. Tofanyi nan na ki naxan mu kanama. Na nan tide gbo Ala be.

⁵ Singe ra gine seniyenxi nu na ki ne. E xaxili nu tixi Ala ra, e e yete magoroxi e xa morie be,

⁶ alo Sara naxan nu Iburahima xui rabatuma, a nu fa a xili «n marigi». Wo findixi a tan nan bomsae ra, xa wo fe fanyi raba, wo mu tin gaaxui yo xa wo xaxili ya iso.

⁷ Wo tan fan, xeme, wo nun wo xa ginée, wo xa lu lanyi kui. Wo xa wo bore fahaamu. Xeme xa a kolon a a senbe gbo a xa gine be. Xeme xa ginée binya barima wo birin nan ke keren tongoma, naxan findi kisi ra, Ala naxan fima a xa fonisireya kui. Wo xa wo xa ginée binya, alako Ala xa wo xa maxandi suxu.

Xanunteya

⁸ Wo xa lan wo bore ma, wo xa wo bore fahaamu. Ngaxakerenya xanunteya xa lu wo tagi. Wo kinikini wo bore ma, wo man xa wo yete magoro wo bore be.

⁹ Wo naxa fe jaaxi noxo fe jaaxi ra, wo naxa konbi noxo konbi ra. Wo lan ne wo xa duba wo bore be, barima wo xilixi na nan ma, alako wo xa dube soto ke ra. A sebexi Kitaabui kui,

¹⁰ «Naxan wama simaya noxunme xon ma, heeri gbo naxan kui,

na kanyi naxa fe kobi fala,

wule naxa mini a de kui.

¹¹ A xa gbilen fe jaaxi foxo ra. A pere ki xa fan.

A xa bira bojesa foxo ra tunnabexi kui,

¹² barima Marigi ya tixi tinxintoe nan na,

a tuli matixi e xa maxandi ra.

Kono, a a kobe rasoxi ne fe kobi rabae tan na.»

Kawandi tife

¹³ Nde noma wo toorode xa fe fanyi rabafe bara wo boje suxu?

¹⁴ Hali wo tooro tinxinyi xa fe ra, wo heeri nan sotoma. Wo naxa gaaxu fe ya ra dunija mixie gaaxuma naxan ya ra, wo boje naxa ifu.

¹⁵ Kono wo xa Ala xa Mixi Sugandixi findi wo Marigi ra wo boje kui. Wo xa

fata a xa fe tagi rabade mixie be wo laxi wo xa kisi ra fe naxan ma,

¹⁶ kono wo xa na masenyi ti doyindoyin binye kui. Wo xa na raba boje fiixe ra alako wo yaxui naxee wo tooregema Ala xa Mixi Sugandixi xa fe ra, e xa lu yaagi kui.

¹⁷ Xa Ala a ragirima, a fisa i xa tooro fe fanyi xa fe ra, dine i xa tooro fe jaaxi xa fe ra.

¹⁸ Isa tinxintoe fan faxa ne kerenyi ra tinxintarae xa yunubie xa fe ra, alako a xa wo maso Ala ra. E naxa a fate faxa, kono Ala Xaxili naxa a nii ragbilen a ma.

¹⁹ Ala Xaxili siga ne kawandi tide mixie be naxee nu na geeli kui laaxira, naxee singe nu bara tondi Ala xui ratinmede.

²⁰ Ala nu na e mamefe Annabi Nuha nu kunkui banbanma temui naxe. Mixi solomasaxan gbansan nan kisi kunkui kui ye ma.

²¹ Na fe bara findi misaali ra danxaniyatoe xunxa fe ra, naxan mixi rakisima yi waxati Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa marakeli saabui ra. Na xunxafe ye xora, a mu noxo bama mixi fate, kono a findima nate tongoe nan na Ala mabiri.

²² Isa bara te Ala yirefanyi ma ariyanna. Malekee, jinnee, nun senbema birin na a xa yaamari bun ma.

4

Keja masarafe

¹ Isa xa toore dunija bende funi fari, a xa findi misaali ra wo be, naxan a niyama wo xa limaniya. Danxaniyatoe naxan fate jaxankatama, na bara yunubi fe lu na.

² Na kui, a bara dunija waxonfe lu na, a xa bira Ala waxonfe foxo ra a xa simaya kui naxan luxi.

³ Wo temui naxan nabaxi dunija waxonfe foxo ra, na bara wasake. Wo bara bu dunija fe kobi kui alo yene rabafe, siisife, xulunyi jaaxi, beere minfe, nun kuye batufe, naxan findixi fe jaaxi ra.

⁴ Dunija mixie de bara ixara, barima wo mu birama e foxo ra sonon na dunija fee rabade. Na kui, e wo xili kanama,

⁵ kono e dentege sama ne kiitisa be, naxan fama mixi baloxie nun faxamixie makiitide.

⁶ Na nan a ra, Ala xa xibaaru fanyi naxa iba faxamixie fan be, alako Ala xa e nii rakisi, hali mixie to bara ge e fate tan makiitide.

Wo bore malife

⁷ Loxo donxo bara makore. Wo xa wo xaxili raxara, wo xa wo yete suxu, alako wo xa no Ala maxandide.

⁸ A gbengbenyi wo xa wo bore xanu a fanyi ra, barima xanunteya yunubi gbegbe nan makotoma.

⁹ Wo xa wo bore rasene bɔɛ fanyi ra, hali wo mu a findi wɔyɛn xunxuri ra.

¹⁰ Ala hinnexi wo ra ki naxe, wo fan xa hinne wo bore ra na ki ne, alako wo xa findi Ala xa walike fanyie ra, naxee a xa hinne itaxunma.

¹¹ Xa mixi wama masenyi nde tife, a xa Ala xa masenyi ti. Xa mixi wama a boore malife, a xa na raba Ala senbe ra, alako Ala xa matɔxɔe soto a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra. Matɔxɔe nun senbe na a be abadan. Amina.

Isayankae xa tɔɔre

¹² N xanuntenyie, na jaxankate naxa wo terenna, wo naxan tofe. Fe neene mu a ra.

¹³ Tɔɔrofe alo Ala xa Mixi Sugandixi tɔɔro ki naxe, na xa findi seewe ra wo be, alako wo man xa jɛlexin a xa nɔre masen loxɔe.

¹⁴ Xa e wo konbi Ala xa Mixi Sugandixi xili xa fe ra, heeri na wo be, barima Ala Xaxili nɔroxɔi na wo ma.

¹⁵ Wo naxa jaxankate soto nii bafe ma, muɛ tife ma, fe kobi rabafe ma, xa na mu a ra naafixiya ma.

¹⁶ Konɔ xa wo jaxankate soto barima Isayankae nan wo ra, wo naxa yaagi, wo xa Ala matɔxɔ Isayanka xili xa fe ra.

¹⁷ Naxankate waxati bara wa folofe Ala xa jama ma. Xa a folo won tan ma, a rapɔnma danxaniyataree ma di?

¹⁸ «Xa tinxintɔe kisife xɔroxɔ, Ala kolontare nun yunubitɔe tan luma di?»

¹⁹ Mixi naxee jaxankatama, barima e na Ala waxonfe rabafe, e xa e xaxili ti e Daali Mange ra naxan xa lanlanteya mu kanama.

5

Marasie

¹ Danxaniyatɔe kuntigie, n bara wo ralimaniya. Kuntigi nan n fan na alo wo tan. N seederɔxɔya bama Isa xa tɔɔre xa fe ra. Isa na fa a xa nɔre masende duniɔa be, n fan a sɔtɔma ne.

² Wo xa wo jengi sa Ala xa jama xon ma naxan na wo xa kantari bun ma, alo xuruse kante mɛɛnima a xa gɔɔre ma ki naxe. Wo xa danxaniyatɔe danxun wo janige ra alo Ala wama a xon ma ki naxe. Wo naxa na raba alo e na wo karaxan. Wo naxa a raba kɔbiri geeni xa fe ra, wo xa a raba wo bɔɛ birin na.

³ Wo naxa danxaniyatɔe yamari a xɔroxɔe ra, naxee bara taxu wo ra. Wo xa findi misaali ra e be.

⁴ Xuruse kantama xungbe na fa, a wo binyama nɔre ra naxan mu masarama.

⁵ Fonikee, wo fan xa wo yete magoro forie be. Wo xa wo yete magoro wo bore be, barima a seɛxi,

«Ala yete igboe gerema ne, konɔ a hinnema yete magoree ra.»

⁶ Wo xa wo yete magoro Ala senbe bun ma, alako a xa wo xa fe ite a waxati.

⁷ Wo xa wo xa kontɔfli birin so a yi ra, barima a jengi sama wo xon ma.

⁸ Wo wo jɔxɔ sa wo yete xon ma. Wo naxa yanfa. Wo yaxui Ibulisa na fe birin nabafe alako a xa wo xa fe kana. A luxi alo yete naxan mixi fenfe a xa a don.

⁹ Wo ti a kanke i wo sabatixi ra wo xa danxaniya kui. Wo a kolon a Sentane danxaniyatɔe birin tɔɔrofe na ki ne duniɔa kui.

¹⁰ Wo na ge tɔɔrode dondoronti, Ala hinnente fama wo xa fe yailande, a wo ralimaniya, a senbe so wo yi naxan mu kanama. Ala wo xilixi ne a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra wo xa lu a xa nɔre bun ma abadan.

¹¹ Senbe na Ala nan be abadan. Amina.

Nungui

¹² N bara yi bataaxe sebe wo ma, n ngaxakerenyi duluxotoxi Silasi saabui ra, alako n xa wo ralimaniya, n xa seederɔxɔya ba a wo na Ala xa hinne yati nan bun ma.

¹³ Isayanka naxee na Babilon, Ala naxee sugandixi alo wo tan, nee bara wo xɛebu, a nun n ma di Maraki.

¹⁴ Wo wo bore xɛebu xanunteya sunbui ra. Ala xa wo bɔɛ sa, wo tan naxee na Isa foxɔ ra.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Piyeri naxan seɓe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isa xa xɛɛra Piyeri naxa yi Kitaabui firin nde seɓe danxaniyatɔɛɛ ma alako e xa limaniya, e xa lu Ala xa kira xɔn ma. A naxa e ratu a e xa danxaniya mu fatanxi fe fufafu xa ra. A fatanxi Isa xa taruxui nan na, naxan findixi nɔndi yati yati ra. Piyeri seedeɓɔxɔya bama na taruxui xa fe ra. A naxan toxi Isa xa dunijɛigiri kui, a nun a naxan kolonxi namijɔnmɛɛ xa Kitaabui kui, na birin bara findi seede ra a nɔndi ki ma.

Piyeri to ge na masende, a man naxa a fala danxaniyatɔɛɛ be a mixie nɔma minide naxee e yete xili falama namijɔnmɛɛ, xa na mu a ra karamɔxɔ, kɔnɔ wule faleɛ nan e ra. Na mixi mɔɔli na na. Won nɔma e kolonde e xa wali nun e xa wɔyenyi saabui nan na. Xa e xa masenyi nun e jɛɛɛ ki mu lanxi Ala xa Kitaabui xa seriye ma, wule faleɛ nan e ra.

A raɓɔnyi Piyeri a falama Isayankae be e xa e tun nabexi, barima Isa fama ne gbilende dunija ma e fɔxɔ ra, a fa e xanin ariyanna. Ndee nu wama Isa xili kanafe, a falafe ra a Isa bara dugundi, a a mu fa alo a laayidixi ki naxe. Piyeri naxa a tagi raba e be a Isa dugundife fatanxi a xa xanunteya nan na, barima a wama mixi gbeɓe xa so a xa niini bun beenun a xa fa kiiti dɔnxɔɛ sade.

Na masenyi birin findixi limaniya nun lonni nan na won be. Ala xa won mali na kolonfe ra. Amina.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Piyeri naxan seɓe

Xɛɛbui

¹ N tan, Simon Piyeri, Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa konyi nun a xa xɛɛra, n bara yi bataaxe seɓe wo ma. Won tan naxee bara danxaniya Isa ma, won birin bara danxaniya keren soto won Marigi Ala nun won Nakisima Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa tinxinyi saabui ra.

² Ala xa hinne nun bɔɓɛsa gbeɓe fi wo ma Ala nun won Marigi Isa kolonfe saabui ra.

Isayankae jɛɛɛ ki

³ Won to bara Ala kolon, naxan won xilixi a xa nɔɛɛ nun a xa fanyi saabui ra, a bara fe birin so won yi a senbe ra, won hayi na naxan ma jɛɛɛfe ra a waxɔnki.

⁴ Ala xa nɔɛɛ nun a xa fanyi bara a niya won xa fe laayidixi soto naxan maniye mu na, a falafe ra a won xa won gi fe jaaɓie ma dunija ma, naxee fatanxi mixi waxɔnfe kobi ra, won fa lu Ala xa nɔɛɛ kui.

⁵ Na kui, wo xa kate birin naba jɛɛɛ ki fanyi xa sa wo xa danxaniya xun ma,

Ala kolonfe xa sa wo jɛɛɛ ki fanyi xun ma, ⁶ wo xa yete suxui xa sa Ala kolonfe xun ma,

wo xa tun nabexi xa sa wo xa yete suxui xun ma,

wo xa Ala yaragaaxui xa sa wo xa tun nabexi xun ma,

⁷ ngaxakerenya xa sa wo xa Ala yaragaaxui xun ma,

xanunteya fan xa sa wo xa ngaxakerenya xun ma.

⁸ Xa na fe mɔɔli xun luma masa ra wo be, na a niyama ne wo xa no walide Marigi Isa be, Ala xa Mixi Sugandixi, na man a niya wo xa no a kolonde a fanyi ra.

⁹ Kɔnɔ xa na mu a ra, wo bara nɛɛmu Ala wo xa yunubi dangixie xafarixi ki naxe. Na kui, wo bara lu alo dɔnxui naxan mu se igbema a fanyi ra.

¹⁰ N ngaxakerenyie, Ala bara wo xili, a bara wo sugandi. Wo kate birin naba alako wo xa danxaniya xa sabati. Xa wo na raba, wo mu birama abadan.

¹¹ Na kui, Ala wo rasenema ne a fanyi ra a xa Mixi Sugandixi Isa xa mangeya niini bun ma, naxan findixi won Marigi nun won Nakisima ra.

Ala xa masenyi kolonfe

¹² N mu taganma wo ratufe ra na fe ma, hali wo to nɔndi kolon, a man sabatixi wo bɔɓɛ i.

¹³ Fanni n na dunija, a lanma n xa nu wo ratu na fee ra,

¹⁴ barima won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi bara a masen n be n mu buma dunija ma sɔnɔn.

¹⁵ Kɔnɔ n kate birin nabama ne, alako n na keli wo xun ma lɔxɔ naxe, wo xa no ratude na fee ma temui birin.

¹⁶ Muxu to won Marigi Isa senbe nun a fa ki masen wo be, a mu findixi kiini madɔxɔxi xa ra. Muxu naxan masen wo be Isa xa nɔɛɛ xa fe ra, a findixi nɔndi yati yati nan na, muxu naxan toxi muxu ya ra.

¹⁷ Baba Ala Nɔɛɛ Xungbe Kanyi bara a binya, a xunnakeli fi a ma yi masenyi ra, «N ma Di xanuxi nan yi ki, n seɛwaxi naxan na.»

¹⁸ Muxu na xui mɛ ne, naxan keli koore ma, muxu to nu na a seeti ma geya seniyanxi fari.

¹⁹ Muxu a kolon namijɔnmɛɛ xa masenyie findixi nɔndi yati nan na. Wo

lan wo xa wo ɲɔɔ sa na xɔn ma a fanyi ra, alo mixi a ɲɔɔ sama lanpui xa yanbe xɔn ma ki naxee kɔe ra han subaxe. Wo na na masenyi fahaamu wo bɔne kui, na luma ne alo looloe xa naiyalanyi naxan makɛnɛnma subaxe ma.

²⁰ Wo xa a kolon a fanyi ra a namijɔnmɛ yo xa sebɛli mu fatanxi a yete ra.

²¹ Namijɔnmɛ xa masenyi mu fatanxi adamadi ɲanige xa ra, a fatanxi Ala Xaxili yati nan na, naxan na masen namijɔnmɛe be.

2

Karamɔɔ kobie

¹ Mixi ndee nu na Isirayila ɲama ya ma, naxee nu a falama e yete be, a namijɔnmɛe, kɔnɔ wule falee nan nu nee ra. Karamɔɔ wule falee fama lude wo fan ya ma, naxee xa xaranyi mixi ralɔɛma. Na kui, na wule falee bara e Marigi rabolo, naxan e xunsaraxi. Na fe bara e xun nakana.

² Mixi gbege birama ne e ɔɔɔ ra e xa fe ɲaaxi kui. Ala xa nondi maberema ne e tan xa fe ra.

³ E wo madaxuma wulee ra e xa milanteya xa fe ra, kɔnɔ kiiti dɔɔɔxi e ya ra a rakuya. E xa xunnakanɛ mu kanama.

⁴ Malekɛe to yunubi raba, Ala mu diɲe e ma de! A naxa e woli yahannama, a yolɔnɔnyie sa e ma na dimi kui beenun kiiti lɔɔɔe xa a li.

⁵ Ala mu diɲe dunija ma Annabi Nuha xa waxati, a kaafirije sonto ne banbaranyi ra. Kɔnɔ a naxa Nuha rakisi, naxan nu tinxinyi kawandima, a nun a xa mixi solofere.

⁶ Ala Sodoma nun Gomora raton ne, a e birin gan, e xa findi misaali ra mixi kobie be.

⁷ Kɔnɔ a naxa Loti ratanga na gbaloe ma. Loti findixi tinxintɔe nan na, naxan bɔne nu bara ɲaɲaaxu a ma na mixi ɲaaxie xa wali kobie xa fe ra.

⁸ Yi mixi tinxixi nu sabatixi e tagi, a bɔne ɲaɲaaxuxi a ma temui birin e xa ɲaaxuxa xa fe ra.

⁹ Na nan a masenxi, a won Marigi fata mixi fanyi fulunde fe xɔɔɔɔe kui, a man fata tinxintaree ragatade han kiiti lɔɔɔe na fa temui naxee.

¹⁰ A gbengbenyi, a yi rabama mixie nan na naxee biraxi e waxɔnfe ɲaaxi tun ɔɔɔ ra, e fa Marigi xa mangeya matandi.

Nee e yete igboma. E suusa ariyannakae rasɔtode.

¹¹ Hali malekɛe, naxee senbe gbo e be, nee mu suusa adamadie rasɔtode Marigi ya xori.

¹² Na xurutaree luxi alo wula sube naxee xaxili mu na, naxee suxuma, e faxa. E konbi tima fee ma, e mu naxee kolon. E xa fe ɲaɲonma ne alo na wula sube naxee xaxili mu na.

¹³ E tinxintareya sare nan sɔtoma. E ɲelɛxinma wanduya rabafe ra yanyi xare ra. E luma ne wo xa xulunye ya ma alo nɔɔɔe na sa se seniyeɲxi ma. E ɲelɛxinma ne wo ratantafe ra.

¹⁴ E yeɲe rabama temui birin. E mu taganma yunubi rabade. E mixie madaxuma naxee xa danxaniya mu sabatixi. Milanteya na e bɔne kui. E birin dankaxi.

¹⁵ E bara kira tinxixi beɲin, e fa bira Beyori xa di Balami xa kira ɔɔɔ ra, naxan nu wama wali tinxintare sare xɔn ma.

¹⁶ Ala naxa a xa yunubi masen a be a xa sofale saabui ra naxan wɔyeɲ adamadi xui ra, a fa Annabi Balami xa daxuxa iti.

¹⁷ Na mixie luxi ne alo tigie ye mu na naxee kui. E luxi ne alo nuxuie, turunnaade naxee tutunma. Dimi nan dɔɔɔxi e ya ra.

¹⁸ E wɔyeɲ xungbe nan falama naxan tide yo mu na, e e yete igboma, e mixie madaxuma fe seniyeɲtaree ra, mixi naxee baxi bade yunubitɔe ya ma.

¹⁹ E xɔreya laayidi mixie be, kɔnɔ e yete kan findixi dunija xa konyie ra, barima e mu noma e yete bade e waxɔnfe ɲaaxie yi ra naxee fama e xun nakanade. Mixi naxan birin luma a waxɔnfe ɲaaxi xa nɔe bun ma, a bara findi a waxɔnfe ɲaaxi xa konyi ra.

²⁰ Xa mixi bara ba dunija fe kobie ya ma Ala xa Mixi Sugandixi Isa kolonfe saabui ra, won Nakisima nun won Marigi, e man gbilen na fee ma, han nee man nɔ e ra, awa e xa tɔɔre dangima a singe ra.

²¹ E lufe e mu tinxinyi kira kolon, na fisa e be, dine e xa na kira kolon, e fa e kobe so seriye seniyeɲxi ra, naxan nu bara fi e ma.

²² Yi taali e xa fe masenma a fanyi ra: «Bare bara a xa bɔxunyi don. Xɔse maxaxi, a man bara a yete manɔɔ.»

3

Isa gbilenfe dunija ma

¹ N xanuntenye, n ma bataaxe firin nde nan yi ki, n naxan sebe wo ma. N bara wa xaxili fanyi fife wo ma yi bataaxe saabui ra, naxee wo ratuma na xaranyi ra wo naxan sɔtɔxi temui dangixi.

² N man bara wa wo ratufe namijɔnmɛ seniyeɲxi singee xa masenyi ma, a nun won Marigi nun won Nakisima xa yaamari ma, a xa xɛɛrae naxan nadangixi wo ma.

³ Kɔnɔ a gbengbenyi, wo xa a kolon a mixie fama ne dunija ɲaɲonyi, naxee

yoma mixie ma, e bira e yete waxonfe foxo ra.

⁴ E a falama ne, «Isa bara a xa laayidi kana, barima han ya a mu gbilen duniya ma alo a a fala ki naxe. Kafi won benbae faxa, duniya luxi alo a folo.»

⁵ Na mixie bara neemu a Ala koore nun boxi daaxi a xa masenyi nan na. A folo ra, Ala xa masenyi nan a ragiri boxi xa maba ye xora.

⁶ Ala xa masenyi man naxa a ragiri ye xa din duniya ma Annabi Nuha xa waxati.

⁷ Na masenyi kerenyi man fama ne a ragiride koore nun boxi xa gan kiiti loxo, tinxintaree jaxankatama temui naxe.

⁸ Kono, n xanuntenyie, wo naxa neemu fe keren ma: Won Marigi tan be, loxo keren luxi ne alo je wulu keren, je wulu keren fan luxi ne alo loxo keren.

⁹ Marigi mu dugundima a xa laayidi rakamalide, alo mixi ndee a mapoxunma ki naxe. A xa dije gbo wo mabiri, barima a mu wama mixi keren xa lo. A wama ne duniya mixi birin xa tuubi.

¹⁰ Marigi fa loxo findima terenna nan na mixie be. Na loxo koore loema ne xui magaaxuxi ra, duniya birin ganma ne, adamadie xa wali nan tun luma Ala ya i.

¹¹ Wo to a kolon duniya jonma na ki ne, a lanma wo xa jere Ala waxonyi ra seniyenyi kui.

¹² Wo mame tima ki naxe, a xa a niya na loxo xa fa sinnanyi ma. Na loxo koore nun boxi ganma ne te ra, e fa xunu.

¹³ Won koore neene nun boxi neene nan mamefe, tinxinyi sabatima dennaxe, alo a laayidixi won be ki naxe.

¹⁴ N xanuntenyie, wo xa kate birin naba na mame ti kui, alako na loxo xa wo li bojesa kui, a naxa wo li fe jaaxi kui.

¹⁵ Wo xa a kolon a won Marigi xa dije findixi kisi nan na wo be, alo won xanuntenyi Pulu fan a sebexi wo ma ki naxe. Ala yati nan na lonni fixi a ma.

¹⁶ A na nan masenma a xa bataaxe birin kui. A xa sebeli ndee fahaamu xono. Xaxilitaree, naxee xa danxaniya mu raxaraxi, e na sebelle mafindima e waxonki. E na mooli rabama Kitaabui gbete ra, kono na fe fama e ralode.

¹⁷ N xanuntenyie, wo to bara na birin kolon, wo xa wo joxo sa wo yete xon ma, alako kaafirie naxa wo ba wo xa danxaniya sabatixi kui.

¹⁸ Wo xa senbe soto won Marigi nun won Nakisima Isa xa hinne nun a kolonfe saabui ra. Tantui na Ala xa Mixi Sugandixi Isa be abadan. Amina.

Ala xa masenyi singe Annabi Yaya naxan seɓe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Yaya naxan yi bataaxe seɓe, a nu na Isa xa xɛera fu nun firinyie nan ya ma. A naxa Inyila Isa seɓe, a man naxa bataaxe saxan seɓe danxaniyatɔɛe be, alako e xa Ala xa lɔnni nun limaniya soto. A donxɔe ra, Annabi Yaya naxa Kitaabui nde seɓe naxan xili «Ala xa Waxayi.» A na seɓe Isayankae nan ma naxee nu na jaxankate sotofe e xa danxaniya xa fe ra.

Yi bataaxe singe seɓe ne Isayankae ma alako e naxa e madaxu wule xaranyi ra, naxan nu yensengi na waxati, a falafe ra Isa mu nu faxi dunjɔna a adama ki ma. Annabi Yaya a masengi a Isa findixi adamadi yati yati nan na, Ala naxan xɛxi kelife koore ma a sago rabafe ma. Isa fatanxi Ala nan na, kɔno Ala naxa a ragiri a xa findi xeme ra dunjɔna bende fupɔ fari, alako a xa no a yete bade serexe ra ibunadama be.

Isa xa serexe tide gbo adama be, barima na gbansan noma a niyade adamadie xa kisi soto. Mixi naxan bara kisi soto Isa wuli saabui ra, a a kolon a boɓe kui a a kisixi abadan. Siike yo mu luma a yi ra sonon, barima a a kolon Ala fama ne a xa laayidi rakamalide.

Na serexe man findima misaali ra danxaniyatɔɛe be. Annabi Yaya a masenma a won xa won bore xanu alɔ Ala won xanuxi ki naxe. Ala wama a foxirabiree xa findi mixie ra naxee e bore xanuma. Mixi naxan a falama a Ala xanuma, kɔno a mu a boore ibunadama xanuxi, na kanyi bara findi wule fale ra.

Ala kolonfe munafanyi gbo adama be. Na noma a niyade a xa ariyanna soto yare, a man xa dunjɔneigiri fanyi soto be. Ala xa won mali a xa xanunteya kolonfe ra, alako won xa kisi soto, won man xa findi mixie ra naxee e bore xanuxi. Amina.

Ala xa masenyi singe Annabi Yaya naxan seɓe

Kisi Masenyi

¹ Kisi masenyi,
naxan nu na kabi a fole,
muxu tuli naxan mexi,
muxu ya naxan toxi,
muxu belexe naxan masuxuxi,
muxu bara na seede ba.

² Naxan na kisi ra, na bara a yete masen.
Muxu bara a to,

muxu bara na kisi xa fe kawandi ti,
naxan mu jonna abadan,
naxan nu na Baba Ala fe ma,
beenun a xa a yete masen muxu be.

³ Muxu naxan toxi,
muxu naxan mexi,
muxu wo fan kawandife na nan na,
alako won birin xa lu lanyɔ kui,
won nun Baba Ala nun a xa Di Isa, a xa
Mixi Sugandixi.

⁴ Muxu yi fe sebefe ne wo ma,
alako muxu xa seewe xa kamali.

⁵ Muxu naxan mexi Isa ra, muxu xa na dentege sa wo be. Ala findixi naiyalanyi nan na. Dimi yo mu na a i.

⁶ Xa won a fala won nun Ala na a ra,
kɔno won jereɓe dimi kui, won bara wule fala, won mu jereɓe nɔndi kira xon ma.

⁷ Kɔno, xa won jereɓe naiyalanyi kui Ala xa kira xon, won nun danxaniyatɔɛe nan luma lanyɔ kui. Ala xa Di Isa wuli nan won naseniyenma yunubi birin ma.

⁸ Xa won a fala yunubi yo mu na won ma, won bara won yete madaxu, nɔndi yo mu na won be.

⁹ Xa won na won ti won ma yunubie ra, Ala e xafarima ne, a won naseniyen won ma tinxintareya ma. Ala tinxin, won noma won xaxili tide a ra.

¹⁰ Xa won a fala yunubi yo mu na won ma, won bara Ala findi wule fale ra, a xa masenyi mu na won boɓe kui.

2

Won xunmafalama

¹ N ma die, n bara na birin seɓe wo ma, alako wo naxa yunubi raba, kɔno xa a sa li mixi nde naxa bira na kui, Ala xa Mixi Sugandixi Isa fama won xunmafalade Baba Ala be. Isa tinxin.

² A tan nan findixi serexe ra won ma yunubie xafarife ra. A mu won ma yunubie gbansan xafarixi, a na nan nabaxi dunjɔna mixi birin be.

³ Xa won sa Ala xa yaamarie rabatu, na nan a masenma a won Ala kolon.

⁴ Xa mixi nde a fala, «N tan Ala kolon», kɔno a mu a xa yaamarie rabatuma, wule fale nan a ra, nɔndi mu na a be.

⁵ Kɔno mixi naxan Ala xui suxuma, Ala xa xanunteya bara ge kamalide na kanyi be. Na kui, won noma a kolonde won na Ala foxo ra.

⁶ Naxan yo a falama a nun Ala nan a ra, a lanma a xa a jereɓe Isa xa kira xon.

⁷ N xanuntenyie, n yaamari naxan masenma wo be, fe neene mu a ra. Wo a kolon kabi a fole. Yaamari fori nan a ra, wo naxan singe me nu.

⁸ Kɔno i man na mato n yaamari neene nan sebefe wo ma. Nɔndi nan a ra naxan

makenenxi Isa ɲere ki kui a nun wo tan fan ɲere ki kui, barima dimi na ɲonfe, Ala xa naiyalanyi laxixe bara mini fole.

⁹ Naxan a falama a a na Ala xa naiyalanyi kui, konɔ a a ngaxakerenyi xonxi, na kanyi man na dimi nan kui.

¹⁰ Naxan a ngaxakerenyi xanuma, na kanyi sabatixi Ala xa naiyalanyi nan kui, fefe mu na naxan a rabirama.

¹¹ Konɔ naxan a ngaxakerenyi xonma, na kanyi na dimi nan kui. A ɲerema dimi nan kui, a mu a sigade yati toma, barima dimi bara a ya donxu.

¹² N ma die, n xa a masen wo be yi sebeli ra:

Wo xa yunubie bara xafari Isa xili saabui ra.

¹³ Forie, n xa a masen wo be yi sebeli ra: Wo bara a kolon a tan naxan nu na kabi a fole.

Fonikee, n xa a masen wo be yi sebeli ra: Wo bara no Sentane ra.

¹⁴ N ma die, n bara na masen wo be yi sebeli ra,

barima wo bara Baba Ala kolon.

Forie, n bara na masen wo be yi sebeli ra, barima wo a kolon naxan na na kabi a fole.

Fonikee, n bara na masen wo be yi sebeli ra:

barima wo senbe gbo.

Ala xa masenyi sabatixi wo boɲe kui.

Wo bara noe soɔo Sentane xun ma.

¹⁵ Wo naxa dunija fe xanu, xa na mu a ra wo mu noɲa Baba Ala xanude.

¹⁶ Naxan findixi dunija fe ra, alo ibunadama waxonfe kobi, mile, nun yete igboɲa naxan kelixi see sofofe ma, na sese mu kelixi Baba Ala ma. A kelixi yi dunija nan ma.

¹⁷ Dunija nun a waxonfe ɲonma ne, konɔ naxee Ala waxonfe rabama, e kisima ne abadan.

Ala xa Mixi Sugandixi yaxui

¹⁸ N ma die, won na waxati donxoe ne yi ki. Wo bara a me, a Ala xa Mixi Sugandixi yaxui nde na fafe. Wo bara a kolon a yaxui gbege bara fa. Won a kolon na nan ma a won na waxati donxoe ne yi ki.

¹⁹ Na mixie kelixi won tan nan xun ma, konɔ won ngaxakerenyi mu nu e ra, xa na mu a ra e mu nu kelima won xun ma nu. Konɔ e to mu tin lude won ya ma, e bara a masen a won ngaxakerenyie mu nu e ra.

²⁰ Ala xa Seniyentoe bara wo sugandi, a Xaxili Seniyenxi fi wo ma. Na nan a toxi wo birin nondi kolonxi.

²¹ N mu yi bataaxe sebexi wo ma wo xa nondi kolontareya xa ma. N a sebexi wo xa nondi kolonyi xa fe nan ma, wule yo mu na naxan kui.

²² Wule fale na nde ra? Naxan a falama a Isa mu findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra. Na kanyi bara findi Ala xa Mixi Sugandixi yaxui ra. A bara tondi Baba Ala nun a xa Di ra.

²³ Mixi naxan tondima Ala xa Di ra, a bara tondi Baba Ala fan na. Naxan bara tin Ala xa Di ra, a bara tin Baba Ala fan na.

²⁴ Wo masenyi naxan me a fole, wo xa na ragata wo boɲe ma. Xa a na na ki ne, a lima wo bara sabati Baba Ala xa Di nun Baba Ala i.

²⁵ Ala xa Mixi Sugandixi bara kisi laayidi tongo won be, kisi naxan mu ɲonma abadan.

²⁶ N bara yi bataaxe sebe wo ma mixi ndee nan ma fe ra naxee wama wo madaxufe.

²⁷ Ala bara a Xaxili fi wo ma, a na wo boɲe i. Wo hayi mu na karamoxo gbeta ma. Ala Xaxili nan wo matinkanma nondi birin na. Wule yo mu na a xa masenyi kui. Wo xa bira a foxo ra tun.

²⁸ N ma die, wo nun Isa xa lu a ra, alako a na gbilen temui naxe yaagi yo naxa won makuya a ra. Won xa la a ra temui birin.

²⁹ Wo to a kolon a tinxin, wo xa a kolon fan a tinxintoe birin fatanxi a tan nan na.

3

Ala xa die

¹ Wo xa a kolon, Baba Ala won xanuxi ne han a won xili «a xa die». Won findixi a xa die yati yati nan na. Dunija mu noɲa won kolonde na ra, barima e mu Ala kolon.

² N xanuntenyie, yakosi Ala xa die nan won na. A mu masenxi sinden won luma ki naxe, konɔ won a kolon, a Isa na fa, won masarama ne, won fa lu alo a tan, barima won a toma ne a na ki naxe yati.

³ Mixi naxan a yigi tixi Isa ra, a a yete raseniyenma, alo Isa seniyenxi ki naxe.

⁴ Mixi naxan yunubi rabama, a findixi seriye matandila nan na, barima yunubi, seriye matandi nan a ra.

⁵ Wo a kolon a Isa fa won ma yunubi nan xafaride. Yunubi yo mu nu na a tan ma.

⁶ Mixi naxan sabatixi Isa i, na kanyi mu luma yunubi raba ra sonon. Naxan luma yunubi raba ra, na kanyi mu Isa toxi, a man mu a kolon.

⁷ N ma die, mixi yo naxa wo madaxu. Mixi naxan tinxinyi rabama, a tinxin alo Marigi tinxinxu ki naxe.

⁸ Yunubitoe tan fatanxi Ibulisa nan na, barima Ibulisa nan yunubi raba kabi dunija fole. Ala xa Di fa ne alako a xa Ibulisa xa wali kana.

⁹ Mixi yo findi Ala xa di ra, a mu luma yunubi raba ra, barima Ala bara wali nde

folo a boɓe kui. A mu noma lude yunubi kui, barima a fatanxi Ala nan na.

¹⁰ Ala xa die nun Ibulisa xa die tagi rasama yi ki ne: Naxan mu tinxin, Ala xa di mu a ra. Naxan mu a boore adamadie xanuma, a mu Ala kolon.

Xanunteya

¹¹ Masenyi nan ya wo naxan mexi kabi a fole: Won xa won bore xanu.

¹² Won naxa lu alo Kabila, naxan fatan Sentane ra, a fa a xunya yati faxa. A na raba munfe ra? A na raba ne barima a jere ki mu nu gexi tinxinde alo a xunya jere ki.

¹³ N ngaxakerenyie, wo naxa wo mapin dunija xa xonnanteya xa fe ra wo mabiri.

¹⁴ Xanunteya naxan luma won boɓe kui won boore adamadie be, a a masenma a won bara faxe kira lu na, won ti kisi kira xon ma. Xanunteyataro tan tixi faxe kira nan xon ma.

¹⁵ Mixi naxan a boore adamadi xonma, na kanyi luxi ne alo faxeti. Wo a kolon a kisi mu na faxeti be.

¹⁶ Won xanunteya kolonma Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa misaali nan saabui ra, naxan tinxi a nii fide won be. Won fan lan ne won xa tin na rabade won boore adamadie be.

¹⁷ Se kanyi naxan a boɓe balanma toɗromixi ya ra, a mu Ala xa xanunteya kolon.

¹⁸ N ma die, won ma xanunteya naxa findi woyenyi tun na, a xa findi maraba nan na, xa na mu a ra nondi yo mu na a kui.

¹⁹ Na kui, won noma a kolonde a nondi na won yi, won boɓe fa sa Ala mabiri.

²⁰ Hali won boɓe sa won makiiti, Ala gbo won boɓe be, a fe birin kolon.

²¹ N xanuntenyie, xa won boɓe mu won makiiti, won bara xaxilisa soto Ala ya i.

²² Ala won ma duba birin suxuma ne, barima won birama a xa seriyee nun a waxonfe nan foxo ra.

²³ A xa seriyee nan ya: Won xa danxaniya a xa Di ma, a xa Mixi Sugandixi Isa. Won man xa won bore xanu, alo Ala won yamarixi ki naxe.

²⁴ Mixi naxan Ala xa seriyee rabatuma, na kanyi nun Ala na a ra. A a kolonma Ala Xaxili Seniyenxi nan ma, Ala naxan fixi won ma.

4

Tagi rasa Ala Xaxili nun Sentane Xaxili

¹ N xanuntenyie, wo naxa la xaxili birin na. Wo xa a mato a fanyi ra xa na xaxili fatanxi Ala nan na, barima wule falee bara gbo dunija naxee e yete findixi namijonmee ra.

² Mixi naxan birin laxi a ra a Ala xa Mixi Sugandixi Isa bara fa dunija ma a adama ki ma, wo noma ne a kolonde a na kanyi tan xaxili fatanxi Ala nan na.

³ Konon mixi naxan birin mu laxi Isa ra, na gbe xaxili mu fatanxi Ala ra, a fatanxi Ala xa Mixi Sugandixi yaxui nan na, wo bara naxan ma fe me, a a na fafe dunija ma. N xa a fala wo be, a jan bara fa.

⁴ N ma die, wo tan, Ala nan gbe wo ra. Wo bara no na namijonme wule falee ra, barima Ala Xaxili naxan na wo foxo ra, na senbe gbo Sentane xaxili be naxan na dunija mixie foxo ra.

⁵ E tan dunija nan gbe e ra. Na nan a ra e woyenma dunija ki ma, dunija fa e xui suxu.

⁶ Konon won tan, Ala nan gbe won na. Na nan a ra Ala kolonyie won xui suxuma. Ala kolontaree tan mu won xui suxuma. Nondi xaxili nun wule xaxili tagi rasama na ki ne.

Xanunteya fatanma Ala nan na

⁷ N xanuntenyie, won xa won bore xanu, barima xanunteya fatanxi Ala nan na.

Mixi naxan a boore adamadi xanuma, na bara findi Ala xa di ra, a Ala kolon.

⁸ Mixi naxan mu a boore adamadi xanuma, na kanyi mu Ala kolon, barima Ala, xanunteya nan a ra.

⁹ Ala xa xanunteya kolonma yi nan ma:

Ala naxa a xa Di kerenyi xee dunija, alako won xa kisi a tan saabui ra.

¹⁰ Xanunteya yati yati nan ya:

Won tan xa mu Ala xanuxi, a tan nan won xanuxi, a fa a xa Di kerenyi xee a xa findi won ma yunubi xafari serexe ra.

¹¹ N xanuntenyie, Ala to bara won xanu na ki, won fan lan ne won xa won bore xanu.

¹² Mixi yo mu na naxan Ala toxi, konon xa won won bore xanu, Ala luma ne won i. A xa xanunteya kamalima ne won i.

¹³ Won a kolon won nun Ala na a ra, barima a bara a Xaxili fi won ma.

¹⁴ Muxu tan bara a to, muxu bara findi seede ra, a Baba Ala a xa Di xee ne dunija ma adamadie rakiside.

¹⁵ Mixi naxan a falama a Isa findixi Ala xa Di nan na, na kanyi nun Ala na a ra.

¹⁶ Won bara Ala xa xanunteya kolon, won bara la a ra. Ala findixi xanunteya nan na. Mixi naxan jere ma xanunteya kui, na kanyi nun Ala na a ra.

¹⁷ Na kui, xanunteya bara kamali won tagi, alako gaaxui naxa lu won yi ra kiitisa loxo, barima won birama Isa xa misaali foxo ra yi dunija bende fuji fari.

¹⁸ Gaaxui mu luma xanuntenyie tagi xa e xa xanunteya bara kamali. Mixi gaaxuma

naxankate nan xa fe ra, kono xanunteya kamalixi kanyi mu gaaxuma.

¹⁹ Won noma mixi xanude, barima Ala singe nan bara won xanu.

²⁰ Mixi naxan a falama a Ala xanuxi, kono a luma mixi xon na, na kanyi bara findi wule fale ra. Mixi naxan mu fata a boore adamadi xanude a naxan toma, na mu noma Ala xanude a mu naxan toxi.

²¹ Ala won yamarixi yi nan na: Naxan Ala xanuxi, a xa nu a boore adamadi fan xanu.

5

Danxaniyafe Ala xa Di ma

¹ Mixi naxan lama a ra a Isa nan findixi Ala xa Mixi Sugandixi ra, na kanyi bara findi Ala xa di ra. Naxan babe nde xanuma, a na babe xa di fan xanuma ne.

² Won na Ala xanu, won fa a xa yaamari birin nabatu, na nan a masenma a won Ala xa die fan xanuma.

³ Ala xanufe a niyama won xa a xa yaamarie fan nabatu. Na mu findima kote xoxoxe ra,

⁴ barima Ala xa die noma dunija birin na e xa danxaniya saabui ra.

⁵ Nde xunnakeli sotoma dunija xun na, xa danxaniyatce mu a ra, naxan lama a ra a Ala xa Di nan Isa ra?

⁶ Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan fa ye nun wuli ra. A mu faxi ye gbsan xa ra, a faxi ye nun wuli nan na. Ala Xaxili nan na seede baxi, barima Ala Xaxili nondi nan a ra.

⁷ Seede saxan nan na:

⁸ Ala Xaxili Seniyenxi, ye, nun wuli. Na saxanyi birin seederoxoya keren nan bama.

⁹ Won tinma mixie xa seederoxoya ra, kono Ala xa seederoxoya dangi na birin na. Ala nan seede bama a xa Di xa fe ra.

¹⁰ Mixi naxan lama Ala xa seederoxoya ra, na kanyi danxaniyama Ala xa Di ma, kono mixi naxan mu lama Ala ra, na kanyi bara Ala findi wule fale ra, barima a mu laxi Ala xa seederoxoya ra, a naxan baxi a xa Di xa fe ra.

¹¹ Na seederoxoya a masenma a Ala kisi fixi won ma a xa Di nan saabui ra. Na kisi mu jonma abadan.

¹² Mixi naxan birama Ala xa Di foxo ra, na kanyi bara kisi, kono mixi naxan mu birama Ala xa Di foxo ra, na kanyi mu kisma.

¹³ N bara yi fe birin sebe wo ma, wo tan naxee danxaniyaxi Ala xa Di ma, alako wo xa a kolon a wo bara kisi soto, naxan mu jonma abadan.

¹⁴ Won ma lanlanteya na a ma ki naxe, won bara a kolon a won ma duba birin suxuma ne naxan findixi a waxonfe ra.

¹⁵ Won to a kolon a won ma maxandi birin mema, won man a kolon a Ala won ma duba birin suxuma ne.

¹⁶ Mixi naxan a boore nde toma yunubi raba ra, yunubi naxan mu mixi bonoma abadan, a xa Ala maxandi a be. Ala a rakisima ne xa yunubi na a ra naxan mu mixi bonoma abadan. Yunubi nde na naxan mixi bonoma abadan. N mu a fala wo xa Ala maxandi na mooli xa fe ra.

¹⁷ Seriyе matandife birin findixi yunubi nan na, kono yunubi birin xa mu mixi bonoma.

¹⁸ Won a kolon mixi naxan findixi Ala xa di ra, a mu luma yunubi raba ra, barima Ala xa Di, a a kantama. Sentane mu noma a ra.

¹⁹ Won a kolon a Ala xa die nan won na, kono dunija mixi donxoxe birin na Sentane sago nan bun ma.

²⁰ Won man a kolon a Ala xa Di bara fa. A xaxili fanyi nan fixi won ma, alako won xa Ala Nondi Kanyi kolon. Won nun Ala Nondi Kanyi nan a ra a xa Di Isa saabui ra, a xa Mixi Sugandixi. A tan nan na Ala Nondi Kanyi ra, naxan kisi fixi won ma abadan.

²¹ N ma die, wo wo yete ratanga kuyee ma.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Yaya naxan seɓe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Yaya naxa yi bataaxe firin nde seɓe danxaniyatɔe pama nde ma, nɔndi nu rafanxi naxee ma. Wule xaranyi nde nu yensenxi na waxati, a falafe ra a Isa mu nu faxi dunija adama ki ma. Annabi Yaya a masenma danxaniyatɔee be a a lanma e xa tondi mixie ra naxee na xaranyi mooli tima.

Yi bataaxe a masenma danxaniyatɔe birin be a xanunteya findixi Ala kolonmae xa tonxuma nan na. Ala wama won xa findi mixie ra naxee e bore xanuxi. Mixi naxan na tondi na yaamari ra, a bara tondi Ala fan na. Ala xa won mali alako xanunteya xa lu won boɓe ma. Amina.

Ala xa masenyi firin nde Annabi Yaya naxan seɓe

Nɔndi

¹ N tan wo xa kuntigi bara wo xeebu, wo tan naxee findixi danxaniyatɔe pama sugandixi ra, a nun wo boore naxee bara nɔndi kolon. Wo rafan n tan nun nɔndi kolonyi birin ma,

² barima nɔndi luma won boɓe ma abadan.

³ Baba Ala nun a xa Di Isa, a xa Mixi Sugandixi, e xa hinne won na, e xa kinikini won ma, e xa boɓesa fi won ma nɔndi nun xanunteya kui.

⁴ N bara seewa ki fanyi, barima ndee na wo ya ma naxee jerefe Baba Ala xa nɔndi kira xon ma a xa seriye ki ma.

⁵ Danxaniyatɔe fanyie, n bara wo mayandi, won xa won bore xanu. N na naxan seɓefe yi ki, yaamari neene mu a ra. Won bara na seriye kolon kabi a fole.

⁶ Xanunteya nan ya, wo xa bira Ala xa seriye foxo ra. Wo lan ne wo xa Ala xa yaamarie rabatu, alo wo a mexi ki naxe kabi a fole.

⁷ Mixi gɓegbe wama wo madaxufe, a falafe ra a Ala xa Mixi Sugandixi Isa mu faxi dunija adama ki ma. Na mixi madaxui mooli findixi Ala xa Mixi Sugandixi yaxui nan na.

⁸ Wo xa fe birin naba alako wo naxa gan wo xa wali munafanyi ra. Wo xa kata wo xa sare kamalixi soto.

⁹ Mixi naxan fe gbete suxuma, a mu bira Ala xa Mixi Sugandixi xa xaranyi foxo ra, na kanyi mu Ala kolon. Naxan birama a foxo ra, a bara Baba Ala nun a xa Di kolon.

¹⁰ Xa karamoxo nde sa fa wo yire yi xaranyi xanbi, wo naxa a rasene, wo naxa a xeebu,

¹¹ xa na mu a ra wo fan bara lu a xa wali jaaxi kui.

¹² N wama fe gɓegbe falafe wo be, konon mu wama na rabafe seɓeli ra, fo won xa lu yire keren, won xa de masara, alako won ma seewe xa kamali.

¹³ Wo boore danxaniyatɔee bara wo xeebu.

**Ala xa masenyi saxan
nde
Annabi Yaya naxan sebe
Masenyi nde yi Kitaabui
xa fe ra**

Annabi Yaya nan yi bataaxe saxan nde sebe danxaniyatɔe nde ma, naxan xili Gayu. A naxa a matɔxo barima a nu jɛrema nɔndi nan kui, a tondi ne na wule xaranyi ra naxan nu yensenxi na waxati.

Karamɔxo fanyie to siga Gayu xɔnyi, a naxa e rasene xanunteya ra. Na fe naxa rafan Annabi Yaya ma. Mixi naxan luma na mɔoli raba ra, a bara nɔndi nun xanunteya kolon. Ndee nu na danxaniyatɔee ya ma naxee mu nu wama na mɔoli rabafe.

Ala xa won mali alako won bɔje naxa balan Ala xa mixie mabiri. Amina.

**Ala xa masenyi saxan
nde
Annabi Yaya naxan sebe**

Nɔndi kolonyie

¹ N tan danxaniyatɔe pama xa kuntigi, n bara i xɛebu, n xanuntenyi Gayu, n naxan xanuxi nɔndi xa fe ra.

² N xanuntenyi, Ala xa fe birin sɔɔneya i be. I fate xa lu yalanyi kui alo i xa danxaniya yalanxi ki naxe.

³ Won boore danxaniyatɔe ndee to fa n yire, e naxa a fala n be i jɛrema nɔndi kui. N naxa seewa ki fanyi ra.

⁴ Sɛwe yo mu dangima na mɔoli ra, a kolonfe ra a n ma die na nɔndi kira nan xɔn ma.

⁵ N xanuntenyi, i mɛɛnima xɔje danxaniyatɔee ma hali wo mu wo bore kolon.

⁶ Ndee bara i xa xanunteya xa fe dentɛge sa danxaniyatɔe pama be. Danxaniyatɔe naxan yo dangima i xɔnyi, i xa e mali e xa biyaasi kui, alo Ala wama a xɔn ma ki naxe.

⁷ E na Ala xa wali nan kui, danxaniyata-ree tan mu e kima.

⁸ Won lan won xa kafu na mixi mɔoli ma, alako won fan xa won gbe raba Ala xa nɔndi xa fe ra.

⁹ N bara bataaxe nde sebe danxaniyatɔe pama ma, kɔno Diyoterefi mu tinxi muxu rasenede barima a wama findife xunyi ra.

¹⁰ N na fa wo yire, n dentɛge sama ne wo be a xa kewali xa fe ra. A muxu xili kanama, a man mu tinma danxaniyatɔee yigiyade. Hali naxee wama e yigiyafe, a tɔnyi dɔxɔma nee fan ma, a e keri danxaniyatɔee ya ma.

¹¹ N xanuntenyi, i fe jaaxi naxan toma, i naxa bira na mɔoli fɔxo ra. I fe fanyi naxan toma, i xa bira na nan fɔxo ra. Fe fanyi rabae na Ala nan be, kɔno fe jaaxi rabae tan mu Ala kolon.

¹² Birin fe fanyi falama Demetiri xa fe ra. Nɔndi yati a yete kan seede baxi. Hali muxu tan muxu nɔma a xa fe seede bade. I a kolon muxu mu wule falama.

¹³ N wama fe gbegbe falafe i be, kɔno n mu wama na rabafe sebeli ra.

¹⁴ A gbe mu luxi won xa lu yire keren, won xa sumun.

¹⁵ Ala xa bɔjesa fi i ma. Muxu booree bara i xɛebu. I fan xa won xanuntenyie xɛebu muxu be keren keren.

Ala xa masenyi Annabi Yude naxan seɓe Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Yude nan yi bataaxe seɓe Ala xanuntenyie ma, a findi Kitaabui nan na mixi birin be naxee wama birafe Ala xa seriye foxo ra. Na danxaniyatɔe jama, Annabi Yude yi bataaxe seɓexi naxan ma, mixi ndee nu bara so e tagi alako e xa Ala xa xaranyi mafindi e waxonki ra. Na mixi jaaxie jere ki nu bara findi fe xungbe ra na Isayankae be, ndee fa bira e xa wule masenyi foxo ra.

Na na a ra, Annabi Yude naxa woyenyi xoxoxe fala e be na xaranyi xa fe ra. A naxa danxaniyatɔe rasi a fanyi ra, e naxa lu seniyyentareja kui. A naxa a masen e be a fixe ra, a na mixi mooli yahannama nan sotoma. Temui dangixi mixi gbegebe naxee nu na Ala xa kira xon ma, e meɓe ne Ala xa seriye ra, na naxa findi jaxankate xungbe ra e be. Annabi Yude mu tinxu na mooli xa raba na danxaniyatɔe ra.

Won fan xa nu na marasi rame. Mixi gbegebe na dunija naxee Ala xili falama, konɔ e mu Ala xa seriye rabatuma. Alatala Kitaabui luxi won yi ra na nan ma alako won xa masenyi birin sa sikeeli ma, won xa a mato xa a findixi nonɔi nan na, xa na mu a ra xa Sentane xa wule na a ra. Ala xa won natanga na diinela wule faleɓe ma. Amina.

Ala xa masenyi Annabi Yude naxan seɓe

¹ N tan Yude nan yi ki, Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa konyi, nun Yaki ngaxakerenma. N na yi bataaxe seɓefe mixie nan ma, Baba Ala naxee xilixi, a naxee xanuxi, nun Ala xa Mixi Sugandixi Isa naxee makantaxi.

² Ala xa kinikini, bojnesa, nun xanunteya gbo wo yi.

³ N xanuntenyie, n bara wa bataaxe seɓefe wo ma won ma kisi xa fe ra. N bara wa na rabafe alako n xa wo ralimaniya, wo xa gere so won ma danxaniya xa fe ra, naxan jan bara ge masende kerenyi ra seniyyentɔe be.

⁴ Mixi ndee bara so wo tagi, naxee xa jaxankate jan bara seɓe a rakuya. Kaafirie nan e ra, naxee won Marigi Ala xa hinne mafindima, alako e xa lu fe jaaxie kui, e xa e kobe raso won Karamoxo kerenyi ra, won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi.

⁵ Hali wo a kolon, n wama wo ratufe fe dangixi ndee nan ma. Marigi to ge Isirayila jama raminide Misira boxi ma, a naxa Isirayilaka danxaniyataree sonto.

⁶ Maleke ndee fan to e yete lu binyetareja kui, e e xonyi bejin, Ala naxa e raso geeli kui, e xa lu dimi kui han kiiti xungbe sa loxoɓe.

⁷ Sodoma nun Gomora, a nun e rabilinyi, e to e yete rafi fe jaaxie ma, e nun e boore nu kafu mooli nde ra naxan mu lanma adamadie tagi, Ala naxa e findi misaali ra, a e raso te xoorra naxan mu xubenma abadan.

⁸ Konɔ na mixi naxee bara so wo tagi, e laamatunyi ndee toma naxee a niya e xa seniyyentareja raba, e Marigi xa yaamari matandi, e malekee konbi.

⁹ Maleke mange Minkayilu to woyen Ibulisa be Annabi Munsa fure xa fe ra, Minkayilu mu suusa Ibulisa xa woyenyi yaabide konbi ra. A a fala ne gbansan, «Ala xa i makiiti.»

¹⁰ Konɔ na mixie konbi tima fe nde xa fe ra, e mu naxan kolon. E naxan kolon e yete ra, a wula sube xaxilitaree daaxi, na fan mu findi sese ra fo e kanase.

¹¹ Jaxankate na e be. E bara bira Kabila xa misaali foxo ra. E bara bira kobiri foxo ra alo Balami, e fa loɓe. E bara matandi ti alo Kora, e xun fa rakan.

¹² Na mixie bara wo xa ngaxakerenya malanyie manoxo. E e degema wo ya ma, e meɓenima e yete nan gbansan ma, e mu yaagima. E luxi alo nuxuie, foye naxee rapereɓa, konɔ e mu fama tune ra. E luxi alo sansi naxee mu bogi raminima e bogi temui. E to tala, e bara faxa sanmaya firin.

¹³ E luxi alo baa moronyie naxee xunfe raminima. Na xunfe misaalixi na mixie xa fe jaaxie nan na. E luxi alo tunbui naxee ragataxi koore ma, e nu lintan dimi kui abadan.

¹⁴ Enoki, Adama tolobite solofere nde, naxa yi masenyi fala Ala xili ra e xa fe ra, «Marigi na fafe, a nun a xa seniyyentɔe wulu wulu,

¹⁵ alako a xa adamadi birin makiiti. Kaafirie xa makiiti e xa fe jaaxi rabaxie ma. Kaafirie xa makiiti e xa konbie xa fe ra, e naxan falama Marigi xun ma.»

¹⁶ Na mixi moolie luma ne sonto ra, e mu jalexinma, e birama e yete waxonfe nan tun foxo ra, e de igbo, e mixi madaxuma woyenyi joxunme ra alako e xa se soto.

¹⁷ Konɔ wo tan, n xanuntenyie, wo xa ratu won Marigi Isa xa xerae xa masenyie ma.

¹⁸ E nu bara a fala wo be, «Waxati donxɔɓe, mixie fama ne yode Ala ma, e bira e waxonfe tinxintaree foxo ra.»

¹⁹ Na mixi moolie na wo tagi. E wo xa lanyi kanama ne. E birama e yete xaxili nan foxo ra. Ala Xaxili Seniyenxi mu na e bope i.

²⁰ Kono wo tan, n xanuntenyie, wo xa wo xa danxaniya seniyenxi rasabati. Wo xa Ala maxandi a Xaxili Seniyenxi saabui ra.

²¹ Wo xa lu Ala xa xanunteya bun ma, alako wo Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, xa kinikini wo ma, a xa wo rakisi.

²² Wo xa kinikini mixie ma naxee siikexi,

²³ wo xa e ratanga te ma. Wo man xa kinikini booree fan ma gaaxui kui, kono wo xa meeni wo yete ma e ya ma, alako wo fan naxa fa wo yete findi seniyentaree ra.

²⁴ Ala tantu, naxan noma won nakiside won ma yunubi birin ma, naxan noma won masende seniyenyi nun seewe ra a xa nore kui.

²⁵ Ala tantu, naxan firin nde mu na, naxan bara won nakisi a xa Mixi Sugandixi Isa saabui ra. Nore, xunnakeli, senbe, nun noe na a be beenun duniya xa folo, yakosi, nun waxati naxan sa fama abadan. Amina.

Ala xa Waxayi Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Annabi Yaya naxa yi Kitaabui sebe waxati xaraxa bun ma. Mangasanyi jaaxi nu na Isayankae jaxankatafe temui naxe, Ala naxa e yaabi yi masenyi ra naxan noma findide madundui xungbe ra danx-aniyatocce be naxee na toorofe Sentane saabui ra.

Isa yi Kitaabui foloma bataaxe solofere nan na danxaniyatocce jama ndee be. A a masenma a a e xa wali birin kolon, naxan fanxi, a nun naxan mu fanxi. Na findixi seriye nan na adamadie be. Ala fe birin kolon. A lanma won xa a kolon a won ma fe yo mu noxunxi Ala ma. A mu neemuma won ma wali yo ma. Na masenyi mooli nan noma won madundude xa won na toorofe Ala xa fe ra, kono a man noma won magaaxude xa won na fe jaaxi nde kui.

A firin nde, yi Kitaabui a masenma ne won be a Ala fe kolon naxan fama rabade dunjina ma. Ala Sentane xa wali kolon, a mixi madaxuma ki naxe. Sentane joxo a ma a a noma node Ala senbe ra. Wule nan na ki. Yi Kitaabui xa masenyi xungbe findima Ala xa xunnakeli nan na. Sentane fama ne Ala nun danxaniyatocce gere, a fa mixi seniye xie toorode a gbegbe ra. Kono a rajonyi, Ala fama ne Sentane nun a foxirabiree birin xa fe xun nakanade, a e woli yahannama te nun soda xora, e luma dennaxe abadan. A fa a xa jama tongo, a e raso ariyanna kui, dennaxan xili falama «Darisalamu Neene.» Menni, adamadi kisi kolonma ne naxan maniye mu na. Faxa mu na, tooro mu na. Heeri nan tun na menni Alatala seeti ma.

Yi Kitaabui xaranfe ndedi xaraxo, barima sebeli na a ra naxan taali woyenyi rawalima a gbegbe ra. Misaali gbegbe na a kui naxee a niyama a fahaamu xa xono. A mu lanma mixi xa kankan misaali nde ma naxan xaraxo. Won xa na birin xaran, alako won xa masenyi xungbe to naxan minima yi Kitaabui kui. Na mu xaraxo alo misaali xunxuri nde naxee rawalima yi Kitaabui kui.

Ala xa lonni fi won ma yi xaranyi kui. Amina.

Ala xa Waxayi

Isa xa masenyi folo

¹ Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa laamatunyi nan ya, Ala naxan fixi a ma. A xa maleke naxa na rasanba a xa konyi Yaya

ma, alako Ala xa konyi di birin xa a kolon fe naxan fama rabade yi waxati.

² Yaya findixi seede nan na Ala xa masenyi xa fe ra a nun Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa seedejoxoya xa fe ra. A naxan to, a naxa na birin masen.

³ Heeri na a xaran mixi be, a nun naxee e tuli matima yi masenyi ra naxan tixi Ala xili ra, e man fa yi sebeli ratinme, barima waxati bara makore.

⁴ N tan Yaya, n bara yi sebeli ti Isa xa danxaniyatocce jama dexo solofere ma, naxee na Asi boxi ma. Ala xa hinne nun bojasa fi wo ma, Ala naxan na xoro, to, a nun tina. Xaxili solofere naxee na a xa mange kibanyi ya i, nee fan bara hinne wo ra,

⁵ a nun Ala xa Mixi Sugandixi Isa, naxan findixi seede tinxixi ra, naxan singe keli mixi faxaxie tagi, naxan dangi boxi mange birin na. Matocce na Isa nan be, naxan won xanuxi, naxan won nakisixi won ma yunubie ma a wuli saabui ra.

⁶ A bara won naso Ala xa mangeya niini bun ma, a bara won findi serexedubee ra a Baba Ala be. Nore nun senbe na a be abadan! Amina.

⁷ Wo wo ya rate koore ma, a na fafe nuxuie kui.

Adamadi birin a toma ne, hali naxee a masoxo.

Dunjina si birin fama sunnunde a xa fe ra. Iyo, a na na ki ne. Amina!

⁸ Marigi Ala xa masenyi nan ya: «N tan nan na a folo ra, n tan nan na a rajonyi ra, n tan naxan na xoro, to, nun tina, Senbe Birin Kanyi.»

⁹ N tan Yaya, wo ngaxakerenyi, won birin na toorofe, won birin na Ala xa mangeya niini nan bun ma, won birin tunnabexixi Isa xa fe i. N nu na Patimosi suri nan ma Ala xa masenyi nun Isa xa seedejoxoya xa fe ra.

¹⁰ Ala xa loxocce, Ala Xaxili Seniye xie to n suxu, n naxa xui nde me n xanbi ra. A senbe gbo alo sara xui.

¹¹ A naxa a masen n be, «I naxan toxi, a sebe Kitaabui kui, i xa a rasanba danxaniyatocce jama dexo solofere ma, naxee na Efese, Simirina, Peregamo, Tiyatire, Saradesi, Filadelifiya, nun Layodiseya.»

¹² N naxa n mafindi alako n xa a to naxan woyenxi n na. N to n mafindi, n naxa lanpui xee ma daaxi solofere to.

¹³ N naxa adamadi maniye to na lanpuie tagi, donma kuye ragoroxi a ma, beleti xee ma daaxi balanxi a kanke ra.

¹⁴ A xunyi nun a xunxexe nu fiixe alo yexexa xabe fiixe, xa na mu a ra balabalan- anyi. A yae nu yanbama alo te.

¹⁵ A sanyie nu gbeelixa alɔ wure gbeeli raxunuxi, a xui nu gbo alɔ baa mɔɔɔnyɔ xui.

¹⁶ Tunbui solofere nu na a yirefanyi belexe, santidegema de firin daaxi xɛɛɛnxi nu na a de i, a yatagi mayanbama alɔ soge xɔɛɛ.

¹⁷ N to a to n naxa bira a bun ma, n fa lu alɔ mixi faxaxi. A naxa a yirefanyi belexe sa n ma, a fa a fala, «Hali i mu gaaxu. N tan nan na a folɛ nun a raɔnyɔ ra.

¹⁸ N nɔɔɔ na a ra. N nu bara faha, kɔɔɔ yakɔsi n nɔɔɔ na a ra abadan. Faxe nun aligiyama saabi kanyi na n tan nan na.

¹⁹ I xa fe nan sebe i naxan toxi, naxan na rabafe, a nun naxan fama rabade.

²⁰ Yi tunbui solofere i naxee toxi n yirefanyi belexe kui, e misaalixi Isa xa danxaniyatɔɛ pama daaxi solofere, e misaalixi Isa xa danxaniyatɔɛ pama daaxi solofere nan na.»

2

Bataaxe danxaniyatɔɛ pamae be

¹ A sebe Efese danxaniyatɔɛ pama xa maleke ma, masenyi nan ya naxan fatanxi Isa ra tunbui solofere suxuxi naxan yirefanyi belexe kui, naxan pɛɛɛma lanpui xɛɛɛma daaxi solofere tagi:

² «N wo xa fe rabaxi kolon, n wo xa wali kolon, n wo xa tun nabexi kolon. N a kolon mixi paxaxi mu rafan wo ma. N a kolon wo bara mixie makiiti naxee e yete findixi Ala xa xɛɛrae ra, han wo fan fa e kolon wule false ra.

³ Wo bara wo tun nabexi, wo bara tɔɔɔɔ n xili xa fe ra, kɔɔɔ limaniya mu baxi wo yi ra.»

⁴ «Kɔɔɔ fe keren na na naxan mu rafanxi n ma wo xa fe ra. Wo mu n xanuxi a fanyi ra yakɔsi alɔ wo nu n xanuxi ki naxe singe ra.

⁵ Wo xa wo ratu a ma, wo nu na ki naxe beenun wo xa wo san nadin. Wo xa tuubi, wo man xa wali suxu alɔ wo nu a rabama singe ra ki naxe. Xa wo mu tuubi n fama ne wo xɔnyɔ, n fa wo xa lanpui bade a yire.»

⁶ «Kɔɔɔ wo bara fe nde raba naxan fan. Wo bara Nikolasi xa pama xa fe xɔɔ, alɔ n fan a xɔɔɔ ki naxe.»

⁷ «Tuli na naxan be, a xa a tuli mati Ala Xaxili Seniyenxi xa masenyi ra danxaniyatɔɛ pamae be. Naxan na geeni, n na nan luma a xa simaya wuri bogi don, naxan tixi Ala xa ariyanna kui.»

⁸ A sebe Simirina danxaniyatɔɛ pama xa maleke ma, masenyi nan ya naxan fatanxi Isa ra, Isa naxan na a folɛ nun a raɔnyɔ ra, naxan nu faxaxi a man fa keli faxe ma:

⁹ «N wo xa paxankate nun setarepa kolon, hali bannaya nde to na wo yi ra. N Yuwifie xa tɔɔɔɔɔɔ kolon wo mabiri. E a falama e yete be a Yuwifie, a fa li Yuwifie mu e ra. E findixi Sentane xa mixie nan na.

¹⁰ Wo naxa gaaxu paxankate ya ra, wo fama naxan sɔtɔde. Ibulisa a niyama ne wo xa mixi ndee xa sa geeli, alako a xa wo mato. Wo fama ne paxankatade xi fu bun ma. Kɔɔɔ wo xa lu danxaniya kui han wo faxe lɔxɔɛ. Na temui n kisi fima ne wo ma wo sare ra.»

¹¹ «Tuli na naxan be, a xa a tuli mati Ala Xaxili Seniyenxi xa masenyi ra danxaniyatɔɛ pamae be. Naxan na geeni, a mu faxe firin nde kolonma.»

¹² A sebe Peregamo danxaniyatɔɛ pama xa maleke ma, masenyi nan ya naxan fatanxi Isa ra, santidegema de firin xɛɛɛnxi kanyi:

¹³ «N a kolon wo xa taa findixi Sentane senbe yire nan na, kɔɔɔ wo xirixi n xili ra, wo mu danxaniya raboloxi. Hali waxati ma, n dugutege seede Antipasi faha temui naxe wo xɔnyɔ Sentane yire, wo mu n ma kira rabɛɛɛɛn.»

¹⁴ «Kɔɔɔ fe ndee na na naxee mu rafanxi n ma wo xa fe ra. Wo xa mixi ndee birama Balami xa misaali nan foxɔ ra, naxan nu bara Balaki rasi a xa gantanyi te Isirayilakae be, e xa subee don naxee baxi serɛɛɛ ra kuyee be, e xa yene fan naba.

¹⁵ Wo xa mixi ndee fan biraxi Nikolasi xa pama xa xaranyi foxɔ ra.

¹⁶ Na kui, wo xa tuubi, xa na mu a ra n fama ne gere tide na mixie be n ma santidegema ra, naxan na n de i.»

¹⁷ «Tuli na naxan be, a xa a tuli mati Ala Xaxili Seniyenxi xa masenyi ra danxaniyatɔɛ pamae be. N «mana» donse nɔxunxi fima ne geeni mixi ma, a nun geme fiixe, xili neene sebexi naxan ma. Mixi yo mu na xili kolon, bafe na geme kanyi ra.»

¹⁸ A sebe Tiyatire danxaniyatɔɛ pama xa maleke ma, masenyi nan ya naxan fatanxi Ala xa Di ra, naxan yae yanbama alɔ te, a sanyie luxi alɔ wure gbeeli raxunuxi:

¹⁹ «N wo xa fe rabaxi kolon, wo xa xanunteya, wo xa danxaniya, wo xa wali fanyi, wo xa tun nabexi, a nun wo naxan birin nabaxi a dɔɔɔɔɔɔ ra naxan gbo dangi wo xa wali singee ra.»

²⁰ «Kɔɔɔ fe keren na na naxan mu rafanxi n ma wo xa fe ra. Wo bara a lu Yesabela, gine naxan a yete findixi namɔɔɔɔɔɔ ra, a xa xaranyi ti naxan n ma konyie ratantanma, alako e xa fe kobi raba, e xa subee don naxee baxi serɛɛɛ ra kuyee be.

²¹ N bara diƴe alako a xa tuubi, kɔnɔ a mu tinxi a yuge ƴaaxi masarade.

²² Na na a ra, n a rasoma ne ƴaxankate kui, a tan nun a yene raba booree, xa e mu tuubi.

²³ N fama ne a xa die fan faxade. Na kui, danxaniyatɔe ƴama birin a kolonma ne a n tan nan mixi bɔƴe nun a sondonyi matoma, n tan nan e xa fe rabaxi sare ragbilenma e ma.»

²⁴ «Kɔnɔ wo tan, Tiyatireka mixi dɔnxɔe naxee mu na yi fe kui, naxee mu soxi Sentane xa gundo kui, n mu kote gbete dɔxoma wo xun ma kɔre.

²⁵ Wo naxan sɔtɔxi, wo na suxu ghen, han n fama tɛmui naxe.

²⁶ Naxan na geeni, naxan n ma wali suxuma han a rapɔnyi, n mangeya fima na kanyi nan ma, a xa sie yamari.

²⁷ «A e yamarima sawuri wure daaxi nan na, a e kanama ne alo feƴe ibɔoma ki naxe.»

²⁸ alo n senbe sɔtɔxi ki naxe n Baba Ala ra. N man subaxa looloe fima ne na kanyi ma.»

²⁹ «Tuli na naxan be, a xa a tuli mati Ala Xaxili Seniyenxi xa masenyi ra danxaniyatɔe ƴamae be.»

3

Bataaxe danxaniyatɔe ƴama gbete be

¹ A sebe Saradesi danxaniyatɔe ƴama xa maleke ma, masenyi nan ya naxan fatanxi Isa ra, naxan Xaxili solofere yamarima, tunbui solofere suxuxi naxan yi ra:

«N wo xa wali kolon. Mixi ƴɔxɔ a ma a wo ƴiƴe na a ra, kɔnɔ wo bara faxesa.

² Wo naxa yanfa, wo xa wo bore rali-maniya, naxee na faxe kira xɔn, barima nde luxi wo xa wali ra n Marigi Ala be.

³ Wo xa ratu na masenyi ma, wo naxan masɔtɔxi, wo naxan mexi. Wo xa a ragata wo bɔƴe kui, wo xa tuubi. Xa wo mu wo ƴengi sa yi xɔn, n fama ne waxati nde kui wo mu naxan kolon, na fa findi terenna ra wo be alo mupɛti fa tɛmui.

⁴ Kɔnɔ mixi ndee na Saradesi naxee mu nɔxɔxi fe ƴaaxi ra. Nee fama ne ƴerede n seeti ma, donma fiixe ragoroxi e ma, barima na nan findixi e xa wali sare ra.»

⁵ «Naxan na geeni, donma fiixe ragoroma a ma. N mu a xili bama simaya buki kui, n a xa fe falama ne n Baba Ala be a xa malekee ya xori.

⁶ Tuli na naxan be, a xa a tuli mati Ala Xaxili Seniyenxi xa masenyi ra danxaniyatɔe ƴamae be.»

⁷ A sebe Filadelifiya danxaniyatɔe ƴama xa maleke ma, masenyi nan ya naxan fatanxi Seniyentɔe nondi fale ra, Dawuda xa saabi na naxan yi ra, naxan naade

rabima mixi mu nɔ a balande, naxan naade balanma mixi mu nɔ a rabide:

⁸ «N wo xa wali kolon. N a kolon wo senbe mu gbo, kɔnɔ wo bara n ma masenyi rabatu, wo mu n yanfa. Na kui, n bara naade nde rabi wo ya ra, mixi mu nɔma naxan balande.

⁹ N fama ne mixie sade wo belexe naxee a falama e yete be a Yuwifie, kɔnɔ e findixi Sentane xa pama nan na. E na wule nan falafe. N fama ne e ra, e xa e magoro wo be, e xa a kolon wo rafan n ma.

¹⁰ Wo to n ma masenyi rabatu tunnabexi kui, n fan wo ratangama ne na waxati xɔrɔxɔe ma naxan fama dunɴna lide, a fa dunɴna mixi birin mato.

¹¹ A gbe mu luxi n xa fa. Wo naxa wo xa danxaniya beƴin, alako mixi yo naxa wo sare fanyi ba wo yi ra.»

¹² «Naxan na geeni, n a findima n Marigi Ala xa hɔrɔmɔbanxi kinki ra, a xa lu menni abadan. N nan n Marigi Ala xili nun n Marigi Ala xa taa xili sebema ne a ma. Na taa findixi Darisalamu neene nan na, Ala naxan nagoroma kelife koore ma. N nan n xili neene fan sebema ne a ma.

¹³ Tuli na naxan be, a xa a tuli mati Ala Xaxili Seniyenxi xa masenyi ra danxaniyatɔe ƴamae be.»

¹⁴ A sebe Layodiseya danxaniyatɔe ƴama xa maleke ma, masenyi nan ya naxan fatanxi Isa ra, naxan findixi Ala sago rakamali ra, a xa seede laxixe, Ala xa daalie daaxi naxan saabui ra:

¹⁵ «N wo xa wali kolon. Wo mu xinbeli, wo mu wolen. A xɔli n ma wo xa nate tongo, wo xa xinbeli, xa na mu a ra wo xa wolen.

¹⁶ Wo to fa luxi a tagi, wo mu wolen, wo mu xinbeli, n wo raboloma ne.

¹⁷ Wo bara a fala, «Bannamixie nan muxu ra, muxu hayi mu na fefe ma.» Wo mu a kolon a wo findixi tɔɔrɔmixie nan na, a nun misikiinee, setaree, dɔnxuie, nun mixi mageli.

¹⁸ N marasi naxan fima wo ma, wo xa xeema fanyi sara n ma, xeema naxan gbi baxi te ra, alako wo xa findi bannamixie yati ra. Wo xa donma fiixe sara n ma, wo xa na ragoro wo ma, alako wo xa ba tixi wo mageli ra, yaagi xa ba wo ma. Wo man xa ya seri sara n ma, alako wo xa fe igbe.

¹⁹ N nan n xanuntenyie nan xuruma, n e matinxin. Wo xa wakili, wo xa tuubi.

²⁰ N tixi naade ra, n na a kɔnkɔnfe. Xa mixi nde n xui me, a naade rabi n be, n soma ne a xɔnyi, muxu fa muxu dege yire keren.»

²¹ «Naxan na geeni, a luma n seeti ma n ma kibanyi kui, alo n tan fan to geeni, n fa n magoro n Baba Ala seeti ma a xa kibanyi kui.

²² Tuli na naxan be, a xa a tuli mati Ala Xaxili Seniyeñxi xa masenyi ra danx-aniiyatœ jamae be.»

4

Ala xa kibanyi ariyanna

¹ Na birin to dangi, n naxa ariyanna naade rabixi to koore ma. N man naxa xui nde me, n nu bara naxan singe me. A senbe nu n gbo alo sara. A naxa a masen n be, «I xa te bebiri, n xa fe masen i be naxan fama rabade.»

² Ala Xaxili Seniyeñxi naxa n suxu keren na. N naxa kibanyi nde to ariyanna, mänge magoroxi a kui.

³ A nore nu yanbama alo geme tofanyi mayilencie, senkui tofanyi nu na a xa kibanyi rabilinyi.

⁴ Kibanyi moxoren nun naani nu na Ala xa kibanyi rabilinyi, fori moxoren nun naani magoroxi e kui. Donma fiixe nu ragoroxi e ma, mänge katanyi xema daaxi nu saxi e xun na.

⁵ Seyamakonyi nun galanyi xui e min-ima kibanyi kui. Lanpui solofere nu dexema kibanyi ya i. Nee misaalixi Ala Xaxili kamalixi nan na.

⁶ Baa tinsae fan nu na kibanyi ya i.

Nimase naani nu na Ala xa kibanyi rabilinyi, yae nu na e yatagi nun e kobe ma.

⁷ Nimase singe nu maniyaxi yete nan na, a firin nde nu maniyaxi ningeyore nan na, a saxan nde nu maniyaxi adamadi nan na, a naani nde nu maniyaxi xaruma nan na, naxan jere ma koore ma.

⁸ Na nimase naani birin, gabutenyi senni nu na e ma. Yae fan nu na e be yire birin, e gabutenyie fari nun e bun ma. Kœ nun yanyi e nu luma a fala ra,

«Marigi Ala seniyeñ,

Marigi Ala seniyeñ,

Marigi Ala seniyeñ.

A findixi Senbe Kanyi nan na naxan na xoro, to, nun tina.»

⁹ Na nimase naani nu fa Mänge matœœ, e mänge binya naxan magoroxi kibanyi kui, e mänge tantu, naxan jipe a ra abadan,

¹⁰ na fori moxoren nun naani, e felenma boxi ma Mänge ya i, naxan magoroxi kibanyi kui, e fa a batu naxan jipe a ra abadan. E nu e xa mänge katanyi ba e xun na, e nu e sa kibanyi san na, e nu fa a fala,

¹¹ «Muxu Marigi Ala, matœœ, binye, nun senbe na i tan nan be, barima i tan nan se birin daaxi, i tan nan na birin janigexi, i tan nan na birin nagirixi.»

5

Buki nde rabife

¹ Na dangi xanbi, n naxa Ala to a xa kibanyi kui, buki nde nu na a xonye, sebeli tixi a kui nun a fari, a mabalanxi a balanse solofere ra.

² N naxa maleke senberna nde to, a a falama a xui itexi ra, «Nde noma yi buki rabide, nde noma a balanse bade a ma?»

³ Nimase yo mu nu na koore ma, boxi ma, xa na mu a ra boxi bun ma, naxan nu noma na buki rabide, a a kui mato.

⁴ Na kui, n naxa wa a gbege ra, barima nimase yo mu nu na, naxan nu noma na buki rabide, a a kui mato.

⁵ Fori nde naxa a fala n be, «I naxa wa, Yuda bœnsœ xa yete, naxan findixi Dawuda bœnsœ ra, a bara geenii. A tan nan noma na buki nun a balanse solofere rabide.»

⁶ Na temui n naxa Yexeyore to a tixi kibanyi nun na nimase naani nun na forie tagi. Na Yexeyore nu luxi ne alo a kon naxabaxi. Feri solofere nun ya solofere nu na a be, naxee misaalixi Ala Xaxili Seniyeñxi kamalixi ra, naxan nu bara xee dunija yire birin ma.

⁷ Yexeyore naxa a maso Ala ra, naxan nu magoroxi kibanyi kui, a fa buki rasuxu Ala yirefanyi xonye.

⁸ A to buki masœto, na nimase naani nun na fori moxoren nun naani, e naxa suyidi Yexeyore be. Kœra nu na e birin yi ra, a nun surayi sase xema daaxi naxee rafexi surayi ra, naxan misaalixi seniyeñtoœ xa Ala maxandie ra.

⁹ E naxa beeti neene nde ba, e nu a fala, «I tan nan daxa yi buki tongode, i tan nan daxa a balanse rabide, barima i bara i yete ba serexe ra, i bara adamadie xunsara Ala be i wuli saabui ra, adamadi naxee kelixi bœnsœ birin, naxee xui birin falama, naxee fatanxi jamane nun si birin na.

¹⁰ I bara na adamadie findi serexedubee ra muxu Marigi Ala be.

I bara e raso Ala xa mangeya niini bun ma. E fama ne dunija yamaride.»

¹¹ Na temui n naxa maleke wulu wulu wuyaxi to, n naxa e xui me Ala xa kibanyi, na forie, nun na nimasee rabilinyi.

¹² E naxa a fala e xui itexi ra, «Yexeyore naxan baxi serexe ra, a daxa a xa senbe, bannaya, lonni, nœe, binye, matœœ, nun tantui soto.»

¹³ Nimase naxan birin na koore ma, boxi fari, boxi bun ma, baa ma, a nun daalise birin, n nee birin xui me ne, e nu fa a fala, «Matœœ, binye, tantui, nun senbe na Ala be naxan magoroxi kibanyi kui, a nun Yexeyore be abadan.»

¹⁴ Na nimase naani naxa a ratin, «Am-ina.» Forie naxa e felen boxi ma, e Ala nun Yexexyore batu.

6

Buki balansee

¹ N naxa Yexexyore to buki balansee singe rabi ra. N naxa nimase nde xui me kelife na nimase naani tagi. A xui senbe nu gbo alo galanyi. A naxa a fala, «Fa.»

² Na dangi xanbi, n naxa soe fiixe nde to, xali suxuxi a ragima yi, mange katanyi saxi a xun ma, a fa siga xunnakeli kui, a man xa sa geeni.

³ A to buki balansee firin nde rabi, n naxa nimase firin nde xui me. A naxa a fala, «Fa.»

⁴ Soe gbeeli naxa mini. E naxa a ragima yamari a xa bojesa ba dunija kui, alako adamadie xa nu e bore kon naxaba. Santidegema belebele naxa so a yi ra.

⁵ A to buki balansee saxan nde rabi, n naxa nimase saxan nde xui me. A naxa a fala, «Fa.» N naxa soe foyore to. Sikeeli nu suxuxi a ragima yi ra.

⁶ N naxa xui nde me na nimase naani tagi, «Mengi kilo keren sare lanma loxoere keren wali sare nan ma. Fundenyi maniyere kilo saxan lanma loxoere keren wali sare nan ma. I naxa ture nun weni xun nakana.»

⁷ A to buki balansee naani nde rabi, n naxa na nimase naani nde xui me. A naxa a fala, «Fa.»

⁸ N naxa soe burexe xinde daaxi to. A ragima xili ne «Faxe,» laaxira nu biraxi a foxo ra. Noe naxa so e yi ra dunija seeti keren xun ma a seeti naani ya ma, alako e xa mixie faxe santidegema ra, kaame ra, wuganyi ra, a nun sube xaapexie ra, naxee na wula i.

⁹ A to buki balansee suuli nde rabi, n naxa mixie nii to serexebade bun ma, mixi naxee kon nu bara raxaba barima e nu birama Ala xa masenyi nan foxo ra, e findi a xa seedee ra.

¹⁰ E naxa a fala e xui itexi ra, «Marigi seniyanxi nondi fale, i buma han temui mundun fafe ra kiiti sade, alako muxu gbe xa noxo dunija mixie ma naxee bara muxu faxe?»

¹¹ Donma kuye fiixe naxa so e birin yi ra. Mixi nde naxa a fala e be e xa mame ti sinden, han e walibooree nun e ngaxakerenyie xasabi xa kamali naxee lanma e xa faxe alo e tan.

¹² A to buki balansee senni nde rabi, boxi naxa seren senbe ra, soqe naxa ifoxo alo sunnun donma foyore, kike naxa lu alo wuli,

¹³ tunbuie naxa bira boxi ma, alo foye belebele xore bogi rabirama ki naxe.

¹⁴ Koore naxa ba na, alo keedi makuntanma ki naxe a xa ragata. Geyae nun surie fan naxa keli e yire.

¹⁵ Dunija mangee, kuntigie, soori yareratie, bannae, senbemaee, konyie, nun lasirie, e birin naxa e noxon yilie kui a nun geya gemee longori ra.

¹⁶ E nu fa a fala geyae nun fanyee be, «Wo bira muxu ma, wo xa muxu noxon Ala ma, naxan magoroxi mange kibanyi kui, a nun Yexexyore xa xone ma.»

¹⁷ E xa xone loxoere xungbe bara a li. Nde noma a yete ratangade na ma?

7

Ala xa nama

¹ Na dangi xanbi, n naxa maleke naani to, e tixi dunija tunxui naani ra. E nu dunija foye naani ratima, alako foye naxa mini boxi ma, baa ma, xa na mu sansie ma.

² N naxa maleke gbete fan to a kelife sogetede mabiri, Ala Nijee xa tonxuma suxuxi a yi ra. A naxa a masen a xui itexi ra, na maleke naanie be, naxee nu yamarixi fe xone rabade boxi nun baa ra,

³ «Wo naxa wo belexe din boxi nun baa nun wuri bilie ra sinden, han muxu xa ge toxonuma sade Ala xa walikee tigi ma.

⁴ N naxa na walikee konti xasabi me, Ala xa tonxuma saxi naxee ma. E findi mixi wulu keme wulu tongo naani nun wulu naani nan na, kelife Isirayila bonsore birin ya ma.

⁵ Mixi wulu fu nun firin Yuda bonsore ya ma naxee matonxumaxi, mixi wulu fu nun firin Ruben bonsore ya ma,

mixi wulu fu nun firin Gadi bonsore ya ma,

⁶ mixi wulu fu nun firin Aseri bonsore ya ma,

mixi wulu fu nun firin Nafatali bonsore ya ma,

mixi wulu fu nun firin Manasi bonsore ya ma,

⁷ mixi wulu fu nun firin Simeyon bonsore ya ma,

mixi wulu fu nun firin Lewi bonsore ya ma,

mixi wulu fu nun firin Isakari bonsore ya ma,

⁸ mixi wulu fu nun firin Sabulon bonsore ya ma,

mixi wulu fu nun firin Yusufu bonsore ya ma,

mixi wulu fu nun firin Bunyamin bonsore ya ma naxee matonxumaxi.»

⁹ Na dangi xanbi, n naxa nama gbegebe to, naxan mu nu noma kontide, kelife si birin, bonsore birin, xabile birin, nun xui birin. E nu tixi Ala xa kibanyi nun Yexexyore ya i, donma kuye fiixe ragoroxi e ma, tugi fense suxuxi e yi.

¹⁰ E naxa a masen e xui itexi ra, «Kisi na muxu Marigi Ala be naxan magoroxi kibanyi kui, nun Yexexyore be.»

¹¹ Malekee nu tixi kibanyi, forie nun nimasee naanie rabilinyi, e naxa e yatagi rafelen boxi ma, e Ala batu

¹² yi fe fale ra, «Amina. Matoxoe, noxe, lonni, tantui, binye, noxe fanyi, nun senbe na muxu Marigi Ala nan be abadan. Amina.»

¹³ Na temui fori nde naxa n maxorin, «Nde na na mixie ra donma fiixe ragoroxi naxee ma? E kelixi minden?»

¹⁴ N naxa a yaabi, «N Marigi, i tan nan a kolon.» A naxa a masen n be, «Mixie nan e ra, naxee kelixi na jaxankate xungbe kui. E bara e xa donmae xa Yexexyore wuli ra, na nan a toxi e xa donmae fiixexi.

¹⁵ Na nan a toxi e tixi Ala xa kibanyi ya i, e fa a batu koe nun yanyi a xa horomolingira kui. E na Ala xa niini bun ma, naxan magoroxi kibanyi kui.

¹⁶ Kaame nun ye xoli mu e suxuma sonon, soqe nun kuye fure mu e tooroma sonon,

¹⁷ barima Yexexyore naxan na kibanyi seeti ma, na nan fama e degede, a e xun ti kisi ye yire ra. Ala fama ne e yaye birin nafurukude.»

8

Buki balanse solofere nde rabife

¹ A to buki balanse solofere nde rabi, kuye naxa lu yen waxati tagi jondon bun ma.

² N naxa maleke solofere to, naxee nu tixi Ala ya i, sara solofere naxa so e yi ra.

³ Maleke gbete naxa fa, a ti serexebade fari, surayi sase xema daaxi nu na a yi ra. E naxa surayi gbeqe so a yi ra, a nun seniyyentoe birin xa Ala maxandie ra. A naxa na surayi gan serexebade xema daaxi ma Ala xa kibanyi ya i.

⁴ Surayi tuuri naxa te Ala ya i, a nun seniyyentoe xa Ala maxandie, kelifa maleke belexe.

⁵ Maleke naxa surayi ganse tongo, a naxa serexebade te sa a kui, a fa a woli dunija ma. Galanyie naxa bula, xui naxa me, seyamakonyie naxa mini, boxi naxa seren.

⁶ Maleke solofere, sarae nu na naxee yi ra, nee naxa keli, e xa sarae fe.

⁷ Maleke singe to a xa sara fe, bala-balanyi nun te naxa goro dunija ma, e masunbuxi wuli ra. Boxi itaxunxi saxan na, na doxode saxan nde naxa gan. Wuri bilie itaxunxi saxan na, na doxode saxan nde naxa gan. Nooge xinde birin naxa gan.

⁸ Maleke firin nde to sara fe, geya xungbe, te naxan ganfe, a naxa sin baa ma.

Baa itaxunxi saxan na, na doxode keren naxa findi wuli ra.

⁹ Baa nimasee itaxunxi saxan na, na doxode saxan nde naxa faha. Kunkui itaxunxi saxan na, na doxode saxan nde fan naxa kana.

¹⁰ Maleke saxan nde to sara fe, tunbui dexexi belebele naxa bira. Xuree itaxunxi saxan na, na tunbui naxa bira na saxan nde ma a nun dulonyie ma.

¹¹ Na tunbui xili ne «Xone.» Dunija ye itaxunxi saxan na, na doxode saxan nde to findi xone ra, adamadi gbeqe naxa faha na ma.

¹² Maleke naani nde to sara fe, soqe, kike, nun tunbui itaxunxi saxan na, na doxode saxan nde naxa findi dimi ra. Nde naxa ba yanyi nun koe xa naiyalanyi ra.

¹³ Na temui n naxa xaruma nde xui me kooe ma, a naxa a fala a xui itexi ra, «Naxankate na dunija mixie be, jaxankate na e be sara fe temui, maleke saxanyie fama naxee fedee.»

9

Malekee xa sara fe donxoe

¹ Maleke suuli nde to sara fe, n naxa tunbui to bira ra boxi kelifa kooe ma. E naxa yili tilinxi naade saabi so a yi ra.

² A naxa na yili naade rabi, tuuri gbeqe naxa mini a kui alo te belebele tuuri han soqe naxa makoto, kuye naxa idimi.

³ Tugumie naxa mini tuuri kui, e fa goro boxi ma. E nu bara senbe soto alo tali.

⁴ E nu bara yaamari soto a falafe ra e naxa din boxi jooge ra, nun se xinde, a nun wuri bili yo ra. A nu lanma e xa adamadie gbansan nan tooro Ala xa tonxuma mu saxi naxee tigi ma.

⁵ E nu bara yaamari soto a falafe ra e naxa adamadie faha, e xa e tooro tun kike suuli bun ma. E nu mixi bunma ne alo tali.

⁶ Na loxoe, mixie faxe xoli mawama ne na toore xa fe ra, kono e mu noma faxade. Faxe xoli e suxuma ne, kono faxe a makuyama ne e ra.

⁷ Na tugumie maniyaxi soe nan na, naxee rawalima gere kui. Mange katanyie xema daaxi nu dusuxi e xun na, e yatagie nu luxi ne alo mixie.

⁸ E xunxexu nu luxi ne alo ginxe xunxexu. E jinyie nu luxi ne alo yete jinyie.

⁹ Wure makantase nu na e kanke ma, e gabutenyie nu xui raminima alo soori ragise xui, soe gbeqe naxan bendunma.

¹⁰ E xuli nu mixi bunma alo tali, na xone nu fa mixi tooro kike suuli bun ma.

¹¹ E xa yarerati nu findixi na yili tilinxi xa maleke nan na, naxan xili nu falaxi Eburu xui «Abadon,» a nu falaxi Gireki xui «Apoliyon,» na nan na ki «Yire Kane.»

¹² Naxankatē singe bara dangi, firin nan luxi.

¹³ Malekē senni nde to sara fe, n naxa xui nde mē kelife serexebade xεema daaxi ferī tunxun naanie ma, naxan na Ala ya i.

¹⁴ Na xui naxa a fala malekē senni nde be, sara nu suxuxi naxan yi, «Na malekē naani rabɛpin, naxee xirixi Efirati xure ma.»

¹⁵ Na malekē naanie nu na waxati yati nan mamema, alako e xa adamadi ndee faxes. Adamadie itaxunxi saxan na, e xa na dɔxode saxan nde faxes. E naxa fulun na wali xili ma.

¹⁶ Na soe ragi gali xasabi nu dangi miliyon keme firin na. N naxa na konti mē.

¹⁷ Na laamatunyi kui n naxa na soee nun e ragie to. E kanke makantase nu mapingixi ne a gbeeli, a fɔore, nun a nerefunyi daaxi. Soe xunyie nu luxi alo yetee xunyi. Te, tuuri, nun soda nu minima e de kui.

¹⁸ Dunjpa mixi itaxunxi saxan na, na dɔxode saxan nde naxa faxes na gbaloe saxanyi mooli ra: te, tuuri, nun soda naxan nu minima e de kui.

¹⁹ Na soee senbe nu na e de nun e xuli nan kui. E xuli nu maniyaxi bɔximase nan na, xunyi nu na a be naxan mixi tɔɔroma.

²⁰ Mixi naxee mu faxes na gbaloe saabui ra, e mu gbilen e xa wali kobie fɔxo ra. E nu jinnεe nan batuma, a nun kuyee xεema daaxi, gbete daaxi, wure gbeeli daaxi, geme daaxi, nun wuri daaxi, naxee mu noma se tode, naxee mu noma fe mede, naxee mu noma jerefe.

²¹ Na mixie mu gbilen e xa faxes tife fɔxo ra, e xa manduru walie, e xa fe paaxie, nun e xa mupεe xa fe fɔxo ra.

10

Malekεe xa buki lanmadi

¹ N naxa malekē senbema gbete to goro ra kelife koore nuxui kui. Senkui nu na a xunyi rabilinyi, a yatagi nu yanbama alo soge, a sanyie nu maniyaxi te nan na.

² Buki lanmadi nu na a belexe, a rabixi. Malekē yirefanyi sanyi nu tixi baa fari, boore fan nu tixi xare ma.

³ A naxa a xui ramini senbe ra, naxan maniya yete xui ra. Galanyi solofere naxa a xui ratin.

⁴ Na galanyi solofere xui to mini, n nu wama na sebefe, konɔ xui nde naxa keli koore ma, a a fala n be, «Galanyi solofere xa masenyi noxun, i naxa a sebe.»

⁵ Malekē naxan sanyi nu tixi baa nun xare fari, a naxa a yirefanyi belexe itala koore ma,

⁶ a fa a kali Ala ra naxan jipe a ra abadan, naxan koore, boxi, nun baa daa, a nun e kui se birin. A naxa a masen a waxati mu fa dugundife sonon.

⁷ Malekē solofere nde na a xa sara fe temui naxe, Ala gundo fama ne kamalide alo a nu bara a masen a xa konyi namipɔnmee be ki naxe.

⁸ Na xui naxan nu bara woyen n be kelife koore ma, na man naxa a masen n be, «Siga, i sa buki lanmadi rabixi tongo naxan na malekē belexe, malekē naxan sanyi tixi baa nun xare fari.»

⁹ N naxa siga na malekē yire, n fa a maxandi a xa na buki lanmadi so n yi ra. A naxa a fala n be, «I xa a tongo, a don. A xone rasoma ne i furi, konɔ a noxunma ne i de kui alo kumi.»

¹⁰ N naxa na buki lanmadi tongo malekē belexe, n naxa a don. A nu noxun n de kui alo kumi, konɔ a to n furi kui li, a naxa findi xone ra.

¹¹ Na temui a naxa a fala n be, «A lanma i man xa woyen Ala xili ra pamanee xa fe ra, sie xa fe ra, xui gbete falee xa fe ra, nun mange gbege xa fe ra.»

11

Taa seniyanxi nun seede firinyie

¹ Malekē nde naxa se maniyase wuri daaxi so n yi ra, a nu fa a fala, «Keli, i xa Ala xa horomobanxi nun serexebade maniya, i man xa batulae konti.

² I naxa yire maniya naxan na tande, barima si gbete fama menni nan tongode, e fa taa seniyanxi kana kike tongo naani nun firin bun ma.

³ N masenyi soma n ma seede firinyie nan yi ra, e naxan tima n xili ra xi wulu keren xi keme firin nun xi tongo senni bun ma, sunnun donma ragoroxi e ma.

⁴ Na seede firinyie misaalixi oliwi wuri firin nan na, a nun lanpui firin naxee tixi Daali Marigi ya i.

⁵ Xa mixi nde fa wa fe paaxi rabafe e ra, te nan minima e de kui, a e yaxuie xa fe kana. Iyo, xa mixi nde wama e tɔɔrofe, na kanyi faxama na mooli nan na.

⁶ Senbe na e be koore balanfe ra, alako tune naxa fa e xa namipɔnmee wali raba temui. Senbe na e be ye masarafe wuli ra, a nun fure paaxi mooli wuyaxi raminife dunjpa ma e wama a xon ma temui naxe.»

⁷ Na seede firinyie na ge e xa seedeɔxɔya ra, na sube naxan minixi yili tilinxi kui, na nan e gerema, a no e ra, a e faxes.

⁸ E furee sama ne taa belebele malande, e Marigi banban wuri magalanbuxi ma dennaxe. Na taa maniyaxi Sodoma nan na, xa na mu a ra Misira.

⁹ Mixie kelima si, bõnsõe, xui, nun namanẽ birin nan ma, e fa e fure matode xi saxan nun a tagi bun ma. E mu tinma mixi xa e ragata.

¹⁰ Mixie fama sɛɛwade dunija ma na mixi firinyie nan faxafe ra, barima na namijõnme firinyie nu bara mixie tɔɔɔ. E se ndee fi e booree ma na sɛɛwe xa fe ra.

¹¹ Na xi saxan nun a tagi to dangi, Ala naxa nii raso e fate, e man xa ti e sanyie xun na. Naxan birin e to, e naxa gaaxu ki fanyi ra.

¹² Na seedee naxa xui senbema nde me kelife koore ma a falafe ra, «Wo xa te han be.» E naxa te koore ma nuxui kui e yaxuie ya xori.

¹³ Na temui, bõxi naxa seren. Taa itaxunxi fu ra, na dõxode fu nde naxa bira. Na bõxi xa serenyi naxa mixi wulu solofere faxa, mixi dõnxõee naxa kaaba, e fa Ala matõxõ, naxan na koore ma.

¹⁴ Naxankate firin nde bara dangi, a gbe mu luxi a saxan nde fan xa fa.

¹⁵ Maleke solofere nde to sara fe, xui itexie naxa mini koore ma a falafe ra, «Mangeya naxan nu na dunija ma, na bara findi muxu Marigi nun a xa Mixi Sugandixi gbe ra. A xa mangeya buma ne abadan.»

¹⁶ Na fori mõxõpen nun naani, naxee nu magorõxi kibanyie kui Ala ya i, e naxa e felen bõxi ma, e Ala batu.

¹⁷ E naxa a fala, «Muxu bara muxu Marigi Ala Senbe Kanyi tantu, naxan nu na singe han to, barima i bara i senbe magaaxuxi ramini, i xa mangeya xa ti dunija.

¹⁸ Namanee nu bara xõnõ, kõnõ i xa xõnẽ bara e li, kiiti waxati bara fa. Na kui, mixi faxaxie makiitima ne, i xa konyi namijõnme e sare sõtõma ne, a nun seniyentõee, nun naxee gaaxuma i xili ya ra, dimedie nun forie. Naxee bara dunija kana, e fan xun nakanama ne.»

¹⁹ Ala xa hõrõmõlingira naxan na koore ma, a naxa rabi, birin naxa Ala xa saate kankira to naxan na hõrõmõlingira kui. Na temui seyamakõnyie, galanyi xuiẽ, bõxi serenyi, nun balabalanyi belebele naxa mini senbe ra.

12

Gine, dimedi, nun sube magaaxuxi

¹ Tõnxuma belebele naxa mini koore ma. Soge nu na na gine nde rabilinyi, kike nu na a sanyi bun ma, tunbui fu nun firin nu na a xun na alo mange katanyi.

² A nu na gbelegebelefe tõõre kui, barima a nu na di barife a tɛgexi naxan ma.

³ Tõnxuma gbete fan naxa mini koore ma. Sube magaaxuxi xungbe nde nu na, a

gbeelixi alo te, xunyi solofere nu na a be, a nun feri fu. Mange katanyie nu na a xunyi solofere birin fari.

⁴ Tunbui itaxunxi saxan na, a xuli naxa din na dõxode saxan nde ra, a e woli bõxi ma.

Sube magaaxuxi naxa keli, a fa ti gine ya i naxan nu na di barife, alako a xa na diyõre don.

⁵ Gine naxa di xeme bari, naxan fama si birin yamaride a xõrõxõe ra. Gine to di bari, na di naxa te Ala yire, a xa mange kibanyi na dennaxe.

⁶ Gine naxa a gi, a siga yire nde gbengberenyi ma Ala nu bara naxan yailan a be, alako a xa balo menni xi wulu keren xi keme firin nun tongo senni bun ma.

⁷ Gere naxa mini koore ma. Minkayilu nun a xa malekee naxa na sube magaaxuxi nun a xa malekee gere,

⁸ kõnõ na sube mu nõ Minkayilu nun a xa malekee ra. Na kui, sube magaaxuxi nun a xa malekee mu nõ sabatide koore ma sõnõ.

⁹ E naxa na sube magaaxuxi xungbe woli bõxi ma, a nun a xa malekee. A tan nan findixi na bõximase fori ra, naxan xili Ibulisa, xa na mu a ra Sentane. A bara dunija birin madaxu.

¹⁰ Na temui, n naxa xui itexi me koore ma, a a falama,

«Yakõsi, kisi temui bara a li, muxu Marigi Ala senbe nun a xa mangeya, nun a xa Mixi Sugandixi xa mangeya bara fa,

barima naxan nu muxu ngaxakerenyie kalamuma

muxu Marigi Ala ya i kõe nun yanyi ra, na bara bira.

¹¹ Muxu ngaxakerenyie xutu sõtõxi a ma Yexexyõre wuli nun e xa seedeñõxõya nan saabui ra.

E mu kankan e xa simaya ma, e mu gaaxu faxe ya ra.

¹² Na kui, koore nun naxee sabatixi naa, e xa jlexin.

Kõnõ jaxankate bara lu bõxi nun baa ma, barima Ibulisa bara bira wo mabiri.

A xõnõxi barima a bara a kolon a temui gbegbe mu luxi a be kõre.»

¹³ Sube magaaxuxi to a kolon, e bara a woli bõxi ma, a naxa bira na gine foxõ ra, naxan na di xeme bari.

¹⁴ Kõnõ xaruma gabutenyi naxa lu na gine be, alako a xa tungan sigafe ra gbengberenyi ma, a luma balo ra dennaxe waxati saxan nun a tagi bun ma. Menni a nu bara makuya na bõximase ra.

¹⁵ Kõnõ bõximase naxa xure ramini a de kui, a xa gine madula.

¹⁶ Na temui boxi naxa na xure ye min, sube magaaxuxi nu bara naxan namini a de kui, alako a xa na gine rakisi.

¹⁷ Sube magaaxuxi to xono na gine ma, a naxa siga na gine bonsoe donxoe gere, naxee Ala xa seriye rabatuma, e man la Isa xa seedeponxoya ra.

¹⁸ Na sube magaaxuxi naxa ti baa de ra meyeniyi fari.

13

Sube naxan texi ye xora

¹ Na dangi xanbi n naxa sube magaaxuxi nde to te ra ye xora, feri fu na a xunyi solofere ma, mange katanyie donxoxi na feri fu fari. Marasoto xilie fan nu sebexi a xunyie ma.

² Na sube magaaxuxi nu maniyaxi barate nan na, a sanyie senbe nu gbo, a de nu luxi ne alo yete de. Na sube magaaxuxi naxa a senbe, a xa noe, nun a xa kibanyi lu sube boore yi ra.

³ Fi naaxi to lu a xunyi keren ma, a naxa yalan. Na fi to mu a faxa, dunija naxa kaaba, e birin naxa bira a foxo ra.

⁴ Dunija mixie naxa tuubi sube magaaxuxi be, barima a tan nan nu bara noe so sube boore yi ra. E man naxa tuubi sube boore be, e nu a fala, «Nde maniya yi sube ra, nde noma a gere?»

⁵ Na sube naxa noe soto a xa yete igboe masenyi nun marasotoe fale ra. A naxa noe soto, a xa wali kike tongo naani nun firin bun ma.

⁶ A naxa Ala rasoto, a Ala xili kana, a Ala xa horomolingira rasoto, a nun naxee sabatixi koore ma.

⁷ A naxa noe soto alako a xa seniyentoe gere, a xa no e ra. A naxa noe soto bonsoe, si, xui, nun pamane birin xun ma.

⁸ Dunija mixi birin fama tuubide a tan nan be, naxee xili mu sebexi Yexeyore kon naxabaxi xa kisi buki kui kabi dunija fole.

⁹ Tuli na naxan be, a xa a tuli mati yi masenyi ra.

¹⁰ Konyiya ragirixi mixi naxan ma, a sigama ne konyiya kui. Santidegema faxe ragirixi mixi naxan ma, na kanyi fan faxama ne santidegema ra. Seniyentoe xa tunnabexi nun danxaniya kolonma na nan kui.

¹¹ Na dangi xanbi n man naxa sube magaaxuxi gbete to a tefe boxi bun ma, feri firin nu na a be alo yexee, a nu woyenma alo sube magaaxuxi.

¹² A nu na sube magaaxuxi singe senbe nan nawalife na ya xori, a a niya dunija mixi birin xa tuubi na sube magaaxuxi singe be, naxan xa fi naaxi nu bara yalan.

¹³ A nu luma kaabanakoe belebele raba ra, han a te ragore boxi ma kelife koore ma mixie ya xori.

¹⁴ A to na senbe soto, a naxa dunija mixie madaxu a xa kaabanakoe ra na sube magaaxuxi singe ya xori. A naxa a fala dunija mixie be e xa kuye yailan naxan maniya na sube magaaxuxi singe ra, naxan nu bara maxono santidegema ra, kon a mu faxa.

¹⁵ E to na kuye yailan, a naxa noe soto a xa a niya na kuye xa woyen, mixi birin xa faxa naxan mu tuubima na kuye be.

¹⁶ A naxa yaamari fi, dimedie nun forie, bannae nun setaree, lasirie nun konyie, tonxuma xa sa e birin yirefanyi belexe ma, xa na mu e tigi ma,

¹⁷ alako mixi matonxumataree naxa sare so, e naxa sare mati. Na tonxuma findixi sube xili nan na, xa na mu a ra yi konti nan findixi xili ra.

¹⁸ Lonni na naxan be, a xa na konti kolon, barima a adamadi xa fe masenna. Na konti naxan findixi xili ra a findixi keme senni, tongo senni nun senni nan na.

14

Yexeyore nun a xa mixi rakisixie

¹ N to n ya rage, n naxa Yexeyore to a tixi Siyoni geya fari. Mixi wulu keme wulu tongo naani nun naani nu na a seti ma, Yexeyore xili nun a Baba xili sebexi e tiglie ma.

² N naxa xui nde me koore ma, alo xure xungbe, xa na mu a ra alo galanyi. A nu luxi ne alo mixie nan nu kora bonbofe.

³ E nu na beeti neene bafe mange kibanyi ya i, a nun na nimase naani nun na forie. Mixi yo mu nu noma na beeti matinkande, fo na dunija mixi wulu keme wulu tongo naani nun naani naxee xun nu bara sara.

⁴ E mu nu yene rabaxi gine ra, e nu seniyen. E birama na Yexeyore foxo ra yire birin. E xun nu bara sara mixie tagi, alako e xa findi Ala gbe nun Yexeyore gbe ra, alo serexe singe naxan bama Ala be xe xaba temui.

⁵ E de mu nu wule falaxi, marakorosi yo mu nu e ma.

⁶ N naxa maleke gbete to a jere ra koore ma. Xibaaru fanyi nu na a yi ra dunija mixie be, si, bonsoe, xui, nun pamane birin be abadan.

⁷ A naxa a fala a xui itexi ra, «Wo xa gaaxu Ala ya ra, wo xa a matoxo, barima a xa kiiti waxati bara a li. Wo xa wo igoro a be, naxan koore, boxi, baa, nun dulonyie daaxi.»

⁸ Maleke firin nde nu biraxi a foxo ra, a nu fa a fala, «Babilon belebele bara

bara. Babilon bara bira, naxan jamanee rasiisixi a xa fe jaaxie ra.»

⁹ Maleke saxan nde nu biraxi e foxo ra, a nu fa a fala a xui itexi ra, «Xa mixi nde a igoroma na sube be, xa na mu a ra na kuye be naxan yailanxi a misaali ra, a fa sa li tonxuma na a tigi ma, xa na mu a belexe ma,

¹⁰ na kanyi fan Ala xa xone kolonma ne, a fa lu alo siisila naxan beere xoxoxe minxi. A fama tooode te nun soda xora, maleke seniye naxi nun Yexesyoore ya xori.

¹¹ Tuuri naxan tema na te xora a mu jonna abadan. Na mixie, naxee e igoroma na sube be, xa na mu a ra na kuye be naxan yailanxi a misaali ra, a fa sa li na sube xili tonxuma saxi e ma, na kanyie mu malabui soto ma koe nun yanyi.

¹² Seniye naxi xa tunnabexi nan na ki, naxee Ala xa seriye rabatuma, naxee danxiyaxi Isa ma.»

¹³ N naxa xui nde me koore ma a falafe ra, «I xa a sebe a seewe na mixie be, naxee faxama Ala xa fe kui yakosi han dunija rajonxi.» Ala Xaxili Seniye naxi naxa a masen, «Iyo, nondi na a ra. E lan e xa e malabu e xa wali xoxoxe ma, e xa na wali sare soto.»

¹⁴ N naxa nuxui fiixe to. Daali nde nu magoroxi a fari, naxan maniya adamadi ra. Mange katanyi xema daaxi nu saxi a xun ma, warate xepexi nu na a belexe.

¹⁵ Maleke gbete naxa mini horomolingira kui, a a fala a be a xui itexi ra, «I xa warate rawali, xe xaba, barima na waxati bara a li, dunija xe xa xaba.

¹⁶ Naxan nu magoroxi nuxui fari, a naxa warate rawali dunija ma, dunija xe naxa xaba.»

¹⁷ Maleke gbete naxa mini koore horomolingira kui, warate xepexi nu na a belexe.

¹⁸ Maleke gbete, naxan nu te yamarima, a naxa keli serexebade yire, a a fala a xui itexi ra warate xepexi kanyi be, «Warate xepexi rawali, weni bogie xaba dunija, barima e bara mo.»

¹⁹ Na maleke naxa warate rawali, a fa dunija weni bogi birin ba, a e sa a sase kui Ala xa xone e maboronma dennaxe.

²⁰ Na wali naxa raba taa fari ma. Mixi wuli naxa na se sase rafe, a fili a ma han na wuli naxa ikuya kilo keme saxan na, a xa tilinyi fan soe de suxuma.

15

Maleke solofere nun gbaloe donxoe

¹ Na dangi xanbi, n man naxa tonxuma xungbe to naxan bara n de ixara. Maleke solofere naxa mini gbaloe donxoe solofere ra, Ala xa xone kamalima naxee ra.

² N naxa baa nde to, a luxi alo diyaman, a sunbuxi te ra. Mixi naxee nu bara no na sube ra, a nun na kuye naxan yailanxi a misaali ra, a nun a xili xa konti ra, e nu tixi baa fari, Ala xa korae nu na e belexe.

³ E nu Ala xa konyi Munsu xa beeti nan bama, a nun Yexesyoore xa beeti, a falafe ra, «Muxu Marigi Ala Senbe Kanyi, i xa walie senbe gbo! E makaaba! Dunija Mange, i xa kira nondi na a ra, a man tinxin.

⁴ Marigi, nde mu gaaxuma i ya ra? Nde mu i xili matoxoma? I keren peti nan seniye. Naman birin fama ne e magorode i be, barima i bara i xa tinxinyi makenen.»

⁵ Na to dangi, n naxa Ala xa horomolingira rabixi to koore ma, saate kankira na naxan kui.

⁶ Maleke solofere, tooore donxoe solofere nu na naxee yi ra, e naxa mini horomolingira kui, serexedube dugi fiixe mayanbaxie ragoroxi e ma, beleti xema daaxi balanxi e kanke ma.

⁷ Nimase keren na nimase naani ya ma, a naxa tonbili xema daaxi solofere so na maleke solofere yi ra. Na tonbilie nu rafexi Ala xa xone nan na, Ala naxan jipe a ra abadan.

⁸ Tuuri naxa horomolingira rafe Ala xa noore nun a senbe xa fe ra. Mixi yo mu nu noma sode horomolingira kui, fo tooore solofere xa wali xa kamali naxee nu na maleke soloferee yi ra.

16

Tonbili solofere

¹ N naxa xui xungbe nde me, naxan keli horomolingira kui, a a falama malekee be, «Wo siga, wo xa Ala xa xone tonbili soloferee ifili dunija ma.»

² Maleke singe naxa siga, a sa a xa tonbili ifili dunija ma. Na kui, fi paaxi naxa mini mixie ma, na sube xa tonxuma nu saxi naxee ma, naxee nu tuubima kuye be naxan yailanxi a misaali ra.

³ Maleke firin nde naxa a xa tonbili ifili baa ma. Baa naxa lu alo mixi faxaxi wuli. Nimase birin naxa faxa, naxee nu na baa ma.

⁴ Maleke saxan nde naxa a xa tonbili ifili xuree nun dulonyie ma. E fan naxa findi wuli ra.

⁵ N naxa maleke xui me, naxan nu ye yamarima. A naxa a fala, «I tan naxan na to, i tan naxan na xoro, i tan naxan seniye, i bara kiiti tinxinxi sa,

⁶ barima e nu bara seniye tooore nun namijonmee wuli ramini. I fan bara wuli so e yi ra, e naxan minma. A lanxi na ki ne.»

⁷ N naxa serexebade fan xui me. A naxa a fala, «Iyo, Ala Senbe Kanyi, i xa kiiti birin tinxin, e findixi nondi nan na.»

⁸ Maleke naani nde naxa a xa tonbili ifili soge ma. Soge naxa yaamari soto a xa adamadie gan a te ra.

⁹ Wuyenyi paaxi naxa mixie gan. E naxa Ala xili rasoto, naxan na toore birin nasanbaxi. E mu tuubi, e tondi Ala matoxode.

¹⁰ Maleke suuli nde naxa a xa tonbili ifili na sube xa kibanyi ma. A xa mangeya naxa lu dimi kui, mixie naxa e nenyie xin jaxankate ma,

¹¹ e fa Ala xili rasoto, naxan na koore ma, e xa toore nun e xa fie xa fe ra. E tondi gbilende e xa wali kobie foxo ra.

¹² Maleke senni nde naxa a xa tonbili ifili Efirati xure xungbe ma. Na xure naxa xara, alako a xa findi kira ra manglee be, naxee fama kelife sogetede.

¹³ N naxa jinne seniyyentare saxan to mini ra na sube magaxuxi de kui, na sube boore de kui, a nun na namijonme wule fale de kui. Na jinnee nu maniyaxi xuupnee nan na.

¹⁴ Sentane xa jinnee nan nu e ra, naxee tonxumae rabama, e man sigama dunija manglee maxilide, alako e xa e malan, e xa gere so Ala Senbe Kanyi xa loxoe xungbe ma.

¹⁵ «Wo bara a to, n fama terenna nan na, alo mupeti a gbe wali rabama ki naxee. Seewe na mixi be naxan mu xima, naxan mu a xa dugi bama. Na kanyi naxa lu a mageli ra, alako a naxa yaagi.»

¹⁶ Ninnee naxa dunija manglee malan yire nde naxan xili falama Eburu xui ra «Aramagedon.»

¹⁷ Maleke solofere nde naxa a xa tonbili ifili kuye ma. Xui xungbe nde naxa mini horomolingira kui Ala xa kibanyi mabiri, a a masen, «A bara jon.»

¹⁸ Galanyi naxa bula, xuie naxa mini, seyamakonyie naxa mini, boxi naxa seren, naxan maniyee mu nu raba sinden kafi dunija fole.

¹⁹ Na taa xungbe naxa kana alo se naxan giraxi doxo saxan. Dunija taee birin naxa bira. Ala naxa ratu Babilon taa gbe ma, a weni tonbili fi a ma a xa Ala xa xone mankanee min.

²⁰ Surie nun geyae naxa loe.

²¹ Balabalanyi belebelee naxa keli koore ma, e bira mixie ma. A xori keren binya kilo tongo saxan nun naani jondon. Mixie naxa Ala xili rasoto na balabalanyi xa fe ra, barima na toore nu gbo a gbe ra.

¹ Na dangi xanbi, maleke keren naxan nu na na maleke tonbili kanyi solofere ya ma, a naxa a fala n be, «Fa be, alako n xa langoe xungbe xa kiiti masen i be, na langoe naxan doxoxi xure xungbee de ra.»

² Dunija manglee nun na langoe gine naxa fe kobi raba. E xa mixie fan naxa bira fe jaaxie foxo ra han e naxa lu alo siisilae.

³ Na maleke naxa laamatunyi nde masen n be. N naxa gine nde to gbengberenyi ma, a doxoxi sube gbeeli fari, marasoto xilie nu sebexi naxan ma. Xunyi solofere nu na a ma, feri fu tixi a xun ma.

⁴ Na gine nu maxirixi donma gbeeli tofanyi nan na, konmagore, belexerasoe, nun xurunde tofanyie nu na a yi ra naxee yaillanxi xesma nun game tofanyie ra. Pooti xesma daaxi suxuxi a yi ra, fe xonxi seniyyentaree nu na a kui, naxee misaalixi a xa wali paaxi ra.

⁵ Xili nde sebexi a tigi ma gundo daaxi: «Babilon xungbe, yenelae nun fe jaaxie nga.»

⁶ N naxa na gine to, a siisixi seniyyentoe wali ra, naxee nu findixi Isa xa seede ra. N to a to, n de naxa ixara ki fanyi.

⁷ Na maleke naxa a fala n be, «Munfe ra i de ixaraxi? N fama ne yi gundo tagi rabade i be, yi gine xa fe ra nun yi sube xunyi solofere nun feri fu kanyi xa fe ra a doxoxi naxan fari.

⁸ I sube naxan to, a nu na na, konso a mu na yakosi. A fama ne tede yili tilinxi kui, a fa bono. Adamadi naxee xili mu sebexi kisi buki kui, kabi dunija fole, e kaabama ne yi sube xa fe ra, barima singe a nu na, yakosi a mu na, konso temui naxan sa fama, a man minima ne.»

⁹ Xaxilima noma yi fahaamude: Na xunyi solofere misaalixi geya solofere nan na, gine doxoxi naxee fari.

¹⁰ Nee man misaalixi mangle solofere nan na. Suuli bara bira, keren na na, boore mu nu fa sinden. A na fa, a buma ne dondoronti.

¹¹ Sube naxan nu na na, konso a mu na yakosi, na misaalixi mangle solomasaxan nde nan na. A fan na na na mangle solofere nan ya ma naxan fama bonode.

¹² Na feri fu i naxee toxi, nee fan misaalixi mangle fu nan na, naxee mu nu mangeya soto sinden. E tan nun na sube, e fama mangle noe nan sotode waxati keren bun ma.

¹³ E waxonfe birin lan. E e xa senbe nun e xa mangeya ragbilenma ne na sube ma.

¹⁴ E Yexeyore gerema ne, konso Yexeyore nan geenima, barima a tan nan findixi marigie Marigi ra, manglee xa Mangle. A xa mixi sugandixie, a xa danxaniyatooe na a seeti ma.

17

¹⁵ A naxa a fala n be, «Na xuree i naxee toxi, na langoe giñe doxo xi xure naxee de ra, e misaalixi jamanee, bonsoee, sie, nun xule nan na.

¹⁶ Na feru fu nun na sube, i naxee toxi, e na langoe giñe xonma ne. E fama ne se birin bade a yi ra, e fa a ti a mageli ra, e a sube don, e a donxoe woli te xora,

¹⁷ barima Ala nan a ragirixi e xa a waxonfe raba. E xa e xa mangeya ragbilen na sube ma, han Ala xa masenyi kamalima temui naxee.

¹⁸ Na giñe i naxan toxi, a misaalixi dunija manglee xa mangataa xungbe nan na.»

18

Babilon birafe

¹ Na dangi xanbi, n naxa maleke gbete to goro ra keli koore ma. Noe xungbe nu na a yi, a xa noere naxa dunija iyalan.

² A naxa a fala a xui itexi ra, «Babilon xungbe bara bira. Babilon bara bira, a bara findi jinnee xonyi ra, jinnee seniyantaree nun xoni raharamuxie luma dennaxe.

³ A kanaxi ne barima si birin bara bira a xa fe paaxie foxo ra. Dunija manglee bara lu a seeti ma a xa wali kobi kui. Dunija yulsee fan bara banna a waxonfe saabui ra. E birin luxi ne alo siisilae.»

⁴ N naxa xui gbete me keli koore ma a falafe ra, «N ma jama, wo xa mini a ya ma, alako wo fan naxa lu a xa yunubie kui, wo xa a xa toore fan soto.

⁵ A xa yunubie bara gbo a gbege ra. Ala bara ratu a xa tinxintareya birin ma.

⁶ Wo xa a xa wali sare ragbilen a ma doxo firin. A naxan nabaxi wo ra, wo xa na raba a tan fan na doxo firin.

⁷ A waxonfe xun to nu masaxi temui birin, wo fan xa a xa toore xun masa na ki, a xa sunnun, barima a a fala ne a boje kui, «Mange giñe nan n na. Kaape giñe mu na n na, n mu luma sunnunyui kui abadan.»

⁸ Na masenyi xa fe ra, a fama yi gbaloe tode loxoere keren: faxe, sunnunyui, nun kaame. A ganma ne te ra, barima Marigi Ala Senbema nan a makiitixi.»

⁹ Dunija mangle birin naxee bara bira a xa fe paaxie nun a waxonfee foxo ra, e fama ne wade. E na a to a xa taa na ganfe, e sunnunma ne.

¹⁰ E lu yire makuye barima e gaaxuxi a xa toore ya ra. E nu fa a fala, «Naxankate na Babilon be. Naxankate na na taa xungbe senbema be. A bara makiiti leeri keren bun ma.»

¹¹ Dunija yulsee wama ne a xa fe ra, e sunnunma ne, barima mixi mu na naxan e xa kotee sarama sonon,

¹² kote naxan findixi xee ma ra, gbeti, gemee tofanyie, dugi gese daaxi, dugi gbeeli, wuri fanyie, sili jinyi masolixi, wuri fanyie masolixi, yoxui, wure, gemee xoxoxoe,

¹³ donse joxunme, surayi mooli birin, labunde, weni, ture, farin fanyie, ningee, yexee, soee, soori ragisee, nun konyie.

¹⁴ «I waxonfe birin bara makuya i ra, na se fanyie bara loe i ma. I mu nee sotoma sonon.»

¹⁵ Yule naxee bannaxi a saabui ra, e fan luma ne yire makuye, barima e gaaxuxi a xa toore ya ra. E wama ne, e lu sunnunyui kui.

¹⁶ E nu a fala, «Naxankate na na taa xungbe be, naxankate na a be, naxan nu wama dugi fiixe, dugi gbeeli, xee ma, nun gemee tofanyie xon.»

¹⁷ A xa naafuli birin bara kana na waxati kerenyi kui. Kunkui rapereee nun mixi naxan birin kunkui wali nde rabama, e luma ne yire makuye,

¹⁸ e fa a fala e xui itexi ra na taa xungbe ganxi ya ra, «Yi taa, a maniyee mu na.»

¹⁹ E fama ne xube masode e xunyi ma, e wa, e lu sunnunyui kui, e a fala, «Naxankate na na taa xungbe be, naxankate na na taa be kunkui kanyie bannaxi dennaxe. Na taa bara findi gbengberenyi ra na waxati kerenyi kui.»

²⁰ «Naxee na koore, wo xa julexin na taa xa naxankate xa fe ra. Seniyantoree, Ala xa xee rae, nun namijonmee, wo tan xa julexin, barima Ala bara wo gberoxo.»

²¹ Na temui maleke senbema nde naxa gemee xungbe tongo naxan nu luxi alo se luxutase, a naxa a woli baa ma a falafe ra, «Babilon taa xungbe birama ne a paaxi ra alo yi gemee. Mixi mu a toma sonon.»

²² «I xa sigie mu mema sonon, naxee sama kora, xule, nun sara xui ra. Wali xui mu minima i xonyi sonon, maale din xui fan mu luma i xonyi sonon.

²³ Lanpui xa naiyalanyi mu toma i xonyi sonon. Futi xirimae xa julexin xui mu mema i xonyi sonon, barima i xa yulsee nu bara findi mixi xungbee ra dunija, i bara si birin natantan i xa fe paaxie saabui ra.

²⁴ Namijonmee nun seniyantoree wuli bara mini i xonyi, a nun naxee kon bara raxaba boxi ma.»

19

Ala xa tantui

¹ Na to dangi, n naxa jama xungbe xui me koore ma a fala ra, «Ala tantu. Kisi, xunnakeli, nun senbe na muxu Marigi Ala be,

² barima a xa kiiti tinxin, a findixi nondi nan na. A bara langoe giñe makiiti, naxan

nu bara dunija ratantan a xa fe jaaxie ra. Ala bara a xa konyie wuli gberɔxo a ma.»

³ Nama man naxa a fala a firin nde, «Ala tantu. Babilon tuuri tema ne abadan.»

⁴ Na fori mɔxɔɾen nun naani, nun na nimase naani naxa e felen boxi, e Ala batu naxan nu magoroxi kibanyi kui, a falafe ra, «Amina, Ala tantu.»

⁵ Xui nde naxa mini kibanyi, a falafe ra, «Ala xa konyie, wo xa won Marigi Ala matoxo, wo tan naxee gaaxu a ya ra, wo tan dimɛe nun forie.»

⁶ N naxa nama xungbe xui me naxan senbe gbo alo xure wundu xui, xa na mu a ra galanyi xui. E naxa a fala, «Ala tantu, barima Ala Senbe Kanyi, won Marigi Ala bara so a xa mangeya kui.

⁷ Won xa seewa, won xa jɛlexin, won xa a binya, barima Yexɛyɔre xa futi xiri temui bara a li. A naxan doxoma, a bara ge a yete yailande.

⁸ A naxan doxoma a bara dugi fiixe tofanyi ragoro a ma, naxan misaalixi seniyeɲtoe xa kewali tinxinxie ra.»

⁹ Maleke naxa a fala n be, «I xa a sebe, <Nelexinyi na mixie be naxee maxilixi Yexɛyɔre xa futi xiri malanyi.» A naxa a fala n be, «Ala xa nondi nan na ki.»

¹⁰ N naxa n xinbi sin a bun ma n xa a batu, konɔ a naxa a fala n be, «Ade, i naxa na raba. N fan findixi Ala xa konyi nan na alo i tan nun i ngaxakerenyi naxee bara la Isa xa seedeɲoxɔya ra. I xa Ala nan batu. Isa xa seedeɲoxɔya findixi namijonme xa masenyi xori nan na.»

¹¹ Na dangi xanbi n naxa koore to rabi ra, soe fiixe tixi na, a ragima xili Dugutege nun Nondi fale. A gere soma tinxinyi nan na, a kiiti sa tinxinyi kui.

¹² A yae nu luxi ne alo te, mange katanyi naxan yailanxi geme tofanyi ra nu dusuxi a xun na. A xili sebexi a ma, xili mixi yo mu naxan kolon bafe a tan na.

¹³ A xa dugi bundaxi wuli ra. A xili ne Ala xa Masenyi.

¹⁴ Koore soori gali nu biraxi a foxo ra e xa soe fiixe fari, dugi fiixe tofanyie fan nagoroxi e ma.

¹⁵ Santidegema xɛɲenxi nu minixi a de i, alako a xa jamanɛe gere, a xa e yamari sawuri senbema ra, Ala Senbe Kanyi xa xone xa kamali.

¹⁶ A sebexi a xa dugi xungbe ma, a nun a tabe ma, «Mangee xa Mange, marigie Marigi.»

¹⁷ N naxa maleke to, a tixi soge fari. A naxa a fala a xui itexi ra xoni birin be naxee nu na koore ma, «Wo fa Ala xa xunnakeli yire,

¹⁸ wo xa mangɛe sube don, a nun soori mangɛe sube, senbernae sube, soee sube,

soe ragie sube, lasiri nun konyie sube, dimɛe nun forie sube.»

¹⁹ N naxa na sube to, a nun dunija mangee nun e xa soorie. E birin nu malanxi alako e xa na soe fiixe ragima nun a xa soori gali gere.

²⁰ Soe fiixe ragima naxa na sube jaaxi suxu, a nun na namijonme wule fale, naxan nu bara mixie madaxu tonxumae ra, sube xa tonxuma nu saxi mixi naxee ma, a nun naxee nu bara na sube xa kuye batu. Na firinyie birin naxa woli te nun soda xɔɔra.

²¹ Santidegema naxan nu minima soe fiixe ragima de kui, a naxa booree faxa, xone fa e sube don.

20

Sentane rajonji

¹ Na dangi xanbi, n naxa maleke to goro ra kelifɛ koore ma, yili tilinxi naade saabi nun yolonxonɔnyi belebele nu na a yi ra.

² A naxa na sube magaaxuxi suxu, na boximase fori, naxan findixi Ibulisa ra, na nan na ki Sentane. A naxa a xiri, a xa lu na ki je wulu keren bun ma.

³ A naxa a woli yili tilinxi kui, a naade balan, a tonxuma sa naade ma, alako a naxa mini sie madaxude han na je wulu keren xa kamali. Na xanbi a lanma a xa fulun waxati dunkedi bun ma.

⁴ N naxa kibanyi ndee to. Mixi naxee magoroxi e kui, nee nu bara yaamari soɔo e xa kiiti sa. N naxa mixie to naxee xunyie nu bara ba e de i Isa xa seedeɲoxɔya nun Ala xa masenyi xa fe ra. N man naxa mixie to naxee mu nu tuubi na sube nun a xa kuye be, na sube xili mu nu sebexi e tigi ma, xa na mu a ra e belɛɛe ma. E nu bara keli faxe ma, e piɲɛ, e yaamari raba Ala xa Mixi Sugandixi seeti ma je wulu keren bun ma.

⁵ Boore mixi faxaxie mu nu kelixi faxe ma sinden, fo na je wulu keren xa kamali. Marakeli sige nan na ki.

⁶ Nelexinyi nun seniyeɲnyi na mixie be naxee bara lu na marakeli sige kui. Saya firin nde mu noma e lide sonon. E findima ne Ala nun Ala xa Mixi Sugandixi xa sɛɛɛɛdubɛɛe ra, e fa yaamari ti a seeti ma je wulu keren bun ma.

⁷ Na je wulu keren na kamali temui naxe, Sentane minima ne a xa geeli kui,

⁸ a siga dunija birin sie madaxude, alo Gogo nun Magogo, a e malan gere xili ma. E xasabi luma ne alo meyeniyi naxan na baa de ra.

⁹ Sie kelima ne dunija yire birin, e fa Ala xa nama rabilin a xa taa xanuxi kui. Konɔ na temui te goroma ne kelifɛ koore ma, a fa e sonto.

¹⁰ Ibulisa naxan nu sie madaxuma, a tan bara woli te nun soda xɔɔra, na sube nun na namijɔnme wule fale na dennaxe. E paxankatama ne naa kɔe nun yanyi ra abadan.

¹¹ Na dangi xanbi, n naxa kibanyi xungbe fiixe to, Ala magoroxi a kui. Bɔxi nun koore naxa e gi a ya ra, e loe.

¹² N naxa mixi faxaxie to, forie nun dimɛe, e birin tixi kibanyi ya i. Bukie naxa rabi, boore buki fan naxa rabi naxan findixi kisi buki ra. Mixi faxaxie naxa makiiti e kewali ra naxan nu sebexi na bukie kui.

¹³ Mixi faxaxie naxee nu na baa ma, nee naxa keli. Mixi faxaxie naxee nu na aligiyama, nee fan naxa keli, e birin naxa makiiti e kewali ma.

¹⁴ Faxɛ nun aligiyama naxa woli te xɔɔra, naxan findixi faxɛ firin nde ra.

¹⁵ Mixi naxan birin xili mu nu sebexi kisi buki kui, e naxa woli te xɔɔra.

21

Koore neene nun bɔxi neene

¹ N naxa koore nun bɔxi neene to, barima koore nun bɔxi singe nu bara loe, baa fan mu nu na sonɔn.

² N naxa taa seniyanxi to, Darisalamu neene, naxan nu na gorofe keli koore ma Ala seeti ma. A nu rafalaxi a fanyi ra alo gine naxan sigama a xa mɔri ralande a xa futi xiri loxɔe.

³ N naxa xui senbema nde me ke-life kibanyi yire, a falafe ra, «Ala xa hɔrɔmɔlingira nan ya naxan tixi adamadie ya ma. Ala sabatima ne adamadie tagi, e findi a xa pama ra, a fan findi e Marigi Ala ra, a lu e tagi.

⁴ A e yaye birin bama ne. Faxɛ, sun-nunyi, wa xui, nun tɔɔre mu luma naa sonɔn, barima na fe mɔoli naxee nu na singe ra, nee birin bara pɔn.»

⁵ Naxan magoroxi kibanyi kui a naxa a fala, «Yakɔsi, n bara fe birin masara.» A man naxa a fala, «A sebe, barima masenyi na a ra naxan findixi nɔndi ra, a mu kanama abadan.»

⁶ A naxa a fala n be, «A bara pɔn. N tan nan na fe singe nun fe dɔnxɔe ra, a fɔle nun a rapɔnyi. Ye xɔli na naxan ma, n kisi ye fima ne a ma, a mu sarama. Na ye misaalixi kisi nan na.

⁷ Mixi naxan geenima, a ke nan na ki. N bara findi a Marigi Ala ra, a fan bara findi n ma di ra.

⁸ Kɔnɔ mixi gaaxuxie, danxaniyataree, mixi paaxie, faxetie, yenɛlae, mandurulae, kuye batuie, wule falee, e birin luma ne te nun soda xɔɔra. Na findima faxɛ firin nde nan na.»

⁹ Maleke nde naxan nu na na maleke solofere ya ma, tɔnbili solofere nu na naxee yi ra, mankane solofere saxi e kui, a naxa fa n yire, a a fala n be, «Fa be, n xa Yexɛyɔre xa gine masen i be, naxan xa futi fama xiride.»

¹⁰ A naxa n xaxili xanin geya xungbe itexi ma. Menni a naxa na taa seniyanxi masen n be, naxan findixi na Darisalamu ra, naxan nu bara goro kelife koore ma Ala seeti ma.

¹¹ Ala xa nɔre nu na a ma, a nu yanbama alo geme tofanyi naxan maniyaxi diyaman na.

¹² A xa tete nu ite, naade fu nu firin nu na a ma, maleke fu nun firin nu tixi na naadee ra e makantafe ma. Isirayila bɔnsɔe fu nun firin xili nu sebexi na naadee ma.

¹³ Naade saxan nu na sogetede mabiri, naade saxan nu na kɔɔla mabiri, naade saxan nu na yirefanyi mabiri, naade saxan nu na sogekorode mabiri.

¹⁴ Taa tete nu tixi na geme safe fu nun firin nan fari, Yexɛyɔre xa xɛera fu nun firin xilie nu sebexi e ma.

¹⁵ Maniyase xɛema daaxi nu na na maleke yi ra, naxan nu woyenma n be, alako a xa nɔ taa, a naadee, nun a tete maniyade.

¹⁶ Taa kuye, taa igboɔa, nun taa iteya, a birin nu lanxi kilo wulu firin, kilo keme firin, kilo mɔxɔɔɔn nan ma.

¹⁷ Maleke naxa tete fan maniya adama ki ma. Na naxa lan kanke ya tongo saxan nun senni ma.

¹⁸ Tete nu yailanxi geme tofanyi nan na naxan maniya diyaman na. Taa tan nu yailanxi xɛema xɔri fanyi nan na naxan tinse alo ye.

¹⁹ Taa tete nu tixi geme xungbee nan fari. Geme tofanyi mɔoli birin nan nu na geme xungbee raxunmaxi. Geme xungbe singe raxunmaxi geme tofanyi nde nan na naxan xili falama yasipe, a firin nde raxunmaxi geme tofanyi nde nan na naxan xili falama safiri, a saxan nde kalisedone, a naani nde emerode,

²⁰ a suuli nde sarodonixi, a senni nde sarodone, a solofere nde kirosoelite, a solomasaxan nde berili, a solomanaani nde topasi, a fu nde kirisopirase, a fu nun keren nde hiyasinti, a fu nun firin nde ametisite.

²¹ Tete naade fu nun firin nu yailanxi geme tofanyie nan na naxee na baa ma. Naade birin findixi geme keren nan na. Taa malande nu yailanxi xɛema xɔri fanyi nan na naxan tinse alo ye.

²² N mu Ala xa hɔrɔmɔlingira toxi taa kui, barima Marigi Ala Senbe Kanyi nun Yexɛyɔre nan na hɔrɔmɔbanxi ra.

²³ Na taa hayi mu nu na soqe ma, xa na mu a ra kike ma, alako a xa naiyalanyi soto. Ala xa noqe nan findima a xa naiyalanyi ra, Yexexyore findima a xa lanpui nan na.

²⁴ Sie perema a xa naiyalanyi nan kui, dunjina mangee fama ne a binyade.

²⁵ Na taa naade mu balanma, barima ke mu soma naa.

²⁶ Sie fama ne Ala binyade naa, e a matoxo.

²⁷ Se seniyentare yo mu soma naa, mixi naxan fe xonxi rabama nun mixi naxan wule falama, e fan mu soma naa. Mixi naxee xili sebexi Yexexyore xa kisi buki kui, e gbansan nan soma na.

22

Ala xa kisi

¹ Na maleke naxa kisi xure masen n be. A nu tinshe alo diyaman, a nu minima Ala nun Yexexyore xa kibanyi nan kui,

² a fa findi xure ra taa tagi. Kisi sansie nu tixi a de firin na, e nu bogi kike yo kike, sanmaya fu nun firin je kui. E burexe findixi seri nan na jamanee be.

³ Danke yo mu na sonon. Ala nun Yexexyore xa kibanyi na taa kui. Ala xa konyie a xui rabatuma,

⁴ e a yatagi to, a xili sebexi e tigi ma.

⁵ Ke mu soma naa, e hayi mu na lanpui nun soqe naiyalanyi ma sonon, barima Marigi Ala nan findixi e xa naiyalanyi ra. Ala xa konyie yaamari tima ne naa abadan.

⁶ Maleke naxa a fala n be, «Yi masenyi nondi nan a ra, a mu kanama. Marigi Ala, naxan namijonme xaxili raperema, a naxa a xa maleke xee alako a xa a masen a xa konyie be naxan fama rabade waxati makorexi ra.»

⁷ Isa naxa a masen, «I xa a kolon, a gbe mu luxi n xa fa. Nelexinyi na mixi be naxan yi masenyi rabatuma, naxan sebexi yi Kitaabui kui Ala xili ra.»

⁸ N tan Yaya, n bara na fe birin me, n bara na fe birin to. N to na me, n to na to, n naxa bira na maleke bun ma naxan nu bara na fee masen n be, alako n xa a batu.

⁹ Kono a naxa a fala n be, «Ade, i naxa na raba. N fan findixi Ala xa konyi nan

na alo i tan nun i ngaxakerenyi naxee findixi namijonmee ra, a nun mixi naxee yi Kitaabui xa masenyi rabatuma. I xa Ala batu.»

¹⁰ Na dangi xanbi na maleke naxa a fala n be, «I naxa yi masenyi balan tonxuma ra sinden, naxan sebexi yi Kitaabui kui Ala xili ra, barima waxati bara makore.

¹¹ Tinxintare xa lu tinxintareya kui, seniyentare xa lu seniyentareya kui, tinxintoe xa lu tinxinyi kui, seniyentoe xa lu seniyenyi kui.»

¹² Isa naxa a masen, «I xa a kolon, a gbe mu luxi n xa fa, n man fama ne mixi birin xa kewali sare ra.

¹³ N tan nan findixi fe singe nun fe donxoe ra, a fole nun a rajonyi ra.

¹⁴ Nelexinyi na mixi be naxee e yete seniyenma, alako e xa kisi sansi bogi don, e man xa no sode na taa kui naade ra.

¹⁵ Fe jaxaxi rabae na taa fari ma, mandurulae, yeneleae, faxetie, kuye batuie, nun wule fale birin wule rafan naxee ma.

¹⁶ N tan Isa, n bara n ma maleke xee seedejoxoya ra danxaniyatoe jamae ma. N tan findixi Dawuda bonsoe sanke nan na, n tan findixi Dawuda bonsoe nan na. N luma ne alo subaxe loolee.»

¹⁷ Ala Xaxili Seniyenxi nun gine naxan xa futi xirima, e birin a falama, «Fa.» Naxan na a me, na fan xa a fala, «Fa! Ye xoli na naxan ma, a xa fa. Naxan wama a minfe, a xa kisi ye tongo, a xa a min, a mu sarama!»

¹⁸ N tan Yaya bara findi seede ra mixi birin be naxee bara yi masenyi me naxan sebexi yi Kitaabui kui Ala xili ra. Xa a sa li mixi nde fama fe gbete nde sade yi masenyi fari, Ala nan fama toore sade na kanyi ma, alo toore naxan ma fe sebexi yi Kitaabui kui.

¹⁹ Xa a sa li mixi nde naxa woyenyi nde ba yi namijonme xa masenyi ra naxan sebexi yi Kitaabui kui, Ala nan fama kisi sansi ke bade a yi ra, a fa lu taa seniyenxi fari ma, alo a sebexi yi Kitaabui kui ki naxe.

²⁰ Yi seede naxan seedejoxoya baxi, a xa masenyi nan ya, a naxe, «Iyo, a gbe mu luxi n xa fa.» Amina. Marigi Isa, i xa fa!

²¹ Marigi Isa xa hinne birin na.